LA SANTA BIBLIA

ANG

DAAN NGA KATIPAN

SOCIEDAD BIBLICA AMERICA,

MANILA

—

1912

THE OLD TESTAMENT IN PANAYAN

PHILIPPINE AGENCY
AMERICAN BIBLE SOCIETY
BIBLE HOUSE ASTOR PLACE
NEW YORK CITY

PASUNUD

SANG MĞA

TOLON-AN SANG DAAN NĞA KATIPAN

ANG NAHAUNA NGA TOLON-AN

NI MOISES

NGA GINAHINGALANAN

GENESIS.

Ang pagtuga; ang kinabudlayan sa anum ka adlaw; ang pagpahuway sa adlaw nga ikapito.

1 SA ginsuguran gintuga sang Dios ang mga langit kag ang duta.

2 Kag ang duta walay kahusayan kag walay unud, kag ang kadudulman yara sa ibabaw sang kadaygan sang kadadalman; kag ang Espiritu sang Dios nagagiho sa kadaygan sang mga tubig.

3 Kag nagsiling ang Dios: "Magmanginmay kapawa," kag ang kapawa nanginamo.

4 Kag nakita sang Dios, nga ang kapawa among maayo; kag ginpain sang Dios ang kapawa sa kadudulman.

5 Kag ginhingalanan sang Dios ang kapawa nga Adlaw, kag ang kadudulman ginhingalanan niya nga Gab-i. Kag may kahaponon kag kaagahon: ini isa ka adlaw.

6 Kag nagsiling ang Dios: "Magmanginmay kahawaan sa tungâ sang mga tubig, kag magpain ang mga tubig sa mga tubig.

7 Kag ginhimo sang Dios ang kahawaan, kag ginpain niya ang mga tubig, nga yara sa idalum sang kahawaan, sa mga tubig nga yara sa ibabaw sang kahawaan. Kag nanginamo ini.

8 Kag ginhingalanan sang Dios ang kahawaan nga Langit. Kag may kahaponon kag kaagahon: adlaw nga ikaduha.

9 Kag nagsiling ang Dios: "Magtingub ang mga tubig nga yara sa idalum sang mga langit sa isa ka duug, kag magpahayag ang mamala." Kag nanginamo ini.

10 Kag ginhingalanan sang Dios ang mamala nga Duta, kag ang katilingban sang mga tubig ginhingalanan niya nga Kadagatan. Kag nakita sang Dios, nga ini among maayo.

11 Kag nagsiling ang Dios: "Magpatúbô ang duta sing malagtum nga hilamon, hilamon nga maghatag sing binhi sono sang iya naigoan, kag mabungahon nga mga kahoy, nga maghatag sing bunga, sono sang iya naigoan, nga yara sa iya ang iya binhi, sa ibabaw sang duta." Kag nanginamo ini.

12 Kag ang duta nagpatúbô sing malagtum nga hilamon, sing hilamon nga nagahatag sing binhi, sono sang iya naigoan kag mga kahoy nga nagahatag sing bunga, nga ang iya binhi yara sa iya, sono sang ila naigoan. Kag nakita sang Dios nga ini among maayo.

13 Kag may kahaponon kag kaagahon: adlaw nga ikatlo.

14 Kag nagsiling ang Dios: "Magmanginmay mga sulo sa kahawaan sang mga langit, agud magbulag ang adlaw kag ang gab-i; kag ini sila magmangin mga timaan nga sa mga panag-on, kag nga sa mga adlaw kag mga tuig.

15 Kag ini sila magmangin mga sulo sa kahawaan sang mga langit, agud magiwag sila sa ibabaw sang duta." Kag nanginamo ini.

16 Kag ginhimo sang Dios ang duha ka dalagku nga mga sulo; ang daku nga sulo, agud nga maghari sa kaadlawon, kag ang diyotay nga sulo, agud nga maghari sa kagab-ihon; ang mga bitoon man.

17 Kag ginbutang sila sang Dios sa kahawaan sang mga langit, agud nga magiwag sila sa ibabaw sang duta;

18 Kag agud nga sila maghari nga sa kaadlawon kag sa kagab-ihon, kag agud nga sila magbulag sang kapawa sa mga kadudulman. Kag nakita sang Dios, nga ini among maayo.

19 Kag may kahaponon kag kaagahon: adlaw nga ikap-at.

20 Kag nagsiling ang Dios: "Magpadagaya ang mĝa tubig sing mĝa kalág nĝa nagakabuhi, kag maglinupad ang kapispisan sa ibabaw sang duta, sa hanayak nĝa kahawaan sang lanĝit."

21 Kag gintuga sang Dios ang mĝa dalagku nĝa mĝa gadya sa kadagatan kag ang tanan nĝa kalág nĝa buhi nĝa nagagiho, nĝa ginpadagaya sang mĝa tubig, sono sang ila naigoan, kag ang tanan nĝa pispis nĝa pakpakan, sono sang iya naigoan, kag nakita sang Dios, nĝa ini among maayo.

22 Kag ginpakamaayo sila sang Dios, nĝa nagasiling: "Magpalamunĝa kag magbilinuad-kamo, kag tugbon-ninyo ang mĝa tubig sang kadagatan, kag magbinuad ang kapispisan sa duta."

23 Kag may kahaponon kag kaagahon: adlaw nĝa ikalima.

24 Kag nagsiling ang Dios: "Magpatúbô ang duta sing mĝa kalág nĝa buhi, sono sang ila naigoan, mĝa kahayupan, kag mĝa kaman-ugan, kag mĝa kasapatan sang duta, sono sang ila naigoan." Kag nanĝinamo ini.

25 Kag ginbuhat sang Dios ang mĝa kasapatan sang duta, sono sang ila naigoan, kag ang kahayupan, sono sang ila naigoan, kag ang tanan nĝa sapat nĝa nagasaug sa ibabaw sang duta, sono sang ila naigoan; kag nakita sang Dios, nĝa ini amo ang maayo.

26 Kag nagsiling ang Dios: "Himoon ta ang tawo sa larawan naton, sono sang kaanĝay naton, kag maggahum sia sa mĝa kaisdaan sang kadagataan, sa mĝa kapispisan sang kalanĝitan, sa mĝa kahayupan, sa bug-os nĝa duta, kag sa tanan nĝa sapat nĝa nagasaug sa ibabaw sang duta."

27 Kag gintuga ang tawo sang Dios sa larawan niya; sa larawan sang Dios gintuga niya sia: lalaki kag babae gintuga niya sila.

28 Kag ginpanghimaayo sila sang Dios, kag nagsiling ang Dios sa ila: "Magpalamunĝa kag magbinuad-kamo, kag tugbon-ninyo ang duta, kag magpakaagalon-kamo sa iya; kag gahumanninyo ang mĝa kaisdaan sa kadagatan, kag ang mĝa kapispisan sa kalanĝitan, kag ang tanan nĝa kasapatan, nĝa nagagiliho sa ibabaw sang duta."

29 Kag nagsiling ang Dios: "Yari karon ginhatagan ko kamo sang tanan nĝa hilamon, nĝa nagahatag sing binhi, nĝa yara sa ibabaw sang nawung sang bug-os nĝa duta, kag sang tanan nĝa kahoy, nĝa may bunĝa sang kahoy, nĝa nagatag sing binhi: ini sila manĝinkalan-on ninyo.

30 Kag sa tanan nĝa kasapatan sang duta, kag sa tanan nĝa kapispisan sang kalanĝitan, kag sa tanan nĝa nagagiliho sa ibabaw sang duta, nĝa sa ila may kabuhi, *ginahatag* ko ang tanan nĝa hilamon nĝa malagtum, nĝa manĝinkalanon." Kag nanĝinamo ini.

31 Kag nakita sang Dios ang tanan nĝa ginbuhat niya, kag yari karon, nĝa tama gid kaayo. Kag amo ang kahaponon kag ang kaagahon: ini ang adlaw nĝa ikan-um.

2 KAG nahuman ang mĝa lanĝit kag ang duta kag ang bug-os nĝa kasoldadosan niya.

2 Kag ginhuman sang Dios sa adlaw nĝa ikapito ang iya buluhaton, nĝa iya ginhimo, kag nagpahuway sia sa adlaw nĝa ikapito sa tanan nĝa buluhaton, nĝa iya ginhimo.

3 Kag ginpakamaayo sang Dios ang adlaw nĝa ikapito, kag ginpakabalaan niya ini; kay sa sini nĝa adlaw sia nagpahuway sa tanan nĝa buluhaton niya, nĝa gintuga kag ginhimo sang Dios.

Ang Eden. Ang pagkahuman sang lalaki kag sang babae.

4 Ini amo ang mĝa gintunaan sang mĝa lanĝit kag sang duta, sang gintuga sila, sang adlaw nĝa si Iehoba nĝa Dios naghimo sang duta kag sang kalanĝitan.

5 Kag walâ pa sa duta sing bisan ano nĝa kahoykahoy sang latagon, kag walâ pa sing bisan ano nĝa hilamon, nĝa magpanuruk; kay walâ pa pagpaulana ni Iehoba nĝa Dios sa ibabaw sang duta, bisan may tawo nĝa magpanĝuma sang duta;

6 Apang nagausbung gikan sa duta ang isa ka alisnĝaw, nĝa nagabunyag sang bug-os nĝa kadaygan sang duta.

7 Kag ginhuman ni Iehoba nĝa Dios ang tawo sa yab-ok sang duta, kag hinuypan sa iya mĝa ilong sang gininhawa sang kabuhi, kag ang tawo nanĝinkalág nĝa buhi.

8 Kag naghimo si Iehoba nĝa Dios sing isa ka katamnan sa Eden sa Sidlanĝan; kag binutang niya didto ang tawo, nĝa iya nahuman.

9 Kag napatúbô ni Iehoba nḡa Dios sa duta ang tanan nḡa kahoy nḡa maanyag sa itululuk kag maayo nḡa kaonon: ang kahoy man nḡa sa kabuhi sa tunḡâ sang katamnan, kag ang kahoy nḡa sa pagkilala sang maayo kag sang malain.

10 Kag nagailig sa Eden ang isa ka subâ nḡa sa pagbunyag sang katamnan, kag kutub didto nagabahinbahin sia sa apat ka sanḡa.

11 Ang nḡalan sang isa among Pison: ini among nagalibut sang bug-os nḡa duta sa Habila, nḡa didto may bulawan.

12 Ang bulawan sa sadtong duta maayo: may bdelio man didto kag bato nḡa onyks.

13 Ang nḡalan sang ikaduha nḡa subâ among Gihon: ini among nagalibot sang bug-os nḡa duta sa Kus.

14 Ang nḡalan sang ikatlo ka subâ among Hidekel: ini nagailig sa Sidlanḡan sang Asur. Kag ang ikap-at ka subâ among Euprates.

15 Nḡani, ginkuha ni Iehoba nḡa Dios ang tawo, kag ginbutang niya sia sa katamnan sang Eden, agud nḡa iya ini pagpanḡumahon kag bantayan.

16 Kag nagsogo sa tawo si Iehoba nḡa Dios, nḡa nagasiling: " Makakaonka sang tanan nḡa kahoy sang katamnan.

17 Apang sang kahoy nḡa sa pagkilala sang maayo kag sang malain, dili ka magkaon sa iya; kay sa adlaw nḡa magkaon ka sa iya, mamatay ka nḡa totoo."

18 Kag nagsiling si Iehoba nḡa Dios: " Indi maayo nḡa ang tawo magmanḡinisa lamang; pagahimoan ko sia sang kabulig nḡa bagay sa iya."

19 Busa, ginhuman ni Iehoba nḡa Dios sa duta ang tanan nḡa kasapatan sang latagon, kag ang tanan nḡa kapispisan sang kalanḡitan, kag gindalá niya sila kay Adam, agud nḡa pagtanawon niya kon ano ang pagaihinḡalan niya sa ila; kag ang tanan nḡa ginhinḡalan ni Adam sa mḡa kasapatan nḡa mḡa buhi, ina among iya nḡalan.

20 Kag ginbutanḡan ni Adam sing mḡa nḡalan ang tanan nḡa kasapatan kag kapispisan sang kalanḡitan kag ang tanan nḡa hayup sang latagon; apang nḡa sa kay Adam walâ sing nakita nḡa kabulig nḡa bagay sa iya.

21 Kag si Iehoba nḡa Dios naghulog sing isa ka katulogon nḡa madalum sa ibabaw ni Adam, kag natologan sia; niyan nagkuha sia sing isa sang iya mḡa gusuk, kag ginpapali niya ang unud sa iya duug;

22 Kag ang gusuk nḡa ginkuha ni Iehoba nḡa Dios sa lalaki, ginhimo niya ang isa ka babae, kag gindalá niya sia sa lalaki.

23 Kag nagsiling si Adam: " Ini karon amo ang tul-an sang akon mḡa katul-anan, kag unud sang akon unud, ini pagatawgon Isha,* kay sa Ish ginkuha sia.

24 Nḡani, pagabayaan sang lalaki ang iya amay kag ang iya ilóy, kag maghiusa sa iya asawa, kag manḡinisa lamang sila ka unud.

25 Kag mḡa hubo sila nḡa duha, si Adam kag ang iya asawa, kag walâ sila magakalahuya.

Ang sala kag ang katagudilian sang tawo.—Ang nahauna nḡa panaad.

3 APANG ang man-ug among malalang labi sa tanan nḡa mḡa kasapatan sang latagon, nḡa ginhimo ni Iehoba nḡa Dios, kag nagsiling sia sa babae: " ¿Gali, nagsiling ang Dios sa inyo: Dili kamo magkaon sang tanan nḡa kahoy sang katamnan?"

2 Kag ang babae nagsabat sa man-ug: " Nagakaon kami sang bunḡa sang kakahoyan sang katamnan;

3 Apang nahanunḡud sang bunḡa sang kahoy, nḡa yara sa tunḡa sang katamnan, nagsiling ang Dios: Dili kami magkaon sa iya kag dili ninyo pagtandugon, agud nḡa dili kamo mapatay."

4 Niyan ang man-ug nagsiling sa babae: " Dili kamo mamatay nḡa totoo;

5 Kay nakahibalo ang Dios, nḡa sa adlaw nḡa magakaon kamo sa iya, magamuluklat ang inyo mḡa mata, kag manḡinkaanḡay sang Dios kamo, nḡa nakahibalo sang maayo kag sang malain."

6 Kag sang nakita sang babae, nḡa ang kahoy among maayo nḡa kaonon kag makaluluyag sa mḡa mata, kag kahoy nḡa tilinḡuhaan sa pagdanḡat sing kaalam, nagkuha sia sang iya bunḡa kag nagkaon; kag ginhatagan man niya

---

* *Isha*, babae; *Ish*, lalaki.

ang iya bana kaúpud niya, kag nagkaon
man sia.
7 Kag nagmuluklat ang mĝa mata nila
nĝa duha; kag ginkilala nila nĝa sila
mĝa hubo, kag niyan nagtahi sila sing
mĝa dahon sang igera, kag naghilimo
sila sing mĝa tampion.
8 Kag nabatian nila ang tinĝug ni
Iehoba nĝa Dios, nĝa nagadayandayan
sa katamnan sa kabugnaw sang adlaw-
on; kag nanago ang lalaki kag ang iya
asawa sa atubanĝan ni Iehoba nĝa Dios
sa tunĝâ sang kakahoyan sang katam-
nan.
9 Kag gintawag ni Iehoba nĝa Dios
ang lalaki, kag sinilinĝan sia: "¿Diin
ka?"
10 Kag sia nagsabat: "Nabatian ko
ang imo tinĝug sa katamnan, kag hi-
nadlukan ako, kay hubo ako; kag na-
nago ako."
11 Kag sinilinĝan sia niya: "¿Sino-o
bala ang nagsiling sa imo nĝa hubo
ikaw? ¿Nagkaon bala ikaw sang kahoy,
nĝa ginsogo ko sa imo, nĝa indi mo
pagkaonon?"
12 Kag ang lalaki nagsabat: "Ang
babae, nĝa ginhatag mo sa akon nĝa
akon manĝinkaupud, ginhatagan niya
ako sing kahoy, kag nagkaon ako."
13 Niyan si Iehoba nĝa Dios nagsiling
sa babae: "¿Ano bala ang ginhimo
mo?" Kag nagsiling ang babae: "Ang
man-ug nagdaya sa akon, kag nagkaon
ako."
14 Kag si Iehoba nĝa Dios nagsiling
sa man-ug: "Tunĝud nĝa naghimo
ikaw sini, manĝinmalaut ka labi sa tanan
nĝa mĝa kasapatan, kag labi sa tanan
nĝa kahayupan sang latagon; magalakat
ka nĝa nagasaog sang imo tiyan kag
magakaon ka sang yab-ok sa tanan nĝa
adlaw sang imo kabuhi.
15 Kag pagabutanĝan ko sing kaawa-
yon sa tunĝa mo kag sang babae, kag
sa tunĝâ sang imo kaliwatan kag sang
iya kaliwatan. Ini sia magadugmok
sang imo olo, kag pagadugmokon mo
ang iya tikod."
16 Kag sinilinĝan niya ang babae:
"Pagapadamuon ko sing tuman gid
ang imo mĝa kasakit kag ang imo mĝa
pagbusong; kag igapanĝanak mo nĝa
may kasakit ang mĝa anak, kag manĝin-
sa imo bana ang imo handum, kag sia
magagahum sa imo."
17 Kag nagsiling sia sa lalaki: "Tu-
nĝud kay gintuman mo ang tinĝug sang
imo asawa, kag nagkaon ka sang kahoy,
nĝa ginsogo ko sa imo, nĝa nagasiling:
Dili ka magkaon sa iya; manĝinmalaut
ang duta tunĝud sa imo. Magakaon ka
nĝa may kasakit sa iya sa tanan nĝa
adlaw sang imo kabuhi.
18 Magapatúbô sia sa imo sing mĝa
sapinit kag mĝa gamhon; kag magakaon
ka sang hilamon sang latagon.
19 Sa balhas sang imo nawung maga-
kaon ikaw sing tinapay, tubtub nĝa
magbalik ka sa duta; kay yab-ok ka,
kag sa yab-ok ikaw magabalik."
20 Kag gintawag sang lalaki ang nĝa-
lan sang iya asawa nĝa si Eba,* tunĝud
nĝa ini sia ilóy sang tanan nĝa mĝa may
kabuhi.
21 Kag ginhimoan ni Iehoba nĝa
Dios si Adam kag ang iya asawa sing
mĝa lambong nĝa panit, kag ginpasapu-
tan niya sila.
22 Kag nagsiling si Iehoba nĝa Dios:
"Yari karon, ang tawo nanĝinsubung
sang isa sa Aton, nĝa nakahibalo sang
maayo kag sang malain." Kag karon,
indi igo nĝa pagiuntay ang iya mĝa
kamut, kag magkuha man sang kahoy
sang kabuhi, kag magkaon kag mabuhi
sa gihapon.
23 Nĝani tinabug sia ni Iehoba sa
katamnan sang Eden, agud nĝa pagpa-
nĝumahon niya ang duta nĝa ginkuha-
an sa iya.
24 Kag ginpagowa niya ang tawo,
kag ginbutanĝan niya, sa Sidlanĝan sang
katamnan sa Eden, sang mĝa kerubin
kag sang isa ka hinanĝiban nĝa naga-
baga, nĝa nagalabaylabay sa pagbantay
sang dalan sang kahoy sang kabuhi.

Si Kain kag si Abel; ang nabauna nĝa manugpatay sa isigkatawo.—Ang mĝa kaliwatan ni Kain.—Si Set.

4 KAG ginkilala ni Adam ang iya
asawa nĝa si Eba; kag ini sia na-
namkon kag pinanĝanak niya si Kain,†
kag nagsiling sia: "Nadanĝat ko ang
lalaki banĝud kay Iehoba."
2 Kag liwat pinanĝanak niya si
Abel nĝa iya utud. Kag si Abel na-
nĝinmanugbantay sang mĝa obeha; a-
pang si Kain nanĝinmanĝunĝuma sang
duta.

---

* *Eba*, manughatag sing kabuhi.
† *Kain*, hatag nĝa nabaton.

3 Kag nahanabu, sa pag-alagisud sang
panag-on, nḡa si Kain sa mḡa bunḡa
sang duta nagdalá sing isa ka halad kay
Iehoba.
4 Kag si Abel nagdalá man sa mḡa
panḡanay sang iya mḡa obeha kag sang
tambok nila, kag gintamud ni Iehoba
nḡa may kahamuut si Abel kag ang iya
halad.
5 Apang indi gintamud niya si Kain
kag ang iya halad; kag nagsingkal si
Kain sing daku gid, kag naholog ang iya
guya.
6 Kag si Iehoba nagsiling kay Kain:
"¿Kay nḡaa bala nagsingkal ikaw, kag
kay nḡaa naholog ang imo guya?
7 Kon maghimo ikaw sing maayo,
¿indi ka bala pagbayawon? Kag kon
indi ka maghimo sing maayo, ang salâ
yara as gawang. Kag sa imo manḡin-
yara ang iya handum, apang ikaw ma-
gagahum sa iya."
8 Kag namolong si Kain kay Abel
nḡa iya útud. Kag nahanabu, sang
didto sila sa latagon, nḡa si Kain nagtin-
dug batok kay Abel nḡa iya útud, kag
pinatay niya sia.
9 Kag nagsiling si Iehoba kay Kain:
"¿Diin bala si Abel nḡa imo útud?"
Kag sia nagsabat: "Ambut. ¿Bantay
ako bala sang akon útud?"
10 Kag sinilinḡan sia niya: "¿Ano
bala ang ginhimo mo? Ang tinḡug
sang dugo sang imo útud nagatuaw sa
akon gikan sa duta.
11 Nḡani karon magmanḡinmalaut ka
sa duta, nḡa nagbuka sang iya bâbâ sa
pagbaton sang dugo sang imo útud sa
imo kamut.
12 Kon pagpanḡumahon mo ang duta,
indi na ikaw pagahatagan niya sang iya
kusug. Manḡinlaaslaas kag dumuluong
ikaw sa duta."
13 Kag nagsiling si Kain kay Iehoba:
"Tama ka daku ang akon kalainan,
nḡa papatawaron.
14 Yari karon, ginasobol mo ako ka-
ron sa nawung sang duta, kag ako ma-
gapanago sa imo atubanḡan; manḡin-
laaslaas kag dumuluong ako sa duta,
kag mahanabu nḡa bisan sin-o nḡa
makakita sa akon, magapatay sa
akon."
15 Kag nagsabat sa iya si Iehoba:
"Matuud nḡa bisan sin-o nḡa magpatay
kay Kain, pagasilotan sing makapito."
Niyan ginbutanḡan ni Iehoba sing tanda
si Kain, agud nḡa indi sia pagpatyon
sang bisan sin-o nḡa makakita sa
iya.
16 Kag naghalín si Kain sa atubanḡan
ni Iehoba, kag nagpuyô sa duta sa Nod
sa Sidlanḡan sang Eden.
17 Kag nakilala ni Kain ang iya asa-
wa, nḡa nagpanamkon kag nag-anak
kay Henok; kag nagpatindug sia sing
isa ka banwa, kag ginhinḡalanan niya
ang banwa sang nḡalan sang iya anak
nḡa Henok.
18 Kag kay Henok natawo si Irad;
kag si Irad nagpanḡanak kay Mahuyael,
kag si Mahuyael nagpanḡanak kay
Metusael, kag si Metusael nagpanḡanak
kay Lamek.
19 Kag si Lamek nanḡasawa nḡa sa
iya sing duha ka asawa; ang nḡalan
sang isa amo si Ada, kag ang nḡalan
sang isa si Sila.
20 Kag si Ada nag-anak kay Iabal,
nḡa nanḡinamay sia sang mḡa naga-
puluyô sa mḡa layanglayang, kag *naga-
huluput* sang kahayupan.
21 Kag ang nḡalan sang iya utud nḡa
lalaki amo si Iubal, nḡa nanḡinamay sia
sang tanan nḡa mḡa nagagalamit sang
arpa kag lantoy.
22 Kag si Sila nag-anak man kay
Tubal-Kain, panday sa tanan nḡa mḡa
galamiton nḡa saway kag nḡa salsalon;
kag ang utud nḡa babae ni Tubal-Kain
amo si Naama.
23 Kag nagsiling si Lamek sa iya mḡa
asawa: "Ada kag Sila, palamati-kamo
sang akon tinḡug, mḡa asawa ni Lamek,
dunga-ninyo ang akon pinamolong:
Hoo, nagapatay ako sing isa ka tawo
tunḡud sang akon pilas kag sing isa ka
pamatan-on tunḡud sang pagpalagub sa
akon.
24 Hoo, sa makapito ginatalimalus si
Kain, kag si Lamek makakapitoan ka
pito."
25 Kag sa liwan ginkilala ni Adam
ang iya asawa, kag sia nag-anak sing isa
ka anak nḡa lalaki, kag ginhinḡalanan
niya sia si Set.* Kay *nagsiling* sia:
"Gintalusan ako sang Dios sang isa ka
kaliwatan sa baylo ni Abel, kay ginpatay
sia ni Kain."
26 Kag kay Set man natawo sa iya
ang isa ka anak nḡa lalaki; kag ginhi-
nḡalanan niya sia si Enos. Niyan ang

* *Set*, hinatag nḡa tal-us.

mḡa tawo nagsulugud sa pagtawag sa
nḡalan ni Iehoba.

Mḡa kaliwatan ni Adam, tuḡud kay
Set, tubtub kay Noe.

5 INI amo ang tolon-an sang mḡa
kaliwatan ni Adam: Sang adlaw
nḡa gintuga sang Dios ang tawo, ginhimo
niya sia sa kaanḡay sang Dios.
2 Lalaki kag babae gintuga niya sila,
kag ginpakamaayo niya sila, kag ginhi-
nḡalanan niya sila nḡa si Adam, sang
adlaw nḡa ginpanuga sila.
3 Kag nagkabuhi si Adam sing isa ka
gatus kag katloan ka tuig, kag nagpa-
nḡanak sia sing *isa ka anak nḡa lalaki* sa
kaanḡay niya, sono sa iya larawan, kag
ginhinḡalan niya sia nḡa si Set.
4 Kag ang kaadlawan ni Adam, sa
tapus nḡa nagpanḡanak sia kay Set
nanḡinwalo ka gatus ka tuig; kag nag-
panḡanak sia sing mḡa anak nḡa lalaki
kag mḡa babae.
5 Kag ang tanan nḡa mḡa adlaw nḡa
ginkabuhi ni Adam, nanḡinsiam ka gatus
kag katloan ka tuig, kag namatay sia.
6 Kag nagkabuhi si Set sing isa ka
gatus kag lima ka tuig, kag nagpanḡanak
kay Enos.
7 Kag nagkabuhi si Set, sa tapus nḡa
ginpanḡanak niya si Enos, walo ka
gatus kag pito ka tuig; kag nagpanḡa-
nak sia sing mḡa anak nḡa lalaki kag
mḡa babae.
8 Kag ang tanan nḡa mḡa kaadlawan
ni Set nanḡinsiam ka gatus kag napúlô
kag duha ka tuig, kag namatay sia.
9 Kag nagkabuhi si Enos sing kasi-
aman ka tuig, kag nagpanḡanak sia kay
Kenan.
10 Kag nagkabuhi si Enos, sa tapus
nḡa ginpaḡanak niya si Kenan, walo ka
gatus kag napúlô kag lima ka tuig;
kag nagpanḡanak sia sing mḡa anak nḡa
lalaki kag mḡa babae.
11 Kag ang tanan nḡa mḡa kaadla-
wan ni Enos nanḡinsiam ka gatus kag
lima ka tuig, kag namatay sia.
12 Kag nagkabuhi si Kenan sing
kapitoan ka tuig, kag nagpanḡanak sia
kay Mahalalel.
13 Kag nagkabuhi si Kenan, sa tapus
nḡa ginpanḡanak niya si Mahalalel,
walo ka gatus kag kap-atan ka tuig; kag
nagpanḡanak sia sing mḡa anak nḡa
lalaki kag mḡa babae.
14 Kag ang tanan nḡa mḡa kaadla-
wan ni Kenan nanḡinsiam ka gatus kag
napúlô ka tuig, kag namatay sia.
15 Kag nagkabuhi si Mahalalel sing
kan-uman kag lima ka tuig, kag
nagpanḡanak sia kay Iared.
16 Kag nagkabuhi si Mahalalel, sa
tapus nḡa ginpanḡanak niya si Iared,
walo ka gatus kag katloan ka tuig; kag
nagpanḡanak sia sing mḡa anak nḡa la-
laki kag mḡa babae.
17 Kag ang tanan nḡa mḡa kaadla-
wan ni Mahalalel nanḡinwalo ka gatus
kasiaman kag lima ka tuig, kag nama-
tay sia.
18 Kag nagkabuhi si Iared sing isa ka
gatus kan-uman kag duha ka tuig, kag
nagpanḡanak sia kay Enok.
19 Kag nagkabuhi si Iared, sa tapus
nḡa ginpanḡanak niya si Enok, walo ka
gatus ka tuig; kag nagpanḡanak sia
sing mḡa anak nḡa lalaki kag mḡa
babae.
20 Kag ang bug-os nḡa kaadlawan
ni Iared nanḡinsiam ka gatus kan-
uman kag duha ka tuig, kag namatay
sia.
21 Kag nagkabuhi si Enok sing kan-
uman kag lima ka tuig, kag nagpanḡa-
nak sia kay Metusela.
22 Kag si Enok, sa tapus nḡa ginpa-
nḡanak niya si Metusela, naglakat upud
sa Dios, tatlo ka gatus ka tuig; kag
nagpanḡanak sia sing mḡa anak nḡa la-
laki kag mḡa babae.
23 Kag ang bug-os nḡa kaadlawan ni
Enok nanḡintatlo ka gatus kan-uman
kag lima ka tuig.
24 Kag si Enok naglakat upud sa
Dios, kag walâ na sia, kay gindalá sia
sang Dios.
25 Kag nagkabuhi si Metusela sing isa
ka gatus kawaloan kag pito ka tuig, kag
nagpanḡanak sia kay Lamek.
26 Kag nagkabuhi si Metusela, sa
tapus nḡa ginpanḡanak niya si Lamek,
pito ka gatus kawaloan kag duha ka
tuig; kag nagpanḡanak sia sing mḡa
anak nḡa lalaki kag mḡa babae.
27 Kag ang bug-os nḡa kaadlawan ni
Metusela, nanḡinsiam ka gatus kan-
uman kag siam ka tuig, kag namatay
sia.
28 Kag nagkabuhi si Lamek sing isa
ka gatus kawaloan kag duha ka tuig,
kag nagpanḡanak sia sing isa ka anak
nḡa lalaki.

29 Kag ginhingalan niya sia nga si Noe* nga nagasiling: "Ini sia magalipay sa aton sa aton mga buluhaton, kag sa pangabudlayan sang aton mga kamut, bangud sang duta nga ginpakamalaut ni Iehoba.
30 Kag nagkabuhi si Lamek, sa tapus nga ginpanganak niya si Noe, lima ka gatus kasiaman kag lima ka tuig; kag nagpanganak sia sing mga anak nga lalaki kag mga babae.
31 Kag ang bug-os nga kaadlawan ni Lamek nanginpito ka gatus kapitoan kag pito ka tuig, kag namatay sia.
32 Kag si Noe nagkabuhi sing lima ka gatus ka tuig, kag nagpanganak sia kay Sem, kay Kam kag kay Iapet.

Maukaron nga kadunut sang mga tawo. Ang anaw.

6 KAG nahanabu, sang nagasugud pagbuad ang mga tawo sa ibabaw sang nawung sang duta, kag nagkalatawo sa ila sing mga anak nga babae,
2 Nga nakita sang mga anak nga lalaki sang Dios, nga ang mga anak nga babae sang mga tawo mga maayoayo, kag ginpalangasawa sila nila, nga nagapilili sa tanan.
3 Kag nagsiling si Iehoba: "Indi makigsuay sa gihapon ang akon espiritu sa tawo; sa iya pagtalang sia among unud; apang ang iya mga adlaw manginisa ka gatus kag duha ka púlô ka tuig."
4 Sadto nga mga adlaw ang mga Nepilim yara sa duta; kag sa tapus man nakasulúd ang mga anak nga lalaki sang Dios sa mga anak nga babae sang tawo, kag ginpangankan sila sing mga anak nga lalaki: ini sila nangin mga maisug nga, kutub sa mga daan nga panag-on, mga lalaki nga may kabantugan.
5 Kag kinita ni Iehoba, nga ang kalautan sang mga tawo madamu sa duta, kag nga ang tanan nga painoino sang mga panghunahuna sang tagiposoon nila gihapon ang kalainan lamang.
6 Kag nagpangalisud si Iehoba, nga ginhimo niya ang tawo sa duta, kag nagpasubo ini sa iya sing sa tagiposoon.
7 Kag nagsiling si Iehoba: "Pagapanason ko sa ibabaw sang nawung sang duta ang mga tawo nga akon gintuga: kutub sa tawo tubtub sa kasapatan, kag tubtub sa nagasalaog nga sapat, kag tubtub sa mga kapispisan sang langit; kay nagpangalisud ako nga ginhimo ko sila."
8 Apang si Noe nakaagum sing bugay sa mga mata ni Iehoba.
9 Yari diri ang mga kaliwatan ni Noe: Si Noe lalaki nga matarung kag himpit sia sa siya mga kadungan. Si Noe naglakat upud sa Dios.
10 Kag si Noe nagpanganak sing tatlo ka anak nga lalaki: Si Sem, si Kam kag si Iapet.
11 Kag nadunut ang duta sa atubangan sang Dios, kag ang duta napun-an sing kalugusan.
12 Kag tinuluk sang Dios ang duta, kag, yari karon, dunut sia; kay ang tanan nga unud gindunut nila ang ila dalan sa ibabaw sang duta.
13 Kag nagsiling ang Dios kay Noe: "Ang katapusan sang tanan nga unud nag-abut sa atubangan nakon, kay ang duta napun-an sing kalugusan bangud sa ila; kag yari karon nga pagalaglagon ko sila upud sang duta.
14 Maghimo-ka nga sa imo sing isa ka arka sang kahoy nga goper. Magahimo ikaw sing mga hulut sa arka, kag pagabalawon mo sia sa sulud kag sa gowa.
15 Kag sa sini nga bagay pagahimoon mo sia: ang kalabaon sang arka mga tatlo ka gatus ka maniko; ang iya kalaparon mga kalim-an ka maniko, kag katloan ka maniko ang iya kataason.
16 Magahimo ka sing isa ka lalantawan sa arka, kag pagatapuson mo ini sa isa ka maniko sing kataason sa ibabaw; kag ibutang mo sa luyo ang gawang sang arka, kag himoan mo sing alintaga nga naidalum, ikaduha, kag ikatlo.
17 Kay ako, yari karon, nga akon pagadalhon ang anaw sang mga tubig sa ibabaw sang duta sa pagpapas sang tanan nga unud, nga may espiritu sang kabuhi sa idalum sang langit: ang tanan nga yara sa duta mamatay.
18 Apang pagahimoon ko ang akon katipan sa imo, kag magasulúd ka sa arka, ikaw kag ang imo mga anak nga lalaki, kag ang imo asawa kag ang mga asawa sang imo mga anak upud sa imo.
19 Kag ang tanan nga nagakabuhi, sa tanan nga unud, duha sang tagsa ka bahin, pagaisulud mo sa arka, agud nga pagbuhion sila kaúpud nimo: mga lalaki kag mga babae sila.

* *Noe*, kalinong, kalipay.

20 Sa mḡa kapispisan, sono sang ila naigoan, kag sa mḡa kasapatan, sono sang ila naigoan, sa tanan nḡa mḡa nagasaog nḡa sapat sang duta, sono sang ila naigoan, duha sang tagsa ka bahin magasulúd upud sa imo, agud nḡa pagbuhion sila.
21 Kag magdalá ikaw kaúpud nimo sang tanan nḡa kalan-on nḡa ginakaon, kag tiponon mo sila sa imo. Kag ini manḡinkalan-on nḡa sa imo kag nḡa sa ila."
22 Kag ginhimo ini ni Noe. Ginhimo niya sono sa tanan nḡa ginsogo sang Dios sa iya.

7 KAG si Iehoba nagsiling kay Noe: "Sulúd-ka kag ang bug-os mo nḡa baláy sa arka; kay nakita ko ikaw nḡa matarung sa atubanḡan nakon sa sini nḡa kaliwatan.
2 Sa tanan nḡa sapat nḡa mḡa matinlo magakuha ka sing tagpitopito, lalaki kag babae; apang sa kasapatan nḡa indi matinlo, sing duha, lalaki kag babae.
3 Sa kapispisan man sa kalanḡitan sa tagpitopito, sulog kag munḡa, agud maandaman ang kaliwat sa kabuhi sa ibabaw sang kadaygan sang bug-os nḡa duta.
4 Kay sa lumigad ang pito pa ka adlaw, pagapaulanon ko sa ibabaw sang duta sing kap-atan ka adlaw kag kapatan ka gab-i; kag pagapapason ko ang tanan nḡa may pagkaamo, nḡa ginhimo ko sa ibabaw sang kadaygan sang duta.
5 Kag ginhimo ni Noe sono sa tanan nḡa ginsogo sa iya ni Iehoba.
6 Kag sang si Noe nagaedad sing anum ka gatus ka tuig, ang anaw sang mḡa tubig nag-abut sa ibabaw sang duta.
7 Kag si Noe nagsulúd sa arka kag ang iya mḡa anak, kag ang iya asawa, kag ang mḡa asawa sang iya mḡa anak upud sa iya, banḡud sang mḡa tubig sang anaw.
8 Sa mḡa kasapatan nḡa matinlo, kag sa mḡa kasapatan nḡa indi matinlo, kag sa mḡa kapispisan, kag sa tanan nḡa nagakalamang sa ibabaw sang duta,
9 Sa tagduhaduha nagsululúd sila sa arka ni Noe, lalaki kag babae, sono sang ginsogo sang Dios kay Noe.
10 Kag nahanabu, sa ikapito ka adlaw, nḡa ang mḡa tubig sang anaw nag-alabut sa ibabaw sang duta.
11 Sa anum ka gatus ka tuig sang pagkabuhi ni Noe, sa ikaduha nḡa bulan, sa ikapúlô kag pito sang bulan, sadto gid nḡa adlaw nawasak ang tanan nḡa mḡa tuburan sang daku nḡa kaidadalman, kag ang mḡa talambuan sang mḡa lanḡit nabuksan.
12 Kag may ulan sa ibabaw sang duta sa kap-atan ka adlaw kag kap-atan ka gab-i.
13 Sa sini gid man nḡa adlaw nagsulúd si Noe, si Sem, si Kam kag si Iapet, mḡa anak nḡa lalaki ni Noe, kag ang asawa ni Noe, kag ang tatlo ka mḡa asawa sang iya mḡa anak, kaúpud niya sa arka.
14 Sila, kag ang tanan nḡa kasapatan, sono sang ila naigoan, ang tanan nḡa kahayupan, sono sang iya naigoan, kag ang tanan nḡa sapat nḡa nagasaog sa ibabaw sang duta, sono sang iya naigoan, kag ang tanan nḡa mḡa pispis, sono sang ila naigoan, ang tanan nḡa diyotay nḡa pispis, ang tanan nḡa may mḡa pakpak.
15 Kag nagsululúd kay Noe sa arka sing tagduhaduha ang tanan nḡa unud, nḡa may espiritu sang kabuhi.
16 Kag ang nagsululúd, lalaki kag babae sila; sa tanan nḡa unud nagsululúd sila, siling sang ginsogo sang Dios. Kag tinakpan ni Iehoba ang gawang.
17 Kag imabut ang anaw sing kapatan ka adlaw sa ibabaw sang duta; kag nagtúbô ang mḡa tubig kag ginbayaw nila ang arka, kag naglabaw ini sa duta.
18 Kag naglambas ang mḡa tubig kag nagtúbô sing duku gid sa ibabaw sang duta; kag naglakat ang arka sa ibabaw sang nawung sang mḡa tubig.
19 Kag naglambas ang mḡa tubig sing labaw gid sa ibabaw sang duta, kag linapawan ang tanan nḡa mḡa bukid nḡa mataas nḡa yara sa idalum sang tanan nḡa mḡa lanḡit.
20 Napúlô kag lima ka maniko ang paglabaw sang mḡa tubig sa ila, kag linapawan ang mḡa bukid.
21 Kag namatay ang tanan nḡa mḡa unud nḡa nagagiho sa ibabaw sang duta, ang kapispisan subung man ang mḡa kahayupan, kag ang mḡa kasapatan, kag ang tanan nḡa sapat nḡa nagasaog sa ibabaw sang duta, kag ang tanan nḡa mḡa tawo.
22 Ang tanan nḡa mḡa may ginhawa sang espiritu sang kabuhi sa ila mḡa

ilong, ang tanan nğa yara sa duta nğa
mamala, namatay.
23 Kag ginpapas ang tanan nğa may
pagkaamo, nğa yara sa ibabaw sang
nawung sang duta, gikan sa tawo tub-
tub sa kasapatan, tubtub sa mğa sapat
nğa nagasaog, kag tubtub sa mğa kapis-
pisan sang mğa lanğit: ginpapas sila sa
duta, kag nabilin lamang si Noe kag
ang mğa yara kaúpud niya sa arka.
24 Kag naglambas ang mğa tubig sa
ibabaw sang duta sing isa ka gatus kag
kalim-an ka adlaw.

Si Noe nagagowa sa arka.

8 KAG nadumduman sang Dios si
Noe kag ang tanan nğa kasapatan
nğa yadto upud niya sa arka. Kag
pinaagi sang Dios ang isa ka hanğin sa
ibabaw sang duta, kag nagbuhin ang
mğa tubig.
2 Kag nagtalakup ang mğa tuburan
sang kaidadalman, kag ang mğa talam-
buan sang mğa lanğit, kag napungan
ang mğa ulan sang lanğit.
3 Kag ang mğa tubig nagbalalik sa
duta sing walay untat; kag naghubas
ang mğa tubig sa tapus na ang isa ka
gatus kag kalim-an ka adlaw.
4 Kag timungtung ang arka sa bulan
nğa ikapito, sa ikapulo kag pito ka
adlaw sang bulan, sa ibabaw sang kabu-
kiran sang Ararat.
5 Kag ang mğa tubig nagadayon sing
paghubas tubtub sa ikapúlô nğa bulan.
Sang ikapúlô, sa nahauna nğa adlaw
sang bulan, nakita ang mğa alipukpukan
sang mğa bukid.
6 Kag nahanabu nğa, sa katapusan
sang kap-atan ka adlaw, ginbukas ni
Noe ang talambuan, nğa ginhimo niya
sa arka.
7 Kag pinadala niya ang uwak, nğa
naggowa nğa nagapakadto kag naga-
pakari tubtub nğa ang mğa tubig nag-
mala sa ibabaw sang duta.
8 Pinadala man niya gikan sa iya
ang salampati, agud magtan-aw kon ang
mğa tubig nagisol na sa ibabaw sang
nawung sang duta.
9 Kag ang salampati walâ sing nakita,
nğa sarang mapatunğan sang dapadapa
sang iya tiil, kag bumalik sia sa arka sa
iya, kay ang mğa tubig yara pa sa
ibabaw sang nawung sang bug-os nğa
duta; kag inuntay niya ang iya mğa
kamut, kag sang nadakup niya, sinulud
sia niya sa arka.
10 Kag naghulat pa sia sing mğa pito
ka adlaw, kag pinagowa niya liwat ang
salampati sa arka.
11 Kag ang salampati bumalik sa iya
sa oras sang kahaponon, kag yari karon,
isa ka dahon nğa lab-as sang olibo sa
iya toktok; kag nahanğup ni Noe, nğa
ang mğa tubig nahubas na sa ibabaw
sang duta.
12 Kag naghulat pa sia sing mğa pito
pa liwat ka adlaw, kag pinadalá niya ang
salampati, nğa walâ na magbalik sa iya.
13 Kag nahanabu nğa, sang tuig nğa
ikan-um ka gatus kag isa *ni Noe*, sa
nahauna nğa *bulan*, sa nahauna nğa
adlaw sang bulan, ang mğa tubig nahu-
bas sa ibabaw sang duta. Kag ginhálin
ni Noe ang takup sang arka, kag tuman-
aw, kag yari karon ang nawung sang
duta mamala na.
14 Kag sa ikaduha nğa bulan sa
ikaduha ka púlô kag pito nğa adlaw
sang bulan, nagmala na ang duta.
15 Kag ang Dios naghambal kay Noe,
nğa nagasiling:
16 "Gowa-ka sa arka, ikaw kag ang
imo asawa, kag ang imo mğa anak nğa
lalaki, kag ang mğa asawa sang imo
mğa anak nğa lalaki kaúpud nimo.
17 Pagowaa kaupud nimo ang tanan
nğa mğa kasapatan, sa tanan nğa unud,
nğa yara upud sa imo, sa kapispisan, sa
kahayupan, kag sa tanan nğa sapat nğa
nagasaog sa ibabaw sang duta, agud nğa
magpadagaya sila sa ibabaw sang duta,
kag magpalamunğa kag magbinuad sa
ibabaw sang duta.
18 Kag naggowa si Noe, kag ang iya
mğa anak nğa lalaki, kag ang iya asawa
kag ang mğa asawa sang iya mğa anak
nğa lalaki kaúpud niya.
19 Ang tanan nğa mğa kasapatan,
ang tanan nğa mğa sapat nğa nagasaog
kag ang tanan nğa mğa kapispisan, ang
tanan nğa nagagiho sa ibabaw sang
duta, naggulowa sa arka sono sang ila
mğa panimaláy.
20 Kag nagtukud si Noe sing isa ka
halaran kay Iehoba, kag nagkuha sia sa
tanan nğa sapat nğa matinlo kag sa
tanan nğa pispis nğa matinlo, kag nag-
halad sia sing mğa halad nğa sinunog sa
halaran.
21 Kag nakapanimaho si Iehoba sing
baho nğa kahalamut-an. Kag nagsiling;

si Iehoba sa iya tagiposoon: "Indi ko
na pagpanghimalauton liwat ang duta
banĝud sang tawo, bisan ang tuyo sang
tagiposoon sang tawo malaut kutub sa
iya pagkapamatan-on; kag indi ko na
paglaglagon liwat ang tanan nĝa naga-
kabuhi subung sang ginhimo ko.
22 Sa magamanĝinyari pa sa duta
ang tanan nĝa panag-on, ang pagtanum
kag ang pag-ani, ang tugnaw kag ang
init, ang tinĝadlaw kag ang tigtulugnaw,
ang adlawon kag ang kagab-ihon indi
magauntat.

Pagpakigkatipan sang Dios kay Noe.

9 KAG ginpakamaayo sang Dios si
Noe kag ang iya mĝa anak, kag
nagsiling sia sa ila: "Bulunĝa-kamo,
kag dalamu-kamo, kag pun-a-ninyo ang
duta.
2 Kag ang inyo kahadluk kag ang
inyo kakugmat manĝinsa ibabaw sang
tanan nĝa sapat sang duta, kag sa iba-
baw sang tanan nĝa kapispisan sang
kalanĝitan, sa tanan nĝa nagagiliho sa
duta, kag sa tanan nĝa kaisdaan sang
dagat: ginatugyan sila sa inyo mĝa
kamut.
3 Ang tanan nĝa nagagiliho kag
nagakabuhi manĝinsa kalan-on ninyo:
subung man ang kahilamonan nĝa hi-
law ginahatag ko ini nĝa tanan sa inyo.
4 Apang ang unud upud ang iya ka-
buhi, nĝa amo ang iya dugo, indi kamo
magkalaon.
5 Kay, sa pagkamatuud gid, paga-
panĝayoon ko gid ang inyo dugo, ang
inyo mĝa kalág; sa kamut sang tanan
nĝa sapat pagapanĝayoon ko gid sia, kag
sa kamut sang tawo; pagapanĝayoon
ko gid ang kalág sang tagsa ka tawo sa
kamut sang iya útud.
6 Ang magpatolo sang dugo sang
tawo tunĝud sang tawo, ang iya dugo
pagapatoloon; kay sa larawan sang Dios
ginhimo ang tawo.
7 Kag bulunĝa-kamo kag dalamu-
kamo, buluad-kamo kag pagdalamu-
kamo sa duta.
8 Kag naghambal ang Dios kay Noe,
kag sa iya mĝa anak upud sa iya, nĝa
nagasiling:
9 "Ako, yari karon nĝa ginapaham-
tang ko ang akon katipan upud sa inyo,
kag upud sa inyo kaliwatan sa olehe
ninyo,
10 Kag upud sang tanan nĝa kalág
nĝa nagakabuhi nĝa yara upud sa inyo,
sa kapispisan, sa kahayupan, kag sa
tanan nĝa sapat sa duta nĝa yara upud
ninyo, kutub sa tanan nĝa naggolowa
sa arka tubtub sa tanan nĝa mĝa sapat
sa duta.
11 Pagatukuron ko ang akon ka-
tipan sa inyo, kag walay bisan ano nĝa
unud nĝa pagalaglagon pa sang mĝa
tubig sang anaw; bisan may anaw pa
nĝa sa paglaglag sang duta.
12 Kag nagsiling ang Dios: "Ini
manĝintanda sang katipan, nĝa ginpa-
hamtang ko sa tunĝâ nakon kag ninyo,
kag sa tanan nĝa kalág nĝa nagakabuhi,
nĝa yara upud sa inyo, sa dayon nĝa
mĝa katuigan.
13 Ang akon balanĝaw pagaibutang
ko sa mĝa gal-um, nĝa manĝintandaan
sia sang katipan sa tunĝâ nakon kag
sang duta.
14 Kag mahanabu nĝa, kon pagtipo-
non ko ang mĝa gal-um sa ibabaw sang
duta, niyan magapakita ang akon ba-
lanĝaw sa mĝa gal-um.
15 Kag magapanumdum ako sang
akon katipan, nĝa yara sa tunĝâ nakon
kag ninyo kag sa tanan nĝa kalág
nĝa buhi sang tanan nĝa unud; kag
indi na gid magaabut ang mĝa tubig
sang anaw sa paglaglag sang tanan nĝa
unud.
16 Kag ang balanĝaw dira sa mĝa
gal-um, kag pagatan-awon ko ini sa pag-
panumdum ko sang katipan nĝa dayon
sa tunĝâ sang Dios kag sang tanan nĝa
kalág nĝa nagakabuhi, sa tanan nĝa
unud nĝa yara sa ibabaw sang duta."
17 Busa, ang Dios nagsiling kay Noe:
"Ini manĝintandaan sang katipan, nĝa
ginpahamtang ko sa tunĝâ nakon kag
sang bug-os nĝa unud nĝa yara sa iba-
baw sang duta.

Mĝa anak ni Noe.

18 Ang mĝa anak ni Noe nĝa naggul-
owa sa arka nanĝin si Sem, si Kam, kag
si Iapet; kag si Kam among amay ni
Kanaan.
19 Ining tatlo among mĝa anak ni
Noe; kag sa ila napuy-an ang bug-os
nĝa duta.
20 Kag nagsugud si Noe sa pagpanĝu-
ma sang duta, kag nagtanum sia sing isa
ka kaubasan;

21 Kag naginum sia sing alak, kag na-
hubug sia, kag nahubo sia sa tunḡa sang
iya layanglayang.
22 Kag si Kam, nḡa amay ni Kanaan,
nakita niya ang kahubo sang iya amay,
kag nagsugid sini sa iya duha ka útud,
sa gowa.
23 Niyan ginkuha ni Sem kag ni Iapet
ang panapton, kag ginambilay nila sia;
kag sang nagilisol sila, gintabunan nila
ang kahubo sang ila amay, nḡa nagata-
linḡi ang ila mḡa nawung, kag sa sini
walâ nila makita ang kahubo sang ila
amay.
24 Kag nagmata si Noe sa iya alak,
kag nahibaloan niya ang ginhimo sa iya
sang iya anak nḡa manghud,
25 Kag nagsiling sia: "Manḡinma-
laut si Kanaan; manḡinalagad sia sang
mḡa alagad sang iya mḡa útud."
26 Kag nagsiling pa sia: "Dalayawon
si Iehoba, ang Dios ni Sem; kag mag-
manḡinalagad nila si Kanaan.
27 Pagpakadakuon kunta sang Dios
si Iapet, kag magpuyô sia sa mḡa layang-
layang ni Sem, kag magmanḡinalagad
nila si Kanaan."
28 Kag sa tapus ang anaw nagkabuhi
si Noe sing tatlo ka gatus kag kalim-an
ka tuig.
29 Kag ang bug-os nḡa kaadlawan ni
Noe nanḡinsiam ka gatus kag kalim-an
ka tuig, kag namatay sia.

Mḡa kaliwatan ni Iapet, ni Kam kag ni Sem.

10 INI amo sila ang kaliwatan sang
mḡa anak ni Noe: ni Sem, ni Kam,
kag ni Iapet; nḡa sa ila nagkalatawo
ang mḡa anak sa tapus ang anaw.
2 Ang mḡa anak ni Iapet: si Gomer,
si Magog, si Madai, si Iaban, si Tubal, si
Mesek kag si Tiras.
3 Kag ang mḡa anak ni Gomer: si
Askenas, si Ripat kag si Togorma.
4 Kag ang mḡa anak ni Iaban: si
Elisa, si Tarsis, si Kitim kag si Doda-
nim.
5 Sa ila sini ginpamahin ang mḡa
pulô sang mḡa katawohan, sono sang
ila mḡa duta, ang tagsatagsa sono sa ila
hambal, sono sa ila panimaláy, sa ila
mḡa katawohan.
6 Ang mḡa anak ni Kam: si Kus, si
Misraim, si Put kag si Kanaan.
7 Kag ang mḡa anak ni Kus: si Seba,
si Habila, si Sabta, si Rama kag si
Sabteka. Kag ang mḡa anak ni Rama:
si Seba kag si Dedan.
8 Kag si Kus nagpanḡanak kay Nim-
rod: ini nagsugud sia sa pagkagamhanan
sa duta.
9 Ini nanḡinmakusug sia nḡa manḡa-
nḡayam sa atubanḡan ni Iehoba; nḡa
sa tunḡud sini ginasiling: "Siling kay si
Nimrod, makusug nḡa manḡanḡayam sa
atubanḡan ni Iehoba."
10 Kag ang pamunô sang iya ginha-
rian amo ang Babel, kag ang Erek, kag
ang Akad, kag ang Kalne sa duta sa
Sinar.
11 Sa sadto nḡa duta nagowa si Asur,
kag ginpatindug niya ang Ninive, kag
ang Rehobot-Hir, kag ang Kale.
12 Kag ang Resen sa tunḡâ sang
Ninive kag Kale, nḡa amo sia ang daku
nḡa banwa.
13 Kag si Misraim nagpanḡanak sa
mḡa Ludimhon, sa mḡa Anamimhon, sa
mḡa Leabimhon, kag sa mḡa Naptuhim-
hon;
14 Kag sa mḡa Patrusimhon, sa mḡa
Kasluimhon (nḡa sa ila naggilikan ang
mḡa Pilistinhon), kag ang mḡa Kapto-
rimhon.
15 Si Kanaan nagpanḡanak kay Sidon,
ang iya panḡanay, kag kay Het;
16 Kag sa mḡa Iebusinhon, sa mḡa
Amorinhon kag sa mḡa Girgasinhon;
17 Kag sa mḡa Hebinhon, sa mḡa
Arkinhon kag sa mḡa Sininhon;
18 Kag sa mḡa Arbadinhon, sa mḡa
Semarinhon kag sa mḡa Hamatinhon.
Kag sang olehe nagbulusaag ang mḡa
panimaláy sang mḡa Kanaanhon.
19 Kag nanḡinkadulunan sang mḡa
Kanaanhon kutub sa Sidon nḡa mapa-
kadto sa Gerar tubtub sa Gasa, kag nḡa
mapakadto sa Sodoma, sa Gomora, sa
Adma kag sa Seboim, tubtub sa Lasa.
20 Ini amo sila ang mḡa anak ni Kam,
sono sang ila panimaláy, sono sang ila
mḡa hambal, sa ila mḡa kadutaan, sa ila
mḡa katawohan.
21 Nagkalatawo man ang mḡa anak
kay Sem, amay sang tanan nḡa mḡa
anak ni Heber kag útud nḡa magulang,
ni Iapet.
22 Ang mḡa anak ni Sem: si Elam,
si Asur, si Arpaksad, si Lud kag si
Aram.
23 Ang mḡa anak ni Aram: Si Us,
si Hul, si Geter kag si Mas.
24 Kag si Arpaksad nagpanḡanak

kay Sala, kag si Sala nagpanḡanak kay
Heber.
25 Kag nagkalatawo kay Heber ang
duka ka anak : ang ngalan sang isa amo
si Peleg,* kag sa iya mḡa kaadlawan
ginbahinbahin ang duta ; kag ang ngā-
lan sang iya útud, si Ioktan.
26 Kag si Ioktan nagpanḡanak kay
Almadad, kay Salep, kay Hasarmabet,
kay Iera,
27 Kay Hadoram, kay Husal, kay
Dikla,
28 Kay Hobal, kay Abimael, kay Seba,
29 Kay Opir, kay Habila, kag kay
Iobab. Ining tanan nanḡin mḡa anak
sila ni Ioktan.
30 Kag ang ila puluy-an nanḡinkutub
sa Mesa, nḡa mapakadto sa Separ,
bukid sang Sidlanḡan.
31 Ini sila nanḡin mḡa anak ni Sem,
sono sang ila mḡa panimaláy, sono sang
ila mḡa hambal, sa ila mḡa kadutaan,
sono sa ila mḡa katawohan.
32 Ini sila amo ang pinamaláy ni
Noe, sono sang ila mḡa kaliwatan, sa
ila mḡa katawohan, kag sa ila ginpa-
alaplaag ang mḡa katawohan sa duta,
sa tapus sang anaw.

Ang tore sa Babel.

11 KAG ang bug-os nḡa duta may isa
lamang ka hambal, kag isa man
lamang ka mḡa polong.
2 Kag nahanabu nḡa, sang sila naga-
panlakatan sa Sidlanḡan, nasapwan nila
ang isa ka kapatagan sa duta sang
Sinar ; kag nagpuluyô sila didto.
3 Kag nagsiling ang iban sa iban :
"¡ Kari-kamo ! Maghimo-kita sing tisa
kag lutoan-naton ini sa kalayo." Kag ang
tisa ginḡamit nila nḡa salili sang bató,
kag ang salong nḡa salili sang apog.
4 Kag nagsililing sila : "¿ Kari-kamo !
Tukuron naton ang isa ka banwa kag
isa ka tore, nḡa ang iya alibubunḡan
maglambut sa langit ; kag maghimo-kita
sa aton sing isa ka nḡalan, basi pa nḡa
kita pag-alaplaagon sa bug-os nḡa na-
wung sang duta."
5 Kag kimunsad si Iehoba sa pagtan-
aw sang banwa kag sang tore, nḡa gin-
tukud sang mḡa anak sang mḡa tawo.
6 Kag sumiling si Iehoba : "Yari
karon sila isa lamang ka banwa kag
may isa lamang ka hambal sila nḡa
tanan, kag ini amo ang ginsugdan, nila
nḡa himoon ; kag karon walay bisan ano
nḡa makaupang sang ila ginatuyo nḡa
himoon.
7 ¡ Kari-kamo ! Makunsad-kita, kag
gumonon naton didto ang ila mḡa ham-
bal, agud nḡa walay sin-o nḡa maka-
hantup sang hambal sang iya kaúpud."
8 Amo ini ang pagpaalaplaag sa ila
ni Iehoba gikan didto sa ibabaw sang
nawung sang bug-os nḡa duta ; kag gin-
bayaan nila ang pagtukud sang banwa.
9 Banḡud sini gintawag ang nḡalan
niya nḡa Babel,* kay didto ginlibug ni
Iehoba ang pagpamolong sang bug-os
nḡa duta. Kag gikan didto ginpaala-
plaag sila ni Iehoba sa ibabaw sang na-
wung sang bug-os nḡa duta.

Ang mḡa kaliwatan ni Sem.

10 Ini sila among mḡa kaliwatan ni
Sem : si Sem, sa nagaedad sing isa ka
gatus ka tuig, nagpanḡanak sia kay Ar-
paksad, duha ka tuig sa tapus ang anaw.
11 Kag nagkabuhi si Sem, sa tapus
nḡa ginpanḡanak niya si Arpaksad, sing
lima ka gatus ka tuig, kag nagpanḡanak
sia sing mḡa anak nḡa lalaki kag mḡa
babae.
12 Kag si Arpaksad nagkabuhi sing
katloan kag lima ka tuig, kag nagpa-
nḡanak sia kay Sala.
13 Kag nagkabuhi si Arpaksad, sa
tapus nḡa ginpanḡanak niya si Sala, sing
apat ka gatus kag tatlo ka tuig, kag
nagpanḡanak sia sing mḡa anak nḡa la-
laki kag mḡa babae.
14 Kag nagkabuhi si Sala sing katlo-
an ka tuig, kag nagpanḡanak sia kay
Heber.
15 Kag nagkabuhi si Sala, sa tapus
nḡa ginpanḡanak niya si Heber, sing
apat ka gatus kag tatlo ka tuig, kag
nagpanḡanak sia sing mḡa anak nḡa
lalaki kag mḡa babae.
16 Kag nagkabuhi si Heber sing kat-
loan kag apat ka tuig, kag ginpanḡanak
niya si Peleg.
17 Kag nagkabuhi si Heber, sa tapus
nḡa ginpanḡanak niya si Peleg, sing
apat ka gatus kag katlo-an ka tuig, kag
nagpanḡanak sia sing mḡa anak nḡa la-
laki kag mḡa babae.

* *Peleg*, pagkabahin.

* *Babel*, pagkalibug.

18 Kag nagkabuhi si Peleg, sing
katloan ka tuig, kag nagpanĝanak sia
kay Rehu.
19 Kag nagpanĝabuhi si Peleg, sa
tapus nĝa ginpanĝanak niya si Rehu,
sing duha ka gatus kag siam ka tuig,
kag nagpanganak sia sing mĝa anak nĝa
lalaki kag mĝa babae.
20 Kag si Rehu nagkabuhi sing katlo-
an kag duha ka tuig, kag nagpanĝanak
sia kay Serug.
21 Kag nagkabuhi si Rehu, sa tapus
nĝa ginpanĝanak niya si Serug, sing
duha ka gatus kag pito ka tuig, kag
nagpanĝanak sia sing mĝa anak nĝa la-
laki kag mĝa babae.
22 Kag nagkabuhi si Serug sing
katloan ka tuig, kag nagpanĝanak sia
kay Nakor.
23 Kag nagkabuhi si Serug, sa tapus
nĝa ginpanĝanak niya si Nakor, sing
duha ka gatus ka tuig, kag nagpanĝanak
sia sing mĝa anak nĝa lalaki kag mĝa
babae.
24 Kag nagkabuhi si Nakor sing duha
ka púlô kag siam ka tuig, kag nag-
panĝanak sia kay Tare.
25 Kag nagkabuhi si Nakor, sa tapus
nĝa ginpanĝanak niya si Tare, sing isa
ka gatus napúlô kag siam ka tuig, kag
nagpanĝanak sia sing mĝa anak nĝa
lalaki kag mĝa babae.
26. Kag nagkabuhi si Tare sing katlo-
an ka tuig, kag nagpanĝanak sia kay
Abram, kag kay Nakor, kag kay Haran.
27 Ini sila amo ang kaliwatan ni
Tare : si Tare nagpanĝanak kay Abram,
kag kay Nakor, kag kay Haran ; kag si
Haran nagpanĝanak kay Lot.
28 Kag namatay si Haran nĝa úna sa
iya amay nĝa si Tare sa duta nĝa iya
natawohan, sa Ur sang mĝa Kaldeinhon.
29 Kag nagpalanĝasawa si Abram
kag si Nakor : ang nĝalan sang asawa
ni Abram amo si Sarai, kag ang nĝalan
sang asawa ni Nakor, si Milka, anak
nĝa babae ni Haran, amay ni Milka kag
ni Iska.
30 Apang si Sarai nanĝinbaw-as, kag
walâ sia sing anak.
31 Kag ginkuha ni Tare si Abram,
nĝa iya anak, kag si Lot, anak ni
Haran, anak sang iya anak, kag si Sarai
nĝa iya umagad, asawa ni Abram, nĝa
iya anak : kag naggolowa sila sing
tinĝub sa Ur sang mĝa Kaldeinhon, sa
pagkadto sa duta sa Kanaan. Kag nag-
alabut sila tubtub sa Haran, kag nagpu-
luyô sila didto.
32 Kag ang mĝa kaadlawan ni Tare
nanĝinduha ka gatus kag lima ka tuig ;
kag namatay si Tare sa Haran.

Pagtawag kay Abram, nagpakadto sia sa Kanaan, sang olehe nagdulhog sia pa Egipto.

12 APANG si Iehoba nagsiling kay
Abram : " Halín-ka sa imo duta,
kag sa imo kahimataan, kag sa baláy
sang imo amay, kag *pakari-ka* sa duta,
nĝa akon igapahayag sa imo.
2 Kag pagahimoon ko sa imo ang isa
ka banwa nĝa daku, kag pagapakama-
ayohon ko ikaw, kag pagapadakuon ko
ang imo nĝalan, kag manĝinikaayo
ikaw.
3 Kag pagapakamaayohon ko ang
mĝa magapakamaayo sa imo, kag ang
mĝa magadaut sa imo, pagadautan ko ;
kag pagakamaayohon sa imo ang tanan
nĝa mĝa pinamaláy sa duta."
4 Kag lumakat si Abram, sono sang
ginsiling sa iya ni Iehoba ; kag lumakat
kaúpud niya si Lot. Kag si Abram
nagaedad sing mĝa kapitoan kag lima
ka tuig, sang humalín sia sa Haran.
5 Kag gindalá ni Abram si Sarai,
nĝa iya asawa, kag si Lot, nĝa anak
sang iya útud, kag ang tanan nĝa
pagkabutang nila, nĝa ila naangkon,
kag ang mĝa kalág, nĝa ila naáno sa
Haran ; kag naglalakat sila sa pagkadto
sa duta sang Kanaan, kag limambut
sila sa duta sa Kanaan.
6 Kag si Abram naglatas sadto nĝa
duta tubtub sa duug sang Sikem, tubtub
sa terebinto sang More. Kag niyan
ang Kanaanhon ara man sa duta.
7 Kag nagpakita si Iehoba kay Abram
kag nagsiling sa iya : " Sa imo kaliwa-
tan igahatag ko ini nĝa duta." Kag
nagpatindug sia didto sing isa ka hala-
ran kay Iehoba, nĝa nagpakita sa iya.
8 Kag nagliton sia didto sa isa ka
bukid, sa Sidlanĝan sang Bethel, kag
ginbanĝon niya ang iya layaglayan, nĝa
yara ang Bethel sa Katundan niya kag
ang Ay sa Sidlanĝan. Kag nagtukud
sia didto sing isa ka halaran kay Iehoba,
kag gintawag niya ang nĝalan ni Iehoba.
9 Kag si Abram naghalín didto, nĝa
nagalakat kag nagapakadto pa Ba-
gatnan.
10 Kag may gutum sa duta, kag

nagdulhog si Abram sa Egipto sa pagpanlugayaw didto; kay daku ang gutum sa duta.

11 Kag nahanabu nga, sang nagasulud na sia sa Egipto, nagsiling sia kay Sarai nga iya asawa: "Yari karon, karon ginakilala ko, nga ikaw babae nga magayon sa itululuk.

12 Kag mahanabu nga, kon makita ka sang mga Egiptohanon, magasiling sila: Ini asawa niya kag pagapatyon nila ako, kag ikaw pagabuhion nila.

13 Busa karon, isiling-mo, nga ikaw akon útud, agud nga ako may kaayohan bangud sa imo, kag magkabuhi ang akon kalág tungud sa paghigugma sa imo."

14 Kag nahanabu nga, sang nagasulud si Abram sa Egipto, nakita sang mga Egiptohanon ang babae nga tuman kagayon.

15 Nakita man sia sang mga dunganon ni Paraon, kag gindalayaw nila sia; kag gindalá ang babae sa baláy ni Paraon:

16 Kag naghimo sia sing maayo kay Abram bangud sa iya, kag may mga obeha na sia, mga baka, mga asno, mga alagad nga lalaki kag mga babae, mga bakia nga asno kag mga kamelyo.

17 Apang ginpilas ni Iehoba si Paraon kag ang iya baláy sang dalagku nga mga kalalat-an bangud kay Sarai, nga asawa ni Abram.

18 Niyan gintawag ni Paraon si Abram, kag nagsiling sa iya: "¿Ano bala ini nga ginhimo mo sa akon? ¿Kay ngaa walâ mo ako pagpahayagi nga sia ang imo asawa?

19 ¿Kay ngaa bala nagsiling ka: Utud ko sia, nga ginbutang mo ako sa kahigayonan sa pagkuha sa iya, nga akon asawa? Busa karon, yari ang imo asawa, batona sia kag lakat-ka."

20 Niyan si Paraon naghatag sing sogo sa iya mga tinawo nahanungud kay Abram; kag ginpapauli nila sia kag ang iya asawa patí ang tanan nga iya.

Ang pagbulagay ni Abram kag ni Lot.

13 BUSA, si Abram nagtaklad gikan sa Egipto pa Bagatnan, sia kag ang iya asawa patí ang tanan nga iya, kag upud niya si Lot.

2 Kag si Abram mangaranon gid sa kahayupan, sa pílak kag sa bulawan.

3 Kag nagpanlakatan sia sa dulugan pa dulugan gikan sa Bagatnan tubtub sa Bethel, tubtub sa duug nga didto anay napahamtang ang iya layanglayang, sa ginutlan sang Bethel kag Ay,

4 Sa duug sang halaran nga ginhimo niya anay didto; kag gintawag didto ni Abram ang ngalan ni Iehoba.

5 Kag subung man si Lot, nga nagpanlakatan upud ni Abram, may mga pinanung sang obeha, kag mga pinanung sang baka, kag mga layanglayang.

6 Kag ang duta indi nagkaigo sa ila, nga magpuyô sila sing tingub: kay ang ila mangad madamu, sa bagay nga indi sila sarang makapuyô sa isa lamang ka duug.

7 Kag may kasuayon sa mga manugbantay sang kahayupan ni Abram kag sa mga manugbantay sang kahayupan ni Lot. Kag ang Kanaanhon kag ang Peresinhon nagapuluyô sa sadto nga duta.

8 Kag si Abram nagsiling kay Lot: "Walâ sing kasuayon sa imo kag sa akon, sa akon manugbantay kag sang imo mga manugbantay, kay mag-utud kita."

9 ¿Walâ bala ang bug-os nga duta sa atubangan mo? Ginapakilooy ko sa imo, nga magbulag ka sa akon. Kon pumakadto ka sa walá, ako mapakadto sa too; kon ikaw sa too, ako magakadto sa walá.

10 Kag ginbayaw ni Lot ang iya mga mata, kag nakita niya ang tanan nga kapatagan sang Iordan, nga tanan ini nahunub sang tubig, sa walâ paglaglaga ni Iehoba ang Sodoma kag ang Gomora, subung sang katamnan ni Iehoba, subung sang duta sa Egipto, kon magpakadto sa Soar.

11 Niyan ginpili ni Lot sa iya ang bug-os nga kapatagan sang Iordan; kag pumadulung si Lot nayon sa Sidlangan, kag nagbulagay sila ang isa sa isa.

12 Si Abram nagpuyô sa duta sang Kanaan, kag si Lot nagpuyô sa mga banwa sang kapatagan, kag ginhálinhalin niya ang iya mga layanglayang tubtub sa Sodoma.

13 Apang ang mga tawo sa Sodoma mga malain kag tama gid ka mga makasasalâ batok kay Iehoba.

14 Kag si Iehoba nagsiling kay Abram, sa tapus na si Lot nakabulag sa iya: "Bayawa karon ang imo mga mata, kag tuman-aw-ka gikan sa dung nga imo

nahamtanḡan pa Aminhan, pa Bagatnan,
pa Sidlanḡan kag pa Katundan.
15 Kay ang tanan nḡa duta nḡa imo
gintan-aw pagaihatag ko sa imo kag sa
imo kaliwatan sa gihapon.
16 Kag himoon ko ang imo kaliwatan
nḡa subung sang yab-ok sang duta : nḡa
kon may sin-o nḡa sarang makaisip
sang yab-ok sang duta, ang imo kaliwa-
tan man sarang maisip.
17 Tindug-ka, lakat-ka sa duta, sa iya
kalabaon kag sa iya kasangkaron, kay
igahatag ko ini sa imo.
18 Busa, sang gingiho ni Abram ang
iya layanglayang, kumadto sia kag
nagpuyô sa katerebintohan sang Mamre,
nḡa among Hebron, kag nagtukud sia
didto sing halaran kay Iehoba.

Ginabawi ni Abram si Lot. Si Melkisedek.

14 KAG nahanabu, sa mḡa kaadlawan
ni Amrapel, nḡa hari sa Sinar, ni
Ariok, nḡa hari sa Elasar, ni Kedor-
laomer, nḡa hari sa Elam, kag ni Tidal,
nḡa hari sang mḡa katawohan,
2 Nḡa ini sila nag-alaway batok kay
Bera, hari sa Sodoma, kag batok kay
Birsa, hari sa Gomora, kay Sinab, hari
sa Adma, kay Sameber, hari sa Seboim,
kag batok sa hari sa Bela, nḡa amo sia
ang Soar.
3 Ining tanan nagtililipon sa nalupya-
kan sa Sidim, nḡa amo ang Dagat nḡa
Maasin.
4 Napúlô kag duha ka tuig ang gin-
alagad nila kay Kedorlaomer, kag sa
ikapúlô kag tatlo ka tuig nagmalalison
sila.
5 Kag sa tuig nḡa ikapúlô kag apat
nag-abut si Kedorlaomer, kag ang mḡa
hari nḡa yara sa iya bahin, kag gindaug
nila ang mḡa Rapainhon sa Asterot-
karnaim, ang mḡa Susinhon sa Ham,
kag ang mḡa Emetinhon, sa Sabe-kiria-
taim,
6 Kag ang mḡa Horinhon sa bukid
sa Sehir, tubtub sa El-Paran, nḡa yara
sa luyo sang kahanayakan.
7 Kag nagbalalik sila kag nag-alabut
sa En-mispat, nḡa among Kades, kag
ginpilas nila ang tanan nḡa kadutaan
sang mḡa Amalekinhon, kag sang mḡa
Amorinhon man, nḡa nagapuluyô sa
Hasasontamar.
8 Kag naggowa ang hari sa Sodoma,
kag ang hari sa Gomora, kag ang hari
sa Adma, kag ang hari sa Seboim, kag
ang hari sa Bela, nḡa among Soar, kag
nagpalasunud sila sing paginaway batok
sa ila sa nalupyakan sa Sidim,
9 *Nḡa amo* batok kay Kedorlaomer,
hari sa Elam, kag kay Tidal, hari sang
mḡa katawohan, kag kay Amrapel, hari
sa Sinar, kag kay Ariok, hari sa Elasar ;
apat ka hari batok sa lima.
10 Kag ang nalupyakan sa Sidim na-
punô sang mḡa bobon nḡa balaw ; kag
nagpalalagyo ang mḡa hari sang Sodo-
ma kag sang Gomora, kag nagkalapu-
kan sila didto ; kag ang iban nagpala-
lagyo sa bukid.
11 Kag ginpanḡuha nila ang tanan
nḡa pagkabutang sa Sodoma kag sa
Gomora, kag ang tanan nila nḡa kalan-
on, kag naglalakat sila.
12 Ginkuha man nila si Lot, anak
sang útud ni Abram, nḡa nagapuyô
sa Sodoma, kag ang iya pagkabutang,
kag naglalakat sila.
13 Kag nag-abut ang isa ka nagpa-
lagyo kag nagsugid kay Abram, nḡa
Hebreinhon, nḡa nagapuyô sa katere-
bintohan sang Mamre, nḡa iya sang
Amorinhon, útud ni Eskol kag útud ni
Aner ; kag nagpalakigkatipan sila kay
Abram.
14 Kag sang nabatian ni Abram, nḡa
ang iya útud nabilango, ginlupit niya
sing hinanḡiban ang iya mḡa sampaton
nḡa sologoon, nḡa natawo sa iya baláy,
mḡa tatlo ka gatus kag napúlô kag
walo, kag ginlagas niya *sila* tubtub sa
Dan.
15 Kag sia kag ang iya mḡa alagad
naglalapta sa kagab-ihon batok sa ila,
kag ginpilas niya sila, kag ginlagas niya
sila, tubtub sa Hoba, nḡa yara sa wala
sang Damasko.
16 Kag ginuli niya ang tanan nḡa
mḡa pagkabutang, kag ginuli niya si Lot
man nḡa iya útud, kag ang iya pagkabu-
tang, kag ang mḡa asawa man, kag ang
mḡa tinawo.
17 Kag naggowa ang hari sa Sodoma
sa pagbaton sa iya sang nagabalik sia
gikan sa pagpilas kay Kedorlaomer kag
sang mḡa hari nḡa nagaulupud sa iya, sa
nalupyakan sa Sabe, nḡa among nalup-
yakan sang Hari.
18 Niyan si Melkisedek, hari sa Salem,
nagdalá sa gowa sing tinapay kag alak ;
nḡa sia among saserdote sang Dios nḡa
Labing-Mataas.

19 Kag ginpakamaayo niya sia kag
nagsiling: "Pakamaayoon kunta si
Abram sang Dios nḡa Labing-Mataas,
nḡa tagiya sang kalanḡitan kag sang
duta;
20 Kag pakamaayoon ang Dios nḡa
Labing-Mataas, nḡa nagtugyan sang
imo mḡa kaaway sa imo kamut." Kag
ginhatagan sia ni *Abram* sang mḡa
ikapúlô sang tanan.
21 Niyan ang hari sa Sodoma nagsi-
ling kay Abram: "Ihatag sa akon ang
mḡa tinawo, kag kuhaa nḡa sa imo ang
pagkabutang."
22 Kag nagsabat si Abram sa hari sa
Sodoma: "Ginbayaw ko ang akon mḡa
kamut kay Iehoba, ang Dios nḡa La-
bing-Mataas, tag-iya sang kalanḡitan
kag sang duta,
23 Nḡa kutub sa isa ka nahut tubtub
sa higot sang isa ka sapin walâ gid ako
sing pagakuhaon sang tanan nḡa imo,
agud nḡa indi ka magsiling: Ako nag-
pamangad kay Abram.
24 Sa akon walâ sing ano man:
lamang ang mḡa ginkaon sang mḡa pa-
matan-on kag ang mḡa bahin sang mḡa
lalaki, nḡa nagaulúpud sa akon, si Aner,
si Eskol, kag si Mamre, nḡa sila maga-
kuluha sang ila bahin."

Pakigkatipan sang Dios kay Abram.

15 SA tapus sini nḡa mḡa butang,
nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Abram sa palanan-awon, nḡa naga-
siling: "Dili ka mahadluk, Abram,
ako amo ang imo kalasag kag balus
sa imo nḡa tama gid ka daku."
2 Kag nagsabat si Abram: "Ginoo
nḡa si Iehoba, ¿ano bala ang igahatag
mo sa akon? Ako walâ sing anak nḡa
lalaki, kag ang manugtatap sa akon ba-
lay amo inang si Elieser nḡa taga-Da-
masko."
3 Kag si Abram nagsiling pa: "Tan-
awa, nḡa walâ mo ako hatagi sing ka-
liwat. Kag yari karon, ang ulipan nḡa
natawo sa akon baláy, manḡinamo ang
akon manunubli."
4 Kag, yari karon, ang polong ni
Iehoba nag-abut sa iya, nḡa nagasiling:
"Dili makapanubli sa imo ini sia, kondi
ang magagikan sa imo kasudlan, ma-
nḡinamo ang magapanubli sa imo."
5 Kag pinagowa niya sia kag sumi-
ling: "Tanglaa karon ang lanḡit, kag
isipa ang kabitoonan, kon sarang mo sila
maisip." Kag sinilinḡan sia niya: "Ma-
nḡinsubung sini ang imo kaliwatan."
6 Kag nagtoo sia kay Iehoba, kag
inisip ini sa iya nḡa sa katarunḡan.
7 Kag sinilinḡan sia: "Ako amo si
Iehoba, nḡa nagpagowa sa imo sa Ur sang
mḡa Kaldeinhon, agud nḡa ighatag ko
sa imo ini nḡa duta sa pagtagiya sa iya."
8 Kag sia nagsabat: "Ginoo nḡa si
Iehoba, ¿sa diin ko bala makilala, nḡa
pagaangkonon ko ini?"
9 Kag sinilinḡan sia niya: "Paini ako
sing isa ka tinday nḡa babae sang baka,
nḡa may tatlo ka tuig, kag sing isa ka
kanding, nḡa may tatlo ka tuig, kag isa
ka karnero, nḡa may tatlo ka tuig; sing
isa ka tokmo man, kag isa ka kayubog
sang salampati."
10 Kag kinuha niya ining tanan nḡa
mḡa butang, kag pinihak sila niya, kag
binutang niya ang tagsa ka pihak sa
tampad sang isa ka pihak, apang walâ
niya pagpihaka ang mḡa pispis.
11 Kag naghulugpa ang mḡa pispis
sa ibabaw sang mḡa bangkay, kag gin-
tabug sila ni Abram.
12 Kag sang nagakatunod ang adlaw,
umabut kay Abram ang isa ka mabug-
at nḡa katuyó. Kag yari karon, isa ka
kakugmat, isa ka daku nḡa kadudulman
imabut sa iya.
13 Kag *ang Dios* nagsiling kay Abra-
ham: "Matuudon-mo, nḡa ang imo kali-
watan magapanlugayaw sa duta nḡa
indi ila, kag didto pagauliponon sila,
kag sila pagasakiton sing mḡa apat ka
gatus ka tuig.
14 Apang ang mḡa tawo, nḡa maga-
ulipon sa ila, pagahukman ko; kag
ugaling sini magahalín sila, nḡa may
madamu nḡa mangad.
15 Kag ikaw magakadto sa imo gini-
kanan sa paghidaet, kag pagailubung
ka sa maayo nḡa katigulanḡon.
16 Kag sa ikap-at nḡa kaliwatan ma-
gabalik sila diri, kay walâ pa matuman
ang kalainan sang Amorinhon tubtub
diri."
17 Kag nahanabu nḡa, sa natunud na
ang adlaw, may madamol nḡa kadu-
dulman; kag yari karon, isa ka dabok,
nḡa nagaaso kag isa ka sulo nḡa kalayo,
nḡa nag-agi sa tunḡâ sang mḡa sapat
nḡa napamihak.
18 Sadto nḡa adlaw naghimo si Ieho-
ba sing katipan kay Abram, nḡa naga-

siling : " Sa imo kaliwatan pagaihatag
ko ini nğa duta gikan sa subâ sa
Egipto tubtub sa subâ nğa daku, ang
subâ nğa Eupratés :
19 Ang mğa Keninhon, ang mğa Ke-
nesinhon kag ang mğa Kadmoninhon ;
20 Ang mğa Hetinhon, ang mğa
Peresinhon, kag ang mğa Rapainhon ;
21 Ang mğa Amorinhon, ang mğa
Kanaanhon, ang mğa Gergesinhon kag
ang mğa Iebusinhon.

Si Agar kag si Ismael.

16 KAG si Sarai, nğa asawa ni Abram,
walâ magapanğanak sa iya: kag
sia may isa ka alagad nğa babae nğa
Egiptohanon, nğa ginahinğalanan si
Agar.
2 Busa, nagsiling si Sarai kay Abram :
" Nakita mo na, nğa si Iehoba naghimo
sa akon nğa baw-as : ginaampo ko sa
imo, nğa magsulud ka sa akon alagad
nğa babae ; ayhan may mğa anak ako
tunğud sa iya." Kag ginpamatian ni
Abram ang tinğug ni Sarai.
3 Kag si Sarai, nğa asawa ni Abram,
nagkuha kay Agar nğa iya alagad nğa
babae nğa Egiptohanon, sa tapus sang
napúlô ka tuig nğa ginpuyô ni Abram
sa duta sa Kanaan, kay ginhatag niya
sia nğa asawa kay Abram nğa iya bana.
4 Kag sia nagsulúd kay Agar, kag
nanamkon sia. Kag sang nakita nğa
nagpanamkon sia, gintulok niya nğa
may pagtamay ang iya agalon nğa
babae.
5 Niyan si Sarai nagsiling kay
Abram : " Ang akon pasipala manğinsai-
babaw nimo : ginbutang ko ang akon
alagad nğa babae sa imo dughan, kag
sang nakita niya nğa nagabusong sia,
ginatolok niya ako nğa may pagtamay ;
si Iehoba maghukom kunta sa imo kag
sa akon."
6 Kag nagsabat si Abram kay Sarai :
" Yari karon ang imo alagad nğa
babae sa imo kamut ; himoa sa iya ang
ginapakamaayo mo." Kag ginpapaubus
sia ni Sarai, kag nagpalagyo sia sa atu-
banğan niya.
7 Kag nakita sia sang manugtunda ni
Iehoba sa luyo sang isa ka tuburan sa
tubig sa kahanayakan, sa luyo sang tu-
buran nğa yara sa dalan sang Sur.
8 Kag nagsiling sia : " Agar, alagad
nğa babae ni Sarai, ¿sa diin ka bala
maghalín ? ¿kag sa diin ka makadto ?"
Kag sia nagsabat : " Nagapalagyo ako
sa atubanğan ni Sarai, nğa akon agalon
nğa babae."
9 Kag nagsiling sa iya ang manugtun-
da ni Iehoba : " Balik-ka sa imo agalon
nğa babae, kag magmasinilondon-ka sa
idalum sang iya kamut."
10 Nagsiling man sa iya ang manug-
tunda ni Iehoba : " Pagapadamuon ko
sing tuman ang imo kaliwat, nğa indi
maisipan banğud sang kadamuon."
11 Kag nagsiling pa sa iya ang ma-
nugtunda ni Iehoba : " Yari karon nğa
nagpanamkon ka, kag magaanak ka sing
isa ka anak nğa lalaki, kag pagahinğa-
lanan mo sia nğa si Ismael,* kay nabitian
ni Iehoba ang imo kalisdanan.
12 Kag sia *daw* manğinasno nğa ta-
lunon sa tunğâ sang mğa tawo ; ang iya
kamut batok sa tanan, kag ang mğa ka-
mut sang tanan batok sa iya, kag maga-
puyô sia sa atubanğan sang tanan niya
nğa mğa útud."
13 Niyan ginhinğadlan niya ang nğa-
lan ni Iehoba, nğa nagahambal sa iya :
" Ikaw amo ang Dios nğa nagatulok."
Kay nagsiling sia : " ¿Walâ ko man
bala makita diri ang nagatulok sa
akon ?"
14 Tunğud sini ginhinğalanan ang bo-
bon : " Bobon sang Nagakabuhi nğa
nagatulok sa akon." Yari karon, yara
sia sa tunğâ sang Kades kag Bered.
15 Kag si Agar nanğanak kay Abram
sing isa ka anak nğa lalaki, kag ginhi-
nğalanan ni Abram ang iya anak nğa la-
laki, nğa gin-anak sa iya ni Agar, nğa
si Ismael.
16 Kag si Abram nagaedad sing ka-
waloan kag anum ka tuig sang si Agar
nag-anak kay Ismael.

Ginabaylohan sang Dios ang nğalan ni Abram sa kay Abraham, kag ginatukud niya ang tuli.

17 KAG sang nagaedad si Abram sing
kasiaman kag siam ka tuig, nagpa-
hayag sa iya si Iehoba, kag nagsiling sa
iya : " Ako amo ang Dios nğa Maka-
gagahum ; lakat ka sa atubanğan nakon,
kag maghimpit-ka.
2 Kag pagatukuron ko ang akon kati-
pan sa imo kag sa akon, kag paga-

* *Ismael,* ang Dios nagapamati.

padamuon ko ikaw sing tuman gid kadamu."
3 Niyan si Abram naghapa, kag ang Dios naghambal sa iya, nga nagasiling:
4 "Ako, yari karon ang akon katipan upud sa imo: manginamay ka sang kadamuan nga mga katawohan:
5 Kag indi na pagahingalanan ikaw nga si Abram, kondi nga ang imo ngalan mangin si Abraham,† kay ginhimo ko ikaw nga amay sang kadamuan nga mga katawohan.
6 Kag pagapadamuon ko ikaw sing tuman gid kadamu, kag pagahimoon ko ikaw nga mga katawohan, kag ang mga hari magagilikan sa imo.
7 Kag pagatukuron ko ang akon katipan sa akon kag sa imo, kag sa imo kaliwatan sa olehe nimo, sa ila mga kaliwatan, nga katipan nga dayon, agud nga ako magmangin Dios nimo nga sa imo kag sa imong kaliwatan sa olehe nimo.
8 Kag pagaihatag ko sa imo, kag sa imo kaliwatan sa olehe nimo, ang duta sang imo pagpanlugayaw, ang bug-os nga duta sa Kanaan nga kaugalingon nga dayon; kag magamangin Dios nila ako."
9 Kag ang Dios nagsiling liwan kay Abraham: "Apang ikaw magabantay sang akon katipan, ikaw kag ang imo kaliwatan sa olehe nimo, tungud sa ila mga kaliwatan.
10 Ini manginakon katipan nga pagabantayan ninyo, sa akon kag sa inyo, kag sa imo kaliwatan sa olehe nimo: Pagatulion ang tanan nga lalaki sa tungâ ninyo.
11 Pagapanulion ninyo ang inyo unud, kag ini mangintandaan sang katipan sa akon kag sa inyo.
12 Sa edad nga walo ka adlaw pagatulion ang tanan nga lalaki sa tunga ninyo sa inyo mga kaliwatan: ang natawo sa baláy, kag ang binakal sa kuarta sang bisan kay sin-o nga dumuluong nga indi sa imo kaliwatan.
13 Dapat pagtulion ang natawo sa imo baláy, kag ang binakal sang imo kuarta: kag yara and akon katipan sa inyo unud subung nga dayon nga katipan.
14 Kag ang lalaki nga ditinuli, nga walâ matuli ang iya unud, yadto nga tawo pagapanason sa iya banwa: nagalalis sia sa akon katipan."

† *Abraham*, amay sang kadam-an.

15 Nagsiling man ang Dios kay Abraham: "Kay Sarai,* nga imo asawa, indi ka magtawag sa iya nga Sarai, kondi si Sara manginiya ngalan.
16 Kag pagapakamaayohon ko sia, kag pagahatagan ko man ikaw sa iya sing anak nga lalaki; hoo, pagapakamaayohon ko sia, kag magamanginilóy sia sang mga katawohan: mga hari sa mga banwa magagilikan sa iya."
17 Niyan si Abraham naghapa, kag nagkadlaw sia, kag nagsiling sa iya tagiposoon: "¿Sa tawo nga isa ka gatus ka tuig matawo pa bala ang anak nga lalaki? Kag si Sara nga kasiaman na ka tuig, ¿magabata pa bala?"
18 Kag nagsiling si Abraham sa Dios: "Kabay pa nga magkabuhi si Ismael sa atuhangan nimo."
19 Kag nagsabat ang Dios: "Sa pagkamatuud gid, si Sara nga imo asawa magapanganak sa imo sing isa ka anak nga lalaki, kag pagahingalanan mo sia nga si Isaak; kag pagapamatud-an ko ang akon katipan sa iya, subung nga dayon nga katipan nga sa iya kaliwatan sa olehe niya.
20 Kag nahanungud kay Ismael ginpamatian ko man ikaw: Yari karon nga pagapakamaayohon ko sia, kag pagapabungahon ko sia kag pagapadamuon ko sia sing tuman ka damu: magapanganak sia sing napúlô kag duha ka dunganon, kag pagahimoon ko ini nga daku nga katawohan.
21 Apang pagatukuron ko ang akon katipan kay Isaak, nga pagaipanganak sia sa imo ni Sara sa sini nga panag-on, sa tuig nga masunud."
22 Kag nagtapus sia sa paghambal sa iya, kag nagsaka ang Dios gikan kay Abraham.
23 Niyan ginkuha ni Abraham si Ismael, nga iya anak, kag ang tanan nga mga nagkalatawo sa iya baláy kag ang tanan nga mga pinamakal sang iya kuarta, ang tanan nga lalaki sa mga tawo sa baláy ni Abraham, kag gintuli niya ang ila unud sa sadto gid nga adlaw, sono sang ginsiling sa iya sang Dios.
24 Si Abraham nagaedad sing kasiaman kag siam ka tuig, sang gintuli niya ang iya unud.

* *Sarai*, haring babae ko; *Sara*, haring babae.

25 Kag si Ismael, nga iya anak, naga-
edad sing napúlô kag tatlo ka tuig
sang gintuli ang iya unud.
26 Sa amo gid nga adlaw gintuli si
Abraham kag si Ismael nga iya anak.
27 Kag ang tanan nga mga lalaki sa
iya baláy, ang mga natawo sa baláy
kag ang mga binakal sang kuarta sa
dumuluong, ginpanuli sila upud sa iya.

Si Abraham nagpatunga tuugud sa Sodoma.

18 KAG nagpahayag sa iya si Iehoba
sa idalum sang katerebintohan sa
Marme, sang nagalinkod sia sa gawang
sang iya layanglayang sa kainit sang
adlaw.
2 Kag ginbayaw niya ang iya mga
mata, kag nagtulok sia, kag yari karon,
ang tatlo ka lalaki nga nagatilindug
sila sa luyo niya; kag sang pagkakita
niya sa ila, naggowa sia nga nagadalagan
sa gawang sang iya layanglayang sa
pagbaton sa sa ila, kag nagyaub sia
sa duta.
3 Kag nagsiling sia: "Ginoo, kon
nakakita ako karon sing bugay sa imo
mga mata, ginaampo ko sa imo, nga indi
ka magligad sa imo alagad.
4 Nga magdala dira karon sing diyo-
tay nga tubig, kag hinawi-ninyo ang
inyo mga tiil; kag palahuway-kamo sa
idalum sang kahoy.
5 Kag magadala ako diri sing isa ka
tipik sang tinapay, kag palig-una-ninyo
ang inyo tagiposoon; ugaling magalili-
gad kamo, kay tungud sini nag-alagi
kamo sa malapit sa inyo alagad." Kag
sila nagsililing: "Buhata subung sang
ginsiling mo."
6 Niyan si Abraham nagkadto sa
dalidali sa layanglayang ni Sara, kag
nagsiling sa iya: "Kuha-ka sing madali
sing tatlo ka sukub nga harina, lamasa
kag himo-ka sing mga tinapay."
7 Kag nagdalagan si Abraham sa
kabakahan, kag nagkuha sia sing isa ka
tinday sang baka nga linghod kag ma-
ayo, kag ginhatag niya ini sa pamatan-
on, nga nagadalidali sa paghimos sini.
8 Nagkuha man sia sing linatab sang
gatas, kag gatas, kag ang tinday sang
baka nga ginhimos niya, kag ginbutang
niya ini sa atubangan nila; kag sia yara
sa luyo nila sa idalum sang kahoy, kag
nagkalaon sila.
9 Kag nagsililing sila sa iya: "¿Diin
bala si Sara nga imo asawa?" Sia nag-
sabat: "Diri sa layanglayang."
10 Niyan nagsiling sia: "Sa pagka-
matuud, magabalik ako sa imo, kon
magliwan ining panag-on, kag yari
karon, si Sara, nga imo asawa, maga-
panganak sing anak nga lalaki. Kag si
Sara nagdungug sa gawang sang layang-
layang nga yara sa likod niya.
11 Kag si Abraham kag si Sara mga
tigulang na, mga sobol na sa katigu-
langon; kay Sara naguntat na ang
kinaugali sang mga babae.
12 Busa si Sara nagkadlaw sa iya
kaugalingon, nga nagasiling: "¿Uga-
ling nga nagtigulang ako, magalipay
bala ako? Kag ang akon ginoo tigulang
na man."
13 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Abraham: "¿Kay ngaa bala nagkadlaw
si Sara, nga nagasiling: Manginmatuud
bala nga magaanak ako sing tigulang na?
14 ¿May butang bala nga maiwat
nga sa Dios? Sa panag-on nga pinat-
in magabalik ako sa imo, kon ining pa-
nag-on magliwan, kag si Sara may anak
nga lalaki."
15 Niyan si Sara nagbutig, nga naga-
siling: "Walâ ako magkadlaw;" kay
hinadlukan sia. Kag sia nagsiling:
"Indi, kay ikaw nagkadlaw."
16 Kag ang mga lalaki nagtindug
didto, kag nagtululok sila nayon sa
Sodoma, kag si Abraham naglakat nga
nagaúpud sa ila.
17 Kag si Iehoba nagsiling: "¿Paga-
likman ko bala kay Abraham ang akon
pagahimoon;
18 Sanglit kay, sa pagkamatuud, si
Abraham manginisa ka daku kag ma-
bakud nga banwa, kag sa iya pagapaka-
maayohon ang tanan nga katawohan
sang duta?
19 Kay nakilala ko sia, nga pagso-
goon niya ang iya mga anak kag ang iya
baláy sa olehe niya, nga pagbantayan
nila ang dalan ni Iehoba sa paghimo sing
katarungan kag sing paghukom, agud
nga pakarion ni Iehoba kay Abraham
ang ginapamolong niya nahanungud sa
iya."
20 Niyan si Iehoba nagsiling sa iya:
"Tungud kay ang pagtuaw sang So-
doma kag Gomora nagdugang sing labi
kag tungud kay ang sala nila nagbug-at
sing tama gid,
21 Makunsad ako karon kag pagatan-

awon ko kon nahimo nila sing bug-os,
sono sang tuaw nga nag-abut sa akon;
kag kon walâ, mahibaloan ko ini."
22 Niyan nagtaliwan didto ang mga
lalaki kag nagpakadto sila sa Sodoma;
apang si Abraham yara pa sa atubangan
ni Iehoba.
23 Kag sang pumalapit si Abraham,
sumiling sia sa iya: "¿Pagalaglagon
mo man bala ang matarung upud sa
tampalasan?
24 Ayhan may kalim-an ka matarung
sa sulud sang banwa, ¿pagalaglagon mo
man bala, kag indi mo pagapatawaron
ang dung tungud sa kalim-an ka mata-
rung nga yara sa sulúd niya?
25 Malayô sa imo ang paghimo sing
subung sini, nga patyon mo ang mata-
rung upud sang tampalasan, kag nga
ang matarung manginsubung sang tam-
palasan. Magmalayô sa imo ina. Ang
hukom sang bug-os nga duta ¿indi bala
magahimo sia sing katarungan?"
26 Niyan nagsiling si Iehoba: "Kon
may nakita ako sa Sodoma nga kalim-
an ka matarung sa sulúd sang banwa,
pagapatawaron ko ining bug-os nga
duug bangud sa ila."
27 Kag sumabat si Abraham kag nag-
siling: "Yari karon, ako nagsugud sing
paghambal sa aton Ginoo, bisan ako
yab-ok kag abó:
28 Ayhan ang kalim-an ka matarung
makulangan sing lima, ¿pagalaglagon
mo bala tungud sadtong lima ang bug-os
nga banwa?" Kag sia nagsabat: "Indi
ko pagalaglagon sia, kon may kap-atan
kag lima."
29 Kag *si Abraham* nagsulit sa pag-
hambal sa iya kag nagsiling sia: "Ayhan
makit-an didto ang kap-atan." Kag nag-
sabat sia: "Indi ko paghimoon bangud
sang kap-atan."
30 Kag nagsiling sia: "Indi karon
magapangakig ang akon Ginoo, kon ako
maghambal. Ayhan didto makit-an
ang katloan." Kag nagsabat sia. "Indi
ko paghimoon ini, kon didto may ma-
kit-an ako nga katloan."
31 Kag sia nagsiling: "Yari karon
nga nangahas ako sa paghambal sa akon
Ginoo. Ayhan didto makit-an ang duha
ka púlô." Nagsabat sia: "Indi ko pa-
galaglagon, bangud Iang duha ka púlô."
32 Kag nagsulit sia sa pagsiling: "Indi
magapangakig karon ang akon Ginoo,
kon maghambal lamang ako sing makai-
sa. Ayhan makit-an didto ang napú-
lô." Nagsabat sia: "Indi ko pagalag-
lagon bangud sang napúlô."
33 Kag lumakat si Iehoba sang naka-
tapus sia paghambal kay Abraham;
kag si Abraham nagpauli sa iya duug.

Paglaglag sang Sodoma; ang Paggowa ni Lot.

19 KAG nag-alabut sa Sodoma ang du-
ha ka manugtunda sa nagakaha-
pon, kag si Lot naglinkod sa gawang
sang Sodoma. Kag sang nakita sila ni
Lot, nagtindug sia sa pagbaton sa ila,
kag naghapa sia.
2 Kag nagsiling sia: "Yari karon,
mga ginoo nakon, ginaampo ko sa inyo,
nga magbalalik kamo nayon sa baláy
sang inyo alagad, kag maghiligda kamo
kag magapalanghinaw kamo sang inyo
mga tiil; kag sa aga pa gid magati-
lindug kamo, kag magapaladayon kamo
sang inyo dalanon." Kag sila nagsala-
bat: "Indi, kay sa balaligyaan maga-
higda kami."
3 Apang nagpílit sia sa ila sing
tuman, kag nagbalalik sila sa iya kag
nagsululúd sila sa iya baláy, kag ginhi-
moan niya sila sing kasadyahan, kag
nagluto sia sing tinapay nga walay
tapay, kag nagkalaon sila.
4 Kag sa walâ pa sila maghiligda,
ang mga tawo sang banwa, ang mga la-
laki sa Sodoma, tingub ang bug-os nga
banwa, kutub sa labing pamatan-on
tubtub sa labing tigulang, naglilibut
sang baláy.
5 Kag gintawag nila si Lot, kag gin-
silingan nila sia: "¿Diin bala ang mga
lalaki nga nag-alabut sa imo sini nga
gab-i? Pagowaa sila sa amon, agud nga
makilala namon sila."
6 Niyan si Lot naggowa sa ila sa ga-
wang, kag gintakpan niya ang gawang
sa olehe niya.
7 Kag nagsiling sia: "Ginaampo ko
sa inyo, mga útud ko, nga ayaw kamo
paghilimo sing subung nga kalainan.
8 Yari karon may duha ako ka anak
nga babae nga walâ magpakigkilala
sing lalaki; tuguti ako nga paggowaon
ko sila sa inyo, kag himoa-ninyo sa ila
ang inyo ginapakamaayo. Lamang nga
sa sining mga lalaki indi kamo maghili-
mo sing bisan ano, kay nagkalari sila sa
landong sang akon atup."
9 Kag sila nagsalabat: "Halin di-

ra." Kag nagsililing sila: "Nagkari
ini diri sa pagpanlugayaw subung sing
isa ka dumuluong, kag buut sia magma-
nĝinhukom. Karon pagahimoan ikaw
namon sing labi nĝa kalainan sang sa
ila." Kag ginlugus nila ang lalaki, nĝa
si Lot, kag nagpalalapit sila sa paglum-
pag sang gawang.
10 Niyan gindalawo sang mĝa lalaki
ang ila kamut, kag ginsulud nila si Lot
sa baláy upud sa ila, kag ginpanakpan
nila ang mĝa gawang.
11 Kag ang mĝa tawo nĝa yara sa
gawang sang baláy, kutub sa mĝa ma-
gamay tubtub sa mĝa dalagku ginpililas
nila nĝa may pagkabulag; sa bagay
nĝa ginbudlayan sila sa pagpanĝita
sang gawang.
12 Kag nagsililing ang mĝa lalaki
kay Lot: "¿May dari pa bala ikaw
nĝa iban? Ang mĝa umagad, kag ang
mĝa anak mo nĝa lalaki, kag ang mĝa
babae, kag ang tanan nĝa imo sa banwa,
pagowaa sila sa sini nĝa duug;
13 Kay pagalaglagon namon ini nĝa
duug, tunĝud kay ang ila panghayhay
daku gid sa atubanĝan ni Iehoba, kag
ginpadalá kami ni Iehoba sa paglaglag
sini."
14 Niyan naggowa si Lot, kag gin-
hambal niya ang iya mĝa umagad, ang
mĝa nagpalanĝasawa sa iya mĝa anak
nĝa babae, kag nagsiling sia sa ila:
"Tilindug-kamo, halín-kamo sa sini nĝa
duug; kay pagalaglagon ni Iehoba ini
nĝa banwa." Apang sa mĝa mata sang
iya mĝa umagad daw subung nĝa naga-
lahug sia.
15 Kag sa pagpamanagbanag, ginapa-
dalidali sang mĝa manugtunda si Lot,
nĝa nagasiling: "Tindug-ka, kuhaa ang
imo asawa kag ang imo duha ka anak
nĝa babae nĝa yari diri, agud indi ka
madula sa silot sang banwa.
16 Kag sang nagdulogdulog sia, ginu-
yatan sia sa kamut sang mĝa lalaki, kag
ang kamut sang iya asawa, kag ang
mĝa kamut sang iya duha ka anak nĝa
babae, tunĝud sang kalooy ni Iehoba nĝa
sa iya; kag ginpagowa nila sia, kag gin-
butang nila sia sa gowa sang banwa.
17 Kag nahanabu nĝa, sang nagapa-
gowa sila, nagsiling sia: "Palagyo-ka
tunĝud sang imo kabuhi; indi ka magba-
likid sa olehe nimo, bisan magdulog ka
sa sining bug-os nĝa kapatagan; pala-
gyoka sa bukid, basi pa mawálâ ka."
18 Kag si Lot nagsiling sa ila: "Indi,
Ginoo ko.
19 Yari karon, nakakita ang imo
alagad sing bugay sa imo mĝa mata, kag
ikaw nagapahayag sang kadakuon sang
imo kaayo, nĝa gingamit mo sa akon, sa
pag-apin sang kabuhi sang akon kalág:
kag ako indi sarang makapalagyo sa
bukid, basi ayhan nĝa paglambuton ako
sang kalainan kag mamatay ako.
20 Kari karon, ginaampo ko sa imo:
ini nĝa banwa malapit sia sa pagpalagyo
didto, kag diyotay sia. Tuguti ako sa
pagpalagyo karon didto; (¿indi bala
amo sia ang diyotay?) kag magakabuhi
ang akon kalág."
21 Kag sia nagsabat: "Yari karon,
ginabaton ko man ang imo panĝabay
nahanungud sini, kag indi ko pagalagla-
gon ang banwa nĝa sa iya naghambal
ka.
22 Dalidali-ka, palagyo-ka didto; kay
walâ gid akoy sarang mahimo tubtub
nĝa didto makalambut ka." Tunĝud
sini ginhinĝalanan ang banwa nĝa Soar.*
23 Ang adlaw nagasubang sa ibabaw
sang duta, sang si Lot nag-abut sa Soar.
24 Niyan ginpaulan ni Iehoba sa iba-
baw sang Sodoma, kag sa iababaw sang
Gomora ang asupre kag ang kalayo
gikan kay Iehoba kutub sa mĝa lanĝit.
25 Kag naglaglag sia sining mĝa ka-
banwaanan, kag sadtong bug-os nĝa ka-
patagan patí ang tanan nĝa pumuluyô
sadtong mĝa kabanwaanan, kag ang
bunĝa sang duta.
26 Niyan ang asawa ni Lot nagba-
likid, kag nanĝinhaligi sia nĝa asin.
27 Kag nagbanĝon sing aga pa gid si
Abraham kag nagkadto sa duug nĝa
didto sia sa atubanĝan ni Iehoba.
28 Kag nagtulok sia nayon sa Sodoma
kag Gomora, kag nayon sa bug-os nĝa
duta sa sadtong kapatagan, kag na-
kita niya, kag yari karon nĝa ang aso
nagatub-ok gikan sa duta subung sang
aso sang isa ka dabok.
29 Nahanabu ini nĝa, sang ginlaglag
sang Dios ang mĝa kabanwaanan sang
kapatagan, nakadumdum ang Dios kay
Abraham, kag ginpagowa niya si Lot sa
tunĝâ sang kalaglagan, sa paghapay
sang mĝa kabanwaanan sa diin nagpuyô
si Lot.
30 Apang si Lot nagtaklad sa Soar,

* *Soar*, pagkadiyotay

kag nagpuyô sa bukid, kag ang iya duha
ka anak nğa babae upud sa iya; kay
ginhadlukan sia sa pagpabilin sa Soar.
Kag nagpanğabuhi sia sa isa ka lunğib,
sia kag ang iya duha ka anak nğa babae.
31 Niyan ang magulang nagsiling sa
manghud: "Ang aton amay tigulang
na, kag walâ sing nabilin sa duta nğa
magsulúd sa aton, sono sa pamatasan
sang bug-os nğa duta.
32 Kari-ka, paimnon naton sing alak
ang aton amay, kag magtolog kita ka-
úpud sa iya, kag mapadayon naton sa
aton amay ang kaliwatan."
33 Kag ginpainum nila sing alak ang
ila amay sadto nğa gab-i: kag nagsulúd
ang magulang kag nagtolog upud sa iya
amay; apang sia walâ magbatyag sang
naghida sia, bisan sang nagbanğon sia.
34 Ang adlaw nğa masunud nagsiling
ang magulang sa manghud: "Yari
karon, ako nagtolog sang gab-i nğa nag-
ligad upud sa akon amay; paimnon
naton man sia sini nğa gab-i, kag mag-
sulúd kag magtolog-ka upud sa iya, agud
nğa mapadayon naton sa aton amay ang
kaliwtan."
35 Kag ginapainum nila sing alak man
ang ila amay sadto nğa gab-i: kag
nagtindug ang manghud kag nagtolog
upud sa iya; apang sia walâ magbatyag
sang naghigda sia, bisan sang nagba-
nğon sia.
36 Kag sa ila amay nagpalanamkon
ang duha ka anak nğa babae ni Lot.
37 Kag nag-anak ang magulang sing
isa ka anak nğa lalaki, kag ginhinğa-
lanan niya sia nğa si Moab, nğa sia
among amay sang mğa Moabinhon tub-
tub karon.
38 Ang manghud man nag-anak sing
isa ka anak nğa lalaki, kag ginhinğa-
lanan niya sia nğa si Benami, nğa amo
sia ang amay sang mğa Amoninhon
tubtub karon.

Si Abraham, sa Gerar, nagalilong nğa si Sara asawa niya.

20 KAG kutub didto naglakat si
Abram pa duta sang Bagatnan,
kag nagpanlugaw sia sa tunğâ sang Ka-
des kag Sur, kag nagpanlugayaw sia sa
Gerar.
2 Kag nagsiling si Abraham nahanu-
nğud kay Sara nğa iya asawa: "Utud
ko sia." Kag si Abimelek, nğa hari sa
Gerar, nagpakadto, kag ginpakuha niya
si Sara.
3 Apang ang Dios nag-abut kay Abi-
melek sa isa ka damgo sa gab-i, kag
nagsiling sa iya: "Yari karon, mapa-
tay ikaw banğud sang babae nğa gin-
kuha mo, nğa sia may bana."
4 Apang si Abimelek walâ makapala-
pit sa iya, kag nagsiling sia: "Ginoo,
¿pagapatyon man bala nimo ang kata-
wohan nğa matarung?
5 ¿Walâ bala sia magsiling sa akon:
Utud ko sia nğa babae; kag sia man
nagsiling: Utud ko sia nğa lalaki? Sa
kalubus sang akon tagiposoon, kag sa
katinlo sang akon mğa kamut ginhimo
ko ini."
6 Kag nagsiling sa iya ang Dios
sa damgo: "Ako man nakahibalo
nğa sa kalubus sang imo tagiposoon
ginhimo mo ini; kag ako man nagpu-
gung sa imo sa pagpakasalâ batok sa
akon, kag sa sini walâ ko ikaw pagtu-
guti nğa pagtandugon mo sia.
7 Busa karon, iuli ang babae sa iya
bana; kay manalagna sia, kag maga-
panğamuyo sia tunğud sa imo, kag
magakabuhi ka. Kag kon ikaw indi
maguli sa iya, nakahibalo ka nğa, sa
pagkamatuud, mamatay ka patí sang
tanan nğa imo."
8 Niyan si Abimelek nagbanğon sing
aga pa, kag gintawag niya ang tanan niya
nğa mğa alagad, kag nagsiling sia sining
tanan nğa mğa polong sa mğa idulunğug
nila; kag nagkalahadluk ang mğa tawo
sing tuman gid ka daku.
9 Sang olehe gintawag ni Abimelek
si Abraham, kag ginsilinğan niya sia:
"¿Ano bala ang ginhimo mo sa amon?
kag ¿sa ano bala nakasalâ ako batok sa
imo, nğa gindalá mo diri ining daku nğa
salâ sa ibabaw nakon, kag sa ibabaw
sang akon ginharian? Ikaw naghimo
sa akon sing mğa buluhaton nğa ikaw
indi dapat maghimo."
10 Kag nagsiling pa si Abimelek kay
Abraham: "¿Ano bala ang nakita mo,
agud nğa maghimo ka sini?"
11 Kag si Abraham nagsabat: "Kay
nagsiling ako nğa sa akon: Sa pagkama-
tuud walay kahadluk sa Dios sa sini nğa
duug, kag pagapatyon nila ako banğud
sang akon asawa.
12 Kag sa pagkamatuud man, útud ko
sia nğa babae, anak sia nğa babae sang
akon amay; apang indi anak sia nğa

babae sang akon ilóy, kag ginpangasawa
ko sia.
13 Kag nahanabu nga, sang ginpago-
wa ako sang Dios nga libudlibud sa
baláy sang akon amay, ako nagsiling sa
iya : Ini among kalooy nga pagahimoon
mo sa akon, nga sa tanan nga mga duug
diin makalambut kita, magsiling-ka na-
hanungud sa akon : Utud ko sia nga
lalaki."
14 Niyan nagkuha si Abimelek sing
mga obeha kag mga baka, kag mga
alagad nga lalaki kag mga babae, kag
ginhatag niya sila kay Abraham, kag
ginuli niya sa iya si Sara nga iya asawa.
15 Kag nagsiling si Abimelek : "Yari
karon, ang akon duta yara sa imo atu-
bangan, pagpuyô-ka sa diin ang mina-
maayo mo."
16 Kag kay Sara nagsiling sia : "Yari
karon, ginhatagan ko sing isa ka libo
ka kuarta nga pílak ang imo útud nga
lalaki ; yari karon nga amo ini ang tabon
sa imo mga mata nga sa tanan nga mga
yara upud sa imo, kag pagapakataru-
ngan ka sa atubangan sang tanan."
17 Kag si Abraham nagpangamuyo
sa Dios ; kag gin-áyô sang Dios si Abi-
melek kag ang iya asawa kag ang iya
mga alagad nga babae, kag nagpalanga-
nak sila.
18 Kay gintakpan sing bug-os ni
Iehoba ang tanan nga taguankan sang
baláy ni Abimelek, bangud kay Sara nga
asawa ni Abraham.

Pagkatawo ni Isaak. Ginatabog ni Abraham sa iya balay si Agar kag si Ismael.

21 KAG ginduaw ni Iehoba si Sara,
subung sang ginsiling niya, kag
ginhimo ni Iehoba kay Sara subung sang
ginhambal niya.
2 Kag nanamkon kag nag-anak si
Sara kay Abraham sing isa ka anak
nga lalaki sa iya katigulangon sa panag-
on, nga ginsiling sa iya sang Dios.
3 Kag ginhingalanan ni Abraham
ang iya anak nga lalaki, nga natawo sa
iya, nga gin-anak sa iya ni Sara, nga si
Isaak.
4 Kag gintuli ni Abraham sa ika-
walo ka adlaw ang iya anak nga si Isa-
ak, subung sang ginsogo sa iya sang
Dios.
5 Kag si Abraham may isa na ka
gatus ka tuig sang pagkatawo sa iya ni
Isaak nga iya anak.
6 Niyan nagsiling si Sara : "Ginpa-
kadlaw ako sang Dios, kag bisan sin-o
nga makabati sini, magakadlaw upud sa
akon."
7 Kag nagdugang sia : "¿ Sin-o bala
ang nakagsiling kuntani kay Abraham,
nga si Sara nakapasoso sing mga anak
nga lalaki ? Kay ginpangankan ko sia
sing isa ka anak nga lalaki sa iya kati-
gulangon."
8 Kag nagtúbô ang bátâ, kag ginlu-
tas ; kag si Abraham naghimo sing isa ka
daku nga pagsinadya sang adlaw nga
ginlutas si Isaak.
9 Kag nakita ni Sara ang anak nga
lalaki ni Agar nga Egiptohanon, nga
gin-anak niya ini kay Abraham, nga
nagatiawtiaw sia.
10 Ngani nagsiling sia kay Abraham :
"Tabuga ini nga alagad nga babae kag
ang iya anak nga lalaki ; nga ang anak
nga lalaki sining alagad indi magpanubli
upud sa akon anak, upud kay Isaak."
11 Ining polong daw nangintuman ka
malain kay Abraham, bangud sang iya
anak.
12 Niyan ang Dios nagsiling kay
Abraham : "Indi magmanginmalain sa
imo mata bangud sang bátâ kag sang imo
alagad nga babae ; ang tanan nga ginsi-
ling sa imo ni Sara, pamatii ang iya
tingug, kay sa kay Isaak pagatawgon
nga imo kaliwatan.
13 Kag pagahimoon ko nga katawo-
han man ang anak sang alagad nga
babae, kay sia imo kaliwatan."
14 Niyan si Abraham nagbangon sing
aga pa gid, kag nagkuha sing tinapay,
kag sang isa ka suludlan sang tubig,
kag ginhatag niya sila kay Agar, nga
ginbutang niya sila sa ibabaw sang iya
abaga, *kag gintugyan* sa iya ang bátâ ;
kag gintabog sia niya. Kag sia nagla-
kat, kag nagalakat sia nga libodlibod
sa kahanayakan sa Be-erseba.
15 Kag ginkulang ang suludlan sang
tubig, kag ginbutang niya ang bátâ sa
idalum sang isa ka kahoy.
16 Kag naglakat kag naglingkod sia
sa atubang, nga malayô subung sing isa
ka pagpana, kay nagsiling sia : "Indi
ako makakita kon ang bátâ mamatay."
Kag naglingkod sia sa atubang, kag
ginbuhian niya ang iya tingug kag
naghibi.
17 Kag nabitian sang Dios ang tingug
sang bátâ ; kag ang manugtunda sang

Dios naglawag kay Agar kutub sa langit
kag nagsiling sa iya: "¿Ano bala ang
nagaagi sa imo, Agar?" Indi ka ma-
hadluk, kay ginpamatian sang Dios ang
tingug sang bátâ sa diin yara sia.
18 Tindug-ka, bangona ang bátâ kag
uyati sia sang imo mga kamut, kay
pagahimoon ko sia nga daku nga kata-
wohan."
19 Kag ginbuksan sang Dios ang iya
mga mata, kag nakita niya ang isa ka
tuburan sang tubig; kag nagkadto sia,
kag ginpunô niya ang suludlan sang
tubig, kag ginpainum niya ang bátâ.
20 Kag nagupud ang Dios sa bátâ;
kag nagtúbô sia, kag nagpuyô sa ka-
hanayakan, kag nanginmanugpana sia.
21 Kag nagpuyô sia sa kahanayakan
sa Paran; kag ang iya ilóy nagpaasawa
sa iya sa duta sa Egipto.

Katipan ni Abraham kag ni Abimelek.

22 Kag nahanabu, sa sadto gid nga
panag-on, nga naghambal si Abimelek,
upud si Pikol, punoan sang iya kasolda-
dosan, kay Abraham, nga nagasiling:
"Ang Dios yara upud sa imo sa tanan-
tanan nga ginhimo mo.
23 Busa karon, sumpa-ka sa akon
diri, tungud sa Dios, nga indi mo ako
paglimbongan, bisan ang akon mga
anak, bisan ang akon mga apo; kondi
nga, sono sa kaayo nga ginhimo ko
sa imo, pagahimoon mo sa akon,
kag sa duta sa diin magapanlugayaw
ka."
24 Kag nagsabat si Abraham: "Ma-
gasumpa ako."
25 Kag ginsabdong ni Abraham si
Abimelek bangud sang isa ka bobon sa
tubig, nga ginkuha sa iya sang mga
alagad ni Abimelek.
26 Kag si Abimelek nagsabat: "Am-
but kon sin-o ang naghimo sini, bisan
ikaw man nagpahibalo sa akon sini,
bisan ako nakabati sini tubtub ka-
ron."
27 Kag nagkuha si Abraham sing
mga obeha kag mga baka, kag ginhatag
niya kay Abimelek, kag nakigkatipan
sila nga duha.
28 Kag nagbutang si Abraham sing
pito ka mga tinday nga obeha sing
pahain.
29 Kag nagsiling si Abimelek kay
Abraham: "¿Ano bala ang ginakaho-
logan sining pito ka tinday nga obeha,
nga ginpain mo?"
30 Kag sia nagsabat: "Ining pito ka
tinday nga obeha pagabatonon mo sa
akon kamut, agud nga magmanginsa
pagkamatuud sa akon, nga ako nagkut-
kut sini nga bobon."
31 Tungud sini ginhingalanan niya
yadto nga duug nga Beer-seba,* kay
didto nagsulumpa sila nga duha.
32 Sa sini nakigkatipan sila sa Be-
er-seba; kag nagtindug si Abimelek kag
si Pikol, pangolo sang iya kasoldadosan;
kag nagpalauli sila sa duta sang mga
Pilistinhon.
33 Kag nagtanum *si Abraham* sing
mga sambag sa Be-erseba, kag gintawag
niya didto ang ngalan ni Iehoba nga
Dios nga walay katubtuban.
34 Kag nagpanlugayaw si Abraham
sa duta sang mga Pilistinhon sing ma-
lawig nga mga adlaw.

Ang paghalad kay Isaak.

22 KAG Nahanabu, sa tapus sini
nga mga butang, nga ang Dios
nagsuláy kay Abraham, kag nagsiling sa
iya: "¡Abraham!" Kag sia nagsabat:
"Yari ako."
2 Kag nagsiling sia: "Kuhaa karon
ang imo anak, ang imong bugtong, nga
si Isaak, nga imo ginahigugma, kag
pakadto-ka sa duta sa Moria, kag ihalad-
mo sia sa halad nga sinunug didto sa
ibabaw sang isa sang mga bukid, nga
akon igasiling sa imo."
3 Kag si Abraham nagbangon sing
aga pa gid, kag naghimos sia sang iya
asno, kag nagdalá sia kaúpud niya duha
sang iya mga sologoon, kag si Isaak nga
iya anak, kag nagbis-ak sia sang gatong
nga sa halad nga sinunug, kag nagtindug
sia, kag nagpakadto sa duug, nga ginsi-
ling sa iya sang Dios.
4 Sa ikatlo ka adlaw binayaw ni
Abraham ang iya mga mata, kag nakita
niya ang duug sa malayô.
5 Niyan si Abraham nagsiling sa iya
mga sologoon: "Hululat-kamo diri
kaúpud sang asno; kag ako kag ang
bátâ makadto kami tubtub didto, kag
magasimba kami, kag magabalik kami
sa inyo."
6 Kag si Abraham nagkuha sang

* *Beer-seba,* bobon sang panumpa.

gatung sang halad nḡa sinunog, kag
binutang niya sa abaga sang iya anak;
kag sia nagkuha sang kalayo kag sang
sundang; kag naglakat sila nḡa duha
sing tinḡub.
7 Niyan si Isaak naghambal kay Abra-
ham nḡa iya amay, kag nagsiling sia:
"Amay ko." Kag si Abraham nagsa-
bat: "Yari ako, anak ko." Kag si
Isaak nagsiling: "Yari karon ang ka-
layo kag ang gatong, apang ¿diin bala
ang kordero nḡa inughalad nḡa sinu-
nog?"
8 Kag nagsabat si Abraham: "Ang
Dios magaaman sang kordero nḡa inug-
halad nḡa sinunog, anak ko." Kag
nagapadayon sila sa paglakat sing
tinḡub.
9 Kag sang imabut sila sa duug, nḡa
ginsiling sa iya sang Dios, si Abraham
nagpatindug didto sing halaran, kag
ginapus niya si Isaak, nḡa iya anak,
kag binutang sia niya sa halaran sa
ibabaw sang gatong.
10 Kag inuntay ni Abraham ang iya
nḡa kamut, kag kinuha niya ang sundang
nḡa sa pagpugut sa iya anak.
11 Niyan ang manugtunda ni Iehoba
nagsingit sa iya kutub sa mḡa lanḡit, nḡa
nagasiling:. "¡Abraham, Abraham!"
Kag sia nagsabat: "Yari ako."
12 Kag nagsiling sia: "Indi mo pag-
bayawon ang imo kamut batok sa bátâ,
bisan maghimo ka sa iya sing ano man;
kag karon nakilala ko, nḡai kaw nahad-
luk sa Dios, kay nḡa walâ mo pag-
idumili ang imo anak, ang imo anak
nḡa bugtong."
13 Niyan binayaw ni Abraham ang
iya mḡa mata kag tumulok; kag yari ka-
ron ang isa ka kordero sa *iya* likod, nḡa
napukot sa mḡa sunḡay sa kasapinitan.
Kag nagkadto si Abraham kag kinuha
niya ang kordero, kag hinalad sia niya
sa halad nḡa sinunog sa baylo sang iya
anak.
14 Kag ginhinḡalanan ni Abraham
yadto nḡa duug nḡa Iehoba-Yireh.*
Nḡani ginasiling tubtub karon: "Sa
bukid ni Iehoba pagaiaman."
15 Kag ang manugtunda ni Ieoba
nagtawag kay Abraham sa makaduha
kutub sa lanḡit,
16 Kag nagsiling sia: "Tunḡud sa
akon gid nagsumpa ako, siling ni Iehoba,
tunḡud kay ginhimo mo ini, kag walâ
mo igdumili sa akon ang imo anak, ang
imo bugtong,
17 Nḡa sang nagapakamaayo, paga-
pakamaayohon ko ikaw, kag sang naga-
padamu, pagapadamuon ko ang imo
kaliwatan subung sang kabitoonan sang
lanḡit, kag subung sang balas nḡa yara
sa baybayon sang dagat; kag ang imo
kaliwatan magatagiya sang mḡa ga-
wang sang iya mḡa kaaway.
18 Sa imo kaliwatan pagapakama-
ayoon ang tanan nḡa mḡa katawohan sa
duta, tunḡud kay nagtuman ka sang
akon tinḡug.
19 Kag nagbalik si Abraham sa iya
mḡa alagad, kag nagtilindug sila kag
naglalakat sing tinḡub pa Be-erseba;
kag si Abraham nagpuyô sa Be-erseba.
20 Kag nahanabu sa tapus sining mḡa
butang, nḡa ginbalitaan si Abraham, nḡa
nagasiling: "Yari karon, nḡa si Milka
man nag-anak sing mḡa anak kay Nakor,
nḡa imo útud:
21 Kay Us, nḡa iya panḡanay, kag
kay Bus, nḡa iya útud, kag kay Kemuel,
nḡa amay ni Aram,
22 Kag kay Kesed, kay Haso, kay
Pildas, kay Yidlap kag kay Betuel.
23 Kag si Betuel nagpanḡanak kay
Rebeka. Ining walo gin-anak ni Milka
kay Nakor, nḡa útud ni Abraham.
24 Kag ang iya babae, nḡa ginhinḡalan
nḡa si Reuma, nag-anak man kay Teba,
kay Gaham, kay Taas kag kay Maaka.

Ang pagkamatay ni Sara kag ang iya lulubnḡan.

23 KAG ang kabuhi ni Sara nanḡin-
isa ka gatus duha ka pulo kag
pito ka tuig; nanḡinamo ini ang mḡa
tuig sang kabuhi ni Sara.
2 Kag namatay si Sara sa Kiriat-
Arba, nḡa among Hebron, sa duta sa
Kanaan; kag nag-abut si Abraham sa
paglalaw kay Sara, kag sa paghibi sa
iya.
3 Kag si Abraham nagtindug sa atu-
banḡan sang iya patay, kag naghambal
sa mḡa anak ni Het, nḡa nagasiling:
4 "Dumuluong kag manugpanluga-
yaw ako sa tunḡâ ninyo; hatagi-ninyo
ako sing panublion nḡa lulubnḡan upud
sa inyo, kag pagailubung ko ang akon
patay sa atubanḡan nakon."
5 Kag ang mḡa anak ni Het nagsala-
bat kay Abraham, kag nagsililing sa iya:

* *Iehoba-Yireh*, pagaiaman ni Iehoba.

6 "Pamatii kami, ginoo namon: Ikaw
among isa ka dunganon sang Dios sa
tungâ namon; sa labing maayo sang
amon mḡa lulubnḡan nḡa mapilian
mo, ilubung-mo ang imo patay. Walay
bisan sin-o sa amon nḡa magapugung
sa imo sang iya lulubnḡan, agud nḡa
pagilubung mo ang imo patay."
7 Kag si Abraham nagtindug, kag
nagyaub sa atubanḡan sang banwa sad-
tong duta, sa atubanḡan sang mḡa anak
ni Het.
8 Kag naghambal sia sa ila, nḡa na-
gasiling: "Kon may kabubut-on kamo,
nḡa ako maglubung sang akon patay sa
atubanḡan nakon, pamatii-ninyo ako
kag patigayona-ninyo tunḡud sa akon
sa kay Epron, anak ni Sohar,
9 Agud nḡa ighatag niya sa akon ang
lunḡib sa Makpela, nḡa nahanunḡud sa
iya didto sa ukbong sang iya panublion:
nḡa sa iya matarung nḡa bili pagaihatag
niya sia sa akon, nḡa sa kaugalinḡon
nḡa lulubnḡan sa tunḡâ ninyo."
10 Ini si Epron nagalingkod sa tunḡâ
sang mḡa anak ni Het; kag nagsabat si
Epron nḡa Hetinhon kay Abraham, sa
mḡa idulunḡug sang mḡa anak ni Het,
sa tanan nḡa mḡa nagasululud sa ga-
wang sang ila banwa, nḡa nagasi-
ling:
11 "Indi, ginoo ko, pamatii ako:
Ginahatag ko sa imo ang panublion,
kag ginahatag ko man sa imo ang lunḡib
nḡa yara sa iya. Sa atubanḡan sang
mḡa anak sang akon banwa ginahatag
ko sia sa imo: ilubung ang imo patay."
12 Kag si Abraham nagyaub sa atu-
banḡan sang banwa sang duta.
13 Kag naghambal sia kay Epron sa
mḡa idulunḡug sang banwa sang duta,
nḡa nagasiling: "Lamang, kon luyag
mo magpamati sa akon: nagahatag ako
sang kabilihanan sang latagon; batona
ini sa akon, kag pagailubung ko sa iya
ang akon patay."
14 Kag nagsabat si Epron kay Abra-
ham, nḡa nagasiling sa iya:
15 "Ginoo ko, dunga ako: Ang
isa ka duta nḡa apat ka gatus ka
siklo nḡa pílak, ¿ano bala ini sa akon
kag sa imo? Busa, ilubung ang imo
patay."
16 Niyan si Abraham nagpamati kay
Epron; kag gintimbang ni Abraham
kay Epron ang pílak, nḡa nagapamati
sini ang mḡa anak ni Het: ang apat ka
gatus ka siklo nḡa pílak, nḡa nagalakat
sa mḡa manugbaligya.
17 Kag ang latagon ni Epron, nḡa
yara sa Makpela sa atubanḡan sang Man-
re, ang latagon kag ang lunḡib nḡa
yara sa iya, kag ang tanan nḡa kaka-
hoyan nḡa yara sa latagon kag sa
tanan niya nḡa dulunan sa palibot,
18 Naiya na ni Abraham, sa mḡa ma-
ta sang mḡa anak ni Het, kag sa tanan
nḡa mḡa nagsululúd sa gawang sang
banwa.
19 Kag sa tapus sini ginlubung ni
Abraham si Sara, nḡa iya asawa, sa
lunḡib sang latagon sa Makpela sa
atubanḡan sang Mamre, nḡa among Heb-
ron, sa duta sa Kanaan.
20 Kag ang latagon kag ang lunḡib,
nḡa yara sa iya, naiya ni Abraham
nḡa kaugalinḡon nḡa lulubnḡan, *nḡa iya
anay* sia sang mḡa anak ni Het.

Si Rebeka pinanḡayo nḡa asawa nḡa sa kay Isaak.

24 KAG si Abraham tigulang na,
kag sobol na kaayo sa katigula-
nḡon; kag si Iehoba nagpakamaayo
kay Abraham sa tanan.
2 Kag nagsiling si Abraham sa isa
niya ka sologoon, ang tigulang sa iya
balay, nḡa amo ang nagagahum sang
tanan nḡa iya: "Ibutang karon ang
imo kamut sa idalum sang akon bali-
kawang,
3 Kag pagapasumpaon ko ikaw,
tunḡud kay Iehoba nḡa Dios sang kala-
nḡitan kag Dios sang duta, nḡa indi ka
makakuha sing babae nḡa sa akon anak
sa mḡa anak nḡa babae sang mḡa
Kanaanhon, nḡa sa tunḡâ nila naga-
puyô ako;
4 Kondi nḡa magakadto ka sa akon
duta kag sa akon kahimataan, kag
magakuha ka sing babae nḡa sa akon
anak nḡa si Isaak."
5 Kag ang sologoon nagsabat sa iya:
"Ayhan ang babae indi maluyag mag-
upud sa akon sa sini nḡa duta; busa
¿pagaibalik ko bala ang imo anak sa
duta sa diin naghalín ka?"
6 Kag si Abraham nagsiling sa iya:
"Andam-ka, nḡa indi mo igbalik ang
akon anak didto.
7 Si Iehoba nḡa Dios sang kalanḡitan,
nḡa nagkuha sa akon sa balay sang
akon amay kag sa duta sang akon
kahimataan, kag naghambal sa akon,

kag nagsumpa sa akon, nga nagasiling: Sa imo kaliwatan pagaihatag ko ini nga duta; sia magapadalá sang iya manugtunda sa atubangan nimo, kag ikaw magakuha didto sing babae nga sa akon anak.
8 Kag kon ang babae indi maluyag magupud sa imo, manginluwas ka sa sining akon panumpa; lamang nga indi mo igbalik didto ang akon anak."
9 Niyan ang sologoon nagbutang sang iya kamut sa idalum sang balikawang ni Abraham, nga iya ginoo, kag nagsumpa sa iya nahanungud sining buluhaton.
10 Kag ang sologoon nagkuha sing napúlô ka kamelyo sa mga kamelyo sang iya ginoo, kag naglakat sia, kay yara sa iya pagbulut-an ang tanan nga mga pagkabutang sang iya ginoo. Kag nagtindug sia kag naglakat pa Aram-Naharaim, sa banwa ni Nakor.
11 Kag ginpaluhud niya ang mga kamelyo sa gowa sang banwa sa luyo sang isa ka bobon sa tubig, sa horas sang kahaponon, sa horas nga nagagulowa ang mga kadalagahan sa pagpanag-ub.
12 Kag nagsiling sia: "Iehoba, nga Dios sang akon ginoo nga si Abraham, ginaampo ko sa imo, himoa, nga may makita ako karon, kag himoa ang paghikalooy sa akon ginoo nga si Abraham.
13 Yari karon, ako sa luyo sang tuburan sa tubig, sang ang mga anak nga babae sang mga lalaki sining banwa nagagulowa sa pagpanag-ub;
14 Kabay pa nga mahanabu nga ang dalaga, nga sa iya magsiling ako: Ipapanaug ang imo banga, ginaampo ko sa imo, agud nga ako maginum, kag sia magsabat: Inum-ka, kag pagapaimnon ko ang imo mga kamelyo, nga ini sia magmangintinapat nga sa imo alagad nga si Isaak, kag sa sini makilala ko, nga naghimo ka sing pagkalooy sa akon ginoo."
15 Kag nahanabu nga, sang walâ pa nakatapus sia sa paghambal, yari karon, si Rebeka, nga natawo kay Betuel, anak ni Milka, asawa ni Nakor, útud ni Abraham, nga naggowa sia, nga nagapas-an sang iya banga.
16 Kag ang dalaga magayon gid sia sa bayhon, ulay nga walâ sia makakilala sing lalaki, nga nagdulhog sia sa tuburan, kag ginpunô niya ang iya banga, kag nagataklad sia.
17 Niyan ang sologoon nagdalagan nayon sa iya kag nagsiling: "Ginaampo ko sa imo, nga paimnon mo ako sing diyot nga tubig sa imo banga."
18 Kag sia nagsabat: "Inum-ka, ginoo ko." Kag nagdalidali sia sa pagpapanaug sa ibabaw sang iya kamut sang iya banga, kag ginpainum niya sia.
19 Kag sang nakatapus sia sa paginum sa iya, nagsiling sia: "Sa imo man nga mga kamelyo, magapanag-ub ako, tubtub nga makatapus siia sa paginum."
20 Kag nagdalidali sia, kag ginula niya ang iya banga sa palaimnan, kag nagbalik sia liwan sa bobon sa pagpanag-ub, kag nagpanag-ub sia nga sa tanan niya nga mga kamelyo.
21 Kag ang tawo nagkatingala sa iya, nga nagahipus, sa pagsayud kon si Iehoba naghimaayo kon walâ sang iya panlakatan.
22 Kag nahanabu nga, sang pagkatapus sa paginum sang mga kamelyo, nagkuha ang tawo sing isa ka singsing nga bulawan, nga nagatimbang sing tungâ sa siklo, kag duha ka pulsera nga sa iya mga kamut, nga nagatilimbang sing napúlô ka siklo sa bulawan.
23 Kag nagsiling sia: "¿Kay sin-o ikaw bala anak nga babae? Ginaampo ko sa imo, nga igsiling mo sa akon. ¿May duug bala sa baláy sa imo amay, nga diin makahigda kami?"
24 Kag sia nagsabat: "Anak ako nga babae ni Betuel, anak ni Milka, nga gin-anak sia niya kay Nakor."
25 Kag nagdugang sia: "Sa amon baláy may dagami man kag madamu nga kumpay, kag duug nga sa paghigda."
26 Niyan ang tawo nagyaub, kag nagsimba kay Iehoba,
27 Kag nagsiling sia: "Pagapakamaayoon kunta si Iehoba, nga Dios sang akon ginoo nga si Abraham, nga walâ niya igpalayo ang iya kalooy kag ang iya kamatooran sa akon ginoo, nga ginmandoan ako ni Iehoba sa dalan pa baláy sang mga útud sang akon ginoo."
28 Kag ang dalaga nagdalagan, kag nagpahibalo sa baláy sang iya ilóy, sono sining mga polong.
29 Kag si Rebeka may isa ka útud,

nğa ginanğalanan nğa si Laban; kag
si Laban nagdalagan sa gowa sa tawo,
sa tuburan.
30 Kag nahanabu, sang pagkakita
niya sang singsing kag sang mğa pulsera
sa mğa kamut sang iya útud nğa babae,
kag sang pagkabati niya sang mğa po-
long ni Rebeka, nğa iya útud, nğa nag-
siling: "Amo ini ang ginhambal sad-
tong tawo," nğa sia nagkadto sa tawo.
Kag yari karon, nğa yara sia sa luyo
sang mğa kamelyo sa tuburan.
31 Kag nagsiling sia sa iya: "Kari-
ka, pinakamaayo ni Iehoba. ¿Kay nğaa
bala nğa yara ka sa gowa? Gintinloan
ang baláy kag ang duug nğa sa mğa
kamelyo."
32 Niyan ang tawo nagupud sa iya sa
baláy, kag ginhubaran ni Laban ang mğa
kamelyo, kag ginhatagan niya sila sing
dagami kag kumpay, kag tubig nğa
inughunaw sang mğa tiil niya kag sang
mğa tiil sang mğa tawo nğa nagaulúpud
sa iya.
33 Kag ginbutanğan sia nila sing
kalan-on sa atubanğan; apang sia nag-
siling: "Indi ako magkaon tubtub nğa
masiling ko ang akon katuyoan." Kag
sia nagsiling sa iya: "Ihambal."
34 Niyan nagsiling sia: "Sologoon
ako ni Abraham.
35 Kag si Iehoba nagpakamaayo sing
tuman sa akon ginoo, nğa nanğindaku
sia; kag ginhatagan sia niya sing mğa
obeha kag mğa baka, pílak kag bula-
wan, mğa alagad nğa lalaki kag mğa
babae, mğa kamelyo kag mğa asno.
36 Kag si Sara, nğa asawa sang akon
ginoo, nag-anak sa iya katigulanğon
sing isa ka anak nğa lalaki sa akon
ginoo, nğa sa iya ginhatag niya ang
tanan nğa iya.
37 Kag ginpasumpa ako sang akon
ginoo, nğa nagasiling: Indi ka magkuha
sing babae nğa sa akon anak sa mğa
anak sang mğa Kanaanhon, nğa sa ila
duta nagapuyô ako;
38 Kondi nğa magkadto ka sa baláy
sang akon amay kag sa akon kahimata-
an, kag magakuha ka sing babae nğa sa
akon anak.
39 Kag ako nagsiling: Ayhan ang
babae indi maluyag magúpud sa akon.
40 Niyan sia nagsabat sa akon: Si
Iehoba, nğa sa iya atubanğan naglakat
ako, magapadalá sang iya manugtunda
upud sa imo, kag magahimaayo sang
imo dalanon, kag magakuha ka sing
babae nğa sa akon anak sa akon
kaliwatan kag sa baláy sang akon
amay.
41 Niyan manğinluwas ka sa akon pa-
numpa, kon makaabut ka sa akon ka-
liwatan; kag kon indi nila pagihatag sia
sa imo, manğinluwas ka sa akon panum-
pa.
42 Busa, nag-abut ako karon sa tu-
buran, kag nagsiling ako: Iehoba, Dios
sang akon ginoo nğa si Abraham, kon
imo himaayohon karon ang akon dala-
non, nğa sa iya nagalakat ako,
43 Yari karon, ari ako sa luyo sang tu-
buran sa tubig: mahanabu kunta nğa
ang dalaga nğa maggowa sa pagpanag-
ub, nğa sa iya magsiling ako: Paimna
ako, ginaampo ko sa imo, sing diyotay
nğa tubig sa imo banğa,
44 Kag sia magsiling sa akon: Inum-
ka, kag sa imo manmğa kamelyo maga-
panagub ako, ina sia manğinang ba-
bae nğa tinapat ni Iehoba nğa sa anak
sang akon ginoo.
45 Kag sa walâ pa ako makatapus sa
paghambal sa akon tagiposoon, yari
karon, si Rebeka naggowa, nğa naga-
pas-an sang iya banğa, kag nagdulhog sia
sa tuburan kag nagsag-ub. Kag ginsi-
linğan ko sia: Ginaampo ko sa imo, nğa
paimnon mo ako.
46 Niyan sa kadali gid ginpapanaug
niya ang iya banğa sa ibabaw niya, kag
nagsiling sia: Inum-ka, kag ang imo
man nğa mğa kamelyo pagapaimnon ko.
Kag naginum ako, kag ginpainum man
niya ang akon mğa kamelyo.
47 Niyan ginpamangkot ko sia, kag
nagsiling ako: ¿Kay sin-o ka bala anak
nğa babae? Kag sia nagsabat: Anak
nğa babae ni Betuel, anak ni Nakor, nğa
ginpanğanak sa iya ni Milka. Niyan
ginbutanğan ko sia sing isa ka singsing
sa ilong, kag mğa pusleras sa iya mğa
kamut.
48 Kag nagyaub ako, kag ginsimba
ko si Iehoba, kag gipakamaayo ko si
Iehoba nğa Dios sang akon ginoo nğa si
Abraham, nğa ginmandoan niya ako sa
dalan sang kamatooran nğa sa pagkuha
sang anak nğa babae sang útud sang
akon ginoo nğa sa iya anak.
49 Busu karon, kon maluyag kamo
maggamit sing paghikalooy kag kamato-
oran sa akon ginoo, igpahayag-ninyo ini
sa akon; kag kon indi, ipahayag-ninyo

ini sa akon, kag magapatabayag ako sa too, kon sa walá.

50 Niyan si Laban kag si Betuel nagsalabat kag nagsilliing: "Kay Iehoba nagagikan ini; indi kami makasarang paghambal sa imo sing malain, bisan maayo.

51 Yari karon si Rebeka sa atubañgan mo; kuhaa sia kag lumakat-ka, kag magmanğinasawa sia sang anak sang imo ginoo, subung sang ginsiling ni Iehoba."

52 Kag nahanabu nğa, sang nabatian sang sologoon ni Abraham ang ila mğa polong, nagyaub sia kay Iehoba.

53 Kag nagkuha ang sologoon sing mğa huyas nğa pílak, kag mğa huyas nğa bulawan, kag mğa panapton, kag ginhatag niya sila kay Rebeka: ginhatagan man niya sing mğa malahalon nğa butang ang iya útud kag ang iya ilóy.

54 Kag nagkalaon kag nagilinum sia kag ang mğa lalaki nğa nagaulúpud sa iya, kag naghiligda didto sila. Kag sang nagbañgon sia sang aga, nagsiling sia: "Papaulia ako ninyo sa akon ginoo."

55 Niyan nagsabat ang iya útud kag ang iya ilóy: "Maghulat ang dalaga upud sa amon sing pila ka adlaw, sing napúlô lang ka adlaw, kag ugaling magalakat sia."

56 Kag sia nagsiling sa ila: "Ayaw ninyo ako pagpadugaya, siling kay ginhimaayo ni Iehoba ang akon dalanon; palakta-ninyo ako gilayon, agud nğa magkadto ako sa akon ginoo."

57 Niyan sila nagsalabat: "Tawgon namon ang dalaga kag pamangkoton namon sia."

58 Kag gintawag nila si Rebeka, kag ginsilingan nila sia: "¿Magaupud ka bala sa sini nğa lalaki?" Kag sia nagsabat: "*Hoo*, magaupud ako."

59 Niyan ginpalakat nila si Rebeka nğa ila útud, kag ang iya sisiwa kag ang sologoon ni Abraham, kag ang iya mğa tinawo.

60 Kag ginpakamaayo nila si Rebeka kag ginsilingan nila sia: "Utud ikaw namon, magmanğinlinibolibo sa mğa linibo ikaw, kag ang imo kaliwatan magtagiya sang gawang sang mğa nagadulumut sa iya."

61 Niyan nagtindug si Rebeka kag ang iya mğa kadalagahan, kag nagsalakay sila sa ibabaw sang mğa kamelyo, kag nagsulunud sila sa tawo; kag ang sologoon nagkuha kay Rebeka, kag naglakat sia.

62 Kag si Isaak nagbalik gikan sa bobon sang "Nagakabuhi nğa nagatulok sa akon," kay sia nagapuyô sa duta sang Bagatnan.

63 Kag naggowa si Isaak sa pagpanğamuyo sa latagon sa oras sang kahaponon, kag sang binayaw niya ang iya mğa mata, tumulok sia, kag yari karon, ang mğa kamelyo nğa nagapalakari.

64 Si Rebaka man nagbayaw sang iya mğa mata, kag nakita niya si Isaak, kag nagdalus-us sia sa kamelyo.

65 Kag nagpamangkot sia sa sologoon: "¿Sin-o bala inang lalaki nğa nagapakari sa latagon nayon sa aton?" Kag ang sologoon nagsabat: "Ini amo ang akon ginoo." Niyan nagkuha sia sang takdong kag nanabon sia.

66 Niyan ang sologoon nagsugid kay Isaak sang tanan nğa ginhimo niya.

67 Kag pinasulúd ni Isaak sia sa layanglayang sang iya ilóy nğa si Sara; kag ginpanğasawa niya si Rebeka, kag nanğinasawa niya sia; kag ginhigugma niya sia; kag si Isaak ginlipay tungud sa iya ilóy.

Pagkamatay ni Abraham.

25 KAG si Abraham nagpanğasawa liwan, nğa ang nğalan *sang iya asawa* amo si Ketura;

2 Nğa nag-anak sa iya kay Simram, kay Ioksan, kay Medan, kay Madian, kay Isbak kag kay Sua.

3 Kag si Ioksan nagpanğanak kay Seba kag kay Dedan; kag ang mğa anak ni Dedan nanğinsi Asurim, si Tetusim kag si Leumim.

4 Kag ang mğa anak ni Madian: Si Epa, si Eper, si Enok, si Abida kag si Eldaha. Ining tanan nanğin mğa anak ni Ketura.

5 Kag ginhatag ni Abraham kay Isaak ang tanan nğa iya.

6 Kag sa mğa anak sang iya mğa babae naghatag si Abraham sing mğa hatag; kag sang nagakabuhi pa sia, ginpadalá niya sila sa malayô kay Isaak, nğa iya anak, nayon sa Sidlangan, sa duta sang Sidlanğan.

7 Kag ang mğa adlaw sang kabuhi nğa ginkabuhi ni Abraham, nanğinamo

ini: isa ka gatus kapitoan kag lima ka tuig.

8 Kag nagtingâ sia; kag namatay si Abraham sa maayo nḡa katigulanḡon, tigulang kag busug sang pagkabuhi, kag ginsimpon sia sa iya banwa.

9 Kag ginlubung sia ni Isaak kag ni Ismael, nḡa iya mḡa anak, sa lunḡib sa Makpela, sa latagon ni Epron, anak ni Sohar nḡa Hetinhon, nḡa yara sa atubang sang Mamre:

10 Latagon nḡa ginbakal ni Abraham sa mḡa anak ni Het: didto ginlubung si Abraham kag si Sara nḡa iya asawa.

11 Kag nahanabu nḡa, sang patay na si Abraham, ginpakamaayo sang Dios si Isaak, nḡa iya anak; kag si Isaak nagpuyô sa luyo sang bobon sang "Nagakabuhi nḡa nagatulok sa akon."

Mḡa kaliwatan ni Ismael.

12 Kag ini sila amo ang mḡa kaliwatan ni Ismael, anak ni Abraham, nḡa ginanak sa iya ni Agar, nḡa Egiptohanon, alagad ni Sara.

13 Busa ini sila amo ang mḡa nḡalan sang mḡa anak ni Ismael, tunḡud sa ila mḡa nḡalan, sono sa ila mḡa kaliwatan: ang panḡanay ni Ismael: si Nabayot; ugaling si Kedar, si Adbeel kag si Mibsam;

14 Si Misma, si Duma kag si Masa;

15 Si Hadar, si Tema, si Ietur, si Napis kag si Kedma.

16 Ini sila amo ang mḡa anak ni Ismael, kag ini sila amo ang ila mḡa nḡalan, sono sang ila mḡa minoro kag sang ila mḡa dulugan: napúlô kag duha ka dunganon, sono sang ila mḡa banwa,

17 Kag yari karon ang mḡa tuig sang kabuhi ni Ismael: nanḡinisa ka gatus katloan kag pito ka tuig; kag nagtingâ si Ismael kag namatay. Kag ginsimpon sia sa iya banwa.

18 Kag nagpuluyô sila kutub sa Habila tubtub sa Sur, nḡa yara sa atubanḡan sang Egipto, nḡa nagapakadto sa Asur, kag nagpuyô sia sa atubanḡan sang tanan niya nḡa mḡa útud.

Si Esau kag si Iakob.

19 Kag ini sila amo ang kaliwatan ni Isaak, anak ni Abraham. Si Abraham nagpanḡanak kay Isaak.

20 Kag si Isaak nagaedad sing kapatan ka tuig, sang pagpanḡasawa niya kay Rebeka, anak nḡa babae ni Betuel nḡa Araminhon, sa Padan-Aram, útud nḡa babae ni Laban nḡa Araminhon.

21 Kag nagpanḡamuyo si Isaak kay Iehoba tunḡud sang iya asawa, nḡa bawas sia; kag nagpahanugut sini si Iehoba, kag nagpanamkon si Rebeka nḡa iya asawa.

22 Kag ang mḡa anak nag-alaway sa sulúd niya; kag nagsiling sia: "Kon amo ini ¿kay nḡaa pa bala nḡa nagakabuhi ako?" Kag nagkadto sia sa pagpakiana kay Iehoba.

23 Kag nagsabat sa iya si Iehoba:

"May duha ka katawohan sa imo tiyan,
Kag pagabahinon ang duha ka banawa kutub sa imo mḡa kasudlan:
Kag ang isa ka banwa manḡinlabi ka bakud sang sa isa ka banwa,
Kag ang magulang magaalagad sa manghud."

24 Kag sang pagkatuman sang ila mḡa adlaw nḡa sa pag-anak, yari karon ang duha ka kapid sa iya tian.

25 Kag naggowa ang nahauna nḡa budhaw, kag bulbulan sia sing bug-os subung sang panapton nḡa bulbulon; kag ginhinḡalanan nila sia nḡa si Esau.*

26 Kag sang olehe naggowa ang iya útud, nḡa nagakapiot ang iya kamut sa tikod ni Esau: kag ginhinḡalanan sia nḡa si Iakob. Kag si Isaak nagaedad sing kan-uman ka tuig sang pagkatawo nila.

27 Kag natulúbó ang mḡa kabataan; kag si Esau nanḡinsampaton sa panḡayam, tawo sa latagon; apang si Iakob among isa ka tawo nḡa bunayag, nḡa nagapuyô sa mḡa layanglayang.

28 Kag ginhigugma ni Isaak si Esau, kay nagakaon sia sang iya pinanḡayaman; apang si Rebeka nagahigugma kay Iakob.

29 Kag sang si Iakob nagaluto sang isa ka pagkaon, nagbalik si Esau gikan sa latagon; kag ginabudlayan sia.

30 Kag nagsiling sia kay Iakob: "Ginaampo ko sa imo, nḡa pakaonon mo ako sang mapula, sinang mapula, kay ginabudlay gid ako." Tunḡud sini ginahinḡalanan sia nḡa si Edom.†

---

* *Esau*, bulbulon; *Iakob*, ang nagakaput sang tikod.

† *Edom*, mapula.

31 Kag si Iakob nagsabat: "Ibaligya
sa akon ang imo pagkapanğanay sa
sining adlaw."
32 Niyan nagsiling si Esau: "Yari
karon, nğa ako mamatay na; busa, ¿ ano
pa ang kinahanglan ko bala sang pagka-
panğanay?"
33 Kag nagsiling si Iakob: "Isumpa
ini sa akon sa sining adlaw." Kag sia
nagsumpa sa iya, kag ginbaligya niya
kay Iakob ang iya pagkapanğanay.
34 Niyan ginhatagan ni Iakob si Esau
sing tinapay kag sang linuto sang mğa
patani; kag sia nagkaon, kag naginum,
kag nagtindug kag naglakat sia. Sa sini
gintamay ni Esau ang pagkapanğanay.

Si Isaak sa Gerar; nagapakigkatipan sia kay Abimelek.—Pagkasal kay Esau.

26 KAG may gutum sa duta, walay
labut sang nahauna nğa gutum
nğa nag-abut sa mğa kaadlawan ni
Abraham: kag nagkadto si Isaak kay
Abimelek, nğa hari sang mğa Pilistin-
hon, sa Gerar.
2 Kag nagpahayag sa iya si Iehoba
kag nagsiling sa iya: "Ayaw ka pag-
dulhog sa Egipto; magpuyô-ka sa duta
nğa pagaisiling ko sa imo.
3 Panlugayaw-ka sa sini nğa duta,
kag magaúpud ako sa imo, kag pagapa-
kamaayoon ko ikaw; kay sa imo kag sa
imo kaliwatan pagaihatag ko ining ta-
nan nğa mğa duta, kag pagapamatud-an
ko ang panumpa nğa ginsumpa ko kay
Abraham nğa imo amay.
4 Kag pagapadamuon ko ang imo
kaliwatan subung sang kabitoonan sang
langit, kag pagaihatag ko sa imo kali-
watan ining tanan nğa mğa duta, kag
ang tanan nğa mğa katawohan sa duta
pagapakamaayoon sa imo kaliwatan,
5 Tunğud kay ginpamatian ni Abra-
ham ang akon tinğug, kag ginbantayan
niya ang akon tinulin, ang akon mğa
sogo, ang akon mğa palatukuran kag
ang akon mğa kasogoan."
6 Busa, nagpuyô si Isaak sa Gerar.
7 Kag ang mğa tawo sa sadto nğa
duug nagpalamangkot sa iya nahanu-
nğud sa iya asawa; kag sia nagsabat:
"Utud ko sia." Kay ginhadlukan sia sa
pagsiling: "Akon sia asawa;" nğa ay-
han," *nagsiling sia*, "ang mğa tawo sang
duug magapatay sa akon banğud kay
Rebeka, kay sia magayon sa bayhon."
8 Kag nahanabu, sang lumigad na
ang malawig nğa mğa adlaw, nğa
didto sia, nğa si Abimelek, nğa hari sang
mğa Pilistinhon, sang nagalantaw sia sa
isa ka talamboan, nakita niya si Isaak,
nğa nagakadlaw upud ni Rebeka nğa
iya asawa.
9 Kag gintawag ni Abimelek si Isaak,
kag nagsiling: "Yari karon sia, sa pag-
kamatuud, imo sia nğa asawa. Busa,
¿ paano bala nğa nagsiling ka: Utud ko
sia?" Kag si Isaak nagsabat sa iya:
"Kay nagsiling ako: Ayhan mamatay
ako banğud sa iya."
10 Kag si Abimelek nagsiling: "¿ Kay
nğaa bala ginhimoan mo kami sini?
Diyotay lamang makatolog kunta ang
isa sa banwa upud sa imo asawa, kag
gindalá mo diri sa ibabaw namon ang
salâ."
11 Niyan si Abimelek nagsogo sa
bug-os nğa banwa, nğa nagasiling:
"Ang magtandug sa sini nğa tawo, kon
sa iya asawa, sa pagkamatuud, mama-
tay sia."
12 Kag nagsab-ug si Isaak sa sadto
nğa duta, kag nagpatubas sa sini nğa
tuig sing isa ka gatus sa isa; kag ginpa-
kamaayo sia ni Iehoba.
13 Kag ang lalaki nagdaku kag nag-
padayon sa pagdaku tubtub nğa nahimo
nğa gamhanan gid.
14 Kag nagtagiya sia sing mğa obeha,
kag nagtagiya sia sing nğa kabakahan,
kag daku nğa panimaláy. Kag nagkala-
hisa sa iya ang mğa Pilistinhon.
15 Kag ang tanan nğa mğa bobon,
nğa ginpanğutkut sang mğa umalagad
sang iya amay, ginpanampukan sila sang
mğa Pilistinhon, nğa ginpamunô nila
sila sing duta.
16 Niyan nagsiling si Abimelek kay
Isaak: "Palayô-ka sa amon, kay ikaw
labi pa ka gamhanan sa amon."
17 Kag si Isaak naghalín didto, kag
pinahamtang niya ang iya dulugan sa
nalupyakan sang Gerar, kag nagpuyô
sia didto.
18 Kag ginkutkut liwat ni Isaak ang
mğa bobon sang tubig, nğa ginkutkut sa
mğa kaadlawan ni Abraham nğa iya
amay; kay ang mğa Pilistinhon nag-
tampok sa ila sa tapus sang kamataon ni
Abraham. Kag ginhinğalanan niya sila,
sono sang mğa nğalan nğa ginbutang sa
ila sang iya Amay.
19 Kag ang mğa alagad ni Isaak nag-

kulutkut sa nalupyakan, kag nakita nila
didto ang isa ka bobon sang mĝa tubig
nĝa buhi.
20 Kag ang mĝa manugbantay sang
kahayupan sa Gerar nagpalakigsuay sa
mĝa manugbantay sang kahayupan ni
Isaak, nĝa nagasiliing: "Amon ang
mĝa tubig." Kag ginhinĝalanan ang
bobon nĝa Esek,* kay nagsilinuay sila
sa iya.
21 Kag nagkulutkut sila sing isa ka
bobon, kag nagbalanĝig man sila naha-
nunĝud sa iya; kag ginhinĝalan sia niya
nĝa Sitna.†
22 Kag naghalín sia didto, kag nag-
kutkut sia sing isa pa ka bobon, kag sila
walâ magsilinuay nahanunĝud sa iya;
kagginhinĝalanansianiya nĝa Rehobot,‡
"kay," polong nila, "karon si Iehoba
naghatag sing kalaparan kag magamu-
luad kita sa duta."
23 Kag nagtaklad sia gikan didto pa
Beer-seba.
24 Kag nagpahayag sa iya si Iehoba
sadto nĝa gab-i, kag nagsiling: "Ako
amo ang Dios ni Abraham, nĝa imo
amay; dili ka mahadluk, kay magaúpud
ako sa imo kag pagahimaayohon ko
ikaw, kag pagapadamuon ko ang imo
kaliwatan tunĝud sa paghigugma kay
Abraham nĝa akon alagad.
25 Kag *si Isaak* nagpatindug didto
sing isa ka halaran, kag gintawag niya
ang nĝalan ni Iehoba, kag pinatindug
niya didto ang iya layanglayang; kag
ang mĝa alagad ni Isaak nagkutkut
didto sing isa ka bobon.
26 Kag si Abimelek nag-abut sa iya
kutub sa Gerar, upud si Ahusat, nĝa iya
abyan, kag si Pikol, panĝolo sang iya
kasoldadosan;
27 Kag nagsiling sa ila si Isaak:
"¿Kay nĝaa bala nagkalari kamo sa
akon, kay ginadumtan ninyo ako, kag
ginsobol ninyo ako sa tunĝâ ninyo?"
28 Kag sila nagsalabat: "Nakita
namon nĝa si Iehoba yara upud sa
imo; kag nagsiling kami: May panum-
pa kunta karon sa tunĝâ naton, sa amon
kag sa imo, kag magapakigkatipan kami
sa imo.
29 *Panaad-ka* nĝa indi mo kami pag-
himoan sing malain, siling nĝa kami
walâ magtandug sa imo, kag lamang
ginhimoan ka namon sing maayo, kag
ginpalakat ka namon sa paghidaet. Ikaw
karon ginapakamaayo ni Iehoba."
30 Niyan sia naghimo sing kasadyahan
sa ila, kag nagkalaon, kag nagilinum
sila.
31 Kag nagbalanĝon sila sa kaagahon,
kag nagsulumpa ang isa sa isa; kag si
Isaak nagpalanamilit sa ila, kag sila
nagtalaliwan sa iya sa paghidaet.
32 Kag sa sadtong adlaw nahanabu,
nĝa nag-alabut ang mĝa sologoon ni
Isaak. kag nagbalalita sa iya nahanunĝud
sang bobon, nĝa ginkutkutan nila, kag
nagsiling sa iya: "Ang tubig nakita
namon."
33 Kag ginhinĝalanan niya ini nĝa
Seba;* banĝud sini ang nĝalan sadto
nĝa banwa among Beer-seba tubtub
sining adlaw.
34 Kag sang si Esau nagaedad sing
kap-atan ka tuig, nagpanĝasawa sia kay
Iudit, anak nĝa babae ni Beeri nĝa
Hetinhon, kag kay Basemat, anak nĝa
babae ni Elon nĝa Hetinhon;
35 Kag nanĝinkapaitan sila sa espiritu
ni Isaak kag ni Rebeka.

Si Iakob ginpakamaayo sa baylo ni Esau.

27 KAG nahanabu nĝa, sang natigu-
lang na si Isaak, kag ang iya mĝa
mata nagdululum, nĝa walâ na sing
itululuk, gintawag niya si Esau, anak
niya nĝa magulang kag nagsiling sa
iya: "Anak ko;" kag sia nagsabat:
"Yari ako."
2 Kag sia nagsiling: "Yari karon
tigulang na ako, walâ ako makahibalo
sang adlaw sang akon kamatayon.
3 Busa, kuhaa karon ang imo mĝa
hinanĝiban, ang imo baslayan kag ang
imo pana, kag gowa-ka sa latagon, kag
panĝayami ako.
4 Kag buhati ako sing isa ka linuto,
subung nĝa ginapakanamit ko, kag dalha
sia diri sa akon, kag pagakaonon ko,
agud nĝa pagpakamaayoon ka sang
akon kalág, sa walâ pa ako mamatay."
5 Kag si Rebeka nagapamati, sang
naghambal si Isaak kay Esau nĝa iya
anak. Kag nagkadto si Esau sa latagon
sa pagpanĝayam sang iya pagadalhon
diri.

* *Esek*, pagkasuay.
† *Sitna*, banĝig.
‡ *Rehobot*, kalaparan.

* *Seba*, pito, kon sumpa.

6 Niyan si Rebeka naghambal kay
Iakob nğa iya anak, nğa nagsiling:
" Yari karon, nabatian ko sa imo amay,
nğa nagahambal kay Esau, nğa imo
útud, nğa nagasiling:
7 Dalhi ako sing pinanğayaman, kag
himoi ako sing isa ka linuto, agud nğa
magkaon ako kag magpakamaayo ako
sa imo sa atubanğan ni Iehoba, sa walâ
pa ako mamatay.
8 Busa karon, anak ko, tumana ang
akon tinğug nahamunğud sang ginasogo
ko sa imo:
9 Kadto-ka karon sa kahayupan, kag
dalhi ako diri sing duha ka maayo nğa
tinday sang mğa kanding, kag sa ila
magahimo ako sing ikaon nğa sa imo
amay, sono sang iya luyag.
10 Kag ikaw magadalá sa ila sa imo
amay, kag magakaon sia, agud nğa pa-
gapakamaayoon ikaw niya, sa walâ pa
sia mamatay."
11 Kag si Iakob nagsiling kay Rebe-
ka, nğa iya ilóy: " Yari karon, si Esau
nğa akon útud, tawo sia nğa bulbulon,
kag ako bulog.
12 Ayhan pagahikapon ako sang akon
amay, kag kabigon niya ako nğa malim-
bonğon, kag pagapakarion niya sa iba-
baw nakon ang paghimalaut kag indi
ang pagpakamaayo."
13 Kag ang iya ilóy nagsabat:
" Anak ko, sa ibabaw nakon ang paghi-
malaut sa imo: lamang magtuman-ka
sang akon tinğug, kag lakat-ka, kag dal-
ha sila diri sa akon."
14 Niyan sia naglakat kag nagkuha sia
sa ila, kag gindalá niya sila sa iya ilóy;
kag ang iya ilóy naghimo sing mğa
linuto, sono sang naluyagan sang iya
amay.
15 Kag ginkuha ni Rebeka ang mğa
panapton ni Esau, nğa iya anak nğa ma-
gulang, ang mğa malahalon nğa yara sa
baláy, kag ginsuklub niya ini kay Iakob,
nğa iya anak nğa manghud.
16 Kag ginsuklub niya sa iya mğa ka-
mut kag sa iya tangkugo, diin walâ sia
sing bulbul, ang mğa panit sang mğa
tinday sang mğa kanding;
17 Kag gintugyan niya ang mğa linuto
kag ang tinapay, nğa ginhimos niya, sa
kamut ni Iakob nğa iya anak.
18 Kag sia nagkadto sa iya amay, kag
nagsiling: " Amay ko." Kag sia nag-
sabat: " Yari ako, ¿ sin-o ka bala, anak
ko?"
19 Kag si Iakob nagsiling sa iya
amay: " Ako amo si Esau, nğa imo
panğanay; ginhimo ko sono sang ginsi-
ling mo sa akon: tindug-ka karon, kag
lingkod-ka, kag kaon-ka sang akon pi-
nanğayaman, agud nğa pagapakamaa-
yoon ako sang imo kalág."
20 Niyan nagsiling si Isaak sa iya
anak: " ¿ Paano bala nğa nakita mo ini
sing tuman kadali, anak ko?" Kag sia
nagsabat: " Kay si Iehoba nğa imo Dios
naghimo, nğa ini nagsugata sa atubanğan
nakon."
21 Kag si Isaak nagsiling kay Iakob:
" Palapit-ka karon, kag pagahikapon ko
ikaw, anak ko, *sa pagsayud* kon ikaw
akon anak nğa si Esau, kon indi."
22 Kag nagpalapit si Iakob sa iya a-
may nğa si Isaak; kag ginhikap niya
sia, kag nagsiling: " Ang tinğug among
tinğug ni Iakob, apang ang mğa kamut,
mğa kamut ni Esau."
23 Kag walâ niya makilala sia, kay
ang iya mğa kamut mğa bulbulon su-
bung sang mğa kamut ni Esau, kag
ginpakamaayo niya sia.
24 Kag nagsiling isa: " ¿ Amo bala
ikaw ang anak ko nğa si Esau?" Kag
sia nagsabat: " Amo ako."
25 Kag nagsiling sia: " Ipalapit sia sa
akon, kag magakaon ako sing pinanğa-
yaman sang akon anak, agud nğa pag-
pakamaayohon ka sang akon kalág."
Kag ginpalapit sia niya sa iya, kag nag-
kaon sia. Gindalhan man niya sia sing
alak, kag naginum sia.
26 Kag nagsiling sa iya si Isaak nğa
iya amay: " Palapit ka karon, kag ha-
luki ako, anak ko."
27 Kag sia nagpalapit, kag ginhalu-
kan niya sia; kag napaninghutan ni Isa-
ak ang baho sang iya mğa panapton,
kag ginpakamaayo niya sia, kag nagsi-
ling sia:

" Yari karon, ang baho sang akon
anak,
Subung sang baho sang latagon
nğa ginpakamaayo ni Iehoba:
28 Busa, ang Dios maghatag sa imo
sang tun-ug sang lanğit,
Kag sang mğa tambok sang duta,
Kag kabugana sang trigo kag sang
lab-as nğa alak.
29 Mag-alalagad sa imo ang mğa
banwa,
Kag ang mğa katawohan magla-
yaub sa imo.

Manğinginoo ka sa imo mğa útud,
Kag maglayaub sa imo ang mğa
anak sang imo ilóy.
Magmanğinmalauton ang mğa
maghimalaut sa imo,
Kag pakamaayohon ang mğa naga-
pakamaayo sa imo."
30 Kag nahanabu, sang nakatapus si
Isaak sa pagpakamaayo kay Iakob, kag
nğa lamang nakagowa si Iakob sa atu-
banğan ni Isaak nğa iya amay, nğa si
Esau nğa iya útud nag-abut gikan sa iya
panğayaman.
31 Kag naghimo man sia sing linuto,
kag gindalá niya ini sa iya amay, kag nag-
siling sia sa iya : " Tindug-ka, amay ko,
kag magkaon sang pinanğayaman sang
imo anak, agud nğa pagpakamaayohon
ako sang imo kalág."
32 Niyan si Isaak nğa iya amay nagsi-
ling sa iya : " ¿ Sin-o bala ikaw ? "
Kag sia nagsiling : " Ako amo ang imo
anak, ang imo panğanay, si Esau."
33 Kag ginkugmat si Isaak sa daku
nğa kakugmat kag nagsiling sia : " ¿ Sino
bala ang nag-abut diri, nğa may pina-
nğayaman, kag nğa nagdalá sa akon,
kag nagkaon ako sang tanan, sa walâ
pa ikaw mag-abut ? Kag nagpakama-
ayo ako sa iya, kag pagapakamaayo-
hon sia."
34 Sang pagkabati ni Esau sang mğa
polong sang iya amay, nagtuaw sia sa isa
ka tuman ka daku kag tuman ka pait nğa
panaghoy, kag nagsiling sia sa iya :
" Pakamaayoha man ako, amay ko."
35 Kag sia nagsiling : " Nagkari ang
imo útud nğa may limbong, kag ginkuha
niya ang imo pagpakamaayo."
36 Kag sia nagsabat : " ¿ Indi bala
sa matarung gid ginhinğalanan sia nğa
si Iakob ? Kay sa makaduha gintal-
usan niya ako : ginkuha niya ang akon
pagkapanğanay, kag yari karon, gin-
kuha niya ang akon pagpakamaayo."
Kag nagsiling sia : " Walâ ka bala
magtigana sing pagkamaayo nğa sa
akon ? "
37 Si Isaak nagsabat kag nagsiling
kay Esau : " Yari karon, ginbutang ko
sia nğa ginoo mo, kag ginhatag ko sa
iya nğa mğa alagad ang tanan niya nğa
mğa útud : ginsakdag ko sia sang trigo
kag sang lab-as nğa alak. Busa, ¿ ano
bala karon ang pagahimoon ko sa imo,
anak ko ? "
38 Kag si Esau nagsabat sa iya amay :
" ¿ Walâ ka na gid bala sing isa lamang
ka pagkamaayo, amay ko ? Pakama-
ayoha man ako, amay ko." Kag gin-
buhian ni Esau ang iya tinğug, kag nag-
hibi.
39 Niyan si Isaak nğa iya amay nag-
hambal, kag nagsiling sa iya :
" Yari karon, manğinimo puluy-an
sa malayô sang mğa tambok sang
duta,
Kag sa tun-ug sang kalanğitan sa
ibabaw ;
40 Kag tunğud sang imo hinğaniban
magakabuhi ka,
Kag sa imo útud magaalagad
ka :
Kag mahanabu, kon ikaw mag-
manğingamhanan nğa pagaba-
lion mo ang imo singkaw sa imo
liog.
41 Kag gindumtan ni Esau si Iakob
tunğud sang pagpakamaayo, nğa ginpa-
kamaayo sa iya sang iya amay, kag
nagsiling sia sa iya tagiposoon : " Maga-
alabut ang mğa adlaw sa lalaw sang akon
amay, kag pagapatyon ko si Iakob nğa
akon útud.
42 Kag ginpanugid kay Rebeka ang
mğa polong ni Esau, nğa iya anak nğa
magulang ; kag ginpakadtoan niya sia
kag gintawag niya si Iakob, nğa iya anak
nğa manghud, kag nagsiling sia sa iya :
" Yari karon, si Esau nğa imo útud naga-
kalipay nahanunğud sa imo sa *pagpang-
hunahuna* sa pagpatay sa imo.
43 Busa karon, anak ko, tumana ang
akon tinğug : tindug-ka, kag palagyo-ka
nayon kay Laban, nğa akon útud, sa
Haran ;
44 Kag puyô-ka upud sa iya sing pila
ka adlaw, tubtub nğa magugdaw ang
kaakig sang imo útud :
45 Tubtub nğa magugdaw ang kaakig
sang imo útud batok sa imo, kag mag-
kalipat sia sang ginhimo mo sa iya : niyan
pagapakadtoan ko kag pagapakarion ko
ikaw gikan didto. ¿ Kay nğaa bala paga-
dumilian ako sa inyo nğa duha sa isa ka
adlaw ? "
46 Kag nagsiling si Rebeka kay Isa-
ak : " Ginatakan ako sang akon kabuhi
banğud sa mğa anak nğa babae ni Het.
Kon si Iakob magpanğasawa sa mğa
anak nğa babae ni Het, subung sining sa
ila, sang mğa anak nğa babae sining duta,
¿ kay ano pa bala ang kapuslanan ko
sang kabuhi ? "

Ang damgo kag ang panaad ni Iakob sa Bethel.

28 NIYAN gintawag ni Isaak si Iakob, kag ginpakamaayo niya sia, kag ginsogo niya sia, nĝa nagasiling: "Ayaw ka pagpanĝasawa sang mĝa anak nĝa babae ni Kanaan.

2 Tindug-ka, kadto-ka sa Padan-Aram, sa baláy ni Betuel, amay sang imo ilóy, kag panĝasawa-ka didto sa mĝa anak nĝa babae ni Laban, útud sang imo ilóy.

3 Ang Dios nĝa Makagagahum sa ngatanan magapakamaayo sa imo, kag magapabunĝa sa imo, kag magapadamu sa imo, tubtub nĝa manĝinisa ikaw ka katilingban sang mĝa banwa.

4 Kag magahatag sia sa imo sang pagpakamaayo ni Abraham, kag sa imo kaliwatan upud sa imo, agud nĝa magapanubli ka sang duta sang imo mĝa pagdapon, nĝa ginhatag sang Dios kay Abraham."

5 Sa sini ginpadalá ni Isaak si Iakob, nĝa nagkadto sia sa Padan-Aram, kay Laban, anak ni Betuel, nĝa Araminhon, útud ni Rebeka, ilóy ni Iakoh kag ni Esau.

6 Kag sang nakita ni Esau, nĝa ginpakamaayo ni Isaak si Iakob, kag nĝa ginpadalá niya sia sa Padan-Aram, sa pagpanĝasawa didto nĝa sa iya; kag nĝa, sang ginpakamaayo niya sia, ginsogo niya sia, nĝa nagasiling: "Ayaw ka pagpanĝasawa sa mĝa anak nĝa badae ni Kanaan;

7 Kag nĝa si Iakob nagtuman sa iya amay kag sa iya ilóy, kag nĝa nagpkadto sia sa Padan-Aram,

8 Niyan nakita ni Esau, nĝa ang mĝa anak nĝa babae ni Kanaan daw mĝa malain sa mĝa mata ni Isaak nĝa iya amay;

9 Kag nagkadto sia kay Ismael, kag nag-panĝasawa kay Mahalat, anak nĝa babae ni Ismael, anak ni Abraham, utud nĝa babae ni Nebayot, walay labut sang iya iban nĝa mĝa asawa.

10 Kag naghalín si Iakob sa Beerseba, kag nagpakadto sa Haran.

11 Kag nakasapo sia sing isa ka duug, nĝa diin naghigda sia, kay natunud na ang adlaw; kag nagkuha sia sing isa sang mĝa bató sang duug, kag iya ginonlan kag naghigda sia sa sadto nĝa duug.

12 Kag nagdamgo sia; kag yari karon, ang isa ka hagdan nĝa nagatindug sa duta, kag ang iya ukbung nagalambut sa lanĝit; kag yari karon ang manugtunda sang Dios nagasalaka kag nagapalanaug sa iya.

13 Kag yari karon si Iehoba yadto sa ibabaw niya, nĝa nagasiling: "Ako si Iehoba, ang Dios ni Abraham, nĝa imo amay, kag ang Dios ni Isaak: ang duta nĝa imo ginahigdaan, sa imo igahatag ko sia kag sa imo kaliwatan.

14 Kag ang imo kaliwatan manĝinsubung sang yab-ok sang duta, kag magalapnag ka sa Katundan kag sa Sidlanĝan, kag sa Aminhan kag sa Bagatnan; kag sa imo kag sa imo kaliwatan pagapakamaayohon ang tanan nĝa mĝa panamaláy sang duta.

15 Kag yari karon, ako magaúpud sa imo, kag pagabantayan ko ikaw sa bisan diin nĝa imo pagakadtoan, kag pagapabalikon ko ikaw sa sini nĝa duta; kay indi ako magbiya sa imo tubtub nĝa matuman ko gid ang akon ginpanaad nahanunĝud sa imo."

16 Kag nagmata si Iakob sa iya katologon, kag nagsiling sia: "Sa pagkamatuud, si Iehoba yari sa sini nĝa duug, kag ako walâ makahibalo."

17 Kag hinadlukan sia kag nagsiling: "¡Nĝa pagkamakahaladluk sini nĝa duug! Indi ini liwan nĝa butang, kondi baláy sang Dios, kag ini amo gid ang gawang sang lanĝit."

18 Kag nagbanĝon si Iakob sang pagkaaga, kag kinuha niya ang bató nĝa iya ginonlan, kag pinatindug sia niya nĝa sa handumanan, kag binoboan niya sing lana sa ibabaw niya.

19 Kag ginhinĝalanan niya yadto nĝa duug nĝa Bethel;* apang ang nĝalan sadto nĝa banwa amo ang Lus.

20 Kag si Iakob naghimo sing isa ka panaad, nĝa nagasiling: "Kon magúpud ang Dios sa akon, kag magbantay sa akon sa sini nĝa panlakatan, nĝa akon pagasugdan, kag kon maghatag sia sa akon sing tinapay nĝa pagkaonon kag panapton nĝa inugsuklub;

21 Kag kon magbalik ako sa paghidaet sa baláy sang akon Amay, si Iehoba manĝinakon Dios.

22 Kag ini nĝa bató, nĝa akon ginpatindug nĝa sa handumanan, manĝinbaláy sang Dios; kag sa tanan nĝa igahatag mo sa akon, sa pagkamatuud, ang

---

* *Bethel*, baláy sang Dios.

bahin nḡa ikapúlô pagapainon ko nḡa sa
imo."

Si Iakob nagaalagad kay Laban, kag ginakasal
sia kay Lea kag kay Rakel. May madamu
sia nḡa mḡa anak kag nagtagiya sia
sing dalagku nḡa mḡa pagkabutang.

29 KAG ginpadayon ni Iakob ang iya
dalanon, kag nagkadto sia sa duta
sang mḡa anak sang Sidlanḡan.
2 Kag nagtulok sia, kag nakita niya
ang isa ka bobon sa latagon ; kag yari
karon ang tatlo ka kabon nḡa mḡa
obeha, nḡa nagaluluko malapit sa iya ;
kag sa sadtong bobon ginapainum nila
ang mḡa kahayupan ; kag may isa ka
daku nḡa bató sa ibabaw sang bâbâ
sang bobon.
3 Kag nagatilipon didto ang tanan
nḡa mḡa kinabon, kag ginapaligid nila
ang bató sa ibabaw sang bâbâ sang
bobon, kag ginpainum nila ang mḡa
obeha, kag ginuli nila ang bató sa bâbâ
sang bobon sa iya dung.
4 Kag nagsiling sa ila si Iakob : "Mḡa
útud ko, ¿tagadiin bala kamo ?" Kag
sila nagsalabat : "Taga-Haran kami."
5 Kag sia nagsiling sa ila : "¿Na-
kakilala bala kamo kay Laban, nḡa anak
ni Nakor ?" Kag sila nagsililing :
"Hoo, kilala namon sia."
6 Kag sia nagsiling sa ila : "¿May
paghidaet sia bala ?" Kag sila nag-
bililing : "Paghidaet ; kag yari karon
si Rakel, nḡa iya anak nḡa babae, naga-
pakari upud sang iya kahayupan."
7 Kag sia nagsiling : "Yari karon
ang adlaw daku pa ; indi pa dag-on
sa pagtipon sang kahayupan ; paimna-
ninyo ang mḡa obeha, kag lalakat-kamo
sa pagpahalab sa ila."
8 Kag sila nagsalabat : "Indi kami
sarang, tubtub nḡa magtilipon ang
tanan nḡa mḡa kahayupan, kag magpa-
ligid sang bató sa ibabaw sang bâbâ
sang bobon, agud nḡa magpalainum
kami sang mḡa obeha."
9 Kag sang nagahambal pa sia sa ila,
si Rakel nag-abut upud ang mḡa
obeha sang iya amay, kay sia manug-
bantay sang kahayupan.
10 Kag nahanabu nḡa, sang nakita ni
Iakob si Rakel, anak nḡa babae ni
Laban, útud sang iya ilóy, kag sa mḡa
obeha ni Laban, ang útud sang iya ilóy,
nagpalapit si Iakob, kag ginpaligid niya
ang bató sa ibabaw sang bâbâ sang
bobon, kag ginpainum niya ang kaha-
yupan ni Laban, nḡa útud sang iya
ilóy.
11 Kag ginhalukan ni Iakob si Rakel,
kag nagbuhi sang iya tinḡug kag nag-
hibi.
12 Kag si Iakob nagpahayag kay Ra-
kel, nḡa sia útud sang iya amay kag anak
sia ni Rebeka ; kag sia nagdalagan, kag
nagbalita *sini* sa iya amay.
13 Kag nahanabu, sang pagkabati ni
Laban sang mḡa balita nahanunḡud kay
Iakob, anak sang iya útud nḡa babae,
nḡa nagdalagan sia sa pagbaton sa iya ;
kag ginhakus niya sia, kag ginhalukan
niya sia, kag gindalá niya sia sa iya baláy.
Kag *si Iakob* nagpanugid kay Laban
sining tanan nḡa mḡa butang.
14 Kag si Laban nagsiling sa iya :
"Sa pagkamatuud gid, tul-an ikaw sang
akon tul-an kag unud nakon." Kag
nagpuyô sia upud sa iya sing mḡa isa ka
bulan.
15 Niyan nagsiling si Laban kay
Iakob : "Tunḡud kay ikaw akon útud,
¿magaalagad ka bala sa akon sa walay
bayad ? Ipahayag sa akon kon pila ang
imo sohol."
16 Kag si Laban may duha ka anak
nḡa babae : ang nḡalan sang magulang
amo si Lea, ang nḡalan sang manghud,
si Rakel.
17 Kag ang mḡa mata ni Lea mḡa
maluya ; apang si Rakel magayon sing
bayhon kag matahum nḡa tan-awon.
18 Kag ginhigugma ni Iakob si Rakel,
kag nagsiling sia : "Ako magaalagad sa
imo sing pito ka tuig tunḡud kay Rakel,
nḡa imo anak nḡa manghud."
19 Kag si Laban nagsabat : "Maayo
pa nḡa pagihatag ko sia sa imo, sang
ihatag ko sia sa iban nḡa tawo ; puyô-ka
sa akon."
20 Sa sini si Iakob nag-alagad tunḡud
kay Rakel sing pito ka tuig, kag ginpa-
kasubung sila niya sing pila ka adlaw,
kay ginahigugma niya sia.
21 Kag nagsiling si Iakob kay Laban :
"Ihatag sa akon ang akon asawa, kay
natuman na ang akon panag-on, agud
magpuyô ako upud sa iya."
22 Niyan gintipon ni Laban ang tanan
nḡa mḡa lalaki sa sadto nḡa duug, kag
naghimo sia sing kalipayan.
23 Kag nahanabu nḡa, sang pagkagab-
i, ginkuha niya si Lea nḡa iya anak nḡa

babae, kag gindalá niya sia; kag sia
nagsulúd sa iya.
24 Kag ginhatag ni Laban ang iya
alagad nḡa si Silpa nḡa sologoon sa iya
anak nḡa si Lea.
25 Kag sang pagkaaga, yari karon,
nḡa amo si Lea gali. Kag *si Iakob* nag-
siling kay Laban: "¿Ano ini bala ang
ginhimo mo sa akon? ¿Walâ ako bala
mag-alagad sa imo tunḡud kay Rakel?
Busa, ¿kay nḡaa bala ginlimbonḡan mo
ako?"
26 Kag si Laban nagsabat: "Walâ
paghimoa ang subung sini sa amon duug,
nḡa ginahatag ang manghud nḡa úna sa
magulang.
27 Bug-osa ang semana niya sini, kag
pagaihatag ko man sa imo ang isa
tunḡud sang pag-alagad, nḡa nahimo mo
sa akon sa pito pa ka tuig."
28 Kag ginhimo ni Iakob ang subung
sini, kag ginbug-os niya ang semana
niya sadto: kag ginhatag niya sa iya nḡa
asawa si Rakel nḡa iya anak.
29 Kag ginhatag ni Laban si Bilha,
nḡa iya sologoon, kay Rakel, nḡa iya
anak, nḡa sologoon.
30 Kag nagsulúd man sia kay Rakel,
kag ginhigugma man niya sia sing labi
kay Lea; kag nag-alagad sia sa iya sing
pito ka tuig.
31 Kag nakita ni Iehoba, nḡa si Lea
ginadumtan, kag ginbuksan niya ang
iya taguankan; apang si Rakel baw-as
sia.
32 Kag nagpanamkon si Lea, kag nag-
anak sing isa ka anak nḡa lalaki, kag
ginhinḡalanan niya sia nḡa si Ruben,*
kay nagsiling sia: "Kag gintulok ni
Iehoba ang akon kalisdanan: nḡani
karon pagahiḡugmaon ako sang akon
bana."
33 Kag nagpanamkon sia liwan, kag
nag-anak sia sing isa ka anak nḡa lalaki,
kag nagsiling sia: "Tunḡud kay nag-
pamati si Iehoba, nḡa ako gindumtan,
ginhatagan niya ako man sini." Kag
ginhinḡalanan niya sia nḡa si Simeon.†
34 Kag nagpanamkon sia liwan, kag
nag-anak sia sing isa ka anak nḡa lalaki,
kag nagsiling: "Karon sa sini maga-
tinḡub sa akon ang akon bana, kay
ginpanḡankan ko sia sing tatlo ka

* *Ruben,* yari karon ang isa ka anak.
† *Simeon,* panḡamuyo nḡa pinama-
tian.

anak;" nḡani ginhinḡalanan sia nḡa si
Lebi.*
35 Kag nagpanamkon sia liwan, kag
nag-anak sia sing isa ka anak nḡa lalaki
kag nagsiling sia: "Sa sini pagadayawon
ko si Iehoba;" tunḡud sini ginhinḡa-
lanan niya sia nḡa si Iuda.† Kag nag-
dulog sia sa pagpanḡanak.

30 KAG sang nakita ni Rakel, nḡa sia
walâ magapanḡanak kay Iakob,
naghisa sia sa iya útud nḡa babae, kag
nagsiling kay Iakob: "Hatagi ako
sing mḡa anak, kag kon indi mamatay
ako."
2 Kag si Iakob nagapanḡakig batok
Rakel, kag nagsiling: "¿Ako bala sa
baylo sang Dios, nḡa nagpugung sa imo
sang bunḡa sang imo tian?"
3 Kag sia nagsiling: "Yari karon
ang akon alagad ni si Bilha; sulúd-ka
sa iya, kag magaanak sia sa ibabaw sang
akon mḡa tuhod, kag ako man may mḡa
anak sa iya."
4 Kag ginhatag niya si Bilha nḡa iya
alagad nḡa asawa, kag si Iakob nagsulúd
sa iya.
5 Kag nagpanamkon si Bilha, kag
nag-anak kay Iakob sing isa ka anak
nḡa lalaki.
6 Kag nagsiling si Rakel: "Ginhuk-
man ako sang Dios kag ginpamatian
man niya ang akon tinḡug, kag ginha-
tagan niya ako sing isa ka anak nḡa
lalaki." Nḡani ginhinḡalanan niya sia
nḡa si Dan.‡
7 Kag nagpanamkon liwan si Bilha,
ang alagad ni Rakel, kag nag-anak sia
sang ikaduha ka anak kay Iakob.
8 Kag nagsiling si Rakel: "Sa mḡa
pagdumug sang Dios nakigsuay ako
batok sa akon útud nḡa babae, kag nag-
daug ako." Kag ginhinḡalanan niya sia
nḡa si Neptali. §
9 Kag sang nakita ni Lea, nḡa nag-
untat sia sa pag-anak, ginkuha niya si
Silpa, nḡa iya alagad, kag ginhatag niya
sia kay Iakob nḡa asawa.
10 Kag si Silpa, nḡa alagad ni Lea,
nag-anak kay Iakob sing isa ka anak
nḡa lalaki.
11 Kag nagsiling si Lea: "Nag-abut

* *Lebi,* pagatapik.
† *Iuda,* pagpasalamat.
‡ *Dan,* hukom.
§ *Neptali,* ang akon pakigdumug.

ang kapalaran," kag ginhingalanan niya
sia nga si Gad.*
12 Kag si Silpa, nga alagad ni Lea,
nag-anak sing isa pa ka anak kay Iakob.
13 Kag nagsiling si Lea: "Nga sa
akon kabulahanan; kay ang mga babae
magasililing sa akon nga bulahan."
kag ginhingalanan niya sia nga si Aser.†
14 Kag naghalín si Ruben sa panag-on
sang ani sang mga trigo; kag nakakita
sia sing mga mandragora sa latagon,
kag gindalá niya sila kay Lea nga iya
ilóy. Kag nagsiling si Rakel kay Lea:
"Ginaampo ko sa imo, nga hatagan mo
ako sang mga mandragora sang imo
anak."
15 Kag sia nagsabat: "¿Diyotay pa
bala nga butang ang akon bana nga
ginkuha mo, nga pagkuhaon pa man
nimo ang mga mandragora sang akon
anak?" Kag nagsiling si Rakel:
"Maayo man nga magatolog sia upud
sa imo sini nga gab-i tungud sang mga
mandragora sang imo anak."
16 Kag sang si Iakob nagpauli gikan
sa latagon sa kahaponon, naggowa si
Lea sa iya kag nagsiling: "Sa akon
magasulúd ka, kay, sa pagkamatuud,
ginhinakayan ko ikaw tungud sa mga
mandragora sang akon anak." Kag nag-
tulog sia upud sa iya sadto nga gab-i.
17 Kag ginpamatian sang Dios si
Lea; kag nagpanamkon sia kag nag-
anak kay Iakob sang ikalima ka anak.
18 Kag nagsiling si Lea: "Ang Dios
naghatag sa akon sang akon balus,
tungud kay ginhalad ko ang akon alagad
sa akon bana." Tungud sini ginhinga-
lanan niya sia nga si Isakar.‡
19 Kag nagpanamkon liwan si Lea,
kag nag-anak kay Iakob sang ikan-um
nga anak.
20 Kag nagsiling si Lea: "Ang
Dios naghatag sa akon sing isa ka ma-
ayo nga hatag. Karon magapuyô upud
sa akon ang akon bana, kay ginpangan-
kan ko sia sing anum ka anak." Kag
ginhangalanan niya sia nga si Sabulon.§
21 Kag sang olehe nag-anak sia sing
isa ka anak nga babae, kag ginhingala-
nan niya sia nga si Dina.
22 Kag nakadumdum ang Dios kay
Rakel, kag ginpamatian sia sang Dios,
kag ginbuksan niya ang iya taguankan.
23 Kag nagpanamkon kag nag-anak
sia sing isa ka anak nga lalaki; kag nag-
siling sia: "Ginkuha sang Dios ang
akon pasipala."
24 Kag ginhingalanan niya sia nga si
Iose,* nga nagasiling: "Dugangi ako,
Iehoba, sing isa pa ka bátâ."
25 Kag nahanabu nga, sang si Rakel
nakaanak lang kay Iose, nga si Iakob
nagsiling kay Laban: "Papaulia ako,
kay magakadto ako sa akon duug kag
sa akon duta.
26 Ihatag sa akon ang akon mga
asawa kag ang akon mga anak, nga
tungud sa ila nag-alagad ako sa imo,
kag palakta ako; kay ikaw nakahibalo
sang mga pag-alagadan, nga ginhimo
ko sa imo."
27 Kag si Laban nagsabat sa iya:
"Nakakita ako unta karon sing bugay
sa imo mga mata, kag *pabilin-ka; kay*
napaktan ko, nga si Iehoba nagpaka-
maayo sa akon bangud sa imo."
28 Kag nagsiling sia: "Itapat sa
akon ang imo sohol, nga ako magaha-
tag sini."
29 Kag sia nagsabat: "Ikaw na-
kahibalo kon paano nga gin-alagad ko
ikaw, kag kon ano nga nanginamo
sa akon ang imo kahayupan.
30 Kay diyotay ang imo sang walâ
pa ako mag-abut, kag nagdamu ini sing
teman gid, kag si Iehoba nagpakama-
ayo sa imo sa akon pag-abut. Kag
karon, ¿san-o pa bala magapangabudlay
man ako tungud sa akon kaugalingon
nga baláy?"
31 Kag sia nagsiling: "¿Ano bala
ang pagaihatag ko sa imo?" Kag nag-
sabat si Iakob: "Walâ ka gid sing
pagaihatag sa akon. Kon pagbuhaton
mo kunta tungud sa akon ini, magaba-
lik ako sa pagpahalab sang imo mga
obeha:
32 Magaagi ako karon sa tungâ sang
tanan nimo nga mga obeha, nga naga-
pain ang tanan nga mga binilog nga
may turukturuk kag may kambang, kag
sang tanan nga binilog nga maitum sa
tungâ sang mga obeha, kag sang may
mga turuturuk kag may kambang sa
tungâ sang mga kanding, kag ini ma-
nginakon sohol.

* *Gad,* pagkapalaran.
† *Aser,* bulahan.
‡ *Isakar,* sohol.
§ *Sabulon,* puluy-an.

* *Iose,* nga magdugang.

33 Sa sini magasabat tunḡud sa akon
ang akon katarunḡan kutub sa buwas,kon
magkari ikaw sa pagtan-aw sang akon
sohol: Ang tanan nḡa walâ sing turuk-
turuk kag kambang sa tunḡa sang mḡa
kanding kon maitum sa mḡa obeha upud
sa akon, pagakabigon nḡa kinawat."
34 Kag nagsiling si Laban: "Tulu-
ka, kabay pa magmanḡinsono sang imo
ginasiling."
35 Kag ginpain niya sadtong adlaw
ang mḡa lalaki nḡa kanding nḡa na-
panḡudlitan kag ang mḡa kambang,
kag ang tanan nḡa mḡa kanding nḡa
bakia nḡa napaurukturukan kag ang mḡa
kambang, ang tanan nḡa may pintok
nḡa maputi, kag ang tanan nḡa maitum
sa tunḡâ sang mḡa obeha, kag ginhatag
niya sila sa mḡa kamut sang iya mḡa
anak.
36 Kag ginbutanḡan niya sing *kalayô*
nḡa tatlo ka adlaw nḡa lakton sa tunḡâ
niya kag ni Iakob; kag si Iakob nag-
pahalab sang mḡa obeha ni Laban.
37 Kag nagkuha si Iakob sing mḡa
bugsok nḡa hilaw sang alamo, kag sang
abelyana, kag sang platano, kag gin-
luknitan niya sila sa binadlitbadlit, nḡa
nagdayag ang maputi sang mḡa bugsok.
38 Kag ginbutang niya ang mḡa bug-
sok, nḡa iya ginluknitan, sa atubanḡan
sang kahayupan sa mḡa toluphan sang
tubig sa mḡa palaimnan, diin nagakaiadto
sa paginum ang mḡa obeha; kag nagi-
lilinit sila kon mag-alabut sa paginum.
39 Kag nagpalanamkon ang mḡa
obeha sa atubanḡan sang mḡa bugsok,
kag ang kahayupan nag-alanak sing
mḡa binadlitan, sing mḡa kambang kag
mḡa tinurukturukan.
40 Kag ginpain ni Iakob ang iya mḡa
kordero kag ginbutang niya ang mḡa
obeha sa atubanḡan sang mḡa binadli-
tan, kag sang tanan nḡa mḡa maitum sa
kinabon ni Laban; kag ginbutang niya
ang mḡa kinabon sing pain nḡa sa iya
kaugalinḡon, kag walâ niya ginasimpon
sa mḡa obeha ni Laban.
41 Kag nagkahanabu nḡa, sa maka-
pila nagapalainit ang mḡa mabakud nḡa
hayup, ginabutang ni Iakob ang mḡa
bugsok sa atubanḡan sang mḡa obeha sa
toluphan sang tubig, agud nḡa magpala-
namkon sila sa atubanḡan sang mḡa
bugsok.
42 Apang kon mag-alabut ang mḡa
hayup nḡa maluya, walâ niya sila pag-
butang; sa bagay nḡa ang mḡa maluya
manḡiniya ni Laban, kag ang mḡa
mabakud iya ni Iakob.
43 Kag nagdaku sing tuman gid ining
lalaki, kag may madamu sia nḡa
mḡa obeha, kag mḡa alagad nḡa babae,
kag mḡa alagad nḡa lalaki, kag mḡa ka-
melyo kag mḡa asno.

Pagpalagyo ni Iakob kag ang iya pagpakigkatipan kay Laban.

31 KAG ginpamatian ni Iakob ang
mḡa polong sang mḡa anak nḡa
lalaki ni Laban, nḡa nagasililing:
"Ginkuha ni Iakob ang tanan nḡa iya
sang amon amay; kag sa iya sang amon
amay nahimo niya ining tanan nḡa
mangad."
2 Gintulok man ni Iakob ang nawung
ni Laban, kag gintan-aw niya nḡa indi na
amo nḡa sa iya subung sang kahapon
kag sang isa kahapon:
3 Si Iehoba man nagsiling kay Iakob:
"Balik-ka sa duta sang imo mḡa ginika-
nan, kag sa imo kahimataan, nḡa ako
manḡinúpud nimo."
4 Kag ginpakadtoan ni Iakob, kag
gintawag niya si Rakel kag si Lea sa
latagon sa iya mḡa obeha.
5 Kag nagsiling sia sa ila: "Ginatan-
aw ko, nḡa ang nawung sang inyo amay
indi na amo sa akon subung kahapon
kag sang isa kahapon; apang ang Dios
sang akon amay manḡinúpud nakon.
6 Kag kamo nakahibalo, nḡa sa akon
bug-os nḡa mḡa kusug gin-alagad ko sa
inyo amay.
7 Kag ang inyo amay naglahug sa
akon kag ginilisan niya ang sohol sa
makapúlô, apang ang Dios walâ magtu-
gut, nḡa maghimo sia sa akon sang
malain.
8 Kon sia nagsiling sing subung sini:
Ang mḡa kambang manḡinimo sohol,
niyan ang tanan nḡa mḡa obeha nag-
alanak sing mḡa kambang; kag kon
nagsiling sia sing subung sini: ang mḡa
kinudlitan manḡinimo sohol, niyan ang
mḡa obeha nag-alanak sing mḡa kinud-
litan.
9 Sa sini ginkuha sang Dios ang kaha-
yupan sang inyo amay, kag ginhatag
niya ini sa akon.
10 Kag nahanabu, sang panag-on nḡa
ang mḡa obeha nagapalainit, nḡa gin-
bayaw ko ang akon mḡa mata, kag na-

kakita ako sa mḡa damgo, kag yari karon
ang mḡa lalaki nḡa nagatalakba sa mḡa
bakia, mḡa binadlitan sila, mḡa kambang
kag mḡa tinurukturukan.
11 Kag nagsiling sa akon ang manug-
tunda sang Dios sa damgo: Iakob;
kag ako nagsiling: Yari ako.
12 Kag sia nagsiling: Bayawa karon
ang imo mḡa mata, kag makita mo
ang tanan nḡa mḡa lalaki nga nagata-
lakba sa mḡa obeha, mḡa kinudlitan sila
mḡa kambang kag mḡa tinurukturukan;
kay nakita ko ang tanan nḡa ginhimo sa
imo ni Laban.
13 Ako amo ang Dios sa Bethel, diin
ginhaplas mo ang isa ka handumanan
kag diin naghimo ka sa akon sing isa
ka saad. Tindug-ka karon, kag gowa-
ka sa sini nḡa duta kag balik-ka sa duta
nḡa imo natawohan."
14 Kag nagsabat si Rakel kag si Lea,
kag nagsililing sa iya: "¿May bahin pa
bala kami kay panublion sa baláy sang
amon amay?
15 ¿Walâ bala niya kami pagkabiga
subung nḡa mḡa dumuluong, kay
ginbaligya niya kami, kag ginkaon pa
niya, hoo, ginkaon niya ang amon bili?
16 Kag ang tanan nḡa mangad nḡa
ginkuha sang Dios sa amon amay, amon
sia kag iya sang amon mḡa anak. Busa
karon, himoa ang tanan nḡa ginsiling
sa imo sang Dios."
17 Niyan nagtindug si Iakob, kag
ginpasakay niya ang iya mḡa anak kag
ang iya mḡa asawa sa ibabaw sang mḡa
kamelyo;
18 Kag ginpalakat niya ang bug-os
niya nḡa kahayupan, kag ang bug-os
niya nḡa pagkabutang nḡa naaugkon,
ang kahayupan nḡa iya nakita, nḡa iya
natipon sa Padan-Aram, sa pagbalik
kay Isaak, nḡa iya amay, sa duta sa Ka-
naan.
19 Kag si Laban nagkadto sa pag-
alot sang iya mḡa obeha; kag ginka-
wat ni Rakel ang mḡa diosdios sang iya
amay.
20 Kag ginlimbonḡan ni Iakob ang
tagiposoon ni Laban, nḡa Araminhon,
sa indi pagpahibalo sa iya nḡa sia maga-
palagyo.
21 Busa nagpalagyo sia patí ang ta-
nan nḡa iya; kag nagtindug sia kag
nagtabok sang subâ, kag gin-atubang
niya ang bukid sa Galaad.
22 Kag ginsugid kay Laban sa ikatlo
ka adlaw, nḡa kon paano si Iakob nag-
palagyo.
23 Niyan gindalá niya ang iya mḡa
útud nḡa lalaki upud sa iya, kag nagsu-
nud sia sa iya sa dalan sing pito ka adlaw,
kag nalambut niya sia sa bukid sa
Galaad.
24 Kag nag-abut ang Dios kay Laban,
nḡa Araminhon, sa mḡa damgo sadto
nḡa gab-i, kag nagsiling sa iya: "An-
dam-ka nḡa indi ka maghambal kay
Iakob bisan sa maayo, bisan sa malain."
25 Busa, nalambut ni Laban si Iakob,
kag ini nagpahamtang sang iya layang-
layang sa bukid. Kag si Laban nagbu-
tang man *sang iya* upud sang iya mḡa
útud nḡa lalaki, sa bukid sa Galaad.
26 Kag nagsiling si Laban kay Iakob:
"¿Ano bala ang ginhimo mo, nḡa ginka-
wat mo sa akon ang tagiposoon kag
gindalá mo diri ang akon mḡa anak nḡa
babae, subung nḡa mḡa bihag sa hinḡa-
niban?
27 ¿Kay nḡaa bala nagpalagyo ka sa
tago, kag ginkawat mo sa akon, kag
walâ mo ako pagpahibaloa, agud nḡa
ako magpalakat sa imo nḡa may
kasadya, kag may mḡa inambahan, may
mḡa tambor kag may arpa?
28 Kag walâ mo pa ako pagpahaluka
sa akon mḡa anak nḡa lalaki kag sa
akon mḡa anak nḡa babae. Karon nag-
himo ka sing binuang gid.
29 May gahum sa akon kamut sa
paghimo sa inyo sing malain; apang
ang Dios sang inyo amay naghambal
sa akon kagab-i, nḡa nagasiling:
Andam-ka nḡa indi ikaw maghambal
kay Iakob bisan sa maayo, bisan sa
malain.
30 Kag karon, tunḡud kay nagtapat ka
sa paglakat, kag may handum ka sa baláy
sang imo amay, ¿kay nḡaa bala ginka-
wat mo ang akon mḡa dios?."
31 Kag si Iakob nagsabat, kag nagsi-
ling kay Laban: "Kay ginhadlukan
ako; busa nagsiling ako, nḡa ayahan pa-
gakuhaon mo sa akon sa lugus ang imo
mḡa anak nḡa babae.
32 Sa sadto, nḡa sa iya makita mo
ang imo mḡa dios, ini sia indi magaka-
buhi: kilalaha sa atubanḡan sang amon
mḡa útud ang yari sa akon nḡa imo kag
kuhaa sia." Si Iakob walâ makahibalo,
nḡa ginkawat sila ni Rakel.
33 Kag nagsulud si Laban sa layang-
layang ni Iakob, kag sa layanglayang

ni Lea, kag sa layanglayang sang
duha ka sologoon nğa babae, kag
walâ niya sila makita. Kag naggowa
sia sa layanglayang ni Lea, kag
nagsulúd sa layanglayang ni Rakel.
34 Kag ginkuha ni Rakel ang mğa
diosdios, kag ginbutang niya sila sa
hampilo sang isa ka kamelyo, kag nag-
lingkod sia sa ibaaw nila; kag gin-
baluskay ni Laban ang bug-os nğa la-
yanglayang, kag walâ niya makita sila.
35 Kag nagsiling sia sa iya amay:
"Indi maakig ang akon ginoo, kay indi
ako sarang makatindug sa atubanğan
nimo, kay yari ako sa kinabatasan sang
mğa babae." Kag sia nagpanğita, apang
walâ sila niya makita.
36. Niyan ni Iakob naakig, kag nakig-
suay kay Laban, kag nagsabat si Iakob
kag nagsiling kay Laban: "¿Ano
bala nğa kasal-anan ang akon? ¿Ano
bala ang akon salâ, kay nğaa ginalagas
mo ako sing tama ka singkal?
37 Sang ginpamaluskay mo ang akon
tanan nğa mğa galamiton, ¿ano bala
ang nakit-an mo sang tanan nğa mğa ga-
mit sang imo baláy? Ibutang ini di-
ri sa atubanğan sang akon mğa útud
kag sang imo mğa útud man, kag mag-
ahulukom sila sa tunğâ naton nğa
duha.
38 Ining duha ka púlô ka tuig nğa
ginpuyo ko sa imo, ang imo mğa obeha
kag ang imo mğa kanding nğa mas-a
nahologan, bisan ako nagkaon sang
kordero sang imo mğa obeha.
39 Ako walâ magdalá sa imo sang
inagaw sa mğa mapintas nğa sapat;
ako nag-bayad sang nadula; ang kina-
wat sa adlaw subung sa gab-i, sa akon
kamut ginapanğita mo ini.
40 Sa adlaw ginupus ako sang init,
kag sa gab-i sang hielo, kag ang kato-
logon nagpalagyo sa akon mğa mata.
41 Sa amo ini nagpuyô ako sing duha
ka púlô ka tuig sa imo baláy: napúlô
kag apat ka tuig gin-alagad ko sa imo
tunğud sang imo duha ka anak nğa
babae, kag anum ka tuig tunğud sang
imo kahayupan, kag ginilisan mo sing
makapúlô ang akon sohol.
42 Kon ang Dios sang ako amay, ang
Dios ni Abraham, kag ang kahadluk ni
Isaak, walâ magúpud sa akon, sa pag-
kamatuud, pagapapaulion mo ako karon
nğa walay sulúd. Nakita sang Dios
ang akon kalisdanan kag ang kinabud-
layan sang akon mğa kamut, kag gin-
sabdong ikaw niya kagab-i."
43 Kag nagsabat si Laban kag nag-
siling kay Iakob: "Ang mğa anak nğa
babae, ang mğa anak ko sila nğa babae,
kag ang mğa anak nğa lalaki mğa anak ko
sila; kag ang mğa obeha, mğa obeha ko
sila, kag ang tanan nğa ginatan-aw mo
akon sia. Kag ¿ano bala ang sarang
ko mahimo karon sa sining akon mğa
anak nğa babae, kon sa ila mğa anak
nğa lalaki, nğa gin-anak nila?
44 Busa, kari-ka karon, kag magka-
tipan-kita, ako kag ikaw, kag manğin-
pagkamatuud ini sa tunğa nakon kag sa
tunğâ nimo."
45 Niyan si Iakob nagkuha sing isa
ka bató, kag ginpatindug niya sia nğa
handumanan.
46 Kag nagsiling si Iakob sa iya mğa
útud: "Kuluha-kamo sing mğa bató."
Kag nagkuluha sila sing mğa bató kag
naghilimo sila sing isa ka tumpok, kag
nagkalaon sila didto sa ibabaw sadtong
tinumpok.
47 Kag ginhinğalanan ini ni Laban nğa
Iegar-sahaduta*, kag ginhinğalanan ini
ni Iakob nğa Galed.
48 Kay si Laban nagsiling: "Ini nğa
tinumpok among saksi karon sa tunğâ
nimo kag sa tunğâ nakon," tunğud sini
ginhinğalanan sia nğa Galed;
49 Kag nğa Mispa† man, tunğud kay
nagsiling sia: "Maglantaw si Iehoba sa
tunğâ nakon kag sa tunğâ nimo, kon
malipdan ang isa sa isa.
50 Kon pagpakalisdon mo ang akon
mğa anak nğa babae, kon magpa-
nğasawa ka sing iban nğa babae walay
labut sang akon mğa anak nğa babae,
walay sin-o nğa tawo nğa yara upud sa
aton; tuluka, ang Dios among saksi sa
tunğâ nakon kag sa tunğâ nimo."
51 Nagsiling pa si Laban kay Iakob:
"Yari karon ining tinumpok, yari
karon ining handumanan, nğa ginpatin-
dug ko sa tunğa nakon kag sa tunğa
nimo.
52 Magmanğinsaksi ini nğa tinumpok,
kag manğinsaksi ining handumanan, nğa
ako indi magligad sa sini nğa tinumpok
batok sa imo, bisan ikaw magaagi batok

---

* *Iegar-sahaduta*, tinumpok sang pag-
pamatuud; *Galed*, tinumpok sang pag-
pamatuud.

† *Mispa*, balantayan.

sa akon sa sini nĝa tinumpok, kag sa
sini nĝa handumanan, nĝa sa malain.
53 Ang Dios ni Abraham, kag ang
Dios ni Nakor, ang Dios sang ila mĝa
ginikanan maghukom kunta sa tunĝâ
naton. Kag si Iakob nagsumpa tunĝud
sang kahadluk ni Isaak nĝa iya amay.
54 Niyan si Iakob naghalad sing isa
ka halad sa bukid, kag gintawag niya
ang iya mĝa útud sa pagkaon sing
tinapay: kag nagkalaon sila sing tina-
pay, kag naghigda sila sadto nĝa gab-i
sa bukid.
55 Kag nagtindug si Laban sang ka-
agahon, kag ginhalukan niya ang iya mĝa
anak nĝa lalaki kag mĝa babae, kag
ginpakamaayo niya sila; kag nagisol sia
kag nagpauli sa iya duug.

Si Iakob nagapakigdumog sa manugtunda, nagapasaguli kay Esau, kag nag-abut sia sa Sikem.

32 KAG si Iakob nagpadayon sang iya
paglakat, kag ginsugata sia sang
mĝa manugtunda sang Dios.
2 Kag si Iakob nagsiling, sang pag-
kakita sa ila: "Dululugan ini sang
Dios." Kag ginhinĝalanan niya yadto
nĝa duug nĝa Mahanaim.*
3 Kag si Iakob nagpadalá sing mĝa
manugbalita sa úna niya kay Esau nĝa
iya útud sa duta sa Seir, sa mĝa latagon
sang Edom.
4 Kag nagsogo sia sa ila, nĝa nagasi-
ling: "Amo ining pagaisiling ninyo sa
akon ginoo nĝa si Esau: Amo ining
ginsiling sang imo alagad nĝa si Iakob:
upud ni Laban nagpanlugayaw ako, kag
nadugay ako didto tubtub karon.
5 Kag may mĝa kabakahan ako, kag
mĝa asno, kag mĝa obeha, kag mĝa
alagad nĝa mĝa lalaki kag mĝa ba-
bae; kag nagpadalá ako sa pagsiling sini
sa akon ginoo, agud makakita ako sing
bugay sa iya mĝa mata."
6 Kag ang mĝa manugbalita nagbala-
lik kay Iakob, nĝa nagasililing: "Naka-
danĝat kami sa imo útud nĝa si Esau, kag
subung man sia nagapakari sa pagsugata
sa imo, kag apat ka gatus ka tawo ka-
úpud niya."
7 Niyan si Iakob hinadlukan sing
daku, kag nagkalisud sia, kag ginbahin-
bahin niya ang mĝa tawo nĝa yara sa iya,
kag ang mĝa obeha, kag ang mĝa kaba-
kahan, kag ang mĝa kamelyo sa duha
ka bunghay.
8 Kag nagsiling sia: "Kon mag-abut
si Esau sa isa ka bunghay kag iya
pagpilason, ang mabilin nĝa bunghay
makapalagyo."
9 Niyan nagsiling si Iakob: "Ang
Dios sang akon amay nĝa si Abraham
kag ang Dios sang akon amay nĝa si
Isaak, si Iehoba, ikaw nĝa nagsiling sa
akon: Balik-ka sa imo duta kag sa imo
duta nĝa natawohan, kag ako magahimo
sa imo sing maayo;
10 Indi ako takus sang tanan nĝa
mĝa kalooy kag sang tanan nĝa kama-
tooran, nĝa imo gingamit sa imo
alagad: kay sa akon sungkod nagtabok
ako sa sini nĝa Iordan, kag karon ako
nanĝinduha ka bunghay.
11 Luwasa ako, ginaampo ko sa imo,
sa kamut sang akon útud, sa kamut ni
Esau; kay nahadluk ako sa iya, basi pa
magkari sia, kag pilason niya ako, ang
ilóy kaúpud sang mĝa anak.
12 Kag ikaw gid nagsiling: Ako,
sa pagkamatuud, magahimo sa imo sing
maayo kag pagahimoon ko ang imo
kaliwatan subung sang mĝa balas sang
dagat, nĝa indi sarang maisip banĝud
sang kadamuon."
13 Kag naghigda sia didto sadto nĝa
gab-i; kag nagkuha sia sang mĝa yara
sa iya luyo sing isa ka hatag nĝa sa kay
Esau nĝa iya útud:
14 Duha ka gatus ka kanding nĝa
bakia kag duha ka púlô ka kanding
nĝa lalaki; duha ka gatus ka obeha
kag duha ka púlô ka karnero.
15 Katloan ka gatasan nĝa kamelyo
patí ang ila mĝa tinday; kapat-an ka baka
nĝa bakia kag napúlô ka baka nĝa
lalaki; duha ka púlô ka asno nĝa bakia
kag napúlô ka tinday.
16 Kag ila sila gintugyan sa mĝa
kamut sang iya mĝa alagad, ang tagsa
ka panung sa pahain, kag nagsiling sia
sa iya mĝa alagad: "Pagúna-kamo sa
akon, kag nĝa ang isa ka panung ipahi-
layô ninyo sa isa ka panung."
17 Kag nagsogo sia sa nahauna, nĝa
nagasiling: "Kon masugata ka ni Esau
nĝa akon útud, kag pamangkoton ka niya,
nĝa nagasiling: ¿Sa kay sin-o ka bala?
kag ¿sa diin ka makadto? kag ¿sa
kay sin-o bala inang ginadalá mo sa úna
nimo?
18 Niyan magasiling ka sa iya: Ha-

* *Mahanaim*, duha ka dululugan.

tag ini sang imo alagad nga si Iakob, nga gindalá niya sa akon ginoo nga si Esau; kag, yari karon, nga sia man nagasunud sa olehe namon."
19 Kag nagsogo man sia sa ikaduha,
kag amo man sa ikatlo, kag subung man sa tanan nga nagasulunud sa olehe sang mga pinanung, nga nagasiling: "Sa sini man nga mga polongon pagaihambal ninyo kay Esau, kon masugata kamo niya.
20 Kag isiling man ninyo: Yari karon
ang imo alagad nga si Iakob nagapakari sa olehe namon." Kay sia nagsiling: "Pagalugpayon ko ang iya kaakig tungud sang hatag, nga nagaúna sa akon; kag sa tapus sini magatan-aw ako sang iya nawung, kag ayhan pagabatunon niya ako sing maayo."
21 Ngani ang hatag nagúna sa iya,
apang sia naghigda sadtong gab-i sa dululugan.
22 Kag nagtindug sia sa sadto nga
gab-i, kag kinuha niya ang iya duha ka asawa, kag ang iya duha ka sologoon nga babae, kag ang iya napúlô kag isa ka anak, kag nagtabok sia sa tabukan sang Iabok.
23 Ngani kinuha sila niya, kag ginpa-
tabok sila niya sa sapa, kag ginpatabok man niya ang tanan nga iya.
24 Kag nabilin lamang si Iakob, kag
nakigdumog sa iya ang isa ka lalaki tubtub sang magpamanagbanag.
25 Kag sang pagkakita niya, nga indi
sia sarang makalandas sa iya, tinandug sia niya sa lutalutahan sang balikawang kag nagliw-as ang balikawang ni Iakob, sang sia nagadumog *pa* sa iya.
26 Kag nagsiling sia: "Buhii ako, kay
nagapamanagbanag na." Apang nagsabat sa iya silakob: "Indi ta ikaw pagbuhian tubtub nga imo ako pagpakamaayohon."
27 Kag sia namangkot sa iya: "¿Sin-
o bala ang imo ngalan?" Kag nagsabat sia: "Ako si Iakob."
28 Ngani, nagsiling sia sa iya: "Indi
ka na pagtawgon nga si Iakob, kondi si Israel;* kay nakigdumog ka sa Dios kag sa mga tawo, kag naglandas ka."
29 Niyan namangkot si Iakob, nga
nagasiling: "Ginaampo ko sa imo, nga ipahayag mo sa akon kon sin-o ang imo ngalan." Apang sia nagsabat: "¿Kay ngaa bala nagapamangkot ka tungud sang akon ngalan?" Kag ginpakamaayo sia niya didto.
30 Kag ginhingalanan ni Iakob yadto
nga duug nga Peniel*, "kay," polong niya, "nakita ko ang Dios sa nawung kag nawung, kag naluwas ang akon kabuhi."
31 Kag sinubangan sia sang adlaw,
sang sia nakaligad sa Peniel, kag nagasampayud sia.
32 Tungud sini ang mga inanak ni
Israel walâ magakalaon sang ugat sang balikawang nga yara sa lutalatahan sang balikawang tubtub karon; kay sia nagtandug sang lutalutahan sang balikawang ni Iakob sa ugat sang balikawang.

33 KAG sang binayaw ni Iakob ang
iya mga mata, nagtulok sia, kag yari karon, nagpakari si Esau, kag upud sa iya ang apat ka gatus ka tawo. Niyan ginbahinbahin niya ang mga kabataan kay Lea, kay Rakel kag sa duha ka alagad nga babae.
2 Kag ginbutang niya ang mga alagad
nga babae kag ang ila mga kabataan sa úna; ugaling si Lea kag ang iya mga kabataan; kag si Rakel kag si Iose mga naolehe.
3 Kag sia nagúna sa ila, kag nagyaub
sa duta sing makapito, tubtub nga nagpalapit sia sa iya útud.
4 Kag si Esau nagdalagan sa pag-
sugata sa iya, kag ginhakus niya sia, kag nagkapyot, sia sa iya liog, kag ginhalukan niya sia; kag naghilibi sila.
5 Kag ginbayaw niya ang iya mga
mata, kag nakita niya ang mga babae kag ang mga kabtaan, kag nagsiling sia: "¿Sanday sin-o bala ini sila upud sa imo?" Kag sia nagsabat: "Mga kabataan sila, nga ginhatag sang Dios sa imo alagad."
6 Kag nagpalalapit ang mga alagad
nga babae, sila kag ang ila mga anak kag naglayaub sila.
7 Kag si Lea man nagpalapit upud
sang iya mga anak, kag naglayaub sila; kag sang olehe nagpalapit si Iose kag si Rakel, kag naglayaub man sila.
8 Kag *si Esau* nagsiling: "¿Anong
ginahunahuna mo bala sa sining tanan nga pinanong, nga nasugata ko?" Kag

* *Israel,* mandadaug sang Dios.

* *Pe-niel,* nawung sang Dios.

sia nagsabat: "Sang pagpangita sang
bugay sang akon ginoo."
9 Kag nagsiling si Esau: "Busug na
ako sang akon, útud ko: magmangin
sa imo ang imo."
10 Kag nagsiling si Iakob: "Indi,
ginaampo ko sa imo; kon nakakita ako
karon sing bugay sa imo mga mata,
batuna ang akon dolot sa akon kamut,
kay tungud sini nakita ko ang imo
nawung, subung nga nakakita ako sang
nawung sang Dios, kay ikaw nagpaha-
muut sa akon.
11 Batuna, ginaampo ko sa imo, ang
akon dolot, nga gindalá diri sa imo, kay
ang Dios nagkalooy sa akon, kay may
akon ako sang tanan." Kag nakigpuyas
sia sa iya, kag ginbaton niya sia.
12 Kag *si Esau* nagsiling: "Magta-
laliwan-kita kag maglalakat-kita kag ako
magaúpud sa imo."
13 Kag sia nagsiling sa iya: "Ang
akon ginoo nakahibalo, nga ang mga
kabataan mga linghod pa, kag nga may
mga obeha kag mga baka ako nga mga
gatasan; kag kon sakoon sila sa isa
lamang ka adlaw, magakalamatay ang
tanan nga mga obeha.
14 Magúna karon ang akon ginoo sa
iya alagad, kag ako magalakat sing
hinahinay sa tikang sang kahayupan,
nga nagaúna sa akon, kag sa tikang sang
kabataan, tubtub nga mag-abut ako sa
akon ginoo, sa Seir."
15 Kag si Esau nagsiling: "Pagaibilin
ko lamang sa imo ang tinawo, nga
nagaúpud sa akon." Kag sia nagsiling:
"¿Ano bala pa ang kinahanglan sini?
Makakita kunta ako sing bugay sa mga
mata sang akon ginoo."
16 Sa sini nagbalik si Esau, sa sadto
nga adlaw, sa iya dalanon pa Seir.
17 Kag si Iakob nagpakadto sa Sukot.
Kag nagpatindug didto sing baláy nga
sa iya, kag naghimo sing mga palasudlan
nga sa iya kahayupan; ngani ginhinga-
lanan niya yadtong dung nga Sukot.*
18 Kag nag-abut si Iakob nga may
paghidaet sa banwa sa Sikem, nga yara
sa duta sa Kanaan, sang nagapakari sia
gikan sa Padan-Aram, kag nagdulog sia
sa atubangan sang banwa.
19 Kag ginbakal niya ang isa ka
bahin sang latagon, sa diin ginhumlad
niya ang iya layanglayang, sa kamut
sang mga anak ni Hamor, amay ni
Sikem, sa isa ka gatus ka panid *nga
pílak.*
20 Kag nagapatindug sia didto sing
isa ka halaran, kag ginhingalanan niya
sia nga El-Elohe-Israel.*

Si Dina kag ang mga Sikeminhon.

34 KAG naggowa si Dina, ang anak
nga babae ni Lea, nga ginpanga-
nak ini sia niya kay Iakob, sa pagtan-
aw sa mga anak nga babae sang ka-
dutaan.
2 Kag nakita sia ni Sikem, anak ni
Hamor nga Hebinhon, dunganon sa
sadtong duta, kag ginkuha niya sia kag
nagdulog sia sa iya, kag ginpapaubus
sia niya.
3 Apang ang iya kalág nabuyok kay
Dina, anak nga babae ni Lea, kag nag-
kaluyag sia sa dalaga, kag ginhambal
niya ang tagiposoon sang pamatan-on.
4 Kag naghambal si Sikem kay Ha-
mor, nga iya amay, nga nagasiling:
"Paasawi ako sini nga dalaga."
5 Kag si Iakob nakabati, nga gindagta-
an si Dina nga iya anak. Kag sang
didto ang iya mga anak nga lalaki sa
latagon upud sa iya kahayupan, naghi-
pus si Iakob tubtub nga mag-alabut sila.
6 Kag nagpadulong si Hamor, amay
ni Sikem, kay Iakob, sa paghambal sa iya.
7 Kag nag-alabut ang mga anak ni
Iakob gikan sa latagon, sang pag-
kahibalo nila sini; kag nagsulubo ang
mga lalaki, kag nagkalaakig sing daku,
kay si Sikem naghimo sing isa ka pagka-
huya sa Israel, nga nagdulog sa anak
nga babae ni Iakob; nga indi dapat
paghimoon.
8 Kag si Hamor naghambal as ila,
nga nagasiling: "Ang kalág sang akon
anak nga si Sikem nabuyok sa inyo
anak nga babae; ginaampo ko sa imo,
nga ipaasawa ninyo sia sa iya.
9 Kag maginasawahay-kita; nga iha-
tag ninyo sa amon ang inyo mga anak
nga babae, kag kuluha-kamo sang sa
amon.
10 Kag puluyô-kamo upud sa amon;
kay ang duta yara sa atubangan ninyo;
puluyô-kamo kag palangabuhi-kamo sa
iya, kag talagiya-kamo sa iya."

* *Sukot,* payagpayag.

* *El-Elohe-Israel,* ang Dios amo ang
Dios sa Israel.

11 Kag si Sikem man nagsiling sa amay kag sa mga útud *ni Dina:* "Nakakita ako kunta sing bugay sa inyo mga mata, kag magahatag ako sang pagaisiling ninyo sa akon;

12 Pangayoi-ninyo ako sang labing daku nga dolot kag hatag, nga ako magahatag sini, sono sang pagaisiling ninyo sa akon; kag pagipaasawa-ninyo sa akon ang dalaga."

13 Kag nagsalabat ang mga anak ni Iakob kay Sikem kag kay Hamor, nga iya amay, nga may limbong; kag naghalambal sila sing *subung sini,* tungud kay gindagtaan niya si Dina, nga ila útud.

14 Kag nagsililing sila sa ila: "Indi kami sarang makahimo sini sa paghatag sa amon útud nga babae sa tawo nga ditinuli, kay nga sa amon kalangil-aran ini.

15 Apang sa sini lamang nga kasugtanan magahilisugot kita: nga magmanginsubung kamo sa amon, nga magpatuli sa inyo ang tanan nga lalaki.

16 Niyan pagaihatag namon sa inyo ang amon mga anak nga babae, kag magakuluha kami sang sa inyo; kag magpuluyô kami upud sa inyo, kag magmanginisa kita ka banwa.

17 Apang kon indi kamo magpalamati sa pagpatuli sa inyo, pagakuhaon namon ang amon anak nga babae, kag magalalakat kami."

18 Kag ang ila mga polong nangin-mga maayo sa mga mata ni Hamor, kag ni Sikem, anak ni Hamor.

19 Kag walâ magpadugay ang pamatan-on sa paghimo sadto, kay ang anak nga babae ni Iakob nagpahamuut sa iya. Kag sia among labing dunganon sa bug-os nga baláy sang iya amay.

20 Niyan si Hamor kag si Sikem nga iya anak nagkaladto sa gawang sang ila banwa; kag ginhambal nila ang mga lalaki sang ila banwa, nga nagasililing:

21 "Ining mga lalaki mga makidaiton sila sa aton, kag magapuluyô sila sa kadutaan, kag magapalangabuhi sila sa iya; busa, yari karon, ang duta tuman ka sangkad nga sa ila. Kita magapalangasawa sa ila mga anak nga babae, kag pagaihatag naton sa ila ang mga aton.

22 Lamang sa sini nga kasugtanan ining mga tawo magahisugot sa aton, agud nga magpuyô sila sa aton kag magmanginisa kita ka banwa, kon magapatuli sa aton ang tanan nga lalaki, subung nga sila gid mga tinuli.

23 Ang ila kahayupan kag ang ila pagkabutang, kag ang tanan nila nga mga kasapatan, ¿ indi bala sila aton? Lamang maghilisugot kita sa ila, kag magapuluyô sila upud sa aton."

24 Kag nagtuluman kay Hamor kag kay Sikem, nga iya anak, ang tanan nga naggulowa sa banwa; kag gintuli nila ang tanan nga lalaki, ang tanan nga naggulowa sa gawang sang ila banwa.

25 Kag nahanabu, sang ikatlo ka adlaw sang nagabalatyag sila sang daku nga kasakit, nga ang duha ka anak ni Iakob, si Simeon kag si Lebi, mga útud nga lalaki ni Dina, nagkuluha ang tagsatagsa sang iya hinganiban, kag nagkaladto batok sa banwa nga maisug gid, kag ginpatay nila ang tanan nga mga lalaki.

26 Kag ginpatay man nila sa sulab sang hinganiban si Hamor kag si Sikem nga iya anak; kag ginkuha nila si Dina sa baláy ni Sikem, kag naggulowa sila.

27 Kag ang mga anak ni Iakob nagpalakadto sa mga patay, kag gin-ati nila ang banwa, tungud kay gindagtaan ang ila útud.

28 Kag ginkuha nila ang ila mga obeha, kag ang mga baka, kag ang ila mga asno, kag ang yara sa banwa kag sa latagon;

29 Kag gindalalá nila nga mga bihag kag gin-ati nila ang mga mangad, kag ang tanan nila nga mga kabataan, kag ang ila mga asawa, kag ang tanan nga yara sa mga baláy.

30 Niyan nagsiling si Iakob kay Simeon kag kay Lebi: "Ginagamo ninyo ako sa paghimo sa akon nga kalangil-aran sa mga pumuluyô sini nga duta, sa mga Kanaahon kag sa mga Peresinhon; tungud kay may diyotay lamang ako nga tawo, magtilingub sila batok sa akon, kag pagapilason nila ako, kag pagalaglagon nila ako kag ang akon baláy."

31 Kag sila nagsalabat: "¿ Pagakabigon bala nila ang amon útud nga babae subung sang isa ka bigaon?"

Si Iakob sa Bethel.—Pagkapaty ni Rakel kag ni Isaak.

35 KAG nagsiling ang Dios kay Iakob: "Tindug-ka, taklad-ka sa Bethel, kag puyô-ka didto, kag himo-ka

didto sing isa ka halaran sa Dios, nĝa
nagpahayag sa imo, sang nagapalagyo
ka kay Esau nĝa imo útud.
2 Niyan si Iakob nagsiling sa iya pani-
maláy kag sa tanan nĝa mĝa yara upud
sa iya: "Kuhaa-ninyo ang mĝa dios
nĝa dumuluong nĝa yara sa tunĝâ ninyo,
kag palaninlo-kamo, kag ililis-kamo sang
inyo mĝa panapton.
3 Kag magtilindug-kita, kag magta-
laklad-kita sa Bethel; kag magahimo ako
didto sing halaran sa Dios, nĝa naga-
sabat sa akon sa adlaw sang akon kalis-
danan, kag nagúpud sa akon sa dalanon,
nĝa ginlaktan ko."
4 Sa sini ginhatag nila kay Iakob ang
tanan nĝa mĝa dios nĝa dumuluong, nĝa
yara sa ila mĝa kamut, kag ang mĝa
aritos nĝa yara sa ila mĝa dulungan;
kag si Iakob nagtago sa ila sa idalum
sang isa ka terebinto, nĝa yara sa luyo
sang Sikem.
5 Kag nagtalaliwan sila; kag ang ka-
kugmat sa Dios nanĝinsa ibabaw sang
mĝa kabanwaanan nĝa yara sa palibot
nila, kag walâ nila paglagsa ang mĝa
anak ni Iakob.
6 Kag nag-abut si Iakob sa Lus, nĝa
yara sa duta sa Kanaan (ini among
Bethel), sia kag ang bug-os nĝa banwa
nĝa yara upud sa iya.
7 Kag nagpatindug sia didto sing isa
ka halaran, kag ginhinĝalanan niya ang
duug nĝa El-Bethel;* kay didto nag-
pahayag sa iya ang Dios, sang sia nag-
palagyo sa iya útud.
8 Niyan namatay si Debora, sisiwa ni
Rebeka, kag ginlubung sia sa idalum sang
Bethel, sa idalum sang terebinto; kag
ginhinĝalanan niya sia nĝa Alon-
Bakut.†
9 Kag nagpahayag liwan ang Dios
kay Iakob, sang nagbalik sia sa Padan-
Aram, kag ginpakamaayo sia niya.
10 Kag nagsiling sa iya ang Dios:
"Ang imo nĝalan amo si Iakob, indi na
pagtawgon ang imo nĝalan nĝa si Iakob,
kondi si Israel manĝinimo nĝalan," kag
ginhinĝalanan niya sia nĝa si Israel.
11 Kag nagsiling sa iya ang Dios:
"Amo ako ang Makagagahum nĝa Dios:
magpamunĝa-ka kag pagdamu-ka; isa ka
katawohan kag katilingban sang mĝa
katawohan magagikan sa imo, kag mĝa
hari magagulowa sa imo mĝa hawak.
12 Kag ang duta, nĝa ginhatag kay
Abraham kag kay Isaak, pagaihatag ko
sa imo; kag sa imo kaliwatan sa olehe
nimo pagaihatag ko ang duta."
13 Kag nagsaka ang Dios gikan sa
iya, sa duug diin naghambal sia sa iya.
14 Kag si Iakob nagpatindug sing isa
ka handumanan sa duug sa diin nag-
hambal sia sa iya, isa ka handumanan
nĝa bató, kag ginbôbô niya sa ibabaw
niya ang halad nĝa ilimon, kag nagula
sa ibabaw niya sang lana.
15 Kag ginhinĝalanan ni Iakob yadto
nĝa duug, diin ang Dios naghambal sa
iya, nĝa Bethel.
16 Kag nagtaliwan sila sa Bethel, kay
may diyotay pa nĝa lalakton sa pag-abut
sa Eprata, sang si Rakel nag-anak, kag
maiwat ang iya pag-anak.
17 Kag nahanabu, nĝa subung may
kaiwat sa iya pag-anak, nagsiling sa iya
ang manughilot: "Indi ka mahadluk,
nĝa ining anak manĝinimo man."
18 Kag nahanabu nĝa, sang paggowa
sa iya sang kalág (kay namatay sia),
ginhinĝalanan niya sia nĝa si Ben-oni*;
apang ginhinĝalan sia sang iya amay
nĝa si Benyamin.†
19 Kag si Rakel namatay, kag ginlu-
bung sia sa dalan sa Eprata (nĝa among
Bethleem).
20 Kag ginbutanĝan ni Iakob sing isa
ka handumanan sa ibabaw sang iya
lulubnĝan. Ini amo ang handumanan
sang lulubnĝan ni Rakel tubtub karon.
21 Kag nagtaliwan si Israel, kag gin-
humlad niya ang iya layanglayang sa
pihak sang Migdal-eder.
22 Kag nahanabu, sang nagapuyô si
Israel sa sadto nĝa duta, nĝa si Ruben
nagkadto sa pagtolog upud kay Bilha,
nĝa babae sang iya amay; nĝa nahi-
baloan ini ni Israel.
23 Busa karon, ang mĝa anak ni Israel
nanĝinnapúlô kag duha: ang mĝa anak
ni Lea: si Ruben, ang panĝanay ni
Iakob; ugaling si Simeon, si Lebi, si
Iuda, si Isakar kag si Sabulon.
24 Ang mĝa anak ni Rakel: si Iose,
kag si Benyamin.
25 Kag ang mĝa anak ni Bilha, alagad

* *El-Bethel,* ang Dios sang Bethel.
† *Alon-Bakut,* alon kon terebinto sang paghibi.

* *Ben-oni,* anak sang akon kasakit.
† *Benyamin,* anak sang kamut nĝa too.

nğa babae ni Rakel: si Dan kag si
Napteli.
26 Kag ang mğa anak ni Silpa, alagad
nğa babae ni Lea: si Gad kag si Aser.
Ini sila nanğin mğa anak ni Iakob, nğa
nagkalatawo sa iya sa Padan-Aram.
27 Kag nagkadto si Iakob kay Isaak,
nğa iya amay, sa Mamre, sa Kiriat-Arba (nğa among Hebron), nğa didto
nagpanlugayaw si Abraham kag si
Isaak.
28 Kag ang mğa kaadlawan ni Isaak
nanğinisa ka gatus kag kawaloan ka
tuig.
29 Kag nagtinğâ si Isaak, kag namatay kag ginsimpon sia sa iya mğa
banwa, nğa tigulang kag busug na sa
pagkabuhi. Kag ginlubung sia ni Esau
kag ni Iakob, nğa iya mğa anak.

Mğa kaliwatan ni Esau.

36 KAG ini sila among mğa kaliwatan ni Esau (nğa amo ang
Edom):
2 Si Esau nagpanğasawa sa mğa anak
nğa babae ni Kanaan: kay Ada, anak
nğa babae ni Elon nğa Hetinhon, kag
kay Oholibama, anak nğa babae ni
Ana, anak nğa babae ni Sibeon nğa
Hebinhon:
3 Kag kay Basemat, anak nğa babae ni
Ismael, nğa útud nğa babae ni Nebayot.
4 Kag si Ada nag-anak sa kay Esau
kay Elipas, kag si Basemat nag-anak
kay Rehuel;
5 Kag si Oholibama nag-anak kay
Ieus, kay Ialam kag kay Kora. Ini
sila among mğa anak ni Esau, nğa nagkalatawo sa duta sa Kanaan.
6 Kag ginkuha ni Esau ang iya mğa
asawa, kag ang iya mğa anak nğa
lalaki kag babae, kag ang tanan nğa
mğa tawo sa iya baláy, kag ang iya
mğa kahayupan, kag ang tanan niya
nğa mğa kasapatan kag ang bug-os niya
nğa pagkabutang, nğa nakita niya sa
duta sa Kanaan, kag nagkadto sia sa isa
ka duta sa atubanğan ni Iakob nğa iya
útud.
7 Kay ang pagkabutang nila daku,
kag indi sila sarang makapuyô sing
tinğub, bisan ang duta sang ila pagdapon indi sarang makadalá sa ila, banğud
sang ila mğa kahayupan.
8 Kag si Esau nagpuyô sa bukid sa
Seir; si Esau among Edom.
9 Yari karon ang mğa kaliwatan ni
Esau, amay ni Edom, sa bukid sa Seir.
10 Ini sila amo ang mğa nğalan sang
mğa anak ni Esau: si Elipas, anak ni
Ada, asawa ni Esau, si Rehuel, anak ni
Basemat, asawa ni Esau.
11 Kag ang mğa anak ni Elipas
nanğin si Teman, si Omar, si Tsepo, si
Gatam kag si Kenas.
12 Kag si Timna nanğinbabae ni
Elipas, anak ni Esau, kag nag-anak sia sa
iya kay Amalek. Ini sila among mğa
anak ni Ada, nğa asawa ni Esau.
13 Kag ang mğa anak ni Rehuel: si
Nahat kag si Serak, si Sama kag si
Misa. Ini sila among mğa anak ni
Basemat, asawa ni Esau.
14 Ini sila among mğa anak ni Oholibama, nğa asawa ni Esau, anak nğa
babae ni Ana, anak nğa babae ni Tsibeon: sia nag-anak sa kay Esau kay
Ieus, kay Ialam kag kay Kora.
15 Ini sila among mğa panğolo sang
mğa anak ni Esau: ang mğa anak ni
Elipas, panğanay ni Esau: ang panğolo
nğa si Teman, ang panğolo nğa si Omar,
ang panğolo nğa si Tsepo, ang panğolo
nğa si Kenas;
16 Ang panğolo nğa si Kora, ang
panğolo nğa si Gatam kag ang panğolo
nğa si Amalek. Ini sila among mğa
panğolo sang *kaliwat* ni Elipas sa duta
sa Edom. Ini sila mğa anak ni Ada.
17 Kag ini sila among mğa anak ni
Rehuel, anak ni Esau: ang panğolo nğa
si Nahat, ang panğolo nğa si Serak, ang
panğolo nğa si Sama kag ang panğolo
nğa si Misa. Ini sila among mğa panğolo sang *kaliwat* ni Rehuel sa duta sa
Edom. Ini sila among mğa anak ni
Basemat nğa asawa ni Esau.
18 Kag ini sila among mğa anak ni
Oholibama, asawa ni Esau: Ang panğolo nğa si Ieus, ang panğolo nğa si
Ialam, kag ang panğolo nğa si Kora.
Ini sila among mğa panğolo sang
kaliwat ni Oholibama, anak nğa babae
ni Ana, asawa ni Esau.
19 Yari karon ang mğa anak ni Esau,
kag ini sila ang ila mğa panğolo. Ini
among Edom.
20 Kag ini sila among mğa anak ni
Seir nğa Horinhon, mğa pumuluyô sa
sadtong duta: si Lotan, si Sobal, si
Tsebeon kag si Anai;
21 Si Dison, si Eser kag si Disan. Ini
sila among mğa panğolo sang mğa Ho-

rinhon, mga anak ni Seir, sa duta sa
Edom.
22 Ang mga anak ni Lotan amo: si
Hori kag si Heman; kag si Timna
among útud nga babae ni Lotan.
23 Kag ini sila ang mga anak ni
Sobal: si Alban, si Manahat, si Ebal, si
Sepo kag si Onam.
24 Ini sila ang mga anak ni Sibeon: si
Aia kag si Ana. Ini si Ana amo ang
nakasapo sang mga tuburan nga mainit
sa kahanayakan, sang ginapahalab niya
ang mga asno ni Tsibeon nga iya amay.
25 Ang mga anak ni Ana amo si
Dison, kag si Oholibama, anak nga ba-
bae ni Ana.
26 Ini sila mga anak ni Dison: si
Hemdan, si Esban, si Iitran kag si Ke-
ran.
27 Ini sila mga anak ni Eser: si Bil-
han, si Sahaban kag si Akan.
28 Ini sila mga anak ni Dison: si Hus
kag si Aran.
29 Ini sila among mga pangolo sang
mga Horinhon: Ang pangolo nga si
Lolan, ang pangolo nga si Sobal, ang
pangolo nga si Sibeon, kag ang pangolo
nga si Ana;
30 Ang pangolo nga si Dison, ang
pangolo nga si Eser, ang pangolo nga si
Disan. Ini sila among mga pangolo
sang mga Horinhon, sono sang ila mga
pangolo, sa duta sa Seir.
31 Yari karon ang mga hari nga
naghalari sa duta sa Edom, sa walâ pa
maghari ang hari sa ibabaw sang mga
anak ni Israel:
32 Si Bela, anak ni Beor, naghari sa
Edom, kag ang ngalan sang iya banwa
among Dinaba.
33 Kag namatay si Bela, kag naghari
nga salili niya si Iobab, anak ni Serak,
sa Bosra.
34 Kag namatay si Iobab, kag naghari
nga salili niya si Husam, sa duta sang
mga Temaninhon.
35 Kag namatay si Husam, kag
naghari nga salili niya si Hadad, anak ni
Badad, nga nagpilas kay Madian sa lata-
gon sa Moab, kag ang ngalan sang iya
banwa among Abit.
36 Kag namatay si Hadad, kag
naghari nga salili niya si Samla, sa
Masreka.
37 Kag namatay si Samla, kag nag-
hari nga salili niya si Saul, sa Rehobot
sang subâ.
38 Kag namatay si Saul, kag naghari
nga salili niya si Baal-Hanan, anak ni
Akbor.
39 Kag namatay si Baal-Hanan, anak
ni Akbor, kag naghari nga salili niya si
Hadar; ang ngalan sang iya banwa
among Pahu, kag ang ngalan sang iya
asawa si Mehetabel, anak nga babae ni
Matred, anak nga babae ni Mesahab.
40 Yari karon ang mga ngalan sang
mga pangolo sang *kaliwat* ni Esau, sono
sa ila mga panimaláy, sono sang ila mga
duug, kag sa ila mga ngalan: ang
pangolo nga si Timna, ang pangolo nga
si Alba, ang pangolo nga si Ietet;
41 Ang pangolo nga si Oholibama,
ang pangolo nga si Ela, ang pangolo
nga si Pinon;
42 Ang pangolo nga si Kenas, ang
pangolo nga si Teman, ang pangolo
nga si Mibsar;
43 Ang pangolo nga si Magdiel kag
ang pangolo nga si Iram. Ini sila
among mga pangolo sa Edom, sono sa
ila mga puluy-an, sa duta sang ila mga
kaugalingon. Ini amo si Esau nga
amay sang mga Edominhon.

Si Iose ginbaligya sang iya mga utud.

37 KAG nagpuyô si Iakob sa duta sa
diin nagdapon ang iya amay, sa
duta sang Kanaan.
2 Ini sila among mga kaliwatan ni
Iakob: si Iose, sang nagaedad sia sing
napúlô kag pito ka tuig, nagpahalab sia
sang mga obeha upud sa iya mga útud;
lanubo sia upud sa mga anak ni Bilha,
kag sa mga anak ni Silpa, mga babae
sang iya amay; kag ginbalita ni Iose sa
iya amay ang malain nga kabantugan
nila.
3 Kag ginhigugma ni Israel si Iose
sing labi sa tanan niya nga mga anak,
kay ginpanganak niya sa iya katigula-
ngon; kag ginhimoan niya sia sing isa
ka panapton sa lainlain nga mga duag.
4 Kag sang nakita sang iya útud, nga
ang ila amay nagahigugma sa iya labi
sang tanan niya nga mga útud, ginadum-
tan nila sia, kag indi sila sarang maka-
hambal sa iya sing makigdaiton.
5 Kag si Iose nagdamgo sing isa ka
damgo, kag ginsugid niya ini sa iya mga
útud; kag sila nagdulumut pa gid sa
iya.
6 Kag sia nagsiling sa ila: "Pamati-

kamo karon sini nğa damgo, nğa gin-
damgo ko:
7 Yari karon, nğa nagabulugkos kita
sing mğa linaylay sa tunğâ sang latagon,
kag yari karon, nğa ang akon binugkos
nagatindug, kag nagatadlung sia, kag
nğa ang inyo mğa binugkos nagalilibut
kag nğa nagaduluko sa akon."
8 Kag nagsalabat sa iya ang iya mğa
útud: "¿Magahari ka bala sa ibabaw
namon, kon magaginoo ka sa ibabaw
namon?" Kag gindumtan pa gid nila
sia, bangud sang iya mğa damgo kag
sang iya mğa polong.
9 Kag nagdamgo sia sing isa pa ka
damgo, kag ginsugid niya ini sa iya mğa
útud, nğa nagasiling: "Yari karon,
nğa nagdamgo ako sing isa pa ka dam-
go; kag yari karon, nğa ang adlaw kag
ang bulan, kag ang napúlô kag isa ka
bitoon nagalayaub sa akon."
10 Kag ginsugid niya ini sa iya amay
kag sa iya mğa útud; kag ang iya amay
nagsabdong sa iya: "¿Ano nğa damgo
bala ini nğa gindamgo mo? ¿Magakari
bala ako kag ang imo ilóy, kag ang imo
mğa útud sa pagyaub sa imo?"
11 Kag ang iya mğa útud may kahisa
sa iya, apang ang iya amay nagapama-
landong sini.
12 Kag ang mğa útud ni Iose nagpala-
kadto sa pagpahalab sang kahayupan
sang iya amay sa Sikem.
13 Kag nagsiling is Israel kay Iose:
"¿Indi bala nagapalahalab ang imo mğa
útud sang mğa obeha sa Sikem? Kari-
ka, kag pagaipadalá ko ikaw sa ila."
Kag sia nagsabat sa iya: "Yari ako."
14 Kag sia nagsiling sa iya: "Lakat-
ka karon kag tan-awon-mo kon napaano
ang imo mğa útud, kag kon napaano ang
mğa obeha; kag dal-hi ako sang sabat."
Kag ginpadalá niya sia kutub sa nalup-
yakan sang Hebron, kag sia napa-
Sikem.
15 Kag nakita sia sang isa ka tawo,
kag yari karon, nğa nagalakat sia sa
kaomahan nğa walâ sing padulunğan;
kag ginpamangkot sia sadto nğa tawo,
nğa nagasiling: "¿Ano bala ang
ginapanğita mo?"
16 Kag nagsabat sia: "Sa akon mğa
útud nagapanğita ako. Ginaampo ko
sa imo, nğa isiling mo sa akon sa diin
sila nagapahalab?"
17 Kag nagsiling ang tawo: "Nag-
halín sila diri; kag nabatian ko sa ila
ang siling: Makadto kita sa Dotan."
Kag si Iose nagsunud sa iya mğa útud
kag nakita niya sila sa Dotan.
18 Apang nakita sia nila sa malayô;
kag sa walâ pa sia makaabut sa ila, nag-
silinapul sila batok sa iya sa pagpatay
sa iya.
19. Kag nagsinilinğay ang isa sa isa:
"Yari karon, nagapakari ang paladam-
go.
20 Busa karon, kalari-kamo, kag pat-
yon naton sia, kag iholog naton sia sa
bobon, kag magasiling kita: Isa ka
sapat nğa mabanğis nagtukub sa iya;
niyan tan-awon naton kon ano ang
madanğatan sang iya mğa damgo."
21 Apang sang pagkabati sini ni
Ruben, ginluwas sia niya sa ila mğa
kamut, nğa nagasiling: "Indi naton
sia pagpatyon."
22 Kag nagsiling man sa ila si Ruben:
"Dili kamo magpatolo sing dugo; iho-
log sia sa sina nğa bobon, nğa yara sa
kahanayakan, apang indi ninyo pagba-
yawon ang kamut sa iya." Ini ginsiling
niya sa pagluwas sa iya sa ila mğa kamut,
agud nğa mapabalik sia niya sa iya
amay.
23 Kag nahanabu, sang si Iose nag-
abut sa iya mğa útud, nğa ginpauba nila
kay Iose ang iya bayô, ang bayô nğa
madamu sing duag, nğa iya ginbayô
24 Kag dinakup nila sia, kag ginholog
sia nila sa bobon; apang ang bobon
walâ sing sulúd, walâ sing tubig.
25 Kag naglingkod sila sa pagkaon
sang tinapay; kag sang binayaw nila
ang ila mğa mata, nagtololok sila, kag
yari karon ang isa ka bunghay sang mğa
Ismaelinhon, nğa nagapalakari gikan sa
Galaad upud sang ila mğa kamelyo, nğa
napakuluhan, sing mğa pahamut, ihala-
plas kag tagok nğa mahamut, nğa gina-
dalá nila sa Egipto.
26 Kag si Iuda nagsiling sa iya mğa
utud: "¿Ano bala ang kapuslanan
naton sa pagpatay sa aton útud, kag
sa pagtabon sang iya dugo?
27 Palapit-kamo, kag ibaligya naton
sia sa mğa Ismaelinhon, kag indi naton
pagbayawon ang aton kamut sa iya; kay
aton útud sia, aton man unud." Kag
nagugyon sa iya ang iya mğa útud.
28 Kag nag-alagi ang mğa manugba-
ligya nğa Madiahanon. Kag ang mğa
útud ni Iose nagbatak sa iya sa bobon
kag ginpasaka nila sia; kag ginbaligya

nila si Iose sa mḡa Ismaelinhon sa duha
ka púlô ka panid nḡa kuarta. Kag gin-
dalá nila si Iose sa Egipto.
29 Kag sang pagbalik ni Ruben sa
bobon, yari karon, walâ na si Iose sa
bobon; kag ginisi niya ang iya mḡa
panapton.
30 Kag sang bimalik sia sa iya mḡa
útud, nagsiling sia sa ila: "¡Ang pa-
matan-on walâ na! Kag ako, ¿sa diin
bala ako makadto?"
31 Niyan kinuha nila ang bayô nḡa
malaba ni Iose; kag sang pinugutan
nila ang isa ka kanding nḡa lalaki,
tinum-oy nila sa dugo ang bayô.
32 Kag ginpadalá nila ang bayô nḡa
madamung duag, kag ginpalambut nila
ini sa ila amay, nḡa nagasiling: "Ini
amon sia nakita. Kilalaha karon kon
amo ini ang bayô sang imo anak, kon
indi."
33 Kag nakilala niya sia, kag nagsi-
ling sia: "Amo ang bayô sang akon
anak; isa ka sapat nḡa mapintas nag-
tukub sa iya; sa walâ sing duhaduha
ginhalunhon si Iose."
34 Niyan ginisi ni Iakob ang iya mḡa
panapton, kag nagsuklob sia sing panap-
ton sa lalaw, kag naglalaw sia banḡud
sang iya anak sa malawig nḡa mḡa
adlaw.
35 Kag nagtilindug ang tanan niya
nḡa mḡa anak nḡa alaki kag ang tanan
niya nḡa mḡa anak nḡa babae sa pagli-
pay sa iya; apang sia nagdumili nḡa
paglipayon, nḡa nagasiling: "*Indi*.
Kay magapanaug ako sa akon anak, nḡa
may lalaw, tubtub sa lulubnḡan." Kag
naghibi ang iya amay tungud sa iya.
36 Kag ginbaligya sia sang mḡa Ma-
dianinhon sa Egipto kay Potipar, salali-
gan ni Paraon, panḡolo sang mḡa
manugbantay.

Si Iuda kag si Tamar.

38 KAG nahanabu, sa sadtong panag-
on, nḡa si Iuda nagdulhog upud
sa iya mḡa útud, kag nakigimpon sa isa
ka lalaki, nḡa Adulaminhon, nḡa ginahi-
nḡalanan nḡa si Hira.
2 Kag nakita didto ni Iuda ang anak
nḡa babae sang isa ka tawo nḡa Kana-
anhon, nḡa ginahinḡalanan nḡa si Sua,
kag ginkuha niya sia kag nagsulúd
sa iya.
3 Kag nanamkon sia, kag nag-anak
sia sing isa ka anak nḡa lalaki, kag gin-
hinḡalanan niya sia nḡa si Er.
4 Kag nagpanamkon sia liwan kag
nag-anak sia sing isa ka anak nḡa lalaki,
kag ginhinḡalanan niya sia nḡa si Onan.
5 Kag nagpanamkon pa sia liwan, kag
nag-anak sia sing isa ka anak nḡa lalaki,
kag ginhinḡalanan niya sia nḡa si Sela.
Kag didto sia sa Kesib, sang pag-anak
niya sini.
6 Kag ginpaasawa ni Iuda kay Er, nḡa
iya panḡanay, ang isa ka babae nḡa gin-
hinḡalanan sia nḡa si Tamar.
7 Kag si Er, ang panḡanay ni Iuda,
nanḡinmalain sa mḡa mata ni Iehoba,
kag ginkuhaan sia ni Iehoba sang ka-
buhi.
8 Niyan si Iuda nagsiling kay Onan:
"Sulúd-ka sa asawa sang imo útud, kag
himoa sa iya ang katungdanan sang
útud sang bana, kag banḡon-ka sing
kaliwatan sa imo útud."
9 Kag sang nahibaloan ni Onan, nḡa
ang kaliwatan indi manḡin-iya, naga-
kahanabu nḡa, kon magsulúd sia sa
asawa sang iya útud, ginapaawas niya
sa duta, sa indi paghatag sing kaliwatan
sa iya útud.
10 Kag nanḡinmalain sa mḡa mata
ni Iehoba ang ginhimo niya, kag gin-
kuhaan man niya sia sang kabuhi.
11 Kag si Iuda nagsiling kay Tamar
nḡa iya umagad: "Magpuyô-ka nḡa
bálo sa baláy sang imo amay, tubtub
nḡa magdaku si Sela, nḡa akon anak."
Kay nagsiling sia: "Nḡa ayhan indi
man sia mamatay subung sang iya mḡa
útud." Kag naglakat si Tamar, kag
nagpuyô sa baláy sang iya amay.
12 Kag nagliligad ang malawig nḡa
mḡa adlaw, kag namatay si Sua, nḡa
asawa ni Iuda; kag sang si Iuda nag-
kalipay, nagtaklad sia sa mḡa manug-
alut sang iya mḡa obeha sa Timnat, sia
kag ang iya abyan nḡa si Hira, ang
Adulaminhon.
13 Kag ginpahibalo ini kay Tamar,
nḡa nagasiling: "Yari karon ang imo
guanḡan nagataklad sa Timnat sa pag-
alut sang mḡa obeha."
14 Niyan ginkuha niya sa ibabaw
niya ang mḡa panapton sa iya pagka-
bálo, kag nagpanabon sia sing isa ka
takurung kag pinutus sia, kag nagtin-
dug sia sa gawang sang Enaim, nḡa
yara sa luyo sang dalan sa Timnat;
kay ginatan-aw niya nḡa nagadaku na

si Sela, kag sia walâ pagipaasawa sa
iya.
15 Kag nakita sia ni Iuda, kag gin-
pakabigaon sia niya, kay gintabunan
niya ang iya nawung.
16 Kag sa dalan nagliso sia nayon sa
iya, kag nagsiling sa iya: "Kari-ka,
ginaampo ko sa imo, nga magsulúd ako
sa imo:" kay walâ sia makahibalo nga
sia umagad niya. Kag sia nagsiling:
"¿Ano bala ang pagaihatag mo sa
akon, kon magsulúd ka sa akon?"
17 Sia nagsabat: "Pagapadal-an ko
ikaw sa kahayupan sing isa ka tinday
sang mga kanding." Kag sia nagsiling:
"¿Pagahatagan mo ako bala sing kati-
pan tubtub nga ipadalá mo ini?"
18 Niyan sia nagsiling: "¿Ano bala
nga katipan ang pagaihatag ko sa imo?"
Sia nagsabat: "Ang imo singsing, kag
ang imo lubid, kag ang imo sungkod,
nga yara sa imo kamut." Kag ginhatag
niya sa iya ini, kag nagsulúd sia; *kag*
sia nagpanamkon sa iya.
19 Kag nagtindug sia, kag naglakat:
kag ginkuha niya ang tukurung sa iba-
baw niya, kag nagpanaput sang mga pa-
napton sang iya pagkabálo.
20 Kag ginpadalá ni Iuda ang tinday
sang mga kanding sa kamut sang iya
abyan nga Adulaminhon, agud nga
magkuha sang katipan sa kamut sang
babae; apang walâ niya makita sia.
21 Kag nagpamangkot sia sa mga
tawo sa sadto nga duug, nga nagasiling:
"¿Diin bala ang bigaon sa Enaim, nga
yara sa luyo sang dalan?" Kag sila
nagsililing: "Walâ diri sing bigaon."
22 Niyan sia nagbalik kay Iuda, kag
nagsiling: "Walâ ko sia makita; kag
ang mga tinawo man sang duug nagsili-
ling: Diri walâ sing bigaon."
23 Kag si Iuda nagsiling: "Tagoa ini
nga sa iya, agud nga indi kita magma-
ngintalamayon; yari karon ginpadalá
ko ini nga tinday, kag ikaw walâ maka-
kita sa iya."
24 Kag nahanabu nga, sang lumigad
ang mga tatlo ka bulan, ginpahibalo
si Iuda, nga nagasiling: "Si Tamar,
nga imo umagad, nagpakighilawas, kag
matuud pa nga nagabusung sa mga pag-
pakighilawas." Kag si Iuda nagsiling:
"Pagowaa-ninyo sia, kag pagsunugon
sia."
25 Kag sang ginpagowa sia, nag-
pakadto sia sa pagsiling sa iya ugangan:
"Sa lalaki nga tag-iya sini nga mga
butang, nagabusung ako." Kag nagsi-
ling pa sia: "Pagkilalahon-mo, gina-
ampo ko ia imo, nga kon kay sin-o ining
mga butang, ang singsing, kag ang lubid,
kag ang sungkod."
26 Niyan ginkilala ini sila ni Iuda,
kag nagsiling sia: "Matarung pa sia sa
akon, tungud kay walâ ko pagihatag sa
iya si Sela nga akon anak." Kag indi
nga mas-a nakilala pa niya sia.
27 Kag nahanabu nga, sa panag-on sa
pag-anak, yari karon may duha sa iya
tian.
28 Kag nahanabu, sang nagaanak sia,
nga naggowa ang kamut sang isa, kag
kinuha sia sang manughilot kag ginhigot
niya sa iya kamut *ang isa ka nahot* nga
grana, nga nagasiling: "Ini mahaúna
nga naggowa."
29 Apang nahanabu nga, sang pina-
sulúd niya ang kamut, yari karon, ang
iya útud naggowa; kag *ang babae* nagsi-
ling: ¡Ano nga gisi ang ginhimo mo!
¡Ang gisi *maholog* sa ibabaw nimo!"
Kag ginhingalanan niya sia nga si
Peres.*
30 Kag sang olehe naggowa ang iya
útud, ang may nahot nga grana sa iya
kamut, kag ginhingalanan niya sia nga
si Sera.†

Si Iose nagabatok sa asawa ni Potipar.

39 KAG sang nadalá si Iose sa Egip-
to, ginbakal sia ni Potipar, kapon
ni Paraon, pangolo sang mga bantay,
lalaki nga Egiptohanon, sa kamut sang
mga Ismaelinhon nga nagdulhog sa iya
didto.
2 Apang si Iehoba nagúpud kay Iose,
kag nanginlalaki sia nga pinabugana;
kag yara sia sa baláy sang iya ginoo,
nga Egiptohanon.
3 Kag nakita sang iya ginoo, nga si
Iehoba yara upud sa iya, kag nga ang
tanan nga ginhimo niya, ginpabugana
ini ni Iehoba sa iya kamut.
4 Sa sini nakakita si Iose sing bugay
sa iya mga mata, kag nagaalagad sia sa
iya; kag ginhimo sia niya nga tululinan
sang iya baláy, kag gintugyan niya sia
sa iya kagamhanan ang tanan nga iya.
5 Kag nahanabu nga, kutub sang pag-

---

* *Peres*, pagkaboong.
† *Sera*, pamanagbanag.

tulin niya sa iya sang iya baláy, kag sang
tanan nĝa iya, ginpakamaayo ni Iehoba
ang baláy sang Egiptohanon banĝud
kay Iose; kag ang pagpakamaayo ni
Iehoba nanĝinsa ibabaw sang tanan nĝa
iya, sa baláy kag sa latagon.
6 Kag ginbilin niya ang tanan nĝa
iya sa kamut ni Iose, nĝa walâ sia sing
nakilala *nahanunĝud* sa iya, kondi ang
tinapay nĝa ginkaon niya. Kag si Iose
magayon sia sing bayhon kag matahum
sa ituluľuk.
7 Kag nahanabu, sa tapus sini, nĝa
ang asawa sang iya ginoo nagbutang
sang iya mĝa mata kay Iose, kag nagsi-
ling: "Tolog-ka upud sa akon."
8 Kag sia walâ magbuut, kag nagsi-
ling sia sa asawa sang iya ginoo: "Yari
karon, nĝa ang akon ginoo walâ maga-
kilala sang bisan ano sa baláy sa akon,
kag ginbutang niya sa akon kamut ang
tanan nĝa iya.
9 Walâ na sing labing daku sa akon
sa sini nĝa baláy, kag walâ gid sing ano
nĝa butang nĝa ginadumilian niya sa
akon kondi ikaw, tunĝud kay ikaw asawa
niya; ¿paano nĝa maghimo ako sining
dakung kalainan, kag magpakasalâ ako
batok sa akon Dios?"
10 Kag nahanabu, sang nagahambal
sia kay Iose sa adlawadlaw, nĝa walâ
niya sia pagapamatii, agud nĝa mag-
dulog sia sa luyo niya, sa paghigda
upud sa iya.
11 Kag nahanabu isa sina ka adlaw,
nĝa nagsulúd sia sa baláy sa paghimo
sang iya tulumanon, nĝa walâ gid sing
bisan sino sang mĝa sa baláy didto sa
baláy.
12 Kag ginbuyotan niya sia sa iya
panapton, nĝa nagasiling: "Tolog-ka
upud sa akon." Niyan ginbayaan niya
sa iya ang iya panapton sa mĝa kamut,
kag nagpalagyo sia, kag naggowa sia.
13 Kag nahanabu sang nakita niya nĝa
nabilin ang iya panapton sa iya mĝa
kamut, kag nĝa nagpalagyo sia sa gowa,
14 Nĝa gintawag niya ang mĝa sa
baláy, kag ginhambal niya sila, nĝa
nagasiling: "Tuluka-ninyo, gindalhan
kita diri sang isa ka Hebreinhon, agud
nĝa maglahuglahug sa aton. Nagkari sia
sa akon sa pagtolog upud sa akon, kag
ako nagsingit sa mataas nĝa tinĝug.
15 Kag nahanabu, sang nakita niya
nĝa ako nagabayaw sang akon tinĝug
kag nagsinĝit, nĝa ginbayaan niya sa
luyo nakon ang iya panapton, kag nag-
palagyo sia kag naggowa."
16 Kag ginbutang niya sa luyo niya
ang panapton sini, tubtub nĝa nag-abut
ang iya ginoo sa baláy.
17 Niyan naghambal sia sa iya sono
sining mĝa polong, nĝa nagasiling:
"Ang alagad nĝa Hebreinhon nĝa
gindalá mo diri sa amon, nagkari sa
akon sa pagpakahuya sa akon.
18 Kag siling nĝa ako nagbayaw sang
akon tinĝug kag nagsinĝit, ginbayaan
niya ang iya panapton sa luyo nakon,
kag nalagyo sia sa gowa."
19 Kag nahanabu, sang pagkabati
sang iya ginoo sang mĝa polong, nĝa
ginhambal sang iya asawa, nĝa nagasi-
ling: "Sa sini nĝa bagay ginkabig
ako sang imo alagad," nĝa nagdabdab
ang iya kasingkal.
20 Kag kinuha sang iya ginoo si Iose,
kag ginsulúd sia niya sa baláy sang
bilangoan, nĝa yadto didto ang mĝa
binilango sang hari; kag sia nabilin
didto sa bilanĝoan.
21 Apang si Iehoba nagupud kay
Iose, kag ginuntay niya sa iya ang iya
kalooy, kag ginhatagan sia niya sing
bugay sa mĝa mata sang panĝolo sang
bilangoan.
22 Kag ang panĝolo sang bilangoan
nagtugyan sa kamut ni Iose sang tan-
an nĝa mĝa binilango nĝa yadto sa
sadtong bilangoan; kag ang tanan nĝa
ginahimo nila didto, sia amo ang
nagbuhat sa iya.
23 Walâ makatatap ang panĝolo sang
bilangoan sing ano nĝa butang nĝa yara
sa iya kamut; kay si Iehoba yara kaúpud
niya, kag ang iya ginahimo si Iehoba
ang nagapabugna sa iya.

Si Iose sa bilangoan.

40 KAG nahanabu, sa tapus sini nĝa
mĝa butang, nĝa ang manug-
tagay sang hari sa Egipto, kag ang ma-
nugtinapay, nagalalapas batok sa ila
ginoo, nĝa hari sa Egipto.
2 Kag naakig si Paraon batok sa iya
duha ka tulugyanan, batok sa panĝolo
sang manugtagay sang alak kag batok
sa panĝolo sang mĝa manugtinapay.
3 Kag ginsulúd sila niya nĝa binilango
sa baláy sang panĝolo sang bantay nĝa
harianon, sa bilangoan nĝa didto si Iose
nabilango.

4 Kag gintugyan sila sang pangolo
sang bantay kay Iose, kag sia nag-alagad
sa ila; kag nabilango sila sing inadlaw.
5 Kag sila nga duha, ang manugtagay
sang alak kag ang manugtinapay sang
hari sa Egipto, nga napamilango sa bilangoan, nagdalamgo sila nga duha sa
isa lamang ka gab-i, ang tagsatagsa sa
ila sa iya damgo, kag ang tagsatagsa sa
nagakalainlain nga kahologan.
6 Kag si Iose nagsulúd sa ila sa pagkaaga, kag nagtolok sa ila, kag yari
karon nga nagakalasubo sila.
7 Kag namagkot sia sa mga tulugyanan ni Paraon, nga yadto sila upud sa
iya sa bilangoan sa baláy sang iya ginoo,
nga nagasiling: "¿Ano bala ang kabangdanan nga masubu karon ang inyo
mga nawung?"
8 Kag nagsalabat sila sa iya: "Nagdamgo kami, kag walâ sing sin-o nga
makasaysay." Kag si Iose nagsiling sa
ila: "¿Indi bala iya sang Dios ang
mga pagsaysay? Isugid-ninyo yadto sa
akon, ginaampo ko sa inyo."
9 Niyan ang pangolo sang mangutagay nagsugid kay Iose sang iya damgo,
nga nagasiling: "Sang nagadamgo
ako, yari karon, ang isa ka púnô sang
ubas sa atubangan nakon,
10 Kag sa púnô sang ubas may tatlo
ka sanga, kag sang nagapanaling sing,
namulak sia, *kag* ang iya mga pinungpung nagpalatubas sing mga ubas nga
luto.
11 Kag ako naguyat sang tagayan
ni Paraon, kag nagkuha ako sang mga
ubas kag pinuga ko sila sa tagayan ni
Paraon, kag hinatag ko ang tagayan sa
kamut ni Paraon."
12 Niyan nagsiling sa iya si Iose:
"Ini amo ang iya kasaysayan: ang tatlo
ka sanga amo sila ang tatlo ka adlaw:
13 Sa sulúd sang tatlo ka adlaw pagabayawon ni Paraon ang imo olo, kag
pagaiuli ikaw niya sa imo buluhaton;
kag magatunghol ka kay Paraon sang
tagayan, subung sang ginbuhat mo anay
sang ikaw manugtagay pa.
14 Apang dumduma ako, kon maangkon mo inang kaayohan, kag nagaampo ako sa imo, nga magkalooy ka sa
akon: ihambal-mo ako kay Paraon,
kag makuha-mo ako sa sini nga baláy.
15 Kay sa pagkamatuud, ginkawat
ako sa duta sang mga Hebreinhon; kag
subung man walâ ako sing ginbuhat
diri, agud nga pagibutang nila ako sa
sini nga bungib."
16 Kag sang nakita sang pangolo
sang mga manugtinapay, nga ginsaysay
niya nga sa maayo, nagsiling sia kay
Iose: "Nagdamgo man ako, nga nagatan-aw ako sing tatlo ka tabigtabig nga
maputi sa ibabaw sang akon olo;
17 Kag sa tabigtabig nga labing mataas may tanan nga mga kalan-on ni
Paraon, pinangabudlayan sang manugtinapay; kag nga ang kapispisan nagkalaon sa tabigtabig sa ibabaw sang
akon olo."
18 Niyan si Iose nagasabat kag nagsiling: "Ini·amo ang iya kasaysayan:
Ang tatlo ka tabigtabig amo sila ang
tatlo ka adlaw:
19 Sa sulúd sang tatlo ka adlaw pagakuhaon ni Paraon ang imo olo sa
ibabaw nimo, kag pagaipabitay ka niya
sa isa ka kahoy, kag ang mga kapispisan magakalaon sang imo unud sa
ibabaw nimo."
20 Kag ang ikatlo ka adlaw among
adlaw sang pagkatawo ni Paraon, kag
naghimo sia sing kasadyahan sa tanan
niya nga mga umalagad; kag ginbayaw
niya ang olo sang pangolo sang mga
manugtagay, kag ang olo sang pangolo
sang mga maugtinapay, sa tungâ sang
iya mga umalagad.
21 Kag ginpabalik niya sa iya pagkamanugtagay ang pangolo sang mga
manugtagay; kag ginhatag niya ang
tagayan sa kamut ni Paraon.
22 Apang ginpabitay niya ang pangolo sang nga manugtinapay, sono sang
ginpahayag sa iya ni Iose.
23 Kag ang pangolo sang mga manugtagay walâ makadumdum kay Iose,
kondi nga nalimutan niya sia.

Si Iose nagasaysay sang mga damgo ni Paraon.

41 KAG nahanabu nga, sang lumigad
ang duha ka tuig, nagdamgo si
Paraon sing isa ka damgo; kag yari
karon nga sia yara sa malapit sa subâ.
2 Kag sa subâ nagatalakas ang pito
ka baka nga mga magayon sa itululuk,
kag tuman ka mga matambok, kag nagahalalab sila sa katigbawan.
3 Kag ang iban nga pito ka baka
nagatalakas sa olehe nila sa subâ; nga
malaway sa itululuk kag mga kaningal;
kag nagadululog sila sa luyo sang mga

nahauna nga baka sa pangpang sang
subâ.
4 Kag ang mga baka nga malaw-ay
sa itululuk kag mga kaningal, nagha-
lalonhon sa pito ka baka nga magayon
sa itululuk kag mga matambok. Kag
nagmata si Paraon.
5 Nagtolog sia liwan, kag nagdamgo
sa makaduha: kag yari karon, ang pito
ka uhay nga matingas kag matahum,
nga nagasalaka sa isa lamang ka daga-
mi.
6 Kag yari karon, ang iban nga pito
ka uhay nga alupinpin kag mga sinunog
sang timug, nga nagagulowa sa olehe
nila.
7 Kag ang pito ka uhay nga alupin-
pin nagahalalonhon sa pito ka uhay nga
matingas kag mga punô. Kag nagmata
si Paraon; kag yari karon, nga damgo
ini.
8 Kag nahanabu nga, sang pagkaaga,
nalisang ang iya espiritu; kag nagpa-
kadto sia kag gintawag niya ang tanan
nga mga mago sa Egipto, kag ang tanan
nga mga manginalamon niya. Kag
ginsugid ni Paraon sa ila ang iya mga
damgo, apang walay sino nga maka-
saysay sa ila kay Paraon.
9 Niyan ang pangolo sang mga ma-
nugtagay naghambal kay Paraon, nga
nagasiling: "Nakadumdum ako karon
sang akon mga salâ;
10 Si Paraon naakig batok sa iya
mga alagad, kag ginsulúd niya ako sa
bilangoan sa baláy sang pangolo sang
mga bantay, ako kag ang pangolo sang
mga manugtinapay.
11 Kag ako kag sia nagdamgo kami
sing isa ka damgo sa isa gid lang ka
gab-i: ang tagsatagsa nagdamgo sono
sang kasaysayan sang iya damgo.
12 Kag yadto didto upud sa amon
ang isa ka pamatan-on nga Hebreinhon,
umalagad sang pangolo sang mga ban-
tay; kag ginsugid namon ini, kag sia
nagsaysay sang amon mga damgo; kag
ginsaysay niya sa tagsatagsa sono sa iya
damgo.
13 Kag nahanabu nga, sono sang gin-
saysay niya sa amon, among nahanabu:
sa akon, ginpabalik ako sa akon hili-
kuton, kag ginpabitay ang isa."
14 Niyan ginpakadtoan ni Paraon,
kag gintawag niya si Iose; kag gin-
pagowa nila sia sing dalidali sa bi-
langoan, kag ginkiskisan nila sia, kag
ginilisan nila ang iya mga panapton, kag
nag-abut sia kay Paraon.
15 Kag nagsiling si Paraon kay Iose:
"Nagdamgo ako sing isa ka damgo,
kag walay sin-o nga magpakot sini;
apang nakabati ako sing siling sa imo,
nga nagapamati ka sang mga damgo nga
sa pagsaysay sa ila."
16 Kag si Iose nagsabat kay Paraon,
nga nagasiling: "Walâ sa akon. Ang
Dios amo ang magasabat sing paghidaet
kay Paraon."
17 Niyan si Paraon nagsiling kay
Iose: "Sa akon damgo, yari karon,
didto ako sa pangpang sang subâ.
18 Kag sa subâ nagatalakas ang pito
ka baka nga mga matambok kag ma-
gayon sa itululuk, kag nagahalalab sila
sa katigbawan.
19 Kag yari karon, ang iban nga pito
ka baka nagatalakas sa olehe nila nga
mga maniwang kag tuman ka law-ay sa
bayhon, mga kagalkal nga walâ ako
sing nakita nga iban nga kaangay sa
kalaw-ayon sa bug-os nga duta sa
Egipto.
20 Kag ang mga baka nga maniwang
kag mga malaw-ay naghalalunhon sa
pito ka nahauna nga mga baka nga
matambok.
21 Kag nagsululúd sila sa ila mga
kasudlan, apang indi makilala nga nagsu-
lulúd sila sa ila; kay ang ila dagway
malain pa, subung sang úna. Kag ako
nagmata.
22 Kag nakita ko man, nga naga-
damgo ako, nga ang pito ka uhay naga-
salaka sa isa gid lamang ka dagami
nga mga matingas kag mga matahum.
23 Kag yari karon, ang pito ka uhay
nga mga layâ, alupinpin kag ginsunog
sang timug, nagasalaka sa olehe nila.
24 Kag ang mga uhay nga alupinpin
nagahalalunhon sa pito ka uhay nga mga
magayon. Kag ginsiling ko ini sa mga
mago, apang walay sin-o nga nagasay-
say sa akon *sang kahologan*."
25 Niyan nagsabat si Iose kay Para-
on: "Ang damgo ni Paraon isa gid
lamang: ang Dios nagpahayag kay
Paraon sang iya pagahimoon.
26 Ang pito ka baka nga mga ma-
gayon, pito sila ka tuig; kag ang mga
uhay nga mga magayon, pito sila ka
tuig: ang damgo isa gid lamang.
27 Ang pito man ka baka nga mga
maniwang kag mga malaw-ay, nga nag-

talakas sa olehe nila, pito ka tuig sila; kag ang pito ka uhay nga mga alupinpin kag sinunog sang timug, magamanginpito sila ka tuig nga gutum.
28 Ini amo ang ginasabat ko kay Paraon: Ang pagahimoon sang Dios, ginpahayag niya ini kay Paraon.
29 Yari karon, magaabut ang pito ka tuig sa daku nga kabugana sa bug-os nga duta sa Egipto.
30 Kag magatilindug sa olehe nila ang pito ka tuig nga gutum; kag ang bug-os nga kabugana pagakalipatan sa duta sa Egipto; kag pagaupuron sang gutum ang duta.
31 Kag yadtong kabugana indi na makilala sa kadutaan, bangud sang gutum nga magasunud, kay sia magamanginmabug-at gid.
32 Kag ang pagkahanabu sang damgo ni Paraon sing makaduha, nagakahologan nga ang butang maiig-on sa nahanungud sa Dios, kag nga ang Dios magadali sa paghimo sa iya.
33 Ngani, magpangholongholong karon si Paraon sing isa ka lalaki nga butanan kag maalam, kag pagaibutang niya ini sa ibabaw sang duta sa Egipto.
34 Maghimo sini si Paraon kag magbutang sing mga manugtatap sa ibabaw sang kadutaan, kag magpabuhis sila sang ikalima ka bahin *sang patubas* sang duta sa Egipto, sa pito ka tuig sang kabugana.
35 Kag magtipon sila sang tanan nga kalan-on sa sining mga maayo nga tuig nga nagaabut, kag magdamisag sila sang trigo sa idalum sang kamut ni Paraon, *nga ipasulúd* ang kalan-on sa mga kabanwaanan kag pagtagoon nila ini.
36 Kag ibutang yadtong kalan-on sa damisag nga sa kadutaan, nga sa pito ka tuig nga gutum nga magaabut sa duta sa Egipto, agud nga ang kadutaan indi malaglag sang gutum."
37 Kag ini nga bagay minamaayo ni Paraon kag sang iya mga alagad.
38 Kag si Paraon nagsiling sa iya mga alagad: "¿Makakita bala kita sing isa ka tawo nga subung sini, nga sa iya ang Espiritu sang Dios?"
39 Kag si Paraon nagsiling kay Iose: "Tungud kay ang Dios nagpahibalo sa imo sini nga tanan, walâ sing bisan sin-o nga mahibaloanon kag manginalamon subung sa imo.
40 Ikaw magamanginsa ibabaw sang akon baláy, kag pagatumanon ang imo sogo sang bug-os nga akon banwa. Lamang sa akon lingkoran nga harianon manginlabing daku ako sa imo."
41 Kag si Paraon nagsiling kay Iose: "Yari karon, ginabutang ko ikaw sa ibabaw sang bug-os nga duta sa Egipto."
42 Niyan si Paraon nagkuha sa iya kamut sang iya singsing, kag ginbutang niya sia sa kamut ni Iose, kag ginpapanaputan sia niya sa mga panapton nga lino nga labing manipis, kag binutangan sia niya sing isa ka kolintas nga bulawan sa liog.
43 Kag pinasakay sia niya sa iya ikaduha ka salakyan, kag nagabalantala sila sa atubangan niya: "¡Abrek!" * Kag binutang sia sa ibabaw sang bug-os nga duta sang Egipto.
44 Kag si Paraon nagsiling kay Iose: "Ako amo si Paraon; kag kon walâ ikaw, walâ sing sin-o nga makabayaw sang kamut, bisan sang tiil sa bug-os nga duta sang Egipto."
45 Kag si Paraon naghingalan kay Iose nga si Sapenat-Panea, † kag hinatag niya sa iya nga asawa si Asenat, anak nga babae ni Potipera, saserdote sa On. Kag naggowa si Iose sa duta sang Egipto.
46 Kag si Iose nagaedad sing katloan ka tuig, sang pagpaatubang sa iya kay Paraon nga hari sa Egipto. Kag si Iose naghalín sa atubangan ni Paraon, kag nanlibutan sia sa bug-os nga duta sang Egipto.
47 Kag nagpatubas ang duta sa sadtong pito ka tuig sang kabugana sang mga hinakop.
48 Kag tinipon niya ang tanan nga kalan-on sa pito ka tuig nga ginpatubas sang duta sang Egipto, kag nagdamisag sia man sing mga kalan-on sa mga kabanwaanan, nga ginabutangan niya sa sulúd sang tagsa ka banwa ang kalan-on sang kaumahan nga nagalilibut sa iya.
49 Kag nagdamisag si Iose sing trigo subung sang balas sang dagat, lakas sa kadamu, tubtub nga ginuntatan sa pagisip, kay walâ sing isipan.
50 Kag natawo kay Iose ang duha ka anak nga lalaki, sa walâ pa mag-abut

---

* *Abrek*, ¡pangluhud!
† *Sapenat-Panea*, manugsapo sang tinago.

ang *nahauna* nğa tuig sang gutum, nğa
ginpanğanak sila sa iya ni Asenat, anak
nğa babae ni Potipera, saserdote sa On.
51 Kag ginhinğalanan ni Iose ang
panğanay nğa si Manases;* "kay ang
Dios," *siling niya* "nagpalipat sa akon
sang tanan nğa akon kabudlayan, kag
sang bug-os nğa baláy sang akon amay."
52 Kag ginhinğalanan niya ang ika-
duha nğa si Epraim;† "kay ang
Dios," *siling niya,* "naghimo sa akon
nğa mabunğahon sa duta sang akon
kalisdanan."
53 Kag nagkalatuman ang pito ka
tuig sang kabugana, nğa nag-abut sa
duta sang Egipto.
54 Kag nagsulugud ang pag-abut sang
pito ka tuig nğa gutum, sono sang
ginsiling ni Iose. Kag may gutum sa
tanan nğa mğa kadutaan, apang sa bug-
os nğa duta sang Egipto may tinapay.
55 Kag sang ginbatyag ang gutum sa
bug-os nğa duta sa Egipto, ang banwa
nagsingit kay Paraon tunğud sang tina-
pay. Kag nagsiling si Paraon sa tanan
nğa mğa Egiptohanon: "Kaladto-kamo
kay Iose, kag himoa-ninyo ang iya
pagaisiling sa inyo."
56 Kag ang gutum yara na sa bug-os
nğa kadutaan. Niyan ginbuksan ni Iose
ang tanan nğa mğa damisag, kag nag-
baligya sia sa mğa Egiptohanon, kay
nagatigdas ang gutum sa duta sang
Egipto.
57 Kag ang bug-os nğa duta nag-abut
sa Egipto sa pagbakal kay Iose, kay
nagtigdas ang gutum sa bug-os nğa duta.

Ang mğa utud ni Iose nagadululhog sa Egipto.

42 KAG sang nakita ni Iakob, nğa
may mğa uyas sa Egipto, nagsi-
ling sia sa iya mğa anak: "¿Kay nğaa
bala nğa nagtulululukay kamo?"
2 Kag nagasiling sia: "Yari karon,
nabatian ko nğa may mğa uyas sa
Egipto; dululhog-kamo didto, kag bala-
kal-kamo didto nğa sa aton, agud nğa
sarang kita mabuhi, kag indi kita mag-
kalamatay."
3 Kag nagdululhog ang napúlô ka
útud ni Iose sa pagbakal sing trigo sa
Egipto.
4 Apang sa Iakob walâ magpadalá
kay Benyamin, nğa útud ni Iose, upud
sa iya mğa útud; kay nagsiling sia:
"Ayhan basi pa nğa mahanabu sa iya
ang isa ka kalat-an."
5 Kag nagkaladto ang mğa anak ni
Israel sa pagbakal sa tunğâ sang mğa
nagpalakadto, kay may gutum sa Ka-
naan.
6 Kag si Iose amo ang ginoo sang
duta, nğa nagabaligya sa bug-os nğa
banwa sang duta; kag nag-alabut ang
mğa útud ni Iose kag naghalapa sa iya
sa duta.
7 Kag si Iose, sang pagkakita niya
sang iya mğa útud, nakilala niya sila;
apang sia nagpakadumuluong sa ila, kag
ginhambal niya sila sing matigdas gid,
kag nagsiling sa ila: "¿Sa diin bala
kamo maghalín?" Sila nagsalabat:
"Sa duta sa Kanaan sa pagbakal sing
kalan-on."
8 Busa nakilala ni Iose ang iya mğa
útud, apang sila walâ makakilala sa iya.
9 Niyan nakadumdum si Iose sang
mğa damgo, nğa gindamgo niya nahanu-
nğud sa ila, kag nagsiling sia sa ila:
Mğa maninilag kamo; sa pagtan-aw
sang mğa napigawan sang kadutaan
nagkalari kamo."
10 Kag sila nagsalabat sa iya: Indi,
ginoo namon; apang ang imo mğa ala-
gad nagkalari sa pagbakal sing kalan-on.
11 Kami nğa tanan, mğa anak kami
sang isa ka lalaki; mğa tawo kami sa
kamatooran: ang imo mğa alagad indi
nğa mas-a nanğin mğa maninilag."
12 Kag sia nagsiling sa ila: "Indi;
sa pagtan-aw sang mğa napigawan
sang kadutaan nagkalari kamo."
13 Kag sila nagsalabat: "Ang imo
mğa alagad napúlô kami kag duha ka
magutud, mğa anak sang isa ka lalaki sa
duta sa Kanaan; kag yari karon ang
manghud yadto karon sa amon amay,
kag ang isa walâ na."
14 Kag si Iose nagsiling sa ila: "Ini
among ginsiling ko sa inyo, nğa magapa-
matuud nğa kamo mğa maninilag.
15 Sa sini pagapamatud-an kamo:
nagakabuhi si Paraon, nğa indi kamo
magulowa diri, kondi nğa ang inyo útud
nğa manghud mag-abut diri.
16 Ipadala-ninyo ang isa sa inyo, kag
magdalá diri sa inyo útud; kag kamo
magapalabilin nğa mğa binilango, agud
manğinmapamatud-an ang inyo mğa
polong, kon may kamatooran sa inyo:

* *Manases,* manugpalipat.
† *Epraim,* dapli nğa bunğa.

kag kon walâ, nagakabuhi si Paraon,
nğa kamo mğa maninilag."
17 Kag gintipon niya sila sa bilango-
an sa sulúd sang tatlo ka adlaw.
18 Kag sa ikatlo ka adlaw nagsiling
sa ila si Iose: "Himoa-ninyo ini, kag
magkabuhi kamo. Ako nagakhadluk sa
Dios.
19 Kon mğa tawo kamo sa kamato-
oran, magpabilin nğa binilango sa baláy
sang inyo bilangoan ang isa sang inyo
mğa útud; kag lakat-kamo, kag dalá-
kamo sang trigo nğa sa gutum sa inyo
baláy;
20 Apang pagadalhon ninyo diri sa
akon ang inyo útud nğa manghud, kag
manğinmamatud-an ang inyo mğa po-
long, kag indi kamo magkalamatay."
Kag naghilimo sila sing subung sini.
21 Kag nagasinilinğay ang isa sa isa:
"Sa pagkamatuud, nakasalâ kita batok
sa aton útud; nğa nakita naton ang ka-
lisdanan sang iya kalág sang nag-ampo
sia sa aton, kag walâ naton sia pagpa-
matii; tunğud sini nag-abut sa ibabaw
naton ini nğa kalisdanan."
22 Niyan si Ruben nagsabat sa ila,
nğa nagasiling: "¿Walâ bala ako
maghambal sa inyo kag nagsiling ako:
Indi kamo magpalakasalâ batok sa pa-
matan-on; kag walâ kamo magdulu-
nğug? Yari karon ang iya dugo gina-
panğayo man."
23 Kag sila walâ makahibalo, nğa
si Iose nakahanğup sa ila, kay may
manugbadbad sa tunğa nila.
24 Kag nagpalayô sia sa ila kag nag-
hibi. Ugaling nagbalik sia sa ila, kag
naghambal sa ila, kag ginkuha niya sa
tunğâ nila si Simeon, kag ginbilango
niya sia sa mğa mata nila.
25 Kag nagsogo si Iose nğa pagpun-
on nila ang ila mğa suludlan sang trigo,
kag pagiuli nila ang kuarta sang tagsa-
tagsa sa ila sululudlan, kag paghatagan
sila nila sing pagkaon nğa sa dalanon:
kag ginhimo ang subung sini sa ila.
26 Kag ginpakolo nila ang ila trigo
sa ibabaw sang ila mğa asno, kag nag-
talaliwan sila didto.
27 Kag sang binukaran sang isa sa ila
ang iya suludlan sa pagpakaon sang iya
asno sa palahuwayan, nakita niya ang
iya kuarta nğa yara sa bâbâ sang iya
suludlan.
28 Kag nagsiling sia sa iya mğa útud:
"Ginuli sa akon ang akon kuarta, kag
yari karon, sia sa akon suludlan pa.
Niyan nagtalalangtalang ang ila tagi-
posoon, kag nagkulurug sila nğa nagasi-
nilinğay ang isa sa isa: "¿Ano bala-
ini ang ginhimo sang Dios sa aton?"
29 Kag sang nag-alabut sila kay Ia-
kob, nğa ila amay, sa duta sa Kanaan,
ginsugid nila sa iya ang tanan nğa nag-
kahanabu sa ila, nğa nagasiling:
30 "Yadtong lalaki, nğa ginoo sang
duta, naghambal sa amon sing matigdas
gid, kag ginkabig niya kami subung nğa
mğa maninilag sang duta.
31 Kag kami nagsiling sa iya: "Mğa
tawo kami sa kamatooran, nğa indi
mas-a nanğin mğa maninilag kami.
32 Napúlô kag duha kami ka magulu-
tud, mğa anak sang amon amay; ang
isa walâ na, kag ang manghud yadto
karon sa amon amay sa duta sa Kanaan.
33 Kag yadtong lalaki, nğa ginoo
sang duta, nagsiling sa amon: Sa sini
pagakilalahon ko nğa kamo mğa tawo
sa kamatooran: ibilin-ninyo sa akon ang
isa sang inyo útud, kag kuluha-kamo
nğa sa gutum sa inyo mğa baláy, kag
lalakat-kamo,
34 Kag dalha-ninyo diri sa akon ang
inyo útud nğa manghud, agud nğa ma-
hibaloan ko, nğa kamo indi mğa mani-
nilag, kondi mğa tawo sa kamatooran:
sa sini pagaihatag ko sa inyo ang inyo
útud, kag magapalanğabuhi kamo sa
duta."
35 Kag nahanabu nğa, sang ginbôbô
nila ang ila mğa suludlan, yari karon,
sa suludlan sang tagsatagsa yara ang
higot sang iya kuarta; kag sang naki-
ta nila kag sang ila amay, ang mğa
higot sang ila kuarta, ginhadlukan sila.
36 Niyan ang ila amay, nğa si Iakob,
nagsiling sa ila: "Gindumilian ninyo
ako sa akon mğa anak; si Iose walâ na,
bisan si Simeon man, kag si Benyamin
pagadalhon ninyo sia: batok sa akon
ining tanan nğa mğa butang."
37 Si Ruben naghambal sa iya amay,
nğa nagasiling: "Pagaipapatay mo ang
akon duha ka anak, kon indi ko pagi-
balik sa iya sa imo; itugyan sia sa akon
mğa kamut, nğa ako magauli sa iya sa
imo."
38 Kag sia nagsiling: "Indi magdul-
hog ang akon anak upud sa inyo; kay ang
iya útud ginpatay kag sia lamang ang
nabilin: kag kon mahanabu ang isa ka
kalalat-an sa iya sa dalanon, sa diin

magaagi kamo, pagapapanaugon ninyo ang akon mga uban nga may kasakit sa lulubngan.

43 KAG ang gutum daku na gid sa duta.
2 Kag nahanabu nga, sang naurot
nila sa pagkaon ang trigo nga dalá nila gikan sa Egipto, nagsiling sa ila ang ila amay: "Balalik-kamo, kag bakal-kamo nga sa aton sing diyot nga kalan-on."
3 Kag nagsabat si Iuda, nga nagasiling: "Yadtong lalaki nagpamatuud sa amon sing maligdong gid, nga nagasiling: Indi kamo makakita sang akon nawung, kon walâ ang inyo útud upud sa inyo.
4 Kon ipadala mo ang amon útud upud sa amon, magadululhog kami, kag pagabaklan ikaw namon sing kalan-on;
5 Apang kon indi mo pagipadala sia, indi kami magadululhog; kay yadtong lalaki nagsiling sa amon: Indi kamo makakita sang akon nawung, kon walâ ang inyo útud upud sa inyo."
6 Kag nagsiling si Israel: "¿Kay ngaa bala ginhimoan ninyo ako sing daku nga kalainan, nga nagpahayag kamo sa lalaki nga may útud pa kamo?"
7 Kag sila nagsalabat: "Yadtong lalaki nagpamangkot sing isaisa sa tungud gid lamang sa aton, kag tungud sa aton kahimataan, nga nagasiling: ¿Nagakabuhi pa ang inyo amay? ¿May útud pa kamo? Kag ginpahayagan namon sia, sono sining mga polong. ¿Sarang bala kami makahibalo kon ano ang iya pagaisiling kunta: Pakarianinyo ang inyo útud?"
8 Niyan si Iuda nagsiling kay Israel nga iya amay: "Ipadala ang pamatanon úpud sa akon, kag magatilindug kami kag magalalakat, agud nga magkalabuhi kami kag indi magkalamatay kami, kag ikaw kag ang amon mga kabataan.
9 Ako nagapasalig sini; pagapangayoon mo sia sa akon kamut. Kon ako indi maguli sa iya sa imo kag magbutang sa iya sa imo atubangan, nga batok sa imo manginako ang nakasalâ sa tanan nga mga adlaw.
10 Kay kon walâ kami maglalantang diri, sa pagkamatuud karon nakabalik na kami kunta sing makaduha."
11 Niyan si Israel, nga iya amay, nagsabat sa iya: "Kay kon amo na ini, himoa-ninyo ini: kuluha-kamo sang labing maayo sang duta sa inyo mga suludlan, kag dalalá-kamo sa sadtong lalaki sing isa ka dolot: sing diyot nga ihalaplas kag diyot nga dugus, mga pahamut kag mira, mga nues kag mga almendras.
12 Kag dalalá-kamo sa inyo mga kamut sing apid nga kuarta, kag dalhaninyo sa inyo kamut ang kuarta nga ginuli sa mga bâbâ sang inyo mga suludlan; ayhan nanginsayup.
13 Kuhaa man niyo ang inyo útud, kag tililindug-kamo, kag balalik-kamo sa sadtong lalaki.
14 Kag ang Makagagahum nga Dios maghatag sa inyo sing mga pagkalooy sa atuhangan sa sadtong lalaki, kag magbuhi sia sa inyo sang isa sang inyo útud kag kay Benyamin. Kag kon pagadumilian ako sa akon mga anak, pagdumilian ako."
15 Niyan nagkuluha yadtong mga lalaki sang dolot, kag nagkuluha sing apid nga kuarta sa ila kamut, kag kay Benyamin; kag nagtilindug kag nagdululhog sila sa Egipto, kag nag-alatubang sila kay Iose.
16 Kag nakita ni Iose si Benyamin upud sa ila, kag nagsiling sia sa tulugyanan sang iya balay: "Pasudla sa baláy inang mga tawo, kag pugot-ka sing hilihawon, kag himuson-mo sia; kay inang mga tawo magakalaon upud sa akon sa udto.
17 Kag ginhimo sang tawo, sono sang ginsiling ni Iose; kag gindalá sadtong tawo ang mga tawo sa baláy ni Iose.
18 Kag ginhadlukan yadtong mga tawo, sang gindalá sila sa baláy ni Iose, kag nagsililing sila: "Tungud sang kuarta nga ginuli sa aton mga suludlan sang úna, gindalá nila kita *diri*, sa pagduksol sa aton, kag sa pagpintal sa aton, kag sa pagdakup sa aton subung nga mga ulipon kag sa aton mga asno."
19 Kag nagpalapit sila sa tulugyanan sang baláy ni Iose, kag ginhambal nila sia sa salamputan sang baláy.
20 Kag nagsililing sila: ¡Ay, ginoo nakon! Sa pagkamatuud sadto anay nagdululhog kami sa pagbakal sing kalan-on;
21 Kag nahanabu nga, sang pag-abut namon sa palahuwayan, kag ginhubaran namon ang amon mga suludlan, yari karon, ang kuarta sang tagsatagsa yara

sa bâbâ sang iya suludlan, ang amon
kuarta sa iya matarung nga timbang;
kag ginbalik namon ini sa amon mga
kamut.
22 Nagdalá man kami diri sa amon
mga kamut sing liwan nga kuarta nga
sa pagbakal sing kalan-on; kami walâ
makahibalo kon sin-o ang nagbutang
sang amon kuarta sa amon mga sulud-
lan."
23 Kag sia nagsabat: "Paghidaet sa
inyo, indi kamo magkahadluk; ang inyo
Dios kag ang Dios sang inyo amay
naghatag sa inyo sang bahandi sa inyo
mga suludlan; ang inyo kuarta nag-
abut sa akon." Kag ginpagowa niya
sa ila si Simeon.
24 Kag yadto nga lalaki nagdalá sa
sadtong mga tawo sa baláy ni Iose; kag
gintagaan niya sila sing tubig, kag
nagpalanghinaw sila sang ila mga tiil,
kag ginpakaon niya ang ila mga asno.
25 Kag gin-aman nila ang dolot tub-
tub nga mag-abut si Iose, sa udto; kay
nabatian nila, nga didto magakalaon sila
sing tinapay.
26 Kag nag-abut si Iose sa baláy, kag
gindalalá nila sa iya ang dolot, nga yara
sa ila mga kamut, sa sulud sang baláy,
kag naglayaub sila tubtub sa duta.
27 Niyan nagpamangkot sia sa ila kon
maanoano sila, kag nagsiling: "Ang
tigulang nga amay, nga sa iya nagham-
bal kamo, ¿maayo man bala? ¿Buhi
pa sia?"
28 Kag sila nagsalabat: "Maayo ang
imo alagad nga amon amay; nagaka-
buhi pa sia." Kag naglayaub sila kag
naghalapa sila.
29 Kag sang pagbayaw niya sang iya
mga mata, nakita niya si Benyamin nga
anak sang iya ilóy, kag nagsiling sia:
"¿Amo ini bala ang inyo útud nga
manghud, nga ginhambal ninyo sa
akon?" Kag sia nagsiling: "Ang Dios
magkalooy sa imo, anak ko."
30 Niyan nagdalidali si Iose, kag nag-
kulurug ang iya mga kasudlan bangud
sang iya útud, kag nagpangita sia sa diin
magahibi: kag nagsulúd sia sa iya hulut,
kag naghibi didto.
31 Kag ginhilamosan niya ang iya na-
wung, kag naggowa sia; kag nagpugung
sia, kag nagsiling: "Butang-kamo sing
tinapay."
32 Kag nagbutang sila sing pain nga
sa iya, kag sing pain gid nga sa ila, kag
sing pain nga sa mga Egiptohanon, nga
nagkalaon upud sa iya; kay ang mga
Egiptohanon indi sarang makakaon sing
tinapay upud sang mga Hebreinhon, nga
ini among kalangil-aran sa mga Egipto-
hanon.
33 Kag naglilingkod sila sa atubangan
niya, ang magulang, sono sa iya pagka-
magulang, kag ang manghud, sono sang
iya pagkamanghud. Kag yadtong mga
tawo naganagtinulukay ang isa sa isa
nga may kahanguyus.
34 Kag ginpandalhan sing mga gino-
lot nga sa ila gikan sa atubangan niya;
apang ang ginolot nga iya ni Benyamin
nangindaku sing makalima pa sang
bisan kay sin-o sa ila. Kag nagilinum,
kag nagkalasadya sila upud sa iya.

44 KAG nagsogo si Iose sa manug-
dumala sang iya baláy, nga
nagasiling: "Pun-a ang mga suludlan
sining mga tawo sing mga kalan-on, ang
tanan nga sarang nila madalá, kag ibu-
tang-mo ang kuarta sang tagsatagsa
sa bâbâ sang iya suludlan.
2 Kag pagaibutang mo ang akon
tagayan, ang tagayan nga pílak, sa
bâbâ sang suludlan sang manghud, upud
ang kuarta sang iya trigo." Kag gin-
himo niya subung sang ginsiling ni Iose.
3 Kag sang pag-abut sang aga, gin-
palakat nila ang mga tawo upud ang
ila mga asno.
4 Sang nakagowa sila sa banwa, nga
sa iya walâ pa sila makapalayô, nag-
siling si Iose sa manugdumala sang iya
baláy: "Tindug-ka, kag sondon-mo
inang mga tawo; kag kon malambut
mo sila, isiling-mo sa ila: ¿Kay ngaa
bala nga ginbalusan ninyo sing malain
ang maayo?
5 ¿Indi bala ini ang tagayan nga sa
iya nagainum ang akon ginoo, kag
tungud sa iya sa masunsun nagapama-
kot sia? Ginbuhat ninyo ang malain
sa sini nga ginhimo ninyo."
6 Kag sang nalambut niya sila, nag-
siling sia sa ila sining mga polong.
7 Kag sila nagsalabat: "¿Kay ngaa
bala nga nagsiling ang amon ginoo
sang subung nga mga polong? Walâ
nga mas-a maghilimo sing subung ang
imo mga alagad.
8 Yari karon, ang kuarta nga nakita
namon sa bâbâ sang amon mga sulud-
lan, ginbalik namon sa imo kutub sa

duta sa Kanaan. Busa, ¿ paano bala
nga magpangawat kami sa baláy sang
imo ginoo sing pílak, bisan bulawan?
Isa bisan kay sin-o sang imo mga alagad,
nga sa iya makita ang *tagayan*, nga
mamatay sia, kag kami mangin mga
alagad pa sang amon ginoo."
10 Kag sia nagsiling: "Karon ma-
nginsono man sa inyo mga polong.
Yadto nga sa iya makita ini, mangina-
lagad namon, kag kamo manginwalay
salâ."
11 Niyan nagdalidali sila, kag gin-
panghoiog sang tagsatagsa ang iya
suludlan sa duta, kag ginbukaran sang
tagsatagsa ang iya suludlan.
12 Kag ginpangita niya: kutub sa
magulang nagsugud sia, kag nagtapus
sa manghud; kag ang tagayan nakita sa
suludlan ni Benyamin.
13 Niyan ginpangusnit nila ang ila
mga panapton kag naglulan ang tagsa-
tagsa sa iya asno, kag nagbalalik sila sa
banwa.
14 Kag nag-abut si Iuda upud sa iya
mga útud sa baláy ni Iose, nga yadto pa
didto sia, kag naglayaub sila sa duta sa
atubangan niya.
15 Kag nagsiling sa ila si Iose:
"¿ Ano bala nga buhat ini nga ginhimo
ninyo? ¿ Walâ bala kamo makahibalo
nga ang isa ka tawo nga subung sa akon
nakahibalo magpakot?"
16 Niyan nagsiling si Iuda: "¿ Ano
bala ang pagaisiling namon sa amon gi-
noo? ¿ Ano bala ang pagaihambal na-
mon? O ¿ kon ano ang pagpamatuud
namon? Ang Dios nakakita sang kala-
inan sang imo mga alagad: yari karon
kami mga alagad sang amon ginoo,
kami kag yadto man nga sa iya kamut
ginkitaan sang tagayan."
17 Kag sia nagsabat: "Walâ nga
mas-a maghimo ako sing subung: ang
lalaki nga sa iya kamut nakitaan
sang tagayan, sia manginakon alagad;
palauli-kamo sa paghidaet sa inyo
amay."
18 Niyan si Iuda nagpalapit sa iya,
kag nagsiling: ¡ "Ay, ginoo ko! Gi-
naampo ko sa imo, nga maghambal ang
imo alagad sing isa ka polong sa mga
idulungug sang akon ginoo, kag indi
magdabdab ang imo kaakig batok sa
imo alagad, kay nga ikaw among su-
bung kay Paraon.
19 Ang akon ginoo nagpamangkot sa
iya mga alagad, nga nagasiling: ¿ May
amay bala kamo kon útud?
20 Kag kami nagsabat sa akon ginoo:
May isa kami ka tigulang nga amay,
kag isa ka pamatan-on nga natawo sa
iya sa iya katigulangon, diyotay pa;
kag ang isa ka útud niya namatay, kag
sia nabilin lamang sa iya ilóy, kag ang
iya amay nagahigugma sa iya.
21 Kag ikaw nagsiling sa imo mga
alagad: Dalha-ninyo sia sa akon, kag
pagaibutang ko ang akon mga mata sa
ibabaw niya.
22 Kag kami nagsiling sa akon ginoo:
ang pamatan-on indi sarang makabiya
sa iya amay, kay kon magbiya sa iya,
mamatay ang iya amay.
23 Kag nagsiling ka sa imo mga ala-
gad: Kon ang inyo útud nga manghud
indi magdulhog upud sa inyo, indi na
ninyo makita ang akon nawung.
24 Busa nahanabu nga, sang pagtak-
lad namon sa amon amay, nga imo ala-
gad, ginsugid namon sa iya ang mga
polong sang akon ginoo.
25 Kag nagsiling ang amon amay:
Balalik-kamo sa pagbakal sa amon sing
isa ka diyotay nga kalan-on.
26 Kag kami nagsalabat: Indi kami
sarang makadulhog. Kon ang amon
útud magaúpud sa amon magadulhog
kami; kay indi kami sarang makatan-
aw sang nawung sadtong tawo kon walâ
upud sa amon útud nga manghud.
27 Niyan ang imo alagad, nga akon
amay, nagsiling sa amon: Kamo naka-
hibalo, nga duha ang gin-anak sa akon
sang akon asawa.
28 Kag ang isa naghalín sa akon, kag
nagsiling ako: Sa pagkamatuud nga
ginkusint sia, tubtub niyan walâ ko
sia makita.
29 Kag kon kuhaon man ninyo ini sa
atubangan nakon, kag mahanabu sa iya
ang isa ka kalalat-an, pagapapanaugon
ninyo ang akon mga uban nga may
malain sa lulubngan.
30 Busa karon, kon mag-abut ako sa
imo alagad, nga akon amay, kag ang
pamatan-on indi magúpud sa akon,
siling nga ang iya kalág natapik sa
kalág niya sini,
31 Mahanabu nga, kon indi niya ma-
kita ang pamatan-on, mamatay sia. Kag
ang imo mga alagad magapapanaug sang
mga uban sang imo alagad, nga amon
amay, nga may kasakit sa lulubngan.

32 Kay ang imo alagad naggowa nĝa
manugpalig-on sang pamatan-on sa akon
amay, nĝa nagasiling: Kon indi ko
pagibalik sia sa imo, niyan mangin ako
ang nakasalâ batok sa akon amay sa
tanan nĝa mĝa adlaw.
33 Nĝani ginaampo ko sa imo, nĝa
magpabilin karon ang imo alagad sa
baylo sang pamatan-on nĝa alagad sang
akon ginoo, kag nĝa ang pamatan-on
magtaklad upud sa iya mĝa útud.
34 Kay ¿ paano bala ang pagtaklad ko
sa akon amay kon walâ ang pamatan-
on? Nĝa ako indi magtan-aw kunta
sang kalainan nĝa magaabut sa akon
amay."

Si Iose nagapakilala sa iya mĝa útud.

45 SI Iose indi na sarang makapu-
gung sa atubanĝan sang tanan
nĝa mĝa yara sa luyo niya, kag nag-
tuaw sia: "Pagowaa-ninyo ang tanan;"
kag walâ bisan sin-o nĝa nabilin sa iya,
sang pagpakilala ni Iose sa iya mĝa útud.
2 Niyan naghaya sia, kag nagpakabati
sini ang mĝa taga-Egipto, kag nakabati
man sini ang pinamaláy ni Paraon.
3 Kag si Iose nagsiling sa iya mĝa
útud: "Ako amo si Iose. ¿ Nagakabu-
hi pa bala ang akon amay?" Kag ang
iya mĝa útud walâ makasarang maka-
sabat sa iya, kag nalisang sila sa atu-
banĝan niya.
4 Niyan nagsiling si Iose sa iya mĝa
útud: "Palapit-kamo karon sa akon."
Kag sila nagpalapit. Kag sia nagsiling:
"Amo ako si Iose nĝa inyo útud, nĝa
amo ang inyo ginbaligya pa Egipto.
5 Nĝani karon, indi kamo magkala-
subu, bisan magkalasakit-kamo, nĝa
ginbaligya ninyo ako diri, kay agud
mapadayon ang pagkabuhi, ginpadalá
ako sang Dios sing úna sa inyo.
6 Kay sining duha ka tuig ang gutum
yari sa tunĝâ sang duta, kag nabilin pa
ang lima ka tuig, nĝa indi makadaro,
bisan makaani pa.
7 Kag ang Dios nagpadalá sa akon
sing úna sa inyo, agud nĝa magtigana
sa inyo sing nabilin sa duta, kag sa
pagpadayon sa inyo sing kabuhi banĝud
sang isa ka daku nĝa pagkaluwas.
8 Nĝani, walâ ninyo ako pagipadalá
diri, kondi ang Dios, nĝa naghimo sa
akon nĝa amay ni Paraon kag ginoo sa
bug-os niya nĝa pinamaláy, kag go-
bernador sa bug-os nĝa duta sa Egipto.
9 Dalidali-kamo, magtaklad-kamo sa
akon amay kag isiling-ninyo sa iya:
Amo ining ginsiling sang imo anak
nĝa si Iose: Ang Dios naghimo sa akon
nĝa ginoo sa bug-os nĝa Egipto. Kari-
ka sa akon. Dili-ka magdugay.
10 Kag magapuyô ka sa duta sang Go-
sen, kag magakabuhi ka sa malapit sa
akon, ikaw kag ang imo mĝa anak nĝa
lalaki, kag ang mĝa anak nĝa lalaki
sang imo mĝa anak nĝa lalaki, ang imo
kahayupan, kag ang imo kabakahan,
kag ang tanan nĝa imo.
11 Kag didto pagapakaonon ko ikaw,
kay nabilin pa ang lima ka tuig nĝa
gutum, basi pa nĝa manĝinimol ka,
ikaw kag ang imo panimaláy kag ang
tanan nĝa imo.
12 Kag yari karon, ang imo mĝa
mata nagatan-aw, kag ang mĝa mata
sang akon útud nĝa si Benyamin naga-
tan-aw, nĝa ang akon bâbâ nagahambal
sa inyo.
13 Nĝani, ipahibalo-ninyo sa akon
amay ang bug-os ko nĝa himaya sa
Egipto kag ang tanan nĝa inyo makita;
kag magdalidali-kamo, kag dalhon-
ninyo diri sa akon ang akon amay."
14 Niyan naghakus sia sa liog ni
Benyamin kag naghibi, kag si Benyamin
naghibi sa iya liog.
15 Kag naghaluk sia sa tanan niya
nĝa mĝa útud, kag naghibi banĝud sa
iya; kag ugaling naghalambal sa iya ang
iya mĝa útud.
16 Kag nabatian ang balita sa baláy
ni Paraon, nĝa nagasiling: "Nag-alabu-
ang mĝa útud ni Iose." Kag ginkaha-
mut-an ini sang mĝa mata ni Paraon kag
sang iya mĝa alagad.
17 Kag nagsiling si Paraon kay Iose:
"Isiling-mo sa imo mĝa útud: Himoa-
ninyo ini: Iulani-ninyo ang inyo mĝa
kasápatan, kag lalakat-kamo; kag pala-
uli-kamo sa duta sa Kanaan.
18 Kag kuhaa-ninyo ang inyo amay,
kag ang inyo panimaláy, kag kalari-ka-
mo sa akon, nĝa ako magahatag sa inyo
sang maayo sang duta sa Egipto, kag
magakalaon kamo sang tambok sang
duta.
19 Kag ginasogo ka: Himoa-ninyo
ini: Kuluha-kamo sa duta sa Egipto
sing mĝa kanga nĝa sa inyo mĝa kaba-
taan kag sa inyo mĝa asawa; kag kuhaa-
ninyo ang inyo amay, kag kalari-kamo.
20 Kag indi kamo magbalalikid sang

inyo mḡa galamiton, kay ang *labing* ma-
ayo sang duta sa Egipto manḡin-
inyo."
21 Kag ginhimo ini sang mḡa anak ni
Israel: kag ginhatagan sila ni Iose sing
mḡa kanga, sono sang sogo ni Paraon,
kag ginhatagan sila niya sing mḡa ka-
lan-on nḡa sa dalanon.
22 Sa tagsatagsa sa ila nḡa tanan gin-
hatagan niya sing mḡa ilisan, kag si Ben-
yamin ginhatagan niya sing tatlo ka ga-
tus ka panid nḡa pílak kag lima ka
ilisan.
23 Kag sa iya amay ginpadalá niya
ini: napúlô ka asno nḡa napanlulanan
sang labing maayo sa Egipto, kag na-
púlô ka bakia nḡa asno nḡa napanlula-
nan sang trigo, sang tinapay, kag sang
kalan-on nḡa sa iya amay, sa dalanon.
24 Kag ginpapauli niya ang iya mḡa
útud, kag naglakakat sila. Kag sia
nagsiling sa ila: "Ayaw kamo pag-
alalaway sa dalanon."
25 Kag nagtalaklad sila gikan sa
Egipto, kag nag-alabut sila sa duta sa
Kanaan kay Iakob nḡa ila amay.
26 Kag ginbalitaan nila sia, nḡa naga-
sililing: "Nagakabuhi pa si Iose, kag
sia amo ang ginoo sa bug-os nḡa duta sa
Egipto." Kag ang iya tagiposoon naga-
padayon nḡa mabugnaw, kay walâ sia
magapáti sa ila.
27 Kag sila nagsulugid sa iya sang
tanan nḡa mḡa polong ni Iose, nḡa gin-
hambal niya sa ila; kag sang nakita niya
ang mḡa kanga, nga ginpadalá ni Iose
nḡa sa pagdalá sa iya, ang espiritu ni
Iakob, nḡa ila amay, naumpawan.
28 Niyan nagsiling si Israel: "¡Tuman
na! Si Iose nḡa akon anak nagakabuhi
pa; magakadto ako sa iya kag magatan-
aw ako sa iya, sa walâ pa ako mama-
tay."

Si Iakob nagadulhog pa Egipto.

46 KAG nagtaliwan si Israel upud
sang tanan nḡa iya, kag nag-
abut sia sa Beer-seba; kag naghalad sia
sing mḡa halad sa Dios sang iya amay
nḡa si Isaak.
2 Kag ang Dios naghambal kay Israel
sa mḡa palan-awon, sa kagab-hon, kag
nagsiling sia: "¡ Iakob, Iakob!" Kag
sia nagsabat: "Yari ako."
3 Kag ang *Dios* nagsiling: "Ako
among Dios, ang Dios sang imo amay;
indi ka magkahadluk sa pagdulhog sa
Egipto, kay pagahimoon ko ikaw didto
nḡa daku nḡa katawohan.
4 Ako gid magadulhog upud sa imo sa
Egipto, kag sa pagkamatuud gid, paga-
pabalikon ko ikaw; kag si Iose maga-
butang sang iya kamut sa ibabaw sang
imo mḡa mata."
5 Kag nagtindug si Iakob sa Be-
er-seba; kag gindalá sang mḡa anak ni
Israel ang ila nḡa amay nḡa si Iakob,
kag ang ila mḡa kabataan, kag ang ila
mḡa asawa, sa mḡa kanga nḡa ginpadalâ
ni Paraon sa pagdalá sa ila.
6 Kag ginkuluha nila ang ila mḡa ka-
hayupan, kag ang ila pagkabutang nḡa
nakita sa duta sa Kanaan, kag nag-alabut
sila sa Egipto, si Iakob kag ang tanan
niya nḡa kaliwatan upud sa iya.
7 Ang iya mḡa anak nḡa lalaki, kag
ang mḡa anak nḡa lalaki sang iya mḡa
anak nḡa lalaki upud sa iya; ang iya
mḡa anak nḡa babae, kag ang mḡa anak
nḡa babae sang iya mḡa anak nḡa lalaki:
ang tanan niya nḡa kaliwatan gindalá
niya upud sa iya sa Egipto.
8 Yari karon ang mḡa nḡalan sang
mḡa anak nḡa lalaki ni Israel, nḡa naga-
sululúd sa Egipto: Si Iakob, kag ang
iya mḡa anak: si Ruben, ang panḡanay
ni Iakob;
9 Kag ang mḡa anak nḡa lalaki ni
Ruben: si Enok, si Palu, si Hesron kag
si Karme;
10 Kag ang mḡa anak nḡa lalaki ni
Simeon: si Iemuel, si Iamin, si Ohad, si
Iakin, si Sohar, kag si Saul, anak sang
Kanaanhon nḡa babae;
11 Kag ang mḡa anak nḡa lalaki ni
Lebi: si Gerson, si Koat kag si Merari;
12 Kag ang mḡa anak nḡa lalaki ni
Iuda: si Er, si Onan, si Sela, si Pares
kag si Sera; apang si Er kag si Onan,
nagkalamatay sa duta sa Kanaan. Kag
ang mḡa anak ni Peres amo si Hesron
kag si Hamul;
13 Kag ang mḡa anak nḡa lalaki ni
Isakar: si Tola, si Pua, si Iob kag si
Simeon;
14 Kag ang mḡa anak nḡa lalaki ni
Sabulon: si Sered, si Elon kag si Ialehel.
15 Ini sila among mḡa anak nḡa lalaki
ni Lea, ang mḡa gin-anak niya kay Iakob
sa Padan-Aram, kag labut pa si Dina
nḡa iya anak nḡa babae: ang tanan,
katloan kag tatlo ang mḡa kalág sang
iya mḡa anak nḡa lalaki kag mḡa babae.

16 Ang mga anak nga lalaki ni Gad:
si Sipihon, si Hagi, si Esbon, si Suni, si
Eri, si Arodi kag si Areli.
17 Ang mga anak nga lalaki ni Aser:
si Imua, si Iswa, si Iswi, si Beria kag si
Sera, útud nga babae nila. Ang mga
anak nga lalaki ni Beria: si Heber kag
si Malkiel.
18 Ini sila amo ang mga anak ni
Silpa, nga ginhatag sia ni Laban kay
Lea, nga iya anak nga babae; kag ini
sila ginpanganak niya kay Iakob; ang
tanan, napúlô kag anum ka kalág.
19 Ang mga anak nga lalaki ni
Rakel, asawa ni Iakob: si Iose kag si
Benyamin.
20 Kag nagkalatawo kay Iose sa duta
sa Egipto si Manases kag si Epraim,
ang mga gin-anak sa iya ni Asenat,
anak nga babae ni Potipera, saserdote
sa On.
21 Ang mga anak nga lalaki ni Benyamin:
si Bela, si Beker, si Asbel,
si Gera, si Naaman, si Ehi, si Ros, si
Muppim, si Hupim kag si Ard.
22 Ini sila amo ang mga anak nga
lalaki ni Rakel, nga nagkalatawo kay
Iakob: ang tanan, napúlô kag apat ka
kalág.
23 Kag ang mga anak nga lalaki ni
Dan: si Husi.
24 Ang mga anak nga lalaki ni Neptali:
si Iaseel, si Guni, si Ieser kag si
Silem.
25 Ini sila mga anak ni Bilha, nga
ginhatag sia ni Laban kay Rakel, nga
iya anak nga babae; kag ini sila gin-anak
niya kay Iakob: ang tanan, pito
ka kalág.
26 Ang tanan nga mga kalág nga
nag-alabut upud ni Iakob sa Egipto,
nga nagilikan sa iya hawak, walay
labut sang mga asawa sang mga anak
nga lalaki ni Iakob; ang tanan, kan-uman
kag anum sila ka kalág.
27 Kag ang mga anak nga lalaki ni
Iose, nga nagkalatawo sa iya sa Egipto,
duha ka kalág. Ang tanan nga mga
kalág sang baláy ni Iakob, nga nag-sululúd
sa Egipto: kapitoan sila.
28 Kag ginpadalá *ni Iakob* si Iuda sa
úna niya nayon kay Iose, agud nga
magúna sa iya sa dalan pa Gosen. Kag
nag-alabut sila sa duta sa Gosen.
29 Kag si Iose nagtakud sang iya
kanga kag nagkadto sa pagbaton kay
Israel, nga iya amay sa Gosen. Kag
nag-atubang sia sa iya, kag naghakus sia
sa iya liog, kag naghibi sia sing malawig
sa iya liog.
30 Niyan si Israel nagsiling kay Iose:
"Mamatay ako kunta karon, kay nakita
ko na ang imo nawung, kag nagaka-buhi
pa ikaw."
31 Kag si Iose nagsiling sa iya mga
útud, kag sa baláy sang iya amay:
"Magataklad ako kag pagapahibaloon
ko si Paraon, kag magasiling ako sa
iya: Ang akon mga útud kag ang
baláy sang akon amay, nga didto sila sa
duta sa Kanaan, nag-alabut sila sa akon;
32 Kag ang mga lalaki manugbantay
sila sang mga obeha kag mga tawo sila
nga mga hayupan; kag gindalá nila
diri ang ila kinabon, kag ang ila kaba-kahan,
kag ang tanan nga ila.
33 Kag kon si Paraon magtawag sa
inyo, kag magsiling: ¿ano bala ang inyo
kalibangan?
34 Niyan magasiling kamo: "Nangin
mga lalaki nga hayupan ang imo alagad
kutub sa amon pagkapamatan-on tubtub
karon, kami kag ang amon mga ginika-nan",
agud nga magpuluyô kamo sa
duta sang Gosen. Kay ginakangil-aran
sang mga Egiptohanon ang tanan nga
mga manugbantay sang mga obeha."

47 KAG si Iose nagkadto, kag nag-pahibalo
kay Paraon, kag nag-siling
sia: "Ang akon amay kag ang
akon mga útud, kag ang ila mga obeha,
kag ang ila kabataan patí ang tanan
nga ila, nag-alabut sila gikan sa duta sa
Kanaan, kag yari karon, yara sila sa
duta sang Gosen."
2 Kag nagkuha sia sing lima ka lalaki
sa iya mga útud, kag ginpaatubang niya
sila kay Paraon.
3 Kag si Paraon nagsiling sa iya mga
útud: "¿Ano bala ang inyo kaliba-ngan?"
Kag sila nagsalabat kay Paraon:
"Mga manugbantay sang obeha ang imo
mga alagad, kami subung man ang amon
mga ginikanan."
4 Labut pa nagsiling sila kay Paraon:
"Sa pagpanlugayaw sa sini nga duta
nagpakari kami, kay walay halaban nga
sa mga obeha sang imo mga alagad, kay
ang gutum mabug-at na sa duta sa
Kanaan; ngani ginaampo namon sa imo
karon, nga pagtugutan kunta nga mag-puyô
ang imo mga alagad sa duta sang
Gosen."

5 Niyan si Paraon naghambal kay
Iose, nga nagasiling: "Ang imo amay
kag ang imo mga útud nag-alabut sa
imo.
6 Ang duta sa Egipto yara sa imo
atubungan; sa labing maayo sang duta
papuyôa ang imo amay kag ang imo mga
útud: magpuluyô sila sa duta sang
Gosen. Kag kon ginahangup mo, nga
sa ila may mga tawo nga sampaton,
ibutang-mo sila nga mga pangolo sang
akon kahayupan."
7 Kag gindalá ni Iose ang iya amay,
kag ginpaatubang niya sia kay Paraon;
kag ginpakamaayo ni Iakob si Paraon.
8 Kag si Paraon nagsiling kay Iakob:
"¿Kapid-an na bala ang mga kaadla-
wan sang mga tinuig sang imo kabuhi?"
9 Kag si Iakob nagsabat kay Paraon:
"Ang mga kaadlawan sang mga tuig
sang akon pagpanlakatan mga isa ka
gatus kag katloan ka tuig: nangindiyo-
tay kag mga malain ang mga kaadlawan
sang mga tinuig sang akon kabuhi, kag
walâ sila maglambut sa mga kaadlawan
sang mga tinuig sang kabuhi sang akon
mga ginikanan, sa mga kaadlawan sang
ila pagpanlakatan."
10 Kag ginpakamaayo ni Iakob si
Paraon, kag naghalín sia sa atubangan
ni Paraon.
11 Kag ginpapuyô ni Iose ang iya
amay kag ang iya mga útud, kag ginha-
tagan niya sila sing pagkaugalingon sa
duta sang Egipto, sa labing maayo sang
duta, sa duta sa Rameses, sono sang
ginsogo ni Paraon.
12 Kag ginpakaon ni Iose ang iya
amay kag ang iya mga útud, kag ang
bug-os nga baláy sang iya amay, sang
tinapay, sono sang kadamuon sang ila
mga panimaláy.
13 Kag walâ na sing tinapay sa
bug-os nga duta, kag ang gutum mabug-
at ka tama; nga tungud sini natup-ay
sa gutum ang duta sa Egipto kag ang
duta sa Kanaan.
14 Kag gintipon ni Iose ang tanan
nga kuarta nga nakita sa duta sa
Egipto, kag sa duta sa Kanaan, tungud
sang mga kalan-on nga ginabakal nila
sa iya; kag ginsulúd ni Iose ang kuar-
ta sa baláy ni Paraon.
15 Kag sang naubus ang kuarta sa
duta sa Egipto, kag sa duta sa Kanaan,
nagkadto ang bug-os nga Egipto kay
Iose, nga nagasiling: "Hatagi-kami
sing tinapay: ¿kay ngaa bala magapa-
nginmatay kami sa imo gid atubangan,
tungud kay naubus na ang kuarta?"
16 Kag si Iose nagsiling: "Hatagi-
ninyo ang inyo kahayupan, kag pagaha-
tagan ko kamo tungud sang inyo kaha-
yupan, kon naubus na ang kuarta."
17 Kag gindalá nila kay Iose ang ila
kahayupan; kag si Iose naghatag sa ila
sing tinapay tungud sa mga kabayo,
kag tungud sang mga kinabon nga
obeha, kag tungud sang mga kabakahan,
kag tungud sang mga asno; sa bagay nga
ginsagud sila niya sing tinapay tungud
sa tanan nila nga kahayupan sadtong
tuig.
18 Kag sang natapus yadtong tuig,
nagkaladto sila sa iya sang ikadu-
ha ka tuig, kag ginsilingan nila sia:
"Indi kita magtago sa aton ginoo, nga
ang kuarta, sa pagkamatuud gid, naubus;
kag ang kahayupan man iya na sang
amon ginoo; walâ na gid sing nabilin
sa atubangan sang amon ginoo kondi ang
amon mga lawas kag ang amon duta.
19 ¿Kay ngaa bala magakadula kami
sa atubangan sang imo gid mga mata,
kami subung man ang amon duta?
Bakla kami, kami kag ang amon duta
tungud sang tinapay, kag magamangin-
alagad kami ni Paraon, kami kag ang
amon duta: kag hatagi kami sing binhi,
agud nga magkalabuhi kami, kag indi
kami magkalamatay, kag indi kunta pag-
hapayon ang duta."
20 Niyan ginbakal ni Iose ang bug-os
nga duta sa Egipto nga sa kay Paraon;
kay ang mga Egiptohanon nagbaligya
ang tagsatagsa sang ila mga duta, kay
nagbug-at ang gutum sa ibabaw nila:
kag ang duta naginiya ni Paraon.
21 Kag nahanungud sang banwa, gin-
paagi niya sia sa mga kabanwaanan,
kutub sa isa ka ukbung sang Egipto
tubtub sa isa ka ukbung.
22 Lamang walâ niya pagbakla ang
duta sang mga saserdote, tungud kay
ang mga saserdote may pahat nga pinat-
in ni Paraon, kag ginakaon nila ang
pahat nga pinat-in, nga ginhatag sa ila
ni Paraon; tungud sini walâ nila pag-
ibaligya ang duta nila.
23 Kag si Iose nagsiling sa banwa:
"Yari karon, ginbakal ko kamo sining
adlaw kag ang inyo duta nga sa kay
Paraon: yari karon ang binhi, kag pa-
gatamnan ninyo ang duta.

24 Kag mahanabu nga sa ani pagai-
hatag ninyo ang ikalima kay Paraon,
kag ang iban nga apat ka bahin mangin-
inyo nga sa pagtanum sang duta, kag
nga sa inyo kalan-on kag sang mga
yara sa inyo mga baláy, kag nga sa
kalan-on sang inyo mga kabataan."
25 Kag sila nagsalabat: "Ang ka-
buhi ginhatag mo sa amon; makakita
kami kunta sing bugay sa mga mata sang
amon ginoo, kag magamanginulipon
kami ni Paraon."
26 Niyan ginbutang ni Iose ini nga
palatukuran, tubtub karon, sa ibabaw
sang duta sa Egipto: "Ang ikalima nga
sa kay Paraon," luwas lamang ang duta
sang mga saserdote, nga nanginindi iya
ni Paraon.
27 Busa nagpuyô si Israel sa duta sa
Egipto, sa duta sang Gosen; kag nagta-
lagiya sila sang mga kaugalingon sa iya,
kag nagpalamunga sila, kag nagdalamu
sila sing tuman gid ka damu.
28 Kag nagkabuhi si Iakob sa duta sa
Egipto sing napúlô kag pito ka tuig:
kag ang mga kaadlawan ni Iakob, ang
mga tinuig sang iya kabuhi, nanginisa
ka gatus kap-atan kag pito ka tuig.
29 Niyan nagpalapit ang mga adlaw
nga si Israel mamatay na, kag gintawag
niya si Iose nga iya anak, kag gin-
silingan niya sia: "Kon nakakita ako
karon sing bugay sa atubangan sang
imo mga mata, ginaampo ko sa imo,
nga pagaibutang mo ang imo kamut
sa idalum sang akon balikawang, kag
magasumpa ka nga magahimo ka sa
akon sing pagkalooy kag sing kama-
tooran; ginaampo ko sa imo, nga ayaw
ako pagilubung sa Egipto.
30 Kon magtolog ako upud sa akon
mga ginikanan, pagadalhon mo ako gi-
kan sa Egipto, kag pagailubung mo ako
sa lulubngan nila." Kag sia nagsabat:
"Pagahimoon ko, sono sang imo gina-
siling."
31 Kag sia nagsiling: "Magsumpa-
ka sa akon sini." Kag sia nagsumpa
sa iya. Niyan si Israel naghilay sa
ibabaw sang olohan sang higdaan.

Si Iakob nagpakamaayo sa mga anak ni Iose.

48 KAG nahanabu, sa tapus sining
mga butang, nga ginsiling kay
Iose: "Yari karon, ang imo amay
nagabalatian." Kag gindalá niya upud
sa iya ang iya duha ka anak, si Manases
kag si Epraim.
2 Kag ginpahibalo kay Iakob, nga
nagasiling: "Yari karon, ang imo anak
nga si Iose nagakari sa imo." Niyan
naghimud-os si Israel, kag naglingkod
sia sa ibabaw sang higdaan.
3 Kag nagsiling sia kay Iose: "Ang
Makagagahum nga Dios nagpahayag sa
akon, sa Lus sa duta sang Kanaan, kag
ginpakamaayo niya ako,
4 Kag nagsiling sia sa akon: "Yari
karon pagapabungahon ko ikaw, kag
pagapadamuon ko ikaw, kag pagahimo-
on ko ikaw nga katilingban sang mga
banwa; kag pagaihatag ko ini nga duta
sa imo kaliwatan sa olehe nimo nga
dayon nga panublion.
5 Kag karon ang imo duha ka anak,
si Epraim kag si Manases, nga nag-
kalatawo sa imo sa duta sa Egipto,
tubtub nga ako mag-abut sa imo sa
duta sang Egipto, akon sila; subung kay
Ruben kag kay Simeon manginakon
sila.
6 Kag ang mga ginpanganak mo sa
olehe nila, manginimo sila; sa ngalan
sang imo mga útud pagapanawgon sila,
sa ila mga panublion.
7 Kag sang ako nagpakari gikan sa
Padan-Aram, napatay sa akon si Rakel
sa duta sang Kanaan, sa dalanon nga
malayolayô pa sang pag-abut sa Eprata;
kag ginlubung ko sia didto sa dalanon
sa Eprata, nga among Bethlehem."
8 Kag nakita ni Israel ang mga anak
ni Iose, kag nagsiling sia: "¿Sanday
sin-o bala ini sila?"
9 Kag nagsabat si Iose sa iya amay:
"Akon mga anak sila, nga ginhatag sa
akon diri sang Dios." Kag sia nagsi-
ling: "Papalapita sila karon sa akon,
kag pagapakamaayohon ko sila."
10 Kag ang mga mata ni Israel naga-
dululum na sa katigulangon, nga indi
sarang makakita. Busa ginpalapit niya
sila sa iya, kag ginhalukan kag ginhakus
niya sila.
11 Kag nagsiling si Israel kay Iose:
"Walâ ako maghunahuna magtan-aw
sang imo nawung, kag yari karon, ang
Dios nagpatan-aw sa akon man sang
imo kaliwatan."
12 Niyan ginkuha ni Iose sila sa
tungâ sang iya mga tuhod, kag nagha-
pa sia sa duta.
13 Kag ginkuha sila nga duha ni Iose,

si Epraim sa iya too, nayon sa walá ni
Israel; kag si Manases sa iya walá, na-
yon sa too ni Israel; kag ginpapalapit
niya sila sa iya.
14 Niyan ginuntay ni Israel ang iya
too kag ginbutang niya sia sa ibabaw
sang olo ni Epraim, nḡa amo ang
manghud; kag ang iya walá sa ibabaw
sang olo ni Manases, nḡa ginpahamtang
niya sing hunḡud ang iya mḡa kamut,
kay si Manases ang panḡanay.
15 Kag ginpakamaayo niya si Iose,
kag nagsiling: "Ang Dios nḡa sa iya
atubanḡan naglalakat ang akon mḡa
ginikanan, si Abraham, kag sí Isaak,
ang Dios nḡa nanḡinmanugbantay nakon
kutub nḡa nanḡinamo ako, tubtub sining
adlaw,
16 Ang manugtunda nḡa nagbawi sa
akon sa tanan nḡa kalaut magpakamaayo
sa sining mḡa pamatan-on: kag ang akon
nḡalan pagtawgon kunta sa ila, kag ang
nḡalan sang akon mḡa ginikanan, si
Abraham kag si Isaak, kag magda-
lamu sila kunta sing tuman gid sa
tunḡa sang duta."
17 Niyan sang nakita ni Iose nḡa
ginabutang sang iya amay ang kamut
nḡa too sa ibabaw sang olo ni Epraim,
naglain ang iya buut sini; kag ginuyatan
niya ang kamut sang iya amay, nḡa sa
pagháIin sa iya gikan sa ibabaw sang
olo ni Epraim pa olo ni Manases.
18 Kag nagsiling si Iose sa iya amay:
"Indi amo ini, amay ko, kay ini amo
ang panḡanay; ibutang ang imo too sa
ibabaw sang iya olo."
19 Apang ang iya amay nagpanḡindi,
kag nagsiling: "Nakahibalo ako sini,
anak ko, nakahibalo ako sini: sia
magmanḡinisa ka banwa man, kag
magadamu man sia; apang ang iya
útud nḡa manghud magamanḡindaku
pa sa iya, kag ang iya kaliwatan maga-
manḡinkabug-osan sang mḡa katawo-
han."
20 Kag nagpakamaayo sia sa ila sa
sadtong adlaw, nḡa nagasiling: "Sa
imo magapakamaayo si Israel, nḡa
nagasiling: Paghimoon kunta sang
Dios nḡa magmanḡinsubung ikaw kay
Epraim kag subung kay Manases." Kag
ginbutang niya si Epraim nḡa úna kay
Manases.
21 Kag nagsiling si Israel kay Iose:
"Yari karon, ako mamatay; apang ang
Dios manḡinkaúpud ninyo, kag maga-
papauli sia sa inyo sa duta sang inyo mḡa
ginikanan.
22 Kag ako nagahatag sa imo sing
labi pa sang sa imo mḡa útud, sang
bahin nḡa ginkuha ko sa kamut sang
mḡa Amorinhon sa akon hinḡaniban
kag sa akon pana."

Si Iakob nagapakamaayo sa iya mḡa anak; ugaling mamatay sia.

49 KAG gintawag ni Iakob ang iya
mḡa anak, kag nagsiling sia:
"Tilipon-kamo, kag pagaipahayag ko
sa inyo ang magakahanabu sa inyo sa
palaabuton nḡa mḡa adlaw:
2 Tilipon kag palamati-kamo, mḡa
anak ni Iakob;
Kag dunga-ninyo si Israel, nḡa inyo
amay.
3 Ruben, ikaw amo ang akon panḡa-
nay, ang akon kabakuran, kag
ang pamúnô sang akon kusug,
Ang labing daku sa kadunganan,
ang labing daku sa gahum.
4 Mahuyang subung sang mḡa tubig,
indi ikaw ang magmanḡinlabing
daku;
Tunḡud kay nagsaka ka sa higdaan
sang imo amay;
Niyan gindagtaan mo ini: sia nag-
saka sa akon higdaan.
5 Si Simeon kag si Lebi magutud
sila;
Ang ila mḡa hinḡaniban mḡa gala-
miton sa pagpanlugus.
6 Ang akon kalág indi magsulud
kunta sa ila laygay;
Ang akon himaya indi magimpon
kunta sa ila kasapulanan,
Kay sa ila kasingkal nagpatay sila
sing tawo.
Kag sa ila kaugalinḡon nḡa kabu-
buton ginkitinan nila ang baka.
7 Magmanḡinmalaut ang ila kaakig,
kay nanḡinmabanḡis sia,
Kag ang ila kasingkal, kay nanḡin-
matig-a sia.
Pagabahinon ko sila sa Iakob,
Kag pagapaalaplaagon ko sila sa
Israel.
8 Iuda, pagadayawon ka sang imo
mḡa útud:
Ang imo kamut sa tingkoy sang
imo mḡa kaaway.
Ang mḡa anak sang imo amay
magalayaub sa imo.

9 Totoy sang leon si Iuda:
Sa tulukbon, anak ko, nagsaka ka:
Nagkoko sia, nagluko subung sang Leon,
Kag subung sang leon nğa babae.
¿ Sin-o ang magapukaw sa iya ?
10 Ang patók nğa harianon indi magbulag kay Iuda,
Bisan ang patók sa pagkamanuggahum sa tunğâ sang iya mğa tiil,
Tubtub nğa mag-abut si Silo,*
Kag ang pagkamasinolugton sang mğa katawohan manğiniya.
11 Ginagaed niya sa púnô sang ubas ang iya tinday;
Kag sa pinili nğa sanğa ang tinday sang iya asno nğa babae;
Ginabunakan niya sa alak ang iya panapton,
Kag sa dugo nğa ubas ang iya kunup:
12 Ang iya mğa mata mğa mapula sang alak,
Kag ang iya mğa nğipon maputi sang gatas.
13 Si Sabulon magapuyô sa mğa dungkaan sang dagat;
Kag magamanğinbaybayon sang mğa sakayan,
Kag ang iya dulunan nayon sa Sidon.
14 Si Isakar, asno nğa hanul-an,
Nğa nagaligid sa tunğâ sang mğa palasudlan.
15 Kag nakita niya nğa maayo ang palahuwayan,
Kag ang duta kalahamut-an;
Kag gintaya niya ang iya abaga nğa sa pagdalá,
Kag nagpasakup sia sa buhis sang ulipon.
16 Si Dan magahukom sa iya banwa,
Subung nğa isa sang mğa kabikahan sa Israel.
17 Si Dan manğinman-ug sa dalan,
Isa ka man-ug nğa dalitan sa banas,
Nğa nagakagat sang mğa tikod sang mğa kabayo,
Sa bagay nğa nagabaliskad ang iya manugpanğabayo.
18 Ginahulat ko ang imo kaluwasan, Oh Iehoba.
19 Si Gad pagadasmagan sang kasoldadosan;
Apang sia magadasmag sa iya tikod.
20 Gikan kay Aser ang iya tinapay nğa lanalanahon;
Kag sia nagahatag sing mğa kalipayan nğa harianon.
21 Si Neptali, usa nğa babae nğa binuhian,
Nğa nagahatag sing mğa polong sa kagayonan.
22 Si Iose sanğa nğa mabunğahon,
Sanğa nğa mabunğahon sa luyo sang tuburan;
Ang iya mğa sanğa nagauluntay sa ibabaw sang kuta.
23 Ang mğa manugpana nagpapait gid sa iya,
Kag ginpana nila sia kag gintimulang nila sia:
24 Apang ang iya pana nagapadayon sa iya kusug;
Kag ang iya mğa butkon kag ang iya mğa kamut nagakulusug,
Tunğud sang mğa kamut sang Makusug ni Iakob,
Tunğud *sang Dios* nğa among Manugbantay, ang Bató sa Israel,
25 Tunğud sang Dios sang imo Amay, nğa magabulig sa imo,
Kag tunğud sang Makagagahum sa nğatanan, nğa magapakamaayo sa imo,
Sa mğa pagpakamaayo sang kalanğitan sa ibabaw,
Mğa pagpakamaayo sang kaidadalman nğa yara sa idalum,
Mğa pagpakamaayo sang mğa dughan kag sang tiyan nğa inilóy.
26 Ang mğa pagpakamaayo sang imo amay,
Nagalalabaw sa mğa pagpakamaayo sang mğa nagpanğanak sa akon
Tubtub sang mğa handum sang mğa kabakuluran nğa walay katapusan.
Magmanğinsa ibabaw ini sila kunta sang olo ni Iose,
Kag sang alimpulus sang nasarinhon sa tunğâ sang iya mğa útud.
27 Si Benyamin among lobo nğa manugkusnit:
Sa aga nagahalunhon sia sang tulukbon;
Kag sa hapon nagabahinbahin sia sang mğa inagaw."
28 Ining tanan among napúlô kag

* *Silo*, kapahuwayan.

duha ka kabikahan ni Israel; kag ini
amo ang ginsiling sa ila sang ila amay,
sang ginpakamaayo niya sila. Ang tag-
satagsa sono sa iya pagpakamaayo gin-
pakamaayo niya sila.
29 Kag nagsogo sia sa ila, kag nagsi-
ling sa ila: "Ako magakadto sa pag-
simpon sa akon banwa. Ilubung-ninyo
ako upud sang akon mḡa ginikanan sa
lunḡib, nḡa yara sa latagon ni Epron nḡa
Hetinhon:
30 Sa lunḡib nḡa yara sa latagon sa
Makpela, nḡa yara sa atubanḡan sang
Mamre, sa duta sa Kanaan, ang latagon
nḡa ginbakal ni Abraham kay Epron
nḡa Hetinhon, subung nḡa kaugalinḡon
nḡa lulubnḡan.
31 Didto ginlubung nila si Abraham
kag si Sara, nḡa iya asawa; didto ginlu-
bung nila si Isaak kag si Rabeka, nḡa
iya asawa; kag didto man ginlubung ko
si Lea.
32 Ang latagon kag ang lunḡib nḡa
yara sa iya, ginbakal sa mḡa anak ni
Het."
33 Kag sang pagkatapus ni Iakob sa
paghatag sing mḡa sogo sa iya mḡa
anak, pinakolo niya ang iya mḡa tiil sa
higdaan, kag nagtinḡâ; kag ginsimpon
sia sa iya mḡa ginikanan.

Lulubnḡan ni Iakob. Pagkamatay ni Iose.

50 NIYAN naghapa si Iose sa iba-
baw sang nawung sang iya amay,
kag naghibi sa ibabaw niya, kag ginha-
lukan niya sia.
2 Kag nagsogo si Iose sa iya mḡa
manugbulong nḡa iya mḡa alagad, nḡa
pagembalsamahon ang iya amay; kag
ginembalsamahan si Israel sang mḡa
manubulong.
3 Kag nagkalatuman sa iya ang
kap-atan ka adlaw, kay sa sini gintuman
nila ang mḡa adlaw sang mḡa ginem-
balsamar. Kag naghilibi sa iya ang mḡa
Egiptohanon sing kapitoan ka adlaw.
4 Kag sang lumigad ang mḡa adlaw
sang ila lalaw, naghambal si Iose
sa baláy ni Paraon, nḡa nagasiling:
"Kon nakakita ako karon sing bugay
sa inyo mḡa mata, ginaampo ko sa inyo,
nḡa hambalon ninyo sa mḡa idulunḡug
ni Paraon, nḡa nagasiling:
5 Ang akon amay nagpasumpa sa
akon, nḡa nagasiling: Yari karon ako
mamatay: sa akon lulubnḡan nḡa gin-
kutkut ko nḡa sa akon sa duta sa Ka-
naan, didto pagailubung mo ako: busa,
ginaampo ko, nḡa magtaklad ako karon
sa paglubung sa akon amay, kag maga-
balik ako."
6 Kag si Paraon nagsiling: "Tak-
lad-ka, kag ilubung ang imo amay, su-
bung nḡa ginpasumpa ikaw niya."
7 Niyan si Iose nagtaklad sa paglu-
bung sa iya amay; kag nagtaklad upud
sa iya ang tanan nḡa mḡa alagad ni
Paraon, ang mḡa tigulang sa iya baláy,
kag ang tanan nḡa mḡa tigulang sa duta
sa Egipto.
8 Kag ang bug-os nḡa baláy ni Iose,
kag ang iya mḡa útud, kag ang baláy
sang iya amay: lamang ginbilin nila sa
duta sa Gosen ang ila kabataan, ang
ila mḡa obeha, kag ang ila kabakahan.
9 Kag nagtaklad man upud sa iya
ang mḡa kanga kag ang mḡa manug-
kabayo, kag nahimo nḡa isa ka bumu-
luylug nḡa tuman ka damu.
10 Kag nag-alabut sila tubtub sa li-
nasan ni Atad, nḡa yara sa tabok sang
Iordan, kag naghalaya sila didto sa
daku kag tuman ka bug-at nḡa pana-
lambiton. Kag si Iose naglalaw sa iya
amay sing pito ka adlaw.
11 Kag sang nakita sang mḡa pumu-
luyô sang duta, ang mḡa Kanaanhon,
ang lalaw sa linasan ni Atad, nagsililing
sila: "Yari karon ang isa ka daku
nḡa lalaw ini sa mḡa Egiptohanon."
Tunḡud sini ginhinḡalanan ini nḡa *duug*
nḡa Abel-Misraim;* nḡa yara sa tabok
sang Iordan.
12 Busa, ginhimo sang iya mḡa anak
sa iya, sono sang ginsogo niya sa ila.
13 Gindalá sia sang iya mḡa anak sa
duta sa Kanaan, kag ginlubung nila sia
sa lunḡib sang latagon sa Makpela, sa
latagon nḡa ginbakal ni Abraham su-
bung nḡa kaugalinḡon nḡa lulubunḡan
kay Epron, nḡa Hetinhon, sa atubanḡan
sang Mamre.
14 Kag nagpauli si Iose sa Egipto,
sia kag ang iya mḡa útud, kag ang ta-
nan nḡa mḡa nagtalaklad upud sa iya sa
paglubung sa iya amay, sa tapus nḡa
nalubung niya sia.
15 Kag sang pagkakita sang mḡa
útud ni Iose, nḡa ang ila amay patay
na, nagsililing sila: "Ayhan pagaka-

* *Abel-Misraim*, lalaw sang mḡa Egipto hanon.

akigan kita ni Iose, kag pagaihatag niya
sa aton ang himpit nḡa bayad sang ta-
nan nḡa kalainan, nḡa ginhimo naton sa
iya."
16 Kag pinasugiran nila si Iose:
" Ang imo amay nagsogo, sa walâ pa sia
mamatay, nḡa nagasiling:
17 Amo ini ang isiling ninyo kay
Iose: Ginaampo ko sa imo, nḡa pata-
waron mo karon ang kalainan sang imo
mḡa útud, kag ang ila salâ, kay malain
ang ginhimo nila sa imo. Tunḡud sini
karon ginaampo namon sa imo, nḡa
patawaron mo ang kalainan sang mḡa
alagad sang Dios sang imo amay." Kag
si Iose, sang sila naghamhal sa iya,
naghibi.
18 Kag nagpalakadto man ang iya
mḡa útud kag naghalapa sa atubanḡan
niya, kag nagsililing sila: " Yari karon,
kami nḡa imo mḡa alagad."
19 Kag si Iose nagsabat: "Dili kamo
magakahadluk, ¿ kay yari bala ako ay-
han sa lugar sang Dios?
20 Kamo naghulunahuna sing malain
tunḡad sa akon, apang ginbaylo ini sang
Dios sa kaayohan, sa paghimo sang
gintan-aw naton karon, sa pagpadayon
sing kabuhi sa madamu nḡa katawohan.
21 Busa karon, dili kamo magkahad-
luk: ako magasagud sa inyo, kag sa
inyo mḡa inanak." Sa sini ginlipay
sila niya kag ginhambal sila niya sa
tagiposoon.
22 Kag nagpuyó si Iose sa Egipto,
sia kag ang panimaláy sang iya amay;
kag si Iose nagkabuhi sing isa ka gatus
kag napúlô ka tuig.
23 Kag nakita ni Iose ang mḡa anak
ni Epraim tubtub sa ikatlo ka kaliwatan,
subung man ang mḡa anak nḡa lalaki
ni Makir, anak nḡa lalaki ni Manases,
nḡa ginsagud sila sa sabak ni Iose.
24 Kag si Iose nagsiling sa iya mḡa
útud: " Ako mamatay; apang ang Dios
magaduaw sa inyo, kag magapataklad
sia sa inyo gikan sini nḡa duta, su duta
nḡa ginsumpa niya kay Abraham, kay
Isaak kag kay Iakob."
25 Kag si Iose nagpanumpa sa mḡa
inanak ni Israel, nḡa nagasiling: " Ang
Dios, sa pagkamatuud, magaduaw sa
inyo, kag ipakuha-ninyo diri ang akon
mḡa tul-an."
26 Kag namatay si Iose sa edad nḡa
isa ka gatus kag napúlô ka tuig. Kag
ginembalsamahan sia nila, kag ginbu-
tang sia sa isa ka lunḡon sa Egipto.

ANG IKADUHA NḠA TOLON-AN
NI MOISES
NḠA GINAHINḠALANAN
EKSODO.

Matigdas nḡa kahiolipnan ni Israel sa Egipto.

1 YARI karon ang mḡa nḡalan sang
mḡa anak ni Israel, nḡa nagsululúd sa
Egipto; nagsululúd sila kaúpud ni
Iakob; ang tagsa tagsa upud ang ila
panimaláy:
2 Si Ruben, si Simeon, si Lebi kag si
Iuda;
3 Si Isakar, si Sabulon kag si Benya-
min;
4 Si Dan kag si Neptali, si Gad kag
si Aser.
5 Kag ang tanan nḡa mḡa kalág, nḡa
naggulowa sa balikawang ni Iakob,
kapitoan; kag si Iose yari sa Egipto.
6 Kag namatay si Iose, kag ang tanan
nḡa mḡa útud niya, kag ang tanan yadto
nḡa kaliwatan.
7 Kag ang mḡa inanak ni Israel, nag-
pamunḡa kag nagmuad, kag nagdamu,
kag nagbakud sing tuman gid; kag na-
pun-an nila ang duta.
8 Niyan naglutaw ang isa ka bag-o
nḡa hari sa Egipto, nḡa walâ makakila-
la kay Iose.
9 Kag ini nagsiling sa iya banwa:
" Yari karon, ang banwa sang mḡa ina-

nak ni Israel labing madamu kag mabakud pa sa aton.
10 Ngani karon, magmanginalamon
kita sa iya, agud nga indi magdamu sia, kag mahanabu nga, kon mag-abut ang paginaway, ini sia magtingub man sa aton mga kaaway kag mag-away batok sa aton, kag maghalín sia sa duta."
11 Niyan ginbatangan nila sila sing
mga manugtatap sang mga buhis, nga magpakalisud sa ila sang ila mga lulan. Kag ginbangon nila kay Paraon ang mga banwa sa mga kamalig, nga among Pitom kag Raamses.
12 Apang, kon labi ang pagpakalisud
sa ila, labi na gid nga nagadamu sila kag labi na gid nga nagalapnag sila; sa bagay nga ginagamohan sila sang mga inanak ni Israel.
13 Kag ang mga Egiptohanon ginu-
lipon nila sing mapiot ang mga inanak ni Israel.
14 Kag ginpapait nila ang ila panga-
buhi tungud sang mapiot nga kahiolipnan, sa paghimo sing lunang kag tisa, kag sa tanan nga palangabudlayan sa latagon, kag sa tanan nila nga pag-alagdan, nga ginapílit sila nga may pagpiot gid.
15 Kag naghambal ang hari sa Egip-
to sa mga manughilot sang mga Hebreinhon nga babae, nga ang isa sa ila ginahingalanan nga si Sipra, kag ang isa nga si Pua, kag nagsiling sia sa ila:
16 "Kon magpalaanak kamo sa mga
Hebreinhon nga babae, kag makita ninyo sila sa mga hidagan, kon maglalaki, patyon-ninyo sia; kag kon magbabae, niyan magkabuhi sia."
17 Apang ang mga manughilot nag-
kalahadluk sa Dios, kag walâ nila paghimoa sono sang ginsogo sa ila sang hari sa Egipto, kondi nga ginbantayan nila ang kabuhi sang mga kabataan nga lalaki.
18 Kag ang hari sa Egipto nagpa-
tawag sa mga manughilot, kag nagsiling sa ila: "¿ Kay ngaa bala nga naghilimo kamo sini, nga ginbantayan ninyo ang kabuhi sang mga kabataan nga lalaki?"
19 Kag ang mga manughilot nagsala-
bat kay Paraon: "Kay ang mga babae nga Hebreinhon indi sila subung sang mga Egiptohanon nga babae; kay mga mabakud sila, kag nagaalanak sila sa walâ pa mag-abut ang manughilot sa ila."
20 Kag ang Dios naghimo sang maayo
sa mga manughilot; kag ang banwa nagdamu, kag nagbalakud sila sing tuman gid.
21 Kag tungud kay nagkalahadluk
ang mga manughilot sa Dios, sia naghimo sa ila sing mga baláy.
22 Niyan si Paraon nagsogo sa bug-
os niya nga banwa, nga nagasiling: "Ihaboy-ninyo sa subâ ang tanan nga lalaki nga matawo, kag bantayi-ninyo ang kabuhi sang tanan nga anak nga babae."

Pagkatawo ni Moises.—Ang iya pagpalagyo pa Madian.

2 KAG ang isa ka lalaki sa panimaláy
ni Lebi naglakat kag nangasawa sa isa ka anak nga babae ni Lebi.
2 Kag ini nga babae nanamkon kag
nag-anak sing isa ka anak nga lalaki, kag sang nakita niya ini nga maayoayo, gintago niya sia sing tatlo ka bulan.
3 Apang sang indi na sia makasarang
magtago sa iya sing madugay, nagkuha sia sing isa ka takupis nga banban, kag ginbalaw niya sia nga may aspalto kag salong; kag binutang niya sa iya ang bátâ nga lalaki, kag binutang niya sia sa isa ka katigbawan sa bigki sang subâ.
4 Kag nagdúlog sa malayô ang isa
niya ka útud nga babae sa pagtan-aw sang mahanabu sa iya.
5 Kag ang anak nga babae ni Paraon
nagdulhog sa pagpaligus sa subâ, kag sang nagadalayandayan ang iya mga kadalagahan sa pangpang sang subâ, nakita niya ang takupis sa katigbawan, kag ginpadalá niya ang isa niya ka sologoon nga babae, nga magkuha sa iya.
6 Kag sang binukasan niya ini, nakita
niya ang bátâ, kag yari karon nga ang bátâ nagahibi. Kag sang nalooy sia sa iya, nagsiling sia: "Ini sia isa sang mga kabataan nga lalaki sang mga Hebreinhon."
7 Niyan ang iya útud nga babae nag-
siling sa anak nga babae ni Paraon: "¿ Magalakat ako bala sa pagtawag sa imo sing isa ka sisiwa sang mga babae nga Hebreinhon, agud nga magpasoso sining bátâ nga lalaki?"
8 Kag ang anak nga babae ni Paraon
nagsabat: "Lakat-ka" Niyan naglakat ang dalaga kag gintawag niya ang ilóy sang bátâ;
9 Nga sa iya nagsiling ang anak nga

babae ni Paraon: "Dalha ini nğa bátâ nğa lalaki kag saguron mo sia nğa sa akon, kag ako magabayad sa imo." Kag kinuha sang babae ang bátâ kag ginsagud niya.

10 Kag sang nagdaku ang bátâ nğa lalaki, ginadalá niya sia sa anak nğa babae ni Paraon; nğa sa sini ginpaka-anak niya sia, kag ginahinğalanan sia niya nğa si Moises*, nğa nagasiling: "Kay kinuha ko sia sa mğa tubig."

11 Kag nahanabu sa sadtong mğa adlaw, sang daku na si Moises, nğa naggowa sia sa iya mğa útud, kag nakita niya ang ila mğa lulan; kag napanilagan niya ang isa ka Egiptohanon, nğa nagapilas sa isa sang mğa Hebreinhon, sa tunğâ sang iya mğa útud.

12 Kag nagtulok sia sa tanan nğa higad, kag sang nakita niya nğa walâ sing sino nğa yara, ginpatay niya ang Egiptohanon, kag gintago niya sia sa balas.

13 Kag sang madason nğa adlaw, naggowa sia, kag sang nakita niya ang duha ka Hebreinhon, nğa nagaaway, nagsiling sia sa nagahimo sing malain: "¿Kay nğaaa bala nğa ginapilas mo ang imo isigkatawo?"

14 Kag sia nagsabat: "¿Sin-o bala ang nagbutang sa imo nğa panğolo kag hukom sa ibabaw namon? ¿Nagahuna-huna ka bala magpatay sa akon subung sang pagpatay mo sa Egiptohanon?" Niyan ginhadlukan si Moises, kag nagsiling: "Sa pagkamatuud gid, nasapwan na ini nğa butang."

15 Kag si Paraon nakakibalo sini, kag ginhimulatan niya pagpatay kay Moises. Apang si Moises nagpalagyo sa atubanğan ni Paraon, kag nagpuyô sa duta sa Madian, kag naglingkod sia sa luyo sang isa ka bobon.

16 Ang saserdote sa Madian may pito sia ka anak nğa babae; kag nag-alabut sila sa pagpanag-ub kag sa pagpunô sang mğa palaimnan sa pagpainum sang mğa obeha sang ila amay.

17 Kag nag-alabut ang mğa manugbantay, kag gintabog nila sila; kag si Moises nagtindug, kag nag-apin sa ila, kag ginpainum niya ang ila mğa obeha.

18 Kag nagpalauli sila kay Raguel nğa ila amay, kag nagsiling sia sa ila: "¿Kay nğaa bala nag-alabut kamo sing tuman kadali karon?"

19 Kag sila nagsalabat: "Isa ka lalaki nğa Egiptohanon nag-apin sa amon sa kamut sang mğa manugbantay, kag ginsag-uban man niya kami kag ginpuinum niya ang mğa obeha."

20 Kag nagsiling sia sa iya mğa anak nğa babae: "Kag ¿sa diin bala sia? ¿Kay nğaa bala ginbayaan ninyo ini nğa tawo? Tawga-ninyo sia, agud nğa magkaon sia sing tinapay."

21 Kag si Moises nagtapat sa pagpuyô sa sadtong lalaki; kag ginhatag niya kay Moises, nğa asawa ang iya anak nğa babae nğa si Sepora.

22 Kag sia nag-anak sa iya sing isa ka anak nğa lalaki, kag ginhinğalanan niya sia nğa si Gersom;* kay nagsiling sia: "Dumalapon ako sa duta nğa dumuluong."

23 Kag nahanabu, sang lumigad ang madamu nğa mğa adlaw, nğa namatay ang hari sa Egipto. Kag ang mğa anak ni Israel nagpalanghayhay banğud sang kahiolipnan, kag nagtuluaw sila; kag nagsaka sa Dios ang pagtuaw nila, banğud sang ila kahiolipnan.

24 Kag nabatian sang Dios ang pagpalanghayhay nila kag nakadumdum sia sang iya katipan kay Abraham, kay Isaak kag kay Iakob.

25 Kag gintulok sang Dios ang mğa anak ni Israel, kag ginpanğilala sila sang Dios.

Ang sapinit nğa nagadabdab.

3 KAG sang nagapahalab si Moises sang mğa obeha ni Ietro nğa iya uganğan, nğa saserdote sang Madian, gindalá niya ang mğa obeha sa likod sang kahanayakan, kag nagkadto sia sa Oreb, nğa bukid sang Dios.

2 Kag nagpahayag sa iya ang manugtunda ni Iehoba sa isa ka dabdab sang kalayo sa tunğa sang isa ka sapinit. Kag sia nagtolok, kag yari karon, nğa ang sapinit nagadabdab, kag ang sapinit walâ magakaupus.

3 Niyan si Moises nagsiling: "Magakadto ako karon kag pagatan-awon ko ining daku nğa palanan-awon, kon ano ang kabangdanan nğa ang sapinit indi masunog."

4 Kag sang nakita ni Iehoba, nğa

---

* *Moises,* ang kinuha sa tubig.

* *Gersom,* sumalaka diri, kon dumalapon didto.

nagkadto sia sa pagtan-aw, ang Dios
nagtawag sa iya sa tungâ sang sapinit
kag nagsiling sia: "Moises, Moises."
Kag sia nagsabat: "Yari ako."
5 Kag nagsiling sia: "Dili ka magpa-
lapit diri. Huksa ang imo mḡa sapin
sa imo mḡa tiil, kay ang duug sa diin
yara ka, duta nḡa balaan sia."
6 Kag nagsiling sia: "Ako amo ang
Dios sang imo amay, ang Dios ni Abra-
ham, ang Dios ni Isaak kag ang Dios ni
Iakob." Niyan si Moises nanabon sang
iya nawung, kay hinadlukan sia sa
pagtulok sa Dios.
7 Kag nagsiling si Iehoba: "Nakita
ko, nakita ko ang kalisdanan sang akon
banwa nḡa yara sa Egipto, kag nabatian
ko ang iya pagsingit banḡud sang ila
mḡa manugpanukot sang buhis, kay na-
kilala ko ang ila mḡa kanḡitnḡit-an.
8 Kag nanaug ako sa pagluwas sa ila
sa kamut sang mḡa Egiptohanon, kag
sa pagpagowa sa ila sa sadto nḡa duta,
sa pagdalá sa ila sa isa ka duta nḡa
maayo kag malapad, sa duta nḡa naga-
ilig sing gatas kag dugus, sa duug sang
Kanaanhon, sang Hetinhon, sang Amo-
rinhon, sang Peresinhon, sang Hebin-
hon kag sang Iebusinhon.
9 Busa, ang pagsingit sang mḡa ina-
nak ni Israel nag-abut sa atubanḡan
nakon, kag nakita ko man ang pagpigos,
nḡa ginapigos sa ila sang mḡa Egipto-
hanon.
10 Nḡani, kari-ka karon, kag pagai-
padalá ko ikaw sa kay Paraon, agud
nḡa pagpagowaon mo ang akon banwa,
ang mḡa inanak ni Israel, sa Egipto."
11 Niyan si Moises nagsabat sa Dios:
"¿Sino bala ako, agud nḡa magkadto
ako kay Paraon kag magpagowa gikan
sa Egipto sa mḡa inanak ni Israel?"
12 Kag sia nagsabat sa iya: "Lakat-
ka, kay ako magaúpud sa imo, kag ini
manḡintanda: ugaling sa mapagowa mo
ini nḡa banwa sa Egipto, magaalagad
kamo sa Dios sa ibabaw sini nḡa bukid."
13 Kag nagsiling si Moises sa Dios:
"Yari karon, ako magakadto sa mḡa
inanak ni Israel, kag pagaisiling ko sa
ila: Ang Dios sang inyo mḡa ginika-
nan nagapadalá sa akon sa inyo; kag
kon sila magpamangkot sa akon: ¿Sin-o
bala ang imo nḡalan? ¿ano bala ang
pagaisabat ko sa ila?"
14 Kag nagsabat ang Dios kay Moises:
"AKO AMO ANG AMO AKO." Kag nag-
siling sia: "Amo ini ang pagaisiling
mo sa mḡa inanak ni Israel: AKO AMO
nagpadalá sa akon sa inyo."
15 Kag nagsiling pa ang Dios kay
Moises: "Amo ini ang pagaisiling
mo sa mḡa inanak ni Israel: Si
Iehoba, ang Dios sang inyo mḡa gini-
kanan, ang Dios ni Abraham, ang Dios
ni Isaak kag ang Dios ni Iakob, nag-
padalá sa akon sa inyo. Ini amo ang
akon nḡalan nḡa sa gihapon, ini amo
ang akon handumanan sa tanan nḡa
mḡa katuigan.
16 Kadto-ka, kag tipona ang mḡa
tigulang sa Israel, kag isiling-mo sa
ila: Si Iehoba, ang Dios sang inyo mḡa
ginikanan, ang Dios ni Abraham, ni
Isaak kag ni Iakob, nagpahayag sa
akon, nḡa nagasiling: Sa pagkamatuud,
ginduaw ko kamo, kag *nakita* ko ang
ginahimo sa inyo sa Egipto;
17 Kag nagsiling ako: pagapatakla-
ron ko kamo gikan sa kalisdanan sa
Egipto sa duta sang mḡa Kanaanhon, sa
mḡa Hetinhon, sa mḡa Amorinhon, sa
mḡa Peresinhon, sa mḡa Hebinhon kag
sa mḡa Iebusinhon, sa isa ka duta nḡa
nagailig sing gatas kag dugus.
18 Kag magapalamati sila sang imo
tinḡug; kag magakadto ka, kag ang mḡa
tigulang sa Israel, sa hari sa Egipto,
kag pagaisiling ninyo sa iya: Si Ieho-
ba, ang Dios sang mḡa Hebreinhoni
nagsugata sa amon; nḡani tuguti kam,
karon nḡa magkadto kami sa tatlo ka
adlaw nḡa panlakatan sa kahanayakan,
agud nḡa maghalad kami kay Iehoba
nḡa amon Dios.
19 Apang ako nakahibalo, nḡa ang
hari sa Egipto indi magatugut nḡa mag-
lakat kamo, bisan tunḡud sang kamut
nḡa makusug.
20 Apang pagauntayon ko ang akon
kamut, kag pagapilason ko ang Egipto
upud sang tanan nakon nḡa mḡa kati-
nḡalahan, nḡa pagahimoon ko sa tunḡâ
niya, kag niyan pagapalakton kamo
niya.
21 Kag pagahatagan ko ini nḡa banwa
sing bugay sa mḡa mata sang mḡa Egip-
tohanon; kag mahanabu nḡa, kon mag-
talaliwan kamo, indi kamo magagulowa
nḡa mḡa walay sulúd;
22 Kondi nḡa magapanḡayo ang tagsa
ka babae sa iya kaiping nḡa babae, kag
sa nagapanlagayaw sa iya baláy, sing
mḡa huyas nḡa pílak, mḡa huyas nḡa

bulawan, kag mḡa panapton nḡa pagai-
butang ninyo sila sa ibabaw sang inyo
mḡa anak nḡa lalaki kag mḡa babae,
kag pagahublasan ninyo ang mḡa Egip-
tohanon.

4 NIYAN si Moises nagsabat, kag
nagsiling: "Yari karon, nḡa sila
indi magpaláti sa akon, bisan magapa-
lamati sila sang akon tinḡug, kay maga-
sililing sila: Walâ magpahayag sa imo
si Iehoba."
2 Kag nagsiling si Iehoba sa iya:
"¿Ano bala ina ang yara sa imo
kamut"? Kag sia nagsabat: "Isa ka
sungkod."
3 Kag sia nagsiling sa iya: "Ihabuy
sia sa duta," kag ginhabuy niya sia sa
duta, kag nahimo nḡa isa ka man-ug;
kag si Moises nagpalagyo sa iya.
4 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Untaya ang imo kamut, kag
kuhaa sia sa ikog (Kag gin-untay niya
ang iya kamut, kag kinuha niya sia, kag
nahimo nḡa sungkod sa iya kamut),
5 Agud nḡa magpaláti sila nḡa nag-
pahayag sa imo si Iehoba, ang Dios
sang imo mḡa ginikanan, ang Dios ni
Abraham, ang Dios ni Isaak kag ang
Dios ni Iakob."
6 Kag nagsiling pa si Iehoba: "Isuk-
suk karon ang imo kamut sa imo dug-
han": kag ginsuksuk niya ang kamut sa
iya dughan; kag sang pagkuha niya sini,
yari karon, nḡa ang iya kamut tabuka-
won na subung sang niebe.
7 Kag *ang Dios* nagsiling: "Isuk-
suk liwan ang imo kamut sa imo dug-
han, kag sang ginkuha niya sia liwan,
yari karon, nḡa naguli ini subung sang
isa ka unud.
8 Kag kon mahanabu, nḡa indi ikaw
nila pagpatihon, bisan magpalamati sila
sa tinḡug sang nahauna nḡa tandaan,
mapaláti sila sa tinḡug sang naolehe.
9 Kag kon indi pa sila magpaláti sa
sinig duha ka tandaan, bisan magpala-
mati sila sang imo tinḡug, magakuha
ka sing tubig sang subâ kag iula mo
sia sa mamala nḡa duta; kag ang tubig
nḡa pagakuhaon mo sa subâ, magama-
nḡindugo sia sa *duta* nḡa mamala."
10 Niyan nagsiling si Moises kay Ie-
hoba: ¡Ay, Ginoo! Indi ako tawo nḡa
mahapus sing pololonḡon bisan kutub
sa kahapon, bisan kutub sa isa kahapon,
bisan kutub pa nḡa ginahambal mo ang
imo alagad; kay bikwalon ako sa pag-
hambal kag balikawot sa dila.
11 Kag si Iehoba nagsabat sa iya:
"¿Sin-o bala ang naghatag sang bâbâ
sa tawo? kon ¿sin-o bala ang naghimo
sang apa kag sang bunḡul, kag sa naga-
tulok kag sa bulag? ¿Indi bala amo
ako si Iehoba?
12 Busa karon, lakat-ka, nḡa ako
yara sa imo bâbâ, kag pagatudloan
ko ikaw sang imo pagaihambal."
13 Kag sia nagsiling: "¡Ay, Ginoo!
Ipadala, ginaampo ko, ang imo luyag
pagipadala."
14 Niyan naakig si Iehoba batok kay
Moises kag nagsiling: "¿Indi bala si
Aaron nḡa Lebinhon nḡa imo útud?
Nakahibalo ako nḡa sia sarang maka-
hambal sing maayo; labut pa, yari ka-
ron, nḡa nagagowa sia sa pagbaton sa
imo; kag sa pagkakita niya sa imo, ma-
gakalipay sia sa iya tagiposoon.
15 Ikaw magahambal sa iya, kag pa-
gaibutang mo sa iya bâbâ ang mḡa
polong kag ako yara sa imo baba, kag
yara sa iya bâbâ, kag pagatudloan ko
kamo sang pagahimoon ninyo.
16 Kag sia magahambal tunḡud sa imo
sa banwa; kag mahanabu, nḡa manḡinsa
imo sia sa baylo sang bâbâ, kag ikaw
magamanginsa iya sa baylo sang Dios.
17 Kag pagakuhaon mo ini nḡa sung-
kod sang imo kamut, nḡa sa iya maga-
himo ka sang mḡa talandaan.

Ang pagbalik ni Moises sa Egipto.

18 Kag si Moises naglakat, kag sang
nagbalik sia kay Ietro, nḡa iya ugaga-
nḡan, nagsiling sia sa iya: "Tuguti ako
sa paglakat karon, kag nḡa magbalik ako
sa akon mḡa útud, nḡa yadto sa Egipto,
sa pagtan-aw kon nagakalabuhi pa sila."
Kag si Ietro nagsiling kay Moises;
"Lakat-ka sa paghidaet."
19 Kag nagsiling si Iehoba kay Moi-
ses, sa Madian: "Lakat-ka, kag balik-
ka sa Egipto, kay nagkalamatay ang
tanan nḡa naghilimulat sang imo ka-
matayon."
20 Niyan ginkuha ni Moises ang iya
asawa kag ang iya mḡa anak, kag gin-
pasakay niya sila sa ibabaw sang isa ka
asno, kag nagbalik sia sa duta sa Egip-
to. Kag ginkuha man ni Moises ang
sungkod sang Dios sa iya kamut.
21 Kag nagsiling si Iehoba kay Moi-

ses: "Kon makapauli na kamo sa Egipto, tuluka nĝa maghimo ka sa atubanĝan ni Paraon sang tanan nĝa mĝa kalatinĝalahan nĝa ginbutang ko sa imo mĝa kamut; apang pagapatig-ahon ko ang iya tagiposoon, sa bagay nĝa indi niya pagtugutan nĝa magpalakaton ang banwa.
22 Kag magasiling ka kay Paraon: Si Iehoba nagasiling sing subung sini: Ang Israel among akon anak, ang akon panĝanay;
23 Ginasiling ko sa imo: Tuguti sa paglakat ang akon anak, agud nĝa magalagad sia sa akon; apang kon ikaw magdumili sa pagpalakat sa iya, yari karon, pagapatyon ko ang imo anak, ang imo panĝanay."
24 Kag nahanabu, sa dalanon, nĝa sa isa ka palahuwayan nagsugata sa iya si Iehoba, kag naghimulat sia sa pagyatay sa iya.
25 Niyan si Sepora nagkuha sing isa ka santikan nĝa matalum, kag ginutúd ang naibabaw nĝa panit sang iya anak nĝa lalaki, kag ginhaboy niya ini sa iya mĝa tiil, nĝa nagasiling: "Sa pagkamatuud, ikaw among akon isa ka bana sa dugo."
26 Sa sini gintugutan sia ni *Iehoba* sa paglakat. Kag sia nagsiling: "Bana sa dugo, banĝud sang pagtuli."
27 Kag si Iehoba nagsiling kay Aaron: "Lakat-ka sa pagsugata kay Moises sa kahanayakan." Kag sia naglakat didto, kag ginsugata niya sia sa bukid sang Dios; kag ginhalukan niya sia.
28 Niyan ginsugid ni Moises kay Aaron ang tanan nĝa mĝa polong ni Iehoba, nĝa nagpadalá sa iya kag ang tanan nĝa mĝa talandaan, nĝa gintugon niya sa iya.
29 Niyan naglalakat si Moises kag si Aaron, kag gintipon nila ang tanan nĝa mĝa tigulang sang mĝa inanak ni Israel.
30 Kag ginhambal ni Aaron ang tanan nĝa mĝa polong nĝa ginsiling ni Iehoba kay Moises, kag naghimo sia sang mĝa talandaan sa atubanĝan sang mĝa mata sang banwa.
31 Kag ang banwa nagpáti. Kag sang nabatian nila nĝa si Iehoba nagduaw sa mĝa inanak ni Israel, kag nĝa nakita niya ang ila kalisdanan, naglayaub sila kag naghalapa.

Si Moises kag si Aaron sa atubanĝan sang hari sa Egipto.—Ang banwa ginaamat-amat sang pabug-at pa.

5 SA tapus sini, si Moises kag si Aaron nagkadto kay Paraon, kag ginsilinĝan nila sia: "Si Iehoba, ang Dios sa Israel, nagasiling sing subung sini: Tuguti paglakat ang akon banwa sa paghiwat sa akon sing kasadyahan sa kahanayakan."
2 Kag si Paraon nagsabat: "¿Sin-o bala si Iehoba, agud nĝa ako magpamati sang iya tinĝug, kag magtugut sa pagpalakat sa Israel. Ako walâ makakilala kay Iehoba, bisan magatugut man ako sa pagpalakat sa Israel."
3 Kag sila nagsiliiling: "Ang Dios sang mĝa Hebreinhon nagsugat sa amon: busa itugut nĝa maglakat kami karon sa tatlo ka adlaw nĝa panlakatan sa kahanayakan, kag nĝa maghalalad kami kay Iehoba nĝa amon Dios, basi pa nĝa magkari sia sa ibabaw namon nĝa may kamatay, kon may hinĝaniban."
4 Niyan ang hari sa Egipto nagsiling sa ila: "Moises kag Aaron, ¿kay nĝaa bala ginapauntat ninyo ang banwa sa ila palanĝabudlayan? Kaladto-kamo sa inyo mĝa lulan."
5 Nagsiling man si Paraon: "Yari karon ang banwa sang duta madamu karon, kag ginapauntat ninyo sila sa ila mĝa lulan."
6 Kag si Paraon nagsogo sadto gid nĝa adlaw sa mĝa manugtatap sang banwa kag sa ila mĝa manuggahum, nĝa nagasiling:
7 "Kutub karon indi ninyo paghatagan sing dagami ang banwa sa paghimo sing tisa, subung kahapon kag sang isa kahapon; magkaladto sila, kag magtipon sila gid sang dagami.
8 Kag pagatakayan ninyo sila sang tisa nĝa ginahimo nila kahapon kag sa isa kahapon. Kag indi gid ninyo pagbuhinan sa ila, kay mĝa matamad sila, kag tunĝud sini nagasilingit sila, nĝa nagasiling: Makadto-kami sa paghalad sa amon Dios.
9 Pabug-ata ang kahiolipnan sa ibabaw nila, agud nĝa magpalanĝabudlay sila sa iya, kag indi sila magpalamati sa mĝa polong nĝa butig."
10 Kag sang naggulowa ang mĝa manugtatap sang banwa kag ang ila mĝa manuggahum, naghalambal sila sa ban-

wa, nga nagasiling: "Ano ini ang gin-
siling ni Paraon: Ako indi nagahatag
sa inyo sing dagami;
11 Kaladto-kamo, kag tipon-kamo
sing dagami sa diin makita ninyo sia,
kay walâ gid sing pagabuhinon sang
inyo takay."
12 Niyan ang banwa naglapta sa bug-
os nga duta sa Egipto sa pagpangita sang
ginalaban sa baylo sang dagami.
13 Kag ang mga manugtatap nagasako
sa ila, nga nagasiling: "Tapusa-ninyo
ang inyo buluhaton, ang takay sang
adlaw sa iya adlaw, subung sang ginata-
gaan kamo sing dagami."
14 Kag ang mga manughikot sang mga
inanak ni Israel, nga ginbutang sa
ibabaw nila sang mga manugtatap ni
Paraon, ginpamunal sila: nga ginasilin-
gan sila: "¿Kay ngaa bala walâ ninyo
pagtumana ang inyo takay sa tisa, bisan
kahapon bisan karon, subung sadto
anay?"
15 Kag ang mga manughikot sang
mga inanak ni Israel nagkaladto kay
Paraon, kag nagpalanumbung sa iya,
nga nagasiling: "¿Kay ngaa bala
ginahimo mo ang subung sini sa imo
mga alagad?
16 Walâ pagahatagi sing dagami ang
imo mga alagad, kag sinilingan kami:
Hilimo-kamo sing tisa. Kag yari karon,
ang imo mga alagad ginapamunal, kag
ang salâ iya sang imo banwa."
17 Kag sia nagsabat: "Mga matamad
kamo, *hoo*, mga matamad. Kag tungud
sini nagasiling kamo: Makadto-kamo
sa paghalad kay Iehoba.
18 Busa, lakat-kamo karon, kag pala-
ngabudlay-kamo. Indi kamo pagahata-
gan sing dagami, kag magahatag kamo
sang tinakay nga tisa."
19 Niyan ang mga manughikot sang
mga inanak ni Israel nagkalalisud sila,
nga ginsingan sila níya: "Indi gid ma-
gabuhin ang inyo tisa, sa takay sa ad-
lawadlaw."
20 Kag sang nasugata nila si Moises
kag si Aaron, nga nagahulat sa ila
sang paghalín nila sa atubangan ni
Paraon,
21 Nagsiliiling sila sa ila: "Si Iehoba
magtuluk kunta sa ibabaw ninyo, kag
maghukom sia, kay ginbutang ninyo ka-
mi sa malain nga baho sa mga mata ni
Paraon kag sa mga mata sang iya mga
alagad, nga ginabutang ninyo ang hinga-
niban sa ila mga kamut sa pagpatay sa
aton."

Ang Dios nagapanaad sang kaluwasan.

22 Niyan si Moises nagbalik kay Ie-
hoba, kag nagsiling: "¿Ginoo, kay
ngaa bala ginapakalisud mo ini nga
banwa? ¿Kay ngaa bala nga ginpadalá
mo ako?
23 Kay kutub nga ako nag-abut kay
Paraon sa paghambal sa iya sa imo nga-
lan, ginlain niya ini nga banwa; kag
ikaw walâ man magluwas sa imo ban-
wa."

6 KAG si Iehoba nagsiling kay Moi-
ses: "Karon makita mo ang akon
pagahimoon kay Paraon; kay sa kamut
nga makusug magatugut sia sa pagpala-
kat sa ila; kag sa kamut nga makusug
pagasobolon niya sila sa iya duta."
2 Kag naghambal ang Dios kay Moises
kag nagsiling sa iya: "Ako amo si Ie-
hoba:
3 Kag ako nagpahayag kay Abraham,
kay Isaak, kag kay Iakob subung nga
Dios nga Makagagahum sa ngatanan,
kag ako walâ makilala nila tungud sa
akon ngalan, nga si Iehoba.
4 Kag gintukud ko man ang akon
katipan sa ila, sa paghatag sa ila sang
duta sa Kanaan, ang duta nga ila ginda-
punan, sa diin nagpuluyô sila subung
nga mga dumuluong.
5 Kag labut pa, nabatian ko ang mga
palanghayhay sang mga inanak ni Israel,
nga ginaulipon sila sang mga Egiptohan-
on, kag ako nakadumdum sang akon ka-
tipan.
6 Ngani, isiling-mo sa mga inanak ni
Israel: Ako amo si Iehoba, kag paga-
pagowaon ko kamo sa idalum sang mga
lulan sang mga Egiptohanon, kag pa-
gabawion ko kamo sa kahiolipnan nila,
kag pagatubson ko kamo sa butkon nga
inuntay kag sa dalagku nga mga pag-
hukom.
7 Kag pagabatunon ko kamo nga akon
banwa, kag ako manginiinyo Dios kag
pagakilalahon ninyo nga ako amo si Ie-
hoba, nga inyo Dios, nga ako magapago-
wa sa inyo sa idalum sang mga lulan
sang mga Egiptohanon.
8 Kag pagadalhon ko man kamo sa
duta, nga nahanungud sa iya ginbayaw
ko ang akon kamut sa paghatag sa iya

kay Abraham, kay Isaak kag kay Iakob:
kag pagaihatag ko sia sa inyo nḡa panu-
buiion. Ako si Iehoba."
9 Kag si Moises naghambal sa sini nḡa
bagay sa mḡa inanak ni Israel; apang
sila walâ magdulunḡug kay Moises,
banḡud sang kataka sa espiritu kag ba-
nḡud sang matigdas nḡa kahiolipnan."
10 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nḡa nagasiling:
11 "Lakat-ka, hambala si Paraon,
nḡa hari sa Egipto, agud nḡa tugutan
niya nḡa maglakat ang mḡa inanak ni
Israel sa luwas sang iya duta."
12 Apang si Moises nagsabat sa atu-
banḡan ni Iehoba, nḡa nagasiling: "Yari
karon nḡa ang mḡa inanak ni Israel
walâ magpalamati sa akon; busa
¿paano bala nḡa magapamati sa akon si
Paraon, sa akon nḡa ditinuli sa mḡa
bibig?"
13 Niyan naghambal si Iehoba kay
Moises kag kay Aaron, kag ginhatagan
niya sila sing sogo nahanunḡud sa mḡa
inanak ni Israel kag kay Paraon,
nḡa hari sa Egipto, sa pagpagowa sa
mḡa inanak ni Israel sa duta sa Egipto.

Kaliwatan ni Moises kag ni Aaron.

14 Yari karon, ang mḡa panḡolo sang
mḡa baláy sang ila mḡa ginikanan: ang
mḡa anak ni Ruben, nḡa panḡanay ni
Israel: si Enok, si Palu, si Hesron kag
si Karmi; ini sila amo ang mḡa pani-
maláy ni Ruben.
15 Kag ang mḡa anak ni Simeon: si
Iemuel, si Iamin, si Ohad, si Iakin, si
Sohar kag si Saul, anak sang Kanaanhon
nḡa babae: ini sila amo ang mḡa pani-
maláy ni Simeon.
16 Kag ini sila among mḡa nḡalan
sang mḡa anak ni Lebi, sono sang ila
mḡa kaliwatan: si Gerson, si Koat kag
si Merari. Kag ang mḡa tinuig sang
kabuhi ni Lebi nanḡinisa ka gatus katlo-
an kag pito ka tuig.
17 Ang mḡa anak ni Gerson: si
Libni kag si Seimei, sono sang ila mḡa
panimaláy.
18 Kag ang mḡa anak ni Koat: Si
Amram, si Isar, si Hebron kag si Usiel.
Kag ang mḡa tinuig sang kabuhi ni
Koat nanḡinisa ka gatus katloan kag
tatlo ka tuig.
19 Kag ang mḡa anak ni Merari: Si
Mahali kag si Musi. Ini sila among
mḡa panimaláy sang mḡa Lebinhon,
sono sang ila mḡa kaliwatan.
20 Kag si Amram nagpanḡasawa kay
Iokabed, nḡa útud sang iya amay, kag
sia nag-anak sa iya kay Aaron kag kay
Moises. Kag ang mḡa tinuig sang ka-
buhi ni Amram nanḡinisa ka gatus
katloan kag pito ka tuig.
21 Kag ang mḡa anak ni Isar: si
Kore, si Nepeg kag si Sikri.
22 Kag ang mḡa anak ni Usiel: si
Misael, si Elsapan kag si Sitre.
23 Kag si Aaron nagpangasawa kay
Elisabet, anak nḡa babae ni Aminadab,
útud nḡa babae ni Naason; kag sia
nag-anak sa iya kay Nadab, kay Abin,
kay Eleasar kag kay Itamar.
24 Kag ang mḡa anak ni Kore: si
Asir, si Elkana kag si Abiasap. Ini sila
amo ang mḡa panimaláy sang mḡa
Korinhon.
25 Kag si Eleasar, anak ni Aaron,
nagpanḡasawa sa isa sang mḡa anak nḡa
babae ni Putiel; kag sia nag-anak sa iya
kay Penees. Ini sila amo ang mḡa
panḡolo sang mḡa ginikanan sang mḡa
Lebinhon, sono sang ila mḡa panimaláy.
26 Busa, ini sila amo yadtong si Aaron
kag yadtong si Moises, nḡa sa ila nagsi-
ling si Iehoba: Paggowaa-ninyo ang
mḡa inanak ni Israel sa duta sa Egipto,
sono sa ila mḡa kasoldadosan.
27 Ini sila among mḡa naghalambal
kay Paraon, nḡa hari sa Egipto, sa pag-
pagowa sa mḡa inanak ni Israel sa
Egipto. Ini amo yadtong si Moises kag
yadtong si Aaron.

Si Moises kag ang mḡa mago sa Egipto.

28 Kag nahanabu, sang adlaw nḡa si
Iehoba naghambal kay Moises sa duta
sa Egipto,
29 Nḡa si Iehoba naghambal kay
Moises, nḡa nagasiling: "Ako amo si
Iehoba; isiling kay Paraon, nḡa hari sa
Egipto, ang tanan nḡa ginasiling ko sa
imo."
30 Apang si Moises nagsabat sa atu-
banḡan ni Iehoba: "Yari karon, ako
ditinuli sa mḡa bibig; busa ¿paano bala
nḡa magpamati sa akon si Paraon?"

7 KAG si Iehoba nagsiling kay Moi-
ses: "Tulok-ka, nḡa ginpaham-
tang ko ikaw nḡa dios nḡa sa kay

Paraon, kag si Aaron nḡa imo útud
manḡinimo manalagna.
2 Pagaisiling mo sa iya ang tanan
nḡa ginasogo ko sa imo, kag si Aaron,
nḡa imo útud, magasiling sini kay
Paraon, agud nḡa pagtugutan niya nḡa
maggowa sa iya duta ang mḡa inanak ni
Israel.
3 Apang pagapatig-ahon ko ang tagi-
posoon ni Paraon, kag pagapadamuon
ko ang akon mḡa talandaan kag ang
akon mḡa kalatinḡalahan sa dutu sa
Egipto.
4 Kag si Paraon indi magadunḡug sa
inyo, kag pagaibutang ko ang akon
kamut sa ibabaw sang Egipto, kag pa-
gapagowaon ko ang akon mḡa kasol-
dadosan, ang akon banwa, ang mḡa
inanak ni Israel, gikan sa duta sa Egip-
to, sa dalagku nḡa mḡa paghukom.
5 Kag pagakilalahon sang mḡa Egip-
tohanon, nḡa ako amo si Iehoba, kon
maguntay ako sang akon kamut sa iba-
baw sang Egipto, kag magpagowa ako
sa mḡa inanak ni Israel sa tunḡâ nila."
6 Kag ginhimo ni Moises kag ni
Aaron, sono sang ginsogo ni Iehoba;
ginhimo nila ang subung sini.
7 Kag si Moises nagaedad sing kawa-
loan ka tuig, kag si Aaron sing kawa-
loan kag tatlo ka tuig, sang naghambal
sila kay Paraon.
8 Kag si Iehoba naghambal kay Moi-
ses kag kay Aaron, nḡa nagasiling:
9 "Kon maghambal sa inyo si Paraon
kag magsiling: Hilimo-kamo sing isa
ka katinḡalahan nḡa sa inyo, niyan ma-
gasiling ka kay Aaron: Kuhaa ang
imo sungkod, kag ihaboy sia sa atuba-
nḡan ni Paraon, kag mahimo sia nḡa
man-ug."
10 Busa, si Moises kag si Aaron nag-
kaladto kay Paraon, kag ginhimo nila
sono sang ginsogo ni Iehoba; kag si
Aaron naghaboy sa duta sang iya sung-
kod sa atubanḡan ni Paraon kag sa atu-
banḡan sang iya mḡa alagad, nḡa nahi-
mo sia nḡa man-ug.
11 Niyan gintawag man ni Paraon
ang mḡa maalam kag ang mḡa babay-
lan; kag ang mḡa mago nḡa Egiptoha-
non, sila man naghilimo sang amo gid
nḡa bagay sa ila mḡa padugi:
12 Sila naghalaboy ang tagsatagsa
sang iya sungkod, kag nangin mḡa man-
ug sila; apang ang sungkod ni Aaron
naghalunhon sang mḡa sungkod nila.
13 Kag nagtig-a ang tagiposoon ni
Paraon, kag walâ sia magpamati sa ila,
sono sang ginsiling ni Iehoba.

Nahauna nḡa kalalat-an: ang tubig nḡa nanḡindugo.

14 Niyan si Iehoba nagsiling kay Mo-
ises: "Ang tagiposoon ni Paraon na-
gabug-at: nagpanḡindi sia sa pagtugut
sa pagpalakat sa akon banwa.
15 Kadto-ka sa kaagahon kay Para-
on. Yari karon, nḡa sia magagowa na-
yon sa mḡa tubig, kag ikaw magahulat
sa iya sa pangpang sang subâ, kag pa-
gauyatan mo sa imo kamut ang sungkod
nḡa nanḡinman-ug.
16 Kag magasiling ka sa iya: Si
Iehoba, ang Dios sang mḡa Hebreinhon,
nagpadalá sa akon sa imo sa pagsiling
sa imo: Tuguti paglakat ang akon
banwa, agud nḡa sila mag-alalagad sa
akon sa kahanayakan; kag yari karon,
nḡa ikaw walâ magdunḡug tubtub ka-
ron.
17 Amo ini ang ginasiling ni Ienoba:
Sa sini pagakilalahon mo, nḡa ako amo
si Iehoba: Yari karon, nḡa sa sungkod
nḡa yari sa akon kamut, pagapilason ko
ang mḡa tubig nḡa yara sa subâ, kag
magamanḡindugo sila.
18 Kag ang mḡa isda nḡa yara sa
suba magakalamatay, kag magabaho
ang subâ, sa bagay nḡa ang mḡa Egipto-
hanon magakalanḡil-ad sa paginum sang
mḡa tubig sang subâ."
19 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Isiling kay Aaron: Kuhaa
ang imo sungkod, kag untaya ang imo
kamut sa ibabaw sang mḡa tubig sa
Egipto, sa ibabaw sang ila mḡa ilig, sa
ibabaw sang ila mḡa subâ, kag sa iba-
baw sang ila mḡa danaw, kag sa ibabaw
sang tanan nila nḡa mḡa suluptan sang
tubig, agud nḡa magmanḡindugo sila;
kag may dugo sa bug-os nḡa duta sa
Egipto, bisan pa sa mḡa *suludlan* nḡa
kahoy kag bató."
20 Kag ginhimo ni Moises kag ni
Aaron, sono sang ginsogo sa ila ni Ie-
hoba: ginbayaw niya ang sungkod, kag
ginbunal niya ang mḡa tubig nḡa yara sa
subâ, sa mḡa mata ni Paraon kag sa
mḡa mata sang iya mḡa alagad; kag
ang tanan nḡa mḡa tubig sang subâ
nagnanḡindugo.
21 Kag nagkalamatay ang mḡa isda

nğa yara sa subâ ; kag nagpabaho sang
subâ, kag indi sarang makainum ang
mğa Egiptohanon sang mğa tubig sang
subâ, kag may dugo sa bug-os nğa duta
sa Egipto.
22 Kag ang mğa mago sa Egipto
naghilimo sang amo gid sa ila mğa
padugi. Kag nagtig-a ang tagiposoon ni
Paraon, kag walâ sia nagdunğug sa ila,
sono sang ginsiling ni Iehoba.
23 Kag si Paraon nagtalikod kag nag-
pauli sa iya baláy ; apang bisan sa sini
indi ginsapak sang iya tagiposoon.
24 Kag ang tanan nğa mğa Egiptoha-
non nagkulutkut sa palibot sang subâ sa
pagpanğita sing tubig nğa ilimnon, kay
indi sila sarang makainum sang mğa tu-
big sang subâ.
25 Kag nagkatuman ang pito ka ad-
law, sa tapus nğa ginbunal ni Iehoba
ang subâ.

Ikaduha ka kalalat-an ; ang mğa paka.

8 NIYAN si Iehoba nagsiling kay
Moises : "Kadto-ka kay Paraon,
kag isiling-mo sa iya : Amo ining
ginasiling ni Iehoba : Tuguti sa pagla-
kat ang akon banawa, agud nğa pag-
alalagdon nila ako.
2 Kag kon ikaw magdumili sa pagtu-
gut sa pagpalakat sa iya, pagatistisan ko
ang bug-os mo nğa mğa dulunan sang
mğa paka.
3 Kag ang subâ magapasubay sing mğa
paka, kag magasalaka kag magasululúd
sila sa imo baláy, sa imo hulut nğa tu-
lulogan, kag sa ibabaw sang imo higda-
an, kag sa baláy sang imo mğa alagad,
kag sa tunğâ sang imo banwa, kag sa
imo mğa dabok kag sa imo mğa lamasan.
4 Ang mğa paka magasalaka sa iba-
baw nimo, kag sa ibabaw sang imo ban-
wa, kag sa ibabaw sang imo mğa alagad."
5 Kag nagsiling si Iehoba kay Moises :
"Isiling kay Aaron : Untaya ang imo
kamut, upud ang imo sungkod, sa ibabaw
sang mğa ilig, sa ibabaw sang mğa subâ,
kag sa ibabaw sang mğa danaw, sa
pagpasaka sing mğa paka sa ibabaw
sang duta sa Egipto."
6 Kag ginuntay ni Aaron ang kamut
sa ibabaw sang mğa tubig sa Egipto ;
kag nagsalaka ang mğa paka kag ginli-
kupan nila ang duta sa Egipto.
7 Kag ang mğa mago naghilimo sing
subung gid sa ila mğa padugi, kag nag-
palasaka sila sing mğa paka sa ibabaw
sang duta sa Egipto.
8 Niyan gintawag ni Paraon si Moises
kag si Aaron, kag nagsiling sia : "Pa-
nğayô-kamo kay Iehoba, nğa ipalayô
niya ang mğa paka sa akon kag sa akon
banwa ; kag ako magapalakat sa banwa,
agud nğa maghalad sia sing halad kay
Iehoba."
9 Kag si Moises nagsiling kay Para-
on : "Ikaw gid ang magtapat sang
adlaw kon san-o magaampo ako tunğud
sa imo, kag tunğud sa imo mğa alagad,
kag tunğud sa imo banwa, agud nğa ang
mğa paka pagkuhaon sa imo kag sa imo
mğa baláy, kag didto lamang sila sa
subâ."
10 Kag sia nagsabat. "Sa buas." Sa
sini nagsiling si Moises : "Manğinsono
sa imo polong, agud nğa makahibalo ka
nğa walâ na sing liwan subung kay
Iehoba nğa amon Dios.
11 Kag ang mğa paka magapalalayô
sa imo kag sa imo mğa baláy, kag sa
imo mğa alagad, kag sa imo banwa,
kag didto lamang sila sa subâ."
12 Si Moises kag si Aaron naghalalín
sa atubanğan ni Paraon ; kag nagtuaw
si Moises kay Iehoba nahanunğud sa
mğa paka, nğa ginpadalá niya sa ibabaw
ni Paraon.
13 Kag ginhimo ni Iehoba, sono sang
polong ni Moises, kag nagkalamatay
ang mğa paka sa mğa baláy, sa mğa
patyo kag sa mğa latagon.
14 Kag gintipon nila sila sa mğa
tinumpok, kag nagpabaho sang duta.
15 Apang sang nakita ni Paraon nğa
ginuntatan, ginpabug-at niya ang iya
tagiposoon, kag walâ niya sila pagdunga,
sono sang ginsiling ni Iehoba.

Ikatlo ka kalalat-an : ang mğa kuto.

16 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Moises : "Isiling kay Aaron : Iuntay
ang imo sungkod kag bunala ang yab-ok
sa duta, agud nğa manğinkúto sa bug-os
nğa duta sa Egipto."
17 Kag ginhimo nila ang subung
sini : ginuntay ni Aaron ang kamut, upud
ang iya sungkod, kag ginbunal niya ang
yab-ok sang duta ; nğa nanğinkúto sia
sa mğa tawo kag sa mğa kasapatan :
ang tanan nğa yab-ok sang duta nanğin
mğa kúto sa bug-os nğa kadutaan sa
Egipto.

18 Kag ginhimo sang mḡa mago ang
subung gid sa ila mḡa padugi, sa pagpa-
gowa sing mḡa kúto; apang walâ sila
makasarang. Kag may mḡa kúto sa
mḡa tawo kag sa mḡa kasapatan.
19 Niyan nagsililing ang mḡa mago
kay Paraon: "Tudlo sang Dios ini."
Apang nagtig-a ang tagiposon ni
Paraon, kag walâ sia magdunḡug sa ila,
sono sang ginsiling ni Iehoba.

Ikap-at ka kalalat-an: ang mḡa lanḡaw.

20 Kag si Iehoba nagsiling kay Moi-
ses: "Tindug-ka sing aga pa gid, kag
umatubang-ka kay Paraon; yari karon
nḡa sia magagowa nayon sa mḡa tubig,
kag ikaw magasiling sa iya: Amo ini
ang ginasiling ni Iehoba: Tuguti sa
paglakat ang akon banwa, agud nḡa
pag-alalagdon nila ako.
21 Kay kon ikaw indi magtugut sa
pagpalakat sa akon banwa, yari karon
nḡa ako magapadalá sa ibabaw nimo kag
sa ibabaw sang imo mḡa alagad, kag sa
ibabaw sang imo banwa, kag sa imo mḡa
baláy sang mḡa pinanung nḡa mḡa
lanḡaw, kag magakalapunô ang mḡa
baláy sang mḡa Egiptohanon sang mḡa
lanḡaw, kag ang duta man sa diin didto
sila.
22 Kag sa sadto nḡa adlaw pagapai-
non ko ang duta sa Gosen, nḡa sa iya
nagapuyô ang akon banwa, agud nḡa
walâ didto sing mḡa lanḡaw, agud nḡa
mahibaloan mo, nḡa ako amo si Iehoba
sa tunḡâ sang duta.
23 Kag ako magabutang sing pagpain
sa tunḡâ sang akon banwa kag sang sa
imo. Buas manḡinamo ining tanda-
an."
24 Kag ginhimo ni Iehoba ang subung
sini: nag-abut ang pinanong nḡa mḡa
lanḡaw sa baláy ni Paraon, kag sa mḡa
baláy sang iya alagad; kag sa bug-os
nḡa kadutaan sa Egipto ang duta nag-
baho banḡud sa ila.
25 Niyan gintawag ni Paraon si
Moises kag si Aaron, kag nagsiling sia sa
ila: "Lalakat-kamo, halad-kamo sa
inyo Dios sa duta."
26 Kag si Moises nagsabat:" Indi
anḡay nḡa maghimo kami sing subung
sini, kay ang ginahalad namon kay
Iehoba, nḡa amon Dios, among kalanḡil-
aran sang mḡa Egiptohanon. Kon pagi-
halad namon ang kanḡil-aran sang mḡa
Egiptohanon sa atubanḡan nila, ¿indi
bala nila kami pagbatohon?
27 Magalalakat kami sa tatlo ka
adlaw nḡa panlakatan sa kahanayakan,
kag magahalalad kami kay Iehoba nḡa
amon Dios, sono sang pagisiling niya
sa amon."
28 Kag nagsiling si Paraon: "Paga-
tugutan ko kamo sa paglakat, agud nḡa
maghalalad kamo kay Iehoba nḡa inyo
Dios sa kahanayakan, lamang nḡa indi
kamo maglalakat sa malayô: palanḡa-
muyo-kamo tunḡud sa akon."
29 Kag nagsabat si Moises. "Yari
karon, nḡa magahalín ako sa imo atuba-
nḡan, kag magapanḡayô ako kay Iehoba,
nḡa ang mḡa lanḡaw maghalalín kay
Paraon, kag sa iya mḡa alagad, kag sa
iya banwa buas; lamang nḡa indi si
Paraon maglimbong na, nḡa indi niya
pagtugutan sa paglakat ang banwa sa
paghalad kay Iehoba."
30 Niyan si Moises naghalín sa atu-
banḡan ni Paraon, kag nagpanḡamuyo
sia kay Iehoba.
31 Kag ginhimo ni Iehoba, sono sang
polong ni Moises; kag ginpapalagyo
niya ang mḡa lanḡaw kay Paraon, kag
sa iya mḡa alagad, kag sa iya banwa,
nḡa walâ sing nabilin bisan isa.
32 Apang sa sini si Paraon nagbug-
at pa sang iya tagiposoon, kag walâ
niya pagtuguti sa paglakat ang banwa.

Ikalima ka kalalat-an: kamatay sang kasapatan.

9 NIYAN si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Kadto-ka kay Paraon,
kag isiling-mo sa iya: Si Iehoba, ang
Dios sang mḡa Hebreinhon, nagasiling
sing subung sini: Tuguti sa paglakat
ang akon banwa, agud nḡa pag-alagdon
nila ako;
2 Kay kon indi mo sila pagtugutan
sa paglakat, kag pungan pa nimo sila,
3 Yari karon, ang kamut ni Iehoba
manḡinsa ibabaw sang imo kahayupan,
nḡa yara sa latagon, sa mḡa kabayo, sa
mḡa asno, sa mḡa kamelyo, sa kabaka-
han, kag sa mḡa obeha, nḡa may daku
gid nḡa kamatay:
4 Kag pagapainon ni Iehoba ang mḡa
kahayupan sa Israel kag ang mḡa kaha-
yupan sa Egipto, sa bagay nḡa walâ gid
sing mapatay sang iya sang mḡa inanak
ni Israel."
5 Kag gintapat ni Iehoba ang tion,

nḡa nagasiling: "Buas pagahimoon ni Iehoba ini nḡa butang sa duta."
6 Kag sang madason nḡa adlaw ginhimo ni Iehoba yadto, kag namatay ang tanan nḡa kahayupan sa Egipto; apang ang kahayupan sang mḡa inanak ni Israel walâ sing namatay, bisan isa.
7 Niyan ginpakadtoan ni Paraon, kag yari karon, nḡa sa kahayupan sang mḡa inanak ni Israel walâ sing napatay, bisan isa. Apang ang tagiposoon ni Paraon nagbug-at, kag walâ niya pagtuguti sa paglakat ang banwa.

Ikan-un ka kalalat-an: mḡa hubag.

8 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises kag kay Aaron: "Kuluha-kamo sing mḡa tinapnay nḡa mḡa abó sang isa ka dabok, kag iwaraag sia ni Moises nayon sa lanḡit sa atubanḡan ni Paraon.
9 Kag magamanḡinyab-ok sa ibabaw sang bug-os nḡa duta sa Egipto, nḡa sa iya magakalahuman ang mḡa hubag nḡa nagabuluad-ad sa mḡa tawo subung sa mḡa kasapatan, sa bug-os nḡa duta sa Egipto."
10 Kag nagkuluha sila sing abó sa dabok, kag umatubang sila kay Paraon; kag si Moises nagwaraag sa iya nayon sa lanḡit, kag nanḡin mḡa hubag nḡa nagabuluad-ad sa mḡa tawo subung sa mḡa kasapatan.
11 Kag ang mḡa mago indi sarang makaatubang kay Moises banḡud sang mḡa hubag; kay ang mḡa hubag yara sa mḡa mago kag sa tanan nḡa mḡa Egiptohanon.
12 Apang ginpatig-a ni Iehoba ang tagiposoon ni Paraon, kag walâ niya sila pagdunga, sono sang ginhambal ni Iehoba kay Moises.

Ikapito ka kalalat-an: ang ulan nḡa nagabililog-bilog nḡa hielo.

13 Niyan nagsiling si Iehoba kay Mioses: "Tindug-ka sing aga pa gid, kag umatubang-ka kay Paraon, kag isiling-mo sa iya: Amo ining ginasiling ni Iehoba, ang Dios sang mḡa Hebreinhon: Tuguti sa paglakat ang akon banwa, agud nḡa pag-alagdon nila ako.
14 Kag sa karon pagaipadalá ko ang tanan ko nḡa mḡa kalalat-an sa ibabaw sang imo tagiposoon, kag sa ibabaw sang imo mḡa alagad, kag sa ibabaw sang imo banwa, agud nḡa makahibalo ka nḡa walâ gid sing iban nḡa subung sa akon sa bug-os nḡa duta.
15 Kay karon, kon ginuntay ko kunta ang akon kamut sa pagpilas sa imo, kag sa imo banwa nḡa may kamatay, nadula ka na kunta sa duta.
16 Apang ginapapadayon ko ikaw nḡa sa sini gid, sa pagpakita sa imo sang akon gahum, kag agud nḡa pagdayawon kunta ang akon nḡalan sa bug-os nḡa duta.
17 ¿Nagapalabawlabaw ka pa bala batok sa akon banwa nḡa sa indi pagtugut sa iya sa paglakat?
18 Yari karon, nḡa sa adlaw nḡa buas, sa sining oras, magapaulan ako sing batobató nḡa hielo nḡa labing makadalaut nḡa walâ nḡa mas-a mag-abut sa ibabaw sang Egipto kutub sang adlaw nḡa gintukud sia tubtub karon.
19 Busa karon, ipadalá kag himoa nḡa maapinan ang imo kahayupan, kag ang tanan nḡa imo sa latagon. Kay sa ibabaw sang tanan nḡa mḡa tawo kag mḡa kasapatan nḡa masakpan sa latagon, kag nḡa walâ makapasilong sa idalum sang atup, maholog ang ulan nḡa batobató nḡa hielo sa ibabaw nila, kag magakalamatay sila."
20 Yadtong sa sa tunḡâ sang mḡa alagad ni Paraon nḡa nagkahadluk sang polong ni Iehoba, ginhimo niya nḡa ang iya mḡa alagad kag ang iya mḡa kahayupan magpalasilong sa kabalayan;
21 Apang yadto walâ magsapak sang polong ni Iehoba, ginpabayan niya ang iya mḡa alagad kag ang iya kahayupan sa latagon.
22 Kag nagsiling si Iehoba kay Moises: "Untaya ang imo kamut nayon sa lanḡit, agud nḡa may ulan nḡa batobató nḡa hielo sa bug-os nḡa duta sa Egipto, sa ibabaw sang mḡa tawo kag sa ibabaw sang mḡa kasapatan, kag sa ibabaw sang tanan nḡa hilamon sa duta sa Egipto."
23 Kag ginuntay ni Moises ang iya sungkod nayon sa lanḡit, kag si Iehoba nagpadalá sing mḡa daguub kag ulan nḡa batobató nḡa hielo, kag ang kalayo nagdalagan sa ibabaw sang duta; kag ginpaulan ni Iehoba sing batobató nḡa hielo sa ibabaw sang duta sa Egipto.
24 Kag may ulan nḡa batobató nḡa

hielo kag kalayo nĝa nagasamo sa ulan
nĝa batobató nĝa hielo, nĝa makada-
laut gid; sa bagay nĝa walâ gid sing
kaanĝay nĝa nag-abut sa bug-os nĝa
duta sang Egipto kutub nĝa nanĝinka-
tawohan sia.
25 Kag ang ulan nĝa batobató nĝa
hielo nagtistis sa bug-os nĝa duta sa
Egipto, sa tanantanan nĝa yara sa
latagon, kutub sa tawo tubtub sa sa-
pat; ang ulan nĝa batobató nĝa hielo
nagtistis man sang tanan nĝa hilamon
sang latagon, kag nagbali sang tanan
nĝa kahoy sang latagon.
26 Lamang sa duta sa Gosen, diin
yara ang mĝa inanak ni Israel, walâ sing
ulan nĝa batobató nĝa hielo.
27 Niyan si Paraon nagpakadto kag
nagpatawag kay Moises kag kay Aaron,
kag nagsiling sia sa ila: "Sa karon na-
kasalâ ako; si Iehoba among matarung,
kag ako kag ang akon banwa mĝa ma-
lauton kami.
28 Ampo-kamo kay Iehoba; kag tu-
man na kunta ang mĝa daguub sang
Dios kag ang ulan nĝa batobató nĝa
hielo; kag ako magatugut sa inyo sa
paglakat, kag indi na ako magapugung
sa inyo."
29 Kag si Moises nagasiling sa iya:
"Kon ako maggowa sa banwa, kag
maguntay ang akon mĝa kamut nayon
kay Iehoba, ang mĝa daguub magau-
luntat, kag walâ na sing ulan nĝa bato-
bató nĝa hielo, agud nĝa makasayud ka
nĝa ang duta iya ni Iehoba.
30 Apang sa nahanunĝud sa imo
kag sa imo mĝa alagad, nakahibalo na
ako, nĝa indi kamo pa magkalahadluk
kay Iehoba nĝa Dios."
31 Kag ang lino kag ang sebada
tinistisan, kay ang sebada naguhay kag
ang lino nagapamulak.
32 Apang ang trigo kag ang espelta
walâ sila pagpamilasa, kay mĝa olehe
sila.
33 Niyan si Moises naghalín sa atuba-
nĝan ni Paraon pa gowa sang banwa,
kag naguntay sia sang mĝa kamut nayon
kay Iehoba; kag naguluntat ang mĝa
daguub kag ang ulan nĝa batobató nĝa
hielo, kag ang ulan walâ na magtupa sa
ibabaw sang duta.
34 Kag nakita ni Paraon nĝa naguntat
ang ulan kag ang ulan nĝa batobató
nĝa hielo, kag sia nagpadayon sa pag-
pakasalâ, kag ginpabug-at niya ang
iya tagiposoon, sia kag ang iya mĝa
alagad.
35 Ang tagiposoon ni Paraon nagtig-
a, kag walâ niya pagtuguti sa paglakat
ang mĝa inanak ni Israel, sono sang
ginsiling ni Iehoba tunĝud kay Moises.

Ikawalo ka kalalat-an: ang apan.

10 KAG si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Kadto-ka kay Paraon,
kay ginpabug-at ko ang iya tagiposoon,
kag ang tagiposoon sang iya mĝa alagad,
sa pagbutang sa tunĝâ nila sining akon
mĝa talandaan;
2 Kag agud nĝa sarang ka makapa-
nugid sa mĝa idulunĝug sang imo anak,
kag sang anak sang imo anak, ang gin-
himo ko sa ibabaw sang mĝa Egipto-
hanon, kag ang mĝa talandaan nĝa gin-
butang ko sa tunĝâ nila, kag agud nĝa
kamo makahibalo, nĝa ako amo si Ie-
hoba."
3 Si Moises kag si Aaron nagkaladto
kay Paraon, kag nagsililing sila sa iya
"Amo ining ginasiling ni Iehoba, ang
Dios sang mĝa Hebreinhon: ¿Tubtub
pa san-o magadumili ka sa pagpaubus
sa imo sa atubanĝan nakon? Tuguti sa
paglakat ang akon banwa, agud nĝa sila
mag-alalagad sa akon.
4 Kay kon ikaw magdumili pa sa pag-
tugut sa paglakat sa akon banwa, yari
karon, nĝa buas pagapakarion ko ang
mĝa apan sa sulúd sang imo mĝa dulu-
nan.
5 Pagatabunan nila ang kadaygan sang
duta, sa bagay nĝa indi sarang makita
ang duta; kag pagakaonon nila ang
nabilin sang naluwas, sang ginbilin nĝa
sa inyo sang ulan nĝa batobató nĝa
hielo; pagakaonon nila ang tanan nĝa
kahoy nĝa nagatúbô sa inyo mĝa lata-
gon.
6 Kag pagapun-on ang imo mĝa baláy
sa ila, kag ang mĝa baláy sang tanan mo
nĝa mĝa alagad, kag ang baláy sang
tanan nĝa mĝa Egiptohanon, nĝa walâ
nĝa mas-a makita sang inyo mĝa ginika-
nan, bisan sang mĝa ginikanan sang inyo
mĝa ginikanan, kutub sang adlaw nĝa
diin sila sa ibabaw sang duta tubtub
sang adlaw nĝa karon." Niyan nag-
talikod sia, kag naghalín sa atubanĝan
ni Paraon.
7 Kag ang mĝa alagad ni Paraon
nagsililing sa iya: "¿Tubtub pa san-o

nḡa magmanḡinisa ka siod namon ini
sia? Tuguti sa paglakat inang mḡa
tawo, agud nḡa mag-alalagad sila kay
Iehoba nḡa ila Dios. ¿ Walâ ka pa bala
makahibalo nḡa ang Egipto nagkaguba
na?"
8 Busa ginpabalik nila si Moises kag
si Aaron sa atubanḡan ni Paraon, kag
sia nagsiling sa ila: "Lalakat-kamo,
kag alalagad-kamo kay Iehoba nḡa inyo
Dios: ¿ Apang sin-o bala kag sanday
sin-o ang mḡa magalalakat?"
9 Kag nagsabat si Moises: "Magala-
lakat kami upud ang amon mḡa pama-
tan-on kag upud ang amon mḡa tigulang,
upud ang amon mḡa anak nḡa lalaki kag
mḡa babae, upud sang amon mḡa kina-
bon, kag upud sang amon mḡa kabaka-
han; kay *magahiliwat* kami sing isa ka
daku nḡa kasadyahan kay Iehoba."
10 Niyan sia nagsabat sa ila: "¡ Nḡa
si Iehoba magmanḡinkaúpud ninyo,
subung nḡa ako magatugut sa pagpala-
kat sa inyo upud sang inyo mḡa kaba-
taan! Tuluka-ninyo, kay ang kalainan
yara sa atubanḡan ninyo.
11 Indi magmanḡinsubung sini; lala-
kat-kamo, ang mḡa lalaki, kag alalagad-
kamo kay Iehoba; kay ini ginpanḡayô
ninyo." Kag gintabog sila sa atuba-
nḡan ni Paraon.
• 12 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises:
"Untaya ang imo kamut sa ibabaw sang
duta sa Egipto nḡa sa mḡa apan kag
magsaka sila sa ibabaw sang duta sa
Egipto, kag magkaon sila sang tanan nḡa
hilamon, sang tanan nḡa ginbilin sang
ulan nḡa batobató nḡa hielo."
13 Kag ginuntay ni Moises ang iya
sungkod sa ibabaw sang duta sa Egipto;
kag si Iehoba nagdalá sing isa ka hanḡin
sa Sidlanḡan sa ibabaw sang kadutaan,
sa sadtong bug-os nḡa adlaw, kag sa
sadtong bug-os nḡa gab-i. Kag sang
nag-abut ang aga, ang hanḡin sa Sidlan-
ḡan nagdalá sang mḡa apan.
14 Kag nagsalaka ang mḡa apan sa iba-
baw sang bug-os nḡa duta sang Egipto,
kag naghulugpa sila sa tanan nḡa mḡa
kadulunan sa Egipto, nḡa makadaut gid:
nḡa úna sa iya walâ gid sing apan nḡa
subung sina, bisan sa olohe niya indi nḡa
mas-a magaabut ang kaanḡay niya.
15 Kag ginlipdan nila ang kadaygan
sang bug-os nḡa duta, sa bagay nḡa ang
duta ginpadulum, kag ginkaon nila ang
tanan nḡa hilamon sang duta, kag ang
tanan nḡa bunḡa sang kakahoyan, nḡa
ginbilin sang ulan nḡa batobató nḡa
hielo; kag walâ gid sing nabilin nḡa
hilaw sa kakahoyan, bisan sa hilamon
sang mḡa latagon sa bug-os nḡa duta
sang Egipto.
16 Niyan ginpatawag ni Paraon sing
dalidali si Moises kag si Aaron, kag nag-
siling sia: "Nakasalâ ako batok kay
Iehoba nḡa inyo Dios, kag batok sa in-
yo.
17 Busa karon, patawara-ninyo ang
akon salâ sa sini gid lamang, kag pakita-
bang-kamo kay Iehoba nḡa inyo Dios,
nḡa ipahilayô sa akon ini nḡa kamata-
yon."
18 Nḡani naghalín sia sa atubanḡan ni
Paraon kag nagpakitabang kay Iehoba.
19 Niyan ginpakari ni Iehoba ang isa
ka hanḡin gikan sa Katundan nḡa tuman
ka baskug, nḡa nagpalid sang mḡa apan,
nḡa ginlumus niya sila sa dagat nḡa
Mapula; kag walâ sing nabilin bisan isa
ka apan sa bug-os nḡa kadulunan sa
Egipto.
20 Apang ginpatig-a ni Iehoba ang
tagiposoon ni Paraon, sa bagay nḡa walâ
niya pagtuguti sa paglakat ang mḡa
inanak ni Israel.

Ikasiam ka kalalat-an: ang mḡa kadudulman.

21 Kag si Iehoba nagsiling kay Mo-
ises: "Untaya ang imo kamut nayon sa
lanḡit, agud nḡa may kadudulman sa
ibabaw sang bug-os nḡa duta sa Egipto,
kag magpalanghikap sila sa kadudul-
man."
22 Busa, ginuntay ni Moises ang kamut
nayon sa lanḡit; kag nag-abut ang
madamol nḡa kadudulman sa bug-os nḡa
duta sang Egipto, sa tatlo ka adlaw.
23 Kag walâ magkilitaay ang iban sa
iban, bisan may nagtindug sa iya naham-
tanḡan sa sulúd sang tatlo ka adlaw,
apang ang tanan nḡa mḡa inanak ni Israel
may suga sa ila mḡa puluy-an.
24 Kag si Paraon nagtawag kay Moi-
ses, kag nagsiling: "Lakat-kamo, ala-
lagad-kamo kay Iehoba; magkalabilin
lamang ang inyo mḡa pinanung kag ang
inyo mḡa kabakahan; ang inyo mḡa ka-
bataan man magaulúpud sa inyo."
25 Apang si Moises nagsabat: "Ki-
nahanglan nḡa ikaw man maghatag sa
amon mḡa kamut sing mḡa halad kag
mḡa halad nḡa sinunog, agud nḡa pagi-

halad namon sila kay Iehoba nğa amon Dios.
26 Ang amon mğa kahayupan magaulúpud man sa amon, walâ sing mabilin, bisan isa ka koko; kay sa ila magakuha kami nğa sa pag-alagad kay Iehoba nğa amon Dios; kag walâ kami makahibalo kon ano ang pagaialagad namon kay Iehoba, tubtub nğa magabut kami didto."
27 Apang ginpatig-a ni Iehoba ang tagiposoon ni Paraon, kag walâ sia magtugut sa pagpalakat sa ila.
28 Kag nagsiling si Paraon: "Halín-ka sa akon atubanğan: andam-ka nğa indi na magtan-aw ikaw liwan sang akon nawung; kay sa adlaw nğa makita mo ang akon nawung, mamatay ka."
29 Kag si Moises nagsabat: "Maayo ang ginsiling mo: indi na ako magtan-aw liwan sang imo nawung."

Ang ikapulo ka kalalat-an, nğa ginbalita kay Paraon.

11 KAG si Iehoba nagsiling kay Moises: "Isa pa ka kalalat-an pagadalhon ko kay Paraon kag sa Egipto, kag sa tapus sini pagatugutan kamo niya sa paglakat gikan diri. Kon pagatugutan kamo niya sa paglakat, manğinamo ini sing bug-os; bisan pa pagasobolon kamo niya, pagasobolon kamo niya diri.
2 Hambala karon sa dulunğug sang banwa, kag nğa ang tagsatagsa ka lalaki magpanğayô sa iya kasilinğan nğa lalaki kag ang tagsatagsa ka babae sa iya kasilinğan nğa babae sing mğa huyas nğa pílak kag mga nuyas nğa bulawan."
3 Kag si Iehoba nagbugay sa banwa sa mğa mata sang mğa taga-Egipto, subung man si Moises amo ang daku nğa lalaki sa duta sang Egipto sa mğa mata sang mğa alagad ni Paraon kag sa mğa mata sang katawohan.
4 Kag nagsiling si Moises: "Si Iehoba nagsiling sini: Sa tunğâ sang gab-i ako magagowa sa tunğâ sang Egipto;
5 Kag mamatay ang tanan nğa panğanay sang duta sa Egipto kutub sa panğanay ni Paraon, nğa nagalingkod sa iya lingkoran nğa hari-anon, tubtub sa panğanay sang alagad nğa babae nğa yara sa galinğan, kag ang tanan nğa panğanay sang mğa kasapatan.
6 Kag magaabut ang daku nğa sininğit sa bug-os nğa duta sang Egipto, nğa walâ nğa mas-a mahanabu, bisan mahanabu pa.
7 Apang nahanunğud sang tanan nğa mğa anak ni Israel, kutub sa tawo tubtub sa kahayapan, bisan ang isa ka ido indi magapabaskug sang iya dila batok sa ila, agud nğa inyo mahibaloan, nğa si Iehoba magapahain sa tunğâ sang mğa Egiptohanon kag sa Israel.
8 Kag magapalanaug sa akon ining tanan nğa imo mğa alagad, kag maguaygub sila sa atubanğan nakon, nğa nagasililing: Gowa-ka, kag ang bug-os nğa banwa nğa nagasunud sa imo. Kag sa tapus sini ako magagowa." Kag naggowa si *Moises* nğa may daku nğa kaakig sa kay Paraon.
9 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises: "Si Paraon indi magapáti sa inyo, agud nğa ang akon mğa kalatinğalahan magdalamu sa duta sang Egipto."
10 Kag si Moises kag si Aaron naghilimo sining tanan nğa mğa kalatinğalahan sa atubanğan ni Paraon; apang ginpatig-a ni Iehoba ang tagiposoon ni Paraon, kag walâ niya pagtaguti sa paglakat ang mğa inanak ni Israel sa gowa sang iya kadutaan.

Ang pagtukud sang Paskua.

12 KAG naghambal si Iehoba kay Moises kag kay Aaron sa duta sang Egipto, nğa nagasiling:
2 "Ini nğa bulan manğinpamuno sang mğa bulan sa inyo; ini manğinnahauna sa inyo sa mğa bulan sang tuig.
3 Ihambal-ninyo sa bug-os nğa katilingban ni Israel, nğa nagasiling: sa ikapúlô sini nğa bulan magakuha ang tagsatagsa sing isa ka kordero sa mğa panimaláy nğa inamay, isa ka kordero sa tagsa ka panimaláy.
4 Apang kon ang panimaláy diyotay, nğa indi makaurot sa pagkaon sang isa ka kordero, niyan sia kag ang iya kasilinğan nğa labing malapit sa iya baláy magakuha sa iya sono sang kadamuon sang mğa kalág. Pagaisipan ninyo sa kordero, sono sang makaon sang tagsatagsa.
5 Ang kordero manğinwalay dagta, lalaki nğa isa ka tuig: kuhaon ninyo sia sa mğa obeha kon sa mğa kanding.
6 Kag pagabantayan ninyo sia tubtub sa adlaw nğa ikapúlô kag apat sini nğa

bulan, kag pagapugutan sia sang bug-os
nga katipunan sang katilingban sa Israel,
sa tungâ sang duha ka kahaponon.
7 Kag magakuha sila sang dugo, kag
ibutang nila ini sa duha ka bakalan sang
gawang, kag sa atangan sang mga baláy,
nga didto ila pagakaonan.
8 Kag sa sadto nga gab-i magakaon
sila sang unud nga sinugba sa kalayo,
nga may mga tinapay nga walay tapay,
kag may mga hilamon nga mapait
pagakaonon sia nila.
9 Bisan ano nga butang sa iya nga
hilaw, indi pagakaonon ninyo, bisan
naluto sa tubig, kondi sinugba sa kalayo;
ang iya olo upud ang iya mga
tiil, kag ang iya mga kasudlan.
10 Dili ninyo pagibilin bisan ano sa
iya tubtub sa pagkaaga; kag ang mabilin
sa iya tubtub sa pagkaaga, pagasunugon
ninyo sa kalayo.
11 Kag amo ini ang inyo pagkaon sa
iya: Nga napangwagkusan ang inyo
mga hawak, ang inyo mga sapin sa inyo
mga tiil, kag ang inyo sungkod sa inyo
kamut. Kag pagakaonon ninyo sia sing
madasig gid. Amo ini ang Paskua* ni
Iehoba.
12 Kay magaagi ako sa sadto nga gab-i
sa duta sang Egipto, kag pagapilason ko
ang tanan nga panganay sa duta sang
Egipto, kutub sa mga tawo tubtub sa
mga sapat; kag pagasilotan ko ang tanan
nga mga dios sang Egipto. Ako si
Iehoba.
13 Kag ang dugo magamangintanda
sa inyo sa mga baláy sa didto kamo magapuyô;
kag kon makit-an ko ang dugo,
magaligad ako sa inyo, kag walâ sa
inyo sing kamatay nga malaglagon, kon
akon pagapilason ang dutu sang Egipto.
14 Kag ini nga adlaw mangindulumdumon
ninyo, kag pagabantayan ninyo
sia subung nga piesta kay Iehoba; sa
sulúd sang inyo mga kaliwatan pagabantayan
ninyo ini nga piesta subung
nga dayon nga palatukuran.
15 Pito ka adlaw magakaon kamo
sing mga tinapay nga walay tapay. Sa
sini, kutub sa nahauna nga adlaw gid
pagaipalayo ninyo ang tapay sa inyo
mga baláy; kay bisan sin-o nga magkaon
sang tinapay nga may tapay kutub
sa nahauna nga adlaw tubtub sa ikapito,
yadto nga kalág pagagabuton sa Israel.

* *Paskua*, pagligad.

16 Kag sa nahuuna nga adlaw magahimo
kamo sing balaan nga pagkatipon,
kag subung man sa ikapito ka
adlaw magahimo kamo sing balaan nga
pagkatipon. Bisan ano nga buluhaton
dili pagahimoon sa sining mga adlaw,
luwas lamang nga maghimos sang pagakaonon
sang tagsatagsa.
17 Kag pagabantayan ninyo ang
adlaw sang mga tinapay nga walay
tapay, kay sa sadto man nga adlaw
ginpagowa ko ang inyo mga kasoldadosan
sa duta sang Egipto. Bangud sini
bantayan-ninyo ini nga adlaw sa inyo
mga kaliwatan sa dayon nga palatukuran.
18 Sa nahauna nga bulan sa ikapúlô
kag apat ka adlaw, sa kahaponon, magakalaon
kamo sing mga tinapay nga
walay tapay, tubtub sa adlaw nga duha
ka púlô kag isa sang bulan, sa kahaponon.
19 Sa sulúd sang pito ka adlaw walâ
sing makita nga tapay sa inyo mga balay;
kay yadtong tanan nga magkaon
sang butang nga may tapay, ang amo
nga tawo pagagabuton sa katilingban
ni Israel, bisan sia dumuluong, bisan sia
tumanduk.
20 Indi kamo magkalaon sing bisan
ano nga butang nga may tapay; sa
inyo tanan nga mga puluy-an magakalaon
kamo sing mga tinapay nga
walay tapay."
21 Niyan gintawag ni Moises ang
tanan nga mga tigulang sa Israel, kag
nagsiling sa ila: "Guluyud-kamo, kag
kuluha-kamo sing mga kardero sono sa
inyo mga panimaláy, kag puguti-ninyo
ang Paskua.
22 Kag magkuluha-kamo sang isa ka
bugkos nga isopo, kag pagbas-on ninyo
ini sa dugo nga yara sa suludlan, kag
ihaplas-ninyo ang dugo, nga yara sa
susudlan, sa atangan kag sa duha ka
bakalan sang gawang. Kag walâ sing
maggowa bisan isa sa inyo sa gawang
sang iya baláy tubtub sa aga.
23 Kag kon magligad si Iehoba, nga
nagapilas sa mga Egiptohanon, makita
niya ang dugo sa atangan kag sa duha
ka bakalan sang gawang; kag si Iehoba
magaligad sa sadto nga gawang, kag
indi magtugut nga ang manuglaglag
magsulúd sa inyo mga baláy sa pagpilas.
24 Kag pagabantayan ninyo ini nga

palatukuran nğa sa inyo kag sa inyo mğa anak sa gihapon.
25 Kag mahanabu nğa, kon mag-
alabut kamo sa duta, nğa pagsihatag sa inyo ni Iehoba, sono sang ginpanaad niya, pagatumanon ninyo ini nğa pag-alagdan.
26 Kag kon mahanabu, nğa magpala-
mangkot ang inyo mğa anak sa inyo: ¿Ano bala ang ginakahologan sa inyo sini nğa pag-alagdan?
27 Magsalabat-kamo: Ini amo ang
halad sang Paskua* kay Iehoba, kay nagligad sia sa kabalayan sang mğa inanak ni Israel sa Egipto, sang nagalakat sia, nğa nagapilas sa mğa Egiptohanon, kag ginluwas niya ang amon mğa baláy." Niyan ang banwa nag-yaub kag naghapa.
28 Kag ang mğa inanak ni Israel
naglalakat, kag ginhilimo nila sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises kag kay Aaron: ginhilimo nila ang subung sini.

Ang pagkamatay sang mğa panğanay. Ang mğa inanak ni Israel ginpanobol sa Egipto.

29 Kag nahanabu nğa, sang pagka-
tungâ sang gab-i, ginpilas ni Iehoba ang tanan nğa panğanay sa duta sa Egipto, kutub sa panğanay ni Paraon, nğa nagalingkod sa ibabaw sang iya lingkoran nğa harianon, tubtub sa panğanay sang bihag, nğa yara sa bilangoan, kag ang tanan nğa panğanay sang mğa kasapatan.
30 Kag nagtindug si Paraon sadto
nğa gab-i, sia kag ang tanan niya nğa mğa alagad, kag ang tanan nğa mğa Egiptohanon; kag may isa ka daku nğa panghakruy sa Egipto, kay walâ sing baláy diin nğa walâ sing patay.
31 Kag ginpatawag niya si Moises
kag si Aaron sa kagab-ihon, kag nagsi-ling sia sa ila: "Tilindug-kamo, halalín-kamo sa tungâ sang akon banwa, kamo kag ang mğa inanak ni Israel; kag lalakat-kamo, kag alalagad-kamo kay Iehoba, sono sang ginsiling ninyo.
32 Kuhaa man ninyo ang inyo mğa
obeha kag ang inyo mğa kabakahan, sono sang ginsiling ninyo, kag lalakat-kamo, kag pakamaayoha-ninyo man ako."
33 Kag ginasako gid sang mğa Egip-
tohanon ang banwa, sa pagpadalá sa ila sing madali gid sa gowa sang kadutaan, kag nagsililing sila: "Tanan kami mğa patay."
34 Kag ginhakwat sang banwa ang
iya linamas sa walâ pa magkumbo, nğa ginputus nila ang ila mğa linamas sa ila panapton sa ibabaw sang ila mğa abaga.
35 Kag ginhilimo sang mğa inanak ni
Inrael sono sang polong ni Moises; kag nagpalanğayô sila sa mğa Egiptohanon sang mğa huyas nğa pílak kag mğa huyas nğa bulawan, kag mğa panapton.
36 Kag ginhatagan ni Iehoba ang
banwa sing bugay sa mğa mata sa mğa Egiptohanon, sa bağay nğa ginhatagan sila nila sang ila ginapanğayô; kag sa sini ginhublasan nila ang mğa Egiptohanon.
37 Kag ang mğa inanak ni Israel nag-
talaliwan gikan sa Rameses pa Sukot, subung nğa mğa anum ka gatus ka libo ka tawo nğa nagalalakat, walay labut sang mğa kabataan:
38 Isa man ka daku nğa salamo sang
mğa tinawo nagtalaklad upud sa ila, kag mğa obeha kag kabakahan; kahay-yupan nğa madamu gid.
39 Kag sa linamas nğa gindalá nila
gikan sa Egipto, nagluluto sila sing mğa bibinka nğa walay tapay, kay walay tapay tungud kay ginsobol sila sa Egipto kag walâ sila magdugay; kag walâ gid sila sing bisan ano nğa naaman.
40 Kag ang panag-on nğa ginpanluga-
yaw sang mğa inanak ni Israel sa Egipto nanğinapat ka gatus kag katloan ka tuig.
41 Kag sang lumigad ang apat ka
gatus kag katloan ka tuig nahanabu nğa, sa amo gid nğa adlaw, naggulowa ang tanan nğa mğa kasoldadosan ni Iehoba sa duta sa Egipto.
42 Gab-i ini nğa hiliwaton gid kay
Iehoba, tungud kay ginpagowa niya sila sa duta sang Egipto: ini amo yadtong gab-i kay Iehoba nğa dapat tumanon gid sang tanan nğa mğa inanak ni Israel sa ila mğa kaliwatan."

Ang tulumanon sang Paskua.

43 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises
kag kay Aaron: "Ini among tulumanon sang Paskua: walâ gid sing dumuluong nğa magakaon sa iya.
44 Apang ang tanan nğa alagad, nğa

* *Halad sang Paskua,* halad sang pagligad.

tawo nğa binakal sang kuarta, tulion
mo sia : niyan magakaon sia sa iya.
45 Ang dumulapon kag alagad nğa
sinoholan indi magakalaon sa iya.
46 Pagakaonon sia sa amo nğa baláy ;
indi gid kamo magpalagowa sang iya
unud sa baláy, bisan pagboongon-ninyo
ang iya tul-an.
47 Ang bug-os nğa katilingban maga-
himo sini.
48 Kag kon magpanlagayaw upud sa
imo ang isa ka dumuluong, nğa buut
maghimo sang Paskua kay Iehoba,
pagtulion anay ang tanan niya nğa
lalaki, kag niyan magapalapit sia sa pag-
himo sa iya, kag magamanğinsubung
sang tumanduk sang duta. Apang walâ
sing sin-o nğa ditinuli nğa makakaon sa
iya.
49 May isa gid lamang ka kasogoan
nğa sa tumanduk kag sa dumuluong nğa
nagapanlugayaw sa tunğâ ninyo."
50 Kag ang tanan nğa mğa inanak ni
Israel naghilimo, sono sang ginsogo ni
Iehoba kay Moises kag kay Aaron ;
ginhilimo nila ang subung sini.
51 Kag nahanabu nğa, sa sadto gid
nğa adlaw, ginpagowa ni Iehoba ang
mğa inanak ni Israel sa duta sang Egipto,
sono sa ila mğa kasoldadosan.

Ang kasogoan nahanunğud sa mğa panğanay.

13 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, nğa nagasiling :
2 "Pakabalaana ako sa tanan nğa
panğanay, sa tanan nğa magulang sang
isa ka ilóy sa tunğâ sang mğa inanak ni
Israel : sa mğa tawo subung sa mğa
sapat, akon sia."
3 Kag si Moises nagsiling sa banwa :
"Magpalanumdum-kamo sa sini nğa
adlaw, nğa sa iya naggulowa kamo sa
Egipto sa baláy sang mğa ulipon ; kay
ginpagowa kamo ni Iehoba, tunğud
sang gahum sang iya kamut : nğani
indi kamo magkalaon sing tinapay nğa
walay tapay.
4 Ining adlaw nagggowa kamo, sa
bulan sa Abib.
5 Kag mahanabu, kon madalá
ikaw ni Iehoba sa duta sang mğa
Kanaanhon, sang mğa Hetinhon, sang
mğa Amorinhon, sang mğa Hebinhon
kag sang mğa Iebusinhon, nğa ginsumpa
niya sa imo mğa ginikanan nğa pagai-
hatag sia sa imo, duta nğa nagailig sing
gatas kag dugus, nğa pagahiwaton mo
ining pag-alagdan sa sini nğa bulan.
6 Magakaon-ka sa pito ka adlaw sing
mğa tinapay nğa walay tapay kag sa
adlaw nğa ikapito may kasadyahan kay
Iehoba.
7 Kag pagakaonon ang mğa tinapay
nğa walay tapay sa sulúd sang pito ka
adlaw ; indi makita sa luyo nimo ang
tinapay nğa walay tapay, bisan makita
sa imo ang tapay sa tanan nimo nğa
mğa kadulunan.
8 Kag magapanugid ka sining mğa
butang sa sadtong adlaw sa imo anak,
nğa nagasiling : Ini amo banğud sang
ginhimo ni Iehoba sa akon, sang pag-
halín ko sa Egipto.
9 Kag magamanğitandaan ini sa imo
sa ibabaw sang imo kamut, kag manğin-
handumanan sa tunğâ sang imo mğa
mata, agud nğa ang kasogoan ni Iehoba
magpuyô sa imo bâbâ ; tunğud kay gin-
pagowa ka ni Iehoba sa Egipto sa
makusug nğa kamut.
10 Nğani, pagatumanon mo ini nğa
palatukuran sa iya dag-on sa tuigtuig.
11 Kag kon mapasulúd na ikaw ni
Iehoba sa duta sang mğa Kanaanhon,
sono sang ginsumpa niya sa imo kag sa
imo mğa ginikanan, kag kon mahatag
na niya sa imo,
12 Pagabahinon-mo kay Iehoba ang
tanan nğa mğa panğanay ; ang tanan
man nğa mğa magulang nğa magkala-
tawo sa imo mğa kasapatan : ang mğa
lalaki magamanğiniya ni Iehoba sila.
13 Apang ang tanan nğa panğanay
sang asno pagatubson mo sia sang isa
ka kordero ; kag kon indi mo sia matu-
bus, pagabalion mo ang iya liog. Kag
ang tanan nğa panğanay sang tawo, sa
tunğa sang iya mğa anak, pagatubson
mo.
14 Kag mahanabu nğa, kon pagpa-
mangkoton ka sang imo anak sa adlaw
nğa buas, nğa nagasiling : ¿ Ano bala
ini ? Pagaisiling mo sa iya : • Sa gahum
sang *iya* kamut ginpagowa kami ni
Iehoba sa Egipto, sa baláy sang mğa
ulipon.
15 Kag nahanubu nğa, sang si Paraon
nagpanğindi gid sa pagtugut sa amon
paglakat, ginpatay ni Iehoba ang tanan
nğa panğanay sa duta sa Egipto, kutub
sa panğanay sang tawo tubtub sa pa-
nğanay sang sapat ; tunğud sini gina-
halad ko kay Iehoba ang tanan nğa

panḡanay sa inilóy, kon lalaki sia, apang
ang tanan nḡa panḡanay sang akon
mḡa anak ginatubus ko.
16 Kag manḡintandaan ini sa ibabaw
sang imo kamut, kag manḡinhandu-
manan sa tunḡâ sang imo mḡa mata;
kay sa gamhanan nḡa kamut ginpagowa
kami ni Iehoba sa Egipto."

Pag-agi sa dagat nḡa Mapula.

17 Kag nahanabu nḡa, sang pagtugut
ni Paraon sa paglakat sang banwa, walâ
sia pagidul-ong sang Dios sa dalan sang
duta sang mḡa Pilistinhon, bisan ang
labing malapit *sa ila*, kay nagsiling ang
Dios: "Basi pa kon maghinulsul ang
banwa, kon makit-an niya sang inaway,
kag magbalik sia sa Egipto."
18 Apang ginhimo sang Dios nḡa ang
banwa maglibot sa dalan sang ka-
hanayakan sang dagat nḡa Mapula.
Kag nagtalaklad ang mḡa inanak ni
Israel gikan sa Egipto nḡa mḡa sang-
kap sa hinḡaniban.
19 Ginkuha man ni Moises ang mḡa
tul-an ni Iose, nḡa ginpasumpa niya ang
mḡa inanak ni Israel, nḡa nagasiling:
"Sa pagkamatuud gid, ang Dios maga-
duaw sa inyo; kag pagapataklaron
ninyo ang akon mḡa tul-an gikan diri
upud sa inyo."
20 Kag nagtalaliwan sila sa Sukot,
kag nagdulúlog sila sa Etam, sa salam-
putan sang kahanayakan.
21 Kag si Iehoba nagúna sa ila, sa ad-
lawon sa isa ka haligi nḡa panḡanud sa
pagmando sa ila sa dalanon, kag sa ka-
gab-ihon, sa isa ka haligi nḡa kalayo sa
pagpawa sa ila, agud nḡa maglalakat
sila sa adlaw kag sa gab-i.
22 Walâ nḡa mas-a nagpalayô sa atu-
banḡan sang banwa ang haligi nḡa pan-
nḡanud sa adlawon, bisan sa kagab-ihon
ang haligi nḡa kalayo.

14 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, nḡa nagasiling:
2 "Hambala ang mḡa inanak ni
Israel, nḡa magbalalik sila, kag mag-
palahamtang sang ila dulugan sa
atubanḡan sang Pi-hahirot, sa tunḡâ
sang Migdol kag sang dagat nayon sa
Baal-Sepon: sa atubanḡan niya maga-
palahamtang kamo sang dulugan sa
luyo sang dagat.
3 Kay sa mḡa inanak ni Israel maga-
siling si Paraon: Nalibutan sila sang
duta, ang kahanayakan nagatakup sa ila.
4 Kag pagapatig-ahon ko ang tagipo-
soon ni Paraon, agud nḡa maglagas sia
sa ila, kag pagahimayaon ako sa kay Pa-
raon kag sa bug-os niya nḡa kasoldado-
san, kag makilala sang mḡa Egiptoha-
non nḡa ako amo si Iehoba." Kag gin-
hilimo nila sing subung sini.
5 Kag ginbalitaan ang hari sa Egipto,
nḡa ang banwa nagpalagyo; kag ang tagi-
posoon ni Paraon kag sang iya mḡa ala-
gad ginbaylohan nahanunḡud sa banwa,
kag nagsilíling sila: "¿Ano bala ang
aton ginhimo, nḡa gintugutan naton si
Israel sa paglakat sa indi na mag-alagad
sa aton?"
6 Niyan gintakdan ni Paraon ang iya
mḡa kanga kag ginkuha niya upud sa
iya ang iya banwa.
7 Nagkuha sia sing anum ka gatus ka
kanga nḡa mḡa pinili, kag ang tanan
nḡa mḡa kanga sa Egipto, kag ang mḡa
panḡolo sa ibabaw nila nḡa tanan.
8 Kag ginpatig-a ni Iehoba ang tagi-
posoon ni Paraon, nḡa hari sa Egipto,
kag ginlagas niya ang mḡa inanak ni
Israel; kag ang mḡa inanak ni Israel
naggulowa nḡa may kamut nḡa binayaw.
9 Kag ginlagas sila sang mḡa Egipto-
hanon; kag ang tanan nḡa mḡa kabayo,
ang mḡa kanga ni Paraon, ang iya mḡa
manugkabayo kag ang iya kasoldado-
san, naglambut sa ila nḡa nagadululug
sila sa luyo sang dagat, malapit sa Pi-ha-
hirot, sa atubanḡan sang Baal-Sepon.
10 Kag sang nagapalapit na si Para-
on, ginbayaw sang mḡa anak ni Israel
ang ila mḡa mata, kag yari karon, ang
mḡa Egiptohanon nḡa nagasulunud sa ila.
Niyan ang mḡa inanak ni Israel nagka-
lahadluk sing daku, kag nagsilingit sila
kay Iehoba.
11 Kag nagsilíling sila: "¿Ayhan
tunḡud kay walâ bala sing mḡa lulub-
nḡan sa Egipto gindalá mo kami diri
sa pagpanḡinmatay sa kahanayakan?
¿Kay nḡaa bala ginhimo mo ini sa amon,
nḡa ginpagowa mo kami sa Egipto?
12 ¿Indi gid bala ini ang ginhambal
namon sa imo sa Egipto, nḡa nagasiling:
Pabayai-kami, agud nḡa mag-alalagad
kami sa mḡa Egiptohanon? Kay maayo
pa sa amon ang mag-alagad sa mḡa
Egiptohanon sang magpanḡimatay sa
kahanayakan."
13 Kag si Moises nagsiling sa banwa:

"Dili kamo magkahadluk; magpakaba-
kud-kamo, kag makita ninyo ang kalu-
wasan, nga pagahimoon karon ni
Iehoba sa inyo; kay ang mga taga-
Egipto nga karon inyo nakita, indi na
ninyo nga mas-a sa gihapon makita sila.
14 Si Iehoba magpakigaway tungud
sa inyo, kag kamo magpakahimunong."
15 Kag si Iehoba nagsiling kay
Moises: "¿Ngaa bala nga nagapanawag
ka sa akon? Isiling sa mga inanak ni
Israel, nga maglalakat sila.
16 Kag ikaw magbayaw sang imo
sungkod kag iuntay ang imo kamut sa
ibabaw sang dagat, kag pihakon-mo
sia, agud nga mag-alagi ang mga anak ni
Israel sa tungâ sang dagat sa ma mala.
17 Kag ako, yari karon, pagapatig-
ahon ko ang tagiposoon sang mga
Egiptohanon, agud nga pagsondon kamo
nila; kag pagahimayaon ko ako sa kay
Paraon, kag sa iya bug-os nga kasolda-
dosan, kag sa iya mga kanga, kag sa iya
mga manugkabayo.
18 Kag ang mga Egiptohanon maka-
hibalo, nga ako amo si Iehoba, kon
paghimayaon ko ako sa kay Paraon, sa
iya mga kanga kag sa iya mga nagaka-
labayo."
19 Kag ang manugtunda sang Dios,
nga nagaúna sang kadamuan ni Israel,
nagpalayô kag nagsunud sa ila; subung
man ang haligi nga panganud, nga na-
gaúna sa ila, nagpalayô kag nabutang sa
ila mga likod.
20 Kag sia nagpatungâ sa kadam-an
sang mga Egiptohanon kag sang kadam-
an ni Israel: *didto* panganud kag kadulum
sia; kag *diri* nagapasanag sia sang kagab-
ihon, kag sadtong bug-os nga gab-i walâ
nga mas-a maghiliabutay ang mga isa sa
mga isa.
21 Kag inuntay ni Moises ang iya
kamut sa ibabaw sang dagat, kag ginhimo
ni Iehoba, nga ang dagat mabulag
tungud sang mabaskug gid nga hangin
sa timugan sadtong bug-os nga gab-i,
kag ang dagat nagmala, kag ang mga
tubig nagbilinahinbahin.
22 Niyan ang mga anak ni Israel nag-
sululúd sa tungâ sang dagat sa mamala;
nga ang mga tubig nanginsubung sang
kuta sa iya too kag sa iya walá.
23 Kag sang sumunud sa ila ang mga
Egiptohanon, nagsululúd sa olehe nila
tubtub sa tungâ sang dagat ang tanan
nga mga kabayo ni Paraon, ang iya
mga kanga, kag ang iya mga manugka-
bayo.
24 Kag nahanabu, sang pagpulaw
sang kaagahon, nga tinuluk ni Iehoba
ang kadam-an sang mga Egiptohanon
kutub sa haligi sang kalayo kag sang
panganud; kag ginwagwag niya ang
dulugan sang mga Egiptohanon.
25 Kag kinuha niya sa ila ang mga
aliling sang ila mga kanga, nga gin-
sablagan niya sila sa ila paglakat. Niyan
ang mga Egiptohanon, nagsililing:
"Malagyo-kita sa atubangan ni Israel,
kay si Iehoba nagaaway tungud sa ila
batok sa mga Egiptohanon."
26 Kag si Iehoba nagsiling kay Moi-
ses: "Untaya ang imo kamut sa iba-
baw sang dagat, agud nga ang mga
tubig magbalalik sa ibabaw sang mga
Egiptohanon, sa ibabaw sang ila mga
kanga, kag sa ibabaw sang ila mga
manugkabayo."
27 Kag inuntay ni Moises ang iya ka-
mut sa ibabaw sang dagat kag ang dagat,
sang nagakaaga, nagbalik sa iya kahim-
tangan; kag ang mga Egiptohanon
nagpalalagyo nayon sa iya; kag ginpi-
lák ni Iehoba ang mga Egiptohanon
sa tungâ sang dagat.
28 Kag nagbalalik ang mga tubig
kag gintabunan nila ang mga kanga kag
ang mga manugkabayo patí ang bug-os
nga kasoldadosan ni Paraon, nga nagsu-
lulúd sa olehe nila sa dagat. Kag walâ
sing nabilin sa ila, bisan isa lamang.
29 Apang ang mga inanak ni Israel
naglalakat sa mamala sa tungâ sang
dagat, nga ang mga tubig nagkalahimo
nga kuta sa ila too kag sa ila walá.
30 Kag ginluwas ni Iehoba si Israel
sa sadtong adlaw sa kamut sang mga
Egiptohanon; kag nakita ni Israel ang
mga Egiptohanon nga mga patay sa
ibabaw sang baybayon sang dagat.
31 Busa, nakita ni Israel ang makatili-
ngala nga buhat, nga ginhimo ni Iehoba
batok sa mga Egiptohanon; kag ang
banwa nagkahadluk kay Iehoba; kag
nagtoloo sila kay Iehoba kag kay Moi-
ses nga iya alagad.

Ambahanon sa pagdaug sang mga inanak ni Israel.

15 NIYAN si Moises kag ang mga
inanak ni Israel nag-alambahan
sini nga ambahanon kay Iehoba; kag
nagsililing sila sing subung sini:

"Pagaambahanon ko si Iehoba,
kay nagpakalabaw sia sing tuman gid;
Gintagbong niya sa dagat ang kabayo kag ang iya manugpangābayo.
2 Ang akon kusug kag ang akon ambahanon amo si Iehoba;
Kag nanḡinkaluwasan ko sia:
Sia amo ang akon Dios, kag pagadayawon ko sia;
Ang Dios sang akon amay, kag pagapalabawon ko sia.
3 Si Iehoba among gamhanan sa pagawayan:
Si Iehoba amo ang iya nḡalan.
4 Gintagbong niya sa dagat ang mḡa kanga ni Paraon, kag ang iya kasoldadosan:
Kag ginlumsan sa dagat nḡa Mapula ang iya mḡa pinili nḡa panḡolo.
5 Nagtabon sa ila ang mḡa kaidadalman:
Naglulugdang sila sa mḡa kadadalman subung sang isa ka bató.
6 Ang imo too, oh Iehoba, nagmahimayaon sa kagamhanan;
Ang imo too, oh Iehoba, naglaglag sang kaaway.
7 Kag sa pagkadaku sang imo pagkaharianon,
Ginguba mo ang mḡa nagatilindug batok sa imo;
Ginpadalá mo ang imo masingkal nḡa kaakig;
Ginupud niya sila subung sang layâ nḡa dahon.
8 Kag sa huyup sang imo mḡa ilong nagtulumpok ang mḡa tubig;
Nagtalaas ang mḡa ilig subung nḡa bakolod.
Ang kabaluran nagtilig-a sa alibutud sang dagat.
9 Nagsiling ang kaaway:
Pagalagson ko, pagalambuton ko,
Pagabahinbahinon ko ang inagaw;
Pagabusgon ko sa ila ang akon kalág;
Pagagabuton ko sa tagub ang akon hinḡaniban, pagapapason sila sang akon kamut.
10 Ginhuyup mo sila sang imo hanḡin, ang dagat nagtabon sa ila;
Nagtulugdan sila subung sang tinga sa mḡa gamhanan nḡa tubig.
11 ¿Sin-o bala ang subung sa imo sa tunḡâ sang mḡa dios, oh Iehoba?
¿Sin-o bala ang subung sa imo, nḡa mahimayaon sa pagkabalaan,
Kalahadlukan sa mḡa pagdayaw, manughimo sing mḡa kalatinḡalahan?
12 Ginuntay mo ang imo too:
Gintolon sila sang duta.
13 Gindul-ong mo, sa imo kalooy, ang banwa nḡa gintubus mo:
Sa imo gahum ginadul-ong mo sia sa puluy-an sang imo pagkabalaan.
14 Nagpalakabati ang mḡa banwa; magakulurug sila:
Mḡa kasakit nagdakup sa mḡa pumuluyô sa Pilistea.
15 Niyan nagkalalipong ang mḡa panḡolo sa Edom;
Sa mḡa maisug ni Moab, ang kibang nagdakup sa ila:
Nagakalatunaw ang tanan nḡa mḡa pumuluyô sa Kanaan.
16 Nagakaholog sa ibabaw nila ang kakugmat kag kakulba;
Tunḡud sang kadaku sang imo butkon nagaalapa sila subung sang isa ka bátó,
Tubtub nḡa mag-agi ang imo banwa, oh Iehoba,
Tubtub nḡa mag-agi ini nḡa banwa, nḡa naangkon mo.
17 Kag pagapasudlon mo sila kag pagaitanum mo sila sa bukid sang imo panublion,
Duug nḡa gin-aman mo nḡa sa imo gid puluy-an, oh Iehoba,
Balaan nḡa puluy-an, Ginoo, nḡa gintukud sang imo mḡa kamut.
18 Si Iehoba nagahari sa gihapon kag sa gikapon."
19 Kay ang mḡa kabayo ni Paraon
kag ang iya mḡa kanga, kag ang iya mḡa
manugkabayo nagsululúd sa dagat, kag
ginpabalik ni Iehoba sa ibabaw nila ang
mḡa tubig sang dagat; apang ang mḡa
inanak ni Israel naglalakat sa mamala
sa tunḡa sang dagat.
20 Kag si Maria, ang manalagna nḡa
babae, útud nḡa babae ni Aaron, nagkuha
sing isa ka tambor sa iya kamut,
kag naggulowa ang tanan nḡa mḡa
babae sa olehe niya, nḡa may mḡa tambor
kag may mḡa sinadsad.
21 Kag si Maria nagsabat sa ila:

"Alambahan-kamo kay Iehoba,
kay nagpakalabaw sia sing tu-
man gid,
Ginpilák niya sa dagat ang kabayo
kag ang iya manugpangābayo."

Ang mgā tubig sa Mara.

22 Kag gindul-ong ni Moises ang mgā
inanak ni Israel gikan sa dagat ngā Ma-
pula, kag naghalín sila pa kahanayakan
sa Sur; kag naglalakat sila sing tatlo
ka adlaw sa kahanayakan, ngā walâ
makakita sing tubig.
23 Kag nag-alabut sila sa Mara*;
apang walâ sila makasarang paginum
sang tubig sa Mara, kay mapait sia;
ngani ginhingalanan nila sia ngā Mara.
24 Kag nagmulay ang banaw batok
kay Moises, ngā nagasiling: "¿Ano bala
ang amon pagaimnon?"
25 Apang sia nagtuaw kay Iehoba,
kag ginpakitaan sia ni Iehoba sing isa
ka kahoy, ngā ginhaboy niya sa tubig,
kag ang tubig nanginmatamis. Didto
ginhatagan niya sia sing mgā palatuku-
ran kag mgā tulumanon, kag didto gin-
tilawan niya sia.
26 Kag nagasiling sia: "Kon ikaw
magpamati sing matalupangdon gid sang
tingug ni Iehoba ngā imo Dios, kag mag-
himo ka sang matadlung sa iya mgā
mata, kag magdungug ka sang iya mgā
sogo, kag magbantay ka sang tanan
niya ngā mgā palatukuran, niyan indi
ako magpadalá sa ibabaw nimo sang
bisan ano ngā balatian sang ginpadalá
ko sa ibabaw sang mgā Egiptohanon;
kay ako amo si Iehoba ngā imo manug-
bulong."
27 Kag nag-alabut sila sa Elim, diin
may napúlô kag duha ka tuburan sa
tubig kag kapitoan ka mgā kahoy ngā
paklang kag nagdulúlog sila didto sa luyo
sang mgā tubig.

Ang mgā pitaw kag ang mana.—Ang Sabado.†

16 KAG sang naghalín sila sa Elim,
ang bug-os ngā katilingban sang
mgā inanak ni Israel nag-abut sa kahana-
yakan sang Sin, ngā yara sa tungâ sang
Elim kag sang Sinai, sa ikapúlô kag lima
ka adlaw sang duha ka bulan sa tapus
ngā nakagowa sila sa duta sang Egipto.
2 Kag ang bug-os ngā katilingban
sang mgā inanak ni Israel nagmululay
batok kay Moises, kag batok kay Aaron
sa kahanayakan.
3 Kag nagsililing sa iya ang mgā
anak ni Israel: "Kabay pa ngā nagka-
lamatay kita sa kamut ni Iehoba sa duta
sang Egipto, sang kita nagalilingkod sa
mgā kolon sang linaga, sang kita naga-
kaon sing tinapay tubtub sa pagkabusug;
kay gindalá mo kami sa sini ngā kaha-
nayakan sa pagpatay sa gutum sa sining
bug-os ngā katilingban."
4 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Yari karon, pagapaulanon ko
sa inyo ang tinapay sang langit; kag
ang banwa magagowa kag magakuluha
sa adlawadlaw sang bahin sa isa ka
adlaw, agud ngā akon sia matilawan,
kon buut sila maglakat sa akon kasogo-
an, kon indi.
5 Kag sa ikan-um ka adlaw pagaa-
manan nila ang ila madalá, ngā mangin-
dapli sang ila makuha ngā kinabatasan
sa tagsa ka adlaw."
6 Kag nagsiling si Moises kag si Aaron
sa tanan ngā mgā inanak ni Israel: "Sa
kahaponon makilala ninyo, ngā si Ieho-
ba nagkuha sa inyo sa duta sang Egipto.
7 Kag sa pagkaaga makilala ninyo
ang himaya ni Iehoba, kay sia nakabati
sang inyo mgā pagmulay batok kay
Iehoba; kay ¿si sin-o bala kamo, agud
ngā kamo magmululay batok sa amon?"
8 Kag si Moises nagsiling: "Si Ieho-
ba magahatag sa inyo sa kahaponon
sing unud, ngā pagkaonon, kag sa kaa-
gahon tinapay ngā ikabusug, tungud
ngā si Iehoba nakabati sang inyo mgā
pagmulay, ngā ginmululay ninyo batok
sa iya. Kay ¿si sin-o bala kamo? Ang
inyo mgā pagmulay indi sila batok sa
amon, kondi batok kay Iehoba."
9 Kag si Moises nagsiling kay Aaron:
"Isiling-mo sa bug-os ngā katilingban
sang mgā inanak ni Israel: Palapit-
kamo sa atubangan ni Iehoba, kay sia
nakabati sang inyo mgā pagmulay."
10 Kag nahanabu ngā, sang nakaham-
bal si Aaron sa bug-os ngā katilingban
sa mgā anak ni Israel, nagtululuk sila
nayon sa kahanayakan, kag yari karon,
ang himaya ni Iehoba ngā nagpakita sa
panganud.
11 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, ngā nagasiling:
12 "Ako nakabati sang mgā pag-

* *Mara*, kapait. † *Sabado*, paguntat, adlaw ngā inugpahuway kag pagsimba sang mgā Iudio.

mulay sang mĝa inanak ni Israel. Hambala sila, nĝa nagasiling: Sa tunĝâ sang duha ka kahaponon magakaon kamo sing unud, kag sa kaagahon pagabusgon kamo sing tinapay, kag mahibaloan ninyo, nĝa ako amo si Iehoba nĝa inyo Dios."
13 Kag nahanabu, sang pagkahapon, nĝa nagsalaka ang mĝa pitaw nĝa nagtalabon sa dutang dululugan; kag sa kaagahon naholog sa dutang dululugan ang tun-ug.
14 Kag sang nakasaka ang tun-ug, yari karon, sa ibabaw sang nawung sang kahanayakan isa ka butang nĝa diotay kag matipolon, diyotay subung sang isa ka maputi nĝa hielo sa ibabaw sang duta.
15 Kag sang pagkakita sa iya sang mĝa inanak ni Israel, nagsinilinĝay ang isa sa isa: "¿Ano balo ini?" Kay walâ sila makahibalo kon ano. Niyan si Moises nagsiling sa ila: "Amo ang tinapay nĝa ginhatag sa inyo ni Iehoba nĝa kalan-on.
16 Ini amo ang ginsogo ni Iehoba: Pamolot-kamo sa iya ang tagsatagsa sono sang iya sarang makaon: isa ka omer sa tagsa ka tawo, sono sang kadamuon sang inyo mĝa tinawo; magakuha kamo ang tagsatagsa sa mĝa yadto sa iya layanglayang."
17 Kag ang mĝa inanak ni Israel naghilimo sing subung sini; kag nagpalamolot sila sa iya, ang iban sing labi, ang iban kulang.
18 Kag, sang ginsukub nila ini sa omer, walâ gid sing iya nĝa labaw ang nagpamolot sing madamu; kag ang nagpamolot sing kulang, walâ gid sing nakulang sa iya: ang tagsatagsa nagpamolot sono sang sarang niya makaon.
19 Nagsiling man sa ila si Moises: "Walay sin-o nĝa magbilin sa iya tubtub sa aga."
20 Apang walâ sila magdulunĝug kay Moises; kag ang iban nagbililin sa iya tubtub sa aga, kag nagtuga sia sing mĝa ulud kag nagbaho. Kag naakig batok sa ila si Moises.
21 Sa sini nĝa bagay nagpalamolot sila sini sa tanan nĝa aga, ang tagsatagsa sono sang sarang niya magkaon. Apang sa maginit ang adlaw, *ang nabilin* nagakalatunaw.
22 Kag nahanabu nĝa, sang adlaw nĝa ikan-um, nagpalamolot sila sing dapli nĝa kadamuon sang tinapay, duha ka omer nĝa sa tagsa ka tawo. Niyan ang tanan nĝa mĝa dunganon sang katilingban nag-alabut kag nagpalahibalo sini kay Moises.
23 Kag sia nagsabat sa ila: "Ini amo ang ginsiling ni Iehoba: Buas amo ang pahuway, ang balaan nĝa sabado kay Iehoba: Isugba-ninyo ang inyo inugsulugba, kag lutoa-ninyo ang inyo lulutoon; kag ang tanan nĝa mabilin tagoon ini nĝa sa inyo tubtub buas."
24 Kag ginbilin nila ini tubtub sa aga, sono sang ginsogo ni Moises, kag walâ magpan-us, bisan may ulud sa iya.
25 Kag nagsiling si Moises: Kaonaninyo ini karon, kay karon amo ang sabado kay Iehoba; karon indi kamo makakita sini sa latagon.
26 Sa anum ka adlaw magapalamolot kamo sini, apang sa ikapito ka adlaw amo ang pahuway; walâ sing *mana* sa iya.
27 Apang nahanabu, sa adlaw nĝa ikapito, nĝa ang iban naggulowa sa pagpamolot sini, kag walâ sila sing nakita.
28 Busa, si Iehoba nagsiling kay Moises: "¿Tubtub bala san-o magadulumili kamo sa pagtuman sang akon mĝa sogo kag sang akon mĝa tulumanon?
29 Tululuk-kamo. Kay si Iehoba naghatag sa inyo sang sabado, tunĝud sini nagahatag sia sa inyo sa ikan-um ka adlaw sang tinapay nĝa sa duha ka adlaw. Magpabilin ang tagsa ka tawo sa iya puluy-an; indi maghalín ang bisan sin-o sa iya duug sa adlaw nĝa ikapito."
30 Kag nagpahuway ang banwa sa adlaw nĝa ikapito.
31 Kag ang baláy ni Israel naghinĝalan sini nĝa mana*; kay subung sia sang binilog sang kolantro, nĝa maputi, kag ang iya damil subung sang *tinapay* nĝa manipis nĝa may dugus.
32 Nagsiling man si Moises: "Ini amo ang ginsogo ni Iehoba: Pun-a-ninyo ang isa ka omer sa iya, kag tagoa ini nĝa sa inyo mĝa kaliwatan *nĝa palaabuton*, agud nĝa makita nila ang tinapay nĝa ginpakaon ko sa inyo sa kahanayakan, sang pagpagowa ko sa inyo sa duta sa Egipto."
33 Kag nagsiling si Moises kay

---

* *Mana*, ¿ano bala ini?

Aaron: "Kuha-ka sing isa ka suludlan
kag ibôbô-mo sa iya ang isa ka omer nğa
punô sang mana, kag ibutang ini sa
atubanğan ni Iehoba, agud nğa matago
ini nğa sa inyo mğa kaliwatan *nğa
palaabuton.*
34 Sono sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises, ginbutang ini ni Aaron sa atu-
banğan sang Pagkamatuud sa pagtago
sini.
35 Kag nagkalaon sang mana ang
mğa inanak ni Israel sing kap-atan ka
tuig, tubtub nğa nag-alabut sila sa duta
nğa ginapuy-an; nagkalaon sila sang
mana tubtub nğa nagsulúd sila sa mğa
kadulunan sang duta sa Kanaan.
36 Ang omer among ikapúlô ka ba-
hin sang Epa.

Ang bato nğa pinilas sa Horeb.

17 KAG nagtaliwan sa kahanayakan
sa Sin ang bug-os nğa katilingban
sang mğa inanak ni Israel, sono sang ila
panlakatan sa dulugan pa dulugan, siling
sang ginsogo ni Iehoba, kag pinaham-
tang nila ang dulagan sa Repidim; kag
walâ sing tubig didto, agud nğa ang
banwa maginum.
2 Kag ang banwa nagpakigsuay kay
Moises, nğa nagasiling: "Hatagi-kami
sing tubig nğa ilimnon." Kag si Moises
nagsiling sa ila: "¿Kay nğaa bala naga-
pakigsuay kamo sa akon? ¿Kay nğaa
bala ginasuláy ninyo si Iehoba?"
3 Kag didto ang banwa nag-antus
sing kauhaw sa tubig; kag nagmulay
ang banwa batok kay Moises, kag nag-
siling: "¿Kay nğaa bala ginpataklad
mo kami gikan sa Egipto sa pagpatay sa
amon sa kauhaw, sa amon, sa amon
mğa anak kag sa amon nğa kahayu-
pan?"
4 Niyan nagtuaw si Moises kay Iehoba,
nğa nagsiling; "¿Ano bala ang paga-
himoon ko nğa sa sini nğa banwa?
Diyotay na lang ang kulang, agud nğa
pagbatohon niya ako."
5 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises:
"Una ka sa banwa, kag dalha upud sa
imo ang mğa tigulang sa Israel; kag
ang sungkod, nğa ginpilas mo ang subâ,
pagdalhon-mo sia sa imo kamut, kag
lakat-ka.
6 Yari karon, ako magatindug sa atu-
banğan nimo didto sa ibabaw sang bató
sa Horeb; kag pagapilason mo ang bató,
kag magagulowa sa iya ang mğa tubig,
agud nğa maginum ang banwa. "Kag
ginhimo ni Moises ang sabung sini sa
mğa mata sang mğa tigulang sa Israel.
7 Kag ginhinğalanan yadto nğa duug
nğa Masa* kag nğa Meriba, tunğud
sang pagpakigsuay sang mğa inanak ni
Israel, kag tunğud kay ginsuláy nila si
Iehoba, nğa nagasiling: "¿Yari bala si
Iehoba sa tunğa naton, kon walâ?"

Ang pagdaug ni Israel sa ibabaw ni Amalek.

8 Niyan nag-abut si Amalek kag nag-
away batok kay Israel sa Repidim.
9 Kag si Moises nagsiling kay Iosue:
"Pili-ka sing mğa tawo nğa sa aton
kag gowa-ka sa pag-away batok kay
Amalek. Buas magatindug ako sa
ibabaw sang putokputokan sang bako-
lod, kag ang sungkod sang Dios yari sa
akon kamut."
10 Kag ginhimo ni Iosue sono sang gin-
siling sa iya ni Moises, nğa sa papakig-
away batok kay Amalek. Kag si Moises,
kag si Aaron kag si Hur nagtukad sa
putokputokan sang bakolod.
11 Kag nahanabu nğa, sang si Moises
nagabayaw pa sang kamut, nagadaug si
Israel; apang sa gihapon nğa nagapa-
naug ang iya kamut, nagadaug si Ama-
lek.
12 Apang ginbudlay ang mğa kamut
ni Moises; nğa tunğud sini nagkuluha
sila sing isa ka bató, kag ginbutang nila
sia sa idalum niya, kag naglinkod sia sa
ibabaw niya; kag si Aaron kag si Hur
nagatukud sang iya mğa kamut ang isa
sa pihak kag ang isa sa pihak; sa sini
nğa bagay namalig-on ang iya mğa
kamut tubtub nğa natunud ang adlaw.
13 Kag ginbungkag ni Iose si Amalek
kag ang iya banwa sa sulab sang hinğa-
niban.
14 Kag si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Isulat ini sa isa ka tolon-an
nğa sa handumanan, kag ipahanğup ini
kay Iosue, nğa pagapanason ko, sa
pagkamatuud gid, ang handumanan ni
Amalek sa idalum sang lanğit."
15 Kag si Moises nagpatindug sing
isa ka halaran, kag ginhinğalanan niya
sia nğa si Iehoba-Nisi;†

---

* *Masa kag Meriba,* panuláy kag
pakigsuay.

† *Iehoba-Nisi,* Iehoba nğa akon ban-
dera.

16 Kag nagsiling sia: "Banḡud sang
kamut nḡa *binayaw* batok sa lingkoran
nḡa harianon ni Iehoba, ¡paginaway ni
Iehoba batok kay Amalek sa kaliwatan
kag sa kaliwatan!"

Ginadala ni Ietro kay Moises ang iya asawa kag ang iya mḡa anak.—Ang laygay nḡa ginahatag sa iya.

18 SI Ietro, nḡa saserdote sa Madian,
uganḡan ni Moises, nakabati sang
tanan nḡa ginhimo sang Dios tunḡud
kay Moises kag tunḡud sa Israel nḡa iya
banwa, kag kon paano ang pagpagowa
ni Iehoba kay Israel sa Egipto.
2 Kag si Ietro, nḡa uganḡan ni Moi-
ses, nagkuha kay Sipora, nḡa asawa ni
Moises nḡa ginpadalá sia,
3 Kag ang iya duha ka anak nḡa lala-
ki, nḡa sa ila ang isa ginahinḡalanan nḡa
si Gersom, kay nagsiling sia: Dumalapon
ako sa duta nḡa dumuluong;
4 Kag ang isa ginahinḡalanan nḡa si
Elieser,* kay nagsiling sia: "Ang Dios
sang akon amay nagtabang sa akon, kag
nagluwas sa akon sa hinḡaniban ni Pa-
raon."
5 Busa, nag-abut si Ietro, nḡa uga-
nḡan ni Moises, upud sang iya mḡa anak
kag sang asawa niya, kay Moises sa ka-
hanayakan, diin nagdúlog sia, sa luyo
sang bukid sang Dios.
6 Kag nagsiling sia kay Moises:
"Ako, nḡa imo uganḡan nḡa si Ietro,
nagakari ako sa imo, subung man ang
imo asawa kag ang iya duha ka anak
upud sa iya."
7 Busa si Moises naggowa sa pagbaton
sa iya uganḡan, kag nagyaub sa atuba-
nḡan niya kag naghaluk sa iya. Kag
nagpamangkotanay ang isa sa isa tu-
nḡud sang ila maayo nḡa kahimta-
nḡan; kag nagsululúd sila sa layangla-
yang.
8 Kag ginpanugid ni Moises sa iya
uganḡan ang tanan nḡa ginhimo ni
Iehoba kay Paraon kag sa mḡa Egipto-
hanon tunḡud sang gugma sa Israel;
kag ang tanan nḡa mḡa kabudlayan nḡa
gin-agihan nila sa dalanon, kag kon
paano nḡa ginluwas sila ni Iehoba.
9 Kag nagkalipay si Ietro tunḡud sang
tanan nḡa kaayohan, nḡa ginhimo ni
Iehoba sa Israel, nḡa ginluwas niya sia
sa kamut sang mḡa Egiptohanon.
10 Kag nagsiling si Ietro: "Pagpa-
kamaayohan kunta si Iehoba, nḡa nag-
luwas sa inyo sa kamut sang mḡa E-
giptohanon kag sa kamut ni Paraon, nḡa
sia nagluwas sa banwa sa pagpigos sang
mḡa Egiptohanon.
11 Karon ginakilala ko, nḡa si Iehoba
among labing daku sang tanan nḡa mḡa
dios; kay sa sadto gid, nḡa ang mḡa
kasumpung nagapalalabilabi, sia na-
nḡinlabaw pa sa ila."
12 Niyan si Ietro, nḡa uganḡan ni
Moises, nagkuha sing mḡa halad nḡa
sinunog kag mḡa halad nḡa sa Dios; kag si
Aaron kag ang tanan nḡa mḡa tigulang
sa Israel nag-alabut sa pagkaon sing
tinapay upud sang uganḡan ni Moises,
sa atubanḡan sang Dios.
13 Kag nahanabu, sa madason nḡa
adlaw, nḡa naglingkod si Moises sa pag-
hukom sa banwa; kag ang banwa nag-
padayon sa palibot ni Moises kutub
sa aga tubtub sa hapon.
14 Kag sang nakita sang uganḡan ni
Moises ang tanan nḡa ginahimo niya
sa banwa, nagsiling sia sa iya: "¿Ano
bala ini ang ginahimo mo sa banwa?
¿Kay nḡaa bala nḡa nagalingkod ka,
nḡa ikaw lamang, kag ang bug-os nḡa
banwa nagapadayon sa palibot nimo
kutub sa aga tubtub sa hapon?"
15 Kag nagsiling si Moises sa iya
uganḡan: "Kay ang banwa nagakari
sa akon nḡa sa pagpakisayud sa Dios.
16 Kon may kasaba sila, nagakalari
sila sa akon; kag ako nagahukom sa
tunḡâ sang isa kag isa, kag ginapaki-
lala ko sila sang mḡa palatukuran sang
Dios kag sang iya mḡa kasogoan."
17 Niyan ang uganḡan ni Moises
nagsiling sa iya: "Indi maayo ang
ginahimo mo.
18 Sa pagkamatuud gid, magaas-as ka,
kag indi lamang ikaw, kondi ini nḡa
banwa nḡa yara upud sa imo; kay ini
tuman gid ka bug-at nḡa sa imo; indi
ka makasarang sa paghimo sini nḡa
ikaw lamang.
19 Busa karon, pamatii ang akon
tingug: ako magalaygay sa imo, kag
ang Dios magúpud sa imo, magmanḡi-
namo ikaw ang manugpanḡatubang sang
banwa sa Dios, agud nḡa magdalá ka
sang mḡa kasaba sa Dios.
20 Ikaw magatoon sa ila sang mḡa

---

* *Elieser*, ang Dios nḡa akon Mana-
nabang.

palatukuran kag mĝa kasogoan, kag
pagapakilalahon mo sila sang dalan
nĝa dapat nila laktan kag sang buluha-
ton nĝa dapat nila himoon.
21 Apang magapanĝita ka sa tunĝâ
sang banwa sing mĝa tawo nĝa mĝa
sampaton, mĝa mahadlukon sa Dios,
mĝa tawo sa kamatooran, nĝa nagaka-
akig sang kakagud, nĝa pagibutang mo
sila sa ibabaw nila, nĝa mĝa panĝolo sa
mĝa linibo, mĝa panĝolo sa ginatus,
mĝa panĝolo sa kinalim-an kag mĝa
panĝolo sa tagnapúlô.
22 Kag sila magahulukom sa banwa
sa bug-os nĝa panag-on kag manĝinamo,
nĝa ang tanan nĝa kasaba nĝa dalagku
pagadalhon sia nila sa imo, apang ang
tanan nĝa kasaba nĝa magamay sila
gid ang magahukom. Sa sini maga-
mag-an ang *kabug-at* sa ibabaw nimo,
kay sila magadalá sini upud sa imo.
23 Kon himoon mo kunta ini, kag
ang Dios magsogo sa imo sini, niyan ma-
kapadayon ka kag ining bug-os man nĝa
banwa magaabut sa iya duug sa pag-
hidaet."
24 Kag gindunĝug ni Moises ang
tinĝug sang iya uganĝan, kag ginhimo
niya ang tanan nĝa ginsiling niya sa iya;
25 Kag ginpili ni Moises ang mĝa
lalaki nĝa mĝa sampaton, sa tunĝâ sang
bug-os nĝa Israel, kag ginbutang niya
sila nĝa mĝa panĝolo sang banwa, nĝa
mĝa panĝolo sang linibo, mĝa panĝolo
sang ginatus, mĝa panĝolo sang kinali-
m-an kag mĝa panĝolo sa tagnapúlô.
26 Kag ini sila magahulukom sa
banwa sa bug-os nĝa panag-on: ang
kasaba nĝa maiwat ginadalá nila kay
Moises; apang ang tanan nĝa kasaba
nĝa magamay sila gid ang nagahukom
sini.
27 Kag ginpapauli ni Moises ang iya
uganĝan, kag nagpakadto sia sa iya duta.

Pagpakigkatipan sang Dios sa banwa sa Sinai.

19 SA ikatlo ka bulan sang paggowa
sang mĝa inanak ni Israel sa duta
sa Egipto, sa sadtong adlaw nag-alabut
sila sa kahanayakan sa Sinai.
2 Kag nagtalaliwan sila gikan sa
Repidim, kag nag-alabut sila sa kaha-
nayakan sa Sinai, kag nagdúlog sila sa
kahanayakan: ang Israel nagdúlog didto
sa atubanĝan sang bukid.
3 Kag si Moises nagtukad sa Dios;
kag si Iehoba nagtawag sa iya kutub sa
bukid, nĝa nagasiling: "Amo ining
pagaisiling mo sa baláy ni Iakob kag
pagaibantala mo sa mĝa inanak ni
Israel:
4 Kamo nagpakakita sang ginhimo
ko sa mĝa Egiptohanon, kag kon paano
nĝa ginpakupo ko kamo sa ibabaw sang
mĝa pakpak sang agila, kag gindalá
ko kamo diri sa akon.
5 Busa karon, kon magdulunĝug ka-
mo sing matalupangdon gid sang akon
tinĝug kag magbalantay kamo sang akon
katipan, manĝinbahandi nĝa pinasahi
kamo nakon sa tunĝâ sang tanan nĝa
mĝa banwa, kay ang bug-os nĝa duta
akon sia
6 Kag kamo manĝinakon ginharian
sang mĝa saserdote, kag katawohan nĝa
balaan. Ini sila among mĝa polong nĝa
pagaisiling mo sa mĝa inanak ni Israel."
7 Niyan nagkadto si Moises, kag
gintawag niya ang mĝa tigulang sang
banwa, kag ginpahayag niya sa atuba-
nĝan nila ining tanan nĝa mĝa polong,
nĝa ginsogo sa iya ni Iehoba.
8 Kag ang bug-os nĝa banwa nagsabat
sing dulunĝan, kag nagsiling: "Ang
tanan nĝa ginsiling ni Iehoba pagahi-
moon namon." Kag ginsugid ni Moises
kay Iehoba ang mĝa polong sang banwa.
9 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises.
"Yari karon ako magakari sa imo sa
isa ka madamol nĝa gal-um, agud nĝa
ang banwa magpamati sa nagahambal
pa ako sa imo, kag agud nĝa magtoloo
man sila sa imo sa gihapon." Kag
ginsugid ni Moises ang mĝa polong
sang banwa kay Iehoba.
10 Kag si Iehoba nagsiling kay Moi-
ses: "Balik-ka sa banwa kag pakaba-
laana sila karon kag buas, kag magpa-
lamunak sila sang ila mĝa panapton;
11 Kag maghalanda sila nĝa sa ikatlo
ka adlaw, kay sa ikatlo ka adlaw si
Iehoba nagpanaug sa mĝa mata sang
bug-os nĝa banwa, sa ibabaw sang bukid
sa Sinai.
12 Kag magapat-in ka sing mĝa du-
lunan sa banwa sa palibot, nĝa naga-
siling: Alandam-kamo sa pagtaklad sa
bukid, kag sa pagkamlut sa iya mĝa
dulunan: bisan sin-o nĝa magkamlut sa
bukid pagapatyon sia, sa pagkamatuud.
13 Walâ sing kamut nĝa makakamlut
sa iya, nĝa indi sia, sa pagkamatuud,
pagbatohon kon pagbaslayon: bisan sia

sapat, bisan sia tawo, indi mabuhi. Sa
tingug nga malawig sang budyong mag-
atulukad sila sa bukid."
14 Kag si Moises nagdulhog gikan sa
bukid sa banwa, kag ginpakabalaan niya
ang banwa, kag nagpalamunak sila sang
ila mga panapton.
15 Kag nagsiling sia sa banwa: "Ha-
landa-kamo nga sa ikatlo ka adlaw; indi
kamo magpalalapit sa babae.
16 Kag nahanabu nga, sang ikatlo ka
adlaw, sa pagpamanagbanag sang kaaga-
hon, may mga daguub, kag mga kilat,
kag ang isa ka gal-um nga madamol gid
sa ibabaw sang bukid, kag isa ka tingug
sang budyong nga tuman gid katunug.
Kag nagakurug ang bug-os nga banwa
nga yara sa dulugan.
17 Niyan ginpagowa ni Moises ang
banwa sa dulugan sa pagsugata sa Dios;
kag nagdulúlog sila sa kunsaran sang
bukid.
18 Kag ang bukid sa Sinai nagaasô
sia sing bug-os, kay si Iehoba nagpanaug
sa ibabaw niya sa kalayo; kag ang iya
asô nagatub-ok subung sang asô sang
isa ka dabok, kag ang bug-os nga bukid
nagakurug sing daku gid.
19 Kag ang tingug sang budyong
nagadugang kag nagaamat sing tunug
sing daku gid; si Moises nagahambal kag
ang Dios nagasabat sa iya sa tingug.
20 Kag si Iehoba nagpanaug sa iba-
baw sang bukid sa Sinai, sa putokputo-
kan sang bukid; kag gintawag ni Iehoba
si Moises sa putokputokan sang bukid;
kag si Moises nagtukad.
21 Kag si Iehoba nagsiling kay Moi-
ses: "Dulhog-ka, tugni ang banwa,
basi pa nga maglakbang sila sang mga
dulunan sa pagkadto kay Iehoba, nga
sa pagtan-aw, kag magkalapukan ang
madamu sa ila;
22 Kag nga ang mga saserdote gid,
nga nagapalalapit kay Iehoba, magpala-
kabalaan sila, basi pa nga si Iehoba
maghimo sing litik sa tungâ nila."
23 Apang si Moises nagsabat kay
Iehoba: "Ang banwa indi sarang maka-
tukad sa bukid sa Sinai; kay ikaw nagbi-
lin sa amon, nga nagasiling: Pat-in ka
sing mga dulunan sa bukid kag pakaba-
laana ini."
24 Apang si Iehoba nagsiling sa iya:
"Lakat-ka, dulhog-ka; kag magtukad-
ka, ikaw kag si Aaron upud sa imo;
apang ang mga saserdote kag ang
banwa indi maglalakbang sang mga
dulunan sa pagtukad kay Iehoba, basi pa
nga maghimo sia sing litik sa tungâ
nila."
25 Busa, si Moises nagdulhog sa ban-
wa, kag nagsiling sia sa iya *sini.*

Ang mga napulo ka sogo.

20 KAG pinamolong sang Dios ining
tanan nga mga polong, nga naga-
siling:
2 "Ako amo si Iehoba nga imo Dios,
nga nagpagowa sa imo sa duta sang
Egipto, sa baláy sang mga ulipon.
3 Dili ka maghuput sing liwan nga
mga dios sa atubangan ko.
4 Dili ka maghimo nga sa imo sing
larawan nga tinigban, bisan ano nga
butang nga kaangay sang didto sa iba-
baw sang langit, kon sang diri sa idalum
sang duta, kon sang yara sa tubig sa
idalum sang duta:
5 Dili ka magyaub sa ila, bisan mag-
simba-ka sa ila; kay ako amo si Iehoba
nga imo Dios, Dios nga maimon, nga na-
gaduaw sang kalainan sang mga ginika-
nan sa mga anak tubtub sa ikatlo kag sa
ikap-at nga kaliwatan sang mga naga-
dulumut sa akon;
6 Kag nga nagakalooy sa linibolibo
sa mga nagahigugma sa akon; kag
nagabantay sang akon mga sogo.
7 Dili mo paggamiton ang ngalan ni
Iehoba nga imo Dios sa walay kapus-
lanan, kay indi pagkabigon ni Iehoba
nga walâ sing salâ ang maggamit sang
iya ngalan sa walâ sing kapuslanan.
8 Panumduma ang adlaw nga inug-
pahuway sa pagpakabalaan sa iya
9 Sa anum ka adlaw magpangabud-
lay-ka, kag magahimo ka sang tanan nga
imo buluhaton.
10 Apang ang ikapito ka adlaw amo
ang isa ka adlaw nga inugpahuway kay
Iehoba nga imo Dios; indi ka maghimo
sing bisan ano nga buluhaton, ikaw bisan
ang imo anak nga lalaki, bisan ang imo
anak nga babae, bisan ang imo sologoon
nga lalaki, bisan ang imo sologoon nga
babae, bisan ang imo kahayupan, bisan
ang dumuluong nga yara sa sulúd sang
imo mga gawang.
11 Kay sa anum ka adlaw gintuga ni
Iehoba ang langit kag ang duta, ang da-
gat kag ang tanan nga yara sa ila, kag
nagpahuway sia sa ikapito nga adlaw;

ngani, ginpakamaayo ni Iehoba ang ad-
law nga ikapito, kag ginpakabalaan niya
ini.
12 Tahora ang imo amay kag ang imo
ilóy, agud nga maglawig ikaw sa duta,
nga ginahatag sa imo ni Iehoba nga imo
Dios.
13 Dili ka magpatay.
14 Dili ka magpanglahi.
15 Dili ka magpangawat.
16 Dili ka magsaksi sing butig batok
sa imo masigkatawo.
17 Dili mo pagkaibugan ang baláy
sang imo masigkatawo ; dili mo pagkai-
bugan ang asawa sang imo isigkatawo,
bisan ang iya sologoon nga lalaki, bisan
ang iya sologoon nga babae, bisan ang
iya baka, bisan ang iya asno, bisan ano
nga butang nga iya sang imo masig-
katawo."
18 Kag ang bug-os nga banwa nag-
panilag sang mga daguub, kag sang
mga dabdab, kag sang tingug sang
budyong, kag sang bukid nga nagaasô ;
kag sang nakita ini sang banwa, nagi-
sol kag nagpalayo sia.
19 Kag nagsililing sila kay Moises :
"Hambal-ka sa amon, nga kami maga-
palamati ; apang indi ang Dios magham-
bal sa amon, basi pa nga magkalamatay
kami."
20 Kag si Moises nagsabat sa banwa :
"Indi kamo magkalahadluk ; kay sa
pagtilaw sa inyo nagkari ang Dios, kag
agud nga ang iya kahadluk yara sa atu-
bangan ninyo, agud nga indi kamo
magpalakasalâ."
21 Apang ang banwa nagpadayon sa
malayô ; kag si Moises naglambut sa
madamol nga kadudulman sa diin yara
ang Dios.
22 Kag nagsiling si Iehoba kay Moi-
ses : "Amo ini ang pagaisiling mo sa
mga inanak ni Israel : Kamo nakakita
nga ako gid ang naghambal sa inyo
kutub sa langit.
23 Indi kamo maghilimo sing mga
dios nga pílak kon mga dios nga bula-
wan sa luyo nakon : kamo indi maghili-
mo sa ila.
24 Halaran nga duta pagahimoon mo
sa akon, kag pagaihalad mo sa ibabaw
niya ang imo mga halad nga sinunog kag
ang imo mga halad nga sa paghidaet,
ang imo mga obeha, kag ang imo
mga baka. Sa tanan nga duug sa diin
pagaipapahanumdum ko ang akon nga-
lan, magakari ako sa imo kag magapa-
kamaayo ako sa imo.
25 Kag kon maghimo ka sing halaran
nga bató, indi mo pagpatindugon ini sa
bató nga binasbasan ; kay sa pagbasbas
mo sang imo inugbalasbas sa ibabaw
niya, ginpasipalahan mo na ini.
26 Kag indi ka magsaka sa mga ina-
lintaga sa akon halaran, agud nga indi
masapwan didto ang imo kahubo."

Mga kasogoan nahanungud sa kahilowayan kag sa kabuhi.

21 INI sila amo ang mga kasogoan,
nga pagaibutang mo sa atubangan
nila :
2 "Kon magbakal ka sing isa ka
ulipon nga Hebreinhon, magaalagad sia
sa imo sing anum ka tuig ; apang sa
ikapito magahalín sia nga hiloway, kag
walay bayad.
3 Kon magsulud sia nga isa lamang,
magahalín sia nga isa lamang ; kon bana
sia sang isa ka babae, magahalín ang
iya asawa upud sa iya.
4 Kon ang iya agalon naghatag sa
iya sing asawa, kag sia nag-anak sa iya
sing mga anak nga lalaki kon mga
babae, ang asawa kag ang iya mga
anak manginiya sang iya agalon, kag
sia magahalín nga isa lamang.
5 Apang kon ang ulipon nagsiling
sing maathag gid : Ginahigugma ko
ang akon ginoo, ang akon asawa kag
ang mga anak, indi ako maghalín nga
hiloway ;
6 Niyan ang iya agalon magapapala-
pit sa iya sa Dios, kag pagapapalapiton
sia niya sa gawang kag sa bakalan,
kag ang iya agalon magaboho sa iya
dulungan sang isa ka dulat, kag sia
manginulipon niya sa gihapon.
7 Kon ang isa ka tawo magbaligya
sang iya anak nga babae nga ulipon, sia
indi magahalín subung sang paghalín
sang mga ulipon nga lalaki.
8 Kon indi mahamut-an sia sang iya
ginoo, sa tapus nga nagtiayon sia sa
iya, pagatugutan niya nga paggawaron
sia : indi sia sarang makabaligya sa iya
sa tawo nga dumuluong, sa nalimbongan
na niya sia.
9 Kon gintiayon niya sia sa iya anak
nga lalaki, pagahimoon niya sa iya sono
sang kinabatasan sa mga anak nga
babae.

10 Kon magpang̃asawa sia sing iban
ng̃a sa iya, indi gid sia mabuhinan sang
iya pagkaon, bisan sa iya panapton,
bisan sa iya katadlung̃an ng̃a sa pag-
asawa.
11 Kag kon indi sia buut maghimo sa
iya sining tatlo ka butang, niyan maga-
halín sia sa walay bayad, sa walay
pílak.
12 Ang magpilas sa isa ka tawo, sa
bagay ng̃a mamatay sia, pagapatyon sia,
sa pagkamatuud gid.
13 Apang kon walâ sia pagpuhona,
kondi ng̃a ang Dios magpaholog sa iya
sa imo kamut, sa amo ng̃a bagay ako
magatudlo sa iya sang duug sa diin
magapalagyo sia.
14 Kag kon ang isa ka tawo mag-
tindug ng̃a may pagpalabilabi batok sa
iya isigkatawo, ng̃a patyon niya sia ng̃a
may limbong, sa akon gid halaran paga-
kuhaon mo sia, agud ng̃a mamatay.
15 Ang magbunal sa iya amay kon sa
iya ilóy, pagapatyon sia, sa pagkamatuud
gid.
16 Ang magkawat sa isa katawo kag
magbaligya sa iya, kon masapwan pa sia
sa iya mg̃a kamut, pagapatyon sia, sa
pagkamatuud gid.
17 Ang maghimalaut sa iya amay
kag sa iya ilóy, pagapatayon sia, sa
pagkamatuud gid.
18 Kon mag-alaway ang mg̃a tinawo,
kag ang isa magpilas sa isa sang bató, kon
sang kamomoo, kag ini indi mapatay,
apang maghigda sia ;
19 Kon magtindug kag maglakat sia
sa gowa ng̃a may sungkod, mang̃inhilo-
way yadtong nagpilas sa iya : apang
magabayad sia sa iya sang panag-on ng̃a
nausik, kag pagaipabulóng niya sia sing
himpit gid.
20 Kon ang isa magpilas sa iya ulipon
ng̃a lalaki kon babae sang bakol, sa ba-
gay ng̃a mamatay sia sa idalum sang iya
kamut, pagasilotan sia ;
21 Apang kon magdugay sing isa kon
duha *man* ka adlaw, indi sia pagasilo-
tan, kay iya pílak sia.
22 Kon ang iban mag-alaway, kag
pagpilason nila ang babae ng̃a nagabu-
sung, kag ini sia mahologan, apang walâ
sing kamatayon, pagasilotan sia sono
sang pagaisilot sa iya sang bana sang
babae, kag pagabayaran niya ini sa atu-
bang̃an sang mg̃a hukom.
23 Apang kon may kamatayon, niyan
magabayad ka sing kabuhi tung̃ud sang
kabuhi,
24 Sing mata tung̃ud sang mata, sing
ng̃ipon tung̃ud sang ng̃ipon, sing kamut
tung̃ud sang kamut, sing tiil tung̃ud
sang tiil,
25 Paso tung̃ud sang paso, pilas tu-
ng̃ud sang pilas, sing bakul tung̃ud sang
bakul.
26 Kon ang isa magpilas sang mata
sang iya ulipon ng̃a lalaki, kon sang
mata sang iya ulipon ng̃a babae, kag
mabulag ini, pagahatagan sia sing ka-
hilwayan tungud sang iya mata.
27 Kag kon mabing̃aw ang ng̃ipon
sang imo alagad ng̃a lalaki, kon ang
ng̃ipon sang imo alagad ng̃a babae,
pagahatagan sia sing kahilwayan tung̃ud
sang iya ng̃ipon.
28 Kon ang isa ka baka magsung̃ay
sa lalaki kon sa babae, sa bagay ng̃a ma-
matay sia, ang baka pagabatohon, kag
indi pagakaonon ang iya unud ; ang tag-
iya sang baka pagapasaylohon.
29 Apang kon ang baka manugpanu-
ng̃ay na kutub kahapon kag sang isa ka-
hapon, kag ginpahibalo ang iya tagiya,
kag walâ niya pagbantai, kag magpatay
sia sing lalaki kon sing babae ; ang baka
pagabatohon, kag mamatay man ang iya
agalon.
30 Kon pagpabayaran sia sing gawad,
niyan magahatag sia sing gawad tung̃ud
sang iya kabuhi, sono sa tanan ng̃a
pagapabayaran sa iya :
31 Kon magsung̃ay sia sing anak ng̃a
lalaki, kon magsung̃ay sia sing anak ng̃a
babaye, pagahimoon sa iya, sono sa
sining tulumanon.
32 Kon ang baka magsung̃ay sing
alagad ng̃a lalaki kon babae, magabayad
sia sing katloan ka siklo ng̃a pílak sa ila
agalon, kag ang baka pagabatohon.
33 Kag kon ang isa ka tawo magkutkut
sing boho, kon magkutkut sing bobon,
kag walâ niya sia pagtaboni kag maho-
log didto ang baka kon asno,
34 Ang tagiya sang bobon magabayad
sing tumbas : magahatag sia sing kuarta
sa tagiya sang sapat kag ang napatay
mang̃iniya.
35 Kon ang baka sang isa ka tawo
magpilas sa baka sang isa, sa bagay ng̃a
mapatay ini, pagaibaligya ang baka ng̃a
buhi kag pagatung-on nila ang kuarta :
kag pagatung-on man nila ang baka
ng̃a patay.

36 Apang kon nanḡindayag nḡa ang baka manugpanunḡay na sadto gid, kag ang iya tagiya walâ magbantay sa iya, sa pagkamatuud, magabayad sia sing himpit nḡa tumbas, sing baka tunḡud sang baka, kag ang patay manḡiniya.

Mḡa kasogoan nahanunḡud sa kaugalinḡon.

22 KON ang isa magkawat sing baka kon obeha, kag pagpatyon kon pagibaligya niya sila, lima ka baka ang pagaiuli niya tunḡud sang isa ka baka, kag apat ka obeha tunḡud sang isa ka obeha.

2 Kon ang isa ka makawat mahakitan nḡa nagabungkal sang isa ka baláy, kag mapilas sia, sa bagay nḡa mamatay, ang *nagpilas* sa iya indi manḡinmay salâ sia sa iya dugo.

3 Apang kon ang adlaw nakasubang na sa ibabaw niya, manḡinmay salâ sia sa iya dugo: ang makawat dapat magabayad sing himpit nḡa tumbas. Kon walâ sia sing pagaibayad, pagaibaligya sia tunḡud sang iya pagpanḡawat.

4 Kon ang ginkawat niya makita nḡa buhi sa iya kamut, bisan sia baka, bisan sia asno, bisan sia obeha, magauli sia sing duha.

5 Kon ang isa ka tawo magpahalab sa latagon kon sa kaubasan, nḡa magbuhi sang iya hayup, sa bagay nḡa maghalab sa liwan nḡa latagon, magabayad sia sang tumbas, sang labing maayo sang iya kaugalinḡon nḡa latagon, kon sang labing maayo sang iya kaugalinḡon nḡa kaubasan.

6 Kon magdabok sing isa ka kalayo, kag magmakot sing mḡa katunokan, sa bagay nḡa magsunog sing tumpi, kon sing alanyon, kon sing latagon, yadtong nagdabok sang kalayo, magabayad sing himpit nḡa tumbas.

7 Kon ang isa ka tawo maghatag sa iya isigkatawo sing kuarta, kon huyas sa pagpatago, kag kon kawaton sila sa baláy sang amo nḡa tawo, kag kon makita ang makawat, magabayad sia sing dapli.

8 Kon ang makawat indi makita, ang tagiya sang baláy pagapaatubanḡon sa Dios sa *pagsiling* kon matandug niya sang iya kamut ang mḡa butang sang iya isigkatawo, kon walâ.

9 Sa tanan nḡa paagi sa salâ nahanunḡud sa baka, kon sa asno, kon sa obeha, kon sa panapton, kon sa bisan ano nḡa butang nḡa nadula, nḡa pagisiling sang isa: "Ini akon," ang kasuayon nila nḡa duha magaabut sa atubanḡan sang Dios; kag yadtong pagahukman sang Dios, magabayad sing dapli sa iya isigkatawo.

10 Kon ang isa maghatag sa iya isigkatawo sing asno, kon baka, kon obeha, kon bisan ano nḡa sapat sa pagpabantay, kag ini mamatay, kon magupak, kon pag-agawon, nḡa walâ gid sing makakita sini,

11 Ang panumpa ni Iehoba magapatunḡâ sa ila nḡa duha *sa pagsiling* kon walâ ang iya kamut magkamlut sang pagkabutang sang iya isigkatawo: ang tagiya magabaton sini, kag walâ sing pagbayaran.

12 Apang kon ginkawat niya *ang sapat*, magabayad sia sing tumbas sa tagiya sini.

13 Kon ginkusnit sia, dalhon niya sia nḡa pagpamatuud; indi sia magabayad sang ginkusnit.

14 Kag kon ang isa maghulam sa iya isigkatawo sing hayup, kag ini magupak, kon mamatay, nḡa walâ magatambong ang tagiya, magabayad sia sing himpit nḡa tumbas.

15 Kon nagatambong ang iya tagiya walâ sia sing pagabayaran; kon ginhinakayan, masulúd ini sa iya hinakay.

16 Kon ang isa ka tawo magpahaylo sa isa ka dalaga nḡa walâ mapakasal, kag magdológ sa iya, dapat magpakasal sa iya kag magpasaka.

17 Kon ang amay magdumili gid sa paghatag sa iya, sia magabayad sang kuarta nḡa nahanunḡud sa pasaka sang mḡa ulay.

18 Indi mo pagtugutan nḡa magkabuhi ang manugpakot nḡa babae.

19 Yadtong tanan nḡa magdológ sa sapat, sa pagkamatuud, pagapatyon sia.

20 Yadtong maghalad sing halad sa liwan nḡa mḡa dios, nḡa indi si Iehoba lamang, pagatagudilian gid sia.

21 Indi mo pagpasipalahan kag indi mo pagpiguson ang dumuluong; kay nanḡindumuluong kamo sa duta sa Egipto.

22 Indi ninyo pagpakalisdon ang bisan sin-o nḡa bálo, bisan sin-o nḡa ilo.

23 Kon pagpakalisdon ninyo ang ilo kag sia magtuaw sa akon, sa pagkamatuud, pagapamatian ko ang iya pagtuaw.

24 Kag magadabdab ang akon kaákig kag pagapatyon ko kamo sa hinĝaniban, kag ang inyo mĝa asawa, manĝin mĝa bálo, kag mĝa ilo ang inyo mĝa anak.

25 Kon magpahulam ka sing kuarta sa akon banwa, sa imol nĝa yara upud sa imo, sa iya indi ka manĝinmanugpahulam nĝa manugpasaka: indi mo sia pagpanĝayoan sing saka.

26 Kon magpanĝayô ka, nĝa kaligunan *sang imo kuarta*, sang panapton sang imo isigkatawo, pagaiuli mo ini sa walâ pa matunud ang adlaw.

27 Kay ini amo ang bugtong nĝa tabon, among iya panapton nĝa sa pagtabon sang iya panit. ¿Sa ano sia bala magahigda? Kon mahanabu nĝa magtuaw sia sa akon, pagapamatian ko sia, kay maloloyon ako.

28 Indi mo pagtamayon ang Dios, kag indi mo pagpasipalahan ang dunganon sang imo banwa.

29 Indi mo pagpadugayon sa paghalad sang nagapunô sang imo *tambobo* kag sang nagailig sa imo mĝa *ipitan*. Pagaihatag mo sa akon ang panĝanay sang imo mĝa anak.

30 Pagahimoon man nimo ini sa imo kabakahan kag sa imo mĝa obeha. Pito ka adlaw magapuyô *ang tinday* sa iya iloy; sa ikawalo ka adlaw pagaihatag mo sia sa akon.

31 Kag magamanĝin mĝa tawo kamo nĝa mĝa balaan sa akon, kag indi kamo magkalaon sang unud nĝa kinusnit sa mĝa *latagon:* pagaipilák ninyo ini sa mĝa ido.

Lainlain nĝa mĝa kasogoan nahanunĝud sa maayo nĝa pamatasan kag sa mĝa buluhaton sa simbahan.

23 INDI ka magbaton sang butig nĝa sugid, bisan paghihatag mo ang imo kamut sa malain sa pagkamanĝinsaksi nĝa dimatarung.

2 Indi ka magsunud sa kadamuan nĝa sa paghimo sing malain, kag indi ikaw mapamatuud sa kasaba nĝa maduyog ka sa kadam-an sa pagpatiko sang katarunĝan.

3 Bisan magbulig ka sa imol sa iya kasaba.

4 Kon masugata mo ang baka sang imo kaaway, kon ang iya asno nĝa nagtalang, sa pagkamatuud, pagauli mo ini sa iya.

5 Kon makita mo, nĝa ginakutoy ang asno sang nagakaakig sa imo, andam-ka nĝa magbiya sa iya: ikaw indi dapat magbiya *sa iya,* tubtub nĝa yara sia sa *tagiya.*

6 Indi mo pagpatikoon ang katadlunĝan sang imol sa iya kasaba.

7 Palagyo-ka sa kabutigan, kag ayaw pagpatya ang walay salâ kag ang matarung; kay ako indi magkabig sa malain subung nĝa matarung.

8 Indi ka magpahamham; kay ang hamham nagabulag sang mĝa masanag sing mata, kag nagapatiko sang mĝa polong sang mĝa matarung.

9 Indi mo pagpiguson ang dumuluong; kamo gid nakahibalo kon ano ang tagiposoon sang dumuluong, kay nanĝinmĝa dumuluong kamo sa duta sa Egipto.

10 Sa anum ka tuig pagatamnan mo ang imo duta, kag pagatiponon mo ang patubas;

11 Apang sa ikapito, pagabayaan mo sia nĝa indi pagtandugon, kag papahuwayon sia, agud nĝa magkalaon ang mĝa imol sa imo banwa sa iya, kag ang mabilin nila pagakaonon ini sang hayup sang latagon. Sa amo man nĝa bagay pagahimoon mo sa imo kaubasan kag sa imo kaolibahan.

12 Anum ka adlaw magapanĝabudlay ka sa imo mĝa buluhaton, apang sa ikapito, magapahuway ka, agud nĝa magpalahuway ang imo baka, kag ang imo asno, kag maggilinhawa ang anak nĝa lalaki sang imo ulipon nĝa babae kag ang dumuluong.

13 Kag sa tanan nĝa ginsiling ko sa inyo, mag-alandam-kamo; kag indi ninyo igsambit ang nĝalan sang iban nĝa mĝa dios, bisan mabatian sia sa inyo bâbâ.

14 Sa makatlo ang tuig pagahiwatan ninyo ako sing isa ka piesta.

15 Pagatumanon-ninyo ang piesta sang mĝa tinapay nĝa walay tapay; sa pito ka adlaw magakaon ka sing mĝa tinapay nĝa walay tapay, sono sang ginsogo ko sa imo, sa pinat-in nĝa panag-on, sa buan sa Abib; kay sa iya naggulowa kamo sa Egipto; kag walâ gid sing sin-o nĝa magaatubang sa akon nĝa *may mĝa kamut mĝa* waly sulúd;

16 Ang piesta man sang ani sang mĝa nahaunang mĝa bunĝa sang imo pinanĝabudlayan, sa sadtong natanum mo sa latagon; kag ang piesta sang patubas, sa katapusan sang tuig, kon magpani-

pon kamo sang *mga bunga* sang imo mga
pinangabudlayan sa latagon.
17 Sa makatlo ang tuig, magaalatu-
bang ang tanan mo nga mga lalaki kay
Iehoba, ang Ginoo.
18 Indi mo pagihalad ang dugo sang
akon halad nga may tinapay nga may
tapay, kag ang sapay sang akon halad
indi mabilin sa gab-i tubtub sa aga.
19 Ang mga nahaunang mga bunga
sang imo duta pagapasudlon mo sa baláy
ni Iehoba nga imo Dios. Indi mo pag-
lutoon ang tinday sang kanding sa gatas
sang iya gid nga iloy.
20 Yari karon ginapadalá ko ang
akon Manugtunda sa atubangan sang
imo nawung, sa pagbantay sa imo sa da-
lanon, kag sa pagpasulúd sa imo sa duug
nga gin-aman ko sa imo.
21 Magbantay-ka sa iya, kag dunga
ang iya tingug; ayaw ka pagmalalison
sa iya, kay indi sia magpaligad sang
imo mga paglapas, kay ang akon Ngalan
yara sa iya.
22 Apang kon pagpamatian mo sing
matalupangdon gid ang iya tingug, kag
paghimoon mo ang tanan nga pagaisogo
ko sa imo, niyan ako manginkaaway
sang imo mga kaaway, kag ang kasum-
pung sang imo mga kasumpung.
23 Kay magalakat ang akon Manug-
tunda sa atubangan sang imo nawung,
kag pagadalhon ikaw niya sa mga
Amorinhon, sa mga Hetinhon, sa mga
Peresinhon, sa mga Kanaanhon, sa mga
Hebinhon kag sa mga Iebusinhon; kag
kon ako magpanas sa ila,
24 Ikaw indi magayaub sa atubangan
sang ila mga dios, bisan magasimba ka
sa ila, kag indi ka maghimo sono sa ila
mga binuhatan, kondi pagalaglagon mo
sing bug-os gid ang mga dios nila, kag
pagadugmukon mo ang ila mga haligi
nga larawan.
25 Apang mag-alalagad-kamo kay
Iehoba, ang inyo Dios, kag sia maga-
pakamaayo sang imo tinapay kag sang
imo mga tubig, kag pagakuhaon ko man
ang mga balatian sa tungâ nimo.
26 Kag walâ na sing babae nga maho-
logan, bisan magbaw-as sa imo duta;
kag pagahimoon ko nga matuman ang
kadamuon sang imo mga kaadlawan.
27 Pagaipadalá ko ang akon kakugmat
sa atubangan nimo kag magakagubut
ang tanan nga banwa nga batok sa iya
magakadto ka; kag pagahimoon ko, nga
ang tanan mo nga mga kaaway magtala-
likod sa imo.
28 Pagaipadalá ko man ang alingayo
sa atubungan nimo, nga magasobol sa
imo atubangan sa mga Hetinhon, sa
mga Kanaanhon, kag sa mga Hebinhon.
29 Indi ko sila pagsobolon sa atu-
bangan nimo sa isa lamang ka tuig,
agud nga ang duta indi mahimo nga
kahanayakan kag magdalamu batok sa
imo ang mga mapintas nga sapat sang
latagon.
30 Sa amatamat pagasobolon ko sila
sa atubangan nimo, tubtub nga mag-
damu ikaw kag sarang ikaw makabaton
sang duta sa pagtagiya sa iya.
31 Kag pagaibutang ko ang imo mga
kadulunan kutub sa dagat nga Mapula
tubtub sa dagat sang mga Pilistinhon,
kag kutub sa kahanayakan tubtub sa
subâ; kay pagaitugyan ko sa imo kamut
ang mga pumuluyô sang duta, agud nga
pagsobolon mo sila sa atubangan nimo.
32 Indi ka magpakigkatipan sa ila,
bisan sa ila mga dios.
33 Sila indi magapuluyô sa imo duta,
basi pa nga pagpakasalaon ka nila batok
sa akon, kon mag-alagad ka sa ila mga
dios; kay ini manginisa ka siod sa imo."

Si Moises nagatukad upud sang mga tigulang sa bukid sa Sinai.

24 KAG nagsiling ang *Dios* kay
Moises: "Tukad-ka nayon kay
Iehoba, ikaw kag si Aaron, si Nadab,
kag si Abiu, kag kan-uman sang mga
tigulang sa Israel; kag magsilimba-kamo
kutub sa malayô.
2 Kag si Moises lamang ang maga-
lambut kay Iehoba; apang indi magla-
lambut ang *iban*, kag ang banwa indi
magtukad upud sa iya."
3 Niyan nag-abut si Moises kag gin-
panugid niya sa banwa ang tanan nga
mga polong ni Iehoba, kag ang tanan
niya nga mga kasogoan. Kag nagsabat
ang bug-os nga banwa sa isa ka ti-
ngug: "Pagahimoon namon ang tanan-
tanan nga ginsiling ni Iehoba."
4 Kag ginsulat ni Moises ang tanan
nga mga polong ni Iehoba. Kag nag-
tindug sia sing aga pa gid, kag nagpa-
tindug sia sing isa ka halaran sa kunsa-
ran sang bukid, kag sing napúlô kag
duha ka haligi nga bató, sono sa napúlô
kag duha ka kabikahan sa Israel.

5 Kag nagpadalá sia sing mḡa pamatanon sang mḡa inanak ni Israel, nḡa naghalalad sila sing mḡa halad nḡa sinunog kag naghalalad sila sing mḡa halad sa paghidaet nḡa mḡa tinday sang baka kay Iehoba.
6 Kag ginkuha ni Moises ang katunḡâ sang dugo kag ginbutang niya sia sa mḡa yahong; kag ang isa ka katunḡâ ginsablig niya sa ibabaw sang halaran.
7 Niyan ginkuha niya ang Tolon-an sang Katipan, kag ginbása niya ini sa mataas nḡa tinḡug sa mḡa idulunḡug sang banwa; kag sila nagsiling: "Pagahimoon namon ang tanantanan nḡa ginsiling ni Iehoba, kag magamatinumanon kami."
8 Kag ginkuha ni Moises ang dugo kag ginsablig niya ini sa ibabaw sang banwa, nḡa nagasiling: "Yari karon, ang dugo sang katipan nḡa ginhimo ni Iehoba sa inyo, nahanuḡud sa sining tanan nḡa mḡa polong."
9 Niyan nagtukad si Moises, si Aaron, si Nadab, si Abiu kag ang kan-uman sang mḡa tigulang sa Israel.
10 Kag nakita nila ang Dios ni Israel; kag sa idalum sang iya mḡa tiil may isa ka matinaw nḡa salug nḡa sapiro, nḡa putli sia subung sang amo gid nḡa lanḡit.
11 Apang walâ niya paguntaya ang kamut sa ibabaw sang mḡa dunganon sa Israel: sila nagtululuk sa Dios, kag nagkalaon kag nagilinum sila.
12 Niyan si Iehoba nagsiling kay Moises: "Tukad-ka sa diin yari ako sa ibabaw sang bukid, kag hulat didto, agud nḡa maghatag ako sa imo sing pila ka tapi nḡa bató, kag sang kasogoan kag sang sogo nḡa nasulat ko, agud nḡa pagitoon mo sila sa *banwa.*
13 Kag si Moises nagtindug upud kay Iosue, nḡa manugalagad niya, kag nagtukad si Moises sa bukid sang Dios.
14 Kag sia nagsiling sa mḡa tigulang: "Hulata-ninyo kami diri tubtub nḡa magbalik kami sa inyo, kag yari karon, upud sa inyo si Aaron kag si Hur; bisan sin-o nga may kasaba, magdanḡup sa ila.
15 Kag si Moises nagtukad sa bukid, kag ginputus sang gal-um ang bukid.
16 Kag ang himaya ni Iehoba nagtungtung sa ibabaw sang bukid sa Sinai, kag ang gal-um nagputus sa iya sa anum ka adlaw. Kag sa ikapito ka adlaw gintawag *sang Dios* si Moises sa tunḡâ sang gal-um.
17 Kag ang kahalimbawa sang himaya ni Iehoba subung sang isa ka kalayo nḡa manughalunhon sa ibabaw sang putokputokan sang bukid, sa mḡa mata sang mḡa inanak ni Israel.
18 Niyan si Moises nagsulúd sa tunḡâ sang gal-um, kag nagtukad sa bukid. Kag didto si Moises sa bukid sing kapatan ka adlaw kag kapatan ka gab-i.

Mḡa hatag nḡa kinabubut-on nḡa sa pagpatindug sang Tabernakulo, kon balaan nḡa Puluy-an.

25 KAG si Iehoba naghambal kay Moises, nḡa nagasiling:
2 "Hambala ang mḡa inanak ni Israel, agud nḡa magdalalá sila sa akon sing isa ka halad nḡa binayaw: sa tanan nḡa tawo nḡa ang iya tagiposoon nagapahanda sa iya, pagakuhaon ninyo ang akon halad nḡa binayaw.
3 Kag yari karon ini amo ang halad nḡa binayaw nḡa pagakuhaon ninyo sa ila: bulawan, pílak, tumbaga,
4 Purpura, eskarlata, karmesi, lino nḡa manipis kag bulbul sang kanding,
5 Mḡa panit sang karnero nḡa napanlugum sang mapula, mḡa panit sang tahas, kag kahoy nḡa akasia,
6 Lana nḡa sa inugsuluga, mḡa pahamut nḡa sa lana nḡa ihalaplas kag nḡa sa insienso nḡa mahamut,
7 Mḡa bató nḡa oniks, kag mḡa bató nḡa inugtalampok nḡa sa epod kag nḡa sa hapin sa dughan.
8 Kag pagahimoan nila ako sing isa ka balaan nḡa Puluy-an, kag ako magapuyô sa tunḡâ nila.
9 Sono sa tanan nḡa ginapahayag ko sa imo, *kon sayoron* ang huwaran sang Puluy-an kag ang huwaran sang tanan niya nḡa mḡa gamit, pagahimoon mo sing subung sini:

Ang kaban, ang pakilooyan, ang mḡa kerubin.

10 Magahilimo sila sang isa ka kaban nḡa kahoy nḡa akasia: manḡinduha ka maniko kag tunḡâ ang iya kalabaon kag isa ka maniko kag tunḡâ ang iya kasangkaron, kag isa ka maniko kag tunḡâ ang iya kataason.
11 Pagahalupan mo sia sa ulay nḡa bulawan. Pagahalupan mo sia sa sulúd kag sa gowa; kag magahimo ka sa

ibabaw niya sing isa ka purungpurung
nga̅ bulawan sa palibot.
12 Kag magatunaw ka nga̅ sa iya sing
apat ka singsing nga̅ bulawan, kag paga-
ibutang mo sila sa iya apat ka pamusud,
kon sayoron, duha ka singsing sa isa ka
kilid niya, kag duha ka singsing sa pihak
nga̅ kilid niya.
13 Magahimo ka man sing mga̅ ya-
yonga̅n nga̅ kahoy nga̅ akasia, kag paga-
halupan mo sila sa bulawan.
14 Kag pagaisuuk mo ang mga̅ ya-
yonga̅n sa mga̅ singsing sa duha ka kilid
sang kaban, sa pagdalá sang kaban
tungu̅d sa ila.
15 Sa sulúd sang mga̅ singsing sang
kaban magapaladayon ang mga̅ ya-
yonga̅n; indi sila pagkuhaon didto.
16 Kag pagaibutang mo sa sulúd sang
kaban ang mga̅ tapi sang pagpamatuud,
nga̅ pagaihatag ko sa imo.
17 Magahimo ka man sing isa ka
pakilooyan nga̅ bulawan nga̅ ulay;
manga̅induha ka maniko kag tunga̅̂ ang
iya kalabaon, kag isa ka maniko kag
tunga̅̂ ang iya kasangkaron.
18 Kag magahimo ka sing duha ka
kerubin nga̅ bulawan; pagahimoon mo
sia sa *bulawan* nga̅ pina-pa, sa duha ka
ukbong sang pakilooyan.
19 Paghimo-ka sing isa ka kerubin sa
isa ka ukbung, kag isa ka kerubin sa
pihak nga̅ ukbung; magahilimo-kamo
sang mga̅ kerubin nga̅ bilog sa pakiloo-
yan, sa iya duha ka ukbung.
20 Kag ang mga̅ kerubin didto maga-
hulumlad sang mga̅ pakpak nayon sa
ibabaw, nga̅ magalandong ang ila mga̅
pakpak sa pakilooyan, kag ang ila mga̅
nawung nagaatubangay ang isa sa isa:
ang nawung sang mga̅ kerubin nagatala-
mud sa pakilooyan.
21 Kag pagaipahamtang mo ang
pakilooyan sa ibabaw sang kaban sa
bahin nga̅ naibabaw, kag sa sulúd sang
kaban pagaibutang mo ang mga̅ tapi
sang pagpamatuud, nga̅ pagaihatag ko
sa imo.
22 Didto magapakigkita ako sa imo,
kag magapakighambal ako sa imo kutub
sa ibabaw sang pakilooyan, sa tunga̅̂
sang duha ka kerubin, nga̅ didto sila sa
ibabaw sang kaban sang pagpamatuud,
sa *pagsiling* sa imo sang tanan nga̅ pag-
aisogo ko sa imo nga̅ sa mga̅ inanak ni
Israel.

Ang latok.

23 Magahimo ka man sing isa ka latok
sa kahoy nga̅ akasia; manga̅induha ka
maniko ang iya kalabaon, kag isa ka
maniko ang iya kasangkaron, kag isa ka
maniko kag tunga̅̂ ang iya kataason.
24 Kag pagahalupan mo sia sang ulay
nga̅ bulawan, kag pagahimoon mo sia
sing isa ka purungpurung nga̅ bulawan
sa palibot.
25 Kag pagahimoan mo man nga̅ sa
iya ang isa ka bibig sa kasangkad sang
isa ka dapal, sa palibot, kag pagahimoan
mo sing isa ka purungpurung nga̅ bula-
wan sa palibot sang iya bibig.
26 Pagahimoan mo man sing apat ka
singsing nga̅ bulawan, kag pagaibutang
mo ang apat ka singsing sa apat ka
pamusud nga̅ yara sa iya apat ka tiil.
27 Ang mga̅ singsing didto sila sa
malapit sa bibig, nga̅ nagabaton sang
mga̅ yayonga̅n sa pagdalá sang latok.
28 Kag pagahimoan mo sing mga̅
yayonga̅n sa kahoy nga̅ akasia, kag
pagahalupan mo sila sing bulawan; kag
tungu̅d sa ila pagadalhon ang latok.
29 Kag pagahimoan mo sang iya mga̅
pingan, sang iya mga̅ luwag, sang iya
mga̅ tagayan kag sang iya mga̅ yahong,
nga̅ sa ila ginaula ang halad nga̅ ilimnon;
pagahimoon mo sila sa ulay nga̅ bulaw-
an.
30 Kag sa ibabaw sang latok pagai-
butang mo ang tinapay nga̅ hayag sa
atubanga̅n nakon sa ginhapon.

Ang sadnga̅n nga̅ bulawan.

31 Magahimo ka man sing isa ka
sadnga̅n nga̅ ulay nga̅ bulawan: paga-
himoon ang sadnga̅n sa pina-pa *nga̅ bu-
lawan;* ang iya tiil, ang iya púnô, ang
iya mga̅ gopok, ang iya mga̅ bitogbitog
kag ang iya mga̅ bukad manga̅inbilog sila.
32 Kag anum ka sanga̅ magagulowa
sa iya mga̅ kilid; talto ka sanga̅ sang
sadnga̅n sa isa ka kilid niya, kag tatlo
ka sanga̅ sang sadnga̅n sa pihak nga̅
kilid niya:
33 Tatlo ka gopok sa dagway sang
almendras, isa ka bitogbitog kag isa ka
bukad sa isa ka sanga̅; kag tatlo ka
gopok sa dagway sang almendras, isa
ka bitogbitog, kag isa ka bukad sa pihak
nga̅ sanga̅: sa amo nga̅ bagay sa anum
ka sanga̅, nga̅ nagagulowa sa sadnga̅n.

34 Sa sadngan gid may apat ka gopok sa dagway sang almendras, ang iya mga bitogbitog kag ang iya mga bukad:
35 May isa ka bitogbitog sa idalum sang duha ka sanga, nga nagagulowa sa iya, kag isa ka bitogbitog sa idalum sang iban nga duha ka sanga, nga nagagulowa sa iya, kag isa ka bitogbitog sa idalum sang *iban nga* duha ka sanga, nga nagagulowa sa iya, nga sa anum ka sanga nga nagagulowa sa sadngan.
36 Ang iya mga bitogbitog kag ang iya mga sanga magagilikan sa iya gid, kag manginbilog sila sa isa ka bilog, buhat nga pina-pa nga bulawan nga ulay.
37 Magahimo ka man sa iya sing pito ka lamprahan, agud nga kon mahanda ang iya mga lamprahan, makapawa sila nayon sa atubangan.
38 Kag ang iya mga inugsugi kag mga alagbunan manginbulawan nga ulay sila.
39 Sa isa ka talanton nga bulawan nga ulay pagahimoon sia patí ining tanan nga mga gamit.
40 Tuluk-ka kag himoa sono sang huwaran nila, nga ginpakita sa imo sa bukid.

Ang Puluy-an.

26 KAG magahimo ka sang Puluy-an ni Iehoba sa napúlô ka kumbung nga lino nga manipis nga binólong, nga purpura, nga eskarlata kag karmesi: pagahimoon mo sila nga *napamutakputakan* sing mga kerubin sa hinabol nga mauti.
2 Ang kalabaon sang isa ka kumbung manginduha ka púlô kag walo ka maniko, kag ang kasangkaron sa amo gid nga kumbung manginapat ka maniko: isa gid lamang ka takus ang sa tanan nga mga kumbung.
3 Ang lima sa sini nga mga kumbung pagatalabiron ang isa sa isa, kag ang *iban* nga lima ka kumbung pagatalabiron ang isa sa isa.
4 Kag pagahimoan mo sing mga dulungan nga purpura sa sidsid sang isa ka kumbung sa ukbung, sa diin ginahimo ang pagtalabid, kag subung sini man pagahimoon mo sa sidsid sa ukbung sang kumbung sang ikaduha ka pagtabid.
5 Pagahimoan mo sing kalim-an ka dulungan sa nahauna nga kumbung, kag pagahimoan mo sing kalim-an ka dulungan sa ukbung sang ikaduha ka kumbung nga ginatalabiran: ang mga dulungan magakitaay ang isa sa isa.
6 Kag pagahimoan mo sing kaliman ka kaw-it nga bulawan kag pagatabiron ang mga kumbung ang isa sa isa bangud sang mga kaw-it; kag manginbilog ang Puluy-an.
7 Pagahimoan mo man sing mga kumbung nga bulbul sang kanding nga sa Layanglayang sa ibabaw sang Puluy-an: napúlô kag isa ka kumbung ang pagahimoon mo.
8 Ang kalabaon sang isa ka kumbung manginkatloan ka maniko, kag ang kasangkaron sang amo gid nga kumbung manginapat ka maniko: isa gid lamang ka takus ang napúlô kag isa ka kumbung.
9 Pagatalabiron mo ang lima ka kumbung sing pain, kag ang iban nga anum ka kumbung sing lain man; kag pagaapiron mo ang ikan-um ka kumbung sa atubangan sang Layanglayang.
10 Kag pagahimoan mo sing kalim-an ka dulungan sa sidsid sang isa ka kumbung, sa ukbung nga ginatalabiran; kag kalim-an ka dulungan sa sidsid sang kumbung sa ikaduha nga pagtalabid.
11 Kag himoan mo sing kalim-an ka ka-wit nga tumbaga kag pagaika-wit mo ang mga ka-wit sa mga dulungan, kag magtabid ang Layanglayang kag magmanginbilog sia.
12 Kag ang bahin nga nagakabit, ang maglabaw sang mga kumbung sang Layalayang, *kon sayoron* ang katungâ sang labaw nga kumbung, pagapakabiton mo sa likod sang Puluyan.
13 Kag isa ka maniko sa sini nga kilid kag ang isa ka maniko sa sadto nga kilid, nga magalabaw sa kalabaon sang mga kumbung sang Layanglayang, magakalabit sa duha ka kilid sang Puluy-an, sa sini kag sa sadto nga bahin, sa pagtabon sa iya.
14 Pagahimoan mo man sing isa ka tabon nga mga panit sang karnero nga napanlugum sang mapula nga sa Layanglayang, kag isa ka tabon nga panit sang tahas sa ibabaw *niya sini*.

Ang mga tapi sang Puluy-an.

15 Kag pagahimoan mo sing mga tapi nga kahoy nga akasia nga sa Puluy-an, nga magatilindug sila;

16 Manḡinnapúlô ka maniko ang kala-
baon sang isa ka tapi, kag isa ka maniko
kag tunḡâ ang kasankaron sang amo gid
nḡa tapi.
17 May duha ka dila ang tagsa ka
tapi, nḡa naanḡut ang isa sa isa. Sa
amo man nḡa bagay pagahimoon mo sa
tanan nḡa mḡa tapi sang Puluy-an.
18 Kag pagahimoon mo ang mḡa tapi
sang Puluy-an sing *subung sini*: duha
ka púlô ka tapi nḡa sa kilid nḡa bagat-
nan, nayon sang Bagatnan.
19 Kag magahimo ka sing kapat-an
ka sadsaran nḡa pílak *nḡa pagasuksukan*
sa idalum sang duha ka púlô ka tapi,
duha ka sadsaran sa idalum sang isa ka
tapi nḡa sa iya duha ka dila, kag duha
ka sadsaran sa idalum sang isa pa ka
tapi nḡa sa iya duha ka dila.
20 Kag sa pihak nḡa kilid sang Puluy-
an, sa kilid nḡa naaminhan, *magahimo
ka* sing duha ka púlô ka tapi,
21 Kag sang ila kap-atan ka sadsaran
nḡa pílak, duha ka sadsaran sa idalum
sang isa ka tapi, kag duha ka sadsaran
sa idalum sang isa pa ka tapi.
22 Kag nḡa sa likod sang Puluy-an
nayon sa Katundan pagahimoan mo
sing anum ka tapi.
23 Kag pagahimoan mo sing duha ka
tapi nḡa sa mḡa pamusud sang Puluy-
an nayon sa likod.
24 Magatalalabid sila sa sadsaran kag
pagakilitaon gid sila tubtub sa ibabaw
tunḡud sang isa ka singsing; manḡina-
mo ini nḡa sa duha: sila manḡinsaduha
ka pamusud.
25 Nḡani may walo ka tapi kag ang
ila mḡa sadsaran nḡa pílak: napúlô
kag anum ka sadsaran, duha ka sadsaran
sa idalum sang isa ka tapi, kag duha ka
sadsaran sa idalum sang isa pa ka tapi.
26 Pagahimoan mo man sing lima ka
balabag sa kahoy nḡa akasia, nḡa sa mḡa
tapi sang isa kilid sang Puluy-an:
27 Kag lima ka balabag nḡa sa mḡa
tapi sang pihak nḡa kilid sang Puluy-an;
kag lima ka balabag nḡa sa mḡa tapi sa
kilid nayon sa likod sang Puluy-an, na-
yon sa Katundan;
28 Kag ang balabag sa tunḡâ, magaagi
sa ginkatunḡan sang mḡa tapi sa isa ka
ukbung tubtub sa isa.
29 Kag paghalupan mo ang mḡa tapi
sang bulawan; kag pagahimoan mo
sang iya mḡa singsing nḡa bulawan, sa
diin magatuhog ang mḡa balabag; kag
pagahalupan mo ang mḡa balabag
sang bulawan.
30 Kag pagapatindugon mo ang Puluy-
an, sono sang huwaran niya nḡa gin-
pakita ko sa imo sa bukid.

Ang tabon kag ang kumbung.

31 Kag magahimo ka sing isa ka
kumbung nḡa purpura, nḡa eskarlata,
nḡa karmesi kag lino nḡa manipis nḡa
binólong: pagahimoon ini sa hinabol
nḡa mauti nḡa *napamutakputakan* sing
mḡa kerubin.
32 Kag pagaibutang mo ini sa ibabaw
sang apat ka haligi nḡa akasia, nḡa
nahalupan sang bulawan, patí ang iya
mḡa ka-wit nḡa bulawan, sa ibabaw sang
apat ka sadsaran nḡa pílak.
33 Kag pagaipahamtang mo ang kum-
bung sa idalum sang mḡa ka-wit; kag
pagadalhon mo didto sa sulúd sang
kumbung ang kaban sang pagpamatuud;
kag ang kumbung magapain nḡa sa inyo
sa tunḡâ sang duug nḡa balaan kag sang
duug nḡa labing balaan.
34 Kag pagaibutang mo ang paki-
looyan sa ibabaw sang kaban sang
pagpamatuud, sa duug nḡa labing
balaan.
35 Kag pagaipahamtang mo ang latok
sa gowa sang kumbung, kag ang sadnḡan
sa atubanḡan sang latok, sa kilid nḡa
bagatnan sang Puluy-an; kag paga-
ibutang mo ang latok sa kilid nḡa na-
aminhan.
36 Kag magahimo ka sing isa ka ta-
bon, nḡa sa gawang sang Layanglayang,
nḡa purpura, nḡa eskarlata, nḡa karmesi,
kag lino nḡa manipis nḡa binólong,
buhat sang manugborda.
37 Kag magahimo ka nḡa sa tabon
sing lima ka haligi nḡa akasia, kag pa-
gahalupan mo sila sang bulawan; kag
ang iya mḡa ka-wit manḡinbulawan;
kag magatunaw ka nḡa sa ila sing lima
ka sadsaran nḡa tumbaga.

Ang halaran sang mḡa halad nḡa sinunog.

27 PAGAHIMOON mo man sa ka-
hoy nḡa akasia ang halaran:
lima ka maniko ang kalabaon, kag lima
ka maniko ang kasangkaron; kag ang
halaran manḡinkasilo, kag tatlo ka ma-
niko ang kataason.
2 Kag pagahimoan mo sang iya mḡa

sungay sa apat niya ka pamusud: ang
iya mga sungay magagilikan sa iya, kag
pagahalupan mo sila sang tumbaga.
3 Kag magahimo ka sang iya mga
alabohan, sang iya mga pala, sang mga
yahong, sang mga tenedor kag sang
mga bagahan: ang tanan niya nga mga
gamit pagahimoon mo sila sa tumbaga.
4 Kag paganimoan mo sia sing isa ka
ginihaan nga tumbaga nga buhat nga
sinihod, kag sa ibabaw sang ginihaan
magahimo ka sing apat ka singsing nga
tumbaga sa iya apat ka ukbong.
5 Kag pagaibutang mo ini sa idalum
sang palowis nga nasulúd sang halaran
nayon sa idalum, sa bagay nga ang gini-
haan magtongtong tubtub sa tunganan
sang halaran.
6 Kag magahimo ka sing mga yayo-
ngan nga sa halaran, mga yayongan nga
kahoy nga akasia, kag pagahalupan mo
sila sang tumbaga.
7 Kag ang mga yayongan pagapaagi-
han sa mga singsing; kag ang mga ya-
yongan didto sila sa duha ka kilid sang
halaran, kon pagdalhon sia.
8 Pagahimoon mo ini sa mga tapi
nga gawong, sono sang ginpakita sa imo
sa bukid; pagahimoon nila ini sing
subung.

Ang patyo.

9 Magahimo man ikaw sang patyo
sang Puluy-an: sa kilid nga bagatnan,
nayon sa Bagatnan, may mga lipon nga
lino nga manipis nga binólong nga sa
patyo, nga isa ka gatus ka maniko ang
kalabaon nga sa isa ka kilid;
10 Kag ang iya mga haligi manginduha
ka púlô kag ang mga sadsaran nila,
duha ka púlô, nga mga tumbaga sila;
apang ang mga ka-wit sang mga haligi,
kag ang iya mga pandog manginpílak
sila.
11 Kag sa amo gid nga bagay sa kilid
nga naaminhan, sa iya kalabaon, may
mga lipon nga isa ka gatus ka maniko ang
kalaba, kag ang iya mga haligi duha ka
púlô, kag ang mga sadsaran nga sa ila,
duha ka púlô, nga mga tumbaga sila;
ang mga ka-wit sang mga haligi kag ang
ila mga pandog manginpílak sila.
12 Kag ang kasangkaron sang patyo,
sa kilid nga nakatundan may mga lipon
nga kalim-an ka maniko, ang ila mga
haligi manginnapúlô, kag ang mga sad-
saran nga sa ila, napúlô.
13 Kag ang kasangkaron sang patyo
sa kilid nga nasidlangan, nayon sa Bulut-
lakan may kalim-an ka maniko.
14 Kag manginnapúlô kag lima ka
maniko ang mga lipon nga sa isa ka kilid
sang gawang; ang ila mga haligi
mangintatlo, kag ang ila mga sadsaran,
tatlo man.
15 Kag nga sa pihak nga kilid, napúlô
kag lima ka maniko nga mga lipon; ang
ila mga haligi mangintatlo, kag ang ila
mga sadsaran tatlo *man.*
16 Kag sa gawang sang patyo may isa
ka kumbung nga duha ka púlô ka maniko
nga parpura, nga eskarlata, nga karmesi
kag lino nga manipis nga binólong, buhat
sang manugborda; ang iya mga haligi
manginapat kag ang ila mga sadsaran,
apat man.
17 Ang tanan nga mga haligi nga sa
patyo sa palibot pagatalabiron sa mga
pandog nga pílak; kag ang ila mga
ka-wit manginpílak, kag ang ila mga
sadsaran, tumbaga.
18 Ang kalabaon sang patyo mangin-
isa ka gatus ka maniko, kag ang kasang-
karon, kalim-an sa bisan diin, kag ang
kataason lima ka maniko. *Ang mga lipon
mangin*lino nga manipis nga binólong;
kag ang mga sadsaran sang ila *mga
haligi*, tumbaga.
19 Ang tanan nga mga gamit sang
Puluy-an sa tanan niya nga pag-alagdan
kag ang tanan niya nga mga palpal patí
ang tanan nga mga palpal sang patyo,
mangintumbaga sila.
20 Subung man magasogo ka sa mga
inanak ni Israel, nga pagdalhan ka nila
sang lana sa oliba nga lunsay, bag-o, nga
sa suga, agud nga magdalabdab ang mga
lampra han sa gihapon.
21 Sa Layanglayang sang pakigkitaan,
sa gowa sang kumbung, nga yara sa
atubangan sang pagpamatuud, pagahi-
moson ini ni Aaron kag sang iya mga
anak, agud nga *magdabdab* sa atubangan
ni Iehoba kutub sa hapon tubtub sa aga;
Ini manginpalatukuran nga dayon sa ila
mga kaliwatan nga sa mga inanak ni
Israel.

Ang mga panapton nga sinasaserdote.

28 KAG pagapalapiton mo sa imo si
Aaron, nga imo útud, kag ang iya
mga anak upud sa iya, sa tungâ sang
mga inanak ni Israel, agud nga sia

maghikot sang pagkasaserdote sa atu-
bañgan nakon, *kon sayoron*, si Aaron, si
Nadab, si Abihu, si Eleasar kag si Ita-
mar, mga anak ni Aaron.
2 Kag pagahimoan mo sing mga pa-
napton nga balaan si Aaron nga imo
útud, nga sa himaya kag kagayonan.
3 Magahambal ka sa tanan nga mga
mañginalamon sa tagiposoon, nga
ginpunô ko sila sang Espiritu sa kaalam,
agud nga maghimo sila sang mga pa-
napton ni Aaron, nga sa pagpakabalaan
sa iya, agud nga sia maghikot sang
pagkasaserdote, sa atubañgan nakon.
4 Kag yari karon ang mga panapton
nga pagahimoan nila sa iya: Sing isa
ka hapin sa dughan, sing isa ka epod,
sing isa ka malabalaba nga bayô,
sing isa ka bayô nga pinona, sing isa ka
turbante kag sing isa ka wagkus. Ma-
gahimo sila sing mga panapton nga
balaan nga kay Aaron, nga imo útud,
kag nga sa iya mga anak, agud nga
maghilikot sila sang pagkasaserdote
sa atubañgan nakon.
5 Kag magakuluha sila sing bulawan,
sing purpura, sing eskarlata, sing karme-
si kag lino nga manipis nga binólong;
6 Kag magahimo sila sang epod nga
bulawan, nga purpura, nga eskarlata,
nga karmesi kag lino nga manipis nga
binólong, buhat nga mauti.
7 May duha ka hombrera nga naga-
tambuyanay sa mga ukbong niya, agud
nga magbilog sia.
8 Kag ang lubid nga linubid sing mauti
gid, nga yara sa ibabaw niya, nga paga-
tabiran niya, mañginsa amo gid nga bu-
hat, nga nagagikan sa iya, nga bulawan,
nga purpura, nga eskarlata, nga karmesi
kag lino nga manipis nga binólong.
9 Kag magakuha ka sing duha ka
bató nga oniks, kag pagaitigib mo sa
ibabaw nila ang mga ñgalan sang mga
anak ni Israel:
10 Ang anum sang ila mga ñgalan
didto sa isa ka bató, kag ang anum ka
ñgalan nga nabilin sa isa pa ka bató,
sono sa ila pagkatawo.
11 Sa buhat sang manugtigib sa bató,
sa kaañgay sang mga tinigib sa tumbok,
pagapatigban mo yadtong duha ka bató,
sono sa mga ñgalan sang mga anak
ni Israel: pagaipatampok mo sila sa
mga kamoy nga bulawan.
12 Kag pagabutang mo yadtong duha
ka bató sa ibabaw sang mga hombrera
sang epod, subung nga mga bató sa
handumanan sa mga anak ni Israel,
agud nga pagdalhon ni Aaron ang mga
ñgalan nila sa atubañgan ni Iehoba, sa
ibabaw sang iya duha ka abaga nga
handumanan.
13 Busa, magahimo ka sing mga ka-
moy nga bulawan.
14 Kag magahimo ka sing duha ka
tinalikala nga ulay nga bulawan; paga-
himoon mo sila nga mga linubid, sa bu-
hat nga tinolo, kag pagailubung mo ang
mga tinalikala nga linubid sa mga ka-
moy.
15 Kag magahimo ka sang hapin sa
dughan sa paghukom sa buhat nga mauti
gid; pagahimoon mo ini sa amo gid nga
buhat sang epod: pagahimoon mo ini
sa bulawan, sa purpura, sa eskarlata,
sa karmesi kag lino nga manipis nga
tinolo.
16 Mañginkasilo sia, kag pinilo, ma-
ñginisa ka dañgaw ang iya kalabaon, kag
mañginisa ka dañgaw ang iya kasang-
karon.
17 Kag pagatampokan mo ini sa mga
kamoy sing mga bató, sa apat ka obay
nga mga bató: ang isa ka obay: ang
rubi, ang topasio, kag ang karbunklo; ini
mañginnahauna nga obay;
18 Ang obay nga ikaduha: isa ka
esmeralda, isa ka sapiro kag isa ka
sardonika;
19 Ang obay nga ikatlo: isa ka hasin-
to, isa ka agata kag isa ka ametista;
20 Ang obay nga ikapat: isa ka berilo
isa ka oniks kag isa ka haspe. Paga-
itampok sila sa bulawan sa ila mga ka-
moy.
21 Kag ang mga bató mañgisono sa
mga ñgalan sang mga anak ni Israel;
napúlô kag duha, sono sang mga ñgalan
nila; nga may mga tinigban subung
sang tumbok, ang tagsatagsa sono sa iya
ñgalan, nga nahanuñgud sa napúlô kag
duha ka kabikahan.
22 Magahimo man ikaw sa hapin sa
dughan sing mga tinalikala nga mga li-
nubid sa buhat nga tinolo sa bulawan
nga ulay.
23 Kag magahimo ka sa ibabaw sang
hapin sa dughan sing duha ka singsing
nga bulawan, kag pagaibutang mo ang
duha ka singsing sa duha ka ukbong
sang hapin sa dughan;
24 Kag pagaisulúd mo ang duha ka
tinalikala nga bulawan nga tinolo sa

duha ka singsing, sa mḡa ukbong sang
hapin sa dughan.
25 Kag pagaisulud mo ang duha pa
ka ukbong sang duha ka tinolo sa ibabaw
sang duha ka mḡa kamoy, kag pagaibutang
mo sila sa mḡa hombrera
sang epod, nayon sa atubanḡan.
26 Kag magahimo ka sing duha pa ka
singsing nḡa bulawan, kag pagaibutang
mo sila sa duha ka ukbong sang hapin
sa dughan, sa sidsid nḡa yara sa atubang
sang epod nayon sa sulúd.
27 Kag magahimo ka man sing duha
ka singsing nḡa bulawan, kag pagaibutang
mo sila sa ibabaw sang duha ka
hombrera sang epod, nayon sa idalum
sa bahin nḡa sa atubanḡan nila, malapit
sa ila alangtan, sa ibabaw sang lubid
nḡa linubid sing mauti gid sang epod.
28 Kag a g hapin sa dughan pagaihigot
tunḡud sa iya mḡa singsing, sa mḡa
singsing sang epod, sa isa ka lubid nḡa
purpura, agud nḡa didto sia sa ibabaw
sang lubid nḡa linubid sing mauti gid
sang epod, kag nḡa indi magbulag ang
hapin sa dughan sa epod.
29 Sa sini pagadalhon ni Aaron ang
mḡa nḡalan sang mḡa anak ni Israel sa
hapin sa dughan sa paghukom, sa
ibabaw sang iya tagiposoon, sa gihapon
nḡa magasulud sia sa balaan nḡa
Puluyan, subung nḡa handumanan sa
atubanḡan ni Iehoba sa gihapon.
30 Kag pagaibutang mo sa sulúd sang
hapin sa dughan sa paghukom ang Urim
kag ang Tumim,* kag didto sila sa ibabaw
sang tagiposoon ni Aaron, kon
magasulud sia sa atubanḡan ni Iehoba;
kag pagadalhon ni Aaron ang hapin sa
dughan sa paghukom sa mḡa inanak ni
Israel sa ibabaw sang iya tagiposoon sa
atubanḡan ni Iehoba sa gihapon.
31 Kag magahimo ka sang malaba
laba nḡa bayô sang epod nḡa bug-os
purpura.
32 Kag may isa ka liong nḡa sa olo sa
tunḡâ niya, kag ang liong may isa ka bibig
sa palibot niya nḡa buhat sang
manughabol, kaanḡay sang liong sang
limbutong nḡa hinimbis, agud nḡa indi
magisi.
33 Kag magahimo ka sa sidsid sing
mḡa granada nḡa purpura, nga eskarlata
kag nḡa karmesi sa iya mḡa sidsid sa
palibot, kag sa tunḡâ nila sing mḡa
kampanilya nḡa bulawan, sa palibot:
34 Isa ka kampanilya nḡa bulawan
kag isa ka granada, isa pa kampanilya
nḡa bulawan kag isa pa ka granda sa
sidsid nḡa naidalum sang bayô nḡa malabalaba,
sa palibot.
35 Kag pagasukluban sini si Aaron sa
pagpanghikot, kag mabatian ang halungkagay,
kon magsulúd sia sa sulúd sang
balaan nḡa Puluy-an sa atubanḡan ni
Iehoba, kag kon maggawa sia, agud nḡa
indi sia mamatay.
36 Kag magahimo ka sing isa ka
diadema nḡa bulawan nḡa ulay, kag
pagaisulat mo sa iya, subung sang mḡa
tinigban sang itulumbok: Pagkabalaan
kay Iehoba.
37 Kag pagaibutang mo sia sa isa ka
haloghog nḡa purpura, kag didto sia
sa ibabaw sang turbante; didto sia sa
atubanḡan sang turbante.
38 Didto sia sa ibabaw sang agtang ni
Aaron, kag si Aaron magadalá sang
kalautan sang mḡa butang nḡa balaan,
nḡa pagpakabalaanon sang mḡa inanak
ni Israel, sa tanan nila nḡa mḡa halad
nḡa balaan; kag didto sia sa ibabaw sang
iya agtang sa gihapon, agud manḡinkalahamut-an
sila sa atubanḡan ni
Iehoba.
39 Kag magapuna ka sang bayô nḡa
pinuna nḡa malaba gid nḡa kinasilo nḡa
lino nḡa manipis; magahimo ka man
sang turbante nḡa lino nḡa manipis, kag
pagahimoon mo ang wagkus sa buhat
sang manugborda.
40 Kag nḡa sa mḡa anak ni Aaron
magahimo ka sing mḡa bayô nḡa
pinuna; pagahimoan mo man sila sing
mḡa wagkus; kag magahimo ka nḡa sa
ila sing mḡa goro, nḡa sa himaya kag
nḡa sa puni.
41 Kag pagaipasuklub mo ining tanan
nḡa mḡa butang kay Aaron nḡa imo
útud kag sa iya mḡa anak; kag pagahidhiran
mo sila, kag pagapun-on mo
ang ila mḡa kamut, kag pagapakabalaanon
mo sila, agud nḡa maghilikot
sila sang pagkasaserdote sa atubanḡan
nakon.
42 Kag magahimo ka man nḡa sa ila
sing mḡa sarowal nḡa lino sa pagtabon
sang *ila* kahubo; kag magalalambut
sila kutub sa mḡa hawak tubtub sa mḡa
balikawang.
43 Kag pagadalhon sila ni Aaron kag

* *Urim* kag *Tumim*, mḡa kapawa kag mḡa kahimpitan.

sang iya mga anak sa gihapon nga magasulúd sila sa Layanglayang sang pakigkitaan, kag kon magkadto sila sa halaran nga sa paghikot sa balaan nga Puluy-an, agud nga indi nila pagdalhon ang kalautan kag indi sila magkalamatay: manginpalatukuran nga dayon ini nga sa iya kag nga sa iya kaliwatan sa olehe niya.

Ang pagpakabalaan sa mga saserdote.

29 KAG ini among pagahimoon mo sa ila sa pagpakabalaan sa ila, agud nga maghilikot sila sang pakasaserdote sa atubangan nakon: Magkuhaka sing isa ka tinday sang kabakahan kag duha ka karnero nga mga himpit,
2 Kag mga tinapay nga walay tapay kag mga torta nga walay tapay, nga nasamoan sing lana, kag mga manipis nga tinapay nga walay tapay, nga napanghibo sing lana; sa malum-ok nga harina sang trigo pagahimoon mo sila.
3 Kag pagaibutang mo sila sa isa ka tabigtabig, kag sa tabigtabig pagaihalad mo sila upud sang tinday sang baka kag sang duha ka karnero.
4 Kag pagapapalapiton mo si Aaron kag ang iya mga anak sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan, kag pagahunawan mo sila sang tubig.
5 Kag magakuha ka sang mga panapton, kag pagapapanaputan mo si Aaron sang bayô nga malaba, sang bayo nga malabalaba sang epod, kag sang epod, kag sang hapin sa dughan, kag pagawagkusan mo sia sang lubid nga linubid sing mauti gid sang epod.
6 Kag pagaibutang mo ang turbante sa ibabaw sang iya olo, kag pagaipahamtang mo ang purungpurung nga balaan sa ibabaw sang turbante.
7 Niyan magakuha ka sang lana nga ihalaplas kag pagaibo-bo mo ini sa ibabaw sang iya olo, kag pagahisoan mo sia.
8 Sa gilayon pagapapalapiton mo ang iya mga anak nga lalaki, kag pagaipapanaput mo sa ila ang mga malaba nga mga bayô.
9 Kag pagawagkusan mo sila sang mga wagkus, si Aaron kag ang iya mga anak, kag pagaipanghigot mo ang mga goro sa *olo*; kag ang pagkasaserdote manginila tulumanon sa gihapon, kag pagaipapahanungud mo si Aaron kag ang iya mga anak.
10 Niyan pagapalapiton mo ang tinday sang baka sa Layanglayang sang pakigkitaan, kag si Aaron kag ang iya mga anak magabulutang sang mga kamut sa ibabaw sang olo sang tinday sang baka.
11 Kag pagapugutan ang tinday sang baka sa atubangan ni Iehoba, sa gawang sang Layanglayang sang pakigkitaan.
12 Kag magakuha ka sa dugo sang tinday sang baka kag pagaihamlit mo sia sang imo tudlo sa ibabaw sang mga sungay sang halaran, kag ang *iban nga* tanan nga dugo pagaiula mo sa talapakan sang halaran.
13 Kag pagakuhaon mo ang tanan nga sapay nga nagaputus sang mga kasudlan, ang labutlabut sa atay, ang duha ka tagimuslion kag ang sapay, nga yara sa ibabaw nila, kag pagasunugon mo sila sa ibabaw sang halaran;
14 Apang ang unud sang tinday sang baka, ang iya panit kag ang iya ipot, pagasunugon mo sila sa kalayo sa gowa sang dulugan: halad sia tungud sang salâ.
15 Pagakuhaon mo man ang isa sang mga karnero, kag si Aaron kag ang iya mga anak magabulutang sang mga kamut sa ibabaw sang olo sang karnero.
16 Kag pagapugutan mo ang karnero, kag magakuha ka sa iya dugo kag pagaisablig mo sia sa ibabaw sang halaran, sa palibot.
17 Kag ang karnero pagahiwahiwaon mo, kag sa mahugasan ang iya mga kasudlan kag ang iya mga paa, pagaibutang mo sila sa ibabaw sang iya mga hiniwa kag sa ibabaw sang iya olo.
18 Kag pagasunugon mo ang bug-os nga karnero sa ibabaw sang halaran: halad nga sinunog sia kay Iehoba, baho nga makapahamuut, halad sia nga pinadabdab kay Iehoba.
19 Kag pagakuhaon mo ang ikaduha ka karnero, kag si Aaron kag ang iya mga anak magabulutang sang ila mga kamut sa ibabaw sang olo sang karnero.
20 Kag pagapugutan mo ang karnero, kag magakuha ka sa iya dugo, kag pagaibutang mo ini sa labit sang dulungan nga too ni Aaron, sa labit sang dulungan nga too sang mga anak ni Aaron, kag sa tudlo nga kumalagko sang ila kamut nga too, kag sa tudlo nga kumalagko sang ila tiil nga too; kag pagaisablig mo ang dugo *nga mabilin* sa ibabaw sang halaran sa palibot.

21 Kag magakuha ka sang dugo nğa
yara sa ibabaw sang halaran, kag sang
lana nğa ihalaplas, kag pagaisablig mo
ini sa ibabaw ni Aaron, kag sa ibabaw
sang iya mğa panapton, kag sa ibabaw
sang iya mğa anak, kag sa ibabaw sang
mğa panapton sang iya mğa anak
kaúpud niya, kag pagapakabalaanon sia
kag ang iya mğa panapton, kag ang iya
mğa anak kag ang mğa panapton sang
iya mğa anak kaúpud niya.
22 Kag pagakuhaon mo sa karnero
ang sapay, kag ang ikog nğa sapayon,
kag ang sapay nğa nagaputus sang mğa
kasudlan, ang labutlabut sa atay, ang
duha ka tagimuslion, kag ang sapay nğa
yara sa ibabaw nila, kag ang balikawang
nğa too, kay karnero sia sang mğa pag-
pahanunğud,
23 Kag ang isa ka tinapay, kag ang
isa ka torta nğa tinapay nğa lanahon,
kag ang isa ka manipis nğa tinapay, sang
tabigtabig sang mğa tinapay nğa walay
tapay, nğa didto sa atubanğan ni Iehoba.
24 Kag pagaibutang mo ang tanan sa
ibabaw sang palad sang mğa kamut ni
Aaron, kag sa ibabaw sang palad sang
mğa kamut sang iya mğa anak; kag
pagahabugon mo sila sa halad nğa hi-
nabug sa atubanğan ni Iehoba.
25 Kag pagakuhaon mo ini sa ila mğa
kamut kag pagasunugon mo ini sa hala-
ran, sa ibabaw sang halad nğa sinunog,
subung nğa baho nğa kalahamut-an sa
atubanğan ni Iehoba: halad sia nğa pi-
nadabdab kay Iehoba.
26 Kag pagakuhaon mo ang dughan
sang karnero sang mğa pagpahanunğud
nğa nahanunğud kay Aaron, kag paga-
habugon mo ini sa halad nğa hinabug
sa atubanğan ni Iehoba; kag manğinba-
hin mo sia.
27 Kag pagapakabalaanon mo ang
dughan sang halad nğa hinabug, kag
ang balikawang sang halad nğa binayaw,
ang hinabug kag ang binayaw sang kar-
nero sang mğa pagpahanunğud, nğa iya
ni Aaron kag iya sang iya mğa anak.
28 Kag manğiniya sila ni Aaron kag
sang iya mğa anak nğa palatukuran nğa
dayon gikan sa mğa inanak ni Israel;
kay among halad nğa binayaw: kag ini
manğinhalad nğa binayaw gikan sa mğa
inanak ni Israel nğa *kinuha* sa ila mğa
halad sa paghidaet. Ang ila halad nğa
binayaw nahanunğud kay Iehoba.
29 Kag ang mğa panapton nğa balaan
nğa iya ni Aaron magamanğiniya sang
iya mğa anak sa olehe niya, agud nğa
paghidhiran sila sa ila, kag agud nğa
pagpahanungdon sila sa ila.
30 Sa pito ka adlaw pagaipanaput
sila sang isa sang iya mğa anak, nğa
manğinsaserdote sa salili niya, nğa
magasulúd sa Layanglayang sang pa-
kigkitaan sa pag-alagad sa balaan nğa
Puluy-an.
31 Pagakuhaon mo ang karnero sang
mğa pagpahanunğud, kag pagalutoon
mo ang iya unud sa isa ka duug nğa
balaan;
32 Kag si Aaron kag ang iya mğa
anak magakalaon sang unud sang kar-
nero kag sang tinapay nğa didto sa
tabig, sa salamputan sang Layanglayang
sang pakigkitaan.
33 Magakalaon sila sadtong mğa bu-
tang, nğa tunğud sa ila ginhimo ang
katumbasan sa pagpahanuğud sa ila, sa
pagpakabalaan sa ila. Apang walay
sin-o nğa dumuluong nğa makakaon sa
ila, kay butang sila nğa balaan.
34 Kag kon may mabilin sang unud
sang pagpahanunğud, kag sang tinapay,
tubtub sa aga, pagasunugon mo sa kala-
yo ang mabilin; indi pagakaonon ini,
kay balaan sia.
35 Busa, sa sini nğa bagay pagahimo-
on mo kay Aaron kag sa iya mğa anak,
sono sang tanan nğa ginsogo ko sa imo:
sa pito ka adlaw pagaipapahanunğud
mo sila.
36 Kag magahalad ka sa adlawadlaw
sing isa ka tinday sang baka subung nğa
halad tunğud sang salâ, nğa sa mğa
katumbasan: pagatinloan mo sang salâ
ang halaran sa paghimo sang katumba-
san tunğud sa iya, kag pagahidhiran mo
ini nğa sa pagpakabalaan sa iya.
37 Sa pito ka adlaw magahimo ka
sang katumbasan tunğud sang halaran,
kag pagapakabalaanon mo ini, kag ma-
nğinisa ka halaran sia nğa labing bala-
an: bisan ano nğa butang nğa makasa-
gaid sa halaran, manğinbalaan sia.

Ang sa gihapon nğa halad nğa sinunog.

38 Yari karon ini among pagaihalad
mo sa ibabaw sang halaran: duha ka
kordero sa isa ka tuig, sa adlawadlaw,
sa walay langan.
39 Pagaihalad mo ang isa ka kordero
sa aga, kag ang isa ka kordero pagaiha-

lad mo sa tungâ sang duha ka kahapo-
non.
40 Kag upud sang isa ka kordero ang
ikapúlô ka bahin *sang isa ka epa* nga
malum-ok nga harina, nga nasamo sa
ikap-at ka bahin sang isa ka hin nga lana
nga linabugay; kag nga sa halad nga
ilimnon, ang ikap-at ka bahin sang isa
ka hin nga alak.
41 Kag pagaihalad mo ang isa ka
kordero sa tungâ sang duha ka kahapo-
non, kag pagahimoon mo sa iya sono sa
halad nga kalan-on sang aga kag sono
sa iya halad nga ilimnon, subung nga
baho nga kalahamut-an, halad nga pina-
dabdab kay Iehoba.
42 Ini manginhalad nga sinunog sa
gihapon sa inyo mga kaliwatan sa sa-
lamputan sang Layanglayang *sang* pa-
kigkitaan sa atubangan ni Iehoba, nga
didto magapakigkita ako sa inyo, sa
paghambal sa imo.
43 Kag didto magapakigkita ako sa
mga inanak ni Israel, kag pagapakabala-
anon sia sang akon himaya.
44 Kag pagapakabalaanon ko ang La-
yanglayang sang pakigkitaan kag ang
halaran, kag pagapakabalaanon ko man
si Aaron kag ang iya mga anak, agud
nga maghilikot sila sang pagkasaserdote
sa atubangan nakon.
45 Kag magapuyô ako sa tungâ sang
mga inanak ni Ierael, kag manginila
ako Dios.
46 Kag pagakilalahon nila, nga ako
amo si Iehoba nga ila Dios, nga nagpa-
gowa sa ila sa duta sa Eigpto, sa pag-
puyô sa tungâ nila: ako si Iehoba nga ila
Dios.

Ang halaran sang mga pahamut.

30 MAGAHIMO ka man sing isa ka
halaran nga sa pagsunog sang
insienso; sa kahoy nga akasia pagahimo-
on mo ini.
2 Ang iya kalabaon, isa ka maniko kag
manginisa ka maniko ang iya kasang-
karon: manginkasilo sia; kag duha ka
maniko ang iya kataason. Ang iya mga
sungay manginbilog sa iya.
3 Kag pagahalupan mo ini sang bula-
wan nga ulay, ang iya kadaygan sabung
man ang iya mga kilid, sa palibot, kag
ang iya mga sungay; kag pagahimoan
mo sia sing isa ka purungpurung nga
bulawan sa palibot.
4 Kag pagahimoan mo sia sing duha
ka singsing nga bulawan sa idalum sang
iya purungpurung; pagahimoon mo
sila sa iya duha ka pamusud, sa iya du-
ha ka kilid, nga pagaisuuk sa ila ang
mga yayongan sa pagdalá sini upud sa
ila.
5 Kag pagahimoon mo ang mga ya-
yongan nga kahoy nga akasia, kag paga-
halupan mo sila sing bulawan.
6 Kag pagaipahamtang mo sia sa atu-
bangan sang kumbung, nga yara sa atu-
bangan sang kaban sang pagpamatuud,
sa atubangan sang pakilooyan nga yara
sa ibabaw sang *kaban sang* pagpamatuud,
nga didto magapakigkita ako sa imo.
7 Kag si Aaron magasunog sa ibabaw
niya sing insiesio nga mahamut, sa tanan
nga aga; kon mahanda niya ang mga
lamprahan, pagasunugon niya ini.
8 Kag sa pagpadabdab ni Aaron sang
mga lamprahan sa tungâ sang duha ka
kahaponon, pagasunogon niya ini; insi-
enso ini sa gihapon sa atubangan ni Ieho-
ba sa inyo mga kaliwatan.
9 Indi kamo maghalalad sa ibabaw
niya sing insienso nga dumuluong, bisan
halad nga sinunog, bisan halad nga ka-
lan-on; bisan magula kamo sang halad
nga ilimnon sa ibabaw niya.
10 Kag si Aaron magahimo sang
katumbsan sa ibabaw sang mga sungay
sini nga halaran sa makaisa ang tuig;
pagahimoan niya ang katumbasan sa
ibabaw niya sa makaisa ang tuig, sa
inyo mga kaliwatan upud sang dugo
sang halad tungud sang salâ nga sa
katumbasan. Among butang nga balaan
gid kay Iehoba."

Ang tunga sa siklo nga gawad.

11 Naghambal si Iehoba kay Moises,
nga nagasiling:
12 "Kon maghimo ka sing isipan sang
kadamuon sang mga inanak ni Israel,
sono sa naisipan nila, ang tagsatagsa ma-
gabayad sang gawad sang iya kabuhi kay
Iehoba, kon pagisipon mo sila, agud
nga walâ sa ila sing kamatay, sa pagisip
sa ila.
13 Kag yari karon ang pagabayaran
sang bisan sin-o nga masakup sa pagisip:
ang katungâ sang siklo (sono sa siklo
sang balaan nga Puluy-an, sa duha ka
pulo ka geras ang siklo), ang katungâ
sang siklo subung nga halad kay Iehoba.

14 Bisan sin-o nğa masakup sa pagisip,
sa duha ka púlô ka tuig pa ibabaw,
magahatag sang halad kay Iehoba.
15 Ang mangaran indi magdugang,
bisan ang imol magabuhin sa tunğâ sa
siklo, kon maghatag sila sang halad kay
Iehoba, sa paghimo sang katumbasan
tunğud sang ila mğa kabuhi.
16 Kag pagabatunon mo ang kuarta
sang mğa gawad sa mğa inanak ni Israel,
kag pagaihatag mo ini nğa sa pag-alag-
dan sang Layanglayang sang pakig-
kitaan, kag manğinhandumanan ini sa
mğa inanak ni Israel sa atubanğan ni
Iehoba, nğa sa paghimo sang katamba-
san tunğud sang inyo mğa kabuhi."

Ang batiya nğa tumbaga.

17 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nğa nagasiling:
18 "Magahimo ka man 'sing isa ka
batiya nğa tumbaga, nğa ang iya
tulungtunğan manğintumbaga, nğa pa-
langhunawan; kag pagaibutang mo sia,
sa tunğâ sang Layanglayang sang pa-
kigkitaan kag sang halaran; kag maga-
butang ka sa iya sing tubig,
19 Agud nğa sa iya magpalanghunaw
si Aaron kag ang iya mğa anak, sang
ila mğa kamut kag sang ila mğa tiil.
20 Sa gihapon nğa magsululúd sila sa
Layangalayang sang pakigkitaan, maga-
palanghunaw sila sang tubig, agud nğa
indi sila magkalamatay: kag sa gihapon
nğa magpalalapit sila sa halaran nğa sa
pagpanghikot, sa pagsunog sing halad
nğa pinadabdab kay Iehoba.
21 Magapalanghunaw sila sang mğa
kamut kag sang mğa tiil, agud indi sila
magkalamatay; kag manğinpalatukuran
nila ini nğa dayon sa kay *Aaron* kag sa
iya kaliwat sa ila mğa kaliwatan."

Ang balaan nğa lana kag ang pahamut.

22 Kag naghambal si Iehoba kay Mo-
ises, nğa nagasiling:
23 "Kag magakuha ka sang mğa pana-
kut nğa labing pinalabi: sang mira nğa
tinagok, lima ka gatus ka *siklo*, kag sang
kanela nğa mahamut, ang katunğâ sini,
duha ka gatus kag kalim-an, kag sang
kalamo nğa mahamut, duha ka gatus kag
kalim-an,
24 Kag sang kasia, lima ka gatus, sono
sang siklo sang balaan nğa Puluy-an, kag
sang lana sang mğa oliba, isa ka hin:
25 Kag pagahimoon mo sa sining mğa
butang ang lana sang balaan nğa inug-
hilidhid, ihalaplas nğa mahamut nğa
gintugi sang manugpahamut: manğinla-
na sia sang balaan nğa ihilidhid.
26 Kag pagahidhiran mo sa iya ang
Layanglayang sang pakigkitaan, kag
ang kaban sang pagpamatund,
27 Kag ang latok patí ang tanan niya
nğa mğa gamit, kag ang sadnğan patí
ang tanan niya nğa mğa gamit, kag ang
halaran sang insienso,
28 Kag ang halaran sang halad nğa
sinunog patí sang tanan niya nğa mğa
gamit, kag ang batiya patí ang iya
tulungtunğan.
29 Pagapakabalaanon mo sila, kag
manğin mğa butang sila nğa labing ba-
laan: ang tanan nğa makasag-id sa ila,
manğinbalaan sia.
30 Pagahidhiran mo man si Aaron
kag ang iya mğa anak, kag pagapakaba-
laanon mo sila, agud nğa maghilikot
sila sang pagkasaserdote sa atubanğan
nakon.
31 Kag magahambal ka sa mğa ina-
nak ni Israel, nğa nagasiling: Ini ma-
gamanğinakon lana sang balaan nğa
ihilidhid, sa inyo mğa kaliwatan.
32 Sa ibabaw sang unud sang tawo
indi sia pagaibo-bo, bisan maghilimo ka-
mo sing isa nğa kaanğay, sono sang mğa
timbang sang iya panakot: balaan sia,
pagakabigon ninyo nğa balaan ini.
33 Bisan sino nğa magpadugi sang
ihalaplas nğa kaanğay sini, kag nğa
magbutang sini sa ibabaw sang isa ka
dumuluong, pagautdon sia sa tunğa sang
iya mğa banwa."
34 Nagsiling pa si Iehoba kay Moi-
ses: "Kuha-ka sang mğa panakot nğa
mahamut: ang stakte, onike kag gal-
bano, mğa panakot nğa mahamut, nğa
may insienso nğa ulay: sa tanan sa
alanğay nğa timbang;
35 Kag magahimo ka sa sini sang
insienso nğa mahamut, sono sang padugi
sang manugpahamut, nğa maasin, ulay
kag balaan,
36 Kag pagagalinğon mo ang *isa ka
bahin* niya sing bukbuk gid kag paga-
ibutang mo sia sa atubanğan sang pag-
pamatuud, sa sulúd sang Layangalayang
sang pakigkitaan, nğa didto magapakig-
kita ako sa imo: maĝinbutang sia nğa
labing balaan sa inyo.
37 Kag nahanunğud sang insienso nğa

pagahimoon mo, indi kamo maghilimo
sing iban sa amo man nḡa mḡa timbang
nḡa sa imo: manḡinbutang nḡa balaan
ini nḡa sa imo kay Iehoba.
38 Bisan sin-o nḡa maghimo sang isa
nḡa kaanḡay, sa pagsinghot sa iya, paga-
utdon sia sa tunḡâ sang iya mḡa banwa."

Tinudlo nḡa mḡa buluhaton.

31 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, nḡa nagasiling:
2 "Tuluka, nḡa gintawag ko sa iya
nḡalan si Besalel, anak ni Uri, anak ni
Hur sa kabikahan ni Iuda;
3 Kag ginpunô ko sia sang Espiritu
sang Dios, sa kaalam, sa ihibalo, sa ki-
naadman kag sa tanan nḡa buluhaton sa
pudugi;
4 Nḡa sa pagtugi sing mḡa huwaran,
sa pagbuhat sa bulawan, sa pílak kag sa
tumbaga;
5 Kag nḡa sa pagtigib sing mḡa bató
nḡa talampukan, kag nḡa sa pagtigib
sing mḡa kahoy, kag nḡa sa pagbuhat
sang bisan ano nḡa mḡa buluhaton.
6 Kag yari karon, ginbutang ko upud
sa iya si Oholiab, anak ni Ahisamak, sa
kaliwatan ni Dan: kag ginbutanḡan ko
sing kaalam sa tagiposoon sang tanan
nḡa manḡinalamon sa tagiposoon, agud
nḡa maghimo sila sang tanan nḡa ginso-
go ko sa imo,
7 *Nḡa amo:* ang Layanglayang sang
pakigkitaan, ang kaban sang pagpama-
tuud, ang pakilooyan nḡa didto sa iba-
baw niya, kag ang tanan nḡa mḡa gamit
sang Layanglayang:
8 Ang latok patí ang iya mḡa gamit,
kag ang sadnḡan nḡa bus-ug kag ang
tanan niya nḡa mḡa gamit, kag ang
halaran sang insienso,
9 Kag ang halaran sang halad nḡa
sinunog patí ang tanan niya nḡa mḡa
gamit, kag ang batiya kag ang iya
tulungtunḡan,
10 Kag ang mḡa panapton sang
pag-alagdan, kag ang mḡa balaan nḡa
panapton nḡa kay Aaron nḡa saserdote,
kag ang mḡa panapton sang iya mḡa
anak, agud nḡa magpanghikot sila sang
pagkasaserdote,
11 Kag ang lana nḡa ihilidhid, ang
insienso nḡa mahamut nḡa sa balaan nḡa
Puluy-an; pagahimoon nila sono sang
ginsogo ko sa imo."

Ang handumanan sang Sabado.

12 Naghambal man si Iehoba kay
Moises, nḡa nagasiling:
13 "Kag ikaw magahambal sa mḡa
inanak ni Israel, nḡa nagasiling: Sa
walay balibad pagabantayan ninyo
ang akon mḡa sabado: kay tandaan
ini sa tunḡâ naton sa inyo mḡa kali-
watan, agud nḡa mahibaloan ninyo, nḡa
ako amo si Iehoba nḡa nagpakabalaan
sa inyo.
14 Busa, pagabantayan ninyo ang sa-
bado, kay balaan sia sa inyo: ang mag-
pasipala sini, sa pagkamatuud, pagapat-
yon sia; kay bisan sin-o nḡa magpadiba-
laan sa iya, yadto nḡa kalág pagautdon
sa tunḡâ sang iya mḡa banwa.
15 Sa anum ka adlaw pagahimoon ang
buluhaton, apang ang adlaw nḡa ikapito
among sabado, nḡa balaan nḡa pagpa-
huway kay Iehoba; bisan sin-o nḡa
magpanḡabudlay sa adlaw sang sabado,
mamatay, sa pagkamatuud.
16 Nḡani pagabantayan sang mḡa
inanak ni Israel ang sabado, nḡa paga-
tumanon ini, sa ila mḡa kaliwatan sa
katipan nḡa dayon:
17 Manḡintandaan ini sa gihapon sa
tunḡâ nakon kag sang mḡa inanak ni
Israel; kay sa anum ka adlaw ginhimo
ni Iehoba ang kalanḡitan kag ang duta,
kag sa ikapito ka adlaw naguntat kag
nagpahuway sia."
18 Kag sa pagkatapus sa paghambal
sa iya sa bukid sa Sinai, ginhatag niya
kay Moises ang duha ka tapi sang pag-
pamatuud, mḡa tapi nḡa bató nḡa napa-
nulatan sang tudlo sang Dios.

Ang pagsimba sa bulawan nḡa tinday sang baka.

32 APANG sang nakita sang banwa
nḡa si Moises nagadugay sa pag-
dulhog sa bukid, nagtipon ang banwa
sa palibot ni Aaron kag nagsiling sa
iya: "Tindug-ka, buhati kami sing isa
ka dios, nḡa magúna sa amon, kay sa
sini nḡa si Moises, yadtong lalaki nḡa
nagkuha sa amon sa duta sang Egipto,
walâ kami makahibalo kon ano ang
nahanabu sa iya."
2 Kag si Aaron nagsiling sa ila:
"Palusa-ninyo ang mḡa aritos, nḡa yara
sa mḡa dulungan sang inyo mḡa asawa,
kag sa inyo mḡa anak nḡa lalaki, kag sa
inyo mḡa anak nḡa babae, kag dalha-
ninyo sila sa akon.

3 Busa, ang bug-os nga banwa nag-
palus sang mga aritos nga bulawan,
nga yara sa ila mga dulungan, kag
gindalá nila sila kay Aaron.
4 Kag sang binaton niya sila sa mga
kamut nila, ginhuman sila niya sa isa
ka sinsil, kag ginhimo niya sa ila ang isa
ka tinday sang baka nga tinunaw.
Niyan nagsililing sila: "¡Israel, ini sia
amo ang imo dios, nga nagpagowa sa
imo sa duta sang Egipto!"
5 Kag sang nakita ini ni Aaron, nag-
patindug sia sing isa ka halaran sa
atubangan sang tinday sang baka; kag
nagsingit si Aaron kag nagsiling:
"Buas manginpiesta ni Iehoba."
6 Kag sang madason nga adlaw nag-
bulugtaw, kag naghalalad sila sing mga
halad nga sinunog, kag nagdalá sila sing
mga halad nga sa paghidaet; kag nag-
lingkod ang banwa sa pagkaon kag sa
paginum, kag nagtilindug sila sa paghi-
linampang.
7 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Lakat-ka; panaug-ka, kay
ang imo banwa nga ginpataklad mo sa
duta sang Egipto, nadunut.
8 Sa madali nagpalayô sila sa dalan,
nga akon ginsogo sa ila, kag nagbuluhat
sila sing isa ka tinday sang baka nga
tinunaw, kag ginsilimba nila sia, kag
naghalalad sila sa iya, kag nagsililing:
Israel, ¡ini siya amo ang imo dios,
nga nagpagowa sa imo sa duta sang
Egipto!"
9 Si Iehoba nagsiling man kay Mo-
ises: "Napanilagan ko ini nga banwa,
nga sa pagkamatuud, amo ang banwa
nga matig-a sing tingkoy.
10 Ngani karon, pabaya-i ako, nga
magdabdab ang akon kasingkal sa ila,
kag pagaupuron ko sila; kag sa imo
pagahimoon ko ang isa ka daku nga
katawohan."
11 Niyan si Moises nangayô kay Ieho-
ba nga iya Dios, nga nagasiling: "Oh,
Iehoba, ¿kay ngaa bala magadabdab ang
imo kasingkal sa imo banwa, nga ginpa-
gowa mo sa duta sang Egipto sa daku
nga kabakud kag sa makusug nga ka-
mut?
12 ¿Kay ngaa bala magahilinambal
ang mga Egiptohanon, nga nagasili-
ling: Sa kalainan kinuha mo sila sa
pagpatay sa ila sa mga kabukiran, kag sa
pagpanas sa ila sa ibabaw sang nawung
sang duta? Balik-ka sang kasingkal
sang imo kaakig, kag pangalisud-ka ba-
ngud sang kalainan sang imo banwa.
13 Panumduma si Abraham, si Isaak
kag si Israel, nga imo mga alagad, nga
sa ila nagsumpa ka sa imo gid, kag nagsi-
ling ka sa ila: Pagapadamuon ko ang
inyo kaliwatan subung sang mga bitoon
sang langit; kag pagaihatag ko sa inyo
kaliwatan ining bug-os nga duta, nga
akon ginsiling, kag pagapanublion nila
sia sa gihapon."
14 Kag si Iehoba nagpangalisud sa
kalainan nga iya ginsiling, nga iya paga-
himoon sa iya banwa.
15 Kag si Moises nagbalik, kag nag-
dulhog sa bukid, nga nagadalá sa iya
kamut sang duha ka tapi sang pagpa-
matuud; ang mga tapi nga napanulatan
sa iya duha ka kilid; sa isa ka kilid
kag sa isa napanulatan sila.
16 Kag ang mga tapi amo ang binu-
hatan sang Dios, kag ang sinulat amo ang
sinulat sang Dios, nga natigib sa ibabaw
sang mga tapi.
17 Kag sang pagkabati ni Iosue sang
kinagahud sang banwa, nga nagasingit,
nagsiling sia kay Moises: "Kinagahud
sa paginaway yara sa dulugan."
18 Kag sia nagsabat: "Indi amo ang
kinagahud sang mga mandadaug, bisan
kinagahud sang mga daug: kinagahud
sang mga nagaalambahan ginapamatian
ko."
19 Kag sang pag-abut niya sa dulugan,
nakita niya ang tinday sang baka kag
ang mga sinaut, kag nagdabdab ang
kaakig ni Moises, kag pinilák niya ang
mga tapi sa iya mga kamut kag binoong
niya sila sa kunsaran sang bukid.
20 Kag kinuha niya ang tinday sang
baka, nga ila ginbuhat, kag ginsunog ni-
ya sia sa kalayo, kag ginaling niya sia
tubtub nga nagyab-ok gid; kag sinab-
wag niya sia sa ibabaw sang mga tubig,
kag ginpainum niya ini sa mga inanak ni
Israel.
21 Kag nagsiling si Moises kay A-
aron: "¿Ano bala ang ginhimo sa imo
sini nga banwa, nga ginpaholog mo sa
ibabaw niya ang tama ka duku nga
salâ?"
22 Kag nagsabat si Aaron: "Dili
magdabdab ang kaakig sang akon
ginoo; ikaw nakakilala sang banwa,
nga nabuyok sia sa kalaut.
23 Sila nagsilling sa akon: buhati
kami sing isa ka dios, nga magaú-

na sa amon, kay sa sini nğa si Moises,
yadtong lalaki nğa nagpagowa sa amon
sa duta sang Egipto, walâ kami makahi-
balo kon ano ang nahanabu sa iya.
24 Kag ako nagsabat sa ila: Sin-o
ang may bulawan, huksa-ninyo sia. Kag
ginhatag nila sa akon sia, kag binutang
ko sia sa kalayo, kag naggowa ining
tinday sang baka."
25 Kag nakita ni Moises, nğa ang
banwa nabuhian; kay ginbuhian sila ni
Aaron, sa bagay nğa nanğinhampanğa-
nan sila sa ila mğa kasumpung.
26 Kag nagtindug si Moises sa ga-
wang sang dulugan, kag nagsiling sia:
"Kari-kamo sa akon, kon sanday sin-o
ang iya ni Iehoba," kag nagtilipon upud
sa iya ang tanan nğa mğa anak ni Lebi.
27 Kag sia nagsiling sa ila: "Ini gin-
siling ni Iehoba, ang Dios ni Israel:
Magtaklus ang tagsatagsa sang iya hi-
nğaniban kag agi-kamo, kag balik-kamo
sa gawang kag gawang sa dulugan, kag
patya-ninyo ang tagsatagsa sa iya útud,
kag sa iya abyan, kag sa iya himata."
28 Kag ginhimo ini sang mğa anak ni
Lebi, sono sang ginsiling ni Moises, kag
nagkalaholog sa banwa sa sadtong
adlaw sing mğa tatlo ka libo ka tawo.
29 Kag si Moises nagsiling: "Mag-
panugyan-kamo karon kay Iehoba, bisan
pa ang tagsatagsa sa iya kaugalinğon
nğa anak, kon sa iya útud, agud nğa sia
maghatag karon sang iya pagpakamaayo
sa inyo."

Si Moises nagapatunğa tunğud sang banwa.

30 Kag nahanabu sang adlaw nğa
masunod, nğa nagsiling si Moises
sa banwa: "Kamo nakabuhat sing isa
ka daku nğa salâ; apang karon maga-
taklad ako sa kay Iehoba; ayhan mada-
nğat ko ang katumbasan tunğud sang
inyo salâ."
31 Niyan si Moises nagbalik kay
Iehoba kag nagsiling: "¡ Abaw! Ini nğa
banwa nakabuhat sing isa ka daku nğa
salâ, sang pugbuhat niya sa iya sing
isa ka dios nğa bulawan.
32 Kag karon, kon patawaron mo
ang iya salâ.........; apang kon indi, pa-
nasa ako, ginaampo ko sa imo, sa imo
tolon-an, nğa ginsulat mo."
33 Apang si Iehoba nagsabat kay
Moises: "Ang makasalâ batok sa akon,
ini sia pagapanason ko sa akon tolon-an.
34 Busa, lakat-ka karon, dalha ini nğa
banwa sa diin nğa akon ginsiling sa imo.
Yari karon ang akon manugtunda ma-
gaúna sa imo; apang sa adlaw sang
akon pagduaw, pagaduawon ko sa ila
ang ila salâ."
35 Nğani pinilas ni Iehoba ang banwa,
kay nagbuhat sila sang tinday sang baka,
nğa ginbuhat ni Aaron.

33 KAG si Iehoba nasiling kay
Moises: "Lakat kag tukad-ka
gikan diri, ikaw kag ang banwa nğa
ginpataklad mo sa Egipto, pa duta nğa
ginsumpa ko kay Abraham, kay Isa-
ak kag kay Iakob, nğa nagasiling: Sa
imo kaliwatan pagaihatag ko sia.
2 Kag pagaipadala ko sa úna nimo
ang *akon* manugtunda, kag pagasobolon
ko ang mğa Kanaanhon, ang mğa Amo-
rinhon, ang mğa Hetinhon, ang mğa
Peresinhon, ang mğa Hebinhon kag ang
mğa Iebusinhon:
3 Duta ini nğa nagailig ang gatas
kag ang dugus, kay ako indi magataklad
sa tunğâ nimo, kay banwa ikaw sa
tingkoy nğa matig-a, basi pa kon pagu-
puron ko ikaw sa dalanon."
4 Kag sang nabatian sang banwa
ining malain nğa balita, nagbalakho
sila, kag walâ gid sing nagbutung sang
ila mğa huyas.
5 Kay ginsiling man ni Iehoba kay
Moises: "Isiling-mo sa mğa inanak ni
Israel: Isa kamo ka banwa sang tingkoy
nğa matig-a; kon sa isa ka tion mag-
taklad ako sa tunğâ nimo, pagaupuron ko
kunta ikaw. Busa karon kuhaa ang imo
mğa huyas sa ibabaw nimo, kag ako ma-
kahibalo sang pagahimoon ko sa imo.
6 (Kag ang mğa inanak ni Israel
nagpanghublas sang ila mğa huyas
kutub sa bukid nğa Horeb.)
7 Kag pagakuhaon ni Moises ang La-
yanglayang, kag pagaihumlad niya sia
nğa sa iya sa gowa sang dulugan, nğa
malayô sa dulugan, kag pagatawgon
niya ini nğa Layanglayang sang pakigki-
taan: kag magakahanabu nğa yadtong
tanan nğa may inugdanğup kay Iehoba,
magapakadto sa Layanglayang sang pa-
kigkitaan, nğa yadto sa gowa sang du-
lugan.
8 Kag magakahanabu nğa, kon si
Moises maggowa pa Layanglayang, ma-
gatindug ang bug-os nğa banaw, kag
nğa ang tagsatagsa magapatupong sa

gawang sang iya layanglayang, kag
pagapaungtan nila si Moises sang mga
mata tubtub nga sia makasulúd sa
Layanglayang.
9 Kag mahanabu nga, kon magsulúd
si Moises sa Layanglayang, magapanaug
ang haligi nga panganud, kag didto sia
sa gawang sang Layanglayang, sa naga-
hambal pa *si Iehoba* kay Moises.
10 Kag pagatan-awon sang bug-os
nga banwa ang haligi nga panganud,
nga didto sa gawang sang Layangla-
yang; kag magatindug ang bug-os nga
banwa, kag magayaub ang tagsatagsa
sa gawang sang iya layanglayang.
11 Kag si Iehoba magapakighambal
kay Moises sa atubangan, subung sang
pagpakighambal sang bisan sin-o sa iya
abyan; kag si Moises magapauli sa dulu-
gan, apang ang iya umalagad, si Josue,
anak ni Nun, nga isa ka pamatan-on,
walâ magapalayô sa tungâ sang Lay-
anglayang.
12 Kag si Moises nagsiling kay Ie-
hoba: "Tan-awa, ikaw nagsiling sa
akon: Pataklara ini nga banwa; kag
walâ mo ako pagpahibaloa kon sin-o
yadtong pagaipadalá mo upud sa akon;
bisan pa ginsiling mo: Nakilala ko ikaw
sa ngalan, kag ikaw man nakakita sing
bugay sa atubangan sang akon mga
mata.
13 Busa karon, kon nakakita ako sing
bugay sa imo mga mata, ginaampo ko sa
imo, nga ipakilala mo sa akon ang imo
mga dalanon, kag nga makilala ko ikaw,
agud nga makakita ako sing bugay sa
imo mga mata; kag talupangda nga
ining katawohan among imo banwa."
14 Kag si *Iehoba* nagsiling: "Ang
akon nawung magaúpud *sa imo* kag
pagapapahuwayon ko ikaw."
15 Niyan si *Moises* nagsiling sa iya:
"Kon ang imo nawung indi magúpud
sa amon, ayaw kami pagpataklara gikan
diri.
16 ¿Kag sa ano bala pagakilalahon
ini, nga nakakita ako sing bugay sa
imo mga mata, ako kag ang imo banwa,
kondi sa imo paglakat upud sa amon,
kag nga ako kag ang imo banwa pagpa-
inon kami sa tanan nga mga banwa, nga
yara sa ibabaw sang kadaygan sang
duta?"
17 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Pagahimoon ko man ini, ang
imo ginpangayo, kay ikaw nakakita
sing bugay sa akon mga mata, kag
nakilala ko ikaw sa ngalan."
18 Kag nagsiling si *Moises*: "Gina-
ampo ko sa imo, nga pagtugutan mo ako
pagtan-aw sang imo himaya."
19 Kag sia nagsiling: "Pagahimoon
ko, nga mag-agi ang akon bug-os nga
kaayohan sa atubangan sang imo itulu-
luk, kag pagaibantala ko ang ngalan ni
Iehoba sa atubangan mo; kag nagahi-
kalooy ako sa ginakalooyan ko, kag na-
gamahinoklogon ako sa ginakahinoklo-
gan ko."
20 Kag nagsiling man sia: "Ikaw
indi sarang makakita sang akon na-
wung; kay ang tawo indi sarang maka-
kita sa akon kag magkabuhi."
21 Kag nagsiling si Iehoba: "Yari
karon ang isa ka duug sa luyo nakon,
kag didto ikaw sa ibabaw sang bató.
22 Kag mahanabu nga, sa nagaagi
pa ang akon himaya, pagaibutang ko
ikaw sa isa ka yupok sang bató, kag
pagatabunan ko ikaw sang akon kamut,
tubtub nga ako makaligad;
23 Ugaling pagaipalayô ko ang akon
kamut, kag makita mo ang akon mga
likod; apang ang akon nawung indi ma-
kita."

Si Moises nagabalik sa bukid.—Ang mga bag-ong tapi nga bato.

34 KAG si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Basbas-ka sang duha
ka tapi nga bató, subung sang mga na-
hauna; kag ako magasulat sa ibabaw
sadtong mga tapi sang mga polong nga
didto sa ibabaw sang mga nahauna nga
tapi, nga ginboong mo;
2 Kag maghanda-ka nga sa buas,
kag sa aga magatukad ka sa bukid nga
Sinai; kag magaatubang ka sa akon did-
to, sa ibabaw sang putokputokan sang
bukid.
3 Apang walay sin-o nga magsaka
upud sa imo, bisan makita ang bisan
sin-o nga tawo sa bug-os nga bukid;
bisan pa maghalalab ang mga obeha
kag mga kabakahan sa atubangan sang
bukid."
4 Ngani, ginbasbasan ni Moises ang
duha ka tapi subung sang mga nahauna.
Kag sang aga pa gid nagbugtaw si Moi-
ses, kag nagtukad sia sa bukid nga Sinai,
subung sang ginsogo ni Iehoba, nga na-
gadalá sa iya kamut sang duha ka tapi
nga bató.

5 Kag si Iehoba nagpanaug sa gal-um,
kag didto sia upud sa iya, kag ginbantala
niya ang ngalan ni Iehoba.
6 Kag si Iehoba nag-agi sa atubangan
niya, kag nagbantala: Iehoba, Iehoba,
Dios nga maloloyon kag mahinoklogon,
inanay sa kaakig, kag bugana sa kalooy
kag sa kamatooran;
7 Nga nagatigana sing kalooy tubtub
sa linibo ka kaliwatan, nga nagapatawad
sang kalautan, kag sang pagkamalalison,
kag sang salâ, kag nga indi magkabig
sa malalison nga walay salâ; nga naga-
duaw sang kalautan sang mga ginikanan
sa ibabaw sang mga anak, kag sa ibabaw
sang mga anak sang anak, tubtub sa
ikatlo, kag tubtub sa ikapat nga kali-
watan."
8 Niyan nagdalidali si Moises, kag
naghapa sa duta, kag nagsimba,
9 Kag nagsiling sia: "Kon ako naka-
kita sing bugay sa imo mga mata, oh
Ginoo, ginaampo ko ini sa imo, nga
maglakat ang *akon* Ginoo sa tungâ
namon. Hoo, banwa sia sa tingkoy nga
matig-a; kag patawara ang amon
kalautan kag ang amon salâ, kag batuna
kami nga imo panublion."
10 Kag sia nagsabat: "Yari karon,
ginahimo ko ang isa ka katipan: sa
atubangan sang bug-os mo nga banwa
magahimo ako sing mga kalatingalahan,
nga walâ nga mas-a mahimo sila sa
bug-os nga duta, bisan sa diin nga mga
katawohan; kag makita sang bug-os
nga banwa, nga sa tungâ niya yara ka,
ang binuhatan ni Iehoba; kay butang
nga makahaladluk ang pagahimoon ko
bangud sa imo.
11 Busa, andami ang ginasogo ko
karon sa imo; yari karon, nga pagaso-
bolon ko sa imo atubangan ang mga
Amorinhon, ang mga Kanaanhon, ang
mga Hetinhon, ang mga Peresinhon, ang
mga Hebinhon kag ang mga Iebusinhon.
12 Andam-ka sa pagpakigkatipan sa
mga pumuluyô sang duta sa diin maga-
sulúd ka, agud nga sila indi magmangin-
isa ka siod sa tungâ nimo.
13 Apang pagapanghapayon ninyo
ang ila mga halaran, kag pamoongon
ninyo ang ila mga larawan, kag paga-
pamukanon ninyo ang ila Asherim.*

* Mga haligi nga kahoy nga mga larawan sang dios nga babae nga si Asherim, kon Astarte.

14 Kay indi ka magyaub sa atubangan
sang bisan ano nga dios, kay si Iehoba
ginahingalanan nga Maimon, nga Dios
nga maimon sia.
15 *Andam-ka,* basi pa nga magpakig-
katipan ka sa mga pumuluyô sa sadtong
duta; kay sila nagapakighilawas sa olehe
sang ila mga dios, nagahalalad sila sing
mga halad sa ila mga dios, kag kon
magaagda sila sa imo, magakaon ikaw
sang ila mga halad;
16 Kag magakuha ka sa ila mga anak
nga babae nga sa imo mga anak nga
lalaki; kag kon magpakighilawas ang ila
mga anak nga babae sa olehe sang ila
mga dios, pagahimoon nila nga ang imo
mga anak nga lalaki magpalakighilawas
man sa olehe sang mga dios nila.
17 Mga dios nga tinunaw indi ka
maghimo nga sa imo.
18 Pagabantayan mo ang piesta sang
mga tinapay nga walay tapay. Pito ka
adlaw magakaon ka sing mga tinapay
nga walay tapay, sono sang ginsogo ko
sa imo, sa pinat-in nga panag-on sa bulan
sa Abib; kay sa bulan sa Abib naggul-
owa kamo sa Egipto.
19 Ang tanan nga panganay sang ilóy
akon sia; kag ang tanan nga kahayupan
nga lalaki, nga panganay sang baka kag
sang obeha.
20 Apang ang panganay sang sano
pagatubson mo sang isa ka kordero, kag
kon indi mo sia pagtubson, pagaboongon
mo ang iya tingkoy. Ang tanan nga
panganay sang imo mga anak pagatub-
son mo, kag walay sin-o nga mag-atu-
bang sa akon nga may kamut nga walay
sulúd.
21 Pagapangabudlay ka sa anum ka
adlaw, apang magapahuway ka sa ika-
pito; magapahuway ka sa panag-on sang
padaro kag sa pag-ani.
22 Pagahimoon mo man ang piesta
sang mga semana, ang sa mga nahauna
nga bunga sa ani sang trigo, kag ang
piesta sang patubas sang katapusan sang
tuig.
23 Sa makatlo ang tuig, magaalatu-
bang ang tanan mo nga mga lalaki
kay Iehoba, ang Ginoo, nga Dios ni
Israel.
24 Kay pagasobolon ko ang mga ka-
tawohan sa imo atubangan, kag pagapa-
laparon ko ang imo kadulunan, kag wa-
lay sin-o nga magakaluyag sang imo duta,
kon magtaklad ka sa pag-atubang kay

Iehoba, nĝa imo Dios, sing makatlo ang tuig.
25 Indi mo pagihalad ang dugo sang akon halad nĝa may tinapay nĝa may tapay, kag ang halad sang piesta sang Paskua indi pagibilin sa gab-i tubtub sa aga.
26 Ang labing malahalon sang mĝa nahauna nĝa bunĝa sang imo duta pagadalhon mo sa baláy ni Iehoba, nĝa imo Dios. Indi mo paglutoon ang tinday sang kanding sa gatas sang iya gid nĝa ilóy."
27 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises: "Isulat mo ining mĝa polong, kay sono sining mĝa polong naghimo ako sing katipan sa imo kag sa Israel."
28 Kag si Moises didto sia kay Iehoba sing kapatan ka adlaw kag kapatan ka gabi, nĝa walâ magkaon sing tinapay, bisan mag-inum sing tubig. Kag si *Iehoba* nagsulat sa ibabaw sang mĝa tapi sang mĝa polong sang katipan, ang napúlô ka sogo.
29 Kag nahanabu, sang nagpanaug si Moises sa bukid nĝa Sinai nĝa may duha sia ka tapi sang pagpamatuud sa iya kamut, sang sia nagadulhog sa bukid, nĝa walâ sia makahibalo nĝa ang panit sang iya nawung nagasidlak, banĝud kay naghambal sia kay *Iehoba*.
30 Kag si Aaron kag ang tanan nĝa mĝa inanak ni Israel nagtululok kay Moises, kag yari karon, nĝa ang panit sang iya nawung nagasidlak; nĝa tunĝud sini nagakalahadluk sila sa pagpalapit sa iya.
31 Kag gintawag sila ni Moises, kag nagbalalik sa iya si Aaron kag ang tanan nĝa mĝa dunganon sang katilingban, kag si Moises naghambal sa ila.
32 Kag sa tapus sini nagpalalapit ang tanan nĝa mĝa inanak ni Israel, kag ginsogo niya sa ila ang tanan nĝa mĝa butang nĝa ginsiling sa iya ni Iehoba sa bukid nĝa Sinai.
33 Kag sang nakatapus si Moises sa paghambal sa ila, nagbutang sia sing isa ka tabon sa ibabaw sang iya nawung.
34 Kag kon si Moises nagasulúd sa atubanĝan ni Iehoba, sa paghambal sa iya, ginakuha niya ang tabon tubtub nĝa maggowa sia; kag sa makagowa sia, ginahambal niya sa mĝa inanak ni Israel ang ginasogo sa iya.
35 Kag ginatan-aw sang mĝa inanak ni Israel ang nawung ni Moises, nĝa ang panit sang iya nawung masidlak; kag si Moises nagbutang liwan sang tabon sa ibabaw sang iya nawung, tubtub nĝa magsulúd sia sa paghambal sa iya.

Mĝa halad nĝa sa Puluy-an.

35 KAG ginpatipon ni Moises ang bug-os nĝa katilingban sang mĝa inanak ni Israel, kag nagsiling sia sa ila: "Ini sila among mĝa butang, nĝa ginsogo ni Iehoba, nĝa paghimoon ninyo.
2 Magapanĝabudlay kamo sa anum ka adlaw, apang sa ikapito ka adlaw may balaan kamo nĝa sabado nĝa pahuway kay Iehoba; yadtong tanan nĝa maghimo sa iya sing ano nĝa panĝabudlay, pagapatyon sia.
3 Sa inyo tanan nĝa mĝa puluy-an sa adlaw sang pahuway indi kamo magdalabok sing kalayo."
4 Kag si Moises naghambal sa bug-os nĝa katilingban sang mĝa inanak ni Israel kag nagsiling:
5 "Ini amo ang ginsogo ni Iehoba, nĝa nagasiling: Kuluha-kamo sa tunĝâ ninyo sing isa ka halad nĝa kay Iehoba. Yadtong tanan nĝa maalwan sing tagiposoon, magadalá diri sang halad nĝa kay Iehoba: bulawan, pílak kag tumbaga,
6 Kag purpura, eskarlata, karmesi, lino nĝa manipis kag mĝa bulbul sang kanding,
7 Mĝa panit sang karnero nĝa linugum sang mapula, mĝa panit sang tahas, mĝa kahoy nĝa akasia,
8 Kag lana nĝa sa suga, kag mĝa pahamut nĝa sa lana sang ihalaplas kag nĝa sa insienso nĝa mahamut,
9 Kag mĝa bató nĝa oniks, mĝa bató nĝa inugtalampok nĝa sa epod kag nĝa sa hapin sa dughan.
10 Kag ang tanan nĝa tawo nĝa maalam sa tagiposoon, nĝa yara sa tunĝâ ninyo, magakari, kag sila magahilimo sang tanantanan nĝa ginsogo ni Iehoba:
11 Sang Puluy-an, sang iya Layanglayang, kag sang iya tabon, sang iya mĝa ka-wit, sang iya mĝa tapi, sang iya mĝa balagbag, sang iya mĝa haligi kag sang iya mĝa sadsaran,
12 Sang kaban kag sang iya mĝa yayonĝan, sang pakilooyan, sang kumbung, sang lipon,
13 Kag sang latok kag sang iya mĝa

yayonĝan, kag sang iya mĝa gamit, kag
sang tinapay nĝa hayag,
14 Sang sadnĝan nĝa sa suga, kag
sang iya mĝa gamit, sang íya mĝa lam-
prahan, kag sang lana sa suga,
15 Sang halaran, sang insienso, kag
sang iya mĝa yayonĝan, kag sang
lana nĝa ihalaplas, kag sang insienso
nĝa mahamut, kag sang tabon sang ga-
wang, nĝa sa salamputan san Puluy-
an,
16 Sang halaran sang halad nĝa si-
nunog kag sang iya ginihaan nĝa tum-
baga, sang iya mĝa yayonĝan kag sang
tanan niya nĝa mĝa gamit, sang batiya
sang iya tulungtunĝan,
17 Sang mĝa kumbung sang patyo,
sang iya mĝa haligi kag sang iya mĝa
sadsaran, kag sang tabon sang gawang
sang patyo,
18 Sang mĝa palpal sang Puluy-an,
kag sang mĝa palpal sang patyo, kag
sang iya mĝa lubid,
19 Sang mĝa panapton sang pag-alag-
dan nĝa sa paghikot sa balaan nĝa Pu-
luy-an, nĝa mĝa balaan nĝa panapton nĝa
kay Aaron, nĝa saserdote, kag sang
mĝa panapton sang iya mĝa anak nĝa
sa paghikot sang pagkasaserdote."
20 Niyan ang bug-os nĝa katilingban
sang mĝa inanak ni Israel naghalín sa
atubanĝan ni Moises.
21 Ang tanan nĝa tawo nĝa ginatu-
lud sia sang iya tagiposoon, kag yadtong
tanan nĝa may kaalwan sa iya espiritu,
nag-alabut kag nagdalalá sang halad kay
Iehoba, nĝa sa buluhaton sang Layang-
layang sang pakigkitaan kag nĝa sa
tanan niya nĝa pag-alagdan, kag nĝa sa
tanan nĝa mĝa balaan nĝa panapton.
22 Kag nag-alabut ang mĝa lalaki kag
ang mĝa babae; ang tanantanan nĝa
may kaalwan sa tagiposoon nagdalalá
sila sing mĝa sibit, sing mĝa singsing sa
dulungan, sing mĝa singsing sa tudlo,
sing mĝa gulonggulong, ang tanan mĝa
huyas nĝa bulawan; kag ang tanan nĝa
tawo nĝa nagahabog sing halad nĝa
hinabag nĝa bulawan kay Iehoba,
23 Kag ang tanan nĝa tawo nĝa may
purpura, eskarlata, karmesi, lino nĝa
manipis, mĝa bulbul sang kanding, kag
mĝa panit sang karnero nĝa linugum
sang mapula, kag mĝa panit sang tahas,
gindalá sila nila.
24 Ang tanan nĝa makasarang pag-
hatag sing pílak kag tumbaga, nagdalá
sang halad nĝa hinabog kay Iehoba, kag
ang tanan nĝa tawo nĝa may mĝa kahoy
nĝa akasia nĝa sa tanan nĝa buluhaton
sang pag-alagdan, nagdalá sa ila.
25 Kag ang tanan man nĝa babae nĝa
manĝinalamon nagbúlong sa ila mĝa
kamut, kag nagdalá sang ginbúlong
niya nĝa purpura, eskarlata, karmesi
kag lino nĝa manipis.
26 Ang tanan man nĝa babae, nĝa
ginatulud sila sang ila tagiposoon,
nagbulúlong sang mĝa bulbul sang
kanding.
27 Ang mĝa dunganon man nagda-
lalá sing mĝa bató nĝa oniks, kag mĝa
bató nĝa inugtalampok nĝa sa epod kag
nĝa sa hapin sa dughan,
28 Mĝa pahamut kag lana nĝa sa
suga, kag nĝa sa lana nĝa ihalaplas, kag
nĝa sa insienso nĝa mahamut.
29 Kag nagdalalá ang mĝa inanak ni
Israel sing isa ka halad nĝa kinabubut-
on kay Iehoba: ang tanan nĝa lalaki
kag ang tanan nĝa babae, nĝa gintulud
sang iya tagiposoon, nĝa magdalá sing
diyot nĝa sa tanan nĝa buluhaton,
nĝa ginsogo ni Iehoba nĝa paghimoon
ni Moises.
30 Kag si Moises nagsiling sa mĝa
inanak ni Israel: "Tan-awa-ninyo, nĝa
si Iehoba naghinĝalan kay Besalel, anak
ni Uri, anak ni Hur, sa kabikahan ni
Iuda,
31 Kag ginpunô niya sia sang Espi-
ritu sang Dios, sang kaalam, sang ihibalo
kag sang kinaadman, nĝa sa tanan nĝa
bagay nĝa buluhaton:
32 Sa pagpadugi sing mĝa mauti nĝa
buhat kag sa paghimo sa ila sa bulawan,
sa pílak kag sa tumbaga;
33 Kag sa pagbasbas sing mĝa bató
nĝa talampokan, kag sa pagtigib sing
mĝa kahoy, kag sa paghimo sang tanan
nĝa buluhaton nĝa mauti.
34 Kag ginbutang niya sa iya tagipo-
soon ang *pagkatakus* sa pagtudlo; subung
man kay Oholiab, anak ni Ahisamak, sa
kabikahan ni Dan.
35 Ginpunô niya sila sing pagka-
sampaton sa tagiposoon, sa paghimo
sang tanan nĝa buluhatan sa pagkama-
nugtigib, kag sa pagkamanugpadugi, kag
sa pagkamanugborda sa purpura, sa
eskarlata, sa karmesi kag sa lino nĝa
manipis, kag sa pagkamanughabol, sa
paghimo sang tanan nĝa bagay nĝa
buluhaton kag sa padugi nĝa mautihon.

36 KAG si Besalel kag si Oholiab,
kag ang tanan nḡa mḡa sampaton
sa tagiposoon, nḡa sa ila ginbutang ni
Iehoba ang kaalam kag ang ihibalo sa
pagkilala kag sa paghimo, pagahimoon
nila ang tanan nḡa buluhaton nḡa sa
pag-alagdan sang balaan nḡa Puluy-an,
sono sa tanantanan nḡa ginsogo ni
Iehoba.
2 Niyan gintawag ni Moises si Besalel
kag si Oholiab kag ang tanan nḡa mḡa
sampaton sa tagiposoon sa sadtong mḡa
sa ila tagiposoon ginbutanḡan ni Iehoba
sing kaalam, sa sadtong tanan nḡa ang
iya tagiposoon nagtulud sa iya nḡa
mag-abut sia sa buluhaton sa paghimo
sa iya.
3 Kag ginkuluha nila sa atubanḡan ni
Moises ang tanan nḡa mḡa halad, nḡa
gindalá sang mḡa inanak ni Israel nḡa
sa buluhaton sang pag-alagdan sang
balaan nḡa Puluy-an, sa paghimo sa iya.
Kag magpaladayon sila sa pagdalá sing
mḡa halad nḡa kinabubut-on sa agaaga.
4 Kag ang tanan nḡa mḡa sampaton
nḡa nagahilimo sang tanan nḡa bulu-
haton sang balaan nḡa Puluy-an, nag-
alabut sila ang tagsatagsa gikan sa
buluhaton nḡa ginahimo nila.
5 Kag naghalambal sila kay Moises,
nḡa nagasililing: "Ang banwa nagadalá
sing labi pa ka damu sang kinahanglan
nḡa sa pag-alagdan sang buluhaton nḡa
ginpahimo ni Iehoba."
6 Kag si Moises nagsogo nḡa ibantala
sa dulugan, nḡa nagasiling: "Bisan
lalaki, bisan babae indi magpangabud-
lay pa nḡa sa halad nḡa hinabog sang
balaan nḡa Puluy-an. Kag ginpungan
ang banwa sa pagdalá;
7 Kay may tuman na nḡa mḡa kasang-
kapan sa paghimo sang tanan nḡa
buluhaton, kag lakas pa.
8 Kag ang tanan nḡa mḡa sampaton
sa tagiposoon, nḡa nagahilimo sang
buluhaton, ginhimo nila ang Puluy-an
ni Iehoba sa napúlô ka kumbung sa
lino nḡa manipis nḡa linubid kag sa
purpura, kag sa eskarlata, kag sa
karmesi; ginhimo nila sila nḡa *napamu-
takputakan* sing mḡa kerubin sa mauti
nḡa pagbuhat.
9 Ang kalabaon sang tagsa ka kum-
bung duha ka púlô kag walo ka maniko,
kag ang kasangkaron sang tagsa ka
kumbung apat ka maniko; isa gid ka
takus ang tanan nḡa mḡa kumbung.
10 Gintabid ni *Besalel* ang lima sang
mḡa kumbung ang isa sa isa, kag *ang
iban* nḡa lima ka kumbung gintabid *man*
niya sila ang isa sa isa.
11 Kag naghimo sia sing mḡa du-
lungan nḡa purpura sa sidsid sang isa
ka kumbung, sa ukbung sang ginata-
biran; kag sia naghimo sini man sa sid-
sid sang isa ka kumbung sa ukbung sang
ikaduha nḡa talabiran.
12 Ginhimo niya ang kalim-an ka
dulungan sa isa ka kumbung, kag gin-
himo niya ang kalim-an ka dulungan sa
ukbung sang ikaduha ka talabiran, nḡa
ang mḡa dulungan nagakilitaay ang isa
sa isa.
13 Naghimo man sia sing kalim-an
ka ka-wit nḡa bulawan, kag gintalabid
niya ang mḡa kumbung ang isa sa isa
banḡud sang mḡa ka-wit, kag ang Puluy-
an nanḡinisa lamang.
14 Kag naghimo sia sing mḡa kum-
bung nḡa bulbul sang kanding nḡa sa
Layanglayang, nḡa ginakayang sa Puluy-
an: naghimo sia sing napúlô kag isa
sining mḡa kumbung.
15 Ang kalabaon sang isa ka kumbung
katloan ka maniko, kag apát ka maniko
ang kasangkaron sang amo nḡa kum-
bung: isa gid ka takus nḡa sa napúlô
kag isa ka kumbung.
16 Kag gintabid niya ang lima sang
mḡa kumbung ang isa sa isa, kag ang
anum sang mḡa kumbung ang isa sa
isa.
17 Kag naghimo sia sing kalim-an ka
dulungan sa sidsid sang kumbung sa
ukbung nḡa ginatabiran, kag naghimo
sia sing kalim-an ka dulungan sa sidsid
sang kumbung sa ikaduha nḡa talabiran.
18 Kag naghimo sia sing kalim-an ka
ka-wit nḡa tumbaga sa pagtalabid sang
Layanglayang, agud nḡa manḡinisa
lamang.
19 Kag naghimo sia nḡa sa Layang-
layang sing isa ka tabon nḡa panit sang
karnero nḡa linugum sang mapula, kag
isa ka tabon nḡa panit sang tahas nḡa
sa ibabaw.
20 Naghimo man sia nḡa sa Puluy-an
sing mḡa tapi sang kahoy nḡa akasia,
agud nḡa pagpatindugon sila;
21 Napúlô ka maniko ang kalabaon
sang isa ka tapi, kag isa kag tunḡâ ka
maniko ang kasangkaron sang amo nḡa
tapi.
22 May duha ka dila ang tagsa ka

tapi nḡa tadlong ang isa sa isa; ginhimo niya ang subung sini sa tanan nḡa mḡa tapi sang Puluy-an.
23 Kag naghimo sia sang mḡa tapi nḡa sa Puluy-an, duha ka púlô ka tapi nḡa sa kilid nḡa bagatnan, nayon sa Bagatnan.
24 Kag naghimo sia sing kap-atan ka sadsaran nḡa pílak *sa pagbutang* sa idalum sang duha ka púlô ka tapi: duha ka sadsaran sa idalum sang isa ka tapi nḡa sa iya duha ka dila, kag duha ka sadsarang sa idalum sang isa ka tapi nḡa sa iya duha ka dila.
25 Kag nḡa sa ikaduha ka kilid sang Puluy-an, nayon sa kilid sa Aminhan, naghimo sia sing duha ka púlô ka tapi,
26 Patí sang ila kap-atan ka sadsaran nḡa pílak, duha ka sadsaran sa idalum sang isa ka tapi, kag duha ka sadsaran sa idalum sang isa pa ka tapi.
27 Kag nḡa sa bahin sa likod sang Puluy-an, nayon sa Katundan, naghimo sia sing anum ka tapi.
28 Kag naghimo sia sing duha pa ka tapi nḡa sa mḡa pamusuran sang Puluy-an, sa bahin nḡa sa likod.
29 Nagatalalabid sila sa sadsaran, kag nagatalalabid sila tubtub sa ibabaw ang *tagsatagsa* tunḡud sang isa ka singsing; ginhimo niya ang subung sini sa duha, nḡa sa duha ka pamusuran.
30 Busa, walo ka tapi kag ang ila mḡa sadsaran nḡa pílak; *kon sayoron,* napúlô kag anum ka sadsaran, duha ka sadsaran sa idalum sang tagsa ka tapi.
31 Naghimo man sia sing mḡa wasigan sang kahoy nḡa akasia, lima nḡa sa mḡa tapi sang isa ka kilid sang Puluy-an,
32 Kag lima ka wasigan nḡa sa mḡa tapi sang ikaduha ka kilid sang Puluy-an, kag lima ka wasigan nḡa sa mḡa tapi sang Puluy-an sa bahin sa likod, nayon sa Katundan.
33 Kag ginhimo niya nḡa ang alughug sa tunḡâ mag-agi sa sulud sang mḡa tapi sa tunḡâ sa isa ka ukbung tubtub sa isa.
34 Kag ginhalupan niya sang bulawan ang mḡa tapi, kag naghimo sia sang mḡa singsing nḡa bulawan nḡa pagagoloan sang mḡa wasigan, kag ginhalupan niya sang bulawan ang mḡa wasigan.
35 Ginhimo man niya ang tabon sa purpura, sa eskarlata, sa karmesi kag sa lino nḡa manipis nḡa linubid; ginhimo sia sa padugi nḡa *napamutakputakan* sing mḡa kerubin,
36 Kag naghimo sia nḡa sa tabon sing apat ka haligi nḡa akasia, kag ginhalupan niya sila sang bulawan; ang iya mḡa ka-wit mḡa bulawan man; kag nagtunaw sia nḡa sa ila sing apat ka sadsarang nḡa pílak.
37 Ginhimo niya ang kumbung nḡa sa salamputan sang Layanglayang, sa purpura, sa eskarlata, sa karmesi kag sa lino nḡa manipis nḡa linubid, buhat nḡa binordahan,
38 Kag ang iya lima ka haligi kag ang ila mḡa ka-wit; kag ginhalupan niya ang ila mḡa oloolo kag ang ila mḡa pandug sang bulawan, kag ang ila lima ka sadsaran *ginhimo niya* sa tumbaga.

Ang pagpatindug sang kaban, sang pakilooyan, sang latok, sang sadnḡan kag sang halaran sang mḡa pahamut.

37 GINHIMO man ni Basalel ang kaban sa kahoy nḡa akasia: ang iya kalabaon, duha ka maniko kag tunḡâ, kag isa ka maniko kag tunḡâ ang iya kasangkaron, kag isa ka maniko kag tunḡâ ang iya kataason.
2 Kag ginhalupan niya sia sang bulawan nḡa ulay sa sulúd kag sa gowa, kag naghimo sia nḡa sa iya sing isa ka purungpurung nḡa bulawan sa palibot.
3 Kag nagtunaw sia nḡa sa iya sing apat ka singsing nḡa bulawan, nḡa sa iya apat ka pamusud, *kon sayoron,* duha ka singsing sa isa ka kilid, kag duha ka singsing sa pihak nḡa kilid.
4 Kag naghimo sia sing mḡa yayonḡan nḡa kahoy nḡa akasia, kag ginhalupan niya sila sang bulawan.
5 Kag ginsuuk niya ang mḡa yayonḡan sa mḡa singsing sang mḡa kilid sang kaban nḡa sa pagdalá sang kaban.
6 Kag ginhimo niya ang pakilooyan sa bulawan nḡa ulay: ang iya kalabaon, duha ka maniko kag tunḡâ, kag isa ka maniko kag tunḡâ ang iya kasangkaron.
7 Naghimo pa sia sing duha ka kerubin nḡa bulawan; ginhimo niya sila sa pina-pa nḡa *bulawan,* sa duha ka ukbung sang pakilooyan:
8 Isa ka kerubin sa sini nḡa ukbung, ang *isa pa ka karubin* sa sadtong ukbung, ginhimo niya ang mḡa kerubin sa amo gid nḡa pakilooyan sa duha niya ka ukbung.

9 Kag ang mḡa karubin nagahulumlad
sang mḡa pakpak nayon sa ibabaw,
nḡa ginatabunan sang ila mḡa pakpak
ang pakilooyan, kag ang ila mḡa nawung
nagaatubanḡay: ang nawung sang mḡa
kerubin nagaatubang nayon sa piki-
looyan.
10 Ginhimo niya ang latok sa kahoy
nḡa akasia: ang kalabaon niya, duha
ka maniko, ang iya kasangkaron isa ka
maniko, kag isa ka maniko kag tunḡâ
ang iya kataason.
11 Kag ginhalupan niya sia sang bula-
wan nḡa ulay, kag ginhimoan niya sia
sing isa ka purungpurung nḡa bulawan
sa palibot.
12 Ginhimoan man niya sing isa ka
bibig sa kasangkad nḡa isa ka dapal, sa
palibot, kag ginhimoan niya sia sa
bibig sing isa ka purungpurung, sa
palibot.
13 Kag nagtunaw sia nḡa sa iya sing
apat ka singsing nḡa bulawan kag
ginbutang niya ang mḡa singsing nḡa
bulawan sa apat ka pamusud nḡa
natungdan sa iya apat ka tiil.
14 Ang mḡa singsing yara sa malapit
sa bibig, nḡa pagasuksukan sang mḡa
yayonḡan sa pagdalá sang latok.
15 Ginhimo man niya sa kahoy nḡa
akasia ang mḡa yayonḡan sa pagdalá
sang latok, kag ginhalupan niya sila
sang bulawan.
16 Ginhimo man niya sa bulawan
nḡa ulay ang mḡa gamit nḡa pagaibu-
tang sa ibabaw sang latok, ang iya mḡa
lahang, ang iya mḡa luwag, ang iya mḡa
yahong, kag ang iya mḡa saro, nḡa sa
ila ginaula ang halad nḡa ilimnon.
17 Ginhimo man niya ang sadnḡan
sa bulawan nḡa ulay; ginhimo niya ang
sadnḡan sa bulawan nḡa pina-pa: ang
iya tiil, ang ipa púnô, ang iya mḡa
gopok, ang iya mḡa bitogbitog, ang iya
mḡa bulak, nanḡinbilog sila sa iya
gid.
18 Naggowa sa iya mḡa kilid ang
anum ka sanḡa: tatlo ka sanḡa sang
sadnḡan sa isa ka kilid niya, kag tatlo
ka sanḡa sang sadnḡan sa pihak nḡa
kilid niya.
19 *Ginhimo niya* ang tatlo ka gopok sa
dagway sang almendras, isa ka bitog-
bitog kag isa ka bukad sa isa ka sanḡa,
kag tatlo ka gopok sa dagway sang
alemdras, isa ka bitogbitog kag isa ka
bukad sa pihak nḡa sanḡa; sa amo man
nḡa bagay sa anum ka sanḡa nḡa naga-
gulowa sa sadnḡan.
20 Apang sa sadnḡan gid may apat
ka gopok sa dagway sang almendras,
ang iya mḡa bitogbitog kag ang iya
mḡa bukad.
21 May isa ka bitogbitog sa idalum
sang duha ka sanḡa nḡa nagagulowa sa
iya, kag isa ka bitogbitog sa idalum
sang *iban* nḡa duha ka sanḡa nḡa naga-
gulowa sa iya, kag isa ka bitogbitog
sang iban nḡa duha ka sanḡa nḡa na-
gagulowa sa iya, nḡa sa anum ka sanḡa,
nḡa nagagulowa sa sadnḡan.
22 Ang iya mḡa bitogbitog kag ang
iya mḡa sanḡa naggilikan sa iya gid,
kag nanḡinbilog sila sa isa ka bilog,
buhat nḡa pina-pa sa bulawan nḡa ulay.
23 Kag naghimo sia sing pito ka
lamprahan kag sang iya mḡa inugsugi,
kag sang iya mḡa alagbunan sa bulawan
nḡa ulay.
24 Sa isa ka talanton nḡa bulawan nḡa
ulay ginhimo niya ini patí ang tanan
niya nḡa mḡa gamit.
25 Ginhimo *man* niya sa kahoy nḡa
akasia ang halaran sang insienso: ang
iya kalabaon, isa ka maniko, kag isa ka
maniko ang iya kasangkaron, nḡa kasilo
sia; kag duha ka maniko ang iya kata-
ason: naggilikan sa iya gid ang iya
mḡa sunḡay.
26 Ginhalupan niya ini sang bulawan
nḡa ulay, ang iya kadaygan subung man
ang iya mḡa kilid, sa palibot, kag ang
mḡa sunḡay; ginhimoan man niya sing
isa ka purungpurung nḡa bulawan sa
palibot.
27 Kag ginhimoan niya sing duha ka
singsing nḡa bulawan sa idalum sang
purungpurung, sa iya duha ka pamusud,
sa duha niya ka kilid, nḡa pagasuksukan
sang mḡa yayonḡan, sa pagdalá sini
upud sa ila.
28 Naghimo sia sang mḡa yayonḡan
nḡa kahoy nḡa akasia, kag ginhalupan
niya sila sang bulawan.
29 Naghimo man sia sang lana nḡa
balaan nḡa ihilidhid, kag sang ulay nḡa
insienso nḡa mahamut, sono sang padugi
sang manugpahamut.

Ang pagpatindug sang halaran sang mḡa halad nḡa sinunog, sang batiya nḡa saway kag sang patyo.

38 KAG ginhimo niya sa kahoy nḡa
akasia ang halaran sang halad
nḡa sinunog; ang iya kalabaon lima ka

maniko, kag lima ka maniko ang iya kasangkaron, ngã kasilo sia, kag tatlo ka maniko ang iya kataason.

2 Ginhimo man niya ang mgã sungãy sini, sa iya apat ka pamusud: ang iya mgã sungãy unay sa iya gid, kag ginhalupan niya sila sang tumbaga.

3 Ginhimo man niya ang tanan ngã mgã gamit sang halaran: ang mgã alabohan, ang mgã sudsud, ang mgã yahong, ang mgã tenedor kag ang mgã bagahan: ang tanan niya ngã mgã gamit ginhimo niya sila sa tumbaga.

4 Naghimo man sia ngã sa halaran sing isa ka ginihaan ngã tumbaga sa buhat ngã sinihod, sa idalum sang paluwis *ngã nasulud*, ngã nagalambut tubtub sa katungãnan *sang halaran.*

5 Kag nagtunawo sia sing apat ka singsing, ngã sa apat ka ukbung sang ginihaan ngã tumbaga, ngã pagasuksukan sang mgã yayongãn.

6 Naghimo man sia sang mgã yayongãn sa kahoy ngã akasia, kag ginhalupan niya sila sang tumbaga.

7 Kag ginsuksuk niya ang mgã yayongãn sa mgã singsing, sa mgã kilid sang halaran, sa pagdalá sini upud sa ila; ginhimo niya ini ngã gawong, sa mgã tapi.

8 Ginhimo man niya ang batiya ngã tumbaga kag ang iya tulungtungãn ngã tumbaga, sa mgã salaming sang mgã umalagad ngã babae ngã nagatilipon sa pag-alagad sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan.

9 Ginhimo *man* niya ang patyo: sa kilid ngã bagatnan, nayon sa Bagatnan, ang mgã kumbung ngã lino ngã manipis ngã binólong ngã isa ka gatus ka maniko;

10 Ang ila duha ka púlô ka haligi kag ang ila duha ka púlô ka sadsaran, ngã tumbaga; ang mgã ka-wit sang mgã haligi kag ang ila mgã pandug, mgã pílak sila.

11 Sa kilid sa Aminhan, *mgã kumbung* ngã isa ka gatus ka maniko ang ila duha ka púlô ka haligi kag ang ila duha ka púlô ka sadsaran ngã tumbaga; ang mgã ka-wit sang mgã haligi kag ang iya mgã pandug, mgã pilak sila.

12 Sa kilid sa Katundan, mgã kumbung ngã kalim-an ka maniko, ang ila napúlô ka haligi kag ang ila napúlô ka sadsaran; ang mgã ka-wit sang mgã haligi kag ang ila mgã pandug, mgã pílak sila.

13 Sa kilid ngã sidlangãn, nayon sa Silangãn, kalim-an ka maniko:

14 Sa isa ka pihak, napúlô kag lima ka maniko ngã mgã kumbung, ang ila tatlo ka haligi kag ang ila tatlo ka sadsaran.

15 Kag sa ikaduha ngã pihak, sa pihak kag pihak sang gawang sang patyo, napúlô kag lima ka maniko ngã mgã kumbung, ang ila tatlo ka haligi kag ang ila tatlo ka sadsaran.

16 Ang tanan ngã mgã kumbung sang patyo palibot *ginhimo* sila sa lino ngã manipis ngã binólong;

17 Kag ang mgã sadsaran ngã sa mgã haligi, tumbaga sila; ang mgã ka-wit sa mgã haligi kag ang ila mgã pandug, pílak sila; ang putus *man* sang iya mgã oloolo, pílak sia; kag ang tanan ngã mgã haligi sang patyo may mgã pandug ngã pílak.

18 Kag ang kumbung sang gawang sang patyo *buhat* sia sang manugborda, sa purpura, sa eskarlata, sa karmesi kag sa lino ngã manipis ngã binólong; ang iya kalabaon duha ka púlô ka maniko, kag ang iya kataason (kaangay sa iya kasangkaron) lima ka maniko, sono sang mgã kumbung sang patyo.

19 Kag ang ila apat ka haligi kag ang ila apat ka sadsaran, tumbaga sila; ang ila mgã ka-wit, pílak, kag ang putus sang ila mgã oloolo kag sang ila mgã pandug, pílak.

20 Kag ang tanan ngã mgã palpal sang Puluy-an kag sang patyo sa palibot, mgã tumbaga sila.

21 Yari karon ang isip sang mgã butang sang Puluy-an, sang Puluy-an sang pagpamatuud, ngã ginpangãisip sila sa sogo ni Moises: ini nangãinpag-alagdan sang mgã Lebinhon, sa idalum sang kamut ni Itamar, anak ni Aaron, ngã saserdote.

22 Ginhimo ni Besalel, anak ni Uri, anak ni Hur, sa kabikahan ni Iuda, ang tanantanan ngã ginsogo ni Iehoba kay Moises;

23 Kag upúd sa iya si Oholiab, anak ni Ahisamak, sa kabikahan ni Dan, subung ngã sampaton ngã panday, manugpadugi, kag manugborda sa purpura, sa eskarlata, sa karmesi kag sa lino ngã manipis.

24 Ang tanan ngã bulawan ngã gin-

gamit nga sa bulahaton, nga sa tanan nga
buluhaton sa balaan nga Puluy-an: ang
bulawan sang halad nga hinabog na-
nginduha ka púlô kag siam ka talanton,
kag anum ka gatus kag katloan ka siklo,
sono sang siklo sang balaan nga Puluy-
an.
25 Kag ang pílak nga iya sang kati-
lingban nga ginpangisip, nanginisa ka
gatus ka talanton kag isa ka libo pito ka
gatus kapitoan kag lima ka siklo, sono
sang siklo sang balaan nga Puluy-an:
26 Isa ka beka sa tagsa ka bilog, ang
katungâ sang isa ka siklo, sono sang siklo
sang balaan nga Puluy-an, sa tagsatagsa
nga nagpalasakup sa isip, sa edad nga
duha ka púlô ka tuig pa ibabaw, nga sa
anum ka gatus kag tatlo ka libo lima ka
gatus kag kalim-an ka *tawo*.
27 Gingamit ang isa ka gatus ka ta-
lanton nga pílak nga sa pagtunaw sang
mga tulungtungan sang balaan nga Pu-
luy-an kag nga sa mga sadsaran *nga sa
mga haligi* sang tabon: isa ka gatus ka
sadsaran sa isa ka gatus ka talanton, *isa*
ka talanton nga sa tagsa ka sadsaran;
28 Kag sa isa ka libo anum ka gatus
kapitoan kag lima ka *siklo* naghimo sia
sing mga ka-wit nga sa mga haligi, kag
ginputus niya ang ila mga oloolo, kag
gintalabid niya ang *mga haligi* sang
mga pandug.
29 Kag ang tumbaga sang halad nga
hinabog nanginkapitoan ka talanton,
kag duha ka libo apat ka gatus ka siklo.
30 Ginhimo sa ila ang mga sadsaran
nga sa salamputan sa Layanglayang
sang pakigkitaan: ang halaran nga tum-
baga, ang ginihaan nga tumbaga, nga
nahanungud sa iya, kag ang tanan nga
mga gamit sang halaran,
31 Ang mga sadsaran sang patyo sa
palibot, ang mga sadsaran nga sa ga-
wang sang patyo, ang tanan nga mga
palpal sang Puluy-an kag ang tanan nga
mga palpal sang patyo sa palibot.

Pamatpat sang mga panapton nga sinasaserdote.

39 KAG sa purpura, sa eskarlata kag
sa karmesi, ginhimo ang mga pa-
napton nga sa pagpanghikot sa pag-alag-
dan sa balaan nga Puluy-an, kag ginhimo
ang mga panapton nga balaan nga iya
ni Aaron, sono sang ginsogo ni Iehoba
kay Moises.
2 Ginhimo ang epod sa bulawan, sa
purpura, sa eskarlata, sa karmesi kag sa
lino nga manipis.
3 Ginpa-pa nila ang mga pinanid nga
manipis sang bulawan, kag gingihaygi-
hay nila sa nahotnahot sa pagsamay sa
ila sa purpura, sa eskarlata, sa karmesi
kag sa lino nga manipis nga binólong
sa mauti nga buhat.
4 Sa iya naghilimo sila sing mga hom-
brera, nga nagatakbuyanay, ginpatakbu
sia sa iya duha ka ukbung.
5 Kag ang lubid nga linubid sing
mauti gid nga inugwagkus sini, nga
yara sa ibabaw, naunay sa iya kag sa
amo man nga buhat, sa bulawan, sa
purpura, sa eskarlata, sa karmesi kag
sa lino nga manipis nga binólong, sono
sang ginoogo ni Iehoba kay Moises.
6. Gintigban man ang mga bató nga
oniks, nga natampokan sang mga kamoy
nga bulawan, nga napanigib sa tinigban
subung sang inugtumbok, sono sa mga
ngalan sang mga anak ni Israel.
7 Kag ginubutang sila sa ibabaw sang
mga hombrera sang epod, subung nga
mga bató sa handumanan sang mga
anak ni Israel, sono sang ginsogo ni
Iehoba kay Moises.
8 Ginhimo man ang hapin sa dughan
sa buhat nga mauti, sa amo man nga
buhat sang epod, sa bulawan, sa pur-
pura, sa eskarlata, sa karmesi kag sa
lino nga manipis nga binólong.
9 Kasilo sia. Ginhimo ang hapin sa
dughan nga dapli: ang iya kalaba, isa
ka dangaw, kag isa ka dangaw ang iya
kasangkad, naapid sia.
10 Kag ginbutangan nila sing apat ka
obay nga mga bató: ang isa ka obay:
isa ka rubi, isa ka topasio kag isa ka kar-
bunklo, *ini* manginnahauna nga obay;
11 Ang obay nga ikaduha: isa ka
esmeralda, isa ka sapiro kag isa ka
sardonika;
12 Ang obay nga ikatlo: isa ka hasin-
to, isa ka agata kag isa ka ametista;
13 Ang obay nga ikapat: isa ka berilo
isa ka oniks kag isa ka haspe, nga napan-
libutan sang kamoy nga bulawan sa iya
mga tampok.
14 Kag ang mga bató napúlô sila kag
duha, sono sa mga ngalan sang mga
anak ni Israel, sono sang mga ngalan
nila, nga napanigban subung sang itu-
lumbok ang tagsatagsa sono sang iya
ngalan, nga sa napúlô kag duha ka
kabikahan.

15 Ginhimoan nila ang ibabaw sang hapin sa dughan sing mḡa talikala kaaḡay sang lubid, sa buhat nḡa linubid, sa bulawan nḡa ulay.
16 Ginhimoan nila sing duha ka kamoy nḡa bulawan, kag duha ka singsing nḡa bulawan, kag ginbutang ang duha ka singsing sa duha ka ukbung sang hapin sa dughan.
17 Ginbutang *man* ang duha ka talikala nḡa bulawan nḡa linubid sa duha ka singsing, sa mḡa ukbung sang hapin sa dughan.
18 Kag ang duha ka ukbung sang duha ka talikala nḡa linubid ginbutang nila sa duha ka kamoy, kag ginbutang sila sa ibabaw sang mḡa hombrera sang epod, sa atubanḡan nayon.
19 Naghilimo man sing duha ka singsing nḡa bulawan, nḡa ginbutang nila sa duha ka ukbung sang hapin sa dughan, sa ibabaw sang sidsid nayon sa sulúd sa atubang sang epod.
20 Kag ginhimo ang duha ka singsing nḡa bulawan, kag ginbutang sila sa ibabaw sang duha ka hombrera sang epod, nayon sa idalum, sa iya bahin nḡa sa atubanḡan, malapit sa ila ginatakbuyan, sa ibabaw sang lubid nḡa linubid sing mauti gid sang epod.
21 Kag ginhigot nila ang hapin sa dughan banḡud sang iya mḡa singsing sa mḡa singsing sang epod, sa isa ka lubid nḡa purpura, agud nḡa magpadayon sa ibabaw sang lubid nḡa linubid sa mauti gid sang epod, kag agud nḡa indi pagbuhian ang hapin sa dughan sang epod, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
22 Naghimo man sia sang malabalaba nḡa bayô sang epod, buhat sang manughabol, ang tanan purpura.
23 Ang liong sang bayô nḡa malalaba yara sa tunḡâ niya subung sang liong sang hinimbis nḡa limbutong; nḡa may isa ka bibig sa palibot sang liong, agud nḡa indi magisi.
24 Ginhimo man nila sa sidsid nḡa naidalum sang malabalaba nḡa bayô ang mḡa granada nḡa purpura, nḡa eskarlata kag karmesi nḡa linubid.
25 Kag naghilimo man sila sing mḡa kampanilya nḡa bulawan nḡa úlay, kag ginpahamtang nila ang mḡa kampanilya sa tunḡâ sang mḡa granada sa sidsid nḡa naidalum sang bayô nḡa malabalaba sa palibot sa tunḡâ sang mḡa granada:
26 Isa ka kampanilya kag isa ka granada, isa pa ka kampanilya kag isa ka granada sa sidsid nḡa naidalum sang bayô nḡa malabalaba sa palibot, nḡa sa pagpanghikot sa pag-alagdan, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
27 Ginhimo man nila ang mḡa pinuna nḡa bayô nḡa malaba *gid* sa lino nḡa manipis sa buhat sang manughabol nḡa kay Aaron kag sa iya mḡa anak,
28 Kag ang turbante sa lino nḡa manipis, kag ang mḡa goro nḡa sa puni sa lino nḡa manipis, kag ang mḡa sarowal nḡa lino, sa lino nḡa manipis nḡa linubid,
29 Kag ang wagkus sa lino nḡa manipis nḡa linubid, sa purpura, sa eskarlata kag karmesi, sa buhat nḡa binordahan, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
30 Naghimo sila sang diadema sang balaan nḡa purungpurung nḡa bulawan nḡa ulay, kag sa iya ginsulatan niya sing isa ka sinulat subung sang tinigban sang itulumbok: "Pagkabalaan kay Iehoba.
31 Kag sa iya ginbutang nila ang isa ka lubid nḡa purpura sa pagbutang sa iya sa ibabaw sang turbante, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
32 Kag nahuman ang tanan nḡa buluhaton sang Puluy-an sang Layanglayang sang pakigkitaan; kag ginhimo sang mḡa inanak ni Israel, sono sa tanan nḡa ginsogo ni Iehoba kay Moises; ginhimo nila ang subung sini.
33 Niyan gindalá nila kay Moises ang Puluy-an, ang Layanglayang kag ang tanan niya nḡa mḡa gamit, ang iya mḡa ka-wit, ang iya mḡa tapi, ang iya mḡa wasigan, ang iya mḡa haligi kag ang iya mḡa sadsaran,
34 Ang tabon nḡa mḡa panit sang karnero nḡa linugum sa mapula, ang tabon nḡa mḡa panit sang tahas, kag ang kumbung,
35 Ang kaban sang pagpamatuud kag ang iya mḡa yayunḡan, kag ang pakilooyan,
36 Ang latok patí ang tanan niya nḡa mḡa gamit, kag ang tinapay nḡa hayag;
37 Ang sadnḡan nḡa bus-ug patí ang iya mḡa lamprahan, ang mḡa lamprahan nḡa inugpalahamtang, kag ang tanan niya nḡa mḡa gamit, kag ang lana sang suga,
38 Kag ang halaran nḡa bulawan, ang lana nḡa ihilidhid, ang insienso nḡa ma-

hamut, ang kumbung nḡa sa salamputan
sang Layanglayang,
39 Ang halaran nḡa tumbaga, ang
ginihaan nḡa tumbaga nḡa sa iya, ang
iya mḡa yayonḡan kag ang tanan niya
nḡa mḡa gamit, ang batiya kag ang iya
tulungtunḡan,
40 Ang mḡa kumbung sang patyo, ang
iya mḡa haligi, ang iya mḡa sadsaran
kag ang kumbung nḡa sa gawang sang
patyo, ang iya mḡa lubid, ang iya mḡa
palpal, kag ang tanan nḡa mḡa gamit
nḡa sa pag-alagdan sang Puluy-an nḡa
sa Layanglayang sang pakigkitaan,
41 Ang mḡa panapton sa pagpanghi-
kot nḡa sa pag-alagdan sa balaan nḡa
Puluy-an, ang mḡa panapton nḡa balaan
nḡa kay Aaron nḡa saserdote, kag ang
mḡa panapton sang iya mḡa anak, nḡa
sa pagpanghikot sang pagkasaserdote.
42 Sono sa tanan nḡa ginsogo ni Ieho-
ba kay Moises, ginhimo sing subung sini
sang mḡa inanak ni Israel ang tanan
nḡa pag-alagdan.
43 Kag nakita ni Moises ang tanan
nḡa nabuhat, kag yari karon, nḡa nahu-
man nila sia sono sang ginsogo ni Ieho-
ba: ginhimo nila sia sing subung sini.
Kag ginpakamaayo sila ni Moises.

Ginapatindug ni Moises ang Puluy-an.

40 NIYAN si Iehoba naghambal kay
Moises, nḡa nagasiling:
2 "Sa nahauna nḡa adlaw sang na-
hauna nḡa bulan pagapatindugon mo
ang Puluy-an sang Layanglayang sang
pakigkitaan.
3 Kag pagaibutang mo sa iya ang
kaban sang pagpamatuud, kag paga-
palipdan mo ang kaban sang kumbung.
4 Kag pagaipasulúd mo ang latok,
kag pagapanḡatadataron mo ang mḡa
butang nḡa nahanunḡud sa iya; pagaipa-
pasulúd mo man ang sadnḡan, kag paga-
paipahamtang mo ang iya mḡa lampra-
han.
5 Kag pagaibutang mo ang halaran
nḡa bulawn nḡa sa insienso sa atubanḡan
sang kaban sang pagpamatuud, kag pa-
gabutanḡan mo sing kumbung sa salam-
putan sang Puluy-an.
6 Kag pagaibutang mo ang halaran
sang halad nḡa sinunog sa atubanḡan
sang salamputan sang Puluy-an sang
Layanglayang sang pakigkitaan.
7 Kag pagaibutang mo ang batiya sa
tunḡâ sang Layanglayang sang pakig-
kitaan kag sang halaran, kag sa iya pa-
gabutanḡan mo sing tubig.
8 Kag pagaibutang mo ang patyo sa
palibot, kag pagaibitay mo ang kum-
bung sa gawang sang patyo.
9 Kag magakuha ka sing lana nḡa
ihalaplas, kag pagahaplason mo ang
Puluy-an kag ang tanan nḡa yara sa iya,
kag pagapakabalaanon mo sia upud ang
tanan niya nḡa mḡa galamiton; kag
manḡinbalaan sia.
10 Pagahaplason mo man ang halaran
sang halad nḡa sinunog kag ang tanan
niya nḡa mḡa gamit; kag pagapakaba-
laanon mo ang halaran; kag manḡinisa
sia ka halaran nḡa balaan gid.
11 Subung man pagahaplason mo ang
batiya kag ang iya tulungtunḡan, kag
pagapakabalaanon mo sia.
12 Kag pagapapalapiton mo si Aaron
kag ang iya mḡa anak nḡa lalaki sa
salamputan sang Layanglayang sang
pakigkitaan, kag pagahunawan mo sila
sing tubig.
13 Kag pagapanaputan mo si Aaron
sang mḡa panapton nḡa mḡa balaan,
kag pagahaplason mo sia, kag pagapa-
kabalaanon mo sia, agud nḡa magpang-
hikot sia sang pakasaserdote sa atuba-
nḡan nakon.
14 Kag papalapiton mo ang iya mḡa
anak nḡa lalaki kag pagapanaputan mo
sila sing mḡa bayô nḡa malaba gid.
15 Kag pagahidhiran mo sila, subung
sang paghidhid mo sa ila amay, agud
nḡa magpalanghikot sila sang pagkasa-
serdote sa atubanḡan nakon; kag ang
ila hidhid manḡinwalaykatapusan nḡa
pagkasaserdote nila sa ila mḡa kaliwa-
tan."
16 Kag ini ginihimo ni Moises: sono
sang tanan nḡa ginsogo sa iya ni Iehoba,
ini amo ang iya ginhimo.
17 Busa, nahanabu, sang nahauna
nḡa adlaw sang bulan nḡa nahauna, sa
ikaduha ka tuig, nḡa ang Puluy-an
napatindug.
18 Kag si Moises nagpatindug sang
Puluy-an, kag pinahamtang niya ang
iya mḡa sadsaran, kag binutang niya
ang iya mḡa tapi, kag binutang niya
ang iya mḡa alughug, kag ginbanḡon
niya ang iya mḡa haligi.
19 Kag hinumlad niya ang Layangla-
yang sa ibabaw sang Puluy-an, kag binu-
tang niya ang tabon sang layanglayang

sa ibabaw niya, subung sang ginsogo
ni Iehoba kay Moises.
20 Kag kinuha niya, kag binutang
niya ang pagpamatuud sa sulúd sang
kaban; kag binutang niya ang mĝa
yayonĝan sa kaban; kag ginpahamtang
niya ang kalooyan sa ibabaw sang
kaban sa mataasan.
21 Kag ginsulúd niya ang kaban sa
Puluy-an kag binitay niya sang kum-
bung, kag pinalipdan niya ang kaban
sang pagpamatuud, subung sang ginsogo
ni Iehoba kay Moises.
22 Kag binutang niya ang latok sa
Layanglayang sang pakigkitaan, sa kilid
nĝa naaminhan sang Puluy-an sa gowa
sang kumbung.
23 Kag ginpanĝatakatak niya ang
mĝa tinapay sa ibabaw niya sa atuba-
nĝan ni Iehoba, subung sang ginsogo ni
Iehoba kay Moises.
24 Kag ginpahamtang niya ang
sadnĝan sa Layanglayang sang pakigki-
taan sa atubanĝan sang latok sa kilid
nĝa nabagatnan sang Puluy-an.
25 Kag ginpahamtang niya ang mĝa
lamprahan sa atubanĝan ni Iehoba,
sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
26 Kag binutang man niya ang hala-
ran nĝa bulawan sa Layanglayang
sang pakigkitaan sa atubanĝan sang
kumbung.
27 Kag sa ibabaw niya nagsunug sia
sang insienso sa baho nĝa mahamut,
subung sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises.
28 Kag binutang man niya ang
kumbung sa salamputan sang Puluy-an.
29 Kag pinahamtang niya ang hala-
ran sang halad nĝa sinunog sa salampu-
tan sang Puluy-an sang Layanglayang
sang pakigkitaan, kag naghalad sia sa
ibabaw niya sang halad nĝa sinunog, kag
sang halad nĝa kalan-on, sono sang
ginsogo ni Iehoba kay Moises.
30 Kag binutang niya ang batiya sa
tunĝâ sang Layanglayang sang pakigki-
taan kag sang halaran, kag binutanĝan
niya sia sing tubig nĝa inugpanghinaw.
31 Kag si Moises, kag si Aaron, kag
ang iya mĝa anak nĝa lalaki nagapalang-
hinaw sa iya sang ila mĝa kamut kag
sang ila mĝa tiil.
32 Sang nagasululud sila sa Layang-
layang sang pakigkitaan, kag sang naga-
palapit sila sa halaran, nagapalanghinaw
sila, sono sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises.
33 Kag pinatindug niya ang patyo sa
palibot sang Puluy-an kag sang halaran,
kag binutang niya ang kumbung sa
gawang sang patyo. Kag sa sini nata-
pus ni Moises ang buluhaton.

Ang himaya ni Iehoba nagpuno sang Puluy-an.

34 Niyan ang panĝanud nagtabon
sang Layanglayang sang pakigkitaan,
kag ang himaya ni Iehoba nagpunô
sang Puluy-an.
35 Kag si Moises indi makasarang
magsulud sa Layanglayang sang pagkig
kitaan, kay ang panĝanud nagtungtung
sa ibabaw niya, kag ang himaya ni
Iehoba nagpunô sa iya.
36 Kag sang nagabayaw ang panĝanud
sa ibabaw sang Puluy-an, ang mĝa anak
ni Israel naghalalín sa tanan nila nĝa
mĝa panlakatan.
37 Apang kon ang panĝanud indi
magbayaw, walâ sila magahalín, tubtub
sa adlaw nĝa sa iya magbayaw sia.
38 Kay ang panĝaund ni Iehoba yara
sa adlaw sa ibabaw sang Puluy-an, kag
ang kalayo yara sa iya sa kagab-ihon,
sa itululuk sang bug-os nĝa baláy ni
Israel, sa tanan nila nĝa mĝa panlakatan.

ANG IKATLO NGA TOLON-AN
NI MOISES
NGA GINAHINGALANAN
LEBITIKO.

Mga halad nga sinunog.

1 KAG sang gintawag ni Iehoba si Moises, naghambal sia sa iya kutub sa Layanglayang sang pakigkitaan, nga nagasiling:

"2 Ihambal sa mga inanak ni Israel kag isiling sa ila: Kon ang isa sa inyo maluyag maghalad sing halad kay Iehoba, pagaihalad ninyo ang inyo halad sa kahayupan nga dalagku kon sa magamay.

3 Kon ang iya halad manginhalad nga sinunog sang kabakahan, pagaihalad niya ang isa ka lalaki nga walay dagta: sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan pagaihalad niya ini, agud nga manginkalahamut-an sa pahanayon sa iya sa atubangan ni Iehoba.

4 Kag pagaibutang niya ang iya kamut sa ibabaw sang olo sang halad nga sinunog, kag magamanginkalahamut-an sia pahanayon sa iya sa paghimo sing katumbasan tungud sa iya.

5 Sa gilayon pagapugutan ang tinday sang baka sa atubangan ni Iehoba; kag ang mga anak ni Aaron, nga mga saserdote, magahalad sang dugo, kag pagaisablig nila ini sa palibot, sa ibabaw sang halaran nga yara sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan.

6 Kag pagaanitan ang halad nga sinunog, kag pagahiwaon sia.

7 Niyan ang mga inanak ni Aaron, nga saserdote, magabutang sing kalayo sa ibabaw sang halaran, kag pagabalayon nila ang gatong sa ibabaw sang kalayo.

8 Kag ang mga anak ni Aaron, nga mga saserdote, magabutang sa pasunud sang mga hiniwa, ang olo kag ang sapay, sa ibabaw sang gatong nga gintutdan sa ibabaw sang halaran.

9 Pagahugasan sang tubig ang mga kasudlan kag ang mga paa, kag ang saserdote magasunog sang tanan sa ibabaw sang halaran: halad nga sinunog ini, halad nga pinadabdab sa baho nga kahalamut-an ni Iehoba.

10 Kag kon ang iya halad manginhalad nga sinunog sang kahayupan nga magamay, sang mga obeha kon sang mga kanding, pagaihalad niya ang isa ka lalaki nga walay dagta.

11 Pagapugutan sia sa kilid nga naaminhan sang halaran, sa atubangan ni Iehoba; kag ang mga anak ni Aaron, nga mga saserdote, magasablig sang iya dugo sa ibabaw sang halaran sa palibot.

12 Pagahiwaon sia patí sang iya olo kag sang iya sapay, kag ang saserdote magabutang sa ila sa pasunud sa ibabaw sang gatong nga gintutdan sa ibabaw sang halaran.

13 Pagahugasan sang tubig ang mga kasudlan kag ang mga paa, kag ang saserdote magahalad sang tanan kag pagasunogon niya ini sa ibabaw sang halaran: halad nga sinunog ini, halad nga pinadabdab sa baho nga kalahamut-an ni Iehoba.

14 Apang kon ang iya halad manginhalad nga sinunog sang mga pispis kay Iehoba, pagaihalad niya ang iya halad nga mga tukmo kag mga salampati.

15 Kag ang saserdote magahalad sa iya sa halaran; kag pagautdon niya sang koko ang olo, sa pagsunog sa iya sa ibabaw sang halaran, kag pagapugaon ang iya dugo batok sa dingding sang halaran.

16 Kag pagakuhaon niya ang balonbalonan patí ang iya higko, kag pagaihaboy niya ini sa kilid nga nasidlangan sang halaran, sa duug sang mga abó.

17 Kag pagapihakon ang pispis sa tungâ sang mga pakpak, apang indi sia pagbulagon. Kag ang saserdote magasunog sa iya sa ibabaw sang halaran, sa ibabaw sang gatong nga gintutdan:

halad nĝa sinunog ini, halad nĝa pina-
dabdab sa baho nĝa kahalamut-an ni
Iehoba.

Mĝa halad nĝa kalan-on kag nĝa mĝa panĝanay.

2 KAG kon ang isa ka tawo maluyag
maghalad kay Iehoba sing halad
nĝa kalan-on, ang iya halad manĝinsa
harina nĝa malom-ok. Kag pagabo-bo-
an niya sing lana sa ibabaw niya, kag
pagabutanĝan niya sa ibabaw niya sing
insienso.
2 Kag pagadalhon niya sia sa mĝa
saserdote, nĝa mĝa anak ni Aaron; kag
sia magabaton sa iya sa kamut nĝa punô
sang harina nĝa malum-ok kag sang
lana patí ang tanan niya nĝa insienso.
Kag pagasunogon ini sang saserdote
nĝa handumanan sa ibabaw sang hala-
ran, halad nĝa pinadabdab ini, sa baho
nĝa kahalamut-an ni Iehoba.
3 Kag ang mabilin sang halad nĝa
kalan-on manĝiniya ni Aaron kag sang
iya mĝa anak; butang sia nĝa balaan
gid sang mĝa halad nĝa pinadabdab kay
Iehoba.
4 Kag kon maluyag ka maghalad
sang halad nĝa kalan-on nĝa linuto sa
bibingkahan, magamanĝintorta sia nĝa
walay tapay sa harina nĝa malum-ok,
nĝa nasamoan sing lana, kag mĝa mani-
pis nĝa tinapay nĝa nahaplas sang lana.
5 Kag kon ang imo halad manĝinka-
lan-on nĝa *linuto* sa kalaha, manĝinha-
rina sia nĝa malum-ok nĝa walay tapay,
nĝa nasamoan sing lana;
6 Pagatipiktipikon mo sia, kag paga-
bo-boan mo sing lana sa ibabaw niya:
halad nĝa kalan-on ini.
7 Kag kon ang imo halad manĝinha-
lad nĝa kalan-on nĝa naluto sa tatso,
pagahimoon ini sa harina nĝa malum-ok
nĝa may lana.
8 Kag pagadalhon mo kay Iehoba ang
halad nĝa kalan-on nĝa pagahimoon sa
sinang mĝa butang; nĝa pagaiatubang
mo sia sa saserdote, kag sia magapapa-
lapit sa iya sa halaran.
9 Kag magakuha ang saserdote sa ha-
lad nĝa kalan-on sang iya *bahin nĝa sa*
halandumanan, kag pagasunugon niya ini
sa ibabaw sang halaran: halad ini nĝa
pinadabdab sa baho nĝa kalahamutan ni
Iehoba.
10 Kag ang nabilin sang halad nĝa
kalan-on manĝiniya ni Aaron kag sang
iya mĝa anak: butang sia nĝa balaan
gid sang mĝa halad nĝa pinadabdab kay
Iehoba.
11 Bisan ano nĝa halad nĝa kalan-on
nĝa pagaihalad ninyo kay Iehoba, indi
sia pagaamanon nĝa may tapay; kag
indi ninyo pagipasunog ang bisan ano
nĝa butang nĝa may tapay, bisan may
dugus, nĝa halad nĝa sinunog kay Ieho-
ba.
12 Sa halad sang mĝa nahaunang mĝa
bunĝa, pagaihalad ninyo sila kay Ieho-
ba; apang indi sila pagibutang sa iba-
baw sang halaran subung nĝa baho nĝa
kalahamut-an.
13 Kag pagaasinan mo ang tanan nĝa
halad sang imo mĝa halad nĝa kalan-on;
kag diii nĝa mas-a pagatugutan mo
nĝa *magkulang* sa imo mĝa halad nĝa
kalan-on ang asin sang katipan sang
imo Dios. Sa tanan mo nĝa halad ma-
gahalad ka sing asin.
14 Kon maghalad ka kay Iehoba sang
halad nĝa kalan-on sang mĝa nahaunang
bunĝa, magahalad ka sing mĝa uhay nĝa
natigi sa kalayo sang mĝa *uyas* nĝa
binayo, mĝa uhay nĝa bag-o sa halad nĝa
kalan-on sang mĝa nahaunang bunĝa.
15 Kag pagabo-boan mo sa ibabaw
nila sing lana, kag pagabutanĝan mo sa
ibabaw nila sing insienso: halad nĝa
kalan-on ini.
16 Kag pagasunogon sang saserdote,
nĝa handumanan sa iya, ang isa ka ba-
hin sang mĝa uyas nĝa binayo kag sang
lana patí ang tanan nĝa insienso: halad
ini nĝa pinadabdab kay Iehoba.

Mĝa halad sa paghidaet.

3 KAG kon ang iya halad manĝinha-
lad sa paghidaet, kag kon maghalad
sia sang kabakahan, bisan sia lalaki, bi-
san sia babaye, pagaihalad sia niya nĝa
walay dagta, sa atubanĝan ni Iehoba.
2 Kag pagaibutang niya ang kamut
sa ibabaw sang olo sang iya halad, nĝa
pagapugutan sia sa salamputan sang
Layanglayang sang pakigkitaan, kag
ang mĝa anak ni Aaron, nĝa mĝa saser-
dote, magasalablig sang dugo sa ibabaw
sang halaran sa palibot.
3 Kag pagaihalad ang halad sa pag-
hidaet nĝa halad nĝa pinadabdab kay
Iehoba: ang sapay nĝa nagaputus sang
mĝa kasudlan kag ang tanan nĝa sapay
nĝa yara sa mĝa kasudlan,

4 Kag ang duha ka tagimuslion, ang
sapay nĝa yara sa ibabaw nila, nĝa yara
sa mĝa taludtud, kag ang labutlabut sa
atay, nĝa pagakuhaon ini sa mĝa
tagimuslion,
5 Kag pagasuñugon ini sang mĝa anak
ni Aaron sa halaran, sa ibabaw sang
halad nĝa sinunog, nĝa sa ibabaw sang
gatong nĝa gintutdan sang kalayo : ha-
lad ini nĝa pinadabdab sa baho nĝa
kahalamut-an ni Iehoba.
6 Kon ang halad sa halad sa paghi-
daet kay Iehoba manĝinhayup nĝa
magamay, bisan sia lalaki, bisan sia
babae, pagaihalad ini nĝa walay dagta.
7 Kon maghalad sia sing isa ka kor-
dero nĝa sa halad niya, pagaihalad sia
niya sa atubanĝan ni Iehoba,
8 Kag pagaibutang niya ang kamut sa
ibabaw sang olo sang halad, nĝa paga-
pugutan sia sa atubanĝan sang Layang-
layang sang pakigkitaan; kag pagai-
sablig sang mĝa anak ni Aaron ang
dugo sa ibabaw sang halaran sa palibot.
9 Kag pagaihalad sa halaran, nĝa
halad nĝa pinadabdab kay Iehoba, ang
sapay sang halad sa paghidaet patí ang
bug-os nĝa ikog nĝa sapayon, nĝa
pagagabuton sia sa tuluktukon, kag ang
sapay nĝa nagaputus sang mĝa ka-
sudlan, kag ang tanan nĝa sapay nĝa
yara sa mĝa kasudlan,
10 Kag ang duha ka tagimuslion, ang
sapay nĝa yara sa ibabaw nila, nĝa
yara sa taludtud, kag ang labutlabut sa
atay, nĝa pagakuhaon ini sa mĝa tagi-
muslion;
11 Kag pagasunugon ini sila sang sa-
serdote sa ibabaw sang halaran : kalan-
on nĝa halad ini nĝa pinadabdab kay
Iehoba.
12 Kag kon ang iya halad manĝinsa
mĝa kanding, pagaihalad niya sia sa
atubanĝan ni Iehoba.
13 Kag pagaibutang niya ang iya
kamut sa ibabaw sang olo niya, kag
pagapugutan sia sa atubanĝan sang
Layanglayang sang pakigkitaan; kag
pagaisablig sang mĝa anak ni Aaron
ang dugo sa ibabaw sang halaran sa
palibot.
14 Sa olehe pagaihalad niyo sa iya ang
iya halad subung nĝa halad nĝa pina-
dabdab kay Iehoba; ang sapay nĝa
nagaputus sang mĝa kasudlan, kag ang
tanan nĝa sapay nĝa yara sa mĝa kasud-
lan,
15 Kag ang duha ka tagimuslion, ang
sapay nĝa yara sa ibabaw nila nĝa yara
sa taludtud, kag ang labutlabut sa atay,
nĝa pagakuhaon ini sa mĝa tagimuslion,
16 Kag pagasunugon ini sila sang sa-
serdote sa ibabaw sang halaran : kalan-
on nĝa halad ini nĝa pinadabdab, sa
baho nĝa kalahamnt-an. Ang tanan nĝa
sapay iya ni Iehoba.
17 Manĝinpalatukuran sa gihapon ini
sa inyo nĝa kaliwatan, sa tanan ninyo
nĝa mĝa puluy-an, nĝa indi kamo mag-
kalaon sang sapay, bisan sang dugo."

**Mĝa halad tunĝud sang mĝa sala nĝa
wala makahibalo.**

4 KAG naghambal si Iehoba kay Moi-
ses, nĝa nagasiling:
2 "Ihambal sa mĝa inanak ni Israel
kag isiling sa ila : Kon ang isa ka tawo
makasalá, nĝa walâ sia makahibalo, ba-
tok sa bisan ano sang mĝa sogo ni Iehoba
nahanunĝud sa mĝa butang nĝa indi
dapat paghimoon, nĝa maghimo sang
bisan ano sadtong mĝa butang;
3 Kon sia ang saserdote nĝa hinaplas
nĝa makasalâ, sa bagay nĝa magdalá sia
sing salâ sa ibabaw sang banwa, maga-
halad sia kay Iehoba, tunĝud sang salâ
nĝa nabuhat niya, sing isa ka tinday sang
baka, nĝa walay dagta, subung nĝa ha-
lad tunĝud sang salâ.
4 Kag magadalá sia sang tinday sang
baka sa salamputan sang Layanglayang
sang pakigkitaan, sa atubanĝan ni Ieho-
ba, kag pagaibutang niya ang iya kamut
sa ibabaw sang olo sang tinday sang
baka; kag pagapugutan ang tinday sang
baka sa atubanĝan ni Iehoba.
5 Kag ang saserdote nĝa hinaplas
magakuha sa dugo sang tinday sang
baka, kag pagadalhon niya sia sa sulúd
sang Layanglayang sang pakigkitaan.
6 Kag sa mabasâ sang saserdote ang
iya tudlo sa dugo, magasablig sia sad-
tong dugo sing makapito sa atubanĝan
ni Iehoba, sa atubanĝan sang kumbung
sang balaan nĝa Puluy-an.
7 Ang saserdote magabutang man sa
sadtong dugo sa atubanĝan ni Iehoba,
sa ibabaw sang mĝa sunĝay sang hala-
ran sang insienso nĝa mahamut, nĝa
didto sa sulúd sang Layanglayang sang
pakigkitaan; kag ang tanan nĝa dugo
sang tinday sang baka pagaiula niya sa
tiilan sang halaran sang halad nĝa sin-

unog, nğa yara sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan.
8 Kag pagakuhaon niya sa tinday
sang baka nğa halad tunğud sang salâ
ang tanan niya nğa sapay, ang sapay
nğa nagaputus sang mğa kasudlan, kag
ang tanan nğa sapay sa mğa kasudlan,
9 Kag ang duha ka tagimuslion, ang
sapay nğa yara sa ibabaw nila nğa yara
sa mğa taludtud, kag ang labutlabut sa
atay, nğa pagakuhaon ini sa mğa tagimuslion,
10 Subung sang ginakuha *ini sila* sa
tinday sang baka sang halad sa paghidaet: kag pagasunogon ini sila sang
saserdote sa ibabaw sang halaran sang
halad nğa sinunog.
11 Apang ang panit sang tinday sang
baka kag ang tanan niya nğa unud patí
ang iya olo kag ang iya mğa paa, patí ang
iya mğa kasudlan kag ang iya ipot,
12 *Kon sayoron,* ang bug-os nğa tinday
sang baka, pagapagowaon sia sa dulugan,
sa isa ka duug nğa matinlo, sa diin ginaula ang mğa abó, kag *didto* pagasunogon
sia sa ibabaw sang gatong sa kalayo:
sa diin ginaula ang mğa abó, pagasunogon sia.
13 Kag kon ang bug-os nğa katilingban
sa Israel makasalâ, nğa walâ makahibalo,
kag ang butang paghinabunan sa mata
sang katilingban, kon magbuhat *batok*
sang bisan ano sang mğa sogo ni Iehoba
sa isa ka butang nğa indi dapat paghimoon, kag sa sini makasalâ sila ;
14 Kon makakilala sang salâ, nğa ginbuhat nila, magahalad ang katilingban sing isa ka tinday sang baka, subung
nğa halad tunğud sang salâ, kag pagadalhon nila sia sa atubanğan sang
Layanglayang sang pakigkitaan.
15 Kag ang mğa tigulang sang katilingban magabutang sang ila mğa kamut
sa ibabaw sang olo sang tinday sang baka, sa atubanğan ni Iehoba; kag pagapugutan ang tinday sang baka sa atubanğan ni Iehoba.
16 Niyan ang saserdote nğa hinaplas
magadalá sang dugo sang tinday sang
baka sa sulúd sang Layanglayang sang
pakigkitaan;
17 Kag sa mabasâ sang saserdote
ang iya tudlo sa sadtong dugo, pagaisablig niya ini sing makapito sa atubanğan ni Iehoba, sa atubanğan sang
kumbung.
18 Pagaibutang man niya ang dugo sa
ibabaw sang mğa sunğay sang halaran
nğa yara sa atubanğan ni Iehoba, nğa
yara sa sulúd sang Layanglayang sang
pakigkitaan, kag ang tanan nğa *nabilin*
nğa dugo, pagaiula niya sa tiilan sang halaran sang halad nğa sinunog, nğa yara
sa salamputan sang Layanglayang sang
pakigkitaan.
19 Niyan pagakuhaon sa iya ang tanan
nğa sapay, kag pagasunogon niya ini sa
ibabaw sang halaran.
20 Pagahimoon sa sini nğa tinday sang
baka, subung sang ginhimo sa tinday sang
baka nğa halad tunğud sang salâ ; subung
sini ang pagahimoon sa iya. Sa sini nğa
bagay ang saserdote magahimo sang
katumbasan tunğud sa ila, kag ang *ila
salâ* pagapatawaron sa ila.
21 Kag pagadalhon sa gowa sang dulugan ang tinday sang baka, kag pagasunogon sia subung nğa ginsunog ang
nahauna nğa tinday sang baka: halad ini
tunğud sang salâ sang bug-os nğa katilingban.
22 Kon ang isa ka dunganon makasalâ,
nğa walâ sia makahibalo, nğa nagbuhat
sia batok sang bisan ano sang mğa sogo
ni Iehoba nğa iya Dios sa mğa butang
nğa indi dapat paghimoon, kag nahimo
sia nğa makasasalâ ;
23 Kon pagpakilalahon sia sang salâ,
nğa ginbuhat niya, magadalá sia subung
nğa halad niya sing isa ka kanding nğa
lalaki nğa walay dagta.
24 Kag pagaibutang niya ang iya
kamut sa ibabaw sang olo sang lalaki
nğa kanding, nğa pagapugutan sia sa
duug sa diin ginapugutan ang halad nğa
sinunog sa atubanğan ni Iehoba: halad
ini tunğud sang salâ.
25 Niyan ang saserdote magakuha sa
iya tudlo sang dugo sang halad tunğud
sang salâ, kag pagaibutang niya ini sa
ibabaw sang mğa sunğay sang halaran
sang halad nğa sinunog ; kag *ang nabilin*
nğa dugo pagaiula niya sa tiilan sang halaran sang halad nğa sinunog.
26 Apang ang tanan nğa sapay pagaipasunog niya sa halaran, subung sang sapay sang halad sa paghidaet. Kag ang
saserdote magahimo sang katumbasan
tunğud sa iya banğud sang iya salâ, kag
pagapatawaron sia.
27 Kon isa ka tawo sang kadutaan
makasalâ, nğa walâ sia makahibalo, nğa
nagbuhat sia batok sang bisan ano sang
mğa sogo ni Iehoba sa mğa butang nğa

indi dapat paghimoon kag nahimo sia
nga makasasalâ;
28 Kon pagpakilalahon sia sang salâ,
nga ginbuhat niya, magadalá sia nga iya
halad sing isa ka bakia nga kanding,
bakia nga walay dagta, bangud sang
salâ nga ginbuhat niya;
29 Kag pagaibutang niya ang iya
kamut sa ibabaw sang olo sang halad
tungud sang salâ; kag pagapugutan
ang halad tungud sang salâ sa duug sa
diin *ginapugutan* ang halad nga sinu-
nog.
30 Niyan ang saserdote sa iya tudlo
magakuha sang dugo niya, kag pagaibu-
tang sia niya sa ibabaw sang mga sungay
sang halaran sang halad nga sinunog.
Kag ang tanan nga dugo *nga nabilin*
pagaiula sia niya sa tiilan sang hala-
ran.
31 Kag pagakuhaan sia niya sang
tanan nga sapay, subung sang pagkuha
sang sa halad sa paghidaet, kag pagai-
pasunog niya ini sa halaran, subung nga
baho nga kalahamut-an ni Iehoba. Kag
ang saserdote magahimo sang katum-
basan tungud sini nga tawo, kag paga-
patawaron sia.
32 Kag kon magdalá sia sing kordero
subung nga halad tungud sang salâ,
magadalá sia sing bakia nga walay
dagta.
33 Kag pagibutang niya ang iya
kamut sa ibabaw sang olo sang halad
tungud sang salâ, kag pagapugutan, sia
subung nga halad tungud sang salâ, sa
duug sa diin ginapugutan ang halad nga
sinunog.
34 Niyan ang saserdote magakuha sa
iya tudlo sang dugo sang halad tungud
sang salâ, kag pagaibutang niya ini sa
ibabaw sang mga sungay sang halaran
sang halad nga sinunog, kag ang tanan
nga dugo nga *nabilin* pagaiula sia niya
sa tiilan sang halaran.
35 Kag pagakuhaan sia niya sang
tanan nga sapay, subung sang pagkuha
sang sapay sang halad nga kordero sa
paghidaet: kag ang saserdote magapa-
sunug sini sa halaran, sa luyo sang *iban*
nga mga halad nga pinadabdab kay Ie-
hoba. Ang saserdote magahimo sang
katumbasan tungud sang tawo, bangud
sang salâ nga ginbuhat niya, kag paga-
patawaron sia.

Ang mga halad tungud sang mga kahigkoan, tungud sang nabuhat nga sala sa mga butang nga balaan, kag tungud sang malain nga nahimo sa isigkalawo.

5 KON ang isa tawo makasalâ, nga
nagapamati sang tingug sang pa-
aman sang *hulukmanan*, kag sia ma-
nginsaksi nga nakakita kag nakahibalo,
kon indi niya pagipahayag ini, sia
magadalá sang iya salâ.
2 Kon ang isa ka tawo nakakamlut
sang bisan ano nga butang nga mahigko,
bisan sia lawas nga patay sang sapat
nga mahigko, bisan sia lawas nga
patay sang hayup nga mahigko, bisan
sia lawas nga patay sang nagasagnoy
nga mahigko, bisan pa walâ sia
makahibalo, manginmahigko sia kag
makasasalâ.
3 Kon magkamlut sia sang higko
sang tawo, sono sang tanan nga maka-
higko sa tawo, bisan pa walâ sia maka-
hibalo, kon makahibalo sia sini, nahimo
nga makasasalâ sia.
4 Kon ang isa ka tawo, nga naga-
hambal sa matabinason gid sa iya mga
bibig, magsumpa sa paghimo sing mala-
in kon sing maayo, sa bisan ano nga
butang nga sarang makasumpa ang
tawo sa maabtik gid, bisan pa walâ sia
makahibalo, sang sia makahibalo sini,
nakasalâ sia sa isa sining mga butang.
5 Busa, kon ang bisan sino nga naka-
salâ sa isa sadtong mga butang, maga-
tuad batok sa iya kaugalingon sadtong
ginpakasal-an niya,
6 Kag magadalá sia kay Iehoba, su-
bung nga halad niya tangud sang kasal-
anan, tungud sang salâ nga nabuhat niya,
sing isa ka bakia sang magamay nga
kahayupan, bisan sia dumalaga nga
obeha, bisan dumalaga nga kanding,
nga halad tungud sang salâ, kag ang
saserdote magahimo sing katumbasan
tungud sa iya bangud sang iya salâ.
7 Kag kon indi sia makalambut nga
sa isa ka obeha, niyan magadalá sia kay
Iehoba, subung nga iya halad sa kasal-
anan, tungud sang iya salâ, sing duha
ka tokmo kon duha ka salampati, ang
isa nga sa halad tungud sang salâ kag
ang isa nga sa halad nga sinunog.
8 Kag pagadalhon niya sila sa sa-
serdote, nga pagaihalad niya sing úna
ang nga sa halad tungud sang salâ, kag
pagautdon niya sang koko ang olo sa

malapit sa liog, apang indi niya pagu-
tason.
9 Kag pagaisablig niya ang dugo sang
halad tungud sang salâ batok sa ding-
ding sang halaran, kag ang nabilin sang
dugo pagapugaon niya sa tiilan sang
halaran : halad ini tungud sang salâ.
10 Kag pagaihalad niya ang ikaduha
ka pispis sa halad nga sinunog sono sa
tulumanon ; kag ang saserdote magahi-
mo sang katumbasan tungud sa iya,
bangud sang salâ nga ginbuhat niya, kag
pagapatawaron sia.
11 Kon indi sia makalambut sa pagda-
lá sing duha ka tokmo kon duha ka salm-
pati, niyan magadalá sia, subung nga
halad tungud sang salâ, sang iya halad
tungud sang salâ nga nabuhat niya : sing
isa ka ikapúlô ka bahin sang isa ka epa
sang harina nga malum-ok ; indi niya sia
pagbutangan sing lana, bisan insienso,
kay halad ini tungud sang salâ.
12 Busa, pagadalhon niya sia sa sa-
serdote, kag ang saserdote magahakup
sa iya sing isa ka hakup nga punô sa
halandumanan, kag pagaipasunog niya
ini sa halaran, patí sang mga halad nga
pinadabdab kay Iehoba : halad ini tu-
ngud sang salâ.
13 Kag ang saserdote magahimo sang
katumbasan tungud sini nga tawo, tu-
ngud sang salâ nga ginbuhat niya, sa
bisan ano sadtong mga butang ; kag
pagapatawaron sia. Kag ang *nabilin*
manginiya sang saserdote, subung sang
halad nga kalan-on."
14 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nga nagasiling :
15 " Kon ang isa ka tawo makabuhat
sing paglapas kag makasalâ, nga walâ sia
makahibalo, sa mga butang nga balaan
ni Iehoba, magadalá sia kay Iehoba
subung nga iya halad sa kasal-anan, sing
isa ka karnero nga walay dagta sang
magamay nga kahayupan, sono sang
imo pagpabili sa mga siklo nga pílak,
siling sang siklo sang balaan nga puluy-
an, sa halad tungud sang salâ.
16 Pagaulian niya ang bili sang bu-
tang nga balaan, nga ginpakasal-an niya,
kag pagadugangan niya sia sing ikalima
ka bahin ; kag pagaihatag niya ini sa
saserdote, kag ang saserdote magahimo
sang katumbasan tungud sini nga tawo
tungud sang karnero sang halad sa kasal-
anan, kag pagapatawaron sia.
17 Kag kon ang isa ka tawo makasalâ,
nga nagabuhat batok sa bisan ano nga
mga sogo ni Iehoba, nga indi dapat pag-
himoon, bisan pa walâ sia makahibalo
makasalâ sia kag pagadalhon niya ang
iya salâ.
18 Magadalá sia sa saserdote, subung
nga halad sa kasal-anan, sing isa ka kar-
nero nga walay dagta sa magamay nga
kahayupan, sono sang imo pagpabili,
kag ang saserdote magahimo sang ka-
tumbasan tungud sini nga tawo, bangud
sang salâ nga nabuhat niya, sa walâ sia
makahibalo, kag pagapatawaron sia.
19 Halad ini sa kasal-anan. Sa pag-
kamatuud gid, makasasalâ sia sa atuba-
ngan ni Iehoba."

6 KAG si Iehoba naghambal kay Moi-
ses, nga nagasiling :
2 " Kon ang isa ka tawo magpaka-
salâ, kag maghimo sing paglapas batok
kay Iehoba kag magbutig sa iya isigka-
tawo nahanungud sa pinatago, kon sa
panaad, kon sa pagkawat, kon sa pag-
pigus sa iya isigkatawo ;
3 Kon nakakita sia sang nadula kag
magbutig nahanungud sa iya, kag mag-
sumpa sing butig, sa bisan ano sadtong
mga butang nga ang mga tawo makasa-
lâ sa paghimo sa ila ;
4 Kon sa sini makasalâ sia kag nangin-
makasasalâ sia, pagaiuli niya ang ki-
nawat niya, kon ang pinigusan niya, kon
ang pinatago nga ginsalig sa iya, kon
ang butang nga nadula nga nakita
niya,
5 Kon yadtong tanan nga ginsumpaan
niya sa butig ; sia magauli sing himpit
nga tumbas nga bili, sia magadugang sa
sini sing isa ka ikalima nga bahin, kag
magahatag sia sini sa tagiya, sa adlaw
nga sia maghimo sang iya halad sa
kasal-anan.
6 Kag magadalá sia kay Iehoba sang
iya halad sa kasal-anan : sing isa ka kar-
nero nga walay dagta sang magamay
nga kahayupan, sono sang imo pagpabi-
li ; kag *pagaihatag* ini sa saserdote su-
bung nga halad sa kasal-anan ;
7 Kag ang saserdote magahimo sang
katumbasan tungud sini nga tawo sa
atubangan ni Iehoba, kag pagapatawa-
ron sia sang iya salâ sa nahanungud sa
bisan ano sadtong mga *sayup*, nga
nahimo niya, nga nagapapakasalâ sa
iya."

Lainlain nḡa mḡa solondan nahanunḡud sa mḡa halad nḡa sinunog, mḡa halad nḡa kalan-on, mḡa halad nḡa inugpahanunḡud.

8 Kag si Iehoba naghambal kay Moi-
ses, nḡa nagasiling :
9 "Sogoa si Aaron kag ang iya mḡa
anak, nḡa nagasiling : Ini amo ang ka-
sogoan sang halad nḡa sinunog : Ang
halad nḡa sinunog didto sia sa ibabaw
sang gatong, sa ibabaw sang halaran, sa
bug-os nḡa gab-i tubtub sa aga, kag ang
kalayo sang halaran magapadayon sa
pagdabdab sa iya sini.
10 Kag ang sasetdote magasuklub
sang iya panapton nḡa lino nḡa mani-
pis, pagaisuklub man niya sa ibabaw
sang iya unud ang iya mḡa sarowal nḡa
lino nḡa manipis. Sia magakuha sang
mḡa abó sang halad nḡa sinunog, nḡa
ginsunog sang kalayo sa ibabaw sang
halaran, kag pagaibutang niya sila sa
isa ka luyo sang halaran.
11 Kag pagaubahon niya ang iya mḡa
panapton, kag magasuklub sia sang iban
nḡa mḡa panapton, kag pagadalhon niya
ang mḡa abó sa gowa sang dulugan sa
isa ka duug nḡa matinlo.
12 Apang ang kalayo sa ibabaw sang
halaran magadabdab sa iya sini ; indi
sia pagpalonḡon. Aag saserdote maga-
padabdab sing gatong sa ibabaw niya sa
tanan nḡa aga ; kag pagaibutang niya, sa
pasunud, sa ibabaw niya ang halad nḡa
sinunog, kag pagaipasunog niya sa iba-
baw niya ang sapay sang mḡa halad sa
paghidaet.
13 Ang kalayo magadabdab sa giha-
pon sa ibabaw sang halaran ; indi sia
pagapalonḡon.
14 Yari karon ang kasogoan sang
halad nḡa kalan-on : Pagaihalad ini
sang mḡa anak ni Aaron sa atuba-
nḡan ni Iehoba, sa atubang sang hala-
ran.
15 Magakuha sia sa iya sing isa ka ha-
kup sang harina nḡa malom-ok sang halad
nḡa kalan-on kag sang iya lana patí sang
tanan niya nḡa insienso nḡa didto sa
ibabaw sang halad nḡa kalan-on, kag
pagaipasunog niya ini sa ibabaw sang
halaran sa baho nḡa kalahamut-an, sa
handumanan kay Iehoba.
16 Kag ang nabilin sa iya, pagakaonon
ini ni Aaron kag sang iya mḡa anak ;
sa walay tapay pagakaonon sia sa duug
nḡa balaan : sa sulúd sang patyo sang
Layanglayang sang pakigkitaan paga-
kaonon nila ini.
17 Indi paglutoon ini nḡa may tapay :
ini bahin nila, nḡa ginhatag ko sa ila sa
akon mḡa halad nḡa pinadabdab. Bu-
tang ini nḡa balaan gid, subung sang
halad tunḡud sang salâ, kag subung sang
halad sa kasal-anan.
18 Ang tanan nḡa lalaki sang mḡa
anak ni Aaron magakalaon sa iya.
Palatukuran ini nḡa dayon nḡa sa inyo
mḡa kaliwatan, nahanunḡud sang mḡa
halad nḡa pinadabdab kay Iehoba :
ang tanantanan nḡa magkamlut sa ila
manḡinbalaan."
19 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nḡa nagasiling :
20 "Yari karon ang halad ni Aaron
kag sang iya mḡa anak, nḡa pagaihalad
nila kay Iehoba kutub sa adlaw nḡa
ginhaplas sia : ang ikapúlô ka bahin
sang isa ka epa nḡa harina nḡa malum-
ok subung nḡa halad nḡa kalan-on sa
gihapon, ang katunḡâ sa aga kag ang
isa ka katunḡâ sa hapon.
21 Sa kalaha pagaamanon sia nḡa
may lana ; pagadalhon mo sia diri nḡa
napasugbo sing maayo kag linuto,
subung sang halad nḡa kalan-on nḡa
tinipiktipik ; pagaihalad mo sia sa baho
nḡa kalahamut-an ni Iehoba.
22 Yadtong sa mḡa anak *ni Aaron*
nḡa pagahaplason nḡa saserdote sa
salili niya, magaaman sining *halad nḡa
kalan-on*. Ini among palatukuran nḡa
dayon kay Iehoba : pagauposon gid sia.
23 Ang tanan nḡa halad nḡa kalan-
on nḡa iya sang saserdote, pagaupuson
gid sia : indi pagkaonon."
24 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nḡa nagasiling :
25 "Ihambal kay Aaron kag sa iya
mḡa anak, kag isiling sa ila : Yari karon
ang kasogoan sang halad tunḡud sang
salâ : sa duug sa diin ginapugutan ang
halad nḡa sinunog, pagapugutan ang
halad tunḡud sang salâ, sa atubanḡan ni
Iehoba : butang ini nḡa balaan gid.
26 Ang saserdote nḡa maghalad
tunḡud sang salâ, magakaon sa iya ; sa
duug nḡa balaan magakaon sia sa iya, sa
sulúd sang patyo sang Layanglayang
sang pakigkitaan.
27 Ang tanan nḡa magkamlut sang
iya unud, pagapakabalaanon sia ; kag
kon magsumpit ang iya dugo sa ibabaw
sang isa ka panapton, pagahugasan mo

yadtong sinumpitan, sa duug nğa balaan.
28 Kag ang kolon nğa malutoan sa
iya, pagaboonğon; kon maluto sia sa
suludlan nğa saway, pagahinisan ini sia
kag hugasan sang tubig.
29 Ang tanan nğa lalaki sa tunğâ
sang mğa saserdote sarang makakaon
sa iya: butang ini nğa balaan gid.
30 Apang walâ sing bisan ano nğa
halad tunğud sang salâ, nğa ang iya
dugo madalá sa sulúd sang Layang-
layang sang pakigkitaan sa paghimo
sang katumbasan sa balaan nğa Puluy-
an, nğa pagakaonon sia, kondi sa kalayo
pagasunogon sia.

7 YARI karon ang kasogoan sang
halad sa kasal-anan: butang ini
nğa balaan gid.
2 Sa dung sa diin ginapugutan ang
halad nğa sinunog, pagapugutan nila
ang halad sa kasal-anan, kag ang iya
dugo pagaisablig sa ibabaw sang hala-
ran sa palibot.
3 Kag sa iya pagaihalad ang tanan
nğa sapay: ang ikog nğa sapayon, ang
sapay nğa nagaputus sang mğa kasud-
lan,
4 Kag ang duha ka tagimuslion, kag
ang sapay nğa yara sa ibabaw nila, nğa
yara sa mğa taludtud, kag ang labut-
labut sa atay, nğa pagakuhaon ini sa
duha ka tagimuslion.
5 Pagaipasunog ini sila sang saserdote
sa ibabaw sang halaran, subung nğa
halad nğa pinadabdab kay Iehoba:
halad ini sa kasal-anan.
6 Ang tanan nğa lalaki sa tunğâ sang
mğa saserdote sarang makakaon sa
iya; sa duug nğa balaan pagakaonon
sia: butang ini nğa balaan gid.
7 Ang halad sa kasal-anan manğin-
subung sang halad tunğud sang salâ:
ang kasogoan nila isa gid lamang: ma-
nğiniya ini sang saserdote, nğa naghimo
sang katumbasan banğud sa iya.
8 Ang saserdote nğa naghalad sang
halad nğa sinunog sang isa ka tawo,
ang panit sang halad nğa sinunog
manğiniya sang saserdote nğa naghalad.
9 Ang tanan man nğa halad nğa kalan-
on, nğa maluto sa bibingkahan, kag ang
tanan nğa maaman sa kalaha, kon sa
tatso, manğiniya sang saserdote nğa
naghalad sa iya.
10 Kag ang tanan nğa halad nğa ka-
lan-on nğa nasamoan sang lana kag
mamala, manğiniya sang tanan nğa mğa
anak ni Aaron, sa isa amo man sa isa.
11 Kay yari karon ang kasogoan
sang halad sa paghidaet, nğa pagaihalad
kay Iehoba:
12 Kon ang isa ka two maghalad sing
halad sa pagpasalamat, magahalad sia
upud sang halad sa pagpasalamat, sing
mğa torta nğa walay tapay, nğa nasa-
moan sang lana, mğa manipis nğa tina-
pay nğa walay tapay nğa nahibo sang
lana, kag harina nğa malum-ok nğa
pinasugbo, nğa mğa torta nğa linamas
sa lana.
13 Pagaihalad niya ang iya halad nğa
may mğa torta nğa tinapay nğa may ta-
pay, tinğub sang iya halad sa pagpasa-
lamat kag sa paghidaet.
14 Kag magahalad sia sa iya sing
isa sang tagsa ka halad, nğa halad
nğa binayaw kay Iehoba; manğiniya ini
sang saserdote, nğa magsablig sang dugo
sang mğa halad sa paghidaet.
15 Kag ang unud sang iya halad sa
pagpasalamat kag sa paghidaet paga-
kaonon sia sa adlaw sang paghalad sa
iya: walâ gid sing mabilin sa iya tubtub
sa aga.
16 Apang kon ang halad sang isa
among isa ka halad sa panaad, kon kina-
bubut-on, and unud pagakaonon sa
adlaw nğa sia maghalad sang iya halad,
kag sa adlaw man nğa madason paga-
kaonon ang nabilin sa iya.
17 Kag kon may mabilin sang unud
sang iya halad tubtub sa adlaw nğa
ikatlo, pagasunugon ini sa kalayo.
18 Kag kon magkaon ang isa sang
unud sang iya halad sa paghidaet sa
adlaw nğa ikatlo, ang *halad* indi paga-
batunon; indi pagaipahanunğud sa sad-
tong naghalad sa iya, *kondi* manğinma-
higko sia. Ang tawo nğa nagkaon sa
iya, magadalá sang iya kalautan.
19 Kag ang unud nğa magsagaid sa
bisan ano nğa butang nğa mahigko, indi
pagakaonon; pagasunugon ini sa ka-
layo. Apang nahanunğud sang unud nğa
walâ madagtai, bisan sin-o nğa tawo nğa
matinlo sarang makakaon sa iya.
20 Kag kon ang isa ka tawo magkaon
sang unud sang halad sa paghidaet, nğa
nahanunğud kay Iehoba, nğa may ka-
higkoan sia sa ibabaw niya, ang amo
nğa tawo pagautdon sa tunğâ sang iya
banwa.
21 Kag kon ang isa ka tawo magkam-

lut sang bisan ano nga butang nga mahigko, subung sang higko sang tawo, kon sapat nga mahigko, kon higko sang bisan anano nga butang nga kalangilaran, kag kon magkaon sia sang unud sang halad sa paghidaet, nga nahanungud kay Iehoba, ang amo nga tawo pagautdon sa tungâ sang iya banwa."

22 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nga nagasiling:

23 "Ihambal sa mga inanak ni Israel kag isiling sa ila: Indi kamo magkalaon sing bisan ano nga sapay, bisan sang baka, bisan sang obeha, bisan sang kanding.

24 Ang sapay sang sapat nga patay kon sang kinusnit, sarang maggamit sa bisan ano nga galamiton; apang indi kamo magkalaon sa iya.

25 Kay yadtong tanan nga magkaon sang sapay sang sapat, nga sarang mahalad sa halad nga pinadabdab kay Iehoba, ang tawo nga nakakaon sini, pagautdon sia sa tungâ sang iya banwa.

26 Indi kamo magkalaon sing ano nga dugo sa tanan ninyo nga mga puluy-an, bisan sang mga kapispisan, bisan sang kahayupan.

27 Kon ang isa ka tawo magkaon sang bisan ano nga dugo, ang amo nga tawo pagautdon sa tungâ sang iya banwa."

28 Kag naghambal si Iehoba kay Moises nga nagasiling:

29 "Ihambal sa mga inanak ni Israel kag isiling sa ila: Ang maghalad kay Iehoba sang iya halad sa paghidaet, magadalá kay Iehoba sang iya halad, nga *kinuha* sa iya halad sa paghidaet.

30 Ang iya mga kamut magadalá sang mga halad nga pinadabdab kay Iehoba: pagadalhon niya ang sapay upud sang dughan, agud nga ang dughan paghabugon subung nga halad nga hinabog sa atubangan ni Iehoba.

31 Pagaipasunog sang saserdote ang sapay sa halaran; apang ang dughan manginiya ni Aaron kag iya sang iya mga anak.

32 Pagaihatag man niya sa saserdote, subung nga halad nga binayaw, ang balikawang nga too sang inyo mga halad sa paghidaet.

33 Yadtong sa mga anak ni Aaron nga maghalad sang dugo kag sang sapay sang mga halad sa paghidaet, manginiya ang balikawang nga too, subung nga bahin niya.

34 Kay ako nagkuha sa mga inanak ni Israel, sa ila mga halad sa paghidaet, sang dughan nga hinabog, kag sang balikawang nga binayaw, kag ginhatag ko ini sa saserdote nga si Aaron kag sa iya mga anak subung nga palatukuran sa gihapon, sa mga inanak ni Ierael.

35 Ini amo ang nahanungud sang paghaplas kay Aaron kag sang paghaplas sa iya mga anak sang mga halad nga pinadabdab kay Iehoba, kutub sang adaw nga ginpaatubang nila kay Iehoba, nga sa paghikot sang pagkasaserdote."

36 Si Iehoba nagsogo sini nga pagaihatag ini sa sila, gikan sa mga inanak ni Israel, sa adlaw nga ginpanghaplas sila: ini palatukuran nga dayon sa ila mga kaliwatan.

37 Amo ini ang kasogoan sang mga halad nga sinunog, sang halad nga kalan-on, sang halad tungud sang salâ, sang halad sa kasal-anan, sang *halad* sa pagpahanungud, kag sang halad sa paghidaet;

38 Nga ginsogo ni Iehoba kay Moises sa bukid nga Sinai, sang adlaw nga nagsogo sia sa mga inanak ni Israel, nga maghalalad sila sang ila mga halad kay Iehoba sa kahanayakan sa Sinai.

Pagpakabalaan kay Aaron kag sa iya mga anak.

8 KAG naghambal si Iehoba kay Moises, nga nagasiling:

2 "Kuhaa si Aaron kag ang iya mga anak upud sa iya, patí sang mga panapton, sang lana nga ihalaplas, sang tinday nga baka nga halad tungud sang salâ, sang duha ka karnero, kag sang tabigtabig sang mga tinapay nga walay tapay,

3 Kag tipona ang bug-os nga katilingban sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan."

4 Kag ginhimo ni Moises, sono sang ginsogo sa iya ni Iehoba; kag nagtipon ang katilingban sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan.

5 Niyan si Moises nagsiling sa katilingban: "Ini amo ang ginsogo nl Iehoba nga pagahimoon."

6 Kag ginpapalapit ni Moises si Aaron kag ang iya mga anak, kag ginhunawan niya sila sang tubig.

7 Kag ginsuklub niya sa iya ang bayô nga malaba, kag ginwagkus niya sa iya

ang wagkus; ginpapanaput niya sa iya
ang bayô nga malabalaba kag ginbutang
niya sa ibabaw ang epod, kag ginhigot
niya ini upud sang lubid nga linubid
sing mauti gid sang epod, kag ginpa-
haum niya ini upud sa iya.
8 Kag ginbutang niya sa iya ang ha-
pin sa dughan, kag ginbutang niya sa
sulúd sang hapin sa dughan ang Urim
kag ang Tumim.*
9 Kag ginbutang niya ang turbante
sa ibabaw sang iya olo, kag ginbutang
niya sa ibabaw sang turbante ang dia-
dema nga bulawan nga binuli, ang pu-
rungpurung nga balaan, sono sang gin-
sogo ni Iehoba kay Moises.
10 Kag ginkuha ni Moises ang lana
nga ihalaplas, kag ginhaplas niya ang
Puluy-an patí ang tanan nga mga bu-
tang nga yara sa iya, kag ginpakabalaan
niya sila.
11 Kag nagsablig sia sa iya sa ibabaw
sang halaran sing makapito, kag gin-
haplas niya ang halaran patí ang tanan
niya nga mga gamit; ginhaplas man
niya ang batiya kag ang iya tulung-
tungan nga sa pagpakabalaan sa ila.
12 Niyan ginbo-bo niya ang lana nga
ihalaplas sa ibabaw sang olo ni Aaron,
kag ginhaplas niya sia sa pagpakaba-
laan sa iya.
13 Kag ginpapalapit ni Moises ang
mga anak ni Aaron, kag ginsukluban
niya sila sang mga bayô nga malaba,
kag ginwagkusan niya sila sang mga
wagkus, kag ginhigot niya sa ila ang
mga goro sa palibot, sono sang ginsogo
ni Iehoba kay Moises.
14 Kag ginpapalapit niya ang tinday
sang baka nga halad tungud sang salâ;
kag ginbutang ni Aaron kag sang iya
mga anak ang mga kamut sa ibabaw
sang olo sang tinday sang baka nga
halad tungud sang salâ.
15 Kag ginpugutan niya ini; kag
ginkuha ni Moises ang dugo, kag sa
iya ginbutang niya sa ibabaw sang mga
sungay sang halaran sa palibot; kag
gintinloan niya ang halaran sang salâ,
kag ang *iban* nga dugo ginula niya sia
sa tiilan sang halaran, kag ginpakaba-
laan niya ini, nga ginahimo niya ang
katumbasan tungud sa iya.
16 Kag ginkuha ni Moises ang tanan
nga sapay nga yara sa ibabaw sang
mga kasudlan, ang labutlabut sa atay,
kag ang duha ka tagimuslion patí ang
sapay nila kag ginpasunog sila ni Moises
sa halaran.
17 Apang ang tinday sang baka patí
ang iya panit, ang iya unud kag ang iya
ipot, ginsunog niya ini sa kalayo sa
luwas sang dulugan, sono sang ginsogo
ni Iehoba kay Moises.
18 Kag ginpapalapit niya ang karnero
sang halad nga sinunog; kag ginbutang
ni Aaron kag sang iya mga anak ang
mga kamut sa ibabaw sang olo sang
karnero.
19 Kag ginpugutan niya sia; kag
ginsablig ni Moises ang dugo sa ibabaw
sang halaran sa palibot.
20 Kag ginhiwahiwa ang karnero,
kag ginpasunog ni Moises ang olo,
upud sang mga hiniwa kag sang sapay.
21 Kag ginhugasan ang mga kasudlan
kag ang mga balikawang sang tubig;
kag ginpasunog ni Moises ang bug-os
nga karnero sa ibabaw sang halaran:
halad nga sinunog ini sa baho nga kala-
hamut-an, halad ini nga pinadabdab
kay Ieboba, sono sang ginsogo ni
Iehoba kay Moises.
22 Kag ginpapalapit niya ang ikaduha
ka karnero, ang karnero sang pagpa-
hanungud; kag ginbutang ni Aaron kag
sang iya mga anak ang mga kamut sa
ibabaw sang olo sang karnero.
23 Kag ginpugutan sia; kag nagkuha
si Moises sa dugo, kag ginbutang niya
sia sa labit sang dulungan nga too ni
Aaron, kag sa ibabaw sang kumulagko
sang iya kamut nga too, kag sa ibabaw
sang kumulagko sang iya tiil nga too.
24 Kag ginpapalapit ni Moises ang
mga anak ni Aaron, kag ginbutangan
niya sila sa dugo sa labit sang dulungan
nga too, kag sa ibabaw sang kumulagko
sang kamut nga too kag sa ibabaw sang
kumulagko sang tiil nga too; kag ginsa-
blig ni Moises ang dugo sa ibabaw sang
halaran sa palibot.
25 Kag ginkuha niya ang sapay, kag
ang ikog nga sapayan kag ang tanan nga
sapay, nga yara sa ibabaw sang mga ka-
sudlan, ang labutlabut sa atay, ang duha
ka tagimuslion patí ang ila sapay kag
ang balikawang nga too;
26 Kag sa tabigtabig sang tinapay nga
walay tapay, nga yara sa atubangan ni
Iehoba, nagkuha sia sing isa ka torta sa

---

* *Urim kag Tumim*, mga kapawa kag
mga kahimpitan,

tinapay nĝa walay tapay, kag isa ka tor-
ta sa tinapay nĝa lanahon kag ang isa ka
manipis nĝa tinapay; kag ginbutang niya
sila sa ibabaw sang mĝa sapay kag
sa ibabaw sang balikawang nĝa too;
27 Kag ginbutang niya ini nĝa tanan
sa mĝa palad sang kamut ni Aaron, kag
sa mĝa palad sang kamut sang iya mĝa
anak, kag ginpahabog niya sa ila nĝa ha-
lad nĝa hinabog sa atubanĝan ni Iehoba.
28 Kag ginkuha sila ni Moises sa ila
mĝa kamut, kag ginpasunog sila ni *Moi-
ses* sa halaran sa ibabaw sang halad nĝa
sinunog: halad ini sa pagpahananĝud, isa
ka baho nĝa kalahamut-an: halad ini
nĝa pinadabdab kay Iehoba.
29 Kag ginkuha ni Moises ang dughan,
kag ginpahabog niya ini nĝa halad nĝa
hinabog sa atubanĝan ni Iehoba: ini
nanĝinbahin sang karnero sa pagpaha-
nunĝud, nĝa nahanunĝud kay Moises,
sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
30 Kag nagkuha si Moises sa lana nĝa
ihalaplas, kag sa dugo nĝa yara sa iba-
baw sang halaran, kag ginsablig niya sa
ibabaw ni Aaron kag sa ibabaw sang iya
mĝa panapton, kag sa ibabaw sang iya
mĝa anak, kag sa ibabaw sang mĝa pa-
napton sang iya mĝa anak upud sa iya:
sa sini ginpakabalaan niya si Aaron kag
ang iya mĝa panapton, kag ang iya mĝa
anak kag ang mĝa panapton sang iya
mĝa anak upud sa iya.
31 Kag si Moises nagsiling kay Aaron
kag sa iya mĝa anak: "Lutoa-ninyo
ang unud sa salamputan sang Layang-
layang sang pakigkitaan, kag didto gid
kaonon-ninyo sia, patí sang tinapay nĝa
yara sa tabigtabig sang halad sa pagpa-
hanunĝud, sono sang ginsogo ko, nĝa
nagasiling: Si Aaron kag ang iya mĝa
anak magakalaon sa iya.
32 Apang ang mabilin sang unud
kag sang tinapay pagasanogon ninyo ini
sa kalayo.
33 Kag sa salamputan sang Layang-
layang sang pakigkitaan indi kamo
maggulowa sa pito ka adlaw, tubtub sa
adlaw nĝa magkalatuman ang mĝa ad-
law sang pagpahanunĝud sa inyo; kay
pito ka adlaw magadugay ang pagpaha-
nunĝud sa inyo.
34 Si Iehoba nagsogo nĝa himoon,
subung sang ginhimo karon nĝa adlaw,
nĝa sa katumbasan tunĝud sa inyo.
35 Magpuluyô-kamo sa adlaw kag sa
gab-i sa salamputan sang Layanglayang
sang pakigkitaan; kag sa pito ka adlaw,
magatuluman kamo sang tugon ni Ieho-
ba, agud nĝa indi kamo magkalamatay;
kay amo ini ang ginsogo sa akon."
36 Kag ginhimo ni Aaron kag sang
iya mĝa anak ang tanantanan, nĝa gin-
sogo ni Iehoba banĝud kay Moises.

Nahaunanĝud sang mĝa halad nĝa ginhalad ni Aaron.

9 KAG nahanabu, sa adlaw nĝa ika-
walo, nĝa gintawag ni Moises si
Aaron kag ang iya mĝa anak upud ang
mĝa tigulang sa Israel,
2 Kag nagsiling sia kay Aaron: "Ku-
ha-ka sing isa ka tinday sang baka sang
kabakahan, nĝa sa halad tunĝud sang
salâ, kag isa ka karnero nĝa sa halad
nĝa sinunog, *sila* nĝa duha walay dagta,
kag pagaihalad mo sila sa atubanĝan ni
Iehoba.
3 Kag pagaihambal mo sa mĝa ina-
nak ni Israel, nĝa nagasiling: Kuluha-
kamo sing isa ka kanding nĝa lalaki nĝa
sa halad tunĝud sang salâ; kag isa ka
tinday sang baka kag isa ka kordero,
nĝa mĝa walay dagta, *kag* sa edad
nĝa isa ka tuig, nĝa sa halad nĝa
sinunog;
4 Kag isa ka tinday sang baka kag
isa ka karnero nĝa sa mĝa halad sa pag-
hidaet, sa paghalad sa ila sa atubanĝan
ni Iehoba; kag isa ka halad nĝa kalan-
on nĝa nasamoan sang lana; kay karon
si Iehoba magapahayag sa inyo."
5 Kag nagdalalá sila sa atubanĝan
sang Layanglayang sang pakigkitaan
sang ginsogo ni Moises, kag nagpalapit
ang bug-os nĝa katilingban, kag nag-
tindug didto sa atubanĝan ni Iehoba.
6 Kag nagsiling si Moises: "Ini amo
ang ginsogo ni Iehoba: himoa-ninyo
ini, kag magapahayag sa inyo ang hima-
ya ni Iehoba."
7 Kag si Moises nagsiling kay Aa-
ron: "Palapit-ka sa halaran, kag
ihalad ang imo halad tunĝud sang salâ
kag ang imo halad nĝa sinunog, kag
maghimo-ka sang katumbasan tunĝud
sa imo gid, kag tunĝud sang banwa:
maghalad-ka sang halad sang banwa
kag maghimo-ka sang katumbasan tu-
nĝud sa ila, sono sang ginsogo ni
Iehoba.
8 Kag nagpalapit si Aaron sa hala-
ran, kag ginpugutan niya ang tinday

sang baka nḡa iya halad tunḡud sang
salâ.
9 Kag ang mḡa anak ni Aaron nag-
halalad sa iya sing dugo, kag sang
binasâ niya sang dugo ang tudlo niya,
ginbutang niya sia sa ibabaw sang mḡa
sunḡay sang halaran; kag ang dugo nḡa
nabilin ginula niya sia sa tiilan sang
halaran.
10 Kag ginpasunog niya sa halaran
ang sapay, ang mḡa tagimuslion kag
ang labutlabut sa atay, nḡa halad tunḡud
sang salâ, sono sang ginsogo ni Iehoba
kay Moises.
11 Apang ang unud kag ang panit
ginsunog niya sila sa gowa sang du-
lugan.
12 Kag ginpugutan niya ang halad
nḡa sinunog; kag ang mḡa anak ni
Aaron nagpasaylo sa iya *kamut* sang
dugo, kag ginula niya sia sa ibabaw
sang halaran sa palibot.
13 Kag ginpasaylo nila sa iya *kamut*
ang halad nḡa sinunog nḡa ginulutgulut
kag ang olo, kag ginpasunog niya
sila sa ibabaw sang halaran.
14 Kag ginhugasan ang mḡa kasudlan
kag ang mḡa balikawang, kag ginpasu-
nog niya ini sila sa ibabaw sang halad
nḡa sinunog, sa ibabaw sang halaran.
15 Kag ginhalad niya ang halad sang
banwa. Kag kinuha niya ang kanding
nḡa lalaki nḡa halad tunḡud sang salâ
nḡa iya sang banwa, kag ginpugutan
niya sia, kag ginhalad niya sia tunḡud
sang salâ, subung sang nahauna nḡa
halad.
16 Niyan ginhalad niya ang halad nḡa
sinunog, kag ginhalad niya ini sono sang
tulumanon.
17 Kag ginhalad niya ang halad nḡa
kalan-on; kag sang naghakup sia sa iya
sing isa ka hakup nḡa punô, ginpasunog
niya ini sa ibabaw sang halaran, walay
labut sang halad nḡa sinunog sa aga.
18 Kag ginpugutan niya ang tinday
sang baka kag ang karnero, halad sang
mḡa halad sa paghidaet nḡa iya ini sang
banwa; kag ang mḡa anak ni Aaron
nagpasaylo sa iya *kamut* sang dugo, kag
sia nagsablig sa iya sa ibabaw sang
halaran sa palibot.
19 *Gindalá* man nila sa iya ang mḡa
sapay sang tinday sang baka kag sang
karnero, ang ikog nḡa sapayon, ang
nagatabon sang mḡa *kasudlan*, ang mḡa
tagimuslion kag ang labutlabut sa atay.
20 Kag ginbutang nila ang mḡa sapay
sa ibabaw sang mḡa dughan kag ginpa-
sunog niya ang mḡa sapay sa halaran.
21 Apang ang mḡa dughan kag ang
balikawang nḡa too, ginhabog sila ni
Aaron nḡa halad nḡa hinabog sa atu-
banḡan ni Iehoba, sono sang ginsogo ni
Moises.
22 Kag ginbayaw ni Aaron ang mḡa
kamut nayon sa banwa kag ginpakama-
ayo niya sila; kag nagpanaug sia sa
halaran, diin ginhalad niya ang halad
tunḡud sang salâ, kag ang halad nḡa
sinunog kag ang mḡa halad sa paghi-
daet.
23 Kag si Moises kag si Aaron nagsu-
lulúd sa Layanglayang sang pakigkitaan,
kag nagulowa sila, kag ginpakamaayo
nila ang banwa. Kag nagpahayag ang
himaya ni Iehoba sa bug-os nḡa banwa.
24 Kag sa atubanḡan ni Iehoba nag-
gowa ang kalayo nḡa naghalunhon, sa
ibabaw sang halaran, sang halad nḡa
sinunog kag sang mḡa sapay. Kag sang
pagkakita sini sang bug-os nḡa banwa,
nagsilingit sila kag naghalapa.

Si Nadab kag si Abiu ginpanghalunhon sang kalayo nḡa lanḡitnon.

10 KAG ang mḡa anak nḡa lalaki ni
Aaron, nḡa si Nadab kag si Abiu,
nagkuluha ang tagsatagsa sa ila sang iya
insensario kag binutanḡan nila sila sing
kalayo, kag binutanḡan nila sing insienso
sa ibabaw niya, kag naghalalad sila sa
atubanḡan ni Iehoba sing kalayo nḡa
indi nagakaigo, nḡa sia walâ magsogo sa
ila.
2 Kag naghalín ang kalayo sa atuba-
nḡan ni Iehoba kag nagupus sa ila, kag
nagkalamatay sila sa atubanḡan ni Ie-
hoba.
3 Niyan si Moises nagsiling kay
Aaron: "Ini amo ang ginhambal ni
Iehoba, nḡa nagasiling: Sa mḡa naga-
palapit sa akon, pagapakabalaanon ako,
kag sa atubangan sang bug-os nḡa
banwa pagahimayaon ako." Kag si
Aaron naghipus.
4 Kag gintawag ni Moises si Misael
kag si Elsapan, mḡa anak nḡa lalaki ni
Usiel, nḡa batâ ni Aaron, kag nagsiling
sia sa ila: "Palapit-kamo, dalha-ninyo
ang inyo mḡa útud sa atubanḡan sang
Puluyan nḡa balaan sa gowa sang dulu-
lugan."

5 Kag sila nagpalapit, kag dinalá nila sila upud ang ila mĝa bayô nĝa malaba sa gowa sang dulugan, subung sang ginsiling ni Moises.

6 Niyan si Moises nagsiling kay Aaron, kag kay Eleasar, kag kay Itamar, nĝa iya mĝa anak: " Dili ninyo pagbuksan ang inyo mĝa olo, bisan gision-ninyo ang inyo panapton, agud nĝa indi kamo mamatay, bisan mag-abut ang kaakig sa ibabaw sang bug-os nĝa katilingban. Apang ang inyo mĝa útud, ang bug-os nĝa baláy ni Israel, magpalanĝanduhoy sila banĝud sang sunog, nĝa tinutdan ni Iehoba.

7 Kag dili kamo maggulowa sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan; kay magakalamatay kamo, tunĝud nĝa ang lana sang hinaplas ni Iehoba yara sa inyo." Kag ginhimo nila, sono sang siniling ni Moises.

8 Kag si Iehoba naghambal kay Aaron, nĝa nagasiling:

9 " Ikaw kag ang imo mĝa anak nĝa lalaki kaúpud nimo, dili kamo mag-inum sing alak, bisan makahulubug nĝa ilimnon, kon kamo buut magsulud sa Layanglayang sang pakigkitaan, agud nĝa indi kamo mamatay. Palatukuran nĝa dayon ini sa inyo mĝa kaliwatan,

10 Agud nĝa sarang kamo makapain sa tunĝâ sang balaan kag sang dibalaan, kag sa tunĝâ sang mahigko kag sang matinlo;

11 Kag agud nĝa maton-an ang mĝa anak ni Israel sang tanan nĝa mĝa palatukuran nĝa ginbantala sa ila ni Iehoba tunĝud kay Moises.

12 Kag si Moises nagsiling kay Aaron, kay Eleasar kag kay Itamar, nĝa mĝa anak nĝa lalaki nĝa nagkalabilin sa iya: " Kuhaa-ninyo ang halad nĝa kalan-on nĝa nabilin sa mĝa halad nĝa pinadabdab kay Iehoba, kag kaona-ninyo ini nĝa walay tapay sa luyo sang halaran: kay butang ini nĝa balaan gid.

13 Kaonon-ninyo ini sa duug nĝa balaan, kay ini among katadlunĝan mo kag katadlunĝan sang imo mĝa anak sa mĝa halad nĝa pinadabdab kay Iehoba; kay amo ini ang ginsogo sa akon.

14 Kag ang dughan sang halad nĝa hinabog kag ang balikawang sang halad nĝa binayaw, pagakaonon ninyo sila sa duug nĝa matinlo, ikaw kag ang imo mĝa anak nĝa lalaki kag mĝa babae upud sa imo; kag ginpanghatag sila sa inyo, subung nĝa imo katadlunĝan kag katadlunĝan sang imo mĝa anak sa mĝa halad sa paghidaet sang mĝa inanak ni Israel.

15 Kag magadalalá sila sang balikawang sang halad nĝa binayaw kag sang dughan sang halad nĝa hinabog, walay labut sang mĝa halad nĝa pinadabdab sang mĝa sapay, nĝa sa pagpahabog sa ila nĝa halad nĝa hinabog sa atubanĝan ni Iehoba; kag sila manĝinpalatukuran nĝa dayon nĝa sa imo kag nĝa sa imo mĝa anak upud sa imo, sono sang ginsogo ni Iehoba."

16 Apang ginpanĝita ni Moises ang kanding nĝa lalaki sang halad tunĝud sang salâ, kag yari karon nĝa ginsunog sia. Kag *si Moises* naakig batok kay Eleasar kag kay Itamar, nĝa mĝa anak ni Aaron nĝa nagkalabilin sa iya, nĝa nagasiling:

17 " ¿Kay nĝaa bala walâ ninyo pagkaona ang halad tunĝud sang salâ sa duug nĝa balaan? Kay butang ini nĝa balaan gid; kag ginhatag sia sa inyo nĝa sa pagdalá sang kalautan sang katilingban, sa paghimo sang katumbasan tunĝud sa ila sa atubanĝan ni Iehoba.

18 Yari karon, walâ pagisulud ang iya dugo sa sulud sang balaan nĝa Puluy-an; kinahanglan kunta nĝa nakagkaon na kamo sa iya sa balaan nĝa duug, sono sang ginsogo ko sa inyo."

19 Kag si Aaron nagsiling kay Moises: " Yari karon, nĝa sila naghalalad karon sang ila halad tunĝud sang salâ kag sang ila halad nĝa sinunog sa atubanĝan ni Iehoba. Kag sa akon nagkalahanabu ang subung sini nĝa mĝa butang: kon ako nakagkaon na kunta sang halad tunĝud sang salâ karon, ¿ayhan nanĝinkalahamut-an bala ini kunta ni Iehoba?"

20 Kag sang nabatian ini ni Moises, nanĝinmaayo sa iya mĝa mata.

Mĝa kasogoan nahanunĝud sang mĝa kasapatan nĝa matinlo kag dimatinlo.

11 KAG naghambal si Iehoba kay Moises kag kay Aaron, kag nagsiling sia sa ila: " Ihambal-ninyo sa mĝa inanak ni Israel, nĝa nagasiling:

2 Ini sila amo ang mĝa kasapatan nĝa sarang ninyo makaon, sa tunĝâ sang tanan nĝa mĝa kasapatan nĝa yara sa ibabaw sang duta;

3 Yadtong tanan sa mḡa kahayupan
nḡa may koko nḡa pinihak, nḡa ang tiil
nabuka sing bug-os kag nḡa nagapanḡu-
sang, ini pagakaonon ninyo.
4 Apang ini sila indi ninyo pagkao-
non sa mḡa nagapalanḡusang, kon sa
mḡa may koko nḡa pinihak: ang ka-
melyo, kay bisan pa nagapanḡusang,
walâ sia sing tiil nḡa napihak sing bug-
os: manḡinmahigko sia nḡa sa inyo;
5 Kag ang dapan, kay nagapanḡusang
sia, apang walâ sia sing koko nḡa pinihak
sing bug-os: manḡinmahigko sia nḡa sa
inyo;
6 Ang liebre, kay nagapanḡusang sia,
apang walâ sia sing koko nḡa pinihak
sing bug-os: manḡinmahigko sia nḡa sa
inyo;
7 Ang babuy, kay may koko sia nḡa
pinihak kag tiil nḡa pinihak sing
bug-os, apang walâ magapanḡusang:
manḡinmahigko sia nḡa sa inyo.
8 Sa unud nila indi kamo magkalaon,
kag indi kamo magkalamlut sang ila
mḡa lawas nḡa patay: manḡin mḡa ma-
higko sila nḡa sa iyo.
9 Ini sila makaon-ninyo sa mḡa *kasa-
patan*, nḡa nagapuluyô sa mḡa tubig:
ang tanan nḡa may kapay kag mḡa him-
bis, sa mḡa tubig, bisan sia sa dagat
bisan sia sa mḡa subâ: ini pagakaonon
ninyo.
10 Apang ang tanan nḡa walay kapay
kag mḡa himbis, sa kadagatan kag sa
kasubaan, sa tunḡâ sang tanan nḡa
nagasubay sa mḡa tubig, kag sa tunḡâ
sang tanan nḡa mḡa kasapatan nḡa
nagapuluyô sa mḡa tubig, manḡinka-
lanḡil-aran ninyo sila.
11 Ini sila manḡinkalanḡil-aran nḡa sa
inyo. Sa ila mḡa unud indi kamo
magkalaon, kag pagakanḡil-aran ninyo
ang ila mḡa lawas nḡa patay.
12 Ang tanan nḡa walay kapay kag
himbis, sa mḡa tubig manḡinkalanḡil-
aran nḡa sa inyo.
13 Sa mḡa kapispisan pagapakahigko-
on ninyo ang mḡa masunud: indi sila
pagkaonon kag manḡinkalanḡil-aran sila
sa inyo: ang agila, ang manugboong
sang mḡa tul-an, ang agila sa dagat;
14 Ang lawin kag ang halkon, sono
sang ila naigoan;
15 Ang tanan nḡa uwak, sono sang
iya naigoan;
16 Ang abestrus, ang murugmon, ang
gabiota kag ang dapay, sono sang ila na-
igoan;
17 Ang uwak sa dagat, ang somormo-
ho kag ang buho;
18 Ang tansemet, ang pelikano kag
ang buitre;
19 Ang siguenya, ang garsa, sono
sang ila naigoan, ang abubilya kag ang
kabug.
20 Ang tanan nḡa sapat nḡa maga-
may nḡa pakpakan, nḡa nagalakat sing
apat ka *tiil*, magamanḡinkalanḡil-aran
nḡa sa inyo.
21 Walay sapayan sarang kamo ma-
kakaon sining tanan nḡa mḡa magamay
nḡa sapat nḡa pakpakan, nḡa nagalakat
sa apat ka *tiil*, nḡa amo ang may mḡa
paa sa ibabaw sang iya mḡa tiil, sa pag-
lumpat banḡud sa ila sa ibabaw sang
duta.
22 Yari karon ang sarang ninyo ma-
kaon: Ang apan, sono sang iya na-
igoan, ang solam, sono sang iya naigoan,
ang hargol, sono sang iya naigoan, kag
ang hagab, sono sang iya naigoan.
23 Apang ang iban nḡa tanan nḡa
magamay nḡa sapat nḡa pakpakan nḡa
may apat ka tiil, manḡinkanḡil-aran sa
inyo;
24 Kag magamanḡinmahigko kamo
banḡud sa ila sini. Yadtong tanan nḡa
magkamlut sang ila mḡa lawas nḡa pa-
tay, manḡinmahigko sia tubtub sa hapon;
25 Kag yadtong tanan nḡa maghak-
wat sang ila mḡa lawas nḡa patay, ma-
gabunak sang iya mḡa panapton kag
manḡinmahigko sia tubtub sa hapon.
26 Nahanunḡud sang tanan nḡa sapat
nḡa may koko nḡa pihak, apang ang iya
tiil walâ mabuka sing bug-os kag walâ
magapanḡusang, manḡinmahigko sila
nḡa sa inyo; yadtong tanan nḡa mag-
kamlut sa ila, manḡinmahigko sia.
27 Kag ang tanan nḡa mḡa sapat nḡa
nagalalakat sa ila dapadapa, sa tunḡâ
sang mḡa nagalalakat sing apat ka
tiil, manḡinmahigko sila nḡa sa inyo;
yadtong tanan nḡa magkamlut sang ila
mḡa lawas nḡa patay, manḡinmahigko
sia tubtub sa hapon.
28 Kag ang naghakwat sang lawas
nḡa patay nila, magabunak sang iya
mḡa panapton kag manḡinmahigko sia
tubtub sa hapon. Manḡinmahigko ini
sila nḡa sa inyo.
29 Ini sila man manḡinmahigko sa
inyo sa mḡa magamay nḡa sapat, nḡa na-

gasulubay sa ibabaw sang duta: ang
katsuri, ang ilaga, ang tiki, sono sang
ila naigoan;
30 Ang labilabi, ang paka, ang tagu-
to, ang tambilihan kag ang idiñgan.
31 Ini sila mañginkalañgil-aran sa
inyo sa tuñgâ sang tanan nga mga
magamay nga sapat nga nagasulubay
sa duta: yadtong tanan nga magkamlut
sa ila, sa tapus nga mapatay sila, ma-
ñginmahigko sia, tubtub sa hapon.
32 Yadtong tanan nga mahologan ni-
la, sa tapus nga mapatay sila, mañgin-
mahigko: suludlan nga kahoy, panapton,
panit kon panapton sa lalaw, kon bisan
ano nga galamiton nga ginagawi sa
buluhaton: pagailumoy ini sa tubig, kag
mañginmahigko sia tubtub sa hapon,
kag sa sini mañginmatinlo sia.
33 Ang tanan nga suludlan nga duta,
nga sa sulúd niya mahologʼ ang isa sa
ila, ang tanan nga yara sa iya mañgin-
mahigko, kag pagboongon niya ang
suludlan.
34 Ang tanan nga kalan-on nga gina-
kaon, nga sa ibabaw niya magilig ang
tubig sang *amo nga mga suludlan,* ma-
ñginmahigko ini; kag ang tanan nga
ilimnon nga ginainom, sa sinang tanan
nga suludlan, mañginmahigko ini.
35 Kag yadtong tanan nga sa ibabaw
niya mahologʼ *ang diyot* sang lawas nga
patay, mañginmahigko ini: bisan sia
horno, kon dapog pagagub-on sia: mga
mahigko sila, kag pakahigkoon ninyo
sila.
36 Apang ang isa ka tuburan kon ang
isa ka bobon diin ginatipon ang mga
tubig, mañginmatinlo sila: apang ang
nasag-iran sining mga lawas nga patay,
mañginmahigko.
37 Kon mahologʼ sa ibabaw sang ila
mga lawas nga patay ang isa ka binhi
nga inugtalanum, mañginmatinlo sia.
38 Apang kon ang binhi nabasâ, kag
mahologʼ *ang diyot* sang ila mga lawas
nga patay sa ibabaw niya, pagakahigko-
on ninyo ini.
39 Kag kon mapatay ang isa ka sapat
sadtong mga ginakaon, ang magkamlut
sang iya lawas nga patay, mañginma-
higko tubtub sa hapon.
40 Kag ang magkaon sang iya lawas
nga patay, magapamunak sang iya mga
panapton, kag mañginmahigko sia tub-
tub sa hapon; kag yadtong maghakwat
sang iya lawas nga patay, magapamu-
nak sang iya mga panapton kag ma-
ñginmahigko sia tubtub sa hapon.
41 Ang tanan nga magamay nga
sapat, nga nagasubay sa ibabaw sang
duta, mañginkalañgil-aran ninyo sia:
indi pagakaonon sia.
42 Indi kamo magkalaon sang bisan
ano sang nagalakat sa tian, bisan sang
nagalakat sa apat ka tiil, kon sa may
labi kadamu nga tiil, sa tuñgâ sang tanan
nga mga magamay nga kasapatan, nga
nagasulubay sa ibabaw sang duta, kay
ini sila mañginkalañgil-aran ninyo.
43 Ayaw ninyo paghimoa nga kala-
ñgil-aran ang inyo mga kalág sa bisan
ano nga sapat nga magamay, nga naga-
subay sa *ibabaw sang duta,* kag indi
kamo magpakahigko tuñgud sa ila; kay
magamañginmahigko kamo bañgud sa
ila.
44 Kay ako amo si Iehoba nga
inyo Dios: magpalakabalaan-kamo, kag
magmañginbalaan-kamo, kay ako ba-
laan; kag indi kamo magpalahigko sang
bisan ano nga sapat nga magamay, nga
nagagiliho sa ibabaw sang duta;
45 Kag ako amo si Iehoba nga nagpa-
taklad sa inyo gikan sa duta sa Egipto,
agud nga magmañgin Dios ninyo ako.
Busa, magpalakabalaan-kamo, kay ako
balaan.
46 Ini amo ang kasogoan nahanuñgud
sang mga kasapatan, sang mga kapis-
pisan, sang tanan nga sapat nga nagagi-
liho sa mga tubig, kag sang tanan nga
tinuga nga nagasubay sa ibabaw sang
duta;
47 Agud nga mapain ninyo ang ma-
higko sa matinlo, kag ang sapat nga sa-
rang makaon sa sapat nga indi sarang
makaon."

Ang pagpatinlo sang babae nga bag-ong nag-anak.

12 KAG naghambal si Iehoba kay Moi-
ses, nga nagasiling:
2 "Ihambal sa mga inanak ni Israel,
kag isiling sa ila: Ang babae, kon
makapanamkon na kag mag-anak sing
isa ka anak nga lalaki, mañginmahigko
sia sa pito ka adlaw: sono sa mga adlaw
sang pagkahigko sang iya balatian nga
binulan, mañginmahigko sia.
3 Kag sa ikawalo ka adlaw pagatuli-
on *ang bâtâ* sa iya unud.
4 Apang ang *ilóy* magapadayon sing
katloan kag tatlo ka adlaw, nga naga-

paninlo sang iya mĝa dugo. Indi sia dapat magkamlut sang bisan ano nĝa butang nĝa balaan, bisan magkadto sia sa balaan nĝa Puluy-an, tubtub nĝa matuman ang mĝa adlaw sang iya pagpaninlo.
5 Apang kon nagaanak sia sing babae,
manĝinmahigko sia sa duha ka semana, sono sa mĝa adlaw sang iya pagkahigko, kag magapadayon sia sing kan-uman kag anum ka adlaw, nĝa nagapaninlo sang iya mĝa dugo.
6 Kag sa pagkatuman sang mĝa ad-
law sang iya pagpaninlo, tunĝud sang anak nĝa lalaki, kon tunĝud sang anak nĝa babae, magadalá sia sing isa ka kordero nĝa isa ka tuig ang *edad* nĝa sa halad nĝa sinunog kag isa ka salampati, kon isa ka tokmo, nĝa sa halad tunĝud sang salâ; pagadalhon *niya sila* sa saserdote, sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan;
7 Nĝa sia magahalad sa ila sa atuba-
nĝan ni Iehoba; magahimo sia sang katumbasan tunĝud sa iya, kag sia pagatinloan sang paggowa sang iya dugo. Ini amo ang kasogoan nahanunĝud sang nakaanak sing lalaki, kon babae.
8 Kag kon indi makalambut sia sa
pagdalá sing isa ka kordero, magakuha sia sing duha ka tokmo kon duha ka salampati, ang isa nĝa sa halad nĝa sinunog, kag ang isa nĝa sa halad tunĝud sang salâ: ang saserdote magahimo sang katumbasan tunĝud sa iya, kag sa sini manĝinmatinlo sia."

Ang bagay sa pagkilala sang tabukaw.

13 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises kag kay Aaron, nĝa nagasiling:
2 "Kon ang isa ka tawo may iya sa
panit sang iya unud sing panghabal, kugan kon lamuti, nĝa nanĝinpilas nĝa tabukaw sa panit sang iya unud, pagadalhon sia kay Aaron, nĝa saserdote, kon sa isa sang iya mĝa anak, nĝa mĝa saserdote.
3 Kag ang saserdote nagatulok sang
pilas nĝa yara sa panit sang iya unud; kag kon ang bulbul sa pilas manĝinmaputi kag kon ang pilas daw yupok pa sang panit sang iya unud, ang pilas amo ang tabukaw: kag pagatulukon sia sang saserdote, kag pagapakahigkoon sia niya.
4 Apang kon ang lamuti maputi sia
sa panit sang iya unud, kag daw indi labi pa ka yupok sang panit, bisan ang bulbul nagmaputi, pagaipabukot sang saserdote ang pilason sa sulúd sang pito ka adlaw.
5 Kag pagatulukon sia sang saserdote
sa adlaw nĝa ikapito, kag kon makita niya nĝa ang pilas nagdúlog, kag walâ maglapta ang pilas sa panit, pagaipabukot sia sang saserdote sing pito pa ka adlaw.
6 Kag pagatulukon sia sang saserdote
sing makaduha sa ikapito nĝa adlaw; kag kon makita niya nĝa ang pilas naglus-pad, kag nĝa walâ maglapta sa panit, ang saserdote magapakatinlo sa iya: kugan ini. Busa, magapamunak sia sang iya mĝa panapton, kag magamatinlo sia.
7 Apang kon ang kugan nagalapad sa
panit, sa tapus nĝa nakita sia sang saserdote, nĝa sa pagtinlo sa iya, pagatanawon sia liwan sang saserdote.
8 Kag ang saserdote magatulok sa
iya, kag yari karon: kon ang kugan naglapad sa panit, ang saserdote magapakahigko sa iya: tabukaw ini.
9 Kon may pilas nĝa tabukaw sa isa
ka tawo, ini sia pagadalhon sa saserdote.
10 Kag ang saserdote magatulok sa
iya, kag yari karon: kon may hubag nĝa nagalamuti sa panit, nĝa nagpaputi sang bulbul kag may tanda sang unud nĝa buhi sa hubag:
11 Tabukaw ini nĝa daan na sa panit
sang iya unud. Ang saserdote magapakahigko sa iya: indi sia pagipabukot, kay sia mahigko.
12 Apang kon naglapad sing daku
ang tabukaw sa panit, kag kon ang tabukaw magtabon sang bug-os nĝa panit sang pilason, kutub sa olo tubtub sa mĝa tiil, sa tanan nĝa makita sang mĝa mata sang saserdote,
13 Niyan pagatulukon sia sang sa-
serdote, kag yari karon: kon makita niya nĝa ang tabukaw nagputus sang bug-os niya nĝa unud, pagapakatinloon niya ang pilason: nagputi ang tanan; matinlo sia.
14 Kag sa adlaw nĝa makita sa iya
ang unud nĝa buhi, magamahigko sia.
15 Kag kon makita sang saserdote
ang unud nĝa buhi, pagapakahigkoon sia niya: ang unud nĝa buhi mahigko: tabukaw ini.

16 Kon ang unud nḡa buhi magbaylo
kag manginmaputi, sia magakadto sa
saserdote ;
17 Pagatulukon sia sang saserdote,
kag yari karon : kon makita niya nḡa
nagputi ang pilas, *niyan* ang saserdote
magapakatinlo sa pilason : matinlo sia.
18 Subung man, kon sa panit sang
unud sang isa ka tawo may isa ka
hubag nḡa nag-áyô ;
19 Kag kon sa duug sang hubag may
isa ka lamuti, kon isa ka dagta nḡa
nagakanaw sa maputing mapulapula,
niyan ang tawo pagatan-awon sang sa-
serdote.
20 Pagatulukon sia sang saserdote,
kag yari karon : kon ang dagway sang
dagta nagyupok sa panit kag ang bulbul
nagputi, *niyan* ang saserdote magapaka-
higko sa iya : pilas nḡa tabukaw ini ;
nagbukâ ini sa hubag.
21 Apang kon nakita sang saser-
dote ang *dagta,* kag yari karon : kon sa
iya walay bulbul nḡa maputi, kag sia
walâ magyupok sa panit kag sia nag-
luspad, *niyan* pagabukuton sia sang
saserdote sing pito ka adlaw.
22 Kon maglapad sia sa panit, ang
saserdote magapakahigko sa iya : pilas
sia *nḡa tabukaw.*
23 Kag ang dagta nḡa makanaw dira
lamang sa amo nḡa duug kag walâ
maglapad, pinalian sia sang hubag ; kag
ang saserdote magapakatinlo sa iya.
24 Kag kon sa panit sang unud may
paso sang kalayo kag kon sa pinalian
sang paso may dagta nḡa nagakanaw
sa maputing mapulapula, kon maputi
lamang ;
25 Pagatulukon sia sang saserdote,
kag yari karon : kon ang bulbul nagputi
sa dagta nḡa makanaw, kag ang iya
dagway nagayapok sa panit : tabukaw
ini nḡa nagbukâ sa paso ; ang saserdote
magapakahigko sa iya : pilas nḡa tabu-
kaw ini.
26 Kag kon ang saserdote magtulok
sa iya, kag yari karon : kon walay
bulbul nḡa maputi sa dagta nḡa maka-
naw kag walay yupok sa panit kag naga-
luspad sia, *niyan* pagaipabokot sang
saserdote *ang tawo* sing pito ka adlaw.
27 Ugaling pagatulukon sia sang
saserdote sa ikapito nḡa adlaw, kag kon
ang dagta nagalapad sa panit, ang
saserdote magapakahigko sa iya : pilas
nḡa tabukaw ini.
28 Kag kon ang dagta nḡa makanaw
dira lamang sa amo nḡa duug, kag walâ
maglapad sa panit, kag kon nagaluspud,
hubag nḡa paso ini ; kag ang saserdote
magapakatinlo sa iya, kay pinalian sang
paso sia.
29 Kon ang isa ka lalaki kon babae
may pilas sa olo kon sa bunḡut,
30 Ang saserdote magatulok sang
pilas, kag yari karon : kon ang dagway
nagayupuk sa panit kag nḡa sa iya may
bohok nḡa badyawbayawon kag ma-
gamay, *niyan* ang saserdote magapaka-
higko sa iya : dukut ini, tabukaw ini sa
olo kon sa bunḡut.
31 Kag kon ang saserdote magtulok
sang pilas sang dukut, kag yari karon :
kon ang dagway walâ magayupok sa
panit, kag sa iya walâ sing buhok nḡa
maitum, *niyan* pagaipabokot sang sa-
serdote ang pilason sang dukut sa pito
ka adlaw.
32 Ugaling pagatulukon sang sa-
serdote ang pilason sa ikapito nḡa adlaw,
kag yari karon : kon ang dukut walâ mag-
lapad, kag sa iya walâ sing buhok nḡa
badyawbadyawon, kag ang dagway
sang dukut walâ magayupok sa panit,
33 *Niyan ang dukuton* pagakiskisan,
apang indi pagkiskisan sa duug sang du-
kut ; kag pagaipabukot sang saserdote
ang may dukot sing pito pa kaadlaw.
34 Ugaling pagatulukon sang sa-
serdote ang dukut sa ikapito nḡa adlaw,
kag yari karon : kon ang dukut walâ
maglapad sa panit, kag ang iya dagway
walâ magyupok sa panit, niyan ang sa-
serdote magapakatinlo sa iya : magapa-
munak sia sang iya mḡa panapton, kag
magamatinlo sia.
35 Apang kon ang dukut maglapad
sing daku sa panit, sa tapus sang pagpa-
ninlo *sang pilason,*
36 Pagatulukon sia sang saserdote,
kag yari karon : kon ang dukut nagla-
pad sa panit, ang saserdote indi magapa-
nḡita sang buhok nḡa badyawbadya-
won : mahigko sia.
37 Kag kon, sa iya mḡa mata, ang
dukut walâ maglapad, kag nagtúbô sa
iya ang buhok nḡa maitum, nag-áyô
ang dukut : matinlo sia ; kag ang
saserdote magapakatinlo sa iya.
38 Kon ang isa ka lalaki kon babae
may mḡa dagta nḡa makanaw sa panit
sang iya unud, mḡa dagta nḡa maputi
kag makanaw,

39 Pagatulukon sia sang saserdote;
kag yari karon: kon ang mğa dagta nğa
makanaw sa panit sang iya unud mğa
maputiputi, dagta ini nğa nagalibugus sa
panit: matinlo sia.
40 Kon ang olo sang isa ka tawo
naunutan sang buhok, upaw sia: ma-
tinlo sia.
41 Kon ang iya olo maupaw nayon
sa nawung, upaw sia sa atubanğan: ma-
tinlo sia.
42 Apang kon sa upaw, sa likod kon
sa atubanğan, may pilas nğa maputing
mapulapula, tabukaw ini nğa nagbukâ
sa upaw, bisan sia sa likod, bisan sia
sa atubanğan.
43 Pagatulukon sia sang saserdote,
kag yari karon: kon ang hubag sang
pilas maputing mapulapula sia sa bahin
nğa upaw, bisan sia sa likod, bisan sia
sa atubanğan, subung sang dagway sang
tabukaw sa panit sang unud;
44 Ang amo nğa tawo tabukawon,
mahigko sia: ang saserdote magapaka-
higko sa iya sing bug-os gid: sa iya olo
yara ang iya pilas.
45 Nahanunğud sa tabukawon, nğa
yara sa iya ang pilas, ang iya mğa pa-
napton pagapangision, kag ang iya olo
manğinwalay tabon; kag sia magalipon
sang bâbâ kag magatuaw: ¡ Mahigko,
mahigko!
46 Sa bug-os nğa dag-on nğa yara sa
iya ang pilas, pagapakahigkoon sia: ma-
higko sia. Magapuyô sia sing pain;
ang iya puluy-an manğinluwas sa du-
lugan.
47 Kag kon sa isa ka panapton may
pilas sa tabukaw, bisan sia sa panapton
nğa delana kon sa panapton nğa lino;
48 Bisan sia yara sa tindug, bisan sia
yara sa pugawa, sa lino kon sa delana,
kon sa panit, kon sa bisan ano nğa bu-
luhaton nğa ginhimo sa panit:
49 *Niyan* kon ang pilas hilawhilaw,
kon mapulapula, sa panapton kon sa pa-
nit, bisan sia yara sa tindug, bisan sia sa
pugawa, kon sa bisan ano nğa gamit nğa
ginhimo sa panit, pilas nğa tabukaw ini,
kag pagaipakita ini sa saserdote.
50 Pagatulukon sang saserdote ang
pilas, kag pagaipabukot niya *ang butang*
nğa pilason sa pito ka adlaw.
51 Kag pagatulukon niya ang pilas
sa ikapito nğa adlaw; kon ang pilas nag-
lapad sa panapton, bisan sia yara sa
tindug, bisan sia sa pugawa, kon sa
panit, kon sa bisan ano nğa buluhaton
nğa ginhimo sa panit, ang amo nğa
pilas tabukaw sia nğa amomotol: ang
butang mahigko.
52 Kag pagasunugon niya ang panap-
ton, bisan sia sa tindug, bisan sia sa
pugawa, sa delana kon sa lino, kon sa
bisan ano nğa gamit nğa ginhimo sa
panit nğa yara ang pilas; kay tabukaw
nğa amomotol sia, pagasunogon sia sa
kalayo.
53 Kag pagatulukon sang saserdote
ang pilas, kag yari karon: kon ang *pilas*
walâ maglapad sa panapton, bisan sia sa
tindug, bisan sia sa pugawa, kon sa bisan
ano nğa gamit nğa ginhimo sa panit;
54 *Niyan* ang saserdote magapabunak
sang gamit nğa sa iya yara ang pilas,
kag pagaipabukot niya ini sing pito pa ka
adlaw.
55 Ugaling pagatulukon sang saserdo-
te ang pilas sa tapus na mabunakan, kag
yari karon: kon ang pilas walâ magbal-
hin sing dagway, kag walâ maglapad
ang pilas, mahigko ang butang. Paga-
sunugon mo ini sa kalayo; inuk-uk sia
sing madalum, bisan sia sa kadaygan,
bisan sia sa sulúd.
56 Kag kon magtulok ang saserdote
sang pilas, kag yari karon: kon naglus-
pad ini, sa tapus na mabunakan; *niyan*
pagagision niya ini sa panapton, kon sa
panit, kon sa tindug kon sa pugawa.
57 Kag kon magdayag ini liwan sa pa-
napton, bisan sia sa tindug, bisan sia sa
pugawa, kon sa bisan ano nğa gamit
nğa ginhimo sa panit, *tabukaw* ini nğa
nagbukâ: pagasunugon mo sa kalayo
ang butang nğa sa iya yara ang pilas.
58 Kag ang panapton, bisan sia tindug,
bisan sia pugawa, kon sa bisan ano nğa
gamit nğa ginhimo sa panit, nğa paga-
bunakan mo, kag kon madula sa iya ang
pilas, pagabunakan ini sa makaduha;
kag magamatinlo.
59 Ini amo ang kasogoan nahanu-
nğud sang pilason nğa tabukaw sa pa-
napton, sa delana, kon sa lino, kon
sa tindug, kon sa pugawa, kon sa bisan
ano nğa gamit nğa ginhimo sa panit,
sa pagpakatinlo kon sa pagpakahigko
sini.

Ang pagpaninlo sang tabukawon nğa nag-ayo.

14 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, nğa nagasiling:
2 "Yari karon ang kasogoan naha-

nunḡud sa tabukawon sa adlaw sang iya
pagpaninlo : pagadalhon sia sa saserdote.
3 Kag ang saserdote magagowa sa
dulugan. Pagatulukon sia sang saser-
dote, kag yari karon : kon ang pilas nḡa
tabukaw nag-áyô na kag binulagan niya
ang tabukawon,
4 *Niyan* ang saserdote magasogo nḡa
magakuluha, nḡa sa sadtong magapa-
ninlo, sing duha ka magamay nḡa pispis
nḡa mḡa matinlo kag mḡa buhi, patí
sang kahoy nḡa sedro, kag sang eskar-
lata kag isopo.
5 Kag ang saserdote magapapugot
sing isa sang mḡa magamay nḡa pispis
sa ibabaw sang isa ka suludlan nḡa
duta, sa ibabaw sang mḡa tubig nḡa
nagailig.
6 Nahanunḡud sa pispis nḡa buhi, pa-
gakuhaon sia upud sang kahoy nḡa sedro,
sang eskarlata kag sang hisopo ; kag
bas-on sila upud sang pispis nḡa buhi,
sa dugo sang pinugutan nḡa pispis, sa
ibabaw sang mḡa tubig nḡa nagailig.
7 Pagaisablig niya ini sa ibabaw sad-
tong pagatinloan sang tabukaw sing ma-
kapito, kag pagapakatinloon sia niya ;
ugaling pagabuhian niya ang pispis nḡa
buhi sa ibabaw sang kadaygan sang
latagon.
8 Kag yadtong nagapaninlo, magapa-
munak sang iya mḡa panapton, maga-
kiskis sang bug-os niya nḡa buhok, kag
magapanghugas sia sa tubig ; kag maga-
matinlo sia. Sa tapus *sini* sarang sia
makasulúd sa dulugan, apang magapuyô
sia sa gowa sang iya layanglayang sing
pito ka adlaw.
9 Sa ikapito nḡa adlaw, magakiskis sia
liwan sang bug-os niya nḡa bohok sa olo,
sang bunḡut kag sang mḡa kilay : paga-
kiskison niya ang bug-os niya nḡa buhok.
Ugaling magapamunak sia sang iya mḡa
panapton, magahugas sia man sang iya
unud sa tubig, kag magamatinlo sia.
10 Sa ikawalo nḡa adlaw magakuha
sia sing duha ka kordero nḡa walay
dagta, kag isa ka obeha nḡa isa ka tuig,
nḡa walay dagta, kag subung nḡa halad
nḡa kalan-on ang tatlo ka ikapúlô sang
isa ka epa nḡa harina nḡa malum-ok,
nḡa nasamoan sang lana kag isa ka log
nḡa lana.
11 Kag ang saserdote nḡa nagatinlo
sa iya, magapaatubang sa tawo, nḡa
ginatinloan, upud sadtong mḡa butang,
sa atubanḡan ni Iehoba, sa salamputan
sang Layanglayang sang pakigkitaan.
12 Kag ang saserdote magakuha sing
isa sang mḡa kordero, kag pagaihalad
niya sia, subung nḡa halad sa kasal-
anan, upud sang log nḡa lana, kag
pagahabugon niya sila subung nḡa
halad nḡa hinabog sa atubanḡan ni
Iehoba.
13 Pagapugutan niya ang kordero sa
duug, diin ginapugutan ang halad tunḡud
sang salâ kag ang halad nḡa sinunog, sa
duug nḡa balaan ; kay iya sang saser-
dote ang halad sa kasal-anan, subung
man ang halad tunḡud sang salâ : bu-
tang ini nḡa balaan gid.
14 Kag ang saserdote magakuha sang
dugo sang halad sa kasal-anan, kag
pagaibutang sia sang saserdote sa labit
sang dulungan nḡa too sadtong ginatin-
loan, kag sa ibabaw sang kumulagko
sang iya kamut nḡa too, kag sa ibabaw
sang kumulagko sang iya tiil nḡa too.
15 Kag ang saserdote magakuha sing
bahin sang log nḡa lana, kag pagaiula
niya ini sa ibabaw sang palad sang iya
kamut nḡa walâ.
16 Kag ang saserdote magabasâ sang
tudlo sang kamut nḡa too sa lana, nḡa
yara sa iya kamut nḡa walá, kag sa iya
tudlo magasablig sia sing lana sa maka-
pito sa atubanḡan ni Iehoba ;
17 Kag ang mabilin sang lana, nḡa
yara sa iya kamut, pagaibutang sang
saserdote sa labit sang dulungan nḡa too
sang nagapaninlo kag sa ibabaw sang
kumulagko sang iya kamut nḡa too, kag
sa ibabaw sang kumulagko sang iya tiil
nḡa too, sa ibabaw sang dugo sang halad
sa kasal-anan.
18 Kag ang mabilin sang lana, nḡa
yara sa kamut sang saserdote, pagai-
butang niya ini sa ibabaw sang olo
sadtong nagapaninlo ; kag ang saser-
dote magahimo sang katumbasan tunḡud
sa iya sa atubanḡan ni Iehoba.
19 Niyan ang saserdote magahalad
sang halad sa kasal-anan, kag magahimo
sang katumbasan sadtong nagapaninlo
sang iya kahigkoan ; sa gilayon paga-
pugutan niya ang halad nḡa sinunog.
20 Kag ang saserdote magahalad
sang halad nḡa sinunog kag sang halad
nḡa kalan-on sa ibabaw sang halaran,
kag ang saserdote magahimo sang ka-
tumbasan tunḡud sa iya, kag magama-
tinlo sia.

21 Apang kon imol sia kag indi sia
makalambut *sini*, magakuha sia sing isa
lamang ka kordero nga sa halad sa ka-
sal-anan, subung nga halad nga hina-
bog, kag sang halaad sa katumbasan
tungud sa iya, kag ang isa ka ikapúlô ka
babin sang epa sa malum-ok nga harina
nga nasamoan sang lana, nga sa halad
nga kalan-on, kag isa ka log nga lana,
22 Kag duha ka tokmo kon duha ka
salampati, sono sang iya mandangatan,
kag pagagamiton sila, ang isa sa halad
tungud sang salâ, kag ang isa sa halad
nga sinunog.
23 Sa ikawalo ka adlaw sang iya
pagpaninlo, pagadalhon niya sila sa
saserdote, sa salamputan sang Layangla-
yang sang pakigkitaan sa atubangan ni
Iehoba.
24 Kag ang saserdote magakuha sang
kordero sang halad sa kasal-anan kag
ang log nga lana, kag pagahabugon sila
sang saserdote, subung nga halad nga
hinabog sa atubangan ni Iehoba.
25 Pagapugutan ang kordero nga
halad sa kasal-anan, kag magakuha ang
saserdote sa dugo sang *halad* sa kasal-
anan, kag pagaibutang sia niya sa labit
sang dulungan nga too sadtong nagapa-
ninlo, kag sa ibabaw sang kumulagko
sang iya kamut nga too, kag sa ibabaw
sang kumulagko sang iya tiil nga too.
26 Ang saserdote magaula sang ba-
hin sang lana sa ibabaw sang palad
sang iya kamut nga walá ;
27 Kag ang saserdote, sa tudlo sang
kamut nga too, magasablig sang lana
nga yara sa iya kamut nga walá sing
makapito, sa atubangan ni Iehoba.
28 Kag sa lana, nga yara sa iya kamut,
ang saserdote magabutang sa labit sang
dulungan nga too sadtong nagapaninlo,
kag sa ibabaw sang kumulagko sang iya
kamut nga too, kag sa ibabaw sang
kumulagko sang iya tiil nga too, sa
ibabaw sang duug diin ginbutang ang
dugo sa kasal-anan.
29 Kag ang nabilin sang lana, nga
yara sa kamut sang saserdote, pagai-
butang niya ini sa ibabaw sang olo
sadtong nagapaninlo, sa paghimo sang
katumbasan tungud sa iya sa atubangan
ni Iehoba.
30 Kag magahalad sia sing isa sang
mga tokmo, kon isa sang mga salampati,
nga madangatan niya :
31 Sono sang iya mandangatan, ang isa
sa halad tungud sang salâ, kag ang isa sa
halad nga sinunog patí ang halad nga
kalan-on. Kag ang saserdote maga-
himo sang katumbasan tungud sadtong
nagapaninlo, sa atubangan ni Iehoha.
32 Ini amo ang kasogoan nahanu-
ngud sang may pilas nga tabukaw, nga
ang iya mga kalalangan indi tuman sa
iya pagpaninlo."
33 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises kag kay Aaron, nga nagasiling :
34 " Kon makasulúd na kamo sa duta
sang Kanaan, nga pagaihatag ko sa inyo
sa pagtagiya sa iya, kag ako magbutang
sang pilas nga tabukaw sa isa ka baláy
sa duta nga magatagiya kamo ;
35 *Niyan* yadtong tagiya sang baláy
magakadto kag magapahibalo sini sa
saserdote, nga nagasiling : Daw may
ginatan-aw ako nga pilas nga tabukaw
sa *akon* baláy.
36 Ang saserdote magasogo, nga ha-
wanan ang baláy, sa walâ pa ang saser-
dote magsulúd sa pagusisa sang pilas,
agud nga ang tanan nga yara sa baláy
indi madagtaan ; kag sa tapus sini maga-
sulúd ang saserdote sa pagtan-aw sa
iya.
37 Pagatan-awon niya ang pilas, kag
yari karon : kon ang pilas yara sa mga
dingding sang baláy, sa *dagway* sang
mga yupok nga hilawhilaw kon mapu-
lapula, nga ang dagway nagayupok sa
dingding ;
38 *Niyan* ang saserdote magagowa sa
baláy tubtub sa salamputan niya, kag
pagapatakpan niya ang baláy sa pito ka
adlaw.
39 Sa ikapito nga adlaw ang saserdote
magabalik, kag magatulok ; kag yari
karon : kon ang pilas naglapad sa mga
dingding sang baláy ;
40 *Niyan* ang saserdote magapagabut
sang mga bató, nga nahamtangan sang
pilas, kag ihaboy sila sa gowa sang
banwa sa duug nga mahigko.
41 Kag pagapakiskisan niya ang baláy
sa sulúd palibot, kag ang yab-ok,
nga nakuha nga ginkiskis, pagaihaboy
ini sa gowa sang banwa, sa duug nga
mahigko.
42 *Niyan* pagakuhaon ang iban nga mga
bató kag pagaiuli sila sa baylo sadtong
mga bató, kag pagakuhaon ang iban
nga sinamo kag pagaihamlas sa baláy.
43 Apang kon magbalik kag magbukâ
ang pilas sa baláy, sa tapus nga napanga-

but ang mĝa bató, kag sa tapus nĝa
nakagisan ang baláy, kag sa tapus nĝa
mahamlas sia,
44 *Niyan* magasulúd ang saserdote,
kag magatulok sa iya, kag yari karon:
kon ang pilas naglapad sa baláy, tabukaw
ini nĝa amomotol sa baláy: ini sia
mahigko.
45 Kag pagagub-on ang baláy, ang
iya mĝa bató, subung man ang iya mĝa
kahoy, kag ang tanan nĝa ginub-an sang
baláy kag, pagadalhon ang tanan sa
gowa sang banwa, sa duug nĝa ma-
higko.
46 Ang magsulúd sa sadto nĝa baláy
sa bug-os nĝa dag-on nĝa natakpan sia,
magamahigko sia tubtub sa hapon;
47 Subung man ang maghigda sa
sadtong baláy, magapamunak sang iya
mĝa panapton; ang magkaon man sa
sadtong baláy, magapamunak sang iya
mĝa panapton.
48 Kag kon sa pagsulúd sang saser-
dote, makita niya, kag yari karon: kon
walâ maglapad ang pilas sa baláy, sa
tapus nĝa nahapulas sia, *niyan* ang saser-
dote magapakatinlo sang baláy, kay
nag-áyô ang pilas.
49 *Niyan* sa pagkuha sang salâ sa
baláy, magakuha sia sing duha ka maga-
may nĝa pispis, kag kahoy nĝa sedro,
eskar lata kag hisopo;
50 Kag pagapugutan niya ang isa sang
mĝa pispis sa ibabaw sang isa ka suludlan
nĝa duta, sa ibabaw sang mĝa tubig nĝa
nagailig.
51 Ugaling pagakuhaon niya ang ka-
hoy nĝa sedro, ang hisopo kag ang eskar-
lata, patí sang pispis nĝa buhi; kag paga-
bas-on sila niya sa dugo sang pinugutan
nĝa pispis kag sa mĝa tubig nĝa nagailig,
kag pagasabligon niya ang baláy sing
makapito.
52 Kag pagakuhaan niya sang salâ ang
baláy tunĝud sang dugo sang pispis, tu-
nĝud sang mĝa tubig nĝa nagailig, tu-
nĝud sang pispis nĝa buhi, tunĝud sang
kahoy nĝa sedro, tunĝud sang hisopo
kag tunĝud sang eskarlata.
53 Kag pagabuhian niya ang pispis nĝa
buhi sa gowa sang banwa sa ibabaw sang
kadaygan sang latagon; kag pagahimoon
niya ang katumbasan tunĝud sang baláy,
kag magamatinlo sia.
54 Ini amo ang kasogoan nahanunĝud
sa tanan nĝa pilas nĝa tabukaw, kag
dukut,
55 Kag sa tabukaw sang panapton
kag sa *iya* sang baláy;
56 Kag sa hubag, sa kugan kag sa
dagta nĝa makanaw;
57 Sa pagtudlo kon ang isa ka *butang*
mahigko kon matinlo sia. Ini among
kasogoan nahanunĝud sa tabukaw."

Mĝa nagapalangowa sa lalaki kag sa babae.

15 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises kag kay Aaron nĝa naga-
siling:
2 "Ihambal-ninyo sa mĝa inanak ni
Israel kag isiling sa ila: Ang tanan nĝa
lalaki nĝa may nagapalangowa sa iya
unud, ang nagapalangowa sa iya naghi-
mo sa iya nĝa mahigko.
3 Kag yari karon, amo ang manĝin-
kahigkoan niya, nahanunĝud sang naga-
palangowa sa iya, bisan sia nĝa ang iya
unud magpagowa sang nagapalangowa
sa iya, bisan sia nĝa ang iya unud,
ginpungan sa iya ang palangowa, ini
among kahigkoan niya.
4 Ang tanan nĝa higdaan, nĝa sa
ibabaw niya maghigda ang ginapangowa-
an, magamahigko sia, kag ang tagsa ka
galamiton nĝa malingkoran niya, ma-
gamahigko ini.
5 Bisan sin-o nĝa tawo nĝa magkam-
lut sang iya higdaan, magapamunak
sang iya mĝa panapton, kag sia maga-
panghugas sa tubig, kag magamahigko
sia tubtub sa hapon.
6 Ang maglingkod sa ibabaw sang
galamiton, nĝa ginlingkoran sang gina-
pangowaan, magapamunak sang iya mĝa
panapton, kag sia magapanghugas sa
tubig, kag magamahigko sia tubtub sa
hapon.
7 Ang magkamlut man sang unud
sadtong ginapangwaan, magapamunak-
sang iya mĝa panapton, kag sia maga-
panghugas sa tubig, kag magamahigko
sia tubtub sa hapon.
8 Kag kon ang ginapangowaan mag-
panupla sa tawo nĝa matinlo, ini sia
magapamunak sang iya mĝa panapton,
kag magapanghugas sia sa tubig, kag
magamahigko sia tubtub sa hapon.
9 Bisan ano nĝa salakyan nĝa paga-
sakyan sang ginapangowaan, magama-
higko sia.
10 Kag ang tanan nĝa tawo nĝa mag-
kamlut sang bisan ano nĝa butang nĝa
didto anay sa idalum niya, magamahig-

ko sia tubtub sa hapon; kag ang mag-
dalá sadtong mĝa *butang*, magapamunak
sang iya mĝa panapton, kag magapang-
hugas sia sa tubig kag magamahigko
sia tubtub sa hapon.
11 Kag yadtong tanan nĝa makamlut
sang ginapangowaan, nĝa walâ sia anay
makapanghunaw sa tubig sang mĝa ka-
mut, sia man magapamunak sang iya
mĝa panapton, kag magapanghugas sia
sa tubig, kag magamahigko sia tubtub
sa hapon.
12 Kag ang suludlan nĝa duta nĝa na-
kamlut sang ginapangowaan, pagabo-
onĝon, kag ang tanan nĝa gamit nĝa ka-
hoy, pagahugasan sang tubig.
13 Kon ang ginapangowaan magma-
tinlo, pagaisipon sing pito ka adlaw nĝa
sa iya pagpaninlo; kag magapamunak
sia sang iya mĝa panapton, magapang-
hugas sia man sang iya mĝa unud sa mĝa
tubig nĝa ilig, kag magamatinlo sia.
14 Kag sa ikawalo ka adlaw magakuha
sia sing duha ka tokmo, kon duha ka sa-
lampati kag pagaihalad niya sila sa atu-
banĝan ni Iehoba sa salamputan sang
Layanglayang sang pakigkitaan, kag pa-
gaihatag niya sila sa saserdote.
15 Kag ang saserdote magahalad sa
ila, ang isa nĝa sa halad tunĝud sang
salâ, kag ang isa nĝa sa halad nĝa sinu-
nog; kag ang saserdote magahimo sang
katumbasan tunĝud sa iya sa atubanĝan
ni Iehoba banĝud sang pagpangowa sa
iya.
16 Ang lalaki, sa gihapon nĝa mag-
awas sa iya ang binhi, pagahugasan niya
sang tubig ang bug-os niya nĝa unud, kag
magamahigko sia tubtub sa hapon.
17 Kag ang tanan man nĝa panapton
kag ang tanan nĝa panit nĝa inawasan
niya, pagahugasan sang tubig, kag maga-
mahigko ini tubtub sa hapon.
18 Ang babae man nĝa sa iya mag-
dulóg ang lalaki nĝa inawasan, sila ma-
gapanghugas sa tubig kag magamahig-
ko sila tubtub sa hapon.
19 Kon ang babae ginapangowaan,
kag kon nagapangowa ang dugo sa iya
unud, sa sulúd sang pito ka adlaw didto
sia sa iya kahigkoan, kag yadtong tanan
nĝa magkamlut sa iya, magamahigko
tubtub sa hapon.
20 Yadtong tanan nĝa pagahigdaan
niya sa sulúd sang iya pagkahigko, ma-
gamahigko ini; kag yadtong tanan nĝa
malingkoran, magamahigko *man*.
21 Bisan sin-o nĝa magkamlut sang
iya higdaan, magapamunak sang iya
mĝa panapton, kag magapanghugas sia
sa tubig, kag magamahigko sia tubtub
sa hapon.
22 Bisan sin-o nĝa magkamlut sang
bisan ano nĝa galamiton nĝa ginlingko-
ran niya, magapamunak sang iya mĝa
panapton, kag magapanghugas sia sa
tubig, kag magamahigko sia tubtub sa
hapon.
23 Kon may isa ka *dagta* nĝa didto sa
ibabaw sang higdaan, kon sa ibabaw
sang galamiton sa diin sia naglingkod,
bisan sin-o nĝa magkamlut sa iya, ma-
gamahigko tubtub sa hapon.
24 Kag kon mahanabu, nĝa ang isa ka
lalaki magdulóg sa iya, kag ang iya ka-
higkoan magdagta sa iya, magamahigko
sia sa pito ka adlaw; kag ang bug-os
nĝa higdaan nĝa pagahigdaan niya,
magamahigko.
25 Kon ang isa ka babae ginapangowa-
an sang iya dugo sa malawig nĝa
mĝa adlaw luwas sang panag-on sang
iya pagkahigko nĝa *kinabatasan* ó kon
ginapangowaan sia sing kapin sang
panag-on sang iya pagkahigko; ang ta-
nan nĝa panag-on sang pagpangowa
sang iya kahigkoan magamanĝinsubung
sang mĝa adlaw sang iya pagkahigko:
sia magamahigko.
26 Ang tanan nĝa higdaan, nĝa ma-
higdaan niya sa bug-os nĝa panag-on sa
pagpangowa sa iya, magamanĝinsu-
bung sang higdaan sang iya pagkahig-
ko; kag ang tanan nĝa galamiton nĝa
malingkoran niya, magamahigko su-
bung sang kahigkoan sang iya pagkahig-
ko *nĝa kinabatasan*.
27 Bisan sin-o nĝa magkamlut sadtong
mĝa butang, magamahigko sia; kag ma-
gapamunak sang iya mĝa panapton, kag
magapanghugas sia sang tubig, kag ma-
gamahigko sia tubtub sa hapon.
28 Kon sia magtinlo sang nagapango-
wa sa iya, magaisip sia nĝa sa iya
sing pito ka adlaw, kag sa gilayon ma-
gamatinlo sia.
29 Kag sa ikawalo nĝa adlaw, magaku-
ha sia sing duha ka tokmo kon duha ka
salampati, kag pagadalhon niya sila sa
saserdote, sa salamputan sang Layang-
layang sang pakigkitaan.
30 Kag ang saserdote magahalad sang
isa nĝa sa halad tunĝud sang salâ, kag
ang isa nĝa sa halad nĝa sinunog;

kag ang saserdote magahimo sang ka-
tumbasan tuñgud sa iya sa atubañgan ni
Iehoba, bañgud sang nagapangowa sa
iya pagkahigko.
31 Pagapainon ninyo ang mğa inanak
ni Israel sa ila mğa kahigkoan, agud
nğa indi sila magkalamatay tuñgud sa
ila mğa kahigkoan, kon pagdagtaan
nila ang akon Puluy-an nğa yara sa
tuñgâ nila.
32 Ini amo ang kasogoan nahanuñgud
sang ginapangowaan, kag sa sadtong
ginaawasan sang binhi, nğa nagapahigko,
33 Kag nahanuñgud sa babae nğa
nagabalatian sa iya pagkahigko, kag
sa tanan nğa ginapangowaan, bisan sia
lalaki, bisan sia babae, kag sa lalaki nğa
magdulóg sa babae nğa mahigko.

Ang piesta nğa tinuig sang katumbasan.

16 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises sa tapus sang pagkamatay
sang duha ka anak ni Aaron, nğa nag-
palapit sila sa atubañgan ni Iehoba, kag
tuñgud sini nagkalamatay sila.
2 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises:
"Sogoa si Aaron, nğa imo útud, nğa
indi sa tanan nğa panag-on magsulúd sia
sa balaan nğa Puluy-an, sa kumbung sa
sulúd, sa atubañgan sang pakilooyan
nğa yara sa ibabaw sang kaban, basi pa
nğa mamatay sia; kay ako magapaha-
yag sa pañganud sa ibabaw sang paki-
looyan.
3 Yari karon, sa sini magasulúd si
Aaron sa balaan nğa Puluy-an: nğa
may isa ka tinday sang baka nğa sa
halad tuñgud sang salâ, kag isa ka
karnero nğa sa halad nğa sinunog.
4 Magapanaput sia sang balaan nğa
bayô nğa malaba nğa lino, kag magadalá
sia sa ibabaw sang iya unud sang mğa
sarowal nğa lino: kag magawagkus sia
sang wagkus nğa lino, kag pagaitabon
sa olo ang turbante nğa lino. Ini sila
amo ang mğa panapton nğa balaan;
busa magapanghugas sia sang iya unud
sa tubig, kag magapanaput sia sa ila
5 Kag magakuha sia gikan sa kati-
lingban sang mğa inanak ni Israel, sing
duha ka kanding nğa lalaki nğa sa halad
tuñgud sang salâ, kag isa ka karnero nğa
sa halad nğa sinunog.
6 Kag pagaihalad ni Aaron ang tin-
day sang baka nğa halad tuñgud sang
salâ, ang isa nğa tuñgud sa iya kag maga-
himo sia sang katumbasan tuñgud sa iya
gid kag tuñgud sa iya baláy.
7 Kag pagakuhaon niya ang duha ka
kanding nğa lalaki kag pagaipahamtang
niya sila sa atubañgan ni Iehoba, sa sa-
lamputan sang Layanglayang sang
pakigkitaan.
8 Kag pagapapalaranan ni Aaron ang
duha ka kanding nğa lalaki, ang isa ka
kapalaran nğa kay Iehoba, kag ang isa
nğa kay Asasel.
9 Kag pagaihalad ni Aaron ang
kanding nğa lalaki, nğa nahologan sang
kapalaran nğa kay Iehoba, kag pagai-
halad sia niya subung nğa halad tuñgud
sang salâ;
10 Apang ang lalaki nğa kanding nğa
nahologan sang kapalaran nğa kay
Asasel, pagaipahamtang sia nğa buhi sa
atubañgan ni Iehoba, sa paghimo sang
katumbasan bañgud sa iya, nğa ipadalá
sia kay Asasel sa kahanayakan.
11 Kag si Aaron magahalad sang
tinday sang baka sang halad tuñgud
sang salâ, nğa tuñgud sa iya ini, kag
magahimo sang katumbasan tuñgud sa
iya gid kag tuñgud sa iya baláy, nğa
magapugot sia sang tinday sang baka
nğa halad tuñgud sang salâ, nğa tuñgud
sa iya ini.
12 Kag magakuha sia sing isa ka
insensario nğa punô sang mğa baga nğa
kalayo sa ibabaw sang halaran, nğa
yara sa atubañgan ni Iehoba; kag *maga-
hakup* ang iya duha ka kamut sing punô
sang insienso nğa mahamut nğa nabuk-
buk, kag pagadalhon niya ini sila sa
sulúd sang kumbong;
13 Kag pagaibutang niya ang insienso
sa ibabaw sang kalayo, sa atubañgan ni
Iehoba, agud nğa ang pañganud nğa asó
maglikup sang pakilooyan, nğa yara sa
ibabaw sang *kaban* sang pagpamatuud,
agud nğa sia indi mamatay.
14 Sa gilayon magakuha sia sa dugo
sang tinday sang baka, kag pagaisablig
niya sang iya tudlo sa ibabaw sang ka-
daygan sang pakilooyan nayon sa Sidla-
ñgan; kag sa atubañgan sang pakiloo-
yan pagasabligan niya sing makapito
sang iya tudlo sang dugo.
15 Kag pagapugutan niya ang lalaki
nğa kanding sang halad tuñgud sang
salâ, nğa iya sia sang banwa, kag paga-
dalhon niya ang iya dugo sa sulúd sang
kumbung; kag pagahimoon niya sa iya
dugo sabung gid nğa ginhimo niya sa

dugo sang tinday sang baka, nğa isablig
ini sa ibabaw sang pakilooyan kag sa
atubanğan sang pakilooyan.
16 Magahimo sia sang katumbasan
tunğud sang balaan nğa Puluy-an,
banğud sang mğa kahigkoan sang mğa
inanak ni Israel kag sang ila mğa pagla-
pas, sono sang tanan nila nğa mğa salâ;
sa amo nğa bagay pagahimoon niya sa
Layanglayang sang pakigkitaan, nğa
nagapuyô upud sa ila sa tunğâ sang ila
mğa kahigkoan.
17 Kag walâ gid sing bisan isa ka
tawo nğa yara sa Layanglayang sang
pakigkitaan, sang sia magsulud sa
paghimo sang katumbasan sa sulúd
sang balaan nğa Puluy-an, tubtub nğa
maggowa sia; kag magahimo sia sang
katumbasan tunğud sa iya gid, tunğud
sa iya baláy, kag tunğud sa bug-os nğa
katilingban sa Israel.
18 Kag magagowa sia nayon sa hala-
ran nğa yara sa atubanğan ni Iehoba
kag magahimo sia sang katumbasan
tunğud sa iya; magakuha sia sang dugo
sang tinday sang baka kag sang dugo
sang lalaki nğa kanding, kag pagaibutang
niya ini sa ibabaw sang mğa sunğay
sang halaran palibot.
19 Sa dugo magasablig man sia sang
iya tudlo, sa ibabaw niya, sing maka-
pito, kag pagatinloan niya ini kag paga-
pakabalaanon niya ini, banğud sang mğa
kahigkoan sang mğa inanak ni Israel.
20 Kon makatapus sia sa paghimo
sang katumbasan tunğud sang balaan
nğa Puluy-an, kag tunğud sang Layang-
layang sang pakigkitaan, kag tunğud sang
halaran, pagaihalad niya ang kanding
nğa lalaki nğa buhi.
21 Kag pagaibutang ni Aaron ang
duha niya ka kamut sa ibabaw sang
olo sang kanding nğa lalaki nğa buhi,
kag magatuad sia sa ibabaw niya sang
tanan nğa mğa kalainan sang mğa ina-
nak ni Israel, kag sang tanan niya nğa
mğa paglapas, sono sang tanan nila nğa
mğa salâ; pagaitungtung niya sila sa
ibabaw sang olo sang kanding nğa
lalaki, kag sia magapadalá sini sa ka-
hanayakan sa kamut sang isa ka tawo
nğa nahanda.
22 Ang kanding nğa lalaki magadalá
sa ibabaw niya sang tanan nğa mğa
kalautan nila sa duta nğa wala pagapuy-
i; *kag ang tawo* magabuhi sang kanding
nğa lalaki sa kahanayakan.
23 Kag si Aaron magasulúd sa La-
yanglayang sang pakigkitaan, kag maga-
uba sang mğa panapton nğa lino, nğa
ginsuklub niya sa pagsulúd sa balaan
nğa Puluy-an, kag pagaibilin niya sila
didto.
24 Sia magahugas sang iya unud sa
tubig sa duug nğa balaan, kag maga-
suklub sia liwan sang iya mğa panap-
ton; kag magagowa sia kag magahalad
sia sang iya halad nğa sinunog kag sang
halad nğa sinunog sang banwa, nğa
nagahimo sang katumbasan tunğud sa
iya gid kag tunğud sang banwa.
25 Kag pagaipasunog niya sa ibabaw
sang halaran ang sapay sang halad
tunğud sang salâ.
26 Kag yadtong nagbuhi sang kanding
nğa lalaki kay Asasel, magapamunak
sang iya mğa panapton kag magapang-
hugas sang iya mğa unud sa tubig;
kag sa tapus sini sarang sia makasulúd
sa dulugan.
27 Nahanunğud sa tinday sang baka
sang halad tunğud sang salâ kag sa
kanding nğa lalaki sang halad tunğud
sang salâ, nğa ang iya dugo gindalá sa
sulúd sang balaan nğa Puluy-an sa pag-
himo sang katumbasan, pagaipagowa
sila gikan sa dulugan, kag pagasunogon
sa kalayo ang ila mğa panit, ang ila unud
kag ang ila ipot.
28 Kag ang nagsunog sa ila, maga-
pamunak sang iya mğa panapton kag
magapanghugas man sang iya unud
sa tubig, kag sa tapus sini sarang sia
makasulúd sa dulugan.
29 Kag ini magamanğinpalatukuran
ninyo sa gihapon: sa bulan nğa ikapito,
sa ikapúlô nğa adlaw sang bulan, paga-
papaubuson ninyo ang inyo mğa kalág,
kag indi gid kamo magpalanğabudlay,
bisan ang tumandok, bisan ang dumu-
luong, nğa nagapanlugayaw sa tunğâ
ninyo.
30 Kay sa sini nğa adlaw, pagahi-
moon ang katumbasan tunğud sa inyo
nğa sa pagtinlo sa inyo: sa inyo tanan
nğa mğa salâ magatilinlo kamo sa atu-
banğan ni Iehoba.
31 Ini manğinisa ka sabado ninyo, isa
ka pahuway, kag pagapapaubuson ninyo
ang inyo mğa kalág: palatukuran ini sa
gihapon.
32 Kag ang saserdote, nğa hinaplas
kag pinahanungdan, agud nğa maghikot
sia sang pagkasaserdote sa salili sang

iya amay, magahimo sang katumbasan,
kag magapanaput sang mg̃a panapton
ng̃a lino, sang mg̃a panapton ng̃a balaan.
33 Kag magahimo sia sang katumbasan tung̃ud sang balaan ng̃a puluy-
an; tung̃ud sang Layanglayang sang
pakigkitaan kag tung̃ud man sang hala-
ran magahimo sia sang katumbasan;
kag magahimo sia sang katumbasan
tung̃ud sang mg̃a saserdote, kag tung̃ud
sang bug-os ng̃a banwa sang katiling-
ban.
34 Kag ini mang̃inpalatukuran ninyo
sa gihapon, sa paghimo sang katumba-
san tung̃ud sang mg̃a inanak ni Israel,
bang̃ud sang tanan nila ng̃a mg̃a salâ,
sa makaisa ang tuig." Kag ginhimo ni
Aaron, sono sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises.

Ang bugtong ng̃a balaan ng̃a Puluy-an.

17 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, ng̃a nagasiling:
2 "Ihambal kay Aaron kag sa iya
mg̃a anak kag sa tanan ng̃a mg̃a inanak
ni Israel, kag isiling sa ila: Ini amo ang
ginsogo ni Iehoba, ng̃a nagasiling:
3 Bisan sin-o ng̃a tawo sa baláy ni
Israel ng̃a magpugot sing baka, kon
obeha, kon kanding sa sulúd sang dulu-
gan, kon ng̃a magpugot sa ila sa gowa
sang dulugan,
4 Kag indi pagdalhon sila niya sa sa-
lamputan sang Layanglayang sang pa-
kigkitaan, sa paghalad sang halad kay
Iehoba sa atubang̃an sang Puluy-an ni
Iehoba, ang dugo pagaipanung̃ud sa
amo ng̃a tawo: nagula sia sing dugo,
kag yadtong tawo pagautdon sa tung̃â
sang iya banwa.
5 Ini amo agud ng̃a ang mg̃a inanak
ni Israel magdalalá diri sang ila mg̃a
halad, ng̃a ginahalad nila sa ibabaw sang
kadaygan sang mg̃a latagon; kag ng̃a
magdalalalá sila sa ila nayon kay
Iehoba, sa salamputan sang Layangla-
yang sang pakigkitaan, sa saserdote, kag
pagihalad sila nila subung ng̃a mg̃a
halad sa paghidaet kay Iehoba.
6 Ang saserdote magasablig sang *ila*
dugo sa ibabaw sang halaran ni Iehoba,
sa salamputan sang Layanglayang sang
pakigkitaan, kag pagaipasunog niya ang
mg̃a sapay *nila* sa baho ng̃a kahalamut-
an kay Iehoba.
7 Kag sila indi na magahalalad sang
ila mg̃a halad sa mg̃a yawa, ng̃a sa
olehe nila nagapalakighilawas sila: ini
mang̃inpalatukuran nila sa gihapon sa
ila mg̃a kaliwatan.
8 Pagaisiling mo sa ila: Bisan sin-o
ng̃a tawo sa baláy ni Israel, kon sa mg̃a
dumuluong ng̃a nagapanlugayaw sa
tung̃â ninyo, ng̃a maghalad sang halad
ng̃a sinunog kon halad,
9 Kag indi niya pagdalhon sa salam-
putan sang Layanglayang sang pakig-
kitan sa paghalad sini kay Iehoba, ang
amo ng̃a tawo pagautdon sa tung̃â sang
iya banwa.

Ginadumilian ang pagkaon sing dugo.

10 Kag bisan sin-o ng̃a tawo sa baláy
ni Israel, kon sa mg̃a dumuluong ng̃a
nagapuluyô sa tung̃â ninyo, ng̃a magka-
on sang bisan ano ng̃a dugo, pagaibutang
ko ang akon nawung batok sadtong
tawo ng̃a magkaon sing dugo, kag
pagautdon ko sia sa tung̃â sang iya
banwa.
11 Kay ang kabuhi sang unud yara
sa dugo; kag ginhatag ko ini sa inyo sa
ibabaw sang halaran sa paghimo sang
katumbasan, tung̃ud sang inyo mg̃a
kalág, kay ang dugo among nagahimo
sang katumbasan tung̃ud sang kalág.
12 Ng̃ani nagsiling ako sa mg̃a
inanak ni Israel: walay sin-o ng̃a tawo
sa tung̃â ninyo, ng̃a magkaon sing dugo;
bisan dumuluong man, ng̃a nagapan-
lugayaw sa tung̃â ninyo, magkaon sing
dugo.
13 Kag kon bisan sin-o ng̃a tawo sa
mg̃a inanak ni Israel, kon sa mg̃a
dumuluong, ng̃a nagapuluyô sa tung̃â
nila, ng̃a makaayam sing sapat kon
pispis, ng̃a ginatugut sa pagkaon, pagai-
ula niya ang iya dugo, kag pagatabonan;
niya sia sang duta;
14 Kay ini amo ang kabuhi sang tanan
ng̃a unud; ang iya dugo amo man ini
ang iya kabuhi. Ng̃ani nagsiling ako
sa mg̃a inanak ni Israel: Indi kamo
magkalaon sang dugo sang bisan ano
ng̃a unud, kay ang kabuhi sang tanan
ng̃a unud amo ang iya dugo: yadtong
tanan ng̃a magkaon sa iya, pagautdon
sia.
15 Kag bisan sin-o ng̃a magkaon sang
lawas ng̃a patay, kon sang ginihay-
gihay sang mg̃a mapintas ng̃a sapat,
bisan sia tumanduk, bisan sia dumulu-

ong, magapamunak sang iya mĝa
panapton kag magapanghugas sia sa
tubig, kag magamahigko sia tubtub sa
hapon ; sa olehe manĝinmatinlo sia.
16 Kag kon indi magpamunak sia sa
ila, bisan magpanhugas sang iya unud,
magadalá sia sang iya kalautan."

Mĝa paghiliusa nĝa ginadumilian kag ang mĝa sala batok sa kinaugali.

18 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, nĝa nagasiling:
2 "Ihambal sa mĝa inanak ni Israel
kag isiling sa ila : Ako amo si Iehoba
nĝa inyo Dios.
3 Indi kamo maghilimo subung sang
ginahimo nila sa duta sa Egipto, sa diin
nagpuluyô kamo ; bisan maghilimo-ka-
mo, subung sang ginahimo nila sa duta
sa Kanaan, sa diin ginadalá ko kamo ;
bisan maglalakat-kamo, sono sang ila
mĝa *palatukuran.*
4 Ibutang-ninyo sa buhat ang akon
mĝa palatukuran kag mĝa tulumanon sa
paglakat sa ila : ako si Iehoba nĝa inyo
Dios.
5 Pagaibutang ninyo sa buhat ang
akon mĝa palatukuran kag ang akon mĝa
tulumanon ; kay magakabuhi ang tawo,
nĝa maghimo sa ila : ako si Iehoba.
6 Walay sin-o nĝa tawo sa inyo nĝa
magpalapit sa bisan kay sin-o nĝa iya
himata nĝa malapit, sa pagbukas sang iya
kahubo : ako si Iehoba.
7 Indi mo pagbuksan ang kahubo sang
imo amay, bisan ang kahubo sang imo
ilóy ; ilóy mo sia : indi mo pagbuksan
ang kahubo niya.
8 Indi mo pagbuksan ang kahubo
sang asawa sang imo amay : kahubo sia
sang imo amay ;
9 Bisan ang kahuho sang imo útud
nĝa babae, anak nĝa babae sang imo
amay, kon anak nĝa babae sang imo
ilóy, nĝa natawo sa baláy, kon luwas sa
iya : ang kahubo niya sini indi mo
pagbuksan.
10 Bisan ang kahubo sang anak nĝa
babae sang imo anak nĝa lalaki, kon
sang anak nĝa babae sang imo anak nĝa
babae : ang kahubo nila sini indi mo
pagbuksan, kay ang ila amo gid ang imo
kahubo ;
11 Bisan ang kahobo sang anak nĝa
babae sang asawa sang imo amay, nĝa
pinanĝanak sang imo amay : útud mo
sia nĝa babae : ang kahubo niya indi mo
pagbuksan.
12 Indi mo pagbuksan ang kahubo
sang útud nĝa babae sang imo amay :
himata nĝa malapit sia sang imo amay.
13 Indi mo pagbuksan ang kahubo
sang útud nĝa babae sang imo ilóy ; kay
himata nĝa malapit sia sang imo ilóy.
14 Indi mo pagbuksan ang kahubo
sang útud nĝa lalaki sang imo amay ;
indi ka magpalapit sa asawa niya : uday
mo sia.
15 Indi mo pagbuksan ang kahubo
sang imo umagad nĝa babae, asawa sia
sang imo anak nĝa lalaki : indi mo pag-
buksan ang kahubo niya.
16 Indi mo pagbuksan ang kahubo
sang asawa sang imo útud : kahubo sia
sang imo útud nĝa lalaki.
17 Indi mo pagbuksan ang kahubo
sang isa ka babae kag sang iya anak nĝa
babae ; bisan magpanĝasawa ka sang
anak nĝa babae sang imo anak nĝa lalaki
bisan sang anak nĝa babae sang iya anak
nĝa babae, sa pagbukas sang iya kahu-
bo ; mĝa himata sila nĝa malapit sa iya :
kalainan nĝa kalanĝil-aran ini.
18 Indi ka magpanĝasawa sang isa ka
babae, nĝa napanĝasawa mo ang iya útud
nĝa babae, agud nĝa magsumpunĝanay
sila, nĝa nagabukas ikaw sang kahubo
sang útud nĝa babae, sa malapit sa iya,
sa iya pagkabuhi.
19 Indi ka magpalapit sa isa ka babae
sa pagkahigko sang iya kahigkoan nĝa
binulan sa pagbukas sang kahubo niya.
20 Indi ka magpakighilawas sa asawa
sang imo isigkatawo, nĝa magpahigko
ka sa iya.
21 Indi mo pagihatag ang imo kali-
watan, nĝa ipaagi *ang imo mĝa kabataan*
kay Molok ; kag indi mo pagpasipalahan
ang nĝalan sang imo Dios : ako si Ieho-
ba.
22 Indi ka magdulóg sa lalaki, subung
sang pagdulóg sa babae ; kalanĝil-aran
ini.
23 Indi ka magpakighilawas sa bisan
ano nĝa sapat, nĝa magpahigko ka sa
iya ; ang babae indi magpakighilawas sa
sapat : ini amo ang kagumon.
24 Indi kamo magpalahigko sang bi-
san ano sining mĝa kalalanĝil-aran, kay
banĝud sa ila tanan nagpalahigko ang
mĝa katawohan nĝa pagasobolon ko sa
atubanĝan nimo.
25 Ang duta ginhigkoan sa ila, kag

ginduaw ko ang ila kalainan sa ibabaw
niya, kag ginsuka sang duta ang iya
mĝa pumuluyô.
26 Busa, kamo magbalantay sang
akon mĝa palatukuran kag sang akon
mĝa tulomanan; kag indi kamo maghi-
limo sang bisan ano sinang mĝa kala-
ñgil-aran, bisan sia tumandok, bisan sia
dumuluong, nĝa nagapanlugayaw sa
tuñgâ ninyo.
27 Kay ining tanan nĝa mĝa kalañgil-
aran ginhimo sang mĝa tawo, nĝa nag-
puluyô sa duta sa Kanaan nĝa úna sa
inyo, kay ginhigkoan ang duta sa ila.
28 Kag ang duta indi magasuka sa
inyo tuñgud kay ginhigkoan sia, subung
sang pagsuka niya sang mĝa katawohan
nĝa nagpuluyô sa iya sing úna sa inyo.
29 Kay bisan sin-o nĝa magbuhat sang
bisan ano sining mĝa kalañgil-aran, ang
mĝa tawo nĝa maghilimo sing subung,
pagapanĝutdon sila sa tuñgâ sang ila
banwa.
30 Busa, magbantay-kamo sang akon
tulumanon, nĝa indi magbutang sa buhat
sang bisan ano sinang mĝa palatukuran
nĝa kalañgil-aran, nĝa ginhilimo sing úna
sa inyo, bisan magpalahigko kamo sa ila:
ako si Iehoba nĝa inyo Dios."

Sarisari nĝa mĝa kasogoan nahanungud sang
pagtolcohan, sang mĝa hilikuton kag
sang maayo nĝa mĝa pamatasan.

19 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, nĝa nagasiling:
2 "Ihambal sa bug-os nĝa katilingban
sang mĝa inanak ni Israel kag isiling
sa ila: Magbalalaan-kamo, kay balaan
ako, ako si Iehoba nĝa inyo Dios.
3 Ang tagsatagsa sa inyo magkahad-
luk sa iya ilóy kag sa iya amay; kag
magbalantay-kamo sang akon mĝa sa-
bado: ako si Iehoba nĝa inyo Dios.
4 Dili kamo magliliso sa mĝa lara-
wan, bisan maghilimo—kamo sang mĝa
dios nĝa tinunaw: ako si Iehoba nĝa
inyo Dios.
5 Kag kon maghalalad kamo sing
halad sa paghidaet kay Iehoba, himoa-
ninyo ini sa bagay nĝa magmanĝinkala-
hamut-an kamo *nakon.*
6 Sa amo gid nĝa adlaw nĝa maghi-
limo kamo sang halad, pagakaonon sia,
kag sa madason nĝa adlaw; kag ang
mabilin tubtub sa adlaw nĝa ikatlo, pa-
gasunugon sa kalayo.
7 Kag kon pagkaonon sia sa adlaw
nĝa ikatlo, magamanĝinisa ka kalañgil-
aran, *ang halad* indi manĝinkalaha-
mut-an.
8 Ang magkaon sa iya, magadalá
sang iya kalautan, kay ginpakadibalaan
niya ang butang nĝa balaan ni Iehoba;
ang amo nĝa tawo pagautdon sa tuñgâ
sang iya mĝa banwa.
9 Kon, mag-ani kamo sang mĝa
alanyon sa inyo duta, indi ninyo pagu-
ruton sa pag-ani ang mĝa higad sang imo
latagon, bisan pagpamolotan mo sing
uhay ang imo inanihan.
10 Indi mo pagsiputan ang imo kau-
basan, bisan pagpamoloton mo ang
buñgâ nĝa naholog sang imo kaubasan;
pagibilin mo ini, nĝa sa imol kag nĝa
sa dumuluong: ako si Iehoba nĝa inyo
Dios.
11 Indi kamo magpalanĝawat; indi
kamo maglinimbonĝanay, bisan magbi-
nutigay ang isa sa isa.
12 Indi kamo magsulumpa sa butig
tuñgud sa akon nĝalan, kay ikaw maga-
pakadibalaan sang nĝalan sang imo
Dios: ako si Iehoba.
13 Indi mo pagpiguson ang imo
isigkatawo, kag indi mo pagkawaton
sia; ang sohol sang mamumugon indi
mabilin sa imo sa gab-i tubtub sa aga.
14 Indi mo paghimalauton ang
buñgul, kag indi mo pagbutanĝan sing
salandaran ang naatubanĝan sang bulag,
kag magkahadluk-ka sa imo Dios: ako
si Iehoba.
15 Indi ka maghimo sang dikataru-
nĝan sa paghukom; indi ka magpadu-
yog sa imol, bisan magpalabi ka sa
lutaw: sa katarunĝan pagahukman mo
ang imo isigkatawo.
16 Indi ka magpamalaybalay nĝa
nagapanglibak sa tuñgâ sang imo mĝa
banwa; indi ka magpuhon batok sang
kabuhi sang imo isigkatawo: ako si Ie-
hoba.
17 Indi mo pagdumtan ang imo útud
sa imo tagiposoon; sa pagkamatuud,
pagasabdonĝon mo ang imo isigkatawo,
kag ikaw indi magadalá sang salâ ba-
nĝud sa iya.
18 Indi ka magpanimalus, bisan
magtago ka sing dumut batok sang mĝa
anak sang imo banwa; pagahigugmaon
mo ang imo isigkatawo, subung sang
imo kaugalinĝon: ako si Iehoba.
19 Bantayan-ninyo ang akon mĝa pa-

latukuran. Indi mo pagpahiusahon ang duha ka sapat nga nagakalain: indi mo pagtamnan ang imo latagon sing nagakalain nga binhi; kag indi ka magsuklub sang panapton nga hinabol sa lainlain nga mga binólong.

20 Kon ang isa ka lalaki nagapakighilawas sa isa ka babae, nga ulipon kon pinatigayon sa isa ka tawo, apang walâ pa sia maggawad bisan nakatimalus na, pagasilotan sila; apang sila indi magakalamatay, kay ang *ulipon* indi pa hiloway.

21 *Ang lalaki* magadalá kay Iehoba sang iya halad sa kasal-anan sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan, sing isa ka karnero subung nga halad sa kasal-anan.

22 Kag ang saserdote magahimo sang katumbasan tungud sa iya sa atubangan ni Iehoba, tungud sang karnero sang halad sa kasal-anan, sa atubangan ni Iehoba, bangud sang salâ nga ginbuhat niya; kag pagapatawaron sa iya ang salâ, nga ginbuhat niya.

23 Kag kon magsululúd kamo sa duta, kag makatanum kamo sang tanan nga bagay sang kakahoyan nga mabungahon, pagakabigon ninyo ang iya bungâ subung nga walâ matuli. Sa tatlo ka tuig magamanginwalâ matuli sia sa inyo: indi pagakaonon sia.

24 Kag sa tuig nga ikapat ang tanan nila nga bunga manginbalaan, nga sa mga pagpasalamat kay Iehoba.

25 Apang sa tuig nga ikalima magakalaon kamo sang iya bunga, agud nga pagapadamuon niya ang iya patubas: ako si Iehoba nga inyo Dios.

26 Indi gid kamo magkalaon sang dugo. Indi kamo magbuluhat sing mga lilihion, bisan sing pagpamakot.

27 Indi ninyo paguluban ang inyo buhok sa pagpanipulon sa iya, kag indi paglaglagon mo ang mga kilid sang inyo bungut.

28 Indi ninyo pagpilason ang inyo unud bangud sang patay, kag indi ninyo pagtublukon ang inyo unud, nga nagahimo sing mga tanda: ako si Iehoba.

29 Indi mo pagpakahuy-an ang imo anak nga babae, nga himoon sia nga bigaon, basi pa ang duta magpamiga kag mapunô ang duta sang kalangilaran.

30 Bantayi-ninyo ang akon mga sabado kag tahoron-ninyo ang akon balaan nga Puluy-an: ako si Iehoba.

31 Indi kamo magliliso nayon sa mga manugpagowa sang mga espiritu, bisan sa mga manugpakot; indi kamo magpalamangkot sa ila sa pagpahigko sa inyo upud sa ila: ako si Iehoba nga inyo Dios.

32 Sa atubangan sang mga uban magatindug ka, pagapadungan mo ang nawung sang tigulang, kag sa imo Dios magakáhadluk ka: ako si Iehoba.

33 Kag kon magpanlugayaw ang isa ka dumuluong upud sa inyo, sa inyo duta, indi ninyo sia pagpiguson.

34 Ang dumuluong nga magpuyô upud sa inyo, manginsubung sia sang tumanduk nga yara sa tungâ ninyo. Pagahigumaon mo sia subung sang imo kaugalingon; kay nangindumuluong kamo sa duta sa Egipto: ako si Iehoba nga inyo Dios.

35 Indi kamo maghilimo sang dikatarungan sa paghukom, bisan sa takus, bisan sa kalabaon, bisan sa itilimbang, bisan sa sulukban.

36 Maghuluput-kamo sing mga timbangan nga walay kanahay, mga itilimbang nga matarung, hin nga matarung, kag epa nga matarung: ako si Iehoba nga inyo Dios, nga nagpagowa sa inyo sa duta sa Egipto.

37 Pagbantayan-ninyo ang tanan ko nga mga palatukuran kag ang tanan ko nga mga tulumanon sa pagtuman sa ila: ako si Iehoba."

Mga silot sang lainlain nga mga kasal-anan.

20 KAG si Iehoba naghambal kay Moises, nga nagasiling:

2 "Pagaisiling mo sa mga inanak ni Israel: Bisan sin-o nga tawo sang mga inanak ni Israel, kon sang mga dumuluong nga nagapanlugayaw sa tungâ ni Israel, nga maghatag sang iya kaliwatan kay Molok, pagapatyon sia, sa pagkamatuud: ang banwa sang duta magapatay sa iya sa haboy sang bató.

3 Pagaibutang ko man ang akon nawung batok sa amo nga tawo sa pagutúd sa iya sa tungâ sang iya banwa, tungud kay ginhatag niya ang iya kaliwatan kay Molok, sa bagay nga gindagtaan niya ang akon balaan nga Puluy-an kag ginpakadibalaan niya ang akon balaan nga ngalan.

4 Kag kon ang banwa sang kadutaan magpiong sang iya mga mata sa sadtong

tawo, kon maghatag sia sang iya kaliwa-
tan kay Molek, sa indi pagpatay sa iya,
5 Ako gid magabutang sang akon
nawung batok sadtong tawo kag batok
sa iya panimaláy, kag pagautdon ko sia
sa tungâ sang iya banwa, patí ang tanan
nga nagpakighilawas sa olehe niya, nga
nagpamiga sa olehe ni Molok.
6 Kag bisan sin-o nga magliso na-
yon sa mga manugpagowa sang mga
espiritu kag sa mga manugpakot sa
pagpakighilawas sa olehe nila, pagaibu-
tang ko ang akon nawung batok sa amo
nga tawo, kag pagautdon ko sia sa
tungâ sang iya banwa.
7 Busa, magpalakabalaan-kamo, kag
magmanginbalaan-kamo; kay ako amo
si Iehoba nga inyo Dios.
8 Pagbantayan-ninyo ang akon mga
palatukuran kag pagibutang-ninyo sila
sa buhat: ako si Iehoba nga nagapaka-
balaan sa inyo.
9 Bisan sin-o nga tawo, nga maghima-
laut sa iya amay, kon sa iya ilóy, paga-
patyon sia, sa pagkamatuud; naghima-
laut sia sa iya amay kag sa iya ilóy: *ma-
holog* ang iya dugo sa ibabaw niya.
10 Kon ang isa ka tawo magpakighi-
lawas sa asawa sang isa, yadtong mag-
pakighilawas sa asawa sang iya isigka-
tawo; pagapatyon, sa pagkamatuud,
ang makihilawason nga lalaki kag ang
makihilawason nga babae.
11 Kon ang isa ka tawo magdulóg sa
asawa sang iya amay, ginbuksan niya
ang kahubo sang iya amay; pagapatyon,
sa pagkamatuud, sila nga duha: *maholog*
ang ila dugo sa ibabaw nila.
12 Kon ang isa ka tawo magdulóg sa
iya umagad nga babae, sila nga duha
pagapatyon; nagbuhat sila sang paggu-
mon: *maholog* ang ila dugó sa ibabaw
nila.
13 Kon ang isa ka tawo magdulóg sa
lalaki, subung sang pagdulóg sa babae,
sila nga duha nagbuhat sing kalangil-
aran; pagapatyon sila, sa pagkamatuud:
maholog ang ila dugo sa ibabaw nila.
14 Kon ang isa ka tawo magpangasawa
sa isa ka babae kag sa ilóy niya, kasal-
anan nga kalangil-aran ini; sa kalayo
pagasunugon sia kag sila nga duha,
agud nga walâ na sing kasal-anan nga
kalangil-aran sa tungâ ninyo.
15 Kon ang isa ka tawo magpakighi-
lawas sa sapat, pagapatyon sia, sa
pagkamatuud; pagapatyon man ninyo
ang sapat.
16 Kon ang isa ka babae magpalapit
sa bisan ano nga sapat sa pagpakighi-
lawas sa iya, pagapatyon mo ang babae
kag ang sapat: pagapatyon sila, sa
pagkamatuud: *maholog* ang ila dugo sa
ibabaw nila.
17 Kon ang isa ka tawo magpangasawa
sa iya útud nga babae, anak nga babae
sang iya amay, kon anak nga babae
sang iya ilóy, kag makita niya ang
kabuho niya, kag *ang babae* makakita
sang kabuho sang *lalaki*, butang ini nga
makahuluya; pagautdon sila sa mga
mata sang mga inanak sang ila banwa.
Ang kahubo sang iya útud nga babae
ginbuksan niya: pagadalhon niya ang
iya kalautan.
18 Kon ang isa ka tawo magdulóg sa
babae, nga nagabalatian *sa iya kina-
batasan*, kag pagbuksan niya ang iya
kahubo, ginbuksan niya ang tuburan
niya, kag sia man nagbukas sang
tuburan sang iya dugo: sila nga duha
pagautdon sa tungâ sang ila banwa.
19 Indi mo pagbuksan ang kahubo
sang útud nga babae sang imo ilóy,
bisan sang útud nga babae sang imo
amay; kay *ang nagahimo sini*, nagabukas
sa iya himata nga malapit: sila nga
duha magadalá sang ila kalautan.
20 Kon ang isa ka tawo magdulóg sa
asawa sang útud sang iya amay, ginbuk-
san niya ang kahubo sang útud sang
iya amay; sila *nga duha* magadalá sang
ila salâ: magakalamatay sila nga walâ
sing mga anak.
21 Kon ang isa ka tawo magpanga-
sawa sang asawa sang iya útud, kahig-
koan ini; ginbuksan niya ang kahubo
sang iya útud: manginwalâ sila sing
mga anak.
22 Bantayi-ninyo ang tanan nakon
nga mga palatukuran kag ang tanan
nakon nga mga tulumanon, kag ibutang
ninyo sila sa buhat, agud nga indi kamo
pagisuka sang duta, sa diin ginadalá ko
kamo sa pagpuyô sa iya.
23 Indi kamo maglalakat sa mga pa-
latukuran sang mga katawohan, nga
pagasobolon ko sa atubangan ninyo;
kay ining tanan *nga mga kalainan* ginbu-
hat nila, nga tungud sini ginakangil-aran
ko sila.
24 Kag ginsiling ko sa inyo: Maga-
talagiya kamo sang duta nila, kay pagai-

hatag ko sa inyo sia sa pagtagiya sa iya; duta ini nga nagailig ang gatas kag dugus: ako si Jehoba, nga inyo Dios, nga nagpain sa inyo sa iban nga mga banwa.

25 Busa, kamo magapain sang mga sapat nga matinlo kag sang mga mahigko, kag sang mga pispis nga mahigko kag sang mga matinlo: kag indi ninyo paghimoon nga mga kalangil-aran ang inyo mga kalág, nga magpahigko kamo, bisan sa mga sapat, bisan sa mga pispis, kag sa bisan ano nga butang nga nagasagnoy sa ibabaw sang duta, nga sila ginpain ko sa inyo subung nga mga mahigko.

26 Kamo magbalalaan sa akon, kay ako balaan, ako si Iehoba; kag ginpain ko kamo sa mga katawohan, agud nga magmanginakon kamo.

27 Ang lalaki kon babae nga sa iya makita ang pagkamanugpagowa sang mga espiritu kon sang pagkamanugpakot, pagapatyon sila, sa pagkamatuud: pagapatyon sila sa haboy sang mga bató: *mahulog* ang ila dugo sa ibabaw nila.

Mga kasogoan nahanungud sang pagkatinlo sang mga saserdote.

21 KAG si Iehoba nagsiling kay Moises: "Ihambal sa mga saserdote, nga mga anak ni Aaron, kag isiling sa ila: Walay sin-o sa inyo nga magpadagta bangud sang patay sa tungâ sang ila banwa,

2 Luwas lamang sang isa ka himata nga malapit: sang iya ilóy, kon sang iya amay, kon sang iya anak nga lalaki, kon sang iya anak nga babae, kon sang iya útud nga lalaki;

3 Kag sang iya man útud nga babae nga ulay, nga malapit gid sa iya, nga walâ makabana, sarang makadagta sia tungud sa iya.

4 Ang punoan sa iya banwa indi magadagta sa iya nga magpakakubus sa iya kaugalingon.

5 *Ang mga saserdote* indi maghilimo sing pal-it sa ila olo, bisan pagkiskisan nila ang mga kilid sang ila bungut, bisan magpililas sila sang ila unud.

6 Magmanginbalaan sila sa ila Dios, kag indi nila pagpakadibalaanon ang ngalan sang ila Dios; kay sila among mga nagahalalad sang mga halad nga pinadabdab kay Ieboba, sang tinapay sang ila Dios: sila magmanginbalaan.

7 Indi sila magpalangasawa sang bigaon kon sang linugos; bisan magpalangasawa sila sang binulagan sang iya bana; kay ang *saserdote* balaan sia sa iya Dios.

8 Pakabalaanon mo sia, kay sia among nagahalad sang tinapay sang imo Dios; sia manginbalaan sa imo, kay ako balaan, ako si Iehoba, nga nagapakabalaan sa inyo.

9 Kon ang anak nga babae sang isa ka saserdote magpakawalay dungug nga magpakighilawas sia, nagapakawalay dungug sia sa iya amay: sa kalayo pagasunugon sia.

10 Nahanungud sa pinapakamataas nga saserdote sa tungâ sang iya mga útud, nga sa ibabaw sang iya olo ginbo-bo ang lana nga ihalaplas, kag nga ginpahanungud sia sa pagpanaput sang mga panapton nga *balaan*, indi sia magbukas sang iya olo, bisan maggisi sang iya mga panapton.

11 Sia indi magasulúd sa *diin may* lawas nga patay sang bisan sin-o; sia indi magpadagta, bisan tungud sa iya amay, bisan tungud sa iya ilóy.

12 Sia indi maggowa sa balaan nga Puluy-an, bisan pagkuhaan niya sing dungug ang balaan nga Puluy-an sang iya Dios; tungud kay ang purung-purung sang lana nga ihalaplas sang iya Dios yara sa ibabaw niya: ako si Iehoba.

13 Magpangasawa sia sang babae nga ulay.

14 Indi sia magpangasawa, bisan sa bálo kon sa binulagan, bisan sa linugos kon bigaon; kondi magapangasawa sia sa isa ka ulay sa tungâ sang iya banwa.

15 Indi niya pagkuhaan sing dungug ang iya kaliwatan sa tungâ sang iya mga banwa, kay ako amo si Ieboba, nga nagapakabalaan sa iya."

16 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nga nagasiling:

17 "Ihambal kay Aaron kag isiling sa iya: Bisan sin-o nga tawo sa imo kaliwat, sa sulúd sang imo mga kaliwatan, nga may kulang sa lawas, indi sia magpalapit sa paghalad sang tinapay sang iya Dios.

18 Kay walay sin-o nga tawo nga may kulang sa lawas, nga magpalapit *sa akon halaran:* bisan ang tawo nga bulag, kon piang, kon may ilong nga bungad, kon

may bahin nĝa lakas ka laba kon lakas
ka lip-ot;
19 Bisan ang tawo nĝa may till kag
kamut nĝa bali;
20 Bisan bugtot, kon putot, kon may
bití sa mata, kon katolon, kon kuganon,
kon kinapon.
21 Walay sin-o nĝa tawo sa kaliwat
ni Aaron, nĝa saserdote, nĝa may ku-
lang sia sa lawas, magpalapit sa pagha-
lad sang mĝa halad nĝa pinadabdab kay
Iehoba; may kulang sia sa lawas: indi
sia magpalapit sa paghalad sang tinapay
sang iya Dios.
22 Magakaon sia sang tinapay sang
iya Dios, sang mĝa butang nĝa labing
balaan, kag sang mĝa balaan;
23 Lamang nĝa indi sia magkadto
nayon sa kumbung, bisan magpalapit
sia sa halaran, kay may kulang sia
sa lawas; sia indi magapakadibalaan
sang akon mĝa balaan nĝa butang; kay
amo si Iehoba nĝa nagabalaan sa
ila."
24 Kag ginsiling ini ni Moises kay
Aaron kag sa iya mĝa anak, kag sa ta-
nan nĝa mĝa inanak ni Israel.

Ang mĝa makakaon sang mĝa butang nĝa balaan.

22 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, nĝa nagasiling:
2 "Isiling kay Aaron kag sa iya mĝa
anak nĝa magpain sila sang mĝa butang
nĝa balaan sang mĝa inanak ni Ierael,
kag indi sila magpakadibalaan sang
akon balaan nĝa nĝalan sa mĝa butang
nĝa ginapakabalaan nila sa akon: ako si
Iehoba.
3 Isiling-mo sa ila: Sa sulúd sang
ila mĝa kaliwatan, ang bisan sin-o nĝa
tawo sa bug-os ninyo nĝa kaliwatan,
nĝa sa mahigko sia, magpalapit sa mĝa
butang nĝa balaan, nĝa ginapakabalaan
sang mĝa inanak ni Israel kay Iehoba,
ang amo nĝa tawo pagautdon sa atu-
banĝan nakon: ako si Iehoba.
4 Bisan sin-o nĝa tawo sa kaliwat ni
Aaron nĝa tabukawon sia, kon ginapan-
gowaan, indi magkaon sang mĝa bu-
tang nĝa balaan, tutub nĝa magtinlo sia.
Subung man ang magkamlut sang bisan
ano nĝa butang nĝa mahigko banĝud
sang pa'ay, kon tawo nĝa ginaawasan
sang binhi;
5 Kon ang tawo, nĝa magkamlut sang
isa ka magamay nĝa sapat nĝa naghig-
ko sa iya, kon tawo nĝa sa iya naghig-
ko ang bisan ano nĝa kahigkoan;
6 Ang tawo nĝa magkamlut sini, ma-
gamahigko sia tubtub sa hapon, kag
indi sia magkaon sa mĝa butang nĝa
balaan tubtub nĝa mahugasan niya ang
iya unud sang tubig.
7 Kag kon natunud na ang adlaw,
magamatinlo sia; kag sa olehe sarang
sia makakaon sang mĝa butang nĝa ba-
laan, kay iya kalan-on ini.
8 Indi sia magkaon sang butang nĝa
patay, bisan sang kinusnit *sang mĝa
mapintas nĝa sapat* nĝa nagapadagta
sa iya: ako si Iehoba.
9 Pagabantayan nila ang akon tugon,
basi pa nĝa magdalala sila sang salâ sa
sini nĝa kabanĝdanan kag magkalama-
tay sila, tunĝud kay ginpakadibalaan
nila ini: ako si Iehoba, nĝa nagapaka-
balaan sa ila.
10 Walay sin-o nĝa dumuluong nĝa
makakaon sang butang nĝa balaan;
ang manugdapon sang saserdote kag
ang iya sinoholan indi makakaon sang
butang nga balaan.
11 Kon ang saserdote magbakal sing
isa ka tawo sang iya pílak, ini sia sarang
makakaon sa iya, sa amo man nĝa ba-
gay ang nagkalatawo sa iya baláy ma-
gakalaon sang iya tinapay.
12 Kon ang isa ka anak nĝa babae
sang saserdote magbana sang dumulu-
ong, indi sarang sia makakaon sang mĝa
halad nĝa binayaw sang mĝa butang
nĝa balaan.
13 Kon ang anak nĝa babae sang sa-
serdote nanĝinbálo kon binayaan sia,
nĝa walâ sing anak, kag nagbalik sia sa
baláy sang iya amay, subung sa iya
pagkapamatan-on, sarang sia makakaon
sang tinapay sang iya amay; kag wa-
lay sin-o nĝa dumuluong nĝa sarang
makakaon sa iya.
14 Kon ang isa ka tawo magkaon
sang butang nĝa balaan sa sayup, ma-
gadugang sia sang iya ikalima ka bahin
sa ibabaw niya, kag pagaihatag niya
sia sa saserdote, upud sang butang nĝa
balaan.
15 *Ang mĝa saserdote* indi magpa-
kadibalaan sang mĝa butang nĝa
balaan sang mĝa inanak ni Israel, nĝa
ginahalad nila kay Iehoba;
16 Basi pa nĝa, sa pagkaon sang ila
mĝa butang nĝa balaan, pagaipapas-an
nila sa ibabaw nila ang kalautan sang

ila kasal-anan; kay ako amo si Iehoba,
nga nagapakabalaan sa ila."

Ang mga inughalad dapat nga manginwalay kulang.

17 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nga nagasiling:
18 "I hambal kay Aaron kag sa iya
mga anak, kag sa tanan nga mga ina-
nak ni Israel, kag isiling sa ila: Bisan
sin-o nga tawo sa baláy ni Israel, kon
sa mga dumuluong sa Israel, nga buut
maghalad sang iya halad tungud sang
bisan ano nga iya panaad, kon sa bisan
ano nga halad nga kinabubut-on niya,
nga sa masunsun ginahalad nila kay
Iehoba subung nga halad nga sinu-
nug;
19 Agud nga manginkalahamut-an na-
yon sa inyo, *kinahanglan* nga lalaki ini
nga walay dagta, bisan gikan sa kaba-
kahan, bisan gikan sa mga obeha, kon sa
mga kanding.
20 Indi kamo magahalalad sing bisan
ano nga may kulang; kay indi ini ma-
nginkalahamut-an panayon sa inyo.
21 Bisan sin-o nga tawo, nga maluyag
maghalad sing halad sa paghidaet kay
Iehoba, sa pagtuman sing isa ka panaad
kon sing halad nga kinabubut-on, bisan
ini gikan sa kabakahan, bisan sia gikan
sa mga obeha, magmanginhimpit sia,
agud nga manginkalahamut-an sia; walâ
gid sing nakulang sa iya sa lawas.
22 Indi kamo maga halalad kay Iehoba
sang bulag kon sang gupak, bisan sang
inutdan kon pinilasan, kon katolon, kon
kuganon; sa ila indi kamo magahalalad
sing mga halad nga pinadabdab sa iba-
baw sang halaran ni Iehoba.
23 Sarang ikaw makahalad sang halad
nga kinabubut-on gikan sa baka kon
gikan sa obeha nga may bahin nga lakas
ka laba kon lakas ka lip-ot; apang sa
halad nga sa panaad indi kalahamut-an
ini.
24 Indi kamo magahalalad kay Iehoba
sang kinapon nga sa pigsa, sa palpag, sa
pinalasik kon sa ginutlab; kag indi nin-
yo paghimoon ini sa inyo duta.
25 Kag indi kamo *magakuluha* bisan
ano sining mga butang sa kamut sang
dumuluong sa paghalad sang tinapay
sa inyo Dios; kay ang inutdan sining
mga *sapat* among kulang nila sa lawas:
indi sila manginkalamut-an pahanayon
sa inyo."

26 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nga nagasiling:
27 Kon matawo ang tinday sang baka,
kon sang kordero, kon sang kanding,
didto sia upud sa iya ilóy sing pito ka
adlaw; apang kutub sa adlaw nga ika-
walo pa ibabaw, manginkalahamut-an
sia nga sa halad sang halad nga pinadab-
dab kay Iehoba.
28 Apang kon ini baka, kon obeha,
indi kamo sarang makapugut sa iya kag
sa iya tinday sa isa lamang ka adlaw.
29 Kag kon kamo maluyag magha-
lad sang halad sa pagpasalamat kay
Iehoba, pagaihalad ninyo ini sa isa ka
bagay nga manginkahalamut-an sia pa-
hanayon sa inyo.
30 Sa sina gid nga adlaw pagakaonon
sia; indi kamo magbilin sa iya tubtub
sa aga: ako si Iehoba.
31 Busa, magbalantay-kamo sang akon
mga sogo, kag ibutang-ninyo sila sa
buhat: ako si Iehoba.
32 Indi ninyo pagpakadibalaanon ang
ngalan sang akon pagkabalaan, kag
pagapakabalaanon ako sa tungâ sang
mga inanak ni Israel: ako si Iehoba,
nga nagapakabalaan sa inyo;
33 Kag nga nagpagowa sa inyo sa
duta sa Egipto, agud nga mangininyo
ako Dios: ako si Iehoba."

Mga so nahanungud sa sarisari nga mga piesta.

23 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, nga nagasiling:
2 "Ihambal sa mga inanak ni Israel
kag isiling sa ila: Ini amo ang mga
pinat-inan nga panag-on ni Iehoba, nga
pagaibantala ninyo subung nga mga
pagtililipon nga balaan, ini sila mangin-
akon tinandaan nga panag-on.
3 Sa anum ka adlaw magapangabud-
lay kamo; kag sa ikapito ka adlaw may
isa ka sabado, nga inugpahuway, pag-
katipon nga balaan: indi kamo maghi-
limo sing bisan ano nga pangabudlay;
ini manginisa ka sabado kay Iehoba
sa tanan ninyo nga mga puluy-an.
4 Ini sila amo ang mga pinat-in nga
panag-on ni Iehoba, ang mga pagkati-
pon nga balaan, nga pagaibantala ninyo
sa ila panag-on nga tinapat:
5 Sa nahauna nga bulan, sa adlaw
nga ikapúlô kag apat sang bulan, sa
tungâ sang duha ka kahaponon, *pagahi-
waton* ang paskua ni Iehoba.

6 Kag sa adlaw nğa ikapulô kag lima
sa sini nğa bulan, may piesta sang mğa
tinapay nğa walay tapay kay Iehoba:
sa pito ka adlaw magakalaon kamo
sang mğa tinapay nğa walay tapay.
7 Sa nahauna nğa adlaw may balaan
kamo nğa pagkatipon: indi kamo maga-
hilimo sing bisan ano nğa pagpanğa-
budlay nğa inalagad.
8 Kag magahalad kamo sing mğa
halad nğa pinadabdab kay Iehoba sa
pito ka adlaw. Sa ikapito ka adlaw
may isa ka balaan nğa pagtilipon; indi
kamo maghilimo sing bisan ano nğa
pagpanğabudlay nğa inalagad."
9 Kag si Iehoba naghambal kay Moi-
ses, nğa nagasiling:
10 "Ihambal sa mğa inanak ni Israel
kag isiling sa ila: Kon makasulúd na
kamo sa duta, nğa pagaihatag ko sa
inyo, kag magaalani kamo sang alanyon
niya, magadalalá kamo sa saserdote
sang inupong sang mğa nahauna *nğa
inupong* sang inyo alanyon.
11 Kag pagahabugon niya ang inu-
pong sa atubanğan ni Iehoba, agud nğa
manğinkalahamut-an sia sa pahanayon sa
inyo; sa madason nğa adlaw sang saba-
do *sang paskua* pagahabugon sia sang
saserdote.
12 Kag sa adlaw nğa mahabog ninyo
ang inupong, magahalalad kamo sing isa
ka kordero nğa walay dagta, nğa isa ka
tuig, sa halad nğa sinunog kay Iehoba.
13 Kag ang nahanunğud sang mğa
halad nğa kalan-on, manğinduha sang
ikapúlô sang isa *ka epa* nğa harina nğa
malum-ok, nğa nasamoan sang lana, nğa
sa halad nğa pinadabdab kay Iehoba sa
baho nğa kalahamut-an, kag ang iya ha-
lad nğa ilimnon manğinsa alak, ang
ikapat ka bahin sang isa ka hin.
14 Indi kamo magkalaon sing tina-
pay, bisan uyas nğa sínanlag, bisan hilaw
nğa mğa uhay tubtub sini gid nğa adlaw,
tubtub nğa makadalá kamo sang halad
sa inyo Dios. Ini manğinpalatukuran
sa gihapon sa inyo mğa kaliwatan, sa
tanan ninyo nğa mğa puluy-an.
15 Kag magailisip-kamo kutub sa ma-
sunud nğa adlaw sang sabado, kutub sa
adlaw nğa nagdalalá kamo sang inupong
sang halad nğa hinabug; manğinpito ka
sabado nğa bug-os sila.
16 Magailisip-kamo sing kalim-an ka
adlaw tubtub sa adlaw nğa madason
sang ikapito ka sabado; niyan magaha-
lalad kamo sing halad nğa kalan-on sa
mğa bag-ong bunğa kay Iehoba.
17 Sa inyo mğa puluy-an magadalala-
kamo sing duha ka tinapay nğa sa halad
nğa hinabog; duha ka tinapay sa duha ka
ikapúlô sang isa ka epa nğa harina nğa
malum-ok; pagalutoon sila nğa may ta-
pay: ini sila among nahauna nğa mğa
bunğa kay Iehoba.
18 Upud sang tinapay magahalalad
kamo sing pito ka kordero nğa walay
dagta, nğa isa ka tuig, kag sing isa ka tin-
day sang baka, kag duha ka karnero;
manğinhalad sila nğa sinunog kay Iehoba
upud sang nahanunğud nğa mğa halad
nğa kalan-on kag mğa halad nğa ilim-
non; halad ini nğa pinadabdab sa baho
nğa kalahamut-an kay Iehoba.
19 Magahalalad man kamo sing isa ka
kanding nğa lalaki subung nğa halad
tunğud sang salâ, kag duha ka kordero
nğa isa ka tuig nğa sa halad sa paghi-
daet.
20 Kag ang saserdote magahabog sa
ila patí sang tinapay sang mğa naha-
unang bunğa, nğa halad nğa hinabog, sa
atubanğan ni Iehoba, patí sang duha ka
kordero. Manğinbalaan sila kay Ieho-
ba, nğa nahanunğud sila sa saserdote.
21 Pagatiponon ninyo sa sini gid nğa
adlaw *ang katilingban*; may balaan kamo
nğa pagkatipon: indi kamo maghilimo
sang bisan ano nğa pagpanğabudlay nğa
inalagad. Manğinpalatukuran ini sa gi-
hapon sa tanan ninyo nğa mğa puluy-an
sa inyo mğa kaliwatan.
22 Kon mag-alani kamo sang mğa
alanyon sang inyo duta, indi ninyo pag-
uruton sa pag-ani ang mğa higad sang
imo latagon, bisan pamolotan mo sing
uhay ang imo inanihan: pagaibilin mo
ini nğa sa imol kag nğa sa dumuluong:
ako si Iehoba, nğa inyo Dios."
23 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nğa nagasiling:
24 "Ihambal sa mğa inanak ni Israel
kag isiling sa ila: Sa bulan nğa ikapito,
sa nahauna sang bulan, may inugpahu-
way nğa sa inyo, isa ka handumanan
nğa *ginabantala* sa tinğug sang mğa
budyong, isa ka pagtilipon nğa balaan.
25 Indi kamo maghilimo sang bisan
ano nğa pagpanğabudlay nğa inalagad;
kag magahalalad-kamo sang mğa halad
nğa pinadabdab kay Iehoba."
26 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nğa nagasiling:

27 "Sa pagkamatuud, ang adlaw nga ikapúlô sining ikapito nga bulan manginadlaw sang katumbasan: may balaan kamo nga pagtilipon, pagapapaubuson ninyo ang inyo mga kalág, kag magahalalad kamo sing mga halad nga pinadabdab kay Iehoba.
28 Indi kamo maghilimo sang bisan ano nga pagpangabudlay sa sini gid nga adlaw, kay adlaw sia sang mga katumbasan sa paghimo sang katumbasan tungud sa inyo sa atubangan ni Iehoba nga inyo Dios.
29 Ngani, ang tanan nga tawo nga indi magpapaubus sa sini gid nga adlaw, pagautdon sia sa tungâ sang iya banwa.
30 Kag ang bisan sin-o nga tawo nga maghimo sang bisan ano nga pangabudlay sa sini gid nga adlaw, pagautdon ko ang amo nga tawo sa tungâ sang iya banwa.
31 Indi kamo magahilimo sang bisan ano nga pagpangabudlay, ini manginpalatukuran sa gihapon sa inyo mga kaliwatan sa tanan ninyo nga mga puluyan.
32 Ini manginisa ka sabado nga inugpahuway nga sa inyo; pagapapaubuson ninyo ang inyo mga kalág sa ikasiam ka adlaw sang bulan, kutub sa hapon. Sa isa ka hapon pa isa ka hapon hiwaton ninyo ang inyo sabado."
33 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nga nagasiling:
34 "Ihambal sa mga inanak ni Israel, kag isiling sa ila: Sa adlaw nga ikapúlô kag lima sa sining ikapito ka bulan may piesta sang mga payagpayag kay Iehoba, sa pito ka adlaw.
35 Sa nahauna nga adlaw may balaan nga pagtilipon; indi kamo maghilimo sang bisan ano nga pagpangabudlay nga inalagad.
36 Sa pito ka adlaw magahalalad kamo sing mga halad nga pinadabdab kay Iehoba; kag sa ikawalo ka adlaw may pagtilipon kamo nga balaan kay Iehoba, kag mag halalad kamo sing mga halad nga pinadabdab kay Iehoba: ini among pagtilipon nga maligdong; indi kamo maghilimo sang bisan ano nga pagpangabudlay nga inalagad.
37 Ini sila among mga panag-on nga pinat-inan ni Iehoba, nga pagaibantala ninyo subuug nga mga balaan nga pagtilipon, sa paghalad kay Iehoba sang mga halad nga pinadabdab, sang halad nga sinunog kag sang halad nga kalanon, sang halad kag sang mga halad nga ilimnon, ang tagsa ka butang sa iya kaugalingon nga adlaw;
38 Walay labut sang mga sabado ni Iehoba, kag walay labut sang inyo mga dolot, kag walay labut sang tanan ninyo nga mga halad nga pinanaad, kag walay labut sang tanan ninyo nga mga halad nga kinabubut-on, nga pagaihatag ninyo kay Iehoba.
39 Lamang sa adlaw nga ikapúlô kag lima sining bulan nga ikapito, kon matipon na ninyo ang patubas sang duta, pagahiwaton ninyo kay Iehoba ang piesta, sa pito ka adlaw. Sa nahauna nga adlaw may isa ka inugpahuway, kay sa adlaw nga ikuwalo, isa pa adlaw nga inugpahuway.
40 Magakuluha kamo nga sa inyo, sa adlaw nga nahauna, sang mga bunga sang mga kahoy nga mga magayon, mga paklang, kag mga sanga sang mga kahoy nga madabung, sang mga sauses sang mga kasapaan; kag magakalalipay kamo sa atubangan ni Iehoba nga inyo Dios sa sulúd sang pito ka adlaw.
41 Pagahiwaton ninyo ang piesta subung nga piesta ni Iehoba sing pito ka adlaw ta tagsa ka tuig; ini manginpalatukuran sa gihapon sa inyo mga kaliwatan: sa bulan nga ikapito pagahiwaton ninyo ini nga piesta.
42 Sa pito ka adlaw magapuluyô kamo sa mga payagpayag; ang tanan nga tumanduk sa Israel magapuyô sa mga payagpayag,
43 Agud nga ang inyo mga kaliwatan makahibalo, nga ginpapuyô ko sa mga payagpayag ang mga inanak ni Israel, sang ginpagowa ko sila sa duta sang Egipto: ako si Iehoba nga inyo Dios."
44 Kag ginpahayag ni Moises sa mga inanak ni Israel *ining* mga panag-on nga pinat-in ni Iehoba.

Mga tulumanon nahanungud sa sadngan kag sa latok.

24 KAG si Iehoba naghambal kay Moises, nga nagasiling:
2 "Sogo-ka sa mga inanak ni Israel nga pagdalhan ka nila sing lana sang oliba nga lunsay, nga linabugay, nga sa suga; agud nga mapadabdab sing dayon ang mga lamprahan.
3 Pagatatapon sila ni Aaron sa gowa

sang kumbung sang *kaban* sang pagpamatuud sa Layanglayang sang pakigkitaan, agud nḡa *magdalabdab* sila kutub sa hapon tubtub sa aga, sing dayon, sa atubanḡan ni Iehoba: ini manḡinpalatukuran sa gihapon sa inyo mḡa kaliwatan.
4 Sa ibabaw sang sadnḡan nḡa bus-ug pagatatapon niya gihapon ang mḡa lamprahan sa atubanḡan ni Iehoba.
5 Kag magakuha ka sing harina nḡa malum-ok, kag magaluto ka sa iya sing napúlô kag duha ka torta: sa tagduha ka ikapúlô sang isa ka epa ang tagsa ka torta;
6 Kag pagaipahamtang mo sila sa duha ka obay, anum sa tagsa ka obay, sa ibabaw sang latok nḡa putli sa atubanḡan ni Iehoba.
7 Kag pagabutanḡan mo sa ibabaw sang tagsa ka obay sang insienso nḡa matinlo, agud nḡa ini magmanḡinhandumanan nḡa sa tinapay subung nḡa halad nḡa pinadabdab kay Iehoba.
8 Sa sabadosabado pagakubayon ang *tinapay* sa atubanḡan ni Iehoba sa gihapon: ini among katipan nḡa dayon gikan sa mḡa inanak ni Israel.
9 Kag ini nahanunḡud kay Aaron kag sa iya mḡa anak nḡa pagakaonon nila ini sa isa ka duug nḡa balaan; kay butang sia nḡa balaan gid nḡa sa iya gikan sa mḡa halad nḡa pinadabdab kay Iehoba: ini among palatukuran nḡa dayon.

Mḡa silot sa mḡa mapasipalahon kag mḡa nagapatay sa isigkatawo.

10 Kag ang anak sang isa ka babae nḡa Israelinhon, nḡa anak sang isa ka Egiptohanon, naggowa sa tunḡâ sang mḡa inanak ni Israel; kag ang anak sang Israelinhon nḡa babae nag-away, sa tunḡâ sang dulugan, sa isa ka tawo nḡa Israelinhon.
11 Kag ang anak sang Israelinhon nḡa babae nagpasipala sa Nḡalan, kag nagpanghimalaut sa iya; kag gindalá nila sia kay Moises, (ang nḡalan sang iya ilóy amo si Selomit, anak nḡa babae ni Debri, sa kabikahan ni Dan),
12 Kag ginbutang nila sia sa bilangoan tubtub nḡa ang paghukom mapahayag sa ila sa bâbâ ni Iehoba.
13 Niyan si Iehoba naghambal kay Moises, nḡa nagasiling:
14 "Pagowaa sa dulugan ang mahimalauton, kag ang tanan nḡa nagpalakabati sa iya magbulutang sang mḡa kamut sa ibabaw sang iya olo, kag pagbatohon sia sang bug-os nḡa katilingban.
15 Kag pagaihambal mo sa mḡa inanak ni Israel, nḡa nagasiling: Bisan sin-o nḡa tawo nḡa maghimalaut sa iya Dios, magadalá sang iya salâ.
16 Kag yadtong magpasipala sa nḡalan ni Iehoba, sa pagkamatuud, pagapatyon sia: sa walay kalooy pagabatohon sia sang bug-os nḡa katilingban, bisan sia dumuluong, bisan sia tumanduk; kon magpasipala sia sa Nḡalan, pagapatyon sia.
17 Bisan sin-o nḡa magpatay sa isa ka tawo, sa pagkamatuud, pagapatyon sia.
18 Kag ang magpatay sing isa ka sapat, magauli sia tunḡud sa iya, kabuhi tunḡud sang kabuhi.
19 Bisan sin-o nḡa magdaut sa iya isigkatawo, sono sang ginhimo niya, pagahimoon ang amo man sa iya:
20 Balbag tunḡud sa balbag, mata tunḡud sa mata, nḡipon tunḡud sa nḡipon: sa daut nḡa nahimo sa isa, pagahimoon ang amo man sa iya gid.
21 Ang magpatay sing isa ka sapat, magauli sia sa iya; apang ang magpatay sa isa ka tawo, pagapatyon sia.
22 May isa gid kamo ka katadlunḡan nḡa sa tanan: manḡinanḡay sa dumuluong kag sa tumandok; kay ako amo si Iehoba, nḡa inyo Dios."
23 Kag si Moises naghambal sa mḡa inanak ni Israel; kag ginpagowa nila sa dulugan ang mahimalauton kag ginpatay nila sia sa haboy sang mḡa bató. Kag ginhimo sang mḡa inanak ni Israel, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.

Ang tuig nḡa sinabado kag ang tuig sang kahilowayan.

25 KAG si Iehoba naghambal kay Moises sa bukid sa Sinai, nḡa nagasiling:
2 "Ihambal sa mḡa inanak ni Israel kag isiling sa ila: Kon magsululúd kamo sa duta, nḡa pagaihatag ko sa inyo, ang duta magapalahuway: may isa ka sabado kay Iehoba.
3 Pagatamnan mo sa anum ka tuig ang imo latagon, kag pagatapson mo ang *mḡa sanḡa* sang imo kaubasan sa anum

ka tuig, kag pagapamopoon ang iya
mg̃a bung̃a ;
4 Kag sa ikapito ng̃a tuig ang duta
may isa ka sabado, isa ka pahuway, isa
sabado kay Iehoba : indi mo pagtamnan
ang imo latagon, bisan panapson mo ang
mg̃a sang̃a sang imo kaubasan.
5 Ang dagakan sa imo inanihan, indi
mo pag-anihon, kag ang mg̃a ubas sa
imo kaubasan ng̃a walâ matapas, indi
mo pagpamopoan ; mang̃intuig ini sa
pahuway ng̃a sa duta.
6 *Ang bung̃a* sang sabado sang duta
mang̃inkalan-on ng̃a sa inyo, sa imo,
sa imo alagad ng̃a lalaki kag babae, sa
imo mamumugon kag sa dumuluong
ng̃a nagapanlugayaw upud sa imo.
7 Kag mang̃inkalan-on yadtong tanan
ng̃a bung̃a niya sa imo mg̃a sapat kag sa
mg̃a kahayupan, ng̃a yara sa imo duta.
8 Kag ikaw magaisip ng̃a sa imo sing
pito ka semana sang mg̃a tuig, maka-
pito sa pito ka tuig, kag ang mg̃a adlaw
sining pito ka sabado sang mg̃a tuig,
mang̃inkap-atan kag siam ka tuig sa
imo.
9 Niyan ipalibot-mo ang budyong
ng̃a matunug, sa bulan ng̃a ikapito, sa
ikapúlô sang bulan : pagahimoon ninyo
ng̃a ang budyong maglibot sa bug-os
ninyo ng̃a duta sa adlaw sang katum-
basan.
10 Kag pagapakabalaanon ninyo ang
tuig ng̃a ika lim-an, kag pagaibantala
ninyo sa duta ang kahilowayan sa tanan
niya ng̃a mg̃a pumuluyô: mang̃inpaghili-
nugyaw sa inyo : magapalaúlî kamo ang
tagsatagsa sa iya kaugalingon, kag ang
tagsatagsa magabalik sa iya panimaláy.
11 Mang̃inpaghilinugyaw sa inyo ang
tuig ng̃a ikakalim-an : ini *ng̃a tuig* indi
kamo magatalanum, bisan magapalang̃a-
ni sang dagakan, bisan magapamopo ka
sang imo kaubasan ng̃a walâ matapas
ang mg̃a sang̃a ;
12 Kay ini amo ang *tuig* sang Paghi-
linugyaw: mang̃inbalaan sia sa inyo;
pagakaonon ninyo ang patubas sang
mg̃a latagon.
13 Sa sini ng̃a tuig sang Paghilinug-
yaw magapalauli kamo ang tagsatagsa
sa iya kaugaling̃on.
14 Kon magbaligya ka sing bisan ano
ng̃a butang sa imo isigkatawo, kon mag-
bakal ka sing bisan ano ng̃a butang sa
kamut sang imo isigkatawo, walâ sing
magdaut bisan sin-o sa iya útud.
15 Sono sang kadamuon sang mg̃a
tuig, sa tapus sang Paghilinugyaw, paga-
tabaon mo sa imo isigkatawo ; kag sono
sa kadamuon sang mg̃a tuig sa patubas,
sia magabaligya sa imo.
16 Sono sa kadamuon sang mg̃a tuig
pagadugang̃an mo ang iya bili, kag
sono sa buhin sang mg̃a tuig pagabu-
hinan mo ang iya bili ; kay amo ang
kadamuon sang mg̃a patubas ng̃a pagai-
baligya niya sa imo.
17 Kag indi magadaut ang bisan sin-o
sa iya isigkatawo ; apang magakahad-
luk ka sa imo Dios ; kay ako si Iehoba,
ng̃a inyo Dios.
18 Ibutang-ninyo sa buhat ang akon
mg̃a palatukuran, kag bantayi-ninyo
ang mg̃a tulumanon, kag buhata-ninyo
sila, kag sa sini magapuluyô kamo sa
duta ng̃a mg̃a malig-on.
19 Kag ang duta magapamung̃a, kag
magakalaon kamo tubtub ng̃a mabusug,
kag magapuluyô kamo sa iya ng̃a may
kalig-unan.
20 Kag kon magsililing kamo : ¿ Ano
bala ang pagakaonon namon sa ikapito
ka tuig, kon indi kami dapat magtanum,
bisan magtipon sang amon mg̃a patu-
bas ?
21 Ako magapadalá sa inyo sang akon
pagpakamaayo sa ikan-um ka tuig, kag
sia magapatubas sing *tuman* ng̃a bung̃a
ng̃a sa tatlo ka tuig ;
22 Kag magatalanum-kamo sa ikawalo
ka tuig, kag magkalaon kamo sang mg̃a
bung̃a ng̃a laon tubtub sa tuig ng̃a ika-
siam ; tubtub ng̃a mag-abut ang patubas
sang *ikawalo,* magakalaon kamo sang
laon.

Sa paggawad sang mg̃a kaugaling̃an ng̃a duta kag sang mg̃a ulipon.

23 Kag ang duta indi mabaligya sa
dayon gid, kay ang duta akon sia, ng̃a
kamo mg̃a dumuluong kag mg̃a manug-
dapon ng̃a sa akon.
24 Sa tanan ng̃a duta sa inyo kauga-
ling̃on, magatulugot kamo sang gawad
sa duta.
25 Kon magimol ang imo útud, kag
magbaligya sing diyot sang iya kaugali-
ng̃on, magaabut ang iya manuggawad,
ng̃a amo ang iya himata ng̃a labing
malapit, kag magagawad sia sang ginba-
ligya sang iya útud.
26 Kag kon ang tawo walâ sing ma-

nuggawad kag ang iya kamut makati-
gayon sing tuman nğa sa paggawad sa
iya,
27 Niyan magaisip sia sang mğa tuig
sang iya pagbaligya, kag pagabayaran
niya sang mabilin sa tawo nğa ginbalig-
yaan niya, kag magabalik sia sa iya
kaugalinğon.
28 Apang kon indi makakita ang iya
kamut sang tuman nğa sa paguli sa
iya, ang butang nğa binaligya maga-
pabilin sa kamut sang nagtaba, tubtub
sa tuig sang Paghilinugyaw ; kag paga-
luwason ini sang Paghilinugyaw, kag
ang *manugbaligya* magabalik sa iya kau-
galinğon.
29 Apang kon ang isa ka tawo mag-
baligya sang baláy nğa puluy-an, nğa
nahamtang sa banwa nğa nalibutan sang
kuta, ang iya *katadlunğan* sa paggawad
magadugay tubtub nğa matapus ang isa
ka tuig sang pagbaligya sa iya: ang
katadlunğan sa paggawad magadugay
sing isa ka tuig.
30 Kag kon indi magawad ini sa sulúd
sang isa ka tuig nğa bug-os, ang baláy
nğa nahamtang sa isa ka banwa nğa na-
libutan sang kuta, mabilin nğa indi ma-
gawad sa *kamut* sang nagbakal, *kag* sa
iya kaliwatan: indi sia maluwas sang
Paghilinugyaw.
31 Apang ang mğa baláy sa mğa mi-
noro nğa walâ sing mğa kuta sa palibot,
pagakabigon sila subung sang mğa lata-
gon sang kadutaan: ang ila *katadlunğan*
sa paggawad manğindayon kag pagalu-
wason sila sang Paghilinugyaw.
32 Apang nahanunğud sang mğa ban-
wa sang mğa Lebinhon kag sang mğa
baláy sa mğa banwa nğa ila kaugali-
nğon, ang *katadlunğan* sa paggawad ma-
gapadayon sa gihapon nğa sa mğa
Lebinhon.
33 Kon ang isa sang mğa Lebinhon
may galawaron, nğa baláy nğa binaligya,
sa banwa nğa iya kaugalinğon, pagalu-
wason ini sang Paghilinugyaw: tunğud
kay ang mğa baláy sa mğa banwa sang
mğa Lebinhon amo ang kaugalinğon
nila sa tunğâ sang mğa inanak ni
Israel.
34 Apang ang mğa latagon nğa naga-
lilibot sa ila mğa banwa, indi pagibalig-
ya, kay kaugalinğon sila nila sa gihapon.
35 Kag kon ang imo útud, nğa yara
malapit sa imo, magimol kag magku-
langkulang, pagasapopohon mo sia: su-
bung nğa dumuluong kon manugdapon,
magapuyô sia upud sa imo.
36 Indi ka magapasaka sa iya, bisan
magpasagahay, kondi magakahadluk ka
sa imo Dios, kag nğa ang imo útud mag-
kabuhi upud sa imo.
37 Indi mo pagapasakaon sa iya ang
imo kuarta, bisan ang imo kalan-on
pagapasagahayan mo :
38 Ako si Iehoba, nğa inyo Dios, nğa
nagpagowa sa inyo sa duta sa Egipto sa
paghatag sa inyo sang duta sa Kanaan,
agud magmanğininyo ako Dios.
39 Kag kon ang imo útud nğa yara
malapit sa imo, magimol kag magba-
ligya sa imo, indi mo sia pagapaalagaron
subung sang ulipon ;
40 Magapuyo sia upud sa imo subung
nğa mamumugon *kon* manugdapon, kag
magaalagad sia sa imo tubtub sa tuig
sang Paghilinugyaw.
41 Niyan manğinluwas sia sa imo, sia
kag ang iya mğa anak upud sa iya ; kag
magabalik sia sa iya panimaláy, kag ma-
gabalik man sia sa kaugalinğon sang iya
mğa ginikanan.
42 Kay mğa ulipon ko sila, nğa ginpa-
gowa ko sila sa duta sa Egipto ; indi
sila sarang mabaligya subung nğa mğa
ulipon.
43 Indi ka magagahum sa iya nğa may
kapintas, kondi magkahadluk ka sa imo
Dios.
44 Apang ang mğa ulipon nğa lalaki
kag mğa babae nğa mahanunğud sa imo,
magagilikan sa mğa katawohan nğa yara
sa palibot ninyo ; sa ila sarang kamo
makabakal sing mğa ulipon nğa lalaki
kag mğa babae.
45 Sarang man kamo makabakal sa
ila sang mğa anak sang mğa umalagi, nğa
nagapanlugayaw sa tunğâ ninyo, kag
sa ila mğa panimaláy nğa yara sa tunğâ
ninyo, sang mğa nagkalatawo sa ila sa
inyo duta: sila manğinkaugalinğon
ninyo.
46 Pagaipapanubli ninyo sila sa inyo
mğa anak sa olehe ninyo sa pagtagiya
sa ila: pagapaalagdon ninyo sila sing
dayon. Apang sa inyo mğa útud, ang
mğa inanak ni Israel, bisan sin-o sa inyo
indi maggahum nğa may kapintas sa iba-
baw sang iya útud.
47 Kag kon ang isa ka dumuluong,
kon ang isa ka tawo nğa manugdapon
upud sa imo, magmangaranon, kag ang
imo útud upud sa iya magimol kag

magbaligya sia sa dumuluong, nĝa ma-
nugdapon upud sa imo, kon sa isa ka ka-
liwat sang panimaláy sang dumuluong;
48 Sa tapus na nakabaligya sia, may
katadlunĝan sia gihapon sang gawad:
isa sang iya mĝa útud sarang maka-
gawad sa iya,
49 Kon ang iya batâ, kon ang anak
sang iya batâ sarang makagawad sa
iya, kon bisan sin-o sang iya malapit
nĝa himata sa iya panimaláy sarang
makagawad sa iya; kag kon ang iya
kaugalinĝon nĝa kamut nakakita sing
mĝa kalalanĝan, magagawad sia sa iya
kaugalinĝon.
50 Kag magaisip sia *sang panag-on*
sa sadtong nagbakal sa iya, kutub sang
tuig nĝa nagbaligya sia sa iya tubtub
sa tuig sang Paghilinugyaw, kag ang
kuarta sang iya pagbaligya manĝinsono
sang kadamuon sang mĝa tuig: kag
pagahimoon sa iya sono sa panag-on
sang isa ka sinoholan.
51 Kon may mabilin pa sa iya nĝa
madamu nĝa mĝa tuig, sa nagakaigo
sa ila pagaiuli niya ang bili sang iya
gawad, ang kuarta nĝa ginbakal sa iya.
52 Kag kon mabilin ang pila ka tuig
lamang tubtub sa tuig sang Paghilinug-
yaw, niyan pagaisipon upud sa iya kag
pagaiuli niya ang bili sang iya gawad
sa nagakaigo sa iya mĝa tinuig.
53 Subung sang mamumugon sa ti-
nuigtuig dira upud sa iya; kag ang *iya
agalon* indi magagahum sa iya nĝa may
kapintas sa atubanĝan sang imo mĝa
mata.
54 Apang kon indi sia magawad sa
bisan isa sining mĝa bagay, niyan malu-
was sia sa tuig sang Paghilinugyaw, sia
kag ang iya mĝa anak upud sa iya.
55 Kay akon mĝa ulipon ang mĝa
inanak ni Israel; mĝa ulipon nakon sila,
nĝa ginpagowa ko sila sa duta sa
Egipto: ako si Iehoba, nĝa inyo Dios.

Mĝa panaad kag mga pinat-in na nĝa mĝa silot.

26 DILI kamo maghilimo nĝa sa
inyo sing mĝa diosdios, bisan
magpalatindug kamo sing mĝa larawan
nĝa tinigban, bisan mĝa haligi nĝa
larawan; kag dili kamo magpalaham-
tang sa inyo duta sing bató nĝa napa-
nigban nĝa larawan sa pagyaub sa
atubanĝan nila; kay ako amo si Iehoba
nĝa inyo Dios.
2 Pagabantayan ninyo ang akon mĝa
sabado, kag magatalahud kamo sang a-
kon balaan nĝa Puluy-an: ako si Iehoba.
3 Kon maglalakat kamo sa akon mĝa
palatukuran kag magbalantay kamo
sang akon mĝa sogo sa pagbutang sa ila,
sa buhat,
4 Pagaihatag ko sa inyo ang mĝa
ulan sa ila mĝa panag-on, agud nĝa ang
duta maghatag sang iya patubas, kag
ang kahoy sa latagon maghatag sang
iya bunĝa.
5 Kag ang lininas sang inyo mĝa uyas
magalambut sa ani, kag ang ani maga-
lambut sa tanum; kag magakalaon kamo
sang iya tinapay sa kabuganaan, kag
magapuluyô kamo nĝa mĝa malig-on
sa inyo duta.
6 Kay pagaipahamtang ko ang pag-
hidaet sa duta; kag magatololog kamo
nĝa walay sin-o nĝa magapakurug sa
inyo: pagakuhaon ko man sa inyo duta
ang mĝa malain nĝa sapat, kag ang
hinanĝiban indi mag-agi sa inyo duta.
7 Kag pagalagson ninyo ang inyo
mĝa kaaway, kag magakalapukan sila sa
hinĝaniban sa atubanĝan ninyo:
8 Lima sa inyo magalagas sa isa ka
gatus, kag isa ka gatus sa inyo naga-
lagas sa napúlô ka libo; kag ang inyo
mĝa kaaway magakalapukan sa hi-
nĝaniban sa atubanĝan ninyo.
9 Kag magabalikid ako nayon sa inyo,
kag pagapakamaayohon ko kamo, kag
pagapadamuon ko kamo, kag pagatuku-
ron ko ang akon katipan upud sa inyo.
10 Kag magakalaon kamo sang mĝa
bunĝa nĝa laon nĝa dugay na, kag
pagapagowaon ninyo ang mĝa laon,
agud nĝa mabutang ang mĝa bag-o.
11 Kag pagaipahamtang ko ang akon
Puluy-an sa tunĝâ ninyo, kag indi kamo
pagakanĝil-aran sang akon kalág.
12 Magalakat man ako sa tunĝâ ninyo
kag magamanĝininyo ako Dios, kag
kamo magamanĝinakon banwa.
13 Ako amo si Iehoba nĝa inyo Dios,
nĝa nagpagowa sa inyo sa duta sang
Egipto, agud nĝa indi na kamo mag-
manĝinalagad nila. Ginbugto ko ang
mĝa gikus sang inyo singkaw, kag
ginpalakat ko kamo nĝa mĝa naga-
talanĝa.
14 Apang kon indi kamo buut mag-
pamati sa akon, bisan magtuman sining
tanan ko nĝa mĝa sogo;
15 Kag kon pagtamayon ninyo ang

akon mḡa palatukuran, kag kon ang
inyo kalág magkanḡil-ad sang akon mḡa
tulumanon, sa indi pagbutang sa buhat
sang tanan nakon nḡa mḡa sogo, sa
paglalis sang akon katipan ;
16 Ako man, yari karon, ang pagahi-
moon ko sa inyo : Pagaitugyan ko kamo
sa kakugmat, sa anus, kag sa hilanat, nḡa
magapahagas sang mḡa mata kag ma-
gapalapyo sang kalág: magatalanum
kamo sa walay pulus sang inyo binhi,
kay pagakaonon ini sang inyo mḡa
kaaway ;
17 Kag pagaibutang ko ang akon
nawung batok sa inyo, sa bagay nḡa
pagapilason kamo sa atubanḡan sang
inyo mḡa kaaway, kag pagagahuman
kamo sa mḡa nagakalaakig sa inyo, kag
magapalalagyo kamo nḡa walay sin-o
nḡa nagalagas sa inyo.
18 Kag kon sa sini pa nḡa mḡa butang
indi ninyo ako pagpamatian, maga-
balik ako sa pagsilot sa inyo sing labi
pa sa makapito tunḡud sang inyo
mḡa salâ.
19 Kag pagaboonḡon ko ang palabila-
bi sang inyo kabakuran : pagahimoon ko
ang inyo kalanḡitan subung sang salsal-
on kag ang inyo duta subung sang
tumbaga.
20 Ang inyo kusug magaluya sa wa-
lay pulus ; kag ang inyo duta indi
magahatag sang iya patubas, bisan ma-
gahatag ang kahoy sa latagon sang iya
bunḡa.
21 Kag kon maglalakat kamo batok
sa akon kag indi ninyo ako pagtumanon,
pagapilason ko kamo sing labi pa sa
makapito, sono sang inyo mḡa salâ.
22 Pagaipadalá ko sa ibabaw ninyo
ang mḡa mapintas nḡa sapat sang lata-
gon, nḡa magaagaw sang inyo mḡa anak
nḡa lalaki, kag nḡa magalaglag sang inyo
mḡa kahayupan kag nḡa magapadiyotay
sa inyo, sa bagay nḡa magamuluhaymu-
hay ang inyo mḡa dalan.
23 Kag kon sa sining mḡa butang
magsalawayon pa kamo kag maglalakat
kamo batok sa akon,
24 Ako man magalakat batok sa inyo,
kag pagapilason ko kamo, hoo, ako, sing
makapito pa tunḡud sang inyo mḡa salâ.
25 Kag pagadalhon ko sa ibabaw nin-
yo ang hinḡaniban nḡa manugtimalus
sang katipan nḡa gintamay ; kag kon
magtililipon kamo sa inyo mḡa banwa,
ako magapadalá sang kamaty sa tunḡâ
ninyo, kag pagaipanugyan kamo sa mḡa
kamut sang kaaway.
26 Kon maboong ko na ang sungkod
sang tinapay, magaluto ang napúlô ka
babae sang inyo tinapay sa isa lamang
ka horno, kag pagaiuli nila sa inyo ang
inyo tinapay sa timbang ; kag magaka-
laon kamo, apang indi kamo magkala-
busug.
27 Kag kon bisan pa sini indi kamo
magpalamati sa akon, kondi nḡa magla-
lakat kamo batok sa akon,
28 Niyan ako magalakat batok sa
inyo sa *akon* kasingkal, kag pagasilotan
ko man kamo sing makapito pa banḡud
sang inyo mḡa salâ.
29 Kag magakalaon kamo sang mḡa
unud sang inyo mḡa anak nḡa lalaki,
magakaloon kamo sang mḡa unud man
sang inyo mḡa anak nḡa babae ;
30 Kag pagalaglagon ko ang inyo
mḡa mataas nḡa duug, pagagapason ko
ang inyo mḡa larawan sang adlaw,
pagaihaboy ko ang inyo mḡa lawas nḡa
patay sa ibabaw sang mḡa lawas nḡa
patay sang inyo mḡa diosdios, kag ang
akon kalág magakanḡil-ad sa inyo.
31 Kag pagapakahanayakon ko ang
inyo mḡa kabanwaanan, kag pagahapa-
yon ko ang inyo mḡa balaan nḡa Puluy-
an, kag indi manḡinkalahamut-an ko ang
baho sang inyo mḡa pahamut.
32 Pagahapayon ko man ang duta, sa
bagay nḡa magakalatinḡala sa iya ang
inyo mḡa kaaway, nḡa nagapuluyô sa
iya.
33 Kag pagaiwaraag ko kamo sa
tunḡâ sang mḡa katawohan, kag pagaiha-
lahad ko ang hinḡaniban sa olehe ninyo,
kag ang inyo duta manḡinisa ka kaha-
payan, kag ang mḡa kabanwaanan ma-
nḡinisa ka kahanayakan.
34 Niyan ang duta magaagum sang
iya mḡa sabado sa bug-os nḡa panag-on
sang iya kahapayan, sa didto pa kamo
sa duta sang inyo mḡa kaaway ; niyan
ang duta magapahuway kag magaagum
sang iya mḡa sabado.
35 Sa bug-os nḡa panag-on sang iya
kahapayan magapahuway sia, kay walâ
sia magpahuway sa inyo mḡa sabado,
sang nagapuluyô kamo sa iya.
36 Sa nahanunḡud sa mḡa magkala-
bilin sa inyo, pagaipatuduk ko ang ka-
luyahon sa ila mḡa tagiposoon sa duta
sang ila mḡa kaaway, sa bagay nḡa
magpapalagyo sa ila ang kagahud sang

isa ka dahon nĝa magkulas; kag magapalalagyo sila subung sang nagapalagyo sa hinĝaniban, kag magakalapukan sila nĝa walay sin-o nĝa nagalagas sa ila.
37 Magasinunguanay ang iban sa
iban, subung nĝa *nagapalagyo sila* sa atubanĝan sang hinĝaniban, bisan pa walay bisan sin-o nĝa nagalagas sa ila; kag indi kamo sarang makabatok sa atubanĝan sang inyo mĝa kaaway.
38 Magakaladula kamo sa tunĝâ sang
mĝa katawohan, kag pagahalunhunon kamo sang duta sang inyo mĝa kaaway.
39 Nahanunĝud sa mĝa magkalabilin sa
inyo, magahalagas sila sa mĝa kadutaan sang inyo mĝa kaaway banĝud sang ila kalautan; kag magahalagas man sila sa mĝa kalautan sang ila mĝa ginikanan sa tinĝub sa ila.
40 Kag kon sila magtuluad sang ila
kalautan kag sang kalautan sang ila mĝa ginikanan, *kag* sang mĝa paglapas nĝa ginlapas nila batok sa akon, kag *kon sila magkilala* nĝa naglalakat sila sa sumpung nakon,
41 Ako naglakat man sa sumpung
nila, kag gindalá ko sila sa duta sang ila mĝa kaaway; kon niyan magpaubus ang ila tagiposoon nĝa ditinuli, kag kon niyan magbalaton sila sang silot sang ila kalautan,
42 Ako magapanumdum sang akon
katipan kay Iakob, kag magapanumdum man ako sang akon katipan kay Isaak, kag subung man magapanumdum ako sang akon katipan kay Abraham, kag magapanumdum ako sang duta;
43 Kay ang duta pagabayaan nila, kag
magaagum sia sang iya mĝa sabado, sang nahapay sia, nĝa walâ sila; kag pagabatonon nila ang silot sang ila kalautan, banĝud, hoo, banĝud kay ginsikway nila ang akon mĝa tulumanon kag ang ila kalág nagkanĝil-ad sang akon mĝa palatukuran.
44 Apang walay sapayan, sang sila
didto sa duta sang ila mĝa kaaway, walâ ako magasikway sa ila, kag walâ ko sila pagkanĝil-ari, sa pagpapas sa ila sing bug-os kag sa pagpakawalay pulus sang akon katipan sa ila; kay ako si Iehoba nĝa ila Dios.
45 Kag magapanumdum ako pahana-
yon sa ila sang katipan nĝa daan, nĝa tunĝud sa iya ginpagowa ko sila sa duta sa Egipto, sa mĝa mata sang mĝa katawohan, agud nĝa magmanĝinila ako Dios: ako si Iehoba."
46 Ini sila amo ang mĝa palatukuran,
ang mĝa tulumanon kag ang mĝa kasogoan nĝa gintukud ni Iehoba sa tunĝâ niya kag sa mĝa inanak ni Israel, sa bukid sa Sinai, sa kamut ni Moises.

Nahanunĝud sa mĝa saad kag sa mĝa ikapulo.

27 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, nĝa nagasiling;
2 "Ihambal sa mĝa inanak ni Israel
kag isiling sa ila: Kon ang isa nagpain sing bisan ano tunĝud sang isa ka saad, ang mĝa tawo *mahanunĝud* kay Iehoba, sono sang imo pagpabili.
3 Ang imo pagpabili manĝinsono *sang
masunud:* Kon ang isa ka tawo yara sa tunĝâ sang duha ka púlô kag kan-uman ka tuig, ang imo pagpabili manĝinkalimaan ka siklo nĝa pílak, sono sang siklo sang balaan nĝa Puluy-an;
4 Kon isa ka babae, ang imo pagpabili
manĝinkatloan ka siklo.
5 Kon ang edad yara sa tunĝâ sang
lima kag duha ka púlô ka tuig, ang imo pagpabili sa lalaki manĝinduha ka púlô ka siklo, kag sa babae, napúlô ka siklo.
6 Kon ang edad yara sa tunĝâ sang isa
ka bulan kag lima ka tuig, ang imo pagpabili sa lalaki manĝinlima ka siklo nĝa pílak, kag sa babae, ang imo pagpabili, manĝintatlo ka siklo nĝa pílak.
7 Kag kon ang edad kan-uman ka tuig
pa ibabaw, ang imo pagpabili magmanĝinnapúlô kag lima ka siklo, kon lalaki, kag napúlô ka siklo, kon babae.
8 Apang kon ang *nagpanaad* tuman
gid ka imol sa *pagbayad* sang imo pagpabili, pagapapaatubanĝon sia sa saserdote, kag ang saserdote magapabili sa iya. Ang saserdote magabakibaki sa nagsaad sa nagakaigo sa iya masaranĝan.
9 Kon *nahanunĝud* sa isa ka hayup,
nĝa sa iya sarang makahalad kay Iehoba, ang tanan nĝa sa ila pagihatag kay Iehoba, manĝinbalaan.
10 Indi sia pagilisan, bisan pagbay-
lohan ang maayo sang malain, bisan ang malain sang maayo. Kag kon sa bisan ano nĝa bagay pagbaylohan ang isa ka hayup sang isa, niyan sia subung man ang iya baylo, magabalalaan sila.
11 Apang kon bisan ano nĝa sapat-
nĝa mahigko, nĝa indi sarang mahalad kay Iehoba, pagapaatabanĝon ang sapat sa atubanĝan sang saserdote;

12 Kag pagapabilihan sia sang saser-
dote, kon sia maayo kon malain, kag
mabilin *ang bili* sono sang imo pagpabili,
saserdote.
13 Kag kon buut maggawad sa iya,
pagadugangan ang ikalima ka bahin sa
imo pagpabili.
14 Kon ang isa ka tawo magpakaba-
laan sang iya baláy, agud nga mangin-
balaan kay Iehoba, ang saserdote maga-
pabili sa iya, subung nga maayo kon
malain sia; ang iya bili manginsono
sang pagpabili sang saserdote.
15 Kag kon ang nagpabalaan sang iya
baláy, maluyag maggawad sa iya, maga-
dugang sia sang ikalima ka bahin sang
kuarta sang imo pagpabili, kag ang *baláy*
manginiya.
16 Kon ang isa magpakabalaan sang
isa ka bahin sang latagon, nga iya kau-
galingon, kay Iehoba, ang imo pagpabili
manginsono sang natanum sa iya; ang
natanum nga isa ka homer nga sebada
pagapabilihan sing kaliman ka siklo nga
pílak.
17 Kon sia magpakabalaan sang iya
latagon tubtub sang tuig sang Paghili-
nugyaw, magabili sia sono sa imo pag-
pabili.
18 Kay kon sia magpakabalaan sang
iya latagon sa tapus sang Paghilingyaw,
ang saserdote magaisip sang kuarta so-
no sang mga tuig nga mabilin tubtub sa
tuig sang Paghilinugyaw, kag pagaipa-
kubus sa imo pagpabili.
19 Kag kon ang nagpakabalaan sang
latagon, maluyag maggawad sini, maga-
dugang sia sang ikalima ka bahin sang
kuarta sa imo pagpabili sa iya, kag
magamangin iya ang latagon.
20 Apang kon indi sia maggawad
sang latagon, kag kon mabaligya ang
latagon sa isa ka tawo, sia indi na sa-
rang makagawad sini.
21 Kag ang latagon, kon maluwas sang
Paghilinugyaw, manginbalaan sia kay
Iehoba, subung nga latagon nga pinaha-
nunggud gid *kay Iehoba:* ang pagkatagiya
sa iya manginiya sang saserdote.
22 Kon ang isa ka tawo magpakaba-
laan sing latagon, nga ginbakal niya,
kay Iehoba, nga indi bahin sang iya kau-
galingon,
23 Ang saserdote magaisip sa iya
sang bili sang iya pagpabili tubtub sa
tuig sang Paghilinugyaw, kag ini *nga
tawo* magabayad sang imo pagpabili sa
sina gid nga adlaw, subung nga butang
nga balaan kay Iehoba.
24 Kag sa tuig sang paghilinugyaw
ang latagon magabalik sa sadtong nag-
bakal sini, kag sa amo gid nga natung-
dan sang pagkatagiya sang duta.
25 Ang tanan mo nga mga pagpabili
manginsa mga siklo sang balaan nga
Puluy-an: ang isa ka siklo amo ang duha
ka púlô ka geras.
26 Lamang, walay bisan sin-o nga
sarang makapakabalaan sang mga pa-
nganay sang mga kahayupan, nga sila
nahanunggud na kay Iehoba tunggud sang
pagkapanganay: bisan sia hayup nga
baka, bisan sia obeha, iya na sia ni
Iehoba.
27 Kon hayup sia nga mahigko, paga-
gawaron sia sono sang imo pagpabili nga
maggabaw sia sang ikalima ka bahin;
kag kon indi sia maggawad, pagaibaligya
ini, sono sa imo pagpabili.
28 Lamang, bisan ano nga butang nga
pinahanunggud gid, nga napahanunggud
gid sang isa ka tawo kay Iehoba, sa
tanan nga iya kaugalingon, bisan sia
tawo, bisan sia hayup, kon bahin sang
latagon nga iya kaugalingon, indi sarang
mabaligya, bisan magawad: ang tanan
nga butang nga pinahanunggud gid, balaan
gid ini sia kay Iehoba.
29 Bisan sin-o sang mga tawo nga gin-
pahanunggud sa katagudilian indi sarang
sia magawad: sa pagkamatuud, paga-
patyon sia.
30 Ang tanan nga ikapúlô sang duta,
bisan sia sa duta nga tinanum, bisan sia
sa bunga sang mga kakahoyan, naha-
nunggud na ini kay Iehoba: balaan na sia
kay Iehoba.
31 Kon ang isa maluyag maggawad
sang bisan ano nga bahin sang iya ika-
púlô, magagabaw sia sang iya ikalima
nga bahin.
32 Kag nahanunggud sa tanan nga
ikapúlô sang kabakahan kon sang mga
obeha, sa tanan nga mag-agi sa idalum
sang sungkod, ang tagsa ka ikapúlô nga
hayup, manginbalaan kay Iehoba.
33 Indi pagpilion kon sia maayo kon
malain, kag indi pagbaylohan sia; kag
kon mahanabu nga mabaylohan, ang
baylo kag ang binaylohan manginbalaan
sila: Indi sila sarang magawad."
34 Ini sila among mga sogo, nga
ginsogo ni Iehoba, kay Moises nga sa
mga inanak ni Israel, sa bukid sa Sinai.

ANG IKAP-AT NḠA TOLON-AN
NI MOISES
NḠA GINAHINḠALANAN
NUMEROS.

Ang pagisip sang mḡa Israelinhon sa kahanayakan sa Sinai.

1 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises sa kahanayakan sang Sinai sa
Layanlayang sang pakigkitaan, sa nahauna sang bulan nḡa ikaduha sang ikaduha ka tuig sang ila paghalín sa duta sang Egipto, nḡa nagasiling:
2 "Isipa-ninyo, sing binilogbilog, ang bug-os nḡa katilingban sang mga inanak ni Israel, sono sang ila mḡa panimaláy, sono sang ila mḡa panimaláy nḡa inamay, siling sang isip sang mḡa nḡalan sang tanan nḡa mḡa lalaki,
3 Kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad pa ibabaw, ang tanan sa Israel nḡa sarang makakadto sa pag-awayan: pagaisipon-ninyo sila, ikaw kag si Aaron, sono sang ila pinanong nḡa mḡa kasoldadosan.
4 Kag manḡinúpud ninyo ang isa ka lalaki sang tagsa ka kabikahan, ang tagsatagsa panḡolo sang iya panimaláy nḡa inamay.
5 Kag yari karon ang mḡa nḡalan sang mḡa lalaki nḡa manḡikaúpud ninyo: Sa *kabikahan* ni Ruben: si Elisur, anak ni Sedeur;
6 Sa kay Simeon: si Lelumiel, anak ni Surisadai;
7 Sa kay Iuda: si Naason, anak ni Aminadab;
8 Sa kay Isakar: si Natanael, anak ni Suar;
9 Sa kay Sabulon: si Eliab, anak ni Helon;
10 Sa mḡa anak ni Iose: sa kay Epraim: si Elisama, anak ni Amiud; sa kay Manases: si Gamaliel, anak ni Pedasur.
11 Sa kay Benyamin: si Abedan, anak ni Gedeoni;
12 Sa kay Dan: si Ahieser, anak ni Amisadai;
13 Sa kay Aser: si Pegiel, anak ni Okran;
14 Sa kay Gad: si Eliasap, anak ni Dehuel;
15 Sa kay Neptali: si Ahira, anak ni Enan.
16 Ini sila amo ang mḡa gintawag sang katilingban, ang mḡa dunḡanon sang mḡa kabikahan sang ila mḡa ginikanan: ini sila amo ang mḡa panḡolo sang mḡa linibolibo sa Israel.
17 Busa, ginbaton ni Moises kag ni Aaron ini nḡa mḡa lalaki nḡa ginpamatinan tunḡud sa nḡalan,
18 Kag gintipon nila ang bug-os nḡa katilingban sa nahauna sang bulan nḡa ikaduha; kag ang tagsatagsa nagpahayag sang gingikanan, sono sang ila mḡa kaliwatan kag sono sang ila mḡa panimaláy nḡa inamay, sa pagisip sang mḡa nḡalan kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad pa ibabaw, sing binilogbilog.
19 Subung sang ginsogo ni Iehoba kay Moises, ginisip niya sila sa kahanayakan sa Sinai.
20 Kag ang mḡa anak ni Ruben, ang panḡanay ni Israel: ang ila mḡa kaliwatan, sono sang ila mḡa panimaláy, sono sang ila mḡa panimaláy nḡa inamay, sa isip sang mḡa nḡalan, sing binilogbilog, ang tanan nḡa mḡa lalaki kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad pa ibabaw, ang tanan nḡa sarang makakadto sa pag-awayan:
21 Ang mḡa naisipan sa kabikahan ni Ruben, nanḡinkap-atan kag anum ka libo kag lima ka gatus.
22 Sa mḡa anak ni Simeon: ang ila mḡa kaliwatan, sono sang ila mḡa panimaláy, sono sang ila mḡa panimaláy nḡa inamay, ang mḡa naisipan sono sa isip sang mḡa nḡalan, sing binilogbilog, ang tanan nḡa mḡa lalaki kutub sa duha ha púlô ka tuig ang edad pa ibabaw, ang

tanan nĝa sarang makakadto sa pag-
awayan:
23 Ang mĝa naisipan sa kabikahan
ni Simeon, nanĝinkalim-an kag siam ka
libo kag tatlo ka gatus.
24 Sa mĝa anak ni Gad: ang ila mĝa
kaliwatan, sono sang ila mĝa panimaláy,
sono sang ila mĝa panimaláy nĝa ina-
may, sono sa isip sang mĝa nĝalan
kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad
pa ibabaw, ang tanan nĝa sarang maka-
kadto sa pag-awayan:
25 Ang mĝa naisipan sa kabikahan
ni Gad, nanĝinkap-atan kag lima ka
libo anum ka gatus kag kalim-an.
26 Sa mĝa anak ni Iuda: ang ila mĝa
kaliwatan, sono sang ila mĝa pani-
maláy, sono sang ila mĝa panimaláy
nĝa inamay, sono sa isip sang mĝa
nĝalan kutub sa duha ka púlô ka tuig
ang edad pa ibabaw, ang tanan nĝa
sarang makakadto sa pag-awayan:
27 Ang mĝa naisipan sa kabikahan
ni Iuda, nanĝinkapitoan kag apat ka
libo kag anum ka gatus.
28 Sa mĝa anak ni Isakar: ang ila
mĝa kaliwatan, sono sang ila mĝa pani-
maláy, sono sang ila mĝa panimaláy nĝa
inamay, sono sa isip sang mĝa nĝalan
kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad
pa ibabaw, ang tanan nĝa sarang maka-
kadto sa pag-awayan:
29 Ang mĝa naisipan sa kabikahan ni
Isakar, nanĝinkalim-an kag apat ka libo
kag apat ka gatus.
30 Sa mĝa anak ni Sabulon: ang ila
mĝa kaliwatan, sono sang ila mĝa pani-
maláy nĝa inamay, sono sa isip sang
mĝa nĝalan kutub sa duha ka púlô ka
tuig ang edad pa ibabaw, ang tanan nĝa
sarang makakadto sa pag-awayan:
31 Ang mĝa naisipan sa kabikahan ni
Sabulon, nanĝinkalim-an kag pito ka li-
bo kag apat ka gatus.
32 Sa mĝa anak ni Iose: sa mĝa anak
ni Epraim: ang ila mĝa kaliwatan, sono
sang ila mĝa panimaláy, sono sang ila
mĝa panimaláy nĝa inamay, sono sa isip
sang mĝa nĝalan kutub sa duha ka
púlô ka tuig ang edad pa ibabaw, ang
tanan nĝa sarang makakadto sa pag-
awayan:
33 Ang mĝa naisipan sa kabikahan
ni Epraim, nanĝinkap-atan ka libo kag
lima ka gatus.
34 Sa mĝa anak ni Manases: ang ila
mĝa kaliwatan, sono sang ila mĝa pani-
maláy, sono sang ila panimaláy nĝa
inamay, sono sa isip sang mĝa nĝalan
kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad
pa ibabaw, ang tanan nĝa sarang ma-
kakadto sa pag-awayan:
35 Ang mĝa naisipan sa kabikahan
ni Manases, nanĝinkatloan kag duha ka
libo kag duha ka gatus.
36 Sa mĝa anak ni Benyamin: ang
ila mĝa kaliwatan, sono sang ila mĝa
panimaláy, sono sang ila mĝa pani-
maláy nĝa inamay, sono sa isip sang
mĝa nĝalan kutub sa duha ka púlô ka
tuig ang edad pa ibabaw, ang tanan nĝa
sarang makakadto sa pag-awayan:
37 Ang mĝa nisipan, sa kabikahan ni
Benyamin, nanĝinkatloan kag lima ka
libo kag apat ka gatus.
38 Sa mĝa anak ni Dan: ang ila mĝa
kaliwatan, sono sang ila mĝa panimaláy,
sono sang ila mĝa panimaláy nĝa ina-
may, sono sa isip sang mĝa nĝalan
kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad
pa ibabaw, ang tanan nĝa sarang maka-
kadto sa pag-awayan:
39 Ang mĝa naisipan sa kabikahan
ni Dan, nanĝinkan-uman kag duha ka li-
bo kag pito ka gatus.
40 Sa mĝa anak ni Aser: ang ila mĝa
kaliwatan, sono sang ila mĝa panimaláy,
sono sang ila mĝa panimaláy nĝa ina-
may, sono sa isip sang mĝa nĝalan kutub
sa duha ka púlô ka tuig ang edad pa
ibabaw, ang tanan nĝa sarang maka-
kadto sa pag-awayan:
41 Ang mĝa naisipan sa kabikahan ni
Aser, nanĝinkap-atan kag isa ka libo
kag lima ka gatus.
42 Sa mĝa anak ni Neptali: ang ila
mĝa kaliwatan, sono sang ila mĝa pani-
maláy, sono sang ila mĝa panimaláy nĝa
inamay, sono sa isip sang mĝa nĝalan
kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad
pa ibabaw, ang tanan nĝa sarang maka-
kadto sa pag-awayan:
43 Ang mĝa naisipan sa kabikahan ni
Neptali, nanĝinkalim-an kag tatlo ka libo
kag apat ka gatus.
44 Ini sila among mĝa naisipan, nĝa
inisip ni Moises kag ni Aaron, kag
sang mĝa napúlô kag duha ka tawo, nĝa
mĝa dunganon sa Israel: may isa ka
tawo sa tagsa ka panimaláy nĝa inamay.
45 Amo ini ang tanan nĝa mĝa naisi-
pan sang mĝa inanak ni Israel, sono
sang ila mĝa panimaláy nĝa inamay,
kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad

pa ibabaw, ang tanan sa Israel nga sa-
rang makakadto sa pag-awayan:
46 Ang tanan nga mga naisipan na-
nginanum ka gatus kag tatlo ka libo
lima ka gatus kag kalim-an.
47 Apang ang mga Lebinhon, sono
sang kabikahan sang ila mga ginikanan,
walâ pagisipa nga tingub sa ila.
48 Kay naghambal si Iehoba kay
Moises, nga nagasiling:
49 "Lamang dili mo pagisipon ang
kabikahan ni Lebi, kag dili ka magisip
sa ila nga tingub sa mga inanak ni
Israel.
50 Apang pagaitulin mo sa mga Le-
binhon ang Puluy-an sang pagpamatuud
kag ang tanan niya nga mga gamit, kag
ang tanan nga nahanungud sa iya. Sila
amo ang magadalá sang Puluy-an kag
sang tanan niya nga mga gamit, kag
magaalalagad sila sa iya, kag magapa-
hamtang sila sang ila dulugan sa pali-
bot sang Puluy-an.
51 Kag kon magtaliwan ang Puluy-
an, pagabungkagon sia sang mga Le-
binhon, kag kon magdúlog ang Puluy-
an, pagapahaumon sia sang mga Le-
binhon; kag ang dumuluong nga magpa-
lapit, pagapatyon sia.
52 Kag magapalahamtang ang mga
inanak ni Israel sing dulugan, sono sa ila
pinanong nga kasoldadosan, ang tagsa-
tagsa sa iya dulugan kag malapit sa iya
bandera.
53 Apang ang mga Lebinhon maga-
palahamtang sing dulugan sa palibot
sang Puluy-an sang pagpamatuud, agud
nga walay kaakig batok sa katilingban
sang mga inanak ni Israel; kag ang mga
Lebinhon amo ang magabantay sang
tinulin nahanungud sang Puluy-an sang
pagpamatuud."
54 Kag ginhimo ini sang mga inanak
ni Israel, sono sa tanan nga ginsogo ni
Iehoba kay Moises: subung sini ang
ginhimo nila.

Ang pagkahamtang sang mga dulugan.

2 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises kag kay Aaron, nga nagasi-
ling:
2 "Ang mga inanak ni Israel magapa-
lahamtang sing dulugan sa idalum sang
talandaan sang ila mga panimaláy nga
inamay, ang tagsatagsa nga malapit sa
iya bandera. Magapalahamtang sila
sing dulugan sa atubangan, sa palibot
sang Layanglayang sang pakigkitaan.
3 Ang mga magapalahamtang sing
dulugan sa luyo sa Sidlangan, nayon sa
bulutlakan, manginamo: Ang bandera
sang dulugan ni Iuda, sono sang ila mga
pinoong nga kasoldadosan: nga ang
dunganon sang mga anak ni Iuda, si
Nahason, anak ni Aminadab;
4 Kag ang iya pinoong nga kasolda-
dosan kag ang mga naisipan sa ila:
kapitoan kag apat ka libo kag anum ka
gatus.
5 Ang mga magapalahamtang sing
dulugan sa luyo niya amo: ang kabikahan
ni Isakar, nga ang dunganon sang mga
anak ni Isakar, si Natanael, anak ni
Suar;
6 Kag ang iya pinoong nga kasol-
dadosan kag ang mga naisipan sa ila:
kalim-an kag apat ka libo kag apat ka
gatus:
7 Ang kabikahan ni Sabulon, nga ang
dunganon sang mga anak ni Sabulon, si
Eliab, anak ni Kelon;
8 Kag ang iya pinoong nga kasolda-
dosan kag ang mga naisipan sa ila:
kalim-an kag pito ka libo kag apat ka
gatus.
9 Ang tanan nga naisipan sa dulugan
ni Iuda: isa ka gatus kawaloan kag
anum ka libo kag apat ka gatus, sono sa
ila mga pinoong nga kasoldadosan. Ini
sila magatalaliwan sing úna.
10 Sa Bagatnan didto ang bandera
sang dulugan ni Ruben, sono sa ila mga
pinoong nga kasoldadosan: nga ang
dunganon sang mga anak ni Ruben, si
Elisur, anak ni Sedeur;
11 Kag ang iya pinoong ngakasoldado-
san kag ang mga naisipan sa ila: kap-
atan kag anum ka libo kag lima ka gatus.
12 Magapalahamtang sing dulugan
sa luyo niya: ang anak ni Simeon, nga
ang dunganon sang mga anak ni Simeon
si Seluniel, anak ni Surisadai,
13 Kag ang iya pinoong nga kasol-
dadosan kag ang mga naisipan sa ila:
kaliman kag siam ka libo kag tatlo ka
gatus.
14 Kag ang kabikahan ni Gad, nga ang
dunganon sang mga anak ni Gad, si Eli-
asap, anak ni Dehuel,
15 Kag ang iya pinoong nga kasol-
dadosan kag ang mga naisipan sa ila:
kap-atan kag lima ka libo anum ka gatus
kag kalim-an.

16 Ang tanan nğa mğa naisipan sa dulugan ni Ruben: isa ka gatus kalim-an kag isa ka libo apat ka gatus kag kalim-an, sono sa ila mğa pinoong nğa kasoldadosan. Ini sila magatalaliwan nğa ikaduha.
17 Niyan magataliwan ang Layang-layang sang pakigkitaan, ang dulugan sang mğa Lebinhon yara sa tunğâ sang mğa dululugan: sono sang pagpahamtang nila sing dulugan, sa sini magataliwan sila: ang tagsatagsa sa iya kaugalingon nğa duug, sono sang ila mğa bandera.
18 Sa Katundan, ang bandera sang dulugan ni Epraim, sono sa ila mğa pinoong nğa kasoldadosan; nğa ang dunganon sang mğa anak ni Epraim, si Elisama, anak ni Amiud,
19 Kag ang iya pinoong nğa kasoldadosan kag ang mğa naisipan sa ila: kap-atan ka libo kag lima ka gatus.
20 Sa luyo niya: ang kabikahan ni Manases, nğa ang dunganon sang mğa anak ni Manases, si Gamaliel, anak ni Pedasur,
21 Kag ang iya pinoong sang kasoldadosan kag ang mğa naisipan sa ila: katloan kag duha ka libo kag duha ka gatus.
22 Kag ang kabikahan ni Benyamin, nğa ang dunganon sang mğa anak ni Benyamin, si Abidan, anak ni Gedeoni,
23 Kag ang iya pinoong nğa kasoldadosan kag ang mğa naisipan sa ila: katloan kag lima ka libo kag apat ka gatus.
24 Ang tanan nğa mğa naisipan sa dulugan ni Epraim, among isa ka gatus kag walo ka libo kag isa ka gatus, sono sa ila mğa pinoong nğa kasoldadosan. Ini sila magatalaliwan sa ikatlo.
25 Sa Aminhan: ang bandera sang dulugan ni Dan, sono sang ila mğa pinoong nğa kasoldadosan, nğa ang dunganon sang mğa anak ni Dan, si Ahieser, anak ni Amisadai,
26 Kag ang iya pinoong nğa kasoldadosan kag ang mğa naisipan sa ila: kan-uman kag duha ka libo kag pito ka gatus.
27 Ang mğa magapalahamtang sing dulugan sa luyo niya, amo: ang kabikahan ni Aser, nğa ang dunganon sang mğa anak ni Aser, si Pegiel, anak ni Okran,
28 Kag ang iya pinoong nğa kasoldadosan kag ang mğa naisipan sa ila: kap-atan kag isa ka libo kag lima ka gatus:
29 Kag ang kabikahan ni Neptali, nğa ang dunganon sang mğa anak ni Neptali, si Ahira, anak ni Enan,
30 Kag ang iya pinoong nğa kasoldadosan kag ang mğa naisipan sa ila: kalim-an kag tatlo ka libo kag apat ka gatus.
31 Ang tanan nğa mğa naisipan sa dulugan ni Dan: isa ka gatus kalim-an kag pito ka libo kag anum ka gatus. Ini sila magataliwan nğa mğa naolehe, sono sa ila mğa bandera.
32 Ini sila among mğa naisipan sang mğa anak ni Israel, sono sang ila mğa panimaláy nğa inamay. Ang tanan nğa mğa naisipan sa mğa dululugan sono sang ila mğa pinoong nğa kasoldadosan: anum ka gatus kag tatlo ka libo lima ka gatus kag kalim-an.
33 Apang ang mğa Lebinhon walâ sila maisipi nğa tinğub sa mğa inanak ni Israel, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
34 Kag ginhimo sang mğa inanak ni Israel, sono sa tanan nğa ginsogo ni Iehoba kay Moises. Sa sini nagpalahamtang sila sing dulugan, sono sang ila mğa bandera, kag sa sini nagtalaliwan sila, ang tagsatagsa sono sang ya panimaláy, sono sang iya panimaláy nğa inamay.

Ang pagisip sa mğa Lebinhon.

3 YARI karon ang mğa kaliwatan ni Aaron kag ni Moises sang adlaw nğa si Iehoba naghambal kay Moises sa bukid sa Sinai.
2 Ini sila among mğa nğalan sang mğa anak ni Aaron: Si Nadab, ang panğanay, ugaling si Abiu, si Eleasar kag si Itamar.
3 Ini sila among mğa nğalan sang mğa anak ni Aaron, nğa mğa asaserdote, nğa pinanhidhiran, nğa ginpapahanunğud niya, agud nğa magpanghikot sila sang pagkasaserdote.
4 Apang si Nadab kag si Abiu nagkalamatay sa atubanğan ni Iehoba, sang paghalad nila sing kalayo nğa indi nagakaigo sa atubanğan ni Iehoba, sa kahanayakan sa Sinai. Walâ silay mğa anak, kag si Eleasar kag si Itamar nagpalanghikot sang pagkasaserdote sa atubanğan ni Aaron nğa ila amay.

5 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nĝa nagasiling:
6 "Papalapita ang kabikahan ni Lebi, kag paatubanĝa sia kay Aaron, nĝa saserdote, agud nĝa mag-alalagad sila sa iya.
7 Magabalantay sila sang tinulin sa iya, kag sang tinulin sang bug-os nĝa katilingban sa atubanĝan sang Layanglayang sang pakigkitaan, nĝa nagahilimo sang pag-alagdan sang Puluy-an.
8 Pagabantayan nila ang tanan nĝa mĝa gamit sang Layanglayang sang pakigkitaan kag ang tinulin sang mĝa inanak ni Israel, agud nĝa maghilimo sila sang pag-alagdan sang Puluy-an.
9 Pagaihatag mo ang mĝa Lebinhon kay Aaron kag sa iya mĝa anak: kinahatag sila sa iya sing bug-os gid sa tunĝâ sang mĝa inanak ni Israel.
10 Kag pagaisipon mo si Aaron kag ang iya mĝa anak, agud nĝa magbalantay sila sang ila pagkasaserdote; kag ang dumuluong nĝa magpalapit, pagapatyon sia."
11 Kag naghambal si Iehoba kay Moises, nĝa nagasiling:
12 "Yari karon, ginkuha ko ang mĝa Lebinhon sa tunĝâ sang mĝa inanak ni Israel sa baylo sang tanan nĝa mĝa panĝanay sang isa ka ilóy sa tunĝâ sang mĝa inanak ni Israel; kag sa *sini* manĝinakon ang mĝa Lebinhon;
13 Kay akon ang tanan nĝa panĝanay. Sa adlaw nĝa akon ginpilas ang tanan nĝa mĝa panĝanay sa duta sang Egipto, ginpabalaan ko nĝa sa akon ang tanan nĝa mĝa panĝanay sa Israel kutub sa tawo tubtub sa sapat: manĝinakon sila: ako si Iehoba."
14 Kay si Iehoba naghambal kay Moises sa kahanayakan sa Sinai, nĝa nagasiling:
15 "Isipa ang mĝa anak ni Lebi, sono sang ila mĝa panimaláy nĝa inamay, sono sang ila mĝa panimaláy. Pagaisipon mo ang tanan nĝa mĝa lalaki kutub sa isa ka bulan ang edad pa ibabaw."
16 Kag inisip sila ni Moises, sono sa polong ni Iehoba, sono sang ginsogo sa iya.
17 Kag ini sila amo ang mĝa anak ni Lebi, sono sang ila mĝa nĝalan: si Gerson, si Koat kag si Merari.
18 Kag ini sila amo ang mĝa nĝalan sang mĝa anak ni Gerson, sono sang ila mĝa panimaláy: si Libni kag si Sinei.
19 Kag ang mĝa anak ni Koat, sono sang ila mĝa panimaláy: si Amram, si Ishar, si Hebron kag si Usiel.
20 Kag ang mĝa anak ni Merari, sono sang ila mĝa panimaláy: si Mahali kag si Musi. In sila among mĝa panimaláy sang mĝa Lebinhon, sono sang ila mĝa panimaláy nĝa inamay.
21 Gikan kay Gerson: ang panimaláy sang mĝa Lebinhon kag ang panimaláy sang mĝa Simeinhon: ini sila among mĝa panimaláy sang mĝa Gersoninhon.
22 Ang mĝa naisipan nila, sono sa isip sang tanan nĝa mĝa lalaki kutub sa isa ka bulan ang edad pa ibabaw, ang mĝa naisipan sa ila, nanĝinpito ka libo kag lima ka gatus.
23 Ang mĝa panimaláy sang mĝa Gersoninhon magapalahamtang sing dulugan sa likod sang Puluy-an, sa bahin sang Katundan.
24 Kag ang dunganon sang panimaláy nĝa inamay sang mĝa Gersoninhon amo si Eliasap, anak ni Lael.
25 Kag ang tinulin sa mĝa anak ni Gerson nahanunĝud sa Layanglayang sang pakigkitaan amo ang Puluy-an kag ang Layanglayang, ang iya tabon, kag ang iya kumbung sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan;
26 Kag ang mĝa kumbumg sang patyo, kag ang kumbung sa salamputan sang patyo, nĝa malapit sa Puluy-an kag malapit sa halaran, sa palibot, kag ang iya mĝa lubid nĝa sa bug-os niya nĝa pag-alagadan.
27 Gikan kay Koat: ang panimaláy sang mĝa Amraminhon, ang panimaláy sang mĝa Isharinhon, ang panimaláy sang mĝa Hebroninhon kag ang panimaláy sang mĝa Usielinhon; ini sila mĝa panimaláy sang mĝa Koatinhon.
28 Sono sa isip sang tanan nĝa mĝa lalaki kutub sa isa ka bulan ang edad pa ibabaw among walo ka libo kag anum ka gatus, nĝa mĝa tululinan sang pagbantay sang balaan nĝa Puluy-an.
29 Ang mĝa panimaláy sang mĝa anak ni Koat magapalahamtang sing dulugan sa kilid sang Puluy-an, sa bahin sang Bagatnan.
30 Kag ang dunganaon sang panimaláy nĝa inamay sang mĝa panimaláy sang mĝa Koatinhon amo si Elisapan, anak ni Usiel.
31 Ang gintulin sa ila amo ang kaban, ang latok, ang sadnĝan, ang mĝa

halaran, kag ang mḡa gamit sang ba-
laan nḡa Puluy-an, nḡa ginagamit nila
sa pag-alagdan kag ang kumbung, kag
ang tanan niya nḡa pag-alagdan.
32 Kag ang dunganon sang mḡa
dunganon sang mḡa Lebinhon amo si
Eleasar, anak ni Aaron, nḡa saserdote.
Sia amo ang manugtatap sang mḡa
nagabalantay sang tinulin nahanunḡud
sa balaan nḡa Puluy-an.
33 Gikan kay Merari : ang panimaláy
sang mḡa Mahalinhon, kag ang pani-
maláy sang mḡa Musinhon ; ini sila
among mḡa panimaláy ni Merari.
34 Ang mḡa naisipan sa ila, sono sa
isip sang tanan nḡa mḡa lalaki kutub sa
isa ka bulan ang edad pa ibabaw, nanḡin-
anum ka libo kag duha ka gatus.
35 Kay ang dunganon sang panima-
lay nḡa inamay sang mḡa panimaláy
ni Merari amo si Suriel, anak ni Abihail.
Magapalahamtang sila sing dulugan sa
kilid sang Puluy-an, sa bahin sang
Aminhan.
36 Kag ang tinulin nḡa balantayan
sang mḡa anak ni Merari amo ang mḡa
tapi sang Puluy-an, ang iya mḡa halug-
hog, ang iya mḡa haligi, ang iya mḡa
sadsaran, ang tanan niya nḡa mḡa gamit
kag ang bug-os niya nḡa pag-alagdan :
37 Ang mḡa haligi sa palibot sang
patyo, ang iya mḡa sadsaran, ang iya
mḡa palpal kag ang iya mḡa banting.
38 Kag ang mḡa nagpalahamtang
sing dulugan sa atubanḡan sang Puluy-an
sa bahin sang Sidlangan, sa atubanḡan
sang Layanglayang sang pakigkitaan,
nayon sa Bulutlakan, amo si Moises kag
si Aaron kag ang ila mḡa anak, nḡa
nagabalantay sang tinulin nahanangud
sa balaan nḡa Puluy-an tunḡud sang
tinulin sa mḡa inanak ni Israel ; kag
ang dumuloong nḡa magpalapit, paga-
patyon sia.
39 Ang kabilogan sang mḡa naisipan
sang mḡa Lebinhon, nḡa inisip ni Moises
kag ni Aaron, sono sang sogo ni Iehoba,
sono sang ila mḡa panimaláy : ang ta-
nan nḡa mḡa lalaki kutub sa isa ka bulan
ang edad pa ibabaw : duha ka púlô kag
duha ka libo.
40 Kag si Iehoba nagsiling kay
Moises : "Isipa ang tanan nḡa mḡa
panḡanay nḡa lalaki sa mḡa inanak ni
Israel, kutub sa isa ka bulan ang edad
pa ibabaw, kag humana ang isip sang
ila mḡa nḡalan.
41 Kag pagakuhaon mo ang mḡa Le-
binhon nḡa sa akon (ako si Iehoba) sa
baylo sang tanan nḡa mḡa panḡanay
sang mḡa inanak ni Israel. Kag *maga-
kuha ka* sang mḡa kahayupan sang mḡa
Lebinhon sa baylo sang tanan nḡa mḡa
panḡanay sang mḡa kahayupan sang
mḡa inanak ni Israel."
42 Kag ginisip ni Moises, sono sang
ginsogo ni Iehoba sa iya, ang tanan nḡa
mḡa panḡanay sang mḡa inanak ni
Israel.
43 Kag ang tanan nḡa mḡa panḡanay
nḡa lalaki, sono sa isip sang mḡa nḡalan,
kutub sa isa ka bulan ang edad pa iba-
baw, ang mḡa naisipan sa ila, nanḡin-
duha ka púlô kag duha ka libo duha ka
gatus kapitoan kag tatlo.
44 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nḡa nagasiling :
45 " Kuhaa ang mḡa Lebinhon sa
baylo sang tanan nḡa mḡa panḡanay
sang mḡa inanak ni Israel, kag ang mḡa
kahayupan sang mḡa Lebinhon sa baylo
sang ila mḡa sapat ; kag ang mḡa Le-
binhon manḡinakon sila : ako si Iehoba.
46 Nahanunḡud sang gawad sang
duha ka gatus kag kapitoan kag tatlo
sang mḡa panḡanay sang mḡa inanak ni
Israel, nḡa nagalabaw sa mḡa Lebinhon,
47 Magakuha ka sing lima ka siklo
tunḡud sa tagsa ka olo *sa ila ;* sono sa
siklo sang balaan nḡa Puluy-an maga-
kuha ka : ang siklo duha ka púlô ka
geras.
48 Kag pagaihatag mo kay Aaron kag
sa iya mḡa anak ang kuarta sang
gawad sang mḡa nagalabaw sa ila.
49 Kag ginkuha ni Moises ang kuarta
sang gawad sang mḡa nanḡinlabaw sa
mḡa ginawad banḡud sang mḡa Le-
binhon.
50 Ginbaton niya ang kuarta gikan
sa mḡa panḡanay sang mḡa inanak ni
Israel : isa ka libo tatlo ka gatus kan-
uman kag lima ka *siklo,* sono sa siklo
sang balaan nḡa Puluy-an.
51 Kag ginhatag ni Moises ang kuarta
sang gawad kay Aaron kag sa iya mḡa
anak, sono sa sogo ni Iehoba, sono sang
ginsogo ni Iehoba kay Moises.

Ang mḡa tinulin sa mḡa Lebinhon.

4 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises kag kay Aaron, nḡa naga-
siling :

2 "Isipa ang mḡa anak ni Koat, sa
tunḡá sang mḡa anak ni Lebi, sono
sang ila mḡa panimaláy, sono sang
ila mḡa panimaláy nḡa inamay:
3 Kutub sa katloan ka tuig ang edad
pa ibabaw tubtub sa kalim-an ka tuig
ang edad, ang tanan nḡa mḡa nagasulu-
lúd sa paghiliúpud sa paghimo sang bulu-
haton sa Layanglayang sang pakigki-
taan.
4 Ini amo ang pag-alagdan sang mḡa
anak ni Koat sa Layanglayang sang
pakigkitaan, sa duug nḡa balaan gid.
5 Kon pagapataliwanon ang dulugan,
magakalari si Aaron kag ang iya mḡa
anak, kag magapapanaug sila sang
kumbung sang Layanglayang, kag paga-
tabunan nila sa iya ang kaban sang
pagpamatuud.
6 Gilayon pagaibutang nila sa ibabaw
niya ang isa ka tabon nḡa mḡa panit
sang tahas, kag pagaihumlad nila sa
ibabaw niya ang isa ka panapton nḡa
bus-ug nḡa purpura kag pagaipaham-
tang nila sa iya ang iya mḡa yayonḡan;
7 Sa ibabaw sang latok sang mḡa
tinapay nḡa hayag pagaihumlad nila
ang isa ka panapton nḡa purpura, kag
pagaibutang nila sa ibabaw niya ang
mḡa lahang, ang mḡa tagayan, ang mḡa
yahong, kag ang mḡa saró nḡa sa mḡa
halad nḡa ilimnon: ang tinapay nḡa
dayon dira sa ibabaw niya.
8 Kag pagaihumlad nila sa ibabaw
sining mḡa butang ang isa ka panapton
nḡa karmesi, kag pagatabonan ini sang
isa ka tabon nḡa mḡa panit sang tahas,
kag pagaipahamtang nila sa iya ang
mḡa yayonḡan.
9 Magakuha sila sing isa ka panapton
nḡa purpura, kag pagatabonan nila ang
sadnḡan sang suga, ang iya mḡa lam-
prahan, ang iya mḡa isulugi, ang iya
mḡa alagbunan kag ang tanan niya nḡa
mḡa suludlan nḡa sa lana, nḡa sa ila
ginagamit nḡa sa pag-alagdan niya.
10 Niyan pagaibutang nila ini patí
sang tanan nila nḡa mḡa gamit sa isa ka
tabon nḡa mḡa panit sang tahas, kag
pagaibutang nila ini sa ibabaw sang
lialia.
11 Sa ibabaw sang halaran nḡa bula-
wan pagaihumlad nila ang isa ka
panapton nḡa purpura, kag pagatabonan
nila ini sing isa ka tabon nḡa mḡa panit
sang tahas, kag pagaipahamtang nila sa
iya ang mḡa yayonḡan.
12 Kag pagakuhaon nila ang tanan
nḡa mḡa gamit sang pag-alagdan, nḡa
sa ila ginahimo ang pag-alagdan sa
balaan nḡa Puluy-an, kag pagaibutang
sila nila sa isa ka panapton nḡa purpura,
kag pagatabonan nila sila sing isa ka
tabon nḡa mḡa panit sang tahas, kag
pagaibutang nila sila sa ibabaw sang
lialia.
13 Pagakuhaon nila ang mḡa abó sang
halaran kag pagaihumlad nila sa ibabaw
niya ang isa ka panapton nḡa purpura.
14 Pagaibutang nila sa ibabaw niya
ang tanan nḡa mḡa gamit, nḡa sa ila gi-
nagamit nila nḡa sa iya pag-alagdan:
ang mḡa bagahan, ang mḡa tenedor, ang
mḡa pala, ang mḡa yahong, ang tanan
nḡa mḡa gamit sang halaran; kag pa-
gaihumlad nila sa ibabaw ang isa ka
tabon nḡa mḡa panit sang tahas, kag
pagaipamutang nila sa iya ang iya mḡa
yayonḡan.
15 Kag pagatapuson ni Aaron kag
sang iya mḡa anak ang pagtabon sang
balaan nḡa puluy-an kag ang tanan nḡa
mḡa gamit sang balaan nḡa Puluy-an, kon
ang dulugan pagapataliwanon; kag niyan
sa tapus sini magapalalapit ang mḡa
anak ni Koat sa pagdalá sa ila. Apang
indi sila makatandug sing mḡa batang
nḡa baláan, kay magakalamatay sila.
Ini among lulan sang mḡa anak ni Koat
nahanunḡud sa Layanglayang sang pa-
kigkitaan.
16 Kag ang talatapon ni Eleasar,
anak ni Aaron nḡa saserdote amo ang
lana nḡa sa suga, ang maamyon nḡa in-
sienso, ang dayon nḡa halad nḡa kalan-
on, kag ang lana nḡa ihilidhid: ang
talatapon sang bug-os nḡa Puluy-an kag
sang tanan nḡa yara sa iya, nahanunḡud
sa balaan nḡa Puluy-an kag sa iya mḡa
gamit."
17 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises kag kay Aaron, nḡa nagasiling:
18 "Dili ninyo pagpabulagon ang
kabikahan sang mḡa panimaláy sang
mḡa Koatinhon sa tunḡâ sang mḡa
Lebinhon;
19 Kondi ini himoon-ninyo sa ila,
agud nḡa magkalabuhi sila kag indi
magkalamatay, kon magpalapit sila sa
duug nḡa balaan gid: nḡa si Aaron kag
ang iya mḡa anak mag-alabut kag mag-
pahamtang sa ila, ang tagsatagsa sa iya
buluhaton kag sa iya lulan.
20 Kag indi sila magasululúd sa pag-

tan-aw, bisan sa isa ka tion, sang mğa
butang nğa balaan; kay magakalamatay
sila."
21 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nğa nagasiling:
22 Isipa man ang ang mğa anak ni
Gerson, sono sang ila mğa panimaláy
nğa inamay, sono sang ila mğa pani-
maláy;
23 Kutub sa katloan ka tuig ang edad
pa ibabaw tubtub sa kalim-an ka tuig
ang edad, pagaisipon mo sila: ang tanan
nğa mğa nagasululúd sa paghiliúpud sa
paghimo sing pag-alagdan sa Layang-
layang sang pakigkitaan.
24 Ini amo ang pag-alagdan sang mğa
panimaláy sang mğa Gersoninhon, bisan
sa pag-alagad, bisan sa pagdalá sang
mğa lulan.
25 Magadalá sila sang mğa kumbung
sang Puluy-an kag sang Layanglayang
sang pakigkitaan, sang iya tabon kag
sang tabon nğa mğa panit sang tahas,
nğa yara sa ibabaw niya, kag sang kum-
bung nğa sa salamputan sang Layang-
layang sang pakigkitaan.
26 Kag sang mğa kumbung sang
patyo, kag sang kumbung nğa sa sa-
lamputan sang gawang sang patyo, nğa
yara malapit sa Puluy-an kag malapit
sa halaran, sa palibot; kag sang ila
mğa banting, kag sang tanan nğa mğa
gamit sa ila pag-alagdan; kag sang
tanan nğa ginahimo tunğud sa ila: kag
sa sini magaalalagad sila.
27 Sono sa sogo ni Aaron kag sang
iya mğa anak manğinamo ang tanan
nğa pag-alagdan sang mğa anak sang
mğa Gersoninhon, nahanunğud sa tanan
nila nğa lulan kag sa tanan nila nğa
pag-alagadan: pagaitulin ninyo sa ila
ang tanan nğa ila pagadalhon.
28 Ini amo ang pag-alagdan sang
mğa panimaláy sang mğa anak sang
mğa Gersoninhon nahanunğud sa
Layanglayang sang pakigkitaan kag
sang tinulin sa ila yara sa idalum sang
kamut ni Ithamar, anak ni Aaron, nğa
saserdote.
29 Pagaisipon mo ang mğa anak ni
Merari, sono sang ila panimaláy, sono
sang ila mğa panimaláy nğa inamay;
30 Kutub sa katloan ka tuig ang edad
pa ibabaw tubtub sa kalim-an ka tuig
ang edad pagaisipon mo sila: ang
tanan nğa mğa nagasulúd sa paghili-
úpud nğa sa pag-alagdan sa Layangla-
yang sang pakigkitaan.
31 Kag yari karon ang tinulin sa ila,
nğa dapat nila dalhon nğa sa tanan nila
nğa pag-alagdan nahanunğud sa La-
yanlayang sang pakigkitaan: ang mğa
tapi sang Puluy-an, ang iya mğa ha-
lughog, ang iya mğa haligi kag ang iya
mğa sadsaran;
32 Ang mğa haligi sang patyo sa
palibot, ang ila mğa sadsaran, ang ila
mğa palpal, ang ila mğa banting, ang
tanan nila nğa mğa gamit kag ang bug-
os nila nğa pag-alagdan: kag pagai-
tugyan mo sila, tunğud sa ila nğalan,
ang mğa gamit nğa tinulin sa ila kag nğa
sa pagdalá.
33 Ini amo ang pag-alagdan sang
mğa panimaláy sang mğa anak ni Me-
rari: ang bug-os nila nğa pag-alagdan
nahanunğud sa Layanglayang sang
pakigkitaan, sa idalum sang kamut ni
Ithamar, anak ni Aaron, nğa saserdote.
34 Kag ginisip ni Moises kag ni Aa-
ron, kag sang mğa dunganon sang kati-
lingban, ang mğa anak sang mğa Koa-
tinhon, sono sang ila mğa panimaláy,
sono sang ila mğa panimaláy nğa ina-
may;
35 Kutub sa katloan ka tuig ang edad
pa ibabaw tubtub sa kalim-an ka tuig
ang edad: ang tanan nğa mğa nagasu-
lulúd sa paghiliúpud sa pag-alagdan sa
Layanglayang sang pakigkitaan:
36 Ang mğa naisipan sa ila, sono sang
ila mğa panimaláy, nanğinduha ka libo
pito ka gatus kag kalim-an.
37 Ini sila amo ang mğa naisipan sa
mğa panimaláy sang mğa Koatinhon, ang
tanan nğa mğa nagaalalagad sa La-
yanglayang sang pakigkitaan, nğa inisip
sila ni Moises kag ni Aaron, sono sang
ginsogo ni Iehoba sa kamut ni Moises.
38 Ang mğa naisipan sang mğa anak
ni Gerson, sono sa ila mğa panimaláy,
sono sang ila mğa panimaláy nğa
inamay,
39 Kutub sa katloan ka tuig ang edad
pa ibabaw tubtub sa kalim-an ka tuig
ang edad: ang tanan nğa mğa nagasu-
lulúd sa paghiliúpud sa pag-alagdan sa
Layanglayang sang pakigkitaan:
40 Ang mğa naisipan sa ila, sono sang
ila mğa panimaláy, sono sang ila mğa
panimaláy nğa inamay, nanğinduha ka
libo anum ka gatus kag katloan.
41 Ini sila amo ang mğa naisipan

sang mĝa panimaláy sang mĝa anak ni
Gerson, ang tanan nĝa mĝa naga-
alalagad sa Layanglayang sang pakig-
kitaan, nĝa inisip sila ni Moises kag ni
Aaron, sa sogo ni Iehoba.
42 Ang mĝa naisipan sang mĝa pani-
maláy sang mĝa anak ni Merari, sono
sang ila mĝa panimaláy, sono sang ila
mĝa panimaláy nĝa inamay,
43 Kutub sa katloan ka tuig ang edad
pa ibabaw tubtub sa kalim-an ka tuig
ang edad, ang tanan nĝa mĝa nagasu-
lulúd sa paghiliúpud sa pag-alagdan sa
Layanglayang sang pakigkitaan:
44 Ang mĝa naisipan sa ila, sono
sang ila mĝa panimaláy, nanĝintatlo ka
libo kag duha ka gatus.
45 Ini sila amo ang mĝa naisipan sa
mĝa panimaláy sang mĝa anak ni
Merari, nĝa inisip sila ni Moises kag ni
Aaron, sa sogo ni Iehoba, sa kamut ni
Moises.
46 Ang tanan nĝa mĝa naisipan sa
mĝa Lebinhon, nĝa inisip ni Moises kag
ni Aaron kag sang mĝa dunganon sa
Israel, sono sang ila mĝa panimaláy,
sono sang ila mĝa panimaláy nĝa ina-
may,
47 Kutub sa katloan ka tuig ang edad
pa ibabaw tubtub sa kalim-an ka tuig
ang edad: ang tanan nĝa mĝa nagasu-
lulúd sa pagpanghikot sing buluhaton
sang pag-alagdan kag sing bulubaton
sa pagkamanugdalá nahanunĝud sa
Layanglayang sang pakigkitaan:
48 Ang mĝa naisipan sa ila, nanĝin-
walo ka libo lima ka gatus kag kawa-
loan.
49 Sono sa sogo ni Iehoba, sa kamut
ni Moises, napanĝisip sila, ang tagsa-
tagsa sono sa iya pag-alagdan, kag ang
tagsatagsa sono sang iya lulan: ginisip
sila niya, sono sang ginsogo ni Iehoba
sa iya.

Ang mĝa tawo nĝa mĝa mahigko nĝa ginpamutang sa gowa sang Layanglayang

5 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, nĝa nagasiling:
2 "Sogoa ang mĝa anak ni Israel, nĝa
pagowaon nila sa dulugan ang tanan
nĝa tabukawon, ang tanan nĝa nagata-
gas kag ang tanan nĝa tawo nĝa nadag-
taan sang patay.
3 Pagowaa-ninyo sila: bisan sia ba-
bae, bisan sia lalaki pagapagowaon
ninyo sila sa gowa sang dulugan, agud
nĝa indi maghigko sila sang ila mĝa du-
lugan, nĝa sa tunĝâ nila nagapuyô ako."
4 Kag amo ini ang ginhimo sang mĝa
inanak ni Israel, nĝa ginpagowa sila
sa gowa sang dulugan: sono sang ginsi-
ling ni Iehoba kay Moises, amo ini ang
ginhimo sang mĝa inanak ni Israel.

Ang paguli sang mĝa butang sa malain nĝa pinanĝitaan.

5 Kag naghambal si Iehoba kay Moi-
ses, nĝa nagasiling:
6 "Ihambal sa mĝa inanak ni Israel:
Kon ang bisan sin-o nĝa lalaki kon ba-
bae nĝa maghimo sing bisan ano sang
mĝa salâ, nĝa tunĝud sa ila nagalapas
ang tawo batok kay Iehoba, kag manĝin-
makasasalâ ang amo nĝa tawo,
7 Pagaituad nila ang salâ nĝa ginbu-
hat nila kag pagaulian nila sing bugos
yadtong ginpakasal-an nila, kag pagadu-
ganĝan nila sang ikalima ka bahin sa
ibabaw niya; kag pagaihatag nila ini sa
sadtong batok sa iya ginpakasal-an nila.
8 Apang kon yadtong tawo walâ sing
himata nĝa malapit nĝa pagaulian sang
butang nĝa ginpakasal-an, ini pagaiuli
kay Iehoba, sa saserdote, walay labut
sang karnero sa katumbasan, nĝa sa iya
pagahimoon ang katumbasan tunĝud
sang nakasalâ.
9 Kag ang tanan nĝa halad nĝa bina-
yaw sang tanan nĝa mĝa butang nĝa
pinapakabalaan, nĝa madalá sang mĝa
inanak ni Israel sa saserdote, manĝin-
iya.
10 Ang mĝa butang nĝa pinapaka-
balaan sang tagsatagsa, manĝiniya: Su-
bung man ang ikahatag sang bisan sin-o
sa saserdote, manĝiniya."

Ang kasogoan nahanunĝud sang mĝa kaimon.

11 Kag naghambal si Iehoba kay Moi-
ses, nĝa nagasiling:
12 "Ihambal sa mĝa inanak ni Israel
kag isiling sa ila: Kon ang asawa sang
isa ka tawo magtalikod kag magluib sa
iya;
13 Kag ang isa ka tawo magdulóg sa
pagpakighilawas sa iya, kag malikman
ini sa mĝa mata sang iya bana, nĝa
nagpadagta sa tago gid, kag walâ sing
saksi batok sa iya, bisan sia nahadakpan;
14 Kon mag-abut sa ibabaw niya ang

espiritu sang kaimon, nga may kaimon
sia sa iya asawa, nga nadagtaan sia;
kon mag-abut sa ibabaw niya ang espir-
tu sang kaimon kag may kaimon sia sa
iya asawa, nga walâ sia madagtai,
15 Niyan ang bana magadalá sang iya
asawa sa saserdote kag magadalá sang
iya halad kaúpud sa iya: ang isa ka púlô
sang isa ka epa nga harina sang sebada.
Indi niya pagbo-boan sa ibabaw sing la-
na, kag indi niya pagbutangan sa ibabaw
sing insienso, kay halad sia nga kalan-
on sa kaimon, halad sia nga kalan-on
sa pagpahanumdum, nga nagapapaha-
numdum sang salâ.
16 Kag pagapapalapiton sang saser-
dote ang *asawa,* kag pagaipapahamtang
sia niya sa atubangan ni Iehoba.
17 Ugaling magakuha ang saserdote
sang tubig nga balaan sa isa ka suludlan
nga lunang; kag ang saserdote maga-
kuha man sang yab-ok nga yara sa
salug sang Puluy-an kag pagaibutang
niya ini sa tubig.
18 Kag pagapatindugon sang saser-
dote ang babae sa atubangan ni Iehoba,
kag pagabuksan niya ang olo sang
babae, kag pagaibutang niya sa iya
mga kamut ang halad nga kalan-on nga
sa pagpahanumdum, nga amo ang halad
nga kalan-on sa kaimon: kag dira sa
kamut sang saserdote ang mga tubig
nga mapait nga nagahakut sing pagpa-
kamalaut.
19 Kag ang saserdote magapasumpa sa
babae kag magasiling sa iya: Kon walâ
sing bisan sino nga nakadológ sa imo,
kag kon walâ ka maglipas sa imo bana
nga sa kahigkoan, magpahayag nga
walay salâ ka sa sining mga tubig nga
mapait, nga nagahakut sang pagpaka-
malaut;
20 Apang kon naglipas ka sa imo
bana, kag nagpadagta ka kag nagpa-
kighilawas sa imo ang isa ka tawo
nga indi imo bana;
21 Niyan ang saserdote magapasum-
pa sa babae sa panumpa sa pagpaka-
malaut, kag ang saserdote magasiling
sa babae: Himoon ka kunta ni Iehoba
nga paghimalaut kag nga panumpa sa
tungâ sang imo banwa, himoon ni Ie-
hoba nga maitus ang imo balikawang
kag nga magbanog ang imo tian.
22 Kag ini nga mga tubig nga naga-
hakut sing pagpakamalaut magsulud
sa imo mga kasudlan, agud nga mag-
banog ang imo tian kag maitus ang
imo balikawang. Kag ang babae ma-
gasiling: ¡Kabay pa, kabay pa!
23 Pagaisulat sang saserdote ini nga
mga pagpakamalaut sa tolon-an, kag
pagapanason niya sila sa mga tubig nga
mapait.
24 Kag pagaipainum niya sa babae
ang mga tubig nga mapait, nga naga-
hakut sang pagpakamalaut, kag ang
mga tubig nga nagahakut sang pagpa-
kamalaut, magasululúd sa iya sa pag-
patubas sing kapaitan.
25 Kag pagakuhaon sang saserdote sa
kamut sang babae ang halad nga ka-
lan-on sa kaimon, kag pagahabugon
niya ang halad nga kalan-on sa atu-
bangan ni Iehoba, kag pagaihalad niya
sia sa atubangan sang halaran.
26 Kag ang saserdote magakuha sing
isa ka hakup sang halad nga kalan-on
nga halandumanan sa iya, kag pagasu-
nugon niya ini sa halaran, kag niyan pa-
gaipainum niya sa babae ang mga tubig.
27 Sa mapainum niya sa iya ang mga
tubig, mahanabu nga, kon sia nadagtaan
kag nagluib sa iya bana, ang mga tubig
nga nagahakut sang pagpakamalaut,
magasululúd sa iya, sa pagpatubas sing
kapaitan, kag magabanog ang iya tian
kag maitus ang iya balikawang, kag
ining babae manginisa ka pagpakama-
laut sa tungâ sang iya banwa.
28 Apang kon ang babae walâ madag-
tai, kondi nga putli sia, pagakilalahon
sia nga walay salâ kag magapanganak
sia.
29 Ini among kasogoan sang mga
kaimon, kon ang isa ka asawa magluib
sa iya bana, kag madagtaan sia.
30 Kag kon mag-abut sa ibabaw sang
isa ka tawo ang espiritu sa kaimon, kag
may kaimon sia sa iya asawa: niyan
pagapatindugon niya ang babae sa atu-
bangan ni Iehoba, kag pagaidapat sa iya
sang saserdote ining bug-os nga kasogo-
an.
31 Kag ang lalaki manginnaluwas sia
sa kalautan, apang ang babae magadalá
sang iya kalautan."

Ang kasogoan nahanungud sang pagkanasir kon pinahain nga sa Dios.

6 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, nga nagasiling:
2 "Ihambal sa mga inanak ni Israel

kag isiling sa ila: Kon ang isa ka lalaki kon isa ka babae magpahain sa paghimo sing panaad niya sa pagkanasir, sa pagpahanungud sa iya kay Iehoba,

3 Magapugung sia sang alak kag sang ilimnon nga makahulubug: indi sia magainom sing langaw sang alak, bisan langaw sang ilimnon nga makahulubug; kag indi sia magainum sing bisan ano nga ilimnon sang ubas; bisan magakaon sia sing mga ubas, bisan mga lab-as, bisan mga mamala.

4 Sa bug-os nga dag-on sang iya pagkanasir indi sia magakaon sing bisan ano nga nagagikan sa ulubasan kutub sa liso tubtub sa panit.

5 Sa bug-os nga dag-on sang pagkanasir indi sia magpakiskis sang iya olo: tubtub nga matuman ang mga adlaw, nga sa ila sia nagapahanungud sa iya nga kay Iehoba, manginbalaan sia; pagabayaan niya nga magtúbô ang mga bohok sang iya olo.

6 Sa bug-os nga dag-on sang iya pagkanasir kay Iehoba indi sia magapalapit sa bisan ano nga tawo nga patay.

7 Indi sia magpadagta bisan tungud sa iya amay, bisan tungud sa iya ilóy, bisan tungud sa iya útud nga lalaki, bisan tungud sa iya útud nga babae, kon magkalamatay sila; kay ang pagkahanungud niya sa iya Dios yara sa ibabaw sang iya olo.

8 Sa bug-os nga dag-on sang iya pagkanasir manginbalaan sia kay Iehoba.

9 Kon may isa nga mapatay sa hinali gid malapit sa iya, pagadagtaan ang olo sang iya pagkanasir, kag sa adlaw sang iya pagpaninlo magakiskis sia sang iya olo; sa ikapito ka adlaw pagakiskisan niya sia.

10 Kag sa ikawalo ka adlaw magadalá sia sing duha ka tokmo, kon duha ka kayubog sa saserdote, sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan.

11 Kag pagaihalad sang saserdote, ang isa subung nga halad tungud sang salâ, kag ang isa subung nga halad nga sinunog: kag magahimo sia sang katumbasan tungud sa iya tungud sang ginpakasalâ niya bangud sang patay, kag sia magapakabalaan sang iya olo sa sadto gid nga adlaw.

12 Kag pagaipahanungud niya *liwan* kay Iehoba ang mga adlaw sang iya pagkanasir, kag magadalá sia sing isa ka kordero nga isa ka tuig nga sa halad tungud sang salâ; kag ang mga nahauna nga adlaw manginwalaypulus, tungud kay gindagtaan ang iya pagkanasir.

13 Kag ini among kasogoan sang pagkanasir: Kon magkalatuman ang adlaw sang iya pagkanasir, pagapakadtoan sia sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan.

14 Kag magahalad sia sang iya halad kay Iehoba: isa ka kordero nga isa ka tuig nga walay dagta nga sa halad nga sinunog, kag isa ka kordero nga babae nga isa ka tuig, nga walay dagta, nga sa halad tungud sang salâ, kag isa ka karnero nga walay dagta nga sa halad sa paghidaet:

15 Kag isa ka tagakan sang mga tinapay sa walay tapay, nga nahimo sa harina nga malum-ok, mga torta nga nalamas sa lana, kag mga ohalde nga walay tapay, nga napanghibo sang lana, patí sang ila mga halad nga kalan-on, kag sang ila mga halad nga ilimnon.

16 Kag pagaihalad sila sang saserdote sa atubangan ni Iehoba, kag sia magahimo sang iya halad tungud sang salâ, kag sang iya halad nga sinunog.

17 Magahalad sia sang karnero nga halad sa paghidaet kay Iehoba patí ang tagakan sang mga tinapay nga walay tapay: subung man magahalad ang saserdote sang iya halad nga kalan-on kag sang iya halad nga ilimnon.

18 Kag ang nasir magakiskis sang iya olo sang iya pagkanasir sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan, kag pagakuhaon niya ang mga bohok sang olo sang iya pagkanasir, kag pagaibutang niya ini sa kalayo, nga yara sa idalum sang halad sa paghidaet.

19 Kag ang saserdote magakuha sang luto nga balikawang nga panguna sang karnero, kag sing isa ka torta nga walay tapay sa tagakan, kag sing isa ka ohalde nga walay tapay, kag pagaibutang niya sila sa mga kamut sang nasir, sa tapus nga makiskisan niya ang olo sang iya pagkanasir.

20 Kag pagahabugon sila sang saserdote nga halad nga hinabog sa atubangan ni Iehoba: butang ini nga balaan nga sa saserdote, kaúpud sang dughan nga hinabog kag sang balikawang nga panguna nga binayaw: kag sa tapus sini ang nasir sarang makainum sing alak.

21 Ini among kasogoan sang nagna-

sir tungud sa panaad; amo ini ang iya halad kay Iehoba tungud sang iya pagkanasir, labut pa sang malambutan sang iya masarangan: sono sang panaad nga iya ginhimo, amo ini ang pagahimoon niya, sono sa kasogoan sang iya pagkanasir."

Paagi sang pagpakamaayo.

22 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nga nagasiling:

23 "Ihambal kay Aaron kag sa iya mga anak kag isiling sa ila: Sa subung sini pagpakamaayohon ninyo ang mga inanak ni Israel, sa pagsiling sa ila:

24 Pagpakamaayohon ka ni Iehoba kag bantayan ka niya:

25 Pagpasidlakon ni Iehoba ang iya nawung sa ibabaw nimo, kag maghikalooy sa imo:

26 Bayawon ni Iehoba sa ibabaw nimo ang iya nawung, kag maghatag sa imo sing paghidaet.

27 Kag sa sini pagaibutang nila ang akon ngalan sa ibabaw sang mga inanak ni Israel, kag pagapakamaaoyohon ko sila."

Mga halad sang mga dunganon sang mga kabikahan sa pagpahanungud sang Layanglayang.

7 KAG sang adlaw nga nakatapus si Moises sa pagpatindug sang Puluy-an ni *Iehoba*, nahanabu nga ginhidhiran niya ini, kag ginpakabalaan niya ini patí ang tanan niya nga mga gamit, kag subung man nga ginhidhiran niya kag ginpakabalaan ang halaran patí ang tanan niya nga mga gamit.

2 Kag ang mga dunganon sa Israel, ang mga pangolo sang ila mga panimaláy nga inamay, nga among mga dunganon sang mga kabikahan, nga ginpalabaw sila sa nga naisipan, naghalalad sila.

3 Gindala nila ang ila mga halad sa atubangan ni Iehoba: anum ka kanga nga napanabunan kag napúlô kag duha ka baka; isa ka kanga tungud sang duha ka dunganon, kag isa ka baka tungud sa tagsatagsa sa ila, kag ginhalad sila nila sa atubangan sang Puluy-an.

4 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nga nagasiling:

5 "Batona *sila* sa ila, kag gamiton sila nga sa paghimo sang pag-alagdan sang Layanglayang sang pakigkitaan: pagaihatag mo sila sa mga Lebinhon, sa tagsatagsa sono sa iya pag-alagdan."

6 Niyan ginbaton ni Moises ang mga kanga kag ang mga baka, kag ginhatag niya sila sa mga Lebinhon.

7 Ang duha ka kanga kag apat ka baka ginhatag niya sa mga anak ni Gerson, sono sa ila pag-alagdan.

8 Ang apat ka kanga kag walo ka baka ginhatag niya sa mga anak ni Merari, sono sa ila pag-alagdan, sa idalum sang kamut ni Ithamar, anak ni Aaron, nga saserdote.

9 Sa mga anak ni Koat walâ sia maghatag sa ila, kay natulin sa ila ang pag-alagdan sa mga butang nga balaan: ginapas-an nila sila.

10 Kag naghalalad ang mga dunganon nga sa pagpahanungud sang halaran, sang adlaw nga ginhidhiran sia: naghalalad ang mga dunganon sang ila halad sa atubangan sang halaran.

11 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises: "Maghalad sila sang ila halad, ang isa ka dunganon, sa isa ka adlaw, kag ang isa ka dunganon sa isa ka adlaw, sa pagpahanungud sang halaran.

12 Ang naghalad sang iya halad sang nahauna nga adlaw amo si Naason, anak ni Aminadab, sa kabikahan ni Iuda.

13 Ang iya halad sadto isa ka lahang nga pílak nga isa ka gatus kag katloan ka *siklo* ang iya timbang, kag isa ka yahong nga pílak nga kapitoan ka siklo, sono sa siklo sang balaan nga Puluy-an, mga punô sila sang harina nga malumok nga nalamas sa lana, nga sa halad nga kalan-on;

14 Isa ka luwag nga bulawan nga napúlô ka *siklo*, nga punô sang insienso;

15 Isa ka tinday nga baka, isa ka karnero, isa ka kordero nga isa ka tuig, nga sa halad nga sinunog;

16 Isa ka lalaki nga kanding, nga sa halad tungud sang salâ;

17 Kag nga sa halad sa paghidaet duha ka tinday nga baka, lima ka karnero, lima ka kanding nga lalaki, lima ka kordero nga isa ka tuig. Ini among halad ni Naason, anak ni Aminadab.

18 Ang ikaduha ka adlaw ginhalad ni Natanael, anak ni Suar, dunganon ni Isakar.

19 Naghalad sia subung nga halad niya, isa ka lahang nga pílak nga isa ka gatus kag katloan ka siklo ang iya tim-

bang, isa ka yahong nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono sa siklo sang balaan nğa Puluy-an, mğa punô sila sang harina nğa malum-ok nğa nalamas sa lana, nğa sa halad nğa kalan-on ;
20 Isa ka luwag nğa bulawan, nğa
napúlô ka siklo, nğa punô sang insienso ;
21 Isa ka tinday nğa baka, isa ka ka-
nero, isa ka kordero nğa isa ka tuig, nğa sa halad nğa sinunog ;
22 Isa ka lalaki nğa kanding, nğa sa
halad tunğud sang salâ ;
23 Kag nğa sa halad sa paghidaet,
duha ka tinday nğa baka, lima ka karnero, lima ka kanding nğa lalaki, lima ka kordero nğa isa ka tuig. Ini among halad ni Natanael, anak ni Suar.
24 Sang ikatlo ka adlaw, si Eliab,
anak ni Helon, dunganon sang mğa anak ni Sabulon.
25 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka *siklo* ang iya timbang, isa ka yahong nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono sang siklo sang balaan nğa Puluy-an, nğa punô sila sang harina nğa malum-ok nğa nalamas sa lana, nğa sa halad nğa kalan-on ;
26 Isa ka luwag nğa bulawan nğa na-
púlô ka siklo, nğa punô sang insienso ;
27 Isa ka tinday nğa baka, isa ka karne-
ro, isa ka kordero nğa isa ka tuig, nğa sa halad nğa sinunog ;
28 Isa ka lalaki nğa kanding, nğa sa
halad tunğud sang salâ ;
29 Kag nğa sa halad sa paghidaet,
duha ka tinday nğa baka, lima ka karnero, lima ka kanding nğa lalaki, lima ka kordero nğa isa ka tuig. Ini among halad ni Eliab, anak ni Halon.
30 Sang ikap-at ka adlaw, si Elisur,
anak ni Sedeur, dunganon sang mğa anak ni Ruben.
31 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka siklo ang iya timbang, isa ka yahong nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono sang siklo sang balaan nğa Puluy-an, mğa punô sila sang harina nğa malum-ok nğa nalamas sa lana, nğa sa halad nğa kalan-on ;
32 Isa ka luwag nğa bulawan nğa na-
púlô ka siklo, nğa punô sang insienso ;
33 Isa ka tinday nğa baka, isa ka kar-
nero, isa ka kordero nğa isa ka tuig, nğa sa halad nğa sinunog ;
34 Isa ka kanding nğa lalaki, nğa sa
halad tunğud sang salâ ;
35 Kag nğa sa halad sa paghidaet,
duha ka tinday nğa baka, lima ka karnero, lima ka kanding nğa lalaki, lima ka kordero nğa isa ka tuig. Ini amo ang halad ni Elisur, anak ni Sedeur.
36 Sang ikalima ka adlaw, si Selu-
miel, anak ni Surisadai, dunganon sang mğa anak ni Simeon.
37 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka *siklo* ang iya timbang, isa ka yahong nğa pílak nğa kapitioan ka siklo, sono sang siklo sang balaan nğa Puluy-an, mğa punô sila sang harina nğa malum-ok nğa nalamas sa lana, nğa sa halad nğa kalan-oni,
38 Isa ka luwag nğa bulawan nğa na-
púlô ka siklo, nğa punô sang insienso ;
39 Isa ka tinday nğa baka, isa ka kar-
nero, isa ka kordero nğa isa ka tuig, nğa sa halad nğa sinunog ;
40 Isa ka kanding nğa lalaki, nğa sa
halad tunğud sang salâ ;
41 Kag nğa sa halad nğa sa paghidaet,
duha ka tinday nğa baka, lima ka kanero, lima ka kanding nğa lalaki, lima ka kordero nğa isa ka tuig. Ini amo ang halad ni Selumiel, anak ni Surisadai.
42 Sang ikan-um ka adlaw, si Eliasap,
anak ni Dehuel, dunganon sang mğa anak ni Gad.
43 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka siklo ang iya timbang, isa ka yahong nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono sang siklo sang balaan nğa Puluy-an, nğa punô sila sang harina nğa malum-ok nğa nalamas sa lana nğa sa halad nğa kalanon ;
44 Isa ka luwag nğa bulawan nğa na-
púlô ka siklo, nğa punô sang insienso ;
45 Isa ka tinday nğa baka, isa ka kar-
nero, isa ka kordero nğa isa ka tuig, nğa sa halad nğa sinunog ;
46 Isa ka kanding nğa lalaki, nğa sa
halad tunğud sang salâ ;
47 Kag nğa sa halad sa paghidaet, du-
ha ka tinday nğa baka, lima ka karnero, lima ka kanding nğa lalaki, lima ka kordero nğa isa ka tuig. Ini amo ang halad ni Eliasap, anak ni Dehuel.
48 Sang ikapito ka adlaw, ang dunga-
non sang mğa anak ni Epraim, si Elisama, anak ni Amiud.
49 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka siklo ang iya timbang, isa kay yahong nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono

sang siklo sang balaan nğa Puluy-
an, mğa punô sang harina nğa malum-ok
nğa nalamas sa lana, nğa sa halad nğa
kalan-on:
50 Isa ka luwag nğa bulawan nğa na-
púlô ka siklo, nğa punô sang insienso;
51 Isa ka tinday nğa baka, isa ka kar-
nero, isa ka kordero nğa isa ka tuig nğa
sa halad nğa sinunog;
52 Isa ka kanding nğa lalaki, nğa sa
halad tunğud sang salâ;
53 Kag nğa sa halad sa paghidaet, duha
ka tinday nğa baka, lima ka karnero,
lima ka kanding nğa lalaki, lima ka
kordero nğa isa ka tuig. Ini amo ang
halad ni Elisama, anak ni Amiud.
54 Sang ikawalo ka adlaw, ang dun-
ganon sang mğa anak ni Manases, si
Gamaliel, anak ni Pedasur.
55 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka
siklo ang iya timbang, isa ka yahong
nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono
sang siklo sang balaan nğa Puluy-an,
mğa punô sila sang harina nğa malum-
ok nğa nalamas sa lana, nğa sa halad
nğa kalan-on;
56 Isa ka luwag nğa bulawan nğa
napúlô ka siklo, nğa punô sang in-
sienso;
57 Isa ka tinday sang baka, isa ka
karnero, isa ka kordero nğa isa ka tuig,
nğa sa halad nğa sinunog;
58 Isa ka kanding nğa lalaki, nğa sa
halad tunğud sang salâ;
59 Kag nğa sa halad sa paghidaet,
duha ka tinday nğa baka, lima ka
karnero, lima ka kanding nğa lalaki,
lima ka kordero nğa isa ka tuig. Ini
amo ang halad ni Gamaliel, anak ni
Pedasur.
60 Sang ikasiam ka adlaw, ang dun-
ganon sang mğa anak ni Benyamin, si
Abedan, anak ni Gedeoni.
61 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka
siklo ang iya timbang, isa ka yahong
nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono
sang siklo sang balaan nğa Puluy-an,
mğa punô sila sang harina nğa malum-
ok nğa nalamas sa lana, nğa sa halad
nğa kalan-on;
62 Isa ka luwag nğa bulawan nğa
napúlô ka siklo, nğa punô sang in-
sienso:
63 Isa ka tinday nğa baka, isa ka
karnero, isa ka kordero nğa isa ka tuig,
nğa sa halad nğa sinunog;
64 Isa ka kanding nğa lalaki, nğa sa
halad tunğud sang salâ;
65 Kag sa halad sa paghidaet, duha
ka tinday nğa baka, lima ka karnero,
lima ka kanding nğa lalaki, lima ka
kordero nğa isa ka tuig. Ini amo ang
halad ni Abidan, anak ni Gedeoni.
66 Sang ikapúlô ka adlaw, ang dun-
ganon sang mğa anak ni Dan, si Ahieser,
anak ni Amisadai.
67 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka
siklo ang iya timbang, isa ka yahong
nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono
sang siklo sang balaan nğa Puluy-an,
mğa punô sila sang harina nğa malum-
ok nğa nalamas sa lana, nğa sa halad
nğa kalan-on;
68 Isa ka luwag nğa bulawan nğa
napúlô ka siklo, nğa punô sang in-
sienso;
69 Isa ka tinday nğa baka, isa ka
karnero, isa ka kordero nğa isa ka tuig,
nğa sa halad nğa sinonog;
70 Isa ka kanding nğa lalaki, nğa sa
halad tunğud sang salâ;
71 Kag nğa sa halad sa paghidaet,
duha ka tinday nğa baka, lima ka
karnero, lima ka kanding nğa lalaki,
lima ka kordero nğa isa ka tuig. Ini
amo ang halad ni Ahieser, anak ni
Amisadai.
72 Sang ikapúlô kag isa ka adlaw,
ang dunganon sang mğa anak ni Aser,
si Pagiel, anak ni Okran.
73 Ang iya halad, isa ka lahang nğa
pílak nğa isa ka gatus kag katloan ka
siklo ang iya timbang, isa ka yahong
nğa pílak nğa kapitoan ka siklo, sono
sang siklo sang balaan nğa Puluy-an,
mğa punô sila sang harina nğa malum-
ok nğa nalamas sa lana, nğa sa halad
nğa kalan-on;
74 Isa ka luwag nğa bulawan nğa
napúlô ka siklo, nğa punô sang insienso;
75 Isa ka tinday nğa baka, isa ka
karnero, isa ka kordero nğa isa ka tuig,
nğa sa halad nğa sinunog:
76 Isa ka kanding nğa lalaki, nğa sa
halad tunğud sang salâ;
77 Kag nğa sa halad sa paghidaet,
duha ka tinday nğa baka, lima ka
karnero, lima ka kanding nğa lalaki,
lima ka kordero nğa isa ka tuig. Ini

amo ang halad ni Pagiel, anak ni
Okran.
78 Sang ikapúlô kag duha ka adlaw,
ang dunganon sang mĝa anak ni Nep-
tali, si Ahira, anak ni Enan.
79 Ang iya halad, isa ka lahang nĝa
pílak nĝa isa ka gatus kag katloan ka
siklo ang iya timbang, isa ka yahong
nĝa pílak nĝa kapitoan ka siklo, sono
sang siklo sang balaan nĝa Puluy-an,
mĝa punô sila sang harina nĝa malum-
ok, nĝa nalamas sa lana, nĝa sa halad nĝa
kalan-on;
80 Isa ka luwag nĝa bulawan nĝa
napúlô ka siklo, nĝa punô sang insienso;
81 Isa ka tinday nĝa baka, isa ka
karnero, isa ka kordero nĝa isa ka tuig,
nĝa sa halad nĝa sinunog;
82 Isa ka kanding nĝa lalaki, nĝa sa
halad tunĝud sang salâ;
83 Kag nĝa sa halad sa paghidaet,
duha ka tinday nĝa baka, lima ka kar-
nero, lima ka kanding nĝa lalaki, lima
ka kordero nĝa isa ka tuig. Ini amo
ang halad ni Ahira, anak ni Enan.
84 Ini amo ang *halad* nĝa sa pagpa-
hanunĝud sang halaran, sang adlaw nĝa
ginhidhiran sia, gikan sa mĝa dunganon
sa Israel: napúlô kag duha ka lahang
nĝa pílak, napúlô kag duha ka yahong
nĝa pílak, napúlô kag duha ka luwag
nĝa bulawan.
85 Ang tagsa ka lahang tagisa ka
gatus kag katloan ka siklo nĝa pílak,
kag ang tagsa ka yahong, tagkapitoan:
ang tanan nĝa pílak sang mĝa suludlan,
nanĝinduha ka libo kag apat ka gatus
ka siklo, sono sang siklo sang balaan nĝa
Puluy-an.
86 Ang napúlô kag duha ka luwag
nĝa bulawan mĝa punô sang insienso,
sa tagnapúlô ka siklo ang tagsa ka
luwag, sono sang siklo sang balaan nĝa
Puluy-an: ang tanan nĝa bulawan sang
mĝa luwag, nanĝinisa ka gatus kag duha
ka púlô ka siklo.
87 Ang tanan nĝa mĝa tinday nĝa
baka nĝa sa halad nĝa sinunog, nanĝin-
napúlô kag duha ka tinday nĝa baka;
napúlô kag duha ka karnero; napúlô kag
duha ka kordero nĝa tagisa ka tuig, patí
ang ila mĝa halad nĝa kalan-on; kag
napúlô kag duha ka kanding nĝa lalaki
nĝa sa halad tunĝud sang salâ.
88 Kag ang tanan nĝa mĝa tinday nĝa
baka sang halad sa paghidaet, nanĝin-
duha ka púlô kag apat ka tinday nĝa baka:
kan-uman ang karnero, kan-uman ang la-
laki nĝa kanding, kan-uman ang kordero
nĝa isa ka tuig. Ini amo ang *halad nĝa*
sa pagpahanunĝud sa halaran sa tapus
nĝa ginhidhiran sia.
89 Kag sang nagsulúd si Moises sa
Layanglayang sang pakigkitaan sa pag-
pakighambal sa Iya, nabatian niya ang
tinĝug nĝa nagahambal sa iya, sa ibabaw
sang pakilooyan, nĝa yara sa ibabaw
sang kaban sang pagpamatuud sa tunĝâ
sang duha ka kerubin; kag si Moises
nagpakighambal sa Iya.

Ang bagay sa pagpadabdab sang mĝa lamprahan.

8 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, nĝa nagasiling:
2 "Ihambal kay Aaron kag isiling sa
iya: Kon magpahamtang ka sang mĝa
lamprahan, ang píto ka lamprahan
magabanaag nayon sa atubanĝan sang
sadnĝan."
3 Kag ginhimo ni Aaron ang subung
sini: ginpahamtang niya ang mĝa
lamprahan nayon sa atubanĝan sang
sadnĝan, sono sang ginsogo ni Iehoba
kay Moises.
4 Kag sa sini nahuman ang sadnĝan:
bulawan nĝa pina-pa: kutub sa iya púnô
tubtub sa iya mĝa bulak, pina-pa sia.
Sono sa huwaran nĝa ginpakita ni
Iehoba kay Moises, sa subung sini nahu-
man ang sadnĝan.

Pagpahanunĝud sa mĝa Lebinhon.

5 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nĝa nagasiling:
6 "Kuhaa ang mĝa Lebinhon sa tunĝâ
sang mĝa anak ni Israel kag tinloan-mo
sila.
7 Kag ini amo ang pagahimoon mo sa
pagtinlo sa ila: Isablig-mo sa ibabaw
nila ang tubig sang salâ, kag magpakiskis
sila sang bug-os nila nĝa unud, kag mag-
pamunak sila sang ila mĝa panapton kag
magpaninlo sila.
8 Niyan magakuluha sila sang isa ka
tinday nĝa baka, patí ang iya halad nĝa
kalan-on nĝa harina nĝa malum-ok nĝa
nalamas sa lana, kag magakuha ka sing
isa pa ka tinday nĝa baka nĝa sa halad
tunĝud sang salâ.
9 Kag pagapapalapiton mo ang mĝa
Lebinhon sa atubanĝan sang Layang-
layang sang pakigkitaan, kag pagati-

ponon mo ang bug-os nga katilingban
sang mga inanak ni Israel.
10 Kag pagapapalapiton mo ang mga
Lebinhon sa atubangan ni Iehoba, kag
pagapandongan sang mga anak ni Is-
rael sang ila mga kamut ang mga
Lebinhon.
11 Kag si Aaron magapaatubang sa
mga Lebinhon kay Iehoba, subung nga
halad nga hinabog, gikan sa mga inanak
ni Israel; kag manginila ang pag-alag-
dan ni Iehoba.
12 Kag ang mga Lebinhon magabu-
tang sang ila mga kamut sa ibabaw sang
mga olo sang mga tinday nga baka, kag
pagaihalad mo ang isa subung nga halad
tungud sang salâ, kag ang isa subung
nga halad nga sinunog kay Iehoba, nga
sa katumbasan tungud sang mga Le-
binhon.
13 Kag pagapatindugon mo ang mga
Lebinhon sa atubangan ni Aaron, kag
sa atubangan sang iya mga anak, kag
pagaihalad mo sila, subung nga halad
nga hinabog kay Iehoba.
14 Sa sini pagapainon mo ang mga
Lebinhon sa mga inanak ni Israel, kag
manginakon ang mga Lebinhon.
15 Sa tapus sini magakalari ang mga
Lebinhon sa paghimo sang pag-alagdan
sa Layanglayang sang pakigkitaan. Pa-
gapaninloan mo sila, kag pagaihalad
mo sila sa akon subung nga halad nga
hinabog.
16 Kay sila kinahatag sa akon sing
bug-os gid gikan sa mga inanak ni Is-
rael; ginkuha ko sila nga sa akon sa
baylo sang tanan nga mga panganay
sang isa ka ilóy, sa tanan nga mga pa-
nganay sang mga inanak ni Israel.
17 Kay nahanungud sa akon ang ta-
nan nga panganay sang mga inanak ni
Israel, bisan sia tawo, bisan sia sapat:
kutub sang adlaw nga ginpilas ko ang
tanan nga panganay sa duta sang Egi-
pto, ginpakabalaan ko sila nga sa akon.
18 Kag ginkuha ko ang mga Lebin-
hon sa baylo sang tanan nga panganay
sang mga inanak ni Israel.
19 Kag ginhatag ko subung nga ha-
tag ang mga Lebinhon kay Aaron kag
sa iya mga anak, gikan sa mga inanak
ni Israel, sa paghimo sang pag-alagdan
sang mga inanak ni Israel sa Layangla-
yang sang pakigkitaan, kag sa paghimo
sang katumbasan sang mga inanak ni
Israel, sa Layanglalayang sang pakigki-
taan, agud nga walâ sing bisan ano nga
kalalat-an sa tungâ sang mga inanak ni
Israel kon magpalapit ang mga inanak
ni Israel sa balaan nga Puluy-an."
20 Si Moises kag si Aaron, kag ang
bug-os nga katilingban sang mga inanak
ni Israel, ginhilimo nila sa mga Lebin-
hon ang tanan nga ginsogo ni Iehoba
kay Moises nahanungud sa mga Lebin-
hon: amo ining ginhimo sa ila sang
mga anak ni Israel.
21 Kag ang mga Lebinhon nagpala-
ninlo sang ila salâ kag nagpalamunak
sang ila mga panapton; kag ginhalad
sila ni Aaron nga halad nga hinabog sa
atubangan ni Iehoba; kag si Aaron
naghimo sing katumbasan tungud sa ila
nga sa pagtinlo sa ila.
22 Sa tapus sini nagkalari ang mga
Lebinhon sa paghimo sang ila pag-alag-
dan sa Layanglayang sang pakigkitaan
sa atubangan ni Aaron kag sa atubangan
sang iya mga anak: sono sa ginsogo ni
Iehoba kay Moises nahanungud sang
mga Lebinhon, amo ining ginhimo nila
sa ila.
23 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nga nagasiling:
24 "Ini nahanungud sa mga Le-
binhon: kutub sa duha ka púlô kag
lima ka tuig ang edad pa ibabaw maga-
sulúd ang Lebinhon sa paghiliúpud sa
paghimo sing pag-alagdan sa Layangla-
yang sang pakigkitaan:
25 Kag sa edad nga kalim-an ka tuig
magauntat sia sa paghiliúpud sang
pag-alagdan kag indi na gid magaalagad
sia;
26 Apang magaalagad sia kaúpud
sang ila mga útud sa Layanglayang
sang pakigkitaan, nga nagabantay sang
tinulin, apang indi na sia maghimo
sang pag-alagdan nga mabug-at. Amo
ini ang pagahimoon mo sa mga Lebinhon
nahanungud sang tinulin sa ila."

Paghiwat sang Paskua sa kahanayakan sa Sinai.

9 SI Iehoba naghambal kay Moises sa
kahanayakan sa Sinai sa nahauna
nga bulan sang ikaduha ka tuig sang
ila paggowa sa duta sa Egipto, nga
nagasiling:
2 "Ang mga anak ni Israel maghi-
limo sing paskua sa iya dag-on nga pi-
nat-inan.
3 Pagahimoon niyo sia sa dag-on nga

pinat-inan, sa ikapúlô kag apat ka adlaw sini nḡa bulan, sa tunḡâ sang duha ka kahaponon: sono sang tanan nḡa mḡa palatukuran kag sono sang tanan niya nḡa mḡa tulumanon pagahimoon ninyo sia."

4 Kag naghamhal si Moises sa mḡa inanak ni Israel, agud nḡa maghiliwat sila sang paskua.

5 Kag ginhimo nila ang paskua sa nahauna nḡa bulan sa napúlô kag apat ka adlaw sang bulan sa tunḡâ sang duha ka kahaponon, sa kahanayakan sang Sinai: sono sang tanan nḡa ginsogo ni Iehoba kay Moises, amo ini ang ginhimo sang mḡa anak ni Israel.

6 Kag didto may pila ka tawo nḡa mḡa mahigko banḡud sang isa ka patay, kag indi sila sarang makahimo sang paskua sadto nḡa adlaw; kag nagpalalapit sila sa atubanḡan ni Moises kag sa atubanḡan ni Aaron sa sadto nḡa adlaw.

7 Kag yadto nḡa mḡa tawo nagsililing: "Kami mḡa mahigko banḡud sang isa ka patay, ¿kay nḡaa bala ginasablagan kami sa paghalad sang halad kay Iehoba sa dag-on nḡa pinat-inan sa tunḡâ sang mḡa inanak ni Israel?"

8 Kag si Moises nagsiling sa ila: "Hulat-kamo, kag magapamati ako sang pagaisogo ni Iehoba nahanunḡud sa inyo."

9 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nḡa nagasiling:

10 "Ihambal sa mḡa inanak ni Israel, nḡa nagasiling: Bisan kon sin-o sa inyo, kon sa inyo mḡa kaliwatan, nḡa magmahigko banḡud sang isa ka patay, kon yadto sia sa panlugayawan nḡa malayô, walay sapayan magahimo sia sing paskua kay Iehoba.

11 Sa bulan nḡa ikaduha, su napúlô kag apat ka adlaw sang bulan, sa tunḡâ sang duha ka kahaponon, pagahimoon nila ini; nḡa may mḡa tinapay nḡa walay tapay kag nḡa may mḡa hilamon nḡa mapait pagakaonon nila ini:

12 Wala gid sila sing pagaibilin sa iya tubtub sa aga, kag indi nila pagboonḡon ang tul-an niya: sono sa tanan nḡa mḡa palatukuran sang paskua pagahimoon nila sia.

13 Apang ang tawo nḡa matinlo kag walâ sia sa panlugayawan, nḡa indi maghimo sang paskua, ang amo nḡa kalág pagautdon sa tunḡâ sang iya banaw; kay walâ sia maghalad sa iya dag-on nḡa pinat-in sang halad ni Iehoba, ang amo nḡa tawo magadalá sang iya salâ.

14 Kag kon magpanlugayaw sa tunḡâ ninyo ang isa ka dumuluong nḡa buut maghimo sang paskua kay Iehoba, nḡa paghimoon niya sia sono sa palatukuran sang paskua kag sono sa iya tulumanon: may isa lamang kamo ka palatukuran nḡa sa inyo nḡa sa dumuluong kag nḡa sa tumandok sang duta."

Ang panḡanud sa ibabaw sang Layanglayang.

15 Kag sang adlaw nḡa pinatindug ang Puluy-an, ginlikupan sang panḡanud ang Puluy-an sa *ibababaw sang* Layanglayang sang pagpamatuud: kag sa hapon yara sa ibabaw sang Puluy-an subung sang palanan-awon nḡa kalayo, tubtub sa aga.

16 Amo ini sa gihapon: ang punḡanud nagalikup sa iya sa *adlaw* kag sa gabi ang palanan-awon nḡa kalayo.

17 Kag sa gihapon nḡa nagabayaw ang panḡanud sa ibabaw sang Layanglayang, sa gilayon ang mḡa inanak ni Israel nagtalaliwan: kag kon diin nagadúlog ang panḡanud, didto ang mḡa inanak ni Israel nagpalahamtang sing dulugan.

18 Sa sogo ni Iehoba ang mḡa inanak ni Israel nagtalaliwan; kag sa sogo ni Iehoba nagpalahamtang sila sing dulugan. Sa tanan nḡa mḡa adlaw nḡa ang panḡanud yara sa ibabaw sang Puluy-an, nagpaladayon sila sa dulugan.

19 Kag kon ang panḡanud nagdúlog sa ibabaw sang Puluy-an sing madamu nḡa mḡa adlaw, niyan ang mḡa inanak ni Israel nagabalantay sang tinulin ni Iehoba kag walâ sila magtalaliwan.

20 Kag kon sang kaisa ang panḡanud yara sa ibabaw sang Puluy-an sing pila ka adlaw, nagpaladayon sila sa dulugan, sono sa sogo ni Iehoba; kag sono sa sogo ni Iehoba, nagtalaliwan sila.

21 Kag kon sang kaisa ang panḡanud yara kutub sa hapon tubtub sa aga, kag kon magbayaw ang panḡanud sa aga, nagtalaliwan sila: bisan sia sa adlaw, bisan sia sa gab-i nḡa magbayaw ang panḡanud, nagtalaliwan sila.

22 Bisan sia duha ka adlaw, bisan sia isa ka bulan, bisan sia isa ka tuig, gihapon nḡa ang panḡanud nagdugay sa ibabaw sang Puluy-an nḡa didto sa ibabaw

niya, ang mga inanak ni Israel nagpa-
ladayon sa dulugan, kag walâ silay pag-
talaliwan; kag kon magbayaw sia, naga-
talaliwan sila.
23 Sono sa sogo ni Iehoba nagpa-
hamtang sila sing dulugan, kag sono sa
sogo ni Iehoba nagtalaliwan sila: gin-
bantayan nila ang tinulin ni Iehoba,
sono sang ginsogo ni Iehoba sa kamut ni
Moises.

And duha ka budyong nga pilak.

10 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises nga nagasiling:
2 "Buhat-ka sing duha ka budyong
nga pílak. Sa pina-pa *nga pílak* pagabu-
haton mo sila: pagagamiton mo sila sa
pagtawag sang katilingban kag nga sa
pagpataliwan sang dulugan.
3 Kag kon pagpatungon nila sila, ang
bug-os nga katilingban magatilipon sa
imo sa salamputan sang Layanglayang
sang pakigkitaan.
4 Apang kon pagpatungon nila ang isa
lamang, niyan magatilipon sa imo ang
mga dunganon, ang mga pangolo sang
mga linibo sa Israel.
5 Kag kon magpatunog kamo sang pa-
aman, niyan ang mga dulugan sang mga
yara sa Sidlangan magatalaliwan.
6 Kag kon magpatunog kamo sang
paaman sa makaduha, niyan ang mga
dulugan nga nagadulúlog sa Bagatnan,
magatalaliwan: pagapatungon nila ang
paaman nga sa ila mga pagtalaliwan.
7 Apang kon magpatipon kamo sang
katilingban, pagapatungon ninyo, apang
indi kamo magpatung sing paaman.
8 Kag ang mga anak ni Aaron, nga
mga saserdote, magapalatunog sang mga
budyong; kag sila magamanginpalatu-
kuran nga dayon sa inyo mga kaliwatan.
9 Kag kon sa inyo duta, magkaladto
kamo sa pag-awayan batok sa kaaway,
nga nagapigos sa inyo, niyan magapa-
latunog kamo sing paaman sang mga
budyong; kag madumduman kamo sa
atubangan ni Iehoba nga inyo Dios, kag
manginlinuwas kamo sa inyo mga ka-
away.
10 Kag sa adlaw sang inyo kalipay,
kag sa inyo mga adlaw nga pinat-inan
kag sa pamúnô sang inyo mga bulan,
magapatunog kamo sang mga budyong
sa ibabaw sang inyo mga halad nga
sinunog kag sa ibabaw sang inyo mga
halad sa paghidaet, kag manginhandu-
manan ninyo sila sa atubangan sang
inyo Dios: ako si Iehoba nga inyo
Dios."

Pagtaliwan sa Sinai.

11 Kag nahanabu, sa tuig nga ikaduha,
sa bulan nga ikaduha, sa ikaduha ka
púlô sang bulan, nga ang, panganud
nagbayaw sa ibabaw sang Layanglayang
sang pagpamatuud.
12 Kag nagtalaliwan ang mga inanak
ni Israel sa ila mga pagpanlakatan gikan
sa kahanayakan sang Sinai; kag nagdú-
log ang panganud sa kahanayakan sang
Paran.
13 Kag sa makaisa pa lamang nagta-
laliwan sila sa sogo ni Iehoba sa kamut
ni Moises.
14 Kag ang bandera sang dulugan
sang mga anak ni Iuda nagtaliwan sing
úna, sono sa ila mga pinoong nga kasol-
dadosan: ang pinoong nga kasoldadonan
ni Iuda, yara sa idalum ni Naason,
anak ni Aminadab;
15 Ang pinoong nga kasoldadosan
sang kabikahan sang mga anak ni Isakar,
yara sa idalum ni Natanael, anak ni
Suar;
16 Ang pinoong nga kasoldadosan
sang kabikahan sang mga anak ni Sabu-
lon, yara sa idalum ni Eliab, anak ni
Helon.
17 Kag ginbungkag ang Puluy-an, kag
ang mga anak ni Gerson, kag ang
mga anak ni Merari nagtalaliwan, nga
nagapas-an sang Puluy-an.
18 Kag ang bandera sang dulugan ni
Ruben nagtaliwan, sono sang ila mga
pinoong nga kasoldadosan: ang pinoong
nga kasoldadosan ni Ruben, yara sa
idalum ni Elisur, anak ni Sedeur;
19 Ang pinoong nga kasoldadosan
sang kabikahan sang mga anak ni Sime-
on, yara sa idalum ni Selumiel, anak ni
Surisadai;
20 Ang pinoong nga kasoldadosan
sang kabikahan sang mga anak ni Gad,
yara sa idalum ni Eliasap, anak ni De-
uel.
21 Kag ang mga Koatinhon, nga na-
gapalas-an sang mga butang nga balaan,
nagtalaliwan sila, kag ginpatindug nila
ang Puluy-an, nga nagahulat sang pag-
abut nila.
22 Ang bandera sang dulugan sang

mga anak ni Epraim nagtaliwan, sono
sa ila mga pinoong nga kasoldadosan:
ang pinoong nga kasoldadosan ni Ep-
raim yara sa idalum ni Elisama, anak ni
Amiud;
23 Ang pinoong nga kasoldadosan
sang kabikahan sang mga anak ni Mana-
ses, yara sa idalum ni Gamaliel, anak
ni Pedasur;
24 Ang pinoong nga kasoldadosan
sang kabikahan sang mga anak ni Ben-
yamin, yara sa idalum ni Abidan,
anak ni Gedeoni.
25 Ang bandera sang dulugan sang
mga anak ni Dan, nagtaliwan, nga
naolehe sang tanan nga mga dulugan,
sono sa ila mga pinoong nga kasolda-
dosan: ang pinoong nga kasoldadosan
ni Dan, yara sa idalum ni Ahieser, anak
ni Amisadai;
26 Ang pinoong nga kasoldadosan
sang kabikahan sang mga anak ni Aser,
yara sa idalum ni Pagiel, anak ni Okran;
27 Ang pinoong nga kasoldadosan
sang kabikahan sang mga anak ni Nep-
tali, yara sa idalum ni Ahira, anak ni
Enan.
28 Amo ini ang *pagpasunud* sang pag-
talaliwan sang mga inanak ni Israel,
sono sang ila mga pinoong nga ka-
soldadosan; kag nagtalaliwan sila.
29 Niyan nagsiling si Moises kay
Hobab, anak ni Rehuel, nga Madianin-
hon, ugangan ni Moises: "Kami naga-
talaliwan pa duug, nga ginsiling ni Ie-
hoba: Pagaihatag ko ini sa inyo.
Upud-ka sa amon, kag pagahimoan ka
namon sing maayo: kay si Iehoba nag-
mitlang sing maayo sa Israel."
30 Kag sia nagsabat sa iya: "Ako
indi magaúpud, kondi nga magakadto
ako sa akon duta, kag sa akon natawo-
han nga duta."
31 Kag si *Moises* nagsiling: Gina-
ampo ko sa imo, nga indi mo kami
pagbayaan, kay ikaw nakakilala sang
mga duug sa diin *dapat* kami magdúlog
sa kahanayakan, kag ikaw, magama-
nginmata ikaw namon.
32 Kag mahanabu nga, kon magúpud
ikaw sa amon kag kon mag-abut ang
kaayohan, nga pagahimoon sa amon ni
Iehoba, pagahimoon man namon ini sa
imo.
33 Kag nagtalalaliwan sila gikan sa
bukid ni Iehoba, sa tatlo ka adlaw nga
lakat; kag ang kaban sang katipan ni
Iehoba nagúna sa ila sa dalanon nga
tatlo ka adlaw nga lakat, sa pagpangita
sa ila sang duug nga palahuwayan.
34 Kag ang panganud ni Iehoba yara
sa ibabaw nila sa adlaw, gihapon nga
nagtalaliwan sila sa dulugan.
35 Kag nahanabu, sang pagtaliwan
sang kaban, nga nagsiling si Moises:
"Tindug-ka, Iehoba, kag pagpaalap-
laagon kunta ang imo mga kaaway;
kag magpalalagyo sa atubangan nimo
ang mga nagadulumut sa imo."
36 Kag kon naghamtang sia, naga-
siling sia: "Balik-ka, Iehoba, sa mga
linibolibo ni Israel."

Mga pamasol sa Tabera.—Ang kalayo ni Iehoba.

11 KAG nahanabu, nga ang banwa nag-
pamasol kag ini nanginmalain sa
mga idulungug ni Iehoba. Kag sang
nabatian ini ni Iehoba, nagsiga ang iya
kasingkal: nagdabdab ang kalayo ni Ie-
hoba sa tungâ nila, kag nagupus sa
ukbung sang dulugan.
2 Niyan ang banwa nagtuaw kay Mo-
ises, kag si Moises nangamuyo kay Ie-
hoba, kag ang kalayo napalong.
3 Kag ginhingandlan yadtong dung
nga Tabera,* kay ang kalayo ni Iehoba
nagdabdad sa tungâ nila.

Mga pamasol sa Kibrot-Hataaba.—Ang mga pitaw.

4 Kag ang kadam-an sang *mga dumu-
luong*, nga didto sa tungâ nila, nagdabdab
sa kahakug, kag ang amo gid nga mga
anak ni Israel naghilibi kag nagsililing:
"¿ Sin-o bala ang magapakaon sa amon
sing unud?
5 Nadumduman namon ang isda nga
ginkaon namon, sa walay bayad, sa
Egipto, ang mga patula, ang mga atimon,
ang mga bawang, ang mga sebuyas kag
mga ahos.
6 Kag karon ang amon kalág gina-
sum-an nga walâ gid sing iban sa amon
itululuk, kondi ining mana."
7 Kag ang mana nagakaangay sang
binhi sang silantro, kag ang iya duag
subung sang duag sang bdelio.
8 Ang banwa naglapta sa pagpamo-
lot sini kag gingaling nila sia sa mga
galingan kon ginbokbok nila sia sa
mga losong, kag ginluto nila ini sa mga

* *Tabera,* tulutdan.

kolon; kag ginhimo nila sia nḡa torta,
kag ang iya lalim daw subung sang
lalim sang torta nḡa may lana.

9 Kon nagapanaug ang tun-og sa iba-
baw sang dulugan sa kagabihon, ang
mana nagapanaug sa ibabaw niya.

10 Kag nakabati si Moises sa banwa,
nḡa nagahibi sa tanan nila nḡa mḡa
panimaláy, ang tagsatagsa sa salamput-
an sang iya layanglayang; kag ang ka-
singkal ni Iehoba nagdabdab sing daku
gid; kag ini nanḡinmalain sa mḡa mata
ni Moises.

11 Kag nagsiling si Moises kay Ie-
hoba: "¿Kay nḡaa bala ginhimo mo
ining kalainan sa imo alagad? Kag
¿kay nḡaa walâ bala ako makakita
sing bugay sa imo mḡa mata, nḡa gin-
butang mo ang kabug-atan sining bug-
os nḡa banwa sa ibabaw nakon?

12 ¿Ginpanamkon ko bala ining bug-
os nḡa banwa? ¿Ginpanḡanak ko bala
sia, agud nḡa magsiling ka sa akon:
Dalha sia sa imo hawak, subung sang
pagdalá sang manuglibang sa bátâ nḡa
nagasoso tubtub sa duta nḡa ginsumpa
mo sa ila mḡa ginikanan?

13 ¿Sa diin bala magakuha ako sing
unud nḡa igahatag sa sining bug-os nḡa
banwa? Kay nagahilibi sila sa olehe
nakon, nḡa nagasililing: Tagai kami
sing unud nḡa pagakaonon namon.

14 Ako indi sarang, nḡa ako lamang,
sa pagdalá sining bug-os nḡa banwa,
kay tuman ka bug-at sa akon.

15 Kag kon amo ining ginahimo mo
sa akon, nagaampo ako sa imo, nḡa pat-
yon mo na lamang ako, kon nakakita
ako sing bugay sa imo mḡa mata; patya
ako, agud nḡa indi ako magtan-aw sang
akon pagkawalay palad."

16 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Tipuni ako sing kapitoan ka
lalaki sa mḡa tigulang sa Israel, nḡa imo
nahibaloan nḡa mḡa tigulang sila sa
banwa, kag mḡa manugpatuman niya:
dalha sila sa Layanglayang sang pa-
kigkitaan, kag patindugon mo sila didto
upud sa imo.

17 Kag magapanaug ako kag maga-
pakighambal ako didto sa imo; kag
magakuha ako sang Espiritu nḡa yara
sa ibabaw nimo, kag pagaibutang ko
ini sa ibabaw nila, kag magadalá sila
kaúpud nimo sang kabug-atan sang
banwa, kag ikaw indi magadalá sa iya,
nḡa ikaw lamang.

18 Apang sa banwa magasiling ka:
Magpakabalaan-kamo nḡa sa buas, kag
magakalaon kamo sing unud, tunḡud
kay naghilibi kamo sa mḡa idulunḡug
ni Iehoba, nḡa nagasiling: ¿Sin-o bala
ang magapakaon sa amon sing unud?
kay didto sa Egipto maayo kami. Busa,
si Iehoba magahatag sa inyo sing unud
kag magakalaon kamo sa iya.

19 Indi kamo magakalaon sa iya sa
isa ka adlaw, bisan sa duha ka adlaw,
kon sa lima ka adlaw, kon sa napúlô ka
adlaw, kon sa duha ka púlô ka adlaw,

20 *Kondi* sa bug-os nḡa isa ka bulan
tubtub nḡa magguiowa ini sa inyo mḡa
ilong kag sum-uran kamo, kay ginsikway
ninyo si Iehoba nḡa yara sa tunḡâ
ninyo, kag naghilibi kamo sa atubanḡan
niya, nḡa nagasiling: ¿Kay nḡaa bala
naggowa kami sa Egipto?"

21 Niyan nagsiling si Moises: "Anum
ka gatus ka libo ka tawo nḡa nagalala-
ka't amo ang banwa, nḡa sa tunḡâ niya
yara ako, kag ikaw nagasiling: Ako
magahatag sa ila sing unud kag magka-
laon sila sa bug-os nḡa isa ka bulan;

22 ¿Pagapamugutan bala sa tunḡud
sa ila ang mḡa obeha kag mḡa baka
nḡa makapaigo sa ila? Kon, ¿pagati-
ponon bala sa tunḡud sa ila ang tanan
nḡa mḡa isda sang dagat, agud nḡa
makapaayaw sa ila?"

23 Kag si Iehoba nagsiling kay
Moises: "¿Naglip-ot bala ang kamut ni
Iehoba? Karon makit-an mo, kon ang
akon kinasiling mahanabu, kon indi."

24 Kag naggowa si Moises kag nag-
mitlang sa banwa sang mḡa polong ni
Iehoba: kag gintipon niya ang kapito-
an ka lalaki sang mḡa tigulang sang
banwa, kag ginpahamtang niya sila sa
palibot sang Layanglayang.

25 Niyan si Iehoba nanaug sa panḡa-
nud kag naghambal kay Moises; kag
nagkuha sia sa Espiritu nḡa yara sa
ibabaw niya, kag ginbutang niya ini sa
ibabaw sang kapitoan ka tigulang. Kag
nahanabu nḡa, sang tumungtung sa
ibabaw nila ang Espiritu, nagpalanagna
sila, kag walâ sila magpaladayon.

26 Apang nagk labilin sa dulugan
ang duha ka lalaki; nḡa ginanḡalanan
ang isa nḡa si Eldad, kag ang isa nḡa si
Medad, kag sa ibabaw nila nagtungtung,
ang Espiritu: ini sila sa mḡa nasulat
apang walâ sila maggowa sa Layang-
layang; kag nanagna sila sa dulugan.

27 Kag nagdalagan ang isa ka pama-
tanon kag nagpahibalo kay Moises, kag
nagsiling sia: "Si Eldad kag si Medad
nagapanagna sa dulugan."
28 Kag si Iosue, anak ni Nun, manug-
alagad ni Moises, isa sang iya mḡa pa-
matan-on, nagsabat kag nagsiling: "Gi-
noo ko, nḡa si Moises, dumilii sila."
29 Kag si Moises nagsiling sa iya: "
¿Maimon ka bala banḡud sa akon?
Hinonoo, kabay pa nḡa ang bug-os
nḡa banwa ni Iehoba magmanḡinmana-
lagna; kabay pa igbutang ni Iehoba
ang iya Espiritu sa ibabaw nila."
30 Kag nagpauli si Moises sa dulugan,
sia kag ang mḡa tigulang sa Israel.
31 Kag naghuyup ang isa ka hanḡin
gikan kay Iehoba, kag nagdalá sing
mḡa pitaw gikan sa dagat, kag ginpa-
hugpa niya sila sa ibabaw sang dulugan,
nḡa daw isa ka adlaw nḡa lakton sa
pihak kag daw isa ka adlaw nḡa lakton
sa isa man ka pihak sa palibot sang
dulugan. Sa ila may duha ka maniko
sa ibabaw sang duta.
32 Kag ang banwa nagtindug sadtong
bug-os nḡa adlaw kag sadtong bug-os
nḡa gab-i, kag sa bug-os nḡa adlaw nḡa
madason, kag nagtipon sila sing mḡa
pitaw: ang nagtipon sing labing diyo-
tay, nagtipon sing napúlô ka homer;
kag gintipon nila sila, nḡa sa ila, sa
palibot sang dulugan.
33 Kag yara pa ang unud sa ila mḡa
nḡipon, nḡa walâ pa nila matapus sa
pagusang, nagsiga ang kasingkal ni
Iehoba sa banwa, kag pinilas ni Iehoba
ang banwa sing isa ka daku nḡa kala-
lalat-an.
34 Kag ginhinḡalanan nila yadtong
duug nḡa Kibrot-hataaba,* kay didto
ginlubung nila ang banwa nḡa mahakug.
35 Gikan sa Kibrot-hataaba nagtali-
wan ang banwa pa Haserot, kag nag-
dulúlog sila sa Haserot.

Si Maria kag si Aaron nagamulay batok kay Moises. Si Maria ginpilas sang tabukaw.

12 KAG naghambal si Maria kag si
Aaron batok kay Moises banḡud
sang babae nḡa Kusinhon, nḡa iya gin-
kuha; kay nagkuha sia sing isa ka babae
nḡa Kusinhon.
2 Kag nagsililing sila: "¿Ayhan tu-
nḡud kay Moises lamang naghambal si
Iehoba? ¿Wala man bala maghambal tu-
nḡud sa aton?" Kag nabatian ini ni
Iehoba.
3 Kag yadtong lalaki nḡa si Moises ma-
hagup gid sia, nḡa labi pa sa bisan sin-o
nḡa tawo nḡa yara sa ibabaw sang ka-
daygan sang duta.
4 Kag sa hinali nagsiling si Iehoba
kay Moises, kay Aaron kag kay Maria:
"Gowa-kamo nḡa tatlo sa Layangla-
yang sang pakigkitaan"; kag naggulowa
sila nḡa tatlo.
5 Niyan si Iehoba nagpanaug sa hali-
gi nḡa panḡanud, kag nagtindug sia sa
salamputan sang Layanglayang sang pa-
kigkitaan, kag gintawag niya si Aaron
kag si Maria; kag naggulowa sila nḡa
duha.
6 Kag sia nagsiling sa ila. "Pamatii-
ninyo karon ang akon mḡa polong: Kon
may manalagna sa tunḡâ ninyo, ako si
Iehoba, magapakilala ako sa iya sa pa-
lanan-awon; sa damgo nagapakigham-
bal ako sa iya.
7 Indi subung sini ang akon alagad
nḡa si Moises: Matutum sia sa bug-os
ko nḡa baláy:
8 Sa bâbâ kag bâbâ nagapakighambal
ako sa iya, sa maathag gid kag indi
sa mḡa paktakon: amo *gid* ang dagway
ni Iehoba nḡa ginapamalandong niya.
Nḡani ¿kay nḡaa bala walâ kamo mag-
kalahadluk sa paghambal batok sa akon
alagad nḡa si Moises?"
9 Kag ang kaakig ni Iehoba nagdab-
dab batok sa ila; kag naghalín sia.
10 Kag ang panḡanud nagbulag gikan
sa ibabaw sang Layanglayang; kag yari
karon, si Maria tabukawon na, *maputi*
subung sang niebe: kag nagbalikid si
Aaron kay Maria, kag yari karon, tabu-
kawon na sia.
11 Kag nagsiling si Aaron kay Moises:
"Ah, ginoo ko, ayaw pagbutanḡi sa
ibabaw namon, ginaampo ko, ang salâ
nḡa tunḡud sa iya amon nahimo sing
binuang gid kag nḡa tunḡud sa iya
nakasalâ kami.
12 Kag nagaampo ako sa imo, nḡa
indi sia magmanḡinsubung sang isa ka
natawo nḡa patay nḡa nahagas na ang
katunḡâ sang iya unud, sa paggowa sa
tian sang iya ilóy."
13 Niyan si Moises nagtuaw kay Ie-

* *Kibrot-hataaba,* lulubnḡan sang ka-
hakug.

hoba, nḡa nagasiling: "Ginaampo ko sa imo, oh Dios: pag-ayohon mo sia."

14 Kag nagsabat si Iehoba kay Moises: "Kon ang iya amay nagdupla kunta sa iya nawung ¿indi sia bala magkahuya sa pito ka adlaw? Nḡa pagbukoton sia, sa gowa sang dulugan, sa pito ka adlaw, kag ugaling pagdalhon sia sa sulúd.

15 Kag si Maria ginbukot, sa gowa sang dulugan, sa pito ka adlaw, kag ang banwa walâ magtaliwan tubtub nḡa gindalá si Maria sa sulúd.

Ang napulo kag duha ka manugpanilag nḡa ginpadala sa Kanaan.

13 KAG ugaling nagtaliwan ang banwa gikan sa Haserot, kag sa kahanayakan sang Paran nagbutang sila sing dulugan.

2 Kag si Iehoha naghambal kay Moises, nḡa nagasiling:

3 "Padalá-ka sing mḡa tawo, nḡa magkilala sang duta sang Kanaan, nḡa ginahatag ko sa mḡa inanak ni Israel. Sa tagsa ka kabikahan sang ila mḡa ginikanan magapadalá kamo sing isa ka lalaki, ang tagsatagsa isa ka dunganon sa ila."

4 Kag si Moises nagpadalá sa ila kutub sa kahanayakan sa Paran, sono sa sogo ni Iehoba: yadtong tanan nḡa mḡa lalaki among mḡa panḡolo sang mḡa inanak ni Israel.

5 Yari karon ang ila mḡa nḡalan: Sa kabikahan ni Ruben, si Samua, anak ni Sakur;

6 Sa kabikahan ni Simeon: si Sapat, anak ni Hori;

7 Sa kabikahan ni Iuda: si Kaleb anak ni Iepune;

8 Sa kabikahan ni Isakar: si Igal, anak ni Iose;

9 Sa kabikahan ni Epraim: si Hosea, anak ni Nun;

10 Sa kabikahan ni Benyamin: si Palti, anak ni Rapu;

11 Sa kabikahan ni Sabulon: si Gadiel, anak ni Sodi;

12 Sa Kabikahan ni Iose: sa kabikahan ni Manase: si Gadi, anak ni Susi;

13 Sa kabikahan ni Dan: si Amiel, anak ni Gemali;

14 Sa kabikahan ni Aser: si Setur anak ni Mikael;

15 Sa kabihana ni Neptali: si Naabi, anak ni Bapsi;

16 Sa kabikahan ni Gad: si Geuel, anak ni Maki.

17 Ini among mḡa nḡalan sang mḡa lalaki, nḡa ginpadalá ni Moises sa pagkilala sang duta; kag kay Hosea, anak ni Nun, nḡa ginhinḡadlan sia ni Moises nḡa si Iosue.

18 Ginpadalá sila ni Moises sa pagkilala sang duta sang Kanaan, nḡa nagasiling sa ila: "Taklad-kamo didto sa Bagatnan, kag magtulukad-kamo sa bukid;

19 Kag pagausisaon ninyo ang duta kon maanoano sia, kag ang banwa nḡa nagapuyô sa iya, kon mabakud kon maluya sia, kon diyotay kon madamu sia;

20 Kag ang duta nḡa ginapuy-an nila, kon maayo kon malain sia; kag kon manoano ang mḡa kabawaanan nḡa ginapay-an nila: kon *nagapuluyô* sila sa mḡa dululugan kon sa mḡa banwa nḡa maligon;

21 Kag kon maanoano ang duta: kon matambok kon maniwang, kon sa iya may mḡa kahoy, kon walâ. Pakalig-onkamo, kag palamupo-kamo sing bunḡa sang kadutaan." Ining mḡa adlaw among panag-on sang mḡa nahauna nḡa ubas.

22 Kag nagtalaklad sila, kag ginpanḡusisa nila ang duta kutub sa kahanayakan sa Sin tubtub sa Rehob sa salamputan sang Hamat.

23 Kag nagtalaklad sila sa Bagatnan, kag limambut sila tubtub sa Hebron, nḡa didto yadto si Ahiman, si Leshay kag si Talmay, mḡa anak ni Anak (ang Hebron ginpatukud sing pito ka tuig nḡa naúna sa Soan sa Egipto).

24 Kag naglambut sila tubtub sa nalupyakan sang Eskol, kag didto nagtapas sila sing isa ka sanḡa, nḡa may isa ka pinungpung sang ubas, nḡa gintuwanḡan nila ini sa isa ka bugsok, kag nagdalá *man sila* sang mḡa granada kag sang mḡa igos.

25 Kag ginhinḡalanan yadtong duug nḡa nalupyakan sang Eskol,* banḡud sang pinungpung nḡa ubas, nḡa gintapas didto sang mḡa anak ni Israel.

26 Kag nagbalalik sila sa pagusisa sang duta sa natuman ang kap-atan ka adlaw.

---

* *Eskol*, pinungpung sang ubas.

27 Kag naglalakat sila kag nag-ala-
but sila kay Moises, kag kay Aaron, kag
sa bug-os nḡa katilingban sang mḡa ina-
nak ni Israel, sa kahanayakan sang
Paran, sa Kades ; kag naghatag sila sa
ila sing balita, kag sa bug-os nḡa katipu-
nan, kag pinahayag nila sa ila ang
bunḡa sang duta.
28 Kag nagsulugid sila sa iya, kag
nagsili002ing: "Nag-abut kami sa duta,
nḡa ginpadal-an mo sa amon, nḡa, sa
pagkamatuud, nagailig ang gatas kag
ang dugos ; kag ini among bunḡa niya.
29 Apang ang banwa nḡa nagapuyô
didto sadto nḡa duta, mabakud sia, kag
ang mḡa kabanwaanan mḡa dalagku gid
kag mḡa malig-on sila ; kag nakita man
namon didto ang mḡa anak ni Anak.
30 Ang mḡa Amalekinhon nagapu-
luyô sa duta sang Bagatnan ; ang mḡa
Hetinhon, ang mḡa Iebusinhon, kag ang
mḡa Amorinhon nagapuluyô sa bukid :
kag ang mḡa Kanaanhon nagapuluyô
malapit sa dagat, kag sa obay sang mḡa
pangpang sang Iordan."
31 Niyan ginpahipos ni Kaleb ang
banwa, *nḡa nagamulay* batok kay Moises,
kag nagsiling sia : "Magtalaklad-kita,
magtaklad-kita kag magtagiya-kita sa
iya ; kay kita sarang makadaug sa iya."
32 Apang ang mḡa lalaki, nḡa nagta-
laklad kaúpud niya, nagsiliIing : "Indi
kami makasarang magtaklad batok
sadtong banwa ; kay labing makusug
sia sa amon."
33 Kag ginpalapta nila ang malain nḡa
sugid nahanunḡud sa duta, nḡa ila ginu-
sisa sa tunḡâ sang mḡa inanak ni Israel,
nḡa nagasiliIing : "Ang duta, nḡa amon
naagihan sa pagusisa, among duta nḡa
nagalamon sang iya mḡa pumuluyô ; kag
ang bug-os nḡa banwa, nḡa nakita na-
mon sa tunḡâ niya, among mḡa tawo
nḡa mḡa mataaas gid.
34 Didto nakit-an man namon ang
mḡa layug, mḡa inanak ni Anak, nḡa
nagikan sa mḡa Nepilim ; kag amo kita
sa amon kaugalinḡon nḡa mḡa mata
subung sang mḡa apan ; kag amo man
kita, sa mḡa mata nila."

Ang mḡa Israelinhon, tunḡud kay naluyag sila magbalik sa Egipto, nagpanlakatan sila sing kan-atan ka tuig sa kahanayakan.

14 NIYAN ang bug-os nḡa katilingban
nagbayaw sang tinḡug, kag nag-
singit ; kag ang banwa naghibi sadto
nḡa gab-i.
2 Kag nagbalasol batok kay Moises
kag batok kay Aaron ang tanan nḡa mḡa
inanak ni Israel ; kag nagsiling sa ila
ang bug-os nḡa katilingban : "Kabay pa
nḡa magkalamatay kami kunta sa duta
sang Egipto, kon magkalamatay kami
kunta sa sining kahanayakan.
3 ¿Kay nḡaa bala dinalá kami ni
Iehoba sa sini nḡa duta, agud nḡa mag-
kalapukan kami sa hinḡaniban kag agud
nḡa ang amon mḡa asawa, kag ang amon
mḡa kabataan manḡininagaw? ¿Indi
bala labing maayo sa amon nḡa magba-
lalik kami sa Egipto?"
4 Kag nagsinilinḡay sila : "Maghilimo-
kita sing isa ka panḡolo, kag magbala-
lik-kita sa Egipto."
5 Niyan si Moises kag si Aaron nag-
alapa sa atubanḡan sang bug-os nḡa
kadam-an sang katilingban sang mḡa
inanak ni Israel.
6 Kag si Iosue, anak ni Nun, kag si
Kaleb, anak ni Iepune, nḡa amo sila
sang mḡa nagulusisa sang duta, nagku-
lusnit sang ila mḡa panapton.
7 Kag naghalambal sila sa bug-os nḡa
katipuanan sang mḡa inanak ni Israel,
nḡa nagasiliIing : "Ang duta nḡa amon
gin-agihan sa pagkilala sa iya among
isa ka maayo gid, maayo gid nḡa duta.
8 Kon si Iehoba nagakahamuut sa
aton, sia magadalá sa aton sa sadtong
duta kag pagaihatag niya sia sa aton :
ang duta nḡa nagailig ang gatas kag ang
dugos.
9 Lamang nḡa dili kamo magmalali-
son batok kay Iehoba ; kag indi kamo
magkalahadluk sa banwa sadtong duta,
kay manḡinaton sila tinapay : ang ila
mananabang nagpalayó sa ila, kag upud
sa aton si Iehoba : dili kamo mag-
kalahadluk sa ila."
10 Niyan ang bug-os nḡa katilingban
naghambal, nḡa pagbatohon sila. A-
pang ang himaya ni Iehoba nagpahayag
sa Layanglayang sang pakigkitaan sa
tanan nḡa mḡa inanak ni Israel.
11 Kag si Iehoba nagsiling kay
Moises : "¿Tubtub pa bala san-o nḡa
pagtamayon ako sini nḡa banwa? ¿Tub-
tub pa bala san-o nḡa indi magtoo sa
akon, bisan pa sang tanan nḡa mḡa
talandaan nḡa ginhimo ko sa tunḡâ
niya?
12 Pagapilason ko sila sa kamatay:

kag pagalaglagon ko sila, kag pagahimoon ko ikaw nĝa katawohan nĝa labing daku kag labi pa ka bakud sa ila."

13 Kag si Moises nagsabat kay Iehoba: "Kag mabatian ini sang mĝa Egiptohanon, kay ginpataklad mo ining banwa tunĝud sang imo gahum sa tunĝâ nila.

14 Kag pagaisiling nila ini sa mĝa pumuluyô sini nĝa duta. Nakabati sila nĝa ikaw, oh Iehoba, yara ka sa tunĝâ sini nĝa banwa, ikaw, oh Iehoba, nĝa nagapakita ka sa mata kag mata; kag nĝa ang imo panĝanud yara sa ibabaw nila, kag sa adlaw nagaúna ka sa ila sa isa ka haligi nĝa panĝanud kag sa gab-i sa isa ka haligi nĝa kalayo.

15 Busa, kon ipapatay mo ini nĝa banwa, subung sa isa lamang ka tawo, niyan ang mĝa katawohan, nĝa nagpakabati sang imo kabantugan, magahalambal, nĝa nagasililing:

16 Tunĝud kay si Iehoba walâ sing gahum sa pagpasulúd sini nĝa banwa sa duta, nĝa iya ginsumpa sa ila, ginpatay niya sila sa kahanayakan.

17 Busa karon, nĝa ipahayag sang Ginoo, ginaampo ko, ang pagkadaku sang iya gahum, sono sang ginhambal mo, nĝa nagasiling:

18 Si Iehoba makuli sa pagpanĝakig, kag bugana sa kalooy, nĝa nagapatawad sang kalautan kag sang kamalalison, nĝa walâ niya pagkabiga nĝa walay salâ ang *malalison*, nĝa nagaduaw sang kalautan sang mĝa ginikanan sa ibabaw sang ila mĝa anak tubtub sa ikatlo kag tubtub sa ikap-at nĝa kaliwatan.

19 Busa, patawara ang kalautan sini nĝa banwa, sono sang kadaku sang imo kalooy, kag sono sang pagpatawad mo sini nĝa banwa kutub sa Egipto tubtub diri."

20 Kag nagsiling si Iehoba: "Ginapatawad ko, sono sa imo polong.

21 Apang, sa pagkamatuud gid, nagakabuhi ako, kag ang akon himaya magatugub sang bug-os nĝa duta.

22 Nahanunĝud sining tanan nĝa mĝa tawo nĝa nakakita sang akon himaya, kag sang akon mĝa tandaan, nĝa ginhimo ko sa Egipto kag sa kahanayakan, kag nĝa ginsuláy na nila ako sing makapúlô, kag walâ sila magpalamati sang akon tinĝug,

23 Indi sila gid makakita sang duta, nĝa ginsumpa ko sa ila mĝa ginikanan. Walâ sing bisan sin-o sang mĝa nagtalamay sa akon, nĝa makakita sa iya.

24 Apang ang akon ulipon nĝa si Kaleb, tunĝud kay may isa ka espiritu nĝa lain sa iya, sa bagay nĝa nagsunud sia sing matinumanon gid sa akon, ako magapasulúd sa iya sa duta, nĝa iya ginkadtoan, kag ang iya kaliwatan magatagiya sa iya.

25 Karon ang mĝa Amalekinhon kag ang mĝa Kanaanhon nagapuluyô sa nalupyakan: buas balalik-kamo kag magtalaliwan-kamo pa kahanayakan sa dalanon sang dagat nĝa Mapula"

26 Kag si Iehoba naghambal kay Moises kag kay Aaron, nĝa nagasiling:

27 "¿Tubtub pa bala san-o magaantus ako sining katilingban nĝa malauton, nĝa nagapamasol batok sa akon? Nabatian ko ang mĝa pagbasol sang mĝa inanak ni Israel, nĝa nagapamasol batok sa akon.

28 Isiling sa ila: Nagakabuhi ako siling ni Iehoba, nĝa sono sang ginhambal ninyo sa akon mĝa idulunĝug, amo man ang pagahimoon ko sa inyo.

29 Ang inyo mĝa lawas nĝa patay magakalapukan sa sini nĝa kahanayakan, kag ang tanan ninyo nĝa mĝa napanĝisipan, sono sa tanan nĝa isip ninyo kutub sa duha ka púlô ka tuig ang edad pa ibabaw, nĝa amo ang mĝa nagpamasol batok sa akon,

30 Kamo, sa pagkamatuud, indi makasulúd, nĝa tunĝud sa iya ginbayaw ko ang akon kamut sa pagpapuyô sa inyo sa iya, luwas si Kaleb, anak ni Iepune, kag si Iosue, anak ni Nun.

31 Kag ang inyo mĝa magamay, nĝa ginsiling ninyo nĝa manginisa ka inagaw sila, pagapasudlon ko ini sila, kag makakilala sila sang duta, nĝa inyo ginsikway.

32 Nahanunĝud sa inyo, ang inyo mĝa lawas nĝa patay magakalapukan sa sini nĝa kahanayakan,

33 Kag ang inyo mĝa anak magapalahalab sa kahanayakan sing kap-atan ka tuig, kag sila magadalá sang *kanĝitnĝitan* sang inyo mĝa pagpakighilawas, tubtub nĝa magkasipot ang inyo mĝa bangkay sa kahanayakan.

34 Sono sa kadamuon sang mĝa adlaw nĝa ginusisa ninyo sang duta, kap-atan ka adlaw, ang isa ka tuig tunĝud sa isa ka adlaw, magadalalá kamo sang inyo

mga pagkamalaut sing kap-atan ka tuig,
kag pagakilalahon ninyo ang akon pag-
talikod.
35 Ako si Iehoba nga naghambal:
Sa pagkamatuud, ini pagahimoon ko sa
sining bug-os nga katilingban nga ma-
lauton, nga naghilimbon batok sa akon:
sa sini nga kahanayakan magakasipot
sila, kag magakalamatay sila sa iya."
36 Kag ang mga lalaki nga ginpadalá
ni Moises sa pagkilala sang duta, kag
nga sa pagpauli, ginpapamasol nila
ang bug-os nga katilingban batok sa
iya, nga nagapalapta sang malain nga
sugid batok sang duta,
37 Yadtong mga lalaki, nga nagpalap-
ta sang malain nga sugid batok sa duta,
nagkalamatay sa kalalat-an sa atuba-
ngan ni Iehoba.
38 Apang si Iosue, anak ni Nun, kag
si Kaleb, anak ni Iepune, nagkalabilin
nga may kabuhi sa tungâ sang mga
lalaki nga nagkaladto sa pagusisa sang
duta.
39 Kag si Moises nagsiling sini nga
mga polong sa tanan nga mga inanak ni
Israel, kag ang banwa naglalaw sing
madamu.
40 Kag nagbalangon sila sing aga gid,
kag nagtulukad sila sa putukputokan
sang bukid, nga nagasiling: "Yari
kami diri. Magatalaklad kami sa duug
nga ginhambal ni Iehoba, kay nakasalâ
kami."
41 Kag nagsiling si Moises: "¿Kay
ngaa bala ginalalalis ninyo sing subung
sini ang sogo ni Iehoba? Ini indi
maayo.
42 Ayaw kamo pagtalaklad, kay si
Iehoba walâ sa tungâ ninyo, agud nga
indi kamo magkalapilas sa atubangan
sang inyo mga kaaway.
43 Kay ang mga Amalekinhon kag
ang mga Kanaanhon yadto didto sila sa
atubangan ninyo, kag magakalapukan
kamo sa hinganiban: tungud kay nag-
talikod kamo kay Iehoba, si Iehoba
walâ man magaúpud sa inyo."
44 Walay sapayan, nagpalabilabi sila
sa pagtukad sa putokputokan sang bu-
kid; apang ang kaban sang pakigkatipan
ni Iehoba kag si Moises walâ sila ma-
gulowa sa tungâ sang dulugan.
45 Kag nagdululhog ang mga Amale-
kinhon kag ang mga Kanaanhon, nga
nagapuluyô sadto nga bukid, kag ginpi-
las kag ginlabo nila sila tubtub sa
Horma.

Ang mga sogo nahanungud sang mga halad.

15 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, nga nagasiling:
2 "Ihambal sa mga inanak ni Israel,
kag isiling sa ila: kon makasulúd na
kamo sa duta sang inyo mga puluy-an,
nga pagaihatag ko sa inyo,
3 Kag pagahimoon ninyo ang halad nga
pinadabdab kay Iehoba, ang isa ka halad
nga sinunog, kon ang isa ka halad sa
pagtuman sang panaad, kon ang isa ka
halad nga kinabubut-on, kon ang inyo
pinat-in nga piesta, sa paghimo sing
baho nga kalahamut-an kay Iehoba, sa
kabakahan kon sa mga obeha:
4 Niyan ang maghalad sang iya halad
kay Iehoba, magadalá subung nga halad
nga kalan-on sang isa ka ikapúlô sang
epa nga harina nga malum-ok nga
nalamas sa ikapat sang isa ka hin nga
lana;
5 Kag magahalad ka sang ikapat ka
bahin sang isa ka hin nga alak nga sa
halad nga ilimnon, walay labut sang
halad nga sinunog, kon sang halad, nga
sa tagsa ka kordero.
6 Sa tagsa ka karnero magahalad ka
subung nga halad nga kalan-on sing duha
ka ikapúlô sang isa ka *epa* nga harina
nga malum-ok nga nalamas sa ikatlo
sang isa ka hin nga lana.
7 Kag sa halad nga ilimnon ang ikatlo
sang isa ka hin nga alak: magahalad ka
sini sa baho nga sa kalahamut-an ni
Iehoba.
8 Kag kon maghalad ka sing isa ka
tinday nga baka sa halad nga sinunog,
kon halad nga sa pagtuman sang panaad,
kon halad sa paghidaet, kay Iehoba,
9 Niyan pagaihalad mo upud sang
tinday nga baka sa halad nga kalan-on
ang tatlo ka ikapúlô sang isa ka *epa* nga
harina nga malum-ok nga nalamas sa
katungâ sang isa ka hin nga lana.
10 Kag magahalad ka subung nga
halad nga ilimnon sang katungâ sang
isa ka hin nga alak: halad ini nga pina-
dabdab sa baho nga kalahamut-an kay
Iehoba.
11 Amo ini ang pagabuhaton sa tagsa
ka tinday nga baka kon sa tagsa ka
kordero, kon sa tagsa ka magamay sang
mga obeha kon sang mga kanding.

12 Sono sa kadamuon nĝa pagaiha-
lalad niyo, amo man ang pagahimoon
ninyo sa tagsatagsa sono sa kadamuon
nila.
13 Ang tanan nĝa tumandok magahi-
mo sini nĝa mĝa butang sing subung
sini sa paghalad sang halad nĝa pina-
dabdab sa baho nĝa kalahamut-an kay
Iehoba.
14 Kag kon magpanlugayaw upud sa
inyo isa ka dumuluong, kon bisan sin-o
nĝa yara sa tunĝâ ninyo sa inyo mĝa
kaliwatan, kag kon maghimo sia sing
halad nĝa pinadabdab sa baho nĝa ka-
lahamut-an kay Iehoba: subung sang
paghimo ninyo, amo man ang pagahi-
moon niya.
15 Nahanunĝud sang katilingban, na-
nĝinisa lamang ka palatukuran sa inyo
kag sa dumuluong, nĝa nagapanlugayaw
sa tunĝa ninyo: isa ka palatukuran nĝa
dayon sa inyo mĝa kaliwatan: subung
nĝa amo kamo manĝinamo man ang
dumuluong sa atubanĝan ni Iehoba.
16 May isa lamang ka kasogoan kag
isa lamang ka tulumanon sa inyo kag
sa dumuluong, nĝa nagapuyô sa tunĝâ
ninyo."
17 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nĝa nagasiling:
18 "Ihambal sa mĝa inanak ni Israel
kag isiling sa ila: Kon makasulúd na
kamo sa duta, nĝa ginadal-an ko sa inyo,
19 Mahanabu nĝa, kon magkaon kamo
sang tinapay sang duta, magahalalad ka-
mo sing halad nĝa binayaw kay Iehoba.
20 Magahalalad kamo sa halad nĝa bi-
nayaw sing isa ka torta, nĝa nahauna
sang inyo linamas; subung nĝa halad
nĝa binayaw sang linasan, amo ini ang
paghalad ninyo sini.
21 Sa nahauna sang inyo linamas
magahalatag kamo kay Iehoba sing
halad nĝa binayaw sa inyo mĝa kali-
watan.
22 Kag kon, sa pagsayup, indi ninyo
matuman ining tanan nĝa mĝa sogo,
nĝa ginsiling ni Iehoba kay Moises,
23 Ang tanan nĝa ginsogo ni Iehoba
sa inyo, sa kamut ni Moises, kutub sang
adlaw nĝa nagsogo si Iehoba kag sa
kaolehian, sa inyo mĝa kaliwatan,
24 Mahanabu nĝa, kon ang salâ
nahimo sa pagsayup, nĝa malayô
sang mĝa mata sang katilingban, ang
bug-os nĝa katilingban magahalad sang
isa ka tinday nĝa baka nĝa halad nĝa
sinunog sa baho nĝa kalahamut-an kay
Iehoba patí ang iya halad nĝa kalan-on,
kag ang iya halad nĝa ilimnon, sono sa
tulumanon, kag isa ka ialaki nĝa kan-
ding nĝa halad tunĝud sang salâ.
25 Ang saserdote magahimo sang ka-
tumbasan tunĝud sang bug-os nĝa kati-
lingban sang mĝa inanak ni Israel, kag
pagapatawaron sila, tunĝud kay sayup
ina, kag nĝa nagdalá sila sang ila halad,
halad nĝa pinadabdab kay Iehoba
kag ang ila halad tunĝud sang salâ
sa atubanĝan ni Iehoba, tunĝud sang
ila sayup.
26 Kag sa *sini* pagapatawaron ang
bug-os nĝa katilingban sang mĝa inanak
ni Israel, kag ang dumuluong nĝa naga-
panlugayaw sa tunĝâ nila, tunĝud kay
ini *nag-abut* sa bug-os nĝa banwa tunĝud
sang sayup.
27 Kag kon ang isa ka tawo nĝa isa
lamang makasalâ tunĝud sang sayup,
magahalad sia sing isa ka kanding nĝa
isa ka tuig sa halad tunĝud sang salâ.
28 Ang saserdote magahimo sang
katumbasan tunĝud sining tawo, nĝa na-
kasalâ tunĝud sang sayup, kon nakapa-
kasalâ sia tunĝud sang sayup sa atuba-
nĝan ni Iehoba, nĝa nagahimo sa
katumbasan tunĝud sa iya; kag paga-
patawaron sia.
29 Isa gid lamang ka kasogoan ang sa
tumandok sa tunĝâ sang mĝa inanak ni
Israel kag nĝa sa dumuluong nĝa naga-
puyô sa tunĝâ nila, nahanunĝud sa
sadtong nakasalâ tunĝud sa sayup.
30 Apang ang tawo nĝa magpakasalâ
nĝa may kamut nĝa matinaastaason,
bisan sia tumandok, bisan sia dumuluong
ini sia nagapasipala kay Iehoba: ang
amo man nĝa kalág pagautdon sa tunĝâ
sang iya banwa;
31 Tunĝud kay gintamay niya ang
polong ni Iehoba kag ginlalis niya ang
iya sogo, pagautdon ang amo nĝa tawo,
sa pagkamatuud gid: ang iya kalautan
yara sa ibabaw niya."

Silot sang isa ka manuglapas sang sabado.

32 Kag sang didto pa sa kahanayakan
ang mĝa inanak ni Israel, nakita nila
ang isa ka tawo nĝa nagapanĝahoy sa
adlaw nĝa sabado.
33 Kag ang mĝa nakakita sa iya nĝa
nagapanĝahoy sia, nagdalalá sa iya

kay Moises kag kay Aaron, kag sa bug-os nğa katilingban.
34 Kag ginbilango nila sia, kay walâ pa ikapahayag ang dapat nğa pagahimo-on nila sa iya.
35 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises: "Sa pagkamatuud, pagapatyon ini nğa tawo: pagabatohon sia sang bug-os nğa katilingban, sa gowa sang dulugan."
36 Kag ginpagowa sia sang bug-os nğa katilingban sa gowa sang dulugan, kag ginbató nila sia; kag namatay sia, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.

Mğa sogo nahanungud sang mğa pakawilkawil.

37 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nğa nagasiling:
38 Ihambal sa mğa inanak ni Israel kag isiling sa ila, nğa maghilimo sila sing mğa pakawilkawil sa mğa sidsid sang ila mğa panapton, sa ila mğa kaliwatan, kag nğa butanğan nila sa tagsa ka pakawilkawil sang sidsid sing isa ka lubid nğa purpura.
39 Kag ini manğinisa ka pakawilkawil ninyo, agud nğa sa pagtulok ninyo sini, makadumdum kamo sang tanan nğa mğa sogo ni Iehoba, kag pagaibutang ninyo sila sa buhat, kag dili kamo magsulunud diri kon didto sono sang inyo mğa tagiposoon kag sang inyo mğa mata, nğa sa olehe nila nagapalakighilawas kamo;
40 Agud nğa makadumdum kamo kag pagibutang ninyo sa buhat ang tanan ko nğa mğa sogo, kag magmanğinbalaan kamo sa inyo Dios.
41 Ako, si Iehoba, nğa inyo Dios, nğa nagpagowa sa inyo sa duta sang Egipto, agud magmanğininyo ako Dios: ako, si Iehoba, nğa inyo Dios.

Ang paglalis ni Kore, ni Datan kag ni Abiram

16 KAG si Kore, anak ni Isar, anak ni Koat, anak ni Lebi; *upud* kay Datan kag kay Abiram, nğa mğa anak ni Eliab; kag si On, anak ni Pelet, nğa anak ni Ruben, nagkuluha *sing mğa tinawo.*
2 Kag nagtilindug sila batok kay Moises upud ang duha ka gatus kag kalim-an ka lalaki sang mğa inanak ni Israel, mğa dunganon sang katilingban, nğa ginpanawag sila sa katipunan, mğa lalaki nğa bantug.
3 Kag nagtilipon sila batok kay Moises kag kay Aaron, kag nagsililing sila sa ila: "Tuman na, kay ang bug-os nğa katilingban, nğa tanan sila balaan, kag sa tungâ nila yara si Iehoba. Busa ¿ kay ngaa bala nagapalakataas kamo sa ibabaw sang katilingban ni Iehoba?"
4 Kag sang nabati-an *ini* ni Moises, naghapa sia;
5 Kag naghambal sia kay Kore kag sa bug-os niya nğa katipunan, nğa nagasiling: "Buas magapahayag si Iehoba kon sin-o ang iya, kag kon sin-o ang balaan, agud nğa makapalapit sa iya: ang mapilian niya, pagapapalapiton niya sia sa iya.
6 Himoa-ninyo ini: Kuluha-kamo sing mğa insensario, si Kore kag ang bug-os niya nğa katipunan;
7 Kag buas pamutanği-ninyo sila sing kalayo kag pamutanği-ninyo sing insienso sa ibabaw nila sa atubanğan ni Iehoba; kag mahanabu, nğa ang lalaki nğa mapilian ni Iehoba, manğinbalaan sia: tuman na ini sa inyo, mğa anak ni Lebi."
8 Nagsiling pa si Moises kay Kore: "Pamatii-ninyo karon, mğa anak ni Lebi:
9 ¿ Diyotay pa bala nğa butang ini sa inyo, nğa ang Dios sa Israel nagpinig sa inyo sa katilingban ni Israel, nğa ginpapalapit niya kamo sa iya, agud nğa maghimo kamo sang pag-alagdan sa Puluy-an ni Iehoba kag nğa dira kamo sa atubanğan sang katilingban sa pag-alagad sa iya;
10 Kag nğa ginpapalapit ka niya sa iya, ikaw kag ang tanan mo nğa mğa útud, nğa mğa anak ni Lebi upud sa imo? Kag ¿ nagapalaninğuha kamo bala man sang pagkasaserdote?
11 Busa, among batok kay Iehoba nğa nagtilipon kamo, ikaw kag ang bug-os mo nğa katipunan; kay si Aaron, ¿ ano bala sia, agud nğa magkulumud kamo batok sa iya?"
12 Kag ginpatawag ni Moises si Datan kag si Abiram, nğa mğa anak ni Eliab; apang nagsililing sila: "Indi kami magtalaklad.
13 ¿ Diyotay pa bala nğa butang nğa ginpataklad mo kami gikan sa isa ka duta nğa nagailig ang gatas kag ang

dugos sa pagpatay sa amon sa kahana-
yakan, nga ikaw magpakaginoo gid man
sa ibabaw namon?
14 Sa pagkamatuud, walâ mo kami
man pagdalha sa isa ka duta nga naga-
ilig ang gatas kag ang dugos, kag walâ
mo kami paghatagi sing panublion nga
mga latagon kag mga ulubasan. ¿Ma-
luyag ka bala ayhan maglukat sang mga
mata sini nga mga tawo? Indi kami
magatalakiad."
15 Niyan si Moises naakig sing
daku gid, kag nagsiling kay Iehoba:
"Ayaw pagtuluka ang ila halad: walâ
ako sing ginkuha bisan isa ka asno nila,
bisan naghimo ako sing malain sa bisan
kay sin-o sa ila."
16 Kag nagsiling si Moises kay Kore:
"Ikaw kag ang bug-os mo nga katipu-
nan didto kamo buas sa atubangan ni
Iehoba, ikaw kag sila, kag si Aaron man.
17 Kag kuluha-kamo ang tagsatagsa
sang iya insensario, kag butangi-ninyo
sila sing insienso, kag dalha-ninyo, ang
tagsatagsa, ang iya insensario sa atu-
bangan ni Iehoba: duha ka gatus kag
kalim-an ka insensario: ikaw man kag
si Aaron, ang tagsatagsa upud ang
iya insensario."
18 Kag nagkuha ang tagsatagsa sang
iya insensario, kag ginbutangan nila
sila sing kalayo kag ginbutang nila ang
inseinso sa ibabaw nila, kag nagtilindug
sila sa salamputan sang Layanglayang
sang pakigkitaan upud kay Moises kag
kay Aaron.
19 Kag gintipon ni Kore ang bug-os
nga katipunan batok sa ila sa salam-
putan sang Layanglayang sang pakig-
kitaan, kag ang himaya ni Iehoba nag-
pahayag sa bug-os nga katilingban.
20 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises kag kay Aaron, nga nagasiling:
21 "Palalayô-kamo sa sini nga kati-
lingban, kag pagaupuron ko sila sa isa
ka tion."
22 Kag sila naghalapa kag nagsili-
ling: "¡Dios, Dios sang mga espiritu
sang tanan nga unud! ¿Indi bala isa ka
tawo ang nakasalâ, kag magkaakig ka
batok sa bug-os nga katilingban?"
23 Niyan si Iehoba naghambal kay
Moises, nga nagasiling:
24 "Ihambal sa katilingban, nga naga-
siling: Palayô-kamo gikan sa palibot
sang puluyan ni Kore, ni Datam kag ni
Abiram."
25 Kag si Moises nagtindug kag nag-
kadto kay Datan kag kay Abiram, kag
ang mga tigulang sa Israel nagsulunud
sa iya.
26 Kag sia naghambal sa katilingban
nga nagasiling: "Ngani, palalayô-ka-
mo karon sa mga layanglayang sini nga
mga tawo nga malain, kag indi kamo
magtalandug sing bisan ano nga butang
nga ila, basi pa magkaladula kamo
bangud sang tanan nila nga mga salâ."
27 Kag nagpalalayô sila sa puluy-an
ni Kore, ni Datan kag ni Abiram, sa
palibot; kag si Datan kag si Abiram
naggulowa kag nagtilindug sa salam-
putan sang ila mga layanglayang upud
ang ila mga asawa kag ang ila mga
anak, kag ang ila mga kabataan nga
magamay.
28 Kag nagsiling si Moises: "Sa
sini pagkilalahon ninyo, nga ginpadalá
ako ni Iehoba, agud nga paghimoon
ko ining tanan nga mga buluhaton, kag
nga walâ *sila* magagikan sa akon
tagiposoon.
29 Kon sa kamatayon sang tanan
nga mga tawo magkalamatay ini sila,
kag kon pagpangduawon sila, subung
sang pagduaw sang tanan nga mga tawo,
indi si Iehoba ang nagpadalá sa akon.
30 Apang kon si Iehoba magbuhat
sing isa ka bag-o nga butang, kag ang
duta magbukâ sang iya bâbâ, kag
maglamon sa ila patí sang tanan nila
nga mga butang, kag magpalanaug sila
nga mga buhi sa kaidadalman; niyan
pagakilalahon ninyo, nga ini nga mga
tawo nagtalamay kay Iehoba,"
31 Kag nahanabu nga, sa nakatapus
sia sa paghambal sining tanan nga mga
polong, nagbukâ ang duta nga yara sa
idalum nila.
32 Kag ginbukâ sang duta ang iya
bâbâ, kag ginlamon niya sila upud
ang ila mga panimaláy, kag ang tanan
nga mga tawo ni Kore, kag ang bug-os
nila nga mga pagkabutang.
33 Kag nagpalanaug sila nga mga buhi
sa kaidadalman, sila patí ang tanan nga
ila, kag gintabunan sila sang duta, kag
nagkaladula sila gikan sa tungâ sang ka-
tilingban.
34 Kag ang bug-os nga Israel, nga
yara sa palibot nila, nagpalalagyo sa
pagtuaw nila; kay nagsililing sila:
"*Magpalalagyo-kita,* basi pa nga pagla-
monon man kita sang duta.

35 Kag naggowa gikan kay Iehoba
ang kalayo, nga naghalunhon sang duha
ka gatus kag kalim-an ka tawo nga
nagahalalad sang insienso.
36 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises, nga nagasiling:
37 "Isiling kay Eleasar, anak ni
Aaron nga saserdote, nga kuhaon niya
ang mga insensario gikan sa tungâ sang
kasunog kag iwarawag niya sa unhan pa
ang kalayo, kay mga pinakabalaan sila.
38 *Kuhaon* ang mga insensario sad-
tong mga makasasalâ batok sa ila
gid mga kalág, kag maghilimo sa ila
sing mga pinanid nga pinalapad sa
paghalup sang halaran. Tungud kay
naghalalad sila sa ila sa atubangan ni
Iehoba, ginpakabalaan sila, kag mangin-
talandaan sila sa mga inanak ni Israel."
39 Kag ang saserdote nga si Eleasar
nagkuha sang mga insensario nga
tumbaga, nga ginhalad sang mga gin-
panunug; kag pinalapad nila sila sa
paghalup sang halaran,
40 Sa handuman sang mga inanak ni
Israel, agud nga walâ sing bisan sin-ong
tawo nga dumuluong, bisan sin-o nga
tawo nga indi sa kaliwatan ni Aaron,
magpalapit sa pagsunog sing insienso sa
atubangan ni Iehoba; agud nga indi sia
magmanginsubung kay Kore kag subung
sang iya katipunan, sono sang ginsiling
ni Iehoba sa iya sa kamut ni Moises.
41 Sang adlaw nga dason ang bug-os
nga katilingban sang mga inanak ni
Israel nagkumud batok kay Moises kag
kay Aaron, nga nagasiling: "Kamo
among nagpatay sang banwa ni Iehoba."
42 Kag nahanabu nga, sang nagatipon
ang katilingban batok kay Moises
kag kay Aaron, nagbalalikid sila na-
yon sa Layanglayang sang pakigkitaan,
kag, yari karon, ang panganud nagtabon
sini, kag nagpahayag ang himaya ni
Iehoba.
43 Kag nagkaladto si Moises kag si
Aaron sa atubangan sang Iayanglayang
sang pakigkitaan.
44 Kag si Iehoba naghambal kay Mo-
ises, nga nagasiling:
45 "Palalayô-kamo gikan sa tungâ
sini nga katilingban, kag pagaupuron ko
sila sa isa ka tion." Kag naghalapa sila.
46 Kag nagsiling si Moises kay Aaron:
"Kuhaa ang insensario kag butangi sia
sing kalayo gikan sa ibabaw sang hala-
ran, kag butangi sa ibabaw niya sing in-
sienso, kag kadto-ka sing madagmit sa
katilingban kag himoa ang katumbasan
tungud sa ila; kay ang kasingkal naggo-
wa gikan sa atubangan ni Iehoba: ang
kamatay nagsugud na."
47 Kag si Aaron nagkuha sini, sono
sang ginsiling ni Moises, kag nagdalagan
sa tungâ sang katilingban. Kag yari
karon, ang kamatay nagsugud sa tungâ
sang banwa: kag ginbutangan niya sing
insienso, kag naghimo sia sing katun-
basan tungud sa banwa.
48 Kag nagpatungâ sia sa mga mina-
tay kag sa mga buhi, kag sa sini nagtu-
nong ang kamatay.
49 Kag ang nagkalamatay tungud
sining kalalat-an nanginnapúlô kag
apat ka libo kag pito ka gatus, wa-
lay labut sang mga nagkalamatay tungud
sang kasal-anan ni Kore.
50 Kag si Aaron nagbalik kay Moises
sa salamputan sang Layanglayang sang
pakigkitaan; kag nagtunong ang ka-
matay.

Ang sungkod ni Aaron.

17 KAG si Iehoba naghambal kay Mo-
ises, nga nagasiling:
2 "Ihambal sa mga inanak ni Israel,
kag kumuha-ka sa ila sing isa ka sung-
kod sa tagsa ka panimaláy nga inamay,
sang tanan nila nga mga dunganon, sono
sang ila mga panimaláy nga inamay, na-
púlô kag duha ka sungkod; kag pagaisu-
lat mo ang ngalan sang tagsatagsa sa
ibabaw sang iya sungkod.
3 Kag pagaisulat mo ang ngalan ni
Aaron sa ibabaw sang sungkod ni Lebi,
kay manginisa lamang ka sungkod sa
tagsa ka pangolo sang panimaláy nga
inamay.
4 Kag pagaibutang mo sila sa Layang-
layang sang pakigkitaan, sa atubangan
sang pagpamatuud, sa diin nagapakig-
kita ako sa inyo.
5 Kag mahanabu, nga ang sungkod
sang lalaki nga akon pagapilion, ma-
gapamulak; kag pagapauntaton ko ang
mga pamasol sa akon sang mga inanak
ni Israel, nga ginapamasol nila batok sa
inyo."
6 Kag si Moises naghambal sa mga
inanak ni Israel; kag ang tanan nga
mga dunganon nila naghalatag sa iya
sing mga sungkod: ang isa ka sungkod
sa tagsa ka dunganon, sono sang ila

panimaláy nĝa inamay: napúlô kag duha ka sungkod; kag ang sungkod ni Aaron yara sa tunĝâ sang mĝa sungkod nila.
7 Kag ginbutang ni Moises ang mĝa sungkod sa atubanĝan ni Iehoba sa Layanglayang sang pagpamatuud.
8 Kag nahanabu nĝa, sang adlaw nĝa madason, nagkadto si Moises sa Layanglayang sang pagpamatuud; kag yari karon, ang sungkod ni Aaron sa baláy ni Lebi nanlumbay kag namukol kag nagpamulak, kag nagpatubas ini sing mĝa almendra nĝa luto.
9 Niyan gindalá ni Moises ang tanan nĝa mĝa sungkod gikan sa atubanĝan ni Iehoba sa tanan nĝa mĝa inanak ni Israel; kag gintulok nila sila, kag nagkuha ang tagsatagsa sang iya sungkod.
10 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises: "Iuli ang sungkod ni Aaron sa atubanĝan sang pagpamatuud, agud pagtagoon sia subung nĝa talandaan batok sa mĝa anak nĝa malalison, sa bagay nĝa pagapauntaton mo ang ila mĝa pagpamasol batok sa akon, agud nĝa indi sila magkalamatay."
11 Kag ginhimo ini ni Moises: sono sa ginsogo sa iya ni Iehoba, subung sini ginhimo niya.
12 Niyan ang mĝa inanak ni Israel naghalambal kay Moises, nĝa nagasililing: "Yari karon, nagatilinĝâ kami, nagakaladula kami, nagakaladula kita nĝa tanan.
13 Bisan sin-o nĝa magpalapit, nĝa magpalapit sa Puluy-an ni Iehoba, mamatay sia: ¿ayhan dapat kita bala magtilinĝâ nĝa tanan gid?"

Ang mĝa katungdanan kag mĝa bayad sang mĝa saserdote kag mĝa Lebinhon.

18 KAG si Iehoba nagsiling kay Aaron: "Ikaw kag ang imo mĝa anak kag ang baláy sang imo amay kaúpud nimo, magadalá kamo sang salâ sang balaan nĝa Puluy-an; kag ikaw kag ang imo mĝa anak kaúpud nimo, magadalá kamo sang salâ sang inyo pagkasaserdote.
2 Pagapapalapiton mo upud sa imo ang imo mĝa útud sang kabikahan ni Lebi, ang kabikahan sang imo amay, agud nĝa magsilimpon sila sa imo kag mag-alalagad sila sa imo; kag ikaw kag ang imo mĝa anak upud sa imo didto kamo sa atubanĝan sang Layanglayang sang pagpamatuud.
3 Kag pagabantayan nila ang imo pagabantayan kag ang tinulin sang bugos nĝa Layanglayang: lamang dili sila magpalapit sa mĝa gamit sang balaan nĝa Puluy-an, bisan sa halaran, agud nĝa indi sila magkalamatay, bisan sila, bisan kamo.
4 Busa, pagaisimpon sila sa imo, kag magabalantay sila sang tinulin sa Layanglayang sang pakigkitaan sa bug-os nĝa pag-alagdan sang Layanglayang, kag walâ sing bisan sin-o nĝa dumuluong nĝa magpalapit sa inyo.
5 Kag pagabantayan ninyo ang tinulin sang balaan nĝa Puluy-an kag ang tinulin sang halaran, agud nĝa walâ na gid sing kaakig batok sa mĝa inanak ni Israel.
6 Kag, yari karon, ginkuha ko ang inyo mĝa útud nĝa mĝa Lebinhon sa tunĝâ sang mĝa inanak ni Israel; kinahatag sila kay Iehoba, subung nĝa isa ka hatag sa inyo sa paghimo sang pag-alagdan sa Layanglayang sang pakigkitaan.
7 Kag ikaw, kag ang imo mĝa anak kaúpud nimo, magabalantay kamo sang inyo pagkasaserdote sa tanan nĝa nahanunĝud sa halaran kag sa yara sa sulúd sang lipon, kag *sa sini* magaalalagad kamo. Ginahimo ko ang inyo pagkasaserdote sa isa ka pag-alagdan sa *lunsay* nĝa hatag, kag ang dumuluong nĝa magpalapit, pagapatyon sia."
8 Kag naghambal si Iehoba kay Aaron: "Yari karon, ginhatag ko sa imo ang tinulin sang akon mĝa halad nĝa binayaw, sang tanan nĝa mĝa butang nĝa pinapakabalaan sang mĝa inanak ni Israel; ginhatag ko sila sa imo banĝud sang paghidhid kag sa imo mĝa anak, nĝa sa palatukuran nĝa dayon.
9 Ini manĝinimo sang mĝa butang nĝa labing balaan nĝa walâ mapanunug: ang tanan nila nĝa mĝa halad, ang tanan nila nĝa mĝa halad nĝa kalan-on, ang tanan nila nĝa mĝa halad tunĝud sang salâ, ang tanan nila nĝa mĝa halad sa kasal-anan, nĝa pagadalhon nila sa akon: ang mĝa butang nĝa labing balaan manĝinsa imo kag sa imo mĝa anak.
10 Pagakaonon mo sila sa isa ka duug nĝa balaan gid; ang tanan nĝa lalaki magakaon sa ila: manĝinbutang nĝa balaan ini nĝa sa imo.

11 Ini manğinimo *man:* ang mğa halad
nğa binayaw sang ila mğa dolot, kag
ang tanan nğa mğa halad nğa hinabog
sang mğa inanak ni Israel. Ginhatag
ko sila sa imo kag sa imo mğa anak nğa
lalaki, kag sa imo mğa anak nğa babae
upud sa imo, subung nğa palatukuran
nğa dayon: ang tanan nğa tawo nğa
matinlo sa imo baláy magakaon sa ila.
12 Ang tanan nğa labing maayo sang
lana, kag ang tanan nğa labing maayo
sang duga sang ubas kag sang trigo, ang
mğa panğanay nğa pagaihatag nila kay
Iehoba, ginahatag ko sila sa imo.
13 Ang mğa nahauna nğa patubas
sang tanan nğa yara sa ila duta, nğa
pagadalhon nila kay Iehoba, manğinimo
sila: ang tanan nğa tawo nğa matinlo
sa imo baláy magakaon sa ila.
14 Ang tanan nğa pinain tunğud sa
panaad sa Israel manğinimo.
15 Ang tanan nğa panğanay nğa ini-
lóy, sa tanan nğa unud, nğa pagaihalad
nila kay Iehoba, bisan sa mğa tawo,
bisan sa mğa sapat, manğinimo sila:
lamang pagatubson mo ang panğanay
sang mğa tawo, kag pagatubson mo *man*
ang panğanay sang mğa sapat nğa ma-
higko.
16 Nahanunğud sang ila mğa gala-
waron pagatubuson mo sila kutub sa
isa ka bulan ang edad, sono sang imo
pagpabili, nğa among lima ka siklo nğa
pílak, sono sang siklo sang balaan nğa
Puluy-an (nğa among duha ka púlô ka
geras).
17 Lamang ang panğanay sang baka,
kag ang panğanay sang obeha, kag ang
panğanay sang kanding dili mo pag-
tubson: mğa butang nğa balaan sila.
Ang dugo nila pagaisablig mo sa iba-
baw sang halaran, kag pagasunugon mo
ang ila sapay subung nğa halad nğa
pinadabdab sa kalahamut-an kay Iehoba.
18 Kag ang unud nila manğinimo;
manğinimo man ang dughan sang halad
nğa hinabog kag ang abaga nğa too.
19 Ang tanan nğa mğa halad nğa bina-
yaw sang mğa butang nğa balaan, nğa
ginahalad kay Iehoba sang mğa inanak ni
Israel, ginahatag ko sa imo, kag sa imo
mğa anak nğa lalaki, kag sa imo mğa
anak nğa babae upud sa imo, subung
nğa palatukuran nğa dayon: katipan
nğa asin ini sa gihapon sa atubanğan
ni Iehoba, nğa sa imo kag sa imo kali-
watan kaúpud nimo."
20 Kag si Iehoba nagsiling kay Aa-
ron: "Walâ ka sing panublion sa
duta nila, kag walâ ka sing bahin sa
tunğâ nila: ako amo ang imo bahin,
kag ang imo panublion sa tunğâ sang
mğa inanak ni Israel.
21 Nahanunğud sang mğa anak ni
Lebi, yari karon, ginahatag ko sa ila
nğa panublion ang tanan nğa ikapúlô
sa Israel tunğud sang ila pag-alagdan,
tunğud kay sila nagahilimo sang pag-
alagdan sa Layanglayang sang pakig-
kitaan.
22 Kag ang mğa inanak ni Israel
indi na magapalalapit sa Layanglayang
sang pakigkitaan, basi pa magdalalá
sila sang salâ, kag sa *sini* magkalamatay
sila.
23 Apang ang mğa Lebinhon maga-
hilimo sang pag-alagdan sang Layang-
layang sang pakigkitaan, kag sila maga-
dalalá sang ila kalautan: palatukuran
ini nğa dayon sa inyo mğa kaliwatan,
kag *ang mğa Lebinhon* walâ sila sing
panublion sa tunğâ sang mğa inanak ni
Israel.
24 Kay sa mğa Lebinhon ginahatag
ko nğa panublion ang mğa ikapúlô sang
mğa inanak ni Israel, nğa pagaihalad
nila kay Iehoba subung nğa halad nğa
binayaw; tunğud sini nagsiling ako na-
hanunğud sa ila: Walâ sila sing panub-
lion sa tunğâ sang mğa inanak ni
Israel."
25 Kag naghambal si Iehoba kay Mo-
ises, nğa nagasiling:
26 "Pagaihambal mo man sa mğa
Lebinhon kag pagaisiling mo sa ila:
Kon magbalaton kamo sa mğa inanak ni
Israel sang ikapúlô, nğa ginhatag ko sa
inyo gikan sa ila nğa inyo panublion, ni-
yan magahalalad kamo sa ila, subung nğa
halad nğa binayaw kay Iehoba, sang ika-
púlô sang mğa ikapúlô.
27 Kag pagakabigon sa inyo ang inyo
halad nğa binayaw subung sang trigo
sang linasan kag subung sang duga sang
ubas nğa nagapunô sang ipitan.
28 Subung man, magahalalad kamo
sang inyo halad nğa binayaw kay Ieho-
ba sa tanan ninyo nğa mğa ikapúlô, nğa
inyo nabaton sa mğa inanak ni Israel;
kag sa ila magahatag kamo sang halad
nğa binayaw ni Iehoba kay Aaron nğa
saserdote.
29 Sa tanan nğa mğa butang, nğa gin-
hatag sa inyo, magahalalad kamo sang

tanan nḡa halad nḡa binayaw ni Iehoba; sa tanan nḡa labing maayo sa ila pagaihalad ninyo ang bahin nḡa pinapakabalaan.
30 Kag pagaisiling mo man sa ila: Kon maghalad kamo sang labing maayo sa ila, pagakabigon ini sa mḡa Lebinhon subung nḡa patubas sang linasan kag subung nḡa patubas sang ipitan.
31 Kag pagakaonon ninyo ini sa bisan diin nḡa duug, kamo kag ang inyo mḡa panimaláy; kay among inyo sohol tunḡud sang inyo pag-alagad sa Layanglayang sang pakigkitaan.
32 Kag kon kamo magbalayaw sang labing maayo sa ila, indi kamo magadalá sing salâ tunḡud sina: kag indi ninyo pagpakadibalaanon ang mḡa butang nḡa pinapakabalaan sang mḡa inanak ni Israel, kag indi kamo magakalamatay."

Ang baka nḡa mapula.—Ang tubig nḡa inugpaninlo.

19 KAG si Iehoba naghambal kay Moises kag kay Aaron, nḡa nagasiling:
2 "Ini amo ang palatukuran sang kasogoan, nḡa ginsogo ni Iehoba, nḡa nagasiling: Ihambal sa mḡa inanak ni Israel, nḡa pagdalhan ka nila sing isa ka baka nḡa mapula, nḡa walay dagta, nḡa walâ gid sing nakulang sa lawas, nḡa sa ibabaw niya walâ sing nakatungtung sang bisan ano nḡa singkaw.
3 Kag pagaihatag ninyo sia kay Eleasar nḡa saserdote, kag sia magapagowa sa iya sa gowa sang dulugan, kag pagapugutan sia sa iya atubanḡan.
4 Kay si Eleasar, nḡa saserdote, magakuha sang iya dugo sa iya tudlo, kag magasablig sia sang dugo sing makapito nayon sa atubanḡan sang Layanglayang sang pakigkitaan.
5 Kag pagasunugon ang baka sa atubanḡan sang iya mḡa mata: pagasunugon ang iya panit, ang iya unud kag ang iya dugo patí ang iya ipot.
6 Kag ang saserdote magakuha sang kahoy nḡa sedro, sang hisopo kag sang eskarlata, kag pagaisugba niya sila sa tunḡâ sang kalayo sa diin pagasunugon ang baka.
7 Kag ang saserdote magabunak sang iya mḡa panapton, kag pagahugasan man niya ang iya unud sang tubig, kag sa tapus sini, magasulúd sia sa dulugan; kag manḡinmahigko ang saserdote tubtub sa hapon.
8 Kag ang tawo nḡa nagsunog sa iya, magapamunak sang iya mḡa panapton sa tubig kag magahugas sang iya unud sa tubig, kag manḡinmahigko sia tubtub sa hapon.
9 Kag ang isa ka tawo nḡa matinlo magahipo sang mḡa abó sang baka; kag pagaibutang niya sila sa gowa sang dulugan sa duug nḡa matinlo, kag pagatagoon sila nḡa sa katilingban sang mḡa inanak ni Israel, nḡa sa tubig sang pagkahigko: halad ini tunḡud sang salâ.
10 Kag ang nagahipo sang mḡa abó sang baka, magabunak sang iya mḡa panapton kag manḡinmahigko sia tubtub sa hapon. Manḡinpalatukuran nḡa dayon ini nḡa sa mḡa inanak ni Israel, kag nḡa sa dumuluong nḡa magpanlugayaw sa tunḡâ nila.
11 Kag ang magkamlot sing minatay sa bisan ano nḡa *bahin sang* lawas sang tawo, manḡinmahigko sia sa pito ka adlaw.
12 Ini sia magapaninlo sang iya salâ sa sini nḡa *tubig* sa ikatlo ka adlaw, kag sa ikapito ka adlaw manḡinmatinlo sia; kag kon sa ikatlo ka adlaw indi magpaninlo sia sang iya salâ, indi sia magamanḡinmatinlo sa ikapito ka adlaw.
13 Bisan sin-o nḡa magkamlot sang minatay, sang lawas sang tawo nḡa napatay, kag indi magpaninlo sang iya salâ, ginahigkoan niya ang Puluyan ni Iehoba. Yadtong tawo pagautdon sa Israel, tunḡud kay ang tubig sang pagkahigko walâ masablig sa ibabaw niya; manḡinmahigko sia: ang iya kahigkoan yara pa sa ibabaw niya.
14 Ini among kasogoan. Kon ang isa ka tawo mapatay sa isa ka layanglayang, ang bisan sin-o nḡa magsulúd sa layanglayang, kag ang bisan sin-o nḡa didto sa layanglayang, manḡinmahigko sia sa pito ka adlaw.
15 Kag ang tanan nḡa suludlan nḡa nabuksan, nḡa sa ibabaw niya walâ sing tabon nḡa sibo gid, manḡinmahigko sia.
16 Kag bisan sin-o nḡa magkamlot sa pinatay sa hinanḡiban sa kadaygan sang latagon, kon sa isa ka patay, kon sa tulan sang tawo, kon sa lulubnḡan, manḡinmahigko sia sa pito ka adlaw.
17 Kag pagakuhaon nḡa sa mahigko nḡa tawo ang abó sang sinunog tunḡud

sang salâ, kag pagaibutang ini sa iba-
baw sang tubig nga buhi sa isa ka
suludlan.
18 Kag ang isa ka tawo nga matinlo
magakuha sing isa ka hisopo, pagabas-
on niya sía sa tubig, kag isablig niya sa
ibabaw sang layanglayang kag sa iba-
baw sang tanan nga mga galamiton, kag
sa ibabaw sang mga tawo nga yadto
didto, kag sa ibabaw sadtong nagkamlot
sang tul-an, kon sang tawo nga pinatay,
kon sang minatay, kon sang lulubngan.
19 Ang tawo nga matinlo magasablig
sa ibabaw sang mahigko, sa ikatlo kag
sa ikapito ka adlaw: kag sa ikapito ka
adlaw pagatinloan niya sia. Magabu-
nak sia sang iya mga panapton, kag
magahugas sia sa iya kaugalingon sa tu-
big, kag manginmatinlo sia sa hapon.
20 Kag ang tawo nga mahigko kag
walâ sia magpaninlo, ang amo nga kalág
pagautdon sa tungâ sang katilingban,
tungud kay ginhigkoan niya ang balaan
nga Puluy-an ni Iehoba: walâ masab-
lig sa ibabaw niya ang tubig sang pag-
kahigko: sia mahigko.
21 Manginpalatukuran nga dayon ini
sa ila: ang nagsablig sang tubig sang pag-
kahigko, magapamunak sang iya mga
panapton, kag ang nagkamlot sang tu-
big sang pagkahigko, manginmahigko
sia tubtub sa hapon.
22 Kag ang tanan nga magkamlot
sang tawo nga mahigko, manginmahigko
sia; kag ang tawo nga magkamlot sini,
manginmahigko tubtub sa hapon."

Kamatayon ni Maria.—Ang mga tubig sa Meriba.

20 KAG ang mga inanak ni Israel,
ang bug-os nga katilingban, nag-
alabut sa kahanayakan sa Sin, sang bu-
lan nga nahauna, kag nagpuyô ang ban-
wa sa Kades; kag didto mamatay si
Maria kag didto ginlubung sia.
2 Kag didto walâ sing tubig nga sa
katilingban; kag naglilibot sila kay Moi-
ses kag kay Aaron;
3 Kag nagsuay ang banwa kay Moises,
nga nagasiling: "¡Maayo pa nga nag-
kalamatay kami sang pagkalamatay sang
amon mga útud sa atubangan ni Iehoba!
4 ¿Kay ngaa bala gindalá ninyo ang
katilingban ni Iehoba sa sini nga ka-
hanayakan, agud nga magkalamatay
diri kami kag ang amon mga kaha-
yupan?
5 ¿Kay ngaa bala pinataklad ninyo
kami gikan sa Egipto sa pagdalá sa
amon sa sining malain nga duug, nga
indi duug nga angay sa palangumhan,
nga sa mga igera, nga sa mga kaubasan
kag nga sa mga granada, kag walâ pa
sing tubig nga ilimnon?"
6 Kag nagkaladto si Moises kag si
Aaron gikan sa atubangan sang kati-
lingban pa salamputan sang Layangla-
yang sang pakigkitaan; kag naghalapa
sila, kag ang himaya ni Iehoba nagpaha-
yag sa ila.
7 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nga nagasiling:
8 "Kuhaa ang sungkod, kag tipona
ang katilingban, ikaw kag si Aaron,
nga imo útud; kag hambala-ninyo ang
bató sa mga mata nila, kag sia magaha-
tag sang iya mga tubig, kag pagakuha-
an mo sila sang tubig sa bató, kag paga-
paimnon mo ang katilingban kag ang
ila mga kahayupan."
9 Niyan ginkuha ni Moises ang
sungkod sa atubangan ni Iehoba, sono
sang ginsogo niya sa iya.
10 Kag gintipon ni Moises kag ni
Aaron ang katilingban sa atubangan
sang bató, kag nagsiling sia sa ila:
"¡Palamati-kamo karon, mga malali-
son! ¿Makapagowa kami bala nga sa
inyo sing tubig sa sini nga bató?"
11 Kag ginbayaw ni Moises ang iya
kamut, kag ginbunal niya ang bató
sang iya sungkod sa makaduha; kag
naggulowa ang bugana nga mga tubig,
kag naginum ang bug-os nga katilingban
kag ang ila mga kahayupan.
12 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises
kag kay Aaron: "Tungud kay walâ
kamo magtoloo sa akon nga sa pagpa-
kabalaan sa akon sa mga mata sang
mga inanak ni Israel, tungud sini indi
ninyo pagpasudlon ini nga katilingban
sa duta, nga ginhatag ko sa ila."
13 Ini among mga tubig sa Meriba,*
diin nagpakigsuay ang mga inanak ni
Israel kay Iehoba; kag sia nagpakaba-
laan sa ila.
14 Kag kutub sa Kades nagpadalá si
Moises sing mga manugkagon sa hari sa
Edom, nga nagasiling: "Amo ini ang
ginasiling sang imo útud nga si Israel:
Ikaw nakahibalo sang tanan nga ka-
budlayan nga nag-abut sa amon:

---

* *Meriba*, pakigsuay.

15 Kon paano ang amon mğa gini-
kanan nagdululhog sa Egipto, kag nag-
puyô kami sa Egipto sing malawig nğa
dag-on; kag ang mğa Egiptohanon
nagpigos sa amon kag sa amon mğa
ginikanan.
16 Kag nagtuluaw kami kay Ieho-
ba, kag ginpamatian niya ang amon
tinğug, kag ginpadalá niya ang iya
Manugtunda, kag ginpagowa niya kami
sa Egipto; kag yari kami karon, sa
Kades, banwa nğa sa ukbong sang imo
mğa dulunan.
17 Tuguti nğa makaagi kami sa imo
duta; indi kami magaalagi sa mğa
palanğumhan, bisan sa mğa kaubasan,
kag indi kami magilinum sing tubig
sang mğa bobon: magalalakat kami sa
dalan sang hari, nğa walâ sing maglipas
sa too, bisan sa walá, tubtub nğa mali-
garan namon ang imo mğa dulunan."
18 Kag si Edom nagsabat sa iya:
"Dili ka mag-agi sa akon *kadutaan*, basi
nğa magsugata ako sa imo nğa may
hinğaniban."
19 Kag ang mğa inanak ni Israel
nagsiling sa iya: "Magatalaklad kami
sa dalan nğa ginalaktan, kag kon magi-
num kami sang imo mğa tubig, ako
kag ang akon kahayupan, magabayad
ako sa imo sang bili nila; lamang sa
walâ sing ano man magaagi ako nğa
lakat."
20 Kag sia nagsiling: "Dili ka mag-
agi." Kag si Edom nagsugata sa
iya upud ang madamu nğa katawohan
kag kamut nğa makusag.
21 Kag si Edom nagdumili sa pag-
tugut nğa mag-agi si Israel sa iya mğa
dulunan; kag si Israel nagpalayô sa
iya.

Kamatayon ni Aaron.

22 Kag nagtalaliwan sila sa Kades;
kag ang mğa inanak ni Israel, ang
bug-os nğa katilingban, nag-alabut sa
bukid sang Hor.
23 Kag si Iehoba naghambal kay
Moises kag kay Aaron, sa bukid sang
Hor, sa kadulunan sang duta ni Edom,
nğa nagasiling:
24 "Si Aaron pagaisimpon sa iya
mğa banwa; kay indi makasulúd sia sa
duta, nğa ginhatag ko sa mğa inanak ni
Israel, tunğud kay nagmalalison kamo sa
akon sogo sa mğa tubig sang Meriba.
25 Kuhaa si Aaron kag si Eleasar,
nğa iya anak, kag patukada sila sa
bukid sang Hor.
26 Kag pagaipauba mo kay Aaron ang
iya mğa panapton kag ipapanaput mo
sila kay Eleasar, nğa iya anak; kag si
Aaron pagaisimpon sa iya mğa banwa,
kag didto mamatay sia."
27 Kag ginhimo ni Moises sono sang
ginsogo sa iya ni Iehoba: nagtalaklad
sila sa bukid sang Hor, sa mğa mata
sang bug-os nğa katilingban.
28 Kag ginpauba ni Moises kay Aaron
ang iya mğa panapton, kag ginpanaput
niya sila kay Eleasar, nğa iya anak: kag
si Aaron namatay didto sa putokputo-
kan sang bukid, kag si Moises kag si
Eleasar, nagdululhog sa bukid.
29 Kag sang nakita sang bug-os nğa
katilingban, nğa si Aaron patay na, ang
tanan nğa panimaláy ni Israel naghilibi
kay Aaron sa katloan ka adlaw.

Ang hari sa Arad dinaug.—Ang man-ug nğa tumbaga.

21 KAG sang nakabati ang Kanaa-
hon, ang hari sa Arad, nğa naga-
puyô sa Bagatnan, nğa nagapakari si
Israel sa dalanon sang Atarim, nagpa-
kigaway sia batok kay Israel, kag nag-
dalá sia sa iya sing mğa bihag.
2 Niyan ang Israel naghimo sing pa-
naad kay Iehoba, kag nagsiling: "Sa
pagkamatuud, kon itugyan mo ini nğa
banwa sa akon kamut, pagalaglagon ko
gid ang ila mğa kabanwaanan."
3 Kag ginpamatian ni Iehoba ang
tinğug sang Israel, kag gintugyan niya
ang mğa Kanaanhon, kag gintagudilian
niya sila kag ang ila mğa kabanwaanan;
kag ginhinğalanan niya yadto nğa duug
nğa Horma.*
4 Kag nagtalaliwan sila gikan sa bu-
kid sang Hor, sa dalanon sang dagat
nğa Mapula, sa paglibot sang duta sa
Edom, kag ginlangkag ang kalág sang
banwa banğud sang dalan.
5 Kag naghambal ang banwa batok
sa Dios kag batok kay Moises: "¿Kay
nğaa bala ginpataklad ninyo kami gikan
sa Egipto, agud nğa magkalamatay ka-
mi sa kahanayakan? Kay walâ bisan
tinapay, bisan tubig, kag ang amon kalág

* *Horma*, katagudilian kon pagkapa-
nas.

may kasum-ud na sining tinapay nĝa talamayon."
6 Kag si Iehoba nagpadalá sa banwa
sing mĝa man-ug nĝa mĝa masingkal, nĝa nagakalagat sang banwa: kag napatay ang madamu nĝa katawohan sa Israel.
7 Niyan ang banwa nagkadto kay
Moises, kag nagsililing sila: "Nakasalâ kami, kay naghambal kami batok kay Iehoba kag batok sa imo. Panĝamuyoka kay Iehoba, nĝa kuhaon niya sa amon ini nĝa mĝa man-ug." Kag si Moises nanĝamuyo tunĝud sang banwa.
8 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises:
"Maghimo-ka sing isa ka man-ug nĝa masingkal; kag ibutang mo sia sa ibabaw sang bandera; kag mahanabu, nĝa bisan sin-o nĝa ginkagat kag magtulok sa iya, magakabuhi."
9 Kag si Moises naghimo sing isa ka
man-ug nĝa tumbaga, kag ginbutang niya sia sa ibabaw sang bandera. Kag nahanabu, kon ang isa ka man-ug nagkagat sa bisan kay sin-o, kag magtuluk sia sa man-ug nĝa tumbaga, nĝa nabuhi sia.

Ang pagpadayon sang pagpanlakatan.—Dinaug si Sihon, hari sang mĝa Amorinhon, kag si Og, hari sa Basan, kag ang pagdaug sang ila kadutaan.

10 Nagtalaliwan ang mĝa inanak ni
Israel, kag ginpahamtang nila ang dulugan sa Obot.
11 Kag sang nagtalalaliwan sila sa
Obot, nagpalahamtang sila sang dulugan sa Iye-Abarim, sa kahanayakan nĝa yara sa atubanĝan sang Moab, nayon sa Bulutlakan.
12 Kag gikan didto nagtalaliwan sila
kag nagpalahamtang sila sang dulugan sa nalupyakan sang Sared.
13 Kag gikan didto nagtalaliwan sila,
kag nagpalahamtang sila sang dulugan sa tabok sang Arnon, nĝa yara sa kahanayakan, nĝa nagagowa sa mĝa dulunan sang mĝa Amorinhon; kay ang Arnon among dulunan sang Moab, sa tunĝâ sang mĝa Moabinhon kag sang mĝa Amorinhon.
14 Tunĝud sini ginasiling sa tolon-an
sang mĝa pag-awayan ni Iehoba:
"Baheb sa Supa
Kag ang mĝa daganas sang Arnon,
15 Kag ang pagpanĝawas sang mĝa
daganas
Nĝa nagaliko nayon sa puluy-an sa Ar,
Kag nagahambuy sa dulunan sang Moab."
16 Kag gikan didto *nagkaladto* sila sa
Beer: ini among Beer, diin ginsiling ni Iehoba kay Moises: "Tipona ang banwa kag pagahatagan ko sia sing tubig."
17 Niyan si Israel nag-ambahan sining
ambahanon:
"Saka-ka, bobon; alambahan-kamo sa sinabtanay.
18 Bobon, nĝa ginkutkut sang mĝa
dunganon,
Nĝa ginpadalum sang mĝa punoan sang banwa,
Upud sang manugpatok sang kasogoan, sa ila mĝa sungkod."
Kag gikan sa kahanayakan *nagkaladto* sila sa Matana;
19 Kag gikan sa Matana, pa Naha-
liel; kag gikan sa Nahaliel pa Bamot;
20 Kag gikan sa Bamot, sa nalupaya-
kan nĝa yara sa mĝa latagon sang Moab, sa putokputokan sang Pisga, nĝa, nagaatubang nayon sa kahanayakan.
21 Kag nagpadalá si Israel sing mĝa
manugkagon kay Sihon, nĝa hari sa mĝa Amorinhon, sa pagsiling:
22 "Tuguti nĝa mag-agi ako sa imo
duta: dili kami maglabang sa mĝa palanĝumhan, bisan sa mĝa kaubasan; indi kami magainum sang mĝa tubig sa mĝa bobon; magalalakat kami sa dalan sang hari tubtub nĝa makaligad kami sa imo mĝa dulunan."
23 Apang si Sihon walâ magtugut
nĝa ang Israel mag-agi sa iya mĝa dulunan, kondi gintipon ni Sihon ang bugos niya nĝa banwa kag naggowa batok kay Israel sa kahanayakan; kag nagabut sia sa Iahas, kag nakigaway sia batok kay Israel.
24 Kag pinilas sia ni Israel sa sulab
sang hinĝaniban, kag nagtagiya sia sang iya duta kutub sa Arnon tubtub sa Iabok, tubtub sa duta *sang* mĝa anak ni Amon; kay ang dulunan sang mĝa anak ni Amon, malig-on sia.
25 Kag ginkuha ni Israel ining tanan
nĝa mĝa banwa; kag nagpuyô ang Israel sa tanan nĝa mĝa kabanwaanan sang mĝa Amorinhon, sa Hesbon kag sa tanan niya nĝa mĝa minoro.
26 Kay ang Hesbon among banwa ni
Sihon, hari sang mĝa Amorinhon, nĝa nagpakigaway batok sa nahauna nĝa

hari sa Moab, kag ginkuha niya sa iya
kamut ang tanan niya nga duta tubtub
sa Arnon.
27 Ngani ang mga manughulobaton
nagasiling:
"Kalari-kamo sa Hesbon:
Pagtukuron kag paglig-onon ang
banwa ni Sihon.
28 Kay kalayo naggowa sa Hesbon,
Kag isa ka dabdab sa banwa ni
Sihon;
Kag nagupus ini sang Ar sa Moab
Kag sang mga ginoo sang mga
kataasan sang Arnon.
29 ¡Kailo ka, Moab!
Linaglag ka, banwa ni Kemos:
Ginbayaan niya ang iya mga anak
nga lalaki sa pagpalagyo
Kag ang iya mga anak nga babae
sa pagkabihag,
Kay Sihon, hari sang mga Amo-
rinhon.
30 Ginpana namon sila,
Ginlaglag ang Hesbon tubtub sa
Dibon,
Ginhapay namon ini tubtub sa
Nopa, tubtub sa Medeba."
31 Sa sini nagpuyô ang Israel sa duta
sang mga Amorinhon.
32 Kag si Moises nagpadalá sa pagu-
sisa sa Iaser; kag ginkuha nila ang iya
mga minoro, kag ginsobol nila ang mga
Amorinhon nga yadto didto.
33 Kag nagbalalik kag nagtalaklad
sila sa dalan sang Basan. Kag si Og,
nga hari sa Basan, naggowa upud ang
bug-os niya nga banwa, sa pagsugata sa
ila sa pagpakigaway, sa Edrei.
34 Niyan si Iehoba nagsiling kay
Moises: "Indi ka magkahadluk sa iya,
kay sa imo kamut gintugyan ko sia, sia
kag ang bug-os niya nga banwa kag
ang iya duta; kag pagahimoon mo sa
iya, subung sang ginhimo mo kay Sihon,
hari sang mga Amorinhon, nga nagpuyô
sa Hesbon."
35 Kag ginpilas nila sia, kag ang iya
mga anak kag ang bug-os niya nga ka-
tawohan, sa bagay nga walâ sing nabi-
lin sa iya nga nakapalagyo; kag nagta-
lagiya sila sang iya duta.

Si Balaam nagapakamaayo sa Israel batok sa iya katuyoan.

22 KAG ang mga inanak ni Israel
nagtalaliwan kag nagpalaham-
tang sila sang dulugan sa mga kapatagan
sa Moab sa isa ka luyo sang Iordan, sa
Ieriko.
2 Kag nakita ni Balak, anak ni Sipor,
ang tanan nga ginhimo sang Israel sa
mga Amorinhon.
3 Kag ginhadlukan si Moab sing daku
gid bangud sang banwa, kay madamu
sia; kag nagakalisud si Moab bangud
sang mga inanak ni Israel.
4 Kag nagsiling si Moab sa mga kati-
gulangan sa Madian: "Karon magaha-
lab ini nga katilingban sang tanan nga
yara sa palibot naton, nga subung sang
paghalab sang baka sang hilamon sang
mga latagon." Kag si Balak, anak ni
Sipor, amo ang hari sadto sa Moab.
5 Kag ginpadalhan niya sing mga
manugkagon si Balaam, anak ni Beor, sa
Petor, nga yara sa luyo sang subâ, sa
duta sang mga anak sang iya banwa,
agud nga pagtawgon sia, nga nagasi-
liling: "Yari karon, isa ka banwa
naggowa sa Egipto: yari karon, naga-
tabon sia sang kadaygan sang duta, kag
nagapuyô sia sa atubangan nakon.
6 Busa karon, kari-ka, ginaampo ko
sa imo, ipakahimalaut-mo ako sini nga
banwa, kay labi sia ka bakud sa akon:
ayhan sarang ako makapilas sa iya, kag
makasobol sa iya sa kadutaan; kay
nakahibalo ako, nga yadtong pagpaka-
mayohon mo, manginpinakamaayo sia,
kag yadtong pagpakamalauton mo, ma-
nginpinapakamalaut sia."
7 Kag nagkaladto ang mga tigulang
sa Moab, kag ang mga tigulang sa Madi-
an nga may mga sohol sang pagpakot
sa ila mga kamut; kag sang nag-abut
sila kay Balaam, ginsugid nila sa iya
ang mga polong ni Balak.
8 Kag sia nagsiling sa ila: "Hiligda-
kamo diri, kag pagaihatag ko sa inyo
ang sabat, sono sang pagaihambal sa
akon ni Iehoba." Kag ang mga dungan-
on sang Moab nagpalabilin kay Balaam.
9 Kag nagkari ang Dios kay Balaam,
kag nagsiling sa iya: "¿Sin-o bala ina
nga mga lalaki nga yara kaúpud nimo?"
10 Kag si Balaam nagsabat sa Dios:
"Si Balak, anak ni Sipor, hari sa Moab,
nagpadalá sa akon, *sa pagsiling sa akon:*
11 Yari karon, ang banwa, nga nag-
halín sa Egipto, nagatabon sang kaday-
gan sang duta. Busa karon, kari-ka
kag ihimalaut ako sa iya; ayhan sarang

ako makapakigaway sa iya kag makaso-
bol sa iya."
12 Kag nagsiling ang Dios kay Bala-
am: "Dili ka magúpud sa ila, kag dili
ka magpakamalaut sa banwa, kay gin-
pakamaayo sia."
13 Kag si Balaam nagbangon sang
aga, kag nagsiling sa mga dunganon ni
Balak: "Palauli-kamo sa inyo duta, kay
si Iehoba indi magtugot sa akon sa
pagúpud sa inyo."
14 Kag ang mga dunganon sa Moab
nagtilindug kag nagbalalik kay Balak,
kag nagsililing: "Si Balaam nagapa-
ngindi sa pagkari upud sa amon."
15 Kag si Balak nagpadalá liwan sing
labi pa ka damu kag labi pa ka dunga-
non sang sa ila *sadto.*
16 Kag nagkaladto sila kay Balaam,
kag nagsiliiling sila sa iya: "Amo ini ang
ginsiling ni Balak, anak ni Sipor: Gina-
ampo ko sa imo, nga indi ka magpaha-
wid sa pagkari sa akon.
17 Kay pagapadungan ko ikaw sing
daku gid, kag pagahimoon ko ang tanan
nga pagaisiling mo sa akon: busa, kari-
ka karon, kag ihimalaut mo ako sini nga
banwa."
18 Kag si Balaam nagsabat kag nagsi-
ling sa mga ulipon ni Balak: "Bisan
pa ighatag ni Balak sa akon ang iya
baláy nga punô sang pílak kag bulawan,
indi ako sarang makalapas sang polong
ni Iehoba, nga akon Dios, sa paghimo
sing butang nga diyotay kon daku.
19 Busa karon, ginaampo ko sa inyo,
nga magpalabilin kamo diri sini nga
gab-i, agud nga makahibalo ako sang
pagadayonon ni Iehoba nga igasiling sa
akon."
20 Kag nagkari ang Dios kay Balaam
sa kagab-ihon, kag nagsiling sia sa iya:
"Tungud kay nagkalari ining mga tawo
sa pagtawag sa imo, bangon-ka, kag
umupud-ka sa ila; lamang, pagahimoon
mo ang pagaisiling ko sa imo."
21 Kag nagbangon si Balaam sa aga,
kag ginhampiloan niya ang iya asno,
kag nagúpud sia sa mga dunganon sa
Moab.
22 Kag ang kaakig sang Dios nagsiga,
kay naglakat sia; kag ang manugtunda
ni Iehoba nagpahamtang sa atubangan
niya sa dalan nga kasumpung niya. Kag
sia nagakabayo sa iya asna, kag upud sa
iya ang duha niya ka alagad.
23 Kag ang asna nakakita sa manug-
tunda ni Iehoba, nga nagatindug sa da-
lan, nga ang iya hinangiban sa iya ka-
mut walâ matagub; kag naglipas ang
asna sa dalan kag nagpakadto sa lata-
gon. Niyan ginbunal ni Balaam ang
asna sa pagpabalik sa iya sa dalan.
24 Apang ang manugtunda ni Iehoba
napahamtang sa isa ka banas nga maki-
tid sa tungâ sang kaubasan: may ding-
ding sa isa ka luyo kag may dingding
man sa pihak nga luyo.
25 Kag sang nakita sang asna ang
manugtunda ni Iehoba, sinagaid sia sa
dingding kag inipit niya sa dingding ang
tiil ni Balaam; kag ginliwan niya sia
sa pagbunal.
26 Kag ang manugtunda ni Iehoba
nagúna sa unhan, kag nagtindug sa isa
ka duug nga makitid, nga didto walâ
sing dalan nga pagalipasan sia bisan sa
too, bisan sa walâ.
27 Kag sang nakita sang asna ang
manugtunda ni Iehoba, nagluko sia sa
idalum ni Balaam: kag nagdabdab ang
kaakig ni Balaam, kag ginhanot niya
ang asna sang iya sungkod.
28 Niyan ginbukâ ni Iehoba ang bâ-
bâ sang asna, nga nagsiling sia kay Ba-
laam: "¿Ano bala ang ginhimo ko sa
imo, nga ginbunal mo ako sa makatlo?"
29 Kag si Balaam nagsabat sa asna:
"Kay ginlahuglahugan mo ako: kabay
pa nga kunta ko may hinganiban ako sa
akon kamut, nga karon gid pagapatyon
ko ikaw."
30 Kag ang asna nagsiling kay Bala-
am: "¿Indi amo ako bala ang imo asna,
nga sa ibabaw nakon nagpangabayo ka,
kutub nga imo ako, tubtub karon?
¿May kaanaran bala ako sa paghimo
sing subung sini sa imo?" Kag sia
nagsabat: "Walâ."
31 Niyan ginpamuklat ni Iehoba ang
mga mata ni Balaam, kag nakit-an niya
ang manugtunda ni Iehoba, nga yara sa
dalan, kag may hinganiban sia nga walâ
matagub sa iya kamut. Kag si Balaam
nagyaub kag naghapa.
32 Kag ang manugtunda ni Iehoba
nagsiling sa iya: "Kag ¿ngaa bala
ginbunal mo ang imo asna sing makatlo?
Yari karon, naggowa ako nga kasum-
pung mo, kay ining dalan nagadul-ong
sa kapahamakan sa atubangan nakon.
33 Nakita ako sang asna, kag naglipas
sia sa akon atubangan sing makatlo;
kon sia walâ kunta maglipas sa akon

atubañgan, sa pagkamatuud, ginpatay
ko ikaw kag ginbuhi ko sia kunta."
34 Niyan si Balaam nagsiling sa
manugtunda ni Iehoba: "Nakasalâ ako,
kay walâ ako makahibalo, nga ikaw
nagpahamtang sa dalan sa atubañgan
nakon. Apang karon, kon ginapakama-
lain mo ini, ako magapauli."
35 Kag ang manugtunda ni Iehoba
nagsiling kay Balaam: "Upud-ka sa
sina nga mga tawo; apang pagaihambal
mo lamang ang polong nga pagaisiling
ko sa imo." Kag si Balaam nagúpud sa
mga dunganon ni Balak.
36 Kag sang nabatian ni Balak nga
nagapakari si Balaam, nagsugata sia sa
iya sa banwa sa Moab, nga yara sa dulu-
nan sang Arnon, nga yara sa ukbong
sang dulunan.
37 Kag si Balak nagsiling kay Bala-
am: "¿Walâ bala ako magpadalá sa
imo sa pagtawag sa imo nga may kaku-
gi? ¿Kay ngaa walâ ka magkari sa
akon? ¿Indi bala ako sarang sa pagpa-
dungug sa imo?"
38 Kag si Balaam nagsiling kay Ba-
lak: "Yari karon, ako nagkari sa imo
¿ayhan sarang ako bala makahambal
sing bisan ano nga butang? Ang polong
nga pagaibutang sang Dios sa akon
bâbâ, ina pagaihambal ko."
39 Kag nagúpud si Balaam kay Balak,
kag nag-alabut sila sa Kiriat-husot.
40 Kag si Balak naghalad sing mga
tinday nga baka kag mga obeha, kag
nagpadalá kay Balaam kag sa mga
dunganon nga yara upud sa iya.
41 Kag nahanabu, sang pagkaaga, nga
ginkuha ni Balak si Balaam, kag ginpa-
tukad niya sia sa mga duug nga mataas
ni Baal, nga kutub didto nakita niya
ang ukbong sang banwa.

23 KAG si Balaam nagsiling kay
Balak: "Patindugi ako diri sing
pito ka halaran, kag himosi ako diri sing
pito ka tinday nga baka kag pito ka
karnero."
2 Kag ginhimo ni Balak, sono sang
ginsiling sa iya ni Balaam; kag nagha-
lad si Balak kag si Balaam sing isa ka
tinday nga baka kag isa ka karnero sa
ibabaw sang tagsa ka halaran.
3 Kag si Balaam nagsiling kay Balak:
"Tindug-ka sa luyo sang imo halad nga
sinunog, kag ako magakadto: ayhan
si Iehoba magasugata sa akon, kag bisan
ano nga butang nga pagaipahayag niya
sa akon, pagaibalita ko sa imo." Kag
naglakat sia sa isa ka bakolod nga ha-
nayak.
4 Kag nagsugata ang Dios kay Bala-
am kag nagsiling sia sa iya: "Nahimos
ko na ang pito ka halaran kag sa tagsa
ka halaran naghalad ako sing isa ka
tinday nga baka kag isa ka karnero."
5 Kag si Iehoba nagbutang sing
polong sa bâbâ ni Balaam, kag nagsi-
ling sa iya: "Balik-ka kay Balak, kag
pagaihambal mo ang subung sini."
6 Kag sia nagbalik sa iya, kag yari
karon, nagatindug sia sa luyo sang iya
halad nga sinunog, sia kag ang tanan
nga mga dunganon sa Moab.
7 *Kag si Balaam* nagmitlang sang iya
pololongon nga hinulobaton, kag nag-
siling:

"Gikan sa Aram gindalá ako diri
ni Balak, hari sa Moab,
Gikan sa mga bukid sang Sid-
lañgan:
Kari-ka, ipakamalaut mo ako kay
Iakob;
Kari-ka, kag tawga ang kaakig sa
ibabaw ni Israel.
8 ¿Paano bala ang pagpakamalaut ko,
sa walâ pagpakamalauta sang
Dios?
¿Paano bala ang pagtawag ko
sang kaakig sa ibabaw sang walâ
pagkaakigi ni Iehoba?
9 Kay kutub sa putokputokan sang
mga bató ginatan-aw ko sia,
Kag kutub sa mga kabakoloran gi-
natulok ko sia:
Yari karon ang isa ka banwa nga
magapuyô sing muhaymuhay
Kag indi maisip sa tungâ sang
mga katawohan.
10 ¿Sin-o bala ang magaisip sang
yab-ok ni Iakob,
Kon sang kadamuon sang ikap-at ka
bahin sang Israel?
Mamatay ako kunta sa kama-
tayon sang mga matarung,
Kag ang akon kaolehian mañgin-
subung sang iya."

11 Kag si Balak nagsiling kay Ba-
laam: "¿Ano bala ang nahimo mo
sa akon? Ginkuha ko ikaw, agud nga
pagpakamalauton mo ang akon mga
kaaway; kag yari karon, walâ ka sing
nahimo kondi ang pagpakamaayo sa
ila."

12 Kag sia nagsabat, kag nagsiling:
"¿Walâ bala ako mag-andam sa indi
paghambal sing bisan ano kondi sang
ginabutang ni Iehoba sa akon bâbâ?"
13 Kag nagsiling sa iya si Balak:
"Ginaampo ko sa imo, nga magúpud
ka sa akon sa isa ka duug, nga kutub
didto makita mo ang *banwa;* makita mo
lamang ang iya ukbung kag indi mo
sila makita nga tanan, kag kutub didto
ipakamalaut mo ako sa ila."
14 Kag gindalá sia niya sa latagon
sang Sopim, sa putokputokan sang
Pisga; kag nagpatindug sia didto sing
pito ka halaran, kag naghalad sia sing isa
ka tinday nga baka kag isa ka karnero
sa ibabaw sang tagsa ka halaran.
15 Kag si *Balaam* nagsiling kay Balak:
"Tindug-ka diri sa luyo sang imo halad
nga sinunog, kag ako magakadto didto
sa pagsugata sa *Dios,* didto.
16 Kag si Iehoba nagsugata kay Ba-
laam, kag nagbutang sing polong sa iya
bâbâ, kag nagsiling sa iya: "Balik-ka,
kay Balak, kag magahambal ka sing
subung sini."
17 Kag si *Balaam* nagkadto sa iya,
kag yari karon, nga nagatindug sia
sa luyo sang iya halad nga sinunog, kag
upud sa iya ang mga dunganon sa
Moab. Kag si Balak nagsiling sa iya:
"¿Ano bala ang ginsiling ni Iehoba?"
18 Kag si *Balaam* nagmitlang sang
iya pololongon nga hinulobaton kag
nagsiling:

"Tindug-ka, Balak, kag pamati-ka;
Dunga ako, anak ni Sipor.
19 Ang Dios indi tawo, agud nga
magbutig;
Bisan anak sang tawo, agud nga
maghinulsul.
Ang ginsiling niya, ¿indi bala ni-
ya pagahimoon?
Ang ginmitlang niya, ¿indi bala
niya pagabuhaton?
20 Yari karon, ako nagbaton sing
pagpakamaayo:
Sia nagpakamaayo kag ako indi
makaliwan sini.
21 Walâ sia magatan-aw sang kalau-
tan sa kay Iakob.
Kag walâ sia makakita sing kali-
sud sa Israel.
Si Iehoba, nga iya Dios, yara upud
sa iya,
Kag ang paghinugyaw nga haria-
non ang sa tungâ niya.
22 Ginpagowa sila sang Dios sa E-
gipto;
May kabakuran sia subung sang
baka nga talonon;
23 Kay batok kay Iakob walâ sing
kawilihan
Kag batok kay Israel walâ sing
pakot.
Sa sini nga dag-on pagaisiling na-
hanungud kay Iakob
Kag nahanungud kay Israel:
¡Daw ano ang ginbuhat sang Dios!
24 Yari karon, ang banwa nga maga-
tindug subung sang leon nga ba-
bae,
Kag subung sang leon magapaka-
taas sia:
Indi magaluko sia tubtub nga ma-
kaon niya ang tinukub,
Kag maginum sang dogo sang mga
pinatay."

25 Kag si Balak nagsiling kay Bala-
am: "*Kon* indi ka magpakamalaut gid
sa iya, indi mo gid man sia pagpaka-
maayohon."
26 Kag si Balaam nagsabat kag nag-
siling kay Balak: "¿Walâ ako bala
maghambal sa imo, nga nagasiling:
Ang tanan nga pagaisiling ni Iehoba,
ini pagahimoon ko?"
27 Kag nagsiling si Balak kay Bala-
am: "Busa, kari-ka karon, pagadal-
hon ko ikaw sa iban nga duug; ayhan
manginkalahamut-an sang Dios, nga
kutub didto imo ako ipakamalaut sa
iya."
28 Kag gindalá ni Balak si Balaam sa
putukputokan sang Peor, nga nagaatu-
bang nayon sa kahanayakan.
29 Kag si Balaam nagsiling kay Ba-
lak: "Patindugi ako diri sing pito ka
halaran, kag amani ako diri sing pito ka
tinday nga baka kag pito ka karnero."
30 Kag ginhimo ni Balak, sono sang
ginsiling sa iya ni Balaam; kag nagha-
lad sia sing isa ka tinday nga baka kag
isa ka karnero sa tagsa ka halaran.

24 KAG sang nakita na ni Balaam,
nga kalahamut-an sa mga mata
ni Iehoba ang pagpakamaayo sa Israel,
walâ sia magkadto subung sang iban
nga oras sa pagsugata sang mga lilihion,
kondi nagbalikid sia nayon sa kahanaya-
kan.
2 Kag sang binayaw ni Balaam ang
mga mata, nakit-an niya ang Israel nga

nahamtang sa dulugan, sono sa iya mĝa kabikahan; kag ang Espiritu sang Dios didto sa ibabaw niya.

3 Kag nagmitlang sia sang iya pololonĝon nĝa hinulobaton, kag nagsiling sia:

"Nagasiling si Balaam, anak ni Beor,
Kag nagasiling ang lalaki nĝa nagamuklat ang iya mĝa mata:
4 Nagasiling ang nagapamati sang mĝa polong sang Dios,
Yadtong nagatan-aw sang talanawon sang Makagagahum,
Nĝa kon mapukan, nagamuluklat ang iya mĝa mata:
5 ¡Nĝa pagkamĝamatahum sang imo mĝa layanglayang, oh Iakob,
Ang imo mĝa puluy-an, oh Israel!
6 Subung sang mĝa nalupyakan nagahulumlad sila,
Subung sang mĝa katamnan sa luyo sang subâ,
Subung sang mĝa linaloes nĝa gintanum ni Iehoba,
Subung sang mĝa sedro sa luyo sang mĝa tubig.
7 Sa iya mĝa bayong nagailig ang mĝa tubig,
Kag ang iya binhi magatúbô sa madamu nĝa mĝa tubig.
Kag manĝinlabing mataas pa kay Agag* ang iya hari,
Kag ang iya ginharian pagapakataason.
8 Ginpagowa sia sang Dios sa Egipto;
May kusug sia subung sang isa ka baka nĝa talunon.
Pagahalunhonon niya ang mĝa katawohan, ang iya mĝa kaaway.
Kag pagabukbukon niya ang ila mĝa tul-an,
Kag pagalapsan niya sila sang iya mĝa pana.
9 Nagduko sia, nagluko subung sang leon,
Subung sang leon nĝa babae, ¿sinong makapukaw sa iya?
Ang mĝa nagapakamaayo sa imo, pagapakamaayohon sila;
Ang mĝa nagapakamalaut sa imo, pagapakamalauton sila."

10 Kag nagsiga ang kaakig ni Balak batok kay Balaam, kag sang namalakpak sia, nagsiling si Balak kay Balaam: "Sa pagpakamalaut sa akon mĝa kaaway gintawag ko ikaw, kag yari karon, ginpakamaayo mo gid sila sa makatlo na.

11 Busa nĝani, palagyo-ka karon sa imo duug. Kinasiling ko, nĝa pagapadungan ko ikaw; apang, yari karon, nĝa ginpungan ni Iehoba ang pagpadunĝug sa imo."

12 Kag si Balaam nagsiling kay Balak: "¿Walâ man bala ako maghambal sa imo gid nĝa mĝa manugtunda, nĝa ginpadalá mo sa akon, nĝa nagasiling:

13 Bisan pa ihatag ni Balak sa akon ang iya baláy nĝa punô sing pílak kag bulawan, ako indi sarang makaglapas sang polong ni Iehoba sa paghimo sono sa akon tagiposoon sang butang nĝa maayo kon malain; *kondi* nĝa ang pagaihambal ni Iehoba, ina pagaisiling ko?

14 Yari karon, ako magakadto sa akon banwa. *Nĝani* kari-ka, pagaitalastas ko sa imo ang pagahimoon sini nĝa banwa sa imo banwa sa palaabuton nĝa mĝa adlaw."

15 Kag ginmitlang niya ang iya pololonĝon nĝa hinulobaton kag nagsiling:

"Nagasiling si Balaam, anak ni Beor,
Kag nagasiling ang lalaki nĝa namuklat ang iya mĝa mata;
16 Nagasiling ang nagapamati sang mĝa polong sang Dios,
Kag nakakilala sang kinaadman sang Labing Mataas,
Yadtong nagatan-aw sang talanawon sang Makagagahum,
Nĝa kon mapukan, nagamuluklat ang iya mĝa mata,
17 Ginatan-aw ko sia, apang indi sa karon,
Ginatulok ko sia, apang indi malapit;
Nagagowa ang isa ka Bitoon kay Iakob,
Isa ka patok nĝa harianon nagahayaw sa Israel;
Sia nagabunal sang mĝa dulunan sa Moab,
Kag nagalaglag sang tanan nĝa mĝa anak ni Set.
18 Ang Edom manĝinkaugalinĝon *niya*;
Seir man manĝinkaugalinĝon sang iya mĝa kaaway,

---

* *Agag*, nĝalan sang kabilogan sang mĝa hari nĝa Amalekinhon.

Kag ang Israel magapaagi nğa may kagamhanan.
19 Kag sia magaginoo sang nagagikan kay Iakob,
Kag pagalaglagon niya ang nabilin sa banwa."
20 Kag sang tinulok niya si Amalek, nagmitlang sia sang iya pololonğon nğa hinulobaton kag nagsiling:
"Si Amalek among panğanay sang mğa katawohan,
Apang ang iya kaolehian mawálâ sa gihapon."
21 Kag sang nakita niya ang mğa Keneinhon, nagmitlang sia sang iya pololonğon nğa hinulobaton kag nagsiling:
"Malig-on ang imo puluy-an:
Ipahamtang mo sa bató ang imo pugad.
22 Walay sapayan, pagapapason ang Keneinhon,
Tubtub nğa pagadalhon ka nğa bihag ni Asur."
23 Kag nagmitlang sia liwan sang iya pololonğon nğa hinulobaton kag nagsiling:
¡Kailo! ¿Sin-o bala ang sarang makakabuhi sa tapus na mahimo sang Dios ini?
24 *Magakalari* ang mğa sakayan gikan sa mğa baybayon sang Kitim,*
Kag pagapapaubson nila ang Asur, pagapapaubson man nila ang Heber,†
Kag sia mawálâ man."
25 Kag nagtindug si Balaam, kag naglakat, kag nagpauli sa iya duug; kag si Balak naglakat man sa iya dalanon.

Gindayaan ang Israel tunğud sang pagkadiwata nğa Moabinhon.

25 KAG si Israel nagpuyô sa Sitim, kag ang banwa nagsugud sa pagpakighilawas sa mğa anak nğa babae ni Moab.
2 Gin-agda nila ang banwa sa mğa halad sang ila mğa dios, kag ang banwa nagkaon, kag nagyaub sa atubanğan sang ila mğa dios.
3 Kag ang banwa nakigimpon kay Baal-Peor,* kag ang kasingkal ni Iehoba nagsiga batok sa Israel.
4 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises: "Kuhaa ang tanan nğa mğa panğolo sang banwa, kag pamitaya sila sa atubanğan ni Iehoba sa adlawon, agud nğa ang kasingkal sang kaakig ni Iehoba magpalayô sa Israel."
5 Kag nagsiling si Moises sa mğa hukom sa Israel: "Pamatya-ninyo ang tagsatagsa sadtong mğa tagainyo nğa nagpakigimpon kay Baal-Peor."
6 Kag yari karon, isa ka lalaki sa mğa anak ni Israel nagkari kag nagdalá sing isa ka Madianinhon nğa babae sa iya mğa útud sa mğa mata ni Moises, kag sa mğa mata sang bug-os nğa katilingban sang mğa inanak ni Israel, sang nagahilibi sila sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan.
7 Kag nakit-an ini ni Pineas, anak ni Eleaser, anak ni Aaron, nğa saserdote; kag nagtindug sia gikan sa tunğâ sang katipunan, kag naguyat sia sing isa ka sumbiling;
8 Kag nagsulúd sia sa olehe sang lalaki nğa Israelinhon sa layanglayang, kag ginpalapusan niya sila nğa duha, ang lalaki nğa Israelinhon kag ang babae, sa iya tiyan, kag nagtunong ang kamatay sa mğa inanak ni Israel.
9 Kag nagkalamatay sa sadtong kamatay ang duha ka púlô kag apat ka libo.
10 Kag si Ieboha naghambal kay Moises, nğa nagasiling:
11 "Si Pineas, anak ni Eleasar, anak ni Aaron, nğa saserdote, nagpabalik sang akon kasingkal gikan sa mğa anak ni Israel, tunğud kay nagmaimon sia sa akon kaimon sa tunğâ nila, sa bagay nğa walâ ako pagsiputa sa akon kaimon ang mğa inanak ni Israel.
12 Nğani, isiling sa ila: Yari karon, ginahatag ko sa iya ang akon katipan sa pakighidaet.
13 Kag manğinsaiya, kag sa iya kaliwatan sa olehe niya, ang katipan sang pagkasaserdote nğa dayon, tunğud kay nanğinmaimon sia tunğud sa iya Dios, kag nğa naghimo sia sing katumbasan tunğud sang mğa inanak ni Israel.
14 Kag ang nğalan sang lalaki nğa patay, nğa ginpatay upud sa babae nğa Madianinhon, amo si Simri, anak ni Sa-

* *Kitim*, nğalan sang kabilogan sang mğa kadutaan sa Katundan.
† *Heber*, mğa katawohan, nğa yara sa tabok sang Euprates.

* *Baal-Peor*, diosdios nğa Moabinhon.

lu, dunganon sang isa ka panimaláy nğa
inamay sa tunğâ sang mğa Simeo-
ninhon.
15 Kag ang nğalan sang babae nğa
Madianinhon, nğa ginpatay, amo si
Kosbi, anak nğa babae ni Sur, nğa among
panğolo sang banwa sang isa ka pani-
maláy nğa inamay sa Madian.
16 Kag si Iehoba naghambal kay Moi-
ses, nğa nagasiling:
17 "Kabiga-ninyo nğa mğa kaaway
ang mğa Madianinhon kag pamilasa-
ninyo sila;
18 Tunğud kay sila nagkabig sa inyo
nğa mğa kaaway sa ila mğa pagdaya, nğa
tunğud sa ila ginlimbonğan nila kamo
sa butang sa Peor kag sa butang ni
Kosbi, anak nğa babae sang isa ka
dunganon sa Madian, nğa útud nila nğa
babae, nğa ginpatay sang adlaw sang
kamatay sa butang sa Peor.

Bag-ong pagisip sang banwa sa paggowa sa kahanayakan.

26 KAG nahanabu, sa tapus sang ka-
matay, nğa si Iehoba naghambal
kay Moises kag kay Eleasar, anak ni
Aaron nğa saserdote, nğa nagasiling:
2 "Isipa-ninyo ang bug-os nğa kati-
lingban sang mğa inanak ni Israel kutub
sa duha ka púlô ka tuig ang edad pa iba-
baw, sono sa ila mğa panimaláy nğa ina-
may, ang tanan nğa sarang makagowa
sa pag-awayan sa Israel."
3 Kag si Moises kag si Eleaser nğa
saserdote nakighambal sa ila sa mğa
kapatagan sa Moab, malapit sa Iordan
sa Ieriko, nğa nagasililing:
4 "Isipa-ninyo ang banwa kutub sa
duha ka púlô ka tuig ang edad pa ibabaw,
sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises,
kag sa mğa inanak ni Israel, nğa nag-
gulowa gikan sa duta sa Egipto:"
5 Si Ruben, panğanay ni Israel: ang
mğa anak nğa lalaki ni Ruben: si Enok,
nğa gikan sa iya, ang panimaláy sang
mğa Enokinhon: gikan kay Palu, ang
panimaláy sang mğa Paluninhon:
6 Gikan kay Hesron, ang panimaláy
sang mğa Hesroninhon: gikan kay
Karmi, ang panimaláy sang mğa Kar-
minhon.
7 Ini amo ang mğa panimaláy sang
mğa Rubeninhon; kag ang mğa naisipan
sa ila, nanğinkap-atan kag tatlo ka libo
pito ka gatus kag katloan.

8 Kag ang mğa anak ni Palu: si
Eliab.
9 Kag ang mğa anak ni Eliab: si
Nemuel, si Datan kag si Abiram. Ini
nğa si Datan kag ini nğa si Abiram
among ginpanawag sa katipunan, nğa
nakigsuay batok kay Moises kag kay
Aaron sa katipunan ni Kore, sang nakig-
suay sila batok kay Iehoba.
10 Kag ang duta nagbukâ sang iya
bâbâ kag nagtolon sa ila kag kay Kore,
sang napatay yadtong katipunan, sang
ang kalayo naghalunhon sang duha ka-
gatus kag kalim-an ka mğa tawo, nğa
nanğinkadudlaan nila;
11 Apang ang mğa anak ni Kore walâ
magkalamatay.
12 Ang mğa anak ni Simeon, sono
sang ila mğa panimaláy: gikan kay Ne-
muel, ang panimaláy sang mğa Nemu-
elinhon: gikan kay Iamin, ang panima-
láy sang mğa Iaminhon: gikan kay
Iakin, ang panimaláy sang mğa Iakin-
hon:
13 Gikan kay Sara, ang panimaláy
sang mğa Seranhon: gikan kay Saul,
ang panimaláy sang mğa Saulinhon.
14 Ini amo ang panimaláy sang mğa
Simeoninhon: duha ka púlô kag duha ka
libo kag duha ka gatus.
15 Ang mğa anak ni Gad, sono sang
ila mğa panimaláy: gikan kay Sepon,
ang panimaláy sang mğa Seponinhon:
gikan kay Hagi, ang panimaláy sang
mğa Haginhon: gikan kay Suni, ang
panimaláy sang mğa Suninhon:
16 Gikan kay Osni, ang panimaláy
sang mğa Osninhon: gikan kay Eri, ang
panimaláy sang mğa Erinhon:
17 Gikan kay Arad, ang panimaláy
sang mğa Aradinhon: gikan kay Areli,
ang panimaláy sang mğa Arelinhon.
18 Ini amo ang mğa panimaláy sang
mğa anak ni Gad, sono sang mğa naisi-
pan: kapatan ka libo kag lima ka gatus.
19 Ang mğa anak ni Iuda: si Er kag
si Onan; kag si Er kag si Onan nagka-
lamatay sa duta sang Kanaan.
20 Kag ang mğa anak ni Iuda, sono
sang ila mğa panimaláy, amo: gikan
kay Sela, ang panimaláy sang mğa
Selanhon: gikan kay Peres, ang pani-
maláy sang mğa Peresinhon: gikan kay
Sera, ang panimaláy sang mğa Seran-
hon.
21 Kag ang mğa anak ni Peres amo:
gikan kay Hesron, ang panimaláy

sang mĝa Hesroninhon: gikan kay
Hamuel, ang panimaláy sang mĝa Ha-
muelinhon.
22 Ini amo ang mĝa panimaláy ni Iuda,
sono sang mĝa naisipan sa ila : kapitoan
kag anum ka libo kag lima ka gatus.
23 Ang mĝa anak ni Isakar, sono
sang ila mĝa panimaláy: gikan kay
Tola, ang panimaláy sang mĝa Tolan-
hon; gikan kay Puba, ang panimaláy
sang mĝa Pubanhon :
24 Gikan kay Iasub, ang panimaláy
sang mĝa Iasubinhon: gikan kay
Simron, ang panimaláy sang mĝa
Simroninhon.
25 Ini amo ang mĝa panimaláy ni
Isakar, sono sang mĝa naisipan sa ila :
kan-uman kag apat ka libo kag tatlo ka
gatus.
26 Ang mĝa anak ni Sabulon, sono
sang ila mĝa panimaláy: gikan kay
Sered, ang panimaláy sang mĝa Sere-
dinhon : gikan kay Elon, ang panimaláy
sang mĝa Eloninhon : gikan kay Ialel,
ang panimaláy sang mĝa Ialelinhon.
27 Ini amo ang mĝa panimaláy sang
mĝa Sabuloninhon, sono sang mĝa nai-
sipan sa ila : kan-uman ka libo kag lima
ka gatus.
28 Ang mĝa anak ni Iose, sono sang
ila mĝa panimaláy: si Manases kag si
Epraim.
29 Ang mĝa anak ni Manases: gikan
kay Makir, ang panimaláy sang mĝa
Makirinhon; kag si makir nanĝanak
kay Galaad: gikan kay Galaad, ang
panimaláy sang mĝa Galaadinhon.
30 Ini amo ang mĝa anak ni Galaad :
gikan kay Ieser, ang panimaláy sang
mĝa Ieserinhon : gikan kay Helek, ang
panimaláy sang mĝa Helekinhon :
31 Gikan kay Asriel, ang panimaláy
sang mĝa Asrielinhon: gikan kay Se-
kem, ang panimaláy sang mĝa Se-
keminhon :
32 Gikan kay Semida, ang panima-
láy sang mĝa Semidanhon: gikan kay
Eper, ang panimaláy sang mĝa Epe-
rinhon.
33 Apang si Salpaad, anak ni Eper,
walâ sing mĝa anak nĝa lalaki sia
kondi mĝa babae : kag ang mĝa nĝalan
sang mĝa anak nĝa babae ni Salpaad
among si Mala, si Noa, si Hogla, si
Milka kag si Tirsa.
34 Ini amo ang mĝa panimaláy ni
Manases, kag ang mĝa naisipan sa ila :
kalim-an kag duha ka libo kag pito ka
gatus.
35 Ini amo ang mĝa anak ni Epraim,
sono sang ila panimaláy: gikan kay
Sutela, ang panimaláy sang mĝa Sute-
lanhon: gikan kay Beker, ang pani-
maláy sang mĝa Bekerinhon: gikan
kay Tahan, ang panimaláy sang mĝa
Tahaninhon.
36 Kag ini man among mĝa anak ni
Sutela : gikan kay Eran, ang panimaláy
sang mĝa Eraninhon.
37 Ini amo ang mĝa panimaláy sang
mĝa anak ni Epraim, sono sang mĝa
naisipan sa ila : katloan kag duha ka libo
kag lima ka gatus. Ini amo ang mĝa a-
nak ni Iose sono sang ila mĝa panimaláy.
38 Ang mĝa anak ni Benyamin, sono
sang ila mĝa panimaláy : gikan kay Bela,
ang panimaláy sang mĝa Belaninhon:
gikan kay Asbel, ang panimaláy sang
mĝa Asbelinhon: gikan kay Ahiram,
ang panimaláy sang mĝa Ahiraminhon :
39 Gikan kay Supham, ang panimaláy
sang mĝa Suphaminhon : gikan kay Hu-
pham, ang panimaláy sang mĝa Hupha-
minhon.
40 Kag ang mĝa anak ni Bela amo si
Ard kag si Naaman : *gikan kay Ard,* ang
panimaláy sang mĝa Ardinhon: gikan
kay Naaman, ang panimaláy sang mĝa
Naamaninhon.
41 Ini amo ang mĝa anak ni Benyamin,
sono sang ila mĝa panimaláy; kag ang
mĝa naisipan sa ila : kap-atan kag lima
ka libo kag anum ka gatus.
42 Ini amo ang mĝa anak ni Dan, sono
sang ila mĝa panimaláy ; gikan kay Su-
ham, ang panimaláy sang mĝa Suha-
minhon. Ini amo ang mĝa panimaláy ni
Dan, sono sang ila mĝa panimaláy.
43 Ang tanan nĝa mĝa panimaláy
sang mĝa Suhaminhon, sono sang mĝa
naisipan sa ila ; kan-uman kag apat ka
libo kag apat ka gatus.
44 Ang mĝa anak ni Aser, sono sang
ila mĝa panimaláy: gikan kay Imna,
ang panimaláy sang mĝa Imnanhon:
gikan kay Isbi, ang panimaláy sang mĝa
Isbinhon: gikan kay Beria, ang panima-
láy sang mĝa Berianhon.
45 Ang mĝa anak ni Beria : gikan kay
Heber, ang panimaláy sang mĝa He-
berinhon : gikan kay Malkiel, ang pani-
maláy sang mĝa Malkielinhon.
46 Kag ang nĝalan sang anak nĝa
babae ni Aser amo si Sera.

47 Ini amo ang mğa panimaláy sang
mğa anak ni Aser, sono sang mğa naisi-
pan sa ila: kalim-an kag tatlo ka libo
kag apat ka gatus.
48 Ang mğa anak ni Neptali, sono
sang ila mğa panimaláy: gikan kay
Iaseel, ang panimaláy sang mğa Iaseel-
inhon: gikan kay Guni, ang panimaláy
sang mğa Guninhon:
49 Gikan kay Ieser, ang panimaláy
sang mğa Ieserinhon: gikan kay Silem,
ang mğa panimaláy sang mğa Silemin-
hon.
50 Ini amo ang mğa panimaláy ni
Neptali, sono sang mğa naisipan sa ila:
kap-atan kag lima ka libo kag apat ka
gatus.
51 Ini among mğa naisipan sang mğa
anak ni Israel: anum ka gatus kag isa
ka libo pito ka gatus kag katloan.
52 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nğa nagasiling:
53 "Sa ila sini pagaipanagtag ang
duta nğa sa panublion, sono sa isip sang
mğa nğalan.
54 Sa labing madamu, pagahatagan
mo sang labing daku nğa panublion;
kag sa labing diyotay pagahatagan mo
sang labing diyotay nğa panublion: pa-
gahatagan ang tagsatagsa sang iya pa-
nublion sono sang isip niya.
55 Walay sapayan ang duta pagai-
panagtag sa papalad: sono sang mğa
nğalan sang mğa kabikahan sang ila
mğa ginikanan, pagapanublion nila sia.
56 Sono sa papalad pagaipanagtag
ang ila panubiion, sono sang iya kadaku
kon kadiyotay."
57 Kag yari karon, ang mğa naisipan
sa mğa Lebinhon, sono sang ila mğa
panimaláy: gikan kay Gerson, ang
panimaláy sang mğa Gersoninhon:
gikan kay Kohat, ang panimaláy sang
mğa Kohatinhon: gikan kay Merari,
ang panimaláy sang mğa Merarinhon.
58 Ini amo ang mğa panimaláy sang
mğa Lebinhon: ang panimaláy sang
mğa Libninhon, ang panimaláy sang
mğa Hebroninhon, ang panimaláy sang
mğa Mahalinhon, ang panimaláy sang
mğa Musinhon, ang panimaláy sang
mğa Korinhon. Kag si Kohat nagpanğa-
nak kay Amram.
59 Kag ang nğalan sang asawa ni
Amram amo si Iokabed, anak nğa ba-
bae ni Lebi, nğa natawo kay Lebi sa
Egipto: kag sia nag-anak sa kay Amram
kay Aaron, kay Moises kag kay Miriam
nğa ila útud nğa babae.
60 Kag kay Aaron nagkalatawo si
Nadab, si Abiu, si Eleasar kag si Itamar.
61 Apang si Nadab kag si Abiu nag-
kalamatay, sang paghalad nila sing ka-
layo nğa indi igo sa atubanğan ni Ie-
hoba.
62 Kag ang mğa naisipan sa ila: duha
ka púlô kag tatlo ka libo, tanan nğa
mğa lalaki kutub sa isa ka bulan pa
ibabaw ang edad; kay walâ sila ma-
panğisip sa mğa inanak ni Israel, tunğud
kay indi mahatag sa ila ang panublion
sa tunğâ sang mğa anak ni Israel.
63 Ini among mğa naisipan ni Moises
kag ni Eleasar nğa saserdote, sang gini-
sip nila ang mğa anak ni Israel sa mğa
kapatagan sang Moab, malapit sa Iordan
sa Ieriko.
64 Kag sa tunğâ nila sini walâ sing
bisan isa ka tawo sang mğa naisip ni
Moises kag ni Aaron, nğa saserdote, sa
mğa anak ni Israel sa kahanayakan
sang Sinai;
65 Kay si Iehoba nagsiling sa ila:
"Sa pagkamatuud, magakalamatay sila
sa kahanayakan kag walâ sing mabilin
bisan isa sa ila, luwas lamang si Kaleb,
anak nğa lalaki ni Iepune, kag si Iosue,
anak ni Nun."

Ang panublion nğa ginliton sa mğa anak nğa babae, tunğud kay wala sing anak nğa lalaki.

27 KAG nagpalapit ang mğa anak
nğa babae ni Salpaad, anak nğa
lalaki ni Heper, anak nğa lalaki ni Gilead,
anak nğa lalaki ni Makir, anak nğa lala-
ki ni Manases, sa mğa panimaláy ni
Manases, anak nğa lalaki ni Iose (yari
karon ang mğa nğalan sang iya mğa
anak nğa babae: si Maala, si Moa, si
Hogla, si Milka kag si Tirsa),
2 Kag nag-alatubang sila kay Moises,
kag kay Eleasar nğa saserdote, kag sa
atubanğan sang mğa dunganon, kag sang
bug-os nğa katilingban, sa salamputan
sang Layanaglayang sang pakigkitaan,
nğa nagasililing:
3 "Ang amon amay napatay sa ka-
hanayakan, kag sia walâ didto sa kati-
punan sang mğa nagtilipon batok kay
Iehoba, sa katipunan ni Kore, kay
namatay sia sa iya kaugalingon nğa
salâ, kag walâ sia sing mğa anak nğa
lalaki.

4 ¿Kay n̄gaa bala pagapanason ang
mḡa n̄galan sang amon amay sa tun̄gâ
sang iya panimaláy, tun̄gud kay walâ
sia sing anak n̄ga lalaki? Ihatag sa
amon ang panublion sa tun̄gâ sang mḡa
útud n̄ga lalaki sang amon amay."
5 Kag gindalá ni Moises ang ila
pinan̄gayô sa atuban̄gan ni Iehoba.
6 Kag si Iehoba nagsabat kay Moises,
n̄ga nagasiling:
7 "Nagasililing sing maayo ang mḡa
anak n̄ga babae ni Salpaad; sa pagka-
matuud, pagaipatagiya mo sa ila ang
panublion sa tun̄gâ sang mḡa útud n̄ga
lalaki sang ila amay, kag pagapalitonon
mo sa ila ang panublion sang ila amay.
8 Kag sa mḡa inanak ni Israel maga-
hambal ka, n̄ga nagasiling: Kon ang
isa ka tawo mapatay n̄ga walâ sing anak
n̄ga lalaki, pagaipalaton ninyo ang iya
panublion sa iya anak n̄ga babae.
9 Kag kon walâ sia sing anak n̄ga
babae, pagaihatag ninyo ang iya panub-
lion sa iya mḡa útud n̄ga lalaki,
10 Kag kon walâ sia sing mḡa útud
n̄ga lalaki, pagaihatag ninyo ang iya
panublion sa mḡa útud n̄ga lalaki sang
iya amay.
11 Kag kon ang iya amay walâ sing
mḡa útud n̄ga lalaki, pagaihatag ninyo
ang iya panublion sa iya himata n̄ga
labing malapit sa iya kaliwatan, kag ini
magatagiya sa iya. Kag ini man̄ginisa
ka palatukuran sa katadlun̄gan sa mḡa
inanak ni Israel, sono sang ginsogo ni
Iehoba kay Moises."

Si Iosue tinudlo n̄ga salili ni Moises.

12 Kag si Iehoba nagsiling kay Moi-
ses: "Tukad-ka sa sining bukid sa
Abarim, kag tuluka ang duta, n̄ga gin-
hatag ko sa mḡa inanak ni Israel.
13 Kag sang makita mo na sia, ikaw
man pagaisimpon sa imo mḡa banwa,
subung n̄ga ginsimpon si Aaron n̄ga imo
útud n̄ga lalaki;
14 Kay nan̄ginmalalison kamo batok
sa akon sogo sa kahanayakan sang Sin
sa pagsuay sang katipunan, n̄ga walâ
ako ninyo pagpakabalaana sa mḡa mata
nila tun̄gud sang mḡa tubig. Ini sila
among mḡa tubig sang Meriba, sa Kades,
sa kahanayakan sang Sin."
15 Kag si Moises naghambal kay Ie-
hoba, n̄ga nagasiling:
16 "Kabay pa n̄ga si Iehoba, ang
Dios sang mḡa espiritu sang tanan n̄ga
unud, magpahamtang sing isa ka lalaki
sa ibabaw sang katilingban,
17 N̄ga maggowa sa úna nila kag
magsulúd sa una nila, n̄ga magpagowa
kag magpasulúd sa ila, agud n̄ga ang
katilingban ni Iehoba indi man̄ginsu-
bung sang mḡa obeha n̄ga walay ma-
nugtatap."
18 Kag si Iehoba nagsiling kay Moi-
ses: "Kuhaa si Iosue, anak ni Nun,
lalaki n̄ga sa iya may espiritu, kag ibu-
tang ang imo kamut sa ibabaw niya.
19 Kag pagapaatuban̄gon mo sia kay
Eleasar, n̄ga saserdote, kag sa atuban̄gan
sang bug-os n̄ga katilingban, kag pagai-
hatag mo sa iya *ang imo* mḡa sogo sa
atuban̄gan nila.
20 Kag pagaibutang mo ang imo pag-
kadunganon sa ibabaw niya, agud n̄ga
ang bug-os n̄ga katilingban sang mḡa
inanak ni Israel magtuman *sa iya.*
21 Kag magaatubang sia kay Eleasar,
n̄ga saserdote, n̄ga magapakiana, tun̄gud
sa iya sono sang paghukom sang Urim,
sa atuban̄gan ni Iehoba: sa iya sogo
magagulowa sila, kag sa iya sogo maga-
sulúd sila, sia kag ang tanan n̄ga mḡa
inanak ni Israel kag ang bug-os n̄ga
katilingban."
22 Kag ginhimo ni Moises, sono sang
ginsogo ni Iehoba sa iya. Ginkuha
niya si Iosue, kag ginpaatubang niya sia
kay Eleasar, n̄ga saserdote, kag sa bug-os
n̄ga katilingban;
23 Kag ginbutang niya ang iya mḡa
kamut sa ibabaw niya, kag ginhatag ni-
ya sa iya ang mḡa sogo, sono sang
ginsogo ni Iehoba tun̄gud kay Moises.

Ang halad n̄ga sinunog n̄ga dayon.

28 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, n̄ga nagasiling:
2 "Sogoa ang mḡa inanak ni Israel
kag isiling sa ila: Mag-alandam-kamo
sa paghalad, sa iya pinat-in n̄ga dag-on,
sang akon halad, sang akon tinapay n̄ga
sa akon mḡa halad n̄ga pinadabdab, n̄ga
man̄ginbaho sila sa kalahamut-an nakon.
3 Kag pagaisiling mo sa ila: Ini sila
among halad n̄ga pinadabdab, n̄ga
pagaihalad ninyo kay Iehoba: sa ad-
lawadlaw duha ka kordeao n̄ga walay
dagta n̄ga isa ka tuig ang edad sa halad
n̄ga siunnnog n̄ga dayon.
4 Ang isa ka kordero pagaihalad mo

sa aga, kag ang isa ka kordero pagai-
halad mo sa tuñgâ sang duha ka hapon ;
5 Kag ang ikapúlô sang epa sang
harina nga malum-ok nga linamas sa
ikapat ka bahin sang isa ka hin sa lana
nga bag-o sa halad nga kalanon.
6 Amo ini ang halad nga sinunog
nga dayon, nga ginsogo sa bukid sa Si-
nai sa baho nga kalahamut-an, sa
halad aga pinadabdab kay Iehoba.
7 Kag ang iya halad nga ilimnon ma-
ñginikap-at ka bahin sang isa ka hin nga
sa tagsa ka kordero. Pagaiula mo ang
halad nga ilimnon nga maisug kay
Iehoba sa duug nga balaan.
8 Kag magahalad ka sang ikaduha ka
kordero sa tuñgâ sang duha ka hapon ;
sono sang halad nga kalan-on sa aga
kag sono sa iya halad nga ilimnon,
pagaihalad mo ini, nga halad nga pina-
dabdab, sa baho nga kalahamut-an kay
Iehoba.

Mga halad nga sinunog sang sabado kag sang pamuno sang bulan.

9 Kag sa adlaw nga sabado, duha ka
kordero nga walay dagta nga isa ka
tuig ang edad, kag duha ka ikapúlô sang
harina nga malum-ok nga nalamas sa
lana, nga sa halad nga kalan-on, pati
ang iya halad nga ilimnon.
10 Amo ini ang halad nga sinunog
sang sabado, sang tagsa ka sabado, walay
labut sang halad nga sinunog nga dayon
pati sang iya halad nga ilimnon.
11 Kag sa pamúnô sang inyo mga bu-
lan magahalalad kamo sing isa ka halad
nga sinunog kay Iehoba : duha ka tinday
nga baka sang kabakahan, isa ka karne-
ro, pito ka kordero nga walay dagta
nga isa ka tuig ang edad ;
12 Kag tatlo ka ikapúlô sang harina
nga malum-ok nga nalamas sa lana, sa
halad nga kalan-on nga sa tagsa ka
tínday sang baka ; duha ka ikapúlô
sang harina nga malum-ok nga nala-
mas sa lana, sa halad nga kalan-on nga
sa tagsa ka karnero ;
13 Kag isa ka ikapúlô sang harina
nga malum-ok, nga nalamas sa lana, sa
halad nga kalan-on, nga sa tagsa ka
kordero : halad nga sinunog ini sa baho
nga kalahamut-an, nga halad nga pina-
dabdab kay Iehoba.
14 Kag ang ila mga halad nga ilimnon
mañgiatuñgâ sa hin nga alak sa tagsa ka
tinday nga baka, kag ang ikatlo sang isa
ka hin nga sa tagsa ka karnero, kag ang
ikap-at sang isa ka hin nga sa tagsa ka
kordero. Ini among halad nga sinunog
nga binulan sa tanan nga mga bulan
sang tuig.
15 Kag isa ka lalaki nga kanding nga
sa halad tuñgud sang salâ pagaiha-
lad ninyo kay Iehoba, walay labut sang
halad nga sinunog nga dayon patí
sang iya halad nga ilimnon.

Mga halad nga sinunog sang mga dalagku nga piesta.

16 Kag sa bulan nga nahauna, sa
ikapúlô kag apat sang bulan, among
paskua kay Iehoba.
17 Kag sa ikapúlô kag lima ka adlaw
sini nga bulan may piesta. Sa pito ka
adlaw magakalaon kamo sang mga
tinapay nga walay tapay.
18 Sa nahauna nga adlaw may isa
kamo ka balaan nga pagtilipon : indi
kamo magahilimo sing bisan ano nga
pagpangabudlay nga inalagad.
19 Kag magahalalad kamo sa halad
nga pinadabdab, sa halad nga sinunog
kay Iehoba, sing duha ka tinday nga
baka, kag sing isa ka karnero kag sing
pito ka karnero nga isa ka tuig ang
edad : mañginwalay dagta sila.
20 Kag ang ila mga halad nga kalan-
on, mañginharina nga malum-ok sila
nga nalamas sa lana : ang pagaihalad
ninyo tatlo ka ikapúlô sa tagsa ka tinday
nga baka, kag duha ka ikapúlô sa tagsa
ka karnero.
21 Magahalad ka sing isa ka ikapúlô
sa tagsa ka kordero nga sa pito ka
kordero ;
22 Kag sing isa ka lalaki nga kanding
sa halad tuñgud sang salâ sa paghimo
sang katumbasan tuñgud sa inyo.
23 Ini sila pagaihalad ninyo, walay
labut sang halad nga sinunog sa aga,
nga among halad nga sinunog nga
dayon.
24 Magahalalad kamo sang amo man
nga mga butang sa adlawadlaw gid sa
sulúd sang pito ka adlaw, sang kalanon
sang halad nga pinadabdab sa baho nga
kalahamut-an kay Iehoba : pagaihalad ini,
walay labut sang halad nga sinunog nga
dayon patí ang iya halad nga ilimnon.
25 Kag sa ikapito ka adlaw may
balaan kamo nga pagtilipon : indi

kamo maghilimo sang bisan ano nga
pagp-ngabudlay nga inalagad.
26 Sa adlaw man sa mga nahauna
nga bunga, kon maghalalad kamo sang
bag-o nga halad nga kalan-on kay
Iehoba sa inyo *piesta* sang mga semana,
may isa kamo ka balaan nga pagtili-
pon: indi kamo maghilimo sang bisan
ano nga pagpangabudlay nga inalagad
27 Kag magahalalad kamo sa halad
nga sinunog sa baho nga kalahamut-an
kay Iehoba sing duha ka tinday nga baka,
isa ka karnero kag pito ka kordero nga
isa ka tuig ang edad.
28 Kag ang ila mga halad nga kalan-
on manginharina nga malum-ok nga
nalamas sa lana: tatlo ka ikapúlô sa
tagsa ka tinday nga baka, duha ka
ikapúlô sa tagsa ka karnero;
29 Kag isa ka ikapúlô sa tagsa ka
kordero, nga sa pito ka kordero.
30 Magahalalad *kamo* sing isa ka la-
laki nga kanding sa paghimo sang ka-
tumbasan tungud sa inyo.
31 Pagaihalad ninyo sila, walay labut
sang halad nga sinunog nga dayon patí
sang iya halad nga kalan-on, upud sang
ila mga ilimnon: manginwalay dagta
sila.

29 KAG sa ikapito ka bulan, sa na-
hauna sang bulan, may isa kamo
ka balaan nga pagtilipon: indi kamo
magahilimo sang bisan ano nga pagpa-
ngabudlay nga inalagad: manginadlaw sa
inyo sa pagpatunog sang mga budyong.
2 Kag magahalalad kamo sa halad
nga sinunog, sa baho nga kalahamut-an
ni Iehoba, sing isa ka tinday nga baka,
isa ka karnero, pito ka kordero nga
walay dagta nga isa ka tuig ang edad;
3 Kag ang ila mga halad nga kalan-on
manginharina nga malum-ok nga na-
lamas sa lana, tatlo ka ikapúlô nga sa
tinday nga baka, duha ka ikapúlô nga
sa karnero;
4 Kag isa ka ikapúlô sa tagsa ka
kordero, nga sa pito ka kordero;
5 Kag *magahalalad kamo* sing isa ka
lalaki nga kanding sa halad tungud sang
salâ sa paghimo sang katumbasan
tungud sa inyo.
6 *Magahalalad kamo sini,* walay labut
sang halad nga sinunog nga binulan patí
ang iya halad nga sinunog nga dayon
kag ang iya halad nga kalan-on, kag
ang ila mga halad nga ilimnon, sono sa
ila tulumanon, sa baho nga kalahamut-
an, nga halad nga pinadabdab kay
Iehoba.
7 Kag sa ikapúlô sining ikapito nga
bulan may isa kamo ka balaan nga pag-
tilipon, kag pagapapaubson ninyo ang
inyo mga kalág: indi kamo maghilimo
sang bisan ano nga buluhaton.
8 Kag magahalalad kamo sa halad
nga sinunog kay Iehoba sa baho nga
kalahamut-an, sing isa ka tinday nga
baka, isa ka karnero, pito ka kordero
nga isa ka tuig ang edad: manginwalay
dagta sila;
9 Kag ang ila mga halad nga kalan-on
manginharina nga malum-ok nga nala-
mas sa lana: tatlo ka ikapúlô nga sa
tinday nga baka, duha ka ikapúlô nga
sa karnero;
10 Kag isa ka ikapúlô nga sa tagsa ka
kordero, nga sa pito ka kordero.
11 *Magahalalad kamo* sing isa ka lalaki
nga kanding nga halad tungud sang salâ,
walay labut sang halad tungud sang salâ
sa adlaw sang katumbasan, kag sang
halad nga sinunog nga dayon patí ang
iya halad nga kalan-on kag ang ila mga
halad nga ilimnon.
12 Kag sa ikapúlô kag lima ka adlaw
sang ikapito nga bulan may isa kamo
ka balaan nga pagtilipon: indi kamo
maghilimo sing bisan ano nga pagpanga-
budlay nga inalagad; kag magahiliwat
kamo sing isa ka piesta kay Iehoba, sa
pito ka adlaw.
13 Kag magahalalad kamo sa halad
nga sinunog, sa halad nga pinadabdab,
sa baho nga kalahamut-an kay Iehoba,
sing napúlô kag tatlo ka tinday nga
baka, duha ka karnero, kag napúlô kag
apat ka kordero nga isa ka tuig ang
edad: manginwalay dagta sila;
14 Kag ang ila mga halad nga kalan-
on manginharina nga malum-ok nga
nalamas sa lana: tatlo ka ikapúlô nga
sa tagsa ka tinday nga baka, nga sa
napúlô kag tatlo ka tinday nga baka,
duha ka ikapúlô nga sa tagsa ka karnero,
nga sa duha ka karnero,
15 Kag isa ka ikapúlô nga sa tagsa ka
kordero, nga sa napúlô kag apat ka
kordero.
16 *Kag magahalalad kamo* sing isa ka
lalaki nga kanding sa halad tungud sang
salâ, walay labut sang halad nga sinunog
nga dayon, patí ang iya halad nga kalan-
on kag ang iya halad nga ilimnon.

17 Kag sa ikaduha ka adlaw *magaha-
lalad kamo* sing napúlô kag duha ka tin-
day sang baka, duha ka karnero, napúlô
kag apat ka kordero nğa walay dagta,
nğa isa ka tuig ang edad ;
18 Kag ang ila mğa halad nğa kalan-
on kag ang ila mğa halad nğa ilimnon
nğa sa mğa tinday nğa baka, nğa sa mğa
karnero, kag nğa sa mğa kordero, siling
sang kadamuon nila, sono sa tulu-
manon ;
19 Kag isa ka lalaki nğa kanding sa
halad tunğud sang salâ, walay labut
sang halad nğa sinunog nğa dayon, patí
ang iya halad nğa kalan-on kag ang
iya halad nğa ilimnon.
20 Kag sa adlaw nğa ikatlo *maghala
lad kamo* sing napúlô kag isa ka tinday
nğa baka, duha ka karnero, napúlô kag
apat ka kordero nğa walay dagta nğa
isa ka tuig ang edad ;
21 Kag ang ila mğa halad nğa kalan-
on kag ang ila mğa halad nğa ilimnon,
nğa sa mğa tinday sang baka, nğa sa mğa
karnero, kag nğa sa mğa kordero, siling
sang kadamuon nila, sono sa tulumanon ;
22 Kag isa ka lalaki nğa kanding
sa halad tunğud sang salâ, walay labut
sang halad nğa sinunog nğa dayon, patí
ang iya halad nğa kalan-on kag ang
iya halad nğa ilimnon.
23 Kag sa ikap-at ka adlaw *magaha-
lalad kamo* sing napúlô ka tinday nğa
baka, duha ka karnero, napúlô kag apat
ka kordero nğa walay dagta, nğa isa ka
tuig ang edad ;
24 Ang ila mğa halad nğa kalan-on
kag ang ila mğa halad nğa ilimnon
nğa sa mğa tinday sang baka, nğa sa
mğa karnero kag nğa sa mğa kordero,
siling sang kadamuon nila, sono sa
tulumanon ;
25 Kag isa ka lalaki nğa kanding sa
halad tunğud sang salâ, walay la-
but sang halad nğa sinunog nğa dayon.
patí ang iya halad nğa kalan-on kag
ang iya halad nğa ilimnon.
26 Kag sa ikalima ka adlaw, *magaha-
lalad kamo* sing siam ka tinday nğa ba-
ka, duha ka karnero kag napúlô kag
apat ka kordero nğa walay dagta, nğa
isa ka tuig ang edad ;
27 Kag ang ila mğa halad nğa kalan-
on kag ang ila mğa halad nğa ilimnon,
nğa sa mğa tinday nğa baka, nğa sa
mğa karnero kag nğa sa mğa kordero,
siling sang kadamuon nila, sono sa tulu-
manon ;
28 Kag isa ka lalaki nğa kanding sa
halad tunğud sang salâ, walay labut
sang halad nğa sinunog nğa dayon, patí
ang iya halad nğa kalan-on kag ang iya
halad nğa ilimnon.
29 Kag sa ikan-um ka adlaw, *magaha-
lalad kamo* sing walo ka tinday nğa
baka, duha ka karnero kag napúlô
kag apat ka kordero nğa walay dagta,
nğa isa ka tuig ang edad ;
30 Kag ang ila mğa halad nğa kalan-
on kag ang ila mğa halad nğa ilimnon,
nğa sa mğa tinday sang baka, nğa sa
mğa karnero kag nğa sa mğa kordero,
siling sang kadamuon nila, sono sang
tulumanon ;
31 Kag isa ka lalaki nğa kanding sa
halad tunğud sang salâ, walay labut
sang halad nğa sinunog nğa dayon, patí
ang iya halad nğa kalan-on kag ang iya
halad nğa ilimnon.
32 Kag sa ikapito ka adlaw *magahala-
lad kamo* sing pito ka tinday nğa baka,
duha ka karnero kag napúlô kag apat ka
kordero nğa walay dagta, nğa isa ka
tuig ang edad ;
33 Kag ang ila mğa halad nğa kalan-
on kag ang ila mğa halad nğa ilimnon,
nğa sa mğa tinday nğa baka, nğa sa mğa
karnero kag nğa sa mğa kordero, siling
sang kadamuon nila, sono sa tulumanon ;
34 Kag isa ka lalaki nğa kanding sa
halad tunğud sang salâ, walay labut sang
halad nğa sinunog nğa dayon, patí ang
iya halad nğa kalan-on kag ang iya halad
nğa ilimnon.
35 Kag sa ikawalo ka adlaw may isa
kamo ka pagtilipon nğa maligdong:
indi kamo maghilimo sang bisan ano
nğa pagpanğabudlay nğa inalagad.
36 Kag magahalalad kamo sa halad
nğa sinunog, sa halad nğa pinadabdab,
sa baho nğa kalahamut-an kay Iehoba,
sing isa ka tinday nğa baka, isa ka kar-
nero kag pito ka kordero nğa walay
dagta, nğa isa ka tuig ang edad ;
37 Ang ila halad nğa kalan-on kag
ang ila mğa halad nğa ilimnon, nğa sa
tinday nğa baka, nğa sa karnero kag
nğa sa mğa kordero, siling sang kada-
muon nila, sono sa tulumanon ;
38 Kag isa ka lalaki nğa kanding sa
halad tunğud sang salâ, walay labut
sang halad nğa sinunog nğa dayon, patí

ang iya halad nḡa kalan-on kag ang iya
halad nḡa ilimnon.
39 Ini nḡa mḡa butang pagaihalad
ninyo kay Iehoba sa inyo mḡa pinat-in
nḡa dag-on, walay labut sang inyo mḡa
halad nḡa sinaad, kag sang inyo mḡa
halad nḡa kinabubut-on, sang inyo mḡa
halad nḡa sinunog, sang inyo mḡa halad
nḡa kalan-on, sang inyo mḡa halad nḡa
ilimnon kag sang inyo mḡa halad sa
paghidaet."

Kasogoan nahanunḡud sang mḡa panaad nḡa ginhimo sang mḡa babae.

30 KAG si Moises naghambal sa
mḡa inanak ni Israel, sono sa
tanan nḡa ginsogo ni Iehoba sa iya.
2 Kag naghambal si Moises sa mḡa
panḡolo sang mḡa kabikahan sang mḡa
inanak ni Israel, nḡa nagasiling: " Ini
amo ang ginsogo ni Iehoba.
3 Bisan sin-o nḡa maghimo sing
panaad kay Iehoba, kon maghimo sia sing
panumpa nḡa magpahigot sing katung-
danan nahanunḡud sa iya kalág, indi
niya paglalison ang iya polong: paga-
himoon niya sono sa tanan nḡa nag-
gowa sa iya bâbâ.
4 Kon ang isa ka babae maghimo sing
panaad kay Iehoba kag magpahigot
sing katungdanan sa iya pagkapamatan-
on sa baláy sang iya amay,
5 Kag kon ang iya amay nakabati
sang iya panaad kag sang katungdanan
nḡa ginhigot niya sa iya kalág, kag kon
ang iya amay maghipus nahanunḡud sa
iya, ang tanan nḡa iya mḡa panaad
manḡinmalig-on, kag ang tanan nḡa
katungdanan nḡa ginhigot niya sa iya
kalág, magamalig-on.
6 Apang kon pagdili-an ini sang iya
amay, sa adlaw nḡa mabati-an niya sia,
manḡinwalaypulus ang bisan ano sang
iya mḡa panaad kag mḡa katungdanan,
nḡa ginhigot niya sa iya kalág, kag
pagapatawaron sia ni Iehoba, tunḡud
kay gindumili ini sang iya amay.
7 Apang kon sia minyo na, kag mag-
himo sia sing mḡa panaad, kag kon
magmitlang ang iya mḡa bibig sing
polong nḡa hinali nḡa naghigot sang
iya kalág,
8 Kag kon ang iya bana makabati
sini, kag kon sia maghipus sa iya sa
adlaw nḡa sia makabati sini, ang mḡa
panaad niya manḡinmalig-on kag ang
mḡa katungdanan nḡa ginhigot niya sa
iya kalág, manḡinmalig-on.
9 Apang kon magdumili sini ang iya
bana, sa adlaw nḡa mabatian niya ini,
niyan manḡinwalaypulus ang panaad
nḡa ginhimo niya kag ang polong nḡa
hinali, nḡa ginmitlang sang iya mḡa
bibig, nḡa tunḡud sa iya ginhigot niya
sa iya kalág; kag pagapatawaron sia ni
Iehoba.
10 Apang ang panaad sang bálo kon
sang binulagan, ang tanan nḡa ginhigot
niya sa iya kalág, manḡinmalig-on ba-
tok sa iya.
11 Kag kon mahimo niya ang panaad
sa baláy sang iya bana, kag kon ginhig-
tan niya ang iya kalág sang katungdanan
sa panumpa,
12 Kag kon ang iya bana nakabati
sini, kag naghipus sa iya kag walâ niya
pagdumilii ini, niyan ang tanan niya nḡa
mḡa saad manḡinmalig-on, kag ang ta-
nan nḡa katungdanan nḡa ginhigot niya
sa iya kalág, manḡinmalig-on;
13 Apang kon ginpakawalaypulus ini
sang iya bana sa adlaw nḡa nabati-an
niya ini, manḡinwalaypulus ang bisan ano
nḡa naggowa sa iya mḡa bibig naha-
nunḡud sa iya mḡa panaad kag naha-
nunḡud sa katungdanan sang iya kalág;
ginpakawalaypulus sila sang iya bana,
kag pagapatawaron ini ni Iehoba.
14 Ang tanan nḡa panaad kag ang
tanan nḡa panumpa, nḡa tunḡud sa iya
ginpílit sa pagpasubu sang iya kalág,
mapamatud-an ini sang iya bana, kon
mapawalaypulus ini sang iya bana.
15 Apang kon ang iya bana maghipus
sing bug-os sa iya sa adlawadlaw, niyan
ginapamatud-an niya ang tanan niya nḡa
mḡa panaad kag ang tanan niya nḡa
mḡa katungdanan nḡa yara sa ibabaw
niya: ginapamatud-an niya sila tunḡud
kay naghipus sia sa adlaw nḡa nabati-an
niya sila.
16 Apang kon ginpakawalaypulus ni-
ya sila, sa tapus nḡa mabatian niya sila,
niyan sia magadalá sang salâ sang
asawa."
17 Ini among mḡa palatukuran nḡa
ginsogo ni Iehoba kay Moises, sa tunḡa
sang lalaki kag sang iya asaw, sa tunḡâ
sang amay kag sang iya anak nḡa babae
sa iya pagkapamatan-on sa baláy sang
iya amay.

Ang pagdaug sang Israel sa mg̃a Madianinhon.

31 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, ng̃a nagasiling:
2 "Ibutang sa buhat ang pagpapa-
nimalus sang mg̃a inanak ni Israel sa
ibabaw sang mg̃a Madianinhon, kag
sa tapus sini, pagaisimpon ka sa imo mg̃a
banwa."
3 Kag si Moises naghambal sa banwa,
ng̃a nagasiling: "Magsalangkap-kamo
sa tung̃â ninyo sang mg̃a tawo ng̃a sa
pag-awayan, kag magkaladto sila batok sa
Madian sa pagbutang sa buhat sang pag-
panimalus ni Iehoba batok sa Madian.
4 Magapadalá kamo sa pag-awayan
sing isa ka libo ka tawo sa tagsa ka ka-
bikahan, sa tanan ng̃a mg̃a kabikahan
sa Israel.
5 Busa, ginpinig sa tung̃â sang mg̃a
linibo ni Israel ang isa ka libo sa tagsa
ka kabikahan, napúlô kag duha ka libo
ng̃a nasangkap sing hing̃aniban ng̃a sa
pag-awayan.
6 Kag ginpadalá sila ni Moises, ang
isa ka libo sa tagsa ka kabikahan, sa
pag-awayan upud si Pineas, anak ni
Eleasar ng̃a saserdote, patí ang mg̃a
balaan ng̃a suludlan kag ang mg̃a bud-
yong sa iya kamut ng̃a sa pagpatunog."
7 Kag nag-alaway sila batok sa Madi-
an, sono sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises; kag ginpatay nila ang tanan
ng̃a mg̃a lalaki.
8 Kag ginpatay man nila ang mg̃a
hari sa Madian, labut pa sang ila mg̃a
ginpamatay: si Ebi, si Rekem, si Sur,
si Hur kag si Reba, lima ka hari sa
Madian; ginpatay man nila sa hing̃ani-
ban si Balaam, anak ni Beor.
9 Kag gindalá ng̃a mg̃a bihag sang
mg̃a inanak ni Israel ang mg̃a babae
sang mg̃a Madianinhon kag ang ila mg̃a
kabataan ng̃a magamay, kag gin-ati man
nila ang tanan nila ng̃a mg̃a sapat, ang
tanan nila ng̃a mg̃a kahayupan kag ang
tanan nila ng̃a mg̃a pagkabutang.
10 Kag tinutdan nila ang tanan ng̃a
mg̃a banwa, ng̃a ila ginapuy-an kag ang
tanan nila ng̃a mg̃a minoro.
11 Kag kinuha nila ang tanan ng̃a
inagaw kag ang tanan ng̃a nadakpan sa
mg̃a tawo kag sa mg̃a sapat.
12 Kag gindalá nila kay Moises kag
kay Eleasar ng̃a saserdote kag sa kati-
lingban sang mg̃a inanak ni Israel, ang
mg̃a bihag, ang nadakpan kag ang
inagaw, sa dulugan sa mg̃a kapatagan
sa Moab, ng̃a yara malapit sa Iordan sa
Ieriko.
13 Kag naggolowa si Moises kag si
Eleasar ng̃a saserdote, kag ang tanan
ng̃a mg̃a dung̃anon sang katilingban sa
pagbaton sa ila sa gowa sang dulugan.
14 Kag naakig si Moises batok sa
mg̃a pang̃olo sang kasoldadosan, ng̃a
mg̃a pang̃olo sang mg̃a linibo kag mg̃a
pang̃olo sang mg̃a ginatus, ng̃a nagpa-
lauli gikan sa ginkadtoan ng̃a pag-
awayan.
15 Kag nagsiling sa ila si Moises:
"¿Ginbuhi ninyo bala ang tanan ng̃a
mg̃a babae?
16 Yari karon, ini sila, sa laygay
ni Balaan, nang̃inkabangdanan sang
paglalis sang mg̃a inanak ni Israel
batok kay Iehoba sa butang sa Peor,
kag sa *sini* nag-abut ang kamatay sa
tung̃â sang katilingban ni Iehoba.
17 Busa karon, pamatya-ninyo ang
tanan ng̃a mg̃a lalaki sa tung̃â sang mg̃a
kabataan; kag pamatya *man* ninyo ang
tanan ng̃a mg̃a babae, ng̃a nakakilala
sing lalaki.
18 Apang buhia-ninyo ng̃a sa inyo
ang tanan ng̃a mg̃a bátâ ng̃a babae, ng̃a
walâ makakilala sing lalaki.
19 Kag kamo, magpalabilin-kamo sa
gowa sang dulugan sa pito ka adlaw:
tanan kamo ng̃a nakapatay sing tawo kag
tanan kamo ng̃a nakakamlut sing mina-
tay, magapalaninlo kamo sang salâ sa
ikatlo kag sa ikapito ka adlaw, kamo
kag ang inyo mg̃a bihag.
20 Kag pagatinloan man ninyo sang
salâ ang tanan ng̃a mg̃a panapton, ang
tanan ng̃a butang ng̃a panit, ang tanan
ng̃a nahimo sa bulbul sang kanding kag
ang tanan ng̃a gamit ng̃a kahoy."
21 Kag si Eleasar ng̃a saserdote nag-
siling sa mg̃a tawo sang kasoldadosan,
ng̃a nagkaladto sa pag-awayan: "Ini
among palatukuran sang kasogoan, ng̃a
ginsogo ni Iehoba kay Moises:
22 Ang tanan ng̃a bulawan, ang pílak,
ang saway, ang salsalon, ang estanyo
kag ang tinga;
23 Ang tanan ng̃a butang ng̃a naga-
batô sa kalayo, pagapaagihon ninyo sia
sa kalayo, kag mang̃inmatinlo sia; walay
sapayan, pagaulayon man sia sa mg̃a
tubig sa kahigkoan kag ang tanan ng̃a
mg̃a indi nagabatô sa kalayo, pagapa-
agihon ninyo ini sa tubig,

24 Kag pagabunakan ninyo ang inyo mg̃a panapton sa ikapito ka adlaw, kag sa sini mang̃inmatinlo kamo; kag sa tapus sini magasulúlud kamo sa dulugan."
25 Kag si Iehoba naghambal kay Moises ng̃a nagsiling:
26 "Isipa ang mg̃a nadakpan ng̃a bihag sa mg̃a tawo kag sa mg̃a sapat, ikaw kag ang saserdote ng̃a si Eleasar, kag ang mg̃a pang̃olo sang mg̃a ginikanan sang katilingban;
27 Kag pagatung̃on mo ang nadakpan sa mg̃a nagpakigaway, ng̃a naghalalín sa pag-awayan, kag sa bug-os ng̃a katilingban.
28 Kag pagapainon mo ng̃a kay Iehoba ang buhis sang mg̃a tawo sa pag-awayan, ng̃a naghalalín sa pag-awayan, sa tagsa ka lima ka gatus, isa, sang mg̃a tawo kag sang mg̃a baka, sang mg̃a asno kag sang mg̃a obeha.
29 Sa katung̃â nila pagakuhaon ninyo ini, kag pagaihatag mo ini kay Eleasar ng̃a saserdote subung ng̃a halad ng̃a binayaw kay Iehoba.
30 Kag sa katung̃â, ng̃a *nahanung̃ud* sa mg̃a inanak ni Israel, magakuha ka sang buhis, isa sa tagsa ka ikalim-an, sang mg̃a tawo, sang mg̃a baka, sang mg̃a asno kag sang mg̃a obeha, sa tanan ng̃a kahayupan; kag pagaihatag mo sila sa mg̃a Lebinhon ng̃a mg̃a manugbantay sang tinulin sa Puluy-an ni Iehoha."
31 Kag ginhimo ni Moises kag ni Elesar ng̃a saserdote, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
32 Kag ang nadakpan, ang nabilin sang hinublas, ng̃a ginkuha sang mg̃a tawo sang kasoldadosan, anum ka gatus kag kapitoan kag lima ka libo ka obeha,
33 Kag kapitoan kag duha ka libo ka baka,
34 Kag kapitoan kag isa ka libo ka asno;
35 Kag ang kabilogan: katloan kag duha ka libo ka kalág ng̃a tawohanon, sa mg̃a babae ng̃a walâ makakila sing lalaki.
36 Kag ang katung̃â sang bahin sang mg̃a naghalalín sa pag-awayan, ang kadamuon nila nang̃intatlo ka gatus katloan kag pito ka libo kag lima ka gatus ka mg̃a obeha.
37 Kag ang buhis ng̃a sa kay Iehoba sa mg̃a obeha, nang̃inanum ka gatus kapitoan kag lima;
38 Kag sa mg̃a baka, katloan kag anum ka libo: kag sa ila, ang buhis ng̃a sa kay Iehoba, nang̃inkapitoan kag duha.
39 Kag sa mg̃a asno, katloan ka libo kag lima ka gatus: kag sa ila ang buhis ng̃a kay Iehoba, nang̃inkan-uman kag isa.
40 Kag sa mg̃a kalág ng̃a tawohanon, napúlô kag anum ka libo: kag sa ila ang buhis ng̃a kay Iehoba, nang̃inkatloan kag duha ka kalág.
41 Kag ginhatag ni Moises ang buhis kay Eleasar ng̃a saserdote sa halad ng̃a binayaw kay Iehoba, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
42 Kag sa katung̃â sang mg̃a inanak ni Israel, ng̃a ginpain ni Moises sa mg̃a tawo sang kasoldadosan,
43 *Kon sayoron* ang katung̃â sang katilingban, nang̃intatlo ka gatus katloan kag pito ka libo kag lima ka gatus ka obeha,
44 Katloan kag anum ka libo ka baka,
45 Katloan kag libo kag lima ka gatus ka asno,
46 Napúlô kag anum ka libo ka kalág ng̃a tawohanon.
47 Sa sining katung̃â sang mg̃a inanak ni Israel, nagkuha si Moises sing buhis, isa sa tagsa ka kalim-an sang mg̃a tawo kag sang mg̃a sapat; kag ginpanghatag niya sila sa mg̃a Lebinhon, ng̃a mg̃a manugbantay sang tinulin sang Puluy-an ni Iehoba, sono sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
48 Kag ang mg̃a pang̃olo sang mg̃a linibo sang kasoldadosan, ng̃a mg̃a pang̃olo sang linibo, kag ang mg̃a pang̃olo sang ginatus, nagpalalapit kay Moises.
49 Kag nagsiliing sila kay Moises: "Ang imo mg̃a ulipon nagisip sang mg̃a tawo sa pag-awayan, ng̃a yari sa amon kagamhanan, kag walâ sing nakulang bisan isa sa amon.
50 Kag nagadalá kami, subung ng̃a halad kay Iehoha, ang tagsatagsa sang iya nakuha, *sa* mg̃a huyas ng̃a bulawan, mg̃a magamay ng̃a talikala, mg̃a pulsera, mg̃a singsing, mg̃a aritos kag mg̃a kulintas, sa paghimo sing katumbasan tung̃ud sang amon mg̃a kalág sa atubang̃an ni Iehoba."
51 Kag si Moises kag si Eleasar ng̃a saserdote nagbalaton sa ila sang bula-

wan, sang tanan nḡa mḡa huyas nḡa nahuman.

52 Kag ang tanan nḡa bulawan sang halad nḡa binayaw, nḡa ginhalad nila kay Iehoba, nanḡinnapúlô kag anum ka libo pito ka gatus kag kalim-an ka siklo gikan sa mḡa panḡolo sang linibo kag gikan sang mḡa panḡolo sang ginatus.

53 Ang mḡa tawo sang kasoldadosan nag-ati ang tagsatagsa nḡa sa iya.

54 Kag ginbaton ni Moises kag ni Eleasar nḡa saserdote ang bulawan sang mḡa panḡolo sang linibo kag sang ginatus, kag ginsulúd nila ini sa Layanglayang sang pakigkitaan, nḡa sa halandumanan sang mḡa inanak ni Israel sa atubanḡan ni Iehoba.

Ang kadutaan sa Galaad nḡa ginhatag sa mḡa kabikahan ni Gad kag ni Ruben.

32 KAG ang mḡa anak ni Ruben kag ang mḡa anak ni Gad may isa ka daku gid nḡa kadam-an sang kahayupan; kag nakita nila ang duta ni Iaser kag ni Galaad, kag yari karon, nḡa ang amo nḡa duta anḡay nḡa sa kahayupan.

2 Kag nag-alabut ang mḡa anak ni Gad kag ang mḡa anak ni Ruben, kag naghalambal sila kay Moises kag kay Eleasar, nḡa saserdote, kag sa mḡa dunganon sang katilingban, nḡa nagasililing:

3 "Ang Atarot, Dibon, Iaser, Nimra, Hesbon, Eleale, Sebam, Nebo kag ang Beon,

4 Ang duta nḡa ginpilas ni Iehoba sa atubanḡan sang katilingban ni Israel, among *anḡay* nḡa duta nḡa sa kahayupan, kag ang imo mḡa ulipon may kahayupan."

5 Kag nagsililing sila: "Kon nakakita kami sing bugay sa imo mḡa mata, ihatag ini nḡa duta sa imo mḡa ulipon nḡa kaugalinḡon nila; indi kami pagpatabuka sang Iordan."

6 Kag nagsiling si Moises sa mḡa anak ni Gad kag sa mḡa anak ni Ruben: "¿Magakaladto bala ang inyo mḡa útud sa pag-awayan kag kamo magapalabilin diri?

7 Kag ¿kay nḡaa bala ginpalas-ay ninyo ang tagiposoon sang mḡa inanak ni Israel, agud nḡa indi sila mag-agi sa duta, nḡa ginhatag ni Iehoba sa ila?

8 Amo ini ang ginhimo sang inyo mḡa ginikanan, sang pagpadalá ko sa ila kutub sa Kades-Barnea, sa pagtan-aw sang duta.

9 Nagtalaklad sila tubtub sa nalupyakan sa Eskol, kag gintan-aw nila ang duta, kag ginpalas-ay nila ang tagiposoon sang mḡa inanak ni Israel, agud nḡa indi magkaladto sila sa duta, nḡa ginhatag sa ila ni Iehoba.

10 Kag ang kaakig ni Iehoba nagsiga sadtong adlaw, kag nagsumpa sia, nḡa nagasiling:

11 Walâ sing bisan sin-o sang mḡa tawo, nḡa nagtalaklad gikan sa Egipto, sa duha ka púlô ka tuig ang edad pa ibabaw, nḡa makakita sang duta nḡa ginsumpa ko kay Abraham, kay Isaak kag kay Iakob; tunḡud kay walâ sila magsunud sa akon sing himpit gid,

12 Luwas si Kaleb, anak ni Iepune nḡa Kenisinhon, kag si Iosue, anak ni Nun, kay nagsulunud sila sing himpit gid kay Iehoba.

13 Kag ang kaakig ni Iehoba nagsiga batok sa Israel, kag pinalakat niya sila nḡa mḡa talangtalang sa kap-atan ka tuig sa kahanayakan, tubtub nḡa napapas yadtong bug-os nḡa kaliwatan, nḡa naghimo sing kalainan sa mḡa mata ni Iehoba.

14 Kag yari karon, kamo nagailis sa inyo mḡa ginikanan, nḡa isa ka kaliwat sang mḡa makasasalâ, sa pagdugang pa gid sang kaakig ni Iehoba batok sa Israel.

15 Kay kon kamo magtalalikod sa olehe ni *Iehoba*, sia magabiya liwan sa ila sa kahanayakan, kag sa *sini* kamo magalaglag sining bug-os nḡa banwa."

16 Kag sila nagpalalapit sa iya kag nagsililing: "Magapalatindug kami diri sing mḡa palasudlan nḡa sa amon mḡa kahayupan kag mḡa kabanwaanan nḡa sa amon mḡa kabataan.

17 Apang kami magasangkap sing hinḡaniban sa madali, sa paglakat sa úna sang mḡa inanak ni Israel, tubtub nḡa mapasulúd namon sila sa ila duug; kag ang amon mḡa kabataan magapuluyô sa mḡa kabanwaanan nḡa pinabakud, banḡud sang mḡa pumuluyô *sining* kadutaan.

18 Indi kami magpalauli sa amon mḡa baláy, tubtub nḡa ang tagsatagsa sang mḡa inanak ni Israel magtagiya sang iya panublion.

19 Kay kami walâ sing panublion upud sa ila sa tabok sang Iordan, bisan

sa unhan pa; tungud kay ang amon
panublion naigo na sa sini nga bahin
sang Iordan, nayon sa Sidlangan."
20 Kag si Moises nagsiling sa ila:
"Kon himoon ninyo ini, kon magsang-
kap kamo sing hinangiban *sa paglakat*
sa atubangan ni Iehoba sa pag-awayan,
21 Kag kon ang tanan sa inyo nga
mga nasangkap sing hinangiban mag-
tabok sa Iordan sa atubangan ni Iehoba,
tubtub nga masobol niya ang iya mga
kaaway sa atubangan niya,
22 Kag manginsakup ang kadutaan
sa atubangan ni Iehoba, kag sa gilayon
magpalauli kamo, manginluwas kamo
sa kasal-anan nga kay Iehoba kag nga
kay Israel kag mangintagiya kamo
sini nga duta sa atubangan ni Iehoba.
23 Apang kon indi ninyo paghimoon
ang subung sini, yari karon, nga naka-
salâ kamo batok kay Iehoba; kag masa-
yoran-ninyo nga pagalambuton kamo
sang inyo salâ.
24 Palatindug-kamo sing mga kaban-
waanan sa inyo mga kabataan, kag mga
palasudlan nga sa inyo mga obeha; kag
himoa-ninyo ang ginmitlang sang inyo
bâbâ."
25 Kag naghambal ang mga anak ni
Gad kag ang mga anak ni Ruben kay
Moises, nga nagasiliITng: "Ang inyo mga
ulipon magahilimo, sono sang ginsogo sa
amon sang akon ginoo.
26 Ang amon mga kabataan, ang
amon mga kababaynan, ang amon mga
kahayupan kag ang tanan namon nga
mga sapat magapuluyô didto sa mga
kabanwaanan sa Galaad.
27 Kag ang imo mga ulipon, ang ta-
nan nga mga tawo nga mga sangkap
sing hinganiban sang kasoldadosan, ma-
gakaladto sa pag-awayan sa atubangan
ni Iehoba, sono sang ginasiling sang
akon ginoo."
28 Niyan si Moises nagbilin nahanu-
ngud sa ila kay Eleasar, nga saserdote,
kag kay Iosue, anak ni Nun, kag sa
mga pangolo sang mga ginikanan sang
mga kabikahan sang mga inanak ni Is-
rael.
29 Kag nagsiling sa ila si Moises:
"Kon ang mga anak ni Gad kag ang
mga anak ni Ruben magtalabok upud
sa inyo sang Iordan, ang tanan nga na-
panangkap sing hinganiban nga sa pag-
awayan sa atubangan ni Iehoba, kag
kon ang duta nasakup na sa atubangan
ninyo, niyan pagaihatag ninyo sa ila ang
duta sang Galaad nga sa kaugalingon
nila.
30 Apang kon indi sila magtalabok
nga mga sangkap sing hinganiban upud
sa inyo, niyan magabaton sila sang pag-
kakaugalingon sa tungâ ninyo sa duta
sa Kanaan."
31 Kag ang mga anak ni Gad kag ang
mga anak ni Ruben nagsalabat, nga naga-
sililing: "Pagahimoon namon sono
sang ginsiling ni Iehoba sa imo mga
ulipon:
32 Magatalabok kami nga mga sang-
kap sing hinganiban sa atubangan ni
Iehoba, sa duta sang Kanaan, kag ang
pagkakaugalingon sang amon panublion
manginsasini nga luyo sang Iordan."
33 Kag ginhatag ni Moises sa ila, sa
mga anak ni Gad, sa mga anak ni Ruben
kag sa katungâ sang kabikahan ni Ma-
nases, anak ni Iose, ang ginharian ni
Sihon, hari sang mga Amorinhon, kag
ang ginharian ni Og, hari sang Basan:
ang duta, sono sa iya mga kabanwaanan,
sa sulúd sang ila mga kadulunan, ang
mga kabanwaanan sang kadutaan sa
palibot.
34 Kag ginpatindug sang mga anak ni
Gad ang Dibon, ang Atarot kag ang
Aroer;
35 Ang Atrot-Sopan, Iaser kag Iog-
baha,
36 Bet-Nimra kag ang Bet-Haran:
mga banwa nga pinabakud, kag mga
palasudlan nga sa mga obeha.
37 Kag ginpatindug sang mga anak
ni Ruben ang Hesbon, Eleale kag Kiri-
athaim,
38 Nebo, Baal-Meon (nga pinangi-
lisan ang mga ngalan) kag ang Sibma;
kag ginbutangan nila sing bag-o nga
mga ngalan ang mga banwa nga ila
ginpatindug.
39 Kag ang mga anak ni Makir, anak
ni Manases, nagkaladto sa Galaad, kag
ginkuha nila ini, kag ginsobol nila ang
mga Amorinhon nga yadto didto.
40 Kag ginhatag ni Moises ang
Galaad kay Makir, anak ni Manases, nga
sia nagpuyô sa iya.
41 Kag si Iair, anak ni Manases,
nagkadto kag nagkuha sang ila mga mi-
noro, kag ginhingalanan niya sila nga
kaminoroan ni Iair.
42 Kag si Noba nagkadto kag nagku-
ha sang Kenat kag sang iya mga mino-

ro, kag ginhingalanan niya sia nga
Noba, sono gid sang iya ngalan.

Ang mga pagtaliwan kag ang mga pagdulog sang mga Israelinhon, kutub sang ila paggowa sa Egipto tubtub nga nakatabok sila sang Iordan.

33 YARI karon ang mga pagpanla-
katan sang mga inanak ni Israel,
sang paggulowa nila sa duta sang
Egipto, sono sang ila mga pinanungpa-
nong sa idalum sang kagamhanan ni
Moises kag ni Aaron.
2 Kag ginsulat ni Moises ang ila mga
pagtalaliwan, sono sa ila mga dululugan,
sa sogo ni Iehoba; kag yari karon ang
ila mga dululugan, sono sang ila mga
pagtalaliwan.
3 Gikan sa Rameses nagtalaliwan sila
sa bulan nga nahauna. Sa napúlô kag
lima ka adlaw sang bulan nga nahauna,
sang adlaw nga ikaduha sang paskua,
nagtalaliwan ang mga inanak ni Israel
nga may kamut nga binayaw sa mga
mata sang tanan nga mga Egiptohanon,
4 Sang nagapanlubung ang mga
Egiptohanon sang mga ginpamatay ni
Iehoba sa ila, *kon sayoron* ang tanan nga
mga panganay, sang ginhukman man ni
Iehoba ang ila gid mga dios.
5 Busa, nagtalaliwan ang mga inanak
ni Israel gikan sa Rameses, kag pina-
hamtang nila ang dulugan sa Sukot.
6 Kag nagtalaliwan sila sa Sukot, kag
pinahamtang nila ang dulugan sa Etam,
nga yara sa ukbung sang kahanayakan.
7 Kag sang pagtalaliwan nila gikan
sa Etam, nagbalalik sila sa Pi-hahirot,
nga yara sa atubangan sang Baal-Sepon,
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
atubangan sang Migdol.
8 Kag sang pagtalaliwan nila gikan sa
atubangan sang Hahirot, nag-alagi sila
sa tungâ sang dagat pa kahanayakan;
kag naglalakat sila sing tatlo ka adlaw
nga lalakton sa kahanayakan sang Etam,
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Mara.
9 Kag nagtalaliwan sila gikan sa
Mara kag nag-alabut sila sa Elim, kag
sa Elim may napúlô kag duha ka tubu-
ran sang tubig kag kapitoan ka mga
kahoy nga paklang; kag pinahamtang nila
didto ang dulugan.
10 Kag nagtalaliwan sila gikan sa
Elim kag pinahamtang nila ang dulugan
malapit sa dagat nga Mapula.
11 Nagtalaliwan sila gikan sa dagat
nga Mapula kag pinahamtang nila ang
dulugan sa kahanayakan sang Sin.
12 Nagtalaliwan sila gikan sa kaha-
nayakan sang Sin kag pinahamtang nila
ang dulugan sa Dopka.
13 Nagtalaliwan sila gikan sa Dopka
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Alus.
14 Nagtalaliwan sila gikan sa Alus
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Repidim, nga didto walâ sing tubig,
agud nga ang banwa maginum.
15 Nagtalaliwan sila gikan sa Repidim
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
kahanayakan sa Sinai.
16 Nagtalaliwan sila gikan sa kaha-
nayakan sa Sinai kag pinahamtang nila
ang dulugan sa Kibrot-Hataab.
17 Nagtalaliwan sila gikan sa Kibrot-
Hataab kag pinahamtang nila ang
dulugan sa Haserot.
18 Nagtalaliwan sila gikan sa Haserot
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Ritma.
19 Nagtalaliwan sila gikan sa Ritma
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Rimon-Peres.
20 Nagtalaliwan sila gikan sa Rimon-
Peres kag pinahamtang nila ang dulugan
sa Libna.
21 Nagtalaliwan sila gikan sa Libna
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Risa.
22 Nagtalaliwan sila gikan sa Risa
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Kelata.
23 Nagtalaliwan sila gikan sa Kelata
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
bukid sang Seper.
24 Nagtalaliwan sila gikan sa bukid
sang Seper kag pinahamtang nila ang
dulugan sa Harada.
25 Nagtalaliwan sila gikan sa Harada
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Makelot.
26 Nagtalaliwan sila gikan sa Makelot
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Tahat.
27 Nagtalaliwan sila gikan sa Tahat
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Tera.
28 Nagtalaliwan sila gikan sa Tera
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Mitka.

29 Nagtalaliwan sila gikan sa Mitka
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Hasmona.
30 Nagtalaliwan sila gikan sa Has-
mona kag pinahamtang nila ang dulugan
sa Moserot.
31 Nagtalaliwan sila gikan sa Moserot
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Bene-Iaakan.
32 Nagtalaliwan sila gikan sa Bene-
Iaakan kag pinahamtang nila ang dulu-
gan sa Hor-Gidgad.
33 Nagtalaliwan sila gikan sa Hor-
Gidgad kag pinahamtang nila ang
dulugan sa Iotbat.
34 Nagtalaliwan sila gikan sa Iotbat
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Abrona.
35 Nagtalaliwan sila gikan sa Abrona
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Esion-Geber.
36 Nagtalaliwan sila gikan sa Esion-
Geber kag pinahamtang nila ang du-
lugan sa kahanayakan sang Sin (nga
among Kades).
37 Nagtalaliwan sila gikan sa Kades
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
bukid sang Hor, sa ukbung sang duta
sang Edom.
38 Kag si Aaron nga saserdote, nag-
tukad sa bukid sang Hor, sa sogo ni
Iehoba, kag napatay sia didto sa kap-
atan ka tuig kutub sang paggowa sang
mga inanak ni Israel sa duta sang Egipto,
sa bulan nga ikalima, sa nahauna sang
bulan.
39 Kag si Aaron nagaedad sing isa
ka gatus kag duha ka púlô kag tatlo ka
tuig sang pagkamatay niya, sa bukid
sang Hor.
40 Kag ang Kanaanhon, hari sang
Arad, nga nagapuyô sa Bagatnan sa
duta sang Kanaan nabati-an niya ang
pag-abut sang mga inanak ni Israel.
41 Kag nagtalaliwan sila gikan sa
bukid sang Hor kag pinahamtang nila
ang dulugan sa Salmona.
42 Nagtalaliwan sila gikan sa Salmo-
na kag pinahamtang nila ang dulugan
sa Punon.
43 Nagtalaliwan sila gikan sa Punon
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Obot.
44 Nagtalaliwan sila gikan sa Obot
kag pinahamtang nila ang dulugan sa
Iye-Abarim, sa kadulunan sa Moab.
45 Nagtalaliwan sila gikan sa Iye-
Abarim kag pinahamtang nila ang dulu-
gan sa Dibon-Gad.
46 Nagtalaliwan sila gikan sa Dibon-
Gad kag pinahamtang nila ang dulugan
sa Almon-Diblathaim.
47 Nagtalaliwan sila gikan sa Almon-
Diblathaim kag pinahamtang nila ang
dulugan sa mga bukid sang Abarim, sa
atubangan sang Nebo.
48 Nagtalaliwan sila gikan sa mga
bukid sang Abarim kag pinahamtang
nila ang dulugan sa mga kapatagan sang
Moab malapit sa Iordan sa Ieriko.
49 Pinahamtang nila ang dulugan ma-
lapit sa Iordan kutub sa Bet-Iesimot
tubtub sa Abel-Sitim, sa mga kapatagan
sang Moab.
50 Kag naghambal si Iehoba kay Moi-
ses sa mga kapatagan sang Moab mala-
pit sa Iordan sa Ieriko, nga nagasiling:
51 Ihambal sa mga inanak ni Israel
kag isiling sa ila: "Kon makatabok na
kamo sa Iordan pa duta sa Kanaan,
52 Pagasobolon-ninyo ang tanan nga
mga pumuluyô sang kadutaan sa atuba-
ngan ninyo: pagalaglagon ninyo ang
tanan nila nga mga larawan nga tinigib
pagapanlaglagon ninyo ang tanan nila
nga mga larawan nga tinunaw, kag
pagapangub-on ninyo ang tanan nila
nga mga mataas nga duug;
53 Kag magatalagiya kamo sang duta
kag magpuluyô kamo sa iya; kay gin-
hatag ko sa inyo ang duta sa pagtagiya
sa iya.
54 Kag pagapanublion ninyo ang duta
sa papalad, sono sa inyo mga panima-
láy: sa mga labing madamu pagaihatag
ninyo ang labing daku nga panublion;
kag sa mga diyotay pagaihatag ninyo
ang diyotay man nga panublion: kon
diin maholog ang kapalaran sang tagsa-
tagsa, didto gid ang iya: sono sa mga
kabikahan sang inyo mga ginikanan
magapalanubli kamo.
55 Kag kon indi ninyo pagsobolon
ang mga pumuluyô sang kadutaan sa atu-
banagan ninyo, mahanabu nga yadtong
mga igabilin ninyo sa ila, mangin mga
tunok sa inyo mga mata, kag manginsu-
yak sa inyo mga kilid, kag magapigos
sila sa inyo sa duta sa diin kamo maga-
puluyô.
56 Kag magakahanabu nga, sono sang
gintapat ko nga pagahimoon ko sa ila,
amo man ang pagahimoon ko sa inyo."

Mğa dulunan sang duta nğa sinaad.

34 KAG si Iehoba naghambal kay
Moises, nğa nagasiling:
2 "Sogoa ang mğa inanak ni Israel
kag isiling sa ila: kon nakasulúd na
kamo sa duta sang Kanaan, yari karon
ang duta nğa sa papalad maigo sa inyo
nğa panublion: ang duta sang Kanaan,
sono sa ila mğa kadulunan:
3 Manğininyo dulunan sa Bagatnan
kutub sa kahanayakan sa Sin, sa obay
sang Edom; sa bagay nğa ang inyo
dulunan nğa nabagtnan manğinkutub sa
ukbung sang dagat nğa Maasin, nayon
sa Sidlanğan.
4 Kag ang inyo dulunan magaliko sa
Bagatnan sa tulukaran sang Akrabim,
kag magaagi nayon sa Sin, kag maga-
gowa sa bagatnan sang Kades-Bar-
nea; kag magahalín sia sa Hasar-Adar
kag magaagi tubtub sa Asmon.
5 Kag ang dulunan magaliko kutub
sa Asmon nayon sa kasulgan sang Egipto
kag magagowa sia sa kadagatan,
6 Kag ang inyo dulunan sa Katundan
manğin ang daku nğa dagat: ini ma-
nğin inyo dulunan sa Katundan.
7 Kag yari karon, ang inyo dulunan
sa Aminhan: Kutub sa duku nğa dagat
pagapat-inan ninyo nğa sa inyo ang
bukid sang Hor;
8 Kutub sa bukid sang Hor pagapat-
inan ninyo tubtub sa salamputan sa Ha-
mat, kag ang dulunan magagowa na-
yon sa Sedad;
9 Kag ini nğa dulunan magahalín
nayon sa Sipron kag magagowa sa
Hasar-Enan: ini manğininyo dulunan
sa Aminhan.
10 Kag pagapat-inan ninyo subung
nğa inyo dulunan sa Sidlanğan kutub sa
Hasar- Enan tubtub sa Sepham;
11 Kag magadulhog ini nğa dulunan
kutub sa Sepham nayon sa Rebla sa
sidlanğan sang Ain: magadulhog sia
kag magalambut sa binit sang dagat sa
Kineret sa Sidlanğan:
12 Kag ini nğa dulunan magadulhog
nayon sa Iordan, kag magagowa sa
dagat nğa Maasin. Ini manğininyo duta,
sono sa ila mğa kadulunan, palibot."
13 Kag si Moises nagsogo sa mğa
inanak ni Israel, nğa nagasiling: "Ini
amo ang duta nğa pagapanublion ninyo
sa papalad, nğa ginpahatag ni Iehoba
nğa sa siam ka kabikahan, kag sa isa ka
tunğâ ka kabikahan *ni Manases*.
14 Kay ang kabikahan sang mğa anak
ni Ruben, sono sang ila mğa pani-
maláy nğa inamay, kag ang kabika-
han sang mğa anak ni Gad, sono
sang ila mğa panimaláy nğa inamay,
kag ang katunğâ sang kabikahan ni
Manases, nakabaton na sang ila panub-
lion.
15 Ang duha ka kabikahan kag ang
katunğâ *nğa kabikahan* nagbaton na sang
ila panublion sa isa ka luyo sang Iordan
sa Ieriko, sa Sidlanğan, nayon sa Bulut-
lakan."
16 Kag naghambal si Iehoba kay
Moises, nğa nagasiling:
17 "Yari karon ang mğa nğalan sang
mğa lalaki nğa magapamahat sa inyo
sang duta nğa panublion: si Eleasar, nğa
saserdote, kag si Iosue, anak ni Nun.
18 Kag magakuha kamo man sa tagsa
ka kabikahan sing isa ka dunganon, sa
pagpamahat sang duta nğa panublion.
19 Kag ini amo ang mğa nğalan sang
mğa lalaki: Sa kabikahan ni Iuda: si
Kaleb, anak ni Iepune;
20 Sa kabikahan sang mğa anak ni
Simeon: si Samuel, anak ni Amihud;
21 Sa kabikahan ni Benyamin: si
Elidad, anak ni Kislon;
22 Sa kabikahan sang mğa anak ni
Dan: ang dunganon nğa si Buki, anak
ni Iogli;
23 Sa mğa anak ni Iose: sa kabikahan
sang mğa anak ni Manases: ang dunga-
non nğa si Haniel, anak ni Ephod;
24 Kag sa kabikahan sang mğa anak
ni Epraim: ang dunganon nğa si Ke-
muel, anak ni Siptan;
25 Sa kabikahan sang mğa anak ni
Sabulon: ang dunganon nğa si Elisapan,
anak ni Parnak;
26 Sa kabikahan sang mğa anak ni
Isakar: ang dunganon nğa si Patiel,
anak ni Asam;
27 Sa kabikahan sang mğa anak ni
Aser: ang dunganon nğa si Ahiud, anak
ni Selomi;
28 Kag sa kabikahan sang mğa anak
ni Neptali: ang dunganon nğa si Pe-
dahel, anak ni Amihud.
29 Ini sila amo ang mğa ginsogo ni
Iehoba, nğa magpalamahat sila sang
panublion sa mğa inanak ni Israel, sa
duta sang Kanaan.

Mḡa banwa nḡa sa mḡa Lebinhon.—Mḡa banwa nḡa dalangpan.

35 KAG naghambal si Iehoba kay
Moises, sa mḡa kapatagan ni
Moab, malapit sa Iordan, sa Ieriko, nḡa
nagasiling:
2 "Sogoa ang mḡa inanak ni Israel,
nḡa paghatagan nila ang mḡa Lebinhon
sang ila panublion, nḡa manḡinila kaugalinḡon, sing mḡa kabanwaanan nḡa
ila pagpuy-an. Kag pagaihatag man
ninyo sa mḡa Lebinhon ang mḡa palahalban nḡa sa sining mḡa kabanwaanan
sa palibot nila.
3 Kag may ila sila nḡa mḡa banwa
nḡa pagapuy-an, kag ang mḡa palahalban nila manḡinsaila mḡa kahayupan
kag nḡa sa ila mḡa kaugalinḡon, kag
nḡa sa tanan nila nḡa mḡa kasapatan.
4 Kag ang palahalban sang mḡa banwa nḡa pagaihatag ninyo sa mḡa Lebinhon manḡinisa ka libo ka maniko sa palibot, kutub sa kuta sang banwa nayon sa
gowa.
5 Pagatakson ninyo sa gowa sang
banwa, nayon sa Sidlanḡan, duha ka libo
ka maniko; nayon sa Bagatnan, duha
ka libo ka maniko; nayon sa Katundan
duha ka libo ka maniko; kag nayon sa
Aminhan, duha ka libo ka maniko;
kag ang banwa dira sa tunḡâ: ini manḡinpalahalban sang ila mḡa kabanwaanan.
6 Kag ang mḡa banwa nḡa pagaihatag
ninyo sa mḡa Lebinhon anum ka banwa
nḡa manḡindalangpan, nḡa pagaihatag
ninyo sila, agud nḡa ang nakapatay sa
masigkatawo magdanḡup didto; kag
labut pa sini, sa ila pagaihatag ninyo ang
kap-atan kag duha ka banwa.
7 Ang tanan nḡa mḡa banwa nḡa pagaihatag ninyo nḡa panublion sa mḡa
Lebinhon, manḡinkap-atan kag walo ka
banwa, ang mḡa banwa patí ang ila mḡa
palahalban.
8 Kag nahanunḡud sang mḡa banwa
nḡa pagaihatag ninyo gikan sa kaugalinḡon sang mḡa inanak ni Israel, *kon sayoron* nḡa magakuha kamo sing madamu
sa mḡa may madamu, kag magakuha
kamo sing diyotay sa mḡa may diyotay:
ang tagsatagsa magagikan sa ila mḡa
kabanwaanan sa mḡa Lehinhon, sono sa
ila panublion nḡa ginpanubli."
9 Kag si Iehoba naghambal kay Moises, nḡa nagasiling:
10 "Ihambal sa mḡa inanak ni Israel,
kag isiling sa ila: Kon nakatabok na
kamo sang Iordan pa duta sa Kanaan,
11 Magapili kamo sang mḡa banwa
nḡa manḡinkabanwaanan nḡa dalangpan
nḡa sa inyo, nḡa didto magpalagyo ang
nakapatay sing tawo, nḡa makapilas sa
kamatayon sang isa, sing indi hunḡud.
12 Kag manḡininyo yadto nḡa mḡa
banwa nḡa dalangpan batok sang manugtimalus, agud nḡa indi mapatay ang
nakapatay sing masigkatawo tubtub nḡa
makaatubang sia sa hulukmanan sang
katipunan.
13 Kag sa mḡa kabanwaanan nḡa pagaihatag ninyo sa *mḡa Lebinhon,* manginanum ka banwa nḡa dalangpan nḡa sa
inyo.
14 Tatlo ka banwa ang pagaihatag
ninyo sa isa ka bahin sang Iordan, kag
tatlo ka banwa ang pagaihatag ninyo sa
duta sa Kanaan: manḡinkabanwaanan
nḡa dalangpan sila.
15 Ining anum ka banwa manḡindalangpan sa mḡa inanak ni Israel, sa
dumuluong kag sa manugdapon sa tunḡâ
nila, agud nḡa magpalagyo didto ang
bisan sin-o nḡa makapilas sa kamatayon
sang isa sing indi hunḡud.
16 Kag kon ginpilas niya sia sa hinḡaniban nḡa salsalon kag mapatay sia,
nakapatay sia sing tawo; sa pagkamatuud, ang nakapatay sing tawo, pagapatyon sia.
17 Kag kon ginpilas niya sia nḡa may
bató sa kamut nḡa tunḡud sa iya ang isa
sarang mapatay, kag mapatay sia, nakapatay sia sing tawo; sa pagkamatuud,
ang nakapatay sing tawo, pagapatyon
sia.
18 Kag kon ginpilas niya sia nḡa
may barakol sa kamut nḡa tunḡud sini
isa sarang mapatay, kag mapatay sia,
nakapatay sia sing tawo; sa pagkamatuud, ang nakapatay sing tawo, pagapatyon sia.
19 (Ang manugtimalus gid sang dugo
magapatay sa nakapatay sing tawo; kon
makit-an niya sia, pagapatayon niya
sia).
20 Kag kon tunḡud sa dumut gintiklod
niya sia, kon hinaboy niya sia sing *bisan ano* sa pagpuut, sa bagay nḡa mapatay
sia;
21 Kag kon tunḡud sang pag-away
nila, ginpilas niya sia sang iya kamut, kag
napatay sia, ang manugpilas, sa pagkamatuud, pagapatyon: amo sia ang naka-

patay sing tawo; ang manugtimalus sang dugo magapatay sa nakapatay sing tawo, kon makit-an niya sia.
22 Apang kon sa hinali gintiklod niya sia sa walay gin-awayan, kon magpilák sia sing bisan ano sa ibabaw niya sa walay pagpuut,
23 Subung man, kon sa walâ niya sia makit-i, hinologan niya sa ibabaw niya sing bató, nĝa sa iya ang isa sarang mapatay, kag mapatay sia, kag indi niya sia kaaway, kag walâ maghimulat sang iya kalainan,
24 Niyan ang katipunan magahukom sono sining mĝa tulumanon, sa tunĝâ sang manugpilas kag sang manugtimalus sang dugo.
25 Kag ang katipunan magaluwas sang nakapatay sing tawo sa kamut sang manugtimalus sang dugo, kag ang katipunan magapapauli sa iya sa iya banwa nĝa dalangpan, nĝa didto magdanĝup sia, kag magapuyô sia sa iya tubtub nĝa mapatay ang pinapakamataas nĝa saserdote, nĝa ginhidhiran sang balaan nĝa lana.
26 Kag kon ang nakapatay sing tawo maggowa sa luwas sa dulunan sang iya banwa nĝa dalangpan, nĝa didto sia magdanĝup,
27 Kag ang manugtimalus sang dugo makakita sa iya sa luwas sang dulunan sang banwa nĝa iya dalangpan, kag kon ang manugtimalus sang dugo magpatay sa nakapatay sing tawo, indi sia mabangdanan sang salâ sa dugo.
28 Kay sa iya banwa nĝa dalangpan dapat sia magpuyó tubtub nĝa mapatay ang pinapakamataas nĝa saserdote: kag sa tapus nĝa mapatay ang pinapakamataas nĝa saserdote, ang nakapatay sing tawo magapauli sa duta nĝa iya kaugalinĝon.
29 Ini manĝininyo isa ka palatukuran nĝa sa katadlunĝan nĝa sa inyo mĝa kaliwatan, sa tanan ninyo nĝa mĝa puluy-an.
30 Bisan sin-o nĝa magpilas sa isa, sa panumbung sang mĝa saksi, pagapatyon ang nakapatay sing tawo; apang ang isa lamang ka saksi indi tuman batok sa bisan kay sin-o, agud nĝa pagpatyon sia.
31 Kag indi kamo magbalaton sing gawad tunĝud sang kabuhi sang nakapatay sing tawo, nĝa takus sia sa kamatayon; sa pagkamatuud, pagapatyon sia.
32 Kag indi man kamo magbalaton sing gawad tunĝud sadtong nagpalagyo sa iya banwa nĝa dalangpan, agud nĝa magpauli sa pagpuyô *sa iya* duta tubtub nĝa mapatay ang saserdote.
33 Indi ninyo pagdagtaan ang duta nĝa didto kamo; kay ang dugo amo ang nagadagta sang duta, kag indi mahimo ang katumbasan tunĝud sang duta, tunĝud sang dugo nĝa ginula sa iya, kondi tunĝud sang dugo sadtong nagula sa iya.
34 Kag dili ninyo paghigkoan ang duta nĝa inyo ginapuy-an, nĝa sa tunĝâ niya nagapuyô ako; kay ako si Iehoba nagapuyô sa tunĝâ sang mĝa inanak ni Israel.

Ginadumili sa mĝa anak nĝa babae nĝa mĝa manunubli sa pagbana luwas sa ila kabikahan.

36 KAG ang mĝa panĝolo sang mĝa ginikanan sang panimaláy sang mĝa anak ni Galaad, anak ni Makir, anak ni Manases, sa mĝa panimaláy sang mĝa anak ni Iose, nagpalalapit kag naghalambal sa atubanĝan ni Moises kag sa atubanĝan sang mĝa dunganon nĝa mĝa panĝolo sang mĝa ginikanan sang mĝa inanak ni Israel;
2 Kag nagsililing sila: "Si Iehoba nagsogo sa akon ginoo, nĝa tunĝud sa papalad pagaihatag ang duta nĝa panublion sa mĝa inanak ni Israel; nagsogo man si Iehoba sa akon ginoo, nĝa pagaihatag ang panublion ni Salpaad, nĝa amon útud, sa iya mĝa anak nĝa babae.
3 Kon magabalana sila sa isa sang mĝa anak sang iban nĝa mĝa kabikahan sang mĝa inanak ni Israel, ang panublion nila pagakuhaon sa panublion sang aton mĝa ginikanan, kag pagaidugang sa panublion sang kabikahan nĝa ila pagaminyoan, kag pagakuhaon sia sa kapalaran sang aton panublion.
4 Kag kon mag-abut ang Paghilinugyaw sang mĝa inanak ni Israel, ang, panublion nila pagaidugang sa panublion sang kabikahan sang ila bana, kag ang panublion nila pagakuhaon sa panublion sang kabikahan sang aton mĝa ginikanan."
5 Kag si Moises nagsogo sa mĝa inanak ni Israel, sono sang ginsogo ni Iehoba, nĝa nagasiling: "Ang kabika-

han sang mḡa anak ni Iose nagahambal
sing matadlung gid.
6 Yari karon, ang ginasogo ni Iehoba
nahanungud sang mḡa anak nḡa babae
ni Salpaad, nḡa nagasiling: Magpala-
minyo sila subung sang minamaayo
nila; lamang nḡa magbalana sila sa
sulúd sang panimaláy sa kabikahan sang
ila amay;
7 Agud nḡa ang panublion sang mḡa
inanak ni Israel indi maglatonlaton sa
kabikahan kag sa kabikakan, kay ang
mḡa inanak ni Israel magtilinḡub ang
tagsatagsa sa panublion sang kabikahan
sang ila mḡa ginikanan;
8 Kag ang tanan nḡa anak nḡa babae
nḡa may panublion sa tunḡâ sang mḡa
kabikahan sang mḡa inanak ni Israel,
dapat magpaminyo sa bisan sin-o sang
panimaláy sang kabikahan sang iya gini-
kanan, agud nḡa ang mḡa inanak ni
Israel magtalagiya ang tagsatagsa sang
panublion sang ila mḡa ginikanan;
9 Kag indi magalatonlaton ang panu-
blion gikan sa isa ka kabikahan sa isa;
kay ang mḡa kabikahan sang mḡa
inanak ni Israel magatilinḡub ang tagsa-
tagsa sa iya panublion."
10 Sono sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises, amo ini ang ginhimo sang mḡa
anak nḡa babae ni Salpaad.
11 Kag sa sini si Maala, si Tirsa, si
Hogla, si Milka kag si Noa, mḡa anak
nḡa babae ni Salpaad, nagbalana sila sa
mḡa anak nḡa lalaki sang ila mḡa batâ:
12 Nagpalamana sila sa mḡa panima-
láy sang mḡa anak ni Manases, anak ni
Iose; kag ang panublion nila nabilin
sa kabikahan sang panimaláy sang ila
ginikanan.
13 Ini among mḡa sogo kag mḡa tu-
lumanon nḡa ginsogo ni Iehoba, sa
kamut ni Moises, sa mḡa inanak ni
Israel, sa mḡa kapatagan sang Moab,
malapit sa Iordan sa Ieriko.

ANG IKALIMA NḠA TOLON-AN

NI MOISES

NḠA GINAHINḠALANAN

DEUTERONOMIO.

Ginpapahanumdum ni Moises sa banwa ang daku nḡa mḡa kahanabuan, nḡa nagkahanabu sa kahanayakan.

1 YARI karon ang mḡa polong nḡa
ginhambal ni Moises sa bug-os nḡa
Israel sa isa ka luyo sang Iordan sa
kahanayakan, sa kapatagan sa atubanḡan
sang Sup, sa tunḡâ sang Paran kag
Topel, Laban, Haserot kag Di-sahab.
2 May napúlô kag isa ka adlaw kutub
sa Horeb dalan sang bukid sang Seir
tubtub sa Kades-Barnea.
3 Kag nahanabu nḡa, sa kap-atan ka
tuig, sa bulan nḡa ikapúlô kag isa, sa
pamúnô sang bulan, si Moises nagham-
bal sa mḡa inanak ni Israel, sono sa
tanan nḡa ginsogo sa iya ni Iehoba nḡa
sa ila;
4 Sa tapus nḡa ginpilas niya si Sihon,
hari sang mḡa Amorinhon, nḡa naga-
puyô sa Hesbon, kag si Og, hari
sang Basan, nḡa nagapuyô sa Astarot,
sa Edrei.
5 Sa isa ka luyo sang Iordan, sa duta
ni Moab, nagsugud si Moises sa pagta-
lastas sini nḡa kasogoan, nḡa naga-
siling:
6 "Si Iehoba, nḡa aton Dios, nag-
hambal sa aton sa Horeb, nḡa naga-
siling: Dugay na ang pagpuyô ninyo
sa sini nḡa bukid.
7 Balalik-kamo, pagtalaliwan-kamo
kag kaladto-kamo sa bukid sang mḡa
Amorinhon, kag sa tanan nila nḡa mḡa
kasilinḡan, sa kapatagan, sa bukid kag
sa nalupyakan, kag sa Bagatnan kag sa
baybayon, *kon sayoron* sa duta sang mḡa
Kanaanhon kag sa Libano, tubtub sa
daku nḡa subâ, ang subâ nḡa Euprates.
8 Tan-awa-ninyo, ginpahamtang ko
ang duta sa inyo atubanḡan: sulúd-
kamo kag magtagiya sang duta, nḡa
ginsumpa ni Iehoba sa inyo mḡa
ginikanan, kay Abraham, kay Isak kag
kay Iakob, nḡa pagaihatag niya sa ila,
kag sa ila kaliwatan sa olehe nila.
9 Kag niyan naghambal ako sa inyo,
nḡa nagasiling: Indi ako sarang maka-
dalá sa inyo, nḡa ako lamang.
10 Si Iehoba, nḡa inyo Dios, nag-
padamu sa inyo kag, yari karon, kamo
sa karon nḡa adlaw subung sang mḡa
bitoon sang lanḡit sa kadamuon.
11 Si Iehoba, ang Dios sang inyo mḡa
ginikanan, magpadamu sa inyo sing
makalibo pa sang kadamuon ninyo
karon, kag magpakamaayo sa inyo, so-
no sang ginpanaad niya sa inyo.
12 ¿Paano bala ang pagkadalá ko,
nḡa ako lamang, sang inyo lulan, sang
inyo mḡa kabug-aton kag sang inyo
mḡa kasuayon?
13 Hatagi-ninyo ako, sono sa inyo
mḡa kabikahan, sing mḡa tawo nḡa mḡa
maalam, mḡa mahibaloanon kag mḡa
kilala, agud nḡa igbutang ko sila nḡa
mḡa panḡolo ninyo.
14 Kag nagsalabat kamo sa akon kag
nagsililing: Maayo nḡa paghimoon na-
mon ang ginsiling mo.
15 Kag nagkuha ako sang mḡa panḡolo
sang inyo mḡa kabikahan, mḡa tawo
nḡa maalam kag mḡa kilala, kag ginbu-
tang ko sila nḡa mḡa panḡolo ninyo,
mḡa panḡolo sa linibo, mḡa punḡolo sa
ginatus, mḡa panḡolo sa kinalim-an,
mḡa panḡolo sa tinagpúlô kag mḡa
manughukom sang inyo mḡa kabikahan.
16 Niyan nagsogo ako sa inyo mḡa
manughukom, nḡa nagasiling: Pala-
mati-kamo sang *mḡa panumbong* sa
tunḡa sang inyo mḡa útud, kag hukmi-
ninyo sing matudlung gid ang tagsatagsa
ka tawo kag ang iya útud, kag ang du-
muluong nḡa yara sa iya.
17 Walâ kamo sing palabihon sa
mḡa tawo sa paghukom: ang magamay,
subung man ang dalagku, pagapamatian
ninyo; indi kamo magkahadluk sang
nawung sang tawo, kay ang paghukom

iya sang Dios. Kag kon ang kasaba
manĝinlakas kaiwat sa inyo, pagadalhon
ninyo sia sa akon, kag pagapamatian
ko sia.
18 Niyan ginsogo ko sa inyo ang
tanan nĝa mĝa butang nĝa dapat paghi-
moon ninyo.
19 Kag nagtalaliwan kita gikan sa
Horeb, kag ginlibot naton yadtong bug-
os nĝa daku kag makahaladluk nĝa ka-
hanayakan, nĝa nakit-an ninyo, sa dalan
sang bukid sang mĝa Amorinhon, sono
sang ginsogo sa aton ni Iehoba, nĝa aton
Dios, kag naglambut kita tubtub sa
Kades-Barnea.
20 Kag nagsiling ako sa inyo: Nag-
abut kamo sa bukid sang mĝa Amo-
rinhon, nĝa ginahatag sa aton ni Iehoba,
nĝa aton Dios.
21 Yari karon, si Iehoba nĝa imo Dios
nagbutang sa atubanĝan nimo sang
duta: taklad-ka kag tagiyaha sia, sono
sang ginsiling sa imo ni Iehoba, nĝa
Dios sang imo mĝa ginikanan: indi ka
magkahadluk kag indi ka magkaha-
nĝawa.
22 Kag nagpalalapit kamo sa akon,
tanan kamo, kag nagsililing kamo:
magpadalá kita sing mĝa lalaki sa úna
naton, nĝa magusisa sila sang duta nĝa
sa aton kag maghatag sa aton sing kasa-
yoran sang dalan, nĝa sa iya magatalak-
lad kita, kag sang mĝa kabanwaanan nĝa
aton pagaabutan:
23 Kag ini nanĝinbutang nĝa maayo
sa inyo mĝa mata; kag nagkuha ako sa
tunĝa ninyo sing napúlô kag duha ka
tawo, isa ka tawo sa tagsa ka kabikahan.
24 Kag nagbalalik sila kag nagtulukad
sa bukid, kag naglalambut sila tubtub
sa nalupyakan sang Eskol, kag ginusisa
nila *ang duta*.
25 Kag nagkuluha sila sang bunĝa
sang kadutaan, nĝa ginbitbit nila, kag
gindalá nila sila sa amon, kag naghatag
sila sa amon sing kasayoran, kag nagsili-
ling: Maayo ang duta, nĝa ginahatag
sa aton ni Iehoba, nĝa aton Dios.
26 Apang walâ kamo magbuut sa
pagtaklad, kondi nagmalalison kamo ba-
tok sang sogo ni Iehoba, nĝa inyo Dios.
27 Kag nagkulumud kamo sa inyo
mĝa layanglayang, nĝa nagasililing:
Tunĝud kay nagadumut sa aton si Ieho-
ba, ginpagowa niya kita sa duta sang
Egipto sa pagtugyan sa aton sa mĝa ka-
mut sang mĝa Amorinhon, sa paglaglag
sa aton.
28 ¿Sa diin bala kita magataklad?
Ang aton mĝa útud nagpatunaw sang
aton tagiposoon, nĝa nagasililing: Ining
banwa among labing daku kag labing
mataas pa sa aton: ang mĝa banwa mĝa
dalagku kag napanglig-on tubtub sa
lanĝit, kag labut pa, didto nakita man
namon ang mĝa anak sang mĝa Ana-
kinhon.
29 Kag nagsiling ako sa inyo: Indi
kamo magkahanĝawa kag indi kamo
magkalahadluk sa ila.
30 Si Iehoba, nĝa inyo Dios, nĝa na-
gaúna sa inyo, sia gid magapakigaway
tunĝud sa inyo, sono sa tanan nĝa gin-
himo niya tunĝud sa inyo sa Egipto sa
atubanĝan sang inyo mĝa mata.
31 Kag sa kahanayakan man nĝa imo
nakita, nĝa didto si Iehoba, nĝa imo Di-
os, nagdalá sa imo, subung sang isa ka
tawo nĝa nagadalá sang iya anak, sa bug-
os nĝa dalanon nĝa inyo ginlaktan tub-
tub sang inyo pag-abut sa sini nĝa duug.
32 Walay sapayan sini, walâ kamo
magtoloo kay Iehoba, nĝa inyo Dios,
33 Nĝa sia, sa pagpanĝita sa inyo sing
duug, nĝa pagapahamtanĝan ninyo sing
dulugan, nagúna sa inyo sa dalanon sa
kalayo sa gab-i sa pagpaathag sa inyo
sang dalan, nĝa inyo pagalaktan, kag sa
adlaw, sa isa ka panĝanud.
34 Kag nabatian ni Iehoba ang tinĝug
sang inyo mĝa polong, kag naakig sia
kag nagsumpa sia, nĝa nagasiling:
35 Walâ sing bisan sin-o sa sining
mĝa tawo, sining malain nĝa kaliwatan,
nĝa makakita sang maayo nĝa duta, nĝa
ginsumpaan ko nĝa pagaihatag sa inyo
mĝa ginikanan,
36 Luwas si Kaleb, anak ni Iepune.
Sia makakita sa iya, sia; kag sa iya kag
sa iya mĝa anak pagaihatag ko ang duta
nĝa iya gintapakan, kay sia nagsunud
sing bug-os gid kay Iehoba.
37 Kag batok man sa akon naakig si
Iehoba, banĝud sa inyo, nĝa nagasiling:
Ikaw man indi makasulúd didto.
38 Si Iosue, anak ni Nun, nĝa naga-
tindug sa atubanĝan nimo, sia magasu-
lúd didto. Pasaliga sia, kay sia magpa-
panubli sa Israel.
39 Kag ang inyo mĝa kabataan nĝa
magamay nĝa inyo ginsiling: Manĝi-
nisa ka inagaw; kag ang inyo mĝa anak,
nĝa karon walâ sila makakilala sang

maayo kag sang malain, sila magasululúd
didto. Sa ila pagaihaitag ko sia, kag
sila magatagiya sa iya.
40 Kag kamo, balalik-kamo, kag la-
lakat-kamo pa kahanayakan sa dalanon
sang dagat nĝa Mupula.
41 Kag nagsalabat kamo kag nagsili-
ling sa akon : Nakasalâ kami batok kay
Iehoba. Magatalaklad kami kag maga-
pakigaway kami, sono sa tanan nĝa gin-
sogo ni Iehoba sa amon. Kag nagtalak-
lus kamo ang tagsatagsa sang inyo mĝa
hinĝaniban sa pag-awayan, kag nagpa-
lanĝahas kamo sa pagtaklad sa bukid.
42 Kag si Iehoba nagsiling sa akon:
Isiling sa ila : Dili kamo magtalaklad,
kag dili kamo magpakigaway, kay
walâ ako sa tunĝâ ninyo, *agud* nĝa indi
kamo magkalapilas sa atubanĝan sang
inyo mĝa kaaway.
43 Kag naghambal ako sa inyo, kag
walâ kamo magpamati ; hinonoo, nag-
malalison kamo batok sa sogo ni Ie-
hoba, kag nanĝinpunô kamo sa palabi-
labi kag nagtulukad kamo sa bukid.
44 Kag ang mĝa Amorinhon, nĝa
nagapuluyô sini nĝa bukid, nagsulugata
sa inyo, kag naglalagas sila sa inyo, sono
sang ginahimo sang mĝa putyokan, kag
dinaug kamo nila sa Seir, tubtub sa
Horma.
45 Kag nagbalalik kamo, kag nag-
hilibi kamo sa atubanĝan ni Iehoba ;
apang si Iehoba walâ magpamati sang
inyo tinĝug, bisan nagdunĝug sia sa inyo.
46 Kag nagpuluyô kamo sa Kades
sing madamu nĝa mĝa adlaw, sono
sang mĝa adlaw nĝa didto ginpuyô
ninyo.

2 KAG nagbalalik kita, kag nagtalali-
wan kita sa kahanayakan sa dala-
non sang dagat nĝa Mapula, sono sang
ginsiling sa akon ni Iehoba, kag ginlibot
naton ang bukid sang Seir sa madamu
nĝa mĝa adlaw.
2 Kag si Iehoba naghambal sa akon,
nĝa nagasiling :
3 Tuman na ang paglibot ninyo sa
sini nĝa bukid, balalik-kamo nayon sa
Aminhan.
4 Kag sogoa ang banwa, nĝa nagasi-
ling : Magaalagi kamo sa mĝa dulu-
nan sang inyo mĝa útud, ang mĝa anak
ni Esau, nĝa nagapuluyô sa Seir, kag
sila magakalahadluk sa inyo, apang
kamo maghalalong sing daku.
5 Dili ninyo paggamohon sila, kay in-
di ako maghatag sa inyo sang duta nila,
bisan isa lang ka tapak, tunĝud kay gin-
hatag ko kay Esau ang bukid sang Seir
nĝa iya kaugalinĝon.
6 Magabalakal kamo sa ila, sa bili
sang pílak, sang mĝa kalan-on nĝa
pagakaonon ninyo ; kag magabalakal
man kamo, sa bili sang pílak, sa ila, sang
tubig nĝa inyo pagaimnon.
7 Kay si Iehoba, nĝa imo Dios, nag-
pakamaayo sa imo sa tanan nĝa binuha-
tan sang imo mĝa kamut : sia nakasayud
sang imo paglakat sa sining daku nĝa
kahanayakan. Sining kap-atan ka tuig
si Iehoba, nĝa imo Dios, nagúpud sa imo,
kag walâ sing bisan ano nĝa butang nĝa
nakulang sa imo.
8 Kag nagliligad kita sa aton mĝa útud,
nĝa mĝa anak ni Esau, nĝa nagapuluyô
sa Seir, sa dalanon sang kapatagan, kag
sang Elat kag sang Esion-Geber ; kag
nagbalalik kita, kag nag-alagi kita sa
dalan sang kahanayakan sang Moab.
9 Kag si Iehoba nagsiling sa akon :
Dili mo pagpakalisdon ang Moab, kag
dili kamo magpakigaway sa ila, kay indi
ako magahatag gid sa imo sing kaugali-
nĝon sa ila duta, tunĝud kay ginhatag
ko ang Ar nĝa kaugalinĝon sa mĝa anak
ni Lot.
10 (Ang mĝa Emitinhon nagpuluyô
didto anay ; banwa nĝa daku, madamu
kag mataaas subung sang mĝa Anakin-
hon.
11 Ginbilang man sila nĝa mĝa Re-
paiminhon, subung sang mĝa Anakin-
hon ; apang ang mĝa Moabinhon naga-
tawag sa ila nĝa mĝa Eminhon.
12 Ang mĝa Horinhon man nagpulu-
yo anay sa Seir ; kag ginsobol sila sang
mĝa anak ni Esau, kag ginlaglag sila
nila sa atubanĝan nila, kag nagpuluyô
sila sa salili nila, subung sang ginhimo
sang Israel sa duta nĝa iya kaugalinĝon,
nĝa ginhatag sa iya ni Iehoba.)
13 Tilindug-kamo karon, kag talabok-
kamo sa kasulgan sang Sared. Kag
nagtalabok kita sa kasulgan sang Sared.
14 Kag ang mĝa adlaw nĝa ginlakat
naton kutub sa Kades-Barnea tubtub
nĝa gintabok naton ang kasulgan sang
Sared, nanĝinkatloan kag walo ka tuig ;
tubtub nĝa naubus ang bug-os nĝa kali-
watan sang mĝa tawo sa pag-awayan sa
tunĝa sang dulugan, sono sang ginsum-
pa ni Iehoba sa ila.

15 Kag ang kamut ni Iehoba man
nanĝinbatok sa ila sa paglaglag sa ila
sa tunĝâ sang dulugan, tubtub nĝa nag-
kalaubus sila.
16 Kag nahanabu nĝa, sang pagkau-
bus na mamatay ang tanan nĝa mĝa
tawo sa pag-awayan, sa tunĝâ sang
banwa,
17 Si Iehoba naghambal sa akon, nĝa
nagasiling:
18 Karon magaagi ka sa dulunan sang
Moab malapit sa Ar;
19 Kag kon magpalapit ka na sa atu-
banĝan sang mĝa anak ni Amon, indi
mo sila pagpakalisdon kag indi ka mag-
pakigaway sa ila, kay indi gid ako mag-
hatag sa imo sing kaugalinĝon sa duta
sang mĝa anak ni Amon, tunĝud kay
ginhatag ko sia nĝa kaugalinĝon sa mĝa
anak ni Lot.
20 (Ginbilang man ini sia nĝa duta
sang mĝa Repaiminhon: ang mĝa Re-
painminhon nagpuluyô didto anay, kag
ang mĝa Amoninhon nagtawag sa ila
nĝa Samsuminhon;
21 Banwa nĝa daku, madamu kag ma-
taas subung sang mĝa Anakinhon; nĝa
ginlaglag sila ni Iehoba sa atubanĝan
sang mĝa Amoninhon, kag ginsobol
sila nila kag nagpuluyô sila sa salili
nila.
22 Subung sang ginhimo niya sa mĝa
anak ni Esau, nĝa nagapuluyô sa Seir,
nĝa sa atubanĝan nila ginlaglag niya ang
mĝa Horinhon, kag nĝa ginsobol nila
sila kag nagapuluyô sila sa salili nila,
tubtub karon.
23 Kag nahanunĝud sang mĝa Hebin-
hon, nĝa nagpuluyô sa Haserin, tubtub
sa Gasa, ang mĝa Kaptorinhon, nĝa nag-
gilikan sa Kaptor, ginlaglag nila sila
kag nagpuluyô sila sa salili nila.)
24 Tilindug-kamo, talaliwan-kamo kag
talabok-kamo sa kasulgan sang Arnon.
Yari karon, gintugyan ko sa imo kamut
si Sihon nĝa Amorinhon, hari sang Hes-
bon kag ang iya duta: Sugdi, tagiya-
ha kag pakigaway-ka batok sa iya.
25 Karon pagasugdan ko sa pagbu-
tang ang kahadluk kag ang kahanĝawa
sa imo sa ibabaw sang mĝa banwa sa
idalum sang bug-os nĝa kalanĝitan; sa
bagay nĝa mabatian nila ang imo ka-
bantugan kag magakulurug sila, kag ma-
gakalasakit gid sila sa atubanĝan nimo.
26 Kag nagpadalá ako sing mĝa ma-
nugtunda kutub sa kahanayakan sang
Kademot kay Sihon, hari sang Hesbon,
nĝa may mĝa polong sa paghidaet, nĝa
nagasiling:
27 Nĝa makaagi ako kunta sa imo du-
ta. Pagausuyon ko gid ang dalan; indi
ako magalipas sa too, bisan sa walá.
28 Ang kalan-on nĝa pagakaonon ko
pagabaligyaan mo ako sa bili sang pílak,
kag ang tubig man, nĝa pagaimnon ko,
pagaihatag mo sia sa akon sa bili sang
pílak; lamang nĝa mag-agi ako sa akon
mĝa tiil:
29 Subung sang ginhimo sa akon sang
mĝa anak ni Esau, nĝa nagapuluyô sa
Seir, kag sang mĝa Moabinhon, nĝa na-
gapuluyô sa Ar, tubtub nĝa nagatabok
ako sang Iordan sa duta, nĝa ginahatag
sa amon ni Iehoba, nĝa amon Dios.
30 Apang si Sihon, hari sang Hesbon,
indi sia buut magtugut sa aton sa pag-
agi sa luyo niya, kay ginpatig-a ni Ie-
hoba, nĝa imo Dios, ang iya espiritu, kag
ginpakibolan niya ang iya tagiposoon, sa
pagtugyan sa iya sa imo kamut, subung
nĝa *makita mo karon.*
31 Kag si Iehoba nagsiling sa akon:
Yari karon, ginsugdan ko sa pagtugyan,
sa atubanĝan nimo, kay Sihon kag sa
iya duta. Sugdi, tagiyaha, kag ikaw
magatagiya sang iya duta.
32 Kag si Sihon, sia kag ang bug-os
niya nĝa banwa, naggowa sa pagsugata
sa aton sa pagpakigaway sa Iahas.
33 Apang si Iehoba, nĝa aton Dios,
nagtugyan sa iya sa atubanĝan naton,
kag ginpilas naton sia, kag ang iya mĝa
anak, kag ang bug-os niya nĝa banwa.
34 Kag niyan ginkuha naton ang
tanan niya nĝa mĝa banwa, kag ginlag-
lag naton ang tanan niya nĝa mĝa ka-
banwaanan: ang mĝa lalaki, mĝa babae
kag mĝa kabataan, nĝa walâ kita mag-
papalagyo sa ila.
35 Lamang gin-ati naton nĝa sa aton
ang mĝa kahayupan kag ang inagaw sa
mĝa banwa, nĝa ginkuha naton.
36 Kutub sa Aroer, nĝa ara sa luyo
sang pangpang sang kasulgan sang Ar-
non, kag ang banwa nĝa yara sa kasulgan
tubtub sa Galaad, walâ sing banwa nĝa
tuman ka taas nĝa sa aton: ang tanan
gintugyan ni Iehoba, nĝa aton Dios, sa
atubanĝan naton.
37 Lamang walâ ka makapalapit sa
duta sang mĝa anak ni Amon, bisan
sa bug-os nĝa pangpang sang kasulgan
sang Iabok, bisan sa mĝa banwa sa

bukid, bisan sa tanan nḡa duug nḡa gin-
dumili ni Iehoba, nḡa aton Dios, sa imo.

3 KAG nagbalalik kita kag nagtalaklad
kita sa dalan sang Basan. Kag si
Og, hari sa Basan, naggowa, sia kag ang
bug-os niya nḡa banwa, sa pagsugata sa
aton sa pagpakigaway, sa Edrei.
2 Kag si Iehoba nagsiling sa akon:
Dili ka magkahadluk sa iya, kay gin-
tugyan ko sia sa imo kamut, sia kag ang
bug-os niya nḡa banwa, kag ang iya
duta; kag pagahimoon mo sa iya, su-
bung sang ginhimo mo kay Sihon, hari
sang mḡa Amorinhon, nḡa nagpuyô sa
Hesbon.
3 Kag gintugyan man ni Iehoba, nḡa
aton Dios, sa aton kamut si Og, hari sa
Basan, kag ang iya bug-os nḡa banwa, nḡa
ginpilas naton sia tubtub nḡa walay
bisan sin-o nḡa nakapalagyo sang mḡa
iya.
4 Kag niyan ginkuha naton ang tanan
niya nḡa mḡa kabanwaanan: walâ sing
banwa nḡa walâ naton makuha sa ila:
kan-uman ka banwa, ang bug-os nḡa
kadutaan sang Argob, ang ginharian ni
Og, sa Basan.
5 Ini tanan nḡa mḡa kabanwaanan
mḡa pinabakud sila sa mataas nḡa mḡa
kuta nḡa may mḡa gawang kag mḡa
pintal, labut pa sang madamu gid nḡa
kabanwaanan nḡa walay kuta.
6 Kag pinanlaglag naton sila sing
bug-os gid, subung sang ginhimo naton
kay Sihon, hari sa Hesbon; ginlaglag
naton ang tanan nḡa mḡa kabanwaanan:
ang mḡa lalaki, mḡa babae kag mḡa
kabataan.
7 Kag gin-ati naton nḡa sa aton ang
tanan nḡa mḡa kahayupan kag ang
inagaw sa mḡa kabanwaanan.
8 Ginkuha naton, sa sadto nḡa dag-
on, sa kamut sang duha ka hari sang
mḡa Amorinhon, ang duta nḡa yara sa
isa ka luyo sang Iordan, kutub sa kasul-
gan sang Arnon tubtub sa bukid sang
Hermon.
9 (Ang mḡa Sidoninhon nagatawag
sang Hermon nḡa Sirion, kag ang mḡa
Amorinhon nagatawag sini nḡa Senir.)
10 *Ginkuha naton* ang tanan nḡa mḡa
kabanwaanan sang kapatagan, ang bug-
os nḡa Galaad kag ang bug-os nḡa
Basan tubtub sa Salka kag sa Edrei,
nḡa mḡa kabanwaanan sang ginharian
ni Og, sa Basan.
11 Kay si Og, hari sa Basan, amo
lamang ang nabilin sa nabilin sang mḡa
Repaiminhon. Yari karon, ang iya higda-
an, isa ka higdaan nḡa salsalon. ¿ Walâ
bala ini sa Raba sa mḡa anak ni
Amon? Ang iya kalabaon siam ka
maniko, kag ang iya kasankaron apat
ka maniko, sono sang siko sang isa ka
tawo.
12 Kag nagtagiya kita sini nḡa duta
sa sadtong panag-on. Kutub sa Aroer
nḡa yara sa ibabaw sang kasulgan sang
Arnon, kag ang katunḡâ sang bukid
sang Galaad kag ang iya mḡa kaban-
waanan ginhatag ko sila sa mḡa Ru-
beninhon kag sa mḡa Gadinhon;
13 Kag ang nabilin sa Galaad kag
ang bug-os nḡa Basan, ginharian ni Og.,
ginhatag ko sila sa katunḡâ nḡa kabika-
han ni Manases: ang bug-os nḡa kadu-
taan sang Argob, patí ang bug-os nḡa
Basan, amo ini ginahinḡalanan nḡa duta
sang mḡa Repaiminhon.
14 Si Iair, anak ni Manases, nagkuha
sang bug-os nḡa kadutaan sang Argob
tubtub sa dulunan sang mḡa Gesurinhon
kag sang mḡa Maakanhon, kag tubtub
karon ang mḡa banwa sa Basan ginata-
wag sila sa iya gid nḡa nḡalan: mḡa
banwa ni Iair.
15 Kag kay Makir ginhatag ko ang
Galaad.
16 Kag sa mḡa Rubeninhon kag sa
mḡa Gadinhon ginhatag ko kutub sa
Galaad tubtub sa kasulgan sang Ar-
non, ang katunḡâ sang kasulgan amo
ang dulanan, kag tubtub sa kasulgan
sang Iabok, nḡa dulunan sang mḡa anak
ni Amon;
17 Kag ang kapatagan man, ang
Iordan amo ang dulunan kutub sa Ki-
neret tubtub sa dagat sang kapatagan,
ang dagat nḡa Maasin,* sa kunsaran
sang Pisga, nayon sa Sidlanḡan.
18 Kag niyan nagasogo ako sa inyo,
nḡa nagasiling: Si Iehoba, nḡa inyo
Dios, naghatag sa inyo sini nḡa duta sa
pagtagiya sa iya. Kamo tanan nḡa mga
tawo nḡa maisug, magaalagi kamo, nḡa
mḡa sangkap sa hinḡaniban, sa atuba-
nḡan sang inyo mḡa útud, ang mḡa
inanak ni Israel.
19 Lamang ang inyo mḡa babae, ang
inyo mḡa kabataan kag ang inyo mḡa

* *Dagat nḡa Maasin,* dagat nḡa Pa-
tay.

kahayupan (nakahibalo ako nga may
madamu kamo nga kahayupan) maga-
puluyô sa inyo mga kabanwaanan, nga
ginhatag ko sa inyo,
20 Tubtub nga si Iehoba magpapa-
huway sa inyo mga útud, subung sa
inyo, kag magtalagiya man sila sang
duta, nga ginhatag sa ila ni Iehoba, nga
inyo Dios, sa isa ka luyo sang Iordan;
kag magapalauli kamo ang tagsatagsa
sa iya kaugalingon nga pagkabutang,
nga ginhatag ko sa inyo.
21 Niyan nagsogo man ako kay Iosue,
nga nagasiling: Ang imo mga mata
nakakita sang tanan nga ginhimo ni
Iehoba, nga inyo Dios, sa sining duha
ka hari: amo ining pagahimoon ni
Iehoba sa tanan nga mga ginharian nga
pagaagihan mo.
22 Dili kamo magkalahadluk sa ila,
kay si Iehoba nga inyo Dios, amo gid
ang nagapakigaway tungud sa inyo.
23 Kag sadto nga dag-on nag-ampo
ako kay Iehoba, nga nagasiling:
24 Ginoo nga si Iehoba, ikaw nagsugud
sa pagpakita sa imo ulipon sang imo pag-
kadaku, kag sang imo kamut nga gam-
hanan: kay ¿ano nga dios bala sa langit
kon sa duta, nga sarang makahimo sing
mga buluhaton kag sing mga kaisug nga
makatilingala subung sang mga *binuha-
tan* mo?
25 Tuguti ako, nga magtabok ako kag
magtan-aw sadtong maayo nga duta,
nga yara sa pihak sang Iordan, yadtong
magayon nga bukid kag ang Libano.
26 Apang si Iehoba naakig batok sa
akon bangud sa inyo, kag walâ sia
magpamati sa akon; kag nagsiling sa
akon si Iehoba: Tuman na: dili ka na
maghambal liwan sa akon nahanungud
sini nga butang.
27 Tukad-ka sa putokputokan sang
Pisga, kag bayawa ang imo mga mata
nayon sa Katundan kag nayon sa Amin-
han, kag nayon sa Bagatnan kag nayon
sa Sidlangan, kag tuluka sang imo mga
mata; kay indi ka sarang makatabok sa
sini nga Iordan.
28 Kag sogoa si Iosue, kag pasaliga
sia kag palig-ona sia; kay sia magaagi
sa atubangan sini nga banwa, kag sia
among magapatagiya sa ila sang duta,
nga makita mo.
29 Kag nagpuluyô kita sa nalupyakan
sa atubangan sang Bet-Peor.

Si Moises nagalaygay sa mga Israelinhon nga magpaladayon sila nga mga matutum kay Iehoba.

4 BUSA karon, Israel, pamatii ang
mga palatukuran kag ang mga tulu-
manon, nga ginatudlo ko sa inyo, sa
pagbutang sa ila sa buhat, agud nga
magkalabuhi kamo kag magsululúd ka-
mo, sa pagtagiya sang duta, nga gina-
hatag sa inyo ni Iehoba, nga Dios sang
inyo mga ginikanan.
2 Di'i kamo magdugang sing bisan
ano sa polong, nga ginasogo ko sa inyo,
kag dili kamo magbuhin sing bisan ano sa
iya, agud nga matuman ninyo ang mga
sogo ni Iehoba, nga inyo Dios, nga
ginasogo ko sa inyo.
3 Ang inyo gid mga mata nakakita
sang ginhimo ni Iehoba bangud sang
Baal-Peor; kay ang tanan nga mga
tawo nga nagsulunud kay Baal-Peor,
ginlaglag sila ni Iehoba, nga imo Dios,
sa tungâ ninyo.
4 Apang kamo, nga nagtalapik kay
Iehoba, nga inyo Dios, tanan kamo mga
buhi karon.
5 Tan-awa-ninyo, ako nagtudlo sa
inyo sing mga palatukuran kag mga
tulumanon, sono sang ginsogo ni Iehoba,
nga akon Dios, sa akon, agud nga pagi-
butang ninyo sila sa buhat sa duta, diin
magasululúd kamo sa pagtagiya sa iya.
6 Busa, bantayi-ninyo sila kag ibutang
ninyo sila sa buhat; kay ini among inyo
kaalam kag ang inyo ihibalo, sa mga
mata sang mga katawohan, nga sila
magapalamati sining tanan nga mga
palatukuran, kag magasilíling sila: Sa
pagkamatuud ining daku nga katawohan
among banwa nga maalam kag mahi-
baloanon.
7 Kag ¿ano bala ang daku nga kata-
wohan nga may mga dios nga malapit
sa iya, subung kay Iehoba, nga inyo
Dios, sa gihapon nga pagtawgon naton
sia?
8 Kag ¿ano bala ang daku nga kata-
wohan nga may mga palatukuran kag
mga tulumanon nga matarung, subung
sining tanan nga kasogoan, nga gina-
butang ko karon sa atubangan ninyo?
9 Lamang, mag-andam-ka sa imo kag
bantayi sing maayo ang imo kalág, basi
pa hikalimtan mo ang mga butang nga
nakita sang imo gid mga mata, kag basi
pa magpalayô sila sa imo tagiposoon,

sa tanan nĝa mĝa adlaw sang imo ka-
buhi; kondi ipakilala sila sa imo mĝa
anak kag sa mĝa anak sang imo mĝa
anak.
10 Sang adlaw nĝa nag-atubang ka
kay Iehoba, nĝa imo Dios, sa Horeb,
sang si Iehoba nagsiling sa akon: I-
tipon ako sang banwa, kag pagapapa-
mation ko sila sang akon mĝa polong,
agud nĝa magtoon sila sa pagkahadluk
sa akon sa tanan nĝa mĝa adlaw, nĝa
magakalabuhi sila sa ibabaw sang duta,
kag agud nĝa pagitudlo nila sila sa ila
mĝa anak;
11 Niyan nagpalalapit kamo, kag didto
kamo sa kunsaran sang bukid; kag ang
bukid nagdabdab sing kalayo tubtub
sa alibutud sang mĝa lanĝit; kag may
mĝa kadulum, mĝa gal-um kag mĝa
kadudulman nĝa pitipit.
12 Kag naghambal si Iehoba sa inyo
sa tunĝa sang kalayo: nabatian ninyo
ang tinĝug sang mĝa polong, apang
walâ kamo sing nakita nĝa bisan ano
nĝa dagway, lamang *ginpamatian* ang
isa ka tinĝug.
13 Kag ginbantala niya sa inyo ang
iya katipan, ang napúlô ka polong, nĝa
ginsogo niya sa inyo, nĝa ibutang ninyo
sa buhat, kag ginsulat niya sila sa iba-
baw sang duha ka tapi nĝa bató.
14 Sa sadto nĝa dag-on nagsogo man
si Iehoba sa akon nĝa pagtudloan ko
kamo sang mĝa palatukuran kag sang
mĝa tulumanon, agud nĝa pagibutang
ninyo sila sa buhat, sa duta diin maga-
sululúd kamo sa pagtagiya sa iya.
15 Busa, pagaandaman ninyo sing
maayo ang inyo mĝa kalág; kay walâ
sing bisan ano nĝa dagway nĝa nakita
ninyo, sang adlaw nĝa si Iehoba nag-
hambal sa inyo sa Horeb sa tunĝâ sang
kalayo;
16 Basi pa nĝa magkaladunut kamo
kag maghilimo kamo nĝa sa inyo sing
mĝa larawan nĝa tinigban sa kaanĝay
sang bisang ano nĝa dagway, dagway
sang lalaki kon sang babae;
17 Bisan dagway sang bisan ano nĝa
sapat nĝa yara sa duta, bisan dagway
sang bisan ano nĝa pispis nĝa pakpa-
kan, nĝa nagalupad sa lanĝit;
18 Bisan dagway sang bisan ano nĝa
sapat nĝa nagaguyud sa duta, bisan dag-
way sang bisan ano nĝa isda, nĝa yara
sa mĝa tubig sa idalum sang duta;
19 Kag basi pa nĝa, sa pagbayaw mo
sang mĝa mata sa kalanĝitan kag maka-
kita mo ang adlaw kag ang bulan, kag
ang mĝa bitoon kag ang bug-os nĝa
kasoldadosan sang lanĝit, mabuyok ka
sa pagyaub sa atubanĝan nila kag sa pag-
alagad sa ila; butang nĝa ginhatag ni
Iehoba, nĝa imo Dios, subung nĝa
bahin sang tanan nĝa mĝa katawohan
sa idalum sang tanan nĝa kalanĝitan.
20 Apang sa inyo, si Iehoba nagkuha
sa inyo kag ginkuha niya kamo sa da-
pug nĝa salsalon, sa Egipto, agud nĝa
magmanĝinbanwa niya kamo nĝa pa-
nublion, subung nĝa *ginatan-aw* ninyo
karon.
21 Kag si Iehoba naakig batok sa
akon banĝud sa inyo, kag nagsumpa sia,
nĝa indi ako makatabok sang Iordan
kag indi ako makasulúd sa maayo nĝa
duta, nĝa ginahatag nĝa panublion sa
imo ni Iehoba, nĝa imo Dios.
22 Apang ako dapat nĝa mapatay sa
sini nĝa duta, kag indi ako sarang ma-
katabok sang Iordan; apang kamo ma-
gatalabok kag magatalagiya sadtong
maayo nĝa duta.
23 Mag-alandam-kamo, basi pa nĝa
malipatan ninyo ang katipan ni Iehoba,
nĝa inyo Dios, nĝa ginhimo niya sa
inyo, kag *basi pa* maghilimo kamo sing
bisan ano nĝa larawan nĝa tinigban, sa
kaanĝay sang bisan ano nĝa butang
nĝa gindumili ni Iehoba, nĝa imo Dios,
sa imo;
24 Kay si Iehoba, nĝa imo Dios,
among isa ka kalayo nĝa manughalun-
hon, isa ka Dios nĝa maimon.
25 Kon makapanĝanak na kamo
sing mĝa anak kag mĝa apô, kag
magtiligulang na kamo sa duta, kag kon
magkaladunut kamo, kag maghilimo
kamo sing mĝa larawan nĝa tinigban sa
kaanĝay sang bisan ano nĝa butang,
kag maghilimo kamo sing malain sa
mĝa mata ni Iehoba, nĝa inyo Dios, sa
pagpaakig sa iya;
26 Ginabutang ko karon nĝa saksi
batok sa inyo ang lanĝit kag ang duta,
nĝa magakalamatay kamo, magakala-
matay kamo sing madali gid sa ibabaw
sang duta, nĝa sa pagtabok sang Iordan,
nagalalakat kamo sa pagtagiya sa iya:
indi maglalawig kamo sang inyo mĝa
adlaw sa iya, kondi nĝa pagapanlagla-
gon kamo sing bug-os gid.
27 Kag si Iehoba magapaalaplaag sa
inyo sa tunĝâ sang mĝa katawohan, kag

magakalabilin kamo nga pila ka bilog
lamang sa kadamuon sa tungâ sang mga
katawohan, nga pagadalhan sa inyo ni
Iehoba.
28 Kag magaalalagad kamo didto sa
mga dios, nga binuhatan sang mga
kamut sang mga tawo, *mga dios* nga
kahoy kag nga bató, nga indi makakita,
bisan makabati, bisan makakaon, bisan
makapaninghot;
29 Apang tubtub didto, pagapangi-
taon mo si Iehoba, nga imo Dios; kag
makit-an mo sia, kon pagpangitaon mo
sia sa bug-os mo nga tagiposoon kag sa
bug-os mo nga kalág.
30 Kon yara ka sa kasakitan gid, kag
mag-alabut sa imo ining tanan nga mga
butang sa olehe nga mga adlaw, maga-
balik ka kay Iehoba, nga imo Dios, kag
magapamati ka sang iya tingug.
31 Kay si Iehoba, nga imo Dios, among
Dios nga maloloyon: indi magabiya sia sa
imo, kag indi magalaglag sa imo, kag indi
magakalimot sia sang katipan sang imo
mga ginikanan, nga ginsumpa niya sa ila.
32 Busa, magpamangkot-ka sang mga
nagliligad nga panag-on, nga nagulúna
sa imo, kutub sang adlaw nga gintuga
sang Dios ang tawo sa ibabaw sang
duta, kag kutub sa isa ka ukbung sang
langit tubtub sa isa ka ukbung: ¿naha-
nabu bala ang kaangay nga butang sa
sining daku nga butang, kag nabatian
mo ang daw nagaangayangay sini?
33 ¿Nabatian bala sang isa ka banwa
ang tingug sang Dios, nga naghambal
gikan sa tungâ sang kalayo, subung sang
nabatian mo, kag nagkabuhi ka?
34 Kon, ¿nagtilaw bala ang isa ka
Dios sa pagkari sa pagkuha nga sa iya sing
isa ka katawohan gikan sa tungâ sang
isa ka katawohan, nga may mga pag-
tilaw, may mga talandaan kag may mga
kalatingalahan, kag tungud sang pagi-
linaway, kag tungud sang makusug nga
kamut, kag tungud sang inuntay nga
butkon, kag nga may dalagku nga mga
kakugmat, sono sa tanan nga ginhi-
mo ni Iehoba, nga imo Dios, nga sa inyo
sa Egipto sa atubangan sang imo gid
mga mata?
35 Sa imo ginpakita ina, agud nga ma-
kasayud ka, nga si Iehoba amo lamang
ang Dios kag walâ na sing iban luwas
sa iya.
36 Gikan sa langit ginpabati niya ikaw
sang iya tingug sa pagtudlo sa imo;
kag sa ibabaw sang duta ginpakita niya
sa imo ang iya daku nga kalayo, kag
nabatian mo ang iya mga polong gikan
sa tungâ sang kalayo.
37 Kag tungud kay ginhigugma man
niya ang imo mga ginikanan, ginpili ni-
ya ang imo kaliwatan sa olehe nila, kag
ginpagowa niya ikaw sa Egipto, sa atu-
bangan niya, tungud sang iya daku nga
gahum,
38 Sa pagsobol sa atubangan nimo
sing mga katawohan nga labing dalagku
kag labing mga makusug pa sa imo, sa
pagpasulúd sa imo sa ila duta, kag pag-
hatag sini sa imo nga panublion, subung
sang *ginatan-aw* mo karon.
39 Busa, magsayud-ka karon nga adlaw
kag panumduma sa imo tagiposoon, nga
si Iehoba lamang amo ang Dios sa kala-
ngitan pa ibabaw kag sa ibabaw sang
duta pa idalum: walâ na gid sing iban.
40 Bantayi ang iya mga palatukuran
kag ang iya mga sogo, nga ginasogo ko
karon sa inyo, agud nga sa imo may
kaayohan kag sa imo mga anak sa ole-
he nimo, kag nga pagpalawigon mo
ang imo mga adlaw sa ibabaw sang du-
ta, nga ginahatag sa imo ni Iehoba nga
imo Dios, sa gihapon."

Mga banwa nga dalangpan sa Sidlangan sang Iordan.

41 Niyan ginpain ni Moises ang tatlo
ka banwa sa isa ka luyo sang Iordan
nayon sa sulubangan sang adlaw,
42 Agud nga magpalagyo didto ang
nakapatay sing tawo, nga makapatay sa
iya masigkatawo sing indi hungud, nga
walâ niya pagdumti sia, bisan kahapon,
bisan sa isa kahapon, kag nga sa maka-
palagyo sia sa sining mga banwa, mag-
kabuhi sia;
43 *Kon sayoron:* ang Beser sa kahana-
yakan, sa duta sang kapatagan, nga sa
mga Rubeninhon; ang Ramot, sa Ga-
laad, nga sa mga Gadinhon; kag ang
Golam, sa Basan, nga sa mga Manasin-
hon.

Ang Pagsulit sang Napulo ka Sogo.

44 Busa, ini among kasogoan nga gin-
pahamtang ni Moises sa atubangan sang
mga inanak ni Israel.
45 Ini among mga pagkamatuud, mga
palatukuran kag mga tulumanon, nga

ginmitlang ni Moises sa mĝa inanak ni
Israel, sang naggulowa sila sa Egipto,
46 Sa isa ka luyo sang Iordan, sa na-
lupyakan, sa atubanĝan sang Bet-Peor,
sa duta ni Sihon, hari sang mĝa Amo-
rinhon, nĝa nagpuluyô sa Hesbon, nĝa
ginpilas ni Moises kag sang mĝa inanak
ni Israel, sang nakagowa na sila sa E-
gipto.
47 Kag nagtalagiya sila sang iya duta
kag sang duta ni Og, hari sa Basan,
duha ka hari sang mĝa Amorinhon, nĝa
yara sa isa ka luyo sang Iordan, nayon
sa sulubanĝan sang adlaw:
48 Kubtub sa Aroer, nĝa ara sa
pangpang sang kasulgan sang Arnon,
tubtub sa bukid sang Sion (nĝa among
Hermon):
49 Kag ang bug-os nĝa kapatagan sa
isa ka luyo sang Iordan, nayon sa Sid-
lanĝan, tubtub sa dagat sang kapatagan,
sa kunsaran sang Pisga.

5 KAG ginpatipon ni Moises ang bug-
os nĝa Israel, kag nagsiling sa ila:
" Pamatii, Israel, ang mĝa palatukuran
kag ang mĝa tulumanon, nĝa ginamit-
lang ko karon sa inyo mĝa idulunĝug.
Pagaton-an ninyo sila kag pagaandaman
ninyo ang pagbutang sa ila sa buhat.
2 Si Iehoba, nĝa aton Dios, naghimo
sing isa ka katipan sa aton sa Horeb.
3 Indi sa aton mĝa ginikanan ginhimo
ni Iehoba ini nĝa katipan; kondi sa
aton, *sa aton* tanan nĝa yari diri gid nĝa
mĝa buhi karon.
4 Sa atubanĝay nagpakighambal sa
aton si *Iehoba* sa bukid gikan sa tunĝâ
sang kalayo.
5 Kag ako sadto didto sa tunĝâ ninyo
kag ni Iehoba, sa pagpatpat sa inyo
sang polong ni Iehoba; kay nagkalahad-
luk kamo sa atubanĝan sang kalayo, kag
walâ kamo magtulukad sa bukid. *Nag-
hambal sia,* nĝa nagasiling:
6 Ako amo si Iehoba, nĝa imo Dios,
nĝa nagpagowa sa imo sa duta sang
Egipto, sa baláy sang mĝa ulipon.
7 Dili ka maghuput sing liwan nĝa
mĝa dios sa atubanĝan nakon.
8 Dili ka maghimo nĝa sa imo sing la-
rawan nĝa tinigban, bisan ano nĝa
butang nĝa kaanĝay sang didto sa iba-
baw sang lanĝit, bisan sang didto sa
idalum sang duta, bisan sang didto sa
mĝa tubig sa idalum sang duta.
9 Dili ka magyaub sa ila, kag dili ka
magtahud sa ila; kay ako si Iehoba, nĝa
imo Dios, Dios nĝa maimon, nĝa naga-
duaw sang kalautan sang mĝa ginikanan
sa ibabaw sang mĝa anak tubtub sa
ikatlo kag sa ikap-at ka kaliwatan sang
mĝa nagadulumut sa akon;
10 Kag nĝa nagakalooy sa linibo sa
mĝa nagahigugma sa akon kag naga-
bantay sang akon mĝa sogo.
11 Dili mo paggamiton ang nĝalan ni
Iehoba, nĝa imo Dios, sa walay kapusla-
nan, kay indi pagkabigon ni Iehoba nĝa
walâ sing salâ ang maggamit sang iya
nĝalan sa walâ sing kapuslanan.
12 Bantayan-mo ang adlaw nĝa inug-
pahuway sa pagpakabalaan sa iya, sono
sang ginsogo ni Iehoba, nĝa imo Dios, sa
imo.
13 Sa anum ka adlaw magapanĝabud-
lay ka kag magahimo ka sang tanan nĝa
imo buluhaton.
14 Apang ang ikapito ka adlaw amo
ang isa ka *adlaw* nĝa inugpahuway kay
Iehoba, nĝa imo Dios: dili ka maghimo
sing bisan ano nĝa buluhaton, ikaw,
bisan ang imo anak nĝa lalaki, bisan ang
imo anak nĝa babae, bisan ang imo
ulipon nĝa lalaki, bisan ang imo ulipon
nĝa babae, bisan ang imo baka, bisan
ang imo asno, bisan ano sang imo mĝa
sapat, bisan ang dumuluong nĝa yara
sa sulúd sang imo mĝa gawang; agud
nĝa magpahuway ang imo ulipon nĝa
lalaki kag ang imo ulipon nĝa babae
subung sa imo.
15 Kag panumduma, nĝa ikaw nanĝin-
ulipon *man* sa duta sang Egipto, kag
nĝa si Iehoba, nĝa imo Dios, nagpagowa
sa imo didto sa makusug nĝa kamut kag
inuntay nĝa butkon: tunĝud sini si
Iehoba, nĝa imo Dios, nagsogo sa imo,
nĝa magbantay ka sang adlaw nĝa
inugpahuway.
16 Tahoron-mo ang imo amay kag
ang imo ilóy, sono sang ginsogo sa imo
ni Iehoba, nĝa imo Dios, agud nĝa mag-
lawig ang imo mĝa adlaw kag agud nĝa
sa imo may kaayohan sa ibabaw sang
duta, nĝa ginahatag sa imo ni Iehoba,
nĝa imo Dios.
17 Dili ka magpatay.
18 Dili ka magpanglahi.
19 Dili ka magpanĝawat.
20 Dili ka magsaksi sing butig batok
sa imo masigkatawo.
21 Dili mo pagkaibugan ang asawa
sang imo isigkatawo; dili mo pagkai-

bugan ang baláy sang imo isigkatawo, bisan ang iya duta, bisan ang iya ulipon nḡa lalaki, bisan ang iya ulipon nḡa babae, bisan ang iya baka, bisan ang iya asno, bisan ano nḡa butang nḡa iya sang imo masigkatawo.
22 Ini nḡa mḡa polong ginhambal ni Iehoba sa bug-os ninyo nḡa katilingban sa bukid, gikan sa tunḡâ sang kalayo, sang panḡanud kag sang pitipit nḡa kadudulman, sa daku nḡa tinḡug, kag walâ na niya pagduganḡi. Kag ginsulat niya sila sa ibabaw sang duha ka tapi nḡa bató, kag ginhatag niya sila sa akon.
23 Kag sang nakabati kamo sang tinḡug gikan sa tunḡâ sang kadudulman kag nakita ninyo ang bukid nḡa nagadabdab sang kalayo, nahanabu nḡa nagpalalapit kamo sa akon, ang tanan ninyo nḡa mḡa panḡolo sang kabikahan kag ang inyo mḡa tigulang.
24 Kag nagsililing kamo: Yari karon, si Iehoba, nḡa aton Dios, nagpakita sa aton sang iya himaya kag sang iya pagkadaku, kag nabatian naton ang iya tinḡug gikan sa tunḡâ sang kalayo: karon nakita naton, nḡa si Iehoba nagahambal sa tawo kag nḡa ang *tawo* nagakabuhi.
25 Busa karon, ¿Kay nḡaa bala magakalamatay kita? Kay ining daku nḡa kalayo magaupúd sa aton: kon makabati kita liwan sang tinḡug ni Iehoba, nḡa aton Dios, magakalamatay kita.
26 Kay ¿sin-o bala sa tanan nḡa unud nḡa nakapamati subung sa aton sang tinḡug sang Dios nḡa buhi, nḡa nagahambal gikan sa tunḡâ sang kalayo, kag nagkabuhi sia?
27 Palapit-ka kag pamatii ang tanan nḡa mḡa butang, nḡa pagaisiling ni Iehoba, nḡa aton Dios; kag ikaw, ikaw magahambal sa amon sang tanan nḡa pagaisiling sa imo ni Iehoba, nḡa aton Dios,kag kami magapalamati kag pagahimoon namon ini.
28 Kag nabatian si Iehoba ang tinḡug sang inyo mḡa polong, sang naghalambal kamo sa akon; kag nagsiling sa akon si Iehoba: Nabatian ko ang tinḡug sang mḡa polong sini nḡa banwa, nḡa sila nagsililing sa imo: ginsililing nila sing maayo ang tanan nḡa ginhambal nila.
29 ¡Kabay pa nḡa gihapon may ila sila sini nḡa tagiposoon, agud nḡa magkahadluk sila sa akon kag magbantay sila sang tanan nakon nḡa mḡa sogo, agud nḡa sa ila kag sa ila mḡa anak may kaayohan sa gihapon!
30 Kadto-ka, isiling sa ila: Palaulikamo sa inyo mḡa layanglayang;
31 Apang ikaw, magpabilin-ka diri sa akon, kag pagaisiling ko sa imo ang tanan nḡa mḡa sogo, kag mḡa palatukuran kag mḡa tulumanon, nḡa pagaitudlo mo sa ila, agud nḡa pagaibutang nila sila sa buhat, sa duta nḡa ginahatag ko so ila sa pagtagiya sa iya.
32 *Busa*, alandami-ninyo sa paghimo sono sang ginsogo ni Iehoba, nḡa inyo Dios, sa inyo: dili kamo maglilipas bisan sa too, bisan sa walá.
33 Magalalakat kamo sa tanan nḡa dalan, nḡa ginsogo sa inyo ni Iehoba, nḡa inyo Dios, agud nḡa magkalabuhi kamo kag kamo may kaayohan kag pagapalawigon ninyo ang inyo mḡa adlaw sa duta, nḡa pagatagiyahon ninyo.

Mḡa laygay sa pagkamatinumanon.

6 KAG, yari karon, ang sogo, ang mḡa palatukuran kag ang mḡa tulumanon, nḡa ginsogo ni Iehoba, nḡa inyo Dios, nḡa pagitudlo ko sa inyo, agud nḡa pagibutang ninyo sila sa buhat sa duta, nḡa inyo ginakadtoan sa pagtagiya sa iya:
2 Agud nḡa magkahadluk ka kay Iehoba, nḡa imo Dios, nḡa magbantay ka sa bug-os nḡa mḡa adlaw sang imo kabuhi sang tanan niya nḡa mḡa palatukuran kag sang iya mḡa sogo, nḡa ginasogo ko sa imo, ikaw ang imo anak, kag ang anak sang imo anak, kag agud nḡa maglalawig ang imo mḡa adlaw.
3 Magapamati ka, Israel, kag magaandam ka sa pagbutang sa ila sa buhat, agud nḡa may kaayohan ka, kag agud nḡa magdamu ka gid, sa duta nḡa nagailig sing gatas kag dugos, sono sang ginsiling sa inyo ni Iehoba, ang Dios sang imo mḡa ginikanan.
4 Pamati-ka, Isreal: Si Iehoba amo ang aton Dios, si Iehoba lamang.
5 Kag magahigugma ka kay Iehoba, nḡa imo Dios, sa bug-os mo nḡa tagiposoon, kag sa bug-os mo nḡa kalág kag sa bug-os mo nḡa kusug.
6 Kag ini nḡa mḡa polong nḡa ginasogo ko karon sa imo, manḡinsaibabaw sang imo tagiposoon.

7 Kag pagapadutlon mo sila sa imo
mga anak, kag pagaihambal mo sila sa
nagalingkod ka sa imo baláy, kag sa na-
galakat ka sa dalan, kag sa paghigda mo
kag kon magbangon ka.
8 Kag pagaisabud mo sila nga tanda-
an sa imo kamut, kag mangintandaan
sila sa agtang sa tungâ sang imo mga
mata.
9 Kag pagaisulat mo sila sa mga
bakalan sang imo baláy kag sa imo mga
gawang.
10 Kag sang napasulúd ka na ni Ie-
hoba, nga imo Dios, sa duta, nga gin-
sumpa niya sa imo mga ginikanan, kay
Abraham, kay Isaak kag kay Iakob, nga
pagaihatag sia niya sa imo : *kon sayoron*,
mga kabanwaanan nga dalagku kag mga
maayo, nga walâ ka magpatindug,
11 Kag mga baláy nga punô sang
tanan nga kaayohan, nga walâ mo pag-
pun-a ; kag mga bobon nga pinakutkut,
nga walâ mo pagkutkuta ; mga ulubasan
kag mga kaolibahan, nga walâ mo pag-
tamni ; kag magakaon ka kag mabusug
ka ;
12 Niyan mag-andam-ka, basi pa nga
magkalipat ka kay Iehoba, nga nagpa-
gowa sa imo sa duta sang Egipto sa
baláy sang mga ulipon.
13 Kay Iehoba, nga imo Dios, maga-
kahadluk ka, kag sa iya magaalagad ka,
kag tungud sang iya ngalan magasumpa
ka.
14 Dili kamo magalalakat sa olehe
sang liwan nga mga dios, sang mga dios
sang mga katawohan, nga yara sa pali-
bot ninyo.
15 Kay si Iehoba, nga imo Dios, nga
yara sa tunga nimo, among Dios nga
maimon ; basi pa nga magsiga ang ka-
akig ni Iehoba, nga imo Dios, batok sa
imo, kag paglaglagon ka niya sa ibabaw
sang kadaygan sang duta.
16 Kag dili ninyo pagsulayon si Ieho-
ba, nga inyo Dios, subung sang pagsuláy
ninyo sa iya sa Masa.
17 Pagabantayan ninyo sing mainan-
damon gid ang mga sogo ni Iehoba, nga
inyo Dios, kag ang iya mga pagpama-
tuud, kag ang iya mga palatukuran, nga
ginsogo niya sa imo.
18 Kag pagahimoon mo ang matad-
lung kag maayo sa mga mata ni Iehoba,
agud nga may kaayohon ka, kag nga
magsulúd ka kag magtagiya sadtong ma-
ayo nga duta, nga ginsumpa ni Iehoba
sa imo mga ginikanan,
19 Nga nagasobol sang tanan mo nga
mga kaaway sa atubangan nimo, sono
sang ginsiling ni Iehoba.
20 Kon sa buas nga adlaw magpa-
mangkot sa imo ang imo anak, nga
nagasiling : ¿ Ano bala ang kahologan
sang mga pagpamatuud, sang mga pala-
tukuran kag sang mga tulumanon, nga
ginsogo sa inyo ni Iehoba, nga aton
Dios ?
21 Magasiling ka sa imo anak : Kami
mga ulipon sadto ni Paraon sa Egipto
kag si Iehoba nagpagowa sa amon
gikan sa Egipto, tungud sa makusug
nga kamut ;
22 Kag si Iehoba naghimo sing mga
talandaan kag mga kalatingalahan nga
dalagku kag makalaglag batok sa Egipto,
batok kay Paraon kag batok sa bug-os
niya nga baláy, sa atubangan sang amon
mga mata.
23 Kag ginpagowa niya kami didto,
sa pagdalá sa amon *diri* kag sa paghatag
sa amon sini nga duta, nga ginsumpa
niya sa amon mga ginikanan ;
24 Kag nagsogo sa amon si Iehoba,
nga pagibutang namon sa buhat ining
tanan nga mga palatukuran, kag nga
magkahadluk kami kay Iehoba, nga
amon Dios, agud nga may kaayohan
kami sa gihapon, kag agud nga pag-
buhion niya kami, subung sang *ginatan-
aw* karon.
25 Kag ini manginkatarungan nga sa
aton, nga mag-andam kita sa pagbutang
sa buhat sining tanan nga sogo sa atu-
bangan ni Iehoba, nga aton Dios, sono
sang ginsogo niya sa aton.

Sogo sa paglaglag sang mga Kanaanhon kag sang ila mga diosdios.

7 KON napasulúd ka na ni Iehoba,
nga imo Dios, sa duta sa diin naga-
lakat ka sa pagtagiya sa iya, kag napa-
nobol na niya sa atubangan nimo ang
madamu nga mga katawohan, ang mga
Hetinhon, ang mga Gergesinhon, ang
mga Amorinhon, ang mga Kanaanhon,
ang mga Peresinhon, ang mga Hebin-
hon kag ang mga Iebusinhon, pito ka
katawohan nga labi paka dalagku kag
labing mga makusug pa sa imo,
2 Kag kon natugyan na sila ni Iehoba,
nga imo Dios, sa atubangan nimo, kag

napilas mo na sila, pagatagudilian mo
gid sila: dili ka magpakigkatipan sa ila,
kag dili ka magkalooy sa ila.
3 Dili ka magpangasawa sa ila: dili
ka maghatag sang imo anak nga babae
sa iya anak nga lalaki, kag dili ka magku-
ha sang iya anak nga babae nga sa imo
anak nga lalaki.
4 Kay pagapatalikdon *nila* ang imo
anak sa olehe nakon, kag magaalagad
sila sa liwan nga mga dios, kag ang
kasingkal ni Iehoba magasiga batok sa
inyo, kag pagalaglagon ka niya sa ma-
dali.
5 Busa, amo ini ang pagahimoon
ninyo sa ila: pagalaglagon ninyo ang
ila mga halaran, pagapangdugmukon
ninyo ang ila mga larawan, pagapa-
mudlon ninyo ang ila mga Asherim, kag
panunugon ninyo sa kalayo ang ila mga
larawan nga tinigban;
6 Kay amo ikaw ang banwa nga bala-
an nga kay Iehoba, nga imo Dios: si Ie-
hoba, nga imo Dios, nagpili sa imo, agud
nga manginbanwa ikaw niya nga pina-
sahi gikan sa tungâ sang tanan nga mga
katawohan nga yara sa ibabaw sang ka-
daygan sang duta.
7 Indi tungud kay kamo labing ma-
damu sang tanan nga mga banwa gin-
higugma kamo ni Iehoba kag ginpili
kamo niya, kay kamo among labing di-
yotay sang tanan nga mga banwa;
8 Kondi tungud kay si Iehoba naga-
higugma sa inyo, kag tungud kay naga-
bantay sia sang panumpa, nga ginsumpa
niya sa inyo mga ginikanan, *tungud sini*
ginpagowa kamo ni Iehoba sa makusug
nga kamut, kag gintubus niya kamo sa
baláy sang mga ulipon, sa kamut ni
Paraon, nga hari sa Egipto.
9 Kag makilala mo, nga si Iehoba, nga
imo Dios, among Dios, ang Dios nga
matutum, nga nagabantay sang katipan
kag sang kalooy sa mga nagahigugma sa
iya kag nga nagabantay sang iya mga
sogo tubtub sa linibo nga kaliwatan;
10 Kag sa mga nagadulumut sa iya,
ginabayaran niya sa ila nawung nga sa
paglaglag sa ila: walâ sia magapadugay
sa nagadumut sa iya: sa iya gid nawung
pagaihatag niya sa iya ang bayad.
11 Kag pagabantayan mo ang sogo,
ang mga palatukuran kag ang mga
tulumanon, nga ginasogo ko karon sa
imo, nga pagibutang mo sila sa buhat.
12 Kag mahanabu nga, tungud kay
nagpamati kamo sining mga tulumanon
kag kay ginbantayan nimo sila, kag
ginbutang ninyo sa buhat sila, si Iehoba
nga imo Dios magabantay, nga sa imo,
sang katipan kag sang kalooy, nga
ginsumpâ niya sa imo mga ginikanan:
13 Kag pagahigugmaon, kag paga-
pakamaayohon ka niya, kag paga-
padamuon ka niya; kag pagapakamaa-
yohon niya ang bunga sang imo tian,
kag ang bunga sang imo duta, ang imo
trigo, imo duga sang ubas kag ang imo
lana, ang binata sang imo mga baka kag
ang mga magamay sang imo mga obeha,
sia ibabaw sang duta nga ginsumpa niya
sa imo mga ginikanan, nga pagaihatag
niya sia sa imo.
14 Manginpinapakamaayo ka labi pa
sang tanan nga mga banwa: walâ sa
tungâ nimo sing ba-was, bisan lalaki, bi-
san babae, bisan sa tungâ sang imo mga
sapat.
15 Pagaipalayô sa imo ni Iehoba ang
tanan nga balatian kag ang tanan nga
mga kalalat-an sang Egipto, nga nakila-
la mo; indi niya pagaibutang sila sa
ibabaw nimo, kondi nga pagaibutang
niya sila sa ibabaw sang tanan nga ma-
gadulumut sa imo.
16 Kag pagahalunhonon mo ang ta-
nan nga mga katawohan, nga ginahatag
sa imo ni Iehoba, nga imo Dios; ang
imo mga mata manginwalay kalooy sa
ila; kag indi ka magaalagad sa ila mga
dios, kay ini manginsiod sa imo.
17 Kon nagasiling ka sa imo tagipo-
soon: Ining mga katawohan labi pa
ka damu sa akon, ¿ paano bala ang pag-
kasarang ko sa pagsobol sa ila?
18 Dili ka mahadluk sa ila. Panum-
duma sing maayo ang ginhimo ni Ieho-
ba, nga imo Dios, kay Paraon kag sa
bug-os nga Egipto.
19 *Dumduma* ang mga dalagku nga
mga pagtilaw nga nakita sang imo mga
mata, ang mga talandaan kag ang mga
kalatingalahan, kag ang mabaskug nga
kamut kag ang butkon nga inuntay, nga
ginpagowa sa imo ni Iehoha, nga imo
Dios. Amo man ini ang pagahimoon ni
Iehoba, nga imo Dios, sa tanan nga mga
banwa nga imo ginakahadlukan.
20 Labut pa sini, si Iehoba, nga imo
Dios magapadalá batok sa ila sing mga
alingayo tubtub nga magkalamatay ang
mga nagakalabilin kag ang mga naga-
palanago sa atubangan nimo.

21 Dili ka magkakugmat sa atubañgan
nila, kay si Iehoba, nğa imo Dios, yara sa
tuñgâ nimo, Dios nğa daku kag maka-
haladluk.
22 Kag si Iehoba, nğa imo Dios, ma-
gasobol sini nğa mğa katawohan sa
atubañgan nimo sa inanay: indi ka sa-
rang makaubus sa ila sa gilayon, basi
pa nğa ang kasapatan sang latagon mag-
dalamu batok sa imo.
23 Apang si Iehoba, nğa imo Dios,
magatugyan sa ila sa atubañgan nimo,
kag sia magapilas sa ila sa daku nğa
pagpilas, tubtub nğa magkalalaglag sila.
24 Kag pagaitugyan man niya ang ila
mğa hari sa imo kamut, kag pagalagla-
gon mo ang ila ñgalan sa idalum sang
lañgit. Walâ sing bisan sin-o nğa ma-
kagatubang sa imo, tubtub nğa malaglag
mo na sila.
25 Pagasunugon mo sa kalayo ang
mğa larawan nğa tinigban sang ila mğa
dios: dili mo pagkaibugan ang pílak kag
ang bulawan nğa *yara* sa ibabaw nila,
bisan magkuha ka sini nğa sa imo, basi
pa nğa magmañginsiod mo sia; kay isa
ka kañgil-aran ini nğa kay Iehoba, nğa
imo Dios.
26 Kag dili mo pagpasudlon ang ka-
ñgil-aran sa imo baláy, agud nğa indi ka
magmañgintinaagudilian subung sa iya:
pagadumtan mo sia sing bug-os, kag
pagakañgil-aran mo sia sing bug-os, kay
tinagudilian sia.

Ang mğa kaayohan sang Dios among kabang-danan sang pagkamatagubaluson.

8 ANDAMI-ninyo sa pagbutang sa bu-
hat ang tanan nğa mğa sogo, nğa
ginasogo ko sa inyo karon, agud nğa
magkalabuhi kamo kag magdalamu
kamo, kag magsululúd kamo sa pagtagiya
sang duta, nğa ginsumpa ni Iehoba sa
inyo mğa ginikanan.
2 Panumduma ang tanan nğa dala-
non nğa ginpalaktan sa imo ni Iehoba,
nğa imo Dios, sining kap-atan ka tuig sa
kahanayakan, sa pagpapaubus sa imo, sa
pagtilaw sa imo, sa pagkilala sang yara
sa imo tagiposoon: kon pagabantayan
mo, kon dili, ang iya mğa sogo.
3 Ginpapaubus ka niya, ginpagutuman
ka niya, kag ginpakaon ka niya sang
mana, nğa walâ mo makilal-i, bisan na-
kilala ini sang imo mğa ginikanan, sa
pagpahibalo sa imo, nğa indi lamang sa
tinapay nagakabuhi ang tawo, kondi nğa
sa tanan nğa nagagowa sa bâbâ ni Ieho-
ba, nagakabuhi ang tawo.
4 Sa sining kap-atan ka tuig, ang imo
panapton walâ gid maglapat sa ibabaw
nimo, bisan nagbanug ang imo tiil.
5 Kilalaha sa imo tagiposoon, nğa su-
bung sang isa ka tawo nagasilot sa iya
anak, amo man si Iehoba, nğa imo Dios,
nagasilot sa imo.
6 *Busa*, pagabantayan mo ang mğa
sogo ni Iehoba, nğa imo Dios, agud nğa
maglakat ka sa iya mğa dalanon kag
magkahadluk ka sa iya.
7 Kay si Iehoba, nğa imo Dios, maga-
pasulúd sa imo sa isa ka maayo nğa du-
ta: duta sang mğa kasulgan sang mğa
tubig, sang mğa tuburan kag sang mğa
danaw, diin nagailig ang mğa *tubig* sa
mğa nalupyakan kag sa mğa kabukiran;
8 Duta sang trigo kag sang sebada,
kag sang mğa ulubasan, kag sang mğa
kaigosan kag sang mğa granada; duta
sang mğa kaolibahan sa lana, kag sa du-
gos;
9 Duta, nğa sa iya indi ka makakaon
sing tinapay nğa may kaiwat, nğa didto
walâ gid sing makulang sa imo, duta
nğa ang iya mğa bató among salsalon,
kag sa iya mğa bukid magakali ka sing
tumbaga.
10 Magakaon ka kag mabusug ka, kag
magapakamaayo ka kay Iehoba, nğa imo
Dios, tuñgud sang maayo nğa duta, nğa
ginhatag niya sa imo.
11 Andam-ka, basi pa nğa magkalimot
ka kay Iehoba, nğa imo Dios, sa indi
pagtuman sang iya mğa sogo, sang iya
mğa tulumanon kag sang iya mğa pala-
tukuran, nğa ginasogo ko karon sa imo;
12 Basi nğa, kon makakaon ka na
kag mabusug ka na, kag kon makapa-
tindug ka na sing mğa maayo nğa baláy
kag nğa nakapuyô ka na sa ila;
13 Kon magdalamu na ang imo mğa
kabakahan kag ang imo mğa obeha, kag
magbugana na ang pílak kag ang bu-
lawan sa imo, kag magdamu na ang ta-
nan nğa yara sa imo,
14 Ang imo tagiposoon magtaas kag
magkalipat ka kay Iehoba, nğa imo
Dios, nğa nagpagowa sa imo sa duta
sang Egipto, sa baláy sang mğa ulipon;
15 Nğa nagpalakat sa imo sa sining
daku kag makakulugmat nğa kahanaya-
kan sang mğa masingkal nğa mğa man-
ug kag sang mğa iwiiwi, kag sa mğa

duug nğa mamala nğa didto walâ gid
sing tubig; nğa sia nagpatubud sing
tubig sa bató nğa santikan;
16 Nğa sa kahanayakan nagsagud sa
imo sang mana, nğa ang imo ginikanan
walâ makakilala sa iya, sa pagpapaubus
sa imo kag sa pagtilaw sa imo, agud
nğa sa katapusan sa paghimo sa imo
sing kaayohan.
17 *Busa mag-andam-ka,* basi nğa masi-
ling ka sa imo tagiposoon: Ang akon
gahum kag ang kusug sang akon kamut
nagdalá sa akon sining mangad.
18 Apang magpanumdum-ka kay
Iehoba, nğa imo Dios; kay amo sia nğa
nagahatag sa imo sing gahum sa paghi-
mo sang mğa mangad, agud nğa malig-
on ang iya katipan, nğa ginsumpa niya
sa imo mğa ginikanan, subung sang
ginatan-aw sa karon nğa adlaw.
19 Kag mahanabu nğa, kon pagka-
limtan mo si Iehoba, nğa imo Dios, kag
maglakat ka sa olehe sang liwan nğa
mğa dios, kag mag-alagad ka sa ila, kag
sa atubanğan nila magyaub ka, ginapa-
matud-an ko ini karon nğa adlaw
batok sa inyo, nğa sa pagkamatuud, ma-
gakalamatay kamo.
20 Magakalamatay kamo subung sang
mğa katawohan, nğa pagalaglagon ni
Iehoba sa atubanğan ninyo, tunğud kay
walâ ninyo pagpamatii ang tinğug ni
Iehoba, nğa inyo Dios.

Nagapapanumdum si Moises sa mğa Israelinhon sang ila mğa pagkamalalison.

9 PAMATI-KA, Israel: Ikaw maga-
tabok karon sang Iordan kag magsu-
lúd ka sa pagtagiya sang mğa katawo-
han nğa labing dalagku kag labing
makusug pa sa imo; mğa kabanwaanan
nğa dalagku kag napanlig-on tubtub sa
lanğit;
2 Isa ka banwa nğa daku kag mataas,
mğa anak sang mğa Anakinhon, nğa
nakilal-an mo, kag nabatian mo nğa
ginasiling: ¿Sin-o bala ang makaatu-
bang sa mğa anak ni Anak?
3 Busa, mahibaloan karon nğa adlaw,
nğa si Iehoba, nğa imo Dios, among ma-
gaúna sa imo nğa subung sang kalayo
nğa manughalunhon: sia magalaglag sa
ila, sia ang magapapaubus sa ila sa
atubanğan nimo; kag pagatabugon mo
sila, kag pagapapason mo sila sa madali
gid, sono sang ginsiling ni Iehoba sa
imo.
4 Sang nasobol na sila ni Iehoba,
nğa imo Dios, sa atubanğan mo, dili ka
maghambal sa imo tagiposoon, nğa na-
gasiling: tunğud sang akon katarunğan
ginpasulúd ako ni Iehoba sa pagtagiya
sining duta; kay tunğud sang kalautan
sini nğa mğa katawohan pagasobolon
sila ni Iehoba sa atubanğan mo.
5 Indi tunğud sang imo katarunğan
kag indi tunğud sang katadlunğan sang
imo tagiposoon magasulúd ka sa pag-
tagiya sang ila duta; kondi tunğud sang
kalautan sining mğa katawohan paga-
sobolon sila ni Iehoba, nğa imo Dios, sa
atubanğan mo, kag agud nğa maglig-on
ang polong nğa ginsumpa ni Iehoba sa
imo mğa ginikanan, kay Abraham, kay
Isaak kag kay Iakob.
6 Busa nğani mahibaloan mo, nğa indi
tunğud sang imo katarunğan ginahatag
sa imo ni Iehoba, nğa imo Dios, ining
maayo nğa duta sa pagtagiya sa iya,
kay amo ikaw ang isa ka banwa nğa
matig-a sing tangkogo.
7 Panumduma, dili ka magkalipat,
kon paano nğa ginpaakig mo si Iehoba,
nğa imo Dios, sa kahanayakan: kutub
sang adlaw nğa naggowa ka sa duta
sang Egipto tubtub sang inyo pag-abut
sa sini nğa duug, nagnanğinmalalison
kamo batok kay Iehoba.
8 Kag bisan pa sa Horeb ginpaakig
ninyo si Iehoba, kag nagsingkal si Ieho-
ba batok sa inyo sa paglaglag sa inyo.
9 Sang nagtukad ako sa bukid, sa
pagbaton sang mğa tapi nğa bató, sang
mğa tapi sang katipan nğa ginhimo ni
Iehoba sa inyo, niyan nagpuyô ako
didto sa bukid sing kap-atan ka adlaw
kag kap-atan ka gab-i; walâ ako mag-
kaon sing tinapay kag walâ ako mag-
inum sing tubig:
10 Kag ginhatag sa akon ni Iehoba
ang duha ka tapi nğa bató, nğa napanu-
latan sang tudlo sang Dios; kag sa
ibabaw nila *napanulat,* sono sa tanan
nğa mğa polong, nğa ginhambal ni
Iehoba sa inyo sa bukid, gikan sa tunğâ
sang kalayo, sang adlaw sang pagtili-
pon.
11 Kag sa katapusan sang kap-atan ka
adlaw kag kap-atan ka gab-i, nahanabu
nğa ginahatag sa akon ni Iehoba ang
duha ka tapi nğa bató, ang mğa tapi
sang katipan.

12 Kag nagsiling sa akon si Iehoba: Tindug-ka, panaug-ka sing madali diri, kay ang imo banwa nadunut, *ang banwa* nga ginpagowa mo sa Egipto. Naglilipas sila sing madali sa dalan nga ginsogo ko sa ila: nagbuhat sila nga sa ila sing isa ka larawan nga tinunaw.

13 Kag naghambal man si Iehoba sa akon, nga nagasiling: Nakit-an ko ining banwa, kag yari karon, nga sia among banwa nga matig-a sing tang-kogo:

14 Pabayai ako, agud nga paglaglagon ko sila, kag panason ko ang ila ngalan sa idalum sang langit, kag magahimo ako sa imo sing isa ka katawohan nga labing gamhanan kag labing madamu pa sa ila.

15 Kag nagpauli ako, kag nagdulhog ako sa bukid, kag nagdabdab ang bukid sang kalayo, kag ang duha ka tapi sang katipan yari sa *akon* duha ka kamut.

16 Kag nakita ko, kag yari karon, nga nagpalakasalâ kamo batok kay Iehoba, nga inyo Dios; naghilimo kamo nga sa inyo sing isa ka tinday nga baka nga tinunaw; naglilipas kamo sing madali sa dalan, nga ginsogo ni Iehoba sa inyo.

17 Niyan ginkaptan ko ang duha ka tapi, kag ginpus-ang ko sila sang akon duha ka kamut, kag ginboong ko sila sa atubangan sang inyo mga mata.

18 Kag naghapa ako sa atubangan ni Iehoba, subung sang sadto anay, sa sulúd sang kap-atan ka adlaw kag kap-atan ka gab-i; walâ ako magkaon sing tinapay kag walâ ako maginum sing tubig, bangud sang tanan ninyo nga salâ, nga inyo ginhimo, nga nagahimo kamo sang malain sa mga mata ni Iehoba sa pagpaakig sa iya.

19 Kay ginkugmat ako sa atubangan sang kaakig kag kasingkal, nga ginkaakig ni Iehoba batok sa inyo sa paglaglag sa inyo. Kag si Iehoba nagpamati pa sa akon sa sini nga oras.

20 Batok kay Aaron man naakig sing daku si Iehoba sa paglaglag sa iya; kag nangamuyo man ako tungud kay Aaron sadtong oras.

21 Kag ang inyo salâ, ang tinday nga baka, nga inyo ginbuhat ginkuha ko, kag ginsunog ko ini sa kalayo, kag ginbukbuk ko ini kag ginligis ko ini sing maayo tubtub nga nanginsubung sang yab-ok; kag ginsabwag ko ang iya yab-ok sa kasulgan, nga nagadulhog gikan sa bukid.

22 Kag sa Tabera *man* kag sa Masa, kag sa Kibrot-hataaba ginpaakig ninyo si Iehoba.

23 Kag sang ginpadalá kamo ni Iehoba kutub sa Kades-Barnea, nga nagasiling: Talaklad-kamo kag talagiya-kamo sang duta, nga ginhatag ko sa inyo, nagmalalison kamo batok sang sogo ni Iehoba, nga inyo Dios, kag walâ ninyo pagpatiha sia kag walâ ninyo pagpamatii ang iya tingug.

24 Nanginmalalison kamo kay Iehoba kutub sang adlaw nga nakilala ko kamo.

25 Busa, naghapa ako sa atubangan ni Iehoba sa sulúd sang kap-atan ka adlaw kag kap-atan ka gab-i, nga didto nagahapa ako; kay si Iehoba nagsiling, nga pagalaglagon kamo niya.

26 Kag nangamuyo ako kay Iehoba, nga nagasiling: Ginoo nga si Iehoba, ayaw paglaglaga ang imo banwa kag ang imo panublion, nga *imo* gintubus tungud sang imo pagkadaku, nga ginpagowa mo sia gikan sa Egipto sa *imo* makusug nga kamut.

27 Panumduma ang imo mga ulipon nga si Abraham, si Isaak, kag si Iakob: ayaw pagtuluka ang katig-ahon sini nga banwa kag ang iya kalautan, kag ang iya salâ;

28 Agud nga indi magsiling ang duta, nga ginkuhaan mo sa amon: Tungud kay walâ makasarang si Iehoba sa pagpasulúd sa ila sa duta, nga ginsiling sa ila, kag tungud kay nagdumut sa ila, ginpagowa sila niya sa pagpatay sa ila sa kahanayakan.

29 *Walay sapalayan,* sila among imo banwa kag ang imo panublion, nga ginpagowa mo sa imo daku nga gahum kag sa imo inuntay nga butkon.

10 SADTO nga dag-on nagsiling sa akon si Iehoba: Basbas-kà sing duha ka tapi nga bató subung sang mga nahauna, kag tukad-ka sa akon sa bukid; kag humimo-ka man sing isa ka kaban nga kahoy,

2 Kag pagaisulat ko sa mga tapi ang mga polong nga didto anay sa ibabaw sang mga nahauna nga tapi, nga imo ginboong, kag pagaibutang mo sila sa kaban.

3 Kag naghimo ako sing isa ka kaban nga kahoy nga akasia, kag nagbas-

bas ako sing duha ka tapi nḡa bató nḡa
subung sang mḡa nahauna, kag nagtukad
ako sa bukid *nḡa may* duha ka tapi sa
akon kamut.
4 Kag ginsulat niya sa mḡa tapi, sono
sa nahauna nḡa sinulat, ang napúlô ka
mḡa polong, nḡa ginhambal ni Iehoba
sa inyo sa bukid gikan sa tunḡâ sang
kalayo, sang adlaw sang pagtilipon;
kag ginhatag sila ni Iehoba sa akon.
5 Kag nagpauli ako, kag nagdulhog
ako sa bukid, kag ginbutang ko ang
mḡa tapi sa kaban nḡa akon ginhimo;
kag yadto didto sila, sono sang ginsogo
sa akon ni Iehoba.
6 Kag ang mḡa inanak ni Israel nagta-
laliwan kutub sang mḡa bobon sa Bene-
Iaakan pa Mosera. Didto napatay si
Aaron kag didto ginlubung sia; kag sa
tal-us niya si Eleasar, nḡa anak niya,
nagpanghikot sang pagkasaserdote.
7 Kag gikan didto nagtalaliwan sila
pa Gudgod, kag gikan sa Gudgod pa
Iotbat, duta sa mḡa kasulgan sang mḡa
tubig.
8 Sadto nḡa dag-on pinain ni Ie-
hoba ang kabikahan ni Lebi sa pagdalá
sang kaban sang katipan ni Iehoba,
agud nḡa dira sia sa atubanḡan ni Ieho-
ba sa pag-alagad sa iya, kag sa pagpa-
kamaayo *sang banwa* sa iya nḡalan tub-
tub karon.
9 Tunḡud sini, si Lebi walâ sing ba-
hin, bisan panublion upud sang iya mḡa
útud: si Iehoba gid among iya panub-
lion, subung nḡa ginsiling sa iya ni
Iehoba, nḡa imo Dios.

Bag-ong laygay sa pagkamatinumanon.

10 Kag didto ako sa bukid, subung
sang mḡa nahauna nḡa adlaw, sing kap-
atan ka adlaw kag kap-atan ka gab-i;
kag si Iehoba nagpamati man sa akon sa
sini nḡa oras, kag si Iehoba walâ mag-
buut sa paglaglag sa imo.
11 Kag nagsiling si Iehoba sa akon:
Tindug-ka, lakat kag taliwan-ka sing úna
sa banwa, agud nḡa magsulúd sila kag
magtalagiya sang duta, nḡa ginsumpa
ko sa ila mḡa ginikanan, nḡa pagaihatag
ko sa ila.
12 Busa karon, Israel, ¿ano bala ang
ginapanḡayo sa imo ni Iehoba, nḡa imo
Dios, kondi *lamang* nḡa magkahadluk
ka kay Iehoba, nḡa imo Dios, agud nḡa
maglakat ka sa tanan niya nḡa mḡa
dalanon, kag nḡa maghigugma ka sa
iya, kag mag-alagad ka kay Iehoba, nḡa
imo Dios, sa bug-os mo nḡa tagiposoon
kag sa bug-os mo nḡa kalag,
13 Nḡa magbantay ka sang mḡa sogo
ni Iehoba, kag sang iya mḡa palatu-
kuran, nḡa ginasogo ko karon sa imo,
nḡa imo kaayohan?
14 Yari karon, ang mḡa lanḡit kag
ang mḡa lanḡit sang mḡa lanḡit, ang
duta kag ang tanan nḡa mḡa butang nḡa
yara sa iya, nahanunḡud kay Iehoba,
nḡa imo Dios.
15 Apang lamang sa imo mḡa gini-
kanan nagpilít si Iehoba sa paghigugma
sa ila, kag sa olehe nila, nagpili sia
sang ila kaliwatan, sa inyo gid, sa
tunḡâ sang tanan nḡa katawohan, su-
bung sang *ginaian-aw ninyo* karon.
16 Busa, tulia-ninyo ang inyo mḡa
tagiposoon, kag indi na ninyo pagpa-
tig-ahon ang inyo tangkogo.
17 Kay si Iehoba, nḡa inyo Dios,
among Dios sang mḡa dios, ang Ginoo
sang mḡa ginoo, ang Dios nḡa daku, gam-
hanan kag makahaladluk; nḡa walâ sia
sing ginapilian sa mḡa tawo, kag walâ
sia magabaton sang mḡa hiphip;
18 Nḡa nagahimo sing katarunḡan sa
ilo kag sa bálo nḡa babae, kag naga-
higugma sa dumuluong, nḡa nagahatag
sa iya sing tinapay kag panapton.
19 Nḡani magahigugma kamo sa du-
muluong, kay nanḡindumuluong kamo
man sa duta sang Egipto.
20 Magakahadluk-ka kay Iehoba, nḡa
imo Dios; sa iya magaalagad ka, sa iya
magapilít ka, kag tunḡud sang iya nḡa-
lan magasumpa ka.
21 Sia amo ang imo pagdayaw, kag
sia amo ang imo Dios, nḡa naghimo
tunḡud sa imo sining mḡa dalagku kag
makahaladluk nḡa mḡa binuhatan, nḡa
nakita sang imo mḡa mata.
22 Ang imo mḡa ginikanan nagdu-
lulhog pa Egipto kaúpud sang kapitoan
ka kalág, kag karon si Iehoba, nḡa imo
Dios, naghimo sa imo nḡa ang kada-
muon mo subung sang mḡa bitoon sang
lanḡit.

11 BUSA, pagahigugmaon mo si Ie-
hoba, nḡa imo Dios, kag paga-
bantayan mo ang iya tinulin, ang iya
mḡa palatukuran, ang iya mḡa tulu-
manon kag ang iya mḡa sogo, sa tanan
nḡa mḡa adlaw.

2 Kag kilalaha-ninyo karon (kay wa-
lâ ako *magahambal* sa inyo mĝa anak,
nĝa walâ makasayud kag walâ maka-
kita sang panabdong ni Iehoba, nĝa inyo
Dios), *kilalaha-ninyo* ang iya kadaku,
ang iya makusug nĝa kamut, kag ang
iya inuntay nĝa butkon,
3 Kag ang iya mĝa talandaan, kag
ang iya mĝa binuhatan, nĝa ginhimo
niya sa tunĝa sang Egipto kay Paraon,
nĝa hari sa Egipto, kag sa bug-os niya
nĝa duta;
4 Kag ang ginhimo niya sa kasolda-
dosan sang Egipto, sa iya mĝa kabayo,
kag sa iya mĝa kanga; kon paano ang
iya pagpabalud sang mĝa tubig sang da-
gat nĝa Mapula sa ibabaw nila, sang
sila naglalagas sa inyo, kag si Iehoba
naglaglag sa ila tubtub karon,
5 Kag ang ginhimo niya sa inyo sa ka-
hanayakan, tubtub nĝa nag-abut kamo sa
sini nĝa duug;
6 Kag ang ginhimo niya kay Datan
kag kay Abiram, nĝa mĝa anak ni Eliab,
anak ni Ruben, sang pagbukâ sang duta
sang iya bâbâ kag naglamon sa ila kag
sang ila mĝa panimaláy, kag sang ila
mĝa layanglayang, kag sang tanan nĝa
butang nĝa buhi nĝa nahanunĝud sa ila,
sa tunĝa sang bug-os nĝa Israel.
7 Kay ang inyo mĝa mata nakakita
sang tanan nĝa mĝa dalagku nĝa binu-
hatan, nĝa ginhimo ni Iehoba.
8 Busa, pagabantayan ninyo ang tanan
nĝa sogo, nĝa ginasogo ko karon sa in-
yo, agud nĝa magmanĝamakusug kamo
kag magasululúd kamo kag magatalagiya
kamo sang duta, sa diin magaliton kamo
sa pagtagiya sa iya;
9 Kag agud nĝa maglalawig ang
inyo mĝa adlaw sa ibabaw sang duta,
nĝa ginsumpa ni Iehoba sa inyo mĝa
ginikanan, nĝa pagaihatag ninyo sia sa
ila kag sa ila mĝa kaliwatan, duta nĝa
nagailig ang gatas kag dugos.
10 Kay ang duta nĝa imo ginasudlan
sa pagtagiya sa iya, indi subung sang
duta sa Egipto, nĝa inyo ginhalinan, nĝa
didto nagasabwag ka sang imo binhi,
kag ginabunyagan mo sia sang imo tiil,
subung sang isa ka katamnan sang mĝa
ulutanon.
11 Ang duta nĝa inyo pagakadtoan sa
pagtagiya sa iya, among duta sang mĝa
kabukiran kag sang mĝa nalupyakan:
nagainum sia sing tubig sa ulan sang
lanĝit.
12 Among duta nĝa ginaalila ni Ie-
hoba, nĝa imo Dios, nĝa yara gihapon
sa ibabaw niya ang mĝa mata ni Iehoba,
nĝa imo Dios, kutub pa sa pamúnô sang
tuig tubtub sa katapusan sang tuig.
13 Kag kon pamatian ninyo sing ma-
talupangdon gid ang akon mĝa sogo, nĝa
ginasogo ko karon sa inyo, nĝa higug-
maon ninyo si Iehoba, nĝa inyo Dios,
kag alagdon ninyo sia sa bug-os ninyo
nĝa tagiposoon kag sa bug-os ninyo nĝa
kalág,
14 Mahanabu nĝa pagaihatag ko ang
ulan sa inyo duta sa iya dag-on, mĝa
nahauna nĝa ulan kag mĝa naolehe
nĝa ulan; kag magatipon ka sang imo
trigo, sang imo duga sang ubas kag sang
imo lana,
15 Kag magahatag ako sing hilamon
sa imo latagon nĝa sa imo kahayapan,
kag magakaon ka kag mabusug ka.
16 Andami-ninyo, basi pa nĝa mada-
yaan ang inyo tagiposoon kag nĝa
maglilipas kamo, kag nĝa mag-alagad
kamo sa liwan nĝa mĝa dios kag nĝa
maglayaub kamo sa atubanĝan nila.
17 *Kay* magasiga ang kasingkal ni
Iehoba batok sa inyo, kag pagatakpan
niya ang mĝa lanĝit, kag walâ na sing
ulan, kag ang duta indi na magapamu-
nĝa, kag sa madali magakalamatay kamo
sa ibabaw sang maayo nĝa duta, nĝa
ginahatag ni Iehoba sa inyo.
18 Busa, ipahamtang-ninyo ining akon
mĝa polong sa inyo tagiposoon kag sa
inyo kalág, kag isabud ninyo sila nĝa
tandaan sa inyo mĝa kamut kag manĝin-
tandaan sa agtang sa tunĝâ sang inyo
mĝa mata.
19 Kag pagaitoon mo sila sa imo mĝa
anak, nĝa nagahambal sa ila, kon
magapungko ka sa imo baláy kag kon
magalakat ka sa dalanon, kon maghigda
ka kag kon magbanĝon ka.
20 Kag pagaisulat mo sila sa mĝa
bakalan sang imo baláy kag sa imo mĝa
gawang,
21 Agud nĝa magdaiamu ang inyo
mĝa adlaw kag ang mĝa adlaw sang inyo
mĝa anak sa ibabaw sang duta, nĝa gin-
sumpa ni Iehoba sa inyo mĝa ginikanan,
nĝa pagaihatag niya sa ila, subung sang
mĝa adlaw sang mĝa lanĝit sa ibabaw
sang duta.
22 Kay kon pagbantayan ninyo sing
mainandamon gid ining tanan nĝa sogo,
nĝa ginasogo ko karon sa inyo sa pag-

butang sa iya sa buhat kag sa paghigugma
kay Iehoba, nğa inyo Dios, kag sa pag-
lakat sa tanan niya nğa mğa dalanon
kag sa pagpilít sa iya,
23 Pagasobolon man ni Iehoba sa
atubanğan ninyo ining tanan nğa mğa
katawohan, kag magatalagiya kamo
sang mğa katawohan nğa labing da-
lagku kag labing mğa makusug pa sa
inyo.
24 Ang tanan nğa duug nğa pagtapa-
kan sang inyo tiil, manğininyo ; manğin-
inyo dulunan kutub sa kahanayakan
tubtub sa Libano, kutub sa subâ, ang
subâ nğa Euprates, tubtub sa dagat nğa
sa Katundan.
25 Walâ bisan sin-o nğa makaatubang
sa inyo ; pagaibutang ni Iehoba ang
kulba kag kahadluk gikan sa inyo sa
ibabaw sang nawung sang bug-os nğa
duta nğa pagatapakan ninyo, sono sang
ginsiling niya sa inyo.
26 Yari karon, ginabutang ko sa
atubunğan ninyo karon ang pagpaka-
maayo kag ang pagpakamalaut :
27 Ang pagpakamaayo, kon pagpa-
matian ninyo ang mğa sogo ni Iehoba,
nğa inyo Dios, nğa ginasogo ko karon
sa inyo :
28 Kag ang pagpakamalaut, kon indi
ninyo pagpamatian ang mğa sogo ni
Iehoba, nğa inyo Dios, kag kon maglili-
pas kamo sang dalan, nğa ginasogo ko
karon sa inyo, sa pagsunud sa liwan nğa
mğa dios, nğa walâ ninyo makilali.
29 Kag mahanabu nğa, kon napasulúd
ka na ni Iehoba, nğa imo Dios, sa duta,
diin nagakadto ka sa pagtagiya sa iya,
pagaibutang mo ang pagpakamaayo sa
ibabaw sang bukid nğa Gerisim kag ang
pagpakamalaut sa ibabaw sang bukid
nğa Ebal.
30 Ini nğa *mğa bukid* ¿walâ bala ini
sila didto sa pihak sang Iordan, sa likod
sang dalan nğa nakatundan, sa duta
sang Kanaanhon nğa nagapuyô sa kapa-
tagan sa atubanğan sang Gilgal, sa luyo
sang katerebintohan sang More?
31 Kay magatalabok na kamo sang
Iordan sa pagsulúd kag sa pagtagiya
sang duta, nğa ginahatag sa inyo ni
Iehoba, nğa inyo Dios ; kag magatagiya
kamo sa iya kag magapuluyô kamo sa
iya.
32 Kag magaandam kamo sa pagbu-
tang sa buhat sang tanan nğa mğa pala-
tukuran kag sang tanan nğa mğa tulu-
manon, nğa ginabutang ko karon sa
atubanğan ninyo.

Ang bugtong nğa balaan nğa puluyan.

12 INI among mğa palatukuran kag
mğa tulumanon nğa pagaandaman
ninyo sa pagbutang sa ila sa buhat, sa
duta nğa ginahatag sa inyo ni Iehoba,
ang Dios sang inyo mğa ginikanan,
agud nğa magtaiya kamo sa iya, sa
tanan nğa mğa adlaw nğa magkabuhi
kamo sa ibabaw sang duta.
2 Pagalaglagon ninyo sing bug-os ang
tanan nğa mğa duug, nğa didto ang mğa
katawohan, nğa inyo pagasobolon, na-
gaalalagad sa ila mğa dios, sa ibabaw
sang mğa mataas nğa bukid, kag sa
ibabaw sang mğa kabakoloran kag sa
idalum sang tanan nğa madabung nğa
mğa kahoy.
3 Pagalaglagon *man* ninyo ang ila
mğa halaran kag pagapamoonğon ninyo
ang ila mğa larawan, kag pagasunugon
ninyo sa kalayo ang ila mğa Asherim,
kag pagapudlon ninyo ang mğa larawan
nğa tinigban sang ila mğa dios, kag
pagapanason ninyo ang ila nğalan sa
sadtong duug.
4 Dili kamo magbuluhat sing subung
sini kay Iehoba, nğa inyo Dios ;
5 Kondi nğa pagapanğitaon ninyo
ang iya Puluy-an sa duug nğa pagapili-
on ni Iehoba, nğa inyo Dios, sa tunğâ
sang tanan ninyo nğa mğa kabikahan sa
pagbutang didto sang iya nğalan, kag
magakaladto kamo didto.
6 Didto pagadalhon ninyo ang inyo
mğa halad nğa sinunog, kag ang inyo
mğa halad, kag ang inyo mğa ikapúlô,
kag ang halad nğa binayaw sang inyo
mğa kamut, kag ang inyo mğa panaad,
kag ang inyo mğa halad nğa kinabubut-
on, kag ang mğa panğanay sang inyo mğa
baka kag sang inyo mğa obeha.
7 Kag didto pagakaonon ninyo sila sa
atubanğan ni Iehoba, nğa inyo Dios,
kag magakalalipay kamo, kamo kag ang
inyo mğa panimaláy, sa tanan nğa mğa
buluhaton sang inyo mğa kamut, *kag*
nğa sa ila ginpakamaayo sa imo ni Ie-
hoba, nğa imo Dios.
8 Dili ninyo pagahimoon, sono sang
tanan nğa ginahimo naton karon diri,
ang tagsatagsa sang tanan nğa ginapaka-
tadlung niya sa iya gid mğa mata ;
9 Kay tubtub karon walâ pa kamo

makasulúd sa kapahuwayan kag sa pa-
nublion, nga ginahatag sa inyo ni Iehoba,
nga inyo Dios.
10 Kag magatalabok kamo sang Ior-
dan, kag magapuluyô kamo sa duta, nga
ginapapanubli sa inyo ni Iehoba, nga
inyo Dios, kag sia magapapahuway sa
inyo sa tanan ninyo nga mga kaaway sa
palibot, kag magapuluyô kamo nga mga
malig-on.
11 Kag may duug nga pagapilion ni
Iehoba, nga inyo Dios, sa pagpapuyô sa
iya sang iya ngalan. Pagadal-on ninyo
didto ang tanan nga ginasogo ko sa
inyo: ang inyo mga halad nga sinunog,
ang inyo mga halad, ang inyo mga ika-
púlô kag ang mga halad nga binayaw
sang inyo mga kamut, kag ang tanan
nga mga pinasahi nga halad sang pana-
ad, nga ginpanaad ninyo kay Iehoba.
12 Kag magakalalipay kamo sa atu-
bangan ni Iehoba, nga inyo Dios, kamo,
ang inyo mga anak nga lalaki kag ang
inyo mga anak nga babae, ang inyo mga
ulipon nga lalaki kag ang mga ulipon
nga babae, kag ang Lebinhon nga yara
sa sulúd sang inyo mga gawang, kay sia
walâ sing bahin, bisan panublion upud
sa inyo.
13 Andam-ka, sa paghalad sang imo
mga halad nga sinunog sa bisan ano
nga duug nga makita mo;
14 Kondi sa duug nga pagapilion ni
Iehoba sa isa sang imo mga kabikahan,
didto magahalad ka sang imo mga halad
nga sinunog kag didto magahimo ka
sang tanan nga ginasogo ko sa imo.
15 Walay sapayan, sono sa kailâ sang
imo kalág sarang ka makaihaw kag ma-
kakaon sing unud, sa sulúd sang tanan
mo nga mga gawang, sono sang pagpa-
kamaayo nga kinahatag sa imo ni Ieho-
ba, nga imo Dios: ang mahigko kag ang
matinlo magakaon sa iya, subung sang
pagkaon sang gasela kag sang usa.
16 Lamang nga dili kamo magkaon
sing dugo: pagaulaon ninyo sia sa iba-
baw sang duta subung sang tubig.
17 Dili ka sarang makakaon, sa sulúd
sang imo gawang, sang ikapúlô sang
imo trigo, sang imo duga sang ubas, kag
sang imo lana, bisan sang mga panga-
nay sang imo mga baka kag sang imo
mga obeha, bisan sang tanan mo nga
mga halad nga pinanaad nga ginpanaad
mo, bisan sang imo mga halad sa kina-
bubut-on, bisan sang mga halad nga
binayaw sang imo mga kamut.
18 Apang sa atubangan ni Iehoba,
nga imo Dios, pagakaonon mo sila sa
duug nga pagapilion ni Iehoba, nga imo
Dios: ikaw, ang imo anak nga lalaki
kag ang imo anak nga babae, ang imo
ulipon nga lalaki kag ang imo ulipon
nga babae, kag ang Lebinhon nga yara
sa sulúd sang imo mga gawang; kag
magakalipay ka sa atubangan ni Iehoba,
nga imo Dios, sa tanan nga buluhaton
sang imo kamut.
19 Andam-ka, basi pa nga malipatan
mo ang Lebinhon, sa tanan nga mga
adlaw sang imo pagkabuhi sa ibabaw
sang duta.
20 Kon mapalapad na ni Iehoba,
nga imo Dios, ang imo mga dulunan,
sono sang ginsiling niya sa imo, kag
magsiling ka: Magakaon ako sing
unud, kay nagakailâ ang imo kalág sa
pagkaon sing unud; sono sa tanan nga
kailâ sang imo kalág sarang ka maka-
kaon sing unud.
21 Kon malayô sa imo ang duug nga
ginpili ni Iehoba, nga imo Dios, sa
pagbutang didto sang iya ngalan, ma-
gaihaw ka sa imo mga baka kag sa imo
mga obeha, nga kinahatag sa imo ni
Iehoba, subung sang ginsogo ko sa imo,
kag magakaon ka sa iya sa sulúd sang
imo mga gawang, sono sang tanan nga
kailâ sang imo kalág.
22 Nagakaon ka sa iya subung sang
pagkaon sa gasela kag sa usa: ang
mahigko kag ang matinlo magakalaon
sa ila sing tingub.
23 Lamang nga magmalig-on ka sa
pagpugung sa pagkaon sing dugo: kay
ang dugo among kabuhi; kag dili ka
magakaon sang kabuhi tingub sang
unud.
24 Dili mo sia pagkaonon; pagaiula
mo sia sa ibabaw sang duta subung
sang tubig.
25 Dili mo sia pagkaonon, agud nga
may kaayohan ka, ikaw kag ang imo
mga anak sa olehe nimo, kon maghimo
ka sang matadlung sa mga mata ni
Iehoba.
26 Apang ang mga butang nga gin-
pakabalaan, nga nahanungud sa imo, kag
ang mga ginpanaad mo, pagakuhaon
mo sila kag magakadto ka sa duug nga
pagapilion ni Iehoba.
27 Kag pagaihalad mo ang imo mga

halad nḡa sinunog, ang unud kag ang dugo, sa ibabaw sang halaran ni Iehoba, nḡa imo Dios; apang sa nahanunḡud sang *iban* mo nḡa mḡa halad, pagaiula ang dugo sa ibabaw sang halaran ni Iehoba, nḡa imo Dios, kag pagakaonon mo ang unud.

28 Bantayi kag pamatii ining tanan nḡa mḡa butang, nḡa ginasogo ko sa imo, agud nḡa may kaayohan ka, ikaw kag ang imo mḡa anak sa oleho nimo sa gihapon, kon maghimo ka sang maayo kag sang matadlung sa mḡa mata ni Iehoba, nḡa imo Dios.

29 Kon nalaglag na, sa imo atubanḡan, ni Iehoba, nḡa imo Dios, ang mḡa katawohan, nḡa didto nagakadto ka sa pagtagiya sa ila, kag sang masobol mo na sila kag magpuyô ka sa ila duta,

30 Adam-ka, basi pa nḡa masiod ka sa pagsunud mo sa olehe nila, sa tapus nḡa napanlaglag sila sa imo atubanḡan, kag basi pa nḡa magpamangkot ka nahanunḡud sa ila mḡa dios, nḡa nagasiling: ¿ Paano bala ang pag-alagad sining mḡa katawohan sa ila mḡa dios? Amo man ini ang pagahimoon ko.

31 Dili ka magahimo sing subung sini kay Iehoba, nḡa imo Dios; kay ang tanan nḡa kanḡil-aran nḡa ginadumtan ni Iehoba, ginhimo nila sa ila mḡa dios; kay ang ila gid nḡa mḡa anak nḡa lalaki kag ang ila mḡa anak nḡa babae ginpanunog nila sa kalayo nḡa sa ila mḡa dios.

32 Mag-andam-kamo sa pagbutang sa buhat sang tanan nḡa mḡa butang nḡa ginsogo ko sa inyo, dili ka magdugang sing bisan ano sa iya, kag dili ka magbuhin sing bisan ano sa iya.

Silot sang mḡa butig nḡa mḡa manalagna kag sang mḡa diwatahan, nḡa magabalanḡon sa Israel.

13 KON magbanḡon sa tunḡa nimo ang isa ka manalagna, kon manugdamgo sang mḡa damgo, nḡa maghatag sa imo sing isa ka talandaan kon katinḡalahan,

2 Kag mahanabu ang talandaan kon ang katinḡalahan, nḡa ginhambal niya sa imo, nḡa nagasiling: masunud-kita sang liwan nḡa mḡa dios, mḡa *dios* nḡa walâ mo makilal-i, kag mag-alalagad-kita sa iia;

3 Dili ka magpamati sang mḡa polong sining manalagna kon sining manugdamgo sang mḡa damgo, kay si Iehoba, nḡa inyo Dios, nagatilaw sa inyo sa paghibalo kon ginahigugma ninyo si Iehoba, nḡa inyo Dios, sa bug-os ninyo nḡa tagiposoon kag sa bug-os ninyo nḡa kalág.

4 Sa olehe ni Iehoba, nḡa inyo Dios, magalalakat kamo, kag sa iya magakalahadluk kamo, kag pagabantayan ninyo ang iya mḡa sogo, kag pagapamatian ninyo ang iya tinḡug, kag pagaalagdon ninyo sia, kag sa iya magapililít kamo.

5 Kag ini nḡa manalagna kon ini nḡa manugdamgo sang mḡa damgo pagapatyon sia; kay naghambal sia sing pagkamalalison batok kay Iehoba nḡa inyo Dios (nḡa nagpagowa sa inyo sa duta sang Egipto kag nḡa nagtubus sa inyo sa baláy sang mḡa ulipon), agud nḡa maglipas ka sa dalan, nḡa ginsogo sa imo ni Iehoba, nḡa imo Dios, nḡa imo pagalaktan. Kag pagapanason mo ang malauton sa tunḡâ nimo.

6 Kon ang imo útud nḡa lalaki, anak nḡa lalaki sang imo ilóy, kon ang imo anak nḡa lalaki, kon ang imo anak nḡa babae, kon ang imo asawa, kon ang imo abyan nḡa daw subung sang imo kalág, magpabuyok sa imo sa hilum gid, nḡa nagasiling: Kaladto-kita kag mag-alalagad-kita sa liwan nḡa mḡa dios, *mḡa dios* nḡa walâ makilal-i, bisan ikaw, bisan ang imo mḡa ginikanan,

7 Sa mḡa dios sang mḡa kataowhan, nḡa nagalilibot sa inyo, bisan sia malapit sa imo, bisan sia malayô sa imo, kutub sa isa ka ukbung sang duta tubtub sa isa ka ukbung sang duta;

8 Dili ka magpahanugut sa iya, kag dili ka magpamati sa iya, ang imo mata dlli magpatawad sa iya, kag dili ka magkalooy sa iya, kag dili mo pagtagoan sia;

9 Kondi nḡa pagapatyon mo sia, sa pagkamatuud; ang imo kamut manḡinnahauna sa ibabaw niya sa pagpatay sa iya, kag ugaling ang kamut sang bug-os nḡa banwa.

10 Kag pagabatohon mo sia, kag mamatay sia; kay naghimulat sia sa pagpalayô sa imo kay Iehoba nḡa imo Dios, nḡa nagpagowa sa imo sa duta sang Egipto, sa baláy sang mḡa ulipon.

11 Kag ang bug-os nḡa Israel maga-

pamati sini kag magakahadluk, kag indi
na magbalik sa paghimo sing subung
nğa kalainan sa tunğâ nimo.
12 Kon mabatian mo ang hambal sa
isa sang mğa kabanwaanan, nğa ginahatag sa imo ni Iehoba, nğa imo Dios, sa
pagpuyô didto, nğa nagasiling:
13 Mğa tawo nğa mğa anak ni Belial,
naglutaw sa tunğâ nimo, nğa nagguyud
sila sa mğa pumuluyô sang imo kabanwaanan, nğa nagasiling: Kaladto-kita
kag mag-alalagad kita sa liwan nğa mğa
dios, nğa walâ ninyo makilal-i,
14 Pagausisaon mo kag pagapanğitaon mo, kag pagapamangkoton mo sing
matul-id gid, kag yari karon, ang kamatooran, ang butang nğa matuud, nğa ining kanğil-aran nahimo sa tunğâ nimo;
15 Niyan, sa walâ sing pangduhaduha, pagapilason mo sa sulab sang hinğaniban ang mğa pumuluyô sadto nğa
banwa, nğa pagalaglagon mo sia sing
bug-os gid, patí ang tanan nğa yara sa
iya, kag ang iya mğa kahayupan, sa sulab sang hinğaniban.
16 Kag pagatiponon mo ang tanan
niya nğa inagaw sa tunğâ sang iya dalan, kag pagasunugon mo sa kalayo sing
bug-os gid ang banwa kag ang tanan
niya nğa inagaw, nğa kay Iehoba nğa
imo Dios: kag manğinisa sia ka tinumpok sa gihapon, kag indi na gid sia pagapatindugon liwan.
17 Kag walâ gid sing magpilít sa bisan
ano nğa imo kamut sang tinagudilian,
agud nğa si Iehoba magbalik sa kasingkal sang iya kaakig, kag maghatag sa
imo sang iya mğa pagkalolo, kag maghikalooy sa imo kag magpadamu sa imo,
sono sang ginsumpa niya sa imo mğa
ginikanan;
18 Kon magpamati ka sang tinğug ni
Iehoba, nğa imo Dios, sa pagbantay
sang tanan niya nğa mğa sogo, nğa ginasogo ko karon sa imo kag sa paghimo sang matadlung sa mğa mata ni
Iehoba, nğa imo Dios.

Ang mğa sapat nğa mğa matinlo kag mğa mahigko.

14 KAMO among mğa anak ni Iehoba,
nğa inyo Dios: dili kamo magpanğudlis, kag dili kamo magpaupaw sa
tunğâ sang inyo mğa mata, tunğud sang
isa ka minatay.
2 Kay ikaw among banwa nğa balaan
kay Iehoba, nğa imo Dios, kag si Iehoba
nagpili sa imo, agud nğa manğinisa ka
banwa ka nğa pinasahi sa iya sa tunğâ
sang tanan nğa mğa banwa, nğa yara sa
kadaygan sang duta.
3 Dili ka magkaon sing bisan ano nğa
kalanğil-aran.
4 Yari karon, ang mğa sapat nğa pagakaonon ninyo: ang baka, ang obeha
kag ang kanding,
5 Ang usa, ang gasela kag ang lalaking usa, ang kanding nğa talonon kag
ang akko, kag ang dison, kag ang teo
kag ang Semer.*
6 Kag ang tanan nğa sapat nğa may
koko nğa napihak, kag nğa may tiil nğa
napihak sing bug-os gid sa duha ka koko kag nagapanğusang, sa tunğâ sang
mğa sapat, ina pagakaonon ninyo.
7 Apang ini sila dili ninyo pagakaonon, sa mğa nagapalanğusang, kon sa
mğa may koko nğa pinihak gid: ang kamelyo, ang liebre kag ang daman, kay
nagapalanğusang sila, apang walâ sing
koko nğa pinihak gid: manğinmahigko
sila sa inyo.
8 Kag ang babuy, kay sia may koko
nğa panihak gid, apang walâ magapanğusang: manğinmahigko sia sa inyo.
Dili kamo magkalaon sa ila unud, bisan
magkalamlut kamo sang ila mğa lawas
nğa patay.
9 Yari karon ang pagakaonon ninyo
sa tanan nğa yara sa mğa tubig: ang tanan nğa may mğa kapay kag mğa himbis pagakaonon ninyo;
10 Apang ang tanan nğa walâ sing
mğa kapay kag mğa himbis, dili ninyo
pagakaonon: manğinmahigko sila sa
inyo.
11 Ang tanan nğa pispis nğa matinlo
pagakaonon ninyo.
12 Apang ini sila amo ang indi ninyo
magakaon: ang agila, ang manugboong
sing tul-an kag ang agila sa dagat;
13 Kag ang asor, kag ang halkon, kag
ang milano, siling sang ila naigoan.
14 Kag ang tanan nğa uwak, sono
sang iya naigoan.
15 Kag ang avestrus, ang tahemas,
kag ang gabiota, kag ang dapay, sono
sang ila naigoan,
16 Kag ang bukaw nğa magamay, ang
bukaw nğa dalagku, kag ang tansemet,

**Akko, dison, tea, semer,* ayhan mğa
nagakalainlain nğa mğa gasela.

17 Kag ang pelikano, ang buitre kag
ang somormoho,
18 Kag ang siguenya kag ang garza,
sono sang ila naigoan, kag ang abubil-
ya kag ang kabug.
19 Ang tanan man nga sapat nga
magamay nga pakpakan manginmahig-
ko sa inyo: dili kamo magkalaon sa ila.
20 Ang tanan nga pispis nga matinlo
pagakaonon ninyo.
21 Walâ sing bisan ano nga butang
nga napatay nga pagakaonon ninyo:
pagaihatag mo ini sa dumuluong, nga
yara sa sulúd sang imo mga gawang,
agud nga sia magkaon sa iya: kon iba-
ligya mo sia sa isa ka dumuluong; kay
ikaw among isa ka banwa nga balaan
kay Iehoba nga imo Dios. Dili mo
pagalutoon ang tinday nga kanding sa
gatas sang iya gid ilóy.

Ang ikapulo.

22 Pagapainon mo sing matul-id gid
ang ikapúlô sang tanan nga patubas
sang imo binhi, nga nagagikan sa imo
latagon sa tuigtuig.
23 Kag magakaon ka sa atubangan
ni Iehoba, nga imo Dios, sa duug nga
pagapilion niya sa pagpapuyô didto
sang iya ngalan, sang ikapúlô sang imo
uyas, sang imo duga sang ubas, kag
sang imo lana, kag sang mga panganay
sang imo mga kabakahan kag sang imo
mga obeha, agud magtoon ka sa pagka-
hadluk kay Iehoba, nga imo Dios, sa
gihapon.
24 Kag kon tama ka lawig sa imo ang
dalanon, sa bagay nga indi mo sarang
madalá ang *ikapúlô,* tungud kay malayô
sa imo ang duug nga pinili ni Iehoba,
nga imo Dios, sa pagbutang didto sang
iya ngalan, sang si Iehoba, nga imo Dios,
nagpakamaayo sa imo,
25 Niyan pagapilakon mo ini kag
ihigot mo ang pílak sa imo kamut, kag
magakadto ka sa duug nga pagapilion
ni Iehoba, nga imo Dios.
26 Kag pagaihatag mo ang pílak
tungud sang tanan nga mailaan sang
imo kalág, sa mga baka kon sa mga
obeha, kon sa duga sang ubas, kon
sa ilimnon nga maisug, kon sa bisan
ano nga butang nga pagapangayoon
sang imo kalág: kag pagakaonon mo
didto sa atubangan ni Iehoba, nga imo
Dios, kag magakasadya ka, ikaw kag
ang imo panimaláy.
27 Kag dili mo pagabayaan ang Le-
binhon, nga yara sa sulúd sang imo mga
gawang, kay walâ sia sing bahin, bisan
panublion kaúpud nimo.
28 Sa katapusan sang tagsa ka tatlo
ka tuig, magakuha ka sang tanan nga
ikapúlô sang imo mga patubas sadto
nga tuig, kag pagatagoon mo ini sa
sulúd sang imo mga gawang.
29 Kag magaabut ang Lebinhon (nga
walâ sing bahin, bisan panublion kaúpud
nimo), kag ang dumuluong, kag ang ilo,
kag ang bálo nga babae, nga yara sa
sulúd sang imo mga gawang, kag maga-
kalaon sila kag magkalabusug sila, agud
nga si Iehoba, nga imo Dios, magpaka-
maayo sa imo sa tanan nga buluhaton,
nga pagahimoon sang imo kamut.

Ang tuig sang pagpasaylo.

15 SA katapusan sang ikapito ka tuig
magahimo ka sing pagpasaylo.
2 Kag ini amo ang solondan sang pag-
pasaylo: Ang tanan nga nautangan
magapasaylo sang iya napahulam sa iya
masigkatawo: indi na niya pagapiliton
ang iya masigkatawo kon ang iya útud,
kay ginbantala na ang pagpasaylo ni
Iehoba.
3 Sa dumuluong sarang ka makapílit;
apang ang imol, nga yara sa imo útud,
pagapasaylohon ini sang imo kamut,
4 Agud nga walâ na sing imol sa
tungâ nimo, kay si Iehoba magapa-
kamaayo sa imo sing bugana gid sa duta,
nga ginahatag sa imo nga panublion ni
Iehoba, nga imo Dios, agud nga magtag-
iya ka sa iya.
5 Lamang nga magpamati ka sing
matalupangdon gid sang tingug ni Ieho-
ba, nga imo Dios, nga mag-andam ka sa
pagbutang sa buhat sining tanan nga
sogo, nga ginasogo ko sa imo karon.
6 Kay pagapakamaayohon ka ni Ieho-
ba, nga imo Dios, sono sang ginsiling
niya sa imo: magapahulam ka sa mada-
mu nga mga katawohan, apang ikaw
indi magapanghulam; kag magaginoo
ka sa ibabaw sang madamu nga mga
katawohan, apang sila indi magagilinoo
sa ibabaw nimo.

Ang mḡa imol kag ang mḡa ulipon.

7 Kon may yara na sa imo nḡa imol,
nḡa isa sang imo mḡa útud sa isa sang
imo mḡa banwa, sa duta, nḡa ginahatag
sa imo ni Iehoba, nḡa imo Dios, dili mo
pagpatig-ahon ang imo tagiposoon kag
dili mo pagkuomon ang imo kamut sa
imo útud nḡa imol;
8 Kondi humlaron mo ang imo kamut
sing maalwan gid sa iya, kag pagapahu-
lamon mo sia sing tuman nḡa sa kina-
hanglan nḡa ginaantus niya.
9 Mag-andam-ka nḡa walâ sa imo ta-
giposoon sang malauton nḡa panghuna-
huna sa pagsiling: Ang ikapito ka tuig,
ang tuig sa pagpasaylo malapit na; kag
nḡa indi magmalauton ang imo mata
batok sa imo útud nḡa imol, kag nḡa
indi ka maghatag sa iya; kay magatu-
waw sia kay Iehoba batok sa imo, kag
may salâ sa imo.
10 Pagaihatag mo sa iya sing maal-
wan gid, kag indi magkasakit ang imo
tagiposoon kon maghatag ka *sini* sa iya;
kay bangud sini pagapakamaayohon ka
ni Iehoba, nḡa imo Dios, sa tanan mo nḡa
mḡa buluhaton kag sa sadtong tanan nḡa
pagabutanḡan mo sang imo kamut.
11 Kay ang imol indi madula sa
tunḡâ sang kadutaan. Tunḡud sini na-
gasogo ako sa imo, nḡa nagasiling:
Pagahumlaron mo ang imo kamut sing
maalwan gid sa imo útud, sa imo maka-
lolooy, sa imo imol sa imo duta.
12 Kon ang imo útud nḡa lalaki kon
babae, sa *tunḡâ* sang mḡa Hebreinhon,
magbaligya sa iya sa imo, magaalagad
sia sa imo sing anum ka tuig, kag sa
ikapito ka tuig, pahalinon mo sia nḡa
luwas sa imo.
13 Kag kon magpahalín ka sa iya nḡa
luwas sa imo, dili mo sia pagpahalinon
nḡa walâ sing dalá.
14 Pagapapas-anon mo sia sang imo
mḡa obeha, sang imo linasan, kag
sang imo ipitan: pagahatagan mo sia
sadtong ginpakamaayo sa imo ni Ie-
hoba, nḡa imo Dios.
15 Kag magapanumdum ka nḡa ikaw
nanḡinulipon sa duta sang Egipto, kag
nḡa si Iehoba, nḡa imo Dios, nagtubus
sa imo; nḡani ginasogo ko ini sa imo
karon.
16 Apang kon mahanabu, nḡa sia
magsiling sa imo: Indi ako magahalín
sa imo, tunḡud kay ginahigugma ko ikaw
kag ang imo panimaláy, *kag* tunḡud kay
maayo sia upud sa imo;
17 Niyan magakuha ka sing isa ka du-
lat, kag pagabohoan mo ang iya dalungan
batok sa gawang, kag manḡinulipon mo
sia sa gihapon: sa amo man nḡa ba-
gay pagahimoon mo sa imo ulipon nḡa
babae.
18 Indi mo pagpakatig-ahon sa imo
mḡa mata, kon magpahalín ka sa iya
nḡa luwas sa imo, kay nag-alagad sia sa
imo sing anum ka tuig, *nḡa takus* sing
dapli nḡa sohol sang isa ka mamumu-
gon; kag si Iehoba, nḡa imo Dios, ma-
gapakamaayo sa imo sa tanan nḡa paga-
buhaton mo.

Ang mḡa panḡanay sang kahayupan.

19 Pagapakabalaanon mo kay Iehoba,
nḡa imo Dios, ang tanan nḡa panḡanay
nḡa lalaki, nḡa matawo sa imo mḡa
baka kag sa imo nḡa obeha. Dili mo
pagpapanḡabudlayon ang panḡanay sang
imo mḡa baka, kag dili mo pagbulogon
ang panḡanay sang imo mḡa obeha.
20 Pagakaonon mo sila sa tuigtuig,
ikaw kag ang imo panimaláy, sa atuba-
nḡan ni Iehoba, nḡa imo Dios, sa duug
nḡa pagapilion ni Iehoba.
21 Apang kon ang sapat may kulang
sa lawas, kon bulag sia, kon piang,
kon may iban nḡa nakulang nḡa malain,
dili mo sia pagpakabalaanon kay Iehoba,
nḡa imo Dios.
22 Pagakaonon mo sia sa sulúd sang
imo mḡa gawang; ang mahigko kag
ang matinlo sing tinḡub gid *magakalaon*
sa iya, subung sang *pagkaon sang* gasela
kag sang usa.
23 Lamang, nḡa dili mo pagkaonon
ang iya dugo: pagaulaon mo sia sa iba-
baw sang duta, subung sang tubig.

Ang dalagku nḡa mḡa piesta nḡa tinuig.

16 PAGABANTAYAN mo ang bu-
lan sa Abib, kag magahiwat ka
sang paskua kay Iehoba, nḡa imo Dios;
kay sa bulan sa Abib ginpagowa ka ni
Iehoba, nḡa imo Dios, sa Egipto, sa ka-
gab-ihon.
2 Kag pagaihalad mo ang Paskua
kay Iehoba, nḡa imo Dios, nḡa mḡa obe-
ha kag nḡa mḡa baka, sa duug nḡa pa-
gapilion ni Iehoba sa pagpapuyô didto
sang iya nḡalan.

3 Dili mo *sia* pagkaonon upud sang
tinapay nğa may tapay; sa pito ka ad-
law pagakaonon mo *sia* upud sang tina-
pay nğa walay tapay (tinapay nğa sa
pagpaubus; kay sa madali gid naggowa
ka sa duta sang Egipto), agud nğa mag-
panumdum ka sang adlaw nğa naggowa
ka sa duta sang Egipto sa tanan nğa
mğa adlaw sang imo kabuhi.
4 Kag walâ sing tapay nğa makakit-
an sa imo sa bug-os mo nğa mğa kadu-
lunan sa pito ka adlaw; kag sa unud
nğa pagaihalad mo sa kahaponon sang
nahauna nğa adlaw, walâ gid sing ma-
bilin tubtub sa aga.
5 Dili ka sarang makaghalad sang
paskua sa bisan diin sang imo mğa ban-
wa, nğa ginahatag sa imo ni Iehoba, nğa
imo Dios;
6 Kondi *lamang* sa duug nğa pagapi-
lion ni Iehoba, nğa imo Dios, sa pagpa-
puyô didto sang iya nğalan: didto pa-
gaihalad mo ang paskua, sa kahaponon
sa pagsalup sang adlaw, sa sadtong dag-
on gid nğa naghalín ka sa Egipto:
7 Kag pagalutoon mo sia kag paga-
kaonon mo sia sa duug, nğa pagapilion
ni Iehoba, nğa imo Díos; kag sa pag-
kaaga magapauli ka kag magasulúd ka
sa imo mğa layanglayang.
8 Sa anum ka adlaw magakaon ka
sing tinapay nğa walay tapay: kag sa
ikapito ka adlaw may pagtilipon nğa
maligdong kay Iehoba, nğa imo Dios:
dili ka maghimo sing bisan ano mğa
buluhaton *sa iya*.
9 Magaisip ka nğa sa imo sing pito ka
semana: kutub nğa magsugud ka sa
paggalab sang mğa uhay, magasugud ka
sa pagisip sang pito ka semana;
10 Kag magahiwat ka sang piesta sang
mğa Semana kay Iehoba nğa imo Dios;
ang pagaihalad mo manğinsono sa kaal-
wan nğa kabubut-on sang imo kamut,
sono sang ginpakamaayo sa imo ni
Iehoba, nğa imo Dios.
11 Kag magakalipay ka sa atubanğan
ni Iehoba, nğa imo Dios, ikaw kag ang
imo anak nğa lalaki, kag ang imo anak nğa
babae, kag ang imo ulipon nğa lalaki kag
ang imo ulipon nğa babae, kag ang Lebin-
hon nğa yara sa sulúd sang imo mğa ga-
wang, kag ang dumuluong kag ang ilo,
kag ang bálo nğa babae, nğa yara sa
tunğâ nimo, sa duug nğa pagapilion ni
Iehoba, nğa imo Dios, sa pagpapuyô
didto sang iya nğalan.
12 Kag pagapanumdumon mo nğa
nanğinulipon ka sa Egipto, kag maga-
bantay ka kag pagaibutang mo sa buhat
ini nğa mğa palatukuran.
13 Pagahiwaton mo ang piesta sang
mğa payagpayag sa pito ka adlaw, sang
nakahimos ka na sang *patubas* sang imo
linasan kag sang imo ipitan.
14 Kag magakalipay ka sa imo piesta,
ikaw kag ang imo nğa lalaki, kag ang
imo anak nğa babae, kag ang imo ulipon
nğa lalaki kag ang imo ulipon nğa babae,
kag ang Lebinhon, kag ang dumuluong,
kag ang ilo, kag ang bálo nğa babae, nğa
yara sa sulúd sang imo mğa gawang.
15 Sa sulúd sang pito ka adlaw paga-
hiwaton mo ang piesta kay Iehoba, nğa
imo Dios, sa duug nğa pagapilion ni
Iehoba; kay pagapakamaayohon ka ni
Iehoba, nğa imo Dios, sa tanan mo nğa
mğa patubas kag sa tanan nğa mğa
buluhaton sang imo mğa kamut, kag
manğinmalipayon ka sing bug-os gid.
16 Sa makakatlo sa tagsa ka tuig
magaatubang ang tanan mo nğa lalaki
kay Iehoba, nğa imo Dios, sa duug nğa
pagapilion niya: sa piesta sang mğa
Tinapay nğa walay tapay, sa piesta sang
mğa Semana, kag sa piesta sang mğa
Payagpayag. Kag dili sila magaalatu-
bang nğa mğa walay dalá kay Iehoba:
17 Ang tagsatagsa *magadalá*, sono
sang iya masaranğan sang iya kamut,
sono sa pagpakamaayo nğa ginhatag ni
Iehoba, nğa imo Dios, sa imo.

Ang mğa manugtatap sang katarunğan—Mğa katungdanan sang mğa manughukom kag sang mğa hari.

18 Magabutang ka nğa sa imo sing
mğa hukom kag sing mğa punoan sa
tanan mo nğa mğa kabanwaanan, nğa
ginahatag sa imo ni Iehoba, nğa imo
Dios, sono sa imo mğa kabikahan; kag
pagahukman nila ang banwa sa pag-
hukom nğa matarung.
19 Dili mo pagpatikoon ang katad-
lunğan; dili ka magpasulabi sing mğa
tawo, dili ka magbaton sing mğa ham-
ham; kay ang hamham nagabulag sang
mğa mata sang mğa maalam, kag naga-
patiko sang mğa polong sang mğa
matarung.
20 Ang katarunğan, ang katarunğan,
pagasundon mo, agud nğa magkabuhi
ka kag magtagiya ka sang duta, nğa

ginahatag sa imo ni Iehoba, nğa imo
Dios.
21 Dili ka magtanum nğa sa imo
sing mğo Asherim sang bisan ano nğa ka-
hoy sa luyo sang halaran ni Iehoba, nğa
imo Dios, nğa pagahimoon mo nğa sa
imo.
22 Kag dili ka magpatindug sing
haligi nğa larawan, *butang* nğa ginadum-
tan ni Iehoba, nğa imo Dios.

17 DILI ka maghalad kay Iehoba,
nğa imo Dios, sing baka kon
obeha, nğa sa iya may dagta kon bisan
ano nğa kulang; kay kalanğil-aran ini
kay Iehoba, nğa imo Dios.
2 Kon makit-an sa tunğâ nimo, sa isa
sang mğa kabanwanan nğa ginahatag sa
imo ni Iehoba, nğa imo Dios, ang lalaki
kon babae, nğa nakahimo sang malain sa
mğa mata ni Iehoba, nğa imo Dios, nğa
naglapas sang iya katipan,
3 Nğa nagkadto kag nag-alagad sa
liwan nğa mğa dios, kag nğa nagyaub
sa atubanğan nila, kon sa atubanğan
sang adlaw, kon sa atubanğan sang
bulan, kon sa atubanğan sang bug-os
nğa kasoldadosan sang mğa lanğit,
butang nğa walâ ko ginsogo;
4 Sang ginpahibalo ini sa imo, kag
nğa nabatian mo ini, niyan pagausisaon
mo sing maayo, kag yari karon, kon
matuud kag butang nğa malig-on, nğa
ini nğa kalanğil-aran ginhimo sa Israel:
5 Niyan pagapagowaon mo sa imo
mğa gawang ang amo nğa tawo kon ang
amo nğa babae, nğa naghimo sining
malain nğa butang (bisan sia lalaki,
bisan sia babae), kag pagabatohon mo
sila sing mğa bató, kag magakalamatay
sila.
6 Sa bâbâ sang duha ka saksi, kon
tatlo ka saksi, mapatay ang takus sa
kamatayon: indi sia mapatay sa bâbâ
sang isa *lamang* ka saksi.
7 Ang kamut sang mğa saksi manğin
ang nahauna sa ibabaw niya sa pagpa-
tay sa iya, kag ugaling ang kamut sang
bug-os nğa banwa; *sa sini* pagapapason
mo ang malain sa tunğâ nimo.
8 Kon ang kasaba tuman ka maiwat
sa imo sa paghukom, sa tunğâ sang
dugo kag dugo, sa tunğâ sang kasuayon
kag kasuayon, sa tunğâ sang pilas kag
pilas, nğa among kabangdanan sang
kasaba sa sulúd sang imo mğa gawang,
magatindug ka kag magataklad ka sa
duug, nğa pagapilion ni Iehoba, nğa imo
Dios;
9 Kag magakadto ka sa mğa saser-
dote, nğa mğa Lebinhon, kag sa hukom
sa sadtong mğa adlaw; kag pagapaman-
koton mo sila, kag sila magatudlo sa imo
sang polong sang katarunğan;
10 Kag pagahimoon mo, sono sa
polong nğa gintudlo nila sa imo kutub
sadtong duug, nğa pagapilion ni Iehoba,
kag pagaandaman mo sing maayo sa
paghimo sono sang tanan nğa pagaitud-
lo nila sa imo.
11 Pagahimoon mo, sono sang kaso-
goan nğa pagaitudlo nila sa imo kag
sono sang katarunğan nğa pagaisiling
nila sa imo: dili ka maglipas sang polong,
nğa pagaitudlo nila sa imo, bisan sa too,
bisan sa walá.
12 Kag ang tawo nğa maghimo nğa
may palabilabi, nğa indi magpamati sa
saserdote, nğa yara sa paghikot didto
sang pag-alagdan kay Iehoba, nğa imo
Dios, bisan sa hukom, ang amo nğa tawo
mapatay: kag pagapapason mo ang ma-
lain *sa tunğâ* sang Israel.
13 Kag ang bug-os nğa banwa maga-
pamati sini, kag magakahadluk kag indi
na sia magpalabilabi.
14 Kon nakasulúd ka na sa duta, nğa
ginahatag sa imo ni Iehoba, nğa imo Di-
os, kag magtagiya ka na sa iya kag mag-
puyô ka na sa iya, kon magsiling ka:
Buut ako magabutang sing isa ka hari sa
ibabaw nakon, subung sang tanan nğa
mğa katawohan nğa yari sa palibut na-
kon;
15 Sa pagkamatuud, pagaibutang mo
nğa hari sa ibabaw nimo yadtong paga-
pilion ni Iehoba, nğa imo Dios. Pagai-
butang mo nğa hari sa ibabaw nimo ang
isa sa tunğâ sang imo mğa útud: indi ka
sarang makabutang sa ibabaw nimo sa
isa ka dumuluong, nğa isa ka tawo nğa
indi ang imo útud.
16 Lamang nğa indi magpadamu sia
nğa sa iya sing mğa kabayo, kag nğa
indi niya pagpabalikon ang banwa sa
Egipto sa pagpadamu sang mğa kabayo:
kay si Iehoba nagsiling sa imo: Dili na
kamo magbalalik sa sini nğa dalan.
17 Kag nğa indi magpadamu sia nğa
sa iya sing mğa babae, agud nğa indi
magtalikod ang iya tagiposoon sa akon;
bisan magpadamu gid sia nğa sa iya sing
bulawan kag sing pílak.
18 Kag mahanabu nğa, kon magling-

kod sia sa lingkoran nḡa harianon sang
iya ginharían, pagaisulat niya nḡa sa iya
sa isa ka tolon-an ang isa ka huwad sini
nḡa kasogoan, nḡa *yara* sa atubanḡan
sang mḡa saserdote nḡa mḡa Lebinhon;
19 Kag ini dira sa malapit sa iya, kag
magabasa sia sa iya sa tanan nḡa
mḡa adlaw sang iya kabuhi, agud nḡa
magtoon sia sa pagkahadluk kay Ieho-
ba, nḡa iya Dios, *kag* sa pagbantay sang
tanan nḡa mḡa polong sini nḡa kasogo-
an kag sining mḡa palatukuran, sa pag-
butang sa ila sa buhat;
20 Agud nḡa indi maglabaw ang iya
tagiposoon sa ibabaw sang iya mḡa útud,
bisan maglipas sia sa sogo sa too, kon sa
walá, agud nḡa maglawig sia sang mḡa
adlaw sang iya ginharian, sia kag ang
iya mḡa anak, sa tunḡâ sang Israel.

Ang mḡa balayran sa mḡa saserdote kag sa mḡa Lebinhon.

18 ANG mḡa saserdote, nḡa mḡa Le-
binhon, ang bug-os nḡa kabikahan
ni Lebi, walâ sila sing bahin, bisan pa-
nublion upud sa Israel: magakalaon sila
sa mḡa halad nḡa pinadabdab kay Ie-
hoba kag sa iya panublion.
2 *Tunḡud sini*, walâ sila sing panub-
lion sa tunḡâ sang ila mḡa útud: si Ie-
hoba amo ang ila panublion, sono sang
ginsiling niya sa ila.
3 Kag maḡinamo ini ang balayran sa
mḡa saserdote gikan sa banwa, gikan sa
mḡa nagahalalad sang isa ka halad, bi-
san sia baka, bisan sia obeha: pagai-
hatag nila sa saserdote ang likod, kag
ang duha ka sulang, kag ang binagwang.
4 Pagaihatag mo sa iya ang mḡa pa-
nḡanay sang imo trigo, sang imo duga
sang ubas kag sang imo lana, kag ang
mḡa panḡanay sang bulbul sang imo
mḡa obeha.
5 Kay ginpili sia ni Iehoba, nḡa imo
Dios sa tunḡâ sang tanan nḡa mḡa kabi-
kahan, agud nḡa didto sia sa *atubanḡan
niya* sa pag-alagad sa nḡalan ni Iehoba,
sia kag ang iya mḡa anak, sa gihapon.
6 Kag kon ang Lebinhon nagaabut gi-
kan sa isa sang imo mḡa kabanwaanan
sa bugos nḡa Israel, nḡa didto nagapanlu-
gayaw sia kag mag-abut sia nḡa may
bug-os nḡa handum sang iya kalag sa
duug nḡa pagapilion ni Iehoba,
7 Niyan magapanghikot sia sa nḡalan
ni Iehoba, nḡa iya Dios, subung sang
tanan niya nḡa mḡa útud, nḡa mḡa Le-
binhon nḡa nagatindug sila didto sa
atubanḡan ni Iehoba.
8 Pagapakaonon sia sing kaanḡay nḡa
bahin *sang iban*, labut pa sang mḡa ma-
baligya sang mḡa pagkabutang sang iya
mḡa ginikanan.

Silot sang mḡa manugpakot.

9 Kon mag-abut ka na sa duta, nḡa
ginahatag sa imo ni Iehoba, nḡa imo
Dios, dili ka magtoon sa paghimo, sono
sang mḡa kalanḡil-aran sadto nḡa mḡa
katawohan.
10 Dili makit-an sa imo ang bisan sin-
o nḡa magpaagi sa kalayo sa iya anak
nḡa lalaki kon sa iya anak nḡa babae:
bisan sin-o nḡa maggamit sang pagpa-
makot, bisan manuglagpat, bisan ma-
nugwili, bisan babaylan,
11 Bisan manughimalad, bisan ma-
nugpapamangkot sa mḡa espiritu, bisan
manugpakot sang kapalaran, bisan ma-
nugpamangkot sa mḡa minatay.
12 Kay ang bisan sin-o nḡa maghimo
sini nḡa mḡa butang, kalanḡil-aran sia
kay Iehoba, kag tunḡud sini nḡa mḡa
kalanḡil-aran ginasobol sila ni Iehoba,
nḡa imo Dios, sa imo atubanḡan.
13 Magamanḡinhimpit ka kay Iehoba
nḡa imo Dios.
14 Kay ini nḡa mḡa katawohan, nḡa
pagasobolon mo nagapalamati sang mḡa
manuglagpat kag sang mḡa manugpa-
kot; apang nahanunḡud sa imo, indi
gintugut ni Iehoba sa imo ang paghimo
sini.

Panaad sang isa ka daku nḡa Manalagna.

15 Pagabanḡonon ni Iehoba, nḡa imo
Dios, sa imo ang isa ka manalagna, su-
bung sa akon, gikan sa tunḡâ nimo, sa
tunḡâ sang imo mḡa útud: sa iya maga-
palamati kamo.
16 Sono sa tanan nḡa ginpanḡayo mo
kay Iehoba, nḡa imo Dios, sa Horeb, sa
adlaw sang pagtilipon, nḡa nagasiling:
Indi na ako kunta magpamati liwan
sang tinḡug ni Iehoba, nḡa akon Dios,
bisan magtan-aw pa ako sining daku nḡa
kalayo, agud nḡa indi ako mamatay;
17 Kag si Iehoba nagsiling sa akon:
ginsiling nila sing maayo ang ila gin-
hambal.
18 Manalagna pagapabanḡonon ko sa

ila sa tungâ sang imo mĝa útud, subung
sa imo; kag pagaibutang ko ang akon
mĝa polong sa iya bâbâ, kag sia maga-
hambal sa ila sang tanan nga pagaisogo
ko sa iya.
19 Apang mahanabu, nĝa bisan sin-o
nĝa indi magpamati sang mĝa polong,
nĝa pagaihambal niya sa akon nĝalan,
ako gid magapanĝayo sa iya sing husay.
20 Apang ang manalagna nĝa magpa-
nĝahas sa paghambal sing polong sa
akon nĝalan, nĝa walâ ko igsogo nĝa
pagihambal niya, kon nĝa maghambal sa
nĝalan sang liwan nĝa mĝa dios, ang
amo nĝa manalagna mamatay.
21 Kag kon magsiling ka sa imo tagi-
posoon: ¿Paano ang pagkilala namon
sang polong, nĝa walâ pagihambal ni
Iehoba?
22 Kon ang manalagna maghambal
sa nĝalan ni Iehoba, kag indi mahanabu
ang amo nĝa butang bisan mag-abut, ini
among polong nĝa walâ ighambal ni
Iehoba: sa kakahas ginhambal ini sang
amo nĝa manalagna; dili ka magkahad-
luk sa iya.

Ang mĝa banwa nĝa dalangpan.

19 KON napapas na ni Iehoba, nĝa
imo Dios, ang mĝa katawohan,
nĝa ang ila duta ginahatag sa imo ni
Iehoba, nĝa imo Dios, kag ikaw magtag-
iya na sa iya kag magpuyô ka sa ila
mĝa kabanwaanan kag sa ila mĝa baláy,
2 Magapain ka nĝa sa imo sing tatlo
ka banwa sa tunĝâ sang duta, nĝa gina-
hatag sa imo ni Iehoba, nĝa imo Dios,
sa pagtagiya sa iya.
3 Magaaman ka sa imo sang dalan
kag pagabahinon mo so tatlo ka bahin
ang dulunan sang imo duta, nĝa ginapa-
panubli sa imo ni Iehoba, nĝa imo Dios:
manĝinamo ini, agud nĝa ang tanan nĝa
makapatay sing tawo magpalagyo didto.
4 Kag yari karon ang solondan sang
nakapatay sing tawo, nĝa magapalagyo
didto, agud nĝa mabuhi sia. Yadtong
magpilas sa iya masigkatawo sing indi
hunĝud, kag nĝa sa iya walâ sing dumut
kutub kahapon, bisan sang isa ka-
hapon:
5 Subung *pananglit, kon* ang isa ka
tawo, magkadto sa bukid kaúpud sang
iya masigkatawo sa pagpulud sing ka-
hoy, kag sang paglabo niya sang wasay
sa pagpulud sang kahoy, nagalasik sa
patok ang salsalon, kag nagaigo sa iya
masigkatawo, kag nĝa sia mapatay: ini
sia magapalagyo sa isa sining mĝa ban-
wa, agud nĝa mabuhi sia;
6 Basi pa nĝa ang manugtimalus sang
dugo, kon magsiga ang iya tagiposoon,
maglagas sa nakapatay kag malambut
niya sia tunĝud kay malawig ang dala-
non, kag pagpilason niya sia sa kamata-
yon; bisan indi takus sia sang kamata-
yon, tungud kay walâ sia niya pag-
dumti kutub kahapon, bisan sa isa ka-
hapon.
7 Tunĝud sini nagasogo ako sa imo,
nĝa nagasiling: Magapain ka nĝa sa
imo sing tatlo ka banwa.
8 Kag kon pagpasangkaron ni Iehoba,
nĝa imo Dios, ang imo dulunan, sono
sang ginsumpa niya sa imo mĝa gini-
kanan, kag pagaihatag niya sa imo ang
bug-os nĝa duta, nĝa ginpanaad niya
nĝa ihatag sa imo mĝa ginikanan.
9 Kon pagbantayan mo ining tanan
nĝa sogo, nĝa ginasogo ko karon sa
imo, sa pagbutang sa iya sa buhat, nĝa
higugmaon mo si Iehoba, nĝa imo Dios,
kag nĝa maglakat ka sa iya mĝa dala-
non sa gihapon, niyan magadugang ka
nĝa sa imo sing tatlo pa ka banwa,
labut pa sining tatlo;
10 Agud nĝa indi magula sing dugo
nĝa walay salâ sa tunĝâ sang duta, nĝa
ginahatag sa imo nĝa panublion ni
Iehoba, nĝa imo Dios, kag nĝa walâ na
sing dugo sa ibabaw nimo.
11 Apang, kon may tawo nĝa mag-
dumut sa iya masigkatawo kag mag-
banĝan sa iya, kag magtindug batok sa
iya, kag magpilas sa iya sa kamatayon,
kag mapatay sia, kag magpalagyo sa
isa sini nĝa kabanwaanan;
12 Niyan ang mĝa tigulang sang iya
banwa magapadalá kag magakuha sa iya
didto, kag pagaitugyan sia nila sa kamut
sang manugtimalus sang dugo, kag
mapatay sia.
13 Ang imo mata manĝinwalay ka-
looy sa iya, kag pagapanason mo sa
Israel ang dugo nĝa walay salâ, kag
may kaayohan ka.

Silot sang mĝa nagalaksam sang mĝa dulunan, kag sang mĝa butig nĝa mĝa saksi.

14 Dili mo paglaksamon ang dulunan
sang imo masigkatawo, nĝa ginbutang
sang mĝa katigulanĝan sa panublion,

nḡa pagapanublion mo sa duta, nḡa
ginahatag sa imo ni Iehoba, nḡa imo
Dios, sa pagtagiya *sa iya.*
15 Indi tuman ang isa lamang ka
saksi batok sa bisan kay sin-o, sa bisan
ano nḡa kasal-anan, kon sa bisan ano
nḡa salâ, sa bisan ano nḡa salâ nḡa
mahimo niya: sa bâbâ sang duha ka
saksi, kon sa bâbâ sang tatlo ka saksi,
pagapalig-onon ang butang.
16 Kon may magtindug nḡa isa ka
dimatarung nḡa saksi batok sa iban sa
pagsumbung batok sa iya sing isa ka
salâ,
17 Niyan ang duha ka tawo, nḡa
nagakasaba, magaalatubang kay Iehoba,
sa atubanḡan sang mḡa saserdote kag
sang mḡa hukom nḡa didto sa sadtong
mḡa adlaw.
18 Kag pagausisaon sing maayo sang
mḡa hukom; kag yari karon, kon ang
saksi among saksi nḡa butigon kag nḡa
nagsaksi sing butig batok sa iya útud,
19 Pagahimoon ninyo sa iya, sono
sang ginahunahuna niya batok sa iya
útud, kag pagapapason mo ang malain
gikan sa tunḡâ nimo.
20 Kag ang mḡa mabilin, magapala-
mati kag magakalahadluk, kag indi na
magliliwan sa paghimo sing subung nḡa
kalautan sa tunḡâ nimo.
21 Ang imo mata manḡinwalay ka-
looy: kabuhi tunḡud sa kabuhi, mata
tunḡud sa mata, nḡipon tunḡud sa nḡi-
pon, kamut tunḡud sa kamut, tiil tunḡud
sa tiil.

Mḡa kasogoan sang pag-awayan.

20 KON maggowa ka sa pag-awayan
batok sa imo kaaway, kag makit-
an mo ang mḡa kabayo kag mḡa kanga,
isa ka banwa nḡa labi pa ka daku sa
imo, dili ka magakahadluk sa ila; kay si
Iehoba, nḡa imo Dios, yara kaúpud ni-
mo, sia gid nḡa nagpagowa sa imo gi-
kan sa duta sa Egipto.
2 Kag kon magpalalapit kamo sa pag-
pakigaway, magaúna ang saserdote kag
magahambal sia sa banwa,
3 Kag magasiling sia sa ila: Pamati-
ka, Israel: magapalalapit kamo karon sa
pagpakigaway batok sang inyo mḡa ka-
away: indi magmaluya ang inyo tagipo-
soon, indi kamo magkalahadluk, indi
kamo magkahanḡawa, kag indi man ka-
mo magmatalaw sa atubanḡan nila;
4 Kay si Iehoba, nḡa imo Dios, naga-
úpud sa inyo sa pagpakigaway tunḡud
sa inyo batok sa inyo mḡa kaaway, sa
pagluwas sa inyo.
5 Kag ang mḡa puno-an magahalam-
bal sa banwa, nḡa nagasiling: ¿Sin-o
bala ang tawo nḡa magpatindug sing
bag-o nḡa baláy kag walâ niya pagga-
mita? Maglakat sia, kag magpauli sa
iya baláy, basi pa nḡa mapatay sia sa
pag-awayan, kag iban nḡa lain nḡa tawo
ang maggamit sa iya.
6 Kag ¿sin-o bala ang tawo nḡa nag-
tanum sing ulubasan kag walâ pa sia
makaagum sang iya bunḡa? Maglakat
sia kag magpauli sa iya baláy, basi pa
nḡa mapatay sia sa pag-awayan, kag iban
nḡa tawo ang magpulus sa iya.
7 Kag ¿sin-o bala ang tawo nḡa na-
kapanug-an sa babae kag walâ sia niya
mapanḡasawa? Maglakat sia kag mag-
pauli sa iya baláy, basi pa nḡa mapatay
sia sa pag-awayan, kag iban nḡa tawo
ang makapanḡasawa sa iya.
8 Kag ang mḡa punoan magapalada-
yon sa paghambal sa banwa, kag
magasiling sila: ¿Sin-o bala ang ta-
wo nḡa mahadlukon kag mapigaw
sa tagiposoon? Maglakat sia, kag ma-
pauli sa iya baláy, agud nḡa ang mḡa ta-
giposoon sang iya mḡa útud indi matu-
naw subung sang iya tagiposoon.
9 Kag kon ang mḡa punoan makag-
tapus na sa paghambal sa banwa, niyan
pagapanḡolohan nila ang kasoldadasan
sa úna sang banwa.
10 Kon magpalapit ka sa isa ka banwa
sa pagpakigway batok sa iya, pagaag-
dahon mo sia sa paghidaet;
11 Kag kon magsabat sia sa imo:
Paghidaet, kag magbukas sia sa imo *sang
mḡa gawang,* ang bug-os nḡa banwa nḡa
makit-an mo nḡa yara sa iya, manḡinimo-
manugbuhis kag magaalagad sia sa imo.
12 Apang kon indi sia magpakig-
hidaet sa imo, kag magsumpung sa imo
sa pagpakigaway kag malikupan mo
sia,
13 Kag sa pagtugyan sa iya ni Iehoba,
nḡa imo Dios, sa imo kamut, pagapila-
son mo ang tanan niya nḡa lalaki sa
sulab sang hinḡaniban.
14 Apang ang mḡa babae, ang mḡa
kabataan, ang mḡa kahayupan kag ang
tanan nḡa yara sa banwa, ang tanan
niya nḡa inagaw, pagaatihon mo nḡa
sa imo; kag magakaon ka sang inagaw

sang imo kaaway, nḡa ginhatag sa imo
ni Iehoba, nḡa imo Dios.
15 Amo ini ang pagahimoon mo sa
tanan nḡa mḡa kabanwaanan, nḡa yadto
sa malayô gid sa imo kag nḡa indi iya
sang mḡa kabanwaanan sini nḡa mḡa
katawohan.
16 Apang sa mḡa kabanwanan sini
nḡa mḡa banwa, nḡa ginahatag sa imo
ni Iehoba, nḡa imo Dios, nḡa panublion,
walâ ka sing pagaibilin sang bisan ano
nḡa nagaginhawa ;
17 Kondi nḡa pagalagiagon mo sila
sing bug-os gid : ang Hetinhon kag ang
Amorinhon, ang Kanaanhon kag ang
Peresinhon, ang Hebinhon kag ang
Iebusinhon, sono sang ginsogo sa imo
ni Iehoba, nḡa imo Dios ;
18 Agud nḡa indi kamo nila pag-
tudloan sa paghimo sono sang tanan
nḡa mḡa kalanḡil-aran, nḡa ginahimo
nila sa ila mḡa dios, kag nḡa magpa-
kasalâ kamo batok hay Iehoba, nḡa imo
Dios ;
19 Kon paglibutan mo ang isa ka
banwa sa madamu nḡa mḡa adlaw, nḡa
nagapakigaway ka batok sa iya sa pag-
kuha sa iya, dili mo pagpamudlon ang
iya mḡa kakahoyan, nḡa nagabayaw
sang wasay batok sa ila, kay sa ila bunḡa
magakaon ka, kag dili mo pagpamudlon
sila sa paggamit *sa ila* sa buluhaton sang
paglibot sa atubanḡan mo ; kay ang
kahoy sang latagon *among kabuhian*
sang tawo.
20 Walay sapayan, ang kahoy nḡa
masayoran mo nḡa indi kahoy nḡa sa
pagkaon, pagapamudlon mo, kag paga-
pamukanon mo sila, kag magatukud ka
sing mḡa kabakuran nḡa sa paglibot
batok sa banwa, nḡa nagapakigaway
batok sa imo, tubtub nḡa mapukan *mo*
sia.

Katumbasan sa tago nḡa pagpatay sing tawo.

21 KON may makit-an sa duta, nḡa
ginahatag sa imo ni Iehoba, nḡa
imo Dios sa pagtagiya sa iya, sing
minatay nḡa nahamyang sa mḡa lata-
gon, kag indi masayoran nḡa kon sin-o
ang nagpilas sa iya,
2 Niyan ang imo mḡa tigulang kag
ang imo mḡa hukom magagulowa, kag
magatakus sila *sang kalayoon* tubtub sa
mḡa banwa nḡa yara sa palibot sang
minatay.
3 Kag mahanabu, nḡa ang banwa nḡa
labing malapit sa minatay, kon sayoron
ang mḡa tigulan sadto nḡa banwa ma-
gakuha sa kabakahan sang isa ka tinday
nḡa babae, nḡa walâ pa maggamit kag
walâ mabutangi sing singkaw.
4 Kag ang tinday nḡa babae sang ba-
ka pagadalhon sang mḡa tigulang sadto
nḡa banwa sa isa ka kasulgan, nḡa nagailig
sing dayon gid, nḡa diin walâ mapa-
nḡuma kag walâ matamni, kag didto pa-
gagolgolon nila ang liog sang tinday nḡa
baka sa sulgan.
5 Kag magapalapit ang mḡa saser-
dote, nḡa mḡa anak ni Lebi ; kay sila
among pinili ni Iehoba, nḡa imo Dios,
agud nḡa mag-alagad sa iya sila kag mag-
pakamaayo sang nḡalan ni Iehoba ; kag
ang ila bâbâ magatapat sang tanan nḡa
kasaba kag sang tanan nḡa pilas.
6 Kag ang tanan nḡa mḡa tigulang
sadto nḡa banwa nḡa labing malapit sa
minatay, magapalanghunaw sang ila mḡa
kamut sa ibabaw sang tinday nḡa babae
sang baka, nḡa gingolgolan nila sing liog
sa kasulgan.
7 Kag magahalambal sila kag magasi-
liling : Ang amon mḡa kamut walâ
magula sini nḡa dugo, bisan ang amon
mḡa mata walâ makakita sa iya ;
8 Tumbasi ang imo banwa nḡa Israel,
nḡa gintubus mo, oh Iehoba ; kag ayaw
igbutang ang dugo nḡa walay salâ sa
tunḡâ sang imo banwa nḡa Israel. Kag
pagatumbasan yadtong dugo nḡa sa ila.
9 Kag ikaw magapanas sang dugo
nḡa walay salâ sa tunḡâ nimo, kay paga-
himoon mo ang matadlung sa mḡa ma-
ta ni Iehoba.

Nahanunḡud sang mḡa babae nḡa nadakpan
sa pag-awayan.

10 Kon maggowa ka sa pag-awayan
batok sa imo mḡa kaaway kag pagitug-
yan sila sa imo kamut ni Iehoba, nḡa
imo Dios, kag pagdalhon mo sila nḡa
mḡa bihag ;
11 Kag kon makit-an mo sa tunḡâ
sang mḡa bihag ang isa ka babae nḡa
maayoayo, kag maluyagan mo sia kag
pagkuhaon mo sia sa pagpanḡasawa sa
iya,
12 Pagadalhon mo sia sa imo baláy,
kag sia magabulog sang iya olo, kag
magapanghinḡoko sia.
13 Kag pagaubahon niya ang panap-

ton sang iya pagkabihag; kag magapa-
bilin sia sa imo baláy, kag magahibi sia
sa iya amay kag sa iya ilóy sa bug-os
nğa isa ka bulan; kag sa tapus sini,
magasulúd ka sa iya, kag ikaw manğin-
bana niya kag sia manğinasawa nimo.
14 Kag kon indi sia makalipay sa imo,
pagapabayaan mo sia, sono sang iya
kaugalinğon nğa kabubut-on, kag indi
mo sia sarang mabaligya sa pílak, kag
indi mo sia paguliponon, kay ginpapau-
bus mo sia.

Ang katadlunğan sa pagkapanğanay.

15 Kon ang isa ka tawo may duha ka
asawa, ang isa nahagugmaan kag ang isa
naakigan, kag ang nahagugmaan kag
ang naakigan mag-alanak sing mğa lala-
ki sa iya, kag ang panğanay anak sang
naakigan,
16 Niyan, sa adlaw nğa magpapanubli
sia sa iya mğa anak sang iya pagkabu-
tang, indi sia sarang makahatag sang
pagkapanğanay sa anak sang nahagug-
maan sa pagpasulabi sa anak sang na-
akigan, nğa among *matuud nğa* panğa-
nay;
17 Kondi pagakilalahon niya nğa pa-
nğanay ang anak sang naakigan, nğa
pagihatag sa iya ang dapli nğa bahin
sang tanan nğa makita nğa iya; kay
yadto amo ang pamúnô sang iya kusug:
ang katadlunğan sang pagkapanğanay
nahanunğud sa iya.

Nahanunğud sang mğa anak nğa malalison.

18 Kon ang isa ka tawo may anak
nğa masinumpunğon kag malalison, nğa
indi magpamati sa tinğug sang iya amay,
bisan sa tinğug sang iya ilóy; kag nğa
bisan pa pagsilotan sia, indi magpamati
sa ila,
19 Niyan pagadakpon sia sang iya
amay kag sang iya ilóy, kag pagapa-
gowaon sia nila sa mğa tigulang sang iya
banwa kag sa gawang sang iya duug,
20 Kag magasiling sila sa mğa tigu-
lang sang ila banwa: Ini nğa amon
anak masinumpunğon kag malalison,
walâ sia magapamati sa amon tinğug:
among mahakog kag palainum sia.
21 Niyan ang tanan nğa mğa tawo sa
iya banwa magabalató sa iya kag mapa-
tay sia: panason mo ang malain sa tunğâ
nimo, kag ang bug-os nğa Israel maga-
pamati kag magakahadluk.

Lulubnğan sang mğa binitay.

22 Kon sa isa ka tawo may salâ nğa
takus sa kamatayon kag pagapatyon sia,
kag nğa ginbitay mo sia sa isa ka kahoy,
23 Indi magapabilin ang iya bangkay
sa kahoy sa bug-os nğa gab-i, kondi sa
walay balibad pagailubung mo ang iya
bangkay sa sina gid nğa adlaw: kay
pinapakamalaut sang Dios ang binitay
sa kahoy; kag indi mo pagdagtaan ang
duta, nğa ginahatag sa imo ni Iehoba,
nğa imo Dios, nğa panublion.

Nahanunğud sang mğa sapat nğa nadula.

22 KON makita mo, nğa nadula ang
baka sang imo útud kon ang iya
obeha, dili ka magtago sa ila: paga-
pabalikon mo sila, sa walay balibad sa
imo útud.
2 Kag kon ang imo útud indi mo kai-
nğod kag kon walâ mo sia makilal-i,
pagadalhon mo *sia* sa imo baláy; kag
didto sia sa imo, tubtub nğa pagpanği-
taon sia sang imo útud, kag pagaiuli mo
sia sa iya.
3 Amo man ini ang pagahimoon mo
man sa iya asno; amo man ini ang pa-
gahimoon mo sa iya panapton; kag amo
man ini ang pagahimoon mo sa tanan
nğa mğa butang nğa nadula sa imo útud,
nğa gindula niya kag makita mo. Indi
ka sarang makatago.
4 Kon makita mo ang asno sang
imo útud, kon ang iya baka, nğa
napukan sa dalan, dili ka magtago sa
ila: sa walay balibad pagabuligan mo
sia sa pagbanğon sa ila.

Ginadumilian ang iban nğa mğa pamatasan.

5 Dili magpanaput ang babae sang
panapton sang lalaki, kag dili magpa-
naput ang lalaki sang panapton sang
babae, kay bisan sin-o nğa maghimo sini
kalanğil-aran sia kay Iehoba, nğa imo
Dios.
6 Kon masalapuan mo sa atubanğan
mo sa dalanon ang isa ka pugad sang
pispis sa bisan ano nğa kahoy, kon sa
ibabaw sang duta, nğa may mğa buto
kon mğa itlog, kag ang ilóy nagaluub sa
ibabaw sang mğa buto, kon sa ibabaw

sang mĝa itlog, dili mo pagkuhaon ang
ilóy upud sang iya mĝa buto.
7 Sa walay balibad pagabuhian mo
ang ilóy, kag pagakuhaon mo *lamang*
ang mĝa buto nĝa sa imo, agud nĝa
may kaayohan ka kag pagpalawigon
mo ang imo mĝa adlaw.
8 Kon magbanĝon ka sing bag-o nĝa
baláy, maghimo ka sing alubaybay sa
imo alibubunĝan, agud nĝa indi ka
magbutang sing dugo sa imo baláy,
basi pa kon sa iya may maholog.
9 Indi mo pagsab-ugan ang kaubasan
sang sarisari nĝa binhi, basi pa nĝa
pagkuhaon sa imo ang kabug-osan sang
binhi nĝa ginsab-ug mo kag ang patubas
sang kaubasan.
10 Dili ka mag-arado nĝa tinĝub ang
baka kag ang asno.
11 Dili ka magpanaput sang panapton
nĝa sinamayan sang bulbul sang karne-
ro kag lino nĝa *hinabol* sing tinĝub.
12 Magahimo ka nĝa sa imo sing mĝa
pakawilkawil sa ibabaw sang apat ka
sidsid sang imo inugtabon, nĝa ginata-
bon mo sa imo.

Nahanunĝud sa mĝa sinumbung nĝa babae.

13 Kon ang isa ka tawo magpanĝasa-
wa, kag sa nakasulúd na sia sa iya, *kon
mahanabu* nĝa maakigan niya sia,
14 Kag pahanungdan niya sing mĝa
buhat nĝa makahuluya kag ipalapnag
niya batok sa iya ang malain nĝa kaban-
tugan, kag nagsiling: Nagpanĝasawa
ako sa sini nĝa babae, apang sa pagpala-
pit ko sa iya, walâ ako sing nakit-an sa
iya nĝa pagkaulay,
15 Ang amay kag ang ilóy sang pa-
matan-on nĝa babae, magakuha sang
mĝa *tandaan* sang pagkaulay sang pa-
matan-on nĝa babae, kag pagadalhon nila
sila sa mĝa tigulang sang banwa, sa ga-
wang.
16 Kag ang amay sang pamatan-on
nĝa babae magasiling sa mĝa tigulang:
Ginpaasawa ko ang akon anak nĝa
babae sa sini nĝa tawo, kag ginakaa-
kigan niya sia;
17 Kag yari karon, nĝa ginpahanung-
dan niya sia sing mĝa buhat nĝa maka-
huluya, nĝa nagasiling: Walâ ako sing
nakita sa imo anak nĝa babae sang *mĝa
tandaan* sa pagkaulay; kag yari karon
ang *mĝa tandaan* sang pagkaulay sang
akon anak nĝa babae. Kag pagaihum-
lad nila ang panapton sa atubanĝan
sang mĝa tigulang sang banwa.
18 Kag pagadakpon sang mĝa tigu-
lang sadto nĝa banwa ang amo nĝa
tawo, kag pagasiloton nila sia;
19 Kag pagapabayaron nila sia sing
isa ka gatus ka *siklo* nĝa pílak, nĝa
pagaihatag nila sila sa amay sang pama-
tan-on nĝa babae, tunĝud kay nagpalap-
nag sia sing malain nĝa kabantugan
batok sa isa ka ulay sa Israel; kag
sia manĝiniya asawa, nĝa indi niya sia
sarang matabog sa tanan niya nĝa mĝa
adlaw.
20 Kag kon ini manĝinmatuud, nĝa
walâ sing makita nĝa pagkaulay sa
pamatanon nĝa babae,
21 Pagapagowaon nila ang pamatan-
on nĝa babae sa gawang sang baláy
sang iya amay, kag ang mĝa tawo sa
iya banwa magabató sa iya, kag sia
mapatay, kay naghimo sia sing pagpa-
sipala sa Israel, nĝa nagpanghilahi sia
sa baláy sang iya amay; kag pagapapa-
son mo ang malain sa tunĝâ nimo.

Ang paghilimata nĝa indi igo sa kasogoan.

22 Kon makit-an ang isa ka taw, nĝa
nagadulóg sa isa ka babae, nĝa minyo
sila nĝa duha, pagapatyon ang tawo nĝa
nagdulóg sa babae kag ang *amo gid* nĝa
babae; kag pagapapason mo ang malain
sa tunĝâ sang Israel.
23 Kon ang isa ka pamatan-on nĝa
babae nĝa ulay, nĝa natug-an sa isa ka
lalaki, kag sang nakita sia sang isa sa
sulúd sang banwa kag magdulóg sa iya,
24 Pagapagowaon ninyo sila nĝa duha
sa gawang sadto nĝa banwa, kag paga-
batohon ninyo sila, kag magkalamatay
sila: ang pamatan-on nĝa babae, kay
walâ magsingit sang yara sia sa banwa;
kag ang lalaki tunĝud kay ginpapaubus
niya ang ginapanĝasawa sang iya isig-
katawo, kag pagapapason mo ang ma-
lain sa tunĝâ nimo.
25 Kag kon makit-an sang lalaki ang
pamatan-on nĝa babae nĝa tinug-an, sa
latagon, kag pagluguson sia sadtong
lalaki kag magdulóg sa iya, niyan ma-
matay ang lalaki lamang, nĝa nagdulóg
sa iya.
26 Kag ang pamamatan-on nĝa babae
indi mo gid sia pag-anhon; walay salâ
sa pamatan-on nĝa babae *nĝa takus* sa
kamatayon, kay amo gid ini ang naga-

kahanabu kon ang isa ka tawo naga-
tindug batok sa iya isigkatawo kag
ginapilas niya sia sa kamatayon.
27 Kay sa latagon nakita niya sia,
kag nagsingit ang tinug-an nğa pama-
tan-on nğa babae, apang walâ sing sin-o
nğa magluwas sa iya.
28 Kon makit-an sang isa ka lalaki ang
isa ka babae nğa pamatan-on nğa ulay,
nğa walâ magtug-an, kag dakpon niya sia
kag magdulóg sa iya, kag masapwan
sila,
29 Ang lalaki nğa nagdulóg sa iya ma-
gahatag sa amay sang pamatan-on sing
kalim-an ka siklo nğa pílak, kag sia ma-
nğiniya asawa : tunğud kay ginpapaubus
niya sia, sia indi sarang makatabog sa
iya sa tanan niya nğa mğa adlaw.
30 Walay bisan sin-o nğa makakuha
sang asawa sang iya amay, bisan magtu-
kib sang sidsid *sang tabon* sang iya amay.

Nahanunğud sang mğa tawo nğa sinikway sa mğa katipunan nğa balaan.

23 ANG kapon, bisan sia pinalpag,
bisan sia pinilas, indi sia makasu-
lúd sa katilingban ni Iehoba.
2 Ang unon indi makasulúd sa kati-
lingban ni Iehoba : bisan tubtub sa ika-
púlô ka kliwatan niya, indi makasulúd sia
sa katilingban ni Iehoba.
3 Ang Amorinhon kag ang Moabin-
hon indi makasulúd sa katilingban ni Ie-
hoba : bisan tubtub sa ikapúlô nila nğa
kaliwatan, indi sila makasulúd sa kati-
lingban ni Iehoba, sa gihapon ;
4 Tunğud kay walâ sila maggulowa sa
atubanğan ninyo nğa may tinapay kag
may tubig sa dalan, sang naggulowa ka-
mo sa Egipto ; kag kay ginhinakayan
nila batok sa imo si Balaam, anak ni Beor,
sa Petor, sa Mesopotamia, sa pagpaka-
malaut sa imo.
5 Apang si Iehoba, nğa imo Dios,
walâ maluyag magpamati kay Balaam ;
kondi si Iehoba, nğa imo Dios, nagbaylo
nğa sa imo sang pagpakamlaut sa pag-
kamaayo ; kay ginahigugma ka ni Ie-
hoba, nğa imo Dios.
6 Indi ka maghimulat sang ila kali-
nong, bisan sang ila kaayohan sa tanan
mo nğa mğa adlaw sa gihapon.
7 Dili mo pagkanğil-aran ang Edom-
inhon, kay sia útud mo ; dili mo pag-
kanğil-aran ang Egiptohanon, kay na-
nğindumuluong ka sa iya duta ;
8 Ang mğa anak nğa magkalatawo sa
ila sa ikatlo ka kaliwatan, sarang sila
makasulúd sa katilingban ni Iehoba.

Nahanunğud sang pagkaputli sa dulugan.

9 Kon maggowa ka sa dulugan batok
sa imo mğa kaaway, mag-andam-ka
sa tanan nğa butang nğa malain.
10 Kon sa tunğâ nimo may isa ka ta-
wo nğa mahigko sia, bangud sang isa ka
butang nğa nahanabu sa gab-i, magago-
wa sia sa dulugan, indi sia magasulúd sa
dulugan.
11 Kag kon mag-abut na ang gab-i,
magapanghugas sia sang tubig, kag kon
matunud na ang adlaw, magasulúd sia sa
dulugan.
12 Kag ikaw may isa ka suuk, sa
gowa sang dulugan, kag ikaw maga-
gowa didto sa gowa.
13 Kag ikaw may isa ka pala sa tunğa
sang imo galamiton, kag kon magkatin-
katin ka sa gowa, pagakutkutan mo sia
kag pagatabunan mo ang naggowa sa
imo.
14 Kay si Iehoba, nğa imo Dios, naga-
lakat sa tunğâ sang imo dulugan sa
pagluwas sa imo kag sa pagtugyan sang
imo mğa kaaway sa atubanğan nimo :
nğani ang imo dulugan magmanğin-
balaan, basi pa nğa makit-an *ni Iehoba*
sa tunğâ nimo ang mğa butang nğa
makahuluya kag magtalikod sia sa imo.

Nahanunğud sa mğa ulipon nğa palalagyo.—Nahanunğud sang mğa bigaon.—Nahanunğud sang pagpasaka sang pilak.—Nahanunğud sang mğa panaad.

15 Dili mo pagitugyan sa iya agalon
ang ulipon, nğa nagdanğup sa imo
gikan sa iya agalon.
16 Upud sa imo magapuyô sia, sa
tunğâ nimo, sa bisan diin nğa duug nğa
pagapilion niya, sa isa sang imo mğa
kabanwaanan, nğa didto ginapakama-
ayo niya ; dili mo sia pagpiguson.
17 Walâ sing bisan sin-o sang mğa
anak nğa babae sa Israel nğa magbigaon,
bisan sin-o sang mğa anak nğa lalaki sa
Israel nğa magbigaon.
18 Dili ka magadalá sang sohoi sang
bigaon, bisan sang bili sang ido, nğa
sa bisan ano nğa halad nğa sinaad sa
balay ni Iehoba, nğa imo Dios ; kay sila
nğa duha mğa kalanğil-aran kay Iehoba.

19 Indi ka magpanḡayo sa imo útud
sing saka: bisan saka sa pílak, bisan
saka sa mḡa kalan-on, bisan saka sa
bisan ano nḡa butang nḡa sa masunsun
ginapanḡayoan sing saka.
20 Sa dumuluong magapasaka ka,
apang indi mo pagpasakaan ang imo
útud, agud nḡa pagpakamaayohon ka
ni Iehoba, nḡa imo Dios, sa tanan nḡa
buluhaton sang imo kamut, sa duta nḡa
pagasudlan mo sa pagtagiya sa iya.
21 Kon maghimo ka sing isa ka pa-
naad kay Iehoba, nḡa imo Dios, ayaw
pagpadugaya ang pagtuman sa iya;
kay sa walay balibad pagapanḡayoon
ini sa imo ni Iehoba, nḡa imo Dios, kag
may salâ sa imo.
22 Kag kon magpugung ka sa pag-
himo sing panaad, walâ sing salâ sa
imo.
23 Ang magagowa sa imo bibig,
pagabantayan kag pagibutang mo sa
buhat, sono sang ginpanaad mo kay
Iehoba, nḡa imo Dios, ang halad nḡa
kinabubut-on nḡa ginmitlang sang imo
bâbâ.
24 Kon magsulúd ka sa kaubasan
sang imo isigkatawo, sarang ka maka-
kaon sing ubas sa imo luyag kag ma-
busug ka sa ila, apang indi mo sila
masulúd sa imo tabig.
25 Kon magsulúd ka sa alanyon sang
imo isigkatawo, sarang ka makapanḡu-
tol sang mḡa uhay; apang indi ka mag-
gamit sang kayug sa alanyon sang imo
isigkatatawo.

Kasogoan nahanunḡud sa pagbulag sa asawa.

24 KON ang isa ka tawo magpanḡa-
sawa sa isa ka babae kag mag-
pakasal sa iya, kon mahanabu nḡa sia
dili makapahamuut sa iya mḡa mata,
tunḡud kay nakit-an niya sa iya ang
butang nḡa makahuluya, sarang sia ma-
kasulat sang sulat sa pagbulagay, kag
ibutang niya ini sa kamut *sang babae,*
kag tabugon sia sa iya baláy.
2 Kag sa makahalín sia sa baláy sang
iya bana, sia sarang makalakat kag
makabana liwan.
3 Apang kon pagkaakigan sia sang
iya ikaduha nḡa bana, kag magsulat sia
sang sulat sa pagbulagay kag ibutang
niya ini sa iya kamut, kag tabugon niya
sia sa iya baláy, kag kon patay na ang
ikaduha ka bana nḡa nagpanḡasawa sa
iya;
4 Ang iya nahauna nḡa bana, nḡa
nagtabog sa iya, indi sarang makakuha
sa iya liwan, agud nḡa magmanḡinasawa
niya sia sa tapus nḡa sia nakapadagta;
kay ini among kalanḡil-aran kay Iehoba;
kag indi pagpapas-aní sang salâ ang
duta, nḡa ginahatag sa imo nḡa panu-
blion ni Iehoba, nḡa imo Dios.
5 Kon ang isa ka tawo magpanḡasawa
sing bag-o lamang, dili maggowa sia sa
pag-awayan, bisan magpanḡalima sang
bisan ano nḡa buluhaton: manḡinhilway
sia nḡa sa iya baláy sa isa ka tuig, kag
maglipay sia sa babae nḡa iya ginpanḡa-
sawa.

Nahanunḡud sang mḡa inugpalig-on—Nahanunḡud sa pagkawat sa mḡa tawo.—Nahanunḡud sang tabukaw.

6 Dili ka magkuha sang galinḡan,
bisan sang bató saibabaw subung nḡa
inugpalig-on; kay ini amo ang pagbaton
sang kabuhi nḡa inugpalig-on.
7 Kon makit-an ang isa ka tawo, nḡa
nakapanḡawat sa isa sa tunḡâ sang iya
mḡa útud, sa tunḡâ sang mḡa inanak ni
Israel, kag ginulipon sia niya kag gin-
baligya sia niya, ang amo nḡa makawat
mapatay; kag pagapanason mo ang
kalainan sa tunḡâ nimo.
8 Sa nahanunḡud sang kalalat-an sang
tabukaw, mag-adam-ka sa pagbantay
sing matul-id gid sang tanan nḡa paga-
itudlo sa imo sang mḡa saserdote, nḡa
mḡa Lebinhon: pagaandaman ninyo sa
paghimo, sono sang ginsogo ko sa ila.
9 Panumduma ang ginhimo ni Iehoha,
nḡa imo Dios, kay Maria, sa dalan,
sang naggulowa kamo sa Egipto.
10 Kon magpahulam ka sa imo isig-
katawo sang bisan ano nḡa butang nḡa
may saka, indi ka magsulúd sa iya baláy
sa pagkuha sang iya inugpalig-on.
11 Magapabilin ka sa gowa, kag ang
tawo nḡa ginpahulam mo magadalá sa
imo sa gowa sang inugpalig-on;
12 Kag kon ang tawo imol, indi ka
maghigda upud sang iya inugpalig-on.
13 Sa walay balibad pagaiuli mo ang
inugpalig-on sa pagsalup sang adlaw,
kag magahigda sia sa iya panapton kag
magapakamaayo sia sa imo; kag ini
manḡinkatarunḡan mo sa atubanḡan ni
Iehoba, nḡa imo Dios.

14 Dili mo pagpiguson ang mamumugon nğa imol kag makalolooy, bisan sia sa tunğâ sang imo mğa útud, bisan sia sa tunğâ sang mğa dumuluong nğa yara sa imo duta, sa sulud sang imo mğa gawang.

15 Pagahatagan mo sia sang iya sohol tunğud sang iya adlaw, kag sa walâ pa matunud ang adlaw sa ibabaw niya, kay sia imol kag ginahandum niya ang iya sohol; basi pa nğa magtuaw sia batok sa imo kay Iehoba kag manğinsalâ ini sa imo.

16 Ang mğa amay indi mapatay tunğud sang ila mğa anak, kag ang mğa anak indi mapatay tunğud sang ila mğa amay: ang tagsatagsa mapatay tunğud sa iya *kaugalinğon* nğa salâ.

Nahanunğud sang pagkalooy sa mğa bálo nğa babae, sa mğa ilo kag sa mğa dumuluong.

17 Dili mo pagpatikoon ang katadlunğan sang dumuluong kag sang ilo, kag indi ka magbaton sang panapton sang bálo nğa babae nğa inugpaligon.

18 Magapanumdum ka, nğa ikaw nanğinulipon sa Egipto, kag nğa gintubus ka kutub didto ni Iehoba, nğa imo Dios; nğani ginsogo ko sa imo, nğa maghimo ka sini.

19 Kon mag-ani ka sang imo alanyon sa imo latagon, kag malipatan mo ang isa ka upung sa latagon, indi ka magbalik sa pagkuha sa iya: manğiniya ini sang dumuluong, sang ilo kag sang bálo nğa babae, agud nğa pagpakamaayohon ka ni Iehoba, nğa imo Dios, sa tanan nğa buluhaton sang imo mğa kamut.

20 Kon magpalaspas ka sang imo kahoy nğa oliba, dili mo pagipausisa ang mğa sanğa liwan: ini manğiniya sang dumuluong, sang ilo kag sang bálo nğa babae.

21 Kon magpamupo ka sang imo kaubasan, dili mo pagipausoy liwan: ini manğiniya sang dumuluong, sang ilo kag sang bálo nğa babae.

22 Pagapanamdumon mo, nğa nanğinulipon ka sa duta sang Egipto; nğani ginasogo ko ikaw, nğa maghimo ka sini.

Ang pagbunal nğa indi maglabi sa kap-atan ka lapdus.

25 Kon may kasaba sa tunğâ sang duha ka tawo, kag magpalapit sila sa hulukmanan, agud nğa paghukman sila sang *mğa hukom*, ini sila magapamatarung sa maturung, kag magatagudili sa malain.

2 Kag kon ang malain takus sia nğa paghampakon, ang hukom magapahapa sa iya sa duta, kag sa iya atubanğan pagaipahampak niya sia *sa kadamuon* sang linapdus nğa nagakaigo sa iya kasalanan.

3 Kon hampakon sia niya sing kapatan *ka lapdus*, indi maglabaw sia sa ila; basi pa nğa, kon maglabaw sia sini, nğa bunalon sia niya sing madamu nğa linapdus kapin sini sa ila, ang imo útud magmanğinbanyaga sa imo mğa mata.

4 Dili mo pagsukimahan ang baka nğa nagalinas.

Nahanunğud sa pagbaa sa bayaw nğa lalaki.

5 Kon ang mğa magútud magpuluyô sing tinğub, kag mapatay ang isa sa ila nğa walay anak nğa lalaki, ang asawa sang patay indi magbana sa luwas sa isa ka dumuluong; ang iya bayáw nğa lalaki magapalapit sa iya kag magapanğasawa sa iya, kag magatuman sa iya sang katungdanan sang bayáw.

6 Kag magamanğinamo, nğa ang panğanay nğa pagaianak niya, magailis sa nğalan sang iya útud nğa patay, agud nğa indi mapanas sa Israel ang iya nğalan.

7 Kag kon ang lalaki indi maluyag magpanğasawa sa iya bayáw nğa babae, ang iya bayáw nğa babae magataklad sa gawang *sang banwa* sa mğa tigulang kag magasiling: Nagapanğindi ang akon bayáw nğa lalaki sa pagpatindug sang nğalan sang iya útud sa Israel: indi sia maluyag magtuman upud sa akon sang katungdanan sang bayáw.

8 Niyan pagatawgon sia sang mğa tigulang sang iya banwa, kag pagahambalon sia nila; kag kon magmatig-a sia, nğa nagasiling: Indi ako buut magpanğasawa sa iya;

9 Ang iya bayaw nğa babae magapalapit sa iya sa atubanğan sang mğa tigulang kag pagakuhaan sia niya sing sapin sa tiil, kag pagaduplaan sia niya sa iya nawung, kag magasabat sia, nğa

nagasiling: Amo ini kag amo ini ang
pagahimoon sa tawo, nĝa indi maluyag
magpatindug sang panimaláy sang iya
útud."
10 Kag pagaihatag sa iya ini nĝa nĝa-
lan sa Israel: Ang baláy sang inubahan
sing sapin.
11 Kon ang mĝa tawo magaalalaway
sing tinĝub, ang isa sa isa, kag mág-abut
ang asawa sang isa sa ila sa pagluwas sa
iya bana sa kamut sadtong nagapilas sa
iya, kag sa paguntay niya sang kamut,
madakup sia niya sa mĝa bahin nĝa ka-
lahuluyan;
12 Pagautdan mo sia sang kamut:
ang imo mata indi magkalooy sa iya.

Nabanunĝud sang mĝa itilimbang kag mĝa sulukban nĝa matarung.

13 Dili ka maghuput sa imo púyô sing
itilimbang nĝa daku kag itilimbang nĝa
diyotay.
14 Dili ka maghuput sa imo baláy sing
epa nĝa daku kag epa nĝa diyotay.
15 Magahuput ka sing itilimbang nĝa
nagakaigo kag matarung: magahuput ka
sing epa nĝa nagakaigo kag matarung,
agud nĝa maglalawig ang imo mĝa
adlaw sa duta, nĝa ginahatag sa imo ni
Iehoba nĝa imo Dios.
16 Kay kalanĝil-aran ni Iehoba, nĝa
imo Dios, yadtong tanan nĝa nagahimo
sang amo nĝa mĝa butang kag yadtong
tanan nĝa nagahimo sing dimatarung.

Si Amalek pagalaglagon.

17 Panumduma ang ginhimo sa imo
ni Amalek sa dalanon, sang naggowa
kamo gikan sa Egipto,
18 Kon paano nĝa nagsugata sia sa
imo sa dalanon kag ginpilas niya ang
mĝa labing naolehe sa imo, kag ang
tanan nĝa mĝa maluya sa olehe nimo,
sang ikaw ginabugatan kag ginabud-
layan, kag walâ gid sia sing kahadluk sa
Dios.
19 Kag mahanabu, nĝa kon si Iehoba,
nĝa imo Dios, maghatag sa imo sing
pagpahuway sa tanan mo nĝa mĝa ka-
away sa palibot, sa duta nĝa ginahatag
sa imo ni Iehoba, nĝa imo Dios, nĝa
panublion, agud nĝa magtagiya ka sa
iya, pagapanason mo ang handumanan
ni Amelek sa idalum sang lanĝit: dili
pagkalipati ini.

Ang mĝa panĝanay—Ang mĝa ikapulo sa ikatlo ka tuig.

26 KON mag-abut ka na sa duta,
nĝa ginahatag sa imo ni Iehoba,
nĝa imo Dios, nĝa panublion, kag mag-
tagiya ka sa iya kag magpuyô ka sa iya,
2 Niyan magakuha ka sang mĝa
panĝanay sang tanan nĝa mĝa bunĝa
sang duta, nĝa matipon mo sa duta, nĝa
ginahatag sa imo ni Iehoba, nĝa imo
Dios, kag pagaibutang mo sila sa isa ka
tabig, kag magakadto ka sa duug, nĝa
pagapilion ni Iehoba, nĝa imo Dios, sa
pagpapuyô didto sang iya nĝalan.
3 Kag magakadto ka sa saserdote, nĝa
yara sa sadtong mĝa adlaw, kag maga-
siling ka sa iya: Ginapahayag ko karon
kay Iehoba, nĝa imo Dios, nĝa nag-abut
ako sa duta, nĝa ginsumpa ni Iehoba sa
amon mĝa ginikanan, nĝa pagaihatag
niya sa amon;
4 Kag pagakuhaon sang saserdote
ang tabig sa iya kamut, kag pagaibu-
tang niya ini sa atubanĝan sang halaran
ni Iehoba, nĝa imo Dios.
5 Kag magahambal ka kag magasiling
ka sa atubanĝan ni Iehoba, nĝa imo
Dios: Ang isa ka Araminhon nĝa
libudlibud nanĝinakon amay, nĝa
nagdulhog sia sa Egipto kag nag-abut
didto subung sang dumuluong upud
sang pila ka tawo, kag didto nanĝinisa
sia ka katawohan nĝa daku, gamhanan
kag madamu.
6 Kag ginpasipalahan kami sang mĝa
Egiptohanon kag ginpapaubus nila ka-
mi, kag ginbutanĝan nila kami sing
mabug-at nĝa kahiolipnan;
7 Kag nagtuaw kami kay Iehoba,
ang Dios sang amon mĝa ginikanan,
kag ginpamatian ni Iehoba ang amon
tinĝug, kag gintulok niya ang amon ka-
lisdanan, kag ang amon panĝabudlay,
kag ang pagpigos sa amon;
8 Kag ginpagowa kami ni Iehoba gi-
kan sa Egipto sa kamut nĝa gamhanan
kag sa butkon nĝa inuntay, kag may
daku nĝa kahadlukan, kag may mĝa
talandaan kag may mĝa kalatinĝalahan;
9 Kag ginpasulúd niya kami sa sini
nĝa duug, kag ginhatag niya sa amon
ini nĝa duta, duta nĝa nagailig ang ga-
tas kag dugos.
10 Kag yari karon, ginadalá ko ang
mĝa panĝanay sang mĝa bunĝa sang
duta, nĝa ginahatag mo sa akon, oh Ie-

hoba. Kag pagaibutang mo sila sa atu-
bangān ni Iehoba, nḡa imo Dios, kag
magasimba ka sa atubangān ni Iehoba,
nḡa imo Dios.
11 Kag magakalipay ka sa tanan nḡa
kaayohan, nḡa ginhatag sa imo ni Ieho-
ba, nḡa imo Dios, sa imo kag sa imo
panimaláy; *magakalipay ka,* ikaw kag
ang Lebinhon, kag ang dumuluong nḡa
yara sa tunḡâ nimo.
12 Kon nakatapus ka na sa pagpain
sang ikapúlô sang imo mḡa patubas, sa
ikatlo ka tuig, ang tuig sang ikapúlô,
pagaihatag mo ini sa Lebinhon, sa
dumuluong, sa ilo kag sa bálo nḡa ba-
bae, agud nḡa magkalaon sila sa sulúd
sang imo mḡa gawang, kag magkalabu-
sug sila.
13 Kag magasiling ka sa atubangān
ni Iehoba, nḡa imo Dios: Ginkuha ko
sa akon baláy ang mḡa butang nḡa ba-
laan, kag ginhatag ko man sila sa Le-
binhon, sa dumuluong, sa ilo kag sa bálo
nḡa babae, sono sa tanan nḡa sogo nḡa
ginsogo mo sa akon; walâ ako magla-
pas sang imo mḡa sogo, bisan ginkalipa-
tan ko sila.
14 Walâ gid ako sing ginkaon sa ila
sa akon paglalaw, bisan naguyang ako
sa ila sa mḡa kahigkoan, bisan naghatag
ako sa ila nḡa sa mḡa minatay: ginpa-
matian ko ang tinḡug ni Iehoba, nḡa
akon Dios: ginhimo ko, sono sa tanan
nḡa ginsogo mo sa akon.
15 Tamda kutub sa kalanḡitan, kutub
sa puluy-an sang imo pagkabalaan, kag
pakamaayoha ang imo banwa nḡa Israel
kag ang duta, nḡa ginhatag mo sa amon,
sono sang ginsumpâ mo sa amon mḡa
ginikanan, duta nḡa nagailig ang gatas
kag dugos.
16 Karon si Iehoba, nḡa imo Dios,
nagasogo sa imo, nḡa pagibutang mo sa
buhat ining mḡa palatukuran kag mḡa
tulumanon: pagabantayan mo sila, kag
pagatumanon mo sila sa bug-os mo nḡa
tagiposoon, kag sa bug-os mo nḡa kalág.
17 Ginpapahayag mo karon si Iehoba,
nḡa sia amo ang imo Dios, kag nḡa ma-
galakat ka sa iya-mḡa dalanon, kag ma-
gabantay ka sang iya mḡa palatukuran,
sang iya mḡa sogo kag sang iya mḡa
tulumanon, kag nḡa magapamati ka sang
iya tinḡug;
18 Kag si Iehoba nagpahayag karon,
nḡa ikaw among iya banwa nḡa pinasa-
hi, sono sang ginsiling niya sa imo, agud
nḡa magbantay ka sang tanan niya nḡa
mḡa sogo,
19 Kag nḡa pagpakataason ka gid niya
sa ibabaw sang tanan nḡa mḡa katawo-
han, nḡa ginhimo niya, sa kadayawan,
kag sa kabantugan kag sa himaya, kag
nḡa ikaw manḡinisa ka banwa nḡa
balaan kay Iehoba, nḡa imo Dios, sono
sang ginsiling niya.

Ang halaran nḡa pagapatindugon sa tabok sang Iordan sa pagtigib sang kasogoan sa iya—Mḡa ginmitlang nḡa pagpakamaayo sa ibabaw sang bukid nḡa Gerisim kag nḡa pagpakamalaut sa ibabaw sang bukid nḡa Ebal.

27 KAG si Moises upud sang mḡa
tigulang sa Israel nagsogo sa
banwa, nḡa nagasiling: "Bantayi-nin-
yo ang tanan nḡa sogo nḡa ginasogo ko
karon sa inyo.
2 Kag mahanabu, nḡa sa adlaw nḡa
makatabok kamo sang Iordan pa duta,
nḡa ginahatag sa imo ni Iehoba, nḡa imo
Dios, magapatindug ka sing dalagku nga
mḡa bató, kag pagahapulason mo sila
sang apog.
3 Kag pagaisulat mo sa ibabaw nila
ang tanan nḡa mḡa polong sining kaso-
goan, kon makatabok ka na sa pagsulúd
sa duta, nḡa ginahatag sa imo ni Iehoba,
nḡa imo Dios, nḡa nagailig ang gatas
kag dugos, sono sang ginsaad sa imo ni
Iehoba, ang Dios sang imo mḡa gini-
kanan.
4 Kag kon makatabok na kamo sang
Iordan, pagapatindugon ninyo ining
mḡa bató, sono sang ginasogo ko sa inyo
karon, sa bukid nḡa Ebal, kag pagaha-
pulason mo sila sang apog.
5 Kag magapatindug ka didto sing
isa ka halaran kay Iehoba, nḡa imo
Dios, halaran nḡa mḡa bató, nḡa sa iba-
baw nila indi ka magbayaw sing *gala-
miton nḡa* salsalon.
6 Sa mḡa bató nḡa bilog pagapatin-
dugon mo yadtong halaran kay Iehoba,
nḡa imo Dios, kag pagaihalad mo sa iba-
baw niya ang mḡa halad nḡa sinunog
kay Iehoba, nḡa imo Dios;
7 Kag magahalad ka sang mḡa halad
sa paghidaet kag magakaon ka didto,
kag magakalipay ka sa atubangān ni
Iehoba, nḡa imo Dios.
8 Kag pagaisulat mo sa ibabaw sad-
tong mḡa bató ang tanan nḡa mḡa po-

long sa sini nga kasogoan, nga pagitigib
mo sila sing maayo."
9 Kag si Moises, upud sang mga saserdote nga Lebinhon, naghambal sa bug-os nga Israel, nga nagasiling: "Hipus-ka kag pamati-ka, oh Israel. Karon manginbanwa ka ni Iehoba, nga imo Dios:
10 Pamatii ang tingug ni Iehoba, nga imo Dios, kag ibutang sa buhat ining mga sogo kag ining mga palatukuran, nga ginasogo ko karon sa imo."
11 Kag si Moises nagsogo sa banwa sa sadtong adlaw, nga nagasiling:
12 "Kon nakatabok na kamo sang Iordan, ini sila didto sa ibabaw sang bukid nga Gerisim sa pagpakamaayo sa banwa: si Simeon, si Lebi, si Iuda, si Isakar, si Jose, kag si Benyamin;
13 Kag ini sila didto sa ibabaw sang bukid nga Ebal sa pagpakamalaut: si Ruben, si Gad, si Aser, si Sabulon, si Dan kag si Neptali.
14 Niyan ang mga Lebinhon magasalabat kag magasililing sa tanan nga mga tawo sa Israel, sa mataas nga tingug:
15 Pinapakmalaut ang tawo, nga nagahimo sing larawan nga tinigban kon tinunaw, butang ini nga kalangil-aran kay Iehoba, buhat sang kamut sang panday, kag nga nagabutang sa iya sa tago nga duug. Kag magasabat kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
16 Pinapakamalaut ang nagatamay sa iya amay kag sa iya ilóy. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
17 Pinapakamalaut ang nagalaksam sang mga dulunan sang iya isigkatawo. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
18 Pinapakamalaut ang nagapatalang sa bulag sa dalanon. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
19 Pinapakamalaut ang. nagapatiko sang katadlungan sang dumuluong, sang ilo kag sang bálo nga babae. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
20 Pinapakamalaut ang nagadulóg sa asawa sang iya amay, kay ginsukib niya ang sidsid *sang tabon* sang iya amay. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
21 Pinakamalaut ang nagadulóg sa bisan ano nga sapat. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
22 Pinapakamalaut ang nagadulóg sa iya útud nga babae, anak nga babae sang iya amay, kon anak nga babae sang iya ilóy. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
23 Pinapakamalaut ang nagadulóg sa iya ugangan nga babae. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
24 Pinapakamalaut ang nagapatay sa tago gid sa iya isigkatawo. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
25 Pinapakamalaut ang nagapahamham sa pagpilas sa kamatayon sang tawo nga walay salâ. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
26 Pinapakamalaut ang walâ magatuman sa mga polong sining kasogoan sa pagbutang sa ila sa buhat. Kag magasiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.

Mga pagpakamaayo kag mga pagpakamalaut.

28 KAG mahanabu nga, kon magpamati ka sing matalupangdon gid sang tingug ni Iehoba, nga imo Dios, sa pag-andam sa pagbutang sa buhat sining tanan nga mga sogo, nga ginasogo ko karon sa imo, si Iehoba, nga imo Dios, magapakataas sa imo sa ibabaw sang tanan nga katawohan sang duta.
2 Kag magaalabut sa ibabaw nimo ining tanan nga mga pagpakamaayo; kag pagalambuton ka nila, kon magpamati ka sang tingug ni Iehoba, nga imo Dios:
3 Pinapakamaayo ka sa banwa kag pinapakamaayo ka sa mga latagon;
4 Pinapakamaayo ang bunga sang imo tian kag ang bunga sang imo duta, kag ang bunga sang imo hayup kag ang tinúbô sang imo kabakahan, kag ang mga magamay sang imo mga obeha;
5 Pinapakamaayo ang imo tabig kag ang imo lusong.
6 Pinapakamaayo ang imo pagsulúd kag pinapakamaayo ang imo paggowa.
7 Pagahimoon ni Iehoba, nga ang imo mga kaaway, nga nagatilindug batok sa imo, pagpamilason sila sa atubangan nimo; sa isa lamang ka dalan magagulowa sila batok sa imo, apang sa pito ka dalan magapalalagyo sila sa atubangan nimo.
8 Pagaipadalá ni Iehoba ang iya pagpakamaayo sa ibabaw nimo, sa imo mga tambobo kag sa tanan nga buluhaton sang imo kamut, kag sia magapakama-

ayo sa imo sa duta, nḡa ginahatag sa
imo ni Iehoba, nḡa imo Dios.
9 Si Iehoba nagapatindug sa imo nḡa
banwa niya nḡa balaan, sono sang gin-
sumpa niya sa imo, kon magbantay ka
sang mḡa sogo ni Iehoba, nḡa imo Dios,
kag kon maglakat ka sa iya mḡa dalanon.
10 Kag ang tanan nḡa mḡa banwa
sang duta makakita, nḡa ikaw ginhinḡa-
lanan sang nḡalan ni Iehoba, kag paga-
kahadlukan ka nila.
11 Kag si Iehoba magapadagaya sa
imo, nḡa sa kaayohan *mo*, sa *pagpadamu*
sang bunḡa sang imo tian, sang bunḡa
sang imo mḡa kahayupan kag sang
bunḡa sang imo duta, sa ibabaw sang
duta nḡa ginsumpa ni Iehoba sa imo
mḡa ginikanan, nḡa pagaihatag niya sa
imo.
12 Pagabuksan ni Iehoba nḡa sa imo
ang lanḡit, ang iya maayo nḡa bahandi,
sa paghatag sang ulan sa imo duta sa
iya panag-on kag sa pagpakamaayo
sang tanan nḡa baluhaton sang imo
mḡa kamut. Ikaw magapahulam sa
madamu nḡa mḡa katawohan, apang
ikaw indi magpanghulam.
13 Kag si Iehoba magabutang sa imo
nḡa olo kag indi ikog; kag didto ka
lamang sa ibabaw, kag indi ka didto sa
idalum, kon magpamati ka sang mḡa
sogo ni Iehoba, nḡa imo Dios, nḡa
ginasogo ko karon sa imo, sa pagbantay
sa ila kag pagbutang sa ila sa buhat,
14 Kag indi ka maglipas sa too, bisan
sa walá, sang ginasogo ko karon sa
imo, sa paglakat sa olehe sang liwan
nḡa mḡa dios nḡa sa pag-alagad sa ila.
15 Apang mahanabu nḡa, kon indi ka
magpamati sang tinḡug ni Iehoba, nḡa
imo Dios, sa pag-andam sa paghimo
sang tanan niya nḡa mḡa sogo kag mḡa
palatukuran, nḡa ginasogo ko karon sa
imo, magakalari sa ibabaw nimo kag
pagalambuton ka sining tanan nḡa mḡa
pagpakamalaut:
16 Pinapakamalaut ka sa banwa kag
pinapakamalaut ka sa mḡa latagon;
17 Pinapakamalaut ang imo tabig
kag ang imo lusong;
18 Pinapakamalaut ang bunḡa sang
imo tian kag ang bunḡa sang imo duta,
ang pagtúbô sang imo mḡa kabakahan
kag ang mḡa magamay sang imo mḡa
obeha;
19 Pinapakamalaut ka sa imo pag-
sulúd kag pinapakamalaut ka sa imo
paggowa.
20 Si Iehoba magapadalá sa ibabaw
nimo sing pagpakamalaut, kag kalisang,
kag pagsabdong sa tanan nḡa buluhaton
sang imo kamut, tubtub nḡa malaglag
ka, kag tubtub nḡa madula ka sa ma-
dali, banḡud sang kalainan sang imo
mḡa binuhatan, nḡa tunḡud sa ila gin-
bayaan mo ako.
21 Pagahimoon ni Iehoba nḡa mag-
pilít sa imo ang kamatay, tubtub nḡa
mapapas ka sa ibabaw sang duta, nḡa
didto magasulúd ka sa pagtagiya sa
iya.
22 Pagapilason ka ni Iehoba sang
anus, kag sang hilanat, kag sang pala-
manug, kag sang kasingkal, kag sang
hinḡaniban, kag sang panlaya, kag sang
gusim, kag *ini sila* magalagas sa imo
tubtub nḡa madula ka.
23 Kag ang lanḡit, nḡa yara sa ibabaw
sang imo olo, manḡintumbaga, kag ang
duta nḡa yara sa idalum nimo, manḡin-
salsalon.
24 Sa *baylo* sang ulan sa imo duta,
si Iehoba magahatag sa imo sing yab-
ok kag abó; kutub sa kalanḡitan maga-
palanaug sila tubtub nḡa malaglag ka.
25 Pagahimoon ni Iehoba nḡa pagpi-
lason ka sa atubanḡan sang imo mḡa
kaaway. Sa isa lamang ka dalan ma-
gagowa ka batok sa ila, apang sa pito
ka dalan magapalagyo ka sa atubanḡan
nila, kag manḡinhampanḡanan ka sa
tanan nḡa mḡa ginharian sang duta;
26 Kag ang imo mḡa bangkay manḡin-
tuluk-on sang tanan nḡa mḡa pispis sang
lanḡit kag *kalan-on* sang mḡa sapat sang
duta, kag walay sin-o nḡa magakahadluk
sa ila.
27 Kag si Iehoba magapilas sa imo
sang hubag nḡa nagabuadad sa Egipto,
kag sang mḡa hubag sa kagalan, kag
sang katol, kag kagidkid, nḡa indi sarang
mabolóng.
28 Si Iehoba magapilas sa imo sang
paglasang, kag sang kabulag, kag sang
kabuang.
29 Kag magapanghikap ka sa kasanag
sang kaudtohon, subung sang pagpanghi-
kap sang bulag sa kadudulman, kag indi
ka pagpauswagon sa imo mḡa dalanon.
Lamang pagapiguson kag pagakawatan
ka sa tanan nḡa mḡa adlaw, kag walay
sin-o nḡa magaluwas sa imo.
30 Ikaw magapanḡasawa kag iban

nḡa tawo ang magadulóg sa iya ; maga-
patindug ka sing baláy kag indi ka
makapuyô sa iya ; magatanum ka sing
kaubasan kag indi ka makapamupo sa
iya.
31 Ang imo baka pagapugutan sa
atubanḡan sang imo mḡa mata, kag
indi ka makakaon sa iya ; ang imo asno
pagaagawon sa imo gid atubanḡan, kag
indi ini magbalik sa imo ; ang imo mḡa
obeha pagaipanugyan sa imo mḡa ka-
away kag walay sin-o nḡa magaluwas
sa *ila*.
32 Pagaipanugyan sa liwan nḡa ban-
wa ang imo mḡa anak nḡa lalaki kag
mḡa babae, kag pagatan-awon sila sang
imo mḡa mata, kag magalapyo ka tunḡud
sa ila sa bug-os nḡa adlaw, kag ang imo
kamut walâ gid sing kusug.
33 Ang bunḡa sang imo duta kag ang
tanan mo nḡa mḡa pinanḡumahan, pa-
gakaonon sila sang isa ka banwa nḡa
walâ mo makilala, kag lamang pagapi-
guson ka kag pagapasipalahan ka sa
tanan nḡa mḡa adlaw.
34 Kag magalasang ka, banḡud sang
makita sang imo gid nḡa mḡa mata.
35 Pagapilason ka ni Iehoba sang
hubag nḡa makapatay sa mḡa tuhod
kag sa mḡa paa, nḡa sa iya indi ka
sarang makabulóng, *pagapilason* ka pa
niya kutub sa dapadapa sang imo tiil
tubtub sa imo alimpulos.
36 Pagapalakton ka ni Iehoba, ikaw
kag ang hari nḡa ginbutang mo sa iba-
baw nimo, pa katawohan nḡa walâ mo
makilal-i, bisan ikaw, bisan ang imo
mḡa ginikanan ; kag didto magaalagad
ka sa liwan nḡa mḡa dios nḡa kahoy
kag nḡa bato.
37 Kag ikaw manḡinisa ka kahalanḡa-
wan, kag isa ka hulobaton, kag isa ka
kaladlawan sa tunḡâ sang tanan nḡa
mḡa banwa sa diin pagadalhon ka ni
Iehoba.
38 Magasab-ug ka sing madamu nḡa
binhi sa latagon kag magapatubas ka
sing diyotay, kay pagahalunhonon ini
sang apan.
39 Magatanum ka kag magapanḡuma
ka sing mḡa kaubasan, kag indi ka
makainum sing alak, bisan makapamupo
ka sing *ubas* ; kay pagakaonon ini sila
sang ulod.
40 May mḡa kaolibahan ka sa tanan
mo nḡa mḡa dulunan, kag indi ka ma-
kapanghaplas sang lana, kay magaka-
pulak ang imo mḡa olibo.
41 Magpanḡanak ka sing mḡa anak
nḡa lalaki kag mḡa babae, kag indi sila
manḡinimo, kay pagabihagon sila.
42 Ang tanan mo nḡa kakahoyan kag
ang bunḡa sang imo duta pagatagiyahon
sang apan.
43 Ang dumuluong nḡa yara sa tunḡâ
nimo magaamatamat sing taas sa iba-
baw nimo, kag ikaw magaamatamat
sing ubus :
44 Sia magahulam sa imo, kag ikaw
indi makahulam sa iya ; sia manḡinolo
kag ikaw manḡinikog.
45 Ining tanan nḡa mḡa pagpakama-
laut magaalabut sa ibabaw nimo, kag pa-
galagson ka nila kag pagalambuton ka
nila tubtub nḡa malaglag ka ; tunḡud
kay walâ ka magpamati sang tinḡug ni
Iehoba, nḡa imo Dios, sa pagbantay sang
iya mḡa sogo kag sang iya mḡa pala-
tukuran, nḡa ginsogo niya sa imo ;
46 Kag sila magakalabilin sa imo
nḡa talandaan kag nḡa kalatinḡalahan,
kag sa imo kaliwatan sa gihapon.
47 Tunḡud kay walâ ka mag-alagad
kay Iehoba, nḡa imo Dios, nḡa may ka-
sadya kag may kalipay sa tagiposoon,
banḡud sang kabugana sang tanan nḡa
mḡa butang,
48 Ikaw magaalagad, nḡa may gutum,
nḡa may uhaw, nḡa may kahubo kag ki-
nahanglan sang tanan nḡa mḡa butang,
sa imo mḡa kaaway, nḡa pagaipadalá ni
Iehoba batok sa imo ; kag sia magabu-
tang sing isa ka singkaw nḡa salsalon sa
ibabaw sang imo tangkugo, tubtub nḡa
malaglag ka niya.
49 Si Ieboba magadalá sa ibabaw
nimo sing isa ka katawohan sa malayô,
kutub sa mḡa ukbung sang duta, sa ba-
gay nḡa nagalupad ang agila, katawo-
han nḡa indi ka makahanḡup sang iya
hambal ;
50 Katawohan nḡa mapintas sing na-
wung, nḡa walâ sing katahuran sa tigu-
lang, kag walâ sing kalooy sa bátâ ;
51 Nḡa magakaon sang bunḡa sang
imo kahayupan kag sang bunḡa sang
imo duta, tubtub nḡa malaglag ka ; kay
indi sia magbilin sa imo sing trigo, bi-
san duga sang ubas, bisan lana, bisan
sang tinúbô sang imo mḡa kabakahan,
bisan sang mḡa magamay sang imo
obeha, tubtub nḡa malaglag ka na niya.
52 Pagalibutan ka niya sa tanan mo

ñga mña kabanwaanan, tubtub ñga magkalapukan ang imo mña kuta ñga mataas kag pinabakud, ñga ginasaligan mo, sa bug-os mo ñga duta; pagalibutan ka niya sa tanan mo ñga mña kabanwaanan sa bug-os mo ñga duta, ñga kinahatag sa imo ni Iehoba, ñga imo Dios.

53 Magakaon ka sang buña sang imo tian, sang unud sang imo mña anak ñga lalaki kag sang imo anak ñga babae, ñga kinahatag sa imo ni Iehoba, ñga imo Dios, sa paglibot kag sa kapiot ñga pagaipigos sa imo sang imo mña kaaway.

54 Ang tawo ñga mahomok kag ang labing maluya sa tuña nimo, ang iya mata mañinmalauton sa iya útud kag sa asawa sang iya tagiposoon, kag sa nabilin sang iya mga anak, ñga nagkalabilin,

55 Sa bagay ñga indi sia na maghatag sa bisan kay sin-o sa ila sang unud sang iya mña anak ñga pagakaonon niya, tuñgud kay walâ gid sing nabilin sa iya sa paglibot kag sang kapiot ñga ginpigos sa iya sang iya mña kaaway sa sulúd sang tanan mo ñga mña kabanwaanan.

56 Ang babae ñga mahomok kag *labing* maluya sa tuñâ nimo, ñga mas-a walâ makatilaw sa pagtapak sang iya tiil sa duta, sa lunsay ñga pagkaluya kag pagkahomok, ang iya mata mañinmalauton sa bana sang iya tagiposoon, kag sa iya anak ñga lalaki kag sa iya anak ñga babae,

57 Kag *sia magadumili sa ila* sang inunlan ñga naggowa sa tuñâ sang iya mña tiil, kag sang mña anak ñga gin-anak niya; kay sia magakaon sa ila sa tago gid, sa kakulang sang tanan ñga butang, sa paglibot kag sa kapiot ñga pagaipigos sa imo sang imo mña kaaway sa sulúd sang imo mña kabanwaanan.

58 Kon indi ka mag-andam sa pagbutang sa buhat sang tanan ñga mña polong sini ñga kasogoan, ñga mña napanulat sa sini ñga tolon-an, agud ñga magkahadluk ka sini ñga ñgalan ñga mahimayaon kag makahaladluk ni Iehoba, ñga imo Dios,

59 Pagahimoon ni Iehoba ñga magmañinkatiñgalahan ang imo mña kalalat-an kag ang mña kalalat-an sang imo kaliwatan, mña kalalat-an ñga dalagku kag madugay, kag mña balatian ñga makamamatay kag madugay.

60 Kag pagadalhon niya liwan sa ibabaw nimo ang tanan ñga mña kasakitan sa Egipto, ñga ginkahadlukan mo, kag sila magatalapik sa imo.

61 Labat pa, pagadalhon ni Iehoba sa ibabaw nimo ang tanan ñga mña balatian kag ang tanan ñga mña kalalat-an, ñga walâ mapanulat sa tolon-an sining kasogoan, tubtub ñga malaglag ka.

62 Kag pila lamang ka bilog ang mabilin sa inyo, sa tapus ñga nañinsubung kamo sang kabitoonan sang langit sa kadamuon, tuñgud kay walâ kamo magpamati sang tiñgug ni Iehoba, ñga inyo Dios.

63 Kag mahanabu ñga, siling ñga nagakalipay si Iehoba sa ibabaw ninyo sa paghimo sa inyo ñga mña bulahan kag sa pagpadamu sa inyo, subung man magakalipay si Iehoba sa ibabaw ninyo sa pagpadula sa inyo kag sa paglaglag sa inyo, kag pagagabuton kamo sa duta sa diin nagasulúd ka sa pagtagiya sa iya:

64 Pagaiwaraag ka ni Iehoba sa tuñgâ sang tanan ñga mña banwa, kutub sa isa ka ukbung sang duta tubtub sa isa ka ukbung sang duta; kag magaalagad ka didto sa liwan ñga mña dios, ñga walâ mo makilal-i, bisan ikaw, bisan ang imo mña ginikanan, *mña dios* ñga kahoy kag ñga bató.

65 Kag sa tuñgâ sadto ñga mña katawohan indi ka gid makapahuway, bisan may pahuway ñga sa dapadapa sang imo tiil; kay didto pagahatagan ka ni Iehoba sing tagiposoon ñga mahadlukon kag kalapyo sa mña mata, kag malun-ad ñga kalág.

66 Kag ang imo kabuhi nabitay sa atubañgan nimo, kag magakurug ka sa adlaw kag sa gab-i, kag walâ ka gid sing kalig-unan sang imo kabuhi.

67 Sa aga magasiling ka: ¡Kabay pa ñga mañinhapon! kag sa hapon magasiling ka: ¡Kabay pa ñga mañinaga! bañgud sang kakugmat ñga pagakakugmatan sang imo tagiposoon, kag bañgud sang pagatan-awon sang imo gid mña mata.

68 Kag pagapabalikon ka ni Iehoba sa Egipto sa mña sakayan, tuñgud sang dalan ñga sa iya nagsiling sia sa imo: Indi ka na makakita liwan sini. Kag didto pagaipananyag kamo sa baligya sa inyo mña kaaway ñga mña ulipon ñga lalaki kag ñga mña ulpon ñga

babae, kag walay sin-o nḡa magabakal sa inyo."

Ang ginliwan nḡa pagpakigkatipan.

29 INI sila amo ang mḡa polong sang
katipan, nḡa ginsogo ni Iehoba
kay Moises, nḡa pagahimoon niya sa
mḡa inanak ni Israel sa duta sang Moab,
labut pa sang katipan, nḡa ginhimo sa
ila sa Horeb.
2 Kag gintawag ni Moises ang bug-os
nḡa Israel kag nagsiling sa ila: "Kamo
gid nakakita sang tanan nḡa ginhimo
ni Iehoba sa atubanḡan sang inyo mḡa
mata sa duta sang Egipto, kay Paraon
kag sa tanan niya nḡa mḡa alagad, kag
sa bug-os niya nḡa duta:
3 Ang dalagku nḡa mḡa pagtilaw, nḡa
nakita sang imo mḡa mata, ining mḡa
tandaan kag ining dalagku nḡa kati-
nḡalahan;
4 Apang tubtub karon nḡa adlaw wa-
lâ kamo paghatagi ni Iehoba sing tagi-
posoon nḡa makahanḡup, bisan mḡa
mata nḡa makakita, bisan mḡa idulu-
nḡug nḡa makabati.
5 Kag ako nagpalakat sa inyo sa ka-
hanayakan sing kap-atan ka tuig: walâ
maglalapat ang mḡa panapton sa ibabaw
ninyo, bisan nagkalatahis ang sapin sa
ibabaw sang imo tiil;
6 Walâ kamo makakaon sing tinapay,
bisan nakainum kamo sing alak, bisan
ilimnon nḡa makahulubug, agud nḡa
mahibaloan ninyo, nḡa ako amo si
Iehoba, nḡa inyo Dios.
7 Kag sang pag-alabut ninyo sa sini
nḡa duug, nagsugata sa inyo sa pagpa-
kigaway si Sehon, nḡa hari sa Heshon,
kag si Og, nḡa hari sa Basan;
8 Kag ginpilas namon sila kag gin-
kuha namon ang ila duta, kag ginhatag
namon sia nḡa panublion sa mḡa
Rubeninhon kag sa mḡa Gadinhon kag
sa katunḡa nḡa kabikahan ni Manases.
9 Busa, bantayi-ninyo ang mḡa po-
long sining katipan kag ibutang ninyo
sila sa buhat, agud nḡa maguluswag
kamo sa tanan nḡa pagahimoon ninyo.
10 Yari kamo karon, kamo nḡa tanan
sa atubanḡan ni Iehoba, nḡa inyo Dios
patí ang mḡa panḡolo sang inyo mḡa
kabikahan, ang inyo mḡa tigulang kag
ang inyo mḡa punoan, ang tanan nḡa
mḡa tawo sa Israel;
11 Ang inyo mḡa kabataan, ang inyo
mḡa asawa kag ang dumuluong nḡa yara
sa tunḡâ sang imo dulugan, kutub sa imo
manugpanḡahoy tubtub sa imo manug-
sab-og;
12 Agud nḡa magpakigkatipan ka kay
Iehoba, nḡa imo Dios, kag sa panumpa
nḡa ginahimo karon sa imo ni Iehoba
nḡa imo Dios;
13 Agud nḡa mahimo ka karon nḡa
iya banwa kag manḡinimo sia Dios, sono
sang ginsiling niya sa imo, kag sono
sang ginsumpâ niya sa imo mḡa gini-
kanan, kay Abraham, kay Isaak kag kay
Iakob.
14 Kag indi lamang ginahimo ko sa
inyo ini nḡa katipan kag ini nḡa panum-
pa,
15 Kondi sa sadtong yari diri karon
upud sa aton sa atubanḡan ni Iehoba,
nḡa inyo Dios, kag sa sadtong walâ diri
karon upud sa aton;
16 Kay kamo gid nakahibalo kon pa-
ano nḡa nagapuyô kita sa duta sa Egipto,
kag kon paano nḡa nag-alagi kita sa
tunḡâ sang katawohan sa diin nag-alagi
kamo.
17 Kag nakita ninyo ang mḡa kalanḡil-
aran nila kag ang ila mḡa diosdios nḡa
kahoy kag nḡa bató, pílak kag bulawan,
nḡa yara sa tunḡâ nila;
18 Basi pa nḡa may yara sa tunḡâ
ninyo nḡa lalaki, kon babae, kon pani-
maláy, kon kabikahan, nḡa ang iya tagi-
posoon nagatalikod karon kay Iehoba,
nḡa aton Dios, sa pagkadto sa pag-alagad
sa mḡa dios sining mḡa katawohan;
basi pa nḡa may yara sa tunḡâ ninyo nḡa
gamut nḡa magpatubas sing ilo kag
ahenho;
19 Kag *basi pa nḡa* mahanabu nḡa, sa
pagkabati sang mḡa polong sining pa-
numpa, may sin-o nḡa magpakamaayo
sa iya tagiposoon, nḡa nagasiling: May
paghidaet ako, bisan pa maglakat ako
sa katig-a sang akon tagiposoon, sa ba-
gay nḡa walaon niya ang binunyagan
upud ang pinamala.
20 Indi buut si Iehoba magpatawad
sa iya; kay niyan magaasó ang kaakig
ni Iehoba kag ang iya mḡa kaimon batok
sang amo nḡa tawo, kag magakalari sa
pagtongtong sa ibabaw niya ang tanan
nḡa mḡa pagpakamalaut, nḡa nasulat sa
sini nḡa tolon-an, kag pagapanason ni
Iehoba ang iya nḡalan sa idalum sang
lanḡit.
21 Kag si Iehoba magapain sa iya nḡa

sa kalalat-an sa tungâ sang tanan nḡa mḡa kabikahan sa Israel, sono sa tanan nḡa pagpakamalaut sang katipan, nḡa nasulat sa sini nḡa tolon-an sang kasogoan.

22 Kag ang inyo mḡa anak nḡa magatilindug sa olehe ninyo, kag ang dumuluong nḡa magaabut gikan sa malayô nḡa duta, ang palaabuton nḡa kaliwatan magasiling, kon makita nila ang mḡa kalalat-an sadtong duta kag ang mḡa balatian nḡa ginpilas sa iya ni Iehoba:

23 Ini indi liwan kondi asupre kag asin, ining bug-os nḡa duta indi liwan kondi kasunog; sia walâ pagatamni, sia walâ gid sing ginapatubas, bisan nagatúbô sa iya ang ano man nḡa hilamon; subung sia sang pagkaguba sang Sodoma kag Gomora, sang Adma kag sang Seboim, nḡa ginlaglag sila ni Iehoba sa iya kaakig kag sa iya kasingkal.

24 Ang tanan nḡa mḡa katawohan magasiling: ¿Kay nḡaa bala ginhimo ni Iehoba sing subung sini ini nḡa duta? ¿Ano bala ang kasingkal sining daku nḡa kaakig?

25 Kag magasalabat sila: Kay ginbayaan nila ang katipan ni Iehoba, ang Dios sang ila mḡa ginikanan, nḡa ini ginhimo niya sa ila, sang ginpagowa niya sila sa duta sang Egipto.

26 Kag naglalakat kag nag-alalagad sila sa liwan nḡa mḡa dios, nḡa nagyaub sila sa atubanḡan nila; mḡa dios nḡa walâ nila makilal-i, kag nḡa sia walâ maghatag sa ila subung nḡa panublion;

27 Nḡani nagdabdab ang kaakig ni Iehoba batok sadtong duta sa pagdalá sa ibabaw niya sang tanan nḡa mḡa pagpakamalaut, nḡa napanulat sa sini nḡa tolon-an;

28 Kag sa kaakig kag sa kasingkal kag sa daku nḡa kaalipunḡut, gingabut sila ni Iehoba sa ila duta kag ginsobol niya sila sa duta nḡa dumuluong, sono sang *ginatan-aw* karon.

29 Ang mḡa butang nḡa tinago nahanunḡud kay Iehoba, nḡa aton Dios, apang ang mḡa butang nḡa binugna nahanunḡud sa aton, kag sa aton mḡa anak sa gihapon, agud nḡa pagibutang naton sa buhat ang tanan nḡa mḡa polong sining kasogoan.

Mḡa panaad sa banwa nḡa mahinulsulon

30 KAG mahanabu nḡa, kon magabut na sa ibabaw nimo ining tanan nḡa mḡa butang, ang pagkamaayo kag ang pagpakamalaut, nḡa ginbutang ko sa imo atubanḡan, kag nḡa pagpamalandonḡon mo sila sa imo tagiposoon sa tungâ sang tanan nḡa mḡa katawohan sa diin ginsobol ka ni Iehoba, nḡa imo Dios;

2 Kag magliso ka kay Iehoba, nḡa imo Dios, kag magpamati ka sang iya tinḡug, sono sa tanan nḡa ginasogo ko karon sa imo, ikaw kag ang imo mḡa anak, sa bug-os mo nḡa tagiposoon kag sa bug-os mo nḡa kalág;

3 Niyan si Iehoba magapapauli sa imo gikan sa imo kabihagan kag magakalooy sia sa imo, kag pagatiponon ka niya liwan sa tanan nḡa mḡa kabanwaanan sa diin ginwaraag ka ni Iehoba, nḡa imo Dios.

4 Kon ang imo mḡa sinobol didto pa sila sa mḡa ukbung sang lanḡit, kutub didto pagatipunon ka ni Iehoba, nḡa imo Dios, kag kutub didto pagakuhaon ka niya.

5 Kag pagadalhon ka ni Iehoba, nḡa imo Dios, sa duta nḡa gintagiya sang imo mḡa ginikanan, kag ikaw magatagiya sa iya; kag sia magahimo sa imo sing kaayohan, kag pagapadamuon ka niya sing labi pa sang imo mḡa ginikanan.

6 Kag pagatulion ni Iehoba, nḡa imo Dios, ang imo tagiposoon kag ang tagiposoon sang imo kaliwatan, agud nḡa maghigugma ka kay Iehoba, nḡa imo Dios, sa bug-os mo nḡa tagiposoon kag sa bug-os mo nḡa kalág, agud nḡa magkabuhi ka.

7 Kag pagaibutang ni Iehoba, nḡa imo Dios, ining tanan nḡa pagpakamalaut sa ibabaw sang imo mḡa kaaway kag sa ibabaw sang mḡa nagadulumut sa imo, nḡa sila naglalagas sa imo.

8 Kag ikaw magapamati liwan sang tinḡug ni Iehoba, kag pagaibutang mo sa buhat ang tanan niya nḡa mḡa sogo, nḡa ginasogo ko karon sa imo.

9 Kag si Iehoba, nḡa imo Dios, magapabugana sa imo sa kabulahanan sa tanan nḡa buluhaton sang imo mḡa kamut, sa bunḡa sang imo tian, sa bunḡa sang imo mḡa kasapatan kag sa bunḡa sang imo duta; kay magapanḡalipay liwan si Iehoba sa ibabaw nimo sa paghimo sa imo sing kaayohan, subung sang pagpanḡalipay niya sa ibabaw sang imo mḡa ginikanan,

10 Sang pagpamati mo sang tinḡug
ni Iehoba, nḡa imo Dios, sa pagbantay
sang iya mḡa sogo kag sang iya mḡa
palatukuran, nḡa napanulat sa sining to-
lon-an sang kasogoan; *kag* sang nag-
balik ka na kay Iehoba, nḡa imo Dios, sa
bug-os mo nḡa tagiposoon kag sa bug-os
mo nḡa kalág.
11 Kay ini nḡa sogo, nḡa ginasogo ko
karon sa imo, dili tuman ka makatili-
nḡala sa imo, bisan malayô sia.
12 Walâ sia sa lanḡit, agud nḡa mag-
siling ka: ¿Sin-o bala ang magasaka
tunḡud sa aton sa lanḡit, kag magadalá
sini diri sa aton, kag magapapamati sa
aton sini, agud nḡa pagibutang naton sia
sa buhat?
13 Kag walâ sia sa pihak sang dagat,
agud nḡa magsiling ka: ¿Sin-o bala
ang magatabok tunḡud sa aton sang
dagat, kag magadalá sini diri sa aton,
kag magapapamati sini sa aton, agud
nḡa pagibutang naton sia sa buhat?
14 Kay yara malapit gid sa imo ang
polong, sa imo bâbâ kag sa imo tagipo-
soon, agud nḡa pagibutang mo sia sa
buhat.
15 Tuluka, ginabutang ko karon sa
atubanḡan nimo ang kabuhi kag ang ka-
ayohan, ang kamatayon kag ang kala-
inan:
16 Kay ginsogo ko karon sa imo, nḡa
paghigugmaon mo si Iehoba, nḡa imo
Dios, nḡa maglakat ka sa iya mḡa dala-
non, kag nḡa magbantay ka sang iya
mḡa sogo, kag sang iya mḡa palatuku-
ran, kag sang iya mḡa tulumanon, agud
nḡa magkabuhi ka kag magdamu ka,
kag nḡa si Iehoba, nḡa imo Dios, mag-
pakamaayo sa imo sa duta sa diin
magasulúd ka sa pagtagiya sa iya.
17 Apang kon ang imo tagiposoon
mahamulag, kag indi ka magpamati,
kag magpatiklud ka sa pagyaub sa liwan
nḡa mḡa dios, kag sa pag-alagad sa ila;
18 Ginapamatuud ko karon sa imo,
nḡa, sa pagkamatuud, magakaladula
kamo, nḡa indi kamo makapalawig sang
inyo mḡa adlaw sa ibabaw sang duta, sa
diin magasulud ka, sa pagtabok sang
Iordan, sa pagtagiya sa iya.
19 Ginatawag ko karon nḡa mḡa
saksi batok sa inyo ang mḡa lanḡit kag
ang duta, nḡa ginabutang ko sa atu-
banḡan mo ang kabuhi kag ang kama-
tayon, ang pagpakamaayo kag ang pag-
pakamalaut: busa pili-ka sang kabuhi,
agud nḡa magkabuhi ka, ikaw kag ang
imo kaliwatan;
20 Nḡa maghigugma ka kay Iehoba,
nḡa imo Dios, nḡa magpamati ka sang
iya tinḡug, kag nḡa magpilít ka sa iya
(kay sia amo ang imo kabuhi kag ang
kalawig sang imo mḡa adlaw); agud
nḡa magpuyô ka sa duta, nḡa ginsumpa
ni Iehoba sa imo mḡa ginikanan, kay
Abraham, kay Isaak kag kay Iakob,
nḡa pagaihatag niya sa ila."

Si Iosue salili ni Moises.

31 KAG nagkadto si Moises kag nag-
hambal sining mḡa polong sa bug-
os nḡa Israel,
2 Kag nagsiling sia sa ila: "Sini nḡa
adlaw nagaedad na ako sing isa ka
gatus kag duha ka púlô ka tuig; indi na
ako sarang makagowa, bisan makasulúd
pa, kag si Iehoba nagsiling sa akon:
Ikaw indi makatabok sini nḡa Iordan.
3 Si Iehoba, nḡa imo Dios, magatabok
sa úna nimo; sia magalaglag sinang
mḡa katawohan sa atubanḡan nimo, kag
ikaw magatagiya sa ila. Si Iosue amo
ang magatabok sa úna nimo, sono sang
ginsiling ni Iehoba:
4 Kag pagahimoon ni Iehoba sa ila
subung sang ginhimo niya kay Sehon
kag kay Og, mḡa hari sang mḡa Amo-
rinhon, kag sa ila duta, nḡa ginlaglag
niya sila.
5 Kag pagaitugyan sila ni Iehoba sa
atubanḡan ninyo, agud nḡa paghimoon
ninyo sa ila sono sa sining tanan nḡa
sogo, nḡa ginsogo ko sa inyo.
6 Pagpalamakud-kamo kag pagpaka-
ligon-kamo, kag dili kamo magkahadluk,
bisan magpalakulba sa atubanḡan nila,
kay si Iehoba, nḡa imo Dios, among
nagaúpud sa imo: Indi sia magabiya sa
imo, bisan magapatumbaya sa imo."
7 Kag gintawag ni Moises si Iosue,
kag nagsiling sa iya sa atubanḡan sang
bug-os nḡa Israel: "Pagpakabakud-
ka pagpakalig-on-ka, kay ikaw maga-
sulúd upud sini nḡa banwa sa duta, nḡa
ginsumpa ni Iehoba, nḡa pagaihatag niya
sila sa imo mḡa ginikanan, kag ikaw
magapapanubli sa iya sa ila.
8 Kag si Iehoba gid among magaúna
sa imo; sia manḡinkaúpud nimo; indi
sia magabiya sa imo, bisan magapatum-
baya sa imo: indi ka magkahadluk,
bisan magpakulba ka."

Ang kasogoan dapat pagbasahon sa tagsa ikapito ka tuig.

9 Kag ginsulat ni Moises ini nga kasogoan, kag ginhatag niya sia sa mga saserdote, nga mga anak ni Lebi, nga nagadalá sang kaban sang katipan ni Iehoba, kag sa tanan nga mga tigulang sa Israel.
10 Kag ginsogo sila ni Moises, nga nagasiling: "Sa katapusan sang tagsa ka ikapito ka tuig, sa panag-on nga pinat-in sang tuig sang pagpasaylo, sa piesta sang mga Payagpayag,
11 Kon magkari ang bug-os nga Israel sa pag-atubang kay Iehoba, nga imo Dios, sa duug nga pagapilion niya, pagabasahon mo ini nga kasogoan sa atubangan sang bug-os nga Israel sa mga idulungug nila.
12 Pagatiponon mo ang banwa, ang mga lalaki, ang mga babae kag ang mga kabataan, kag ang dumuluong, nga yara sa sulúd sang imo mga gawang, agud nga magpalamati sila kag magtoloon sila sa pagkalahadluk kag Iehoba, nga imo Dios, kag mag-alandam sila sa pagbutang sa buhat sang mga polong sining kasogoan.
13 Kag ang mga anak nila nga walâ makakilala *sa ila,* magapalamati kag magatoloon sa pagkahadlak kay Iehoba, nga inyo Dios, sa tanan nga mga adlaw nga igapangabuhi ninyo sa ibabaw sang duta, sa diin nagasulúd kamo, nga nagatabok sang Iordan, sa pagtagiya sa iya."

Ang tinagna nga pagkaholog sang Israel.

14 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises: "Yari karon, nagapalalapit ang mga adlaw nga imo igakamatay; tawga si Iosue, kag atubang kamo sa Layanglayang sang pakigkitaan, agud nga magsogo ako sa iya *sang dapat niya buhaton*"; kag si Mises kag si Iosue nagkadto kag nag-atubang sa Layanglayang sang pakigkitaan.
15 Kag nagpahayag si Iehoba sa Layanglayang, sa haligi nga panganud, kag naghamtang ang haligi nga panganud sa ibabaw sang gawang sang Layanglayang.
16 Kag si Iehoba nagsiling kay Moises: "Yari karon, nga magatolog ka sa imo mga ginikanan; kag magatindug ini nga banwa kag magapakighilawas sia sa olehe sang mga dios nga dumuluong sang duta, nga didto sia magasulúd *sa pagpuyô* sa tungâ nila; kag magabiya sia sa akon kag magalalis sia sang akon katipan, nga ginhimo ko sa iya.
17 Kag magadabdab ang akon kaakig batok sa iya sa sadtong adlaw, kag pagabayaan ko sia, kag pagatagoon ko sa iya ang akon mawung, sa bagay nga pagaupuron sia kag pagalambuton sia sang madamu nga kalainan kag mga kangitngitan. Kag sia magasiling sa sadtong adlaw: ¿Indi bala tungud kay walâ sa tungâ nakon ang akon Dios, nga ginlambut ako sining mga kalainan?
18 Sa walay duhaduha pagatagoon ko ang akon nawung sadtong adlaw, bangud sang tanan nga mga kalainan nga nahimo niya, tungud kay nagaatubang sia sa liwan nga mga dios.
19 Kag karon isulat ninyo ining alambahanon kag itudlo mo ini sa mga inanak ni Israel, nga ibutang mo ini sa ila bâbâ, agud nga ining alambahanon manginpagpapamatuud ko batok sa mga inanak ni Israel.
20 Kay ginapasulúd ko ini nga banwa sa duta, nga ginsumpa ko sa ila mga ginikanan, duta nga nagailing ang gatas kag ang dugos; kag sang nakakaon sia kag nakainum kag nagtambok, magaatubang sia sa liwan nga mga dios, kag magaalagad sia sa ila, kag pagatamayon nila ako, kag pagalalison nila ang akon katipan.
21 Kag mahanabu nga, sang nalambut sia sang madamu nga mga kalainan kag kangitngitan, ini nga alambahanon magasabat sa pagsaksi sa iya gid nawung, kay indi pagakalipatan sia sang bâbâ sang iya kaliwatan. Kay ginakilala ko ang hinyo nga ginahuman nila karon, sa walâ ko pa sia mapasulúd sa duta, nga ginsumpa ko *sa iya.*"
22 Kag si Moises nagsulat sini nga alambahanon sa sadto gid nga adlaw, kag gintoon niya ini sa mga inanak ni Israel.
23 Kag si *Iehoba* nagsogo kay Iosue, nga anak ni Nun, kag nagsiling sa iya: "Pagpakabakud-ka kag pagpakalig-onka, kay ikaw magadul-ong sa Israel pa duta, nga ginsumpa ko sa ila; kag ako magaúpud sa imo."
24 Kag nahababu nga, sang pagkatapus ni Moises pagsulat sang mga polong

sini nḡa kasogoan sa isa ka tolon-an, tubtub nḡa natapus niya sila,

25 Si Moises nagsogo sa mḡa Lebinhon, nḡa mḡa manugdalá sang kaban sang katipan ni Iehoba, nḡa nagasiling:

26 "Kuhaa-ninyo ini nḡa tolon-an sang kasogoan kag ibutang-ninyo ini sa luyo sang kaban sang katipan ni Iehoba, nḡa inyo Dios, agud nḡa mabilin sia didto nḡa pagpamatuud batok sa imo.

27 Kay ginakilala ko ang imo pagkamalalison kag ang imo pagkatig-a sing tingkoy. Kon sa nagakabuhi pa ako sa tunḡâ ninyo, nanḡinmalalison kamo kay Iehoba, ¡labi na gid sa tapus sang akon kamatayon!

28 Tipuna-ninyo sa akon ang tanan nḡa mḡa tigulang sang inyo mḡa kabikahan kag ang inyo mḡa punoan, agud nḡa ighambal ko sa ila mḡa idulunḡug ining mḡa polong, kag ibutang ko ang mḡa lanḡit kag ang duta nḡa mḡa saksi batok sa ila.

29 Kay nakahibalo ako, nḡa sa tapus sang akon kamatayon, magakaladunut kamo, sa pagkamatuud gid, kag nḡa magalilipas kamo sa dalan, nḡa ginsogo ko sa inyo, kag nḡa magaabut sa inyo ang kalainan sa mḡa adlaw nḡa palaabuton, kay pagahimoon ninyo ang malain sa mḡa mata ni Iehoba, nḡa pagapaakigon ninyo sia sa binuhatan sang inyo mḡa kamut."

30 Kag si Moises nagmitlang sa mḡa idulunḡug sa bug-os nḡa katilingban sa Israel sang mḡa polong sining ambahanon, tubtub nḡa natapus sila:

Ang alambahanon ni Moises.

32 ¡MGA lanḡit, dunga-ninyo, kag magahambal ako;
Kag magpamati ang duta sang mḡa pinolong sang akon bâbâ!
2 Ang akon pagtolon-an nagatupa subung sang ulan;
Ang akon pololonḡon nagatolo subung sang tun-ug;
Subung sang dabodabo sa ibabaw sang gutok,
Subung sang mḡa ulan sa ibabaw sang hilamon.
3 Kay pagaibantala ko ang nḡalan ni Iehoba.
Himayaa-ninyo ang aton Dios.
4 Ang Batong bantiling, himpit ang iya binuhatan,
Kay ang tanan niya nḡa mḡa dalanon mḡa katarunḡan.
Isa sia ka Dios nḡa matutum kag dimasinumpunḡon;
Matarung sia kag matadlung.
5 Kon sia naglaglag, indi nḡa sa iya:
Ang iya mḡa anak among iya kaugalinḡon nḡa kahigkoan,
Kaliwat nḡa masinumpunḡon kag makahas.
6 ¿Kay Iehoba bala ginabalus ninyo ang subung sini,
Oh banwa nḡa buang kag dimaalam?
¿Indi bala sia ang imo amay nḡa nagaangkon sa imo,
Nḡa naghimo sa imo kag nagtukud sa imo?
7 Panumduma ang mḡa adlaw sadto gid;
Talupangda-ninyo ang mḡa tinuig sang kaliwatan kag kaliwatan:
Pamangkota ang imo amay, kag sia magatoon sa imo,
Sa imo mḡa tigulang, kag pagasilinḡan ka nila.
8 Sang ang Mataas gid naghatag sang iya panublion sa mḡa katawohan,
Sang ginpapain niya sa mḡa inanak ni Adam,
Sia nagbutang sang mḡa dulunan sang mḡa banwa,
Sono sa kadamuon sang mḡa inanak ni Israel;
9 Kay ang bahin ni Iehoba amo ang iya banwa,
Si Iakob amo ang lubid sang iya panublion.
10 Nakita niya sia sa isa ka hanayak nḡa duta,
Sa tunḡâ sang isa ka kahanayakan nḡa palauwang kag makakulugmat.
Ginlibutan niya sia, ginahila niya sia,
Ginbantayan niya sia, subung sang tawotawo sang iya mata;
11 Subung sang agila nḡa nagapukaw sang iya pugad,
Nḡa nagalupadlupad sa ibabaw sang iya mḡa buto,
Ginahumlad niya ang iya mḡa pakpak, ginakuha niya sila,
Ginadalá niya sila sa ibabaw sang iya mḡa kuyus.

12 Si Iehoba lamang ang nagdul-ong sa iya,
Kag walâ upud sa iya sing bisan ano nga liwan nga dios.
13 Ginapasalika niya sia sa ibabaw sang mga kataasan sang duta,
Kag nagkaon sia sang mga bunga sang latagon.
Ginpasupsup sia niya sing dugo sa bató,
Kag sing lana sa bató nga santikan;
14 Sang mantika sang mga baka kag sang gatas sang mga obeha,
Patí sang sapay sang mga kordero,
Sang mga karnero man sa kaliwat Basan kag sang mga lalaki nga kanding,
Patí sang labing pinili sang trigo.
Kag ikaw naginum sing alak nga manamit, sang duga sang ubas.
15 Kag si Iesurun* nagtambok kag nagpanindak;
Nagtambok ka, nagbakud ka, ginputus ka sang *sapay:*
Niyan ginsikway niya ang Dios nga iya Magbubuhat,
kag gintamay niya ang bató sang iya kaluwasan.
16 Ginpapangimon nila sia bangud sang *mga dios* nga dumuluong,
Kag ginpaakig nila sia tungud sang *ila* kalangil-aran.
17 Nag-alagad sila sa mga yawa kag walâ sa Dios,
Sa mga dios nga walâ nila makilala,
Sa mga bag-o nga *dios* nga mga bag-o nag-abut,
Nga ang inyo mga ginikanan walâ magkalahadluk sa ila.
18 Ginbayaan mo ang Bató nga nagpanganak sa imo,
Kag ginkalipatan mo ang Dios, nga nag-anak sa imo.
19 Kag nakita ini ni Iehoba, kag ginsikway niya *sila,*
Kay ginpaakig sia sang iya mga anak nga lalaki kag mga babae.
20 Kag nagsiling sia: Pagatagoon ko sa ila ang akon nawung,
Pagatan-awon ko kon manginano ang iya kaolehian;
Kay kaliwatan sila nga tuman ka masinumpungon,
Mga anak nga sa ila walay pagtoo.
21 Ginpapangimon nila ako sang dili Dios,
Ginpaakig nila ako sa ila mga walay pulus nga diosdios;
Kag ako magapapangimon sa ila sang dili banwa,
Kag pagapaakigon ko sila sa buang nga katawohan.
22 Kay ginpadabdab ang isa ka kalayo sa akon kaakig,
Nga magadabdab tubtub sa labing madalum sang inpierno;
Kag pagaupuron niya ang duta kag ang iya mga patubas,
Kag magasunug sang mga sadsaran sang kabukiran.
23 Pagatipunon ko ang mga kalainan sa ibabaw nila;
Pagauruton ko batok sa ila ang akon mga baslay.
24 Magahalaplay sila sa kagutum,
Pagahalalunhunon sila sang *hilanat* nga masingkal
Kag sang mapait nga kamatay;
Kag pagaipadalá ko batok sa ila ang ngipon sang mga mapintas nga sapat,
Patí sang dalit sang mga man-ug sang yab-ok.
25 Sa gowa magapanghapay ang hinganiban,
Sa sulúd *magahari* ang kakugmat,
Ang olitawo subung man ang ulay *magakaladula,*
Ang bátâ nga nagasoso, subung man ang tawo nga ubanon.
26 Nagsiling ako: Pagadulaon ko sila, pagapanason ko sila kunta sa tungâ sang mga handumanan nila,
Kon walâ ako magkahadluk sang kaakig sang kaaway,
27 Nga ang iya mga kasumpung magtamay sini,
Kag nga magsiling sila: Ang amon kamut tuman kataas,
Kag indi nga amo si Iehoba ang naghimo sini nga tanan.
28 Kay isa sila ka katawohan nga nagbuang,
Kag walay ihibalo sa ila.
29 ¡Oh, kon maalam sila, ginpamalandong nila kunta ini,
Ginhangup nila kunta ang ila kaolehian!

* *Iesurun,* Israel.

30 ¿ Paano bala ang pagkasarang pag-
lagas sang isa sa isa ka libo,
Kag pagpapalagyo sang duha sa
napúlô ka libo,
Kon ang ila Bató nga bantiling
walâ kunta magbaligya sa ila,
Kag si Iehoba walâ magtugyan sa
ila ?
31 Kag ang ila batong bantiling indi
subung sia sang aton Batong
bantiling ;
Kag ang aton gid mga kaaway,
mangin mga hukom *sa iya.*
32 Kay ang kaubasan sa Sodoma
among kaubasan nila,
Kag *kinuha* sia sa mga latagon
sang Gomora :
Ang ila mga ubas among mga
ubas nga hilo,
Kag mga mapait ang ila mga
binulig.
33 Hilo sang mga dragon among ila
alak,
Kag dalit nga mapintas sang mga
man-ug nga dalitan.
34 ¿ Ayhan walâ ko bala pagatagoa
ini upud sa akon,
Nga pinat-inan sa tungâ sang akon
mga bahandi ?
35 Akon ang pagpanimalus kag ang
pagbalus,
Sa panag-on sang makadalin-as
ang iya tiil,
Kay malapit na ang adlaw sang
iya kalalat-an,
Kag nagadalalidali ang mga *kala-
inan* nga natigana sa ila.
36 Kay pagahukman ni Iehoba ang
iya banwa,
Kag magakalooy sia sa iya mga
ulipon,
Kon makita niya nga nagpalayô
sa ila ang kusug,
Kag nga natapus ang tanan,
Ang ginaalila subung man ang
ginabayaan.
37 Kag magasiling sia : ¿ Diin bala
ang ila mga dios,
Ang batong bantiling nga ginpa-
lipdan nila ;
38 Ang mga *dios* nagkalaon sang sa-
pay sang ila mga halad,
Kag nagilinum sang alak sang ila
mga halad nga ilimnon ?
¡ Nga magtilindug sila kag magbu-
lig sila sa inyo,
Nga pagihumlad nila sa ibabaw
ninyo ang ila panabang !
39 Tan-awa-ninyo karon, nga ako,
ako gid lamang,
Kag walay liwan nga Dios sa luyo
nakon :
Ako among nagapatay, kag ako
among nagabuhi,
Ako ang nagapilas, kag ako ang
nagabulóng,
Kag walay sin-o nga makaluwas
sa akon kamut.
40 Kay ginabayaw ko sa langit ang
akon kamut,
Kag nagasiling ako ; ¡ Ako naga-
kabubi sa gihapon !
41 Kon bairon ko ang akon masidlak
nga hinganiban,
Kag kon magpamolo ang akon
kamut sang paghukom,
Pagaipanagtag ko ang pagtimalus
sa akon mga kasumpung,
Kag pagaihatag ko ang balus sa
mga nagadulumut sa akon.
42 Pagahugbon ko sa dugo ang akon
mga baslay,
Kag ang akon hinganiban magaha-
lunhon sang unud :
Sang dugo sang mga patay kag sang
mga bihag,
Sang olo sang mga pangolo sang
kaaway.
43 ¡ Hinugyaw-kamo, oh katawohan,
nga amo ang iya banwa !
Kay magatimalus sia sang dugo
sang iya mga ulipon,
Kag pagaipanagtag niya ang
pagpanimalus sa iya mga ka-
sumpung,
Kag magahimo sia sing katumba-
san tungud sa iya duta, *tungud*
sa iya banwa."

44 Kag si Moises nag-abut kag
naghambal sang tanan nga mga polong
sining ambahanon sa mga idulungug
sang banwa, sia kag si Iosue, anak ni
Nun.

45 Kag *sang* nakatapus si Moises sa
paghambal sining tanan nga mga polong
sa bug-os nga Israel,

46 Nagsiling sia sa ila : "Ibutang-
ninyo ang inyo tagiposoon sa sining
tanan nga mga polong, nga ginasaksi-
han ko karon batok sa inyo, agud nga
pagisogo ninyo sa inyo mga anak, kag
agud nga mag-andam sila sa pagbutang

sa buhat sang tanan nğa mğa polong
sining kasogoan.
47 Kay ini indi polong nğa walay
pulus sa inyo, kondi nğa amo sia ang
inyo gid kabuhi, kag tunğud sini nğa
polong pagapalawigon ninyo ang inyo
mğa adlaw sa ibabaw sang duta, sa diin
nagasulúd kamo, sa pagtabok sang
Iordan, sa pagtagiya sa iya."
48 Sa sini gid nğa adlaw si Iehoba
naghambal kay Moises, nğa nagasiling:
49 "Tukad-ka sa sinang bukid sa
Abarim, sa bukid nğa Nebo, nğa
nahamtang sa duta sang Moab, nğa
nagaatubang sa Ieriko; kag tuluka ang
duta sang Kanaan, nğa pagaihatag ko
sa mğa inanak ni Israel, agud nğa mag-
talagiya sila sa iya.
50 Kag mapatay ka sa bukid sa diin
magatukad ka, kag pagaisimpon ka sa
imo mğa banwa, subung kay Aaron, nğa
imo útud, napatay sa bukid nğa Hor,
kag ginsimpon sia sa iya mğa banwa.
51 Tunğud kay naglalalis kamo batok
sa akon sa tunğâ sang mğa inanak ni
Israel sa luyo sang mğa tubig sa Meriba
sa Kades, sa kahanayakan sa Sin;
tunğud kay walâ ninyo ako pagpakaba-
laana sa tunğâ sang mğa inanak ni
Israel.
52 Kay makakita ka sang duta sa
atubanğan mo, apang indi ka makasulúd
didto sa kadutaan, nğa ginahatag ko sa
mğa inanak ni Israel."

Ginapakamaayo ni Moises ang napulo
kag duha ka kabikahan.

33 KAG ini amo ang pagpakamaayo,
nğa ginpakamaayo ni Moises,
nğa tawo sang Dios, sa mğa inanak ni
Israel, sa walâ pa sia mapatay.
2 Nagsiling sia:
"Si Iehoba nag-abut gikan sa
Sinai;
Kutub sa Seir nagtindug sia nğa
sa ila *subung sang adlaw*,
Nagsilak sia kutub sa bukid nğa
Paran.
Sia nag-abut gikan sa *tunğâ* sang
linibolibo nğa mğa balaan;
Sa iya kamut nğa too *naggikan*
nğa sa ila ang kalayo sang ka-
sogoan.
3 Sa pagkamatuud, ginahigugma
niya ang mğa banwa;
Ang tanan mo nğa mğa balaan
yara sa imo kamut:
Kag sila nagalilingkod sa imo mğa
tiil;
Ang *tagsatagsa* nagabaton sang imo
mğa polong.
4 Si Moises nagsogo sa amon sang
kasogoan,
Nğa panublion sang katilingban ni
Iakob.
5 Kag sia amo ang hari sa Iesurun,
Sang nagtilipon ang mğa panğolo
sang banwa,
Subung man ang mğa kabikahan
sa Israel.
6 Magkabuhi kunta si Ruben kag
indi mamatay,
Bisan pa diyotay ang iya mğa
tawo."
7 Kag ini amo ang *pagpakamaayo* ni
Iuda; kag nagsiling sia:
"Pamatii, Iehoba, ang tinğug ni
Iuda,
Kag pakaria sia sa iya banwa:
Nğa ang iya mğa kamut magpakig-
away kunta nğa sa iya,
Kag magmanğinkabulig niya kunta
batok sa iya mğa kasumpung."
8 Kag nagsiling sia nahanunğud kay
Lebi:
"Ang imo Tumim kag ang imo
Urim yara sa nagahigugma sa
imo,
Nğa gintilawan mo sia sa Masa,
Nğa sa iya nagpakigsuay sia sa mğa
tubig sang Meriba;
9 Nğa nagsiling sa iya amay kag sa
iya ilóy: Walâ ko sila maki-
lala:
Bisan nakakilala sia sa iya mğa
útud nğa lalaki,
Kag walâ magsapak sa iya kauga-
lingon nğa mğa anak;
Kay nagbalantay sila sang imo
polong,
Kag nagtuluman sang imo katipan.
10 Sila magapanoon sang imo mğa
tulumanon kay Iakob,
Kag sang imo kasogoan kay
Israel.
Magabutang sila sing insienso sa
atubanğan mo,
Kag mğa halad nğa sinunog nğa
lunsay sa ibabaw sang imo hala-
ran.
11 Oh Iehoba, pakamaayoha ang iya
kusug,

Kag nğa ang binuhatan sang iya
mğa kamut manğinkalahamut-an
mo.
Pilasa ang mğa taludtud sang mğa
nagatilindug batok sa iya,
Kag sang mğa nagadulumut sa
iya, agud nğa indi sila magti-
lindug liwan,"
12 Nagsiling sia nahanunğud kay
Benyamin:
"Ini among nahagugmaan ni
Iehoba: Sia magapuyô nğa ma-
lig-on sa luyo niya;
Kag *si Iehoba* nagatabon sa iya sa
bug-os nğa adlaw,
Kag sia magapuyô sa tunğâ sang
iya mğa abaga."
13 Kag nagsiling sia nahanunğud kay
Iose:
"Ang iya duta pagapakamaayohon
ni Iehoba
Sang mğa labing malahalon nğa
yara sa mğa lanğit sa tun-ug,
Kag sang kaidadalman nğa naga-
hamyang sa idalum;
14 Kag sang labing malahalon nğa
patubas sang adlaw,
Kag sang labing malahalon nğa
mğa bunğa sang mğa bulan;
15 Kag sang labing maayo sang mğa
kabukiran nğa daan;
Kag sang mğa labing malahalon
sang mğa bakolod nğa walay
katubtuban;
16 Kag sang mğa *butang* nğa labing
malahalon sang duta kag sang
iya kabug-osan.
Kag nğa ang pahanayon sadtong
nagpuyô sa sapinit
Mag-abut kunta sa ibabaw sang
olo ni Iose,
Sa ibabaw sang alimpulos sang
Nasir, ang *pinain* sa tunğa sang
iya mğa útud.
17 Ang panğanay sang kabakahan
among himaya niya:
Ang iya mğa sunğay subung sang
mğa sunğay sang baka nğa talo-
non;
Sa ila pagasunğayon niya ang
tanan nğa mğa banwa sing tinğub
tubtub sa mğa ukbung sang duta.
Ini sila among mğa linibolibo ni
Epraim,
Kag ini sila among mğa linibolibo
ni Manases."
18 Kag nagsiling sia nahanunğud kay
Sabulon:
"Oh Sabulon, panğalipay-ka sa
imo mğa gulowaan,
Kag ikaw, Isakar, sa imo mğa la-
yanglayang.
19 Pagatawgon nila ang banwa sa
bukid;
Didto magahalalad sila sang mğa
halad sa katarunğan:
Kay pagasuyupon nila ang kabu-
gana sang mğa dagat,
Kag ang mğa bahandi, nğa gina-
tago sang mğa balas."
20 Kag nagsiling sia nahanunğud kay
Gad:
"Pakamaayohon kunta yadtong
nagapalapad kay Gad.
Subung sang leon nğa babae *naga-
pahuway* sia sa iya puluy-an,
Kag ginakusnit niya ang butkon,
subung man ang alimpulos.
21 Sia nagpanigana sang mğa panğa-
nay *sang duta*.
Kay didto gintago *sa iya* ang bahin
sang manugtugi sang kasogoan,
Kag nagalakat sia *upud* sang pa-
nğolo sang banwa:
Ginbutang niya sa buhat ang mğa
katarunğan ni Iehoba,
Kag ang iya mğa tulumanon nğa
kay Israel."
22 Kag nagsiling sia nahanunğud kay
Dan:
"Si Dan among leon nğa diyotay,
Nğa magalumpat gikan sa Basan."
23 Kag nagsiling sia nahanunğud kay
Neptali:
"Oh Neptali, nğa nabusug ka sang
mğa pahanayon,
Kag napun-an ka sang pagpakama-
ayo ni Iehoba.
Tagiya-ka sang Katundan kag
sang Bagatnan."
24 Kag nagsiling sia nahanunğud kay
Aser:
"Si Aser pagapakamaayohon sa
madamu nğa mğa anak:
Manğinkalahamut-an sia sang iya
mğa útud,
Kag pagadiguson niya sa lana ang
iya tiil.
25 Mğa salsalon kag tumbaga ang iya
mğa pintal,
Kag ang imo kalinong *magadugay*
subung sang imo kaadlawan.

26 Walâ gid sing kaangay ang Dios ni Iesurun,
Nga sang nadula sia sa ibabaw sang kalangitan *nagapalapit* sia sa pagbulig sa imo.
Kag sa iya pagkaharianon *ginadalá* sia sa ibabaw sang kapangânuran.
27 Ang imo dalangpan amo ang Dios sang mga katuigan,
Kag ang mga butkon nga walay katubtuban yara sa idalum *nimo.*
Sa atubangan nimo ginatabog niya ang kaaway,
Kag nagasiling sia : ¡ Laglaga sia !
28 Apang si Israel nagapuyô sing pain nga masinalig-on ;
Ang tuburan ni Iakob didto sia sa isa ka duta sang trigo kag sang duga sang ubas.
Hoo, sang iya langit nagapatolo sia sang tun-ug.
29 Bulahan ka, oh Israel. ¡ Sin-o ang subung sa imo,
Oh banwa nga linuwas ni Iehoba,
Ang taming sang imo pagtabang kag ang hinganiban sang imo pagkadaku !
Apang ang imo mga kaaway magahililum sa atubangan nimo,
Kag pagalapakon mo ang ila mga duug nga mataas."

Kamatayon kag lulubngan ni Moises.

34 KAG si Moises nagtaklad gikan sa mga kapatagan sang Moab pa bukid sang Nebo, pa putokputokan sang Pisga nga tampad sa Ieriko. Kag pinakita sa iya ni Iehoba ang bug-os nga duta *kutub* sa Galaad tubtub sa Dan ;
2 Kag ang bug-os nga Neptali, kag ang duta sa Epraim, kag sa Manases kag ang bug-os nga duta sa Iuda tubtub sa dagat sa Katundan.
3 Kag ang Bagatnam, kag ang kapatagan sang *Iordan,* kag ang nalupyakan sang Ieriko, mga kabanwaanan sang mga kahoy nga paklang, tubtub sa Soar.
4 Kag nagsiling sa iya si Iehoba : "Ini amo ang duta nga ginsumpa ko kay Abraham, kag kay Isaak, kag kay Iakob, nga nagasiling : Sa imo kaliwatan pagaihatag ko sia. Ginapakita ko sia sa imo mga mata, apang indi ka makatabok didto."
5 Kag napatay didto si Moises, nga ulipon ni Iehoba, sa duta sa Moab, sono sang sogo ni Iehoba.
6 Kag ginlubung sia niya sa nalupyakan sa duta sang Moab, sa tampad sang Bet-Peor ; kag walâ sing bisan sin-o nga nakasayud sang iya lulubngan tubtub karon.
7 Kag si Moises nagaedad sing isa ka gatus kag duha ka púlô ka tuig sang pagkapatay niya. Ang iya mga mata walâ gid magdulululum, bisan nagluya ang iya kusug.
8 Kag naghilibi ang mga inanak ni Israel kay Moises sa mga kapatagan sang Moab, sing katloan ka adlaw. Kag sa sini nagkalatapus ang mga adlaw sang paghibi sa lalaw tungud kay Moises.
9 Kag si Iosue, anak ni Nun, ginpunô sang Espiritu sang kaalam, kay si Moises naghambay sang iya mga kamut sa ibabaw niya. Kag ang mga anak ni Israel nagpalamati sa iya, kag naghilimo sila subung sang ginsogo ni Iehoba kay Moises.
10 Kag walâ na gid sing nakabangon nga manalagna sa Israel subung kay Moises, nga sa iya nakilala ni Iehoba sa nawung kag nawung ;
11 Bisan sa tanan nga mga talandaan kag kalatingalahan, nga ginpadalá sia ni Iehoba sa paghimo sa duta sang Egipto batok kay Paraon kag batok sa tanan niya nga mga ulipon, kag batok sa bug-os niya nga duta ;
12 Bisan sa yadtong tanan nga kamut nga makagagahum, kag sa sadtong tanan nga daku gid nga kalahanguyusan, nga ginhimo ni Moises sa mga mata sang bug-os nga Israel.

SI IOSUE.

Si Iosue nagailis kay Moises kag nagasogo sia sa banwa sa pag-aman sa pagtabok sang Iordan.

1 KAG nahanabu, sa tapus sang pag-
kamatay ni Moises, ulipon ni Iehoba,
nğa si Iehoba naghambal kay Iosue,
anak ni Nun, manugalagad ni Moises,
nğa nagasiling:
2 "Ang akon ulipon nğa si Moises
napatay: busa, tindug-ka karon kag
tabok-ka sini nğa Iordan, ikaw kag
ining bug-os nğa banwa, mapaduta, nğa
ginhatag ko sa ila, sa mğa inanak ni
Israel.
3 Kinahatag ko sa inyo, subung sang
ginsiling ko kay Moises, ang bug-os nğa
duug nğa pagtapakan sang dapadapa
sang inyo tiil:
4 Kutub sa kahanayakan kag ini nğa
Libano, tubtub sa daku nğa subâ nğa
Euprates, ang bug-os nğa duta sang
mğa Hetinhon, tubtub sa daku nğa subâ
nayon sa Katundan, manğininyo du-
lunan.
5 Walâ sing bisan sin-o nğa sarang
makaatubang sa imo sa tanan nğa mğa
adlaw sang imo kabuhi: subung sang
nanğinkaúpud ako ni Moises, manğin-
kaúpud ako nimo; indi ko ikaw pag-
bayaan, kag indi ko ikaw pagpatumba-
yaan.
6 Pagpakabakud-ka kag pagpakalig-
on-ka: kay igapapanubli mo sa sini nğa
banwa ang duta, nğa ginsumpa ko sa
iya mğa ginikanan, nğa igahatag ko sa
ila.
7 Lamang magpakabakud-ka, kag
magmapakalig-on-ka gid, sa pag-andam
paghimo sono sa bug-os nğa kasogoan,
nğa ginsogo sa imo sang akon ulipon nğa
si Moises: dili ka magbulag sa iya, bisan
pa too, bisan pa walá, agud nğa mag-
himo ka sing maalam gid sa bisan diin
ka magkadto.
8 Ining tolon-an sang kasogoan dili
gid mahamulag sa imo bâbâ, kag sa
adlaw kag sa gab-i magpamalandong-ka
sa iya, agud nğa mag-andam ka sa pag-
himo, sono sa tanan nğa nasulat sa iya;
kay niyan pagabuganaon mo ang imo
dalanon, kag niyan magahimo ka sing
maalam gid.
9 ¿Walâ bala ako magsogo sa imo:
Magpakabakud-ka, kag magpakalig-on-
ka? Dili ka magkahadluk kag indi ka
magmatalaw, kay si Iehoba, nğa imo
Dios, manğinkaúpud nimo bisan kon
diin ka magkadto."
10 Kag si Iosue nagsogo sa mğa
panğolo sang banwa, nğa nagasiling:
11 "Mag-alagi-kamo sa tunğâ sang
dulugan, kag sogoa-ninyo ang banwa sa
pagsiling: Mag-aman-kamo sing balon,
kay sa sulúd sang tatlo ka adlaw maga-
tabok kamo sang Iordan, agud nğa
magsulúd kamo sa pagtagiya sang duta,
nğa ginahatag sa inyo ni Iehoba, nğa
inyo Dios, sa pagtagiya sa iya."
12 Naghambal man si Iosue sa mğa
Rubeninhon, sa mğa Gadinhon, kag sa
katunğâ sang kabikahan ni Manases,
nğa nagasiling:
13 "Magpalanumdum-kamo sang po-
long, nğa si Moises, ulipon ni Iehoba,
nagsogo sa inyo, nğa nagasiling: Si
Iehoba, nğa inyo Dios, naghatag sa inyo
sing pagpahuway kag naghatag sia sa
inyo sini nğa duta.
14 Ang inyo mğa kababainan, ang
inyo mğa kabataan kag ang inyo mğa
sapat, magakalabilin sa duta, nğa gin-
hatag sa inyo ni Moises sa isa ka luyo
sang Iordan; apang kamo tanan nğa
mğa maisug nğa manugaway, magaalagi
kamo nğa mğa sangkap sing hinğani-
ban sa atubanğan sang inyo mğa útud,
kag magabulag kamo sa ila,
15 Tubtub nğa si Iehoba nakaghatag
sing pagpahuway sa inyo mğa útud,
subung sa inyo, kag sila nagatagiya
man sang duta, nğa ginahatag sa ila ni

Iehoba, nğa inyo Dios ; kag *ugaling* magabalalik kamo sa duta sang inyo kaugalinğon, nğa si Moises, ulipon ni Iehoba, naghatag sa inyo sa isa ka luyo sang Iordan, nayon sa Sidlanğan, kag pagatagiyahon ninyo sia."
16 Niyan sila nagsalabat kay Iosue,
nğa nagasililing: "Kami magahilimo sang tanan nğa mğa butang, nğa ginsogo mo sa amon, kag magakaladto kami sa b'san kon diin nğa sogoan mo sa amon.
17 Subung nğa nagtuman kami kay
Moises sa tanan nğa mğa butang, amo man magatuman kami sa imo: lamang nğa magmanğinkaúpud nimo si Iehoba, nğa imo Dios, subung nğa nagkaúpud sia kay Moises.
18 Bisan sin-o nğa masinumpunğon
sa imo sogo, kag indi magpamati sa imo mğa polong sa tanan nğa mğa butang nğa igasogo mo sa amon, nğa mamatay sia. Lamang nğa magpakabakud ka, kag magpakalig-on ka."

Mğa manugpanilag nğa giupadala pa Ieriko.

2 KAG si Iosue, anak ni Nun, nagpadalá kutub sa Sitim sing duha ka tawo sa pagusisa sa hilum gid *sang duta*, nğa sinilinğan niya *sila:* "Lakat-kamo, libuton-ninyo ang duta kag ang Ieriko." Sila naglalakat ; kag nagsululúd sila sa baláy sang isa ka babae nğa bigaon, nğa ginahinğalanan nğa si Rahab, kag didto sila naghiligda.
2 Kag kinapahibalo sa hari sang
Ieriko, nğa nagasiling: "Yari karon, mğa tawo sa mğa inanak ni Israel nagkari diri sini nğa gab-i sa pagusisa sang duta."
3 Niyan ang hari sang Ieriko nag-
padalá sa pagsiling kay Rahab: "Pagowaa ang mğa tawo nğa nag-alabut sa imo, nğa nagsululúd sa imo baláy ; kay nagkari sila sa pagusisa sang bug-os nğa duta."
4 Apang kinuha sang babae ang duha
ka tawo, kag tinago niya sila ; kag nagsiling sia: "Matuud nğa ang mğa tawo nag-alabut sa akon, apang walâ ko masayori kon tagadiin sila :
5 Kag sa pagkatakup sang gawang,
sa madulum na, yadto nğa mğa tawo naghalalín. Ambut kon diin sila magkaladto: sunda-ninyo sila sing madali, nğa malambut-ninyo sila."
6 Apang pinasaka niya sila sa ali-
bubunğan, kag tinago niya sila sa mğa púnô sang lino, nğa napanankas niya didto sadto nğa alibubunğan.
7 Kag ang mğa tawo nagsulunud sa
ila sa dalanon sang Iordan, tubtub sa mğa talabukan ; kag ang gawang tinakpan, sa tapus nğa naghalín ang nagsulunud sa ila.
8 Apang sa walâ pa sila maghiligda,
nagsaka sia sa ila sa alibubunğan, kag nagsiling sa ila :
9 "Nakasayud ako, nğa ini nğa duta
ginhatag sa inyo ni Iehoba ; kay ang kahadluk sang inyo *nğalan* naholog sa ibabaw namon, kag ang tanan nğa mğa pumuluyô sang kadutaan nagkalutunaw sa atubanğan ninyo ;
10 Kay amon nabati-an, nğa kon
paano ginpamala ni Iehoba ang mğa tubig sang dagat nğa Mapula sa atubanğan ninyo, sang paghalín ninyo sa Egipto, kag ang ginhimo ninyo sa duha ka hari sang mğa Amorinhon, nğa yadto sila didto sa isa ka luyo sang Iordan, kay Sehon kag kay Og, nğa ginawagwag ninyo sila.
11 Kag sa pagkabati sini, natunaw
ang amon tagiposoon, kag walâ nay nabilin nğa espiritu sa bisan kay sin-o sa atubanğan ninyo: kag si Iehoba, nğa inyo Dios, among Dios sa ibabaw sa mğa langit, kag sa idalum sa duta.
12 Busa, nagapanğamuyo karon ako
sa inyo, nğa sumpaan ako ninyo, tunğud kay Iehoba, nğa subung sang ginhimo ko sa inyo nğa pagkalooy, amo man ang pagahimoon ninyo ang kalooy sa baláy sang akon amay, nğa sa sina magahatag kamo sa akon sing isa ka pat-in nğa matuud gid,
13 Nğa luwason ninyo ang kabuhi
sang akon amay, sang akon ilóy, sang akon mğa útud nğa babae kag lalaki, kag sang tanan nğa ila, kag nğa luwason ninyo ang amon mğa kabuhi sa kamatayon.
14 Kag ang mğa tawo nagasiliing sa
iya: "¡ Ang amon kalág *magtugyan* sa kamatayon sa tal us ninyo ! Kon indi ninyo igamitlang ining katuyoan namon, mahanabu nğa, kon igatugyan ni Iehoba ang duta, pagahimoon namon ang kalooy kag kamatooran sa inyo."
15 Niyan pinadalos-os niya sila sa
galawahan sa isa ka lubid ; kay ang iya baláy yara sa dingding sang kuta, kag sia nagapuyô sa kuta.

16 Kag nagsiling sia sa ila : " Lakat-
kamo pa bukid, agud nga ang mga
nagasulunud sa inyo, indi makasugata sa
inyo ; kag magpanago-kamo didto sing
tatlo ka adlaw, tubtub nga ang mga
nagsulunud sa inyo, makabalik ; kag
ugaling lumakat-kamo sa inyo dalanon."
17 Kag sila nagsiling sa iya: "Ma-
nginluwas kami sini nga sumpa, nga
ginpasumpa mo sa amon.
18 Yari karon, kon kami magsululúd
sa duta, ihigot mo ini nga lubid nga
karmesi sa galawahan, nga ginpadalos-
osan mo sa amon: kag tiponon mo sa
imo baláy ang imo amay, ang imo ilóy,
ang imo mga útud kag ang bug-os nga
panimaláy sang imo amay.
19 Kag bisan kon sin-o nga maggowa
sa mga gawang sang imo baláy sa
dalan, ang iya dugo manginsaibabaw
sang iya olo, kag kami walay salâ.
Apang bisan sin-o nga yara sa baláy
kaúpud nimo, ang iya dugo manginsa
ibabaw sang amon olo, kon paghilabtan
sia sing kamut.
20 Kag kon igbuyagyag mo ini nga
amon katuyoan, luwas kami sa sini nga
sumpa mo, nga ginpasumpa mo sa
amon."
21 Kag sia nagsabat: "Manginamo
subung sang ginsiling ninyo." Kag
pinalakat niya sila, kag naglalakat sila.
Kag ginhigot niya ang lubid nga karmesi
sa galawahan.
22 Kag sang lumakat sila, nakalambut
sila sa bukid ; kag didto nagpaladayon
sila sing tatlo ka adlaw, tubtub nga na-
kabalik ang mga nagsulunud sa ila.
Kag ang mga nagsulunud sa ila, nangita
sa ila sa tanan nga dalanon, apang walâ
sila makit-i.
23 Kag sang nanumbalik ang duha ka
lalaki, nagdulhog sila sa bukid, kag nag-
tabok kag nag-abut sila kay Iosue, anak
ni Nun, kag ginsugid nila sa iya ang
tanan nga mga butang, nga nagkala-
hanabu sa ila.
24 Kag nagsiling sila kay Iosue : " Sa
pagkamatuud, si Iehoba nagtugyan sa
aton mga kamut sang bug-os nga duta ;
kag ang tanan man nga mga pumuluyô
sang kadutaan nagkalatunaw sa atuba-
ngan namon."

Pagtabok sang Iordan.

3 KAG nagtindug si Iosue sang aga
pa gid, kag nagtalaliwan sila gikan
sa Sitim, kag nag-abut sila tubtub sa Ior-
dan, sia kag ang tanan nga mga inanak
ni Israel, kag naghiligda anay sila didto
sa walâ pa magtabok.
2 Kag sa pagligad sang ikatlo ka
adlaw, ang mga pangolo nag-alagi sa
tungâ sang dulugan,
3 Kag nagsogo sila sa banwa, nga
nagasililing : " Kon makit-an ninyo ang
kaban sang katipan ni Iehoba, nga inyo
Dios, kag ang mga saserdote kag ang
mga Lebinhon, nga nagadalá sa iya, ma-
gahalalín man kamo gikan sa inyo duug,
kag magalalakat kamo sa olehe niya.
4 Apang sa tungá ninyo kag sa iya
may antad nga takus nga subung sang
duha ka libo ka maniko. Kag indi kamo
magpalapit sa iya, agud nga inyo ma-
sayoran ang dalanon kon diin kamo
dapat magpakadto: tungud kay walâ
kamo sadto makaagi sini nga dalanon."
5 Kag si Iosue nagsiling sa banwa:
"Magpakabalaan-kamo, kay si Iehoba
magahimo buas sa tungâ ninyo sing
mga kalatingalahan."
6 Kag naghambal si Iosue sa mga sa-
serdote, nga nagasiling : " Kuhaa-ninyo
ang kaban sang katipan, kag magúna
kamo sa banwa." Kag gindalá nila ang
kaban sang katipan, kag nagulúna sila
sa banwa.
7 Kag si Iehoba nagsiling kay Iosue :
" Karon nga adlaw magasugud ako sa
pagpadaku sa imo sa atubangan sang
mga mata sang bug-os nga Israel, agud
nga makahibalo sila, nga subung sang
pagkaúpud ko sadto kay Moises, maga-
kaúpud man ako sa imo.
8 Kag ikaw, magsogo-ka sa mga saser-
dote, nga nagadalá sang kaban sang ka-
tipan, sa pagsiling sa ila : Kon makasulúd
kamo tubtub sa binit sang mga tubig
sang Iordan, magadulúlog kamo sa Ior-
dan."
9 Kag si Iosue nagsiling sa mga anak
ni Israel : " Kari-kamo diri, kag pamati-
kamo sang mga polong ni Iehoba, nga
inyo Dios."
10 Kag nagsiling si Iosue : " Sa sini
makilala ninyo, nga ang Dios nga buhi,
yara sa tungâ ninyo, kag nga pagasubo-
lon niya sa atubangan ninyo ang mga
Kanaanhon, ang mga Hetinhon, ang

mḡa Hebinhon, ang mḡa Peresinhon, ang mḡa Gergesinhon, ang mḡa Amorinhon kag ang mḡa Iebusinhon.
11 Yari karon, ang kaban sang katipan sang Ginoo sang bug-os nḡa duta magaagi sa Iordan sa atubanḡan ninyo.
12 Busa, kuluha-kamo karon sing napúlô kag duha ka tawo sa mḡa kabikahan ni Israel, sa tagsa ka kabikahan, isa.
13 Kag mahanabu, kon ang mḡa dapadapa sang tiil sang saserdote, nḡa nagadalalá sang kaban ni Iehoba, nḡa Ginoo sang bug-os nḡa duta, makapahuway sa mḡa tubig sang Iordan, ang mḡa tubig sang Iordan pagautdon, ang mḡa tubig nḡa nagahalalín sa ibabaw, kag sila magadulúlog sa isa ka pagpulunsuk."
14 Kag, sang paghalín sang banwa gikan sa ila mḡa layanglayang sa pagtabok sang Iordan, kag ang mḡa saserdote sa úna sang banwa, nḡa nagadalalá sang kaban sang katipan,
15 Sang ang mḡa nagadalalá sang kaban, nakalambut sa Iordan, kag nḡa ang mḡa tiil sang mḡa saserdote, nḡa nagadalalá sang kaban, nagkalabasâ sa bîbî sang mḡa tubig (kay ang Iordan nagaawas sa tanan niya nḡa mḡa pangpang sa bug-os nḡa dag-on sang ani),
16 Nahanabu, nḡa ang mḡa tubig nḡa nagahalalín sa ibabaw, nagdulúlog; kag nagtalaas sa isa ka pagpulunsuk, nḡa malapit sang Adam, banwa nḡa yara sa luyo sang Sartan; kag ang mḡa nagadululhog pa dagat sang Kapatagan, ang dagat nḡa Maasin, nagkalatiti kag nagkalautúd sila; kag ang banwa nagtabok sa tampad sang Ieriko.
17 Apang ang mḡa saserdote, nḡa nagadalalá sang kaban sang katipan ni Iehoba, nagdulúlog sing malig-on sa mamala, sa tunḡâ sang Iordan; kag ang bug-os nḡa Israel nag-agi sa mamala, tubtub nḡa ang bug-os nḡa katawohan nakatabok gid sang Iordan.

Napulo kag duha ka bato nḡa ginpatindug sa halandumanan.

4 KAG nahanabu nḡa, sang ang bug-os nḡa katawohan nakatapus sa pagtabok sang Iordan, si Iehoba naghambal kay Iosue nḡa nagasiling:
2 "Kuha-kamo sa banwa sing napúlô kag duha ka tawo, isa ka tawo sa tagsatagsa ka kabikahan.
3 Kag sogoa-ninyo sila, nḡa nagasiling: Kuha-kamo sa tunḡâ sang Iordan, sa duug nḡa didto nagtilindug sing malig-on ang mḡa tiil sang mḡa saserdote sing napúlô kag duha ka bató, nḡa dalhon ninyo sa pagtabok kaúpud ninyo, kag nḡa ipahamtang ninyo sa hulunan kon diin kamo magahiligda sa sini nḡa gab-i."
4 Niyan gintawag ni Iosue ang napúlô kag duha ka tawo, nḡa gintukud niya sa tunḡâ sang mḡa inanak ni Israel, isa ka tawo sa tagsa ka kabikahan.
5 Kag nagsiling sa ila si Iosue: "Magtalabok-kamo sa atubanḡan sang kaban ni Iehoba, nḡa inyo Dios, sa tunḡâ sang Iordan; kag ang tagsatagsa sa inyo magpas-an sa iya abaga sing isa ka bató, sono sa isip sang mḡa kabikahan sang mḡa inanak ni Israel,
6 Agud nḡa ini manḡitandaan sa tunḡâ ninyo. *Kag* kon ang inyo mḡa anak magpamangkot sa ila mḡa amay buas, nḡa nagasililing: ¿Ano sa inyo ini nḡa mḡa bató?
7 Pagasabton ninyo sila: Tunḡud kay ang mḡa tubig sang Iordan nagkalautúd sa atubanḡan sang kaban sang katipan ni Iehoba, sang nagtabok sia sa Iordan, ang mḡa tubig sang Iordan nagkalautúd: kag ini nḡa mḡa bató manḡinhalandumanan sang mḡa inanak ni Israel sa gihapon."
8 Kag ang mḡa inanak ni Israel naghilimo sing subung sini, siling sang ginsogo *sa ila* ni Iosue: kag nagkuluha sila sing napúlô kag duha ka bató gikan sa tunḡâ sang Iordan, subung nḡa ginsiling ni Iehoba, kay Iosue, sono sang isip sang mḡa kabikahan sang mḡa anak ni Israel, kag pinadalá nila sila sa hulunan, kag pinahamtang sila nila didto.
9 Si Iosue nagpatindug man sing napúlô kag duha ka bató sa tunḡâ sang Iordan, sa duug nḡa didto nagdulúlog ang mḡa tiil sang mḡa saserdote, nḡa nagdalalá sang kaban sang katipan, kag didto sila tubtub karon.
10 Kag ang mḡa saserdote, nḡa nagdalalá sang kaban, nagdulúlog sa tunḡâ sang Iordan, tubtub nḡa naubus ang tanan nḡa ginsogo ni Iehoba kay Iosue, nḡa ighambal niya sa banwa, sono sa tanan nḡa ginsogo ni Moises kay Iosue. Kag ang banwa nagdalidali sa pagtabok.
11 Kag sang nakatapus sa pagtabok ang bug-os nḡa banwa, nagtabok man ang kaban ni Iehoba, kag ang mḡa sa-

serdote nagtalabok man sa atubanḡan sang banwa.
12 Ang mḡa anak man ni Ruben, kag ang mḡa anak ni Gad, kag ang katunḡâ sang kabikahan ni Manases, nagtalabok nḡa mḡa sangkap sing hinḡaniban sa atubanḡan sang mḡa anak ni Israel, subung sang ginsiling sa ila ni Moises:
13 Mḡa kap-atan ka libo ka tawo, nḡa nasangkapan nḡa sa kasoldadosan, nagtalabok sa atubanḡan ni Iehoba, sa pag-awayan sa mḡa kapātagan sa Ieriko.
14 Sadto nḡa adlaw ginpakadaku ni Iehoba si Iosue sa mḡa mata sang bug-os nḡa Israel; kag ginkahadlukan nila sia, subung sang pagkahadluk nila kay Moises, sa tanan nḡa mḡa adlaw sang iya kabuhi.
15 Kag si Iehoba naghambal kay Iosue, nḡa nagasiling:
16 "Sogoa ang mḡa saserdote, nḡa nagadalalá sang kaban sang pagpamatuud, nḡa magtalakas sila sa Iordan."
17 Kag ginsogo ni Iosue ang mḡa saserdote, nḡa nagasiling: "Talakaskamo sa Iordan."
18 Kag sang ang mḡa saserdote, nḡa nagadalalá sang kaban sang katipan ni Iehoba, nagtalakas sa tunḡâ sang Iordan, kag nḡa ang mḡa dapadapa sang mḡa tiil sang mḡa saserdote nagtapak pa mamala, nahanabu nḡa ang mḡa tubig sang Iordan nagululi sa ila nahamtanḡan, nḡa nagaililig subung sang kahapon kag sang isa kahapon sa ibabaw sang tanan niya nḡa mḡa pangpang.
19 Kag ang banwa nagtakas sa Iordan sang ikapúlô sang bulan nḡa nahauna, kag pinahamtang nila ang dulugan sa Gilgal, sa ukbung nḡa nasidlanḡan sang Ieriko.
20 Kag pinatindug ni Iosue sa Gilgal ang napúlô kag duha ka bató, nḡa gindalá nila gikan sa Iordan;
21 Kag naghambal sia sa mḡa inank ni Israel, nḡa nagasiling: "Kon buas mamangkot sa ila mḡa ginikanan ang inyo mḡa anak, nḡa nagasililing: ¿Ano sa inyo bala ini nḡa mḡa bató?
22 Igatudlo ninyo sa inyo mḡa anak, nḡa nagasiling: Si Israel nagtabok sa mamala sa sini nḡa Iordan;
23 Kay ginpamala ni Iehoba, nḡa inyo Dios, ang mḡa tubig sang Iordan sa atubanḡan ninyo, tubtub nḡa nakatabok kamo, subung nḡa ginhimo ni Iehoba, nḡa inyo Dios, sa dagat nḡa Mapula, nḡa nagmala sia sa atubanḡan naton tubtub nḡa nakatabok kita,
24 Agud nḡa ang tanan nḡa mḡa banwa sang duta magkilala, nḡa ang kamut ni Iehoba among makusug; agud nḡa magkahaluk kamo kay Iehoba, nḡa inyo Dios, sa tanan nḡa mḡa dag-on."

5 KAG sang ang tanan nḡa mḡa hari sang mḡa Amorinhon, nḡa didto sila sa isa ka luyo sang Iordan nayon sa Katundan, kag ang tanan nḡa mḡa hari sang mḡa Kanaanhon, nḡa didto malapit sa dagat, nakabati sang kon ano nḡa pagpamala ni Iehoba sang mḡa tubig sang Iordan sa atubanḡan sang mḡa inanak ni Israel, tubtub nḡa nakatabok sila, natunaw ang ila tagiposoon, kag walâ nay espiritu sa ila sa atubanḡan sang mḡa inanak ni Israel.

Si Iosue nagatuli sang banwa kag nagabiwat sang Paskua.—Naguntat ang mana.—Ang dunganon sang kasoldadosan ni Iehoba.

2 Kag sadto nḡa dag-on nagsiling si Iehoba kay Iosue: "Bumuhat-ka sing sundang sa santikan, kag tulia liwan ang mḡa anak ni Israel sa makaduha."
3 Kag si Iosue naghimo sing mḡa sundang sa santikan, kag tinuli niya ang mḡa inanak ni Israel sa bakolod sang mḡa Haralot.*
4 Kag, yari karon, ang kabangdanan nḡa tunḡud sina nagpanuli sa *ila* si Iosue: Ang bug-os nḡa banwa nḡa naghalín sa Egipto, ang mḡa lalaki, ang tanan nḡa mḡa tawo nḡa sa pag-awayan, nagkalamatay sila sa kahanayakan sa dalanon, sa tapus nḡa naghalalín sila sa Egipto.
5 Kay ang bug-os nḡa banwa nḡa naghalín, tinuli sia; apang ang bug-os nḡa banwa nḡa natawo sa kahanayakan sa dalanon, sa tapus nḡa nakahalín sia sa Egipto, walâ sing sin-o nḡa natuli.
6 Kay ang mḡa inanak ni Israel naglalakat sa kahanayakan sing kap-atan ka tuig, tubtub nḡa naubus ang bug-os nḡa katawohan sang mḡa tawo nḡa sa pag-awayan, nḡa naghalín sa Egipto, tunḡud kay walâ sila magpalamati sang tinḡug ni Iehoba; nḡa sa ila nagsumpâ si Iehoba, nḡa indi sila pagpatan-awon sang duta, nḡa sinumpa ni Iehoba sa ila

* *Haralot*, mḡa tinuli.

mga ginikanan, nga igahatag niya sa
aton, duta nga nagailig ang gatas kag
ang dugos.
7 Kag ang mga anak nila, nga ginpa-
tindug niya sa duug nila, pinanuli sila ni
Iosue, tungud kay mga ditinuli sila, kay
walâ sila mapanuli sa dalanon.
8 Kag sang natapus niya mapanuli
ang bug-os nga katawohan, nagpa-
labilin sila sa ila duug sa dulugan, tub-
tub nga nag-aláyô sila.
9 Kag si Iehoba nagsiling kay Iosue:
"Karon ginpaligid ko gikan sa ibabaw
ninyo ang pagpakahuya sang Egpito;"
kag ang ngalan sadto nga duug ginta-
wag nga Gilgal* tubtub karon.
10 Kag ang mga inanak ni Israel nag-
pahamtang sang dulugan sa Gilgal, kag
ginhiwat nila ang Paskua sa ikapúlô kag
apat ka adlaw sang bulan, sa kahaponon,
sa mga kapatagan sang Ieriko.
11 Kag kutub sa madason nga adlaw
sang Paskua nagkalaon sila sang nahau-
na nga bunga sang duta, sing tinapay
nga walay tapay kag sing mga uyas nga
sinanlag, sa amo man nga adlaw.
12 Kag ang mana naguntat kutub sa
adlaw nga dason, sa tapus sang pagkaon
nila sang nahauna nga bunga sang duta;
kag ang mga inanak ni Israel walâ na gid
sila sing mana, kondi nga nagkalaon
sila sang bunga sang duta sang Kanaan,
sadto nga tuig.
13 Kag nahanabu nga, sang didto si
Iosue malapit sa Ieriko, binayaw niya
ang iya mga mata, kag nakita niya ang
isa ka lalaki, nga yara sa atubangan
niya, nga may isa sia ka hinangiban nga
ginabut sa iya kamut. Kag si Iosue
nagkadto sa iya kag nagsiling: "¿Ta-
gaamon bala ikaw kon tagakaaway
namon?" Kag sia nagsabat:
14 "Indi, kay pangolo ako sang kasol-
dadosan ni Iehoba; karon nagkari ako."
Niyan si Iosue naghapa, nagsimba sa
iya kag nagsiling sa iya: "¿Ano bala ang
ginasiling sang akon Ginoo sa iya
ulipon?"
15 Kag ang pangolo sang kasolda-
dosan ni Iehoba nagsabat kay Iosue:
"Hukasa ang imo mga sapin sa imo
mga tiil; kay ang duug nga kon diin ka
karon among balaan." Kag amo ining
ginhimo ni Iosue.

* *Gilgal*, pagkaligid.

Ang paglaglag sang Ieriko.—Si Rahab naluwas.

6 APANG ang Ieriko napanakpan
kag napamintalan, sa kabangdanan
sang mga inanak ni Israel: walâ sing
bisan sin-o nga makasulúd, bisan maka-
gowa.
2 Apang si Iehoba nagsiling kay
Iosue: "Tan-awa, gintugyan ko sa imo
kamut ang Ieriko kag ang iya hari patí
ang mga maisug nga manugaway.
3 *Busa*, libutan-ninyo ang banwa,
tanan kamo nga mga tawo nga sa pag-
awayan, nga paglibuton ang banwa sing
makaisa: kag ini pagahimoon mo sing
anum ka adlaw.
4 Kag pito ka saserdote magadalá
sing pito ka budyong nga sa Paghili-
nugyaw sa atubangan sang kaban; kag
sa ikapito ka adlaw pagalibuton ninyo
sing makapito ang banwa, kag ang mga
saserdote magapatunug sang mga bud-
yong.
5 Kag kon patungon nila sing mala-
wig gid ang sungay sang Paghilinugyaw,
niyan nga mabatian ninyo ang tunug sang
budyong, ang bug-os nga banwa maga-
singit sa daku nga tingug, kag ang kuta
sang banwa maholog sa idalum niya,
kag ang katawohan magasaka ang
tagsatagsa sing matadlung sa iya.
6 Kag sang tinawag si Iosue, anak ni
Nun, ang mga saserdote, nagsiling sia
sa ila: "Dalhon-ninyo ang kaban sang
katipan, kag pito ka saserdote magdalá
sing pito ka budyong sa Paghilinugyaw
sa úna sang kaban ni Iehoba."
7 Kag nagsiling sia sa banwa: "Agi-
kamo, kag libuton-ninyo ang banwa,
kag ang mga tawo nga nasangkapan sing
hinganiban mag-alagi sa atubangan sang
kaban ni Iehoba."
8 Kag nahanabu nga, sang si Iosue
nakaghambal sa banwa, ang pito ka
saserdote, nga nagadalá sang pito ka
budyong sa Paghilinugyaw sa atubangan
ni Iehoba, nagulúna sila kag nagpatunug
sang mga budyong: kag ang kaban sang
katipan ni Iehoba nagsunud sa ila.
9 Kag ang mga tawo nga nasang-
kapan sa hinangiban, nagulúna sa mga
saserdote, nga nagpalatunog sang
mga budyong, kag ang banwa nga
tingub nagsunud sa olehe sang kaban;
nga sang nagalakat, nagpatunog sang
mga budyong.
10 Kag si Iosue nagsogo sa banwa,

ñga nagasiling: "Kamo indi magsi-
lingit, kag indi mabatian ang inyo
tiñgug, bisan isa ka polong maggowa
sa inyo bâbâ, tubtub sa adlaw ñga
magsiling ako sa inyo: Silingit-kamo:
niyan magsilingit kamo."
11 Sa sini ginhimo niya ñga ang
kaban ni Iehoba naglibot sing makaisa
sa palibot sang banwa; kag nagsulúd
sila liwan sa dulugan, kag naghiligda
sila sa dulugan.
12 Kag si Iosue nagbañgon sa aga pa
gid, kag ang mña saserdote nagdalalá
sang kaban ni Iehoba.
13 Kag ang pito ka saserdote, ñga
nagadalalá sang pito ka budyong sa
Paghilinugyaw sa atubañgan sang k ban
ni Iehoba, naglalakat sila; kag sang na-
galalakat, nagpalatunog sila sang mña
budyong; kag ang mña nasangkapan sa
hiñganiban nagulúna sa ila, kag ang
katawohan ñga tiñgub nagsunud sa
kaban ni Iehoba; ñga sang nagalakat,
nagpatunog sang mña budyong.
14 Kag ginlibot nila liwan ang banwa
sang ikaduha ka adlaw sing makaisa,
kag nagpalauli sila sa dulugan. Sa sini
naghilimo sila sa anum ka adlaw.
15 Kag sa ikapito ka adlaw nagtilin-
dug sila sa aga pa gid, sa pagbutlak sang
pamanagbanag, kag ginlibot nila ang
banwa sa amo man ñga bagay sing
makapito: lamang sini ñga adlaw ginli-
bot nila ang banwa sing makapito.
16 Kag sa napatunog sang mña sa-
serdote ang mña budyong sing maka-
pito, nagsiling si Iosue sa banwa: "Mag-
silingit kamo, kay ginhatag sa inyo ni
Iehoba ang banwa.
17 Apang ang banwa mañgintinagu-
dilian kay Iehoba, sia kag ang tanan
ñga mña butang ñga yara sa iya: lamang
si Rahab, ñga bigaon, magakabuhi pa-
ting tanan ñga yara sa baláy kaúpud
niya, tuñgud kay gintago niya ang mña
manugtunda, ñga ginpadalá namon.
18 Apang nahanuñgud sa inyo, mag-
alandam gid kamo sa katinagudilian,
basi pa ñga sa tapus sang matagudilian
ninyo, magkuha kamo sing bisan ano
ñga butang sang katinagudilian, agud
ñga indi ninyo mahimo ñga tinagudili-
an ang dulugan ni Israel, kag matublag
ninyo sia.
19 Apang ang tanan ñga pílak, kag
ang tanan ñga bulawan, kag ang tanan
ñga mña suludlan ñga tumbaga kag
salsalon, pagaihalad sila kay Iehoba, kag
igasulúd sila sa bahandi ni Iehoba."
20 Niyan ang banwa nagsingit, kag
ang mña saserdote nagpalatunog sang
mña budyong: kag yari karon, sang ang
banwa nakabatı sang tunog sang bud-
yong, nagsingit sia sa daku ñga pagsin-
git, kag ang kuta naholog sa ibabaw niya
gid. Kag ang katawohan nagsaka gila-
yon sa banwa, ang tagsatagsa sa natad-
luñgan niya, kag nakuha nila ang banwa.
21 Kag gintagudilian nila ang tanan
ñga yara sa banwa: mña lalaki kag mña
babae, mña pamatan-on kag mña tigu-
lang, patí ang mña baka kag mña obeha,
kag mña asno, sa sulab sa hiñganiban.
22 Apang si Iosue nagsiling sadto sa
duha ka tawo, ñga nagulusisa sang duta:
"Sulúd-kamo sa baláy sang babae ñga
bigaon, kag pagpagowa-ninyo sa iya ang
babae kag ang bug-os ñga iya, siling
sang inyo ginsumpa sa iya."
23 Kag ang mña pamatan-on ñga mña
manugpanilag nagsululúd, kag ginpago-
wa nila si Rahab kag ang iya amay, kag
ang iya ilóy kag ang iya mña útud, kag
ang tanan ñga iya; kag ginpagowa man
nila ang bug-os ñga iya kahimataan, kag
pinamutang nila sila sa gowa sang dulu-
gan ni Israel.
24 Kag sinunog nila sang kalayo ang
banwa, kag ang tanan ñga yara sa iya:
lamang ginhatag nila sa bahandi sang
baláy ni Iehoba ang pílak kag ang bula-
wan, kag ang mña suludlan ñga tumbaga
kag salsalon.
25 Apang gintugutan ni Iosue, ñga
magkabuhi si Rahab, kag ang baláy sang
iya amay, kag ang bug-os ñga iya: kag
nagpuyô sia sa tuñgâ sang mña Israelin-
hon tubtub karon, tuñgud kay gintago
niya ang mña manugtunda, ñga ginpa-
dalá ni Iosue sa pagusisa sang Ieriko.
26 Kag sadto ñga dag-on pinasumpaan
sila ni Iosue, sa pagsiling: "Pinapaka-
malaut sa atubañgan ni Iehoba ang ta-
wo, ñga magbañgon kag magtukud liwan
sining banwa sang Ieriko. Sa iya pa-
ñganay ibutang ang ila mña palatukuran,
kag sa iya kamanghuran ipahamtang
ang ila mña gawang."
27 Kag, nañginkaúpud si Iehoba kay
Iosue, kag ang iya kadunganan nagguub
sa bug-os ñga duta.

Ang sala ni Akan kag ang iya silot.

7 APANG ang mĝa anak ni Israel na-
kahimo sing paglapas sa katinagu-
dilian: kay si Akan, anak ni Karmi,
anak ni Sabdi, anak ni Sera, sa kabika-
han ni Iuda, nagkuha sang sa tinagudili-
an; kag ang kaakig ni Iehoba nagsiga
batok sa mĝa anak ni Israel.
2 Kag si Iosue nagpadalá sing mĝa
tawo kutub sa Ieriko pa Hai, nĝa didto
malapit sang Bet-aben, nayon sa Sidla-
nĝan sang Bethel, kag naghambal sia sa
ila, nĝa nagasiling: "Talaklad-kamo,
kag usisaa-ninyo ang duta." Kag ang
mĝa tawo nagtalaklad, kag ginusisa nila
ang Hai.
3 Kag sang pagbalik nila kay Iosue,
nagsiliiing sila sa iya: "Indi mag-
taklad ang bug-os nĝa banwa, kondi
magtaklad ang may duha kon tatlo ka
libo ka tawo, kag magpilas sila sang
Hai: indi mo na pagluyaon ang bug-os
nĝa banwa didto, kay diyotay sila sa
kadamuon."
4 Kag nagtalaklad didto ang may
mĝa tatlo ka libo ka tawo sang banwa,
nĝa nagpalalagyo sila sa atubanĝan
sang mĝa taga-Hai.
5 Kag ginpilasan sa ila sang mĝa
taga-Hai ang may katloan kag anum ka
tawo; kag ginlagas sila kutub sa ga-
wang tubtub sa Sebarim, kag ginpilasan
sila sa dulhugan. Kag natunaw ang
tagiposoon sang banwa, kag nanĝindaw
tubig.
6 Niyan kinusnit ni Iosue ang iya
mĝa panapton, kag naghapa sa atu-
banĝan sang kaban ni Iehoba tubtub sa
hapon, sia kag ang mĝa tigulang sa
Israel; kag sinabwagan nila sing yab-ok
ang iia mĝa olo.
7 Kag si Iosue nagsiling: ¡"Ay,
Ginoong Iehoba! ¿Nĝaa bala ginpata-
bok mo ini nĝa banwa sa Iordan, sa
pagtugyan sa amon sa mĝa kamut sang
mĝa Amorinhon, kag sa paglaglag sa
amon? ¡Kabay unta nĝa nagtapat
kami kag nĝa nagkalabilin kami sa isa
ka luyo sang Iordan!
8 ¡Oh Ginoo! ¿Anong igasiling ko
bala karon, nĝa si Israel timalikod sa
atubanĝan sang iya mĝa kaaway?
9 *Kay* ang Kanaanhon kag ang tanan
nĝa mĝa pumuluyô sang duta makabati
sini, kag pagalibutan kami nila, kag
pagapanason nila ang amon nĝalan sa
ibabaw sang duta. Kag ¿anong paga-
himoon bala sa imo daku nĝa Nĝalan?"
10 Kag si Iehoba nagsiling kay Iosue:
"Banĝon-ka, ¿nĝaa bala nagahapa ka
sing subung sini?
11 Ang Israel nagpakasalâ, kag gin-
bungkag pa nila ang akon katipan, nĝa
ginsogo ko sa ila; labut pa, nagkuha sila
sang tinagudilian, kag ginkawat pa nila
sia, kag nagtago man sila sa iya, kag
ginbutang pa nila sia nĝa tinĝub sa ila
mĝa butang.
12 Tunĝud sini ang mĝa inanak ni
Israel indi sarang makaatubang sa atu-
banĝan sang ila mĝa kaaway, kondi nĝa
sa atubanĝan sang ila mĝa kaaway
magatalikod sila, tunĝud kay na-
himo sila nĝa mĝa tinagudilian. Indi
na ako manĝinkaúpud ninyo, kon indi
ninyo paglaglagon ang katinagudilian
sa tunĝâ ninyo.
13 Banĝon-ka, balaana ang banwa,
kag magsiling: Magbalalaan-kamo nĝa
sa buas, kay si Iehoba, nĝa Dios ni
Israel, nagasiling sing subung sini: May
tinagudilian sa tunĝâ ninyo, Israel;
indi ka sarang makaatubang sa atu-
banĝan sang imo mĝa kaaway, tubtub
nĝa makuha ninyo ang katinagudilian
sa tunĝâ ninyo.
14 *Busa*, magapalapit-kamo sing aga
pa sono sang inyo mĝa kabikahan; kag
ang kabikahan nĝa pagbatonon ni Iehoba,
magapalapit sono sang iya mĝa panima-
láy; kag ang panimaláy nĝa pagbatonon
ni Iehoba, magapalapit, sono sang iya
mĝa baláy; kag ang baláy nĝa pagbato-
non ni Iehoba, magapalapit sono sang
iya mĝa lalaki:
15 Kag ang madakpan nĝa may tina-
gudilian, pagasunugon sa kalayo, sia kag
ang tanan niya, tunĝud kay ginlapas
niya ang katipan ni Iehoba, kag nakahi-
mo sila sing kabanyagaan sa Israel."
16 Busa, nagbanĝon si Iosue sing aga
pa gid kag ginpapalapit niya ang Israel,
sono sang iya mĝa kabikahan; kag bina-
ton ang kabikahan ni Iuda.
17 Kag sang pinapalapit niya ang
panimaláy ni Iuda, binaton sang *Dios*
ang panimaláy sang mĝa Seranhon.
Kag sang pinapalapit niya ang pani-
maláy sang mĝa Seranhon, sono sang
mĝa lalaki, binaton si Sabdi.
18 Kag pinapalapit niya ang iya
baláy, sono sang mĝa lalaki, kag binaton

si Akan, anak ni Karmi, anak ni Sabdi,
anak ni Sera, sa kabikahan ni Iuda.
19 Niyan si Iosue nagsiling kay
Akan: "Anak ko, ginaampo ko sa imo,
hatagi karon sing himaya si Iehoba, nga
Dios ni Israel, kag hatagi sia sing
pagdayaw: kag iasoy karon sa akon,
ginaampo ko sa imo, ang ginhimo mo,
indi mo ako paglilongan."
20 Kag si Akan nagsabat kay Iosue,
nga nagasiling: "Sa pagkamatuud gid,
ako nakasalâ batok kay Iehoba, nga Dios
ni Israel, kag nakahimo ako sing amo
ini kag amo ini:
21 Kag nakit-an ko sa tungâ sang
inagaw ang isa ka takurung nga Babilo-
niahanon nga maayo gid, kag duha ka
gatus ka siklo nga pílak, kag isa ka bi-
log nga bulawan nga kalim-an ka siklo
ang kabug-aton, nga akon ginkaibugan
kag akon ginkuha; kag yari karon, nga
adto natago sa duta sa tungâ sang akon
layanglayang, kag sa idalum niya ang
pílak."
22 Kag si Iosue nagpadalá sing mga
manugtunda, nga nagdalalagan sila sa
iya layanglayang; kag yari karon, na-
tago ang *takurung* sa iya layanglayang,
kag ang pílak sa idalum niya.
23 Kag ginkuha nila ini nga butang
gikan sa tungâ sang layanglayang, kag
pinadalá nila sila kay Iosue kag sa ta-
nan nga mga inanak ni Israel, kag binu-
tang nila sila sa atubangan ni Iehoba.
24 Niyan si Iosue kag ang bug-os nga
Israel kaúpud niya, ginkuha nila si
Akan, anak ni Sera, kag ang pílak, kag
ang takurung, kag ang bilog nga bula-
wan, kag ang iya mga anak nga lalaki,
kag ang iya mga anak nga babae, kag
ang iya mga baka, kag ang iya mga asno,
kag ang iya mga obeha, kag ang iya la-
yanglayang, kag ang tanan nga iya; kag
ginpataklad nila sila sa nalupyakan sa
Akor.
25 Kag nagsiling si Iosue: "¿Kay
ngaa bala gintublag mo kami? Tubla-
gon ka ni Iehoba sa karon nga adlaw."
Kag ginbalató sila sang tanan nga mga
Israelinhon, kag sinunog sila sa kalayo,
sa tapus sila pagbatohon.
26 Kag pinatindug nila sa ibabaw
niya ang isa ka daku nga tinumpok nga
mga bató nga *nagapadayon* tubtub karon.
Kag si Iehoba naguli sa kaakig sang iya
kasingkal. Kag tungud sini gintawag
yadto nga duug ang nalupyakan sa
Akor,* tubtub karon.

Pagdaug kag paglaglag sang Hai.

8 KAG si Iehoba nagsiling kay Iosue:
"Dili ka magkahadluk, kag dili ka
magkapunaw: dalha kaúpud nimo ang
bug-os nga banwa nga sa pag-awayan,
kag tindug-ka, kag taklad-ka sa Hai.
Tan-awa, gintugyan ko sa imo kamut
ang hari sang Hai, kag ang iya katawo-
han, kag ang iya banwa kag ang iya
duta.
2 Kag pagahimoon mo sa Hai, kag sa
iya hari, subung sang ginhimo mo sa
Ieriko kag sa iya hari: lamang nga ang
inagaw sa iya kag ang mga sapat paga-
atihon ninyo nga sa inyo. Magbutang-
ka sing pagpuot sa banwa, sa likod
niya."
3 Kag nagtindug si Iosue, kag ang
bug-os nga katawohan nga sa pag-awa-
yan sa pagtaklad batok sa Hai: kag
pinili ni Iosue ang katloan ka libo ka
tawo, nga mga maisug nga manugaway,
nga pinadalá niya sing kagab-ihon.
4 Kag nagsogo sia sa ila, nga nagasi-
ling: "Tan-awa, magabutang kamo
sing pamuot sa banwa sa likod niya;
dili kamo magpahilayô kaayo sa banwa,
kag maghalanda-kamo nga tanan.
5 Kag ako, kag ang bug-os nga banwa
nga yari kaúpud nakon, magapalapit
kami sa banwa. Kag mahanabu, kon
maggulowa sila batok sa amon, subung
sang ginhimo nila anay, nga magapala-
lagyo kami sa atubangan nila:
6 Kag sila magagulowa sa olehe
namon tubtub nga mabulag namon sila
sa banwa; kay sila magasiling: Na-
gapalagyo sila sa atubangan naton,
subung sang nahauna; *busa* magapalag-
yo kami sa atubangan nila.
7 Niyan kamo magatilingdug sa pu-
lut-an, kag pagaagawon ninyo ang ban-
wa: kay igatugyan sia sa inyo mga kamut
ni Iehoba, nga inyo Dios.
8 Kag kon makuha na ninyo ang
banwa, tutdan-ninyo ang banwa sing
kalayo; pagahimoon ninyo ini, sono sa
polong ni Iehoba: Tan-awa, nga gin-
sogo ko ina sa inyo."
9 Niyan ginpadalá sila ni Iosue; kag
sila nagkaladto sa pulut-an, kag napa-

* *Akor*, walay palad.

hamtang sila sa tungâ sang Bethel kag sang Hai, sa Katundan sang Hai: kag si Iosue napabilin sadto nga gab-i sa tungâ sang banwa.
10 Kag nagbangon si Iosue sing aga pa gid, kag ginpasisilingan niya ang banwa, kag nagtaklad sia kaúpud ang mga tigulang ni Israel, sa atubangan sang banwa batok sa Hai.
11 Kag ang bug-os nga katawohan nga sa pag-awayan, nga kaúpud niya, nagtaklad kag nagpalapit; kag nakalambut sila sa atubangan sang banwa, kag pinahamtang nila ang dulugan sa Aminhan sang Hai, kag yara sa tungâ niya kag Hai ang isa ka nalupyakan.
12 Kag nagkuha sia sing may lima ka libo ka tawo kag pinamutang niya sila sa pulut-an sa tungâ sang Bethel kag sang Hai, sa Katundan sang banwa.
13 Kag sa sini nagpalahamtang sila sang katawohan, kon sayoron ang bug-os nga dulugan nga didto sa Aminhan sang banwa, kag ang iya pamuot nga *didto* sa Katundan sang banwa; kag nagkadto si Iosue sadto nga gab-i sa tungâ sang nalupyakan.
14 Kag nahanabu, sang nakit-an ini sang hari sang Hai, nagdalidali ang mga tawo sang banwa kag nagbangon sing aga pa gid: kag naggulowa sila sa pag-awayan, sia kag ang bug-os niya nga banwa, sa pagsugata sa Israel, sa pinatinan nga dag-on sa atubangan sang kapatagan; nga walâ makasayud sia nga nabutangan sia sing puot sa likod sang banwa.
15 Niyan si Iosue kag ang bug-os nga Israel, sa nagpapadaug sila sa atubangan nila, nagpalalagyo sila sa dalanon sang kahanayakan.
16 Kag ang bug-os nga banwa nga yadto sa Hai nagtilipon sa dakung siningit sa paglagas sa ila: kag naglalagas sila kay Iosue, kag nagbulag sila sa banwa.
17 Kag walay nabilin nga tawo sa Hai kag sa Bethel, nga walâ maggowa sa olehe ni Israel; kag binayaan nila ang banwa nga nabuksan kag naglalagas sila sa Israel.
18 Niyan si Iehoba nagsiling kay Iosue: "Untaya ang sumbiling, nga yara sa imo kamut, nayon sa Hai, kay igatugyan ko sia sa imo kamut. Kag inuntay ni Iosue nayon sa banwa ang sumbiling, nga yara sa iya kamut.
19 Kag sang tumindug sing madagmit gid sa iya duug ang mga yadto sa pulut-an, nagdalalagan sila gilayon, nga inuntay niya ang iya kamut; kag nagsululúd sila sa banwa, kag nakuha nila sia, kag nagdalidali sila sa pagsunog sing kalayo sa iya
20 Kag sang ang mga taga-Hai nagbalalikid sa olehe, nakit-an nila, kag yari karon, ang asó sang banwa nga nagtub-ok nayon sa langit, kag walâ silay kusug sa pagpalagyo, bisan pa isa ka luyo, bisan sa isa; kag ang katawohan nga nagapalagyo nayon sa kahananakan, nagbalik batok sa mga nagalagas sa ila.
21 Kay si Iosue kag ang bug-os nga Israel, sang nakit-an nila, nga ang mga tagapulut-an nag-agaw sang banwa kag nga ang asó sang banwa nagtub-ok, nagbalalik sila, kag pinilas nila ang mga taga-Hai.
22 Kag ang iban naggulowa sa banwa sa pagsugata sa ila, sa bagay nga ang mga *taga-Hai* yara sa tungâ sang mga Israelinhon, nga may iban sa isa ka luyo, kag ang iban sa isa ka luyo. Kag pinamilas nila sila tubtub nga walâ sing bisan sin-o sa ila nga nabilin nga makapalagyo, bisan makalikaw.
23 Kag kinuha nila nga buhi ang hari sang Hai, kag dinalá sia nila kay Iosue.
24 Kag sang ang mga Israelinhon nakatapus sa pagpapatay sang tanan nga pumuluyô sa Hai sa mga latagon, sa kahanayakan diin ginpanlagas sila, kag nga ang tanan nagkalaholog sa sulab sa hinangiban tubtub nga nagkalaubus gid, niyan ang tanan nga mga Israelinhon nagbalalik sa Hai, kag pinilas man sia nila sa hinganiban.
25 Kag ang kadamuon sang mga nagkalaholog sadto nga adlaw, mga lalaki kag mga babae, nanginnapúlô kag duha ka libo, ang tanan nga mga taga-Hai.
26 Kag walâ pagkul-a ni Iosue ang iya kamut, nga iya ginuntay upud ang sumbiling, tubtub nga gintagudilian niya ang tanan nga mga pumuluyô sang Hai.
27 Apang gin-ati sang mga Israelinhon nga sa ila ang mga sapat kag ang mga inagaw sa banwa, sono sang polong ni Iehoba, nga iya ginsogo kay Iosue.
28 Kag sinunog ni Iosue ang Hai, kag ginhimo niya sia nga isa ka tumpok nga

linaglag nḡa sa gihapon, nḡa nabilin
tubtub karon.
29 Kag ang hari sang Hai pinakabit
niya sa isa ka kahoy tubtub sa hapon,
kag sang pagkatunud sang adlaw, nag-
sogo si Iosue nḡa kuhaon nila sa kahoy
ang iya bangkay, kag ginpilák nila sia sa
salamputan sang gawang sang banwa:
kag pinatindugan nila sa ibabaw niya
sing isa ka daku nḡa tinumpok sang mḡa
bató, tubtub karon.

Ginasulat ang Kasogoan sa mḡa bato, kag ginabasa sa mḡa bukid sang Gerisim kag Ebal.

30 Niyan si Iosue nagpatindug sing
isa ka halaran kay Iehoba, nḡa Dios
ni Israel, sa bukid sang Ebal,
31 Subung sang ginsogo ni Moises,
ulipon ni Iehoba, sa mḡa anak ni Israel,
siling sang nasulat sa tolon-an sang
kasogoan ni Moises: isa ka halaran nḡa
mḡa bilog nḡa bató, nḡa sa ibabaw nila
walay bisan sin-o nḡa makabayaw sing
salsalon; kag naghalalad sila sa ibabaw
niya sing mḡa halad nḡa sinunog kay
Iehoba, kag naghalalad sila sing mḡa
halad sa paghidaet.
32 Nagsulat man sia didto, sa mḡa
bató, sang isa ka huwad sang Kasogoan
ni Moises, nḡa iya sinulat sa atubanḡan
sang mḡa inanak ni Israel.
33 Kag ang bug-os nḡa Israel, kag ang
iya mḡa tigulang kag ang iya mḡa pa-
nḡolo, kag ang iya mḡa hukom nagtilin-
dug didto sa isa kag isa ka luyo sang ka-
ban, sa atubanḡan sang mḡa saserdote,
nḡa mḡa Lebinhon, nḡa nagadalá sang
kaban sang katipan ni Iehoba; subung
ang dumuluong, subung man ang mḡa
tumanduk, ang katunḡâ nila yadto sa
luyo sang bukid sang Gerisim, kag ang
isa ka katunḡâ sa luyo sang bukid sang
Ebal, siling sang sinosogo anay ni Mo-
ises, ulipon ni Iehoba, agud nḡa pagpa-
kamaayohon nila sing úna gid ang ban-
wa sang Israel.
34 Sa tapus sini, ginbása niya ang ta-
nan nḡa mḡa polong sang kasogoan,
ang mḡa pagpakamaayo kag ang mḡa
pagpakamalaut, sono sa tanan nḡa yara
nasulat sa tolon-an sang kasogoan.
35 Walay bisan ano nḡa polong sang
tanan nḡa butang nḡa ginsogo ni Moises,
nḡa walâ pagbasaha ni Iosue sa atuba-
nḡan sang bug-os nḡa katilinban ni Israel,
nḡa mḡa babae, kag mḡa kabataan, kag
mḡa dumuluong nḡa nagalalakat sa
tunḡâ nila.

Ang mḡa Hebreinhon gindayaan sang mḡa Gabaoninhon. Nakigkatipan sa ila.

9 KAG nahanabu nḡa, sang nakabati
sila sini nḡa mḡa butang, ang tanan
nḡa mḡa hari nḡa yara sa isa ka luyo
sang Iordan, sa mḡa bukid kag sa mḡa
kapatagan, kag sa bug-os nḡa higad sang
daku nḡa dagat, sa atubanḡan sang Li-
bano, ang mḡa Hetinhon, ang mḡa Amo-
rinhon, ang mḡa Kanaanhon, ang mḡa
Peresinhon, ang mḡa Hebinhon kag
ang mḡa Iebusinhon,
2 Nagulugyon sila sa isa ka paghilim-
bon sa pagpakigaway batok kay Iosue
kag sa Israel.
3 Apang ang mḡa pumuluyô sang Ga-
baon nakabati sang ginhimo ni Iosue sa
Ieriko kag sa Hai.
4 Kag naglalang man sila sing pag-
limbong: nagkaladto sila kag nagpala-
malibad nḡa mḡa manugkagon; kag nag-
dalalá sila sing mḡa lapat nḡa mḡa ba-
loyot sa ibabaw sang ila mḡa asno, kag
mḡa lapat nḡa mḡa panit sa alak, nḡa
gisi kag pinanukapan,
5 Kag mḡa sapin nḡa mḡa lapat kag
pinanukapan sa ila mḡa tiil, kag mḡa
lapat nḡa panapton sa ibabaw nila;
kag ang tanan nḡa tinapay nḡa dala nila
sa dalanon, kusug kag agop-opon.
6 Kag nag-alabut sila kay Iosue sa
dulugan sa Gilgal, kag nagsiliiing sila sa
iya kag sa mḡa taga-Israel: "Kami
nagkari gikan sa duta nḡa malayô; busa,
himoi kami sing pagpakigkatipan."
7 Kag ang mḡa Israelinhon nagsalabat
sa mḡa Hebinhon: "Ayhan kamo na-
gapuyô sa tunḡâ namon: busa, ¿ano
bala ang pagkasarang namon paghimo
sa inyo sing pagpakigkatipan?"
8 Kag sila nagsiliiing kay Iosue:
"Amo kaming mḡa ulipon mo." Kag
si Iosue nagsiling sa ila: "¿Sanday sin-o
bala kamo, kag diin kamo maghalalín?"
9 Kag sila nagsalabat: "Ang imo
ulipon naghalalín gikan sa malayô gid
kaayo nḡa mḡa duta, sa nḡalan ni Ieho-
ba, nḡa imo Dios; kay nakabati kami
sang iya kabantugan, kag sang tanan
nḡa mḡa butang nḡa ginhimo niya sa
Egipto,
10 Kag ang tanan nḡa ginhimo niya
sa duha ka hari sang mḡa Amorinhon,

nḡa didto sila sa isa ka luyo sang
Iordan: kay Sihon, nḡa hari sang
Hesbon, kag kay Og, nḡa hari sang
Basan, nḡa didto sia sa Astarot.
11 Kag ang amon mḡa tigulang, kag
ang tanan nḡa mḡa pumuluyô sa amon
duta nagsiliIing sa amon: Dala-kamo
sa inyo mḡa kamut sing balon nḡa sa
dalanon, kag lakat-kamo sa pagsugata
sa ila; kag silinḡon-ninyo sila: Amo
kaming mḡa ulipon ninyo; kag himo-
i-ninyo kami karon sing pagpakigka-
tipan.
12 Ining amon tinapay kinuha namon
nḡa mainit pa sa amon baláy nḡa sa
dalanon sang adlaw nḡa naghalín kami
sa pagkari sa inyo: kag yari na, nḡa
karon kusug kag agop-opon.
13 Kag ini man nḡa mḡa panit sang
alak nḡa pinamunô namon nḡa mḡa
bag-o *pa*, yari sila karon nḡa gisi na;
kag ining amon mḡa panapto man kag
ang amon mḡa sapin, nḡa ginatan-aw
ninyo, mḡa lapat na tunḡud sang tama
gid kalawig sang dalanon."
14 Kag ang mḡa *Israelinhon* nagkuha
sang ila balon kag walâ sila magpa-
mangkot sa bâbâ ni Iehoba.
15 Kag si Iosue naghimo sing pakighi-
daet sa ila, kag nakigkatipan sa ila nḡa
pabayaan ang ila kabuhi; kag ang mḡa
dunganon man sang katilingban nagsu-
lumpa sini sa ila.
16 Sa tapus ang tatlo ka adlaw, sa
tapus nḡa sa ila nakigkatipan sila, na-
kabati sila nḡa mḡa kainḡod nila sila,
kag nḡa nagapuluyô sila sa tunḡâ nila.
17 Kag naglalakat ang mḡa anak ni
Israel, kag sa ikatlo ka adlaw naka-
lambut sila sa ila mḡa kabanwaanan;
kag ang ila mḡa banwa among Gabaon,
ang Kapira, ang Beerot, kag ang Kiriat-
iearim.
18 Kag walâ sila pagpamilasa sang
mḡa anak ni Israel, tunḡud kay ang mḡa
dunganon sang katilingban nagsulumpâ
sa ila, tunḡud kay Iehoba, nḡa Dios ni
Israel; apang ang bug-os nḡa katilingban
nagkumud batok sa mḡa dunganon.
19 Kag ang tanan nḡa mḡa dunganon
nagsalabat sa bug-os nḡa katilingban:
Kami nagsulumpa sa ila, tunḡud kay
Iehoba, nḡa Dios ni Israel; nḡani karon
indi kita sarang makatandug sa ila.
20 Ini among paghimoon ta sa ila:
pagbayaan ta sila sa pagkabuhi, agud
nḡa indi magkari ang kaakig sa ibabaw
naton sa kabangdanan sang sumpa, nḡa
ginhimo namon sa ila."
21 Kag ang mḡa dunganon nagsililing
sa ila: "Magkalabuhi sila." Kag na-
nḡinmanugkahoy kag mḡa manugtubig
sila nḡa sa bug-os nḡa katilingban, subung
sang ginsiling sa ila sang mḡa dunga-
non.
22 Kag sang tinawag sila ni Iosue,
naghambal sia sa ila, nḡa nagasiling:
¿"Nḡaa bala nḡa dinayaan ninyo kami,
sa pagsiling: Nagapuluyô kami sa ma-
layô gid kaayo sa inyo, gali nḡa yari
kamo sa tunḡâ namon?
23 Busa, kamo karon among mḡa pi-
napakamalaut, kag indi kamo maga-
uluntat nḡa manḡinulipon, nḡa mḡa
manugpanḡahoy kag mḡa manugtubig
nḡa sa baláy sang akon Dios."
24 Kag sila nagsalabat kay Iosue, kag
nagsililing: "Ginpahanḡup sa imo
mḡa ulipon, nḡa si Iehoba, nḡa imo
Dios, nagsogo kay Moises, nḡa iya
ulipon, nḡa igahatag niya sa inyo ang
bug-os nḡa duta, kag nḡa paglaglagon
niya ang tanan nḡa mḡa pumuluyô sang
duta sa atubanḡan ninyo; tunḡud sina
nagkahaladluk gid kami sing daku kaayo,
tunḡud sang amon mḡa kabuhi sa atu-
banḡan ninyo, kag ginhimo namon ini.
25 Busa karon, yari kami sa imo
kamut: Ang minamaayo mo kag gi-
napakamatarung nḡa pagahimoon sa
amon, himoa ina."
26 Kag iya ginhimo sing subung sini:
nḡa linuwas sila niya sa kamut sang
mḡa inanak ni Israel, agud nḡa indi
sila pagpamatyon.
27 Kag ginhimo sila ni Iosue sadto
nḡa adlaw nḡa mḡa manugpanḡahoy
kag mḡa manugtubig nḡa sa katilingban,
kag nḡa sa halaran ni Iehoba tubtub
karon, sa duug nḡa iya pagapilion.

Dakung pagdaug malapit sa Gabaon.—Malawig nḡa adlaw sang pag-awayan.—Pagkuha sang sarisari nḡa mḡa banwa sa Bagatnan.

10 KAG sang nabatian ni Adoni-
sedek, nḡa hari sang Ierusalem,
nḡa nakuha ni Iosue ang Hai, kag gin-
tagudilian niya: nḡa subung sang gin-
himo niya sa Ieriko kag sa iya hari,
amo man ang ginhimo niya sa Hai
kag sa iya hari, kag nḡa ang mḡa pu-
muluyô sang Gabaon naghimo sing

pagpakighidaet sa mg̃a Israelinhon, kag
ng̃a yadto sila sa tung̃â nila,
2 Dinakup sila sing isa ka daku ng̃a
kahadluk; kay ang Gabaon among isa
ka daku ng̃a banwa, subung sang isa
sang mg̃a kabanwaanan ng̃a harianon,
kag labing daku sa Hai, kag ang tanan
niya ng̃a mg̃a tawo mg̃a maisug.
3 Kag nagpadalá si Adoni-sedek, ng̃a
hari sang Ierusalem, kay Oham, ng̃a
hari sang Hebron, kag kay Piram, ng̃a
hari sa Iarmut, kag kay Iapia, ng̃a hari
sang Lakis, kag kay Debir, ng̃a hari
sang Eglon, ng̃a nagasiling:
4 "Taklad-kamo sa akon, kag buligi
ako ninyo, kag pagapilason ta ang Gaba-
on; kay naghimo sia sing pakighidaet
kay Iosue kag sa mg̃a anak ni Israel."
5 Kag lima ka hari sang mg̃a Amo-
rinhon, ang hari sang Ierusalem, ang
hari sang Hebron, ang hari sang Iarmut,
ang hari sang Lakis, ang hari sang Eg-
lon, nagtiling̃ub kag nagtalaklad sila,
sila patí ang tanan nila ng̃a mg̃a kasol-
dadosan, kag nagpalahamtang sila sing
dulugan batok sang Gabaon, kag nakig-
away sila batok sa iya.
6 Kag ang mg̃a taga-Gabaon nagpa-
dalá kay Iosue sa dulugan sang Gilgal,
ng̃a nagasiling: "Ayaw pagkul-a ang
imo mg̃a kamut sa imo mg̃a ulipon; tak-
lad-ka sing madagmit gid sa amon, lu-
wasa kami kag buligi kami: kay ang
tanan ng̃a mg̃a hari sang mg̃a Amorin-
hon, ng̃a nagapuluyô sa mg̃a kabukiran,
nagtiling̃ub batok sa amon."
7 Kag nagtaklad si Iosue gikan sa
Gilgal, sia kag ang bug-os ng̃a banwa
ng̃a sa pakigawayan kaúpud niya, kag
ang tanan ng̃a mg̃a maisug ng̃a mg̃a
manugaway.
8 Kag si Iehoba nagsiling kay Iosue:
"Dili ka magkahadluk sa *ila*; kay kina-
tugyan ko na sila sa imo kamut. kag
walay bisan sin-o sa ila ng̃a magatindug
sa atubang̃an nimo."
9 Kag si Iosue nag-abut sa ila sing
hinali; sa bug-os ng̃a gab-i nagtaklad
sia gikan sa Gilgal.
10 Kag ginwagwag sila ni Iehoba sa
atubang̃an ni Israel, kag ginpilas niya
sila sing isa ka daku ng̃a kamatay sa
Gabaon: kag ginlagas niya sila sa dalan
sa taklaran sang Bet-Horon, kag ginpilas
niya sila tubtub sa Aseka kag tubtub sa
Makeda.
11 Kag sang nagapalalagyo sila sa
atubang̃an sang mg̃a Israelinhon, ng̃a
didto sila sa dulhogan sang Bet-Horon,
hinologan sila ni Iehoba gikan sa lang̃it
sing dalagku ng̃a mg̃a bató, tubtub sa
Aseka, ng̃a sa ila nagkalamatay sila.
Ang mg̃a nagkalamatay sa sining mg̃a
bató ng̃a yelo, madamu pa sa mg̃a ginpa-
matay sa hing̃aniban sang mg̃a inanak
ni Israel.
12 Niyan si Iosue naghambal kay
Iehaba, sang adlaw ng̃a gintugyan ni
Iehoba ang mg̃a Amorinhon sa atuba-
ng̃an sang mg̃a inanak ni Israel, kag
nagsiling sia sa atubang̃an sang mg̃a
inanak in Israel:
"Adlaw, pahimonong-ka sa Gaba-
on:
Kag ikaw, Bulan, sa nalupyakan
sang Ayalon."
13 Kag ang adlaw nagpahimonong
kag ang bulan nagdúlog,
Tubtub ng̃a ang katawohan naka-
panghimalus sa ila mg̃a kaaway.
¿Walâ bala masulat ini sa tolonan, ni
Iaser? Kag ang adlaw nagdúlog sa
tung̃â sang lang̃it, kag walâ magdali-
dali sa iya pagkatunod sing daw may
isa ka adlaw ng̃a bug-os.
14 Kag walâ gid sing subung ng̃a
inadlaw, bisan sa úna, bisan sa olehe,
sang ginpamati-an ni Iehoba ang ting̃ug
sang isa ka tawo; kay si Iehoba nag-
pakigaway tung̃ud kay Israel.
15 Kag si Iosue, kag ang bug-os ng̃a
Israel kaúpud niya, nagpauli sa dulugan
sa Gilgal.
16 Apang yadtong lima ka hari nag-
palalagyo kag nagpalanago sa isa ka
lung̃ib sa Makeda.
17 Kag ginpahibalo kay Iosue: "Na-
kit-an ang lima ka hari ng̃a nagpanago
sa isa ka lung̃ib sa Makeda."
18 Kag si Iosue nagsiling: "Paligiri-
ninyo sing mg̃a bató ng̃a dalagku ang
bâbâ sang lung̃ib, kag butang̃an-ninyo
sing mg̃a tawo sa luyo niya, ng̃a mag-
bantay sa ila;
19 Kag kamo indi magdulúlog, kondi
lagson-ninyo ang inyo mg̃a kaaway, kag
pamilason-ninyo sila ng̃a mg̃a naolehe,
ng̃a indi ninyo pagpabayaan ng̃a maka-
sulúd sila sa ila mg̃a kabanwaanan; kay
gintugyan na sila sa inyo mg̃a kamut ni
Iehoba, ng̃a inyo Dios."
20 Kag nahanabu ng̃a, sang si Iosue
kag ang mg̃a anak ni Israel nakatapus
sa pagpilas sa ila sing kamatay ng̃a daku

gid kaayo, tubtub nga nalaglag sila
(Ang mga nagkalabilin sa ila nagsululúd
sa mga kabanwaanan nga mga malig-
on),
21 Ang bug-os nga banwa nagbalik
nga may paghidaet sa dulugan kay
Iosue sa Makeda; nga walâ sing sin-o
nga maggiho sang iya dila batok sa
mga inanak ni Israel.
22 Kag nagsiling si Iosue: "Buksi-
ninyo ang bâbâ sang lungib, kag ikuha
ako ninyo sa iya sining lima ka hari.
23 Kag naghimo sila sing subung sini,
kag ginkuha nila sa lungib yadtong
lima ka hari: ang hari sang Ierusalem,
ang hari sang Hebron, ang hari sang
Iarmut, ang hari sang Lakis, kag ang
hari sang Eglon.
24 Kag sang gindalá nila kay Iosue
yadtong lima ka hari, gintawag ni Iosue
ang tanan nga mga lalaki sang Israel,
kag nagsiling sá mga pangolo sang mga
tawo nga sa pag-awayan, nga nagúpud
sa iya: "Palapit-kamo, kag ipamutang
ninyo ang inyo mga tiil sa ibabaw sang
mga liog sini nga mga hari." Kag sila
nagpalapit, kag pinamutang nila ang ila
mga tiil sa ibabaw sang mga liog nila.
25 Kag si Iosue nagsiling sa ila:
"Dili kamo magkahadluk, kag dili kamo
magkahangawa, kag magpalamakud-ka-
mo kag magpangalig-on, kay subung
sini pagahimoon ni Iehoba sa tanan
ninyo nga mga kaaway, nga batok sa ila
magpakigaway kamo.
26 Kag sa tapus sini, pinamilas sila
ni Iosue, kag pinamatay sila, kag pina-
mitay sila niya sa lima ka kahoy, kag
nabilin sila nga napamitay sa mga kahoy
tubtub sa hapon.
27 Kag nahanabu, sang oras sang
pagkatunud sang adlaw, nga nagsogo si
Iosue nga pagtaltalon sila sa mga
kahoy, kag ipanapuk sila sa lungib,
nga didto sila nagpalanago; kag binu-
tangan nila sing dalagku nga mga bató
ang bâbâ sang lungib, tubtub karon nga
adlaw.
28 Sadto man nga adlaw nakuha ni
Iosue ang Makeda, kag ginpilas niya sia
sa sulab sang hinganiban, kag ginatagu-
dilian niya ang iya hari, ang iya mga
pumuluyô kag ang tanan sa iya nga
may kabuhi, nga walay nabilin bisan
ano nga nakapalagyo; kag sa hari sang
Makeda ginhimo niya ang subung sang
ginhimo niya sa hari sang Ieriko.
29 Kag gikan sa Makeda naglaton si
Iosue, kag ang bug-os nga Israel kaúpud
niya, pa Libna, kag nakigaway sia batok
kay Libna:
30 Kag ang *Libna* man kag ang iya
hari, tinugyan ni Iehoba sa kamut ni
Israel; kag ginpilas niya sia sa sulab
sang hinganiban upud ang tanan nga
kalág nga didto sa iya, nga walay
nabilin bisan ano nga nakapalagyo, kag
ginhimo niya sa iya hari subung sang
ginhimo niya sa hari sang Ieriko.
31 Kag si Iosue, kag ang bug-os nga
Israel kaúpud niya, nagliton gikan sa
Libna pa Lakis, kag nagbutang sia sing
dulugan batok sa iya, kag nagpakigaway
batok sa iya.
32 Kag gintugyan ni Iehoba ang
Lakis sa kamut ni Israel; kag nakuha
niya sia sa ikaduha nga adlaw, kag
pinilas sia niya sa sulab sang hinganiban
pating tanan nga kalág nga yara sa iya,
subung sang tanan nga ginhimo niya sa
Libna.
33 Niyan si Horam, nga hari sang
Geser, nagtaklad sa pagbulig sa Lakis;
apang sia kag ang iya banwa pinilas ni
Iosue, tubtub nga walay nabilin bisan
sin-o sa ila nga nakapalagyo.
34 Gikan sa Lakis nagliton si Iosue,
kag ang bug-os nga Israel kaúpud niya,
pa Eglon; kag nagbutang sila sing du-
lugan batok sa iya, kag nagpakigaway
sila batok sa iya.
35 Kag nakuha nila sia sadto man nga
adlaw kag ginpilas nila sia sa sulab sang
hinganiban; kag sadto nga adlaw ginta-
gudilian niya ang bug-os nga kalág nga
yara sa iya, subung sang tanan nga
ginhimo niya sa Lakis.
36 Kag si Iosue, kag ang bug-os nga
Israel kaúpud niya, nagtalaklad gikan
sa Eglon pa Hebron, kag nagpakig-
away sila batok sa iya.
37 Kag nakuha nila sia, kag ginpilas
nila sia sa sulab sang hinganiban, kag ang
iya hari kag ang tanan niya nga mga
kabanwaanan, pating bug-os nga kalág
nga yara sa iya, nga walay nabilin bisan
sin-o nga nakapalagyo: subung sang
tanan nga ginhimo niya sa Eglon:
gintagudilian niya sia, patí ang bug-os
nga kalág nga yara sa iya.
38 Kag si Iosue, kag ang bug-os nga
Israel kaúpud niya, nagbalalik nayon
sa Debir, kag nagpakigaway sila batok
sa iya.

39 Kag nakuha niya sia kag ang iya
hari, kag ang tanan nila nḡa mḡa ka-
banwaanan; kag ginpilas nila sila sa
sulab sang hinḡaniban, kag gintagudilian
nila ang bug-os nḡa kalág nḡa yara sa
iya, nḡa walay nabilin bisan sino nḡa
nakapalagyo: subung sang ginhimo
niya sa Hebron, amo ining ginhimo
niya sa Debir, kag sa iya kari, kag
subung sang ginhimo niya sa Libna
kag sa iya hari.
40 Pinamilas ni Iosue ang bug-os nḡa
kadutaan, ang bukid, ang Bagatnan, ang
mḡa kapatagan kag ang mḡa kaba-
koloran, kag ang tanan nila nḡa mḡa
hari; nḡa walay nabilin bisan sin-o nḡa
nakapalagyo: gintagudilian niya ang
tanan nḡa nagaginhawa, subung nḡa
ginsogo sa iya ni Iehoba, nḡa Dios ni
Israel.
41 Kag pinamilas sila ni Iosue kutub
sa Kades-Barnea tubtub sa Gasa, kag
ang bug-os nḡa duta sang Gosen tubtub
sa Gabaon.
42 Ining tanan nḡa mḡa hari kag ang
ila mḡa duta nakuha ni Iosue sa ma-
kaisa; kag si Iehoba, ang Dios ni Israel,
nagpakigaway tunḡud kay Israel.
43 Kag nagbalik si Iosue, kag ang
bug-os nḡa Israel kaúpud niya, sa du-
lugan sa Gilgal.

Ang daku nḡa pag-away malapit sa mḡa tubig sa Merom.—Mḡa pagdaug sa Aminhan kag sa natilin sang duta.

11 KAG sang nabati-an ini ni Jabin,
nḡa hari sang Hasor, nagpadalá
sia kay Iobab, nḡa hari sang Madon, kag
sa hari sang Simron kag sa hari sang
Aksap,
2 Kag sa mḡa hari, nḡa didto sila sa
bahin sang Aminhan sa bukid, kag sa
kapatagan sa Bagatnan sang Kinerot,
kag sa mḡa kapatagan, kag sa mḡa
nataasan sang Dor sa Katundan;
3 Kag sa Kanaanhon, nḡa didto sa
Sidlanḡan kag sa Katundan, sa Amorin-
hon, sa Hetinhon, sa Peresinhon kag sa
Iebusinhon sa bukid, kag sa Hebinhon
sa idalum sang Hermon sa duta sang
Mispa.
4 Kag ini sila nagguiowa, sila kag
kaúpud nila ang tanan nila nḡa mḡa
kasoldadosan, banwa nḡa daku, kaanḡay
sa kadamuon sang balas nḡa yara sa
higad sang dagat, nḡa may mḡa kabayo
kag mḡa kanga sa daku nḡa kadamuon.
5 Ining tanan nḡa mḡa hari nagti-
linḡub, kag nag-alabut kag ginbutang
nila ang mḡa dulugan sing tinḡub, ma-
lapit sa mḡa tubig sang Merom, sa
pagpakigaway batok kay Israel.
6 Kag si Iehoba nagsiling kay Iosue:
"Dili ka magkahadluk sa ila; kay bu-
as daw sa sini nḡa oras igatugyan ko
ini sila tanan nḡa mḡa patay sa atuba-
nḡan ni Israel: ang ila mḡa kabayo
pagapanḡitinan mo, kag ang ila mḡa
kanga pagasunugon mo sa kalayo."
7 Kag si Iosue, kag kaúpud niya ang
bug-os nḡa banwa nḡa sa pag-awayan,
naglalakat sila batok sa ila sa hinali sa
luyo sang mḡa tubig sang Merom, kag
ginsalakay nila sila.
8 Kag gintugyan sila ni Iehoba sa ka-
mut ni Israel; kag ginpilas sila nila,
kag ginlagas nila sila tubtub sa Sidon
nḡa daku, kag tubtub sa Misrepot-ma-
im, tubtub sa nalupyakan sang Mispa pa
Sidlanḡan; kag ginpilas nila sila tubtub
nḡa walâ sing bisan sin-o nḡa binilin
sa ila nḡa nakapalagyo.
9 Kag ginhimo ni Iosue sa ila siling
sang ginsogo ni Iehoba sa iya: pina-
nḡitinan niya ang ila mḡa kabayo, kag
ang ila mḡa kanga ginsunog niya sa ka-
layo.
10 Kag sang si Iosue nagsugud liwan,
ginkuha niya ang Asor sa amo man nḡa
dag-on, kag pinilas niya sa hinḡaniban
ang iya hari: kay ang Asor amo anay
sadto ang olo sining tanan nḡa mḡa
ginharian.
11 Kag ginpilas nila sa sulab sang
hinḡaniban ang tanan nḡa kalág nḡa
yara sa iya, nḡa gintagudilian nila sila;
walay butang nḡa nabalin nḡa naga-
ginhawa, kag ang Asor ginsunog nila sa
kalayo.
12 Kag ginkuha ni Iosue ang tanan
nḡa mḡa kabanwaanan sini nḡa mḡa
hari, kag ang tanan nḡa mḡa hari nila,
kag ginpilas niya sila sa sulab sang
hinḡaniban, kag gintagudilian niya sila,
sono sang ginsogo sa iya ni Moises, nḡa
ulipon ni Iehoba.
13 Lamang nḡa walâ pagsunuga ni
Israel bisan ano nḡa mḡa banwa nḡa
nabilin, nḡa nagatindug didto sa ila mḡa
kabakoloran, gawas lamang ang Asor,
nḡa sinunog ni Iosue.
14 Kag gin-ati sang mḡa anak ni

Israel nĝa sa ila ang tanan nĝa inagaw
kag ang mĝa kasapatan sini nĝa mĝa
kabanwaanan: kag ang tanan nĝa mĝa
tawo ginpilas nila sa sulab sang hinĝa-
niban, tubtub nĝa ginlaglag nila sila nĝa
tanan, nĝa walâ sing bisan ano nĝa
nabilin nĝa nagaginhawa.
15 Subung sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises, nĝa iya ulipon, amo man ang
ginsogo ni Moises kay Iosue; kag amo
man ang ginhimo ni Iosue, nĝa walay
paglipas sa bisan ano nĝa ginsogo ni
Iehoba kay Moises.
16 Kag kinuha ni Iosue ining bug-
os nĝa duta: ang bukid, kag ang
bug-os nĝa Bagatnan, kag ang bug-os
nĝa duta sang Gosen, kag ang mĝa ma-
nubo kag ang mĝa kapatagan, kag ang
bukid ni Israel, kag ang iya manubo,
17 Kutub sa bukid sang Halak, nĝa
nagataklad tubtub sa Seir, tubtub sa
Baal-Gad, sa nalupyakan sang Libano,
sa kunsaran sang bukid nĝa Hermon;
kinuha niya ang tanan nĝa mĝa hari
nila, nĝa ginpilas niya kag pinamatay
sila.
18 Sa madamu nĝa mĝa adlaw nag-
pakigaway si Iosue batok sining tanan
nĝa mĝa hari.
19 Walâ sing banwa nĝa nakapakighi-
daet sa mĝa inanak ni Israel, gawas
sang mĝa Hebinhon nĝa mĝa pumuluyô
sa Gabaon: ang tanan kinuha nila
tunĝud sa pagpakigaway:
20 Kay naggikan kay Iehoba, nĝa
pinatig-a nila ang ila mĝa tagiposoon,
agud nĝa magkadto sila nĝa sa pagpa-
kigaway kay Israel, agud nĝa pag-
tagudilian niya sila, nĝa walâ sa ila
sing kalooy, kondi nĝa paglaglagon niya
sila, subung sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises.
21 Sa amo man nĝa dag-on nag-abut
si Iosue kag gintapus niya ang mĝa
Anakinhon sa kabukiran sang Hebron,
sang Debir, kag sang Anab, kag sa
bug-os nĝa kabukiran sa Iuda, kag sa
bug-os nĝa ka bukiran sa Israel: gin-
tagudilian sila ni Iosue patí ang ila mĝa
kabanwaanan.
22 Kay bisan sin-o sa mĝa Anakinhon
nĝa nabilin sa duta sang mĝa inanak ni
Israel; lamang nagkalabilin sila sa
Gasa, sa Gat kag sa Asdod.
23 Busa, kinuha ni Iosue ang bug-os
nĝa duta, sono sa tanan nĝa ginsogo
ni Iehoba kay Moises; kag ginhatag sia
ni Iosue sa mĝa Israelinhon nĝa pa-
nublion, sono sa ila mĝa pagpinahat,
sono sang ila kabikahan: kag ang duta
napahuway sa pagpakigawayan.

Listahan sang mĝa hari nĝa nadaug ni Israel.

12 YARI karon ang mĝa hari sang
duta, nĝa pinamilas sang mĝa ina-
nak ni Israel, kag nĝa ang ila duta
gintagiya nila sa isa ka pihak sang
Iordan nayon sa Sulubanĝan, kutub sa
kasulgan sang Arnon, tubtub sa bukid
sang Hermon, patí ang bug-os nĝa ka-
patagan nayon sa Sulubanĝan:
2 Si Sihon, hari sang mĝa Amorin-
hon, nĝa nagpuyô sa Hesbon, kag nag-
gahum kutub sa Aroer, nĝa yara sa
binit sang kasulgan sang Arnon kag sa
tunĝâ sang sapa, kag sa ibabaw sang
kapihak sang Galaad, tubtub sa kasulgan
nĝa Iabok, ang dulunan sang mĝa anak
ni Amon:
3 Kag sa ibabaw sang kapatagan
tubtub sa dagat sang Kinerot nayon sa
Sulubanĝan, kag kutub sa dagat sang
kapatagan, ang dagat nĝa Maasin, sa
dalan sang Bet-iesimot, kag sa Bagat-
nan, sa kunsaran sang Pisga.
4 *Kag nagtagiya sila man* sang mĝa
dulunan ni Og, nĝa hari sang Basan, isa
ka nabilin sa mĝa Repainhon, nĝa nag-
puyô sia sa Astarot kag sa Edrei;
5 Kag naggahum sia sa bukid sang Her-
mon, sa Salka, kag sa bug-os nĝa Ba-
san, tubtub sa mĝa dulunan sang mĝa
Gesurinhon kag sang mĝa Maakanhon,
kag ang kapihak sang Galaad, dulunan
ni Sihon, nĝa hari sang Hesbon.
6 Ini sila pinamilas ni Moises, ulipon
ni Iehoba, kag sang mĝa anak ni Israel;
kag si Moises, ulipon ni Iehoba, nagha-
tag sadto nĝa duta sa pagkaugalinĝon sa
mĝa Rubeninhon, sa mĝa Gadinhon,
kag sa tunĝâ sang kabikahan ni Manases.
7 Kag yari karon ang mĝa hari sang
duta nĝa pinamilas ni Iosue, sia kag ang
mĝa inanak ni Israel sa isa ka pihak
sang Iordan, nayon sa Katundan, kutub
sa Baal-Gad sa nalupyakan sang Libano,
tubtub sa bukid sang Halak, nĝa naga-
taklad pa Seir (Kag ginhatag ni Iosue
ining *duta* sa pagkaugalinĝon sa kabika-
han ni Israel, sono sa ila mĝa pagpa-
mahat:
8 Sa kabukiran, sa manubo, sa kapa-
tagan, kag sa mĝa kunsaran, sa kahana-

yakan, kag sa Bagatnan: ang mḡa
Hetinhon, ang mḡa Amorinhon, ang
mḡa Kanaanhon, ang mḡa Peresinhon,
ang mḡa Hebinhon, kag ang mḡa
Iebusinhon), *kon sayoron:*
9 Ang hari sang Ieriko, isa: kag ang
hari sang Hai, nḡa yara sa luyo sang
Bethel, isa *man:*
10 Ang hari sang Ierusalem, isa: ang
hari sang Hebron, isa:
11 Ang hari sang Iarmut, isa: ang
hari sang Lakis, isa:
12 Ang hari sang Eglon, isa: ang
hari sang Geser, isa:
13 Ang hari sang Debir, isa: ang
hari sang Geder, isa:
14 Ang hari sang Horma, isa: ang
hari sang Arad, isa:
15 Ang hari sang Libna, isa: ang
hari sang Adulam, isa:
16 Ang hari sang Makeda, isa: ang
hari sang Bethel, isa:
17 Ang hari sang Tapua, isa: ang
hari sang Heper, isa:
18 Ang hari sang Apek, isa: ang hari
sang Lasaron, isa:
19 Ang hari sang Madon, isa: ang
hari sang Hasor, isa:
20 Ang hari sang Simron-Meron, isa:
ang hari sang Aksap, isa:
21 Ang hari sang Taanak, isa: ang
hari sang Megido, isa:
22 Ang hari sang Kedes, isa: ang hari
sang Iokneam sang Karmelo, isa:
23 Ang hari sang Dor, sa kabakoloran
sang Dor, isa: ang hari sang mḡa ka-
tawohan sa Gilgal, isa:
24 Ang hari sang Tirsa, isa: katloan
kag isa ka hari sing tinḡub.

Pagpahat sang duta sa Sidlanḡan sang Iordan.

13 KAG si Iosue among tigulang na,
nḡa sobol sa katigulanḡon; kag
nagsiling sa iya si Iehoba: "Ikaw tigu-
lang na, sobol na sa katigulanḡon, kag
ang duta nḡa nabilin pa sa pagtagiya
tama gid ka daku.
2 Ini among duta nḡa nabilin: ang
tanan nḡa mḡa kadulunan sang mḡa Pi-
listinhon kag ang bug-os nḡa mḡa Ge-
surinhon;
3 Kutub sa Sihor, nḡa nagailig sa atu-
banḡan sang Egipto, tubtub sa dulunan
sang Ekron, nayon sa Aminhan, nḡa bini-
lang nḡa *nahanunḡud* sa mḡa Kanaan-
hon: *kon sayoron,* sa lima ka gobernador
sang mḡa Pilistinhon: ang Gasanhon,
ang Asdodinhon, ang Askaloninhon, ang
Getinhon kag ang Ekroninhon, subung
man *ang dulunan* sang mḡa Hebinhon;
4 Sa Bagatnan, ang bug-os nḡa du-
ta sang mḡa Kanaanhon kag ang Me-
ara, nḡa iya sang mḡa Sidoninhon,
tubtub sa Apek, tubtub sa dulunan sang
mḡa Amorinhon:
5 Kag ang duta sang mḡa Giblesinhon
kag ang bug-os nḡa Libano, nayon sa
Sulubanḡan kutub sa Baal-Gad, sa kunsa-
ran sang bukid nḡa Hermon, tubtub sa
salamputan sang Hamat:
6 Ang tanan nḡa mḡa pumuluyô sa
mḡa bukid, kutub sa Libano tubtub sa
Misrepot-main, ang tanan nḡa mḡa Si-
doninhon. Pagasobolon ko sila sa atu-
banḡan sang mḡa inanak ni Israel;
lamang pagapamahaton mo ining mḡa
kadutaan sa papalad sa mḡa Israelinhon
nḡa panublion, subung sang ginsogo ko
sa imo.
7 Busa, pahata karon ining duta nḡa
panublion sa siam ka kabikahan, kag sa
katunḡâ sang kabikahan ni Manases.
8 Ang mḡa Rubeninhon kag ang mḡa
Gadinhon upud ang isa ka tunḡâ ni Ma-
nases nagbaton sang ila panublion, nḡa
ginhatag sa ila ni Moises sa isa ka luyo
sang Iordan nayon sa Sulubanḡan, siling
sang ginhatag sa ila ni Moises, nḡa uli-
pon ni Iehoba:
9 Kon sayoron kutub sa Aroer, nḡa
yara sa binit sang kasulgan sang Arnon,
kag ang banwa nḡa yara sa tunḡâ sang
kasulgan, kag ang bug-os nḡa kapatagan
sang Medeba, tubtub sa Dibon,
10 Kag ang tanan nḡa mḡa kaban-
wanan ni Sihon, nḡa hari sang mḡa
Amorinhon, nḡa naghari sa Hesbon,
tubtub sa mḡa dulunan sang mḡa anak
ni Amon,
11 Kag ang Galaad, kag ang mḡa du-
lunan sang mḡa Gesurinhon kag sang
mḡa Maakainhon, kag ang bug-os nḡa
bukid sang Hermon, kag ang bug-os nḡa
duta sang Basan, tubtub sa Salka,
12 Ang bug-os nḡa ginharian ni Og,
sa Basan, nḡa naghari sa Astarot kag
sa Edrei (nḡa sia ang napabilin sa nag-
kabilin sa mḡa Repainhon), nḡa pinilas
sila, kag sinobol ni Moises.
13 Apang ang mḡa Gesurinhon kag
ang mḡa Maakainhon walâ pagsobola
sang mḡa anak ni Israel; kag si Gesur

kag si Maaka nagpuluyô sa tungâ sang
mĝa inanak ni Israel, tubtub karon.
14 *Apang* sa kabikahan ni Lebi walâ
sia maghatag sing panublion: ang mĝa
halad nĝa sinunog kay Iehoba, nĝa Dios
ni Israel, among ila panublion, subung
sang ginsiling niya sa ila.
15 Busa, naghatag si Moises sa kabi-
kahan sang mĝa anak ni Ruben *sang iya
bahin*, sono sa ila mĝa panimaláy.
16 Kag ang kadutaan nila amo kutub
sa Aroer, nĝa yara sa binit sang kasul-
gan sang Arnon, kag kutub sa banwa
nĝa yara sa tungâ sang kasulgan, kag
ang bug-os nĝa kapatagan sa Medeba:
17 Ang Hesbon pating tanan niya
nĝa mĝa kabanwaanan, nĝa yara sa
kapatagan, ang Dibon, kag ang Bamot-
Baal, kag ang Bet-Baal-Meon,
18 Kag ang Iasa, kag ang Kedemot,
kag ang Mepaat,
19 Kag ang Kiriataim, kag ang
Sibma, kag ang Seret-sahar, sa bukid
sang nalupyakan,
20 Kag ang Bet-Peor, ang mĝa kunsa-
ran sang Pisga kag ang Bet-iesimot;
21 Kag ang tanan nĝa mĝa kaban-
waanan sang ka patagan, kag ang bug-os
nĝa ginharian ni Sihon, hari sang mĝa
Amorinhon, nĝa naghari sa Hesbon;
nĝa sia ang pinilas ni Moises, sia kag ang
mĝa dunganon sang Madian, si Hebi, si
Rekem, si Sur, si Hur kag si Reba,
mĝa dunganon ni Sihon, nĝa nagpuluyô
sadto nĝa duta.
22 Pinatay man sa hinĝaniban sang
mĝa inanak ni Israel si Balaam, anak ni
Beor, nĝa manugpakot, patí ang iban
nĝa pinamatay nila.
23 Kag ang dulunan sang mĝa anak
ni Ruben, among Iordan nĝa nanĝin-
dulunan. Ini among panublion sang
mĝa anak ni Ruben, sono sa ila mĝa
panimaláy: ang mĝa kabanwaanan patí
ang ila mĝa minoro.
24 Kag naghatag si Moises sa kabika-
han ni Gad, sa mĝa anak ni Gad *sang
ila bahin*, sono sa ila mĝa panimaláy.
25 Ang mĝa dulunan nila among
Iaser, kag ang tanan nĝa mĝa kaban-
waanan ni Galaad, kag ang katunĝâ
sang duta sang mĝa anak ni Amon,
tubtub sa Aroer, nĝa yara sa atubanĝan
sang Raba,
26 Kag kutub sa Hesbon tubtub sa
Ramat-mispe kag sa Betonim, kag ku-
tub sa Mahanaim tubtub sa dulunan sang
Debir;
27 Kag, sa nalupyakan, ang Bet-Ha-
ram, ang Bet-Nimra, ang Sukot kag ang
Sapon, ang nabilin sang ginharian ni
Sihon, hari sa Hesbon: ang Iordan
nanĝindulunan tubtub sa ukbung sang
dagat sang Kinerot, sa isa ka pihak
sang Iordan, nayon sa Sulubanĝan.
28 Ini among panublion sang mĝa
anak ni Gad, tunĝud sa ila panimaláy:
ang mĝa kabanwaanan patí ang ila mĝa
minoro.
29 Naghatag man si Moises *sang
bahin* sa katunĝâ sang kabikahan ni Ma-
nases: *kag ang bahin* sang katunĝâ sang
kabikahan ni Manases, nanĝinsono sa ila
mĝa panimaláy.
30 Ang dulunan nila amo kutub sa
Mahanaim, ang bug-os nĝa Basan, ang
bugos nĝa ginharian ni Og, hari sa
Basan, kag ang tanan nĝa mĝa banwa
sang Iair, nĝa yara sila sa Basan, kan-
uman ka binanwa.
31 Kag ang katunĝâ sang Galaad, kag
ang Astarot, kag ang Edrei, mĝa ka-
banwaanan sang ginharian ni Og, sa
Basan, *napalaran* sa mĝa anak ni Makir,
anak ni Manases, sa katunĝâ sang mĝa
anak ni Makir, sono sa ila mĝa panima-
láy.
32 Ini among mĝa panublion nĝa
ginhatag ni Moises, sa mĝa kapatagan
ni Moab, sa isa ka pihak sang Iordan
sa Ieriko, nayon sa Sulubanĝan.
33 Apang sa kabikahan ni Lebi walâ
si Moises maghatag sing panublion: si
Iehoba, nĝa Dios ni Israel, amo ang ila
panublion, subung sang ginsiling niya sa
ila.

Ang Hebron hinatag sa pagkakaugalingon kay Kaleb.

14 INI among mĝa panublion nĝa
ginbaton sang mĝa inanak ni
Israel sa duta sang Kanaan, nĝa pina-
mahat sa ila ni Eleasar, nĝa saserdote,
ni Iosue, anak ni Nun, kag sang mĝa
panĝolo sang mĝa ginikanan sang mĝa
kabikahan sang mĝa inanak ni Israel,
2 Sono sang pagpapalad sang ila
panublion, subung sang ginsogo ni
Iehoba tunĝud kay Moises, nĝa sa siam
ka kabikahan kag sa *isa* ka katunĝâ nĝa
kabikahan.
3 Kay sa duha ka kabikahan kag sa

isa ka tungâ nga kabikahan, ginhatagan
sila ni Moises sing panublion sa isa ka
pihak sang Iordan; apang sa mga Le-
binhon walâ sia maghatag sing panubli-
on sa tungâ nila.
4 Kay ang mga anak ni Iose nangin-
duha ka kabikahan sila, si Manases kag
si Epraim: kag walâ paghatagi sing
pahat ang mga Lebinhon sa duta, kondi
lamnng sing mga kabanwaanan nga ila
pagapuy-an, patí ang ila mga halalban
nga sa ila mga kahayupan kag sa ila
mga pagkabutang.
5 Subung sang ginsogo ni Iehoba kay
Moises, amo ini ang ginhimo sang mga
anak ni Israel; kag ginpamahat nila ang
duta.
6 Kag ang mga anak ni Iuda nagpa-
lapit kay Iosue sa Gilgal; kag si Kaleb,
anak ni Iepone, nga Kenesinhon, nagsi-
ling sa iya: "Ikaw nakasayud sang
ginsiling ni Iehoba kay Moises, lalaki
sang Dios, sa Kades-Barnea, nahanu-
ngud sa akon kag sa imo.
7 Ako nagedad sadto sing kap-atan
ka tuig, sang pagpadalá sa akon ni
Moises, nga ulipon ni Iehoba, gikan sa
Kades-Barnea sa pagusisa sang duta,
kag ginsugid ko sa iya ang butang siling
sang sa akon tagiposoon:
8 Apang ang akon mga útud, ang
mga nagtalaklad kaúpud nakon, ginpa-
lapyo nila ang tagiposoon sang banwa;
apang ako nagsunud sing bug-os gid kay
Iehoba nga akon Dios.
9 Kag si Moises nagsumpa sadtong
adlaw, nga nagasiling: Ang duta nga
natapakan sang imo tiil, magmangin sa
imo kag sa imo mga anak nga panubli-
on nga dayon: tungud kay nagasunud
ka sing bug-os gid kay Iehoba, nga akon
Dios.
10 Kag yari karon, sono sang ginsi-
ling niya, ginhimo ni Iehoba nga magka-
buhi ako sining kap-atan kag lima ka
tuig, kutub nga si Iehoba naghambal
sini nga polong kay Moises, sang si
Israel naglakat sa kahanayakan: kag
yari karon, nga ako nagaedad sing ka-
waloan kag lima ka tuig sa sining adlaw.
11 Sa karon nga adlaw tama ako ka
kusug nga subung sang adlaw nga ginpa-
dalá ako ni Moises: nga kon amo sadto
ang akon kusug, amo *man* sa karon, nga
sa pag-awayan, kag sa paggowa kag sa
pagsulúd.
12 Busa, ihatag karon sa akon ang
bukid, nga *among* ginhambal ni Iehoba
sadto nga adlaw. Kay ikaw nakabati
sadto nga adlaw, nga ang mga Anakin-
hon adto didto, kag nga may didto ang
mga dalagku kag mga malig-on nga mga
kabanwaanan. Ayhan si Iehoba mangin-
kaúpud nakon, kag pagasobolon ko sila,
subung sang ginhambal ni Iehoba."
13 Kag ginpakamaayo sia ni Iosue,
kag ginhatag niya kay Kaleb, nga anak
ni Iepone, ang Hebron nga panublion.
14 Tungud sini ang Hebron nangini-
ya ni Kaleb, anak ni Iepone, nga Kene-
sinhon, nga panublion tubtub karon,
kay nagsunud sia sing bug-os gid kay
Iehoba, nga Dios ni Israel.
15 Apang ang ngalan sang Hebron
sadto anay among Kiriat-Arba: amo
sadto si *Arba* ang tawo nga daku sa
mga Anakinhon. Kag ang duta naka-
pahuway nga walâ sing inaway.

Ang bahin ni Iuda.

15 KAG ang kapalaran napapalad sa
kabikahan sang mga anak ni Iuda,
sono sang ila mga panimaláy, kutub sa
dulunan sang Edom, nga *may* kahana-
yakan sang Sin nayon sa Bagatnan, sa
ukbong sang Bagatnan.
2 Kag ang ila dulunan nayon sang
Bagatnan among kutub sa kahigaran
sang dagat nga Maasin, kutub sa look
nga nagaatubang nayon sa Bagatnan,
3 Kag nagagowa sia nayon sa Ba-
gatnan gikan sa taklaron sang Akrabim,
nga nagaagi nayon sa Sin; kag nga
nagataklad sa Bagatnan gikan sa Kades-
Barnea, kag nagaagi sa Hesron, kag
nagtaklad nayon sa Adar, kag nagabalik
pa Karkaa;
4 Gikan didto nagaagi sia sa Asmon,
kag nagagowa sa kasulgan sang Egipto;
kag nagagowa ini nga dulunan sa dagat.
Ini mangindulunan ninyo sa Bagatnan.
5 Kag ang dulunan sang Sidlangan
among dagat nga Maasin tubtub sa gib-
wangan sang Iordan. Kag ang dulunan
sa luyo sang Aminhan, nagahalín sa look
sang dagat nga Maasin, sa gibwangan
sang Iordan;
6 Kag nagataklad ang dulunan sa
Bet-Hogla, kag nagaagi sa Aminhan sa
Bet-Araba; kag ang dulunan nagataklad
pa Bató ni Bohan, anak ni Ruben;
7 Kag ang dulunan nagataklad sa De-

bir, kutub sa nalupyakan sang Akor, kag
nayon sa Aminhan nagapadulong sia
nayon sa Gilgal, nğa yara sa atubanğan
sang taklaron sang Adumim, nğa yara
sia sa Bagatnan sang kasulgan ; kag na-
gaagi ang dulunan sa mğa tubig sang
Ensemes, kag nagakatapus sia nayon sa
Enrogel ;
8 Kag nagataklad ang dulunan sa na-
lupyakan sang anak ni Hinom nayon sa
luyo sang Bagatnan sang mğa Iebusin-
hon, nğa among Ierusalem ; kag ini nğa
dulunan nagataklad sa putokputokan
sang bukid nğa yara sa atubanğan
sang nalupyakan sang Hinom pa Ka-
tundan, nğa yara sa ukbung sang Amin-
han sang nalupyakan sang mğa Re-
painhon ;
9 Kag ginabadlit ang dulunan kutub
sa putokputokan sang bukid tubtub sa
tuburan sang mğa tubig sang Neptoa,
kag nagagowa pa mğa kabanwaanan sang
bukid sang Epron ; kag ginbadlit ang
dulunan sa Baala, nğa among Kiriat-
iearim.
10 Kag kutub sa Baala ang dulunan
nagbalik nayon sa Katundan, nayon sa
bukid sang Seir, kag nagaagi sa luyo nğa
Aminhan sang bukid sang Iearim, nğa
among Kesalon, kag nagadolhog sia pa
Bet-Semes, kag nagaagi pa Timna.
11 Kag nagagowa ang dulunan sa
luyo nğa Aminhan sang Ekron ; kag
ginabadlit ang dulunan nayon sa Sikron,
kag nagaagi sa bukid sang Baala, kag
nagagowa sa Iabneel ; kag ang gulo-
waan sang dulunan amo ang dagat.
12 Kag ang dulunan sang Katundan
among dagat nğa Daku nğa nanğindu-
lunan. Ini among dulunan sang mğa
anak ni Iuda, sa palibot, sono sang ila
mğa panimalây.
13 Apang sono sa sogo ni Iehoba kay
Iosue, ginhatagan si Kaleb, anak ni
Iepone, sing bahin sa tunğâ sang mğa
anak ni Iuda : ang Kiriat-Arba, amay
ni Anak (nğa among Hebron).
14 Kag sinobol didto ni Kaleb ang
tatlo ka bátâ ni Anak : Si Sesai, si Ai-
man kag si Talmai, mğa bátâ ni Anak.
15 Gikan diri nagtaklad sia batok sa
mğa pumuluyô sa Debir, kag ang nğalan
sang Debir amo anay sadtong Kiriat-
seper.
16 Kag nagsiling si Kaleb : "Sa
makapilas kay Kiriat-seper kag maku-
ha sia, igahatag ko sa iya nğa asawa
ang akon anak nğa si Aksa."
17 Kag nakuha sia ni Otniel, anak ni
Kenas, útud ni Kaleb ; kag ginpaasawa
niya sa iya ang iya anak nğa si Aksa.
18 Kag nahanabu nğa, sang pagsulúd
niya *sa iya*, ginsugyot niya sia nğa ma-
nğayô sa iya amay sing isa ka latagon.
Kag sia naglusad sa asno : kag si Kaleb
nagsiling sa iya : "¿ Anong imo ?"
19 Kag sia nagsabat : "Tagai ako
sing pagpakamaayo ; kay ginhatagán
mo ako sing duta nğa nabagatnan ; tagai
man ako sing mğa tuburan sang tubig."
Kag ginhatagan sia niya sing mğa tubu-
ran nğa sa ibabaw kag sang mğa sa ida-
lum.
20 Yari karon ang panublion sang
kabikahan sang mğa anak ni Iuda, sono
sang ila mğa panimaláy.
21 Ang mğa kabanwaanan sang mğa
ukbung sang kabikahan sang mğa anak
ni Iuda nayon sa dulunan sang Edom,
sa Bagatnan, amo : ang Kabseel, ang
Eder kag ang Iagur,
22 Ang Kina, ang Dimona kag ang
Adada ;
23 Ang Kedes, ang Hasor kag ang
Itnan ;
24 Ang Sip, ang Telem kag ang Bea-
lot ;
25 Ang Hasor-hadata kag ang Keriot-
Hesron, nğa among Hasor ;
26 Ang Aman, ang Sema kag ang
Molada ;
27 Ang Hasar-gada, ang Hesmon kag
ang Bet-palet ;
28 Ang Hasar-Sual, ang Beer-seba
kag ang Besiotia ;
29 Ang Baala, ang Heim kag ang
Esem ;
30 Ang Eltolad, ang Kesil kag ang
Horma ;
31 Ang Siklag, ang Madmana kag
ang Sansana ;
32 Ang Lebaot, ang Silhim, ang Ain
kag ang Rimon ; ang tanan nğa mğa ka-
banwaanan : duha ka púlô kag siam pa-
tí ang ila mğa minoro.
33 Sa mğa manubo : ang Estaol, ang
Sorea kag ang Asena ;
34 Ang Sanoa, ang En-Ganim, ang
Tapua kag ang Enam ;
35 Ang Iarmut, ang Adulam, ang
Suko kag ang Aseka ;
36 Ang Saraim, ang Aditaim, ang
Gedera kag ang Gederotaim : napúlô

kag apat ka kabanwaanan, patí ang ila
mḡa minoro.
37 Ang Senan, ang Hadasa kag ang
Migdal-Gad;
38 Ang Dilan, ang Mispa kag ang
Ioteel;
39 Ang Lakis, ang Boskat kag ang
Eglon;
40 Ang Kabon, ang Lamas kag ang
Kitlis;
41 Ang Gederot, ang Bet-Dagon, ang
Naama kag ang Makeda: napúlô kag
anum ka kabanwaanan patí ang ila mḡa
minoro.
42 Ang Libna, ang Eter kag ang
Asam;
43 Ang Lipta, ang Asena kag ang
Nesib;
44 Ang Keila, ang Aksib kag ang
Maresa: siam ka kabanwaanan patí ang
ila mḡa minoro.
45 Ang Ekron patí ang iya mḡa kaban-
waanan kag ang iya mḡa minoro.
46 Kutub sa Ekron kag sa Katundan,
ang tanan nḡa mḡa yara sa kasilinḡan
sang Asdod, patí ang ila mḡa minoro;
47 Ang Asdod patí ang iya mḡa ka-
banwaanan kag mḡa minoro; ang Gasa
patí ang iya mḡa kabanwaanan kag ang
iya mḡa minoro, tubtub sa kasulgan sang
Egipto, kag ang daku nḡa dagat nḡa
nanḡindulunan.
48 Kag sa kabukiran: ang Samir, ang
Iatir kag ang Suko;
49 Ang Dana, ang Kiriat-Sana, nḡa
among Debir;
50 Ang Anab, ang Estemo kag ang
Anim;
51 Ang Gosen, ang Holon kag ang
Gilo: napúlô kag isa ka kabanwaanan
patí ang ila mḡa minoro.
52 Ang Aran, ang Duna kag ang
Esan;
53 Ang Ianum, ang Bet-Tapua kag
ang Apeka;
54 Ang Humta, ang Kiriat-Arba (nḡa
among Hebron), kag ang Sior: siam ka
kabanwaanan patí ang ila mḡa minoro.
55 Ang Maon, ang Karmelo, kag ang
Sip kag ang Iuta;
56 Ang Iesreel, ang Iokdeam kag ang
Sanoa;
57 Ang Kain, ang Gibea kag ang
Timna: napúlô ka kabanwaanan patí
ang ila mḡa minoro.
58 Ang Halhul, ang Bet-sur kag ang
Gedor;
59 Ang Maarat, ang Bet-anot, kag ang
Eltekon: anum ka kabanwaanan patí
ang ila mḡa minoro.
60 Ang Kiriat-Baal nḡa among Kiri-
at-Iearim kag ang Raba: duha ka banwa
patí ang ila mḡa minoro.
61 Sa kahanayakan: ang Bet-araba,
ang Midin kag ang Sekaka;
62 Ang Nibsan, kag ang Banwa sang
Asin, sa En-gedi: anum ka kabanwaanan
patí ang ila mḡa minoro.
63 Nahanunḡud sa mḡa Iebusinhon,
nḡa nagpuluyô sa Ierusalem, ang mḡa
anak ni Iuda walâ makasobol sa ila;
kag ang mḡa Iebusinhon nagapuyô sa
Ierusalem upud ang mḡa anak ni Iuda
tubtub karon nḡa adlaw.

Bahin ni Epraim.

16 KAG ang kapalaran napalad sa
mḡa anak ni Iose kutub sa Iordan
sa Ieriko tubtub sa mḡa tubig sang
Ieriko, nayon sa Sulubanḡan, ang kaha-
nayakan nḡa nagtaklad sa Ieriko pa
kabukiran sang Bethel;
2 Kag ang *dulunan* nagagikan sa Be-
thel pa Lus kag nagaagi pa dulunan
sang mḡa Arkinhon pa Astarot;
3 Kag napanaug sia sa Katundan
nayon sa dulunan sang mḡa Iapletinhon,
tubtub sa dulunan sang Bet-Horon, sa
idalum kag tubtub sa Geser; kag ang
gulowaan niya amo ang dagat.
4 Kag nakabaton sing panublion
didto ang mḡa anak ni Iose, *ni* Manases
kag *ni* Epraim.
5 Kag amo ini ang dulunan sang mḡa
anak ni Epraim, sono sa ila mḡa pani-
maláy. Ang dulunan sang ila panublion
amo sa Sulubanḡan: ang Atarot-Adar
tubtub sa Bet-Horon, sa ibabaw;
6 Kag ang dulunan napakatundan
nayon sa Mikmeta, pa Aminhan, kag
nagapanumbalik ini nḡa dulunan nayon
sa Sidlanḡan pa Taanat-silo; kag ang
dulunan nagbalik sa Sulubanḡan *nayon*
sa Taanat-Silo, kag nagligad sa iya napa
Sulubanḡan nayon sa Ianoa;
7 Kag gikan sa Ianoa nagadolhog sia
pa Atarot kag pa Naarata, kag nagalam-
but sia sa Ieriko kag nagagowa sa Ior-
dan.
8 Kag gikan sa Tapua ang dulunan
napa Katundan sa kasulgan sang Kana,
kag ang gulowaan niya amo ang dagat.
Ini among panublion sang kabikahan

sang mĝa anak ni Epraim, sono sa ila
mĝa panimaláy.
9 May mĝa kabanwaanan man nĝa
pinain nĝa sa mĝa anak ni Espraim sa
tunĝâ sang panublion sang mĝa anak
ni Manases: ining tanan nĝa kabanwa-
anan patí ang ila mĝa minoro.
10 Kag walâ nila masobol ang mĝa
Kanaanhon, nĝa nagapuyô sa Geser; kag
ang mĝa Kanaanhon nagapuluyô sa
tunĝâ ni Eparim tubtub karon nĝa ad-
law, kag nanĝinmagbubuhis sila.

Bahin ni Manases.

17 KAG ginpapalad *man* nĝa sa kabika-
han ni Manases, kay panĝanay sia
ni Iose. Nahanunĝud kay Makir, pa-
nĝanay ni Manases kag amay ni Ga-
laad, tunĝud kay tawo sia nĝa sa pag-
awayan, naiya niya ang Galaad kag
ang Basan.
2 Kag may ginpapalad man nĝa sa
iban nĝa mĝa anak ni Masases, sono
sa ila mĝa panimaláy: nĝa sa mĝa anak
ni Abieser, nĝa sa mĝa anak ni Helek,
nĝa sa mĝa anak ni Asriel, nĝa sa mĝa
anak ni Sikem, nĝa sa mĝa anak ni Heper
kag nĝa sa mĝa anak ni Semida: ini sila
among mĝa anak nĝa lalaki ni Manases,
anak ni Iose, sono sang ila mĝa panima-
láy.
3 Nahanunĝud kay Seopeahad, anak ni
Heper, anak ni Galaad, anak ni Makir
anak ni Manases, walâ siay mĝa anak nĝa
lalaki kondi mĝa babae; kag yari karon
ang mĝa nĝalan sang iya mĝa anak nĝa
babae: Si Maala, si Noa, si Hogla,
si Milka kag si Tirsa.
4 Ini sila nag-atubang kay Eleaser,
nĝa saserdote, sa atubanĝan ni Iosue,
anak ni Nun, kag sa atubanĝan sang
mĝa dunganon, nĝa nagasiliing: "Si
Iehoba nagsogo kay Moises, nĝa hata-
gan kami niya sing panublikon sa tunĝâ
sang amon mĝa útud." Busa ginhata-
gan sila sing panublion sa tunĝâ sang
mĝa útud sang ila amay, sono sang sogo
ni Iehoba.
5 Kag naholog kay Manases ang napú-
lô ka bahin labut pa sang duta sa Galaad
kag sa Basan, nĝa yara sa isa ka luyo
sang Iordan;
6 Kay ang mĝa anak nĝa babae ni
Manases nagbalaton sing panublion sa
tunĝâ sang iya mĝa anak nĝa lalaki:
kag ang duta sang Galaad ila sang iban
nĝa mĝa anak nĝa lalaki ni Manases.
7 Kag ang dulunan ni Manases among
kutub sa Aser tubtub sa Mikmetat, nĝa
yara sa atubanĝan sang Sikem, kag ang
dulunan nagapadulong nayon sa Bagat-
nan, nayon sa mĝa pumuluyô sa En-
Tapua.
8 Kag ang duta sang Tapua iya ni
Manases, apang ang Tapua, nĝa yara
sa dulunan ni Manases, iya sang mĝa
anak ni Epraim.
9 Kag nagadolhog ang dulunan sa
kasulgan sang Kana, sa Bagatnan sang
kasulgan. Ini nĝa mĝa kabanwaanan iya
ni Epraim, yara sa tunĝâ sa mĝa banwa
ni Manases. Kag ang dulunan ni Mana-
ses among kutub sa Aminhan sang
kasulgan, kag ang iya mĝa gulowaan
among dagat.
10 Sa Bagatnan *ang duta* iya ni
Epraim, kag sa Aminhan iya ni Mana-
ses; kag ang dagat nanĝiniya dulunan.
Kag nagakililita sila kay Aser sa Amin-
han, kag kay Isakar sa Sulubanĝan.
11 May iya man si Manases sa Isakar
kag sa Aser: ang Bet-sean kag ang ila
mĝa minoro, ang Ibleam kag ang iya
mĝa minoro, ang mĝa pumuluyô sang
Dor kag ang ila mĝa minoro, ang mĝa
pumuluyô sang Endor kag ang ila mĝa
minoro, ang mĝa pumuluyô sang Taanak
kag ang ila mĝa minoro, ang mĝa pumu-
luyô sang Megido kag ang ila mĝa mi-
noro: tatlo ka kadutaan nĝa bakolod.
12 Apang ang mĝa anak ni Manases
walâ sila makasarang pagtagiya sining
mĝa kabanwaanan; kag ang mĝa Kana-
anhon naluyag magpuyô sa sadtong duta.
13 Apang sang ang mĝa anak ni Israel
nanĝinmabakuk, nahimo nila nĝa bumu-
luhis ang mĝa Kanaanhon, apang walâ
nila masobol sing bug-os gid.
14 Kag ang mĝa anak ni Iose nagha-
lambal kay Iosue, nĝa nagasiliing:
"¿Kay nĝaa bala ginhatagan mo ako nĝa
panublion sing isa lamang ka kapala-
ran kag isa lamang ka bahin, sa akon nĝa
among banwa nĝa daku, nĝa si Ishoba
nagpakamaayo sa akon sing subung sini
tubtub karon?"
15 Kag si Iosue nagsabat sa ila: "Kon
amo ikaw ang daku nĝa banwa, taklad-
ka sa talonan, kay umhon-mo didto
ang isa ka duta nĝa sa imo sa duta
sang mĝa Peresinhon kag sang mĝa

Repainhon, kay ang bukid ni Epraim
among makitid nĝa sa imo."
16 Ang mĝa anak ni Iose nagsalabat:
"Indi *tuman* sa amon ini nĝa bukid;
kag ang tanan nĝa mĝa Kanaanhon, nĝa
nagapuluyô sang duta sang Nalupyakan,
may mĝa kanga nĝa salsalon; ang mĝa
yara sa Bet-sean kag sa iya mĝa minoro,
kag ang mĝa yara sa nalupyakan sang
Iesreel."
17 Niyan si Iosue nagsabat sa pani-
maláy ni Iose, kay Epraim kag kay
Manases, nĝa nagasiling: "Ikaw among
daku nĝa banwa, kag may daku ka nĝa
kusug: indi isa lamang ka kapalaran ang
manĝinimo;
18 Kay ang kabukiran manĝinimo;
nĝa bisan pa kakahoyan, pagaumhon mo
sia, kag manĝinimo ang iya mĝa ka-
laparon: kay pagasobolon mo ang Ka-
naanhon, bisan pa may kanga nĝa salsa-
lon, kag bisan pa makusug sila."

Ang Puluy-an ginpahamtang sa Silo.—Ang nabilin sang duta ginapahat tunĝud sa kapalaran.

18 KAG ang bug-os nĝa katilingban
sang mĝa anak ni Israel nagtili-
nĝub sa Silo, kag pinahamtang nila didto
ang Layanglayang sang pakigkitaan,
kag ang duta nagpasakup sa atubanĝan
nila.
2 Apang nagkalabilin sa mĝa inanak
ni Israel ang pito ka kabikahan, nĝa
walâ pa sila mapamahati sang ila panu-
blion;
3 Kag si Iosue nagsiling sa mĝa ina-
nak ni Israel: "¿Tubtub san-o pa bala
nĝa magmaluyahon kamo sa pagkadto
sa pagtagiya sang duta, nĝa ginhatag sa
inyo ni Iehoba, nĝa Dios sang inyo mĝa
ginikanan?
4 Magpili-kamo sing tatlo ka lalaki
sang tagsa ka kabikahan, nĝa igpadalá
ko sila; kag sila magtilindug kag mag-
lilibot sila sang duta, kag magbadlit
sila sa iya, sono sa ila mĝa panublion,
kag manumbalik sila sa akon.
5 Kag pagpahaton-ninyo sia sa pito
ka bahin. Si Iuda magpuyô sa iya du-
lunan sa Bagatnan, kag ang panimaláy
ni Iose magpuyô sa iya dulunan sa
Aminhan.
6 Kag kamo, badlitan-ninyo ang duta
sa pito ka bahin, kag panalhon-ninyo
ang binadlit diri sa akon; kag ako maga-
papalad sa inyo diri sa atubanĝan ni
Iehoba, nĝa aton Dios.
7 Kay ang mĝa Lebinhon walay ila
nĝa bahin sa tunĝâ ninyo, tunĝud kay
ang pagkasaserdote ni Iehoba among
panublion nila; kag si Gad *man*, kag si
Ruben kag ang katunĝâ sang kabikahan
ni Manases, nakabaton na sila sang ila
panublion sa isa ka pihak sang Iordan
pa Sidlanĝan, panublion nĝa ginhatag
sa ila ni Moises, ulipon ni Iehoba."
8 Kag sang timindug yadto nĝa mĝa
lalaki, naglalakat sila. Kag nagsogo si
Iosue sa mĝa nagkaladto sa pagbadlit
sang duta, nĝa nagasiling: "Kaladto-
kamo, kag libuta-ninyo ang duta, kag
badliti-ninyo sia, kag panumbalik-kamo
sa akon; kag ako magapapalad nĝa sa
inyo diri sa atubanĝan ni Iehoba sa Silo.
9 Kag yadto nĝa mĝa lalaki nagtilin-
dug, kag ginlibut nila ang duta, kag gin-
badlit nila sia sa isa ka tolon-an sono
sang mĝa kabanwaanan, sa pito ka bahin,
kag nanumbalik sila kay Iosue sa
dulugan sa Silo.
10 Kag ginpapalad ni Iosue nĝa sa
ila, sa Silo, sa atubanĝan ni Iehoba kag
didto ginpahat ni Iosue ang duta sa mĝa
anak ni Israel, sono sang ila mĝa bahin.

Bahin ni Benyamin.

11 Kag naggowa ang kapalaran sang
kabikahan sang mĝa anak ni Benyamin,
sono sang ila mĝa panimaláy; kag nag-
gowa ang mĝa dulunan sang ila kapa-
laran sa tunĝâ sang mĝa anak ni Iuda
kag sang mĝa anak ni Iose.
12 Kag ang dulunan nila sa luyo sa
Aminhan gikan sa Iordan: kag ang
dulunan nagataklad sa luyo sang Amin-
han sa Ieriko; kag nagataklad sia pa
bukid, nayon sang Katundan, kag ang
iya gulowaan sa kahanayakan sang
Bet-aben.
13 Gikan didto nagaagi ang dulunan
nayon sa Lus, sa luyo sang Bagatnan
sang Lus (nĝa among Bethel); kag ang
dulunan nagadolhog sa Atarot-Adar sa
bukid nĝa yara sa Bagatnan sa Bet-
Horon, sa idalum.
14 Kag nagapadayon ang dulunan pa
luyo sang Katundan kag nagbalik pa
Bagatnan, kutub sa bukid nĝa yara sa
atubanĝan sang Bet-Horon, nayon sa
Bagatnan; kag ang gulowaan niya
malapit sa Kiriat-Baal, nĝa among

Kiriat-iearim, banwa sang mĝa anak ni
Iuda: ini among luyo sang Katundan.
15 Kag ang luyo sang Bagatnan nag-
sugud kutub sa ukbung sang Kiriat-
iearim, kag ang dulunan napadolung
pa Katundan, kag nagagowa pa tuburan
sang mĝa tubig sang Neptoa;
16 Kag nagadolhog ang dulunan sa
ukbung sang bukid nĝa yara sa atuba-
nĝan sang nalupyakan sang anak ni
Hinom, nĝa yara sa nalupyakan sang
mĝa Repainhon nayon sa Aminhan:
kag nagadulhog sia sa nalupyakan ni
Hinom, sa luyo sang Bagatnan sang
mĝa Iebusinhon kag nagadolhog sia pa
En-Rogel.
17 Niyan nagapadayon sia pa Amin-
han, nagapadulong pa En-semes, naga-
gowa nayon sa Gelilot, nĝa yara sa
atubanĝan sang taklaron sang Adumin,
kag nagadolhog pa Bató ni Bohan, anak
ni Ruben;
18 Kag nagaagi sia sa luyo sang
Aminhan, nĝa yara sa atubanĝan sang
kapatagan, kag nagadolhog sia sa kapa-
tagan.
19 Kag nagaagi ang dulunan sa luyo
sang Aminhan sang Bet-Hogla, kag ang
dulunan nagagowa sa look nĝa naa-
minhan sang dagat nĝa Maasin nayon
sa ukbung sa Bagatnan sang Iordan:
ini among dulunan sa Bagatnan.
20 Kag ang Iordan nanĝindulunan,
sa luyo sa Sidlanĝan. Ini among pa-
nublion sang mĝa anak ni Benyamin,
sono sang ila mĝa dulunan palibot,
sono sa ila mĝa panimaláy.
21 Ang mĝa kabanwaanan sang ka-
bikahan sang mĝa anak ni Benyamin,
sono sang ila mĝa panimaláy, amo:
ang Ieriko, ang Bet-Hogla kag ang
Emekesis;
22 Ang Bet-araba, ang Samaraim
kag ang Bethel;
23 Ang Abim, ang Para kag ang
Opra;
24 Ang Kepar-Amoni, ang Opni kag
ang Geba: napúlô kag duha ka kabanwa-
anan patí ang ila mĝa minoro.
25 Ang Gibeon, ang Rama, ang
Beerot;
26 Ang Mispa, ang Kepira kag ang
Mosa;
27 Ang Rekem, ang Sirpeel kag ang
Tarala;
28 Ang Sela, ang Elep, ang Iebus
(nĝa among Ierusalem), ang Gibeat kag
ang Kiriat: napúlô kag apat ka ka-
banwaanan patí ang ila mĝa minoro.
Ini among panublion sang mĝa anak ni
Benyamin, sono sa ila mĝa panimaláy.

Bahin ni Simeon.

19 ANG ikaduha ka kapalaran nag-
gowa sa kay Simeon, sa kabikahan
sang mĝa anak ni Simeon, sono sa ila
mĝa panimaláy; kag ang ila panublion
amo sa tunĝâ sang panublion sang mĝa
anak ni Iuda.
2 Kag may ila sila, sa ila panublion,
ang Beer-seba, ang Seba kag ang
Molada;
3 Ang Hasar-sual, ang Bala kag ang
Esem;
4 Ang Heltolad ang Betul kag ang
Horma;
5 Ang Siklag, ang Bet-markabot kag
ang Hasar-susa;
6 Ang Bet-lebaot, kag ang Saruhen:
napúlô kag tatlo ka kabanwaanan patí
ang ila mĝa minoro.
7 Ang Ain, ang Rimon, ang Eter
kag ang Asan: apat ka kabanwaanan
patí ang ila mĝa minoro.
8 Kag ang tanan nĝa mĝa minoro
nĝa yara sa palibot sini nĝa mĝa ka-
banwaanan, tubtub sa Baalat-beer,
nĝa among Rama sang Bagatnan. Ini
among panublion sang kabikahan sang
mĝa anak ni Simeon, sono sang ila
panimaláy.
9 Ginkuha ang panublion sang mĝa
anak ni Simeon sa kapalaran sang mĝa
anak ni Iuda, tunĝud kay ang bahin
sang mĝa anak ni Iuda among tama ka
daku nĝa sa ila; tunĝud sini ang mĝa
anak ni Simeon nagbalaton sang pa-
nublion sa tunĝâ sang panublion sang
mĝa anak ni Iuda.

Bahin ni Sabulon.

10 Kag ang ikatlo ka kapalaran nag-
gowa nĝa sa mĝa anak ni Sabulon, sono
sang ila panimaláy. Ang kadulunan
sang ila panublion amo tubtub sa Sarid.
11 Kag ang ila kadulunan nagataklad
nayon sa Katundan kag nayon sa Mar-
ala, nagalambut sia sa Dabeset, kag
nagalambut sa kasulgan nĝa yara sa
atubanĝan sang Iokneam.
12 Kag niyan gikan sa Sarid nagbalik
sia sa Sidlanĝan, nayon sa Sulubanĝan,

sa ibabaw sang dulunan sang Kisilot-
Tabor, nagagowa sia sa Dabrat kag
nagataklad pa Iapia ;
13 Kag gikan didto nagaagi sia pa
Sidlangan, sa Sulubangan, sa Gat-Keper,
sa Et-Kasin, kag nagagowa sia pa Ri-
mon, nga nagalambut sa Nea.
14 Kag ang dulunan nagalibot sa iya
pa Aminhan, nayon sa Hanaton, kag
ang iya gulowaan among nalupyakan
sang Ipta-el :
15 Labut pa ang Katat, ang Naalal,
ang Simron, ang Ideala kag ang Beth-
lehem : napúlô kag duha ka kabanwa-
anan patí ang ila mga minoro.
16 Ini among panublion sang mga
anak ni Sabulon, sono sang ila panima-
láy : ini nga mga kabanwaanan patí ang
ila mga minoro.

Bahin ni Isakar.

17 Ang Ikap-at ka kapalaran nag-
gowa sa kay Isakar, nga sa mga anak ni
Isakar, sono sa ila mga panimaláy.
18 Kag ang ila dulunan among Iisreel,
ang Kesulot kag ang Sunem ;
19 Ang Haparaim, ang Sion kag ang
Anaharat ;
20 Ang Rabit, ang Kision kag ang
Ebes ;
21 Ang Reamet, ang En-ganim, ang
En-hada kag ang Bet-pases ;
22 Kag nagalambut ang dulunan sa
Tabor, sa Sahasima kag sa Bet-semes ;
kag nagagowa ang ila dulunan sa Ior-
dan : napúlô kag anum ka kabanwaanan
patí ang ila mga minoro.
23 Ini among panublion sang kabi-
kahan sang mga anak ni Isakar, sono sa
ila mga panimaláy : ini nga mga kaban-
waanan patí ang ila mga minoro.

Bahin ni Aser.

24 Kag naggowa ang ikalima ka ka-
palaran nga sa kabikahan sang mga
anak ni Aser, sono sang ila mga pani-
maláy.
25 Kag ang ila dulunan among Hel-
kat, ang Hali, ang Beten kag ang Aksap.
26 Ang Alam-melek, ang Amead kag
ang Miseal ; kag nagalambut sia sa Kar-
melo, sa Katundan, kag sa Sihor-libnat :
27 Kag nagpanumbalik sia nayon
sa Sulubangan, nayon sa Bet-Dagon,
kag nagalambut sia sa Sabulon kag sa
nalupyakan sang Ipta-el sa Aminhan
sang Bet-emek kag sang Nehiel ; kag
nagagowa sia nayon sa Kabul, pa walá ;
28 Kag nayon sa Ebron, sa Rehob, sa
Hamon kag sa Kana tubtub sa daku
nga Sidon ;
29 Kag nagapanumbalik ang dulunan
nayon sa Rama kag tubtub sa malig-on
nga banwa sang Tiro ; kag nagapanum-
balik ang dulunan pa Hosa, kag ang iya
gulowaan among dagat, nga nagadulong
kutub sa Heleb sa Aksib :
30 Labut pa ang Uma, ang Apek kag
ang Rehob : duha ka púlô kag duha ka
kabanwaanan patí ang ila mga minoro.
31 Ini among panublion sang kabika-
han sang mga anak ni Aser, sono sang
ila mga panimaláy : ini nga mga kaban-
waanan patí ang ila mga minoro.

Bahin ni Neptali.

32 Ang ikan-um ka kapalaran nag-
gowa nga sa mga anak ni Neptali, nga
sa mga anak ni Neptali, sono sa ila mga
panimaláy.
33 Kag ang ila dulunan among kutub
sa Helep, kutub sa terebinto malapit
sa Saananim, sa Adami-Nekeb, sa Iab-
neel, tubtub sa Lakum ; kag nagagowa
sia sa Iordan.
34 Kag ang dulunan nagabalik nayon
sa Katundan batok sa Asnot-Tabor, na-
gaagi sia gikan didto pa Hukuka, naga-
lambut sia sa Sabulon sa Bagatnan, kag
nagalambut sia sa Aser sa Katundan, kag
sa Iuda, nga ang Iordan yara sa Suluba-
ngan :
35 Labut pa ang mga kabanwaanan
nga malig-on : ang Sidim, ang Ser, ang
Hamat, ang Rakat kag ang Sinerot ;
36 Ang Adama, ang Rama kag ang
En-Hasor ;
37 Ang Kades, ang Edrei kag ang
Hasor ;
38 Ang Iiron kag ang Migdalel, ang
Horem, ang Bet-Anat kag ang Bet-
semes : napúlô kag siam ka kabanwaa-
nan patí ang ila mga minoro.
39 Ini among panublion sang kabika-
han sang mga anak ni Neptali sono
sang ila mga panimaláy : ini nga mga
kabanwaanan patí ang ila mga minoro.

Bahin ni Dan.

40 Ang ikapito ka kapalaran naggowa

nğa sa kabikahan sang nğa anak ni Dan, sono sang ila mğa panimaláy.
41 Kag ang dulunan sang ila panublion among Sora, ang Estaol kag ang Ir-semes;
42 Ang Saalabin, ang Ayalon kag ang Itla;
43 Ang Elon, ang Timnata, kag ang Ekron;
44 Ang Elteke, ang Gibeton kag ang Baalat;
45 Ang Iehud, ang Bene-Berak kag ang Gat-Rimon;
46 Ang Me-Harkon, ang Rakon, pating dulunan nğa yara sa atubanğan sang Iope.
47 Kag ang dulunan sang mğa anak ni Dan, nanğinsaunhan pa sini, kay nagtaklad ang mğa anak ni Dan, kag nakigaway batok sa Lesem; kag nakuha nila sia kag pinilas nila sia sa sulab sang hinğaniban, kag ginkaugalingon nila sia kag nagpuluyô sila sa iya; kag ginnğadlan nila ang Lesem nğa Dan, sa nğalan ni Dan nğa ila amay.
48 Ini among panublion sang kabikahan sang mğa anak ni Dan, sono sa ila mğa panimaláy: ini nğa mğa kabanwaanan patí ang ila mğa minoro.

Ang Timnat-sera ginhatag kay Iosue.

49 Kag sang natapus nila pagpamahat ang duta nğa sa panublion, sono sang iya mğa dulunan, ginhatagan sang mğa anak ni Israel sing panublion si Iosue, anak ni Nun, sa tunğâ nila.
50 Siling sang sogo ni Iehoba ginhatag nila sa iya ang banwa, nğa iya pinanğayo, ang Timnat-Sera, sa bukid sang Epraim; kag gintukud niya liwan ang banwa kag nagpuyô sia sa iya.
51 Ini among mğa palanublion nğa ginpamahat ni Eleaser, nğa saserdote, kag ni Iosue, anak ni Nun, kag sang mğa panğolo sang mğa ginikanan sang mğa kabikahan sang mğa inanak ni Israel sa tunğud sang kapalaran, sa Silo, sa atubanğan ni Iehoba, sa salamputan sang Layanglayang sang pakigkitaan; kag natapus nila sa pagpamahat ang duta.

Si Iosue nagapat-in sang anum ka banwa nğa dalangpan.

20 KAG naghambal si Iehoba kay Iosue, nğa nagasiling:
2 "Hambala ang mğa anak ni Israel, nğa nagasiling: Ipanudlo-ninyo nğa sa inyo ang mğa kabanwaanan nğa dalangpan, nğa ginhambal ko sa inyo nahanunğund sa ila tunğud kay Moises:
3 Agud nğa magpalagyo didto ang nakapatay sing masigkatawo, nğa nakapilas sa iban sing indi hunğud, nğa walâ masayori; nğa manğinalaypan ninyo sa manugtimalus sang dugo.
4 Kag ang *nakapatay sang masigkatawo* magapalagyo sa isa sining mğa banwa, kag magadúlog sia sa salamputan sang gawang sang banwa, kag magapahayag sia sang iya mğa katarunğan sa mğa idulunğug sang mğa tigulang sadto nğa banwa. Kag sila magabaton sa iya kaupúd nila sa sulúd sang banwa, kag pagahatagan nila sia sing duug, nğa pagapuy-an niya kaúpud nila.
5 Kag kon ang manugtimalus sang dugo magalagas sa iya, indi nila igatugyan ang nakapatay sing masigkatawo sa iya kamut, tunğud kay nagpilas sia sa iya masigkatawo sing indi hunğud kag walâ niya pagdumti sia bisan kahapon, bisan sa isa kahapon.
6 Kag magapabilin sia didto sadto nğa banwa, tubtub nğa mag-atubang nğa paghukman sia sa atubanğan sang katilingban, tubtub sa kamatayon sang pinapakamataas nğa saserdote, nğa amo sadto nğa mğa adlaw; niyan ang nakapatay sing masigkatawo magabalik, kag magakadto sia sa iya banwa kag sa iya baláy, sa banwa sa kon diin nğa iya pinalagyohan.
7 Niyan ginpakabalaan nila ang Kades, sa Galilea, sa bukid ni Neptali, kag ang Sikem, sa bukid ni Epraim, kag ang Kiriat-arba, nğa among Hebron, sa bukid ni Iuda.
8 Kag sa isa ka pihak sang Iordan sang Ieriko, pa Sulubanğan, ginhatag nila gikan sa kabikahan ni Ruben ang Besar sa kahanayakan, sa kapatagan; gikan sa kabikahan ni Gad, ang Ramot, sa Galaad; kag gikan sa kabikahan ni Manases, ang Golan, sa Basan.
9 Ini among mğa kabanwaanan nğa napanudlo, nğa sa tanan nğa mğa anak ni Israel, kag nğa sa dumuluong nğa nagapanlugayaw sa tunğâ nila, agud nğa magpalagyo sa ila ang bisan sin-o nğa makapilas sing tawo sing indi hunğud. Kag sia indi mapatay sa kamut sang manugtimalus sang dugo, tubtub nğa

makapahayag sa atubangān sang katilingban.

Mḡa banwa nḡa ginhatag sa kabikahan ni Lebi.

21 KAG ang mḡa panḡolo sang mḡa
ginikanan sang mḡa Lebinhon
nagkalari kay Eleasar nḡa saserdote,
kag kay Iosue, anak ni Nun, kag sa mḡa
panḡolo sang mḡa ginikanan sang mḡa
kabikahan sang mḡa inanak ni Israel;
2 Kag naghalambal sila sa ila sa Silo,
sa duta sang Kanaan, nḡa nagasililing:
"Si Iehoba nagsogo tunḡud kay Moises,
nḡa pagpanghatagan kami sing mḡa
banwa nḡa amon pagapuy-an patí ang
mḡa halalban nḡa sa amon mḡa kahayupan."
3 Niyan, ang mḡa inanak ni Israel
naghatag sa mḡa Lebinhon, sang sa ila
mḡa panublion, sono sang sogo ni
Iehoba, sini nḡa mḡa banwa patí ang ila
mḡa halalban.
4 Kag naggowa ang kapalaran nḡa sa
mḡa panimaláy sang mḡa Koatinhon.
Kag ang mḡa anak ni Aaron, nḡa saserdote, nḡa *sila* sang mḡa Lebinhon
nakabaton tunḡud sang kapalaran gikan
sa kabikahan ni Iuda, kag sa kabikahan
ni Simeon, kag sa kabikahan ni Benyamin, napúlô kag tatlo ka banwa.
5 Kag ang iban nḡa mḡa anak ni
Koat, *nakabaton* tunḡud sa kapalaran,
sing napúlô ka banwa gikan sa mḡa
panimaláy sang kabikahan ni Epraim,
kag sa kabikahan ni Dan, kag sa
katunḡâ sang kabikahan ni Manases.
6 Kag ang mḡa anak ni Gerson *nakabaton*, tunḡud sang kapalaran, sing napúlô
kag tatlo ka kabanwaanan gikan sa mḡa
panimaláy sang kabikahan ni Isakar,
kag sa kabikahan ni Aser, kag sa kabikahan ni Neptali, kag sa katunḡâ sang
kabikahan ni Manases, sa Basan.
7 Kag ang mḡa anak ni Merari, sono
sang ila mḡa panimaláy nakabaton sing
napúlô kag duha ka banwa gikan sa
kabikahan ni Ruben, kag sa kabikahan
ni Gad, kag sa kabikahan ni Sabulon.
8 Sa sini ginhatagan sang mḡa anak
ni Israel, tunḡud sang kapalaran, ang
mḡa Lebinhon, sini nḡa mḡa kabanwaanan patí ang ila mḡa halalban, sono
sang ginsogo ni Iehoba tunḡud kay Moises.
9 Busa ginhatag nila gikan sa kabikahan sang mḡa anak ni Iuda, kag sa kabikahan sang mḡa anak ni Simeon, ini
nḡa mḡa banwa nḡa mḡa napanghinḡadlan:
10 Nḡa sa mḡa anak ni Aaron, sa mḡa
panimaláy sang mḡa Koatinhon, sa mḡa
anak ni Lebi (Kay ang unang kapalaran
nanḡinsa ila),
11 Ginhatag nila ang Kiriat-arba,
amay ni Anak (nḡa among Hebron.), sa
bukid ni Iuda, patí ang iya mḡa halalban
sa iya palibot.
12 Apang ang mḡa latagon sang
banwa patí ang iya mḡa minoro ginhatag nila kay Kaleb, anak ni Iepune, nḡa
iya kaugalinḡon.
13 Busa sa mḡa anak ni Aaron, nḡa
saserdote, ginhatag nila ang banwa
sang dalangpan sa mḡa nakapatay sing
masigkatawo, ang Hebron patí ang iya
mḡa halalban, kag ang Libna patí ang
iya mḡa halalban;
14 Kag ang Iatir patí ang iya mḡa halalban kag ang Estemoa patí ang iya halalban;
15 Ang Helon patí ang iya mḡa halalban kag ang Debir patí ang iya mḡa halalban;
16 Ang Ain patí ang iya mḡa halalban, ang Iuta patí ang iya mḡa halalban
kag ang Bet-semes patí ang iya mḡa halalban: siam ka kabanwaanan sining duha ka kabikahan.
17 Kag sang kabikahan ni Benyamin,
ang Gibeon patí ang iya mḡa halalban
kag ang Geba patí ang iya mḡa halalban;
18 Ang Amatot patî ang iya mḡa halalban, kag ang Almon patí ang iya mḡa
halalaban: apat ka kabanwaanan.
19 Ang tanan nḡa mḡa kabanwaanan
sang mḡa saserdote, nḡa mḡa anak ni
Aaron, napúlô sila kag tatlo patí ang ila
mḡa halalban.
20 Apang ang mḡa panimaláy sang
mḡa anak ni Koat, ang mḡa Lebinhon,
nḡa mḡa nagkalabilin sa mḡa anak ni
Koat, nakabaton sila, tunḡud sang kapalaran, sing mḡa banwa sa kabikahan
ni Epraim.
21 Kag ginhatag nila sa ila ang Sikem,
banwa sang dalangpan sa nakapatay sing
masigkatawo, patí ang iya mḡa halalban, sa bukid ni Epraim, kag ang Geser
patí ang iya mḡa halalban:
22 Kag ang Kibsaim patí ang iya mḡa
halalban kag ang Bet-Horon patí ang iya
mḡa halalban: apat ka kabanwaanan.

23 Kag gikan sa kabikaban ni Dan,
ang Elteke patí ang iya mga halalban,
kag ang Gibeton patí ang iya mga ha-
lalban;
24 Ang Ayalon patí ang iya mga
halalban, kag ang Gat-Rimon patí ang
iya mga halalban: apat ka kabanwa
anan.
25 Kag gikan sa katungâ sang kabika-
han ni Manases, ang Taanak patí ang
iya mga halalban kag ang Gat-Rimon
patí ang iya mga halalban: duha ka
kabanwaanan.
26 Ang tanan, napúlô ka kabanwaanan
patí ang ila mga halalban nga sa mga
panimaláy sang mga nabilin nga mga
anak ni Koat.
27 Sa mga anak ni Gerson, sa mga
panimaláy sang mga Lebinhon, *ginhatag*
nila, gikan sa kabikahan ni Manases,
ang Golan, sa Basan, banwa sang da-
langpan sa mga nakapatay sing masig-
katawo, kag ang Beestera patí ang iya
mga halalban: duha ka kabanwaanan.
28 Kag sa kabikahan ni Isakar, ang
Kision patí ang iya mga halaban, kag
ang Daberat patí ang iya mga halalban;
29 Ang Iarmut patí ang iya mga ha-
lalban kag ang En-ganim patí ang iya
mga halalban: apat ka kabanwaanan.
30 Kag sa kabikahan ni Aser, ang
Miseal patí ang iya mga halalban, kag
ang Abdon patí ang iya mga halalban;
31 Ang Helkat patí ang iya mga ha-
lalban kag ang Rehob patí ang iya mga
halalban: apat ka kabanwaanan.
32 Kag sa kabikahan ni Neptali, ang
Kades, sa Galilea, banwa sang dalang-
pan nga sa mga nakapatay sing masig-
katawo patí ang iya mga halalban, ang
Hamotdor patí ang iya mga halalban
kag ang Kartan patí ang iya mga ha-
lalban: tatlo ka kabanwaanan.
33 Ang tanan nga mga kabanwaanan
sang mga Gersoninhon, sono sang ila
mga panimaláy: napúlô kag tatlo ka ka-
banwaanan patí ang ila mga halalban.
34 Kag ang mga panimaláy sang mga
anak ni Merari, ang mga Leinhon nga
nagkalabilin, *ginhatag sa ila* gikan sa
kabikahan ni Sabulon, ang Iokneam patí
ang iya mga halalban, ang Karta patí
ang iya mga halalban;
35 Ang Dimna patí ang iya mga ha-
lalban, ang Nahalal patí ang iya mga
halalban: apat ka kabanwaanan.
36 Kag sa kabikahan ni Ruben, ang
Beser patí ang iya mga halalban, ang
Iasa patí ang iya mga halalban;
37 Ang Kedemot patí ang iya mga
halalban kag ang Mepaat patí ang iya
mga halalban: apat ka kabanwaanan.
38 Kag sa kabikahan ni Gad, ang
Ramot sa Galaad, banwa sang dalang-
pan nga sa mga nakapatay sing masig-
katawo, patí ang iya mga halalban kag
ang Mahanaim patí ang iya mga halal-
ban;
39 Ang Hesbon patí ang iya mga ha-
lalban, kag ang Iaser patí ang iya mga
halalban: apat ka kabanwaanan.
40 Ining tanan nga mga kabanwaa-
nan iya sang mga anak ni Merari, sono
sang ila mga panimaláy nga nagkalabilin
sa mga panimaláy sang mga Lebinhon;
ang ila kapalaran nangiinnapúlô kag
duha ka kabanwaanan.
41 Kag ang tanan nga mga kaban-
waanan sang mga Lebinhon, sa tungâ
sang kaugalingon sang mga inanak ni
Israel: kap-atan kag walo ka kaban-
waanan patí ang ila mga halalban.
42 Ini nga mga kabanwaanan may
ila sila sing mga halalban ang tagsatagsa
sa palibot nila: nga amo ini sa tanan
sini nga mga banwa.
43 Kag ginhatag ni Iehoba kay Israel
ang bug-os nga duta, nga iya ginsumpa
nga igahatag sa ila mga ginikanan;
nagtagiya sila sa iya, kag nagpuluyô
sila sa iya.
44 Kag si Iehoba naghatag sa ila sing
kapahuwayan sa palibot, sono sang
tanan nga ginsumpa niya sa ila mga
ginikanan; kag walâ sing bisan sin-o
sang tanan nila nga mga kaaway nga
makatindug batok sa ila: gintugyan ni
Iehoba sa ila mga kamut ang tanan nga
mga kaaway nila.
45 Walâ sing polong nga nakulang
sang tanan nga mga maayo nga polong,
nga ginhambal ni Iehoba sa baláy ni
Israel: natuman ang tanan.

Ang mga kabikahan ni Ruben, kag ni Gad, kag ang katunga sang kabikahan ni Manases ginapadala sa ila mga kaugalingon.

22 NIYAN gintawag ni Iosue ang
mga Rubeninhon, kag ang mga
Gadinhon kag ang katungâ sang kabi-
kahan ni Manases.
2 Kag nagsiling sia sa ila: "Kamo
nagbalantay sang tanan nga ginsogo sa

inyo ni Moises, nga ulipon ni Iehoba, kag ginpamatian ninyo ang akon tingug sa tanan nga akon ginsogo sa inyo.

3 Walâ ninyo pagbayai ang inyo mga útud sa sining malawig nga mga adlaw tubtub karon nga adlaw, kag ginbantayan ninyo ang dapat pagbantayan, nga amo ang sogo ni Iehoba, nga inyo Dios.

4 Kag karon si Iehoba, nga inyo Dios, naghatag sing kapahawayan sa inyo mga útud, sono sang iya ginsiling sa ila: busa karon magbalalik-kamo kag magkaladto kamo sa inyo mga layanglayang, sa duta sang inyo mga kaugalingon, nga ginhatag sa inyo ni Moises, nga ulipon ni Iehoba, sa isa ka pihak sang Iordan.

5 Lamang nga sa kapisan gid pagandaman ninyo ang pagbutang sa buhat sang sogo kag sang kasogoan, nga ginsogo sa inyo ni Moises, nga ulipon ni Iehoba, agud nga paghigugmaon ninyo si Iehoba, nga inyo Dios, kag maglalakat kamo sa tanan nga mga dalan niya, kag pagbantayan ninyo ang iya mga sogo, kag magipilít kamo sa iya, kag magalagad kamo sa iya sa bug-os ninyo nga tagiposoon kag sa bug-os ninyo nga kalag."

6 Kag ginpakamaayo ni Iosue sila, kag pinalakat niya sila. Kag nagkaladto sila sa ila mga layanglayang.

7 Kag ang katungâ sang kabikahan ni Manases ginhatagan ni Moises sing *kaugalingon* sa Basan; kag ang isa ka katungâ ginhatagan ni Iosue sing kaugalingon upúd sang ila mga útud, sa isa ka luyo sang Iordan nayon sa Katundan. Kag subung man, sang pagpadalá sa ila ni Iosue sa ila mga layanglayang, ginpakamaayo niya sila.

8 Kag naghambal sia sa ila, nga nagasiling: "Nagabalalik kamo sa inyo mga layanglayang nga may dalagku nga mga mangad kag may madamu gid nga kaayupan, nga may pílak kag bulawan, kag tumbaga kag salsalon, kag madamu gid nga mga panapton. Pagbahinonninyo ang inagaw sang inyo mga kaaway sa inyo mga kauturan."

9 Kag ang mga anak ni Ruben, kag ang mga anak ni Gad, kag ang katungâ sang kabikahan ni Manases nagbalalik sila kag nagtalaliwan gikan sa mga anak ni Israel sa Silo, nga yara sa duta sang Kanaan, sa pagkadto sa duta sang Galaad, sa duta sang ila kaugalingon, nga sa iya nabaton na nila ang kaugalingon, sono sang sogo ni Iehoba, tungud kay Moises.

10 Kag sang nakalambut sila sa mga kadutaan sang Iordan, nga yara sa duta sang Kanaan, ang mga anak ni Ruben kag ang mga anak ni Gad, kag ang katungâ sang kabikahan ni Manases, nagpatindug sila didto sing isa ka halaran malapit sa Iordan, isa ka halaran nga daku sing dagway.

11 Kag ang mga anak ni Israel nakabati sang pagsiling: "Yari karon ang mga anak ni Ruben, kag ang mga anak ni Gad, kag ang katungâ sang kabikahan ni Manases nagpalatindug sila sing isa ka halaran sa atubangan sang duta sa Kanaan, sa mga kadutaan sang Iordan, sa isa ka luyo sang mga anak ni Israel."

12 Kag sang nakabati sini ang mga anak ni Israel, nagtilipon ang bug-os nga katilingban sang mga inanak ni Israel sa Silo, agud nga magtaklad sila sa pagpakigaway batok sa ila.

13 Kag ang mga anak ni Israel nagpadalá sa mga anak ni Ruben, kag sa mga anak ni Gad, kag sa katungâ sang kabikahan ni Manases, sa duta sa Galaad, kay Pinees, nga anak ni Eleasar nga saserdote,

14 Kag sang napúlô ka dunganon kaúpud niya, isa ka dunganon sa tagsa ka baláy nga inamay sang tanan nga mga kabikahan ni Israel; kag ang tagsatagsa sa ila amo ang pangolo sa panimaláy nga inamay sa mga linibo ni Israel.

15 Kag sila nagkaladto sa mga anak ni Ruben, kag sa mga anak ni Gad kag sa tungâ sang kabikahan ni Manases sa duta sang Galaad, kag naghalambal sila sa ila, nga nagasiling:

16 "Amo ini ang ginasiling sang bug-os nga katilingban ni Iehoba: ¿Ano balá nga pagluib ini nga ginhimo ninyo batok sa Dios ni Israel, sa paguntat karon sa pagsunud kay Iehoba, nga nagapatindug sing halaran sa pagbatok ninyo karon kay Iehoba?

17 ¿Diyotay bala sa amon ang kalainan sa Peor, nga indi pa kita mga matinlo sa iya, tubtub karon nga adlaw, bisan pa nag-abut ang isa ka kalamatay sa katilingban ni Iehoba?

18 Kag kamo, nagpalayô kamo karon kay Iehoba. Yari karon ang maha-

nabu: nagabatok kamo karon kay Iehoba, kag buas maakig sia batok sa bug-os nḡa katilingban ni Israel.
19 Nḡani, kon minamaayo ninyo, nḡa ang duta nḡa inyo kaugalinḡon mahigko, maglaton-kamo sa duta nḡa kaugalinḡon ni Iehoba, nḡa diin nahamtang ang Puluy-an ni Iehoba, kag paghuptan-ninyo ang inyo kaugalinḡon sa tunḡâ namon; apang indi kamo magbalatok kay Iehoba, bisan magbalatok-kamo sa amon, nḡa nagapatindug sing halaran, nḡa luwas sang halaran ni Iehoba, nḡa aton Dios.
20 ¿Walâ bala makabuhat si Akan, nḡa anak ni Sera, sing paglalis nahanunḡud sa katagudilian? Kag nag-abut ang kaakig sa ibabaw sang bug-os nḡa katilingban ni Israel, kag yadtong tawo walâ madula nḡa isa lamang tunḡud sang iya kalainan."
21 Niyan ang mḡa anak ni Ruben, kag ang mḡa anak ni Gad, kag ang katunḡâ sang kabikahan ni Manases, nagsalabat kag nagsililing sa mḡa panḡolo sang mḡa linibo ni Israel:
22 "¡Ang Dios, ang Dios, si Iehoba! Ang Dios, ang Dios si Iehoba, sia ang makahibalo, sia, kag makahibalo si Israel gid: kon tunḡud sang pagbatok, kon tunḡud sang paglalis batok kay Iehoba (indi mo kami pagluwason karon),
23 Nḡa nagpatindug kami nḡa sa amon sing halaran, sa paguntat sa pagsunud kay Iehoba, kon sa paghalad sa iya sing mḡa halad nḡa sinunog kag mḡa halad nḡa kalan-on, kag kon sa paghalad sa iya sing mḡa halad sa paghidaet, ¡nḡa pagpanḡayoon ini ni Iehoba gid!
24 Kag kon indi namon paghimoon ini tunḡud sa kahadluk sang isa ka butang, *kon sayoron*, nḡa buas ang inyo mḡa anak magasiling sa amon mḡa anak: ¿Ano balá ang pagpakigambit sa inyo kag kay Iehoba, nḡa Dios ni Israel?
25 Kay sa tunḡâ namon kag ninyo, mḡa anak ni Ruben kag mḡa anak ni Gad, si Iehoba nagbutang sing isa ka dulunan, ang Iordan: walâ kamo sing bahin kay Iehoba. Kag sa sini ang inyo mḡa anak magahimo, nḡa ang amon mḡa anak maguntat sa pagkahadluk kay Iehoha.
26 Tunḡud sini ginsiling namon: Pagasuguran ta karon sa pagpatindung sing isa ka halaran, indi nḡa sa halad nḡa sinunog, bisan nḡa sa mḡa halad,
27 Kay amo ini ang pagpamatuud sa tunḡâ namon kag ninyo, kag sa tunḡâ sang mḡa kaliwatan sa olehe namon, nḡa paghimoon namon ang pag-alagad kay Iehoba sa atubanḡan niya, tunḡud sa amon mḡa halad nḡa sinunog, kag tunḡud sa amon mḡa halad *sa katumbasan*, kag tunḡud sa amon mḡa halad sa paghidaet; agud nḡa indi magsiling buas ang inyo mḡa anak sa amon mḡa anak: Kamo walâ sing bahin kay Iehoba.
28 Nḡani, ginsiling namon: Kon mahanabu buas, nḡa magsiling sa amon kon sa amon mḡa kaliwatan *sini*, niyan magasiling kami: Tan-awa-ninyo ang dagway sang halaran ni Iehoba, nḡa ginhimo sang amon mḡa ginikanan, indi nḡa sa mḡa halad nḡa sinunog, bisan sa mḡa halad, kay amo ini ang pagpamatuud sa tunḡâ namon kag ninyo.
29 ¡Malayô sa amon, nḡa magbatok kami kay Iehoba, kag nḡa magbulag kami karon sa pagsunud kay Iehoba, nḡa nagapatindug sing halaran nḡa sa mḡa halad nḡa sinunog, nḡa sa mḡa halad nḡa kalan-on, kag nḡa sa mḡa halad, gawas sang halaran ni Iehoba, nḡa aton Dios, nḡa yara sa atubanḡan sang iya Puluy-an!"
30 Kag si Pinees, nḡa saserdote, kag ang mḡa dunganon sang katilingban kag ang mḡa panḡolo sang mḡa linibo ni Israel, nḡa yara kaúpud niya, nakabati sang mḡa polong, nḡa ginhambal sang mḡa anak ni Ruben, kag sang mḡa anak ni Manases, kag minamaayo nila ini.
31 Kag nagsiling si Pinees, nḡa anak sang saserdote nḡa si Eleasar, sa mḡa anak ni Ruben, kag sa mḡa anak ni Gad, kag sa mḡa anak ni Manases: "Karon nahibaloan naton, nḡa si Iehoba yari sa tunḡâ naton, kay walâ ninyo mahimo ang amo nḡa paglalis batok kay Iehoba. Karon ginluwas ninyo ang mḡa anak ni Israel sa kamut ni Iehoba."
32 Niyan si Pinees, nḡa anak sang saserdote nḡa si Eleasar, kag ang mḡa dunganon, nagbalalik sila gikan sa mḡa anak ni Ruben kag sa mḡa anak ni Gad, sa duta sang Galaad pa duta sa Kanaan, sa mḡa anak ni Israel; kag nagpamatpat sila sa ila sang sabat.
33 Kag ang butang pinakamaayo sa mḡa mata sang mḡa anak ni Israel; kag

ang mĝa anak ni Israel nagpakamaayo sa Dios; kag walâ na sila maghalambal sa pagtaklad batok sa ila sa pag-awayan sa paghapay sa duta nĝa ginapuy-an sang mĝa anak ni Ruben kag sang mĝa anak ni Gad.

34 Kag ang mĝa anak ni Ruben kag ang mĝa anak ni Gad nagbutang sing nĝalan sa halaran; kay sia among Saksi sa tunĝâ naton, nĝa si Iehoba amo ang Dios.

Ang laygay ni Iosue sa atubanĝan sang bug-os nĝa banwa.

23 KAG nahanabu, sang nagliligad ang madamu nĝa mĝa adlaw, sa tapus nĝa si Iehoba naghatag sing kapahuwayan kay Israel sa tanan niya nĝa mĝa kaaway sa palibot, kag sang si Iosue tigulang na kag sobol na gid sa katigulanĝon,

2 Nĝa gintawag niya ang bug-os nĝa Israel, ang iya mĝa katigulanĝan, ang iya mĝa panĝolo, ang iya mĝa hukom, kag ang iya mĝa manughikot, kag ginsilinĝan niya sila: "Ako tigulang na, kag sobol na sa katigulanĝon.

3 Kag kamo, nakakita kamo sang tanan, nĝa ginhimo ni Iehoba, nĝa inyo Dios, sa tanan sini nĝa mĝa katawohan sa atubanĝan ninyo; kay si Iehoba, nĝa inyo Dios, among nagpakigaway tunĝud sa inyo.

4 Yari karon, ginpamahat ko sa inyo tunĝud sa kapalaran, nĝa sa panublion, sono sa inyo mĝa kabikahan, ini nĝa mĝa katawohan nĝa nagkalabilin, kutub sa Iordan, upud ang nĝa katawohan nĝa ginlaglag ko, tubtub sa daku nĝa dagat, sa Katundan.

5 Kag si Iehoba gid, nĝa inyo Dios, magatabog sa ila sa atubanĝan ninyo kag magasobol sa ila sa atubanĝan sang inyo mĝa mata; kag kamo magatagiya sang ila mĝa duta, siling sang ginhambal sa inyo ni Iehoba, nĝa inyo Dios.

6 Busa, magpakalig-on-kamo sa pagbantay sing maayo kag sa pagbutang sa buhat sang tanan nĝa yara nasulat sa tolon-an sang kasogoan ni Moises, nĝa indi kamo magbulag sa iya, bisan sa too, bisan sa walá;

7 Agud nĝa indi kamo magsululúd sa sining mĝa katawohan, nĝa nagkalabilin sa tunĝâ ninyo, kag nĝa indi kamo magmilitlang sang nĝalan sang ila mĝa dios, bisan magsulumpa kamo sa ila mĝa nĝalan, bisan mag-alalagad kamo sa ila, bisan maglayaub kamo sa ila.

8 Apang kay Iehoba, nĝa inyo Dios, magpililít-kamo, subung sang ginhimo ninyo tubtub karon.

9 Kay ginsobol ni Iehoba sa atubanĝan ninyo ang dalagku kag mabaskug nga mĝa katawohan; kag nahanunĝud sa inyo tubtub karon walay sin-o nĝa nakasarang magtindug sa atubanĝan ninyo.

10 Isa ka tawo sa inyo magalagas sa isa ka libo; kay si Iehoba, nĝa inyo Dios, nagapakigaway tunĝud sa inyo, subung sang ginsiling niya sa inyo.

11 Tunĝud sini mag-andam-kamo sing maayo sang inyo mĝa kalág, nĝa paghigugmaon ninyo si Iehoba, nĝa inyo Dios.

12 Kay kon magbalalik kamo kag makigimpon kamo sa nabilin sining mĝa katawohan, nĝa nagakalabilin sa tunĝâ ninyo, kag kon magpalanĝasawa kamo sa ila, kag magsululúd kamo sa ila, kag sila sa inyo;

13 Masayoran-ninyo, sa pagkamatuud, nĝa si Iehoba, nĝa inyo Dios, indi na magpadayon sa pagsobol sa sini nĝa katawohan sa atubanĝan ninyo; hinonoo nĝani manĝinsiod sila kag manĝintiglapak sa inyo, kag manĝinhalampak sa inyo mĝa kilid, kag manĝintunuk sa inyo mĝa mata, tubtub nĝa magkalapapas kamo sa sini nĝa maayong duta, nĝa ginhatag sa inyo ni Iehoba, nĝa inyo Dios.

14 Kag yari karon, nahanunĝud sa akon, sining adlaw nagasunud ako sa dalan sang bug-os nĝa duta. Kag magkilala-kamo, sa bug-os ninyo nĝa tagiposoon kag sa bug-os ninyo nĝa kalag, nĝa walâ makulanĝi sing isa ka polong sang tanan nĝa mĝa polong nĝa maayo, nĝa ginmitlang sa inyo ni Iehoba, nĝa inyo Dios: ang tanan magkalatuman nĝa sa inyo, walay nakulang sa ila bisan isa.

15 Kag mahanabu nĝa, subung nĝa nag-abut sa inyo ang tanan nĝa polong nĝa maayo nĝa ginsiling sa inyo ni Iehoba, nĝa inyo Dios, amo man pagadalhon ni Iehoba sa inyo ang tanan nĝa mĝa polong nĝa malain, tubtub nĝa magkalapapas kamo sa sining duta nĝa maayo, nĝa ginhatag sa inyo ni Iehoba, nĝa inyo Dios.

16 Kon paglapason ninyo ang pagpa-
kigkatipan ni Iehoba, nga inyo Dios, nga
iya ginsogo sa inyo, kag magkaladto
kamo kag mag-alalagad sa liwan nga
mga dios kag maglayaub kamo sa ila;
niyan ang kaakig ni Iehoba magasiga
batok sa inyo, kag magakalapapas kamo
sing madali sa s'ning duta nga maayo,
nga ginhatag niya sa inyo.

Mga katapusan nga mga polong ni Iosue.—Ang banwa nagapanaad sa pag-alagad sa Ginoo.

24 KAG sang natipon ni Iosue ang
mga kabikahan ni Israel sa
Sikem, gintawag niya ang mga tigulang
ni Israel, kag ang iya mga pangolo, kag
ang iya mga hukom, kag ang iya mga
manughikot; kag nag-atubang sila sa
atubangan sang Dios.
2 Kag si Iosue nagsiling sa bug-os nga
banwa: "Amo ini ang ginsiling ni
Iehoba, nga Dios ni Israel: Kutub sadto
gid nga mga panag-on ang inyo mga
ginikanan, si Tare, ang amay ni Abra-
ham kag ang amay ni Nakor, nagpuluyô
sa isa ka luyo sang subâ, kag sila nag-
alalagad sang mga liwan nga mga dios.
3 Kag ginkuha ko ang inyo amay nga
si Abraham gikan sa tabok sang subâ,
kag ginpalakat ko sia sa bug-os nga duta
sang Kanaan, kag ginpadamu ko ang
iya kaliwatan, kag ginhatagan ko sia
kay Isaak.
4 Kag ginhatag ko kay Isaak si Iakob
kag si Esau; kag kay Esau ginhatag ko
ang bukid nga Seir sa pagtagiya sa iya.
Kag si Iakob kag ang iya mga anak nag-
dululhog sa Egipto.
5 Kag ginpadalá ko si Moises kag si
Aaron, kag ginpilas ko ang Egipto, sono
sang ginhimo ko sa tungâ nila; kag sa
olehe ginpagowa ko kamo gikan didto.
6 Busa ginpagowa ko ang inyo mga
ginikanan sa Egipto, kag nag-alabut
kamo sa dagat; kag ang mga Egipto-
hanon naglalagas sa inyong mga ginika-
nan, nga may mga kanga, kag mga ma-
nugkabayo tubtub sa dagat nga Mapula.
7 Kag sang nagsilingit sila kay Ieho-
ba, nagbutang sia sing kadulum sa tungâ
ninyo kag sa mga Egiptohanon; kag
ginpalambut niya sa ila ang dagat nga
tumabon sa ila, kag ang inyo mga mata
nakakita sang ginhimo ko sa mga Egipto-
hanon; kag nagpuluyô kamo sing ma-
damu nga mga adlaw sa kahanayakan.
8 Kag ginpasulúd ko kamo sa duta
sang mga Amorinhon, nga nagpuluyô sa
tabok sang Iordan, kag sila nakig away
batok sa inyo, kag gintugyan ko sila sa
inyo mga kamut, kag nagtagiya kamo
sang ila duta, kag ginlaglag ko sila sa
atubangan ninyo.
9 Niyan nagtindug si Balak, anak ni
Sipor, nga hari sa Moab, kag nagpa-
k'gaway sia batok kay Israel; kag nag-
padalá sia sa pagtawag kay Balaam,
anak ni Beor, agud nga paghimalauton
kamo.
10 Apang walâ ako magbuut sa pag-
pamati kay Balaam; kag ginpakamaayo
pa kamo niya; kag ginluwas ko kamo
sa iya mga kamut.
11 Kag nagtalabok kamo sang Iordan
kag nag-abut kamo sa Ieriko; kag ang
mga ginoo sang Ieriko nakigaway batok
sa inyo, ang mga Amorinhon, ang mga
Peresinhon, ang mga Kanaanhon, ang
mga Hetinhon, ang mga Gergesinhon,
ang mga Hebinhon kag ang mga Iebu-
sinhon; kag gintugyan ko sila sa inyo
mga kamut.
12 Kag nagpadalá ako sing mga
alingayo sa atubangan ninyo, nga ginta-
bog nila sila sa atubangan ninyo, ang
duha ka mga hari sang mga Amorin-
hon: indi ini tungud sa imo hinganiban,
bisan tungud sa imo pana.
13 Kag ginhatagan ko kamo sing
duta, nga walâ ninyo pagumha; kag
mga banwa, nga walâ ninyo pagpatin-
duga; kag sa ila nagapuluyô kamo;
kag nagakalaon kamo sa mga ulubasan
kag sa mga kaolibahan, nga walâ ninyo
igtanum.
14 Busa karon, kahadlukan-ninyo si
Iehoba, kag mag-alagad kamo sa iya nga
may kahimpitan kag sa kamatooran; kag
isikway-ninyo ang mga dios, nga gin-
alagdan sang inyo mga ginikanan sa
tabok sang subâ kag sa Egipto; kag
mag-alalagad-kamo kay Iehoba.
15 Kag kon daw malain sa inyo mga
mata ang pag-alagad kay Iehoba, mag-
pili-kamo karon kon sin-o ang inyo
pagaalagdon: kon sa mga dios nga sa ila
nag-alalagad ang inyo mga ginikanan,
sang didto sila sa tabok sang subâ, kon
sa mga dios sang mga Amorinhon, nga
sa iya duta nagapuluyô kamo. Naha-
nungud sa akon kag sang akon pani-
maláy, sa kay Iehoba magaalalagad
kami."

16 Kag nagsabat ang banwa kag nag-
siling: "¡Malayô sa amon nga bayaan
namon si Iehoba sa pag-alagad sa iban
nga mga dios!
17 Kay si Iehoba amo ang aton Dios.
Amo sia ang nagpataklad sa aton kag
sa aton mga ginikanan gikan sa duta
sang Egipto, sa baláy sang mga ulipon,
kag nga naghimo sini nga mga dalagku
nga kalatingalahan sa atubangan naton,
kag nga nagbantay sa aton sa bug-os
nga dalanon sa diin kita maglakat kag
sa tungâ sang tanan nga mga kabanwa-
anan nga aton gin-agihan.
18 Kag si Iehoba nagtabog sa atu-
bangan naton sang tanan nga mga
banwa, kag sang mga Amorinhon, nga
mga pumuluyô sa sini nga duta. Busa,
kita man magaalalagad kay Iehoba, kay
amo sia ang aton Dios."
19 Kag nagsiling si Iosue sa banwa:
"Indi kamo sarang makaalagad kay
Iehoba, kay sia among Dios nga balaan,
kag Dios nga maimon: sia indi maga-
pasaylo sang inyo mga paglalis kag
sang inyo mga salâ.
20 Kon magbiya kamo kay Iehoba
kag mag-alalagad kamo sa mga dios nga
dumuluong, magabalik sia kag magatis-
tis sia sa inyo, kag magaupus sa inyo, sa
ubus na nga nakabuhat sia sing maayo
sa inyo."
21 Niyan nagsiling ang banwa kay
Iosue: "Indi; kay pagaalagdon namon
si Iehoba."
22 Kag si Iosue nagsiling sa banwa:
"Kamo among mga saksi batok sa inyo
kaugalingon, nga ginpili ninyo si Iehoba
sa pag-alagad sa iya." Kag sila nagsili-
ling: "Mga saksi kami."
23 "Busa karon, isikway-ninyo ang
mga dios nga dumuluong, nga yara sa
tungâ ninyo, kag buyoka-ninyo ang inyo
tagiposoon kay Iehoba, nga Dios ni
Israel."
24 Kag ang banwa nagsiling kay
Iosue: "Magaalagad kami kay Iehoba,
nga amon Dios, kag pagatalupangdon
namon ang iya tingug."
25 Kag sa amo nga adlaw ginhimo ni
Iosue ang pakigkatipan sa banwa, kag
ginbutangan sia niya sing mga palatu-
kuran kag mga tulumanon, sa Sikem.
26 Kag ginsulat ni Iosue ini nga mga
butang sa tolon-an sang kasogoan sang
Dios. Kag nagkuha sia sing isa ka
daku nga bató, kag pinatindug niya sia
didto, sa idalum sang terebinto nga
yara sa malapit sang balaan nga pulu-
yan ni Iehoba.
27 Kag nagsiling si Iosue sa bug-os
nga banwa: "Yari karon, ini nga bató
manginsaksi batok sa aton, kay naka-
bati sia sang tanan nga mga polong nga
ginhambal sa aton ni Iehoba, kag man-
ginsaksi sia batok sa inyo, agud nga indi
kamo magpanghiwálâ sa inyo Dios."
28 Kag ginpadalá ni Iosue ang banwa,
ang tagsatagsa sa iya panublion.

Ang kamatayon ni Iosue kag ni Eleasar.

29 Kag nahanabu, sa tapus sining
mga butang, nga napatay si Iosue, anak
ni Nun, nga ulipon ni Iehoba, nga naga-
edad sia sing isa ka gatus kag napúlô ka
tuig.
30 Kag ginlubung nila sia sa dulunan
sang iya panublion sa Timnat-Sera,
nga yara sa bukid sa Epraim, sa
Aminhan sang bukid sa Gaas.
31 Kag nag-alagad si Israel kay Iehoba
sa bug-os nga panag-on ni Iosue, kag
sa bug-os nga panag-on sang mga tigu-
lang, nga naglawig sang ila mga adlaw
sa olehe ni Iosue, kag nga nakahibalo
sila sang tanan nga mga buluhaton ni
Iehoba, nga ginhimo niya nga sa kay
Israel.
32 Kag ginlubung nila sa Sikem ang
mga tul-an ni Iose, nga ang mga anak
ni Israel nagdalá gikan sa Egipto, sa
bahin sang latagon, nga ginbakal ni
Iakob sa mga anak ni Hemor, nga amay
ni Sikem, sa isa ka gatus ka panid nga
pilak: kag nanginpanublion sila sang
mga anak ni Iose.
33 Kag napatay man si Eleasar, anak
ni Aaron; kag ginlubung nila sia sa
bakolod ni Pinees, nga iya anak, nga
ginhatag sa iya sa kabukiran sa Epraim.

ANG MĞA

MANUGHUKOM.

Mğa bag-ong pagdaug.

1 KAG nahanabu, sa tapus sang kamatayon ni Iosue, nğa ang mğa anak ni Israel nagpamangkot kay Iehoba, nğa nagasiling: "¿Sin-o bala sa amon ang magataklad nğa tig-una sa pagpakig-away batok sa mğa Kanaanhon?"
2 Kag si Iehoba nagsabat: "Si Iuda magataklad. Yari karon, nğa gintugyan ko ang duta sa iya mğa kamut."
3 Kag si Iuda nagsiling kay Simeon, nğa iya útud: "Taklad-ka kaúpud nakon sa akon kapalaran, kag magpakig-away kita batok sa mğa Kanaanhon; kag ako man magakadto kaúpud nimo sa imo kapalaran," kag si Simeon naglakat kaúpud niya.
4 Kag nagtaklad si Iuda, kag gintugyan ni Iehoba sa iya mğa kamut ang mğa Kanaanhon kag ang mga Peresinhon; kag sa ila pinamilas nila sa Besek ang napúlô ka libo ka tawo.
5 Kag sa Besek nakita nila si Adoni-Besek, kag nakigaway sila batok sa iya, kag pinilas nila ang mğa Kanaanhon kag ang mğa Peresinhon.
6 Kag si Adoni-Besek nalagyo, kag ginlagas sia nila kag dinakup sia nila, kag inutdan nila sia sing mğa kumalagku sang mğa kamut kag sang mğa tiil.
7 Kag si Adoni-Besek nagsiling: "Kapitoan ka mğa hari,nğa napanğutdan sang mğa kumalagku sang ila mğa kamut kag sang ila mğa tiil, nagapamolot sang mğa momho sa idalum sang akon latok. Subung sang ginhimo ko, among ginbayad sang Dios sa akon." Kag gindalá nila sia sa Ierusalem, nğa didto sia napatay.
8 Kag nakigaway ang mğa anak ni Iuda sa Ierusalem, kag nakuha nila ang banwa, kag pinalas nila sia sa sulab sang hinğaniban, kag tinutdan nila ang banwa.
9 Kag ugaling ang mğa anak ni Iuda nagdululhog sa pag-away batok sa mğa Kanaanhon, nğa nagapuluyô sa mğa kabukiran, sa Bagatnan, kag sa manubo.
10 Kag naglakat si Iuda batok sa mğa Kanaanhon, nğa nagapuluyô sa Hebron. Ang nğalan sadto sang Hebron anay among Kiriat-Arba; kag pinilas nila si Sesai, kag si Ahiman, kag si Talmai.
11 Kag gikan didto napakadto sia batok sa mğa nagalpuluyô sa Debir; kag ang nğalan sang Debir sadto anay among Kiriat-seper.
12 Kag si Kaleb nagsiling: "Ang makapilas sang Kiriatseper kag makuha sia niya, igapaasawa ko sa iya si Aksa, nğa akon anak."
13 Kag nakuha ini ni Otniel, anak ni Kenas, manghud ni Kaleb; kag ginpaasawa niya sa iya si Aksa, nğa iya anak.
14 Kag nahanabu, sang pagsulúd nila *sa iya*, ginsugyot sia niya, nğa manğayo sa iya amay sing isa ka latagon. Kag nagkawas *si Aksa* sa asno, kag si Kaleb nagsiling sa iya: "¿Ano ang buut mo?"
15 Niyan sia nagsabat sa iya: "Hatagan mo ako sing isa ka pagpakamaayo; kay ginhatagan mo ako sing duta nğa nabagatnan: hatagan man ako sing mğa tuburan sang mğa tubig." Kag ginhatagan sia ni Kaleb sing mğa tuburan sa ibabaw kag mğa tuburan sa idalum.
16 Kag ang mğa anak sang Keninhon, nğa uganğan ni Moises, nagtaklad gikan sa banwa sang mğa kahoy nğa paklang kaúpud sang mğa anak ni Iuda pa kahanayakan ni Iuda, nğa yara sa Bagatnan sang Arad; kag nagkaladto sila kag nagpuluyô kaúpud sang banwa.
17 Kag si Iuda nagkadto kaúpud sang iya útud nğa si Simeon, kag ginpilas nila ang mğa Kanaanhon, nğa nagapuluyô sa Sepat, kag gintagudilian nila sila, kag ginahinğalanan nila ang banwa nğa Horma.
18 Ginkuha man ni Iuda ang Gasa

patí ang iya dulunan, kag ang Askalon
patí ang iya dulunan, kag ang Ekron pa-
tí ang iya dulunan.
19 Kag nagkadto si Iehoba kaúpud ni
Iuda, kag gintagiya niya ang kabuki-
ran ; apang walâ makasobol sia sang mḡa
pumuluyô sang nalupyakan, kay may
mḡa kanga nḡa salsalon sila.
20 Kag ginhatag nila ang Hebron kay
Kaleb, subung nḡa ginsiling ni Moises ;
kag ginsobol niya didto ang tatlo ka
bátâ ni Anak.
21 Apang ang mḡa Iebusinhon, nḡa
nagpuluyô sa Ierusalem, walâ pagsobola
sang mḡa anak ni Benyamin ; kag ang
mḡa Iebusinhon nagpuluyô kaúpud sang
mḡa anak ni Benyamin sa Ierusalem
tubtub karon.
22 Kag ang mḡa anak ni Iose nagta-
laklad man sa Bethel, kag nagúpud sa
ila si Iehoba.
23 Kag ang panimaláy ni Iose nag-
pausisa sa Bethel. Kag ang nḡalan sang
banwa sadto anay among Lus.
24 Kag ang mḡa manugbantay naka-
kita sing isa ka tawo nḡa nagagowa sa
banwa, kag nagsililing sila sa iya : " Ipa-
kita sa amon karon ang salamputan sang
banwa, kag magagamit kami sing kalo-
oy sa imo."
25 Kag ginpakita niya sa ila ang sa-
lamputan sang banwa, kag ginpilas nila
ini sa sulab sang hinḡaniban ; apang
pinabayaan nila nḡa maglakat yadto
nḡa tawo patí ang iya panimaláy.
26 Kag ini nḡa tawo nagkadto sa
duta sang mḡa Hetinhon, kag nagtukud
sing isa ka banwa, nḡa ginanḡalanan
niya nḡa Lus ; kag ini among iya nḡalan
tubtub karon.
27 Walâ man pagsobola ni Manases
ang mḡa pumuluyô sa Bet-sean, kag ang
iya mḡa minoro, bisan ang Taanak kag
ang iya mḡa minoro ; bisan ang mḡa
pumuluyô sang Dor kag ang iya mḡa
minoro ; bisan ang mḡa pumuluyô sa
Iibleam kag ang iya mḡa minoro ; bisan
ang mḡa pumuluyô sang Megido kag
ang iya mḡa minoro ; kag ang mḡa
Kanaanhon buut gid magpuyô sa sini nḡa
duta.
28 Kag nahanabu, sang si Israel na-
nḡinmabaskug, nḡa ginhimo niya ang
mḡa Kanaanhon nḡa bumuluhis ; apang
walâ nila pagsobola sing bug-os.
29 Walâ man pagsobola ni Epraim
ang mḡa Kanaanhon, nḡa nagpuluyô sa
Geser ; kag ang mḡa Kanaanhon nagpu-
luyô sa tunḡâ nila sa Geser.
30 Walâ man pagsobola ni Sabulon
ang mḡa pumuluyô sa Kitron, bisan ang
mḡa pumuluyô sang Nahalol ; kag ang
mḡa Kanaanhon nagpuluyô sa tunḡâ nila
apang nanḡinbumuluhis sa iya ini sila.
31 Walâ man pagsobola ni Aser ang
mḡa pumuluyô sa Ako, bisan ang mḡa
pumuluyô sa Sidon, bisan sa Aklab,
bisan sa Aksib, bisan sa Helba, bisan
sa Apek, bisan sa Rehob.
32 Kag ang mḡa Aserinhon nagpu-
luyô sa tunḡâ sang mḡa Kanaanhon,
nḡa mḡa pumuluyô sa duta ; kay walâ
niya sila pagsobola.
33 Walâ man pagsobola ni Neptali
ang mḡa pumuluyô sa Bet-semes, bisan
ang mḡa pumuluyô sa Bet-Anat, kag
nagpuyô sia sa tunḡâ sang mḡa Ka-
naanhon, nḡa mḡa pumuluyô sa duta,
kag nanḡinbumuluhis sa iya ang mḡa
pumuluyô sa Bet-semes, kag ang mḡa
pumuluyô sa Bet-Anat.
34 Kag ginpadusdus sang Amorinhon
ang mḡa anak ni Dan sa bukid ; nḡa
walâ nila pagtuguti sa pagdulhog sa
nalupyakan.
35 Kag buut ang mḡa Amorinhon
magpuyô sa bukid sang Heres, sa Aya-
lon kag sa Saalbim ; apang ang kamut
sang panimaláy ni Iose nanḡinmabug-at
sa ibabaw nila kag ginpanghimo sila
nḡa mḡa bumuluhis.
36 Kag ang dulunan sang Amorinhon
amo kutub sa bukid sang Akrabim,
kutub sa Pil-as kag sa ibabaw.

Ang Manugtunda sang Ginoo nagasabdong sa banwa.

2 KAG ang manugtunda ni Iehoba
nagtaklad kutub sa Gilgal pa Bo-
kim, kag nagsiling sia : " Ako ang
nagpataklad sa inyo sa Egipto, kag
gindalá ko kamo sa duta, nḡa akon
ginsumpa sa inyo mḡa ginikanan, kag
nagsiling ako : Indi ko gid paglalison
ang akon katipan sa inyo ;
2 Kag kamo, indi magpakigdampig sa
mḡa pumuluyô sini nḡa duta : ang ila
mḡa halaran pagadugmukon ninyo.
Kag kamo walâ magpamati sang akon
tinḡug. ¿ Nḡaa bala nḡa naghimo
kamo sini ?
3 Tunḡud sini, ako nagsiling man :
Indi ko na sila pagsobolon gikan sa

atubañgan ninyo, kag sila *mañginkasum-*
pung sa inyo mĝa kilid, kag ang ila mĝa
dios mañgintiglapak sa inyo."
4 Kag sang naghambal ang manug-
tunda ni Iehoba sini nĝa mĝa polong sa
tanan nĝa mĝa inanak ni Israel, ang
katawohan nagtaas sang tiñgug kag
naghibi.
5 Kag ginanĝalanan nila yadto nĝa
duug nĝa Bokim,* kag naghalad sila
didto kay Iehoba.

Kinaugali sang panag-on sang mĝa hukom.

6 Kag ginpakadto na ni Iosue ang
katawohan, kag ang mĝa anak ni Israel
nagkaladto ang tagsatagsa sa iya pa-
nublion sa pagtagiya sang duta.
7 Kag ang katawohan nag-alagad kay
Iehoba sa tanan nĝa mĝa adlaw ni Iosue
kag sa tanan nĝa mĝa adlaw sang mĝa ti-
gulang, nĝa naglalawig ang ila mĝa ad-
law sa olehe ni Iosue; nĝa sila naka-
kita sang tanan nĝa dalagku nĝa mĝa
binuhatan ni Iehoba, nĝa iya ginhimo
kay Israel.
8 Kag napatay si Iosue, anak ni Nun,
ulipon ni Iehoba, sa edad nĝa isa ka
gatus kag napúlô ka tuig.
9 Kag ginlubung nila sia sa mĝa
dulunan sang iya panublion, sa Timnat-
Heres, sa bukid sang Epraim, sa Amin-
han sang bukid sang Gaas.
10 Kag yadtong bug-os nĝa kaliwatan
ginsimpon man sa ila mĝa ginikanan;
kag bimañgon sa olehe nila ang isa liwan
ka kaliwatan, nĝa walâ kakilala kay Ie-
hoba, bisan ang mĝa binuhatan, nĝa iya
ginhimo kay Israel.
11 Kag ang mĝa anak ni Israel nag-
hilimo sing malain sa mĝa mata ni
Iehoba, kag nag-alalagad sila sa mĝa
Baal.
12 Kag ginbayaan nila si Iehoba, ang
Dios sang ila mĝa ginikanan, nĝa nag-
pagowa sa ila sa duta sang Egipto, kag
nagsulunud sila sa olehe sang mĝa dios
nĝa dumuluong, nĝa mĝa dios sang mĝa
katawohan nĝa yara sa palibot nila, nĝa
sa ila naglayaub sila, kag ginpainit nila
sa kaakig si Iehoba.
13 Kag ginbayaan nila si Iehoba, kag
nag-alalagad sila kay Baal kag kay As-
tarot.
14 Kag ang kasingkal ni Iehoba nag-
siga batok kay Israel, nĝa gintugyan sila
niya sa mĝa kamut sang mĝa mañga-
ñgawat, nĝa naglugus sa ila, kag gin-
baligya sila niya sa mĝa kamut sang ila
mĝa kaaway nĝa sa palibot: kag walâ
sila makasarang pagtindug sa atuba-
ñgan sang ila mĝa kaaway.
15 Bisan diin nĝa maggulowa sila,
ang kamut ni Iehoba among batok sa
ila nĝa sa kalainan, siling sang kinasi-
ling ni Iehoba, kag subung sang ginsum-
pa ni Iehoba sa ila; kag yara sila sa da-
ku nĝa kalisdanan.
16 Kag si Iehoba nagbañgon nĝa sa
ila sing mĝa Manughukom, nĝa nagalu-
was sa ila sa kamut sang mĝa naglulu-
gus sa ila.
17 Kag walâ man sila magpalamati sa
ila mĝa manughukom, kay nagpanghi-
lahe sila sa olehe sang iban nĝa mĝa
dios, kag naglayaub sila sa atubañgan
nila. Nagbululag sila sing madagmit sa
dalanon, nĝa ginlaktan sang ila mĝa
ginikanan, nĝa nagatuluman sa mĝa sogo
ni Iehoba, nĝa sila walâ maghilimo sing
subung.
18 Kag, sang si Iehoba nagbañgon sa
ila sing mĝa Manughukom, si Iehoba
yara kaúpud sang Manughukom, kag
nagluwas sia sa ila sa kamut sang mĝa
kaaway sa bug-os nĝa kabuhi sang Ma-
nughukom; kay si Iehoba naghikalooy
sa ila sang ila mĝa panghayhay, nĝa gin-
panghakroy nila sa atubañgan sang
mĝa nagpigos kag nagsakit sa ila.
19 Kag nahanabu, sa pagkamatay
sang Manughukom, nĝa nagbalalik sila
kag nagakaladunot nĝa labi pa sa ila
mĝa ginikanan, nĝa nagasulunud sila sa
iban nĝa mĝa dios sa pag-alagad sa ila,
kag sa pagyaub sa atubañgan nila; kag
walâ silay pagbuhin sang ila mĝa binu-
hatan kag sang ila matig-a nga dalanon.
20 Kag ang kaakig ni Iehoba nagsiga
batok kay Israel, kag nagsiling sia:
"Tuñgud kay ini nĝa katawohan nag-
lapas sang akon katipan, nĝa ginsogo ko
sa ila mĝa ginikanan, kag walâ sila mag-
pamati sang akon tiñgug,
21 Indi ako man magasobol na sing
tawo sa atubañgan nila sa tuñgâ sang
mĝa katawohan, nĝa ginbayaan ni Iosue
sang iya pagkamatay;
22 Agud nĝa tuñgud sa ila matilawan
ko si Israel, kon magabantay sila sang
dalan ni Iehoba, nĝa nagalalakat sila sa

* *Bokim*, hinibian.

iya, subung sang pagbantay sang ila
mĝa ginikanan, kon indi."
23 Kag ginpabayaan ni Iehoba, nĝa
mabilin yadto nĝa mĝa katawohan, kag
walâ niya pagsobola sing madali; kay
walâ niya sila igtugyan sa kamut ni
Iosue.

3 KAG yari karon ang mĝa katawo-
han, nĝa ginpabayaan ni Iehoba,
nĝa mabilin sa pagtilaw tunĝud sa ila
kay Israel, *kon sayoron*, ang tanan yad-
tong walâ makakilala sang tanan nĝa
mĝa pagpakigaway sa Kanaan;
2 *Kag ini*, lamang agud nĝa ang kali-
watan sang mĝa anak ni Israel makaki-
lala sa ila *kag* agud nĝa pagtudloan sila
sa pagpakigaway, lamang ang mĝa walâ
pa makakilala sang mĝa úna nĝa *ili-
naway:*
3 *Ini nĝa mĝa katawohan among* lima
ka dunganon sang mĝa Pilistinhon, kag
ang tanan nĝa mĝa Kanaanhon, kag ang
mĝa Sidoninhon, kag ang mĝa Hebinhon,
nĝa nagpuluyô sa bukid sang Libano:
kutub sa bukid sang Baal-Hermon tub-
tub sa salamputan sa Hamat.
4 Kag ini sila among pagtilaw tunĝud
sa ila kay Israel, sa paghibalo kon ma-
gatuluman sila sang mĝa sogo ni Iehoba,
nĝa iya ginsogo sa ila mĝa ginikanan
tunĝud sang kamut ni Moises.

Si Otniel nagaluwas kay Israel sa kamut sang hari sang Mesopotamia.

5 Kag ang mĝa inanak ni Israel nag-
puluyô sa tunĝâ sang mĝa Kanaan-
hon, mĝa Hetinhon, mĝa Amorinhon,
mĝa Persinhon, mĝa Hebinhon kag mĝa
Iebusinhon.
6 Kag sa mĝa anak nĝa babae nila
sini nagpalanĝasawa kag ginhatag nila
ang ila gid mĝa anak nĝa babae sa mĝa
anak nĝa lalaki nila, kag nag-alalagad
sila sa ila mĝa dios.
7 Kag ang mĝa inanak ni Israel nag-
hilimo sing malain sa mĝa mata ni Ieho-
ba; kag nagkalalimot sila kay Iehoba,
nĝa ila Dios, kag nag-alalagad sila sa
mĝa Baal kag sa mĝa Asherim.
8 Kag ang kaakig ni Iehoba nagsiga
batok kay Israel, kag binaligya niya sila
sa kamut ni Kusan-Risataim, hari sa
Mesopotamia; kag nag-alalagad ang
mĝa anak ni Israel kay Kusan-Risataim
sing walo ka tuig.
9 Kag nagsilingit ang mĝa anak ni
Israel kay Iehoba, kag ginbanĝon ni Ie-
hoba ang isa ka manluluwas sa mĝa
anak ni Israel, nĝa nagluwas sa ila, si
Otniel, anak ni Kenas, manghud ni
Kaleb.
10 Kag ang Espiritu ni Iehoba yara
sa ibabaw niya, kag naghukom sia sa
Israel; kag naglakat sia sa pagpakig-
away. Kag gintugyan ni Iehoba sa iya
kamut si Kusan-Risataim, hari sang
Aram, kag naglandas ang iya kamut
batok kay Kusan-Risataim.
11 Kag naglinong ang duta sing kap-
atan ka tuig. Kag napatay si Otniel,
anak ni Kenas.

Si Ehud nagaluwas kay Israel sa kamut sang hari sang Moab.

12 Kag ang mĝa anak ni Israel nag-
paladayon sa paghimo sing malaut sa
mĝa mata ni Iehoba; kag ginpabaskug
ni Iehoba si Eglon, hari sa Moab, batok
kay Israel, bunĝud kay naghilimo sila
sing malaut sa mĝa mata ni Iehoba.
13 Kag gintinĝub ni Eglon kaúpud
niya ang mĝa anak ni Amon kag ni
Amalek; kag naglakat sia, kag ginpilas
niya si Israel, kag gintagiya niya ang
banwa sang mĝa kahoy nĝa paklang.
14 Kag nag-alagad ang mĝa anak ni
Israel kay Eglon, hari sa Moab sing
napúlô kag walo ka tuig.
15 Kag sang nagsilingit ang mĝa
anak ni Israel kay Iehoba, ginbanĝon ni
Iehoba ang isa ka manluluwas sa ila,
nĝa si Ehud, anak ni Gera, nĝa Benya-
minhon, nĝa walhon sia. Kag ang mĝa
anak ni Israel nagpadalá kaúpud niya
sing isa ka dolot kay Eglon, hari sang
Moab.
16 Kag si Ehud naghimo sa iya sing
isa ka kampilan nĝa duhay sulab, nĝa
isa ka maniko ang kalaba; kag tinaklos
niya ini sa idalum sang iya mĝa panap-
ton sa ibabaw sang iya balikawang nĝa
too.
17 Kag ginhatag niya ang dolot kay
Eglon, hari ni Moab. Kag si Eglon
among tawo nĝa tama ka tambok.
18 Kag sang nahatag niya ang dolot,
pinahalín niya ang mĝa tawo nĝa naga-
dalá sang dolot.
19 Apang sia gid nagbalik gikan sa
Pesilim, nĝa malapit sa Gilgal, kag nag-
siling: "Hari, may isa ako ka polong

ñga hilum, nğa sa imo." Kag si Eglon
nagsiling: "Hipus-ka" kag naghalalín
didto sa iya ang tanan nğa yadto sa atu-
banğan niya.
20 Kag nagsulúd si Ehud sa iya. Kag
sia naglingkod sa iya hulut nğa sa pa-
nğadlawan, nğa among sa iya lamang.
Kag si Ehud nagsiling sa iya: "May
polong ako sang Dios nğa sa imo."
Kag sia nagtindug sa lingkoran nğa
harianon.
21 Kag kinuut ni Ehud ang iya
kamut nğa walá, gingabut niya ang
kampilan sa balikawang nğa too, kag
pinasalup niya ini sa iya tiyan;
22 Kag ang púlo nagsulúd man sa
olehe sang sulab; kag tinabunan sang
tambok ang sulab, nğa walâ niya maga-
but ang kampilan sa iya tiyan, kag nag-
gowa ini sa likod.
23 Kag si Ehud naggowa sa alagyan,
gintakpan niya sa olehe niya ang mğa
gawang sang hulut, kag ginpintalan niya.
24 Kag sang nakagowa na sia, nag-
alabut ang mğa ulipon *sang hari*; kag
sang nakit-an nila, yari karon, nğa na-
panakpan ang mğa gawang sang hulut
nğa may pintal, kag nagsililing sila: "Sa
walay duhaduha ginatabunan niya ang
iya mğa tiil sa hulut nğa sa panğad-
lawan."
25 Kag naghululat sila tubtub nğa
magkalahuya sila; kag yari karon, walâ
sing sin-o nğa nagbukas sang mğa ga-
wang sang hulut nğa mataas. Kag
nagkuha sila sing yawi kag binuksan;
kag, yari karon, ang ila ginoo naholog
sa duta nğa patay.
26 Kag sang nagaduhaduha pa sila,
si Ehud nagpalagyo; kag sang inagi
niya ang Pesilim, nagpalagyo sia sa
Sehira.
27 Kag sang nakasulúd na sia, pina-
tunog niya ang budyong sa bukid ni
Epraim, kag ang mğa anak ni Israel
nagdululhog kaúpud niya sa bukid, kag
sia sa úna nila.
28 Kag sia nagsiling sa ila: "Sunud-
kamo sa akon, kay gintugyan ni Iehoba
sa inyo mğa kamut ang inyo mğa ka-
away nğa mğa Moabinhon. Kag nag-
padulhog sila sa olehe niya, kag ginkuha
nila ang mğa tabukan sang Iordan sa
atubanğan sang Moab, kag walâ nila
pagtuguti sa pag-agi bisan sin-o.
29 Kag sadto nğa dag-on pinamilas
nila ang Moab, nğa may napúlô ka libo,
nğa tanan mğa makusug kag nğa tanan
mğa tawo nğa maisug; kag walay naka-
palagyo bisan sin-o.
30 Sa sini, nanğinsakup si Moab,
sadto nğa adlaw, sa idalum sang mğa
kamut ni Israel; kag naglinong ang
duta sing kawaloan ka tuig.
31 Kag sa olehe niya amo sadto si
Samgar, anak ni Anat. Kag pinilas
niya ang mğa Pilistinhon: anum ka
gatus ka tawo nğa may isa ka sontok
sa baka. Kag sia man nagluwas kay
Israel.

Ang manalagna nğa babae nğa si Debora, nğa nabuylog ni Barak, nagaluwas kay Israel sa kamut ni Iabin, hari sa Kanaan.

4 KAG ang mğa anak ni Israel nag-
paladayon sa paghimo sing malain
sa mğa mata ni Iehoba *sa tapus* sang
pagkamatay ni Ehud.
2 Kag binaligya sila ni Iehoba sa mğa
kamut ni Iabin, hari sa Kanaan, nğa
naghari sa Asor. Kag ang panğolo
sang iya kasoldadosan si Sisera, kag
nagpuyô sia sa Haroset-goim.
3 Kag ang mğa anak ni Israel nagsi-
lingit kay Iehoba, kay may siam sia
ka gatus ka mğa kanga nğa salsalon.
Kag ginpigos niya ang mğa anak ni
Israel sing maluguson gid sa duha ka
púlô ka tuig.
4 Kag si Debora, manalagna nğa
babae, asawa ni Lapidot, naghukom
sadto nğa dag-on sa Israel.
5 Kag sia naglingkod sa idalum sang
paklang ni Debora sa tunğâtunğâ sang
Rama kag sang Bethel, sa bukid ni Ep-
raim; kag ang mğa inanak ni Israel
nagtalaklad sa iya, agud nğa paghukman
sila.
6 Kag sia nagpadalá sa pagtawag kay
Barak, anak ni Abinoam, sa Kedes sa
Neptali, kag nagsiling sia sa iya: "¿Wa-
lâ bala magsogo sa imo si Iehoba, *nğa
nagasiling:* Lakat, kag magpabukid ka
sa Tabor, kag kumuha-ka kaúpud nimo
sing napúlô ka libo ka tawo sa mğa
anak ni Neptali, kag sa mğa anak ni Sa-
bulon?
7 Kag pagabuyokon ko batok sa imo
nayon sa kasulgan sang Kison si Sisera,
panğolo sang kasoldadosan ni Iabin,
patí ang iya mğa kanga kag ang iya ka-
dam-an; kag igatugyan ko sia sa imo
mğa kamut."

8 Kag si Barak nagsiling sa iya: "Kon
ikaw magúpud sa akon, ako magala-
kat; apang kon indi ka magúpud sa
akon, indi ako magkadto."
9 Kag sia nagsiling: "Magaúpud ako,
magaúpud ako sa imo; apang indi ma-
nĝinkadunganan mo ang dalan nĝa imo
pagalaktan; kay sa kamut sang isa ka
babae igabaligya ni Iehoba si Sisera."
Kag sang timindug si Debora, nagúpud
sia kay Barak pa Kedes.
10 Kag ginpatipon ni Barak si Sabu-
lon kag si Neptali sa Kedes; kag nagta-
laklad sa olehe niya ang napúlô ka libo
ka tawo; kag si Debora nagtaklad kaú-
pud niya.
11 (Kag si Heber, nĝa Kinetinhon,
nagbulag sa mĝa Kinetinhon, anak ni
Hobab, uganĝan ni Moises, kag ginbu-
tang niya ang iya layanglayang tubtub
sa terebinto sang Saanaim, nĝa yara ma-
lapit sa Kedes).
12 Kag ginsugid nila kay Sisera, nĝa
si Barak, anak ni Abinoam, nagtaklad
na sa bukid sang Tabor.
13 Niyan ginpatipon ni Sisera ang
tanan niya nĝa mĝa kanga, siam ka ga-
tus ka kanga nĝa salsalon patí ang bug-os
nĝa banwa nĝa yara kaúpud niya kutub
sa Haroset-goim tubtub sa kasulgan
sang Kison.
14 Kag si Debora nagsiling kay Ba-
rak: "Tindug-ka, kay yari karon, ini
amo ang adlaw nĝa si Sisera gintugyan
ni Iehoba sa imo mĝa kamut. ¿Walâ
bala maglakat si Iehoba sa úna nimo?"
Kag si Barak nagdulhog sa bukid sang
Tabor, kag ang napúlô ka libo ka tawo
sa olehe niya.
15 Kag ginwagwag ni Iehoba si Sisera,
kag ang tanan niya nĝa mĝa kanga, kag
ang bug-os niya nĝa mĝa kasoldadosan
sa sulab sang hinĝaniban sa atubanĝan
ni Barak; kag si Sisera naglusad sa iya
kanga, kag nalagyo sia nĝa lakat lang.
16 Kag ginlagas ni Barak ang mĝa
kanga kag ang kasoldadosan, tubtub sa
Haroset-goim; kag ang bug-os nĝa
kasoldadosan ni Sisera naholog sa sulab
sang hinĝaniban, tubtub nĝa walay na-
bilin bisan isa sa ila.
17 Kag si Sisera nagpalagyo nĝa lakat
pa layanglayang ni Iael, asawa ni Heber,
nĝa Kenitinhon; kay may paghidaet sa
tunĝâ ni Iabin, hari ni Asor, kag sang
baláy ni Heber, nĝa Kenitinhon.
18 Kag sang pagowa ni Iael sa pag-
sugata kay Sisera, nagsiling sia sa iya:
"Sulúd-ka, ginoo nakon, sulúd-ka sa
akon; dili ka magkahadluk." Kag sia
nagsulúd sa iya sa layanglayang, kag
gintabunan sia niya sing isa ka habol.
19 Kag sia nagsiling kay Iael: "Gi-
naampo ko sa imo, nĝa paimnon mo
ako sing diyotay nĝa tubig, kay ginau-
haw ako." Kag binuksan ni Iael ang
panit sang gatas, kag pinainum sia, kag
gintabunan sia niya.
20 Kag sia nagsiling sa iya: "Tindug-
ka sa gawang sang layanglayang, kag
mahanabu, nĝa kon sin-ong mag-abut
kag mamangkot sa imo, kag magsiling:
may tawo bala diri? sabton-mo: Walâ."
21 Kag si Iael, asawa ni Heber, nag-
kuha sing isa ka palpal sang layang-
layang kag kumaput sing isa ka pakang,
kag nagkadto sa iya sing hipus gid, kag
iya ginpalapsan sang palpal sa mĝa
dunĝadunĝan, nĝa nagdulut sa duta;
kay tama gid ang iya katuyo kag ka-
lapyo, kag napatay sia.
22 Kag yari karon, si Barak, nĝa na-
galagas kay Sisera; kag si Iael naggowa
sa pagsugata sa iya, kag nagsiling sia sa
iya: "Kari-ka kag igapakita ko sa imo
ang lalaki, nĝa imo ginapanĝita." Kag
nagsulúd sia didto sa iya, kag yari
karon, si Sisera nagaligid nĝa patay,
nĝa natuhog sang palpal ang iya
dunĝandunĝan.
23 Kag sadto nĝa adlaw ginpasakup
sang Dios si Iabin, hari sang Kanaan,
sa atubanĝan sang mĝa anak ni Israel.
24 Kag ang kamut sang mĝa inanak
ni Israel naglandas sing labi pa gid
batok kay Iabin, hari sang Kanaan,
tubtub nĝa nalaglag nila si Iabin, hari
sa Kanaan.

Kalantahon ni Debora.

5 KAG sadto nĝa adlaw nag-ambahan
si Debora kaúpud ni Barak, anak
ni Abinoam, nĝa nagasiling:
2 "Dayawon-ninyo si Iehoba,
Tunĝud nĝa ang mĝa panĝolo
nagkuluha sang pagkapanĝolo sa
Israel,
Tunĝud nĝa ang banwa naghalad
sa iya gid sa maayo nĝa kabubut-
on.
3 Pamati-kamo, mĝa hari; dunga-
ninyo, mĝa dunganon;

Ako, ako magaambahan sing kalantahon kay Iehoba;
Magaambahan ako kay Iehoba, nga Dios ni Israel.
4 Sang paghalín mo sa Seir, oh Iehoba,
Sang pagtaliwan mo sa latagon sang Edom,
Ang duta nagkurug, kag patí ang mga langit nágtololo,
Kag patí ang mga gal-um nagtololo sing mga tubig.
5 Ang mga bukid nagkalatunaw sa atubangan ni Iehoba,
Ang amo nga Sinai sa atubangan ni Iehoba, nga Dios ni Israel.
6 Sa mga adlaw ni Samgar, anak ni Anat,
Sa mga adlaw ni Iael, nanginkahanayakan ang mga dalan,
Kag ang mga manuglakat nagalalakat sa likoliko nga mga banas.
7 Ang mga pangolo nagkululang sa Israel, nagkululang sila,
Tubtub nga ako nga si Debora nagtindug,
Nagtindug ako nga ilóy sa Israel.
8 ¿Ginpili nila bala sing diosdios nga bag-o?
Niyan ang pakigawayan yara sa mga gawang.
¿May nakit-an bala nga kalasag, kon bangkaw sa mga kap-atan ka libo sa Israel?
9 Ang akon tagiposoon yara sa mga pangolo ni Israel,
Sa mga naghalalad sa ila gid sa maayo nga kabubut-on sa tungâ sang banwa:
Dayawon-ninyo si Iehoba,
10 Kamo, nga mga nagakalabayo sa mga asno nga babae nga mga maputí,
Kamo nga nagalingkod sa mga matahum nga mga banig;
Kag kamo nga mga nagalalakat sa mga dalanon, pag-ambahankamo.
11 Malayô sa kagahud sang mga manugpana, sa tungâ sang mga palaimnan,
Didto ginahiwat nila ang mga buluhaton nga matarung ni Iehoba,
Ang mga buluhaton nga matarung sang mga pangolo sa Israel.
Niyan nagdulhog na ang banwa ni Iehoba sa mga gawang.
12 Pagmata-ka, pagmata-ka, Debora:
Pagmata-ka, pagmata-ka; magmitlang-ka sing isâ ka kalantahon.
Tindug-ka, Barak, kag dalha ang imo mga bihag, anak ni Abinoam.
13 Niyan nagdulhog ang isa ka nabilin sang mga kadalagkuan, kag sang banwa,
Nagdulhog si Iehoba tungud sa akon batok sang mga tawo nga maisug.
14 Sa Epraim nagagikan ang mga may gamut sa Amalek.
Sa olehe nimo, Benyamin *nagalakat* kaúpud sang imo mga kadam-an.
Gikan sa Makir nagadululhog ang mga pangolo,
Kag gikan sa Sabulon, ang mga nagadalalá sang baras sang eskriba.
15 Kag ang akon mga pangolo sa Isakar nagaulúpud kay Debora;
Kag subung kay Isakar, si Barak man,
Nagdali sila sa iya mga tikang sa nalupyakan.
Sa luyo sang mga ililigan ni Ruben may mga dalagku nga mga pagtapat sa tagiposoon.
16 ¿Kay ngaa bala naglingkod ka sa tungâ sang mga palasudlan
Sa pagpamati sang mga patunog sa mga kahayupan?
Sa luyo sang mga ililigan ni Ruben may dalagku nga mga pagusisá sang mga tagiposoon.
17 Si Galaad nagpabilin sa iya puluyan sa pihak sang Iordan.
Kag si Dan, ¿ngaa bala nabilin sia didto sa mga sakayan?
Si Aser naglingkod sa higad sang mga dagat,
Kag nagpabilin sia nga malinong sa iya mga dungkaan.
18 Ang Sabulon among banwa nga nagtamay sa iya kabuhi tubtub sa kamatayon,
Subung man si Neptali sa ibabaw sang mga kataason sang mga latagon.
19 Ang mga hari nag-alabut kág nagalaway sila.
Niyan nag-alaway ang mga hari sa Kanaan,
Malapit sa Taanak, sa luyo sang mga tubig sang Megido;

Apang walâ silay dinalá nḡa daug bisan isa ka panid nḡa pílak.
20 Gikan sa mḡa lanḡit nakigaway ang mḡa bitoon;
Kutub sa ila mḡa panlakatan nakigaway sila batok kay Sisera.
21 Sinilhig sila sang kasulgan ni Kison,
Ang daan nḡa kasulgan, ang kasulgan ni Kison.
Maninḡúna-ka, kalág ko, nḡa may kabakud.
22 Niyan ang mḡa koko sang mḡa kabayo nagpalagakpak,
Tunḡud sang mḡa pagdalagan nḡa madasig, tunḡud sang mḡa dalagan nḡa masako sang ila mḡa maisug.
23 Pakamalauta-ninyo ang Meros, Nagsiling ang manugtunda ni Iehoba:
Pakamalauta, pakamalauta-ninyo ang iya mḡa pumuluyô,
Kay walâ mag-abut sila nḡa bulig kay Iehoba,
Nḡa bulig kay Iehoba, upud sa mḡa makusug.
24 Manḡinbulahan, labi sa mḡa babae, si Iael,
Asawa ni Heber nḡa Kenitinhon;
Labi sa mḡa babae nḡa nagapuluyô sa mḡa layanglayang, manḡinbulahan sia.
25 Nanḡayô sia sing tubig; ginhatagan niya sia sing gatas;
Sa tagayan sang mḡa halangdon gintagay niya ang latab.
26 Inuntay niya ang iya kamut sa palpal,
Kag ang iya too sa pakang sang mḡa panday;
Kag pinakang niya si Sisera: pinalitik niya ang iya olo,
Pinadutlan niya kag linapsan ang iya mḡa dunḡandunḡan.
27 Sa iya mḡa tiil nagduko sia, napukan sia, himamyang sia.
Sa iya mḡa tiil nagduko, kag napukan sia;
Kon diin sia nagduko, didto sia napukan nḡa patáy.
28 Ang ilóy ni Sisera nagtan-aw sa galawahan,
Sa lipud sang mḡa balatibat, kag nagsingit sia:
¿Nḡaa bala nadugay pa ang iya kanga sa pag-abut?
¿Nḡaa bala nagadugay ang paglakat sang iya mḡa kanga?
29 Ang mḡa labing maalam sang iya mḡa ginoo nḡa bubae nagsabat sa iya,
Kag nagsabat sia sa iya kaugalinḡon:
30 ¿Walâ silay nakit-an bala sing inagaw kag walâ bala sila magpamahat?
Ang isa ka dalaga, duha ka dalaga sa tagsa ka tawo.
Ang inagaw sang mḡa panapton nḡa linugum kay Sisera;
Ang inagaw sang mḡa binordahan nḡa panapton nḡa linugum,
Isa ka panapton nḡa linugum nḡa binordahan sing makaduha, nḡa sa mḡa liog sang inagaw.
31 Amo ining pagkadula sang tanan nimo nḡa mḡa kaaway, oh Iehoba:
Apang ang mḡa nagahigugma sa iya, manḡinsubung sang adlaw kon nagasubang sa iya kusug."
Kag ang duta naglinong sing kapatan ka tuig.

Pinadala sang Dios si Gedeon sa pagluwas kay Israel sa mḡa Madianinhon.

6 KAG ang mḡa inanak ni Israel nag-
hilimo sing malaut sa mḡa mata ni
Iehoba; kag gintugyan sila ni Iehoba sa
mḡa kamut ni Madian sing pito ka tuig.
2 Kag ang kamut ni Madian naglan-
das batok kay Israel, kag ang mḡa ina-
nak ni Israel, sa kabangdanan sang mḡa
Madianinhon, naghilimo sing mḡa lu-
nḡib sa mḡa bukid, kag mḡa awang, kag
mḡa duug nḡa malig-on.
3 Kag nahanabu nḡa, sang nakapan-
gas ang mḡa inanak ni Israel, nagtaklad
ang Madian, upud si Amalek, kag ang
mḡa anak sang Sidlanḡan: nagtalaklad
ini sila batok sa ila.
4 Kag nagpahamtang sila sing dulu-
gan batok sa ila, kag ginlaglag nila ang
mḡa patubas sang duta tubtub nayon sa
Gasa, kag walâ silay ginbilin nḡa kalan-
on sa Israel, bisan mḡa obeha, bisan mḡa
baka, bisan mḡa asno.
5 Kay nagtalaklad sila, sila kag ang ila
mḡa kahayupan kag ang ila mḡa layang-
layang; nag-alabut sila nḡa madamu
subung sang apan; sila kag ang ila mḡa

kamelyo nḡa indi maisip; kag nag-alabut sila sa duta sa paghapay sa iya.
6 Kag si Israel nanḡinimol gid kaayo banḡud kay Madian; kag ang mḡa anak ni Israel nagsilingit kay Iehoba.
7 Kag nahanabu, sang ang mḡa inanak ni Israel nagsilingit kay Iehoba, sa kabangdanan sang Madian,
8 Nḡa si Iehoba nagpadalá sing isa ka manalagna sa mḡa anak ni Israel, nḡa nagasiling sa ila: "Amo ini ang ginsiling ni Iehoba, nḡa Dios ni Israel: Ako nagpataklad sa inyo gikan sa Egipto, kag ginpagowa ko kamo sa baláy sang mḡa ulipon:
9 Kag ako nagluwas sa inyo sa kamut sang mḡa Egiptohanon, kag sa kamut sang tanan nḡa mḡa manugpigos sa inyo, kag ginsobol ko sila sa atubanḡan ninyo, kag ginhatag ko sa inyo ang ila duta.
10 Kag nagsiling ako sa inyo: Ako amo si Iehoba, nḡa inyo Dios: dili kamo magakahadluk sa mḡa dios sang mḡa Amorinhon, nḡa sa ila duta nagapuyô kamo; apang walâ kamo magpamati sa akon tinḡug."
11 Kag nag-abut ang manugtunda ni Iehoba kag naglingkod sa idalum sang terebinto, nḡa yara sa Opra, nḡa among iya ni Ioas, nḡa Abieserinhon. Kag ang iya anak nḡa si Gedeon naglinas sang trigo sa linasan, agud nḡa matago niya ini sa Madian.
12 Kag ang manugtunda ni Iehoba nagpakita sa iya, kag nagsiling sa iya: "Si Iehoba among kaúpud nimo, manugaway nḡa maisug."
13 Kag si Gedeon nagsabat sa iya: "¡Ah, ginoo ko, kon si Iehoba kaúpud namon, niyan ¿nḡaa bala nag-abut sa amon ining tanan? Kag ¿diin na bala ang tanan niya nḡa mḡa kalatinḡalahan, nḡa ginsugilanon sa amon sang amon mḡa ginikanan, nḡa nagasiling: ¿Walâ bala kami pagpataklara ni Iehoba gikan sa Egipto? Apang karon ginpatumbayaan kami ni Iehoba, kay gintugyan kami niya sa kamut sang Madian."
14 Kag sang ginbalikid sia ni Iehoba, nagsiling sia sa iya: "Lakat-ka sa sining imo kabakud, kag magaluwas ka kay Israel sa kamut sang Madian: ¿Walâ ko ikaw bala pagipadalá?"
15 Niyan nagsabat sia sa iya: "Ah, Ginoo ko, ¿tunḡud sa ano bala ang pagluwas ko kay Israel? Yari karon, ang akon panimaláy amo ang labing imol kay Manases, kag ako amo ang labing bataon sa baláy sang akon amay."
16 Kag si Iehoba nagsiling sa iya: "Tunḡud kay ako manḡinkaúpud nimo, pagapilason mo ang Madian nḡa subung sang isa lamang ka tawo."
17 Kag sia nagsiling sa iya: "Ako nagaampo sa imo, nḡa, kon nakaagum ako sing bugay sa atubanḡan mo, tagaan mo ako sing tanda, nḡa amo ikaw ang nagapakighambal sa akon.
18 Ginaampo ko sa imo, nḡa indi ka maghalín diri, tubtub nḡa ako magbalik sa imo, kag magdalá sang akon dolot kag ikabutang ko sia sa atubanḡan nimo." Kag sia nagsiling: "Ako magahulat tubtub nḡa bumalik ka."
19 Kag nagsulúd si Gedeon, kag naghanda sia sing isa ka diyotay nḡa kanding nḡa lalaki, kag ang isa ka epa nḡa harina sa mḡa tinapay nḡa walay tapay; kag ginbutang niya ang unud sa isa ka alatalat, kag ginbutang niya ang sabaw sa isa ka kulon; ugaling gindalá niya sila sa iya sa idalum sang terebinto, kag gindolot niya sila.
20 Kag ang manugtunda sang Dios nagsiling sa iya: "Kuhaa ang unud kag ang mḡa tinapay nḡa walay tapay, kag ibutang mo sila sa ibabaw sini nḡa bató, kag iula-mo ang sabaw." Kag naghimo sia sing subung sini.
21 Niyan, sang inuntay sang manugtunda ni Iehoba ang sungkud, nḡa nahuptan niya sa iya kamut, pinakablit niya ang ukbung sa unud kag sa mḡa tinapay nḡa walay tapay; kag sumaka ang kalayo gikan sa bató, kag ginupúd niya ang unud kag ang tinapay nḡa walay tapay. Kag ang manugtunda ni Iehoba nadula sa atubanḡan sang iya mḡa mata.
22 Kag nakita ni Gedeon, nḡa among manugtunda ni Iehoba. Kag nagsiling si Gedeon: "¡Oh, Ginoong, Iehoba! ¿Tunḡud sini bala nakita ko ang manugtunda ni Iehoba sing guya kag guya?"
23 Kag si Iehoba nagsiling sa iya: "Paghidaet sa imo; dili ka magkahadluk: indi ka mapatay."
24 Kag nagtukud didto si Gedeon sing isa ka halaran kay Iehoba, kag ginḡalanan niya sia nḡa Iehoba-salom:*

* *Iehoba-salom,* si Iehoba nagahatag sing paghidaet.

nğa yara sia tubtub karon sa Opra sang
mğa Abieserinhon.
25 Kag nahanabu nğa, sang amo man
nğa gab-i, nğa nagsiling sa iya si Iehoba:
"Kuhaa ang tinday nğa lalaki nğa iya
sang imo amay, kag ang ikaduha nğa
tinday nğa lalaki nğa pito ka tuig, kag
pagabungkagon mo ang halaran ni Baal,
nğa iya sang imo amay, kag pagautdon
mo man ang Ashera nğa yara sa luyo
niya.
26 Kag magatukud ka sang isa ka
halaran kay Iehoba, nğa imo Dios, sa ali-
pukpukan sini nğa duug nğa malig-
on nğa may kahoy nğa igo; kag paga-
kuhaon mo ang ikaduha ka tinday nğa
lalaki, kag igahalad mo ang isa ka halad
nğa sinunog sa ibabaw sang kahoy sang
Ashera nğa imo ginutúd."
27 Kag si Gedeon nagkuha sing na-
púlô ka tawo sa iya mğa sologoon, kag
ginhimo niya subung sang ginsiling ni
Iehoba sa iya. Apang sa kahadluk niya
sa panimaláy sang iya amay kag sa mğa
tawo sang banwa, sa paghimo sini sa
adlaw, ginhimo niya ini sa gab-i.
28 Kag sa kaagahon, sang pagbanğon
sang mğa tagabanwa sing aga pa gid,
yari karon nğa ang halaran ni Baal
nadugmok na, kag nautúd na ang Ashera
nğa yara sa luyo niya, kag nahalad
yadtong ikaduha ka tinday nğa lalaki
sa ibabaw sang halaran nğa natukud na.
29 Kag nagsilinğay ang isa sa isa:
"¿Sin-o bala ang naghimo sini?" Kag
sang pinanğita nila kag inusisa, sini-
linğan sila: "Si Gedeon, anak ni Ioas,
among naghimo sina." Kag ang mğa
tagabanwa nagsililing kay Ioas:
30 "Pagowaa ang imo anak, agud
nğa mamatay sia, tunğud kay gindug-
mok niya ang halaran ni Baal, kag
ginutúd niya ang Asera, nğa yara sa
luyo niya"
31 Kag si Ioas nagsiling sa tanan,
nğa yara sa luyo niya: "¿Maluyag
bala kamo sa pagpakigkasaba tunğud
kay Baal? ¿Magaluwas kamo bala sa
iya? Bisan sin-o ang magpakigkasaba
tunğud sa iya, mapatay sia sa walâ pa
ang aga. Kon dios sia, magpakigkasaba
sia tunğud sa iya kaugalinğon, kay gin-
dugmok ang iya halaran."
32 Kag sadto nğa adlaw gintawag *si
Gedeon* nğa Ierubaal*, nğa nagasiling:
"Magpakigkasaba si Baal batok sa iya,
tunğud kay gindukmok niya ang iya
halaran."
33 Kag ang tanan nğa Madian kag
ang Amalek, kag ang mğa anak sang
Sidlanğan, nagtiipon, kag nagtalabok
sila *sang Iordan*, kag napahamtang sila
sing dulugan sa nalupyakan sa Iesreel.
24 Kag ang Espiritu ni Iehoba nag-
suklub kay Gedeon, kag pinatunog niya
ang budyong, kag si Ebieser ginpatipon
sa olehe niya.
35 Kag nagpadalá sia sing mğa ma-
nunumda sa bug-os nğa Manases, nğa
sia man ginpatipon sa olehe niya. *Su-
bung man* nagpadalá sia sing mğa ma-
nunumda sa Aser, kag sa Sabulon, kag
sa Neptali, kag sila nagtalaklad sa
pagsugata sa ila.
36 Kag si Gedeon nagsiling sa Dios:
"Kon buut ka magluwas sa Israel
tunğud sang akon kamut, subung sang
ginsiling mo,
37 Yari karon, ako magabutang si-
ning panit nğa balahibo sa linasan; kag
kon ang tun-og yara lamang sa panit,
kag kon mamala ang bug-os nğa *iban*
nğa duta, niyan magahanğup ako, nğa
pagaluwason mo ang Israel sa tunğud
sang akon kamut, subung sang ginsiling
mo."
38 Kag nahanabu sing subung sini.
Kag sa madason nğa adlaw bumanğon
sia sa aga pa gid kag pinuga niya ang
panit; kag ginpatubud niya ang tun-og
sa panit, isa ka iimnan nğa punô sang
tubig.
39 Apang si Gedeon nagsiling sa
Dios: "Indi magsiga ang imo kaakig
batok sa akon; magahambal ako la-
mang sing isa pa gid: lamang maga-
tilaw ako liwan sang *butang* karon sa
panit. Ginaampo ko sa imo, nğa may
pagkamala sa panit lamang; kag nğa
may tun-og sa ibabaw sang bag-os nğa
duta."
40 Kag sadtong gab-i ginhimo sang
Dios sing subung sini: may pagkamala
lamang sa panit, kag sa bug-os nğa duta
yadto ang tun-og.

**Tatlo ka gatus nğa mğa Israelinhon nagapapalagyo
sa kasoldadosan ni Madian**

7 KAG si Ierubaal, nğa amo si Gede-
on, kag ang bug-os nğa banwa nğa
yara kaúpud niya bumanğon sa aga pa

---

* *Ierubaal,* magpakigkasaba.

gid, kag pinahamtang nila ang dulugan
malapit sa tuburan sa Harod. Kag
yara sa aminhan niya ang dulugan sang
Madian, sa luyo sang kabakoloran sa
More, sa nalupyakan.
2 Kag si Iehoba nagsiling kay Gede-
on: "Ang banwa nga yara kaúpud
nimo tama ka madamu, agud nga igtug-
yan ko ang Madian sa ila kamut; basi
kon magdayaw sa iya si Israel batok sa
akon, nga nagasiling: Ang akon kamut
among nagluwas sa akon.
3 Kag buhata karon ang pagpabantala
sa mga idulungug sang banwa, nga
nagasiling: Ang bisan sin-o nga ma-
haladlukon kag makurugon magbalik
sia kag pumauli sia kutub sa bukid
sa Galaad." Kag nagbalalik gikan sa
tungâ sang banwa ang duha ka púlô
kag duha ka libo, kag nabilin ang na-
púlô ka libo.
4 Kag si Iehoba nagsiling kay Gede-
on: "Tama pa gid kadamu ang banwa.
Padulhoga sila sa tubig; kag didto
pagatilawan ko sila sa imo. Kag iga-
siling ko sa imo: Ini magaúpud sa
imo, sia magaúpud sa imo. Apang sa
bisan kay sin-o nga igasiling ko sa imo:
Ini indi magaúpud sa imo, sia indi
magaúpud."
5 Kag ginpadulhog niya ang banwa
sa mga tubig. Kag si Iehoba nagsiling
kay Gedeon: "Bisan sin-o nga mag-
dilap sing mga tubig sang iya dila,
subung sang pagdilap sang ido, yadto
sia ibutang mo sing pain; subung man
sini, ang bisan sin-o nga magduko, nga
nagaluhod sa paginum."
6 Kag ang kadamuon sang mga nag-
dilap sang mga tubig, sa ila kamut nga
ginadalá sia sa bâbâ, nangintatlo ka
gatus ka tawo. Kag ang tanan nga
nabilin sang banwa nagduluko, nga
nagaluhod sa paginum sang tubig.
7 Kag nagsiling si Iehoba kay Ge-
deon: "Kaúpud sining tatlo ka gatus
ka tawo, nga nagdilap, pagaluwason ko
kamo, kag igatugyan ko ang Madian sa
imo mga kamut. Kag magkadto ang
bug-os nga katawohan ang tagsatagsa
sa iya duug."
8 Kag ang banwa nagkuha sing balon
sa ila mga kamut kag sang ila mga
budyong, kag ginpakadto ni Gedeon
ang tanan nga mga taga-Israel, ang
tagsatagsa sa iya layanglayang, kag
hinawiran niya yadtong tatlo ka gatus
ka tawo. Kag ang dulugan ni Madian
yara sa idalum niya, sa nalupyakan.
9 Kag nahanabu sadto nga gab-i, nga
si Iehoba nagsiling sa iya: "Tindug-ka
kag dulhog-ka sa dulugan, kay kina-
tugyan ko sia sa imo mga kamut.
10 Kag kon may kahadluk ka sa pag-
dulhog, dulhog-ka kaúpud ni Pura, nga
imo hinuptan nayon sa dulugan.
11 Kag mabatian mo ang ginaham-
bal nila, kag ugaling ang imo mga ka-
mut manginmabaskug, kag magadulhog
ka sa dulugan." Kag sia nagdulhog
upud si Pura, nga iya hinuptanan, sa
ukbung sang mga tinawo sa hinganiban,
nga *nagpululaw* sa dulugan.
12 Kag si Madian kag si Amalek, kag
ang tanan nga mga anak sang Sidla-
ngan, naghalamyang sa nalupyakan,
subung sang kadamuon sang apan, kag
ang ila mga kamelyo dimaisip sa kada-
muon, subung sang balas nga yara sa
higad sang dagat.
13 Kag nag-abut si Gedeon, kag yari
karon, nga ang isa ka tawo nagasugila-
non sa iya kaúpud sing isa ka damgo,
kag nagasiling sia sa iya: "Yari karon,
nga ako nagdamgo sing isa ka damgo:
nga gintan-aw ko ang isa ka tinapay
nga sebada, nga nagaligid tubtub sa
dulugan ni Madian, kag naglambut tub-
tub sa layanglayang, kag ginpamilas
niya sia kag napukan sia, kag ginsuli-
suli niya sia, kag ang layanglayang
napukan."
14 Kag ang iya kaúpud nagsabat kag
nagsiling: "Ini indi iban nga butang
kondi among hinganiban ni Gedeon,
anak ni Ioas, lalaki ni Israel: gintugyan
sang Dios sa iya mga kamut ang Ma-
dian kag ang bug-os nga dulugan."
15 Kag sang si Gedeon nakabati sang
sugid sang damgo kag sang iya kasay-
sayan, naghapa sia; kag sang nagbalik sa
dulugan ni Israel, nagsiling sia: "Ti-
lindug-kamo, kay kinatugyan ni Iehoba
sa inyo mga kamut ang dulugan ni
Madian."
16 Kag sang pinutaputa ang tatlo ka
gatus ka tawo sa tatlo ka kinabon, gin-
hatagan niya ang tagsatagsa sa ila sing
mga budyong sa ila mga kamut kag mga
bangâ nga walay sulúd pating mga isu-
lulu sa sulúd sang mga bangâ.
17 Kag nagsiling sia sa ila: "Tumu-
luk-kamo sa akon, kag maghimo-kamo
subung *sang pagahimoon ko.* Yari karon,

ñga kon ako maglambut sa ukbung sang dulugan, niyan subung sang pagahimoon ko, amo man ang himoon ninyo.
18 Kon ako magapatunug sang budyong, ako kag ang tanan ñga yara upud sa akon, niyan kamo magapalatunog sang mñga budyong, kamo man sa palibot sang bug-os ñga dulugan, kag magasililing-kamo : ¡ Tuñgud kay Iehoba, kag kay Gedeon !
19 Kag limambut si Gedeon kag ang isa ka gatus ka tawo, ñga yara upud sa iya, sa ukbung sang dulugan, sa kamunoan sang pagpulaw sa tuñgâ ang gab-i, ñga bag-o lang nila mailisan ang mñga bantay. Kag pinatunog nila ang mñga budyong, kag pinamukâ nila ang mñga bañgâ, ñga gindalá nila sa ila mñga kamut.
20 Ang tatlo ka kinabon nagpalatunog sang mñga budyong kag pinamukâ nila ang mñga bañgâ, kag kinaptan nila sa mñga kamut ñga walá ang mñga sulo, kag sa mñga too ang mñga budyong sa pagpatunug. Kag nagsilingit sila : " ¡ Ang hiñganiban ni Iehoba kag ni Gedeon ! "
21 Kag napahamtang sila ang tagsatagsa sa ila mñga duug sa palibot sang dulugan ; kag ang bug-os ñga dulugan nagdalagan kag nagpalagyo, ñga nagasilingit.
22 Kag ang tatlo ka gatus ka tawo nagapalatunog sang mñga budyong ; kag binutang ni Iehoba ang hiñganiban sang tagsatagsa batok sa iya kaúpud sa bug-os ñga dulugan. Kag ang dulugan nagpalagyo tubtub sa Bet-sita, sa luyo sang Serera, tubtub sa dulunan sang Abel-meola, nayon sa Tabat.
23 Kag ginpatipon ang mñga taga-Israel gikan sa Neptali, gikan sa Aser, kag gikan sa bug-os ñga Manases, kag ginlagas nila ang Madianhon.
24 Kag si Gedeon nagpadalá man sing mñga manununda sa bug-os ñga bukid ni Epraim, ñga nagasiling : " Dulhog-kamo sa pagsugata sa Madian kag agawa ninyo sa ila ang mñga tubig tubtub sa Bet-bara, kag ang Iordan." Kag ang tanan ñga mñga taga-Israel nagtilipon kag ginagaw nila ang mñga tubig tubtub sa Bet-bara, kag ang Iordan.
25 Kag gindakup nila ang duha ka mñga pañgolo sang Madian, si Oreb kag si Seeb ; pinatay nila si Oreb sa pil-as sang Oreb, kag si Seeb ginpatay nila sa linasan sang Seeb, kag ginlagas nila ang Madian kag gindalá nila ang mñga olo ni Oreb kag ni Seeb kay Gedeon, sa isa ka luyo sang Iordan.

Ang kabikahan ni Epraim ginapalinong ni Gedeon ; ginasilotan niya ang mña taga-Sukot kag taga-Penuel, kag ginasikway niya ang kagamhanan.—Ang iya kamatayon.

8 KAG ang mñga taga-Epraim nagsililing sa iya : " ¿ Ano bala ang ginhimo mo sa amon, ñga walâ mo kami pagtawga, sang nagapakadto ka sa pagawayan batok kay Madian ? " Kag ginbasol nila sia sing malupigon gid.
2 Kag sia nagsiling sa ila : " ¿ Ano bala ang ginhimo ko karon ñga nagapakigañgay sa inyo ? ¿ Indi bala ang sigpot sang ubas ni Epraim labing maayo sang ani sang ubas ni Abieser ?
3 Gintugyan sang Dios sa inyo mñga kamut ang mñga pañgolo sang Madian, ñga si Oreb kag si Seeb. Kag ¿ ano bala ang nasarañgan ko sa paghimo ñga nagapaañgay sa inyo ? " Niyan ang kaakig nila batok sa iya nalugpayan, sang pagsiling niya sining polong.
4 Kag nag-abut si Gedeon sa Iordan ; kag nagtabok sia sa iya, sia kag ang tatlo ka gatus ka tawo ñga yara kaúpud niya, ñga pinanlapyo sila, apang walay sapayan nagalagas pa sila.
5 Kag nagsiling sia sa mñga taga-Sukot : " Ginaampo ko sa inyo, ñga hatagan ninyo sing pila ka tinapay ang katawohan ñga nagasunud sa akon, kay napanlapyo sila ; kag ako nagalagas kay Seba kag kay Salmuna, ñga mñga hari sang Madian.
6 Kag ang mñga pañgolo sang Sukot nagsililing : ¿ Yara na bala ang palad sang mñga kamut ni Seba kag ni Salmuna sa imo kamut, agud ñga maghatag kami sing tinapay sa imo kasoldadosan ? "
7 Kag si Gedeon nagsiling : " Tuñgud sini, kon ikatugyan ni Iehoba sa akon kamut si Seba kag si Salmuna, pagalinason ko ang inyo unud sa mñga tunuk kag sa mñga bugabuga sang kahanayakan."
8 Kag gikan didto nagtaklad sia sa Penuel, kag naghambal sia sa ila sa amo man ñga bagay. Kag ang mñga taga-Penuel nagsabat sa iya subung sang pagsabat sang mñga taga-Sukot.
9 Kag sia naghambal man sa mñga taga-Penuel, ñga nagasiling : "Kon

ako makabalik sa paghidaet, pagadug-
mukon ko ini nga tore."
10 Kay si Seba kag si Salmuna didto
sila sa Karkor, kag upud sa ila ang ila
dulugan, nga may mga napúlô kag lima
ka libo ka tawo, ang tanan nga mga
nagkalabilin sa bug-os nga dulugan sang
mga anak sang Sidlangan; kag ang mga
napukan nanginisa ka gatus kag duha
ka púlô ka libo ka tawo, nga nagkalapot
sing hinganiban.
11 Kag nagtaklad si Gedeon sa dalan
sang mga nagapuluyô sa mga layangla-
yang sa Sidlangan sang Noba kag sang
Iogba, kag pinilas niya ang dulugan,
sang ang dulugan malinong.
12 Kag sang nalagyo si Seba kag si
Salmuna, ginlagas sila niya; kag sa na-
kaptan na ang duha ka hari sang Madi-
an, si Seba kag si Salmuna, pinahangu-
yusan niya ang bug-os nga dulugan.
13 Kag si Gedeon, anak ni Ioas, nag-
pauli gikan sa pag-awayan sa taklaran
sang Heres.
14 Kag kumuha sia sing isa ka pama-
tan-on sa mga taga-Sukot, kag pina-
mangkot niya sia; kag ginsulat niya sa
iya ang mga pangolo sang Sukot kag
ang iya mga tigulang, kapitoan kag pito
ka mga tawo.
15 Kag nag-abut sia sa mga taga-Su-
kot, kag nagsiling sia: "Yari karon si
Seba kag si Salmuna, nga tungud sa ila
ginuligyat ako ninyo, nga nagasiling:
¿Yara na bala ang palad sang mga ka-
mut ni Seba kag ni Salmuna sa imo
kamut, agud nga maghatag kami sing
tinapay sa imo mga tawo nga pinan-
lapyo?"
16 Kag kinuha niya ang mga tigulang
sang banwa, kag mga sapinit sang kaha-
nayakan, kag mga bugabuga, kag gin-
gamit niya sila sa pagsabdong sang mga
tinawo sa Sukot.
17 Subung man gindugmok niya ang
tore sa Penuel, kag pinamatay niya ang
mga tagabanwa.
18 Kag sumiling sia kay Seba kag kay
Salmuna: "¿Ano bala yadtong mga
tawo nga pinamatáy ninyo sa Tabor?"
Kag sila nagsalabat: "Subung sa imo,
amo sila: ang tagsatagsa may dagway
sang anak sang hari."
19 Kag sia nagsiling: "Mga útud ko
sila, mga anak sang akon ilóy. Magka-
buhi si Iehoba, nga kon binuhi ninyo
sila, indi ko kamo pagpamatyon *karon.*"
20 Kag nagsiling sia kay Ieter, nga iya
panganay: "Tindug-ka, kag pamatya
sila." Apang ang pamatan-on walâ
maggabut sa tagub sang iya hinganiban,
kay may kahadluk sia, nga karon bátâ
pa sia.
21 Niyan nagsiling sa iya si Seba kag
si Salmuna: "Ikaw gid ang magtindug
kag patya kami; kay subung sang lalaki,
amo man ang iya kusug." Kag si Ge-
deon timindug, kag pinatay niya si Seba
kag si Salmuna. Kag kinuha niya ang
mga puni nga mga lati nga ginadalá sang
ila mga kamelyo sa liog.
22 Kag ang mga taga-Israel nagsili-
ling kay Gedeon: "Magmanginginoo-
ka namon, ikaw kag ang imo anak, kag
ang imo apô; kay ginluwas mo kami sa
kamut ni Madian."
23 Apang si Gedeon nagsiling sa ila:
"Indi ako manginginoo ninyo, bisan ang
akon anak magaginoo sa inyo: si Ieho-
ba magaginoo sa inyo."
24 Kag nagsiling sa ila si Gedeon:
"Buut ko paghimoon sa inyo ang isa
ka pangayô, nga ang tagsatagsa ihatag
niya sa akon ang mga aritos nga yara
sa iya hinublas." Kay nagadalá ang *mga
kaaway* sing mga aritos nga bulawan,
kay mga Ismaelinhon sila.
25 Kay sila nagsili2ling: "Sa maayo
nga kabubut-on igahatag namon sila."
Kag sang binuklad na ang isa ka panap-
ton, pinilák niya didto ang tagsatagsa
sang mga aritos nga sa ila hinublas.
26 Kag ang kabug-aton sang mga ari-
tos nga bulawan, nga iya pinangayô,
nanginisa ka libo kag pito ka gatus ka
siklo nga bulawan: walay labut sang
mga lati kag sang mga kabitkabit sang
dulungan, kag sang mga panapton nga
eskarlata nga gindalá sang mga hari
sang Madian, kag walay labut sang mga
baliog nga gindalá sang ila mga kamelyo
sa liog.
27 Kag sa ila sadto naghimo si Gede-
on sing isa ka Epod, nga pinahamtang
niya sa iya banwa sa Opra. Kag ang
bug-os nga Israel nakighilahe sa olehe
niya didto, kag nanginkasandaran sia
kay Gedeon kag sa iya bug-os nga baláy.
28 Kag amo ining pagpasakup ni Ma-
dian sa atubangan sang mga anak ni
Israel, kag walâ na nga mas-a sia maka-
bayaw sang iya olo. Kag naglinong ang
duta sing kap-atan ka tuig sa mga adlaw
ni Gedeon.

29 Kag si Ierubaal, anak ni Ioas, lumakat kag nagpuyô sa iya baláy.

30 Kag si Gedeon may mĝa kapitoan ka anak sia nĝa naghalalín sa iya talodtod, kay madamu ang iya mĝa asawa.

31 Kag ang iya babae, nĝa yadto sa Sikem, nanĝanak man sing isa ka lalaki; kag binutanĝan niya sing nĝalan nĝa si Abimelek.

32 Kag napatay si Gedeon, anak ni Ioas, sa maayo nĝa katigulanĝon, kag ginlubung sia sa lulubnĝan sang iya amay nĝa si Ioas, sa Opra sang mĝa Abieserinhon.

33 Kag nahanabu nĝa, sang napatay si Gedeon, ang mĝa inanak ni Israel nagbalalik kag nanĝinhilahe sa olehe sang mĝa Baal, kag gintukud nila nĝa dios nila si Baal-berit.

34 Kag walâ na makadumdum ang mĝa inanak ni Israel kay Iehoba, nĝa ila Dios, nĝa nagluwas sa ila sa kamut sang tanan nila nĝa mĝa kaaway sa palibot.

35 Kag walâ sila maggamit sang pasalamat sa baláy ni Ierubaal, ni Gedeon, sono sa tanan nĝa mĝa kaayohan, nĝa ginhimo niya kay Israel.

Mĝa sala ni Abimelek kag silot sa iya.

9 KAG nagkadto si Abimelek, anak ni Ierubaal, sa Sikem, sa mĝa útud sang iya ilóy, kag nakighambal sa ila, subung man sa bug-os nĝa panimaláy sang baláy sang amay sang iya ilóy, nĝa nagasiling:

2 "Ginaampo ko sa inyo, nĝa ighambal ninyo sa mĝa idulunĝug sang tanan nĝa mĝa taga-Sikem: ¿Ano bala ang labing maayo nĝa sa inyo nĝa magginoo sa inyo ang kapitoan ka tawo nĝa tanan mĝa anak ni Ierubaal, kon nĝa pagginoohan kamo sang isa lamang *ka lalaki?* Panumduma-ninyo, nĝa inyo ako tul-an kag inyo unud."

3 Kag naghambal tunĝud sa iya ang mĝa útud sang iya ilóy sa mĝa idulunĝug sang tanan nĝa mĝa taga-Sikem sining tanan nĝa mĝa polong, kag ang tagiposoon nila nabuyok kay Abimelek, kay nagasililing sila: "Aton útud sia."

4 Kag ginhatagan nila sia sing kapitoan ka *siklo* nĝa pílak sang simbahan ni Baal-berit; kag sa iya ginhinakayan ni Abimelek ang mĝa tawo nĝa mĝa matamad kag mapatuyanĝon, nĝa nagsulunud sa iya.

5 Kag nagkadto sia sa baláy sang iya amay sa Opra, kag pinatay niya ang iya mĝa útud nĝa mĝa anak ni Ierubaal, kapitoan ka tawo sa ibabaw sang isa ka bató. Apang nabilin si Iotam, ang labing diyotay nĝa anak ni Ierubaal, kay nanago sia.

6 Kag ang tanan nĝa mĝa taga-Sikem pating bug-os nĝa baláy ni Milo, nagtilipon kag naglalakat sila, kag ginhimo nila nĝa hari si Abimelek malapit sa terebinto nĝa handumanan, nĝa yara sa Sikem.

7 Kag ginsugid ini kay Iotam. Kag kumadto sia kag nagtindug sa putokputokan sang Gerisim. Kag sang binayaw niya ang iya tinĝug, nagsingit kag nagsiling sia: "Pamatii ako ninyo, mĝa taga-Sikem, kag nĝa pagdungon kamo sang Dios.

8 Nagkaladto ang mĝa kahoy sa paghaplas sing hari sa ibabaw nila; kag nagsiling sila sa olibo: Maghari-ka sa ibabaw namon.

9 Apang ang olibo nagsabat sa ila: ¿Pagabayaan ko bala ang akon lana, nĝa ang Dios kag ang mĝa tawo nagapasidunĝug sa akon, sa pagkadto sa paguyug sa ibabaw sang mĝa kahoy?

10 Kag nagsiling ang mĝa kahoy sa Igera: Kari-ka, kag maghari-ka sa ibabaw namon.

11 Kag nagsabat ang igera sa ila: ¿Pagabayaan ko bala ang akon katamis, kag ang akon maayo nĝa bunĝa, sa pagkadto sa paguyug sa ibabaw sang mĝa kahoy?

12 Kag nagsiling ang mĝa kahoy sa pinúnô sang ubas: Kari-ka, maghari-ka sa ibabaw namon.

13 Kag ang pinúnô sang ubas nagsabat sa ila: ¿Pagabayaan ko bala ang akon duga, nĝa nagalipay sa Dios kag sa mĝa tawo, sa pagkadto sa paguyug sa ibabaw sang mĝa kahoy?

14 Niyan ang tanan nĝa mĝa kahoy nagsililing sa sapinit: Kari-ka, maghari-ka sa ibabaw namon.

15 Kag ang sapinit nagsabat sa mĝa kahoy: Kon sa pagkamatuud maghaplas kamo sa akon nĝa hari sa ibabaw ninyo, kari-kamo kag pasilong kamo sa idalum sang akon landong; kag kon indi, kalayong maggowa sa sapinit, kag magupus sia sang mĝa sedro sang Libano.

16 Busa karon, kon sa may kamato-

oran kag may katadlungan nangingawi
ninyo sa paghimo nga hari si Abimelek,
kag kon maayong ginhimo ninyo kay
Ierubaal kag sa iya baláy, kag kon inyo
ginbayaran sia sono sang mga binuhatan
sang iya mga kamut. . . .
17 Kay ang akon amay nakigaway
tungud sa inyo kag pinahamtang niya sa
katalagman ang iya kabuhi sa pagluwas
sa inyo sa kamut ni Madian;
18 Kag kamo nagtilindug karon batok
sa baláy sang akon amay, kag ginpatáy
ninyo ang iya mga anak, nga kapitoan
ka tawo, sa ibabaw sang isa ka bató, kag
ginbutang ninyo nga hari sa ibabaw sang
taga-Sikem si Abimelek, anak sang iya
hinuptan, tungud kay inyo útud sia;
19 Busa, kon may kamatooran kag
may katadlungan nangingawi ninyo ka-
ron nahanungud kay Ierubaal kag sa
iya baláy, magkalalipay-kamo kay Abi-
melik, kag sia man magkalalipay sa
inyo.
20 Kag kon indi, kalayong maggowa
gikan kay Abimelek, nga magupus sa
mga taga-Sikem kag sa panimaláy ni
Milo; kag kalayong maggowa gikan sa
mga taga-Sikem kag sa panimaláy ni
Milo, nga magupus kay Abimelek."
21 Kag nagpalagyo si Iotam, kag nag-
likaw kag nagkadto sia sa Beer, kag nag-
puyô sia didto malayô kay Abimelek,
nga iya útud.
22 Kag si Abimelek nagpangolo sa
ibabaw sang Israel sing tatlo ka tuig.
23 Kag nagpadalá ang Dios sing isa
ka espiritu nga malaut sa tungâ ni Abi-
melek kag sa mga taga-Sikem; kag ang
mga taga-Sikem nagginawi sing pagka-
maluibon batok kay Abimelek;
24 Agud nga ang paglugus nga *nahimo
na* sa kapitoan ka anak ni Ierubaal kag
ang dugo nila maholog kag mahamtang
sa ibabaw ni Abimelek, nga ila útud, nga
nagpatay sia sa ila sadto, kag sa ibabaw
sang taga-Sikem, nga nagpalig-on sang
mga kamut niya sa pagpatay sang iya
mga útud.
25 Kag binutangan sia sang mga taga-
Sikem sing mga pumuluut sa mga putok-
putokan sang mga bukid, nga nagapala-
mangan sa tanan nga mga nagaagi sa
luyo nila sa dalanon; kag amo ini ang
kinasugid kay Abimelek.
26 Kag si Gaal, anak ni Ebed, nag-
abut upúd ang iya mga útud, kag nagla-
ton sila sa Sikem. Kag ang mga taga-
Sikem nanalig sa iya.
27 Kag naggulowa sila sa latagon,
pinamupo nila ang ila kaubasan, kag
tinapakan nila ang *ubas*, kag naghilimo
sila sing mga kalipayan. Kag nagsulu-
lúd sila sa simbahan sang ila mga dios,
kag nagkalaon sila kag nagilinum, kag
ginpakamalaut nila si Abimelek.
28 Kag si Gaal, anak ni Ehed, nagsi-
ling: "¿Sin-o balá si Abimelek, kag
sin-o si Sikem, agud nga mag-alagad
kita sa iya? ¿Indi bala sia anak ni
Ierubaal? kag ¿indi bala si Sebul ang
iya manughikot? Alagad-kamo sa mga
tawo ni Hemor, amay ni Sikem. Apang
¿ngaa bala magaalagad kita sa iya?
29 ¡Oh! ¡Sin-o ang magbutang sini
nga banwa sa idalum sang akon kamut!
Pagasobolon ko kunta si Abimelek."
Kag nagsiling sia kay Abimelek: "Du-
gangi ang imo kasoldadosan, kag go-
wa-ka."
30 Kag si Sebul, nga manugmando
sang banwa, sang nakabati sang mga
polong ni Gaal, anak ni Ebed, nagsiga
ang iya kaakig.
31 Kag nagpadalá, sia sa madinayaon
gid, sing mga manununda kay Abime-
lek, nga nagasiling: "Yari karon, nga
si Gaal, anak ni Ebed, kag ang iya mga
útud nag-alabut diri sa Sikem; kag yari
karon, ginapainit nila ang banwa batok
sa imo.
32 Busa, tindug-ka karon sing kagab-
ihon, ikaw kag ang katawohan nga yara
kaúpud nimo, kag magbutang-ka sing
puut sa latagon.
33 Kag sa kaagahon, sa paggowa sang
adlaw, bumangon-ka kag damhagan-mo
ang banwa. Kag yari karon, si Gaal
kag ang banwa nga yara kaúpud niya
magagulowa batok sa imo, kag pagahi-
moon mo sa iya, sono sang pagitanyag
sa imo kamut."
34 Kag sang pagtindug ni Abimelek
sing kagab-ihon kag ang bug-os nga
banwa nga didto kaúpud niya, nagbu-
tang sila sing pamuut batok kay Sikem
sa apat ka kinabon.
35 Kag si Gaal, anak ni Ebed, naggo-
wa, kag napahamtang sia sa salamputan
sang gawang sang banwa. Kag si Abi-
melek kag ang bug-os nga banwa nga
kaúpud niya, nagtilindug sa pulut-an.
36 Kag sang gintan-aw ni Gaal ang
banwa, nagsiling sia kay Sebul: "Yari

karon, ang banwa nagadulhog gikan sa mĝa putokputokan sang mĝa bukid." Kag si Sebul nagsiling sa iya: "Ginatan-aw mo ang landong sang mĝa bukid nĝa kaanĝay sa mĝa tawo."

37 Apang si Gaal nagsulit sa paghambal, kag nagsiling: "Yadto karon ang banwa nĝa nagadulhog gikan sa kataasan sang duta, kag isa ka kinabon nagapakari sa dalan sang terebinto sang mĝa manugpakot."

38 Kag si Sebul nagsabat sa iya: "¿Diin na bala karon yadtong imo bâbâ nĝa nagsiling ka: ¿ Sin-o bala si Abimelek, agud nĝa mag-alagad kita sa iya? ¿Indi ini bala ang banwa nĝa gintamay mo? Busa, gowa-ka karon, kag pakigaway-ka batok sa iya."

39 Kag si Gaal naggowa, sa úna sang mĝa taga-Sikem, kag nakigaway sia batok kay Abimelek.

40 Apang ginlagas sia ni Abimelek, nĝa sa atubanĝan niya nalagyo sia, kag madamu ang nagkalapukan nĝa patay, tubtub sa salamputan sang gawang.

41 Kag si Abimelek nabilin sa Aruma; kag ginsobol ni Sebul sa gowa si Gaal kag ang iya mĝa útud, agud nĝa indi na sila magpuluyô sa Sikem.

42 Kag nahanabu, sang madason nĝa adlaw, nĝa ang banwa naggowa sa latagon; kag ginpahibalo ini kay Abimelek.

43 Kag sang nagkuha sia sing katawohan, ginpahat niya sia sa tatlo ka kinabon; kag binutang niya sia sa pulutan sa latagon. Kag sang pagtan-aw niya, yari karon, ang katawohan nĝa naggowa sa banwa; kag tumindug sia batok sa ila, kag pinilas niya sila.

44 Kag si Abimelek, kag ang mĝa kinabon nĝa kaúpud niya, nagdalamhag sila nĝa may kadalas, kag nagdulúlog sila sa salamputan sang gawang sang banwa. Kag ang *iban* nĝa duha ka kinabon nagdalamhag sa tanan nĝa yadto sa latagon, kag pinamilas nila sila.

45 Kag si Abimelek nagpakigaway batok sang banwa sadtong bug-os nĝa adlaw, kag nakuha niya ang banwa, pinatay niya ang katawohan nĝa yara sa iya, kag ginlaglag niya ang banwa kag ginsab-ugan niya sing asin.

46 Kag sang nahibalaon ini sang tanan nĝa mĝa tagatore sang Sikem, nagsululud sila sa kuta sang baláy sang dios nĝa si Berit.

47 Kag ginsugid kay Abimelek, nĝa nagtililipon ang tanan nĝa mĝa tagatore sang Sikem.

48 Niyan si Abimelek nagtaklad sa bukid sang Salmon, sia kag ang bug-os nĝa katawohan nĝa kaúpud niya. Kag kumuha si Abimelek sing isa ka wasay sa iya kamut kag inutúd niya ang isa ka sanĝa sang kakahoyan; kag sang binayaw niya, pinas-an niya ini sa iya mĝa abaga, nĝa nagasiling sa banwa nĝa didto kaúpud niya: "Ang makita ninyo nĝa ginabuhat ko, magdali-kamo, himoa-ninyo sing subung sang akon."

49 Kag *amo ini* ang bug-os nĝa banwa nagutúd man ang tagsatagsa sing sanĝa, kag nagsulunúd sila kay Abimelek. Kag pinamutang nila sila sa luyo sang kuta, kag tinutdan nila sing kalayo ang kuta sa ibabaw nila, sa bagay nĝa ang tanan nĝa mĝa tagatore sang Sikem nagkalamatay, nĝa may mĝa isa ka libo ka tawo kag mĝa babae.

50 Kag si Abimelek nagkadto sa Tebes; kag binutanĝan niya sing dulugan sa palibot sang Tebes, kag nakuha niya sia.

51 Kag sa tunĝâ sadto nĝa banwa may isa ka tore nĝa malig-on, nĝa sa iya nagpaladanĝup ang tanan nĝa mĝa lalaki kag mĝa babae, kag ang tanan nĝa tagabanwa; kag sa natakpan nila sa olehe nila *ang gawang*, nagsalaka sila sa atup sang tore.

52 Kag nag-abut si Abimelek sa tore, kag sang sinungoan niya sia, limambut sia sa salamputan sang tore sa pagtutud sa iya.

53 Apang ginholog sang isa ka babae ang isa ka aliling sang galinĝan sa ibabaw sang olo ni Abimelek, kag naboong ang iya bagol.

54 Kag sa gilayon nagtawag sia sa iya manugdalá sang mĝa hinĝaniban, kag sinilinĝan niya: "Gabuta ang imo hinĝaniban, kag patya ako, agud nĝa indi pagsilinĝon nahanunĝud sa akon: Isa ka babae ang nagpatay sa iya." Kag ginpalapsan sia sang pamatan-on kag napatay sia.

55 Kag sang nakita sang mĝa Israelinhon nĝa patay si Abimelek, nagpalakadto ang tagsatagsa sa iya baláy.

56 Kag amo ini ang pagbayad sang

Dios kay Abimelek sang kalainan nga
iya ginhimo sa iya amay, nga ginpama-
tay niya ang iya kapitoan ka útud.
57 Kag ang bug-os pa nga kalainan
sang mga tawo sa Sikem pinasaguli
sang Dios sa ibabaw sang ila mga olo;
kag ang pagpakamalaut ni Jotam, anak
ni Ierubaal, nag-abut sa ibabaw nila.

Si Tola kag si Iair nagahukom kay Israel.

10 KAG sa olehe ni Abimelek, tumin-
dug sa pagluwas kay Israel si To-
la, anak ni Pua, nga anak ni Dodo, la-
laki sa Isakar; nga nagpuyô sia sa Sa-
mir, sa bukid sang Epraim.
2 Kag naghukom sia sa Israel sing
duha ka púlô kag tatlo ka tuig; kag
napatay sia kag ginlubung sa Samir.
3 Kag sa olehe niya tumindug si Iair,
nga Galaadnon, nga naghukom sa Israel
sing duha ka púlô kag duha ka tuig.
4 Ini sia may katloan ka anak, nga
nagakalabayo sa katloan ka polyino kag
may katloan sila ka banwa, nga ginahi-
ngalanan nga mga banwa sang Iair
tubtub karon, nga sila yara sa duta sa
Galaad.
5 Kag napaty si Iair, kag ginlubung
sia sa Kamon.

Ang mga Israelinhon, nga napigos sang mga Pilistinhon kag sang mga Amoninhon, nagabilinulsul sila kag ang Dios nagapatawad sa ila.

6 Kag ang mga anak ni Israel nagba-
lalik sa paghimo sing malaut sa mga
mata ni Iehoba, kag nag-alagad sila sa
mga Baal kag sa mga Astarot, kag sa
mga dios sang Aram, kag sa mga dios
sang Sidon, kag sa mga dios sang Moab,
kag sa mga dios sang mga anak ni
Amon, kag sa mga dios sang mga Pilis-
tinhon; kag binayaan nila si Iehoba, kag
walâ sila mag-alagad sa iya.
7 Kag nagsiga ang kaakig ni Iehoba
batok kay Israel, kag binaligya niya sila
sa mga kamut sang mga Pilistinhon kag
sa mga kamut sang mga anak ni Amon.
8 Kag ini sila nagsakit kag nagpigos
sang mga anak ni Israel sadto nga dag-
on sing napúlô kag walo ka tuig, sang
tanan nga mga anak ni Israel, nga didto
sa isa ka luyo sang Iordan sa duta sang
Amoninhon, nga among sa Galaad.
9 Kag ang mga anak ni Amon nagtala-
bok sang Iordan sa paghimo sing pakig-
away batok kay Iuda kag batok kay
Benyamin, kag sa baláy ni Epraim. Kag
ang Israel ginpakalisud sing daku gid.
10 Kag ang mga anak ni Israel nagsin-
git kay Iehoba, nga nagasiling: " Kami
nakasalâ batok sa imo, kay amon ginba-
yaan ang amon Dios, kag nag-alagad
kami sa mga Baal."
11 Kag si Iehoba nagsabat sa mga
inanak ni Israel: "¿Walâ ko bala pag-
luwasa kamo sa mga Egiptohanon, sa
mga Amorinhon, sa mga Amoninhon,
kag sa mga Pilistinhon?
12 Kag ang mga Sidoninhon, ang mga
Amalekinhon kag ang mga Maoninhon
nagpigos sa inyo, kag nagsilingit kamo
sa akon, kag ginluwas ko kamo sa ila
mga kamut.
13 Apang kamo, ginbayaan ako ninyo,
kag nag-alagad kamo sa mga dios nga
dumuluong: ngani indi na ako maglu-
was sa inyo.
14 Lalakat-kamo, kag magsingit-kamo
sa mga dios, nga ginpili ninyo sa inyo;
nga magluwas sila sa inyo sa dag-on
sang inyo kalisdanan."
15 Kag ang mga inanak ni Israel
nagsalabat kay Iehoba: "Nakasalâ
kami: himoa sa amon siling sang mina-
maayo sa imo mga mata; lamang luwa-
son mo kami karon nga adlaw."
16 Kag ginpalayo nila sa ila ang mga
dios nga dumuluong, kag nag-alalagad
sila kay Iehoba. Kag ang iya kalág
nagkasakit bangud sang pagpangabudlay
ni Israel.
17 Kag ginpatipon ang mga anak ni
Amon, kag nagpahamtang sila sing
dulugan sa Galaad. Kag subung man
nagtilipon ang mga anak ni Israel, kag
napahamtang sing dulugan sa Mispa.
18 Kag ang banwa, ang mga pangolo
sa Galaad, nagsinilingay ang isa sa isa:
"¿Sin-o bala ang magamanginpamúnô
sang pagpakigaway batok sa mga anak
ni Amon? Sia manginpangolo sa iba-
baw sang tanan nga mga pumuluyô sa
Galaad."

Si Iepte nagaluwas kay Israel sa kamut sang mga Amoninhon.—Ang iya saad nga dibinut-anan.

11 KAG si Iepte, nga Galaadnon, manu-
gaway sia nga maisug, anak sang
isa ka bigaon, nga si Iepte pinanganak
ni Galaad.

2 Kag ang asawa ni Galaad nagpanĝa-
nak sa iya sing mĝa anak; kag sang
nagkaladalagku ang mĝa anak sang asa-
wa, sinobol nila si Iepte, nĝa nagasili-
ling: "Indi ka magpanubli sa baláy
sang amon amay, kay unon ka."
3 Kag nagpalagyo si Iepte gikan sa
atubanĝan sang iya mĝa útud, kag nag-
puyô sia sa duta sang Tob. Kag nagti-
linĝub sa iya ang mĝa tawo nĝa mapa-
tuyanĝon, nĝa sila kaúpud niya naggulo-
wa sa mĝa *panikas.*
4 Kag nahanabu nĝa, sa tapus sang
mĝa inadlaw, ang mĝa anak ni Amon
naghilimo sing pakigaway batok kay
Israel.
5 Kag tunĝud nĝa ang mĝa anak ni
Amon nagpakigaway batok kay Israel,
ang mĝa tigulang sa Galaad naglakat sa
pagkuha kay Iepte gikan sa duta ni
Tob.
6 Kag nagsiling sila kay Iepte:
"Kari-ka, kag manĝinpanĝolo-ka na-
mon,agud nĝa makigaway kita batok
sa mĝa anak ni Amon."
7 Kag si Iepte nagsiling sa mĝa tigu-
lang sa Galaad: ¿Walâ bala ako ninyo
pagdumti, kag sinobol ako ninyo sa
baláy sang akon amay? Kag ¿nĝaa bala
nagakari kamo karon sa akon, kon yari
kamo sa kalisdanan?"
8 Kag ang mĝa tigulang sang Galaad
nagsililing kay Iepte: "Tunĝud man
nĝani sini nĝa kabangdanan nagbalik
kami karon sa imo, agud magkari ka ka-
úpud namon, kag makigaway batok sa
mĝa anak ni Amon, kag manĝinpanĝolo
ka namon nĝa tanan nĝa pumuluyô sa
Galaad."
9 Kag si Iepte nagsiling sa mĝa tigu-
lang sang Galaad: "Kon magpabalik
kamo sa akon, agud nĝa magpakigaway
ako batok sa mĝa anak ni Amon, kag
itugyan sila ni Iehoba sa atubanĝan na-
kon, ¿manĝinpanĝolo bala ako ninyo?"
10 Kag ang mĝa tigulang sang Galaad
nagsililing kay Iepte: "Manĝinmanug-
pamati si Iehoba sa tunĝâ namon, kon
indi namon paghimoon subung sang
ginsiling mo."
11 Niyan si Iepte nag-abut kaúpud
sang mĝa tigulang sang Galaad, kag gin-
tukud sia sang banwa nĝa panĝolo kag
punoan sa ibabaw niya. Kag si Iepte
nagmitlang sang tanan niya nĝa mĝa
polong sa atubanĝan ni Iehoba sa
Mispa.
12 Kag si Iepte nagpadalá sing ma-
nununda sa hari sang mĝa Amoninhon,
nĝa nagasiling: "¿Anong imo bala sa
akon, nĝa nagkari ka sa akon sa pag-
himo sing pakigawayan sa akon duta?"
13 Kag ang hari sang mĝa anak ni
Amon nagsiling sa mĝa manununda ni
Iepte: "Tunĝud kay ginkuha ni Israel
ang akon duta, sang pagtaklad niya
gikan sa Egipto, kutub sa Arnon tubtub
sa Iabok, kag tubtub sang Iordan. Kag
karon iguli mo ini nĝa duta sa pag-
hidaet."
14 Kag nagsulit si Iepte sa pagpadalá
sing mĝa manununda sa hari sang mĝa
anak ni Amon,
15 Kag nagsiling sia sa iya: "Si
Iepte nagsiling sing subung sini: Si
Israel walâ magkuha sang duta ni Moab,
bisan sang duta sang mĝa anak ni
Amon.
16 Kay sang pagtaklad ni Israel gikan
sa Egipto, naglakat sia sa kahanayakan
tubtub sa dagat nĝa Mapula, kag liman-
but sia sa Kades.
17 Kag si Israel nagpadalá sing mĝa
manununda sa hari sang Edom, nĝa
nagasiling: Tugutan-mo ako sa pag-
agi sa imo duta; apang walâ sila, pag-
pamatii sang hari sang Edom. Nag-
padalá man si Israel sa hari sang Moab,
nĝa walâ man sia magbuut. Kag nag-
puyô si Israel sa Kades.
18 Kag nagkadto sia sa kahanayakan,
kag ginlibot niya ang duta sang Edom,
kag ang duta sang Moab, kag nag-abut
sia sa luyo sang sulubanĝan sang duta
sang Moab, kag pinahamtang niya ang
dulugan sa isa ka pihak sang Arnon;
kag walâ sila magsulúd sa dulunan sang
Moab, kay ang Arnon among dulunan
sang Moab.
19 Kag nagpadalá si Israel sing mĝa
manununda kay Sihon, nĝa hari sang
mĝa Amorinhon, hari sa Hesbon, kag
nagsiling sa iya si Israel: Tugutan-
mo kami sa pag-agi sa imo duta tubtub
sa amon duug.
20 Apang si Sihon walâ magpanalig
kay Israel sa pagtugut sa iya sa pag-
agi sa iya dulunan. Kag sang natipon ni
Sihon ang bug-os niya nĝa katawohan,
nagbutang sia sing dulugan sa Iahas;
kag nakigaway sia batok kay Israel.
21 Apang si Iehoba, nĝa Dios ni Is-
rael, nagtugyan kay Sihon kag sang
bug-os nĝa banwa niya sa kamut ni

Israel, kag ginpilas sila niya. Kag gin-
tagiya ni Israel ang bug-os nĝa duta
sang Amorinhon, nĝa mĝa pumuluyô
sadto nĝa kadutaan.
22 Gintagiya *man* nila ang bug-os nĝa
dulunan sang Amorinhon kutub sa Ar-
non tubtub sa Iabok, kag kutub sa
kahanayakan tubtub sa Iordan.
23 Kag karon nĝa si Iehoba, ang Dios
ni Israel, nagsobol sa mĝa Amorinhon
sa atubanĝan ni Israel nĝa iya banwa,
¿ ikaw bala ang magatagiya sa iya ?
24 Ang igahatag kunta ni Kemos, nĝa
imo Dios, sa imo nĝa kaugalinĝon, ¿ indi
mo bala pagakaugalinĝonon ? Amo man
ang tanan nĝa ginhatag ni Iehoba, nĝa
amon Dios, sa atubanĝan namon nĝa
kaugalinĝon, ini pagakaugalinĝonon na-
mon.
25 Kag karon, ¿ ayhan may pagkalabi
ka kay Balak, anak ni Sepor, hari ni
Moab ? ¿ Nagpanĝahas bala sia sa pag-
pakigaway batok kay Israel ? ¿ Nakag-
himo bala sia sing pakigaway batok sa
ila ?
26 Sang si Israel nagpuyô sing tatlo
ka gatus ka tuig sa Hesbon kag sa iya
mĝa minoro, sa Aroer kag sa iya mĝa
minoro, kag sa tanan nĝa mĝa kaban-
waanan nĝa yara sa mĝa dulunan sang
Arnon, ¿ kay nĝaa bala walâ ninyo pag-
bawia sa ila sa amo nĝa dag-on ?
27 Nahanunĝud sa akon walâ gid ako
makasalâ batok sa imo ; ikaw, naghimo
sing malain sa akon, sa pagpakigaway
sa akon. Si Iehoba, nĝa among hukom,
maghukom sia karon sa tunĝâ sang mĝa
anak ni Israel kag sang mĝa anak ni
Amon."
28 Apang ang hari sang mĝa anak ni
Amon walâ niya pagpamatii ang mĝa
polong ni Iepte, nĝa ginpadalá sa iya.
29 Kag ang Espiritu ni Iehoba nag-
kunsad sa ibabaw ni Iepte ; kag naglaton
sia sa Galaad kag sa Manases, kag nag-
laton sia sa Mispa sa Galaad, kag gikan
sa Mispa sa Galaad naglaton sia sa mĝa
anak ni Amon.
30 Kag si Iepte naghimo sing saad
kay Iehoba, nĝa nagasiling : "Kon
itugyan mo ang mĝa anak ni Amon sa
akon mĝa kamut,
31 Bisan sin-o nĝa maggowa sa mĝa
gawang sang akon baláy sa pagsugata
sa akon, kon magpauli ako sa pag-
hidaet gikan sa mĝa anak ni Amon,
manĝin iya sia ni Iehoba, kag igahalad
ko sia sa iya sa halad nĝa sinunog."
32 Kag nagkadto si Iepte sa mĝa anak
ni Amon sa pagpakigaway batok sa ila,
kag tinugyan sila ni Iehoba sa iya kamut.
33 Kag pinilas sila niya sa daku nĝa
pagkalaglag kutub sa Aroer tubtub na-
yon sa Minit, *kon sayoron* duha ka púlô
ka mĝa banwa, kag tubtub sa Abel-
Keramim. Sa sini nagpalasakup ang
mĝa anak ni Amon sa atubanĝan sang
mĝa anak ni Israel.
34 Kag nag-abut si Iepte sa Mispa sa
iya baláy ; kag yari karon, ang iya anak
nĝa babae naggowa sa pagsugata sa iya
nĝa may mĝa tambor kag mĝa pagsad-
sad ; kag amo lang sia, ang bugtong
niya ; walay labut sa iya, walâ na sia
sing iban nĝa anak nĝa lalaki, bisan
babae.
35 Kag sang nakit-an sia *ni Iepte*, ki-
nusnit niya ang iya mĝa panapton, nĝa
nagasiling : "! Abaw, anak ko ! Sa
pagkamatuud, ginapalapyo mo ako, kag
ikaw among sa mĝa nagapakalisud sa
akon : kay ako nakagbukâ sang akon
bâbâ kay Iehoba, kag indi ko na sarang
makapasaguli."
36 Niyan sia nagsabat sa iya : " Amay
ko, nagbukâ ka sang imo bâbâ kay Ie-
hoba, himoa sa akon ang subung sang
naghalín sa imo bâbâ, tunĝud kay si Ie-
hoba naghimo nĝa sa imo sing pagtima-
lus sa imo mĝa kaaway, nĝa among mĝa
anak ni Amon."
37 Kag nagsiling sia sa iya amay :
" Himoa sa akon ini : Pabayae ako
sing duha ka bulan, nĝa makadto ako
kag magdulhog sa mĝa bukid, kag hibi-
an ko ang akon pagkaulay, ako kag ang
akon mĝa upud nĝa mĝa babae."
38 Niyan sia nagsiling : " Lakat-ka."
Kag pinabayaan sia niya sing duha ka
bulan. Kag naglakat sia patí ang iya
kaupdanan, kag hinibian niya ang iya
pagkaulay sa mĝa bukid.
39 Kag nahanabu nĝa, sang timaliwan
ang duha ka bulan, nagbalik sia sa iya
amay kag gintuman niya sa iya ang saad
nĝa nahimo. Kag sia walâ makakilala
sang lalaki.
40 Kag nanĝinpalatukuran ini sa
Israel : nĝa sa tuigtuig nagakaladto ang
mĝa pamatan-on nĝa babae ni Israel sa
pagpasidunĝug sa anak nĝa babae ni
Iepte, nĝa Galaadnon, sing apat ka ad-
law sa tuig.

Ang mga Epraiminhon ginadaug ni Iepte.

12 KAG ginpatipon ang mga lalaki ni
Epraim, kag sila nag-alagi nayon
sa Aminhan, kag nagsiling sila kay
Iepte: "¿Kay ngaa bala naglakat ka
sa paghimo sing pakigaway batok sa
mga anak ni Amon, kag walâ mo kami
pagtawga, agud nga magkadto kami
kaúpud nimo? Kami magasunug sa kala-
yo sang imo baláy sa ibabaw nimo."
2 Kag si Iepte nagsiling sa ila: "Ako,
kag ang akon banwa, may isa kami ka
daku nga pagpakigkasuay sa mga anak
ni Amon, kag nagtawag ako sa inyo, kag
walâ ako ninyo pagluwasa sa ila mga
kamut.
3 Kag sang ginatan-aw ko, nga walâ
ninyo ako pagluwasa, binutang ko ang
akon kalág sa palad sang akon kamut,
kag nag-agi ako nayon sa mga anak ni
Amon. Kag tinugyan sila ni Iehoba sa
akon mga kamut. Kag ¿kay ngaa bala
nagtalaklad kamo karon batok sa akon
sa pagpakigaway sa akon?"
4 Kag sang gintipon ni Iepte ang ta-
nan nga mga lalaki sang Galaad, nakig-
away sia batok kay Epraim. Kag ang
mga taga-Galaad ginpilas nila si Ep-
raim, kay nagsiling sila: "Kamo, mga
Galaadnon, mga manlalagyo kamo ni
Epraim sa tungâ ni Epraim kag sa tungâ
ni Manases."
5 Kag gin-agaw sang mga Galaadnon
ang mga talabukan sang Iordan sa atu-
bangan sang mga taga-Epraim. Kag
nahanabu nga, sang ang isa sang mga
manlalagyo sa Epraim, nagsiling: "Bu-
ut ako mag-agi," ang mga taga-Galaad
namangkot sa iya: "¿Epraiminhon
bala ikaw?" Kag kon sia nagsabat:
"Indi;"
6 Niyan nagsiling sila sa iya: "Busa,
isiling-mo: Shibolet," kag sia nagsiling:
"Sibolet," kay indi sia makasarang pag-
mitlang sing igo gid; niyan gindakup nila
sia, kag ginpatay nila sia malapit sang
mga talabukan sang Iordan. Kag nag-
kalamatay sadtong dag-on sa mga taga-
Epraim kap-atan kag duha ka libo.
7 Kag ginhukman ni Iepte ang Israel
sing anum ka tuig. Kag napatay si
Iepte, nga Galaadnon, kag ginlubung
sia sa tungâ sang mga banwa sa Galaad.

Si Ibsan, si Elon kag si Abdon mga hukom.

8 Kag sa olehe niya, ginhukman si
Israel ni Ibsan, nga taga-Betlehem.
9 Kag may katloan sia ka anak nga
lalaki; kag katloan ka mga anak nga
babae ginpabana niya sa gowa, kag gin-
pakari niya gikan sa gowa ang katloan
ka anak nga babae, nga sa iya mga anak
nga lalaki. Kag ginhukman niya si Is-
rael sing pito ka tuig.
10 Kag napatay si Ibsan, kag ginlu-
bung sia sa Betlehem.
11 Kag sa olehe niya, ginhukman si
Israel ni Elon, nga Sabuloninhon. Kag
ginhukman niya si Israel sing napúlô ka
tuig.
12 Kag napatay si Elon, nga Sabulo-
ninhon, kag ginlubung sia sa Ayalon,
sa duta ni Sabulon.
13 Kag sa olehe niya, ginhukman si
Israel ni Abdon, anak ni Hilel, nga Pi-
ratoninhon;
14 Kag may kap-atan sia ka anak nga
lalaki kag katloan ka apô nga lalaki,
nga nagasalakay sa kapito-an ka pol-
yino. Kag ginhukman niya si Israel sing
walo ka tuig.
15 Kag napatay si Abdon, anak ni
Hilel, nga Piratoninhon; kag ginlubung
sia sa Piraton, sa duta ni Epraim, sa bukid
sang mga Amalekinhon.

Ang mga Israelinhon ginapigos sang mga Pilistinhon.
Pagkatawo ni Samson.

13 KAG ang mga anak ni Israel nag-
sulit sa paghimo sang malaut sa
mga mata ni Iehoba; kag tinugyan sila
ni Iehoba sa kamut sang mga Pilistinhon
sing kap-atan ka tuig.
2 Kag may isa sadto ka tawo sa Sora,
sa panimaláy sang mga Daninhon, nga
ginangalanan nga si Manoa. Kag ang
iya asawa baw-as, nga walâ gid magpa-
nganak.
3 Kag sa sini nga babae nagpahayag
ang manugtunda ni Iehoba, kag nagsi-
ling sa iya: "Yari karon, nga ikaw
baw-as, kag walâ ka pagpanganak, apang
magapanamkon ka, kag magaanak ka
sing isa ka anak nga lalaki.
4 Ngani karon, tan-awa, ginaampo ko
sa imo, nga indi ka maginum sing alak,
bisan ilimon nga makahulubug, bisan
magkaon ka sing butang nga mahigko.

5 Kag yari karon, ikaw magapanamkon kag magaanak sing isa ka anak nga lalaki, kag walay igbululug nga magagi sa iya olo, kay manginnasir sia sa Dios kutub sa tiyan; kag amo sia nga magasugud sa pagluwas kay Israel sa mga kamut sang mga Pilistinhon."

6 Kag nag-abut ang asawa, kag sinugid niya yadto sa iya bana, nga nagasiling: "Isa ka lalaki sang Dios nagabut sa akon, nga ang iya dagway among daw dagway sang isa ka manugtunda sang Dios, nga makahaladluk sing daku gid. Kag walâ ako magpamangkot sa iya kon tagadiin sia kag kon sin-o sia, kag walâ sia magsiling sa akon sang iya ngalan.

7 Apang nagsiling sia sa akon: Yari karon nga ikaw magapanamkon, kag magapanganak sing isa ka anak nga lalaki: kag karon, indi ka maginum sing alak, bisan ilimnon nga makahulubug, kag dili ka magkaon sing butang nga mahigko; kay ang bátâ manginnasir sa Dios kutub sa tiyan tubtub sa adlaw sang iya kamatayon."

8 Kag nangamuyo si Manoa kay Iehoba kag nagsiling: "Oh, Ginoo *ko*, ginaampo ko sa imo, nga yadtong lalaki sang Dios, nga ginpadalá mo, magkari sa amon liwan, kag tudloan kami niya sang amon paghimoon sa bátâ nga matawo."

9 Kag ginpamatian sang Dios ang tingug ni Manoa; kag ang manugtunda sang Dios nagbalik liwan sa babae, sang nagalingkod sia sa latagon, apang ang iya bana nga si Manoa walâ dira sa iya.

10 Kag ang babae nagdalagan sing madali gid, kag binalita niya sa iya ang tanan, nga nagasiling sa iya: "Yari karon, nga nagpahayag sa akon ang lalaki, nga nag-abut sa akon sang isa ka adlaw."

11 Kag nagtindug si Manoa, kag nagsunud sa iya asawa; kag sang nakalambut sa lalaki, nagsiling sia sa iya: "¿Amo ikaw bala ang lalaki, nga naghambal sa sini nga babae?" Kag sia nagsiling: "Amo ako."

12 Kag si Manoa nagsiling: "Busa karon, kon matuman ang imo polong, ¿ano bala nga tulumanon sang bátâ kag anong himoon niya?"

13 Kag ang manugtunda ni Iehoba nagsiling kay Manoa: "Ang babae magabantay sang tanan nga mga butang, nga ginsiling ko sa iya:

14 Sia indi magakaon sang butang nga nagahalín sa ulubasan; dili maginum sia sing alak, bisan ilimnon nga makahulubug, kag indi magkaon sing butang nga mahigko: pagabantayan niya ang tanan nga ginsogo ko sa iya."

15 Niyan si Manoa nagsiling sa manugtunda ni Iehoba: "Ginaampo ko sa imo, nga igtugut mo nga maganganangan ka sa amon, kag maghimos kami sing isa ka diiyotay nga kanding, *nga igabutang* sa atubangan nimo."

16 Kag ang manugtunda ni Iehoba nagsiling kay Manoa: "Bisan pagpaanganangan mo ako, indi ako magkaon sang imo tinapay. Kag kon maghimo ka sing halad nga sinunog, ighalad mo sia kay Iehoba." Kay walâ makasayud si Manoa, nga amo sia ang manugtunda ni Iehoba.

17 Kag nagsiling si Manoa sa manugtunda ni Iehoba: "¿Sin-o bala ang imo ngalan, agud nga, kon matuman ang imo polong pagapasidungan ka namon?"

18 Kag ang manugtunda ni Iehoba nagsiling sa iya: "¿Ngaa bala nagapamangkot ka sang akon ngalan? Sia among makatilingala."

19 Kag nagkuha si Manoa sing isa ka diyotay nga kanding patí ang halad nga kalan-on, kag ginhalad niya ini sa ibabaw sang pil-as kay Iehoba. Kag ang *manugtunda* naghimo sing isa ka katingalahan, nga ginatuluk ni Manoa kag sang iya asawa.

20 Kay nahanabu nga, sang ang dabdab nagsaka gikan sa halaran nayon pa langit, ang manugtunda ni Iehoba nagsaka man sa dabdab sang halaran; kag sang pagkakita sini ni Manoa kag sang iya asawa, naghalapa sila sa duta.

21 Kag ang manugtunda ni Iehoba indi nagpahayag liwan kay Manoa kag sa iya asawa. Niyan nakilala ni Manoa nga among manugtunda ni Iehoba.

22 Kag nagsiling si Manoa sa iya asawa: "Sa pagkamatuud gid, magakalamatay kita, kay nakakita kita sa Dios."

23 Apang ang iya asawa nagsiling sa iya: "Kon buut kunta kita patyon ni Iehoba, walâ magbaton sa aton mga kamut sang halad nga sinunog, kag sang halad nga kalan-on, bisan pa magpahayag sia sa aton sini nga tanan, bisan pa, sa sini nga dag-on, walâ mag-

bantala sa aton sing kaang̃ay ng̃a mg̃a
butang."
24 Kag ang asawa nag-anak sing isa
ka anak ng̃a lalaki, kag ginhing̃alanan
niya sia sang ng̃alan ng̃a si Samson. Kag
ang bátâ nagtúbô, kag ginpakamaayo
sia ni Iehoba.
25 Kag ang Espiritu ni Iehoba nag-
sugud sa pagtiklod sa iya sa Mahane-dan,
sa tung̃â sang Sora kag sang Estaol.

Pagpakasal ni Samson; ang paktakon kag ang iya kasaysayan.

14 KAG nagdulhog si Samson pa
Timna, kag nakita niya sa Timna
ang isa ka babae sa mg̃a anak sang mg̃a
Pilistinhon.
2 Kag nagtaklad sia liwan kag nang̃a-
soy sia sini sa iya amay kag sa iya
ilóy, ng̃a nagasiling: "Ako nakakita
sa Timna sing isa ka babae sa mg̃a
anak sang mg̃a Pilistinhon: kag karon
igapaasawa ninyo sia sa akon."
3 Kag ang iya amay kag ang iya ilóy
nagsiling sa iya: "¿Walâ bala sing
babae sa mg̃a anak ng̃a babae sang imo
mg̃a útud, bisan sa bug-os nakon ng̃a
banwa, agud ng̃a maglakat ka sa pag-
kuha sing asawa sa mg̃a Pilistinhon ng̃a
ditinuli?" Kag si Samson nagsabat sa
iya amay: "Ipaasawa-mo yadto sia
sa akon, kay ini sia nagapahamuut sa
akon mg̃a mata."
4 Kag ang iya amay kag ang iya ilóy
walâ sila makasayud, ng̃a ini naggikan
kay Iehoba. Kay sia nagapang̃ita sing
kahigayonan batok sa mg̃a Pilistinhon.
Sadto ng̃a dag-on ang mg̃a Pilistinhon
nagagalahum sa ibabaw ni Israel.
5 Kag si Samson nagdulhog upud
ang iya amay kag ang iya ilóy sa
Timna. Kag sang limambut sila sa
mg̃a ulubasan sang Timna, yari karon,
isa ka bataon ng̃a leon nagpakari, ng̃a
nagang̃orob, ayon sa iya.
6 Kag ang espiritu ni Iehoba nag-
hikot sa ibabaw niya, kag gingisi niya
ang leon subung sang paggisi sang isa
ka diyotay ng̃a kanding, ng̃a walâ sing
bisan ano sa iya kamut. Kag walâ niya
igsugid sa iya amay, bisan sa iya ilóy,
ang iya ginhimo.
7 Kag nag-abut sia, kag naghambal
sa babae, ng̃a nagpahamuut sa mg̃a
mata ni Samson.
8 Kag sang nagpauli sia sa tapus sang
pila ka adlaw sa pagkuha sa iya, nagbu-
lag sia sa pagtan-aw sang lawas ng̃a
garok sang leon; kag yari karon, sa
lawas sang leon isa ka pulugyot sang
putyokan kag dugus.
9 Kag sang kinuha ini sang mg̃a palad
sang iya mg̃a kamut, naglakat sia, ng̃a
nagakaon sa dalanon; kag nagkadto sia
sa iya amay kag sa iya ilóy, kag ginha-
tagan man niya sila, kag nagkalaon
sila; apang walâ niya igbutyag sa ila
ng̃a iya ginkuha ang dugos sa lawas
sang leon.
10 Kag nagdulhog ang iya amay sa
babae; kag si Samson naghimo didto
sing isa ka piesta, kay amo ini ang
ginahimo sang mg̃a pamatan-on.
11 Kag nahanabu ng̃a, sang nakita
nila sia, kinuha niya ang katloan ka
kaúpud ng̃a magúpud sa iya.
12 Kag sa ila nagsiling si Samson:
"Ako magatugma karon sa inyo sing
isa ka paktakon. Kon sa pito ka adlaw
sang piesta mapatpatan ako ninyo, kag
ikapabutyag ninyo ini sa akon, maga-
hatag ako sa inyo sing katloan ka bayô
kag katloan ka ilislan ng̃a mg̃a panap-
ton.
13 Apang kon indi ninyo masayoran
sa pagpatpat sa akon, kamo magahatag
sa akon sing katloan ka bayô, kag sing
katloan ka ilislan ng̃a mg̃a panapton."
Kag sila nagsililing sa iya: "Itugma sa
amon ang imo paktakon, kag pagapama-
tian namon sia."
14 Niyan nagsiling sia sa ila:
"Gikan sa manugkaon naggowa
ang pagkaon,
Kag sa makusug naggowa ang ka-
tam-is."
Kag sila walâ makasarang magpatpat
sa iya paktakon sa tatlo ka adlaw.
15 Kag nahanabu ng̃a, sang ikapito
ka adlaw, nagsiling sila sa asawa ni
Samson: "Oloolohi ang imo bana, ng̃a
igpatpat niya sa amon ang paktakon,
kon indi pagasunogon ka namon sa
kalayo, ikaw kag ang baláy sang imo
amay. ¿Gin-agda kami ninyo bala,
agud ng̃a paghublasan ninyo kami?
¿Indi bala amo?"
16 Kag naghibi ang asawa ni Samson
malapit sa iya, kag nagsiling: "La-
mang nagadumut ka sa akon, kag walâ
ka mahagugma sa akon. Nagtugma ka
sing isa ka paktakon sa mg̃a anak sang
akon banwa, ng̃a walâ mo igpatpat

sa akon." Kag sia nagsiling sa iya:
"Yari karon nḡa bisan sa akon amay
bisan sa akon ilóy walâ ko ikapatpat;
kag ¿igpatpat ko bala ini sa imo?"
17 Kag sia naghibi sa atubanḡan niya
sang pito ka adlaw, nḡa naglawig ang ila
piesta; apang nahanabu nḡa, sa ikapito
ka adlaw pinatpat niya sia sa iya, kay
napílitan sia niya. Kag sia nagpatpat
sa mḡa anak sang iya banwa sang pak-
takon.
18 Kag sa ikapito ka adlaw, sa walâ
pa magsalup ang adlaw, ang mḡa taga-
banwa nagsiliing sa iya:

"¿Ano nḡa butang nḡa labi pa ka-
tam-is sa dugus?
¿Kag ano nḡa butang nḡa labi pa
ka kusug sang leon?"

Kag sia nagsiling sa ila: "Kon walâ
ninyo kunta pagdaroha sa akon bakia,
walâ gid kunta ninyo masapwi ang akon
paktakon."
19 Kag ang Espiritu ni Iehoba naghi-
kot sa iya, kag nagdulhog sia sa Askalon,
kag pinilas niya ang katloan ka tawo kag
kinuha niya ang ila hinublas. Kag gin-
hatag niya ang mḡa ilislan sang mḡa pa-
napton sa mḡa nakapatpat sang pakta-
kon. Kag nagsiga ang iya kaakig, kag
nagtaklad sia sa baláy sang iya amay.
20 Kag ang asawa ni Samson *kina-
hatag* sa iya upud, nḡa anay ginakaúpud
niya.

Nagadaug si Samson sa mḡa Pilistinhon.

15 KAG nahanabu, sa tapus sang pila
ka mḡa adlaw, nḡa, sa dag-on sang
ani sang trigo, nagduaw si Samson sa iya
asawa, nḡa *gindalá* ang isa ka kanding
nḡa diyotay, kag nagsiling sia: "Ma-
gasulúd ako sa akon asawa sa hulot sa
sulúd." Apang ang amay sang asawa
walâ magtugut sa iya sa pagsulúd.
2 Kag nagsiling ang amay: "Naghu-
nahuna gid ako, nḡa gindumtan mo sia,
kag ginhatag ko sia sa imo upud. Apang
ang iya manghod, ¿indi bala maayoayo
nḡa labi sa iya? Busa manḡinimo sia,
ginaampo ko sa imo, nḡa tal-us niya."
3 Kag si Samson nagsabat sa ila:
"Ako sa sini karon, manḡinwalay salâ
sa mḡa Pilistinhon, kon paghimoan ko
sila sing malain."
4 Kag naglakat si Samson kag nagda-
kup sing tatlo ka gatus ka sakal, kag
kumuha sia sing mḡa isululo, kag sang
tinalabid niya ang ikog kag ikog, binu-
tanḡan niya sing isa ka isululu sa tunḡâ
sang duha ka ikog.
5 Kag sang tinutdan niya ang mḡa
isululu, ginbuhian niya ang mḡa sakal sa
mḡa tanum sang mḡa Pilistinhon, kag
ginsunog niya ang mḡa tumpi kag mḡa
alanihon, kag mḡa kaolibahan.
6 Kag nagsiling ang mḡa Pilistinhon:
"¿Sin-o bala ang naghimo sini?" Kag
kinasiling sa ila: "Si Samson, ang
umagad sang Timnatinhon, kay kinuha
niya sa iya ang iya asawa kag ginhatag
sia sa iya upud." Kag nagtaklad ang
mḡa Pilistinhon, kag ginsunog nila sa
kalayo ang asawa kag ang iya amay.
7 Niyan si Samson nagsiling sa ila:
"Bisan pa nḡa kamo naghilimo sing
subung sini, magatimalus ako sa inyo,
kag ugaling untatan ko."
8 Kag pinamilas niya sila sa paa kag
sa balikawang nḡa may daku nḡa kama-
tay; kag nagdulhog sia, kag nagpuyô sa
isa ka litik sang pil-as sa Etam.
9 Kag ang mḡa Pilistinhon nagtala-
laklad kag nagbutang sing dulugan sa
Iuda, kag naglapta sila sa Lehi.
10 Kag ang mḡa lalaki sang Iuda nag-
siling sa ila: "¿Nḡaa bala nagtalaklad
kamo batok sa amon?" Kag sila nag-
sililing: "Sa pagdakup kay Samson nag-
talaklad kami, sa paghimo sa iya subung
sang ginhimo niya sa amon."
11 Kag nagdululhog ang tatlo ka libo
ka tawo ni Iuda sa litik sang pil-as sa
Etam, kag nagsililing sila kay Samson:
"¿Walâ ka bala makasayud nḡa ang
mḡa Pilistinhon nagagalahum sa ibabaw
naton? Kag ¿ano bala ang ginhimo mo
sa amon didto?" Kag sia nagsiling sa
ila: "Ako naghimo sa ila subung sang
ginhimo nila sa akon."
12 Kag sila nagsililing sa iya: "Ka-
mi nagdulhog sa pagdakup sa imo, kag
sa pagtugyan sa imo sa kamut sang mḡa
Pilistinhon." Kag si Samson nagsiling
sa ila: "Sumpa-kamo sa akon, nḡa
indi ako ninyo pagdamhagan."
13 Kag sila naghalambal sa iya, nḡa
nagasiling: "Indi, kondi pagadakpon
ka namon, kag igatugyan ka namon sa
ila mḡa kamut; apang indi gid kami
magpatay sa imo." Niyan ginhigtan ni-
la sia sing duha ka lubid nḡa mḡa bag-o,
kag ginpataklad nila sia gikan sa pil-as.
14 Kag nag-abut sia tubtub sa Lehi,
kag ang mḡa Pilistinhon nagsilingit sa

daku nğa pagsingit sa pagsugata sa iya.
Kag ang Espiritu ni Iehoba naghikot sa
iya, kag ang mğa lubid nğa yara sa iya
mğa butkon nanğ nsubung sang lino nğa
sinunog sa kalayo, kag ang iya mğa gapus
nagkaladagdag sa iya mğa kamut.
15 Kag sang nakit-an niya ang isa
ka sulang nğa lab-as sang asno, inuntay
niya ang kamut kag kinuha niya ini,
kag pinilas niya sa iya ang isa ka libo
ka tawo.
16 Niyan si Samson nagsiling:

"¡Sa sulang sang isa ka asno, isa
ka tinumpok, duha ka tinumpok!
Sa sulang sang isa ka asno ginpilas
ko ang isa ka libo ka tawo."

17 Kag nahanabu, sang pagkatapus
niya sa paghambal, nğa pinilák niya ang
sulang sa iya kamut, kag ginanğalanan
niya yadto nğa duug nğa Ramat-Lehi.*
18 Kag may daku sia nğa kauhaw, kag
nagtuaw sia kay Iehoba, kag nagsiling:
"Ikaw ang naghatag sining daku nğa ka-
luwasan tunğud sang kamut sang imo uli-
pon: kag ¿mamatay bala ako karon sa
kauhaw, kag maholog ako sa mğa kamut
sang mğa ditinuli?"
19 Kag ginpalitik sang Dios ang pil-as
nğa gowabon nğa didto sa Lehi, kag nag-
gulowa sa iya ang mğa tubig, kag nagi-
num sia, kag nasaguli ang iya espiritu,
kag naumpawan sia. Tunğud sini, gin-
hinğalanan ini nğa En-hakore,† nğa sia
didto sa Lehi tubtub karon.
20 Kag ginhukman niya ang Israel,
sa mğa adlaw sang mğa Pilistinhon, sing
duha ka púlô ka tuig.

Si Samson ginadayaan ni Delila.—Ang iya kamatayon.

16 KAG kumadto si Samson sa Gasa,
kag nakita niya didto ang isa ka
babae nğa bigaon, kag nagsulúd sia sa
iya.
2 Kag ginsiling sa mğa taga-Gasa:
"Si Samson nagkari diri." Kag linibu-
tan nila sia, kag binutanğan nila sing
puut sadtong bug-os nğa gab-i, sa ga-
wang sang banwa. Kag naghiilipus sila
sadtong bug-os nğa gab-i, nğa nagasili-
ling: "Tubtub sa kasanag sang kaaga-
kon: niyan pagapatyon ta sia."

---

* *Ramat-Lehi*, bakolad sang sulang.
† *En-hakore*, tuburan sang nagatuaw.

3 Apang si Samson naghigda tubtub
sa tunğang gab-i, kag sa tunğang gab-i
nagbanğon sia; kag sang kinaptan niya
ang mğa takup sang gawang sang ban-
wa, patí ang duha ka haligi, binuklas
niya sila patí ang mğa pintal, kag pinas-
an niya sila, kag nagtaklad sia nğa dalá
sila sa putokputokan sang bukid, nğa
yara sa tampad sang Hebron.
4 Kag nahanabu, sa tapus sini, nğa
naghigugma sia sa isa ka babae sa nalup-
yakan sang Sorek, nğa sia ginanğalanan
nğa si Delila.
5 Kag nagtalaklad sa iya ang mğa
dunganon sang mğa Pilistinhon, kag
nagsililing sa iya: "Oloolohi sia, kag
tanawa kon sa diin magikan ang iya
daku nğa kusug, kag kon ano nğa pagka-
sarang namon sa paggahum sa iya, kag
paga- higtan namon sia sa pagpaubus
sa iya. Kag ang tagsatagsa sa amon
magahatag sa imo sing isa ka libo kag
isa ka gatus ka siklo nğa pílak."
6 Kag si Delila nagsiling kay Samson:
"Ginaampo ko sa imo, nğa igsaysay mo
sa akon ang ginagikanan sang imo daku
nğa kusug, kag kon paano ang paggapus
sa imo sa pagpaubus sa imo."
7 Kag nagsiling sa iya si Samson:
"Kon paggapuson ako sang pito ka lu-
bid nğa lab-as sa pana, nğa walâ pa
magmala, niyan magamaluya ako, kag
manğinsubung ako sang bisan sin-o
nğa tawo.
8 Kag ang mğa dunganon sang mğa
Pilistinhon nagdalalá sa iya sing pito ka
lubid nğa lab-as sa pana, nğa walâ pa
magmala, kag sa ila ginapus niya sia.
9 Kag didto ang mğa tawo sa pulut-
an sa baláy niya, sa hulut sa sulúd. Kag
si *Delila* nagsiling sa iya: "¡Samson,
ang mğa Pilistinhon sa ibabaw nimo!"
Kag binugto niya ang mğa lubid, subung
sang pagbugto sang isa ka nahot sang
lanut, kon makabatyag sang kalayo.
Kag walâ masayori ang *tinago* sang iya
kusug.
10 Kag si Delila nagsiling kay Sam-
son: "Yari karon. ikaw nagyubit sa
akon, kay nagsiling ka sa akon sing mğa
butig. Busa karon, isiling mo sa akon,
ginaampo ko sa imo, sa ano sarang ka
magapus."
11 Kag si Samson nagsiling sa iya:
"Kon gapuson ako sing malig-on gid
sing mğa lubid nğa mğa bag-o, nğa sa
ila walâ sing bisan ano nğa nahimo, ako

magaluya kag manĝinsubung ako sa
bisan sin-o nĝa tawo."
12 Kag si Delila nagkuha sing mĝa
bag-o nĝa mĝa lubid, kag ginapus niya
sia sa ila. Kag nagsiling sia sa iya:
"¡Samson, ang mĝa Pilistinhon sa ibabaw nimo!" Kag didto ang mĝa tawo
sa pulut-an sa hulut sa sulúd. Kag pinamugto niya sila sa iya mĝa butkon subung sang isa ka nahot.
13 Kag si Delila nagsiling kay Samson: "Tubtub karon ginyubitan mo
ako kag ginsiling mo sa akon ang mĝa
kabutigan. Isiling-mo sa akon, sa ano
sarang ka paggapuson." Kag nagsiling
sia sa iya: "Kon pagihabol mo ang pito
ka salapid sang akon olo sa tindug sang
panapton."
14 Kag gingapus niya sia sing maligon sa likisan, kag nagsiling sia sa iya:
"¡Samson, ang mĝa Pilistinhon sa ibabaw nimo!" Apang, sang sia nagmata
sa iya katuyo, ginábut niya ang likisan
sa hablon patí ang tindug sang panapton.
15 Kag sia nagsiling sa Iya: "¿Paano nĝa pagsiling mo: ako nahagugma
sa imo, niyan nĝa ang imo tagiposoon
walâ sa akon? Yari karon, nĝa sing
makatlo nĝa ginyubitan mo ako, kag
walâ mo pa igpahayag sa akon, kon sa
diin ang imo daku nĝa kusug."
16 Kag nahanabu nĝa, sang ginpílit
sia sa matag-adlaw ni Delila, tungud sang
iya mĝa polong, kag nĝa ginpasakit niya
sia, ang iya kalág ginpaakig tubtub sa
kamatayon.
17 Kag ginpahayag niya sa iya ang bugos niya nĝa tagiposoon, kag nagsiling
sia sa iya: "Walâ pa gid sing ibululug
nĝa nag-agi sa akon olo; kay ako
nasir sang Dios kutub sa tiyan sang
akon ilóy. Kon mabulog ako, ang akon
kusug mahamulag sa akon, kag manĝinmaluya ako kag manĝinsubung sang
tanan nĝa mĝa tawo."
18 Kag sang ginatan-aw ni Delila,
nĝa ginpahayag niya sa iya ang bugos niya nĝa tagiposoon, nagpadalá
sia sa pagtawag sa mĝa dunganon
sang mĝa Pilistinhon, nĝa nagasiling:
"Taklad-kamo karon, kay ginpahayag
niya sa akon ang iya bug-os nĝa
tagiposoon." Kag ang mĝa dunganon
sang mĝa Pilistinhon nagtalaklad sa
iya, kag nagdalá sila sa ila mĝa kamut
sang pílak.
19 Kag ginpatolog niya sia sa ibabaw sang iya mĝa tuhod; kag nagtawag
sia sing isa ka tawo, kag binulogan niya
sia sing pito ka salapid sang iya olo,
kag sinugdan sia niya sa pagpaubus,
kag ang iya kusug nahamulag sa iya.
20 Kag nagsiling sia sa iya: "¡Samson, ang mĝa Pilistinhon sa ibabaw
nimo!" Kag nagmata sia sa iya katologon, kag nagsiling sia: "Sa sini
karon magagowa ako, subung sang sa
iban nĝa mĝa tion, kag magapalus ako."
Kag walâ sia makasayud, nĝa si Iehoba
nahamulag sa iya.
21 Kag dinakup sia sang mĝa Pilistinhon, kag linukatan sia nila sing mĝa
mata, kag dinalá nila sia sa Gasa kag
hinigtan sia sing mĝa talikala nĝa tumbaga, kag naggaling sia sa baláy sang
mĝa binilango.
22 Kag ang bohok sang iya olo nagsugud sa pagtúbô, sa tapus sia mabulog.
23 Kag ang mĝa dunganon sang mĝa
Pilistinhon nagtilipon sa paghalad sing
daku nĝa halad kay Dagon, nĝa ila dios,
kag sa pagkasadya; kay nagsililing
sila: "Ang aton dios nagtugyan sa
aton mĝa kamut kay Samson, nĝa aton
kaaway."
24 Kag sang nagatan-aw sini ang
banwa, nagdalayaw sila sa ila dios, kag
nagsililing sila: "Ang amon dios nagtugyan sa amon mĝa kamut sang amon
kaaway, kag sang manughapay sang
amon duta, nĝa nakapatay sang madamu sa amon."
25 Kag nahanabu nĝa, sang nagkalalipay ang tagiposoon nila, nagsililing
sila: "Tawga-ninyo si Samson, agud
nĝa maglinĝawlinĝaw sia sa aton."
Kag tinawag nila si Samson gikan sa
bilangoan. Kag naghimo sia sa atubanĝan nila sing mĝa kaladlawan; kag
ginpatindug nila sia sa tunĝa sang mĝa
haligi.
26 Kag si Samson nagsiling sa pamatan-on, nĝa nagkaput sa iya sa kamut:
"Ipapalapit ako, kag pahikapa ako sa
mĝa haligi, nĝa sa iya ang kalig-onan
sang baláy, agud nĝa magsandig ako sa
ila."
27 Kag ang baláy napunô sang mĝa
tawo, lalaki kag mĝa babae, kag ang
tanan nĝa mĝa dunganon sang mĝa
Pilistinhon yadto didto. Kag sa ibabaw
sang atup may mĝa tatlo ka libo nĝa
mĝa lalaki kag mĝa babae, nĝa naga-

talan-aw sang paglinḡawlinḡaw ni Samson sa ila.
28 Kag nagsingit si Samson kay
Iehoba, kag nagsiling: "Ginoo nḡa
Iehoba, dumduma ako karon kag pakusuga ako, ginaampô ko sa imo, sini lamang karon, oh Dios, agud nḡa sa isa lang ka pagtimalus, tunḡud sang akon duha ka mata, sarang ako makatimalus sa akon sa mḡa Pilistinhon."
29 Kag ginkaptan ni Samson ang duha
ka haligi sa tunḡâ, nḡa sa ibabaw nila nagatungtung ang baláy, kag ginhambuyan niya ang isa sang iya kamut nḡa too kag ang isa sang iya kamut nḡa walâ;
30 Kag nagsiling si Samson: "Mapatay ako kaúpud sang mḡa Pilistinhon." Kag kumuub sia, sa bug-os niya nḡa kusug, kag naholog ang baláy sa ibabaw sang mḡa dunganon, kag sa ibabaw sang bug-os nḡa banwa nḡa didto sa iya. Kag ang mḡa patay nḡa ginpamatay niya sa iya pagkamatay, nanḡinlabi pa ka damu sang mḡa ginpamatay niya sa iya kinabuhi.
31 Kag nagdululhog ang iya mḡa útud,
kag ang bug-os nḡa baláy sang iya amay, kag kinuha nila sia. Kag dinalá nila sia, kag ginlubung nila sia sa tunḡâ sang Sora kag sang Estaol, sa lulubnḡan sang iya amay nḡa si Manoa. Kag sia naghukom sa Israel sing duha ka púlô ka tuig.

Ginatukud ni Mika ang diwala sa iya balay.

17 KAG may isa sadto ka tawo sa bukid sa Epraim, nḡa ginanḡalanan nḡa si Mika;
2 Kag nagsiling sia sa iya ilóy: "Ang
isa ka libo kag isa ka gatus ka *siklo nḡa* pílak nḡa kinawat sa imo, nḡa tunḡud sa ila nagpanghimalaut ka, nḡa ginhambal mo man sa akon mḡa idulunḡug, yari karon, ini nḡa pílak yari sa akon: ako ang nakakuha sa iya." Niyan ang ilóy nagsiling sa iya: "Pagpakamaayohon ka ni Iehoba, anak ko."
3 Kag inuli niya sa iya ilóy ang isa ka
libo kag isa ka gatus ka *siklo* nḡa pílak, kag ang iya ilóy nagsiling: "Kinahalad ko ini nḡa pílak, sang akon kamut, kay Iehoba, tunḡud sang akon anak, agud nḡa maghimo sia sing isa ka larawan nḡa tinigib kag isa ka larawan nḡa tinunaw; kag karon, ginuli ko ina sa imo."
4 Kag inuli niya sa iya ilóy ang pílak,
kag nagkuha ang iya ilóy sing duha ka gatus ka *siklo* nḡa pílak kag hinatag niya sila sa manugtunaw; kag hinimo niya yadto nḡa isa ka larawan nḡa tinigib kag sing isa ka larawan nḡa tinunaw, kag ini sila yara sa baláy ni Mika.
5 Kag ining tawo, nḡa si Mika, may
isa ka baláy sang mḡa dios, kag ginhimo niya ang isa ka epod kag mḡa terapim;* kag pinakabalaan niya ang isa sang iya mḡa anak, nḡa manḡinsaserdote sa iya.
6 Sadto nḡa mḡa adlaw walay hari
sa Israel; ang tagsatagsa naghimo sang pinakamatadlung sa iya mḡa mata.
7 Kag may isa ka pamatan-on sa
Betlehem sa Iuda, sa kabikahan ni Iuda, nḡa Lebinhon sia; kag nagapanlugayaw sia didto.
8 Ini nḡa tawo naghalín gikan sa
banwa sang Betlehem sa Iuda, nḡa makadto sa pagpanlugayaw sa kon diin makakita sia *sing dung*. Kag sang nagalakat, nag-abut sia sa bukid ni Epraim, sa baláy ni Mika.
9 Kag si Mika nagsiling sa iya:
"¿Diin ka bala maghalín!" Kag sia nagsabat: "Ako Lebinhon, nḡa taga-Betlehem sa Iuda, kag magkadto ako sa pagpanlugayaw sa kon diin nḡa ako makakita *sing dung*."
10 Niyan si Mika nagsiling sa iya:
"Pabilin-ka sa akon baláy, kag magmanḡinamay ka nakon kag saserdote; kag ako magahatag sa imo sing napúlô ka *siklo* nḡa pílak sa tinuig, kag ang isa ka ilislan sang panapton, kag ang imo pagkaon." Kag ang Lebinhon nagpabilin.
11 Kag umuyon ang Lebinhon sa
pagpuyô kaúpud sadto nḡa tawo; kag ang pamatan-on nanḡinsubung nḡa sa iya sang isa sang iya mḡa anak.
12 Kag ginpakabalaan ni Mika ang
Lebinhon, kag yadto nḡa pamatan-on nanḡinsaserdote niya, kag didto sia sa baláy ni Mika.
13 Kag si Mika nagsiling: "Karon
nasayoran ko, nḡa si Iehoba magahimo sa akon sing maayo, tunḡud kay ang isa ka Lebinhon among akon saserdote."

---

* *Terapim*, mḡa dios sa baláy.

Ang kabikahan ni Dan nagatutud sa banwa
sang Lais, kag nagapanĝawat sang
mĝa larawan ni Mika.

18 SADTO nĝa mĝa adlaw walay
hari sa Israel. Kag sadto nĝa
mĝa adlaw ang kabikahan sang mĝa
Daninhon nagapanĝita sing isa ka pa-
nublion nĝa pagapuy-an, kay walâ pa
sing bisan ano nĝa maholog nĝa pa-
nublion sa iya, tubtub sadtong adlaw
sa tunĝâ sa mĝa kabikahan ni Israel.
2 Kag ang mĝa anak ni Dan nagpa-
dalá sa ila panimaláy sing lima ka tawo
sa bug-os nila nĝa kadamuan, mĝa tawo
nĝa maisug, gikan sa Sora kag sa
Estaol, agud nĝa saladsadon nila ang
duta kag usisaon sia. Kag nagsiling
sila sa ila: "Lakat-kamo, kag usisaon-
ninyo ang duta." Kag nag-abut ini sila
sa bukid ni Epraim, tubtub sa baláy ni
Mika, kag didto naghiligda sila.
3 Kag sang didto sila malapit sa baláy
ni Mika, nakilal-an nila ang tinĝug sang
pamatan-on nĝa Lebinhon. Kag sang
naglipas sila didto, nagsililing sila sa
iya: "¿Sin-o bala ang nagdalá sa imo
diri? kag ¿ano bala ang ginahimo mo sa
sini nĝa duug? Kag, ¿anong imo diri?"
4 Kag sia nagsiling sa ila: "Sa sini
kag sa sini nĝa bagay nakighimo sa akon
si Mika: ginasoholan ako niya, kag na-
gaalagad ako sa iya nĝa saserdote."
5 Kag sila nagsiling sa iya: "Panĝu-
tana-ka karon sa Dios, ginaampo namon
sa imo, agud nĝa amon masayoran kon
magakaayohan ang amon panlakatan,
nĝa ginahimo namon."
6 Kag ang saserdote nagsiling sa ila:
"Lakat-kamo sa paghidaet, nĝa ang
inyong panlakatan, nĝa ginahimo ninyo,
yara sa atubanĝan ni Iehoba."
7 Kag yadtong lima ka tawo nagtali-
wan, kag nag-alabut sila sa Lais; kag
nakita nila, nĝa ang banwa nĝa didto sa
tunĝâ niya nagapuluyô sing malig-on,
sono sa pamatasan sang mĝa taga-Sidon,
mĝa malinong kag masinalig-on kag wa-
lâ sing bisan sin-o didto sadto nĝa duta,
nĝa magtistis sa bisan ano sa mĝa naga-
tagiya sing mĝa kaugalinĝon, kag ma-
layô sila sa mĝa taga-Sidon, kag walâ
silay pagpakigisayo sa bisan kay sin-o."
8 Kag nagbalalik sila sa ila mĝa útud
sa Sora kag sa Estaol, kag ang ila mĝa
útud nagsililing sa ila: "¿Maanoano
bala?" Kag sila nagsililing:
9 "Tilindug-kamo kag magtaklad ki-
ta batok sa ila; kay nakit-an namon ang
duta, kag yari karon, nĝa maayo gid sia.
Kag kamo nagadulúlog lamang diri.
Dili kamo magmatinamaron sa paglakat
kag pagsulúd sa pagtagiya sadtong duta.
10 Kon makalambut kamo didto, ma-
gaábut kamo sa isa ka katawohan nĝa
masinalig-on, kag ang duta among mala-
pad; kay gintugyan na sia sang Dios sa
inyo mĝa kamut. Duug ini nĝa didto
walâ makulanĝi sing bisan ano nĝa yara
sa duta."
11 Kag humalín sila didto, gikan sa
Sora kag sa Estaol, sa mĝa panimaláy
sang mĝa Daninhon, ang anum ka gatus
ka tawo nĝa mĝa sangkap sang ila hi-
nĝaniban.
12 Kag nagtalaklad sila kag nagpaham-
tang sing dulugan sa Kiriat-iearim, sa
Iuda; tunĝud sini ginhinĝalanan yadto
nĝa duug nĝa Mahane-Dan tubtub
karon. Yari karon, yara sia sa likod
sang Kiriat-iearim.
13 Kag gikan didto nag-alagi sila sa
bukid ni Epraim, kag nag-alabut sila
tubtub sa baláy ni Mika.
14 Kag yadtong lima ka tawo nĝa
nagkadto sa pagsaladsad sang duta sang
Lais, nagsililing sa ila mĝa útud: "¿Na-
kahibalo kamo bala nĝa sa sini nĝa mĝa
baláy may isa ka epod kag mĝa tera-
pim, kag isa ka larawan nĝa tinigib kag
isa ka larawan nĝa tinunaw? Busa,
talupangda ninyo ang imo pagahimo-
on."
15 Kag sang paglipas nila didto, nag-
alabut sila sa baláy sang pamatan-on
nĝa Lebinhon, sa baláy ni Mika, kag
pinamangkot nila sia kon maanoano sia.
16 Kag ang anum ka gatus ka tawo
nĝa gikan sang mĝa anak ni Dan, nĝa
napanaklusan sila sang ila hinĝaniban,
nagtilindug sa salamputan sang gawang.
17 Kag sang simaka ang lima ka
tawo, nĝa nagkadto sa pagsaladsad
sang duta, nagsululúd sila didto, kag
kinuha nila ang larawan nĝa tinigib,
kag ang epod, kag ang mĝa terapim,
kag ang larawan nĝa tinunaw. Kag
nagtindung ang saserdote sa salamputan
sang gawang upud sang anum ka gatus
ka tawo nĝa mĝa napanaklusan sang ila
hinĝaniban.
18 Kag sang simulud yadto sila sa
baláy ni Mika, kinuha nila ang larawan
nĝa tinigib, ang epod, kag ang mĝa

terapim, kag ang larawan nĝa tinunaw.
Kag ang saserdote nagsiling sa ila:
"¿Ano bala ang ginhimo ninyo?"
19 Kag sila nagsililing sa iya: "Hi-
pus-ka; ibutang mo ang imo kamut sa
imo bâbâ, kag kumari-ka upud sa
amon, kag manĝinamay ka namon kag
manĝinsaserdote. ¿Labi bala nĝa ma-
ayo sa imo ang magmanĝisaserdote nĝa
sa baláy sang isa lamang ka tawo, kon
manĝinsaserdote ka sa isa ka kabikahan
kag isa ka panimaláy sa Israel?"
20 Kag nagkalipay ang tagiposoon
sang saserdote, kag kinuha niya ang
epod, kag ang mĝa terapim, kag ang
larawan nĝa tinigib, kag nagsulúd sa
tunĝâ sang katawohan.
21 Kag nagbalalikid sila kag nag-
kaladto sila, kag binutang nila ang mĝa
kabataan kag ang kahayupan, kag ang
kasangkapan, sa atubanĝan nila.
22 Kag sang nakapalayô sila sa baláy
ni Mika, ang mĝa tawo nĝa yadto sa
mĝa baláy nĝa kasilinĝan sang baláy ni
Mika, nagtilipon kag nagsilimpon sa mĝa
anak ni Dan.
23 Kag nagsilingit sila sa mĝa anak
ni Dan. Kag ini sila nagbalalikid kag
nagsililing kay Mika: "¿Ano bala ang
buut mo, nĝa ginatipon mo ang mĝa
tawo sa amo nĝa siningit?"
24 Kag sia nagsiling: "Ang akon
mĝa dios nĝa ginhimo ko, inyo ginkuha
kag ang saserdote, kag naglalakat
kamo. Kag ¿ano pa ang nabilin sa
akon? Busa ¿kay nĝaa bala naga-
siling kamo sa akon: ¿Ano bala ang
buut mo?"
25 Kag ang mĝa anak ni Dan nag-
sililing sa iya: "Indi pagpamatian ang
imo tinĝug sa tunĝâ namon, basi pa
magdamhag sa ibabaw ninyo ang mĝa
tawo nĝa maakigon, kag madula ang
imo kabuhi kag ang kabuhi sang imo
panimaláy."
26 Kag ang mĝa anak ni Dan nagpala-
dayon sa ila dalanon. Kag sang pagka-
kita ni Mika nĝa sila mĝa labing mabas-
kug pa sa iya, nagbalikid sia kag nag-
pauli sa iya baláy.
27 Apang sila, sang pagkuha nila sang
mĝa dios nĝa ginhimo ni Mika kag sang
saserdote nĝa yara sa iya, nag-alabut
sila sa Lais, sa isa ka banwa nĝa mali-
nong kag masinalig-on; kag pinilasan
nila sila sa sulab sang hinĝaniban, kag
sinunog nila ang banwa sa kalayo.
28 Kag walâ sing bisan sin-o nĝa mag-
luwas, kay malayô ini sa Sidon, kag walâ
sila sing paghilisayo sa bisan kay sin-o.
Kag yari sia sa nalupyakan nĝa yara
malapit sa Bet-Rehob. Kag ginpatindug
nila liwan ang banwa, kag nagpuluyô
sila sa iya.
29 Kag gintawag nila ang nĝalan sang
banwa nĝa Dan, sono sang nĝalan ni
Dan nĝa ila amay, nĝa natawo sa Israel;
apang sadto anay ang nĝalan sang ban-
wa among Lais.
30 Kag ang mĝa anak ni Dan nagpa-
tindug nĝa sa ila sing larawan nĝa tini-
gib, kag si Ionatan, nĝa anak ni Gersom,
anak ni Manases, sia kag ang iya mĝa
anak, nanĝinsaserdote sila nĝa sa ka-
bikahan sang mĝa Daninhon, tubtub sa
adlaw sang pagkabihag sang duta.
31 Kag napatindug nila sa tunĝâ nila
ang larawan nĝa tinigib, nĝa ginhimo ni
Mika, sa bug-os nĝa dag-on nĝa ang
baláy sang Dios didto sa Silo.

Ang makanĝingil-ad nĝa sala sang mĝa
pumuluyo sa Gabaa.

19 KAG sadto nĝa mĝa adlaw, walâ
sing hari sa Israel, kag nahanabu
nĝa ang isa ka tawo nĝa Lebinhon, nĝa
nagpanlugayaw sa sulúd pa gid sa bukid
sang Epraim, nĝa nagkuha sia sing isa
ka babae, nĝa sa iya, sa Betlehem sa
Iuda.
2 Kag ang iya babae nagpanglahe sa
iban nĝa tawo, kag naghalín sa iya pa
baláy sa iya amay sa Betlehem sa Iuda;
kag nagpuyô sia didto sing mĝa adlaw,
nĝa apat ka bulan.
3 Kag nagtindug ang iya bana, kag
nagsunud sa iya sa pagpakighambal sa
iya sa tagiposoon, agud nĝa mapasaguli
sa iya. Kag nagdalá sia sa iya sing isa ka
sologoon, kag duha ka asno. Kag sia
nagpasulúd sa iya sa baláy sang iya a-
may; kag sang makit-an sang amay sang
pamatan-on nĝa babae, naggowa sia sa
pagsugata sa iya nĝa malipayon.
4 Kag ang iya uganĝan, nĝa amay
sang babae nĝa pamatan-on, naghawid
sa iya; kag nagpabilin sia kaúpud niya
sing tatlo ka adlaw; kag nagkalaon
sila kag nagilinum, kag naghiligda sila
didto.
5 Kag nahanabu nĝa, sang ikap-at ka
adlaw, nagbulugtaw sila sa aga pa gid,
kag sang nagbanĝon sia sa paglakat, ang

amay sang pamatan-on nĝa babae nag-
siling sa iya umagad nĝa lalaki: "Pa-
baskugon-mo ang imo tagiposoon sa isa
ka hunĝit nĝa tinapay, kag ugaling ma-
galakat kamo."
6 Kag naglilingkod sila nĝa duha sing
tinĝub, kag nagkalaon kag nag-ilinum
sila; kag ang amay sang pamatan-on
nĝa babae nagsiling sa bana: "Busa,
nagaampo ako sa imo, nĝa maguyon ka
sa paghigda diri sining gab-i, kag mag-
kalipay ang imo tagiposoon."
7 Kag nagtindug ang tawo nĝa sa
paglakat, apang ang uganĝan nagpílit
sa iya kag nagbalik sia kag naghigda
didto.
8 Kag sa ikalima ka adlaw nagbugtaw
sia sang aga pa gid sa paglakat; apang
nagsiling ang amay sang pamatan-on
nĝa babae: "Paglig-ona ang imo tagi-
posoon, ginaampo ko sa imo, kag mag-
hulat-ka tubtub nĝa matunud ang adlaw."
Kag nagkalaon sila sing tinĝub.
9 Kag ang tawo nagtindug sa pagla-
kat, sia kag ang iya babae, kag ang iya
sologoon, apang sinilinĝan sia sang iya
uganĝan, nĝa amay sang pamatan-on
nĝa babae: "Yari karon, ang adlaw
nagatunud na, nagapalapit ang gab-i,
busa maghigda kamo. Yari karon, ang
adlaw nagasalup, maghigda-ka diri kag
magkalipay ang imo tagiposoon. Kag
magbulugtaw-kamo buas sa aga pa gid
nĝa sa inyo paglakat, kag magakadto
ka sa imo layanglayang"
10 Apang ang tawo walâ magbuut sa
paghigda didto, kondi nĝa nagtindug sia
kag naglakat. Kag nakadanĝat sia tub-
tub sa Iebus (nĝa amo ang Ierusalem).
Kag gindalá niya sa iya ang duha ka
asno nĝa napaniyahan, kag ang iya ba-
bae kaúpud niya.
11 Kag sang malapit sila sa Iebus,
ang adlaw nagkatunud na gid, kag nag-
siling ang sologoon sa iya agalon: "Ka-
ri-ka, ginapakilooy ko sa imo, kag mag-
lipas kita nayon sa sina nĝa banwa sang
mĝa Iebusinhon, kag didto magahigda
kita."
12 Kag ang iya agalon nagsabat sa
iya: "Indi kita maglipas sa isa ka ban-
wa nĝa *ginapuy-an* sang mĝa dumuluong,
nĝa indi sa mĝa inanak ni Israel, kondi
magapadayon kita pa Gabaa."
13 Kag nagsiling sia sa iya sologoon:
"Kari-ka, kag magpalapit kita sa isa
sadtong mĝa duug, kag maghigda kita
sa Gabaa kon sa Rama."
14 Busa, nagpaladayon sila kag nagla-
lakat; kag natunuran sila sang adlaw sa
malapit sa Gibea, nĝa iya ni Benyamin.
15 Kag naglipas sila didto, sa pagsu-
lúd kag paghigda sa Gibea. Kag nag-
sulúd sila kag naglilingkod sila sa bala-
ligyaan sang banwa, kay walay sin-o
nĝa nagbaton sa ila sa baláy sa paghig-
da.
16 Kag, yari karon, ang isa ka tawo
nĝa tigulang, nĝa nagpauli gikan sa mĝa
latagon sa iya panĝabudlayan, sing ha-
pon. Kag ang tawo tagabukid sa Epra-
im, kag nagpanlugayaw sia subung nĝa
dumuluong sa Gibea; apang ang mĝa
tawo sang duug mĝa Benyaminhon.
17 Kag sang ginbayaw niya ang iya
mĝa mata, nakita niya ang manuglakat
sa balaligyaan sang banwa. Kag nagsi-
ling ang tigulang: "¿Diin ka makadto?
Kag ¿diin ka maghalín?"
18 Kag sia nagsiling sa iya: "Nag-ala-
gi kami gikan sa Betlehem sa Iuda pa
sulúd pa gid sa bukid sa Epraim. Taga-
didto ako, kag nagkadto ako sa Betlehem
sa Iuda; apang karon magakadto ako sa
baláy ni Iehoba, kag walay bisan sin-o
nĝa nagbaton sa akon sa iya baláy.
19 Walay sapayan may kompay ako
kag sebada nĝa sa amon mĝa asno, kag
may tinapay kag alak nĝa sa akon, kag
sa imo alagad nĝa babae kag sa sologo-
on nĝa nagaúpud sa imo mĝa alagad,
nĝa walâ kami sing nakulang."
20 Kag nagsiling ang tigulang: "Ang
paghidaet manĝinkaúpud mo; walâ sing
ano man; ang tanan mo nĝa ginakina-
hanglan manĝinsa isip nakon, lamang
nĝa indi ka maghigda sa balaligyaan."
21 Kag pinasulúd niya sila sa iya ba-
láy, kag nagsamo sia sing halalbon sa
mĝa asno. Kag sila nagpanghinaw sang
ila mĝa tiil, kag nagkalaon kag nagili-
num sila.
22 Kag sang nagkalipay sila sang ila
mĝa tagiposoon, yari karon, ang mĝa
tawo sang banwa, nĝa mĝa anak ni Belial,
naglilibot sa baláy, kag nagdalamhag
sa gawang; kag naghambal sila sa tigu-
lang nĝa tagiya sang baláy, nĝa nagsi-
liling: "Pagowaa ang tawo nĝa nagsu-
lúd sa imo baláy, agud nĝa makilala
namon sia."
23 Kag ang tawo nĝa tagiya sang ba-
láy naggowa sa ila, kag nagsiling sa ila:

"Indi, mga útud ko, ginaampo ko sa inyo, nga indi kamo maghilimo sa amo nga kalainan; kay ini nga tawo nagsulud sa akon baláy, indi kamo maghilimo sing kalangil-aran.
24 Yari karon ang akon anak nga babae nga ulay, kag ang babae niya; pagapagowaon ko sila karon sa inyo, kag magpalaubus-kamo sa ila, kag maghilimo kamo sa ila sono sang inyo minamaayo; apang sa sini nga tawo indi kamo maghilimo sining kangil-aran."
25 Kag yadtong mga tawo indi maluyag magpamati sa iya. Kag kinaptan sang tawo ang iya babae, kag pinagowa nila sia sa ila. Kag sila nagkilala sa iya kag ginpasipalahan nila sia sa bug-os nga gab-i tubtub sa aga, kag ginbuhian nila sia sang pagpamanagbanag na.
26 Kag sang pagpamanagbanag, nagabut ang babae kag napukan sia sa salamputon sang gawang sang baláy sang tawo, nga diin ang iya ginoo, *kag didto sia* tubtub nga nagsidlak ang adlaw.
27 Kag nagbangon sa aga ang iya ginoo, kag binuksan niya ang gawang sang baláy kag naggowa sia sa pagkadto sa iya dalanon; kag yari karon, ang iya babae nga napukan sa salamputan sang gawang sang baláy, nga ang mga kamut sa ibabaw sang talangtang.
28 Kag sia nagsiling sa iya: "Magbangon-ka, kag amo na kita"; kag walay sin-o nga nagsabat. Niyan ginpahamtang niya sia sa ibabaw sang asno; kag nagtindug ang tawo kag nagkadto sa iya duug.
29 Kag sang nag-abut sia sa iya baláy, nagkuha sia sing isa ka sundang, kag kinaptan niya ang iya babae kag inutudútud niya sia sono sa iya mga tul-an, sa napúlô kag duha ka bahin, kag pinadalá niya sia sa bug-os nga dulunan sa Israel.
30 Kag nahanabu, nga ang tanan nga nakakita sadto, nagsiling: "Walâ nga ma-sa mahanabu, bisan makita sing subung nga butang kutub sa adlaw nga ang mga anak ni Israel nagtalaklad gikan sa duta sa Egipto tubtub karon nga adlaw. Pamalandonga-ninyo yadto sing maayo; batuna-ninyo ang laygay, kag maghambal-kamo."

Ang kabikahan ni Benyamin daw nagakalaglag.

20 NIYAN naggulowa ang tanan nga mga anak ni Israel, kag ang katilingban ni Israel nagtipon, subung sa isa lamang ka tawo, kutub sa Dan tubtub sa Beer-seba patí ang duta sang Galaad, pa Iehoba sa Mispa.
2 Kag ang mga pangolo sa bug-os nga banwa, ang tanan nga kabikahan ni Israel, nag-alatubang sa katilingban sang banwa sang Dios: mga apat ka gatus ka libo nga mga tawo nga manuglakat, nga naggalabut sing hinganiban.
3 Kag ang mga anak ni Benyamin, nagpalamati nga ang mga anak ni Israel nagtaklad sa Mispa. Kag nagsililing ang mga anak ni Israel: "Isiling-ninyo nga kon paano nahanabu ining kalainan."
4 Kag nagsabat ang Lebinhon, nga bana sang babae nga ginpatay, kag nagsiling: "Ako nag-abut sa Gibea, nga iya ni Benyamin, ako kag ang akon babae, sa paghigda.
5 Kag ang mga taga-Gibea nagtilindug batok sa akon kag naglilibot sila sa baláy sing gab-i batok sa akon; nagtalapat sila sa pagpatay sa akon, kag sa akon babae, nagpalaubus sila sa iya, sa bagay nga napatay sia.
6 Kag kinaptan ko ang akon babae kag inutudutúd ko sia, kag ginpadalá ko sia sa bug-os nga kadutaan sang panublion ni Israel; kay nahimo nila ang isa ka salâ nga dulumtan kag ang isa ka kangil-aran sa Israel.
7 Yari karon, tanan kamo, mga anak ni Israel, ihatag-ninyo diri ang inyo paghukom kag laygay."
8 Niyan ang bug-os nga banwa nagtindug subung sang isa lamang ka tawo, nga nagasiling: "walâ sing sin-o sa amon nga magakadto sa iya layanglayang, bisan sin-o sa amon nga magabalik sa iya baláy.
9 Kag ini amo karon ang amon pagahimoon sa Gibea: batok sa iya magatalaklad kami tungud sa pagpapalad.
10 Kag magakuha kami sing napúlô ka tawo sa tagsa ka gatus sa tanan nga kabikahan ni Israel; kag isa ka gatus, sa tagsa ka libo; kag isa ka libo sa tagsa ka napúlô ka libo, nga magpalangita sila sing mga kalan-on nga sa banwa, agud nga, kon mag-abut sila sa Gibea sa Benyamin, maghilimo sila sa iya sono sang tanan nga kangil-aran nga ginhimo niya sa Israel."
11 Sa sini nagtilipon ang tanan nga mga tawo ni Israel botok sa banwa, nga

naghiliusa subung sang isa lamang ka tawo.
12 Niyan ang mḡa kabikahan ni Israel nagpaladalá sing mḡa tawo sa bug-os nḡa kabikahan ni Benyamin, nḡa nagasililing: "¿ Ano bala ini nḡa kalainan nḡa ginhimo sa tunḡâ ninyo?
13 Busa, igtugyan-ninyo karon yadtong mḡa tawo, nḡa mḡa anak ni Belial nḡa yara sa Gibea, *agud* nḡa pamatyon namon sila, kag pagpanason namon ang kalainan sa Israel." Apang ang mḡa Benyaminhon indi maluyag magpamati sang tinḡug sang ila mḡa útud, nḡa mḡa inanak ni Israel.
14 Kag ang mḡa anak ni Benyamin nagtilipon gikan sa ila mḡa banwa sa Gibea, sa paggowa sa pagpakigaway batok sa mḡa anak ni Israel.
15 Kag ang mḡa anak ni Benyamin nḡa gikan sa kabanwaanan, inisip sila sadtong adlaw may mḡa duha ka púlô kag anum ka libo ka tawo nḡa naggalabut sing hinḡaniban, walay labut sang mḡa pumuluyô sang Gibea, nḡa naisip sila nḡa mḡa pito ka gatus ka tawo nḡa pinili.
16 Sa kabug-osan sini nḡa banwa, may pito ka gatus ka mḡa tawo nḡa pinili nḡa mḡa walhon, nḡa sila tanan sarang makaigo sa paghaboy sing labyog sa isa ka bohok nḡa walay pagsalâ.
17 Kag naisip *man* ang mḡa tawo ni Israel, walay labut sa kay Benyamin, may mḡa apat ka gatus ka libo ka tawo, nḡa naggalabut sing hinḡaniban, nḡa tanan sila mḡa tawo nḡa sa pag-awayan.
18 Kag nagtilindug ang mḡa anak ni Israel kag nagtaklad sila pa Bethel kag nagpanḡayô sila sing laygay sa Dios. Kag nagsililing sila: "¿ Sin-o bala sa amon ang magtaklad sing úna sa pagpakigaway batok sa mḡa anak ni Benyamin?" Kag si Iehoba nagsiling: "Si Iuda ang úna."
19 Kag nagtilindug ang mḡa anak ni Israel sa aga, kag nagbutang sila sing dulugan sa atubanḡan sang Gibea.
20 Kag naggulowa ang mḡa tawo ni Israel sa pagpakigaway batok kay Benyamin, kag ang mḡa tawo ni Israel nagpahamtang sing pasunud sa pag-awayan batok sa ila sa atubanḡan sang Gibea.
21 Kag ang mḡa anak ni Benyamin naggulowa sa Gibea, kag ginpamukan sa duta, sadtong adlaw sa Israel, duha ka púlô kag duha ka libo ka tawo.
22 Apang ang banwa, ang mḡa tawo ni Israel, nagilisug liwan, kag nagpahamtang sing pasunud sa pag-awayan sa amo nḡa duug, diin ang ginpahamtanḡan nila sing pasunud sa nahauna nḡa adlaw.
23 Kag ang mḡa inanak ni Israel nagtalaklad kag naghilibi sila sa atubanḡan ni Iehoba tubtub sa hapon, kag nagpamangkot sila kay Iehoba, nḡa nagasiling: "¿ Magapalapit bala ako liwan sa pagpakigaway batok sa mḡa anak ni Benyamin nḡa akon útud?" Kag nagsiling si Iehoba: "Magtaklad-kamo batok sa iya."
24 Kag nagpalalapit ang mḡa anak ni Israel batok sa mḡa anak ni Benyamin sa ikaduha nḡa adlaw.
25 Kag naggowa si Benyamin gikan sa Gibea sa pagsugata sa ila sa ikaduha nḡa adlaw, kag ginpamukan sa duta liwan sa tunḡâ sang mḡa anak ni Israel ang napúlô kag walo ka libo ka tawo, nḡa tanan sila naggalabut sing hinḡaniban.
26 Niyan ang tanan nḡa mḡa inanak ni Israel, kag ang bug-os nḡa banwa, nagtalaklad kag nag-alabut sila sa Bethel, kag naghilibi sila, kag nagliingkod sila didto sa atubanḡan ni Iehoba, kag nagpuluasa sila sadto nḡa adlaw tubtub sa hapon; kag naghalalad sila sing mḡa halad nḡa sinunog, kag sing mḡa halad sa paghidaet sa atubanḡan ni Iehoba.
27 Kag ang mḡa anak ni Israel nagpalamangkot kay Iehoba (kay didto ang kaban sang pakigkatipan sang Dios sadto nḡa mḡa adlaw;
28 Kag si Pinees, nḡa anak ni Eleasar, anak ni Aaron, didto sa atubanḡan niya sadto nḡa mḡa adlaw), nḡa nagasililing: "¿ Magapadayon pa bala ako sa paggowa sa pagpakigaway batok sa mḡa anak ni Benyamin, nḡa akon útud, kon magauntat ako?" Kag nagsabat si Iehoba: "Magtalaklad-kamo, kay buas igatugyan ko sila sa inyo mḡa kamut."
29 Kag nagpahamtang si Israel sing mḡa pulut-an sa palibot sa Gibea.
30 Kag ang mḡa anak ni Israel nagtalaklad batok sa mḡa anak ni Benyamin sa ikatlo ka adlaw, kag nagpahamtang sila sing pasunud sa pag-awayan batok sa Gibea, subung sang iban nḡa mḡa adlaw.
31 Kag ang mḡa anak ni Benyamin

naggulowa batok sa katawohan, kag nagpalayô sila sa banwa. Kag nagsulugud sila sa pagpilas sang katawohan, nga ginpamatay nila sila, subung sang iban nga mga adlaw, sa mga dalan, nga ang isa sa ila nagataklad pa Bethel, kag ang isa pa Gibea, sa latagon, daw may mga katloan ka tawo sa Israel.

32 Kag nagsililing ang mga anak ni Benyamin: "Mga pilason sila sa atubangan naton, subung sang nahauna nga adlaw." Apang ang mga inanak ni Israel nagsililing: "Magpalalagyo-kita, kag magapalalayô kita sa ila sa banwa padulong sa mga dalan."

33 Kag ang tanan nga mga tawo ni Israel nagtilindug sa ila duug, kag nagpahamtang sila sa pasunud *sa pag-awayan* sa Baal-tamar, kag ang puut ni Israel naghalalín sa ila duug gikan sa latagon sang Geba.

34 Kag nag-alabut ang napúlô ka libo ka mga tawo nga pinili sa bug-os nga Israel batok sa Gibea, kag ang pag-awayan nagbaskug; apang ang mga Benyaminhon walâ makahibalo nga ang kalainan naglambut na sa ila.

35 Kag si Iehoba nagpilas kay Benyamin sa atubangan ni Israel, kag ang mga anak ni Israel naglaglag, sa Benyamin, sadtong adlaw sing duha ka púlô kag lima ka libo kag isa ka gatus ka tawo, nga tanan sila naggalabut sing hinganiban.

36 Kag nakita sang mga anak ni Benyamin, nga pilason ang mga anak ni Israel; kay ini sila naghatag sing duug kay Benyamin, nga nagsalalig sila sa mga pulut-an, nga ila ginpamutang batok sa Gibea.

37 Kag ang mga sa pulutlut-an nagdalali kag nagdalamhag sa Gibea; kag ang mga sa pululut-an nagulúna kag pinilas nila sa sulab sang hinganiban ang bug-os nga banwa.

38 Kag ang talanda-an nga ginkauyonan sa tungâ sang mga tawo ni Israel kag sa mga pululut-an, amo nga magpatub-ok sila sing isa ka daku nga asó sa banwa.

39 Kag ang mga tawo ni Israel nagilisol sa pag-awayan, kag si Benyamin nagsugud sa pagpilas kag pagpatay sang mga tawo ni Israel, nga may mga katloan ka tawo; kay nagsililing sila: "Sa pagkamatuud, mga pilason gid sila sa atubangan naton subung sang sa nahauna nga pag-away."

40 Niyan nagsugud sa pagtub-ok sa banwa ang daku nga asó, kag nagbalalikid ang mga Benyaminhon, kag, yari karon, ang bug-os nga banwa nagsaka sa *aso* nayon sa langit.

41 Kag nagbalalikid ang mga tawo ni Israel, kag ang mga tawo ni Benyamin nagkalalisang, kay nakit-an nila nga naglambut na sa ila ang kalainan.

42 Kag nagtalalikod sila sa atubangan sang mga tawo ni Israel *sa pagpalagyo* sa dalan sang kahanayakan; apang ang pag-away nagdangat sa ila; kag ang mga naghalalín sang mga banwa, ginpanlaglag sila nila sa tungâ nila.

43 Kag ginlikupan nila ang mga Benyaminhon, kag ginlalagas nila sila, gintapakan nila sila sa Menuha tubtub sa tampad sa Gibea, sa luyo sang Sulubangan.

44 Kag nagkalaholog sa Benyamin mga napúlô kag walo ka libo ka tawo, nga tanan sila mga tawo nga maisug.

45 Kag nagtalalikod sila, kag nagpalalagyo sila nayon sa kahanayakan sa pilas nga Rimon. Kag ginpangdugos iiwan sa mga dalanon ang mga lima ka libo ka tawo; kag ginsulunud nila sila sing malapit tubtub sa Gidom, kag pinilasan nila sila sing mga duha ka libo ka tawo.

46 Sa sini, ang tanan nga nagkalaholog sadtong adlaw sa mga tawo ni Benyamin, mga duha ka púlô kag lima ka libo ka tawo, nga naggalabut sing hinganiban nga ang tanan sila mga tawo nga maisug.

47 Apang ang mga anum ka gatus ka tawo nagtalalikod kag nagpalalagyo pa kahanayakan sa pil-as nga Rimon, kag nagpuluyô sila sa pil-as nga Rimon sing apat ka bulan.

48 Kag ang mga tawo ni Israel nagbalalik batok sa mga anak ni Benyamin, kag pinilasan nila sila sa sulab sang hinganiban, kutub sa mga tawo sang mga kabanwaanan tubtub sa mga kasapatan kag sa tanan nga nakita nila. Labut pa, ang tanan nga mga kabanwaanan nga ila nasapwan, ila tinutdan.

Ang pagkauli sang kabikahan ni Benyamin.

21 KAG ang mga tawo ni Israel nagsulumpa sa Mispa, nga nagasi-

liling: "Walay sin-o sa aton, nga magahatag sa iya anak nga babae nga asawa sa mga Benyaminhon.
2 Kag ang katawohan nag-abut sa Bethel, kag naglilingkod sila didto tubtub sa hapon sa atubangan sang Dios, kag ginbayaw nila ang ila tingug, kag naghilibi sila nga may daku nga panalabiton.
3 Kag nagsisiling sila: "Oh Iehoba, nga Dios ni Israel, ¿kay ngaa bala nahanabu ini kay Israel, nga nakulangan karon sa Israel sing isa ka kabikahan?"
4 Kag nahanabu nga, sang adlaw nga madason, ang banwa nagbangon sing aga pa gid, kag nagpatindug sila didto sing isa ka halaran, kag naghalalad sila didto sing mga halad nga sinunog kag mga halad sa paghidaet.
5 Kag ang mga anak ni Israel nagsililing: "¿Sin-o bala sang tanan nga mga kabikahan ni Israel, nga walâ magtaklad sa katilingban sa atubangan ni Iehoba?" Kay ginhimo ang daku nga pagsumpa batok sa indi magataklad kay Iehoba sa Mispa, nga nagasiling: "Sa pagkamatuud pagapatyon sia."
6 Kag naghilinulsul ang mga anak ni Israel sa kabangdanan kay Benyamin, nga ila útud, kag nagsisiling sila: "Isa ka kabikahan nautúd karon kay Israel.
7 ¿Ano bala ang pagahimoon naton nga sa ila, nga mga nagkalabilin, agud nga may asawa sila, kay nagsulumpa kita kay Iehoba, nga indi kita maghatag sa ila sang aton mga anak nga babae nga asawa?"
8 Kag nagsisiling sila: "¿May tawo bala sang mga kabikahan ni Israel, nga walâ magtaklad kay Iehoba sa Mispa?" Kag yari karon, walay tawo gikan sa Iabes sang Galaad, nga nagtaklad pa dulugan, sa katilingban.
9 Kag sang naisip ang banwa liwan, yari karon, nga walay sin-o nga tawo didto sa mga pumuluyô sang Iabes sang Galaad.
10 Kag ang katilingban nagpadalá didto sing napúlô kag duha ka libo ka tawo sa mga labing maisug; kag ginsogo nila sila, nga nagasisiling: "Maglalakat-kamo, kag pilason-ninyo sa sulab sang hinganiban ang mga pumuluyô sang Iabes sang Galaad kaúpud sang mga babae kag mga kabataan.
11 Kag amo ini ang pagahimoon ninyo: Pagatagudilian ang tanan nga lalaki kag ang tanan nga babae, nga nakighulid sa lalaki."
12 Kag nakakita sila sa tungâ sang mga pumuluyô sa Iabes sang Galaad sing mga apat ka gatus ka pamatan-on nga babae nga mga ulay nga walâ maghululid sa lalaki. Kag gindalá sila nila sa dulugan sa Silo, nga yara sa duta sang Kanaan.
13 Kag ang bug-os nga katilingban nagpadalá sa paghambal sa mga anak ni Benyamin, nga yadto sa pil-as nga Rimon, kag ginbantala nila sa ila ang paghidaet.
14 Kag nagbalalik ang mga Benyaminhon sadto nga dag-on, kag ginhatagan nila sila sing mga babae, nga ginpamuhi nila sa mga babae sa Iabes sang Galaad; apang walâ makatapud sa tanan.
15 Kag ang banwa naghinulsul sa kabangdanan ni Benyamin, tungud kay si Iehoba naghimo sing litik sa mga kabikahan ni Israel.
16 Kag nagsisiling ang mga tigulang sang katilingban: "¿Ano bala ang pagahimoon nga sa mga nagkalabilin, agud nga may mga asawa sila, kay ang mga babae ni Benyamin nagkalaglag sila?"
17 Kag nagsisiling sila: "Ang mga nakapalagyo sang Benyamin magsulúd liwan sa ila mga kaugalingon, agud nga indi pagpanason ang isa ka kabikahan ni Israel.
18 Walay sapayan, kami indi sarang makaghatag sa ila sing mga babae sa amon mga anak nga babae; kay ang mga anak ni Israel nagsulumpa, nga nagasiling: Malauton yadtong magahatag sing babae sa Benyamin."
19 Kag nagsisiling sila: "Yari karon, may isa ka piesta ni Iehoba sa tuigtuig sa Silo, nga yara sa Aminhan sang Bethel, sa luyo sang Sulubangan sang dalan, nga nagataklad gikan sa Bethel pa Sikem, kag sa Bagatnan sang Lebona."
20 Kag nagsogo sila sa mga anak ni Benyamin, nga nagasisiling: "Kaladto-kamo, kag magpahamtang-kamo sa pulut-an sa mga ulubasan;
21 Kag tan-awa-ninyo, kag yari karon, kon ang mga anak nga babae sa Silo magulowa sa pagsaut sa mga salautan. niyan maggulowa-kamo sa mga ulubasan kag magkuha-kamo ang tagsatagsa sa inyo sang inyo asawa sa mga anak nga

babae sang Silo, kag magkaladto-kamo
pa duta ni Benyamin.
22 Kag kon mag-alabut ang ila mğa
ginikanan kon ang ila mğa útud nğa
lalaki sa pagpakigsuay sa aton, kita
magasiling sa ila: Ihatag-ninyo sila
sa amon nğa hiyas, kay walâ kami
magkuha nğa sa tagsatagsa sing asawa
sa pag-awayan. Kamo, tunğud kay indi
kamo naghatag sing *mğa babae* sa ila,
karon manğinmakasasalâ kamo, *kon
sagmiton ninyo sila*.
23 Kag amo ini ang ginhimo sang
mğa anak ni Benyamin; nagkuluha sila
sing mğa asawa, sono sang ila kada-
muon, sa tunğâ sang mğa palasaut, nğa
ginlugos nila sila. Kag naglalakat sila
kag nagpalaúli sa ila palanublion, kag
nagpalatindug sila liwan sing mğa
banwa kag nagpuluyô didto sa ila.
24 Kag ang mğa anak ni Israel nag-
talaliwan didto, sadto nğa dag-on, ang
tagsatagsa sa iya kabikahan kag sa iya
panimaláy; naghalalín sila didto ang
tagsatagsa padulong sa iya palanublion.
25 Sadtong mğa adlaw walay hari sa
Israel: ang tagsatagsa naghimo sing
ginpakamatadlung sa iya mğa mata.

SI RUT.

Si Noemi kag ang iya umagad nğa babae.

1 KAG nahanabu, sa mğa adlaw nğa
nagahukom ang mğa Manughukom,
nğa may gutum sa duta sa Israel. Kag
ang isa ka lalaki sa Betlehem sa Iuda
naglakat sa pagpanlugayaw sa kadutaan
sa Moab, sia kag ang iya asawa, kag ang
iya duha ka anak nğa lalaki.
2 Kag ang nğalan sadtong tawo amo
si Elimelek, kag ang nğalan sang iya
asawa, si Noemi, kag ang nğalan sang
iya duha ka anak nğa lalaki amo si
Mahalon kag si Kilyon, mğa Epratinhon,
sa Betlehem sa Iuda. Kag nag-alabut
sila sa duta sang Moab, kag nagpuluyô
sila didto.
3 Kag namatay si Elimelek, nğa bana
ni Noemi, kag napabilin sia *didto* upud
ang iya duha ka anak nğa lalaki.
4 Kag ini sila nagpalanğasawa sing
mğa babae nğa Moabinhon. Ang nğa-
lan sang isa amo si Orpa, kag ang
nğalan sang isa, si Rut; kag nagpuluyô
sila didto sing napúlô ka tuig.
5 Kag nagkalamatay man sila nğa
duha, si Mahalon kag si Kilyon, kag
ginbayaan ang babae sang iya duha ka
anak kag sang iya bana.
6 Kag nagtindug sia upud ang iya
duha ka umagad nğa babae kag nagbalik
sia sa kadutaan sang Moab; kay naka-
bati sia sa duta sang Moab, nğa ginduaw
ni Iehoba ang iya banwa sa paghatag
sa ila sing tinapay.
7 Kag naggowa sia sa duug, sa diin
sia nagpuyô, kag upud sa iya ang iya
duha ka umagad nğa babae; kag nag-
sulugud sila sa paglakat sa pagbalik sa
duta sang Iuda.
8 Kag si Noemi nagsiling sa iya duha
ka umagad nğa babae: "Lakat-kamo,
balik-kamo ang tagsatagsa sa inyo sa
baláy sang iya ilóy. Si Iehoba maghimo
sa inyo sing pagkalooy, subung sang
ginhimo ninyo sa mğa napatay kag sa
akon.
9 Tugutan kamo ni Iehoba nğa ma-
kakita kamo sing kapahuwayan, ang
tagsatagsa sa baláy sang iya bana."
Kag hinalukan sila niya, kag ginbayaw
nila ang ila tinğug kag naghilibi sila.
10 Kag sila nagsililing sa iya: "*Indi;*
apang magapauli kami kaúpud nimo
sa imo banwa."
11 Kag si Noemi nagsabat: "Balik-
kamo, mğa anak ko. ¿Kay nğaa bala
pa gid nğa maúpud kamo sa akon?
¿May mğa anak pa bala ako nğa lalaki
sa tiyan, nğa mğa manğininyo bana?
12 Balik-kamo, mğa anak ko, lakat-ka-
mo; kay ako tigulang na sa pagpamana.
Kag kon magsiling ako: May paglaum
ako, kay bisan pa kon sa sini nğa gab-i
makapamana ako kag magpanğanak ako
ayhan sing mğa lalaki;
13 ¿Pagahulaton ninyo bala sila tub-

tub nga magkadalagku? ¿Buut bala
kamo magpugung sa pagpamana? Indi,
mga anak ko; matuud nga labi pa ka
daku ang akon kapaitan sang sa inyo,
kay ang kamut ni Iehoba ginbayaw batok
sa akon."
14 Apang sila, sang ginbayaw nila
ang ila tingug, naghilibi; kag si Orpa
naghaluk sa iya ugangan, apang si Rut
nagimpon sa iya.
15 Kag si *Noemi* nagsiling: "Yari
karon, ang imo bilas nga babae nagbalik
sa iya banwa kag sa iya mga dios. Balik-
ka kag sumunud sa imo bilas nga
babae."
16 Kag si Rut nagsiling: "Dili ka
magpilit sa akon nga magbiya sa imo,
nga magbalik ako malayô sa imo: kay
sa bisan diin ikaw makadto, magakadto
ako; kag sa bisan diin ikaw magpuyô,
ako magapuyô. Ang imo banwa, akon
banwa; kag ang imo Dios, akon Dios.
17 Sa diin ikaw mamatay, mamatay
ako, kag didto pagailubung ako. Ini
pagahimoon ni Iehoba sa akon kag ini
pagaidugang sa akon, kon ang iban nga
butang sang kamatayon makapabulag
sa akon kag sa imo."
18 Kag nakita ni Noemi, nga malig-
on sia sa iya pagtapat sa pagúpud sa
iya, kag naguntat sa paghambal sa iya.
19 Kag naglalakat sila nga duha tub-
tub nga nag-abut sila sa Betlehem. Kag
nahanabu nga, sang nagasululúd sila sa
Betlehem, ang bug-os nga banwa naggu-
bot bangud sa ila, kag nagsililing sila:
"¿Indi bala amo ini si Noemi?"
20 Kag sia nagsabat sa ila: "Indi
ninyo ako pagtawgon nga si Noemi,*
kondi tawga-ninyo ako nga si Mara,†
kay sa daku nga kapaitan ginbutang ako
sang Makagagahum.
21 Ako naglakat nga punô, apang
ginpabalik ako ni Iehoba nga walâ sing
sulúd. ¿Kay ngaa bala nga ginatawag
ninyo ako nga si Noemi, sa tapus si Ieho-
ba nagpamatuud batok sa akon, kag ang
Makagagahum nagpakalisud sa akon?"
22 Sa sini nagbalik si Noemi kag si
Rut, nga Moabinhon, nga iya umagad
upud sa iya, nga nagbalik sila sa kadu-
taan sang Moab. Kag nag-abut sila sa
Betlehem sa pamúnô sang ani sang mga
sebada.

---

* *Noemi*, mga kasadyaan ko.
† *Mara* ,kapaitan.

Si Rut nagkadto sa pagpanlaghaw sa latagon ni Boas.

2 KAG si Noemi may isa ka himata
sang iya bana, lalaki nga gamhanan
sa mangad, sa panimaláy ni Elimelek,
kag ang iya ngalan amo si Boas.
2 Kag si Rut, nga Moabinhon, nagsi-
ling kay Noemi: "Tugutan-mo ako sa
pagkadto sa latagon, kag nga magpamu-
lot ako sa tungâ sang mga uhay, sa olehe
sadtong tawo nga sa iya mga mata maka-
kita ako sing bugay." Kag sia nagsabat
sa iya: "Lakat, anak ko."
3 Kag naglakat sia, kag sang pag-abut
niya, naglaghaw sia sa latagon sa olehe
sang mga mangangani. Kag nahanabu
sa walâ paghunahunaa, nga ang bahin
sang latagon nahanungud kay Boas, nga
amo sa panimaláy ni Elimelek.
4 Kag yari karon, si Boas nag-abut
gikan sa Betlehem, kag nagsiling sa mga
mangangani: "Si Iehoba magúpud sa
inyo." Kag sila nagsililing: "Si Iehoba
magpakamaayo sa imo."
5 Kag si Boas nagsiling sa iya alagad
nga natulinan sang mga mangangani:
"¿Sa kay sin-o bala ining pamatan-on
nga babae?"
6 Kag ang alagad nga natulinan sang
mga mangangani nagsabat kag nagsi-
ling: "Amo ang pamatan-on nga ba-
bae nga Moabinhon, amo sia nga nagba-
lik kaúpud ni Noemi gikan sa duta sang
Moab.
7 Kag nagsiling sia *sa amon:* Tugutan-
mo ako sa pagpanlaghaw, kag nga pag-
tiponon ko sa tungâ sang mga inupung
sa olehe sang mga mangangani. Kag
nag-abut kag nagpadayon sia diri kutub
sa aga pa tubtub karon, luwas lamang
ang isa ka tion, nga naglingkod sia sa ba-
láy."
8 Kag si Boas nagsiling kay Rut:
"¿Indi bala ikaw magpamati, anak ko?
Dili ka magkadto sa pagpanlaghaw sa
iban nga latagon, bisan maglabang ka
diri, kondi magsimpon ka sa akon mga
pamatan-on nga babae.
9 Magsisiling ang imo mga mata sang
latagon nga pagaanihon, kag sunda sila.
Kag ako ¿indi bala nagsogo ako sa mga
pamatan-on nga lalaki, nga indi ka nila
pagkuhiton? Kag kon uhawon ka, kad-
to-ka sa mga ilimnan kag maginum sang
tubig, nga pagakuhaon sang mga pama-
tan-on nga lalaki."

10 Kag sia naghapa kag nagyaub sa
duta, kag nagsiling sa iya: "¿Kay ngãa
bala nakakita ako sing bugay sa imo
mgã mata, agud ngã ikaw magkilala sa
akon, ngã dumuluong ako?"
11 Kag si Boas nagsabat kag nagsiling
sa iya: "Ginasugiran ako sang tanan
ngã imo ginbuhat sa imo ugangãn ngã
babae, sa tapus na mapatáy ang imo
bana; kag kon paano ngã binayaan mo
ang imo amay kag ang imo ilóy, kag ang
duta ngã didto ka natawo, kag nagkari
ka sa isa ka banwa, ngã walâ mo maki-
lala kutub kahapon, bisan sa isa kaha-
pon.
12 Magbalus si Iehoba sang imo binu-
hatan, kag ang imo balus mangĩnhimpit
gikan kay Iehoba, ngã Dios ni Israel,
ngã sa idalum sang iya mgã pakpak
nagkari ka sa pagpasilong."
13 Kag sia nagsiling: "Ginoo ko,
kabay pa ngã makakita ako sing bugay
sa atubangãn sang imo mgã mata; kay
ginlipay mo ako, kag naghambal ka sa
tagiposoon sang imo alagad, bisan ako
indi subung sang isa sang imo mgã
sologoon ngã babae."
14 Kag si Boas nagsiling sa iya sa
oras sang pagkaon: "Kari-ka diri, kag
magkaon sang tinapay, kag itusmog sa
langaw ang imo hungit." Kag nagling-
kod sia sa luyo sang mgã mangãngãni,
kag sia nagtunghol sa iya sang sinanlag,
kag nagkaon sia kag nabusug, kag
nagtipig sia sing salin.
15 Kag nagtindug sia sa pagpanlag-
haw. Kag nagsogo si Boas sa iya mgã
alagad, ngã nagasiling: "Magpanlaghaw
sia sa tungã gid sang mgã inupung, kag
indi ninyo sia pagpakahuy-an.
16 Kag bisan pa kumuha-kamo *sing
diyotay* sa mgã inupong ngã pagabayaan
ninyo, ngã iya pagpanglaghawon, kag
dili ninyo sia pagsawayon."
17 Kag nanlaghaw sia sa latagon
tubtub sa hapon, kag ginlinas niya ang
iya napamolot, kag nangĩnsubung sang
isa ka epa sang sebada.
18 Kag ginpas-an niya sia, kag napauli
sa banwa; kag ang iya ugangãn nakakita
sang iya napamolotan. Kag kinuha man
niya ang salin ngã iya gintipigan sa
tapus na mabusug sia, kag ginhatag
niya ini sa iya.
19 Kag nagsiling sa iya ang iya uga-
ngãn: "¿Sa diin ka bala magpanlaghaw
karon?, kag ¿sa diin ka bala magpangã-
budlay? Mangĩnpakamaayohon ang na-
kilala sa imo." Kag sia nagpanugid sa
iya ugangãn, kon sin-o ang iya ginpa-
ngãbudlayan, kag nagsiling: "Ang ngã-
lan sang lalaki, ngã sa iya nagpangãbud-
lay ako karon amo si Boas."
20 Kag si Noemi nagsiling sa iya
umagad: "Mangĩnpakamaayohon sia
ni Iehoba, kay walâ sia magdumili sang
iya kaayohan bisan sa mgã buhi, bisan
sa mgã patay. Kag nagsiling sa iya si
Noemi: "Aton himata amo yadtong
lalaki, kag sa aton mgã manuggawad
amo sia."
21 Kag si Rut, ngã Moabinhon, nag-
siling: "Sia nagsiling man sa akon:
Simpon-ka sa akon mgã pamatan-on
tubtub ngã matapus nila ang tanan ngã
akon alanyon."
22 Kag si Noemi nagsiling kay Rut,
ngã iya umagad: "Maayo, anak ko, ngã
maglakat ka kaúpud sang iya mgã solo-
goon ngã babae, kag ngã indi ikaw makita
nila sa iban ngã latagon."
23 Kag nagsimpon sia sa mgã sologo-
on ngã babae ni Boas, ngã nagapanlag-
haw tubtub ngã matapus ang ani sang
mgã sebada, kag sang mgã trigo. Apang
nagpuyô sia upud sang iya ugangãn.

Ang katadlungãn sang gawad.

3 KAG nagsiling sa iya ang iya uga-
ngãn ngã si Noemi: "Anak ko,
¿indi bala ako makapangĩta sa imo sing
kapahuwayan, ngã didto may kaayo ka?
2 Kag karon si Boas, ngã sa iya mgã
sologoon ngã babae nakigúpud ka, ¿indi
bala sia ang amon himata? Yari karon,
sia magapahangĩn sa sini ngã gab-i sang
sebada sa linasan.
3 Magpanghinaw-ka kag magpang-
haplas-ka, kag magpanaput-ka sang imo
mgã panapton, kag magdulhog-ka sa
linasan. Indi ka magpakilala sa lalaki,
tubtub ngã sia makatapus sa pagkaon
kag sa paginum.
4 Kag yari karon kon sia maghigda,
tatapa ang duug sa diin sia maghigda,
kag magkadto-ka, kag buksan-mo ang
mgã tiil, kag maghigda-ka didto, kag sia
magasiling sang imo pagabuhaton."
5 Kag nagsiling sia sa iya: "Pagabu-
haton ko ang tanan ngã imo ginasiling
sa akon."
6 Kag nadulhog sia sa linasan, kag

ginhimo niya ang tanan nḡa ginsogo sa
iya sang iya uganḡan.
7 Kag sang nakakaon kag nakainum
si Boas, kag ang iya tagiposoon nagkali-
pay, nagkadto sia sa paghigda sa ukbung
sang tinumpok. Niyan nagpalapit sia
sing hipus gid, kag binuksan niya ang
iya mḡa tiil, kag naghigda sia.
8 Kag nahanabu sa tunḡâ sang gab-i,
nḡa nahadluk ining tawo, kag nagduko;
kag yari karon, ang isa ka babae nḡa
yara nagahigda sa iya tiilan.
9 Kag sia nagsiling: "¿Sin-o ka ba-
la?" Kag sia nagsiling: "Ako amo
si Rut, nḡa imo alagad. Ibuklad ang
imo pakpak sa ibabaw sang imo alagad;
tunḡud kay ikaw amo ang manuggawad
nakon."
10 Kag sia nagsiling: "Pakamaayo-
hon ka ni Iehoba, anak ko; ginpahayag
mo ang kapunoan sa imo kaayohan sa
katapusan labi pa sa nahauna nḡa duug,
nḡa walâ ka magsunud sa mḡa pamatan-
on nḡa lalaki, nḡa mḡa imol kon manga-
ranon.
11 Kag karon, dili ka magkahadluk,
anak ko; pagahimoon ko sa imo ang
tanan nḡa imo igasiling; kay ang tanan
nḡa gawang sa akon banwa nakahibalo,
nḡa ikaw among babae nḡa but-anan.
12 Kag karon bisan, sa pagkamatuud,
nḡa ako may katadlunḡan sa paggawad,
may isa pa ka manuggawad nḡa labing
malapit sa akon.
13 Higda-ka; kag sa pagkaaga, kon
sia maluyag sa paggawad sa imo, ma-
ayo; maggawad sia. Apang kon sia
indi buut maggawad sa imo, pagagawa-
ron ko ikaw, magkabuhi si Iehoba. Hig-
da-ka tubtub sa aga."
14 Kag naghigda sia sa iya tiilan tub-
tub sa aga; kag bimanḡon sa indi pa
magkilalahay ang isa kag isa. Kag si
Boas nagsiling: "Indi mahibaloan nḡa
ang babae nagsulúd sa linasan."
15 Kag nagsiling sia sa iya: Dalha
diri ang baliog, nḡa yara sa ibabaw ni-
mo, kag isalud sia." Kag ginsulud niya
ini, kag sia nagsukub sing anum ka *sukub*
sang sebada, kag ginlulan niya sia. Kag
napauli sia sa banwa.
16 Kag sang pag-abut niya sa iya
uganḡan, ini sia nagsiling sa iya: "¿Sino
bala, anak ko?" Kag sinugid niya sa iya
ang tanan nḡa ginhimo sa sadtong lala-
ki nḡa sa iya.
17 Kag nagsiling sia: "Ining anum
ka sukub sang sebada hinatag niya sa
akon, kay nagsiling sia sa akon: Indi
ka magpauli, nḡa walay sulúd sa imo
uganḡan."
18 Kag si *Noemi* nagsiling: "Ling-
kod-ka, anak ko, tubtub nḡa mahibaloan
mo, kon paano ang maabutan sini nḡa
butang; kay yadto nḡa tawo indi maga-
pahuway tubtub nḡa matapus niya ang
kasuayon."

Si Boas nagapakasal kay Rut.—Ang
pagkatawo ni Obed.

4 KAG si Boas nagtaklad sa gawang,
kag naglingkod sia didto. Kag
yari karon, nag-agi yadtong manugga-
wad, nḡa sa iya naghambal si Boas. Kag
nagsiling si *Boas* sa iya: "Kuan, balik-
ka kag lingkod-ka." Kag sia nagbalik
kag naglingkod.
2 Kag si *Boas* nagkuha sing napúlô ka
lalaki sang mḡa tigulang sang banwa,
kag nagsiling sia: "Lingkod-kamo
diri." Kag sila naglilingkod.
3 Kag nagsiling sia sa may katadlu-
nḡan sang paggawad: "Si Noemi, nḡa
nagbalik sa duta sang Moab, nagbaligya
sing isa ka bahin sang latagon, nḡa
nanginiya sang aton útud nḡa si Eli-
melek.
4 Kag ako nagsiling: Buut ako mag-
pahibalo sini sa imo, nḡa nagasiling:
Baklon-mo sia sa atubanḡan sang mḡa
yari diri nagalingkod, kag sa atubanḡan
sang mḡa tigulang sang akon banwa.
Kon ikaw maluyag sa paggawad, gawa-
ra; kag kon indi ka buut maggawad,
ipahayag ini sa akon, agud nḡa ako ma-
kahibalo sini; kay luwas sa imo walâ
sing iban nḡa maggawad, kag ako sa
olehe sa imo." Kag sia nagsabat:
"Akon pagagawaron."
5 Kag nagsiling si Boas: "Sa amo
nḡa adlaw nḡa maangkon mo ang lata-
gon sa kamut ni Noemi kag ni Rut, nḡa
Moabinhon, asawa sang napatay, maga-
angkon ka man sa iya, agud nḡa maba-
nḡon mo ang nḡalan sang patay sa iya
palanublion."
6 Kag nagsiling ang manuggawad:
"Indi ako sarang makagawad nḡa sa
akon, basi pa nḡa maglaglag ako sang
akon panublion. Ikaw gid, gawara nḡa
sa imo ang may katadlunḡan ako sa
paggawad; kay indi ako sarang maka-
gawad."

7 Kag yari karon *ang ginahimo sadto*
sa Israel nahanunĝud sa paggawad kag
sa pagbaylohanay sa paglig-on sa bisan
ano nĝa butang: ang isa naguba sang
sapin kag ginhatag niya sa isa. Ini
sia amo ang pagpamatuud sa *binanwa*
sa Israel.
8 Kag ang manuggawad nagsiling kay
Boas: "Angkona nĝa sa imo." Kag
naguba sang iya sapin.
9 Kag si Boas nagsiling sa mĝa tigu-
lang kag sa bug-os nĝa banwa: "Kamo
amo ang mĝa saksi, nĝa ginangkon ko
karon sa kamut ni Noemi ang tanan
nĝa butang nĝa nanĝiniya ni Elimelek,
kag ang tanan nĝa nanĝiniya ni Kilyon,
kag ni Mahalon,
10 Kag nĝa ginangkon ko man nĝa
asawa si Rut, nĝa Moabinhon, asawa
ni Mahalon, sa pagbanĝon sang nĝalan
sang patay sa iya palanublion, agud nĝa
ang nĝalan sang patay indi mautúd sa
tunĝâ sang iya mĝa útud nĝa lalaki, kag
sa gawang sang iya duug *nĝa natawohan.*
Kamo amo ang mĝa saksi sini karon
nĝa adlaw."
11 Kag ang tanan nĝa mĝa tawo nĝa
yara sa gawang kag ang mĝa tigulang
nagsililing: "Mĝa saksi *kami.* Kabay
pa nĝa si Iehoba maghimo sa babae
nĝa magasulúd sa imo baláy, subung
kay Rakel kag kay Lea, nĝa sila nĝa
duha nagpatindug sang baláy ni Israel.
Manĝingamhanan ka sa Eprata, kag
manĝinbantug ka sa Betlehem.
12 Kag tunĝud sa kaliwatan, nĝa iga-
hatag sa imo ni Iehoba sa sining pama-
tan-on nĝa babae, ang imo baláy ma-
nĝinsubung sang baláy ni Peres, nĝa
si Tamar nagpanĝanak kay Iuda."
13 Kag si Boas nagkuha kay Rut,
kag sia nanĝiniya asawa; kag sumulúd
sia sa iya. Kag si Iehoba naghatag sa
iya nĝa magpanamkon, kag nagpa-
nĝanak sia sing isa ka anak nĝa lalaki.
14 Kag ang mĝa kababainan nagsili-
ling kay Noemi: "Dalayawon si Iehoba,
nĝa naghimo nĝa indi makulang sa imo
karon ang manuggawad, nĝa ang iya
nĝalan manĝinbantug sa Israel.
15 Kag sia magapasaguli sang imo
kalág, kag sia manĝinmanugsagud sa
imo mĝa uban; kay ang imo umagad,
nĝa nagahigugma sa imo, nĝa labi pa
sia sa imo sang pito ka anak, nagpa-
nĝanak sa iya."
16 Kag sang kinuha ni Noemi ang
bátâ, binutang niya sia sa iya sabak, kag
nanĝinmanugsagud sia niya.
17 Kag ang mĝa kasilinĝan nĝa babae
naghinĝalan sa iya, nĝa nagasiling:
"Sa kay Noemi natawo ang isa ka
anak," kag ginhinĝalanan sia nila nĝa si
Obed. Ini amo ang amay ni Isai, nĝa
amay ni Dabid.
18 Yari karon ang kaliwatan ni Prees:
si Peres nagpanĝanak kay Hesron,
19 Kag si Hesron nagpanĝanak kay
Ram, kag si Ram nagpanĝanak kay
Aminadab.
20 Kag si Aminadab nagpanĝanak
kay Nahason, kag si Nahason nagpanĝa-
nak kay Salma,
21 Kag si Salmon nagpanĝanak kay
Boas, kag si Boas nagpanĝanak kay
Obed,
22 Kag si Obed nagpanĝanak kay
Isai, kag si Isai nagpanĝanak kag Dabid.

ANG NAHAUNA NĜA TOLON-AN NI

SAMUEL.

Ang panaad ni Ana.—Ang pagkatawo ni Samuel.

1 MAY isa ka lalaki sa Ramataim-So-
pim, sa kabukiran ni Epraim, nĝa
ginahinĝalanan si Elkana, anak nĝa
lalaki ni Ieroham, anak ni Eliu, anak ni
Tohu, anak ni Sup, nĝa Epratinhon.
2 Kag sia may duha ka asawa. Ang
nĝalan sang isa amo si Ana kag ang
nĝalan sang isa, si Penina. Kag si

Penina may mḡa anak, apang si Ana
walâ sing anak.
3 Kag sa tuigtuig nagtaklad ining la-
laki gikan sa iya banwa sa pagsimba kag
paghalad kay Iekoba sang Sebaot, sa
Silo. Kag didto yara ang duha ka anak
nḡa lalaki ni Eli, nḡa si Hopni kag si
Pinees, mḡa saserdote ni Iehoba.
4 Kag sang nag-abut ang adlaw, si El-
kana naghalad, kag naghatag sia sing
mḡa bahin kay Penina nḡa iya asawa,
kag sa tagsatagsa sa mḡa anak nḡa lalaki
kag sa mḡa anak nḡa babae.
5 Apang kay Ana ginhatagan niya
sing dapli nḡa bahin; kay ginahigugma
niya si Ana; apang ginpabaw-as sia ni
Iehoba.
6 Kag ang iya ribal nagpainit gid sa
iya, agud nḡa magpanḡakig sia, tu-
nḡud kay ginpabaw-as sia ni Iehoba.
7 Kag ini ginhimo niya sa tuigtuig.
Sa gihapon nḡa magtaklad sia sa baláy
ni Iehoba, ginpainit sia *ni Penina;* sa
bagay nḡa sia naghibi kag walâ mag-
kaon.
8 Kag si Elkana nḡa iya bana nagsi-
ling sa iya: " Ana, ¿ kay nḡaa bala na-
gahibi ka? Kag ¿ kay nḡaa bala walâ
ka magkaon? Kag ¿ kay nḡaa bala naga-
kasubu ang imo tagiposoon? ¿ Indi bala
ako labi sa imo sang napúlô ka anak?"
9 Kag nagtindug si Ana sa tapus nḡa
makakaon kag makainum sa Silo. Kag
ang saserdote nḡa si Eli naglingkod sa
isa ka lingkoran sa luyo sang isa ka ba-
kalan sang gawang sang simbahan ni
Iehoba.
10 Kag sia may kapait sa iya kalág, kag
nanḡamuyo sia kay Iehoba kag naghibi
sing bugana gid.
11 Kag nanaad sia, nḡa nagasiling:
" Iehoba sang Sebaot, kon buut ka mag-
tuluk nḡa may pagkalooy sang kalisud
sang imo ulipon, kag magdumdum ka sa
akon, kag indi mo pagkalipatan ang imo
ulipon, kag kon tagaan mo ang imo
alagad sing isa ka anak nḡa lalaki,
akon sia pagaihalad kay Iehoba ang
tanan nḡa mḡa adlaw sang iya kabuhi,
kag indi mag-agi ang igbululug sa iya
olo."
12 Kag nahanabu nḡa, tunḡud kay sia
nagpanḡamuyo sing malawig gid sa atu-
banḡan ni Iehoba, si Eli nakasat-um sang
bâbâ niya.
13 Kag si Ana naghambal sa iya tagi-
posoon; kag lamang nagagiliho ang iya
mḡa bibig, apang ang iya tinḡug indi
mabatian; kag naghunahuna si Eli nḡa
hubug sia.
14 Niyan si Eli nagsiling sa iya:
" ¿ Tubtub san-o pa bala ang imo pag-
kahubug? Pahanhan-ka sang imo alak."
15 Kag si Ana nagsabat sa iya, nḡa
nagasiling: " Indi, ginoo ko, ako among
isa ka babae nḡa nasub-an sa iya espiri-
tu. Walâ ako maginum sing alak, bisan
ilimnon nḡa makahubug, kondi nḡa gi-
nula ko ang akon kalág sa atubanḡan ni
Iehoba.
16 Dili mo pagkabigon ang imo ala-
gad nḡa isa ka anak ni Belial; kag sa
kabugana sang akon mḡa pagkagha kag
sang akon kalisdanan naghambal ako
tubtub karon."
17 Kag si Eli nagsabat kag nagsiling:
" Lakat-ka sa paghidaet; kag ang Dios
ni Israel maghatag sa imo sang panḡayô,
nḡa ginbuhat mo sa iya."
18 Kag sia nagsiling: " Makakita ang
imo alagad sing bugay sa atubanḡan
sang imo mḡa mata." Kag naglakat ang
babae sa iya dalanon, kag nagkaon; kag
walâ na ang iya nawung nḡa subung
sadto.
19 Kag sang tumindug sila sing aga
pa gid, nagsilimba sila sa atubanḡan
ni Iehoba; kag nagpalauli sila kag
nagpalakadto sila sa iya baláy, sa Ra-
ma. Kag nakilala ni Elkana si Ana, nḡa
iya asawa; kag si Iehoba nakadumdum
sa iya.
20 Kag nahanabu nḡa, sang lumigad
ang dag-on, sa tapus na nḡa makapa-
namkon si Ana, nag-anak sia sing isa ka
anak nḡa lalaki. Kag ginhinḡalanan ni-
ya sia nḡa si Samuel,* *nḡa nagasiling:*
" Tunḡud kay ginpanḡayô ko sia kay
Iehoba."
21 Kag ang lalaki, nḡa si Elkana nag-
taklad, upud ang bug-os niya nḡa pani-
maláy sa paghalad kay Iehoba sang ha-
lad nḡa tinuig kag *sa pagbayad* sang iya
panaad.
22 Apang si Ana walâ magtaklad;
kay nagsiling sia sa iya bana: " Kon
ang bátâ malutas, pagadalhon ko sia,
kag pagpaatubanḡon ko sia kay Iehoba,
kag magapabilin sia didto sa gihapon.
23 Kag si Elkana, nḡa iya bana, nag-
sabat sa iya: " Buhata ang ginapaka-
maayo mo; pabilin-ka tubtub nḡa malu-

* *Samuel,* pinanḡayô sa Dios.

tas mo sia. Lamang nḡa si Iehoba magtuman sang iya polong." Kag nagpabilin ang babae, kag nagpasoso sang iya anak, tubtub nḡa linutas sia niya.
24 Kag sang nalutas niya sia, ginpataklad sia niya upud sa iya, nḡa may tatlo ka tinday sang baka, kag isa ka epa sang harina, kag isa ka panit nḡa alak; kag gindalá niya sia sa baláy ni Iehoba sa Silo. Kag ang bátâ bataon pa gid.
25 Kag ginpugutan nila ang tinday sang baka, kag gindalá nila ang bátâ kay Eli.
26 Kag sia nagsiling: "Oh, Ginoo ko, buhi ang imo kalág, Ginoo ko, amo ako yadtong babae, nḡa diri anay kaúpud sa imo, malapit sa imo, nḡa nagapanḡamuyo kay Iehoba.
27 Tunḡud sini nḡa bátâ nagapanḡamuyo ako; kag si Iehoba naghatag sa akon sang akon ginpanḡayô sa iya.
28 Tunḡud sini ako naghatag sa iya man kay Iehoba: sa bug-os niya nḡa pagkabuhi pagaihatag sia kay Iehoba." Kag nagasimba sia didto kay Iehoba.

Ang Ambahan ni Ana.

2 KAG si Ana nanḡamuyo kag nagsiling:
"Ang akon tagiposoon nagapanḡalipay kay Iehoba;
Ang akon sunḡay ginbayaw kay Iehoba;
Ang akon bâbâ nagbilitad sa ibabaw sang akon mḡa kaaway;
Kay nagpanḡalipay ako sa imo kaluwasan.
2 Walâ na sing balaan subung kay Iehoba:
Kag walâ na sing iban pa luwas sa imo,
Kag walâ na sing Batong bantiling subung sang amon Dios.
3 Dili ninyo pagpadamuon ang inyo mḡa polong nḡa bugalon;
Kag ang pagkapalabilabihon dili maggowa sa inyo bâbâ;
Kay si Iehoba amo ang isa ka Dios sa kinaadman,
Kag sia nagatimbang sang mḡa binuhatan.
4 Ang mḡa pana sang mḡa makusug ginpamoong;
Kag ang mḡa nagkalasandad, ginapangwagkusan sang kabakud.
5 Ang mḡa busug, nagahilinakay sa ila sa tinapay;
Kag ang mḡa ginpanggutum, nagapalahuway.
Kag ang baw-as nḡa babae nagaanak sing pito;
Kag ang may madamu nḡa mḡa anak, nag-asas.
6 Si Iehoba nagapatay, kag sia nagahatag sing kabuhi;
Sia nagapapanaug sa lulubnḡan, kag nagapasaka.
7 Si Iehoba nagapaimol, kag sia nagapamangad;
Nagapapaidalum, kag nagabayaw sia.
8 Sia nagapatindug sa yab-ok sang imol,
Kag sa nasitan ginbayaw niya sa ipot,
Sa pagpalingkod sa ila kaúpud sang mḡa dunganon;
Kag ginapapanubli niya sila sing isa ka lingkoran sang himaya;
Kay iya ni Iehoba ang mḡa sadsaran sang duta,
Nḡa ginpahamtang niya sa ibabaw nila ang kalibutan.
9 Sia nagabantay sang mḡa tiil sang mḡa nagahigugma sa iya;
Kag ang mḡa malauton nagahilipus sa kadudulman;
Kay indi tunḡud sang kusug nḡa ang tawo gamhanan.
10 Iehoba, pagaboonḡon ang mḡa nagapakigsuay sa iya;
Kag batok sa ila magapandaguub sia kutub sa mḡa langit:
Pagahukman ni Iehoba ang mḡa ukbung sang duta;
Kag pagahatagan niya sing kabakud ang iya hari,
Kag pagapataason ang sunḡay sang iya hinaplas."
11 Kag si Elkana nagpauli sa Rama sa iya baláy;
Kag ang bátâ nanḡinmanugalagad ni Iehoba sa atubanḡan sang saserdote nḡa si Eli.

Mḡa kalainan sang mḡa anak ni Eli.

12 Kag ang mḡa anak ni Eli, mḡa anak sila ni Belial; kag walâ sila makakilala kay Iehoba.
13 Kag yari karon, ang pamatasan sang mḡa saserdote nḡa sa banwa: Kon

may maghalad sang halad, nagpakari
ang sologoon sang saserdote, sang ang
unud ginala-ga pa, nga *nagdalá* sia sa iya
kamut sing isa ka itulubluk nga tatlo
ang taliwis ;
14 Kag ginsuntok niya sia sa kawa,
kon sa kalaha, kon sa tatso, kon sa
kolon ; kag ang tanan nga makuha sang
itulubluk, ginkuha ini sang saserdote
nga sa iya. Sa sini ginhimo nila sa
tanan nga Israelinhon nga nag-alabut
didto sa Silo.
15 Subung man, sa walâ pa pagsunuga
ang tambok, nagapalapit ang sologoon
sang saserdote, kag nagsiling sa naga-
halad : " Hatag-ka sa akon sing unud
nga pagaisugba sa saserdote ; indi mag-
kuha sia sa imo sing unud nga linuto,
kondi hilaw."
16 Kag kon magsabat sa iya ang
tawo : " Sunugon anay ang tambok, kag
ugaling magkuha-ka sono sang naluya-
gan sang imo kalág ; " niyan sia nagsa-
bat sa iya : " Indi, kondi karon pagai-
hatag mo sia ; kag kon indi, ako ma-
gakuha sa iya sa palugus."
17 Kag ang salâ sining mga pamatan-
on among tuman ka daku sa atubangan
ni Iehoba, kag gintamay sang mga tawo
ang mga halad kay Ieboba.
18 Kag si Samuel nagaalagad sa atu-
bangan ni Iehoba nga bataon pa, nga
nawagkusan sang isa ka epod nga lino.
19 Kag ginabuhatan sia sang iya ilóy
sing isa ka bayô nga malaba nga diyo-
tay, kag gindalá niya sia sa tuigtuig, kon
magtaklad sia kaúpud sang iya bana sa
paghalad sang halad nga tinuig.
20 Kag ginpakamaayo ni Eli si Elka-
na kag ang iya asawa, nga nagasiling :
" Si Iehoba maghatag sa imo sing ka-
liwatan sa sini nga babae, sa baylo sang
bátâ nga pinangayô niya kay Iehoba."
Kag nagpalauli sila sa ila baláy.
21 Kag sang ginduaw ni Iehoba si
Ana, nanamkon sia kag nagpanganak
sing tatlo ka anak nga lalaki kag duha
ka anak nga babae. Kag ang bátâ nga
si Samuel nagtúbô malapit kay Iehoba.
22 Apang si Eli tama na ka tigulang ;
kag nakabati sia sang tanan nga gi-
nabuhat sang iya mga anak nga lalaki
sa bug-os nga Israel, kag nga naghigda
sila kaúpud sang mga babae, nga naga-
alagad sa [illegible]unud sa gawang sang La-
yanglayang sang pakigkitaan.
23 Kag nagsiling sia sa ila : " ¿ Kay
ngaa bala nagabuluhat kamo sang su-
bung nga mga butang ? Kay ako naka-
bati sa sining bilog nga banwa sang
inyo mga malain nga buhat.
24 Indi, mga anak ko ; kay indi maayo
ang akon ginpamatian : ginapalapas
ninyo ang banwa ni Iehoba.
25 Kon makasalâ ang tawo batok sa
tawo, pagahukman sila sang Dios, apang
kon makasalâ sia batok kay Iehoba,
¿ sin-o ang magaampo tungud sa iya ? "
Apang sila walâ magpalamati sang ti-
ngug sang ila amay, kay si Iehoba buut
magpatay sa ila.
26 Sa nagatúbô pa ang bátâ nga si
Samuel nanginkahamut-an sia sa atuba-
ngan sang Dios subung man sa atuba-
ngan sang mga tawo.

Ang pagtagna sang pagkalaglag sang balay ni Eli.

27 Kag nag-abut ang isa ka tawo sang
Dios kay Eli, kag nagsiling sia sa iya :
"Amo ini ang ginsiling ni Iehoba :
¿ Matuud bala nga ako nagpahayag sa
baláy sang imo amay, sang didto sia sa
Egipto sa baláy ni Paraon,
28 Kag nga akon sia ginpili nga akon
saserdote sa tanan nga mga kaliwatan
ni Israel, agud nga maghalad sia sa
ibabaw sang akon halaran, kag magsu-
nug sia sing insienso, kag magdalá sia
sing epod sa atubangan nakon, kag nga
ginhatag ko sa baláy sang imo amay ang
tanan nga mga halad tungud sa kalayo
sang mga inanak ni Israel ?
29 ¿ Kay ngaa bala gintapak ninyo
ang akon mga halad, kag ang akon mga
halad nga kalan-on, nga akon ginsogo,
sa akon Puluy-an ? Kag ginpadungan
mo ang imo anak sing labi sa akon, agud
nga magtalambok kamo sang mga pa-
nganay sang tanan nga mga halad sang
akon banwa nga Israel.
30 Ngani, amo ining ginmitlang ni
Iehoba nga Dios ni Israel : Ako naga-
siling sing maathag gid nga ang imo
baláy kag ang baláy sang imo amay ma-
galalakat sa atubangan nakon sing da-
yon gid ; apang karon amo ining gina-
mitlang ni Iehoba : Malayô sa akon nga
maghimo ako sini. Kay pagapadungan
ko ang mga nagapaladungug sa akon,
kag ang mga nagatamay sa akon ma-
ngintalamayon sila.
31 Yari karon, nagaalabut ang mga

adlaw, nḡa akon pagautdon ang imo
butkon kag ang butkon sang baláy sang
imo amay, nḡa sa imo baláy walâ sing
tigulang.
32 Kag makita mo ang isa ka kasum-
pung sa akon Puluy-an, sa dag-on nḡa
ang *Dios* magpadalá sang tanan nḡa ka-
ayohan kay Israel. Kag walâ sing tigu-
lang sa imo baláy sa gihapon.
33 Kag, sa tunḡâ sang mḡa imo, ang
tawo nḡa mḡa indi ko pag-utdon gikan
sa akon halaran, magapadayon sia sa
pagupus sang imo mata, kag sa pagpa-
lapyo sang imo kalág, kag ang tanan nḡa
mḡa salinsing sang imo baláy mamatay
sa edad nḡa lalakin-on.
34 Kag manḡintanda sa imo ining
magakahanabu sa imo duha ka anak nḡa
lalaki, nḡa si Opni kag si Pinees; sila
nḡa duha magakalamatáy sa isa ka
adlaw.
35 Kag ako magabanḡon nḡa sa akon
sing isa ka saserdote nḡa matutum, nḡa
magahimo sono sa akon tagiposoon kag
sa akon kalág, kag ako magapatindug
sing isa ka baláy nḡa malig-on, kag ma-
galakat sia sa atubanḡan sang akon Hi-
naplas sa tanan nḡa mḡa adlaw.
36 Kag mahanabu, nḡa ang bisan sin-
o nḡa mabilin sa imo baláy, magakari sa
pagyaub sa iya, agud may iya sia sing
isa ka bilog nḡa pílak, kag sing isa ka
tinapay, kag magasiling sia: "Ginaam-
po ko sa imo, nḡa paimponon mo ako sa
isa sang mḡa tulin sang pagkasaserdote,
agud nḡa makakaon ako sang isa ka hu-
nḡit nḡa tinapay."

Ang palanan-awon ni Samuel.

3 KAG ang bátâ nḡa si Samuel nag-
alagad kay Iehoba sa atubanḡan ni
Eli. Kag ang polong ni Iehoba sa sad-
tong mḡa adlaw talagsa lamang: ang
palanan-awon nḡa walâ maglapnag.
2 Kag sadto nḡa panag-on si Eli nag-
higda sa iya duug (nḡa ang iya mḡa ma-
ta nagasugud sa pagpalandulum, nḡa
indi sarang makakita sia).
3 Kag sa walâ pa mapalong ang lamp-
rahan sang Dios kag sang si Samuel
naghigda man sa simbahan ni Iehoba,
nḡa didto yara ang kaban sang Dios,
4 Nahanabu, nḡa si Iehoba nagtawag
kay Samuel. Kag sia nagsabat: "Ya-
ri ako."
5 Kag nagdalagan sia kay Eli kag nag-
siling: "Yari ako. ¿Kay nḡaa bala gin-
tawag mo ako?" Kag si Eli nagsiling
sa iya: "Ako walâ magtawag. Balik-
ka kag maghigda." Kag sia nagbalik
kag naghigda.
6 Kag si Iehoba nagtawag liwan kay
Samuel. Kag sang timindug si Samuel.
nagkadto sia kay Eli kag nagsiling sa
iya: "Yari ako, kay gintawag mo ako."
Kag nagsiling si Eli sa iya: "Anak ko,
ako walâ magtawag. Balik-ka kag mag-
higda-ka."
7 Kag si Samuel walâ pa makakilala
kay Iehoba, bisan ang polong ni Iehoba
walâ pa igpahayag sa iya.
8 Kag si Iehoba nagtawag liwan sa
makatlo kay Samuel. Kag sang nag-
tindug sia, nagpalapit sia kay Eli kag
nagsiling sa iya: "Yari ako, gintawag
mo ako" Niyan hinanḡup ni Eli, nḡa si
Iehoba nagpanawag sa bátâ.
9 Kag nagsiling si Eli kay Samuel:
"Lakat-ka kag maghigda-ka, kag kon
mahanabu nḡa pagtawgon ka, magasi-
ling ka: Hambal-ka, Iehoba, nḡa ang
imo alagad nagapamati." Kag nagla-
kat si Samuel kag naghigda sa iya duug.
10 Kag nag-abut si Iehoba, kag nag-
dúlog, kag nagtawag subung sang iban
nḡa mḡa tion: "Samuel, Samuel." Ni-
yan si Samuel nagsiling: "Hambal-ka,
nḡa ang imo alagad nagapamati."
11 Kag si Iehoba nagsiling kay Sa-
muel: "Yari karon, pagahimoon ko ang
isa ka butang sa Israel, nḡa kon sin-o
ang makabati sa iya, pagatinglan ang
iya duha ka dulungan.
12 Sa sadto nḡa adlaw pagatumanon
ko batok kay Eli ang tanan nḡa mḡa bu-
tang nḡa akon ginsiling nahanunḡud sa
iya baláy, kutub sa ginsuguran tubtub sa
katapusan.
13 Kag ginpahibalo ko sa iya, nḡa ako
magahukom sa iya baláy sa gihapon,
tunḡud sang kalainan nḡa iya nahiba-
loan. Kay ang iya mḡa anak nḡa lalaki
nagguyud sa ibabaw nila sing pagpaka-
malaut, kag sia walâ magpugung sa ila.
14 Kag tunḡud sini ako nagsumpa sa
baláy ni Eli, nḡa ang kalainan sang baláy
ni Eli indi matumbasan bisan sang mḡa
halad, bisan sang mḡa halad nḡa kalan-
on sa gihapon."
15 Kag si Samuel naghigda tubtub sa
aga; kag binuksan niya ang mḡa gawang
sang baláy ni Iehoba. Kag si Samuel

nagkahadluk magsugid sang palananawon kay Eli.

16 Kag tinawag ni Eli si Samuel kag nagsiling sa iya: "Anak ko, nga si Samuel." Kag sia nagsabat: "Yari ako."

17 Kag nagsiling sia: "¿Ano bala ang polong, nga ginhambal niya sa imo? Ginaampo ko sa imo, nga indi mo sia pagtagoon sa akon. Amo ini ang pagahimoon sa imo sang Dios, kag amo ini ang pagaidugang sa imo, kon tagoon mo sa akon ang isa ka polong sang tanan nga ginhambal niya sa imo."

18 Kag ginsugid ni Samuel sa iya ang tanan nga mga polong kag walâ gid sing gintago sa iya. Kag sia nagsiling: "Amo si Iehoba; himoon niya ang ginapakamaayo sa iya mga mata."

19 Kag si Samuel nagdaku, kag si Iehoba nanginúpud niya, kag walâ niya pagiholog sa duta bisan ano sang iya mga polong.

20 Kag ginkilala sang bug-os nga Israel, kutub sa Dan tubtub sa Beer-Seba, nga sa pagkamatuud si Samuel nanginmanalagna ni Iehoba.

21 Kag si Iehoba nagpahayag liwan sa Silo; kay si Iehoba nagpakita kay Samuel, sa Silo, tungud sang polong ni Iehoba.

Ang mga Pilistinhon nagdaug sa Israel kag kinuha nila ang Kaban.—Ang pagkamatay ni Opni, ni Pinees kag ni Eli.

4 KAG ang polong ni Samuel nag-abut sa bug-os nga Israel. Kag naggowa ang Israel batok sa mga Pilistinhon sa pagpakigaway, kag ginbutang nila ang dulugan malapit sa Ebeneser. Kag ang mga Pilistinhon nagbutang sing dulugan sa Apek.

2 Kag ang mga Pilistinhon nagpahamtang sing pasunud sa pag-awayan batok kay Israel, kag sang pagpakigaway nila, ginpilas si Israel sa atubangan sang mga Pilistinhon, nga ginpilasan nila sa pag-awayan nga pinasunud sa latagon may mga apat ka libo ka mga tawo.

3 Kag sang umabut ang banwa sa dulugan, ang mga tigulang sa Israel nagsililing: "¿Kay ngaa bala ginpilas kita karon ni Iehoba sa atubangan sang mga Pilistinhon? Dalhon-naton gikan sa Silo ang kaban sang katipan ni Iehoba, agud nga magkari sa tungâ naton, kag pagluwason kita niya sa kamut sang aton mga kaaway."

4 Kag ginpadalá sang banwa sa Silo, kag gindalá nila gikan didto ang kaban sang katipan ni Iehoba sang Sebaot, nga nagalingkod sa tungâ sang mga kerubin. Kag ang duha ka anak nga lalaki ni Eli, si Hopni kag si Pinees, yadto man didto upud sa kaban sang katipan sang Dios.

5 Kag nahanabu nga, sang ang kaban sang katipan ni Iehoba nag-abut sa dulugan, ang bug-os nga Israel nagsingit sa tama ka daku nga pagsingit, nga nagkurug ang duta.

6 Kag sang pagkabati sang mga Pilistinhon sang tingug sining pagsingit, nagsililing sila: "¿Ano bala ini nga tingug sa daku nga kagahud sa dulugan sang mga Hebreinhon?" Kag nahibaloan nila, nga ang kaban ni Iehoba nagabut sa dulugan.

7 Kag hinadlukan ang mga Pilistinhon, kag nagasililing sila: "Nag-abut ang Dios sa dulugan" Kag nagsililing sila: "¡Kailo kita! Kay indi subung sini kahapon kag sa isa kahapon.

8 ¡Kailo kita! ¿Sin-o bala ang magaluwas sa aton sa mga kamut sa sinang mga dios nga gamhanan? Ini sila amo ang mga dios gid, nga nagpilas sa mga Egiptohanon sa tanan nga mga kalalat-an sa kahanayakan.

9 Palanikasug-kamo, mga Pilistinhon, kag magpakalalaki-kamo, agud nga indi kamo magpaulipon sa mga Hebreinhon, subung nga sila nagpaulipon sa inyo. Pagpakalalaki-kamo kag mag-away-kamo."

10 Kag ang mga Pilistinhon nag-alaway, kag ang Israel ginpilas kag nagpalagyo ang tagsatagsa sa iya layanglayang; kag tama ka daku ang kinamatay, kag nagkalapukan sa Israel mga katloan ka libo ka tawo nga nagalalakat.

11 Kag ang kaban sang Dios nakuha, kag nagkalamatay ang duha ka anak nga lalaki ni Eli, si Hopni kag si Pinees.

12 Kag nagdalagan ang isa ka tawo ni Benyamin gikan sa pag-awayan nga pinasunud, kag nag-abut sia sa sadto nga adlaw sa Silo, nga nagisi ang iya mga panapton kag may yab-ok sa ibabaw sang iya olo.

13 Kag sang umabut sia, yari karon,

nĝa si Eli nagalingkod sa isa ka lingkoran, nĝa nagalaawlaaw sa luyo sang dalan ; kay ang iya tagiposoon nagakurug banĝud sang kaban sang Dios. Kag sang umabut yadtong tawo sa banwa, nĝa nagasugid sa banwa *sang nahanabu*, ang bug-os nĝa banwa nagtuluaw.

14 Kag sang pagkabati ni Eli sang kinagahud sang pagtuaw, nagsiling sia : "¿Ano bala nĝa tinĝug ini nĝa pagginahud ?" Kay yadto nĝa tawo nagdasig, kag nag-abut kag ginsugid ang *tanan* kay Eli.

15 Kag si Eli nagaedad na sing kasiaman kag walo ka tuig, kag ang iya mĝa mata nabulag na, sa bagay nĝa indi sia sarang makakita.

16 Kag nagsiling ang tawo kay Eli : "Ako naghalín sa pag-awayan ; ako nagpalagyo karon sa inaway." Kag sia nagsiling : "¿Ano bala ang nahanabu, anak ko ?"

17 Kag ang manugbalita nagsabat kag nagsiling : "Ang Israel nagpalagyo sa atubanĝan sang mĝa Pilistinhon, kag nahimo man ang daku nĝa kamatay sa banwa, kag napatay man ang imo duha ka anak nĝa lalaki, si Hopni kag si Pinees, kag ang kaban sang Dios nakuha."

18 Kag nahanabu nĝa, sang pagmitlang niya sang kaban sang Dios, si Eli napukan nĝa hayang sa lingkoran, sa luyo sang gawang ; kag nabali ang liog kag namatay sia, kay tawo sia nĝa tigulang kag mabug-at. Kag ginhukman niya ang Israel sing kap-atan ka tuig.

19 Kag ang iya umagad nĝa babae, ang asawa ni Pinees, nĝa nagabusong kag manuganak, sang nakabati sia sang balita, nĝa ang kaban sang Dios nakuha na kag nĝa patay ang iya uganĝan nĝa lalaki kag ang iya bana, nagdoko sia kag nag-anak, kay ginsakitan sia sing hinali.

20 Kag sang nagahimumugto sia, nagsiling sa iya ang mĝa babae, nĝa yara sa luyo niya : "Dili ka magkahadluk, kay nag-anak ka sing isa ka bátâ nĝa lalaki." Apang sia walâ magsabat, bisan magsapak.

21 Kag ginhinĝalanan niya ang bátâ nĝa si Ikabod,* nĝa nagasiling : "Ang himaya ni Israel nagtaliwan na :" ini tunĝud kay ang kaban sang Dios nakuha na, kag banĝud sang iya uganĝan nĝa lalaki kag sang iya bana.

22 Kag nagsiling sia : "Nagtaliwan na ang himaya ni Israel, kay ang kaban sang Dios nakuha na."

* *Ikabod,* walay himaya.

Ang kaban sa kadutaan sang mĝa Pilistinhon.

5 KAG ang mĝa Pilistinhon, sang nakuha nila ang kaban sang Dios, gindala nila sia kutub sa Ebenser pa Asdod.

2 Kag kinuha sang mĝa Pilistinhon ang kaban sang Dios, kag sinulúd nila sia sa baláy ni Dagon, kag binutang nila sia sa luyo ni Dagon.

3 Kag sa madason nĝa adlaw ang mĝa Asdodinhon nagtilindug sa aga pa gid, kag yari karon, si Dagon nagahapa sa duta sa atubanĝan sang kaban ni Iehoba. Kag kinuha nila si Dagon kag inuli nila sia sa iya duug.

4 Kag sang pagtindug nila sing aga pa sang masunud nĝa adlaw, yari karon, nĝa si Dagon naholog, nĝa nagahapa sa duta sa atubanĝan sang kaban ni Iehoba ; kag ang olo ni Dagon kag ang duha ka palad sang iya mĝa kamut nagkalautúd sa halintang, nĝa nabilin lamang sa kay Dagon ang púnô.

5 Tunĝud sini ang mĝa saserdote ni Dagon kag ang tanan nĝa mĝa nagasulúd sa baláy ni Dagon, walâ magatalapak sang halintang ni Dagon, sa Asdod, tubtub karon.

6 Kag nagbug-at ang kamut ni Iehoba sa ibabaw sang mĝa Asdodinhon, kag ginhapay niya sila, kag pinilas niya sila sing mĝa hubag sa kagalan nĝa nagabuadad, sa Asdod kag sa tanan niya nĝa mĝa kadulunan.

7 Kag sang nakita ini sang mĝa Asdodinhon, nagsisiling sila : "Indi pagaibilin sa aton ang kaban sang Dios ni Israel, kay ang iya kamut matig-a sa ibabaw naton kag sa ibabaw sang aton dios nĝa si Dagon."

8 Kag ginpadalá nila sa pagtilipon sa ila sang tanan nĝa mĝa dunganon sang mĝa Pilistinhon, kag nagsisiling sila : "¿Ano bala ang amon pagabuhaton sang kaban sang Dios ni Israel ?" Kag sila nagsalabat : "Ipasaylo ang kaban sang Dios ni Israel sa Gat." Kag pinasaylo nila *didto* ang kaban sang Dios ni Israel.

9 Kag nahanabu nĝa, sang napasaylo

nila sia, ang kamut ni Iehoba nanginbatok sa banwa nğa may daku nğa pagkalisang. Kag pinilas niya ang mğa tawo sa sadto nğa banwa kutub sa labing magamay tubtub sa labing dalagku; kag ang mğa hubag naglulutaw sa ila.

10 Kag pinadalá nila ang kaban sang Dios sa Ekron. Kag sang pagsulúd sang kaban sang Dios sa Ekron, ang mğa Ekroninhon nagsilingit, nğa nagasiliing: "Ginsaylo nila sa aton ang kaban sang Dios ni Israel sa pagpatay sa aton kag sa aton banwa."

11 Kag ginpadalá nila sa pagtilipon ang tanan nğa mğa dunganon sang mğa Pilistinhon, *kag* nagasiliing sila: "Ipadalá-ninyo ang kaban sang Dios ni Israel, kag ibalik sia sa iya duug, agud nğa indi niya kita pagpatyon, kita kag ang aton banwa." Kay may kalisang tubtub sa kamatayon sa bug-os nğa banwa; ang kamut sang Dios nagbug-at gid didto.

12 Kag ang mğa tawo nğa walâ magkalamatay, ginpamilas sila sang mğa hubag kag ang panaghoy sang banwa nagasaka sa lanğit.

Ang kaban ginuli sa kadutaan ni Israel.

6 KAG didto ang kaban ni Iehoba sa duta sang mğa Pilistinhon sing pito ka bulan.

2 Kag ang mğa Pilistinhon, sang nagtawag sang mğa saserdote kag sang mğa manugpakot, pinamangkot nila sila: "¿Ano bala ang pagahimoon namon sang kaban ni Iehoba? Isaysay-ninyo sa amon kon paano ang amon pagpadalá sa iya sa iya duug"

3 Kag sila nagsiliing: "Kon ipadalá ninyo ang kaban sang Dios ni Israel, indi ninyo pagipadalá nğa walâ sing sulúd, apang pagabayaran ninyo sia sing isa ka halad tunğud sang kasal-anan; niyan magaaláyô kamo, kon makilala ninyo kay walâ magbulag sa inyo ang iya kamut."

4 Kag sila nagsiliing: "¿Ano bala ang manğinhalad tunğud sang kasalanan, nğa amon pagibayad sa iya?" Kag sila nagsiliing: "Sono sa kadamuon sang mğa dunganon sang mğa Pilistinhon, lima ka mğa hubag nğa bulawan, kag lima ka mğa ilaga nğa bulawan, kay ang amo nğa kamatay yara sa ila nğa tanan, yara man sa inyo mğa dunganon.

5 Kag himoon ninyo ang mğa dagway sang inyo mğa hubag, kag ang mğa dagway sang inyo mğa ilaga, nğa nagalaglag sang duta; kag pagaihatag ninyo ang himaya sa Dios ni Israel, nğa ayhan magahaganhagan ang iya kamut sa ibabaw ninyo, kag sa ibabaw sang inyo mğa dios, kag sa ibabaw sang inyo duta.

6 Apang ¿kay nğaa bala ginapatig-a ninyo ang inyo tagiposoon, subung sang pagpatig-a sang mğa Egiptohanon, kag ni Paraon sang ila tagiposoon? Sang pinahayag niya ang iya kagamhanan sa ibabaw nila, ¿walâ bala nila pagtuguti nğa maglalakat sila kag nagtalaliwan sila?

7 Kag kuluha-kamo kag maghilimo-kamo karon sing isa ka kanga nğa bag-o, kag kumuha-kamo sing duha ka baka nğa gatasan, nğa sa ila walâ pa mabutanği sing singkaw. Kag itakud-ninyo ang mğa baka sa kanga, kag ibalik-ninyo sa baláy ang ila mğa tinday.

8 Kag kuhaon-ninyo ang kaban ni Iehoba kag itungtung-ninyo sia sa ibabaw sang kanga; kag ibutang-ninyo sa isa ka diyotay nğa kaban sa luyo niya ang mğa huyas nğa bulawan nğa ibayad ninyo sa iya sa halad tunğud sang kasalanan; kag pabayaan ninyo sila, kag sia magalakat.

9 Kag tuluka ninyo: Kon magtaklad sia nğa sa dalanon sang kadulunan nayon sa Bet-semes, amo sia nğa nagbuhat sining daku nğa kalainan nğa sa aton; kon indi, mahibaloan ta nğa indi ang iya kamut nğa nagpilas sa aton: among isa ka tabô nğa nahanabu sa aton."

10 Kag yadtong mğa tawo naghilimo sila sini sing subung; kag nagkuluha sila sing duha ka baka nğa gatasan, kag gintakud nila sila sa kanga, kag ginpugo nila sa baláy ang ila mğa tinday.

11 Kag ginbutang nila ang kaban ni Iehoba sa ibabaw sang kanga, kag ang diyotay nğa kaban upud ang mğa ilaga nğa bulawan kag ang mğa dagway sang ila mğa hubag.

12 Kag ang mğa baka naglalakat sa dalanon sing matadlung pa Bet-semes. Kag nagalalakat sila sa amo man nğa dalan, nğa nagaima gihapon, nğa walâ maglipas bisan sa too, bisan sa walá. Kag ang mğa dunganon sang mğa Pilis-

tinhon nagsulunud sa ila tubtub sa kadulunan sang Bet-semes.
13 Kag ang mg̃a Betsemesinhon nagalani sang trigo sa nalupyakan ; kag sang binayaw nila ang ila mg̃a mata, nakita nila ang kaban, kag nagkalalipay sila sang ila pakakita sa iya.
14 Kag ang kanga nag-abut sa latagon ni Iosue, ng̃a Betsemesinhon, kag nagdúlog didto ; kag didto may isa ka daku ng̃a bató. Kag ginbis-ak nila ang kahoy sang kanga, kag ginhalad nila ang mg̃a baka sa halad ng̃a sinunog kay Iehoba.
15 Kag ginpapanaug sang mg̃a Lebinhon ang kaban ni Iehoha, kag ang diyotay ng̃a kaban ng̃a yara sa luyo niya, ng̃a sa iya yara ang mg̃a huyas ng̃a bulawan, kag binutang nila sia sa ibabaw sang daku ng̃a bató. Kag ang mg̃a tawo sa Bet-semes naghalalad sing mg̃a halad ng̃a sinunog, kag naghalalad sila sing mg̃a halad kay Iehoba sadtong adlaw.
16 Kag sang nakita ini sang lima ka mg̃a dunganon sang mg̃a Pilistinhon. nagbalalik sila sa Ekron sa amo ng̃a adlaw.
17 Kag ini sila amo ang mg̃a hubag ng̃a bulawan, ng̃a ginbayad sang mg̃a Pilistinhon kay Iehoba sa halad tung̃ud sang kasal-anan : sa Asdod, isa ; sa Gasa, isa ; sa Askalon, isa ; sa Gat, isa ; sa Ekron, isa.
18 Kag ang mg̃a ilaga ng̃a bulawan, nang̃insono sang kadamuon sang tanan ng̃a mg̃a banwa sa mg̃a Pilistinhon, ng̃a nahanung̃ud sa mg̃a lima ka mg̃a dunganon, kutub sa mg̃a banwa ng̃a mabakud, tubtub sa mg̃a atup sang manuguma, tubtub sa daku *ng̃a bató* sang Panalabiton, ng̃a sa ibabaw niya ginbutang nila ang kaban ni Iehoba, *bató* ng̃a *yara* sa latagon ni Iosue, ng̃a Betsemesinhon, tubtub karon.
19 Kag ginpilas ni Iehoba ang mg̃a tawo sa Bet-semes, kay nagtulok sila sa kaban ni Iehoba ; kag ginpilas niya, sa tung̃â sang banwa, mg̃a kapitoan ka mg̃a tawo sa kalim-an ka libo. Kag ang banwa nagpanalabiton, kay si Iehoba nagpilas sa iya sa daku ng̃a kamatay.
20 Kag ang mg̃a Betsemesinhon nagsiling : " ¿ Sin-o bala ang sarang makatindug sa atubang̃an ni Iehoba, ining Dios ng̃a balaan ? Kag ¿ sa kay sin-o bala magataklad sia kutub sa amon ? "
21 Kag nagpaladalá sila sing mg̃a manugbalita sa mg̃a taga-Kiriat-iearim, ng̃a nagasiling : " Ginuli sang mg̃a Pilistinhon ang kaban ni Iehoba : Dulhogkamo, kag pataklara-ninyo sia sa inyo."

7 KAG nag-alabut ang mg̃a taga-Kiriat-iearim, kag ginpataklad nila ang kaban ni Iehoba ; kag ginsulúd nila sia sa baláy ni Abinadab, sa ibabaw sang bakolod, kag ginpakabalaan nila si Eleasar, ng̃a iya anak ng̃a lalaki, agud ng̃a magbantay sia sang kaban ni Iehoba.

Ang mg̃a Pilistinhon dinaug sa Mispa.

2 Kag nahanabu ng̃a, kutub sang adlaw ng̃a nag-abut ang kaban sa Kiriat-iearim, nagliligad ang madamu ng̃a mg̃a dagon ; kag sa natapus ang duha ka púlô ka tuig ang bug-os ng̃a baláy ni Israel nagapalanghayhay sa olehe ni Iehoba.
3 Kag si Samuel naghambal sa bug-os ng̃a baláy ni Israel, ng̃a nagasiling : " Kon sa bug-os ninyo ng̃a tagiposoon magbalik kamo kay Iehoba, kuhaaninyo ang mg̃a dios sang mg̃a dumuluong kag ang mg̃a Astarot sa tung̃â ninyo, kag pagpaliguna-ninyo ang inyo tagiposoon kay Iehoba, kag sa iya lamang mag-alagad-kamo, kag pagaluwason kamo niya sa kamut sang mg̃a Pilistinhon."
4 Kag kinuha sang mg̃a anak ni Israel ang mg̃a Baal kag ang mg̃a Astarot, kag nag-alalagad lamang sila kay Iehoba.
5 Kag si Samuel nagsiling : " Tipona-ninyo ang bug-os ng̃a Israel sa Mispa, kag ako magapang̃amuyo kay Iehoba tung̃ud sa inyo."
6 Kag nagtilipon sila sa Mispa, kag nagpalanag-ub sila sing tubig kag ginula nila sia sa atubang̃an ni Iehoba, Kag nagpuluasa sila sadto ng̃a adlaw, kag nagsiliIing sila : " Batok sa kay Iehoba nakasalâ kami." Kag ginhukman ni Samuel ang mg̃a inanak ni Israel sa Mispa.
7 Kag sang pagkabati sang mg̃a Pilistinhon, ng̃a ang mg̃a inanak ni Israel nagtilipon sa Mispa, nagtalaklad ang mg̃a dunganon sang mg̃a Pilistinhon batok kay Israel. Kag sang pagkabati sini sang mg̃a inanak ni Israel hinadlukan sila sa atubang̃an sang mg̃a Pilistinhon.
8 Kag nagsiliIing ang mg̃a inanak ni Israel kay Samuel : " Dili ka magpalantang sa pagsingit kay Iehoba, ng̃a aton Dios, tung̃ud sa amon, ng̃a luwason

niya kami sa kamut sang mḡa Pilistinhon."

9 Kag si Samuel nagkuha sing isa ka kordero nḡa nagasoso pa, kag ginhalad niya sia nḡa bilog kay Iehoba sa halad nḡa sinunog; kag nagsingit si Samuel kay Iehoba tunḡud sa Israel, kag ginpamatian sia ni Iehoba.

10 Kag nahanabu nḡa, sang si Samuel nagahalad sang halad nḡa sinunog, ang mḡa Pilistinhon nagpalalapit, sa pagpakigaway sa mḡa inanak ni Israel. Apang si Iehoba nagpadaguub sa sadto nḡa adlaw sa daku nḡa dinaguhub batok sa mḡa Pilistinhon, kag ginwagwag niya sila kag ginpangdaug sila sa atubanḡan ni Israel.

11 Kag sang naghalalín ang mḡa inanak ni Israel sa Mispa, ginlalagas nila ang mḡa Pilistinhon, nḡa ginpamilas sila nila tubtub sa idalum sang Bet-kar.

12 Kag si Samuel nagkuha sing isa ka bató, kag binutang niya sia sa tunḡâ sang Mispa kag sang Sen, kag ginhinḡalanan sia niya nḡa Ebeneser,* nḡa nagasiling: "Tubtub diri ginbuligan kami ni Iehoba."

13 Kag ang mḡa Pilistinhon ginpapaubus, kag walâ na magbalalik sila sa kadulunan sang Israel, Kag ang kamut ni Iehoba nanḡinbatok sa mḡa Pilistinhon sa bug-os nḡa panag-on ni Samuel.

14 Kag ginpanḡuli sa mḡa inanak ni Israel ang mḡa kabanwaanan nḡa kinuha sang mḡa Pilistinhon sa Israel, kutub sa Ekron tubtub sa Gat. Kag ang ila mḡa kadulunan ginluwas ni Israel sa mḡa kamut sang mḡa Pilistinhon. Kag nanḡinmay paghidaet sa tunḡâ sang Israel kag sang mḡa Amorinhon.

15 Kag ginhukman ni Samuel si Israel sa bug-os nḡa panag-on sang iya kabuhi.

16 Kag sa tuigtuig nagalibot sia sa Bethel, kag sa Gilgal, kag sa Mispa, kag ginhukman niya si Israel sa sining tanan nḡa mḡa duug.

17 Kag nagabalik sia sa Rama kay yadto didto ang iya baláy, kag didto nagahukom sia sa kay Israel; kag didto nagpatindug sia sing isa ka halaran kay Iehoba.

* *Ebeneser*, bató sang pagbulig.

Ang mḡa Israelinhon nagapalanḡayo sing hari.

8 KAG sang natigulang na si Samuel, binutang niya ang iya mḡa anak nḡa hukom sa ibabaw ni Israel.

2 Kag ang nḡalan sang iya anak nḡa panḡanay amo si Ioel, kag ang nḡalan sang iya ikaduha nḡa anak, si Abia: nanḡinhukom sila sa Beer-seba.

3 Kag walâ maglalakat ang iya mḡa anak sa mḡa dalanon sang ila amay, kondi naglilipas sila sa patúbô, nḡa nagabalaton sing mḡa hamham, kag ginpatiko nila ang katarunḡan.

4 Kag ang tanan nḡa mḡa tigulang sa Israel nagtilipon, kag nagpalakadto kay Samuel sa Rama;

5 Kag nagsililing sila sa iya: "Yari karon, ikaw tigulang na, kag ang imo mḡa anak nḡa lalaki walâ magalalakat sa imo mḡa dalanon, tunḡud sini tukuran mo kami karon sing isa ka hari, nḡa maghukom sa amon, subung sang tanan nḡa mḡa katawohan."

6 Kag nagpalas-ay kay Samuel ini nḡa polong, nḡa ginsiling nila: "Hatagi kami sing hari nḡa maghukom sa amon." Kag si Samuel nanḡamuyo kay Iehoba.

7 Kag si Iehoba nagsiling kay Samuel: "Pamatii ang tinḡug sang banwa sa tanan nḡa ginasiling nila sa imo; kay walâ sila magsikway sa imo, kondi ginsikway nila ako, agud nḡa indi ako maghari sa ibabaw nila.

8 Sono sa tanan nḡa mḡa binuhatan nḡa ginbuhat nila kutub sang adlaw, nḡa ginpataklad ko sila gikan sa Egipto tubtub karon: subung nḡa ginbayaan nila ako, kag nag-alalagad sila sing liwan nḡa mḡa dios, amo man ang ginhimo nila sa imo.

9 Kag karon, pamatii ang iya tinḡug; lamang nḡa pagpamatud-an mo sang maligdong gid batok sa ila, kag pakilalahon-mo sila sang tulumanon sang hari, nḡa magahari sa ibabaw nila."

10 Kag si Samuel nagsiling sang tanan nḡa mḡa polong ni Iehoba sa banwa, nḡa nagapanḡayô sa iya sing hari.

11 Kag nagsiling sia: "Ini amo ang tulumanon sang hari, nḡa magahari sa ibabaw ninyo: Magakuha sia sa inyo mḡa anak, kag pagaibutang niya sila sa tunḡâ sang iya mḡa kanga, kag sa tunḡâ sang iya mḡa manugkabayo, kag magdalalagan sila sa atubanḡan sang iya kanga.

12 Kag *pagakuhaon niya sila* sa paghimo sa ila nḡa mḡa panḡolo sa linibo, kag mḡa panḡolo sa kinalim-an, sa pagpanḡabudlay sa iya mḡa kaomhan, sa pag-ani sang iya mḡa alanyon, kag sa paghimo sang iya mḡa galamiton sa pagawayan, kag sang mḡa galamiton sang iya mḡa kanga.
13 Magakuha man sia sa inyo mḡa anak nḡa babae, agud nḡa magmanḡinmanugpahamot sila, mḡa manugluto, kag mḡa manugtinapay.
14 Kag magakuha sia sang inyo mḡa latagon, kag sang inyo mḡa ulubasan, kag sa inyo mḡa maayo nḡa kaolibahan, kag pagaihatag niya sila sa ila mḡa ulipon.
15 Kag magakuha sia sing ikapúlô sa inyo mḡa binhi kag sa inyo mḡa ulubasan, sa paghatag sa iya mḡa kapon kag sa iya mḡa ulipon.
16 Kag magakuha sia sang inyo mḡa alagad nḡa lalaki, kag sang inyo mḡa alagad nḡa babae, kag sang inyo mḡa pinili nḡa pamatan-on, kag sa inyo mḡa asno, kag pagagamiton niya sila sa iya mḡa buluhaton.
17 Pagakuhaan man niya sing ikapúlô ang inyo pinanung; kag manḡinulipon kamo gid niya.
18 Kag magasilingit kamo sa sadtong adlaw banḡud sang inyo hari, nḡa inyo ginpili; apang si Iehoba indi magpamati sa inyo sa sadtong adlaw."
19 Apang ang banwa indi buut magpamati sang tinḡug ni Samuel, kondi nḡa nagsililing sila: "Indi; kondi nḡa may hari sa ibabaw namon;
20 Kag kami manḡinsubung man kami sang tanan nḡa katawohan: ang amon hari magahukom sa amon kag magagowa sa atubanḡan namon, kag magasakdag sa amon mḡa pagilinaway."
21 Kag ginpamatian ni Samuel ang tanan nḡa mḡa polong sang banwa, kag ginsulit niya sila sa idulunḡug ni Iehoba.
22 Kag si Ieboba nagsiling kay Samuel: "Pamatii ang iya tinḡug, kag tukuri sila sing hari sa ibabaw nila." Kag si Samuel nagsiling sa mḡa lalaki sa Israel: "Magpalauli ang tagsatagsa sa iya banwa."

Si Saul hinaplas nḡa hari sa Israel.

9 KAG may isa ka lalaki sa Benyamin, tawo nḡa manugaway nḡa maisug, nḡa ginahinḡalanan nḡa si Kis, anak ni Abiel, anak ni Seror, anak ni Bekorat, anak ni Apia, anak sang isa ka Benyamihon.
2 Kag may isa sia ka anak nḡa lalaki, nḡa ginahinḡalanan nḡa si Saul, pinili kag maayoayo, nḡa sa mḡa inanak ni Israel walâ na sing liwan nḡa magmaayoayo pa sa iya; nḡa nagalabaw sia sa kataason sa bug-os nḡa banwa, kutub sa abaga pa ibabaw.
3 Kag ang mḡa asno ni Kis, nḡa amay ni Saul, nagkaladula; tunḡud sini si Kis nagsiling kay Saul, nḡa iya anak: "Dalá-ka karon upud sa imo sing isa sang mḡa sologoon, kag tindug-ka kag lumakat sa pagpanḡita sang mḡa asno."
4 Kag sia nag-agi sa bukid ni Epraim, ugaling nag-agi sia sa duta sang Salisa, kag walâ nila sila makita. Kag nagalagi man sila sa duta sa Saalim, kag walâ man nila sila makita. Sang olehe nag-agi sila sa duta sang Iemini, kag walâ nila sila makita.
5 Kag sang pag-abut nila sa duta sang Sup, si Saul nagsiling sa sologoon, nḡa yara upud sa iya: "Kari-ka, mapaulikita, basi pa ang akon amay makalipat sang mḡa asno kag maglangkag tunḡud sa aton."
6 Kag sia nagsabat sa iya: "Yari karon, ginaampo ko sa imo, may isa ka tawo sang Dios sa sini nḡa banwa, nḡa amo ang lalaki nḡa talahoron. Ang tanan nḡa mḡa butang, nḡa iya pagaisiling, magakahanabu nḡa walay kulang. Busa makadto-kita didto; ayhan pagatudloan kita niya sang aton dalanon, sa diin kita magpakadto."
7 Kag si Saul nagsiling sa iya sologoon: "Maayo man; kon makadto kita karon, ¿ano bala ang pagadalhon naton sa lalaki? Walâ na sing tinapay sa aton mḡa balutan, kag walâ kita sing amoma nḡa pagdalhon sa lalaki sang Dios. ¿Ano bala ang yari sa aton?"
8 Kag nagsabat liwan ang sologoon kay Saul, nḡa nagsiling: "Yari karon may diri sa akon kamut ang ikap-at ka bahin sang isa ka siklo nḡa pílak; ini pagaihatag ko sa lalaki sang Dios, kag igapakilala niya sa aton ang aton dalanon."

9 (Sadto gid anay, sa Israel, kon mag-
kadto sa pagpamangkot sa Dios, nag-
siling sing subung sini: "Kari-kamo,
kag makadto kita tubtub sa Manugtu-
luk;" kay ang manalagna karon, sadto
anay ginatawag Manugtuluk.)
10 Kag si Saul nagsiling sa iya solo-
goon: "Maayo ang imo ginasiling;
kari-ka, makadto-kita." Kag nagpala-
kadto sila sa banwa nḡa didto ang lalaki
sang Dios.
11 Kag sang nagataklad sila sang
taklaron sa banwa, nakita nila ang pila ka
mḡa pamatan-on nḡa babae nḡa nagguło-
wa sa pagpanag-ub sing tubig, kag sa ila
nagsiling sila: "¿Yari bala diri ang Ma-
nugtuluk?"
12 Kag sila nagsalabat sa ila, nḡa na-
gasililing: "Hoo, yari karon sia sa
atubanḡan mo. Dalidali-ka karon, kay
karon nag-abut sia sa banwa, kay may
halad karon nḡa sa banwa sa ibabaw
sang duug nḡa mataas.
13 Kon magsulúd kamo sa banwa, sa
pagkamatuud, makita ninyo sia sa walâ
pa sia magtaklad sa mataas nḡa duug sa
pagkaon; kay ang banwa indi magakaon
tubtub nḡa sia mag-abut, tunḡud kay
amo sia ang nagapakamaayo sang ha-
lad, ugaling nagakalaon ang mḡa inagda.
Nḡani, talaklad-kamo karon, kay karon
gid makita ninyo sia."
14 Kag sila nagtalaklad sa banwa.
Kag sang nag-abut sila sa tunḡâ sang
banwa, yari karon, si Samuel gid nag-
gowa sa pagsugata sa ila sa pagtaklad
sa mataas nḡa duug.
15 Kag sa naúna nḡa adlaw sang pag-
abut ni Saul, si Iehoba nagpahayag sa
kay Samuel, nḡa nagasiling:
16 "Buas sa aga sa sini man nḡa
oras, pagaipadalá ko sa imo ang isa
ka lalaki sa duta ni Benyamin, kag
pagahaplason mo sia sa pagkahari sa
ibabaw sang akon banwa nḡa Israel;
kag pagaluwason niya ang akon banwa
sa kamut sang mḡa Pilistinhon. Kay
akon gintuluk ang akon banwa, tunḡud
kay ang iya pagsingit nag-abut tubtub
sa akon."
17 Kag sang pagkakita ni Samuel
kay Saul, si Iehoba nagsiling sa iya:
"Yari karon, ini amo ang lalaki, nḡa
ginhambal ko sa imo. Ini sia maga-
ginoo sa akon banwa."
18 Kag sang pag-abut ni Saul kay
Samuel, sa tunḡâ sang gawang sang
banwa, nagsiling sia sa iya: "Ginaampo
ko sa imo, nḡa tudloan mo ako, kon
diin ang baláy sang Manugtuluk."
19 Kag si Samuel nagsabat kay Saul
kag nagsiling: "Ako amo ang Manug-
tuluk. Taklad-ka sing úna sa akon sa
mataas nḡa duug: magkaon-kamo karon
upud sa akon; kag sa pagkaaga paga-
palakton ko ikaw, kag pagaipahayag ko
sa imo ang tanan nḡa yara sa imo
tagiposoon.
20 Nahanunḡud sang mḡa asno, nḡa
nagkaladula sa imo, nḡa may tatlo na
karon ka adlaw, dili ka maglangkag sa
ila; kay nakitan na sila. Apang ¿sa
kay sin-o bala ang bug-os nḡa kaluyag
sang baláy ni Israel? ¿Indi bala sa
imo kag sa bug-os nḡa baláy sang imo
amay?"
21 Kag si Saul nagsabat kag nag-
siling: "¿Indi ako bala Benyaminhon,
sa isa sang mḡa labing diyotay nḡa
kabikahan ni Israel? Kag ang akon
panimaláy, ¿indi sia bala ang labing
kubus sang tanan nḡa mḡa panimaláy
sang mḡa kabikahan ni Benyamin? kag
¿kay nḡaa bala nagasiling ka sa akon
ang subung nḡa butang?"
22 Kag kinuha ni Samuel si Saul kag
ang iya sologoon, kag ginpasulúd sila
niya sa balatunan, kag hinatag niya sa
ila ang duug sa olohan sang mḡa
inagda, nḡa may mḡa katloan sila ka
mḡa tawo.
23 Kag si Samuel nagsiling sa manug-
luto: "Dalha diri ang bahin nḡa gin-
hatag ko sa imo, nḡa sa sini nagsiling
ako sa imo: I butang ini sing pain sa
imo luyo."
24 Kag hinakwat sang manugluto ang
isa ka balikawang kag ang yara sa iba-
baw niya, kag binutang sia niya sa atu-
banḡan ni Saul. Kag si Samuel nag-
siling: "Yari karon, ang gintago. Ibu-
tang sia sa atubanḡan mo kag kumaon-
ka, kay ini gintago nḡa sa imo nḡa sa
sini nḡa tion, sang pagsiling ko: Gin-ag-
da ko ang banwa." Kag si Saul nagka-
on sa sadtong adlaw kaúpud ni Samuel.
25 Ugaling nagdulhog sila sa hitaas
nḡa duug pa banwa, kag si Samuel nag-
pakighambal kay Saul sa atup.
26 Kag sa *masunud nḡa adlaw* nagbu-
lugtaw sila, kag sang pagbayaw sang
pamanagbanag, gintawag ni Samuel si
Saul, nḡa yadto sa atup, nḡa nagasiling:
"Tindug-ka, kag pagapalakton ko ikaw."

Kag nagbañgon si Saul, kag naggulowa
sila ñga duha, sia kag si Samuel.
27 Kag sang nagdululhog sila sa uk-
bung sang banwa, nagsiling si Samuel
kay Saul: "Isiling sa pamatan-on ñga
magúna sia (kag nagúna sia), apang ikaw;
magdúlog-ka karon, kag pagapamatian
ko sa imo ang polong sang Dios."

10 KAG nagkuha si Samuel sing isa
ka tibud ñga lana kag ginula niya
sa olo ni Saul, kag hinalukan sia niya,
kag nagsiling: "¿Walâ ka bala paghap-
lasa ni Iehoba ñga pañgolo sa ibabaw
sang iya panublion?
2 Karon sa tapus ka ñga makabulag
sa akon, makita mo ang duha ka tawo sa
malapit sang lulubñgan ni Rakel, sa ka-
dulunan ni Benyamin, sa Selsa; kag pa-
gasilingan ka nila: Ang mga asno ñga
imo ginlakat sa pagpañgita, nakita na;
kag yari karon ang imo amay nagkalipat
na sa pagpanumdum sang mga asno, kag
nalangkag sia sa inyo, ñga nagasiling:
¿Ano bala ang pagabuhaton ko nahanu-
ñgud sa akon anak?
3 Kag kutub didto magaagi ka mala-
yô pa gid kag magaabut ka sa terebinto
sang Tabor. Kag didto pagasugataon
ka sang tatlo ka tawo, ñga nagatalaklad
sa Dios sa Bethel, ñga nagadalá ang isa
sing tatlo ka tinday sang kanding, kag
ang isa, sing tatlo ka tinapay, kag ang
ikatlo, sing isa ka panit ñga alak.
4 Kag magapamangkot sila sa imo ñga
kon paano ka, kag pagatagaan ka nila
sing duha ka tinapay, ñga pagabatunon
mo sila sa mga kamut nila.
5 Sa tapus, magaabut ka sa Gibea-
Eloim, ñga didto yara ang kasoldadosan
ñga bantay sang mga Pilistinhon. Kag
mahanabu ñga, kon magsulúd ka didto
sa banwa, masugata mo ang isa
ka panong ñga mga manalagna, ñga
nagadululhog gikan sa hitaas ñga
duug, kag sa úna nila may mga sal-
terio, kag tambor, kag lantoy kag
arpa; ñga nagapanagna sila.
6 Kag ang Espiritu ni Iehoba maga-
hikot sa ibabaw nimo, kag magapanagna
ka kaúpud nila, kag magaliwan ka sa
isa ka lain ñga tawo.
7 Kag kon mag-abut sa imo ini ñga
mga tanda, buhata ang magaabut sa
imo kamut, kay ang Dios yara sa imo.
8 Kag magadulhog ka sing úna sa
akon sa Gilgal; kag, yari karon, maga-
dulhog ako sa imo sa paghalad sing
mga halad ñga sinunog, kag sa paghalad
sing ñga halad sa paghidaet. Pagahula-
ton mo ako sing pito ka adlaw, tubtub
ñga ako mag-abut sa imo, kag magtudlo
sa imo sang imo pagahimoon."
9 Kag nahanabu ini, ñga sang pagta-
likod ni Saul sa pagbulag kay Samuel,
ñga ang Dios nagliwan sang iya tagipo-
soon; kag tanan ining mga tanda nag-
kalahanabu sa sadtong adlaw.
10 Kag sang pag-abut nila didto, sa
Gibea, yari karon, ang pinanong ñga
mga manalagna, nagsugata sa iya; kag
ang Espiritu sang Dios naghikot sa
ibabaw niya, kag nagpanagna sia sa
tuñgâ nila.
11 Kag nahanabu ñga, sang ang tanan
ñga mga nakakilala sa iya anay, na-
kakita sa iya, kag yari karon, ñga naga-
panagna sia kaúpud sang mga manalag-
na. Kag ang banwa nagsiling ang isa
sa isa: "¿Ano bala ang nahanabu sa
anak ni Kis? ¿Si Saul man bala sa tuñgâ
sang mga manalagna?"
12 Kag ang isa sang mga tagadidto
nagsabat kag nagsiling: "Kag ¿sin-o
bala ang amay nila?" Sa sini ñga ka-
bangdanan *ining polong* nañginhulubaton:
"¿Si Saul man bala sa tuñgâ sang mga
manalagna?"
13 Kag sang sia naguntat sa pagpa-
nagna, nag-abut sia sa hitaas ñga duug.
14 Kag ang batâ ni Saul nagsiling sa
iya kag sa iya sologoon: "¿Sa diin
bala kamo magkadto?" Kag sia nag-
sabat: "Sa pagpañgita sang mga asno;
kag sang pagkakita namon ñga indi sila
makita, nagpakadto kami kay Samuel."
15 Kag nagsiling ang batâ ni Saul:
"Ako nagaampo sa imo, ñga ipahayag
mo sa akon kon ano ang ginsiling sa
inyo ni Samuel."
16 Kag si Saul nagsabat sa iya batâ:
"Nagpahayag sia sa amon sa bunayag
gid, ñga ang mga asno nakita na."
Apang nahanuñgud sang ginharian, ñga
ginhambal sa iya ni Samuel, walâ gid
sia sing ginsugid.
17 Kag ginpanipon ni Samuel ang
banwa kay Iehoba sa Mispa;
18 Kag nagsiling sia sa mga inanak
ni Israel: "Amo ang ginsiling ni
Iehoba, ang Dios ni Israel: Ako nag-
pataklad kay Israel gikan sa Egipto
kag ginluwas ko sila sa kamut sang mga
Egiptohanon, kag sa kamut sang tanan

nğa mğa ginharian, nğa nagpigos sa
inyo.
19 Apang kamo karon nagsikway sa
inyo Dios, nğa nagluwas sa inyo sang
tanan ninyo nğa mğa kalalat-an kag
sang inyo mğa kalisdanan. Kag nagsi-
liling kamo sa iya: *Indi*; kondi pagabu-
tanğan mo sing hari sa ibabaw namon.
Busa karon, mag-alatubang-kamo kay
Iehoba sono sang inyo mğa kabikahan
kag sono sang inyo mğa linibolibo."
20 Kag ginpapalapit ni Samuel ang
tanan nğa mğa kabikahan ni Israel, kag
ginkuha ang kabikahan ni Benyamin.
21 Kag ginpapalapit niya ang kabika-
hay ni Benyamin sono sang iya mğa
panimaláy; kag ginkuha ang panimaláy
ni Matri, kag ginkuha si Saul, nğa anak
ni Kis; apang sang pinanğita sia nila,
walâ nila sia makita.
22 Kag namangkot sila liwan kay Ie-
hoba: "Walâ bala magkari pa ang isa
ka tawo diri?" Kag si Iehoba nagsi-
ling: "Yari karon, nğa sia natago sa
tunğâ sang kasangkapan."
23 Kag nagdalalagan sila kag kinuha
nila sia didto; kag nagtindug sia sa
tunğâ sang banwa kag naglabaw sia sa
bug-os nğa banwa kutub sa abaga pa
ibabaw.
24 Kag si Samuel nagsiling sa bug-os
nğa banwa: "¿Nakita ninyo bala ang
pinili ni Iehoba, nğa walâ sing maka-
anğay sa iya sa bug-os nğa banwa?"
Niyan ang bug-os nğa banwa nagsingit,
nğa nagasiling: "¡Magkabuhi ang ha-
ri!"
25 Kag ginhambal ni Samuel ang
tulumanon sang ginharian, kag ginsulat
niya sia sa isa ka tolon-an, kag iya gin-
pahamtang sa atubanğan ni Iehoba.
Kag ginpapauli ni Samuel ang bug-os
nğa banwa, ang tagsatagsa sa iya baláy.
26 Kag si Saul man napauli sa iya
baláy sa Gibea, kag nagulúpud sa iya
ang kasoldadosan, nğa ang tagiposoon
nila gintandug sang Dios.
27 Kag ang pila ka mğa anak ni Belial
nagsililing: "¿Paano bala ang paglu-
was niya sini sa aton?" Kag gintamay
sia nila, kag walâ nila sia pagdalhi sing
halad. Apang sia nagpakabunğul.

Si Saul nagadaug sa mğa Amoninhon, kag ginaluwas niya ang banwa sang Iabes sa Galaad.

11 KAG nag aklad si Nahas, nğa Amo-
ninhon, kag ginpahamtang niya
ang dulugan batok sa Iabes sa Galaad.
Kag ang tanan nğa mğa tawo sa Iabes
nagsililing kay Nahas: "Buhat-ka sing
katipan sa amon, kag pagaalagdon ka
namon."
2 Kag si Nahas, nğa Amoninhon,
nagsiling sa ila: "Sa sini nğa kabta-
nğan magakatipan ako sa inyo, nğa sa
tagsatagsa sa inyo nğa tanan pagaluka-
tan sang mata nğa too, kag ibutang ko
ini nğa kahuluy-an sa ibabaw sang
bug-os nğa Israel."
3 Kag ang mğa tigulang sa Iabes
nagsililing sa iya: "Hatagi-kami sing
pito ka adlaw, agud makapadalá kami
sing mğa manugbalita sa tanan nğa mğa
kadulunan sang Israel; kag kon walá
sing bisan sin-o nga makaluwas sa amon,
magagulowa kami sa imo."
4 Kag ang mğa manugbalita nag-ala-
but sa Gibea-Saul, kag nagsililing sila
sining mğa polong sa mğa idulunğug
sang banwa, kag ang bug-os nğa banwa
nagbayaw sang tinğug kag naghibi.
5 Kag yari karon, si Saul nğa nag-
pauli gikan sa latagon, sa olehe sang iya
mğa baka. Kag nagsiling si Saul:
"¿Ano bala ang ginabatyag sang banwa,
nğa nagahibi?" Kag ginsugid nila sa
iya ang mğa polong sang mğa tawo sa
Iabes.
6 Kag ang Espiritu sang Dios naghi-
kot sa ibabaw ni Saul, sa pagkabati si-
ning mğa polong; kag nagdabdab sing
daku gid ang iya kaakig.
7 Kag sang kumuha sia sing duha ka
baka, ginpanğutúdutúd niya sila, kag gin-
padalá niya sila sa tanan nğa mğa kadu-
lunan ni Israel sa kamut sang mğa ma-
nugbalita, nğa nagasiling: "Bisan sin-o
nğa indi maggowa sa olehe ni Saul, kag
sa olehe ni Samuel, manğinamo ini ang
mahimo sa iya mğa kabakahan." Kag
ang kakugmat ni Iehoba naholog sa iba-
baw sang banwa, kag naggulowa sila su-
bung sang isa lamang ka tawo.
8 Kag ginisip niya sila sa Besek; kag
nangin tatlo ka gatus ka libo ang mğa
inanak ni Israel, kag katloan ka libo ang
mğa lalaki sa Iuda.
9 Kag nagsililing sila sa mğa manug-

balita, nĝa nag-alabut: "Amo ini ang
isiling ninyo sa mĝa tawo sa Iabes sa
Galaad: Buas, sa paginit sang adlaw,
may kaluwasan kamo." Kag nagkaladto
ang mĝa manugbalita, kag ginpahayag
nila sa mĝa tawo sa Iabes, nĝa nagkala-
lipay sila.
10 Kag ang mĝa tawo sa Iabes nagsi-
liling *sa mĝa Amoninhon:* "Buas ma-
gagulowa kami sa inyo, kag pagahimoōn
ninyo sa amon ang tanan nĝa ginpaka-
maayo ninyo."
11 Kag, sa masunud nĝa adlaw, gin-
bahinbahin ni Saul ang banwa sa tatlo ka
pinoong; kag nagsululúd sila sa tunĝa
sang dulugan *nĝa kaaway* sa pagpulaw
sang kaagahon, kag pinilas nila ang mĝa
Amoninhon tubtub sang paginit sang
adlaw, kag ang mĝa nagkalabilin, gin-
paalaplaag, kag walâ sing nabilin sing
duha sa ila nĝa tinĝub.
12 Kag ang banwa nagsiling kay Sa-
muel: "¿Sanday sin-o bala ang nag-
siling: maghari bala si Saul sa ibabaw
naton? Itugyan-ninyo sa amon ina nĝa
mĝa tawo, kag pagapatyon namon sila."
13 Kag si Saul nagsiling: "Walâ
sing bisan sin-o karon nĝa mamatay,
kay karon nagbuhat si Iehoba sing kalu-
wasan sa Israel."
14 Kag si Samuel nagsiling sa banwa:
"Kari-kamo, makadto-kita sa Gilgal,
agud nĝa pagbag-ohon naton didto ang
ginharian."
15 Kag nagkadto ang bug-os nĝa ban-
wa sa Gilgal, kag didto ginhimo nila si
Saul nĝa hari sa atubanĝan ni Iehoba,
sa Gilgal. Kag naghalalad sila didto
sang mĝa halad sa paghidaet sa atuba-
nĝan ni Iehoba. Kag nagkalalipay sila
sing daku gid didto, si Saul kag ang ta-
nan nĝa mĝa taga-Israel.

Si Samuel nagapahayag nĝa magabiya sia sang pagkahukom.

12 KAG si Samuel nagsiling sa bug-os
nĝa Israel: "Yari karon, ako na-
kabati sang inyo tinĝug sa tanan nĝa
mĝa butang, nĝa inyo ginsiling sa akon,
kag nagbutang ako sing hari sa ibabaw
ninyo.
2 Kag, yari karon ang inyo hari, nĝa
magaúna sa inyo. Kag nahanunĝud sa
akon, tigulang na kag ubanon ako, kag
yari karon, ang akon mĝa anak yari sila
upud sa inyo. Kag ako naglakat sa atu-
banĝan ninyo kutub sang akon pagka-
pamatan-on tubtub sa sini nĝa adlaw.
3 Yari ako, pagsaksi-kamo batok sa
akon sa atubanĝan ni Iehoba kag sa atu-
banĝan sang iya Hinaplas. ¿Sa kay
sin-o bala ako nagkuha sing baka? kon
¿sa kay sin-o bala ako nagkuha sing
asno? Kag ¿sin-o bala ang akon gin-
limolimo? ¿Si sin-o bala ang akon
ginpigos? ¿Sa kay sin-o bala nĝa ka-
mut nakabaton ako sing hamham nĝa
makabulag sang akon mata? Kag igauli
ko ini sa inyo."
4 Kag nagsililing sila: "Walâ ka nĝa
mas-a maglimolimo sa amon, bisan mag-
pigos sa amon, bisan nagbaton ka sing
bisan ano sa kamut sang bisan sino nĝa
tawo."
5 Kag sia nagsiling sa ila: "Si Ieho-
ba amo ang saksi batok sa inyo, kag ang
iya Hinaplas saksi *man* sa sini nĝa ad-
law, nĝa walâ kamo sing nasapwan sa
akon kamut" Kag *ang tagsatagsa* nag-
sabat: "Saksi sia sini."
6 Kag si Samuel nagsiling sa banwa:
"Si Iehoba amo ang nagbanĝon sa
kay Moises kag sa kay Aaron, kag nĝa
nagpataklad sa inyo mĝa ginikanan
gikan sa duta sang Egipto.
7 Busa karon, mag-atubang-kamo, kag
pagahukman ko kamo sa atubanĝan ni
Iehoba nahanunĝud sang tanan nĝa
mĝa matarung nĝa buluhaton ni Iehoba,
nĝa ginhimo niya sa inyo kag sa inyo
mĝa ginikanan.
8 Sang si Iakob nakasulúd sa Egipto,
ang mĝa ginikanan ninyo nagsilingit
kay Iehoba, kag si Iehoba nagpadalá
kay Moises kag kay Aaron, nĝa ginpa-
gowa nila ang inyo mĝa ginikanan sa
Egipto, kag ginpapuyô sila nila sa sini
nĝa duug.
9 Apang ginkalipatan nila si Iehoba,
nĝa ila Dios, kag sia nagbaligya sa ila
sa kamut ni Sisera, nĝa panĝolo sang
kasoldadosan ni Aser, kag sa kamut
sang mĝa Pilistinhon, kag sa kamut
sang hari sa Moab, nĝa sila nagpalakig-
away batok sa ila.
10 Kag sila nagsilingit kay Iehoba,
kag nagsililing: Nakasalâ kami, kay
amon ginbayaan si Iehoba, kag nag-
alagad kami sa mĝa Baal, kag sa mĝa
Astarot; apang luwasa kami karon sa
kamut sang amon mĝa kaaway, kag
pagaalagdon ka namon.
11 Kag si Iehoba nagpadalá kay

Ierubaal, kag kay Bedan, kag kay Iepte, kag kay Samuel, kag nagluwas sia sa inyo sa kamut sang inyo mḡa kaaway sa palibot; kag nagpuluyô kamo sing malig-on.
12 Kag sang pagkakita ninyo, nḡa si Nahas, nḡa hari sang mḡa anak ni Amon, nagkari batok sa inyo, nagsiling kamo sa akon: Indi; kondi hari ang magahari sa ibabaw namon, bisan pa ang inyo hari amo si Iehoba, nḡa inyo Dios.
13 Busa karon tan-awa-ninyo diri ang inyo hari, nḡa inyo ginpili, nḡa inyo ginpanḡayô. Kag, yari karon, si Iehoba nagbutang sa ibabaw ninyo sing hari.
14 Kon magkalahadluk kamo kay Iehoba, kag pag-alagdon ninyo sia, kag pagpamatian ninyo ang iya tinḡug, kag indi magmalalison kamo sa sogo ni Iehoba, niyan kamo, kag subung man ang hari, nḡa nagahari sa ibabaw ninyo, manḡin manugsunud kamo ni Iehoba, nḡa inyo Dios.
15 Apang kon indi ninyo pagpamatian ang tinḡug ni Iehoba, kag kon magmalalison kamo sa mḡa sogo ni Iehoba, ang kamut ni Iehoba manḡinbatok sa inyo, subung nḡa nanḡinbatok sa inyo mḡa ginikanan.
16 Labut pa, pag-atubang-kamo karon, kag tulukon-ninyo ining daku nḡa butang nḡa pagabuhaton ni Iehoba sa atubanḡan sang inyo mḡa mata.
17 ¿Indi bala amo karon ang ani sang trigo? Ako magasingit kay Iehoba kag sia magahatag sing mḡa daguub kag mḡa ulan. Niyan makilala kag makita ninyo nḡa daku ang inyo kalainan sa mḡa mata ni Iehoba, nḡa ginbuhat ninyo sa pagpanḡayô sing hari sa inyo."
18 Kag si Samuel nagsingit kay Iehoba; kag si Iehoba naghatag sing mḡa daguub kag mḡa ulan sa sadtong adlaw. Kag ang bug-os nḡa banwa nagkahadluk sing daku kay Iehoba kag kay Samuel.
19 Kag nagsiling ang bug-os nḡa banwa kay Samuel: "Ampo-ka kay Iehoba, nḡa imo Dios, tunḡud sang imo mḡa alagad, nḡa indi kami magkalamatay; kay sa tanan namon nḡa mḡa salâ amon gindugang *ini* nḡa kalainan, ang pagpanḡayô sing hari nḡa sa amon."
20 Kag si Samuel nagsabat sa banwa: "Dili kamo mahadluk. Kamo nagbuluhat sining tanan nḡa kalainan; apang dili kamo magtalikod kay Iehoba, kondi alagda-ninyo si Iehoba sa bug-os ninyo nḡa tagiposoon.
21 Kag dili kamo magbalalik, kay *kayhan* magasulunud kamo sang mḡa kadayawan nḡa walay kapuslanan kag indi sila makaluwas, kay mḡa kadayawan sila.
22 Kay si Iehoba, tunḡud sang iya daku nḡa nḡalan, indi magbiya sa iya banwa, kay si Iehoba nagbuut sa paghimo sa inyo nḡa banwa nḡa sa iya.
23 Nahanunḡud sa akon, malayô sa akon nḡa magpakasalâ ako batok kay Iehoba, nḡa maguntat ako sa pag-ampo tunḡud sa inyo; apang ako magatudlo sa inyo sang maayo kag sang matadlung nḡa dalan.
24 Lamang, magkahadluk-kamo sa kay Iehoba, kag alagda-ninyo sia sing minatuud sa bug-os ninyo nḡa tagiposoon, kay pamalandonḡa-ninyo kon daw ano ka dalagku nḡa mḡa butang ang ginhimo niya sa inyo.
25 Apang kon magbuhat pa kamo sing malain, pagadulaon kamo, kamo kag ang inyo hari.

Ang lugus nḡa pagsulud sang mḡa Pilistinhon.—Ang sala ni Saul.

13 MAY isa ka tuig nḡa si Saul yara sa iya ginharian; kag sang nagharí sia sa ibabaw ni Israel sing duha ka tuig,
2 Nagpili sia sing mḡa tatlo ka libo ka mḡa tawo sa Israel; kag didto upud kay Saul ang duha ka libo sa Mikmas kag sa bukid sa Bethel, kag ang isa ka libo didto kay Ionatan sa Gibea sang Benyamin; kag ang nabilin sang banwa ginpadalá niya ang tagsatagsa sa ila mḡa layanglayang.
3 Kag ginpilas ni Ionatan ang kasoldadosan nḡa bantay sang mḡa Pilistinhon nḡa yara sa Gibea; kag nakabati sini ang mḡa Pilistinhon. Kag ginpatunog ni Saul ang mḡa budyong sa bug-os nḡa duta, nḡa nagasiling: "Magpalamati sini ang mḡa Hebreinhon."
4 Kag ang bug-os nḡa Israel nakabati sang pagsiling: "Ginpilas ni Saul ang kasoldadosan nḡa bantay sang mḡa Pilistinhon, kag sa sini si Israel ginadumtan sang mḡa Pilistinhon. Kag ang

banwa ginpatipon sa olehe ni Saul, sa
Gilgal.
5 Kag ang mḡa Pilistinhon nagtilipon
sa pagpakigaway kay Israel: katloan
ka libo ka mḡa kanga kag anum ka libo
ka mḡa manugkabayo, kag ang banwa
sa kadamuon subung sang balas nḡa
yara sa baybayon. Kag nagtalaklad
sila kag nagpahamtang sila sing dulugan
sa Mikmas, sa Sidlanḡan sang Bet-aben.
6 Kag ang mḡa tawo ni Israel, sang
pagkakita nila nḡa nabutang sila sa
mapiyot, kay ang banwa nagapanḡa-
lisud, nagpanago ang banwa sa mḡa
lunḡib, sa mḡa kasapinitan, sa mḡa pil-as,
sa mḡa kinutkutan kag sa mḡa bobon.
7 Kag ang mḡa Hebreinhon nagta-
labok sa Iordan *nḡa nagapalagyo* sa duta
sang Gad kag sang Galaad; apang si
Saul yadto pa sa Gilgal, kag ang bug-os
nḡa banwa nagakurug sa olehe niya.
8 Kag sia naghulat sang pito ka
adlaw, tubtub sa oras nḡa ginpat-in sa
iya ni Samuel; apang si Samuel walâ
mag-abut sa Gilgal, kag ang banwa
nagaalaplaag gikan sa luyo niya.
9 Kag si Saul nagsiling: "Dalha-
ninyo sa akon ang halad nḡa sinunog
kag ang mḡa halad sa paghidaet." Kag
ginhalad niya ang halad nḡa sinunog.
10 Kag sang iya pagkatapus paghalad
sang halad nḡa sinunog, yari karon, si
Samuel nḡa nag-abut. Kag si Saul nag-
sugata sa iya sa pagpakamaayo sa iya.
11 Kag si Samuel nagsiling: "¿Ano
bala ang imo ginbuhat?" Kag si Saul
nagsiling: Tunḡud kay nakita ko, nḡa
ang banwa naglapta gikan sa luyo
nakon, kag nḡa ikaw walâ magkari
sa pinat-in nḡa adlaw, kag nḡa ang mḡa
Pilistinhon yara sila nḡa nagtilipon sa
Mikmas,
12 Nagsiling ako: Ang mḡa Pilistin-
hon magadululhog karon batok sa akon
sa Gilgal, kag walâ pa magpanḡayô ako
sang panabang ni Iehoba. Busa nag-
panḡahas ako kag naghalad ako sing
halad nḡa sinunog."
13 Kag si Samuel nagsiling kay Saul:
"Binuang gid ang ginbuhat mo; walâ
mo pagtumana ang sogo ni Iehoba, nḡa
imo Dios, nḡa iya ginsogo sa imo. Kag
karon si Iehoba nagtukud kuntani sang
imo ginharian sa ibabaw ni Israel sa
gihapon;
14 Apang karon ang imo ginharian
indi magapadayon. Si Iehoba nagpa-
nḡita sing lalaki sono sang iya tagiposo-
on, kag si Iehoba nagsogo nḡa sia ma-
nḡinpanḡolo sa ibabaw sang iya banwa,
tunḡud nḡa ikaw walâ magtuman sang
ginsogo sa imo ni Iehoba.
15 Kag sang tumindug si Samuel,
nagtaklad sia gikan sa Gilgal pa Gibea
sang Benyamin. Kag si Saul nagisip
sang mḡa tawo nḡa yara upud sa iya:
nḡa may mḡa anum ka gatus ka mḡa
tawo.
16 Kag si Saul kag si Ionatan, nḡa
iya anak, kag ang banwa, nḡa yara upud
sa ila, nagpalabilin sila sa Gibea sang
Benyamin; apang ang mḡa Pilistinhon
nagbutang sang ila dulugan sa Mikmas.
17 Kag naggulowa sa dulugan sang
mḡa Pilistinhon ang tatlo ka kinabon sa
pagpanḡagaw: ang isa ka pinanong nag-
padulong sa dalanon pa Opra, nayon sa
duta sang Saul,
18 Ang isa ka pinanong nagpadulong
sa dalanon pa Bet-Horon, kag ang ikatlo
ka pinanong nagpadulong sa dalanon
sang dulunan, nḡa nagaatubang sa nalup-
yakan sang Seboim, sa kahanayakan.
19 Kag sa bug-os nḡa duta ni Israel
walâ sing makita nḡa panday sang sal-
salon, kay ang mḡa Pilistinhon nagsili-
ling: "Agud nḡa ang mḡa Hebreinhon
indi makabuhat sing hinḡaniban kon
bangkaw."
20 Kag ang bug-os nḡa Israel nagdul-
hog sa mḡa Pilistinhon sa pagbaid ang
tagsatagsa sang iya punta, sang iya
sadol, sang iya wasay, kon sang iya
galab;
21 Kon maghabol ang sulab sang mḡa
galab, kon sang mḡa sadol, kon sang mḡa
kahig, kon sang mḡa wasay, kon sa pag-
pakaayo sang isa ka suntok.
22 Kag nahanabu nḡa, sang adlaw sang
paginaway, walâ sing nakita nḡa hinḡani-
ban, bisan bangkaw sa kamut sang bug-
os nḡa banwa nḡa yara upud kay Saul
kag kay Ionatan; lamang ang may iya si
Saul kag si Ionatan, nḡa iya anak.
23 Kag ang kasoldadosan nḡa bantay
sang mḡa Pilistinhon naggowa sa *pag-
pahamtang* sang dulugan sa alagyan sa
Mikmas.

Ang pagdaug ni Ionatan sa mḡa Pilistinhon.—Ang pagsumpa nḡa makahas nḡa lakas ni Saul.

14 KAG isa sina ka adlaw, nahanabu
nḡa si Ionatan, nḡa anak ni Saul,

nagsiling sa iya pamatan-on nḡa
nagadalá sang iya mḡa hinḡaniban:
"Kari-ka, kag magkadto-kita sa ka-
soldadosan nḡa bantay sang mḡa Pilis-
tinhon nḡa yadto sa isa ka luyo."
Apang walâ niya pagpahibaloa sini ang
iya amay.
2 Kag si Saul didto sa ukbung sang
Gibea, sa idalum sang granada, nḡa
yara sa Migron, kag ang banwa nḡa
nagaúpud sa iya may mḡa anum ka
gatus ka tawo.
3 Kag si Ahia, nḡa anak ni Ahitub,
útud ni Ikabod, anak ni Pinees, anak
ni Eli, nḡa saserdote ni Iehoba sa Silo,
nagdalá sang epod. Kag ang banwa
walâ makahibalo nḡa si Ionatan nag-
kadto.
4 Kag sa tunḡâ sang mḡa alagyan sa
diin nagahimulat sa pag-agi si Ionatan
pa kasoldadosan nḡa bantay sang mḡa
Pilistinhon, may isa ka tuktuk sang
pil-as nḡa mataliwis sa isa ka luyo, kag
isa ka tuktuk sang pil-as sa isa ka luyo.
Ang isa ginahinḡalanan Boses kag ang
isa Sene.
5 Kag ang isa sini nḡa mḡa tuktuk
nahimo nḡa haligi sa luyo sang Amin-
han sa atubang sa Mikmas, kag ang isa,
sa luyo sang Bagatnan sa atubang sa
Gibea.
6 Busa, si Ionatan nagsiling sa pama-
tan-on, nḡa nagadalá sang iya mḡa
hinḡaniban: "Kari-ka, makadto-kita
sa kasoldadosan nḡa bantay sining mḡa
ditinuli. Ayhan si Iehoba magahikot
tunḡud sa aton; kay walâ sing maka-
sablag kay Iehoba sa pagluwas tunḡud
sa madamu kon tunḡud sang diyotay
lamang."
7 Kag ang iya manugdalá sang mḡa
hinḡaniban nagsabat sa iya: "Himoa
ang tanan nḡa yara sa imo tagiposoon.
Dayon-ka, yari karon, ako upud sa imo
sono sa imo tagiposoon.
8 Kag si Ionatan nagsiling: "Yari
karon, kita magakadto nayon sadtong
mḡa tawo, kag magapalakita kita sa
ila.
9 Kon magsiling sila sa aton sing
subung sini: Pahimonong kamo didto
tubtub nḡa kami magtinḡub sa inyo,
niyan magapabilin kita sa aton duug
kag indi kita magataklad sa ila.
10 Apang kon maksiling sila sa aton
sing subung sini: Taklad-kamo sa
amon, niyan magataklad kita; kay si
Iehoba nagtugyan sa ila sa aton mḡa
kamut, kag ini manḡinaton tanda."
11 Kag nagpalakita sila nḡa duha sa
kasoldadosan nḡa bantay sang mḡa
Pilistinhon; kag ang mḡa Pilistinhon
nagsiliuling: "Yari karon ang mḡa
Hebreinhon, nḡa nagagowa sa mḡa
boho, nḡa ila ginpanagoan."
12 Kag ang mḡa tawo sang *kasoldado-
san nḡa* bantay nagsalabat kay Ionatan
kag sa iya manugdalá sang mḡa hinḡa-
niban, kag nagsiliuling: "Taklad-kamo
sa amon, kag pahibaloon kamo namon
sing isa ka butang." Niyan si Ionatan
nagsiling sa iya manugdalá sang mḡa
hinḡaniban: "Taklad-ka sa olehe na-
kon, kay si Iehoba nagtugyan sa ila sa
kamut ni Israel."
13 Kag si Ionatan nagtaklad, nḡa na-
gapanḡayuskayus sa iya mḡa kamut kag
sa iya mḡa tiil, kag sa olehe niya ang iya
manugdalá sang mḡa hinḡaniban. Kag
ang mḡa *Pilistinhon* nagakalaholog sa
atubanḡan ni Ionatan, kag ang iya ma-
nugdalá sang mḡa hinḡaniban nagapatay
sa ila sa olehe niya.
14 Kag sa sini nḡa nahauna nḡa pag-
sanḡâ ginpilasan ni Ionatan kag sang
iya manugdalá sang mḡa hinḡaniban,
nḡa may mḡa duha ka púlô ka tawo, sa
sulúd sang kalaparan sang katunḡâ nḡa
ginadaro sang duha ka baka sa isa ka
adlaw.
15 Kag may pagkulurug sa dulugan,
sa mḡa latagon kag sa tunḡâ sang bug-os
nḡa katawohan; kag ang *kasoldadosan
nḡa* bantay kag ang mḡa nagpalanḡagaw,
nagkulurug man sila, kag nagkurug *man*
ang duta; kag ini amo ang isa ka pag-
kurug *nḡa nagagikan* sa Dios.
16 Kag ang mḡa bantay ni Saul sa
Gibea sang Benyamin nagtalan-aw;
kag yari karon, ang kadam-an nagaka-
tunaw, kag nagaalaplaag sa isa kag isa
ka luyo.
17 Kag si Saul nagsiling sa banwa
nḡa yara upud sa iya: "Isipa-ninyo,
ginaampo ko sa inyo, kag tanawa-ninyo
kon sin-o sang mḡa tagaaton ang nag-
pakadto. Kag sang naisip nila, nakita
nila nḡa nakulang si Ionatan kag ang
iya manugdalá sing mḡa hinḡaniban.
18 Kag si Saul nagsiling kay Ahia:
"Dalha diri ang kaban sang Dios." Kay
ang kaban sang Dios niyan yadto sa
mḡa inanak ni Israel.
19 Kag nahanabu nḡa, sang nagaham-

bal pa si Saul sa saserdote, ang kagahud
nğa didto sa dulugan sang mğa Pilistin-
hon nagadugang pa gid. Niyan si Saul
nagsiling sa saserdote: "¡ Idúlog ang
imo kamut!"
20 Kag si Saul kag ang tanan nğa ka-
tawohan nğa yara upud sa iya ginpati-
pon kag nagpalakadto sila sa pag-awa-
yan. Kag yari karon, ang hinğaniban
sang tagsatagsa batok sa iya kaúpud,
kag daku gid ang pagwagwag.
21 Kag ang mğa Pilistinhon may mğa
Hebreinhon, subung sadto anay, nğa
nagtalaklad upud sa ila sa dulugan, nğa
naglapta sa palibot, kag ini sila nagtili-
nğub karon sa mğa Israelinhon, nğa yara
kaúpud ni Saul kag ni Ionatan.
22 Kag ang tanan nğa mğa tawo sa
Israel, nğa nagpalanago sa bukid ni
Epraim, nakabati, nğa ang mğa Pilis-
tinhon nagpalalagyo, kag nagtilinğub
man sila sa ila paglagas sa ilinaway.
23 Kag si Iehoba nagluwas kay Israel
sadtong adlaw. Kag ang pagilinaway
nagligad sa unhan sang Bet-aben.
24 Apang ang mğa tawo sa Israel
yara sa kalisdanan sa sadtong adlaw,
kay si Saul nagpasumpa sa banwa, nğa
nagasiling: "Manğinmalaut ang bisan
sin-o nğa magkaon sing tinapay tubtub
sa hapon; kag ako magatimalus sa akon
mğa kaaway." Kag walay bisan sin-o
sang banwa nğa nagtilaw sing tinapay.
25 Kag ang bug-os nğa banwa nag-
sulúd sa talonan, kag diin may dugus sa
ibabaw sang latagon.
26 Kag sang pagsulúd sang banwa sa
talonan, yari karon, nğa ang dugus na-
gailig; apang walâ sing bisan sin-o nğa
nakapalapit sang iya kamut sa iya bâbâ,
kay ang banwa nagakahadluk sang
sumpa.
27 *Apang* si Ionatan walâ makabati,
sang ang iya amay nagpasumpa sa
banwa; kag gindohol niya ang ukbung
sang iya bara, nğa yara sa iya kamut,
kag ginpasalup niya sia sa isa ka udlan
sang dugus; kag ginpalambut niya ang
iya kamut sa iya bâbâ, kag ang iya mğa
mata nagsalanag.
28 Kag naghambal ang isa sang ban-
wa, nğa nagasiling: "Ang imo amay
nagpasumpa sing hayag gid sa banwa,
nğa nagasiling: Manğinmalaut ang ta-
wo nğa magkaon karon sing tinapay."
Kag ang banwa nagkatup-ay sa gutum.
29 Kag si Ionatan nagsiling: "Ang
akon amay nagapagamo sang banwa.
Tanawa-ninyo karon kon paano nğa
nagsalanag ang akon mğa mata, tunğud
kay nagtilaw ako sing diyotay sa sining
dugus.
30 Labi pa gid, kon ang banwa naka-
kaon karon kunta sang inagaw, nğa iya
nakita sa mğa kaaway nila, ¿ walâ bala
unta makahimo karon sing labing daku
nğa kamatay sa mğa Pilistinhon?"
31 Kag ginpilas nila sadtong adlaw
ang mğa Pilistinhon kutub sa Mikmas
tubtub sa Ayalon. Kag ang banwa
ginkutuy gid.
32 Kag nagsalakay ang banwa sa ina-
gaw, kag nagkuluha sila sing mğa obeha
kag mğa baka, kag mğa tinday sang ba-
ka, kag ginpatay nila sila sa duta, kag
ang banwa nagkaon sing dugoon.
33 Kag ginsugid nila kay Saul, nğa
nagasiling: "Ang banwa nakasalâ ba-
tok kay Iehoba, nğa nagakaon sing
dugoon." Kag sia nagsiling: "Kamo
nagbuhat sing maluib gid. Paligira-
ninyo sa akon karon diri ang isa ka
daku nğa bató."
34 Kag si Saul nagsiling: "Pag-
alaplaag-kamo sa banwa, kag isiling-
ninyo sa ila: dalhan ako sang tagsatagsa
sang iya baka, kag ang tagsatagsa sang
iya obeha, kag pagapugutan ninyo sila
diri, kag magakaon kamo; kag dili kamo
magapakasalâ batok kay Iehoba, nğa na-
gakaon sing dugoon." Kag nagdalá ang
bug-os nğa banwa ang tagsatagsa sa iya
kamut sang iya baka sadtong gab-i kag
ginpamugutan sila nila didto.
35 Kag nagpatindug si Saul sing hala-
ran kay Iehoba; ini nğa halaran amo
ang nahauna nğa ginpatindug niya kay
Iehoba.
36 Kag nagsiling si Saul: "Dulhog-
kita sa kagab-ihon batok sang mğa Pilis-
tinhon, kag aton sila pag-atihon tubtub
sa pagkasanag sang aga, kag indi ta sila
pagbilinan nğa sa ila sing bisan isa." Kag
sila nagsililing: "Buhata ang ginapa-
kamaayo sa imo mğa mata." Niyan
nagsiling ang saserdote: "Magpalapit-
kita diri sa Dios."
37 Kag si Saul namangkot sa Dios:
"¿ Magadulhog ako bala sa olehe sang
mğa Pilistinhon? ¿ Pagaitugyan mo ba-
la sila sa kamut ni Israel?" Apang sia
walâ magsabat sa iya sa sadtong adlaw.
38 Kag si Saul nagsiling: "Magpa-
lapit-kamo diri, kamo nğa tanan nğa mğa

pañgolo sang banwa, kag maghibalo-kamo kag magtuluk-kamo kon sa ano nañginsalâ ini karon.

39 Kay, magkabuhi si Iehoba, nga nagaluwas kay Israel, nga bisan pa yara kaúpud sia ni Ionatan, nga akon anak, sia mamatay, sa pagkamatuud." Kag walâ sing bisan sin-o sa bug-os nga banwa, nga nagsabat sa iya.

40 Kag nagsiling sia sa bug-os nga Israel: "Kamo magpalahigad sa isa kaluyo, kag ako kag si Ionatan nga akon anak magapahigad kami sa isa ka luyo." Kag ang banwa nagsabat kay Saul: "Buhata ang ginapakamaayo sa imo mga mata."

41 Kag si Saul nagsiling kay Iehoba, nga Dios ni Israel: "Ipahayag ang katarungan." Kag ginkuha si Ionatan kag si Saul; apang ang banwa naluwas.

42 Kag si Saul nagsiling: "Igpapalad ninyo sa tunga nakon kag ni Ionatan, nga akon anak." Kag ginkuha si Ionatan.

43 Kag si Saul nagsiling kay Ionatan: "Ipahayag sa akon kon anong imo ginhuhat." Kag ginpahayag ini ni Ionatan, kag nagsiling: "Sa pagkamatuud, nagtilaw ako sa ukbung sang bara nga ginadalá ko sa akon kamut sing diyotay nga dugus. Kag yari karon, mamatay ako."

44 Kag si Saul nagsabat: "Amo ini ang pagahimoon sa akon sang Dios kag amo ini ang pagaidugang niya sa akon, nga sa pagkamatuud mamatay ka, Ionatan."

45 Apang ang banwa nagsiling kay Saul: "¿Mamatay bala si Ionatan nga nagbuhat sining daku nga kaluwasan sa Israel? ¡Malayô sa amon! Magkabuhi si Iehoba, nga indi maholog ang isa ka buhok sang iya olo sa duta, kay naghimo sia karon upud sa Dios." Kag si Ionatan ginbawi sang banwa kag walâ sia mamatay.

46 Kag si Saul nagtaklad gikan sa paglagas sa mga Pilistinhon; kag ang mga Pilistinhon nagpalakadto sa ila duug.

Ang mga pag-awayan ni Saul.—Ang iya panimalay.

47 Kag gintag-iya ni Saul ang ginharian sa ibabaw ni Israel, kag nagpakigaway sia sa tanan niya nga mga kaaway sa palibot: batok kay Moab, batok sa mga inanak ni Amon, batok kay Edom, batok sa mga hari sa Soba, kag batok sa mg aPilistinhon; kag sa bisan diin nga magkadto sia, nañginmanugdaug sia.

48 Kag naghikot sia nga may kagamhanan, kag ginpilas niya si Amalek, kag ginluwas niya si Israel sa kamut sang mga nagapalañgagaw sa ila.

49 Kag ang mga anak ni Saul amo si Ionatan, si Isbi kag si Malkisua. Kag ang mga ñgalan sang iya duha ka mga anak nga babae amo: ang ñgalan sang magulang si Merab, kag ang iya sang manghud, si Mikal.

50 Kag ang ñgalan sang asawa ni Saul amo si Ahinoam, anak nga babae ni Ahimaas. Kag ang ñgalan sang pañgolo sang iya kasoldadosan amo si Abner, anak ni Ner, batâ ni Saul.

51 Kag si Kis, nga amay ni Saul, kag subung man si Ner, amay ni Abner, among anak nga lalaki ni Abiel.

52 Kag ang inaway nañgintama ka daku batok sa mga Pilistinhon sa bug-os nga panag-on ni Saul, kag sa bisan kay sin-o nga makita ni Saul nga tawo nga maisug kag tawo nga makusug, ginapaimpon niya sia sa iya.

Ang Dios nagsogo kay Saul, nga laglagon niya ang mga Amelekinhon.—Ang pagkadimatinumanon ni Saul kag ang katapusan nga pagtagudili sa iya.

15 KAG si Samuel nagsiling kay Saul: "Si Iehoba nagpadalá sa akon nga paghaplason ko ikaw nga hari sa ibabaw sang iya banwa nga Israel. Pamatii karon ang tiñgug sang mga polong ni Iehoba.

2 Amo ini ang ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Magaduaw ako sang ginhimo ni Amalek kay Israel, nga nagbalagbag sia sa dalanon, sang nagtaklad sia gikan sa Egipto.

3 Busa lakat-ka kag pilasa si Amalek; kag pagatagudilian ninyo ang tanan nga iya; indi ka magkalooy sa iya. Kag pagapamatyon mo ang mga lalaki kag ang mga babae, ang mga kabataan kag ang mga nagasuluso, ang mga baka kag ang mga obeha, ang mga kamelyo kag ang mga asno."

4 Kag gintipon ni Saul ang banwa, kag ginisip niya sila sa Talaim, mga duha ka gatus ka libo, nga nagalakat, kag napúlô ka libo ka mga tawo ni Iuda.

5 Kag si Saul naglambut sa banwa ni
Amelek, kag nagbutang sia sing puot sa
nalupyakan.
6 Kag si Saul nagsiling sa mḡa Keni-
tinhon : "Lakat-kamo, pauli-kamo, kag
dulhog-kamo sa tunḡâ sang mḡa Ama-
lekinhon, basi pa nḡa paglaglagon ko
kamo upud sa iya ; kag naggamit kamo
sing pagkaayo sa tanan nḡa mḡa inanak
ni Israel sang nagtalaklad sila gikan sa
Egipto." Kag nagpalauli ang mḡa
Kenitinhon gikan sa tunḡâ sang mḡa
Amalekinhon.
7 Kag ginpilas ni Saul si Amelek ku-
tub sa Habila, nḡa nagapadulong nayon
sa Sur, nḡa yara sa tampad sang Egipto.
8 Kag dinakup niya nḡa buhi si Agag,
nḡa hari sang Amalek, kag gintagudili-
an niya ang bug-os nḡa banwa sa sulab
sang hinḡaniban.
9 Apang si Saul kag ang banwa gin-
patawad nila si Agag, subung man ang
mḡa labing maayo sang mḡa obeha kag
sang kabakahan, kag sang mḡa pina-
tambok, kag sang mḡa karnero, kag
sang tanan nḡa maayo, kag indi buut
sila magtagudili sa ila ; apang ang
tanan nḡa talamayon kag maniwang
gintagudilian nila.
10 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Samuel, nḡa nagasiling :
11 "Nagasakit ako, nḡa gintukud ko
nḡa hari si Saul, kay nagtalikod sia sa
akon kag walâ magtuman sia sang akon
mḡa polong." Kag nanḡakig si Samuel,
kag nagsingit kay Iehoba sa bug-os nḡa
yadtong gab-i.
12 Kag nagbugtaw si Samuel sa aga
pa gid sa pagsugata kay Saul sa pagka-
aga. Kag ginpahibalo si Samuel, nḡa
nagasiling : "Si Saul nagpakadto sa
Karmelo, kag yari karon, sia nagpa-
tindug sing isa ka handumanan, kag
ugaling nagpadulong sia sa iban nḡa
duug, kag sang nagkadto sia sa unhan,
nagdulhog sia sa Gilgal.
13 Kag sang si Samuel nag-abut kay
Saul, si Saul nagsiling sa iya : "Manḡin-
bulahan ka gikan kay Iehoba. Ako
nagtuman sang polong ni Iehoba."
14 Kag si Samuel nagsiling : "¿ Ano
bala ang ginakahologan sang inimi sang
mḡa obeha kag sang minama sang mḡa
kabakahan, nḡa ginapamatian ko sang
akon mḡa indulunḡug ?"
15 Kag si Saul nagsabat : "Sa mḡa
Amalekinhon gindalá nila sila, kay ang
banwa nagpatawad sa labing maayo
sang mḡa obeha, kag sang mḡa baka, sa
paghalad sa ila sa kay Iehoba, nḡa imo
Dios ; apang ang nabilin gintagudilian
namon."
16 Kag nagsiling si Samuel kay Saul :
"¡ Pabayai ako ! Kag magpahayag ako
sa imo sang ginsiling sa akon ni Iehoba
sini nḡa gab-i." Kag sia nagsiling :
"Ihambal."
17 Kag si Samuel nagsiling : "¿ Indi
bala matuud nḡa kon ikaw diyotay sa
imo mḡa mata, nanḡipanḡolo ka sa mḡa
kabikahan ni Israel, kag nḡa si Iehoba
naghaplas sa imo nḡa hari sa ibabaw ni
Israel ?
18 Kag si Iehoba nagpadalá sa imo sa
isa ka panlakatan, kag nagsiling sia sa
imo : Lakat-ka kag tagudilian-mo yadto
nḡa mḡa makasasalá, nḡa mḡa Amale-
kinhon, kag awaya sila tubtub nḡa mau-
bus sila sing bug-os gid.
19 Kag ¿ kay nḡaa walâ mo bala pag-
pamatii ang tinḡug ni Iehoba, kondi
ginsalakay mo ang inagaw kag ginhimo
mo ang malain sa mḡa mata ni Iehoba ?"
20 Kag si Saul nagsiling kay Samuel :
"Gintuman ko ang tingug ni Iehoba,
kag nagpakadto ako sa panlakatan, nḡa
si Iehoba nagpadalá sa akon, kag ginda-
lá ko diri si Agag, nḡa hari sang mḡa
Amalekinhon, kag gintagudilian ko ang
mḡa Amalekinhon ;
21 Apang ang banwa nagkuha sang
inagaw sang mḡa obeha kag sang mḡa
baka, ang mḡa panḡanay sang gintagu-
dilian, sa paghalad kay Iehoba, nḡa imo
Dios, sa Gilgal."
22 Kag si Samuel nagsiling : "¿ Si
Iehoba nagpanḡalipay bala sa mḡa
halad nḡa sinunog kag sa mḡa halad
subung sang sa pagpamati sang tinḡug
ni Iehoba ? Yari karon, ang pagtuman
among labing mahal sang mḡa halad,
kag ang pagtalupanḡud labi sang tam-
bok sang mḡa karnero.
23 Kay ang pagkamalalison among
subung nḡa salâ sang pagpamakot, kag
ang pagkatig-a among subung sang pag-
kababaylan kag sang mḡa terapim.
Tunḡud kay ikaw nagsikway sang po-
long ni Iehoba, sia man nagsikway sa
imo subung nḡa hari."
24 Kag si Saul nagsiling kay Samuel :
"Ako nakasalâ, kay ginlapas ko ang
sogo ni Iehoba kag ang imo mḡa polong,

kay nagkahadluk ako sa banwa, kag
nagpamati ako sa tinĝug nila.
25 Busa, ginaampo ko, patawara ka-
ron ang akon salâ, kag balik-ka sa akon,
kag magahapa ako sa atubanĝan ni Ie-
hoba."
26 Kag si Samuel nagsabat kay Saul:
"Indi ako magabalik sa imo; kay ginsik-
way mo ang polong ni Iehoba, kag si
Iehoba nagsikway sa imo, agud nĝa
indi ka na magmanĝinhari sa ibabaw ni
Israel."
27 Kag sang tumalikod si Samuel sa
paglakat, dinakup *ni Saul* ang sidsid sang
iya panapton nĝa nagisi.
28 Kag si Samuel nagsiling sa iya:
"Si Iehoba naggisi karon sa imo sa
ginharian ni Israel, kag ginhatag niya
sia sa imo isigkatawo, nĝa labing maayo
pa sa imo.
29 Kag ang Dimaliwan man sa Israel
indi magabutig, bisan magahinulsul sia,
kay indi tawo sia, agud nĝa maghinul-
sul."
30 Niyan si Saul nagsiling: "Ako na-
kasalâ; apang ginaampo ko sa imo, nĝa
padungan mo ako sa atubanĝan sang
mĝa tigulang sang akon banwa, kag sa
atubanĝan ni Israel; balik-ka sa akon
kag magahapa ako sa atubanĝan ni Ie-
hoba, nĝa imo Dios."
31 Kag nagbalik si Samuel sa kay
Saul, kag naghapa si Saul sa atubanĝan
ni Iehoba.
32 Kag si Samuel nagsiling: "Dalha-
ninyo diri sa akon si Agag, nĝa hari sang
mĝa Amalekinhon." Kag si Agag nag-
abut sa iya sing malipayon gid; kay si
Agag nagsiling: "Sa pagkamatuud gid
nag-agi ang kapaitan sang kamatayon."
33 Kag si Samuel nagsiling: "Su-
bung ang imo hinĝaniban nagdumili sa
mĝa babae sa ila mĝa anak; subung man
ang imo ilóy pagadumilian sing anak, sa
tunĝâ sang mĝa babae." Kag ginpanĝu-
tudutúd ni Samuel si Agag sa atubanĝan
ni Iehoba sa Gilgal.
34 Kag si Samuel nagpakadto sa Ra-
ma; kag si Saul nagtaklad sa iya baláy
sa Gibea-Saul.
35 Kag si Samuel walâ na makakita
liwan kay Saul tubtub sa iya kamatayon;
kag si Samuel naglalaw kay Saul, kag si
Iehoba nagnulsul nĝa gintukud niya si
Saul nĝa hari sa ibabaw ni Isreal.

Si Samuel naghaplas kay Dabid sa pagkahari.

16 KAG nagsiling si Iehoba kay Sa-
muel: "¿Tubtub san-o bala nĝa
magalalaw ka kay Saul, nĝa ginsikway
ko sia, agud nĝa indi maghari sa ibabaw
ni Israel? Pun-a ang imo sunĝay sang
lana kag lakat-ka: ako nagapadalá sa
imo kay Isai, sa Betleheminhon, kay sa
tunĝâ sang iya mĝa anak nakit-an ko ang
hari, nĝa akon kinahanglan."
2 Kag nagsiling si Samuel: "¿Paano
bala ang pagkadto ko? kay si Saul ma-
kabati sini, kag pagapatyon niya ako."
Kag si Iehoba nagsiling: "Dala-ka sa
imo sing isa ka tinday nĝa babae sang
baka, kag magsiling ka: Nagkari ako
sa paghalad kay Iehoba.
3 Kag pagatawgon-mo si Isai sa pag-
halad, kag ako magapahibalo sa imo
sang imo pagahimoon, kag magahaplas
ka nĝa sa akon sadtong igasiling ko sa
imo."
4 Kag ginhimo ni Samuel subung
sang ginsiling sa iya ni Iehoba, kag
nagkadto sia sa Betlehem. Kag ang
mĝa tigulang sang banwa naggulowa sa
pagsugata sa iya, nĝa nagakurug, kag
nagsiliiling sila: "¿Makidaiton bala
ang imo pagkari?"
5 Kag sia nagsiling: "Makidaiton,
Nagakari ako sa paghalad kay Iehoba.
Pakabalaana-ninyo, kag kari-kamo ka-
úpud nakon sa paghalad." Kag pina-
pakabalaan niya si Isai kag ang iya mĝa
anak nĝa lalaki, kag gintawag niya sila
sa paghalad.
6 Kag nahanabu, sang pag-abut nila,
nĝa nakita niya si Eliab, kag nagsiling
sia: "Sa pagkamatuud, ang hinaplas ni
Iehoba yara sa iya atubanĝan."
7 Kag si Iehoba nagsiling kay Sa-
muel: "Dili ka magtuluk sang iya
bayhon, bisan ang kadaku sang iya
kataas, kay ako nagsikway sa iya. Kay
si Iehoba *indi nagatan-aw* sang gina-
tanaw sang tawo; kay ang tawo naga-
tan-aw sang sa gowa, apang si Iehoba
nagatan-aw sang tagiposoon."
8 Niyan gintawag ni Isai si Abinadab,
kag ginpalabay niya sia sa atubanĝan ni
Samuel; kag sia nagsiling: "Bisan sa
iya sini nagpili si Iehoba."
9 Niyan ginpalabay ni Isai si Sama;
kag sia nagsiling: "Walâ man ini sia
pagpilia ni Iehoba."
10 Kag ginpalabay ni Isai ang iya

pito ka anak nğa lalaki sa atubanğan ni
Samuel; kag si Samuel nagsiling kay
Isai: "Si Iehoba walâ magpili sa ila
sini."
11 Kag si Samuel nagsiling kay Isai:
"¿Amo bala ini sila ang tanan nğa
pamatan-on?" Kag sia nagsiling: "Na-
bilin pa ang manghud nğa nagapahalab
sang mğa obeha." Kag si Samuel nag-
siling kay Isai: "Pakadtoi kag dalhon
sia diri, kay indi kita magalilibot sang
latok tubtub nğa sia mag-abut diri."
12 Kag ginpakadtoan sia kag ginpa-
kari sia. Kag sia bulagaw, matahum
sing pangmata, kag magayon sing pa-
nğuyahon. Kag si Iehoba nagsiling:
"Tindug-ka, kag haplasa sia, nğa ini
amo sia."
13 Kag kinuha ni Samuel ang sunğay
sang lana, kag ginhaplas niya sia sa
tunğâ sang iya mğa útud nğa lalaki,
kag kutub sadtong adlaw kag sa pala-
abuton, ang Espiritu ni Iehoba naghikot
kay Dabid, Kag si Samuel nagtindug
kag nagpauli sa Rama.

Si Dabid nagaalagad kay Saul.

14 Kag ang Espiritu ni Iehoba nagbu-
lag kay Saul, kag ginasakit sia sang
espiritu nğa malain gikan kay Iehoba.
15 Kag ang mğa sologoon ni Saul
nagsiling sa iya: "Yari karon, ang isa
ka espiritu nğa malain gikan sa Dios
nagasakit sa imo,
16 *Busa* maghambal lamang ang amon
ginoo: ang imo mğa alagad yara sa atu-
banğan mo, nğa magpanğita sila sing
isa ka tawo nğa sampaton sa pagkuting-
kuting sang arpa, kag kon mag-abut sa
imo ang espiritu nğa malain gikan sa
Dios, magakutingkuting sia sang iya
kamut, kag magaáyô ka."
17 Kag si Saul nagsiling sa iya mğa
alagad: "Panğitai ninyo ako, gina-
ampo ko sa inyo, sing isa nğa maayo
gid nğa magkutingkuting, kag dalhon-
ninyo sia sa akon."
18 Kag ang isa sang mğa alagad nag-
sabat, nğa nagasiling: "Yari karon,
ako nakakita sa isa ka anak nğa lalaki
ni Isai, nğa Betleheminhon, nğa mahi-
balo magkutingkuting, nğa mabakud kag
maisug, tawo nğa igo sa pag-awayan,
sampaton sa pamolong, maayoayo sing
bayhon, kag si Iehoba yara upud sa iya."
19 Kag si Saul nagpadalá sing mğa
manugbalita kay Isai, kag nagsiling
sia: "Ipadalá sa akon si Dabid, nğa
imo anak nğa lalaki, nğa yara sa mğa
obeha."
20 Kag si Isai nagkuha sing isa ka
asno nğa *nalulanan* sing tinapay, isa ka
panit nğa alak, kag isa ka tinday sang
kanding, nğa ginpadalá niya kay Saul sa
kamut ni Dabid, nğa iya anak.
21 Kag sang umabut si Dabid kay
Saul, nagtindug sia sa atubanğan niya.
Kag ginhigugma niya sia sing daku; kag
nanğinmanugdalá sia niya sing hinğani-
ban.
22 Kag si Saul nagpadalá sa pagsiling
kay Isai: "Ako nagaampo sa imo, nğa
magpabilin si Dabid kaúpud nakon, kay
nakakita sia sing bugay sa akon mğa
mata."
23 Kag nahanabu nğa, kon ang espi-
ritu nğa malain nğa gikan sa Dios yara
sa ibabaw ni Saul, si Dabid nagkuha
sang arpa kag ginkutingkuting niya sang
iya kamut, kag si Saul naumpawan kag
maáyô sia, kag ang espiritu nğa malain
nagbulag sa iya.

Si Dabid nagapatay sa layug nğa si Goliat.

17 KAG ang mğa Pilistinhon nagtipon
sang iya mğa kasoldadosan nğa sa
pag-awayan; kag nagtilipon sila sa Soko,
nğa iya ni Iuda, kag nagbutang sila sang
dulugan sa tunğâ sang Soko kag Aseka,
sa Epes-dammim.
2 Kag si Saul kag ang mğa tinawo ni
Israel nagtilipon, kag nagbutang sang
dulugan sa nalupyakan sang Terebinto,
kag nagpahamtang sila sing pasunud sa
pagaway batok sa mğa Pilistinhon.
3 Kag ang mğa Pilistinhon yara sila
sa isa ka bukid sa isa ka luyo, kag ang
mğa Israelinhon yara sa isa ka bukid
sang isa ka luyo, kag ang nalupyakan sa
tunğâ nila.
4 Kag naggowa sa dulugan sang mğa
Pilistinhon ang isa ka lalaki nğa pala-
dumug, nğa ginhinğalanan nğa si Goliat,
nğa taga-Gat, kag may kataas sia nğa
anum ka maniko kag isa ka danğaw;
5 Kag nagdalá sia sing isa ka pandong
nğa saway sa iya olo, kag napanaputan
sia sang limbutong nğa hinimbis, kag
ang kabug-aton sang limbutong nğa hi-
nimbis lima ka libo ka mğa siklo sa
saway.
6 Kag may hapin nğa saway sa iya

mĝa batiis, kag sa tunĝâ sang iya mĝa abaga ang isa ka bangkaw nĝa inugpalayog nĝa saway.

7 Kag ang ulunĝan sang iya bangkaw subung sang isa ka likisan sang manughabol, kag ang taliwis sang iya bangkaw may anum ka gatus ka siklo nĝa salsalon; kag ang iya manugdalá sing taming nagaúna sa iya.

8 Kag nagtindug kag nagsingit sia sa mĝa pinanong nĝa pasunud ni Israel, kag nagsiling sia sa ila: "¿Tunĝud sa ano bala nĝa naggowa kamo sa pagpakigaway? ¿Indi ako bala ang Pilistinhon kag kamo ang mĝa ulipon ni Saul? Pili-li-kamo sa tunĝâ ninyo sing isa ka tawo, nĝa magkari batok sa akon.

9 Kon sia sarang makapakigaway sa akon kag mapilasan niya ako, kami manĝininyo mĝa ulipon; kag kon ako makasarang sing labi pa sa iya kag mapilasan ko sia, kamo, manĝinulipon kamo namon, kag pagaalagdon ninyo kami."

10 Kag nagsiling ang Pilistinhon: "Karon akon ginpakahuy-an ang mĝa kasoldadosan nĝa pinasunud ni Israel. Hatagi-ninyo ako sing isa ka tawo, nĝa mag-away kami nĝa duha."

11 Kag sang pagkabati ni Saul kag sang bug-os nĝa Israel sang mĝa polong sang Pilistinhon, ginpamunaw sila kag nagkalahadluk sila sing daku gid.

12 Kag si Dabid among anak sadtong tawo nĝa Epratinhon, sa Betlehem sa Iuda, nĝa ang iya nĝalan amo si Isai, nĝa may walo ka anak nĝa lalaki sia, kag ining tawo sa panag-on ni Saul among tigulang kag sobol na sa katigulanĝon sa tunĝâ sang mĝa tawo.

13 Kag ang tatlo ka anak nĝa magulang ni Isai nagkaladto sa pagsunud kay Saul sa pag-awayan. Kag ang mĝa nĝalan sang iya tatlo ka anak, nĝa nagpalakadto sa pag-awayan, amo si Eliab, ang panĝanay, ang ikaduha, si Ahinadab, kag ang ikatlo, si Sama.

14 Kag si Dabid amo ang kamanghuran, kag ang tatlo ka magulang nagsulunud kay Saul.

15 Kag kon kaisa si Dabid nagapakadto kag nagapauli kay Saul sa pagbantay sang mĝa obeha sang iya amay, sa Betlehem.

16 Kag nagapalapit yadtong Pilistinhon sa kaagahon kag sa kahaponon kag nagpahayag sia sing kap-atan ka adlaw.

17 Kag nagsiling si Isai kay Dabid, nĝa iya anak: "Kuha-ka, ginaampo ko sa imo, nĝa sa imo mĝa útud sing isa ka epa sa sini nĝa uyas nĝa sinanlag, kag ining napúlô ka mĝa tinapay, kag dalagan ka sa dulugan sa imo mĝa útud.

18 Magadalá ka man sining napúlô ka keso sa panĝolo sang ila linibo, kag pagatan-awon mo kon ang imo mĝa útud mĝa maayo sila, kag magkuha-ka sing mĝa kalig-onan sa ila.

19 Kag si Saul kag sila, kag ang tanan nĝa mĝa taga-Israel, yadto sila sa nalupyakan sang Terebinto nĝa nagapakig-away sa mĝa Pilistinhon."

20 Kag nagtindug si Dabid sing aga pa gid kag binayaan niya ang mĝa obeha sa isa ka manugtatap, ginkuha niya ang iya lulan, kag naglakat sia, subung sang ginsogo sa iya ni Isai. Kag nagabut sia sa mĝa kanga, sa oras sang paggowa sang kasoldadosan sa pagpahamtang sa pasunud sa pagpakig-awayan, kag nagsilingit sila sang inaway.

21 Kag ang mĝa Israelinhon kag ang mĝa Pilistinhon nagpalahamtang sa pag-awayan, ang kasoldadosan batok sa kasoldadosan.

22 Kag ginbayaan ni Dabid ang iya lulan sa kamut sang mĝa bantay sang mĝa balon, kag nagdalagan sia sa kasoldadosan; kag sang pag-abut niya, nagpamangkot sia sa iya mĝa útud kon mĝa maayo sila.

23 Kag sang nagapakighambal pa sia sa ila, yari karon, yadtong paladumug nĝa ginahinĝalanan nĝa si Goliat, ang Pilistinhon nĝa taga-Gat, nĝa nagtaklad gikan sa mĝa pinanong sang mĝa Pilistinhon, kag naghambal sia sang amo man nĝa mĝa polong, nĝa nabatian ini sila ni Dabid.

24 Kag ang tanan nĝa mĝa tawo sa Israel, nĝa makakita sadto nĝa tawo, nagpalalagyo sila sa iya atubanĝan, kag may daku sila nĝa kahadluk.

25 Kag ang mĝa tinawo ni Israel nagsisiling: "¿Nakit-an bala ninyo yadto nĝa tawo, nĝa nagataklad? Sia nagtaklad sa pagpakahuya kay Israel. Kon may tawo nĝa makapilas sa iya, ang hari magapamangad sa iya sing dalagku nĝa mĝa mangad; kag pagaihatag sa iya ang iya anak nĝa babae, kag indi pagpabuhison ang baláy sang iya amay sa Israel."

26 Kag naghambal si Dabid sa mĝa yara sa luyo niya, nĝa nagasiling:

"¿Ano bala ang pagahimoon sa tawo
nga makapilas sa sini nga Pilistinhon,
kag magkuha sang kahuluy-an ni Israel?
Kay ¿sin-o bala ining Pilistinhon, nga
ditinuli sa pagpakahuya sa mga kasolda-
dosan nga napasunud sang Dios nga
buhi?"
27 Kag ang banwa naghambal sa iya
sang amo man nga polong, nga nagasi-
ling: "Amo ini ang pagahimoon sa
tawo, nga magpilas sa iya."
28 Kag sang pagkabati ni Eliab, nga
iya útud nga magulang, nga nagahambal
sia sa sadtong mga tawo, nagdabdab ang
kaakig ni Eliab batok kay David, kag
nagsiling sia: "¿Kay ngaa bala nag-
dulhog ka diri, kag sa kay sin-o bala
pagitugyan sadtong diyotay nga mga
obeha sa kahanayakan? Ako nakakilala
sang imo pagpalabilabi kag sang kalainan
sang imo tagiposoon, kay sa pagtan-aw
sang inaway nagkari ka."
29 Kag si Dabid nagsiling: "¿Ano
bala ang ginhimo ko karon? ¿Indi bala
ini isa ka polong lamang?"
30 Kag sang bumulag sa iya, nagsaylo
sia sa iban, kag naghambal sia sing amo
man nga mga polong sa iya; kag nag-
sabat sa iya ang banwa subung sang sa
úna.
31 Kag ang mga polong, nga gin-
hambal ni Dabid nabatian kag ginsugid
sila kay Saul, nga ginpakari sia niya.
32 Kag si Dabid nagsiling kay Saul:
"Indi mapunaw ang tagiposoon ni
bisan sin-o bangud sa iya. Ang imo
alagad magapakadto kag magapakig-
away sa sining Pilistinhon."
33 Kag si Saul nagsiling kay Dabid:
"Indi ikaw sarang sa pagkadto batok
sadtong Pilistinhon sa pagpakigaway sa
iya; kay ikaw pamatan-on pa, kag sia
tawo sa pag-awayan kutub sang iya pag-
kapamatan-on."
34 Kag si Dabid nagsabat kay Saul:
"Ang imo alagad amo ang manugpaha-
lab sang mga obeha sang iya amay, kag
umabut ang isa ka leon, kon ang isa ka
oso, kag nagdakup sing isa ka karnero
sang pinanong;
35 Kag ako naggowa sa olehe niya,
kag ginpilas ko sia, kag ginluwas ko sia
sa iya bâbâ. Kag kon magtindug sia
batok sa akon, gindakup ko sia sa
sulang, kag ginpilas ko sia kag ginpatay
ko sia.
36 Bisan Leon sia, bisan oso sia,
ginpilasan sang imo alagad. Kag ini
nga Pilistinhon nga ditinuli mangin-
subung sang isa sa ila, kay ginpakahuyan
niya ang kasoldadosan nga napasunud
sang Dios nga buhi."
37 Kag si Dabid nagsiling: "Si Ie-
hoba nga nagluwas sa akon sa koko
sang leon, kag sa koko sang oso, sia
gid magaluwas man sa akon sa kamut
sini nga Pilistinhon." Kag nagsiling si
Saul kay Dabid: "Lakat-ka, kag si
Iehoba manginúpud sa imo."
38 Kag ginpasaputan ni Saul si Dabid
sang iya mga panapton, kag binutang
niya sa ibabaw sang iya olo ang isa ka
pandong nga saway kag ginpapanaputan
sia sing limbutong.
39 Kag gintaklus ni Dabid ang hinga-
niban ni Saul sa ibabaw sang iya panap-
ton, kag buut sia maglakat, kay walâ sia
nga mas-a makatilaw. Kag si Dabid
nagsiling kay Saul: "Ako indi sarang
makalakat sa sini; kay walâ gid ako ma-
katilaw." Kag kinuha ni Dabid ini sa
ibabaw niya.
40 Kag kinuha niya ang iya sunkod
sa kamut, kag nagpili sia sing lima ka
batö nga mahining sang sapa, kag binu-
tang niya sila sa púyo sang manugbantay
sang mga obeha, sa balonan, kag ang iya
labyug sa iya kamut, kag nagpadulong
sia nayon sa Pilistinhon.
41 Kag ang Pilistinhon nagtaliwan
kag sang nagapalapit, nagpalapit sia
kay Dabid, kag ang iya manugdalá sang
taming nagúna sa iya.
42 Kag ang Pilistinhon nagtan-aw
kag nakita niya si Dabid, kag gintamay
niya sia; kay amo sia ang pamatan-on
nga bulagaw kag maayoayo sing bay-
hon.
43 Kag ang Pilistinhon nagsiling kay
Dabid: "¿Ido bala ako, agud nga
magkari ka sa akon nga may mga ba-
kol?" Kag ang Pilistinhon ginpaka-
malaut niya si Dabid tungud sang iya
mga dios.
44 Kag ang Pilistinhon nagsiling kay
Dabid: "Kari-ka sa akon; kag paga-
ihatag ko ang imo unud sa mga kapis-
pisan sang langit kag sa mga kasapatan
sang latagon."
45 Niyan si Dabid nagsiling sa Pilis-
tinhon: "Ikaw nagakari sa akon nga
may hinganiban, nga may bangkaw,
kag nga may bangkaw nga inugpalayug;
apang ako nagakari sa imo sa ngalan ni

Iehoba sang Sebaot, ang Dios sang mg̃a
kasoldadosan ng̃a napasunud ni Israel,
ng̃a imo ginpakahuy-an.
46 Si Iehoba magatugyan sa imo karon sa akon kamut; kag ako magapilas
sa imo, kag pagakuhaon ko ang imo olo
sa imo, kag pagaihatag ko karon ang
mg̃a bangkay sang dulugan sang mg̃a
Pilistinhon sa mg̃a kapispisan sang lang̃it, kag sa mg̃a kasapatan sang duta;
kag makahibalo ang bug-os ng̃a duta,
ng̃a may Dios sa Israel.
47 Kag makahibalo ining bug-os ng̃a
katilingban, ng̃a si Iehoba walâ magaluwas sa hing̃aniban kag sa bangkaw. Kay
ang pagilinaway iya ni Iehoba, kag gintugyan niya kamo sa amon mg̃a kamut."
48 Kag nahanabu ng̃a, sang pagtindug
sang Pilistinhon, kag nagpakadto kag
nagpalapit sa pagsugata kay Dabid, si
Dibid nagdalidali kag nagdalagan nayon
sa kasoldadosan batok sa Pilistinhon.
49 Kag sang kinuot ni Dabid ang iya
kamut sa balonan, nagkuha sia didto sing
isa ka bató, kag linabyug niya sia, kag
pinilas niya ang Pilistinhon sa agtang,
kag ang bató nagdulót sa agtang, kag
napukan sia sa duta ng̃a hapa.
50 Kag si Dabid sa isa ka labyug kag
sa isa ka bató nang̃inmakusug pa sia
sang Pilistinhon, kag pinilas niya ang
Pilistinhon kag pinatay niya sia, kag si
Dabid walâ sing hing̃aniban sa iya
kamut.
51 Kag si Dabid nagdalagan kag nagtindug sa luyo sang Pilistinhon, kag kinuha niya ang hing̃aniban niya, ng̃a
ginabut niya sia sa iya tagub, kag pinatay niya sia, kag sa iya inutúd niya ang
olo. Kag sang pagkakita sang mg̃a
Pilistinhon, ng̃a ang ila tawo patay na,
nagpalalagyo sila.
52 Kag nagtilindug ang mg̃a tawo ni
Israel kag ni Iuda, kag nagsilingit sila;
kag ginlagas nila ang mg̃a Pilistinhon
tubtub sa salamputan sa nalupyakan,
kag tubtub sa mg̃a gawang sa Ekron.
Kag ang Pilistinhon ng̃a mg̃a pilason sa
kamatayon nagkalapukan sa dalanon sa
Saarim, tubtub sa Gat kag tubtub sa
Ekron.
53 Kag ang mg̃a inanak ni Israel nagbalalik sa paglagas sa mg̃a Pilistinhon
kag inagawan sila nila sang ila dulugan.
54 Kag ginkuha ni Dabid ang olo
sang Pilistinhon kag gindalá niya sia sa
Ierusalem; apang binutang niya ang iya
mg̃a hing̃aniban sa iya layanglayang.
55 Kag sang pagkakita ni Saul kay
Dabid, ng̃a nagagowa sa pagsugata sa
Pilistinhon, nagsiling sia kay Abner, ng̃a
pang̃olo sang kasoldadosan: "Abner,
¿kay sin-o bala ng̃a anak ining pamatan-on?" Kag si Abner nagsiling:
56 "Magkabuhi ang imo kalág, oh
hari, ng̃a walâ ako makahibalo." Kag
ang hari nagsiling: "Pamangkot-ka
kon sin-o anak ining pamatan-on."
57 Kag sang pagpauli ni Dabid ng̃a
nakapatay sang Pilistinhon, kinuha sia
ni Abner, kag ginpasulúd niya sia sa
atubang̃an ni Saul, kag yara sa iya kamut ang olo sang Palistinhon.
58 Kag si Saul nagsiling sa iya: "Pamatan-on, ¿sa kay sin-o bala ikaw ng̃a
anak?" Kag si Dabid nagsiling: "Ako
amo ang anak sang imo alagad, ng̃a si
Isai sa Betlehem."

Si Dabid ginahigugma ni Ionatan kag ginakabisaan ni Saul.

18 KAG nahanabu ng̃a, sang pagkatapus niya sa paghambal kay Saul,
ang kalág ni Ionatan nating̃ub sa kalág
ni Dabid; kag ginhigugma sia ni Ionatan
subung sa iya kaugaling̃on ng̃a kalág.
2 Kag kinuha sia ni Saul sadto gid
ng̃a adlaw, kag walâ niya sia pagtuguti
sa pagpauli sa baláy sang iya amay.
3 Kag naghimo sing katipan si Ionatan kag si Dabid, kay sia nagahigugma
sa iya subung sang iya kaugaling̃on ng̃a
kalág.
4 Kag si Ionatan naguba sang panapton ng̃a yara nasul-ub niya, kag hinatag niya sia kay Dabid, kag ang *iban ng̃a*
iya mg̃a panapton patí ang iya hing̃aniban, ang iya pana kag ang iya wagkus.
5 Kag naggowa si Dabid sa bisan diin
ng̃a ginpadalá sia ni Saul, kag nagaginawi sia sing mabuut gid. Kag ginhimo
sia ni Saul ng̃a pang̃olo sang mg̃a tawo
sa pag-awayan, kag maayo sia sa mg̃a
mata sang bug-os ng̃a banwa kag sa
mg̃a mata man sang mg̃a alagad ni Saul.
6 Kag nahanabu ng̃a, sang pagpalauli
nila sa tapus na ng̃a napatay ni Dabid
ang Pilistinhon, naggulowa ang mg̃a
babae sa tanan ng̃a mg̃a banwa ni Israel, ng̃a nagaalambahan kag nagasilinadsad sa pagsugata sang hari ng̃a si

Saul, nğa may mğa tambor, kag may mğa pangalipay kag mğa tilingting.
7 Kag ang mğa babae nğa nagakinutingkuting, nagsinabtanay kag nagsililing: "Si Saul nagpilas sang iya mğa linibo, kag si Dabid sang iya mğa tagpúlô ka linibo."
8 Kag naakig si Saul sing daku gid, kag ini nğa polong nanğinmalaut sa iya mğa mata, kag nagsiling sia: "Sa kay Dabid ginhatag nila ang tagnapúlô ka mğa linibo kag sa akon ginhatag nila ang mğa linibo; kag ang nakulang lamang sa iya ang ginharian."
9 Kag kutub sadtong adlaw sa sumulunud si Saul nagtuluk kay Dabid sa malain nğa panuluk.
10 Kag sa madason nğa adlaw nahanabu, nğa ang espiritu nğa malain gikan sa Dios naghikot kay Saul; kay nagpanagna sia sa iya baláy. Kag si Dabid nagakutingkuting sa iya kamut subung sang iban nğa mğa adlaw: kag yara sa kamut ni Saul ang isa ka sumbiling.
11 Kag ginbalabad ni Saul ang sumbiling, nğa nagasiling: "Pagailansang ko si Dabid sa dingding;" kag sa makaduha nagpalayô sa iya si Dabid.
12 Apang si Saul nagkahadluk kay Dabid; tunğud kay si Iehoba kaúpud ni Dabid, kag nagbulag sia kay Saul.
13 Kag pinalayô sia ni Saul sa iya, kag hinimo sia niya nğa pangolo sang linibo, kag naggowa si Dabid kag nagsulúd sa pangolohan sang banwa.

Si Dabid nanğinmanugdala sing hinğaniban sang hari.

14 Kag si Dabid nagginawi sing mabuut gid sa tanan niya nğa mğa buluhaton, kag si Iehoba yara upud sa iya.
15 Kag gintan-aw ni Saul, nğa nagginawi sia sing mabuut gid, kag tunğud sini nagkahadluk sia sa iya.
16 Kag ang bug-os nğa Israel kag Iuda naghigugma kay Dabid, kay sia naggowa kag nagasulúd sa atubanğan nila.
17 Kag si Saul nagsiling kay Dabid: "Yari karon ang akon anak nğa babae nğa magulang nğa si Merab: pagaihatag ko sia sa imo nğa asawa. Lamang nğa manğintawo ka nakon nğa maisug, kag maghimo ka sang mğa pagilinaway ni Iehoba." Kag si Saul nagasiling: "Indi magmanğinbatok sa iya ang akon kamut: apang ang kamut sang mğa Pilistinhon manğinbatok sa iya."
18 Kag si Dabid nagsabat kay Saul: "¿Si sin-o bala ako, kag ano bala ang akon pagkabuhi, kag ano bala ang panimaláy sang akon amay sa Israel, agud magmanğinumagad ako sang hari?"
19 Kag nahanabu nğa, sa panag-on sa paghatag kay Merab, nğa anak nğa babae ni Saul, sa kay Dabid, ginhatag sia nğa asawa kay Adriel, nğa Meolatinhon.
20 Apang si Mikal, anak nğa babae ni Saul, nagahigugma kay Dabid. Kag ginsugid ini kay Saul, kag ang butang nakapahamuut sa iya mğa mata.
21 Kag si Saul nagsiling: "Pagaihatag ko sia sa iya, agud nğa sia manğinsiod sa iya, kag agud nğa ang kamut sang mğa Pilistinhon manğinbatok sa iya." Kag si Saul nagsiling kay Dabid sing makaduha: "Manğinumagad ikaw nakon karon."
22 Kag si Saul nagsogo sa iya mğa alagad: "Hambala-ninyo sa tago si Dabid, nğa nagasiling sa iya: Yari karon, ang hari nagakahamuut sa imo, kag nahagugmaan ka man sang tanan niya nğa mğa alagad. Busa karon, manğinumagad ka sang hari."
23 Kag ang mğa umalagad ni Saul naghalambal sining mğa polong sa mğa idulunğug ni Dabid. Apang si Dabid nagsiling sa ila: "¿Diyotay bala nğa butang sa inyo mğa mata ang manğinumagad sang hari? Kag ako, isa ka tawo nğa imol, kag sa diyotay nğa kadunganan."
24 Kag ang mğa umalagad ni Saul nagsulugid sini sa iya, nğa nagasiling: "Amo ining mğa polong nğa ginsiling ni Dabid."
25 Kag si Saul nagsiling: "Isilingninyo ang subung sini kay Dabid: walâ sing bisan ano nğa hatag nğa makapahamuut sing labi sa hari sang isa ka gatus ka inutúd sang tinuli sa mğa Pilistinhon, agud nğa sia makatimalus sang mğa kaaway sang hari." Kag si Saul nagahunahuna sa pagpukan kay Dabid tunğud sang mğa kamut sang mğa Pilistinhon.
26 Kag ang iya mğa alagad nagsulugid kay Dabid sining mğa polong, kag nahamutan ini sa mğa mata ni Dabid ang pagkamanğinumagad sang hari; kag ang panag-on walâ pa matapus.
27 Kag nagtindug si Dabid kag nag-

lakat, sia kag ang iya mg̃a tinawo, kag
pinilas niya ang duha ka gatus ka tawo
sang mg̃a Pilistinhon; kag gindalá ni
Dabid ang mg̃a inutúd sang tinuli nila,
kag ginhatag nila ang igo gid ng̃a isip
sa hari, agud ng̃a sia mahimo ng̃a
umagad sang hari. Kag hinatag ni Saul
sa iya ng̃a asawa ang iya anak ng̃a babae
ng̃a si Mikal.
28 Apang si Saul, sang nakita niya
kag ginkilala niya ng̃a si Iehoba yara
upud kay Dabid kag ng̃a ang iya anak
ng̃a babae ng̃a si Mikal nagahigugma sa
iya,
29 Nagkahadluk pa gid sia kay Dabid,
kag si Saul nang̃inkaaway ni Dabid sa
tanan ng̃a mg̃a adlaw.
30 Kag sang nagagulowa ang mg̃a
dunganon sang mg̃a Pilistinhon, naha-
nabu ng̃a, sa tagsatagsa ka oras ng̃a
maggulowa sila, si Dabid nagpahayag
sing labi pa kaalam sang tanan ng̃a mg̃a
alagad ni Saul; kag ang iya ng̃alan
nang̃inlabing mahal.

Si Ionatan nagaapin kay Dabid.

19 KAG si Saul naghambal kay Iona-
tan, ng̃a iya anak, kag sa tanan
niya ng̃a mg̃a alagad, agud ng̃a pagpat-
yon nila si Dabid. Apang si Ionatan,
ng̃a anak ni Saul, nagapalanga kay
Dabid sing daku gid.
2 Kag ginpahibalo ni Ionatan ini kay
Dabid, ng̃a nagasiling: "Si Saul, ng̃a
akon amay, nagahimulat sa pagpatay sa
imo. Busa karon, ginaampo ko sa imo,
mag-andam-ka karon tung̃ud sa imo ku-
tub sa kaagahon, kag magpanago-ka sa
isa ka duug ng̃a tago.
3 Kag ako magagowa, kag magaing̃od
ako sa akon amay sa latagon sa diin
yara ikaw, kag magahambal ako ayon
sa imo sa akon amay kag pagatan-awon
ko ng̃a kon ano ayhan, kag pagapahiba-
loon ko ikaw.
4 Kag si Ionatan naghambal kay Saul
ng̃a iya amay sing maayo ayon kay
Dabid kag nagsiling sia sa iya: "Indi
magpakasalâ ang hari batok sa iya ala-
gad, batok kay Dabid, kay walâ sia ma-
kasalâ batok sa imo, kag bisan pa ang
iya ginhimo may kapuslanan gid sa
imo;
5 Kay sia nagbutang sang iya kabuhi
sa palad sang iya kamut, kag ginpilas
niya ang mg̃a Pilistinhon, kag ginhimo ni
Iehoba ang isa ka daku ng̃a kaluwasan
sa bug-os ng̃a Israel. Ikaw nakakita
sini, kag nagpang̃alipay ka sa iya. Kag
¿kay ng̃aa bala magapakasalâ ka batok
sa dugo ng̃a walâ sing salâ, sa pagpatay
sa kay Dabid sa walâ sing kabang-
danan?"
6 Kag sang pagkabati ni Saul sang
ting̃ug ni Ionatan, nagsumpa sia: "Mag-
kabuhi si Iehoba, ng̃a indi sia paga-
patyon."
7 Kag gintawag ni Ionatan si Dabid,
kag ginpahayag niya sa iya ining tanan
ng̃a mg̃a polong, kag ginpasulúd ni Iona-
tan si Dabid kay Saul, kag yara sia sa
atubang̃an niya subung sadto anay.
8 Kag nagsugud liwan ang ilinaway,
kag naggowa si Dabid, kag nagpakig-
away sia batok sa mg̃a Pilistinhon, kag
pinilas niya sila sa daku ng̃a kinamatay,
kag nagpalalagyo sila sa atubang̃an niya.

Si Saul nagahimulat sa pagpatay kay Dabid, kag nagdang̃up sia sa luyo ni Samuel. Si Saul sa tung̃a sang mg̃a manalagna.

9 Kag ang espiritu ng̃a malain gikan
kay Iehoba nag-abut kay Saul. Kag
sang nagalingkod sia sa iya baláy, ng̃a
may isa sia ka sumbiling sa kamut, kag
sang si Dabid yara nagakutingkuting
sang iya kamut,
10 Si Saul naghimulat sa paglansang
kay Dabid sang iya sumbiling sa ding-
ding; apang sia naglikaw sa atubang̃an
ni Saul, kag ginpilas niya sang sumbiling
ang dingding. Kag si Dabid nagdala-
gan, kag nagpalagyo sadto ng̃a gab-i.
11 Kag si Saul nagpadalá sing mg̃a
manugbalita sa baláy ni Dabid, agud
ng̃a pagpanilagan nila sia kag pagpat-
yon sia sa aga. Kag si Mikal ng̃a iya
asawa, nagpahibalo sini kay Dabid, ng̃a
nagasiling: "Kon indi mo pagluwason
ang imo kabuhi sini ng̃a gab-i, buas sa
aga pagapatyon ka."
12 Kag gintonton ni Mikal si Dabid
sa isa ka talambuan, kag naglakat kag
nagpalagyo sia; kag naglikaw sia.
13 Kag si Mikal nagkuha sang terapim
kag binutang niya sia sa higdaan; kag
pinahamtang̃an niya sa olohan sing isa
ka hinabol ng̃a bulbul sang kanding, kag
tinabunan niya sia sang isa ka panapton.
14 Kag si Saul nagpadalá sing mg̃a
manugbalita sa pagdakup kay Dabid,

kag sia nagsiling sa ila: "Nagabalati-
an sia."
15 Kag si Saul nagpadalá *liwan* sing
mḡa manugbalita, agud nḡa magtan-aw
sila kay Dabid, nḡa nagasiling: "Dal-
ha-ninyo sa akon sia sa iya higdaan,
agud nḡa pagpatyon ko sia."
16 Kag nagsululúd ang mḡa manug-
balita, kag yari karon ang terapim yara
sa higdaan, kag isa ka hinabol nḡa bul-
bul sang kanding sa olohan.
17 Kag si Saul nagsiling kay Mikal:
"¿Kay nḡaa bala ginlimbonḡan mo ako
sing subung kag gintugutan mo paglakat
ang akon kaaway nḡa nagpalagyo?"
Kag si Mikal nagsiling kay Saul: "Sia
nagsiling sa akon: Tuguti ako pagla-
kat, ¿kay nḡaa bala pagapatyon ko
ikaw?"
18 Kag si Dabid nagpalagyo kag nag-
likaw; kag nagpakadto sia kay Samuel,
sa Rama; kag ginsugid niya sa iya ang
tanan nḡa ginbuhat ni Saul sa iya. Kag
naglakat sila, sia kag si Samuel, kag nag-
puluyô sila sa Nayot.
19 Kag ginpahibalo si Saul, nḡa naga-
siling: "Yari karon, nḡa si Dabid yara
sa Nayot, sa Rama."
20 Kag si Saul nagpadalá sing mḡa
manugbalita, nga magadakup kay Da-
bid. Kag sang pagkakita nila sang isa
ka katilingban sang mḡa manalagna, nḡa
mḡa nagatalagna, kag kay Samuel nḡa
nagatindug, nḡa nagadumala sa ila. Kag
ang espiritu sang Dios nag-abut sa iba-
baw sang mḡa manugbalita ni Saul, kag
nagpalanagna man sila.
21 Kag sang pagsugid sini kay Saul,
sia nagpadalá sing iban nḡa mḡa manug-
balita, kag ini sila nagpalanagna man.
Kag si Saul sa makatlo nagpadalá sing
mḡa manugbalita, kag nagpalanagna
man sila.
22 Kag sia gid, nagpakadto sa Rama,
kag sang pag-abut niya sa daku nḡa bo-
bon nḡa yara sa Seku, namangkot sia,
nḡa nagasiling: ¿Diin bala si Samuel
kag si Dabid?" Kag ginsabat sia: "Ya-
ri karon, yadto sila sa Nayot, sa Rama."
23 Kag nagpakadto sia didto sa nayot
sa Rama. Kag nag-abut man sa ibabaw
niya ang Espiritu sang Dios, kag nagpa-
dayon sia sa iya dalanon, nḡa nagapanag-
na tubtub nḡa nag-abut sia sa Nayot, sa
Rama.
24 Kag naguba sia man sang iya mḡa
panapton, kag nagpanagna man sa atu-
banḡan ni Samuel. Kag naghigda sia
nḡa hubo sa duta sadtong bug-os nḡa
adlaw, kag sadtong bug-os nḡa gab-i,
banḡud sini ginasiling: "¿Si Saul man
bala sa tunḡâ sang mḡa manalagna?"

Ang katipan sa tunḡa ni Dabid kag ni Ionatan.

20 KAG si Dabid nagpalagyo sa Na-
yot, sa Rama; kag nag-abut kag
nagsiling sia sa atubanḡan ni Ionatan:
"¿Ano bala ang ginhimo ko? ¿ano bala
ang akon kalainan? kag ¿ano bala
ang akon salâ sa atubanḡan sang imo
amay, nḡa ginapanḡita niya ang akon
kabuhi?"
2 Kag si Ionatan nagsiling sa iya:
"¡Nḡa ang amo indi mahanabu! Dili
ka mamatay. Yari karon, nḡa ang akon
amay dili makahimo sing bisan ano nḡa
butang nḡa daku, bisan diyotay, nḡa dili
sia magsugid sa akon. ¿Kay nḡaa bala
nḡa pagtagoon sa akon sang akon amay
ini nḡa butang? Ini indi manḡinamo."
3 Kag si Dabid nagsumpa liwan, nḡa
nagasiling: "Ang imo amay nakahibalo
sing masanag gid, nḡa ako nakakita sing
bugay sa atubanḡan sang imo mḡa mata
kag nagsiling ayhan sia: Indi makahi-
balo sina si Ionatan, agud nḡa indi mag-
panḡalisud sia. Apang sa pagkamatuud
gid, magkabuhi si Iehoba kag magku-
buhi ang imo kalág, nḡa walâ gani sing
isa ka tikang sa tunḡâ nakon kag sang
kamatayon."
4 Kag si Ionatan nagsiling kay Dabid:
"Pagahimoon ko sa imo ang tanan nḡa
igasiling sang imo kalág."
5 Kag si Dabid nagsiling kay Ionatan:
"Yari karon, nḡa buas amo ang lati,
kag nagalingkod ako sa kinabatasan sa
latok malapit sa hari sa pagkaon; tugu-
tan-mo ako sa paglakat kag magapanago
ako sa latagon tubtub sa kahaponon
sang ikatlo ka *adlaw*.
6 Kon ang imo amay makasapo nḡa
walâ ako, magasiling ka sa iya: Si Dabid
nanḡayô sa akon sing hanoot gid, nḡa
pagtugutan ko sia sa pagdalagan sa Bet-
lehem, nḡa iya banwa; kay pagaiwaton
didto, nḡa sa bug-os nḡa panimalay ang
halad nḡa tinuig.
7 Kon sia magsiling: Maayo man,
niyan may paghidaet sa imo alagad:
apang kon maakig gid sia, mahibalo ka,
nḡa ang kalainan tapat na batok sa iya.
8 Busa, magkalooy-ka sa imo alagad;

kay ginpasulúd mo sa pagkatipan ni
Iehoba sa imo ang imo alagad. Kag
kon may kalainan sa akon, patyon-mo
gid ako ; ¿kay ngāa bala nga pagdalhon
mo ako sa atubañgan sang imo amay ? "
9 Kag si Ionatan nagsiling sa iya :
" ¡Malayô sa imo ining *panghunahuna.*
Kay kon ako makahibalo sing maminatud-on
gid, ngā ang kalainan nga tinapat
sang akon amay, maholog sa imo, niyan
¿indi sia bala nakon pagisugid sa imo ? "
10 Kag si Dabid nagsiling kay Ionatan :
" ¿Sin-o bala ang magapahibalo
sa akon, kon ano ngā matigdas ngā sabat,
ngā sarang mahimo sa imo sang imo
amay ? "
11 Kag si Ionatan nagsiling kay Dabid :
" Kari-ka kag mapalatagon kita."
Kag nagpalatagon sila ngā duha.
12 Niyan si Ionatan nagsiling kay
Dabid : " ¡Iehoba, ngā Dios ni Israel !
Kon masaladsad ko ang akon amay,
buas kon sa isa ka buas sa aga sa sini
ngā oras, kon sia magpahayag ngā maayo
kay Dabid, kag niyan kon indi ako magpadalá
sa imo kag indi ko sa imo pagisugid
ini,
13 Si Iehoba maghimo sing subung
kay Ionatan kag ini'idugang niya. Apang
kon ginapakamaayo sang akon amay ang
pagbuhat sa imo sing malain, pagaisugid
ko man ini sa imo, kag pagapakadtoan
ko ikaw kag magalakat ka sa paghidaet.
Kag si Iehoba mañginkaúpud mo, subung
sang iya pagúpud sa akon amay.
14 Kag indi lamang kon ako mabuhi,
magagamit ka sa akon sing kaayohan ni
Iehoba, ngā indi ako mapatay,
15 Kondi man indi mo pagutdon sa
walâ sing katapusan ang imo kaayohan
sa akon baláy, bisan pa pagutdon ni Iehoba
ang tagsatagsa sang mga kaaway
ni Dabid sa kadaygan sang duta."
16 Kag naghimo si Ionatan sing katipan
sa baláy ni Dabid, nga nagasiling :
" Ngā pagpañgayoon ini ni Iehoba sa
kamut sang mga kaaway ni Dabid."
17 Kag si Ionatan nagpasumpa liwan
kay Dabid, tuñgud sang paghigugma
niya sa iya ; kay ginahigngma sia niya
subung sang iya *kaugalingon ngā* kalág.
18 Kag nagsiling sa iya si Ionatan :
" Buas amo ang lati, kag masapwan
ikaw ngā kulang, kay ang imo lingkoran
magawalâ sing sulúd.
19 Kag magahulat ka sa ikatlo ka adlaw,
kag magadulhog ka sing madali gid,
kag magakari ka sa duug sa diin nagpanago
ka sang adlaw sa sini ngā butang.
kag magapabilin ka malapit sa bató ngā
Esel.
20 Kag ako magapana sing tatlo ka
baslay nayon sadtong luyo, subung ngā
nagapana ako sa iligoon.
21 Kag yari karon, magapadalá ako
sang sologoon sa *pagsiling :* Lakat-ka,
pañgitaa ang mga baslay. Kag kon
magsiling ako sa pamatan-on : Yari karon,
ang mga baslay nayon diri sa imo,
puluton mo siia, kag magkari-ka ; amo
ini kay may paghidaet sa imo, kag walâ
gid *sing kalainan :* magkabuhi si Iehoba.
22 Apang kon ako magsiling sa pamatan-on
sing subung : Yari karon,
ang mga baslay sa unhan pa nimo, lakat-ka ;
amo ini kay si Iehoba nagapadalá
sa imo.
23 Kag nahanuñgud sa mga polong,
ngā aton ginpakighambalan ako kag
ikaw, yari karon si Iehoba yara sa tuñgâ
naton ngā duha sa gihapon."
24 Kag si Dabid nagpanago sa latagon.
Kag sang umabut ang lati, naglingkod
ang hari sa pagkaon sing tinapay.
25 Kag ang hari naglingkod sa iya
lingkoran, subung sang iban nga oras
sa lingkoran sa luyo sang dingding.
26 Kag si Ionatan nagtindug, kag naglingkod
si Abner sa luyo ni Saul, kag
ang duug ni Dabid walay sulúd, apang
sadtong adlaw si Saul walâ gid sing
ginsiling ; kay nagasiling sia sa iya
kaugaliñgon : " Isa ka butang ang nahanabu
sa iya ; indi sia matinlo, sa pagkamatuud,
indi sia putli."
27 Kag, sa masunud ngā adlaw sang
lati, sang ikaduha ka adlaw, ang lingkoran
ni Dabid walâ sing sulúd. Kag si Saul
nagsiling kay Ionatan, ngā iya anak :
" ¿Kay ngāa bala walâ magkari sa pagkaon
ang anak ngā lalaki ni Isai karon,
bisan kahapon ? "
28 Kag si Ionatan nagsabat kay Saul :
" Si Dabid nañgayô sa akon sing hanoot
gid nga tugutan ko sia sa *pagkadto* tubtub
sa Betlehem.
29 Kag nagsiling sia : Ginaampo ko
sa imo ngā tugutan mo ako sa pagkadto ;
kay may isa ka halad kami sa panimaláy,
kag ang akon gid útud ragpasogo
sa akon *sa pagtambong.* Busa karon. kon
nakakita ako sing bugay sa imo mga
mata, tuguti ako sa pagdalagan kag sa

pagduaw sa akon mğa útud. Tunğud
sini walâ makakari sia sa latok sang
hari."
30 Kag ang kaakig ni Saul nagsiga
batok kay Ionatan, kag nagsiling sia sa
iya: "Anak nğa mabudhion kag malalison, ¿walâ bala ako makahibalo sing
maayo nğa ikaw nagpili sa anak ni Isai,
nğa sa imo pagkahuya kag nğa sa pagkahuya sang tian sang imo ilóy?
31 Kay sa tanan nğa panag-on nğa ang
anak nğa lalaki ni Isai nagkabuhi sa ibabaw sang duta, ikaw indi magmanğinmalig-on, bisan ang imo ginharian. Busa, ipadalá karon kag dalha sia diri sa
akon, kay takus sia sa kamatayon."
32 Kag si Ionatan nagsabat kay Saul
nğa iya amay kag nagsiling sa iya:
"¿Kay nğaa bala pagapatyon sia?
¿Ano bala ang iya ginbuhat?"
33 Kag si Saul nagbalabad sang iya
sumbiling batok sa iya sa pagpilas sa iya:
kag ginhanğup ni Ionatan nğa among
tinapat sang iya amay ang pagpatay kay
Dabid.
34 Kag tumindug si Ionatan sa latok
nğa may mainit nğa kaakig, kag walâ
magkaon sing tinapay sang ikaduha ka
adlaw sang lati, kay may kasakit sia banğud kay Dabid, tunğud kay ang iya
amay nagpakahuya sa iya.
35 Kag sang pagkaaga naggowa si Ionatan sa latagon, sa duug nğa ginpat-in
kay Dabid, kag ang isa ka pamatan-on
nğa diyotay upud sa iya.
36 Kag nagsiling sia sa iya pamatanon: "Dalagan, panğitaa, ginaampo ko
sa imo, ang mğa baslay nğa akon igapana." Ang pamatan-on nagadalagan kag
si Ionatan nagpana sang baslay, nğa
nagalapaw sa iya.
37 Kag nag-abut ang pamatan-on sa
diin yara ang baslay, nğa ginpana ni
Ionatan; kag si Ionatan nagsingit sa
olehe sang pamatan-on, kag nagasiling:
¿Walâ bala didto ang baslay sa unhan
pa nimo?"
38 Kag nagsingit *liwan* si Ionatan sa
olehe sang pamatan-on. "¡Dalidali-ka!
abtik-ka ¡dili ka magdúlog!" Kag ang
pamatan-on ni Ionatan nagpulot sang
mğa baslay, kag nagpakari sa iya ginoo.
39 Apang walâ sing bisan ano nğa
ginhanğup ang pamatan-on. Lamang
si Ionatan kag si Dabid naghinangpanay
sang buluhaton.
40 Kag ginhatag ni Ionatan ang iya
mğa hinğaniban sa pamatan-on, kag
nagsiling sa iya: "Lakat-ka, kag dalha
sila sa banwa."
41 Kag sang pagtaliwan sang pamatan-on, nagtindug si Dabid sa luyo nğa
nabagatnan kag naghapa tubtub sa duta
kag nagyaub sing makatlo; kag naghalukay sila, kag naghibiay sila, tubtub
nğa si Dabid naghibi sing mabaskug gid.
42 Kag si Ionatan nagsiling kay Dabid: "Lakat-ka *karon* sa paghidaet, nğa
kita nğa duha nagsumpa tunğud sang
nğalan ni Iehoba, nğa nagasiling: Si
Iehoba manğinsatunğâ sa akon kag sa
imo kag sa tunğa sang akon kaliwatan
kag sang imo kaliwatan sa gihapon."
43 Kag si Dabid nagtindug kag naglakat, kag si Ionatan nagsulúd liwan sa
banwa.

Si Dabid nagapalagyo sa Nob, diin nagakaon sia sang tinapay nğa balaan, sa olehe sa Gat, sa lunğib sa Adulam kag sa duta ni Moab.

21 KAG nag-abut si Dabid sa Nob kay
Ahimelek, nğa saserdote. Kag si
Ahimelek nagdalagan nğa nagakurug
sa pagsugata kay Dabid, kag nagsiling
sia sa iya: "¿Kay nğaa bala isa lamang
ikaw kag walâ sing bisan sin-o nğa upud
sa imo?"
2 Kag nagsiling si Dabid sa saserdote
nğa si Ahimelek: "Ang hari nagtugyan sa akon sing isa ka buluhaton, kag
nagsiling sia sa akon: Walâ sing bisan
sin-o nğa makahibalo sang bisan ano
sang buluhaton, nğa tunğud sa iya ginapadalá ko ikaw, kag nğa akon ginsogo
sa imo. Kag ako nagtudlo sa akon mğa
sologoon sang isa ka duug.
3 Busa karon ¿ano bala ang yara sa
imo kamut? Hatagi ako sing lima ka
tinapay, kon ang yara lang."
4 Kag ang saserdote nagsabat kay
Dabid kag nagsiling: "Walâ ako sing
tinapay nğa sa matagadlaw sa kamut,
kondi may tinapay nğa balaan; kon
lamang ang *imo* mğa pamatan-on naglilikaw sa mğa babae."
5 Kag si Dabid nagsabat sa saserdote
kag nagsiling sa iya: "Sa pagkamatuud,
ang mğa babae nabulag sila kutub kahapon kag sa isa kahapon sa akon
paghalín; nahanunğud sang mğa balonan sang mğa pamatan-on mğa balaan
sila. Kag kon ining pagpanlakatan

dibalaan, pagabalaanon sia karon tungud
sang mga balonan."
6 Kag ginhatag sa iya sang saserdote
ang tinapay nga balaan, kay didto
walâ sing *liwan* nga tinapay, kondi
ang mga tinapay nga sa dayag, nga
kinuha sila sa atubangan ni Iehoba,
agud nga pagbutangan didto sing mga
tinapay nga mainit, sa adlaw nga pag-
kuhaon ang iban.
7 Sadtong adlaw yadto didto ang isa
sang mga alagad ni Saul, nga hinawiran
sa atubangan ni Iehoba, nga ang iya
ngalan amo si Doeg, nga Edominhon,
nga pangolo sia sang mga manugbantay
sang kahayupan ni Saul.
8 Kag si Dabid nagsiling kay Ahime-
lek: "¿Walâ ka bala diri sa kamut
sing bangkaw kon hinganiban? Kay
walâ ko madalá ang akon hinganiban
kag ang akon mga galamiton sa pag-
awayan, kay ang buluhaton sang hari
nagakinahanglan sing pagkadali."
9 Kag ang saserdote nagsabat: "Ang
hinganiban ni Goliat, ang Pilistinhon,
nga imo ginpilas sa nalupyakan sang
Terebinto yari diri, nga naputus sa isa
ka panapton sa likod sang epod. Kon
ikaw buut magkuha sa iya, kuhaa sia;
kay diri walâ sing liwan, kondi ina."
Kag nagsiling si Dabid: "Ihatag sa
akon sia."
10 Kag sang nagtindug si Dabid sad-
tong adlaw, nagpalagyo sia sa atubangan
ni Saul, kag nag-abut sia kay Akis, nga
hari sa Gat.
11 Kag ang mga alagad ni Akis nag-
sililing sa iya: "¿Indi amo ini bala si
Dabid, ang hari sang duta? ¿Indi amo
ini bala, nga sa iya nag-alambahan sa
sinabtanay sang sinadsad, nga nagasili-
ling: Si Saul nagpilas sang iya mga
linibo kag si Dabid sang iya mga tagpúlô
ka linibo?"
12 Kag pinahamtang ni Dabid sa iya
tagiposoon ining mga polong, kag hinad-
lukan sia sing daku kay Akis, nga hari
sa Gat.
13 Kag nagbaylo sia sang iya ihibalo
sa atubangan sang ila mga mata kag
nagpakabuang sa tungâ sang mga kamut
nila, kag nagkudlit sia sa mga takup
sang mga gawang, kag ginpailig niya
ang iya laway sa iya bungut.
14 Kag si Akis nagsiling sa iya mga
alagad: "Yari karon nagatan-aw ka-
mo nga ining tawo buang, ¿kay ngaa
bala gindalá ninyo sia sa akon?
15 ¿Nakulang bala sa akon ang mga
buang, nga pagdalhon ninyo diri sini
nga magpakabuang sa atubangan na-
kon? ¿Magasulúd bala ini sia sa akon
baláy?"

22 KAG nagtaliwan si Dabid didto,
kag nagdangup sia sa lungib sa
Adulam. Kag sang pagkabati sini sang
iya mga útud kag sang bug-os nga baláy
sang iya amay, nagdululhog sila sa iya
didto.
2 Kag nagtilipon sa iya ang tanan
nga mga yara sa kalisud, kag ang tanan
nga nakautang, kag ang tanan nga mga
yara sa kapaitan sa espiritu, kag na-
nginpangolo sia nila. Kag didto upud
sa iya may apat ka gatus ka tawo.
3 Kag naghalín si Dabid didto pa
Mispa sa Moab. Kag nagsiling sia sa
hari sa Moab: "Ginaampo ko sa imo,
nga ang akon amay kag ang akon ilóy
maghalín sa *pagpuyô* upud sa inyo, tub-
tub nga mahibaloan ko ang pagabuhaton
sang Dios sa akon."
4 Kag gindalá niya sila sa atubangan
sang hari sa Moab, kag nagpuluyô sila
upud sa iya sa tanan nga panag-on, nga
si Dabid didto sa kuta.
5 Kag ang manalagna nga si Gad
nagsiling kay Dabid: "Dili ka mag-
puyô sa sini nga kuta; lakat-ka kag
magsulúd-ka sa duta sang Iuda." Kag
si Dabid naglakat kag nagsulúd sa talon
sa Heret.

Ginapapatay ni Saul ang mga saserdote kag ang mga pumuluyo sa Nob.

6 Kag si Saul nakabati nga nakahi-
balo sing ano man nahanungud kay
Dabid, kag sang mga yara upud sa iya.
Kag si Saul naglingkod sa Gibea, sa
idalum sang isa ka sambag, sa kahita-
asan, kag yara sa iya kamut ang iya
bangkaw, kag ang tanan niya nga mga
alagad nagatilindug malapit sa iya.
7 Kag si Saul nagsiling sa iya mga
alagad, nga nagatilindug malapit sa iya:
"Pamati-kamo karon, ginaampo ko sa
inyo, mga Benyaminhon; ¿pagahatagan
bala kamo nga tanan sang anak ni Isai
sing mga latagon kag mga ulubasan?
¿Pagahimoon bala niya kamo tanan

ñga mña pañgolo sang linibo kag mña
pañgolo sang ginatus ;
8 Ñga tanan kamo naghimbon batok
sa akon, kag walay sin-o ñga naghutik
sa akon, sang ang akon anak nakigkati-
pan sa anak ni Isai ; kag walâ sing isa sa
inyo ñga nagakasakit tuñgud sa akon,
kag magsugid sa akon, ñga ang akon
anak nagpatindug sa akon alagad batok
sa akon, agud ñga magpoot sa akon, su-
bung sang nagakahanabu karon ñga
adlaw ? "
9 Kag si Doeg, ñga Edominhon, ñga
amo ang natukud sa ibabaw sang mña
alagad ni Saul, nagsabat kag nagsiling :
"Nakita ko ang anak ni Isai. Nag-abut
sia sa Nob, kay Ahimelek, ñga anak ni
Ahitab.
10 Kag ini sia namangkot kay Iehoba
nahanuñgud sa iya, kag pinabalusan sia
niya. Kag ginhatag man sa iya ang
hiñganiban ni Goliat, ñga Pilistinhon.
11 Kag ang hari nagpadalá sa pagpa-
ñgita kay Ahimelek, anak ni Ahitob, ñga
saserdote, kag ang bug-os ñga baláy sang
iya amay, *kon sayoron* ang mña saserdote
ñga yara sa Nob. Kag ang tanan nag-
abut sa hari."
12 Kag si Saul nagsiling sa iya : "Pa-
matii, ginaampo ko sa imo, anak ni
Ahitob." Kag sia nagsiling: "Yari
ako, ginoo ko."
13 Kag nagsiling sa iya si Saul:
"¿Kay ñgaa bala naghilimbon kamo
batok sa akon, ikaw kag ang anak ni
Isai, ñga ginhatagan mo sia sing tina-
pay, kag isa ka hiñganiban, kag na-
mangkot ka nahanuñgud sa iya sa Dios,
agud ñga magtindug sia batok sa akon,
kag magpuut sa akon, subung sang na-
hanabu karon ñga adlaw ? "
14 Kag si Ahimelek nagsabat sa hari
kag nagsiling: "Kag ¿sin-o bala sa
tuñgâ sang tanan mo ñga mña alagad
amo ang matutum subung kay Dabid,
ñga amo ang umagad sang hari, kag ñga
sarang makasulúd sa imo salapulon ñga
tago kag dunganon sa imo baláy ?
15 ¿Nagsugud ako bala kutub karon
sa pagpamangkot tuñgud sa iya sa Dios ?
¡Malayô sa akon ! Dili pagipahanuñgud
sa akon sang hari bisan ano ñga butang
sa imo alagad, bisan sa bisan kay sin-o
sa bug-os ñga baláy sang akon amay.
Kay ang imo alagad walâ makahibalo
sing bisan ano ñga butang sang sini ñga
buluhaton, bisan daku, bisan diyotay."
16 Kag ang hari nagsiling : "Sa pag-
kamatuud, mamatay ka, Ahimelek, ikaw
kag ang bug-os ñga panimaláy sang imo
Amay."
17 Kag ang hari nagsiling sa mña
manugdalagan, ñga nagatindug malapit
sa iya : "Balika-ninyo kag patya-ninyo
ang mña saserdote ni Iehoba ; kay ang
kamut nila yara man kay Dabid, kag
nahibaloan nila sing maayo, ñga nagpa-
lagyo sia kag walâ nila sia pagisugid sa
akon." Apang ang mña alagad sang
hari walâ magbuut sa paguntay sang ila
mña kamut sa pagsalakay sa mña saser-
dote ni Iehoba.
18 Kag nagsiling ang hari kay Doeg :
"Balik-ka kag duksul-ka batok sa mña
saserdote." Kag sang bumalik si Doeg,
ang Edominhon, dumuksul sia batok sa
mña saserdote. Kag ginpapatay niya sa
sadtong adlaw ang kawaloan kag lima
ka mña lalaki, ñga nagapalanaput sang
epod ñga lino.
19 Kag sa Nob, banwa sang mña sa-
serdote, pinilas *ni Saul* sa sulab sang
hiñganiban, ang mña lalaki kag ang mña
babae, mña kabataan kag mña nagasu-
luso, mña kabakahan kag mña asno, kag
mña obeha, ang tanan sa sulab sang
hiñganiban.
20 Kag ang isa sang mña anak ni
Ahimelek, anak ni Ahitob, ñga ginahi-
ñgalanan ñga si Abyatar, nagpalagyo
sa olehe ni Dabid.
21 Kag si Abyatar nagbalita kay Da-
bid kon paano ang pagpapatay ni Saul
sang mña saserdote ni Iehoba.
22 Kag si Dabid nagsiling kay Abya-
tar : "Ako nakahañgup, ñga yadto
didto sadtong adlaw si Doeg, ñga Edo-
minhon, ñga sa walay duhaduha sia na-
kapanugid kay Saul. Amo ako ang ka-
bangdanan *sang kamatayon* sang tanan
ñga mña tawo sa baláy sang imo amay.
23 Pabilin ka upud sa akon, dili ka
magkahadluk ; kay kon sin-o ang magpa-
ñgita sang akon kabuhi, nagapañgita
man sang imo kabuhi. Kag ikaw maga-
úpud sa akon subung ñga binantayan."

Si Dabid nagaluwas sa mña pumuluyo sang Keila.—Ginalagas sia ni Saul kag nagabag-o sang iya katipan kay Ionatan.

23 KAG ginpahibalo si Dabid, ñga
nagasiling : "Yari karon ang
mña Pilistinhon nagaaway batok sa

Keila, kag ginakawat nila ang mĝa
linasan."
2 Kag si Dabid nagpamangkot kay
Iehoba, nĝa nagasiling: "¿Magapakad-
to ako bala sa pagpilas sa sining mĝa
Pilistinhon?" Kag si Iehoba nagsiling
kay Dabid: "Lakat-ka kag pilasa ang
mĝa Pilistinhon, kag luwasa ang Keila."
3 Kag ang mĝa tawo ni Dabid nagsi-
liling sa iya: "Yari karon, kami diri
gid sa Iuda may kahadluk kami; labi na
gid kon magkadto kita sa Keila batok
sang kasoldadosan nĝa napasunud sang
mĝa Pilistinhon."
4 Kag si Dabid nagbalik sa pagpa-
mangkot kay Iehoba. Kag si Iehoba
nagsabat sa iya kag nagsiling: "Tin-
dug-ka, dulhog-ka sa Keila, kay ako
magatugyan sa mĝa Pilistinhon sa imo
kamut."
5 Kag naglakat si Dabid upud ang iya
mĝa tinawo sa Keila, kag nagpakigaway
sia batok sa mĝa Pilistinhon, kag ginda-
lá niya ang ila mĝa kahayupan; kag pi-
nilas niya sila sa daku nĝa kamatay, kag
linuwas ni Dabid ang mĝa taga-Keila.
6 Kag si Abyatar, nĝa anak ni Ahi-
melek, nagpalagyo kay Dabid sa Keila,
kag nagdulhog sia nĝa may isa ka epod
sa iya kamut.
7 Kag ginsugid kay Saul, nĝa si Dabid
nagsulúd sa Keila. Kag si Saul nagsi-
ling: "Ang Dios nagtugyan sa iya sa
akon mĝa kamut; kay sia yara natak-
pan, sang nagsulúd sa isa ka banwa nĝa
may mĝa gawang kag mĝa pintal."
8 Kag gintawag ni Saul ang bug-os
nĝa banwa sa pag-awayan, sa pagdulhog
sa Keila, agud sa pagkibon kay Dabid
kag sa iya mĝa tinawo.
9 Kag nakilala ni Dabid, nĝa si Saul
nagapadugi sining malain nĝa katuyoan
batok sa iya, kag nagsiling sia kay
Abyatar, nĝa saserdote: "Dalha diri
ang Epod."
10 Kag si Dabid nagsiling: "Iehoba,
nĝa Dios ni Israel, ang imo alagad may
pagkilala nĝa totoo nĝa si Saul nagahi-
mulat sa pagkari batok sa Keila, sa pag-
laglag sang banwa banĝud sa akon:
11 ¿Pagaitugyan ako bala sang mĝa
pumuluyô sa Keila sa iya mĝa kamut?
¿Magadulhog bala si Saul, subung sang
nabatian sang imo alagad? Iehoba,
nĝa Dios ni Israel, nagaampo ako sa
imo, nĝa ipahayag mo ini sa imo ala-
gad." Kag si Iehoba nagsiling: "Hoo,
magadulhog sia."
12 Kag si Dabid nagsiling: "¿Pagi-
tugyan ako bala sang mĝa pumuluyô sa
Keila, ako kag ang akon tinawo, sa mĝa
kamut ni Saul?" Kag si Iehoba nag-
siling: "Pagaitugyan ka nila."
13 Kag si Dabid nagtindug kaúpud
sang iya mĝa tinawo, nĝa may anum ka
gatus sila, kag naggolowa sila gikan sa
Keila, kag nagpalakadto sila sa bisan diin
nĝa sarang nila makadtoan. Kag gin-
pahibalo kay Saul, nĝa si Dabid nagpa-
lagyo sa Keila; kag naguntat sia sa
paggowa.
14 Kag si Dabid nagpuyô sa kahana-
yakan, sa mĝa duug nĝa malig-on, kag
nagpuyô sia sa kabukiran, sa kahanaya-
kan sa Sip. Kag nagpanĝita sa iya si
Saul sa tanan nĝa mĝa adlaw; apang
walâ sia pagaitugyan sang Dios sa iya
mĝa kamut.
15 Kag nakita ni Dabid, nĝa si Saul
naggowa sa pagpanĝita sang iya kabu-
hi; kag si Dabid yadto sa kahanayakan
sa talon nĝa masiot sa Sip.
16 Kag si Ionatan, nĝa anak ni Saul,
nagtindug kag nagkadto kay Dabid sa
talon, kag ginpabakud niya ang iya ka-
mut sa Dios;
17 Kag nagsiling sia sa iya: "Dili
ka mahadluk, kay indi ka malambut
sang kamut ni Saul, nĝa akon amay;
kag ikaw magahari sa ibabaw ni Israel,
kag ako manĝinikaduha sa olehe mo.
Kag ini man si Saul, nĝa akon amay,
makahibalo sing maayo."
18 Kag sila nĝa duha nagpakigkati-
pan sa atubanĝan ni Iehoba. Kag si
Dabid nagpabilin sa talon, kag si Iona-
tan nagpauli sa iya baláy.
19 Kag nagtalaklad ang mĝa Sipin-
hon kay Saul sa Gibea sa pagsiling:
"¿Walâ bala magapanago si Dabid sa
tunĝâ namon sa mĝa duug nĝa malig-on
sa talon, sa bakolod sa Hakila, nĝa
yara sa too sa patag nĝa nahapay?
20 Kag karon, hari, tunĝud kay ang
tanan nĝa handum sang imo kalág amo
ang pagdulhog, dulhog-ka sing madali;
kag nahanunĝud sa amon amo ang pag-
tugyan sa iya sa kamut sang hari."
21 Kag si Saul nagsiling: "Mĝa
pinapakamaayo kamo ni Iehoba, kay
nagkalooy kamo sa akon.
22 Lakat-kamo, ginaampo ko sa inyo,
pakisayud-kamo sing labi pa, kag kila-

laha-ninyo kag tan-awa-ninyo ang iya duug, kon diin ang iya tiil, kag kon sin-o ang nakakita sa iya didto ; kay ginsiling sa akon, nga sia amo ang tama gid ka malalangon.

23 Tan-awa-ninyo kag kilalaha-ninyo kon diin sang tanan nga mga palanagoan sia nagapanago, kag balik-kamo sa akon nga may balita nga tatoo, kag ako magapakadto upud sa inyo: kon sia yara lang sa duta, ako magapangita sa iya sa tanan sa tungâ sang tanan nga mga linibolibo sa Iuda."

24 Kag ang mga Sipinhon nagtilindug, kag nagpalakadto sa Sip, sing úna kay Saul. Apang si Dabid kag ang iya mga tinawo yara sa kahanayakan sa Maon, sa kapatagan yara sa too sang patag nga nahapay.

25 Kag naglakat si Saul kaúpud sang iya mga tinawo sa pagpangita *sa iya*, kag ginpahibalo ini kay Dabid, kag nagdulhog sia sa pil-as kag nagpuyô sia sa kahanayakan sa Maon. Kag sang pagkabati sini ni Saul, ginlagas niya si Dabid sa kahanayakan sa Maon.

26 Kag si Saul naglakat sa isa ka luyo sang bukid, kag si Dabid kag ang iya mga tinawo sa isa ka luyo sang bukid. Kag si Dabid nagpalagyo sing dalidali sa pagúna kay Saul ; kag si Saul kag ang iya mga tinawo naghilimulat sa pagkibon kay Dabid kag sa iya mga tinawo, sa pagdakup sa ila.

27 Kag nag-abut ang isa ka manugbalita kay Saul, nga nagasiling : "Dalidali-ka kag pakari-ka ; kay ang mga Pilistinhon naghimo sing lugus nga pagsulúd sa kadutaan."

28 Kag nagisol si Saul sa paglagas kay Dabid, kag naglakat sia sa pagsugata sa mga Pilistinhon. Tungud sini ginhingalanan nila yadto nga duug nga Sela-malekot.*

Si Dabid nagapatawad sang kabuhi ni Saul.

24 KAG si Dabid nagtaklad kutub didto, kag nagpuyô sa mga duug nga malig-on sa En-gedi.

2 Kag nahanabu nga, sang pagisol ni Saul sa paglagas sa mga Pilistinhon, ginpahibalo sia, nga nagasiling : "Yari karon, nga si Dabid yara sa kahanayakan sa En-gedi."

3 Kag nagkuha si Saul sing tatlo ka libo ka tawo nga mga pinili sa bug-os nga Israel, kag nagpakadto sia sa pagpangita kay Dabid kag sa iya mga tinawo sa mga pil-as sang mga kanding nga talunon.

4 Kag nag-abut sia sa mga palasudlan sang mga obeha, sa dalanon ; kag didto may isa ka lungib, kag nagsulúd si Saul sa iya sa pagtabon sang iya mga tiil. Kag si Dabid kag ang iya mga tinawo yadto sila sa sulúd gid sang lungib.

5 Kag ang mga tinawo ni Dabid nagsiliing sa iya : "Yari karon, ang adlaw nga ginsiling sa imo ni Iehoba : Yari karon, nga ginatugyan ko ang imo mga kaaway sa imo mga kamut. Busa, pagabuhaton mo sa iya ang ginapakamaayo sa imo mga mata." Kag nagtindug si Dabid, kag sing maabtik gid inutúd niya ang sidsid sang panapton ni Saul.

6 Kag nahanabu sa tapus sini, nga ang tagiposoon ni Dabid nagpilas sa iya, kay ginutúd niya ang sidsid sang panapton ni Saul.

7 Kag nagsiling sia sa iya mga tinawo : "Malayô sa akon, nga gikan kay Iehoba nga ako maghimo batok sa akon ginoo, sa hinaplas ni Iehoba, sang amo nga butang, nga ako maguntay sang akon kamut batok sa iya ; kay amo sia ang hinaplas ni Iehoba."

8 Kag ginpungan ni Dabid ang iya mga tinawo sa sining mga polong, kag walâ niya sila pagtuguti, nga magtilindug sila batok kay Saul. Kag si Saul, nagtindug sa lungib, kag nagpadayon sang iya paglakat.

9 Kag si Dabid nagtindug *man*, sa tapus sini, kag gumowa sia sa lungib kag nagsingit sa olehe ni Saul, nga nagasiling : "Akon ginoo, oh hari." Kag sang bumalikid si Saul, si Dabid nagyaub sa duta kag naghapa.

10 Kag si Dabid nagsiling kay Saul : "¿Kay ngaa bala nagapamati ka sang mga polong sang mga nagasiling sa imo : Yari karon, si Dabid nagahimulat sa paghimo sa imo sing kalainanan?

11 Yari karon, nakita sang imo mga mata karon nga adlaw, nga si Iehoba nagtugyan sa imo karon sa akon mga kamut sa lungib. Kag ginsiling nga pagpatyon ko ikaw, apang ginpatawad

* *Sela-malekot*, pil-as sang mga pagbulag.

ko ikaw, kag nagsiling ako: Indi ko
pagauntayon ang akon kamut batok sa
akon ginoo, kay hinaplas sia ni Iehoba.
12 Kag tuluka, amay ko, hoo, tuluka
pa ang sidsid sang imo panapton sa akon
kamut. Tunḡud kay ginutúd ko ang
sidsid sang imo panapton, kag walâ ko
ikaw pagpatya, kilalaha kag tan-awa,
nḡa walâ sa akon kamut sing kalainan
bisan salâ kag walâ makasâla ako batok
sa imo; apang ikaw, nagapanḡayam
sang akon kabuhi sa pagkuha sa iya.
13 Hukman ni Iehoba sa tunḡâ nimo
kag sa tunḡâ nakon, kag magtimalus sa
imo si Iehoba tunḡud sa akon, apang
ang akon kamut indi manḡinbatok sa
imo.
14 Subung nḡa ginasiling sang holo-
baton sang mḡa tigulang: Sa mḡa
malauton nagagowa ang kalautan; kag
ang akon kamut indi magmanḡinbatok
sa imo.
15 ¿Sa olehe bala ni sin-o naggowa
ang hari sa Israel? ¿Si sin-o bala ang
ginalagas mo? ¡Sa isa ka ido nḡa
patáy, sa isa ka bitik!
16 Kag si Iehoba manḡinhukom, kag
pagahukman niya sa tunḡâ nakon kag
nimo; kag usisaon niya, kag apinan
niya ang akon kasaba, kag maghimo sia
sing katarunḡan sa akon, *nḡa luwason*
niya ako sa imo kamut."
17 Kag nahanabu nḡa, sang si Dabid
nakatapus sa paghambal sining mḡa
polong kay Saul, si Saul nagsiling:
"¿Amo bala ini ang imo tinḡug, anak
ko nḡa si Dabid?" Kag ginbayaw ni
Saul ang iya tinḡug kag naghibi.
18 Kag nagsiling sia kay Dabid:
"Ikaw among labing matarung pa sa
akon; kay ginbayaran mo ako sing
maayo, kag ako, nagbayad ako sa imo
sing malain;
19 Kag ikaw nagpahayag karon, nḡa
nagbuhat ka sa akon sing maayo, kay
gintugyan ako ni Iehoba sa imo kamut
kag walâ mo ako pagpatya.
20 Kay, kon ang isa ka tawo makakita
sang iya kaaway, ¿pagatugutan bala
niya sia sa paglakat sa iya dalanon nḡa
ginahimoan sing maayo? Tunḡud sini
si Iehoba magahimo sa imo sing maayo
nḡa balus sa sini nḡa ginbuhat mo sa
akon, sa sining adlaw.
21 Kag karon, yari karon, ako naka-
kilala nḡa, sa pagkamatuud, ikaw ma-
gahari kag nḡa ang ginharian sa Israel
manḡinmabakud sa imo kamut.
22 Busa nḡani, sumpa-ka sa akon ka-
ron, tunḡud kay Iehoba, nḡa indi mo
pagutdon ang akon kaliwatan sa olehe
nakon, bisan pagpanason mo ang akon
nḡalan sa baláy sang akon amay."
23 Kag si Dabid nagsumpa sini kay
Saul, kag nagpauli si Saul sa iya, baláy,
kag si Dabid kag ang iya mḡa tinawo
nagtaklad sa duug nḡa malig-on.

Ang kamatayon ni Samuel.—Ang pagkaharoharo ni Nabal, kag ang pagkabut-anan ni Abigail.

25 KAG namatay si Samuel, kag
nagtipon ang bug-os nḡa Israel,
kag nagpanalabiton sa iya; kag ginlu-
bung sia nila sa iya baláy sa Rama.
Kag si Dabid nagtindug kag nagdulhog
sa kahanayakan sa Paran.
2 Kag sa Maon may isa ka tawo nḡa
may buluhaton sa Karmelo, kag ang ta-
wo tama gid ka mangaranon; nḡa may
tatlo sia ka libo ka obeha kag isa ka libo
ka kanding. Kag didto sia sa Karmelo
sa paggunting sang mḡa bulbul sang iya
mḡa obeha.
3 Ang nḡalan sang tawo amo si Na-
bal, kag ang nḡalan sang iya asawa si
Abigail. Kag ang babae mahibaloanon
gid kag maayoayo sing bayhon; apang
ang lalaki matig-a kag malain sing mḡa
binuhatan; kag sa kaliwatan sia ni
Kaleb.
4 Kag nabatian ni Dabid sa kahanaya-
kan, nḡa si Nabal nagagunting sang bul-
bul sang iya mḡa obeha.
5 Kag si Dabid nagpadalá sing napúlô
ka pamatan-on, kag nagsiling sia sa mḡa
pamatan-on: "Taklad-kamo sa Kar-
melo, kag kadto-kamo kay Nabal, kag
panḡayô kamo, sa akon nḡalan, sing
balita sa paghidaet;
6 Kag isiling-ninyo sa iya ang subung
sini: ¡Sa kabuhi! Ang paghidaet sa
imo, ang paghidaet sa imo panimaláy,
ang paghidaet sa tanan nḡa imo.
7 Kag karon nakabati ako, nḡa may
mḡa manuggunting ka. Ang imo mḡa
manugbantay *nagpuluyô* upud sa amon;
kag walâ namon sila paghimoi sing lain;
kag walâ sila sing nakulang sa bug-os
nḡa dag-on nḡa didto sila sa Karmelo.
8 Pamangkota ang imo mḡa sologo-
on, nḡa sila magasililing sa imo sini.
Tunḡud sini makakita ining mḡa solo-

goon sing bugay sa imo mḡa mata ; kay
nagkari kami sa isa ka maayo nḡa ad-
law. Ginaampo ko sa imo, nḡa ihatag
mo sa imo mḡa alagad kag sa imo anak
nḡa si Dabid ang yara sa imo kamut."
9 Kag sang pag-alabut sang mḡa pa-
matan-on ni Dabid, ginhambal nila kay
Nabal ining tanan nḡa mḡa polong, sa
nḡalan ni Dabid, kag naghululat nḡa
mahipus.
10 Kag si Nabal nagsabat sa mḡa pa-
matan-on ni Dabid kag nagsiling : " ¿Si
sin-o bala si Dabid? kag ¿si sin-o bala ang
anak ni Isai? May madamu nḡa mḡa
alagad karon, nḡa nagalalapta gikan sa
atubanḡan sang ila mḡa ginoo.
11 ¿Magakuha bala ako karon sang
akon tinapay, kag sang akon tubig, kag
sang akon inihaw, nḡa ginpugutan ko
nḡa sa akon mḡa manuggunting, kag
pagaihatag ko sia sa mḡa tawo nḡa
ambut kon tagadiin sila ? "
12 Kag nagbalalik ang mḡa pamatan-
on ni Dabid, nḡa nagpalauli sa ila dala-
non kag nag-alabut sila, kag nagsulugid
sila kay Dabid sining tanan nḡa mḡa
polong.
13 Kag si Dabid nagsiling sa iya mḡa
tinawo : " Magtaklus ang tagsatagsa
sang iya hinḡaniban." Kag nagtaklus
ang tagsatagsa sang iya hinḡaniban ;
kag si Dabid nagtaklus man sang iya
hinḡaniban. Kag nagtalaklad sila sa
olehe ni Dabid nḡa may apat ka gatus
ka tawo ; kag napabilin ang duha ka
gatus sa mḡa balon.
14 Apang ang isa sang mḡa pamatan-
on ni Nabal nagsugid sini kay Abigail,
nḡa asawa ni Nabal, nḡa nagasiling :
"Yari karon si Dabid nagpadalá sing
mḡa manugbalita gikan sa kahanayakan
sa pagpakamaayo sa amon agalon, kag
sia nagyaguta sa ila.
15 Apang yadtong mḡa tawo nanḡin-
labing maayo sa amon ; walâ sila mag-
hilimo sa amon sing bisan ano nḡa
kalainan, walâ sing bisan ano nḡa naku-
lang sa amon sa bug-os nḡa panag-on
nḡa naglakat kami kaúpud sa ila, sang
kami didto sa latagon.
16 Nanḡinkuta namon sila sa ka-
adlawan kag sa kagab-ihon, sa bug-os
nḡa panag-on nḡa didto kami kaúpud
nila, nḡa nagapahalab sang mḡa obeha.
17 Nḡani karon, kilalaha kag tuluka
ang imo pagahimoon ; kay ang kalainan
yara natapat batok sa amon ginoo kag
batok sa bug-os niya nḡa baláy ; kag
amo sia ang tama ka anak ni Belial, nḡa
walâ sing sin-o nḡa sarang makahambal
sa iya."
18 Kag si Abigail nagdalidali, kag
nagkuha sing duha ka gatus ka tinapay,
kag duha ka panit nḡa alak, kag lima
ka obeha nḡa linuto, kag lima ka sukub
sang sinanlag nḡa uyas, kag isa ka
gatus ka binitay sang ubas nḡa binulad
kag duha ka gatus ka tinapay sang igos,
kag ginlulan niya sila sa mḡa asno.
19 Kag sia nagsiling sa iya mḡa
alagad : " Una-kamo sa akon ; yari ka-
ron ako magasunud sa inyo." Apang
sa iya bana nḡa si Nabal walâ sia mag-
siling.
20 Kag sang nagdulhog sia, nḡa naga-
kabayo sa isa ka asno, sa isa ka bahin
nḡa natabunan sang bukid, yari karon, si
Dabid kag ang iya mḡa tinawo nag-
dululhog sa unhan niya, kag sia nagsu-
gata sa ila.
21 Kag si Dabid nagsiling sadto : " Sa
pagkamatuud, walâ sing pulus ang pag-
bantay ko sang tanan nḡa iya sini sa
kahanayakan, nḡa walâ gid sing naku-
lang sang tanan nḡa iya ; sia nagbalus
sa akon sang kalainan tunḡud sang
kaayohan.
22 Amo ini ang paghimoon sang
Dios, kag amo ini ang pagidugang
sa mḡa kaaway ni Dabid, kon ako
karon kutub sang kasanag sang adlaw
magbilin sang tanan nḡa iya bisan pa
isa lamang ka tawo."
23 Kag sang pagkakita ni Abigail kay
Dabid, naglusad sia sing madali gid sa
asno, kag nagyaub sia sa duta sa atuba-
nḡan ni Dabid, kag naghapa.
24 Kag napahamtang sia sa iya tiilan,
kag nagsiling : " Ginoo ko, ang salâ
manḡinsaibabaw nakon. Apang, gina-
ampo ko sa imo, nḡa ang imo alagad
maghambal sa imo mḡa idulunḡug, kag
pamatii ang mḡa polong sang imo
alagad.
25 Indi pagibutang karon sang akon
ginoo ang iya tagiposoon sa sadtong
tawo ni Belial, sa sini nḡa si Nabal ;*
kay sono sang iya nḡalan amo sia :
ginatawag sia si Nabal, kag ang kabua-
nḡan yara sa iya. Apang ako, nḡa imo
alagad, walâ makakita sang mḡa pama-

* *Nabal*, buangbuang, banyaga.

tanon sang akon ginoo, nga sa ila ginpa-
dalá mo.
26 Busa karon, ginoo ko, magkabuhi
si Iehoba kag magkabuhi ang imo kalág,
nga si Iehoba nagpugung sa imo nga
mag-abut ka sa pagpatolo sing dugo,
kag sa pagluwas sa imo tungud sa imo
gid nga kamut. Busa karon, manginsu-
bung kay Nabal ang imo mga kaaway
kag ang tanan nga mga nagahilimulat
sang kalainan sang akon ginoo.
27 Kag karon ining pagpakamaayo,
nga gindalá sang imo alagad sa akon
ginoo, among hatag sa mga pamatan-on,
nga nagasulunud sa tikang sang akon
ginoo.
28 Kag ako nagaampo sa imo, nga
patawaron mo sa imo alagad ining
salâ ; kay si Iehoba magahimo, sa pagka-
matuud, sing isa ka baláy nga malig-on
sa akon ginoo, tungud kay ang akon
ginoo nagapakigaway sang mga inaway
ni Iehoba, kag walâ sing makita nga ka-
lainan sa imo sa tanan mo nga mga
adlaw.
29 Kag kon may tawo nga magtindug
sa paglagas sa imo kag sa pagpangita
sang imo kalág, ang kalág sang akon
ginoo pagabugkosan sa bahandi sang
kabuhi upud kay Iehoba, nga imo Dios.
Kag pagailabyug niya sa malayô ang
kalág sang imo mga kaaway sa palad
sang labyug.
30 Kag magakahanabu nga, kon si
Iehoba maghimo sa akon ginoo, sono
sang tanan nga kaayohan nga ginham-
bal niya nahanungud sa imo, kag mag-
tukud sia sa imo nga pangolo sa ibabaw
ni Israel,
31 Ini indi manginkasandaran sa imo,
bisan isa ka kasubu sa tagiposoon sang
akon ginoo, nga nagpatolo ka sing dugo
sa walâ sing kabangdanan, bisan nga
ang akon ginoo nagluwas sa iya kauga-
lingon. Kag kon si Iehoba maghimo
sing kaayohan sa akon ginoo, niyan dum-
duma ang imo alagad."
32 Kag si Dabid nagsiling kay Abi-
gail : " Dalayawon si Iehoba, ang Dios
ni Israel, nga nagpadalá karon sa imo
sa pagsugata sa akon.
33 Kag dalayawon ang imo maayo
nga ihibalo kag dalayawon ikaw, nga
nagpugung sa akon karon sa pagpatolo
sing dugo kag sa pagluwas sa akon sa
akon gid nga kamut.
34 Kag magkabuhi si Iehoba, ang
Dios ni Israel, nga nagpugung sa akon
sa paghimo sa imo sing kalainan, nga
kon ikaw walâ magdalidali sa pagkari
sa pagsugata sa akon, sa pagkamatuud,
walâ sing mabilin kay Nabal, kutub sa
kasanag sang aga, bisan isa lamang ka
lalaki."
35 Kag ginbaton ni Dabid sa iya ka-
mut ang gindalá niya sa iya. Kag nagsi-
ling sia sa iya : " Taklad-ka sa paghidaet
sa imo baláy ; kag, tan-awa, ginpamatian
ko ang imo tingug, kag may pagtahud
ako sa imo."
36 Kag si Abigail nag-abut kay Na-
bal ; kag yari karon, sia may isa ka
piesta subung nga piesta sang hari, kag
ang tagiposoon ni Nabal nagapangalipay
sa sulúd niya, kag tama ka hubug sia ;
kag sia walâ magsugid sa iya sing isa
ka polong, bisan diotay, bisan daku tub-
tub sa kasanag sang aga.
37 Kag sa pagkaaga sang nahuwasan
sang alak si Nabal, ginsugiran sia sang
iya asawa sadtong mga butang ; kag ang
iya tagiposoon namatay sa sulúd niya
kag nanginsubung sia sang isa ka bató.
38 Kag sang lumigad ang napúlô ka
adlaw ginpilas ni Iehoba si Nabal, kag
namatay sia.
39 Kag sang pagkabati ni Dabid, nga
si Nabal patay na, nagsiling sia : " Da-
layawon si Iehoba, nga nag-apin sang
kasaba sa kahuluy-an nga ginhimo sa
akon ni Nabal, kag ginpungan ang imo
alagad sa paghimo sang kalainan. Gin-
pabalik ni Iehoba ang kalainan ni Nabal
sa ibabaw sang iya olo." Kag nag-
padalá si Dabid sa paghambal kay Abi-
gail, sa pagpangasawa sa iya.
40 Kag ang mga alagad ni Dabid nag-
alabut kay Abigail sa Karmelo, kag nag-
halambal sila sa iya, nga nagasililing :
" Si Dabid nagpadalá sa amon sa imo
sa pagpangasawa sa imo."
41 Kag sia nagtindug, kag nagyaub
sa duta, nga nagasiling : " Yari karon,
ang imo alagad magamanginulipon sa
naghunaw sang mga tiil sang mga ulipon
sang akon ginoo."
42 Kag si Abigail nagdalidali sa pag-
tindug kag sumakay sia sa isa ka asno,
subung man ang lima sang mga pama-
tan-on nga babae, nga nagasulunud sa
iya. Kag sia nagsunud sa mga manug-
balita ni Dabid, kag nanginiya asawa
sia.
43 Si Dabid nangasawa man kay Ahi-

noam, nḡa taga-Iesreel; kag sa sini sila nḡa duha nanḡiniya mḡa asawa.
44 Kag si Saul ginhatag niya ang iya anak nḡa si Mikal, nḡa asawa ni Dabid, kay Palti, anak ni Lais, nḡa taga-Galim.

Si Dabid nagapatawad liwat sang kabuhi ni Saul.

26 KAG nag-alabut ang mḡa Sipinhon kay Saul, sa Bibea, nḡa nagasiling: "¿Walâ bala si Dabid magapanago sa bakolod sa Hakila, nḡa nagaatubang sa patag nḡa nahapay.
2 Kag si Saul nagtindug kag nagdulhog sa kahanayakan sa Sip, nḡa upud sa iya sing tatlo ka libo ka mḡa tawo nḡa pinili sa Israel, sa pagpanḡita kay Dabid sa kahanayakan sa Sip.
3 Kag ginbutang ni Saul ang dulugan sa bakolod sa Hakila, nḡa yara sa atubang sa patag nḡa nahapay sang dalan. Kag si Dabid nagpuyô sa kahanayakan kag ginhanḡup niya, nḡa si Saul nagasunud sa iya sa kahanayakan.
4 Kag si Dabid nagpadalá sing mḡa manugpanilag, kag ginhanḡup niya, sa pagkamatuud, nḡa si Saul nag-abut.
5 Kag si Dabid nagtindug, kag nagabut sa duug nḡa didto si Saul nagbutang sang dulugan. Kag nakit-an ni Dabid ang duug sa diin naghigda si Saul, subung man si Abner, anak ni Ner, panḡolo sang iya kasoldadosan. Kag si Saul yara nagahigda sa tunḡâ sang mḡa kanga, kag ang banwa nahamtang sa dulugan sa palibot niya.
6 Kag si Dabid naghambal kag nagsiling kay Ahimelek, nḡa Hetinhon, kag kay Abisai anak ni Seruia, útud ni Ioab, nḡa nagasiling: "¿Sin-o bala ang magadulhog kaupud nakon kay Saul, sa dulugan?" Kag nagsiling si Abisay: "Ako magadulhog upud sa imo."
7 Kag si Dabid kag si Abisay nagkaladto sa banwa sing kagab-ihon. Kag yari karon, si Saul nḡa nagakatolog, nḡa nagahigda sa tunḡâ sang mḡa kanga, kag ang iya bangkaw nabugsok sa duta, sa iya olohan; kag si Abner kag ang banwa nagahiligda sila sa palibot niya.
8 Niyan si Abisay nagsiling kay Dabid: "Karon gintugyan sang Dios ang imo kaaway sa imo mḡa kamut. Busa karon, ginaampo ko sa imo, nḡa pagpilason ko sia sang bangkaw, tubtub sa duta, sa isa ka pagbuno; kag indi ko pagliwaton."
9 Kag si Dabid nagsabat kay Abisay: "Indi mo sia paglaglagon; kay ¿sin-o bala ang magauntay sang iya kamut batok sang hinaplas ni Iehoba kag manḡinwalay salâ sia?"
10 Kag si Dabid nagsiling: "Magkabuhi si Iehoba, nḡa si Iehoba lamang ang magpilas sa iya, bisan nḡa ang iya adlaw mag-abut, kag nḡa mamatay sia, bisan nḡa magdulhog sia sa pag-awayan kag madula sia didto.
11 Malayô sa akon, gikan kay Iehoba, nḡa paguntayon ko ang akon kamut batok sa hinaplas ni Iehoba. Kag ginaampo ko sa imo, kuhaa karon ang bangkaw nḡa yara sa iya olohan, kag ang banḡâ sang tubig, kag maglakat na kita."
12 Nḡani ginkuha ni Dabid ang bangkaw kag ang banḡâ sang tubig sa olohan ni Saul, kag naglalakat sila. Kag walâ gid sing nakakita bisan nakahibalo, bisan nakamata kay ang tanan nagakalatolog; kay isa ka hamook nḡa katologon gikan kay Iehoba naholog sa ibabaw nila.
13 Kag si Dabid napakadto sa isa ka pihak, kag nagtindug sia sa putokputokan sang bukid nḡa malayô; nḡa may daku nḡa paghilayô sa tunḡâ nila.
14 Kag nagsingit si Dabid sa banwa kag kay Abner, anak ni Ner, nḡa nagasiling: "¿Indi ka bala magsabat, Abner?" Niyan si Abner nagsabat kag nagsiling: "¿Si sin-o ikaw bala nḡa nagasingit sa hari?"
15 Kag nagsiling si Dabid kay Abner: "¿Indi bala ikaw lalaki? kag ¿sin-o bala ang anḡay sa imo sa Israel? Nḡani ¿kay nḡaa bala walâ mo pagbantayi ang hari, nḡa imo ginoo? Kay nagsulúd ang isa sa banwa sa pagpatay sa hari, nḡa imo ginoo.
16 Ini nḡa imo ginhimo, indi maayo. Magkabuhi si Iehoba, nḡa takus kamo sa kamatayon, nḡa walâ ninyo pagbantayi ang inyo ginoo, ang hinaplas ni Iehoba. Nḡani tan-awa karon kon diin na ang bangkaw sang hari kag ang banḡâ sang tubig, nḡa sadto yara sa iya olohan."
17 Kag nakilala ni Saul ang tinḡug ni Dabid kag nagsiling: "¿Amo bala ini ang imo tinḡug, anak ko nḡa si Dabid?" Kag si Dabid nagsabat: "Amo ang akon tinḡug, hari, ginoo nakon."
18 Kag nagsiling sia: "¿Kay nḡaa ba-

la nagalagas sing subung ang akon ginoo
sa iya alagad? ¿Ano bala ang ginbu-
hat ko? Kag ¿ano bala nga kalainan
ang yari sa akon kamut?
19 Kag karon nagaampo ako sa imo,
nga ang hari, nga akon ginoo, magpa-
mati sang mga polong sang iya alagad.
Kon amo si Iehoba ang nagapainit sa
imo batok sa akon, magpanimaho sia
sang mahamut sang isa ka halad. Apang
kon mga anak sila sang mga tawo, pag-
pakamalauton sila sa atubangan ni Ie-
hoba; kay nagtabog sila sa akon karon,
agud nga pagpungan ako sa pagimpon
sa palanublion ni Iehoba, nga nagasi-
ling: Lakat-ka, mag-alagad-ka sa liwan
nga mga dios.
20 Busa karon, indi maholog ang akon
dugo sa duta nga malayô sa atubangan
ni Iehoba. Kag naggowa ang hari sa
Israel sa pagangita sing isa ka bitik, su-
bung sang isa ka tawo nga nagalagas
sang isa ka pitaw sa mga kabukiran."
21 Kag si Saul nagsiling: "Nakasalâ
ako. Balik-ka, Dabid, nga anak ko; kay
indi na ako magahimo sing kalainan sa
imo, tungud kay ang akon kabuhi ginpa-
kamahal karon sa imo mga mata. Yari
karon, ako nagbuhat sing binuang gid,
kag nagsayup ako sing daku gid."
22 Kag si Dabid nagsabat kag nagsi-
ling: "Yari karon, ang bangkaw sang
hari; pakaria diri ang isa sang mga pa-
matan-on, kag kuhaon niya sia."
23 Kag si Iehoba magabayad sa tag-
satagsa sang iya katarungan kag sang iya
pagkatutum. Kay si Iehoba nagtugyan
sa imo karon sa *akon* kamut, kag ako
walâ magbuut paguntay sang akon ka-
mut sa ibabaw sang hinaplas ni Iehoba.
24 Kag yari karon, subung nga ang
imo kalág ginpakamahal gid karon sa
akon mga mata, amo man manginmahal
gid ang akon kalág sa mga mata ni Ie-
hoba, kag luwason niya ako sa tanan
nga kalisdanan."
25 Kag si Saul nagsiling kay Dabid:
"Pinakamaayo ikaw, Dabid, nga anak
ko; kag sa pagkamatuud, pagahimoon
mo, kag magalandas ka." Niyan si
Dabid nagpakadto sa iya dalanon, kag si
Saul nagpauli sa iya duug.

Si Dabid nagaalagad sa mga Pilistinhon.

27 KAG si Dabid nagsiling sa iya
tagiposoon: "Karon mawálâ
ako, sa isa ka adlaw sa kamut ni
Saul. Walâ na sing liwan nga maayo
sa akon kondi nga magpalayô ako sa
gilayon sa duta sang mga Pilistinhon.
Kag si Saul magauntat sa pagpangita sa
akon sa bug-os nga mga kadulunan sang
Israel, kag *sa sini* makapalagyo ako sa
iya mga kamut."
2 Kag si Dabid nagtindug, sia kag
ang anum ka gatus ka tawo, nga yara sa
iya, kag nag-alagi sila kay Akis, anak ni
Maok, hari sa Gat.
3 Kag nagpuyô si Dabid upud kay
Akis sa Gat, sia kag ang iya mga tinawo,
ang tagsatagsa upud ang iya panimaláy;
si Dabid kag ang iya duha ka asawa, si
Ahinoam, nga taga-Iesreel, kag si Abi-
gail, asawa *anay* ni Nabal, nga taga-
Karmelo.
4 Kag ginsugid kay Saul nga si Dabid
nagpalagyo sa Gat kag walâ na gid sia
magpadayon sa pagpangita sa iya.
5 Kag si Dabid nagsiling kay Akis:
"Kon karon nakakita ako sing bugay
sa imo mga mata, ginaampo ko sa imo,
nga paghatagan ako sing duug sa isa
sang mga banwa sang latagon, nga akon
pagpuy-an; kag ¿kay ngaa bala maga-
puyô ang imo alagad upud sa imo sa
banwa nga harianon?"
6 Kag ginhatag sa iya ni Akis sad-
tong adlaw ang Siklag. Tungud sini
ang Siklag nanginiya sang mga hari sa
Iuda tubtub karon.
7 Kag ang kadamuan sang mga
adlaw, nga ginpuyô ni Dabid sa latagon
sang mga Pilistinhon, among isa ka tuig
kag apat ka bulan.
8 Kag nagtaklad si Dabid kag ang
iya mga tinawo, kag ginhimo nila ang
mga lugus nga pagsulúd sa mga Gesurin-
hon, kag sa mga Girsinhon, kag sa mga
Amalekinhon; kay ini nga mga kata-
wohan nagpuluyô sa malawig nga dag-
on sa duta, nga nagalakat nayon sa
Sur kag tubtub sa duta sang Egipto.
9 Kag ginpilas ni Dabid ang kaduta-
an, kag wala sing ginabuhi sia bisan
lalaki, bisan babae; kag ginkuha niya
ang mga obeha kag ang mga baka, ang
mga asno, ang mga kamelyo kag ang
mga panapton; kag nagpauli sia kag
nag-abut sia kay Akis.
10 Kag nagsiling si Akis: "¿Walâ
bala kamo maghimo sing pagsulúd ka-
ron?" Kag si Dabid nagsiling: "Na-
yon sa Bagatnan sa Iuda, kag nayon sa

Bagatnan sa mga Ieramelinhon, kag
nayon sa Bagatnan sa mga Kineinhon."
11 Kag si Dabid walay ginabuhi
bisan lalaki, bisan babae, sa pagdalá sa
Gat; basi pa, nagsiling sia, nga mag-
panugid sila batok sa amon, nga naga-
siling: "Amo ini ang ginhimo ni Dabid.
Kag amo ini ang iya pamatasan sa
bug-os nga dag-on nga nagpuyô sia sa
latagon sang mga Pilistinhon."
12 Kag si Akis nagsalig kay Dabid,
kag nagsiling sia: "Sia nahimo nga
dulumtan sang iya banwa, sa Israel;
kag sa gihapon magamanginakon ulipon
sia."

Si Saul nagapamangkot sa babae nga palapagowa sang mga espiritu sa Endor.

28 KAG nahanabu nga, sa sadtong
mga adlaw, ang mga Pilistinhon
nagtipon sang iya mga kasoldadosan
sa pagpakigawayan batok kay Israel.
Kag si Akis nagsiling kay Dabid:
"Nakahibalo-ka sing maayo, nga maga-
gowa ka upud sa akon sa *pagkadto* sa
pag-awayan, ikaw kag ang imo mga
tinawo."
2 Kag si Dabid nagasabat kay Akis:
"Maayo man, makahibalo ka sang paga-
himoon sang imo alagad." Kag si Akis
nagsiling kay Dabid: "Maayo man,
pagahimoon ko ikaw nga bantay sang
akon olo sa tanan nga mga adlaw."
3 Kag si Samuel patay na, kag ang
bug-os nga Israel naghalaya sa iya, kag
ginlubung sia nila sa Rama, sa iya ban-
wa. Kag gintabog ni Saul sa gowa sang
kadutaan ang mga manugpagowa sang
mga espiritu kag ang mga manugpakot.
4 Kag ang mga pilistinhon nagtilipon
kag nagabut sila kag nagbutang sing
dulugan sa Sunem; kag gintipon ni Saul
ang bug-os nga Israel kag nagbutang sila
sing dulugan sa Gilboa.
5 Kag sang pagkakakita ni Saul sang
dulugan sang mga Pilistinhon, hinadlu-
kan sia, kag nagkurug ang iya tagipo-
soon sing daku gid.
6 Kag si Saul nagpamangkot kay
Iehoba, apang si Iehoba walâ magsabat
sa iya, bisan sa mga damgo, bisan sa
Urim, bisan sa mga manalagna.
7 Niyan si Saul nagsiling sa iya mga
alagad: "Pangitai-ninyo ako sing isa
ka babae nga sampaton sa pagkamanug-
pagowa sang mga espiritu, agud nga ako
magkadto sa iya kag mamangkot sa iya.
Kag ang iya mga alagad nagsililing sa
iya: "Yari karon may isa ka babae sa
Endor, nga sampaton sa pagkamanugpa-
gowa sang mga espiritu.
8 Kag si Saul nagpanapton sing dipa-
kilala, kag nagsuklub sing iban nga mga
panapton. Kag naglakat sia, sia kag
ang duha ka tawo nga nagúpud sa iya,
kag nag-alabut sila sa sadto nga babae
sing kagab-ihon. Kag nagsiling sia sa
iya: "Ako nagaampo sa imo, pakton-
mo sa akon, tungud sang pagpagowa
sang mga espiritu, kag pagapasakaon
mo sa akon kon sin-o ang akon igasiling
sa imo."
9 Kag ang babae nagsiling sa iya:
"Yari karon, nakahibalo ka sang ginhi-
mo ni Saul, kon paano nga gintabog
niya sa gowa sang kadutaan ang mga
manugpagowa sang mga espiritu kag
ang mga manugpakot. Kag ikaw ¿ kay
ngaa bala ginbutang mo ang siod sa
akon kalág sa pagpapatay sa akon?"
10 Kag si Saul nagsumpa sa iya tu-
ngud kay Iehoba, nga nagasiling: "Mag-
kahubi si Iehoba, nga walâ sing bisan
ano nga kalainan nga mahanabu sa imo
tungud sini."
11 Kag ang babae nagsiling: "¿ Sin-
o bala ang akon pagapasakaon;" kag sia
nagsabat: "Pasakaa sa akon si Samuel."
12 Kag sang pagkakita sang babae kay
Samuel, nagsingit sia sa mataas nga
tingug; kag ang babae naghambal kay
Saul, nga nagasiling:
13 "¿ Kay ngaa bala ginlimbongan mo
ako? Kay ikaw amo si Saul." Kag
ang hari nagsiling sa iya: "Indi ka
mahadluk apang ¿ ano bala ang imo
nakita?" Kag ang babae nagsiling kay
Saul: "Nakita ko ang isa ka dios nga
nagasaka sa duta."
14 Kag sia nagsiling sa iya: "¿ Ano
bala ang iya dagway?" Kag sia nagsa-
bat: "Nagasaka ang isa ka tigulang,
nga naputus sing isa ka habol." Kag
nakilala ni Saul nga amo si Samuel; kag
nagyaub sia sa duta, kag naghapa sia.
15 Kag si Samuel nagsiling kay Saul:
"¿ Kay ngaa bala gingamo mo ako sa
pagpasaka sa akon?" Kag si Saul nag-
siling: "Nagakalisud gid ako, kay ang
mga Pilistinhon nagaaway batok sa
akon, kag ang Dios nagbulag sa akon,
kag indi na nagsabat sa akon, bisan tu-
ngud sang mga manalagna, bisan tungud

sang mḡa damgo. Tunḡud sini ginpa-
tawag ko ikaw, agud nḡa ipahibalo mo
sa akon ang akon dapat pagahimoon."
16 Kag si Samuel nagsiling: "Kag
¿kay nḡaa bala mamangkot ka sa akon,
sing nagbulag na sa imo si Iehoba kag
nanḡinkaaway mo sia?
17 Kag si Iehoba nagbuhat nḡa sa iya
gid subung sang ginhambal niya tunḡud
sa akon; kay ginpaksi ni Iehoba ang
ginharian gikan sa tunḡâ sang imo ka-
mut, kag ginhatag niya sia sa imo masig-
katawo nḡa si Dabid.
18 Kay ikaw walâ magpamati sang
tinḡug ni Iehoba, bisan naghikot ka sang
kasingkal sang iya kaakig batok kay
Amalek, tunḡud sini si Iehoba nagbuhat
sa imo sini sa karon nḡa adlaw.
19 Kag pagaitugyan man ni Iehoba si
Israel upud sa imo sa kamut sang mḡa
Pilistinhon; kag buas ikaw kag ang
imo mḡa anak manḡinkaúpud nakon.
Pagaitugyan man ni Iehoba ang dulu-
gan ni Israel sa mḡa kamut sang mḡa
Pilistinhon."
20 Kag sa gilayon si Saul napukan sa
duta sa bug-os niya nḡa kalaba, kag
hinadlukan sia sing daku tunḡud sang
mḡa polong ni Samuel, nḡa walâ sing
nabilin sa iya nḡa bisan ano nḡa kusug;
kay sa bug-os sadtong adlaw, kag sa
sadto nḡa gab-i walâ sia makakaon sing
tinapay.
21 Kag nag-abut ang babae kay Saul;
kag sang nakita niya sia nḡa nalisang
sing daku gid, nagsiling sia sa iya: "Ya-
ri karon, nḡa ang imo alagad nagpamati
sa imo tinḡug, kag ginbutang ko ang
akon kabuhi sa palad sang akon kamut,
kag ginpamatian ko ang mḡa polong
nḡa imo ginhambal sa akon.
22 Busa karon ginaampo ko sa imo,
nḡa ikaw magpamati man sang tinḡug
sang imo alagad kag igtugut mo nḡa
pagibutang ko sa atubanḡan mo ang isa
ka timo nḡa tinapay, kag magkaon ka,
agud nḡa magbakud ka sa paglakat sa
dalanon."
23 Kag sia nagdumili *sini*, kag nagsi-
ling: "Indi ako magkaon." Kag ang iya
mḡa alagad nagpilílit sa iya, kag ang ba-
bae man, kag sia nagpamati sa ila tinḡug.
Kag nagtindug sia sa salug kag nag-
lingkod sia sa ibabaw sang higdaan.
24 Kag ang babae may isa ka pina-
tambok nḡa tinday sang baka sa iya
baláy; nḡa nagdalidali sia sa pagpatay
sa iya, kag nagkuha sia sing harina kag
ginlamas niya ini, kag nagluto sa iya
sing mḡa tinapay nḡa walay tapay.
25 Kag gindalá niya ini sila sa atu-
banḡan ni Saul kag sang iya mḡa
alagad; kag nagkalaon sila, kag nag-
tilindug sila kag naglalakat sadto gid
nḡa gab-i.

Si Dabid ginsikway sang mḡa Pilistinhon.

29 KAG gintipon sang mḡa Pilistin-
hon ang tanan nila nḡa mḡa
dulugan sa Apek. Kag ang mḡa Is-
raelinhon nagpahamtang na sang dulu-
gan malapit sa tuburan, nḡa yara sa
Iesreel.
2 Kag ang mḡa dunganon sang mḡa
Pilistinhon nag-alagi sa mḡa ginatus kag
sa mḡa linibo; kag si Dabid kag ang
iya mḡa tinawo nag-alagi sa olehe, upud
kay Akis.
3 Kag nagsililing ang mḡa panḡolo
sang mḡa Pilistinhon: "¿Sin-o bala
ining mḡa Hebreinhon?" Kag si Akis
nagsiling sa mḡa panḡolo sang mḡa
Pilistinhon: "¿Indi bala amo ini si
Dabid, ang alagad ni Saul, nḡa hari sa
Israel, nḡa yari upud sa akon sining
pila ka adlaw, kon pila ka tuig, kag
walâ akoy nakita nḡa butang sa iya,
kutub sang adlaw nḡa nagsaylo sa akon
tubtub karon?
4 Kag ang mḡa panḡolo sang mḡa
Pilistinhon nagkaakig batok sa iya, kag
ang mḡa panḡolo sang mḡa Pilistinhon
nagsililing sa iya: "Ipadalá ini nḡa
tawo, nḡa magbalik sa duug nḡa gin-
tudlo mo sa iya, kag nḡa indi magdul-
hog upud sa aton sa pag-awayan, basi
pa nḡa sa pag-awayan manḡinkaaway
naton sia. Kay ¿paano bala ang pag-
pasaguli sini nḡa tawo sa iya ginoo?
Indi bala manḡinamo tunḡud sang mḡa
olo sining mḡa tawo?
5 ¿Indi bala amo ini si Dabid, nḡa sa
iya nagaalambahan sa sinabtanay sa
mḡa pagsadsad, nḡa nagasiling: Si
Saul nagpilas sang iya mḡa linibo, kag
si Dabid sang iya tagpúlô ka mḡa
linibo."
6 Kag gintawag ni Akis si Dabid kag
nagsiling sa iya: "Magkabuhi si Iehoba,
nḡa ikaw tawo nḡa matadlung, kag
ginpakamahal ko ang imo paggowa kag
pagsulúd sa dulugan upud sa akon; kay
walâ ako makakita sa imo sing kalainan,

kutub sang adlaw nga nag-abut ka sa
akon tubtub karon. Apang sa mga
mata sang mga dunganon walâ ka ma-
hamut-i.
7 Kag karon balik-ka, kag lakat-ka
sa paghidaet, agud nga indi ka maghimo
sing malain sa mga mata sang mga
dunganon sang mga Pilistinhon."
8 Kag si Dabid nagsiling kay Akis:
"¿ Ano bala ang ginbuhat ko ? Kag ¿ ano
bala sng nakita mo sa imo alagad, kutub
sang adlaw nga yara ako upud sa imo
tubtub karon, agud nga ako indi maka-
lakat kag magpakigaway batok sa mga
kaaway sang akon ginoo, nga hari ? "
9 Kag si Akis nagsabat kay Dabid
kag nagsiling: "Nakahibalo ako sini
kay ikaw maayo sa akon mga mata,
subung sang isa ka manugtunda sang
Dios. Lamang ang mga pangolo sa mga
Pilistinhon nagsililing: Indi sia mag-
taklad upud sa aton sa paginaway.
10 Busa karon, tindug-ka sing aga pa
gid, ikaw kag ang mga alagad sang imo
ginoo, nga nagúpud sa imo; kag sang
makabangon kamo sing aga pa gid, mag-
talaliwan-kamo sa pagpamanagbanag."
11 Kag si Dabid nagbangon sing aga
pa gid, sia kag ang iya mga tinawo, sa
pagtaliwan kutub sa aga sa pagbalik sa
duta sang mga Pilistinhon. Kag ang
mga Pilistinhon nagtalaklad sa Iesreel.

Ang Siklag hinublasan kag ginsunug.—Ang pagtimalus ni Dabid.

30 KAG nahanabu, sa ikatlo ka adlaw
sang pagsulúd ni Dabid kag sang
iya mga tinawo sa Siklag, nga ang mga
Amalekinhon naghilimo sing isa ka lu-
gus nga pagsulúd sa Bagatnan kag sa
Siklag, kag ginpilas nila ang Siklag kag
gintutdan nila sia.
2 Kag gindalá nila nga mga bihag ang
mga babae, ang tanan nga yara sa iya,
magamay kag dalagku; apang walâ
gid sila sing ginpatay, kondi gindalá
ang tanan, kag naglalakat sila sang ila
dalanon.
3 Kag si Dabid kag ang iya mga tina-
wo nagsululúd sa banwa; kag yari karon,
nga nasunog sia sa kalayo, kag ang ila
mga babae, kag ang ila mga anak nga
lalaki kag mga anak nga babae ginpang-
dalá nga bihag.
4 Kag si Dabid kag ang mga tinawo
nga yara upud sa iya nagbalayaw sang
ila tingug kag naghilibi, tubtub nga na-
kulangan sila sing mga kusug nga inug-
hibi.
5 Kag ang duha ka asawa ni Dabid,
nga si Ahinoam nga Iesreelinhon, kag
si Abigail, nga asawa *anay* ni Nabal, nga
taga-Karmelo, gindalá nga mga bihag
man sila.
6 Kag si Dabid nagpangalisud gid,
kay ang banwa naghambal sa pagbató
sa iya, kay punô sa kapaitan ang kalág
sang bug-os nga banwa, ang tagsatagsa
tungud sang ila mga anak nga lalaki kag
tungud sang ila mga anak nga babae.
Apang si Dabid nagpanikasug kay Ieho-
ba, nga iya Dios.
7 Kag si Dabid nagsiling sa saserdote
nga si Abyatar, anak ni Ahimelek:
"Ginaampo ko sa imo, nga dalhon mo
sa akon ang epod." Kag si Abyatar nag-
dalá sang epod kay Dabid.
8 Kag si Dabid nagpamangkot kay
Iehoba, nga nagasiling: "¿ Magasunud
bala ako sa sining pinanung, kag sarang
ko bala sia malambut ? " Kag sia nagsi-
ling: "Lagsa sia; kay sa pagkamatuud
malambut mo sia, kag magaluwas ka.
9 Kag naglakat si Dabid, sia kag ang
anum ka gatus ka tawo, nga yara upud sa
iya, kag nag-alabut sila tubtub sa kasul-
gan sa Besor, nga didto nagdolúlog ang
mga nabayaan sa olehe.
10 Kag si Dabid nagpadayon sa pag-
lagas upud ang apat ka gatus ka tawo,
kag nagkalabilin sa olehe ang duha ka
gatus, kay tama ka budlay sila sa pagta-
bok sang kasulgan sa Besor.
11 Kag nakita nila sa mga latagon ang
isa ka Egiptohanon, nga gindalá nila kay
Dabid; kag ginhtagan nila siya sing tina-
pay, kag nagkaon sia kag ginpainum nila
sia sing tubig.
12 Ginhatagan man nila sia sing isa ka
tipik nga tinapay sang igos, kag duha ka
binitay sang ubas nga binulad; kag sang
nakakaon sia, naguli sa iya ang espiritu,
kay walâ makakaon sia sing tinapay
bisan makainum sing tubig sa tatlo ka
adlaw kag tatlo ka gab-i.
13 Kag si Dabid nagsiling sa iya:
"¿ Sa kay sin-o bala nahanungud ikaw ?
Kag ¿ tagadiin ka bala ? " Kag nagsabat
sia: "Ako amo ang isa ka pamatan-on
nga Egiptohanon, alagad sang isa ka
Amalekinhon, kag ginbayaan ako sang
akon agalon sing mga tatlo na ka adlaw
karon, kay nagabalatian ako.

14 Naghimo kami sing isa ka lugus
nğa pagsulúd sa Bagatnan sang mğa Ke-
retinhon, kag sa *duta nğa* nahatunğud
sa Iuda, kag sa Bagatnan sang Kaleb;
kag gintutdan namon ang Siklag sang
kalayo."
15 Kag si Dabid nagsiling sa iya:
"¿Pagapadulhugon mo bala ako sa sini
nğa panong?" Kag sia nagsiling:
"Sumpa-ka sa akon tunğud sa Dios, nğa
indi mo ako pagpatyon, bisan itugyan
mo ako sa mğa kamut sang akon agalon,
kag ako magapadulhog sa imo sa sining
panong."
16 Kag gindalá sia niya didto. Kag,
yari karon, nğa nagaalaplaag sila sa iba-
baw sang nawung sang bug-os nğa ka-
dutaan, nğa nagakalaon kag nagailinum,
kag nagasaladya, tunğud sang tanan nğa
daku nğa inagaw, nğa ginkuha nila sa
duta sang mğa Pilistinhon kag sa duta
sang Iuda.
17 Kag ginpilas sila ni Dabid kutub
sa aga tubtub sa hapon sang masunud
nğa adlaw, kag walâ sing bisan sin-o sa
ila nğa nakapalagyo, kondi apat ka
gatus ka mğa pamatan-on, nğa nagkala-
bayo sa mğa kamelyo, kag nagpalalagyo
sila.
18 Kag nabawi ni Dabid ang tanan
nğa ginkuha sang mğa Amalekinhon;
kag ginluwas man ni Dabid ang iya duha
ka asawa.
19 Kag walâ gid sing tawo nğa na-
kulang sa ila, bisan magamay bisan
dalagku, bisan mğa anak nğa lalaki,
bisan mğa babae, bisan inagaw, kag
walâ sing bisan ano nğa ila ginkuha sa
ila: ang tanan gindalá liwan ni Dabid.
20 Kag ginkuha man ni Dabid ang
tanan nğa mğa obeha kag kabakahan;
ang mğa naguluna sa pinanong, nagasi-
liling: "Ini amo ang inagaw ni Dabid."
21 Kag nag-abut si Dabid sa duha ka
gatus ka mğa tawo, nğa nabudlay
ka tama sa pagsunud sa kay Dabid,
nğa pinamilin sila sa kasulgan sa
Besor. Kag sila naggulowa sa pagsugata
kay Dabid kag sa banwa nğa yara upud
sa iya. Kag sang pag-abut ni Dabid sa
mğa tinawo, nagpamangkot sia sa ila na-
hanunğud sang ila paghidaet.
22 Kag ang tanan nğa mğa malain
kag mğa *anak* ni Belial, nğa gikan sa
tunğâ sang mğa nagulúpud kay Dabid,
naghalambal kag nagsililing: "Tunğud
kay walâ sila magulúpud sa aton, indi
naton sila paghatagan sang hinublas nğa
aton ginbawi, kondi sa tagsatagsa ang
iya asawa kag ang iya mğa anak; kag
kuhaon nila sila kag maglalakat sila."
23 Kag si Dabid nagsiling: "Indi
kamo maghimo sina, mğa útud ko, sang
ginhatag sa aton ni Iehoba, nğa sia nag-
bantay sa aton, kag nagtugyan sa aton
mğa kamut sing panong, nğa nagkari
batok sa aton.
24 Kag ¿sin-o bala ang magapamati sa
inyo sa sini nğa kasaba? Kay manğin-
anğay nğa bahin ang sang mğa nagahala-
lín sa pag-awayan, kag ang sang mğa
nagakabilin sa balon: pagapahaton sing
alanğay."
25 Kag gintukud yadto nğa palatuku-
ran kag pamatasan sa Israel, tubtub
karon.
26 Kag si Dabid nag-abut sa Siklag,
kag nagpadalá sia sang inagaw sa mğa
tigulang sa Iuda, sa iya mğa abyan, nğa
nagasiling: "Yari karon, ang isa ka
pagpakamaayo nğa sa inyo sang inagaw
sa mğa kaaway ni Iehoba:"
27 Sa mğa yara sa Bethel, kag sa mğa
yara sa Ramot sa Bagatnan, kag sa mğa
yara sa Iatir;
28 Kag sa mğa yara sa Aroer, kag sa
mğa yara sa Sipmot, kag sa mğa yara sa
Estemoa;
29 Kag sa mğa yara sa Rakal, kag sa
mğa yara sa mğa banwa sang mğa
Ieramelinhon, kag sa mğa yara sa mğa
banwa sang mğa Kineinhon;
30 Kag sa mğa yara sa Horma, kag
sa mğa yara sa Kor-asan, kag sa mğa
yara sa Atak;
13 Kag sa mğa yara sa Hebron, kag
sa tanan nğa mğa duug nğa didto nag-
kadto kag nagbalik si Dabid upud ang
iya mğa tinawo.

Pagkalaglag kag kamatayon ni Saul sa Gibea.

31 KAG ang mğa Pilistinhon nag-
alaway kay Israel, kag ang mğa
tinawo ni Israel nagpalalagyo sa atu-
banğan sang mğa Pilistinhon kag nag-
kalapukan sila nğa pilason sa bukid sa
Gilboa.
2 Kag ang mğa Pilistinhon naglalagas
gid kay Saul kag sa iya mğa anak; kag
ginpilas sang mğa Pilistinhon si Ionatan,
kag si Aminadab, kag si Melkisua, mğa
anak ni Saul.
3 Kag nagbaskug ang inaway batok

kay Saul; kag ginlambut sia sang mga manugpana; kag nagkasakit sia sing daku gid sa mga manugpana.
4 Kag si Saul nagsiling sa iya manugdalá sing hinganiban: "Gabuta ang imo hinganiban kag palapsa sa akon sia, basi pa nga magkalari ining mga ditinuli kag pagpalapsan nila ako, kag paglahugan nila ako." Apang ang iya manugdalá sing hinganiban indi buut, kay may daku sia nga kahadluk. Kag kinuha ni Saul ang iya hinganiban, kag nanginpukan sia sa ibabaw niya.
5 Kag sang nakita sang iya manugdalá sing hinganiban, nga si Saul napatay, nanginpukan man sia sa ibabaw sang iya hinganiban kag namatay sia *man* upud sa iya.
6 Kag sa sini nga adlaw nagkalamatáy sing tingub si Saul kag ang iya tatlo ka anak nga lalaki, kag ang iya manugdalá sang hinganiban, kag ang tanan niya nga mga tinawo.
7 Kag ang mga tinawo ni Israel, nga yadto sa pihak sang nalupyakan kag ang mga yara sa pihak sang Iordan, sang nakita nila nga ang mga tinawo ni Israel nagpalalagyo, kag nga si Saul kag ang iya mga anak mga patay na, ginbayaan nila ang mga banwa kag nagpalalagyo; kag ang mga Pilistinhon nag-alabut kag nagpuluyô sa ila.
8 Kag nahanabu, sang masunud nga adlaw, nga sang pag-alabut sang mga Pilistinhon sa paguba sa mga minatay, nakita nila si Saul kag ang iya tatlo ka anak nga nagkalapukan sa bukid sa Gilboa.
9 Kag inutdan sia nila sing olo, kag ginubahan sia nila sing mga hinganiban. Kag ginpadalá nila sa duta sang mga Pilistinhon sa palibot, agud nga pagaipahibalo ang balita sa mga baláy sang ila mga dios kag sa banwa.
10 Kag binutang nila ang iya mga hinganiban sa baláy ni Astarot, kag ginlansang nila ang iya bangkay sa kuta sa Bet-san.
11 Kag sang pagkabati sang mga pumuluyô sa Iabes sa Galaad sang ginhimo sang mga Pilistinhon kay Saul,
12 Ang tanan nga mga tawo nga maisug nagtilindug kag naglalakat sadtong bug-os nga bab-i, kag ginkuha nila ang bangkay ni Saul kag ang mga bangkay sang iya mga anak, sa kuta sa Bet-san; kag sang nag-alabut sila sa Iabes, ginsunog nila sila didto.
13 Kag sang kinuha nila ang ila mga tul-an, ginlubung nila sila sa idalum sang sambag sa Iabes, kag nagpuluasa sila sing pito ka adlaw.

IKADUHA NGA TOLON-AN

NI

SAMUEL.

Ang kamatayon ni Saul ginpahibalo kay Dabid.

1 KAG nahanabu, sa tapus na namatay si Saul, sang si Dabid nagpauli sang pagpilas sa Amalek, nga nagpuyô sia sing duha ka adlaw sa Siklag.
2 Kag sang ikatlo ka adlaw nahanabu, nga nag-abut ang isa gikan sa dulugan ni Saul, nga mga gisi ang iya mga panapton kag ang yab-ok sa ibabaw sang iya olo. Kag sang umabut sia kay Dabid, nagyaub sia sa duta kag naghapa.
3 Kag nagpamangkot sa iya si Dabid: "¿Sa diin ka bala maghalín?" Kag sia nagsabat: "Nagpalagyo ako gikan sa dulugan ni Israel."
4 Kag si Dabid nagsiling sa iya: "¿Ano bala ang nahanabu? Ginaampo ko sa imo, nga isiling mo ini sa akon." Kag sia nagsabat: "Ang banwa nagpalagyo sa pag-awayan, kag labut pa, madamu man sang banwa ang nagkalapukan kag nagkalamatay; kag nagkalamatay man si Saul kag si Ionatan nga iya anak."
5 Kag si Dabid nagsiling sa pamatan-

on, nga naghatag sa iya sang balita: "¿Paano bala ang pagkahibalo mo, nga si Saul namatay kag si Ionatan nga iya anak?"

6 Kag ang pamatan-on, nga naghatag sa iya sang mga balita, nagsabat: "Sa walâ ko paghunahunaa didto ako sa bukid sa Gilboa, kag yari karon nakita ko si Saul nga nagahagmak sa iya bangkaw, kag yari karon, ang mga kanga kag ang mga manugkabayo nagilipít sa iya.

7 Kag sang pagbalikid niya, nakita niya ako, kag gintawag niya ako, kag ako nagsiling: Yari ako.

8 Kag sia nagsiling sa akon: ¿Sin-o bala ikaw? Kag ako nagsabat sa iya: Amalekinhon ako.

9 Kag sia nagsiling sa akon: Ako nagaampo sa imo, nga magpahamtang ka sa ibabaw nakon kag patyon mo ako; kay ang kalipong nagdakup sa akon, kay ang akon bug-os nga kabuhi sa akon pa.

10 Kag ako nagpahamtang sa ibabaw niya, kag ginpatay ko sia, kay nakahibalo ako nga indi sia sarang mabuhi sa tapus ang iya paghagmak *sa ibabaw sang bangkaw;* kag kinuha ko ang diadema nga yara sa iya olo, kag ang singsing nga yara sa iya butkon, kag gindalá ko sila diri sa akon ginoo."

11 Kag si Dabid, inuyatan niya ang iya mga panapton kag ginisi niya sila; kag amo man ang tanan nga mga tawo nga yara upud sa iya.

12 Kag naghalaya sila, kag naghilibi, kag nagpuluasa sila tubtub sa hapon tungud kay Saul, kag tungud kay Ionatan, nga iya anak, kag tungud sang banwa ni Iehoba kag tungud sang baláy ni Israel; kay nagkalapukan sila sa hinganiban.

13 Kag si Dabid nagsiling sa pamatan-on, nga nagdalá sa iya sining balita: "¿Tagadiin ka bala?" Kag sia nagsabat: "Anak ako sang isa ka dumuluong nga Amalekinhon."

14 Kag si Dabid nagsiling sa iya: "¿Paano bala nga walâ ka paghadluki sa paguntay sang imo kamut nga sa paglaglag sa hinaplas ni Iehoba?"

15 Kag gintawag ni Dabid ang isa sang mga pamatan-on, kag nagsiling sa iya: "Palapit-ka kag salakaya sia." Kag ginpilas sia niya, kag namatay sia.

16 Kag si Dabid nagsiling sa iya: "Ang imo dugo manginsaibabaw sang imo olo; tungud kay ang imo bâbâ nagpamatuud batok sa imo, nga nagasiling: Ginpatay ko ang hinaplas ni Iehoba."

Panalabiton ni Dabid tungud kay Saul kag kay Ionatan.

17 Kag nagpanalabiton si Dabid tungud kay Saul kag kay Ionatan nga iya anak;

18 Kag sa pagtoon sa mga anak ni Iuda, nagmitlang sia sang *panalabiton* sang Pana; yari karon nga nasulat sia sa tolon-an sang Matarung:

19 "Ang imo himaya, Israel, ginpilas sa kamatayon sa ibabaw sang imo mga kahitaasan:
¿Paano bala ang pagkalapukan sang imo mga isganan?
20 Indi ninyo pagipanugid ini sa Gat,
Indi ninyo pagdalhon ang balita sa mga dalan sa Askalon;
Basi pa nga ang mga anak nga babae sang mga Pilistinhon magkalalipay,
Basi pa nga ang mga anak nga babae sang mga ditinuli magkalasadya.
21 Mga kabukiran sa Gilboa,
Walâ na sa ibabaw ninyo bisan tun-ug, bisan ulan, bisan latagon sa mga halad.
Kay didto ginhaboy ang taming sang mga isganan,
Ang taming ni Saul *subung nga walâ* mahaplas sing lana.
22 Sa dugo sang mga nagkalamatay kag sa tambok sang mga isganan,
Ang pana ni Ionatan walâ magbalik gikan sa atubangan sang dugo sang mga patay,
Gikan sa atubangan sang tambok sang mga makusug;
Kag ang hinganiban ni Saul walâ magpauli nga walay kagamhanan.
23 Si Saul kag si Ionatan, nga mga hinigugma kag mga nahamut-an sa ila pagkabuhi,
Sa ila kamatayon walâ man sila pagbulaga;
Labing madasig sang mga agila sila,
Labing makusug sang mga leon.
24 Mga anak nga babae sa Israel: hilibi-kamo tungud kay Saul;

Nḡa nagpasaput sa inyo sing karmesi nḡa may kasadya,
Nḡa nagpuni sang inyo mḡa panapton sa mḡa puni nḡa bulawan.
25 ¿ Paano bala ang pagkapukan sang mḡa isganan sa tunḡâ sang pagawayan ?
¡ Paano nḡa si Ionatan ginpatay sa imo kahitaasan !
26 May kalisud ako tunḡud sa imo, útud ko, nḡa si Ionatan :
Nanḡinmatam-is gid ikaw sa akon ;
Ang imo gugma sa akon nanḡinlabing makatilingala,
Nḡa naglabaw sa gugma sang mḡa babae.
27 ¿ Paano bala nḡa pagkapukan sang mḡa isganan ?
¿ Paano bala nḡa nagkaladula ang mḡa hinḡaniban sa pag-awayan ? "

Si Dabid ginbuhat nḡa hari sa Iuda, kag si Isboset, hari sa Israel.

2 KAG sa tapus sini nahanabu, nḡa si
Dabid nagpamangkot kay Iehoba,
nḡa nagasiling : " ¿ Magataklad ako
bala sa isa sang mḡa banwa sa Iuda ? "
Kag si Iehoba nagsabat sa iya : " Taklad-ka." Kag si Dabid nagsiling : " ¿ Sa
diin bala ako magataklad ? " Kag sia
nagsiling sa iya : " Sa Hebron."
2 Kag si Dabid nagtaklad didto kag
upud sa iya ang iya duha ka asawa nḡa
si Ahinoam, nḡa taga-Iesreel, kag si
Abigail, asawa *anay* ni Nabal, nḡa taga-
Karmelo.
3 Kag gindalá man ni Dabid upud sa
iya ang mḡa tawo nḡa yara upud sa
iya, ang tagsatagsa upud ang iya panimaláy ; kag nagpuluyô sila sa mḡa banwa sa Hebron.
4 Kag nag-alabut ang mḡa tinawo sa
Iuda, kag ginhaplas nila didto si Dabid
nḡa hari sa ibabaw sang baláy ni Iuda.
Kag ginpahibalo nila si Dabid, nḡa
nagasiling : " Ang mḡa taga-Iabes sa
Galaad amo sila ang naglubung kay
Saul."
5 Kag si Dabid nagpadalá sing mḡa
manugbalita sa mḡa taga-Iabes sa Galaad, nḡa nagasiling sa ila : " Pagapakamaayohon kamo ni Iehoba, nḡa
ginbuhat ninyo ini nḡa pagkalooy sa
inyo ginoo nḡa si Saul, nḡa ginlubung
ninyo sia.
6 Busa karon, si Iehoba maghimo sa
inyo sing pagkalooy kag kamatooran ;
kag ako man magahimo sa inyo sing
kaayohan, kay ginbuhat ninyo ini.
7 Kag karon magbalakud ang inyo
mḡa kamut kag magilisganan kamo ;
kay si Saul, nḡa inyo ginoo, napatay, kag
labut pa, ang baláy ni Iuda naghaplas
man sa akon nḡa hari sa ibabaw nila."
8 Apang si Abner, nḡa anak ni Ner,
panḡolo sang kasoldadosan ni Saul, ginkuha niya si Isboset, nḡa anak nḡa lalaki
ni Saul, kag ginpadalá niya sia sa Mahanaim.
9 Kag ginhimo sia niya nḡa hari sa
ibabaw sang Galaad kag sa ibabaw sang
mḡa Asurinhon, kag sa ibabaw sang
Iesreel, kag sa ibabaw ni Epraim, kag
sa ibabaw ni Benyamin, kag sa ibabaw
sang bug-os nḡa Israel.
10 Kag Isboset, anak ni Saul, nagaedad sing kap-atan ka tuig sang paghari niya sa ibabaw ni Israel, kag naghari sia sing duha ka tuig. Apang lamang ang baláy ni Iuda nagsunud kay
Dabid.
11 Kag ang kadamuon sang mḡa adlaw, nḡa naghari si Dabid sa Hebron sa
ibabaw sang baláy ni Iuda, among pito
ka tuig kag anum ka bulan.

Inaway nḡa binanwa.—Ang pagilinaway sa Gabaon.

12 Kag si Abner, nḡa anak ni Ner,
naggowa upud ang mḡa alagad ni Isboset, nḡa anak ni Saul, sa Mahanaim pa
Gabaon.
13 Kag si Ioab, anak ni Seruia, kag
ang mḡa alagad ni Dabid, naggulowa
man. Kag nagsugataay sila malapit sa
punong sa Gabaon, kag naglilingkod ang
iban sa isa ka luyo sang punong, kag
ang iban sa isa ka luyo sang punong.
14 Kag si Abner nagsiling kay Ioab :
" Magtindug karon ang mḡa pamatan-on
kag maghinampang, sa atubanḡan namon." Kag si Ioab nagsabat : " Magtilindu sila."
15 Niyan nagtilingdug sila sing tagpúlô kag duha, tunḡud kay Benyamin kag
tunḡud kay Isboset, nḡa anak ni Saul,
kag napúlô kag duha sa tunḡâ sang mḡa
alagad ni Dabid.
16 Kag ang mḡa kasumpung nagguni-

tay ang tagsatagsa sa olo, kag nagbinon-
anay sang ila hinḡaniban sa kilid; kag
nagkalapukan sila sing tinḡub. Tunḡud
sini ginhinḡalanan yadto nḡa duug nḡa
Helkat-Hasurim,* nḡa yara sa Gabaon.
17 Kag sadtong adlaw ang ilinaway
nanḡintama ka baskug; kag si Abner
kag ang mḡa tawo ni Israel ginpandaug
sa atubanḡan sang mḡa alagad ni Dabid.
18 Kag yadto didto ang tatlo ka anak
nḡa lalaki ni Seruia, nḡa si Ioab, si Abi-
sai kag si Asael. Kag si Asael makisay
sing paniil subung sang isa ka usa sang
latagon.
19 Kag si Asael naglagas kay Abner,
kag sia walâ magbulag bisan sa too bisan
sa walá sa pagsunud kay Abner.
20 Kag si Abner nagbalikid kag nag-
siling: "¿Ikaw bala si Asael? Kag
sia nagsabat: "Hoo, amo ako."
21 Kag si Abner nagsiling sa iya:
"Bulag-ka pa too, kon pa walá, kag
dakup-ka sing isa sang mḡa pamatan-on
kag kuhaa nḡa sa imo ang iya mḡa
hinublas." Apang si Asael walâ ma-
luyag magbiya sa iya.
22 Kag si Abner nagsiling liwan kay
Asael: "¡Palayô-ka sa akon! ¿Kay
nḡaa pagapilason ko bala ikaw *nḡa pa-
gapahamyanḡon* sa duta? kag ¿paano
ang pagkasarang ko bala pagbayaw sang
akon nawung sa atubanḡan sang imo
útud nḡa si Ioab?"
23 Kag nagdumili sia sa pagbalik,
kag ginpilas sia ni Abner sang ulunḡan
sang iya bangkaw sa tiyan, kag ang
bangkaw naggowa sa likod, kag napu-
kan sia kag namatay sa sadto gid nḡa
duug. Kag ang tanan nḡa mḡa na-
gaalabut sa sadto nḡa duug, nḡa didto
napukan si Asael kag namatay, nag-
dulúlog sila.
24 Apang si Ioab kag si Abisai nag-
lagas kay Abner, kag sang pagkatunud
sang adlaw, nag-alabut sila sa bakolod
sa Ama, nḡa yara nagaatubang sa
Gia sa dalan sang kahanayakan sa
Gabaon.
25 Kag nagtilipon kay Abner ang
mḡa anak ni Benyamin, kag nanḡinisa
ka pinanong sila, kag nagdulúlog sila
sa putokputokan sang bakolod.
26 Kag si Abner nagsingit kay Ioab,
nḡa nagasiling: "¿Pagatukbon bala
ang hinḡaniban sa gihapon? ¿Walâ ka
bala makahibalo nḡa sa katapusan may
kapaitan? ¿Tubtub bala san-o maga-
dugay ka sa pagsiling sa banwa, nḡa
magisol sila sa paglagas sa ila mḡa
útud?"
27 Kag si Ioab nagsabat: "Magka-
buhi ang Dios, nḡa walâ ka kunta mag-
hambal, kutub pa sining aga ang banwa
nakagisol kunta ang tagsatagsa sa pagla-
gas sa iya útud."
28 Kag si Ioab nagpahuni sang bud-
yong, kag ang bug-os nḡa banwa nagdú-
log, kag walâ na maglagas sa Israel,
bisan nagpadayon pa ang pag-away.
29 Kag si Abner kag ang iya mḡa
tinawo naglalakat sa kapatagan sadtong
bug-os nḡa gab-i, kag gintabok nila
ang Iordan, kag ginlatas nila ang bug-os
nḡa Bitron, kag nag-alabut sila sa Ma-
hanaim.
30 Kag si Ioab man nagisol sa pag-
lagas kay Abner, kag tinipon niya ang
bug-os nḡa banwa, kag nakulang sang
mḡa alagad ni Dabid napúlô kag siam
ka tawo kag si Asael.
31 Kag ang mḡa alagad ni Dabid
nagpilas sa kamatayon sang mḡa tinawo
ni Benyamin kag ni Abner, mḡa tatlo
ka gatus kag kan-uman ka tawo.
32 Kag gindalá nila si Asael kag gin-
lubung nila sia sa lulubnḡan sang iya
amay sa Betlehem. Kag si Ioab kag ang
iya mḡa tinawo naglalakat sadtong bug-
os nḡa gab-i, kag ang pamanagbanag
nagbutlak sa ila sa Hebron.

3 KAG nanḡinmalawig ang pagin-
away sa tunḡâ sang baláy ni Saul
kag sang baláy ni Dabid. Apang si
Dabid nagaamatamat sang pagbakud,
kag ang baláy ni Saul nagaamatamat
sang pagluya.

Ang mḡa anak nḡa nagkalatawo kay Dabid sa Hebron.

2 Kag nagkalatawo ang mḡa anak
kay Dabid, sa Hebron: Ang iya pa-
nḡanay amo si Amnon, kay Ahinoam,
nḡa taga-Iesreel;
3 Ang iya ikaduha amo si Kileab,
kay Abigail, nḡa asawa *anay* ni Nabal,
nḡa taga-Karmelo; kag ang ikatlo amo
si Absalom, anak ni Maaka, anak nḡa
babae ni Talmai, nḡa hari sa Gesur;
4 Ang ikap-at amo si Adonia, anak

* *Helkat-Asurim*, latagon sang mḡa sulab.

ni Hagit; kag ang ikalima amo si Sepatia, anak ni Abital;
5 Kag ang ikan-um amo si Itream,
kay Egla, asawa ni Dabid. Ini sila nagkalatawo kay Dabid sa Hebron.

Si Abner nakigkasugtanay kay Dabid sa paghatag sa iya sang bug-os nga ginharian.—Ginpatay sia ni Ioab.

6 Kag nahanabu nga, sang may inaway sa tungâ sang baláy ni Saul kag ni Dabid, nga si Abner nagbakud sa baláy ni Saul.
7 Kag si Saul may isa *anay* ka babae nga ginahingalanan nga si Rispa, anak nga babae ni Aia. Kag nagsiling *si Isboset* kay Abner: "¿Kay ngaa bala nagsulúd ka sa babae sang akon amay?"
8 Kag si Abner naakig sing daku gid tungud sang mga polong ni Isboset, kag nagsiling: "¿Olo bala ako sang ido nga nagadampig kay Iuda? Nagabuhat ako karon sing pagkalooy sa baláy ni Saul, nga imo amay, sa iya mga útud, kag sa iya mga abyan, kag walâ ko ikaw pagitugyan sa kamut ni Dabid; kag ikaw karon nagapabangud sa akon sang salâ sini nga babae.
9 Pagahimoon ini sang Dios sa kay Abner kag pagaidugang ini sa iya, hoo, subung nga si Iehoba nagsumpa kay Dabid, amo ini pagahimoon ko sa iya;
10 Nga pagapalitonon ko ang ginharian sang baláy ni Saul, kag pagatukuron ko ang lingkoran nga harianon ni Dabid sa ibabaw ni Israel kag sa ibabaw ni Iuda, kutub sa Dan tubtub sa Beer-seba."
11 Kag si Isboset walâ makasarang magsabat sing polong kay Abner, tungud sang kahadluk nga yara sa iya.
12 Kag si Abner nagpadalá sing mga manugbalita kay Dabid sa bahin niya, nga nagasililing: "¿Sa kay sin-o balâ ini nga duta?" kag nga nagasililing *man:* "Magpakigkatipan-ka sa akon; kag yari karon, ang akon kamut manginupud sa imo sa paguli sa imo sang bug-os nga Israel."
13 Kag *si Dabid* nagsiling: "Maayo. Magapakigkatipan ako sa imo; apang isa lamang ka butang ang ginapangayô ko sa imo: Indi ka magtan-aw sang akon nawung, kon indi mo anay madalá si Mikal, anak nga babae ni Saul, kon ikaw magkari sa pagtan-aw sang akon nawung."
14 Kag si Dabid nagpadalá sing mga manugbalita kay Isboset, anak ni Saul, nga nagasiling: Iuli sa akon ang akon asawa nga si Mikal, nga sa iya nakigtiayon ako tungud sang isa ka gatus ka inutúd sang tinuli sang mga Pilistinhon."
15 Kag ginpadalá ni Isboset kag ginkuha niya sia sa iya bana nga si Paltiel, anak nga lalaki ni Lais.
16 Kag ang iya bana nagúpud sa iya, nga nagalakat kag nagahibi sa olehe niya tubtub sa Bahurim. Kag si Abner nagsiling sa iya: "Lakat, balik-ka." Niyan sia nagbalik.
17 Kag si Abner nagpkigsapul sa mga tigulang sa Israel, nga nagasiling: "Kahapon kag sa isa kahapon nagapangita kamo kay Dabid, agud nga manginhari sa ibabaw ninyo.
18 Busa karon, himoa-ninyo ini, kay si Iehoba naghambal nahanungud kay Dabid, nga nagasiling: Tungud sang kamut sang akon alagad, nga si Dabid, pagaluwason ko ang akon banwa nga Israel sa kamut sang mga Pilistinhon kag sa kamut sang tanan niya nga mga kaaway."
19 Kag si Abner naghambal man sa mga idulungug ni Benyamin, kag nagpakadto man si Abner sa Hebron sa pagsiling sa mga idulungug ni Dabid sang tanan nga ginapakamaayo sa mga mata ni Israel kag sa mga mata sang bug-os nga baláy ni Benyamin.
20 Kag nag-abut si Abner kay Dabid sa Hebron, kag upud sa iya ang duha ka púlô ka tawo, kag si Dabid naghimo sing isa ka piesta kay Abner kag sa mga tinawo nga yara sa iya.
21 Kag si Abner nagsiling kay Dabid: "Ako magatindug, kag magapakadto, kag magatipon sa bug-os nga Israel sa hari, nga akon ginoo, agud nga magpakigkatipan sa imo, kag ikaw magahari sa tanan nga didto nga maluyag ang imo kalág." Kag ginpalakat ni Dabid si Abner, nga napakadto sa paghidaet.
22 Kag yari karon, ang mga alagad ni Dabid kag si Ioab nagpalauli sa panlugayawan, kag nagdalalá sila sing daku nga inagaw. Kag si Abner walâ na didto kay Dabid, sa Hebron; kay ginpalakat na sia niya, kag sia naglakat sa paghidaet.
23 Kag nag-abut si Ioab kag ang bug-os nga kasoldadosan nga yara upud sa iya, kag ginpahibalo si Ioab, nga

nagasiling: "Si Abner, anak ni Ner,
nag-abut sa hari, kag ginpalakat sia niya,
kag naglakat sia sa paghidaet."
24 Kag si Ioab nag-abut sa hari, kag
nagsiling sa iya: "¿Ano bala ang
ginbuhat mo? Yari karon, nag-abut si
Abner sa imo, ¿kay ngāa bala ginpala-
kat mo sia, sa bagay nga naglakat sia
nga naluwas?
25 Ikaw nakahibalo kay Abner, anak
ni Ner; nagkari sia sa paglimbong sa
imo kag sa pagsayud sang imo paggowa
kag sang imo pagsulúd, kag sa pagkilala
sang tanan nga imo ginahimo."
26 Kag naggowa si Ioab gikan sa
atubangān ni Dabid, kag nagpadalá sia
sing mga manugbalita sa olehe ni Abner,
nga ginpabalik sia nila gikan sa bobon
sa Sira. Apang si Dabid walâ makahi-
balo sini.
27 Kag nagbalik si Abner sa Hebron,
kag ginpain sia ni Ioab sa tungâ sang
gawang *daw* sa paghambal sa iya sa
paghidaet; kag didto ginpilas sia niya
sa tiyan kag namatay sia, bangud sang
dugo ni Asael nga iya útud.
28 Kag sang olehe sang pagkahibalo
ni Dabid sini, nagsiling sia: "Ako kag
ang akon ginharian mga matinlo sa
atubangān ni Iehoba sa gihapon sang
dugo ni Abner, anak ni Ner.
29 ¡Nga magbug-at *ang dugo* sa iba-
baw sang olo ni Ioab kag sa ibabaw sang
bug-os nga baláy sang iya amay! ¡Nga
indi madulaan nga mas-a sa baláy ni
Ioab sing tawo nga mag-antus sing tagas,
bisan sing tabukaw, bisan sing nagapa-
nungkud, bisan sing nagakapukan sa
hingāniban, bisan sing nakulangān sing
tinapay!"
30 Sa sini si Ioab kag si Abisai, nga
iya útud, nagpatay kay Abner; kay sia
nagpatay man kay Asael, nga útud nila,
sa pag-awayan, sa Gabaon.
31 Kag si Dabid nagsiling kay Ioab
kag sa bug-os nga banwa, nga yara upud
sa iya: "Gisia-ninyo ang inyo mga
panapton, kag magsulul-ub kamo-sing
lalaw, kag maghalaya-kamo sa atuba-
ngān ni Abner." Kag ang hari nagasu-
nud sa lungon.
32 Kag ginlubung nila si Abner sa
Hebron; kag ang hari nagbayaw sang
iya tingug, kag naghibi sa lulabngān ni
Abner, kag naghibi man ang bug-os nga
banwa.
33 Kag nagpanalabiton ang hari sa
kay Abner, nga nagasiling:
"¿Namatay si Abner bala subung
sang pagkamatay sang isa ka
malinapason?
Ang imo mga kamut walâ mapan-
gapus, bisan napamalitangān ang
imo mga tiil;
34 Napukan ka subung sang mga na-
gakapukan sa atubangān sang
mga anak sang pagkamalinapa-
son."
Kag ang bug-os nga banwa naghilibi
sa iya.
35 Kag ang bug-os nga banwa nag-
abut sa pagpakaon sing tinapay kay Da-
bid sang adlawon pa; kag si Dabid nag-
sumpa, nga nagasiling: "¡Ini pagbu-
haton sang Dios sa akon kag ini pagi-
dugang sa akon, kon sa walâ pa matunud
ang adlaw magtilaw ako sing tinapay
kon bisan ano nga butang!"
36 Kag ang bug-os nga banwa nag-
hangūp kag nanginmaayo ini sa iya mga
mata: ang tanan nga ginhimo sang hari
nanginmaayo sa mga mata sang bug-os
nga banwa.
37 Kag ang bug-os nga banwa, kag
ang bug-os nga Israel nakahangūp sad-
tong adlaw, nga walâ magikan sa hari
ang pagpapatay kay Abner, anak ni Ner.
38 Kag ang hari nagsiling sa iya mga
alagad: "¿Walâ bala kamo makahi-
balo, nga napukan karon sa Israel ang
isa ka pangolo kag daku nga tawo?
39 Kag karon maluya pa ako, bisan
hinaplas ako nga hari; kag yadto nga
mga tawo, nga mga anak ni Seruia, mga
labi ka mabaskug sa akon. Si Iehoba
magtumbas sa manugbuhat sang kalai-
nan, sono sang iya kalainan."

Si Isboset ginpatay kag si Dabid nagatimalus sa iya.

4 KAG sang pagkabati sang anak ni
Saul, nga si Abner ginpatay sa
Hebron, nagpalanyuyu ang iya mga ka-
mut, kag nagkalalisang ang bug-os nga
Israel.
2 Kag ang anak nga lalaki ni Saul
may duha ka lalaki nga amo sila ang
mga pangolo sang mga pinanong; ang
ngālan sang isa amo si Baana, kag ang
ngālan sang ikaduha, si Rekab, nga mga
anak sila ni Rimon, Beerotinhon, sa
tungâ sang mga anak ni Benyamin; kay
ang Beerot naisip man kay Benyamin.

3 Kag ang mĝa Beerotinhon nagpala-
lagyo pa Gitaim, kag nanĝinmanug-
panlugayaw sila didto tubtub karon.
4 Kag si Ionatan, nĝa anak ni Saul,
may isa ka anak nĝa lalaki nĝa piang
ang mĝa tiil. Nagaedad sia sing lima
ka tuig, sang pag-abut sang balita na-
hanunĝud kay Saul kag kay Ionatan gi-
kan sa Iesreel; kag ang iya manuglibang
nagkuha sa iya kag nagpalagyo; kag
sang nagapalagyo sia nĝa madasig, na-
holog ang *bátâ* kag napiang; kag ang
iya nĝalan amo si Mepiboset.
5 Kag ang mĝa anak ni Rimon, nĝa
Beerotinhon, nĝa amo si Rekab kag si
Baana, naglalakat kag nagsululúd sa
labing mainit sang adlaw sa baláy ni
Isboset, nĝa naghigda sia sa pagpahu-
way sa udtong adlaw.
6 Kag nagsululúd sila sa tunĝâ sang
baláy, subung nĝa daw magahakut sang
trigo; kag ginpilas nila sia sa tiyan.
Kag nagpalalagyo si Rekab kag si Baa-
na, nĝa iya útud.
7 Kag nagsululúd sila sa baláy, sang
sia nagahigda sa iya higdaan, sa iya
hulut nĝa tolologan, kag ginpilas sia
nila, kag ginpatay sia nila, kag ginutúd
nila ang iya olo. Kag kinuha nila ang
olo niya, kag naglalakat sila sang bug-os
nĝa gab-i sa dalan sang kapatagan.
8 Kag gindalá nila ang olo ni Isboset
kay Dabid, sa Hebron, kag nagsililing
sila sa hari: "Yari karon ang olo ni
Isboset, anak ni Saul, nĝa imo kaaway,
nĝa nagapanĝita sang imo kalág. Si
Iehoba nagtimalus karon sa hari, nĝa
akon ginoo, kay Saul kag sa iya kali-
watan."
9 Kag si Dabid nagsabat kay Rekab
kag sa iya útud, nĝa si Baana, nĝa anak
ni Rimon, nĝa Beerotinhon, kag nag-
siling sia sa ila: "Magkabuhi si Ieho-
ba nĝa nagtubus sang akon kalág sa
bug-os niya nĝa mĝa kalisdanan,
10 Nĝa ang nagsugid sa akon, nĝa
nagasiling: ¡Yari karon, si Saul nama-
tay! kag nĝa sia sa iya kaugalinĝon nĝa
mĝa mata subung nĝa isa ka manugbalita
sang mĝa maayong balita, gindakup ko
sia kag ginpatay ko sia sa Siklag, sa
nagahulat sia nĝa ako magbalus sa iya
tunĝud sang iya maayong balita,
11 ¡Labi na gid sang ang mĝa malain
nĝa tawo, nĝa nagpatay sa isa ka tawo
nĝa matarung, sa iya baláy, kag sa iba-
baw sang iya higdaan! Busa karon, ¿in-
di bala ako magpanĝayô sing tapat sang
iya dugo sa inyo mĝa kamut, kag paga-
panason kamo sa duta?"
12 Niyan si Dabid nagsogo sa mĝa
pamatan-on, kag ginpatay nila sila, kag
ginutdan nila sila sing mĝa kamut kag
mĝa tiil, kag ginbitay nila sila sa binit
sang punong sa Hebron. Apang gin-
kuha nila ang olo ni Isboset kag ginlu-
bung nila sia sa lulubnĝan ni Abner, sa
Hebron.

Si Dabid ginakilala nĝa hari sang tanan nĝa mĝa kabikahan; nagatagiya sia sang Ierusalem, kag nagadaug sa mĝa Pilistinhon.

5 KAG nag-abut ang tanan nĝa mĝa
kabikahan ni Israel kay Dabid sa
Hebron, kag naghalambal, nĝa naga-
siling: "Yari karon, kami mĝa imo
tul-an kag imo unud.
2 Bisan pa sa mĝa dag-on nĝa nag-
liligad, sang si Saul nagahari sa ibabaw
naton, ikaw nagapagowa kag nagapa-
sulúd sa kay Israel; kag si Iehoba
nagsiling sa imo: Ikaw magapahalab
sa akon banwa nĝa Israel, kag ikaw
manĝinmanugdul-ong ni Israel."
3 Kag nag-alabut, sa Hebron, ang
tanan nĝa mĝa tigulang sa Israel sa
hari; kag ang hari nĝa si Dabid nag-
himo sa ila sing pakigkatipan sa Hebron
sa atubanĝan ni Iehoba; kag ginhaplas
nila si Dabid nĝa hari sa ibabaw ni
Israel.
4 Si Dabid nagaedad sing katloan ka
tuig, sang naghari sia, kag naghari sia
sing kap-atan ka tuig.
5 Sa Hebron naghari sia sa ibabaw
sang Iuda sing pito ka tuig kag anum
ka bulan, kag sa Ierusalem naghari sia
sing katloan kag tatlo ka tuig sa ibabaw
sang bug-os nĝa Israel kag sang Iuda.
6 Kag ang hari upud ang iya mĝa
tinawo nagpalakadto sa Ierusalem, batok
sa mĝa Iebusinhon nĝa mĝa pumuluyô
sang duta. Kag naghalambal sila
kay Dabid, nĝa nagasililing: "Ikaw
indi makasulúd diri; bisan pa ang mĝa
bulag kag ang mĝa piang magatabog
sa imo;" nĝa nagasiling *nĝani:* "Si
Dabid indi makasulúd diri."
7 Kag ginkuha ni Dabid ang kuta
sang Sion (nĝa amo ang banwa ni
Dabid).
8 Kag nagsiling si Dabid sadtong
adlaw: "¡ Manĝinbulahan ang bisan

sino nḡa makapilas sa mḡa Iebusinhon
kag makalambut tubtub sa daganasan
kag sa sinang mḡa piang kag sinang mḡa
bulag, nḡa ginadumtan sila sang kalág
ni Dabid!" Tunḡud sini ginasiling:
"Dili makasulúd sa Baláy ang bulag,
bisan ang piang."
9 Kag si Dabid nagpuyô sa kuta, kag
ginhinḡalanan niya ini nḡa Banwa ni
Dabid. Kag nagabaláy si Dabid sa pa-
libot kutub sa Milo pa sulúd.
10 Kag si Dabid naguswag kag nag-
daku, kay si Iehoba sang Sebaot yara
upud sa iya.
11 Kag si Hiram, nḡa hari sa Tiro,
nagpadalá *man* sing mḡa manugbalita
kay Dabid, kag sing kahoy nḡa sedro,
kag sing mḡa panday, kag sing mḡa
panday sa bató, agud nḡa magpatindug
sila sing isa ka baláy kay Dabid.
12 Kag ginkilala ni Dabid, nḡa si Ie-
hoba nagpalig-on sa iya nḡa hari sa iba-
baw ni Israel, kag nḡa ginbayaw niya
ang iya ginharian, banḡud sang iya ban-
wa nḡa Israel.
13 Kag si Dabid nagkuha pa sing mḡa
babae kag mḡa asawa sa Ierusalem, sa
tapus na nḡa nakaabut sia gikan sa Heb-
ron; kag nagkalatawo pa sa iya sing
mḡa anak nḡa lalaki kag mḡa anak nḡa
babae.
14 Kag yari karon ang mḡa nḡalan
sang mḡa nagkalatawo sa iya sa Ieru-
salem: Si Samua, kag si Sobab, kag si
Natan kag si Salomon;
15 Kag si Ibhar, kag si Elisua, kag si
Nepeg kag si Iapia;
16 Kag si Elisama, kag si Eliada kag
si Elipelet.
17 Kag sang nakabati ang mḡa Pilis-
tinhon, nḡa si Dabid ginhaplas nḡa hari
sa ibabaw ni Israel, ang tanan nḡa mḡa
Pilistinhon nagtalaklad sa pagpanḡita
kay Dabid. Kag sang pagkabati sini ni
Dabid, nagdulhog sia sa kuta.
18 Kag nag-alabut ang mḡa Pilistin-
hon, kag naglalapnag sila sa nalupya-
kan sang Rapaim.
19 Kag si Dabid nagpamangkot kay
Iehoba, nḡa nagasiling: "¿Magataklad
ako bala batok sa mḡa Pilistinhon?
¿Pagaitugyan mo sila bala sa akon ka-
mut?" Kag si Iehoba nagsiling kay
Dabid: "Taklad-ka, kay sa pagka-
matuud gid, pagaitugyan ko ang mḡa
Pilistinhon sa imo kamut."
20 Kag si Dabid nag-abut sa Baal-pe-
rasim. Kag didto ginpilas sila ni Dabid,
kag nagsiling sia: "Ginboong ni Ie-
hoba ang akon mḡa kaaway sa atuba-
nḡan nakon, subung sang pagboong sang
tubig *sang iya pangpang*." Tunḡud sini
ginhinḡalanan niya yadto nḡa duug nḡa
Baal-perasim.*
21 Kag ginbayaan nila didto ang ila
mḡa larawan, kag si Dabid kag ang iya
mḡa tinawo nagdalá sa ila.
22 Kag ang mḡa Pilistinhon nagta-
laklad liwan kag naglapta sa nalupyakan
sang Repaim.
23 Kag namangkot si Dabid kay Ie-
hoba, kag sia nagsabat *sa iya*: "Dili ka
magtaklad, libuti sila kag magaabut ka
batok sa ila sa atubanḡan sang mḡa ka-
hoy nḡa Bakka.
24 Kag kon makabati ka sing linapak-
lapak sa tuyoktuyokan sang mḡa kahoy
nḡa Bakka, niyan magdalidali ka, kag
niyan si Iehoba naggowa na sa atuba-
nḡan mo sa pagpilas sang dulugan sang
mḡa Pilistinhon."
25 Kag ginhimo ni Dabid ang subung
sini, sono sang ginsogo sa iya ni Ie-
hoba, kag ginpilas niya ang mḡa Pilis-
tinhon kutub sa Geba tubtub nḡa uma-
but sa Geser.

Ginpaliton ni Dabid ang Kaban pa Ierusalem.

6 KAG si Dabid nagtipon liwan sang
tanan nḡa mḡa pinili sa Israel, sing
mḡa katloan ka libo.
2 Kag nagtindug si Dabid, subung
man ang bug-os nḡa banwa nḡa yara sa
iya, kag nagtaliwan sia sa Baale-Iuda,
sa pagpataklad gikan didto sang kaban
sang Dios, nḡa sa ibabaw niya ginata-
wag ang Nḡalan, ang Nḡalan ni Iehoba
sang Sebaot, nḡa nagapuyô sa tunḡâ
sang mḡa Kerubin, sa ibabaw nila.
3 Kag ginlulan nila ang kaban sang
Dios sa ibabaw sang isa ka bag-o nḡa
kanga, kag gindalá nila sia gikan sa
baláy ni Abinadab, nḡa yara sa bako-
lod; kag si Ussa kag si Ahio, nḡa mḡa
anak ni Abinadab, nagdulul-ong sang
bag-ong kanga.
4 Kag ginkuha nila *ini* sa baláy ni
Abinadab, nḡa yara sa bakolod upud
ang kaban sang Dios; kag si Ahio nag-
úna sa kaban.
5 Kag si Dabid kag ang bug-os nḡa

* *Baal-perasim*, manugboong.

baláy ni Israel nagapatunug sa atuba-
ñgan ni Iehoba sang tanan ñga nagaka-
lainlain ñga mĝa palatungon ñga kahoy
ñga sipres, kag sang mĝa arpa kag sang
mĝa salterio, kag mĝa tambor, kag mĝa
sistro kag mĝa apiping.
6 Kag sang pag-abut nila sa linasan
ni Nakon, si Ussa nag-untay sang *kamut*
sa kaban sang Dios kag inuyatan niya
sia, kay ang mĝa baka naghulublag.
7 Kag ang kaakig ni Iehoba nagdab-
dab batok kay Ussa, kag ginpilas sia
didto sang Dios tuñgud sang iya kaka-
has; kag didto namatay sia sa luyo sang
kaban sang Dios.
8 Kag si Dabid naakig, tuñgud kay
ginhimo ni Iehoba ang isa ka pagboong
kay Ussa; kag ginhiñgalanan niya yadto
ñga duug ñga Peres-Ussa,* tubtub ka-
ron.
9 Kag hinadlukan si Dabid kay Ieho-
ba sadtong adlaw, kag nagsiling sia:
"¿Paano bala ang pagsulúd sa akon
sang kaban ni Iehoba?"
10 Kag si Dabid walâ magbuut pag-
padalá sang kaban ni Iehoba sa iya sa
banwa ni Dabid; apang ginpaisol sia ni
Dabid sa baláy ni Obed-Edom, ñga
Gitinhon.
11 Kag nabilin ang kaban ni Iehoba
sa baláy ni Obed-Edom, ñga Gitinhon,
sing tatlo ka bulan; kag ginpakamaayo
ni Iehoba si Obed-Edom, kag ang bug-
os niya ñga baláy.
12 Kag ginpahibalo ang hari ñga si
Dabid, ñga nagasiling: "Ginpakama-
ayo ni Iehoba ang baláy ni Obed-Edom
kag ang tanan ñga iya, bañgud sang ka-
ban sang Dios." Niyan si Dabid napa-
kadto didto, kag ginpataklad niya ang
kaban sang Dios gikan sa baláy ni Obed-
Edom pa banwa ni Dabid ñga may
kalipay.
13 Kag sang ang mĝa nagadalá sang
kaban ni Iehoba nakalakat sing anum ka
tikang, naghalalad sila sing isa ka baka
kag isa ka pinatambok ñga tinday *sang
baka*.
14 Kag si Dabid nagsadsad sa bug-os
niya ñga kusug sa atubañgan ni Iehoba,
kag si Dabid nawagkusan sing isa ka
epod ñga lino.
15 *Sa sini* si Dabid kag ang bug-os
ñga baláy ni Israel nagpataklad sang
kaban ni Iehoba, ñga may mĝa kinasad-
ya kag pinatunug sang budyong.
16 Kag sang pag-abut sang kaban ni
Iehoba sa banwa ni Dabid, nahanabu
ñga si Mikal, anak ñga babae ni Saul,
naggowa kutub sa isa ka talambuan, kag
nakita niya ang hari ñga si Dabid, ñga
nagaliktin kag nagasadsad sa atubañgan
ni Iehoba; kag gintamay niya sia sa iya
tagiposoon.
17 Kag gindalá nila ang kaban ni
Iehoba, kag ginbutang nila sia sa iya
duug, sa tuñgâ sang isa ka layanglayang,
ñga ginhumlad sa iya ni Dabid. Kag si
Dabid naghalad sing mĝa halad ñga
sinunog kag mĝa halad sa paghidaet sa
atubañgan ni Iehoba.
18 Kag sang pagkatapus sa paghalad
ni Dabid sang mĝa halad ñga sinunog
kag sang mĝa halad sa paghidaet, gin-
pakamaayo niya ang banwa sa ñgalan
ni Iehoba sang Sebaot.
19 Kag nagpanagtag sia sa bug-os
ñga banwa kag sa tagsatagsa sang tanan
ñga kadam-an sa Israel, sa mĝa lalaki
subung man sa mĝa babae, sing isa ka
tinapay kag isa ka hiwa sang unud, kag
isa ka tinapay sang ubas ñga binulad.
Kag ang bug-os ñga banwa nagpalauli
ang tagsatagsa sa iya baláy.
20 Ugaling si Dabid nagpauli sa pag-
pakamaayo sang iya baláy. Kag sang
naggowa si Mikal sa pagsugata kay Da-
bid, nagsiling sia: "¡Daw ano ka ma-
himayaon karon ang hari sa Israel, ñga
naguba karon sa atubañgan sang mĝa
sologoon ñga babae sang iya mĝa alagad,
subung sang paguba sang isa ka walay
huya!"
21 Kag si Dabid nagsabat kay Mi-
kal: "Sa atubañgan ni Iehoba, ñga nag-
pili sing labi sa akon sang sa imo amay
kag sa bug-os ñga iya baláy, ñga nagso-
go sa akon ñga mañginpañgolo ako sa
ibabaw sang banwa ni Iehoba, sa iba-
baw ni Israel. Kag magakasadya ako
sa atubañgan ni Iehoba;
22 Kag magahimo ako ñga labing ta-
lamayon sang sini, kag magamañginku-
bus sa akon kaugalingon ñga mĝa mata.
Kag sa atubañgan sang mĝa sologoon
ñga babae, ñga ginsiling mo sa akon,
pagapasidungan ako nila."
23 Kag si Mikal, ñga anak ñga babae
ni Saul, walâ ñga mas-a magpañganak
tubtub sa adlaw sang iya kamatayon.

* *Peres-Ussa*, pagboong kay Ussa.

Ang Dios indi nagatugut nga si Dabid magpatindug sa iya sing simbahan.

7 KAG sang nagapuyô na ang hari sa
iya baláy, kag si Iehoba naghatag
sa iya sing pahuway sang tanan niya
nḡa mḡa kaaway sa palibot,
2 Nahanabu, nḡa ang hari nagsiling
sa manalagna nḡa si Natan: "Yari karon
nḡa ako nagapuyô sa isa ka baláy
nḡa sedro kag ang kaban sang Dios yara
sa tunḡâ sang mḡa kumbung."
3 Kag si Natan nagsiling sa hari:
"Lakat-ka, kag himoa ang tanan nḡa
yara sa imo tagiposoon, kay si Iehoba
upud sa imo."
4 Kag nahanabu sadto gid nḡa gab-i,
nḡa si Iehoba naghambal kay Natan,
nḡa nagasiling:
5 "Lakat-ka kag isiling sa akon alagad
nḡa si Dabid: Amo ini ang ginsiling
ni Iehoba: ¿Ikaw magapatindug
bala sa akon sing baláy, nḡa akon pagapuy-an?
6 Kay walâ ako magpuyô sa isa ka
baláy kutub sang adlaw nḡa ginpataklad
ko ang mḡa inanak ni Israel gikan sa
Egipto tubtub karon, kondi nḡa naglakat
ako sa isa ka layanglayang kag sa isa
ka puluy-an nḡa *madaladalá*.
7 Sa tanan nḡa *duug* nḡa ginlaktan
ko upud ang tanan nḡa mḡa inanak ni
Israel, ¿ naghambal bala ako sing polong
sa isa sang mḡa kabikahan ni Israel, nḡa
sa iya nagsogo ako nḡa pahalbon niya
ang akon banwa nḡa Israel, nḡa nagasiling:
¿Kay nḡaa bala walâ ninyo ako
pagpatindugi sing baláy nḡa mḡa sedro?
8 Busa karon, igapamolong mo sa
akon alagad nḡa si Dabid: Amo ini
ang ginsiling ni Iehoba sang Sebaot:
Ako nagkuha sa imo sa halalban, sa
diin nagasunud ka sa mḡa obeha, agud
nḡa manḡinmanugdumala ka sang akon
banwa, sa ibabaw ni Israel.
9 Kag yara ako upud sa imo sa tanan
nḡa duug nḡa imo ginlaktan, kag sa
atubanḡan mo ginpanḡutúd ko ang tanan
nḡa imo mḡa kaaway; kag ginhimo
ko ang daku nḡa nḡalan sa imo, subung
sang nḡalan sang mḡa kadalagkuan nḡa
yara sa duta.
10 Kag nagpahamtang ako sing duug
sa akon banwa nḡa Israel, kag ako nagtanum
sa iya, kag nagpuyô sia sa iya
duug; kag indi na gid sia pagagamohon,
kag ang mḡa anak sang pagkamalalison
indi na magapadayon sa pagpaubus sa
iya, subung sang sa ginsuguran,
11 Kag kutub sang adlaw nḡa ginbutanḡan
ko sing mḡa hukom sa ibabaw
sang akon banwa nḡa Israel. Kag ako
naghatag sa imo sing pagpahuway sang
tanan nḡa imo mḡa kaaway, kag si
Iehoba nagpahibalo sa imo, nḡa si
Iehoba buut maghimo sa imo sing
baláy.
12 Kag kon ang imo mḡa adlaw matuman
na kag magtolog ka upud sa imo
mḡa ginikanan, ako magabanḡon sang
imo kaliwatan, sa olehe nimo, nḡa magagikan
sa imo mḡa kasudlan, kag
pagapalig-onon ko ang iya ginharian.
13 Sia magapatindug sing baláy sa
akon nḡalan, kag ako magapalig-on sa
gihapon sang lingkoran nḡa harianon
sang iya ginharian.
14 Ako manḡinamay niya, kag sia
manḡinanak ko; kag kon sia maghimo
sing kalainan, ako magasilot sa iya nḡa
may bilogon sang mḡa tawo, kag may
mḡa labhag sang mḡa anak sang mḡa
tawo.
15 Apang ang akon kalooy indi
magpalayô sa iya, subung sang pagpalayô
ko sa iya kay Saul, nḡa ginkuha
ko sa atubanḡan mo.
16 Kag pagapalig-onon ang imo baláy
kag ang imo ginharian sa gihapon sa
atubanḡan mo; kag ang imo lingkoran
nḡa harianon magamalig-on sa gihapon."
17 Kag sono sa sining tanan nḡa mḡa
polong kag sono sa sining tanan nḡa
palanan-awon, ginhambal ni Natan kay
Dabid.
18 Kag ang hari nḡa si Dabid nagsulúd
kag naglingkod sa atubanḡan ni Iehoba,
kag nagsiling: "Ginoo nḡa si Iehoba,
¿si sin-o ako bala kag ano ang
akon baláy, agud nḡa pagdalhon mo
ako tubtub diri?
19 Kag labut pa, ini nanḡinbutang pa
nḡa diyotay sa imo mḡa mata, Ginoo
nḡa si Iehoba; kag naghambal ka man
nahanunḡud sang baláy sang imo alagad
nḡa sa malayô nḡa panag-on; kag
¿amo bala ini ang kasogoan sang tawo,
Ginoo nḡa si Iehoba?
20 Kag ¿ano pa bala ang igapadayon
ni Dabid nḡa pagaisiling sa imo? *Kay*
ikaw nakakilala sang imo alagad, Ginoo
nḡa si Iehoba.
21 Banḡud sang imo polong kag sono

sa imo tagiposoon, ginbuhat mo ining
tanan nḡa pagkadaku, nḡa ginpahibalo
mo *sia* sa imo alagad.
22 Tunḡud sini, ikaw amo ang daku,
Iehoba nḡa Dios; kay walâ sing sin-o
nḡa subung sa imo, bisan may Dios
luwas sa imo, sono sang tanan nḡa
amon nabatian sang amon mḡa idu-
lunḡug.
23 Kag ¿sin-o bala ang kaanḡay sa
imo banwa, subung sang Israel, katawo-
han nḡa bugtong sa duta, nḡa ang Dios
gid nagpakari sa pagtubus nḡa sa iya,
agud nḡa manḡinbanwa niya, kag agud
nḡa makahimo sa iya sing nḡalan, kag
sa pagbuhat sining dalagku nḡa butang,
kag sing mḡa makalilisang nḡa mḡa bu-
tang nḡa sa imo duta, sa atubanḡan sang
imo banwa, nḡa imo gintubus nḡa sa imo
sa Egipto, sa mḡa katawohan kag sa ila
mḡa dios?
24 Kag ikaw nagpabakud sa imo
banwa nḡa Israel sa paghimo sing isa
ka banwa nḡa sa imo sa gihapon. Kag
ikaw, oh Iehoba, nanḡinila Dios.
25 Busa karon, Iehoba nḡa Dios, tu-
mana sa gihapon ang polong nḡa imo
ginhambal nahanunḡud sa imo alagad
kag nahanunḡud sa iya baláy, kag himo-
a sono sa imo ginhambal;
26 Kag nḡa ang imo nḡalan magma-
nḡindaku sa gihapon, nḡa nagasiling:
Si Iehoba sang Sebaot amo ang Dios sa
ibabaw ni Israel; kag nḡa ang baláy
sang imo alagad nḡa si Dabid magma-
lig-on sa atubanḡan mo.
27 Kay ikaw, Iehoba sang Sebaot,
nḡa Dios ni Israel, nagpahayag ka sa
imo alagad, nḡa nagasiling: Ako ma-
gapatindug sa imo sing baláy; tunḡud
sini ang imo alagad nakakita sa iya
tagiposoon sa paghimo sa atubanḡan
mo sini nḡa panḡamuyo.
28 Kag karon, Iehoba nḡa Dios, ikaw
amo ang Dios kag ang imo mḡa polong
among kamatooran, kag ikaw nagpa-
naad sa imo alagad sini nḡa kaayohan.
29 Kag karon, kahamut-i ang pagpa-
kamaayo sang baláy sang imo alagad,
agud nḡa magpadayon sia sa atubanḡan
mo sa gihapon; kay ikaw, Iehoba nḡa
Dios, nagsiling sini, kag tunḡud sang
imo pagpakamaayo, pagapakamaayohon
ang baláy sang imo alagad sa gihapon."

Si Dabid nagasakup sa mḡa Moabinhon, sa mḡa Sobanhon, kag sa mḡa Araminhon kon Siriahanon.—Ang iya mataas nḡa mḡa alagad.

8 KAG sa tapus sini, nahanabu nḡa
ginpilas ni Dabid ang mḡa Pilistin-
hon kag ginpasakup sila niya; kag gin-
kuha ni Dabid ang pitik sang banwang
panḡolo sa kamut sang mḡa Pilistinhon.
2 Kag ginpilas niya ang mḡa Moabin-
hon kag gintakus niya sila sang lubid,
nḡa ginpahigda sila niya sa duta. Kag
nagtakus sia sing duha ka lubid nḡa sa
pagpatay sa ila, kag isa ka himpit nḡa
lubid nḡa sa pagtugut nḡa magkabuhi
sila. Kag ang mḡa Moabinhon manḡin-
sinakup ni Dabid, kag nagdalalá sila
sing mḡa dolot.
3 Kag ginpilas ni Dabid si Hadad-
eser, anak ni Reob, nḡa hari sa Soba,
sang paglakat niya sa pagkuha liwan
sang iya kagamhanan sa luyo sang Su-
bâ;
4 Kag si Dabid nagkuha sa iya sing
isa ka libo kag pito ka gatus ka mḡa
manugkabayo, kag duha ka púlô ka libo
ka tawo nḡa mḡa naglalakat: kag ginki-
tinan ni Dabid ang mḡa *kabayo* sang
tanan nḡa mḡa kanga; apang ginhawiran
niya sa ila nḡa sa isa ka gatus ka kanga.
5 Kag nag-alabut ang mḡa Aramin-
hon gikan sa Damasko sa pagbulig kay
Adadeser, nḡa hari sa Soba, kag ginpi-
las ni Dabid sa mḡa Araminhon ang
duha ka púlô kag duha ka libo ka tawo.
6 Kag si Dabid nagbutang sing mḡa
soldado nḡa bantay sa Aram sa Damas-
ko, kag ang mḡa Araminhon nanḡinsi-
nakup ni Dabid, nḡa nagadalalá sa iya
sing dólot. Kag ginluwas ni Iehoba si
Dabid, sa bisan diin nḡa magkadto sia.
7 Kag ginkuha ni Dabid ang mḡa ta-
ming nḡa bulawan, nḡa iya sadto sang
mḡa alagad ni Hadadeser, kag ginpa-
dalá niya sila sa Ierusalem.
8 Subung man sa Beta kag sa Berotai,
mḡa kabanwanan ni Hadadeser, ginku-
ha sang hari nḡa si Dabid ang madamu
gid nḡa tumbaga.
9 Kag si Toi, nḡa hari sa Hamat,
nakabati nḡa si Dabid nagpilas sang
bug-os nḡa kasolkdadosan ni Hadad-
eser;
10 Kag ginpadalá ni Toi si Ioram,
nḡa iya anak, sa hari nḡa si Dabid, sa
pag-abiabi sa iya sing makigdaiton gid,
kag sa pagpakamaayo sa iya tunḡud kay

nakigaway sia batok kay Hadadeser
kag iya ginpilas; kay si Toi nagaway
kay Hadadeser. Kag yara sa kamut ni
Ioram ang mĝa suludlan nĝa pílak, kag
ang mĝa suludlan nĝa bulawan kag ang
mĝa suludlan nĝa tumbaga.

11 Kag ini sila ginhalad sang hari nĝa
si Dabid kay Iehoba, upud ang pílak
kag ang bulawan nĝa nahalad *na* niya
gikan sa tanan nĝa mĝa katawohan nĝa
ginpanakup niya:

12 Gikan sa Aram, sa Moab, sa mĝa
anak ni Amon, sa mĝa Pilistinhon, sa
Amelek, kag sa inagaw kay Hadad-
eser, anak ni Rehob, nĝa hari sa Soba.

13 Kag si Dabid naghimo sa iya sing
nĝalan, sang pagbalik niya sa pagpilas
sa Aram, sa nalupyakan sang Asin, *sa
kadamuon* sang napúlô kag walo ka libo
ka tawo.

14 Kag ginbutanĝan niya sing mĝa
soldado nĝa bantay sa Edom; sa bug-os
nĝa Edom ginbutanĝan niya sing mĝa
soldado nĝa bantay, kag ang bug-os nĝa
Edom nanĝinsakup ni Dabid. Kag
ginluwas ni Iehoba si Dabid sa bisan
diin nĝa magkadto sia.

15 Kag si Dabid naghari sa ibabaw
sang bug-os nĝa Israel; kag ginhimo ni
Dabid ang katadlunĝan kag katarunĝan
sa bug-os niya nĝa banwa.

16 Kag si Ioab, nĝa anak ni Seruia,
amo ang panĝolo sang kasoldadosan;
Kag si Iosapat, nĝa anak ni Ailud, amo
ang manugsulat sang mĝa Kronika.

17 Kag si Sadok, nĝa anak ni Ahitub,
kag si Ahimelek, nĝa anak ni Abyatar,
amo ang mĝa saserdote, kag si Seraia
among eskriba.

18 Kag si Benaia, nĝa anak ni Ioiada,
amo *ang panĝolo* sang mĝa Keretinhon
kag mĝa Peletinhon; kag ang mĝa anak
nĝa lalaki ni Dabid amo ang mĝa
saserdote.

Ang pagkalooy ni Dabid nĝa sa kay Mepiboset, nĝa anak ni Ionatan.

9 KAG si Dabid nagsiling: "¿May
nabilin pa bala sa baláy ni Saul,
nĝa sa iya magkalooy ako banĝud kay
Ionatan?"

2 Kag may isa ka alagad sa baláy ni
Saul, nĝa ginahinĝalanan nĝa si Siba,
kag gintawag nila sia kay Dabid; kag
ang hari nagsiling sa iya: "¿Amo ikaw
bala si Siba?" Kag sia nagsabat: "Ang
imo alagad."

3 Kag ang hari nagsiling: "¿Walâ
na bala sing bisan sin-o nĝa nabilin sa
baláy ni Saul, nĝa sa iya maggamit ako
sing kalooy sang Dios?" Kag si Siba
nagsiling sa hari: "Nabilin pa ang isa
ka anak nĝa lalaki ni Ionatan, nĝa piang
ang mĝa tiil."

4 Kag ang hari nagsiling sa iya: "¿Sa
diin bala sia?" Kag si Siba nagsabat
sa hari: "Yari karon, yara sa baláy ni
Makir, nĝa anak ni Amiel, sa Lodebar."

5 Kag ginpadalá sang hari nĝa si
Dabid, kag ginpakuha sia sa baláy ni
Makir, nga anak ni Amiel, sa Lodebar.

6 Kag sang umabut si Mepiboset, anak
ni Ionatan, nĝa anak ni Saul, kay Dabid,
naghapa kag nagyaub sia. Kag si Da-
bid nagsiling: "Mepiboset." Kag sia
nagsiling: "Yari karon ang imo ala-
gad."

7 Kag si Dabid nagsiling sa iya:
"Dili ka magkahadluk, kay ako, sa pag-
kamatuud, magahikalooy sa imo banĝud
kay Ionatan, nĝa imo amay, kag pagaipa-
uli ko sa imo ang tanan nĝa mĝa duta
ni Saul, nĝa imo amay, kag ikaw maga-
kaon gihapon sing tinapay sa akon
latok."

8 Kag sang nagyaub, nagsiling sia:
"¿Sin-o bala ang imo alagad, agud nĝa
magbalikid ka sa isa ka ido nĝa patay
subung sa akon?"

9 Kag gintawag sang hari si Siba,
nĝa alagad ni Saul, kag nagsiling sa iya:
"Ang tanan nĝa iya anay ni Saul kag
iya sang bug-os niya nĝa baláy, ginha-
tag ko sa anak sang imo ginoo.

10 Kag ikaw magapanĝuma sini nĝa
duta nĝa sa iya, ikaw kag ang imo mĝa
anak kag ang imo mĝa alagad; kag pa-
gadalhan mo *sing mĝa patubas*, agud nĝa
ang anak sang imo ginoo may tinapay
sa pagkaon. Apang si Mepiboset, nĝa
anak sang imo ginoo, magakaon sa gi-
hapon sing tinapay sa akon latok." Kag
si Siba may napúlô kag lima ka anak,
kag duha ka púlô ka alagad.

11 Niyan si Siba nagsiling sa hari:
"Sono sang tanan nĝa ginsogo sang ha-
ri, nĝa akon ginoo, sa iya alagad amo
ang pagabuhaton sang imo alagad."
"Kag si Mepiboset nagakaon *na* sa akon
latok, subung sang isa sang mĝa anak
sang hari."

12 Kag si Mepiboset may isa ka anak

nga lalaki nga diyotay, nga ginhinga-
lanan nga si Mika. Kag ang tanan nga
mga nagapuluyô sa baláy ni Siba mga
alagad sila ni Mepiboset.
13 Kag nagpuyô si Mepiboset sa Ieru-
salem; kay nagkaon sia gihapon sa la-
tok sang hari. Kag sia piang sa duha
ka tilil.

Ang mga Amoninhon kag ang mga Siriahanon, kon Araminhon, ginapandaug kag ginasakup sila.

10 KAG sa tapus sini, nahanabu nga
namatay ang hari sang mga ina-
nak ni Amon; kag naghari sa ilis niya
si Hanun, nga iya anak.
2 Kag nagsiling si Dabid: "Ako ma-
gakalooy kay Hanun, nga anak ni Nahas,
subung nga nagkalooy sa akon ang iya
amay. Kag ginpadalá ni Dabid ang iya
mga alagad sa paglipay sa iya tungud
sang iya amay; kag ang mga alagad ni
Dabid nag-alabut sa duta sang mga ina-
nak ni Amon.
3 Kag ang mga pangolo sang mga
inanak ni Amon nagsiliiling kay Hanun,
nga ila ginoo: "¿Sa imo mga mata bala,
nga sa pagpadungug sa imo amay, nga
si Dabid nagapadalá sing mga manugli-
pay sa imo? ¿Walâ bala magpadalá si
Dabid sang iya mga alagad sa imo sa
pagusisa kag sa pagsaladsad sang banwa,
sa paglaglag sa iya?".
4 Kag gindakup ni Hanun ang mga
alagad ni Dabid, kag ginkiskisan niya sila
sang katungâ sang bungut, kag ginutdan
niya ang ila mga panapton sa tungâ
tubtub sa mga balikawang, kag ginpala-
kat niya sila.
5 Sang pagpahibalo sini sa kay Da-
bid, nagpadalá sia sa pagsugata sa ila;
kay ini nga mga tawo nagkalahuya sing
tama gid. Kag nagsiling sa ila ang
hari: "Magpalabilin-kamo sa Ieriko
tubtub nga tuboan sang bungut, kag
ugaling magpalauli-kamo."
6 Kag nakita sang mga inanak ni
Amon, nga nangindinumtan sila ni Da-
bid; kag nagpaladalá ang mga inanak ni
Amon kag nagsolohol sila sa mga Ara-
minhon sa Bet-Reob, kag sa mga Ara-
minhon sa Soba, mga duha ka púlô ka
libo ka tawo nga nagalalakat; kag sa
hari sa Maaka, mga isa ka libo ka tawo,
kag sa mga sa Tob, mga napúlô kag duha
ka libo ka tawo.
7 Kag sang pagkabati ni Dabid sini,
ginpadalá niya si Ioab upud ang bug-os
nga kasoldadosan, ang mga tawo nga
maisug.
8 Kag naggulowa ang mga inanak ni
Amon, kag nagpalasunud sila nga sa
pagpakigawayan sa salamputan sang
gawang; apang ang mga Araminhon sa
Soba kag sa Reob, kag ang mga tinawo
sa Tob kag sa Maaka, nga didto sila
pumahamtang sing pain sa latagon.
9 Kag nakita ni Ioab, nga ang pagina-
way yara batok sa iya, sa atubangan kag
sa likod, kag nagpili sia sa tanan nga
mga pinili sa Israel, kag nagpasunud sia
sa ila batok sa mga Araminhon.
10 Kag ang nabilin sang banwa gin-
tugyan niya sa kamut ni Abisai, nga iya
útud; kag ginpasunud niya sia batok sa
mga inanak ni Amon.
11 Kag nagsiling sia sa iya: "Kon
ang mga Araminhon magmanginlabing
mabakud sa akon, ikaw magaluwas sa
akon; apang kon ang mga inanak ni
Amon magmanginlabing mabakud sa
imo, ako magakari kag magaluwas sa
imo.
12 Magpakabakud-ka kag magpakala-
laki-kita tungud sang aton banwa, kag
tungud sang mga banwa sang aton Dios;
kag kabay pa nga himoon ni Iehoba ang
ginapakamaayô sa iya mga mata."
13 Kag nagpalapit si Ioab kag ang
banwa nga yara upud sa iya sa pagpa-
kigaway batok sa mga Araminhon;
apang sila nagpalalagyo sa atubangan
niya.
14 Kag ang mga inanak ni Amon,
sang pagkakita nila nga ang mga Ara-
minhon nagpalalagyo, nagpalalagyo
man sila sa atubangan ni Abisai kag
nagsululúd sila sa banwa. Kag si Ioab
nagbalik gikan sa mga inanak ni Amon,
kag nagsulúd sa Ierusalem.
15 Kag, sang pagkakita sang mga Ara-
minhon nga ginpandaug sila sa atuba-
ngan ni Israel, nagtilipon sila liwan sing
tingub.
16 Kag nagpadalá si Adadeser kag
nagpagowa sa mga Araminhon nga
yara sa isa ka luyo sang subâ; kag
nag-alabut sila sa Elam upud kay Sobak,
nga pangolo sang kasoldadosan ni Ha-
dadeser, nga sa olohan.
17 Kag ginpahibalo si Dabid sini;
kag gintipon niya ang bug-os nga Israel,
kag nagtabok sia sa Iordan kag nag-abut
sa Elam. Kag ang mga Araminhon

nagpalasunud sa pagsugata kay Dabid
kag nagpalakigaway sa iya.
18 Apang ang Aram nagpalagyo sa
atubangan ni Israel; kag ginpatay ni
Dabid sa mga Araminhon ang mga
tinawo sang pito ka gatus ka mga kanga
kag kap-atan ka libo ka manugkabayo;
kag ginpilas *man* niya si Sobak nga
pangolo sang kasoldadosan, kag namatay sia didto.
19 Kag nakit-an sang tanan nga mga
hari nga ginsakupan ni Hadadeser, nga
ginpandaug sila sa atubangan ni Israel.
kag naghilimo sila sing paghidaet kay
Israel kag nagpalasakup sila sa iya.
Kag ang Aram nagkahadluk sa pagbulig
pa sa mga inanak ni Amon.

Si Dabid nakasala sa pagpangiahe kag sa pagpatay sa masigkatawo.

11 KAG nahanabu nga, sa nagbalik
nga tuig, sa dag-on nga nagaguiowa
ang mga hari *sa pag-awayan*, nga si
Dabid nagpadalá kay Ioab, kag sa iya
mga alagad upud sa iya kag sa bug-os nga
Israel, kag ginhapay nila ang *kadutaan*
sang mga anak ni Amon, kag ginlibotan
nila ang Raba; apang si Dabid nabilin
sa Ierusalem.
2 Kag nahanabu nga, sang bumangon
si Dabid sa iya higdaan, sa oras sang
kahaponon, nagadayandayan sia sa atup
sang baláy nga harianon. Kag kutub
sa atup nakita niya ang isa ka babae,
nga nagpaligus; kag ang babae tama
gid kaayoayo sa pagtan-aw.
3 Kag si Dabid nagpadalá sa pagpamangkot tungud sadtong babae; kag
ginsilingan sia: "¿Indi bala ini si Batseba, nga anak ni Eliam, nga asawa ni
Uria nga Hetinhon?"
4 Kag si Dabid nagpadalá sing mga
manugbalita, kag nagkuha sa iya; kag
sia nagsulúd sa iya, kag sia naghigda
upud sa iya (kag nagtinlo sia sang iya
kahigkoan), kag napauli sia sa iya baláy.
5 Kag ini nga babae nanamkon;
kag nagpadalá sia kag nagpahayag sini
kay Dabid, nga nagasiling: "Ako nagabusong."
6 Kag si Dabid nagpadalá sa *pagsiling*
kay Ioab: "Ipadalá sa akon si Uria,
nga Hetinhon;" Kag ginpadalá sia ni
Ioab kay Dabid.
7 Kag si Uria nag-abut sa iya, kag
ginpamangkot sia ni Dabid tungud sang
maayo nga lawas ni Ioab, kag tungud
sang maayo nga lawas sang banwa, kag
subung man nahanungud sang pag-
ilinaway.
8 Kag si Dabid nagsiling kay Uria:
"Dulhog ka sa imo baláy, kag hinawan
mo ang imo mga tiil." Kag gumowa si
Uria sa baláy sang hari, kag naggowa
ang isa ka dólot sang hari sa olehe niya.
9 Kag si Uria naghigda sa gawang
sang baláy sang hari upud ang tanan
nga mga alagad sang iya ginoo, kag
walâ magdulhog sia sa iya baláy.
10 Kag ginpahibalo nila sini si Dabid,
nga nagasiling: "Si Uria walâ magdulhog sa iya baláy." Kag si Dabid nagsiling kay Uria: "¿Walâ ka bala
mag-abut gikan sa panlakatan? ¿Kay
ngaa bala walâ ka magdulhog sa imo
baláy?"
11 Kag si Uria nagsabat kay Dabid:
"Ang kaban, kag si Israel, kag si
Iuda nagapuluyô sa idalum sang mga
kadahonan; kag ang akon ginoo nga si
Ioab kag ang mga alagad sang akon
ginoo nagaduiúlog sa ibabaw sang kadaygan sang latagon; kag ako, ¿magasulúd ako bala sa akon baláy sa pagkaon
kag paginum kag sa pagtolog upud sa
akon asawa? Magkabuhi ka kag magkabuhi ang imo kalág, nga ako indi
magahimo sang amo nga butang."
12 Kag si Dabid nagsiling kay Uria:
"Pabilin-ka pa diri karon nga adlaw,
kag buas sa aga pagapalakton ko ikaw."
Kag nagpabilin si Uria sa Ierusalem sadtong adlaw kag sa masunud nga adlaw.
13 Kag si Dabid nagtawag sa iya,
kag nagkaon kag naginum sia sa atubangan niya; kag ginhubug niya sia.
Kag sa pagkagab-i naggowa sia sa paghigda sa iya higdaan upud ang mga
alagad sang iya ginoo, apang walâ sia
magdulhog sa iya baláy.
14 Kag nahanabu sang pagkaaga, nga
nagsulat si Dabid kay Ioab sing isa ka
sulat, nga ginpadalá niya sia sa kamut
ni Uria.
15 Kag ginsulat niya sa sulat, nga
nagasiling: "Paunahon-mo si Uria sa
pagilinaway nga labing masingkal, kag
pabayaan-ninyo sia, agud nga mapilas
kag mapatay sia."
16 Amo ini ang nahanabu nga, sang
ginlibutan ni Ioab ang banwa, ginbutang niya si Uria sa duug nga didto

nahibaloan niya nğa yara ang mğa
tawo nğa labing maisug.
17 Kag naggulowa ang mğa taga-
banwa kag nagpalakigway kay Ioab;
kag nagkalapukan ang iban sang mğa
tinawo; bisan pa sang mğa alagad ni
Dabid, kag namatay man si Uria, nğa
Hetinhon.
18 Kag si Ioab nagpadalá kag nagpa-
hibalo kay Dabid sang tanan nğa mğa
butang nahanunğud sang pagilinaway.
19 Kag nagsogo sia sa manugbalita,
nğa nagasiling: "Kon makatapus ka sa
pagsugid sa hari sang tanan nğa nagka-
hanabu nahanunğud sang pagilinaway;
20 Kon mahanabu nğa magsaka ang
kaakig sang hari kag nğa magsiling sia
sa imo: ¿Kay nğaa bala nagpalapit ka-
mo sa banwa sa pagpakigaway? ¿Walâ
bala kamo makahibalo nğa nagahaboy
gikan sa ibabaw sang kuta?
21 ¿Sin-o bala ang nagpilas kay Abi-
melek, nğa anak ni Ierubeset? ¿Walâ
bala paghologi sang isa ka babae gikan
sa kuta sang bató nğa nagabuyong sa
galinğan, kag namatay sia sa Tebes?
¿Kay nğaa bala nagpalalapit kamo sa
kuta? Niyan ikaw magasiling: Nama-
tay man ang imo alagad nğa si Uria, nğa
Hetinhon."
22 Kag naglakat ang manugbalita, kag
sang imabut, nagsugid sia kay Dabid sang
tanan nğa ginpadalá sa iya ni Ioab.
23 Kag ang manugbalita nagsiling kay
Dabid: "Ginlandas kami sadtong mğa
tawo; kag nagulowa sila batok sa amon
sa latagon, apang ginsalakay namon sila
tubtub sa salamputan sang gawang.
24 Kag ang mğa manugpana nagpala-
na batok sa imo mğa alagad kutub sa
ibabaw sang kuta; kag nagkalamatay
ang iban sang mğa alagad sang hari, kag
namatay man ang imo alagad nğa si
Uria, nğa Hetinhon."
25 Kag si Dabid nagsiling sa manug-
balita: "Pagaisiling mo ang subung
sini kay Ioab: Indi magamanğinmalain
ining hitabo, kay ang hinğaniban naga-
halonhon bisan diri bisan didto. Awaya
sing labing mabaskug ang banwa kag
wagwaga sia. Kag ikaw magpakabakud
sa iya."
26 Kag sang pagkabati sang asawa ni
Uria, nğa ang iya bana nğa si Uria napa-
tay, naghaya sia tunğud sang iya bana.
27 Kag sang lumigad ang lalaw, si
Dabid nagpadalá kag ginpakuha sia sa
iya baláy, kag sia nanğiniya asawa, kag
nag-anak sia sa iya sing isa ka anak nğa
lalaki. Apang ini nğa ginbuhat ni Da-
bid, nanğinmalaut sa mğa mata ni Ie-
hoba.

Ang paghinulsul ni Dabid kag ang silot sa iya.

12 KAG ginpadalá ni Iehoba si Natan
kay Dabid. Kag sang pag-abut
niya sa iya, nagsiling sia sa iya: "May
duha ka tawo sa isa ka banwa: ang isa
mangaran kag ang isa imol.
2 Ang mangaran may mğa obeha kag
mğa baka sing bugana gid.
3 Apang ang imol walâ na sing liwan
nğa iya, kondi isa lamang ka tinday
sang kordero, nğa iya ginbakal kag
ginsagud; kag nagdaku sia upud sa iya
kag upud sa iya mğa anak sing tinğub.
Sia nagkaon sang iya gid nğa hunğit, kag
naginum sang iya gid nğa ilimnon, kag
nagtolog sa iya sabak kag ginapakasu-
bung sia niya sing isa ka anak nğa
babae.
4 Kag nag-abut ang isa ka manug-
panlakatan sa tawo nğa mangaran, kag
maiwat sa iya ang pagkuha sa iya mğa
obeha kag sa iya mğa kabakahan sa
pagluto sa manugpanlakatan nğa nag-
abut sa iya, kondi nğa ginkuha niya ang
tinday sang kordero sadtong tawo nğa
imol, kag ginluto niya sia nğa sa tawo
nğa nag-abut sa iya."
5 Niyan nagdabdab ang kaakig ni
Dabid sing daku gid batok sadto nğa
tawo; kag nagsiling sia kay Natan:
"Magkabuhi si Iehoba, nğa ang nagbu-
hat sini, takus sia sa kamatayon.
6 Kag sia magabayad sang tinday
sang kordero sing makap-at, kay nagbu-
hat sia sina, kag walâ sia sing kalooy.'
7 Kag si Natan nagsiling kay Dabid:
"Amo ikaw ini nğa tawo. Amo ini
ang ginsiling ni Iehoba, ang Dios ni
Israel: Ako naghaplas sa imo nğa
hari sa ibabaw ni Israel, kag ginluwas
ko ikaw sa kamut ni Saul.
8 Kag ako naghatag sa imo sang
baláy sang imo ginoo kag sang mğa
asawa sang imo ginoo, sa imo sabak.
Labut sini, ginhatag ko sa imo ang baláy
ni Israel kag ni Iuda; kag kon ini diyo-
tay, ako nagdugang kunta sa imo sini
kon sadto nğa mğa butang.
9 ¿Kay nğaa bala gintamay mo ang
polong ni Iehoba sa paghimo sing ma-

lain sa atubangan sang iya mga mata? Ginpilas mo sa hinganiban si Uria, nga Hetinhon, kag ginkuha mo nga imo asawa ang iya asawa; kag ginpatay mo sia sa hinganiban sang mga inanak ni Amon.
10 Busa karon, indi magbulag nga
mas-a sa imo baláy ang hinganiban, tungud nga gintamay mo ako, kag ginkuha mo ang asawa ni Uria, nga Hetinhon, agud nga manginimo asawa.
11 Amo ini ang ginsiling ni Iehoba:
Yari karon, pagapatindugon ko sa ibabaw mo ang kalainan sang imo gid baláy; kag pagakuhaon ko ang imo mga asawa sa atubangan sang imo mga mata, kag pagaihatag ko sila sa *isa* sang imo isigkatawo, nga magahigda sia upud sang imo mga asawa sa atubangan sini nga adlaw.
12 Kay ginbuhat mo ini sa tago, apang
pagabuhaton ko ini sa atubangan sang bug-os nga Israel kag sa atubangan sang adlaw."
13 Kag si Dabid nagsiling kay Natan:
"Nakasalâ ako batok kay Iehoba." Kag si Natan nagsiling kay Dabid: "Ginpatawad man ni Iehoba ang imo salâ: indi ka mamatay.
14 Apang, tungud kay sa sini nga bi-
nuhatan ginpapasipalahan mo sa mga kaaway ni Iehoba, ang anak nga natawo sa imo, mamatay, sa pagkamatuud gid."
15 Kag si Natan nagpauli sa iya ba-
láy. Kag ginpilas ni Iehoba ang bátâ, nga gin-anak sang asawa ni Uria kay Dabid, kag nagbalatian sing sa kamatayon.
16 Kag si Dabid nagpangita sa Dios
tungud sang bátâ; kag nagpuasa gid si Dabid; kag nagsulúd sia kag naghigda sa duta sa bug-os nga gab-i.
17 Kag nagtilindug ang mga tigulang
sang iya baláy kag nagtilinguha sila sa pagpatindug sa iya sa duta; apang sia walâ magbuut, bisan magkaon upud sa ila sing tinapay.
18 Kag nahanabu, sa ikapito ka ad-
law, nga namatay ang bátâ; kag ang iya mga alagad walâ magpalangahas sa pagpahibalo sa iya, nga ang bátâ patay na; kay nagasililing sila: "Yari karon, sang nagakabuhi pa ang bátâ, naghambal kita sa iya, kag indi sia maluyag magpamati sang aton tingug, ¿paano bala ang pagsiling ta sa iya: Ang bátâ namatay? Ayhan pagahimoon niya kon ano nga kalainan.
19 Apang sang pagkakita ni Dabid
sa iya mga alagad, nga nagahilidonghidong, ginhangup niya nga ang bátâ patay na. Kag si Dabid nagsiling sa iya mga alagad: "¿Patay bala ang bátâ?" Kag sila nagsalabat: "Patay."
20 Niyan si Dabid nagtindug sa duta,
kag nagpanghunaw kag nagpanghaplas, kag nagilis sang iya mga panapton; kag nagsulúd sia sa baláy ni Iehoba kag naghapa; kag nagpauli sia sa iya baláy; kag nangayô sia nga pagbutangan sia nila sing tinapay, kag nagkaon sia.
21 Kag nagsililing sa iya ang iya mga
alagad: "¿Ano bala ini nga imo ginhimo? Tungud sang bátâ nga sang buhi pa, nagpuasa ka kag naghibi ka; kag sang patay sia, nagatindug ka kag nagakaon ka sing tinapay."
22 Kag sia nagsabat: "Sang naga-
kabuhi pa ang bátâ, ako nagpuasa kag naghibi, nga nagasiling: ¿Ayhan ang Dios magkalooy sa akon, sa bagay nga mabuhi ang bátâ?
23 Apang karon nga napatay na, ¿kay
ngaa pa bala nga magpuasa? ¿Sarang ako bala makapabalik sa iya? Ako makadto sa iya, apang sia indi magabalik sa akon."
24 Kag ginlipay ni Dabid si Batseba,
nga iya asawa; kag sang nagsulúd sa iya, nagtolog sia upud sa iya, kag nag-anak sia sing isa ka nanak nga lalaki, kag ginhingalanan niya sia nga si Salomon. Kag si Iehoba naghigugma sa iya.
25 Kag ginpadalá niya sia sa kamut
ni Natan, nga manalagna, kag gintawag niya ang iya ngalan nga si Iedidia,* bangud kay Iehoba.
26 Kag si Ioab nag-away batok sa
Raba sang mga inanak ni Amon, kag ginkuha niya ang banwang harianon.
27 Kag si Ioab nagpadalá sing mga
manugbalita kay Dabid, nga nagasiling: "Ako nagpakigaway batok sa Raba, kag ginkuha ko ang banwa gid sang tubig.
28 Busa karon, tipona ang banwa nga
nabilin kag butang-ka sing dulugan batok sa banwa kag kuhaa sia; basi pa kon makuha ko ang banwa, pagatawgon sia sa akon ngalan."
29 Kag gintipon ni Dabid ang bus-os

* *Iedidia,* pinalanga ni Iehoba.

nğa banwa, kag napakadto batok sa Raba, kag gin-away niya sia kag ginkuha niya sia.

30 Kag ginkuha niya ang purung-purung sang ila hari sa iya olo; kag ang iya timbang isa ka talanton sa bulawan kag sa mğa bató nğa matahum; kag ginbutang ini sa olo ni Dabid, kag nagdalá sia sing tama ka bugana nğa inagaw gikan sa banwa.

31 Kag nahanunğud sang banwa, nğa yara sa iya, ginpagowa niya sia, kag ginbutang niya sia sa mğa lagari, kag sa mğa pakalas nğa salsalon, kag sa mğa wasay nğa salsalon; kag ginpaagi niya sila sa horno sang mğa tisa: kag amo man ang ginhimo niya sa tanan nğa mğa banwa sang mğa inanak ni Amon. Kag si Dabid nagbalik upud sang bug-os nğa banwa sa Ierusalem.

Ang pagpakighilawas ni Amnon.—Ang iya kamatayon.

13 KAG sa tapus sini, nahanabu nğa si Absalom, nğa anak ni Dabid, may isa ka maayoayo nğa útud nğa babae, nğa ginhinğalanan nğa si Tamar; kag ginhigugma sia ni Amnon, nğa anak ni Dabid.

2 Kag si Amnon nagapanğasubu tubtub nğa nagbalatian banğud kay Tamar, nğa iya útud nğa babae; kay tunğud nğa sia ulay, tama ka maiwat sa mğa mata ni Amnon ang paghimo sa iya sang ano man.

3 Kag si Amnon may isa ka abyan, nğa ginahinğalanan nğa si Ionadab, anak ni Simea, nğa útud ni Dabid. Kag si Ionadab amo ang isa ka tawo nğa tama gid ka malalanğon.

4 Kag ini sia nagsiling sa iya: "¿Kay nğaa bala naganiwang ka sing subung sa adlawadlaw, ikaw nğa anak sang hari? ¿Indi mo bala pagisugid ini sa akon?" Kag si Amnon nagsabat sa iya: "Ako nagahigugma kay Tamar, ang útud nğa babae ni Absalom, nğa akon útud."

5 Kag si Ionadab nagsiling sa iya: "Higda-ka sa imo higdaan kag magpakamasakit-ka; kag kon ang imo amay magkari sa pagduaw sa imo, isiling mo sa iya: Ginaampo ko sa imo, nğa magkari ang akon útud nğa si Tamar, agud nğa magpakaon sa akon sing tinapay: mag-aman sia sing pagkaon sa atubanğan sang akon mğa mata, agud nğa akon ini makita kag nğa makaon ko *ini* sa iya kamut."

6 Kag si Amnon naghigda kag nagpakamasakit, kag nag-abut ang hari sa pagduaw sa iya; kag si Amnon nagsiling sa hari: "Nagaampo ako sa imo, nğa magkari ang akon útud nğa si Tamar kag maghimo sa atubanğan sang akon mğa mata sing duha ka kalan-onon, nğa kaonon ko sa iya kamut."

7 Kag si Dabid nagpadalá sa pagsiling kay Tamar, sa iya baláy: "Kadtoka karon sa baláy ni Amnon, nğa imo útud, kag mag-aman-ka sa iya sing pagkaon."

8 Kag si Tamar napakadto sa baláy sang iya útud, nğa si Amnon, nğa sia naghigda. Kag sia nagkuha sing linamas kag ginlamas niya, kag naghimo sing mğa kalan-onon sa atubanğan sang iya mğa mata, kag ginluto niya ang mğa kalan-onon.

9 Kag kinuha niya ang kalaha kag inula niya sila sa atubanğan niya; apang sia walâ magbuut sa pagkaon. Kag si Amnon nagsiling: "Pagowaa diri ang tanan." Kag ang tanan naggulowa gikan sa iya atubanğan.

10 Kag si Amnon nagsiling kay Tamar: "Dalha diri ang pagkaon sa hulut nğa sa sulúd, agud nğa ako magkaon sa imo kamut." Kag sang kinuha ni Tamar ang mğa kalan-onon, nğa iya ginhimo, gindalá niya sila sa iya útud, nğa si Amnon, sa hulut.

11 Kag sang ginduhol niya sila sa iya, agud nğa magkaon sia, gindakup niya sia, nğa nagasiling sa iya: "Kari-ka, útud ko; higda-ka upud sa akon."

12 Kag sia nagsabat sa iya: "Indi, útud ko, indi mo ako pagpaubson, kay indi ginahimo ang subung sa Israel. Dili ka maghimo sini nğa kanğil-aran.

13 Kay ¿sa diin ko bala pagadalhon ang akon kahuluy-an? Kag ikaw manğinsubung sing isa sang mğa kanğil-aran sa Israel. Busa gin-ampo ko sa imo karon, nğa hambalon mo ang hari, kay sia indi magapanğindi sa akon sa imo."

14 Kag sia walâ magpamati sa iya, kondi kay sia labi ka kusug sa iya, ginpapaubus sia niya kag naghigda sa iya.

15 Kag si Amnon nagdumut sa iya sa daku gid nğa dumut, kay ang dumut nğa gindumut niya sa iya, nanğinlabi ka da-

ku sang gugma nḡa iya ginhigugma sa
iya. Kag si Amnon nagsiling sa iya:
" Tindug-ka kag lakat-ka : "
16 Kag sia nagsabat sa iya: "Dili
pagbuhata ini nḡa kalainan, nḡa labing
daku sa isa nḡa ginbuhat mo sa akon, sa
pagtabog sa akon." Apang sia walâ
magbuut magpamati sa iya.
17 Kag gintawag niya ang iya solo-
goon, nḡa nagaalagad sa iya, kag nagsi-
ling: " Itabog ako sini nḡa babae sa
malayô sa akon sa dalan, kag takpi ang
gawang nḡa may pintal sa olehe niya."
18 Kag sia nagpanaput sing isa ka
panapton nḡa nagalinainlain sing du-
ag, kay ang amo nḡa mḡa panapton
ginapanaput sang mḡa ulay nḡa anak
nḡa babae sang mḡa hari. Kag ginpa-
gowa sia sa dalan sang iya sologoon,
kag gintakup niya ang gawang nḡa may
pintal sa olehe niya.
19 Niyan si Tamar nagkuha sing abó
kag *ginbutang niya* sia sa ibabaw sang
iya olo, kag gingisi niya ang panapton
nḡa nagalinainlain sing duag, nḡa gina-
panaput niya, kag binutang niya ang
mḡa kamut sa ibabaw sang iya olo, kag
naglakat nḡa nagasingit sia.
20 Kag nagsiling sa iya ang iya útud,
nḡa si Absalom: "¿Didto bala sa imo
ang imo útud nḡa si Amnon? Busa,
hipus-ka karon, útud ko nḡa babae:
útud mo sia; dili mo pagibutang ang
imo tagiposoon sini nḡa butang." Kag
si Tamar nagpuyô nḡa isa lamang sa
baláy ni Absalom, nḡa iya útud.
21 Kag sang pagkabati sini nḡa tanan
sang hari, nḡa si Dabid, naakig sia sing
daku gid.
22 Kag si Absalom walâ maghambal
kay Amnon sing malain, bisan maayo.
Kay si Absalom nagadumut kay Am-
non, banḡud kay ginpapaubus niya si
Tamar, nḡa iga útud.
23 Kag sang lumigad ang duha ka
tuig, nahanabu nḡa si Absalom may mḡa
manugalot sang mḡa obeha sa Baal-
Hasor, nḡa yara malapit sa Epraim.
Kag gin-agda ni Absalom ang tanan
nḡa mḡa anak sang hari.
24 Kag si Absalom nagkadto sa hari,
kag nagsiling: "Yari karon ginaampo
ko sa imo, ang imo alagad may mḡa
manugalot sang mḡa obeha: ginaampo
ko sa imo, nḡa magúpud ang hari kag
ang iya mḡa alagad sa imo alagad."
25 Kag ang hari nagsabat kay Absa-
lom: "Indi, anak ko. Indi kita magkad-
to nḡa tanan, agud nḡa indi kami ma-
nḡinmabug-at sa imo." Kag ginpílit
niya sia, kag si Dabid walâ magbuut sa
pagkadto didto. Apang ginpakamaayo
niya sia.
26 Kag si Absalom nagsiling: "Kon
indi, ginaampo ko sa imo, nḡa magúpud
sa amon si Amnon nḡa akon útud. Kag
ang hari nagsiling sa iya, ¿kay nḡaa bala
magúpud sia sa imo?"
27 Apang si Absalom nagpílit sa iya,
kag ginpaúpud niya sa iya si Amnon kag
ang tanan nḡa mḡa anak sang hari.
28 Kag si Absalom nagsogo sa iya
mḡa sologoon, nḡa nagasiling: Tata-
pa-ninyo sing maayo kon ang tagiposoon
ni Amnon magapanḡalipay sang alak,
kag sa magsiling ako sa inyo: ¡Pilasa-
ninyo si Amnon! Niyan patya-ninyo
sia; kag dili kamo magkahadluk, ¿kay
indi bala ako ang nagsogo sa inyo?
Pagpakabakud-kamo kag magpakaisug-
kamo."
29 Kag ang mḡa sologoon ni Absalom
naghilimo kay Amnon subung sang gin-
sogo sa ila ni Absalom. Niyan nagti-
lindug ang tanan nḡa mḡa anak sang
hari, kag nagsalakay ang tagsatagsa sa
ila mḡa mulo kag nagpalalagyo.
30 Kag sang sa dalan pa sila, nag-abut
kay Dabid ang higonghigong, nḡa nagasi-
ling: "Ginpatay ni Absalom ang tanan
nḡa mḡa anak sang hari, nḡa walâ gid sa
ila sing nabilin bisan isa."
31 Kag sang tumindug ang hari, gin-
gisi niya ang iya mḡa panapton, kag
naghigda sia sa duta; kag ang tanan
niya nḡa alagad didto man sila, nḡa na-
pang gisi ang ila mḡa panapton.
32 Kag si Ionadab, nḡa anak ni Simea,
nḡa mḡa útud ni Dabid, naghambal kag
nagsiling: "Dili magsiling ang akon
ginoo, nḡa ginpamatáy ang tanan nḡa
mḡa anak nḡa pamatan-on sang hari;
kay lamang si Amnon amo ang patay;
kay ang bâbâ ni Absalom nagtapat sini
kutub sang adlaw nḡa ginpapaubus ni
Amnon si Tamar nḡa iya útud.
33 Busa karon, dili pagibutang sang
hari, nḡa akon ginoo, sa iya tagiposoon ini
nḡa butang, nḡa nagasiling: Ang tanan
nḡa mḡa anak sang hari nagkalamatay,
kay lamang si Amnon amo ang patay."
34 Kag si Absalom nagpalagyo. Kag
ang pamatan-on, nḡa nagapahamtang
nḡa manugbantay, sang binayaw niya

ang iya mğa mata, nagtoluk, kag yari
karon, ang isa ka kadam-an nğa nagapa-
kari sa dalan nğa sa likod sa kilid sang
bukid.
35 Kag si Ionadab nagsiling sa hari:
"Yari karon, ang mğa anak sang hari
nğa nagapalakari. Subung sang ginsi-
ling sa imo sang imo alagad, amo man
ang nahanabu."
36 Kag sang pagkatapus niya sa pag-
hambal, yari karon ang mğa anak sang
hari nag-alabut kag nagbalayaw sang ila
tinğug kag naghilibi. Kag ang hari man
kag ang tanan niya nğa mğa alagad nag-
hilibi sa tama gid nğa mğa paghaya.
37 Apang si Absalom nagpalagyo kag
nagpakadto kay Talmai, anak ni Ami-
hud, nğa hari sa Gesur. Kag si *Dabid*
naghaya tunğud sang iya anak sa tanan
nğa mğa adlaw.
38 Kag si Absalom, sang nagpalagyo,
nagpakadto sia sa Gesur kag nagpuyô
didto sing tatlo ka tuig.
39 Kag ang *kaakig sang* hari nğa si
Dabid naguntat sa pagkadto batok kay
Absalom, kay nalipay na sia nahanunğud
kay Amnon nğa napatay.

Si Absalom ginpapabalik sa Ierusalem.

14 KAG sang nakilala ni Ioab, anak ni
Seruia, nğa ang tagiposoon sang
hari yara kay Absalom,
2 Ginpadalá ni Ioab si Tekoa kag
nagpakari kutub didto sing isa ka babae
nğa malalanğon, kag nagsiling sa iya:
"Ako nagaampo sa imo, nğa magpaka-
lalaw ka kag magsuklub ka sang panap-
ton nğa sa lalaw; kag indi ka magpang-
haplas sang lana, kondi nğa magpakaba-
bae ka nğa subung nğa ikaw nagdalá
sing lalaw sing malawig nğa dag-on
tunğud sang *isa* ka patay.
3 Kag magasulúd ka sa hari kag ma-
gahambal ka sa iya sa sini nğa bagay."
Kag ginbutang ni Ioab ang mğa polong
sa iya bâbâ.
4 Kag yadtong babae, nğa Tekoinhon,
naghambal sa hari, kag humapa sa
duta kag nagtahud, kag nagsiling:
"¡Buligi *ako*, oh hari!"
5 Kag ang hari nagsiling sa iya:
"¿Ano bala ang buut mo?" Kag sia
nagsiling: "Ako, sa pagkamatuud,
among isa ka babae nğa bálo kag ang
akon bana napatay.
6 Kag ang imo alagad may duha ka
anak nğa lalaki, kag sila nğa duha nag-
ilinaway sa latagon; kag sang walâ sing
sin-o nğa makatambag sa ila, ginpilas
ang isa sang isa, kag ginpatay niya sia.
7 Kag yari karon ang bug-os nğa
kahimataan nagtindug batok sa imo
alagad, nğa nagasiling: Itugyan ang
nagpatay sa iya útud, agud nğa pag-
patyon namon sia tunğud sang kabuhi
sang iya útud nğa iya ginpatay, kag nğa
lagiagon man namon ang manunubli.
Sa sini pagapalonğon nila ang baga nğa
nabilin sa akon, sa bagay nğa indi mag-
bilin sa akon bana sing nğalan, bisan
kaliwat sa ibabaw sang duta."
8 Kag ang hari nagsiling sa babae:
"Pauli-ka sa imo baláy; kag ako maga-
sogo nahanunğud sa imo."
9 Kag ang babae, nğa Tekoinhon, nag-
siling sa hari: "Oh hari, nğa akon
ginoo, ang kalainan maholog sa ibabaw
nakon kag sa ibabaw sang baláy sang
akon amay, kag ang hari kag ang iya
lingkoran nğa harianon walâ sing salâ
sa sini.
10 Kag ang hari nagsiling: "Ang
maghambal batok sa imo, dalha sia diri
sa akon, kag indi na magkuhit liwan sa
imo."
11 Kag sia nagsiling: "Ginaampo
ko sa imo, oh hari, nğa magpanumdum
ka kay Iehoba, nğa imo Dios, agud nğa
indi ang manugtimalus sang dugo mag-
dugang sang kalaglagan kag nğa indi
paglaglagon ang akon anak." Kag sia
nagsabat: "Magkabuhi si Iehoba, nğa
indi maholog bisan isa ka bohok sang
olo sang imo anak sa duta."
12 Kag ang babae nagsiling: "Gina-
ampo ko sa imo, nğa maghambal ang
imo alagad sing isa ka polong sa hari,
nğa akon ginoo." Kag sia nagsiling:
"Hambal."
13 Niyan ang babae nagsiling: "¿Kay
nğaa bala nagahunahuna ka sing amo
batok sang banwa sang Dios? Kag sa
nagahambal ang hari sini nğa polong,
daw subung sang nakasalâ sia, tunğud
nğa ang hari walâ magpapauli sa iya
sinobol.
14 Kay sa pagkamatuud, mamatay
kita: manğinsubung kita sang mğa
tubig nğa ginula sa duta, nğa indi
sarang sila matipon liwan; kag ang
Dios indi nagakuha sang isa ka kalág,
kondi nğa nagapadugi sing kalalanğan,

agud nğa ang iya sinobol indi manğinmalayô sa iya.

15 Busa karon, kon ako magkari sa pagsiling sini sa hari, nğa akon ginoo, amo kay ang banwa nagpahadluk sa akon; kag ang imo alagad nagsiling: Magahambal ako karon sa hari; ayhan pagabuhaton niya ang pagaisiling sang iya alagad;

16 Kay ang hari magapamati sa iya alagad sa pagluwas sa iya sa kamut sang tawo nğa buut maglaglag sa akon kag sa akon anak sing tinğub gid, sa panublion sang Dios.

17 Kag ang imo alagad nagsiling: Ginaampo ko sa imo, nğa ang mğa polong sang hari, nğa akon ginoo, manğinkalinunğan; kay subung sang isa ka manugtunda sang Dios amo man ang hari, nğa akon ginoo, sa pagpamati sang maayo kag sang malain. Kag si Iéhoba, nğa imo Dios, manğinkaúpud mo."

18 Kag ang hari nagsabat kag nagsiling sa babae: "Ako nagaampo sa imo, nğa indi mo gid pagtagoon sa akon ang isa ka butang, nğa akon pagaipamangkot sa imo." Kag ang babae nagsabat: "Maghambal ang hari nğa akon ginoo."

19 Kag ang hari nagsiling: "Walâ bala ang kamut ni Ioab sa imo sa sining tanan?" Kag ang babae nagsabat kag nagsiling: "Magkabuhi ang imo kalág, oh hari, nğa akon ginoo, nğa indi dapat *magbulag* sa too bisan sa walá sa tanan nğa ginhambal sang hari, nğa akon ginoo, kay ang imo alagad nğa si Ioab, sia gid nagsogo *sini* sa akon, kag sia ang nagbutang sa bâbâ sang imo alagad sining tanan nğa mğa polong;

20 Sa pagbaylo sang dagway sang butang ginbuhat ini ni Ioab, nğa imo alagad; kag ang akon ginoo may kaalam, sono sang kaalam sang isa ka manugtunda sang Dios, sa pagkilala sang tanan nğa yara sa duta."

21 Kag ang hari nagsiling kay Ioab: "Yari karon, ako magahimo sini. Lakat-ka, kag papaulia ang pamatan-on nğa si Absalom."

22 Kag si Ioab naghapa sa duta kag nagtahud, kag ginpakamaayo niya ang hari, kag si Ioab nagsiling: "Karon ginahanğup sang imo alagad, nğa nakakita ako sing bugay sa imo mğa mata, hari nğa akon ginoo, kay ginbuhat sang hari ang ginsiling sang iya alagad."

23 Kag si Ioab nagtindug kag nagpakadto sa Gesur, kag ginpapauli niya si Absalom sa Ierusalem.

24 Kag ang hari nagsiling: "Magkadto sia sa iya baláy, kag indi magtan-aw sang akon nawung." Kag si Absalom nagpauli sa iya baláy, kag walâ magtan-aw sang nawung sang hari.

25 Kag walâ sing tawo nğa labing maayoayo sa bug-os nğa Israel subung kay Absalom, nğa dalayawon sing daku gid. Kutub sa dapadapa tubtub sa alimpulos walâ sa iya sing dagta nğa lawasnon.

26 Kag kon magpagunting sia sang buhok (kag ginaguntinğan niya sa tuigtuig, kay nagabug-at sa iya ang buhok, kag tunğud sini ginapaguntinğan niya), ang iya buhok nagatimbang sing duha ka gatus ka siklo sa timbang nğa harianon.

27 Kag nagkalatawo kay Absalom ang tatlo ka anak nğa lalaki kag isa ka anak nğa babae, nğa ginhinğalanan nğa si Tamar, nğa maayoayo sia nğa tan-awon.

28 Kag nagpuyô si Absalom sa sulúd sang duha ka tuig sa Ierusalem, kag walâ sia makakita sang nawung sang hari.

29 Kag nagpadalá sia sa *pagpanğita* kay Ioab, agud nğa ipadalá sia niya sa hari. Apang si Ioab walâ magbuut magkadto sa iya; kag nagpakadto sa iya sa makaduha, apang sia walâ magbuut magkadto didto.

30 Kag nagsiling *si Absalom* sa iya mğa alagad: "Yari karon, ang latagon ni Ioab nğa malapit sa akon, nğa didto may mğa sebada sia. Lakat-kamo, kag tutdi-ninyo sia." Kag gintutdan sang mğa alagad ni Absalom ang latagon.

31 Niyan nagtindug si Ioab kag napakadto kay Absalom sa iya baláy, kag nagsiling sa iya: "¿Kay nğaa bala gintutdan sang imo mğa alagad ang akon latagon?"

32 Kag si Absalom nagsiling kay Ioab: "Yari karon, nagpadalá ako sa imo, nğa nagasiling: Magkari-ka diri kag igapadalá ko ikaw sa hari, nğa pagaisiling mo sa iya: ¿Kay nğaa bala nğa nagbalik ako gikan sa Gesur? Labi nğa *maayo* pa sa akon nğa magpuyô didto. Kag karon buut ako magtan-aw sang

guya sang hari; kag kon may salâ sa
akon, patya ako."
33 Kag si Ioab nagsulúd sa hari
kag ginpahibalo niya sia sini. Kag
gintawag niya si Absalom, nga nag-abut
sa hari kag naghapa sa duta sa atubangan
sang hari, kag ang hari naghaluk kay
Absalom.

Ang pagkamabinatoon ni Absalom.—Ang pagpalagyo ni Dabid.

15 KAG sa tapus sini, nahanabu nga
si Absalom naghimulat sing mga
kanga kag mga kabayo kag kalim-an ka
tawo, mga nagdalalagan sa unhan niya.
2 Kag sa aga pa gid nagabangon si
Absalom kag nagatindug sa isa ka higad
sang dalan sang gawang; kag sa kay
bisan sin-o nga may kasaba, nga ginpa-
dalá sa iya sa hari sa paghukom, si
Absalom nagtawag sa iya kag nagsi-
ling: "¿Tagadiin ka bala nga ban-
wa?" Kag sia nagasabat: "Ang imo
alagad amo sa isa sang mga kabikahan
ni Israel."
3 Niyan si Absalom nagsiling sa iya:
"Tuluk-ka, ang imo kasaba maayo kag
matarung; apang walâ ka sing manana-
bang sang hari nga magpamati sa imo."
4 Kag si Absalom nagasiling: "Kabay
pa nga ibutang ako nga hukom sa duta,
agud nga magkalari sa akon ang tanan
nga may mga kasaba, kon hulusayon,
kag ako magabuhat sa ila sing kataru-
ngan."
5 Kag nagkahanabu, nga kon ang isa
nag-abut sa pagyaub sa iya, sia naguntay
sang kamut kag gindakup niya kag gin-
halukan niya.
6 Kag sa sini nga bagay ginhimo niya
sa bug-os nga Israel nga nagapalakari
sa pagpahukom sa hari, kag sa sini nag-
bihag si Absalom sang tagiposoon sang
mga Israelinhon.
7 Kag nahanabu sa katapusan sang
kap-atan ka tuig, nga si Absalom nagsi-
ling sa hari: "Ako nagaampo sa imo,
nga tugutan mo ako sa pagkadto sa Heb-
ron, sa pagbayad sang akon panaad,
nga ginhimo ko kay Iehoba.
8 Kay ang imo alagad nagpanaad,
sang didto pa sa Gesur sa Aram, nga na-
gasiling: Kon pabalikon ako ni Iehoba
sa Ierusalem, pagaalagdon ko si Iehoba.
9 Kag ang hari nagsiling sa iya:
"Lakat-ka sa paghidaet." Kag sia nag-
tindug kag napakadto sa Hebron.
10 Apang si Absalom nagpadalá sing
mga manugpanilag sa tanan nga mga
kabikahan ni Israel, nga nagasiling:
"Kon mabatian ninyo ang tunug sang,
budyong magasiling kamo: Si Absalom
nagahari sa Hebron."
11 Kag nagulúpud kay Absalom ang
duha ka gatus ka tawo gikan sa Ierusa-
lem, nga iya ginpangagda, nga nagala-
lakat sila sa ila kabunayag, kag walâ
gid sila sing nahibaloan.
12 Kag sang si Absalom naghalad
sang iya mga halad, ginpatawag nila si
Ahitopel, nga Giloninhon, ang palang-
kuton ni Dabid, gikan sa iya banwa sa
Gilo. Kag ang pagsilinumpaanay na-
nginmabakud, kay nag-amatamat sing
pagdaku ang banwa kay Absalom.
13 Kag nag-abut ang isa ka tawo, nga
nagsugid kay Dabid, nga nagasiling.
"Ang tagiposoon sang mga tinawo ni
Israel nagasulunud kay Absalom."
14 Kag si Dabid nagsiling sa tanan
niya nga mga alagad, nga yara upud sa
iya sa Ierusalem: "Tilindug-kamo kag
malagyo-kita, kay indi kita sarang ma-
kapalagyo sa atubangan ni Absalom.
Dalidali-kamo sa paglakat, basi pa nga
magdalidali sia kag nga malambut niya
kita, kag iholog niya ang kalainan sa
ibabaw naton kag pilason niya ang
banwa sa sulab sang hinganiban."
15 Kag ang mga alagad sang hari
nagsililing sa hari: "Yari karon, ang
imo mga alagad nagahalanda sa tanan
nga pagapilion sang amon ginoo."
16 Kag ang hari naggowa kag ang
bug-os niya nga panimaláy sa olehe
niya. Kag ginbilin sang hari ang na-
púlô ka babae, agud nga magbantay sila
sang baláy.
17 Kag naggowa ang hari kag ang
tanan nga mga tawo sa olehe niya; kag
nagdulúlog sila sa Bat-merkak.
18 Kag ang tanan niya nga mga
alagad nagaliligad sa iya luyo; kag ang
tanan nga mga Keretinhon kag ang
tanan nga mga Peletinhon, kag ang
tanan nga mga Gitinhon, ang kadamuon
anum ka gatus ka tawo, nga naghalalin
sa Gat sa olehe niya, nagulúna sa hari.
19 Kag ang hari nagsiling kay Itai,
nga Gitinhon: "¿Kay ngaa bala nag-
kari ka man upud sa amon? Balik-ka,
kag magpabilin-ka sa hari; kay ikaw

dumuluong kag sinobol man sa imo
kaugalingon nga duug.
20 Kahapon nag-abut ka, kag ¿karon
pagapatalangon ko bala ikaw upud sa
amon halin diri pakadto didto? Na-
hanungud sa akon, magalakat ako kon
diin ang akon pagakadtoan. Balik-ka
kag dalha sa imo ang imo mga útud.
Ang pagkalooy kag ang kamatooran
manginkaúpud nimo."
21 Kag si Itai nagsabat sa hari,
nga nagasiling: "Magkabuhi ang Dios
kag magkabuhi ang hari, nga akon
ginoo, nga sa duug nga didto ang hari,
nga akon ginoo, bisan sa kamatayon
bisan sa kabuhi, didto man yara ang imo
alagad."
22 Kag si Dabid nagsiling kay Itai:
"Kari-ka kag úna-ka." Kag nagúna si
Itai, nga Gitinhon, kag ang tanan niya
nga mga tawo, kag ang tanan nga mga
kabataan nga upud sa iya.
23 Kag ang bug-os nga kadutaan nag-
hibi sa mataas nga tingug, kag ang
bug-os nga banwa nagtabok: ang hari
nagtabok sa kasulgan sang Kedron, kag
ang bug-os nga banwa nagtabok nayon
sa dalan sang kahanayakan.
24 Kag yari karon, si Sadok man, kag
upud sa iya, ang tanan nga mga Lebin-
hon, nga nagadalá sang kaban sang kati-
pan sang Dios, kag ginpahamtang nila
ang kaban sang Dios, kag si Abyatar
nagtaklad man tubtub nga ang katawo-
han nakatapus sa paggowa sa banwa.
25 Kag ang hari nagsiling kay Sadok:
"Ibalik ang kaban sang Dios sa banwa:
kon ako makakita sing bugay sa mga
mata ni Iehoba, sia magabalik sa akon,
kag pagaipakita niya s'a sa akon, kag
ang iya pulu-yan;
26 Kag kon sia magsiling sing subung
sini: Walâ ako sing kahamuut sa imo;
yari ako, buhata sa akon ang ginapaka-
maayo sa iya mga mata."
27 Nagsiling *pa* ang hari kay Sadok,
nga saserdote: "¿Indi bala ikaw ang
manugtulok? Balik-ka sa paghidaet sa
banwa, patí ang inyo duha ka anak, ang
imo anak nga si Ahimaas, kag si Iona-
tan, nga anak ni Abyatar, upud sa inyo.
28 Tuluka-ninyo, nga ako magahulat
sa mga kapatagan sang kahanayakan
tubtub nga mag-abut ang isa ka taga sa
inyo, nga magpahibalo sa akon.
29 Kag ginbalik ni Sadok kag ni
Abyatar ang kaban sang Dios sa Ieru-
salem; kag nagpabilin sila didto.
30 Kag si Dabid nagtaklad sa takla-
ron sang mga Olibo, kag nagahibi sia
sang s'a nagataklad; kag nagputus sia
sang iya olo kag naglakat nga walâ sing
sapin; kag ang bug-os man nga banwa
nga yara upud sa iya nagputus ang
tagsatagsa sang iya olo, kag nagtalaklad
sila, nga nagahilibi sang nagataklad.
31 Kag ginsugid kay Dabid, nga na-
gasiling: "Si Ahitopel yara sa tungâ
sang mga nagsulumpaanay upud kay
Absalom." Niyan si Dabid nagsiling:
"Oh Iehoba, ginaampo ko sa imo, pa-
buanga karon ang laygay ni Ahitopel."
32 Kag sang nagtaklad si Dabid sa
putokputokan, sa diin naghapa sia sa
atubangan sang Dios, yari karon, si
Husai, nga Arkinhon, nagsugata sa iya,
nga ang iya bayô gisi kag duta sa ibabaw
sang iya olo.
33 Kag si Dabid nagsiling sa iya:
"Kon magúpud ka sa akon, manginlulan
ka nakon.
34 Apang kon magbalik ka sa banwa
kag magsiling kay Absalom: Hari, ako
manginimo alagad; sadto anay nangin-
alagad ako sang imo amay, kag karon
alagad mo ako; niyan ikaw magawálâ
nga sa akon sang laygay ni Ahitopel.
35 Kag ¿walâ bala didto sa imo si
Sadok kag si Abyatar, nga mga saser-
dote? Tungud sini ang tanan nga imo
mabatian sa baláy sang hari, pagaisu-
gid mo kay Sadok kag kay Abyatar, nga
mga saserdote.
36 Yari karon, yara upud sa ila ang
ila duha ka anak, si Ahimaas, *anak* ni
Sadok, kag si Ionatan, *anak* ni Abiatar;
kag sa kamut nila pagaipadalá ninyo sa
akon ang tanan nga inyo mabatian."
37 Sa sini nagpauli si Husai, nga abyan
ni Dabid, sa banwa, kag si Absalom
nagsulúd sa Ierusulem.

16 KAG sang si Dabid nagligad sing
diyot sa putokputokan, yari karon
si Siba, nga sologoon ni Mepiboset, nag-
sugata sa iya, nga may duha ka asno
nga napaniyahan, kag sa ibabaw nila
duha ka gatus ka tinapay, kag isa ka
gatus ka binitay nga ubas nga mamala,
isa ka gatus sang bunga sa tingadlaw,
kag isa ka panit nga alak.
2 Kag ang hari nagsiling kay Siba:
"¿Ano bala ang buut mo sini? Kag si

Siba nagsiling: "Ang mḡa asno among
kalabayhan nḡa sa panimaláy sang hari;
ang mḡa tinapay kag ang mḡa bunḡa sa
tinḡadlaw nḡa sa mḡa pamatan-on nḡa
kalan-on; kag ang alak, ilimnon nḡa sa
pagabudlayon sa kahanayakan."
3 Kag ang hari nagsiling: "¿Diin
bala ang anak nḡa lalaki sang imo
ginoo?" Kag si Siba nagsiling sa
hari: "Yari karon, sia nagpabilin sa
Ierusalem, kay nagsiling sia: Karon
pagaiuli sa akon sang baláy ni Israel
ang ginharian sang akon amay."
4 Kag ang hari nagsiling kay Siba:
"Yari karon, manḡinimo ang tanan nḡa
iya ni Mepiboset." Kag si Siba nagsa-
bat: "Ako nagayaub sa duta. Maka-
kita ako sing bugay sa atubanḡan mo,
oh hari, nḡa akon ginoo."
5 Kag sang nag-abut ang hari nḡa si
Dabid tubtub sa Bahurim, yari karon,
naggowa ang isa sang panimaláy sang
baláy ni Saul, nḡa ginhinḡalanan nḡa si
Simei, anak ni Gera, nḡa sang nagalakat
sia, nagapanghimalaut.
6 Kag nagahaboy sia sing mḡa bató
batok kay Dabid kag batok sa tanan nḡa
mḡa alagad sang hari, nḡa si Dabid,
kag sa bug-os nḡa banwa kag sa tanan
nḡa mḡa maisug nḡa tawo, nḡa yara
sila sa iya too kag sa iya walá.
7 Kag sa sini nḡa bagay nagsiling si
Simei, nḡa nagapanghimalaut: "Halín,
halín, lalaki nḡa dugoon, kag tawo ni
Belial.
8 Si Iehoba naguli sa imo sang bayad
sang tanan nḡa dugo sa baláy ni Sa-
ul, nḡa sa baylo niya naghari ka; kag si
Iehoba nagtugyan sang ginharian sa
kamut sang imo anak nḡa si Absalom;
kag yari karon, yara ka sa imo kaugali-
nḡon nḡa kalainan, kay lalaki ka nḡa
dugoon."
9 Niyan si Abisai, nḡa anak ni, Seruia
nagsiling sa hari: "¿Kay nḡaa bala
nagapanghimalaut ining patay nḡa ido
sa hari, nḡa akon ginoo. Tuguti nḡa
paagihon ako kag pagutdon ko ang iya
olo."
10 Kag ang hari nagsiling: "¿A-
nong labut ko sa inyo, mḡa anak ni Se-
ruia? Magpanghimalaut sia, kay si Ie-
hoba nagsiling sa iya: Maghimalaut-ka
kay Dabid. Busa ¿sin-o ang magasiling
sa iya: Kay nḡaa bala ginahimo mo
ang subung sini?"
11 Si Dabid nagsiling kay Abisai kag
sa tanan niya nḡa mḡa alagad: "Ya-
ri karon ang akon anak, nḡa naghalín
sa akon mḡa kasudlan, nagapanḡita sang
akon kabuhi: ¡labi na gid karon ining
Benyaminhon! Pabayai sia, kag nḡa
magpanghimalaut sia, kay si Iehoba
nagsiling sini sa iya.
12 Ayhan pagatulukon ni Iehoba ang
akon pagpaubus, kag pagapakarion ni
Iehoba sa akon ang kaayohan sa baylo
sang mḡa pagpanghimalaut sa karon nḡa
adlaw."
13 Kag si Dabid kag ang iya mḡa
tinawo naglalakat sa ila dalanon, kag
si Simei nagalakat sa kilid sang bukid
sa luyo nila, kag sang nagalakat, naga-
panghimalaut sia kag nagahaboy sing
mḡa bató nayon sa iya, kag nagasabwag
sing yab-ok.
14 Kag ang hari, kag ang bug-os nḡa
banwa nḡa yara upud sa iya, nag-alabut
nḡa binudlay, kag nagpalaumpaw sila
didto.

Ang Laygay ni Ahitopel kag ang iya ni Husai.

15 Kag sa sini si Absalom kag ang
bug-os nḡa banwa, ang mḡa tinawo sa
Israel, nagsululúd sa Ierusalem kag
upud sa iya si Ahitopel.
16 Kag nahanabu nḡa, sang si Husai
nḡa Akinhon, nḡa abyan ni Dabid, nag-
abut kay Absalom, nagsiling si Husai
kay Absalom: "¡Magkabuhi ang hari;
magkabuhi ang hari!" Kag si Absalom
nagsiling kay Husai:
17 "¿Ini amo bala ang imo pagpalan-
ga nḡa sa imo abyan? ¿Kay nḡaa bala
nḡa walâ ka magúpud sa imo abyan?"
18 Kag si Husai nagsabat kay Absa-
lom: "Indi, kon ang pagpilion ni Ie-
hoba kag sining bug-os nḡa banwa kag
sang tanan nḡa mḡa lalaki sa Israel, sa
iya buut ako magpahanunḡud kag sa
iya magapuyô ako.
19 Kag labut pa ¿sa kay sin-o bala
ako magaalagad, kondi sa iya anak?
Subung nḡa nag-alagad ako sa imo
amay, subung man pagaalagdon ko
ikaw.
20 Kag si Absalom nagsiling kay
Ahitopel: "Pamangkotanay-kamo kon
ano ang aton pagahimoon."
21 Kag si Ahitopel nagsiling kay Ab-
salom: "Sulúd-ka sa mḡa babae sang
imo amay, nḡa ginbayaan niya sa pag-
bantay sang baláy. Kag kon ang bug-os

nĝa banwa sa Israel magpamati, nĝa nahimo ka nĝa dulumtan sa imo amay, magapalanikasug ang mĝa kamut sang tanan nĝa yara sa imo."

22 Kag naghulumlad sila sing layang-layang kay Absalom sa ibabaw sang atup; kag nagsulúd si Absalom sa mĝa babae sang iya amay sa mĝa mata sang bug-os nĝa Israel.

23 Kag ang laygay nĝa ginhatag ni Ahitopel sa sadtong mĝa adlaw, subung nĝa nagapalamangkot sila sa polong sang Dios. Amo ini ang tanan nĝa laygay ni Ahitopel kay Dabid, subung man kay Absalom.

17 NIYAN si Ahitopel nagsiling kay Absalom: "Tuguti ako, nĝa magpili karon sing napúlô kag duha ka libo ka mĝa tawo, kag nĝa magtindug ako kag paglagson ko si Dabid sa sini nĝa gab-i;

2 Kag maglambut ako sa ibabaw niya kon sia nabudlay kag maluya ang iya mĝa kamut, kag pagapahadlukon ko sia; kag ang bug-os nĝa banwa nĝa yara upud sa iya magapalagyo, kag pagapilason ko ang hari lamang.

3 Kag pagapabalikon ko ang bug-os nĝa banwa sa imo: ang pagbalik sang tawo nĝa imo ginapanĝita amo ang pagbalik sang tanan, kag ang bug-os nĝa banwa magahidaet."

4 Kag ini nĝa polong ginpakamatarung sa mĝa mata ni Absalom kag sa mĝa mata sang tanan nĝa mĝa tigulang sa Israel.

5 Kag si Absalom nagsiling: "Tawga man karon si Husai, nĝa Arkinhon, agud nĝa sa iya mamati man kita sang iya pagaisiling.

6 Kag sang pag-abut ni Husai kay Absalom, naghambal si Absalom, sa iya nĝa nagasiling: "Amo ini ang polong ni Ahitopel: ¿pagahimoon naton bala ang iya ginsiling? Kon indi, hambal-ka."

7 Kag si Husai nagsiling kay Absalom: "Ang laygay nĝa sa karon ginhatag ni Ahitopel indi maayo."

8 Kag nagsiling si Husai: "Ikaw nakahibalo, nĝa ang imo amay kag ang iya mĝa tinawo, mĝa tawo nĝa mĝa maisug kag mĝa mapait sa kalág subung sang oso nĝa babae, sang ginkuhaan sia nila sing mĝa totoy sa latagon; kag ang imo amay among isa ka tawo sa pag-awayan nĝa walâ magahigda sa kagabihon upud sang banwa.

9 Yari karon, sia tinago karon sa isa ka boho kon sa iban nĝa duug. Kag kon mahanabu, nĝa ang iban mapukan sa ila sa kamunoan, kag nĝa mabatian ini, ang makabati magasiling: May isa ka pagkamatay sa mĝa nagasulunud kay Absalom.

10 Kag bisan pa ining tawo nĝa maisug, nĝa ang iya tagiposoon subung sang tagiposoon sang leon, sa pagkamatuud, magakatunaw; kay ang bug-os nĝa Israel nakahibalo nĝa ang imo amay among tawo nĝa makusug kag nĝa ang mĝa yara upud sa iya mĝa maisug.

11 Busa, nagalaygay ako, nĝa ang bug-os nĝa Israel magtipon sa imo kutub sa Dan, tubtub sa Beer-seba, sa kadamuon subung sang balas nĝa yara sa baybayon sang dagat, kag nĝa ikaw gid magkadto sa pag-awayan.

12 Kag malambut naton sia sa bisan diin nĝa duug nĝa didto sia, kag *maholog* kita sa ibabaw niya subung sang pagkahulog sang tun-og sa ibabaw sang duta; kag walay mabilin sa iya kag sa tanan nĝa mĝa yara upud sa iya sing bisan isa.

13 Kag kon magdanĝup sia sa isa ka banwa, ang tanan nĝa mĝa Israelinhon magahigut sing mĝa lubid sa sadtong banwa kag pagaguyoron sia naton tubtub sa subâ, tubtub nĝa walâ sing makita sa iya bisan isa ka bató."

14 Kag si Absalom kag ang tanan nĝa mĝa tinawo sa Israel nagsiliING: "Ang laygay ni Husai, nĝa Arkinhon, among labing maayo sang laygay ni Ahitopel." Kay si Iehoba nagsogo, nĝa ang maayo nĝa laygay ni Ahitopel mawasdak, agud nĝa si Iehoba magpakari sang kalainan sa ibabaw ni Absalom.

15 Kag si Husai nagsiling kay Sadok kag kay Abyatar, nĝa mĝa saserdote: "Amo ini, kag amo ini ang ginlaygay ni Ahitopel kay Absalom kag sa mĝa tigulang sa Israel, kag amo ini kag amo ini ang ginlaygay ko.

16 Busa karon, magpadalá kamo sa gilayon gid, kag magpahibalo kamo kay Dabid, nĝa nagasiling: Dili ka magpabilin karon sa gab-i sa mĝa kapatagan sang kahanayakan, kondi magtabok, magtabok-ka agud nĝa ang hari indi paghalonhonon kag ang bug-os nĝa banwa, nĝa yara upud sa iya."

17 Kag si Ionatan kag si Ahimaas
yara sila sa En-rogel, kag ang isa ka
sologoon nga babae nagkadto kag nag-
pahibalo sa ila, agud nga magkadto sila
sa pagbalita kay Dabid; kay indi sila
sarang makapahayag sa pagsulúd sa
banwa.
18 Kag nakita sila sang isa ka pama-
tan-on, nga nagpahibalo sini kay Absa-
lom. Kag sila nga duha naglalakat sing
madali kag nag-alabut sila sa baláy
sang isa ka tawo sa Bahurim, nga may
isa ka bobon sia sa iya kudal, kag sa iya
nagsululúd sila.
19 Kag sang kumuha ang asawa sang
isa ka habol, ginhumlad niya sia sa iba-
baw sang bâbâ sang bobon, kag iya gin-
sabwagan sa ibabaw niya sing uyas nga
ginaling, agud nga walâ gid sing mahi-
baloan.
20 Kag sang pag-abut sang mga so-
logoon ni Absalom sa sini nga babae,
sa sulúd sang babáy, nagsililing sila:
"¿Diin bala si Ahimaas kag si Ionatan?"
Kag ang babae nagsiling sa ila: "Na-
katabok na sila sa labnasan." Kag sang
pinangita nila sila, kag walâ nila makita
sila, nagpalauli sila sa Ierusalem.
21 Kag sang nakalakat na sila, ini sila
naggulowa sa bobon kag naglalakat kag
nagsulugid sa hari nga si Dabid; kag
nagsiling sila kay Dabid: "Tilindug-
kamo kag magdalidali-kamo sa pagtabok
sa tubig, kay si Ahitopel naghatag sang
amo nga laygay batok sa inyo."
22 Kag si Dabid nagtindug kag ang
bug-os nga banwa nga yara upud sa iya,
kag nagtalabok sila sa Iordan; kag sang
pagpamanagbanag, walâ sing bisan isa
nga nagkulang nga walâ makatabok sang
Iordan.
23 Kag sang nakita ni Ahitopel nga
walâ na pagasunda ang iya laygay, nag-
siya sia sang iya asno, kag nagtindug
sia kag nagpauli sa iya baláy, sa iya ban-
wa; kag sa tapus sia makaaman naha-
nungud sa iya baláy, naghikog sia; kag
namatay sia kag ginlubung sila sa lu-
lubngan sang iya amay.

Ang pagkalaglag kay Absalom kag ang kamatayon niya.

24 Kag si Dabid nag-abut sa Mahana-
im, kag si Absalom nagtabok sa Iordan,
sia kag ang tanan nga tinawo sa Israel
upud sa iya,
25 Kag si Absalom nagbutang kay
Amasa sa ibabaw sang kasoldadosan sa
baylo kay Ioab. Kag si Amasa among
anak sang isa ka lalaki nga ginahingala-
nan nga si Itra, nga Iesreelinhon, nga
nagsulúd kay Abigal, anak nga babae
ni Nahas, útud nga babae ni Seruia, nga
ilóy ni Ioab.
26 Kag nagbutang sia sing dulugan
sa Israel kag si Absalom, sa duta sa
Galaad.
27 Kag sang pag-abut ni Dabid sa
Mahanaim, si Sobi, nga anak ni Nahas,
nga taga-Raba sang mga inanak ni
Amon, kag si Makir, nga anak ni Ami-
el, nga taga-Lodebar, kag si Barsilai,
nga Galaadinhon, nga taga-Rogelim,
28 Gindalalá nila kay Dabid kag sa
banwa nga yara upud sa iya, ang mga
higdaan, mga lahang, mga suludlan nga
lunang, trigo, sebada, harina kag mga
uyas nga sinanlag, mga patani, mga bala-
tong kag *iban* nga mga sinanlag;
29 Dugus, mantika, mga obeha, kag
mga keso sang kabakahan, agud mag-
kalaon sila; kay nagsililing sila: "Ang
banwa nagutom, kag nabudlay kag nau-
haw sa kahanayakan.

18 KAG si Dabid nagisip sang banwa
nga yara upud sa iya, kag nagbu-
tang sa ibabaw nila sing mga pangolo
sang mga linibo, kag pangolo sang gi-
natus.
2 Kag ginpadalá ni Dabid ang banwa,
ang tatlo ka bahin sa idalum sang ka-
mut ni Ioab, kag ang isa ka ikatlo ka
bahin sa idalum sang kamut ni Abisai,
anak ni Seruia, útud ni Ioab; kag ang
isa ka tatlo ka bahin sa idalum sang
kamut ni Itai, nga Gitinhon. Kag ang
hari nagsiling sa banwa: "Ako man
magagowa upud sa inyo."
3 Apang ang banwa nagsiling: "Di-
li ka maggowa, kay kon kami malagyo
indi sila magsapak sa amon; kag *bisan*
mamatay ang katungâ sa amon, indi
sila magsapak sa amon. Apang ikaw
karon subung sang napúlô ka libo sa
amon. Busa labing maayo karon nga
ikaw magbulig sa amon kutub sa ban-
wa."
4 Kag ang hari nagsiling sa ila:
"Pagabuhaton ko ang ginpakamaayo sa
inyo mga mata." Kag nagtindug ang
hari sa luyo sang gawang, sang naga-

gowa ang banwa sa ginatusgatus kag sa
linibolibo.
5 Kag ang hari nagsogo kay Ioab,
kay Abisai kag kay Itai, ng̃a nagasiling
"Paggamiti-ninyo sing kahomok ang
pamatan-on ng̃a si Absalom bang̃ud sa
akon." Kag ang bug-os ng̃a banwa
nakabati sang sogo sang hari sa tanan
ng̃a mg̃a pang̃olo nahanung̃ud kay
Absalom.
6 Kag naggowa ang banwa sa latagon
batok kay Israel, kag nagilinaway sila
sa talon sa Epraim.
7 Kag didto napilas ang banwa ni
Israel sa atubang̃an sang mg̃a alagad ni
Dabid, kag sa sadtong adlaw nang̃in-
daku ang pagpamatay : ang duha ka púlô
ka libo ka tawo.
8 Kag ang inaway naglapnag sa bug-
os ng̃a duta, kag ang talon naghalunhon
sing labi ng̃a katawohan sadtong adlaw
sang ginhalunhon sang hing̃aniban.
9 Kag nasapwan si Absalom sa atu-
bang̃an sang mg̃a alagad ni Dabid.
Kag si Absalom nagsakay sa isa ka
mula, kag ang mula nagsuhot sa idalum
sang mg̃a sang̃a ng̃a masiot sang isa ka
daku ng̃a terebinto, kag nasakup ang
olo ni Absalom sang terebinto kag na-
bilin sia sa tung̃â sang lang̃it kag sang
duta, ng̃a ang mula ng̃a iya ginasakyan,
nagúna.
10 Kag sang nakita sia sang isa ka
tawo, nagpahibalo sia kay Ioab, ng̃a
nagasiling : "Yari karon nakita ko
si Absalom, ng̃a nagakabit sa isa ka
terebinto."
11 Kag si Ioab nagsabat sa tawo, ng̃a
nagahatag sa iya sining balita : "Yari
karon, ikaw nakakita sa iya, ¿kay ng̃aa
walâ mo'sia pagpilasa didto, ng̃a *maholog*
sa duta? Kag katungdanan nakon ang
pagpahatag sa imo sing napúlô ka *siklo*
ng̃a pílak kag isa ka wagkus."
12 Kag ang tawo nagsiling kay Ioab:
"Bisan pagtimbang̃on ko sa palad sang
akon mg̃a kamut ang isa ka libo ka
siklo ng̃a pílak, indi ko pagauntayon
ang akon kamut batok sa anak sang
hari; kay sa aton mg̃a dulungan nag-
sogo ang hari sa imo, kag kay Abisai
kag kay Itai, ng̃a nagasiling: Mag-
andam ang tagsatagsa sa pamatan-on
ng̃a si Absalom.
13 Sa liwan ng̃a bagay, kon ako nag-
himo sing pagluib batok sa iya kabuhi,
sa hari walâ gid sing matago, kag ikaw
gid magamang̃in*saksi* batok sa akon.
14 Kag si Ioab nagsabat: "Indi ako
maghulat sa atubang̃an mo." Kag
sang kumuha sing tatlo ka baslay sa iya
mg̃a kamut, dinugkal niya sila sa tigipo-
soon ni Absalom, ng̃a nagakabuhi pa sa
tung̃â sang terebinto.
15 Kag sang ginlibutan sia sang na-
púlô ka pamatanon, ng̃a mg̃a manugdalá
sing hing̃aniban ni Ioab, ginpilas nila si
Absalom, kag ginpatay nila sia.
16 Kag si Ioab nagpatunug sang bud-
yong, kag ang banwa nagisol sa pagla-
gas kay Israel; kay si Ioab nagpasaylo
sa banwa.
17 Kag kinuha nila si Absalom kag
ginholog nila sia sa isa ka daku ng̃a
boho sa talon, kag nagpalatindug sila
sa ibabaw niya sing isa ka daku gid ng̃a
tinumpok ng̃a mg̃a bató. Kag ang bug-
os ng̃a Israel nagpalagyo ang tagsatagsa
sa iya layanglayang.
18 Kag si Absalom sa iya pagkabuhi
nagkuha kag nagpatindug sing isa ka
handuman, ng̃a yara sa Nalupyakan
sang hari; kay nagsiling sia: "Ako
walâ sing anak ng̃a magtipig sang han-
duman sang akon ng̃alan." Kag ginta-
wag niya yadto ng̃a handumanan sa
iya ng̃alan; kag gintawag ini ng̃a Han-
dumanan ni Absalom, tubtub karon.

Si Dabid nagahibi kay Absalom.

19 Kag si Ahimaas, ng̃a anak ni Sa-
dok, nagsiling: "Tuguti, ng̃a magda-
lagan ako karon kag maghatag sang
maayo ng̃a balita sa hari, kon paano ng̃a
si Iehoba naghimo sa iya sing kataru-
ng̃an sa kamut sang iya mg̃a kaaway."
20 Kag si Ioab nagsiling sa iya:
"Karon, dili ka magdalá sang mg̃a
maayo ng̃a balita; pagadalhon mo ang
mg̃a balita sa isa ka adlaw; apang dili
mo pagdalhon karon, kay ang anak sang
hari napatay."
21 Kag si Ioab nagsiling sa isa ka
Kusinhon: "Lakat-ka kag isiling-mo
sa hari ang nakita mo." Kag ang Ku-
sinhon nagyaub kay Ioab, kag nagdala-
gan.
22 Kag si Ahimaas, ng̃a anak ni
Sadok, nagsiling liwan kay Ioab: "Bi-
san ano ang mahanabu, tuguti ako sa
pagdalagan man karon sa olehe sang
Kusinhon." Kag si Ioab nagsiling:

"Anak ko; ¿kay ngaa bala magadala-
gan ka, kay ang balita indi makahatag
sa imo sing balus?"
23 *Apang sia nagsabat:* "Bisan ano ang
mahanabu, ako magadalagan." Kag
sia nagsiling sa iya: "Dalagan-ka." Kag
nagdalagan si Ahimaas sa dalan sang
ginsakpan *sang Iordan* kag nagúna sia
sa Kusinhon.
24 Kag si Dabid yara nagalingkod sa
tungâ sang duha ka gawang; kag ang
manuglaaw napakadto sa atup sang ga-
wang sa kuta; kag sang binayaw niya ang
iya mga mata, nagtulok sia, kag yari
karon ang isa ka tawo nga nagadalagan
nga isa lamang.
25 Kag ang manuglaaw nagsingit kag
ginpahibalo niya *ini* sa hari. Kag ang
hari nagsiling: "Kon isa lamang sia,
mga maayong balita ang iya ginadalá
sa iya bâbâ." Kag sang nagalakat, na-
gapalapit sia.
26 Kag ang manuglaaw nakakita
sing isa liwan ka tawo nga nagadala-
gan; kag ang manuglaaw nagsingit sa
bantay sang gawang, nga nagasiling:
"Yari karon ang isa ka tawo, nga naga-
dalagan nga isa lamang." Kag ang hari
nagsiling: "Ini man nagadalá sing
balita."
27 Kag ang manuglaaw nagsiling:
"Ang dalagan sang nahauna daw subung
sang dalagan ni Ahimaas, nga anak ni
Sadok." Kag nagsiling ang hari: "Ini
sia among tawo nga maayo, kag naga-
dalá sang maayong balita."
28 Kag si Ahimaas nagsingit kag nag-
siling sa hari: "¡Paghidaet!" Kag
nagyaub sia sa duta sa atubangan sang
hari, kag nagsiling sia: "Dalayawon
si Iehoba, nga imo Dios, nga nagtugyan
sa mga tawo, nga nagbalayaw sang ila
mga kamut batok sang hari, nga amon
ginoo."
29 Kag ang hari nagsiling: "¿May
paghidaet bala nga sa pamatan-on, nga
kay Absalom?" Kag si Ahimaas nag-
siling: "Nakita ko ang isa ka daku nga
ginahud, sang pagdalá ni Ioab sa alagad
sang hari kag sang imo alagad, apang
walâ ako makahibalo kon ano ina."
30 Kag ang hari nagsiling: "Liso-
ka, kag didto ka." Kag sia nagliso kag
nagtindug didto.
31 Kag, yari karon, ang Kusinhon
nag-abut, kag nagsiling: "Batona ang
mayong balita, oh hari, nga akon ginoo,
kay karon si Iehoba naghimo sing kata-
rungan *sa imo,* sa kamut sang tanan nga
mga nagtilindug batok sa imo."
32 Kag ang hari nagsiling sa Kusin-
hon: "¿May paghidaet bala nga sa
pamatan-on, kay Absalom?" Kag ang
Kusinhon nagsiling: "Ang mga kaaway
sang hari, nga akon ginoo, kag ang tanan
nga mga nagtilindug batok sa imo sa
pagdaut sa imo, manginsubung sila sad-
tong pamatan-on."
33 Niyan ang hari *natandog gid,* kag
nagsaka sa puluy-an sa ibabaw sang
gawang kag naghibi. Kag sang nagala-
kat, nagasiling sia sing subung: "¡A-
nak ko nga si Absalom! ¡Anak ko,
anak ko nga si Absalom! ¡Kabay pa
nga gintugutan ako nga mamatay sa
tigaylo sa imo! ¡Absalom, anak ko,
anak ko!"

19 KAG ginpahibalo si Ioab: "Yari
karon, ang hari nagahibi kag na-
galalaw tungud kay Absalom."
2 Kag sadtong adlaw ang kaluwasan
nabaylo sa lalaw nga sa bug-os nga banwa,
kay nakabati ang banwa sing hambal
sadtong adlaw: "Ang hari may kasa-
kit tungud sang iya anak."
3 Kag nagsulúd ang katawohan sa
sadtong adlaw sa banwa sing tago, su-
bung sang pagsulúd sing panago sang
katawohan nga pinakahuluy-an, tungud
kay nagpalalagyo sila sa pag-awayan.
4 Kag ang hari nagtabon sang iya na-
wung, kag nagasingit sia sa mataas nga
tingug: "¡Anak ko, nga si Absalom!
"¡Absalom, anak ko, anak ko!"
5 Kag si Ioab nagsulúd sa baláy sang
hari, kag nagsiling sa iya: "Karon
ginpakahuyan mo ang mga nawung sang
tanan nga imo mga alagad, nga naglu-
was karon sang imo kabuhi, kag sang
kabuhi sang imo mga anak nga lalaki
kag sang imo mga anak nga babae, kag
sang kabuhi sang imo mga asawa, kag
sang kabuhi sang imo mga babae.
6 Nagahigugma ka sa mga nagadulu-
mut sa imo, kag nagadumut ka sa mga
nagahigugma sa imo; kay karon nagpa-
hayag ka, nga ang mga dunganon kag
mga alagad walâ na gid sa imo; kay ka-
ron nakahibalo ako, nga kon si Absalom
magkabuhi kag kita nga tanan nagkala-
matay kunta karon, niyan ini magapa-
hamuut sa imo.
7 Busa, tindug-ka karon, maggowa

kag hambal-ka sa tagiposoon sang imo
mḡa alagad; kay nagasumpa ako tunḡud
kay Iehoba, nḡa kon indi ka maggowa,
walâ sing bisan isa nḡa mabilin sa imo
karon sa gab-i; kag ini magamanḡinla-
bing malain sa imo sang tanan nḡa ka-
lainan nḡa nag-alabut sa imo, kutub
sang imo pagkapamatan-on tubtub ka-
ron."
8 Kag nagtindug ang hari, kag nag-
lingkod sa gawang; kag ginpahibalo ini
sa bug-os nḡa banwa, nḡa nagasiling:
"Yari karon, ang hari nagalingkod sa
gawang." Kag nag-abut ang bug-os
nḡa banwa sa atubanḡan sang hari.
Apang si Israel nagpalagyo na ang tag-
satagsa sa iya layanglayang.

Ang pagbalik sang hari nḡa si Dabid sa Ierusalem.

9 Kag ang bug-os nḡa banwa nagapa-
kigsuay sa tanan nḡa mḡa kabikahan ni
Israel, nḡa nagasiling: "Ang hari nag-
luwas sa amon sa kamut sang amon mḡa
kaaway; sia amo ang nagluwas sa amon
sa kamut sang mḡa Pilsitinhon, kag ka-
ron nagpalagyo na sia sa duta sa atuba-
nḡan ni Absalom.
10 Kag si Absalom, nḡa amon ginhap-
las sa ibabaw namon, napatay sa pag-a-
wayan; nḡani karon, ¿kay nḡaa bala
walâ kamo maghambal sa pagpabalik sa
hari?"
11 Kag ang hari nḡa si Dabid nagpa-
dalá kay Sadok, kag kay Abyatar, nḡa
mḡa saserdote, nḡa nagasiling: "Ham-
bala-ninyo ang mḡa tigulang sa Iuda,
kag isiling-ninyo sa ila: ¿Kay nḡaa ba-
la nagapaolehe kamo sa pagpapauli sa
hari sa iya baláy? Kay ang polong sang
bug-os nḡa Israel nag-abut na sa hari sa
iya baláy.
12 Kamo among akon mḡa útud,
kamo akon mḡa tul-an kag akon unud;
kag, ¿kay nḡaa bala nagapaolehe kamo
sa pagpabalik sa hari?
13 Kag isiling-ninyo kay Amasa:
¿Indi bala ikaw akon tul-an kag akon
unud? Amo ini ang pagbuhaton sang
Dios sa akon kag amo ini ang pagidu-
gang sa akon, kon indi ka manḡinpanḡolo
sang kasoldadosan sa atubanḡan nakon
sa gihapon sa tal-us ni Ioab."
14 Kag nabuyok niya ang tagiposoon
sang tanan nḡa mḡa tawo sa Iuda
subung sang isa lamang ka tawo; kag
nagpaladalá sila sa *pagsiling* sa hari:
"Balik-ka, kag ang tanan nḡa imo mḡa
alagad."
15 Kag ang hari nagpauli kag nag-
abut tubtub sa Iordan; kag si Iuda
nag-abut sa Gilgal sa pagsugata sa hari,
sa pagpatabok sa iya sa Iordan.
16 Kag si Simei, anak ni Gera, nḡa
Benyaminhon, nḡa taga-Bahurim, nagda-
lidali kag nagdulhog upud sang mḡa
tinawo ni Iuda, sa pagsugata sa hari
nḡa si Dabid.
17 Kag upud sa iya ang isa ka libo ka
tawo gikan sa Benyamin, kag si Siba,
nḡa sologoon sang baláy ni Saul, upud
ang iya napúlô kag lima ka anak kag
ang iya duha ka púlô ka alagad; kag
nagtalabok sila sa Iordan sa atubanḡan
sang hari.
18 Kag nagtabok ang balsa sa pag-
tabok sa panimaláy sang hari, kag sa
paghimo sang ginapakamaayo sa iya
mḡa mata. Kag si Simei, nḡa anak ni
Gera, naghapa sa atubanḡan sang hari,
sang sia nagatabok sa Iordan;
19 Kag nagsiling sia sa hari: "Indi
pagisipon sa akon sang akon ginoo ang
akon kasal-anan; kag indi pagpanum-
dumon-mo ang ginhimo sang imo alagad
sing pagkamalalison sang adlaw nḡa
ang hari, nḡa akon ginoo, naggowa sa
Ierusalem, sa bagay nḡa ang hari mag-
butang sini sa iya tagiposoon.
20 Kay ako, nḡa imo alagad, naga-
kilala nḡa nakasalâ ako, kag yari karon
nagkari ako ang nahauna sa bug-os nḡa
baláy ni Iose sa pagdulhog sa pagsugata
sang hari, nḡa akon ginoo."
21 Apang si Abisai, anak ni Seruia,
nagsabat kag nagsiling: "¿Indi bala
mapatay tunḡud sini si Simei, nḡa nag-
panghimalaut sa hinaplas ni Iehoba?"
22 Kag si Dabid nagsiling: "¿Ano
bala ang inyo sa akon, mḡa anak ni
Seruia, nḡa magmanḡinkasumpung na-
kon kamo karon? ¿Mapatay bala ka-
ron ang isa ka tawo sa Israel? ¿Walâ
bala ako makakilala, nḡa karon manḡin-
hari ako sa ibabaw ni Israel?"
23 Kag nagsiling ang hari kay Simei:
"Indi ka mamatay." Kag ang hari
nagsumpa sini sa iya.
24 Kag si Mepiboset, nḡa anak ni
Saul, nagdulhog sa pagsugata sa hari;
kag walâ sia makatinlo sang iya mḡa
tiil, bisan makagunting sang iya bunḡut,
bisan makabunak man sang iya mḡa

panapton, kutub sang adlaw nga naggo-
wa ang hari tubtub sang adlaw nga
nag-abut sia sa paghidaet.
25 Kag nahanabu, sang pag-abut niya
sa Ierusalem sa pagsugata sa hari, nga
ang hari nagsiling sa iya: "Mepiboset,
¿kay ngaa bala walâ ka magúpud sa
akon?"
26 Kag sia nagsiling: "Oh hari, nga
ginoo ko, ang akon alagad naglimbong
sa akon, kay ang imo alagad nagsiling:
Pagasiyahan ko ang isa ka asno, kag
magasakay ako sa iya, kag magaúpud
ako sa hari; kay ang imo alagad piang.
27 Kag ginbutangbutangan niya ang
imo alagad sa atubangan sang hari, nga
akon ginoo. Apang ang hari, nga akon
ginoo, subung sing isa ka manugtunda
sang Dios. Busa himoa ang ginapaka-
maayo sa imo mga mata;
28 Kay ang bug-os nga baláy sang
akon mga tawo lamang nga takus sa ka-
matayon sa atubangan sang hari, nga
akon ginoo; kag ginbutang mo ang imo
alagad sa tungâ sang mga nagakalaon
sa imo latok. Busa ¿ano bala nga ka-
tadlungan pa ang akon? ¿Ano pa bala
nga magmulay ako batok sa hari?"
29 Kag ang hari nagsiling sa iya:
"¿Kay ngaa pa nagahambal ka sing
mga polong? Ako nagsiling: Ikaw
kag si Siba, pagabahinon ninyo ang
latagon."
30 Kag si Mepiboset nagsiling sa hari:
"Nga kuhaon niya ang tanan, tungud
kay ang hari, nga akon ginoo, nagbalik
sa paghidaet sa iya baláy."
31 Kag si Barsilai nga Giladinhon
nagdulhog man gikan sa Rogelim; kag
nagtabok sa Iordan upud sa hari, sa
pagdul-ong sa iya sa tabok sang Iordan.
32 Kag si Barsilai tama na gid kati-
gulang, mga kawaloan ka tuig ang iya
edad; kag ginsakdag niya ang hari, sang
didto sia sa Mahanaim, kay isa ka tawo
sia nga tama gid ka mangaran.
33 Kag ang hari nagsiling kay Barsi-
lai: "Tabok-ka upud sa akon, kag ako
magasakdag sa imo upud sa akon sa
Ierusalem."
34 Apang si Barsilai nagsiling sa
hari: "¿Kapid-an pa bala ang mga
adlaw sang katuigan sang akon pagka-
buhi, agud nga ako magtaklad upud sa
hari sa Ierusalem.
35 Ako sa karon nga adlaw nagaedad
sing kawaloan ka tuig; makakilala pa
ako bala nga kon ano ang maayo kag
kon ano ang malain ¿Magabatyag bala
karon sing kanamit ang imo alagad sang
iya pagakaonon kag pagaimnon? ¿Ma-
kapamati pa ako bala sang tingug sang
mga manugambahan nga lalaki kag sang
mga manugambahan nga babae? Kag
¿kay ngaa pa bala nga manginlulan ang
imo alagad sa hari, nga akon ginoo?
36 Halus makatabok ang imo alagad
sang Iordan upud sang hari; kag ¿kay
ngaa bala nga pagahatagan ako sang
hari sing subung ka daku nga balus?
37 Ako nagaampo sa imo, nga paba-
likon mo ang imo alagad, agud nga ma-
matay ako sa akon banwa, malapit sang
lulubngan sang akon amay kag sang
akon ilóy. Kag yari karon, ang imo
alagad nga si Kimham, nagatabok sia
upud sang hari, nga akon ginoo: buhata
sa iya ang ginapakamaayo sang imo mga
mata."
38 Kag ang hari nagsiling: "Karon
magtabok upud sa akon si Kimham, kag
pagahimoon ko sa iya ang ginapakama-
ayo sang imo mga mata; kag ang tanan
nga imo pagakaluyagan sa akon, akon
pagabuhaton sa imo."
39 Kag sang ang bug-os nga banwa
nagtabok sa Iordan, ang hari man nag-
tabok; kag ang hari naghaluk kay Barsi-
lai, kag ginpakamaayo sia; kag sia nag-
balik sa iya duug.
40 Kag ang hari nag-agi sa Gilgal, kag
upud sa iya nag-agi si Kimham: kag
ang bug-os nga banwa ni Iuda, kag ang
katungâ man sang banwa ni Israel nag-
patabok sang hari sa Iordan.

Ang pagluib kag ang pagkamatay ni Seba.—
Katapusan sang inaway nga binanwa.

41 Kag, yari karon, ang tanan nga
mga lalaki sa Israel nagpalapit sa hari,
kag nagsililing sila sa iya: "¿Kay ngaa
bala ang amon mga útud, ang mga tawo
sa Iuda, nagkawat sila sa imo, kag mag-
patabok sila sa Iordan sa hari, kag sa
iya panimaláy, kag sa tanan nga mga
tinawo ni Dabid upud sa iya?"
42 Kag ang tanan nga mga tawo sa
Iuda nagsalabat sa tanan nga mga tina-
wo sa Israel: "Kay ang hari amon
himata, kag ¿kay ngaa bala nagapala-
ngakig kamo sa sini? ¿Nakakaon bala
kami sing diyot nga iya sang hari?

¿ Nakabaton bala kami sa iya sing amo-
ma ? ”
43 Kag nagsalabat ang mĝa tinawo
sa Israel kag nagsililing sa mĝa tinawo
sa Iuda : “ May napúlô kami ka bahin
sa hari, kag nĝa sa amo nĝa sa Dabid
labi pa kami sang sa inyo ; ¿ kay nĝaa
bala ginpakakubus ninyo kami ? ¿ Indi
bala ang amon polong ang nahauna sa
pagpauli sa amon hari ? ” Kag ang po-
long sang mĝa tinawo sa Iuda nanĝinla-
bi ka tigdas sang iya sang mĝa tinawo
sa Israel.

20 KAG nahanabu, nĝa yadto didto
ang isa ka tawo ni Belial nĝa
ginahinĝalanan nĝa si Seba, anak ni
Bikri, nĝa Benyaminhon ; nĝa nagpa-
tunog sia sang budyong, kag nagsiling :
“ Walâ kita aton sing bahin kay
Dabid, bisan panublion sa anak ni
Isai : ¡ Israel, ang tagsatagsa sa iya mĝa
layanglayang ! ”
2 Kag nagbiliya kay Dabid ang tanan
nĝa mĝa tinawo sa Israel sa pagsulunud
kay Seba, nĝa anak ni Bikri ; apang ang
mĝa tinawo sa Iuda nagsilimpon sa ila
hari, kutub sa Iordan tubtub sa Ieru-
salem.
3 Kag sang pag-abut ni Dabid sa iya
baláy, sa Ierusalem, ginkuha sang hari
ang napúlô niya ka babae, nĝa ginbilin
sa pagbantay sang baláy, kag binutang
niya sila sa isa ka baláy, nĝa diin gin-
bantayan sila, kag ginsakdag niya sila,
apang walâ na gid nĝa mas-a magsulúd
sia sa ila ; kondi gintakpan sila sa baláy
tubtub sa adlaw sang ila kamatayon, nĝa
nagakabuhi sa pagkabálo.
4 Kag nagsiling ang hari kay Amasa :
“ Itipon ako sang mĝa tinawo sa Iuda
sa sulúd sang tatlo ka adlaw, kag niyan
diri ka man.”
5 Naglakat si Amasa sa pagtipon sa
mĝa tawo sa Iuda, apang nagdugay sia
sing labi sang panag-on nĝa ginpat-in
sa iya ;
6 Kag si Dabid nagsiling kay Abisai :
“ Si Seba, nĝa anak ni Bikri, magabuhat
sa aton karon sing labi nĝa kalainan
kay Absalom. Kuha-ka sang mĝa ala-
gad sang imo ginoo, kag lagsa sia, basi
pa nĝa makaabut sa mĝa banwa nĝa
malig-on kag madula sia sa aton mĝa
mata.”
7 Niyan naggulowa sa olehe niya
ang mĝa tawo ni Ioab, kag ang mĝa
Keretinhon kag ang mĝa Peletinhon,
kag ang tanan nĝa mĝa maisug ; naggulo-
wa sila sa Ierusalem sa paglagas kay
Seba, nĝa anak ni Bikri.
8 Kag sang didto sila malapit sang
daku nĝa Bató, nĝa yara sa Gabaon,
nagsugata sa ila si Amasa. Kag si Ioab
nagapanaput sang iya panapton nĝa gin-
suklub niya, kag sa ibabaw niya ang
wagkus sa hinanĝiban, nĝa nahugut sa
iya hawak sa iya tagub ; kag sang pag-
gowa niya, ang *hinanĝiban* naholog.
9 Kag si Ioab nagsiling kay Amasa :
“ ¿ May paghidaet ka bala, útud ko ? ”
Kag gindakup ni Ioab si Amasa sa
bunĝut sang kamut nĝa too sa paghaluk
sa iya.
10 Kag si Amasa walâ magpanĝaman
sang hinanĝiban nĝa yara sa kamut ni
Ioab, kag ginpilas sia ni Ioab sa iya
sa tiyan, kag nagkayat ang iya mĝa
kasudlan sa duta, nĝa walâ na sia
pagpilasa liwan ; kag napatay si Amasa.
Kag si Ioab kag ang iya útud nĝa si
Abisai naglagas kay Seba, nĝa anak ni
Bikri.
11 Kag ang isa sang mĝa pamatan-on
ni Ioab nagdúlog sa luyo niya, kag nag-
siling : “ Bisan sin-o nĝa nagapamuut
kay Ioab, kag nagapahanayon kay Da-
bid, magsunud sia kay Ioab.
12 Kag si Amasa nagabolobaliskad sa
iya dugo sa tunĝâ sang dalan. Kag
sang nakita sadto nĝa tawo, nĝa ang
bug-os nĝa banwa nagdúlog, ginuyud
niya si Amasa sa gowa sang dalan sa
latagon, kag gintabunan sia niya sing
isa ka panapton ; kay ginatan-aw niya
nĝa ang tanan nĝa nagaalagi, nagadulú-
log sa luyo niya.
13 Sang pagkaguyud sa iya sa dalan,
ang tanan nĝa tawo nagsulunud kay
Ioab sa paglagas kay Seba, nĝa anak
ni Bikri.
14 Kag ginlakbay niya ang tanan nĝa
mĝa kabikahan sa Israel, tubtub sa
Abel kag Bet-maaka, kag ang tanan
nĝa mĝa Berinhon ; kag nagtilipon sila
kag nagsulunud man sa iya.
15 Kag nag-alabut sila kag ginlibutan
nila sia sa Abel sa Bet-maaka, kag nag-
talampok sila batok sa banwa sing
tap-ok, nĝa nagasandig batok sa unhan
nĝa kuta ; kag ang bug-os nĝa banwa
nĝa yara upud kay Ioab nagakutkut sa
pagpukan sang kuta.
16 Kag isa ka babae nĝa manĝin-

alamon nagsingit gikan sa banwa: "Pamati-kamo, pamati-kamo; ginaampo ko sa inyo, nga isiling ninyo kay Ioab: Magpalapit-ka diri, agud nga ako maghambal sa imo."
17 Kag sia nagpalapit; kag nagsiling ang babae: "¿Amo ikaw bala si Ioab?" Kag sia nagsabat. "Amo ako." Kag sia nagsiling sa iya: "Pamatii ang mga polong sang imo alagad." Kag sia nagsiling: "Nagapamati ako."
18 Kag naghambal sia *liwan* nga nagasiling: "Dapat ginhambal kunta sing úna anay sa pagsiling: Kinahanglan magpamangkot sa Abel, kag sa sini nagkatapus kunta *ini.*
19 Ako amo ang isa ka babae sang mga makigdaiton kag mga matutum sa Israel; kag ikaw nagahimulat sa paglaglag sang isa ka banwa, nga amo ang isa ka ilóy sa Israel. ¿Kay ngaa bala pagahalunhonon mo ang panublion ni Iehoba?"
20 Kag si Ioab nagsabat, kag nagsiling: "Malayô, malayô sa akon nga ako maghalunhon, bisan magguba.
21 Ang butang indi amo ini; kondi ang isa ka tawo sa bukid nga Epraim, nga ginahingalanan nga si Seba, anak ni Bikri, nagbayaw sang iya kamut batok sa hari, batok kay Dabid. Itugyan-ninyo sia, sia lamang, kag magahalín ako sa banwa." Kag ang babae nagsiling kay Ioab. "Yari karon ang iya olo pagaiholog sa imo kutub sa kuta."
22 Kag ang babae napakadto sa bug-os nga banwa upud ang iya kaalam. Kag ginutúd nila ang olo ni Seba, anak ni Bikri, kag ginholog nila sia kay Ioab. Kag sia nagpatunog sang budyong, kag nag-alaplaag sila gikan sa atubangan sang banwa ang tagsatagsa sa iya layanglayang; kag si Ioab nagbalik sa hari sa Ierusalem.
23 Kag nanginpangolo si Ioab sa ibabaw sang bug-os nga kasoldadosan sa Israel, kag si Benaia, nga anak ni Ioiada, sa ibabaw sang mga Keretinhon kag mga Peletinhon;
24 Kag si Adoram sa ibabaw sang mga buhis nga binanwa; kag si Iosapat, nga anak ni Ahilud, among manugsulat sang Kronika;
25 Kag si Seia among eskriba, kag si Sadok kag si Abyatar, mga saserdote;
26 Kag si Ira, nga Iairinhon, nanginsaserdote man ni Dabid.

Gutum sa Israel.—Ang mga Gabaoninhon kag ang balay ni Saul.

21 KAG sa mga kaadlawan ni Dabid nag-abut ang gutum sa sulúd sang tatlo ka tuig, sa tuigtuig. Kag si Dabid nagpangita sang nawung ni Iehoba, kag si Iehoba nagsiling sa iya: "Ini tungud kay Saul kag tungud sang iya baláy sa dugo, kay nagpatay sia sang mga Gabaoninhon."
2 Kag gintawag sang hari ang mga Gabaoninhon, kag ginhambal niya sila. Kag ang mga Gabaoninhon indi sila mga inanak ni Israel, kondi ang nabilin sang mga Amorinhon, nga sa ila ang mga inanak ni Israel naghimo sing panumpa. Kag si Saul naghimulat sa pagpatay sa ila bangud sa iya kabalaka sa mga inanak ni Israel kag ni Iuda.
3 Busa nagsiling si Dabid sa mga Gabaoninhon: "¿Ano bala ang pagabuhaton ko sa inyo, kag bangud sa ano magahimo ako sang katumbasan, agud nga pagpakamaayohon ninyo ang panublion ni Iehoba?"
4 Kag ang mga Gabaoninhon nagsililing sa iya: "Indi *kasuayon* ini sa aton sang pílak, bisan sang bulawan kay Saul kag sa iya baláy; bisan dapat naton pagpatyon bisan sin-o sa Israel." Kag sia nagsiling sa ila: "Ang inyo pagaisiling pagabuhaton ko sa inyo."
5 Kag sila nagsilililing sa hari: "Yadtong tawo nga naglaglag sa amon kag nagpasohot batok sa amon, agud nga paglaglagon kami, sa walâ sing ibilin sa amon sa bug-os nga kadulunan sa Israel;
6 Ihatag mo sa amon ang pito ka lalaki sa ila mga inanak, agud nga bitayon namon sila sa atubangan ni Iehoba sa Gibea sa Saul, nga pinili ni Iehoba. Kag ang hari nagsiling: "Pagaihatag ko sila."
7 Apang ginpatawad sang hari si Mepiboset, nga anak ni Ionatan, anak ni Saul, tungud sang panumpa ni Iehoba, nga yara sa tungâ nila, sa tungâ ni Dabid kag ni Ionatan, nga anak ni Saul.
8 Apang nagkuha ang hari sang duha ka anak ni Rispa, anak nga babae ni Aia, nga sa ila nag-anak sia kay Saul, si Armoni kag si Mepiboset; kag lima sang mga anak ni Mikal, anak nga babae ni Saul, nga sa ila gin-anak niya kay Adriel, anak ni Barsilai, nga Meholatinhon;

9 Kag gintugyan niya sila sa mĝa ka-
mut sang mĝa Gabaoninhon, nĝa ginbi-
tay sila nila sa bukid sa atubanĝan ni
Iehoba; kay nagkalamatay sing tinĝub
yadtong pito. Kag ginpatay sila sang
nahauna nĝa mĝa adlaw sang ani, sa
pamuno sang ani sang mĝa sebada.
10 Kag si Rispa, nĝa anak nĝa babae
ni Aia, nagkuha sing isa ka panapton
nĝa lalaw, kag hinumlad niya ini sa iba-
baw sang isa ka batong bantiling, kutub
sang pamuno sang ani, tubtub nĝa nag-
ulan sa ibabaw nila sing tubig sang
lanĝit; kag walâ sia magtugut sa bisan
ano nĝa pispis sang lanĝit nĝa magholon
sa ibabaw nila sa kaadlawan, bisan mĝa
sapat nĝa mapintas sang latagon sa ka-
gab-ihon.
11 Kag ginsugid kay Dabid ang gina-
himo ni Rispa, anak nĝa babae ni Aia,
nĝa babae ni Saul.
12 Kag si Dabid nagpakadto, kag gin-
kuha niya ang mĝa tul-an ni Saul kag
ang mĝa tul-an ni Ionatan, nĝa iya anak,
sang mĝa taga-Iabes-Galaad, nĝa ginta-
kaw nila sa balaligyaan sa Bet-san, nĝa
didto ginbitay sila sang mĝa Pilistinhon,
sang adlaw nĝa ginpilas sang mĝa Pi-
listinhon si Saul sa Gilboa.
13 Kag ginpadalá niya gikan didto
ang mĝa tul-an ni Saul, kag ang mĝa
tul-an ni Ionatan nĝa iya anak; kag
gintipon man ang mĝa tul-an sang mĝa
ginpamity.
14 Kag ginlubung sila nila upud sang
mĝa tul-an ni Saul kag ni Ionatan sa
duta ni Benyamin sa Sela, sa lulubnĝan
ni Kis, nĝa iya amay. Ginhimo nila ang
tanan nĝa ginsogo sang hari. Kag sa
tapus sini ang Dios nagmahinoklogon
sa kadutaan.

Ang kamatayon sang iban nĝa mĝa layug nĝa mĝa Pilistinhon.

15 Kag ang mĝa Pilistinhon nakig-
away liwan batok sa Israel. Kag si
Dabid nagdulhog, kag ang iya mĝa
alagad upud sa iya, kag nagpalakigaway
sila batok sa mĝa Pilistinhon, kag si
Dabid binudlay.
16 Kag si Isbi-benob, nĝa amo sia
sang mĝa inanak sang layug, kag nĝa
may bangkaw sia nĝa ang kabug-aton
sang iya salsalon among tatlo ka gatus
ka siklo nĝa saway, kag nĝa naga-
taklus sia sang isa ka bag-o nĝa *hinĝa-
niban*, naghambal sia sa pagpilas kay
Dabid.
17 Apang si Abisai, nĝa anak ni Se-
ruia, nagtabang sa iya, kag ginpilas niya
ang Pilistinhon kag ginpatay niya sia.
Niyan ang mĝa tinawo ni Dabid nagsu-
lumpa sa iya, nĝa nagasiling: "Indi na
gid nĝa mas-a maggowa ka upud sa
amon sa pag-awayan, basi pa pagpalo-
nĝon mo ang lamprahan sa Israel."
18 Kag sang olehe, may isa na man
ka pagilinaway sa Gob batok sa mĝa
Pilistinhon. Niyan si Sibekai, nĝa
Husatinhon, nagpilas kay Sap, nĝa amo
sa mĝa anak sang layug.
19 Kag may isa pa ka pagilinaway ba-
tok sa mĝa Pilistinhon, sa Gob. Kag si
Elhanan, nĝa anak ni Iaare-Oregim, nĝa
Betleheminhon, nagpilas kay Goliat,
nĝa Gitinhon, nĝa ang olonĝan sang iya
bangkaw subung sang isa ka likisan sang
mĝa manughabol.
20 Kag may isa pa ka pagilinaway sa
Gat, nĝa didto may isa ka tawo nĝa ma-
taas gid, nĝa may anum sia ka tudlo *sa
tagsa ka kamut*, kag anum man *sa tagsa ka
tiil:* duha ka púlô kag apat sa kabilogan,
nĝa sia man natawo sa layug.
21 Kag tunĝud kay ginhikayan niya
ang Israel, si Ionatan, nĝa anak ni Si-
mea, nĝa útud ni Dabid, nagpilas sa iya.
22 Ini sila nĝa apat nagkalatawo sa
layug, sa Gat; kag nagkalapukan sila
tunĝud sa kamut ni Dabid, kag tunĝud
sa kamut sang iya mĝa alagad.

Alambahanon sang mĝa Pagpasalamat ni Dabid.

22 KAG si Dabid naghambal kay Ie-
hoba sang mĝa polong sini nĝa
alambahanon sang adlaw, nĝa si Iehoba
nagluwas sa iya sa kamut sang tanan
niya nĝa mĝa kaaway kag sa kamut ni
Saul:
2 Kag nagsiling sia:
"Si Iehoba among akon Batong Ban-
tiling, kag ang akon kuta, kag ang
akon manugpatimawa, ang akon
gid.
3 Dios, ang akon batong Bantiling, sa
iya magapasilong ako;
Ang akon kalasag, kag ang sunĝay
sang akon kaluwasan, ang akon
mataas nĝa tore, kag ang akon
palasilonĝan;
Ang akon Manunubus, nĝa nagalu-
was sa akon sa lugus.

4 Nagatawag ako kay Iehoba, nga iligoon sang akon mga pagdayaw:
Kag naluwas ako sa akon mga kaaway.
5 Kay ginlibutan ako sang mga hanol sang kamatayon,
Kag ang mga kasulgan sang kalaglagan nagpakugmat sa akon.
6 Ginlikupan ako sang mga higot sang inpierno,
Kag ang mga siod sang kamatayon nagkibot sa akon.
7 Sa akon mga kalisdanan gintawag ko si Iehoba;
Kag nagsingit ako sa akon Dios:
Kag sia nagpamati sang akon tingug kutub sa iya simbahan,
Kag ang akon paningit *nag-abut* sa iya mga idlulungug.
8 Ang duta naguyug kag nagkurug;
Ang mga sadsaran sang mga langit ginpagiho,
Kag naguluyug, kay sia naakig.
9 Naggowa ang asó sa iya mga ilong;
Kag ang kalayo, nga naggowa sa iya bâbâ, nagupus.
Ang mga baga nga naggowa sa iya nagdalabdab,
10 Gintonton niya ang mga langit kag nanaug sia;
Kag madamul nga kadulum sa idalum sang iya mga tiil.
11 Kag nagsakay sia sa ibabaw sang kerubin, kag naglupad;
Nagpahayag sia sa ibabaw sang mga pakpak sang hangin.
12 Kag ginbutang niya ang mga kadudulman sa palibot niya subung sang layanglayang,
Kadamuan nga tubig, mga madamul nga gal-um.
13 Sa kasilaw sang iya atubangan nagdabdab ang mga baga.
14 Nagpadaguub si Iehoha kutub sa mga langit,
Kag ang Labing Mataas nagpabati sang iya tingug.
15 Nagpana sia sing mga baslay, kag ginpaalaplaag niya ang *akon mga kaaway;*
Ginpapanlinti niya, kag ginwagwag niya sila.
16 Niyan nagpalahayag ang mga iligan sang dagat,
Ang mga sadsaran sang kalibutan ginpamuksan,
Tungud sang pagsabdong ni Iehoba,
Sang unus sang ginhawa sang iya mga ilong.
17 Ginuntay niya ang *iya kamut* gikan sa kahitaasan, gindakup niya ako;
Kag kinuha niya ako sa madamu nga mga tubig.
18 Ginluwas niya ako sang akon mabakud nga kaaway:
Sa sadtong mga nagadumut sa akon, nga mga labing mabakud pa sa akon.
19 Ginsalakay nila ako sa adlaw sang akon kalalat-an;
Apang si Iehoba nanginakon panabang.
20 Ginpagowa niya ako sa kalaparan;
Ginluwas niya ako, kay ginkaluyagan niya ako.
21 Ginbalusan ako ni Iehoba sono sa akon katarungan:
Sono sa katinlo sang akon mga kamut, ginbalusan niya ako.
22 Kay ginbantayan ko ang mga dalanon ni Iehoba,
Kag walâ ako magbulag, sa walâ gid pagtahud, sa akon Dios.
23 Kay sa atubangan nakon yari ang tanan niya nga mga tulumanon;
Kag walâ ako magapalayô sa akon sang iya mga palatukuran.
24 Kag nagapahayag ako nga himpit sa iya,
Kag nagabantay ako sa akon, sa akon kalautan.
25 Tungud sini ginbalusan ako ni Iehoba, sono sa akon katarungan,
Sono sa akon katinlo sa atubangan sang iya mga mata.
26 Sa nagahigugma, nagapahayag ka sing gugma;
Sa tawo nga matadlung, nagapahayag ka sing katadlung;
27 Sa putli nagapahayag ka sing kaputli;
Apang sa malalison nagapahayag ka sono sa iya pagkamalalang.
28 Kag ikaw nagaluwas sa banwa nga mapainubuson,
Apang ang imo mga mata sa ibabaw sang mga palabilabihon, nga ginapakubus mo.
29 Kay ikaw among akon sulo, oh Iehoba;

Kag si Iehoba nagapasanag sang akon mĝa kadudulman.
30 Kay sa imo ginasalakay ko ang kasoldadosan;
Upud sa akon Dios ginaliktin ko ang kuta.
31 Ang Dios, himpit ang iya dalanon;
Ang polong ni Iehoba inulay sa tolonawan.
Sia amo ang kalasag sang tanan nĝa mĝa nagapasilong sa iya.
32 Kay ¿sin-o bala ang Dios, kondi si Iehoba?
Kag ¿kon sin-o bala ang Batong bantiling, kondi ang aton Dios?
33 Ang Dios among akon mabakud nĝa kuta,
Kag sia ang nagahawan sing himpit sang akon dalanon.
34 Sia ang nagahimo sang akon mĝa tiil subung sang iya sang mĝa usa,
Kag sia ang nagapalig-on sa akon sa akon mĝa kahitaasan.
35 Sia ang nagasampat sang akon mĝa kamut nĝa sa pagilinaway,
Kag ang akon mĝa butkon nagasanting sang pana nĝa saway.
36 Ikaw nagahatag man sa akon sang kalasag sang imo kaluwasan,
Kag ang imo kaayohan nagpakadaku sa akon.
37 Ginapalapad mo ang akon mĝa tikang sa idalum nakon;
Kag ang akon mĝa tiil wala magakaladanlog.
38 Ginalagas ko ang akon mĝa kaaway kag ginalaglag ko sila;
Kag walâ ako magabalik tubtub nĝa wala ko sila maorot.
39 Ginaupúd ko sila kag ginadogmok ko sila kag indi sila makatindug;
Kag nagakalapukan sila sa idalum sang akon mĝa tiil.
40 Kag ginawagkusan mo ako sing kabakud nĝa sa pag-awayan;
Kag ginapasakup mo sa idalum nakon ang akon mĝa kasumpung.
41 Ikaw nagapatalikod sa akon sang akon mĝa kaaway,
Kag ginalaglag ko ang mĝa nagadulumut sa akon.
42 Nagalilinĝas sila, kag walâ sing sin-o nĝa magaluwas sa ila;
Nagatawag sila kay Iehoba, apang walâ sia magasabat sa ila.
43 Ginabukbuk ko sila subung sang yab-ok sang duta,
Ginalinas ko sila kag ginatapakan ko sila subung sang lunang sa mĝa dalan,
44 Ikaw nagaluwas man sa akon sa mĝa pagsilinuay sang akon banwa;
Ikaw nagabantay sa akon, agud nĝa manĝinpanĝolo ako sang mĝa katawohan:
Ang banwa nĝa walâ ko makilala, nagaalagad sa akon.
45 Ang mĝa anak sang dumuluong nagapolopasakup sa akon:
Nĝa sa pagkabati nila sa akon, nagatuluman sila.
46 Ang mĝa anak sang dumuluong nagakalatup-ay nĝa walay kusug,
Kag nagawalagkus sa pagpalagyo gikan sa ila mĝa duug nĝa malig-on.
47 Si Iehoba nagakabuhi, kag pakamaayohon ang akon Batong bantiling;
Magmanĝindalayawon ang Dios, ang Batong bantiling sang akon kaluwasan:
48 Ang Dios nĝa nagpanimalus sa akon,
Kag nagapakubus sang mĝa banwa sa idalum nakon,
49 Kag nagakuha sa akon sa tunĝâ sang akon mĝa kaaway;
Ikaw nagabayaw sa akon sa ibabaw sang akon mĝa kasumpung,
Ginaluwas mo ako sa tawo nĝa malugus.
50 Tunĝud sini pagapasalamatan ko ikaw sa tunĝâ sang mĝa katawohan, oh Iehoba.
Kag pagaambahanon ko ang imo nĝalan.
51 Sia nagahatag sing dalagku nĝa mĝa kaluwasan sa iya hari,
Kag nagapahayag sing bugay sa iya hinaplas,
Sa kay Dabid kag sa iya kaliwatan sa gihapon."

Katapusan nĝa mĝa polong ni Dabid.

23 YARI karon ang katapusan nĝa mĝa polong ni Dabid:
Nagasiling si Dabid, nĝa anak ni Isai,
Nagasiling ang lalaki nĝa ginbayaw sa mataas,
Ang ginhaplas sang Dios ni Iakob.

Ang matam-is nğa manug-ambahan sa Israel:
2 Ang Espiritu ni Iehoba naghambal tunğud sa akon,
Kag ang iya polong yara sa akon dila.
3 Ang Dios ni Israel nagsiling,
Naghambal sa akon ang Batong bantiling ni Israel:
Ang isa ka Matarung manğinmanuggahum sa tunğâ sang mğa tawo,
Isa ka manuggahum nğa may kahadluk sa Dios,
4 Kag manğinsubung sang kasanag sang kaagahon kon magsubang ang adlaw,
Sa isa ka aga nğa walâ sing gal-um,
Nğa ang iya silak *nagapatúbô* sang hilamon sa duta sa tapus na ang ulan.
5 Kay ¿indi bala subung sini ang akon baláy sa atubanğan sang Dios,
Tunğud kay sia naghimo sa akon sing katipan nğa dayon,
Nğa may maayong kahusayan sa tanan kag malig-on?
Kay ini amo ang bug-os nğa kaluwasan kag ang bug-os ko nğa handum,
Busa ¿indi bala niya pagapatuboon?
6 Apang ang mğa Belial subung sila nğa tanan sang mğa tunok nğa sinikway,
Kay indi sarang sila mapolot sang kamut;
7 Kag ang buut magtandug sa ila
Nagapanghinğanib sia sing salsalon kag sang olonğan sang bangkaw,
Kag ginasunog sila sing bug-os sa kalayo sa amo nğa duug."

Ang mğa pinasahi nğa mğa manugaway ni Dabid.

8 Yari karon ang mğa nğalan sang
mğa maisug ni Dabid: Si Ioseb-Basebet, nğa Takemoninhon, panğolo sang mğa labing maayo nğa manugaway. Ini sia nagbalabad sang iya bangkaw batok sa walo ka gatus, nğa ginpilas sa kamatayon sing makaisa.
9 Kag ang madason sini, si Eleasar,
nğa anak ni Dodo, anak sang isa ka Ahohinhon, nğa amo sang mğa tatlo ka maisug, nğa yara upud kay Dabid, sang paghikay nila sa mğa Pilistinhon, nğa nagtilipon didto sa pag-awayan, sang ang mğa tinawo ni Israel nagtaklad.
10 Ini sia nagtindug kag ginpilas
niya ang mğa Pilistinhon tubtub nğa naluya ang iya kamut, kag nagpilít sa hinğaniban; kag si Iehoba nagbuhat sing daku nğa kaluwasan sadtong adlaw; kag nagbalik ang banwa sa olehe niya lamang sa pagkuha sang hinublas.
11 Kag ang madason sini, si Sama,
anak ni Age, nğa Hararinhon. Kag sang pagtilipon sang mğa Pilistinhon sa isa ka kinabon, sa diin may isa didto ka gikas nğa latagon nğa napunô sing mğa balatong (kag ang banwa nagpalagyo na sa atubanğan sang mğa Pilistinhon),
12 Niyan sia nagpahamtang sa tunğâ
sang latagon kag gintabanğan niya sia, kag ginpilas niya ang mğa Pilistinhon; kag si Iehoba nagbuhat sing isa ka daku nğa kaluwasan.
13 Kag ang tatlo sang mğa katloan
nğa mğa panğolo nagdululhog kag nagpalakadto, sa panag-on sang ani, kay Dabid sa lunğib sa Adulam; sang ang kasoldadosan sang mğa Pilistinhon nahamtang sa nalupyakan sang Repaim.
14 Niyan si Dabid yara sa kabakuran
kag ang bantay nğa kasoldadosan sang mğa Pilistinhon yari sa Betlehem.
15 Kag naghandum si Dabid, kag
nagsiling: "¿Sin-o bala ang makapainum sa akon sang tubig sang bobon sa Betlehem, nğa yara malapit sa gawang?"
16 Kag ang tatlo ka mğa maisug nag-
pahawa sa dulugan sang mğa Pilistinhon, kag nagpanag-ub sila sang tubig sang bobon sa Betlehem, nğa yara malapit sa gawang, kag kinuha nila kag gindalá nila ini kay Dabid. Apang sia walâ magbuut sa paginum sa iya, kondi ginula niya sia kay Iehoba, kag nagsiling:
17 "Manğinmalayô sa akon, oh Ieho-
ba, nğa ako maghimo sini. ¿Indi bala ini ang dugo sang mğa lalaki nğa ginbutang nila sa katalagman ang ila kabuhi sa pagkadto didto?" Kag walâ sia magbuut sa paginum sa iya. Yari diri ang ginhimo sining tatlo ka maisug.
18 Kag si Abisai, nğa útud ni Ioab,
anak ni Seruia, amo ang panğolo sang tatlo. Kag nagbalabad sia sang iya bangkaw batok sa tatlo ka gatus, nğa ginpilas niya sa kamatayon; kag sa ila nğa tatlo, sia ang bantug.
19 Sia ang labing dunganon sa ila nğa
tatlo kag nanğinpanğolo sia nila; apang

walâ sia makatupung sa tatlo nḡa mḡa
nahauna.
20 Kag si Benaia, anak ni Ioiada, anak
sang isa ka maisug nḡa lalaki nḡa daku
sa mḡa kabansagan, nḡa taga-Kabseel.
Ini sia nagpilas sang duha ka Ariel sa
Moab; kag sia nagpanaug man sa tunḡâ
sang isa ka bobon sa dag-on sang niebe,
kag ginpilas niya ang isa ka leon.
21 Ginpilas man niya ang tawo nḡa
Egiptohanon nḡa *maayo* sing bayhon:
ang Egiptohanon may isa ka bangkaw sa
iya kamut, kag nagdulhog sia sa iya nḡa
may isa ka sungkod, kag gin-agaw niya
sa kamut sang Egiptohanon ang bangkaw,
kag ginpatay niya ini sang iya kaugalingon
nḡa bangkaw.
22 Ini ginhimo ni Benaia, nḡa anak ni
Ioiada, kag may nḡalan sia sa tunḡâ
sining tatlo nḡa mḡa maisug.
23 Sa ila nḡa katloan nanḡinlabing
dunganon sia; apang walâ sia makatupung
sa tatlo nḡa *mḡa nahauna.* Kag
ginbutang sia ni Dabid sa iya palangkoton
nḡa tinago.
24 Si Asael, nḡa útud ni Ioab, sa
tunḡâ sang katloan; si Elhanan, nḡa
anak ni Dodo, nḡa taga-Betlehem;
25 Si Samma, nḡa taga-Harod; si Elika,
nḡa taga-Harod;
26 Si Heles, nḡa taga-Palet; si Ira,
nḡa anak ni Ikes, nḡa taga-Tekoa;
27 Si Abieser, nḡa taga-Anatot; si
Mebunai, nḡa Husanhon;
28 Si Salmon, nḡa Hahohinhon; si
Maharai, nḡa taga-Netopa;
29 Si Heleb, nḡa anak ni Baana, nḡa
taga-Netopa; si Itai, nḡa anak ni Ribai,
nḡa taga-Gibea sa mḡa anak ni Benyamin;
30 Si Benaia, nḡa taga-Piraton; si Hildai
nḡa taga-Nahale-Gaas;
31 Si Albon, nḡa taga-Arba; si Asmabet,
nḡa taga-Barhum;
32 Si Eliahaba, nḡa taga-Saalbon; si
Beneiasen, si Ionatan;
33 Si Sama, nḡa Hararinhon; si Ahiam
nḡa anak ni Sarar, nḡa taga-Arar;
34 Si Elipelet, nḡa anak ni Ahasbai,
nḡa anak sang isa ka Maakatinhon; si
Eliam, nḡa anak ni Ahitopel, nḡa taga-Gilon;
35 Si Hesrai, nḡa taga-Karmelo; si
Paarai, nḡa taga-Arab;
36 Si Igal, nḡa anak ni Natan, nḡa
taga-Soba; si Bani, nḡa taga-Gad.
37 Si Selek, nḡa Amoninhon; si Naharai,
nḡa Beerotinhon, manugdalá sing
hinḡaniban ni Ioab, nḡa anak ni Seruia;
38 Si Ira, nḡa taga-Ieter; si Gareb
nḡa taga-Ieter;
39 Si Uria, nḡa Hetinhon: tanan sila
katloan kag pito.

Ang pagisip sang banwa.—Ang kamatay sa Israel.

24 KAG ang kaakig ni Iehoba nagdabdab
liwan batok sa Israel, kag
ginsugyot niya si Dabid batok sa ila,
nḡa nagasiling: "Lakat-ka, isipa si
Israel kag si Iuda."
2 Kag nagsiling ang hari kay Ioab,
nḡa panḡolo sang kasoldadosan, nḡa
yara upud sa iya: "Libuta ang tanan
nḡa mḡa kabikahan ni Israel kutub sa
Dan tubtub sa Beer-seba, kag isipa ang
banwa, agud nḡa ako makahibalo sang
kadamuon sang banwa."
3 Kag si Ioab nagsabat sa hari:
"Duganḡan pa unta ni Iehoba, nḡa imo
Dios, ang banwa sing makagatus labi
sang yara, kag nḡa makita sia sang mḡa
mata sang hari, nḡa akon ginoo, apang
¿kay nḡaa bala nahamuut sini ang hari
nḡa akon ginoo?"
4 Apang ang polong sang hari naglandas
batok kay Ioab kag batok sa
mḡa panḡolo sang kasoldadosan; kag si
Ioab naggowa upud sang mḡa panḡolo
sang kasoldadosan sa atubanḡan sang
hari sa pagisip sang banwa sa Israel.
5 Kag sang nakatabok sila sa Iordan,
nagbutang sila sing dulugan sa Aroer
sa too sang banwa, nḡa yara sa tunḡâ
sang kasulgan sa Gad kag nayon sa
Iaser.
6 Kag naglambut sila sa Galaad,
kag sa dutang Tatim-hodsi, kag naglambut
sila sa Dan-Iaan kag sa palibot
sang Sidon.
7 Kag naglambut sila sa banwa nḡa
malig-on sa Tiro, kag sa tanan nḡa mḡa
banwa sang mḡa Hebinhon kag sang
mḡa Kanaanhon; kag naggulowa sila
nayon sa Bagatnan sa Iuda, pa Beerseba.
8 Kag nalibot nila ang bug-os nḡa
kadutaan kag nag-alabut sila sa Ierusalem,
sa pagkatapus na sang siam ka
bulan kag duha ka púlô ka adlaw.
9 Kag si Ioab naghatag sing husay
sang kadamuon sang banwa sa hari;
kag ang mḡa taga-Israel nanḡinwalo

ka gatus ka libo ka tawo nḡa makusug, nḡa nagagabut sing hinḡaniban, kag ang mḡa taga-Iuda, nanḡinlima ka gatus ka libo ka tawo.
10 Kag sang naisip na ni Dabid ang
banwa, nagnḡutnḡut sa iya ang iya tagiposoon; kag si Dabid nagsiling kay Iehoba: "Ako nakasalâ sing daku gid, tunḡud kay ginhimo ko *ini;* apang karon, oh Iehoba, nagaampo ako sa imo, nḡa pasaylohon mo ang salâ sang imo alagad, kay ako naghimo sini sing binuang gid."
11 Kag sang pagkaaga, sang si Dabid
nakabanḡon na, nag-abut ang polong ni Iehoba kay Gad, nḡa manalagna, nḡa manugtulok ni Dabid, nḡa nagasiling:
12 "Lakat-ka kag isiling-mo kay Da-
bid: Amo ini ang ginsiling ni Iehoba: Tatlo ka butang ang ginapaatubang ko sa imo: magpili-ka sing isa sa ila nḡa akon pagahimoon."
13 Kag nagpakadto si Gad kay Dabid
kag ginpahibalo sia niya, kag ginsilinḡan sia niya: "¿Ano bala ang magaabut sa imo: ang pito ka tuig nḡa gutum sa imo duta, kon tatlo ka bulan nḡa pagpalagyo sa atubanḡan sang imo mḡa kaaway, nḡa sila magalagas sa imo, kon tatlo ka adlaw nḡa pagkamatay sa duta? Hunahunaa karon kag tan-awa kon ano ang akon pagaisabat sa Nagpadalá sa akon."
14 Niyans i Dabid nagsiling kay Gad:
"Yari ako sa daku nḡa kalisud. Ginnaampo ko, nḡa maholog kami sa kamut ni Iehoba, kay ang iya mḡa kalooy dalagku, kag indi ako maholog sa kamut sang mḡa tawo."
15 Kag si Iehoba nagpadalá sing ka-
matay sa Israel kutub sa aga tubtub sa dag-on nḡa pinat-in; kag nagkalamatay sa banwa, kutub sa Dan tubtub sa Beer-seba, kapitoan ka libo ka tawo.
16 Kag sang paguntay sang manug-
tunda sang iya kamut sa ibabaw sang Ierusalem sa paglaglag sa iya, si Iehoba nagpanḡalisud sa sadtong kalainan, kag nagsiling sia sa manugtunda, nḡa nagalaglag sang banwa:
"¡Tuman na! Idúlog karon ang imo kamut." Kag ang manugtunda ni Iehoba yara malapit sa linasan ni Arauna, nḡa Iebusinhon.
17 Kag si Dabid nagsiling kay Ieho-
ba, sang pagkakita niya sa manugtunda, nḡa nagapilas sa banwa: "Yari karon, ako ang nakasalâ, ako ang naghimo sang kalainan; apang ining mḡa obeha ¿ano bala ang ginhimo nila? Ginaampo ko sa imo, nḡa ang imo kamut manḡinbatok sa akon, kag batok sa baláy sang akon amay."
18 Kag si Gad nag-abut kay Dabid
sadtong adlaw, kag nagsiling sa iya: "Taklad-ka kag patindug-ka sing isa ka halaran kay Iehoba sa linasan ni Arauna, nḡa Iebusinhon."
19 Kag nagtaklad si Dabid, sono sang
ginsiling ni Gad, subung sang ginsogo sa iya ni Iehoba.
20 Kag sang tumulok si Arauna, na-
kita niya ang hari kag ang iya mḡa alagad, nḡa nagapalakara sa iya; kag sang gumowa si Aruana, nagyaub sia nḡa nagahapa sa atubanḡan sang hari.
21 Kag si Arauna nagsiling: "¿Kay
nḡaa bala nagkari ang akon ginoo, ang hari, sa iya alagad?" Kag si Dabid nagsiling: "Sa pagbakal sa imo sang linasan, agud nḡa pagpatindugan sang halaran ni Iehoba, kag agud nḡa ining kamatay magisol sa banwa."
22 Kag si Arauna nagsiling kay Da-
bid: "Kuhaa kag maghalad ang akon ginoo, ang hari, sang ginapakamaayo sa iya mḡa mata. Yari karon ang mḡa baka nḡa sa halad nḡa sinunug, kag ang mḡa ligis nḡa inuglinas kag ang mḡa galamiton sang mḡa baka nḡa sa gatong;
23 Ini tanan, oh hari, ginahatag ni
Arauna sa hari." Kag si Arauna nagsiling sa hari: "Si Iehoba, nḡa imo Dios, magpahauyon sa imo."
24 Kag ang hari nagsiling kay Ara-
una: "Indi, kondi pagabaklon ko sa imo nḡa may bili; kag indi ako magahalad kay Iehoba, nḡa akon Dios, sing mḡa halad nḡa sinunog nḡa walâ sing bayad." Niyan ginbakal ni Dabid ang linasan kag ang mḡa baka sa kalim-an ka siklo nḡa pilak.
25 Kag nagpatindug didto si Dabid
sing isa ka halaran kay Iehoba, kag naghalad sia sing mḡa halad nḡa sinunog kag mḡa halad sa paghidaet; kag si Iehoba nalugpayan sa duta kag ginpaisol ang kamatay sa Israel.

ANG NAHAUNA NĞA TOLON-AN SANG MĞA

HARI.

Katigulanğon ni Dabid.—Si Adonia nagahunahuna nğa magmanğinhari.—Si Salomon ginapahamtang ni Dabid nğa ilis niya.

1 SANG tigulang na ang hari nğa si Dabid kag sobol na sa katigulanğon, ginkunopan sia nila sing mğa panapton, apang walâ sia paginit.
2 Kag nagsililing sa iya ang iya mğa alagad: "Panğitai ang akon ginoo, ang hari, sing isa ka pamatan-on nğa ulay, agud nğa mag-atubang sia sa hari kag magsagud sa iya, kag magtolog sa imo sabak kag magapainit sa akon ginoo, ang hari."
3 Kag nagpalanğita sila sing isa ka pamatan-on nğa magayon sa bug-os nğa kadulunan sa Israel; kag nakita nila si Abisag, nğa Sunamihon, kag gindalá nila sia sa hari.
4 Kag ang pamatan-on magayon gid, kag nagasagud sia sa hari kag nagaalagad sa iya; apang ang hari walâ nğa mas-a makakilala sa iya.
5 Kag si Adonia, nğa anak ni Hagit, nagtindug, nğa nagasiling: "Ako magahari." Kag nagkaugalinğon sia sing mğa kanga kag mğa manugkabayo, kag kalim-an ka tawo nğa magdalalagan sa atubanğan niya.
6 Kag ang iya amay walâ nğa mas-a magpasubu sa iya sa tanan niya nğa mğa adlaw, nğa nagasiling sa iya: "¿Kay nğaa bala nagahimo ka sini?" Kag ini man magayon sia sa itululuk, kag ginpanğanak sia nğa nagdason kay Absalom.
7 Kag nakigsapul sia kay Ioab, nğa anak ni Seruia, kag kay Abyatar, nğa saserdote, nğa nagbululig kay nagsulunud sila kay Adonia.
8 Kag si Sadok, nğa saserdote, kag si Benaia, nğa anak ni Ioiada, kag si Natan, nğa manalagna, kag si Simei kag si Rei, kag ang mğa isganan ni Dabid, walâ magasulunud sila kay Adonia.
9 Kag si Adonia naghalad sing mğa obeha kag mğa baka, kag mğa pinatambok malapit sang bató sa Sohelet, nğa yara sa luyo sang En-Rogel; kag ginagda niya ang tanan niya nğa mğa útud, nğa mğa anak sang hari, kag ang tanan nğa mğa lalaki sa Iuda, nğa mğa alagad sang hari.
10 Apang walâ niya pag-agdaha si Natan, nğa manalagna, bisan si Benaia, bisan ang mğa isganan, bisan si Salomon, nğa iya útud.
11 Kag si Natan naghambal kay Batseba, nğa ilóy ni Salomon, nğa nagasiling: "¿Walâ ka bala makabati, nğa nagahari si Adonia, nğa anak ni Hagit, nğa walâ makahibalo sini si Dabid nğa aton ginoo?
12 Kag, kari-ka karon, ginaampo ko sa imo, kag paghatagan ko ikaw sing laygay, agud nğa maluwas mo ang imo kabuhi kag ang kabuhi sang imo anak nğa si Salomon.
13 Lakat-ka sulúd-ka sa hari, nğa si Dabid, kag isiling-mo sa iya: "Hari, nğa akon ginoo, walâ ka bala magsumpa sa imo alagad, nğa nagasiling: Sa pagkamatuud si Salomon, nğa imo anak magahari sa olehe nakon, kag sia magalingkod sa akon lingkoran, nğa harianon? ¿Kay nğaa bala nagahari si Adonia?
14 Yari karon, sa nagahambal pa ikaw sa hari, ako magasulúd sa olehe mo, kag pagahimun-an ko ang imo mğa polong."
15 Kag si Batseba nağsulúd sa hari sa hulut sa sulúd, kag ang hari tama na gid ka tigulang, kag si Abisag, nğa Sunaminhon, nagaalagad sa hari.
16 Kag si Batseba nagyaub kag nagtahud sa hari. Kag ang hari nagsiling sa iya: "¿Ano bala ang buut mo?"
17 Kag sia nagsabat sa iya: "Ginoo ko, ikaw gid ang nagsumpa sa imo alagad, tunğud kay Iehoba, nğa imo Dios,

nḡa nagasiling: Sa pagkamatuud si
Salomon, nḡa imo anak, magahari sa
olehe nakon, kag sia magalingkod sa
akon lingkoran nḡa harianon.
18 Kag yari karon, si Adonia naga-
hari, kag karon ikaw, oh hari, nḡa akon
ginoo, walâ mo mahibaloi ini."
19 Kag naghalad sia sing mḡa baka,
kag mḡa pinatambok, kag madamu nḡa
mḡa obeha. Kag gin-agda niya ang ta-
nan nḡa mḡa anak sang hari, kag si
Abyatar, nḡa saserdote, kag si Ioab nḡa
panḡolo sang kasoldadosan; apang kay
Salomon, nḡa imo alagad, walâ niya
pag-agdaha.
20 Kag ikaw, hari, nḡa akon ginoo,
ang mḡa mata sang bug-os nḡa Israel
yara sa imo, agud nḡa ipahayag mo sa
ila kon sin-o ang magalingkod sa ling-
koran nḡa harianon sang hari, nḡa akon
ginoo, sa olehe niya.
21 Kag mahanabu, kon ang hari, nḡa
akon ginoo, magtolog upud sa iya
mḡa ginikanan, nḡa ako kag ang akon
anak nḡa si Salomon *pagaisipon* kami
nḡa mḡa makasasalâ."
22 Kag yari karon, sang nagahambal
pa sia sa hari, si Natan nḡa manalagna
nag-abut.
23 Kag ginpahibalo nila ang hari, nḡa
nagasiling: "Yari karon si Natan, ang
nanalagna." Kag sang pagsulúd niya sa
hari, nagyaub sia nḡa nagahapa sa atu-
banḡan sang hari.
24 Kag si Natan nagsiling: "Hari,
nḡa akon ginoo, ¿ nagsiling ka bala:
Si Adonia magahari sa olehe nakon, kag
sia ang magalingkod sa akon lingkoran
nḡa harianon?
25 Kay karon nagdulhog sia, kag nag-
halad sia sang mḡa baka, kag sang mḡa
pinatambok, kag madamu nḡa mḡa obe-
ha; kag gin-agda niya ang tanan nḡa
mḡa anak sang hari, kag ang mḡa pa-
nḡolo sang kasoldadosan, kag si Abya-
tar nḡa saserdote; kag yari karon, na-
gakilinaon kag nagailinum sila sa atu-
banḡan niya kag nagasililing sila:
¡ Magkabuhi ang hari nḡa si Adonia!
26 Apang indi gin-agda niya ako, nḡa
imo alagad, bisan si Sadok, nḡa saser-
dote, bisan si Benaia, nḡa anak ni Ioiada,
bisan si Salomon, nḡa imo alagad.
27 ¿ Naggikan bala ini sa hari, nḡa
akon ginoo, nḡa walâ ka magpahayag
sa imo alagad kon sin-o ang magaling-
kod sa lingkoran nḡa harianon sang ha-
ri, nḡa akon ginoo, sa olehe niya?"
28 Kag ang hari nḡa si Dabid nagsa-
bat kag nagsiling: "Itawag ako kay
Batseba." Kag sia nagsulúd sa atuba-
nḡan sang hari kag nagtindug sa atuba-
nḡan sang hari.
29 Kag ang hari nagsumpa, nḡa naga-
siling: "Magkabuhi si Iehoba, nḡa
nagtubus sa akon kalág sa tanan nḡa
kalisdanan,
30 Nḡa sono sang akon ginsumpa sa
imo tunḡud kay Iehoba, nḡa Dios ni Is-
rael, nḡa nagasiling: Sa pagkamatuud,
ang imo anak nḡa si Salomon magahari
sa olehe nakon, kag amo sia ang maga-
lingkod sa akon lingkoran nḡa harianon
nḡa salili nakon; nḡa karon amo ini ang
akon pagabuhaton."
31 Kag si Batseba nagyaub kag nag-
hapa, kag nagtahud sa hari, nḡa nagasi-
ling: "¡ Magkabuhi ang akon ginoo,
ang hari nḡa si Dabid, nḡa sa gihapon!"
32 Kag ang hari nḡa si Dabid nagsi-
ling: "Itawag ako kay Sadok, nḡa sa-
serdote, kag kay Natan nḡa manalagna,
kag kay Benaia, nḡa anak ni Ioiada."
Kag sila nagsululúd sa atubanḡan sang
hari.
33 Kag ang hari nagsiling sa ila:
"Kuha-kamo upud sa inyo sang mḡa
alagad sang inyo ginoo, kag pasakya-
ninyo si Salomon, nḡa akon anak, sa
akon mula, kag padulhugon-ninyo sia sa
Gihon.
34 Kag didto pagahaplason sia ni Sa-
dok, nḡa saserdote, kag ni Natan nḡa
manalagna, nḡa hari sa ibabaw ni Israel.
Kag magpalatunog-kamo sang budyong,
nḡa nagasiling: ¡ Magkabuhi ang hari
nḡa si Salomon!
35 Kag magataklad kamo sa olehe
niya, kag magataklad sia kag magaling-
kod sa akon lingkoran nḡa harianon;
kag magahari sia nḡa salili nakon. Kay
amo sia, nḡa tunḡud sang akon sogo,
manḡinmanugdumala sa ibabaw ni Isra-
el kag sa ibabaw ni Iuda."
36 Kag si Benaia, nḡa anak ni Ioia-
da, nagsabat sa hari kag nagsiling:
"¡ Kabay pa! Amo man magsiling si
Iehoba, ang Dios sang hari, nḡa akon
ginoo.
37 Subung nḡa si Iehoba nanḡinkaúpud
sang hari, nḡa akon ginoo, amo man ka-
ron manḡinkaúpud sia ni Salomon, kag
pagpadakuon niya ang iya lingkoran

nga harianon labi pa sang lingkoran
nga harianon sang hari nga si Dabid,
nga akon ginoo."
38 Kag nagdulhog si Sadok, nga sa-
serdote, kag si Natan, nga manalagna,
kag si Benaia, nga anak ni Ioiada, kag
ang mga Keretinhon kag ang mga Pele-
tinhon; kag ginpasakay nila si Salomon
sa mula sang hari nga si Dabid, kag
gindalá nila sia sa Gihon.
39 Kag si Sadok, nga saserdote, nag-
kuha sang sungay nga sa lana sa layang-
layang ni Iehoba kag ginhaplas niya si
Salomon. Kag nagpalatunog sila sang
budyong, kag nagsiling ang bug-os nga
banwa: "¡Magkabuhi ang hari nga si
Salomon!"
40 Kag ang bug-os nga banwa nag-
taklad sa olehe niya, kag nagpalatunog
ang mga katawohan sang mga lantoy
kag nagkalalipay sila sing daku, nga ang
duta naglitik sa tingug nila.
41 Kag si Adonia nakabati sini kag
ang tanan nga mga inagda nga yara
upud sa iya, sang nakatapus na sila sa
pagkaon. Kag sang pagkabati ni Ioab
sang tunog sang budyong, nagsiling sia:
"¿Kay ngaa bala ini nga siningit sa
banwa sa kagahud?"
42 Sang nagahambal pa sia, yari ka-
ron, si Ionatan, nga anak ni Abyatar nga
saserdote, nag-abut. Kag nagsiling si
Adonia: "Kari-ka, kay ikaw amo ang
tawo nga maisug, kag nagadalá ka sing
mga maayong balita."
43 Kag si Ionatan nagsabat, kag nag-
siling kay Adonia: "Hinonoo ngani,
ang aton ginoo, ang hari nga si Dabid,
naghimo nga hari kay Salomon.
44 Kag ang hari nagpadalá upud sa
iya kay Sadok, nga saserdote, kag kay
Natan, nga manalagna, kag kay Benaia,
nga anak ni Ioiada, kag sa mga Kere-
tinhon kag sa mga Peletinhon; nga gin-
pasakay nila sia sa mula sang hari.
45 Kag si Sadok, nga saserdote, kag
si Natan, nga manalagna, naghaplas
sa iya nga hari sa Gihon; kag kutub
didto nagtalaklad sila, nga nagapalanga-
lipay, kag ang banwa yara sa kagubut.
Ini amo ang kinagahud nga inyo naba-
tian.
46 Kag si Salomon gid naglingkod
man sa lingkoran nga harianon sang
ginharian.
47 Kag bisan pa, ang mga alagad sang
hari nag-alabut sa pagpakamaayo sa
sa aton ginoo, ang hari nga si Dabid,
nga nagasiling: Ang Dios maghimo
sa ngalan ni Salomon nga labing maayo
sang imo ngalan; kag pagpadakuon niya
ang iya lingkoran nga harianon nga
labi pa sang sa imo lingkoran nga hari-
anon. Kag ang hari nagyaub sa iya
higdaan.
48 Kag ang hari gid naghambal man
sing subung sini: Pakamaayohon si
Iehoba, ang Dios ni Israel, nga naghatag
karon kon sin-o ang magalingkod sa
akon lingkoran nga harianon, nga ma-
kita ko sia sang akon mga mata."
49 Niyan ang tanan nga mga inagda
ni Adonia nagkulurug, kag nagtilindug
sila, kag ang tagsatagsa napakadto sa
iya dalan.
50 Apang si Adonia, sang nahadluk
sia sa atubangan ni Salomon, nagtindug
kag naglakat sia kag nagkaput sang mga
sungay sang halaran.
51 Kag ginpahibalo ini kay Salomon,
nga nagasiling: "Yari karon, nga si
Adonia may kahadluk sa hari nga si
Salomon, kag yari karon ginkaptan niya
ang mga sungay sang halaran, nga naga-
siling: Magsumpa karon sa akon ang
hari nga si Salomon, nga indi magpatay
sia sa hinganiban sa iya alagad."
52 Kag si Salomon nagsiling: "Kon
sia ang magpahayag nga tawo nga ma-
tarung, bisan isa sang iya mga bohok
maholog sa duta, apang kon makakita
sing kalainan sa iya, mamatay sia."
53 Kag nagpadalá ang hari nga si Sa-
lomon, kag ginpapanaug nila sia gikan
sa halaran; kag sia nag-abut kag nag-
yaub sa atubangan sang hari nga si Sa-
lomon. Kag si Salomon nagsiling sa
iya: "Lakat-ka sa imo baláy."

Katapusan nga mga sogo ni Dabid.—Ang iya kamatayon.

2 KAG nagpalapit na ang mga adlaw
ni Dabid nga sa pagkamatay. Kag
nagsogo sia kay Salomon, nga iya anak,
nga nagasiling:
2 "Ako nagalakat sa dalan sang bug-
os nga duta: Magpakabakud-ka kag
pagpakalalaki-ka.
3 Bantayi ang tugon ni Iehoba, nga
imo Dios, sa paglakat sa iya mga dala-
non, kag sa pagbantay sang iya mga pa-
latukuran, sang iya mga sogo, kag sang
iya mga tulumanon, kag sang iya mga

pagpamatuud, subung sang nasulat sa
kasogoan ni Moises, agud nḡa maghimo
ka sing manḡinalamon gid sa tanan nḡa
imo pagabuhaton kag sa bisan diin nḡa
imo pagapadulunḡan;
4 Agud nḡa pagtumanon ni Iehoha
ang polong, nḡa ginhambal niya sa akon,
nḡa nagasiling: Kon ang imo mḡa anak
magbalantay sang ila dalan sa paglakat
sing matutum gid sa atubanḡan nakon,
sa bug-os nila nḡa tagiposoon kag sa bug-
os nila nḡa kalág, dili nḡa mas-a maku-
lang sa imo, siling niya, ang salili sa
lingkoran nḡa harianon sa Israel.
5 Ikaw gid nakahibalo na sang ginbu-
hat sa akon ni Ioab, nḡa anak ni Seruia,
sang ginhimo niya sa duha ka mḡa pa-
nḡolo sang kasoldadosan sa Israel, kay
Abner, nḡa anak ni Ner, kag kay Amasa,
nḡa anak ni Ieter, kon paano nḡa ginpa-
tay niya sila: ginula niya ang dugo
sang inaway, *sa dag-on* sa paghidaet,
kag ginbutang niya ang dugo sang ina-
way sa iya wagkus nḡa yara sa iya
hawak, kag sa iya mḡa sapin nḡa yara
sa iya mḡa tiil.
6 Ikaw magahimo sa iya sono sang
imo kaalam, kag indi mo pagitugyan
nḡa magpanaug ang iya mḡa uban sa
lulubnḡan sa paghidaet.
7 Apang sa mḡa anak ni Barsilai, nḡa
Galaadinhon, maghikalooy-ka sa ila,
kag manḡinamo sila ang mḡa magaka-
laon sa imo latok; kay sila nagpalakari
sing subung sini sa akon, sang nagapa-
lagyo ako sa atubanḡan ni Absalom,
nḡa imo útud.
8 Kag, yari karon, yara malapit sa
imo si Simei, nḡa anak ni Gera, nḡa
Benyaminhon, nḡa taga-Baurim: sia
nagpanghimalaut sa akon sa mḡa maka-
haladluk nḡa pagpakamalaut, sang adlaw
nḡa ako nagpakadto sa Mahanaim.
Apang sia nagdulhog sa pagbaton sa
akon sa Iordan, kag ako nagsumpa sa
iya tunḡud kay Iehoba, nḡa nagasiling:
Ako indi magpatay sa imo sa hinḡa-
niban.
9 Busa karon, dili mo sia pagkabigon
nḡa walay salâ, kay tawo ka nḡa maa-
lam, kag nakahibalo ka kon ano ang
imo pagabuhaton sa iya, kag pagapa-
panaugon mo ang iya mḡa uban nḡa
may dugo sa lulubnḡan."
10 Kag si Dabid nagtolog upud sa iya
mḡa ginikanan, kag ginlubung sia sa
banwa ni Dabid.
11 Kag ang mḡa adlaw, nḡa naghari
si Dabid sa ibabaw ni Israel nanḡinkap-
atan ka tuig: naghari sia sing pito ka
tuig sa Hebron, kag naghari sia sing
katlonan kag tatlo ka tuig sa Ierusalem.
12 Kag naglingkod si Salomon sa
lingkoran nḡa harianon ni Dabid, nḡa
iya amay; kag ang iya ginharian na-
nḡinmabakud gid.

Ang silot kay Adonia, kay Abyatar, kay Ioab kag kay Simei.

13 Kag si Adonia, nḡa anak ni Ha-
git, nagpakadto kay Batseba, nḡa ilóy ni
Salomon. Kag sia nagsiling sa iya:
"¿Sa paghidaet bala ang imo pagkari?"
Kag sia nagsabat: "Sa paghadaet."
14 Kag nagsiling sia: "May igasiling
ako sa imo nḡa isa ka taga." Kag sia
nagsiling: "Ihambal."
15 Kag sia nagsiling: "Ikaw nakahi-
balo, nḡa ang ginharian nahanunḡud sa
akon, kag nḡa ang bug-os nḡa Israel
nagbutang sa akon sang iya nawung,
agud nḡa ako manḡinhari; apang ang
ginharian ginpaliton, kag nanḡiniya
sang akon útud, kay naggikan kay Ieho-
ba nḡa nanḡiniya.
16 Kag karon nagahimo ako sa imo
sang isa ka panḡayô; dili mo ako pag-
dumilian." Kag sia nagsiling sa iya:
"Hambal-ka."
17 Kag sia nagsiling: "Ako naga-
ampo sa imo, nḡa hambalon mo ang hari
nḡa si Salomon (kay sia indi magdumili
sa imo), agud nḡa ipaasawa niya sa akon
si Abisag, nḡa Sunaminhon."
18 Kag si Batseba nagsiling: "Ma-
ayo; ako magahambal sa hari tunḡud sa
imo."
19 Busa, si Batseba nagsulúd sa hari
nḡa si Salomon sa paghambal sa iya
tunḡud kay Adonia. Kag ang hari nag-
tindug sa pagsugata sa iya, kag nagyaub
sia sa atubanḡan niya; kag naglingkod
sia sa iya lingkoran nḡa harianon; kag
nagpabutang sia sing isa ka lingkoran sa
ilóy sang hari, kag naglingkod sia sa
iya too.
20 Kag sia nagsiling: "Isa ka diyo-
tay nḡa panḡayô ang ginapanḡabay ko sa
imo, dili mo ako pagdumilian." Kag
ang hari nagsiling sa iya: "Panḡayô-
ka, ilóy ko; kag indi ako magdumili sa
imo."
21 Kag sia nagsiling: "Ipaasawa si

Abisag, nḡa Sunaminhon, sa imo útud
nḡa si Adonia."
22 Kag ang hari, nḡa si Salomon,
nagsabat kag nagsiling sa iya ilóy,
"¿Kay nḡaa bala ginapanḡayô mo
si Abisag, nḡa Sunaminhon, nḡa
sa kay Adonia? Panḡayoa man nḡa
sa iya ang ginharian, kay sia among
akon útud nḡa magulang, hoo, nḡa
sa iya, kag nḡa sa kay Abyatar nḡa
saserdote, kag nḡa sa kay Ioab, nḡa
anak ni Seruia."
23 Niyan ang hari nḡa sa Salomon
nagsumpa tunḡud kay Iehoba, nḡa naga-
siling: "Amo ini ang pagbuhaton
sang Dios sa akon kag amo ini ang pag-
idugang sa aton, nḡa sa pagkamatuud,
batok sang iya kabuhi naghambal si
Adonia sini nḡa polong.
24 Busa karon, magkabuhi si Iehoba,
nḡa nagpalig-on sa akon kag nagbutang
sa akon sa ibabaw sang lingkoran nḡa
harianon ni Dabid, nḡa akon amay, kag
nḡa nagbuhat sa akon sing baláy, subung
nḡa ginsiling niya *sa akon,* nḡa sa pag-
kamatuud, karon gid nḡa adlaw si Ado-
nia pagapatyon."
25 Kay ang hari, nḡa si Salomon, nag-
padalá tunḡud sa kamut ni Benaia, nḡa
anak ni Ioiada, nḡa nagsalakay sa iba-
baw niya, kag namatay sia.
26 Kag nahanunḡud kay Abyatar, nḡa
saserdote, nagsiling ang hari: "Lakat-
ka sa Anatot, sa imo mḡa latagon, kay
ikaw takus man sa kamatayon. Apang
indi ikaw pagapatyon karon, tunḡud nḡa
nagdalá ka sang kaban sang Ginoo nḡa si
Iehoba sa atubanḡan ni Dabid, nḡa akon
amay, kag *labut pa* gin-antus mo ang ta-
nan nḡa mḡa gin-antus sang akon amay."
27 Kag gintabog ni Salomon si Abya-
tar sang pagkasaserdote ni Iehoba, agud
nḡa matuman ang polong ni Iehoba, nḡa
ginsiling niya sa ibabaw sang baláy ni
Eli sa Silo.
28 Kag nag-abut ang balita tubtub
kay Ioab (kay si Ioab man nakigdapig
kay Adonia, bisan walâ sia magdapig
kay Absalom); kag si Ioab nagpalagyo
sa Layanglayang ni Iehoba, kag nagpa-
nḡuyat sa mḡa sunḡay sang halaran.
29 Kag ginpahibalo si Salomon, nḡa
si Ioab nagpalagyo sa Layanglayang ni
Iehoba, kag nḡa yara sia sa luyo sang
halaran. Kag ginpadalá ni Salomon si
Benaia, nḡa anak ni Ioiada, nḡa nagasi-
ling sa iya: "Lakat-ka kag salakay-ka
sa ibabaw niya."
30 Kag si Benaia nag-abut sa Layang-
layang ni Iehoba, kag nagsiling kay
Ioab: "Amo ini ang ginasiling sang
hari: Maggowa-ka." Kag sia nagsi-
ling: "Indi, kondi mamatay ako diri."
Kag si Benaia nagsugid sang sabat sa
hari, nḡa nagasiling: "Amo ini ang
ginhambal ni Ioab, kag amo ini ang
ginsabat niya sa akon."
31 Kag ang hari nagsiling sa iya:
"Buhata sono sang iya ginsiling, kag
patya sia, kag ilubung sia; sa sini paga-
kuhaon mo sa akon kag sa baláy sang
akon amay ang dugo nḡa walay salâ nḡa
ginula ni Ioab.
32 Kag pagapabalikon ni Iehoba ang
iya dugo sa ibabaw sang iya olo; kay
sia nagsalakay sa ibabaw sang duha
ka lalaki nḡa labing matarung kag
maayo sa iya, nḡa ginpatay niya sila
sa hinḡaniban, nḡa walâ gid maka-
hibalo ang akon amay nḡa si Dabid: si
Abner, nḡa anak ni Ner, panḡolo sang
kasoldadosan sa Israel, kag si Amasa,
nḡa anak ni Ieter, panḡolo sang kasol-
dadosan sa Iuda.
33 Ang dugo nila pagapabalikon sa
ibabaw sang olo ni Ioab, kag sa ibabaw
sang olo sang iya kaliwatan sa gihapon.
Apang sa ibabaw ni Dabid, kag sa iba-
baw sang iya kaliwatan, kag sa ibabaw
sang iya baláy, kag sa ibabaw sang iya
lingkoran nḡa harianon, sa gihapon
gid, may paghidaet gikan sa kay Ieho-
ba."
34 Kag si Benaia, nḡa anak ni Ioiada,
nagtaklad kag nagsalakay sa ibabaw ni-
ya, kag ginpatay niya sia; kag ginlu-
bung niya sia sa iya baláy, sa kahanaya-
kan.
35 Kag ginbutang sang hari si Benaia,
nḡa anak ni Ioiada, sa tal-us ni Ioab, sa
ibabaw sang kasoldadosan; kag si Sa-
dok, nḡa saserdote, ginbutang sang hari
sa ilis ni Abyatar.
36 Kag ginpakadtoan sang hari kag
ginpatawag si Simei, kag nagsiling sa
iya: "Patindug-ka sing isa ka baláy sa
Ierusalem, kag magpuyô-ka didto, kag
dili ka maggowa didto sa bisan diin.
37 Kag mahanabu nḡa, sang adlaw
nḡa maggowa ka kag magtabok ka sa
kasulgan sang Kedron, mahibaloan mo
sing maayo nḡa mamatay ka, sa pagka-

matuud, kag ang imo dugo maholog sa
ibabaw sang imo olo."
38 Kag si Simei nagsiling sa hari:
"Ining polong maayo; subung sang gin-
siling sang hari, nga akon ginoo, amo
ini ang pagahimoon sang imo alagad.
Kag nagpuyô si Simei sa Ierusalam sing
madamu nga mga adlaw.
39 Kag nahanabu, sang lumigad ang
tatlo ka tuig, nga nagpalalagyo ang
duha ka mga alagad ni Simei kay
Akis, anak ni Maaka, nga hari sa Gat.
Kag ginpahibalo si Simei, nga nagasi-
ling: "Yari karon, nga ang imo mga
alagad yadto sila sa Gat."
40 Kag si Simei nagtindug, kag nag-
siya sang iya asno kag napakadto kay
Akis sa Gat, sa pagpangita sang iya
mga alagad; kag napakadto si Simei
kag ginpabalik niya ang iya mga alagad
gikan sa Gat.
41 Kag ginsiling kay Salomon, nga si
Simei naglakat gikan sa Ierusalem tub-
tub sa Gat, kag nga nagbalik na.
42 Kag ang hari nagpadalá kag ginta-
wag niya si Simei, kag nagsiling sia sa
iya: "¿Walâ bala ako magpasumpa sa
imo tungud kay Iehoba, kag walâ bala
ako magpamatuud sa imo, nga nagasi-
ling: Ang adlaw nga maggowa ka kag
magkadto ka diri kon didto, mahibalo-
an mo sing maayo, sa pagkamatuud, nga
mamatay ka, kag ikaw nagsiling sa
akon: Ining polong maayo; nabati-
an ko.
43 Busa, ¿ kay ngaa bala walâ mo
pagbantayi ang panumpa ni Iehoba kag
ang sogo, nga akon ginsogo sa imo?"
44 Labut sini, nagsiling ang hari kay
Simei: "Ikaw nakahibalo sang tanan
nga kalainan, nga ginhimo mo kay Da-
bid, nga akon amay, nga ang imo tagi-
posoon nakahibalo sing maayo; si Ieho-
ba magapabalik sang kalainan sa ibabaw
sang imo olo;
45 Kag ang hari nga si Salomon pa-
gapakamaayohon, kag ang lingkoran nga
harianon ni Dabid magamanginmalig-
on sa gihapon sa atubangan ni Iehoba."
46 Kag ang hari nagsogo kay Benaia,
anak ni Ioiada, kag naggowa sia kag nag-
pilas sa iya, kag namatay sia. Kag ang
ginharian ginpalig-on sa kamut ni Sa-
lomon.

Ang pagkasal kay Salomon.—Ang iya palanan-awon sa Gabaon.—Nangayo sia kag nakadangat sang kaalam.

3 KAG si Salomon nakighimata kay
Paraon, nga hari sa Egipto, kag gin-
pangasawa niya ang anak nga babae ni
Paraon; kag gindalá niya sia sa banwa
ni Dabid, tubtub nga matapus niya sa pag-
patindug ang iya baláy, kag ang baláy
ni Iehoba, kag ang mga kuta sang Ieru-
salem palibot.
2 Lamang ang banwa naghalad sa
mga kataasan, kay walâ sing Baláy nga
pinatindug sa ngalan ni Iehoba tubtub
sadtong mga adlaw.
3 Kag si Salomon naghigugma kay
Iehoba, nga nagalakat sa mga palatuku-
ran sang iya amay, nga si Dabid. La-
mang nga naghalad sia kag nagsunug
sing mga pahamut sa mga kataasan.
4 Kag nagpakadto ang hari sa Ga-
baon sa paghalad didto, kay ini amo ang
dakung duug nga mataas. Isa ka libo
ka mga halad nga sinunog ginhalad ni
Salomon sa ibabaw sadtong halaran.
5 Kag si Iehoba nagpakita kay Salo-
mon sa Gabaon, sang isa ka gab-i sa isa
ka damgo; kag nagsiling sa iya ang
Dios: "Pangayô-ka sang akon igaha-
tag sa imo."
6 Kag si Salomon nagsiling: "Ikaw
naghimo sing daku nga kalooy sa imo
alagad nga si Dabid, nga akon amay,
siling nga sia naglakat sa atubangan mo
sa kamataoran, sa katarungan, kag may
katadlungan sa tagiposoon nga sa imo;
kag ikaw nagbantay sa iya sining daku
nga kalooy, nga ginhatag mo sa iya ang
anak, nga nagalingkod sa iya lingkoran
nga harianon, subung nga *nagakahanabu*
sa sining adlaw.
7 Busa karon, Iehoba, nga Dios nakon,
ikaw gid nagpahari sa imo alagad sa
salili ni Dabid, nga akon amay; kag ako,
diyotay nga pamatan-on, nga indi ako
makahibalo kon paano ang pagsulúd
bisan paggowa;
8 Kag ang imo alagad yara sa tungâ
sang imo banwa, nga imo ginpili, isa ka
banwa nga daku, nga indi sarang maisip,
tungud sang iya kadamuon.
9 Busa, ihatag sa imo alagad ang ta-
giposoon nga matinumanon, sa paghu-
kom sa imo banwa, sa pagkilala sang
maayo kag sang malain. Kay ¿ sin-o

bala ang sarang makahukom sining imo
banwa nga labing daku?"
10 Kag nanginmaayo ining polong sa
mga mata sang Ginoo, tungud kay si
Salomon nagpangayô sini.
11 Kag ang Dios nagsiling sa iya:
"Tungud kay nagpangayô ka sini kag
walâ ka magpangayô nga sa imo sing
madamu nga mga adlaw, bisan nagpa-
ngayô ka nga sa imo sing mga mangad,
bisan ginpangayô mo ang kabuhi sang
imo mga kaaway, apang nangayô ka
nga sa imo sing ihibalo sa paghangup
sang paghukom,
12 Yari karon, pagahimoon ko ini so-
no sa imo mga polong: Yari karon,
nga pagahatagan ko ikaw sing tagipo-
soon nga maalam kag mahinantupon;
nga walâ sing liwan nga úna sa imo,
subung sa imo, bisan may iban nga ma-
gatindug sa olehe nimo, subung sa imo.
13 Labut pa, pagahatagan ko ikaw pa
man sang mga butang, nga walâ mo pag-
pangayoa, sang mga mangad kag sang
himaya, nga sa tungâ sang mga hari walâ
sing bisan sin-o nga subung sa imo sa
tanan mo nga mga adlaw.
14 Kag kon maglakat ka sa akon mga
dalanon, nga nagabantay sang akon
mga palatukuran kag sang akon mga
sogo, subung sang paglakat ni Dabid,
nga imo amay, pagapalawigon ko ang
imo mga adlaw."
15 Kag sang pagmata ni Salomon,
yari karon, nga damgo *lamang*. Kag
nag-abut sia sa Ierusalem, kag nag-atu-
bang sa kaban sang katipan ni Iehoba;
kag naghalad sia sing mga halad nga
sinunog, kag naghalad sia sing mga halad
sa paghidaet. Kag naghimo man sia
sing kalipayan sa tanan nga iya mga
alagad.
16 Kag nag-alabut ang duha ka babae,
nga mga bigaon, sa hari kag nag-alatu-
bang sa iya.
17 Kag nagsiling ang isa ka babae:
"¡Ay! Ginoo ko, ako kag ini nga ba-
bae nagapuyô kami sa isa lamang ka
baláy, kag ako nag-anak nga *nagapuyô*
upud sa iya sa sini nga baláy.
18 Kag nahanabu, sang ikatlo ka ad-
law sa tapus na ako mag-anak, nga ini
sia nag-anak man. Nagpuyô kami sing
tingub: walâ sing bisan sin-o nga dumu-
luong sa baláy, kondi kami nga duha sa
baláy.
19 Kag sang isa ka gab-i ang anak nga
lalaki sini nga babae namatay, kay na-
pintalan niya sia.
20 Kag nagtindug sia sa tungang gab-
i, kag ginkuha niya ang akon anak nga la-
laki sa luyo nakon, sang *ako*, nga imo
alagad, nagkatolog, kag ginbutang niya
sia sa iya sabak; kag ginbutang niya sa
akon sabak ang iya anak nga lalaki nga
patay.
21 Kag sang pagbangon ko, sang kaa-
gahon, sa pagpasoso sa akon anak, yari
karon, nga patay na sia. Apang ginu-
sisa ko sia, sang pagkaaga, kag nakita
ko, nga indi amo ang akon anak, nga
gin-anak ko."
22 Kag ang isa ka babae nagsiling:
"Indi; ang akon anak among nagaka-
buhi, kag ang imo anak among patay."
Kag ang isa nagsiling *liwan:* "Indi;
ang imo anak amo ang patay, kag ang
akon anak amo ang nagakabuhi." Amo
ini ang ginahambal nila sa atubangan
sang hari.
23 Niyan ang hari nagsiling: "Ini
sia nagasiling: Ini sia amo ang akon
anak, ang nagakabuhi, kag ang imo anak
among patay. Kag ang isa nagasiling:
Indi, kay ang imo anak among patay,
kag ang akon anak among nagakabuhi."
24 Kag ang hari nagsiling: "Dalhi
ako ninyo sing isa ka hinganiban. Kag
nagdalá sila sing isa ka hinganiban sa
atubangan sang hari.
25 Kag ang hari nagsiling: "Piha-
ka-ninyo sa tungâ ang bátâ nga buhi, kag
ihatag-ninyo ang tungâ sa isa kag ang
isa katungâ sa isa."
26 Kag ang babae, nga amo ang tag-
iya sang anak nga buhi, nagsiling sa hari,
kay ang iya mga kasudlan nagdabdab
tungud sang iya anak, kag nagsiling
sia: "¡Ay! Ginoo ko, ihatag sa iya
sini ang bátâ nga buhi, kag indi gid sia
pagpatya sa bisan ano nga bagay;" sang
ang isa nagsiling: "Indi manginakon,
bisan manginimo; pihaka-ninyo sia."
27 Kag ang hari naghambal kag nag-
siling: "Ihatag-ninyo sa sina ang anak
nga buhi, kag indi gid ninyo sia pag-
patya: sia amo ang iya ilóy."
28 Kag ang bug-os nga Israel nakaba-
ti sadtong paghukom, nga ginhatag sang
hari, kag nagkalahadluk sila sa hari;
kay nakita nila, nga yara sa iya ang ka-
alam sang Dios, nga sa paghukom.

Mĝa gobernador nĝa pangolo ni Salomon.—
Ang himaya sang iya ginharian.

4 KAG ang hari nĝa si Salomon na-
nĝinhari sa ibabaw sang bug-os nĝa
Israel.
2 Kag yari karon, ang iya mĝa dun-
ganon : Si Asaria, anak ni Sadok, among
saserdote.
3 Si Eliorep kag si Ahiya, mĝa anak ni
Sisa, nĝa mĝa eskriba sila ; si Iosapat,
anak ni Ailud, manugsulat sia sang mĝa
Kronika ;
4 Kag si Benaia, anak ni Ioiada, among
panĝolo sang kasoldadosan. Si Sadok
kag si Abyatar, mĝa saserdote sila ;
5 Kag si Asaria, anak ni Natan, amo
ang panĝolo sang mĝa gobernador ; kag
si Sabud, anak ni Natan, among saser-
dote, nĝa Abyan sang hari ;
6 Kag si Ahisar, tulugyanan sia sang
baláy *nĝa harianon ;* kag si Adoniram,
anak ni Abda, panĝolô sang mĝa buhis
nĝa binanwa.
7 Kag si Salomon may napúlô kag
duha ka gobernador sa ibabaw sang bug-
os nĝa Israel, nĝa nagaaman sa pagsak-
dag sa hari kag sa iya panimalay. Ang
tagsatagsa sa ila may katungdanan sila
sa pag-aman sang pagsakdag sa isa ka
bulan sang tuig.
8 Kag ini amo ang mĝa nĝalan nila :
Si Ben-Hur, sa bukid sa Epraim ;
9 Si Ben-Deker, sa Makas, kag sa Sa-
albim, kag sa Bet-semes, kag sa Elon-
bet-hanan ;
10 Si Ben-Hesed, sa Arubot ; iya man
ang Soko kag ang bug-os nĝa duta sa
Eper ;
11 Si Ben-Abinadab, sa bug-os nĝa
kataasan sa Dor, nĝa asawa niya sini si
Tapat, nĝa anak ni Salomon ;
12 Si Baana, nĝa anak ni Ailud, sa
Taanak kag sa Megido kag sa bug-os
nĝa Bet-sean, nĝa yara sa luyo sa Sare-
tan, sa naidalum sa Iesreel, kutub sa Bet-
sean tubtub sa Abel-mehola, tubtub sa
unhan pa sang Iokmeam ;
13 Si Ben-Geber, sa Ramot-Galaad,
nĝa iya man ang mĝa kabanwaanan ni
Iair, anak ni Manases, nĝa yara sa Ga-
laad ; iya man ang kadutaan sa Argob,
nĝa yara sa Basan : kan-uman ka mĝa
banwa nĝa dalagku, nĝa may kuta kag
mĝa pintal nĝa saway ;
14 Si Ahinadab, nĝa anak ni Iddo, sa
luyo sang Mahanaim ;
15 Si Ahimaas, sa Neptali ; ini sia na-
nĝasawa man kay Basemat, nĝa anak ni
Salomon ;
16 Si Baana, anak ni Husai, sa Aser
kag sa Alot ;
17 Si Iosapat, nĝa anak ni Parua, sa
Isakar ;
18 Si Simei, anak ni Ela, sa Benya-
min ;
19 Si Geber, nĝa anak ni Uri, sa duta
sa Galaad, ang duta ni Sihon, nĝa hari
sa mĝa Amorinhon, kag ni Og nĝa hari
sa Basan ; kag isa lamang ang goberna-
dor sa sadtong duta.
20 Si Iuda kag si Israel nĝa madamu
sila subung sang balas nĝa yara sa luyo
sang dagat sa kadamuon, nĝa nagaka-
laon kag nagailinum kag nagapalanĝali-
pay sila.
21 Kag si Salomon naggahum sa iba-
baw sang tanan nĝa mĝa ginharian ku-
tub sa Subâ sang duta sang mĝa Pilistin-
hon, tubtub sa dulunan sang Egipto ;
nagdalalá sila sing amoma kag nagala-
lagad sila kay Salomon sa tanan nĝa
mĝa adlaw sang iya kabuhi.
22 Kag ang latok ni Salomon, sa tag-
sa ka adlaw among katloan ka koros
sang harina nĝa malum-ok kag kan-
uman ka koros nĝa harina ;
23 Napúlô ka baka nĝa pinatam-
bok kag duha ka púlô ka baka nĝa sa
halalban, kag isa ka gatus ka obeha,
walay labut ang mĝa usa, mĝa gasela,
mĝa usa nĝa lalaki kag mĝa pispis nĝa
pinatambok.
24 Kay sia naggahum sa bug-os nĝa
kadutaan nĝa yara sa tabok sang Subâ,
kutub sa Tipsa tubtub sa Gasa, sa iba-
baw sang tanan nĝa mĝa hari sa ta-
bok sang subâ ; kag may paghidaet sia
sa tanan nĝa mĝa luyo sa palibot niya.
25 Kag si Iuda kag si Israel nagapa-
lanĝabuhi nĝa mĝa malig-on, ang tagsa-
tagsa sa idalum sang iya palapala kon
sa idalum sang iya igera, kutub sa Dan
tubtub sa Beer-seba, sa tanan nĝa mĝa
adlaw ni Salomon.
26 Kag si Salomon may kap-atan ka
libo ka palasudlan nĝa sa mĝa kabayo nĝa
sa iya mĝa kanga, kag napúlô kag duha
ka libo ka manugkabayo.
27 Kag ining mĝa gobernador nag-
aman sa pagsakdag sa hari nĝa si Salo-
mon kag sa tanan nĝa mĝa nagpalapit sa
latok sang hari nĝa si Salomon, ang tag-

satagsa isa ka bulan. Kag indi sila nag-
tugut nğa makulanğan sing ano man.
28 Nagpadalá man sila sing sebada
kag dagami nğa sa mğa kabayo kag mğa
kabayo nğa madasig, sa duug nğa didto
yara sila, ang tagsatagsa sono sang bilin
nğa yara sa iya.

Ang mğa sinulat ni Salomon.

29 Kag ginhatagan sang Dios si Salo-
mon sing kaalam kag ihibalo sing buga-
na gid kag sang kasangkad sa tagiposo-
on, subung sang balas nğa yara sa bay-
bayon sang dagat.
30 Kag ang kaalam ni Salomon nag-
labaw sa kaalam sang tanan nğa mğa
inanak sang Sidlanğan kag sang tanan
nğa kaalam sang mğa taga-Egipto.
31 Kag nanğinlabi pa kaalam sia sang
tanan nğa mğa tawo, *labi* pa kay Etan,
nğa Esrainhon, kag kay Heman, kag kay
Kalkol, kag kay Darda, nğa anak ni Ma-
hol. Kag nanğin*bantug* ang iya nğalan
sa tanan nğa mğa katawohan sa palibot.
32 Kag nagmitlang sia sing tatlo ka
libo ka mğa hulobaton, kag ang iya mğa
kalantahon nanğinisa ka libo kag lima.
33 Kag naghambal sia *man* nahanu-
ngud sang mğa kahoy, kutub sa sedro
sang Libano tubtub sa hisopo nğa naga-
túbô sa mğa dingding; kag naghambal
man sia nahanunğud sang mğa kasapa-
tan, sang mğa kapispisan, sang mğa na-
gaguluyod sang ila tiyan kag sang mğa
kaisdaan.
34 Kag ang mğa tawo nag-alabut gikan
sa tanan nğa mğa kabanwaanan sa pag-
pamati sang kaalam ni Salomon, kag
gikan sa tanan nğa mğa hari sang duta,
nğa didto nag-abut ang *kabantugan* sang
iya kaalam.

Si Salomon nakigdampig kay Hiram, nğa hari sa Tiro, kag nagaaman sang pagpa- tindug sang Simbahan.

5 KAG si Hiram, nğa hari sa Tiro,
nagpadalá man sang iya mğa ala-
gad kay Salomon, sang pakabati niya
nğa ginhaplas ini sia nğa hari sa salili
sang iya Amay; kay si Hiram gihapon
nanğinabyan ni Dabid.
2 Kag si Salomon nagpadalá kay Hi-
ram sa pagsiling:
3 "Ikaw nakahibalo sing maayo, nğa
ang akon amay nğa si Dabid walâ ma-
kasarang pagpatindug sang Baláy sa
nğalan ni Iehoba, nğa iya Dios, tunğud
sang mğa pagilinaway nğa naglibot sa
iya, tubtub nğa si Iehoba nagbutang
sang iya mğa kaaway sa idalum sang
mğa dapadapa sang iya mğa tiil.
4 Apang karon si Iehoba, nğa akon
Dios, naghatag sa akon, sing pagpahu-
way sa tanan nğa mğa luyo; nğa walâ
bisan kasumpung, bisan malain nğa pag-
sugata.
5 Kag, yari karon, ako nagatapat sa
pagpatindug sang Baláy sa nğalan ni Ie-
hoba, nğa akon Dios, subung nğa gin-
hambal ini ni Iehoba kay Dabid, nğa
akon amay, nğa nagasiling: Ang imo
anak nğa pagaibutang ko sa salili nimo
sa imo lingkoran nğa harianon, sia ma-
gapatindug sang Baláy nğa sa akon
nğalan.
6 Busa karon, sogo-ka, nğa pagpudlan
nila ako sing mğa sedro sa Libano kag
nğa ang akon mğa alagad magulúpud
sang imo mğa alagad, kag ako magaha-
tag sa imo tunğud sang imo mğa alagad
sang sohol nğa pagaisiling mo; kay ikaw
nakahibalo sing maayo, nğa walâ gid sa
amon nğa makahibalo sa pagpulúd sang
mğa kahoy, subung sang mğa Sindonin-
hon."
7 Kag sang pagkabati ni Hiram sang
mğa polong ni Salomon, nagkalipay sia
sing daku gid, kag nagsiling sia: "Dala-
yawon karon si Iehoba, nğa naghatag
sing anak nğa maalam kay Dabid sa iba-
baw sini nğa banwa nğa daku."
8 Kag si Hiram nagpadalá kay Salo-
mon, sa pagsiling: "Nabatian ko ang
imo ginpadalá *sa pagsiling* sa akon. Pa-
gahimoon ko ang tanan nğa imo luyag
nahanunğud sang kahoy nğa sedro, kag
sang kahoy nğa sipres.
9 Ang akon mğa alagad magapadul-
hog sa ila kutub sa Libano pa dagat, kag
pagalantayon ko sila sa dagat tubtub sa
duug, nğa pagaitudlo mo sa akon; kag
didto pagapahubaran ko sila kag paga-
batunon mo sila. Kag ikaw magahimo
sang akon kabubut-on sa pagpakaon sa
akon panimaláy."
10 Kag si Hiram naghatag kay Salo-
mon sing kahoy nğa sedro, kag kahoy
nğa sipres, ang tanan nğa iya naluyagan.
11 Kag si Salomon naghatag kay
Hiram sing duha ka púlô ka libo ka ko-
ros nğa trigo nğa kalan-on sang iya pa-
nimaláy, kag duha ka púlô ka koros nğa

lana nga binayo. Naghatag sini si Salomon kay Hiram sa tagsa ka tuig.

12 Kag si Iehoba naghatag kay Salomon sing kaalam, subung sang iya ginsiling sa iya. Kag may paghidaet sa tungâ ni Hiram kag ni Salomon, kag naghimo sila nga duha sing pagpakigkatipan.

13 Kag ginpadagyaw sang hari nga si Salomon ang bug-os nga Israel ; kag ang dagyaw nanginkatloan ka libo ka tawo.

14 Kag ginpadalá niya sila sa Libano, sa tagpúlô ka libo sa tagsa ka bulan, sa ila paginilisilis : *sa bagay* nga nagpuyô sila sing isa ka bulan sa Libano kag duha ka bulan sa ila mga baláy. Kag si Adoniram nanginpangolo sadtong dagyaw.

15 Kag may kapitoan *man* ka libo si Salomon nga mga manugdalá sang mga lulan, kag kawaloan ka libo nga mga manugutúd sa bukid :

16 Walay labut sang mga gobernador nga pangolo ni Salomon, nga yara sila sa ibabaw sang buluhaton, *sa isip* nga may tatlo ka libo kag tatlo ka gatus, nga may kagamhanan sa ibabaw sang banwa nga nagapangabudlay.

17 Kag ang hari nagsogo, nga magkuha sila sing dalagku nga mga bató, mga bató nga may bili, nga sa paghimo sang mga sadsaran sang Baláy nga may mga binasbasan nga mga bató.

18 Kag ang mga manugbálay ni Salomon kag ang mga manugbálay ni Hiram, kag ang mga Giblainhon nagpalangutúd kag nag-alaman sang kahoy kag sang mga bató sa pagpatindug sang Baláy.

Ang pagpatindug sang Simbahan.

6 KAG nahanabu, sa tuig nga apat ka gatus kag kawaloan, sa tapus na nga nakahalín ang mga inanak ni Israel sa Egipto, sa ikapat ka tuig sang pagsugud sang ginharian ni Salomon sa ibabaw ni Israel, sa bulan nga Sib, nga amo ang ikaduha ka bulan, nga *nagsugud* sia sa pagpatindug sang Baláy ni Iehoba.

2 Kag ang Baláy nga ginpatindug sang hari nga si Salomon kay Iehoba may kan-uman ka maniko ang kalaba, kag duha ka púlô ang kasangkad, kag katloan ka mga maniko ang kataas.

3 Kag ang silong sa atubangan sang Simbahan sang Baláy may duha ka púlô ka maniko ang kalaba, siling sang kasangkad sang Baláy, kag napúlô ka maniko ang iya kasangkad sa atubangan sang Baláy.

4 Kag naghimo sia sa Baláy sing mga talambuan nga natakpan sang mga balatibat.

5 Kag nagpatindug sia man sa luyo sang dingding sang Baláy sing mga panalgan sa palibot batok sa mga dingding sang Baláy sa palibot sang Simbahan kag sang orakulo ;* kag naghimo sia sing mga hulut sa kilid sa palibot.

6 Ang panalgan nga naidalum among lima ka maniko ang kasangkad, kag ang sa tungâ anum ka maniko ang kasangkad, kag ang ikatlo pito ka mga maniko ang kasangkad ; kay sa gowa naghimo sia sing mga buhin sa Baláy, sa palibot, agud nga indi ang mga busalug magangut sa mga dingding sang Baláy.

7 Kag ang Baláy, sang pagpatindug, ginpatindug sia nila sa mga bató nga napamasbasan na sa lulukata‚ sa bagay nga kon patindugon nila sia, indi mabatian bisan pakang, bisan wasay, bisan anong galamiton nga salsalon sa Baláy.

8 Ang gawang sang hulut nga natungâ yara sa natoo nga luyo sang Baláy ; kag nagasalaka sila sa isa ka hagdan nga nagalibot sa *salug* nga tungâ, kag kutub sining sa tungâ, pa ikatlo.

9 Sang ginpatindug niya ang Baláy kag gintapus niya sia, gin-aptan niya ang Baláy sing mga sukug kag talaytay nga mga tapi nga sedro.

10 Kag ginpatindug niya ang mga salug batok sa bug-os nga baláy, sa kataason nga lima ka maniko *ang tagsa ka salug ;* kag nagahalamboy *sila* sa Baláy nga may mga kahoy nga sedro.

11 Kag ang polong ni Iehoba nagabut kay Salomon, nga nagasiling :

12 "Nahanungud sini nga Baláy, nga imo ginapatindug, kon maglakat ka sa akon mga palatukuran, kag kon magbutang ka sa buhat sang akon mga tulumanon, kag kon bantayan mo ang tanan nga akon mga sogo, nga maglakat ka sa ila, niyan pagatumanon ko sa imo ang akon polong, nga ginhambal ko kay Dabid nga imo amay.

13 Kag magapuyô ako sa tungâ sang mga inanak ni Israel, kag indi ko pagbayaan ang akon banwa nga Israel."

---

* *Orakulo*, halambalan, ang duug nga labing balaan, b. 16.

14 Kag ginpatindug ni Salomon ang Baláy kag ginhuman niya ini.

15 Kag gindagpakan niya ang mg̃a dingding sang Baláy ng̃a sa sulúd sang mg̃a tapi ng̃a sedro: kag ginpandagpakan niya sing kahoy sa sulúd kutub sa salug sang Baláy tubtub sa angkub sang atup; gintaklapan man niya ang salug sing tapi ng̃a sipres.

16 Kag gindagpakan niya ang duha kapúlô ka maniko, sa bahin ng̃a labing nasulúd sang Baláy, sang mg̃a tapi ng̃a sedro kutub sa salug tubtub sa *angkub* sang mg̃a dingding; gindagpakan niya sila sa sulúd ng̃a sa orakulo, ang duug ng̃a labing blaaan.

17 Kag ang Baláy, ng̃a amo ang simbahan, may kap-atan ka maniko ng̃a sa atubang̃an.

18 Kag ang baláy sa sulúd nadagpakan sing sedro, ng̃a napanigban sing mg̃a oloatimon ng̃a talunon kag mg̃a bukad ng̃a mg̃a bulak: ang tanan sedro, walâ gid sing makita ng̃a bató.

19 Kag sa tung̃â sang Baláy sa sulúd nag-aman sia sing isa ka orakulo sa pagbutang didto sang kaban sang katipan ni Iehoba.

20 Kag ang orakulo may duha ka púlô ka maniko ng̃a kalaba ng̃a sa atubang̃an, kag duha ka púlô ng̃a kasangkad, kag duha ka púlô ng̃a kataas; kag ginhalupan niya ini sing bulawan ng̃a labing ulay. Kag gindagpakan man niya ang halaran sing sedro.

21 Kag ginhalupan ni Salomon sing bulawan ng̃a ulay ang baláy sa sulúd, kag ginpahaiughugan niya ng̃a may mg̃a talikala ng̃a bulawan ang kumbung sa atubang̃an sang orakulo, kag ginhalupan niya ini sing bulawan.

22 Kag ginhalupan niya sing bulawan ang bug-os ng̃a Baláy, ang bug-os ng̃a Baláy tubtub ng̃a nahuman; ang bug-os ng̃a halaran, ng̃a nagduut sa orakulo, ginhalupan niya sing bulawan.

23 Kag naghimo man sia sa orakulo sing duha ka kerubin ng̃a kahoy ng̃a olibo ng̃a talunon, ang tagsatagsa napúlô ka mg̃a maniko ang kataason.

24 Kag ang isa ka pakpak sang kerubin may lima ka maniko, kag ang ikaduha ng̃a pakpak sang kerubin lima *man* ka maniko: napúlô ka maniko kutub sa ukbung sang isa ka pakpak tubtub sa ukbung sang isa.

25 Kag ang ikaduha ka kerubin may napúlô ka maniko: ang duha ka kerubin may isa sila lamang ka takus kag may isa lamang ka dagway.

26 Ang kataason sang nahauna may napúlô ka maniko, kag subung man ang ikaduha.

27 Kag ginbutang niya ang mg̃a kerubin sa tung̃â sang Baláy ng̃a sa sulúd. Kag ang mg̃a kerubin nagahulumlad sang ila mg̃a pakpak, sa bagay ng̃a ang pakpak sang isa nagaduut sa isa ka dingding, kag ang pakpak sang ikaduha ka kerubin nagaduut sa pihak ng̃a dingding, kag ang iban ng̃a duha nila ka mg̃a pakpak nagaduutanay ang isa sa isa sa tung̃â sang Baláy.

28 Kag ginhalupan niya sing bulawan ang mg̃a kerubin.

29 Kag ginpanigban niya ang tanan ng̃a mg̃a dingding sang baláy sa palibot, ng̃a ginpanigban niya sila sa mg̃a dagway ng̃a tiyondo sang mg̃a kerubin, kag sang mg̃a paklang, kag sang mg̃a bukad ng̃a mg̃a bulak, sa sulúd kag sa gowa.

30 Kag ginhalupan niya sing bulawan ang salug sang baláy, sa sulúd kag sa gowa.

31 Kag ng̃a sa salamputan sang orakulo naghimo sia sing gawang ng̃a kahoy ng̃a olibo ng̃a talunon; kag ang mg̃a bakalan *upud* ang mg̃a haligi among ikalima ka bahin sang dingding.

32 Ang duha ka takup sang gawang amo sila ang kahoy ng̃a olibo ng̃a talunon; kag ginpanigban sila niya sing mg̃a dagway sang mg̃a kerubin, kag sang mg̃a paklang kag sang mg̃a bukad ng̃a bulak; kag ginhalupan niya sila sing bulawan, kag ginhalupan niya sing bulawan ang mg̃a kerubin kag ang mg̃a paklang.

33 Subung man naghimo sia, ng̃a sa gawang sang Simbahan, sing mg̃a haligi ng̃a kahoy ng̃a olibo ng̃a talunon sa ikap-at ka bahin sang dingding,

34 Kag sang duha ka takup ng̃a kahoy ng̃a sipres: ang nahauna ng̃a takup may duha ka panid ng̃a sarang mapilopilo kag ang ikaduha ka takup may duha ka panid ng̃a sarang mapilopilo.

35 Kag ginpanigib niya sa ila ang mg̃a kerubin, kag ang mg̃a paklang, kag ang mg̃a bukad ng̃a mg̃a bulak; kag ginhalupan niya sila sing bulawan, ng̃a nataklap sa mg̃a tinigban.

36 Kag ginpatindug niya ang patyo ng̃a sa sulúd sa tatlo ka obay ng̃a mg̃a

bató n̄ga binasbasan, kag sa isa ka obay n̄ga mḡa balayan n̄ga sedro.
37 Sa ikap-at ka tuig *ni Salomon,* sa bulan sang Sib, ginpahamtang ang mḡa sadsaran sang baláy ni Iehoba.
38 Kag sa ikapúlô kag isa ka tuig, sa bulan sang Bul, n̄ga amo ang bulan n̄ga ikawalo, ginhuman ang Baláy, sono sang tanan niya n̄ga mḡa polong kag sono sang tanan niya n̄ga mḡa tulumanon: ginpatindug sia sa pito ka tuig.

Ang pagpatindug sang harianon n̄ga balay ni Salomon.

7 SI Salomon nagpatindug man sang iya baláy; sa napúlô kag tatlo ka tuig ginhuman niya sing bug-os ang iya baláy:
2 *Busa* ginpatindug niya ang baláy sang Talon sa Libano. May isa ka gatus ka maniko sia n̄ga kalaba, kag kalim-an ka maniko n̄ga kasangkad, kag katloan ka maniko n̄ga kataas, sa ibabaw sang apat ka mḡa obay n̄ga haligi n̄ga sedro, n̄ga may mḡa balayan n̄ga sedro sa ibabaw sang mḡa haligi.
3 Kag napanagpakan sia sang mḡa tapi n̄ga sedro sa ibabaw, sa ibabaw sang mḡa hulut n̄ga nagatolongtong sa kap-atan kag lima ka mḡa haligi, napúlô kag lima sa tagsa ka obay.
4 Kag may tatlo ka obay n̄ga mḡa balayan kag may mḡa talambuan n̄ga nagaatubang sang mḡa talambuan, sa tatlo ka obay.
5 Kag ang tanan n̄ga mḡa gawang kag mḡa bakalan mḡa kasalo sila, sa mḡa balayan; kag ang mḡa talambuan nagaatubang sa mḡa talambuan, sa tatlo ka obay.
6 Naghimo man sia sang Silong sang mḡa haligi, n̄ga may kalim-an ka maniko ang kalaba kag katloan ka maniko ang kasangkad, kag isa ka silong sa atuban̄gan nila, n̄ga may mḡa haligi man, kag may isa ka atan̄gan sa alintaga sa atuban̄gan nila.
7 Kag naghimo man sia sang Silong sang lingkoran n̄ga harianon, n̄ga sa silong n̄ga hulukmanan, n̄ga didto sia naghukom, kag gindagpakan niya sia sang sedro, kutub sa isa ka salug tubtub sa isa.
8 Kag ang iya baláy, n̄ga ginpuy-an niya, sa iban n̄ga patyo, n̄ga yara sa sulúd sang silong, among kaan̄gay n̄ga pagtukud. Kag nagpatindug man si Salomon sing isa ka baláy n̄ga kaan̄gay sini n̄ga silong n̄ga sa anak n̄ga babae ni Paraon, n̄ga iya ginpan̄gasawa.
9 Ining tanan *n̄ga mḡa pagtukud* among mḡa bató n̄ga mḡa mahal, n̄ga ginpan̄gutúd sa talaksan kag ginpanglagari sang lagari, sa sulúd subung sang sa sagowa, kutub sa sadsaran tubtub sa angkub, kag sa sagowa tubtub sa daku n̄ga patyo.
10 Ang mḡa sadsaran among mḡa bató n̄ga mḡa mahal, mḡa dalagku n̄ga mḡa bató, mḡa bató n̄ga tagpúlô ka maniko kag mḡa bató n̄ga tagwalo ka maniko.
11 Kag sa ibabaw among mḡa bató n̄ga mḡa mahal, n̄ga napamasbasan sono sang mḡa takus, kag kahoy n̄ga sedro.
12 Kag sa daku n̄ga patyo sa palibot may tatlo ka obay n̄ga mḡa bató n̄ga napamasbasan kag isa ka obay n̄ga mḡa balayan n̄ga sedro; kag *subung man* sa patyo n̄ga sa sulúd sang Baláy ni Iehoba kag sa silong sang Baláy.

Mḡa puni kag mḡa galamiton sang Simbahan.

13 Kag ang hari n̄ga si Salomon nagpadalá sa pagpan̄gita kay Hiram, kag ginpakari niya sia gikan sa Tiro.
14 Anak sia sang isa ka bálo n̄ga baba sang kaliwatan ni Neptali kag ang iya amay nan̄gintaga-Tiro, n̄ga manugpan̄gabudlay sa tumbaga; kag punô sia sing kaalam kag sa ihibalo kag sa kinaadman sa paghimo sang tanan n̄ga mḡa buluhaton sa tumbaga. Kag nag-abut sia sa hari n̄ga si Salomon, kag naghimo sia sang tanan niya n̄ga buluhaton.
15 Kag ginhuman niya ang duha ka haligi n̄ga tumbaga. Ang kataason sang isa sa ila among napúlô kag walo ka maniko, kag ang isa ka lubid n̄ga napúlô kag duha ka maniko sarang makatakus sang kanipulunon sang ikaduha.
16 Naghimo man sia sing duha ka oloolo sang tinunaw n̄ga tumbaga, agud n̄ga pagibutang *sila* sa ibabaw sang mḡa ukbung sang mḡa haligi. Ang kataason sang nahauna n̄ga oloolo among lima ka maniko, kag ang kataason sang ikaduha ka oloolo, lima ka maniko.
17 May mḡa linala sa dagway sang pinuna, kag mḡa lugway sa dagway n̄ga tinalikala, n̄ga sa mḡa oloolo n̄ga yara sa mḡa ukbung sang mḡa haligi: pito n̄ga sa nahauna kag pito n̄ga sa ikaduha ka oloolo.

18 Kag ginhimo niya ang mga haligi: kag may duha ka obay nğa mğa granada sa palibot sa ibabaw sang nahauna nğa linala sa pagtabon sang mğa oloolo, nğa yara sa mğa ukbung sang mğa haligi; kag amo man ang ginhimo niya sa ikaduha ka oloolo.

19 Kag ang mğa oloolo nğa yara sa ibabaw sang mğa haligi, sa silong, nğa nahimo sila sa dagway sang lirio, may apat sila ka maniko.

20 Kag ang mğa oloolo *nğa yara* sa ibabaw sang duha ka haligi labing mğa mataas pa, nğa nagaingod sang habok nğa manipulon nğa yara sa likod sang linala, kag ang mğa granada mğa duha ka gatus sa inobay, palibot, sa ibabaw sang ikaduha ka oloolo.

21 Kag ginpatindug niya ang mğa haligi malapit sa silong sang Simbahan; kag sang ginpatindug niya ang haligi sa too, ginhingalanan niya sia nğa Iakin; kag sang pinatindug niya ang haligi sa walá ginhingalanan niya sia nğa Bohas.

22 Kag sa mğa ukbung sang mğa haligi may isa ka dagway nğa lirio. Kag natapus ang buluhaton sang mğa haligi.

23 Kag naghimo sia sing isa ka dagat *sa tumbaga* nğa tinunaw nğa mğa napúlô ka maniko gikan sa isa ka luyo pa isa, nğa manipolon gid, kag ang iya kadalumon lima ka maniko; ang isa ka lubid nğa katloan ka maniko nakalibot gid sa iya.

24 Kag ginalibutan sia, sa idalum sang iya bibig, sang mğa oloatimon sa palibot, napúlô sa tagsa ka maniko, nğa nagalilibot sa dagat sa palibot gid; ang mğa oloatimon yara sa duha ka obay, nğa ginpanunaw sila *upud sa iya* sang sia gintunaw.

25 Kag natungtung sia sa ibabaw sang napúlô kag duha ka baka, nğa ang tatlo nagatulok sa Aminhan kag ang tatlo nagatulok sa Katundan, kag ang tatlo nagatulok sa Bagatnan, kag ang tatlo nagatulok sa Sidlanğan. Sa ibabaw nila yara ang dagat pa ibabaw, kag ang mğa bulî nila yara nayon sa sulúd.

26 Ang kadamol sini among isa ka danğaw, kag ang iya bibig nabasbasan subung sang bibig sang isa ka tagayan, sa dagway sang bukad sang lirio; kag makaigo sa iya ang duha ka libo ka bat.

27 Kag naghimo *man* sia sing napúlô ka tunlungtunğan nğa tumbaga, nğa ang kalaba sang tagsa ka tulungtunğan among apat ka maniko, kag ang kasangkad, apat ka maniko, kag tatlo ka maniko ang kataas.

28 Kag yari karon ang dagway sining mğa tulungtunğan: may mğa bandehado sila kag ang mğa bandehado yara sa tunğâ sang mğa unayan.

29 Kag sa ibabaw sang mğa bandehado, nğa yara sa tunğâ sang mğa unayan may mğa leon, mğa baka kag mğa kerubin; kag sa ibabaw sang mğa unayan may isa ka tulungtunğan nğa sa ibabaw; kag sa idalum may mğa leon kag mğa baka kag mğa girnalda nğa nagakalabit.

30 Ang tagsa ka tulungtunğan may apat ka aliling nğa tumbaga kag mğa bangtan nğa tumbaga; kag sa ila apat ka pamusud may mğa abaga. Kag ang mğa abaga mğa tinunaw sa idalum sang batiya sa kilid sang tagsatagsa ka girnalda.

31 Kag ang bâbâ, nğa *yara* sa sulúd sang oloolo kag nğa sa ibabaw, among isa ka maniko; kag ang bâbâ *sang oloolo* among tunğâ sang manipulon, sa dagway sa tulungtunğan, nğa isa ka maniko kag tunğâ, kag sa ibabaw sang iya bâbâ may mğa tinigban man; kag ang ila mğa bandehado mğa kasilo *sila,* indi mğa manipulon.

32 Kag ang apat ka aliling yadto sila sa idalum sang mğa bandehado, kag ang mğa singit sang mğa aliling yara sa tulungtunğan: kag ang kataason sang tagsa ka aliling isa ka maniko kag tunğâ.

33 Kag ang dagway sang mğa aliling subung sang dagway sang mğa aliling sang isa ka kanga: ang ila mğa sinğit, mğa pikit, mğa gusuk, kag ang ila mğa kaangtan ang tanan tinunaw;

34 Kag may apat ka abaga sa apat ka pamusud sa tagsa ka tulungtunğan; ang mğa abaga sang tulungtunğan unay sa iya.

35 Kag sa nataasan sang tulungtunğan, tunğâ ka maniko ang kataason, may katunğâ sang manipulon sa bug-os nğa palibot; kag sa ibabaw sang tulungtunğan, ang iya mğa sinğit kag ang iya mğa bandehado, nğa unay sa iya.

36 Kag gintigban niya ang mğa tapi sang mğa sinğit kag sang iya mğa bandehado sing mğa kerubin, kag mğa leon, kag mğa paklang, sono sang kala-

paron sang tagsatagsa kag mĝa girnalda
sa palibot.
37 Sa sini naghimo sia sing napúlô ka
tulungtunĝan: tanan sila sa isa lamang
ka tunaw, sa isa lamang ka takus, kag
sa isa lamang ka dagway.
38 Naghimo man sia sing napúlô ka
batiya sa tumbagâ: ang tagsa ka batiya
makaigo ang kap-atan ka bat, kag ang
tagsatagsa ka batiya apat ka maniko;
ang tagsa ka batiya yara sa ibabaw sang
isa ka tulungtunĝan, nĝa sa napúlô ka
mĝa tulungtunĝan.
39 Kag ginbutang niya ang lima ka
tulungtunĝan sa luyo nĝa too sang
Baláy, kag ang lima sa luyo nĝa walá
sang Baláy. Kag ginpahamtang niya
ang dagat sa luyo nĝa too sang Baláy
nayon sa Sidlanĝan, sa tampad sa Ba-
gatnan.
40 Kag naghimo si Hiram sing mĝa
alabohan, kag mĝa sudsud, kag mĝa
yahong. Kag gintapus ni Hiram ang
tanan nĝa buluhaton, nĝa ginhimo niya
kay Salomon, nĝa sa Baláy ni Iehoba:
41 Ang duha ka haligi, kag ang duha ka
manipulon sang mĝa oloolo, nĝa yadto sa
nataasan sang mĝa haligi; kag ang duha
ka mĝa linala nĝa sa pagtabon sang du-
ha ka mĝa manipulon sang mĝa oloolo,
nĝa yadto sila sa ibabaw sang nataasan
sang mĝa haligi;
42 Kag ang apat ka gatus ka mĝa
granada, nĝa sa duha ka mĝa linala,
duha ka obay nĝa mĝa granada sa tagsa
ka linala, nĝa sa pagtabon sang duha ka
manipulon sang mĝa oloolo, nĝa yadto
sa nataasan sang mĝa haligi;
43 Kag ang napúlô ka mĝa tulung-
tunĝan, kag ang napúlô ka mĝa batiya
sa ibabaw sang mĝa tulungtunĝan;
44 Kag ang dagat nĝa bugtong, kag
ang napúlô kag duha ka mĝa baka sa
idalum sang dagat;
45 Kag ang mĝa alabohan, kag ang
mĝa sudsud, kag ang mĝa yahong; kag
ang tanan nĝa mĝa gamit, nĝa ginhimo
sa pinahining nĝa tumbaga ni Hiram sa
hari nĝa si Salomon nĝa sa Baláy ni
Iehoba.
46 Gintunaw ini sila sang hari, sa
kadulunan sang Iordan, sa duta nĝa
hinishinison sa tunĝâ sang Sukot kag
Sartan.
47 Kag nahanunĝud sining tanan nĝa
mĝa gamit ginbayaan ni Salomon nĝa
walâ magtimbang sa ila, tunĝud sang da-
ku gid nĝa kadamuon *nila*: ang timbang
sang tumbaga walâ pagusisaa.
48 Kag ginhimo ni Salomon ang
tanan nĝa mĝa kasangkapan nĝa didto
sa baláy ni Iehoba: ang halaran nĝa
bulawan, kag ang latok nĝa bulawan,
nĝa yara sa iya ang mĝa tinapay sang
pahayag;
49 Kag ang mĝa sadnĝan nĝa bulá-
wan nĝa ulay, ang lima sa too, kag ang
lima sa walá, sa atubanĝan sang ora-
kulo; kag ang mĝa bulak, kag ang mĝa
lamprahan kag ang mĝa kimpit nĝa
bulawan:
50 Kag ang mĝa batiya, ang mĝa
kimpit, ang mĝa yahong, ang mĝa taga-
yan, kag ang mĝa insensario, nĝa
bulawan nĝa ulay gid; kag ang mĝa
bisagra nĝa bulawan nĝa sa mĝa ga-
wang sang Baláy, sa nasulúd, sa duug
nĝa labing balaan, kag nĝa sa mĝa
gawang sang Baláy sang Simbahan.
51 Kag ang bug-os nĝa buluhaton,
nĝa ginhimo sang hari nĝa si Salomon
nĝa sa Baláy ni Iehoba, nahuman sing
bug-os gid. Kag ginpadalá ni Salomon
ang ginbalaan ni Dabid nĝa iya amay:
ang pílak, ang bulawan kag ang mĝa
gamit, kag ginbutang niya sila sa mĝa
bahandi sang Baláy ni Iehoba.

Ang pagpahanunĝud sang Simbahan.

8 NIYAN gintipon ni Salomon ang
mĝa tigulang sa Israel kag ang
tanan nĝa mĝa panĝolo sang mĝa ka-
bikahan, ang mĝa dunganon sang mĝa
amay sang mĝa inanak ni Israel, sa hari
nĝa si Salomon sa Ierusalem, sa pag-
pataklad sang kaban sang katipan ni
Iehoba gikan sa banwa ni Dabid, nĝa
amo ang Sion.
2 Kag nagtilipon sa hari nĝa si Salo-
mon ang tanan nĝa mĝa tawo sa Israel,
sa piesta, sa bulan sang Etanim, nĝa
amo ang ikapito ka bulan.
3 Kag sang nag-alabut ang tanan nĝa
mĝa tigulang sa Israel, gindalá sang
mĝa saserdote ang kaban.
4 Kag ginpataklad nila ang kaban ni
Iehoba, kag ang Layanglayang sang pa-
kigkitaan kag ang tanan nĝa mĝa gamit
nĝa mĝa balaan nĝa yara sa Layang-
layang, kag ginpataklad sila sang mĝa
saserdote kag sang mĝa Lebinhon.
5 Kag ang hari nĝa si Salomon kag
ang bug-os nĝa katilingban sa Israel,

nğa nagtilipon sa iya, yara sila upud
sa iya sa atubanğan sang kaban, nğa
nagahalad sing mğa obeha kag mğa
baka, nğa tunğud sang kadamuon indi
sila sarang maisip.
6 Kag ginpasulúd sang mğa saserdote
ang kaban sang katipan ni Iehoba,
sa iya duug, sa orakulo sang Baláy, sa
duug nğa labing balaan sa idalum sang
mğa pakpak sang mğa kerubin.
7 Kay ang mğa kerubin nagahulum-
lad sang ila mğa pakpak nayon sa ibabaw
sang duug sang kaban, kag sa ini gina-
tabunan sang mğa kerubin ang kaban
kag ang iya mğa yayonğan sa ibabaw.
8 Kag ang mğa yayonğan may tama
ka kalabaon nğa makita ang iya mğa olo
kutub sa duug nğa balaan, sa atubanğan
sang orakulo; apang indi sila makita
kutub sa gowa, kag didto sila tubtub
karon.
9 Walâ gid sing bisan ano sa kaban
luwas lamang sang duha ka tapi nğa
bató nğa ginbutang ni Moises sa Oreb,
sang didto si Iehoba nakigkatipan sa
mğa inanak ni Israel, sang paghalín nila
sa duta sa Egipto,
10 Kag nahanabu sang paggowâ sang
mğa saserdote sa duug nğa balaan, nğa
ang panğanud nagpunô sang Baláy ni
Iehoba;
11 Kag ang mğa saserdote walâ ma-
kasarang magtindug sa pag-alagad ba-
nğud sang panğanud; kay ang himaya ni
Iehoba nagpunô na sang Baláy ni Ieho-
ba.

Pololonğon kag palanğayoon ni Salomon nğa sa paghalad sang Simbahan.

12 Niyan nagsiling si Salomon: "Si
Iehoba nagsiling, nğa sia magapuyô sa
kadudulman.
13 Nakapatindug na ako sing isa ka
Baláy nğa puluy-an nğa sa imo, isa ka
puluy-an agud nğa magpuyô ka sa iya
sa ginapon."
14 Kag ginbalikid sang hari ang iya
nawung, kag ginpakamaayo niya ang
bug-os nğa katilingban sa Israel; kag
ang bug-os nğa katilingban sa Israel
nagatindug.
15 Kag nagsiling sia: "Pakamaayo-
hon si Iehoba, nğa Dios ni Israel, nğa
naghambal sa iya bâbâ kay Dabid, nğa
akon amay, kag sa iya kamut gintuman
niya ang iya polong, nğa nagasiling:
16 Kutub sang adlaw nğa ginpagowa
ko ang akon banwa nğa Israel gikan sa
Egipto, walâ ako magpili sing banwa sa
tanan nğa mğa kabikahan sa Israel, nğa
pagpatindugan sang baláy, nğa sa iya
yara ang akon nğalan, apang ginpili ko
si Dabid, agud nğa magharí sa akon ban-
wa nğa Israel.
17 Kag si Dabid, nğa akon amay nag-
huput *sa iya* tagiposoon sang pagpatin-
dug sing baláy nğa sa nğalan ni Iehoba,
nğa Dios ni Israel.
18 Kag si Iehoba nagsiling kay Da-
bid, nğa akon amay: 'Tunğud nğa ikaw
naghuput sa imo tagiposoon sa pagpa-
tindug sing baláy nğa sa akon nğalan,
naghimo ka sing maayo sa paghuput
sini sa imo tagiposoon.
19 Walay sapayan, indi ikaw amo ang
magapatindug sing baláy, kondi ang imo
anak, nğa magagowa sa imo mğa talud-
tud, sia magapatindug sing baláy nğa sa
akon nğalan.
20 Kag gintuman ni Iehoba ang iya
polong, nğa ginmitlang niya; kag ginpa-
tindug ako sa salili ni Dabid, nğa akon
amay, kag ginpalingkod ako sa lingko-
ran nğa harianon sa Israel, subung sang
ginsiling ni Iehoba; kag ginpatindug ko
ang Baláy nğa sa nğalan ni Iehoba, nğa
Dios ni Israel.
21 Kag nagbutang ako sa iya sing
duug nğa sa kaban, nğa sa iya yara ang
katipan ni Iehoba, nğa ginhimo niya sa
aton mğa ginikanan, sang pagpagowa
niya sa ila sa duta sang Egipto."
22 Kag nagtindug si Salomon sa atu-
banğan sang halaran ni Iehoba, sa atu-
banğan sang bug-os nğa katilingban sa
Israel, kag nagbayaw sia sang iya mğa
kamut sa lanğit,
23 Kag nagsiling sia: "Oh Iehoba,
Dios ni Israel, walâ sing Dios nğa su-
bung sa imo sa mğa lanğit sa ibabaw,
bisan sa idalum sa duta, nğa nagabantay
ka sang katipan kag sang kalooy sa imo
mğa alagad, nğa nagalalakat sa atuba-
nğan mo sa bug-os nila nğa tagiposoon.
24 Kay ginbantayan mo sa imong
alagad nğa si Dibid, nğa akon amay
ang ginsiling mo sa iya: ginsiling mo
ini sang imo bâbâ, kag sa imo kamut
gintuman mo ang imo polong, subung
sang *makita* sining adlaw.
25 Busa karon, Iehoba, Dios ni Israel,
tumana sa imong alagad nğa si Dabid,
nğa akon amay, ang ginpanaad mo sa

iya, nga nagasiling: Indi makulang
ang lalaki sa imo, sa atubangan nakon,
nga maglingkod sa lingkoran nga hari-
anon sa Israel, lamang nga ang imo
mga anak magbalantay sang ila dala-
non, nga maglalakat sila sa atubangan
nakon, subung nga ikaw naglakat sa
atubangan nakon.
26 Busa karon, Dios sa Israel, gina-
ampo ko sa imo, nga magmalig-on ang
imo polong, nga ginmitlang mo sa imo
alagad nga si Dabid, nga akon amay.
27 Apang ¿ matuud bala nga ang
Dios magapuyô sa ibabaw sang duta?
Yari karon, nga ang mga langit kag ang
mga langit sang mga langit indi sarang
sila sa imo makapahaigo, labi na gid
ining baláy nga akon ginpatindug sa
imo.
28 Walay sapayan, linga ang panga-
muyo sang imo alagad kag ang iya pa-
langayoon, oh Iehoba, nga akon Dios,
sa pagpamati sang pagsingit kag sang
pangamuyo sang imo alagad, nga naga-
himo sia karon sa atubangan mo;
29 Agud nga magmuluklat ang imo
mga mata sa adlaw kag sa gab-i sa iba-
baw sining Baláy, sa ibabaw sang duug,
nga imo ginsiling: Ang akon ngalan
magapuyô didto, kag agud nga magapa-
mati ka sang pangamuyo, nga pagahi-
moon sang imo alagad sa sini nga duug.
30 Kag magpamati-ka sang pangamu-
yo sang imo alagad kag sang imo banwa
nga Israel, kon magpalangamuyo sila
nayon sa sini nga duug; busa pamatian-
mo sa mga langit, sa imo duug nga pu-
luy-an; pamatii kag patawara,
31 Kon ang isa ka tawo magpakasalâ
batok sa iya isigkatawo, kag pagapiliton
sia sing panumpâ, nga papanumpaon sia,
kag sia magkari kag magpanumpâ sa
atubangan sang imo halaran sa sini nga
Baláy;
32 *Niyan* pamatii kutub sa mga la-
ngit, kag buhata kag hukmi ang imo mga
alagad, nga pagtagudilian mo ang ma-
lauton, nga ipabalik ang iya pagginawi
sa ibabaw sang iya olo, kag nga pagpa-
kamatarungon mo ang matarung, sa pag-
hatag sa iya sono sang iya katarungan.
33 Kon ang imo banwang Israel pag-
dag-on sa atubangan sang iya mga ka-
away, tungud nga nakasalâ sila batok
sa imo, kag kon sa imo magbalalik sila
kag pagdayawon nila ang imo ngalan,
kag magpalangamuyo sila, kag mag-
palakilooy sa imo sa sini nga Baláy;
34 *Niyan* pamatii sila sa mga langit
kag patawara ang salâ sang imo ban-
wang Israel, kag iuli sila sa duta, nga
ginhatag mo sa ila mga ginikanan.
35 Kon ang mga langit pagtakpan kag
indi magulan, tungud nga sila nakasalâ
batok sa imo, kag kon magpalangamuyo
sila sa imo sa sini nga duug, kag pagda-
yawon nila ang imo ngalan, kag talik-
dan nila ang ila salâ, sang ikaw maga-
papaubus sa ila;
36 *Niyan* pamatii sila sa mga la-
ngit, kag patawara ang salâ sang imo
mga alagad kag sang imo banwang Is-
rael, kay gintudloan mo sila sang maayo
nga dalan, nga ila pagalaktan; kag iha-
tag sa ila ang mga ulan sa ibabaw sang
imo duta, nga ginhatag mo sa imo ban-
wa nga palanublion.
37 Kon sa duta may gutum, kon may
kamatay, kon may panlaya kag gusim,
kon apan, *kon* lukso, *kon* paglibutan sia
sang iya mga kaaway sa duta nga didto
ang iya mga gawang, sa tanan nga
kalalat-an, sa tanan nga balatian;
38 Sa tanan nga pangamuyo, sa tanan
nga pagpakilooy, nga pagabuhaton sang
bisan sin-o nga tawo kon sang bug-os
nga banwang Israel; sang makakilala
ang tagsatagsa sang kalalat-an sang iya
tagiposoon, kag paguntayon nila ang ila
mga kamut nayon sa sini nga baláy;
39 *Niyan* pamatii sila sa mga langit,
nga lingkoran sang imo puluy-an, kag
patawara sila kag himoa, kag ihatag sa
tagsatagsa, sono sa ila mga dalanon,
ikaw nga nakakilala sang ila tagiposo-
on (kay lamang ikaw nakakilala sang ta-
giposoon sang tanan nga mga anak sang
mga tawo);
40 Agud nga magkahadluk sila sa imo
sa tanan nga mga adlaw nga magakabu-
hi sila sa ibabaw sang nawung sang du-
ta, nga ginhatag mo sa amon mga gini-
kanan.
41 Labut pa, nahanungud sa dumu-
luong, nga indi iya sang imo banwang
Israel, nga magkari gikan sa malayô
nga duta, bangud sang imo ngalan
42 (Kay mabatian nila ang imo daku
nga ngalan kag ang imo mabaskug nga
kamut, kag ang imo inuntay nga but-
kon); kon magkalari sila sa pagpanga-
muyo sa sini nga baláy;
43 *Niyan* pamatii sa mga langit, nga

lingkoran sang imo puluy-an, kag bu-
hata, sono sa yadtong tanan nḡa paga-
panḡayoon sa imo sining dumuluong,
agud nḡa ang tanan nḡa mḡa banwa sa
duta makakilala sang imo nḡalan, kag
magkalahadluk sila sa imo, subung sang
imo banwang Israel, kag makahibalo
sila, nḡa ang imo nḡalan among ginata-
wag sa ibabaw sini nḡa Baláy, nḡa akon
ginpatindug.
44 Kon ang imo banwa maggowa sa
pag-awayan batok sa iya mḡa kaaway,
sa dalan nḡa pagapakadtoan mo sa ila,
kag manḡamuyo sila kay Iehoba nayon
sa banwa, nḡa imo ginpili kag nayon sa
Baláy nḡa akon ginpatindug sa imo nḡa-
lan;
45 *Niyan* pamatian mo sa mḡa lanḡit
ang ila panḡamuyo kag ang ila pagpaki-
looy, kag himoon mo sa ila ang katad-
lunḡan.
46 Kon makasalâ sila batok sa imo
(kay walay tawo nḡa walâ makasalâ),
kag maakig ka batok sa ila, kag itugyan
mo sila sa atubanḡan sang kaaway, kag
ang mḡa magbihag sa ila, pagadalhon
sila nḡa mḡa bihag sa duta sang ka-
away, malayô kon malapit;
47 Niyan kon maulian sila sa ila kau-
galinḡon, sa duta nḡa didto nabihag
sila; kon magliliso sila kag magpakilooy
sila sa imo, sa duta sang mḡa nagbilihag
sa ila, nḡa nagasililing: Nakasalâ kami
kag naghimo kami sing malain; sing ma-
dauton gid nagbuhat kami,
48 Kag kon magliliso sila sa imo sa
bug-os nila nḡa tagiposoon kag sa bug-
os nila nḡa kalág, sa duta sang ila mḡa
kaaway, nḡa nagdalá sa ila nḡa mḡa
bihag, kag kon magpalanḡamuyo sila,
nḡa nagabalikid nayon sa ila duta, nḡa
imo ginhatag sa ila mḡa ginikanan, sa
banwa nḡa imo ginpili kag nayon sa
Baláy, nḡa akon ginpatindug nḡa sa
imo nḡalan;
49 Niyan pamatii sa mḡa lanḡit, nḡa
lingkoran sang imo puluy-an, ang ila
panḡamuyo kag ang ila mḡa pakilooy,
kag himoon-mo sa ila ang katadlunḡan;
50 Kag patawara ang imo banwa sang
salâ nḡa nahimo batok sa imo, kag sang
tanan nila nḡa mḡa paglalis, nḡa gin-
lalis nila batok sa imo; kag buhaton
mo sila nḡa iligoon sang kalooy sa
atubanḡan sang nagdalalá sa ila nḡa
mḡa bihag, kag nḡa may pagkalooy sila
sa ila;
51 Kay sila among imo banwa kag
imo palanublion, nḡa ginpagowa mo sa
Egipto, gikan sa tunḡâ sang dapug nḡa
salsalon;
52 Nḡa ang imo mḡa mata magmuklat
sa pagpakilooy sang imo alagad, kag sa
pagpakilooy sang imo banwang Israel,
sa pagpamati sa ila sa tanan nḡa mag-
palanawag sila sa imo.
53 Kay ginpain mo sila nḡa sa imo,
nḡa imo panublion, sa tanan nḡa mḡa
banwa sa duta, subung nḡa ginsiling mo
tunḡud kay Moises, nḡa imo alagad,
sang pagpagowa mo sa amon mḡa gini-
kanan sa Egipto, oh Ginoo nḡa si
Iehoba."
54 Kag nahanabu nḡa, sang pagkata-
pus ni Salomon sa paghimo sining tanan
nḡa panḡamuyo kag sining pagpakilooy
kay Iehoba, nagtindug sia sa atubanḡan
sang halaran ni Iehoba, nḡa didto sia
naglohod kag nḡa nagbayaw sia sang iya
mḡa kamut sa lanḡit.
55 Kag sang nakatindug sia, ginpaka-
maayo niya ang bug-os nḡa katilingban
sa Israel, nḡa nagasiling sa mataas nḡa
tingug:
56 "Dalayawon si Iehoba, nḡa nag-
hatag sing pagpahuway sa iya banwang
Israel, sono sang tanan nḡa iya gin-
siling: Bisan isa ka polong walâ
magkulang sang tanan nḡa iya maayo
nḡa polong, nḡa ginmitlang niya sa
lalang ni Moises, nḡa iya alagad.
57 Manḡinkaúpud naton si Iehoba,
nḡa amon Dios, subung nḡa nanḡinka-
úpud sang aton mḡa ginikanan; kag nḡa
indi kita niya pagbulagan, bisan pag-
bayaan,
58 Agud nḡa ipaduyog niya ang aton
tagiposoon nayon sa iya, agud nḡa
maglakat kita sa tanan niya nḡa mḡa
dalanon, kag bantayan naton ang iya
mḡa sogo, ang iya mḡa palatukuran kag
ang iya mḡa tulumanon, nḡa ginsogo
niya sa aton mḡa ginikanan.
59 Kag kabay pa nḡa ining mḡa po-
long, nḡa akon ginapanḡamuyo karon sa
atubanḡan ni Iehoba, magmalapit sila
kay Iehoba, nḡa aton Dios, sa adlaw kag
sa gab-i, agud nḡa paghimoon niya ang
katadlunḡan sa iya alagad, kag ang
katadlunḡan sa iya banwa nḡa Israel,
sa matagadlaw ang butang sang adlaw,
60 Agud nḡa ang tanan nḡa mḡa
banwa sa duta makahibalo, nḡa si Ieho-

ba among Dios, kag nga walâ na sing liwan.

61 Busa, kabay pa nga ang inyo tagiposoon magmanginhimpit nga sa kay Iehoba, nga aton Dios, sa paglakat sa iya mga palatukuran kag sa pagbantay sang iya mga sogo, subung sang karon nga adlaw."

62 Kag ang hari, kag ang bug-os nga Israel upud sa iya, naghalalad sila sing mga halad sa atubangan ni Iehoba.

63 Kag naghalad si Salomon, nga sa mga halad sa paghidaet, nga ginhalad niya sila kay Iehoba, sing duha ka púlô kag duha ka libo ka baka, kag isa ka gatus kag duha ka púlô ka libo ka obeha. Sa *sini* ginpahanungud sang hari kag sang tanan nga mga inanak ni Israel ang Baláy ni Iehoba.

64 Sadto gid nga adlaw ginpakabalaan sang hari ang tungâ sang patyo, nga yara sa atubangan sang Baláy ni Iehoba, kay naghalad sia didto sing mga halad nga sinunog kag sing mga halad nga kalan-on, kag sang mga tambok sang mga halad sa paghidaet, tungud kay ang halaran nga tumbaga, nga yara sa atubangan ni Iehoba, tama ka diyotay nga indi magigo sa iya ang mga halad nga sinunog, kag ang mga halad nga kalan-on kag ang mga tambok sang mga halad sa paghidaet.

65 Sa sadto nga dag-on si Salomon naghimo sing piesta, kag upud sa iya ang bug-os nga Israel: kutub sa salamputan sa Amat tubtub sa sapa sang Egipto, ang isa ka daku nga katilingban sa atubangan ni Iehoba, nga aton Dios, sa pito ka adlaw kag pito pa ka adlaw, *kon sayoron,* sa napúlô kag apat ka adlaw.

66 Sa ikawalo ka adlaw ginpapauli niya ang banwa; kag sila nagpakamaayo sa hari, kag nagpalauli sila sa ila mga layanglayang nga mga malipayon, kag mga bulahan sa tagiposoon, tungud sang tanan nga mga kaayohan, nga ginhimo ni Iehoba kay Dabid, nga iya alagad, kag sa Israel, nga iya banwa.

Ikaduha nga pagpahayag sang Dios kay Salomon.

9 KAG sang pagkatapus ni Salomon sang buluhaton sang Baláy ni Iehoba kag sang baláy sang hari, kag sang tanan nga kahamut-an nga buut niya paghimoon;

2 Nahanabu, nga si Iehoba nagpahayag kay Salomon sa makaduha, subung sang pagpahayag niya sa iya sa Gabaon.

3 Kag nagsiling sa iya si Iehoba: "Ginpamatian ko ang imo pangamuyo kag ang imo pagpakilooy, nga ginhimo mo sa akon atubangan: ginpakabalaan ko ini nga Baláy, nga imo ginpatindug, sa pagbutang sa iya sang akon ngalan sa gihapon; kag sa iya yara ang akon mga mata kag ang akon tagiposoon sa tanan nga mga adlaw.

4 Kag kon ikaw maglakat sa atubangan nakon, subung sang paglakat ni Dabid, nga imo amay, sa pagkalubus sa tagiposoon, kag sa katadlungan sa pagbuhat sono sang tanan nga akon ginsogo sa imo, kag sa pagbantay sang akon mga palatukuran, kag sang akon mga tulumanon;

5 *Niyan* pagapalig-unon ko ang lingkoran nga harianon sang imo ginharian sa ibabaw ni Israel sa gihapon, subung sang ginhambal ko kay Dabid, nga imo amay, nga nagasiling: Indi magakulang sa imo ang lalaki sa lingkoran nga harianon sa Israel.

6 *Apang* kon magtalikod kamo sa akon, kamo kag ang inyo mga anak, kag indi ninyo pagbantayan ang akon mga sogo kag ang akon mga palatukuran, nga ginabutang ko sa atubangan ninyo, kondi nga magpalakadto kamo kag mag-alalagad kamo sa liwan nga mga dios, nga nagalayaub kamo sa atubangan nila;

7 Pagapanason ko si Israel sa ibabaw sang nawung sang duta, nga akon ginhatag sa ila; kag ini nga baláy, nga akon ginpakabalaan nga sa akon ngalan, akon pagaisikway sa atubangan nakon, kag si Israel manginhulobaton kag kaladlawan sa tungâ sang tanan nga mga banwa.

8 Kag nahanungud sini nga baláy, nga tama ka mataas, bisan sin-o nga makaagi sa iya, makibut kag makapanihol; kag magasiling: ¿Kay ngaa bala ginhimo ni Iehoba ang subung sini sa sini nga duta kag sa sini nga baláy?

9 Kag magasiling: Tungud nga ginbayaan nila si Iehoba, nga ila Dios, nga nagpagowa sa ila mga ginikanan sa duta sang Egipto, kag nagilimpon sila sa liwan nga mga dios kag naglayaub sila sa atubangan nila, kag gin-alagad nila

sila ; tungud sini ginpakari ni Iehoba sa
ibabaw nila ining tanan nga kalainan."

Mga banwa nga ginpatindug ni Salomon.—Ang iya mga sakayan.

10 Kag, sang lumigad na ang duha ka
púlô ka tuig, nga si Salomon nakapatin-
dug na sang duha ka baláy, ang Baláy
ni Iehoba kag ang baláy sang hari ;
11 Nahanabu, nga si Hiram, nga hari
sa Tiro, sang naghatag sia kay Salomon
sing kahoy nga sedro kag sipres, kag
bulawan, sono sang iya luyag, niyan
ang hari nga si Salomon naghatag kay
Hiram sing duha ka púlô ka mga banwa
sa duta sa Galilea.
12 Kag si Hiram naggowa gikan sa
Tiro sa pagtan-aw sang mga banwa, nga
ginhatag sa iya ni Salomon, kag walâ
sila mahamuti sa iya mga mata.
13 Kag nagsiling sia : "¿Ano bala
ining mga banwa, nga ginhatag mo sa
akon, útud ko ?" Kag ginhingalanan
niya sila : "Ang Duta sa Kabul," nga
among ngalan *nila* tubtub karon.
14 Kag si Hiram nagpadalá sa hari
sing isa ka gatus kag duha ka púlô ka
talanton nga bulawan.
15 Kag ini amo ang katarungan sang
dagyaw, nga ginbutang sang hari nga si
Salomon, sa pagpatindug sang Baláy ni
Iehoba kag sang iya baláy kag sa Milo,
kag sang kuta sa Ierusalem, kag sa
Asor, kag sa Megido, kag sa Geser.
16 Si Paraon, nga hari sa Egipto,
nakataklad kag nakakuha sang Geser kag
ginsunog niya sia sa kalayo, kag gin-
patay niya ang mga Kanaanhon, nga
nagapuluyô sa banwa ; kag ginhatag
niya sia nga hatag sa iya anak nga
babae, nga asawa ni Salomon.
17 Busa, ginpatindug ni Salomon ang
Geser kag ang Bet-horon nga sa Idalum.
18 Kag ang Baalat, kag ang Tamor,
sa kahanayakan, sa duta,
19 Subung man ang tanan nga mga
banwa sang kasangkapan nga iya ni
Salomon, kag ang mga banwa nga sa
mga kanga, kag ang mga banwa nga sa
mga manugkabayo, kag ang tanan nga
nahamut-an ni Salomon sa pagpatindug
sa Ierusalem, sa Libano kag sa bug-os
nga duta sang iya ginharian.
20 Nahanungud sa tanan nga mga
katawohan, nga nagkalabilin sa mga
Amorinhon, sa mga Hetinhon, sa mga
Peresinhon, kag sa sa mga Hebinhon
kag sa mga Iebusinhon, nga indi sila
nahanungud sa mga inanak ni Israel ;
21 Sa ila mga inanak nga nagkala-
bilin sa duta sa olehe nila, nga walâ
matagudilii sang mga inanak ni Israel,
ginhimo ni Salomon nga dagyaw nga
sa mga pagpangabudlay nga inalagad
tubtub karon.
22 Kag walay bisan sin-o sang mga
inanak ni Israel nga ginbutang ni Salo-
mon sa kahiolipnan, kay mga tawo sila
sa pag-awayan, kag ang iya mga solo-
goon, kag ang iya mga dunganon, kag
ang iya mga pangolo, kag ang mga
manugmando sang iya mga kanga kag
sang iya mga manugkabayo.
23 Yari karon ang *isip* sang mga
pangolo sang mga gobernador sang
mga buluhaton ni Salomon, mga lima
sila ka gatus kag kalim-an, nga yara
sila sa ibabaw sang banwa, nga naga-
pangabudlay sa buluhaton.
24 Apang nagtaklad ang anak nga
babae ni Paraon gikan sa banwa ni
Dabid sa iya baláy, nga ginpatindug sa
iya ni *Salomon ;* niyan ginpatindug niya
ang Milo.
25 Kag si Salomon naghalad sing
makatlo sa tagsa ka tuig sing mga
halad nga sinunog kag mga halad sa
paghidaet sa ibabaw sang halaran, nga
iya ginpatindug kay Iehoba ; kag nag-
sunog sia sing mga pahamot sa ibabaw
niya, nga yara sa atubangan ni Iehoba,
kag ginhuman niya ang baláy.
26 Naghimo man ang hari nga si Sa-
lomon sing isa ka kasakayanan sa Esion-
Geber, nga yara malapit sa Elat, sa bay-
bayon sang dagat nga Mapula, sa duta
sa Edom.
27 Kag ginpadalá ni Hiram ang iya
mga alagad nga mga sakayanon nga
mga sampaton sa dagat, sa kasakayanan
upud sang mga alagd ni Salomon.
28 Kag nagpalakadto sila sa Opir, kag
nagkuluha sila didto sing bulawan, nga
apat ka gatus kag duha ka púlô ka ta-
lanton, kag gindalá nila ini sa hari nga
si Salomon.

Ang hari nga babae sa Seba nag-abut sa pagtan-aw kay Salomon.

10 KAG sang nabatian sang hari nga
babae sa Seba ang kabantugan ni
Salomon, nga sa ngalan ni Iehoba, nag-

abut sia sa pagtilaw sa iya nga may mga
paktakon.
2 Kag nag-abut sia sa Ierusalem upud
ang labing daku nga buylog, nga *may*
mga kamelyo, nga nagadalalá sing mga
pahamut kag sing bulawan sa bugana
gid, kag sing mga bató nga mga mala-
halon. Kag nag-abut sia kay Salomon,
kag ginpahayag niya sa iya ang tanan
nga yara sa iya tagiposoon.
3 Kag si Salomon nagsaysay sa iya
sang tanan niya nga mga polong: walâ
sing bisan ano nga natago sa hari, nga
walâ pagisaysay sa iya.
4 Kag sang ang hari nga babae sa Se-
ba nakakita sang tanan nga kaalam ni
Salomon kag sang baláy nga iya ginpa-
tindug,
5 Kag sang mga pagkaon sa iya latok,
sang paglingkod sang iya mga alagad,
sang pag-alagad sang iya mga sologoon
kag sang ila mga panapton, sang iya
mga manugtagay, kag sang iya mga ha-
lad nga sinunog, nga ginahalad sa baláy
ni Iehoba, walâ na sia sing ginhawa.
6 Kag nagsiling sia sa hari: "Matuud
ang akon nabatian sa akon duta sang
imo mga pinolongan kag sang imo kaa-
lam.
7 Apang ako walâ magtoo sini nga
mga butang, tubtub nga nagkari ako kag
ang akon mga mata nakakita *sa ila.*
Kag yari karon nga bisan pa ang ka-
tungâ walâ pagisugid sa akon: ang imo
kaalam kag kauswagan nagalabaw sang
tanan nga kabantugan nga akon nabati-
an.
8 Mga bulahan ang imo mga tinawo,
mga bulahan ang imo mga alagad, nga
yara sila sa dayon gid sa imo atubangan,
nga nagapalamati sila sang imo kaalam.
9 Pagpakamaayohon si Iehoba, nga
imo Dios, nga nahamuut sa imo, sa pag-
butang sa imo sa lingkoran nga haria-
non sa Israel. Tungud kay si Iehoba
naghigugma sa gihapon kay Israel, gin-
butang ka niya nga hari, agud nga mag-
himo ka sing katadlungan kag kataru-
ngan."
10 Kag naghatag sia sa hari sing isa
ka gatus kag duha ka púlô ka talanton
nga bulawan, kag sing madamu gid nga
mga pahamut kag sang mga bató nga
malahalon. Walâ na gid mag-abut ang
tama ka kabugana sang mga pahamut
sang ginhatag sang hari nga babae sa
Seba sa hari nga si Salomon.
11 Kag ang kasakayanan ni Hiram,
nga nagdalá sing bulawan gikan sa Opir
nagdalá man gikan sa Opir sing mada-
mu gid nga kahoy nga sandalo kag mga
bató nga malahalon.
12 Kag sa kahoy nga sandalo naghi-
mo ang hari sing mga talangtang nga sa
baláy ni Iehoba kag nga sa mga baláy
sang hari, sing mga arpa man kag mga
salterio nga sa mga manugkanta. Walâ
na gid mag-abut ang kasubung nga ka-
hoy nga sandalo, bisan nakit-an tubtub
karon.

Mangad, pagkahalangdon, kag himaya ni Salomon.

13 Kag ang hari nga si Salomon nag-
hatag sa hari nga babae sa Seba sang
tanan nga iya naluyagan sa pagpangayo
sa iya, walay labut sang ginhatag sa iya
ni Salomon, subung sang *masarangan*
sang kamut sang hari nga si Salomon.
Kag sia napauli kag napakadto sa iya
duta, sia kag ang iya mga sologoon.
14 Ang kabug-aton sang bulawan nga
nag-abut kay Salomon sa tagsa ka tuig
among anum ka gatus kan-uman kag
anum ka talanton nga bulawan;
15 Walay labut ang *ginbaton niya* sang
mga manuglibud, kag sang palangitan-an
sang mga manugbaligya, kag sang tanan
nga mga hari sang banwa nga kalibugan
kag sang mga gobernador sang duta.
16 Kag nagbuhat man ang hari nga si
Salomon sing duha ka gatus ka taming
nga bulawan nga pinakang, nga naga-
gamit nga sa tagsa ka taming sing anum
ka gatus ka siklo nga bulawan.
17 Kag tatlo man ka gatus ka kalasag
nga bulawan nga pinakang, nga naga-
gamit sa tagsa ka kalasag sing tatlo ka
mina nga bulawan; kag ginbutang sila
sang hari sa baláy sang Talon sang
Libano.
18 Naghimo man ang hari sing isa ka
daku nga lingkoran nga harianon nga
tiposo, kag ginhalupan niya ini sang
bulawan nga ulay;
19 Ang lingkoran nga harianon may
anum ka alintaga kag ang naibabaw niya
matipulon nga sa idagan; kag sa isa ka
bahin kag sa isa may mga halambuyan
nga malapit sa lingkoran, kag duha ka
leon nga nagatindug sa ingod sang mga
halambuyan.
20 Kag napúlô kag duha ka leon
nga nagatindug sa ibabaw sang mga

alintaga, sa isa ka bahin kag sa isa. Walâ sing bisan ano nğa kasubung, nğa ginhimo nğa sa bisan ano nğa ginharian.
21 Kag ang tanan nğa mğa ilimnan sang hari nğa si Salomon mğa bulawan, kag subung man ang tanan nğa mğa lahang sang baláy sang Talon sang Libano among lunsay nğa bulawan; walâ gid sing pílak. Sa kaadlawan ni Salomon ang pílak walâ pagpakamahala.
22 Kay ang hari may kasakayanan, nğa nagpanakayon sa Tarsis upud ang kasakayanan ni Hiram: sa makaisa sa tagsa ka tatlo ka tuig nag-abut ang kasakayanan gikan sa Tarsis, kag nagdalá sing bulawan, sing pílak, sing tiposo, sing mğa amô kag mğa pabo.
23 Kag ang hari nğa si Salomon nanğinlabaw sa tanan nğa mğa hari sang duta sa manğad kag sa kaalam.
24 Kag ang bug-os nğa duta naghimulat *pagtan-aw* sang nawung ni Salomon sa pagpamati sang iya kaalam, nğa ginbutang sang Dios sa iya tagiposoon.
25 Kag ang tagsatagsa nagdalá sa iya sang iya dólot: mğa suludlan nğa bulawan, mğa suludlan nğa pílak, mğa panapton, mğa hinğaniban, mğa pahamut, mğa kabayo, kag mğa mula, sa tuigtuig.
26 Kag gintipon ni Salomon ang mğa kanga kag ang mğa manugkabayo: kag may isa ka libo kag apat ka gatus ka kanga kag napúlô kag duha ka libo ka manugkabayo, nğa iya ginpamutang sa mğa kabanwaanan nğa sa mğa kanga, kag upud sa hari sa Ierusalem.
27 Kag ginhimo sang hari, nğa *pagpakamahalon* sa Ierusalem ang pílak subung nğa mğa bató, kag ang mğa sedro subung sang mğa sikomoro, nğa yara sa mğa manubo, nğa may tama ka damu.
28 Kag ang duug nğa ginkuhaan sang mğa kabayo ni Salomon among Egipto; kag gindalá sila sa pinanong: ang mğa manugbaligya sang hari nagkaladto sa pagpanğita sing panong sa bili nğa *kasugtanan.*
29 Kag ginpataklad kag ginpagowa sa Egipto ang kanga sa *bili* nğa anum ka gatus ka siklo nğa pílak, kag ang kabayo sa isa ka gatus kag kalim-an; kag sa sini gindalá man nila sila, upud sa ila, nğa sa tanan nğa mğa hari sang mğa Hetinhon kag sang mğa Araminhon.

Si Salomon ginapabuyo sa diwatahan.—Kaakig sang Dios batok sa iya.

11 APANG ang hari nğa si Salomon naghigugma, walay labut sang anak nğa babae ni Paraon, sa madamu nğa mğa babae nğa mğa dumuluong: sa mğa Moabinhon, sa mğa Amoninhon, sa mğa Edominhon, sa mğa Sidoninhon kag sa mğa Hetinhon;
2 Nğa sa mğa katawohan nila sini nagsiling si Iehoba sa mğa inanak ni Israel: "Indi kamo magsululúd sa ila, bisan sila magsululúd sa inyo; kag sa pagkamatuud gid, pagapaisolon nila ang inyo mğa tagiposoon sa olehe sang ila mğa dios." Sa ila sini nğa mğa katawohan nakigimpon si Salomon tunğud sang gugma.
3 Kag naghuput sia sing pito ka gatus ka asawa nğa mğa harianon nğa anak nğa babae, kag tatlo ka gatus ka mğa babae, kag ang iya mğa babae nagpaisol sang iya tagiposoon.
4 Kay, sang si Salomon tigulang na, ginpaisol sang iya mğa babae ang iya tagiposoon sa olehe sang liwan nğa mğa dios; kag ang iya tagiposoon indi na himpit kay Iehoba, nğa iya Dios, subung sang tagiposoon sang iya amay nğa si Dabid
5 Kay si Salomon nagsunud kay Astarot, Dios nğa babae sang mğa idoninhon, kag kay Milkom, nğa kalanğil-aran sang mğa Amoninhon.
6 Kag ginhimo ni Salomon ang malain sa mğa mata ni Iehoba, kag indi nagsunud sia sing himpit kay Iehoba, subung kay Dabid, nğa iya amay.
7 Niyan si Salomon nagpatindug sing isa ka duug nğa mataas kay Kemos, nğa kalanğil-aran sa Moab, sa bukid nğa nagaatubang sa Ierusalem, kag kay Molok, nğa kalanğil-aran sang mğa inanak ni Amon.
8 Kag amo ini ang ginhimo niya nğa sa tanan nğa iya mğa babae nğa mğa dumuluong, nğa nagpasunog sila sing mğa pahamut kag nğa naghalalad sila sa ila mğa dios.
9 Kag naakig si Iehoha batok kay Salomon, tunğud nğa nagtalang ang iya tagiposoon kay Iehoba nğa Dios ni Is-

rael, nğa nakapahayag sa iya sing maka-
duha.
10 Kag nagsogo sia sa iya, nahanu-
nğud sini, nğa indi magsunud sia sa
liwan nğa mğa dios; apang sia walâ
magbantay sang ginsogo sa iya ni Ieho-
ba.
11 Kag nagsiling si Iehoba kay Salo-
mon: "Tunğud nğa ini yara sa imo,
kag walâ mo pagbantayi ang akon kati-
pan kag ang akon mğa palatukuran, nğa
ginsogo ko sa imo, pagsabniton ko ang
ginharian sa imo, kag pagaitugyan ko
ini sa imo alagad.
12 Lamang nğa indi ko paghimoon
ini sa imo mğa adlaw, tunğud sa paghi-
gugma kay Dabid, nğa imo amay: paga-
sabniton ko ini sa kamut sang imo anak.
13 Walay sapayan, indi pagsabniton
ko ang bug-os nğa ginharian; kondi
nğa pagaihatag ko ang isa ka kabikahan
sa imo anak, tunğud sa paghigugma kay
Dabid, nğa akon alagad, kag tunğud sa
paghigugma sa Ierusalem, nğa akon
ginpili.

Ang mğa kaaway ni Salomon.

14 Kag ginpatindug ni Iehoba ang isa
ka kasumpung kay Salomon, si Hadad,
nğa Edominhon, sa kaliwatan nğa hari-
anon, nğa yara sa Edom.
15 *Kay* nahanabu, sang si Dabid didto
sa Edom, sang pagtaklad ni Ioab, nğa
panğolo sang kasoldadosan, sa paglu-
bung sa mğa minatay, kag ginpatay
niya ang tanan nğa mğa lalaki, sa Edom
16 (Kay nagpuyô didto si Ioab sing
anum ka bulan upud ang bug-os nğa Is-
rael, tubtub nğa napapas niya ang tanan
nğa lalaki sa Edom),
17 Nğa si Hadad nagpalagyo upud
ang mğa tawo nğa Edominhon sang mğa
alagad sang iya amay, sa pagkadto sa
Egipto; nğa si Hadad sadto bátâ pa.
18 Kag nagtilindug sila gikan sa Ma-
dian kag nagpalakadto sa Paran; kag
nagkuluha sila upud sa ila sing mğa
tawo sa Paran, kag nag-alabut sila sa
Egipto kay Paraon, nğa hari sa Egipto,
nğa naghatag sa iya sing baláy, kag gin-
tagaan sia sing mğa kalan-on kag gin-
tagaan pa sia sing duta.
19 Kag nakakita si Hadad sing bugay
sa mğa mata ni Paraon, nğa ginhatag sa
iya nğa asawa ang útud sang iya gid
asawa, ang útud sang hari nğa babae nğa
si Tapenes.
20 Kag ang útud nğa babae ni Tapenes
nag-anak sa iya sing isa ka anak nğa
lalaki, nğa si Genubat, nğa ginlutas ni
Tapenes sa sulúd sang baláy ni Paraon;
kag si Genubat yara sa baláy ni Paraon,
sa tunğâ sang mğa anak ni Paraon.
21 Kag sang pagkabati ni Hadad, sa
Egipto, nğa si Dabid nagtolog upud sa
iya mğa ginikanan, kag nğa si Ioab nğa
panğolo sang kasoldadosan patay na, si
Hadad nagsiling kay Paraon: "Tuguti
ako sa pagkadto sa akon duta."
22 Kag nagsiling sa iya si Paraon:
"Apang ¿ano bala ang nakulang sa imo
diri sa akon, nğa nagahimulat ka sa pag-
kadto sa imo duta?" Kag sia nagsiling
sa iya: "Walâ gid; apang papaulia
ako, papulia ako."
23 Kag ginpatindug *man* sa iya sang
Dios nğa kaaway, si Reson, nğa anak
ni Eliada, nğa nagpalagyo sa iya agalon,
nğa si Hadadeser, nğa hari sa Soba
24 Kag nagtipon sia sing katawohan
sa iya, kag nahimo sia nğa panğolo
sang isa ka kinabon, sang ginwagwag ni
Dabid ang mğa *taga-Soba.* Kag nagpa-
lakadto sila sa Damasko, kag nagpuluyô
sila didto, kag naghalari sila sa Damas-
ko.
25 Kag nanğinkasumpung sia ni Is-
rael sa tanan nğa mğa adlaw ni Salo-
mon, labut pa sang kalainan nğa *gin-
himo* ni Hadad; kag nagdumut sia kay
Israel, kag naghari sia sa ibabaw sang
Aram.

Si Ahia nagatagna kay Ieroboam sang iya ginharian.

26 Subung man si Ieroboam, nğa
anak ni Nabat, nğa Epratinhon, sa Se-
reda, nğa alagad ni Salomon, nğa ang
iya ilóy ginahinğalanan nğa si Serua,
babae nğa bálo, naghayaw sia sang iya
kamut batok sa hari.
27 Kag ang kabangdanan kay nğaa
ini sia naghayaw sang kamut batok sa
hari, amo ini: sang nagapatindug si
Salomon sa Milo, gintakpan niya ang
litik sang banwa ni Dabid, nğa iya
amay.
28 Kag si Ieroboam among tawo nğa
makusug kag maisug; kag nakita ni
Salomon ang pamatan-on nğa kon paano
ang pagpanğabudlay niya sa buluhaton,

kag ginbutang sia niya sa ibabaw sang
tanan nḡa buluhaton sa baláy ni Iose.
29 Kag nahanabu, sa sadto nḡa dag-
on, nḡa gumowa si Ieroboam sa Ierusa-
lem, kag nḡa ang manalagna nḡa si
Ahia, nḡa taga-Silo, nagsugata sa iya sa
dalanon, kag ini sia naputus sang isa ka
panapton nḡa bag-o, kag sila nḡa duha
lamang ang yara sa latagon.
30 Kag sang inuyatan ni Ahia ang
kunup nḡa bag-o nḡa yara sa ibabaw
niya, ginḡisi niya sia sa napúlô kag
duha ka gihay.
31 Kag nagsililing sia kay Ieroboam:
"Batuna nḡa sa imo ang napúlô ka gi-
hay, kay amo ini ang ginsiling ni Ie-
hoba, nḡa Dios ni Israel: Yari karon,
nḡa pagasabniton ko ang ginharian sa
kamut ni Salomon, kag pagaihatag ko
sa imo ang napúlô ka kabikahan.
32 Kag sia magahuput nḡa sa iya
sang isa ka kabikahan, tunḡud sa pag-
higugma kay Dabid, nḡa akon alagad,
kag tunḡud sa paghigugma sa Ierusa-
lem, banwa nḡa akon ginpili sa tanan
nḡa mḡa kabikahan sa Israel;
33 Tunḡud kay ginbayaan nila ako,
kag nagyaub sila sa atubanḡan ni Asta-
rot, dios nḡa babae sang mḡa Sidoninhon,
sa atubanḡan ni Kemos, nḡa dios sa
Moab, kag sa atubanḡan ni Milkom, nḡa
dios sang mḡa inanak ni Amon; kag walâ
sila maglalakat sa akon mḡa dalanon sa
paghimo sing matadlung sa atubanḡan
sang akon mḡa mata, kag sang akon
mḡa palatukuran kag sang akon mḡa
tulumanon, subung sang *ginhimo* ni Da-
bid, nḡa iya amay.
34 Walay sapayan, indi gid nakon
pagkuhaon ang bug-os niya nḡa ginhari-
an sa iya mḡa kamut; kay gintukod ko
sia nḡa dunganon sa tanan nḡa mḡa
adlaw sang iya kabuhi, tunḡud sa pag-
higuma kay Dabid, nḡa akon alagad,
nḡa ginpili ko sia, kag nḡa nagbantay
sia sang akon mḡa sogo kag sang akon
mḡa palatukuran;
35 Apang pagakuhaon ko ang gin-
harian sa kamut sang iya anak, kag
pagaihatag ko ini sa imo, *kon sayoron*
ang napúlô ka kabikahan;
36 Kag sa iya anak pagaihatag ko
ang isa ka kabikahan, agud nḡa ang
akon alagad nḡa si Dabid may lampra-
han sa tanan nḡa mḡa adlaw sa atu-
banḡan nakon sa Ierusalem, banwa nḡa
ginpili ko sa akon, sa pagbutang sa iya
sang akon nḡalan.
37 Busa, pagakuhaon ko ikaw, kag
ikaw magahari sa tanan nḡa mḡa butang
nḡa pagahandumon sang imo kalág, kag
manḡinhari ka sa ibabaw ni Israel.
38 Kag magakahanabu nḡa, kon mag-
pamati ka sang tanan nḡa mḡa butang
nḡa igasogo ko sa imo, kag maglakat
ka sa akon mḡa dalanon kag himoon
mo ang matadlung sa akon mḡa mata,
nḡa pagbantayan mo ang akon mḡa
palatukuran kag ang akon mḡa sogo,
subung sang ginhimo ni Dabid, nḡa
akon alagad, ako magaúpud sa imo kag
pagapatindugan ko ikaw sing baláy nḡa
malig-on, subung sang ginpatindug ko
kay Dabid, kag pagaihatag ko sa imo
ang Israel.
39 Kag bar̄gud sini pagpaubson ko
ang kaliwatan ni Dabid, apang indi sa
gihapon."
40 Kag si Salomon naghimulat sa
pagpatay kay Ieroboam; apang sang
tumindug si Ieroboam, nagpalagyo sia sa
Egipto kay Sisak, nḡa hari sa Egipto,
kag nagpuyô sia sa Egipto tubtub sang
pagkamatay ni Salomon.

Ang pagkamatay ni Salomon.

41 Ang iban sang mḡa binuhatan ni
Salomon, kag ang tanan nḡa mḡa bu-
tang nḡa iya ginhimo, kag ang iya
kaalam, ¿walâ bala sila mapanulat sa
tolon-an sang mḡa binuhatan ni Solo-
mon?
42 Kag ang mḡa adlaw nḡa naghari
si Salomon sa Ierusalem sa ibabaw sang
bug-os nḡa Israel, nanḡinkap-atan ka
tuig.
43 Kag nagtolog si Salomon upud sang
iya mḡa ginikanan, kag ginlubung sia
sa banwa sang iya amay nḡa si Dabid;
kag naghari nḡa salili niya si Roboam
nḡa iya anak.

Nagmalalison ang napulo ka kabikahan kag ginhimo nila si Roboam nḡa hari.

12 KAG nagpakadto si Roboam sa
Sikem; kay ang bug-os nḡa Israel
nag-abut sa Sikem sa paghimo sa iya
nḡa hari.
2 Kag nahanabu, sang pagkabati
sini ni Ieroboam, nḡa anak ni Nabat
(nḡa didto sia sa Egipto, kay nagpalagyo

sia sa atubañgan sang hari nğa si Salo-
mon, kag nagpuyô pa sia sa Egipto,
3 Kag ginpakadtoan nila kag ginta-
wag nila ini) nğa si Roboam kag ang
bug-os nğa katilingban sa Israel nag-
alabut kag ginhalambal nila si Roboam,
nğa nagasiling :
4 " Ang imo amay nagpabug-at sang
amon singkaw, apang karon pamag-ana
sing *diyot* ang matig-a nğa pag-alagdan
sang imo amay kag ang mabug-at nğa
singkaw, nğa ginbutang niya sa ibabaw
namon, kag pagaalagdon ka namon."
5 Kag sia nagsiling sa ila : " Lakat-
kamo kag sa ikatlo ka adlaw, balik-ka-
mo sa akon." Kag ang banwa nagpauli.
6 Kag ang hari nğa si Roboam nakig-
sapul sa mğa tigulang, nğa nagtalam-
bong sa atubañgan ni Salomon, nğa iya
amay, sang nagakabuhi pa sia, nğa na-
gasiling : " ¿ Ano bala ang ikalaygay
ninyo, nğa igasabat ko sa sini nğa ban-
wa ? "
7 Kag sila naghalambal sa iya, nğa
nagasiling : " Kon ikaw amo karon ang
alagad sini nğa banwa, kon kag pag-
alagdon mo sila, kag kon magsabat ka
sa ila kag maghambal sing mğa maayo
nğa polong, sila magaalagad sa imo sa
gihapon."
8 Apang binayaan niya ang laygay,
nğa ginhatag sa iya sang mğa tigulang,
kag nagpamangkot sia sang mğa pama-
tan-on, nğa nagkadalagku upud sa iya,
nğa yara sila sa atubañgan niya.
9 Kag nagsiling sia sa ila : " ¿ Ano
bala ang igalaygay ninyo, nğa igasabat
naton sa sini nğa banwa, nğa nagham-
bal sa akon, nğa nagasiling : Pamag-
ana sing *diyot* ang singkaw, nğa ginbu-
tang sang imo amay sa ibabaw namon ? "
10 Kag ang mğa pamatan-on, nğa
nagkadalagku upud sa iya, nagsalabat sa
iya, nğa nagasililing : " Amo ini ang
pagaisiling mo sa sini nğa banwa, nğa
naghambal sa imo, nğa nagasiling : Ang
imo amay nagpabug-at sang amon sing-
kaw, apang ikaw magpamag-an sa amon
sing *diyot*, amo ini ang pagaihambal mo
sa ila : Ang kamalingking nakon among
labing mabahol sang mğa taludtud sang
akon amay ;
11 Busa karon, ang akon amay naglu-
lan sa inyo sing mabug-at nğa singkaw ;
apang ako magadugang sang kabug-at
sa inyo singkaw. Ang akon amay nag-
silot sa inyo sa mğa bunal, apang ako
magasilot sa inyo sa mğa timbaba."
12 Kag sa ikatlo ka adlaw nag-abut si
Ieroboam upud ang bug-os nğa banwa
kay Roboam, siling sang ginsogo sang
hari, nğa nagasiling : " Balik-kamo sa
akon sa ikatlo ka adlaw."
13 Kag ang hari nagsabat sa banwa
sing matigdas gid, kag nagbiya sia sang
laygay, nğa ginhatag sa iya sang mğa
tigulang ;
14 Kag naghambal sia sa ila sono sang
laygay sang mğa pamatan-on, nğa naga-
siling : " Ang akon amay nagpabug-at
sang inyo singkaw, apang ako magadu-
gang sang kabut-at sa inyo singkaw :
ang akon amay nagsilot sa inyo sing
mğa bunal, apang ako magasilot sa inyo
sing mğa timbaba."
15 Kag ang hari walâ magpamati sa
banwa, kay amo ang binubuut ni Iehoba
sa pagtuman sang polong ni Iehoba nğa
kinahambal tuñgud kay Ahia, nğa taga-
Silo, kay Ieroboam, nğa anak ni Nabat.
16 Kag sang pagkakita sang bug-os
nğa Israel, nğa ang hari walâ magpamati
sa ila, nagsabat sila sa iya sining polong,
nğa nagasiling : " ¿ Ano bala ang bahin
namon kay Dabid ? Walâ *kami* sing
palanublion sa anak ni Isai. ¡ Israel, sa
imo mğa puluy-an ! ¡ Tan-awa karon
sa imo baláy, Dabid ! " Niyan si Israel
nagpauli sa ila mğa layanglayang.
17 Apang nahanuñgud sang mğa ina-
nak ni Israel, nğa nagpuluyô sa mğa
banwa sa Iuda, si Roboam naghari sa
ibabaw nila.
18 Kag ginpadalá sang hari nğa si
Roboam si Adoram, nğa yara sa ibabaw
sang mğa dagyaw ; apang ginbató sia
sang bug-os nğa Israel, kag namatay
sia. Kag ang hari nğa si Roboam nag-
dalidali sa pagsaka sa isa ka kanga sa
pagpalagyo sa Ierusalem.
19 Sa *sini* naglalis si Israel batok sa
baláy ni Dabid tubtub karon.
20 Kag nahanabu nğa, sang pagkabati
sang bug-os nğa Israel, nğa si Ieroboam
nagbalik, ginpakadtoan nila, kag ginta-
wag nila sia sa katilingban, kag ginhimo
nila sia nğa hari sa ibabaw sang bug-os
nğa Israel. Kag sia walâ gid sing ka-
bikahan nğa nagsunud sa baláy ni Da-
bid, kondi lamang ang kabikahan ni
Iuda.
21 Kag sang pag-abut ni Roboam sa
Ierusalem, gintipon niya ang bug-os nğa

baláy ni Iuda kag ang kabikahan ni Benyamin, isa ka gatus kag kawaloan ka libo ka tawo nga mga pinili sa pag-awayan, sa pagpakigaway sa baláy ni Israel, agud sa pagpabalik sang ginharian kay Roboam, nga anak ni Salomon.
22 Apang ang polong ni Iehoba nag-
abut kay Semaia, nga lalaki sang Dios,
nga nagasiling:
23 "Hambala si Roboam, nga anak
ni Salomon, nga hari sa Iuda, kag ang
bug-os nga baláy ni Iuda kag ni Benyamin, kag ang iban sang banwa, nga nagasiling:
24 "Amo ini ang ginasiling ni Iehoba:
Dili kamo magtaklad, bisan mag-alaway kamo batok sa inyo mga útud, nga mga anak ni Israel. Palauli-kamo ang tagsatagsa sa iya baláy; kay gikan sa akon nga ini nahanabu." Kag sila nagpalamati sang polong sang Dios, kag nagpalauli sila, sa pagkadto sono sang polong ni Iehoba.

Si Ieroboam nagtukud sang pagsimba sa mga diosdios.

25 Kag ginpatindug ni Ieroboam ang
Sikem sa bukid sa Epraim, kag nagpuyô sa iya; kag humalín sia didto, kag ginpatindug niya ang Penuel.
26 Kag nagsiling si Ieroboam sa iya
tagiposoon: "Karon magabalik ang ginharian sa baláy ni Dabid.
27 Kon ini nga banwa magtaklad sa
paghalad sing mga halad sa Baláy ni Iehoba sa Ierusalem, niyan ang tagiposoon sini nga banwa magaliso sa iya ginoo nga si Roboam, nga hari sa Iuda; kag pagapatyon nila ako, kag magabalik sila kay Roboam, nga hari sa Iuda."
28 Kag ang hari nagpakigsapul kag
naghimo sia sing duha ka tinday sang baka nga bulawan, kag nagsiling sia sa iya banwa: "Tuman na ang mga dag-on sang pagtaklad ninyo sa Ierusalem: yari karon ang imo dios, oh Israel, nga nagpataklad sa imo sa duta sa Egipto."
29 Kag ginbutang niya ang isa sa
Bethel kag ang isa ginbutang niya sa Dan.
30 Kag ini nanginsalâ, kag ang banwa
nagpakadto tubtub sa Dan sa atubangan sang isa *sang mga tinday sang baka.*
31 Naghimo man sia sing baláy sa
mga kataasan, kag naghimo sia sing mga saserdote nga *nagkuha* sa bug-os nga banwa, kag nga indi sila sang mga inanak ni Lebi.
32 Kag si Ieroboam nagtukud sing
isa ka piesta, sa bulan nga ikawalo, sa ikapúlô kag lima sang bulan, kaangay sang piesta nga *ginahiwat* sa Iuda; kag nagsaka sia sa halaran. Amo ini ang ginhimo niya sa Bethel, sa paghalad sa mga tinday sang baka, nga iya ginhimo, kag ginpahamtang man niya sa Bethel ang mga saserdote sang mga kataasan, nga iya ginbuhat.
33 Kag nagsaka sia sa halaran, nga
iya ginhimo sa Bethel, sa ikapúlô kag lima sang bulan nga ikawalo, ang bulan nga iya kinapatuga sa iya *gid* nga tagiposoon; kag naghimo sia sing piesta sa mga inanak ni Israel, kag nagsaka sia sa halaran sa pagsunog sing mga pahamut.

Sa Bethel ginsabdong si Ieroboam sang isa ka manalagna.

13 KAG, yari karon, nga ang isa ka
lalaki sang Dios, tungud sang polong ni Iehoba, nag-abut gikan sa Iuda pa Bethel, sang si Ieroboam yari sa halaran sa pagsunog sing mga pahamut;
2 Kag nagsingit sia batok sa halaran,
tungud sang polong ni Iehoba, kag nagsiling: "Halaran, halaran, amo ini ang ginasiling ni Iehoba: Yari karon, nga sa baláy ni Dabid magapakatawo ang isa ka anak nga lalaki, nga pagahingalanan nga si Iosia, kag sia magahalad sa ibabaw nimo sa mga saserdote sang mga kataasan, nga nagasulunog sa ibabaw nimo sing mga pahamut, kag sa ibabaw nimo magasulunog sila sing mga tul-an sang mga tawo."
3 Kag sadto gid nga adlaw, naghatag
sia sing isa ka tanda, nga nagasiling: "Ini amo ang tanda, nga si Iehoba naghambal: Yari karon, nga ang halaran maboong, kag ang abó nga yara sa ibabaw niya pagaulaon."
4 Kag, sang pagkabati sang hari sang
polong sang lalaki sang Dios, nga nagsingit batok sa halaran sa Bethel, ginuntay ni Ieroboam ang iya kamut kutub sa halaran, nga nagasiling: "¡Dakpaninyo sia! Kag ang kamut nga kinauntay batok sa iya, nagmala, nga indi na niya sarang mapatiko.
5 Kag ang halaran man naboong kag

ginula ang abó sang halaran, sono sang
tanda nĝa kinahatag sang lalaki sang
Dios, tunĝud sang polong ni Iehoba.
6 Kag ang hari, naghambal kag nagsi-
ling sa lalaki sang Dios: "Ginaampo
ko sa imo, nĝa ipakilooy mo kay Iehoba,
nĝa imo Dios, kag nĝa panĝamuyo ka
tunĝud sa akon, agud nĝa iuli sa akon
ang akon kamut." Kag ang lalaki sang
Dios nagpakilooy kay Iehoba, kag ang
kamut sang hari nahaulian, kag nanĝin-
subung sang úna.
7 Kag ang hari nagsiling sa lalaki sang
Dios: "Kari-ka sa baláy upud sa akon,
kag magpahauli ka, kag pagahatagan ko
ikaw sing isa ka dólot."
8 Apang ang lalaki sang Dios nagsi-
ling sa hari: "Kon ihatag mo sa akon
ang katunĝâ sang imo baláy, indi ako
magúpud sa imo, bisan magakaon ako
sing tinapay, bisan magainum ako sing
tubig sa sini nĝa duug.
9 Kay amo ini ang nasogo sa akon,
tunĝud sang polong ni Iehoba, nĝa na-
gasiling: Indi ka magkaon sing tina-
páy, bisan maginum ka sing tubig,
bisan magbalik ka sa dalan, nĝa imo
linaktan."
10 Kag napakadto sia sa isa ka dalán,
kag walâ sia magbalik sa dalan, sa diin
nag-abut sia pa Bethel.

Ang dimatinumanon nĝa manalagna.

11 Kag sa amo nĝa dag-on nagpuyô sa
Bethel ang isa ka tigulang nĝa manalag-
na, kag sa iya nag-abut ang iya anak
nĝa lalaki, kag nagsugid sa iya sang
tanan nĝa kinahimo sang lalaki sang
Dios sadtong adlaw sa Bethel, kag sang
mĝa polong, nĝa kinahambal niya sa
hari; kag sila nagsulugid sa ila sa ila
amay.
12 Kag ang ila amay nagsiling sa ila:
"¿Sa ano bala nĝa dalan nagpakadto
sia?" Kag ang iya mĝa anak nakakita
sang dalan, sa diin nagpakadto ang lalaki
sang Dios, nĝa nag-abut gikan sa Iuda.
13 Kag sia nagsiling sa iya mĝa anak:
"Siyahi-ninyo sa akon ang asno." Kag
ginsiyahan nila ang asno, kag nagsakay
sia sa iya.
14 Kag nagsunud sia sa lalaki sang
Dios, kag nakita niya sia, nĝa nagaling-
kod sa idalum sang isa ka tere-
binto; kag nagsiling sia sa iya: "¿Amo
bala ikaw ang lalaki sang Dios, nĝa nag-
abut gikan sa Iuda?" Kag sia nagsi-
ling: "Amo ako."
15 Kag nagsiling sia sa iya: "Upud-
ka sa akon sa baláy kag kaon-ka sing
tinapay."
16 Apang sia nagsabat: "Indi ako
sarang makabalik upud sa imo, bisan
magsulúd upud sa imo; kag indi ako
magakaon sing tinapay, bisan magainum
sing tubig upud sa imo sa sini nĝa duug;
17 Kay ginsilinĝan ako, tunĝud sang
polong sang Dios: Indi ka magakaon
sing tinapay, bisan magainum ka sing
tubig didto, bisan magabalik ka sa dalan
nĝa imo ginlaktan."
18 Kag sia nagsiling sa iya: "Ako
manalagna man nĝa subung sa imo; kag
isa ka manugtunda ang naghambal sa
akon, tunĝud sa polong ni Iehoba, nĝa
nagasiling: Pabalika sia upud sa imo
sa imo baláy, agud nĝa magkaon sia sing
tinapay, kag maginum sia sing tubig."
Apang ginbutigan niya sia.
19 Kag nagbalik sia upud sa iya, kag
nagkaon sia sang tinapay sa iya baláy,
kag naginum sia sing tubig.
20 Kag nahanabu nĝa, sang didto sila
sa latok, nag-abut ang polong ni Iehoba
sa manalagna, nĝa nagpabalik sa iya.
21 Kag nagsingit sia sa lalaki sang
Dios, nĝa nag-abut gikan sa Iuda, nĝa
nagasiling: "Amo ini ang ginasiling
ni Iehoba: Tunĝud kay nagmalalison
ka sa polong ni Iehoba, kag walâ mo
pagtumana ang sogo, nĝa ginsogo sa imo
ni Iehoba, nĝa imo Dios;
22 Kondi nĝa nagbalik ka, kag nag-
kaon ka sang tinapay kag nag-inum ka
sang tubig, sa duug nĝa ginsiling ko sa
imo: Indi ka magakaon sing tinapáy,
bisan magainum ka sing tubig, indi ma-
kasulúd ang imo bangkay sa lulubnĝan
sang imo mĝa ginikanan."
23 Kag sang ang manalagna, nĝa gin-
pabalik niya, nakaon sang tinapay kag
nakainum, nagsiya sia nĝa sa iya sang
asno.
24 Kag naglakat sia, kag nakasugata
sia sing isa ka leon sa dalan, kag gin-
patay sia niya. Kag ang iya bangkay
nahamyang sa dalan, kag ang asno yara
sa luyo niya, kag ang leon yara man sa
luyo sang bangkay.
25 Kag yari karon, ang mĝa tawo
nag-alagi, kag nakita nila ang bangkay
nĝa nahamyang sa dalan, kag ang leon,
nĝa yara sa luyo sang bangkay. Kag

nag-alabut sila, kag ginsugid nila ini sa
banwa, nga didto nagapuyô ang mana-
lagna nga tigulang.
26 Kag sang pagkabati sang mana-
lagna, nga nagpabalik sini sa dalan,
nagsiling sia: "Amo ang lalaki sang
Dios, nga nagmalalison sa sogo ni Ieho-
ba; kag gintugyan sia ni Iehoba sa
leon, nga nagkusnit sa iya kag nagpatay
sa iya, sono sa polong ni Iehoba, nga
iya ginsiling sa iya."
27 Kag naghambal sia sa iya mga
anak, nga nagasiling: "Siyahi-ninyo ako
sang asno." Kag sila nagsiya sini.
28 Kag sia napakadto, kag nakita niya
ang iya lawas, nga nagahamyang sa da-
lan, kag ang asno kag ang leon yara sila
sa luyo sang bangkay: ang leon walâ
magkaon sang bangkay, bisan nagkusnit
sa asno.
29 Kag sang hinakwat sang mana-
lagna ang bangkay sang lalaki sang
Dios, ginbutang niya sia sa ibabaw sang
asno, kag gindalá niya sia. Kag nag-
abut sia sa banwa sang tigulang nga
manalagna sa paghaya kag sa pag-
lubung sa iya.
30 Kag ginbutang niya ang iya bang-
kay sa iya lulubngan; kag naghalaya
sila sa iya, *nga nagasiling:* "¡Ay, útud
ko!"
31 Kag sang nalubung na niya sia,
naghambal sia sa iya mga anak, nga
nagasiling: "Kon ako ang mamatay,
ilubung-ninyo ako sa lulubngan, nga
ginlubngan sang lalaki sang Dios: igabu-
tang ninyo ang akon mga tul-an sa luyo
sang sa iya mga tul-an.
32 Kay sa pagkamatuud magaabut
ang iya ginsingit, tungud sa polong ni
Iehoba, batok sang halaran nga yara sa
Bethel, kag batok sa tanan nga mga
baláy sang kataasan, nga yara sila sa
mga kabanwaanan sa Samaria."
33 Sa tapus sini, walâ na magisol
si Ieroboam sa iya malain nga dalan,
kondi naghimo liwan sing mga saserdote
sang mga kataasan sang tanan nga mga
tawo sang banwa. Kag ginpahanungud
niya ang bisan sin-o nga naluyag, kag
nanginisa ka saserdote sia sa mga ka-
taasan.
34 Kag ini nanginsalâ sa baláy ni
Ieroboam, tubtub nga pagpadulaon sia
kag paglaglagon sia sa ibabaw sang ka-
daygan sang duta.

Si Ahia nagatagna sang pagkaguba ni Ieroboam.

14 SA sadto nga dag-on si Abia, nga
anak ni Ieroboam, nagmasakit.
2 Kag si Ieroboam nagsiling sa iya a-
sawa: "Tindug-ka, ginaampo ko sa imo,
panapton-ka sa dipagpakilala, agud nga
dili ka nila makilala nga asawa ka ni
Ieroboam, kag pakadto-ka sa Silo. Yari
karon, didto si Ahia, nga manalag-
na, nga nagmitlang nahanungud sa akon,
nga ako magmanginhari sa ibabaw sini
nga banwa.
3 Kag dalá-ka sa imo kamut sing
napúlô ka tinapay, kag mga torta kag
isa ka tibud nga dugus, kag pakadto-ka
sa iya, kag sia magapahibalo sa imo
kon ano ang maabutan sini nga bátâ."
4 Kag ang asawa ni Ieroboam nag-
himo sing subung sini: nagtindug sia
kag nagpakadto sia sa Silo, kag nag-
abut sia sa baláy ni Ahia. Kag indi na
sarang makakita si Ahia, kay ang iya
mga mata nagdúlog na bangud sang iya
katigulangon.
5 Apang si Iehoba nagsiling kay
Ahia: "Yari karon, ang asawa ni
Ieroboam magakari sa pagpamangkot
sa imo tungud sang iya anak, nga naga-
masakit. Amo ini kag amo ini ang imo
igasiling sa iya. Kag kon sia mag-abut,
magapakaliwan sia."
6 Kag sang pagkabati ni Ahia sang
lagpok sang iya mga tiil, sang naga-
sulúd sia sa gawang, nagsiling sia:
"Sulúd-ka, asawa ni Ieroboam. ¿Kay
ngaa bala nagapakaliwan ka? Apang
ako ginpadalá sa imo nga may *balita*
nga matigdas.
7 Lakat-ka, kag isiling kay Ieroboam:
Amo ini ang ginasiling ni Iehoba, nga
Dios ni Israel: Tungud nga ginpatin-
dug ko ikaw sa tungâ sang banwa, kag
ginhimo ko ikaw nga dunganon sa iba-
baw sang akon banwa sa Israel;
8 Kag ginboong ko ang ginharian,
nga ginkuha ko gikan sa baláy ni Dabid,
kag gintugyan ko ini sa imo; kag ikaw
walâ magmanginsubung kay Dabid, nga
akon alagad, nga nagtuman sang akon
mga sogo kag naglakat sa olehe nakon
sa bug-os niya nga tagiposoon, nga
nagahimo lamang sang matadlung sa
atubangan sang akon mga mata;
9 Kondi ginhimo mo ang malain labi
pa sang tanan nga mga nanginúna sa imo,
kag naglakat ka kag naghimo ka sing

liwan nĝa mĝa dios, kag mĝa larawan
nĝa tinunaw, sa pagpaakig sa akon, kag
ginsikway mo ako sa likod mo.
10 Tunĝud sini, yari karon, nĝa gina-
padalá ko ang kalainan sa ibabaw sang
baláy ni Ieroboam, kag akon pagautdon
kay Ieroboam ang tanan gid nĝa lalaki,
ang gin-alila subung man ang ginbayaan
sa Israel, kag pagasilhigon ko ang pani-
maláy ni Ieroboam, subung sang pagsil-
hig sang ipot tubtub nĝa maorot.
11 Ang mamatay sa *panimaláy* ni
Ieroboam sa banwa, pagakaonon sia
sang mĝa ido, kag ang mamatay sa la-
tagon, pagakaonon sia sa mĝa kapispisan
sang lanĝit; kay si Iehoba ang nag-
hambal.
12 Kag ikaw tindug-ka, kag pauli-ka
sa imo baláy: sang pagsulúd sang imo
mĝa tiil sa banwa, mamatay ang bátâ.
13 Kag ang bug-os nĝa Israel magaha-
ya sa iya, kag pagailubung nila sia; kay
sia lamang ang sa *panimaláy* ni Ieroboam
nĝa makasulúd sa lulubnĝan, tunĝud
kay sa iya *lamang*, sa panimaláy ni Iero-
boam, nakit-an ang diyot nĝa maayo sa
atubanĝan ni Iehoba, nĝa Dios ni Israel,
14 Kag si Iehoba magapatindug sing
isa ka hari sa ibabaw ni Israel, nĝa sia
magutúd sang panimaláy ni Ieroboam
karon nĝa adlaw. Kag ¿ano bala kon
magkahanabu ini karon?
15 Kag pagapilason ni Iehoba si Is-
rael, subung sang kawayan nĝa ginauyug
sa sulúd sang mĝa tubig, kag pagasabni-
ton niya si Israel sa sining maayong
duta, nĝa iya ginhatag sa ila mĝa gini-
kanan, kag pagalaptahon niya sila sa
tabok sang Subâ, tunĝud kay ginbuhat
nila nĝa sa ila ang mĝa Asherim, nĝa
nagpaakig kay Iehoba:
16 Kag pagaitugyan niya si Israel,
tunĝud sang mĝa salâ ni Ieroboam, nĝa
sa iya nakasalâ sia kag ginpapakasalâ
niya si Israel."
17 Kag ang asawa ni Ieroboam nag-
tindug kag naglakat, kag nag abut sa
Tirsa; kag sang pagsulúd niya sa ata-
nĝan sang baláy, ang bátâ namatay.
18 Kag ginlubung nila sia kag nagha-
ya sa iya ang bug-os nĝa Israel, sono
sang polong ni Iehoba, nĝa iya ginmit-
lang tunĝud sang iya alagad nĝa si
Ahia nĝa manalagna.
19 Kag ang iban nĝa mĝa binuhatan ni
Ieroboam, nĝa kon paano nĝa paghimo
niya sang ilinaway kag kon paano ang iya
paghari, yari karon ang tanan nasulat na
sa tolon-an sang mĝa Kronika sang mĝa
hari sa Israel.
20 Kag ang mĝa adlaw nĝa naghari si
Ieroboam, nanĝinduha ka púlô kag duha
ka tuig. Kag nagtolog sia upud sa iya
mĝa ginikanan, kag naghari nĝa salili
niya si Nadab, nĝa iya anak.

Pagdiwata kag pagkadunut ni Iuda sa idalum sang kagamhanan ni Roboam.

21 Kag si Roboam, anak ni Salomon,
naghari sa Iuda. Si Roboam nagaedad
sing kap-atan kag isa ka tuig, sang pag-
sugud niya sa paghari; kag naghari sia
sing napúlô kag pito ka tuig sa Ierusa-
lem, banwa nĝa ginpili ni Iehoba sa
tanan nĝa mĝa kabikahan ni Israel, sa
pagbutang didto sang iya nĝalan. Ang
nĝalan sang iya ilóy amo si Naama,
nĝa Amoninhon.
22 Kag si Iuda naghimo sing malain
sa mĝa mata ni Iehoba, kag ginpaakig
nila sia sing labi sang tanan nĝa gin-
himo sang ila mĝa ginikanan tunĝud sa
ila mĝa salâ, nĝa ginpamuhat nila.
23 Kay sila man nagpalatindug sing
mĝa mataas nĝa duug, nĝa may mĝa
larawan kag mĝa Asherim, sa tanan nĝa
bakolod nĝa mataas, kag sa idalum
sang tanan nĝa kahoy nĝa madabung.
24 Kag may didto man nĝa mĝa
Sodominhon sa duta. Kag ginhimo
nila sono sang tanan nĝa mĝa kalanĝil-
aran sang mĝa katawohan, nĝa gin-
sobol ni Iehoba sa atubanĝan sang mĝa
inanak ni Israel.
25 Kag nahanabu sa ikalima ka tuig
sang hari nĝa si Roboam, nĝa nagtaklad
si Sisak, nĝa hari sa Egipto, batok sa
Ierusalem.
26 Kag ginkuha niya ang mĝa ba-
handi sang Baláy ni Iehoba kag ang
mĝa bahandi sang baláy sang hari:
ginkuha niya ang tanan. Kag ginkuha
man niya ang tanan nĝa mĝa taming
nĝa bulawan, nĝa ginpahimo ni Salo-
mon.
27 Kag sa baylo nila naghimo ang
hari nĝa si Roboam sing mĝa taming
nĝa tumbaga, kag ginsalig niya sila sa
mĝa kamut sang mĝa panĝolo sang
mĝa manugdalagan, nĝa nagabalantay
sila sang salamputan sang baláy sang
hari.
28 Kag sa gihapon nĝa ang hari mag-

sulúd sa baláy ni Iehoba, ang mḡa
manugdalagan nagdalalá sa ila, kag
ginauli nila sila sa hulut sang mḡa
manugdalagan.
29 Kag ang iban sang mḡa binuhatan
ni Roboam, kag ang tanan nḡa mḡa
butang nḡa iya ginhimo, ¿ walâ bala
mapanulat ini sa tolon-an sang mḡa
Kronika sang mḡa hari sa Iuda?
30 Kag may ilinaway sa tunḡâ ni
Roboam kag ni Ieroboam sa tanan nḡa
mḡa adlaw.
31 Kag nagtolog si Roboam upud sa
iya mḡa ginikanan, kag ginlubung sia
upud sa iya mḡa ginikanan sa banwa ni
Dabid. Kag ang nḡalan sang iya ilóy
amo si Naama, nḡa Amoninhon. Kag
naghari nḡa salili niya si Abiam, nḡa iya
anak.

Si Abiam nḡa hari sa Iuda.

15 SA tuig nḡa ikapúlô kag walo sang
hari nḡa si Ieroboam, nḡa anak ni
Nabat, si Abiam nagsugud sa paghari sa
ibabaw sang Iuda.
2 Naghari sia sa Ierusalem sing tatlo
ka tuig; kag ang nḡalan sang iya ilóy
amo si Maaka, anak nḡa babae ni Abi-
salom.
3 Kag naglakat sia sa tanan nḡa mḡa
salâ, nḡa ginhimo sang iya amay, sa walâ
pa sia, kag indi himpit ang iya tagipo-
soon kay Iehoba, nḡa iya Dios, subung
sang tagiposoon ni Dabid, nḡa iya amay.
4 Walay sapayan, tunḡud sa paghigugma
kay Dabid, ginhatag sa iya ni Ieho-
ba, nḡa iya Dios, ang isa ka lamprahan
sa Ierusalem, nḡa ginpatindug sa iya ang
iya anak nḡa lalaki sa olehe niya, kag
nḡa ginpalig-on niya ang Ierusalem.
5 Kay si Dabid naghimo sang matad-
lung sa atubanḡan sang mḡa mata ni
Iehoba, kag walâ magbulag sia sa bisan
ano nḡa ginsogo niya sa iya, sa tanan
nḡa mḡa adlaw sang iya kabuhi, luwas
lamang sa nahanunḡud kay Uria, nḡa
Hetinhon.
6 Kag may ilinaway sa tunḡâ ni Ro-
boam kag ni Ieroboam sa tanan nḡa
mḡa adlaw sang ila kabuhi.
7 Kag ang iban sang mḡa binuhatan
ni Abiam, kag ang tanan nḡa mḡa butang
nḡa iya ginhimo, ¿ walâ bala mapanulat
sila sa tolon-an sang mḡa Kronika sang
mḡa hari sa Iuda? Kag may inaway sa
tunḡâ ni Abiam kag ni Ieroboam.
8 Kag nagtolog si Abiam upud sang
iya mḡa ginikanan, kag ginlubung sia sa
banwa ni Dabid, kag naghari nḡa salili
niya si Asa, nḡa iya anak.

Si Asa nḡa hari sa Iuda.

9 Sa ikaduha ka púlô ka tuig ni Iero-
boam, nḡa hari sa Israel, si Asa nagsu-
gud sa paghari sa ibabaw ni Iuda.
10 Kag naghari sia sing kap-atan kag
isa ka tuig sa Ierusalem; kag ang nḡalan
sang iya ilóy amo si Maaka, anak nḡa
babae ni Abisalom.
11 Kag si Asa naghimo sing matad-
lung sa atubanḡan sang mḡa mata ni
Iehoba, subung kay Dabid, nḡa iya amay.
12 Kag ginsobol niya ang mḡa Sodo-
minhon sa duta, kag ginkuha niya ang
tanan nḡa mḡa larawan, nḡa ginhimo
sang iya mḡa ginikanan.
13 Kag bisan pa, nahanunḡud kay Ma-
aka nḡa iya ilóy, ginkuhaan niya sia sa
pagkahari nḡa babae, kay naghimo sia
sing isa ka kalanḡil-aran nḡa larawan
kay Ashera; kag ginutúd ni Asa ang la-
rawan sang iya ilóy, kag ginsunog niya
ini sa luyo sang kasulgan nḡa Kedron.
14 Apang ang mḡa duug nḡa mataas
walâ mapanḡuha; kag walay sapayan,
ang tagiposoon ni Asa nanḡinhimpit
nḡa sa kay Iehoba sa bug-os niya nḡa
pagkabuhi.
15 Kag gindalá man niya sa Baláy ni
Iehoba ang ginbalaan sang iya amay, kag
ang iya gid ginbalaan: pílak, kag bula-
wan, kag mḡa gamit.
16 Kag may ilinaway sa tunḡâ ni
Asa kag ni Baasa, nḡa hari sa Israel, sa
tanan nḡa mḡa adlaw nila.
17 Kag nagtaklad si Baasa, nḡa hari
sa Israel, batok sa Iuda, kag ginpatindug
niya ang Rama, agud nḡa indi pag-
tugutan sa paggowa, bisan sa pagsulúd
ang bisan sin-o sang *mḡa sinakpan* ni
Asa, nḡa hari sa Iuda.
18 Kag kinuha ni Asa ang tanan nḡa
pílak kag bulawan, nḡa nagkabilin sa
mḡa bahandi sang Baláy ni Iehoba, kag
sa mḡa bahandi sang baláy sang hari
kag gintugyan niya sila sa mḡa kamut
sang iya mḡa alagad; kag ginpadalá
sila sang hari nḡa si Asa kay Benhadad,
nḡa anak ni Tabrimon, nḡa anak ni
Hesion, nḡa hari sa Aram, nḡa nagpuyô
sa Damasko, nḡa nagasiling:
19 " May katipan sa tunḡâ nakon kag

sa imo, kag sa tungâ sang akon amay
kag sang imo amay: Yari karon, ako
nagapadalá sa imo sing isa ka dólot
nga pílak kag bulawan. Lakat-ka, kag
boonga ang imo katipan kay Baasa, nga
hari sa Israel, agud nga magpalayô sia
sa akon."
20 Kag si Ben-Hadad nagpamati sa
hari nga si Asa, kag ginpadalá niya ang
mga pangolo sang iya mga kasoldadosan
batok sa mga kabanwaanan sa Israel,
kag ginpilas niya ang Iyon, kag ang
Dan, kag ang Abel-Bet-maaka, kag ang
bug-os nga Kinerot, upud ang bug-os
nga duta sa Neptali.
21 Kag sang pagkabati sini ni Baasa,
naguntat sia sa pagpatindug sang Rama,
kag nagpuyô sia sa Tirsa.
22 Kag ang hari nga si Asa nagpati-
pon sang bug-os nga Israel, sa walâ gid
sing nalasik, kag gindalá nila ang mga
bató kag ang mga kahoy, nga ginpatin-
dug ni Baasa sa Rama; kag ang hari
nga si Asa nagpatindug sa ila sa Geba
sa Benyamin kag sa Mispa.
23 Apang ang iban sang tanan nga
mga binuhatan ni Asa kag ang tanan ni-
ya nga kagamhanan, kag ang tanan nga
iya ginhimo, kag ang mga kabanwaanan
nga iya ginpatindug, ¿walâ bala masu-
lat ini sa tolon-an sang mga Kronika
sang mga hari sa Iuda?
Apang sa panag-on sang iya katigula-
ngon nanginmasakit sia sa iya mga tiil.
24 Kag nagtolog si Asa upud sang iya
mga ginikanan, kag ginlubung sia sa
banwa ni Dabid, nga iya Amay; kag
naghari nga salili niya si Iosapat, nga iya
anak.

Ginaguba ni Baasa ang balay ni Ieroboam kag nagahari sia sa ibabaw ni Israel.

25 Kag si Nadab, nga anak ni Iero-
boam, nagsugud sa paghari sa ibabaw
ni Israel sa ikaduha ka tuig ni Asa, nga
hari sa Iuda; kag naghari sia sing duha
ka tuig sa ibabaw ni Israel.
26 Kag ginhimo niya ang malain sa
atubangan sang mga mata ni Iehoba,
nga naglakat sia sa dalan sang iya amay
kag sa iya mga salâ, nga tungud sini
ginpapakasalâ niya si Israel.
27 Kag si Baasa, nga anak ni Ahia,
nga sa panimaláy ni Isakar, nagpuhon
batok sa iya; kag ginpilas sia ni Baasa,
sa Gibeton, nga nahanungud sa mga
Pilistinhon, sang nalibutan ni Nadab
kag sang bug-os nga Israel ang Gibeton.
28 Ginpatay ini ni Baasa sa ikatlo ka
tuig ni Asa, nga hari sa Iuda, kag nag-
hari sia nga salili niya.
29 Kag kutub nga nanginhari sia,
ginpilas niya ang bug-os nga panimaláy
ni Ieroboam, kag walâ sia sing ginbilin
kay Ieroboam nga nagaginhawa, tubtub
nga nalaglag niya sia sono sang polong
ni Iehoba, nga iya ginmitlang tungud
sang iya alagad nga si Ahia, nga taga-
Silo,
30 Tungud sang mga salâ ni Iero-
boam, nga tungud sa ila ginpakasal-an
niya, nga tungud sa ila ginpapakasalâ ni-
ya si Israel, sang pagpaakig nga ginpaa-
kig niya si Iehoba, nga Dios ni Israel.
31 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Nadab, kag ang tanan nga iya ginhi-
mo, ¿walâ bala tanan masulat sa tolon-
an sang mga Kronika sang mga hari sa
Israel?
32 Kag may inaway sa tungâ ni Asa
kag ni Baasa, nga hari sa Israel, sa bug-
os nga mga adlaw nila.
33 Sa ikatlo ka tuig ni Asa, nga hari
sa Iuda, nagsugud sa paghari si Baasa,
nga anak ni Ahia, sa ibabaw sang bug-
os nga Israel sa Tirsa; *kag naghari* sia
sing duha ka púlô kag apat ka tuig.
34 Kag ginhimo niya ang malain sa
mga mata ni Iehoba, kag naglakat sia
sa dalanon ni Ieroboam, kag sa iya salâ,
nga tungud sini nagpapakasalâ sia kay
Israel.

16 KAG nag-abut ang polong ni Ieho-
ba kay Iehu, anak ni Hanani, ba-
tok kay Baasa, nga nagasiling:
2 "Tungud kay ako nagpatindug sa
imo sa yab-ok kag ginbutang ko ikaw
nga dunganon sa ibabaw sang akon
banwa nga Israel, kag ikaw naglakat
sa dalanon ni Ieroboam, kag ginpapa-
kasalâ mo ang akon banwa nga Israel,
nga sa pagpaakig sa akon tungud sang
ila mga salâ;
3 Yari karon, pagasilhigon ko si Ba-
asa kag ang iya panimaláy; kag pagai-
butang ko ang imo baláy, subung sang
baláy ni Ieroboam, nga anak ni Nabat.
4 Ang mamatay sa *panimaláy* ni
Baasa sa banwa, pagakaonon sia sang
mga ido; kag ang mamatay sa iya sa la-
tagon, pagakaonon sia sang mga kapis-
pisan sang langit."

5 Kag ang iban sang mḡa binuhatan
ni Baasa kag ang iya ginhimo, kag ang
iya kagamhanan, ¿ walâ bala masulat sa
tolon-an sang mḡa Kronika sang mḡa
hari sa Israel ?
6 Kag nagtolog si Baasa upud sang iya
mḡa ginikanan, kag ginlubung sia sa
Tirsa ; kag naghari nḡa salili niya si Ela,
nḡa iya anak.
7 Apang ang polong ni Iehoba nag-
abut man kay Iehu, nḡa manalagna, nḡa
anak ni Hanani, batok kay Baasa kag
batok sa iya panimaláy, banḡud sang
tanan nḡa kalainan, nḡa iya ginhimo sa
atubanḡan sang mḡa mata ni Iehoba,
nḡa nagapaakig sa iya sa mḡa binuhatan
sang iya mḡa kamut, nḡa nanḡinsubung
sang baláy ni Ieroboam, kag tunḡud
kay ginpatáy man sia niya.

Si Simri kag si Omri, mḡa hari sa Israel.

8 Sa tuig nḡa ikaduha ka púlô kag
anum ni Asa, nḡa hari sa Iuda, nagsugud
sa paghari si Ela, nḡa anak ni Baasa, sa
ibabaw ni Israel sa Tirsa, kag *naghari*
sia sing duha ka tuig.
9 Kag nagpuhon batok sa iya ang iya
alagad nḡa si Simri, panḡolo sang ka-
tunḡâ sang mḡa kanga. Kag sang didto
sia sa Tirsa, nḡa nagainum kag nahobog,
sa baláy ni Arsa, nḡa tulugyanan sa iba-
baw sang baláy sa Tirsa ;
10 Nag-abut si Simri kag nagpilas kag
nagpatay sa iya sa ikaduha ka púlô kag
pito ka tuig ni Asa, nḡa hari sa Iuda ;
kag naghari sia nḡa salili niya.
11 Kag nahanabu, sang pagsugud niya
sa paghari kag sang nagalingkod sia sa
iya lingkoran nḡa harianon, nḡa ginpilas
niya ang bug-os nḡa baláy ni Baasa, nḡa
walâ sia sing ginbilin bisan isa ka tawo,
bisan ang iya mḡa himata, bisan ang
iya mḡa abyan.
12 Kag ginlaglag ni Simri ang bug-os
nḡa baláy ni Baasa, sono sa polong ni
Iehoba, nḡa iya ginsiling kay Baasa,
banḡud sang manalagna nḡa si Iehu,
13 Nahanunḡud sang tanan nḡa mḡa
salâ ni Baasa, kag sang mḡa salâ ni Ela,
nḡa iya anak, nḡa tunḡud sa ila naka-
salâ sila kag nḡa tunḡud sa ila ginpa-
pakasalâ nila si Israel, nḡa nagpaakig
kay Iehoba, nḡa Dios ni Israel, sa ila
mḡa kadayawan.
14 Kag ang iban nḡa mḡa binuhatan
ni Ela, kag ang tanan nḡa iya ginhimo,
¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang
mḡa Kronika sang mḡa hari sa Israel ?
15 Sa ikaduha ka púlô kag pito ka
tuig ni Asa, nḡa hari sa Iuda, nagsugud
sa paghari si Simri, kag *naghari* sia sing
pito ka adlaw sa Tirsa, kag ang banwa
nagbutang sing dulugan batok sang Gi-
beton, nḡa *banwa* sang mḡa Pilistinhon.
16 Kag ang banwa nḡa yara sa dulu-
gan nakabati sang ginasiling : "Si Simri
nagpuhon, kag ginpatay niya ang hari.
Kag sa amo gid nḡa adlaw, sa dulugan
ang bug-os nḡa Israel naghimo kay Omri,
nḡa panḡolo sang kasoldadosan, nḡa hari
sa ibabaw ni Israel.
17 Kag si Omri kag upud sa iya ang
bug-os nḡa Israel nagtaklad gikan sa
Gibeton kag ginlibutan nila ang Tirsa.
18 Kag sang pagkakita ni Simri, nḡa
nakuha na ang banwa, nagsulúd sia sa
baláy nḡa harianon sa baláy sang hari,
kag gintutdan niya ang baláy sang hari,
kag ginsunog niya sia sa ibabaw niya ;
kag namatay sia,
19 Banḡud sang iya mḡa salâ, nḡa
tunḡud sa ila nakasalâ sia, nḡa nagahimo
sing malain sa mḡa mata ni Iehoba, kag
nḡa naglakat sia sa mḡa dalanon ni Iero-
boam kag sa iya salâ, nḡa ginhimo niya,
nḡa sa pagpapakasalâ kay Israel.
20 Kag ang iban nḡa mḡa binuhatan
ni Simri, kag ang pagpuhon nḡa iya gin-
padugi, ¿ walâ bala masulat sa tolon-an
sang mḡa Kronika sa mḡa hari sa Israel ?
21 Niyan ang banwang Israel gin-
tunḡâ : ang katunḡâ sang banwa nagsu-
nud kay Tibni, nḡa anak ni Ginat, sa
paghimo sini nḡa hari, kag ang isa ka
katunḡâ nagsunud kay Omri.
22 Apang ang banwa nḡa nagasunud
kay Omri, nakasarang sing labi sa
banwa nḡa nagsunud kay Tibni, nḡa
anak ni Ginat, kag si Tibni namatay,
kag si Omri naghari.
23 Sa ikakatloan kag isa ka tuig ni
Asa, nḡa hari sa Iuda, nagsugud sa
paghari si Omri sa ibabaw ni Israel ;
kag *naghari* sia sing napúlô kag duha
ka tuig : sa Tirsa naghari sia sing
anum ka tuig.
24 Kag ginbakal niya kay Semer ang
bukid sa Samaria sa duha ka talanton
nḡa pílak, kag nagbaláy sa *ibabaw* sang
bukid, kag ginhinḡalanan niya ang ban-
wa, nḡa iya ginpatindug, nḡa Samaria,
sono sa nḡalan ni Semer nḡa tagiya
anay sang bukid.

25 Si Omri naghimo sang malain sa
mĝa mata ni Iehoba, kag naghimo sia
sing labi pa ka lain sang tanan nĝa mĝa
nanĝinúna sa iya.
26 Kay naglakat sia sa tanan nĝa
mĝa dalanon ni Ieroboam, nĝa anak ni
Nabat, kag sa iya mĝa salâ, nĝa tunĝud
sa ila ginpapakasalâ niya si Israel, nĝa
nagpaakig kay Iehoba, nĝa Dios sa
Israel, upud ang iya mĝa kadayawan.
27 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Omri kag ang iya ginhimo, kag ang
mĝa kaisug nĝa iya ginhimo, ¿walâ
bala masulat sa tolon-an sang mĝa
Kronika sang mĝa hari sa Israel?
28 Kag si Omri nagtolog upud sa iya
mĝa ginikanan, kag ginlubung sia sa
Samaria, kag naghari nĝa salili niya si
Akab, nĝa iya anak.

Ang pagdiwata ni Akab, nĝa hari sa Israel.

29 Kag nagsugud si Akab, nĝa anak
ni Omri, sa paghari sa ibabaw ni Israel
sang ikakatloan kag walo ka tuig ni
Asa, nĝa hari sa Iuda. Kag naghari si
Akab, nĝa anak ni Omri, sa ibabaw ni
Israel, sa Samaria, sing duha ka púlô
kag duha ka tuig.
30 Kag si Akab, nĝa anak ni Omri,
naghimo sang malain sa mĝa mata ni
Iehoba, nĝa labaw sa tanan nĝa nanĝin-
úna sa iya.
31 Kag kay daw nanĝindiyotay nĝa
butang nĝa sa iya ang paglakat sa mĝa
salâ ni Ieroboam, nĝa anak ni Nabat,
ginpanĝasawa niya si Iesabel, nĝa anak
nĝa babae ni Etbaal, nĝa hari sang mĝa
Sidoninhon; kag nagpakadto sia kag
nag-alagad sia kay Baal, kag nagyaub
sia sa atubanĝan niya.
32 Kag nagpatindug sia sing halaran
kay Baal, sa baláy ni Baal, nĝa iya gin-
patindug sa Samaria.
33 Kag si Akab naghimo man sing
Ashera. Kag si Akab nagpalabaw pa
sa pagpaakig kay Iehoba, nĝa Dios sa
Israel, labi pa sang tanan nĝa mĝa hari
sa Israel, nĝa nanĝinúna sa iya.
34 Sa iya panag-on si Hiel, nĝa Bethe-
linhon, nagpatindug liwan sang Ieriko.
Kay Abiram, ang iya panĝanay, ginbu-
tang niya ang mĝa sadsaran sa iya, kag
kay Segub, ang iya kamanghoran, gin-
butang niya ang iya mĝa gawang, sono
sang polong ni Iehoba, nĝa ginmitlang
niya tunĝud kay Iosue, nĝa anak ni
Nun.

Ang manalagna nĝa si Elias sa sapa sa Kerit, kag sa balay sang balo nĝa babae sa Sarepta.

17 KAG si Elias, nĝa Tisbinhon, nĝa
isa sang mĝa umalagi sa Ga-
laad, nagsiling kay Akab: "Magkabuhi
si Iehoba, nĝa Dios sa Israel, nĝa sa atu-
banĝan niya yari ako, nĝa dili na ma-
gaulan bisan may tun-og, sa sining mĝa
tuig, kondi tunĝud sang akon polong."
2 Kag nag-abut sa iya ang polong ni
Iehoba, nĝa nagasiling:
3 "Halín-ka diri, kag balik-ka nayon
sa Sidlanĝan, kag panago-ka sa kasulgan
sa Kerit, nĝa yara sa atubanĝan sang
Iordan.
4 Kag magainum ka sa kasulgan; kag
ako nagsogo sa mĝa uwak, nĝa paghata-
gan ka nila didto sing pagkaon."
5 Kag sia naglakat, kag ginhimo niya
sono sang polong ni Iehoba: nagpakadto
sia kag nagpuyô sia sa luyo sang kasul-
gan nĝa Kerit, nĝa yara sa atubanĝan
sang Iordan.
6 Kag ang mĝa uwak nagdalá sa iya
sing tinapay kag unud sa aga, kag tina-
pay kag unud sa hapon, kag naginum
sia sa kasulgan.
7 Kag nahanabu, sa tapus sang pila
ka adlaw, nagmala ang kasulgan, kay
walâ na magulan sa ibabaw sang duta.
8 Kag nag-abut sa iya ang polong ni
Iehoba, nĝa nagasiling:
9 "Tindug-ka, lakat-ka sa Sarepta,
nĝa nahanunĝud sa Sidon, kag magpuyô-
ka didto: yari karon nagsogo ako didto
sing isa ka babae nĝa bálo, nĝa magsa-
gud sa imo."
10 Niyan sia nagtindug kag napakad-
to sa Sarepta. Kag sang pag-abut niya
sa gawang sang banwa, yari karon, ang
isa ka bálo nĝa babae, nĝa nagapamolot
sing mĝa gatong; kag iya sia gintawag,
kag nagsiling sa iya: "Nagaampo ako
sa imo, nĝa dalhan mo ako sing diyotay
nĝa tubig sa isa ka ilimnan, agud nĝa
maginum ako."
11 Kag sang nagalakat sia sa pagkuha
sa iya, nagtawag sia liwan sa iya, kag
nagsiling: "Nagaampo ako sa imo,
nĝa dalhan mo ako sing isa ka timo nĝa
tinapay sa imo kamut."
12 Kag sia nagsiling: "Magkabuhi

si Iehoba, nğa imo Dios, nğa walâ ako
bisan isa ka torta, nğa may isa gid la-
mang ako ka hakup nğa harina sa tadyaw,
kag diyotay nğa lana sa isa ka tibud:
kag yari karon, nagapamolot ako sing
duha ka gatong, kag magasulúd ako kag
magahimos ako sini nğa sa akon kag nğa
sa akon anak nğa lalaki, kag sang maka-
kaon kami, magakalamatay kami."
13 Kag si Elias nagsiling sa iya: "Dili
ka mahadluk; sulúd-ka; himoa subung
sang imo ginsiling; apang himoi ako
sing úna sa iya sing isa ka diyotay nğa
torta, kag dalha sia diri sa akon sa go-
wa, kag ugaling magahimo ka sang sa
imo kag sang sa imo anak nğa lalaki.
14 Kay si Iehoba, nğa Dios sa Israel,
nagsiling sing subung sini: Ang tadyaw
sang harina indi maubusan, bisan mabu-
hinan ang tibud sang lana tubtub sad-
tong adlaw nğa si Iehoba magapaúlan
sa ibabaw sang kadaygan sang duta."
15 Kag naglakat sia kag ginhimo ni-
ya, subung sang polong ni Elias; kag
nagkaon sia kag ang babae kag ang iya
panimaláy sing *madamu* nğa mğa adlaw.
16 Kag ang tadyaw sang harina walâ
maubusi, bisan nagbuhin ang tibud sang
lana, sono sang polong ni Iehoba nğa
kinasiling tunğud kay Elias.
17 Sa tapus sining mğa butang, naha-
nabu nğa nagmasakit ang anak nğa lala-
ki sang tagbaláy; kag ang balatian na-
nğintama ka bug-at, nğa walâ na sia
sing gininhawa.
18 Kag sia nagsiling kay Elias: "¿Ano
bala ang akon sa imo, lalaki sang Dios?
¿Nagkari ka bala sa akon sa pagpanum-
dum sang akon mğa salâ, kag sa pagpa-
tay sang akon anak?"
19 Kag sia nagsiling sa iya: "Ihatag
sa akon ang imo anak." Niyan ginkuha
niya ini sa iya sabak, kag gindalá niya
sia sa hulut nğa mataas, nğa didto nag
puyô sia, kag ginpahigda niya sia sa
ibabaw sang iya higdaan.
20 Kag nagsingit sia kay Iehoba, nğa
nagasiling: "Iehoba, nğa akon Dios,
ginpakari mo man bala ang kalainan sa
bálo, nğa sa iya baláy nagapuyô ako,
agud nğa pagpatyon ang iya anak."
21 Kag ginhap-an niya ang bátâ sing
makatlo, kag nagsingit sia kay Iehoba,
kag nagsiling: "Iehoba, nğa akon Dios,
ginaampo ko sa imo, nğa ipasulúd mo
liwan ang kalág sini nğa bátâ sa iya."
22 Kag ginpamatian ni Iehoba ang
tinğug ni Elias, kag ang kalág sang bátâ
nagsulúd liwan sa iya, kag nabuhi liwan
sia.
23 Kag kinuha ni Elias ang bátâ, kag
ginpapanaug niya ini gikan sa hulut nğa
mataas sa baláy, kag ginhatag niya sia
sa iya ilóy. Kag si Elias nagsiling: Ya-
ri karon ang imo anak nagakabuhi."
24 Kag ang babae nagsiling kay Elias:
"Karon nakilala ko, nğa ikaw amo ang
lalaki sang Dios, kag nğa ang polong ni
Iehoba sa imo bâbâ among kamatooran.

Si Elias kag ang mğa manalagna ni Baal.

18 KAG sang lumigad na ang mada-
mu nğa mğa adlaw, nag-abut ang
polong ni Iehoba kay Elias, sa ikatlo ka
tuig nğa nagasiling: "Lakat-ka, paki-
ta-ka kay Akab; kag ako magapaulan
sa ibabaw sang kadaygan sang duta."
2 Kag si Elias nagkadto sa pagpa-
hayag kay Akab. Kag may daku nğa
gutum sa sadto nğa dag-on sa Samaria.
3 Kag gintawag ni Akab si Abdias,
nğa iya tulugyanan sa baláy. Kag ang
amo nğa Abdias mahadlukon gid kay
Iehoba.
4 Kay sang si Iesabel nagalaglag sa
mğa manalagna ni Iehoba, ginkuha ni
Abdias ang isa ka gatus ka manalagna,
nğa gintago niya sila sa tagkinalim-an
sa tagsa ka lunğib, kag ginsagud niya
sila sang tinapay kag tubig.
5 Kag nagsiling si Akab kay Abdias:
"Lakat-ka sa kadutaan sa tanan nğa
mğa tuburan sang tubig kag sa tanan
nğa mğa kasulgan ayhan makakita kita
sing halalban, nğa makabuhi sa mğa ka-
bayo kag sa mğa mula, kag indi ta pa-
galaglagon ang kasapatan."
6 Kag ginbahinbahin nila ang kadu-
taan, sa paglibot sini: si Akab napakad-
to nğa isa lamang sa isa ka dalan, kag
si Abdias napakadto nğa isa lamang sa
isa *liwan* ka dalan.
7 Kag sang si Abdias yara sa dalan,
yari karon, nasugata niya si Elias. Kag
nakilala niya sia kag naghapa kag nag-
siling: "¿Amo bala ikaw ang akon
ginoo nğa si Elias?"
8 Kag sia nagsabat: "Amo ako.
Lakat-ka, isiling sa imo ginoo: Yari
karon si Elias."
9 Apang sia nagsiling: "¿Ano bala
ang akon ginpakasal-an, agud nğa imo

itugyan ang imo alagad sa kamut ni
Akab, agud nga patyon niya ako?
10 Magkabuhi si Iehoba, nga imo
Dios, nga walâ gid sing katawohan,
bisan ginharian nga didto ang akon
ginoo walâ magpadalá sa pagpangita sa
imo; kag sang nagsiling sila: Walâ
sia diri, niyan ginpasumpa niya ang gin-
harian kag ang katawohan, nga walâ
makakita sa imo.
11 Kag karon ikaw nagsiling: Lakat-
ka, isiling sa imo ginoo: Yari diri si
Elias.
12 Kag magakahanabu, nga sa maka-
talikod ako sa imo, ang Espiritu ni Ieho-
ba magadalá sa imo sa diin nga walâ na-
kon mahibaloi; kag sa pagkadto nakon
sa pagbalita kay Akab, kag indi ka niya
makita, pagpatyon niya ako; kag *walay*
sapayan ang imo alagad nahadluk kay
Iehoba kutub sang akon pagkabata.
13 ¿Wala bala pagisiling sa akon
ginoo ang ginhimo ko sang ginapatay
ni Iesabel ang mga manalagna ni Iehoba?
Gintago ko ang isa ka gatus ka lalaki
sang mga manalagna ni Iehoba, sa tag-
kalim-an sa tagsa ka lungib, kag ginsa-
gud ko sila sang tinapay kag tubig.
14 Kag karon nagasiling ka: Lakat-
ka, kag isiling sa imo ginoo: Yari diri
si Elias. Apang pagpatyon niya ako."
15 Kag nagsiling sa iya si Elias:
Magkabuhi si Iehoba sang Sebaot, nga
sa atubangan niya yara ako, nga karon
magapakita ako sa iya."
16 Kag si Abdias naglakat sa pagsu-
gata kay Akab, kag nagsugid sia sini sa
iya. Kag si Akab nagkadto sa pagsugata
kay Elias.
17 Kag sang nakita ni Akab si Elias,
nagsiling sa iya si Akab: "¿Amo ikaw
bala ang tawo nga nagapagamo sa
Israel?"
18 Kag sia nagsabat: "Ako wala
magapagamo sa Israel, kondi ikaw kag
ang baláy sang imo amay, nga nagbiya
kamo sang mga sogo ni Iehoba, kag nga
nagsunud ka sa mga Baal.
19 Kag, padalá-ka karon kag tipuna
sa akon ang bug-os nga Israel sa bukid
nga Karmelo, kag ang apat ka gatus kag
kalim-an ka mga manalagna ni Baal,
kag ang apat ka gatus ka mga manalagna
sang Ashera, nga nagakalaon sa latok ni
Iesabel."
20 Kag si Akab nagpadalá sa tanan
nga mga inanak ni Israel, kag gintipon
niya ang mga manalagna sa bukid nga
Karmelo.
21 Kag sang nagpalapit si Elias sa
bug-os nga banwa, nagsiling sia: ¿"Tub-
tub bala san-o magpiliniang kamo sa
tungâ sang duha ka kilid? Kon si Iehoba
among Dios, sunda-ninyo sia; kag kon
si Baal, sunda-ninyo sia." Kag ang
banwa walâ magsabat bisan isa ka
polong.
22 Kag si Elias nagsiling sa banwa:
"Ako lamang ang nabilin nga mana-
lagna ni Iehoba; apang ang mga mana-
lagna ni Baal may apat ka gatus kag
kalim-an ka tawo.
23 *Busa,* hatagi kami sing duha ka
tinday nga baka; magapilili sila nga sa
ila sang isa sang mga tinday nga baka,
kag pagautuduturon sia nila, kag paga-
ibutang nila sia sa ibabaw sang gatong,
apang indi nila pagabutangan sang ka-
layo sia; kag ako magahanda sang isa
ka tinday nga baka, kag pagaibutang ko
ini sa ibabaw sang gatong, kag indi ako
magabutang sing kalayo sa iya.
24 Kag magatawag kamo sa ngalan
sang inyo dios, kag ako magapanawag
sa ngalan ni Iehoba. Kag ang Dios nga
magsabat tungud sa kalayo, ini maga-
mangin-Dios." Kag ang bug-os nga
banwa nagsabat, nga nagasiling: "Ma-
ayo ini nga polong?"
25 Kag si Elias nagsiling sa mga ma-
nalagna ni Baal: "Pilili-kamo nga sa
inyo sing isa ka baka, kag amana-ninyo
sia anay, kay kamo among labaw sa ka-
damuon: kag panawag-kamo sa ngalan
sang inyo dios, apang indi ninyo pagbu-
tangan sang kalayo."
26 Kag ginkuha nila ang tinday nga
baka, nga ginhatag sa ila, kag ginhanda
nila sia, kag gintawag nila ang ngalan
ni Baal, kutub sa aga tubtub sa udto, nga
nagasiling: "Baal, sabta kami." Apang
walay tingug, bisan pagsabat. Kag sila
nagalinumpatlumpat sa palibot sang ha-
laran nga ginhimo nila.
27 Kag nahanabu, sang udto, nga si
Elias naguligyat sa ila, kag nagsiling:
"Silingit-kamo sa mabaskug nga tingug,
kay dios sia. Apang nagapamalandong,
sia; kon nagpalayô sia, kon sa panlaka-
tan sia. ¿Ayhan bala nagakatolog sia
kag magamata sia?"
28 Kag sila nagatuluaw sa mabaskug
nga mga tingug, kag nagapilas sila sa ila
sang mga sundang kag sang mga budyak,

sono sa ila pamatasan, tubtub nğa mag-
ilig ang dugo sa ibabaw nila.
29 Kag sang nagligad ang udto, nag-
talagna sila tubtub sa oras sang halad
sang dólot, kag walay tinğug, bisan pag-
sabat, bisan tanda sa pagtalupanğud.
30 Kag si Elias nagsiling sa bug-os
nğa banwa : "Palalapit-kamo sa akon."
Kag ang bug-os nğa banwa nagpalapit
sa iya ; kag ginkaáyô niya ang halaran
ni Iehoba, nğa naguba.
31 Kag nagkuha si Elias sang napúlô
kag duha ka bató, sono sang kadamuon
sang mğa kabikahan sang mğa anak ni
Iakob, nğa nag-abut sa iya ang polong
ni Iehoba, nğa nagasiling : "Si Israel
magamanğinimo nağalan."
32 Kag sa sining mğa bató ginpatin-
dug niya ang isa ka halaran sa nğalan ni
Iehoba ; kag naghimo sia sa palibot sang
halaran sing isa ka silog nğa daw mai-
goan sang duha ka sukub sang binhi.
33 Kag ginbálay niya ang gatong, kag
ginutudutúd niya ang tinday nğa baba,
kag ginbutang niya ini sa ibabaw sang
gatong.
34 Kag nagsiling sia : "Pun-a-ninyo
ang apat ka banğâ sang tubig, kag iula-
ninyo sia sa ibabaw sang halad nğa si-
nunog, kag sa ibabaw sang gatong." Kag
nagsiling sia : "Himoa-ninyo ini sing
makaduha." Kag sa liwan ginhimo nila
ini. Kag nagsiling sia : "Himoa-nin-
yo ini sing makatlo." Kag sa makatlo
ginhimo nila ini.
35 Kag ang tubig nagilig sa palibot
sang halaran ; kag napunô man sang
tubig ang silog.
36 Kag sa oras sang paghalad sang ha-
lad nğa sinunog, nagpalapit ang mana-
lagna nğa si Elias, kag nagsiling : "Ieho-
ba, Dios ni Abraham, ni Isaak, kag ni
Israel, makilala karon nğa ikaw among
Dios sa Israel, kag nğa ako among imo
alagad, kag nğa tunğud sang imo sogo
ginhimo ko ining tanan nğa mğa butang.
37 Sabta ako, Iehoba, sabta ako, agud
nğa ini nğa banwa magkilala nğa ikaw,
oh Iehoba, amo ikaw ang Dios, kag nğa
ikaw gid magpabalik sang tagiposoon
nila."
38 Kag naholog ang kalayo ni Ieho-
ba, kag nagupúd sia sang halad nğa
sinunog kag sang gatong, kag sang mğa
bató, kag sang yab-ok, kag gindilaan *pa*
niya ang tubig nğa yadto sa silog.
39 Kag sang nakita ini sang bug-os
nğa banwa, naghalapa sila, kag nagsili-
ling : "Si Iehoba among Dios, si Ieho-
ba among Dios."
40 Kag nagsiling sa ila si Elias :
"Dalakpa-ninyo ang mğa manalagna ni
Baal, nğa walâ gid sing magpalagyo."
Kag gindalakup nila sila. Kag ginpadul-
hog sila ni Elias sa kasulgan sa Kison,
kag didto ginpugutan niya sila.
41 Kag niyan si Elias nagsiling kay
Akab : "Taklad-ka karon, kag inum-ka,
kay may tinğug sang huganas sang ulan."
42 Kag nagtaklad si Akab sa pagkaon
kag sa pag-inum ; apang si Elias nagtu-
kad sa putokputokan sang Karmelo, kag
sang naghapa sa duta, ginbutang niya
ang iya nawung sa tunğâ sang iya mğa
tuhod.
43 Kag nagsiling sia sa iya sologoon ;
"Taklad-ka karon, ginaampo ko sa imo
kag tulok-ka nayon sa dagat." Kag sia
nagtaklad, kag nagtulok, kag nagsiling :
"Wala gid sing ano." Kag nagsiling
sia : "Balik-ka sing makapito."
44 Kag sa makapito nahanabu, nğa
nagsiling sia : "Yari karon ang isa ka
diyotay nğa gal-um, subung sang palad
sang kamut sang isa ka tawo, nğa naga-
saka gikan sa dagat." Kag si Elias nag-
siling : "Taklad-ka kag isiling-mo kay
Akab : Magtakud kag magdulhog-ka,
agud indi ka pagupanğon sang ulan."
45 Kag nahanabu, sa sulúd sang isa ka
tion, nğa ang mğa lanğit nagdululum nğa
may mğa gal-um kag hanğin, kag may
isa ka daku nğa ulan. Kag si Akab, nag-
saka sa kanga kag nagkadto sa Iesreel.
46 Kag ang kamut ni Iehoba nanğin-
sa ibabaw ni Elias, kag sia nagwagkus
sang iya mğa hawak, kag nagdalagan sa
atubanğan ni Akab, tubtub nayon sa
Iesreel.

Nagapalagyo si Elias sa atubanğan ni Iesabel tubutb sa Horeb.

19 KAG si Akab nagbalita kay Iesabel
sang tanan nğa ginhimo ni Elias,
kag kon paano nğa ginpamatay niya sa
hinğaniban ang tanan nğa mğa ma-
nalagna ;
2 Kag nagpadalá si Iesabel kay Elias
sang isa ka manugbalita, nğa nagasi-
ling : "Maghilimo sing subung sini ang
mğa dios, kag sing subung magdulugang
sila, kon buas sa sining oras indi ko

mabutang ang imo kabuhi subung sang
kabuhi sang isa sa ila."
3 Kag sang nakita niya ini, nagtindug
sia kag naglakat sa *pagluwas* sang iya
kabuhi. Kag nag-abut sia sa Beer-seba,
nga nahanungud sa Iuda, kag ginbayaan
niya didto ang iya sologoon.
4 Kag sia nagpakadto sa kahanayakan
sing isa ka adlaw nga panlakatan, kag
nagkadto sia sa paglingkod sa idalum
sang isa ka enebro; kag nagpangayô sia
sang kamatayon nga sa iya kalág, nga
nagasiling: "Tuman na, oh Iehoba;
kuhaa ang akon kalág, kay indi ako
labi kaayo pa sang akon mga ginikanan."
5 Kag naghigda sia, kag natologan
sia sa idalum sang isa ka enebro, kag
yari karon, ang isa ka manugtunda nag-
kuhit sa iya, kag nagsiling sa iya: "Tin-
dug-ka, kaon-ka."
6 Kag nagtulok sia, kag yari karon, sa
iya olohan ang isa ka torta nga linuto
sa ibabaw sang mga bató nga mainit,
kag isa ka bangâ nga tubig; kag nag-
kaon sia kag nag-inum, kag nagbalik
sia sa pagtolog.
7 Kag sang nagbalik ang manugtunda
ni Iehoba sa makaduha, nagkuhit sia sa
iya, nga nagasiling: "Tindug-ka, ka-
on-ka; kay tama pa kalawig ang dalanon
nga sa imo.
8 Busa, nagtindug sia, kag nagkaon kag,
naginum, kag naglakat sia sa kapag-unan
sa sadtong pagkaon sing kap-atan ka
adlaw kag kap-atan ka gab-i, tubtub sa
Horeb nga bukid sang Dios.
9 Kag didto, nagsulúd sia sa lungib,
nga didto sia naghigda. Kag yari karon,
sa iya nag-abut ang polong ni Iehoba,
kag nagsiling sia sa iya: "¿Ano bala
ang ginahimo mo diri, Elias?"
10 Kag sia nagsabat: "Sinabnit ako
sang kaimon tungud kay Iehoba, nga
Dios sang Sebaot; kay ang mga inanak
ni Israel nagbiliya sang imo katipan,
ginpanguba nila ang imo mga halaran,
kag ginpatay nila sa hinganiban ang imo
mga manalagna, kag ako lamang ang
nabilin; kag ginapangita nila ang akon
kabuhi sa pagkuha sa iya."
11 Kag sia nagsiling: "Gowa-ka, kag
tindug-ka sa bukid sa atubangan ni
Iehoba. Kag yari karon, si Iehoba nga
magaagi; kag ang isa ka duku kag gam-
hanan nga hangin nga nagaboong sang
mga bukid kag nagapugday sang mga
pil-as sa atubangan ni Iehoba; apang
si Iehoba walâ sa hangin. Kag sa olehe
sang hangin, isa ka linog; apang si Ie-
hoba walâ sa linog.
12 Kag sa olehe sang linog, isa ka
kalayo; apang si Iehoba walâ sa kalayo.
Kag sa olehe sang kalayo, isa ka tingug
nga matam-is kag mahomok."
13 Kag sang nabatian ini ni Elias,
gintabunan niya ang iya nawung sang
iya kunup, kag naggowa, kag nagdúlog
sia sa salamputan sang lungib. Kag yari
karon, nag-abut ang isa ka tingug sa iya,
nga nagasiling: "¿Ano bala ang gina-
himo mo diri, Elias?"
14 Kag sia nagsiling: "Ginsabnit ako
sang isa ka kaimon tungud kay Iehoba,
nga Dios sang Sebaot; kay ang mga
inanak ni Israel nagbiliya sang imo ka-
tipan, ginpanguba nila ang imo mga
halaran, kag ginpamatáy nila sa hingani-
ban ang imo mga manalagna, kag ako
lamang ang nabilin, kag ginapangita nila
ang akon kabuhi sa pagkuha sa iya."
15 Kag nagsiling sa iya si Iehoba:
"Lakat, balik-ka sa imo dalan, sa kaha-
nayakan sang Damasko; kag magasu-
lúd-ka, kag magahaplas ka kay Hasael
nga hari sa Aram;
16 Kag kay Iehu, anak ni Nimsi, pa-
gahaplason mo nga hari sa ibabaw sang
Israel. Kag kay Eliseo, anak ni Sapat,
nga taga-Abelmehula, pagahaplason mo
nga manalagna nga salili nimo.
17 Kag mahanabu, nga ang magpalag-
yo sa hinganiban ni Hasael, pagapatyon
ini ni Iehu; kag ang magpalagyo sa hi-
nganiban ni Iehu, si Eliseo magapatay
sa iya.
18 Kag pagaibilin ko sa Israel ang pito
ka libo, ang tanan nga mga tuhod nga
walâ magluhod kay Baal, kag ang tanan
nga mga bâbâ nga walâ maghalaluk
sini."
19 Kag nagtaliwan sia didto, kag na-
kita niya si Eliseo, anak ni Sapat, nga
nagadaro, nga may napúlô kag duha ka
tagduhaduha ka baka sa úna niya, kag
sia yara upud sa ikapúlô kag duha. Kag
si Elias nag-agi nayon sa iya, kag ginha-
boy niya sa ibabaw niya ang iya kunup.
20 Kag sang binayaan niya ang mga
baka, nagadalagan sia sa olehe ni Elias,
kag nagsiling: "Ginaampo ko sa imo,
nga pahalukon mo ako anay sa akon
amay kag sa akon ilóy, kag *ugaling* ma-
gaúpud ako sa imo. Kag sia nagsiling

sa iya: "Lakat, kag balik-ka. Apang, ano bala ang ginhimo ko sa imo?"

21 Kag nagbalik sia sa olehe niya, kag nagkuha sia sing duha ka baka, kag ginihaw niya sila, kag ginluto niya ang unud nila sa mĝa galamiton sang mĝa baka, kag ginhatag niya sia sa banwa, kag nagkalalaon sila, kag nagtindug sia kag naglakat sa olehe ni Elias, kag nag-alagad sia sa iya.

Inaway sa tunĝa ni Akab kag ni Ben-Hadad, hari sa Aram, kon Siria.

20 KAG si Ben-Hadad, hari sa Aram, nagtipon sa bug-os niya nĝa kagamhanan, kag yara upud sa iya katloan kag duha ka hari, kag mĝa kabayo, kag mĝa kanga. Kag nagtaklad sia kag ginlibutan niya ang Samaria, kag gin-away niya sia.

2 Kag nagpadalá sia sing mĝa manugbalita sa banwa kay Akab, nĝa hari sa Israel, kag nagsiling sia sa iya:

3 "Amo ining ginsiling ni Ben-Hadad: Ang imo pílak kag ang imo bulawan akon, kag ang imo mĝa kababaynan kag ang imo mĝa anak nĝa mĝa maayoayo, akon sila."

4 Kag ang hari sa Israel nagsabat, kag nagsiling: "Subung sang imo ginasiling, hari nĝa ginoo ko, imo ako, kag ang tanan nĝa akon."

5 Kag sang nagbalalik ang mĝa manugbalita, nagsililing sila: "Amo ining ginsiling ni Ben-Hadad, nĝa nagasiling: Sang nagpadalá ako sa imo sa pagsiling: Ang imo pílak kag bulawan, kag ang imo mĝa kababaynan kag ang imo mĝa anak pagaihatag mo sa akon:

6 Manĝinmatuud gid nĝa buas sa sining oras magapadalá ako sa imo sang akon mĝa alagad, nĝa sila magaulusisa sang imo baláy kag sang mĝa baláy sang imo mĝa alagad, kag pagakuhaon sila nila sa ila mĝa kamut kag pagadalon nila ang tanan nĝa mahamut-an sa imo mĝa mata."

7 Kag gintawag sang hari sa Israel ang tanan nĝa mĝa tigulang sang duta, kag nagsiling: "Haugpa-ninyo, kag tanawa-ninyo karon, nĝa amo ang *aton* kalainan nĝa ginapanĝita sining tawo; kay nagpadalá sia sa akon sa pagpanĝayô sang akon mĝa kababaynan, kag sang akon mĝa anak, kag sang akon pílak, kag sang akon bulawan, kag ako walâ magdumili sini sa iya."

8 Kag ang tanan nĝa mĝa tigulang, kag ang bug-os nĝa banwa nagsalabat sa iya: "Indi ka magpamati sa iya, bisan magpahauyon."

9 Kag sia nagsabat sa mĝa manugbalita ni Ben-Hadad: "Isiling-ninyo sa hari, nĝa akon ginoo: Pagahimoon ko ang tanan nĝa ginsogo mo sa imo alagad sa nahauna; apang ini indi ako sarang makahimo." Kag ang mĝa manugbalita naglalakat, kag ginhatag nila sa iya ang sabat.

10 Kag si Ben-Hadad nagpadalá sa iya sa pagsiling: "Amo ini ang paghimoon sa akon sang mĝa dios, kag amo ini ang magdulugang sa akon, kon ang yab-ok sa Samaria manĝintuman sa pagpunô sang mĝa kamut sang bug-os nĝa banwa, nĝa nagasunud sa akon."

11 Kag ang hari sa Israel nagsabat kag nagsiling: "Isiling-ninyo sa iya, nĝa indi magdayaw sa iya ang nagapangwagkus sang *hinanĝiban* subung sang nagakuha sini."

12 Kag sang nabatian ni Ben-Hadad ini nĝa polong, sang nagainum sia upud sang mĝa hari sa mĝa payag, nagsiling sia sa iya mĝa alagad: "Pahamtangkamo sang pasunud." Kag sila nagpahamtang sing pasunud batok sa banwa.

13 Kag yari karon, ang isa ka manalagna nagpalapit kay Akab, hari sa Israel, kag nagsiling sa iya: "Amo ining ginasiling ni Iehoba: ¿Nakita mo bala inang duku nĝa kadam-an? Yari karon, igatugyan ko sia karon sa imo kamut, agud nĝa magkilala ka nĝa ako amo si Iehoba."

14 Kag nagsabat si Akab: "¿Tunĝud bala sa kay sin-o?" Kag sia nagsiling: "Amo ining ginasiling ni Iehoba: Tunĝud sang mĝa sologoon sang mĝa dunganon sang mĝa probinsia." Kag si Akab nagsiling: "Sin-o bala ang magasugud sang inaway?" Kag sia nagsabat: "Ikaw."

15 Kag ginusisa niya ang mĝa sologoon sang mĝa dunganon sang mĝa probinsia, nĝa nanĝinduha ka gatus katloan kag duha sila. Ugaling ginusisa niya ang bug-os nĝa banwa, ang tanan nĝa mĝa inanak ni Israel, nĝa *nanĝinpito* ka libo *sila*.

16 Kag naghimo sila sing paggowa sa Bagatnan; kag si Ben-Hadad yara sa

payagpayag nğa nagainum, nğa hubug
sia kag ang mğa hari, ang katloan kag
duha ka hari nğa nagbululig sa iya.
17 Kag ang mğa sologoon sang mğa
dunganon sang mğa probinsia, ang mğa
naggulowa sing úna. Kag kinapadalá
ni Ben-Hadad, kag nagsugid sa iya, nğa
nagasiling: "Naggulowa ang mğa ta-
wo gkan sa Samaria."
18 Kag nagsiling sia: "Kon sa pag-
hidaet nğa nagulowa sila, pandakpa-nin-
yo sila nğa mğa buhi; kag kon sa pag-
away nğa naggulowa sila, pandakpa-nin-
yo sila nğa mğa buhi."
19 Busa ini sila naggulowa gikan sa
banwa, ang mğa sologoon sang mğa dun-
ganon sang mğa probinsia *sing úna* kag
sa olehe nila nagsunud ang kasoldado-
san.
20 Kag ginpilas sang tagsatagsa ang
iya tawo; kag nagpalalagyo ang mğa
taga-Aram kag ginlagas sila sang Israel.
Kag si Ben-Hadad, nğa hari sa Aram,
nagpalagyo sa isa ka kabayo upud sang
pila ka manugkabayo.
21 Kag naggowa ang hari sa Israel,
kag ginpilas niya ang mğa kabayo kag
ang mğa kanga; kag ginpilas niya ang
Aram nğa may dakung kinamatay.
22 Kag nag-abut ang manalagna sa
hari sa Israel, kag nagsiling sa iya:
"Lakat, pamag-on-ka, kag hangpa kag
tan-awa ang imo pagahimoon; kay sa
pagbalik sang tuig ang hari sa Aram ma-
gataklad batok sa imo."
23 Kag ang mğa alagad sang hari sa
Aram nagsiliing sa iya: "Ang ila mğa
dios mğa dios sang mğa kabukiran; tu-
nğud sini naglandas sila sa aton; apang
mag-away kita sa ila sa kapatagan, kag
tan-awon naton kon indi naton sila ma-
landas.
24 Busa, himoa ang subung sini: Ku-
haa ang mğa hari ang tagsatagsa sa iya
nahamtanğan, kag butanği sang mğa pa-
nğolo nğa salili nila.
25 Kag ikaw, kuha-ka sing isa ka
kasoldadosan nğa sa imo, subung sang
kasoldadosan nğa gindula mo, kag sang
kadamuon nğa mğa kabayo, subung sang
mğa kabayo mo anay, kag sang kada-
muon nğa mğa kanga, subung sang mğa
kanga mo anay; magpakigaway kita sa
ila sa kapatagan, kag *tan-awon naton* kon
indi naton sila malandas." Kag sia nag-
pamati sang tinğug nila, kag ginhimo
niya ang subung sini.
26 Kag nahanabu, sang pagbalik sang
tuig nğa ginusisa ni Ben-Hadad ang
Aram, kag nagtaklad sia sa Apek sa
pag-away batok sa Israel.
27 Kag ang mğa inanak ni Israel
ginpausisa man, kag nakaaman sila sang
mğa balon kag naglalakat sila sa pagsu-
gata sa ila. Kag nagpalahamtang sing
dulugan ang mğa inanak ni Israel sa
atubanğan nila, subung sang duha ka
kinabon nğa magamay sang mğa kan-
ding, kag ginpunô sang mğa taga-Aram
ang duta.
28 Kag sang nagpalapit ang tawo
sang Dios, naghambal sia sa hari ni
Israel, nğa nagasiling: "Amo ining
ginasiling ni Iehoba: Tunğud kay nag-
sililing ang Aram, nğa si Iehoba among
Dios sang kabukiran kag indi Dios sang
mğa nalupyakan, pagaitugyan ko ining
bug-os nğa dakung kadam-an sa imo
kamut, kag magkilala kamo, nğa ako
amo si Iehoba."
29 Sa pito ka adlaw nagpahamtang
sila sang dulugan ang mğa iban sa atu-
banğan sang mğa iban. Kag sa ikapito
ka adlaw nagilinaway, kag ginpilas
sang mğa inanak ni Israel ang Aram,
nğa ginpamatay nila sa isa ka adlaw, ang
isa ka gatus ka libo ka tawo nğa naga-
lalakat.
30 Kag ang iban nagpalagyo sa
Apek, sa banwa; kag ang kuta napukan
sa ibabaw sang duha ka púlô kag pito
ka libo ka tawo nğa nagkalabilin. Kag
si Ben-Hadad nagpalagyo *man* kag nag-
sulúd sia sa banwa, kag *nagapanago* sia
sa hulot kag sa hulot.
31 Kag ang iya mğa alagad nagsili-
ling sa iya: "Yari karon, nakabati kami
sang mğa hari sang baláy sa Israel nğa
mğa maloloy-on sila nğa mğa hari.
Tuguti nğa kita magbutang sing mğa
panapton nğa masinakiton sa aton mğa
hawak, kag mğa lubid sa aton mğa olo,
kag nğa maggulowa kita sa hari sa
Israel: ayhan pagapabayaan niya nğa
magkabuhi ang imo kalág.
32 Kag ginwagkusan nila ang ila mğa
hawak sang mğa panapton nğa masina-
kiton, kag mğa lubid sa ila olo, kag
nag-alabut sila sa hari sa Israel, kag
nagsililing sila: "Ang imo alagad nğa
si Ben-Hadad nagasiling: Ginaampo
ko sa imo, nğa magkabuhi ang akon
kalág." Kag si Akab nagsiling: "¿Na-
gakabuhi pa bala sia? Akon útud sia."

33 Ini ginpakamaayo nğa timaan sad-
tong mğa tawo, kag sa madali ginsaligan
nila ini nğa polong, kag nagsililing sila:
"Ang imo útud nğa si Ben-Hadad."
Kag sia nagsiling: "Lakat-kamo, kag
dalha-ninyo sia diri." Kag si Ben-Hadad
naggowa pakadto sa iya, kag
ginpasaka niya sia sa isa ka kanga.
34 Kag nagsiling sa iya *si Ben-Hadad:*
"Ang mğa banwa nğa ginkuha sang
akon amay sa imo amay, pagaiuli ko
sila sa imo; kag maghimo ka sing mğa
dalan sa Damasko nğa sa imo, subung
sang ginhimo sang akon amay sa Samaria."
"Kag ako, *nagsiling si Akab,*
sa sini nğa katipan magatugut ako sa
imo nğa magkadto ka." Kag naghimo sia
sa iya sing katipan, kag gintugutan niya
nğa magkadto sia.
35 Kag ang isa ka tawo sang mğa
inanak sang mğa manalagna nagsiling sa
iya kaúpud, sa polong sang Dios: "Pilasa
ako, ginaampo ko sa imo." Apang
ini nğa tawo nagdumili sa pagpilas sa
iya.
36 Kag sia nagsiling sa iya: "Tunğud
kay walâ ka magpamati sa polong ni
Iehoba, yari karon, nğa sa pagbulag mo
sa akon, pagapilason ka sang isa ka
leon." Kag sang pagbulag niya sa iya,
nasugata sia sang isa ka leon, kag ginpilas
niya sia.
37 Ugaling nasugata niya ang isa ka
tawo, kag nagsiling sia: "Pilasa ako,
ginaampo ko sa imo." Kag ang tawo
nagpilas sa iya, nagpilas sia sa iya kag
ginhimoan sia sing pilas.
38 Kag ang manalagna naglakat, kag
nagtindug sia sa dalan sang hari, kag
nagsuklub sia sa indi pagpakilala, nğa
may tabon sa ibabaw sang mğa mata.
39 Kag sang nagaagi ang hari, sia
nagsingit kag nagsiling sa hari: "Ang
imo alagad naggowa sa tunğâ sang ilinaway,
kag yari karon ang isa ka tawo
nagbulag kag nagdalá sia sa akon
sing isa ka tawo, nğa nagasiling: Bantayi
ini nğa tawo. Kag kon madula sia,
ang imo kalág magamanğintunğud sang
iya kalág, kon magabayad ka sing isa ka
talanton nğa pílak.
40 Kag sang ang imo alagad may kalibanğan
diri kag didto, ang tawo nadula."
Kag ang hari sa Israel nagsiling
sa iya: "Ina magamanğinimo paghukom:
ikaw gid ang nagtapat."
41 Apang sia sa madali nagkuha sang
tabon sa ibabaw sang iya mğa mata, kag
nakilala sang hari sa Israel, nğa amo sia
ang isa sang mğa manalagna.
42 Kag sia nagsiling sa iya: "Amo
ining ginasiling ni Iehoba: Tunğud kay
gintugutan mo sa pagkadto gikan sa imo
mğa kamut ang tawo nğa gintagudilian
ko, ang imo kalág magamanğintunğud
sang iya kalág, kag ang imo banwa
tunğud sang iya banwa."
43 Kag ang hari sa Israel nagpauli sa
iya baláy nğa masubo kag maalipungton;
kag nag-abut sia sa Samaria.

Si Nabot ginapatay tunğud sa sogo ni Iesabel.—Si Elias nagatagna sang kapapasan sang balay ni Akab.

21 SA olehe sining *mğa* butang, nahanabu
nğa si Nabot, nğa taga-Iesreel,
may isa ka kaubasan sa Iesreel sa
luyo sang baláy nğa harianon ni Akab,
nğa hari sa Samaria;
2 Kag nğa si Akab naghambal kay
Nabot, nğa nagasiling: "Ihatag sa
akon ang imo kaubasan, agud nğa paghimoon
ko sa iya ang isa ka katamnan
sa mğa ulutanon, kay malapit sia sa luyo
sang akon baláy, kag ako magahatag sa
imo tunğud sa iya sang isa ka kaubasan
nğa maayo pa sang sini; *kag* kon
ginapakamaayo ini sa imo mğa mata,
pagabayaran ko ikaw sang iya bili sa
kuarta."
3 Kag si Nabot nagsiling kay Akab:
"Malayô sa akon sa bahin ni Iehoba,
nğa ako maghatag sa imo sang panublion
sang akon mğa ginikanan.
4 Kag nag-abut si Akab sa iya baláy
nğa masubo kag maalipungton tunğud
sang polong, nğa kinasiling sa iya ni
Nabot, nğa taga-Iesreel, nğa nagasiling:
"Indi ko pagaihatag sa imo ang panublion
sang akon mğa ginikanan." Kag
naghigda sia sa iya higdaan, kag nagtalinği
sia, kag walâ magkaon sang
tinapay.
5 Kag nag-abut sa iya ang iya asawa
nğa si Iesabel, kag nagsiling sa iya:
"¿Kay nğaa bala nagakasubo gid ang
imo espiritu, kag walâ ka magakaon
sang tinapay?"
6 Kag sia nagsabat: "Kay naghambal
ako kay Nabot, nğa taga-Iesreel,
kag nagsiling ako sa iya: Ihatag mo
sa akon ang imo kaubasan tunğud sa
kuarta; ó kon luyag mo ini, pagaha-

tagan ko ikaw sang *isa* ka kaubasan
tuñgud sa iya; kag sia nagsabat: Ako
indi magahatag sa imo sang akon ka-
ubasan."
7 Kag si Iesabel, nğa iya asawa, nag-
siling sa iya: "¿ Hari ka bala karon sa
ibabaw sang Israel? Tindug-ka, mag-
kaon sang tinapay, kag magkalipay ang
imo tagiposoon: ako magahatag sa imo
sang kaubasan ni Nabot, nğa taga-
Iesreel."
8 Kag nagsulat sia sing mğa sulat sa
nğalan ni Akab, kag ginpat-inan niya
sila sang iya pat-in, kag ginpadalá niya
sila sa mğa tigulang, kag sa mğa dun-
ganon nğa nagapuluyô sa iya banwa
upud kay Nabot.
9 Kag nagsulat sia sa mğa sulat nğa
nagasiling: "Balantala-kamo sang pu-
asa, kag ibutang ninyo si Nabot sa
olohan sang banwa;
10 Kag ipahamtang-ninyo ang duha
ka tawo, nğa mğa anak ni Belial sa
atubañgan niya, nğa magsalaksi batok
sa iya, nğa nagasililing: Ikaw nag-
pasipala sa Dios kag sa hari. Kag pag-
pagowaa-ninyo sia, kag batohon-ninyo
sia, kag mamatay sia."
11 Kag ang mğa tawo sa iya banwa,
ang mğa tigulang kag ang mğa dunga-
non, nğa nagapuluyô sa iya banwa, nag-
hilimo sini, siling sang ginsogo sa ila ni
Iesabel, sono sa nasulat sa mğa sulat,
nğa kinapadalá niya sa ila.
12 Nagbalantala sila sang puasa, kag
ginpahamtang nila si Nabot sa olohan
sang banwa.
13 Kag nag-alabut ang duha ka tawo
nğa mğa anak ni Belial, kag nagliling-
kod sila sa atubañgan niya; kag yadtong
mğa tawo ni Belial nagsalaksi batok
kay Nabot sa atubañgan sang banwa,
nğa nagasililing: "Si Nabot, nagpasi-
pala sa Dios kag sa hari." Kag ginpa-
gowa sia sa gowa sang banwa, kag gin-
balató nila sia sang mğa bató, kag na-
matay sia.
14 Kag nagpaladalá sila sa pagsiling
kay Iesabel: "Si Nabot ginbató kag
namatay."
15 Kag sang nabatian ni Iesabel, nğa
kinabatô kag pinatay si Nabot, nagsi-
ling sia kay Akab: "Tindug-ka kag
mag-angkon sang kaubasan ni Nabot,
nğa taga-Iesreel, nğa sia nagdumili sa
paghatag sa imo tuñgud sa kuarta;
kay si Nabot walâ na magakabuhi, kon-
di nğa ginpatay sia."
16 Kag sang nabatian ni Akab nğa si
Nabot patay na, nagtindug sia sa pag-
dulhog sa kaubasan ni Nabot, nğa taga-
Iesreel, nğa sa pagtagiya sa iya.
17 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Elias, nğa Tisbinhon, nğa nagasi-
ling:
18 Tindug-ka, dulhog-ka sa pagsugata
kay Akab, nğa hari sa Israel, nğa *nagaha-
ri* sa Samaria: yari karon sia yara sa
kaubasan ni Nabot, nğa sa iya nagdulhog
sia sa pagtagiya sa iya;
19 Kag pagahambalon mo sia, nğa
nagasiling: Amo ining ginasiling ni Ie-
hoba: ¿ Walâ mo bala pagpatya kag
gin-angkon man nimo? Kag magaham-
bal ka, nğa nagasiling: Amo ining gina-
siling ni Iehoba: Sa amo gid nğa duug
nğa didto nagdililap ang mğa ido sang
dugo ni Nabot, ang mğa ido magadili-
lap man sang imo dugo, sang imo gid."
20 Kag si Akab nagsiling kay Elias:
"¿ Nakit-an mo bala ako, kaaway ko?"
Kag sia nagsiling: "Nakita ko ikaw,
kay nagbaligya ka sa imo sa paghimo
sing kalainan sa mğa mata ni Iehoba.
21 Yari karon, ako magapakari sang
kalainan sa ibabaw nimo, kag pagapasil-
higan ko ikaw, kag pagautdon ko kay
Akab ang tanan gid nğa lalaki, ang gin-
alila subung man ang ginbayaan sa
Israel.
22 Kag ako magabutang sang imo ba-
láy subung sang baláy ni Ieroboam,
anak ni Nebat, kag subung sang baláy ni
Baasa, anak ni Ahia, tuñgud sang pag-
paakig nğa sa iya ginpaakig mo ako sa
kaakig, nğa nagapapakasalâ ka sang
Israel."
23 Kag amo man naghambal si Ieho-
ba kay Iesabel, nğa nagasiling: "Ang
mğa ido magakalaon kay Iesabel sa ka-
bakuran sang kuta sa Iesreel.
24 Ang *sa panimaláy* ni Akab nğa ma-
matay sa banwa, ang mğa ido magaka-
laon sa iya; kag ang mamatay sa lata-
gon, pagakaonon sia sang mğa kapispi-
san sang lañgit."
25 Sa pagkamatuud, walâ gid sing
nañginsubung kay Akab, nğa nagbaligya
sa iya sa paghimo sang malain sa mğa
mata ni Iehoba, kay si Iesabel, nğa iya
asawa, nagsugyot sa iya,
26 Kag nğa nagginawi sia sa bagay nğa
kalañgil-aran gid, nğa nagalakat sa olehe

sang mḡa larawan, sono sa tanan nḡa
ginhilimo sang mḡa Amorinhon, nḡa
sila gintabog ni Iehoba sa atubanḡan
sang mḡa inanak ni Israel.
27 Kag nahanabu, sang nabatian ni
Akab ining mḡa polong, nḡa gingisi niya
ang iya mḡa panapton, kag nagbutang
sing mḡa panapton nḡa masinakiton sa
ibabaw sang iya unud, kag nagpuasa sia;
kag naghigda sia sa panapton nḡa masi-
nakiton, kag naglakat sia nḡa mahipus.
28 Kag nag-abut ang polong ni Ieho-
ba kay Elias, nḡa Tisbinhon, nḡa naga-
siling:
29 "¿Nakit-an mo bala kon paano nḡa
si Akab nagpapaubus sa atubanḡan na-
kon? Kay tunḡud nḡa nagpaubus sia sa
atubanḡan nakon, indi ko pagapakarion
ang kalainan sa iya mḡa kaadlawan: sa
mḡa kaadlawan sang iya anak pagapa-
karion ko ang kalainan sa ibabaw sang
iya baláy."

Si Akab nagapakigkatipan kay Iosapat, hari sa Iuda; ginasikway niya ang laygay ni Mikeas, kag ginpatay sia sa pag-away.

22 MAY kalinong sa sulúd sang tatlo
ka tuig, nḡa walâ sing inaway sa
tunḡâ sang Aram kag sang Israel.
2 Kag nagkahanabu, sang ikatlo ka
tuig, nḡa si Iosapat, nḡa hari sa Iuda,
nagdulhog sa hari sa Israel.
3 Kag ang hari sa Israel nagsiling sa
iya mḡa alagad: "¿Walâ bala kamo
makahibalo nḡa aton ang Ramot sa
Galaad? Kag kita nagahilipus nḡa
walâ magakuha liwan sa iya sa kamut
sang hari sa Aram."
4 Kag nagsiling sia kay Iosapat:
"¿Magaúpud ka sa akon bala sa pag-
away batok sa Ramot sa Galaad?"
Kag si Iosapat nagsabat sa hari sa Is-
rael: "Subung ako, amo man ikaw;
kag subung ang akon banwa, amo man
ang imo banwa; kag subung ang akon
mḡa kabayo, amo man ang imo mḡa
kabayo."
5 Kag nagsiling si Iosapat sa hari sa
Israel: "Ginaampo ko sa imo, nḡa
magpamangkot ka anay sa polong ni
Iehoba."
6 Kag gintipon sang hari sa Israel ang
mḡa manalagna, daw mḡa apat ka gatus
ka tawo, kag nagsiling sia sa ila: "¿Ma-
gakadto bala ako sa pag-awayan batok
sa Ramot sa Galaad, kon pagabayaan
ko ini?" Kag sila nagsililing: "Tak-
lad-ka, kag ang Ginoo magatugyan sa iya
sa mḡa kamut sang hari."
7 Kag nagsiling si Iosapat: "¿May
isa pa bala diri ka manalagna ni Iehoba,
nḡa tunḡud sa iya magpakiana kita?"
8 Kag ang hari sa Israel nagsiling kay
Iosapat: "May isa pa ka lalaki, nḡa
tunḡud sa iya sarang kita makapamang-
kot kay Iehoba, si Mikeas, nḡa anak ni
Imla; apang ako nagadumut sa iya, kay
walâ sia magatagna sa akon sang maayo,
kondi malain." Kag si Iosapat nagsiling:
"Indi maghambal ang hari sing subung
sina."
9 Kag ang hari sa Israel nagtawag sa
isa ka kapon, kag nagsiling sa iya: "Pa-
karia sa madali si Mikeas, nḡa anak ni
Imla."
10 Kag ang hari sa Israel, kag si Io-
sapat, nḡa hari sa Iuda, nagalingkod ang
tagsatagsa sa ila sa iya lingkoran nḡa
harianon, nḡa nagapalanaput sang mḡa
panapton nḡa *harianon*, sa isa ka linasan
sa luyo sang salamputan sang gawang sa
Samaria; kag ang tanan nḡa mḡa mana-
lagna nagtalagna sa atubanḡan nila.
11 Kag si Sedekias, anak ni Kanaana,
naghimo nḡa sa iya sang pila ka mḡa
sunḡay nḡa salsalon, kag nagsiling:
"Amo ining ginasiling ni Iehoba: Sa ila
sini pagasunḡayon mo ang mḡa Aramin-
hon tubtub nḡa maubus sila."
12 Kag ang tanan nḡa mḡa manalagna
nagtalagna sa amo man nḡa bagay, nḡa
nagasililing: "Taklad-ka sa Ramot sa
Galaad, kag pagpauswagon-ka, nḡa si
Iehoba magatugyan sa iya sa kamut
sang hari."
13 Kag ang manugbalita, nḡa nag-
kadto sa pagtawag kay Mikeas, nagham-
bal sa iya, nḡa nagasiling: "Yari karon,
ang mḡa polong sang mḡa manalagna sa
isa ka bâbâ *nagabalalita* sa hari sang
maayo: ginaampo ko sa imo, nḡa ang
imo polong magmanḡinsono sa polong
sang isa sa ila, kag magmitlang-ka sing
maayo."
14 Kag si Mikeas nagsiling: "Mag-
kabuhi si Iehoba, nḡa ang pagaihambal
sa akon ni Iehoba, ina pagamitlanḡon
ko."
15 Kag nag-abut sia sa hari, kag ang
hari nagsiling sa iya: "Mikeas, ¿maga-
kadto kami bala sa pag-away batok sa
Ramot sa Galaad, kon pagabayaan sia
namon?" Kag sia nagsabat: "Taklad-

ka, kag maguswag-ka, kag si Iehoba magatugyan sa iya sa kamut sang hari."
16 Kag ang hari nagsiling sa iya: "¿Tubtub sa makapila bala magapakigsumpa ako sa imo, nga indi ka magsiling sa akon kondi ang kamatooran sa ngalan ni Iehoba?"
17 Kag sia nagsiling: "Nakita ko ang bug-os nga Israel, nga nagalalapta sa mga kabukiran, subung nga mga obeha nga walâ sila sing manugbantay; kag si Iehoba nagsiling: Walâ ini sila sing ginoo; magpauli ang tagsatagsa sa iya baláy sa paghidaet."
18 Kag ang hari sa Israel nagsiling kay Iosapat: "¿Walâ bala ako magsiling sa imo, nga nahanungud sa akon indi sia magatagna sing maayo kondi sing malain?"
19 Kag nagsiling si Mikeas: "Tungud sini pamatii ang polong ni Iehoba: Nakita ko si Iehoba, nga nagalingkod sa iya lingkoran nga harianon, kag ang bug-os nga kasoldadosan sang mga langit yadto sa luyo niya, sa iya too kag sa iya walá.
20 Kag si Iehoba nagsiling: ¿Sin-o bala ang magagaritgarit kay Akab, agud nga magtaklad sia, kag mapukan sa Ramot sa Galaad? Kag ang isa nagsiling sa isa ka bagay kag ang isa nagsiling sa isa.
21 Kag naggowa ang isa ka espiritu, kag nag-atubang kay Iehoba, kag nagsiling: Ako magagaritgarit sa iya. Kag si Iehoba nagsiling sa iya: ¿Sa ano bala nga bagay?
22 Kag sia nagsiling: Ako magagowa, kag magamanginespiritu ako sa butig sa bâbâ sang sining tanan niyang mga manalagna. Kag sia nagsiling: Ikaw magagaritgarit sa iya, kag makadangat ka man sang katuyoan. Gowa-ka kag himo-a ang subung sini.
23 Kag yari karon, si Iehoba nagbutang sa isa ka espiritu sa butig sa bâbâ sang tanan sining imong mga manalagna; kag si Iehoba nagmitlang sing malain sa ibabaw nimo."
24 Kag nagpalapit si Sedekias, anak ni Kanaana, kag ginsumbag niya si Mikeas sa pisngi, kag nagsiling: "¿Sa diin bala nag-agi sa akon ang espiritu ni Iehoba nga sa paghambal sa imo?"
25 Kag si Mikeas nagsiling: "Yari karon ikaw magatan-aw sini sa sadtong adlaw, kon ikaw magapanuludsulúd sa hulot kag sa hulot, sa pagpanago mo."
26 Kag ang hari sa Israel nagsiling: "Kuhaa si Mikeas, kag dalhon mo sia liwan kay Amon nga manugmando sang banwa, kag kay Ioas, nga anak sang hari.
27 Kag magasiling ka: Amo ining ginasiling sang hari: Isulúd-ninyo ini sa bilangoan, kag saguron-ninyo sia sang tinapay sa kasulub-an kag sang tubig sa kasulub-an, tubtub nga ako magbalik sa paghidaet."
28 Kag nagsiling si Mikeas: "Kon ayhan gid magpauli ka sa paghidaet, si Iehoba walâ maghambal tungud sa akon." Kag nagsiling sia: "Palamati-kamo *sini*, mga banwang tanan."
29 Kag nagtaklad ang hari sa Israel upud kay Iosapat, hari sa Iuda, sa Ramot sa Galaad.
30 Kag ang hari sa Israel nagsiling kay Iosapat: "Magasuklub ako sing panapton nga dipagpakilala sa pagsulúd sa pag-awayan; kag ikaw, magpanaput-ka sang imo mga panapton *nga harianon*." Kag ang hari sa Israel nagsuklub sang panapton nga indi makilala, kag nagsulúd sia sa pag-awayan.
31 Apang ang hari sa Aram nagsogo sa iya katloan kag duha ka pangolo sang mga kanga, nga nagasiling: "Indi kamo mag-alaway bisan sa daku, bisan sa magamay, kondi lamang sa hari sa Israel."
32 Kag nahanbu, sang nakita sang mga pangolo sang mga kanga si Iosapat, nagsililing sila: "Sa pagkamatuud gid, ini among hari sa Israel;" kag nagbalalik sila sa iya, nga sa pag-away sa iya; kag si Iosapat nagsingit.
33 Kag sang nakita sang mga pangolo sang mga kanga nga indi amo sia ang hari sa Israel, nagilisol sila sa olehe niya.
34 Kag ang isa ka tawo nagpana sang iya pana nga indi hungud, kag ginpilas niya ang hari sa Israel sa tungâ sang mga kinitaan sang limbutong. Kag si Akab nagsiling sa iya manugkanga: "Pabalika ang imo kamut, kag pagowaa ako sa dulugan, kay pilason ako."
35 Kag ang inaway nagbaskug sa sadtong adlaw, kag ang hari ginpatindug sa iya kanga sa atubangan sang Aram, kag sa pagkahapon namatay sia. Kag

ang dugo sang pilas nagilig sa sulúd
sang kanga.
36 Kag sa pagkatunud sang adlaw nag-
gowa ang isa ka pabantala sa dulugan,
nga nagasiling: "Ang tagsatagsa sa iya
banwa, kag ang tagsatagsa sa iya duta."
37 Busa namatay ang hari kag gindalá
sia sa Samaria; kag ginlubung nila ang
hari sa Samaria.
38 Kag ginhugasan nila ang kanga sa
punong sa Samaria; kag gindilapan sang
mga ido ang dugo ni Akab, sa diin naga-
pamunak ang mga bigaon, kag ini sono
sang polong ni Iehoba, nga ginmitlang
niya.
39 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Akab, kag ang tanan nga ginhimo
niya, kag ang baláy nga tiposo nga gin-
patindug niya, kag ang tanan nga mga
banwa nga ginpatindug niya, ¿ walâ bala
masulat sa tolon-an sang mga Kronika
sang mga hari sa Israel?
40 Kag nagtolog si Akab upud sang
iya mga ginikanan, kag naghari nga salili
niya si Okosias, nga iya anak.

Si Iosapat, hari sa Iuda; si Okosias hari sa Israel.

41 Kag si Iosapat, anak ni Asa, nagsu-
gud sa paghari sa ibabaw sang Iuda sa
ikap-at ka tuig ni Akab, nga hari sa
Israel.
42 Kag nagsugud sa paghari si Iosa-
pat, sang nagaedad sia sing katloan kag
lima ka tuig, kag naghari sia sing duha
ka púlô kag lima ka tuig sa Ierusalem.
Ang ngalan sang iya ilóy amo si Asuba,
anak nga babae ni Silhi.
43 Kag naglakat sia sa bug-os nga da-
lanon ni Asa, nga iya amay, nga walâ
maglipas sa iya, nga nagahimo sang ma-
tadlung sa mga mata ni Iehoba.
44 Lamang nga walâ mapanguha ang
mga mataas nga duug, nga nagahalad
pa ang banwa kag nagasunog sing mga
pahamut sa mga mataas nga duug.
45 Kag si Iosapat nagpakighidaet sa
hari sa Israel.
46 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Iosapat, kag ang iya mga kabantugan,
kag ang mga inaway nga ginhimo niya,
¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang
mga Kronika sang mga hari sa Iuda?
47 Ginsilhig niya sa duta ang nabilin
sang mga Sodominhon, nga nagkalabilin
sa panag-on ni Asa, nga iya amay.
48 Kag walâ sing hari sa Edom; may
manugdumala sia *sa baylo* sang hari.
49 Naghimo si Iosapat sing mga sa-
kayan sa Tarsis, sa pagkadto sa Opir sa
pagpangita sing bulawan; apang walâ
sila maglalakat, kay nagkalaboong sila
sa Esion-Geber.
50 Niyan si Okosias, anak ni Akab,
nagsiling kay Iosapat: "Maglalakat
ang akon mga alagad upud sang imo
mga alagad sa mga sakayan." Apang
si Iosapat walâ magbuut.
51 Kag nagtolog si Iosapat upud sang
iya mga ginikanan, kag ginlubung sia
upud sang iya mga ginikanan, sa banwa
ni Dabid, nga iya amay: kag sa salili
niya naghari si Ioram, nga iya anak.
52 Kag si Okosias, anak ni Akab,
nagsugud sa paghari sa ibabaw sang
Israel, sa Samaria, sa tuig nga ikapúlô
kag pito ni Iosapat, nga hari sa Iuda;
kag naghari sia sing duha ka tuig sa iba-
baw sang Israel.
53 Kag naghimo sia sang malain sa
mga mata ni Iehoba, kag naglakat sia
sa dalanon sang iya amay, kag sa
dalanon sang iya ilóy, kag sa dalanon
ni Ieroboam, anak ni Nabat, nga nag-
papakasalâ sa Israel:
54 Kag nag-alagad sia kay Baal, kag
nagyaub sia sa atubangan niya, kag
ginpaakig niya si Iehoba, nga Dios sa
Israel, sono sa tanan nga ginhimo sang
iya amay.

IKADUHA NḠA TOLON-AN SANG MḠA

H A R I.

Balatian ni Okosias, hari sa Isarel.—Ang pagpatunḡa ni Elias.—Kamatayon ni Okosias.

1 SA ubus sang kamatayon ni Akab, nagmalalison ang Moab batok sa Israel.

2 Kag si Okosias naholog gikan sa balatibat sang hulut nḡa mataas nḡa didto sa Samaria, kag nagbalatian sia. Kag nagpadalá sia sing mḡa manugbalita, kag nagsiling sia sa ila: "Lakat kag pamangkot-kamo kay Baal-sebub, nḡa dios sa Ekron, *sa pagkilala* kon magaáyô pa ako sa sini nḡa balatian."

3 Kag ang manugtunda ni Iehoba nagsiling kay Elias, nḡa Tisbinhon: "Tindug-ka kag magtaklad-ka sa pagsugata sa mḡa manugbalita sang hari sa Samaria, kag magsiling-ka sa ila: ? Walâ bala sing Dios sa Israel, nḡa kamo nagakadto sa pagpamangkot kay Baalsebub, nḡa dios sa Ekron?

4 Tunḡud sini amo ining ginasiling ni Iehoba: Sa higdaan nḡa ginsakaan mo, indi ka magapanuag, kondi mamatay ka, sa pagkamatuud gid." Kag si Elias naglakat.

5 Kag nagbalalik ang mḡa manugbalita sa *hari*, kag nagsiling sia sa ila: "Busa ¿kay nḡaa bala nagbalalik kamo?"

6 Kag sila nagsililing sa iya: "Nagsugata sa amon ang isa ka lalaki, nḡa nagsiling sa amon: Lakat-kamo, balalik-kamo sa hari nḡa nagpadalá sa inyo, kag isiling-ninyo sa iya: Amo ining ginasiling ni Iehoba: ¿Walâ bala sing Dios sa Israel, nḡa ikaw nagapadalá sa pagpamangkot kay Baal-sebub, nḡa dios sa Ekron? Tunḡud sini, sa higdaan nḡa ginsakaan mo, indi ka magapanaug, kondi mamatay ka, sa pagkamatuud."

7 Kag sia nagsiling sa ila: "¿Ano bala ang bayhon sadtong lalaki, nḡa nagtaklad sa pagsugata sa inyo, kag nagsiling sa inyo sining mḡa polong?"

8 Kag sila nagsililing sa iya: "Isa ka lalaki nḡa nagpanaput sing balahibo kag nawagkusan sa iya mḡa hawak sang isa ka wagkus nḡa panit." Kag sia nagsiling: "Si Elias, nḡa Tisbinhon, amo sia."

9 Kag nagpadalá sia sa iya sang isa ka panḡolo sa kalim-an upud sang iya mḡa kalim-an, nḡa sia nagtukad sa iya; kag yari karon, sia naglingkod sa putokputokan sang bukid. Kag sia nagsiling sa iya: "Tawo sang Dios, ang hari nagasiling: Magdulhog-ka."

10 Kag si Elias nagsabat kag nagsiling sa panḡolo sa kalim-an: "Maayo man, kon ako ang tawo sang Dios, magpanaug ang kalayo sang lanḡit, kag magupus sa imo kag sa imo mḡa kalim-an." Kag nagpanaug ang kalayo sa lanḡit, nḡa nagupus sa iya sini kag sa iya mḡa kalim-an.

11 Kag ang hari nagpadalá liwan sa iya sang isa ka panḡolo sa kalim-an upud ang iya mḡa kalim-an, kag naghambal sia sa iya kag nagsiling: "Tawo sang Dios, ang hari nagsiling sing subung sini: Dulhog-ka sa madali."

12 Kag nagsabat si Elias, kag nagsiling sa iya: "Kon ako ang tawo sang Dios, magpanaug ang kalayo sang lanḡit, kag magupus sa imo kag sa imo mḡa kalim-an." Kag nagpanaug ang kalayo sang lanḡit, nḡa nagupus sa iya sini kag sa iya mḡa kalim-an.

13 Kag nagpadalá sia liwan sang ikatlo ka panḡolo sa kalim-an upud ang iya mḡa kalim-an; kag tumukad yadtong ikatlo ka panḡolo sa kalim-an, kag nag-abut sia kag nagluhod sa atubanḡan ni Elias, kag nag-ampo sia sa iya, nḡa nagasiling: "Tawo sang Dios, ginaampo ko sa imo, nḡa magmanḡinmahal ang akon kalág kag ang kalág sining mḡa kalim-

an nḡa mḡa alagad mo sa atubanḡan
sang imo mḡa mata.
14 Yari karon, nagpanaug ang kalayo
sang lanḡit, kag nag-upus sang duha nḡa
nahaunang mḡa panḡolo sa kalim-an
upud ang ila tagkalim-an; apang karon,
nḡa magmanḡinmahal ang akon kalág
sa atubanḡan sang imo mḡa mata."
15 Kag ang manugtunda ni Iehoba
nagsiling kay Elias: "Dulhog-ka upud
sa iya; walâ ka sing kahadluk banḡud sa
iya." Kag sia nagtindug kag nagdulhog
upud sa iya sa hari.
16 Kag nagsiling sia sa iya: "Amo
ining ginasiling ni Iehoba: Tunḡud kay
nagpadalá ka sing mḡa manugbalita sa
pagpamangkot kay Baal-sebub, nḡa dios
sa Ekron, ¿walâ bala sing Dios sa Israel
nḡa sa pagpamangkot sa iya polong?
Banḡud sini indi ka magapanaug sa
higdaan, nḡa ginsakaan mo, kay mama-
tay ka, sa pagkamatuud."
17 Kag namatay sia, sono sa polong
ni Iehoba, nḡa ginmitlang ni Elias; kag
naghari nḡa salili niya si Ioram, sa ika-
duha ka tuig ni Ioram, anak ni Iosapat,
nḡa hari sa Iuda; kay sia walâ sing anak.
18 Kag ang iban sang mḡa binuhatan
ni Okosias, nḡa ginhimo niya, ¿walâ
bala masulat sa tolon-an sang mḡa Kro-
nika sang mḡa hari sa Israel?

Si Elias ginliton sa lanḡit.

2 KAG nahanabu, sang ginpakayab ni
Iehoba si Elias sa isa ka alimpulos
sa lanḡit, nḡa si Elias nagkadto upud kay
Eliseo, sa Gilgal.
2 Kag nagsiling si Elias kay Eliseo:
"Pabilin-ka diri, ginaampo ko sa imo,
kay ginpadalá ako ni Iehoba sa Bethel."
Kag si Eliseo nagsiling: "Magkabuhi si
Iehoba, kag magkabuhi ang imo kalág,
nḡa indi ako magabiya sa imo." Kag
nagdululhog sila sa Bethel.
3 Kag ang mḡa anak sang mḡa mana-
lagna nḡa didto sa Bethel, naggulowa
kay Eliseo kag nagsililing sa iya: "¿Na-
kahibalo ka bala, nḡa pagakuhaon ni
Iehoba karon ang imo ginoo sa ibabaw
sang imo olo?" Kag sia nagsiling:
"Hoo, ako man nakahibalo sini; hili-
pus-kamo."
4 Kag si Elias nagsiling sa iya: "Eli-
seo, ginaampo ko sa imo, pabilin-ka diri,
kay ginapadalá ako ni Iehoba sa Ieriko."
Kag sia nagsiling: "Magkabuhi si Ie-
hoba, kag magkabuhi ang imo kalág,
nḡa indi ako magbiya sa imo." Kag nag-
alabut sila sa Ieriko.
5 Kag nagpalalapit kay Eliseo ang
mḡa anak sang mḡa manalagna, nḡa did-
to sa Ieriko, kag nagsililing sila sa iya:
"¿Nakahibalo ka bala nḡa pagakuhaon
ni Iehoba karon ang imo ginoo sa iba-
baw sang imo olo?" Kag sia nagsabat:
"Hoo, ako man nakahibalo sini, hilipus-
kamo."
6 Kag si Elias nagsiling sa iya: "Gi-
naampo ko sa imo, nḡa magpabilin ka
diri, kay ginpadalá ako ni Iehoba sa Ior-
dan." Kag sia nagsiling: "Magkabu-
hi si Iehoba, kag magkabuhi ang imo
kalág, nḡa indi ako magabiya sa imo."
Kag naglakat sila nḡa duha.
7 Kag nag-alabut ang kalim-an ka la-
laki sang mḡa anak sang mḡa manalag-
na, kag nagdulúlog sila sa atubang, sa
malayô: kag sila nḡa duha nagdúlog sa
luyo sang Iordan.
8 Kag kinuha ni Elias ang iya kunup,
kag ginpiod niya ini, kag ginlampusan
niya ang mḡa tubig, nḡa naghalawa sila
sa pihak kag pihak; kag nagtabok sila
nḡa duha sa mamala.
9 Kag sang nakatabok sila, si Elias
nagsiling kay Eliseo: "Panḡayô-ka
sang dapat ko paghimoon tunḡud sa imo,
nḡa sa walâ pa ako pagkuhaa sa luyo
nimo." Kag nagsiling si Eliseo: "Gi-
naampo ko sa imo, nḡa ang duha ka ba-
hin sang imo espiritu magmanḡinsa
ibabaw nakon."
10 Kag sia nagsiling sa iya: "Butang
nḡa maiwat ginpanḡayô mo. Kon ma-
kita mo ako, kon pagkuhaon na ako sa
imo, amo ining pagahimoon sa imo:
apang kon indi, indi *man* manḡinamo.
11 Kag nahanabu, sang nagalakat sila
nḡa nagahambalanay, yari karon ang
isa ka kanga nḡa kalayo, nḡa may mḡa
kabayo nḡa kalayo, nḡa nagulang sa ila
nḡa duha. Kag si Elias nagkayab sa
lanḡit sa isa ka alimpulos.
12 Kag nakita ini ni Eliseo, kag
nagsingit sia: "¡Amay ko; amay ko,
kanga sa Israel kag ang iya mḡa manug-
kalabayo!" Kag walâ nḡa mas-a makita
niya sia. Kag ginunitan niya ang iya
mḡa panapton, kag gingisi niya sila sa
duha ka bahin.

Hilikuton ni Eliseo.—Ang iya mḡa kalatinḡalahan.

13 Kag ginhakwat niya ang kunup ni Elias, nḡa naholog sa iya, kag nagbalik sia kag nagdúlog sia sa pangpang sang Iordan.

14 Kag kinuha niya ang kunup ni Elias, nḡa naholog sa iya, kag ginlampusan niya ang mḡa tubig, kag nagsiling: "¿Diin bala si Iehoba, ang Dios ni Elias?" Kag sia man naglampus gid sang mḡa tubig nḡa naghalawa sa pihak kag pihak; kag nagtabok si Eliseo.

15 Kag sang nakita ini sang mḡa anak sang mḡa manalagna, nḡa didto sila sa Ieriko, sa pihak, nagsililing sila: "Ang espiritu ni Elias nagtongtong sa ibabaw ni Eliseo." Kag nag-alabut sila sa pagsugata sa iya, kag naglayaub sila sa atubanḡan niya sa duta.

16 Kag nagsililing sila sa iya: "Yari karon, may kalim-an ka lalaki nḡa mḡa makusug upud sang imo mḡa alagad; tuguti nḡa sila maglalakat kag magpalanḡita sa imo ginoo; basi pa nḡa gindalá sia sang Espiritu ni Iehoba kag ginholog sia sa isa ka bukid, kon sa isa ka nalupyakan." Kag sia nagsiling sa ila: "Indi kamo magapaladalá."

17 Apang ginpílit nila sia, tubtub nḡa sang nahuya sia, nagsiling: "Ipadaláninyo." Kag ginpadalá nila ang kalim-an ka tawo, nḡa ginpalanḡita nila sia sing tatlo ka adlaw, apang walâ nila makita sia.

18 Kag sang nagbalalik sila sa iya, nḡa nagpabilin sia sa Ieriko, nagsiling sia sa ila: "¿Walâ bala ako magsiling sa inyo: Indi kamo maglalakat?"

19 Kag ang mḡa tawo sang banwa nagsililing kay Eliseo: "Yari karon ang kapuluy-anan sini nḡa banwa maayo, subung nḡa ginatan-aw sang akon ginoo; apang ang mḡa tubig malain, kag ang duta nasakup sa mḡa pagkaholog."

20 Kag sia nagsiling: "Dal-i-ninyo ako diri sing isa ka yahong nḡa bag-o kag sudli-ninyo sia sing asin." Kag gindalhan nila sia sini."

21 Kag naggowa sia nayon sa mḡa ginatubdan sang mḡa tubig, kag ginholog niya sa sulúd ang asin; kag nagsiling sia: "Amo ining ginasiling ni Iehoba: Gin-áyô ko ining mḡa tubig, kag walâ na sa iya sing kamatayon bisan pagkaholog."

22 Kag nag-aláyô ang mḡa tubig tubtub karon, sono sa polong nḡa ginmitlang ni Eliseo.

23 Nagtaklad sia kutub didto pa Bethel; kag sang nagataklad sia sa dalan, naggulowa ang mḡa kabataan sang banwa, kag sila naguluIigyat sa iya, nḡa nagasiling: "Upaw, taklad-ka; upaw, taklad-ka."

24 Kag sang bumalikid sia, nakita niya sila, kag ginpanghimalaut niya sila sa nḡalan ni Iehoba. Kag naggulowa ang duha ka oso sa talon, kag ginkusnit nila sa ila ang kap-atan kag duha ka kabataan.

25 Kutub didto nagkadto sia sa bukid sa Karmelo, nḡa kutub didto nagbalik sia sa Samaria.

Makatilinḡala nḡa pagkaluwas sang mḡa kasoldadosan nḡa nagdalampiganay sa Iuda, sa Israel, kag sa Edom.

3 KAG si Ioram, nḡa anak ni Akab, nagsugud sa paghari sa Samaria sa ibabaw sang Israel sang tuig nḡa napúlô kag walo ni Iosapat, nḡa hari sa Iuda, kag naghari sia sing napúlô kag duha ka tuig.

2 Kag naghimo sia sang malain sa mḡa mata ni Iehoba, apang indi subung sang iya amay kag sang iya ilóy; kay ginkuha niya ang larawan ni Baal, nḡa ginhimo sang iya amay.

3 Lamang nḡa nagdampig sia sa mḡa salâ ni Ieroboam, anak ni Nabat, nḡa tunḡud sa ila nagpapakasalâ sia sa Israel; kag walâ sia magisol sa ila.

4 Kag si Mesa, nḡa hari sa Moab, nḡa tagiya sang mḡa obeha kag nagabayad sia *sang buhis* sa hari sa Israel sing isa ka gatus ka kordero, kag sang bulbul sang isa ka gatus ka karnero.

5 Apang nahanabu sang patay na si Akab, nḡa ang hari sa Moab naglalis batok sa hari sa Israel.

6 Kag niyan naggowa gikan sa Samaria ang hari nḡa si Ioram, kag nagusisa sia sang bug-os nḡa Israel.

7 Kag nagkadto sia kag nagpadalá sa pagsiling kay Iosapat, nḡa hari sa Iuda: "Ang hari sa Moab naglalis batok sa akon: ¿magakadto ka bala upud sa akon sa pag-away batok sa Moab?" Kag sia nagsiling: "Magataklad ako, *kay* su-

bung nğa ako, amo man ikaw ; subung
ang akon banwa, amo man ang imo ban-
wa ; subung ang akon mğa kabayo, amo
man ang imo mğa kabayo."
8 Kag nagsiling sia : "¿ Sa ano bala
nğa dalan magataklad kita ? " Kag sia
nagsiling : "Sa dalan sang kahanaya-
kan sa Edom."
9 Kag naglalakat sila, ang hari sa
Israel, kag ang hari sa Iuda kag ang
hari sa Edom. Kag sang nakalibot sila
sing pito ka adlaw nğa dalanon, ginku-
lang sila sang tubig nğa sa dulugan, kag
nğa sa mğa sapat nğa nagulúpud sa
ila.
10 Kag ang hari sa Israel nagsiling :
" ¡ Ah ! Kay gintawag ni Iehoba ining
tatlo ka hari nğa sa pagtugyan sa ila sa
mğa kamut sang mğa Moabinhon."
11 Apang si Iosapat nagsiling : "¿ Wa-
lâ bala diri sing manalagna ni Iehoba,
agud nğa magpamangkot kita kay Ie-
hoba tunğud sa iya ? " Kag ang isa sang
mğa alagad sang hari sa Israel nagsabat
kag nagsiling : "Yari si Eliseo, anak
ni Sapat, nğa nagula sang tubig sa
mğa kamut ni Elias."
12 Kag si Iosapat nagsiling : "Ang
polong ni Iehoba yara sa iya." Kag
nagdulhog sa iya ang hari sa Israel, kag
si Iosapat kag ang hari sa Edom.
13 Kag si Eliseo nagsiling sa hari sa
Israel : "¿ Ano bala ang akon sa imo ?
Lakat-ka sa mğa manalagna sang imo
amay kag sa mğa manalagna sang imo
ilóy." Kag ang hari sa Israel nagsiling
sa iya : "Indi ; kay gintawag ni Iehoba
ining tatlo ka hari nğa sa pagtugyan sa
ila sa mğa kamut sang mğa Moabinhon."
14 Kag si Eliseo nagsiling : "Mag-
kabuhi si Iehoba sang Sebaot, nğa sa
iya atubanğan yari ako, nğa kon walâ
ako sing pagtahud kay Iosapat, nğa hari
sa Iuda, indi ako magatulok sa imo, bisan
magtan-aw ako sa imo.
15 Kag karon, dalhi-ninyo ako sing
isa ka manugkuting sang arpa." Kag
nahanabu, sang nagakuting ang manug-
kuting sang arpa, nğa ang kamut ni
Iehoba nag-abut sa ibabaw ni Eliseo.
16 Kag nagsiling sia : "Amo ining
ginasiling ni Iehoba : Hilimo-kamo sing
mğa awang kag mğa awang sa sini nğa
kasulgan.
17 Kay amo ining ginasiling ni Ieho-
ba : Indi kamo makakita sing hanğin,
bisan makakita kamo sing ulan, kag
ini nğa [kasulgan magakalapunô sang
tubig, kag magailinum kamo, kamo kag
ang inyo mğa kasapatan, kag ang inyo
mğa kahayupan.
18 Kag ini among butang nğa maha-
pus sa mğa mata ni Iehoba ; kag pagai-
tugyan man niya ang mğa Moabinhon
sa inyo mğa kamut.
19 Kag kamo magapilas sang bag-os
nğa banwa nğa pinalig-on, kag sang ta-
nan nğa mğa banwa nğa pinasahi, kag
pagapanghapayon ninyo ang tanan nğa
maayong kahoy, kag pagatampokan nin-
yo ang tanan nğa mğa tuburan sang mğa
tubig, kag pagapanlaglagon ninyo sa mğa
bató ang tanan nğa mğa labing maayo
nğa latagon."
20 Kag nahanabu nğa, sa pagkaaga,
sang *oras* sang paghalad sang halad, yari
karon, nag-abut ang tubig sa dalan sa
Edom, kag ang duta napunô sang tubig.
21 Kag ang tanan nğa Moab, sang na-
batian nila nğa ang mğa hari nagatalak-
lad sa pag-away batok sa ila, nagtilipon
sila, kutub sa tanan nğa mğa nagawalag-
kus sing wagkus pa ibabaw, kag nagti-
lindug sila sa kadulunan.
22 Kag sang nagtilindug sila sa aga
pa gid, kag nagsubang ang adlaw sa i-
babaw sang mğa tubig, nakita sang mğa
Moabinhon, sa atubang nila, ang mğa tu-
big nğa mapula subung sang dugo.
23 Kag nagsililing sila : "Ini among
dugo. Ang mğa hari naglinaglagay, sa
pagkamatuud, kag nagpinilasay ang isa
kag isa. Busa karon : ¡ Moab, sa inagaw ! "
24 Apang sang naglambut sila sa du-
lugan sa Israel, nagtililindug ang mğa
Israelinhon, kag ginpilas nila ang Moab,
nğa nagpalagyo sa atubanğan nila, kag
nagsululúd sila sa duta kag ginpilas
nila ang Moab ;
25 Kag ginhalapay nila ang mğa ka-
banwaanan, kag ang tagsa ka tawo
naghaboy sang iya bató sa mğa maayo
nğa latagon, kag ginpamunô nila sila, kag
ginpanap-ukan man nila ang tanan nğa
mğa tuburan sang mğa tubig, kag ginpa-
mukan nila ang tanan nğa mğa maayong
kahoy, tubtub nğa ginbayaan nila
lamang nğa nagatindug ang Kir-ha-
reset. Walay sapayan, ang mğa ma-
nughabyog naglilibot sa iya kag nagha-
labyug sa iya.
26 Kag sang nakita sang hari sa Moab,
nğa ang inaway naglandas sa iya, nag-
kuha sia upud sa iya sing pito ka gatus

ka tawo nğa nagauluyat sang kampilan,
nğa sa paggahit pa luyo sang hari sa
Edom : apang walâ sila makasarang.
27 Niyan ginkuha niya ang iya anak,
ang panğanay, nğa dapat maghari nğa sa-
lili niya, kag ginhalad niya sia sa halad
nğa sinunog sa ibabaw sang kuta ; kag
may daku nğa kaalipunğut sa Israel, kag
ginbayaan nila sia, kag nagtaliwan kag
nagpalauli sila sa ila duta.

Ang lana sang balo nğa babae ; ang anak nğa lalaki sang Sunaminhon ; ang kamatayon sa kolon ; ang duha ka pulo ka tinapay nğa sebada.

4 KAG ang isa ka babae, sang mğa
asawa sang mğa anak sang mğa
manalagna, nagtuaw kay Eliseo, nğa na-
gasiling : " Ang imo alagad, nğa akon
bana, napatay, kag ikaw nakahibalo sing
maayo nğa ang imo alagad mahadlukon
kay Iehoba ; kag nag-abut ang nautanğan
nğa sa pagkuha sang akon duha ka anak
nğa sa pagulipon sa ila."
2 Kag si Eliseo nagsiling sa iya :
" ¿ Ano bala ang pagahimoon ko sa imo ?
Isiling sa akon : ¿ ano bala ang yara sa
imo baláy ? " Kag sia nagsiling : " Ang
imo alagad nğa babae, walâ gid sing
ano nğa butang sa baláy, kondi ang isa
ka tibudtibod nğa lana."
3 Kag sia nagsiling sa iya : " Lakat-
ka, panghulam-ka nğa sa imo sing mğa
suludlan sa imo dalan sa tanan mo nğa
mğa kasilinğan : mğa suludlan nğa walay
sulúd nğa indi diyotay.
4 Sumulud-ka ugaling, kag takpan
mo ang gawang sa olehe nimo kag sa
olehe sang imo mğa anak ; kag ibôbô
mo sa tanan nğa mğa suludlan, kag pai-
non-mo ang punô na."
5 Kag nagtaliwan sa iya ang babae,
kag gintakpan niya ang gawan sa olehe
niya kag sa olehe sang iya mğa anak ;
kag sila nagdalalá sa iya *sang mğa sulud-
lan,* kag ginboboan niya.
6 Kag nahanabu, sang punô na ang
mğa suludlan, nğa nagsiling sia sa iya
anak : " Dalhi pa ako sing isa ka sulud-
lan." Kag sia nagsiling : " Walâ na
sing suludlan." Niyan nag-untat ang
lana.
7 Kag nagkadto sia kag ginsugid niya
ini sa tawo sang Dios, kag nagsiling
sia : " Lakat-ka, kag ibaligya ang lana,
kag bayari ang imo utang ; kag ikaw
kag ang imo mğa anak magpalanğabuhi
kamo sang mabilin."
8 Kag nahanabu sang isa ka adlaw
nğa nag-agi si Eliseo sa Sunem, kag may
isa didto ka babae nğa mangaranon ; kag
sia nagpílit sa iya nğa magkaon sia sang
tinapay. Kag sa gihapon nğa nag-agi
sia didto, naghapit sia sa iya baláy sa
pagkaon sang tinapay.
9 Kag sia nagsiling sa iya bana : " Ya-
ri karon, ginahanğup ko, nğa ini nğa
tawo, nğa nagaagi sa aton baláy sa gi-
hapon, among balaan nğa tawo sang
Dios.
10 Ginaampo ko sa imo, nğa maghi-
mo kita sing isa ka diyotay nğa hulut
nğa mataas sa dingding kag magbutang
kita nğa sa iya sing higdaan, kag sing
latok, kag sing lingkoran, kag sing
sadnğan, agud nğa kon mag-abut sia sa
aton, maghapit sia sa iya.
11 Kag sang isa ka adlaw nahanabu,
nğa nag-abut sia didto, kag nğa naghapit
sia sa hulut nğa mataas kag naghigda sa
iya.
12 Kag nagsiling sia kay Giesi, nğa
iya sologoon : " Tawga inang Sunamin-
hon nğa babae." Kag gintawag niya
sia, kag nag-atubang sia sa atubanğan
niya.
13 Kag nagsiling sia kay Giesi : " Isi-
ling-mo sa iya, ginaampo ko sa imo :
Yari karon, ikaw nagpahayag sa amon
sining tanan nğa mainakupon, ¿ ano
bala ang pagahimoon ko tunğud sa imo ?
¿ Kinahanglan bala nğa maghambal ako
tunğud sa imo sa hari, kon sa panğolo
sang kasoldadosan ? " Kag sia nagsiling :
" Ako nagapuyô sa tunğâ sang akon
banwa."
14 Kag sia nagsiling : " Busa ¿ ano
bala ang pagahimoon tunğud sa iya ? "
Kag si Giesi nagsiling : " Yari karon,
sia walay anak, kag ang iya bana tigu-
lang na."
15 Kag nagsiling sia " Tawga sia."
Kag gintawag niya sia, kag sia nagdúlog
sa gawang.
16 Kag sia nagsiling : " Sa sini gid
nğa panag-on, sang pagbalik sang tuig,
magahakus ka sang isa ka anak nğa la-
laki." Kag sia nagsiling : " Indi gid,
ginoo ko, tawo sang Dios, ayaw pagbu-
tigi ang imo alagad nğa babae."
17 Apang ang babae nanamkon, kag
nag-anak sang isa ka anak nğa lalaki sa

sadtong panag-on, nga ginsiling sa iya
ni Eliseo, sang pagbalik sang tuig.
18 Kag nagdaku ang bátâ, kag sang
isa ka adlaw nahanabu, nga naggowa sia
sa iya amay sa mga manugani.
19 Kag nagsiling sia sa iya amay:
"¡Ang akon olo, ang akon olo!" Kag
nagsiling sia sa isa ka sologoon: "Dalha sia sa iya ilóy."
20 Kag ginkuha niya sia, kag gindalá
niya sia sa iya ilóy; kag didto naglingkod sia sa ibabaw sang iya mga tuhod
tubtub sa udto, kag namatay sia.
21 Kag sia nagsaka, kag ginbutang
niya sia sa ibabaw sang higdaan sang
tawo sang Dios; kag sang tinakpan niya
ang gawang, naggowa sia.
22 Kag gintawag niya ang iya bana,
kag nagsiling sa iya: "Ginaampo ko
sa imo: Padalhi ako sang isa sang imo
mga sologoon, kag ang isa sang mga
asno nga bakia; buut ako magdalagan
sa tawo sang Dios, kag magabalik ako."
23 Kag sia nagsiling: ¿"Ngaa bala
nga magakadto ka sa iya karon? Indi
lati, bisan sabado." Kag sia nagsabat:
"Paghidaet."
24 Kag ginpahampiloan niya ang asno
nga bakia, kag nagsiling sia sa iya pamatan-on: "Dayon kag lakat-ka, kag indi ka
maglangan sa akon sa panlakatan, kondi
kon ako magsiling sa imo sini."
25 Kag naglakat sia, kag nag-abut sa
tawo sang Dios, sa bukid sang Karmelo.
Kag nahanabu, sang nakita sia sa malayô sang tawo sang Dios, nga sia nagsiling kay Giesi, nga iya sologoon: "Yari
karon inang Sunaminhon nga babae.
26 Ginaampo ko sa imo, nga magdalagan ka karon sa pagsugata sa iya, kag
isiling-mo sa iya: ¿May paghidaet sa
imo bala, paghidaet sa imo bana,
kag paghidaet sa imo anak?" Kag sia
nagsiling: "Paghidaet."
27 Ugaling nag-abut sia sa tawo sang
Dios sa bukid, kag nagbating sia sa iya
mga tiil. Kag nagpalapit si Giesi nga sa
paghukas sa iya; apang ang tawo sang
Dios nagsiling sa iya: "Pabayai sia,
kay ang iya kalág punô sa kapaitan, kag
si Iehoba naglikum sini sa akon kag
walâ niya igpahayag ini sa akon."
28 Kag sia nagsiling: "¿Nagpangayô bala ako sang isa ka anak sa akon
ginoo? ¿Walâ bala ako magsiling sa
imo: Ayaw ako pagdayai?"
29 Kag nagsiling sia kay Giesi:
'Wagkusi ang imo mga hawak, kag kuhaa ang akon sungkod sang imo kamut,
kag lakat-ka; kag kon sin-o ang magsugata sa imo, indi ka mag-abiabi sa iya,
kag kon sin-o ang mag-abiabi sa imo,
indi ka magsabat sa iya. Kag pagaibutang mo ang akon sungkod sa ibabaw
sang nawung sang bátâ.
30 Kag nagsiling ang ilóy sang bata:
"Magkabuhi si Iehoba, kag magkabuhi
ang imo kalág, nga indi ako magabiya
sa imo."
31 Kag nagtindug sia kag nagsunud sa
iya. Kag si Giesi nagúna sa ila, kag
ginbutang niya ang sungkod sa ibabaw
sang nawung sang bátâ, apang walâ
sing tingug, bisan tanda sa pagtalupangud. Kag nagbalik sia sa pagsugata
kay Eliseo, kag ginsugid niya ini sa iya,
nga nagasiling: "Ang pamatan-on indi
nagmata."
32 Kag sang nagsulúd si Eliseo sa
baláy, yari karon, ang pamatan-on patay,
nga nagahamyang sa iya higdaan.
33 Kag sumulúd sia kag gintakup niya
ang gawang sa olehe nila nga duha, kag
nagpangamuyo sia kay Iehoba.
34 Kag nagsaka sia, kag naghapa sia
sa ibabaw sang bátâ, kag ginbutang niya
ang iya bâbâ sa ibabaw sang bâbâ niya,
kag ang iya mga mata sa ibabaw sang
iya mga mata, kag ang iya mga kamut
sa ibabaw sang iya mga kamut, kag
naguntay sia sa ibabaw niya, kag naginit liwan ang unud sang bátâ.
35 Kag nagisol sia kag nagdayandayan
sia sa baláy pa diri pa didto, kag nagsaka sia kag naguntay sa ibabaw niya.
Kag ang pamatan-on nanimahaon sing
makapito, kag nagmuklat ang iya mga
mata.
36 Kag gintawag niya si Giesi, kag
nagsiling sa iya: "Tawga inang Sunaminhon nga babae." Kag gintawag niya
sia kag nag-abut sia sa iya, kag nagsiling
sia: "Hakwata ang imo anak."
37 Kag nag-abut sia, kag naghapa sa
iya mga tiil kag nagyaub sa duta; kag
ginkuha niya ang iya anak kag naggowa
sia.
38 Kag sang si Eliseo nagbalik sa
Gilgal, may daku nga gutum sa duta.
Kag ang mga inanak sang mga manalagna naglilingkod sa atubangan niya;
kag nagsiling sia sa iya sologoon: "Butang-ka sang isa ka daku nga kolon,

kag luto-ka sing utan nğa sa mğa anak
sang mğa manalagna."
39 Kag naggowa ang isa sa latagon sa
pagkuha sing mğa ulutanon, kag nakita
niya ang isa ka balagon nğa talonon,
kag nagkuha sia sa iya sing mğa kalu-
bay nğa talonon nğa punô ang iya pa-
napton; kag nagbalik sia kag kinihad-
kihad niya sila sa kolon sa utan, kay
walâ sila makilal-i.
40 Kag ginula ini agud nğa magkalaon
ining mğa tawo; kag nahanabu nğa,
sang nagakalaon sila sini nğa utan,
nagsiliningit sila, nğa nagasiling: "Ta-
wo sang Dios, ang kamatayon yara sa
kolon." Kag walâ nila masaranği sa
pagkaon ini.
41 Kag sia nagsiling: "Dalá-kamo
diri sing harina." Kag ginsabwag niya
sia sa kolon, kag nagsiling sia: "Iula
sia sa mğa tinawo, kag nğa magkalaon
sila." Kag walâ na gid sing malain sa
kolon.
42 Kag nag-abut ang isa ka tawo
gikan sa Baal-salisa, nğa nagdalá sia sa
tawo sang Dios sing mğa tinapay sang
mğa panğanay, duha ka púlô ka tinapay
nğa sebada, patí sang uhay sang trigo
nğa bag-o sa iya baluyot. Kag sia
nagsiling: "Ihatag sa mğa tinawo,
agud nğa magkalaon sila."
43 Kag nagsabat ang iya manug-
alagad: "¿Paano bala nğa pagbutang
ko sini sa atubanğan sang isa ka gatus
ka tawo?" Apang sia nagsiling: "Iha-
tag sa mğa tinawo, agud nğa magkalaon
sila; kay amo ining ginasiling ni Iehoba:
Magakalaon sila, kag may mabilin sa
iya,"
44 Kag ginbutang niya ini sa atuba-
nğan nila, kag nagkalaon sila, kag may
nabilin sa iya, sono sa polong ni Iehoba.

Si Naaman nğa taga-Aram, kon Siriahanon, nğa gin-ayo kag si Giesi nğa ginpilas sang tabukaw.

5 SI Naaman, nğa panğolo sang kasol-
dadosan sang hari sa Aram, amo sia
ang isa ka daku nğa lalaki sa atubanğan
sang iya ginoo, kag sa mataas nğa pag-
pakamahal, kay tunğud sa iya ginluwas
ni Iehoba ang Aram. Kag ini nğa tawo,
nğa maisug nğa manugaway, tabukawon
sia.
2 Kag ang mğa Araminhon naggulowa
sa pinanong, kag gindalá nila nğa bihag
gikan sa duta sa Israel ang isa ka diyo-
tay nğa pamatan-on nğa babae; nğa sia
nag-alagad sa asawa ni Naaman.
3 Kag nagsiling sia sa iya ginoong
babae: "Kabay pa nğa ang akon ginoo
mag-atubang sa atubanğan sang mana-
lagna nğa yara sa Samaria. Niyan paga-
luwason niya sia sa iya tabukaw."
4 Kag sang nagsulúd *si Naamau*, gin-
pahayag niya ini sa iya ginoo, nğa na-
gasiling: "Ang diyotay nğa pamatan-
on nğa babae nğa tagaduta sa Israel
nagsiling sing amo ini kag ini."
5 Kag nagsiling sa iya ang hari sa
Aram: "Taliwan, lakat-ka kag ako
magapadalá sing sulat sa hari sa Israel.
Kag naglakat sia, nğa nagadalá sia upud
sa iya sang napúlô ka talonton nğa pí-
lak, kag anum ka libo *ka panid* nğa bu-
lawan, kag napúlô ka ilislan nğa panap-
ton.
6 Kag gindalá niya ang sulat sa hari
sa Israel, nğa nagasiling: "Kag karon
kon mag-abut sa imo ining sulat, yari ka-
ron, *masayud ka*, nğa ginapadalá ko sa
imo ang akon alagad nğa si Naaman,
agud nğa pagluwason mo sia sa iya ta-
bukaw."
7 Kag sang nabása sang hari sa Israel
ang sulat, ginkusnit niya ang iya mğa
panapton; kag nagsiling sia: "¿Dios bala
ako, nğa magpatay kag maghatag ako
sing kabuhi, nğa ini ginapadalá sa akon,
agud nğa pagluwason ko ang isa ka ta-
wo sa iya tabukaw? Apang kilalaha,
ginaampo ko sa inyo, kag tan-awa kon
paano nğa nagapanğita sia sing kahiga-
yonan batok sa akon.
8 Kag sang nabatian ini ni Eliseo, nğa
tawo sang Dios, nğa kinusnit sang hari sa
Israel ang iya mğa panapton, nagpadalá
sia sa pagsiling sa hari: "¿Kay nğaa
bala ginkusnit mo ang imo mğa panap-
ton? Magkari karon sia sa akon, gi-
naampo ko sa imo, kag mahibaloan niya,
nğa may manalagna sa Israel."
9 Kag nag-abut si Naaman upud sang
iya mğa kabayo kag upud sang iya kan-
ga, kag nagdúlog sia sa mğa gawang
sang baláy ni Eliseo.
10 Niyan si Eliseo nagpadalá sang isa
ka manugbalita sa pagsiling sa iya:
"Lakat-ka, kag panghugas ka sing ma-
kapito sa Iordan, kag ang imo unud
manğinmaayo, kag magamatinlo ka."
11 Kag naakig si Naaman, kag nag-
kadto kag nagsiling sia: "Yari karon,

ako nagsiling: sia magagowa, sa pagka-
matuud, sa akon, kag nagatindug sia,
kag pagatawgon niya ang ngālan ni Ie-
hoba, nga iya Dios, kag magahikap sia
sang iya kamut sang bahin *nga tabuka-
won,* kag pagaluwason ang tabukawon.
12 Ang Abana kag ang Parpar, nga
mga subâ sa Damasko, ¿indi bala sila la
bing maayo sang tanan nga mga tubig sa
Israel? ¿Indi ako bala sarang makag-
hugas sa akon sa ila, kag manginmatin-
lo ako?" Kag nagbalik sia, kag naglakat
nga maalipungton.
13 Apang ang iya mga sologoon nag-
palalapit sa iya kag naghalambal sa iya,
nga nagasiling: "Amay ko, kon ang
manalagna magsiling sa imo sing isa ka
daku nga butang, ¿indi bala sia paghi-
moon? ¿Labi na gid kon magsiling sia
sa imo: Panghugas-ka, kag magama-
tinlo ka?"
14 Kag sia nagdulhog, kag naglumoy
sia sing makapito sa Iordan, sono sa
polong sang tawo sang Dios. Kag ang
iya unud nanginsubung sang unud sang
isa ka bátâ, kag nanginmatinlo sia.
15 Kag nagbalik sia sa tawo sang
Dios, sia kag ang bug-os niya nga kaup-
danan, kag nag-abut sia kag nagtindug
sia sa atubangan niya, kag nagsiling:
"Yari karon, ginakilala ko, nga karon
walay Dios sa bug-os nga duta, kondi sa
Israel. Kag karon ginaampo ko sa imo,
nga magbaton ka sing isa *ka dólot,* nga
pinakamaayo sang imo alagad."
16 Apang sia nagsiling: "Magka-
buhi si Iehona, nga sa atubangan niya
yari ako, nga indi ako magabaton sini,
kag ginpílit nila sia nga magbaton sa
iya; kag sia nagdumili sa iya.
17 Kag si Naaman nagsiling: "Kon
ini indi sarang, ginaampo ko sa imo, nga
paghatagan ang imo alagad sang isa ka
lulan sang duha ka mula sa sadtong du-
ta, kay kutub karon ang imo alagad indi
na magahalad sang halad nga sinunog,
bisan halad, sa iban nga mga dios, kondi
kay Iehoba.
18 Sa sini magpatawad si Iehoba sa
imo alagad: nga kon ang akon ginoo
magsulúd sa baláy ni Rimon sa pag-
simba sa *iya* didto kag maghamboy sia
sa ibabaw sang akon kamut, kon ako
magyaub sa baláy ni Rimon; kon
magyaub ako sa baláy ni Rimon, nga
si Iehoba magpatawad sini sa imo
alagad."
19 Kag sia nagsiling sa iya: "Lakat-
ka sa paghidaet." Kag nagpalayô sia sa
iya sing pila ka kalayoon.
20 Kag si Giesi, nga sologoon ni Eli-
seo, nga tawo sang Dios, nagsiling:" Ya-
ri karon, ang akon ginoo, nagpasaylo sa
sini nga Araminhon nga si Naaman, nga
walâ magbaton sa iya kamut sang mga
butang nga gindalá niya. Magkabuhi
si Iehoba, nga magadalagan ako sa olehe
niya, kag magakuha ako sa iya sing ano
nga butang."
21 Kag ginlagas ni Giesi si Naaman;
kag sang nakita ni Naaman, nga may
nagadalagan sa olehe niya, nagpanaug
sia sa kanga sa pagsugata sa iya, kag
nagsiling sia sa iya: "¿May paghidaet
bala?"
22 Kag sia nagsiling: "Paghidaet.
Ang akon ginoo nagapadalá sa akon nga
nagasiling: Yari karon, nag-alabut sa
akon sa sini nga oras, gikan sa bukid sa
Epraim, ang duha ka pamatan-on nga
mga anak sang mga manalagna: gina-
ampo ko sa imo, nga maghatag ka sa ila
sing isa ka talanton nga pílak, kag duha
ka ilislan nga panapton."
23 Kag si Naaman nagsiling: "Gina-
ampo ko sa imo, nga magkuha ka sang
duha ka talanton. Kag ginpílit niya sia,
kag ginputus niya ang duha ka talanton
nga pílak sa duha ka sako, kag duha ka
ilislan nga panapton; kag ginhatag
niya sila sa duha sang iya mga sologo-
on, nga nagdalalá sa ila sa úna niya.
24 Kag sang nag-abut sia sa bakolod,
ginkuha niya sia sa kamut nila, kag gin-
tago niya sila sa baláy. Kag ginpapauli
niya ining mga tawo, kag naglalakat sila.
25 Kag sia nagsulúd, kag nagtindug
sia sa atubangan sang iya ginoo, kag si
Eliseo nagsiling sa iya: "¿Sa diin ka
bala maghalín, Giesi?" Kag, sia nag-
siling: "Ang imo alagad walâ mag-
kadto sa bisan diri, bisan didto."
26 Kag nagsiling sia sa iya: "¿Wa-
lâ man bala magkadto ang akon tagipo-
soon, sang nagbalik ang tawo sa iya
kanga sa pagsugata sa imo? ¿Panag-on
bala ini sa pagkuha sing pílak, kag sa pag-
kuha sang mga panapton, kag mga kaoli-
bahan, kag mga kaubasan, kag mga obe-
ha, kag mga kabakahan, kag mga alagad
nga lalaki kag mga babae?
27 Ang tabukaw ni Naaman magata-
pik sa imo, kag sa imo kaliwatan sa
gihapon." Kag si Giesi naghalín sa atu-

bangan niya nga tabukawon, *maputi* su
bung sang niebe.

And wasay nga nagalutaw.—Ang mga Araminhon kon Siriahanon nga pinamilas sa kabulag.

6 KAG ang mga anak sang mga manalagna nagsilililing kay Eliseo: "Yari karon, ang duug nga sa iya nagapuluyô kami upud sa imo, tama ka kitid sa amon:
2 Tuguti nga magkadto kami sa
Iordan, kag magkuluha kita didto ang tagsatagsa sing isa ka balayanon, kag maghilimo kita diri sing duug, nga sa iya magpuluyô kita." Kag sia nagsiling: "Lakat-kamo."
3 Kag nagsiling ang isa: "Ginaampo ko sa imo, nga maluyag ka magupud sa imo mga alagad." Kag sia nagsabat: "Ako magakadto."
4 Kag naglakat sia upud sa ila, kag nag-alabut sila sa Iordan, kag nagpalangutúd sila sing mga kahoy.
5 Kag nahanabu nga, sang nagapukan ang isa sa ila sang isa ka kahoy, naholog ang iya salsalon sa tubig; kag nagsingit sia kag nagsiling: "¡Ah, ginoo ko, nga hinulaman sia!
6 Kag ang tawo sang Dios nagsiling: ¿Sa diin bala nahulog sia?" Kag sia nagtudlo sa iya sang duug, kag nagutúd sia sing isa ka bugsok, kag ginhaboy niya sia didto, kag ginpakubag niya ang salsalon.
7 Kag nagsiling sia: "Kuhaa sia" Kag ginuntay niya ang kamut kag ginkuha niya sia.
8 May pagpakigaway ang hari sa Aram batok sa Israel; kag nagpamangkot sia sa iya mga alagad, nga nagasiling: "Sa sini kag sa sini nga duug pagaipahamtang ko ang akon dulagan."
9 Kag ang tawo sang Dios nagpadalá sa pagsiling sa hari sa Israel: "Andamka nga indi ka mag-agi sa amo nga duug, kay ang mga Araminhon nagadulhog didto."
10 Kag ang hari sa Israel nagpadalá sa sadtong duug, nga kinasiling kag ginsaysay sang tawo sang Dios, kag nagbantay sia didto; ini indi sa makaisa bisan sa makaduha *lamang*.
11 Kag ang tapiposoon sang hari sa Aram ginpalibog sa sini; kag nagtawag sia sang iya mga alagad, kag nagsiling sa ila: "Indi kamo bala magapahibalo sa akon kon sin-o sang mga aton, nga iya sang hari sa Israel?
12 Kag ang isa sang mga alagad nagsiling: "Walâ, hari, nga ginoo ko; kondi nga ang manalagna, nga si Eliseo nga yadto sa Israel, sia nagapahibalo sa hari sa Israel sang mga polong, nga imo ginahambal sa imo hulot nga tolologan."
13 Kag sia nagsiling: "Lakat-kamo, kag tuluka-ninyo kon diin sia, kag magapadalá ako sa pagdakup sa iya." Kag ginpahibalo sa iya: "Yari karon, sia yadto sa Dotan.
14 Kag nagpadalá ang hari didto sing mga kabayo kag mga kanga, kag isa ka dakung kasoldadosan, nga nag-alabut sila sa kagab-ihon, kag ginlibutan nila ang banwa.
15 Kag nagtindug, sing aga pa gid, ang nagaalagad sa tawo sang Dios, kag naggowa sia, kag yari karon, nga nalibutan sang kasoldadosan ang banwa kag ang mga kabayo kag mga kanga. Kag ang iya sologoon nagsiling sa iya: "¡Ah, ginoo ko! ¿Ano bala ang aton pagahimoon?"
16 Kag sia nagsiling: "Indi ka magkahadluk, kay labi pa ang mga yari upud sa aton sang mga yara upud sa ila."
17 Kag nagpangamuyo si Eliseo, kag nagsiling: "Ginaampo ko sa imo, oh Iehoba, nga pagpamuklaton mo ang iya mga mata, agud nga makakita sia." Kag ginpamuklat ni Iehoba ang mga mata sang pamatan-on, kag nagtulok siya; kag yari karon nga ang bukid napunô sang mga kabayo, kag sang mga kanga nga kalayo, sa palibot ni Eliseo.
18 Kag nagdululhog sila sa iya, kag nagpangamuyo si Eliseo kay Iehoba, kag nagsiling: "Ginaampo ko sa imo, nga pagpilason mo inang katawohan sa kabulag." Kag ginpilas niya sila sa kabulag, sono sang siniling ni Eliseo.
19 Kag nagsiling sa ila si Eliseo: "Indi amo ini ang dalan, bisan amo ina ang banwa: sunud-kamo sa akon, nga ako magatuytuy sa inyo sa tawo, nga ginapangita ninyo." Kag gintuytuyan niya sila pa Samaria.
20 Kag nahanabu, sang nagsululúd sila sa Samaria, nga nagsiling si Eliseo: "Iehoba, pamuklata ang mga mata sining mga *tinawo*, agud nga makakita sila." Kag ginpamuklat ni Iehoba ang

ila mga mata, kag nagtululok sila, kag
yari karon *yadto na sila* sa tungâ sang
Samaria.
21 Kag ang Hari sa Israel nagsiling
kay Eliseo, sang nakita niya sila : ¿ "Pa-
gapamilason ko bala sila, amay ko ? "
22 Kag sia nagsiling : "Ayaw sila
pagpamilasa. ¿ Magapilas ka bala sa
mga ginpamihag mo sang imo kampilan
kag sang imo pana ? Butang-ka sa
atubangan nila sang tinapay kag tubig,
agud nga magkalaon kag magilinum sila,
kag magkaladto sila sa ila ginoo."
23 Kag ginhimoan niya sila sang
daku nga pagkaon, kag nagkalaon kag
nagilinum sila ; ugaling ginpadalá niya
sila, kag sila nagpalakadto sa ila ginoo.
Kag ang mga kasoldadosan sang Aram
wala na magbalalik sa pagsulúd sa duta
sa Israel

Paglibot kag pagbawi nga makatilingala sa Samaria.

24 Sa tapus sini, nahanabu nga si
Ben-Hadad, nga hari sa Aram, nagtipon
sang bug-os niya nga dulugan, kag nag-
taklad sia kag ginlibutan niya ang Sa-
maria.
25 Kag may daku nga gutum sa
Samaria ; kag yari karon ginlibutan
sia sing mapiot gid, tubtub nga ang olo
sang isa ka asno nabaligya na sa kawa-
loan ka *siklo* nga pílak, kag ang ikap-at
ka bahin sang isa ka kab nga iti sang
mga salampati, sa lima ka *siklo* nga
pílak.
26 Kag sang nagligad ang hari sa
Israel sa kuta, ang isa ka babae nagsin-
git sa iya, nga nagasiling: "Luwasa
ako, hari, nga ginoo ko."
27 Kag sia nagsiling : "Kon indi si
Iehoba magluwas sa imo, ¿ sa diin ko ba-
la ikaw pagaluwason, sa linasan bala,
kon sa ipitan ? "
28 Kag nagsiling sa iya ang hari :
¿ Anong imo ? " Kag sia nagsabat : "I-
ni nga babae nagsiling sa akon : Dalha
diri ang imo anak, kag magkaon kita
sini karon, kag buas pagakaonon na-
ton ang akon anak.
29 Busa, ginluto namon ang akon,
anak, kag ginkaon namon sia. Kag sang
adlaw nga madason ako nagsiling sa
iya : Dalha diri ang imo anak, kag mag-
kalaon kita sa iya. Apang gintago
niya ang iya anak."
30 Kag sang nabatian sang hari ang
mga polong sadtong babae, gingisi niya
ang iya mga panapton ; kag sang nag-
agi sia sa kuta, nakit-an sia sang banwa,
kag yari karon may panapton sia nga
masinakiton sa ibabaw sang iya unud
sa sulúd gid.
31 Kag nagsiling ang hari : "Amo
ining paghimoon sang Dios sa akon, kag
amo ini ang pagidugang, kon ang olo ni
Eliseo, nga anak ni Sapat, magpabilin
sa ibabaw niya karon nga adlaw."
32 Kag si Eliseo naglingkod sa iya
baláy, kag upud sa iya naglilingkod
ang mga tigulang ; kag ang *hari* nag-
padalá sa iya sang isa ka tawo sa atu-
bangan niya. Apang sang walâ pa
mag-abut ang manugbalita sa iya, nag-
siling sia sa mga tigulang : "¿ Walâ
bala ninyo makita kon paano nga ining
anak sang manugpatay sang tawo na-
gapadalá sa akon sa pagkuha sang akon
olo ? Busa, tuluka-ninyo, kag kon mag-
abut ang manugbalita, takpan-ninyo ang
gawang, kag itiklod-ninyo sia sa ga-
wang. ¿ Walâ bala sa olehe niya ang
kagahud sang mga tiil sang iya aga-
lon ?"
33 Sang nagahambal pa sia sa ila,
yari karon, ang manugbalita nga na-
gadulhog sa iya, kag nagsiling : "Yari
karon ining kalautan nagagikan kay
Iehoba. ¿ Kay ngaa bala magahulat pa
ako kay Iehoba ? "

7 NIYAN nagsiling si Eliseo : "Pala-
mati-kamo sang polong ni Iehoba :
Amo ining ginasiling ni Iehoba : Buas sa
sining oras *magabili* ang isa ka sukub
sang harina nga malum-ok sang isa ka
siklo, kag ang duha ka sukub nga sebada,
sang isa ka siklo, sa gawang sang Sa-
maria.
2 Kag ang pangolo, nga sa ibabaw
sang iya kamut nagahamboy ang hari,
nagsabat sa tawo sang Dios, kag nag-
siling : "Kon si Iehoba maghimo sing
mga talambuan sa langit, ¿ magaka-
hanabu bala ini ? " Kag sia nagsiling :
"Yari karon, pagatan-awon mo ini
sang imo mga mata, apang indi ka ma-
gakaon sa iya."
3 Kag may apat ka tawo nga mga
tabukawon sa salamputan sang gawang,
nga nagsinilingay ang isa sa isa : "¿ Kay
ngaa bala magapabilin kita diri tubtub
nga magkalamatay kita ?

4 Kon magsiling kita: Magsulúd kita sa banwa, ang gutum yara sa banwa kag magakalamatay kita didto; kag kon magpalabilin kita diri, magakalamatay *man* kita. Busa, kari-kamo, kag magpaningholog kita sa dulugan sang Aram: kon sila magtugut sa aton, nĝa magkabuhi kita, magakalabuhi kita; kag kon pagpatyon kita nila, magakalamatay kita."
5 Kag nagtilindug sila sa pagkasirum sa pagkadto sa dulugan sang Aram; kag sang nag-abut sila sa dulugan sang Aram, yari karon, walâ didto sing tawo.
6 *Kay* ginhimo sang Ginoo nĝa sa dulugan sang Aram mabatian ang dinagubdub sang mĝa kanga, kag kinagahud sang mĝa kabayo, kag dinaguhub sang isa ka dakung kasoldadosan; kag nagsinilingay ang iban sa mĝa iban: "Yari karon ang hari sa Israel nagsohol batok sa aton sa mĝa hari sang mĝa Hetinhon, kag sa mĝa hari sang mĝa Egiptohanon, agud nĝa mag-alabut sila batok sa aton."
7 Kag nagtilindug kag nagpalalagyo sila sa pagkasirum, nĝa ginbayaan nila ang ila mĝa layanglayang, ang ila mĝa kabayo, ang ila mĝa asno, kag ang dulugan subung nĝa yara sia, kag nagpalalagyo sila sa *pagluwas* sang ila mĝa kabuhi.
8 Kag nagkaladto ang mĝa tabukawon sa ukbung sang dulugan kag nagsululúd sila sa isa ka layanglayang, kag nagkalaon kag nagilinum sila, kag nagdalá sila gikan didto sing pílak kag bulawan, kag sing mĝa panapton, kag naglalakat sila, kag gintago nila sila. Kag nagbalalik sila kag nagsululúd sila sa isa pa ka layanglayang, kag gikan didto nagdalalá man sila kag naglalakat sila kag gintago nila ang *hinublas*.
9 Kag nagsinilingay ang isa sa isa: "Walâ kita magahimo sang maayo. Karon among adlaw sa maayong balita, kag kita nagahipus: kon maghulat kita tubtub sa kapawa sang aga, pagalambuton kita sang *aton* kalainan. Busa karikamo, maglakat-kita karon, kag maghatag-kita sang balita sa baláy sang hari.
10 Kag nagkaladto sila kag nagsilingit sila sa mĝa bantay sang gawang sang banwa, kag nagpahibalo sila sa ila, nĝa nagasiling: "Nagsululúd kami sa dulugan sang Aram, kag yari karon, walâ didto sing tawo, bisan tinĝug sang tawo, kondi ang mĝa kabayo nĝa napangaid, ang mĝa asno man nĝa napangaid, kag ang mĝa layanglayang subung nĝa yara sila.
11 Kag gintawag ang mĝa manugbantay sang gawang, kag ginsugid nila ini sa sulúd sa baláy sang hari.
12 Kag nagtindug ang hari sa kagabihon, kag nagsiling sia sa iya mĝa alagad: "Tuguti ako, nĝa magpahibalo sa inyo sang ginhimo sa aton sang mĝa Araminhon. Sila nakahibalo nĝa may gutum kita, kag naghalalín sila sa dulugan sa pagpanago sa latagon, nĝa nagasiling: Kon magagulowa sila sa banwa, pagapandakpon naton sila nĝa mĝa buhi, kag magasululúd kita sa banwa."
13 Kag nagsabat ang isa sang iya mĝa alagad, kag nagsiling: "Magkuha karon sang lima sang mĝa kabayo nĝa nagkalabilin sa banwa; yari karon, sila subung sang bug-os nĝa kadam-an sa Israel, nĝa nabilin sa iya; yari karon, sila man subung sang bug-os nĝa kadamuon sa Israel, nĝa naupúd na. Magpadalá-kita sa ila, kag magatan-aw kita."
14 Kag nagkuluha sila sang duha ka kanga patí ang ila mĝa kabayo, kag ginpadalá sila sang hari sa olehe sang dulugan sang Aram, nĝa nagasiling: "Lakat-kamo, kag tan-awa-ninyo."
15 Kag ginsunud nila sila tubtub sa Iordan: kag yari karon, ang bug-os nĝa dalan napunô sang mĝa panapton kag mĝa gamit nĝa kinahabuy sang mĝa Araminhon sa kasakoon. Kag nagbalalik ang mĝa manugbalita. kag ginpahibalo nila *ini* sa hari.
16 Kag ang banwa naggowa, kag gin-ati nila ang dulugan sang Aram. Sa bagay nĝa *ginbaligya* ang isa ka sukub sang harina nĝa malum-ok sa isa ka siklo, kag duha ka sukub nĝa sebada sa isa ka siklo, sono sang poiong ni Iehoba.
17 Kag gintulin sang hari ang gawang sa panĝolo, nĝa sa ibabaw sang iya kamut nagahamboy sia; kag gintapak sia sang banwa sa salamputan, kag namatay sia, sono sang kinasiling sang tawo sang Dios, nĝa ginhambal niya, sang ang hari nagpanaug sa iya.
18 Kay sang paghambal sang tawo sang Dios sa hari, nĝa nagasiling: "Duha ka sukub nĝa sebada sa isa ka siklo, kag ang sukub sang harina nĝa malum-ok *pagaibaligya* sa isa ka siklo

buas sa sining oras sa gawang sang
Samaria ;"
19 Nagsabat yadtong pañgolo sa tawo
sang Dios, nĝa nagasiling: "¡Hoo! Si
Iehoba magahimo sing mĝa talambuan
sa langit, ¿ mahanabu bala ang kaañgay
sini nĝa butang?" Kag nagsiling si Eli-
seo: "Ikaw makakita sini sa imo mĝa
mata, apang indi ka magakaon sa iya."
20 Kag amo ini ang nahanabu sa iya:
ang banwa nagtapak sa iya sa gawang,
kag namatay sia.

Pito ka tuig nĝa gutum.—Ang mĝa pagkabutang sang Sunaminhon nĝa babae.

8 KAG naghambal si Eliseo sa sad-
tong babae, nĝa ang iya anak gin-
buhi niya, nĝa nagasiling: "Tindug-
ka, lakat-ka, ikaw kag ang bug-os mo
nĝa baláy sa pagpanlugayaw sa diin
masarañgan mo; kay gintawag ni Ieho-
ba ang gutum, nĝa nagaabut man sa
ibabaw sang duta sing pito ka tuig."
2 Kag ang babae nagtindug, kag gin-
himo niya, subung sang ginsiling sa iya
sang tawo sang Dios. Kag naglakat sia
kag ang iya panimaláy, kag nagpanluga-
yaw sia sa duta sang mĝa Pilistinhon
sing pito ka tuig.
3 Kag nahanabu, sang nagliligad ang
pito ka tuig nĝa ang babae nagbalik gi-
kan sa duta sang mĝa Pilistinhon. Kag
naggowa sia sa pagpañgayô sa hari tu-
ñgud sang iya baláy, kag tuñgud sang
iya latagon.
4 Kag ang hari naghambal kay Giesi,
sologoon sang tawo sang Dios, nĝa na-
gasiling sa iya: "Ginaampo ko sa imo
nĝa sugiran mo ako sang tanan nĝa da-
ku nĝa mĝa butang nĝa ginhimo ni Eli-
seo."
5 Kag sang ginsugid niya sa hari kon
paano nĝa ginbuhi niya ang patay, yari
karon ang babae, nĝa ang iya anak gin-
buhi niya, nĝa nag-abut sa pagpañgayô
sa hari nahanuñgud sang iya baláy, kag
nahanuñgud sang iya latagon; kag nagsi-
ling si Giesi: "Hari, nĝa ginoo ko: yari
karon ang babae, kag yari karon ang
iya anak, nĝa ginbuhi sia ni Eliseo."
6 Kag nagpamangkot ang hari sa ba-
bae, kag sia nagsugid sa iya sini. Kag
ang hari naghatag sa iya sang isa ka ka-
pon, nĝa nagsiling *sa iya*: "Ipañguli
mo *sa iya* ang tanan nĝa mĝa butang
nĝa iya, kag ang tanan nĝa mĝa patubas
sang mĝa duta, kutub sang adlaw nĝa
nagbiya sia sang kadutaan tubtub ka-
ron."

Si Hasael nañginhari sa Aram, kon Siria.

7 Si Eliseo nagkadto sa Damasko, kag
si Ben-Hadad, nĝa hari sa Aram, nag-
masakit; kag ginpahibalo sia, nĝa naga-
siling: "Ang tawo sang Dios nag-abut
diri."
8 Kag ang hari nagsiling kay Hasael:
"Kuha-ka sa imo kamut sing isa ka dó-
lot, kag lakat-ka sa pagsugata sa tawo
sang Dios, kag magpamangkot-ka tu-
ñgud sa iya kay Iehoba, nĝa nagasiling:
"¿Magaáyô bala ako sa sini nĝa bala-
tian?"
9 Kag si Hasael nagkadto sa pagsu-
gata sa iya, kag kinuha niya ang isa ka
dólot sang iya kamut, kag ang tanan nĝa
labing mahal sa Damasko, ang lulan sang
kap-atan ka kamelyo, kag nag-abut sia
kag nagtindug sa atubañgan niya, kag
nagsiling: "Ang imo anak nĝa si Ben-
Hadad, nĝa hari sa Aram, nagpadalá sa
akon sa imo, nĝa nagasiling: "¿Ma-
gaáyô bala ako sa sini nĝa balatian?"
10 Kag si Eliseo nagiling sa iya:
"Lakat kag isiling-mo sa iya: "Sa
pagkamatuud gid, sarang ka mag-áyô;
apang si Iehoba nagpahayag sa akon
nĝa sia mamatay, sa pagkamatuud gid.
11 Kag ang tawo sang Dios nagtad-
lung sang iya guya sa iya, kag nagpasi-
siling sa iya tubtub nĝa nalibog kag
naghibi sia.
12 Kag nagsiling sa iya si Hasael:
"¿Kay nĝaa bala nagahibi ang akon gi-
noo?" Kag sia nagsabat: "Kay nahi-
baloan ko ang kalainan nĝa pagahimoon
mo sa mĝa inanak ni Israel: sa iya mĝa
banwa nĝa malig-on pagatutdan mo
sang kalayo, kag pagapatyon mo sa
hiñganiban ang iya mĝa pamatan-on,
kag pagapandugmukon mo ang iya mĝa
kabataan, kag pagapamusbusan mo ang
iya mĝa nagabulusong."
13 Kag si Hasael nagsiling: "Apang
¿sino-o bala ang imo alagad, ining ido,
nĝa magahimo sining daku nĝa butang?"
Kag nagsiling si Eliseo: "Si Iehoba
nagpakita sa akon, nĝa ikaw magama-
nĝinhari sa ibabaw sang Aram."
14 Kag sia nagkadto gikan kay
Eliseo, kag nag-abut sia sa iya ginoo,
nĝa nagasiling sa iya: "¿Ano bala ang

ginsiling ni Eliseo sa imo?" Kag sia
nagsiling: "Sa pagkamatund sarang ka
mag-áyô."
15 Kag nahanabu, sang madason nğa
adlaw nğa nagkuha sia sing isa ka ta-
bon nğa madamul; kag gintusmug niya
ini sa tubig, kag ginhumlad niya ini sa
nawung *sang hari*, kag namatay sia; kag
naghari si Hasael nğa salili niya.

Si Ioram kag si Okosias, mğa hari sa Iuda.

16 Sa ikalima ka tuig ni Ioram, nğa
anak ni Akab, nğa hari sa Israel, kag ni
Iosapat, nğa hari sa Iuda, nagsugud sa
paghari si Ioram, nğa anak ni Iosapat,
nğa hari sa Iuda.
17 Nagsugud sia sa paghari sang na-
gaedad sia sing katloan kag duha ka tuig,
kag naghari sia sing walo ka tuig sa
Ierusalem.
18 Kag naglakat sia sa dalanon sang
mğa hari sa Israel, subung sang gin-
himo sang baláy ni Akab; kay isa
ka anak nğa babae ni Akab nanğiniya
asawa, kag ginhimo niya ang malain sa
mğa mata ni Iehoba.
19 Apang si Iehoba walâ magbuut pag-
laglag sa Iuda, banğud kay Dabid, nğa
iya alagad, subung sang ginsiling niya
sa iya, nğa pagahatagan niya sia sang
lamprahan nğa sa iya mğa inanak sa
gihapon.
20 Sa iya panag-on naglalis ang Edom
sa idalum sang kamut ni Iuda, kag nag-
tukud sila sing hari sa ibabaw nila.
21 Kag si Ioram nagliton sa Seir, kag
ang tanan niya nğa mğa kanga upud sa
iya; kag sang nagtindug sia sa kagab-
ihon, ginpilas niya ang Edom, nğa kina-
libutan niya sia, kag ang mğa panğolo
sang mğa kanga; kag ang banwa nagpa-
lagyo sa ila mğa layanglayang.
22 Kag naglalis ang Edom sa idalum
sang kamut ni Iuda tubtub karon. Niyan
naglalis *man* ang Libna, sa amo gid nğa
panag-on.
23 Kag ang iban sang mğa binuhatan
ni Ioram, kag ang tanan nğa ginhimo
niya, ¿walâ bala masulat sa tolon-an
sang mğa Kronika sang mğa hari sa
Iuda?
24 Kag nagtolog si Ioram upud sang
iya mğa ginikanan, kag ginlubung sia
upud sang iya mğa ginikanan sa banwa
ni Dabid; kag naghari si Okosias, nğa
iya anak nğa salili niya.

25 Sa tuig nğa ikapúlô kag duha ni
Ioram, nğa anak ni Akab, hari sa Israel,
nagsugud sa paghari si Okosias, anak ni
Ioram, nğa hari sa Iuda.
26 Nagsugud sa paghari si Okosias,
sang nagaedad sia sing duha ka púlô
kag duha ka tuig, kag naghari sia sing
isa ka tuig sa Ierusalem. Ang nğalan
sang iya ilóy amo si Atalia, anak nğa
babae ni Omri, nğa hari sa Israel.
27 Kag naglakat sia sa dalanon sang
baláy ni Akab, kag ginhimo niya ang
malain sa mğa mata ni Iehoba, subung
sang baláy ni Akab, kay umagad sia
sang baláy ni Akab.
28 Kag naglakat sia sa pag-awayan
upud kay Ioram, nğa anak ni Akab, sa
Ramot sa Galaad, batok kay Hasael, nğa
hari sa Aram; kag ginpilas sang mğa
Araminhon si Ioram.
29 Kag ang hari nğa si Ioram nagbalik
sa Iesreel, sa pagbulóng sang mğa pilas
nğa ginhimo sa iya sang mğa Araminhon,
sa atubanğan sang Rama, sang nag-away
sia batok kay Hasael, nğa hari sa Aram.
Kag nagdulhog si Okosias, nğa anak ni
Ioram, hari sa Iuda, sa pagduaw kay
Ioram, nğa anak ni Akab, sa Iesreel, kay
nagabalatian siya.

Si Iehu hinaplas nğa hari sa Israel, ginapatay niya ang mğa hari sa Israel kag sa Iuda.—Kamatayon ni Iesabel.

9 KAG ang manalagna nğa si Eliseo
nagtawag sa isa sang mğa anak sang
mğa manalagna, kag nagsiling sia sa iya:
"Wagkusi ang imo mğa hawak, kag ku-
haa ina nğa tibud sang lana sa imo ka-
mut, kag lakat-ka sa Ramot sa Galaad.
2 Kag kon mag-abut ka didto, tan-
awa kon *diin* si Iehu, anak ni Iosapat, nğa
anak ni Nimsi; kag magsulúd-ka kag
pagahimoon mo, nğa magtindug sia sa
tunğâ sang iya mğa útud, kag pagapa-
sudlon mo sia sa isa ka hulut sa sulúd.
3 Kag pagakuhaon mo ang tibud sang
lana, kag pagaibóbo mo sia sa ibabaw
sang iya olo, kag magasiling ka: "Amo
ining ginasiling ni Iehoba: Ako nag-
haplas sa imo nğa hari sa ibabaw sang
Israel. Kag magabukas ka sang gawang
kag magapalagyo ka, kag indi ka maga-
hulat."
4 Kag naglakat ang pamatan-on, ang
pamatan-on sang manalagna, sa Ramot
sa Galaad.

5 Kag sang nagsulúd sia, yari karon
nğa ang mğa pangolo sang kasoldadosan
nagalilingkod didto. Kag sia nagsiling:
"Pangolo, may isa ka polong ako nğa
sa imo." Kag si Iehu nagsiling: "¿Sa
kay sin-o bala sa amon nğa tanan?"
Kag sia nagsiling: "Sa imo, pangolo."
6 Kag si Iehu nagtindug, kag nag-
sulúd sa baláy; kag ang *manalagna* nag-
bóbo sang lana sa ibabaw sang iya olo,
kag nagsiling sa iya: "Amo ining ginasi-
ling ni Iehoba, nğa Dios ni Israel: Ako
naghaplas sa imo nğa hari sa ibabaw
sang banwa ni Iehoba, sa ibabaw sang
Israel;
7 Kag pagapilason mo ang baláy ni
Akab, nğa imo ginoo, agud nğa ako
magtimalus sang dugo sang akon mğa
alagad nğa mğa manalagna, kag sang
dugo sang tanan nğa mğa alagad ni
Iehoba, sa kamut ni Iesabel.
8 Kag mawálâ ang bug-os nğa baláy
ni Akab, kag pagautdon ko kay Akab
ang tanan gid nğa lalaki, ang gin-alila,
subung man ang ginbayaan sa Israel.
9 Kag pagaibutang ko ang baláy ni
Akab subung sang baláy ni Ieroboam,
anak ni Nabat, kag subung sang baláy
ni Baasa, nğa anak ni Ahia.
10 Kag nahanungud kay Iesabel, paga-
kaonon sia sang mğa ido sa latagon sa
Iesreel, kag walay sin-o nğa magalu-
bung sa iya." Kag ginbuksan niya ang
gawang, kag nagpalagyo sia.
11 Kag naggowa si Iehu sa mğa
alagad sang iya ginoo; kag ginsilingan
sia: "¿May paghidaet bala? ¿Kay nğaa
bala nagkari sa imo yadtong buang?"
"Kag sia nagsiling sa ila: "Nakilala
ninyo ang tawo kag ang iya mğa po-
long."
12 Kag sila nagsiliing: "¡Butig! Ipa-
hayag sa amon ini karon." Kag sia nag-
siling: "Amo ini kag amo ining ginha-
mbal niya sa akon, nğa nagasiling: Amo
ining ginasiling ni Iehoba: Ako nag-
haplas sa imo nğa hari sa ibabaw sang
Israel."
13 Kag nagdalali sila kag nagkuha
ang tagsatagsa sa iya panapton, kag
ginbutang nila sila sa idalum niya sa
amo nğa halintang, kag nagpalatunog
sila sing budyong, kag nagsiliing sila:
"Si Iehu among hari."
14 Kag sang si Iehu, anak ni Iosapat,
nğa anak ni Nimsi, nagpuhon batok kay
Ioram, si Ioram nagbantay sa Ramot sa
Galaad, sia kag ang bug-os nğa Israel,
bangud kay Hasael, nğa hari sa Aram.
15 Kag nagbalik na ang hari nğa si
Ioram sa Iesreel, sa pagbulóng sang
mğa pilas, nğa kinahimo sa iya sang mğa
Araminhon, nğa nag-away batok kay
Hasael, nğa hari sa Aram. Kag si Iehu
nagsiling: "Kon among inyo kabubut-
on walay sin-o nğa manugpalagyo nğa
maggowa sa banwa, sa pagkadto sa pag-
hatag sang mğa balita sa Iesreel."
16 Kag si Iehu nagsakay sa kanga,
kag nagpakadto sa Iesreel, kay si Ioram
yadto didto sa iya higdaan; kag si
Okosias man, nğa hari sa Iuda, nagdul-
hog sa pagduaw kay Ioram.
17 Kag ang manuglantaw nagtindug
sa tore sa Iesreel, kag nakita niya ang
pinanong ni Iehu, nğa nagapakari, kag
nagsiling sia: "Ako nagatan-aw sing
isa ka pinanong." Kag si Ioram nagsi-
ling: "Kuha-ka sang isa ka manugka-
bayo, kag ipadalá sa pagsugata sa ila,
kag nğa magsiling sia sa ila: ¿May
pagkidaet bala?"
18 Kag ang isa ka tawo nğa nagaka-
bayo, nagkadto sa pagsugata kay Iehu,
kag nagsiling: "Ang hari nagasiling
sing subung sini: ¿May paghidaet ba-
la?" Kag si Iehu nagsiling: "Ano
bala ang labut mo sang paghidaet? Ba-
lik ka sa olehe nakon." Kag ang manug-
lantaw nagpahibalo *sa hari*, nğa naga-
siling: "Ang manugbalita nag-abut
tubtub sa ila, kag walâ magabalik."
19 Kag nagpadalá sia liwan sang isa
nğa nagakabayo, nğa nag-abut sa ila kag
nagsiling: "Ang hari nagasiling sing
subung sini: ¿May paghidaet bala?"
Kag si Iehu nagsiling: "¿Ano bala ang
labut mo sang paghidaet? Balik ka sa
olehe nakon."
20 Kag ang manuglantaw nagpahibalo,
nğa nagasiling: "Ini man nag-abut sa
ila, kag walâ magabalik; kag ang pag-
dumala subung sang pagdumala ni Iehu,
anak ni Nimsi, kay nagadumala sia nğa
may kasingkal."
21 Kag si Ioram nagsiling: "¡Takud!"
Kag sang natakdan ang kanga, naggowa
si Ioram, nğa hari sa Israel, upud si
Okosias, nğa hari sa Iuda, ang tag-
satagsa sa iya kanga; kag naggulowa
sila sa pagsugata kay Iehu, nğa nakita
nila sia sa latagon ni Nabot, nğa taga-
Iesreel.
22 Kag sang nakita ni Ioram si Iehu,

nagsiling sia sa iya: "¿May paghidaet
bala, Iehu?" Kag sia nagsabat: "¿Ano
bala nga paghidaet, nga nagapadayon
pa ang mga pagpanghilahe ni Iesabel,
nga imo ilóy, kag ang iya madamu nga
mga pagdiwata?"
23 Kag sang ginliso ni Ioram ang iya
mga kamut, nalagyo sia kag nagsiling
sia kay Okosias: "Budhi, Okosias."
24 Kag si Iehu nagkuha sang pana sa
iya kamut, kag ginpilas niya si Ioram sa
tungâ sang mga likod, kag ang baslay
naggowa sa iya tagiposoon kag naholog
sia sa iya kanga.
25 Kag nagsiling *si Iehu* kay Bidkar,
nga iya pangolo: "Kuhaa sia kag
ihaboy sia sa isa ka bahin sang latagon
ni Nabot, nga taga-Iesreel; kay panum-
duma nga, sang ikaw kag ako nagtingub
upud sang manugkabayo, nga nagiakat
sing tagduhaduha sa olehe ni Akab, nga
iya amay, si Iehoba nagmitlang sini nga
paghukom batok sa iya, nga nagasiling:
26 Sa pagkamatuud, nga nakita ko
kahapon ang dugo ni Nabot, kag ang
dugo sang iya mga anak, nagsiling si
Iehoba; kag magahatag ako sa imo sang
bayad sa sini nga bahin, nagsiling si
Iehoba. Busa kuhaa sia karon, kag
ihaboy sia sa bahin *sang latagon*, sono
sa polong ni Iehoba."
27 Kag sang nakita *ini* ni Okosias, nga
hari sa Iuda, nagpalagyo sia sa dalan
sang baláy sang katamnan; kag ginlagas
sia ni Iehu, nga nagasiling: "Pilasa man
ninyo ini sia sa kanga." Kag *ginpilas
nila* sia sa taklaran sa Gur, sa luyo sa
Iebleam; kag sia nagpalagyo sa Megi-
do, kag namatay sia didto.
28 Kag gindalá sia sang iya mga
alagad sa isa ka kanga sa Ierusalem, kag
didto ginlubung nila sia sa iya lulub-
ngan upud sang iya mga ginikanan, sa
banwa ni Dabid.
29 Sa ikapúlô kag isa ka tuig ni
Ioram, nga anak ni Akab, nagsugud sa
paghari si Okosias sa ibabaw sang Iuda.
30 Kag nag-abut si Iehu sa Iesreel:
kag sang nabatian ini ni Iesabel, nagbu-
tang sia sing duag sa iya mga mata kag
ginpunihan niya ang iya olo, kag nag-
tamud sa isa ka talambuan.
31 Kag sang nagasulúd si Iehu sa
gawang, sia nagsiling: "¿May paghi-
daet bala? Simri, manugpatay sang iya
ginoo."
32 Kag sang binayaw niya ang iya
nawung nayon sa talambuan, nag-
siling sia: "¿Sin-o bala ang sa akon?
¿Sin-o bala?" Kag nagtalamud nayon
sa iya ang duha kon tatlo ka kapon.
33 Kag sia nagsiling: "Itagbong-nin-
yo sia" Kag gintagbong nila sia;
kag ang iya dugo nagsablig sa dingding,
kag sa mga kabayo, kag gintapak niya
sia.
34 Kag nagsulúd sia kag nagkaon
kag naginum; ugaling nagsiling sia:
"Atipana sing diyotay yadtong pinaka-
malaut, kag ilubung-ninyo sia, kay anak
nga babae sia sang hari."
35 Apang sang nagkaladto sila sa
paglubung sa iya, walâ na sila sing na-
kita sa iya kondi ang bagol kag ang
mga tiil, kag ang mga palad sang mga
kamut.
36 Kag nagbalalik sila, kag ginsulu-
gid nila ini. Kag sia nagsiling: "Ang-
polong sang Dios amo ini, nga sia
naghambal tungud sang iya alagad, nga
si Elias nga Tisbinhon, nga nagasiling:
Sa latagon sa Iesreel pagakaonon sang
mga ido ang mga unud ni Iesabel."
37 Kag ang bangkay ni Iesabel ma-
nginsubung sang ipot sa ibabaw sang
kadaygan sang duta, sa bahin sa Iesreel,
sa bagay nga walay sin-o nga sarang
makasiling: Ini amo si Iesabel.

Pagpapas sang panimalay ni Akab kag sang mga manalagna ni Baal.

10 KAG si Akab may kapitoan ka
anak sa Samaria; kag si Iehu nag-
sulat sing mga sulat, kag ginpadalá niya
sila sa Samaria sa mga pangolo sa
Iesreel, sa mga tigulang, kag sa mga
manuglibang sang mga anak ni Akab,
nga nagasiling:
2 "Kag karon, kon mag-abut ining sulat
sa inyo, kamo nga yara sa inyo ang mga
anak sang inyo ginoo, kag yara sa inyo
ang mga kanga kag mga kabayo, kag
ang banwa nga malig-on, kag ang mga
hinganiban:
3 Tan-awa-ninyo kon sin-o ang anak
sang inyo ginoo nga labing maayo kag
labing matadlung, kag ibutang-ninyo
sia sa lingkoran nga harianon sang iya
amay; kag pag-away-kamo tungud
sang baláy sang inyo ginoo."
4 Apang sila ginhadlukan sing daku,
kag nagsiling: "Yari karon ang duha
ka hari walâ makasarang pagtindug sa

atubangan niya, kag kami, ¿paano bala
ang pagkasarang namon sa pagbatô *sa
iya?*"
5 Kag ang tululinan sang baláy, kag
ang manugdumala sang banwa, kag ang
mga tigulang, kag ang mga manuglibang
sang mga bátâ, nagpaladalá sa pagsiling
kay Iehu: "Imo kami nga mga alagad,
kag pagahimoon namon ang tanan nga
igasiling mo sa amon. Indi namon pag-
ihatag ang ginharian sa bisan kay sin-o;
paghimoon-mo ang maayo sa imo mga
mata."
6 Kag sia nagsulat sa ila sing sulat sa
makaduha, nga nagasiling: "Kon ka-
mo mga akon, kag kon magpalamati
kamo sang akon tingug, kuhaa-ninyo ang
mga olo sining mga tawo, nga mga anak
sang inyo ginoo, kag kalari-kamo buas
sa sining oras sa akon, sa Iesreel."
Kag ang mga anak sang hari, nga kapi-
toan ka lalaki yadto sila upud sang mga
dunganon sang banwa, nga nagasalagud
sa ila.
7 Kag sang nag-abut ang sulat sa ila,
ginkuluha nila ang mga anak sang hari
kag ginpamugutan nila ang kapitoan ka
lalaki, kag ginbulutang nila ang ila mga
olo sa mga tabig, kag ginpaladalá nila
sila sa Iesreel.
8 Kag nag-abut ang manugbalita kag
nagpahibalo sa iya, nga nagasiling:
"Gindalalá nila *diri* ang mga olo sang
mga anak sang hari." Kag sia nagsiling:
"Ibutang sila sa duha ka tumpok sa sa-
lamputan sang gawang tubtub sa aga."
9 Sang pag-abut sang aga, naggowa
sia kag nagatindug sia *didto*, kag nagsi-
ling sia sa bug-os nga banwa: "Kamo
mga matarung. Yari karon, ako nagpu-
hon batok sa akon ginoo, kag ginpatay
ko sia; apang ¿sin-o bala ang nagpilas
sa sining tanan?
10 Maghilibalo-kamo karon, nga sa
polong ni Iehoba, nga ginhambal sa iba-
baw sang baláy ni Akab, nga walâ gid
sing maholog sa duta; kag nga ginhimo
ni Iehoba ang ginsiling niya tungud sa
iya alagad nga si Elias."
11 Kag ginpatay ni Iehu ang tanan
nga mga nagkalabilin sa baláy ni Akab
sa Iesreel, kag ang tanan niya nga mga
dunganon, kag ang tanan niya nga mga
abyan nga hirop, kag ang iya mga saser-
dote, tubtub nga walâ gid sing nabilin
nga nagpalagyo.
12 Kag nagtindug sia, kag nagtaliwan,
kag nagkadto sa Samaria. Kag sang
didto sia sa Bet-eked sang mga Manug-
bantay sang obeha, sa luyo sang dalan,
13 Nakita ni Iehu didto ang mga útud
ni Okosias, nga hari sa Iuda, kag nagsi-
ling sia sa *ila*: "¿Sin-o bala kamo?"
Kag sila nagsililing: "Mga útud kami ni
Okosias, kag nagdulhog kami sa pag-
abiabi sa mga anak sang hari kag sa
mga anak sang haring babae."
14 Kag sia nagsiling: "Pandakpa-
ninyo sila nga buhi." Kag sang napan-
dakup nila sila nga mga buhi, ginpamu-
gatan nila sila sa luyo sang bobon sang
Bet-eked, kap-atan kag duha ka lalaki,
nga walâ gid sing ginbilin sa ila.
15 Kag sang tumaliwan sia didto, na-
sugata niya si Ionadab, anak ni Rekab,
nga *nagkari* sa pagsugata sa iya; kag gin-
papakamaayo niya sia kag nagsiling sa
iya: "¿Matadlung bala ang imo tagipo-
soon, subung sang akon nga matadlung
nayon sa imo tagiposoon?" Kag si
Ionadab nagsiling: "Amo sia" "Kon
amo sia, *ginsulit niya*, idawo sa akon
ang kamut." Kag sia naghatag sa
iya sang kamut. Kag ginpasaka ni Iehu
sia sa kanga upud sa iya.
16 Kag nagsiling sia: "Kari-ka upud
sa akon kag makita mo ang akon kakugi
tungud kay Iehoba." Kag ginpalakat
nila sia sa iya kanga.
17 Kag nagsulúd si *Iehu* sa Samaria,
kag ginpilas niya ang tanan nga nag-
kalabilin pa kay Akab sa Samaria, tub-
tub nga nalaglag sila, sono sa polong ni
Iehoha, nga kinasiling tungud kay Elias.
18 Kag gintipon ni Iehu ang bug-os
nga banwa kag nagsiling sa ila: "Si
Akab nag-alagad sing diyotay kay Baal;
apang si Iehu magaalagad sa iya sing
daku.
19 Busa karon, itipon-ninyo ako sa
tanan nga mga manalagna ni Baal, sa
tanan niya nga mga alagad, kag sa tanan
niya nga mga saserdote, nga indi mag-
kulang sing isa, kay may isa ka daku
ako nga halad nga sa kay Baal. Bisan
sin-o nga magkulang, indi mabuhi." Ini
ginhimo ni Iehu nga may kalalang sa pag-
laglag sang mga nagaalagad kay Baal.
20 Kag nagsiling si Iehu: "Paka-
balaan kamo sang isa ka pagtilipon nga
maligdong kay Baal." Kag sila nag-
bantala sa iya.
21 Kag nagpadalá si Iehu sa bug-os
nga Israel, kag nag-alabut ang tanan

nğa mğa alagad ni Baal, nğa walâ gid sing nagkulang nğa walâ mag-abut. Kag nagsululúd sila sa baláy ni Baal; kag ang baláy ni Baal napunô sa ukbung kag ukbung.

22 Kag nagsiling sia sa manugtatapsang mğa panapton: "Pagowaa ang mğa panapton nğa sa tanan nğa mğa alagad ni Baal:" Kag sia nagkuha sa ila sing mğa panapton.

23 Kag nagsulúd si Iehu upud kay Ionadab, nğa anak ni Rekab, sa baláy ni Baal, kag nagsiling sia sa mğa alagad ni Baal: "Usisaa kag tan-awa-ninyo; nğa walâ diri sa tunğâ ninyo sing isa sang mğa alagad ni Iehoba, kondi lamang ang mğa alagad ni Baal."

24 Kag nagsululúd sila sa paghimo sang mğa halad kag mğa halad nğa sinunog, kag nagpahamtang si Iehu sang kawaloan ka tawo sa gowa, kag nagsiling sia sa *ila*: "Bisan sin-o nğa magtugut sa pagpapalagyo sang isa sadtong mğa tawo, nğa ginbutang ko sa inyo mğa kamut, ang iya kahuhi *igapanğako* tunğud sang kabuhi niya."

25 Kag nahanabu sang nakatapus sila sa paghalad sang halad nğa sinunog, nğa si Iehu nagsiling sa mğa manugdalagan kag sa mğa manugaway: "Sulúd-kamo kag pilasa-ninyo sila; kag nğa walâ gid sing maggowa." Kag ginpilas nila sila sa sulab sang hinğaniban kag ginpanobol nila sila pa *gowa*; kag nagkaladto sila tubtub sa banwa sang simbahan ni Baal.

26 Kag ginkuluha nila ang mğa larawan sa baláy ni Baal, kag ginsunog nila sila.

27 Kag ginwas-ag nila ang larawan ni Baal, kag ginguluba nila ang baláy ni Baal, kag ginhimo nila sia nğa mğa palamus-unan tubtub karon.

28 Kag ginlaglag ni Iehu si Baal sa Israel.

Pagdiwata kag pagkamatay ni Iehu.

29 Apang nahanunğud sang mğa salâ ni Ieroboam, nğa anak ni Nabat, nğa tunğud sa ila ginpapakasalâ niya si Israel, si Iehu walâ magisol sa ila, *kon sayoron* sang mğa tinday sang baka nğa bulawan, nğa yadto sa Bethel kag yadto sa Dan.

30 Kag si Iehoba nagsiling kay Iehu: "Tunğud kay naghimo ka sang maayo, nğa nagabuhat ka sang matadlung sa atubanğan sang akon mğa mata, kag ginhimo mo sa baláy ni Akab, sono sa tanan nğa yari sa akon tagiposoon, ang imo mğa anak magalilingkod sa ibabaw sang lingkoran nğa harianon sa Israel tubtub sa ikapat ka kaliwatan."

31 Apang si Iehu walâ mag-andam sa paglakat sa kasogoan ni Iehoba, nğa Dios ni Israel, sa bug-os niya nğa tagiposoon, bisan nagisol sia sa mğa salâ ni Ieroboam, nğa tunğud sa ila ginpapakasalâ niya si Israel.

32 Sa sadtong mğa adlaw nagsugud si Iehoba sa pagutúd sang Israel. Kag ginpilas sila ni Hasael sa tanan nğa mğa kadulunan sa Israel:

33 Kutub sa Iordan, nayon sa Sulubanğan, ang bug-os nğa duta sa Galaad, ang mğa Gadinhon, kag ang mğa Rubeninhon, kag ang mğa Manasinhon; kutub sa Aroer, nğa yara sa ibabaw sang kasulgan sa Arnon, tubtub sa Galaad kag sa Basan.

34 Kag ang iban sang mğa binuhatan ni Iehu, kag ang tanan nğa ginhimo niya, kag ang bug-os niya nğa kabantugan, ¿walâ bala masulat sa tolon-an sang mğa Kronika sang mğa hari sa Israel?

35 Kag nagtolog si Iehu upud sang iya mğa ginikanan, kag ginlubung nila sia sa Samaria; kag naghari nğa salili niya si Ioakas, nğa iya anak.

36 Ang panag-on nğa naghari si Iehu sa ibabaw sang Israel sa Samaria, nanğinduha ka púlô kag walo ka tuig.

Ginapapas ni Atalia ang panimalay nğa harianon kag nagahari sia sa ibabaw sang Iuda.—Pagkaluwas ni Ioas.—Silot kay Atalia.

11 KAG si Atalia, ilóy ni Okosias, sang nakita niya, nğa ang iya anak patay na, nagtindug sia kag ginlaglag niya ang bug-os nğa kaliwatan nğa harianon.

2 Apang si Iosaba, anak nğa babae sang hari nğa si Ioram, nğa útud nğa babae ni Okosias, nagkuha kay Ioas, nğa anak ni Okosias, kag ginkawat niya sia sa tunğâ sang mğa anak sang hari, nğa ginapamatay, kag *gintago* niya sia kag ang iya sisiwa sa hulut sang mğa higdaan, kag gintago sia sa atubanğan ni Atalia, kag walâ sia mapatay.

3 Kag gintago sia didto upud sa iya sa Baláy ni Iehoba sing anum ka tuig. Kag si Atalia naghari sa ibabaw sang kadutaan.

4 Apang sang ikapito ka tuig nag-

padalá si Ioiada kag nagkuha sang
pañgolo sang ginatus sang mĝa Karin-
hon kag sang mĝa manugdalagan, kag
ginpasulúd niya sila nayon sa iya sa
Baláy ni Iehoba; kag naghimo sia sa ila
sing pakigkatipan, nĝa ginpasumpa niya
sila sa Baláy ni Iehoba; kag ginpakita
niya sa ila ang anak nĝa lalaki sang
hari.
5 Kag nagsogo sia sa ila, nĝa naga-
siling: "Ini amo ang inyo pagahimoon:
ang ikatlo ka bahin sa inyo, ang maga-
sululúd sa *pag-alagdan* sa sabado, maga-
bantay sila sa baláy sang hari.
6 Kag ang *isa* ka ikatlo ka bahin
didto sila sa gawang sang Bagatnan;
kag ang *isa* ka ikatlo ka bahin, sa
gawang nĝa sa likod sang mĝa manug-
dalagan; kag amo ini pagabantayan
ninyo ang baláy, nĝa pagadumilian ang
tanan nĝa magsulúd.
7 Kag ang duha ka bahin sa inyo, nĝa
amo ang tanan nĝa nagahalín sa *pag-
alagdan* sa sabado, magabantay kamo sa
Baláy ni Iehaba, sa luyo sang hari.
8 Kag pagalibutan ninyo ang hari sa
palibot gid, nĝa ang tagsatagsa may
mĝa hinĝaniban sa mĝa kamut, kag
bisan sin-o nĝa magsulúd sa sining mĝa
pinasunod, pagapatyon sia, kag mag-
manĝinúpud kamo sa hari kon maggowa
sia, kag kon magsulúd sia."
9 Kag, ang mĝa pañgolo sang ginatus
naghilimo sang tanan, subung sang gin-
sogo sa ila sang saserdote nĝa si Ioiada;
kag nagkuha sila ang tagsatagsa sang
iya mĝa tawo nĝa *amo* ang mĝa maga-
sululúd sa *pag-alagdan* sa sabado, kag
ang mĝa naghalín sa sabado; kag nag-
sululúd sila kay Ioiada nĝa saserdote.
10 Kag ginhatag sang saserdote sa
mĝa pañgolo sang ginatus ang mĝa bang-
kaw kag ang mĝa taming nĝa iya sadto
sang hari nĝa si Dabid, nĝa yari sa Baláy
ni Iehoba.
11 Kag ang mĝa manugdalagan, nĝa
ang tagsatagsa may mĝa hinĝaniban sa
ila mĝa kamut, nahamtang sila kutub sa
kilid nĝa too sang Baláy tubtub sa kilid
nĝa walá, nayon sa halaran kag nayon
sa Baláy malapit sa hari sa palibot.
12 Kag ginpagowa ni *Ioiada* ang anak
sang hari, kag ginbutang niya sa iya ang
purungpurung kag ang pagpamatuud;
kag ginhimo nila sia nĝa hari, nĝa
ginhaplas nila sia, kag nagpamalakpak
sila, kag nagsililing: "Magkabuhi ang
hari."
13 Kag sang nabatian ni Atalia ang
dinaguhub sang mĝa manugdalagan, kag
ang kagahud sang banwa, nagsulúd sia
sa banwa sa Baláy ni Iehoba.
14 Kag sang nagtulok sia, yari karon
ang hari nĝa nagatindug sa luyo sang
haligi, sono sa pamatasan; kag ang mĝa
pañgolo, kag ang mĝa budyong sa luyo
sang hari; kag ang bug-os nĝa banwa
sang kadutaan sa *Iuda* nagkalasadya
kag nagpalatunog sang mĝa budyong.
Niyan si Atalia, sang ginisi niya ang iya
mĝa panapton, nagsingit: "¡Budhi,
budhi!"
15 Apang ang saserdote nĝa si Ioiada
nagsogo sa mĝa pañgolo sang ginatus,
nĝa mĝa manugmando sang kasoldado-
san, kag nagsiling sa ila: "Pagowaa-
ninyo sia sa mĝa pasunud kag patya-
ninyo sa hinanĝiban ang magsunud sa
iya;" kay ang saserdote nagsiling nĝa
indi nila sia pagpatyon sa Baláy ni
Iehoba.
16 Kag ginhawaan nila sia kag nag-
sulúd sia sa dalan, sa diin nagasululúd
ang mĝa kabayo sa baláy sang hari, kag
ginpatay nila sia didto.
17 Kag si Ioiada naghimo sing kati-
pan sa tunĝâ ni Iehoba, kag sang hari
kag sang banwa, agud nĝa manĝin-
banwa sila ni Iehoba; *kag subung man* sa
tunĝâ sang hari kag sang banwa.
18 Kag ang bug-os nĝa banwa sang
duta nagsulúd sa baláy ni Baal, kag
ginguba nila sia: ginwas-ag nila sing
bug-os gid ang iya mĝa halaran kag ang
iya mĝa larawan, kag ginpatay nila si
Matan, nĝa saserdote ni Baal, sa atu-
banĝan sang mĝa halaran. Kag ang
saserdote nagbutang sing manugtatap
sa ibabaw sang Baláy ni Iehoba.
19 Kag ginkuha niya ang mĝa pa-
nĝolo sang ginatus, ang mĝa Karinhon,
kag ang mĝa manugdalagan, kag ang
bug-os nĝa banwa sang duta, kag gin-
padulhog nila ang hari kutub sa Baláy
ni Iehoba, kag nagsulúd sila sa baláy
sang hari sa dalan sang gawang sang
mĝa manugdalagan; kag naglingkod si
Ioas sa ibabaw sang lingkoran nĝa hari-
anon sang mĝa hari.
20 Kag ang bug-os nĝa banwa sang du-
ta nagkalipay, kag ang banwa naglinong;
kag ginpatay nila si Atalia sa hinĝani-
ban sa baláy sang hari.

21 Nagsugud si Ioas sa paghari sang
nagaedad sia sing pito ka tuig.

Ginharian ni Ioas ; pagpanas sang diwata kag pagkaayo sang simbahan.

12 SA ikapito ka tuig ni Iehu nagsu-
gud sa paghari si Ioas, kag nagha-
ri sia sing kap-atan ka tuig sa Ierusa-
lem ; kag ang ngalan sang iya ilóy amo
si Sibia, nga taga-Beer-seba.
2 Kag si Ioas naghimo sang matad-
lung sa mga mata ni Iehoba sang bug-os
nga panag-on, nga gintudloan sia sang
saserdote nga si Ioiada.
3 Lamang nga walâ mapanguha ang
mga mataas nga duug, nga ang banwa
naghalad kag nagsunog pa sang mga
pahamut sa mga duug nga mataas.
4 Kag si Ioas nagsiling sa mga sa-
serdote : "Ang tanan nga kuarta sang
mga butang nga balaan, nga gindalá sa
Baláy ni Iehoba, ang kuarta nga may
bili karon, ang kuarta nga *ginabayad*
sang tagsatagsa tungud sang iya kalág,
sono sang iya kabiliyanan, ang tanan
nga kuarta nga nagagikan sa tagiposoon
sang bisan sin-o sa pagdalá sa Baláy ni
Iehoba,
5 Pagbatonon ini sang mga saserdote
sa ila, ang tagsatagsa sang iya mga ki-
lala, kag pagkapolan nila ang mga litik
sang Baláy sa bisan diin nga may litik.
6 Kag sang tuig nga duha ka púlô kag
tatlo sang hari nga si Ioas walâ pa ma-
kapoli sang mga saserdote ang mga
litik sang Baláy.
7 Kag sang gintawag sang hari nga si
Ioas ang saserdote nga si Ioiada, kag
ang iban nga mga saserdote, nagsiling
sia sa ila : "¿Kay ngaa walâ ninyo
pagkapuli ang mga litik sang Baláy?
Kag karon, indi na kamo magbalaton
sing kuarta sa inyo mga kilala, kondi
ihatag ninyo ini nga sa *pagkapol* sang
mga litik sang Baláy."
8 Kag ang mga saserdote nagpalaha-
nugut sa indi na pagbaton sa banwa
sing kuarta, kag nga indi katungdanan na
nila ang pagkapol sang mga litik sang
Baláy.
9 Kag si Ioiada nga saserdote, nag-
kuha sing isa ka kaban, kag ginhimoan
niya sa takup sing isa ka boho, kag gin-
butang niya sia sa luyo sang halaran,
sa too kon magsulúd sa Baláy ni Ieho-
ba ; kag ang mga saserdote nga nagba-
lantay sang gawang, ginbutang nila
didto ang tanan nga kuarta nga gina-
sulúd sa Baláy ni Iehoba.
10 Kag sang ginatan-aw nila, nga may
madamu na nga kuarta sa kaban, nag-
taklad ang manugsulat sang hari, kag
ang daku nga saserdote, kag ginhigtan
nila kag ginisip nila ang kuarta, nga
makita nila sa Baláy ni Iehoba ;
11 Kag naghalatag sila sang kuarta
nga natimbang sa kamut sang mga naga-
hilimo sang buluhaton, nga gintulin sa
Baláy ni Iehoba ; nga sila naghatag sini
sa pagbayad sa mga panday kag sa mga
manugpatindug sang baláy ni Iehoba,
12 Kag sa mga albanyil, kag sa mga
manugbasbas sang bató, kag sa pagbakal
sang kahoy kag sang mga bató nga binas-
basan, nga sa pagkapol sang mga litik
sang Baláy ni Iehoba ; kag sa tanan nga
ginagasto nga sa pagkaáyô sang Baláy.
13 Apang sa sadtong kuarta nga gina-
dalá sa Baláy ni Iehoba, walâ sila mag-
hilimo nga sa Baláy ni Iehoba sang mga
yahong nga pílak, bisan mga kimpit,
bisan mga batiya, bisan mga budyong,
bisan ano nga gamit nga bulawan kon
pílak ;
14 Kondi ginhatag nila ini sa mga
nagahilimo sang buluhaton, kag upud sa
iya ginkaáyô nila ang Baláy ni Iehoba.
15 Kag walâ pagpangayoi sing isip sa
mga tawo, nga sa ila mga kamut gina-
tugyan ang kuarta, agud nga sila mag-
halatag sini sa mga nagahilimo sang
buluhaton ; kay sila naggawai nga may
katutum.
16 Ang kuarta tungud sang mga
halad sa kasal-anan, kag ang kuarta
tungud sang mga halad tungud sang salâ
indi ginadalá sa Baláy ni Iehoba ; ini nga
kuarta nahanungud sa mga saserdote.
17 Niyan nagtaklad si Hasael, nga hari
sa Aram, kag nag-away batok sa Gat, kag
ginkuha niya sia ; kag ginbutang ni Ha-
sael ang iya nawung sa pagtaklad batok
sa Ierusalem.
18 Kag ginkuha ni Ioas, nga hari sa Iu-
da, ang tanan nga mga butang nga balaan
nga ginbalaan ni Iosapat, kag ni Ioram,
kag ni Okosias, nga iya mga ginikanan,
nga mga hari sa Iuda, kag ang ginbalaan
gid niya, kag ang tanan nga bulawan
nga nakita sa mga bahandi sang Baláy
ni Iehoba kag sa baláy sang hari, kag
ginpadalá niya ini kay Hasael, nga hari
sa Aram, nga nagbalik sa Ierusalem.

19 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Ioas, kag ang tanan nĝa ginhimo niya,
¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang
mĝa Kronika sang mĝa hari sa Iuda ?
20 Kag nagtililindug ang iya mĝa
alagad, kag nagpadugi sila sing puhon,
kag ginpilas nila si Ioas sa baláy sa
Milo, nĝa nagapadulhog nayon sa
Sila.
21 Kag ginpilas sia ni Iosakar, nĝa
anak ni Simeat, kag ni Iosabab, nĝa anak
ni Somer, nĝa iya mĝa alagad, kag nama-
tay sia. Kag ginlubung nila sia upud sa
iya mĝa ginikanan sa banwa ni Dabid,
kag naghari nĝa salili niya si Amasias,
nĝa iya anak.

Si Ioakas kag si Ioas, mĝa hari sa Israel.

13 SA tuig nĝa duha ka púlô kag tatlo
ni Ioas, nĝa anak ni Okosias, nĝa
hari sa Iuda, nagsugud sa paghari si
Ioakas, nĝa anak ni Iehu, sa ibabaw sang
Israel sa Samaria ; *kag naghari* sia sing
napúlô kag pito ka tuig.
2 Kag ginhimo niya ang malain sa
mĝa mata ni Iehoba, kag ginsunud niya
ang mĝa salâ ni Ieroboam, nĝa anak ni
Nabat, nĝa tunĝud sa ila ginpapakasalâ
niya si Israel, kag walâ sia magisol sa
ila.
3 Kag nagdabdab ang kaakig ni Ieho-
ba batok sa Israel, kag gintugyan niya sila
sa kamut ni Hasael, nĝa hari sa Aram,
kag sa kamut ni Ben-Hadad, nĝa anak ni
Hasael, sa bug-os sadto nĝa panag-on.
4 Apang si Ioakas nagpanĝamuyo sa
nawung ni Iehoba, kag si Iehoba nagpa-
mati sa iya ; kay gintulok niya ang
pagpigos sa Israel, kay ginapigos sila
sang hari sa Aram.
5 Kag si Iehoba naghatag sing manlu-
luwas sa Israel, kag naghalalín sila sa
idalum sang kamut sang Aram ; kag
nagpuluyô ang mĝa inanak ni Israel sa
ila mĝa layanglayang, subung sadto.
6 Walay sapayan, walâ sila magilisol
sa mĝa salâ sang baláy ni Ieroboam,
nĝa tunĝud sa ila ginpapakasalâ niya si
Israel : sa ila naglalakat sila, kag ang
Ashera gid nagpadayon nĝa nagatindug
sa Samaria.
7 Kay walâ sing mabilin nĝa tinawo
kay Ioakas, kondi kalim-an ka mĝa
manugkalabayo, kag napúlô ka kanga,
kag napúlô ka libo ka tawo nĝa nagala-
lakat ; kay ang hari sa Aram nagpa-
pas sa ila, kag nagbutang sa ila subung
sang yab-ok nĝa ginalinas.
8 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Ioakas, kag ang tanan nĝa ginhimo
niya, kag ang iya mĝa kabantugan,
¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang
mĝa Kronika sang mĝa hari sa Israel ?
9 Kag nagtolog si Ioakas upud sang
iya mĝa ginikanan, kag ginlubung nila
sia sa Samaria : kag naghari sa salili
niya si Ioas nĝa iya anak.
10 Sa tuig nĝa ikakatloan kag pito ni
Ioas, hari sa Iuda, nagsugud sa paghari si
Ioas, nĝa anak ni Ioakas, sa ibabaw sang
Israel sa Samaria, *kag naghari* sia sing
napúlô kag anum ka tuig.
11 Kag ginhimo niya ang malain sa
mĝa mata ni Iehoba : walâ sia magisol
sa tanan nĝa mĝa salâ ni Ieroboam, nĝa
anak ni Nabat, nĝa tunĝud sa ila ginpa-
pakasalâ niya si Israel ; kondi sa ila nag-
lakat sia.
12 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Ioas, kag ang tanan nĝa ginhimo ni-
ya, kag ang iya mĝa kabantugan, sang
nag-away sia batok kay Amasias, nĝa
hari sa Iuda, ¿ walâ bala masulat sa to-
lon-an sang mĝa Kronika sang mĝa hari
sa Israel ? "
13 Kag nagtolog si Ioas upud sang iya
mĝa ginikahanan, kag naglingkod si Ie-
roboam sa ibabaw sang iya lingkoran
nĝa harianon. Kag si Ioas ginlubung sa
Samaria upud sang mĝa hari sa Israel.

Ang kamatayon ni Eliseo.

14 Kag nagbalatian si Eliseo sa
sadtong iya balatian, nĝa sa iya namatay
sia. Kag nagdulhog sa iya si Ioas, nĝa
hari sa Israel ; kag sang nagahibi sia sa
ibabaw sang iya nawung, nagsiling sia :
" ¡ Amay ko, amay ko, kanga ni Israel
kag ang iya manugkabayo ! "
15 Kag nagsiling sa iya si Eliseo :
" Kuha-ka sang isa ka pana kag sing pila
ka mĝa baslay." Niyan nagkuha sia sang
isa ka pana kag sing mĝa basláy.
16 Kag nagsiling *si Eliseo* sa hari
sa Israel : " Ibutang ang imo ka-
mut sa ibabaw sang pana." Kag sang
ginbutang niya ang iya kamut sa ibabaw
sang pana, ginbutang ni Eliseo ang iya
mĝa kamut sa ibabaw sang mĝa kamut
sang hari ;
17 Kag nagsiling sia : " Buksi ang
ang talambuan nayon sa Sidlanĝan."

Kag sang nabuksan niya sia, nagsiling
si Eliseo: "Pana-ka." Kag nagpana
sia; kag nagsiling *si Eliseo*: "Baslay sa
kaluwasan ni Iehoba, kag baslay sa kalu-
wasan batok sa Aram: pagapilason mo
ang Aram sa Apek, tubtub nĝa maubus
sila."
18 Kag nagsiling sia liwan: "Kuhaa
ang mĝa baslay." Kag ginkuha niya
sila. Kag nagsiling sia sa hari sa Israel:
"¡Pilasa ang duta!" Kag ginpilas niya
sia sing makatlo kag naguntat sia.
19 Kag ang tawo sang Dios, nagpa-
nĝakig batok sa iya kag nagsiling:
"*Dapat mo* kunta pagpilason sing maka-
lima kon makan-um; niyan pagapilason
mo unta ang Aram tubtub nĝa maubus
sia; apang karon pagapilason mo sa
makatlo ang Aram."
20 Kag namatay si Eliseo, kag ginlu-
bung sia. Kag nagsulúd ang mĝa pina-
nong nĝa mĝa Moabinhon sa duta, sang
pag-abut sang *bag-ong* tuig.
21 Kag nahanabu nĝa, sang paglubung
sang isa ka tawo, yari karon nĝa nakit-
an nĝa nagapakari ang pinanong; kag
ginholog nila ang tawo sa lulubnĝan ni
Eliseo. Kag sang pagduut sang tawo sa
mĝa tul-an ni Eliseo, nabuhi liwan sia,
kag nagtindug sa ibabaw sang iya mĝa
tiil.
22 Kag si Hasael, nĝa hari sa Aram,
nagpigos sa Israel sa bug-os nĝa panaĝon
ni Ioakas.
23 Kag si Iehoba nagkalooy sa ila,
kag nahanoklog sa ila, kag nagbalikid
sia sa ila, tunĝud sang iya katipan kay
Abraham, kay Isaak kag kay Iakob;
kag walâ sia magbuut sa paglaglag sa ila,
bisan sa pagsikway sa ila sa atubanĝan
niya tubtub karon.
24 Kag namatay si Hasael, nĝa hari sa
Aram, kag naghari nĝa salili niya si Ben-
Hadad, nĝa iya anak.
25 Kag si Ioas, nĝa anak ni Ioakas, gin-
kuha niya liwan sa kamut ni Ben-Hadad,
nĝa anak ni Hasael, ang mĝa kabanwaa-
nan nĝa ginkuha niya sa kamut ni Ioakas
nĝa iya amay, sa pag-awayan. Ginpilas
ini ni Ioas sa makatlo, kag ginkuha niya
liwan ang mĝa kabanwaanan sa Israel.

Si Amasias, hari sa Iuda.—Si Ioas kag si Ieroboam II, mĝa hari sa Israel.

14 SA tuig nĝa ikaduha ni Ioas, anak
ni Ioakas, nĝa hari sa Israel, nag-
sugud sa paghari si Amasias, nĝa anak ni
Ioas, hari sa Iuda.
2 Sang nagsugud sia sa paghari, nagae-
dad sia sing duha ka púlô kag lima ka
tuig, kag duha ka púlô kag siam ka tuig
naghari sia sa Ierusalem; kag ang nĝa-
lan sang iya ilóy amo si Ioadan, nĝa
taga-Ierusalem.
3 Kag ginhimo niya ang matadlung
sa mĝa mata ni Iehoba, apang indi su-
bung kay Dabid, nĝa iya amay; ginhimo
niya, sono sa tanan nĝa ginhimo ni Io-
as, nĝa iya amay.
4 Lamang nĝa ang mĝa mataas nĝa
duug walâ mapanĝuha, nĝa ang banwa
naghalad kag nagsunog pa sang mĝa
pahamut sa mĝa mataas nĝa duug.
5 Kag nahanabu, sang ginpalig-on ang
ginharian sa iya kamut, nĝa ginpilas ni-
ya ang iya mĝa alagad, nĝa nagpalatay
sa hari, nĝa iya amay.
6 Apang walâ sia magpatay sa mĝa
anak sang mĝa nagpililas sa iya, sono
sa nasulat sa tolon-an sang kasogoon ni
Moises, nĝa didto si Iehoba nagsogo,
nĝa nagasiling: "Ang mĝa amay indi
mapatay tunĝud sang *ila* mĝa anak, kag
ang mĝa anak indi mapatay tunĝud sang
ila mĝa amay; apang ang tagsatagsa
mapatay tunĝud sang iya salâ."
7 Nagpilas sia sang napúlô ka libo ka
tawo sa Edom sa nalupyakan sang Asin,
kag ginkuha niya ang Sela, sa inaway,
kag gintawag niya sia nĝa Iokteel, tub-
tub karon.
8 Niyan si Amasias nagpadalá sang
mĝa manugbalita kay Ioas, nĝa anak ni
Ioakas, anak ni Iehu, nĝa hari sa Israel,
nĝa nagasiling: "Kari-ka, kag magki-
taay kita sa nawung kag nawung."
9 Kag si Ioas, nĝa hari sa Israel, nagpa-
dalá sa pagsiling kay Amasias, nĝa hari sa
Iuda: "Ang sapinit nĝa yara sa Libano,
nagpadalá sa pagsiling sa sedro nĝa ya-
ra sa Libano: Ihatag ang imo anak nĝa
babae nĝa asawa sa akon anak nĝa lala-
ki. Kag nag-alagi ang mĝa mapintas
nĝa kasapatan, nĝa yadto sa Libano, kag
gintapak nila ang sapinit.
10 Sa pagkamatuud, ginpilas mo ang
Edom, kag ang imo tagiposoon nagpa-
kataas sa imo. Magkalipay-ka sa imo
himaya, apang magpuyô ka sa imo ba-
láy. Kag ¿kay nĝaa bala nagahilabut
ka sing kalalat-an, agud nĝa maholog
ka, kag ang Iuda upud sa imo?"
11 Apang si Amasias walâ magpa-

mati sa iya. Kag nagtaklad si Ioas, nga hari sa Israel, kag nagkilitaay sila sa nawung kag nawung, sia kag si Amasias, nga hari sa Iuda, sa Betsemes, nga iya sang Iuda.
12 Kag ang Iuda nabunkag sa atubangan sang Israel, kag nagpalalagyo sila, ang tagsatagsa sa iya puluy-an.
13 Kag si Ioas, nga hari sa Israel, nagdakup, sa Bet-semes, kay Amasias, nga hari sa Iuda, nga anak ni Ioas, nga anak ni Okosias; kag nag-abut sia sa Ierusalem, kag ginguba niya ang kuta sa Ierusalem kutub sa gawang ni Epraim tubtub sa gawang sang Pamusud, nga apat ka gatus ka maniko.
14 Kag ginkuha niya ang tanan nga bulawan kag ang pílak, kag ang tanan nga mga suludlan, nga nakita sa Baláy ni Iehoba kag sa mga bahandi sang baláy sang hari, kag ang mga inugpalig-on man kag nagbalik sia sa Samaria.
15 Kag Ang iban sang mga binuhatan ni Ioas, nga ginbuhat niya, kag ang iya mga kabantugan, kag ang pag-away niya batok kay Amasias, nga hari sa Iuda, ¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang mga Kronika sang mga hari sa Israel?
16 Kag nagtolog si Ioas upud sang iya mga ginikanan, kag ginlubung sia sa Samaria upud sang mga hari sa Israel; kag naghari nga salili niya si Ieroboam, nga iya anak.
17 Kag si Amasias, nga anak ni Ioas, hari sa Iuda, nagkabuhi sing napúlô kag lima ka tuig, sa tapus sang kamatayon ni Ioas, anak ni Ioakhas, nga hari sa Israel.
18 Kag ang iban sang mga binuhatan ni Amasias, ¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang mga Kronika sang mga hari sa Iuda?
19 Kag nagpadugi sila sing puhon batok sa iya sa Ierusalem, kag nagpalagyo sia sa Lakis; apang nagpaladalá sila sa olehe niya sa Lakis, kag didto ginpatay nila sia.
20 Kag gindalá nila sia sa ibabaw sang mga kabayo, kag ginlubung nila sia sa Ierusalem upud sang iya mga ginikanan, sa banwa ni Dabid.
21 Kag ang bug-os nga banwa sa Iuda nagkuha kay Asarias, nga nagaedad sia sing napúlô kag anum ka tuig, kag ginhimo nila sia nga hari nga salili ni Amasias, nga iya amay.
22 Ginpatindug niya ang Elat, kag ginuli niya sia sa Iuda, sang olehe nga ang hari nagtolog upud sang iya mga ginikanan.
23 Sang tuig nga napúlô kag lima ni Amasias, nga anak ni Ioas, nga hari sa Iuda, nagsugud sa paghari si Ieroboam, nga anak ni Ioas, sa ibabaw sang Israel, sa Samaria; *kag naghari sia* sing kap-atan kag isa ka tuig.
24 Kag ginhimo niya ang malain sa mga mata ni Iehoba, kag walâ sia magisol sa tanan nga mga salâ ni Ieroboam, nga anak ni Nabat, nga tungud sa ila ginpapakasalâ niya si Israel.
25 Sia naguli sang mga kadulunan sa Israel kutub sa salamputan sa Hamat tubtub sa dagat sang Kapatagan, sono sa polong ni Iehoba, nga Dios sa Israel, nga kinahambal niya tungud sang iya alagad nga manalagna nga si Ionas, nga anak ni Amitai, nga taga-Gat-Heper.
26 Tungud kay gintulok ni Iehoba, nga ang kalisdanan sa Israel nanginmapait gid, nga walâ na sing nabilin nga ginalila, bisan binayaan, kag walâ bisan sin-o nga magbulig sa Israel.
27 Kag si Iehoba walâ magtapat sa pagpanas sang ngalan ni Israel sa idalum sang langit; kag ginluwas niya sila tungud sa kamut ni Ieroboam, nga anak ni Ioas.
28 Kag ang iban sang mga binuhatan ni Ieroboam, kag ang tanan nga ginhimo niya, kag ang iya mga kabantugan, sa mga inaway nga ginhimo niya, kag kon paano nga ginuli niya sa Israel ang Damasko kag ang Hamat, nga *anay* iya sang Iuda, ¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang mga Kronika sang mga hari sa Israel?
29 Kag nagtolog si Ieroboam upud sang iya mga ginikanan, upud ang mga hari sa Israel; kag naghari nga salili niya si Sakarias, nga iya anak.

Si Asarias (Usia), hari sa Iuda.

15 SA tuig nga ikaduha ka púlô kag pito ni Ieroboam, nga hari sa Israel, nagsugud sa paghari si Asarias, nga anak ni Amasias, nga hari sa Iuda.
2 Sang nagsugud sia sa paghari nagaedad sia sing napúlô kag anum ka tuig, kag naghari sia sa Ierusalem sing kalim-an kag duha ka tuig. Kag ang ngalan sang iya ilóy amo si Iekolia, nga taga-Ierusalem.
3 Kag ginhimo niya ang matadlung

sa mĝa mata ni Iehoba, sono sa tanan
nĝa mĝa butang nĝa ginhimo ni Amasias, nĝa iya amay.
4 Lamang nĝa walâ makuha ang mĝa
mataas nĝa duug, nĝa ang banwa naghalad kag nagsunog pa sang mĝa pahamut sa mĝa mataas nĝa duug.
5 Apang ginpilas ni Iehoba ang hari,
kag nanĝintabukawon sia tubtub sa adlaw sang iya kamatayon, kag nagpuyô sia sa baláy sang mĝa masakit; kag si Iotam, nĝa anak sang hari, naggahum sa baláy *sang hari*, nĝa nagahukom sa banwa sang duta.
6 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Asarias, kag ang tanan nĝa ginhimo niya, ¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang mĝa Kronika sang mĝa hari sa Iuda ?
7 Kag nagtolog si Asarias upud sang
iya mĝa ginikanan, kag ginlubung sia upud sang iya mĝa ginikanan sa banwa ni Dabid; kag naghari nĝa salili niya si Iotam, nĝa iya anak.

Si Sakarias, si Salum, si Manahem, si Pekasia kag si Peka, mĝa hari sa Israel.—Ang pagsalakay sang mĝa taga-Asur, kon mĝa Asiriahanon.

8 Sa tuig nĝa ikakatloan kag walo ni
Asarias, nĝa hari sa Iuda, naghari si Sakarias, anak ni Ieroboam, sa ibabaw sang Israel sing anum ka bulan.
9 Kag ginhimo niya ang malain sa
mĝa mata ni Iehoba, subung sang ginpanghimo sang iya mĝa ginikanan : walâ sia magisol sa mĝa salâ ni Ieroboam, anak ni Nabat, nĝa tunĝud sa ila ginpapakasalâ niya si Israel.
10 Kag si Salum, nĝa anak ni Iabes,
nagpuhon batok sa iya, kag ginpilas niya sia sa atubanĝan sang banwa, kag ginpatay niya sia ; kag naghari sia nĝa salili niya.
11 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Sakarias, yari karon, nasulat sila sa tolon-an sang mĝa Kronika sang mĝa hari sa Israel.
12 Amo ini ang polong ni Iehoba nĝa
ginhambal kay Iehu, nĝa nagasiling: "Ang imo mĝa anak tubtub sa ikap-at ka kaliwatan magalilingkod sa lingkoran nĝa harianon sa Israel." Kag nanĝinamo ini.
13 Si Salum, nĝa anak ni Iabes, nag-
sugud sa paghari sa tuig nĝa ikakatloan kag siam ni Usia, nĝa hari sa Iuda, kag sia naghari sa dag-on nĝa isa ka bulan sa Samaria.
14 Kag nagtaklad si Manahem, nĝa
anak ni Gadi, gikan sa Tirsa, kag nagsulúd sia sa Samaria, kag ginpilas niya si Salum, nĝa anak ni Iabes, sa Samaria, kag ginpatay niya sia ; kag naghari sia nĝa salili niya.
15 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Salum, kag ang puhon nĝa iya ginpadugi, yari karon, nasulat sila sa tolonan sang mĝa Kronika sang mĝa hari sa Israel.
16 Niyan ĝinpilas ni Manahem ang
Tipsa, kag ang tanan nĝa yadto sa iya, kag ang iya mĝa kadulunan kutub sa Tirsa ; kag ginpilas niya sia, kay walâ nila sia pagbuksi, kag ginbusbusan niya ang tanan niya nĝa mĝa nagabulusung.
17 Sa tuig nĝa ikakatloan kag siam ni
Asarias, nĝa hari sa Iuda, nagsugud sa paghari si Manahem, nĝa anak ni Gadi ; *naghari* sia sa ibabaw sang Israel sing napúlô ka tuig sa Samaria.
18 Kag ginhimo niya ang malain sa
mĝa mata ni Iehoba. Walâ magisol sia sa tanan niya nĝa mĝa adlaw sa mĝa salâ ni Ieroboam, nĝa anak ni Nabat, nĝa tunĝud sa ila ginpapakasalâ niya si Israel.
19 Kag nagkadto si Pul, nĝa hari sa
Asur, batok sa duta sa *Israel*; kag naghatag si Manahem kay Pul sing isa ka libo ka talanton nĝa pílak, agud nĝa maghatag sa iya sing makusug nĝa kamut sa pagpalig-on sang ginharian sa iya kamut.
20 Kag sa paghatag sini nĝa pílak sa
hari sang Asur, si Manahem nagpabuhis sa Israel sa tanan nĝa mĝa may mangad, sa tagsatagsa tagkalim-an ka siklo nĝa pílak ; kag ang hari sa Asur nagpauli, kag walâ magpabilin didto sa duta sa *Israel*.
21 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Manahem, kag ang tanan nĝa ginhimo niya, ¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang mĝa Kronika sang mĝa hari sa Israel ?
22 Kag nagtolog si Manahem upud
sang iya mĝa ginikanan, kag naghari nĝa salili niya si Pekaia, nĝa iya anak.
23 Sa tuig nĝa ikakalim-an ni Asarias,
hari sa Iuda, nagsugud sa paghari si Pekaia, nĝa anak ni Manahem, sa ibabaw

sang Israel, sa Samaria; *kag naghari sia*
sing duha ka tuig.
24 Ginhimo niya ang malain sa mg̃a
mata ni Iehoba; walâ sia magisol sa mg̃a
salâ ni Ieroboan, ng̃a anak ni Nabat,
ng̃a tung̃ud sa ila ginpapakasalâ niya si
Israel.
25 Kag batok sa iya nagpuhon si Peka,
ng̃a anak ni Remalias, ng̃a manugaway
niya, kag ginpilas niya sia sa Samaria,
sa baláy ng̃a harianon ng̃a baláy sang
hari, upud ni Argob kag ni Arie; kag
upud sa iya ang kalim-an ka tawo sang
mg̃a inanak sang mg̃a Galaadinhon; kag
ginpatay niya sia, kag naghari sia ng̃a
salili niya.
26 Kag ang iban sang mg̃a binuhatan
ni Pekaia, kag ang tanan ng̃a ginhimo
niya, yari karon, nasulat sa tolon-an sang
mg̃a Kronika sang mg̃a hari sa Israel.
27 Sa tuig ng̃a ikakalim-an kag duha ni
Asarias, ng̃a hari sa Iuda, nagsugud sa
paghari si Peka, anak ni Remalias, sa ibabaw
sang Israel, sa Samaria, kag *naghari*
sia sing duha ka púlô ka tuig.
28 Kag ginhimo niya ang malain sa
mg̃a mata ni Iehoba: walâ sia magisol sa
mg̃a salâ ni Ieroboam, anak ni Nabat,
ng̃a tung̃ud sa ila ginpapakasalâ niya si
Israel.
29 Sa mg̃a kaadlawan ni Peka, ng̃a hari
sa Israel, nag-abut si Tiglat-Pileser, ng̃a
hari sang Asur, kag ginkuha niya ang
Yon, ang Abel-Bet-maaka, kag Yanoa,
kag Kades, kag Asor, kag Galaad, kag
Galilea, ang bug-os ng̃a duta sa Neptali,
kag ginpaliton niya sila sa Asur.
30 Kag si Osea, ng̃a anak ni Ela, nagpadugi
sing puhon batok kay Peka, ng̃a
anak ni Remalias, kag ginpilas niya sia,
kag ginpatay niya sia; kag naghari sia
ng̃a salili niya sa ikaduha ka púlô ka tuig
ni Iotam, ng̃a anak ni Usia.
31 Kag ang iban sang mg̃a binuhatan
ni Peka, kag ang tanan ng̃a ginhimo niya,
yari karon, nasulat sa tolon-an sang
mg̃a Kronika sang mg̃a hari sa Israel.

Si Iotam, hari sa Iuda.

32 Sa ikaduha ka tuig ni Peka, ng̃a
anak ni Remalias, hari sa Israel, nagsugud
sa paghari si Iotam, ng̃a anak ni Usia,
ng̃a hari sa Iuda.
33 Sang nagsugud sia sa paghari nagaedad
sia sing duha ka púlô kag lima
ka tuig, kag naghari sia sing napúlô kag
anum ka tuig sa Ierusalem. Ang ng̃alan
sang iya ilóy amo si Icrusa, ng̃a anak
ni Sadok.
34 Kag sia naghimo sang matadlung
sa mg̃a mata ni Iehoba; naghimo sia
sono sa tanan ng̃a mg̃a butang ng̃a ginhimo
sang iya amay, ng̃a si Usia.
35 Lamang ng̃a walâ mapang̃uha ang
mg̃a mataas ng̃a duug, ng̃a ang banwa
naghalad pa, kag nagsunog sang mg̃a
pahamut sa mg̃a mataas ng̃a duug. Amo
sia ang nagpatindug sang gawang ng̃a
mataas sang Baláy ni Iehoba.
36 Kag ang iban sang mg̃a binuhatan
ni Iotam, kag ang tanan ng̃a ginhimo
niya, ¿walâ bala masulat sa tolon-an
sang mg̃a Kronika sang mg̃a hari sa
Iuda?
37 Sa sadtong mg̃a adlaw nagsugud
si Iehoba sa pagpadalá batok sa Iuda kay
Resin, hari sa Aram, kag kay Peka, ng̃a
anak ni Remalias.
38 Kag nagtolog si Iotam upud sang
iya mg̃a ginikanan, kag ginlubung sia
upud sang iya mg̃a ginikanan sa banwa
ni Dabid, ng̃a iya amay; kag naghari
ng̃a salili niya si Akas, ng̃a iya anak.

Si Akas, hari sa Iuda.

16 SA tuig ng̃a ikapúlô kag pito ni
Peka, ng̃a anak ni Remalias, nagsugud
sa paghari si Akas, ng̃a anak ni
Iotam, ng̃a hari sa Iuda.
2 Sang nagsugud sa paghari si Akas,
nagaedad sia sing duha ka púlô ka tuig,
kag naghari sia sing napúlô kag anum
ka tiug sa Ierusalem; kag walâ sia maghimo
sang matadlung sa mg̃a mata ni
Iehoba, ng̃a iya Dios, subung kay Dabid,
ng̃a iya amay;
3 Kag naglakat sia sa dalanon sang
mg̃a hari sa Israel, kag ginpaagi pa niya
ang iya anak sa kalayo, sono sang mg̃a
kalang̃il-aran sang mg̃a katawohan, ng̃a
ginsobol ni Iehoba sa atubang̃an sang
mg̃a inanak ni Israel.
4 Kag naghalad sia, kag nagsunog sia
sang mg̃a pahamut sa mg̃a mataas ng̃a
duug, kag sa ibabaw sang mg̃a kabakoloran,
kag sa idalum sang tanan ng̃a
kahoy ng̃a madabung.
5 Niyan si Resin, ng̃a hari sa Aram
kag si Peka, ng̃a anak ni Remalias, ng̃a
hari sa Israel, nagtaklad sa pagpakigaway
batok sa Ierusalem, kag ginlibutan

nila si Akas; apang walâ sila makasar-
ang sa pagdaug sa iya.
6 Sa sadtong panag-on si Resin, nga
hari sa Aram, naguli sang Elat nga sa mga
Araminhon, kag gintabog niya ang mga
Iudio sa Elat; kag ang mga Araminhon
nagsululúd sa Elat, kag nagpuluyô sila
didto tubtub karon.
7 Kag si Akas nagpadalá sing mga
manugbalita kay Tiglat-Pileser, hari sa
Asur, nga nagasiling: "Ako among
imo alagad kag imo anak: Taklad-ka
kag luwasa ako sa kamut sang hari sa
Aram, kag sa kamut sang hari sa Israel,
nga nagtililindug sila batok sa akon."
8 Kag sang nagkuha si Akas sang
pílak kag bulawan, nga nakita sa Baláy
ni Iehoba kag sa mga bahandi sang
baláy sang hari, nagpadalá sia sini nga
dólot sa hari sa Asur.
9 Kag ang hari sa Asur nagpamati
sa iya; kag nagtaklad ang hari sa
Asur batok sa Damasko, kag ginkuha
niya sia, kag ginpaliton niya ang mga *pu-
muluyô* sa Kir, kag ginpatay niya si Re-
sin.
10 Kag naglakat ang hari, nga si A-
kas sa pagsugata kay Tiglat-Pileser,
nga hari sa Asur, sa Damasko; kag na-
kita sang hari nga si Akas ang halaran
nga yadto sa Damasko, kag ginpadalá
niya kay Uria, nga saserdote, ang na-
badlit kag ang solondan sang halaran
sono sa tanan niya nga bayhon.
11 Kag si Uria, nga saserdote, nagpa-
tindug sang halaran; si Uria, nga sa-
serdote, naghimo sa iya sono sa tanan
nga ginpadalá sang hari nga si Akas
gikan sa Damasko, sa walâ pa ang hari
nga si Akas magpauli gikan sa Damas-
ko.
12 Kag nag-abut ang hari gikan sa
Damasko, kag nakita niya ang halaran;
kag nagpalapit ang hari sa halaran, kag
nagsaka sia sa iya;
13 Kag ginpasunog niya ang iya halad
nga sinunog kag ang iya dólot, kag gin-
ula niya ang iya halad nga ilimnon, kag
ginsablig niya ang dugo sang iya mga
halad sa paghidaet sa ibabaw sang ha-
laran.
14 Kag nahanungud sang halaran nga
tumbaga, nga yadto sa atubangan ni Ie-
hoba, ginpaidog niya sia *sa Aminhan*,
gikan sa atubangan sang Baláy, gikan
sa tungâ sang iya halaran kag sang Ba-
láy ni Iehoba, kag ginbutang niya sia sa
kilid sang iya halaran nayon sa Amin-
han.
15 Kag nagsogo ang hari nga si Akas
sa saserdote nga si Uria, nga nagasi-
ling: "Sa dakung halaran pagaipasunog
mo ang halad nga sinunog sang aga kag
ang halad nga kalan-on sang hapon,
kag ang halad nga sinunog sang hari
kag ang iya halad nga kalan-on, kag
subung man ang halad nga sinunog sang
bug-os nga banwa sang duta, kag ang iya
halad nga kalan-on, kag ang iya mga
halad nga ilimnon; kag pagaisablig mo
sa ibabaw niya ang tanan nga dugo sang
halad nga sinunog kag ang tanan nga
dugo sang halad; kag ang halaran nga
tumbaga magamanginakon nga sa pag-
pamangkot didto.
16 Kag ginhimo sang saserdote nga
si Uria, sono sa tanan nga ginsogo sa
iya sang hari nga si Akas.
17 Kag ginkuha sang hari nga si Akas
ang mga bandehado sang mga tulungtu-
ngan, kag ginkuha niya sa ila ang mga
batiya; ginpapanaug man niya ang da-
gat gikan sa ibabaw sang mga baka nga
tumbaga nga yadto sila sa idalum niya,
kag ginbutang niya ini sa ibabaw sang
isa ka palatungan nga bató.
18 Kag bangud sang hari sa Asur,
ginilisan niya, sa Baláy ni Iehoba, ang
natabunan nga *alagyan nga* sabado nga
kinapatindug sa Baláy, subung man ang
salamputan sang hari, sa *salamputan* nga
sa gowa.
19 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Akas, nga ginhimo niya, ¿walâ bala
masulat sa tolon-an sang mga Kronika
sang mga hari sa Iuda?
20 Kag nagtolog ang hari nga si
Akas upud sang iya mga ginikanan, kag
ginlubung sia upud sang iya mga ginika-
nan sa banwa ni Dabid; kag naghari nga
salili niya si Esekias, nga iya anak.

Si Osea kalapusan nga hari sa Israel.—Si Salmanasar nagatagiya sang Samaria, kag ginadala niya nga mga bihag ang napulo kag duha ka kabikaban.

17 SA tuig nga ikapúlô kag duha ni A-
kas, nga hari sa Iuda, nagsugud sa
paghari si Osea, nga anak ni Ela, sa Sa-
maria, sa ibabaw sang Israel; *kag nag-
hari* sia sing siam ka tuig.
2 Kag ginhimo niya ang malain sa
mga mata ni Iehoba; apang indi subung

sang mḡa hari sa Israel, nḡa mḡa na-
nḡinúna sa iya.
3 Batok sa iya sini nagtaklad si
Salmanasar, nḡa hari sang Asur, kag si
Osea nahimo nḡa iya alagad, kag naga-
bayad sia sa iya sang buhis.
4 Apang nakita sang hari sa Asur
kay Osea ang isa ka puhon; kay nagpa-
dalá sia sing mḡa manugbalita kay So,
nḡa hari sa Egipto, kag walâ magabayad
sang buhis sa hari sa Asur, subung sang
ginhimo niya sa tuigtuig. Kag gintakpan
sia sang hari sa Asur kag gingapus sia
sa bilangoan.
5 Kag ang hari sa Asur nagtaklad sa
bug-os nḡa kadutaan, kag nagtaklad sia
sa Samaria, kag ginlibutan niya ini sing
tatlo ka tuig.
6 Sa tuig nḡa ikasiam ni Osea ginkuha
sang hari sa Asur ang Samaria, kag
ginpaliton niya ang Israel sa Asur; kag
ginpapuyô niya sila sa Hala, kag sa
ibabaw sang Habor, nḡa subâ sa Gosan,
kag sa mḡa kabanwaanan sang mḡa Me-
dinhon.
7 Kag nahanabu, nḡa nagpalakasalâ
ang mḡa inanak ni Israel batok kay Ie-
hoba, nḡa ila Dios, nḡa nagpataklad sa
ila gikan sa duta sa Egipto, gikan sa ida-
lum sang kamut ni Paraon, nḡa hari sa
Epipto, kag nagkalahadluk sila sa liwan
nḡa mḡa dios.
8 Kag naglalakat sila sono sa mḡa
palatukuran sang mḡa katawohan nḡa
ginsobol ni Iehoba sa atubanḡan sang
mḡa inanak ni Israel, kag sono sang
ginhimo sang mḡa hari sa Israel.
9 Kag ang mḡa inanak ni Israel nag-
hilimo sa tago batok kay Iehoba, nḡa
ila Dios, sang mḡa butang nḡa indi
maayo; nḡa nagpalatindug sila sang
mḡa mataas nḡa duug sa tanan nila nḡa
mḡa kabanwaanan, kutub sa mḡa tore
sang mḡa lalantawan tubtub sa mḡa ka-
banwaanan nḡa mḡa mabakud.
10 Kag nagpalatindug sila nḡa sa ila
sing mḡa larawan kag mḡa Ashera sa
tanan nḡa bakolod nḡa mataas, kag sa
idalum sang tanan nḡa kahoy nḡa ma-
dabung.
11 Kag nagsulunog sila didto sang
mḡa pahamut sa tanan nḡa mḡa mataas
nḡa duug, subung sang mḡa katawohan
nḡa ginpaliton ni Iehoba sa atubanḡan
nila; kag naghilimo sila sang mḡa bu-
tang nḡa malain, nḡa sa pagpaakig kay
Iehoba;
12 Kay nagaalagad sila sa mḡa lara-
wan nḡa nahanunḡud sa ila si Iehoba
nagsiling sa ila: "Dili kamo maghilimo
sini."
13 Si Iehoba nagpamatuud batok sa
Israel, kag batok sa Iuda, sa kamut sang
tanan nḡa mḡa manalagna, kag sang
tanan nḡa mḡa manugtuluk, nḡa naga-
siling: "Talalikod-kamo sa inyo mḡa
malain nḡa mḡa dalanon, kag bantayi-
ninyo ang akon mḡa sogo kag ang akon
mḡa tulumanon, sono sa tanan nḡa mḡa
kasogoan, nḡa ginsogo ko sa inyo mḡa
ginikanan, kag nḡa ginpadalá ko sa inyo
sa kamut sang akon mḡa alagad nḡa mḡa
manalagna."
14 Apang sila walâ magpamati, kondi
ginpalatig-a nila ang ila mḡa tingkoy,
subung sang tingkoy sang ila mḡa gini-
kanan, nḡa walâ sila magtoloo kay Ie-
hoba, nḡa ila Dios.
15 Kag ginsikway nila ang iya mḡa
palatukuran, kag ang iya katipan nḡa
ginkatipan niya sa ila mḡa ginikanan,
kag ang iya mḡa pagpamatuud nḡa
tunḡud sa ila ginlaygay niya sa ila; kag
nagsulunud sila sa kadayawan, nḡa
nanḡinkadayawan sila, kag sa mḡa
katawohan nḡa yadto sa palibot nila,
nḡa nahanunḡud sa ila si Iehoba nag-
sogo, nḡa indi sila maghilimo subung sa
ila.
16 Kag ginbayaan nila ang tanan nḡa
mḡa sogo ni Iehoba, nḡa ila Dios, kag
naghilimo sila sang mḡa larawan nḡa
tinunaw, nḡa duha ka tinday sang baka,
kag sang mḡa Asherim, kag naglayaub
sila sa bug-os nḡa kasoldadosan sang
langit, kag nag-alalagad sila kay Baal.
17 Kag ginpalaagi nila sa kalayo ang
ila mḡa anak nḡa lalaki kag babae; kag
naghilimo sila sing mḡa pagpakot kag
mḡa kawilihan, kag ginbaligya nila sila-
gid sa paghimo sang malain sa mḡa mata
ni Iehoba, sa pagpaakig sa iya.
18 Kag si Iehoba naakig sing daku gid
batok sa Israel, kag ginkuha niya sila sa
atubanḡan sang iya nawung; nḡa walay
nabilin kondi lamang ang kabikahan ni
Iuda.
19 Apang bisan pa ang Iuda walâ mag-
bantay sa mḡa sogo ni Iehoba, nḡa iya
Dios, kag naglalakat sila sa mḡa palatu-
kuran nḡa ginhimo ni Israel.
20 Kag ginsikway ni Iehoba ang bug-
os nḡa kaliwat ni Israel, kag ginpaka-
lisud niya sila, kag gintugyan niya sila

sa mĝa kamut sang mĝa manugsalakay,
tubtub nĝa masobol sila sa malayô sa
iya atubanĝan.
21 Kay gingisi niya ang Israel sa ba-
láy ni Dabid, kag sila naghimo nĝa hari
kay Ieroboam, nĝa anak ni Nabat, kag
ginpaisol ni Ieroboam ang Israel sa pag-
su nud kay Iehoba, kag ginpapakasalâ
niya sila sing daku nĝa salâ.
22 Kag ang mĝa inanak ni Israel nag-
lalakat sa tanan nĝa mĝa salâ ni Iero-
boam, nĝa ginhimo niya; walâ sila mag-
isol sa ila,
23 Tubtub nĝa ginkuha ni Iehoba ang
Israel sa atubanĝan sang iya nawung,
subung sang ginsiling niya sa kamut sang
tanan nĝa mĝa manalagna nĝa iya mĝa
alagad. Kag ang Israel ginpaliton gikan
sa ila duta pa Asur, tubtub karon.

Ang duta sa Isarel napuno sang mĝa diwatahan.

24 Kag nagdalá ang hari sa Asur sang
tinawo sa Babilonia, kag sa Kuta, kag
sa Aba, kag sa Hamat, kag sa Separba-
im, kag ginpapuyô niya sila sa mĝa
kabanwaanan sa Samaria, nĝa salili sang
mĝa inanak ni Israel; kag nagtagiya
sila sa Samaria, kag nagpuluyô sila sa
iya mĝa kabanwaanan.
25 Kag nahanabu, sang nagsulugud
sila sa pagpuyô didto, nĝa walâ sila ma-
hadluk kay Iehoba; kag nagpadalá si
Iehoba batok sa ila sing mĝa leon nĝa
nagapalamatay sa ila.
26 Kag naghalambal sila sa hari sa
Asur, nĝa nagasiling: "Ang mĝa kata-
wohan nĝa imo ginpaliton, kag ginpa-
puyô mo sa mĝa kabanwaanan sa Sa-
maria, walâ makahibalo sang tulumanon
sang Dios sa sadtong duta, kag sia nagpa-
dalá sing mĝa leon sa ila, kag yari karon,
ang mĝa leon magapamatay sa ila, kay
walâ sila nakahibalo sang palatukuran
sang Dios sang duta."
27 Kag ang hari sa Asur nagsogo, nĝa
nagasiling: "Pakadtoa didto ang isa
sang mĝa saserdote, nĝa ginpaliton ninyo
diri gikan didto, kag magkadto sia kag
magpuyô didto, kag magtudlo sia sa
ila sang palatukuran sang Dios sang ka-
dutaan.
28 Kag nag-abut ang isa sang mĝa
saserdote nĝa pinaliton nila gikan sa
Samaria, kag nagpuyô sia sa Bethel, kag
nagtudlo sia sa ila kon paano ang pag-
kahadluk nila kay Iehoba.
29 Apang ang tagsa ka katawohan
naghimo sang iya mĝa dios nĝa sa
iya, ang tagsa ka katawohan sa banwa
nĝa ginapuy-an niya, kag ginbulutang
nila sila sa mĝa baláy sang mĝa mataas
nĝa duug, nĝa ginhimo sang mĝa Sama-
riahanon;
30 Ang mĝa taga-Babilonia naghilimo
sang Sukot-Benot, kag ang mĝa taga-
Kut naghilimo sang Nergal, kag ang
mĝa taga-Hamat naghilimo sang Asi-
ma;
31 Ang mĝa Abinhon naghilimo sang
Nibas kag sang Tartak, kag ang mĝa
Separbainhon nagasulunog sa ila mĝa
anak sa kalayo kay Adramelek kag kay
Anamelek, nĝa mĝa dios sang Separ-
baim.
32 Kag nagakalahadluk sila *man* kay
Iehoba; kag naghilimo sila nĝa sa ila
sing mĝa saserdote sang mĝa mataas
nĝa duug sa bisan kon sin-o, nĝa sila na-
gahalalad nĝa sa ila sa mĝa baláy sang
mĝa mataas nĝa duug.
33 Nagkalahadluk sila kay Iehoba kag
nag-alagad sila sang ila mĝa dios, sono
sang pamatasan sang mĝa katawohan, sa
diin ginpaliton sila.
34 Tubtub karon ginahimo nila su-
bung sang nahauna nila nĝa mĝa batasan;
nĝa walâ magakalahadluk sila kay Ieho-
ba *lamang*, bisan ginahimo nila sono sang
ila mĝa palatukuran kag sang ila mĝa
tulumanon, bisan sono sang kasogoan
kag sang sogo, nĝa ginsogo ni Iehoba sa
mĝa anak ni Iakob, nĝa sa iya ginbutang
niya ang nĝalan nĝa si Israel.
35 Kag si Iehoba naghimo sing kati-
pan sa ila kag nagsogo sia sa ila, nĝa
nagasiling: "Dili kamo magkalahadluk
sa iban nĝa mĝa dios, bisan maglayaub-
kamo sa atubanĝan nila, bisan mag-ala-
lagad-kamo sa ila, bisan maghalalad-ka-
mo sa ila;
36 Apang kay Iehoba, nĝa nagpatak-
lad sa inyo gikan sa duta sa Egipto nĝa
may daku nĝa gahum kag butkon nĝa
inuntay, sa atubanĝan sa iya sini mag-
layaub-kamo, kag sa iya sini maghala-
lad-kamo.
37 Kag ang mĝa palatukuran, kag ang
tulumanon, kag ang kasogoan, kag ang
sogo nĝa ginhatag niya sa inyo nĝa si-
nulat, magaandam kamo sa pagtuman
sa tanan nĝa adlaw, kag indi kamo mag-
kalahadluk sa liwan nĝa mĝa dios.
38 Kag indi kamo magkalalipat sang

katipan, nĝa ginhimo ko sa inyo; kag
dili kamo magkalahadluk sa liwan nĝa
mĝa dios.
39 Apang magkalahadluk-kamo kay
Iehoba, nĝa inyo Dios, kag sia gid ma-
gabawi sa inyo sa kamut sang tanan
ninyo nĝa mĝa kaaway."
40 Apang walâ sila magpamati, kon-
di ginhimo nila sono sang ila nahauna
nĝa pamatasan.
41 Kag yadtong mĝa katawohan nag-
kalahadluk kay Iehoba kag nag-alalagad
sila sa ila mĝa dios: ang ila man nĝa
mĝa anak, kag ang ila mĝa kaapohan,
nagahilimo tubtub karon sang ginhimo
sang ila mĝa ginikanan.

Si Esekias, hari sa Iuda.—Ginalibutan ni Senakerib ang Ierusalem. Panĝamuyo ni Esekias, kag kalaglagan sang kasoldadosan sang Asur.

18 KAG nahanabu, sa ikatlo ka tuig ni
Osea, nĝa anak ni Ela, nĝa hari
sa Israel, nĝa nagsugud sa paghari si
Esekias, anak ni Akas, nĝa hari sa Iuda.
2 Sang nagsugud sia sa paghari, na-
gaedad sia sing *duha* ka púlô kag lima
ka tuig, kag naghari sia sing duha ka
púlô kag siam ka tuig sa Ierusalem.
Ang nĝalan sang iya ilóy amo si Abi,
nĝa anak ni Sakarias.
3 Ginhimo niya ang matadlung sa
mĝa mata ni Iehoba, sono sa tanan nĝa
ginhimo ni Dabid, nĝa iya amay.
4 Sia nagkuha sang mĝa mataas nĝa
duug kag gindugmok niya ang mĝa lara-
wan, kag ginutúd niya ang mĝa Asherim,
kag gintipiktipik niya ang man-ug nĝa
tumbaga, nĝa ginhimo ni Moises; kay
tubtub sadtong mĝa adlaw ginsunugan
sing mĝa pahamut sang mĝa inanak ni
Israel sa atubanĝan niya; kag ginhi-
nĝalanan niya nĝa si Nehustan.
5 Sia naglaum kay Iehoba, nĝa Dios
ni Israel, kag sa olehe niya walâ sing
kaanĝay sa iya sang tanan nĝa mĝa hari
sa Iuda, bisan man sa tunĝâ sang mĝa
nagulúna sa iya.
6 Kay nagpakigimpon sia kay Iehoba,
kag walâ magisol sa iya, kondi nĝa
ginbantayan niya ang mĝa sogo, nĝa
ginsogo ni Iehoba kay Moises.
7 Kag si Iehoba nagúpud sa iya. Kag
sa tanan nĝa mĝa butang nĝa ginago-
waan niya, nagabugana sia. Sia nagla-
lis batok sa hari sa Asur, kag walâ mag-
alagad sa iya.
8 Ginpilas man niya ang mĝa Pi-
listinhon tubtub sa Gasa, subung man
ang iya mĝa kadulunan, kutub sa mĝa
tore sang mĝa lalantawan tubtub sa
banwang pinabakud.
9 Nahanabu, sa ikapat ka tuig sang
hari nĝa si Esekias, nĝa among tuig nĝa
ikapito ni Osea, nĝa anak ni Ela, hari sa
Israel, nĝa nagtaklad si Salmanasar,
nĝa hari sang Asur, batok sa Samaria,
kag ginlibutan niya sia.
10 Kag nakuha nila sia sang natapus
ang tatlo ka tuig, sa ikan-um ka tuig ni
Esekias, nĝa amo sia ang ikasiam ka
tuig ni Osea, nĝa hari sa Israel, nĝa na-
kuha ang Samaria.
11 Kag ginpaliton sang hari sa Asur
ang Israel sa Asur, kag ginpahamtang
niya sila sa Hala, kag sa ibabaw sang
Habor, nĝa subâ sa Gosan, kag sa mĝa
kabanwaanan sang mĝa Medinhon;
12 Tunĝud kay walâ sila magpamati
sang tinĝug ni Iehoba, nĝa ila Dios,
kondi ginlapas nila ang iya katipan, *kag*
ang tanan nĝa ginsogo ni Moises, nĝa
alagad ni Iehoba: walâ sila magpamati,
bisan naghilimo sila sini.
13 Kag sa ikapúlô kag apat ka tuig
sang hari nĝa si Esekias, nagtaklad si
Senakerib, nĝa hari sa Asur, batok sa
tanan nĝa mĝa kabanwaanan nĝa mĝa
mabakud sa Iuda, kag ginkuha niya sila.
14 Kag ang hari nĝa si Esekias, nag-
padalá sa pagsiling sa hari sa Asur sa
Lakis: "Ako nakasalâ. Halín-ka sa
akon; ang igabutang mo sa akon, paga-
dal-on ko." Kag ang hari sa Asur nag-
pabayad kay Esekias, nĝa hari sa Iuda,
sang tatlo ka gatus ka talanton nĝa pílak,
kag katloan ka talanton nĝa bulawan.
15 Kag ginhatag ni Esekias ang tanan
nĝa pílak nĝa nakita sa Baláy ni Iehoba,
kag sa mĝa bahandi sang baláy sang
hari.
16 Kag sadto nĝa panag-on ginutúd
ni Esekias ang mĝa gawang sang sim-
bahan ni Iehoba, kag ang mĝa haligi
nĝa si Esekias, nĝa hari sa Iuda, nag-
pahalup sang *bulawan*, kag ginhatag niya
ini sa hari sa Asur.
17 Kag ang hari sa Asur nagpadalá
kay Tartan kag kay Rab-saris, kag kay
Rabsake upud ang isa ka daku nĝa
kasoldadosan, kutub sa Lakis, sa hari
nĝa si Esekias, pa Ierusalem; kag nag-

talaklad sila kag nag-alabut sa Ierusa-
lem. Kag sang nakataklad kag sang nag-
alabut sila, nagdulúlog sila sa luyo sang
kalog sang punong sa ibabaw, nga̅ didto
sa luyo sang dalan sang latagon sang
Manuglugom.
18 Kag gintawag nila ang hari; kag
naggowa sa ila si Eliakim, nga̅ anak ni
Hilkia, nga̅ among tululinan sang baláy
sang *hari,* kag si Sebna, nga̅ eskriba, kag
si Ioa, nga̅ anak ni Asap, nga̅ manugsu-
lat sang mga̅ Kronika.
19 Kag nagsiling sa ila si Rabsake:
" Isiling, ginaampo ko sa inyo kay Ese-
kias: Amo ining ginasiling sang dakung
hari, sang hari sa Asur:
20 " ¿Ano nga̅ pagsalig bala sa sinang
imo ginasaligan? Nagasiling ka *sing ma-
ayo; apang* among mga̅ polong sa mga̅
bibig. *May* kinahanglan sing kasapu-
lanan kag panikasug nga̅ sa pag-awayan.
¿Sa kay sino-o bala ikaw nagasalig, nga̅
nagmalalison ka batok sa akon?
21 Yari karon, ikaw nagasalig sa si-
ning sungkod nga̅ kawayan nga̅ balbag
sa Egipto, nga̅ kon may isa nga̅ mag-
panukud sa iya, magasulud sia sa iya
kamut, kag magalapus sa iya. Amo ini
si Paraon, nga̅ hari sa Egipto, nga̅ sa
tanan nga̅ mga̅ magsalalig sa iya.
22 Kag kon magsiling ka sa akon:
Kami nagasalig kay Iehoba, nga̅ amon
Dios: ¿ indi bala amo sia gid, nga̅ ang
iya mga̅ mataas nga̅ dung kag mga̅ ha-
laran ginkuha ni Esekias, sang nagsiling
sia sa Iuda kag sa Ierusalem: Sa atu-
banga̅n sini nga̅ halaram magayaub
kamo, Ierusalem?
23 Kag karon, ginaampo ko sa imo,
nga̅ makigkasugtanay ka sa akon ginoo,
nga̅ hari sa Asur, kag ako magahatag sa
imo sang duha ka libo ka kabayo, kon
ikaw makasarang pagpatigayon sing
mga̅ *tinawo,* nga̅ magkabayo sa ila.
24 Busa, ¿ paano bala ang pagpata-
lingi mo sang nawung sang isa lamang
ka pang̅olo sang labing diyotay sang
mga̅ alagad sang akon ginoo? Apang
nagasalig ka sa Egipto tung̅ud sang mga̅
kanga kag sang mga̅ manugkabayo.
25 ¿Nagtaklad bala ako karon nga̅
walâ si Iehoba batok sa sini nga̅ lugar
nga̅ sa paglaglag sa iya? Si Iehoba gid
ang nagsiling sa akon: Taklad-ka ba-
tok sa sining duta, kag laglaga sia?"
26 Kag nagsiling si Eliakim, nga̅ anak
ni Hilkia, kag si Sebna, kag si Ioa, kay
Rabsake: " Ginaampo ko sa imo, nga̅
maghambal ka sa imo mga̅ alagad sang
inaraminhon, kay kami makahang̅up sini,
kag indi ka maghambal sa amon sa
hinudio sa mga̅ idulung̅ug sang banwa,
nga̅ yara sa ibabaw sang kuta."
27 Kag si Rabsake nagsiling sa ila:
" ¿ Ginpadalá bala ako sang akon ginoo
sa imo ginoo kon sa imo, nga̅ sa pagsi-
ling sining mga̅ polong? ¿Indi bala nga̅
sa mga̅ tawo, nga̅ yara sa ibabaw sang
kuta, sa pagkaon sang ila ipot kag pag-
inum sang ila ihi upud sa inyo?"
28 Kag nagtindug si Rabsake, kag
nagtuaw sa daku nga̅ tingug sa
hinudio, kag naghambal, nga̅ nagasi-
ling: " Palamati-kamo sang polong
sang daku nga̅ hari, sang hari sa Asur;
29 Amo ining ginasiling sang hari:
Indi kamo magpalimbong kay Esekias,
kay indi sia makasarang sa pagluwas sa
inyo sa akon kamut.
30 Kag indi magpasalig sia sa inyo kay
Iehoba, nga̅ nagasiling: Sa pagkama-
tuud, pagaluwason kita ni Iehoba, kag
ini nga̅ banwa indi pagaitugyan sa ka-
mut sang hari sa Asur.
31 Indi kamo magpalamati kay Ese-
kias, kay amo ining ginasiling sang hari
sa Asur: Palakighidaet-kamo sa akon
kag gulowa-kamo sa akon; kag ang
tagsatagsa magakaon sang iya kaubasan,
kag ang tagsatagsa sang iya igera, kag
ang tagsatagsa magainum sang mga̅
tubig sang iya bobon,
32 Tubtub nga̅ ako mag-abut kag
magdalá ako sa inyo sa isa ka duta su-
bung sang inyo duta, duta nga̅ sa trigo kag
sa duga sang ubas, duta nga̅ sa tinapay
kag sa mga̅ kaubasan, duta sang mga̅
oliba, sang lana kag sang dugus; kag
magakalabuhi kamo, kag indi kamo ma-
gakalamatay. Indi kamo magpalamati
kay Esekias, kay nagasugyot sia sa
inyo, nga̅ nagasiling: Si Iehoba maga-
luwas sa aton.
33 Ang mga̅ dios sang mga̅ katawohan
¿ nagluwas sila bala sang tagsatagsa sa
iya duta sa kamut sang hari sa Asur?
34 ¿ Diin bala ang mga̅ dios sa Hamat
kag sa Arpad? ¿Diin bala ang mga̅
dios sa Separbaim, sa Hena, kag sa Iba?
¿ Nagluwas bala sila sa Samaria sa akon
kamut?
35 ¿ Mga̅ sin-o bala sang tanan nga̅
mga̅ dios sining mga̅ kadutaan nga̅ nag-
luwas sang ila duta sa akon kamut, agud

nĝa si Iehoba magluwas sa akon kamut
sang Ierusalem ? "
36 Kag ang banwa naghipus, nĝa walâ
magsabat sa iya sing polong ; kay may
sogo sang hari, nĝa nagasiling : "Indi
kamo magsalabat sa iya."
37 Kag si Eliakim, anak ni Hilkia,
tululinan sang baláy, kag si Sebna nĝa
eskriba, kag si Ioa, nĝa anak ni Asap,
nĝa manugsulat sang mĝa Kronika, nag-
alabut kay Esekias nĝa gisi ang ila mĝa
panapton, kag ginpatpat nila sa iya ang
mĝa polong ni Rabsake.

19 KAG nahanabu nĝa, sang nabatian
ini sang hari nĝa si Esekias, gingisi
niya ang iya mĝa panapton, kag nagpu-
tus sia sang panapton nĝa masinakiton,
kag nagsulúd sia sa Baláy ni Iehoba.
2 Kag ginpadalá niya si Eliakim, nĝa
tululinan sang baláy, kag si Sebna nĝa
esriba, kag ang mĝa tigulang sang mĝa
saserdote, nĝa mĝa nagputus sang pa-
napton nĝa masinakiton, kay Isaias, nĝa
manalagna, nĝa anak ni Amos.
3 Kag nagsililing sila sa iya : "Amo
ining ginsiling ni Esekias : Ini nĝa ad-
law among adlaw sa kalisud, sa sabdong,
kag sa pagpakahuya ; kay ang mĝa anak
nag-alabut tubtub sa pagkatawo, kag
ang nagaanak walay mĝa kusug.
4 Ayhan nagpamati kunta si Iehoba,
nĝa imo Dios, sang tanan nĝa mĝa po-
long ni Rabsake, nĝa ginpadalá sang
hari sa Asur, nĝa iya ginoo, sa pagpasi-
pala sa Dios nĝa buhi, kag nĝa maga-
sabdong sia sang mĝa polong, nĝa na-
batian ni Iehoba, nĝa imo Dios. Ngani,
magbayaw-ka sing panĝamuyo tunĝud
sang mĝa nabilin nĝa yari *pa* sila."
5 Kag nag-alabut ang mĝa alagad sang
hari nĝa si Esekias kay Isaias.
6 Kag si Isaias nagsiling sa ila : "Amo
ini ang pagaisiling ninyo sa inyo ginoo :
Amo ining ginasiling ni Iehoba : Indi
ka magkahadluk tunĝud sa mĝa po-
long nĝa nabatian mo, nĝa sa ila gin-
pakahuy-an ako sang mĝa alagad sang
hari sa Asur.
7 Yari karon, magabutang ako sa iya
sing isa ka espiritu, nĝa kon magapamati
sia sing higonghigong, magabalik sia
sa iya duta, kag pagahimoon ko, nĝa sa
iya duta mapukan sia sa hinĝaniban."
8 Kag napauli si Rabsake, kag nakita
niya ang hari sa Asur, nĝa nagaaway
batok sa Libna ; kay nabatian niya, nĝa
sia nagtaliwan sa Lakis.
9 Kag nabatian niya ang siling naha-
nunĝud kay Tiraka, nĝa hari sa Kus :
"Yari karon, naggowa sia nĝa sa pag-
pakigaway sa imo." Kag nagpadalá sia
liwan sing mĝa manugbalita kay Eseki-
as, nĝa nagasiling :
10 "Amo ining pagaisiling ninyo kay
Esekias, nĝa hari sa Iuda, nĝa nagasiling :
Indi ka magpalimbong sa imo Dios, nĝa
sa iya nagasalig ka, nĝa sa pagsiling :
Ang Ierusalem indi pagaitugyan sa
kamut sang hari sa Asur.
11 Yari karon, ikaw nakabati sang
ginhilimo sang mĝa hari sa Asur sa
tanan nĝa mĝa duta, nĝa gintagudilian
nila sila ; kag ikaw, ¿pagaluwason ka
bala ?
12 ¿Ginluwas bala sila sang mĝa dios
sang mĝa katawohan, nĝa ginpanlaglag
sang akon mĝa ginikanan, nĝa amo : ang
Gosan, kag ang Haran, kag ang Resep,
kag ang mĝa inanak ni Eden nĝa yadto
sila sa Telasar ?
13 ¿Diin bala ang hari sa Hamat, kag
ang hari sa Arpad, kag ang hari sang
banwa sa Sepharbaim, sa Hena kag sa
Iba ? "
14 Kag ginbaton ni Esekias ang sulat
sa kamut sang mĝa manugbalita ; kag
sa tapus nĝa nabása niya sia, nagsaka
sia sa Baláy ni Iehoba, kag ginbilad sia
ni Esekias sa atubanĝan ni Iehoba.
15 Kag nagpanĝamuyo si Esekias sa
atubanĝan ni Iehoba, kag nagsiling : "Ie-
boba nĝa Dios sa Israel, nĝa nagapuyô
ka sa tunĝâ sang mĝa kerubin, ikaw
lamang among Dios sang tanan nĝa
mĝa ginharian sang duta ; ikaw ang
naghimo sang lanĝit kag sang duta.
16 Ilinĝig, oh Iehoba, ang imo idulu-
nĝug, kag magpamati-ka. Muklata, oh
Iehoba, ang imo mĝa mata, kag mag-
tulok-ka ; kag magpamatika sang mĝa
polong ni Senakerib, nĝa ginpadalá niya
sa pagpakahuya sa Dios nĝa buhi.
17 Matuud, oh Iehoba, nĝa ang mĝa
hari sa Asur naghapay sang mĝa kata-
wohan kag sang ila mĝa duta ;
18 Kag nĝa gintugyan nila sa kalayo
ang ila mĝa dios, tunĝud kay indi mĝa
dios sila, kondi binuhatan sang mĝa
kamut sang mĝa tawo, nĝa kahoy kag
nĝa bató, kag ginlaglag nila sila.
19 Busa karon, oh Iehoba, nĝa Dios
namon, luwasa kami, ginaampo ko sa

imo, sa iya kamut, agud nga magkilala
ang tanan nga mga ginharian sang duta,
nga ikaw lamang, Iehoba, among Dios."
20 Kag si Isaias, nga anak ni Amos,
nagpadalá sa pagsiling kay Esekias:
"Amo ining ginasiling ni Iehoba, nga
Dios sa Israel: Ang gin-ampo mo sa
akon nahanungud kay Senakerib, nga
hari sa Asur, ginpamatian ko.
21 Ini among polong ni Iehoba, nga
ginhambal niya batok sa iya: Gintamay
ka, ginpasipalahan ka sang ulay, nga anak
nga babae sa Sion. Naglungo sang iya
olo sa olehe nimo ang anak nga babae
sa Ierusalem.
22 ¿Sa kay sin-o bala nagpasipala kag
nagpakahuya ka? Kay ¿batok kay sin-o
bala nagbayaw ka sing tingug? Ginba-
yaw mo sa mataas ang imo mga mata
batok sa Balaan sa Israel.
23 Sa kamut sang imo mga manug-
balita ginpasipalahan mo ang Ginoo,
kag nagsiling ka: Sa kadamuon sang
akon mga kanga nagtaklad ako sa mga
putokputokan sang mga bukid, sa mga
bahin sa sulúd gid sang Libano. Paga-
utdon ko ang iya mga labing mataas
nga sedro, ang iya mga sipres nga mga
pinili; magalambut ako sa iya kata-
pusan nga puluy-an, sa talon sang iya
katamnan.
24 Ako nagkutkut, kag naginum ako
sang mga tubig nga dumuluong, kag
pagapamalhon ko sa mga dapadapa
sang akon mga tiil ang tanan nga mga
subâ sa Matsor.
25 ¿Walâ ka bala makabati, nga sa
dugay na nga mga panag-on ginhimo ko
ini? ¿nga sa mga adlaw nga daan gin-
human ko ini? Kag karon ginapakari
ko ini, kag didto ikaw sa paghapay sang
mga kabanwaanan nga mga mabakud
sa mga tinumpok sang mga nagub-an.
26 Kag ang iya mga pumuluyô, nga
mga malip-ot sa mga kamut, mga linap-
yo kag mga nagasalalimuang, nga sila *su-
bung* sang hilamon sa latagon, kag sang
gamhon nga linghod, kag *subung* sang
hilamon sa mga atup, kag sang patubas
nga laya nga walâ pa magulang.
27 Nahibaloan ko ang imo pagpaham-
tang, ang imo pagowa kag ang imo
pagsulúd, kag ang imo kasingkal batok
sa akon.
28 Tungud kay naakig ka batok sa a-
kon, kag ang imo pagkabugalon nagsaka
sa akon mga idulungug, ako magabutang
sang akon tohog sa imo mga ilong, kag
ang akon bokado sa imo mga bibig, kag
pagapabalikon ko ikaw sa dalanon sa
diin ka naghalín.
29 Kag ini magamangintanda sa imo:
Sa sini nga tuig nagakaon ka sang ma-
gatúbô sa iya kaugalingon, kag sa ika-
duha ka tuig sang magatúbô sa iya
kaugalingon; kag sa ikatlo ka tuig ma-
gasab-ug kamo, kag magaalani kamo,
magatalanum kamo sang mga kaubasan
kag magakalaon kamo sang bunga nila.
30 Kag nahanungud sang nakapalagyo
sa baláy ni Iuda, ang nasalin sang nabi-
lin sa iya magapangamut liwan sa
idalum, kag magadalá sing bunga sa
ibabaw.
31 Kay magagowa sa Ierusalem ang
isa ka nabilin, kag sa bukid sa Sion, ang
mga nagpalalagyo. Ang kaimon ni Ie-
hoba sang Sebaot magahimo sini.
32 Tungud sini amo ining ginasi-
ling ni Iehoba nahanungud sang hari sa
Asur: Indi sia magaabut sa sini nga ban-
wa, bisan magapana sia sing mga baslay
sa iya, indi magapakita sa atubangan
niya ang taming, bisan magapatindug
sia sing tap-ok batok sa iya.
33 Sa dalan nga iya ginkarian, maga-
balik sia, kag indi sia maga-abut sa sini
nga banwa, siling ni Iehoba.
34 Kay pagatabangan ko ini nga ban-
wa nga sa pagluwas sa iya, tungud sa
kabangdanan sa akon, kag tungud sa
kabangdanan ni Dabid, nga akon ala-
gad."
35 Kag nahanabu nga, sang amo gid
nga gab-i, naggowa ang manugtunda ni
Iehoba, kag ginpilas niya sa dulugan
sang Asur ang isa ka gatus kawaloan
kag lima ka libo; kag sang pagbangon
nila sa kaagahon, yari karon tanan sila
mga lawas nga patay.
36 Kag si Senakerib, nga hari sa Asur,
nagpatindug sang dulugan, kag naglakat
kag nagbalik kag nagpuyô sa Ninibe.
37 Kag nahanabu, sang nagayaub sia
sa baláy ni Nisrok, nga iya dios, nga si
Adramelek kag si Sareser, *nga iya mga
anak*, nagpilas sa iya sa hinganiban;
kag nagpalalagyo sila sa duta sa Ara-
rat; kag naghari nga salili niya si Esar-
hadon, nga iya anak.

Balatian ni Esekias kag pag-ayo sa iya.

20 SA sadtong mga adlaw nagbalatian sa kamatayon si Esekias. Kag nag-abut sa iya si Isaias nga manalagna, nga anak ni Amos, kag nagsiling as iya: "Amo ini ang ginasiling ni Iehoba: Himosa ang imo baláy, kay mamatay ka, kag indi ka magakabuhi."
2 Kag ginliso niya ang iya nawung sa dingding, kag nagpangamuyo sia kay Iehoba, kag nagsiling:
3 "Ginaampo ko sa imo, oh Iehoba, nga magpanumdum ka, nga naglakat ako sa atubangan nimo sa kamatooran kag sa lubus nga tagiposoon, kag nga ginhimo ko ang maayo sa imo mga mata." Kag naghibi si Esekias sa isa ka daku nga paghibi.
4 Kag nahanabu, sang walâ pa makagowa si Isaias tubtub sa tungâ sang patyo, nag-abut ang polong ni Iehoba sa iya, nga nagasiling:
5 "Balik-ka kag isiling-mo kay Esekias, nga pangolo sa akon banwa: Amo ining ginasiling ni Iehoba, nga Dios ni Dabid, nga imo amay: Ginpamatian ko ang imo pangamuyo, kag nakita ko ang imo mga luha: pagaayohon ko ikaw; sa ikatlo ka adlaw magasaka ka sa baláy ni Iehoba.
6 Kag pagadugangan ko ang imo mga adlaw sing napúlô kag lima ka tuig, kag pagaluwason ko ikaw kag ini nga banwa sa kamut sang hari sa Asur; kag pagatabangan ko ini nga banwa, sa kabangdanan sa akon, kag sa kabangdanan ni Dabid, nga akon alagad."
7 Kag nagsiling si Isaias: "Kuha-kamo sang linamas nga igos." Kag sang ginkuha nila ini, ginbutang nila sia sa ibabaw sang pilas, kag nag-áyô *sia*.
8 Kag si Esekias nagsiling kay Isaias: "¿Ano bala nga tanda nga pagaayohon ako ni Iehoba, kag nga magasaka ako sa baláy ni Iehoba sa ikatlo ka adlaw?"
9 Kag nagsabat si Isaias: "Ina mangintanda sa imo gikan kay Iehoba, nga pagahimoon ni Iehoba ang iya ginmitlang: ¿Magakadto bala ang landong sing napúlô ka alintaga, kon magabalik sia sing napúlô ka alintaga?"
10 Kag si Esekias nagsabat: "Among mahapus nga butang nga ang landong maghuyog sing napúlô ka alintaga. Indi; nga ang landong magbalik sing napúlô ka alintaga."
11 Kag ang manalagna, nga si Isaias, nagtuaw kay Iehoba, nga ginpabalik niya ang landong sing napúlô ka alintaga sa mga alintaga ni Akas, sa mga alintaga nga nagpanaug.

Nakasala si Esekias, nga nagapakita sang iya mga bahandi sa mga manugbalita sang hari sa Babilonia.

12 Sa sadtong panag-on si Berodak-Baladan, nga anak ni Baladan, nga hari sa Babilonia, nagpadalá sing mga sulat kag isa ka dólot kay Esekias, kay nabatian niya, nga si Esekias nagbalatian.
13 Kag ginpamatian sila ni Esekias, kag ginpakita niya sa ila ang bug-os nga baláy sang iya mga malahalon nga mga butang: ang pílak kag ang bulawan, kag ang mga pahamut, kag ang mga lana nga mahamut, kag ang bug-os nga baláy sang iya mga hinganiban, kag ang tanan nga yara sa iya mga bahandi. Walâ gid sing bisan ano nga walâ pagipakita ni Esekias sa ila, sa iya baláy kag sa bug-os niya nga ginharian.
14 Kag ang manalagna, nga si Isaias, nagkadto sa hari nga si Esekias, kag nagsiling sa iya: "¿Anong ginsililing bala sadtong mga lalaki, kag sa diin sila naggilikan *pakari* sa imo?" Kag si Esekias nagsiling sa iya: "Sa malayô nga duta naggilikan sila, sa Babilonia."
15 Kag sia nagsiling: "¿Anong nakita nila bala sa imo baláy?" Kag si Esekias nagsiling: "Nakita nila ang tanan nga yara sa akon baláy; walâ gid sing ano sa akon mga bahandi, nga walâ ko igpakita sa ila."
16 Kag si Isaias nagsiling kay Esekias: "Pamatii ang polong ni Iehoba:
17 Yari karon, nagaalabut ang mga adlaw, nga ang tanan nga yara sa imo baláy, kag ang tanan nga ginbahandi sang imo mga ginikanan tubtub karon, pagadal-on sa Babilonia, nga walâ gid sing mabilin, nagsiling si Iehoba
18 Kag sa imo mga anak, nga naggulowa sa imo, nga ginpanganak mo, pagakuhaon sila, kag magamanginkapon sila sa harianon nga baláy sang hari sa Babilonia."
19 Kag si Esekias nagsiling kay Isaias: "Ang polong ni Iehoba, nga ginhambal mo, maayo." Kag nagsiling *pa* sia: "Kon lamang may paghidaet kag kalig-onan sa akon mga kaadlawan."

20 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Esekias, kag ang tanan niya nga mga
kabantugan, kag kon paano ang pagbu-
hat niya sang punong kag sang kalog,
kag ginsulúd niya ang mga tubig sa
banwa, ¿ walâ bala masulat sa tolon-an
sang mga Kronika sang mga hari sa
Iuda ?
21 Kag nagtolog si Esekias upud sang
iya mga ginikanan, kag naghari nga salili
niya si Manases, nga iya anak.

Ang ginharian sang madauton nga si Manases.

21 NAGSUGUD sa paghari si Mana-
ses, sang nagaedad sia sing na-
púlô kag duha ka tuig, kag naghari sia
sing kalim-an kag lima ka tuig sa Ieru-
salem. Ang ngalan sang iya ilóy amo
si Hepsiba.
2 Kag ginhimo niya ang malain sa
mga mata ni Iehoba, sono sang mga
kalangil-aran sang mga katawohan nga
ginsobol ni Iehoba sa atubangan sang
mga inanak ni Israel.
3 Kag sia nagpatindug liwan sang
mga mataas nga duug, nga ginguba ni
Esekias, nga iya amay, kag nagpatindug
sia sing mga halaran kay Baal, kag nag-
himo sia sing isa ka Ashera, subung sang
ginhimo ni Akab, nga hari sa Israel;
kag nagyaub sia sa atubangan sang bug-
os nga kasoldadosan sang langit kag
nag-alagad sia sa ila.
4 Subung man nagpatindug sia sang
halaran sa Baláy ni Iehoba, nga nahanu-
ngud sa iya nagsiling si Iehoba: " Pa-
gaibutang ko ang akon ngalan sa Ieru-
salem."
5 Kag nagpatindug sia sing mga
halaran nga sa bug-os nga kasoladosan
sang langit sa duha ka patyo sang Baláy
ni Iehoba.
6 Kag ginpaagi niya sa kalayo ang
iya anak, kag nagbutang sia sa buhat
sang mga malilihion kag sang mga
kawilihan, kag nagtukod sia sing mga
manugpagowa sang espiritu kag mga
manugpakot, kag ginpadamu niya ang
paghimo sang malain sa mga mata ni
Iehoba, nga sa pagpaakig sa iya.
7 Kag nagbutang sia sang larawan nga
tinigban ni Ashera, nga ginhimo niya,
sa baláy nga nahanungud sa iya nagsi-
ling si Iehoba kay Dabid, kag kay Salo-
mon, nga iya anak: " Pagaibutang ko
ang akon ngalan sa gihapon sa sini nga
baláy kag sa Ierusalem, nga ginpili ko
sa tanan nga mga kabikahan sa Is-
rael.
8 Kag indi ko na pagahimoon, nga ang
tiil ni Israel magpanlugayaw nga ma-
layô sa duta, nga ginhatag ko sa ila mga
ginikanan, lamang nga mag-alandam
sila sa paghimo sono sa tanan nga mga
butang nga ginsogo ko sa ila, kag sono
sa tanan nga kasogoan, nga ginsogo sa
ila sang akon alagad nga si Moises."
9 Apang walâ sila magpalamati, kag
ginpatalang sila ni Manases nga maghili-
mo sila sing labi pa kalain sang mga ka-
tawohan, nga ginlalag ni Iehoba sa atu-
bangan sang mga inanak ni Israel.
10 Kag naghambal si Iehoba sa kamut
sang iya mga alagad, nga mga mana-
lagna, nga nagasiling:
11 " Tungud kay si Manases, nga hari
sa Iuda, nagbutang sa buhat sining mga
kalangil-aran, kag naghimo sing labi pa
ka lain sa tanan nga ginhimo sang mga
Amorinhon, nga nanginúna sa iya, kag
nga nagpakasalâ man kay Iuda tungud
sa ila mga dios;
12 Tungud sini amo ining ginasiling
ni Iehoba, nga Dios sa Israel: Yari
karon, ginadalá ko diri ang amo nga
malain sa ibabaw sang Ierusalem kag sa
ibabaw sang Iuda, nga ang magpamati
sini pagatinglan ang duha niya ka idu-
lungug.
13 Kag pagauntayon ko sa ibabaw
sang Ierusalem ang lubid sa Samaria,
kag ang tonton sang baláy ni Akab:
kag ako magatinlo sa Ierusalem subung
sang pagtinlo sa isa ka pingan, nga sa
tapus na nga natinloan, ginapakolob nila
sia.
14 Kag pagaisikway ko ang nabilin
sang akon panublion, kag pagaitugyan
ko sila sa mga kamut sang ila mga kaa-
way, kag mangininagaw kag mangin-
hinublas sila sa tanan nila nga mga ka-
away;
15 Tungud kay ginhimo nila ang ma-
lain sa akon mga mata, kag nga gin-
paakig nila ako, kutub sang adlaw nga
ang ila mga ginikanan naggowa gikan
sa Egipto tubtub karon."
16 Labut pa, ginula ni Manases ang
dugo nga walay salâ sa kabugana gid,
tubtub nga napunô ang Ierusalem sa
ukbung kag ukbung; labut pa sang iya
salâ, nga tungud sa iya ginpapakasalâ

niya ang Iuda, agud nga maghimo sia
sang malain sa mga mata ni Iehoba.
17 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Manases, kag ang tanan nga ginhimo
niya, kag ang iya salâ nga ginbuhat
niya, ¿ walâ bala masulat sa tolon-an sang
mga Kronika sang mga hari sa Iuda ?
18 Kag nagtolog si Manases upud sa
iya mga ginikanan, kag ginlubung sia
sa katamnan sang iya baláy, sa katamnan
ni Ussa, kag naghari nga salili niya
si Amon, nga iya anak.

Si Amon, hari sa Iuda.

19 Nagsugud sa paghari si Amon
sang nagaedad sia sing duha ka púlô
kag duha ka tuig, kag naghari sia sa
Ierusalem sing duha ka tuig; kag ang
ngalan sang iya ilóy amo si Mesulemet,
nga anak ni Harus, nga taga-Iotba.
20 Kag ginhimo niya ang malain sa
mga mata ni Iehoba, subung sang ginhimo
ni Manases, nga iya amay.
21 Kag naglakat sia sa tanan nga
mga dalanon, nga ginlaktan sang iya
amay; kag nag-alagad sia sa mga larawan
nga sa ila nag-alagad ang iya amay,
kag nagyaub sia sa atubangan nila.
22 Kag ginbayaan niya si Iehoba, nga
Dios sang iya mga ginikanan, kag walâ
maglakat sia sa dalanon ni Iehoba.
23 Kag ang mga alagad ni Amon
nagpuluhon batok sa iya, kag ginpatay
nila ang hari sa iya baláy.
24 Kag ang banwa sang duta nagpilas
sa tanan nga mga nagpuluhon batok
sa hari nga si Amon, kag ang banwa
sang duta naghimo nga hari nga salili
niya kay Iosias, nga iya anak.
25 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Amon, nga ginhimo niya, ¿ walâ bala
masulat sa tolon-an sang mga Kronika
sang mga hari sa Iuda ?
26 Kag ginlubung sia sa iya lulubngan,
sa katamnan ni Ussa; kag naghari nga
salili niya si Iosias, nga iya anak.

Paghari kag mga pagbaylo ni Iosias.—Ang tolon-an sang kasogoan nga nakita sa Simbahan. Ang pagkuha sang diwata. Paghiwat sang Paskua.

22 SANG pagsugud ni Iosias sa paghari,
nagaedad sia sing walo ka
tuig, kag naghari sia sa Ierusalem sing
katloan kag isa ka tuig. Kag ang ngalan
sang iya ilóy amo si Idida, nga anak
ni Adaia, nga taga-Boskat.
2 Kag ginhimo niya ang matadlung
sa mga mata ni Iehoba, kag naglakat
sia sa tanan nga dalanon ni Dabid, nga
iya amay, nga walâ maglipas sa too,
bisan sa walá.
3 Kag nahanabu, sa ikapúlô kag walo
ka tuig sang hari nga si Iosias, nga nagpadalá
ang hari kay Sapan nga eskriba,
nga anak ni Asalia, nga anak ni Mesulam,
sa baláy ni Iehoba, nga nagasiling :
4 " Taklad-ka kay Hilkia, nga pinakamataas
nga saserdote: nga pagisipon
niya ang tanan nga kuarta nga ginpadalá
sa Baláy ni Iehoba, kag nga gintipon
sa banwa sang mga manugbantay
sang gawang,
5 Kag nga igtugyan nila ini sa mga
kamut sang mga nagahilimo sang buluhaton,
nga natulinan sila sa Baláy ni
Iehoba, kag nga pagihatag nila ini sa
mga nagahilimo sang buluhaton sa Baláy,
nga sa pagkaáyô sang mga litik sang
Baláy :
6 Sa mga panday, sa mga manugtukud,
kag sa mga albanyil, nga sa pagpabakal
sing kahoy kag bató nga binasbasan,
nga sa pagkaáyô sang Baláy.
7 Kag nga indi sila pagpangayoan sing
husay sang kuarta nga gintugyan sa ila
mga kamut, kay sila nagagawi nga may
katutum.
8 Niyan nagsiling ang pinapakamataas
nga saserdote nga si Hilkia kay
Sapan nga eskriba: " Ang tolon-an sang
kasogoan nakita ko sa Baláy ni Iehoba."
Kag ginhatag ni Hilkias ang tolonan
kay Sapan, kag ginbása niya ini.
9 Kag nagkadto si Sapan, nga eskriba,
sa hari, kag naghatag sia sa hari sang sugid,
kag nagsiling : " Ginula sang imo
mga alagad ang kuarta, nga nakita sa
simbahan, kag gintugyan nila sia sa mga
kamut sang mga nagahilimo sang buluhaton,
nga natulinan sila sa Baláy ni
Iehoba."
10 Kag si Sapan, nga eskriba, nagsugid
man sa hari, nga nagasiling: " Si
Hilkia nga saserdote, naghatag sa akon
sing isa ka tolon-an." Kag ginbása ini
ni Sapan sa atubangan sang hari.
11 Kag nahanabu, sang nabatian sang
hari ang mga polong sang tolon-an sang
kasogoan, nga gingisi niya ang iya mga
panapton.
12 Kag nagsogo ang hari kay Hilkia,

nga̅ saserdote, kag kay Ahikam, nga̅ anak ni Sapan, kag kay Akbor, nga̅ anak ni Mikaia, kag kay Sapan, nga̅ eskriba, kag kay Asaia, nga̅ alagad sang hari, nga̅ nagasiling:

13 "Lakat-kamo kag pamangkota-ninyo si Iehoba tunḡud sa akon, kag tunḡud sa banwa, kag tunḡud sa bug-os nga̅ Iuda, nahanunḡud sa mga̅ polong sini nga̅ tolon-an, nga̅ nakita; kay dakung kasingkal ni Iehoba amo ang nagdabdab batok sa aton, tunḡud kay ang aton mga̅ ginikanan walâ magpamati sang mga̅ polong sining tolon-an, nga̅ sa paghimo sono sa tanan nga̅ ginsulat sa iya nga̅ sa aton."

14 Kag nagkadto si Hilkia, nga̅ saserdote, kag si Ahikam, kag si Akbor, kag si Sapan kag si Asaia, kay Hulda nga̅ manalagnang babae, nga̅ asawa ni Salum, anak ni Tikba, anak ni Karkas, nga̅ bantay sang mga̅ panapton, nga̅ nagapuyô sia sa Ierusalem, sa ikaduha ka bahin sang banwa, kag naghalambal sila sa iya.

15 Kag sia nagsiling sa ila: "Amo ining ginasiling ni Iehoba, nga̅ Dios sa Israel: Isiling-ninyo sa lalaki, nga̅ nagpadalá sa inyo sa akon:

16 Amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon, igapadalá ko *diri* ang kalaut sa ibabaw sini nga̅ duug, kag sa ibabaw sang iya mga̅ pumuluyô, *sono* sa tanan nga̅ mga̅ polong sang tolon-an, nga̅ ginbása sang hari sa Iuda.

17 Tunḡud kay ginbayaan nila ako, kag nagsulunog sila sing mga̅ pahamut sa liwan nga̅ mga̅ dios sa pagpaakig sa akon tunḡud sang tanan nga̅ mga̅ binuhatan sang ila mga̅ kamut, ang akon kasingkal nagadabdab batok sini nga̅ duug kag indi magapalong.

18 Apang nahanunḡud sang hari sa Iuda, nga̅ nagpadalá sa inyo, agud nga̅ magpalamangkot kamo kay Iehoba, magasililing kamo sa iya sing amo ini: Amo ining ginasiling ni Iehoba, nga̅ Dios ni Israel *nahanunḡud* sang mga̅ polong, nga̅ nabatian mo:

19 Tunḡud kay ang imo tagiposoon naghumok, kag nagpaubus ka sa atubanḡan ni Iehoba, sang pagkabati mo sang ginmitlang ko batok sini nga̅ duug kag batok sa iya mga̅ pumuluyô, *kon sayoron* nga̅ pagahapayon sila kag pagahimalauton sila, kag tunḡud kay gingisi mo ang imo mga̅ panapton, kag naghibi ka sa akon atubanḡan, ako man nagpamati, siling ni Iehoba.

20 Tunḡud sini ako magapatipon sa imo sa imo mga̅ ginikanan, kag ikaw pagatiponan sa paghidaet sa imo lulubnḡan, kag indi makakita ang imo mga̅ mata sang tanan nga̅ kalaut nga̅ igapadalá ko *diri* sa ibabaw sini nga̅ duug." Kag ginsugid nila sa hari *ini* nga̅ polong.

23 KAG ang hari nagpadalá, kag nagtipon sa iya sang tanan nga̅ mga̅ tigulang sa Iuda kag sa Ierusalem.

2 Kag nagsaka ang hari sa Baláy ni Iehoba, kag upud sa iya ang tanan nga̅ mga̅ tawo sa Iuda, kag ang tanan nga̅ mga̅ pumuluyô sa Ierusalem, kag ang mga̅ saserdote, kag ang mga̅ manalagna, kag ang bug-os nga̅ banwa kutub sa labing diyotay tubtub sa labing daku; kag ginbása niya, nga̅ nagapamati sila, ang tanan nga̅ mga̅ polong sang katipan, nga̅ nakita sa Baláy ni Iehoba.

3 Kag nagtindig ang hari sa luyo sang haligi, kag nagpakigkatipan sia sa atubanḡan ni Iehoba, nga̅ magalalakat sila sa olehe ni Iehoba, kag magabalantay sang iya mga̅ sogo kag sang iya mga̅ pagpamatuud, kag sang iya mga̅ palatukuran sa bug-os nila nga̅ tagiposoon, kag sa bug-os nila nga̅ kalág, sa pagtuman sang mga̅ polong sining katipan, nga̅ napanulat sa sadtong tolon-an. Kag ang bug-os nga̅ banwa nagpakigambit sang katipan.

4 Kag nagsogo ang hari sa pinapakamataas nga̅ saserdote, nga̅ si Hilkia, kag sa mga̅ saserdote nga̅ sa ikaduha ka alintaga, kag sa mga̅ manugbantay sang gawang, nga̅ pagkuhaon nila sa simbahan ni Iehoba ang tanan nga̅ mga̅ gamit, nga̅ ginhimo sila nga̅ sa kay Baal kag nga̅ sa Ashera, kag nga̅ sa bug-os nga̅ kasoldadosan sang lanḡit; kag ginsunog niya sila sa gowa sang Ierusalem sa latagon sang Kedron, kag ginpadalá niya ang mga̅ abó nila sa Bethel.

5 Kag ginkuha niya ang mga̅ saserdote sang mga̅ larawan, nga̅ gintukud sang mga̅ hari sa Iuda, agud nga̅ magsulunog sila sing mga̅ pahamut sa mga̅ mataas nga̅ duug sa mga̅ kabanwaanan sa Iuda kag sa mga̅ palibot sang Ierusalem. Kag ang mga̅ nagasulunog sing mga̅ pahamut kay Baal, sa adlaw kag sa bulan, kag sa

sodiako, kag sa bug-os nḡa kasoldadosan
sang lanḡit.
6 Ginpapilák niya ang Ashera sa baláy
ni Iehoba, sa gowa sang Ierusalem, sa
kasulgan sang Kedron, kag ginsunog niya
sia sa kasulgan sang Kedron, kag gindog-
mok niya sia nḡa yab-ok kag ginholog
niya ang yab-ok niya sa ibabaw sang
mḡa lulubnḡan sang mḡa anak sang
banwa.
7 Kag ginguba niya ang mḡa baláy
sang mḡa sodominhon nḡa yadto sa
baláy ni Iehoba, nḡa sa ila nagahalabol
ang mḡa babae sang mḡa layanglayang
nḡa sa Ashera.
8 Kag ginpakari niya ang tanan nḡa
mḡa saserdote sa mḡa kabanwaanan sa
Iuda, kag ginhigkoan niya ang mḡa ma-
taas nḡa duug, nḡa didto ang mḡa sa-
serdote nagasulunog sing mḡa pahamut,
kutub sa Geba tubtub sa Beer-seba ; kag
ginguba niya ang mḡa mataas nḡa duug
sang mḡa gawang nḡa yadto sila sa sa-
lamputan sang gawang ni Iosue, panḡolo
sang banwa, nḡa yadto sa kamut nḡa
walá, sa gawang sang banwa.
9 Apang ang mḡa saserdote sang mḡa
mataas nḡa duug walâ magtalaklad sa
halaran ni Iehoba sa Ierusalem ; apang
nagkalaon sila sang mḡa tinapay nḡa
walay tapay sa tunḡâ sang ila mḡa útud,
10 Kag ginhigkoan niya ang Topet,
nḡa yadto sa nalupyakan sang anak ni
Hinom, agud nḡa walâ sing magpaagi
pa sang iya anak nḡa lalaki kon sa iya
anak nḡa babae sa kalayo kay Molok.
11 Kag ginkuha niya ang mḡa kabayo,
nḡa ginhalad sang mḡa hari sa Iuda sa
adlaw, sa salamputan sang Baláy ni Ie-
hoba, sa luyo sang hulot ni Netan-melek,
nḡa kapon, nḡa yara sa Parbaraim, kag
ginsunog niya sa kalayo ang mḡa kanga
sang adlaw.
12 Kag ginguba sang hari ang mḡa
halaran nḡa yadto sa ibabaw sang atup
sang hulut nḡa mataas ni Akas, nḡa
ginhimo sang mḡa hari sa Iuda, kag ang
mḡa halaran nḡa ginhimo ni Manases sa
duha ka patyo ang Baláy ni Iehoba, kag
nagdalagan sia kutub didto kag nagpilák
sang yab-ok nila sa kasulgan sang Ked-
ron,
13 Kag ginhigkoan sang hari ang mḡa
mataas nḡa duug nḡa yadto sa atubanḡan
sang Ierusalem, sa kamut nḡa too sang
bukid sang Kalaglagan, nḡa ginpatindug
sila ni Salomon, nḡa hari sa Israel, kay
Astarot, nḡa kalanḡil-aran sang mḡa Si-
doninhon, kag kay Kemos, nḡa kalanḡil-
aran ni Moab, kag kay Milkom, nḡa
kalanḡil-aran sang mḡa inanak ni Amon.
14 Kag gindugmok niya ang mḡa
larawan, kag ginutúd niya ang mḡa
Asherim, kag ginpunô niya ang mḡa du-
ug nila sa mḡa tul-an sang mḡa tawo.
15 Kag subung man ang halaran nḡa
yadto sa Bethel kag ang mataas nḡa du-
ug nḡa ginhimo ni Ieroboam, nga anak ni
Nabat, nḡa tunḡud sa iya ginpapakasalâ
niya si Israel, yadtong halaran gid kag
ang mataas nḡa duug ginlaglag niya ;
kag ginsunog niya ang mataas nḡa duug
kag gindugmok niya sia nḡa yab-ok,
kag ginsunog niya ang Ashera.
16 Kag nagbalik si Iosias, kag sang
nakita niya ang mḡa lulubnḡan nḡa yadto
didto sa bukid, nagpadalá sia kag nag-
kuha sang mḡa tul-an sa mḡa lulubnḡan,
kag ginsunog niya sila sa ibabaw sang
halaran, kag ginhigkoan niya sia sono
sa polong ni Iehoba, nḡa ginbantalá
sang tawo sang Dios, nḡa ginsingit niya
ining mḡa butang.
17 Kag ang hari nagsiling : " ¿ Ano
bala nḡa pahanumdum ining ginatan-aw
ko ? " Kag ang mḡa tagabanwa nagsililing
sa iya : " Ini amo ang lulubnḡan sang
tawo sang Dios, nḡa nag-abut gikan sa
Iuda, kag nagsingit batok sa halaran sa
Bethel sang mḡa butang, nḡa ginhimo
mo."
18 Kag sia nagsiling : " Bayai-ninyo
sia ; walay sin-o nḡa maggiho sang iya
mḡa tul-an." Kag gintago nila ang iya
mḡa tul-an, kag ang mḡa tul-an sang
manalagna, nḡa nag-abut gikan sa Sa-
maria.
19 Kag subung man ang tanan nḡa
mḡa baláy sang mḡa mataas nḡa duug
nḡa yadto sa mḡa kabanwaanan sa
Samaria, nḡa ginhimo sila sang mḡa
hari sa Israel sa pagpaakig kay Iehoba,
ginkuha sila ni Iosias, kag naghimo sia
sa sila subung sang ginhimo niya sa Be-
thel.
20 Kag ginhalad niya sa ibabaw sang
mḡa halaran ang tanan nḡa mḡa saser-
dote sang mḡa mataas nḡa duug nḡa yadto
didto, kag ginsunog niya sa ibabaw nila
ang mḡa tul-an sang mḡa tawo ; kag
nagpauli sia sa Ierusalem.
21 Kag nagsogo ang hari sa bug-os
nḡa banwa, nḡa nagasiling : " Hilimo-
kamo sang Paskua kay Iehoba, nḡa inyo

Dios, sono sa nasulat sa tolon-an sini nḡa katipan."

22 Walâ gid mahimo ang subung nḡa Paskua kutub sa mḡa panag-on sang mḡa Hukom nḡa naghulukom sa Israel, bisan sa tanan nḡa mḡa panag-on sang mḡa hari sa Israel kag sang mḡa hari sa Iuda.

23 Apang sa ikapúlô kag walo ka tuig sang hari, nḡa si Iosias, ginhimo yadtong Paskua kay Iehoba sa Ierusalem.

24 Kag subung man ginkuha ni Iosias ang mḡa manugpagowa sang mḡa espiritu, kag ang mḡa manugpakot, kag ang mḡa terapin, kag ang mḡa lawaran kag ang tanan nḡa mḡa kalanḡil-aran nḡa makita sa duta sa Iuda kag sa Ierusalem, nḡa sa pagtuman sang mḡa polong sang kasogoan, nḡa napanulat sa tolon-an, nḡa nakita sang saserdote nḡa si Hilkia sa Baláy ni Iehoba.

25 Sa úna niya walâ gid sing hari nḡa subung sa iya, nḡa nagliso kay Iehoba sa bug-os niya nḡa tagiposoon, kag sa bug-os niya nḡa kalág, kag sa bug-os niya nḡa kusug, sono sa tanan nḡa kasogoan ni Moises; bisan sa olehe niya nagtindug ang isa nḡa subung sa iya.

26 Walay sapayan, walâ na maguli si Iehoba sang dabdab sang iya daku nḡa kaakig; kay nagsiga ang iya kaakig batok kay Iuda, tunḡud sang tanan nḡa mḡa pagpaakig, nḡa ginpaakig sa iya ni Manases.

27 Kag nagsiling si Iehoba: "Pagakuhaon ko man sa akon atubanḡan ang Iuda, subung nḡa ginkuha ko ang Israel, kag pagaisikway ko ini nḡa banwang Ierusalm, nḡa ginpili ko, kag ang baláy nḡa nahanunḡud sa iya nagsiling ako: Ang akon nḡalan magapuyô didto."

28 Kag ang iban sang mḡa binuhatan ni Iosias, kag ang tanan nḡa ginhimo niya, ¿walâ bala tanan masulat sa tolonan sang mḡa Kronika sang mḡa hari sa Iuda?

29 Sa iya mḡa adlaw, si Paraon-Neko, nḡa hari sa Egipto, nagtaklad batok sa hari sa Asur sa subâ sa Eufrates, kag naggowa batok sa iya ang hari nḡa si Iosias; apang sang nakita sia ni *Neko*, ginpatay niya sia sa Megido.

30 Kag ginbutang sia sang iya mḡa alagad sa isa ka kanga, kag gindalá nila sia nḡa patay gikan sa Megido pa Ierusalem, kag ginlubung nila sia sa iya lulubnḡan. Kag ang banwa sang duta nagkuha kay Ioakas, nḡa anak ni Iosias, kag ginhaplas nila sia, kag ginhimo nila sia nḡa hari nḡa salili sang iya amay.

Si Ioakas, si Ioiakim kag si Ioiakin, mḡa hari sa Iuda.

31 Nagsugud sa paghari si Ioakas, sang nagaedad sia sing duha ka púlô kag tatlo ka tuig, kag naghari sia sing tatlo ka bulan sa Ierusalem. Kag ang nḡalan sang iya ilóy amo si Amutal, nḡa anak nḡa babae ni Ieremias, nḡa taga-Libna.

32 Kag ginhimo niya ang malain sa mḡa mata ni Iehoba, sono sa tanan nḡa ginhimo sang iya mḡa ginikanan.

33 Kag ginbilango sia ni Paraon-Neko, sa Ribla, sa duta sa Hamat, agud nḡa indi maghari sia sa Ierusalem; kag ginsilotan niya ang duta sang isa ka bayad nḡa isa ka gatus ka talanton nḡa pílak kag isa ka talanton nḡa bulawan.

34 Kag ginhimo ni Paraon-Neko nḡa hari si Eliakim, nḡa anak ni Iosias, nḡa salili ni Iosias, nḡa iya amay, kag ginilisan niya ang iya nḡalan sa kay Ioiakim; kag ginkuha niya si Ioakas, kag nagkadto sia sa Egipto, kag namatay sia didto.

35 Kag si Ioiakim naghatag kay Paraon sang pílak kag sang bulawan; apang ginpabilihan niya ang duta sa Iuda nḡa sa paghatag sining kuarta, sono sa sogo ni Paraon; kag nagsukot sia sang pílak kag bulawan sa banwa sang duta, sa tagsatagsa sono sang iya kabilihanan, nḡa sa paghatag kay Paraon-Neko.

36 Nagsugud sa paghari si Ioiakim sang nagaedad sia sing duha ka púlô kag lima ka tuig, kag naghari sia sing napúlô kag isa ka tuig sa Ierusalem. Kag ang nḡalan sang iya ilóy, amo si Sebuda, nḡa anak ni Pedaia, nḡa taga-Ruma.

37 Kag ginhimo niya ang malain sa mḡa mata ni Iehoba, sono sa tanan nḡa ginhimo sang iya mḡa ginikanan.

24 SA iya panag-on nagtaklad si Nabukodonosor, nḡa hari sa Babilonia, nḡa sa iya nag-alagad si Ioiakim sing tatlo ka tuig; ugaling nagbalik sia kag naglalis batok sa iya.

2 Kag si Iehoba nagpadalá batok sa iya sang mḡa kasoldadosan nḡa mḡa Kaldeinhon, kag mḡa kasoldadosan nḡa mḡa Araminhon, kag mḡa kasoldadosan

nḡa mḡa Moabinhon, kag mḡa kasolda-
dosan sang mḡa anak ni Amon; kag
ginpadalá niya sila batok sa Iuda sa
paglaglag sa iya, sono sang polong ni
Iehoba nḡa ginhambal niya tunḡud sa
iya mḡa alagad nḡa mḡa manalagna.
3 Sa pagkamatuud gid, nag-abut ini
batok sa Iuda tunḡud sang sogo ni Ieho-
ba nḡa sa pagkuha sa iya sa iya atuba-
nḡan, tunḡud sang mḡa salâ ni Manases,
sono sang tanan nḡa ginhimo niya:
4 Subung man tunḡud sang dugo nḡa
walay salâ nḡa ginula niya; kay ginpunô
niya ang Ierusalem sa dugo nḡa walay
salâ; kag si Iehoba walâ magbuut sa
pagpatawad.
5 Kag ang iban sang mḡa binuhatan
ni Ioiakim, kag ang tanan nḡa ginhimo
niya, ¿walâ bala masulat sa tolon-an
sang mḡa Kronika sang mḡa hari sa
Iuda?
6 Kag nagtolog si Ioiakim upud sa
iya mḡa ginikanan, kag naghari nḡa sa-
lili niya si Ioiakin, nḡa iya anak.
7 Kag ang hari sa Egipto walâ na
maggowa sa iya duta; kay ang hari sa
Babilonia nagkuha sang tanan nḡa iya
sang hari sa Egipto, kutub sa kasulgan
sang Egipto tubtub sa subâ sang
Euprates.
8 Nagsugud sa paghari si Ioiakin sang
nagaedad sia sing napúlô kag walo ka
tuig, kag naghari sia sa Ierusalem sing
tatlo ka bulan. Kag ang nḡalan sang
iya ilóy amo si Neusta, nḡa anak ni
Elnatan, nḡa taga-Ierusalem.
9 Kag ginhimo niya ang malain sa
mḡa mata ni Iehoba, sono sang tanan
nḡa ginhimo sang iya amay.

Ang pamuno sang kabikahan.

10 Sa sadtong panag-on nagtalaklad
ang mḡa alagad ni Nabukudonosor, nḡa
hari sa Babilonia, batok sa Ierusalem,
kag ang banwa ginsugdan sa paglibot.
11 Kag nag-abut si Nabukudonosor,
nḡa hari sa Babilonia, batok sa banwa,
sang ginalibutan pa sia sang iya mḡa
alagad.
12 Kag naggowa si Ioiakin, nḡa hari sa
Iuda, sa hari sa Babilonia, sia kag ang iya
ilóy, kag ang iya mḡa alagad, kag ang
iya mḡa dunganon, kag ang iya mḡa ka-
pon. Kag gindakup sia sang hari sa Ba-
bilonia sa ikawalo ka tuig sang iya
paghari.
13 Kag ginkuha niya didto ang tanan
nḡa mḡa bahandi sang Baláy ni Iehoba,
kag ang mḡa bahandi sang baláy sang
hari, kag gintipiktipik niya ang tanan
nḡa mḡa gamit nḡa bulawan, nḡa gin-
himo ni Salomon, nḡa hari sa Israel,
nḡa sa simbahan ni Iehoba, subung sang
ginmitlang ni Iehoba.
14 Kag ginpaliton niya *sa kabihagan*
ang bug-os nḡa Ierusalem, ang tanan nḡa
mḡa dunganon, kag ang tanan nḡa mḡa
tawo nḡa maisug, napúlô ka libo ka
mḡa bihag; upud ang tanan nḡa mḡa
panday kag mḡa panday sa salsalon,
nḡa walâ gid sing nabilin, luwas ang
mḡa labing imol sa banwa sang duta.
15 Kag ginpaliton niya si Ioiakin sa
Babilonia; kag ginpaliton niya nḡa bihag
gikan sa Ierusalem pa Babilonia ang
ilóy sang hari, kag ang mḡa asawa sang
hari, kag ang iya mḡa kapon, kag ang
mḡa gamhanan sang duta;
16 Ang tanan nḡa mḡa tawo nḡa
maisug, nḡa pito ka libo sila, kag ang
mḡa panday kag ang mḡa panday sa
salsalon, nḡa isa ka libo sila, ang tanan
nḡa mḡa makusug nḡa sa paghimo sang
inaway; kag gindalá sila nḡa mḡa bihag
sang hari pa Babilonia.

Si Sedekias katapusan nḡa hari sa Iuda.—Ginalaglag ni Nabukodonosor ang Ierusalem, kag ginadala niya nḡa bihag ang banwa sang Iuda.

17 Kag ang hari sa Babilonia naghimo
nḡa hari nḡa salili ni Ioiakin kay Mata-
nias, nḡa iya batâ, kag ginilisan niya
ang iya nḡalan sa kay Sedekias.
18 Nagsugud sa paghari si Sedekias
sang nagaedad sia sing duha ka púlô
kag isa ka tuig, kag naghari sia sing
napúlô kag isa ka tuig sa Ierusalem.
Kag ang nḡalan sang iya ilóy amo si A-
mutal, nḡa anak ni Ieremias, nḡa taga-
Libna.
19 Kag ginhimo niya ang malain sa
mḡa mata ni Iehoba, sono sang tanan
nḡa ginhimo ni Ioiakim.
20 Kay tunḡud sang kaakig ni Iehoba
batok sa Ierusalem kag batok sa Iuda,
tubtub nḡa gintabog niya sila sa iya atu-
banḡan, naglalis si Sedekias batok sa
hari sa Babilonia.

25 KAG nahanabu, sa ikasiam ka
tuig sang iya paghari, sa bulan
nḡa ikapúlô, sa ikapúlô sang bulan nḡa

si Nabukodonosor, nḡa hari sa Babilonia,
nag-abut, sia kag ang tanan niya nḡa
kasoldadosan, batok sa Ierusalem, kag
nagpahamtang sia sing dulugan batok
sa iya, kag nagpalatindug sila batok sa
iya sing mḡa kapag-unan sa palibot.
2 Kag nalibutan ang banwa tubtub
sang ikapúlô kag isa ka tuig sang hari
nḡa si Sedekias.
3 Sa ikasiam sang bulan naglandas
ang gutum sa banwa, kag walâ na sing
tinapay nḡa sa banwa sang duta.
4 Kag nahimo ang litik sa banwa,
kag *nagpalalagyo* sa kagab-ihon ang
tanan nḡa mḡa tawo sa pag-awayan, sa
dalan sang gawang nḡa yara sa tunḡâ
sang duha ka kuta, malapit sa ka-
tamnan sang hari, sang yara ang mḡa
Kaldeinhon batok sa banwa sa pali-
bot; kag *ang hari* napakadto sa dalan
sang kapatagan.
5 Kag ang kasoldadosan sang mḡa
Kaldeinhon nagsunud sa hari, kag ginda-
kup niya sia sa mḡa kapatagan sa Ieriko,
kag nag-alaplaag sa iya ang bug-os niya
nḡa kasoldadosan.
6 Kag gindakup nila ang hari, kag
ginpataklad nila sia sa hari sa Babilo-
nia sa Ribla, nḡa didto nagmilitlang
sila sing paghukom batok sa iya.
7 Kag ginpamugutan nila ang mḡa
anak ni Sedekias sa iya atubanḡan, kag
kay Sedekias ginlukat nila ang mḡa
mata; kag sang nagapus sang mḡa
talikala nḡa tumbaga, gindalá nila sia
sa Babilonia.
8 Kag sa bulan nḡa ikalima, sa ikapito
sang bulan, nḡa amo ang ikapúlô kag
siam ka tuig ni Nabukodonosor, nḡa hari
sa Babilonia, nagsulúd sa Ierusalem si
Nabusaradan, nḡa panḡolo sang mḡa
bantay, nḡa alagad sang hari sa Babi-
lonia.
9 Kag ginsunog niya ang Baláy ni
Iehoba, kag ang baláy sang hari, kag
ang tanan nḡa mḡa kabalayan sa Ieru-
salem; kag ang tanan nḡa mḡa baláy
sang mḡa dunganon ginsunog niya sa
kalayo.
10 Kag ang tanan nḡa kasoldadosan
sang mḡa Kaldeinhon, nḡa yadto upud
sang panḡolo sang mḡa bantay, nagguba
sang mḡa kuta sang Ierusalem pa libot.
11 Kag nahanunḡud sang nabilin sa
banwa, sang mḡa nagkalabilin didto sa
banwa, kag sang mḡa manugpalagyo, nḡa
nagsilimpon sa hari sa Babilonia, kag
sang mḡa nagkalabilin sang kadam-an,
ginpaliton sila ni Nabusaradan, nḡa
panḡolo sang mḡa bantay.
12 Walay sapayan, sa tunḡâ sang mḡa
labing imol sang duta ginpabayaan ni
Nabusaradan, nḡa panḡolo sang mḡa
bantay, ang iban, agud nḡa manḡinma-
nugubas kag manḡunḡuma sila.
13 Kag ginpamoong sang mḡa Kalde-
inhon ang mḡa haligi nḡa tumbaga, nḡa
yadto sa Baláy ni Iehoba, kag ang mḡa
tulungtunḡan, kag ang dagat nḡa tum-
baga, nḡa yadto sa Baláy ni Iehoba, kag
gindalá nila ang tumbaga nila sa Babi-
lonia.
14 Ginkuha man nila ang mḡa ala-
bohan, kag ang mḡa sudsud, kag ang
mḡa kimpit, kag ang mḡa luwag, kag
ang tanan nḡa mḡa gamit nḡa tumbaga,
nḡa sa ila nag-alalagad sila.
15 Kag ang mḡa insensario, ang mḡa
batiya, ang tanan nḡa bulawan subung
nḡa bulawan, kag ang tanan nḡa pílak
subung nḡa pílak, ang *tanan* gindalá sang
panḡolo sang mḡa bantay.
16 Nahanunḡud sang duha ka haligi,
sang dagat nḡa bugtong kag sang mḡa
tulungtunḡan, nḡa ginhimo ni Salomon
nḡa sa Baláy ni Iehoba: walâ sing
timbang nḡa sa tumbaga sinang tanan
nḡa mḡa gamit.
17 Ang kataason sang isa ka haligi
nanḡinnapúlô kag walo ka maniko, kag
may isa ka oloolo nḡa tumbaga sa iba-
baw; kag ang kataason sang oloolo
nanḡintatlo ka maniko, kag sa ibabaw
sang oloolo may isa ka linala kag mḡa
granada sa palibot, ang tanan tumbaga;
kag kaanḡay sa sini sa ila may iya ang
ikaduha ka haligi upud ang linala.
18 Kag ginkuha sang panḡolo sang
mḡa bantay si Seraia, nḡa panḡolo nḡa
saserdote, kag si Soponias nḡa ikadu-
ha nḡa saserdote, kag ang tatlo ka
bantay sang atanḡan.
19 Kag sa banwa nagkuha sia sang isa
ka kapon, nḡa amo sia ang tinulinan
sang tinawo sa pag-awayan, kag lima ka
lalaki sang mḡa nagatalan-aw sang na-
wung sang hari, nḡa nakita sila sa ban-
wa, kag ang panḡolo nḡa eskriba sang
kasoldadosan, nḡa tinulinan sa paglista
sang tinawo sang kadutaan, kag kan-
uman ka lalaki sa tunḡâ sang banwa
sang duta, nḡa nakita nila sa banwa.
20 Ginkuha ini sila ni Nabusaradan,
nḡa panḡolo sang mḡa bantay, kag

gindalá niya sila sa Ribla, sa hari sa Ba-
bilonia.
21 Kag ginpilas kag ginpatay sila, sa
Ribla, sang hari sa Babilonia, sa duta nĝa
Hamat. Kag ginpaliton ang Iuda gikan
sa ibabaw sang iya duta.
22 Kag nahanunĝud sang banwa nĝa
nabilin sa duta sa Iuda kag nĝa si Nabu-
kudonosor, nĝa hari sa Babilonia, nagpa-
bilin, ginbutang sang hari nĝa gobernador
sa ibabaw nila si Gedalias, nĝa anak ni
Ahikam, nĝa anak ni Sapan.
23 Kag sang nakabati ang tanan nĝa
mĝa panĝolo sang kasoldadosan, sila kag
ang ila mĝa tinawo, nĝa ginbutang sang
hari sa Babilonia nĝa gobernador si
Gedalias, nag-alabut sila kay Gedalias sa
Mispa, kon sayoron si Ismael, nĝa anak
ni Netanias, kag si Iohanan, nĝa anak ni
Karea, kag si Seraia, anak ni Tanhumet,
nĝa taga-Netopa, kag si Iasanias, nĝa
anak Maakanhon, sila kag ang ila mĝa
tinawo.
24 Kag si Gedalias nagsumpa sa ila,
sa ila kag sa ila mĝa tinawo, kag nag-
siling sa ila: "Indi kamo magkalahad-
luk nĝa magmanĝinalagad kamo sang
mĝa Kaldeinhon; puluyô-kamo sa duta,
kag alalagad-kamo sa hari sa Babilonia,
kag may kaayo kamo.
25 Apang nahanabu sa bulan nĝa ika-
pito, nĝa nag-abut si Ismael, nĝa anak ni
Metanias, anak ni Elisama, sa kaliwatan
nĝa harianon, kag ang napúlô ka lalaki
upud sa iya, kag ginpilas nila si Gedalias,
kag namatay sia, subung man ang nĝa
Iudio kag ang mĝa Kaldeinhon nĝa
yadto upud sa iya sa Mispa.
26 Kag ang bug-os nĝa banwa, kutub
sa labing magamay tubtub sa labing
dalagku kag ang mĝa panĝolo sang ka-
soldadosan, nagtilindug sila kag nagka-
ladto sila sa Egipto, kay nahadluk sila
sa mĝa Kaldeinhon.
27 Kag nahanabu, sa ikakatloan kag
pito ka tuig sang pagliton kay Ioiakin,
nĝa hari sa Iuda, sa bulan nĝa ikapúlô
kag duha, sa ikaduha ka púlô kag pito
sang bulan, nĝa si Ebil-Merodak, nĝa
hari sa Babilonia, sa tuig nĝa pagsugud
niya sa paghari, ginbayaw niya ang olo
ni Ioiakin, nĝa hari sa Iuda, *nĝa ginkuha*
sia sa bilangoan,
38 Kag naghambal sia sa iya sing ma-
ayo, kag ginbutang niya ang iya lingko-
ran sa ibabaw sang lingkoran sang mĝa
hari nĝa upud sa iya sa Babilonia.
29 Kag ginilisan niya ang iya mĝa
panapton sa bilangoan, kag nagkaon
sia sing tinapay gihapon sa atubanĝan
niya sa tanan nĝa mĝa adlaw sang iya
kabuhi.
30 Kag nahanunĝud sang iya ikabuhi,
ginhatag sa iya ang iya ikabuhi nĝa
dalayon gikan sa hari, sa adlawadlaw,
sang tanan nĝa mĝa adlaw sang iya
kabuhi.

ANG
NAHAUNA NĜA TOLON-AN
SANG MĜA
KRONIKA.

Ang napulo ka mĝa pinakaamay, kutub kay Adam tubtub kay Noe.—Ang mĝa anak ni Noe kag ang ila mĝa kaliwatan.

1 SI Adam, si Set, si Enos;
2 Si Kainan, si Mahalaleel, si Iared;
3 Si Enok, si Matusalem, si Lamek;
4 Si Noe, si Sem, si Kam kag si Iapet.
5 Ang mĝa anak ni Iapet: si Gomer,
si Magog, si Madai, si Iaban, si Tubal,
si Mesek kag si Tiras.
6 Ang mĝa anak ni Gomer: si Aske-
nas, si Ripat kag si Togarma.
7 Ang mĝa anak ni Iaban: si Elisa,
si Tarsis, si Kitim kag si Dodanim.
8 Ang mĝa anak ni Kam: si Kus, si
Misraim, si Put kag si Kanaan.
9 Ang mĝa anak ni Kus: si Seba, si

Habila, si Sabta, si Raama kag si Sab-
teka. Kag ang mĝa anak ni Raama:
si Saba kag si Dedan.
10 Si Kus nagpanĝanak kay Nimrod:
ini sia nagsugud sa pagkagamhanan sa
duta.
11 Si Misraim nagpanĝanak kay Lu-
dim, kay Anamim, kay Leabim, kay
Naptuim,
12 Kay Patrusim kag kay Kasluim:
sa ila sini naggilikan ang mĝa Pilistin-
hon kag ang mĝa Kaptorinhon.
13 Si Kanaan nagpanĝanak kay Sidon,
nĝa iya panĝanay, kag kay Het,
14 Kag sa Hetinhon, kag sa Iebusin-
hon kag sa Amorinhon, kag sa Ger-
gesinhon,
15 Kag sa Hebinhon, kag sa Arkin-
hon kag sa Sininhon;
16 Kag sa Arbadinhon, kag sa Sema-
rinhon kag sa Hamatinhon.
17 Ang mĝa anak ni Sem: si Elam,
si Asur, si Arpaksad, si Lud, si Aram,
si Us, si Hul, si Geter kag si Mesek.
18 Si Arpaksad nagpanĝanak kay
Sela, kag si Sela nagpanĝanak kay
Heber.
19 Kag kay Heber nagkalataw ang
duha ka anak nĝa lalaki: ang nĝalan
sang isa amo si Peleg, tunĝud kay sa
iya mĝa kaadlawan ginpahatpahat ang
duta, kag ang nĝalan sang iya útud amo
si Ioktan.
20 Kag si Ioktan nagpanĝanak kay
Elmodad, kay Selep, kay Hasarmabet
kag kay Iera.
21 Kay Hadoram, kay Usal, kay
Dikla;
22 Kay Hebal, kay Abimael, kay
Saba;
23 Kay Opir, kay Habila kag kay
Iobab, tanan sila mĝa anak ni Ioktan.

Ang napulo ka mĝa pinakaamay kutub kay Sem tubtub kay Abraham.—Ang mĝa anak ni Abraham kag ang ila mĝa kaliwatan.

24 Si Sem, si Arpaksad, si Sela;
25 Si Heber, si Peleg, si Reu,;
26 Si Serug, si Nakor, si Tare;
27 Si Abram, nĝa sia amo si Abra-
ham.
28 Ang mĝa anak ni Abraham: si
Isaak kag si Ismael.
29 Kag ini sila among ila mĝa kali-
watan: ang panĝanay ni Ismael: si
Nabayot; sang olehe si Sedar, si
Adbeel, si Mibsam;
30 Si Misma, si Duma, si Masa, si
Hadad, si Tema;
31 Si Ietur, si Napis kag si Kedma.
Ini sila amo ang mĝa anak ni Ismael.
32 Kag ang mĝa anak ni Ketura, nĝa
babae ni Abraham, nag-anak kay
Simran, kay Ioksan, kay Medan, kay
Madian, kay Iesbak kag kay Sua.
Ang mĝa anak ni Ioksan: si Seba kag si
Dedan.
33 Kag ang mĝa anak ni Madian: si
Epa, si Eper, si Henok, si Abida kag
si Elda: ining tanan nanĝin mĝa anak ni
Ketura.
34 Kag si Abraham napanĝanak kay
Isaak. Ang mĝa anak ni Isaak: si
Esau kag si Israel.
35 Ang mĝa anak ni Esau: Si Elipas,
si Rehuel, si Ieus, si Ialam kag si Kore.
36 Ang mĝa anak ni Elipas: si Te-
man, si Omar, si Sepi, si Gatam, si
Kenas, si Timna kag si Amalek.
37 Ang mĝa anak ni Rehuel: si
Nahat, si Sera, si Sama kag si Misa.
38 Ang mĝa anak ni Seir: si Lotan,
si Sobal, si Sibeon, si Ana, si Dison, si
Eser kag si Disan.
39 Ang mĝa anak ni Lotan: si Hori
kag si Homan; kag si Timna nanĝin-
útud nĝa babae ni Lotan.
40 Ang mĝa anak ni Sobal: si Alyan,
si Manahat, si Ebal, si Sepi kag si Onam.
Ang mĝa anak ni Sibeon: si Aya kag
si Ana.
41 Ang mĝa anak ni Ana: si Dison.
Ang mĝa anak ni Dison: si Hamran, si
Esban, si Itran kag si Keran.
42 Ang mĝa anak ni Eser: si Bilan, si
Saaban kag si Iaakan. Ang mĝa anak
ni Disan: si Hus kag si Aran.
43 Yari karon ang mĝa hari nĝa nag-
halari sa duta ni Edom, sa walâ pa mag-
pahari sing hari sa ibabaw sang mĝa ina-
nak ni Israel: si Bela, nĝa anak nĝa lalaki
ni Beor. Kag ang nĝalan sang iya banwa
among Dinaba.
44 Kag sang pagkapatay ni Bela, nag-
hari nĝa salili niya si Iobab, nĝa anak
ni Sera, nĝa taga-Bosra.
45 Kag sang pagkapatay ni Iobab,
naghari nĝa salili niya si Husam, sa du-
ta sang mĝa Temaninhon.
46 Sang pagkapatay ni Husan, nagha-
ri nĝa salili niya si Adad, nĝa anak ni
Bedad; nĝa ginpilas niya si Madian sa

latagon sang Moab ; kag ang ngalan sang
iya banwa among Abit.
47 Sang pagkapatay ni Adad, naghari
nga salili niya si Samla, nga taga-
Masreka.
48 Sang pagkapatay ni Samla, naghari
nga salili niya si Saul, nga taga-Kehobot
sang subâ.
49 Sang pagkapatay ni Saul, naghari
nga salili niya, si Baal-Hanan, nga anak
ni Akbor.
50 Sang pagkapatay ni Baal-Hanan,
naghari nga salili niya si Adad, nga ang
ngalan sang iya banwa among Pai ; kag
ang ngalan sang iya asawa si Mehetabel,
anak nga babae ni Matred, nga anak nga
babae ni Me-sahab.
51 Kag napatay si Adad. Kag may
mga pangolo sa Edom : ang pangolo nga
si Timna, ang pangolo nga si Alya, ang
pangolo nga si Ietet ;
52 Ang pangolo nga si Oholibama,
ang pangolo nga si Ela, ang pangolo nga
si Pinon ;
53 Ang pangolo nga si Kenas, ang
pangolo nga si Teman, ang pangolo nga
si Mibsar ;
54 Ang pangolo nga si Magdiel, ang
pangolo nga si Iram. Ini sila nangin-
pangolo sa Edom.

Ang napulo kag duha ka mga anak ni Israel, kag ang mga kaliwatan ni Iuda.

2 YARI karon ang mga anak ni Israel :
si Ruben, si Simeon, si Lebi, si Iuda,
si Isakar, si Sabulon ;
2 Si Dan, si Iose, si Benyamin, si
Neptali, si Gad kag si Aser.
3 Ang mga anak ni Iuda : si Er, si
Onan kag si Sela. Nagkalatawo sa iya
ining tatlo sa anak nga babae ni Sua,
nga Kanaanhon. Kag si Er, nga pa-
nganay ni Iuda, nanginmalain sa mga
mata ni Iehoba, kag ginpatay niya sia.
4 Kag si Tamar, nga iya umagad nga
babae, nag-anak sa iya kay Peres kag
kay Sera. Ang tanan nga mga anak ni
Iuda nanginlima.
5 Ang mga anak ni Peres : si Hesron
kag si Hamul.
6 Kag ang mga anak ni Sera : si
Simri, si Etan ; si Heman, si Kalkol kag
si Dara : tanan sila, lima.
7 Ang mga anak ni Karmi : si Akar,
nga naggamo sa Israel, sang naglapas
sia nahanungud sang tinagudilian.
8 Kag ang mga anak ni Etan : si Asa-
ria.
9 Kag ang mga anak nga nagkalatawo
kay Hesron : si Ieramiel, si Ram kag si
Kelubai.
10 Kag si Ram nagpanganak kay
Aminadab ; kag si Aminadab nagpanga-
nak kay Naason, nga pangolo sang mga
inanak ni Iuda.
11 Kag si Naason nagpanganak kay
Salma ; kag si Salma nagpanganak kay
Boos ;
12 Kag si Boos nagpanganak kay
Obed ; kag si Obed nagpanganak kay
Isai ;
13 Kag si Isai nagpanganak kay
Eliab, nga iya panganay ; kag kay Abi-
nadab, ang ikaduha ; kag kay Siam, ang
ikatlo ;
14 Kay Nataneel, ang ikap-at ; kay
Radai, ang ikalima ;
15 Kay Osem, ang ikan-um ; kay Da-
bid, ang ikapito.
16 Kag ang ila mga útud nga babae
si Sarbia kag si Abigail. Ang mga
anak ni Sarbia nangintatlo : si Abisai,
si Ioab kag si Asael.
17 Kag si Abigail nagpanganak kay
Amasa, nga ang amay ni Amasa amo si
Ieter, nga Ismaelinhon.
18 Kag si Kaleb, nga anak ni Hesron,
nagpanganak sing mga anak kay Asuba,
nga iya asawa, kag kay Beriot ; kag yari
karon ang mga anak niya : si Ieser, si
Sobab kag si Ardon.
19 Kag sang pagkapatay ni Asuba,
ginpangasawa ni Kaleb si Eprata, nga
sa iya nagpanganak sia kay Hur.
20 Kag si Hur nagpanganak kay Uri ;
kag si Uri nagpanganak kay Besaleel.
21 Sang olehe nagsulúd si Herson sa
anak nga babae ni Makir, nga amay ni
Galaad, nga ginpangasawa niya sia, sang
nagaedad sia sing kan-uman ka tuig ; kag
sia nagpanganak sa iya kay Segub.
22 Kag si Segub nagpanganak kay Iair,
nga sia nagtagiya sang duha ka púlô
kag tatlo ka mga kabanwaanan sa duta
sa Galaad.
23 Kag ginkuha niya kay Gesur kag
kay Aram ang mga banwa ni Iair, ang
Kenat patí ang iya mga minoro, nga
mga kan-uman ka banwa. Ining tanan
mga anak ni Makir, nga amay ni
Galaad.
24 Kag sang napatay si Hesron
sa Kaleb-Eprata, si Abia nga asawa

ni Hesron nag-anak sa iya kay Asur,
nğa amay ni Tekoa.
25 Kag ang mğa anak ni Ierameel,
nğa panğanay ni Hesron, nanğinamo
si Ram, ang iya panğanay, kag si Bana,
kag si Orem, kag si Osem kag si
Ahia.
26 Kag si Ierameel may isa ka asawa
nğa ginahinğalanan nğa si Atara, nğa na-
nğinilóy ni Onam.
27 Kag ang mğa anak ni Ram, nğa
panğanay ni Ierameel, nanğinamo si
Maas, si Iamin, kag si Eker.
28 Kag ang mğa anak ni Onam na-
nğinamo si Samai kag si Iada. Ang
mğa anak ni Samai: si Nadab kag si
Abisur.
29 Kag ang nğalan sang asawa ni
Abisur amo si Abihail, nğa sa iya nag-
anak sia kay Aban kag kay Molid.
30 Kag ang mğa anak ni Nadab: si
Seled kag si Apaim. Kag si Seled na-
matay nğa walâ sing mğa anak.
31 Kag ang mğa anak ni Apaim: si
Isi; kag ang mğa anak ni Isi: si Sesan.
Kag ang mğa anak ni Sesan: si Alai.
32 Ang mğa anak ni Iada, útud nğa
lalaki ni Simai: si Ieter kag si Ionatan.
Kag namatay si Ieter nğa walâ sing mğa
anak.
33 Kag ang mğa anak ni Ionatan: si
Pelet kag si Sasa. Ini sila nanğin mğa
anak ni Ierameel.
34 Kag si Sesan walâ sing mğa anak
nğa lalaki, kondi mğa anak nğa babae.
Kag si Sesan may isa ka alagad nğa
Egiptohanon, nğa ginahinğalanan nğa si
Iara.
35 Kag ginpaasawa ni Sesan kay Iara,
nğa iya alagad, ang iya anak nğa babae;
kag sia nag-anak sa iya kay Atai.
36 Kag si Atai nagpanğanak kay
Natan, kag si Natan nagpanğanak kay
Sabad;
37 Kag si Sabad nagpanğanak kay
Eplal, kag si Eplal nagpanğanak kay
Obed;
38 Kag si Obed nagpanğanak kay
Iehu, kag si Iehu nagpanğanak kay
Asarias;
39 Kag si Asarias nagpanğanak kay
Heles, kag si Heles nagpanğanak kay
Elasa;
40 Kag si Elasa nagpanğanak kay Sis-
mai, kag si Sismai nagpanğanak kay
Salum;
41 Kag si Salum nagpanğanak kay
Iekamia, kag si Iekamia nagpanğanak
kay Elisama.
42 Kag ang mğa anak ni Kaleb, nğa
útud ni Ierameel: si Mesa, ang iya pa-
nğanay, nğa nanğinamay ni Sip; kag
ang mğa anak ni Maresa, nğa amay ni
Hebron.
43 Kag ang mğa anak ni Hebron: si
Kore, si Tapua, si Rekem kag si Sema.
44 Kag si Sema nagpanğanak kay
Raham, nğa amay ni Iorkeam; kag si
Rekem nagpanğanak kay Samai.
45 Kag ang anak ni Samai si Maon;
kag si Maon, nanğinamay ni Batsur.
46 Kag si Epa, babae ni Kaleb, nag-
anak sa iya kay Karan, kay Mosa kag
kay Gases. Kag si Karan nagpanğa-
nak kay Gases.
47 Kag ang mğa anak ni Iadai: si
Regem, si Iotam, si Gesan, si Pelet, si
Epa kag si Saap.
48 Si Maaka, nğa babae ni Kaleb,
nag-anak sa iya kay Seber kag kay Tira-
na.
49 Kag ginpanğanak man niya sa iya
si Saap, nğa amay ni Madmana, kag
si Seba, nğa amay ni Makbena kag
amay ni Gibea. Kag si Aksa nanğin-
anak nğa babae ni Kaleb.
50 Ini sila mğa anak ni Kaleb, nğa
anak ni Hur, nğa panğanay ni Eprata:
si Sobal, nğa amay ni Kiriat-iearim;
51 Si Salma, nğa amay ni Betlehem;
si Arep, nğa amay ni Bet-gader.
52 Kag si Sobal, nğa amay ni Kiriat-
iearim, may mğa anak: si Haroe, ang
katunğâ sang Menuhot.
53 Kag ang mğa panimaláy ni Ki-
riatiearim: ang mğa Itreinhon, ang
mğa Putinhon, ang mğa Sumatinhon
kag ang mğa Misrainhon; nğa sa ila
naggilikan ang mğa Sorainhon, kag ang
mğa Estaolinhon.
54 Ang mğa anak ni Salma: si Bet-
lehem kag ang mğa Netopatinhon,
Atarot Bet-Ioab kag ang katunğâ sang
mğa Manahetinhon, nğa mğa Soretin-
hon;
55 Kag ang mğa panimaláy sang mğa
eskriba, nğa nagapuluyô sa Iabes, ang
mğa Tiratinhon, ang mğa Simatinhon,
ang mğa Sukatinhon. Amo ini sila ang
mğa Kininhon nğa naggilikan kay Ha-
mat, nğa amay sang baláy ni Rekab.

Mğa kaliwatan ni Dabid.

3 INI sila among mğa anak ni Dabid,
nğa nagkalatawo sa iya sa
Hebron: Ang panğanay, si Amnon, kay
Ahinoam nğa taga-Iesreel: ang ikaduha,
si Daniel, kay Abigail, nğa taga-
Karmelo:
2 Ang ikatlo, si Absalom, nğa anak ni
Maaka, anak nğa babae ni Talmai, nğa
hari sa Gesur; ang ikap-at, si Adonias,
nğa anak ni Agit;
3 Ang ikalima, si Sepatias, kay Abi-
tal; ang ikan-um, si Itream, kay Egla,
nğa iya asawa.
4 Ining anum nagkalatawo sa iya sa
Hebron, diin naghari sia sing pito ka
tuig kag anum ka bulan; kag sa olehe
naghari sia sing katloan kag tatlo ka
tuig sa Ierusalem.
5 Kag ini sila nagkalatawo sa iya
sa Ierusalem: si Simea, si Sobab, si
Natan kag si Salomon, apat ka *anak*
kay Batseua, nğa anak nğa babae ni
Amiel:
6 Kag si Ibar, si Elisama, si Eli-
pelet;
7 Si Noga, si Nepeg, si Iapia;
8 Si Elisama, si Eliada kag si Eli-
pelet: siam sila.
9 Ining tanan nanğin mğa anak ni
Dabid, walay labut sang mğa anak sang
iya mğa babae; kag si Tamar útud nila
nğa babae.
10 Ang anak ni Salomon amo si
Roboam, nğa ang iya anak, si Abia;
nğa ang iya anak, si Asa; nğa ang iya
anak, si Iosapat;
11 Nğa ang iya anak, si Ioram; nğa
ang iya anak, si Okosias; nğa ang iya
anak, si Ioas;
12 Nğa ang iya anak, si Amasias; nğa
ang iya anak, si Asarias; nğa ang iya
anak, si Iotam;
13 Nğa ang iya anak, si Akas; nğa
ang iya anak, si Esekias; nğa ang iya
anak, si Manases;
14 Nğa ang iya anak, si Amon; nğa
ang iya anak, si Iosias.
15 Kag ang mğa anak ni Iosias:
ang panğanay, si Iohanan; ang ikaduha,
si Ioiakim; ang ikatlo, si Sedekias; ang
ikap-at, si Salum.
16 Kag ang mğa anak ni Ioiakim:
si Iekonias, nğa iya anak; si Sedekias,
nğa iya anak.
17 Kag ang mğa anak ni Iekonias
nğa bihag: si Salatiel, nğa iya anak,
18 Kag si Malkiram, si Pedaia, si
Senasar, si Iekamia, si Hosama kag
si Nedabia.
19 Kag ang mğa anak ni Pedaia: si
Sorobabel kag si Simi. Kag ang mğa
anak ni Sorobabel: si Mesulam, si
Hananias kag si Selomit, nğa iya útud
nğa babae;
20 Sa olehe si Hasuba, si Ohel, si
Berekias, si Hasadia kag si Iusab-
Hesed: lima sila.
21 Kag ang mğa anak ni Hananias:
si Pelatias kag si Iesaias, nğa mğa anak
ni Repaias, mğa anak ni Arnan, mğa
anak ni Obdias kag mğa anak ni Seka-
nias.
22 Ang mğa anak ni Sekanias: si
Semaia; kag ang mğa anak ni Semaia:
si Hatus, si Igal, si Barias, si Nearias
kag si Sapat: anum sila.
23 Kag ang mğa anak ni Nearias: si
Elioenai, si Esekias kag si Asrikam:
tatlo sila.
24 Kag ang mğa anak ni Eleoenai:
si Hodabias, si Eliasib, si Palaia, si
Akub, si Iohanan, si Delaia kag si
Anani: pito sila.

Ang iban nğa mğa kaliwatan ni Iuda.

4 ANG mğa anak ni Iuda: si Peres,
si Hesron, si Karmi, si Hur kag si
Sobal.
2 Kag si Reaia, nğa anak ni Sobal,
nagpanğanak kay Iahat; kag si Iahat
nagpanğanak kay Ahumai kag kay
Lahad. Ini sila among mğa panimaláy
sang mğa Soratinhon.
3 Kag ini sila *mğa anak* sang amay
ni Etam: si Iesreel, si Isma kag si
Ibdas; kag ang nğalan sang ila útud nğa
babae amo si Haselelponi;
4 Kag si Penuel, nğa amay ni Gedor,
kag si Eser, nğa amay ni Husa. Ini sila
mğa anak ni Hur, panğanay ni Eprata,
nğa amay ni Betlehem.
5 Kag si Asur, nğa amay ni Takoa,
may duha sia ka asawa: si Hela kag si
Naara.
6 Kag sa iya si Naara nag-anak kay
Ausam, kay Heper, kay Timeni kag kay
Ahastari. Ini sila mğa anak ni Naara.
7 Kag ang mğa anak ni Hela: si
Seret, si Iesohar kag si Etnan.
8 Kag si Kos nagpanğanak kay Anub

kag kay Sobeba, kag sang panimaláy ni
Aharel, nğa anak ni Arum.
9 Kag si Iabes nanğinlabi ka talahoron
sang iya mğa útud; kag ginhinğalanan
sia sang iya ilóy nğa si Iabes*, nğa naga-
siling: "Tunğud kay ginpanğanak ko
sia sa kasakit."
10 Kag gintawag ni Iabes ang Dios ni
Israel, nğa nagasiling: "¡Oh, kon
pagpakamaayohon mo ako, kon pagpa-
kamaayohon mo ako, kag pagpalaparon
mo ang akon kadulunan, kag kon ang
imo kamut magbuylog sa akon, kag
pagbantayan mo ako sa kalaut, agud nğa
indi ako pagpakalisdon!" Kag gin-
himo sang Dios nğa mag-abut sa iya ang
iya ginpanğayô.
11 Kag si Kelub, nğa útud ni Suha,
nagpanğanak kay Makir, nğa sia nanğin-
amay ni Eston.
12 Kag si Eston nagpanğanak kay
Betrapa, kay Pasea kag kay Tehina,
nğa amay sang banwa sa Nahas. Ini sila
amo ang mğa tawo sa Reka.
13 Ang mğa anak ni Kenas: si Otniel
kag si Seraia. Ang mğa anak ni Otniel:
si Hatat.
14 Kag si Maonatai nagpanğanak kay
Opra. Kag si Seraia nagpanğanak kay
Ioab, nğa amay sang nalupyakan sang
mğa panday, kay mğa panday sila.
15 Kag ang mğa anak ni Kaleb, nğa
anak ni Iepone: si Iru, si Ela kag si
Naam, kag ang mğa anak ni Ela, kag si
Kenas.
16 Kag ang mğa anak ni Ialeleel: si
Sip kag si Sipa, si Tirias kag si Asareel.
17 Kag ang mğa anak ni Esra: si
Ieter, si Mered, si Eper kag si Ialon.
Kag ang asawa ni Mered nagpanğanak
kay Miriam, kay Samai kag kay Isba,
nğa amay ni Estemoa.
18 Kag ang iya asawa, nğa Iudinhon,
nagpanğanak kay Iered, nğa amay ni Ge-
dor, kag kay Heber, nğa amay ni Soko,
kag kay Iekutiel, nğa amay ni Sanoa. Ini
sila mğa anak ni Betia, nğa anak nğa
babae ni Paraon, nğa sa iya nanğasawa
si Mered.
19 Kag ang mğa anak sang asawa ni
Hodia, útud nğa babae ni Naham: ang
amay ni Keila, nğa Garminhon, kag si
Estemoa, nğa Maakanhon.
20 Kag ang mğa anak ni Simon: si
Amnon kag si Rina, si Ben-Hanan kag
si Tilon. Kag ang mğa anak ni Isi:
si Soet kag si Bensohet.
21 Ang mğa anak ni Sela, nğa anak ni
Iuda: si Er, nga amay ni Leka, kag si
Laada, nğa amay ni Maresa, kag ang mğa
panimaláy sang baláy nğa didto ginaha-
bol ang lino, sa baláy ni Asbea,
22 Kag si Iokim, kag ang mğa lalaki
sa Koseba, kag si Ioas, kag si Sarap,
nğa naggalahum sila sa Moab kag sa
Iasubi-lehem. Dumaan ining mğa po-
long.
23 Ini sila nanğinmaninihon, kag mğa
pumuluyô sila sa tunğâ sang mğa katam-
nan kag mğa kinudalan; nğa sila nag-
puluyô didto upud sang hari sa ila bu-
luhaton.

Mğa kaliwatan ni Simeon, kag ang iya mğa pagpandaug.

24 Ang mğa anak ni Simeon: si Ne-
muel, si Ianim, si Iarib, si Sera kag si
Saul;
25 Nğa ang iya anak, si Salum; nğa
ang iya anak, si Mibsam; nğa ang iya
anak, si Misma.
26 Ang mğa anak ni Misma: si Ha-
muel, nğa iya anak, si Sakur; nğa ang
iya anak si Simi.
27 Ang mğa anak ni Simi nanğinna-
púlô kag anum ka anak nğa babae; kag
ang iya mğa útud walâ magpalamata
sing madamu, bisan nagdalamu ang bug-
os niya nğa mğa panimaláy subung sang
mğa anak ni Iuda.
28 Kag nagpuluyô sila sa Beer-seba,
sa Molada kag sa Hasar-sual;
29 Sa Bila, sa Esem kag sa Tolad,
30 Sa Betuel, sa Horma kag sa Sik-
lag;
31 Sa Betmarkabot, sa Hasasusim, sa
Bet-biri kag sa Saaraim. Ini sila na-
nğinila mğa kabanwaanan, tubtub sa
ginharian ni Dabid.
32 Kag ang ila mğa minoro amo ang
Etam, ang Ain, ang Rimon, ang Tokem
kag ang Asan: lima ka banwa:
33 Kag ang tanan nila nğa mğa mino-
ro nğa yara sa palibot sinang mğa ka-
banwaanan tubtub sa Baal. Ini nanğin-
ila puluy-an, kag ini ang ila listahan sa
panimalây.
34 Si Mesobab, si Iamlek kag si Iosas,
nğa anak ni Amasias,
35 Si Ioel kag si Iehu, nğa anak ni
Iosibias, anak ni Seraia, anak ni Asiel,

* *Iabes*, manughatag sang kasakit.

36 Kag si Elioenai, si Iakoba, si Ieso-
haia, si Asaia, si Adiel, si Iesimiel kag
si Benaia,
37 Kag si Sisa, nḡa anak ni Sipi, anak
ni Alon, anak ni Iedaia, anak ni Simri,
anak ni Semaia.
38 Ini sila nḡa sinambit ang ila mḡa
nḡalan, nanḡindunganon sa ila mḡa
panimaláy, kag ang ila mḡa panimaláy
nḡa inamay ginpadamu sing madamu
gid.
39 Kag naglalambut sila tubtub sa
salamputan sang Gedor, tubtub sa
Sidlanḡan sang nalupyakan, nḡa naga-
palanḡita sing mḡa halalban nḡa sa ila
mḡa kahayupan.
40 Kag nakakita sila sing madabung
kag maayo nḡa halalban kag duta nḡa
malapad, malinong kag mabuganaon;
kay ang mḡa naggilikan kay Kam
nagapuluyô sa iya sadto.
41 Kag ining mḡa ginpanulat, sono
sang *ila* mḡa nḡalan, nag-alabut sa mḡa
kaadlawan ni Esekias, nḡa hari sa Iuda,
kag gintistisan nila ang ila mḡa layang-
layang kag ginpilas nila ang mḡa Mao-
ninhon nḡa didto nakit-an, kag gintagu-
dilian nila sila tubtub karon, kag nag-
puluyô sila didto sa baylo nila; tunḡud
nḡa may mḡa halalban didto nḡa sa ila
mḡa kahayupan.
42 Kag ang lima ka gatus ka tawo sa
ila, sang mḡa inanak ni Simeon, nagpa-
lakadto sa bukid sa Seir; nḡa ang mḡa
panḡolo nila si Palatia, si Nearias, si
Repaias kag si Usiel, nḡa mḡa anak ni
Isi.
43 Kag ginpililas nila ang mḡa na-
bilin sang mḡa nagpalalagyo gikan kay
Amalek, kag nagpuluyô sila didto tubtub
karon.

Mḡa kaliwatan ni Ruben.

5 ANG mḡa anak ni Ruben, panḡanay
ni Israel (kay sia amo ang panḡa-
nay, kag sang ginpasipalahan niya ang
higdaan sang iya amay, ang iya katad-
lunḡan sa pagkapanḡanay ginhatag sa
mḡa anak ni Iose, nḡa anak ni Israel; kag
indi dapat igsulat sia sa mḡa listahan
sang panimaláy, siling sang katadlunḡan
sang pagkapanḡanay;
2 Kay si Iuda nanḡingamhanan sa
tunḡâ sang iya mḡa útud, kag ang
manugdumala *nagagikan* sa iya: apang
ang katadlunḡan sa pagkapanḡanay iya
ni Iose):
3 Ang mḡa anak ni Ruben, nḡa panḡa-
nay ni Israel: si Enok, si Palu, si Esron
kag si Karmi.
4 Ang mḡa anak ni Ioel: si Semaia,
nḡa iya anak, nḡa ang iya anak amo si
Gog; nḡa ang iya anak, si Simi;
5 Nḡa ang iya anak, si Mika; nḡa iya
anak, si Rekaia; nḡa ang iya anak, si
Baal;
6 Nḡa ang iya anak, si Beera, nḡa
ginpaliton sia ni Tiglat-Pilneser, nḡa hari
sang Asur. Ini among dunganon sang
mḡa Rubeinhon.
7 Kag ang iya mḡa útud, sono sang
ila mḡa panimaláy, sang napanulat sila
sa mḡa listahan sang panimaláy sono
sang ila mḡa kaliwatan *nanḡinamo:* ang
panḡolo nḡa si Ieiel, kag si Sakarias,
8 Kag si Bela, nḡa anak ni Asas, anak
ni Sema, anak ni Ioel. Ini sia nagpuyô
sa Aroer, tubtub sa Nebo kag Baal-
Meon.
9 Kag sa Sidlanḡan nagpuyô sia tub-
tub sa salamputan sang kahanayakan
kutub sa subâ nḡa Euprates, kay may
madamu sila nḡa mḡa kahayupan sa
duta sa Galaad.
10 Kag sa mḡa kaadlawan ni Saul nag-
alaway sila batok sa mḡa Agarinhon,
nḡa nagkalapukan sila sa ila mḡa kamut;
kag sila nagpuluyô sa ila mḡa layang-
layang sa ibabaw sang bug-os nḡa ka-
daygan nḡa nasidlanḡan sa Galaad.

Mḡa kaliwatan ni Gad.

11 Kag ang mḡa anak ni Gad nagpu-
luyô sa atubanḡan nila sa duta sa Basan,
tubtub sa Salka.
12 Ang panḡolo nḡa si Ioel, kag si
Sepam, ang ikaduha; ugaling si Ianai
kag si Sapat, sa Basan.
13 Kag ang ila mḡa útud, sono sang ila
mḡa panimaláy nḡa inamay: si Mikael,
si Mesulam, si Seba, si Iorai, si Iakan,
si Sia kag si Heber: pito sila.
14 Ini sila mḡa anak ni Abihail, nḡa
anak ni Huri, anak ni Iaroa, anak ni Ga-
laad, anak ni Mikael, anak ni Iesisai,
anak ni Iado, anak ni Bus:
15 Si Ahi, anak ni Abdiel, anak ni
Guni, *nanḡin*panḡolo sang ila panimaláy
nḡa inamay:
16 Kag sila nagpuluyô sa Galaad, sa
Basan, kag sa ila mḡa minoro, kag sa

tanan nğa mğa halalban sa Saron tubtub
sa ila gulowaan.
17 Ining tanan napanulat sa mğa lis-
tahan sang panimaláy sa mğa kaadlawan
ni Iotam, nğa hari sa Iuda, kag sa mğa
kaadlawan ni Ieroboam, nğa hari sa
Israel.
18 Ang mğa inanak ni Ruben, kag ang
mğa Gadinhon, kag ang kabikahan nğa
katungâ ni Manases, nğa mğa tawo nğa
maisug, nğa makadalá sang taming
kag kampilan, nğa makapasanting sang
pana, kag mğa sampaton sa pag-awayan,
nanğin mğa kap-atan kag apat ka libo
pito ka gatus kag kan-uman sila, nğa
nagagulowa sa pag-awayan.
19 Kag nagpalakigaway sila sa mğa
Agarinhon, kag kay Ietur, kag kay
Napis kag kay Nodab.
20 Kag ginbuligan sila batok sa ila,
kag ang mğa Agarinhon, kag ang tanan
nğa yadto upud sa ila nagpalanugyan sa
ila mğa kamut; kay nagsilingit sila sa
Dios sa pag-awayan, kag ginuyonan niya
ang ila pakilooy kag nagsalalig sila sa
iya.
21 Kag gindakup nila ang ila mğa ka-
hayupan: kalim-an ka libo ka mğa ka-
melyo, duha ka gatus kag kalim-an ka
libo ka mğa obeha, duha ka libo ka mğa
asno, kag isa ka gatus ka libo ka mğa
tawo.
22 Kay nagkalapukan ang daku nğa
kadam-an nğa mğa pilason sa kamata-
yon, kay ang pagilinaway iya sang Di-
os. Kag nagpuluyô sila sa ila mğa duug
tubtub sang pagliton.

Mğa kaliwatan sang kabikahan nğa katunğa ni Manases.

23 Kag ang mğa anak sang katungâ
nğa kabikahan ni Manases nagpuluyô
man sa sining duta, kutub sa Basan tub-
tub sa Baal-Hermon kag Senir, kag sa
bukid sang Hermon; kag madamu sila.
24 Kag yari karon ang mğa pangolo
sang ila mğa panimaláy nğa inamay: si
Eper, si Isi, si Eliel, si Asriel, si
Ieremias, si Hodabia kag si Iadiel, nğa
mğa manugaway nğa maisug, mğalalaki
nğa bantug, mğa pangolo sang ila mğa
panimaláy nğa inamay.
25 Kag nagmalalison sila batok sa
Dios sang ila mğa ginikanan, kag nag-
palanghilahe sila sa olehe sang mğa dios
sang mğa katawohan sang duta, nğa
ginlaglag sila ni Iehoba sa atubangan
nila.
26 Kag ang Dios sa Israel nagpainit
sang espiritu ni Pul, nğa hari sa Asur,
kag sang espiritu ni Tiglat-pilneser, nğa
hari sa Asur, nğa sia nagpaliton sa mğa
Rubeinhon, kag sa mğa Gadinhon kag
sa katungâ nğa kabikahan ni Manases,
kag gindalá niya sila sa Hala, kag sa
Habor, kag sa Hara, kag sa subâ sang
Gosan, tubtub karon.

Mğa kaliwatan ni Lebi; ang ila mğa puluy-an kag ang ila mğa tulumanon.

6 ANG mğa anak ni Lebi: si Gerson,
si Koat kag si Merari.
2 Ang mğa anak ni Koat: si Amram,
si Isar, si Hebron kag si Usiel.
3 Kag ang mğa anak ni Amram: si
Aaron, si Moises kag si Maria. Kag
ang mğa anak ni Aaron: si Nadab, si
Abiu, si Eleasar kag si Itamar.
4 Si Eleasar nagpanğanak kay Pinees;
si Pinees nagpanğanak kay Abisua.
5 Kag si Abisua nagpanğanak kay
Buki, kag si Buki nagpanğanak kay Usi.
6 Kag si Usi nagpanğanak kay Sera-
ia, kag si Seraia nagpanğanak kay Me-
raiot
7 Si Meariot nagpanğanak kay Ama-
rias, kag si Amarias nagpanğanak kay
Ahitub.
8 Kag si Ahitub nagpanğanak kay Sa-
dok, kag si Sadok nagpanğanak kay
Akimaas.
9 Kag si Akimaas nagpanğanak kay
Asarias, kag si Asarias nagpanğanak
kay Iohanan.
10 Kag si Iohanan nagpanğanak kay
Asarias, nğa nanğinsaserdote sa Baláy
nğa ginpatindug ni Salomon sa Ierusa-
lem.
11 Kag si Asarias nagpanğanak kay
Amarias, kag si Amarias nagpanğanak
kay Ahitub.
12 Kag si Ahitub nagpanğanak kay
Sadok, kag si Sadok nagpanğanak kay
Salum.
13 Kag si Salum nagpanğanak kay
Hilkia, kag si Hilkia nagpanğanak kay
Asarias.
14 Kag si Asarias nagpanğanak kay
Seraia, kag si Seraia nagpanğanak kay
Iosadak.
15 Kag si Iosadak naghalín, sang

ginpaliton ni Iehoba ang Iuda kag ang
Ierusalem sa kamut ni Nabukodonosor.
16 Ang mḡa anak ni Lebi: si Gersom,
si Koat kag si Merari.
17 Kag yari karon ang mḡa nḡalan
sang mḡa anak ni Gersom: si Libni kag
si Simi.
18 Kag ang mḡa anak ni Koat: si
Amram, si Isar, si Hebron kag si
Usiel.
19 Ang mḡa anak ni Merari: si Mali
kag si Musi. Ini sila ang mḡa pani-
maláy sang mḡa Lebinhon, sono sang
iya mḡa amay.
20 Sa kay Gerson: si Libni, nḡa iya
anak; nḡa ang iya anak, si Iahat; nḡa
ang iya anak, si Simna;
21 Nḡa ang iya anak, si Ioab; nḡa ang
iya anak, si Iddo; nḡa ang iya anak, si
Sara; nḡa ang iya anak, si Ieatrai.
22 Ang mḡa anak ni Koat: si Ami-
nadab, nḡa iya anak; nḡa ang iya anak, si
Kore; nḡa ang iya anak, si Asir,
23 Nḡa ang iya anak, si Elkana; nḡa
ang iya anak, si Ebiasap; nḡa ang iya
anak, si Asir;
24 Nḡa ang iya anak, si Tahat; nḡa
ang iya anak, si Uriel; nḡa ang iya,
anak, si Usias; nḡa ang iya anak, si Saul.
25 Kag ang mḡa anak ni Elkana:
si Amasai kag si Akimot.
26 Si Elkana: nḡa ang iya anak, si
Elkana; nḡa ang iya anak, si Sopar; nḡa
ang iya anak, si Nahat;
27 Nḡa ang iya anak, si Eliab; nḡa ang
iya anak, si Ieroham; nḡa ang iya anak
si Elkana.
28 Ang mḡa anak ni Samuel: ang
panḡanay si Basni, kag si Abias.
29 Ang mḡa anak ni Merari: si Mali,
nḡa ang iya anak, si Libni; nḡa ang iya
anak, si Simei; nḡa ang iya anak, si
Ussa;
30 Nḡa ang iya anak, si Simea; nḡa
ang iya anak, si Hagia; nḡa ang iya
anak, si Aasaia.
31 Kag yari karon ang mḡa gintukud
ni Dabid nḡa sa pagdumala sang pag-am-
bahan sa Baláy ni Iehoba, sa tapus na
nḡa ang arka nagpahuway.
32 Sila nagahilimo sing pag-alagdan,
sang kalantahon sa Puluy-an sang La-
yanglayang sang pakigkitaan, tubtub
nḡa ginpatindug ni Salomon ang Baláy
ni Iehoba sa Ierusalem; kag didto naga-
tilindug sila sa *atubanḡan sang Dios* sono
sang ila tulumanon nḡa sa ila pag-
alagdan.
33 Kag yari karon ang nagtindug sa
atubanḡan sang Dios, kaúpud sang ila
mḡa anak. Sa mḡa anak sang mḡa Koa-
tinhon: Si Heman, nḡa manugkanta,
nḡa anak ni Ioel, anak ni Samuel,
34 Anak ni Elkana, anak ni Ieroham,
anak ni Eliel, anak ni Toa,
35 Anak ni Sup, anak ni Elkana, anak
ni Mahat, anak ni Amasai,
36 Anak ni Elkana, anak ni Ioel, anak
ni Asarias, anak ni Soponias,
37 Anak ni Tahat, anak ni Aser, anak
ni Ebiasap, anak ni Kore,
38 Anak ni Isar, anak ni Koat, anak
ni Lebi, anak ni Israel.
39 Kag ang iya útud nḡa si Asap, nḡa
yara sia sa too niya: si Asap, nḡa anak
ni Berakias, anak ni Simeas,
40 Anak ni Mikael, anak ni Buaseya,
anak ni Malkias,
41 Anak ni Etni, anak ni Sera, anak
ni Adaya,
42 Anak ni Etan, anak ni Simna anak
ni Simi,
43 Anak ni Iahat, anak ni Gerson,
anak ni Lebi.
44 Kag ang mḡa anak ni Merari, nḡa
ila mḡa útud, yara sila sa walá: si Etan,
anak ni Kisi, anak ni Abdi, anak ni
Maluk,
45 Anak ni Hasabias, anak ni Ama-
sias, anak ni Hilkia,
46 Anak ni Amsi, anak ni Bani, anak
ni Semer,
47 Anak ni Mali, anak ni Musi, anak
ni Merari, anak ni Lebi.
48 Kag ang ila mḡa útud, nḡa mḡa
Lebinhon, ginhatag sila nḡa sa tanan
nḡa pag-alagdan sa Puluy-an sang Baláy
sang Dios.
49 Kag si Aaron kag ang iya mḡa
anak nagsulunug sang insienso sa iba-
baw sang halaran sang mḡa halad nḡa
sinunog, kag sa ibabaw sang halaran sang
pahamut, *nḡa nagapulaw* sa tanan nḡa
buluhaton sang duug nḡa labing balaan,
kag sa paghalad sang mḡa katumbasan
tunḡud kay Israel, sono sa tanan nḡa
ginsogo ni Moises, nḡa alagad sang Dios.
50 Kag yari karon ang mḡa anak ni
Aaron: si Eleasar, nḡa iya anak; nḡa ang
iya anak, si Pinees; nḡa ang iya anak, si
Abisua;
51 Nḡa ang iya anak, si Buki; nḡa

ang iya anak, si Usi; nga ang iya anak,
si Seraias;
52 Nga ang iya anak, si Meraiot; nga
ang iya anak, si Amaria; nga ang iya
anak, si Ahitub;
53 Nga ang iya anak, si Sadok; nga
ang iya anak, si Ahimaas.
54 Kag yari karon ang ila mga puluy-
an, sono sang ila mga dululugan, sa ila
mga kadulunan, kon sayoron nga sa mga
anak ni Aaron, sang panimaláy sang
mga Koatinhon, kay sa ila nanginamo
ang *nahahuna* nga kapaiaran:
55 Busa, ginhatag nila sa ila ang He-
bron, sa duta sa Iuda, kag ang iya mga
halalban sa palibot;
56 Apang nahanungud sang mga lata-
gon sang banwa kag sang iya mga mi-
noro ginhatag nila kay Kaleb, nga anak
ni Iepune.
57 Sa mga anak ni Aaron ginhatag
nila ang mga kabanwaanan nga da-
langpan, ang Hebron kag ang Libna pa-
tí ang ila mga halalban, ang Iatir kag
angEstemoa patí ang ila mga halalban,
58 Ang Hilen patí ang iya mga
halalban, kag ang Debir patí ang iya
mga halalban,
59 Ang Asan patí ang iya mga halal-
ban kag ang Bet-semes patí ang iya mga
halalban;
60 Kag gikan sa kabikahan ni Benya-
min, ang Geba patí an giya mga halalban,
ang Alemet patí ang iya mga halal-
ban kag ang Anatot patí ang iya mga
halalban. Ang tanan nila nga mga ka-
banwaanan: napúlô kag tatlo, sono
sang ila mga panimaláy.
61 Kag sa mga anak ni Koat, nga
nagpalabilin, ginhatagan sila sa papalad
sing napúlô ka mga banwa, gikan sa
panimaláy sang kabikahan ni *Epraim*, sa
katungâ sang kabikahan *ni Dan* kag sa
katungâ *sang kabikahan* ni Manases.
62 Sa mga anak ni Gerson, sono sang
ila mga panimaláy, *ginhatagan nila* sing
napúlô kag tatlo ka mga banwa gikan sa
kabikahan ni Isakar, sa *kabikahan* ni
Aser, sa kabikahan ni Neptali kag sa ka-
bikahan ni Manases, sa Basan.
63 Sa mga anak ni Merari, sono sang
ila mga panimaláy, *ginhatagan nila* sa
papalad sing napúlô kag duha ka
banwa, gikan sa kabikahan ni Ruben,
sa kabikahan ni Gad kag sa kabikahan
ni Sabulon.
64 Kag ginhatagan sang mga inanak
ni Israel ang mga Lebinhon sang mga
kabanwaanan patí ang ila mga ha-
lalban.
65 Kag ginhatag nila, sa papalad,
gikan sa kabikaban sang mga inanak ni
Iuda, sa kabikahan sang mga inanak ni
Simeon kag sa kabikahan sang mga
inanak ni Benyamin, ang mga kabanwaa-
nan, nga ginhingalanan nila sang ila
mga ngalan.
66 Kag nga sa iban nga mga panimaláy
sang mga anak ni Koat, ang mga kaban-
waanan sang ila mga kadulunan nagikan
sa kabikahan ni Epraim.
67 Ginhatag nila sa ila ang mga
kabanwaanan nga dalangpan, ang Si-
kem patí ang iya halalaban sa bukid sa
Epraim kag Geser patí ang iya halal-
ban;
68 Ang Iokmean patí ang iya halal-
ban, kag ang Bet-Horon patí ang iya
halalban,
69 Kag ang Ayalon patí ang iya halal-
ban kag ang Gat-Rimon patí ang iya
halalban.
70 Kag gikan sa katungâ nga kabika-
han ni Manases, ang Aner patí ang iya
halalban kag ang Balaam patí ang iya
halalban; *ini* nga sa panimaláy sang mga
anak nga nabilin ni Koat.
71 Sa mga anak ni Gersom *ginhatag
nila*, gikan sa panimaláy sang katungâ
nga kabikahan ni Manases, ang Golan,
sa Basan, patí ang iya halalban kag ang
Astarot patí ang iya halalban;
72 Kag gikan sa kabikahan ni Isakar,
ang Kedes patí ang iya halalban, ang
Dobrat patí ang iya halalban;
73 Ang Ramot patí ang iya halalban
kag ang Anem patí ang iya halalban.
74 Kag gikan sa kabikahan ni Aser,
ang Masal patí ang iya halalban, ang
Abdon patí ang iya halalban,
75 Ang Hukok patí ang iya halal-
ban kag ang Rehob patí ang iya halal-
ban;
76 Kag gikan sa kabikahan ni Neptali,
ang Kedes, sa Galilea, patí ang iya halal-
ban, ang Hamon patí ang iya halal-
ban kag ang Kiriathaim patí ang iya
halalban.
77 Sa mga anak ni Merari, nga nag-
kalabilin, *ginhatag nila*, gikan sa kabika-
han ni Sabulon, ang Rimono patí ang
iya halalban kag ang Tabor patí ang
iya halalban;
78 Kag sa tabok sang Iordan sa Ieri-

ko, sa Sidlangan sang Iordan: gikan sa
kabikahan ni Ruben, ang Beser, sa ka-
hanayakan, patí ang iya halalban, kag
ang Iasa patí ang iya halalban,
79 Ang Kedemot patí ang iya ha-
lalban kag ang Mepaat patí ang iya ha-
lalban;
80 Kag gikan sa kabikahan ni Gad, ang
Ramot, sa Galaad, patí ang iya halal-
ban, ang Mahanaim patí ang iya halal
ban,
81 Ang Hesbon patí ang iya halal-
ban kag ang Iaser patí ang iya halalban.

Mg̃a kaliwatan ni Isakar.

7 NAHANUNG̃UD sang mg̃a anak
ni Isakar, apat sila: si Tola kag si
Pua, si Iasub kag si Simron.
2 Ang mg̃a anak ni Tola: si Usi,
si Repaia, si Ieeriel, si Iamai, si
Iebsam kag si Samuel, ng̃a mg̃a pa-
ng̃olo sang ila mg̃a panimaláy ng̃a
inamay ni Tola, mg̃a maisug ng̃a manu-
gaway sa ila mg̃a kaliwatan. Ang ila
kadamuon sa panag-on ni Dabid, duha
ka púlô kag duha ka libo anum ka gatus.
3 Ang mg̃a anak ni Usi: si Israhias.
Kag ang mg̃a anak ni Israhias: si Mi-
kael, si Obadias, si Ioel, si Isias: tanan
sila lima ka mg̃a pang̃olo.
4 Kag nagúpud sa ila, sono sa ila mg̃a
kaliwatan, sono sang ila mg̃a panimaláy
ng̃a inamay, ang mg̃a pinanong ng̃a ka-
soldadosan sa pag-awayan, katloan kag
anum ka libo ka mg̃a tawo; kay may
mg̃a madamu sila ng̃a mg̃a asawa kag
mg̃a anak.
5 Kag ang ila mg̃a útud sa tanan
ng̃a mg̃a panimaláy ni Isakar, mg̃a
maisug ng̃a manugaway sila: ang
tanan mg̃a kawaloan kag pito ka libo,
ng̃a napanulat sa mg̃a listahan sa pani-
maláy.

Mg̃a kaliwatan ni Benyamin kag ni Neptali.

6 *Ang mg̃a anak* ni Benyamin: si
Bela, si Beker kag si Iediael: tatlo sila.
7 Ang mg̃a anak ni Bela: si Esbon,
si Usi, si Usiel, si Ierimot kag si
Iri: lima ka mg̃a pang̃olo sa mg̃a pani-
maláy ng̃a inamay, ng̃a mg̃a maisug
ng̃a manugaway; ng̃a napanulat sila sa
mg̃a listahan sa panimaláy sa *kadamuon*
ng̃a duha ka púlô kag duha ka libo
katloan kag apat.
8 Kag ang mg̃a anak ni Beker: si
Semira, si Ioas, si Elieser, si Elioenai,
si Omri, si Ierimot si Abias, si Anatot
kag si Alemet: tanan ini sila mg̃a anak
ni Beker.
9 Kag napanulat sila sa mg̃a listahan
sa panimaláy, sono sang ila mg̃a kali-
watan, subung ng̃a mg̃a pang̃olo sang
ila mg̃a panimaláy ng̃a inamay, ng̃a
mg̃a maisug ng̃a manugaway, *sa kada-
muon* ng̃a duha ka púlô ka libo kag duha
ka gatus ka tawo.
10 Kag ang mg̃a anak ni Iediael: si
Bilan. Kag ang mg̃a anak ni Bilan: si
Iehus, si Benyamin, si Aod, si Kanaana,
si Setan, si Tarsis kag si Ahisaar.
11 Ining tanan mg̃a anak ni Iediael,
sono sang mg̃a pang̃olo sang mg̃a amay,
ng̃a mg̃a maisug ng̃a manugaway, *sa ka-
damuon* ng̃a napúlô kag pito ka libo kag
duha ka gatus, ng̃a nagagulowa sa ka-
soldadosan sa pag-awayan.
12 Kag si Supim kag si Hupim, anak
sila ni Ir. Si Husim, anak ni Aher.
13 Ang mg̃a anak ni Neptali: si
Iasiel, si Guni, si Ieser kag si Salum,
ng̃a mg̃a anak ni Bila.

Mg̃a kaliwatan ni Manases:

14 Ang mg̃a anak ni Manases: si As-
riel, ng̃a ginpang̃anak ini sang iya babae
ng̃a Araminhon; sia nagpang̃anak kay
Makir, ng̃a amay ni Galaad.
15 Kag ginpang̃asawa ni Makir *ang
útud ng̃a babae* ni Hupim kag ni Supim,
ng̃a ang ng̃alan sang iya útud ng̃a babae
amo si Maaka; kag ang ng̃alan sang
ikaduha *ka anak* amo si Selopead. Kag
si Selopead nagpang̃anak sing mg̃a anak
ng̃a babae.
16 Kag si Maaka, ng̃a asawa ni Ma-
kir, nag-anak sing isa ka anak ng̃a lalaki,
kag ginhing̃alanan sia niya ng̃a si
Peres; kag ang ng̃alan sang iya útud
ng̃a lalaki, si Seres. Ang iya mg̃a anak:
si Ulam kag si Rekem.
17 Ang mg̃a anak ni Ulam: si Bedan.
Ini sila mg̃a anak ni Galaad, anak ni
Makir, anak ni Manases.
18 Kag ang iya útud ng̃a babae ng̃a si
Moleket nagpang̃anak kay Isod, kay
Abieser kag kay Mala.
19 Kag ang mg̃a anak ni Semida
nang̃inamo si Ahian, si Sikem, si Liki
kag si Aniam.

Mĝa kaliwatan ni Epraim.

20 Ang mĝa anak ni Epraim: si
Sutela si Bered, nĝa iya anak; nĝa
ang iya anak, si Tahat; nĝa ang iya
anak, si Elada; nĝa ang iya anak, si
Tahat;
21 Nĝa ang iya anak, si Sabad; nĝa
ang iya anak, si Sutela; sa olehe, si
Eser kag si Elad. Kag ang mĝa tinawo
ni Gat nĝa mĝa tumanduk sa sining
duta, nagpamatay sa ila, kay nagdululhog
sila sa pagkuha sang ila mĝa kahayupan.
22 Kag si Epraim, nĝa ila amay, naglalaw
sa malawig nĝa mĝa adlaw, kag
nag-alabut ang iya mĝa útud sa paglipay
sa ila.
23 Ugaling nagsulúd sia sa iya asawa,
kag sia nanamkon kag nag-anak sing isa
ka anak nĝa lalaki, nĝa ginhinĝalanan
niya sia nĝa si Beria*; tunĝud kay may
kalisud sa iya baláy.
24 Kag ang iya anak nĝa babae amo
si Seera; kag sia nagpatindug sang Bet-Horon,
ang manubo kag ang mataas,
kag sang Usen-Seera.
25 Kag ang iya anak, si Repa; nĝa
ang iya anak, si Resep; nĝa ang iya anak,
si Tela; nĝa ang iya anak, si Tahan;
26 Nĝa ang iya anak, si Laedan; nĝa
ang iya anak, si Amiud; nĝa ang iya
anak, si Elisama;
27 Nĝa ang iya anak, si Nun; nĝa ang
iya anak, si Iosue.
28 Kag ang ila kaugalinĝon kag ang
puluy-an nila amo ang Bethel patí ang
iya mĝa minoro, kag sa Sidlanĝan ang
Naaran, kag sa Katundan ang Geser
patí ang iya mĝa minoro, kag ang Sikem
patí ang iya mĝa minoro, tubtub sa Gasa
patí ang iya mĝa minoro.
29 Kag sa luyo sang mĝa anak ni
Manases, yara ang Bet-sean patí ang iya
mĝa minoro, ang Taanak patí ang iya
mĝa minoro, ang Megido patí ang iya
mĝa minoro, ang Dor patí ang iya mĝa
minoro. Sa sining mĝa *duug* nagpuluyô
ang mĝa anak ni Iose, nĝa anak ni
Israel.

Mĝa kaliwatan ni Aser.

30 Ang mĝa anak ni Aser: si Imna,
si Isba, si Isbi, si Beria, kag si Serak
nĝa ila útud nĝa babae.
31 Ang mĝa anak ni Beria: si Heber
kag si Malkiel, nĝa sia among amay ni
Birsabit.
32 Kag si Heber nagpanĝanak kay
Iaplet, kay Semer, kay Hotam kag
kay Sua, nĝa útud nila nĝa babae.
33 Kag ang mĝa anak ni Iaplet: si
Pasak, si Bimal kag si Asbat; ini sila
mĝa anak ni Iaplet.
34 Kag ang mĝa anak ni Semer: si
Ahi, si Roga, si Iehuba kag si Aram.
35 Kag ang mĝa anak ni Helem, nĝa
iya útud: si Sopa, si Imna, si Seles
kag si Amal.
36 Ang mĝa anak ni Sopa: si Sua,
si Harneper, si Sual, si Beri kag si
Imra;
37 Si Beser, si Hod, si Sama, si Silsa,
si Ietran kag si Beera.
38 Kag ang mĝa anak ni Ieter: si
Iepune, si Pispa kag si Ara.
39 Kag ang mĝa anak ni Ula: si Ara,
si Haniel kag si Resia.
40 Ining tanan mĝa anak ni Aser, nĝa
panĝolo sang mĝa panimaláy nĝa inamay,
nĝa mĝa tawo nĝa pinili, mĝa maisug
nĝa manugaway, mĝa panĝolo sang
mĝa dunganon. Ini sila napanulat sa
listahan sang kasoldadosan nĝa sa pag-awayan,
sa kadamuon nĝa duha ka púlô
kag anum ka libo ka mĝa tawo.

Mĝa kaliwatan ni Benyamin kag ni Saul.

8 SI Benyamin nagpanĝanak kay Bela,
nĝa iya panĝanay, kay Asbel, ang
ikaduha, kag kay Ara, ang ikatlo,
2 Kay Noha, ang ikap-at, kay Rapa,
ang ikalima.
3 Kag may mĝa anak si Bela: si Adar,
si Gera si Abiud,
4 Si Abisua, si Naaman, si Ahan,
5 Si Gera, si Sepupan kag si Huram.
6 Kag yari karon ang mĝa anak ni
Ehud: ini sila amo ang mĝa panĝolo
sang mĝa amay sang mĝa pumuluyô sa
Geba, kag ginpanliton sila nila sa Manahat:
7 Si Naaman, si Akias kag si Gera:
ini nagpaliton sa ila. Kag nagpanĝanak
sia kay Ussa kag kay Ahihud.
8 Kag si Saharaim nagpanĝanak sing
mĝa anak sa mĝa latagon sa Moab, sa
tapus na nĝa iya ginpadalá si Husim
kag si Baara, nĝa iya mĝa asawa.

* *Beria*, sa kalalat-an.

9 Busa nagpanğanak sia, sa kay Hodes
nğa iya asawa, kay Iobab, kay Sibias,
kay Mesa, kay Malkam,
10 Kay Ieus, kay Sahias kag kay
Mirma. Ini sila amo ang iya mğa
anak, nğa mğa panğolo sa mğa amay.
11 Kag sa kay Husim nagpanğanak sia
kay Abitob kag kay Elpaal.
12 Kag ang mğa anak ni Elpaal: si
Heber, si Misam kag si Semed (nğa
sia nagpatindug sang Ono kag sang Lod
patí ang ila mğa minoro),
13 Kag si Berias kag si Sema. Ini
sila nanğinpanğolo sang mğa amay sang
mğa pumuluyô sa Ayalon; ini sila nag-
papalagyô sang mğa pumuluyô sa Gat:
14 Kag si Ahio, si Sasak, si Ieremot,
15 Si Sebadias, si Arad, si Adar,
16 Si Mikael, si Ispa kag si Ioha,
nğa mğa anak ni Berias.
17 Kag si Sebadias, si Mesulam, si
Hiski, si Heber,
18 Si Ismarai, si Islia kag si Iobab,
nğa mğa anak ni Elpaal.
19 Kag si Iakim, si Sikri, si Sabdi,
20 Si Elienai,si Silitai, si Eliel,
21 Si Adaya, si Baraya kag si Simrat,
nğa mğa anak ni Simi.
22 Kag si Ispan, si Heber, si Eliel,
23 Si Abdon, si Sikri, si Hanan,
24 Si Hamanias, si Elam, si Anatotias,
25 Si Ipdata kag si Penuel, nğa mğa
anak ni Sasak.
26 Kag si Samserai, si Seharia, si
Atalia,
27 Si Iaaresias, si Elia kag si Sikri,
nğa mğa anak ni Ieroham.
28 Ini sila nanğinpanğolo sang mğa
amay, sono sa ila mğa kaliwat, mğa pa-
nğolo sila; ini sila nagpuluyô sa Ieru-
salem.
29 Kag sa Gabaon nagpuyô ang amay
ni Gabaon, kag ang nğalan sang iya asa-
wa amo si Maaka.
30 Kag ang iya anak, nğa panğanay,
si Abdon; ugaling si Sur, si Kis, si Baal,
si Nadab,
31 Si Gedor, si Ahio kag si Seker.
32 Kag si Miklot nagpanğanak kay
Simea. Ini man sila nagpuluyô sa atu-
banğan sang ila mğa útud sa Ierusalem,
upud sang ila mğa útud.
33 Kag si Ner nagpanğanak kay Kis,
kag si Kis nagpanğanak kay Saul, kag si
Saul nagpanğanak kay Ionatan, kay Mal-
kisua, kay Abinadab kag kay Esbaal.
34 Kag ang anak ni Ionatan amo si
Meribaal, kag si Meribaal nagpanğanak
kay Mika.
35 Kag ang mğa anak ni Mika: si
Piton, si Melek, si Tarea kag si Akas.
36 Kag si Akas nagpanğanak kay
Ioada, kag si Ioada nagpanğanak kay
Alemet, kay Asmabet kag kay Simri;
kag si Simri nagpanğanak kay Mosa.
37 Kag si Mosa nagpanğanak kay
Binea; nğa ang iya anak, si Rapa; nğa
ang iya anak, si Elasa; nğa ang iya anak,
si Asel.
38 Kag si Asel may anum sia ka
anak, nğa ang ila mğa nğalan amo: si
Asrikam, si Bokru, si Ismael, si Searias,
si Obadias kag si Hanan: ining tanan
mğa anak ni Asel.
39 Kag ang mğa anak ni Esek, nğa
iya útud: si Ulam, nğa iya panğanay, si
Ieus, ang ikaduha, si Elipelet, ang ikatlo.
40 Kag ang mğa anak ni Ulam mğa
maisug nğa manugaway sila, mğa tinawo
nğa makapasanting sing pana; kag may
madamu sila nğa mğa anak kag mğa
apô, isa ka gatus kag kalim-an. Ining
tanan nanğinsatunğâ sang mğa anak ni
Benyamin.

Mğa pumuluyo sa Ierusalem sa pagbalik gikan sa kabihagan.

9 BUSA, ini sila nğa tanan sa Israel
napanulat sa mğa listahan sang pa-
nimaláy, kag yari karon nğa ginpanulat
sila sa tolon-an sang mğa hari sa Israel.
Kag ginpaliton ang Iuda sa Babilonia,
bunğud sang iya pagkamalalison.
2 Kag ang mğa nahauna nğa mğa
pumuluyô, nğa nagpuluyô sa ila mğa
kaugalinğon sa ila mğa kabanwaanan,
mğa Israelinhon sila, mğa saserdote,
mğa Lebinhon kag mğa Netinhon.
3 Kag sa Ierusalem nagpuyô ang isa
ka bahin sang mğa inanak ni Iuda, sang
mğa inanak ni Benyamin, kag sang mğa
inanak ni Epraim kag ni Manases:
4 Si Utai, nğa anak ni Amiud, anak
ni Omri, anak ni Imri, anak ni Bani, sa
mğa anak ni Peres, nğa anak ni Iuda.
5 Kag sa mğa Siloninhon, si Asaia,
ang panğanay, kag ang iya mğa anak.
6 Kag sa mğa anak ni Sara, si Ieuel
kag ang iya mğa útud: anum ka gatus
kag kasiaman.
7 Kag sa mğa anak ni Benyamin, si
Salu, anak ni Mesulam, anak ni Hodabia,
anak ni Asenua;

8 Kag si Ibnia, nğa anak ni Ieroham;
kag si Ela, anak ni Usi, anak ni Mikri,
kag si Mesulam, anak ni Sepatias, anak
ni Reuel, anak ni Ibnia,
9 Kag ang iya mğa útud, tunğud sa
ila mğa kaliwat: siam ka gatus kalim-
an kag anum. Ining tanan nğa mğa
tawo nanğinpanğolo sang mğa amay
nğa sa ila mğa panimaláy nğa inamay.
10 Kag sa mğa saserdote: si Gedaya,
si Ioerib, si Iakin,
11 Si Asaria, anak ni Hilkia, anak
ni Misulam, anak ni Sadok, anak ni
Merayot, anak ni Ahitob, dunganon
sa Baláy sang Dios;
12 Kag si Adaia, anak ni Ieroham,
anak ni Pasur, anak ni Malkias; kag si
Masai, anak ni Adiel, anak ni Iasera,
anak ni Masulam, anak ni Mesilemit,
anak ni Imer,
13 Kag ang ila mğa útud nğa mğa pa-
nğolo sang ila mğa panimaláy nğa ina-
may: isa ka libo pito ka gatus kan-
uman ka mğa tawo nğa maisug nğa sa
buluhaton sang pag-alagdan sa Baláy
sang Dios.
14 Kag sa mğa Lebinhon: si Semaia,
anak ni Hasub, anak ni Asrikam, anak
ni Hasabias, sa mğa anak ni Merari;
15 Kag si Bakbakar, si Heres kag si
Galal, kag si Matania, anak ni Mika,
anak ni Sikri, anak ni Asap;
16 Kag si Obadias, anak ni Semaia,
anak ni Galal, anak ni Iedutun; kag si
Berekias, anak ni Asa, anak ni Elkana,
nğa nagpuyô sia sa mğa minoro sa
Netopatinhon.
17 Kag ang mğa manugbantay sang,
gawang: si Salum, si Akub, si Talmon
si Ahiman kag ang ila mğa útud; si
Salum among panğolo.
18 Kag tubtub karon, yara sila
sa gawang sang hari, sa Sulubanğan;
nanğimanugbantay sila sang mğa
gawang, sono sang mğa dulul ugan sang
mğa anak ni Lebi.
19 Kag si Salum, nğa anak ni Kore,
anak ni Abiasap, anak ni Kore, patí ang
mğa Korinhon, nğa iya mğa útud sa ba-
láy sang iya amay, nanğintululinan sila
sa buluhaton sang pag-alagdan, nğa na-
gabalantay sang mğa atanğan sang La-
yanglayang; kag ang ila mğa amay
nanğintululinan sila sang dulugan ni
Iehoba, nğa nagabalantay sang salam-
putan.
20 Si Pinees, nğa anak ni Eleasar,
nanğinmanugdumala nila anay; *kag* si
Iehoba upud sa iya.
21 Si Sakarias, nğa anak ni Mesele-
mia, nanğinmanugbantay sang gawang
sang Layanglayang sang pakigkitaan.
22 Ining tanan, mğa pinili nğa sa mğa
manugbantay sang mğa atanğan, mğa
duha ka gatus kag napúlô kag duha
sila. Napanulat sila sa mğa listahan
sang panimaláy, sono sa ila mğa mi-
noro. Si Dabid kag si Samuel, nğa
manugtuluk, nagtulukud sa ila sa ila
tulin nğa pagkatutum.
23 Ini sila, kag ang ila mğa anak, mğa
tululinan sila sang mğa gawang sang Ba-
láy ni Iehoba, sang Baláy sang Layang-
layang, sa pagbantay *sa ila.*
24 Kag may mğa manugbantay sang
mğa gawang nayon sa apat ka hanğin,
sa Sidlanğan, sa Katundan, sa Aminhan,
kag sa Bagatnan.
25 Kag ang ila mğa útud, sono sa
ila mğa minoro may katungdanan sa pag-
kari, sing dag-ondag-on, sa pagúpud sa
ila sing pito ka adlaw;
26 Kay ang *tulin* sang pagkatutum na-
hanunğud sa apat ka panğolo nğa ma-
nugbantay sang gawang. Mğa Lebinhon
sila, kag mğa tululinan sila sa mğa hulut,
kag sa mğa bahandi sang Baláy sang
Dios.
27 Ini sila nagahiligda sa palibot sang
Baláy sang Dios, kay mğa tululinan sila
sang pagbantay, kag mğa tululinan sila
sang yawi *sa pagbukas* sa tanan nğa mğa
aga.
28 May iban sa ila nğa mğa tululinan
sang mğa gamit sang pag-alagdan, nğa
ginaisip nila sila sa pagpasulúd, kag gi-
naisip nila sila sa pagpagowa.
29 Kag ang iban sa ila natudlo sa
pagtatap sang mğa galamiton, sang tanan
nğa mğa gamit sang balaan nğa Puluy-
an, kag sang harina nğa malum-ok, kag
sang alak, kag sang lana, kag sang in-
sienso kag sang mğa pahamut.
30 Kag may mğa anak sang mğa sa-
serdote, nğa nagasamo sang mğa pag-
aman sa mğa pahamut.
31 Kag si Matatias, ang isa sang mğa
Lebinhon, nğa panğanay ni Salum, nğa
Korinhon, may tulin sia sang buluhaton
sang mğa torta nğa linuto sa kalaha.
32 Kag ang iban sang mğa anak sang
mğa Koatinhon, sa tunğâ sang iya mğa
útud, may tulin sila sang mğa tinapay

sang pahayag, nḡa sa pag-aman sa ila sa
tagsa ka sabado.
33 Kag ini sila mḡa manugkanta, mḡa
panḡolo sang mḡa amay sang mḡa Le-
binhon, *nḡa sila yara* sa mḡa hulut, nḡa
naluwas *sa iban nḡa mḡa hilikuton*, kay sa
adlaw kag sa gab-i nagpululaw sila sa
ila buluhaton.
34 Ini sila among mḡa panḡolo sang
mḡa amay sang mḡa Lebinhon, nḡa
mḡa panḡolo sono sa ila mḡa kaliwatan;
ini sila nagpuluyô sa Ierusalem.
35 Kag sa Gabaon nagpuyô ang amay
ni Gabaon, si Iehiel, nḡa ang nḡalan sang
iya asawa amo si Maaka.
36 Kag ang iya anak, nḡa panḡanay,
si Abdon, ugaling si Sur, si Kis, si Baal,
si Ner, si Nadab,
37 Si Gedor, si Ahio, si Sakarias kag
si Miklot.
38 Kag si Miklot nagpanḡanak kay
Simeam. Kag ini sila nagpuluyô man
sa Ierusalem sa atubanḡan sang ila mḡa
útud.
39 Kag si Ner nagpanḡanak kay Kis,
kag si Kis nagpanḡanak kay Saul,
kag si Saul nagpanḡanak kay Ionatan,
kay Malkisua, kay Abinadab kag kay
Esbaal.
40 Kag ang anak ni Ionatan amo si
Meribaal, kag si Meribaal nagpanḡanak
kay Mika.
41 Kag ang mḡa anak ni Mika: si
Piton, si Melek, si Tarea *kag si Akas.*
42 Kag si Akas nagpanḡanak kay
Iara, kag si Iara nagpanḡanak kay Ale-
met, kay Asmabet kag kay Simri, kag si
Simri nagpanḡanak kay Mosa,
43 Kag si Mosa nagpanḡanak kay
Binea, nḡa ang iya anak, si Repaia; nḡa
ang iya anak, si Elasa; nḡa ang iya
anak, si Asel.
44 Kag si Asel nagpanḡanak sing
anum ka mḡa anak nḡa lalaki, nḡa ang
mḡa nḡalan nila amo: si Asrikam, si
Bokru, si Ismael, si Searia, si Obadias
kag si Hanan. Ini sila nanḡin mḡa
anak ni Asel.

Kamatayon ni Saul kag sang iya mḡa anak.

10 KAG ang mḡa Pilistinhon nag-ala-
way kay Israel, kag ang mḡa tina-
wo ni Israel nagpalalagyô sa atubanḡan
sang mḡa Pilistinhon, kag nagkalapukan
sila nḡa mḡa pilason sa bukid sa Gilboa.
2 Kag ang mḡa Pilistinhon naglalagas
gid kay Saul kag sa iya mḡa anak; kag
ginpilas sang mḡa Pilistinhon si Ionatan,
kag si Abinadab kag si Malkisua, nḡa
mḡa anak ni Saul.
3 Kag nagbaskug ang inaway batok
kay Saul, kag ginlambut sia sang mḡa
manugpana; kag nagkalisang sia sa
mḡa manugpana.
4 Kag si Saul nagsiling sa iya manug-
dalá sang hinḡaniban: "Gabuta ang
imo hinḡaniban, kag palapsa sa akon sia,
basi pa nḡa magkalari ining mḡa ditinu-
li kag paglahugan nila ako." Apang
ang iya manugdalá sang hinḡaniban indi
buut, kay may daku sia nḡa kahadluk.
Kag kinuha ni Saul ang hinḡaniban kag
nanḡinpukan sia sa ibabaw niya.
5 Kag sang nakita sang iya manug-
dalá sang hinḡaniban, nḡa si Saul pa-
tay na, nanḡinpukan man sia sa ibabaw
sang iya hinḡaniban, kag nanḡinmatay
sia.
6 Sa sini namatay si Saul kag ang iya
mḡa anak, kag ang bug-os niya nḡa
panimaláy; nagkalamatay sila sing
tinḡub.
7 Kag nakita sang tanan nḡa mḡa
tinawo ni Israel nḡa *nagpuluyô* sa nalup-
yakan, nḡa nagpalalagyo sila, kag nḡa si
Saul kag ang iya mḡa anak mḡa patay
na; kag ginbayaan nila ang ila mḡa ka-
banwaanan kag nagpalalagyo sila. Kag
nag-alabut *ang* mḡa Pilistinhon, kag nag-
puluyô sa ila.
8 Kag nahanabu, sang madason nḡa
adlaw, nḡa nag-alabut ang mḡa Pilistin-
hon sa paguba sang mḡa patay, kag
nakita nila si Saul kag ang iya mḡa anak
nḡa nagkalapukan sa bukid sa Gilboa;
9 Kag ginubahan sia nila, kag ginku-
luha nila ang iya olo kag ang iya mḡa
hinḡaniban. Kag ginpaladalá nila sa
duta sang mḡa Pilistinhon sa palibot,
agud nḡa pagaipahibalo ang balita sa ila
mḡa diosdios kag sa banwa.
10 Kag binutang nila ang iya mḡa
hinḡaniban sa baláy sang ila dios, kag
ginlansang nila ang iya olo sa baláy ni
Dagon.
11 Kag nabatian sang bug-os nḡa
Iabes sa Galaad ang tanan nḡa ginhimo
sang mḡa Pilistinhon kay Saul.
12 Kag nagtililindug ang tanan nḡa
mḡa maisug nḡa mḡa tawo, kag ginku-
luha nila ang bangkay ni Saul, kag ang
mḡa bangkay sang iya mḡa anak, kag
gindalalá nila sila sa Iabes. Kag ginlu-

lubong nila ang ila mḡa tul-an sa idalum
sang terebinto sa Iabes, kag nagpuluasa
sila sing pito ka adlaw.
13 Namatay si Saul tunḡud sang iya
pagkamalalison, nḡa tunḡud sa iya gin-
lapas niya batok kay Iehoba, nahanu-
nḡud sang polong ni Iehoba, nḡa walâ
niya sia pagtumana; kag tunḡud kay
nagpamangkot man sia sa mḡa manugpa-
gowa sang mḡa espiritu sa pagpamang-
kot sa iia,
14 Nḡa walâ magpamangkot kay Ieho-
ba. *Kag tunḡud sini* ginpatay niya sia,
kag ginpahálin niya ang ginharian kay
Dabid, nḡa anak ni Isai.

Si Dabid nḡa nahimo nḡa hari, nagakuha sang Ierusalem.

11 NIYAN ang bug-os nḡa Israel nag-
tipon kay Dabid, sa Hebron, nḡa
nagasiling: "Yari karon, kami mḡa
imo tul-an kag imo unud,
2 Kag labut pa sadto, sang si Saul
nagahari pa, ikaw nagpagowa kag nag-
pasulúd sa kay Israel. Kag si Ieho-
ba, nḡa imo Dios, nagsiling man sa imo:
Ikaw magapahalab sa akon banwa nḡa
Israel, kag ikaw manḡinmanugdul-ong
ni Israel nḡa akon banwa."
3 Kag nag-alabut, sa Hebron, ang
tanan nḡa mḡa tigulang sa Israel sa hari,
kag si Dabid naghimo sa ila sing pakig-
katipan sa Hebron sa atubanḡan ni Ie-
hoba; kag ginhaplas nila si Dabid nḡa
hari sa ibabaw ni Israel, sono sang po-
long ni Iehoba, sa kamut ni Samuel.
4 Kag si Dabid upud ang bug-os nḡa
Israel nagkadto sa Ierusalem (nḡa sia
among Iebus); kag didto ang mḡa Iebu-
sinhon nḡa mḡa pumuluyô sa sadto nḡa
duta.
5 Kag ang mḡa pumuluyô sa Iebus
nagsilililing kay Dabid: "Indi ka maka-
sulúd diri." Walay sapayan si Dabid
nagkuha sang kabakuran sa Sion, nḡa
among banwa ni Dabid.
6 Kag si Dabid nagsiling: "Ang úna
nḡa magpilas sa mḡa Iebusinhon, ma-
nḡindunganon kag panḡolo sia." Kag si
Ioab, nḡa anak ni Sarbia, nagtaklad sing
úna, kag ginhimo sia nḡa panḡolo.
7 Kag si Dabid nagpuyô sa kuta;
kag tunḡud sini ginhinḡalanan nila ini
nḡa Banwa ni Dabid.
8 Kag ginpatindug niya ang banwa sa
palibot, kutub sa Milo sa bu-gos nḡa
palibot; kag ginkaáyô ni Ioab ang na-
bilin sang banwa.
9 Kag si Dabid naguswag kag nag-
daku, kag si Iehoba sang Sebaot yara
upud sa iya.

Mḡa tinawo nḡa mḡa maisug ni Dabid.

10 Kag yari karon ang mḡa panḡolo
sang mḡa tawo nḡa maisug, nḡa iya ni
Dabid, nḡa nagpahayag sila nḡa malig-
on nḡa sa iya, sa ginharian niya, upud
sang bug-os nḡa Israel, sa paghimo sa
iya nḡa hari, sono sang polong ni Iehoba
nahanunḡud sa Israel.
11 Kag yari karon ang kadamuon
sang mḡa maisug, nḡa iya ni Dabid: si
Iasobeam, nḡa anak sang isa ka Hak-
moninhon, panḡolo sang mḡa manug-
away. Sia nagbalabad sang iya bangkaw
batok sa tatlo ka gatus ka tawo, nḡa
ginpilas niya sila sa kamatayon sing
makaisa lamang.
12 Sa olehe niya, si Eleasar, nḡa anak
ni Dodo, nḡa Ahohitinhon; nḡa sia amo
ang isa sang tatlo ka mḡa maisug.
13 Ini nagúpud kay Dabid sa Pasda-
min. Ang mḡa Pilistinhon nagtilinḡub
didto nḡa sa pag-awayan; kag did-
to ang isa ka bahin nḡa duta nḡa
punô sang sebada, kag nagpalagyo ang
banwa sa atubanḡan sang mḡa Pilistin-
hon;
14 Kag nagpahamtang sila sa tunḡâ
sang latagon, kag gin-apinan nila sia,
kag ginpilas nila ang mḡa Pilistinhon;
kag ginluwas sila ni Iehoba nḡa may
daku nḡa kaluwasan.
15 Kag ang tatlo sang mḡa katloan
nḡa mḡa panḡolo nagdululhog sa pil-as
ni Dabid, sa lunḡib ni Adulam; kag
ang dulugan sang mḡa Pilistinhon na-
hamtang sa nalupyakan sang mḡa Re-
painhon.
16 Niyan si Dabid yara sa kabakuran,
kag niyan ang bantay nḡa kasoldadosan
sang mḡa Pilistinhon yara sa Betlehem.
17 Kag naghandum si Dabid, kag
nagsiling: "¿Sin-o bala ang makapa-
inum sa akon sang tubig sang bobon sa
Betlehem, nḡa yara malapit sa gawang?
18 Kag ang tatlo ka maisug nagpa-
hawa sa dulugan sang mḡa Pilistinhon,
kag nagpanag-ub sila sang tubig sang
bobon sa Betlehem, nḡa yara malapit
sa gawang, kag kinuha nila kag gindalá
nila ini kay Dabid; apang si Dabid

walâ magbuut sa paginum sa iya, kondi
ginula niya sia kay Iehoba, kag nag-
siling:
19 "Manĝinmalayô sa akon, tunĝud
sa akon Dios, nĝa ako maghimo sini.
¿Paano? ¿magainum bala ako sang
dugo sining mĝa lalaki nĝa ginbutang
ang ila kabuhi sa katalagman? Kay *sa
bili* sang ila mĝa kabuhi gindalá nila sia
diri." Kag walâ sia magbuut sa pagi-
num sa iya. Yari karon ang ginhilimo
sining tatlo ka mĝa maisug.
20 Kag si Abisai, nĝa útud ni Ioab,
amo ang panĝolo sang tatlo. Nagbala-
bad sia sang iya bangkaw batok sa tatlo
ka gatus, nĝa ginpilas niya sa kamata-
yon, kag sa sining tatlo sia ang bantug.
21 Sa *sining* tatlo, sia ang nanĝinla-
bing dunganon sa *iban* nĝa duha, kag na-
nĝinpanĝolo sia nila, apang walâ maka-
tupung sa tatlo *nĝa mĝa nahauna.*
22 Si Benaia, nĝa anak ni Ioiada, nĝa
anak sang isa ka maisug nĝa lalaki nĝa
daku sa mĝa kabansagan nĝa taga-
Kabseel. Ini sia nagpilas sang duha ka
Ariel sa Moab; kag sia nagpanaug man
sa tunĝâ sang isa ka bobon, sa dag-on
sang niebe, kag ginpilas niya ang isa ka
leon.
23 Ginpilas man niya ang tawo nĝa
Egiptohanon, ang tawo nĝa may lima
ka maniko sa kataason: ang Egiptohanon
may isa ka bangkaw sa iya kamut nĝa
subung sang likisan sang manughabol;
kag nagdulhog sia sa iya nĝa may isa ka
sungkod, kag gin-agaw niya sa kamut
sang Egiptohanon ang bangkaw, kag
ginpatay niya sia sang iya kaugalinĝon
nĝa bangkaw.
24 Ini ginhimo ni Benaia, nĝa anak ni
Ioiada, kag may nĝalan sia sa tunĝâ
sining tatlo nĝa mĝa maisug.
25 Yari karon, nanĝinlabing dunga-
non sia sang katloan, apang walâ sia
makatupung sa tatlo *nĝa mĝa nahauna.*
Kag ginbutang sia ni Dabid sa iya
palangkuton nĝa tinago.
26 Kag ang mĝa maisug sang mĝa
kasoldadosan: si Asael, nĝa útud ni
Ioab; kag si Elkanan, nĝa anak ni Dodo,
nĝa taga-Betlehem;
27 Si Samot, nĝa taga-Aror; si Heles,
nĝa Peloninhon;
28 Si Ira, anak ni Ikes, nĝa taga-Te-
koa; si Abieser, nĝa taga-Anatot;
29 Si Sibekai, nĝa Husatinhon; si
Elai, nĝa Ahohinhon;
30 Si Maharai, nĝa taga-Netopa; si
Heled, anak ni Baana, nĝa taga-Netopa;
31 Si Itai, anak ni Ribai, nĝa taga-
Gibea, sa mĝa inanak ni Benyamin;
si Benaia, nĝa taga-Piraton;
32 Si Hurai, nĝa taga-Nahale Gaas;
si Abiel, nĝa taga-Arba;
33 Si Asmabet, nĝa taga-Baharum;
si Eliaba, nĝa taga-Saalbon;
34 Si Bene-Asem, nĝa Gisoninhon; si
Ionatan, anak ni Sage, nĝa Ararinhon;
35 Si Ahiam, anak ni Sakar, nĝa
Ararinhon; si Elipal, nĝa anak ni Ur;
36 Si Heper, nĝa Mekeratinhon; si
Ahia, nĝa Peloninhon;
37 Si Hesro, nĝa taga-Karmelo; si
Naari, nĝa anak ni Esbai;
38 Si Ioel, nĝa útud ni Natan; si Mi-
bar, nĝa anak ni Hagri;
39 Si Selek, nĝa Amoninhon; si Na-
arai, nĝa Berotinhon, nĝa manugdalá
sang hinĝaniban ni Ioab, nĝa anak ni
Sarbia;
40 Si Ira, nĝa taga-Ieter; si Gared,
nĝa Taga-Ieter;
41 Si Uria, nĝa Hetinhon; si Sabad,
anak ni Alai;
42 Si Adina, nĝa anak ni Sisa, nĝa
Rubeninhon, panĝolo sang mĝa Ruben-
inhon, kag upud sa iya ang katloan;
43 Si Hanan, nĝa anak ni Maaka, kag
si Iosapat, nĝa Mitninhon;
44 Si Usia, nĝa taga-Astarot; si Sa-
mua, kag si Iehiel, nĝa anak ni Hotam,
nĝa taga-Aroer;
45 Si Iediael, nĝa anak ni Simri, kag si
Ioha, nĝa iya útud, nĝa mĝa Tisitinhon;
46 Si Eliel, nĝa taga-Mahabim; si Ie-
ribai, kag si Ioasabia, nĝa mĝa anak ni
Elnaam; kag si Itma, nĝa Moabinhon;
47 Si Eliel kag si Obed, kag si Iaasiel-
Mesobaia.

**Mĝa manugaway nĝa nagtilinĝub kay Dabid
sa nagakabuhi pa si Saul.**

12 KAG yari karon ang mĝa nagka-
ladto kay Dabid sa Siklag, sang sia
nagapanago pa banĝud kay Saul, nĝa
anak ni Kis; kag amo sila sang mĝa
maisug nĝa iya mĝa manugbulig sa pag-
awayan;
2 Nĝa nasangkapan sila sang mĝa pa-
na, nĝa nagahalabyug sila sang mĝa ba-
tó sa kamut nĝa too kag sa kamut nĝa
walá, kag nagapana sang mĝa baslay

nğa may pana; naggilikan sila sa mğa
útud ni Saul, nğa mğa Benyaminhon:
3 Ang panğolo si Ahieser, kag si Io-
as, nğa *duha* ka anak ni Semaa, nğa taga-
Gibea; sa olehe si Iesiel kag si Pelet,
mğa anak ni Asmabet; kag si Beraka,
kag si Iehu, nğa Taga-Anatot;
4 Kag si Ismaia nğa Gabaoninhon,
nğa maisug nğa tawo sa tunğâ sang katlo-
an, kag labi pa sang mğa katloan; kag
si Ieremias, si Iahasiel, si Ioanan, kag
si Iosabad, nğa taga-Gedera;
5 Si Elusai, si Ierimot, si Bealia, si
Semaria kag si Sepatia, nğa Harupin-
hon;
6 Si Elkana, si Isia, si Asareel, si
Ioeser kag si Iasobeam, nğa mğa Kora-
tinhon;
7 Si Ioela kag si Sebadia, nğa mğa
anak ni Ieroham, nğa taga-Gedor.
8 Kag sa mğa Gadinhon *may mğa* nag-
bululag *sa pagimpon* kay Dabid sa kaba-
kuran sa kahanayakan, nğa mğa maisug
nğa manugaway, mğa tinawo nğa anğay
sa kasoldadosan nğa sa pag-awayan,
mğa nasangkapan sang taming kag bang-
kaw, nğa kaanğay sa mğa leon, kag mğa
madasig subung sang mğa usa sa mğa
kabukiran:
9 Si Eser, ang panğolo; si Obadia, ang
ikaduha; si Eliab, ang ikatlo;
10 Si Mismana, ang ikap-at; si Iere-
mias, ang ikalima;
11 Si Atai, ang ikan-um; si Eliel, ang
ikapito;
12 Si Iohanan, ang ikawalo; si Elsa-
bad, ang ikasiam;
13 Si Ieremias, ang ikapúlô; si Makba-
nai, ang ikapúlô kag isa.
14 Ini sila nanğinsa tunğâ sang mğa
anak ni Gad, mğa panğolo sang kasol-
dadosan; ang isa lamang, ang labing
diyotay sa ila, tupung sia sa isa ka ga-
tus, kag ang labing daku, sa isa ka libo.
15 Ini sila among mğa nagtalabok sa
Iordan sang nahauna nğa bulan, sang
nanğawas sia sa ibabaw sang tanan niya
nğa mğa pangpang, kag ginpapalagyo
nila ang tanan nğa mğa *pumuluyô* sa
nalupyakan, sa Sidlanğan kag sa Ka-
tundan.
16 Kag sa mğa inanak ni Benyamin
kag ni Iuda nag-alabut *ang mğa tinawo*
kay Dabid sa kabakuran.
17 Kag si Dabid naggowa sa ila, kag
naghambal sa ila, nğa nagasiling: "Kon
magkalari kamo sa akon sa paghidaet
kag sa pagbulig sa akon, ang akon tagi-
posoon pagaisimpon sa inyo; apang kon
sa pagbudhi sa akon sa *kamut* sang akon
mğa kaaway, bisan pa walâ sing pag-
lugus sa akon mğa kamut, ang Dios sang
amon mğa ginikanan magtan-aw sini,
kag maghimo sing katarungan.
18 Kag ang Espiritu nag-abut kay
Amasai, nğa panğolo sang mğa manug-
away, nğa *nagasiling:*

" Mğa imo kami, oh Dabid,
Kag upud sa imo, oh anak ni Isai.
Paghidaet, paghidaet sa imo,
Kag paghidaet sa nagabulig sa imo,
Kay ang imo Dios nagabulig sa
imo."

Kag si Dabid nagbaton sa ila, kag gin-
butang niya sila sa tunğâ sang mğa pa-
nğolo sang mğa kinabon.
19 Kag sa Manases nagsalaylo *man*
ang mğa tinawo kay Dabid, sang nagkadto
sia upud sang mğa Pilistinhon batok kay
Saul sa pag-away sa iya; apang *si Dabid*
kag ang iya mğa tinawo indi nagbululig
sa ila, kay sa tapus sang kasapulanan,
gintabog sia sang mğa gobernador nğa
Pilistinhon, nğa nagasiling: "Magasaylo
sia sa ila ginoo nğa si Saul, sa bili sang
aton mğa olo."
20 Sang nagkadto sia sa Siklag, nag-
salaylo sa iya gikan *sa mğa anak* ni
Manases: si Adna, si Iosabad, si Iediael,
si Mikael, si Iosabad, si Eliu kag si
Siletai, nğa mğa panğolo sang mğa lini-
bo ni Manases.
21 Kag ini sila nagbululig kay Dabid
batok sadtong kinabon, kay sila nğa
tanan mğa maisug nğa manugaway,
kag nanğinpanğolo sila sa kasoldadosan.
22 Kay sa tanan nğa mğa adlaw nag-
abut ang mğa *tinawo* sa pagbulig kay
Dabid, tubtub nğa nahimo nğa dakung
kasoldadosan, subung sang kasoldadosan
sang Dios.

Mğa manğanğaway sang napulo kag duha ka ka-bikahan nğa nag-alabut sa Hebron sa paghimo nğa hari kay Dabid.

23 Kag yari karon ang kadamuon, sa
binilog, sang mğa nasangkapan nğa sa
kasoldadosan nğa nag-alabut kay Dabid
sa Hebron, sa pagpaliton sa iya sang
ginharian ni Saul, sono sa polong ni Ie-
hoba.
24 Ang mğa inanak ni Iuda, nğa naga-
dalalá sing taming kag sing sumbiling,

anum ka libo kag walo ka gatus, nga nasangkapan nga sa kasoldadosan.
25 Sa mga inanak ni Simeon, mga maisug nga manug-away nga sa kasoldadosan, pito ka libo kag isa ka gatus.
26 Sa mga inanak ni Lebi, apat ka libo kag anum ka gatus.
27 Kag si Ioiada, nga manugdumala sang *mga sa kaliwatan* ni Aaron kag upud sa iya, tatlo ka libo kag pito ka gatus:
28 Kag si Sadok, pamatan-on nga maisug nga manugaway, kag ang panimaláy sang iya amay, duha ka púlô kag duha ka pangolo.
29 Kag sa mga inanak ni Benyamin, nga mga útud ni Saul, tatlo ka libo; kag tubtub sadtong panag-on ang kalabanan sa ila nagbalantay sang tinulin sa baláy ni Saul.
30 Kag sa mga inanak ni Epraim, duha ka púlô ka libo kag walo ka gatus, nga mga maisug nga manugaway nga mga tawo nga bantug, sono sang ila mga panimaláy nga inamay.
31 Kag sa katungâ nga kabikahan ni Manases, napúlô kag walo ka libo, nga napanudlo sila sono sa ila ngalan sa pagkadto sa paghimo kay Dabid nga hari.
32 Kag sa mga inanak ni Isakar, nga mga mahangponon sa mga panag-on, nga nakahibalo sila sang dapat paghimoon ni Israel: ang ila mga pangolo nanginduha ka gatus kag ang tanan nila nga mga útud *nasakup* sa ila sogo.
33 Kag sa Sabulon, ang *mga tinawo* nga nagakaladto sa kasoldadosan, nga mga nasangkap nga sa pag-awayan sang tanan nga mga hinganiban sa pag-awayan, kalim-an ka libo, nga napasunud nga sa pag-awayan kag nga walâ sing agiposoon nga napihak.
34 Kag sa Neptali, isa ka libo ka mga pangolo, kag upud sa ila, katloan kag pito ka libo, nga nagadalalá sing taming kag bangkaw.
35 Kag sa mga Daninhon, mga nasangkap sa *mga hinganiban* nga sa pag-awayan, duha ka púlô kag walo ka libo anum ka gatus.
36 Kag sa Aser, *mga tinawo* nga nagakaladto sa kasoldadosan sa pagpasunud sa pag-away, kap-atan ka libo:
37 Kag sa tabok sang Iordan, sa mga Rubeninhon kag sa mga Gadinhon, kag sa katungâ nga kabikahan ni Manases, upud sang tanan nga hinganiban sang isa ka kasoldadosan sa pag-awayan, isa ka gatus duha ka púlô ka libo.
38 Ining tanan nga mga tawo sa pag-awayan, nga napasunud sa pakigawayan, nag-alabut nga may tagiposoon nga himpit sa Hebron, sa paghimo kay Dabid nga hari sa ibabaw sang bug-os nga Israel; kag bisan pa ang iban nga tanan sa Israel yara sa amo gid nga tagiposoon nga sa paghimo kay Dabid nga hari.
39 Kag tatlo ka adlaw sila didto upud kay Dabid, nga nagakilinaon kag nagailinum sila, kay ang ila mga útud nagalaman nga sa ila.
40 Kag bisan pa ang mga kasilingan nila tubtub sa Isakar, sa Sabulon, kag sa Neptali, nagdalalá sila sing tinapay sa mga asno, sa mga kamelyo, sa mga mula kag sa mga baka, kon *sayoron* mga kalan-on nga harina, nga tinapay, nga higos, kag nga ubas nga binulad, kag nga alak, kag nga lana, kag nga baka, kag nga obeha sa bugana, kay sa Israel may kasadya.

Ang kaban gintago ni Dabid sa balay ni Obed-Edom.

13 NIYAN si Dabid nakigsapul sa mga pangolo sang mga linibo kag sang mga ginatus, sa tanan nga mga pangolo *sang banwa.*
2 Kag nagsiling si Dabid sa bug-os nga katilingban sa Israel: "Kon minamaayo ninyo, kag ini gikan kay Iehoba, nga aton Dios, magpadalá kita sa tanan nga mga bahin sa aton mga útud nga nagkalabilin sa tanan nga mga duta sa Israel, kag upud sa ila sa mga saserdote kag mga Lebinhon, sa ila mga kabanwaanan kag sa ila mga halalban, nga magtilingub sila upud sa aton;
3 Kag dalhon naton diri ang kaban sang aton Dios sa aton, kay sa mga adlaw ni Saul, walâ kita magdangup sa iya."
4 Kag nagsiling ang bug-os nga katilingban nga paghimoon ang subung sini, kay ang butang nahamut-an sa bug-os nga banwa.
5 Kag gintipon ni Dabid ang bug-os nga Israel, kutub sa Sihor sa Egipto tubtub sa salamputan sang Hamat, sa pagpakari sang kaban sang Dios gikan sa Kiriat-iearim.
6 Kag nagtaklad si Dabid upud sang bug-os nga Israel sa Baala sa Kiriat-iea-

rim, nĝa nahanunĝud sa Iuda, nĝa sa
pagpataklad didto sang kaban ni Iehoba
nĝa Dios, nĝa nagapuyô sa tunĝâ sang
mĝa kerubin, nĝa sa ibabaw niya gina-
tawag ang *iya* nĝalan.
7 Kag ginlulan nila ang kaban sang
Dios sa ibabaw sang isa ka bag-o nĝa
kanga kag *gindalá nila sia* gikan sa
baláy ni Abinadab; kag si Ussa kag
ang iya útud nagdulul-ong sang kanga;
8 Kag si Dabid kag ang bug-os nĝa
Israel nagapatunug sa atubanĝan sang
Dios sa bug-os nila nĝa kusug, nĝa may
mĝa kalantahon kag mĝa arpa, mĝa
salterio, mĝa tambor, mĝa apiping kag
mĝa budyong.
9 Kag sang pag-abut nila sa linasan
sang Kidon, naguntay si Ussa sang iya
kamut sa pagkaput sang kaban, kay ang
mĝa baka naghulublag.
10 Kag ang kaakig ni Iehoba nagdab-
dab batok kay Ussa, kag ginpilas niya
sia, kay naguntay sia sang iya kamut
sa kaban, kag namatay sia didto sa
atubanĝan sang Dios.
11 Kag si Dabid naakig tunĝud kay
ginhimo ni Iehoba ang isa ka pagboong
kay Ussa; kag ginhinĝalanan niya yadto
nĝa duug nĝa Peres-Ussa, tubtub karon.
12 Kag hinadlukan si Dabid sa Dios
sadtong adlaw, kag nagsiling sia; "¿Pa-
ano bala ang pagsulúd ko sa akon baláy
sang arka sang Dios?"
13 Kag walâ pagdal-a ni Dabid ang
kaban sa iya baláy sa banwa ni Dabid,
kondi ginpaisol niya sia sa baláy ni
Obed-Edom nĝa Etinhon.
14 Kag ang kaban sang Dios napabilin
didto sa baláy ni Obed-Edom, sa iya
baláy, sing tatlo ka bulan; kag ginpaka-
maayo ni Iehoba ang baláy ni Obed-
Edom, kag ang tanan nĝa mĝa butang
nĝa nahanunĝud sa iya.

**Si Dabid nagapakigkatipan kay Hiram, kag naga-
paalaplaag sa mĝa Pilistinhon.**

14 KAG si Hiram, nĝa hari sa Tiro,
nagpadalá sing mĝa manugbalita
kay Dabid, kag sang kahoy nĝa sedro,
kag sing mĝa panday sa bató, kag sing
mĝa panday, agud nĝa magpatindug sila
sa iya sing isa ka baláy.
2 Kag ginkilala ni Dabid, nĝa si Iehoba
nagpalig-on sa iya nĝa hari sa ibabaw
sang Israel, kag nĝa ginbayaw niya ang
iya ginharian, banĝud sang iya banwa
nĝa Israel.
3 Kag si Dabid nagkuha pa sing mĝa
babae sa Ierusalem; kag si Dabid nag-
panĝanak pa sing mĝa anak nĝa lalaki
kag mĝa babae.
4 Kag yari karon ang mĝa nĝalan sang
mĝa nagkalatawo sa iya sa Ierusalem:
si Samua, si Sobab, si Natan, kag si Sa-
lomon,
5 Si Ibar, si Elisua si Elpelet,
6 Si Noga, si Nepeg, si Iapia,
7 Si Elisama, si Beliada kag si Elipe-
let.
8 Kag sang nakabati ang mĝa Pilistin-
hon, nĝa si Dabid ginhaplas nĝa hari sa
ibabaw sang bug-os nĝa Israel, ang
tanan nĝa mĝa Pilistinhon nagtalaklad
sa pagpanĝita kay Dabid. Kag sang
pagkabati sini ni Dabid, naggowa sia
batok sa ila.
9 Kag nag-alabut ang mĝa Pilistinhon,
kag naghilimo sila sing lugus nĝa pag-
sulúd sa nalupyakan sang mĝa Repain-
hon.
10 Kag si Dabid nagpamangkot sa
Dios, nĝa nagasiling: "¿Magataklad
ako bala batok sa mĝa Pilistinhon?
¿Pagaitugyan mo sila bala sa akon ka-
mut?" Kag si Iehoba nagsiling sa iya:
"Taklad-ka, kag ako magatugyan sa ila
sa imo mĝa kamut."
11 Kag nagtalaklad sila sa Baal-pera-
sim, kag didto ginpilas sila ni Dabid,
kag nagsiling si Dabid: "Ginboong
sang Dios ang akon mĝa kaaway tunĝud
sa akon kamut, subung sang pagboong
sang tubig *sang iya pangpang.*" Tunĝud
sini ginhinĝalanan nila yadto nĝa duug
nĝa Baal-perasim.
12 Kag ginbayaan nila didto ang ila
mĝa dios, kag si Dabid nagsiling nĝa
paglaglagon kag ginsunog nila sila sa
kalayo.
13 Kag ang mĝa Pilistinhon naghili-
mo liwan sing lugus nĝa pagsulúd sa
nalupyakan.
14 Kag si Dabid nagpamangkot liwan
sa Dios, kag ang Dios nagsiling sa iya:
"Dili ka magtaklad sa olehe nila; balik-
ka nĝa magpalayô sa ila, kag magaabut
ka batok sa ila sa atubanĝan sang mĝa
kahoy nĝa Bakka;
15 Kag kon makabati ka sing linapak-
lapak sa tuyoktuyokan sang mĝa kahoy
nĝa Bakka, niyan magagowa ka sa pag-
pakigaway; kay ang Dios naggowa na

sa atubangan nimo sa pagpilas sang dulugan sang mga Pilistinhon."
16 Kag ginhimo ni Dabid subung sang ginsogo sa iya sang Dios, kag ginpilas nila ang dulugan sang mga Pilistinhon kutub sa Gabaon tubtub sa Geser.
17 Kag naglapnag ang kabantugan ni Dabid sa sadtong tanan nga mga kadutaan; kag ginbutang ni Iehoba ang kahadluk sa iya ngalan sa ibabaw sang tanan nga mga katawohan.

Ginapaliton ni Dabid ang kaban sa Ierusalem, kag ginapasunud niya liwan ang pagalagdan nga diosnon.

15 KAG naghimo sia sing mga baláy nga sa iya sa banwa ni Dabid, kag nag-aman sia sing isa ka duug nga sa kaban sang Dios, kag ginhumlad niya nga sa iya ang isa ka layanglayang.
2 Niyan nagsiling si Dabid: "Ang kaban sang Dios dili dapat pagdalhon sang iban kondi sang mga Lebinhon, kay ginpili sila ni Iehoba, agud nga magdalalá sila sang kaban ni Iehoba kag mag-alalagad sa iya sa gihapon.
3 Kag gintipon ni Dabid ang bug-os nga Israel sa Ierusalem, sa pagpataklad sang arka ni Iehoba sa duug, nga ginaman niya sa iya.
4 Gintipon *man* ni Dabid ang mga inanak ni Aaron kag ang mga Lebinhon:
5 Sa mga anak ni Koat, si Uriel, ang pangolo, kag ang iya mga útud, isa ka gatus kag duha ka púlô;
6 Sa mga anak ni Merari, si Asaia, ang pangolo, kag ang iya mga útud, duha ka gatus kag duha ka púlô;
7 Sa mga anak ni Gerson, si Ioel, ang pangolo, kag ang iya mga útud, isa ka gatus kag katloan;
8 Sa mga anak ni Elisapan, si Semeia, ang pangolo, kag ang iya mga útud, duha ka gatus;
9 Sa mga anak ni Hebron, si Eliel, ang pangolo, kag ang iya mga útud, kawaloan;
10 Sa mga anak ni Usiel, si Aminadab, ang pangolo, kag ang iya mga útud, isa ka gatus napúlô kag duha.
11 Kag gintawag ni Dabid si Sadok kag si Abyatar, nga mga saserdote, kag ang mga Lebinhon, si Uriel, si Asaia, si Ioel, si Semaia, si Eliel, kag si Aminadab;
12 Kag nagsiling sia sa ila: "Mga pangolo kamo sang mga ginikanan sang mga Lebinhon: palakabalaan-kamo, kamo kag ang inyo mga útud, kag pataklaron-ninyo ang kaban ni Iehoba, nga Dios sa Israel, sa *duug nga* gin-aman ko sa iya;
13 Kay tungud nga walâ ninyo pagdalha sia sang úna, si Iehoba, nga aton Dios, naghimo sa tungâ naton sing kaboongan, tungud kay walâ naton sia pagpangitaa sono sang tulumanon.
14 Kag ang mga saserdote kag ang mga Lebinhon nagpalakabalaan sa ila kaugalingon sa pagpataklad sang kaban ni Iehoba, nga Dios sa Israel.
15 Kag gindalalá sang mga anak sang mga Lebinhon ang arka sang Dios, sa ibabaw sang ila mga abaga, tungud sang mga yayongan sa ibabaw nila, subung sang ginsogo ni Moises, sono sa polong ni Iehoba.
16 Kag nagsiling si Dabid sa mga pangolo sang mga Lebinhon, nga magtukud sila sa ila mga útud sing mga manugkanta, nga may mga tulungon nga may mga salterio, kag mga arpa, kag mga apiping, nga magapalatunug sila, nga nagabalayaw sang tingug nga sa kasadyahan.
17 Gintukud sang mga Lebinhon si Heman, nga anak ni Ioel, kag sa tungâ sang iya mga útud, si Asap, nga anak ni Berekias, kag sa tungâ sang mga anak ni Merari, sa ila mga útud, si Etan, nga anak ni Kusaias;
18 Kag upud sa ila, sa ila mga útud, sa ikaduha ka pasunud, si Sakarias, si Ben, si Iaaiel, si Semiramot, si Iehiel, si Uni, si Eliab, si Benai, si Maasias, si Matitias, si Elipele, si Miknias, si Obed-Edom kag si Iehiel, nga mga manugbantay sang gawang.
19 Kag ang mga manugkanta, si Heman, si Asap kag si Etan, may mga apiping nga tumbaga sila, nga nagapatunug sila.
20 Kag si Sakarias, si Iaasiel si Semiramot, si Iehiel, si Uni, si Eliab, si Maasias kag si Benaia, may mga salterio sila *sa paagi* ni Alamot:
21 Kag si Matitias, si Elipele, si Miknias, si Obed-Edom, si Iehiel kag si Asasias, may mga arpa sila *sa paagi* ni

Seminit, sa pagdumala sang kalanta-
hon.
22 Kag si Kenanias, nga pangolo sang
mga Lebinhon sa musika, nagdumala
sang musika, kay mahibaloanon sia.
23 Kag si Berekias kag si Elkana, mga
manugbantay sila sang gawang sang
kaban.
24 Kag si Sobanias, si Iosapat, si
Nataneel, si Amasias, si Sakarias, si
Benaia kag si Elieser, nga mga saser-
dote, nagapalatunog sang mga budyong
sa atubangan sang kaban sang Dios;
kag si Obed-Edom kag si Iehias mga
manugbantay sila sang gawang sang
arka.
25 Si Dabid kag ang mga tigulang sa Is-
rael kag ang mga pangolo sang mga lini-
bo, nagkaladto sa pagpataklad sang ka-
ban sang katipan ni Iehoba gikan sa
baláy ni Obed-Edom nga may kasadya.
26 Kag nahanabu, sang ginabuligan
sang Dios, ang mga Lebinhon nga naga-
dalalá sang kaban sang katipan ni Ieho-
ba, naghalalad sila sing pito ka tinday
nga lalaki sang baka kag pito ka karnero.
27 Kag si Dabid nagpanaput sang
panapton nga lino nga manipis, subung
man ang tanan nga mga Lebinhon, nga
nagdalalá sang kaban, kag ang mga
manugkanta, kag si Kenanias, nga pango-
lo sang musika, nga nagkalanta. Nag-
dalá *man* si Dabid sa ibabaw niya sing
isa ka epod nga lino.
28 Kag ginpataklad sang bug-os nga
Israel ang kaban sang katipan ni Ieho-
ba, nga may hilinugyaw kag sa tunog
sang mga sungay, mga budyong kag
mga apiping, nga nagapatunug sang mga
salterio kag sang mga arpa.
29 Kag sang pagsulúd sang kaban
sang katipan ni Iehoba sa banwa ni
Dabid, si Mikal, nga anak nga babae ni
Saul, naggowa sa talambuan, kag naki-
ta niya ang hari nga si Dabid, nga naga-
lumpat sa kalipay kag nagahampang,
kag gintamay niya sia sa iya tagiposoon.

16 KAG gindalalá nila ang kaban sang
Dios, kag ginpahamtang nila sia
sa tungâ sang layanglayang, nga gin-
humlad ni Dabid nga sa iya; kag nag-
halalad sila sang mga halad nga sinu-
nog kag mga halad sa paghidaet sa atu-
bangan sang Dios.
2 Kag sang pagkatapus ni Dabid sa
paghalad sang mga halad nga sinunog
kag sang mga halad sa paghidaet, gin-
pakamaayo niya ang banwa sa ngalan
ni Iehoba.
3 Kag ginpanagtag niya sa bug-os nga
Israel, sa mga lalaki subung man sa mga
babae, sa tagsatagsa, ang isa ka torta nga
tinapay, ang isa ka gulut nga unud, kag
isa ka tinapay *sang ubas nga binulad.*
4 Kag ginbutang niya sa atubangan
sang kaban ni Iehoba ang mga Lebinhon
sa paghimo sang pag-alagdan, agud nga
magpalanumdum kag magdalayaw sila
kag magolog sila kay Iehoba, nga Dios
sa Israel:
5 Si Asap, ang pangolo, kag si Saka-
rias, ang ikaduha sa olehe niya; si
Ieiel, si Semiramot, si Iehiel, si Matitias,
si Eliab, si Benaia, si Obed-Edom kag si
Iehiel, nga may mga tulungon nga mga
salterio kag mga arpa; kag si Asap
nagapatunog sang mga apiping.
6 Kag ang mga saserdote nga si Be-
naia kag si Iahasiel *nagpatunug* sing
dayon nga may mga budyong, sa atu-
bangan sang kaban sang katipan sang
Dios.

Kalantahon ni Dabid.

7 Niyan, sa sadtong adlaw, sa naha-
una ginbutang ni Dabid ang tulin sa
pagdayaw kay Iehoba sa kamut ni Asap
kag sang iya mga útud:
8 "Dayawa-ninyo si Iehoba, tawga-
ninyo ang iya ngalan:
Ipakilala-ninyo ang iya mga binuha-
tan sa mga katawohan.
9 Kantahi-ninyo sia, kantahi-ninyo sia
sing mga alambahanon;
Halambal-kamo sang tanan niya
nga mga kalatingalahan.
10 Paghilimaya-kamo sa iya balaan
nga ngalan;
Magkalipay ang tagiposoon sang
nagapalangita kay Iehoba.
11 Pangitaa-ninyo si Iehoba kag ang
iya kabakuran,
Pangitaa-ninyo sa gihapon ang iya
nawung.
12 Panumduma-ninyo ang iya mga ka-
latingalahan nga ginhimo niya:
Ang iya mga kalatingalahan, kag
ang mga katadlungan sang iya
bâbâ,
13 Oh kamo, kaliwatan ni Israel, nga
iya alagad,

Kamo nga mga anak ni Iakob, nga
iya mga pinili.
14 Sia amo si Iehoba, nga aton Dios:
Sa bug-os nga duta amo ang iya
paghukom.
15 Palanumdum-kamo sang iya kati-
pan sa gihapon,
Sang polong nga ginsogo niya nga
sa linibolibo ka kaliwatan ;
16 *Sang katipan* nga ginhimo niya kay
Abraham,
Kag sang iya ginsumpa kay Isaak.
17 Kag gintukud niya sia kay Iakob
nga palatukuran,
Kay Israel nga walay katubtuban
nga katipan,
18 Nga nagasiling: Sa imo pagai-
hatag ko ang duta nga Kanaan,
Nga bahin sang inyo panublion ;
19 Sang kamo diyotay pa lamang nga
mga tawo sa kadamuon,
Diyotay gid kag mga dumuluong
sa iya.
20 Kag sang naglalakat sila sa kata-
wohan kag sa katawohan,
Sa isa ka ginharian pa isa ka ban-
wa,
21 Walâ niya pagitugut, nga ang bisan
sin-o nga tawo magpakalisud sa
ila;
Kag bangud sa ila ginsabdong niya
ang mga hari,
22 Nga nagasiling: indi ninyo pag-
tandugon ang akon mga hinap-
las,
Bisan paghimoan ninyo sing kalai-
nan ang akon mga manalagna.
23 Pag-ambahan-kamo kay Iehoba,
bug-os nga duta ;
Ibantala-ninyo sa adlawadiaw ang
iya kaluwasan.
24 Isugid-ninyo sa tungâ sang mga
katawohan ang iya himaya,
Sa tanan nga mga banwa, ang iya
mga kalatingalahan.
25 Kay daku si Iehoba, kag takus gid
sang labing daku nga pagdayaw,
Makahaladluk sia labi sa tanan nga
mga dios.
26 Kay ang tanan nga mga dios sang
mga katawohan mga larawan;
Apang si Iehoba ang naghimo sang
mga langit.
27 Ang kadunganan kag ang pagkaha-
langdon yara sa atubangan niya ;
Ang kabaskug kag kalipay yara sa
iya duug.
28 Hatagi ninyo si Iehoba, oh mga
panimaláy sang mga katawohan,
Hatagi ninyo si Iehoba sang hima-
ya kag sang kalig-unan.
29 Hatagi si Iehoba sang himaya, nga
nagakaigo sa iya ngalan :
Dalalá-kamo sing mga halad, kag
sulúd-kamo sa atubangan niya ;
Layaub-kamo sa atubangan ni Ie-
hoba sa kagayonan sang iya pag-
kabalaan.
30 Magkurug, bug-os nga duta, sa iya
atubangan ;
Yari karon ang kalibutan napalig-
on kag indi mationg.
31 Magkalasadya ang mga kalangitan,
kag magkalipay ang duta,
Kag magsililing sa tungâ sang mga
katawohan :
Nagahari si Iehoba.
32 Magngurub ang dagat, kag ang iya
kabug-osan ;
Magkasadya ang latagon kag ang
tanan nga yara sa iya.
33 Niyan ang tanan nga mga kahoy,
sa kagulangan magahulugyaw sa
atubangan ni Iehoba,
Kay nagakari sia sa paghukom
sang duta.
34 Dayawa-ninyo si Iehoba, kay ma-
ayo sia :
Kay amo sa gihapon ang iya ka-
looy.
35 Kag isiling ninyo : Luwasa kami,
oh Dios, nga kaluwasan namon,
Kag tipuna kami kag bawia kami
sa mga katawohan,
Agud nga dayawon namon ang
imo balaan nga ngalan,
Kag nga maghilimaya kami sa mga
pagdayaw sa imo.
36 Dalayawon si Iehoba, nga Dios sa
Israel, sa walay katapusan kag
sa walay katapusan."
Kag nagsiling ang bug-os nga ban-
wa: "Kabay pa," kag nagdayaw sia
kay Iehoba.

Ang Puluy-an sang kahanayakan nabilin sa Gabaon.

37 Kag ginbayaan *ni Dabid* didto, sa
atubangan sang kaban sang katipan ni
Iehoba, si Asap kag ang iya mga útud,
agud nga mag-alagad sila sing dayon sa
atubangan sang kaban, sang tagsa ka
butang sa iya adlaw.
38 Kag si Obed-Edom kag ang iya

mĝa útud, kan-uman kag walo sila, si Obed-Edom, nĝa anak ni Iedutun, kag si Hosa nanĝinmanugbantay sila sang gawang.
39 Kag *giutukud niya* si Sadok, nĝa saserdote, kag ang iya mĝa útud, nĝa mĝa saserdote, sa atubanĝan sang puluyan ni Iehoba, sa mataas nĝa duug nĝa yadto sa Gabaon,
40 Agud nĝa maghalalad sila sing mĝa halad nĝa sinunog kay Iehoba, sa ibabaw sang halaran sang mĝa halad nĝa sinunog sing dayon gid sa aga kag sa hapon, kag sono sa tanan nĝa nasulat sa kasogoan ni Iehoba, nĝa iya ginsogo kay Israel.
41 Kag upud sa ila si Heman kag si Iedutun, kag ang iban nĝa mĝa *Lebinhon* nĝa pinili, nĝa mĝa ginpamat-inan sono sang ila mĝa nĝalan, sa paghimaya kay Iehoba, kay amo sa gihapon ang iya kalooy;
42 Kag upud sa ila si Heman kag si Iedutun, nĝa may mĝa budyong kag mĝa apiping nĝa sa mĝa nagapatunog *sa ila patí* sang iban nĝa mĝa tulungon sa musika sang Dios; kag ang mĝa anak ni Iedutun yara sila sa mĝa gawang.
43 Kag ang bug-os nĝa banwa nagpakadto, ang tagsatagsa sa iya baláy; kag si Dabid nagpauli sa pagpakamaayo sang iya baláy.

Ang Dios wala nagatugot nĝa si Dabid magpatindug sa iya sing Simbahan.—Ang ginharian nĝa dayon ginapanaad sa balay ni Dabid.

17 KAG, sang nagalingkod si Dabid sa iya baláy, nahanabu nĝa nagsiling si Dabid sa manalagna nĝa si Natan: "Yari karon nĝa ako nagapuyô sa isa ka baláy nĝa sedro, kag ang kaban sang katipan ni Iehoba sa idalum sang mĝa kumbung."
2 Kag si Natan nagsiling kay Dabid: "Himoa ang tanan nĝa yara sa imo tagiposoon, kay ang Dios upud sa imo."
3 Kag nahanabu sa sadto gid nĝa gab-i, nĝa ang polong sang Dios nagabut kay Natan, nĝa nagasiling:
4 "Lakat-ka kag isiling kay Dabid, nĝa akon alagad: Amo ini ang ginasiling ni Iehoba: Indi amo ikaw ang magapatindug sang baláy nĝa *akon* pagapuy-an;
5 Kay walâ ako magpuyô sa isa ka baláy kutub sang adlaw nĝa ginpataklad ko ang mĝa inanak ni Israel *gikan sa Egipto* tubtub karon; kondi nĝa naglakat ako sa layanglayang kag sa layanglayang, kag sa isa ka puluy-an pa *isa ka puluy-an.*
6 Sa tanan nĝa *duug* nĝa ginlaktan ko upud sang bug-os nĝa Israel, ¿nagahambal bala ako sing polong sa isa sang mĝa hukom sa Israel, nĝa sa iya nagsogo ako, nĝa pahalbon niya ang akon banwa, nĝa nagasiling: ¿Kay nĝaa bala walâ ninyo ako pagpatindugi sang isa ka baláy nĝa sedro?
7 Busa karon igapamolong mo sa akon alagad nĝa si Dabid: Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Ako nagkuha sa imo sa halalban nĝa sa nagasunud ka sang mĝa obeha, agud nĝa manĝinmanugdumala ka sang akon banwa nĝa Israel;
8 Kag yara ako upud sa imo sa tanan nĝa duug nĝa imo ginlaktan, kag sa atubanĝan mo ginpanĝutúd ko ang tanan nĝa imo mĝa kaaway, kag ginhimo ko ang isa ka nĝalan sa imo, subung sang nĝalan sang mĝa kadalagkuan nĝa yara sa duta.
9 Kag nagpahamtang ako sing duug sa akon banwa nĝa Israel, kag ako nagtanum sa iya, kag nagpuyô sia sa iya duug, kay indi na gid sia pagagamohon; kag ang mĝa anak sang pagkamalalison indi na magapadayon sa pagupúd sa iya, subung sang sa ginsuguran,
10 Kag kutub sang mĝa adlaw nĝa ginbutanĝan ko sing mĝa hukom ang akon banwa nĝa Israel. Kag ginpaubus ko ang tanan mo nĝa mĝa kaaway, kag nagpahibalo ako sa imo, nĝa si Iehoba magapatindug sa imo sing baláy.
11 Kag mahanabu nĝa, kon ang imo mĝa adlaw matuman na nĝa sa pagpakadto mo upud sa imo mĝa ginikanan, ako magabanĝon sang imo kaliwatan sa olehe nimo, nĝa sia manĝin sa imo mĝa anak, kag pagapalig-onon ko ang iya ginharian.
12 Sia magapatindug sa akon sing baláy kag ako magapalig-on sa gihapon sang iya lingkoran nĝa harianon.
13 Ako manĝinamay niya, kag sia manĝinanak ko; kag indi ko pagakuhaon sa iya ang akon kalooy, subung nĝa ginkuha ko ini sa sadtong nanĝinnaúna sa imo;
14 Apang pagatukuron ko sia sa akon baláy kag sa akon ginharian sa gihapon;

kag ang iya lingkoran nğa harianon
manğinmalig-on sa gihapon."
15 Sono sa sining tanan nğa mğa
polong, kag sono sa sining tanan nğa
palanan-awon, amo ining ginhambal ni
Natan kay Dabid.
16 Kag ang hari nğa si Dabid nag-
sulúd kag naglingkod sa atubanğan ni
Iehoba, kag nagsiling: "Iehoba nğa
Dios, ¿si sin-o ako bala kag ano ang
akon baláy, agud nğa pagdalhon mo
ako tubtub diri?
17 Kag ini nanğinbutang pa nğa di-
yotay sa imo mğa mata, oh Dios;
naghambal ka man nahanunğud sang
baláy sang imo alagad nğa sa malayô
nğa dag-on, kag gintulok mo ako subung
sang mğa tawo, ikaw nğa sa mğa ma-
taas nğa duug amo si Iehoba nğa Dios.
18 ¿Ano pa bala ang igapadayon ni
Dabid sa pagsiling sa imo nahanunğud
sang himaya *nğa imo ginhatag* sa imo
alagad? Kay ikaw nakakilala sa imo
alagad.
19 Oh Iehoba, banğud sang imo ala-
gad, kag sono sang imo tagiposoon,
ginhimo mo ining tanan nğa pagkadaku
sa pagpahibalo *sa iya* sining tanan nğa
dalagku nğa mğa butang.
20 Iehoba, walâ sing sin-o nğa subung
sa imo, bisan may Dios luwas sa imo,
sono sang tanan nğa amon nabatian
sa amon mğa idulunğug.
21 ¿Kag sin-o bala subung sang imo
banwa nğa Israel, katawohan nğa bug-
tong sa duta, nğa ang Dios nagkari sa
pagtubus nğa sa iya, agud nğa manğin-
banwa niya, kag agud nğa makahimo sa
imo sing nğalan, tunğud sang mğa bu-
tang nğa dalagku kag makahaladluk, nğa
nagatabog sang mğa katawohan sa atu-
banğan sang imo banwa, nğa imo gintu-
bus sa Egipto?
22 Kag ginpatindug mo ang imo
banwa nğa Israel nğa banwa mo sa
gihapon; kag ikaw, Iehoba, nanğiniya
Dios.
23 Busa karon, Iehoba, ang polong
nğa imo ginhambal nahanunğud sa imo
alagad kag nahanunğud sa iya baláy,
magmalig-on sa gihapon, kag himoa
sono sang imo ginhambal;
24 Nğa magmalig-on sia, agud nğa
ang imo nğalan magmanğindaku sa
gihapon, nğa nagasiling: Si Iehoba
sang Sebaot, ang Dios ni Israel, among
Dios nğa sa Israel; kag nğa ang baláy
sang imo alagad nğa si Dabid magmalig-
on sa atubanğan mo.
25 Kay ikaw gid, Dios ko, ginpaha-
yag mo sa imo alagad, nğa pagapa-
tindugan mo sia sing baláy; tunğud
sini nakakita ang imo alagad sing pa-
nğamuyo sa paghimo sa imo atuba-
nğan.
26 Kag karon, Iehoba, ikaw amo ang
Dios, kag ikaw nagpanaad sa imo alagad
sining kaayohan.
27 Kag karon, kahamut-i ang pagpa-
kamaayo sang baláy sang imo alagad,
agud nğa magpadayon sia sa atubanğan
mo sa gihapon; kay ikaw, Iehoba, *ang*
ginapakamaayo mo, ginpakamaayo sia
sa gihapon."

Mğa pagdaug ni Dabid sa ibabaw sang mğa Pilistinhon, sang mğa Moabinhon, sang mğa Siriahanon, kag sang mğa Iduminhon.—Ang iya mğa tululinan nğa mğa panğolo.

18 KAG sa tapus sini, nahanabu, nğa
ginpilas ni Dabid ang mğa Pi-
listinhon, kag ginpasakup sila niya; kag
ginkuha niya ang Gat kag ang iya mğa
minoro sa kamut sang mğa Pilistinhon.
2 Kag ginpilas niya ang Moab, kag
ang mğa Moabinhon nanğinsinasakup
ni Dabid, nğa nagadalalá sila *sa iya* sing
mğa dólot.
3 Kag ginpilas ni Dabid si Adareser,
nğa hari sa Soba, nayon sa Hamat, sang
nagkadto sia sa pagbutang sang iya ka-
mut sa ibabaw sang subâ nğa Euprates,
4 Kag si Dabid nagkuha sa iya sing
isa ka libo ka kanga, kag pito ka libo ka
mğa manugkabayo, kag duha ka púlô ka
libo ka tawo nğa mğa nagalalakat; kag
ginkitinan ni Dabid ang mğa *kabayo*
sang tanan nğa mğa kanga; apang gin-
hawiran niya sa ila ang mğa kabayo nğa
sa isa ka gatus ka kanga.
5 Kag nag-alabut ang mğa Araminhon
gikan sa Damasko sa pagbulig kay Ha-
dareser, nğa hari sa Soba, kag ginpilas
ni Dabid sa mğa Araminhon, duha ka
púlô kag duha ka libo ka tawo.
6 Kag si Dabid nagbutang sing mğa
soldado *nğa bantay* sa Aram sa Damasko,
kag ang Aram nanğinsakup ni Dabid,
nğa nagadalá sila sing mğa dólot *sa
iya.* Kag ginluwas ni Iehoba si Dabid sa
bisan diin nğa magkadto sia.
7 Kag ginkuha ni Dabid ang mğa ta-
ming nğa bulawan, nğa ila sadto sang

mĝa alagad ni Hadareser, kag ginpadalá
niya sila sa Ierusalem.
8 Kag sa Tibat kag sa Kun, nĝa mĝa
kabanwaanan ni Hadareser, ginkuha ni
Dabid ang madamu gid nĝa tumbaga,
nĝa sa iya ginhimo ni Salomon ang da-
gat nĝa tumbaga, ang mĝa haligi kag
ang mĝa gamit nĝa tumbaga.
9 Kag si Tou, nĝa hari sa Hamat, na-
kabati nĝa si Dabid nagpilas sang bug-os
nĝa kasoldadosan ni Hadareser, nĝa hari
sa Soba ;
10 Kag ginpadalá niya si Hadoram,
nĝa iya anak, sa hari nĝa si Dabid, sa
pag-abiabi sa iya, kag sa pagpakamaayo
sa iya, tunĝud kay nakigaway sia batok
kay Hadareser kag iya ginpilas ; kay si
Tou nag-away gihapon batok kay Hada-
reser. *Kag gindalá ni Hadoram* ang ta-
nan nĝa mĝa nagakalainlain nĝa mĝa
suludlan nĝa bulawan, nĝa pílak kag
nĝa tumbaga.
11 Ini sila ginhalad man sang hari
nĝa si Dabid kay Iehoba, upud ang pílak
kag bulawan nĝa gindalá niya gikan sa
tanan nĝa mĝa katawohan, sa Edom, sa
Moab, sa mĝa inanak ni Amon, sa mĝa
Pilistinhon kag sa Amalek.
12 Kag si Abisai, nĝa anak ni Seruia,
nagpilas sang Edom sa nalupyakan sang
Asin *sa isip* sang napúlô kag walo ka
libo ka tawo.
13 Kag ginbutanĝan niya sing mĝa
soldado nĝa bantay sa Edom, kag ang
bug-os nĝa Edom nanĝinsakup ni Dabid.
Kag ginluwas ni Iehoba si Dabid sa bi-
san diin nĝa magkadto sia.
14 Kag si Dabid naghari sa iba-
baw sang bug-os nĝa Israel, kag ginhimo
niya ang katadlunĝan kag katarunĝan sa
bug-os niya nĝa banwa.
15 Kag si Ioab, nĝa anak ni Seruia,
amo ang panĝolo sang kasoldadosan ;
kag si Iosapat, nĝa anak ni Ahitub, ma-
nugsulat sang mĝa Kronika ;
16 Kag si Sadok, nĝa anak ni Ahitub,
kag si Abimelek, nĝa anak ni Abyatar,
amo ang mĝa saserdote ; kag si Sabsa,
eskriba ;
17 Kag si Benaia, nĝa anak ni Ioiada,
among *tululinan* sang mĝa Keretin-
hon kag mĝa Peletinhon ; kag ang mĝa
anak nĝa lalaki ni Dabid among mĝa
nahauna sa luyo sang hari.

Ang hari sang mĝa Amoninhon nagapasipala sang mĝa manugkagon ni Dabid.—Pag-alaplaag sang mĝa Amoninhon kag sang iya mĝa kadampig.

19 KAG sa tapus sini nahanabu, nĝa
namatay si Naas, nĝa hari sang
mĝa inanak ni Amon, kag naghari nĝa
salili niya ang iya anak.
2 Kag nagsiling si Dabid : "Ako
magakalooy kay Hanun, nĝa anak ni
Naas, subung nĝa ang iya amay nagka-
looy man sa akon." Kag ginpadalá ni
Dabid ang mĝa manugbalita sa paglipay
sa iya tunĝud sang iya amay. Kag ang
mĝa alagad ni Dabid nag-alabut sa duta
sang mĝa inanak ni Amon, kay Hanun,
sa paglipay sa iya.
3 Kag ang mĝa panĝolo sang mĝa
inanak ni Amon nagsiliiling kay Hanun :
"¿Sa imo mĝa mata bala nĝa sa pag-
padunĝug sa imo amay, nĝa si Dabid
nagpadalá sing mĝa manuglipay sa
imo? ¿Indi bala nĝa sa pugusisa *sang
banwa*, kag sa paglaglag sa iya kag sa
pagsaladsad sang duta, nĝa nagkalari
ang iya mĝa alagad sa imo?"
4 Kag gindakup ni Hanun ang mĝa
alagad ni Dabid, kag ginpaalutan niya
sila, kag ginpautdan niya ang ila mĝa
panapton sa katunĝâ tubtub sa mĝa
balikawang, kag ginpalakat niya sila.
5 Kag nag-alabut ang mĝa tawo sa
pagsugid nahanunĝud sadtong mĝa
lalaki sa kay Dabid, kag nagpadalá sia sa
pagsugata sa ila, kay ini nĝa mĝa tawo
nagkalahuya sing tama gid; kag nagsiling
sa ila ang hari : "Magpalabilin-kamo sa
Ieriko tubtub nĝa magtúbô ang inyo
bunĝut, kag ugaling magpalauli kamo."
6 Kag nakita sang mĝa inanak ni
Amon nĝa nanĝindinumtan sila ni
Dabid, kag si Hanun kag ang mĝa ina-
nak ni Amon nagpadalá sing isa ka libo
ka talanton nĝa pílak nĝa sa inogsohol
sing mĝa kanga kag sing mĝa manug-
kabayo sa Aram-Naharaim, kag sa
Aram-Maaka kag sa Soba.
7 Kag nagsohol sila sang katloan kag
duha ka libo ka mĝa kanga, kag sa hari
sa Maaka patí ang iya banwa, nĝa sila
nag-alabut kag nagbutang sing dulugan
sa atubanĝan sang Medeba. Kag nagti-
lipon ang mĝa inanak ni Amon gikan sa
ila mĝa kabanwaanan, kag nag-alabut
sila sa pag-awayan.
8 Sang pagkahibalo sini ni Dabid,

ginpadalá niya si Ioab upud ang bug-os
nğa kasoldadosan, ang mğa maisug nğa
mğa tawo.
9 Kag naggulowa ang mğa inanak ni
Amon, kag nagpalasunud sila nğa sa
pagpakig-awayan sa salamputan sang
banwa; kag ang mğa hari nğa nag-
alabut, nğa didto sila pumahamtang sing
pain sa latagon.
10 Kag nakita ni Ioab nğa may *duha
ka* naatubanğan nğa alawayon batok sa
iya, sa atubanğan kag sa likod, kag
nagpili sia sa tanan nğa mğa pinili sa
Israel, kag nagpasunud sia sa ila batok
sa mğa Araminhon.
11 Kag ang nabilin sang banwa gin-
tugyan niya sa kamut ni Abisai, nğa iya
útud, kag ginpasunud niya sia, batok sa
mğa inanak ni Amon.
12 Kag nagsiling sia sa iya: "Kon ang
mğa Araminhon manğinlabing mabakud
sa akon, ikaw magaluwas sa akon; a-
pang kon ang mğa inanak ni Amon ma-
nğinlabing mabakud sa imo, ako maga-
luwas sa imo.
13 Pagpakabakud-ka, kag magpakala-
laki-kita tunğud sang aton banwa, kag
tunğud sang mğa banwa sang aton Dios,
kag kabay pa nğa himoon ni Iehoba ang
ginapakamaayo sa iya mğa mata."
14 Kag nagpalapit si Joab, kag ang
banwa nğa yara upud sa iya, sa pagpa-
kigaway batok sa mğa Araminhon;
apang sila nagpalalagyo sa atubanğan
niya.
15 Kag ang mğa inanak ni Amon, sang
pagkakita nila nğa ang mğa Araminhon
nagpalalagyo, nagpalalagyo man sila sa
atubanğan ni Abisai, nğa iya útud, kag
nagsululúd sila sa banwa. Kag si Ioab
nagsulúd sa Ierusalem.
16 Kag sang pagkakita sang mğa A-
raminhon nğa ginpandaug sila sa atu-
banğan ni Israel, nagpaladalá sila sing
mğa manugbalita, kag ginpagowa nila
ang mğa Araminhon, nğa yadto sa tabok
sang subâ, kag si Sopak, nğa panğolo
sang kasoldadosan ni Hadareser, sa
atubanğan nila.
17 Kag ginpahibalo ini kay Dabid,
nğa gintipon niya ang bug-os nğa Isra-
el, kag nagtabok sia sang Iordan, kag
nag-abut sa ila kag nagpasunud batok
sa ila. Kag ginpasunud ni Dabid nğa sa
pagpakigawayan batok sa mğa *tinawo*
ni Aram, kag nag-alaway sila batok sa
iya.
18 Apang ang Aram nagpalagyo sa
atubanğan ni Israel; kag ginpatay ni
Dabid sa mğa Araminhon ang *mga tina-
wo* sang pito ka libo ka mğa kanga kag
kap-atan ka libo ka tawo nğa nagalala-
kat, kag ginpatay niya si Sopak, nğa
panğolo sang kasoldadosan.
19 Kag nakita sang mğa alagad ni
Hadareser, nğa ginpandaug sila sa atu-
banğan sang Israel, kag naghilimo sila
sing paghidaet kay Dabid, kag nagpala-
sakup sila sa iya. Kag ang Aram indi na
buut magbulig sa mğa inanak ni Amon.

20 KAG nahanabu nğa, sa pagbalik
sang tuig, sa dag-on nğa nagagu-
lowa ang mğa hari *sa pag-awayan*, nğa
gindalá ni Ioab ang mğa kasoldadosan,
kag ginhapay niya ang duta sang mğa
inanak ni Amon, kag nagkadto sia kag
naglibot sa Raba; spang si Dabid nabi-
lin sa Ierusalem. Kag ginpilas ni Ioab
ang Raba, kag ginlaglag niya sia.
2 Kag ginkuha ni Dabid ang purung-
purung sang ila hari sa ibabaw sang iya
olo, kag nakita niya nğa ang iya
timbang among isa ka talanton nğa bu-
lawan, kag may yara sa iya nğa mğa
matahum nğa mğa bató; kag ginbutang
sia sa ibabaw sang olo ni Dabid; kag
nagdalá sia sing tama ka bugana nğa
inagaw gikan sa banwa.
3 Nahanunğud sang banwa nğa yara
sa iya, ginpagowa niya sia, kag ginutúd
niya sila sang mğa lagari, kag sang mğa
pakalas nğa salsalon kag sang mğa
wasay. Kag amo man ang ginhimo ni
Dabid sa tanan nğa mğa banwa sang
mğa inanak ni Amon. Kag si Dabid
nagbalik upud sang bug-os nğa banwa sa
Ierusalem.

Iban nğa mğa pagdaug sa mğa Pilistinhon.

4 Sa tapus sini ginbanğon ang inaway
sa Geser batok sa mğa Pilistinhon. Ni-
yan ginpilas ni Sibkai, nğa Husatinhon,
si Sipai, nğa isa sang mğa anak sang
layug, kag ginpandaug sila.
5 Kag may isa pa ka pagilinaway ba-
tok sa mğa Pilistinhon. Kag si Elkanan,
nğa anak ni Iair, nagpilas kay Lami, nğa
útud ni Goliat, nğa Gitinhon, nğa ang
olonğan sang iya bangkaw subung sang
isa ka likisan sang mğa manughabol.
6 Kag may isa pa ka pagilinaway sa
Gat, nğa didto may isa ka tawo nğa ma-

taas gid nḡa may anum sia ka tudlo *sa*
tagsa ka kamut kag anum *sa tagsa ka tiil,*
duha ka púlô kag apat sa *kabilogan,* nḡa
sia man natawo sa layug.
7 Kag tunḡud kay ginhikayan niya
ang Israel, si Ionatan, nḡa anak ni Si-
ma, nḡa útud ni Dabid, nagpilas sa iya.
8 Ini sila nagkalatawo sa layug, sa
Gat; kag nagkalapukan sila sa kamut
ni Dabid kag tunḡud sa kamut sang iya
mḡa alagad.

Pagisip sang banwa; kamatay sa Israel.

21 APANG si Satanas nagtindug ba-
tok sa Israel, kag ginsugyot niya
si Dabid nḡa pagisipon niya ang Israel.
2 Kag nagsiling si Dabid kay Ioab
kag sa mḡa dunganon sang banwa:
"Lakat kamo, isipa-ninyo ang Israel,
kutub sa Beer-seba tubtub sa Dan, kag
isugid-ninyo sa akon, agud nḡa mahiba-
loan ko ang kadamuon."
3 Kag nagsiling si Ioab: "Kabay pa
nḡa si Iehoba magdugang sa iya banwa
sing ginatus ka tagginatus sang iya kada-
muon. ¿Indi bala ang tanan, ginoo ko,
nḡa hari, mḡa alagad sang akon ginoo?
¿Kay nḡaa bala nagahimulat ang akon
ginoo sini? ¿Kay nḡaa bala manḡin-
takus sang silot si Israel sini?"
4 Kag ang sogo sang hari naglabaw
kay Ioab. Kag si Ioab naggowa, kag
naglibot sa bug-os nḡa Israel; ugaling
nagbalik sia sa Ierusalem.
5 Kag naghatag si Ioab sang isip sang
kadamuon sang banwa kay Dabid: sa
bug-os nḡa Israel may isa ka laksa kag
isa ka gatus ka libo ka mḡa tawo nḡa
nagakaput sang hinḡaniban, kag sa
Iuda apat ka gatus kag kapitoan ka libo
nḡa mḡa nagakaput sang hinḡaniban.
6 Sa ila sini walâ pagpanḡisipa ang
Lebi, bisan ang Benyamin, kay ining po-
long sang hari kanḡil-aran kay Ioab.
7 Kag ini malaut sa mḡa mata sang
Dios, kag ginpilas niya ang Israel.
8 Kag nagsiling si Dabid sa Dios:
"Nakasalâ ako sing daku gid sa paghimo
sini: ginaampo ko nḡa paligara ang ka-
lautan sang imo alagad, kay ako naghi-
mo sing kabuang gid."
9 Kag si Iehoba naghambal kay Gad
nḡa manugtulok ni Dabid, nḡa naga-
siling:
10 "Lakat-ka kag ihambal kay Da-
bid, kag isiling sa iya: Amo ining gi-
nasiling ni Iehoba: Tatlo ka mḡa bu-
tang ginapaatubang ko sa imo; pili-ka
sing isa sa ila, nḡa pagahimoon ko sa
imo."
11 Kag sang nag-abut si Gad kay Da-
bid, nagsiling sia sa iya: "Amo ining
ginasiling ni Iehoba:
12 Batona nḡa sa imo, ang tatlo ka
tuig nḡa gutum, kon ang paglaglag, sa
tatlo ka bulan, sa atubanḡan sang imo
mḡa kasumpung nḡa malambut ka sang
hinḡaniban sang imo mḡa kaaway, kon
ang kampilan ni Iehoba kag ang kina-
matay sang duta *sang Israel,* sa tatlo ka
adlaw, nḡa ang manugtunda ni Iehoba
maglaglag sa bug-os nḡa kadutaan. Kag
karon mulalunḡa, kon ano ang pagai-
sabat ko sa nagpadalá sa akon."
13 Kag si Dabid nagsiling kay Gad:
"Yari ako sa daku nḡa kalilisdan: naga-
ampo ako, nḡa ako maholog sa kamut
ni Iehoba, kay ang iya mḡa kahinoklog
madamu gid, kag nḡa indi ako maholog
sa kamut sang mḡa tawo."
14 Kag ginpadalá ni Iehoba ang kina-
matay sa Israel, kag nagkalapukan sa
Israel kapitoan ka libo ka tawo.
15 Kag ginpadalá ni Iehoba ang ma-
nugtunda sa Ierusalem sa paglaglag sa
iya; kag sang nagalaglag sia, gintulok
ni Iehoba, kag naghinulsul sia sadtong
kalainan, kag nagsiling sia sa manug-
tunda nḡa nagalaglag: "Tuman na:
pungi ang imo kamut." Kag ang ma-
nugtunda ni Iehoba nagdúlog sa luyo
sang linasan ni Ornan nḡa Iebusinhon.
16 Kag ginbayaw ni Dabid ang iya
mḡa mata, kag nakita niya ang manug-
tunda ni Iehoba, nḡa yara sa tunḡâ sang
lanḡit kag sang duta, nḡa may isa ka
hinḡaniban nḡa ginabut sa iya kamut,
nḡa nauntay sa ibabaw sang Ierusalem.
Kag si Dabid kag ang mḡa tigulang nag-
halapa sila nḡa mḡa naputus sing mḡa
panapton sa lalaw.
17 Kag si Dabid nagsiling sa Dios:
"¿Indi bala ako ang nagpaisip sang ban-
wa? Ako gid amo ang nakasalâ, kag sa
pagkamatuud gid, ginhimo ko ang mala-
in; kag inang mḡa obeha, ¿anong ginhi-
mo nila? Iehoba, nḡa akon Dios, ang imo
kamut manḡinbatok sa akon karon kag
batok sa baláy sang akon amay, kag indi
na *paghimoon* ang kalalat-an sa tunḡâ sang
imo banwa."
18 Kag ang manugtunda ni Iehoba
nagsogo kay Gad, nḡa magsiling sia

kay Dabid, nga magtaklad si Dabid sa
pagpatindug sing isa ka halaran kay
Iehoba sa linasan ni Ornan, nga Iebu-
sinhon.
19 Kag si Dabid nagtaklad sono sa
polong ni Gad, nga ginmitlang niya sa
ngalan ni Iehoba.
20 Kag sang bumalikid si Ornan,
nakita niya ang manugtunda kag nag-
palanago sila, sia kag ang iya apat ka
anak upud sa iya. Kag si Ornan naga-
linas sang trigo.
21 Kag nag-abut si Dabid kay Ornan;
kag nagtulok si Ornan, kag nakita niya
si Dabid, kag naggowa sia sa linasan
kag naghapa sa atubangan ni Dabid.
22 Kag nagsiling si Dabid kay Ornan:
"Ihatag sa akon *ini* nga duug sang
linasan, agud nga sa iya magpatindug
ako sang isa ka halaran kay Iehoba;
ihatag mo sia sa akon sa iya nagakaigo
nga bili, agud nga maguntat ining kala-
lat-an gikan sa ibabaw sang banwa.
23 Kag si Ornan nagsiling kay Dabid:
"Kuhaa sia nga sa imo, kag maghimo
ang akon ginoo nga hari, sang mina-
maayo sa iya mga mata. Yari karon,
magahatag ako sining mga baka nga sa
halad nga sinunog, kag sang mga ligis
nga inuglinas nga sa gatong, kag sang
trigo nga sa halad nga kalan-on: ako
nagahatag sining tanan."
24 Kag ang hari, nga si Dabid, nag-
siling kay Ornan: "Indi, kondi nga
buut ako magbakal sa bug-os nga bili;
kay indi ako magabaton nga kay Iehoba
sang imo, bisan magahalad ako sang
halad nga sinunog, nga walâ gid sing
bili *sa akon*."
25 Kag ginhatag ni Dabid kay Ornan
tungud sining duug anum ka gatus ka
siklo nga bulawan nga tinimbang.
26 Kag nagpatindug didto si Dabid
sang isa ka halaran kay Iehoba, kag sa
iya naghalad sia sang mga halad nga
sinunog kag sang mga halad sa pag-
hidaet; kag nagtawag sia kay Iehoba,
nga nagsabat sa iya tungud sa kalayo
gikan sa mga langit sa halaran sang
halad nga sinunog.
27 Kag naghambal si Iehoba sa ma-
nugtunda, kag gintagub niya ang iya
hinganiban.
28 Sa sadtong panag-on, sang nakita
ni Dabid nga ginpamatian sia ni Iehoba
sa linasan ni Ornan, nga Iebusinhon,
naghalad sia didto.
29 Ang Puluy-an ni Iehoba nga gin-
himo ni Moises sa kahanayakan, kag ang
halaran sang mga halad nga sinunog,
yadto, sa sadtong panag-on, sa mataas
nga duug sa Gabaon.
30 Kag si Dabid walâ makasarang sa
pag-atubang sa sini *nga halaran* sa pag-
pangita sa Dios, kay nalisang sia
bangud sang hinganiban sang manug-
tunda ni Iehoba.

Mga gin-aman ni Dabid nga sa pagpatindug sang Simbahan.

22 KAG nagsiling si Dakid: "Diri
gid *patindugon* ang Baláy ni
Iehoba nga Dios, kag diri ang halaran
sang mga halad nga sinunog nga sa
Israel.
2 Kag nagsogo si Dabid, nga magtili-
pon ang mga dumuluong nga yara sa
duta sa Israel, kag nagtukud sia sing
mga manugbasbas *sang bató*, nga mag-
balasbas sila sang mga bató nga binas-
basan sa pagpatindug sang Baláy sang
Dios.
3 Kag naghanda si Dabid sang mada-
mu nga salsalon nga sa mga lansang,
nga sa mga panid sang mga gawang,
kag nga sa mga ginkitaan kag sing tum-
baga nga tama ka bugana, nga walay
timbang, kag kahoy nga sedro nga
walay isip;
4 Kay ang mga Sidoninhon kag ang
mga Tirohanon nagdalalá kay Dabid
sang kahoy nga sedro sa kabugana.
5 Kay nagsiling si Dabid: "Si Salo-
mon, nga akon anak, bátâ kag linghod
pa, kag ang baláy nga inugpatindug kay
Iehoba dapat nga nanginmataas gid sa
kabantugan kag sa himaya sa tanan nga
mga duta; busa karon, ako magaaman
sa iya sing mga aman. Kag ginhimo ni
Dabid ang mga aman sa kabugana sa
walâ pa sia mapatay.
6 Kag gintawag ni Dabid si Salomon,
nga iya anak, kag ginsogo niya sia nga
magpatindug sia sang baláy kay Iehoba
nga Dios sa Israel.
7 Kag nagsiling si Dabid kay Salo-
mon: "Anak ko, sa akon tagiposoon
naghuput ako sa pagpatindug sang
Simbahan sa ngalan ni Iehoba, nga akon
Dios.
8 Apang nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nga nagasiling: "Ikaw nag-
ula sang madamu nga dugo, kag nag-

himo ka sing dalagku nĝa mĝa paginaway; dili ka magapatindug sang Baláy sa akon nĝalan, kay nagula ka sang madamu nĝa dugo sa duta sa atubanĝan nakon.
9 Yari karon, matawo sa imo ang isa
ka anak nĝa lalaki, nĝa magamanĝintawo sia sa kapahuwayan, kay pagahatagan ko sia sing kapahuwayan sa tanan niya nĝa mĝa kaaway, sa palibot: kay ang iya nĝalan manĝin-Salomon;* kag ako magahatag sang paghidaet kag sang kalinong sa ibabaw sa Israel sa iya mĝa kaadlawan.
10 Sia magapatindug sing Baláy sa
akon nĝalan; kag sia manĝinanak ko, kag ako magamanĝinamay niya; kag pagapalig-onon ko ang lingkoran nĝa harianon sang iya ginharian sa ibabaw sang Israel sa gihapon.
11 Busa karon, anak ko, magmanĝin-
kaúpud mo si Iehoba sa pagpabugana sa imo, kag nĝa magpatindug ka sang Baláy kay Iehoba, nĝa imo Dios, subung sang ginmitlang niya nahanunĝud sa imo.
12 Lamang nĝa si Iehoba maghatag
sa imo sang ihibalo kag kabut-anan, kag nĝa sia magsogo sa imo *sa paghari* sa ibabaw sang Israel sa pagbantay sang kasogoan ni Iehoba, nĝa imo Dios.
13 Niyan magabugana ka, kon magha-
lung ka sa pagbutang sa buhat sang mĝa palatukuran kag sang mĝa tulumanon, nĝa ginsogo ni Iehoba kay Moises nĝa sa Israel. Busa, magpakabaskug-ka, magmalig-on ka; dili ka magkahadluk, bisan magpunaw ka.
14 Kag yari karon, ako sa akon kasa-
kit, nag-aman ako nĝa sa Baláy ni Iehoba sang isa ka gatus ka libo ka talanton nĝa bulawan, kag isa ka laksa ka talanton nĝa pílak, kag walâ sing timbang ang tumbaga bisan ang salsalon, kay may bugana gid sa ila. Subung man nag-aman ako sing kahoy kag sang mĝa bató, nĝa sa iya ikaw magadugang.
15 Kag yara upud sa imo ang ma-
damu nĝa mĝa manugpanĝabudlay, nĝa mĝa manugbasbas sang bató, mĝa albanyil, mĝa panday kag ang tanan nĝa bagay nĝa mĝa sampaton sa buluhaton nĝa tanan.
16 Nahanunĝud sa bulawan, sa pílak,
sa tumbaga, kag sa salsalon, walay isip sa ila. Tindug-ka kag magbuhat-ka, kag nĝa si Iehoba magúpud sa imo."
17 Kag nagsogo si Dabid sa tanan
nĝa mĝa panĝolo sa Israel, nĝa magbulig sila kay Saloman, nĝa iya anak, *nĝa nagasiling*:
18 ¿"Indi bala upud sa inyo si Iehoba,
nĝa inyo Dios, kag walâ bala maghatag sa inyo sing kapahuwayan sa bug-os nĝa palibot? Kay sia nagtugyan sa akon mĝa kamut sang mĝa pumuluyô sang duta, kag ang duta nasakup sa atubanĝan ni Iehoba, kag sa atubanĝan sang iya banwa.
19 Ibutang-ninyo karon ang inyo mĝa
tagiposoon kag ang inyo mĝa kalág sa pagpanĝita kay Iehoba, nĝa inyo Dios; kag tililindug-kamo kag patinduganinyo ang balaan nĝa Puluy-an sang Dios nĝa si Iehoba, agud nĝa pagdalhon ang kaban sang katipan ni Iehoba, kag ang mĝa gamit sang balaan nĝa puluy-an sang Dios, sa Baláy nĝa pagapatindugon nĝa sa nĝalan ni Iehoba."

Ang isip kag ang mĝa tulin sang mĝa Lebinhon.

23 SANG si Dabid tigulang na, kag
busug na sa kaadlawan, ginhimo niya si Salomon nĝa iya anak, nĝa hari sa ibabaw ni Israel.
2 Kag gintipon niya ang tanan nĝa
mĝa panĝolo sa Israel, kag ang mĝa saserdote kag ang mĝa Lebinhon.
3 Kag ginpanĝisip ang mĝa Lebinhon
kutub sa katloan ka tuig pa ibabaw; kag ang kadamuon nila, sa binilogbilog, sono sang ila mĝa tawo, katloan kag walo ka libo.
4 *Kag nagsiling si Dabid:* "Nĝa gikan
sa ila sini duha ka púlô kag apat ka libo nĝa sa pagdumala sang buluhaton sang Baláy ni Iehoba; kag ang anum ka libo, mĝa punoan kag mĝa hukom;
5 Kag apat pa ka libo, mĝa ma-
nugbantay sang gawang, kag apat ka libo nĝa sa pagdayaw sa Dios, nĝa may mĝa tulungon nĝa ginhimo ko, nĝa sa paghatag sing mĝa pagdayaw."
6 Kag ginbahinbahin sila ni Dabid sa
pinainpain, sono sang mĝa inanak ni Lebi, si Gerson, si Koat kag si Merari.
7 Sa mĝa Gersoninhon: si Laedan
kag si Simi.
8 Ang mĝa anak ni Laedan: ang po-
nĝolo si Iehiel, si Setam kag si Ioel, tatlo sila.

* *Salomon*, ang makidaiton.

9 Ang mḡa anak ni Simi: si Selomit, si Hasiel kag si Haran, tatlo sila. Ini sila mḡa panḡolo sang mḡa amay *sa mḡa panimaláy* ni Laedan.
10 Kag ang mḡa anak ni Simi: si Iahat, si Sina, si Ieus kag si Berias. Ining apat mḡa anak ni Simi.
11 Si Iahat among panḡolo, kag si Sina ang ikaduha; apang si Ieus kag si Berias walay madamu sila nḡa mḡa anak, nḡa sila naghimo sang isa *lamang* ka panimaláy nḡa inamay sa listahon.
12 Ang mḡa anak ni Koat: si Amram, si Isar, si Hebron kag si Usiel: apat sila.
13 Ang mḡa anak ni Amram: si Aaron kag si Moises. Si Aaron ginpain, nḡa sa pagkabalaan subung nḡa labing balaan, sia kag ang iya mḡa anak, sa gihapon, agud nḡa magsulunog sila sang mḡa pahamut sa atubanḡan ni Iehoba, sa paghimo sang iya pag-alagdan, kag sa pagpakamaayo *sang banwa* sa iya nḡalan, sa gihapon.
14 Nahanunḡud sang mḡa anak ni Moises, nḡa tawo sang Dios, nakabig sila sa kabikahan ni Lebi.
15 Ang mḡa anak ni Moises: si Gersom kag si Elieser.
16 Kag ang mḡa anak ni Gersom: si Sebuel, ang panḡolo.
17 Kag ang mḡa anak ni Elieser amo: si Rehabia, ang panḡolo; kag si Elieser, walâ na sing iban nḡa mḡa anak; apang ang mḡa anak ni Rehabia nanḡinmadamu gid sila.
18 Ang mḡa anak ni Iesar: si Selomit, ang panḡolo.
19 Ang mḡa anak ni Hebron: si Ieria, ang panḡolo; si Amarias, ang ikaduha; si Iahasiel, ang ikatlo; kag si Iekameam, ang ikap-at.
20 Ang mḡa anak ni Usiel: si Mika, ang panḡolo, kag si Isia, ang ikaduha.
21 Ang mḡa anak ni Merari: si Mali kag si Musi. Ang mḡa anak ni Mali: si Eleasar kag si Kis.
22 Kag sang namatay si Eleasar, walâ sia sing mḡa anak nḡa lalaki, kondi *lamang* mḡa anak nḡa babae; kag ang mḡa anak ni Kis, nḡa ila mḡa útud, nagpalalanḡasawa sa ila.
23 Ang mḡa anak ni Musi: si Mali, si Eder kag si Ieremot, tatlo sila.
24 Ini sila among mḡa inanak ni Lebi, sono sang mḡa panimaláy nḡa inamay, mḡa panḡolo sang mḡa amay, sono sang ila listahan nḡa ginpanḡisip sa ila mḡa nḡalan, sa binatobato. Naghilimo sila sang buluhaton sang pag-alagdan sa Baláy ni Iehoba, kutub sa duha ka púlô ka tuig pa ibabaw;
25 Kay si Dabid nagsiling: "Si Iehoba, nḡa Dios sa Israel, naghatag sang kapahuwayan sa iya banwa, kag sia magapuyô sa Ierusalem sa gihapon.
26 Kag subung man nahanunḡud sang mḡa Lebinhon, indi na magadalalá sila sang Puluy-an, kag ang tanan niya nḡa mḡa gamit nḡa sa iya pag-alagdan."
27 Kay sono sa mḡa katapusan nḡa mḡa polong ni Dabid, ginhimo ang isip sang mḡa inanak ni Lebi kutub sa duha ka púlô ka tuig pa ibabaw:
28 Kay ang ila duug yara sa luyo sang mḡa anak ni Aaron nḡa sa pag-alagdan sa Baláy ni Iehoba; mḡa tinulinan sila sang mḡa patyo kag sang mḡa hulut, kag sa pagpaninlo sang tanan nḡa mḡa butang nḡa balaan, kag sa buluhaton sang pag-alagdan sa Baláy sang Dios;
29 Nagtatap sila sa mḡa tinapay nḡa sa pagbutang sa pasunud kag sa harina nḡa malum-ok nḡa sa halad nḡa kalan-on, kag sa mḡa tinapay nḡa walay tapay, kag sa ginaluto sa kalaha kag sa piniri-to, kag sa tanan nḡa sulukban sa suludlan kag sa kalabaon;
30 Kag agud nḡa magtilindug sila *sa atubanḡan sang Dios* sa tagsa ka aga sa pagdayaw kag sa pagolog kay Iehoba, kag subung man sa hapon;
31 Kag sa paghalad sang tanan nḡa mḡa halad nḡa sinunog kay Iehoba sa mḡa sabado, sa mḡa Lati, kag sa mḡa piesta nḡa pinat-in, sa isip sono sang tulumanon nahanunḡud sini nḡa mḡa butang sa dayon gid, sa atubanḡan ni Iehoba.
32 Kag nagbalantay sila sang tulin sang Layanglayang sang pakigkitaan, kag sang tulin sang balaan nḡa Puluy-an kag sang tulin sang mḡa anak ni Aaron, nḡa ila mḡa útud, nḡa sa pag-alagdan sang Baláy ni Iehoba.

Ang mḡa saserdote ginbahinbahin sa duha ka pulo kag apat ka pasunud.

24 KAG nahanunḡud sang mḡa anak ni Aaron, *yari karon* ang ila binahinbahin: Ang mḡa anak ni Aaron: si Nadab, si Abiu, si Eleasar kag si Itamar.
2 Apang si Nadab kag si Abiu nagkalamatay sing úna sa ila amay, kag walâ

sila sing mg̃a anak; kag si Eleasar kag
si Itamar nagpanghikot sang pagkasa-
serdote.
3 Kag si Dabid upud si Sadok, sa mg̃a
inanak ni Eleasar, kag si Ahimelek, sa
mg̃a inanak ni Itamar, ginbahin niya
sila, sono sang ila listahan, sa ila pag-
alagdan.
4 Kag nakita ang mg̃a inanak ni Eleasar
ng̃a may labing madamu sila ng̃a binilog
sang mg̃a tawo sa mg̃a inanak ni Itamar;
kag ginpamahinbahin niya sila *subung
sang masunud*: Sa mg̃a inanak ni
Eleasar, napúlô kag anum ka mg̃a
pang̃olo sang mg̃a panimaláy ng̃a ina-
may; kag sa mg̃a inanak ni Itamar, walo
ka *pang̃olo* sang mg̃a panimaláy ng̃a
inamay.
5 Kag ginbalahinbahin sila sa papalad
ang iban sa iban, kay ang mg̃a pang̃olo
sang balaan ng̃a puluy-an kag ang mg̃a
pang̃olo sang Dios *ginpang̃uha* sila gi-
kan sa mg̃a inanak ni Eleasar kag sa
mg̃a inanak ni Itamar.
6 Si Semaia, ng̃a eskriba, ng̃a anak ni
Natanael, sa tung̃â sang mg̃a Lebinhon,
nagsulat sa ila sa atubang̃an sang hari
kag sang mg̃a dunganon, kag ni Sadok,
ng̃a saserdote, kag ni Ahimelek, ng̃a
anak ni Abyatar, kag sang mg̃a pang̃olo
sang mg̃a ginikanan sang mg̃a saserdote
kag sang mg̃a Lebinhon: ginkuha *nila*
ang isa ka panimaláy ng̃a inamay kay
Eleasar, kag ginkuha sa amo ng̃a bagay
ang isa kay Itamar.
7 Ang nahauna ng̃a kapalaran naggo-
wa ng̃a sa kay Ioiarib; ang ikaduha sa
kay Iedaia;
8 Ang ikatlo kay Harim, ang ikap-at
kay Seorim;
9 Ang ikalima kay Malkias; ang
ikan-um kay Miyamin;
10 Ang ikapito kay Kos; ang ikawalo
kay Abias;
11 Ang ikasiam kay Iesua: ang ika-
púlô kay Sekania;
12 Ang ikapúlô kag isa kay Eliasib;
ang ikapúlô kag duha kay Iakim;
13 Ang ikapúlô kag tatlo kay Upa;
ang ikapúlô kag apat kay Iesabeab;
14 Ang ikapúlô kag lima kay Bilga,
ang ikapúlô kag anum kay Imer;
15 Ang ikapúlô kag pito kay Hesir;
ang ikapúlô kag walo kay Apises;
16 Ang ikapúlô kag siam kay Petaya;
ang ikaduha ka púlô kay Hesekiel;
17 Ang ikaduha ka púlô kag isa kay
Iakin; ang ikaduha ka púlô kag duha
kay Gamul;
18 Ang ikaduha ka púlô kag tatlo kay
Delaya; ang ikaduha ka púlô kag apat
kay Maasia.
19 Ini sila amo ang pagisip sa ila ng̃a
sa ila pag-alagdan, sa pagsulúd sa Baláy
ni Iehoba, sono sa ila tulumanon, ng̃a
gintukud ni Aaron, ng̃a ila amay, siling
ng̃a ginsogo sa iya ni Iehoba, ng̃a Dios
sa Israel.

Mg̃a pang̃olo sang panimalay sang mg̃a Lebinhon.

20 Kag nahanug̃ud sang mg̃a inanak
ni Lebi ng̃a nagkalabilin, yari karon ang
ila mg̃a pang̃olo: sa mg̃a anak ni
Amram, si Subael; sa mg̃a anak ni
Subael, si Iehedias.
21 Sa kay Rehabias: sa mg̃a anak ni
Rehabias, ang pang̃olo ng̃a si Isias.
22 Sa mg̃a Isarinhon, si Selemot; sa
mg̃a anak ni Selemot, si Iahat.
23 Kag sa mg̃a anak ni *Hebron:* si
Ieria; si Amarias, ang ikaduha; si Iaha-
siel, ang ikatlo; si Iekameam, ang
ikapat.
24 Ang mg̃a anak ni Usiel: si Mika;
sa mg̃a anak ni Mika, si Samir;
25 Ang útud ni Mika, si Isias; sa
mg̃a anak ni Isias, si Sakarias.
26 Ang mg̃a anak ni Merari: si Mali,
kag si Musi; ang mg̃a anak ni Iaasias,
si Beno.
27 Ang mg̃a anak ni Merari: sa kay
Iaasias, si Beno, si Soam, si Sakur
kag si Ibri.
28 Sa kay Mali, si Eleasar, ng̃a ini
sia walâ sing mg̃a anak.
29 Sa kay Kis, ang mg̃a anak ni Kis,
si Ierameel.
30 Kag ang mg̃a anak ni Musi: si
Mali, si Eder kag si Ierimot. Ini sila
mg̃a anak sang mg̃a Lebinhon, sono sa
mg̃a panimaláy ng̃a inamay.
31 Kag ini man sila nagpapalad, su-
bung sang ila mg̃a útud, ang mg̃a inanak
ni Aaron, sa atubang̃an sang hari ng̃a si
Dabid, kag ni Sadok, kag ni Ahimelek
kag sang mg̃a pang̃olo sang mg̃a amay
sang mg̃a saserdote kag sang mg̃a
Lebinhon: ang mg̃a pang̃olo sang mg̃a
amay kaang̃ay gid sang manghud sang
ila mg̃a útud.

Pagisip kag mḡa bulubaton sang mḡa musiko nḡa balaan.

25 KAG ginpain ni Dabid kag sang
mḡa panḡolo sang kasoldadosan
nḡa sa pag-alagdan ang mḡa sa tunḡâ
sang mḡa anak ni Asap kag ni Heman,
kag ni Iedutun, nḡa nagatalagna nḡa
may mḡa arpa, mḡa salterio kag mḡa
apiping; kag yari karon ang kadamuon
sang mḡa tawo nḡa *nahamtang* sa bulu-
haton nḡa sa ila pag-alagdan:
2 Sa mḡa anak ni Asap: si Sakur,
si Iose, si Nitanias kag si Asa-
rela, mḡa anak ni Asap, sa idalum
sang pagdumala ni Asap, nḡa nagatagna
sia sa idalum sang pagdumala sang hari.
3 Sa kay Iedutun: ang mḡa anak
ni Iedutun: si Gedalias, si Sesi, si
Iesaias, si Hasabias, si Matatias kag
si *Semi:* anum sila, sa idalum sang
kamut sang ila amay nḡa si Iedutun,
nḡa nagatagna sia nḡa may arpa sa
pagdayaw kag sa pagolog kay Iehoba.
4 Sa kay Heman, ang mḡa anak ni
Heman: si Bukias, si Matanias, si Us-
siel, si Sebuel, si Ierimot, si Hana-
nias, si Hanani, si Eliata, si Gidalti, si
Romanti-eser, si Iosbekasa, si Maloti, si
Hotir kag si Mahasiot.
5 Ini sila nḡa tanan, nḡa mḡa anak
ni Heman, nḡa manugtulok sang hari sa
mḡa polong sang Dios, nḡa sa paghayaw
sang *tunug* sang sunḡay. Kag ginhata-
gan sang Dios si Henan sang napúlô
kag apat ka anak nḡa lalaki kag tatlo
ka anak nḡa babae.
6 Kag ining tanan yara sa idalum
sang pagdumala sang ila amay, sa
pag-ambahan sa Baláy ni Iehoba, nḡa
may mḡa apiping, mḡa salterio, kag mḡa
arpa, nḡa sa pag-alagdan sang Baláy
sang Dios. Si Asap, si Iedutun kag si
Heman yara sila sa idalum sang pagdu-
mala sang hari.
7 Kag ang kadamuon nila patí ang
ila mḡa útud nḡa mḡa ginton-an sa pag-
ambahan kay Iehoba, sila nḡa tanan nḡa
mḡa sampaton, nanḡinduha ka gatus ka-
waloan kag walo sila.
8 Kag nagpapalad sila sang *ila* mḡa
tulin, ang diyotay subung man ang daku,
ang sampaton subung man ang gintoton-
an.
9 Ang nahauna nḡa kapalaran naggo-
wa sa kay Asap, kay Iose. Ang ikaduha,
kay Gedalias, nḡa sia patí ang iya mḡa
útud kag ang iya mḡa anak, napúlô kag
duha sila.
10 Ang ikatlo kay Sakur, nḡa sia patí
ang iya mḡa anak kag ang iya mḡa útud,
napúlô kag duha sila.
11 Ang ikapat kay Isri, nḡa sia patí
ang iya mḡa anak kag ang iya mḡa útud,
napúlô kag duha sila.
12 Ang ikalima kay Netanias, nḡa sia
patí ang iya mḡa anak kag ang iya mḡa
útud, napúlô kag duha sila.
13 Ang ikan-um kay Bukias, nḡa sia
patí ang iya mḡa anak kag ang iya mḡa
útud, napúlô kag duha sila.
14 Ang ikapito kay Iesarela, nḡa sia
patí ang iya mḡa anak kag ang iya mḡa
útud, napúlô kag duha sila.
15 Ang ikawalo kay Iesaias, nḡa sia
patí ang iya mḡa anak kag ang iya mḡa
útud, napúlô kag duha sila.
16 Ang ikasiam kay Matanias, nḡa sia
patí ang iya mḡa anak kag ang iya mḡa
útud, napúlô kag duha sila.
17 Ang ikapúlô kay Sime, nḡa sia
patí ang iya mḡa anak kag ang iya mḡa
útud, napúlô kag duha sila.
18 Ang ikapúlô kag isa kay Asareel,
nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag ang
iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
19 Ang ikapúlô kag duha kay Hasa-
bias, nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag
ang iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
20 Ang ikapúlô kag tatlo kay Subael,
nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag ang
iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
21 Ang ikapúlô kag apat kay Matiti-
as, nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag
ang iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
22 Ang ikapúlô kag lima kay Iere-
mot, nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag
ang iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
23 Ang ikapúlô kag anum kay Hana-
nias, nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag
ang iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
24 Ang ikapúlô kag pito kay Iosbe-
kasa, nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag
ang iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
25 Ang ikapúlô kag walo kay Hanani,
nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag ang
iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
26 Ang ikapúlô kag siam kay Maloti,
nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag ang
iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
27 Ang ikaduha ka púlô kay Eliata,
nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag ang
iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
28 Ang ikaduha ka púlô kag isa kay

Hotir, nḡa sia patí ang iya mḡa anak kag
ang iya mḡa útud, napúlô kag duha sila.
29 Ang ikaduha ka púlô kag duha kay
Gidalti, nḡa sia patí ang iya mḡa anak
kag ang iya mḡa útud, napúlô kag duha
sila.
30 Ang ikaduha ka púlô kag tatlo kay
Mahasiot, nḡa sia patí ang iya mḡa
anak kag ang iya mḡa útud, napúlô kag
duha sila.
31 Ang ikaduha ka púlô kag apat kay
Romami-eser, nḡa sia patí ang iya mḡa
anak kag ang iya mḡa útud, napúlô kag
duha sila.

Ang Isip sang mḡa manugbantay sang gawang sang Simbahan.

26 YARI karon nahanunḡud sa mḡa
pagbinahinbahin sang mḡa ma-
nugbantay sang gawang, nḡa sa mḡa
Korinhon: si Meselemia, nḡa anak ni
Kore, sang mḡa anak ni Asap.
2 Kag may mḡa anak si Meselemia:
si Sakarias, ang panḡanay; si Iediael,
ang ikaduha; si Sebadias, ang ikatlo; si
Iatniel, ang ikap-at;
3 Si Elam, ang ikalima; si Iohanan,
ang ikan-um; si Elioenai, ang ikapito.
4 Kag may mḡa anak si Obed-Edom:
si Semaia, ang panḡanay; si Iosabad,
ang ikaduha; si Ioa, ang ikatlo; si
Sakar, ang ikap-at; si Natanael, ang
ikalima;
5 Si Amiel, ang ikan-um; si Isakar,
ang ikapito; si Peuletai, ang ikawalo,
kay ang Dios nagpakamaayo sa iya.
6 Kag kay Semaia, nḡa iya anak, nag-
kalatawo ang mḡa anak, nḡa mḡa ginoo
sa ibabaw sang baláy sang ila mḡa
amay, kay mḡa lalaki sila nḡa mḡa
gamhanan.
7 Ang mḡa anak ni Semaia: si
Otni, si Rapael, si Ibed *kag* si Elsa-
bad, ang ila mḡa útud, mḡa tawo nḡa
mḡa maisug, si Eliu kag si Samakias.
8 Ining tanan, sa mḡa inanak ni
Obed-Edom; sila patí ang ila mḡa anak
kag ang ila mḡa útud, mḡa tawo nḡa
mḡa maisug kag mḡa mabakud nḡa sa
pag-alagdan: kan-uman kag duha sila
sa kaliwatan ni Obed-Edom.
9 Kag si Meselemia may mḡa anak
kag mḡa útud, mḡa tawo nḡa maisug,
napúlô kag walo sila.
10 Kag si Hosa, sa mḡa anak ni Me-
rari, may mḡa anak: si Simri, ang
panḡolo (kay bisan pa sia indi among
panḡanay, ginbutang sia sang iya amay
nḡa panḡolo);
11 Si Hilkias, ang ikaduha; si Te-
balias, ang ikatlo; si Sakarias, ang
ikap-at: ang tanan nḡa mḡa anak ni
Hosa kag ang ila mḡa útud, napúlô kag
tatlo sila.
12 Sa sini nḡa mḡa binahinbahin sang
mḡa manugbantay sang gawang *naholog
ang papalad* sang mḡa bantay, sono sang
binato sang mḡa tawo, ang tanan su-
bung sang sa ila mḡa útud, sa pag-ala-
gadan sa Baláy ni Iehoba.
13 Kag nagpapalad sila, ang diyotay
subung man ang daku, sono sang ila
mḡa panimaláy nḡa inamay, nḡa sa
tagsa ka gawang.
14 Kag naholog ang kapalaran kay
Selemia sa luyo sang Sidlanḡan. Kag
ginpapalaran nila kay Sakarias, nḡa iya
anak, manuglaygay nḡa mahibaloanon,
kag naggowa ang iya kapalaran sa luyo
sang Aminhan.
15 Kag kay Obed-Edom, sa luyo sang
Bagatnan, kag sa iya mḡa anak ang ba-
láy sang mḡa kamalig.
16 Kay Supim kag kay Hosa, sa luyo
sang Katundan patí ang gawang ni Sa-
leket, sa dalan sang salakaan: ang isa
ka bantay sa atubanḡan sang isa.
17 Sa luyo sang Sidlanḡan yara ang
anum ka Lebinhon: sa luyo sang
Aminhan apat sa tagsa ka adlaw; sa
luyo sang Bagatnan apat sa tagsa ka
adlaw, kag sa tagsa ka kamalig duha;
18 Sa luyo sang Parbar, sa luyo sang
Katundan, apat nayon sa dalan kag duha
nayon sa Parbar.
19 Ini sila amo ang mḡa binahinba-
hin sang mḡa manugbantay sang gawang
sa tunḡâ sang mḡa anak sang mḡa
Korinhon, kag sang mḡa anak ni Merari.

Mḡa manugbantay sang mḡa balaan nḡa nḡa bahandi.

20 Kag sa mḡa Lebinhon, si Ahias
among tululinan sang mḡa bahandi sang
Baláy sang Dios kag sang mḡa bahandi
sang mḡa balaan nḡa mḡa butang.
21 Ang mḡa anak ni Ladean, ang mḡa
anak sang mḡa Gersoninhon tunḡud
kay Ladean, ang mḡa panḡolo sang mḡa
amay *sang panimaláy* ni Ladean, nḡa
Gersoninhon: si Iehieli;
22 Ang mḡa anak ni Iehieli: si Se-

tam kag si Ioel, nĝa iya útud, mĝa tululinan sila sang mĝa bahandi sang Baláy ni Iehoba.
23 Sa mĝa Amraminhon, sa mĝa Isarinhon, sa mĝa Hebroninhon, sa mĝa Usielinhon,
24 Si Sebuel, nĝa anak ni Gersom, nĝa anak ni Moises, among manugdumala *sang mĝa tululinan* sang mĝa bahandi.
25 Kag ang iya mĝa útud tunĝud kay Elieser: ang anak niya sini, si Rehabia; nĝa ang iya anak, si Isaias; nĝa ang iya anak, si Ioram; nĝa ang iya anak, si Sikri; nĝa ang iya anak, si Selomit.
26 Ining si Selomit kag ang iya mĝa útud tinulinan sila sa tanan nĝa mĝa bahandi sang mĝa balaan nĝa mĝa butang, nĝa ginpakabalaan sang hari nĝa si Dabid, kag sang mĝa panĝolo sang mĝa amay, kag sang mĝa panĝolo sang mĝa linibo, kag sang mĝa ginatus, kag sang mĝa panĝolo sang kasoldadosan;
27 Kag ini sila ginpakabalaan nila nĝa sa pagsakdag sang Baláy ni Iehoba, gikan sa mĝa pagilinaway kag sa mĝa inagaw.
28 Kag ang tanan nĝa mĝa butang nĝa ginpakabalaan ni Samuel, nĝa manugtulok, kag ni Saul, nĝa anak ni Kis, kag ni Abner, nĝa anak ni Ner, kag ni Ioab, nĝa anak ni Sarbia, kag ang ginpakabalaan ni bisan sin-o, ang tanan *nahamtang* sa idalum sang kamut ni Selomit kag sang iya mĝa útud.

Mĝa Lebinhon nĝa mĝa ginhimo nĝa mĝa gobernador kag mĝa hukom.

29 Sa mĝa Isarinhon, si Kenania kag ang iya mĝa anak, *ginsimpon* sa mĝa buluhaton nĝa sa gowa, nĝa mĝa tululinan sila sa ibabaw sang Israel, subung nĝa manugtatap kag mĝa hukom.
30 Sa mĝa Hebroninhon, si Hasabias kag ang iya mĝa útud, isa ka libo kag pito ka gatus ka mĝa tawo nĝa maisug, nanĝintululinan sila sang pagtatap sa Israel, sa tabok sang Iordan, sa Katundan, sa tanan nĝa buluhaton ni Iehoba kag sa pag-alagdan sang hari.
31 Sa mĝa Hebroninhon (nahanunĝud sang mĝa Hebroninhon ginhimo ang pagpanĝita sono sang ila kaliwatan, sono sang *ila* amay, sa tuig nĝa ikakapatan sang paghari ni Dabid, kag nakita sa tunĝâ nila ang mĝa mabakud kag mĝa maisug sa Ieser sang Galaad),
32 Si Ieria, nĝa panĝolo, kag ang ila mĝa útud, mĝa tawo nĝa maisug, duha ka libo kag pito ka gatus nĝa mĝa panĝolo sang mĝa amay. Kag ginbutang sila sang hari nĝa si Dabid sa ibabaw sang mĝa Rubeninhon, mĝa Gadinhon, kag sa ibabaw sang katunĝâ nĝa kabikahan ni Manases, nĝa sa tanan nĝa mĝa buluhaton sang Dios kag sang tanan nĝa buluhaton sang hari.

Ang kasoldadosan kag ang ila mĝa punoan

27 KAG *yari karon* ang tanan nĝa mĝa inanak ni Israel sono sang iya kadamuon, ang mĝa panĝolo sang mĝa amay, ang mĝa panĝolo sang mĝa linibo kag sang mĝa ginatus, kag sang ila mĝa manugtatap nĝa yara sa pag-alagdan sang hari sa tanan nĝa nahanunĝud sang mĝa binahinbahin, nĝa nagasululúd sila *sa pag-alagdan* kag nĝa nagagulowa sa iya sa bulanbulan, sa sulúd sang tanan nĝa mĝa bulan sang tuig: sa tagsa ka binahin, duha ka púlô kag apat ka libo ka tinawo.
2 Sa ibabaw sang nahauna nĝa binahin, sang nahauna nĝa bulan, yara si Iasobeam, nĝa anak ni Sabdiel; kag sa iya binahin may duha ka púlô kag apat ka libo.
3 Amo sia sa mĝa anak ni Peres, ang panĝolo sang tanan nĝa mĝa panĝolo sang mĝa pinanung nĝa kasolsadosan; sa nahauna nĝa bulan sia.
4 Sa ibabaw sang binahin sang ikaduha ka bulan yara si Dodai, nĝa Ahohinhon; kag sa iya binahin si Miklot, ang manugdumala, nĝa sa iya binahin may duha ka púlô kag apat ka libo.
5 Ang panĝolo sang ikatlo ka pinanung nĝa kasoldadosan, nĝa sa ikatlo ka bulan, amo si Benaia, ang panĝolo, nĝa anak ni Ioiada, nĝa saserdote, kag sa iya binahin may duha ka púlô kag apat ka libo.
6 Ini nĝa si Benaia among maisug sa tunĝâ sang katloan, kag sa ibabaw sia sang katloan, kag si Amisadab, nĝa iya anak amo ang *manugdumala* sang iya binahin.
7 Ang ikap-at, nĝa sa ikap-at ka bulan, amo si Asael, nĝa útud ni Ioab, kag sa olehe niya si Sebadias nĝa iya anak; kag sa iya binahin may duha ka púlô kag apat ka libo.
8 Ang ikalima, nĝa sa ikalima ka bulan, amo ang panĝolo nĝa si Sambut,

nĝa Isratinhon; kag sa iya binahin may
duha ka púlô kag apat ka libo.
9 Ang ikan-um, nĝa sa ikan-um ka
bulan, amo si Kira, anak ni Ikes, nĝa ta-
ga-Tekoa; kag sa iya binahin duha ka
púlô kag apat ka libo.
10 Ang ikapito, nĝa sa ikapito ka bu-
lan, amo si Heles nĝa Peloninhon, sa
mĝa inanak ni Epraim; kag sa iya bina-
hin duha ka púlô kag apat ka libo.
11 Ang ikawalo, nĝa sa ikawalo ka
bulan, amo si Sibekai, nĝa Husatinhon,
sa kaliwatan sang mĝa Sarinhon; kag sa
iya binahin duha ka púlô kag apat ka
libo.
12 Ang ikasiam, nĝa sa ikasiam ka bu-
lan, amo si Abieser, nĝa taga-Anatot,
sang mĝa Benyaminhon; kag sa iya bi-
nahin duha ka púlô kag apat ka libo.
13 Ang ikapúlô, nĝa sa ikapúlô ka bu-
lan, amo si Maharai, nĝa taga-Netopa,
sang mĝa Sarinhon; kag sa iya binahin
duha ka púlô kag apat ka libo.
14 Ang ikapúlô kag isa, nĝa sa ikapú-
lô kag isa ka bulan, amo si Benaia, nĝa
taga-Piraton, sa mĝa inanak ni Epra-
im; kag sa iya binahin duha ka púlô kag
apat ka libo.
15 Ang ikapúlô kag duha, nĝa sa ika-
púlô kag duha ka bulan, amo si Heldai,
nĝa taga-Netopa, sa *kaliwatan* ni Otniel;
kag sa iya binahin duha ka púlô kag
apat ka libo.

Ang mĝa panĝolo sang napulo kag duha ka kabikahan.

16 Kag sa ibabaw sang mĝa kabikahan
sa Israel: ang manugdumala sang mĝa
Rubeninhon amo si Elieser, nĝa anak ni
Sikri: sang mĝa Simeoninhon, si Sepa-
tias, nĝa anak ni Maaka;
17 Sang mĝa Lebinhon, si Hasabias,
nĝa anak ni Kemuel; sa *kaliwatan* ni
Aaron, si Sadok;
18 Sa kay Iuda, si Eliu, sa tunĝâ sang
mĝa útud ni Dabid: sa kay Isakar, si
Omri, nĝa anak ni Mikael;
19 Sa kay Sabulon, si Ismaias, nĝa
anak ni Abdias: sa kay Neptali, si Ieri-
mot, nĝa anak ni Asriel;
20 Sang mĝa anak ni Epraim, si
Oseas, nĝa anak ni Asasia; sang ka-
tunĝâ nĝa kabikahan ni Manases, si
Ioel, nĝa anak ni Pedaia;
21 Sang katunĝâ nĝa kabikahan ni
Manases sa Galaad, si Iddo, nĝa anak
ni Sakarias; sa kay Benyamin, si Iaasiel,
nĝa anak ni Abner;
22 Sa kay Dan, si Asarael, nĝa anak
ni Ieroham. Ini sila nanĝinpanĝolo
sang mĝa kabikahan sa Israel.
23 Kag si Dabid walâ magkuha sang
kadamuan kutub sang mĝa nagaedad
sing duha ka púlô ka tuig pa idalum,
kay ginsiling ni Iehoba, nĝa iya pagapa-
damuon si Israel subung sang mĝa
kabitoonan sang lanĝit.
24 Ginsugdan sa pag-isip ni Ioab, nĝa
anak ni Sarbia, apang walâ niya mata-
pus, kag tunĝud sini nag-abut ang kaakig
sa ibabaw ni Israel, kag ang iya isip
walâ masulúd sa mĝa isip sa mĝa
Kronika sang hari nĝa si Dabid.

Iban pa nĝa mĝa tululinan ni Dabid.

25 Si Asmabet, nĝa anak ni Adiel,
tululinan sia sang mĝa bahandi sang
hari; kag si Ionatan, nĝa anak ni Hosias,
sang mĝa kamalig nĝa yara sa mĝa
latagon kag sang mĝa kabanwaanan, kag
sang mĝa minoro kag sang mĝa tore;
26 Kag si Esri, nĝa anak ni Kelub sang
mĝa manugpanĝabudlay sa paguma sang
duta;
27 Kag si Simi, nĝa taga-Rama, sang
mĝa kaubasan; kag si Sabdi, nĝa taga-
Sepam, sang yara sa mĝa kaubasan sa
mĝa damisag sang alak.
28 Kag si Baal-Hanan, nĝa taga-
Geder, sang mĝa kaolibahan kag mĝa
kasikomorohan nĝa yara sa mĝa duta
nĝa manubo; kag si Ioas, sang mĝa ka-
malig sang lana.
29 Kag si Sitrai, nĝa taga-Saron, sang
mĝa kabakahan nĝa nagahalalab sa
Saron; kag si Sapat, nĝa anak ni Adlai,
sang mĝa kabakahan nĝa yadto sa mĝa
nalupyakan;
30 Kag si Obil, nĝa Ismaelinhon, sang
mĝa kamelyo; kag si Iedias, nĝa taga-
Meronot, sang mĝa asno.
31 Kag si Iasis, nĝa Agarinhon, sang
mĝa obeha. Ining tanan among mĝa
panĝolo sang mĝa pagkabutang sang
hari nĝa si Dabid.
32 Kag si Ionatan, nĝa batâ ni Dabid,
among palangkoton sang hari; tawo nĝa
mahibaloanon kag eskriba sia. Kag si
Iehiel, nĝa anak ni Hakmoni, yadto sia
upud sa mĝa anak sang hari.
33 Kag si Akitopel among palangku-

ton sang hari; kag si Husai, nga Arkin-
hon, abyan sia sang hari.
34 Sa olehe ni Akitopel amo si Ioia-
da, nga anak ni Benaia, kag si Abyatar.
Kag si Ioab among pangolo sang kasol-
dadosan sang hari.

Mga tugon ni Dabid kay Salomon nahanungud sa pagpatindug sang Simbahan.

28 KAG gintipon ni Dabid sa Ierusa-
lem ang tanan nga mga pangolo
sa Israel, ang mga pangolo sang mga
kabikahan, kag ang mga punoan sang
mga binahin, nga nagaalalagad sa hari,
kag ang mga pangolo sang linibo kag
mga ginatus, kag ang mga pangolo sang
tanan nga mga pagkabutang, kag sang
mga kahayupan sang hari, kag sang iya
mga anak, patí ang mga kapon kag ang
mga makusug kag ang tanan nga mga
maisug nga manugaway.
2 Kag nagtindug ang hari nga si Da-
bid, kag nagsiling sia: "Pamatii-ninyo
ako, mga útud nakon, kag banwa nakon.
Ginhuptan ko sa akon tagiposoon ang
pagpatindug sang isa ka Baláy sa kapa-
huwayan nga sa kaban sang katipan ni
Iehoba, kag nga sa talapakan sang mga
tiil sang aton Dios, kag naghimo ako
sing mga pag-aman nga sa pagpatindug.
3 Apang ang Dios nagsiling sa akon:
Ikaw indi magapatindug sang Baláy sa
akon ngalan; kay tawo ikaw sa pag-
awayan, kag nagula ka sing madamu
nga dugo.
4 Apang si Iehoba, nga Dios sa Israel,
nagpili sa akon sa bug-os nga baláy sang
akon amay, agud nga sa dayon gid mag-
manginhari ako sa ibabaw sang Israel;
kay si Iuda ginpili niya nga manugdu-
mala, kag sa baláy ni Iuda, ang panima-
láy sang akon amay, kag sa mga anak
sang akon amay nahamuut sia sa akon
nga sa paghimo sa akon nga hari sa
bug-os nga Israel.
5 Kag sa tanan ko nga mga anak (kay
ginhatagan ako ni Iehoba sang madamu
nga mga anak) ginpili niya ang akon
anak nga si Salomon, agud nga magling-
kod sia sa lingkoran nga harianon sang
ginharian ni Iehoba sa ibabaw sang Is-
rael.
6 Kag nagsiling sia sa akon: Si Salo-
mon, nga imo anak, sia magapatindug
sang akon Baláy kag sang akon mga
patyo; kay ginpili ko sia nga akon anak,
kag ako manginamay niya.
7 Kag pagapalig-unon ko ang iya gin-
harian sa gihapon, kon sia magpanika-
sug sa pagbutang sa buhat sang akon
mga sogo kag sang akon mga tulumanon
subung sa karon nga adlaw.
8 Kag karon, sa atubangan sang mga
mata sang bug-os nga Israel nga among,
katilingban ni Iehoba, kag sa mga idu-
lungug sang aton Dios: Bantai-ninyo
kag usisaa-ninyo ang tanan nga mga
sogo ni Iehoba, nga inyo Dios, agud
nga mangintagiya kamo sining maayo
nga duta, kag nga mapanubli ninyo sia
sa inyo mga anak sa olehe ninyo sing da-
yon gid.
9 Kag ikaw, Salomon, anak ko, kila-
laha ang Dios sang imo amay, kag
alagda sia sa bug-os nga tagiposoon kag
sa kalág nga nagakahamuut sa iya; kay
si Iehoba nagatungkad sang tanan nga
mga tagiposoon, kag ginahantup niya
ang tanan nga tinotuyo sang mga huna-
huna. Kon ikaw magpangita sa iya, sia
magapakita sa imo; apang kon bayaan
mo sia, sia magasikway sa imo sa giha-
pon.
10 Tan-aw-ka karon, nga si Iehoba
nagpili sa imo, agud nga magpatindug
ka sang baláy nga sa balaan nga puluy-
an. Pagpakabaskug-ka kag himoa."
11 Kag ginhatag ni Dabid kay Salo-
mon, nga iya anak, ang dagway sang
alagyan, kag sang iya mga baláy, kag
sang iya mga bahandi, kag sang iya mga
hulut nga mataas, kag sang iya mga
hulut nga sa sulúd kag sang baláy nga
palatumbasan.
12 *Ginhatag niya sa iya* ang dagway
sang tanan nga buut niya, tungud sa
Espiritu, nahanungud sang mga patyo
sang Baláy ni Iehoba, kag sang tanan
nga mga hulut, sa palibot, nga sa mga
bahandi sang Baláy sang Dios, kag nga
sa mga bahandi sang mga balaan nga
mga butang;
13 Kag nga sa mga binahinbahin sang
mga saserdote kag sang mga Lebinhon,
kag nga sa tanan nga mga buluhaton
sang pag-alagdan sang Baláy ni Iehoba,
kag nga sa tanan nga mga gamit sang
pag-alagdan sang Baláy ni Iehoba.
14 Kag *ginhatag niya sa iya* nga sa
mga butang nga bulawan, sa timbang,
nga sa buluhaton sa bulawan, nga sa ta-
nan nga gamit sa tagsa ka naigoan sang

pag-alagdan kag sa timbang nğa sa tanan nğa mğa gamit nğa pílak, nğa sa tanan nğa mğa gamit sang tagsa ka naigoan sang pag-alagdan.

15 *Ginhatag niya sa iya* ang timbang sang mğa sadnğan nğa bulawan kag sang ila mğa lamparahan nğa bulawan, ang timbang sang bulawan nğa sa tagsa ka sadnğan pati sang iya mğa lamprahan, kag *ang timbang* nğa sa mğa sadnğan nğa pílak, ang timbang nğa sa tagsa ka sadnğan kag sang iya mğa lamprahan, sono sang pag-alagdan sang tagsa ka sadnğan.

16 *Ginhatag niya sa iya* ang bulawan, sa timbang, nğa sa mğa latok sa pagpasunud *sang mğa tinapay,* nğa sa tagsa ka latok, ang pílak nğa sa mğa latok nğa pílak

17 *Kag amo man* ang bulawan nğa ulay nğa sa mğa suntok, nğa sa mğa kam-aw, kag nğa sa mğa tagayan kag *ang bulawan* nğa sa mğa yahong nğa bulawan, sa timbang, nğa sa tagsa ka yahong; kag *ang pílak* nğa sa mğa yahong nğa pílak, sa timbang, nğa sa tagsa ka yahong;

18 Kag nğa sa halaran sang pahamut, ang bulawan nğa ulay, sa timbang; kag ang binadlit sang kanga *kag* sang mğa kerubin nğa bulawan, nğa nagahulumlad sang *ila mğa pakpak,* nğa nagatalabon sang kaban sang katipan ni Iehoba.

19 Ining tanan nğa mğa butang, *nagsiling si Dabid,* napanulat sang kamut ni Iehoba nğa nagpahanğup sa akon sini; ang tanan nğa mğa buluhaton *magasunud* sining huwaran.

20 Nagsiling pa si Dabid kay Salomon, nğa iya anak: " Pakabaskug-ka, kag pakalig-on-ka kag himoa. Dili ka magkahadluk, bisan mapunaw, kay ang Dios nğa si Iehoba, nğa akon Dios, magaúpud sa imo: sia indi magabiya sa imo, bisan magpatumbaya sa imo, tubtub nğa matapus mo ang bug-os nğa buluhaton, nğa sa pag-alagdan sang Baláy ni Iehoba.

21 Kag yari karon ang mğa binahinbahin sang mğa saserdote kag mğa Lebinhon, nğa sa bug-os nğa pag-alagdan sang Baláy sang Dios; kag yara upud sa imo, nğa sa bug-os nğa buluhaton, ang tanan nğa mğa tawo nğa maayo sing kabubut-on nğa sampaton nğa sa tanan nğa pag-alagdan; kag ang mğa dunganon, kag ang bug-os nğa banwa didto sila *sa paghimo* sang tanan mo nğa mğa polong."

Mğa halad nğa sa kabubut-on nğa sa Simbahan.

29 KAG nagsiling ang hari nğa si Dabid sa bug-os nğa katilingban: "Si Salomon nğa akon anak, nğa sia lamang ang ginpili sang Dios, bataon sia kag lanubo, kag ang buluhaton daku, kay ining Puluy-an indi nğa sa isa ka tawo, kondi nğa sa kay Iehoba nğa Dios.

2 Kag ako sa bug-os ko nğa gahum gin-aman ko nğa sa Baláy sang akon Dios ang bulawan nğa sa mğa butang nğa bulawan, kag ang pílak nğa sa mğa butang nğa pílak, kag ang tumbaga nğa sa mğa butang nğa tumbaga, kag ang salsalon nğa sa mğa butang nğa salsalon, kag ang kahoy nğa sa mğa butang nğa kahoy, kag ang mğa bató nğa oniks, kag mğa bató nğa sa pagtampok, kag mğa bató nğa mğa duagon, kag mğa bató nğa iaspe kag ang tanan nğa mğa nagakalainlain nğa bató nğa malahalon kag mğa bató nğa marmol nğa maputi sa bugana gid.

3 Kag labut sini, sa akon gugma sa Baláy sang akon Dios, ang nahanunğud gid sa akon sa bulawan kag sa pílak, ginahatag ko sa Baláy sang akon Dios, labut pa sang tanan nğa akon gin-aman nğa sa Baláy sang puluy-an nğa balaan:

4 Tatlo ka libo ka talanton nğa bulawan, bulawan sa Opir, kag pito ka libo ka talanton nğa pílak nğa inulay nğa sa paghalup sang mğa dingding sang mğa balay;

5 Ang bulawan, nğa sa mğa butang nğa bulawan, kag ang pílak nğa sa mğa butang nğa pílak, kag nğa sa tanan nğa buluhaton sang mğa kamut sang mğa panday. ¿Kag sin-o karon bala ang nagahalad sing kabubut-on gid nğa sa pagpahanunğud sa iya kay Iehoba?"

6 Kag ang mğa panğolo sang mğa amay, kag ang mğa panğolo sang mğa kabikahan sa Israel, kag ang mğa panğolo sang linibo kag sang mğa ginatus, kag ang mğa panğolo sang mğa pagkabutang sang hari, naghalalad sila sing kinabubut-on gid.

7 Kag naghalatag sila nğa sa pagalagdan sang Baláy sang Dios sing lima ka libo ka talanton nğa bulawan, kag napúlô ka libo ka mğa dariko, kag napúlô

ka libo ka talanton nğa pílak, kag na-
púlô kag walo ka libo ka talanton nğa
tumbaga, kag isa ka gatus ka libo ka
talanton nğa salsalon.
8 Kag ang may iya nğa mğa bató nğa
malahalon, ginhatag niya sila nğa sa
bahandi sang Baláy ni Iehoba, sa kamut
ni Iehiel, nğa Gersoninhon.
9 Kag nagkalalipay ang banwa tunğud
kay nakaamot sila sa kabubut-on gid;
kay sa bug-os nğa tagiposoon naghalalad
sila kay Iehoba sang ila mğa halad nğa
kinabubut-on, kag ang hari nğa si Dabid
man nagkalipay sa dakung kalipay.

Panğamuyo ni Dabid.—Ang iya kamatayon.

10 Kag si Dabid nagpakamaayo kay
Iehoha sa mğa mata sang bug-os nğa
katilingban, kag nagsiling si Dabid:
"Manğindalayawon ka, oh Iehoba, Dios
sang amon amay nğa si Israel, sa walay
katapusan kag sa walay katapusan.
11 Imo, oh Iehoba, ang pagkadaku,
kag ang gahum, kag ang himaya, ang
pagdaug kag ang pagkahalangdon.
Kay ang tanan nğa yara sa mğa langit
kag sa duta *imo*. Imo, oh Iehoba, ang
ginharian, kag nagabayaw ikaw nğa
panğolo sa ibabaw sang tanan.
12 Ang mangad kag ang himaya
nagagikan sila sa imo atubanğan kag
ikaw nagahari sa tanan. Sa imo kamut
yara ang kagamhanan kag ang ka-bas
kugan, kag sa imo kamut ang *gahum*
sa pagkadaku kag sa paglig-on sang
tanan nğa mğa butang.
13 Kag karon, Dios namon, kami
nagadalayaw sa imo, kag ginaolog na-
mon ang imo nğalan nğa mahimayaon.
14 Kay ¿sin-o bala ako, kag sin-o ang
akon banwa, agud nğa sarang kami
makahalad sa sini sing sa kinabubut-on?
Kay ang tanan nagagikan sa imo kag
gikan sa imo kamut ang amon ginahatag
sa imo.
15 Kay kami mğa dumuluong kag
mğa manugdapon sa atubanğan nimo,
subung sang tanan namon nğa mğa
ginikanan; ang amon mğa kaadlawan
subung sang landong sa ibabaw sang
duta, kag walâ sing paglaum.
16 Oh Iehoba, nğa Dios namon, ining
bug-os nğa kadamuon sang mğa butang
nğa amon gintipon nğa sa pagpatindug
sang Baláy sa nğalan sang imo pagka-
balaan, nagagikan sa imo kamut; kag
ang tanan imo.
17 Kag nakahibalo ako, Dios ko, nğa
ikaw nagatungkad sang mğa tagiposoon,
kag nğa ang katadlung nagapahamuut
sa imo. Ako sa katadlung sang akon
tagiposoon sa kabubut-on gid ginhalad
ko sa imo ining tanan nğa mğa butang,
kag karon nakita ko nğa may kasadya
nğa ang imo banwa, nğa yari diri
karon, naghalad sining mğa dúlot
nğa kinabubut-on.
18 Iehoba, nğa Dios ni Abraham, ni
Isaak, kag ni Israel, nğa amon mğa gi-
nikanan, magbantay-ka sa tagiposoon
sang imo banwa sa gihapon gid sining
tinotuyo sang ila mğa hunahuna, kag
palig-ona ang ila mğa tagiposoon sa
imo.
19 Kag hatagi ang akon anak nğa si
Salomon sing tagiposoon nğa himpit,
agud nğa magbantay sia sang imo
mğa sogo, sang imo mğa pagpama-
tuud kag sang imo mğa palatukuran,
agud nğa maghimo sia sang tanan
nğa mğa butang kag magpatindug sa
imo sang Puluy-an, nğa sa iya ginhimo
ko ang pag-aman."
20 Kag nagsiling si Dabid sa bug-os
nğa katilingban: "Busa, pagkamayoha-
ninyo karon si Iehoba, nğa inyo Dios."
Kag ang bug-os nğa katilingban nagpa-
kamaayo kay Iehoba, nğa Dios sang ila
mğa ginikanan, kag naglayaub sila kag
nagsilimba sila sa atubanğan ni Iehoba
kag sa atubanğan sang hari.
21 Kag sa adlaw nğa madason nagha-
lalad sila sing mğa halad kay Iehoba,
kag naghalalad sila kay Iehoba sang mğa
halad nğa sinunog: isa ka libo ka tinday
sang baka, isa ka libo ka karnero, isa
ka libo ka kordero patí ang ila mğa
halad nğa ilimnon, kag madamu gid nğa
mğa halad tunğud sang bug-os nğa Is-
rael.
22 Kag nagkalaon kag nag-ilinum sila
sa atubanğan ni Iehoba sadtong adlaw
nğa may daku nğa kalipay. Kag gin-
himo nila sa makaduha, nğa hari si
Salomon nğa anak ni Dabid, kag gin-
haplas nila sia nğa kay Iehoba, subung
nğa manugdumala *sang banwa*, kag si
Sadok subung nğa saserdote.
23 Kag naglingkod si Salomon nğa
hari sa lingkoran nğa harianon ni Iehoba,
sa ilis ni Dabid nğa iya amay, kag nag-

bugana sia, kag nagtuman sa iya ang
bug-os nga Israel.
24 Kag ang tanan nga mga dunganon
kag mga gamhanan, kag ang tanan nga
mga anak sang hari nga si Dabid, nag-
palasakup sa hari nga si Salomon.
25 Kag ginpakadaku ni Iehoba sing
tuman gid si Salomon sa mga mata sang
bug-os nga Israel, kag ginhatag niya sa
iya ang isa ka pagkahalangdon nga
harianon nga walâ gid sing sin-o nga
hari, nga nakahuput nga úna sa iya sa
Israel.
26 Si Dabid, nga anak ni Isai, nag-
hari sa ibabaw sang bug-os nga Israel.
27 Kag ang panag-on nga naghari
sia sa ibabaw ni Israel nanginkap-
atan ka tuig: naghari sia sing pito ka
tuig sa Hebron, kag naghari sia sing
katloan kag tatlo ka tuig sa Ierusalem.
28 Kag namatay sia sa maayong kati-
gulangon, nga punô sang mga kaadla-
wan, sang mga mangad kag sang hima-
ya; kag naghari nga salili niya si Salo-
mon, nga iya anak.
29 Kag ang mga binuhatan sang hari
nga si Dabid, ang mga nahauna kag ang
mga naolehe, yari karon, ginpanulat sila
sa mga binuhatan ni Samuel, kag sa
mga binuhatan ni Natan nga manalagna,
kag sa mga binuhatan ni Gad nga ma-
nugtulok,
30 Patí ang bug-os niya nga ginhari-
an, kag ang iya mga binuhatan nga
bantug, kag ang mga panag-on nga
nagliligad sa ibabaw niya, kag sa iba-
baw ni Israel, kag sa ibabaw sang tanan
nga mga ginharian sang mga duta.

ANG
IKADUHA NGA TOLON-AN
SANG MGA
KRONIKA.

Si Salomon nagapangayo kag nakadangat sang kaalam.

1 SI Salomon, nga anak ni Dabid, ginpa-
lig-on sa iya ginharian; kag nag-
úpud sa iya si Iehoba, nga iya Dios, kag
ginpakadaku sia niya sing tuman gid.
2 Kag ginhambal ni Salomon ang
bug-os nga Israel, ang mga pangolo sang
mga linibo kag sang mga ginatus, kag
ang mga hukom, kag ang tanan nga
mga dunganon sang bug-os nga Israel,
nga mga pangolo sang mga panimaláy.
3 Kag nagkadto si Salomon kag upud
sa iya ang bug-os nga katilingban, sa
mataas nga duug nga yadto sa Gabaon;
kay didto ang Layanglayang sang pa-
kigkitaan sang Dios, nga ginhimo ni
Moises, nga alagad ni Iehoba, sa kaha-
nayakan.
4 Apang nahanungud sang kaban
sang Dios, ginpataklad sia ni Dabid
gikan sa Kiriat-iearim pa duug nga
gin-aman ni Dabid sa iya; kay ginhumla-
ran niya sia sang isa ka layanglayang sa
Ierusalem.
5 Kag ang halaran nga tumbaga, nga
ginhimo ni Besalel, nga anak ni Uri,
anak ni Hur, yadto didto, sa atubangan
sang Puluy-an ni Iehoba. Kag si Salo-
mon kag ang katipunan nagpalangita
kay Iehoba didto.
6 Kag si Salomon naghalad didto sa
atubangan ni Iehoba, sa halaran nga
tumbaga, nga nahanungud sa Layangla-
yang sang pakigkitaan; kag naghalad
sia sing isa ka libo ka mga halad nga
sinunog sa ibabaw sini *nga halaran.*
7 Kag sadto gid nga gab-i nagpakita
ang Dios kay Salomon, kag nagsiling sa
iya: "Pangayô-ka sang dapat nga iga-
hatag ko sa imo."
8 Kag si Salomon nagsiling sa Dios:
"Ikaw naghimo kay Dabid, nga akon
amay, sang daku nga kalooy, kag ako
ginhimo mo nga hari nga salili niya.

9 Busa, palig-ona karon, oh Iehoba
nga Dios, ang imo polong kay Dabid,
nga akon amay; kay ikaw naghimo sa
akon nga hari sa ibabaw sang isa ka
banwa nga ang kadamuon subung sang
yab-ok sang duta.
10 Hatagi ako karon sang kaalam
kag kinaadman, nga agud sarang ako ma-
kagowa kag makasulúd sa atubangan sini
nga banwa; kay ¿sin-o bala ang maka-
sarang paghukom sining imo banwa
nga tama ka daku?"
11 Kag ang Dios nagsiling kay Salo-
mon: "Tungud kay nanginamo ini sa
imo tagiposoon, nga walâ ka magpanga-
yô sing mga mangad, mga pagkabutang
kag ang himaya, bisan ang kabuhi sang
mga nagadumut sa imo; bisan nag-
pangayô ka sing malawig nga mga
adlaw, kondi nga nagpangayô ka nga
sa imo sang kaalam kag kinaadman nga
sa paghukom sa akon banwa, nga sa
ibabaw niya ginhimo ko ikaw nga hari,
12 Ang kaalam kag ang kinaadman
nahatag sa imo; kag pagahatagan ko
man ikaw sing mga mangad, kag sing
mga pagkabutang kag himaya, nga walâ
gid maiya sang mga hari, nga nangin-
úna sa imo, kag subung man sa olehe
nimo walâ sing bisan sin-o nga may iya
sa ila."
13 Kag nagbalik si Salomon sa Ieru-
salem gikan sa mataas nga duug, nga
yadto sa Gabaon, sa atubangan sang
Layanglayang sang pakigkitaan; kag
naghari sia sa ibabaw sang Israel.

Mga kanga kag mga manugpangabayo ni Salomon.

14 Kag gintipon ni Salomon ang mga
kanga kag ang mga manugkabayo; kag
may iya sia nga isa ka libo kag apat ka
gatus ka kanga kag napúlô kag duha ka
libo ka manugkabayo; kag ginpaham-
tang niya sila sa mga kabanwaanan sang
mga kanga kag upud sa hari sa Ieru-
salem.
15 Kag ginhimo sang hari nga ang
pílak kag ang bulawan, sa Ierusalem,
pagpakamahalon subung nga mga bató,
kag ang mga sedro subung nga mga
sikomoro nga nagatulúbô sa mga manu-
bo, tungud sang kabuganaan nila.
16 Kag ang duug nga ginkuhaan ni
Salomon sang iya mga kabayo among
Egipto; kag sa pinanong: ang mga ma-
nugbaligya sang hari nagakadto didto
sa pagpangita sing panong sa bili *nga
ginakasugtanan.*
17 Kag gintaklad kag ginpagowa nila
gikan sa Egipto ang isa ka kanga sa
anum ka gatus ka mga *siklo* nga pílak,
kag ang isa ka kabayo sa isa ka gatus
kag kalim-an; kag sa amo ini gindalá
nila sa ila nga sa tanan nga mga hari
sang mga Hebinhon, kag nga sa mga
hari sa Aram.

Si Salomon naghisugut kay Hiram, kag ang mga
amat nga sa pagpatindug sang Simbahan.

2 NAGTAPAT si Salomon sa pagpa-
tindug sang Baláy nga sa ngalan ni
Iehoba, kag isa ka baláy nga harianon
nga sa iya.
2 Kag nag-isip si Salomon sang kan-u-
man ka libo ka mga manugdalá sang lu-
lan, kag kawaloan ka libo ka mga tawo
nga magpalamulud sa bukid, kag tatlo
ka libo kag anum ka gatus nga mga ma-
nugdumala sa ila.
3 Kag nagpasogo si Salomon kay Hu-
ram, nga hari sa Tiro, nga nagasiling:
Himoa sa akon subung sang ginhimo mo
kay Dabid, nga akon amay, nga nagpa-
dalá ka sa iya sang mga sedro, agud nga
magpatindug sia nga sa iya sang baláy
nga pagpuy-an niya.
4 Yari karon, ako magapatindug sang
Baláy nga sa ngalan ni Iehoba, nga akon
Dios, nga sa pagpakabalaan sini sa iya,
nga sa pagsunog sang mga pahamut
nga maamyon sa atubangan niya, kag
nga sa palahamtangan sing dayon sang
mga tinapay nga *pahayag*, kag nga sa
mga halad nga sinunog sa aga kag sa
hapon, sa mga sabado kag sa mga lati,
kag sa mga piesta nga pinat-in ni Iehoha,
nga amon Dios, nga among katungdanan
sing dayon gid nga sa Israel.
5 Kag ang baláy nga pagapatindugon
ko, magamangindaku; kay ang Dios
namon daku sia sa ibabaw sang tanan
nga mga dios.
6 Apang ¿sin-o bala ang may gahum
sa pagpatindug sa iya sang Baláy; nga
ang mga langit, kag ang mga langit sang
mga langit, indi sarang makaigo sa iya?
Kag ¿sin-o bala ako, nga magpatindug
sa iya sang Baláy, kondi nga sa pagpa-
sunog sing mga *pahamut* sa atubangan
niya?
7 Busa, padalhi ako karon sang isa ka
tawo nga sampaton sa pagpangabudlay

sa bulawan, sa pílak, sa tumbaga kag sa
salsalon, sa eskarlata kag sa karmesi,
kag sa purpura, kag nḡa mahibalo mag-
panigib sing mḡa tinigban, *agud nḡa mag-
panḡabudlay* sia upud ang mḡa sampaton
nḡa yari upud sa akon sa Iuda kag sa
Ierusalem, nḡa gin-aman sila ni Dabid,
nḡa akon amay.
8 Padalhi *man* ako gikan sa Libano,
sang kahoy nḡa sedro, nḡa sipres kag
nḡa sandelo; kay nakahibalo ako, nḡa
ang imo mḡa alagad mahibalo magpulud
sang mḡa kahoy sa Libano. Kag yari
karon ang akon mḡa alagad *magalalakat*
upud sang imo mḡa alagad,
9 Kag pagaamanan nila ako sing ka-
hoy sa kabugana, kay ang Baláy nḡa
pagapatindugon ko, magamanḡindaku
kag makatinḡala.
10 Kag yari karon, nḡa sa mḡa ma-
nugpulud nḡa imong mḡa alagad, nḡa
magapanḡutúd sang mḡa kahoy, magaha-
tag ako sing duha ka púlô ka libo ka
mḡa koro nḡa trigo nḡa lininas, kag
duha ka púlô ka libo ka mḡa koro nḡa
sebada, kag duha ka púlô ka mḡa bat
nḡa alak, kag duha ka púlô ka mḡa bat
nḡa lana."
11 Kag si Huram, nḡa hari sa Tiro,
nagsabat sa isa ka sulat, nḡa ginpadalá
niya kay Salomon: "Tunḡud kay gin-
higugma ni Iehoba ang iya banwa, gin-
butang ka niya nḡa hari sa ibabaw
nila."
12 Kag *labut pa*, nagsiling si Huram:
"Dalayawon si Iehoba, nḡa Dios sa
Israel, nḡa naghimo sang mḡa lanḡit
kag sang duta, nḡa naghatag sa hari,
nḡa si Dabid, sang anak nḡa maalam, ma-
hangponon kag mahibaloanon, nḡa buut
magpatindug sang Baláy kay Iehoba,
kag sang baláy nḡa harianon nḡa sa iya.
13 Busa karon, nagapadalá ako sa imo
sang isa ka tawo nḡa sampaton, nḡa ma-
hibaloanon, *nḡa amo* si Huram-Abb.
14 Anak sia sang isa ka babae sang
mḡa inanak nḡa babae ni Dan, apang
ang iya amay nanḡin-Tirohanon. Ma-
hibalo sia magpanḡabudlay sa bulawan
kag sa pílak, sa tumbaga kag sa salsalon,
sa bató kag sa kahoy, sa eskarlata, sa
purpura, sa lino kag sa karmesi; *subung
man* sa pagpanigib sang tanan nḡa mḡa
tinigban kag pagpadugi sang tanan
nḡa mḡa pagbadlit nḡa *pagaipahimo* sa
iya. *Magapanḡabudlay sia* upud ang
imong mḡa tinawo nḡa mḡa sampaton,
kag upud sang mḡa tinawo nḡa sampa-
ton sang akon ginoo nḡa si Dabid, nḡa
imo amay.
15 Busa karon, magpadalá ang akon
ginoo sa iya mḡa alagad sang trigo kag
sang sebada, kag sang lana, kag sang
alak, nḡa iya ginsiling.
16 Kag kami magapalamulud sang mḡa
kahoy sa Libano, nḡa kinahanglan mo,
kag pagadalhon namon dira sa imo sa
mḡa linantay sa dagat tubtub sa Iope,
kag ikaw magapadalá sa ila tubtub sa
Ierusalem."
17 Kag ginisip ni Salomon ang tanan
nḡa mḡa tawo nḡa mḡa dumuluong nḡa
yara sa duta sa Israel, sono sang isip
nḡa ginhimo sa ila ni Dabid, nḡa iya
amay; kag nakita sa ila ang isa ka gatus
kalim-an kag tatlo ka libo kag anum ka
gatus.
18 Kag ginhimo niya sa ila ang kapi-
toan ka libo nḡa manugdalá sang mḡa
lulan, kag kawaloan ka libo nḡa manug-
palamulud sa bukid, kag tatlo ka libo kag
anum ka gatus nḡa mḡa manugdumala
nḡa sa pagpanḡabudlay sa banwa.

Ang pagpatukud sang Simbahan.

3 KAG ginsugdan ni Salomon sa
pagpatindug ang Baláy ni Iehoba
sa Ierusalem sa bukid nḡa Moria, nḡa
diin nagpakita *si Iehoba* kay Dabid, nḡa
iya amay, sa duug nḡa gin-aman ni
Dabid sa linasan ni Ornan, nḡa Iebu-
sinhon.
2 Kag nagsugud sia sa pagpatindug sa
ikaduha nḡa adlaw sa ikaduha ka bulan,
sa ikap-at ka tuig sang iya paghari.
3 Kag yari karon ang mḡa talaksan
sang mḡa sadsaran nḡa ginbutang ni
Salomon sa pagpatindug sang Baláy
sang Dios: Ang kalabaon, sa maniko sa
dumaan nḡa takus, kan-uman ka mḡa
maniko, kag ang kasangkaron duha ka
púlô ka maniko.
4 Kag ang silong nḡa yara sa atuba-
nḡan sang *Baláy*, nḡa ang kalabaon niya
siling sang kasangkaron sang baláy, duha
ka púlô ka maniko, kag ang iya kataason
isa ka gatus kag duha ka púlô; kag gin-
halupan niya sia sa suiúd sang bulawan
nḡa ulay.
5 Kag gindagpakan niya ang daku
nḡa Baláy sang kahoy nḡa sipres, kag
ginhalupan niya sia sang maayong bula-

wan, nga sa ibabaw niya ginhimoan niya
sing mga paklang kag mga talikala.
6 Ginputus *man* niya ang Baláy sang
mga malahalon nga mga bató nga sa
puni ; kag ang bulawan among bulawan
sa Parbaim.
7 Kag ginhalupan niya ang Baláy sing
bulawan, ang mga balayan, ang mga
atangan, ang mga dingding kag ang mga
takup *sang mga gawang;* kag gintigib
niya ang mga kerubin sa iya mga ding-
ding.
8 Kag ginhimo niya ang baláy sang
duug nga labing balaan : ang iya kala-
baon, siling sang kasangkaron sang Ba-
láy, duha ka púlô ka maniko ; kag ang
iya kasangkaron duha ka púlô ka mani-
ko : kag ginhalupan niya sia sang ma-
ayong bulawan, nga *nagalambut* sa anum
ka gatus ka mga talanton.
9 Kag ang timbang sang mga lansang
kalim-an ka mga siklo nga bulawan.
Ginhalupan *man* niya sang bulawan ang
mga hulut nga mataas.
10 Kag sa sulúd sang duug nga labing
balaan naghimo sia sang duha ka keru-
bin sa buluhaton nga tinigib kag ginha-
lopan sila sang bulawan.
11 Kag ang kalaba sang mga pakpak
sang mga kerubin, duha ka púlô ka ma-
niko : ang isa ka pakpak sang isa, nga
lima ka maniko, nagaduut sia tubtub sa
dingding sang Baláy ; kag ang isa ka
pakpak, nga lima ka maniko, nagaduut
sia sa pakpak sang isa ka kerubin.
12 Kag ang isa ka pakpak sang ikadu-
ha ka kerubin, nga lima ka maniko, na-
gaduut sia sa dingding sang Baláy ; kag
ang isa ka pakpak, nga lima ka maniko,
nagaingod sia sa pakpak sang isa ka
kerubin.
13 Ang mga pakpak sining mga keru-
bin napanghumlad sa duha ka púlô ka
maniko ; kag sila nagatilingdug sa ila
mga tiil, kag ang ila mga nawung naga-
talingi nayon sa Baláy.
14 Naghimo man sia sang kumbung
nga purpura, kag nga eskarlata, kag nga
karmesi, kag nga lino nga manipis, kag
ginbutangan niya sa ibabaw *niya* sing
mga kerubin.
15 Kag sa atubangan sang Baláy nag-
himo sia sang duha ka mga haligi sa
tagkatloan kag lima ka maniko ang ka-
labaon, kag ang mga ololo nga yara sa
ila nataasan, lima ka maniko.
16 Naghimo man sia sing mga talika-
la nga sa orakulo, kag ginbutang niya
sila sa nataasan sang mga haligi ; kag
naghimo sia sing isa ka gatus ka mga
granada, nga ginbutang niya sila sa mga
talikala.
17 Kag ginpatindug niya ang mga
haligi sa atubangan sang Simbahan ;
ang isa sa too, kag ang isa sa walâ ; kag
ang sa too ginhingalanan niya nga Iakin,
kag ang sa walá nga Boas.

Ang halaran nga tumbaga ; ang dagat sa tinunaw ; ang mga gamit nga sa Simbahan.

4 KAG naghimo sia sang isa ka ha-
laran nga tumbaga sa duha ka púlô
ka maniko ang kalabaon, kag duha ka
púlô ka maniko ang kasangkaron, kag
napúlô ka maniko ang kataason.
2 Naghimo *man* sia sang isa ka dagat
nga *tumbaga* nga tinunaw, nga manipulon
gid, nga may napúlô ka maniko gikan sa
isa ka bibig pa isa, kag lima ka maniko
ang kadalumon ; ang isa ka lubid nga
katloan ka maniko makalibut gid sa iya.
3 Kag sa idalum ginalibutan sia sang
mga dagway sang baka, sa palibot, sa
palibot gid, napúlô sa tagsa ka mani-
ko, sa bug-os nga palibot : ang mga
baka *nahamtang* sa duha ka obay nga
mga tinunaw upud sa iya sang sia
gintunaw.
4 Natungtung sia sa ibabaw sang
napúlô kag duha ka mga baka, nga ang
tatlo sa ila nagatulok sa Aminhan, ang
tatlo nagatulok sa Katundan, kag ang
tatlo nagatulok sa Bagatnan, kag ang
tatlo nagatulok sa Sidlangan ; kag ang
dagat yara sa ibabaw nila pa ibabaw,
kag ang tanan nila nga mga buli yara
nayon sa sulúd.
5 Kag ang kadamol sini among isa ka
dangaw, kag ang iya bibig nabasbasan
subung sang bibig sang isa ka tagayan
sa dagway sang bulak nga lirio ; sa
sulúd, tatlo ka libo ka bat ang sarang
makaigo sa iya.
6 Naghimo *man* sia sang napúlô ka
mga batiya, kag ginbutang niya ang lima
sa too, kag ang lima sa walá, nga sa pag-
panghugas sa ila. Ginatinloan sa ila ang
buluhaton sang halad nga sinunug ; apang
ang dagat amo nga sa mga saserdote sa
pagpanghinaw sa iya.
7 Subung *man* naghimo sia sang na-
púlô ka mga sadngan nga bulawan, sono
sang tulumanon nahanungud sa ila, kag

ginbutang niya sila sa Simbahan, lima
sa too kag lima sa walá.
8 Kag naghimo sia sing napúlô ka
mĝa latok, kag ginbutang niya sila sa
Simbahan, lima sa too kag lima sa walâ.
Kag naghimo sia sang isa ka gatus ka
mĝa yahong nĝa bulawan.
9 Kag ginhimo niya ang patyo sang
mĝa saserdote, kag ang daku nĝa patyo,
kag ang mĝa takup *sang gawang* nĝa sa
patyo, kag ginhalupan niya sang tum-
baga ang mĝa takup.
10 Kag ginpahamtang niya ang dagat
sa kilid nĝa too, nayon sa Sidlanĝan sa
atubang sang Bagatnan.
11 Naghimo man si Huram sing mĝa
alabohan, kag mĝa sudsud kag mĝa
yahong. Kag gintapus ni Huram ang
buluhaton, nĝa ginhimo niya nĝa sa hari
nĝa si Salomon sa Baláy sang Dios:
12 Duha ka mĝa haligi, kag ang mĝa
manipulon kag ang mĝa oloolo nĝa
yara sa nataasan sang mĝa haligi; kag
ang duha ka linála nĝa sa pagtabon
sang duha ka manipulon sang mĝa
oloolo, nĝa yadto sa nataasan sang mĝa
haligi;
13 Kag ang apat ka gatus ka mĝa
granada nĝa sa duha ka linála, duha ka
obay nĝa granada nĝa sa tagsa ka linála,
sa pagtabon sang duha ka mĝa mani-
pulon sang mĝa oloolo, nĝa yadto sa
nataasan sang mĝa haligi.
14 Ginhimo *man* niya ang mĝa tulung-
tunĝan, kag ginhimo niya ang mĝa ba-
tiya sa ibabaw sang mĝa tulungtunĝan;
15 Kag ang dagat nĝa bugtong kag
ang napúlô kag duha ka mĝa baka sa
idalum niya;
16 Kag ang mĝa alabohan, kag ang
mĝa sudsud, kag ang mĝa suntok, kag
ang tanan niya nĝa mĝa gamit. Gin-
himo sila ni Huram-Abib sa binuli nĝa
tumbaga nĝa sa hari nĝa si Salomon, sa
Baláy ni Iehoba.
17 Kag gintunaw sila sang hari sa
mĝa kadulunan sang Iordan, sa duta
nĝa hinishinison, sa tunĝâ sang Sukot
kag Sereda.
18 Kag ginhimo ni Salomon ang tanan
nĝa mĝa gamit sa daku nĝa kabugana,
kag walâ magusisa sang timbang sang
tumbaga.
19 Kag ginhimo ni Salomon ang tanan
nĝa mĝa galamiton nĝa yara sa Baláy
sang Dios: ang halaran nĝa bulawan,
kag ang mĝa latok, nĝa sa ibabaw nila
ang mĝa tinapay nĝa pahayag;
20 Kag ang mĝa sadnĝan kag ang ila
mĝa lamprahan nĝa bulawan nĝa ulay,
nĝa dapat pagpadabdabon sila sono
sang tulumanon sa atubanĝan sang
orakulo;
21 Kag ang mĝa bulak, kag ang mĝa
lamprahan, kag ang mĝa kimpit *gin-
panghimo* sa bulawan, sa bulawan nĝa
ulay gid.
22 Kag ang mĝa sundang, ang mĝa
yahong, ang mĝa tagayan kag ang
mĝa insensario, sa bulawan nĝa ulay;
ang gawang sang Baláy, ang iya mĝa
takup nĝa sa sulúd nĝa sa duug nĝa
labing balaan, kag ang mĝa takup sang
Baláy sang Simbahan, bulawan *man*.

5 KAG ang tanan nĝa buluhaton nĝa
ginhimo ni Salomon nĝa sa Baláy
ni Iehoba, nahuman sing bug-os gid.
Kag ginpadalá ni Salomon ang gin-
balaan ni Dabid, nĝa iya amay: ang
pílak, ang bulawan kag ang tanan nĝa
mĝa gamit; ginbutang niya sila sa mĝa
bahandi sang Baláy sang Dios.

Pagpahanunĝud sang Simbahan.

2 Niyan gintipon ni Salomon ang
mĝa tigulang sa Israel, kag ang tanan
nĝa mĝa panĝolo sang mĝa kabikahan,
ang mĝa dunganon sang mĝa amay,
sang mĝa inanak ni Israel, sa Ierusalem
sa pagpataklad sang kaban sang katipan
ni Iehoba gikan sa banwa ni Dabid,
nĝa among Sion.
3 Kag nagtilipon sa hari ang tanan
nĝa mĝa tinawo sa Israel sa piesta, nĝa
amo sang bulan nĝa ikapito.
4 Kag sang nag-alabut ang tanan nĝa
mĝa tigulang sa Israel, gindalá sang mĝa
Lebinhon ang kaban.
5 Kag ginpataklad nila ang kaban,
kag ang Layanglayang sang pakigkita-
an, kag ang tanan nĝa mĝa balaan nĝa
gamit nĝa yara sa Layanglayang;
ginpataklad sila sang mĝa saserdote *kag*
sang mĝa Lebinhon.
6 Kag ang hari nĝa si Salomon, kag
ang bug-os nĝa katilingban sa Israel,
nĝa nagatilipon sa iya, yara sila sa
atubanĝan sang kaban, nĝa nagahalalad
sang mĝa obeha kag mĝa baka, nĝa
tunĝud sang kadamuon indi sila sarang
makaisip, bisan makasugid.

7 Kag ginpasulúd sang mga saserdote ang kaban sang katipan ni Iehoba sa iya duug, sa orakulo sang Baláy, sa duug nga labing balaan, sa idalum sang mga pakpak sang mga kerubin.

8 Kag ang mga kerubin nagahulumlad sang mga pakpak sa ibabaw sang duug sang kaban, kag ginatabunan sang mga kerubin ang kaban kag, ang iya mga yayongan yara sa ibabaw.

9 Kag ang mga yayongan, may tama ka kalabaon nga ang mga olo sang mga yayongan makita kutub sa kaban, sa atubangan sang orakulo, apang indi sila makita kutub sa gowa; kag didto ang kaban tubtub karon.

10 Walâ gid sing bisan ano sa kaban, luwas lamang sang duha ka tapi nga ginbutang ni Moises sa Horeb, sang didto si Iehoba nakigkatipan sa mga inanak ni Israel, sang paghalín nila sa Egipto.

11 Kag nahanabu, sang paggowa sang mga saserdote sa balaan nga Puluy-an (kay ang tanan nga mga saserdote nga yadto didto ginpakabalaan sila, kag walâ magabalantay sang ila mga paginagisud);

12 Kag ang mga Lebinhon, ang tanan nga mga manugkanta, si Asap, si Heman, si Iedutun, kag ang ila mga anak kag ang ila mga útud, nga napanaputan sang lino nga manipis, nga may mga apiping sila, kag mga salterio, kag mga arpa, nagatilindug sila sa Sidlangan sang halaran; kag upud sa ila ang isa ka gatus kag duha ka púlô ka mga saserdote nga nagapalatunog sang mga budyong.

13 Kag nahanabu, sang ang mga manugbudyong kag ang mga manugkanta naghiliusa subung sang isa lamang ka tawo sa pagpapamati sing isa lamang ka tingug sa pagdayaw kag sa pagpasalamat kay Iehoba, kag sang pagbayaw nila sang tingug nga may mga budyong kag mga apiping kag mga tulungon sa musika, kag nga nagdalayaw sila kay Iehoba, nga *nagasiling*:

"Kay maayo sia,
Kay ang iya kalooy amo sa gihapon;"

niyan ang baláy napunô sang isa ka panganud, ang baláy ni Iehoba;

14 Kag ang mga saserdote indi makasarang magpadayon *didto* sa pag-alagad bangud sang panganud; kay ang himaya ni Iehoba nagpunô sang Baláy sang Dios.

Ang pinolongan kag pangamuyo ni Salomon nga sa pagpahanungud sang Simbahan.

6 NIYAN nagsiling si Salomon: "Si Iehoba nagsiling nga sia magapuyô sa kadulum.

2 Kag ako nagpatindug sang isa ka Baláy nga puluy-an nga sa imo, kag isa ka puluy-an, agud nga magpuyô ka sa iya sa gihapon."

3 Kag ginbalikid sang hari ang iya nawung, kag ginpakamaayo niya ang bug-os nga katilingban sa Israel, kag ang bug-os nga katilingban sa Israel nagatindug.

4 Kag sia nagsiling: "Pakamaayohon si Iehoba, nga Dios sa Israel, nga naghambal sa iya bâbâ kay Dabid, nga akon amay, kag sa iya kamut gintuman niya ang iya polong, nga nagasiling:

5 Kutub sang adlaw nga ginpagowa ko ang akon banwa gikan sa duta sa Egipto, walâ ako magpili sing banwa sa tanan nga mga kabikahan sa Israel, nga pagpatindugan sang baláy nga sa iya yara ang akon ngalan, kag walâ ako magpili sing lalaki nga magmanginpangolo sa ibabaw sang akon banwa nga Israel.

6 Apang ginpili ko ang Ierusalem, agud nga sa iya magpuyô ang akon ngalan, kag si Dabid ginpili ko, agud nga *maghari* sia sa akon banwa nga Israel.

7 Kag si Dabid, nga akon amay, naghuput sa *iya* tagiposoon sang pagpatindug sing Baláy sa ngalan ni Iehoba, nga Dios sa Israel.

8 Kag si Iehoba nagsiling kay Dabid, nga akon amay: tungud kay naghuput ka sa imo tagiposoon sa pagpatindug sing baláy sa akon ngalan, naghimo ka sing maayo sa paghuput sini sa imo tagiposoon.

9 Walay sapayan, indi ikaw amo ang magapatindug sing Baláy, kondi ang imo anak nga magagowa sa imo mga taludtud, sia magapatindug sing Baláy sa akon ngalan.

10 Kag gintuman ni Iehoba ang iya polong, nga ginmitlang niya; kag ginpatindug ako nga salili ni Dabid, nga akon amay, kag ginpalingkod ako sa lingkoran nga harianon sa Israel, subung sang ginsiling ni Iehoba; kag ginpatindug ko ang Baláy nga sa ngalan ni Iehoba, nga Dios ni Israel.

11 Kag nagbutang ako sa iya sang kaban, nga sa iya yara ang katipan ni

Iehoba, nğa ginhimo niya sa mğa inanak ni Israel."
12 Kag nagtindug si *Salomon* sa atubanğan sang halaran ni Iehoba, sa atubanğan sang bug-os nğa katilingban sa Israel, kag ginbayaw niya ang iya mğa kamut;
13 Kay si Salomon naghimo sing isa ka walihan nğa tumbaga, nğa lima ka maniko ang kalaba, kag lima ka maniko ang kasangkad, kag ang kataason tatlo ka maniko, kag ginbutang niya ini sa tunğâ sang patyo; kag nagtindug sia sa ibabaw niya, kag ugaling naglohod sia sa atubanğan sang bug-os nğa katilingban sa Israel, kag ginbayaw niya ang iya mğa kamut sa lanğit kag nagsiling:
14 "Oh Iehoba, Dios ni Israel, walay sing Dios nğa subung sa imo sa mğa lanğit, bisan sa duta, nğa nagabantay ka sang katipan kag sang kalooy sa imo mğa alagad, nğa nagalalakat sa atubanğan nimo sa bug-os nila nğa tagiposoon;
15 Kay ginbantayan mo sa imong alagad nğa si Dabid, nğa akon amay, ang ginsiling mo sa iya: ginsiling mo *ini* sa iya sa imo bâbâ, kag sa imo kamut gintuman mo ang imo polong, subung sang *makita* sa sini nğa adlaw.
16 Busa karon, Iehoba, Dios ni Israel, tumana sa imo alagad, nğa si Dabid, nğa akon amay, ang ginpanaad mo sa iya, nğa nagasiling: Indi makulang ang lalaki sa imo sa atubanğan nakon nğa maglingkod sa lingkoran nğa harianon sa Israel, lamang nğa ang imo mğa anak magbalantay sang ila dalanon nğa maglalakat sa akon kasogoan, subung sang imo paglakat sa atubanğan nakon.
17 Busa karon, oh Iehoba, Dios ni Israel, tumana ang imo polong, nğa ginsiling mo sa imong alagad nğa si Dabid.
18 Apang ¿matuud bala nğa ang Dios magapuyô upud sang tawo sa duta? Yari karon nğa ang mğa lanğit, kag ang mğa lanğit sang mğa lanğit indi sarang sila sa imo makapahaigo, labi na gid ining Baláy, nğa akon ginpatindug.
19 Walay sapayan, linga ang panğamuyo sang imo alagad kag ang iya palanğayoon, oh Iehoba, nğa akon Dios, sa pagpamati sang pagsingit kag sang panğamuyo sang imo alagad, nğa ginahimo niya sa atubanğan mo;
20 Agud nğa ang imo mğa mata magmuluklat sa adlaw kag sa gab-i sa ibabaw sining Baláy, sa ibabaw sang duug nğa imo ginsiling: Ang akon nğalan magapuyô didto, agud nğa magpamati ka sang panğamuyo, nğa pagahimoon sang imo alagad sa sini nğa duug.
21 Kag magpamati-ka sang panğamuyo sang imo alagad kag sang imo banwa nğa Isarel, kon magpalanğamuyo sila nayon sa sini nğa duug, busa magpamati-ka kutub sa mğa lanğit, kutub sa duug sang imo puluy-an; pamatii kag patawara.
22 Kon ang isa magpakasalâ batok sa iya isigkatawo, kag pagapiliton sia sing panumpa nğa papanumpaon sia, kag sia magkari kag magpanumpa sa atubanğan sang imo halaran sa sini nğa Baláy,
23 *Niyan* pamatii kutub sa mğa lanğit, kag buhata kag hukmi ang imo mğa alagad, nğa ihatag ang bayad sa malauton nğa ipabalik ang iya pagginawi sa ibabaw sang iya olo, kag nğa pagpakamatarunğon mo ang matarung sa paghatag sa iya sono sang iya katarunğan.
24 Kon ang imo banwang Israel pagdag-on sa atubanğan sang iya mğa kaaway, tunğud kay nakasalâ sila batok sa imo, kag kon magbalalik sila *sa imo* kag pagdayawon nila ang imo nğalan, kag magpalanğamuyo sila kag magpalakilooy sa imo sa atubanğan nimo sa sini nğa Baláy,
25 *Niyan* pamatii sila kutub sa mğa lanğit, kag patawara ang salâ sang imo banwang Israel, kag iuli sila sa duta, nğa ginhatag mo sa ila kag sa ila mğa ginikanan.
26 Kon ang mğa lanğit pagtakpan kag indi magulan tunğud nğa sila nakasalâ batok sa imo; *kag* kon magpalanğamuyo sila sa imo sa sini nğa duug, kag pagdayawon nila ang imo nğalan, kag talikdan nila ang ila mğa salâ, sang ikaw magapaubus sa ila,
27 *Niyan* pamatii sila sa mğa lanğit, kag patawara ang salâ sang imo mğa alagad, kag sang imo banwa nğa Israel, kay gintudloan mo sila sang maayo nğa dalan, nğa ila pagalaktan; kag ihatag sa ila ang mğa ulan sa ibabaw sang imo duta, nğa ginhatag mo sa imo banwa nğa panublion.
28 Kag kon sa duta may gutum, kon may kamatay, kon may panlaya kag gusim, *kon* apan, *kon* lukso; kag kon paglibutan sia sang ila mğa kaaway sa

duta nĝa didto ang iya mĝa gawang; sa
tanan nĝa kalalat-an, sa tanan nĝa bala-
tian;
29 Sa bisan ano nĝa panĝamuyo, sa
bisan ano nĝa pagpakilooy nĝa pagabu-
haton sang bisan sin-o nĝa tawo, kon
sang bug-os nĝa imo banwang Israel,
kon magkilala ang tagsatagsa sang iya
kalalat-an kag sang iya kasakit, kag
paguntayon nila ang ila mĝa kamut
nayon sa sini nĝa Baláy,
30 *Niyan* pamatii sila kutub sa mĝa
lanĝit, nĝa lingkoran sang imo puluy-an
kag patawara. Kag ihatag sa tagsa-
tagsa sono sa iya mĝa dalanon, ikaw nĝa
nakakilala sang iya tagiposoon (kay ikaw
lamang ang nakakilala sang tagiposoon
sang mĝa inanak sang tawo);
31 Agud nĝa magkalahadluk sila sa
imo, kag maglalakat sila sa imo mĝa
dalanon, sa tanan nĝa mĝa adlaw nĝa
magkalabuhi sila sa ibabaw sang nawung
sang duta, nĝa ginhatag mo sa amon
mĝa ginikanan.
32 Labut pa, nahanunĝud sa dumulu-
ong nĝa indi iya sang imong banwang
Israel, nĝa mag-abut gikan sa malayô
nĝa mĝa duta banĝud sang imo daku
nĝa nĝalan, kag sang imo mabaskug nĝa
kamut, kag sang imo inuntay nĝa but-
kon; kon magkalari sila, kag magpala-
nĝamuyo nayon sa sini nĝa Baláy,
33 Pamatii kutub sa mĝa lanĝit, nĝa
lingkoran sang imo puluy-an, kag buhata
sono sa yadtong tanan nĝa pagapanĝayo-
on sa imo sining dumuluong; agud nĝa
ang tanan nĝa mĝa banwa sa duta ma-
kakilala sang imo nĝalan, kag magkala-
hadluk sa imo, subung sang imo banwa
nĝa Israel, kag makahibalo sila nĝa ang
imo nĝalan ginatawag sa ibabaw sining
Baláy nĝa akon ginpatindug.
34 Kon ang imo banwa maggowa sa
pag-awayan batok sa iya mĝa kaaway
sa dalan nĝa pagapakadtoan mo sa ila,
kag magpalanĝamuyo sila sa imo nayon
sa sining banwa, nĝa ginpili mo, kag
nayon sa Baláy nĝa akon ginpatindug
sa imo nĝalan,
35 Niyan pamatii kutub sa mĝa lanĝit
ang ila panĝamuyo kag ang ila pag-
pakilooy kag himoon-mo sa ila ang
katadlunĝan.
36 Kon makasalâ sila batok sa imo
(kay walay tawo nĝa walâ makasalâ),
kag maakig ka batok sa ila, kag itugyan
mo sila sa atubanĝan sang kaaway, kag
ang mĝa magbihag sa ila, pagadalhon
sila nĝa mĝa bihag sa duta sang *ila* mĝa
kaaway, malayô kon malapit;
37 Kon maulian sila sa ila kaugali-
nĝon, sa duta nĝa didto nabihag sila;
kon magliliso sila, kag magpakilooy
sila sa imo, sa duta sang ila kabihagan,
kag magsiliing: Nakasalâ kami, nag-
himo kami sing malain, madauton gid
nagbuhat kami,
38 Kag kon magliliso sila sa imo sa
bug-os nila nĝa tagiposoon kag sa bug-
os nila nĝa kalág, sa duta sang ila
kabihagan, sa diin gindalá sila nĝa mĝa
bihag, kag kon magpalanĝamuyo, *nĝa
nagabalikid nayon* sa ila duta, nĝa imo
ginhatag sa ila mĝa ginikanan, sa banwa
nĝa imo ginpili, kag nayon sa Baláy,
nĝa akon ginpatindug nĝa sa imo nĝa-
lan,
39 Niyan pamatii kutub sa mĝa lanĝit,
nĝa lingkoran sang imo puluy-an, ang
ila panĝamuyo kag ang ila mĝa paki-
looy, kag himoon-mo sa ila ang katad-
lunĝan kag patawara ang imo banwa,
sang salâ, nĝa nahimo batok sa imo.
40 Busa karon, oh Dios ko, ginaampo
ko sa imo nĝa magmuluklat ang imo
mĝa mata, kag magmatalupangdon ang
imo mĝa idulunĝug sa panĝamuyo sa
sining duug.
41 Oh Iehoba nĝa Dios,
Tindug ka karon nĝa *sa pagpuyô*
sa imo palahuwayan,
Ikaw kag ang kaban sang imo
kalig-onan;
Pagpanaputan sang kaluwasan ang
imo mĝa saserdote, oh Iehoba
nĝa Dios,
Kag mag-alagum sang kaayohan
ang imong mĝa balaan.
42 Iehoba nĝa Dios, ayaw pagpata-
linĝia ang nawung sang imo hinaplas;
Panumduma ang mĝa kalooy kay Dabid,
nĝa imo alagad."

Nagapanaug ang kalayo gikan sa lanĝit kag ang himaya ni Iehoba nagapuno sang Simbahan. Mĝa halad sa pahanunĝud kag piesta sang mĝa payagpayag.

7 KAG sang pagkatapus ni Salomon
sa pagpanĝamuyo, ang kalayo nag-
panaug gikan sa mĝa lanĝit, kag gin-
upúd niya ang halad nĝa sinunog, kag
ang mĝa halad; kag ang himaya ni
Iehoba nagpunô sang Baláy.

2 Kag indi sarang makasulúd ang mğa
saserdote sa Baláy ni Iehoba, kay ang
himaya ni Iehoba nagpunô sang Baláy
ni Iehoba.
3 Kag sang pagkakita sang tanan nğa
mğa inanak ni Israel, nğa nagpanaug
ang kalayo kag ang himaya ni Iehoba sa
ibabaw sang Baláy, nagduluko sila sa
duta, sa salug, kag naghalapa sila nğa
nagdalayaw kay Iehoba, nğa *nagasiling:*
"Kay Maayo sia,
Kay ang iya kalooy amo sa gihapon."
4 Kag ang hari kag ang bug-os nğa
banwa naghalalad sing mğa halad sa
atubanğan ni Iehoba.
5 Kag naghalad ang hari nğa si Salo-
mon sing halad nğa duha ka púlô kag
duha ka libo ka mğa baka, kag isa ka
gatus kag duha ka púlô ka mğa obeha,
kag *sa sini* ginpahanunğud ang Baláy
sang Dios sang hari kag sang bug-os nğa
banwa.
6 Kag ang mğa saserdote nagatilin-
dug, nğa nagatuman sang ila hilikuton,
subung man ang mğa Libinhon upud
sang mğa tulungon sa musika ni Iehoba,
nğa ginhimo sila sang hari nğa si Dabid
nğa sa pagdayaw kay Iehoba, nğa *nagasi-
ling:* "Kay ang iya kalooy *amo* sa gi-
hapon," sang si Dabid nagadayaw tu-
nğud sa ila. Kag ang mğa saserdote
nagpalatunog sang mğa budyong sa atu-
banğan nila, kag ang bug-os nğa Israel
nagatilindug.
7 Kag ginpakabalaan *man* ni Salomon
ang tunğâ sang patyo nğa yara sa atu-
banğan sang Baláy ni Iehoba, tunğud
kay ginhalad niya didto ang mğa halad
nğa sinunog, kag ang mğa sapay sang
mğa halad sa paghidaet; kay sa ha'aran
nğa tumbaga, nğa ginhimo ni Salomon,
indi sarang makaigo ang mğa halad nğa
sinunog, kag ang halad nğa kalan-on
kag ang mğa sapay.
8 Kag naghimo si Salomon sing pies-
ta sa pito ka adlaw, kag upud sa iya ang
bug-os nğa Israel: isa ka daku nğa kati-
lingban, kutub sa salamputan sang Ha-
mat tubtub sa sapa sang Egipto.
9 Kag sa ikawalo ka adlaw, naghilimo
sila sang isa ka pagtilipon nğa maligdong;
kay ginhimo nila ang pahanunğud sang
halaran sa pito ka adlaw, kag ang piesta
sa pito ka adlaw.
10 Kag sa ikaduha ka púlô kag tatlo
sang bulan nğa ikapito, ginpadalá niya
ang banwa sa ila mğa layanglayang, nğa
may kalipay kag ang tagiposoon nğa
malipayon tunğud sang mğa kaayohan
nğa ginhimo ni Iehoba kay Dabid kag
kay Salomon, kag sa iya banwa nğa Is-
rael.

Sabat ni Iehoba sa panğamuyo ni Salomon.

11 Kag ginhuman ni Salomon ang
Baláy ni Iehoba, kag ang baláy sang ha-
ri; kag sa tanan nğa nag-abut sa tagi-
posoon ni Salomon nğa himoon sa Ba-
láy ni Iehoba kag sa iya gid baláy, naga-
bugana sia.
12 Kag nagpakita si Iehoba kay Salo-
mon sa kagab-ihon kag nagsiling sa
iya: "Ginpamatian ko ang imo panğa-
muyo, kag ginpili ko nğa sa akon ini
nğa duug nğa sa Baláy sa halad.
13 Kon ako magtakup sang mğa
lanğit, kag nğa walay ulan, kag kon
magsogo ako sa mğa apan nğa magha-
lunhon sang duta, kag kon magpadalá
ako sang kamatay sa akon banwa;
14 Kag kon magpaubus ang akon
banwa, nğa sa ibabaw nila pagtawgon
ang akon nğalan, kag magpalanğamuyo
sila, kag magpalanğita sila sang akon
nawung, kag magliliso sila sa ila mğa
malain nğa mğa dalanon, niyan paga-
pamatian ko man kutub sa mğa lanğit,
kag pagapatawaron ko ang ila mğa
salâ, kag pagaayohon ko ang ila duta.
15 Karon magamuluklat ang akon
mğa mata, kag magamatalupangdon ang
akon mğa idulunğug sa panğamuyo sa
sini nğa duug;
16 Kay karon ginpili kag ginpakaba-
laan ko ini nğa Baláy, agud nğa magpuyô
sa iya ang akon nğalan sa gihapon; kag
dira sa gihapon ang akon mğa mata kag
ang akon tagiposoon sa tanan nğa mğa
adlaw.
17 Kag ikaw, kon maglakat ka sa atu-
banğan nakon, subung sang paglakat ni
Dabid, nğa imo amay, kag maghimo ka
sang tanan nğa mğa butang nğa ginsogo
ko sa imo, kag magbantay ka sang akon
mğa palatukuran kag sang akon mğa
tulumanon,
18 Pagapalig-unon ko ang lingkoran
nğa harianon sang imo ginharian, su-
bung sang ginkatipan ko kay Dabid, nğa
imo amay, nğa nagasiling: Indi ma-
kulanğan sing lalaki nğa maggahum sa
Israel.

19 Apang kon kamo magtalalikod,
kag magbiliya kamo sang akon mga
palatukuran kag sang akon mga sogo,
nga ginbutang ko sa atubangan ninyo,
kag magkadto kamo sa pag-alagad sa
liwan nga mga dios, kag maglayaub
kamo sa atubangan nila,
20 Pagagabuton ko kamo sa akon
duta, nga ginhatag ko sa inyo; kag
ining Baláy nga ginpakabalaan ko nga sa
akon ngalan, pagasikwayon ko sia sa
atubangan nakon, kag pagaibutang ko
sia nga hulubaton kag kaladlawan sang
tanan nga mga banwa.
21 Kag ining Baláy nga tama ka daku,
nga ang bisan sin-o nga mag-agi sa iya,
magakakugmat kag magasiling: ¿Kay
ngaa bala ginhimo sing subung sini ni
Iehoba ini nga duta kag ini nga Baláy?
22 Kag igasiling: Kay ginbayaan
nila si Iehoba, nga Dios sang ila mga
ginikanan, nga sia nagpagowa sa ila sa
duta sang Egipto, kag nga naghalakus
sila sa liwan nga mga dios, kag nag-
layaub sila sa atubangan nila kag gin-
alalagad nila sila; tungud sini ginpakari
niya ining tanan nga kalainan sa ibabaw
nila."

Iban nga mga ginpatindug ni Salomon.—Ang iya palangitan-an.

8 KAG sang natapus ang duha ka púlô
ka tuig, nga sa sulúd nila ginpa-
tindug ni Salomon ang Baláy ni Iehoba
kag ang iya gid nga baláy,
2 Nahanabu nga ginpatindug liwan
ni Salomon ang mga kabanwaanan, nga
ginhatag ni Huram kay Salomon, kag
ginpapuyô niya sa ila ang mga inanak
ni Israel.
3 Kag nagkadto si Salomon batok sa
Hamat sa Soba, kag naglandas sia sa
iya.
4 Kag ginpatindug niya ang Tadmor,
sa kahanayakan, kag ang tanan nga mga
kabanwaanan sa mga kasangkapan, nga
ginpatindug niya sa Hamat.
5 Kag ginpatindug man niya ang Bet-
Horon sa ibabaw, kag ang Bet-Horan
sa idalum, mga banwa nga pinabakud
nga may mga kuta, mga gawang kag
mga pintal;
6 Kag ang Baalat kag ang tanan nga
mga kabanwaanan sa kasangkapan nga
iya ni Salomon, kag ang tanan man
nga mga kabanwaanan nga sa mga
kanga, kag ang mga kabanwaanan
nga sa mga manugkabayo; kag ang
tanan nga kahamuut-an ni Salomon sa
pagpatindug sa Ierusalem, kag sa Libano
kag sa bug-os nga duta sang iya gin-
harian.
7 Kag ang tanan nga katawohan nga
nagkalabilin sang mga Hetinhon, sang
mga Amorinhon kag mga Peresinhon,
sang mga Hebinhon kag mga Iebusinhon,
nga indi sila taga-Israel,
8 Ang ila mga anak, nga nagkalabi-
lin sa duta sa olehe nila, tungud kay ang
mga inanak ni Israel walâ maglalaglag
sa ila, ginhimo ni Salomon nga mga
dagyaw tubtub karon.
9 Kag sa mga inanak ni Israel walay
ginhimo si Salomon nga mga alagad
nga sa iya buluhaton; kay mga tawo
sila sa pag-awayan, kag mga pangolo sang
ila mga manugaway, kag mga pangolo
sang iya mga kanga kag sang iya mga
manugkabayo.
10 Kag yari karon *ang isip* sang mga
pangolo nga iya ni Salomon: duha ka
gatus kag kalim-an nga may kagamha-
nan sa ibabaw sang banwa.
11 Kag ginpataklad ni Salomon ang
anak nga babae ni Paraon gikan sa
banwa ni Dabid sa baláy nga ginpa-
tindug niya nga sa iya; kay nagsiling
sia: " Ang akon asawa indi magapuyô
sa baláy ni Dabid, nga hari sa Israel,
kay ang mga duug nga didto nagsulúd
ang kaban ni Iehoba, mga balaan sila."
12 Niyan naghalad si Salomon sang
mga halad nga sinunog kay Iehoba sa
ibabaw sang halaran ni Iehoba, nga
ginpatindug niya sa atubangan sang
silong.
13 Kag naghalad sia sa adlawadlaw
sang nagakaigo, sono sang sogo ni Mo-
ises, sa mga sabado, sa mga lati, kag sa
mga pinat-inan nga piesta, sa makatlo
sa tuig: sa piesta sang mga Tinapay nga
walay tapay, sa piesta sang mga Sinima-
na, kag sa piesta sang mga Payagpayag.
14 Kag gintukud niya sono sang tulu-
manon ni Dabid, nga iya amay, ang mga
binunghaybunghay sang mga saserdote
sa ila mga pag-alagdan, kag ang mga
Lebinhon sa ila mga tulin, agud nga
magdalayaw sila *sa Dios* kag mag-alagad
sila sa atubangan sang mga saserdote
sang tagsa ka butang sa iya adlaw, kag
ang mga manugbantay sang gawang so-
no sang ila binunghaybunghay, sa tagsa

ka gawang; kay amo ini ang sogo ni
Dabid, nĝa tawo sang Dios.
15 Kag walâ sila magbiya sang sogo
sang hari nahanunĝud sa mĝa saserdote
kag sa mĝa Lebinhon, sa bisan ano nĝa
butang, bisan sa mĝa bahandi.
16 Kag *sa sini* ang bug-os nĝa buluha-
ton ni Salomon naaman na, kutub sang
adlaw sang pagtukud sang Baláy ni Ie-
hoba tubtub nĝa nahuman. Ang Baláy
ni Iehoba nahuman sing bug-os gid.
17 Niyan si Salomon nagkadto sa
Esion-Geber kag sa Elot, sa baybayon
sang dagat *nĝa mapula*, sa duta sa Edom.
18 Kag si Huram nagpadalá sa iya
sang mĝa sakayan, sa kamut sang iya
mĝa alagad, nĝa mĝa sakayanon kag mĝa
alagad nĝa mĝa sampaton sa dagat;
kag nagkaladto sila upud sang mĝa
alagad ni Salomon sa Opir, kag nagku-
luha sila didto sang apat ka gatus kag
kaliman ka talanton nĝa bulawan, nĝa
gindalalá nila sa hari nĝa si Salomon.

Ang haring babae sa Seba nag-abut sa pagtan-aw kay Salomon.

9 KAG sang nabatian sang hari nĝa
babae sa Seba ang kabantugan ni
Salomon, nag-abut sia sa Ierusalem upud
ang isa ka tama ka daku nĝa kabuylog,
nĝa may mĝa kamelyo, nĝa nagadalalá
sing mĝa pahamut kag sing bulawan nĝa
bugana, kag sing mĝa bató nĝa mĝa ma-
lahalon, sa pagsulay kay Salomon nĝa
may mĝa paktakon. Kag nag-abut sia
kay Salomon, kag ginpahayag niya sa
iya ang tanan nĝa yara sa iya tagiposoon.
2 Kag si Salomon nagsaysay sa iya
sang tanan niya nĝa mĝa polong; kag
walâ sing bisan ano nĝa natago kay Sa-
lomon, nĝa walâ pagisaysay sa iya.
3 Kag sang ang hari nĝa babae sa Seba
nakakita sang kaalam ni Salomon, kag
sang baláy nĝa iya ginpatindug,
4 Kag sang mĝa pagkaon sa iya latok,
kag sang paglingkod sang iya mĝa ala-
gad, kag sang pag-alagad sang iya mĝa
sologoon, kag sang ila mĝa panapton
kag sang iya mĝa manugtagay, kag sang
ila mĝa panapton, kag sang iya salakaan
sa diin nagasaka sia sa Baláy ni Iehoba,
walâ na sia sing ginhawa.
5 Kag nagsiling sia sa hari: "Matuud
ang akon nabatian sa akon duta sang
imo mĝa pinolonĝan kag sang imo kaa-
lam;
6 Apang ako walâ magtoo sang mĝa
polong nila, tubtub nĝa nagkari ako,
kag ang akon mĝa mata nakakita *sa ila*.
Kag yari karon, nĝa bisan pa ang ka-
tunĝâ sang kadakuon sang imo kaalam
walâ pagisugid sa akon: naglabaw ka
sang tanan nĝa nabatian ko.
7 Mĝa bulahan ang imo mĝa tinawo;
kag mĝa bulahan ang imo mĝa alagad,
nĝa yara sila sa dayon gid sa imo atu-
banĝan, nĝa nagapalamati sila sang imo
kaalam.
8 Pagpakamaayohon si Iehoba, nĝa
imo Dios, nĝa nahamuut sa imo, sa
pagbutang sa imo sa iya lingkoran nĝa
harianon, nĝa hari kay Iehoba, nĝa imo
Dios. Tunĝud kay ginhigugma sang
imo Dios ang Israel, nĝa sa pagpada-
yon sa iya sa gihapon, nĝa ginbutang
ikaw niya nĝa hari sa ibabaw nila, agud
nĝa maghimo ka sing katadlunĝan kag
katarunĝan."
9 Kag naghatag sia sa hari sang isa
ka gatus kag duha ka púlô ka ta-
lanton nĝa bulawan, kag madamu gid
nĝa mĝa pahamut kag mĝa bató nĝa
mĝa malahalon, nĝa walâ na gid sing
subung nĝa mĝa pahamut subung sang
mĝa ginhatag sang hari nĝa babae sa
Seba sa hari nĝa si Salomon.
10 Ang mĝa alagad ni Huram kag
ang mĝa alagad ni Salomon, nĝa nagda-
lalá sang bulawan sa Opir, nagdalalá
man sang kahoy nĝa sandalo kag mĝa
malahalon nĝa mĝa bató.
11 Kag naghimo ang hari sa kahoy
nĝa sandalo sang mĝa hagdan nĝa sa
Baláy ni Iehoba kag nĝa sa baláy sang
hari, kag sang mĝa arpa kag mĝa salte-
rio, nĝa sa mĝa manugkanta. Kag
walâ nĝa mas-a makita ang kasubung
sadto sa duta sa Iuda.
12 Kag ang hari nĝa si Salomon
naghatag sa hari nĝa babae sa Seba sang
tanan nĝa iya naluyagan sa pagpanĝayô
sa iya, labut pa sang *bili* nĝa gindalá
niya sa hari. Kag sia nagpauli kag
napakadto sa iya duta, sia kag ang iya
mĝa alagad.

Mĝa mangad, pagkadaku kag himaya ni Salomon.

13 Kag ang kabug-aton sang bulawan,
nĝa nag-abut kay Salomon sa tagsa ka
tuig, among anum ka gatus kan-uman
kag anum ka mĝa talanton nĝa bulawan,
14 Walay labut ang *ginbaton niya*

sa mĝa manuglibud kag sa mĝa ma-
nugbaligya, nĝa gindalá nila, kag
sa tanan nĝa mĝa hari sa Arabia kag
sa mĝa gobernador sa duta, nĝa naga-
dalalá sing bulawan kag pílak kay Salo-
mon.
15 Kag nagbuhat man ang hari nĝa si
Salomon sang duha ka gatus ka taming
nĝa bulawan nĝa pinakang, nĝa nagaga-
mit nĝa sa tagsa ka taming sing anum ka
gatus ka *siklo* nĝa bulawan nĝa pina-
kang;
16 Kag tatlo *man* ka gatus ka mĝa
kalasag nĝa bulawan nĝa pinakang nĝa
nagagamit nĝa sa tagsa ka kalasag sing
tatlo ka gatus ka *siklo* nĝa bulawan.
Kag ginbutang sila sang hari sa baláy
sang Talon sang Libano.
17 Kag naghimo *man* ang hari sang
isa ka lingkoran nĝa harianon nĝa tiposo,
kag ginhalupan niya ini sang bulawan
nĝa ulay.
18 Kag ang lingkoran nĝa harianon
may anum ka mĝa alintaga kag ang isa
ka talapakan nĝa bulawan nĝa tinĝub
sa lingkoran nĝa harianon, kag mĝa
halambuyan sa isa kag sa isa ka luyo
malapit sa pulungkoan, kag duha ka
leon nĝa nagatindug sa luyo sang mĝa
halambuyan,
19 Kag napúlô kag duha ka leon nĝa
nagatindug didto sa ibabaw sang anum ka
alintaga, sang isa kag sang isa ka luyo.
Walâ sing bisan ano nĝa kasubung nĝa
ginhimo nĝa sa bisan ano nĝa ginharian.
20 Kag ang tanan nĝa ilimnan sang
hari nĝa si Salomon mĝa bulawan, kag
ang tanan nĝa lahang sang baláy sang
Talon sang Libano lunsay nĝa bulawan.
Sa mĝa kaadlawan ni Salomon ang
pílak walâ pagpakamahala.
21 Kay ang mĝa sakayan sang hari
nagapalakadto sa Tarsis, upud ang mĝa
alagad ni Huram, kag makaisa sa tagsa
ka tatlo ka tuig nagaalabut ang mĝa sa-
kayan gikan sa Tarsis, nĝa nagadalalá
sila sing bulawan kag sing pílak, sing
tanĝo sang mĝa elepante, sing mĝa amô,
kag sing mĝa pabo.
22 Kag ang hari nĝa si Salomon na-
nĝinlabaw sa tanan nĝa mĝa hari sang
duta sa mangad kag sa kaalam.
23 Kag ang tanan nĝa mĝa hari sang
duta naghilimulat sa *pagtan-aw* sang na-
wung ni Salomon, sa pagpamati sang
iya kaalam, nĝa ginbutang sang Dios sa
iya tagiposoon.
24 Kag nagdalá sila ang tagsatagsa
sang iya dólot: mĝa suludlan nĝa pílak,
mĝa suludlan nĝa bulawan, mĝa panap-
ton, mĝa hinĝaniban, mĝa pahamut,
mĝa kabayo kag mĝa mula, sa tuigtuig.
25 Kag si Salomon may apat ka libo
ka mĝa palasudlan nĝa sa mĝa kabayo,
kag mĝa kanga, kag napúlô kag duha
ka libo ka mĝa manugkabayo, nĝa gin-
butang niya sila sa mĝa kabanwaanan
sang mĝa kanga, kag upud sa hari sang
Ierusalem.
26 Kag nagginoo sia sa ibabaw sang
tanan nĝa mĝa hari kutub sa Subâ tub-
tub sa duta sang mĝa Pilistinhon, kag
tubtub sa dulunan sang Egipto.
27 Kag ginhimo sang hari nĝa *pagpa-
kamahalon* sa Ierusalem ang pílak su-
bung nĝa mĝa bató, kag ang mĝa sedro
subung sang mĝa sikomoro nĝa yara sa
mĝa manubo, nĝa may tama ka damu.
28 Kag nagkuha sing mĝa kabayo
nĝa sa kay Salomon, gikan sa Egipto
kag sa tanan nĝa mĝa kadutaan.

Kamatayon ni Salomon.

29 Kag ang nabilin sang mĝa binu-
hatan ni Salomon, nĝa mĝa mahauna
kag mĝa naolehe, ¿walâ bala masulat
sa mĝa binuhatan ni Natan nĝa mana-
lagna, kag sa Tagna ni Ahias, nĝa
Taga-Silo, kag sa Palanan-awon ni
Iddo, nĝa manugtulok, batok kay Iero-
boam, nĝa anak ni Nabat?
30 Kag naghari si Salomon sa Ieru-
salem sa ibabaw sang bug-os nĝa Israel
sing kap-atan ka tuig.
31 Kag nagtolog si Salomon upud sa
iya mĝa ginikanan, kag ginlubung sia
sa banwa ni Dabid, nĝa iya amay: kag
naghari nĝa salili niya si Roboam, nĝa
iya anak.

Pagbahinbahin sang ginharian.—Si Roboam nĝa
hari sa Iuda; si Ieroboam nĝa hari
sa Israel.

10 KAG nagkadto si Roboam sa Si-
kem, kag ang bug-os nĝa Israel
nag-abut sa Sekem sa paghimo sa iya
nĝa hari.
2 Kag sang nabatian ini ni Ieroboam,
nĝa anak ni Nabat (nĝa didto sia sa
Egipto, nĝa didto nagpalagyo sia sa
atubanĝan sang hari nĝa si Salomon),
nagbalik si Ieroboam gikan sa Egipto.

3 Kag ginpakadtoan nila kag ginta-
wag nila sia, kag nag-abut si Ieroboam
kag ang bug-os nḡa Israel, kag ginha-
lambal nila si Roboam, nḡa nagasiling:
4 " Ang imo amay nagpabug-at sang
amon singkaw; kag karon pamag-ana
sing *diyot* ang matig-a nḡa pag-alagdan
sang imo amay kag ang mabug-at nḡa
singkaw nḡa ginbutang niya sa amon,
kag pagaalagdon ka namon."
5 Kag sia nagsiling sa ila: "*Mag-
lakat-kamo* sing tatlo ka adlaw." Kag
ang banwa napauli.
6 Kag ang hari nḡa si Roboam nakig-
sapul sa mḡa tigulang nḡa nagtalambong
sa atubanḡan ni Salomon, nḡa iya amay,
sang nagakabuhi pa sia, nḡa nagasiling:
" ¿ Ano bala ang ikalaygay ninyo nḡa
igasabat ko sa sini nḡa banwa?"
7 Kag sila naghalambal, nḡa naga-
siling: " Kon ikaw magmanḡinmaayo
nḡa sa sini nḡa banwa, kag magpaha-
muut ka sa ila, kag maghambal ka sa
ila sang mḡa maayo nḡa mḡa polong,
sila magaalalagad sa imo sa gihapon."
8 Apang binayaan niya ang laygay
nḡa ginhatag sa iya sang mḡa tigulang,
kag nagpamangkot sia sang mḡa pama-
tan-on nḡa nagkadalagku upúd sa iya,
kag nḡa yara sila sa atubanḡan niya.
9 Kag nagsiling sia sa ila: " ¿ Ano
bala ang igalaygay ninyo, nḡa igasabat
naton sa sini nḡa banwa, nḡa naghambal
sa akon, nḡa nagasiling: Pamag-ana sing
diyot ang singkaw, nḡa ginbutang sang
imo amay sa ibabaw namon? "
10 Kag ang mḡa pamatan-on nḡa nag-
kadalagku upud sa iya, naghalambal sa
iya, nḡa nagasiling: " Amo ining paga-
isiling mo sa banwa nḡa naghambal sa
imo, nḡa nagasiling: Ang imo amay
nagpabug-at sang amon singkaw, apang
ikaw magpamag-an sa amon *sing diyot:*
amo ini ang pagaisiling mo sa ila:
Ang kamalingking nakon among labing
mabahol sang mḡa taludtud sang akon
amay.
11 Busa karon, ang akon amay naglu-
lan sa inyo sing mabug-at nḡa singkaw,
apang ako magadugang sang kabug-at sa
inyo singkaw. Ang akon amay nagsilot
sa inyo sang mḡa bunal, apang ako
magasilot sa inyo sing mḡa timbaba."
12 Kag sa ikatlo ka adlaw nag-abut si
Ieroboam upud sang bug-os nḡa banwa
kay Roboam, siling sang ginsogo sang
hari, nḡa nagasiling: " Balik-kamo sa
akon sa ikatlo ka adlaw."
13 Kag ang hari nagsabat sa ila sing
matigdas gid; kag nagbiya ang hari nḡa
si Roboam sang laygay sang mḡa tigu-
lang.
14 Kag naghambal sia sa ila sono
sang laygay sang mḡa pamatan-on, nḡa
nagasiling: " Ang akon amay nagpa-
bug-at sang inyo singkaw, apang ako
magadugang sang kabug-at sa inyo sing-
kaw: ang akon amay nagbunal sa inyo
sang mḡa bunal, apang ako *magasilot* sa
inyo sing mḡa timbaba."
15 Kag ang hari walâ magpamati sa
banwa; kay amo ang binubuut sang Di-
os, sa pagtuman ni Iehoba sang iya po-
long, nḡa kinahambal tunḡud kay Ahias,
nḡa taga-Silo kay Ieroboam, nḡa anak ni
Nabat.
16 Kag sang pagkakita sang bug-os
nḡa Israel, nḡa ang hari walâ magpa-
mati sa ila, nagsabat ang banwa sa hari,
nḡa nagasiling: " ¿ Ano bala ang bahin
namon kay Dabid? Walâ *kami* sing
panublion sa anak ni Isai. ¡ Israel, ang
tagsatagsa sa iya puluy-an! ¡ Tan-awa
karon, Dabid, sa imo baláy!" Kag na-
pakadto ang bug-os nḡa Israel sa iya
mḡa layanglayang.
17 Apang nahanunḡud sang mḡa ina-
nak ni Israel, nḡa nagpuluyô sa mḡa
banwa sa Iuda, si Roboam naghari sa
ibabaw nila.
18 Kag ginpadalá sang hari nḡa si Ro-
boam si Adoram, nḡa yara sa ibabaw
sang mḡa dagyaw; apang ginbató sia
sang mḡa inanak ni Israel, kag napatay
sia. Kag ang hari nḡa si Roboam,
nagdalidali sa pagsakay sa isa ka kanga,
sa pagpalagyo sa Ierusalem.
19 *Sa sini* naglalis ang Israel batok sa
baláy ni Dabid tubtub karon.

11 KAG sang pag-abut ni Roboam sa
Ierusalem, gintipon niya ang baláy
ni Iuda kag ni Benyamin, ang isa ka gatus
kag kawaloan ka libo ka mḡa tawo nḡa
pinili sa pag-awayan, sa pagpakigaway
sa Israel nḡa sa pagpabalik sang ginhari-
an kay Roboam.
2 Apang ang polong ni Iehoba nag-
abut kay Semaia, nḡa lalaki sang Dios,
nḡa nagasiling:
3 " Hambala si Roboam, nḡa anak ni
Salomon, nḡa hari sa Iuda, kag sa bug-os

nğa Israel sa Iuda kag sa Benyamin, nğa
nagasiling:
4 Amo ini ang ginasiling ni Iehoba: Dili kamo magtalaklad, bisan mag-alaway kamo batok sa inyo mğa útud. Magpauli ang tagsatagsa sa iya baláy, kay gikan sa akon nğa ini nahanabu." Kag sila nagpalamati sang mğa polong ni Iehoba, kag nagpalauli sila, kag walâ sila magkaladto batok kay Ieroboam.

Ginalig-on ni Roboam ang iya ginharian.—Nagaalabut ang mğa Lebinhon kag ang mğa Israelinhon sa Ierusalem.—Mğa asawa kag mğa anak ni Roboam.

5 Kag nagpuyô si Roboam sa Ierusalem, kag nagpatindug sia sing mğa kabanwaanan nğa mabakud sa Iuda.
6 Kag ginpatindug niya ang Betlehem, ang Etam, ang Tekoa,
7 Ang Bet-sur, ang Soko, ang Adulam,
8 Ang Gat, ang Maresa, ang Sip,
9 Ang Adoraim, ang Lakis, ang Aseka,
10 Ang Sora, ang Ahalon kag ang Hebron, nğa didto sila sa Iuda kag sa Benyamin, nğa mğa kabanwaanan nğa mğa mabakud.
11 Kag ginlig-on man niya ang mğa kabakuran, kag nagbutang sia sa ila sang mğa manugdumala, kag sang mğa kamalig nğa sa kalan-on, sa alak kag sa lana,
12 Kag sa tagsa ka banwa sing mğa taming kag sing mğa sumbiling; kag ginlig-on niya sila sing tuman gid. Kag nahanunğud sa iya ang Iuda kag ang Benyamin.
13 Kag ang mğa saserdote kag ang mğa Lebinhon nğa yadto sa bug-os nğa Israel, nagtilipon sa iya gikan sa tanan niya nğa mğa kadulunan,
14 Kay ginbayaan sang mğa Lebinhon ang ila mğa minoro kag ang ila mğa pagkabutang, kag nagpalakadto sila sa Iuda kag sa Ierusalem: kay ginsobol sila sa mğa hilikuton nğa sinasaserdote kay Iehoba ni Ieroboam kag sang iya mğa anak.
15 Kag nagtukud sia sing mğa saserdote nğa sa mğa mataas nğa duug, kag nğa sa mğa kanding nğa lalaki kag nğa sa mğa tinday sang baka, nğa ginhimo niya.
16 Kag sa olehe nila sadto, gikan sa tanan nğa mğa kabikahan sa Israel, ang mğa nagbulutang sang ila tagiposoon sa pagpanğita kay Iehoba, nğa Dios sa Israel, nag-alabut sila sa Ierusalem nğa sa paghalad kay Iehoba, nğa Dios sang ila mğa ginikanan.
17 Kag ginlig-on nila ang ginharian sa Iuda, kag ginpabakud nila kay Roboam, nğa anak ni Salomon, sa tatlo ka tuig; kag sa tatlo ka tuig naglalakat sila sa dalanon ni Dabid kag ni Salomon.
18 Kag ginpanğasawa ni Roboan si Mahalat, nğa anak nğa babae ni Gerimot, nğa anak ni Dabid, kag si Abihail, nğa anak nğa babae ni Eliab, nğa anak ni Isai;
19 Nğa sia nagpanğanak sa iya sang mğa anak nğa lalaki: kay Ieus, kay Semaria kag kay Saham.
20 Sa olehe niya ginpanğasawa niya si Maaka, nğa anak nğa babae ni Absalom, nğa sia nagpanğanak sa iya kay Abias, kay Atai, kay Sisa kag kay Selomit.
21 Kag ginhigugma ni Roboam si Maaka, nğa anak nğa babae ni Absalom, sing labi sa tanan niya nğa mğa asawa kag mğa babae; kay nanğasawa sia sang napúlô kag walo kag nagpanğinbabae sing kan-uman, kag nagpanğanak sia sang duha ka púlô ka mğa anak nğa lalaki kag kan-uman ka mğa anak nğa babae.
22 Kag gintukud ni Roboam si Abias, nğa anak nğa lalaki ni Maaka, nğa panğolo *kag* dunganon sa iya mğa útud, kay *buut niya* nğa himoon sia nğa hari.
23 Kag naggawi sia nğa may kaalam, kag ginlapta niya ang tanan niya nğa mğa anak sa tanan nğa mğa duta sa Iuda kag sa Benyamin, kag sa tanan nğa mğa kabanwaanan nğa mabakud, kag ginhatagan niya sila sing mğa kalan-on sa bugana, kag nanğayô sing madamu nğa mğa asawa *nğa sa ila.*

Ang pagdiwala ni Roboam ginsilotan tunğud sang pagsalakay ni Sisak, hari sa Egipto.

12 KAG sang napalig-on ang ginharian ni Roboam kag sang nagbakud sia, ginbayaan niya ang kasogoan ni Iehoba, kag ginbayaan sia sang bug-os nğa Israel nğa kaúpud niya.
2 Kag nahanabu sa ikalima ka tuig sang hari nğa si Roboam, nğa nagtaklad si Sisak, nğa hari sa Egipto, batok sa

Ierusalem, tungud kay naglalis sila batok kay Iehoba,

3 Nga may isa ka libo kag duha ka gatus ka mga kanga, kag may kanuman ka libo ka manugkabayo kag walâ sing isip ang banwa nga nagúpud sa iya gikan sa Egipto, ang mga Libinhon, ang mga Sukinhon kag mga Kasinhon.

4 Kag ginkuha niya ang mga kabanwaanan nga mga mabakud sa Iuda, kag nag-abut sia tubtub sa Ierusalem.

5 Kag nag-abut si Semaia, nga manalagna, kay Roboam kag sa mga dunganon sa Iuda, nga nagakalatipon sa Ierusalem bangud kay Sisak, kag nagsiling sia sa ila: "Amo ining ginasiling ni Iehoba: Kamo, kamo nagbiliya sa akon, kag ako man nagbiya sa inyo sa mga kamut ni Sisak."

6 Kag ang mga dunganon sa Israel kag ang hari nagpalaubus, kag nagsiliing: "Matarung amo si Jehoba."

7 Kag sang nakita ni Iehoba, nga nagpalaubus sila, nag-abut ang polong ni Iehoba kay Semaia, nga nagasiling: "Nagpalaubus sila; indi ko sila pagalaglagon, kondi pagatugutan ko sila nga magpalagyo ang iban kag indi na maula ang akon kaakig batok sa Ierusalem tungud sa kamut ni Sisak.

8 Apang magamanginalagad sila niya, kag mahibaloan nila ang ginakalainan sang pag-alagadan sa akon, kag sang pag-alagdan sa mga ginharian sang mga duta.

9 Busa, nagtaklad si Sisak, nga hari sa Egipto, batok sa Ierusalem, kag ginkuha niya ang mga bahandi sang Baláy ni Iehoba, kag ang mga bahandi sang baláy sang hari: ang tanan gindalá niya. Kag ginkuha man niya ang mga taming nga bulawan, nga ginhimo ni Salomon;

10 Kag sa baylo nila naghimo ang hari nga si Roboam sang mga taming nga tumbaga, kag ginsalig niya sila sa mga kamut sang mga pangolo sang mga manugdalagan, nga nagabalantay sila sang salamputan sang baláy sang hari.

11 Kag sa gihapon nga ang hari magsulúd sa Baláy ni Iehoba, ang mga manugdalagan nag-alabut, kag gindalalá nila sila, kag ginauli nila sila sa hulut sang mga manugdalagan.

12 Kag sang nagpaubus sia, ang kaakig ni Iehoba nagpalayô sa iya, sa indi paglaglag sa iya sing bug-os; kag sa Iuda may mga butang man sadto nga mga maayo.

13 Kag si Roboam naglig-on sa Ierusalem kag naghari; kay si Roboam nagaedad sing kap-atan kag isa ka tuig, sang pagsugud niya sa paghari, kag naghari sia sing napúlô kag pito ka tuig sa Ierusalem, banwa nga ginpili ni Iehoba sa tanan nga mga kabikahan sa Israel, sa pagbutang didto sang iya ngalan. Kag ang ngalan sang iya ilóy amo si Naama, nga Amoninhon.

14 Kag naghimo sia sang malain, kay walâ magtugyan sia sang iya tagiposoon sa pagpangita kay Iehoba.

15 Kag ang mga binuhatan ni Roboam, ang mga nahauna kag ang mga nahaolehe, ¿walâ bala mapanulat sa mga polong ni Semaia, nga manalagna, kag ni Iddo nga manugtuluk, sa listahan sang panimaláy? Kag may mga ilinaway sa tungâ ni Roboam kag ni Ieroboam sa tanan nga mga adlaw.

16 Kag nagtolog si Roboam upud sang iya mga ginikanan, kag ginlubung sia sa banwa ni Dabid; kag naghari nga salili niya si Abia, nga iya anak.

Ang paghari ni Abia; ang iya pag-away batok kay Ieroboam.

13 SA ikapúlô kag walo ka tuig sang hari nga si Ieroboam, naghari si Abias sa ibabaw sang Iuda.

2 Kag naghari sia sing tatlo ka tuig sa Ierusalem; kag ang ngalan sang iya ilóy amo si Mikaia, anak nga babae ni Uriel, nga taga-Gabaa. Kag may inaway sa tungâ ni Abias kag ni Ieroboam.

3 Kag nagsugud si Abias sang inaway nga may isa ka kasoldadosan nga mga tawo nga maisug nga sa pag-awayan, nga apat ka gatus ka libo ka mga tawo nga pinili; kag si Ieroboam nagpasunud sang inaway batok sa iya nga may walo ka gatus ka libo ka mga tawo nga pinili, nga mga maisug nga manugaway.

4 Kag nagtindug si Abias sa ibabaw sang bukid sa Semaraim, nga yara sa mga bukid sa Epraim, kag nagsiling sia: "Pamatii-ninyo ako, Ieroboam, kag bugos nga Israel.

5 ¿Walâ bala kamo makahibalo nga si Iehoba, nga Dios ni Israel, naghatag sang ginharian kay Dabid sa ibabaw sang Israel sa gihapon, sa iya kag sa iya mga anak, sa katipan sa asin?

6 Apang si Ieroboam, nğa anak ni Na-
bat, alagad ni Salomon, anak ni Dabid,
nagtindug kag naglalis batok sa iya gi-
noo.
7 Kag nagdalampig sa iya ang mğa
tawo nğa mğa walay pulus, nğa mğa
anak ni Belial, kag nagmalig-on sila
batok kay Roboam, nğa anak ni Salomon.
Kag si Roboam pamatan-on kag maluya
sing tagiposoon, kag walâ magpahayag
nğa mabakud sia sa atubanğan niya.
8 Kag karon, kamo nagahuhunahuna sa
paglig-on sa inyo batok sang ginharian
ni Iehoba, nğa yara sa kamut sang mğa
anak ni Dabid; kay kamo isa ka daku
gid nğa kadam-an, kag yara sa inyo ang
mğa tinday sang baka nğa bulawan, nğa
ginhimo ni Ieroboam nğa dios nğa sa
inyo.
9 ¿ Walâ bala ninyo pagsobola sa inyo
ang mğa saserdote ni Iehoba, ang mğa
inanak ni Aaron kag ang mğa Lebinhon,
kag naghilimo kamo nğa sa inyo sing
mğa saserdote subung sang mğa banwa
sa iban nğa mğa duta? Bisan sin-o nğa
nagkari sa pagbalaan sa iya nğa may isa
ka tinday sang baka kag pito ka mğa
karnero, nanğinsaserdote sia sang indi
dios.
10 Nahanunğud sa amon si Iehoba
amo ang amon Dios, kag walâ namon sia
pagbayai; kag ang mğa saserdote nğa na-
gaalagad kay Iehoba mğa anak sila ni
Aaron, kag ang mğa Lebinhon yara sila
sa ila buluhaton.
11 Kag sa tagsa ka aga kag sa tagsa
ka hapon nagasulunog sila kay Iehoba
sang mğa halad nğa sinunog kag sang
mğa pahamut nğa mğa maamyon; kag
may paagisod kita sang mğa tinapay sa
ibabaw sang matinlo nğa latok, kag sang
sadnğan nğa bulawan patí ang ila mğa
lamprahan, agud nğa magdalabdab sila
sa tagsa ka hapon; kay kami nagabalan-
tay sang ginhatag sa amon ni Iehoba,
nğa amon Dios, sa pagbantay; apang ka-
mo nagbiliya sa iya.
12 Kag yari karon, ang Dios upud sa
amon nğa panğolo, kag ang iya mğa sa-
serdote patí ang mğa budyong sa tunug
nğa sa kagubut, sa pagpatunog sa kagubut
batok sa inyo. Mğa inanak ni Israel,
ayaw kamo pag-alaway batok kay Ieho-
ba, nğa Dios sang inyo mğa ginikanan,
kay indi kamo magabugana."
13 Kag si Ieroboam nagdumala sing
isa ka puut sa pag-abut sa likod nila;
sila yara sa atubanğan sang mğa taga-
Iuda kag ang puut yara sa likod nila.
14 Kag ang mğa taga-Iuda nagbalikid,
kag yari karon, may pag-away sia sa
atubanğan kag sa likod. Kag nagpa-
lanawag sila kay Iehoba kag ang mğa
saserdote nagpalatunog sang mğa bud-
yong.
15 Kag ang mğa taga-Iuda nagsilingit,
kag nahanabu nğa, sa pagsilingit sang
mğa tinawo ni Iuda, ginpilas sang Dios
si Ieroboam kag ang bug-os nğa Israel
sa atubanğan ni Abias kag ni Iuda.
16 Kag nagpalalagyo ang mğa inanak
ni Israel sa atubanğan ni Iuda, kag gin-
tugyan sila sang Dios sa ila mğa kamut.
17 Kag si Abias kag ang iya banwa
nagpilas sa ila sa daku nğa pagpamatay
kag nagkalapukan nğa mğa pilason sa
kamatayon sa Israel ang lima ka gatus
ka libo ka mğa tawo nğa pinili.
18 Kag ginpaubus ang mğa inanak ni
Israel sa sadtong panag-on; kag ang
mğa inanak ni Iuda naglilig-on, kay nag-
salandig sila kay Iehoba, nğa Dios sang
ila mğa ginikanan.
19 Kag ginlagas ni Abias si Ieroboam,
kag ginkuha niya sa iya ang mğa kaban-
waanan: ang Bethel patí ang iya mğa
minoro, kag ang Iesana patí ang iya
mğa minoro, kag ang Epron patí ang
iya mğa minoro.
20 Kag si Ieroboam walâ na sing ku-
sug sa mğa kaadlawan ni Abias; kag
ginpilas sia ni Iehoba kag namatay sia.
21 Apang nagpamakud si Abias: kag
nanğasawa sia sing napúlô kag apat ka
babae, kag nagpanğanak sia sing duha
ka púlô kag duha ka mğa anak nğa lala-
ki kag napúlô kag anum ka mğa anak
nğa babae.
22 Kag ang iban sang mğa binuhatan
ni Abias, ang iya mğa dalanon kag ang
iya mğa polong, nasulat sa Kasaysayan
ni Iddo, nğa manalagna.

Ang paghari ni Asa; ang iya mğa pagdaug sa ibabaw sang mğa Kusinhon.

14 KAG nagtolog si Abias upud sang
iya mğa ginikanan, kag ginlubung
nila sia sa banwa ni Dabid; kag naghari
nğa salili niya si Asa, nğa iya anak. Sa
iya mğa kaadlawan naglinong ang ka-
dutaan sa napúlô ka tuig.
2 Kag ginhimo ni Asa ang maayo kag

ang matadlung sa mĝa mata ni Iehoba,
nĝa iya Dios;
3 Kay ginkuha niya ang mĝa halaran
sang mĝa dios nĝa dumuluong, kag ang
mĝa mataas nĝa mĝa duug, kag ginboong
niya ang mĝa larawan kag ginutúd niya
ang mĝa Asherim.
4 Kag nagsogo sia sa Iuda, nĝa mag-
palanĝita sila kay Iehoba, nĝa Dios sang
ila mĝa ginikanan, kag nĝa ibutang nila
sa buhat ang kasogoan kag ang sogo.
5 Kag ginkuha niya sa tanan nĝa mĝa
kabanwaanan sa Iuda ang mĝa mataas
nĝa duug kag ang mĝa haligi nĝa lara-
wan sang adlaw. Kag naglinong ang
ginharian sa atubanĝan niya.
6 Kag nagpatindug sia sing mĝa ka-
banwaanan nĝa mĝa mabakud sa Iuda;
tunĝud kay may kalinong sa duta, kag
walâ sing inaway batok sa iya sa sad-
tong mĝa tuig; kay ginhatagan sia ni
Iehoba sing kapahuwayan.
7 Kag nagsiling sia sa Iuda: "Patin-
dugon naton ining mĝa kabanwaanan,
kag palibutan naton sila sang mĝa ku-
ta, nĝa may mĝa tore, mĝa gawang, kag
mĝa pintal: ang duta yara pa sa atuba-
nĝan naton, kay ginpanĝita naton si
Iehoba, nĝa aton Dios; ginpanĝita naton
sia, kag sia naghatag sa aton sing pa-
huway sa palibot." Kag ginpatindug
nila kag nagbugana sila.
8 Si Asa may kasoldadosan nĝa tatlo
ka gatus ka libo sa Iuda, nĝa nagada-
lalá sang taming kag sang sumbiling:
kag sa Benyamin, duha ka gatus kag ka-
waloan ka libo nĝa nagadalalá sing
kalasag kag nagasalanting sang pana;
ining tanan nĝa mĝa tinawo mĝa manug-
away nĝa maisug sila.
9 Kag naggowa batok sa ila si Sera,
nĝa Kusinhon, nĝa may isa ka kasolda-
dosan nĝa isa ka laksa, kag tatlo ka ga-
tus ka mĝa kanga, kag nag-abut sia tub-
tub sa Maresa.
10 Kag naggowa si Asa batok sa iya,
kag nagpalasunud sila sa inaway sa
nalupyakan sa Sepata, malapit sa Mare-
sa.
11 Kag nagsingit si Asa kay Iehoba
nĝa iya Dios, kag nagsiling sia: "Ie-
hoba, walâ mo pagpalabiha ang pagbu-
lig sang mĝa madamu kon sang mĝa
walâ sing kusug: buligi kami, oh Ieho-
ba, nĝa Dios namon, kay sa imo naga-
sandig kami, kag sa imo nĝalan nagkari
kami batok sini nĝa kadam-an. Ikaw
amo si Iehoba, nĝa amon Dios: indi
maglandas batok sa imo ang tawo nĝa
mamalatyon."
12 Kag ginpilas ni Iehoba ang mĝa
Kusinhon sa atubanĝan ni Asa kag sa
atubanĝan ni Iuda, kag nagpalalagyo
ang mĝa Kusinhon.
13 Kag si Asa kag ang banwa nĝa
yara upud sa iya naglalagas sa ila tub-
tub sa Gerar; kag nagkalapukan ang
mĝa Kusinhon tubtub nĝa walay sin-o
sa ila nĝa sarang makauli, kay ginpan-
laglag sila sa atubanĝan ni Iehoba kag
sang iya kasoldadosan. Kag ginkuhaan
sila nila sing daku gid nĝa inagaw.
14 Kag ginpilas nila ang tanan nĝa
mĝa kabanwaanan sa palibot sang Ge-
rar, kay ang kakugmat kay Iehoba yara
sa ibabaw nila, kag gin-ati nila ang tanan
nĝa mĝa kabanwaanan, kay yara sa ila
ang duku nĝa hinublas.
15 Kag ginpilas nila patí ang
mĝa payagpayag sang mĝa kahayupan,
kag gindakup nila ang madamu nĝa
mĝa obeha kag mĝa kamelyo. Kag nag-
balalik sila sa Ierusalem.

Ginalaglag ni Asa ang diwata.

15 KAG nag-abut ang Espiritu sang
Dios sa ibabaw ni Asarias, nĝa anak
ni Obed,
2 Kag naggowa sia sa pagsugata kay
Asa, kag nagsiling sia sa iya: "Pamatii-
ninyo ako, Asa, kag bug-os nĝa Iuda
kag Benyamin: Si Iehoba nagaúpud
sa inyo, kon kamo nagaúpud sa iya.
Kon panĝitaon ninyo sia, makita sia
ninyo; apang kon bayaan ninyo sia, sia
man magabiya sa inyo.
3 Sa madamu nĝa mĝa adlaw ang
Israel walâ sing matuud nĝa Dios, bisan
saserdote nĝa nagatudlo, bisan kasogo-
an.
4 Apang sang yara sila sa kalisdanan,
nagbalalik sila kay Iehoba, nĝa Dios
ni Israel, kag ginpalanĝita nila sia kag
nakita nila sia.
5 Kag sa sadtong mĝa panag-on walay
paghidaet sa mĝa nagagulowa, bisan sa
mĝa nagasululúd, kay daku nĝa mĝa
kalisang sa ibabaw sang tanan nĝa mĝa
pumuluyô sang mĝa duta.
6 Kag nagalinasay sila, ang isa kata-
wohan sa isa ka katawohan, kag ang isa
ka banwa sa isa ka banwa; kay ang

Dios nagpagubot sa ila sang tanan nğa
mğa kalilisdan.
7 Apang kamo, magbakud-kamo, kag
indi magluluya ang inyo mğa kamut;
kay may sohol nğa sa inyo binuhatan."
8 Kag sang nabatian ni Asa ang mğa
polong kag ang mğa tagna ni Obed,
nğa manalagna, nagbakud sia, kag gin-
kuha niya ang mğa kalanğil-aran sa
bug-os nğa duta ni Iuda kag ni Ben-
yamin, kag sa mğa kabanwaanan nğa
iya kinuha sa bukid ni Epraim, kag
ginkaáyô niya ang halaran ni Iehoba,
nğa yara sa atubanğan sang alagyan ni
Iehoba.
9 Kag ginpatipon niya ang bug-os
nğa Iuda kag Benyamin, kag ang mğa
tinawo sa Epraim, sa Manases kag sa
Simeon, nğa nagpuluyô sa tunğâ nila;
kay madamu gid ang mğa Israelinhon
nğa nagsalaylo sa iya, kay nakita nila
nğa si Iehoba, nğa ila Dios, yara upud
sa iya.
10 Kag nagtilipon sila sa Ierusalem
sa ikatlo ka adlaw sang tuig nğa ikapúlô
kag lima sang paghari ni Asa.
11 Kag sa sadto nğa adlaw naghalalad
sila kay Iehoba sang inagaw, nğa gin-
dalá nila, nğa pito ka gatus ka baka kag
pito ka libo ka obeha.
12 Kag nagkalatipan sila nğa paga-
panğitaon nila si Iehoba, ang Dios sang
ila mğa ginikanan, sa bug-os nila nğa
tagiposoon kag sa bug-os nila nğa ka-
lág;
13 Kag bisan sin-o nğa indi magpa-
nğita kay Iehoba, nğa Dios ni Israel,
mamatay sia, ang daku subung man ang
diyotay, ang lalaki subung man ang ba-
bae.
14 Kag nagsulumpa sila kay Iehoba
sa daku nğa tinğug kag pagsingit, kag
sa tunug sang mğa budyong kag sang
mğa sunğay.
15 Kag nagkalipay ang bug-os nğa
Iuda banğud sang panumpa, kay sa bug-
os nila nğa tagiposoon nagsulumpa sila
sini, kag nğa sa bug-os nila nğa kabu-
but-on ginpalanğita nila sia; kag nğa
nakit-an sia nila, kag nğa ginhatagan sila
ni Iehoba sing pahuway sa palibot.
16 Kag bisan pa si Maaka, nğa ilóy ni
Asa, nğa hari, ginkuha niya sia gikan sa
pagkahari nğa babae, kay naghimo sia
sing isa ka kanğil-aran kay Ashera; kag
ginutúd ni Asa ang iya larawan, kag gin-
dugmok niya ini, kag ginsunog niya sia
sa kasulgan sang Kedron.
17 Apang ang mğa duug nğa mataas
walâ mapanğuha sa Israel; walay sapa-
yan ang tagiposoon ni Asa nanğinhimpit
sa tanan niya nğa mğa adlaw.
18 Kag gindalá niya sa Baláy ni Ieho-
ba ang ginbalaan sang iya amay, kag
ang iya gid ginbalaan: pílak, bulawan
kag mğa gamit.
19 Kag walâ na sing inaway tubtub
sa katloan kag lima ka tuig sang pagha-
ri ni Asa.

Sala nğa ginhimo ni Asa, sang nakigkatipan sia sa Siria, batok sa Israel.—Ang iya kamatayon.

16 SA tuig nğa ikakatloan kag anum
sang paghari ni Asa, nagtaklad si
Baasa, nğa hari sa Israel, batok sa Iuda,
kag ginpatindug niya ang Rama, agud
nğa indi pagtugutan sa paggowa bisan sa
pagsulúd ang bisan sin-o sang *mğa sinak-
pan* ni Asa, nğa hari sa Iuda.
2 Kag nagkuha si Asa sang pílak kag
sang bulawan sa mğa bahandi sang Ba-
láy ni Iehoba kag sang baláy sang hari,
kag ginpadalá niya sia kay Ben-Hadad,
nğa hari sa Aram, nğa nagpuyô sa Da-
masko, nğa nagasiling:
3 "May katipan sa tunğâ nakon kag
sa imo, kag a tunğâ sang akon amay kag
sang imo amay: yari karon, ako naga-
padalá sa imo sing pílak kag bulawan.
Lakat-ka kag boonğa ang imo katipan
kay Baasa, nğa hari sa Israel, agud nğa
magpalayô sia sa akon."
4 Kag si Ben-Hadad nagpamati sa ha-
ri nğa si Asa, kag ginpadalá niya ang
mğa panğolo sang iya mğa kasoldado-
san batok sa mğa kabanwaanan sa Is-
rael, kag ginpilas nila ang Iyon, ang
Dan, kag ang Abel-main, kag ang tanan
nğa mğa kamalig sang mğa kabanwaa-
nan sa Neptali.
5 Kag sang pagkabati sini ni Baasa,
naguntat sia sa pagpatindug sang Ra-
ma, kag ginbayaan niya ang iya bulu-
haton.
6 Kag ginkuha sang hari, nğa si Asa,
ang bug-os nğa Iuda, kag gindalalá ni-
la ang mğa bató kag ang mğa kahoy,
nğa sa iya ginpatindug ni Baasa ang
Rama, kag sa iya ginpatindug niya ang
Geba kag Mispa.
7 Sa sadtong panag-on nag-abut si

Hanani, nga manugtulok, kay Asa, nga
hari sa Iuda, kag nagsiling sia sa iya:
"Tungud kay nagsandig ka sa hari sa
Aram kag walâ ka magsandig kay Ieho-
ba, nga imo Dios, tungud sini ang kasol-
dadosan sang hari sa Aram nagpalagyo
sa imo mga kamut.
8 Ang mga Kusinhon kag ang mga
Lubinhon, ¿indi bala sila isa ka kasol-
dadosan nga madamu, nga may mga
kanga kag madamu gid nga mga ma-
nugkabayo? Walay sapayan, sang nag-
sandig ka sadto kay Iehoba, sia nagtug-
yan sa ila sa imo mga kamut.
9 Kay ang mga mata ni Iehoba naga-
lilibot sang bug-os nga duta, nga sa pag-
pabakud sa mga may tagiposoon nga
himpit nga sa iya. Sa sini naghimo ka
sing binuang gid, kay kutub karon sa
palaabuton may mga ilinaway ka."
10 Kag naakig si Asa batok sa ma-
nugtulok kag ginsulúd niya sia sa baláy
sang bilangoan, kay naakig sia batok sa
iya bangud sini. Kag ginpigos ni Asa,
sa sadtong panag-on, ang iban sang ban-
wa.
11 Kag yari karon, ang mga binuha-
tan ni Asa, ang mga nahauna kag ang
mga nahaolehe, yari karon, napanulat
sila sa Tolon-an sang hari sa Iuda kag
sa Israel.
12 Kag sang ikakatloan kag siam ka
tuig sang iya paghari nagbalatian si Asa
sa iya mga tiil, kag sa iya balatian walâ
niya pagpangitaa si Iehoba, kondi ang
mga manugbulóng.
13 Kag nagtolog si Asa upud sang iya
mga ginikanan, kag namatay sia sang
tuig nga ikakap-atan kag isa sang iya
paghari.
14 Kag ginlubung nila sia sa iya lu-
lubngan, nga nakutkut sa banwa ni Da-
bid, kag ginbutang nila sia sa isa ka
langkapan, nga ginpunô nila sia sang
mga pahamut kag sang nagakalainlain
nga mga pangaman sa buluhaton sa pa-
lahamutan, kag ginhimo nila sa iya ang
isa ka daku gid nga sunog.

Kabugana kag gahum ni Iosapat.

17 KAG si Iosapat, nga iya anak, nag-
hari nga salili niya, kag nagbakud
sia batok sa Israel.
2 Kag nagbutang sia sing kasoldado-
san sa tanan nga mga kabanwaanan
nga mga mabakud sa Iuda, kag nagpa-
hamtang sia sing mga soldado nga ban-
tay sa duta ni Iuda kag sa mga kaban-
wahanan sa Epraim, nga nakuha ni Asa,
nga iya amay.
3 Kag nagúpud si Iehoba kay Iosapat,
kay naglakat sia sa mga nahauna nga
mga dalanon ni Dabid, nga iya amay,
kag walâ magpangita sia sa mga Baal;
4 Kay ginpangita niya ang Dios sang
iya amay, kag naglakat sia sa iya mga
sogo, kag indi sono sang mga binuhatan
ni Israel.
5 Kag ginpalig-on ni Iehoba ang gin-
harian sa iya kamut. Kag ang bug-os
nga Iuda naghatag kay Iosapat sing mga
dólot, kag naghuput sia sing mga man-
gad kag sing himaya.
6 Kag ginpabaskug ang iya tagipo-
soon sa mga dalanon ni Iehoba, kag
ginkuha man niya ang mga mataas nga
duug kag ang mga Ashera sa Iuda.
7 Kag sa ikatlo ka tuig sang iya
paghari, ginpadalá niya ang iya mga
dunganon nga si Ben-hail, si Abdias, si
Sakarias, si Nataneel kag si Mikeas, sa
pagpanudlo sa mga kabanwaanan sa
Iuda;
8 Kag upud sa ila ang mga Lebinhon
nga si Semaia, si Netanias, si Sebadias, si
Asael, si Semiramot, si Ionatan, si Ado-
nias, si Tobias kag si Tob-Adonias, nga
mga Leninhon; kag upud sa ila si Elisa-
ma kag si Ioram, nga mga saserdote.
9 Kag nagpanudlo sila sa Iuda, nga
yara sa ila ang tolon-an sang kasogoan
ni Iehoba, kag naglilibot sila sa tanan
nga mga kabanwaanan sa Iuda kag
nagpalanoon sila sa banwa.
10 Kag naholog ang kakugmat kay
Iehoba sa ibabaw sang tanan nga mga
ginharian sang mga duta, nga yara sa
palibot sa Iuda; kag walâ sila maghi-
limo sing inaway batok kay Iosapat.
11 Kag ang isa ka bahin sang mga
Pilistinhon nagdalalá sing mga dólot kay
Iosapat kag sing pílak nga buhis; bisan
pa ang mga Arabinhon nagdalalá sa iya
sing mga magamay nga kahayupan:
pito kalibo kag pito ka gatus ka mga
karnero, kag pito ka libo kag pito ka
gatus ka mga kanding nga lalaki.
12 Kag nagaamatamat sa pagdaku si
Iosapat tubtub sa mataas gid nga alin-
taga. Kag nagpatindug sia sa Iuda sing
mga harianon nga mga baláy kag sing
mga kabanwaanan nga sa kasangkapan.
13 Kag may madamu sia nga mga

buluhaton sa mga kabanwaanan sa Iuda, kag mga tawo sa pag-awayan nga mga maisug sa Ierusalem.

14 Kag ini among isip nila sono sang mga baláy nga inamay: sa Iuda ang mga pangolo sang mga linibo *amo* si Adna, nga pangolo, kag upud sa iya ang tatlo ka gatus ka libo ka mga maisug nga manugaway.

15 Kag sa luyo niya, si Iohanan, ang pangolo, kag upud sa iya ang duha ka gatus kag kawaloan ka libo.

16 Kag sa luyo niya, si Amasias, anak ni Sikri, nga nanginhalad sia sing kinabubut-on gid kay Iehoba, kag upud sa iya ang duha ka gatus ka libo ka mga maisug nga manugaway,

17 Kag sa Benyamin, si Eliada, nga maisug nga manugaway, kag upud sa iya ang duha ka gatus ka libo nga mga nasangkap sa pana kag taming.

18 Kag sa luyo niya, si Iosabad, kag upud sa iya ang isa ka gatus kag kawaloan ka libo nga nasangkapan sa pag-awayan.

19 Ini sila amo ang mga nag-alagad sa hari, walay labut sang mga ginbutang sang hari sa mga kabanwaanan nga mabakud sa bug-os nga Iuda.

Pagpakigkatipan ni Iosapat kay Akab; ang pagpalakat nila nga duha batok sa mga Siriahanon.—Tagna ni Mikeas.—Pagkamatay sang hari sa Israel, kag pagpalagyo ni Iosapat.

18 KAG si Iosapat may mga mangad kag himaya sa bugana, kag nagpakighimata sia kay Akab.

2 Kag sa tapus sang pila ka mga tuig, nagdulhog sia kay Akab sa Samaria; kag ginpatay ni Akab ang mga obeha kag ang mga baka nga bugana nga sa iya kag nga sa tinawo nga yara sa iya; kag ginsugyot niya sia nga magtaklad sia sa Ramot sa Galaad.

3 Kag nagsiling si Akab, nga hari sa Israel kay Iosapat, nga hari sa Iuda; ¿"Magaúpud ka bala sa akon sa Ramot sa Galaad?" Kag sia nagsabat: "Subung ako amo man ikaw, kag subung ang akon banwa, amo man ang imo banwa. Kag magaúpud ako sa imo sa pag-awayan."

4 Kag nagsiling si Iosapat sa hari sa Israel: "Ginaampo ko sa imo, nga magpamangkot ka anay sa polong ni Iehoba."

5 Kag gintipon sang hari sa Israel ang apat ka gatus nga manalagna, kag nagsiling sia sa ila: "¿Magakaladto kami bala sa pag-awayan batok sa Ramot sa Galaad, kon pagabayaan ko sia?" Kag sila nagsililing: "Taklad-ka, kay ang Dios magatugyan sa ila sa kamut sang hari."

6 Kag nagsiling si Iosapat: "¿May isa pa bala diri nga manalagna ni Iehoba, nga tungud sa iya magpakiana kita?"

7 Kag ang hari sa Israel nagsiling kay Iosapat: "May isa pa ka lalaki nga tungud sa iya sarang kita makapamangkot kay Iehoba; apang ako nagadumut sa iya, kay walâ sia nga mas-a magatagna sa akon sang maayo, kondi gihapon sang malain: ini amo si Mikeas, nga anak ni Imla." Kag si Iosapat nagsiling: "Indi maghambal ang hari sing subung sini."

8 Kag ang hari sa Israel nagtawag sa isa ka kapon, kag nagsiling sa iya: "Pakaria sa madali si Mikeas, nga anak ni Imla."

9 Kag ang hari sa Israel kag si Iosapat, nga hari sa Iuda, naglilingkod ang tagsatagsa sa iya lingkoran nga harianon, nga nagapalanaput sang mga panapton nga harianon; naglilingkod sila sa isa ka linasan sa salamputan sang gawang sa Samaria, kag ang tanan nga mga manalagna nagtalagna sa atubangan nila.

10 Kag si Sedekias, nga anak ni Kanaana, naghimo nga sa iya sing pila ka mga sungay nga salsalon, kag nagsiling sia: "Amo ining ginasiling ni Iehoba: Sa ila sini pagasungayon mo ang mga Araminhon tubtub nga maubus sila."

11 Kag ang tanan nga mga manalagna nagtalagna sa amo man nga bagay, nga nagasiling: "Taklad-ka sa Ramot sa Galaad, kag pagapauswagon ka; nga si Iehoba magatugyan sa iya sa kamut sang hari."

12 Kag ang manugbalita nga nagkadto sa pagtawag kay Mikeas, naghambal sa iya, nga nagasiling: "Yari karon ang mga polong sang mga manalagna sa isa ka bâbâ *nagabalalita* sa hari sing maayo: ginampo ko sa imo nga ang imo polong manginsono sa polong sang isa sa ila, nga magmitlang ka sing maayo."

13 Kag si Mikeas nagsiling: "Magkabuhi si Iehoba, nga ang pagaihambal

sa skon sang akon Dios, ina pagamitla-
ngon ko."
14 Kag nag-abut sia sa hari, kag ang
hari nagsiling sa iya:" Mikeas, ¿ ma-
gakadto kami bala sa pag-away batok
sa Ramot sa Galaad, kon pagabayaan
sia nakon? "Kag sia nagsabat: "Tak-
lad-kamo, kag maguswag-kamo, nga pa-
gaipanugyan sila sa inyo mga kamut."
15 Kag ang hari nagsiling sa iya:
"¿ Tubtub sa makapila bala magapakig-
sumpa ako sa imo, nga indi ka magsiling
sa akon kondi ang kamatooran sa ngalan
ni Iehoba?"
16 Kag sia nagsiling: "Nakita ko
ang bug-os nga Israel, nga naglalapta sa
mga kabukiran, subung sang mga obeha
nga walâ sing manugbantay; kag si
Iehoba nagsiling: Walâ ini sila sing
ginoo; magpauli ang tagsatagsa sa iya
baláy sa paghidaet."
17 Kag ang hari sa Israel nagsiling
kay Iosapat: "Walâ bala ako magsi-
ling sa imo, nga nahanungud sa akon
indi sia magatagna sing maayo, kondi
sing malain?"
18 Kag si *Mikeas* nagsiling: "Tungud
sini pamatii-ninyo ang polong ni Ieho-
ba: Nakita ko si Iehoba, nga nagaling-
kod sa iya lingkoran nga harianon, kag
ang bug-os nga kasoldadosan sang mga
langit yara sa iya too kag sa iya walá.
19 Kag si Iehoba nagsiling: ¿ Sin-o
bala ang magagaritgarit kay Akab, nga
hari sa Israel, agud nga magtaklad sia,
kag mapukan sa Ramot sa Galaad? Kag
ang isa nagsiling sa isa ka bagay, kag
ang isa nagsiling sa isa.
20 Apang naggowa ang isa ka espiri-
tu, kag nag-atubang sia kay Iehoba, kag
nagsiling: Ako magagarigarit sa iya.
Kag si Iehoba nagsiling sa iya: ¿ Sa
ano bala nga bagay?
21 Kag sia nagsiling: Ako nagago-
wa kag magamanginespiritu ako sa bu-
tig sa bâbâ sang tanan niya nga mga
manalagna. Kag sia nagsiling: Ikaw
magagaritgarit sa iya kag makadangat
ka man sang katuyoan. Gowa-ka, kag
himoa ang subung sini.
22 Kag yari karon, si Iehoba nag-
butang sang isa ka espiritu nga butig
sa bâbâ sining imo nga mga manalagna;
kag si Iehoba nagmitlang sing malain sa
ibabaw nimo."
23 Kag nagpalapit si Sedekias, nga
anak ni Kanaana, kag ginsumbag niya si
Mikeas sa pisngi, kag nagsiling: "¿ Sa
ano bala nga dalan nag-agi sa akon
ang espiritu ni Iehoba nga sa paghambal
sa imo?"
24 Kag si Mikeas nagsiling: "Yari
karon nga ikaw magatan-aw sini sa sad-
tong adlaw, kon ikaw magapanuludsud-
sulud sa hulot kag sa hulot nga sa pag-
panago."
25 Kag ang hari sa Israel nagsiling:
"Kuhaa si Mikeas, kag dalha ninyo sia
kay Amon, nga manugmando sang ban-
wa, kag kay Ioas, nga anak sang hari.
26 Kag magasiling kamo: Amo ining
ginasiling sang hari: Isulúd-ninyo ini
sa bilangoan, kag saguron ninyo sia sang
tinapay sa kasulub-an kag sang tubig sa
kasulub-an, tubtub nga ako magbalik sa
paghidaet."
27 Kag nagsiling si Mekias: "Kon
ayhan gid magpauli ka sa paghidaet, si
Iehoba walâ maghambal tungud sa
akon." Kag nagsiling sia: "Palamati-
kamo *sini*, mga banwang tanan."
28 Kag nagtaklad ang hari sa Israel,
upud kay Iosapat, nga hari sa Iuda, sa
Ramot sa Galaad.
29 Kag ang hari sa Israel nagsiling kay
Iosapat: "Magasuklub *ako* sing panap-
ton nga dipagpakilala sa pagsulúd sa
pag-awayan; kag ikaw, magpanaput-ka
sang imo mga panapton *nga harianon*."
Kag ang hari sa Israel nagsuklub sang
panapton nga indi makilala kag nagsulúd
sia sa pag-awayan.
30 Kag ang hari sa Aram nagsogo sa
mga pangolo sang mga kanga, nga yara
upud sa iya, nga nagasiling: "Indi ka-
mo mag-alaway bisan sa daku, bisan sa
magamay, kondi lamang sa hari sa Is-
rael."
31 Kag nahanabu, sang nakita sang
mga pangolo si Iosapat, nagsililing sila:
"Ini amo ang hari sa Israel." Kag
ginlibutan nila sia sa pag-away sa iya;
kag si Iosapat nagsingit, kag ginbuligan
sia ni Iehoba, kag ginpapalayô sila sang
Dios sa iya.
32 Kag sang nakita sang mga pangolo
sang mga kanga, nga indi amo sia ang
hari sa Israel, nagilisol sila sa olehe
niya.
33 Kag ang isa ka tawo nagpana sang
iya pana nga indi hungud, kag ginpilas
niya ang hari sa Israel sa tungâ sang
mga kinitaan sang limbutong. Kag si *A-
kab* nagsiling sa manugkanga: "Pabalika

ang imo kamut kag pagowaa ako sa dulugan, kay napilas ako sing daku."
34 Kag ang inaway nagbaskug sa sadtong adlaw; kag ang hari sa Israel nagtindug sa kanga sa atubangan sang Aram tubtub sa hapon; kag namatay sia sang pagkatunod sang adlaw.

19 KAG si Iosapat, nga hari sa Iuda, nagbalik sa paghidaet sa iya baláy sa Ierusalem.
2 Kag si Iehu, nga anak ni Hanani, ang manugtulok, nagowa sa atubangan niya, kag nagsiling sa hari nga si Iosapat: "¿Sa madauton dapat ka bala magbulig? kag ¿ginahigugma mo bala ang mga nagadulumut kay Iehoba? Tungud sini may kaakig batok sa imo gikan sa nawung ni Iehoba.
3 Walay sapayan, nakita sa imo ang mga maayo nga mga butang, kay ginkuha mo sa duta ang mga Asherim, kag gintugyan mo ang imo tagiposoon sa pagpangita kay Iehoba."

Mga pagliwan sa mga panghikot sang paghukom ni Iosapat.

4 Kag nagpuyô si Iosapat sa Ierusalem; kag naggowa sia liwan sa tungâ sang banwa kutub sa Beer-seba tubtub sa bukid ni Epraim, kag ginpabalik sila niya kay Iehoba, nga Dios sang ila mga ginikanan.
5 Kag nagtukud sia sa duta sing mga hukom sa tanan niya nga mga kabanwaanan nga mabakud sa Iuda, kag sa banwabanwa,
6 Kag nagsiling sia sa mga hukom: "Tuluka-ninyo ang inyo ginahimo; kay indi kamo magahulukom nga sa tawo, kondi nga sa kay Iehoba; nga sia *yara* upud sa inyo *sa tanan* nga kasuayon sang paghukom.
7 Kag karon, kabay nga nga nanginsaibabaw ninyo ang kahadluk kay Iehoba: mag-andam-kamo, himoa-ninyo ang *subung sini*, kay sa kay Iehoba, nga aton Dios, walay kalautan, bisan pinasulabi sa mga tawo, bisan pagbaton sang hamham."
8 Kag gintukud man ni Iosapat sa Ierusalem, sang pagbalik sa Ierusalem, ang mga Lebinhon, ang mga saserdote kag ang mga pangolo sang mga amay sa Israel, nga sa pagh kom ni Iehoba kag nga sa mga kasaba.
9 Kag nagsogo sia sa ila, nga nagasiling: "Maghilimo-kamo sing subung sini nga may kahadluk kay Iehoba, nga may pagkatutum kag himpit nga tagiposoon.
10 Kag nahanungud sa bisan ano nga kasaba, nga mag-abut sa inyo gikan sa inyo mga útud, nga nagapuluyô sa ila mga kabanwaanan, sa tungâ sang dugo kag dugo, sa tungâ sang kasogoan kag sogo, kag sang mga palatukuran kag mga tulumanon, igapanudlo ninyo sila, agud nga indi sila magpalakasalâ batok kay Iehoba, kag nga walay kaakig sa ibabaw ninyo kag sa ibabaw sang inyo mga útud. Maghilimo-kamo sing subung sini, kag indi kamo magpalakasalâ.
11 Kay yari karon, si Amarias, nga saserdote nga pangolo, mangintululinan sia sa inyo sa tanan nga buluhaton ni Iehoba, kag si Sebadias, nga anak ni Ismael, dunganon sang baláy ni Iuda, sa tanan nga buluhaton sang hari; kag subung nga mga punoan yara sa atubangan ninyo ang mga Lebinhon. Pangalig-onkamo kag himoa-ninyo, kag nga si Iehoba magúpud sa tawo nga maayo."

Pagdaug ni Iosapat sa ibabaw sang mga Moabinhon kag mga Amoninhon.—Katapusan sang iya paghari.

20 NAHANABU sa olehe sini, nga ang mga inanak ni Moab kag ang mga anak ni Amon, kag upud sa ila ang isa ka bahin sang mga Edominhon, nag-alabut batok kay Iosapat sa pagaway.
2 Kag nag-alabut sila kag nagsulugid kay Iosapat, nga nagasiling: "Batok sa imo nagapakari ang isa ka daku nga kadam-an sa tabok sang dagat, sang Aram; kag yari karon, sila yara sa Hasason-tamar, nga among Engedi.
3 Kag nahadluk si Iosapat; kag ginbutang niya ang iya nawung sa pagpangita kay Iehoba, kag nagpabantala sia sang puasa sa bug-os nga Iuda.
4 Kag nagtilipon ang mga taga-Iuda sa pagpangita *sang panabang* kay Iehoba, kag gikan sa tanan man nga mga kabanwaanan sa Iuda nag-alabut sila sa pagpangita kay Iehoba.
5 Kag nagtindug si Iosapat sa kati-

lingban sa Iuda kag sa Ierusalem sa
Baláy ni Iehoba, sa atubangan sang
patyo nga bag-o.
6 Kag nagsiling sia: "Iehoba, nga
Dios sang amon mga ginikanan, ¿ indi
bala ikaw ang Dios sa mga langit, kag
indi bala ikaw ang nagahari sa tanan
nga mga ginharian sang mga hatawo-
han ? ¿ Walâ bala sa imo kamut ang
kusug kag ang gahum, nga walay sin-o
nga sarang makabatok sa imo?
7 Dios namon, indi bala ikaw ang
nagsobol sang mga pumuluyô sining
duta sa atubangan sang imong banwa
nga Israel, kag nga naghatag sa iya sa
kaliwatan ni Abrahan, nga imo abyan,
sa gihapon?
8 Kag sila nagpuluyô sa iya, kag
ginpatindugan ka nila sa iya sang bala-
an nga puluy-an sa imo Ngalan, nga
nagasiling:
9 Kon mag-abut bisan ano nga ma-
lain batok sa amon, ang hinganiban,
ang paghukom, kon kinamatay, kon
gutum, magatilindug kami sa atubangan
sini nga Baláy, kag sa atubangan nimo,
kay ang imo Ngalan yara sa sina nga
Baláy, kag sa amon mga kalilisdan
magapalanawag kami sa imo, kag ikaw
magapamati kag magaluwas *sa amon.*
10 Kag karon, yari karon ang mga
inanak ni Amon kag ni Moab, kag ang
mga sa bukid sa Seir, nga *sa duta* nila
walâ ka magtugut nga magsulúd ang
Israel, sang nag-abut sila gikan sa
duta sa Egipto (kay nagisol sia sa ila,
kag walâ niya sila paglaglaga),
11 Yari karon, sila nagabalus sa amon,
nga nagakalari sa pagsobol sa amon sa
imo kaugalingon, nga ikaw nagpatagiya
sa amon.
12 ¡ Oh Dios namon ! ¿ indi mo bala
pagahukman sila? Kay sa amon walay
kusug batok sining daku nga kadam-an,
nga nagakari batok sa amon; kag indi
kami kahibalo sang amon paghimoon,
apang ang amon mga mata *nagatuluk* sa
imo."
13 Kag ang bug-os nga Iuda nag-
tindug sa atubangan ni Iehoba, patí ang
ila mga kabataan, kag ang ila mga
asawa kag ang ila mga anak.
14 Kag sa tungâ sang katilingban,
nag-abut ang Espiritu ni Iehoba kay
Iahasiel, nga anak ni Sakarias, anak ni
Benaia, anak ni Ieiel, anak ni Matanias,
nga Lebinhon, sa mga anak ni Asap.
15 Kag nagsiling sia: "Talupangud-
kamo, bug-os nga Iuda, kag kamo mga
pumuluyô sa Ierusalem, kag ikaw, hari
nga si Iosapat: Amo ining ginasiling
ni Iehoba sa inyo: Dili kamo magka-
lahadluk, bisan magmatalaw-kamo sa
atubangan sinang daku nga kadam-an,
kay indi inyo ang inaway, kundi iya
sang Dios.
16 Buas magdululhog-kamo batok sa
ila; yari karon, sila magatalaklad sa
taklaran sa Sis, kag makita ninyo sila sa
ukbung sang nalupyakan sa atubangan
sang kahanayakan nga Ieruel.
17 Indi sa inyo ang pag-away sa sini
nga kasuayon. Mag-atubang-kamo, pa-
lahimunong-kamo kag tan-awon-ninyo
ang kaluwasan ni Iehoba *nga* upud sa
inyo. Iuda kag Ierusalem, dili kamo
magkahadluk, bisan magmatalaw. Gu-
lowa-kamo buas sa atubangan nila, kag
si Iehoba magaúpud sa inyo."
18 Kag si Iosapat nagyaub sa duta,
kag subung man ang bug-os nga Iuda,
kag ang mga pumuluyô sa Ierusalem
naghalapa sa atubangan ni Iehoba, kag
nagsilimba sila kay Iehoba.
19 Kag ang mga Lebinhon sa tungâ
sang mga anak ni Koat kag sa tungâ
sang mga anak ni Kore nagtilindug sa
pagdayaw kay Iehoba, nga Dios sa
Israel, sa daku kag mataas nga tingug.
20 Kag nagtilindug sila sa aga pa
gid, kag naggulowa sila sa kahanayakan
sa Tekoa; kag sang nagagulowa sila,
si Iosapat nagtindug didto kag nag-
siling: "Pamatii-ninyo ako, Iuda, kag
mga pumuluyô sa Ierusalem: Toloo-
kamo kay Iehoba, nga inyo Dios, kag
mag-malig-on-kamo; toloo-kamo sa iya
mga manalagna kag magabugana ka-
mo."
21 Kag may kasapulanan sia sa ban-
wa, kag ginbutangan niya sing mga
manugkanta kay Iehoba, sa pagdala-
yaw sa iya sa katahuman sang pag-
kabalaan, sang nagagulowa sila sa atu-
bangan sang kasoldadosan, kag sa pag-
siling:

"Dayawa-ninyo si Iehoba,
Kay ang iya kalooy amo sa gi-
hapon."

22 Kag sang nagsulugud sila nga may
paghinugyaw kag may pagdayaw, gin-
butang ni Iehoba ang puot batok sa mga
inanak ni Amon kag ni Moab, kag batok

sa mĝa sa bukid sa Seir, nĝa nagkalari
batok kay Iuda, kag ginpilas sila.
23 Kay ang mĝa anak ni Amon kag
ni Moab nagtililindug batok sa mĝa pu-
muluyo sa bukid sang Seir, sa pagtagu-
dili sa ila kag paglaglag sa ila ; kag sang
natapus nila ang mĝa pumulyô sa Seir,
ang tagsatagsa nagbululigay sa ila ka-
ugalingon nĝa kalaglagan.
24 Kag sang nag-abut ang Iuda sa ka-
taason, nĝa didto nakita ang kahanaya-
kan, nagtululok sila nayon sa kadam-an,
kag yari karon nagahalamyang sa duta
ang mĝa bangkay, nĝa walâ gid sing
nakapalagyo.
25 Kag sang nag-abut si Iosapat kag
ang iya banwa sa pag-ati sang inagaw sa
ila, nakita nila sa ila ang bugana nĝa
mĝa mangad *sa tunĝâ* sang mĝa bang-
kay, kag ang mĝa butang nĝa malahalon ;
kag ginpalanĝuha nila sa ila, tubtub nĝa
indi sarang madalá nila sila ; kag nagdu-
gay sila sing tatlo ka adlaw sa pagkuha
sang inagaw, kay madamu gid.
26 Kag sang ikap-at ka adlaw nagtili-
pon sila sa nalupyakan nĝa Beraka ;
kay didto ginpakamaayo nila si Iehoba ;
tunĝud sini ginhinĝalanan nila yadto
nĝa duug ang nalupyakan nĝa Beraka
tubtub karon.
27 Kag ang bug-os nĝa katawohan sa
Iuda kag sa Ierusalem, kag si Iosapat sa
atubanĝan nila, nagpalauli sila nĝa na-
gabalik sa Ierusalem nĝa may kalipay ;
kay si Iehoba naghatag sa ila sang kali-
pay banĝud sang ila mĝa kaaway.
28 Kag nag-alabut sila sa Ierusalem
nĝa may mĝa salterio, kag mĝa arpa,
kag mĝa budyong, sa Baláy ni Iehoba.
29 Kag nag-abut ang kakugmat sa Di-
os sa ibabaw sang tanan nĝa mĝa ginha-
rian sa mĝa duta *nĝa kasilinĝan*, sang
nabatian nila, nĝa si Iehoba nag-away
batok sang mĝa kaaway ni Israel.
30 Kag ang ginharian ni Iosapat nag-
malinong, kag ang iya Dios naghatag sa
iya sang pahuway sa palibot.
31 Kag si Iosapat naghari sa ibabaw
sang Iuda. Nagsugud sia sa paghari,
sang nagaedad sia sing katloan kag lima
ka tuig, kag naghari sia sing duha ka
púlô kag lima ka tuig sa Ierusalem. Ang
nĝalan sang iya ilóy amo si Asuba, nĝa
anak nĝa babae ni Silhi.
32 Kag naglakat sia sa dalanon ni
Asa, nĝa iya amay, nĝa walâ maglipas
sa iya, nĝa nagahimo sang matadlung sa
mĝa mata ni Iehoba.
33 Lamang nĝa walâ mapanĝuha ang
mĝa mataas nĝa duug, nĝa ang banwa
walâ pa magbutang sang ila mĝa tagipo-
soon *sa pagpanĝita* sa Dios sang ila mĝa
ginikanan.
34 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Iosapat, ang mĝa nahauna kag ang
mĝa nahaolehe, yari karon, napanulat
sila sa mĝa Binuhatan ni Iehu, nĝa anak
ni Hanani, nĝa ginpasulud sila sa Tolon-
an sang mĝa hari sa Israel.
35 Sa olehe sini, si Iosapat, nĝa hari sa
Iuda, nakigimpon kay Okosias, nĝa hari
sa Israel, nĝa sia nagbutang sa buhat
sang pagkamalain.
36 Nakigimpon sia sa iya nĝa sa paghi-
mo sing mĝa sakayan nĝa magkaladto sa
Tarsis, kag ginhimo nila ang mĝa sa-
kayan sa Esion-Geber.
37 Kag si Elieser, nĝa anak ni Dodaba
sa Maresa, nagtagna batok kay Iosapat,
nĝa nagasiling: "Tunĝud kay nakig-
impon ka kay Okosias, ginpalitik ni
Iehoba ang imo mĝa binuhatan." Kag
ang mĝa sakayan ginboong kag walâ
makasarang sa pagkadto sa Tarsis.

Ang dimatinohoron sa Dios nĝa si Ioram, nĝa hari sa Iuda.

21 KAG nagtolog si Iosapat upud sang
iya mĝa ginikanan, kag ginlubung
sia upud sang iya mĝa ginikanan, sa ban-
wa ni Dabid. Kag naghari si Ioram,
nĝa iya anak, nĝa salili niya.
2 Kag ini sia may mĝa útud, nĝa mĝa
anak ni Iosapat: si Asarias, si Ieiel, si
Sakarias, si Asarias, si Mikael kag si
Sepatias. Ining tanan mĝa anak ni Io-
sapat, nĝa hari sa Israel.
3 Kag ang ila amay naghatag sa ila
sing madamu nĝa mĝa dólot nĝa bula-
wan kag pílak, kag mĝa malahalon nĝa
mĝa butang, kag mĝa kabanwaanan
nĝa mĝa mabakud sa Iuda ; kag ginhatag
niya kay Ioram ang ginharian, kay
panĝanay sia.
4 Kag sang ginbayaw si Ioram sa gin-
harian sang iya amay, nĝa nagbakud sia
sa iya, ginpatay niya sa hinĝaniban ang
tanan niya nĝa mĝa útud, kag subung
man *ang iban* sang mĝa dunganon sa
Israel.
5 Nagsugud si Ioram sa paghari, sang
nagaedad sia sing katloan kag duha ka

tuig, kag naghari sia sing walo ka tuig sa Ierusalem.
6 Kag naglakat sia sa dalanon sang mĝa hari sa Israel, subung sang ginhimo sang baláy ni Akab ; kay ang anak nĝa babae ni Akab nanĝiniya asawa, kag ginhimo niya ang malain sa mĝa mata ni Iehoba.
7 Apang si Iehoba walâ magbuut sa paglaglag sang baláy ni Dabid, banĝud sang katipan nĝa ginhimo niya kay Dabid, kag subung sang ginsiling niya sa iya, nĝa pagahatagan niya sia sang lamprahan nĝa sa iya kag sa iya mĝa anak sa gihapon.
8 Sa iya panag-on naglalis ang Edom sa idalum sang kamut ni Iuda, kag nagtukud sila sing hari sa ibabaw nila.
9 Kag si Ioram nagliton upud sang iya mĝa panĝolo, kag ang tanan niya nĝa mĝa kanga upud sa iya ; kag sang nagtindug sia sa kagab-ihon, ginpilas niya ang Edom kag ang mĝa panĝolo sang mĝa kanga nĝa naglibut sa iya.
10 Kag ang Edom naglalis sa idalum sang kamut sang Iuda tubtub karon. Niyan ang Libna naglalis *man* sa amo gid nĝa panag-on sa idalum sang iya kamut ; tunĝud kay ginbayaan niya si Iehoba, nĝa Dios sang iya mĝa ginikanan.
11 Labut sini, naghimo sia sing mĝa mataas nĝa duug sa mĝa bukid sa Iuda ; kag ginhimo niya nĝa magpalanghilahe ang mĝa pumuluyô sa Ierusalem, kag *sa iya* ginpilít niya ang Iuda.
12 Kag nag-abut sa iya ang isa ka sulat sang manalagna nĝa si Elias, nĝa nagasiling : " Amo ining ginasiling ni Iehoba, ang Dios ni Dabid, nĝa imo amay : Tunĝud kay walâ ka maglakat sa mĝa dalanon ni Iosapat, nĝa imo amay, bisan sa mĝa dalanon ni Asa, nĝa hari sa Iuda,
13 Kondi nĝa naglakat ka sa dalanon sang mĝa hari sa Israel, kag ginhimo mo nĝa magpanghilahe ang Iuda kag ang mĝa pumuluyô sa Ierusalem, subung sang pagpanghilahe sang baláy ni Akab, kag labut pa, ginpamatay mo ang imo mĝa útud, sa panimaláy sang imo amay, nĝa sila mĝa labing maayo pa sa imo :
14 Yari karon, pagapilason ni Iehoba ang imo banwa sa isa ka daku nĝa kalalat-an, kag ang imo mĝa anak, kag ang imo mĝa asawa kag ang bug-os mo nĝa pagkabutang.
15 Kag ikaw manĝin dira sa madamu nĝa mĝa balatian, sa balatian sang imo mĝa kasudlan sa tuigtuig, tubtub nĝa magguIowa sa imo ang mĝa kasudlan banĝud sang balatian."
16 Kag ginpukaw ni Iehoba batok kay Ioram ang espiritu sang mĝa Pilistinhon kag sang mĝa Arabinhon, nĝa nagpuluyô sila malapit sa mĝa Kusinhon.
17 Kag nagtalaklad sila batok sa Iuda, kag ginpahawa nila sia, kag ginkuha nila ang tanan nĝa pagkabutang, nĝa nakita nila sa baláy sang hari, patí ang iya mĝa anak kag ang iya mĝa asawa, nĝa walay nabilin sa iya nĝa anak, kondi si Ioakas, nĝa kamanghuran sang iya mĝa anak.
18 Sa tapus sining tanan, ginpilas sia ni Iehoba sa mĝa kasudlan sang isa ka balatian nĝa indi mabolóng.
19 Kag nahanabu, kutub sa isa ka tuig tubtub sa isa ka tuig, kag sa panag-on sa pagkatapus sang ikaduha ka tuig, nĝa naggulowa sa iya ang mĝa kasudlan banĝud sang balatian, nĝa namatay sia sa mapintas nĝa kaantusan. Kag walâ maghimo sa iya ang iya banwa sing sunog, subung sang sunog sa iya mĝa ginikanan.
20 Nagsugud sia sa paghari, sang nagaedad sia sing katloan kag duha ka tuig, kag naghari sia sa Ierusalem sing walo ka tuig. Kag nagtaliwan sia nĝa walâ pagkasub-i. Kag ginlubung nila sia sa banwa ni Dabid, apang walâ sa mĝa lulubnĝan sang mĝa hari.

Si Okosias, hari sa Iuda, ginpatay ni Iehu.

22 KAG ang mĝa pumuluyô sa Ierusalem naghilimo nĝa hari nĝa salili niya, kay Okosias, nĝa iya anak nĝa kamanghuran ; kay ang kinabong, nĝa nag-abut upud sang mĝa Arabinhon sa dulugan, nagpatay sang tanan nĝa mĝa magulang. Kag naghari si Okosias, nĝa anak ni Ioram, nĝa hari sa Iuda.
2 Nagsugud sa paghari si Okosias, sang nagaedad sia sing kap-atan kag duha ka tuig ; kag naghari sia sing isa ka tuig sa Ierusalem ; kag ang nĝalan sang iya ilóy amo si Atalia, nĝa anak nĝa babae ni Omri.
3 Sia naglakat man sa mĝa dalanon sang baláy ni Akab ; kay ang iya ilóy nanĝinmanuglaygay niya sa pagbuhat sing madinauton gid.

4 Kag ginhimo niya ang malain sa mĝa mata ni Iehoba, subung sang baláy ni Akab; kay sa tapus sang pagkamatay sang iya amay nanĝinmanuglaygay sila sa iya, nĝa sa iya kalaglagan.

5 Kag naglakat sia man sa mĝa laygay nila, kag nagkadto sia sa pag-awayan upud kay Ioram, nĝa anak ni Akab, nĝa hari sa Isarel, batok kay Hasael, nĝa hari sa Aram, sa Ramot sa Galaad, kag didto ginpilas sang mĝa Araminhon si Ioram.

6 Kag nagpauli sia sa pagpabulóng sa Iesreel sang mĝa pilas, nĝa ginhimo nila sa iya sa Rama, sang pag-away niya batok kay Hasael, nĝa hari sa Aram. Kag nagdulhog si Asarias, nĝa anak ni Ioram, nĝa hari sa Iuda, sa pagduaw kay Ioram, nĝa anak ni Akab, sa Iesreel, kay *didto* nagabalatian sia.

7 Kag gikan sa Dios ini nĝa nanĝinkagub-an sing bug-os ni Okosias, banĝud sang pagkadto niya kay Ioram. Sang nag-abut sia, naggowa sia upud kay Ioram batok kay Iehu, nĝa anak ni Nimsi, nĝa ginhaplas sia ni Iehoba, agud nĝa pagutdon niya ang baláy ni Akab.

8 Kag nahanabu, sang nagahimo sing paghukom si Iehu sa Baláy ni Akab, nĝa nakita niya ang mĝa dunganon sa Iuda kag ang mĝa anak sang mĝa útud ni Okosias, nĝa nagaalalagad kay Okosias; kag ginpamatay niya sila.

9 Kag sang pinanĝita niya si Okosias, nĝa nagpanago sa Samaria, gindakup sia kag gindalá sia kay Iehu, kag ginpalatay sia. Kag ginlubung nila sia, kay nagsiliing sila: "Anak sia ni Iosapat, nĝa sia nagpanĝita kay Iehoba sa bug-os niya nĝa tagiposoon." Kag walâ na sing tawo sa baláy ni Okosias nĝa takus sa paghari."

Ang madanton nĝa si Atalia nagaagaw sang lingkoran nĝa harianon ni Iuda.—Si Ioiada, nĝa saserdote, nagapasaguli sang kaliwatan ni Dabid.

10 Kag si Atalia, nĝa ilóy ni Okosias, sang nakita niya nĝa ang iya anak patay na, nagtindug sia kag ginlaglag niya ang bug-os nĝa kaliwatan nĝa harianon sang baláy ni Iuda.

11 Apang si Iosabat, nĝa anak nĝa babae sang hari, nagkuha kay Ioas, nĝa anak ni Okosias, kag ginkawat niya sia sa tunĝâ sang mĝa anak sang hari, nĝa ginapamatay, kag gintago niya sia, sia kag ang iya sisiwa, sa hulut sang mĝa higdaan. Amo ini gintago sia ni Iosabat, nĝa anak nĝa babae sang hari nĝa si Ioram, asawa ni Ioiada nĝa saserdote, kay útud sia nĝa babae ni Okosias, sa atubanĝan ni Atalia, kag walâ niya pagpatya.

12 Kag gintago sia didto upud sa ila sa Baláy sang Dios sing anum ka tuig. Kag si Atalia naghari sa ibabaw sang kadutaan.

23 APANG sang ikapito ka tuig nagmabaskug si Ioiada kag ginkuha niya upud sa iya, sa pagpakigkatipan ang mĝa panĝololo sang ginatus: si Asarias, nĝa anak ni Ioram, kag si Ismael, nĝa anak ni Iohanan, kag si Asarias, nĝa anak ni Obed, kag si Maasias, nĝa anak ni Adaia, kag si Elisapat, nĝa anak ni Sikri.

2 Kag ginlibot nila ang Iuda kag gintipon nila ang mĝa Lebinhon sa tanan nĝa mĝa kabanwaanan sa Iuda, kag ang mĝa panĝolo sang mĝa amay sa Israel, kag nag-alabut sila sa Ierusalem.

3 Kag ang bug-os nĝa katilingban nagpakigkatipan sa hari sa Baláy sang Dios. Kag si Ioiada nagsiling sa ila: "Yari karon ang anak sang hari, nĝa sia magahari, subung sang ginsiling ni Iehoba nahanunĝud sang mĝa anak ni Dabid.

4 Yari karon ang inyo pagahimoon: "Ang ikatlo ka bahin sa inyo, nĝa nagasulúd sa *pag-alagdan* sa sabado, ang mĝa saserdote subung man ang mĝa Lebinhon, magabalantay sila sang mĝa atanĝan.

5 Kag ang ikatlo ka bahin, sa baláy sang hari; kag ang ikatlo ka bahin sa gawang sang Sadsaran; kag ang bug-os nĝa banwa didto sia sa mĝa patyo sang Baláy ni Iehoba.

6 Kag nĝa walay sin-o nĝa magsulúd sa baláy ni Iehoba, kondi ang mĝa saserdote kag ang mĝa Lebinhon, nĝa magaalalagad: ini sila magasululúd, kay balaan sila, kag ang bug-os nĝa banwa magabantay sang tulin ni Iehoba.

7 Kag ang mĝa Lebinhon magalilibot sa hari sa tanan nĝa mĝa duug, ang tagsatagsa nĝa may iya nĝa hinĝaniban sa kamut; kag bisan sin-o nĝa magsulúd sa Baláy, pagapatyon sia; kag mag-

ulupud-kamo sa hari kon magasulúd, kag kon magagowa sia.

8 Kag ginhilimo sang mĝa Lebinhon kag sang bug-os nĝa Iuda, sono sang tanan nĝa ginsogo ni Ioiada, nĝa saserdote; kag ginkuha sang tagsatagsa ang ila mĝa tinawo, ang mĝa nagasulúd sa *pag-alagdan* sa sabado upud ang mĝa nagagulowa sa sabado; kay si Ioiada, nĝa saserdote, walâ magpahalín sang mĝa binulusbulus.

9 Kag ginhatag ni Ioiada, nĝa saserdote, sa mĝa panĝolo sang ginatus ang mĝa bangkaw, kag ang mĝa kalasag, kag ang mĝa taming nĝa iya sang hari nĝa si Dab d, nĝa yadto sa Baláy sang Dios.

10 Kag ginpatindug niya ang bug-os nĝa banwa, ang tagsatagsa nĝa may iya nĝa hinĝaniban sa kamut, kutub sa luyo nĝa too sang Baláy tubtub sa luyo nĝa walá sang Baláy nayon sa halaran kag nayon sa Baláy malapit sa hari, sa palibot.

11 Kag ginpagowa nila ang anak sang hari, kag ginbulutang nila sa iya ang purungpurung kag ang pagpamatuud, kag ginhimo nila sia nĝa hari; kag ginhaplas sia ni Ioiada kag sang iya mĝa anak, kag nagasililing sila: "¡Magkabuhi ang hari!"

12 Kag sang nabatian ni Atalia ang dinaguhub sang banwa, ang *mĝa tinawo* nĝa nagadalagan, kag ang mĝa nagahilimaya sa hari, nagsulúd sia sa banwa sa Baláy ni Iehoba.

13 Kag sang nagtulok sia, yari karon; ang hari nĝa nagatindug sa luyo sang iya haligi, sa salamputan; kag ang mĝa panĝolo kag ang mĝa budyong sa luyo sang hari, kag ang bug-os nĝa banwa sang duta nagakasadya, kag nagapatunog sang mĝa budyong, kag ang mĝa manugkanta nĝa may mĝa tulungon sa musika nagdumala sang pagdayaw. Niyan ginkusnit ni Atalia ang iya mĝa panapton kag nagsiling: "¡Budhi, budhi!"

14 Kag ginpagowa sang saserdote nĝa si Ioiada ang mĝa panĝolo sang ginatus nĝa mĝa manugmando sang kasoldadosan, kag nagsiling sia sa ila: "Pagowaaninyo sia sa mĝa pasunud; kag ang bisan sin-o nĝa magsunud sa iya, mapatay sa hinĝaniban: kay ang saserdote nagsiling nĝa indi nila sia pagpatyon sa Baláy ni Iehoba."

15 Busa ginhawaan nila sia, kag nagsulúd sia sa salamputan sang gawang sang mĝa kabayo sa baláy sang hari, kag didto ginpatay nila sia.

16 Kag si Ioiada naghimo sing katipan sa iya, kag sa bug-os nĝa banwa kag sa hari, agud nĝa manĝinbanwa sila ni Iehoba.

17 Kag ang bug-os nĝa banwa nagsulúd sa baláy ni Baal, kag ginguluba nila sia; ginwas-ag nila ang iya mĝa halaran kag ang iya mĝa larawan, kag ginpatay nila sa atubanĝan sang mĝa halaran si Matan, nĝa saserdote ni Baal.

18 Kag si Ioiada nagbutang sang pagkatatap sang Baláy ni Iehoba sa kamut sang mĝa saserdote, nĝa mĝa Lebinhon, nĝa kinapanagtag ni Dabid sa Baláy ni Iehoba, nĝa sa paghalad kay Iehoba sang mĝa halad nĝa sinunog, subung nĝa nasulat sa kasogoan ni Moises, nĝa may kalipay kag nĝa may mĝa kalantahon, sono sang mĝa sogo ni Dabid.

19 Kag nagbutang sia sang mĝa manugbantay sang gawang sa mĝa gawang sang Baláy ni Iehoba, agud nĝa indi magsulúd ang bisan sin-o nĝa mahigko, sa bisan ano nĝa kabangdanan.

20 Kag ginkuha niya ang mĝa panĝolo sang ginatus, kag ang mĝa dunganon, kag ang mĝa gobernador sang banwa, kag ang bug-os nĝa banwa sang duta, kag ginpadulhog niya ang hari gikan sa Baláy ni Iehoba; kag nagsulúd sila sa baláy sang hari sa tunĝâ sang gawang nĝa mataas; kag ginpalingkod nila ang hari sa ibabaw sang lingkoran nĝa harianon sang ginharian.

21 Kag ang bug-os nĝa banwa sang duta nagkalipay, kag ang banwa naglinong; kag ginpatay nila si Atalia sa hinĝaniban.

Ginapakaayo ni Ioas ang simbahan, apang sang patay na si Ioiada naholog sia sa diwata; ginapapatay niya si Sakarias, nĝa manalagna, kag napatay sia nĝa binono.

24 NAGSUGUD sa paghari si Ioas sang nagaedad sia sing pito ka tuig; kag naghari sia sing kap-atan ka tuig sa Ierusalem; kag ang nĝalan sang iya ilóy amo si Sibia, nĝa taga-Beer-seba.

2 Kag si Ioas naghimo sang matadlung sa mĝa mata ni Iehoba sa bug-os nĝa mĝa kaadlawan ni Ioiada, nĝa saserdote.

3 Kag ginpaasaw-an sia ni Ioiada sing
duha ka asawa, kag nagpanḡanak sia
sing mḡa anak nḡa mḡa lalaki kag mḡa
babae.
4 Kag nahanabu, sa tapus sini, nḡa
nag-abut sa tagiposoon ni Ioas ang pag-
pakaáyô sang Baláy ni Iehoba.
5 Kag gintipon niya ang mḡa saserdo-
te kag ang mḡa Lebinhon, kag nagsi-
ling sia sa ila: "Gulowa-kamo sa tu-
nḡâ sang mḡa kabanwaanan sa Iuda,
kag tipon-kamo sing kuarta sa bug-os
nḡa Israel sa pagkaáyô sang Baláy sang
inyo Dios, sa tuigtuig; kag magdali ka-
mo sa sining buluhaton." Apang ang
mḡa Lebinhon walâ magdalali.
6 Kag gintawag sang hari si Ioiada,
ang ila panḡolo, kag ginsilinḡan niya
sia: "¿Kay nḡaa bala walâ mo pagpa-
tumana nḡa ang mḡa Lebinhon magda-
lalá, gikan sa Iuda kag sa Ierusalem,
sang buhis ni Moises, nḡa alagad ni Ie-
hoba, nḡa nahamtang sa katilingban sa
Israel sa Layanglayang sang pagpama-
tuud?
7 Kay si Atalia, yadtong madauton
nḡa babae kag ang iya mḡa anak, nag-
guhab sang Baláy sang Dios, kag labut
pa gingamit nila ang tanan nḡa mḡa bu-
tang nḡa balaan sang Baláy ni Iehoba sa
mḡa Baal."
8 Kag nagsogo ang hari nḡa maghilimo
sila sing isa ka kaban, kag nḡa ginbu-
tang nila sia sa gowa, sa gawang sang
Baláy ni Iehoba.
9 Kag ginpabantala sa Iuda kag sa
Ierusalem, nḡa magdalalá sila kay Ie-
hoba sang buhis ni Moises, nḡa alagad
sang Dios sa Israel, nḡa nahamtang sa
ibabaw ni Israel sa kahanayakan.
10 Kag ang tanan nḡa mḡa dunganon
kag ang bug-os nḡa banwa nagkalalipay,
kag nagdalalá sila kag nagholoiog sa
kaban tubtub nḡa nakabayad ang tanan.
11 Kag sang nag-abut ang panag-on
nḡa sa pagdalá sang kaban sa mḡa tu-
lugyanan sang hari sa kamut sang mḡa
Lebinhon, kag sang ginatan-aw nila nḡa
may madamu nḡa kuarta, nag-abut ang
eskriba sang hari kag ang tululinan sang
panḡolo nḡa saserdote kag ginhawad
nila ang kaban, kag ginhakwat nila sia,
kag ginuli nila sia sa iya duug: kag
amo ini ang ginhimo nila sa adlaw-
adlaw, kag nagtipon sila sang mḡa ku-
arta sa kabugana.
12 Kag ginhatag sia sang hari, kag
ni Ioiada sa mḡa naghilimo sang bulu-
haton sang pag-alagdan sang Baláy ni
Iehoba; kag nagsolohol sila sang mḡa
manugbasbas sang bató kag sang mḡa
panday sa pagkaáyô sang baláy ni Ieho-
ba, kag sang mḡa panday sa salsalon
kag sa tumbaga nḡa sa pagkaáyô sang
Baláy ni Iehoba.
13 Kag ang mḡa naghilimo sang bulu-
haton nagpanḡabudlay, kag tunḡud sang
ila mḡa kamut nakaáyô ang buluha-
ton, kag ginuli nila ang Baláy sang Dios
sa iya kahimtanḡan, kag ginpabakud
nila sia.
14 Kag sang nahuman nila, gindalalá
nila ang nabilin sang kuarta sa hari kag
kay Ioiada; kag naghilimo sila sa iya
sing mḡa gamit nḡa sa pag-alagdan, kag
nḡa sa paghalad sing sinunog kag mḡa
yahong, kag iban nḡa mḡa gamit nḡa
bulawan kag pílak. Kag naghalalad
sila sang mḡa halad nḡa sinunog sing da-
yon gid sa Baláy ni Iehoba, sa tanan nḡa
mḡa adlaw ni Ioiada.
15 Kag nagtigulang si Ioiada kag na-
nḡinpunô sang mḡa adlaw kag namatay
sia: namatay sia sang nagaedad sing isa
ka gatus kag katloan ka tuig.
16 Kag ginlubung nila sia sa banwa ni
Dabid upud sang mḡa hari; tunḡud kay
ginhimo niya ang maayo, sa Israel, kag
nḡa sa Dios kag sa iya Baláy.
17 Kag sang patay na si Ioiada, nag-
alabut ang mḡa dunganon sa Iuda, kag
naglayaub sa atubanḡan sang hari; ni-
yan ang hari nagpamati sa ila.
18 Kag ginbayaan nila ang Baláy ni
Iehoba, ang Dios sang ila mḡa ginika-
nan, kag nag-alalagad sila sa mḡa Ashe-
rim kag sa mḡa diosdios; kag may ka-
akig batok sa Iuda kag sa Ierusalem,
kay nakasalâ sila banḡud sini.
19 Kag ginpadal-an sila ni Iehoba sing
mḡa manalagna, agud nḡa magpabalik
sila sa iya, nḡa nagpamatuud sila batok
sa ila; apang sila walâ magadulunḡug
sa ila.
20 Kag ang Espiritu sang Dios nag-
suklub kay Sakarias, nḡa anak ni Ioiada,
nḡa saserdote, kag sia nagtindug didto
sa ibabaw sang banwa kag nagsiling sia
sa ila: "Amo ining ginasiling sang
Dios: ¿Kay nḡaa bala ginalalis ninyo
ang mḡa sogo ni Iehoba? Indi kamo
magabugana. Tunḡud kay ginbayaan
ninyo si Iehoba, sia man nagbiya sa
inyo."

21 Apang sila naghimbon batok sa
iya, kag ginbató nila sia sing mga bató,
sa sogo sang hari, sa patyo sang Baláy
ni Iehoba.
22 Kag walâ magpanumdum ang
hari nga si Ioas sang kalooy, nga ginhi-
mo sa iya sang iya amay nga si Ioiada
kag ginpatay niya ang iya anak, nga sia
nagsiling sang pagkamatay niya : "Mag-
tan-aw sini si Iehoba, kag magpangita
sini."
23 Kag nahanabu, sang pagbalik sang
tuig, nga nagtaklad batok sa iya ang ka-
soldadosan sang Aram, kag nag-abut sa
Iuda kag sa Ierusalem ; kag ginlaglag
nila sa banwa, ang tanan nga mga dun-
ganon sang banwa, kag ginpaladalá nila
ang tanan nga mga inagaw sa hari sa
Damasko.
24 Kay bisan pa ang kasoldadosan sa
Aram nag-abut nga may diyotay nga
tinawo, si Iehoba nagtugyan sa ila mga
kamut sang isa ka kasoldadosan nga
madamu gid, tungud kay ginbayaan nila
si Iehoba, nga Dios sang ila mga gini-
kanan ; kag amo ini ang Araminhon nag-
hilimo sang paghukom batok kay Ioas.
25 Kag sang nagpalayô sila sa iya
(kay ginbilin nila sia sa daku nga
kaantusan) nagpuluhon batok sa iya ang
iya mga alagad bangud sang dugo sang
mga anak ni Ioiada, nga saserdote, kag
ginpatay nila sia sa iya higdaan, kag
namatay sia. Kag ginlubung nila sia
sa banwa ni Dabid, apang walâ nila
iglubung sia sa mga lulubngan sang mga
hari.
26 Ang mga nagpuluhon batok sa iya
nanginamo si Sabad, nga anak ni Sima-
ta nga Amoninhon, kag si Iosabad, nga
anak ni Simrit, nga Moabinhon.
27 Nahanungud sa iya mga anak, kag
sang pagkadaku sang buhis nga naham-
tang sa ibabaw niya kag sang pagkaáyô
liwan sang Baláy sang Dios, yari karon,
nasulat ini nga mga butang sa kasaysayan
sang Tolon-an sang mga hari. Kag nag-
hari nga salili niya si Amasias, nga iya
anak.

**Si Amasias, hari sa Iuda, nagadaug sa mga Idu-
minhon, apang naholog sia sa diwata, kag
ginadaug sia ni Ioas, hari sa Israel.—
Ang iya kamatayon.**

25 NAGSUGUD sa paghari si Ama-
sias, sang nagaedad sia sing duha
ka púlô kag lima ka tuig, kag naghari
sia sing duha ka púlô kag siam ka tuig,
sa Ierusalem ; kag ang ngalan sang iya
ilóy si Ioadan, nga taga. Ierusalem.
2 Kag ginhimo niya ang matadlung sa
mga mata ni Iehoba, bisan pa indi sa
himpit nga tagiposoon.
3 Kag nahanabu, sang paglig-on sang
ginharian sa iya, nga ginpatay niya ang
iya mga alagad nga nagpilas sang hari,
nga iya amay,
4 Apang walâ sia magpatay sang mga
anak nila, *kay ginhimo niya* sono sang
nasulat sa kasogoan sa tolon-an ni
Moises, nga didto si Iehoba nagsogo,
nga nagasiling : "Ang mga amay indi
mapatay tungud sang *ila* mga anak,
kag ang mga anak indi mapatay tungud
sang ila mga amay ; apang ang tagsa-
tagsa mapatay tungud sang iya salâ."
5 Gintipon ni Amasias ang Iuda, kag
ginpasunud niya sila sono sang mga
panimaláy nga inamay, sono sang mga
pangolo sang linibo kag sono sang mga
pangolo sang ginatus, sa bug-os nga
Iuda kag Benyamin ; kag ginsulat niya
sila sa listahan sa edad nga duha ka púlô
ka tuig pa ibabaw, kag nakita niya sa
ila ang tatlo ka gatus ka libo ka mga
pinili, sa paggowa sa pag-awayan, nga
nagakaput sing sumbiling kag sing
taming.
6 Kag sa Israel nagsohol sia sing isa
ka gatus ka libo ka tawo nga mga
maisug sa pag-awayan sa isa ka gatus
ka talanton nga pílak.
7 Kag ang isa ka tawo sang Dios nag-
abut sa iya, nga nagasiling : "Hari, indi
magupud sa imo ang kasoldadosan sa
Israel, kay si Iehoba walâ magaúpud sa
mga Israelinhon, nga tanan mga inanak
ni Epraim.
8 Apang kon ikaw maglakat *upud
sa ila,* himoa, magmbaskug-ka nga sa
pag-awayan, kag ang Dios magapukan
sa imo sa atubangan sang mga kaaway :
kay sa Dios yara ang gahum sa pag-
bulig, kag sa pagkapukan."
9 Kag si Amasias nagsiling sa tawo
sang Dios : "Kag ¿ano bala ang paga-
himoon nahannġud sining isa ka gatus
ka talanton nga ginhatag ko sa kasolda-
dosan sa Israel ?" Kag ang tawo sang
Dios nagsiling : "Iya ni Iehoba ang
paghatag sa imo sang labi pa sini."
10 Kag ginpain ni Amasias ang pina-
nong, nga nag-abut sa iya gikan sa

Epraim, agud nĝa magpalauli sila sa ila
mĝa duug; kag sila nagkalaakig sing
daku gid batok sa Iuda, kag nagbalalik
sila sa ila mĝa duug nĝa may kaakig
nĝa masingkal.
11 Kag nagbaskug si Amasias kag
gindul-ong niya ang iya banwa, kag
nagkadto sia sa nalupyakan sang Asin;
kag ginpilas niya sa mĝa inanak ni Seir
ang napúlô ka libo.
12 Kag ang mĝa inanak ni Iuda nag-
dakup nĝa mĝa buhi *sang iban* nĝa isa ka
napúlô ka libo, nĝa ginpandalá sila nila
sa putokputokan sang pil-as, kag didto
ginpangholog nila sila kutub sa pu-
tokputokan sang pil-as kag ang tanan
nagkalawas-ag.
13 Apang ang mĝa soldado sang pina-
nong, nĝa ginpapauli ni Amasias, agud
nĝa indi magkadto sila upud sa iya sa
pag-awayan, ginhimo nila ang paglugus
nĝa pagsulúd sa mĝa kabanwaanan sa
Iuda, kutub sa Samaria tubtub sa Bet-
Horon, kag ginpilas nila sa ila ang tatlo
ka libo, kag nagkuluha sila sing mada-
mu nĝa inagaw.
14 Kag ugaling sang napauli si Ama-
sias gikan sa pagpamilas sa mĝa Idumin-
hon, nahanabu nĝa ginpakari niya upud
sa iya ang mĝa dios sang mĝa inanak ni
Seir, kag ginpatindug niya sila nĝa mĝa
dios niya, kag nagyaub sia sa atubanĝan
nila, kag nagsunog sia sa ila sing mĝa
pahamut.
15 Kag nagdabdab ang kasingkal ni
Iehoba batok kay Amasias, kag nagpa-
dalá sia sa iya sing isa ka manalagna, nĝa
nagsiling sa iya: "¿Kay nĝaa bala gin-
panĝita mo ang mĝa dios sining banwa
nĝa walâ magluwas sang ila banwa sa
imo mĝa kamut?"
16 Kag sang ginhambal niya *sa hari*,
nahanabu nĝa ini sia nagsiling sa iya:
"¿Ginhimo ka bala nĝa manuglaygay
sang hari? Untat-ka. ¿Kay nĝaa bala
pagapilason ka?" Kag naguntat ang ma-
nalagna kag nagsiling: "Nakahibalo
ako, nĝa ang Dios nagtapat sa paglaglag
sa imo, kay naghimo ka sini kag walâ
ka magtuman sang akon laygay."
17 Kag si Amasias, nĝa hari sa Iuda,
nagbaton sing laygay kag nagpadalá kay
Ioas, nĝa anak ni Ioakas, anak ni Iehu,
nĝa hari sa Israel sa pagsiling: "Kari-
ka, kag magkitaay kita sa guya kag
guya."
18 Kag si Ioas, nĝa hari sa Israel, nag-
padalá sa pagsiling kay Amasias, nĝa hari
sa Iuda: "Ang sapinit nĝa yara sa Liba-
no, nagpadalá sa pagsiling sa sedro nĝa
yara sa Libano: Ihatag ang imo anak
nĝa babae nĝa asawa sa akon anak nĝa
lalaki. Kag nag-alagi ang mĝa mapin-
tas nĝa mĝa kasapatan nĝa yadto sa
Libano, kag gintapak nila ang sapinit.
19 Ikaw nagasiling: Yari karon, gin-
pilas ko ang Edom; kag ang imo tagipo-
soon nagpakataas sa paghimaya sa imo.
Karon magpuyô-ka sa imo baláy: ¿kay
nĝaa bala nagahilabut ka sang kalalat-
an, agud nĝa maholog ka kag ang Iuda
upud sa imo?"
20 Apang si Amasias walâ magpama-
ti sa iya, kay yadto sia gikan sa Dios, sa
pagtugyan sa iya sa mĝa kamut sang
iya mĝa kaaway, tunĝud kay ginpanĝita
nila ang mĝa dios sa Edom.
21 Kag nagtaklad si Ioas, nĝa hari sa
Israel, kag nagkilitaay sila sa nawung
kag nawung, sia kag si Amasias, nĝa
hari sa Iuda, sa Bet-semes nĝa iya sang
Iuda.
22 Kag ang Iuda nabungkag sa atuba-
nĝan sang Israel, kag nagpalalagyo sila,
ang tagsatagsa sa iya puluy-an.
23 Kag si Ioas, nĝa hari sa Israel, nag-
dakup sa Bet-semes kay Amasias, nĝa
hari sa Iuda, anak ni Ioas, anak ni Ioakas,
kag gindalá niya sia sa Ierusalem; kag
ginguba niya ang kuta sang Ierusalem,
kutub sa gawang sang Epraim tubtub
sa gawang sang Pamusud, apat ka gatus
ka maniko.
24 *Kag ginkuha niya* ang tanan nĝa
bulawan kag ang pílak, kag ang tanan
nĝa mĝa suludlan, nĝa nakita sa Baláy
sang Dios, sa baláy ni Obed-Edom, kag
ang mĝa bahandi sa baláy sang hari,
upud ang mĝa inugpalig-on, kag nagbalik
sia sa Samaria.
25 Si Amasias, nĝa anak ni Ioas, hari
sa Iuda, nagkabuhi sing napúlô kag lima
ka tuig sa tapus sang kamatayon ni
Ioas, nĝa anak ni Ioakas, nĝa hari sa Is-
rael.
26 Kag ang iban sang mĝa binuhatan
ni Amasias, ang mĝa nahauna kag ang
mĝa nahaolehe, ¿walâ bala masulat sa
Tolon-an sang mĝa hari sa Iuda kag sa
Israel?
27 Kag kutub sang panag-on nĝa si
Amasias nagisol sa pagsunud kay
Iehoba, nagpadugi sila sing puhon batok
sa iya sa Ierusalem; kag nagpalagyo

sia sa Lakis kag nagpaladalá sila sa
olehe niya sa Lakis kag didto ginpatay
nila sia.
28 Kag ginpadalá nila sia sa ibabaw
sang mĝa kabayo, kag ginlubung nila sia
upud sang iya mĝa ginikanan sa banwa
sa Iuda.

Si Usia, sa tapus na ang isa ka mauswagon nĝa paghari, nagapasipala sang Simbahan kag namatay nĝa tabukawon.

26 KAG ang bug-os nĝa banwa sa
Iuda nagkuha kay Usia, nĝa
nagaedad sing napúlô kag anum ka tuig,
kag ginhimo nila sia nĝa hari nĝa salili
ni Amasias, nĝa iya amay.
2 Ginpatindug niya ang Elot, kag
ginuli niya sia sa Iuda, sang olehe nĝa
ang hari nagtolog upud sang iya mĝa
ginikanan.
3 Si Usia nagsugud sa paghari, sang
nagaedad sia sing napúlô kag anum ka
tuig, kag naghari sia sing kalim-an kag
duha ka tuig sa Ierusalem; kag ang
nĝalan sang iya ilóy *amo* si Iekolia, nĝa
taga-Ierusalem.
4 Kag ginhimo niya ang matadlung sa
mĝa mata ni Iehoba, sono sa tanan nĝa
mĝa butang nĝa ginhimo ni Amasias
nĝa iya amay.
5 Kag nagpanugyan sia sa pagpanĝita
sa Dios sa mĝa kaadlawan ni Sakarias,
nĝa mahantupon sa mĝa palanan-awon
sang Dios; kag sa mĝa adlaw nĝa
ginpanĝita niya si Iehoba, ginpabugana
sia sang Dios.
6 Kag naggowa sia, kag nag-away
batok sa mĝa Pilistinhon, kag ginguba
niya ang kuta sa Gat, kag ang kuta sa
Iabnia, kag ang kuta sa Asdod; kag
nagpatindug sia sing mĝa kabanwaa-
nan sa Asdod, kag sa duta sang mĝa
Pilistinhon.
7 Kag ginbuligan sia sang Dios batok
sa mĝa Pilistinhon, kag batok sa mĝa
Arabinhon nĝa nagapuluyô sa Gur-
Baal, kag batok sa mĝa Amoninhon.
8 Kag nagdalá ang mĝa Amoninhon
sing mĝa dólot kay Usia; kag naban-
tugan ang iya nĝalan tubtub sa salam-
putan sang Egipto, kay ginpabakud sia
sing lakas gid.
9 Kag nagpatindug si Usia sing mĝa
tore sa Ierusalem, sa ibabaw sang ga-
wang sang Panusud, kag sa ibabaw sang
gawang sang Nalupyakan kag sa ibabaw
sang likoan nĝa salamputan; kag ginba-
kud niya sila.
10 Kag nagpatindug sia sing mĝa tore
sa kahanayakan, kag nagkutkut sia sing
madamu nĝa mĝa bobon; kay may iya
sia sang madamu nĝa mĝa obeha, sa
manubo nĝa duta kag sa kapatagan, su-
bung man mĝa manĝunĝuma kag mĝa
manugubas, sa mĝa bukid kag sa Katam-
nan, kay maluyagon sia sang panĝuma.
11 Kag si Usia may iya nĝa mĝa
kasoldadosan nĝa nagapakig-away, nĝa
nagagowa sa pag-awayan sa pinanong,
sono sang isip nĝa sa listahan, nĝa ginhi-
mo sang kamut ni Iehiel, nĝa eskriba kag
ni Maasias nĝa punoan, nĝa yara sila sa
idalum sang pagdumala ni Hananias,
nĝa isa sang mĝa dunganon sang hari.
12 Ang bug-os nĝa kadamuon sang
mĝa panĝolo sang mĝa amay nĝa mĝa
maisug nĝa manug-away, nanĝinduha
ka libo kag anum ka gatus.
13 Kag sa idalum sang pagdumalá ni-
la may isa ka kasoldadosan sa pag-awa-
yan nĝa tatlo ka gatus pito ka libo kag
lima ka gatus ka mĝa tinawo, nĝa nagapa-
kigaway nĝa may kusug nĝa maisug sa
pagbulig sa hari batok sang kaaway.
14 Kag naghanda sa ila si Usia nĝa
sa bug-os nĝa kasoldadosan sang mĝa
taming, kag sang mĝa sumbiling, kag sang
mĝa pandong, kag sang mĝa limbutong
kag sang mĝa pana, patí sang mĝa bató
nĝa sa habyug.
15 Kag naghimo sia sa Ierusalem sang
mĝa makina nĝa pinadugi sang mĝa ma-
nugpadugi sa pagpahamtang sa ibabaw
sang mĝa tore kag sa ibabaw sang mĝa
likoan nĝa sa pagpana sang mĝa baslay
kag sang mĝa dalagku nĝa mĝa bató.
Kag ang iya kabantugan naglapnag sa
malayô, kag ginbuligan sia sing makati-
nĝala gid, tubtub nĝa nagbakud sia.
16 Kag sang naglig-on sia, nagmati-
naastaason ang iya tagiposon tubtub sa
pagkadunot, kag nagmalalison sia batok
kay Iehoba, nĝa iya Dios, nĝa nagsu-
lúd sia sa Simbahan ni Iehoba nĝa sa
pagpasunog sang insienso sa halaran
sang pahamut.
17 Kag nagsulúd sa olehe niya ang
saserdote nĝa si Asarias, kag upud sa
iya kawaloan ka mĝa saserdote ni Ieho-
ba, nĝa mĝa tinawo nĝa maisug.
18 Kag nagbalatok sila sa hari nĝa si
Usia, kag ginsilinĝan nila sia: "Indi sa
imo, Usia, ang pagsunog *sang pahamut*

kay Iehoba, kay ini nahanungud sa mga
saserdote, nga mga inanak ni Aaron, nga
ginpakabalaan sila sa pagpasunog sini.
Gowa-ka sa balaan nga puluy-an, kay
nagalapas ka, kag *ini* indi magamangin
nga sa imo himaya gikan kay Iehoba nga
Dios."
19 Kag naakig si Usia; kag may iya
sia nga insensario sa iya kamut nga sa
pagsunog *sing pahamut*; kag sang naga-
pangakig sia batok sa mga saserdote,
ang tabukaw naggowa sa iya agtang sa
atubangan sang mga saserdote, sa Baláy
ni Iehoba, sa luyo sang halaran sang
pahamut.
20 Kag gintulok sia ni Asarias, nga
labing mataas nga saserdote, kag sang
tanan nga mga saserdote, kag yari
karon, ang tabukaw yara sa iya agtang;
kag ginpagowa nila sia sing dalidali
didto; kag sia man nagdalidali sa pag-
gowa, kay ginpilas sia ni Iehoba.
21 Kag ang hari nga si Usia nangin-
tabukawon tubtub sa adlaw sang
iya kamatayon, kag nagpuyô sia sa
baláy sang mga masakit subung nga
tabukawon; tungud kay ginpabulag sia
sa Baláy ni Iehoba; kag si Iotam, nga
iya anak, naggahum sa baláy sang hari,
nga nagahukom sa banwa sang duta.
22 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Usia, ang mga nahauna kag ang
mga nahaolehe, ginsulat sila ni Isaias
nga anak ni Amos, nga manalagna.
23 Kag nagtolog si Usia upud sang iya
mga ginikanan, kag ginlubung nila sia
upud sang iya mga ginikanan sa latagon
nga lulubngan nga sa mga hari; kay
nagsililing sila: "Tabukawon sia."
Kag naghari nga salili niya si Iotam, nga
iya anak.

Si Iotam, hari sa Iuda.

27 NAGSUGUD sa paghari si Io-
tam, sang nagaedad sia sing duha
ka púló kag lima ka tuig, kag naghari
sia sing napúlô kag anum ka tuig sa
Ierusalem. Ang ngalan sang iya ilóy
amo si Iesura, nga anak ni Sadok.
2 Kag sia naghimo sang matadlung sa
mga mata ni Iehoba, sono sa tanan nga
mga butang nga ginhimo ni Usia, nga
iya amay; lamang nga walâ magsulúd
sia sa Simbahan ni Iehoba, kag ang
banwa nangindunut pa.
3 Amo sia ang nagpatindug sang ga-
wang nga mataas sang Baláy ni Iehoba,
kag sa kuta sang bakolod nagpatindug
sia sing madamu.
4 Kag nagpatindug sia sing mga ka-
banwaanan sa bukid sang Iuda, kag nag-
patindug sia sing mga baláy nga hari-
anon kag sing mga tore sa mga talon.
5 Nagpakigaway man sia sa hari
sang mga inanak ni Amon, nga gindaug
niya sila. Kag ginhatagan sia sang mga
inanak ni Amon sa sadtong tuig sang
isa ka gatus ka talanton nga pílak, kag
napúlô ka libo ka koro nga trigo, kag
napúlô ka libo nga sebada. Ini among
ginbayad sa iya sang mga inanak ni
Amon sa ikaduha man ka tuig, kag sa
ikatlo.
6 Kag nagbakud si Iotam, tungud
kay naglig-on sia sang iya mga dalanon
sa atubangan ni Iehoba, nga iya Dios.
7 Kag ang iban sang mga binuhatan
ni Iotam, kag ang tanan niya nga mga
pagpakig-away, kag ang iya mga dala-
non, yari karon, nasulat sila sa Tolon-an
sang mga hari sa Israel kag sa Iuda.
8 Nagsugud sia sa paghari, sang na-
gaedad sia sing duha ka púlô kag lima
ka tuig; kag naghari sia sing napúlô
kag anum sa Ierusalem.
9 Kag nagtolog si Iotam upud sang
iya mga ginikanan, kag ginlubung sia sa
banwa ni Dabid; kag naghari nga salili
niya si Akas, nga iya anak.

Si Akas, hari sa Iuda.—Ang iya pagdiwata kag ang iya mga kalisdanan.

28 NAGSUGUD si Akas sa paghari,
sang nagaedad sia sing duha ka
púlô ka tuig, kag naghari sia sing napúlô
kag anum ka tuig sa Ierusalem; kag
walâ sia maghimo sang matadlung sa
mga mata ni Iehoba, subung kay Dabid,
nga iya amay.
2 Kag naglakat sia sa mga dalanon
sang mga hari sa Israel, kag labut pa,
naghimo sia sing mga larawan nga tinu-
naw sa mga Baal.
3 Kag nagsunog sia sang *pahamut* sa
nalupyakan sang mga inanak ni Hinom,
kag ginsunog niya ang iya mga anak sa
kalayo, sono sang mga kalangil-aran
sang mga katawohan, nga ginsobol ni
Iehoba sa atubangan sang mga inanak
ni Israel.
4 Kag naghalad sia kag nagsunog
sing mga *pahamut* sa mga mataas nga

duug, kag sa ibabaw sang mḡa kabako-
loran, kag sa idalum sang tanan nḡa
kahoy nḡa madabung.
5 Kag gintugyan sia ni Iehoba, nḡa
iya Dios, sa mḡa kamut sang hari sang
Aram, kag ang mḡa *Araminhon* nagpili-
las sa iya, kag ginkuhaan sia nila sing
isa ka daku nḡa kadam-an nḡa mḡa bi-
hag, nḡa gindalalá sila nila sa Damasko;
kag gintugyan man sia sa mḡa kamut
sang hari sa Israel, nḡa nagpilas sa iya
sa daku nḡa kinamatay;
6 Kay si Peka, nḡa anak ni Remalias,
nagpatay sa Iuda, sang isa ka gatus
kag duha ka púlô ka libo sa isa ka
adlaw, nḡa tanan sila mḡa maisug nḡa
tawo, tunḡud kay ginbayaan nila si Ie-
hoba, Dios sang ila mḡa ginikanan.
7 Kag si Sikri, tawo nḡa maisug sa
Epraim, nagpatay kay Maasias, nḡa anak
sang hari kag kay Asrikam, nḡa iya ma-
nugdumala sang baláy nḡa *harianon*, kag
kay Elkana, nḡa ikaduha sa olehe sang
hari.
8 Kag gindalá nḡa mḡa bihag sang
mḡa inanak ni Israel, sa ila mḡa útud,
ang duha ka gatus ka libo, mḡa babae,
mḡa kabataan nḡa lalaki kag mḡa ba-
bae; kag gin-atihan nila sila sang isa ka
daku nḡa inagaw, nḡa gindalalá nila ang
inagaw sa Samaria.
9 Kag didto may isa ka manalagna ni
Iehoba, nḡa ginahinḡalanan nḡa si Oded,
nḡa naggowa sa úna sang kosoldadosan,
nḡa nagpauli sa Samaria, kag nag-
siling sia sa ila: "Yari karon, sa iya
kasingkal batok kay Iuda, si Iehoba
nḡa Dios sang inyo mḡa ginikanan, gin-
tugyan niya sila sa inyo mḡa kamut;
kag kamo nagpalatay sa ila nḡa may
kaakig, nḡa nag-abut ini tubtub sa
lanḡit.
10 Kag karon nagahunahuna kamo sa
pagsakup sa inyo, subung nḡa ulipon,
sang mḡa anak nḡa lalaki kag sang mḡa
anak nḡa babae sang Iuda kag sang
Ierusalem. ¿Indi bala kamo, hoo, kamo
gid, makasasalâ batok kay Iehoba nḡa
inyo Dios?
11 Kag karon, pamatii-ninyo ako, kag
papaulia-ninyo ang mḡa bihag nḡa inyo
ginbihag sa tunḡâ sang inyo mḡa útud;
kay ang kasingkal sang kaakig ni Iehoba
yara sa ibabaw ninyo."
12 Kag ang iban sang mḡa lalaki sang
mḡa panḡolo sang mḡa inanak ni Ep-
raim, si Asarias, nḡa anak ni Iohanan,
si Berekias, nḡa anak ni Mesilemot, si
Eesekias, nḡa anak ni Salum, kag si A-
masa, nḡa anak ni Hadlai, nagtilindug
batok sa mḡa nag-alabut gikan sa pag-
awayan,
13 Kag nagsililing sila sa ila: "Dili
kamo magpasulúd diri sinang mḡa bihag,
kay, agud nḡa paghimoon kita nḡa maka-
sasalâ sa atubanḡan ni Iehoba, nagahulu-
nahuna kamo sa pagdugang sa aton mḡa
salâ kag sa aton pagkamakasasalâ; sa
pagkamatuud, daku ang aton kasal-anan,
kag may masingkal nḡa kaakig sa iba-
baw sang Israel."
14 Kag ginbayaan sang tinawo nḡa
nasangkap sang hinḡaniban ang mḡa
bihag kag ang inagaw sa atubanḡan
sang mḡa dunganon kag sa atubanḡan
sang bug-os nḡa katilingban.
15 Kag nagtilindug ang mḡa tawo
nḡa mḡa napanudlo, sono sang *ila* nḡa-
lan, kag ginkuluha nila ang mḡa bihag,
kag ginpasaputan nila sang inagaw
ang mḡa hubo sa ila; ginpasaputan
nila sila, kag ginpasapinan nila sila, kag
ginpakaon kag ginpainum nila sila, kag
ginhalaplas nila sila, kag gindul-ong
nila sa mḡa asno ang tanan nḡa nagaka-
pukan *sa kaluya*, kag gindalá nila sila
tubtub sa Ieriko, banwa sang mḡa kahoy
nḡa paklang malapit sa ila mḡa útud; kag
sila nagpalauli sa Samaria.
16 Sa sadtong panag-on nagpadalá
ang hari nḡa si Akas sa mḡa hari sa
Asur, nḡa magbululig sila sa iya;
17 Kay, labut sini, ang mḡa Idumin-
hon nag-alabut kag nagpilas sang Iuda,
kag gindalá nila nḡa mḡa bihag.
18 Kag ang mḡa Pilistinhon naghilimo
sing lugus nḡa pagsulúd sa mḡa ka-
banwaanan sang manubo nḡa duta,
kag sa Bagatnan sang Iuda, kag ginkuha
nila ang Bet-semes, ang Ahalon ang
Gederot, ang Soko patí ang ila mḡa
minoro, kag ang Timna patí ang iya mḡa
minoro, kag ang Gimso patí ang iya mḡa
minoro; kag nagpuluyô sila sa ila.
19 Kay ginpapaubus ni Iehoba ang
Iuda, banḡud kay Akas, nḡa hari sa Is-
rael; tunḡud kay ginbuhian niya ang ta-
nan nḡa pitik sa Iuda kag nḡa naghimo sia
sang tanan nḡa pagkamabudhion batok
kay Iehoba.
20 Kag nag-abut batok sa iya si Tig-
gat-pilneser, nḡa hari sang Asur, kag gin-
bilang niya sia nḡa kaaway, kag walâ
niya pagpabakura sia.

21 Kay bisan pa ginhublasan ni Akas
ang Baláy ni Iehoba, kag ang baláy
nḡa harianon, kag ang iya sang mḡa
dunganon, nḡa sa paghatag sa hari sang
Asur, sia walâ magbulig sa iya.
22 Kag sa panag-on sang iya kalis-
danan nagpadayon sia sa pagkamabud-
hion batok kay Iehoba, ang amo gid
nḡa hari nḡa si Akas.
23 Naghalad sia sa mḡa dios sa Da-
masko, nḡa nagpilas sa iya, kag nag-
siling sia: "Tunḡud kay ang mḡa dios
sang mḡa hari sa Aram nagabulig sa
ila, ako *man* magahalad sa ila, agud
nḡa pagbuligan nila ako." Kag ini sila
nanḡinkagulub-an niya, kag subung man
sang bug-os nḡa Israel.
24 Kag ginhimos ni Akas ang mḡa
gamit sang Baláy sang Dios kag gin-
pamihakpihak nila sila; kag gintakpan
niya ang mḡa gawang sang Baláy ni
Iehoba, kag naghimo sia sa iya sing
mḡa halaran sa Ierusalem sa tanan nḡa
mḡa duug.
25 Kag naghimo sia sang mḡa mataas
nḡa duug sa tagsa ka banwa sa Iuda,
nḡa sa pagsunog sang mḡa *pahamut* sa
liwan nḡa mḡa dios; kag nagpaakig sia
kay Iehoba, nḡa Dios sang iya mḡa
ginikanan.
26 Kag ang iban sang iya mḡa binu-
hatan, kag ang tanan niya nḡa mḡa
dalanon, nḡa mḡa nahauna kag mḡa na-
haolehe, yari karon nasulat sila sa Tolon-
an sang mḡa hari sa Iuda kag sa Israel.
27 Kag nagtolog si Akas upud sang iya
nḡa ginikanan, kag ginlubung nila sia
sa banwa sa Ierusalem, kay walâ nila
sia pagilubung sa mḡa lulubnḡan sang
mḡa hari sa Israel; kag naghari nḡa
salili niya si Esekias, nḡa iya anak.

Si Esekias, hari sa Iuda, nagatinlo sang Simbahan.

29 SI Esekias nagsugud sa paghari,
sang nagaedad sia sing duha ka
púlô kag lima ka tuig, kag naghari sia
sing duha ka púlô kag siam ka tuig sa
Ierusalem. Kag ang nḡalan sang iya
ilóy amo si Abia, nḡa anak ni Sakarias.
2 Ginhimo niya ang matadlung sa
mḡa mata ni Iehoha, sono sa tanan nḡa
ginhimo ni Dabid, nḡa iya amay.
3 Nahanunḡud sa iya, sa nahauna nḡa
tuig sang iya paghari, sa nahauna nḡa
bulan, ginbuksan niya ang mḡa gawang
sang Baláy ni Iehoba, kag ginkaáyô niya
sila.
4 Kag ginpakari niya ang mḡa saser-
dote kag mḡa Lebinhon, kag gintipon
niya sila sa balaligyaan sang Sidlanḡan.
5 Kag nagsiling sia sa ila: "Pama-
tii-ninyo ako, mḡa Lebinhon. Magpala-
kabalaan-kamo karon, kag balaanon-nin-
yo ang baláy ni Iehoba, nḡa Dios sang
inyo mḡa ginikanan, kag pagakuhaon
ninyo sa balaan nḡa puluy-an ang ka-
higkoan;
6 Kay ang aton mḡa ginikanan nagla-
lalis, kag naghilimo sila sang malain sa
mḡa mata ni Iehoba, nḡa aton Dios; kag
ginbayaan nila sia kag gintalinḡi nila ang
ila mḡa mata gikan sa Puluy-an ni Ieho-
ba, kag gintalalikdan nila sia;
7 Kag gintakpan pa nila ang mḡa ga-
wang sang alagyan, kag ginpalong nila
ang mḡa lamprahan, kag walâ sila mag-
sulunog sang mḡa pahamut, bisan nag-
halalad sila sang halad nḡa sinunog sa
balaan nḡa Puluy-an sa Dios ni Israel.
8 Kag ang kaakig ni Iehoba yara sa
ibabaw sang Iuda kag sang Ierusalem,
kag gintugyan niya sila sa paghinakit,
kag sa kahapayan, kag sa mḡa panihol
subung nḡa ginatan-aw ninyo sang inyo
mḡa mata.
9 Kag yari karon, banḡud sini ang
aton mḡa ginikanan nagkalapukan sa
hinḡaniban; kag ang aton mḡa anak nḡa
lalaki, kag ang aton mḡa anak nḡa babae,
kag ang aton mḡa asawa yara sa kabi-
hagan.
10 Karon, yara sa akon tagiposoon
sa pagpakigkatipan kay Iehoba, nḡa Di-
os sa Israel, agud nḡa magpalayô sa
aton ang kaakig sang iya kasingkal.
11 Mḡa anak ko, indi kamo magpabu-
yanbuyan karon; kay sa inyo nagpili
si Iehoba, agud nḡa magtindug kamo sa
atubanḡan niya, sa pagpulaw sa iya pag-
alagdan, kag nḡa manḡinalagad kamo
niya kag nḡa magsulunog kamo sa iya
sing *pahamut*."
12 Kag ang mḡa Lebinhon nagtililin-
dug: si Mahat, nḡa anak ni Amasai, si Io-
el, nḡa anak ni Asarias, sa mḡa inanak
sang mḡa Koatinhon; kag ang mḡa in-
anak ni Merari: si Kis, nḡa anak ni Abdi,
kag si Asarias, nḡa anak ni Iehaleleel;
kag sa mḡa Gersoninhon, si Ioa, nḡa
anak ni Sima, kag si Eden, nḡa anak ni
Ioa;
13 Kag sa mḡa inanak ni Elesapan:

si Simri kag si Iehiel; kag sa mḡa inanak ni Asap: si Sakarias kag si Matanias;
14 Kag sa mḡa inanak ni Heman: si Iehiel kag si Simi; kag sa mḡa inanak ni Iedutun: si Semaia kag si Usiel.
15 Kag nagtilipon sila sa ila mḡa útud, kag nagpalakabalaan sila kag nagsululúd sila sono sa sogo sang hari, siling sang mḡa polong ni Iehoba, nḡa sa pagtinlo sang Baláy ni Iehoba.
16 Kag nagsululúd ang mḡa saserdote sa sulúd sang Baláy ni Iehoba nḡa sa pagtinlo sa iya; kag ginpagowa nila ang tanan nḡa kahigkoan, nḡa nakita nila sa simbahan ni Iehoba, sa patyo sang Baláy ni Iehoba, kag ginbaton ini sang mḡa Lebinhon sa pagpagowa sa iya sa kasulgan sang Kedron.
17 Kag nagsulugud sila sa pagpakabalaan *sa iya* sang nahauna *nḡa adlaw* sang nahauna nḡa bulan, kag sa ikawalo ka adlaw sang bulan nagsululúd sila sa alagyan ni Iehoba, kag ginpakabalaan nila ang Baláy ni Iehoba sa sulúd sang walo ka adlaw; kag sa ikapúlô kag anum ka adlaw sang nahauna nḡa bulan natapus nila.
18 Kag nagsululúd sila sa sulúd sa hari nḡa si Esekias, kag nagsililing sila: "Natinloan na namon ang bug-os nḡa Baláy ni Iehoba, ang halaran sang halad nḡa sinunog kag ang tanan niya nḡa mḡa gamit, kag ang latok sang mḡa tinapay sa pasunud kag ang tanan niya nḡa mḡa gamit;
19 Subung man gin-aman liwan kag ginpakabalaan namon ang tanan nḡa mḡa gamit nḡa ginsikway sang hari nḡa si Akas, sang naghari sia sa iya pagkamabudhion; kag yari karon, yadto sila sa atubanḡan sang halaran ni Iehoba."
20 Kag nagbanḡon sa aga pa gid ang hari nḡa si Esekias, kag gintipon niya ang mḡa panḡolo sang banwa; kag nagtaklad sia sa Baláy ni Iehoba.
21 Kag nagdalá sila sang pito ka mḡa tinday nḡa baka nḡa lalaki, kag pito ka karnero, kag pito ka kordero, kag pito ka kanding nḡa lalaki, nḡa sa halad tunḡud sang salâ nḡa sa ginharian, kag nḡa sa balaan nḡa Puluy-an, kag nḡa sa Iuda. Kag nagsiling *ang hari* sa mḡa saserdote, nḡa mḡa inanak ni Aaron, nḡa maghalalad sila sa ila sa ibabaw sang halaran ni Iehoba.
22 Kag ginpugutan nila ang mḡa baka, kag ang mḡa saserdote nagbaton sang dugo, kag ginsablig nila ini sa ibabaw sang halaran; kag ginpugutan nila ang mḡa karnero, kag ginsablig nila ang dugo sa ibabaw sang halaran. Kag ginpugutan nila ang mḡa kordero, kag ginsablig nila ang dugo sa ibabaw sang halaran.
23 Kag ginpapalapit nila ang mḡa lalaki nḡa kanding sa halad tunḡud sang salâ sa atubanḡan sang hari kag sa atubanḡan sang katilingban, kag ginbulutang nila sa ibabaw *nila* ang ila mḡa kamut.
24 Kag ginpugutan sila sang mḡa saserdote, kag ginhalad nila ang dugo tunḡud sang salâ, sa ibabaw sang halaran, nḡa sa katumbasan tunḡud sang bug-os nḡa Israel; kay tunḡud sa bug-os nḡa Israel nagsiling ang hari nḡa *paghimoon* ang halad nḡa sinunog kag ang halad tunḡud sang salâ.
25 Kag ginbutang niya ang mḡa Lebinhon sa Baláy ni Iehoba nḡa may mḡa apiping, kag mḡa salterio, kag mḡa arpa, sono sang sogo ni Dabid, kag ni Gad, nḡa manugtuluk sang hari, kag ni Natan, nḡa manalagna; kay ang sogo nagabut gikan sa kamut ni Iehoba, tunḡud sang kamut sang iya mḡa manalagna.
26 Kag nagtilindug didto ang mḡa Lebinhon nḡa may mḡa tulungon *sang musika* ni Dabid, kag ang mḡa saserdote nḡa may mḡa budyong.
27 Kag nagsogo si Esekias, nḡa ihalad ang halad nḡa sinunog sa halaran; kag sa oras nḡa ginsugdan ang halad nḡa sinunog, nagsugud man ang kalantahon ni Iehoba upud ang mḡa budyong kag upud ang pagbuylog sang mḡa tulungon sang musika ni Dabid, nḡa hari sa Israel.
28 Kag ang bug-os nḡa katilingban nagyaub, kag ang mḡa manugkanta nagkilinanta, kag ang mḡa budyong nagpalatunog, ang tanan tubtub nḡa natapus ang halad nḡa sinunog.
29 Kag sang pagkatapus nila sa paghalad sang halad nḡa sinunog, nagduluko ang hari kag ang tanan nḡa mḡa yara upud sa iya, kag naglayaub sila.
30 Kag ang hari nḡa si Esekias kag ang mḡa dunganon nagsililing sa mḡa Lebinhon nḡa magdalayaw sila kay Iehoba upud ang mḡa polong ni Dabid, kag ni Asap, nḡa manugtulok; kag sila nagdalayaw sa iya nḡa may dakung ka-

lipay, kag naglayaub sila kag naghapa sila.
31 Kag naghambal si Esekias kag nagsiling: "Karon nagpahanungud kamo kay Iehoba; busa palalapit-kamo kag magdalá-kamo sing mga halad kag sing *mga halad* sa pagdayaw sa Baláy ni Iehoba." Kag ang katilingban nagdalá sing mga halad kag mga *halad sa* pagdayaw, kag ang tanan nga tagiposoon nga maayo sing kabubut-on *naghalad* sang mga halad nga sinunog.
32 Kag ang kadamuon sang mga halad nga sinunog, nga gindalá sang katilingban nanginkapitoan ka baka, isa ka gatus ka karnero kag duha ka gatus ka kordero: ini nga tanan nga sa halad nga sinunog kay Iehoba.
33 Kag ang *iban nga* mga butang nga ginbalaan nanginanum ka gatus ka tinday nga baka, kag tatlo ka libo ka obeha.
34 Apang diyotay lamang ang mga saserdote, kag indi sila tuman sa pagpamanit sang tanan nga mga halad nga sinunog; kag ang ila mga útud, nga mga Lebinhon, nagbululig sa ila tubtub nga natapus nila ang buluhaton, kag tubtub nga nagpakabalaan ang mga saserdote; kay ang mga Lebinhon labing matadlung sa tagiposoon sang mga saserdote, sa pagpakabalaan sa ila.
35 Kag may mga halad man nga sinunog sa kabugana nga may mga sapay sang mga halad sa paghidaet kag nga may mga halad nga ilimnon. Kag napahauli ang pag-alagdan sang Baláy ni Iehoba.
36 Kag nagkasadya si Esekias kag ang bug-os nga banwa, tungud kay ginaman sang Dios ang banwa; kay ang butang nahuman sa madali gid.

Si Esekias nagahiwat sang Paskua nga may dakung pagtahud.

30 KAG nagpadalá si Esekias sa bug-os nga Israel kag Iuda, kag nagsulat man sia sing mga sulat sa Epraim kag sa Manases, agud nga magalabut sila sa Ierusalem sa Baláy ni Iehoba, sa paghiwat sang Paskua kay Iehoba, nga Dios ni Israel.
2 Kag nakigsapul ang hari sa mga dunganon kag sa bug-os nga katilingban sa Ierusalem, nga sa paghiwat sang Paskua sa ikaduha ka bulan.
3 Kay sa sadtong panag-on walâ sila makahiwat sa iya, tungud kay walâ sing tuman nga mga saserdote nga mga ginpakabalaan, bisan ang banwa walâ magtipon sa Ierusalem.
4 Kag ang butang nagpahamuut sa mga mata sang hari kag sa mga mata sang bug-os nga katilingban.
5 Kag nagtalapat sila sini sa pagpabantala sa bug-os nga Israel, kutub sa Beer-seba tubtub sa Dan, agud nga magalabut sila sa paghiwat sang Paskua kay Iehoba nga Dios ni Israel, sa Ierusalem; kay sa sulúd sang madamu gid *nga mga tuig* walâ nila mahiwat sia sono sang nasulat.
6 Kag ang mga manugdalagan naglalakat sa bug-os nga Israel kag Iuda, nga may mga sulat sa kamut gikan sa hari kag sa iya mga dunganon, kag sono sang kinasogo sang hari, nga nagasiling: "Mga inanak ni Israel, balalik-kamo kay Iehoba, nga Dios ni Abraham, ni Isaak kag ni Israel, agud nga sia magbalik sa mga sa tungâ ninyo nga nakapalagyo, nga nabayaan sang nabilin, sa kamut sang mga hari sa Asur.
7 Kag indi kamo magmanginsubung sang inyo mga ginikanan kag subung sang inyo mga útud, nga nagmabudhion batok kay Iehoba, nga Dios sang ila mga ginikanan, sa bagay nga gintugyan niya sila sa kahapayan, subung sang ginatanaw ninyo.
8 Busa karon, indi ninyo pagpakatigahon ang inyo tingkoy, subung sang inyo mga ginikanan; ihatag-ninyo ang kamut kay Iehoba, kag kalari-kamo sa iya balaan nga Puluy-an, nga ginpakabalaan niya sia sa gihapon; kag alagda-ninyo si Iehoba, nga inyo Dios, kag ang kaakig sang iya kasingkal magapalayô sa inyo.
9 Kay kon magbalalik kamo kay Iehoba, ang inyo mga útud kag ang inyo mga anak manginiligoon sang kalooy sa atubangan sang mga nagdalalá sa ila nga mga bihag, kag magabalalik sila sa sini nga duta; kay si Iehoba, nga inyo Dios, mahinoklogon kag maloloy-on, kag indi sia magatalingi sa inyo sang iya nawung kon kamo magbalalik sa iya."
10 Kag ang mga manugdalagan nagalagi sa banwabanwa sa duta sang Epraim kag Manases tubtub sa Sabulon; kag nagkaladlaw kag naguluigyat sila sa ila.
11 Walay sapayan ang iban sa Aser,

sa Manases, kag sa Sabulon nagpalau-
bus kag nag-alabut sila sa Ierusalem.
12 Ang kamut ni Iehoba yara man sa
Iuda sa paghatag sa ila sing isa ka tagi-
posoon, nga sa pagtuman sang balita
sang hari kag sang mga dunganon, sono
sa polong ni Iehoba.
13 Kag nagtipon sa Ierusalem ang ma-
damu nga tinawo nga sa paghiwat sang
piesta sang mga tinapay nga walay ta-
pay sa bulan nga ikaduha: isa ka daku
gid nga katipunan.
14 Kag nagtilindug sila kag ginkuha
nila ang mga halaran nga yara sa Ieru-
salem, kag ginkuha nila ang tanan nga
mga halaran sa mga pahamut, kag gin-
halaboy nila sila sa kasulgan sang Ke-
dron.
15 Kag ginpugutan nila ang Paskua
sa ikapúlô kag apat sang bulan nga ika-
duha; kay ang mga saserdote kag ang
mga Lebinhon nagkalahuya kag nag-
palakabalaan sila, kag gindalalá nila ang
mga halad nga sinunog sa Baláy ni Ie-
hoba.
16 Kag nagtilindug sila sa ila mga
duug sono sang tulumanon sang kaso-
goan ni Moises, nga tawo sang Dios.
Ang mga saserdote nagsalablig sang du-
go nga *ginbaton nila* sa mga kamut sang
mga Lebinhon.
17 Tungud kay may madamu gid sa
katilingban nga walâ pa magpakabalaan,
ang mga Lebinhon nangintululinan sa
pagpugut sang mga paskua tungud sang
tanan nga mga walâ magpaninlo, sa
pagpakabalaan sa ila nga kay Iehoba.
18 Kag ang isa ka daku nga kadam-an
sang banwa, madamu sang mga iya ni
Epraim, ni Manases, ni Isakar kag ni Sa-
bulon, nga walâ pa magpaninlo, kag nag-
kalaon sila sang Paskua, nga indi sono
sa nasulat. Apang si Esekias nagpanga
muyo tungud sa ila, nga nagasiling:
"Si Iehoba, nga among maayo, mag-
himo sia sing katumbasan tungud sa
tanan nga nahanda ang iya tagiposoon
sa pagpangita sa Dios,
19 Kay Iehoba, nga Dios sang ila mga
ginikanan, bisan pa walâ ini sono sang
pagpaninlo sang balaan nga Puluy-an."
20 Kag ginpamatian ni Iehoba si Ese-
kias, kag gin-áyô niya ang banwa.
21 Busa ginhiwat sang mga inanak ni
Israel, nga didto sa Ierusalem, ang pies-
ta sang mga tinapay nga walay tapay,
sa pito ka adlaw, nga may daku nga ka-
lipay; kag ang mga Lebinhon kag ang
mga saserdote nagdalayaw kay Iehoba
sa adlawadlaw nga may mga gamhanan
nga galamiton ni Iehoba.
22 Kag naghambal si Esekias sa tagi-
posoon sang tanan nga mga Lebinhon
nga may maayo nga ihibalo sa *butang* ni
Iehoba; kag nagkalaon sila sang *kinalad*
sa piesta sa pito ka adlaw, nga nagaha-
lalad sila sang mga halad sa paghidaet,
kag nagdalayaw sila kay Iehoba, ang
Dios sang ila mga ginikanan.
23 Kag ang bug-os nga katilingban
nagtapat, nga maghiliwat sila sing pito
pa ka adlaw; kag naghiliwat sila sing
pito pa ka adlaw nga may kasadya.
24 Kay si Esekias, nga hari sa Iuda, nag-
hatag nga sa halad nga binayaw sa kati-
lingban sing isa ka libo ka baka nga lala-
ki, kag pito ka libo ka obeha; kag nagha-
latag ang mga dunganon sa halad nga
binayaw sa katilingban sang isa ka libo
ka baka nga lalaki kag napúlô ka libo
ka obeha; kag nagpalakabalaan ang
madamu gid nga mga saserdote.
25 Kag, nagkalipay ang bug-os nga
katilingban sa Iuda, kag ang mga saser-
dote kag ang mga Lebinhon patí ang
bug-os nga katilingban, nga nag-alabut
gikan sa Israel, kag ang mga dumu-
luong nga nag-alabut gikan sa duta sa
Israel kag ang mga nagapuluyô sa Iuda.
26 Kag may daku nga kasadya sa Ieru-
salem; kay kutub sang mga kaadlawan
ni Salomon, nga anak ni Dabid, nga hari
sa Israel, walâ sing bisan ano nga kaa-
ngay sa Ierusalem.
27 Kag nagtililindug ang mga saser-
dote nga mga Lebinhon kag ginpaka-
maayo nila ang banwa; kag ang tingug
nila ginpamatian, kag ang ila panga-
muyo nag-abut sa Puluy-an sang iya
pagkabalaan, sa mga langit.

31 KAG sang natapus ining tanan, ang
tanan nga mga taga-Israel, nga
didto sila, naggulowa sila sa mga ka-
banwaan sa Iuda, kag ginpamoong
nila ang mga larawan kag ginpangutúd
nila ang mga Asherim, kag ginguluba
nila ang mga mataas nga duug kag ang
mga halaran sa bug-os nga Iuda kag
Benyamin, kag sa Epraim kag sa Ma-
nases, tubtub sa himpit nga pagubus.
Kag nagpalauli ang mga inanak ni Is-
rael sa ila mga banwa, ang tagsatagsa
sa iya kaugalingon.

Ginapalaagisud liwan ni Esekias ang pag-alagdan sang mĝa Lebinhon.

2 Kag gintukud ni Esekias ang mĝa
binahin sang mĝa saserdote kag sang
mĝa Lebinhon, sono sa ila mĝa panghi-
kot, ang tagsataga sono sang iya pag-
alagdan, ang mĝa saserdote subung man
ang mĝa Lebinhon, nĝa sa halad nĝa sinu-
nog, kag nĝa sa mĝa halad sa paghidaet,
agud nĝa mag-alagad sila, kag agud nĝa
magdalayaw kag magololog sila *kay Ie-
hoba* sa mĝa gawang sang mĝa dulugan
ni Iehoba.
3 Kag ang pahat sang hari ginkuha
sa iya mĝa pagkabutang nĝa sa mĝa
halad nĝa sinunog sa aga kag sa hapon,
kag sa mĝa halad nĝa sinunog sang mĝa
sabado, kag sa mĝa lati kag sa mĝa
pinat-in nĝa piesta, subung sang nasulat
sa kasogoan ni Iehoba.
4 Kag nagsiling *man* sia sa banwa, sa
mĝa pumuluyô sa Ierusalem, nĝa mag-
halatag sila sang pahat sa mĝa saserdote
kag sa mĝa Lebinhon, agud nĝa mag-
mabakud sila sa kasogoan ni Iehoba.
5 Kag sang naglapnag ini nĝa sogo,
ang mĝa inanak ni Israel nagdalalá sang
madamu nĝa mĝa nahaunang mĝa bu-
nĝa sang trigo, sang duga sang ubas,
sang lana, sang dugos kag sang tanan nĝa
mĝa patubas sang mĝa latagon ; kag nag-
dalalá sila sing bugana sang mĝa ikapúlô
sang tanan.
6 Kag ang mĝa inanak ni Israel kag
ni Iuda man, nĝa nagpuluyô sa mĝa
banwa sa Iuda, nagdalalá sila man sang
ikapúlô sang mĝa baka kag sang mĝa
obeha, kag sang ikapúlô sang mĝa
butang nĝa balaan nĝa ginbalaan nila
kay Iehoba, nĝa ila Dios, kag ginbutang
nila sila nĝa mĝa tinumpoktumpok.
7 Sa bulan nĝa ikatlo nagsulugud sila
sa pagtukud sadtong mĝa tinumpok-
tumpok, kag nahuman nila *sila* sang
ikapito ka bulan.
8 Kag si Esekias kag ang mĝa dun-
ganon nagkaladto sa pagtan-aw sang
mĝa tinumpoktumpok, kag ginpakama-
ayo nila si Iehoba kag ang iyang banwa
nĝa Israel.
9 Kag nagpamangkot si Esekias sa
mĝa saserdote kag sa mĝa Lebinhon
nahanunĝud sang mĝa tinumpoktum-
pok.
10 Kag naghambal si Asarias, nĝa
panĝolo nĝa saserdote, sa panimaláy ni
Sadok, kag nagsiling: "Kutub nĝa
nagsulugud sa pag-abut diri ang halad
nĝa binayaw sa Baláy ni Iehoba, nagka-
laon kami kag nagkalabusug kami, kag
nasalin sa iya sing bugana ; kay ginpa-
kamaayo ni Iehoba ang iya banwa, kag
ang nasalin amo ining daku nĝa kada-
muon.
11 Kag nagsogo si Esekias, nĝa mag-
alaman sila sang mĝa hulot sa Baláy ni
Iehoba, kag gin-aman nila sila.
12 Kag gindalá nila sing matutum
gid ang halad nĝa binayaw kag ang
ikapúlô, kag ang mĝa balaan nĝa bu-
tang. Kag si Konanias nĝa Lebinhon,
nanĝintululinan sa ila, subung nĝa ma-
nugdumala kag si Simi, nĝa iya útud,
nanĝinikaduha.
13 Kag si Iehiel, si Asasias, si Nahat,
si Asael, si Ierimot, si Iosabad, si Eliel,
si Ismakias, si Mahat kag si Benaia,
nanĝintulugyanan sa idalum sang pag-
dumala ni Konanias kag ni Simi, nĝa
iya útud, sa sogo sang hari nĝa si Ese-
kias, kag ni Asarias, nĝa manugdumula
sa Baláy sang Dios.
14 Kag si Kore, nĝa anak ni Imna, nĝa
Lebinhon, nĝa manugbantay sang ga-
wang sa Sidlanĝan, nanĝintululinan
sang mĝa halad nĝa kinabubut-on nĝa
ginhilimo sa Dios, sa pagpanagtag
sang halad nĝa binayaw kay Iehoba
kag sang mĝa butang nĝa balaan gid.
15 Kag sa iya luyo, sa mĝa kabanwaa-
nan sang mĝa saserdote yara si Eden,
kag si Minyamin, si Iesua, si Semaia, si
Amarias kag si Sekanias, *sa tulin* nĝa
sa pagpanagtag nĝa may katutum sa ila
mĝa útud, sono sa ila mĝa binahin, sa
dalagku subung man sa magamay,
16 Labut sang mĝa napanulat sa ila
mĝa kaliwat subung nĝa mĝa lalaki sa
tatlo ka tuig pa ibabaw, sa tanan nĝa
mĝa nagasululúd sa Baláy ni Iehoba, sa
tagsa ka adlaw nĝa sa buluhaton sa
adlaw sa pag-alagdan sang ila mĝa
tulin, sono sang ila mĝa binahin ;
17 Kag sa mĝa saserdote nĝa napa-
nulat, sono sang ila mĝa panimaláy nĝa
inamay, subung man sa mĝa Lebinhon,
sa edad nĝa duha ka púlô ka tuig pa
ibabaw, sono sa ila mĝa tulin *kag* sono
sang ila mĝa binahin,
18 Kag sono sang listahan sa tanan
nila nĝa mĝa kabataan, sa ila mĝa asa-
wa, sa ila mĝa anak nĝa lalaki kag sa
ila mĝa anak nĝa babae, sa bug-os nĝa

katilingban ; kay sa ila pagkatutum nag-
pakabalaan sila nga sa pagkabalaan ;
19 Kag nga sa mga anak ni Aaron,
nga mga saserdote, sa mga latagon, sa
mga halalban sang ila mga kabanwaa-
nan, may mga tawo nga natudlo sa
ila ngalan sa pagpanagtag sing mga
pahat sa tanan nga mga lalaki sa tungâ
sang mga saserdote kag sa tanan nga sa
tungâ sang mga Lebinhon nga napanulat
sa listahan sang mga panimaláy.
20 Sa sini nga bagay ginhimo ni Ese-
kias sa bug-os nga Iuda, kag ginbuhat
niya ang maayo, kag ang matadlung kag
ang matuud sa atubangan ni Iehoba, nga
iya Dios.
21 Kag sa tanan nga ginsugdan niya
sa pag-alagdan sa Baláy sang Dios, kag
sa kasogoan kag sa mga sogo, ginpangi-
ta niya ang iya Dios, kag ginhimo niya
ini sa bug-os niya nga tagiposoon, kag
nagbugana sia.

Pagsalakay ni Senakerib.—Ang kalaglagan sang iya kasoldadosan.

32 SA tapus sining mga butang, kag
sining katutum, nag-abut si Sena-
kerib, nga hari sang Asur, kag nagsulúd
sa Iuda, kag nagpahamtang sang dulu-
gan batok sang mga kabanwaanan nga
mga mabakud ; kag naghunahuna sia sa
pagbukas sing litik sa ila.
2 Kay sang nakita ni Esekias ang pag-
abut ni Senakerib, kag ang iya nawung
napahamtang sa pagpakigaway sa Ieru-
salem,
3 Nagpakigsapul sia sa iya mga dun-
ganon, kag sa iya mga maisug nga tawo,
nahanungud sa pagtampok sang mga tu-
buran sang mga tubig nga yadto sa gowa
sang banwa, kag nagbululig sila sa iya.
4 Kay nagtipon ang madamu nga ban-
wa ; kag gintampokan nila ang tanan nga
mga tuburan kag ang subâ nga nagailig
sa tungâ sang kadutaan, nga nagasiling :
" ¿ Kay ngaa bala sa pag-abut sang mga
hari sa Asur makakita sila sang madamu
nga mga tubig ? "
5 Kag nagbaskug sia, kag ginpatindug
liwan niya ang bug-os nga kuta nga nag-
kalaguba kag ginpataas niya sia tub-
tub sa mga tore, kag ginpatindug niya
ang isa pa ka kuta sa gowa ; kag ginba-
kud niya ang Milo sa banwa ni Dabid,
kag naghimo sia sing mga sumbiling kag
sing mga taming.
6 Kag naghatag sia sing mga pangolo
sa pag-awayan sa banwa, kag gintipon
niya sila sa iya sa balaligyaan sa
gawang sang banwa, kag ginhambal ni-
ya sila sa tagiposoon nila, nga nagasi-
ling :
7 " Palamakud-kamo kag magmalig-on
kamo. Dili kamo magkalahadluk, bisan
magmatalaw-kamo bangud sang hari sa
Asur, bisan bangud sang bug-os niya
nga kadam-an nga upud sa iya, kay may
madamu sa aton nga labi pa sa iya.
8 Upud sa iya yara ang butkon nga
unud, apang upud sa aton yara si Ieho-
ba, nga aton Dios, nga sa pagbulig sa
aton, kag sa pag-away sa aton mga pag-
awayan." Kag nagsandig ang banwa sa
mga polong ni Esekias, nga hari sa Iuda.
9 Sa tapus sini si Senakerib, nga hari
sang Asur, sang didto sia nga nagalibot
sang Lakis kag upud sa iya ang bug-os
niya nga kagamhanan, ginpadalá niya ang
iya mga alagad sa Ierusalem kay Eseki-
as, nga hari sa Iuda, kag sa tanan nga
mga taga-Iuda, nga yadto sila sa Ieru-
salem, nga nagasiling :
10 " Amo ining ginasiling ni Senake-
rib, nga hari sang mga Asur : ¿ Sa ano bala
nagasalalig kamo, agud nga magpuluyô
kamo nga mga nalibutan sa Ierusalem ?
11 ¿ Walâ bala kamo pagsugyota ni
Esekias nga sa pagtugyan sa inyo sa ka-
matayon, sa gutum kag sa uhaw, sang
nagasiling sia : Si Iehoba, nga aton Di-
os, magaluwas sa aton gikan sa kamut
sang hari sa Asur ?
12 ¿ Indi bala si Esekias ang nagkuha
sang inyo mga mataas nga duug kag
sang iya mga halaran, kag walâ bala sia
magsogo sa Iuda kag sa Ierusalem nga
nagasiling : Sa atubangan sang isa la-
mang ka halaran magasilimba kamo,
kag sa ibabaw niya magasulunog kamo
sing *pahamut ?*
13 ¿ Walâ bala kamo makahibalo sang
ginhimo ko, ako kag ang akon mga gini-
kanan, sa tanan nga mga banwa sang ka-
dutaan ? Ang mga dios sang mga kata-
wohan sang mga kadutaan, ¿ nakasarang
bala sila sa pagluwas sang ila dúta sa
akon kamut ?
14 ¿ Sin-o bala sang tanan nga mga
dios sadtong mga katawohan, nga ginta-
gudilian sang akon mga ginikanan, naka-
sarang sa pagluwas sang iya banwa sa
akon kamut, agud nga ang inyo Dios
makaluwas sa inyo sa akon kamut ?

15 Kag karon, dili kamo magpalim-
bong kay Esekias, bisan magsugyot sia sa
inyo sing subung sini, bisan magpati ka-
mo sa iya; kay walâ gid sing Dios, sa
bisan ano nḡa katawohan, sa bisan ano
nḡa ginharian nḡa nakasarang sa pag-
luwas sang iya banwa sa akon kamut kag
sa kamut sang akon mḡa ginikanan, ¿ labi
na gid nḡa indi makasarang ang inyo mḡa
dios pagluwas sa inyo sa akon kamut?"
16 Kag iban pa nḡa mḡa butang gin-
halambal sang iya mḡa alagad batok sa
Dios nḡa si Iehoba, kag batok sa iya
alagad nḡa si Esekias.
17 Nagsulat man sia sang mḡa sulat
nḡa nagabuyayaw kay Iehoba, nḡa Dios
ni Israel, nḡa nagahambal batok sa iya,
nḡa nagasiling: "Subung nḡa ang mḡa
dios sang mḡa katawohan sang mḡa ka-
dutaan walâ makasarang sa pagluwas
sang iya banwa sa akon kamut, subung
man ang Dios ni Esekias, indi sarang ma-
kaluwas sang iya banwa sa akon kamut."
18 Kag nagsingit sila sa mabaskug nḡa
tinḡug sa hinudiyo, sa banwa sa Ierusa-
lem, nḡa yadto sa kuta, nḡa sa pagpali-
sang sa ila kag sa pagpakulba sa ila, nḡa
sa pagkuha sang banwa.
19 Kag naghalambal sila batok sang
Dios sa Ierusalem subung nḡa batok
sang mḡa dios sang mḡa banwa sang
duta, nḡa binuhatan sila sang kamut sang
mḡa tawo.
20 Kag ang hari nḡa si Esekias, kag
ang manalagna nḡa si Isaias, nḡa anak
ni Amos nagpalanḡamuyo tunḡud sini,
kag nagtuluaw sila sa lanḡit.
21 Kag si Iehoba nagpadalá sang isa
ka manugtunda, nḡa nagpanas sang ta-
nan nḡa mḡa maisug nḡa manugaway,
kag ang mḡa manugdumala, kag ang mḡa
panḡolo sa dulugan sang hari sa Asur;
kag si *Senakerib* nagpauli nḡa may kahu-
ya sa nawung sa iya duta; kag sang nag-
sulúd sia sa baláy sang iya dios, didto
ginpatay sia sa hinḡaniban sang mḡa
naggulowa sa iya mḡa kasudlan.
22 Kag ginluwas ni Iehoba si Esekias
kag ang mḡa pumuluyô sa Ierusalem sa
mḡa kamut ni Senakerib, nḡa hari sa A-
sur, kag sa mḡa kamut sang tanan, kag
ginbantayan niya sila sa bug-os nḡa pali-
bot.
23 Kag madamu ang mḡa nagdalalá
sing halad kay Iehoba, sa Ierusalem, kag
sing mḡa butang nḡa malahalon kay
Esekias, nḡa hari sa Iuda, nḡa sa olehe
sini ginpakataas sia sa mḡa mata sang ta-
nan nḡa mḡa katawohan.

Balatian ni Esekias.—Mḡa manugkagon gikan sa Babilonia.—Mḡa mangad kag kabugana ni Esekias.—Ang iya kamatayon.

24 Sa sadtong mḡa adlaw nagbalatian
sa kamatayon si Esekias; kag nagpanḡa-
muyo sia kay Iehoba, nḡa naghambal sa
iya, kag ginhatagan sia niya sing isa ka
tanda.
25 Apang si Esekias walâ magbalus
sono sang kaayohan, nḡa ginhimo sa
iya; kondi nḡa nagmatinaastaason sia sa
tagiposoon; kag nag-abut ang kaakig
batok sa iya, kag batok sa Iuda kag sa
Ierusalem.
26 Kag sang nagpaubus si Esekias sa
pagkataas sang iya tagiposoon, sia kag
ang mḡa pumuluyô sa Ierusalem, walâ
mag-abut sa ibabaw nila ang kaakig ni
Iehoba sa mḡa kaadlawan ni Esekias.
27 Kag si Esekias may daku gid nḡa
mangad kag daku gid nḡa himaya, kag
naghimo sia sang mḡa bahandi sang
pílak kag sang bulawan, kag sang mḡa
malahalon nḡa mḡa bató, kag sang mḡa
pahamut, kag sang mḡa taming kag sang
tanan nḡa mḡa huyas nḡa halandumon;
28 Kag mḡa tambubo nḡa sa patubas
sa trigo kag sa duga sang ubas, kag sa
lana, kag mḡa palasudlan sang kahayu-
pan sa tagsa ka naigoan, kag mḡa pina-
nong sa mḡa palasudlan.
29 Nag-angkon man sia sing mḡa
kabanwaanan, kag sing mḡa pinanung
sang mḡa obeha kag sang mḡa baka sa
kabugana gid; kay ginhatagan sia sang
Dios sing dalagku gid nḡa mḡa pagka-
butang.
30 Amo sia, si Esekias, ang nagtam-
pok sang tuburan sa ibabaw sang mḡa
tubig sa Gihon, kag ginpailig niya sila
sing tadlung pa idalum sa Katundan
sang banwa ni Dabid. Kag nagbugana
si Esekias sa tanan niya nḡa mḡa bulu-
haton.
31 Kag amo ini, sang pag-abut sang
mḡa manugkagon sang mḡa dunganon
sa Babilonia, nḡa nagpaladalá sila sa iya
nḡa sa pagsayud sang katinḡalahan nḡa
nahanabu sa sadto nḡa duta *sa Israel,*
ginpabayaan sia sang Dios nḡa sa pag-
tilaw sa iya, nḡa sa pagkilala sang tanan
nḡa yara sa iya tagiposoon.
32 Kag ang iban sang mḡa binuhatan

ni Esekias, kag sang iya maayo nğa mğa
buhat, yari karon ang tanan nasulat sa
palanan-awon ni Isaias nğa manalagna,
nğa anak ni Amos, sa Tolon-an sang mğa
hari sa Iuda kag sa Israel.
33 Kag nagtolog si Esekias upud sang
iya mğa ginikanan, kag ginlubung nila
sia sa taklaran sang mğa lulubnğan sang
mğa inanak ni Dabid; kag nagpadunğug
sa iya ang bug-os nğa Iuda kag ang mğa
pumuluyô sa Ierusalem, sang pagkapatay
niya; kag naghari nğa salili niya si Ma-
nases, nğa iya anak.

Si Manases, hari sa Iuda, ginapasaguli niya ang pagdiwata.—Ginabihag sia.—Nagahinulsul sia kag ginauli sia sang Dios sa ibabaw sang iya lingkoran nğa harianon.

33 NAGSUGUD sa paghari si Ma-
nases, sang nagaedad sia sing
napúlô kag duha ka tuig, kag naghari
sia sing kalim-an kag lima ka tuig sa
Ierusalem.
2 Ginhimo niya ang malain sa mğa
mata ni Iehoba, sono sang mğa kalanğil-
aran sang mğa katawohan, nğa ginsobol
ni Iehoba sa atubanğan sang mğa inanak
ni Israel.
3 Nagpatindug sia liwan sang mğa
duug nğa mataas nğa ginguba ni Ese-
kias, nğa iya amay, kag nagpatindug sia
sing mğa halaran sa mğa Baal, kag nag-
himo sia sing mğa Asherim, kag nagyaub
sia sa atubanğan sang bug-os nğa kasol-
dadosan sang mğa lanğit, kag nag-alagad
sia sa ila.
4 Kag nagpatindug sia sing mğa ha-
laran sa Baláy ni Iehoba, nğa naha-
nunğud sa iya nagsiling si Iehoba:
" Sa Ierusalem manğinamo ang akon
nğalan sa gihapon."
5 Kag nagpatindug sia sing mğa ha-
laran sa bug-os nğa kasoldadosan sang
mğa lanğit sa duha ka patyo sang Baláy
ni Iehoba.
6 Kag ginpaagi niya ang iya mğa
anak sa kalayo sa nalupyakan sang mğa
anak ni Hinom; kag nagbutang sia sa
buhat sang mğa malilihion, kag sang
mğa kawilihan, kag sang mğa palat-
konon, kag nagpatindug sia sang mğa ma-
nugpagowa sang mğa espiritu kag sing
mğa manugpakot, kag ginpadamu niya
ang paghimo sang malain sa mğa mata
ni Iehoba, nğa sa pagpaakig sa iya.
7 Kag nagbutang sia sing isa ka
larawan nğa tinigban nğa diosdios, nğa
ginhimo niya, sa Baláy sang Dios, nğa
nahanunğud sa iya nagsiling ang Dios
kay Dabid kag kay Salomon, nğa iya
anak: " Pagaibutang ko ang akon nğalan
sa gihapon sa sini nğa Baláy kag sa Ieru-
salem, nğa ginpili ko sia sa tanan nğa
mğa kabikahan sa Israel;
8 Kag indi ko na pagahimoon nğa
ang tiil ni Israel magpalayô sa duta, nğa
gintudlo ko sa inyo mğa ginikanan,
lamang nğa mag-alandam sila sa paghimo
sang tanan nğa ginsogo ko sa ila, sono
sang bug-os nğa kasogoan, sang mğa pa-
latukuran kag sang mğa tulumanon, tu-
nğud sa kamut ni Moises."
9 Kag ginpatalang ni Manases ang
Iuda kag ang mğa pumuluyô sa Ierusa-
lem, nğa sa paghimo sing labi pa ka
malain sang mğa katawohan, nğa gin-
laglag ni Iehoba sa atubanğan sang
mğa inanak ni Israel.
10 Kag naghambal si Iehoba kay Ma-
nases kag sa iya banwa; kag sila walâ
magdulunğug.
11 Kag gindalá ni Iehoba batok sa ila
ang mğa panğolo sang kasoldadosan
sang hari sa Asur, nğa gindakup nila si
Manases nğa may mğa kaw-it, kag gin-
gapus nila sia sa mğa talikala nğa tum-
baga, kag gindalá nila sia sa Babilonia.
12 Kag sang yara sia sa kalisdanan,
nagpakilooy sia sa atubanğan ni Iehoba,
nğa iya Dios, nğa nagapaubus sia sing
daku gid sa atubanğan sang Dios sang
ila mğa ginikanan.
13 Kag nagpanğamuyo sia sa iya, kag
gindaug *ang Dios* sang iya panğamuyo,
kag nagpamati sia sang iya pakilooy, kag
ginpabalik sia niya sa Ierusalem sa iya
ginharian. Kag nakilala ni Manases, nğa
si Iehoba amo ang Dios.
14 Sa tapus sini, ginpatindug niya
ang isa ka kuta sa gowa, sa Katundan
sang banwa ni Dabid nayon sa Gihon,
sa nalupyakan, kag tubtub sa salamputan
sang gawang sang mğa Isda, kag gin-
libutan niya ang Opel, kag ginbayaw
niya *ang kuta* sing mataas gid; kag
ginbutanğan niya sing mğa panğolo
sang kasoldadosan sa tanan nğa mğa
kabanwaanan nğa mğa mabakud sa
Iuda.
15 Kag ginkuha niya ang mğa dios
sang mğa dumuluong, kag ang mğa
diosdios sa Baláy ni Iehoba, kag ang
tanan nğa mğa halaran nğa kinapatin-

dug niya sa bukid sang Baláy ni Iehoba, kag sa Ierusalem, kag ginhaboy niya sila sa gowa sang banwa.
16 Kag ginpatindug niya liwan ang halaran ni Iehoba, kag naghalad sia sa ibabaw niya sang mga halad sa paghidaet kag sa pagdayaw; kag nagsiling sia sa Iuda, nga mag-alalagad sila kay Iehoba, nga Dios ni Israel.
17 Apang ang banwa naghalad pa sa mga mataas nga duug; walay sapayan, lamang kay Iehoba nga ila Dios.
18 Kag ang iban sang mga binuhatan ni Manases, kag ang iya pangamuyo sa iya Dios, kag ang mga polong sang mga manugtulok, nga naghalambal sa iya sa ngalan ni Iehoba, nga Dios ni Israel, yari karon, ang tanan *nasulat* sa mga Kronika sang mga hari sa Israel.
19 Kag ang iya pangamuyo, kag paano nga ginpamatian, kag ang tanan niya nga salâ, kag ang iya paglapas, ang mga duug nga didto ginpatindug niya ang mga mataas nga duug, kag ginpatindug niya ang mga Asherim kag ang mga larawan nga tinigban sang walâ pa sia magpaubus, yari karon, ini napanulat sa mga Binuhatan ni Hosai.
20 Kag nagtolog si Manases upud sang iya mga ginikanan, kag ginlubung nila sia sa iya baláy; kag naghari nga salili niya si Amon, nga iya anak.

Ang paghari sang madauton nga si Amon.

21 Nagsugud sa paghari si Amon, sang nagaedad sia sing duha ka púlô kag duha ka tuig, kag naghari sia sing duha ka tuig sa Ierusalem.
22 Kag ginhimo niya ang malain sa mga mata ni Iehoba, subung sang ginhimo ni Manases, nga iya amay; kag si Amon naghalad sa tanan nga mga larawan nga tinigban, nga ginhimo ni Manases, nga iya amay, kag gin-alagad niya sila.
23 Kag walâ magpaubus sia sa atubangan ni Iehoba, subung sang pagpaubus ni Manases, nga iya amay; kondi nga naglalis sia sing labi pa gid.
24 Kag nagpuhon batok sa iya ang iya mga alagad kag ginpatay nila sia sa iya baláy.
25 Kag ang banwa sang duta nagpilas sa tanan nga mga nagpuluhon batok sa hari nga si Amon; kag ang banwa sang duta naghimo nga hari nga salili niya kay Iosias, nga iya anak.

Si Iosias, hari sa Iuda, nagalaglag sang diwata. Ang tolon-an sang kasogoan nakita sa Simbahan.

34 NAGSUGUD sa paghari si Iosias, sang nagaedad sia sing walo ka tuig, kag naghari sia sing katloan kag isa ka tuig sa Ierusalem.
2 Naghimo sia sang matadlung sa mga mata ni Iehoba, kag naglakat sia sa mga dalanon ni Dabid, nga iya amay, nga walâ maglipas sa too, bisan sa walâ.
3 Kag sa ikawalo ka tuig sang iya paghari, sang pamatan-on pa sia, nagsugud sia sa pagpangita sang Dios ni Dabid, nga iya amay; kag sa ikapúlô kag duha ka tuig nagsugud sia sa pagtinlo sa Iuda kag sa Ierusalem sang mga mataas nga duug kag sang mga Asherim, kag sang mga larawan nga tinigban, kag sang mga lawaran nga tinunaw.
4 Kag ginguluba nila sa atubangan niya ang mga halaran sang mga Baal, kag ginpangutúd niya ang mga haligi sang Adlaw nga yadto sa ibabaw; ginboong niya ang mga Asherim, kag ang mga larawan nga tinigban kag ang mga larawan nga tinunaw, kag ginbukbuk niya sila, kag ginsabwag niya *ang yab-ok* sa ibabaw sang lulubngan sang mga naghalalad sa ila.
5 Kag ginsunog niya ang mga tul-an sang mga saserdote sa ibabaw sang ila mga halaran, kag gintinloan niya ang Iuda kag ang Ierusalem.
6 Kag sa mga kabanwaanan sa Manases, sa Epraim, sa Simeon kag tubtub sa Neptali, *kon sayoron* sa ila mga kagub-an, sa palibot,
7 Nagguba sia sang mga halaran kag ginlinas niya ang mga Asherim, kag ang mga larawan nga tinigban, kag ginbukbuk niya sila, kag ginpangutúd niya ang tanan nga mga haligi sang Adlaw sa bug-os nga duta sa Israel; kag nagbalik sia sa Ierusalem.
8 Kag sa ikapúlô kag walo ka tuig sang iya paghari, sa pagpaninlo sang duta, kag sang Baláy, ginpadalá niya si Sapan, nga anak ni Asalias, kag si Maasias, nga manuggahum sang banwa, kag si Ioa, nga anak ni Ioakas, nga manugsulat sang mga

Kronika, agud nga pagkaayohon nila
ang Baláy ni Iehoba, nga ila Dios.
9 Kag nag-alabut sila kay Hilkia, nga
pinapakamataas nga saserdote, kag gin-
hatag nila ang kuarta nga kinasulúd sa
Baláy ni Iehoba, nga ang mga Lebinhon
nga manugbantay sang atangan nagba-
laton sa kamut ni Manases kag ni Epra-
im, kag sa tanan nga mga nabilin sa
Israel, kag sa bug-os nga Iuda, kag sa
Benyamin, kag sang mga pumuluyô sa
Ierasulem.
10 Kag gintugyan nila sia sa kamut
sang mga nagahilimo sang buluhaton, sa
mga tululinan sa Baláy ni Iehoba; kag
ang nagahilimo sang buluhaton naghala-
tag sini sa mga nagapalangabudlay sa
Baláy ni Iehoba, nga sa pagkaáyô kag
sa pagbag-o sa iya.
11 Kag gintugyan nila sia sa mga
panday kag sa mga manugpatindug,
agud nga magbalakal sila sing mga bató
nga binasbasan, kag kahoy nga sa inug-
sumpay kag nga sa paghimo sang pag-
pamanday sang mga baláy, nga ginlaglag
sila sang mga hari sa Iuda.
12 Kag ining mga tawo nagpalanga-
budlay nga may katutum sa buluhaton.
Kag sa ibabaw nila gintulinan si Iahat,
kag si Abdias, nga mga Lebinhon, sa tu-
ngâ sang mga inanak ni Merari, kag si
Sakarias, kag si Mesulam, sa tungâ sang
mga inanak sang mga Koatinhon, agud
nga magdumala sila *sang buluhaton* : kag
ang tanan nga mga Lebinhon, mga sam-
paton sila sa mga tulungon sa musika.
13 Kag mga tulugyanan sila sang
mga manugdalá sang mga lulan kag mga
manugdumala sila sang tanan nga mga
nagahilimo sang buluhaton sa bisan ano
nga pag-alagdan; kag sa mga Lebinhon
may mga eskriba, kag mga punoan kag
mga manugbantay sang gawang.
14 Kag sang pagkuha sang kuarta
nga ginsulúd sa Baláy ni Iehoba, nakita
ni Hilkia nga saserdote ang tolon-an
sang kasogoan ni Iehoba, nga *ginhatag*
sa kamut ni Moises.
15 Kag naghambal si Hilkia, kag
nagsiling kay Sapan, nga eskriba: "Na-
kita ko ang tolon-an sang kosogoan sa
Baláy ni Iehoba." Kag ginhatag ni Hil-
kia ang tolon-an kay Sapan.
16 Kag gindalá ni Sapan ang tolon-an
sa hari kag ginsugid man niya sa hari,
nga nagasiling; "Ang tanan nga gin-
tugyan sa kamut sang imo mga alagad,
ginatuman nila sia.
17 Ginula nila ang kuarta, nga na-
kita sa Baláy ni Iehoba, kag gintugyan
sia nila sa kamut sang mga ginpanugya-
nan kag sa kamut sang mga nagahilimo
sang buluhaton."
18 Kag nagsugid si Sapan nga eskri-
ba sa hari, nga nagasiling: "Ang sa-
serdote nga si Hilkia naghatag sa akon
sing isa ka tolon-an." Kag ginbása ini
ni Sapan sa atubangan sang hari.
19 Kag nahanabu, sang pagkabati sang
hari sang mga polong sang kasogoan,
nga ginkusnit niya ang iya mga pa-
napton.
20 Kag ang hari nagsogo kay Hilkia,
kag kay Ahikam, nga anak ni Sapan, kag
kay Abdon, nga anak ni Mika, kag kay
Sapan, nga eskriba, kag kay Asaia, nga
alagad sang hari, nga nagasiling:
21 "Lakat-kamo, kag pakisayud-kamo
kay Iehoba nga sa akon, kag sa nabilin
sa Israel kag sa Iuda, nahanungud sang
mga polong sang tolon-an nga nakita;
kay daku ang kasingkal ni Iehoba, nga
naula sa ibabaw naton, tungud kay ang
aton mga ginikanan walâ magbalantay
sang polong ni Iehoba, sa paghimo sono
sa tanan nga nasulat sa sini nga tolon-
an."
22 Kag si Hilkia kag ang mga *gintud-
lo* sang hari, nagpalakadto kay Hulda,
nga manalagna nga babae, nga asawa ni
Salum, nga anak ni Tokat, nga anak ni
Hasra, nga bantay sang mga panapton,
nga nagapuyô sia sa Ierusalem sa ikadu-
ha ka bahin sang banwa, kag ginhambal
nila sa iya sing subung sini.
23 Kag sia nagasiling sa ila: "Amo
ining ginasiling ni Iehoba, nga Dios sa
Israel: Isiling-ninyo sa lalaki nga nag-
padalá sa inyo sa akon: Amo ining
ginasiling ni Iehoba:
24 Yari karon, pagadalhon ko ang
malain sa ibabaw sini nga duug, kag sa
ibabaw sang mga pamuluyô niya, sono
sang tanan nga mga pagpakamalaut, nga
napanulat sa tolon-an nga ginbása nila
sa atubangan sang hari sa Iuda.
25 Tungud kay ginbayaan nila ako kag
nagpasunog sila *sing pahamut* sa liwan
nga mga dios, agud nga magpaakig sila
sa akon tungud sang tanan nga mga binu-
hatan sang ila mga kamut, ngani ang
akon kasingkal naula sa ibabaw sini
nga duug kag indi sia mapalong.

26 Kag nahanunḡud sang hari sa
Iuda, nḡa nagpadalá sa inyo sa pagpaki-
sayud kay Iehoba, amo ini ang pagaisi-
ling ninyo sa iya: Amo ining ginasiling
ni Iehoba, nḡa Dios ni Israel, nahanu-
nḡud sang mḡa polong nḡa nabatian mo:
27 Tunḡud kay naghomok ang imo
tagiposoon, kag nḡa nagpaubus ka sa
atubanḡan sang Dios, sang pagkabati
sang iya mḡa polong batok sini nḡa
duug, kag batok sa iya mḡa pumuluyô;
kag tunḡud kay nagpaubus ka sa atu-
banḡan nakon, kag ginkusnit mo ang
imo mḡa panapton, kag naghibi ka sa
akon atubanḡan, ako man nagpamati sa
imo, siling ni Iehoba.
28 Yari karon, magapatipon ako sa
imo mḡa ginikanan, kag ikaw paga-
tiponan sa paghidaet sa imo lulub-
nḡan, kag ang imo mḡa mata indi maka-
kita sang tanan nḡa kalainan, nḡa
ginapakari ko sa ibabaw sini nḡa duug
kag sa ibabaw sang iya mḡa pumuluyô."
Kag ginsugid nila sa hari *ining* polong.
29 Kag ang hari nagpadalá kag ginti-
pon niya ang tanan nḡa mḡa tigulang sa
Iuda kag sa Ierusalem.
30 Kag nagtaklad ang hari sa Baláy
ni Iehoba patí ang tanan nḡa mḡa tawo
sa Iuda, kag ang mḡa pumuluyô sa
Ierusalem, kag ang mḡa saserdote, kag
ang mḡa Lebinhon, kag ang bug-os nḡa
banwa, kutub sa labing daku tubtub sa
labing diyotay; kag ginbása sa idulu-
nḡug nila ang tanan nḡa mḡa polong
sang tolon-an sang katipan, nḡa nakita
sa Baláy ni Iehoba.
31 Kag nagtindug ang hari sa iya
duug, kag nagpakigkatipan sia sa atuba-
nḡan ni Iehoba, sa paglakat sa olehe ni
Iehoba, kag sa pagbantay sang iya mḡa
sogo, sang iya mḡa pagpamatuud, kag
sang iya mḡa palatukuran, sa bug-os
niya nḡa tagiposoon, kag sa bug-os niya
nḡa kalág, sa pagbutang sa buhat sang
mḡa polong sang katipan nḡa napanulat
sa sini nḡa tolon-an.
32 Kag ginpasulúd niya *sa katipan*
ang tanan nḡa mḡa yadto sa Ierusalem
kag sa Benyamin; kag ang mḡa pumu-
luyô sa Ierusalem naghilimo sono sa
katipan sang Dios, sang Dios sang ila
mḡa ginikanan.
33 Kag ginkuha ni Iosias ang tanan
nḡa mḡa kalanḡil-aran sa tanan nḡa
mḡa duta nḡa nahanunḡud sa mḡa
inanak ni Israel; kag ginhimo niya sa
tanan nḡa mḡa didto sa Israel nḡa mag-
alalagad sila kay Iehoba, nḡa ila Dios.
Sa bug-os niya nḡa panag-on walâ sila
magpalalayô sa pagsunud kay Iehoba,
nḡa Dios sang ila mḡa ginikanan.

Nagahiwat si Iosias sang isa ka daku nḡa Paskua kay Iehoba.

35 KAG si Iosias naghimo sang
Paskua kay Iehoba, sa Ierusa-
lem; kag ginpugutan nila ang Paskua sa
ikapúlô kag apat sang nahauna nḡa
bulan.
2 Kag ginbutang niya ang mḡa saser-
dote sa ila mḡa tulin, kag ginpalig-on
niya sila sa pag-alagdan sang Baláy ni
Iehoba.
3 Kag nagsiling sia sa mḡa Lebinhon
nḡa nagapalanoon sa bug-os nḡa Israel,
kag nḡa mḡa balaan sila kay Iehoba:
"Ibutang-ninyo ang kaban nḡa balaan
sa Baláy, nḡa ginpatindug ni Salomon,
nḡa anak ni Dabid, nḡa hari sa Israel.
Dili ninyo sia pagpas-anon; karon mag-
alalagad-kamo kay Iehoba, nḡa inyo
Dios, kag sa iya banwa nḡa Israel.
4 Halanda-kamo, sono sang mḡa pa-
nimaláy nḡa inamay, sono sang inyo mḡa
binahinbahin, siling sang nasulat ni Da-
bid, nḡa hari sa Israel, kag sono sang
nasulat ni Salomon, nḡa iya anak;
5 Kag magpahamtang-kamo sa bala-
an nḡa Puluy-an, sono sang mḡa sina-
nḡa sang mḡa panimaláy nḡa inamay
sang inyo mḡa útud, nḡa mḡa anak sang
banwa, kag sono sang binahin sang pa-
nimaláy nḡa inamay sang mḡa Lebin-
hon.
6 Kag pugutan-ninyo ang Paskua,
magbalalaan-kamo kag iaman-ninyo sia
sa inyo mḡa útud, agud nḡa maghilimo
sila sono sang polong, *nḡa ginhatag* ni
Iehoba sa kamut ni Moises."
7 Kag ginbayaw sang hari nḡa si Io-
sias, nḡa sa mḡa anak sang banwa, ang
mḡa obeha, ang mḡa kordero kag mḡa
tinday sang kanding, sa kadamuon nḡa
katloan ka libo, kag tatlo ka libo ka baka,
tanan nḡa sa Paskua, nḡa sa tanan nḡa
yadto didto: ini nḡa mḡa butang ginkuha
gikan sa pagkabutang sang hari.
8 Kag ang iya mḡa dunganon nagba-
yaw sing halad nḡa kinabubut-on nḡa sa
banwa, nḡa sa mḡa saserdote kag nḡa
sa mḡa Lebinhon. Si Hilkia, kag si Sa-
karias kag si Iehiel, nḡa mḡa dunganon

sang Baláy sang Dios, naghalatag sa mga
saserdote nga sa mga paskua sing duha
ka libo anum ka gatus *ka obcha* kag tatlo
ka gatus ka baka.
9 Kag si Konanias, si Semaia, kag si
Natanael, nga iya mga útud, kag si Ha-
sabias, si Iehiel kag si Iosabad, nga mga
dunganon sang mga Lebinhon, nagbayaw
sa mga Lebinhon, nga sa mga halad sang
mga paskua, sing lima ka libo *ka obcha*
kag lima ka gatus ka baka.
10 Sang nahanda ang pag-alagdan, ang
mga saserdote nagtilindug sa ila mga
duug, subung man ang mga Lebinhon,
sono sang ila mga binahin, sono sang
sogo sang hari.
11 Kag ginpugutan nila ang Paskua,
kag ginsablig sang mga saserdote *ang
dugo, nga ginbaton* sa ila kamut, kag ang
mga Lebinhon nag-alanit.
12 Kag nagpain sila sang mga halad
nga sinunog, sa paghatag sa ila sa mga
anak sang banwa, sono sa mga sinanga
sang mga panimaláy nga inamay, agud
nga maghalalad sila sa ila kay Iehoba, so-
no sang nasulat sa tolon-an ni Moises;
kag subung man ginhimo nila sa mga
baka.
13 Kag ginsugba nila ang Paskua sa
kalayo, sono sang tulumanon; kag naha-
nungud sang mga butang nga balaan
ginluto nila sila sa mga kolon, sa mga
kawa kag sa mga dalawasi, kag ginpa-
nagtag nila sila sing madali gid sa bug-
os nga banwa.
14 Kag sang olehe naghilimos sila nga
sa ila kag nga sa mga saserdote; kay ang
mga saserdote, nga mga anak ni Aaron,
nagpalangabudlay tubtub sa gab-i sa
paghalad sang mga halad nga sinunog
kag sang mga sapay; kag ang mga Le-
binhon naghilimos nga sa ila gid kag
nga sa mga saserdote, nga mga anak ni
Aaron.
15 Kag ang mga manugkanta, nga mga
anak ni Asap, yadto sila sa ila mga duug
sono sa sogo ni Dabid kag ni Asap, kag
ni Heman kag ni Iedutum, nga manug-
tulok sang hari; kag ang mga manug-
bantay sang gawang yara sa tagsa ka ga-
wang; indi kinahanglan nga magpalalayô
sila sa ila pag-alagdan, kay ang ila mga
útud ang mga Lebinhon, naghimos nga
sa ila.
16 Ginhanda *sing subung sini* ang tanan
nga pag-alagdan kay Iehoba sa sadtong
adlaw, nga sa paghimo sang Paskua,
kag sa paghalad sang mga halad nga
sinunog sa ibabaw sang halaran ni Ie-
hoba, sono sang sogo sang hari nga si
Iosias.
17 Kag ang mga inanak ni Israel nga
yadto didto, naghilimo sang Paskua sa
sadtong panag-on, kag sang piesta sang
mga tinapay nga walay tapay, sa pito
ka adlaw.
18 Ang subung nga Paskua walâ nga
mas-a mahimo sa Israel, kutub sang mga
kaadlawan ni Samuel, nga manalagna;
bisan isa sang mga hari sa Israel naghi-
mo sing kasubung nga Paskua, nga gin-
himo ni Iosias, nga yadto didto ang mga
saserdote kag ang mga Lebinhon, kag
ang bug-os nga Iuda kag Israel, patí ang
mga pumuluyô sa Ierusalem.
19 Ini nga Paskua ginhiwat sa tuig
nga ikapúlô kag walo sang hari nga si
Iosias.

Si Iosias nagaaway batok kay Neko, nga hari sa Egipto, kag ginpatay sia.

20 Sa tapus sining tanan, sang naaman
ni Iosias ang Baláy *ni Iehoba,* si Neko,
nga hari sa Egipto, nagtaklad sa pagpa-
kigaway batok sa Karkemis, nga malapit
sa Euprates; kag naggowa si Iosias sa
pagsugata sa iya.
21 Kag si *Neko* nagpadalá sing mga
manugbalita, nga nagasiling: "¿Ano
bala ang akon sa imo, hari sa Iuda?
Ako walâ *magakari* batok sa imo karon,
kondi batok sa isa ka baláy nga may pa-
kigaway ako; kag ang Dios nagsiling
nga magdali ako. Untat-ka sa pagbatok
sa Dios, nga yari sia upud sa akon, agud
nga indi sia maglaglag sa imo."
22 Kag si Iosias walâ magtalingi sang
iya nawung sa iya, kondi nagpanapton
sia sing dipakilala nga sa pag-away sa
iya, kag walâ niya pagpamatii ang mga
polong ni Neko, nga *nagikan* sa bâbâ
sang Dios; kag nag-abut sia sa pag-away
sa nalupyakan sa Megido.
23 Kag ang mga manugpana nagpa-
lana sa hari nga si Iosias. Kag nagsiling
ang hari sa iya mga alagad: "Kuhaa-
ninyo ako diri, kay pilason gid ako."
24 Kag ginkuha sia sang iya mga
alagad sa kanga, kag ginpasakay nila
sia sa isa nga ikaduha ka kanga, kag
gindalá nila sia sa Ierusalem; kag na-
matay sia. Kag ginlubung nila sia sa
mga lulubngan sang iya mga ginikanan.

Kag ang bug-os nḡa Iuda kag Ierusalem naglalaw tunḡud kay Iosias.

25 Kag ginhimo ni Ieremias ang isa ka panalabiton tunḡud kay Iosias ; kag ang tanan nḡa mḡa manugkanta nḡa mḡa lalaki kag ang mḡa manugkanta nḡa babae nagahalambal sila nahanunḡud kay Iosias sang ila mḡa panalabiton tubtub karon nḡa adlaw ; kag ginhimo nila sa sini nḡa palatukuran sa Israel. Kag yari karon napanulat ini nḡa mḡa butang sa mḡa Panalabiton.

26 Kag ang iban sang mḡa binuhatan ni Iosias, kag ang iya mḡa buhat nḡa maayo, sono sa nasulat sa kasogoan ni Iehoba,

27 Kag ang iya mḡa binuhatan, nḡa mḡa nahauna subung man ang mḡa nahaolehe, yari karon, nasulat sila sa Tolon-an sang mḡa hari sa Israel kag sa Iuda.

Si Ioakas, si Ioiakim kag si Ioiakin, mḡa hari sa Iuda.

36 KAG ginkuha sang banwa sang duta *ni Iuda* si Ioakas, nḡa anak ni Iosias, kag ginhimo nila sia nḡa hari nḡa salili sang iya amay, sa Ierusalem.

2 Nagsugud sa paghari si Ioakas, sang nagaedad sia sing duha ka púlô kag tatlo ka tuig, kag naghari sia sa Ierusalem sing tatlo ka bulan.

3 Kag ginpahalín sia sa *pagkahari* sang hari sa Egipto, sa Ierusalem, kag ginsilotan niya ang duta sa pagbayad sang isa ka gatus ka talanton nḡa pílak kag sing isa ka talanton nḡa bulawan.

4 Kag ginhimo sang hari sa Egipto nḡa hari si Eliakim, nḡa útud ni Ioakas, sa ibabaw sang Iuda kag sang Ierusalem, kag ginilisan niya ang iya nḡalan sa kay Ioiakim. Kag nahanunḡud kay Ioakas, nḡa iya útud, ginkuha sia ni Neko kag gindalá niya sia sa Egipto.

5 Nagsugud sa paghari si Ioiakim, sang nagaedad sia sing duha ka púlô kag lima ka tuig, kag naghari sia sing napúlô kag isa ka tuig sa Ierusalem. Ginhimo niya ang malain sa mḡa mata ni Iehoba, nḡa iya Dios.

6 Nagtaklad batok sa iya si Nabukodonosor, nḡa hari sa Babilonia, kag ginhigtan niya sia sing duha ka talikala nḡa tumbaga sa pagdalá sa iya sa Babilonia.

7 Kag gindalá ni Nabukodonosor sa Babilonia ang isa ka bahin sang mḡa gamit sang baláy ni Iehoba, kag ginbutang niya sila sa iya simbahan sa Babilonia.

8 Kag ang iban sang mḡa binuhatan ni Ioiakim, kag ang mḡa kalanḡil-aran nḡa ginhimo niya, kag ang nakita sa iya, yari karon, nasulat ining mḡa butang sa Tolon-an sang mḡa hari sa Israel kag sa Iuda. Kag naghari nḡa salili niya si Ioiakin, nḡa iya anak.

9 Nagsugud sa paghari si Ioiakin sang nagaedad sia sing walo ka tuig, kag naghari sia sa Ierusalem sing tatlo ka bulan kag napúlô ka adlaw. Ginhimo niya ang malain sa mḡa mata ni Iehoba.

10 Kag sa pagbalik sang tuig, ginpakadtoan sang hari nḡa si Nabukodonosor, kag ginpadalá niya sia sa Babilonia patí ang mḡa gamit nḡa mḡa malahalon sang Baláy ni Iehoba ; kag ginhimo niya si Sedekias nḡa iya útud, nḡa hari sa Iuda kag sa Ierusalem.

Si Sedekias katapusan nḡa hari sa Iuda —Ginalaglag ni Nabukodonosor ang Ierusalem kag ginadala niya nḡa bihag ang banwa.

11 Nagsugud sa paghari si Sedekias sang nagaedad sia sing duha ka púlô kag isa ka tuig, kag naghari sia sa Ierusalem sing napúlô kag isa ka tuig.

12 Kag ginhimo niya ang malain sa mḡa mata ni Iehoba, nḡa iya Dios, kag walâ magpaubus sia sa atubanḡan ni Ieremias nḡa manalagna, nḡa ang *iya mḡa polong* nagagikan sa bâbâ ni Iehoba.

13 Kag naglalis man sia batok kay Nabukodonosor, nḡa nagpasumpa sa iya tunḡud sang Dios ; kag ginpatiskog niya ang iya tingkoy kag ginpatig-a niya ang iya tagiposoon, nḡa sa indi pagbalik kay Iehoba, nḡa Dios ni Israel.

14 Bisan pa ang tanan nḡa mḡa dunganon sang mḡa saserdote, kag ang banwa, nagdalamu sing labi sang ila paglapas, sono sang tanan nḡa mḡa kalanḡil-aran sang mḡa katawohan ; kag gindagtaan nila ang Baláy ni Iehoba, nḡa ginpakabalaan niya sa Ierusalem.

15 Kag si Iehoba, nḡa Dios sang ila mḡa ginikanan, nagpadalá sa ila tunḡud sa kamut sang iya nḡa manugbalita, nḡa ginpadalá niya sila kutub sa aga, kay sia may kalooy sa iya banwa, kag sa iya *gid* nḡa puluy-an.

16 Kag sila nagululigyat sa mḡa

manugbalita sang Dios, kag gintamay nila ang ila mḡa polong kag nagyubit sila sa iya mḡa manalagna, tubtub nḡa nagsaka ang kasingkal ni Iehoba batok sa iya banwa, nḡa walâ na sing tambal.
17 Kag ginpataklad niya ang hari sang mḡa Kaldeinhon batok sa ila, kag nagpatay sia sa hinḡaniban sang ila mḡa pamatan-on sa baláy sang ila balaan nḡa puluy-an; kag walâ sia sing kalooy sa pamatan-on bisan sa dalaga, bisan sa tigulang, bisan sa ubanon: ang tanan gintugyan niya sa iya mḡa kamut.
18 Kag ang tanan nḡa mḡa gamit sang Baláy sang Dios, ang mḡa dalagku kag ang mḡa magamay, kag ang mḡa bahandi sang Baláy ni Iehoba, kag ang mḡa bahandi sang hari kag sang iya mḡa dunganon, ang tanan gindalá niya sa Babilonia.
19 Kag ginsunog nila ang Baláy sang Dios, kag ginguba nila ang kuta sa Ierusalem. Kag ginsunog nila sa kalayo ang tanan niya nḡa mḡa baláy nḡa harianon, kag ginpanlaglag nila ang tanan nila nḡa mḡa butang nḡa halandumon.
20 Kag ang mḡa nagkalabilin sa hinḡaniban, ginpaliton nila sila sa Babilonia, kag nanḡinalagad sila niya kag sang iya mḡa anak, tubtub sa paghari sang ginharian sang Persia,
21 Agud nḡa magkalatuman ang mḡa polong ni Iehoba sa bâbâ ni Ieremias, tubtub nḡa ang duta nakaagum sang iya mḡa sabado: kay ang bug-os nḡa panag-on sang iya kahapayan nagpahuway sia tubtub sang pagkalatuman sang kapitoan ka tuig.

Si Siro nagatugut sa mḡa Iudio sa pagbalik sa Iudea.

22 Kag sa nahauna nḡa tuig ni Siro, nḡa hari sa Persia, agud nḡa matuman ang polong ni Iehoba nḡa namitlang sa bâbâ ni Ieremias, ginpukaw ni Iehoba ang espiritu ni Siro, nḡa hari sa Persia, nḡa nagpabantala sia sa bug-os niya nḡa ginharian sing pahibalo kag bisan pa sing sulat man, nḡa nagasiling:
23 "Amo ining ginasiling ni Siro, nḡa hari sa Persia: Si Iehoba, nḡa Dios sang mḡa lanḡit, naghatag sa akon sang tanan nḡa mḡa ginharian sang duta; kag nagpanagubilin sia gid sa akon nḡa pagpatindugan ko sia sing Baláy sa Ierusalem, nḡa yara sa Iuda. ¿Sin-o bala ang yara sa tunḡâ ninyo sa bug-os niya nḡa banwa *nḡa nahanda?* Si Iehoba, nḡa iya Dios, magmanḡinkaúpud niya, kag magtaklad sia."

SI ESDRAS.

Ginatugutan ni Siro ang pagbalik sa Ierusalem sang mḡa Iudio nḡa mḡa bihag sa Babilonia.

1 KAG sa nahauna nḡa tuig ni Siro, nḡa hari sa Persia, agud nḡa matuman ang polong ni Iehoba, *nḡa namitlang* sa bâbâ ni Ieremias, ginpukaw ni Iehoba ang espiritu ni Siro, nḡa hari sa Persia, nḡa nagpabantala sia sa bug-os niya nḡa ginharian sing pahibalo kag bisan pa sing sulat, nḡa nagasiling:
2 "Amo ining ginasiling ni Siro, nḡa hari sa Persia: Si Iehoba, nḡa Dios sang mḡa lanḡit, naghatag sa akon sang tanan nḡa mḡa ginharian sang duta; kag nagpanagubilin sia gid sa akon, nḡa pagpatindugan ko sia sing Baláy sa Ierusalem, nḡa yara sa Iuda.
3 ¿Sin-o bala ang yara sa tunḡâ ninyo sa bug-os niya nḡa banwa nḡa *nahanda?* Ang iya Dios magmanḡinkaúpud niya, kag magtaklad sia sa Ierusalem, nḡa yara sa Iuda, kag magpatindug sia liwan sang Baláy kay Iehoba, nḡa Dios sa Israel; sia among Dios, nḡa yara sa Ierusalem.
4 Kag nahanunḡud sang tanan nḡa nagkalabilin, sa tanan nḡa mḡa duug nḡa didto sia magpanlugayaw, ang mḡa tawo sa iya duug magbululig sa ila sa pílak, sa bulawan, sa pagkabutang kag sa mḡa kahayupan; sa mḡa hatag nḡa kinabubut-on nḡa sa Baláy sang Dios, nḡa yara sia sa Ierusalem.
5 Kag natilindug ang mḡa panḡolo sang mḡa panimaláy sa Iuda kag sa

Benyamin, kag ang mğa saserdote kag
ang mğa Lebinhon, kag ang tanan nğa
ang iya espiritu ginpukaw sang Dios sa
pagtaklad sa pagpatindug sang Baláy ni
Iehoba, nğa yara sa Ierusalem.
6 Kag ang tanan nğa mğa yara sa pa-
libot nila, nagpalalig-on sila sang ila mğa
kamut nğa may mğa suludlan nğa pílak
kag bulawan, mğa pagkabutang, mğa
kahayupan kag mğa butang nğa mala-
halon, labut pa ang ginhalad nğa sa
kinabubut-on gid.
7 Kag ginpagowa ni Siro ang mğa
galamiton sang Baláy ni Iehoba, nğa
ginpagowa ni Nabukudonosor gikan sa
Ierusalem, kag nğa ginbutang niya sa
baláy sang iya mğa dios.
8 Kag ginpagowa sila ni Siro, nğa
hari sa Persia, sa kamut ni Mitridates,
nğa manugtipig sang bahandi, nğa gin-
tugyan niya sila sa inisip kay Sesbasar,
nğa dunganon sa Iuda.
9 Kag yari karon ang isip nila:
Katloan ka yahong nğa bulawan, isa ka
libo ka yahong nğa pílak, duha ka púlô
kag siam ka sundang sa pagihaw,
10 Katloan ka tagayan nğa bulawan,
apat ka gatus kag napúlô ka tagayan nğa
pílak sa ikaduha nğa bili, isa ka libo ang
iban nğa mğa suludlan.
11 Ang tanan nğa mğa suludlan nğa
bulawan kag pílak, lima ka libo kag apat
ka gatus. Ang tanan ginpadalá ni Ses-
basar, sang ang mğa sa kabihagan
ginpataklad gikan sa Babilonia pa Ieru-
salem.

Ang isip sang mğa nahaunang mğa Israelinhon nğa nagbalalik sa Iuda upud kay Sorobabel.

2 KAG yari karon ang mğa inanak
sang probinsia, nğa nagtalaklad li-
wan gikan sa kabihagan sang pagliton,
nğa ginpaliton ni Nabukudonosor, nğa
hari sa Babilonia, kag nğa nagbalalik sa
Ierusalem kag sa Iuda, ang tagsatagsa
sa iya banwa,
2 Nğa sila nag-alabut upud kay Soro-
babel: si Iesua, si Nehemias, si Seraia,
si Reelaia, si Mardokeo, si Bilsan, si Mis-
par, si Bigbai, si Rehum *kag* si Baana.
Ang isip sang mğa tawo sang banwa sa
Israel:
3 Ang mğa inanak ni Paros, duha ka
libo isa ka gatus kapitoan kag duha.
4 Ang mğa inanak ni Sepatias, tatlo
ka gatus kapitoan kag duha.
5 Ang mğa inanak ni Ara, pito ka
gatus kapitoan kag lima.
6 Ang mğa inanak ni Pahat-Moab,
sang mğa inanak ni Iesua *kag* ni Ioab,
duha ka libo walo ka gatus kag napúlô
kag duha.
7 Ang mğa inanak ni Elam, isa ka
libo duha ka gatus kalim-an kag apat.
8 Ang mğa inanak ni Satu, siam ka
gatus kap-atan kag lima.
9 Ang mğa inanak ni Sakai, pito ka
gatus kag kan-uman.
10 Ang mğa inanak ni Bani, anum ka
gatus kap-atan kag duha.
11 Ang mğa inanak ni Babai, anum ka
gatus duha ka púlô kag tatlo.
12 Ang mğa inanak ni Asgad, isa ka-
libo duha ka gatus duha ka púlô kag du-
ha.
13 Ang mğa inanak ni Adonikam,
anum ka gatus kan-uman kag anum.
14 Ang mğa inanak ni Bigbai, duha
ka libo kalim-an kag anum.
15 Ang mğa inanak ni Adin, apat ka
gatus kalim-an kag apat.
16 Ang mğa inanak ni Ater ni Eseki-
as, kasiaman kag walo.
17 Ang mğa inanak ni Besai, tatlo ka
gatus duha ka púlô kag tatlo.
18 Ang mğa inanak ni Iora, isa ka ga-
tus kag napúlô kag duha.
19 Ang mğa inanak ni Hasum, duha
ka gatus duha ka púlô kag tatlo.
20 Ang mğa inanak ni Gibar, kasia-
man kag lima.
21 Ang mğa inanak ni Betlehem, isa
ka gatus duha ka púlô kag tatlo.
22 Ang mğa tawo sa Netopa, kalim-an
kag anum.
23 Ang mğa tawo sa Anatot, isa ka
gatus duha ka púlô kag walo.
24 Ang mğa inanak sa Asmabet, kap-
atan kag duha.
25 Ang mğa inanak sa Kiriat-iearim,
Sepira, kag Beerot, pito ka gatus kap-
atan kag tatlo.
26 Ang mğa inanak sa Rama kag
Geba, anum ka gatus duha ka púlô kag
isa.
27 Ang mğa tawo sa Mikmas, isa ka
gatus duha ka púlô kag duha.
28 Ang mğa tawo sa Bethel kag Hai,
duha ka gatus ka púlô kag tatlo.
29 Ang mğa inanak sa Nebo, kalim-
an kag duha.
30 Ang mğa inanak sa Magbis, isa ka
gatus kalim-an kag anum.

31 Ang mḡa inanak sang isa ka Elam, isa ka libo duha ka gatus kalim-an kag apat.
32 Ang mḡa inanak ni Harim, tatlo ka gatus kag duha ka púlô.
33 Ang mḡa inanak sa Lod sa Hadid kag sa Ono, pito ka gatus duha ka púlô kag lima.
34 Ang mḡa inanak sa Ieriko, tatlo ka gatus kap-atan kag lima.
35 Ang mḡa inanak sa Senaa, tatlo ka libo kag anum ka gatus kag katloan.
36 Ang mḡa saserdote: Ang mḡa inanak ni Iedaia, sa baláy ni Iesua, siam ka gatus kapitoan kag tatlo.
37 Ang mḡa inanak ni Imer, isa ka libo kalim-an kag duha.
38 Ang mḡa inanak ni Pasur, isa ka libo duha ka gatus kap-atan kag pito.
39 Ang mḡa inanak ni Harim, isa ka libo napúlô kag pito.
40 Ang mḡa Lebinhon: ang mḡa inanak ni Iesua kag ni Kadmiel, *sa panimaláy* sang mḡa inanak ni Odabias, kapitoan kag apat:
41 Ang mḡa manugkanta: ang mḡa inanak ni Asap, isa ka gatus duha ka púlô kag walo.
42 Ang mḡa inanak sang mḡa manugbantay sang gawang: ang mḡa anak ni Salum, ang mḡa anak ni Ater, ang mḡa anak ni Talmon, ang mḡa anak ni Akub, ang mḡa anak ni Hatita, ang mḡa anak ni Sobai: ang tanan isa ka gatus katloan kag siam.
43 Ang mḡa Netinhon: ang mḡa anak ni Siha, ang mḡa anak ni Hasupa, ang mḡa anak ni Tabaot,
44 Ang mḡa anak ni Keros, ang mḡa anak ni Siaha, ang mḡa anak ni Padon,
45 Ang mḡa anak ni Lebana, ang mḡa anak ni Hagaba, ang mḡa anak ni Akub,
46 Ang mḡa anak ni Hagab, ang mḡa anak ni Samlai, ang mḡa anak ni Hanam,
47 Ang mḡa anak ni Gidel, ang mḡa anak ni Gahar, ang mḡa anak ni Reaia,
48 Ang mḡa anak ni Resin, ang mḡa anak ni Nekoda ang mḡa anak ni Gasam,
49 Ang mḡa anak ni Ussa, ang mḡa anak ni Pasea, ang mḡa anak ni Basai,
50 Ang mḡa anak ni Asna, ang mḡa anak ni Meunim, ang mḡa anak ni Nepusim,
51 Ang mḡa anak ni Bakbuk, ang mḡa anak ni Hakupa, ang mḡa anak ni Harhur,
52 Ang mḡa anak ni Baslut, ang mḡa anak ni Mehida, ang mḡa anak ni Harsa,
53 Ang mḡa anak ni Barkos, ang mḡa anak ni Sisera, ang mḡa anak ni Tema,
54 Ang mḡa anak ni Nesia, ang mḡa anak ni Hatipa.
55 Ang mḡa anak sang mḡa alagad ni Salomon, ang mḡa anak ni Sotai, ang mḡa anak ni Soperet, ang mḡa anak ni Peruda,
56 Ang mḡa anak ni Iaala, ang mḡa anak ni Darkon, ang mḡa anak ni Gidel,
57 Ang mḡa anak ni Sepatias, ang mḡa anak ni Hatil, ang mḡa anak ni Pokeret-Hasebaim, ang mḡa anak ni Ami.
58 Ang tanan nḡa mḡa Netinhon, kag ang mḡa anak sang mḡa alagad ni Salomon, tatlo ka gatus kasiaman kag duha.
59 Kag yari karon ang nagtalaklad gikan sa Tel-Mela, sa Tel-Harsa, sa Kerub-Adan kag sa Imer, nḡa walâ sila makasarang magpahayag sang baláy sang ila mḡa ginikanan, bisan sang ila kaliwat, bisan kon mḡa taga-Israel sila:
60 Ang mḡa anak ni Delaia, ang mḡa anak ni Tobia, ang mḡa anak ni Nekoda, anum ka gatus kalim-an kag duha.
61 Kag ang mḡa anak sang mḡa saserdote, ang mḡa anak ni Habaia, ang mḡa anak ni Kos, ang mḡa anak ni Barsilai, nḡa ang *iya amay* nagpanḡasawa sa mḡa anak nḡa babae ni Barsilai, nḡa Galaadinhon, kag ginhinḡadlan sa nḡalan nila:
62 Ini sila nagpalanḡita sang ginpanulat sa ila sa tunḡâ sang mḡa listahan, kag walâ makita, kag ginpanobol sila sa pagkasaserdote.
63 Kag ang gobernador nagsiling sa ila, nḡa indi sila magkalaon sang mḡa butang nḡa mḡa labing balaan, tubtub nḡa magtindug ang isa ka saserdote sa *atubanḡan sang Dios* upud ang mḡa Urim kag ang mḡa Tumim.
64 Ang bug-os nḡa katilingban, nḡa natinḡub sa isa *lamang*, nanḡinkap-atan kag duha ka libo tatlo ka gatus kag kan-uman,
65 Nḡa walâ maisip ang ila mḡa alagad nḡa lalaki kag mḡa alagad nḡa babae, nḡa sila mḡa pito ka libo tatlo ka gatus katloan kag pito; kag sa ila

may duha ka gatus nḡa mḡa manug-
kanta nḡa lalaki kag babae.
66 Ang ila mḡa kabayo, pito ka gatus
katloan kag anum; ang ila mḡa mula,
duha ka gatus kap-atan kag lima;
67 Ang ila mḡa kamelyo, apat ka
gatus katloan kag lima; ang mḡa asno,
anum ka libo pito ka gatus kag duha ka
púlô.
68 Kag sa tunḡâ sang mḡa panḡolo
sang mḡa ginikanan sang pag-alabut
nila sa Baláy ni Iehoba, nḡa yara sia sa
Ierusalem, may iban nḡa naghalalad
sing kinabubut-on gid nḡa sa Baláy
sang Dios, sa pagpatindug liwan sa iya
sa sadsaran niya.
69 Sono sang ila masaranḡan nagha-
latag sila sa bahandi, sang buluhaton
sing kan-uman kag isa ka libo ka dariko
nḡa bulawan, kag lima ka libo ka mina
nḡa pílak kag isa ka gatus ka panapton
nḡa sinasaserdote.
70 Kag ang mḡa saserdote kag ang
mḡa Lebinhon, kag ang mḡa tawo sang
banwa, kag ang mḡa manugkanta, kag
ang mḡa manugbantay sang gawang,
kag ang mḡa Netinhon, nagpuluyô sa
ila mḡa kabanwaanan, kag ang bug-os
nḡa Israel sa ila mḡa kabanwaanan.

Ang pagtukud liwan sang halaran kag sang pagsimba.—Ang pagpahamtang sang mḡa sadsaran sang Simbahan.

3 KAG sang nag-abut ang bulan nḡa
ikapito, ang mḡa inanak ni Israel
yara na sa mḡa kabanwaanan; kag
nagtipon ang banwa, subung sang isa
ka tawo, sa Ierusalem.
2 Kag nagtindug si Iesua, nḡa anak ni
Iosadak, kag ang iya mḡa útud nḡa mḡa
saserdote, kag si Sorobabel, nḡa anak ni
Sealtiel, kag ang iya mḡa útud, kag
nagpalatindug sila sang halaran sang
Dios ni Israel, sa paghalad sa ibabaw
niya sang mḡa halad nḡa sinunog,
subung nḡa nasulat sa kasogoan ni
Moises, nḡa lalaki sang Dios.
3 Kag gintukud nila liwan ang hala-
ran sa ibabaw sang iya mḡa sadsaran,
bisan pa may kahadluk sila sa mḡa
banwa sang mḡa duta nḡa *kasiligan*, kag
naghalalad sila sa ibabaw niya sing mḡa
halad nḡa sinunog kay Iehoba, sing mḡa
halad nḡa sinunog sa aga kag sa hapon.
4 Kag ginhimo nila ang piesta sang
mḡa Payagpayag, subung nḡa nasulat,
kag ang halad nḡa sinunog sa ad-
lawadlaw, sa isip nḡa igo, sono sang
tulumanon, ang tagsa ka butang sa iya
adlaw;
5 Kag sa olehe sini, ang dayon nḡa
halad nḡa sinunog, kag ang iya sang mḡa
lati kag sang tanan nḡa mḡa pinat-inan
nḡa piesta ni Iehoba nḡa ginpakabalaan,
kag *ang halad* sang tanan nḡa tawo nḡa
naghalad kay Iehoba sing halad nḡa
kinabubut-on.
6 Kutub sang nahauna nḡa adlaw
sang bulan nḡa ikapito, nagsulugud sila
sa paghalad sang mḡa halad nḡa sinunog
kay Iehoba, apang ang Simbahan ni
Iehoba walâ pa matukud.
7 Kag naghalatag sila sing kuarta sa
mḡa manugbasbas sa bató kag sa mḡa
panday sa kahoy, kag sing mḡa kalan-
on kag mḡa ilimnon, kag sang lana sa
mḡa Sidoninhon kag sa mḡa Tironinhon,
agud nḡa magdalalá sila sing kahoy nḡa
sedro gikan sa Libano sa dagat pa
Iope, sono sa pagtugut ni Siro, nḡa hari
sa Persia, pahanayon sa ila.
8 Kag sa ikaduha ka tuig sang iya pag-
abut sa Baláy sang Dios sa Ierusalem,
sa ikaduha ka bulan, nagsulugud sang
buluhaton si Sorobabel, nḡa anak ni
Sealtiel, kag si Iesua, nḡa anak ni Iosa-
dak, kag ang nabilin sang ila mḡa útud
nḡa mḡa saserdote kag mḡa Lebinhon,
kag ang tanan nḡa mḡa nagbalalik sa
Ierusalem gikan sa kabihagan; kag
ginbutang nila ang mḡa Lebinhon, kutub
sa edad nḡa duha ka púlô ka tuig pa iba-
baw, agud nḡa magdumala sila sang bulu-
haton sang Baláy ni Iehoba.
9 Kag si Iesua, ang iya mḡa anak kag
ang iya mḡa útud, *kag* si Kadmiel kag
ang iya mḡa anak, nḡa mḡa inanak ni
Iuda, nagtilindug subung sing isa la-
mang ka tawo sa pagdumala sa mḡa
nagapalanḡabudlay sa buluhaton sa Ba-
láy sang Dios; kag ang mḡa anak *man*
ni Henadad, upud ang ila mḡa anak kag
ang ila mḡa útud, nḡa mḡa Lebinhon.
10 Kag sang pagtukud sang mḡa ma-
nugtukud sang mḡa sadsaran sang Sim-
bahan ni Iehoba, ginpatambong nila ang
mḡa saserdote, nḡa napanaptan sing
sinasaserdote, nḡa may mḡa budyong,
kag ang mḡa Libinhon nḡa mḡa anak ni
Asap, nḡa may mḡa apiping, agud nḡa
magdalayaw sila kay Iehoba, sono sang
pagdumala ni Dabid, nḡa hari sa Israel.
11 Kag nagsinabtanay sila nḡa nag-

dalayaw kag nagpasalamat kay Iehoba,
nga *nagasililing:*

"Kay maayo sia,
Kay ang iya kalooy amo sa gihapon sa ibabaw ni Israel."

Kag ang bug-os nga banwa naghilinugyaw sing daku, nga nagadayaw kay Iehoba, kay ginbutang ang mga sadsaran sang Baláy ni Iehoba.
12 Kag madamu sang mga saserdote
kag sang mga Lebinhon, kag sang mga pangolo sang mga ginikanan, nga mga tigulang, nga nakakita sang nahauna nga Baláy sa ibabaw sang iya mga sadsaran, naghilibi sila sa mabaskug nga tingug, nga nagatan-aw sini nga Baláy; kag madamu man ang mga nagbayaw sang ila tingug sa paghinugyaw nga may kalipay.
13 Kag walay bisan sin-o nga sarang
makatuhay sang singit sang paghinugyaw sa kalipay kag sang singit sa hinibi sang banwa; kay ang banwa naghinugyaw sing daku gid, nga sa iya nabatian ang kinagahud tubtub sa malayò.

Ginapungan sang mga Samariahanon ang pagbangon sang Simbahan.

4 KAG nabatian sang mga kasumpung ni Iuda kag ni Benyamin, nga ang mga anak sang kabihagan nagapalatindug sang Simbahan ni Iehoba, nga Dios sa Israel.
2 Kag nagpalalapit sila kay Sorobabel
kag sa mga pangolo sang mga ginikanan, kag nagsililing sila sa ila: "Magapalatindug kami upud sa inyo, kay subung sa inyo pagapangitaon namon ang inyo Dios, kag sa iya nagahalalad kami kutub sang mga kaadlawan ni Esarhadon, nga hari sa Asur, nga nagpataklad sa amon diri."
3 Kag nagsiling sa ila si Sorobabel
kag si Iesua, kag ang iban nga mga pangolo sang mga ginikanan sa Israel: "Indi sa amon ang pagpatindug upud sa inyo sang Baláy sa amon Dios, kondi kami lamang ang magapatindug *sa iya* nga kay Iehoba, nga Dios ni Israel, subung sang ginsogo sa amon sang hari nga si Siro, nga hari sa Persia."
4 Kag ang banwa sang duta nagpaluya
sang mga kamut sang banwa sa Iuda, kag nagpahadluk sa ila sa pagpatindug.
5 Kag naghamham sila batok sa ila
sing mga manuglaygay, sa paglaglag sang ila tinotuyo, kag *ini* sa tanan nga mga adlaw ni Siro, nga hari sa Persia, kag tubtub sang ginharian ni Dario, nga hari sa Persia.
6 Kag sa ginharian ni Asuero, sa pa-
muno sang iya ginharian, nagsululat sila sing panumbung batok sa mga pumuluyo sa Iuda kag sa Ierusalem.
7 Kag sa mga kaadlawan ni Artaher-
hes, si Baslam, si Mitridates, si Tabeel, kag ang iban nila nga mga kaupdanan, nagsululat kay Artaherhes, nga hari sa Persia; kag ang sinulat sang sulat nahimo sa Araminhon, kag nahubad sa Araminhon.
8 Si Rehum, nga pangolo nga haria-
non, kag si Simsai, nga eskriba, nagsululat sila sing isa ka sulat batok sa Ierusalem sa hari nga si Artaherhes, sa sining mga pinolong:
9 Niyan si Rehum, pangolo nga ha-
rianon, kag si Simsai, nga eskriba, kag ang iban nga ila mga kaupdanan: ang mga Dininhon, ang mga Aparsakinhon, mga Tarpelinhon, mga Aparsinhon, mga Arkebinhon, mga Babiloniahanon, mga Susaninhon, mga Dehabinhon kag mga Elaminhon;
10 Kag ang iban nga mga banwa, nga
ang daku kag mahimayaon nga si Asnapar nagpaliton kag nagpapuyô sa banwa sa Samaria, kag ang mga iban sa tabok sang subâ sang *Eufrates,* kag iban pa.
11 Yari karon ang huwad sang sulat
nga ila ginpadalá:

"Sa hari nga si Artaherhes: Ang imong mga alagad, ang mga banwa sa tabok sang subâ, kag iban pa.
12 Magmangindayag sa hari, nga ang
mga Iudio, nga nagtalaklad gikan sa imo sa amon, kag nga nag-alabut sa Ierusalem, nagapalatindug sila sang banwa nga malalison kag malain, kag nagahuman sila sang iya mga kuta, kag nagakaáyô sang iya mga sadsaran.
13 Busa karon, magmangindayag sa
hari, nga kon ini nga banwa mapatindug liwan kag mahuman ang iya mga kuta, sila indi na magabayad sang buhis, bisan sang albitrio, bisan sang amot sa dalanon, kag ini manginkadulaan sa bahandi sang mga hari.
14 Busa karon, tungud kay nag-asinasin
sang baláy nga harianon kag indi angay nga magtan-aw kami sang pagdaut sa

hari: bañgud sini ginpadalá namon ini
sa hari kag ginpahibalo namon ini:
15 Nğa *kon* pagpañgitaon sa tolon-an
sang mğa Handumanan sang imo mğa
ginikanan, makita mo sa tolon-an sang
mğa Handumanan, kag mahibaloan nimo,
nğa ini nğa banwa among banwa
nğa malalison kag makadaut sa mğa
hari kag sa mğa probinsia, kag nğa sa
daan nğa panag-on nagapadugi sila sing
mğa pasuhot sa tuñgâ nila, nğa tuñgud
sini ini nğa banwa ginlaglag.
16 Ginapahibalo namon ang hari, nğa
kon ini nğa banwa mapatindug liwan,
kag mahuman ang iya mğa kuta, tuñgud
sini gid mañginwalay kaugaliñgon ka sa
sini nğa luyo sang subâ."
17 Ang hari nagpadalá *sini* nğa sabat:
"Kay Rehum, nğa pañgolo nğa harianon,
kag kay Simsai, nğa eskriba, kag sa
iban nğa ila mğa kaupdanan nğa nagapuluyô
sa Samaria, kag sa mğa iban nğa
bahin nğa tabok sang subâ:
"Paghidaet, kag iban pa.
18 Ang sulat nğa ginpadalá ninyo sa
amon, ginbása sa maathag gid sa atubañgan
nakon.
19 Kag tuñgud sa akon ginhatag ang
sogo, kag ginpalañgita nila, kag nakita
nila, nğa yadto nğa banwa sa daan nğa
panag-on nagatindug batok sa mğa hari,
kag nğa sa iya ginpadugi ang mğa paglalis
kag mğa pagpuhon;
20 Kag nğa sadto sa ibabaw sang
Ierusalem may mğa hari nğa gamhanan
kag mğa agalon sang tanan nğa didto
sa tabok sang subâ, kag nğa ginahatag
sa ila ang buhis, ang albitrio, kag ang
amot sa dalanon.
21 Busa karon, hatag-kamo sing sogo
nğa maguluntat yadtong mğa tawo,
kag nğa indi mapatindug liwan sina nğa
banwa, tubtub nğa tuñgud sa akon ighatag
ang sogo.
22 Kag andami-ninyo sing maayo, nğa
indi kamo magkulang sa paghilimo sono
sini: ¿kay nğaa bala magadugang ang
daut nğa sa kalainan sang mğa hari?"
23 Niyan, sang ang huwad sang sulat
sang hari nğa si Artaherhes ginbása
sa atubañgan ni Rehum kag ni Simsai.
nğa eskriba, kag sa ila mğa kaupdanan,
nagkaladto sila sing madali gid sa mğa
Iudio sa Iesrusalem, kag ginpauntat nila
sila nğa may kusug kag butkon.
24 Niyan naguntat ang buluhaton
sang Baláy sang Dios, nğa yara sa Ierusalem;
kag naguntat sia tubtub sang
ikaduha ka tuig sang ginharian ni Dario,
nğa hari sa Persia.

Nagadayon liwan ang pagpatindug sang Simbahan kag ginatapus sa idalum sa kagamhanan sang hari nğa si Dario.

5 KAG si Hageo, nğa manalagna, kag
si Sakarias, nğa anak ni Iddo nğa
manalagna, nğa nagtagna na sa mğa
Iudio, nğa yara sa Iuda kag sa Ierusalem,
sa nğalan sang Dios sa Israel.
2 Niyan nagtilindug si Sorobabel, nğa
anak ni Sealiel, kag si Iesua, nğa anak
ni Iosadek, kag nagsulugud sila sa pagpatindug
sang Baláy sang Dios, nğa yara
sa Ierusalem; kag upud sa ila ang
mğa manalagna sang Dios, nğa nagabululig
sa ila.
3 Sa sadtong panag-on nag-abut sa ila
si Tatnai, gobernador sa isa ka luyo
sang subâ, kag si Setar-Bosnai, kag ang
ila mğa kaupdanan, kag nagsilithey sila
sa ila sing subung sini: "¿Sin-o bala
ang naghatag sa inyo sang sogo sa pagpatindug
sini nğa baláy, kag paghuman
sining kuta?"
4 Niyan nagsiling kami sa ila sing subung
sini nğa kon sin-o ang mğa nğalan
sang mğa lalaki nğa nagapalatindug sini
nğa baláy.
5 Apang ang mğa mata sang ila Dios
didto sa ibabaw sang mğa tigulang sang
mğa Iudio, kag walâ nila pagpauntata
sila tubtub nğa ang butang maggikan
kay Dario; kag niyan nagpaladalá sila
sa sulat nahanunğud sini.
6 Ang huwad sang sulat nğa ginpaladalá
ni Tatnai, gobernador sa isa ka luyo
sang subâ, kag ni Setar-Bosnai, kag
sang ila mğa kaupdanan, nğa mğa Arpasakinhon,
nğa didto sila sa isa ka luyo
sang subâ, sa hari nğa si Dario:
7 Ginpaladalá nila sa iya ang sulat,
nğa sa iya nasulat sing subung sini:
"Sa hari nğa si Dario, ang bug-os nğa
paghidaet.
8 Magmañgindayag sa hari, nğa nagkadto
kami sa probinsia sa Iuda, sa Baláy
sang daku nğa Dios; kag ginapatindug
sia sa dalagku nğa bató, kag ang
mğa kahoy napamutang sa mğa dingding,
kag ang buluhaton ginahimo sing
madasig, kag nagapauswag sa ila mğa
kamut.
9 Niyan nagpamangkot kami sa mğa

tigulang, ngã nagasiling sa ila sing su-
bung sini: ¿Sin-o bala ang naghatag
sa inyo sang sogo sa pagpatindug sini
ngã baláy, kag sa paghuman sining kuta?
10 Kag nagpamangkot man kami sa
ila sang ila mgã ngãlan sa pagpahibalo
sini sa ila sa imo, sa pagsulat sa *imo*
sang mgã ngãlan sang mgã lalaki ngã
nagapalangõlo sa ila.
11 Kag naghatag sila sa amon sing
sabat, ngã nagasiling sing subung sini:
Mgã alagad kami sang Dios sang langit
kag sang duta, kag nagapalatindug kami
liwan sang Baláy ngã sa madamu na ngã
mgã tuig sadto ngã kinapatindug, ngã
ginpatindug sia kag ginhuman sang isa
ka daku ngã hari sa Israel.
12 Apang tungud kay ginpaakig sang
amon mgã ginikanan ang Dios sang mgã
kalangitan, gintugyan niya sila sa kamut
ni Nabukodonosor, ngã hari sa Babilo-
nia, ngã Kaldeinhon, kag ginlaglag niya
ini ngã baláy, kag ginpaliton niya ang
banwa sa Babilonia.
13 Walay sapasayan sang nahauna
ngã tuig ni Siro, ngã hari sa Babilonia,
ang *amo gid ngã* hari ngã si Siro nagha-
tag sang sogo sa pagpatindug liwan sini
ngã Baláy sang Dios.
14 Kag labut pa, ang mgã galamiton
man ngã bulawan kag pílak sang Baláy
sang Dios, ngã ginkuha ni Nabukodono-
sor sa simbahan ngã yara sa Ierusalem,
kag ginpadalá niya sila sa simbaham sa
Babilonia, ang hari ngã si Siro nagkuha
sa ila sa simbahan sa Babiloniya, kag
ginpanugyan sila kay Sesbasar, ngã
gintukud niya ngã gobernador.
15 Kag nagsiling sia sa iya: Batuna
ining mgã galamiton, lakat, kag ibutang-
mo sila sa Simbahan, ngã yara sa Ieru-
salem, kag ngã ang Baláy sang Dios
pagpatindugon liwan sa iya duug.
16 Niyan ini si Sesbasar nag-abut,
kag nagbutang sang mgã sadsaran sang
Baláy sang Dios, ngã yara sa Ierusalem,
kag kutub niyan tubtub karon ginapatin-
dug sia, kag walâ pa mahuman.
17 Kag karon, kon minamaayo sang
hari, magpangita sa baláy sang mgã ba-
handi sang hari, ngã yadto didto sa Ba-
bilonia, kon amo ini *ang matuud* ngã tu-
ngud sang hari ngã si Siro ginhatag ang
sogo sa pagpatindug sini ngã Baláy sang
Dios sa Ierusalem; kag ngã ang hari
magpadalá sa amon sang iya kabubut-
on nahanungud sini."

6 NIYAN ang hari ngã si Dario nag-
hatag sang sogo, kag ginpalangita
nila sa baláy sang mgã sulat, ngã didto
ginbutang ang mgã bahandi, sa Babilo-
nia.
2 Kag nakita sa Ekbatana, sa harianon
ngã baláy ngã didto sa probinsia sa Me-
dia, ang isa ka linukot, ngã sa sulúd niya
nasulat ang isa ka handumanan ngã su-
bung sini:
3 "Sa nahauna ngã tuig sang hari ngã
si Siro, ang hari ngã si Siro naghatag
sang sogo nahanungud sang Baláy sang
Dios sa Ierusalem, ngã pagpatindugon
liwan ining Baláy ngã sa duug ngã diin
ginahalad nila ang mgã halad; kag ngã
ang iya mgã sadsaran magmalig-on.
Ang iya kataason manginkan-uman ka
maniko kag kan-uman ka maniko, ang
iya kasangkaron:
4 Ngã may tatlo ka obay sang dalagku
ngã bató, kag isa ka obay sa kahoy ngã
bag-o; kag ang mgã kagastohan paga-
bayaran sang baláy sang hari.
5 Kag labut pa, ang mgã galamiton
ngã bulawan kag pílak sang Baláy sang
Dios, ngã ginkuha ni Nabokodonosor sa
Simbahan ngã yadto sa Ierusalem, kag
gindalá niya sila sa Babilonia, pagipa-
nguli, kag magakaladto sila sa Simbahan,
ngã pagpatindugon sa Ierusalem, sa iya
duug, kag ikaw magapahamtang sa ila
sa Baláy sang Dios.
6 Busa karon, Tatnai, ngã gobernador
sa isa ka luyo sang subâ, kag Setar-Bos-
nai, kag ang ila mgã kaupdanan ngã mgã
Aparsakinhon, ngã yara kamo sa tabok
sang subâ, palalayô-kamo dira.
7 Pabayai-ninyo ang buluhaton sang
Baláy sang Dios; ngã ang gebernador
sang mgã Iudio, kag ang mgã tigulang
sang mgã Iudio magpalatindug sila sini
ngã Baláy sang Dios sa iya duug.
8 Kag tungud sa akon ginahatag ang
sogo nahanungud sang inyo pagabuhaton
sa sining mgã tigulang sang mgã Iudio
ngã sa pagpatindug sining Baláy sang
Dios: ngã gikan sa mgã pagkabutang
sang hari, *ngã nagagikan* sang buhis sang
isa ka luyo sang subâ, ang mgã kagasto-
han pagbayaran sa madali sining mgã
lalaki, agud ngã walay kaulangan,
9 Kag ang manginkinahanglan, bisan
mgã tinday sang baka, bisan mgã kar-
nero, bisan mgã kordero ngã sa mgã
halad ngã sinunog sa Dios sang mgã
langit, bisan trigo, bisan asin, bisan alak,

bisan lana, sono sang pagsiling sang mḡa
saserdote nḡa yara sa Ierusalem, pagha-
tagan sila sa adlawadlaw sa walâ sing
pagkulang,
10 Agud nḡa maghalalad sila sang mḡa
baho nḡa pahamut sa Dios sang mḡa la-
nḡit, kag mag-alampo sila tunḡud sang
kabuhi sang hari, kag sang iya mḡa
anak.
11 Kag tunḡud sa akon ginahatag man
ang sogo nḡa bisan sin-o nḡa magliwan
sining polong, pagaluk-abon ang isa ka
kahoy sa iya baláy, kag pagpatindugon
ini kag nḡa mabitay sia kag pagilansang
sia; kag ang iya baláy mahimo nḡa tala-
pukan sang ipot tunḡud sini.
12 Kag ang Dios, nḡa nagapapuyô did-
to sang iya nḡalan, maglaglag sa tanan
nḡa hari kag banwa, nḡa maguntay sang
iya kamut sa pagliwan, sa paglaglag si-
na nḡa Baláy sang Dios, nḡa yara sa
Ierusalem. Ako si Dario, naghatag
ako sini nḡa sogo: nḡa paghimoon sing
madali gid *sing subung.*"
13 Niyan si Tatnai, nḡa gobernador
sa isa ka luyo sang subâ, kag si Setar-
Bosnai, kag ang ila mḡa kaupdanan,
naghilimo sila sing madali gid, sono
sang ginpadalá sang hari nḡa si Dario.
14 Kag ang mḡa tigulang sang mḡa
Iudio, nagpalatindug kag naguluswag,
nḡa binuligan sang mḡa tagna ni Hageo,
nḡa manalagna, kag ni Sakarias, nḡa
anak ni Iddo. Kag nagpalatindug sila,
kag ginhuman nila, tunḡud sang sogo
sang Dios ni Israel, kag tunḡud sang
sogo ni Siro, ni Dario, kag ni Arta-
herhes, nḡa hari sa Persia.
15 Kag ini nḡa Baláy ginhuman sa
ikatlo ka adlaw sang bulan sa Adar, nḡa
amo ang ikan-um ka tuig sang ginharian
sang hari nḡa si Dario.

Ang pagpahanunḡud sang Simbahan kag ang paghiwat sang Paskua.

16 Kag ang mḡa inanak ni Israel, ang
mḡa saserdote, kag ang mḡa Lebinhon,
kag ang iban sang mḡa anak sang kabi-
hagan, naghilimo nḡa may kalipay sang
pahanunḡud sini nḡa Baláy sang Dios.
17 Kag naghalalad sila sa pahanunḡ-
dan sini nḡa Baláy sang Dios sing isa
ka gatus ka mḡa tinday sang baka, duha
ka gatus ka karnero, apat ka gatus ka
kordero, kag napúlô kag duha ka mḡa
lalaki nḡa kanding, tunḡud sang salâ,
tunḡud sang bug-os nḡa Israel, sono sang
kadamuon sang mḡa kabikahan sa Is-
rael.
18 Kag ginbutang nila ang mḡa sa-
serdote sa ila mḡa pasunud, kag ang
mḡa Lebinhon sa ila mḡa binahin, nḡa
sa pag-alagdan sang Dios, nḡa didto sa
Ierusalem, sono sa nasulat sa Tolon-an
ni Moises.
19 Kag ang mḡa anak sang kabihagan
naghiliwat sang Paskua sa ikapúlô kag
apat sang nahauna nḡa bulan;
20 Kay ang mḡa saserdote kag ang
mḡa Lebinhon nagpalaninlo subung
sang isa lamang ka tawo: tanan sila
mḡa matinlo: kag ginpugutan nila ang
Paskua tunḡud sa tanan nḡa mḡa anak
sang pagpaliton kag tunḡud sa ila mḡa
útud nḡa mḡa saserdote, kag tunḡud sa
ila gid kaugalinḡon.
21 Kag ang mḡa inanak ni Israel nḡa
nagbalalik gikan sa ginlitunan, nagka-
laon *sa iya,* subung man ang tanan nḡa
mḡa nagpalalayô sa kahigkaon sang
mḡa katawohan sang duta *sa pagpakig-
hiusa* sa ila sa pagpanḡita kay Iehoba,
nḡa Dios ni Israel.
22 Kag ginhiliwat nila ang piesta
sang mḡa tinapay nḡa walay tapay sa
pito ka adlaw nḡa may kalipay; tunḡud
kay si Iehoba nagkasadya sa ila, kag
nagpaliso sang tagiposoon sang hari sa
Asur sa ila, sa pagpalig-on sang ila mḡa
kamut sa buluhaton sa Baláy sang Dios,
sang Dios ni Israel.

Ang hari nḡa si Artaherhes nagapadala kay Esdras sa Ierusalem sa pagtukud liwan sang pag-alagdan nḡa diosnon.

7 SA olehe sining mḡa butang, sa
ginharian ni Artaherhes, nḡa hari
sa Persia, si Esdras, nḡa anak ni Seraia,
anak ni Asarias, anak ni Hilkia,
2 Anak ni Salum, anak ni Sadok,
anak ni Ahitub,
3 Anak ni Amarias, anak ni Asarias,
anak ni Maraiot,
4 Anak ni Serahias, anak ni Usi, anak
ni Buki,
5 Anak ni Abisue, anak ni Pinees,
anak ni Eleasar, anak ni Aaron nḡa
panḡolo nḡa saserdote.
6 Ining si Esdras nagtaklad gikan sa
Babilonia, nḡa sia among eskriba nḡa
sampaton sa kasogoan ni Moises, nḡa
ginhatag ni Iehoba, nḡa Dios ni Is-

rael; kag gintugutan sia sang hari, sang
tanan nḡa iya ginpanḡayo, siling nḡa ang
kamut ni Iehoba, nḡa iya Dios yara sa
ibabaw niya.
7 Kag ang *isa ka bahin* sang mḡa
inanak ni Israel, kag sang mḡa sa-
serdote, kag sang mḡa Lebinhon, kag
sang mḡa manugkanta, kag sang mḡa
manugbantay sang gawang, kag sang
mḡa Netinhon nagtalaklad *upud sa iya*
sa Ierusalem sa ikapito ka tuig sang hari
nḡa si Artaherhes.
8 Kag nag-abut sia sa Ierusalem sa
ikalima ka bulan, sang tuig nḡa ikapito
sang hari.
9 Kag ang nahauna sang nahauna nḡa
bulan amo ang pamúnô sang pagtaklad
gikan sa Babilonia, kag sa nahauna sang
ikalima ka bulan nag-abut sia sa Ierusa-
lem, sono sang maayo nḡa kamut sang
iya Dios sa ibabaw niya.
10 Kay gintugyan ni Esdras ang iya
tagiposoon sa pagusisa sang kasogoan
ni Iehoba, kag sa pagbutang sa iya sa
buhat kag sa pagtoon sa Israel sang mḡa
palatukuran kag sang mḡa tulumanon.
11 Kag yari karon ang huwad sang
sulat nḡa ginhatag sang hari nḡa si
Artaherhes kay Esdras, nḡa saserdote,
nḡa eskriba, eskriba sang mḡa polong
sang mḡa sogo ni Iehoba kag sang iya
mḡa palatukuran nḡa ginsogo kay Israel:
12 "Si Artaherhes, nḡa hari sang mḡa
hari, kay Esdras, nḡa saserdote, nḡa
eskriba nḡa sampaton sang kasogoan
sang Dios sang mḡa lanḡit, kag iban
pa.
13 Tunḡud sa akon ginasogo, nḡa ang
bisan sin-o sa akon ginharian, nḡa naha-
nunḡud sa banwa ni Israel kag sa iya
mḡa saserdote kag sa mḡa Lebinhon, nḡa
mag-atubang sa kinabubut-on sa pagkad-
to sa Ierusalem upud sa imo, sarang mag-
kadto didto;
14 Tunḡud kay ginpadalá ka sang hari
kag sang iya pito ka mḡa manuglaygay
sa pagusisa nahanunḡud sa Iudea kag sa
Ierusalem, sono sa kasogoan sang imo
Dios, nḡa yara sa imo kamut;
15 Kag sa pagdalá sang pílak kag sang
bulawan, nḡa ang hari kag ang iya mḡa
manuglaygay naghalad sa kabubut-on
gid sa Dios ni Israel, nḡa ang iya puluy-
an didto sa Ierusalem,
16 Subung man sang tanan nḡa pílak
kag bulawan nḡa makita mo sa bug-os
nḡa probinsia sa Babilonia, upud ang
mḡa dólot nḡa sa kabubut-on nḡa ang
banwa kag ang mḡa saserdote magaha-
lalad sila nḡa sa kabubut-on nḡa sa Ba-
láy sang ila Dios nḡa yadto sa Ierusa-
lem;
17 Busa nḡani, magabakal ka sing
madali gid sa sini nḡa pílak sing mḡa
tinday sang baka, sing mḡa karnero,
sang mḡa kordero, patí sang ila mḡa ha-
lad nḡa kalan-on kag sang ila mḡa halad
nḡa ilimnon, kag pagaihalad mo sila sa
ibabaw sang halaran sang Baláy sang
inyo Dios, nḡa yadto sa Ierusalem.
18 Kag ang minamaayo mo kag
sang imo mḡa útud nḡa himoon sang
nabilin nḡa pílak kag bulawan, himoa ini
sono sang kabubut-on sang inyo Dios.
19 Kag ang mḡa galamiton nḡa gin-
panugyan sa imo nḡa sa pag-alagdan
sang Baláy sang imo Dios, pagaiuli mo
sila sa atubanḡan sang Dios sa Ierusa-
lem.
20 Kag ang iban nḡa kinahanglan nḡa
sa Baláy sang imo Dios nḡa pagaihatag
mo, pagaihatag mo ini gikan sa baláy
sang mḡa bahandi sang hari.
21 Kag tunḡud sa akon, ako nḡa si
Artaherhes nḡa hari, ginahatag ko ang
sogo sa tanan nḡa mḡa manugtipig sang
bahandi nḡa sa isa ka luyo sang subâ,
nḡa pagahimoon niya sing madali ang
tanan nḡa pagapanḡayoon kunta sa inyo
ni Esdras, nḡa saserdote, nḡa eskriba
sang kasogoan sang Dios sang mḡa
lanḡit,
22 Tubtub sa isa ka gatus ka talanton
nḡa pílak, kag tubtub sa isa ka gatus
ka koro nḡa trigo, kag tubtub sa isa ka
bat nḡa alak, kag tubtub sa isa ka gatus
ka bat nḡa lana, kag asin sa walâ sing
takus.
23 Ang tanan nḡa sono sang sogo
sang Dios sang lanḡit, paghimoon sing
sibo gid nḡa sa Baláy sang Dios sang
lanḡit: busa, ¿kay nḡaa bala may kaakig
batok sa ginharian sang hari kag sang
iya mḡa anak?
24 Kag sa inyo ginapahibalo namon,
nḡa nahanunḡud sang tanan nḡa mḡa
saserdote kag mḡa Lebinhon, kag mḡa
manugkanta, mḡa manugbantay sang
gawang, mḡa Netinhon kag mḡa so-
logoon sang Baláy sang Dios, nḡa indi
igo sa kasogoan ang pagpabuhis sa ila
sing bisan ano nḡa buhis, albitrio bisan
amot sa dalanon.
25 Kag ikaw, Esdras, sono sa kaalam

sang imo Dios nğa yara sa imo, magtu-
kud-ka sing mğa hukom kag mğa punoan
nğa maghukom sang bug-os nğa banwa,
nğa yara sa isa ka luyo sang subâ, sa
tanan nğa nakakilala sang mğa kasogoan
sang imo Dios; kag sa walâ makakilala
sa ila, pagaton-an ninyo sia.
26 Kag bisan sin-o nğa indi magbu-
tang sa buhat sang kasogoan sang imo
Dios kag sang kasogaan sang hari, sa
madali gid pagahimoan sia sing kata-
rungan, kon sa kamatayon, kon sa pag-
tapok, kon sa pagkuha sang mğa man-
gad, kon sa bilangoan."
27 Dalayawon si Iehoba, nğa Dios
sang amon mğa ginikanan, nğa nagbu-
tang sang amo nğa *panghunahuna* sa
tagiposoon sang hari, sa pagpuni sang
Baláy ni Iehoba nğa yadto sa Ierusalem.
28 Kag ginhumlad niya sa ibabaw
nakon ang kalooy sa atubanğan sang
hari kag sang iya mğa manuglaygay,
kag sang tanan nğa mğa dunganon nğa
mğa gamhanan sang hari. Kag ako,
pinalig-on ako siling nğa ang kamut ni
Iehoba, nğa akon Dios, yari sa ibabaw
nakon, kag gintipon ko ang mğa panğolo
sa Israel, agud nğa magtalaklad sila
upud sa akon.

Ang isip sang mğa Israelinhon nğa nagbalalik upud kay Esdras.—Ang ila pagpanlakatan.

8 KAG yari karon ang mğa panğolo
sang ila mğa ginikanan, kag ang
listahan sang kaliwatan sadtong mğa
nagtalaklad upud sa akon gikan sa Ba-
bilonia, sa paghari sang hari nğa si Arta-
herhes:
2 Sa mğa inanak ni Pinees, si Gersom;
sa mğa inanak ni Itamar, si Daniel; sa
mğa inanak ni Dabid, si Hatus;
3 Sa mğa inanak ni Sekanias, sa mğa
inanak ni Paros, si Sakarias, kag upud
sa iya, napanulat sa listahan ang isa ka
gatus kag kalim-an ka mğa lalaki.
4 Sa mğa inanak ni Pakat-Moab, si
Elioenai, nğa anak ni Seraias, kag
upud sa iya duha ka gatus ka mğa lala-
ki;
5 Sa mğa inanak ni Sekanias, si Ben-
Iahasiel, kag upud sa iya tatlo ka gatus
ka mğa lalaki;
6 Kag sa mğa inanak ni Adim, si
Ebed, nğa anak ni Ionatan, kag upud sa
iya kalim-an ka mğa lalaki;
7 Sa mğa inanak ni Elam, si Isaia, nğa
anak ni Atalias, kag upud sa iya kapito-
an ka mğa lalaki;
8 Kag sa mğa inanak ni Sepatias, si
Sebadias, nğa anak ni Mikael, kag upud
sa iya kawaloan ka mğa lalaki;
9 Sa mğa inanak ni Ioab, si Obadias,
nğa anak ni Iehiel, kag upud sa iya duha
ka gatus napúlô kag walo ka mğa lalaki;
10 Kag sa mğa inanak ni Selomit,
Ben-Iosipias, kag upud sa iya isa ka ga-
tus kag kan-uman ka mğa lalaki.
11 Kag sa mğa inanak ni Bebai, si
Sakarias, nğa anak ni Bebai, kag upud
sa iya duha ka púlô kag walo ka mğa
lalaki.
12 Kag sa mğa inanak ni Asgad, si
Iohanan nğa anak ni Hakatan, kag upud
sa iya isa ka gatus kag napúlô ka mğa
lalaki.
13 Kag sa mğa inanak ni Adonikam,
ang mğa naolehe, kag yari karon ang ila
mğa nğalan: si Elipelet, si Ieiel kag si
Samaras, kag upud sa ila kan-uman ka
mğa lalaki.
14 Kag sa mğa inanak ni Bigbai, si
Utai kag si Sabud, kag upud sa ila ka-
pitoan ka mğa lalaki.
15 Kag gintipon ko sila sa luyo sang
subâ, nğa nagailig nayon sa Ahaba, kag
nagpahamtang kami didto sing tatlo ka
adlaw: kag gintan-aw ko ang banwa
kag ang mğa saserdote, kag walâ ko
makita didto ang bisan sin-o sang mğa
inanak ni Gebi.
16 Kag nagpadalá ako sa pagpanğita
kay Elieser, kay Ariel, kay Semaias,
kay Elnatan, kay Iarib, kay Elnatan, kay
Natan, kay Sakarias, kay Mesulam, nğa
mğa panğolo, kag kay Ioiarib, kag kay
Elnatan, nğa mğa tawo nğa mahibalo-
anon.
17 Kag ginsogo ko sila nahanunğud
kay Iddo, nğa panğolo sa duug sang Ka-
sipia, kag ginbutang ko sa bâbâ nila ang
mğa polong nğa pagaihambal nila kay
Iddo, ang ila útud, kag sa mğa Netinhon
sa duug sang Kasipia, agud nğa pagdalhon
nila sa amon ang mğa tawo nğa mag-ala-
lagad sa Baláy sang amon Dios.
18 Kag gindalá nila sa amon, sono
sang maayong kamut sang amon Dios
sa ibabaw namon, ang isa ka lalaki nğa
mahibaloanon sang mğa inanak ni Mali,
nğa anak ni Lebi, anak ni Israel, kag si
Serebias, kag ang iya mğa anak kag ang
iya mğa útud, napúlô kag walo *sila*
19 Kag si Hasabias, kag upud sa iya,

si Isaia sang mga inanak ni Merari, nga
iya mga útud kag ang iya mga anak,
duha ka púlô *sila:*
20 Kag sa mga Netihon, nga si Dabid
kag ang mga dunganon naghatag nga sa
pag-alagdan sang mga Lebinhon, nangin-
duha ka gatus kag duha ka púlô ka mga
Netinhon, nga tanan sila nasambit sa
ngalan.
21 Kag nagbantala ako sing puasa,
didto sa luyo sang subâ nga Ahaba, sa
pagpaubus sa amon sa atubangan sang
amon Dios, sa pagpangayô sa iya sang
dalan nga matadlug nga sa amon kag
nga sa amon mga kabataan, kag nga sa
amon bug-os nga pagkabutang.
22 Kay nagkahuya ako magpangayô sa-
hari sing kusug kag sing mga manugkaba-
yo, nga magbululig sa amon batok sa kaa-
way sa dalanon, kay naghambal na kami
sa hari, nga nagasiling: "Ang kamut
sang amon Dios yara ibabaw sang tanan
nga mga nagapalangita sa iya nga sa ila
kaayohan; apang ang iya kusug kag
kasingkal sa ibabaw sang tanan nga
mga nagabiliya sa iya."
23 Kag nagpuasa kami, kag nagpanga-
yo kami sa amon Dios nahanungud sini,
kag sia nagpamati sa amon.
24 Kag ginpain ko ang napúlô kag du-
ha sang mga pangolo sang mga saserdo-
te, si Serebias kag si Hasabias, kag upud
sa ila ang napúlô sang ila mga útud;
25 Kag gintimbangan ko sila sang
pílak, kag sang bulawan, kag sang mga
galamiton, nga amo ang halad nga bina-
yaw nga sa Baláy sang amon Dios, nga
ginbayaw sang hari kag sang iya mga
manuglaygay, kag sang iya mga dunga-
non, kag sang tanan sa Israel nga didto
sila.
26 Kag gintimbang ko sa kamut nila
ang anum ka gatus kag kalim-an ka ta-
lanton nga pílak, patí ang mga galamiton
nga pílak nga isa ka gatus ka talanton,
kag isa ka gatus ka talanton nga bula-
wan;
27 Kag duha ka púlô ka tagayan nga
bulawan, nga ang íya bili isa ka libo ka
dariko, kag duha ka suludlan nga tumba-
ga nga ulay nga mahining subung sang
bulawan kag malahalon subung sang
bulawan.
28 Kag nagsiling ako sa ila: Mga
balaan kamo kay Iehoba kag ba-
laan ang mga suludlan; kag ang pílak
kag ang bulawan halad nga kinabubut-
on kay Iehoba nga Dios sang amon mga
ginikanan.
29 Magpululaw-kamo, kag bantayi
ninyo sila, tubtub nga matimbang ninyo
sila sa atubangan sang mga pangolo sang
mga saserdote kag sang mga Lebinhon,
kag sa atubangan sang mga pangolo
sang mga ginikanan sa Israel, sa Ieru-
salem, sa mga hulut sang Baláy ni
Iehoba.
30 Kag ginbaton sang mga saserdote
kag sang mga Lebinhon sa timbang ang
pílak kag ang bulawan, kag ang mga ga-
lamiton, sa pagdalá sa ila sa Ierusalem
sa Baláy sang amon Dios.
31 Kag nagtaliwan kami sa subâ sa
Ahaba sang napúlô kag duha sang bulan
nga nahauna, sa pagkadto sa Ierusalem.
Kag ang kamut sang amon Dios yara
sa ibabaw namon kag sia nagluwas sa
amon sa kamut sang kaaway kag sang
puut sa dalanon.
32 Kag nag-abut kami sa Ierusalem,
kag nagpuyô kami didto sing tatlo ka
adlaw.
33 Kag sa ikap-at ka adlaw gintim-
bang namon ang pílak kag ang bula-
wan, kag ang mga galamiton, sa Baláy
sang amon Dios, sa kamut ni Meremot,
nga anak ni Urias, nga saserdote (kag
upud sa iya yara si Eleasar, nga anak ni
Pinees, kag upud sa ila, si Iosabad, nga
anak ni Iesua, kag si Noadias, nga anak
ni Binui, nga mga Lebinhon sila),
34 Sono sa isip kag sa timbang sang
tanan, kag sa amo nga oras ginsulat
yadtong tanan nga timbang.
35 Kag ang mga anak sang ginlito-
nan, nga nagbalik na gikan sa kabihagan,
naghalalad sing mga halad nga sinunog
sa Dios ni Israel: napúlô kag duha ka
tinday sang baka tungud sang bug-os
nga Israel, kasiaman kag anum ka
karnero, kapitoan kag pito ka kordero,
napúlô kag duha ka lalaki nga kanding,
tungud sang salâ, ang tanan sa halad
nga sinunog kay Iehoba.
36 Kag ginhatag nila ang mga sulat
sang hari sa mga satrapa sang hari kag
sa mga gobernador sang isa ka luyo
sang subâ, nga sila nagbululig sa banwa
kag sa Baláy sang Dios.

Kasulub-an kag pag-ampo ni Esdras bangud sang mga pagpalangasawa nila sa mga babae nga mga dumuluong.

9 KAG sang natapus ining mga bu-
tang, ang mga dunganon nagpala-
pit sa akon, nga nagasiling: "Ang
banwa sa Israel, kag ang mga saserdote,
kag ang mga Lebinhon, walâ magbulag
sang mga kalangil-aran sang mga kata-
wohan sa mga duta nga *kasilingan*, sang
mga Kanaanhon, sang mga Hetinhon,
sang mga Peresinhon, sang mga Iebu-
sinhon, sang mga Amoninhon, sang mga
Moabinhon, sang mga Egiptohanon kag
sang mga Amorinhon;
2 Kay nagpalangasawa sila sang ila
mga anak nga babae, nga sa ila kag nga sa
ila mga anak, kag ang kaliwatan nga
balaan ginsamoan sang mga katawohan
sining mga duta; kag ang kamut sang
mga dunganon kag sang mga punoan
nanginnahauna sa sini nga paglalis.
3 Kag sang pagkabati ko sini, gin-
kusnit ko ang akon panapton kag ang
akon bayô nga malaba, kag ginganit ko
ang mga buhok sang akon olo kag ang
akon bungut, kag naglingkod ako nga
ginakulbaan.
4 Kag nagtilingub sa akon ang tanan
nga mga nagkulurug sa mga polong
sang Dios ni Israel, bangud sang pag-
lalis sang mga *anak* sang pinaliton;
apang ako naglingkod nga ginakulbaan
tubtub sa halad sang hapon.
5 Kag sa halad sang hapon nagtindug
ako sa akon pagpaubus nga kinusnit
ang akon panapton kag ang akon bayô
nga malaba, kag nagduko ako sa akon
mga tuhod kag ginbayaw ko ang akon
mga kamut kay Iehoba, nga akon Dios,
6 Kag nagsiling ako: "Dios ko, na-
libog ako kag nagakahuya ako sa pag-
bayaw, oh Dios ko, sang akon nawung
sa imo, kay ang amon mga kalautan
nagdalamu sa ibabaw sang *amon* olo;
kag ang amon mga salâ nagdaku tubtub
sa mga langit.
7 Kutub sa mga kaadlawan sang
amon mga ginikanan tubtub sa sini nga
adlaw yari kami sa daku nga salâ; kag
tungud sang amon mga kalautan, kami,
ang amon mga hari, kag ang amon mga
saserdote, ginpanugyan kami sa mga
kamut sang mga hari sa sining mga
duta, sa hinganiban, sa kabihagan, sa
agaw kag sa panluspi sa nawung, subung
sang karon nga adlaw.
8 Kag karon, sa malip-ot nga tion,
nag-abut ang kalooy ni Iehoba, nga amon
Dios, sa pagtugut sa amon sang isa ka
nabilin nga sa pagpalagyo, kag sa pag-
hatag sa amon sing bugsok sa iya duug
nga balaan, agud nga pagpasanagon sang
amon Dios ang amon mga mata, kag
sa paghatag sa amon sing isa ka diyot
nga kabuhi sa amon kahiolipnan;
9 Kay mga ulipon kami; kag sa amon
kahiolipnan walâ kami pagbayai sang
amon Dios, kag ginhumlad niya sa iba-
baw namon ang iya kalooy sa atubangan
sang mga hari sa Persia, agud nga
paghatagan kami sing kabuhi, sa pagpa-
tindug liwan sang Baláy sang amon
Dios, kag sa pagbangon liwan sang iya
mga kalaglagan, kag sa paghatag sa
amon sing kudal sa Iuda kag sa Ie-
rusalem.
10 Kag karon, oh Dios namon, ¿ano
bala ang pagaisiling namon, sa tapus si-
ni? Kay kami nagbiliya sang imo mga
sogo,
11 Nga ginsogo mo sila tungud sa
kamut sang imo mga alagad nga mga
manalagna, nga nagasiling: Ang duta
nga sa iya magasululúd kamo sa pagtag-
iya sa iya, duta sia nga mahigko,
bangud sang kahigkoan sang mga kata-
wohan sa sadtong mga kadutaan,
tungud sang mga kalangil-aran nga
nagkalapunô sila sa iya sa isa kag isa ka
ukbung sa ila kahigkoan.
12 Kag karon, indi ninyo pagaihatag
ang inyo mga anak nga babae sa mga
anak nga lalaki nila, bisan sa ila mga
anak nga babae magakuluha kamo nga
sa inyo mga anak nga lalaki; kag dili
maghilimulat kamo sang ila paghidaet,
bisan sang ila kaayohan sa gihapon, agud
nga magbalaskug kamo, kag magkalaon
kamo sang labing maayo sang duta, kag
pagaihatag ninyo sia nga kaugalingon
sa inyo mga anak sa gihapon.
13 Kag sa tapus sang tanan nga nag-
alabut sa amon bangud sang amon mga
malain nga mga binuhatan kag bangud
sang amon daku nga kasal-anan, sanglit
kay ikaw, Dios namon, nagsilot sa amon
sing labing diyotay sang nagakigo sa
amon mga kalautan, kag ginhatagan mo
kami sang isa ka kaluwasan nga subung
sini,
14 ¿Magabalik pa kami bala sa pag-

lapas sang imo mḡa sogo, kag sa pag-
pakighimata sa pag-asawahay sa sining
mḡa katawohan nḡa mḡa kalanḡil-aran?
¿Indi ka bala magakaakig batok sa amon
tubtub sa pagupúd sa amon, nḡa walâ
sing may mabilin, bisan makapalagyo?
15 Iehoba, nḡa Dios ni Israel, mata-
rung ka; kay nanḡinisa ka nabilin kami
nḡa mḡa nagpalagyo, subung *sang gina-
tan-aw* sini nḡa adlaw. Yari kami sa
atubanḡan nimo sa amon mḡa kasal-
anan; kay walâ sing bisan sin-o nḡa
sarang makatindug sa imo atubanḡan
banḡud sini."

Pagsobol sang mḡa dumuluong nḡa babae.

10 KAG sang nagpanḡamuyo si Esdras
kag nagtuad, nḡa nagahibi kag
nagahapa sa atubanḡan sang Baláy sang
Dios, nagtinḡub sa iya ang isa ka labing
daku nḡa kadam-an sa Israel, nḡa mḡa
lalaki kag mḡa babae kag mḡa kabataan,
kag naghibi ang banwa, nḡa nagapatolo
sing bugana nḡa mḡa luha.
2 Kag naghambal si Sekanias, nḡa
anak ni Iehiel, sang mḡa inanak ni Elam,
kag nagsiling sia kay Esdras: "Naglala-
lis kita batok sa aton Dios, kay ginpapu-
yô namon sa amon ang mḡa babae nḡa
dumuluong sa mḡa kabanwaanan sang
duta; apang may paglaum pa nḡa sa kay
Israel nahanunḡud sini.
3 Kag karon magahimo kita sing ka-
tipan sa aton Dios, nḡa sa pagsobol si-
ning tanan nḡa mḡa babae kag sang mḡa
nagkalatawo sa ila, sono sang laygay
sang Ginoo kag sang mḡa nagakulurug
sa sogo sang aton Dios: kag himoon ini
sono sa kasogoan.
4 Tindug-ka, kay yara sa ibabaw nimo
ang buluhaton, kag kami upud sa imo;
pagpanikasug-ka kag ibutang ini sa bu-
hat."
5 Kag nagtindug si Esdras, kag ginpa-
sumpa niya ang mḡa panḡolo sang mḡa
saserdote kag sang mḡa Lebinhon, kag
sang bug-os nḡa Israel, nḡa pagahimoon
nila sono sa sini nḡa polong; kag siia
nagsulumpa.
6 Kag nagtindug si Esdras sa atuba-
nḡan sang Baláy sang Dios, kag nagsu-
lúd sia sa hulut ni Iohanan, nḡa anak ni
Eliasib; kag sang didto sia walâ magka-
on sing tinapay, bisan mag-inum sang
tubig, kay naglalaw sia nahanunḡud sang
paglalis sang mḡa *anak* sang pinaliton.
7 Kag nagpabantala sila sing pahibalo
sa bug-os nḡa Iuda kag sa Ierusalem sa
tanan nḡa mḡa anak sang pinaliton, nḡa
magtilipon sila sa Ierusalem.
8 Kag nahanunḡud sa tanan nḡa tawo
nḡa indi mag-abut sa sulúd sang tatlo
ka adlaw, sono sang ginkasugtanan sang
mḡa panḡolo kag sang mḡa tigulang,
pagatagudilian ang bug-os niya nḡa
pagkabutang kag pagapabulagon sia
gid sa katilingban sang mḡa anak sang
pinaliton.
9 Kag ang tanan nḡa mḡa tawo sa
Iuda kag sa Benyamin nagtilipon sa
Ierusalem sa sulúd sang tatlo ka adlaw;
ini sa ikasiam ka bulan sa duha ka púlô
sang bulan; kag naglingkod ang bug-os
nḡa banwa sa tilipunan sang Baláy sang
Dios, nḡa nagakulurug banḡud sadtong
buluhaton, kag banḡud sang mḡa ulan.
10 Kag nagtindug si Esdras nḡa saser-
dote, kag nagsiling sa ila: "Kamo
naglalalis sa pagpapuyô sang mḡa du-
muluong nḡa babae sa inyo, sa pagdu-
gang sa salâ sang Israel.
11 Kag karon, paghilimaya-kamo kay
Iehoba, nḡa Dios sang inyo mḡa ginika-
nan, kag himoa-ninyo ang iya kabubut-
on, kag pagbulag-kamo sa mḡa katawo-
han sang duta kag sa mḡa dumuluong
nḡa mḡa babae."
12 Kag nagsabat ang bug-os nḡa
katilingban, kag nagsiling sa mataas
nḡa tinḡug: "Dapat namon paghimoon
sono sa imo mḡa polong.
13 Apang ang banwa madamu, kag
ang panag-on sang mḡa ulan, kag wa-
lay kusug sa pagpadayon sa gowa kag
ini indi buluhaton sa isa ka adlaw, bisan
sa duha; kay madamu kami nḡa mḡa
malalison sa sini nḡa buluhaton.
14 Tuguti ang amon mḡa panḡolo
magtindug didto tunḡud sang bug-os
nḡa katilingban; kag nḡa ang tanan
sa aton mḡa kabanwaanan, nḡa nag-
papuyô sa ila sing mḡa dumuluong nḡa
babae, magkalari sa mḡa panag-on
nḡa pinat-inan, kag upud sa ila ang mḡa
tigulang sang tagsa ka banwa kag ang
ila mḡa hukom, tubtub nḡa mapalayô
naton sa aton ang kasingkal sang kaakig
sang aton Dios nahanunḡud sining bu-
luhaton."
15 Lamang si Ionatan, nḡa anak
ni Asael, kag si Ioasias, nḡa anak ni
Tikba nagbalatok sila sini; kag si

Mesulam kag si Sabetai, n̄ga mḡa Le-
binhon, nagbululig sa ila.
16 Kag amo ining ginhimo sang mḡa
anak sang pinaliton. Kag si Esdras,
n̄ga saserdote, kag ang *pila* ka mḡa lala-
ki sa mḡa pan̄golo sang mḡa ginikanan,
ginpain sila, sono sang panimaláy n̄ga
inamay kag tanan sila sono sa ila
mḡa n̄galan. Kag naglilingkod sila sang
nahauna n̄ga adlaw sang bulan n̄ga ika-
púlô sa pagusisa sang buluhaton.
17 Kag sa nahauna n̄ga adlaw sang
bulan n̄ga nahauna, gintapus nila *ang
kasuayon* sa sadtong tanan n̄ga mḡa
tawo n̄ga nagpapuyô sa ila sang mḡa
dumuluong n̄ga babae.
18 Kag sa tun̄gâ sang mḡa anak sang
mḡa saserdote n̄ga nagpapuyô sang mḡa
dumuluong n̄ga babae, nakit-an *in
sila:* Sa mḡa anak ni Iesua, n̄ga anak ni
Iosadek, kag sa iya mḡa útud : si Maasias
si Elieser, si Iarib kag si Gedalias.
19 Kag naghalatag sila sang ila kamut
sa panaad sa pagpadalá sang ila mḡa
asawa, kag tun̄gud kay makasasalâ sila
naghalad sila sang isa ka karnero sang
kinabon n̄ga sa halad tun̄gud sang kasal-
anan.
20 Kag sa mḡa anak ni Imer: Si Ha-
nani kag si Sebadias.
21 Kag sa mḡa anak ni Harim: si
Maasias, si Elias, si Semaia, si Iehiel kag
si Usias.
22 Kag sa mḡa anak ni Pasur: si
Elioenai, si Maasias, si Ismael, si Nata-
nael, si Iosabad kag si Elasa.
23 Kag sa mḡa anak sang mḡa Lebin-
hon: si Iosabad, si Simi, si Kelaia (n̄ga
among si Kelita) si Petahias, si Iuda kag
si Elieser.
24 Kag sa mḡa manugkanta: si Elia-
sib. Kag sa mḡa manugbantay sang ga-
wang: si Selum, si Telem kag si Uri.
25 Kag sa Israel: Sa mḡa anak ni
Paros: si Ramia, si Isias, si Malkias,
si Miamin, si Eleasar, si Malkias kag si
Benaia.
26 Kag sa mḡa anak ni Elam: si Ma-
tanias, si Sakarias, si Iehiel, si Abdi, si
Ieremot kag si Elias.
27 Kag sa mḡa anak ni Satu: si Elioe-
nai, si Eliasib, si Matanias, si Ieremot,
si Sabad kag si Asisa.
28 Kag sa mḡa anak ni Bebai: si Ioha-
nan, si Hananias, si Sabai, kag si Atlai.
29 Kag sa mḡa anak ni Bani: si Mesu-
lam, si Maluk,si Adaia, si Iasub, si Seal
kag si Ramot.
30 Kag sa mḡa anak ni Pahat-Moab:
si Adna, si Kelal, si Benaia, si Maasias,
si Matanias, si Besaleel, si Binui kag
si Manases.
31 Sa mḡa anak ni Harim: si Elieser,
si Isia, si Malkias, si Semaia, si Simeon,
32 Si Benyamin, si Maluk kag si Se-
marias.
33 Sa mḡa anak ni Hasum: si Mate-
nai, si Matata, si Sabad, si Elipelet, si
Ieremai, si Manases kag si Simi.
34 Sa mḡa anak ni Bani: si Maadai,
si Amram, kag si Uel,
35 Si Benaia, si Bedias, si Keluhi,
36 Si Banias, si Meremot, si Eleasib,
37 Si Matanias, si Matenai, si Iaasai,
38 Si Bani, si Binui, si Simi,
39 Si Selemias, si Natan, si Adaia,
40 Si Maknadbai, si Sasai, si Sarai,
41 Si Asareel, si Selemias, si Semarias,
42 Si Salum, si Amarias, kag si Iose.
43 Kag sa mḡa anak ni Nebo: si Ie-
hiel, si Matitias, si Sabad, si Sebina, si
Iadai, si Ioel, si Benaia.
44 Ining tanan nagpalan̄gasawa sang
mḡa dumuluong n̄ga mḡa babae; kag
may iban sang mḡa babae n̄ga nagpala-
n̄ganak sing mḡa anak.

SI NEHEMIAS.

Pag-ampo ni Nehemias tun̄gud sang mḡa inanak ni Israel.

1 ANG mḡa polong ni Nehemias, n̄ga
anak ni Hakalias. Nahanabu, sa bu-
lan sa Kisleu, sa tuig n̄ga duha ka púlô,
sang didto ako sa Susan, n̄ga puluy-anan
n̄ga harianon,
2 N̄ga nag-abut si Hanani, n̄ga isa
sang akon mḡa útud kag upud sa iya
ang mḡa tawo sa Iuda; kag ginpamang-
kot ko sila tun̄gud sang mḡa Iudio, n̄ga

nagpalagyo, nğa nagkalabilin sa kabiha-
gan, kag tunğud sa Ierusalem.
3 Kag nagsililing sila sa akon: "Ang
nabilin, nğa mğa nagkalabilin sa kabi-
hagan, didto sa probinsia, yara sila sa
dakung kalainan kag sa pagpasipala, kag
ang kuta sa Ierusalem nawas-ag, kag
ang iya mğa gawang ginsunog sa ka-
layo."
4 Kag sang pagkabati ko sining mğa
polong, naglingkod ako kag naghibi,
kag naglalaw ako sing pila ka adlaw,
kag nagpuasa ako kag nanğamuyo ako
sa atubanğan sang Dios sang mğa lanğit.
5 Kag nagsiling ako: "Ginaampo ko
sa imo, oh Iehoba, nğa Dios sang mğa
lanğit, Dios nğa daku kag makahalad-
luk, nğa nagabantay sang katipan kag
sang kalooy sa mğa nagahigugma sa imo,
kag nagabantay sang imo mğa sogo;
6 Magmatalupangdon karon ang imo
idulunğug, kag magmuluklat ang imo
mğa mata, sa pagpamati sang panğamu-
yo sang imo alagad, nğa ginapasaka ko
karon sa imo atubanğan sa adlaw kag
sa gab-i, tunğud sa mğa inanak ni Israel,
nğa imo mğa alagad, nğa nagatuad ako
sang mğa salâ sang mğa inanak ni Isra-
el, kay nakasalâ kami batok sa imo; ako
man kag ang baláy sang akon amay,
nakasalâ kami;
7 Nagginawi kami batok sa imo sing
malain gid, kag walâ namon pagbanta-
yi ang imo mğa sogo, bisan ang mğa
palatukuran, bisan ang mğa tulumanon
nğa ginsogo mo kay Moises nğa imo
alagad.
8 Panumduma karon, ginaampo ko sa
imo, ang polong nğa ginasogo mo kay
Moises, nğa imo alagad, nğa nagasiling:
Kon magamalalison kamo, ako magapa-
alaplaag sa inyo sa mğa katawohan;
9 Kag kamo magabalik sa akon, kag
pagabantayan ninyo ang akon mğa so-
go, kag pagaibutang ninyo sila sa buhat;
niyan kon ang inyo mğa sinobol did-
to sa ukbung sang mğa lanğit, kutub
didto pagatipunon ko sila, kag pagadal-
on ko sila sa duug nğa ginpili ko sa
pagpapuyô didto sang akon nğalan.
10 Kag sila amo ang imo mğa alagad,
kag ang imo banwa, nğa sila gintubus
mo sa imo dakung kabakuran kag sa
imo makusug nğa kamut.
11 Ginaampo ko sa imo, oh Iehoba,
nğa magmatalupangdon karon ang imo
idulunğug sa panğamuyo sang imo
alagad kag sa panğamuyo sang imo
mğa alagad, nğa sila nagakalipay sa
pagkahadluk sa imo nğalan; kag pag-
pauswaga, ginaampo ko sa imo, ang
imo alagad karon kag tuguti, nğa maka-
kita sia sing bugay sa atubanğan sad-
tong lalaki." Kay manugtagay ako
sang hari.

Si Artaherhes nagatugot kay Nehemias sa pagkadto sa pagpatindug liwan sang Ierusalem.

2 KAG nahanabu, sa bulan sa Nisan,
sa tuig nğa duha ka púlô sang hari
nğa si Artaherhes, nğa sang yara na ang
alak sa atubanğan niya, ginkuha ko ang
alak kag ginhatag ko sa hari. Kag
walâ gid ako magkasubo anay sa iya
atubanğan.
2 Kag nagsiling sa akon ang hari:
¿"Kay nğaa bala nagakasubo ang imo
nawung, kay walâ ka man sing balatian?
Ini indi liwan kondi kasubu sa tagipo-
soon." Niyan nagkahadluk ako sing
daku gid.
3 Kag nagsiling ako sa hari: "Ang
hari magkabuhi sa gihapon: ¿paano
bala nğa indi magmasubo ang akon
nawung, sang ang banwa, nğa duug
sang mğa lulubnğan sang akon mğa
ginikanan, hapay na, kag ang iya mğa
gawang napanğupúd na sang kalayo?"
4 Kag nagsiling sa akon ang hari:
"¿Ano bala ang ginapanğayô mo?"
Niyan nanğamuyo ako sa Dios sang
mğa lanğit,
5 Kag nagsiling ako sa hari: "Kon
luyag sang hari, kag kon nahamuut ka
sa imo alagad sa atubanğan mo, nğa
ipadalá mo ako sa Iuda, sa banwa sang
mğa lulubnğan, sang akon mğa ginika-
nan, agud nğa pagpatindugan ko sia
liwan."
6 Kag ang hari nagsiling sa akon,
subung man ang haring babae, nğa naga-
lingkod sa luyo niya: ¿"Tubtub bala
san-o ang imo pagpanlakatan, kag san-o
ka magapauli?" Kag nahamuut ang
hari sini, kag nagpadalá sia sa akon kag
ako nagpat-in sa iya sang panag-on.
7 Kag nagsiling ako sa hari: "Kon
luyag sang hari, hatagan ako sing mğa
sulat nğa sa mğa gobernador sa isa ka
luyo sang subâ, agud nğa pagtugutan
nila ako sa pag-agi, tubtub nğa maka-
abut ako sa Iuda;
8 Kag sang isa ka sulat kay Asap,

ñga bantay sang talon sang hari, agud
ñga paghatagan niya ako sing kahoy
ñga sa paghimo sing mga bakalan sang
mga gawang sang kalig-unan ñga naha-
nungud sa Baláy *ni Iehoba* kag ñga sa
kuta sang banwa, kag sa baláy ñga diin
ako magasulúd. Kag ginhatag ini sila
sa akon sang hari, siling ñga ang maayo
ñga kamut ni Iehoba yara sa ibabaw na-
kon.
9 Kag nag-abut ako sa mga goberna-
dor sa isa ka luyo sang subâ, kag ginha-
tag ko sa ila ang mga sulat sang hari.
Kag ang hari nagpadalá upud sa akon
sing mga pangolo sang kasoldadosan
kag sing mga manugkabayo.
10 Kag sang nabatian ini ni Sanbalat,
ñga Horoninhon, kag ni Tobias, ñga
alagad ñga Amoninhon, nagbalatyag
sila sing daku gid ñga kalas-ay ñga
mag-abut ang isa ka tawo sa pagpani-
ñguha sang kaayohan sang mga inanak
ni Israel.
11 Kag nag-abut ako sa Ierusalem, kag
nakapuyô ako didto sing tatlo ka adlaw.
12 Kag nagbangon ako sing gab-i pa,
ako kag ang diyotay ñga mga tinawo
upud sa akon, kag walâ ko igpahayag sa
bisan kay sin-o ang ginbutang sang Dios
sa akon tagiposoon, ñga pagabuhaton
ko ñga sa Ierusalem; kag walay sapat ñga
upud sa akon, kondi lamang ang sapat
ñga akon ginakabayhan.
13 Kag naggowa ako sa gab-i sa ga-
wang sang Nalupyakan kag nayon sa
tuburan sang Dragon, kag nayon sa ga-
wang sang Palamus-unan, kag gintalu-
pangud ko ang mga kuta sa Ierusalem
ñga nagkalaguba, kag ang iya mga ga-
wang ñga ginpangupúd sang kalayo.
14 Kag nag-agi ako sa gawang sang
Tuburan kag sa Punong sang hari; kag
walâ sing duug ñga pag-agihan sang sa-
pat ñga yara sa idalum nakon.
15 Kag nagtaklad ako sa kasulgan sing
gab-i kag gintalupangud ko ang kuta;
kag nagpauli ako kag nagsulúd ako sa ga-
wang sang Nalupyakan kag nagbalik
ako.
16 Kag walâ makahibalo ang mga
punoan kon diin ako magkadto, bisan
sang akon ginbuhat; kag tubtub niyan
walâ ako magpahayag sing bisan ano
sini sa mga Iudio, bisan sa mga saserdo-
te, bisan sa mga dunganon, bisan sa mga
punoan, bisan sa iban ñga mga nagapa-
langabudlay.
17 Kag nagsiling ako sa ila: "Gina-
tan-aw ninyo ang kalainan ñga yari kita
sa iya, ñga ang Ierusalem naguba na,
kag ang iya mga gawang ginpangupúd
sang kalayo; kari-kamo, kag pagpatin-
dugon-naton ang kuta sang Ierusalem,
kag manginindi na kita mga palasipala-
han.
18 Kag ginpahayag ko sa ila kon paa-
no ñga ang kamut sang akon Dios nag-
maayo sa ibabaw nakon, kag subong
man ang mga polong ñga kinahambal sa
akon sang hari. Kag nagsisiling sila:
Magtilindug-kita, kag pagabangonon
naton." Kag nagpabaskug sila sang ila
mga kamut ñga sa paghimo sing maayo.
19 Sang pagkabati sini ni Sanbalat,
ñga Horoninhon, kag ni Tobias, ñga
alagad ñga Amoninhon, kag ni Gesem,
ñga Arabinhon, ginuligyat nila kami,
kag gintamay nila kami, ñga nagasiling:
"¿Ano bala ini ñga ginahimo ninyo?
¿Magamalalison bala kamo batok sa
hari?"
20 Kag ginsabat ko sila, kag ginsili-
ngan ko sila: "Ang Dios sang mga
langit, sia gid magapauswag sa amon,
kag kami, ñga iya mga alagad, maga-
tilindug kami kag magatulukud kami;
apang kamo walâ sing bahin, bisan
katadlungan, bisan handumanan sa Ieru-
salem."

Ang pagpatindug liwan sang mga gawang kag sang mga kuta sang Ierusalem.

3 KAG sang tumindug si Eliasib, ñga
pinapakamataas ñga saserdote, upud
sang iya mga útud ñga mga saserdote; kag
ginpatindug nila ang gawang sang mga
Obeha: ginpakabalaan nila sia kag gin-
butang nila sa iya ang mga takup; kag
ginpakabalaan nila sia tubtub sa tore sa
Meab, tubtub sa tore sa Hananeel.
2 Kag sa luyo niya ginpatindug sang
mga tawo ñga taga-Ieriko; kag sa luyo
niya ginpatindug ni Sakur, ñga anak ni
Imri.
3 Ang gawang sang Isda ginpatindug
sang mga anak ni Senaa; ginbutangan
nila sia sing mga bakalan kag sing mga
takup, sing mga yawihan kag sing mga
pintal.
4 Kag sa luyo nila ginpakaayo ni
Meremot, ñga anak ni Urias, ñga anak ni
Kos; kag sa luyo nila ginpakaáyô ni
Mesulam, ñga anak ni Berekias, ñga anak

ni Mesesabeel; kag sa luyo nila ginpa-
kaáyô ni Sadok, nğa anak ni Baana;
5 Kag sa luyo nila ginpakaáyô sang
mğa Tekoinhon; apang ang ila mğa
kadalagkuan walâ magpasakup sa pag-
alagdan sang ila Ginoo.
6 Ang gawang nğa Daan ginpakaáyô
ni Ioiada, nğa anak ni Pasea, kag ni
Mesulam, nğa anak ni Besodias; ginhi-
moan nila sia sing mğa bakalan, kag
ginbutanğan nila sia sang iya mğa
takup, sang mğa yawihan kag sang mğa
pintal.
7 Kag sa luyo nila ginpakaáyô ni
Melatias, nğa taga-Gabaon, kag ni Iadon,
nğa taga-Meronot, nğa mğa tinawo sa
Gabaon kag sa Mispa, nğa nahanunğud
sa lingkoran sang gobernador sa isa ka
luyo sang subâ.
8 Sa luyo nila ginpakaáyô ni Usiel,
nğa anak ni Haraya, *nğa isa* sang mğa
panday sa pílak; kag sa luyo niya gin-
pakaáyô ni Hananias, nğa isa sang mğa
manugpahamut; kag ginpabayaan nila
ang *kuta nğa nabilin* sa Ierusalem tubtub
sa kuta nğa Malapad.
9 Kag sa luyo nila ginpakaáyô ni
Repaias, nğa anak ni Hur, nğa panğolo
sang katunğâ sang ginsakpan sa Ierusa-
lem.
10 Kag sa luyo nila ginpakaáyô ni
Iedaia, nğa anak ni Harumap, kag sa
atubanğan sang iya baláy; kag sa luyo
niya ginpakaáyô ni Hatus, nğa anak ni
Hasbanias.
11 Si Malkias, nğa anak ni Harim,
kag si Hasub, nğa anak ni Pahat-Moab,
ginpakaáyô nila ang isa nğa ika-
duha ka bahin kag ang tore sang mğa
Dapog.
12 Kag sa luyo nila ginpakaáyô ni
Salum, nğa anak ni Lohes, nğa panğolo
sang *ikaduha ka* katunğâ sang ginsakpan
sa Ierusalem, sia kag ang iya mğa anak
nğa babae.
13 Ang gawang sang Nalupyakan gin-
pakaáyô ni Hanun upud sang mğa
pumuluyô sang Sanoa: ginbanğon nila
sia, kag ginbutang nila ang iya mğa
takup, ang mğa yawihan, kag ang mğa
pintal, kag *ginhimo nila* ang isa ka libo
ka maniko nğa kuta, tubtub sa gawang
sang Palamus-unan.
14 Ginbanğon ang gawang sang Pa-
lamus-unan ni Malkias, nğa anak ni
Rekab, nğa panğolo sang ginsakpan sang
Bet-hakerim: sia ang nagbanğon sa iya,
kag ginbutang niya sa iya ang mğa
takup, ang mğa yawihan kag ang mğa
pintal.
15 Kag ang gawang sang Tuburan
ginpakaáyô ni Salum, nğa anak ni Kol-
Hose, nğa panğolo sang ginsakpan sa
Mispa: sia nagbanğon sa iya, kag ginbu-
tanğan niya sia sing mğa takup, sing mğa
yawihan kag sing mğa pintal; kag *ginhimo*
niya man ang kuta sang punong sa Siloe,
nayon sa katamnan sang Hari kag tub-
tub sa mğa alintaga nğa nagadulhog
gikan sa banwa ni Dabid.
16 Sa olehe niya ginpakaáyô ni Ne-
hemias, nğa anak ni Asbuk, nğa panğolo
sang isa ka katunğâ sang ginsakpan sang
Bet-sur, tubtub sa atubanğan sang mğa
lulubnğan kag tubtub sa punong nğa
nahuman, kag tubtub sa baláy sang mğa
Maisug.
17 Sa olehe niya ginpakaáyô sang mğa
Lebinhon: si Rehum, nğa anak ni
Banit, nğa sa luyo niya ginpakaáyô ni
Hasabias, nğa panğolo sang katunğâ
sang ginsakpan sa Seila, tunğud sang iya
ginsakpan.
18 Sa olehe niya ginpakaáyô sang iya
mğa útud: si Babai, nğa anak ni Hena-
dad, nğa panğolo sang *iban* nğa katunğâ
sang ginsakpan sa Seila,
19 Kag si Eser, nğa anak ni Iesua,
nğa panğolo sa Mispa, nagpakaáyô sa
luyo niya sang isa nğa ikaduha ka takus,
nğa nagsugud sa atubanğan sang sala-
kaan sang Tilipunan sang kasangkapan
sa pag-awayan sang Pamusud.
20 Sa olehe niya nğa may kainit gin-
pakaáyô ni Baruk, nğa anak ni Sabai,
ang isa nğa ikaduha ka takus, kutub sa
pamusud tubtub sa gawang sang baláy
ni Eliasid, nğa pinapakamataas nğa sa-
serdote.
21 Sa olehe niya ginpakaáyô ni Mere-
mot, nğa anak ni Urias, nğa anak ni Kos,
ang isa nğa ikaduha ka takus, kutub sa
suludlan sang baláy ni Eliasib tubtub sa
ukbung sang baláy ni Eliasib.
22 Sa olehe niya ginpakaáyô sang mğa
saserdote, nğa mğa tawo sang dulunan
sang Iordan.
23 Sa olehe nila ginpakaáyô ni Benya-
min kag ni Hasub, sa atubanğan sang ila
baláy. Sa olehe nila ginpakaáyô ni Asa-
rias, nğa anak ni Maasias, anak ni Ana-
nias, sa malapit sa iya baláy.
24 Sa olehe niya ginpakaáyô ni Binui,
nğa anak ni Henadad, ang isa nğa ikadu-

ha ka takus kutub sa baláy ni Asarias,
tubtub sa banga kag tubtub sa nasikoan.
25 Si Palal, nḡa anak ni Usai nagkaá-
yô, nḡa nagasugud sa atubanḡan sang
banga kag sang tore nḡa nagagowa, sa
baláy nḡa mataas sang hari, nḡa yara
sa patyo sang bilangoan; sa olehe niya,
si Pedaia, nḡa anak ni Paros;
26 Kag ang mḡa Netinhon nḡa *diin*
sila nagpuluyô sa bakolod, tubtub sa
atubanḡan sang gawang sang mḡa Tu-
big nayon sa Sidlanḡan kag sang tore
nḡa nagagowa.
27 Sa olehe nila ginpakaáyô sang mḡa
Tekoinhon ang isa nḡa ikaduha ka ta-
kus sa atubanḡan sang daku nḡa tore
nḡa nagagowa, kag tubtub sa kuta sa
bakolod.
28 Sa ibabaw sang gawang sang mḡa
Kabayo, ginpakaáyô sang mḡa saserdo-
te, ang tagsatagsa sa atubanḡan sang iya
baláy.
29 Sa olehe nila ginpakaáyô ni Sadok,
nḡa anak ni Imer, sa atubanḡan sang iya
baláy; kag sa olehe niya ginpakaayo ni
Semaia, nḡa anak ni Sekanias, nḡa ban-
tay sang gawang sa Sidlanḡan.
30 Sa olehe niya ginpakaáyô ni Hana-
nias, nḡa anak ni Selemias, kag ni Ha-
nun, nḡa ikan-um ka anak ni Salap, ang
isa nḡa ikaduha ka takus. Sa olehe nila
ginpakaáyô ni Mesulam, nḡa anak ni
Berekias, sa atubanḡan sang iya pu-
luy-an.
31 Sa olehe niya ginpakaáyô ni Mal-
kias, nḡa anak sang manugpanday sang
pílak, tubtub sa baláy sang mḡa Netin-
hon kag sang mḡa manugbaligya, ang sa
atubanḡan sang gawang sang Ulusisaan
kag tubtub sang hulut nḡa mataas sang
banga.
32 Kag ang sa tunḡâ sang hulut nḡa
mataas sang banga kag sang gawang
sang mḡa Obeha ginpakaáyô sang mḡa
manugpanday sang pílak kag sang mḡa
manugbaligya.

Puhon sang mḡa kaaway.—Ginalupit ni Nehemias sing hinḡaniban ang banwa.

4 KAG nahanabu nḡa, sang pagkabati
ni Sanbalat, nḡa ginabanḡon na-
mon ang kuta, nanḡakig sia kag nagdab-
dab sa kasingkal, kag naguligyat sia sa
mḡa Iudio;
2 Kag naghambal sia sa atubanḡan
sang iya mḡa útud kag sa kasoldadosan
sa Samaria, kag nagsiling: "¿Anong
ginahimo bala sinang mḡa mapigaw
nḡa Iudio? ¿Pagatugutan bala sila sa
paghimo? ¿Magahalalad bala sila?
¿Pagatapuson bala nila sa isa ka adlaw?
¿Pagabanhawon bala nila sa mḡa tinum-
poktumpok sang yab-ok ang mḡa bató
nḡa ginpanunug?"
3 Kag yara sa luyo niya si Tobias, nḡa
Amoninhon, nḡa nagsiling: "Bisan
pa ang ginapatindug nila, kon ang isa ka
milo magsaka sa iya, magaguba sia sang
ila kuta nḡa bató."
4 Pamatii, oh Dios namon, nḡa kon
paano ginatamay kami, kag iuli ang ila
pasipala sa ibabaw sang ila olo, kag
itugyan-mo sila sa panḡagaw sa isa ka
duta sang kabihagan.
5 Kag indi paglikmi ang ila kalautan,
bisan ang ila salâ pagapanason mo sa
atubanḡan sang imo nawung; kay gin-
pakahuy-an nila tunḡud sang mḡa pag-
kaakig ang mḡa nagapalatindug.
6 Kag ginpatindug namon ang kuta,
kag ang bug-os nḡa kuta nanḡinbilog
tubtub sa iya tunḡâ; kag ang banwa may
tagiposoon sa pagpanḡabudlay.
7 Apang nahanabu nḡa, sang pagka-
bati ni Sanbalat, kag ni Tobias, kag
sang mḡa Arabinhon, kag sang mḡa
Amoninhon, kag sang mḡa Asdodinhon,
nḡa ang mḡa kuta sa Ierusalem nakaáyô
na, nḡa ang mḡa litik ginsugdan sa pag-
takup, nagkalaakig sila sing daku.
8 Kag naghilimbon ang tanan sing
tinḡub sa pagkari sa pagpakigaway sa
Ierusalem, kag sa paggamo sa iya.
9 Kag nanḡamuyo kami sa amon Dios,
kag nagbutang kami batok sa ila sing
bantay sa adlaw kag sa gab-i, sa pagban-
tay sa amon tunḡud sa ila.
10 Kag si Iuda nagsiling: "Ang
mḡa kusug sang mḡa manughakut naga-
luluya, kag ang mḡa nagub-an madamu,
kag indi kita sarang makapatindug sang
kuta."
11 Kag ang aton mḡa kasumpung nag-
sililing: "Indi sila makahibalo, bisan
makakita sila, tubtub, nḡa magsulúd ki-
ta sa tunḡâ nila, kag pagapamatyon na-
ton sila kag pagapadulugon naton ang
buluhaton."
12 Kag nahanabu nḡa, sang pag-alabut
sang mḡa Iudio nḡa nagpuluyô sa ma-
lapit sa ila, kag nagsililing sini sa amon
sing makapúlô, gikan sa tanan nḡa mḡa

duug, sa diin nagpakari kag nagpakad-
to sila sa amon,
13 Ginbutangan ko sing *mga bantay* sa
mga nanubuan nga duug sa likod sang
kuta, sa mga bahin sang guab; ginbutang
ko didto ang banwa sono sa mga pinani-
malay, upud ang ila mga hinganiban,
upud ang ila mga sumbiling kag upud
ang ila mga pana.
14 Kag nagtuluk ako, kag nagtindug
ako kag nagsiling ako sa mga lutaw
kag sa mga punoan, kag sa nabilin sang
banwa: "Indi kamo magkahadluk sa
atubangan nila; magpanumdum-kamo
sa Ginoo nga daku kag makahaladluk,
kag pagpakigaway kamo tungud sa inyo
mga útud, tungud sa inyo mga anak,
nga lalaki, tnngud sa inyo mga anak
nga babae, tungud sa inyo mga asawa
kag sa inyo mga baláy."
15 Kag nahanabu nga, sang pagkabati
sang amon mga kaaway, nga nakilala
namon ini, ginlaglag sang Dios ang lay-
gay nila, kag nagbalalik kami nga tanan
sa kuta, ang tagsatagsa sa iya buluhaton.
16 Kag nahanabu, kutub sadto nga
adlaw, nga ang katungâ sang akon mga
pamatan-on nagpangabudlay sa bulu-
haton, kag ang isa ka katungâ sa ila
nagdalá sang mga sumbiling, kag mga
taming, kag mga pana, kag mga limbu-
tong, kag ang mga dunganon yara sa
likod sang bug-os nga baláy ni Iuda.
17 Ang mga nagbalangon sang kuta,
kag ang mga nagdalá sing mga lulan,
kag ang mga naglulan, nagpalanga-
budlay sila sa buluhaton sing isa ka
kamut, kag sa isa may hinganiban sila.
18 Kag ang mga nagbalangon, ang
tagsatagsa, may hinganiban sila nga na-
taklus sa ila mga hawak, kag sa sini
nagbangon sila; kag ang nagapatunog
sang budyong yara sa luyo nakon.
19 Kag nagsiling ako sa mga lutaw
kag sa mga punoan kag sa nabilin sang
banwa: "Ang buluhaton daku kag
malapad, kag kita naghililayoay sa kuta
nga mga malayô ang tagsatagsa sa iya
útud.
20 Sa duug nga didto mabatian ninyo
ang tingug sang budyong, magtilipon-
kamo didto sa amon: ang aton Dios
magapakigaway tungud sa aton.
21 Kag kami nagpangabudlay sa bulu-
haton, kag ang katungâ sa ila nagdalá
sang sumbiling, kutub sa pagpamanag-
banag tubtub sa pagsubang sang mga
bitoon.
22 Labut pa, sa sadtong panag-on
nagsiling man ako sa banwa: "Ang
tagsatagsa sa inyo upud ang iya mga
sologoon, magahigda sa sulúd sang Ieru-
salem, agud nga sila yara sa aton sa
kagabihon sa pagbantay, kag sa adlaw,
sa buluhaton."
23 Kag bisan ako, bisan ang akon mga
útud, bisan ang mga tawo nga bantay
nga nagasunud sa akon, walâ maguba
sang aton panapton: ginhuptan sang
tagsatagsa ang hinganiban, nga *kina-
hanglan subung* sang tubig.

Si Nehemias nagasogo nga himoan sing katarungan ang mga imol nga ginapigos tungud sang ila mga utang.—Ang iya dipagkamaisip.

5 KAG may daku nga pagpanghakroy
sang banwa kag sang ila mga asawa
batok sa mga Iudio nga ila mga útud.
2 Kag may iban nga nagsililing:
"Kami, ang amon mga anak nga lalaki
kag ang amon mga anak nga babae
mga madamu kami: paghatagan kami
sing trigo, agud nga magkaon kami kag
magkabuhi."
3 Kag may mga iban nga nagsililing:
"Amon ginpamirinda ang amon mga
duta, kag ang amon mga kaubasan, kag
ang amon mga baláy, sa pagbakal sing
trigo sa gutum."
4 Kag may iban nga nagsililing:
"Nakahulam kami sing pílak sa ibabaw
sang amon mga duta kag sang amon
mga kaubasan nga sa buhis sang hari.
5 Walay sapayan, ang amon unud
subung sang unud sang amon mga
útud; ang amon mga anak nga lalaki
subung sang ila mga anak nga lalaki:
kag yari karon, ginapasakup namon
ang amon mga anak nga lalaki kag ang
amon mga anak nga babae sa kahiolip-
nan, kag may iban sang amon mga anak
nga babae nga napanakup, kag walâ
sing kusug sa amon mga kamut *sa pag-
gawad sa ila,* kag ang amon mga duta
kag ang amon mga kaubasan iya *na*
sang iban."
6 Kag naakig ako sing daku gid sang
pagkabati ko sang ila panghakroy kag
sining mga polong.
7 Kag ang akon tagiposoon nagpa-
mangkot sa sulúd nakon, kag ginsab-
dong ko ang mga lutaw kag ang mga

punoan, kag nagsiling ako sa ila: "Nagabalaton ang tagsatagsa sa inyo sing saka sa inyo mḡa útud." Kag gintipon ko ang isa ka daku nḡa pagtilipon batok sa ila.
8 Kag nagsiling ako sa ila: "Gingawad naton sono sang aton nadanḡatan ang aton mḡa útud nḡa mḡa Iudio, nḡa kinabaligya sa mḡa katawohan; kag kamo, ¡ bisan pa magpamaligya man kamo sa inyo mḡa útud, kag pagaibaligya sila sa aton!" Kag naghilipus sila, kag walâ sila makakita sing sabat.
9 Kag nagsiling ako: "Indi maayo ang inyo ginahimo. ¿Walâ bala kamo maglalakat sa kahadluk sang aton Dios, agud nḡa indi manḡinkahuluy-an sa mḡa katawohan, nḡa mḡa kaaway naton?
10 Ako man, kag ang akon mḡa útud, kag ang akon mḡa sologoon, ginpahulam naton sila sing pílak kag trigo: ginaampo ko sa inyo, pagbayaan ta ini nḡa utang.
11 Ginaampo ko sa inyo, iguli-ninyo sa ila karon ang ila mḡa duta, ang ila mḡa kaubasan, ang ila mḡa kaolibahan, kag ang ila mḡa baláy, kag ang ikaisakagatus ka bahin sang pílak, kag sang trigo, sang alak kag sang lana nḡa ginsukot ninyo nḡa saka."
12 Kag nagsiling sila: "Pagaipanḡuli namon, kag walâ gid kami sing pagasukton sa ila: pagahimoon namon, sono sang inyo ginasiling." Kag gintawag ko ang mḡa saserdote kag ginpasumpa ko sila, nḡa pagabuhaton nila sono sa sini nḡa polong.
13 Labut pa, gintuk-ap ko ang akon panapton, kag nagsiling ako: "Ituk-ap sang Dios sing subung sini gikan sa iya baláy kag sa iya panḡabudlayan ang tanan nḡa tawo, nḡa indi magtuman sini nḡa polong, kag sa sini manḡintinuk-ap kag manḡinwalaysulúd sia." Kag nagsabat ang bug-os nḡa katilingban: "Kabay pa." Kag gindayaw nila si Iehoba, kag ginhimo sang banwa sono sa sini nḡa polong.
14 Labut pa, kutub sang adlaw nḡa ginsogo man ako *sang hari* nḡa manḡingobernador ako sa ila, sa duta ni Iuda, kutub sang ikaduha ka pulo ka tuig tubtub sa ikakatloan kag duha ka tuig sang hari nḡa si Artaherhes sa sulúd sang napúlô kag duha ka tuig, ako kag ang akon mḡa útud walâ magkaon kami sang tinapay sang gobernador.
15 Kag ang mḡa nahauna nḡa mḡa gobernador, nḡa nanḡinúna sa akon, ginpabug-atan nila ang banwa, kag ginkuha nila sa ila ang tinapay kag ang alak, labut pa ang kap-atan ka siklo nḡa pílak; ang ila mḡa sologoon man naggilinoo sa ibabaw sang banwa; apang ako walâ maghimo sing subung sini, banḡud sang kahadluk sa Dios.
16 Bisan pa sa buluhaton sini nḡa kuta ginbutang ko ang akon kamut nḡa may tinḡuha, kag walâ kami magtagiya sing duta; kag ang tanan nakon nḡa mḡa sologoon nagtinḡub sila didto sa buluhaton.
17 Kag ang mḡa Iudio kag ang mḡa punoan sa *kadamuon* sang isa ka gatus kag kalim-an, upud sang mḡa nagalabut sa amon sang mḡa katawohan nḡa yara sa palibot namon, yara sila sa akon latok.
18 Kag nahanunḡud sang ginhimos nḡa sa adlawadlaw, gin-aman nḡa sa akon ang isa ka baka, ang anum ka obeha nḡa pinili kag mḡa pispis; kag sa tagsa ka napúlô ka adlaw, ang tanan nḡa alak sa kabuganaan. Kag bisan pa sining tanan walâ gid ako magpanḡayô sing tinapay sang gobernador; kay ang pagalagdan nagbug-at sa ibabaw sining banwa.
19 Dumduma, nḡa sa kaayohan nakon, Dios ko, ang tanan nḡa akon ginhimo tunḡud sini nḡa banwa.

Mḡa pagpuhon batok kay Nehemias; ang iya pagtoo kag pagpadayon.

6 KAG nahanabu, sang nabatian ni Sanbalat kag ni Tobias, kag ni Gesem, nḡa taga-Arabia, kag sang iban nḡa amon mḡa kaaway, nḡa ginbanḡon ko ang kuta kag nḡa walâ na sing nabilin sa iya nḡa litik, tubtub sadtong panag-on, walâ ko mabutang ang mḡa takup sang mḡa gawang,
2 Si Sanbalat kag si Gesem nagpaladalá sa pagsiling sa akon: "Kari-ka, kag magtilinḡub kita sa mḡa minoro sang nalupyakan sa Ono." Apang sila naghulunahuna sa paghimo sa akon sing malain.
3 Kag ginpadal-an ko sila sing mḡa manugbalita, nḡa nagasiling: "Ako nagahimo sing isa ka daku nḡa buluhaton, kag indi ako sarang makakadto; ¿kay nḡaa bala magpauntat ako sang

buluhaton, nḡa bayaan ko sia sa pag-
dulhog sa inyo ?"
4 Kag ginpakadtoan nila ako sa ma-
kap-at sa amo man nḡa butang, kag ako,
ginpadalá ko sa ila ang amo man nḡa
sabat.
5 Kag ginpadalá ni Sanbalat sa akon,
sa pagsiling sing amo man sa makalima,
ang iya sologoon nḡa may sulat nḡa bi-
nukad sa iya kamut,
6 Nḡa sa iya nasulat : " Nabatian nḡa
ginasiling sa tunḡâ sang mḡa katawohan,
kag si Gasmu nagasiling sini, nḡa ikaw
kag ang mḡa Iudio nagahulunahuna ka-
mo sa pag-lalis ; kag tunḡud sini gina-
banḡon mo liwan ang kuta, kag sono
sining mḡa polong manḡinhari nila ikaw.
7 Kag bisan pa nagbutang ka sing
manalagna sa pagbantala sa imo, sa
Ierusalem, nḡa nagasiling : *May* hari
sa Iuda. Kag karon pagapamatian sang
hari ang amo nḡa mḡa polong, nḡani
kari-ka kag magasilinapul kita sing
tinḡub."
8 Kag nagpadalá ako sa pagsiling sa
iya : " Walâ sing ano man nḡa mḡa
butang, subung sang imo ginasiling,
kondi nḡa sa imo tagiposoon ginapahito
mo sila."
9 Kay tanan sila nagpaninḡuha sa
paghadluk sa amon kag nagsililing
sila : " Magaluluya ang mḡa kamut nila
sa buluhaton, kag indi sia mahuman."
Kag karon paglig-ona ang akon mḡa
kamut, *oh Dios.*
10 Kag nagsulúd ako sa baláy ni Se-
maia, nḡa anak ni Delaia, anak ni Mee-
tabeel, nḡa sia nagpabukot. Kag sia
nagsiling sa akon : " Magtilipon-kita sa
Baláy sang Dios, sa sulúd sang simba-
han, kag takpan naton ang mḡa gawang
sang Simbahan ; kay magakari sila sa
pagpatay sa imo ; karon gid nḡa gab-i
magakari sila sa pagpatay sa imo."
11 Kag nagsiling ako : " ¿ Isa ka tawo
nḡa subung sa akon magapalagyo sia
bala ? Kag sin-o bala nḡa tawo nḡa
subung sa akon nḡa sarang makasulúd sa
Simbahan kag magkabuhi ? Indi ako
magasulúd sa iya.
12 Kag ginkilala ko nḡa, yari karon,
ang Dios walâ magapadalá sa iya, kondi
nḡa ginmitlang niya ini nḡa panagna
batok sa akon, kay ginsoholan sia ni
Tobias kag ni Sanbalat.
13 Kag ang katuyoan, nḡa ginsoholan
sia, amo agud nḡa mahadluk ako, kag
maghimo sing subung sini, nḡa nagapa-
kasalâ, kag nḡa may kabangdanan sila sa
pagpabuni sing malain ko nḡa kadunga-
nan, agud nḡa pagbutangbutanḡan ako.
14 Dumduma, Dios ko, si Tobias
kag si Sanbalat, sono sa sining ila mḡa
binuhatan kag si Noadias man, nḡa
manalagna nḡa babae, kag sa iban nḡa
mḡa manalagna nḡa nagapaninḡuha sa
pagpakulba sa akon.
15 Kag nahuman gid ang kuta sang
duha ka púlô kag lima *sang bulan* sa
Elul sa kalim-an kag duha ka adlaw.
16 Kag sang pagkabati sini sang tanan
nḡa amon mḡa kaaway, ang tanan nḡa
mḡa katawohan nḡa yara sa palibot
namon nagkalahadluk kag nagkalahuya
sila sing daku sa ila gid nḡa mḡa mata,
kag ginkilala nila nḡa nahimo ini nḡa
buluhaton gikan sa amon Dios.
17 Sa sadtong mḡa adlaw man gin-
padalá sang mḡa lutaw sa Iuda ang
madamu nḡa mḡa sulat kay Tobias, kag
ang mḡa sulat ni Tobias nag-abut sa ila.
18 Kay madamu sa Iuda ang nag-
hiliusa sa iya upud sa panumpa ; kay
umagad sia ni Sekanias, nḡa anak ni
Ara ; kag si Iohanan, nḡa iya anak nḡa
lalaki nanḡasawa sa anak nḡa babae ni
Mesulam, nḡa anak ni Birekias.
19 Ginsugid man nila ang iya ma-
ayong binuhatan sa atubanḡan nakon
kag ginpadalá nila sa iya ang akon mḡa
polong. Kag si Tobias nagpadalá sing
mḡa sulat sa pagpakulba sa akon.

Ang mḡa bantay sang banwa.—Ang isip sang mḡa nagbalalik upud kay Sorobabel.

7 KAG nahanabu, sang nabanḡon na
ang kuta kag ginpahamtang ko ang
mḡa gawang, nḡa ginpahamtang sa ila
mḡa tulin ang mḡa bantay sang gawang,
ang mḡa manugkanta kag ang mḡa
Lebinhon.
2 Kag ginsogo ko ang akon útud nḡa
si Hanani kag si Hananias, nḡa panḡolo
sang baláy nḡa harianon sa Ierusalem,
nahanunḡud sang Ierusalem, kay ini sia
isa ka tawo sa kamatooran kag mahad-
lukon sa Dios, labi pa sa *iban* nḡa ma-
damu ;
3 Kag nagsiling ako sa ila : " Indi
pagbuksan ang mḡa gawang sang Ieru-
salem tubtub nḡa maginit ang adlaw ;
kag sang yara nagatindug pa *ang mḡa
manugbantay,* pagatakpan nila ang mḡa

gawang kag pamintalan sila. Kag mag-
butang-kamo sing mga bantay sang mga
pumuluyô sa Ierusalem, ang tagsatagsa
sa iya balantayan, kag ang tagsatagsa
sa atubangan sang iya balay."
4 Kag ang banwa amoy malapad kag
daku, kag diyotay ang katawohan sa
sulúd niya, kag walâ sing mga baláy
nga napatindug.
5 Kag ginbutang sang Dios sa akon
tagiposoon, nga tipunon ko ang mga
lutaw, kag ang mga punoan kag ang
banwa, agud nga igasulat sa listahan
sang mga kaliwatan. Kag nakita ko
ang tolon-an sang kaliwatan sang mga
nagtalaklad sing úna, kag nakita ko sa
iya nga nasulat:
6 "Yari karon ang mga inanak sang
probinsia nga nagtalaklad liwan gikan
sa kabihagan sang pagliton, nga gin-
paliton ni Nabukodonosor, nga hari sa
Babilonia, kag nga nagpalauli sa Ieru-
salem kag sa Iuda, ang tagsatagsa sa
iya banwa;
7 Nga sila nag-alabut upud kay Soro-
babael, kay Iesua, kay Nehemias, kay
Asarias, kay Raamias, kay Nahamani,
kay Mardokeo, kay Bilsan, kay Misperet,
kay Bigbay, kay Mehum, kay Baana.
Ang isip sang mga tawo sang banwa sa
Israel:
8 Ang mga inanak ni Paros, duha ka
libo isa ka gatus kapitoan kag duha,
9 Ang mga inanak ni Sepatias, tatlo
ka gatus kapitoan kag duha
10 Ang mga inanak ni Ara, anum ka
gatus kalim-an kag duha.
11 Ang mga inanak ni Paliat-Moab,
sa mga inanak ni Iesua, kag *sa panima-
lay* ni Ioab, duha ka libo walo ka gatus
kag napúlô kag walo.
12 Ang mga inanak ni Elam, isa ka
libo duha ka gatus kalim-an kag apat,
13 Ang mga inanak ni Satu, walo ka
gatus kap-atan kag lima.
14 Ang mga inanak ni Sakai, pito ka
gatus kag kan-uman.
15 Ang mga inanak ni Binui, anum ka
gatus kap-atan kag walo.
16 Ang mga inanak ni Bebai, anum
ka gatus duha ka púlô kag walo.
17 Ang mga inanak ni Asgad, duha
ka libo tatlo ka gatus duha ka púlô kag
duha.
18 Ang mga inanak ni Adonikam,
anum ka gatus kan-uman kag pito.
19 Ang mga inanak ni Bigbai, duha
ka libo kan-uman kag pito.
20 Ang mga inanak ni Adin, anum ka
gatus kalim-an kag lima.
21 Ang mga inanak ni Ater sa pani-
malay ni Esekias, kasiaman kag walo.
22 Ang mga inanak ni Hasum, tatlo
ka gatus duha ka púlô kag walo.
23 Ang mga inanak ni Besai, tatlo ka
gatus duha ka púlô kag apat.
24 Ang mga inanak ni Harip, isa ka
gatus kag napúlô kag duha.
25 Ang mga inanak ni Gabaon, ka-
siaman kag lima.
26 Ang mga tawo sa Betlehem kag sa
Netopa, isa kag gatus kawaloan kag
walo.
27 Ang mga tawo sa Anatot, isa ka
gatus duha ka púlô kag walo.
28 Ang mga tawo sa Bet-Asmabet,
kap-atan kag duha.
29 Ang mga tawo sa Kiriat-iearim,
sa Kapira kag sa Beerot, pito ka gatus
kap-atan kag tatlo.
30 Ang mga tawo sa Kama kag sa
Geba, anum ka gatus duha ka púlô kag
isa.
31 Ang mga tawo sa Mikmas, isa ka
gatus duha ka púlô kag duha.
32 Ang mga banwa sa Bethel kag sa
Ai, isa ka gatus duha ka púlô kag tatlo.
33 Ang mga banwa sang isa ka
Nebo, kalim-an kag duha.
34 Ang mga inanak sang isa ka Elam,
isa ka libo duha ka gatus kalim-an kag
apat.
35 Ang mga inanak ni Harim, tatlo
ka gatus kag duha ka púlô.
36 Ang mga inanak ni Ieriko, tatlo
ka gatus kag lima.
37 Ang mga anak sa Lod, sa Hadid
kag sa Ono, pito ka gatus duha ka púlô
kag isa.
38 Ang mga inanak ni Senaa, tatlo
ka libo siam ka gatus kag katloan.
39 Ang mga saserdote: ang mga
inanak ni Iedaia, sa baláy ni Iesua, siam
ka gatus kapitoan kag tatlo.
40 Ang mga inanak ni Imer, isa ka
libo kalim-an kag duha.
41 Ang mga inanak ni Pasur, isa ka
libo duha ka gatus kap-atan kag pito.
42 Ang mga inanak ni Harim, isa ka
libo napúlô kag pito.
43 Ang mga Lebinhon: ang mga
inanak ni Iesua, *sa panimaláy* ni Kad-

miel kag sang mḡa inanak ni Hodeba,
kapitoan kag apat.
44 Ang mḡa manugkanta: Ang mḡa
inanak ni Asap, isa ka gatus kap-atan
kag walo.
45 Ang mḡa manugbantay sang ga-
wang: ang mḡa inanak ni Salum, ang
mḡa inanak ni Ater, ang mḡa inanak ni
Talmon, ang mḡa inanak ni Akub, ang
mḡa inanak ni Hatita, ang mḡa inanak
ni Sobai: isa ka gatus katloan kag walo.
46 Ang mḡa Netinhon: ang mḡa ina-
nak ni Siha, ang mḡa inanak ni Hasupa,
ang mḡa inanak ni Tabaot,
47 Ang mḡa inanak ni Keros, ang
mḡa inanak ni Sia, ang mḡa inanak ni
Padon,
48 Ang mḡa inanak ni Lebana, ang
mḡa inanak ni Hagaba, ang mḡa inanak
ni Salmai,
49 Ang mḡa inanak ni Hanan, ang
mḡa inanak ni Gidel, ang mḡa inanak
ni Gahar,
50 Ang mḡa inanak ni Rehaia, ang
mḡa inanak ni Resin, ang mḡa inanak
ni Hikoda,
51 Ang mḡa inanak ni Gasam, ang
mḡa inanak ni Ussa, ang mḡa inanak ni
Pasea,
52 Ang mḡa inanak ni Besai, ang mḡa
inanak ni Meunim, ang mḡa inanak ni
Nepusesim,
53 Ang mḡa inanak ni Bakbuk, ang
mḡa inanak ni Hakupa, ang mḡa inanak
ni Harhur,
54 Ang mḡa inanak ni Baslit, ang
mḡa inanak ni Mehida, ang mḡa inanak
ni Narsa,
55 Ang mḡa inanak ni Barkos, ang
mḡa inanak ni Sisera, ang mḡa inanak
ni Tema,
56 Ang mḡa inanak ni Nesia, ang
mḡa inanak ni Hatipa.
57 Ang mḡa inanak sang mḡa alagad
ni Salomon: ang mḡa inanak ni Sotai,
ang mḡa inanak ni Soperet, ang mḡa
inanak ni Perida,
58 Ang mḡa inanak ni Jahala, ang
mḡa inanak ni Darkon, ang mḡa inanak
ni Gidel,
59 Ang mḡa inanak ni Sepatias, ang
mḡa inanak ni Hatil, ang mḡa inanak ni
Pokeret-Hasebaim, ang mḡa inanak ni
Amon.
60 Ang tatan nḡa mḡa Netinhon, kag
ang mḡa anak sang mḡa alagad ni Salo-
mon, tatlo ka gatus kasiaman kag duha.

61 Kag yari karon ang mḡa nagtalak-
lad gikan sa Tel-Mela, sa Tel-Harsa, sa
Kerub-Adon kag sa Imer; nḡa walâ sila
makasarang magpahayag sang baláy
sang ila mḡa ginikanan, bisan sang ila
kaliwatan, bisan kon nḡa taga-Israel
sila:
62 Ang mḡa inanak ni Delaia, ang
mḡa inanak ni Tobias, ang mḡa ina-
nak ni Nekoda, anum ka gatus kap-atan
kag duha.
63 Kag *sa* mḡa saserdote, ang mḡa
inanak ni Hobaia, ang mḡa inanak ni
Kos, ang mḡa inanak ni Barsilaai, nḡa
ang ila amay nagpanḡasawa sa mḡa anak
nḡa babae ni Barsilai, nḡa Galaadinhon,
kag ginhinḡalanan sang nḡalan nila.
64 Ini sila nagpanḡita sa listahan
sang ila mḡa kaliwatan kag walâ maki-
ta; kag ginsobol sila sa pagkasaserdote.
65 Kag nagsiling sa ila ang goberna-
dor, nḡa indi sila magkalaon sang mḡa
butang nḡa balaan gid, tubtub nḡa mag-
tindug ang saserdote *sa atubanḡan sang
Dios* nḡa may Urim kag Tumim.
66 Ang bug-os nḡa katilingban nḡa
natipon among kap-atan kag duha ka
libo tatlo ka gatus kag kan-uman,
67 Nḡa walâ maisip ang ila mḡa ala-
gad nḡa lalaki kag mḡa babae nḡa mḡa
pito ka libo tatlo ka gatus katloan kag
pito sila, nḡa sa ila may duha ka gatus
kap-atan kag lima ka manugkanta nḡa
lalaki kag babae.
68 Ang ila mḡa kabayo, pito ka gatus
katloan kag anum: ang mḡa mula, duha
ka gatus kap-atan kag lima;
69 Ang mḡa kamelyo, apat ka gatus
katloan kag lima: ang mḡa asno, anum
ka libo pito ka gatus kag duha ka púlô.
70 Kag ang iban sang mḡa panḡolo
sang mḡa ginikanan naghalatag sing mḡa
dólot, nḡa sa buluhaton. Ang gobernador
naghatag nḡa sa bahandi sing isa ka libo
ka dariko nḡa bulawan, kalim-an ka ya-
hong kag lima ka gatus kag katloan ka
panapton nḡa sinasaserdote.
71 Kag sa tunḡâ sang mḡa panḡolo
sang mḡa ginikanan may mḡa naghala-
tag nḡa sa bahandi sang buluhaton sing
duha ka púlô ka libo ka dariko nḡa bula-
wan, kag duha ka libo kag duha ka ga-
tus ka mina nḡa pílak.
72 Kag ang ginhatag sang nabilin
sang banwa nanḡinduha ka púlô ka libo
ka dariko nḡa bulawan, kag duha ka libo

ka mina nğa pílak, kag kan-uman kag
pito ka panapton nğa sinasaserdote.
73 Kag nagpuluyô ang mğa saserdote
kag ang mğa Lebinhon, kag ang mğa
bantay sang gawang, kag ang mğa
manugkanta, kag ang mğa tagabanwa,
kag ang mğa Netinhon, kag ang bug-os
nğa Israel sa ila mğa kabanwaanan.
Kag sang imabut ang ikapito ka bulan,
ang mğa inanak ni Israel didto na sa ila
mğa kabanwaanan.

Esdras nagabasa sang bantug nğa tolon-an sang kasogoan.—Nagahiwat sia sang piesta sang mğa Payagpayag.

8 KAG nagtipon ang bug-os nğa ban-
wa subung sing isa lamang ka tawo
sa nakawaan. nğa yara sa atubanğan
sang gawang sang mğa tubig, kag nag-
sililing sila kay Esdras, nğa eskriba, nğa
dalhon niya ang tolon-an sang kasogoan
ni Moises, nğa sa iya nagsogo si Iehoba
kay Israel.
2 Kag si Esdras, nğa saserdote, nag-
dalá sang kasogoan sa atubanğan sang
katilingban, sa mğa lalaki subung man sa
mğa babae, kag sa tanan nğa mahang-
ponon sa pagpamati, sang nahauna nğa
adlaw sang bulan nğa ikapito.
3 Kag ginbása niya ang *tolon-an* sa
atubanğan sang nakawaan nğa yara
sa atubanğan sang gawang sang mğa
Tubig, kutub sang pamanagbanag tub-
tub sang udto ang adlaw sa atubanğan
sang mğa lalaki kag mğa babae, kag
sang mğa mahangponon; kag nagtalupa-
nğud ang mğa idulunğug sang bug-os
nğa banwa sa tolon-an sang kasogoan.
4 Kag si Esdras, nğa eskriba, nagtin-
dug sa ibabaw sang isa ka walihan nğa
kahoy, nğa ila ginbuhat sa sini nğa ka-
tuyoan. Kag sa luyo niya nagtindug si
Matitias, si Sema, si Ania, si Urias, si
Hilkia kag si Maasias, sa iya too; kag
sa iya walá si Pedaia, si Misael, si Mal-
kias, si Hasum, si Hasbadana, si Saka-
rias *kag* si Mesulam.
5 Kag ginbukad ni Esdras ang tolon-
an sa mğa mata sang bug-os nğa banwa,
kay yara sia sa ibabaw pa sang bug-os
nğa banwa; kag sang pagbukad niya
sini, ang bug-os nğa banwa nagtilindug.
6 Kag ginpakamaayo ni Esdras si
Iehoba, nğa Dios nğa daku; kag ang
bug-os nğa banwa nagsabat: "Kabay
pa, kabay pa," nğa nagabayaw sang ila
mğa kamut; kag nagduluko sila, kag
naghapa sa atubanğan ni Iehoba, nğa
nagalayaub ang nawung sa duta.
7 Kag si Iesua, si Bani, si Serebias,
si Iamin, si Akub, si Sabatai, si Ho-
dias, si Maasias, si Kelita, si Asaria,
si Iosabad, si Hanan, si Pelaia kag ang
mğa Lebinhon ginpahanğup nila sa ban-
wa ang kasogoan; kag ang banwa nag-
padayon sa iya duug.
8 Kag ginbása nila sa tolon-an, ang
kasogoan sang Dios sa maathag gid, kag
ginasaysay nila ang kahologan, sa bagay
nğa mahanğup nila ang ginbása.
9 Kag si Nehemias nğa gobernador,
kag ang saserdote nğa si Esdras nğa es-
kriba, kag ang mğa Lebinhon nğa naga-
pahanğup sa banwa sang *kasogoan* nagsi-
liling sa bug-os nğa banwa: "Ining ad-
law among balaan kay Iehoba, nğa aton
Dios; indi kamo magkalasubo, bisan
maghilibi;" kay ang bug-os nğa banwa
naghibi, nğa nagapamati sang mğa po-
long sang kasogoan.
10 Kag nagsililing sila sa ila: "La-
kat-kamo, kaon-kamo sing mğa tambok,
kag inum-kamo sing matam-is nğa *alak*,
kag padalhi-ninyo sing mğa ginolot ang
mğa walâ makaaman, kay ining adlaw
among balaan sa aton Ginoo; kag indi
kamo magkalasubo, kay ang kalipay ni
Iehoba among inyo kusug."
11 Kag ang mğa Lebinhon nagpahipus
sa bug-os nğa banwa, nğa nagasiling:
"Hipus-kamo, kay ining adlaw among
balaan, kag indi kamo magsulubo."
12 Kag ang bug-os nğa banwa nagla-
kat sa pagkaon kag sa paginum, kag sa
pagpadalá sing mğa ginolot, kag sa pag-
himo sing dakung kasadya, kay nahan-
tup nila ang mğa polong nğa kinatudlo
sa ila.
13 Kag sang madason nğa adlaw, nag-
tilipon ang mğa panğolo sang mğa
ginikanan sang bug-os nğa banwa, ang
mğa saserdote kag ang mğa Lebinhon,
sa palibot ni Esdras, nğa eskriba, sa pag-
panğita sing kaalam sa mğa polong sang
kasogoan.
14 Kag nakita nila nğa nasulat sa ka-
sogoan, nğa si Iehoba nagsogo tunğud
sa kamut ni Moises, nğa magpuluyô ang
mğa inanak ni Israel sa mğa payagpayag
sa piesta sang bulan nğa ikapito;
15 Kag nğa ipahanğup kag ipabantala
sa tanan nila nğa mğa banwa kag sa Ie-
rusalem, nğa nagasiling: "Kadto-kamo.

sa bukid, kag dalá-kamo sing mga sanga
sang olibo nga tinanum, kag mga sanga
sang olibo nga talonon, kag mga sanga
sang mirto, kag mga kapaklangan, kag
mga sanga sang mga kahoy nga mada-
bong, nga pagahimoon sing mga payag-
payag, subung sang nasulat na."
16 Kag naggowa ang banwa kag nag-
dalalá sila sa ila, kag naghilimo sila sing
mga payagpayag, ang tagsatagsa sa iba-
baw sang iya atup, kag sa ila mga patyo,
kag sa mga patyo sang Baláy sang Dios,
kag sa nakawaan sang gawang sang
mga Tubig, kag sa nakawaan sang ga-
wang ni Epraim.
17 Kag ang bug-os nga katilingban
nga nagbalik gikan sa kabihagan, nag-
himo sing mga payagpayag, kag sa
mga payagpayag nagpuluyô sila. Kay
kutub sang mga adlaw ni Iosue, nga
anak ni Nun, tubtub sadtong adlaw wa-
lâ makahimo sing subung ang mga ina-
nak ni Israel. Kag may daku gid nga
kasadya.
18 Kag ginbása, sa adlawadlaw, ang
tolon-an sang kasogoan sang Dios, ku-
tub sang nahauna nga adlaw tubtub sang
katapusan nga adlaw. Kag ginhimo ni-
la ang piesta sa pito ka adlaw, kag sa
ikawalo ka adlaw ang isa ka pagtilipon
nga maligdong, sono sang tulumanon.

Pagpuasa kag pagtuad sang mga sala sang banwa.

9 KAG sang adlaw nga ikaduha ka
púlô kag apat sang amo nga bulan
nagtililipon ang mga inanak ni Israel sa
pagpuasa, nga may mga panapton nga
masinakiton kag duta sa ibabaw nila.
2 Kag ang kaliwatan ni Israel nag-
bulag sa tanan nga mga anak sang
dumuluong, kag nagatilindug sila *sa
atubangan sang Dios,* kag nagtuluad sila
sang ila mga salâ kag sang mga kalautan
sang ila mga ginikanan.
3 Kag nagatilindug sila sa ila duug
kag ginbása nila ang tolon-an sang ka-
sogoan ni Iehoba, nga ila Dios, ang
ikapat ka bahin sang adlaw, kag ang
ikapat ka bahin nagtuad sila kag nag-
hapa sila sa atubangan ni Iehoba, nga
ila Dios.
4 Kag nagtilindug sa ibabaw sang
palatungan sang mga Lebinhon si Iesua,
si Bani, si Kadmiel, si Iebanias, si Buni,
si Serebias, si Bani *kag* si Kenani, kag
nagsilingit sila sa mataas nga tingug
kay Iehoba, nga ila Dios.
5 Kag ang mga Lebinhon, si Iesua
kag si Kadmiel, si Bani, si Hasabnias, si
Serebias, si Hodaias, si Sebanias *kag*
si Petaia nagsililing: "Tilindug-kamo,
pakamaayoha-ninyo si Iehoba, nga inyo
Dios, kutub sa walay katapusan tubtub
sa walay katapusan. Pakamaayohon
ang ngalan sang imo himaya kag pag-
pamataason sia sa ibabaw sang tanan
nga pagpakamaayo kag pagdayaw.
6 Ikaw amo si Iehoba, ikaw lamang;
ginhimo mo ang langit, kag ang mga
langit sang mga langit, kag ang bug-os
nila nga kasoldadosan, ang duta kag
ang tanan nga yara sa iya; ang mga
kadagatan, kag ang tanan nga yara sa
ila, kag ginabuhi mo ining tanan nga
mga butang; kag ang mga kasoldadosan
sang langit nagahapa sa imo atubangan.
7 Ikaw amo si Iehoba, ang Dios nga
nagpili kay Abraham, kag ginpagowa
mo sia gikan sa Ur sang mga Kaldeinhon,
kag ginbutangan mo sia sang ngalan
nga si Abraham.
8 Kag nakita mo nga matutum ang
iya tagiposoon sa atubangan mo, kag
naghimo ka sa iya sing katipan sa pag-
hatag sa iya sang duta sang mga Kana-
anhon, sang mga Hetinhon, sang mga
Amorinhon sang mga Peresinhon, sang
mga Iebusinhon kag sang mga Gerge-
sinhon, sa paghatag sa iya sa kaliwatan
niya; kag gintuman mo ang imo polong,
kay matarung ka.
9 Kag gintuluk mo ang kalisdanan
sang amon mga ginikanan sa Egipto,
kag ginpamatian mo ang panghakroy
nila sa malapit sang dagat nga Mapula.
10 Kag naghimo ka sing mga tandaan
kag mga kalatingalahan sa ibabaw ni Pa-
raon kag sa ibabaw sang tanan niya nga
mga alagad, kag sa ibabaw sang bug-os
nga banwa sa iya duta, kay nahibaloan
mo nga sila nagpalabilabi batok sa ila
kag naghimo ka nga sa imo sing ngalan,
subung sang yari karon nga adlaw.
11 Kag ginpihak mo ang dagat sa atu-
bangan nila, kag nag-alagi sila sa tungâ
niya sa mamala: kag ang ila mga ma-
nuglagas gintagbong mo sa mga kadadal-
man, subung sing isa ka bató sa mga
gamhanan nga tubig.
12 Kag sa isa ka haligi nga panganud
ginmandoan mo sila sa adlaw, kag sa
isa ka haligi nga kalayo sa gab-i, sa pag-

iwag sa ila sa dalan sa diin sila *maga-*
lalakat.
13 Kag sa ibabaw sang bukid sang Si-
nai nagpanaug ka, kag naghambal ka sa
ila kutub sa mg̃a lang̃it, kag ginhatagan
mo sila sing mg̃a tulumanon ng̃a ma-
tadlung. kag sing mg̃a kasogoan ng̃a ma-
tuud, kag sing mg̃a palátukuran kag
mg̃a sogo ng̃a mg̃a maayo.
14 Kag ginpahibalo mo sila sang imo
balaan ng̃a sabado, kag ginsogo mo sa
li, tung̃ud sa kamut ni Moises, ng̃a imo
alagad, ang mg̃a sogo, kag mg̃a palatu-
kuran kag isa ka kasogoan.
15 Kag ginhatagan mo sila sing tina-
pay sang lang̃it ng̃a sa ila kagutum, kag
ng̃a sa ila kauhaw ginpagowaan mo sila
sing mg̃a tubig sa bató : kag ginsiling̃an
mo sila ng̃a magsululúd sila sa pagtagi-
ya sang duta, ng̃a tung̃ud sa iya nagsum-
pa ka ng̃a pagaihatag mo ini sa ila.
16 Kag sila, ang amon mg̃a ginikanan,
nagpalabilabi kag ginpatig-a nila ang
ila tingkoy, kag walâ nila pagpamatii
ang imo mg̃a sogo.
17 Kag sila nagdumili sa pagpamati,
kag indi nakadumdum sila sang imo
mg̃a kalating̃alahan ng̃a ginhimo mo
ayon sa ila, kag ginpatig-a nila ang ila
tingkoy, kag sa ila pagkamalalison nag-
butang sila ng̃a sa ila sing pang̃olo sa
pagbalik sa ila kahiolipnan. Apang,
ikaw among Dios sang mg̃a pagpatawad,
maloloyon kag mahinoklogon, maduga-
yon sa pagpang̃akig kag bugana sing
bugay, ng̃a walâ mo sila pagbayai.
18 Labut pa, sang paghimo nila ng̃a
sa ila sing tinday sang baka ng̃a tinu-
naw, kag nagsililing : Ini amo ang imo
Dios ng̃a nagpataklad sa imo gikan sa
Egipto, kag nagbuluhat sila sing dalagku
ng̃a mg̃a pasipala sa imo ;
19 Ikaw, tung̃ud sang imo bugana
ng̃a mg̃a kalooy, walâ mo sila pagbayai
sa kahanayakan : ang haligi ng̃a pang̃a-
nud walâ magbulag sa ila sa adlaw sa
pagmando sa ila sa dalan, bisan ang ha-
ligi ng̃a kalayo sa gab-i sa pagiwag sa
ila sang dalan ng̃a sa iya nagalalakat
sila.
20 Kag ginhatag mo ang imo maayo
ng̃a espiritu sa paghimo sa ila ng̃a maa-
lam, kag walâ mo pagdumilii ang imo
mana sa ila bâbâ, kag ginhatagan mo
sila sing tubig sa ila kauhaw.
21 Ginsagud mo sila sing kap-atan ka
tuig sa kahanayakan : walâ sila makula-
ng̃i sing bisan ano ; ang ila mg̃a panap-
ton walâ magkagabok, bisan nagbalanug
ang ila mg̃a tiil.
22 Ginhatagan mo sila sing mg̃a gin-
harian kag mg̃a banwa, kag ginpanagtag
mo ini sila sa ila, sono sa mg̃a ginsak-
pan : kag gin-angkon nila ang duta ni
Sihon, kag ang duta sang hari sa Hes-
bon, kag ang duta ni Og, ng̃a hari sa
Basan.
23 Kag ginpadamu mo ang ila mg̃a
inanak subung sang mg̃a bitoon sang
lang̃it, kag ginsulúd mo sila sa duta, ng̃a
nahanung̃ud sa iya ginsiling mo sa ila
mg̃a ginikanan, ng̃a pagasudlan nila sa
pagtagiya sa iya.
24 Kag ang mg̃a inanak nagsululúd,
kag gin-angkon nila ang duta ; kag gin-
pasakup mo sa atubang̃an nila ang mg̃a
pumuluyô sang kadutaan, ang mg̃a Ka-
naanhon, kag gintugyan mo sila sa ila
mg̃a kamut, subung man ang ila mg̃a
hari kag ang mg̃a banwa sang duta, agud
ng̃a paghimoon nila sa ila sono sang ila
kabubut-on.
25 Kag nagpang̃uha sila sing mg̃a
banwa ng̃a pinabakud, kag sing duta
ng̃a mabung̃ahon, kag nagtagiya sila
sing mg̃a baláy ng̃a mg̃a punô sang ta-
nan ng̃a kaayohan, sing mg̃a bobon ng̃a
binasbasan, sing mg̃a kaubasan, kag sing
mg̃a kaolibahan, kag sing mg̃a kakaho-
yan ng̃a mabung̃ahon sa dagaya ; kag
nagkalaon sila, kag nagkalabusug sila,
kag nagtalambok sila kag nagkalabuhi
sila sa kalipay, tung̃ud sa imong daku
ng̃a kaayo.
26 Kag nagbatok sila, kag naglalis sila
batok sa imo, kag ginhaboy nila ang
imo kasogoan sa likod nila ; kag ginpa-
matay nila ang imo mg̃a manalagna,
ng̃a nagpamatuud batok sa ila sa pagpa-
liso sa ila sa imo, kag naghimo sila sing
dalagku ng̃a mg̃a pasipala sa imo.
27 Kag gintugyan mo sila sa kamut
sang ila mg̃a kasumpung, ng̃a nagpaka-
lisud sa ila, kag sa panag-on sang ila ka-
lisdanan, nagsilingit sila sa imo, kag
ikaw nagpamati sa ila kutub sa mg̃a
lang̃it, kag sono sang imo bugana ng̃a
mg̃a kalooy, ginhatagan mo sila sing
mg̃a manluluwas, ng̃a nagluwas sa ila
sa mg̃a kamut sang ila mg̃a kasumpung.
28 Kag sang nakapahuway sila, nag-
himo sila liwan sing malain sa atuba-
ng̃an mo, kag gintugyan mo sia sa kamut
sang ila mg̃a kaaway, ng̃a naggilinoo sa

ila; kag nagsiling:t sila liwan sa imo, kag
ikaw kutub sa mḡa lanḡit ginapamatian
mo sila, kag sono sang imo mḡa kalooy
sa makadamu ginluwas mo sila.
29 Kag nagpamatuud ikaw sa tunḡâ
nila sa pagpabalik sa ila sa imo kasogo-
an; apang sila nagpalabilabi, kag walâ
nila pagpamatii ang imo mḡa sogo, kon-
di nḡa nagpakasalâ sila batok sa imo
mḡa tulumanon, nḡa *ginsulat:* Ang tawo
nḡa magbutang sa ila sa buhat, sa ila na-
gakabuhi sia; kag naghatag sila sing
malalison nḡa abaga, kag ginpatig-a nila
ang ila tingkoy, kag walâ sila magpala-
mati.
30 Kag nagdugay ka sa ila sing mala-
wig nḡa mḡa tuig, kag ginpamatud-an mo
sa tunḡâ nila sang imo Espiritu tunḡud
sang kamut sang imo mḡa manalagna;
apang walâ sila magpamati, kag gin-
tugyan mo sila sa kamut sang mḡa
kabanwahan sang duta.
31 Apang tunḡud sang imo bugana
nḡa mḡa kalooy, walâ mo sila paglag-
laga, bisan ginbulagan mo sila, kay Dios
ikaw nḡa maloloy-on kag mahinoklogon.
32 Busa karon, Dios namon, Dios nḡa
daku, makusug kag makahaladluk, nḡa
nagabantay ka sang katipan kag sang
bugay, nḡa walâ pagapakadiyotaya sa
imo atubanḡan ang tanan nḡa pag-antus
nḡa nakadanḡat sa amon, sa amon mḡa
hari, sa amon mḡa dunganon, sa amon
mḡa saserdote, kag sa amon mḡa mana-
lagna, kag sa amon mḡa ginikanan, kag
sa bug-os nḡa imo banwa, kutub sa mḡa
adlaw sang mḡa hari sa Asur, tubtub
sini nḡa adlaw.
33 Apang ikaw among matarung sa
tanan nḡa nag-abut sa ibabaw namon,
kay naghimo ka nḡa may kamatooran
gid, apang kami naghimo sing malain
gid.
34 Ang amon mḡa hari, ang amon
mḡa dunganon, ang amon mḡa saserdote
kag ang amon mḡa ginikanan, walâ nila
pag-ibutang sa buhat ang imo kasogoan,
bisan gintalupanḡud nila ang imo mḡa
sogo kag ang imo mḡa pagpamatuud, nḡa
sa ila nagpamatuud ka sa tunḡâ nila.
35 Kag sila didto sa ila ginharian, kag
sa imo bugana nḡa kaayohan, nḡa ginha-
tag mo sa ila, kag sa duta nḡa malapad
kag mabunḡahon, nḡa ginbutang mo sa
atubanḡan nila, walâ sila mag-alalagad
sa imo, bisan nagliliso sila sa ila malain
nḡa mḡa binuhatan.
36 Yari karon, nḡa karon, mḡa upli-
pon kami: yari karon, mḡa ulipon kami
sa duta, nḡa ginhatag mo sa amon mḡa
ginikanan, agud nḡa magkalaon sang
iya bunḡa kag sang iya kaayohan.
37 Kag nagadamu sia sang iya pa-
tubas nḡa sa mḡa hari, nḡa ginbutang
mo sa ibabaw namon tunḡud sang amon
mḡa salâ; kag sila nagagilinoo sa ibabaw
sang amon mḡa lawas kag sa ibabaw
sang amon mḡa kasapatan, sono sa ila
luyag, kag yari kami karon sa daku nḡa
kalisdanan."

Ang mahal nḡa pagpakigkatipan sang banwa sa Dios.

38 Kag banḡud sining tanan naghimo
kami sing matutum nḡa pagpakigkatipan,
kag ginsulat namon sia kag ginpat-inan
sia sang amon mḡa dunganon, sang
amon mḡa Lebinhon kag sang amon
mḡa saserdote.

10 KAG *ining mḡa nḡalan* yara sa *mḡa
sulat* nḡa napat-inan: Nehemias,
ang gobernador, nḡa anak ni Hakalias,
kag ni Sedekias,
2 Seraia, Asarias, Ieremias,
3 Pasur, Amarias, Malkias,
4 Hatus, Sebanias, Maluk,
5 Harim, Meremot, Obadias,
6 Daniel, Gineton, Baruk,
7 Mesulam, Abias, Miamin,
8 Maasias, Bilgai, Semaia. Ini sila,
mḡa saserdote.
9 Kag ang mḡa Lebinhon: Iesua, nḡa
anak ni Asanias, Binui sa mḡa inanak
ni Henadad, Kadmiel,
10 Kag ang ila mḡa útud: Sabanias,
Hodias, Selita, Pelaia, Hanan,
11 Mika, Rehob, Hasabias,
12 Saku, Serebias, Sabanias,
13 Hodias Bani, Beninu.
14 Ang mḡa panḡolo sang banwa:
Paros, Pahat-Moab, Elam, Satu, Bani,
15 Buni, Asgad, Bebai,
16 Adonias, Bigbai, Adin,
17 Ater, Esekias, Asur,
18 Hodias, Hasum, Besai,
19 Harip, Anatot, Nebai,
20 Magpias, Mesulam, Hesir,
21 Mesesabel, Sadok, Iadua
22 Pelatias, Hanan, Anaia,
23 Hoseas, Hananias, Hasub,
24 Lohes, Pila, Sobek,
25 Rehum, Hasabna, Maaseia,

26 Ahias, Hanan, Anan,
27 Maluk, Harim, Baana.
28 Kag ang nabilin sang banwa, ang
mĝa saserdote, ang mĝa Lebinhon, ang
mĝa manugbantay sang gawang, ang
mĝa manugkanta, ang mĝa Netinhon,
kag ang tanan nĝa mĝa nagbulag sang
mĝa kabanwaanan sang mĝa duta
tunĝud sang kasogoan sang Dios, ang
ila mĝa asawa, ang ila mĝa anak nĝa
lalaki, kag ang ila mĝa anak nĝa babae,
ang tanan nĝa may ihibalo kag pagki-
lala,
29 Nagtilinĝub sila sa ila mĝa útud,
sa ila mĝa lutaw, kag nagsulúd sila
sa panghimalaut kag sa pagsumpa nĝa
magalalakat sila sa kasogoan sang Dios,
nĝa ginhatag sa kamut ni Moises, nĝa
alagad sang Dios, kag nĝa bantayan kag
tumanon nila ang tanan nĝa mĝa sogo
ni Iehoba, nĝa aton Ginoo, kag ang iya
mĝa tulumanon, kag ang iya mĝa pala-
tukuran:
30 *Nĝa nagapanaad* nĝa indi namon
pagihatag ang amon mĝa anak nĝa
babae sa mĝa katawohan sang duta,
bisan magkuha kami sang ila mĝa anak
nĝa babae nĝa sa amon mĝa anak nĝa
lalaki;
31 Kag nĝa kon ang mĝa katawohan
sang duta magdalalá diri sa pagbaligya
sing mĝa ibalaligya kag mĝa kalan-on
sa adlaw nĝa sabado, walâ gid kami sing
kuhaon sa ila sa sabado, bisan sa adlaw
nĝa balaan; kag nĝa paghimoon namon
ang pagpasaylo sang tuig nĝa ikapito,
kag nĝa pagpasaylohon namon ang
utang sang tagsatagsa.
32 Nagpalasakup kami man sa mĝa
sogo, nĝa nagapanaad sa paghatag sa
tagsa ka tuig sing tatlo ka bahin sang
isa ka siklo, nĝa sa pag-alagdan sang
Baláy sang aton Dios:
33 Nĝa sa tinapay nĝa pagpahayag,
kag nĝa sa dayon nĝa halad nĝa kalan-
on, kag nĝa sa halad nĝa sinunug nĝa
dayon sang mĝa sabado, sang mĝa lati,
nĝa sa mĝa pinat-in nĝa piesta, kag
nĝa sa mĝa butang nĝa balaan, kag
nĝa sa mĝa halad tunĝud sang salâ sa
paghimo sing katumbasan tunĝud kay
Israel kag nĝa sa tanan nĝa buluhaton
sang Baláy sang aton Dios.
34 Magpapalad man kita, ang mĝa
saserdote, ang mĝa Lebinhon kag su-
bung man ang banwa, nahanunĝud sang
halad sang gatong, sa pagdalá sa iya sa
Baláy sang aton Dios, sono sang mĝa
baláy sang aton mĝa ginikanan, sa mĝa
panag-on nĝa mĝa tinapat, sa tuigtuig, sa
pagsunog sa ibabaw sang halaran ni
Iehoba, nĝa aton Dios, subung sang
nasulat sa kasogoan:
35 Kag nĝa pagdalhon naton diri ang
mĝa panĝanay sang aton duta, kag ang
panĝanay sang tanan nĝa bunĝa sang
tanan nĝa kahoy sa tuigtuig sa Baláy ni
Iehoba,
36 Kag ang mĝa panĝanay sang aton
mĝa anak kag sang aton mĝa kasapatan,
siling sang nasulat sa kasogoan; kag nĝa
pagdalhon naton sa Baláy sang aton
Dios, sa mĝa saserdote nĝa nagahimo
sang pag-alagdan sang Baláy sang aton
Dios, ang panĝanay sang aton mĝa baka
kag sang atong mĝa obeha.
37 *Busa*, pagadalhon naton ang mĝa
panĝanay sang aton mĝa linamas, kag
ang aton mĝa halad nĝa binayaw, kag
ang bunĝa sang tanan nĝa kahoy, ang
alak kag ang lana, sa mĝa saserdote, sa
mĝa hulut sang Baláy sang aton Dios,
kag ang ikapúlô sang aton duta sa mĝa
Lebinhon; kay ang mĝa Lebinhon mag-
balaton sang mĝa ikapúlô sang tanan
nĝa mĝa banwa sang aton pinanĝu-
mahan.
38 Kag ang saserdote, nĝa anak ni
Aaron, magaupud sa mĝa Lebinhon, sang
ang mĝa Lebinhon magbalaton sang
ikapúlô; kag nĝa pagadalhon sang mĝa
Lebinhon ang ikapúlô sang mĝa ikapúlô
sa Baláy sang aton Dios, sa mĝa hulut sa
baláy sang bahandi;
39 Kay pagadalhon sang mĝa inanak
ni Israel kag sang mĝa inanak sang mĝa
Lebinhon ang halad nĝa binayaw sang
trigo, sang duga sang ubas kag sang lana
sa mĝa hulut, nĝa didto ang mĝa suludlan
sang balaan nĝa puluy-an, kag ang mĝa
saserdote nĝa nagahimo sing pag-alag-
dan, kag ang mĝa manugbantay sang
gawang kag ang mĝa manugkanta. Kag
indi namon pagabayaan ang Baláy sang
amon Dios.

Pagpinahatpahat sang mĝa bag-ong pumuluyo sa tunĝa sang Ierusalem kag sang nabilin sang kadutaan.

11 KAG nagpuluyô ang mĝa dunganon
sang banwa sa Ierusalem; apang
ang nabilin sang banwa nagpapalad sa
pagpakari sang isa sa napulô nĝa mag-

puyô sa Ierusalem, nĝa banwa nĝa balaan, kag ang siam ka bahin sa iban nĝa mĝa banwa.
2 Kag ginpakamaayo sang banwa ang tanan nĝa mĝa tawo nĝa sa kabubut-on gid naghalalad sa pagpuyô sa Ierusalem.
3 Kag yari karon ang mĝa lutaw sang probinsia, nĝa nagpuluyô sa Ierusalem; apang sa mĝa kabanwaanan ni Iuda nagpuluyô ang *nabilin* sa Israel: ang mĝa saserdote, ang mĝa Lebinhon, ang mĝa Netihon kag ang mĝa anak sang mĝa alagad ni Salomon, ang tagsatagsa sa iya kaugalinĝon, sa ila mĝa banwa.
4 Sa Ierusalem nagpuluyô ang bahin sang mĝa anak ni Iuda kag sang mĝa anak ni Benyamin. Sa mĝa inanak ni Iuda: si Ataia, nĝa anak ni Hosias, nĝa anak ni Sakarias, anak ni Amarias, anak ni Sepatias, anak ni Mahalaleel, sa mĝa anak ni Peres;
5 Kag si Maasias, nĝa anak ni Baruk, anak ni Kolose, anak ni Hasaia, anak ni Adaia, anak ni Ioiarib, anak ni Sakarias, anak sang Siloninhon.
6 Ang tanan nĝa mĝa anak ni Peres, nĝa nagpuluyô sa Ierusalem, nanĝinmĝa apat ka gatus kan-uman kag walo ka mĝa tawo nĝa maisug.
7 Kag yari karon ang mĝa anak ni Benyamin: si Salu, nĝa anak ni Mesulam, anak ni Ioad, anak ni Pedaia, anak ni Kolaia, anak ni Maaseia, anak ni Itiel, anak ni Iesaias.
8 Kag sa olehe niya si Gabai kag si Salai, siam ka gatus duha ka pulo kag walo sila.
9 Kag si Ioel, nĝa anak ni Sikri, among natulinan sa ila, kag si Iuda, nĝa anak ni Senua, among ikaduha ka *tinulinan* sa banwa.
10 Sa mĝa saserdote: si Iedaia, nĝa anak ni Ioiarib, si Iakin;
11 Si Seraia, nĝa anak ni Hilkia, nĝa anak ni Mesulam, anak ni Sadok, anak ni Meraiot, anak ni Ahitub, nĝa dunganon sang Baláy sa Dios;
12 Kag ang ila mĝa útud nĝa naghilimo sang buluhaton sang Baláy, walo ka gatus duha ka púlô kag duha sila: kag si Adaia, nĝa anak ni Ieroham, anak ni Pelalias, anak ni Asmi, anak ni Sakarias, anak ni Pasur, anak ni Malkias,
13 Kag ang iya mĝa útud, nĝa mĝa panĝolo sang mĝa ginikanan, duha ka gatus kap-atan kag duha sila; kag si Amasai, nĝa anak ni Asareel, anak ni Asai, anak ni Mesilemot, anak ni Imer,
14 Kag ang ila mĝa útud, nĝa mĝa tawo nĝa maisug nĝa manugaway, isa ka gatus duha ka púlô kag walo sila; kag ang tululinan sa ila amo si Sabdiel, nĝa anak ni Gedolim.
15 Kag sang mĝa Lebinhon: si Semaia, nĝa anak ni Hasub, anak ni Asrikam, anak ni Hasabia, anak ni Buni,
16 Kag si Sabitai, kag si Iosabad, sang mĝa dunganon sang mĝa Lebinhon, nĝa mĝa *tinulinan* sila sang mĝa buluhaton nĝa sa gowa sang Baláy sang Dios;
17 Kag si Matanias, nĝa anak ni Mika, anak ni Sabdi, anak ni Asap, nĝa panĝolo nĝa nagapaninĝug sing úna sang pagdayaw sa *panag-on* sang panĝamuyo; kag si Bakbukias, ang ikaduha, sa iya mĝa útud; kag si Abda, nĝa anak ni Samua, anak ni Galal, anak ni Iedutun.
18 Ang tanan nĝa mĝa Lebinhon sa balaan nĝa banwa nanĝinduha ka gatus kawaloan kag apat sila.
19 Kag ang mĝa manugbantay sang gawang: si Akub, si Talmon kag ang ila mĝa útud, nĝa mĝa bantay sang gawang, isa ka gatus kapitoan kag duha sila.
20 Kag ang nabilin ni Israel, ang mĝa saserdote, kag ang mĝa Lebinhon, *nagpuluyô* sa tanan nĝa mĝa kabanwaanan sa Iuda, ang tagsatagsa sa iya panublion.
21 Kag ang mĝa Netinhon nagapuluyô sa Opel, kag si Siha kag si Gispa amo sila ang mĝa tinulinan sang mĝa Netinhon.
22 Ang tinulinan sang mĝa Lebinhon sa Ierusalem amo si Usi, nĝa anak ni Bani, anak ni Hasabias, anak ni Matanias, anak ni Mika, sa mĝa anak ni Asap, nĝa mĝa manugkanta, nĝa *tinulinan* sang buluhaton sang Baláy sang Dios;
23 Kay may sogo sang hari nahananĝud sa ila kag ang isa ka sohol nĝa pinat-in nĝa sa mĝa manugkanta nĝa sa tagsa ka adlaw.
24 Kag si Petahias, nĝa anak ni Mesesabel, sa mĝa inanak ni Sera, nĝa anak ni Iuda, yara sa kamut sang hari sa tanan nĝa buluhaton sang banwa.
25 Kag nahanunĝud sa mĝa minoro kag sang ila mĝa kadutaan: ang iban sang mĝa inanak ni Iuda nagpuluyô sa

Kiriat-Arba kag sa iya mḡa minoro,
kag sa Dibon kag sa iya mḡa minoro,
kag sa Iekabseel kag sa iya mḡa minoro,
26 Kag sa Iesua, sa Molada, kag sa
Betpelet,
27 Kag sa Hasar-Sual, kag sa Ber-
seba, kag sa iya mḡa minoro,
28 Kag sa Siklag, kag sa Mekona,
kag sa iya mḡa minoro,
29 Kag sa En-Rimon, sa Sora, sa
Iarmut,
30 Sa Sanoa, sa Adulam kag sa ila
mḡa minoro, sa Lakis kag sa iya ka-
dutaan, sa Aseka kag sa iya mḡa mino-
ro. Kag nagbutang sila sing dulugan
kutub sa Beer-seba tubtub sa nalupyakan
sa Hinom.
31 Kag ang mḡa inanak ni Benyamin
nagpuluyô kutub sa Geba: sa Mikmas,
kag sa Aia, kag sa Bethel kag sa iya
mḡa minoro;
32 Sa Anatot, sa Nob, sa Anania,
33 Sa Hasos, sa Rama, sa Gitaim,
34 Sa Hadid, sa Sebuim, sa Nebalat,
35 Sa Lod, kag sa Ono, kag sa nalup-
yakan sang mḡa Manugpanḡabudlay.
36 Kag sa tunḡâ sang mḡa Lebinhon
may mḡa binahinbahin ni Iuda nḡa
nagimpon kay Benyamin.

Isip sang mḡa saserdote kag sang mḡa Lebinhon.

12 KAG yari karon ang mḡa saserdote
kag ang mḡa Lebinhon nḡa nag-
talaklad upud kay Sorobabel, nḡa anak
ni Sealtiel, kag upud kay Iesua: Si Se-
raia, si Ieremias, si Esdras,
2 Si Amarias, si Maluk, si Hatus,
3 Si Sekanias, si Rehum, si Meremot,
4 Si Iddo, si Ginetoi, si Abias,
5 Si Miamin, si Maadias, si Bilga,
6 Si Semaia, si Ioiarib, si Iedaia,
7 Si Salu, si Amok, si Hilkia, si Ie-
daia. Ini sila amo ang mḡa panḡolo
sang mḡa saserdote kag sang ila mḡa
útud sa mḡa kaadlawan ni Iesua.
8 Kag ang mḡa Lebinhon: si Iesua,
si Benui, si Kadmiel, si Serebias, si Iuda
kag si Matanias, nḡa upud sa ila mḡa
útud nḡa tinulinan sang mḡa pagdayaw;
9 Kag si Bakbukias, kag si Uni, ang
ila mḡa útud, yadto sa atubanḡan nila
sa pagbantay.
10 Kag si Iesua nagpanḡanak kay
Ioiakim, kag si Ioiakim nagpanḡanak
kay Eliasib, kag si Eliasib nagpanḡanak
kay Ioiada,
11 Kag si Ioiada nagpanḡanak kay
Ionatan, kag si Ionatan nagpanḡanak
kay Iadua.
12 Kag sa mḡa kaadlawan ni Ioiakim,
ang mḡa panḡolo sang mḡa ginikanan
sang mḡa saserdete amo sila: Kay
Seraia, si Meraia; kay Ieremias, si Ha-
nanias;
13 Kay Esdras, si Mesulam; kay Ama-
rias, si Iohanan:
14 Kay Meluki, si Ionatan; kay Se-
banias, si Iose;
15 Kay Harin, si Adna; kay Meraiot,
si Helkai;
16 Kay Iddo, si Sakarias; kay Gine-
ton, si Mesulam.
17 Kay Abias, si Sikri; kay Miniamin,
kay Moadias, si Piltai;
18 Kay Bilga, si Samna; kay Semaia,
si Ionatan;
19 Kay Ioiarib, si Matinai; kay Ioda-
ia, si Usi;
20 Kay Salai, si Kalai, kay Amok, si
Eber,
21 Kay Hilkia, si Hasabias; kay Ie-
daias, si Natanael.
22 Nahanunḡud sang mḡa Lebinhon
sa mḡa kaadlawan ni Eliasib, ni Ioiada,
kag ni Iohanan, kag ni Iadua, ginpanu-
lat ang mḡa panḡolo sa mḡa ginikanan;
kag nahanunḡud sang mḡa saserdote na-
hanabu ini sang paghari ni Dario, nḡa
Persiahanon.
23 Ang mḡa anak ni Lebi, nḡa mḡa pa-
nḡolo sang mḡa ginikanan, ginpanulat
sa tolon-an sang mḡa Kronika tubtub sa
mḡa kaadlawan ni Iohanan, nḡa anak
ni Eliasib.
24 Ang mḡa panḡolo sang mḡa Lebin-
hon amo si Hasabias, si Serebias kag si
Iesua, nḡa anak ni Kadmiel, kag ang ila
mḡa útud upud sa ila sa pagdayaw kag
sa pagpasalamat *kay Iehoba* sono sang
sogo ni Dabid, nḡa lalaki sang Dios, ang
isa ka bantay nḡa nagatal-us sa isa.
25 Si Matanias kag si Bakbukias, si
Abdias, si Mesulam, si Talmon, si Akub,
nḡa mḡa bantay, nḡa mḡa manugbantay
sang gawang, nḡa nagabantay sang mḡ
kamalig sang mḡa gawang.
26 Amo ini sila sa mḡa kaadlawan ni
Ioiakim, nḡa anak ni Iesua, anak ni
Iosadak, kag sa mḡa kaadlawan ni Ne-
hemias nḡa gobernador, kag *sa mḡa*

adlaw sang saserdote ng̃a si Esdras, ng̃a
eskriba.

Ang pagpahanung̃ud ng̃a mahal sang kuta sa Ierusalem.

27 Kag sa pagpahanug̃ud sang kuta sa
Ierusalem, ginpang̃ita nila ang mg̃a Le-
binhon sa tanan nila ng̃a mg̃a duug, sa
pagpakari sa ila sa Ierusalem, sa paghimo
sang pagpahanung̃ud ng̃a may kasadya
kag ng̃a may mg̃a pagdayaw, kag may
mg̃a kalantahon *sa ting̃ug* sang mg̃a api-
ping, sang mg̃a salterio kag sang mg̃a
harpa,
28 Kag nagtilipon ang mg̃a anak sang
mg̃a manugkanta, sa ginsakpan sa pali-
bot sang Ierusalem, subung man sa mg̃a
minoro sang mg̃a Netopatinhon,
29 Kag sa Bet-Gilgal, kag sa mg̃a la-
tagon sa Geba, kag sa Asmabet; kay
ang mg̃a manugkanta nagpalatindug sing
mg̃a minoro sa palibot sang Ierusalem.
30 Kag nagpalaninlo ang mg̃a saser-
dote kag ang mg̃a Lebinhon, kag gintin-
loan nila ang banwa, kag ang mg̃a ga-
wang kag ang kuta.
31 Kag ginpasaka ko ang mg̃a dunga-
non sa Iuda sa ibabaw sang kuta, kag
ginbutang̃an ko sing duha ka dalagku
ng̃a pinanung ng̃a nagpasalamat, ng̃a na-
galalakat: ang isa sa too sa ibabaw sang
kuta nayon sang gawang sang Palamus-
unan;
32 Kag nagasunud sa ila si Osaya, kag
ang katung̃â sang mg̃a dunganon sa
Iuda,
33 Kag si Asarias, si Esdras si
Mesulam,
34 Si Iuda si Benyamin, si Semaia,
kag si Ieremias.
35 Kag ang *iban* sang mg̃a inanak sang
mg̃a saserdote ng̃a may mg̃a budyong,
kon sayoron si Sakarias, ng̃a anak ni Io-
natan, anak ni Semaia, anak ni Matani-
as, anak ni Mikaia, anak ni Sakur, anak
ni Asap:
36 Kag ang iya útud ng̃a si Semaia,
kag si Asareel, si Milalai, si Maai, si
Natanael, si Iuda kag si Hanani, ng̃a
may mg̃a tulungon sang musika ni
Dabid, ng̃a lalaki sang Dios; kag si
Esdras, ng̃a eskriba, sa atubang̃an nila.
37 Kag sa gawang sang Tuburan, sa
atubang̃an nila, nagsalaka sila sa mg̃a
alintaga sang banwa ni Dabid, sa takla-
ran sang kuta, sa ibabaw sang baláy ni
Dabid kag tubtub sa gawang sang mg̃a
tubig pa Sidlang̃an.
38 Kag ang ikaduha ka pinanung nag-
lakat sa padulung̃an ng̃a batok, kag ako
sa olehe niya upud sang katung̃â sang
banwa sa ibabaw sang kuta, kutub sa
tore sang mg̃a Dapog, tubtub sa ma-
sangkad ng̃a kuta;
39 Kag sa ibabaw sang gawang ni
Epraim kag sa Daan ng̃a gawang, kag
sa gawang sang Isda kag sang tore sa
Hananeel, kag sang tore sa Mea kag tub-
tub sa gawang sang mg̃a Obeha: kag
nagdulúlog sila sa gawang sang Bilan-
goan.
40 Kag nagdúlog ang duha ka pina-
nong sa Baláy sang Dios, subung man
ako kag ang katung̃â sang mg̃a punoan
upud sa akon.
41 Kag ang mg̃a saserdote, ng̃a si
Eliakim, si Maaseia, si Miniamin, si
Mikaia, si Elioenai, si Sakarias, si Ha-
nanias, ng̃a may mg̃a budyong sila;
42 Kag si Maasia, si Semaia, si
Eléasar, si Usi, si Iohanan, si Malkias,
si Elam kag si Eser. Kag ang mg̃a
manugkanta ginpabati nila *ang ila ting̃ug*,
kag si Israhia *amo* ang tinulinan.
43 Kag ginhalad *sang mg̃a Israelinhon*
sadto ng̃a adlaw ang dalagku ng̃a mg̃a ha-
lad, kag nagkalasadya sila; kay ang Dios
nagpasadya sa ila ng̃a may daku ng̃a kali-
pay: nagkalasadya man ang mg̃a babae
kag ang mg̃a kabataan, kag ang paghili-
nugyaw sa Ierusalem nabatian sa ma-
layo.

Pagbag-o sang mg̃a ikapulo.

44 Kag sa sadto ng̃a adlaw ginpamu-
tang̃an sing mg̃a lalaki sa ibabaw sang
mg̃a hulut sang mg̃a bahandi, ng̃a sa
mg̃a halad ng̃a binayaw, ng̃a sa mg̃a
nahauna ng̃a mg̃a bung̃a, kag ng̃a sa
mg̃a ikapúlô, sa pagtipon sa ila sa mg̃a
latagon sang mg̃a kabanwaanan sang
mg̃a bahin *ng̃a ginhatag* tung̃ud sang
kasogoan sa mg̃a saserdote kag sa mg̃a
Lebinhon; kay may kalipay sa Iuda
tung̃ud kay ang mg̃a saserdote kag ang
mg̃a Lebinhon nagtilindug *sa atubang̃an
ni Iehoba.*
45 Kag ginbantayan nila ang gintulin
sa ila sang Dios ng̃a pagbantayan, kag
ang gintulin sa ila ng̃a bantayan ng̃a sa
pagpaninlo, subung man ang mg̃a ma-
nugkanta kag ang mg̃a manugbantay

sang gawang, sono sang sogo ni Dabid *kag* ni Salomon, nḡa iya anak;

46 Kay sadto anay, sa panag-on ni Dabid kag ni Asap, may mḡa panḡolo sang mḡa manugkanta, kag mḡa kalantahon sa pagdayaw kag sa pagpasalamat sa Dios.

47 Kag sa mḡa kaadlawan ni Sorobabel kag sa mḡa kaadlawan ni Nehemias ang bug-os nḡa Israel, nagahatag sing mḡa bahin nḡa kalan-on sa mḡa manugkanta kag sa mḡa manugbantay sang gawang, sa tagsa ka adlaw ang butang sa iya adlaw; kag ginhatag nila ang mḡa butang nḡa balaan sa mḡa Lebinhon, kag ang mḡa Lebinhon naghatag sing butang nḡa balaan sa mḡa inanak ni Aaron.

Ginabadlong ni Nehemias ang pila ka mḡa kalakasan.

13 SADTONG adlaw ginbása ang tolon-an ni Moises, nḡa nagapamati sa iya ang banwa, kag nakita sa iya nḡa nasulat, nḡa ang mḡa Amoninhon kag ang mḡa Moabinhon indi sila dapat magsulúd nḡa mas-a sa katilingban sang Dios,

2 Tunḡud nḡa walâ sila magsugata sa mḡa inanak ni Israel nḡa may tinapay kag may tubig, kondi nḡa ginhinakayan nila si Balaam batok sa ila, agud nḡa magpakamalaut sia sa ila; apang ang aton Dios nagbaylo sang pagpakamalain sa pagpakamaayo.

3 Kag nahanabu nḡa, sang pagkabati nila sang kasogoan, ginpahilayô nila kay Israel ang tanan nḡa mḡa dumuluong.

4 Kag sa úna sini, si Eliasib nḡa saserdote, nḡa sia ang tinulinan sang hulut sang Baláy sang aton Dios, nḡa nagpakighimata sia kay Tobias,

5 Gin-amanan niya nḡa sa iya sing isa ka daku nḡa hulut, nḡa sa iya ginbutang sadto ang mḡa halad nḡa kalan-on, ang insienso, ang mḡa suludlan, ang mḡa ikapúlô sang trigo, ang duga sang ubas kag ang lana, nḡa nasogo nḡa *ihatag* sa mḡa Lebinhon, sa manugkanta kag sa mḡa manugbantay sang gawang; kag ang halad nḡa binayaw sang mḡa saserdote.

6 Apang sa sining tanan, walâ ako sa Ierusalem; kay sa tuig nḡa katloan kag duha ni Artaherhes, nḡa hari sa Babilonia, nagkadto ako sa hari kag sa katapusan sang tuig nadanḡat ko sa hari ang akon panḡabay.

7 Kag sang umabut ako sa Ierusalem, nahanḡup ko ang kalainan nḡa ginhimo ni Eliasib tunḡud kay Tobias, nḡa naghimo nḡa sa iya sing hulut sa mḡa patyo sang Baláy sang Dios.

8 Kag tunḡud sini nasakit ako sing daku gid; kag ginpahaboy ko ang tanan nḡa mḡa gamit sang baláy ni Tobias sa gowa sang hulut,

9 Kag nagsogo ako nḡa tinloan nila ang mḡa hulut, kag ginpapauli ko didto ang mḡa gamit sang Baláy sang Dios, ang mḡa halad nḡa kalan-on kag ang insienso.

10 Subung man ginhanḡup ko, nḡa ang mḡa bahin sang mḡa Lebinhon walâ pagihatag sa ila; kag nḡa ang mḡa Lebinhon kag ang mḡa manugkanta nḡa naghimo sang buluhaton nagpalalagyo ang tagsatagsa sa iya latagon.

11 Kag nagsabdong ako sa mḡa punoan, kag nagsiling ako: "¿Kay nḡaa bala nabayaan ang Baláy sang Dios?" Kag gintipon ko sila kag ginbutang ko sila sa ila duug.

12 Kag ang bug-os nḡa Iuda nagdalá sa mḡa bahandi sang ikapúlô sang trigo, kag sang duga sang ubas kag sang lana.

13 Kag gintukud ko nḡa mḡa panḡolo sang mḡa bahandi, si Selemias, nḡa saserdote, kag si Sadok, nḡa eskriba, kag si Pedaia, sa tunḡâ sang mḡa Lebinhon; kag ginimpon ko sa ila si Hanan, nḡa anak ni Sakur, anak ni Matanias, kay amo sila ang ginpakamatutum, kag sila amo ang tinulinan sa pagpamahat sa iya mḡa útud.

14 Dumduma ako, oh Dios, tunḡud sini, kag indi pagpanasa ang akon *buhat nḡa* maloloy-on, nḡa ginhimo ko sa Baláy sang akon Dios kag sa iya mḡa tulumanon.

15 Sa sadtong mḡa adlaw nakita ko sa Iuda ang iban nḡa nagatalapak sa mḡa ipitan sang ubas sa sabado, kag nḡa nagapasulúd sila sing mḡa inupung, kag ginalulan nila sila sa mḡa asno, subung man ang alak, kag ang mḡa ubas kag ang mḡa igos, kag ang tanan nḡa bagay sang lulan, kag nḡa gindalá nila sila sa Ierusalem sa adlaw nḡa sabado; kag ginsabdong ko sila nahanunḡud sang adlaw nḡa nagbaligya sila sang kabuhian.

16 Kag ang mg̃a Tirohanon, ng̃a nag-
puyô didto, nagdalalá sing mg̃a isda kag
sang tanan ng̃a mg̃a ibalaligya, kag gin-
baligya nila sila sa sabado sa mg̃a ina-
nak ni Iuda sa Ierusalem.
17 Kag ginbadlong ko ang mg̃a lutaw
sa Iuda, kag nagsiling ako sa ila:
"¿Ano bala ng̃a kalainan ini ng̃a inyo
ginahimo, ng̃a ginapakadibalaan ninyo
ang adlaw ng̃a sabado?
18 ¿Walâ bala paghimoa ini sang
inyo mg̃a ginikanan, sa bagay ng̃a gin-
dalá sang aton Dios sa ibabaw naton
ining tanan ng̃a kalainan kag sa ibabaw
sini ng̃a banwa? Kag karon nagapadu-
gang kamo sang kaakig sa ibabaw ni
Israel, ng̃a ginapasipalahan ninyo ang
sabado."
19 Kag sang ang mg̃a gawang sang
Ierusalem yara sa landong sang walâ
pa ang sabado, nagsiling ako ng̃a takpan
ang mg̃a gawang, kag nagsiling ako ng̃a
indi sila pagbuksan tubtub ng̃a lumigad
ang sabado: kag ginbutang ko sa mg̃a
gawang ang iban sang akon mg̃a solo-
goon, agud ng̃a sa adlaw ng̃a sabado
indi makasulúd ang bisan ano ng̃a lulan.
20 Kag naghiligda sa gowa sang Ie-
rusalem sa makaisa kag makaduha ang
mg̃a manuglibud kag ang mg̃a manugba-
laligya sang tanan ng̃a mg̃a bagay sang
ibalaligya.
21 Kag nagsabdong ako sa ila kag
nagsiling ako sa ila: "¿Kay ng̃aa bala
nagahiligda kamo sa atubang̃an sang
kuta? Kon buhaton ninyo ini liwan,
pagadakpon ko kamo." Kutub niyan
walâ na sila magkalari sang sabado.
22 Kag nagsiling ako sa mg̃a Lebin-
hon, ng̃a magpalaninlo sila kag magka-
lari sila sa pagbantay sang mg̃a gawang,
sa pagpakabalaan sang adlaw ng̃a sa-
bado. Tung̃ud sini dumduma man ako,
Dios ko, kag kalooyi ako sono sang
kadamuon sang imo bugay.
23 Subung man nakita ko sa sadtong
mg̃a adlaw, ng̃a ang mg̃a Iudio nagpa-
puyô sa ila sang mg̃a babae ng̃a Asdo-
dinhon, ng̃a Amoninhon kag ng̃a Moa-
binhon.
24 Kag ang ila mg̃a anak nagahalam-
bal sing alangalang sa Asdodinhon, kag
indi sila makahibalo maghambal sing
hinudio, kondi *lamang* sang hambal sang
isa kon isa ka banwa.
25 Kag ginsabdong ko sila, kag gin-
pakamalaut ko sila, kag ginpilas ko ang
iban sa ila, kag gingabut ko sa ila ang
mg̃a bohok, kag ginpasumpa ko sila
tung̃ud sang Dios, ng̃a *nagasiling:* "In-
di ninyo pagihatag ang inyo mg̃a anak
ng̃a babae sa ila mg̃a anak ng̃a lalaki,
kag indi kamo magkuluha sang ila mg̃a
anak ng̃a babae ng̃a sa inyo mg̃a anak
ng̃a lalaki, bisan ng̃a sa inyo.
26 ¿Walâ bala makasalâ tung̃ud sini
si Salomon, ng̃a hari sa Israel? Sa
madamu ng̃a katawohan walâ sing hari
ng̃a subung sa iya, ng̃a nahagugmaan
sia sang iya Dios, kag ginbutang sia
sang Dios ng̃a hari sa ibabaw sang
bug-os ng̃a Israel; walay sapayan gin-
papakasalâ sia sang mg̃a babae ng̃a mg̃a
dumuluong.
27 Kag ¿magapamati bala kami sa
inyo sa pagbuhat sining tanan ng̃a ka-
lainan ng̃a daku, sa paglalis batok sa
aton Dios, sa pagpapuyô sa amon sing
mg̃a babae ng̃a mg̃a dumuluong?"
28 Kag ang isa sang mg̃a anak ni Ioia-
da, ng̃a anak ni Eliasib, ng̃a dakung saser-
dote, amo ang umagad ni Sanbalat, ng̃a
Horoninhon; kag gintabog ko sia gikan
sa atubang̃an nakon.
29 Dumduma sila, Dios ko, bang̃ud
sang mg̃a kahigkoan sang pagkasaser-
dote, kag sang katipan sang pagkasaser-
dote kag sang mg̃a Lebinhon.
30 Kag gintinloan ko sila sang tanan
ng̃a dumuluong, kag gintapat ko ang
dapat ng̃a bantayan sang mg̃a saserdote
kag sang mg̃a Lebinhon, ang tagsatagsa
sa iya gid ng̃a buluhaton,
31 Kag ang nahanung̃ud sang mg̃a
halad sang gatong sa mg̃a panag-on ng̃a
pinat-in kag sang mg̃a pang̃anay. Dum-
duma ako, Dios ko, ng̃a sa kaayohan.

SI ESTER.

Piesta ni Asuero.—Ang haring babae nğa si Basti nagapanğindi sa pagtambong sa iya. Ginbulagan sia.

1 SA mğa adlaw ni Asuero, ang amo nğa
si Asuero nğa naghari kutub sa India
tubtub sa Kus, sa ibabaw sang isa ka
gatus duha ka púlô kag pito ka probinsia,
2 Nahanabu sa sadtong mğa adlaw,
nğa naglingkod ang hari nğa si Asuero
sa lingkoran nğa harianon sa iya gin-
harian, nğa yara sia sa Susan, nğa iya
puluy-anan.
3 Sa ikatlo ka tuig sang iya paghari
naghimo sia sing isa ka piesta sa tanan
niya nğa mğa dunganon kag mğa alagad,
sa kasoldadosan sa Persia kag sa Media,
sa mğa dalagku nğa mğa ginoo kag sa
mga panğolo sang mğa probinsia, *nğa
nagtipon* sa atubanğan niya,
4 Nğa nagapahayag sang mğa mangad
sang himaya sang iya ginharian, kag
sang pagkataas sang pagkahalangdon
sang iya pagkadaku, sa madamu nğa
mğa adlaw, nğa isa ka gatus kag kawa-
loan ka adlaw.
5 Kag sang natuman ining mğa ad-
law, naghimo ang hari sing piesta sa
pito ka adlaw, sa patyo sang katamnan
sang baláy nğa harianon, sa bug-os nğa
banwa, kutub sa tigulang tubtub sa bátâ
nğa yara sa Susan, nğa iya puluy-anan.
6 *Nğa didto* ang lino nğa maputi, kag
ang sukla, kag ang mğa *hinabol* sa pur-
pura nğa nahigtan sang mğa lubid nğa
lino kag nğa eskarlata sa mğa singsing
nğa pílak kag sa mğa haligi nğa marmol
nğa maputi; *nğa didto* may mğa salali-
ayan nğa bulawan kag pílak sa ibabaw
sang isa ka salog nğa natisaan nğa por-
piro, kag marmol nğa maputi, kag nğa
tipay kag pakinhason.
7 Kag ginpainum sila sa mğa ilimnan
nğa bulawan, nğa mğa ilimnan nğa na-
galinainlain ang iban sa iban, kag ang
alak nğa harianon bugana, subung nğa
sarang ikaghatag sang kamut sang hari.
8 Kag, sono sang sogo, walâ sing pag-
piliton sa paginum; kay amo ini ang
ginsogo sang hari sa tanan nğa mğa
kadalagkuan sang iya baláy, nğa himoon
sono sang kabubut-on sang tagsatagsa.
9 Subung man ang babae nğa hari
nğa si Basti naghimo sing piesta sa mğa
babae sa baláy nğa harianon sang hari
nğa si Asuero.
10 Sang ikapito ka adlaw, sang ang
tagiposoon sang hari nagamasadya sang
alak, nagsogo sia kay Mehuman, kay
Bista, kay Harbona, kay Bigta, kay
Abagta, kay Setar kag kay Karkas nğa
mğa pito ka mğa kapon, nğa nag-alala-
gad sa atubanğan sang hari nğa si
Asuero,
11 Nğa dalhon nila ang haring babae
nğa si Basti sa atubanğan sang hari
nğa may purungpurung nğa harianon,
sa pagpakita sang iya kagayon sa mğa
banwa kag sa mğa dunganon, kay ma-
gayon sia nğa tan-awon.
12 Kag ang haring babae nğa si Basti
nanğindi sa pag-atubang sa sogo sang
hari, nğa ginpaliton sang mğa kapon;
kag naakig ang hari sing daku gid, kag
nagdabdad sa iya ang iya kasingkal.
13 Kag namangkot ang hari sa mğa
maalam, nğa nakahibalo sang mğa pa-
nag-on (kay amo ini ang pamatasan
sang hari nğa sa tanan nğa mğa nakahi-
balo sang mğa kasogoan kag sang ka-
tadlunğan;
14 Kag ang labing malapit sa iya amo
si Karsena, si Setar, si Admata, si Tar-
sis, si Meres, si Marsena *kag* si Memu-
kan, pito ka mğa dunganon sa Persia kag
sa Media, nğa nagatalan-aw sang nawung
sang hari, kag nagalilingkod nğa mğa
nahauna sa ginharian):
15 "Sono sang mğa kasogoan, ¿ano
bala nğa dapat paghimoon sa haring
babae nğa si Basti, tunğud nğa walâ
magtuman sang sogo sang hari nğa si
Asuero, nğa ginpaliton sang mğa
kapon?"
16 Kag nagsiling si Memukan sa atu-
banğan sang hari kag sang mğa dunga-

non: "Dili lamang batok sa hari na-
kasalâ ang haring babae nga si Basti,
kondi batok sa tanan nga mga dunga-
non kag batok sa tanan nga mga banwa
nga yara sa tanan nga mga probinsia
sang hari nga si Asuero;
17 Kay ining buhat sang haring babae
magalapnag sa tanan nga mga babae sa
paghimo sa ila mga bana nga talamayon
sa mga mata nila, sa ila igasiling: Ang
hari nga si Asuero nagsogo, nga dalhon
sa atubangan niya ang haring babae nga
si Basti, kag sia walâ magkadto.
18 Kag kutub karon ang mga babae
nga dunganon sa Persia kag sa Media,
nga nakabati sang binuhatan sang haring
babae, magasililing sing *subung man* sa
tanan nga mga dunganon sang hari, kag
may daku nga pagtamay kag kaakig.
19 Kon minamaayo sang hari, mag-
gowa ang isa ka sogo nga harianon
gikan sa iya, kag isulat sia sa mga kaso-
goan sang Persia kag sang Media, kag
mangindimailisan, kon sayoron, nga indi
na gid magkari si Basti sa atubangan
sang hari nga si Asuero; kag nga ihatag
sang hari ang iya ginharian sa isa sang
iya mga kaupdanan nga babae nga
labing maayo sa iya.
20 Kag ang sogo nga pagahimoon
sang hari pagaipapamati sa bug-os nga
iya ginharian, bisan daku sia, kag ang
tanan nga mga babae nagahalatag sing
kadunganan sa ila mga bana, kutub sa
labing daku tubtub sa labing magamay."
21 Kag nahamut-an ini nga polong sa
mga mata sang hari, kag sang mga dun-
ganon; kag ginhimo sang hari sono sang
polong ni Memukan:
22 Nagpadalá sia sing mga sulat sa
tanan nga mga probinsia sang hari, sa-
tagsaka, probinsia, sono sang iya sulat, kag
sa tagsa ka banwa, sono sang iya pamo-
long, *nga nagasogo* nga ang tanan nga
lalaki manginginoo sa iya baláy, kag
nga maghambal sia sang pamolong sang
iya banwa.

Si Asuero nagapangasawa kay Ester nga Iudio.

2 SANG lumigad ining mga butang,
nga naglugpay na ang kaakig sang
hari nga si Asuero, nakadumdum sia kay
Basti, kag sang iya ginhimo, kag sang
ginsogo batok sa iya.
2 Kag nagsililing ang mga sologoon
nga nagaalalagad sang hari: "Pangitai
ang hari sing mga dalaga nga mga ulay,
nga mga magayon nga tan-awon;
3 Kag maghatag ang hari sing tulin
sa tanan nga mga probinsia sang iya
ginharian, sa mga tulugyanan nga tipo-
non nila ang tanan nga mga kadalaga-
han nga ulay, nga mga magayon nga
tan-awon sa Susan nga *iya* puluy-anan,
sa baláy sang mga babae, sa talatapon ni
Hegai, nga kapon sang hari, nga bantay
sang mga babae, kag nga hatagan sila
sang ila mga pag-aman.
4 Kag nga ang dalaga nga makapaka-
muut sa mga mata sang hari, maghari
sa duug ni Basti." Kag ang butang na-
nginmaayo sa mga mata sang hari, kag
ginhimo niya ang subung sini.
5 May isa ka tawo nga Iudio sa Su-
san, nga puluy-anan, nga ginangalanan
nga si Mardokeo, nga anak ni Iair, anak
ni Simi, anak ni Kis, nga Benyaminhon;
6 Nga sia ginpaliton gikan sa Ierusa-
lem upud sang pagkapaliton nga ginpa-
liton sa dag-on ni Iekonias, nga hari sa
Iuda, nga ginpaliton sia ni Nabukodo-
nosor, nga hari sa Babilonia.
7 Kag ginsagud niya si Hadasa, nga
amo si Ester, nga anak nga babae sang iya
batâ, kay walâ sia sing amay bisan ilóy;
kag ang dalaga matahum sing bayhon kag
magayon nga tan-awon; kag sa pagkapa-
tay sang iya amay kag sang ilóy, ginku-
ha sia ni Mardokeo subung nga iya anak.
8 Kag nahanabu, sang lumapnag na
ang polong sang hari kag ang iya so-
go, kag sang natipon na ang madamu
nga mga dalaga sa Susan, nga puluy-
anan, sa talatapon ni Hegai, gindalá man
si Ester sa baláy sang hari, sa talatapon
ni Hegai, nga bantay sang mga babae.
9 Kag ang dalaga nahamut-an sa iya
mga mata kag nakakita sing bugay sa
atubangan niya; kag ginpahatagan niya
sia sing madali gid sang iya mga in-
aman kag sang iya mga pahat *nga pagkaon,*
nga ginhatagan man sia sing pito ka mga
dalaga nga pinili sa baláy sang mga ba-
bae; kag ginpaliton niya sia, sia patí ang
iya mga kadalagahan, sa labing maayo
nga hulut sang baláy sang mga babae.
10 Si Ester walâ magpahayag sang
iya banwa, bisan sang iya ginikanan,
kay si Mardokeo nagsogo sa iya, nga
indi niya igsugid ini.
11 Kag sa adlawadlaw si Mardokeo na-
gadayandayan sa atubangan sang patyo
sang baláy sang mga babae, sa pagsayud

kon paano si Esther, kag kon ano ang
paghimoon sa iya.
12 Kag sang pag-abut sang pagbulus-
bulus sang tagsa ka mḡa dalaga sa pag-
sulúd sa hari nḡa si Asuero, sa ubus na
matuman ang sogo nahanunḡud sa mḡa
babae, sa sulúd sang napúlô kag duha
ka bulan (kay sa sini nagakatuman ang
panag-on sang iya mḡa pag-aman: anum
ka bulan nḡa may lana sang mira, kag
anum ka bulan nḡa may mḡa pahamut
kag *ang iban* nḡa mḡa pag-aman sang
mḡa babae,
13 Nḡa sa tapus sini ang dalaga nagsu-
lúd sa hari), ang tanan nḡa iya ginpa-
nḡayô ginhatag sa iya sa pagúpud sa iya
gikan sa baláy sang mḡa babae tubtub sa
baláy sang hari.
14 Kag nagsulúd sia sa hapon kag sa
aga nagpauli sia sa baláy nḡa ikaduha
sang mḡa babae, sa talatapon ni Saasgas,
nḡa kapon sang hari, nḡa bantay sang
mḡa babae. Walâ na sia magsulúd sa
hari, basi pa kon ang hari mahamuut sa
iya kag pagtawgon sia sa nḡalan.
15 Kag sang umabut na ang bulusbu-
lus ni Ester, nḡa anak nḡa babae ni Abi-
hail, nḡa batâ ni Mardokeo, nḡa ginkuha
niya subung nḡa iya anak, sa pagsulúd
sa hari, walâ gid sing ano nḡa gin-
panḡayô niya kondi ang ginsiling sa iya
ni Hegai, nḡa kapon sang hari, nḡa bantay
sang mḡa babae: kag nakakita si Ester
sing bugay sa mḡa mata sang tanan nḡa
nakakita sa iya.
16 Kag gindalá si Ester sa hari nḡa
si Asuero sa baláy nḡa harianon, sa
bulan nḡa ikapúlô, nḡa amo ang bulan
ni Tebet, sa ikapito ka tuig sang iya
paghari.
17 Kag ginhigugma sang hari si Ester
labi pa sa tanan nḡa mḡa babae, kag
nakakita sia sing bugay kag kauyonan
sa atubanḡan niya labi pa sa tanan nḡa
mḡa ulay; *kag* ginbutang niya ang pu-
rungpurung nḡa harianon sa iya olo,
kag ginhimo niya sia nḡa haring babae
sa duug ni Basti.
18 Kag naghimo ang hari sing daku
nḡa piesta sa tanan niya nḡa mḡa
dunganon kag sa iya mḡa alagad, ang
piesta ni Ester; *kag* ginpamag-anan
niya ang mḡa probinsia, kag naghatag
sia sing mḡa dólot, sono sang ikasarang
paghimo sang kamut sang hari.
19 Kag sang ginpatipon ang mḡa ulay
sing makaduha, si Mardokeo naham-
tang sa gawang sang hari,
20 *Kag* si Ester, sono sang ginsogo
sa iya ni Mardokeo, walâ magpahayag
sia sang iya ginikanan, bisan sang iya
banwa, kay ginhimo ni Ester ang gin-
siling sa iya ni Mardokeo, subung sadto
sang ginsagud sia niya.

Si Mardokeo nakasapo sing isa ka puhon batok sa hari.

21 Sa sadtong mḡa adlaw, sang si
Mardokeo nagalingkod sa gawang sang
hari, nagkalaakig si Bigtan kag si Teres,
ang duha ka mḡa kapon sang hari sa
tunḡâ sang mḡa bantay sang atanḡan kag
naghilimulat sila sa pagdakup sa hari
nḡa si Asuero.
22 Kag sang nahibaloan ini ni Mardo-
keo, ginsugid niya ini sa haring babae
nḡa si Ester, kag si Ester nagsiling sini
sa hari sa nḡalan ni Mardokeo.
23 Kag ginhimo ang pagsusi sang
butang, kag nakita nḡa matuud; kag
sila nḡa duha ginbitay sa isa ka bitayan.
Kag ginsulat ang nahanabu sa tolon-an
sang mḡa Kronika, sa atubanḡan sang
hari.

Si Haman nḡa naakig batok kay Mardokeo nakadanḡat sing isa ka sogo nḡa sa kalaglagan sang mḡa Iudio.

3 SA tapus na sining mḡa butang, gin-
pakadaku sang hari nḡa si Asuero
si Haman, nḡa anak ni Hamedata, nḡa A-
gaginhon, kag ginpakataas niya sia, kag
ginbutang niya ang iya lingkoran sa
ibabaw sang tanan nḡa mḡa dunganon
nḡa yara kaúpud niya.
2 Kag ang tanan nḡa mḡa alagad
sang hari, nḡa yara sa gawang sang hari,
nagaluluhod kag nagalayaub sa atuba-
nḡan ni Haman; kay amo ini ang kina-
sogo sang hari nahanunḡud sa iya;
apang si Mardokeo walâ magaluhod,
bisan magayaub.
3 Kag ang mḡa alagad sang hari, nḡa
yara sa gawang sang hari, nagsililing
kay Mardokeo: "¿Kay nḡaa bala nḡa
nagalalis ka sang sogo sang hari?"
4 Kag nahanabu nḡa, sang ginahambal
sia nila sa adlawadlaw kag sang walâ
sia magapamati sa ila, ginsugid nila ini
kay Haman, sa pagtan-aw kon ang mḡa
polong ni Mardokeo mḡa malig-on; kay
ginpahayag na niya sa ila nḡa sia Iudio.

5 Kag nakita ni Haman, nĝa si Mardokeo walâ magaluhod, bisan magayaub sa atubanĝan niya ; kag napunô sia sang kasingkal.

6 Apang ginpakaditakus niya ang pagdakup lamang kay Mardokeo ; kay kinapahayag na sa iya ang banwa ni Mardokeo ; kag ginhimulatan ni Haman ang paglaglag sang tanan nĝa mĝa Iudio, nĝa yara sa bug-os nĝa ginharian ni Asuero, sang banwa ni Mardokeo.

7 Sa nahauna nĝa bulan, nĝa amo ang bulan sa Nisan, sa tuig nĝa ikapúlô kag duha sang hari nĝa si Asuero, ginholog ang Pur, kon sayoron, ang kapalaran sa atubanĝan ni Haman sa adlawadlaw kag sa bulanbulan, tubtub sang bulan nĝa ikapúlô kag duha, nĝa amo ang bulan sa Adar.

8 Kag nagsiling si Haman sa hari nĝa si Asuero : " May isa ka banwa nĝa nag-alaplaag kag nagbulublag sa mĝa kabanwaanan sa tanan nĝa mĝa probinsia sa imo ginharian, kag ang ila mĝa kasogoan mĝa lain *sang mĝa* sang bug-os nĝa banwa, kag sila walâ magabutang sa buhat sang mĝa sogo sang hari ; kag sa hari indi anĝay sa pagpabaya sa ila sa paghidaet.

9 Kon minamaayo sang hari, igsulat nĝa pagpanlaglagon sila ; kag ako magabayad sing napúlô ka libo ka talanton nĝa pílak sa mĝa kamut sang mĝa nagapalatikang sang mĝa buluhaton *nĝa binanwa*, agud nĝa pagdalhon sila sa mĝa bahandi sang hari.

10 Kag ginhukas sang hari ang iya singsing sa iya kamut, kag ginhatag niya ini kay Haman, nĝa anak ni Hamedata, nĝa Agaginhon, nĝa manugpigos sang mĝa Iudio.

11 Kag ang hari nagsiling kay Haman : " Ang pílak ginhatag sa imo, kag subung man ining banwa, agud nĝa maghimo ka sa iya sang ginapakamaayo sa imo mĝa mata."

12 Kag ginpanawag ang mĝa eskriba sang hari sa adlaw nĝa ikapúlô kag tatlo sa nahauna nĝa bulan, kag ginsulat, sono sang tanan nĝa ginsogo ni Haman, sa mĝa satrapa sang hari, kag sa mĝa gobernador sa tagsa ka probinsia, kag sa mĝa dunganon sang tagsa ka banwa ; sa tagsa ka probinsia sono sang iya panulat, kag sa tagsa ka banwa sono sang iya pamolong : sa nĝalan sang hari nĝa si Asuero ginsulat *ini*, kag ginpatinan sang singsing sang hari.

13 Kag ginpadalá ang mĝa sulat sa kamut sang mĝa manugdalagan sa tanan nĝa mĝa probinsia sang hari, *nĝa nagasogo* sa paglaglag, kag sa pagpatay kag sa pagpapas sa tanan nĝa mĝa Iudio, kutub sa pamatan-on tubtub sa tigulang, ang mĝa kabataan kag mĝa kababainan, sa isa lamang ka adlaw, sa ikapúlô kag tatlo sang bulan nĝa ikapúlô kag duha, nĝa amo ang bulan sa Adar, kag sa pagagaw sang ila mĝa pagkabutang.

14 Ang isa ka hinuwad sang sinulat nĝa dapat ihatag subung nĝa sogo sa tagsa ka probinsia, ginbantala sa tanan nĝa kabanwaanan, agud nĝa makapanĝaman sila nĝa sa sadto nĝa adlaw

15 Kag naghalalín sing madasig ang mĝa manugdalalagan sa sogo sang hari, kag ang sogo ginhatag sa Susan, nĝa puluy-anan. Kag ang hari kag si Haman naglilingkod sila sa pag-inum, kag ang banwa sa Susan ginkugmat.

Si Ester nagahanda sa pagtabang sa mĝa Iudio.

4 SANG pagkahibalo ni Mardokeo sang tanan nĝa ginhimo, ginĝusbat niya ang iya mĝa panapton, kag nagpanaput sia sing panapton nĝa masinakiton kag sang abó ; kag naggowa sia sa tunĝâ sang banwa, nĝa nagasingit sa daku kag mapait nĝa pagpanghakroy ;

2 Kag nag-abut sia tubtub sa atubanĝan sang gawang sang hari ; kay indi natugut ang pagsulúd sa gawang sang hari nĝa nagpanaput sing panapton nĝa masinakiton.

3 Kag sa tagsa ka probinsia, sa duug nĝa didto nag-abut ang polong sang hari, kag ang iya sogo, may daku nĝa lalaw sa mĝa Iudio, kag puasa, kag hinibi kag panalabiton ; kag panapton nĝa masinakiton kag abó amo ang higdaan sang kadamuan.

4 Kag nag-alabut ang mĝa kadalagahan ni Ester kag ang iya kapon, kag nagsulugid sila sini sa iya. Kag ang haring babae nagkasakit sing daku, kag nagpadalá sia sing mĝa panapton nĝa pagaipanaput kay Mardokeo, kag agud nĝa magkuha sia sang iya panapton nĝa masinakiton sa iya ; apang sia walâ sa ila magbaton.

5 Niyan si Ester nagtawag kay Hatak

nḡa isa sang mḡa kapon sang hari, nḡa ginpahamtang sang hari sa atubanḡan niya, kag ginsogo niya sia *sa pagkadto* kay Mardokeo, sa pagpakisayud kon ano yadto, kag kay nḡaa.
6 Kag naggowa si Hatak kay Mardokeo sa balaligyaan sang banwa nḡa yara sa atubanḡan sang gawang sang hari.
7 Kag si Mardokeo nagpahayag sa iya sang tanan nḡa nagkahanabu patí ang pagsambit sang pílak nḡa kinasiling ni Haman, nḡa buut niya igabayad sa mḡa bahandi sang hari nahanunḡud sa mḡa Iudio, sa pagpalaglag sa ila.
8 Kag ginhatagan sia niya sang hinuwad sa sinulat sang sogo nḡa ginhatag sa Susan, agud nḡa paglaglagon sila, agud nḡa ipahayag niya sia kay Ester, kag isugid niya ini; kag ginsogo niya sia, nḡa magsulúd sia sa harí sa pagpakilooy sa iya, kag sa pagpanḡayô sa atubanḡan niya sa kauyonan sang iya banwa.
9 Kag nag-abut si Hatak, kag ginsugid niya kay Ester ang mḡa polong ni Mardokeo.
10 Kag si Ester nagsiling kay Hatak, kag nagsogo sa iya sa pagsiling kay Mardokeo:
11 "Ang tanan nḡa mḡa alagad sang hari, kag ang banwa sang mḡa probinsia sang hari nakahibalo, nḡa bisan sin-o nḡa lalaki kon babae nḡa nagasulúd sa hari sa patyo nḡa nasulúd, nḡa walâ pagatawga, ang sogo *nagasiling* gid nahanunḡud sa iya, nḡa mamatay sia, luwas lamang yadto nḡa sa iya ang hari magtunghol sang iya setro nḡa bulawan, kag magkabuhi sia; kag ako walâ pagtawga sa pagsulúd sa hari sa sining katloan ka adlaw."
12 Kag ginsiling nila kay Mardokeo ang mḡa polong ni Ester.
13 Kag nagsiling si Mardokeo, nḡa sabton nila si Ester: "Indi ka maghunahuna, sa imo kalág, nḡa makapalagyo ka sa baláy sang hari nḡa labi sang tanan nḡa mḡa Iudio.
14 Kay kon magpadayon ka nḡa hipus sa sini nḡa panag-on, ang pagtabang kag ang kaluwasan magagowa nḡa sa mḡa Iudio sa liwan nḡa duug; apang ikaw kag ang baláy sang imo amay madula kamo. Kag ¿sin-o bala ang nakahibalo kon sa isa ka dag-on nḡa subung sini nḡa ikaw nakadanḡat sa ginharian?"
15 Kag si Ester nagsiling, nḡa sabton nila si Mardokeo, sini:
16 "Lakat-ka kag tipona ang tanan nḡa mḡa Iudio nḡa yara sa Susan, kag puasa-kamo tunḡud sa akon, kag indi kamo magkaon, bisan maginum sa tatlo ka adlaw, sa gab-i bisan sa adlaw; ako man upud sa akon mḡa kadalagahan magapuasa kami sing subung man, kag sa tapus sini magasulúd ako sa hari, nḡa indi ini sono sa sogo; kag kon madula ako, nḡa madula ako."
17 Kag naglakat si Mardokeo, kag ginhimo niya sono sa tanan nḡa ginsogo sa iya ni Ester.

5 KAG nahanabu, sa ikatlo ka adlaw, nḡa nagpanaput si Ester sang iya panapton nḡa harianon, kag nagtindug sia sa patyo sa sulúd sang baláy sang hari, sa atubanḡan sang baláy sang hari; kag ang hari naglingkod sa iya lingkoran nḡa harianon sa baláy nḡa harianon sa atubanḡan sang gawang sang baláy.
2 Kag sang pagkakita sang hari sa haring babae nḡa si Ester nḡa yara sa patyo, sia nakakita sing bugay sa iya mḡa mata, kag gintunghol sang hari kay Ester ang iya setro nḡa bulawan, nḡa yara sa iya kamut. Kag nagpalapit si Ester, kag ginkamlut niya ang ukbong sang setro.
3 Kag nagsiling ang hari: "¿Ano bala ang buut mo, haring babae nḡa si Ester? ¿Kag ano bala ang imo panḡayoon? Bisan pa ang katunḡâ sang ginharian pagaihatag sa imo."
4 Kag si Ester nagsiling: "Kon minamaayo sang hari, magkari karon ang hari upud si Haman sa piesta, nḡa pagahimoon ko sa iya."
5 Kag nagsabat ang hari: "Panḡitaa gilayon si Haman, sa paghimo sang ginsiling ni Ester." Kag nag-abut ang hari upud kay Haman sa piesta, nḡa ginhimo ni Ester.
6 Kag ang hari nagsiling kay Ester, nḡa sa nagainum pa sia sang alak: "¿Ano bala ang imo pakilooy? Pagaitugut sia sa imo. ¿Ano bala ang imo panḡayô? Bisan pa kon ang katunḡâ sang ginharian pagahimoon ini."
7 Kag nagsabat si Ester, kag nagsiling: "Ang akon pakilooy kag ang akon panḡayo, *yari-karon:*
8 Kon nakakita ako sing bugay sa

mg̃a mata sang hari, kag kon mina-
maayo sang hari ang pagtugut sang akon
pakilooy kag paghimo sang akon pang̃a-
yô, ng̃a magkari ang hari upud kay Ha-
man sa pieata, ng̃a pagahimoon ko sa
ila; kag buas pagahimoon ko sono sang
polong sang hari."

Si Haman nagahimulat sa pagpatay kay Mardokeo, apang napilitan sia sa paghatag sa iya sing kadunganan.

9 Kag naggowa si Haman sadto ng̃a
adlaw ng̃a malipayon kag masinadya-
hon sa tagiposoon; apang sang pagka-
kita ni Haman kay Mardokeo sa gawang
sang hari, ng̃a walâ magtindug bisan
naggiho tung̃ud sa iya, napunô si Haman
sa kaakig batok kay Mardokeo.
10 Apang nagpugung si Haman; kag
sang nag-abut sia sa iya baláy, ginpaso-
goan niya kag ginpakari niya ang iya
mg̃a abyan kag si Seres, ng̃a iya asawa.
11 Kag ginsugid sa ila ni Haman ang
himaya sang iya mg̃a mangad, kag ang
kadamuon sang iya mg̃a anak, kag ang
tanan ng̃a ginhimo sang hari sa pag-
pakadaku sa iya, kag kon paano ng̃a
kinapakataas niya sia sa ibabaw sang
mg̃a dunganon kag mg̃a alagad sang
hari.
12 Kag nagsiling si Haman: "Labut
pa, ang haring babae ng̃a si Ester walâ sia
magpakari sa bisan kay sin-o upud sang
hari sa piesta, ng̃a iya ginhimo, kondi sa
akon; kag bisan pa buas naagda ako
niya upud sang hari.
13 Apang ining tanan walay pulus sa
akon, ng̃a sa gihapon makita ko ang Iudio
ng̃a si Mardokeo, ng̃a nagalingkod sa
gawang sang hari.
14 Kag nagsiling sa iya si Seres, ng̃a
iya asawa, kag ang tanan niya ng̃a mg̃a
abyan: "Magpahimo sing isa ka bitayan
ng̃a mataas ng̃a mg̃a kalim-an ka mani-
ko, kag buas sa aga isiling mo sa hari
ng̃a bitayon si Mardokeo sa iya; kag
sumulúd-ka ng̃a malipayon upud sa hari
sa piesta." Kag ang butang ginpaka-
maayo ni Haman, kag ginpahimo niya
ang bitayan.

6 SA sadto ng̃a gab-i nagpalayô ang
katologon sa hari, kag nagsiling sia
ng̃a dalhon nila sa iya ang tolon-an sang
mg̃a Handumanan ng̃a mg̃a Kronika,
kag ginbása sila sa atubang̃an sang hari.
2 Kag nakita ng̃a nasulat ng̃a si Mar-
dokeo nagpahibalo nahanung̃ud kay Big-
tan kag kay Teres, ang duha ka mg̃a
kapon sang hari sa tung̃â sang bantay
sang atang̃an, ng̃a naghilimulat sila sa
pagdakup sa hari ng̃a si Asuero.
3 Kag nagsiling ang hari: "¿Ano
bala ng̃a kadunganan kag ano ng̃a pasa-
hi ang nahimo kay Mardokeo tung̃ud
sini?" Kag nagsalabat ang mg̃a alagad
sang hari ng̃a nagaalagad sa iya: "Wa-
lâ gid sing nahimo sa iya."
4 Kag nagsiling ang hari: "Sin-o
bala ang yara sa patyo?" Kag si Ha-
man nag-abut sa patyo sa gowa sang
baláy sang hari, sa pagsiling sa hari, ng̃a
ipabitay si Mardokeo, sa bitayan ng̃a
iya gin-aman ng̃a sa iya.
5 Kag ang mg̃a alagad sang hari nag-
sililing sa iya: "Yari karon si Haman
nagatindug sa patyo." Kag ang hari
nagsiling: "Magsulúd sia."
6 Nagsulúd si Haman, kag ang hari
nagsiling sa iya: "¿Ano bala ang pa-
gahimoon sa tawo ng̃a nahamut-an sang
hari sa pagpasidung̃ug sa iya?" Kag si
Haman nagsiling sa iya tagiposoon:
"¿Sa kay sin-o bala nahamuut ang hari
sa paghimo sing kadunganan kondi sa
akon?"
7 Kag si Haman nagsabat sa hari:
"Sa tawo ng̃a ang hari nahamuut sa
pagpasidung̃ug,
8 Dalhon diri ang panapton ng̃a haria-
non ng̃a ginasuklub sang hari, kag ang
kabayo ng̃a ginakabayohan sang hari,
kag ang purungpurung ng̃a harianon ng̃a
ginbutang sa iya olo;
9 Kag ihatag ang panapton kag ang
kabayo sa kamut sang isa sang mg̃a
dunganon sang hari, sang mg̃a kadalag-
kuan ng̃a mg̃a ginoo, kag isuklub sa
tawo ng̃a nahamut-an sang hari sa pag-
pasidung̃ug kag padayandayanon sia
ng̃a nagakabayo sa mg̃a dalan sang
banwa, kag ibantala sa atubang̃an niya:
Amo ini ang paghimoon sa tawo ng̃a
nahamut-an sang hari sa pagpasidu-
ng̃ug."
10 Kag ang hari nagsiling kay Haman:
"Dalidali-ka, kuhaa ang panapton kag
ang kabayo, subung sang imo ginsiling,
kag himoon mo ang subung sini sa Iudio
ng̃a si Mardokeo, ng̃a nagalingkod sa
gawang sang hari; walâ gid sing bayaan
sang tanan ng̃a imo ginsiling."
11 Kag ginkuha ni Haman ang pa-

napton kag ang kabayo, kag ginsuklub
niya kay Mardokeo, kag ginpadayan-
dayan niya sia nga magakabayo sa mga
dalan sang banwa, kag ginpabantala
niya sa atubangan niya: "Amo ini
ang paghimoon sa tawo nga nahamut-an
sang hari sa pagpasidungug."

12 Kag si Mardokeo nagbalik sa ga-
wang sang hari kag si Haman nagpauli
nga nagadalalidali gid sa iya baláy nga
may lalaw kag natabunan ang iya olo.

13 Ugaling ginsugid ni Haman kay
Seres, nga iya asawa, kag sa tanan niya
nga mga abyan, ang tanan nga nahanabu
sa iya. Kag nagsiliiling sa iya ang iya
mga maalam *kag* si Seres, nga iya
asawa: "Kon sa kaliwatan sang mga
Iudio ini nga si Mardokeo, sa atubangan
ni sin-o nagsugud ka sa pagkaholog, indi
ka makalandas batok sa iya, kondi nga
maholog ka sing bug-os sa atubangan
niya.

Si Haman nga ginsumbung ni Ester, gintugyan sia sa kamatayon.

14 Nagapakighambal pa sila sa iya,
sang ang mga kapon sang hari nag-
alabut, kag nagdinalidali sila sa pagdalá
kay Haman sa piesta nga gin-aman ni
Ester.

7 NAGKADTO ang hari upud kay
Haman sa paginum upud sa haring
babae nga si Ester.

2 Kag nagsiling liwan ang hari, sang
ikaduha ka adlaw, kay Ester, sa nagai-
num pa sing alak: "¿ Ano bala ang imo
pakilooy, haring babae nga si Ester?
Pagaitugut ini sa imo. Kag ¿ ano bala
ang imo pangayô? Bisan pa ang katu-
ngâ sang ginharian, pagahimoon *ini sa
imo.*"

3 Kag ang haring babae nga si Ester
nagsabat kag nagsiling: "Oh hari, kon
nakakita ako sing bugay sa imo mga
mata, kag kon nahamut-an sang hari
nga ang akon kabuhi pagihatag sa akon
tungud sa akon pakilooy, kag ang akon
banwa tungud sa akon pangayô;

4 Kay ginbaligya kami, ako kag ang
akon banwa, agud nga paglaglagon
kami, agud nga pagpamatyon kami, kag
papason kami. Kon ginbaligya kami
nga mga lalaki kag mga babae, nga
manginulipon kami, maghipus kunta
ako; apang ang manugpigos indi maka-
tumbas sang daut, *nga mahimo* sa hari."

5 Kag naghambal ang hari nga si
Asuero, kag nagsiling sa haring babae
nga si Ester: "Busa ¿ sin-o bala kag
diin bala ini nga nagpangahas sa pag-
buhat sing subung sini?"

6 Kag si Ester nagsiling: "Ang ma-
nugpigos kag ang kaaway, amo si Haman,
ining malauton." Kag nagkibang si Ha-
man sa atubangan sang hari kag sang
haring babae.

7 Kag ang hari, sa iya kasingkal nag-
tindug *sa latok*, nga didto naginum sia
sing alak *sa pagkadto* sa katamnan sang
baláy nga harianon; kag nagtindug si
Haman didto nga nagapakilooy tungud
sang iya kabuhi sa haring babae nga si
Ester, kay nakita niya nga natapat na
ang iya kalainan batok sa iya gikan sa
hari.

8 Kag nagpauli ang hari gikan sa ka-
tamnan sang baláy nga harianon sa ba-
láy nga ginaimnan sang alak. Kag si
Haman nanginpukan sa ibabaw sang
higdaan, nga yara si Ester. Kag nagsi-
ling ang hari: "¿ Buut bala man sia
magpasakup sa haring babae nga *yari*
upud sa akon sa baláy?" Naggowa ang
polong sa bâbâ sang hari, kag gintabu-
nan ang nawung ni Haman.

9 Kag si Harbona, nga isa sang mga
kapon, nagsiling sa atubangan sang hari:
"Yari karon ang bitayan man, nga kalim-
an ka maniko ang kataas, nga ginhimo
ni Haman nga sa kay Mardokeo, nga
naghambal sing maayo nga sa hari, yara
napatindug sa baláy ni Haman. Kag
ang hari nagsiling: "Ibitay-ninyo sia sa
iya."

10 Kag ginbitay nila si Haman sa bi-
tayan, nga gin-aman niya nga sa kay
Mardokeo, kag naglugpay ang kasingkal
sang hari.

8 SANG amo nga adlaw, ginhatag sang
hari nga si Asuero sa haring babae
nga si Ester, ang baláy ni Haman nga ma-
nugpigos sang mga Iudio, kag si Mardo-
keo nagsulúd sa atubangan sang hari;
kay ginpahayag ni Ester kon ano ini sia
nahanungud sa iya.

2 Kag ginhukas sang hari ang iya
singsing, nga iya ginkuha liwan kay Ha-
man, kag ginhatag niya ini kay Mardo-
keo. Kag ginbutang ni Ester si Mardo-
keo sa ibabaw sang baláy ni Haman.

Sogo nḡa ginpatantala ni Asuero sa kaayohan sang mḡa Iudio.

3 Kag si Ester naghambal liwan sa
atubanḡan sang hari, kag naghapa sa iya
mḡa tiil, kag naghibi, kag nag-ampo sa
iya, nḡa pakawalaon ang kalainan ni
Haman, nḡa Agaginhon, kag ang iya
padugi, nḡa ginhimo niya batok sa mḡa
Iudio.
4 Kag gintunghol sang hari kay Ester
ang setro nḡa bulawan ; kag si Ester nag-
banḡon kag nagtindug sa atubanḡan sang
hari.
5 Kag nagsiling sia : "Kon mina-
maayo sang hari, kag kon nakakita ako
sing bugay sa atubanḡan sang hari kag
kon matadlung ang butang sa atubanḡan
sang hari, kag nahamut-an ako sa iya
mḡa mata, nḡa magsulat sa pagwálâ
sang mḡa sulat nḡa padugi ni Haman, nḡa
anak ni Amadata, nḡa Agaginhon, nḡa
nagsulat sa pagpalaglag sa mḡa Iudio
nḡa yara sa tanan nḡa mḡa probibinsia
sang hari.
6 Kay ¿ paano bala ang pagkasarang
ko pagtan-aw sang kalainan. nḡa ma-
danḡat sang akon banwa ? ¿ paano ang
pagkasarang ko pagtan-aw sang kalag-
lagan sang akon mḡa himata ? "
7 Kag nagsabat ang hari nḡa si Asue-
ro sa haring babae nḡa si Ester kag kay
Mardokeo nḡa Iudio : " Yari karon, gin-
hatag ko kay Ester ang baláy ni Haman
kag ginbitay sia sa bitayan, tunḡud kay
naguntay sia sang iya kamut batok sa
mḡa Iudio.
8 Busa, sulat-kamo sa nḡalan sang hari
sa kauyonan sang mḡa Iudio, subung
sang minamaayo sa inyo mḡa mata, kag
pat-ini *sia* sang singsing sang hari ; kay
ang sinulat nḡa ginasulat sa nḡalan sang
hari kag mapat-inan sia sang singsing
sang hari, indi na maliwan sia."
9 Kag ginpanawag ang mḡa eskriba
sang hari sa amo nḡa dag-on sa bulan
nḡa ikatlo, nḡa among Siban, sa duha ka
púlô kag tatlo sa ikatlo ka bulan (nḡa
among bulan nḡa Siban), kag ginsu-
lat, sono sang tanan nḡa ginsogo ni
Mardokeo, sa mḡa Iudio, kag sa mḡa
satrapa, kag sa mḡa gobernador, sa mḡa
dunganon sang mḡa probinsia, nḡa yara
kutub sa India tubtub sa Kus, ang isa ka
gatus duha ka púlô kag pito ka probin-
sia, sa tagsa ka probinsia sono sa iya
panulat, kag sa tagsa ka banwa sono sa
iya hambal, kag sa mḡa Iudio man,
sono sa ila panulat kag sono sa ila ham-
bal.
10 Kag ginsulat *ni Mardokeo* sa nḡalan
sang hari nḡa si Asuero, kag ginpat-
inan niya sang singsing sang hari ; kag
ginpadalá niya ang mḡa sulat sa mḡa
kamut sang mḡa manugdalagan nḡa
nagakalabayo, sa mḡa madasig nḡa ka-
bayo, sa mḡa mula nḡa mḡa anak sang
kabayo.
11 *Ining mḡa sulat* nagpahayg, nḡa ang
hari nagatugut sa mḡa Iudio, nḡa yara
sa tagsatagsa ka kabanwaanan, nḡa mag-
tilipon sila kag nḡa maghanda sila sa
pag-apin sa ila kabuhi, sa paglaglag, kag
sa pagpatay kag sa pagpanas sang tanan
nḡa gahum nḡa nasangkapan sa hinḡa-
niban sang banwa kag sang probinsia,
nḡa nagpigos sa ila, patí ang mḡa kaba-
taan kag mḡa babae, kag sa pag-ati sang
ila mḡa pagkabutang.
12 Kag ini sa isa lamang ka adlaw sa
tanan nḡa mḡa probinsia sang hari nḡa
si Asuero, sa ikapúlô kag tatlo sang
bulan nḡa ikapúlô kag duha, nḡa amo
ang bulan sa Adar.
13 Ang isa ka hinuwad sang sinulat
nḡa nahimo nḡa igahatag nḡa sogo sa
tagsa ka probinsia, ginpahibalo sa tanan
nḡa mḡa banwa, agud nḡa ang mḡa
Iudio maghalanda nḡa sa sadto nḡa
adlaw sa pagtimalus sa ila mḡa kaaway.
14 Busa, ang mḡa manugdalagan nḡa
nagakalabayo sa mḡa madasig nḡa ka-
bayo, sa mḡa mula, naglalakat, nḡa
nagadalalidali kag nagadasig, nḡa naga-
dalá sang sogo sang hari ; kag ang sogo
ginhatag sa Susan, nḡa puluy-anan.
15 Kag naghalín si Mardokeo sa atu-
banḡan sang hari, nḡa may panapton nḡa
harianon nḡa purpura kag maputi nḡa
lino, kag may isa ka daku nḡa purung-
purung nḡa bulawan, kag isa ka kunup
nḡa lino kag nḡa eskarlata ; kag ang ban-
wa sa Susan nagasingit kag nagkalipay.
16 Kag nḡa sa mḡa Iudio may kapawa
kag kasadya, kag kalipay kag kadunga-
nan.
17 Kag sa tagsa ka probinsia kag sa
tagsa ka banwa, nḡa didto nag-abut ang
polong sang hari kag ang iya sogo may
kalipay kag kasadya sa mḡa Iudio, kag
mḡa piesta kag isa ka adlaw nḡa piesta.
Kag bisan pa madamu sang mḡa banwa
sang duta nanḡin-Iudio sila, kay ang

kahadluk banḡud sang mḡa Iudio naho-
log sa ibabaw nila.

Ginapapas sang mḡa Iudio ang ila mḡa kaaway.

9 KAG sa bulan nḡa ikapúlô kag
duha, nḡa amo ang bulan sa Adar,
sa napúlô kag tatlo sang bulan, nḡa ang
polong sang hari kag ang iya sogo dapat
ibutang sa buhat, sa adlaw nḡa ang mḡa
kaaway sang mḡa Iudio nagahululat
nḡa maggahum sila sa ila, kag nḡa, sang
nabaylo na ang butang, ang amo nḡa
mḡa Iudio naggahum sa mḡa nagadulu-
mut sa ila;
2 Ang mḡa Iudio nagtilipon sa ila
mḡa kabanwanan sa tanan nḡa mḡa
probinsia sang hari nḡa si Asuero sa
pagdakup sa mḡa naghilimulat sang ila
kalainan; kag walâ gid sing nagtindug
sa atubanḡan nila, kay ang kahadluk
banḡud sa ila naholog sa ibabaw sang
tanan nḡa mḡa banwa.
3 Kag ang tanan nḡa mḡa dunganon
sang mḡa probinsia, kag ang mḡa sat-
rapa, kag ang mḡa gobernador, kag ang
mḡa nagahimo sang mḡa panḡita sang
hari, nagdampig sa mḡa Iudio; kay
ang kahadluk banḡud kay Mardokeo na-
holog sa ibabaw nila.
4 Kay si Mardokeo among daku sa
baláy sang hari, kag ang iya kabantugan
nagalapta sa tanan nḡa mḡa probinsia;
kay ining tawo nḡa si Mardokeo naga-
amatamat sa pagdaku.
5 Kag ginpilas sang mḡa Iudio ang ta-
nan nila nḡa mḡa kaaway sa paglabô sang
hinḡaniban, kag may kamatay kag may
pagkalaglag, kag ginhimo nila sa mḡa
nagdulumut sa ila sono sa ila kabubut-
on.
6 Kag sa Susan, nḡa puluy-anan, gin-
papatay kag ginpanlaglag sang mḡa
Iudio ang lima ka gatus ka mḡa tawo;
7 Kag ginpatay nila si Parsandata,
si Dalpon, si Aspata,
8 Si Porata, si Adalia, si Aridata,
9 Si Parmata, si Arisai, si Aridai kag
si Baisata,
10 Napúlô ka anak ni Haman, nḡa
anak ni Amadata, nḡa manugpigos sang
mḡa Iudio; apang sa hinublas walâ sila
maghilabut.
11 Sang amo gid nḡa adlaw ginpa-
hayag sa hari ang kadamuon sang mḡa
patay sa Susan, nḡa puluy-anan.
12 Kag nagsiling ang hari sa haring
babae nḡa si Ester: "Sa Susan, nḡa pu-
luy-anan, ginpatay kag ginlaglag sang
mḡa Iudio ang lima ka gatus ka tawo, kag
napulô ka anak ni Haman. ¿Ano bala
ayhan ang ginhimo nila sa iban nḡa mḡa
probinsia sang hari? *Busa*, ¿ano bala
ang imo pakilooy? Pagaihatag sia sa
imo. Kag ¿ano pa ang imo panḡayô?
Pagahimoon ini."
13 Kag nagsilig si Ester: "Kon mi-
namaayo sang hari, nḡa itugut man bu-
as sa mḡa Iudio sa Susan, nḡa himoon
nila sono sang sogo nḡa sa karon; kag
nḡa pakabiton sa bitayan ang napúlô ka
anak ni Haman."
14 Kag nagsogo ang hari nḡa himoon
ang subung sini, kag nḡa ighatag sa
Susan ang sogo; kag ginbitay nila ang
napúlô ka anak ni Haman.
15 Kag ang mḡa Iudio nḡa yara sa
Susan nagtilipon man sila sang napúlô
kag apat sang bulan sa Adar, kag gin-
patay nila sa Susan ang tatlo ka gatus
ka tawo; apang sa hinublas walâ sila
maghilabut.
16 Kag ang iban nḡa mḡa Iudio nḡa
didto sa mḡa probinsia sang hari, nag-
tilipon sa pag-apin sang ila kabuhi kag
sa paghuput sang pahuway sa ila mḡa
kaaway, kag ginpamatay nila sa ila mḡa
kaaway ang kapitoan kag lima ka libo;
kag sa hinublas walâ sila maghilabut.
17 Nahanabu ini sa adlaw nḡa ikapúlô
kag tatlo sang bulan sa Adar, kag may
kapahuwayan sila sa ikapúlô kag apat,
kag ginhimo nila sa iya nḡa adlaw sang
piesta kag sang kalipay.
18 Apang ang mḡa Iudio, nḡa yara sa
Susan, nagtilipon sang ikapúlô kag tatlo
kag sang ikapúlô kag apat sang amo nḡa
bulan; kag may kapahuwayan sila sa
ikapúlô kag lima, kag ginhimo nila sa iya
nḡa adlaw sang piesta kag sang kalipay.
19 Tunḡud sini ang mḡa Iudio nḡa
umanhon, nḡa nagapuluyô sa mḡa
minoro nḡa walâ sing kuta, nagahilimo
sila sa ikapúlô kag apat sang bulan sa
Adar sang adlaw sa kasadya, kag sa kon-
birado kag sa piesta, nḡa sa iya nagapa-
dalahay sila sing mḡa dólot ang isa sa
isa.

Paglalang sang piesta sa Purim.

20 Kag nagsulat *si Mardokeo* sining
mḡa butang, kag nagpadalá sia sing sulat
sa tanan nḡa mḡa Iudio nḡa didto sa ta-

nan nĝa mĝa probinsia sang hari nĝa si
Asuero sa mĝa yara sa malapit kag sa
mĝa malayô,
21 Nĝa *nagasogo* sa ila, nĝa magtukud
sila sa tunĝâ nila, nĝa sa tuigtuig mag-
hiwat sila sang adlaw nĝa ikapúlô kag
apat sang bulan sa Adar,
22 Subung nĝa mĝa adlaw nĝa ang
mĝa Iudio may kapahuwayan sang ila
mĝa kaaway, kag *subung* nĝa bulan nĝa
ang ila kasubo nabaylohan sa kalipay,
kag ang ila lalaw sa adlaw nĝa piesta;
nĝa himoon nila sa iya ang mĝa adlaw
sang piesta kag sang kalipay, nĝa sa iya
magpadalahay sila sing mĝa dólot ang
isa sa isa, kag nĝa sa iya magpanghatag
sila sing mĝa dólot sa mĝa imol.
23 Kag ang mĝa Iudio nagbaton nĝa
pamatasan sang kinasugdan na nila sa
paghimo, kag sang ginsulat sa ila ni Mar-
dokeo.
24 Kay si Haman, nĝa anak ni Hamada-
ta, nĝa Agaginhon, nĝa manugpigos sang
tanan nĝa mĝa Iudio, nagpdugi batok
sa mĝa Iudio sa paglaglag sa ila, kag
nagholog sia sing Pur, kon sayoron sing
kapalaran, sa paglaglag sa ila kag sa
pagpapas sa ila.
25 Kag sang *si Ester* nag-abut sa
atubanĝan sang hari, ini sia nagsiling tu-
nĝud sa mĝa sulat, nĝa ang malauton nĝa
padugi, nĝa ginhimo ni Haman batok sa
mĝa Iudio, maholog sa ibabaw sang
iya olo kag nĝa bitayon sia sa bitayan,
sia kag ang iya mĝa anak.
26 Tunĝud sini ginhinĝalanan nila ini
nĝa mĝa adlaw nĝa Purim, sa nĝalan
nĝa Pur. Busa, tunĝud sang tanan nĝa
mĝa polong sini nĝa sulat, kag tunĝud
sang ila nakita nahanunĝud sini, kag sang
nahanabu sa ila,
27 Gintukod kag ginbaton sang mĝa
Iudio nĝa sa ila kag nĝa sa ila kaliwa-
tan, kag nĝa sa tanan nĝa mĝa naga-
dampig sa ila, nĝa indi pagkulanĝon
sila sa paghiwat sa tuigtuig sining duha
ka adlaw, sono sa ila *solondan* nĝa na-
sulat kag sang ila panag-on nĝa tina-
pat;
28 Kag nĝa ining mĝa adlaw manĝin-
handumanan sila kag paghiwaton sila
sa kaliwatan kag sa kaliwatan, sa tagsa
ka panimaláy, sa tagsa ka probinsia,
kag sa tagsa ka banwa; kag nĝa ining
mĝa adlaw sa Purim indi maguntat sa
mĝa Iudio, kag nĝa ang handumanan sa
ila indi mapanas sa ila kaliwatan.
29 Kag ang haring babae nĝa si Ester,
nĝa anak ni Abihail, kag si Mardokeo
nĝa Iudio, nagsululat sila sa dakung kaa-
gamhanan sa pagpamatuud sining ika-
duha ka sulat nahanunĝud sa Purim.
30 Kag ginpadalá ni *Mardokeo* ang
mĝa sulat sa tanan nĝa mĝa Iudio, nĝa
yara sa mĝa isa ka gatus duha kapúlô
kag pito ka probinsia sang hari nĝa si
Asuero, nĝa may mĝa polong sa pag-
hidaet kag sa kamatooran,
31 Sa pagpalig-on sining mĝa adlaw
sa Purim sa iya mĝa panag-on nĝa tina-
pat, sono sang ginlalang sa ila ni Mardo-
keo nĝa Iudio, kag sang haring babae nĝa
si Ester, kag subung nĝa ginlalang nila
nĝa sa ila gid kag nĝa sa ila kaliwatan,
nahanunĝud sang ila mĝa pagpuasa kag
sang ila pagpanghakroy.
32 Kag ang sogo ni Ester nagpama-
tuud sining mĝa butang sang mĝa Pu-
rim, kag ginsulat ini sa tolon-an.

Pagkadaku kag gahum ni Mardokeo.

10 KAG ang hari nĝa si Asuero nag-
pahamtang sing isa ka buhis sa
ibabaw sang duta kag sang mĝa kapu-
loan sang dagat.
2 Kag nahanunĝud sang tanan nĝa
binuhatan sang iya kagamhanan, kag
sang iya mĝa kabantugan, kag nahanu-
nĝud sang kasaysayan sang pagkadaku
ni Mardokeo, kag paano nĝa ginpaka-
taas sia sang hari, ¿walâ bala masulat
ini sa tolonan sang mĝa Kronika sang
mĝa hari sa Media kag sa Persia?
3 Kay si Mardokeo nĝa Iudio na-
nĝinikaduha sa olehe sang hari nĝa si
Asuero, kag daku sa tunĝâ sang mĝa
Iudio kag nahamut-an sa kadamuan
sang iya mĝa útud, kay naghimulat sia
sang kaayohan sang iya banwa, kag
nagahambal sia sing paghidaet nĝa sa
tanan nĝa kaliwatan niya.

SI IOB.

Si Iob nagapadayon nğa matutum sa Dios sa malaut nğa kapalaran.

1 MAY isa sadto ka tawo sa duta sa
Hus, nğa ginhinğalanan nğa si Iob;
kag ini sia among tawo nğa himpit kag
matadlung, kag mahadlukon sa Dios,
kag nahilayô sa kalainan.
2 Kag nagkalatawo sa iya ang pito ka
anak nğa mğa lalaki, kag tatlo ka anak
nğa mğa babae.
3 Kag may kahayupan sia nğa pito
ka libo ka mğa obeha, kag tatlo ka
libo ka mğa kamelyo, kag lima ka gatus
ka pinares nğa mğa baka, kag lima ka
gatus ka mğa asno nğa bakiya, kag ma-
damu gid nğa mğa sologoon; yadtong
tawo among labing daku sang tanan nğa
mğa anak sang Sidlanğan.
4 Kag ang iya mğa anak nagkaladto
kag naghilimo sing mğa kombirado sa
mğa baláy sang tagsatagsa sa iya adlaw;
kag ginpakadtoan nila sa pagtawag
sang ila mğa utúd nğa babae, agud nğa
magkalaon sila kag magilinum upud sa
ila.
5 Kag nahanabu nğa, sang nagligad
na ang palibud sang mğa adlaw sang
kombirado, si Iob nagpadalá kag ginpa-
kabalaan niya sila, kag nagbanğon sia
sa kaagahon kag naghalad sing mğa
halad nğa sinunog, sono sang kadumuon
nila nğa tanan. Kay nagsiling si Iob:
"Ayhan nagpalakasalâ ang akon mğa
anak, kag nagpalasipala sa Dios sa ila
mğa kasingkasing." Sa sini nğa bagay
ginhimo niya sa tanan nğa mğa adlaw.
6 Kag nahanabu sa isa ka adlaw, nğa
nagsululúd ang mğa anak sang Dios sa
pag-atubang sa atubanğan ni Iehoba. kag
nagsulúd man si Satanas sa tunğâ nila.
7 Kag si Iehoba nagsiling kay Satanas:
"¿Sa diin ka bala maghalín?" Kag
nagsabat si Satanas kay Iehoba, kag nag-
siling: "Sa paglibotlibot sang duta,
kag sa paglakat sa iya."
8 Kag si Iehoba nagsiling kay Satanas:
"¿Walâ mo bala pagtalupangda ang
akon alagad nğa si Iob? Kay walâ na
sing iban nğa subung sa iya sa duta, nğa
tawo nğa himpit kag matadlung, ma-
hadlukon sa Dios kag nahilayô sa ka-
lainan."
9 Kag nagsabat si Satanas kay Iehoba
kag nagsiling: "¿Nahadluk bala si Iob
sa Dios sa walay pulus?
10 ¿Walâ mo bala pagbutanği sing
kudal sa palibot niya kag sa palibot
sang iya baláy, kag sa palibot sang tanan
nğa iya? Ginpakamaayo mo ang ki-
nabudlayan sang iya kamut; kag ang
iya kahayupan naglapnag sa ibabaw sang
duta.
11 Apang untaya karon ang imo ka-
mut, kag kamluta ang tanan nğa iya,
kag *makita mo* kon indi ka niya pagpasi-
palahan sa imo nawung."
12 Kag nagsiling si Iehoba kay Sata-
nas: "Yari karon ang tanan nğa iya yara
sa imo kamut: lamang indi mo pag-ibu-
tang gid ang imo kamut sa ibabaw niya."
Kag si Satanas naghalín sa atubanğan ni
Iehoba.
13 Kag sang isa ka adlaw nahanabu,
nğa ang iya mğa anak nğa lalaki kag
mğa babae nagkilinaon, kag nagilinum
sing alak sa baláy sang ila útud nğa
magulang.
14 Kag imabut ang isa ka manugtunda
kay Iob *kag* nagsiling: "Gindaro pa
ang mğa baka, kag ang mğa asno nğa
bakiya naghalalab sa malapit sa ila,
15 Kag gindasmagan sang mğa Sabe-
inhon kag ginpanğuha nila sila, kag
ginpilasan nila ang mğa pamatan-on sa
sulab sang hinğaniban; kag ako gid la-
mang ang nakapalagyô sa pagbalita sini
sa imo."
16 Sang nagahambal pa ini sia, nag-abut
ang isa kag nagsiling: "Ang kalayo
sang Dios naholog kutub sa langit, nğa
nagsunog sang mğa obeha kag sang mğa
pamatan-on, kag ginupúd niya sila, kag
ako gid lamang ang nakapalagyo sa pag-
balita sini sa imo."
17 Naghambal pa ini sia, kag nag-

abut ang isa kag nagsiling: "Ang
mğa Kaldeinhon naghimo sing tatlo
ka hugna, kag nagdalasmag sila sa mğa
kamelyo, kag ginkuha nila sila, kag gin-
pilasan nila ang mğa pamatan-on sa su-
lab sang hinğaniban, kag ako gid lamang
ang nakapalagyo sa pagbalita sini sa
imo."
18 Naghambal pa ini sia, kag nag-
abut ang isa kag nagsiling: "Ang imo
mğa anak nğa lalaki kag mğa babae
nagkilinaon kag nagilinum sila sa ba-
láy sang ila útud nğa magulang.
19 Kag yari karon ang isa ka mabas-
kug nğa hanğin naggikan sa isa ka luyo
sang kahanayakan kag nagsungo sang
apat ka pamusud sang baláy, kag naho-
log ini sa ibabaw sang mğa pamatan-on,
kag nagkalamatay sila; kag ako gid la-
mang ang nakapalagyo sa pagbalita sini
sa imo."
20 Niyan si Iob nagtindug, kag gingisi
niya ang iya panapton, kag gin-alotan
niya ang iya olo, kag naghapa sia sa
duta.
21 Kag nagsiling sia: "Hubo nag-
gowa ako sa tiyan sang akon ilóy, kag
hubo magabalik ako sa iya. Si Iehoba
naghatag, kag si Iehoba nagkuha: nğa
pagpakamaayohon ang nğalan ni Ieho-
ba."
22 Sa sining tanan walâ makasalâ si
Iob, bisan ginpabanğud niya ang bisan
ano nğa ditakus sa Dios.

2 KAG sang isa ka adlaw nahanabu, nğa
nag-alabut ang mğa anak sang Dios
sa pag-atubang sa atubanğan ni Iehoba,
kag si Satanas nagsulúd man sa tunğâ
nila sa pag-atubang sa atubanğan ni
Iehoba.
2 Kag si Iehoba nagsiling kay Sa-
tanas: "¿Sa diin ka bala maghalín?" Si
Satanas nagsabat kay Iehoba, kag nag-
siling:" Sa paglibotlibot sang duta kag-
sa paglakat sa iya."
3 Kag si Iehoba nagslling kay Sa-
tanas: "¿Walâ mo bala pagtalupangda
ang akon alagad nğa si Iob? Kay walâ
na sing iban nğa subung sa iya sa duta,
tawo nğa himpit kag matadlung, ma-
hadlukon sa Dios, kag nahilayô sa kalai-
nan. Kag ginhuptan pa niya ang iya
kahimpitan, bisan pa gin-agda mo ako
batok sa iya, agud nğa paghalonhonon
sia sa walay kabangdanan."
4 Kag nagsabat si Satanas kag nag-
siling kay Iehoba: "Panit tunğud sang
panit; kag ang tanan nğa iya sang tawo,
pagaihatag niya tunğud sa iyang ka-
buhi.
5 Busa untaya karon ang imo kamut,
kag kamluta ang iya tul-an kag ang
iya unúd, kag *makita mo* kon indi ka niya
pagpasipalahan sa imo nawung."
6 Kag si Iehoba nagsiling kay Satanas:
"Yari karon, sia yara sa imo kamut;
apang andami ang iya kabuhi."
7 Kag naghalín si Satanas sa atuba-
nğan ni Iehoba kag ginpilas niya si Iob
sang hubag nğa nagabuadad kutub sa
dapadapa sang tiil tubtub sa alimpu-
duhan sang iya olo.
8 Kag nagkuha sia sing isa ka bika
nğa inugkalot, kag naglingkod sia sa
tunğâ sang abó.
9 Niyan nagsiling sa iya ang iya
asawa: "¿Ginahuptan pa nimo ang
imo pagkatadlung? Pakamaayoha ang
Dios, kag panğinmatay ka."
10 Kag sia nagsiling sa iya: "Naga-
hambal ikaw, subung sang ginhambal
sang isa sadtong mğa babae nğa kulang-
kulang. ¿Pagabatunon naton bala ang
kaayohan sang Dios, kag ang kalainan
indi kita magbaton?" Sa sining tanan
walâ makasalâ si Iob sa iya mğa bibig.

Ang mğa abyan ni Iob nagatilipon sa paglipay sa iya.

11 Kag ang tatlo ka mğa abyan ni
Iob, nğa si Elipas, nğa Temanhon,
kag si Bildad, nğa Suanhon, kag si
Sopar, nğa Nahamanhon, nğa sang
pagkabati nila sining tanan nğa kalai-
nan, nğa nag-abut sa iya, nag-alabut sila,
ang tagsatagsa gikan sa iya duug;
kay naghilisapul sila sa pagpalakadto
sing tinğub sa pagkalooy sa iya kag sa
paglipay sa iya.
12 Kag hinayaw nila ang ila mğa
mata kutub sa malayô, kag walâ nila
sia makilala, kag naghalaya sila; kag
ang tagsatagsa sa ila naggisi sang iya
panapton, kag ginsabwagan nila sing
yab-ok ang ibabaw sang ila olo nayon
sa lanğit.
13 Kag naglilingkod sila upud sa iya
sa duta sing pito ka adlaw kag pito ka
gab-i, kag walâ sing bisan sin-o sa ila
nğa naghambal sa iya, kay ginatan-aw
nila, nğa ang iya kasakit daku gid.

Panalabiton ni Iob.

3 SA tapus sini, ginbukâ ni Iob ang
iya bâbâ, kag ginpakamalaut niya
ang iya adlaw.
2 Kag si Iob naghambal kag nagsi-
ling:
3 Mawálâ ang adlaw nga akon ginpa-
katawohan,
Kag ang kagab-ihon nga ginsiling:
"Lalaki ang ginpanamkon."
4 Yadtong adlaw magmanginmadu-
lum,
Kag ang Dios dili magpangita sa iya
tubtub sa ibabaw;
Bisan sa ibabaw niya magsidlak ang
kapawa:
5 Kuhaa sia liwan sa mga kadudul-
man kag sa landong sang kamatayon;
Magholon sa ibabaw niya ang guum,
Pagpakulbaan sia sang kadulum sang
adlaw.
6 ¡Sadtong gab-i! Ang kadulum
maglikop sa iya;
Nga indi magkalipay sa mga adlaw
sang tuig,
Bisan malakip sia sa kadamuon sang
mga bulan.
7 Yari karon, magmanginbaw-as yad-
to nga bag-i.
Nga indi mag-abut sa iya ang bisan
ano nga hinugyaw.
8 Magpakamalaut sa iya ang mga na-
gapakamalaut sang mga adlaw,
Ang mga sampaton sa pagpatindug
sang Lebiatan.
9 Magdululum ang mga bitoon sa iya
pagpamanagbanag;
Paghulaton-niya ang kapawa, kag indi
mag-abut sia,
Bisan makakita sia sang mga ilalakub
sang kaagahon;
10 Tungud kay walâ magtakup sia
sang mga gawang sang tiyan nga didto
ako,
Bisan gintago niya sa akon mga mata
ang kasakitan.
11 ¿Kay ngaa bala walâ ako mapatay
kutub pa sa taguangkan?
¿Kay ngaa bala walâ ako mabugtoi
sing *ginhawa* sa paggowa ko sa tiyan?
12 ¿Kay ngaa bala ginbaton ako sang
mga tuhod?
Kag ¿kay ngaa bala *nakit-an* ang mga
soso nga pagasos-an ko?
13 Kay karon maghamyang unta ako
kag magpahuway;
Magtolog ako kunta kag may pahu-
way ako
14 Kaúpud sang mga hari kag kaúpud
sang mga manuglaygay sa duta,
Nga nagpalatindug sila nga sa ila sing
mga baláy nga harianon nga naguba,
15 Kon kaúpud sa mga dunganon, nga
nag-alangkon sing bulawan,
Nga nagkalapunô ang ila mga baláy
sang pílak:
16 Kon subung nga naholog nga nata-
go walâ na ako,
Subung sang mga magamay nga walâ
sila makakita sing kapawâ.
17 Didto ang mga malauton nagabili-
ya sa pagtublag,
Kag didto nagapalahuway ang mga
maluya sing kusug.
18 *Didto* gid nagapalahuway ang mga
bihag,
Indi sila makabati sang tingug sang
manugpanukot sang buhis.
19 Yadto didto ang magamay kag ang
dalagku,
Kag ang ulipon nga natimawa sa iya
agalon.
20 ¿Kay ngaa bala ginhatag ang kapa-
wâ sa nasakitan,
Kag ang kabuhi sa mga may kapa-
itan sa kalág.
21 Nga nagahululat sang kamatayon,
kag sia walâ mag-abut,
Kag ginapangita sia nila labi sang
mga bahandi,
22 Sa mga nagakalalipay sing tuman
gid kaayo,
Kag nagahilimaya kon makita nila
ang lulubngan,
23 Sa tawo nga ang iya dalan natago,
Kag nga ang Dios naglikup sing kudal
sa iya?
24 Kay sa úna sang akon tinapay na-
gaabut ang akon panghayhay;
Kag ang akon mga pagbakho nagai-
lig subung sang mga tubig.
25 Kon nagakatahap ako sing butang
nga makalilisang, nagaabut sia sa akon,
Kag nahanabu sa akon, ang akon gin-
kahadlukan.
26 Walâ ako sing paghidaet, bisan
kalinong, bisan kapahuwayan:
Nag-abut sa akon ang kalisang.

Si Elipas nagasabdong kay Iob tungud sang iya mga panalabiton; nagasugid sia sang iya palanan-awon.—Ginapalig-on niya nga ang malaut nga kapalaran amo ang silot sang sala, kag nagalaygay kay Iob sa pagbinulsul kag sa pagkamatinumanon.

4 KAG nagsabat si Elipas, nga Temanhon, kag nagsiling:
2 Kon tilawan sa paghambal sa imo, ¿ paggamohon ka bala?
Apang ¿ sin-o bala ang sarang makapugong sang mga polong?
3 Yari karon, ikaw nagsabdong sa madamu,
Kag sa mga maluya nga kamut nagapabaskug ka;
4 Ang nagapangalangalang, ginapalig-on sang imo mga polong,
Kag ginpabakud mo ang mga tuhod nga nagakoko;
5 Apang karon nga ang *kalainan* nag-abut sa imo, nagakalisud ka.
Karon nga nag-abut sia tubtub sa imo, nagakalisang ka sa iya.
6 Ang imo kahadluk *sa Dios*, ¿ indi bala amo ang imo pagsalig?
Kag ang pagkawalay salâ sang mga dalan, ¿ indi bala sia ang imo paglaum?
7 Panumduma, ginaampo ko sa imo, ¿ sin-o bala ang walay salâ nga madula?
Kag ¿ diin bala ang mga matadlung nga pagpanlaglagon?
8 Subung sang nakita ko, ang mga nagadalaro sing kalainan,
Kag nagatanum sing kasakitan amo man ang ila pag-anihon:
9 Nagakadula sila tungud sang ginhawa sang Dios,
Kag tungud sang huyup sang iya kasingkal ginaupúd sila.
10 Ang ngurub sang leon, kag ang tingug sang nagaima,
Kag ang mga ngipon sang mga magamay ginapamoong sila.
11 Ang mabaskug nga leon mapatay tungud sa kakulang sang tulukbon,
Kag ang mga tutoy sang leon nga babae ginapaaplaag sila.
12 Ginsiling sa akon ang isa ka polong sa tago lamang,
Kag ang akon idulungug nakabati sang higong niya.
13 Sa mga hunahuna nga ginadalá sang mga palanan-awon sa kagab-ihon,
Sang ang katologon nga hamook maholog sa ibabaw sang mga tawo,
14 Nag-abut sa akon ang isa ka kahanguyus kag isa ka pagpalangurug,
Nga nagpakibang sang tanan ko nga mga tul-an:
15 Kag isa ka huyup naglabay sa atubangan ko,
Nga nagpabukag sang bulbul sang akon unud.
16 Nagdúlog sia, apang walâ ako makilala sang iya bayhon.
Amo ini ang isa ka dagway sa atubangan sang akon mga mata;
May isa ka tunug nga matam-is; kag nabatian ko ang isa ka tingug:
17 "¿ Amo bala ang mamalatyon nga labing matarung pa sa Dios,
Kon amo bala ang tawo nga labing matinlo sang nagbuhat sa iya?
18 Yari karon, nga sa iya mga alagad walâ sia pagsalig,
Kag nagapabangud sia sing kabuangan sa iya mga manugtunda:
19 ¡ Labi na gid sa mga nagapuluyô sa mga baláy nga lunang,
Nga ang iya sadsaran yara sa yab-ok,
Kag ginadugmok sila subung sang mga bokbok!
20 Kutub sa aga tubtub sa hapon ginapanlaglag sila;
Nga walâ gid sing sin-o nga makamulalong, nagakaladula sila sa gihapon.
21 Sa ila ang lubid nga nagahawid sang kabuhi, ¿ indi bala ginagabut?
Nagakalamatay sila, apang walâ sing kaalam."

5 BUSA karon, panawag-ka. ¿ May magasabat bala sa imo?
Kag ¿ sa kay sin-o bala sang mga balaan magabalik ka?
2 Matuud, ang kaakig nagapatay sa buangbuang,
Kag ang kaimon nagapatay sa kulang-kulang.
3 Ako nakakita sa buangbuang nga nagapangamut,
Kag sa gilayon ginpakamalaut ko ang iya puluy-an:
4 Ang ila mga anak malayô sa kaluwasan,
Kag sa gawang ginalaglag sila,
Kag walâ sing sin-o nga makaluwas sa ila.
5 Ang ginagutum nagahalunhon sang iya alanyon,
Kag ginakuha pa niya sia sa tungâ sang mga katunukan,

Kag ang sihod nagatolon sang ila mangad ;
6 Kay *ang bunga sang* kalainan walâ magahalín sa yab-ok,
Bisan ang kabudlayan nagaulhot sa duta.
7 Kay ang tawo natawo nga sa kabudlayan, subung sang mga alipalok nagahalayaw sa paglupad.
8 Apang ako gid, pagapangitaon ko ang Dios nga Makagagahum,
Kag pagaipanugyan ko sa Dios ang akon mga kasaba,
9 Nga sia nagahimo sing mga butang nga dalagku kag dimatungkad,
Kag tuman ka damu nga mga kalatingalahan, nga indi sarang maisip.
10 Nagahatag sia sang ulan sa ibabaw sang kadaygan sang duta,
Kag nagapadalá sia sing mga tubig sa kadaygan sang mga latagon.
11 Nagabutang sia sa mga mapainubuson sa duug nga mataas,
Kag ang mga nagasuklub sing panapton sa lalaw ginapatindug sila sa kaluwasan.
12 Nagapanas sia sang mga katuyoan sang mga malalang,
Kag ang ila mga kamut walâ gid makadangat sing kauswagan.
13 Nagadakup sia sa mga maalam sa kalalangan gid niia,
Kag ang laygay sang mga malalangon ginapapaholog:
14 Sa adlaw gid nagabuno sila batok sa kadudulman,
Kag sa udtong adlaw nagapanagadsad sila subung sang sa kagab-ihon.
15 Kag amo ini nagaluwas sia sa imo sa ila hinganiban,
Sa ila bâbâ kag sa kamut sang makusug,
16 Sa bagay nga may paglaum nga sa makalolooy,
Kag ang pagkamalalison magtakup sang iya bâbâ.
17 Yari karon, bulahan ang tawo nga ginasabdong sang Dios.
Ngani, ayaw pagtamaya ang pagbadlong sang Makaako.
18 Kay sia amo ang nagahimo sang pilas, kag sia ang magabugkos sa iya:
Sia nagapilas, kag ang iya mga kamut nagabulóng.
19 Sa anum ka mga kalisdanan pagaluwason ka niya,
Kag sa ikapito indi makaduut sa imo ang malain.
20 Sa gutum pagatubson ka niya sa kamatayon,
Kag sa pagilinaway sa mga paglambut sang hinganiban.
21 Sa hampak sang dila pagatabunan ka,
Kag indi ka magkahadluk sang kahapayan kon mag-abut.
22 Sa kahapayan kag sa gutum magakadlaw ka,
Kag indi ka mahadluk sa mga kasapatan sa latagon ;
23 Kay sa mga bató sang latagon may pakigkatipan ka,
Kag ang mga kasapatan nga mapistas sa latagon magamanginlinugpayan sila sa imo;
24 Kag makakita ka nga may paghidaet sa imo layanglayang ;
Kag magaduaw ka sang imo puluy-an kag walâ sing bisan ano nga makulang sa imo
25 Kag makakita ka, nga ang imo kaliwatan madamu,
Kag ang imo tinúbô subung sang hilamon sang duta.
26 Kag sa katigulangon gid magasulúd ka sa lulubngan,
Subung sang binugkos nga trigo nga ginakuha sa iya panag-on.
27 Yari karon ang amon nausisaan, nga amo gid ini.
Pamatii sia, kag kilalahon mo sia sing maayo

Si Iob nagapahayag nga ang iya panalabiton may mga sadsaran, nagasiling sia nga nagahandum sang kamatayon, nagatimulang sa iya mga abyan tungud sang ila pagkadimatarung kag katig-a sang tagiposoon, kag nagapangayo, sa Dios nga malooy sa ila kahimtangan.

6 KAG, sang sumabat si Iob, nagsiling sia :
2 ¡ Oh, kon timbangon, kon timbangon, ang akon kalisdanan,
Kag kon igsulúd sing tingub sa timbangan ang kalalat-an !
3 Kay karon mabug-at ini sing labi sang balas sang dagat :
Kag tungud sini ang akon mga polong nanginmadalas.
4 Kay ang mga baslay sang Makaako yari sa akon,

Kag ang iya dalit ginainum sang akon espiritu,
Kag ang mga kakulba sang Dios napahamptang sa pasunud nga pag-awayan batok sa akon.
5 ¿Ayhan nagagaab bala ang asno nga talonon sa luyo sang hilamon?
¿Nagaima bala ang baka sa luyo sang iya halalban?
6 ¿Makaon bala nga walâ sing asin ang matab-ang?
Kon ¿may namit bala sa klara sang itlog?
7 Ang akon kalág nagadumili sa pagkamlut sa iya,
Sia subung sang kalan-on nga masumud sa akon.
8 ¡Kabay pa nga mag-abut ang akon pinangayô,
Kag nga ang Dios maghatag sa akon sang akon ginahulat!
9 Kabay pa nga makapahamuut sa Dios ang pagmusmus sa akon,
Nga pagbuhian niya ang iya kamut, kag magtapus sa akon,
10 Sa bagay nga manginakon pa kalipay,
Kag pasadyahon ako sa tungâ sang kasakitan nga walâ magauntat;
Kay ako walâ magtago sang mga polong sang Balaan.
11 ¿Ano bala ang akon kabakuran sa paghulat pa?
Kag ¿ano ang akon katapusan, agud nga pagpadugayon ko ang paglaum sang akon kabuhi?
12 ¿Ang akon kabakuran amo bala ang kabakuran sang mga bató,
Kon ang akon unud tumbaga bala?
13 ¿Indi bala ako nga walay pagtabang sa akon kaugalingon,
Kag ang tanan nga pagbulig ginpapalayô sa akon?
14 Nga may bugay sa abyan nga sa ginalapyo,
Kon indi pagabayaan niya ang kahadluk sang Makagagahum.
15 Ang akon mga útud nanginmabudhion subung sang kasulgan,
Subung sang ililigan sang mga kasulgan nga nagaalagi,
16 Nga inibug tungud sang mga hielo,
Nga sa iya nagakapanas ang niebe;
17 Sa panag-on sang init nagakadula sila,
Sang maginit, nagamala sila sa ila duug.
18 Ang mga karabana nagasulunud sang mga likoan sang ila dalan;
Nagataklad sila sa kahanayakan kag nagakadula sila.
19 Nagatululok ang mga karabana sa Tema,
Ang mga manuglakat sa Seba nagahulat sa ila:
20 Nahuy-an sila tungud sang ila paglaum;
Nagaalabut sila tubtub sa ila, kag nagakalalibog sila.
21 Karon amo ini nawálâ na kamo:
Nakakita kamo sang kalisang kag nagakalahadluk kamo.
22 ¿Nagsiling bala ako sa inyo: "Hatagi ninyo ako,
Kag sa inyo pagkabutang himoi-ninyo ako sing isa ka dólot?
23 Kon ¿luwasa ninyo ako sa kamut sang kasumpung,
Kag tubsa ninyo ako sa gahum sang mga manugpigos?"
24 Tudloi-ninyo ako, kag magahipus ako;
Kag ipatalupangud-ninyo sa akon kon sa ano ako magsayup.
25 ¡Nga pagkakusug sang mga polong sa katadlungan!
Apang ang inyo pagsabdong, ¿ano bala ang ginasabdong niya?
26 ¿Nagahunahuna kamo bala nga magamulay sang mga pinolongan?
Ang mga pololongon sang isa ka nagapanungonsungon nahanungud sa hangin.
27 ¡Hoo, magapapalad man kamo kunta sa ibabaw sang ilo,
Kag magakutkut kamo sing boho sa atubangan sang inyo abyan!
28 Busa karon, kabay pa nga maluyag kamo magbalik sa akon,
Kag, sa pagkamatuud, indi ako magabutig sa inyo nawung.
29 Balik-kamo, ginaampo ko, indi kamo maglakat tubtub sa pagkamalalison.
Balik-kamo liwan: ang kabangdanan matadlung.
30 ¿May kalautan bala sa akon dila?
¿Indi bala makapapain ang akon alingagngag sang mga kalalat-an?

7 ¿WALA bala nga sa mga mamalatyon ang isa ka alagdan nga

pagkasoldado sa duta,
Kag ang iya mg̃a adlaw subung sang adlaw sang mamumugon?
2 Subung sia sang alagad ng̃a nagahandum sang landong,
Kag subung sang mamumugon ng̃a nagahulat sang sohol sang iya pagpang̃abudlay.
3 Amo ini ang pag-angkon ko sang mg̃a bulan sa pagkamakalolooy,
Kag ang mg̃a kagab-ihon ng̃a mg̃a kalilisdan ginpat-in sa akon.
4 Kon nagahigda ako, nagasiling ako:
"¿San-o bala ako magabang̃on?"
Kag ¿makita ako bala sang pagpalagyo sang kagab-ihon?
Kag tinak-an ako sang bolobaliskad tubtub sa pamanagbanag.
5 Ang akon unud sinaputan sing mg̃a ulud kag sing mg̃a kugan ng̃a nayabokan.
Ang akon panit yupuk kag kalang̃ilaran.
6 Kag ang akon mg̃a adlaw nang̃inmadasig subung sang lansadera sang manoghabol,
Kag nagakalatapus sila ng̃a walâ na sing paglaum.
7 Panumduma ng̃a ang akon kabuhi among isa ka huyup:
Ang akon mg̃a mata indi na magbalalik sa pagtan-aw sang kaayohan.
8 Ang mg̃a mata sang mg̃a nagatalanaw sa akon, indi na gid sila makakita sa akon;
Ang imo mg̃a mata *magatulok* sa akon, kag walâ na ako.
9 Ang pang̃anud nagakapanas, kag nagaligad:
Amo man ang nagapanaug sa lulubng̃an, indi na magsaka sa iya.
10 Indi na magbalik sia sa iya baláy,
Bisan ang iya duug makakilala pa sa iya.
11 Ng̃ani, ako indi magapugung sang akon bâbâ,
Pagaihambal ko sa kasulub-an sang akon espiritu,
Kag magapanghayhay ako upud sang kapaitan sang akon kalág.
12 ¿Dagat bala ako, kon dragon,
Ng̃a pagabutang̃an mo ako sing bantay?
13 Kon magsiling ako: Pagalipayon ako sang akon higdaan,
Ang akon higdaan magapahaganhagan sang akon mg̃a pagpanghayhay;
14 Niyan nagalisang ka sa akon sang mg̃a damgo,
Kag ginahadluk mo ako sa mg̃a palanan-awon.
15 Kag sa sini ginpakalabing maayo sang akon kalág ang paghikog, ang kamatayon,
Labi pa sang akon mg̃a tul-an.
16 Ginatak-an ako sa iya: indi na ako maluyag magpang̃abuhi ng̃a sa gihapon.
Ng̃ani, untat-ka, pábaye ako, kay ang akon mg̃a kaadlawan mg̃a kadayawan.
17 ¿Ano bala ang mamalatyon, agud ng̃a pagpakadakuon mo sia,
Kag pagtalupangdon mo sia,
18 Kag ng̃a pagduawon mo sia sa tanan ng̃a mg̃a aga,
Kag sa tanan ng̃a mg̃a tion pagtilawan mo sia?
19 ¿Tubtub pa bala san-o ng̃a indi mo pagibalik sa akon ang imo mg̃a mata?
¿Indi mo bala ako pagtugutan sing oras sa pagtolon sang akon laway?
20 Kon nakasalâ ako, ¿ano bala ang pagahimoon ko sa imo, oh Manugtatap sang mg̃a tawo?
¿Kay ng̃aa bala ng̃a ginbutang mo ako ng̃a iligoon sa imo mg̃a bunal,
Tubtub ng̃a sa akon gid mang̃inmabug-at ako?
21 ¿Kay ng̃aa bala indi mo pagpatawaron ang akon pagkamalalison, kag pagpataliwanon mo ang akon kalautan?
Kay karon magatolog ako sa yab-ok,
Pagapang̃itaon mo ako, kag walâ na ako.

Si Bildad nagapatukud sa mg̃a kalalat-an ni Iob kag sang iya mg̃a anak, ng̃a naghilimo sila sing kon ano ng̃a kalautan. Nagapakibulig sa pinanilagan sa pagpaathag, ng̃a ang pag-antus among bung̃a sang sala, kag ginasaysay niya ang katutum sang matarung.

8 KAG si Bildad, ng̃a Suanhon, nagsabat kag nagsiling:
2 ¿Tubtub pa san-o magahambal ka sang subung ng̃a mg̃a butang,
Kag ang mg̃a polong sang imo bâbâ magamang̃inmabaskug ng̃a hang̃in?
3 ¿Ayhan pagapakalainon sang Dios ang katadlung̃an?
Kon ang Makagagahum, ¿magapakalain sia bala sang katarung̃an?
4 Kon ang imo mg̃a anak nagpalakasalâ batok sa iya,

Sia nagtugyan sa ila sa kamut sang
ila salâ.
5 Kon ikaw gid magpangita sa Dios,
Kag mag-ampoka sa Makagagahum,
6 Kon ikaw matinlo kag matadlung
ka,
Sa pagkamatuud gid, magapulaw sia
sa ibabaw nimo,
Kag pagapatindugon liwan niya ang
puluy-an sang imo katarungan:
7 Ang imo pamúnô nangindiotay,
Kag ang imo kaolehian magadagaya
sing tuman gid.
8 Ngani pamangkot-ka karon sa mga
pamúnô nga panag-on,
Kag talupangud-ka sang ginpangita
gid sang ila mga ginikanan,
9 Kay kami kahapon lamang, kag
walâ kami makahibalo sing ano man,
Kay ang aton mga kaadlawan sa iba-
baw sang duta subung sang landong.
10 ¿Indi bala magtudlo sila sa imo,
indi bala magahambal sila sa imo,
Kag indi bala magakuha sila sa ila
mga tagiposoon sang ila mga pinolo-
ngan?
11 ¿Nagatúbô bala ang papiro sa diin
nga walâ sing lunang,
Nagatúbô bala ang tigbaw sa walâ
sing tubig?
12 Bisan pa sia sa iya kadabong nga
walâ paggalaba,
Maúna sa tanan nga hilamon, ma-
laya sia.
13 Amo ini sila ang mga dalanon
sang tanan nga mga nagakalipat sa
Dios,
Kag ang paglaum sang malauton
mawálâ.
14 Ang iya paglaum pagautdon,
Kag ang iya pagsalig amo ang baláy
sang damang.
15 Magahamboy sia sa iya baláy,
apang indi sia makapadayon sa pagtin-
dug.
Magakapiyot sia sa iya, apang indi
magmabakud.
16 Yari karon, sia punô sang duga sa
atubangan sang adlaw,
Kag ang iya mga salingsing nagagu-
lowa sa ibabaw sang iy katamnan;
17 Nagakalapyotkapyot ang iya mga
gamut sa tumpok sang sagbot;
Magaaman sia sing puluy-an sa tungâ
sang mga bató sang baláy;
18 Apang kon gabuton sia sa iya duug,
Niyan ini sia magapangindi sa iya,
nga nagasiling:
"Walâ ko gid ikaw makita."
19 Ini amo ang kalipay *nga nakita*
niya sa iya dalanon,
Kag ang iban *sa olehe* niya nagapala-
nalingsing sa yab-ok.
20 Yari karon ang Dios walâ maga-
sikway sa walay salâ,
Bisan nagadawo sia sang kamut sang
mga madauton.
21 Sa nagahabok pa ang imo bâbâ sa
kadlaw,
Kag ang imo mga bibig sa hinugyaw,
22 Ang mga nagakalaakig sa imo,
pagapasaputan sila sing kahuya:
Kag ang layanglayang sang mga ma-
lauton, mawáiâ.

Si Iob nagakilala sang katarungan, sang pagkamakaako kag pagkamakagagahum sang Dios, kag ang kahimtangan sang sala sang tawo; apang ginapalig-on niya nga ang malaut nga kapalaran, nagagubat sing amo man sa matarung kag sa makasasala.—Sang olehe ginapamalandong niya ang iya mga kalainan, nga nagahandum kag nagakahadluk sa dungan sa pagpakigsuay sa Dios, kag nagatapus nga nagahandum sang kamatayon.

9 KAG si Iob nagsabat kag nagsi-
ling:
2 Sa pagkamatuud gid, ako nakakilala
nga amo ini:
Kag ¿paano bala nga manginmatarung
ang mamalatyon sa atubangan sang
Dios?
3 Kon buut sia makigsuay sa iya,
Indi sia sarang makasabat sa iya sing
isa tungud sang isa ka libo.
4 Sia maalam sa tagiposoon, kag
gamhanan sa kabakuran:
¿Sin-o bala ang nagbatô sa iya, kag
may paghidaet?
5 Ginapahálin niya ang mga kabu-
kiran,
Nga walâ sila makakilala, nga sia
nagabaliskad sa ila sa iya kasingkal.
6 Sia nagapagiho sa duta sa iya duug,
Kag nagapilaypilay sang iya mga
haligi;
7 Nagasogo sia sa adlaw, kag ang
adlaw indi nagasubang:
Kag ginabutang niya sa idalum sang
pat-in ang mga kabitoonan;
8 Sia lamang ang nagahumlad sang
mga kalangitan,
Kag nagalakat sa ibabaw sang mga
nataasan sang dagat;

9 Sia naghimo sang Arkturo, kag sang Orion, kag sang mğa Pleiades,
Kag sang mğa tinago nğa hulut sa Bagatnan:
10 Sia nagahimo sang mğa butang nğa tama ka dalagku, nğa indi sarang matungkad,
Kag tuman ka damu nğa mğa kalatingğalahan nğa indi sarang maisip.
11 Yari karon, sia nagaagi sa atubanğan nakon, kag ako indi makakita sa iya,
Kag nagalabay sia, kag walâ ko sia matalupangdi.
12 Yari karon, magasabnit sia, kag ¿sin-o bala ang magapabalik sa iya:
¿Sin-o bala ang magasiling sa iya:
"Anong ginahimo mo?"
13 Ang Dios indi nagopaisol sang iya kaakig,
Kag sa idalum niya nagadulunğuk ang mğa kabulig sang Rahab.
14 Busa nğani, ako, magasabat ako,
Magapili ako sa akon mğa polong *sa pag-apin* sa iya.
15 Bisan pa nğa manğinmatarung ako, indi ako magasabat,
Kondi magaampo ako sing bugay sa akon hukom.
16 Kon ako kunta ang magpanawag sa iya, kag sia magsabat sa akon,
Indi pa ako magatoo nğa ginpamatian niya ang akon tinğug.
17 Kay ginlaglag niya ako nğa may unos,
Kag ginapadamu niya ang akon mğa pilas nğa walay kabangdanan.
18 Walâ niya ako pagtuguti nğa maulian ko ang akon gininhawa;
Apang ginabusug ako niya sing mğa kapaitan.
19 Kon *maghambal* sang gahum sang mabakud, *nagasiling sia:* "¡Yari ako!"
Kon *nahanunğud* sa katarunğan, nagasiling sia: "¿Sin-o ang magasumbung sa akon?"
20 Kon ako matarung kunta, pagatagudilian ako sang akon bâbâ;
Kon himpit kunta ako, sia magapakamalalison sa akon.
21 ¡Ako himpit! Walâ ako makakilala sang akon kalág:
Pagaisikway ko ang akon kabuhi.
22 Ang tanan isa lamang: tunğud sini ginsiling ko:
Sa himpit kag sa malauton sia nagaupúd sa ila.
23 Kon ang kalat-an nagapatay sing madali,
Nagakadlaw sia sang mğa pagtiiaw sang mğa walay salâ.
24 Ang duta natugyan na sa mğa kamut sang mğa malauton,
Kag sia nagatabon sang nawung sang mğa hukom.
Kon indi *sia*, ¿sin-o bala?
25 Ang akon mğa adlaw nanğinmadasig pa sang isa ka manugdalagan,
Nagpalalagyo sila, kag walâ sila makakita sing kaayohan,
26 Nag-alagi sila subung sang mğa bilos nğa mğa madasig,
Subung sang agila nğa nagapaninghulog sa dalagiton.
27 Kon magsiling ako: "Pagakalimtan ko ang akon pagpanghayhay,
Pagabayaan ko ang akon nawung, kag magapahayag ako nğa malinong,"
28 May kahadluk ako sa akon mğa kasakitan,
Nakahibalo ako nğa indi mo ako pagkabigon nğa walay salâ.
29 Ako among malauton.
¿Kay nğaa pa bala nğa manğabudlay ako sing walay pulus?
30 Bisan pa magpanghugas ako sang tubig sang niebe,
Kag magpanhunaw ako sang akon mğa kamut sa pagkatinlo,
31 Pagaiholog mo pa ako sa boho,
Kag ang akon kaugalinğon nğa mğa panapton magakanğil-ad sa akon.
32 Kay indi tawo sia subung sa akon, agud nğa ako magsabat sa iya,
Kag magkaladto kami sing tinğub gid sa hulukmanan.
33 Walâ sa tunğâ naton sing manughusay,
Nğa magbutang sia sa ibabaw naton nğa duha sang iya kamut.
34 Magkuha sia sa ibabaw nakon sang iya bunal,
Kag ang iya kahanğawa indi maglisang sa akon;
35 *Niyan* magahambal ako, kag indi ako magakahadluk sa iya;
Kay sa akon gid kaugalinğon indi amo ina ako.

10 NATAKA na ang akon kalág sang akon pagkabuhi:
Pagabuhian ko sa akon ang akon panghayhay;

Magahambal ako nga may kapait sa
akon kalág.
2 Magasiling ako sa Dios: Ayaw
ako pagtagudilii;
Pahangpa ako kay ngaa nagapakig-
kasaba ka sa akon.
3 ¿Ginapakamaayo mo bala nga mag-
pamigos ka,
Nga pagisikway mo ang binuhatan
sang imo mga kamut,
Kag nga magsilak ka sa ibabaw sang
laygay sang mga malauton?
4 ¿May mga mata ka bala sa unud?
¿Makatuluk ka bala subung sang pag-
tulok sang mamalatyon?
5 ¿Ang imo mga adlaw subung man
bala sang mga adlaw sang mga mama-
latyon?
¿Kon ang imo mga tinuig subung
bala sang mga adlaw sang tawo,
6 Agud nga pagusisaon mo ang akon
kalautan
Kag pangitaon mo ang akon salâ,
7 Bisan nga nahibaloan nga ako indi
malauton,
Kag nga walay sin-o nga makaluwas
sa akon sa imo kamut?
8 Ang imo mga kamut naghuman sa
akon kag naghimo sa akon sing bug-os,
Sa palibot gid: ¡kag karon buut mo
ako pagalaglagon!
9 Panumduma, ginaampo ko sa imo,
nga subung sang lunang ginhatagan mo
ako sing dagway;
Kag, ¿sa yab-ok pagapabalikon mo
ako?
10 ¿Walâ mo bala ako pagiula subung
sang gatas,
Kag ginhuman mo ako subung sang
keso?
11 Ginpasaputan mo ako sing panit
kag unud,
Kag ginhablan mo ako sing mga tul-an
kag mga ugat.
12 Kabuhi kag kalooy gintugut mo
sa akon,
Kag ginbantayan sang imo pagtatap
ang akon espiritu.
13 Kag ining mga butang ginpanago
mo sa imo kasingkasing;
Nakahibalo ako nga ini malapit sa
imo.
14 Kon nagapakasalâ ako, ikaw maga-
panilag sa akon,
Kag indi mo ako pagakabigon nga
walay salâ sa akon kalautan.
15 Kag kon malain ako, ¡kailo ako!
Kag kon matarung ako, indi ako
mangahas sa pagtanga sang akon olo,
Nga busug ako sang kahuluy-an,
Nga nagatan-aw sang akon pagpau-
bus.
16 Kag kon itanga ko ang *akon olo*,
Ginaayam mo ako subung sang leon,
Kag nagadalá ka liwan sang imo mga
kalatingalahan batok sa akon.
17 Pagabag-ohon mo batok sa akon
ang imo mga saksi,
Kag pagadamuon mo sa akon ang imo
kasingkal;
Nagainilisilis batok sa akon ang mga
kasoldadosan.
18 ¿Kay ngaa bala ginpagowa mo
ako sa tiyan sang akon ilóy?
Kuntani nabugto ang ginhawa ko, kag
walâ ako makita sang bisan ano nga
mata.
19 Nanginsubung ako kuntani nga
walâ ako mabuhi,
Nga gindalá ako kunta kutub sa tiyan
tubtub sa lulubngan.
20 ¿Indi bala ang akon mga adlaw
diyotay nga butang? Busa. untat na,
Kag bayai ako, agud nga magmalinong
ako sing diyot,
21 Sa walâ pa ako maglakat, sa indi
na magbalik,
Sa duta sang mga kadudulman kag sa
landong sang kamatayon;
22 Duta nga madulum subung sang
kagab-ihon nga madulum,
Duta sang landong sang kamatayon
kag pagdinalangdalang,
Kag diin ang kasanag sang adlaw su-
bung sang kagab-ihon nga madulum.

Si Sopar nagamulay sing matigdas gid sang kaugalingon nga katarungan ni Iob, kag nagalaygay sa iya nga maghinulsul.

11 KAG si Sopar nga Naamanhon, nag-
sabat, kag nagsiling:
2 ¿Ang mga madamu nga polong wa-
lâ bala sing sabat?
¿Kag ang tawo nga palahambal paga-
pakatarungon bala sia?
3 ¿Sa imong walay pulus nga pag-
hambal; magahipus bala ang mga tawo?
¿Kag nagauligyat ikaw bala nga walâ
sing sin-o nga magalibog sa imo,
4 Sa bagay nga magsiling ka: "Ang
akon pagtolon-an putli,
Kag ako matinlo sa atubangan sang
imo mga mata?"

5 Apang buut ko unta, nga ang Dios
maghambal sa imo,
Kag magbukâ ang iya mga bibig batok
sa imo,
6 Kag nga magpahayag sia sa imo
sang mga tinago sang kaalam,
Subung nga *nagalabaw* sia sa imo sing
dapli sa pagkabut-anan;
Niyan makilala mo nga ang Dios na-
gakalipat sang bahin sang imo kalautan.
7 ¿Malambut mo bala ang kadalumon
sang Dios?
Kon ¿makadangat ka bala sa kadulu-
nan gid sang Makagagahum?
8 Mataas ini subung sang mga langit:
¿ano ang mahimo mo didto?
Labing madalum pa ini sang kadadal-
man: ¿paano bala ang pagkilala mo sa
iya?
9 Ang iya takus labing malaba pa
sang duta,
Kag labing masangkad pa sang kada-
gatan.
10 Kon sia mag-agi kon sia magta-
kup,
Kon tiponon niya, ¿sin-o bala ang
sarang makabalik sa iya?
11 Kay sia nakakilala sa mga tawo
nga mga malimbongon,
Kag nakita niya ang ila kalautan;
kag ¿indi bala niya pagsapakon?
12 Kon ang tawo nga walay ihibalo
magamanginmahantupon,
¡Ang polyino sang asno nga talonon
magapakatawo nga tawo!
13 Kon imo pagpakahusayon ang imo
tagiposoon,
Kag untayon mo sa iya ang imo mga
kamut:
14 Kon magpalayô ka sang kalautan
nga yara sa imo kamut,
Kag indi mo pagtugutan nga magpuyô
ang kalainan sa imo layanglayang,
15 Niyan mahayaw mo ang imo
nawung nga walâ sing dagta,
Kag magamanginmabakud ka kag
indi ka magkahadluk sing bisan ano;
16 Kay niyan pagakalipatan mo ang
imo kalisdanan,
Makadumdum ka sa iya subung sang
mga tubig nga nag-alagi:
17 Kag ang imo kabuhi magamangin-
masanag labi pa sang nagahingudto ang
adlaw;
Ang kadulum, magamanginsubung
sang kaagahon:
18 Kag may pagsalig kag may pag-
laum ka:
Kag kon ikaw ginlibog, magahigda
ka nga may pagsalig.
19 Kag magapahuway ka, kag walay
sin-o nga magapakugmat sa imo,
Kag madamu ang mga magaampo sa
imo sing kalooy.
20 Apang ang mga mata sang mga
malain magadulululum,
Kag walâ na sila sing dalangpan; kag
ang iya paglaum among huyup sang pag-
himugto.

Si Iob nagahikay sa iya mga abyan sang pagkaku-
lang kag pagkawalay pulus sang ila mga sabat;
ginadayaw niya ang pagkamakagagahum sang
Dios; nagapakitabang sa iya katarungan
kag nagasaysay sang kalip-otan sang
kabuhi.

12 KAG si Iob nagsabat, kag nagsi-
ling:
2 Sa pagkamatuud gid nga kamo amo
ang banwa,
Kag upud sa inyo mamatay ang
kaalam.
3 May tagiposoon man ako subung sa
inyo;
Indi man ako labing kubus sa inyo:
Kag ¿sin-o pa nga indi makahibalo
sang amo nga mga butang?
4 Busa amo ako ang kaladlawan sang
akon mga abyan,
Nga nagpanawag ako sa Dios, kag
sia nagsabat sa akon:
Ang matarung, ang walay dagta,
iligoon sia sang kaladlawon!
5 "¡Tamay sa walay palad!" Amo ini
ang hunahuna sang yara sa kaharayha-
ray.
Ang tamay nahanda gid sa mga naga-
kadalin-as sang ila mga tiil.
6 Ang mga layanglayang sang mga
manughapay may paghidaet,
Kag may kalig-unan nga sa mga naga-
paakig sa Dios,
Nga sa mga nagadalá sang ila dios sa
kamut;
7 Apang, ginaampo ko sa imo, pa-
mangkota ang mga kasapatan, nga sila
magatoon sa imo.
Kag sa mga kapispisan sang langit,
kag sila magasiling sini sa imo.
8 Kon, maghambal-ka sa duta nga sia
magatoon sa imo,
Ang mga kaisdaan sang dagat, paga-
sugiran ka nila sini.

9 ¿ Sin-o bala ang indi makahibalo sa
tungâ nila nğa tanan,
Nğa ginhimo ini sang kamut ni Iehoba ?
10 Nğa sa iya kamut yara ang kalág
sang tanan nğa nagakabuhi,
Kag ang espiritu sang tanan nğa unúd
nğa tawohanon.
11 ¿ Indi bala ang dulungan nğa nagahukom sang mğa pinolongon,
Subung sang nagatilaw ang ilingagngag sang mğa kalan-on ?
12 Sa idalum sang mğa uban yara
ang kaalam,
Kag ang malawig nğa edad nagapatubas sang ihibalo.
13 Sa iya yara ang kaalam kag kabaskugan,
Sa iya ang laygay kag ang ihibalo.
14 Yari karon, sia magaguba, kag
walay sin-o nğa sarang makagpasad
liwan.
Magabukot sia sang tawo, kag walay
sin-o nğa magabukas sa iya.
15 Yari karon, kon magpadúlog sia
sang mğa tubig, magamalala sila ;
Kag kon pagbuhian niya sila, pagalaglagon nila ang duta.
16 Sa iya yara ang kabakuran kag
ang kinaadman,
Iya ang nagatalang, kag ang nagapatalang.
17 Sia nagapadalá sa mğa manuglaygay nğa mğa hublas,
Kag nagapabuang sa mğa hukom.
18 Sia nagahubad sang kagamhanan
sang mğa hari,
Kag ginahigtan niya sila sing talikala
sa mğa hawak.
19 Sia nagapadalá sang mğa saserdote nğa hublas
Kag nagapukan sa mğa gamhanan.
20 Sia nagakuha sang hambal sang
mğa tawo nğa labing malig-on,
Kag nagakuha sang pagkapain sang
mğa tigulang.
21 Sia nagaula sing pagtamay sa ibabaw sang mğa dunganon,
Kag nagapaluya sang hawak sang
mğa makusug.
22 Ginabuksan niya ang alibutud
sang mğa kadudulman sang mğa butang nğa madulum,
Kag ginapagowa niya sa kapawa ang
landong sang kamatayon.
23 Sia nagapadamu sang mğa katawohan,
Kag sia nagalaglag sa ila.
Sia nagapalapad sang mğa katawohan,
kag ginapakitid niya sila.
24 Sia nagakuha sang ihibalo sang
mğa pangolo sang banwa sang duta,
Kag nagapatalang sia sa ila sa isa ka
kahanayakan nğa walay dalan.
25 Nagapanghikap sila sa kadudulman
kag walay kapawa sila,
Kag ginapatalang sila niya subung nğa
hubog.

13 YARI karon nğa ining tanan nğa
mğa butang nakita sang akon mğa
mata,
Kag nabatian sang akon mğa idulungug.
2 Ang inyo nahibaloan, nakahibalo
man ako ;
Indi ako labing kubus sa inyo.
3 Apang ako maluyag maghambal
sa Makagagahum,
Kag buut ako mag-apin sang akon kasuayon sa atubangan sang Dios.
4 Apang kamo mğa manugpahito sing
kabutigan,
Tanan kamo mğa manugbulóng nğa
walay pulus.
5 Kabay pa nğa maghilipus kamo sing
bug-os,
Kay ini magamanğinkaalam sa inyo.
6 Pamati-kamo, ginaampo ko sa inyo,
sang akon sabat,
Kag magmatalupangdon-kamo sang
mğa katarungan sang akon mğa bibig.
7 ¿ Magahambal bala kamo nğa may
pagkamalalison pahayon sa Dios ?
¿ Magahambal bala kamo nğa sa iya
nğa may daya ?
8 ¿ Pagapasulabihon bala ninyo ang
iya pagkaamo ?
Kon ¿ magapakigkasaba bala kamo
nğa pahayon sa Dios ?
9 ¿ Maayo bala nğa sia magusisa sa
inyo ?
Kon ¿ magaulit bala kamo sa iya subung sang pagulit sa tawo ?
10 Sia magasaway sa inyo sing matigdas,
Kon sa tago nagapasulabi kamo sang
mğa tawo.
11 Ang iya pagkahalangdon ¿ indi bala
nagapalisang sa inyo ?
Kag ang iya kakulba ¿ indi bala nagabug-at sa ibabaw ninyo ?
12 Ang inyo mğa pinolong nğa handumanan, mğa hulubaton nğa abó,

Kag ang inyo mĝa kabakuran mĝa
kabakuran nĝa lunang.
13 Hipus-kamo sa akon atubanĝan,
kag magahambal ako sa inyo,
Ako, mag-abut sa akon ang bisan ano
nĝa mag-abut.
14 ¿Kay nĝaa bala kuhaon ko ang
akon unud sang akon mĝa nĝipon,
Kag pagaibutang ko ang akon kalág
sa akon kamut?
15 Yari karon, sia sarang makapatay
sa akon, walay paglaum ako;
Lamang pagatabanĝan ko sa atuba-
nĝan niya ang akon mĝa dalanon.
16 Kag ini magamanĝinakon kaluwa-
san,
Nĝa indi makasulúd sa iya atubanĝan
ang walay pagtahud sa Dios.
17 Busa pamatii-ninyo nĝa may pag-
talupanĝud ang akon pinolonĝon;
Kag ang akon isiling maglambut sa
inyo mĝa idulunĝug.
18 Yari karon, ginaampo ko sa inyo,
naghusay ako sang akon kasuayon:
Nakahibalo ako, nĝa pagapakataru-
nĝon ako.
19 ¿Sin-o bala ang maluyag magpa-
kigkasaba sa akon,
Kay kutub sa amo nĝa tion, ginapaha-
nugtan ko sa paghipus kag pagtinĝâ?
20 Duha lamang ka butang ang indi
mo paghimoon sa akon.
Niyan indi ako magpanago sa imo
nawung:
21 Ipalayô sa akon ang imo kamut,
Kag indi magpalisang sa akon ang
imo kahalanĝaw-an.
22 Ugaling panawag-ka, kag ako ma-
gasabat;
Kon ako ang maghambal, kag sabton
mo ako.
23 ¿Kapid-an bala ang akon mĝa ka-
lautan kag ang akon mĝa salâ?
Ipakilala sa akon ang akon pagkama-
lalison kag ang akon salâ.
24 ¿Kay nĝaa ginatago mo ang imo
nawung,
Kag ginaisip mo ako nĝa imo kaa-
way?
25 ¿Maluyag ka bala magpahanĝawa
sa dahon nĝa sinabnit,
Kag maghinĝabut sa alikabo nĝa ma-
mala,
26 Kay nagasulat ka batok sa akon
sing mĝa kapaitan,
Kag ginapapanubli mo sa akon ang
mĝa kalautan sang akon pagkapamatan-
on?
27 Ginabutang mo man ang akon mĝa
tiil sa mĝa pandug,
Kag ginapanilagan ang tanan ko nĝa
mĝa dalanon;
Nagabadlit ka sing badlit sa palibot
sang mĝa dapadapa sang akon mĝa tiil,
28 Sa nagakahagas ini nĝa *lawas*, su-
bung sang kahoy nĝa ginabukbuk,
Subung sang panapton nĝa ginaut-
ut sang sipit.

14 ANG tawo, nĝa natawo sa babae,
Halip-ot sing mĝa adlaw kag bu-
sug sang mĝa kalas-ayan.
2 Nagagowa sia subung sang isa ka-
bulak kag ginakutol sia;
Nagapalagyo sia subung sang landong,
Kag walâ magapadayon.
3 Kag sa ibabaw sini ginamuklat mo
ang imo mĝa mata,
Kag ginadalá mo ako sa hulukma-
nan upud sa imo.
4 ¿Sin-o bala ang makapatinlo sang
tawo nĝa mahigko? Walâ sing bisan
sin-o.
5 Kon ang iya mĝa adlaw natapat na,
kag ang kadamuon sang ila mĝa binulan
ginapanandoan nayon sa imo,
Kon ikaw nagbutang sa iya sang mĝa
dulunan, nĝa sa ila indi sia makaligad,
6 Italinĝi-mo gikan sa iya ang imo
mĝa mata, agud nĝa may pahuway sia,
Tubtub nĝa, subung sang mamumu-
gon, mag-agum sia sang iya inadlaw.
7 Kay nĝa sa kahoy may paglaum:
Kon inutúd sia, magapanalingsing sia
Kag ang iya salingsing indi magauntat.
8 Kon maggulang sa duta ang iya
gamut,
Kag ang iya púnô mapatay sa yab-ok,
9 Kutub sa pagkabatyag niya sang
tubig, magapanĝugbus sia,
Kag magapanglumbay sia subung
sang tanumtanum:
10 Apang ang tawo mamatay, kag
nagahamyang nĝa walâ sing kusug,
Kag nagatinĝâ, ¿kag diin sia?
11 Nagataliwan ang mĝa tubig sang
dagat,
Kag nagahubas ang subâ, kag naga
mala sia:
12 Subung man ang tawo, nagaham-
yang sia kag indi na nagatindug liwan;
Tubtub nĝa walâ pa sing lanĝit, indi
sia magbugtaw,

Bisan magbanḡon sia sa iya katologon.
13 Kabay pa nḡa pagtagoon mo ako sa lulubnḡan,
Nḡa tabunan mo tubtub nḡa malugpay ang imo kaakig,
Nḡa mabutanḡan mo ako sing dulunan nḡa didto makadumdum ka sa akon.
14 (Kon ang tawo mamatay, ¿mabuhi sia bala liwan?)
Sa tanan nḡa mḡa adlaw sang akon pag-alagdan pagahulaton ko kunta tubtub nḡa mag-abut ang akon pagliwan:
15 Ikaw magatawag kunta kag ako magasabat sa imo;
Magahandum ka kunta sa binuhatan sang imo mḡa kamut.
16 Kay karon ginaisip mo ang akon mḡa tikang,
Kag ¿walâ bala ikaw magapanilag sang akon salâ?
17 Napat-inan sa isa ka púyo ang akon pagkamalalison,
Ginadugangḡan ang akon kalautan.
18 Kag walay sapayan ang bukid nḡa mapukan, nagakalatiphag,
Kag ang bató ginhálin sa iya duug;
19 Ang mḡa bató ginataisan sang mḡa tubig,
Ang iya mḡa pagsanap nagadalá sang yab-ok sang duta:
Sa amo nḡa bagay ginapadula mo ang paglaum sang mamalatyon.
20 Ginalandas mo sia sa gihapon kag sia nagataliwan;
Nagabalhin ang imo nawung, kag pagaipadalá mo sia.
21 Ang iya mḡa anak manḡin mḡa dunganon, kag sia indi makahibalo sini;
Manḡinpapaubson sila, kag indi sia makahanḡup sini.
22 Ang iya unud indi nagabatyag kondi sang iya gid nḡa mḡa kasakit,
Kag ang iya kalág yara sa lalaw lamang tunḡud sa iya kaugalinḡon.

Si Elipas nagasumbung kay Iob sang sala, kay nagapakamatarung sia.—Nagapasanag sia tunḡud sang pinanlatonlaton nḡa sugid nḡa ang mḡa malauton mḡa walay palad.

15 KAG si Elipas, nḡa Temanhon, nagsabat kag nagsiling:
2 ¿Magasabat bala ang maalam tunḡud sang kinaadman nḡa walay pulus?
Kag ¿paburakunḡon bala niya ang iya dughan sang hanḡin nḡa timug?
3 Ang pagpakigsuay sa mḡa polong, walay pulus,
Kag indi sa mḡa pinolonḡon *lamang* ginakuha ang kapuslanan.
4 Ikaw man nagapanas sang kahadluk *kay Iehoba,*
Kag *nagapugung* ka sang panḡamuyo sa atubanḡan sang Dios.
5 Kay ang imo bâbâ nagatoon sa amon sang imo kalautan,
Bisan pa ginpili mo ang panghambal sang mḡa malalang;
6 Ang imo gid nḡa bâbâ magatagudili sa imo, kag indi ako,
Kag ang imo mḡa bibig magapamatuud batok sa imo.
7 ¿Natawo ka bala sing úna sang mḡa tawo?
Kon ¿nahuman ka bala sing úna sa mḡa kabakoloran?
8 ¿Nabatian mo bala ang *ginsiling* sa kasapulanan sang Dios?
Kag ¿ginhawiran mo bala nḡa sa imo ang kaalam?
9 ¿Ano bala ang nahibaloan mo, nḡa walâ namon mahibaloi?
¿Ano bala ang nahantup mo, nḡa walâ sa amon?
10 Sa tunḡâ namon may uban man, may tigulang man,
Nḡa labing mangaranon sa mḡa kaadlawan sang imo amay.
11 ¿Ginapakadiyotay mo bala ang mḡa paglipay sang Dios,
Kag ang mḡa polong nḡa mahinoklogon nayon sa imo?
12 ¿Kay nḡaa bala nagapadaladalá ka sa imo tagiposoon,
Kag kay nḡaa nagapalanḡilay ang imo mḡa mata,
13 Nḡa nagapadalá ka sang imo huyup batok sa Dios
Kag ginapagowa mo ang tama ka damu nḡa pinolonḡon sa imo bâbâ?
14 ¿Ano bala nḡa butang ang tawo, agud nḡa magmanḡinmatinlo,
Kag ang natawo sa babae, agud nḡa magpakamatarung sia?
15 Yari karon, sa iya mḡa balaan walâ sia magasalig,
Kag bisan ang mḡa lanḡit mḡa matinlo sa atubanḡan sang iya mḡa mata;
16 ¡Labi na gid ka kubus ang tawo nḡa kalanḡil-aran kag dunut,

Nga nagainum sang kalautan subung
sang tubig!
17 Pamatii ako, pagatudloan ko ikaw;
Pagaisugid ko sa imo ang akon nakita,
18 Ang ginasugid sang mga mangin-
alamon
Kag walâ nila pagtagoa sia, sa *tapus nga
mabaton sia,* sang ila mga ginikanan;
19 Nga sa ila lamang ginhatag ang
duta,
Kag walâ mag-agi nga dumuluong sa
tungâ nila.
20 Ang malauton nagasakit sa iya gid
sa tanan nga mga adlaw sang iya kabuhi,
Kag ang diyotay nga mga tuig gina-
tago sa tawo nga malugus;
21 Mga dinaguhub nga makalilisang
yara sa iya mga idulunggug;
Sa tungâ sang paghilidaet nagaabut
sa iya ang manughapay.
22 Sia indi nagatoo nga magabalik
sia sa mga kadudulman,
Kag tinugyan sia sa hinganiban.
23 Sia nagatalang, nga nagapangita
kon diin makita ang tinapay.
Nakahibalo sia nga nahanda na sa iya
luyo ang adlaw sang mga kadudulman.
24 Mga kalisdanan kag kahol-anan na-
gapakugmat sa iya,
Kag nagalandas sila batok sa iya, su-
bung sang isa ka haring mainamanon
nga sa pag-awayan.
25 Kay sia naguntay sang iya kamut
batok sa Dios,
Kag nagpakabaskug sia batok sa Ma-
kagagahum.
26 Sia nagdasmag sa iya sa tingkoy
nga matig-a,
Sa likod sa nadamulan sang iya mga
taming.
27 Kay gintabunan niya ang iya na-
wung sang iya katambukon,
Kag ginputus niya sing mga konot-
konot ang iya mga pilwakpilwakan.
28 Kag tungud sini nagpuyô sia sa mga
banwa nga nabungkag,
Sa mga kabalayan nga walâ gina-
puy-i na,
Nga handa nga mangintinumpok nga
mga bató.
29 Indi magmangaran sia, bisan ma-
gapadayon ang iya mangad,
Bisan magalapad sa duta ang iya mga
pagkabutang.
30 Indi sia makagowa sa mga kadudul-
man;
Ang dabdab magapalaya sang iya mga
salingsing,
Kag tungud sang gininhawa sang iya
bâbâ madula sia.
31 Indi magsalig sia sa kadayawan;
kay sia pagadayaan,
Kay ang kadayawan manginiya balus.
32 Sa walâ pa mag-abut ang iya
adlaw, magakatuman ini,
Kag ang iya sanga indi magadabong
liwan.
33 Manginsubung sia sang ulubasan,
nga nadula ang iya bunga nga hilaw pa,
Kay subung sang kaolibahan nga
nagakapulak ang iya bulak.
34 Kay ang katipunan sang mga
dimatinahoron sa Dios manginbaw-as.
Kay ang kalayo magaupúd sang mga
layanglayang, nga didto nagasulúd ang
mga hamham.
35 Sia nagpanamkon sing kasakit, kag
nagapanganak sing kalautan;
Kag ang mga kasudlan niya nagaaman
sing limbong.

Nakita ni Iob nga ang iya mga abyan mga manug-lipay nga magamo; nagapangasoy sang iya pag-kawalay sala, nagapanawag sa Dios, kag wala na sia sing paglaum kondi sa kamatayon.

16 KAG si Iob nagsabat, kag nagsi-
ling:
2 Nakabati ako sang madamu nga
mga butang nga kaangay sini sa ila:
Mga manuglipay nga magamo kamo
nga tanan.
3 ¿May katapusan bala ining mga
polong nga hanginon?
Kon ¿kay ngaa bala ining kapaitan
kon magsabat ka?
4 Ako man makahambal subung sa
inyo,
Kon kamo yara sa akon kahimta-
ngan,
Ako makapakigupud batok sa inyo
sing pinolongon kag pinolongon,
Kag sa ibabaw ninyo magauyug ang
akon olo.
5 Ako magapalig-on sa inyo sang
akon bâbâ,
Kag ang paglipay sang akon mga
bibig magapaumpaw sang inyo *kasakit.*
6 Kon maghambal ako, ang akon
kasakit walâ pagumpaw;
Kag kon maguntat ako, ¿ano bala
nga kalautan ang nagpalayô sa akon?
7 Matuud gid, ginbudlay niya ako:

Ginhapay mo ang bug-os nğa panimaláy nakon.
8 Sang ginkaptan mo ako, ini mağinisa ka saksi,
Kag ang akon kaniwanğon nagatindug batok sa akon, sa pagsumbung sa nawung.
9 Ang iya kaakig nagagisi *sa akon*, kag nagahinğabut sa akon ;
Nagapabagrut sia sang iya mğa nğipon batok sa akon :
Ang akon kasumpung nagapamudlo batok sa akon sang iya mğa mata.
10 Nagabuluká sila batok sa akon sang ila bâbâ ;
Sa pasipala ginpilasan nila ang akon mğa pisnği ;
Batok sa akon naguiugyon sila sing tinğub.
11 Ang Dios nğa Makagagahum nagtugyan sa akon sa malalison,
Kag sa mğa kamut sang mğa malauton ginholog niya ako.
12 Malinong ako, kag ginboong niya ako,
Kag ginkuga niya ako, kag ginpihakpihak niya ako,
Kag ginbutang niya ako nğa iligoon niya.
13 Ginlibutan ako sang iya mğa mamamana,
Ginpihak niya ang akon mğa tagimislon, sa walay kalooy,
Ang akon apdo nagaagay sa duta.
14 Ginpalitik mo ako, litik kag litik ;
Nagadusmo sia batok sa akon subung sang isa ka manugaway.
15 Ako nagtahi sing panapton sa kasakit sa ibabaw sang akon panit,
Kag ginpadolot ko ang akon sunğay sa yab-ok.
16 Ang akon nawung nagpula sa hibi,
Kag sa ibabaw sang akon mğa ilalakub yara ang landong sang kamatayon.
17 Walay sapayan, walâ sing kalautan sa akon mğa kamut,
Kag putli ang akon panğamuyo.
18 ¡Oh duta! indi mo pagtabunan ang akon dugo,
Kag walâ na sing duug sa *paghipus* sa akon pagsingit.
19 Yari karon gid, sa mğa lanğit yadto ang akon saksi,
Kag ang akon manugako yadto sa mğa kahitaasan.
20 Ang akon mğa abyan nagauluүigyat sa akon :
Sa Dios nagahibi ang akon mğa mata,
21 Agud nğa maghimo sia sing katarunğan sa tunğâ sang tawo kag sang Dios,
Kag sa tunğâ sang anak sang tawo kag sang iya abyan.
22 Kay ang mğa tuig nagaalabut, nğa ang ila kadamuon ginisip,
Kag ako nagapakadto sa dalan nğa didto indi na ako magabalik.

17 ANG akon gininhawa nadula na, nagapalalong ang akon mğa adlaw,
Kag naaman na sa akon ang mğa lulubnğan.
2 ¿Walâ na ako bala paglibuti sang mğa uligyat,
Kag sang akon mğa mata nagadólog sa ibabaw sang ila mğa pagkamolomaisug?
3 Busa, butanği karon *sing kalig-onan ;* magmanğinmanğanğako ka nakon sa imo gid :
¿Sin-o bala *kondi ikaw* ang magadawoanay sa akon ?
4 Kay gintakpan mo ang ila tagiposoon sa ihibalo ;
Nğani indi mo *sila* pagadayawon.
5 Kon ang bisan sin-o magpat-in sa iya mğa abyan sa paglugus,
Ang mğa mata sang ila mğa anak magadululum.
6 Ginbutang ako nğa hulubaton sa mğa kabanwaanan,
Kag ako amo ang ginaduplaan sa guya.
7 Kag ang akon mğa mata nagholipay sa kasubu,
Kag ang akon tanan nğa bahin sang lawas subung sila sang landong.
8 Ang mğa matadlung magakalatinğala sini,
Kag ang walay salâ magatindug batok sa dimatinohoron sa Dios.
9 Walay sapayan nagapadayon ang matarung sa iya dalanon,
Kag ang matinlo sing mğa kamut magadugang sa ka kusug.
10 Apang balalik-kamo nğa tanan, kag kari-kamo karon,
Nğa walâ ako sing bisan isa nğa makita nğa maalam sa tunğâ ninyo.
11 Nagliligad na ang akon mğa adlaw, ang akon mğa katuyoan ginlaglag na,
Ining mğa bahandi sang akon tagiposoon.

12 Ang gab-i ginhimo nila nḡa adlaw;
Sa atubanḡan sang kadudulman *siling nila* nḡa malapit ang kapawa.
13 Kon ako maghulat sang lulubnḡan nḡa sa akon baláy,
Kag kon maghimo ako sang akon higdaan sa mḡa kadudulman,
14 Kon ako magsingit sa pagkadunut: "Amay ko ikaw":
Kag sa mḡa ulud: "Akon ilóy kag akon utúd nḡa babae";
15 Busa, ¿diin, diin bala ang akon paglaum?
Ang akon paglaum, ¿sin-o bala ang makakita sa iya?
16 Sa mḡa pintal sang lulubnḡan magapanaug sia,
Kon may palahuwayan *nḡa sa tanan* sing tinḡub sa yab-ok.

Si Bildad nagasumbung kay Iob sa pagkamatinaastaason, kag ginasaysay niya ang kapalaran sang mḡa malauton.

18 KAG si Bildad, nḡa Suanhon, nagsabat kag nagsiling:
2 ¿San-o pa bala ninyo butanḡan sing katapusan ang mḡa pinolonḡon?
Pagtalalupanḡud-kamo kag ugaling magahalambal kita.
3 ¿Kay nḡaa bala ginpanḡabig kita nḡa mḡa sapat,
Kag sa inyo mḡa mata nanḡinkahigkoan bala kita?
4 Oh ikaw, nḡa nagapihakpihak sang imo kalág sa imo kasingkal,
¿Pagabayaan bala ang duta banḡud sa imo,
Kag pagahalinon bala sa ila duug ang mḡa pil-as?
5 Hoo, ang suga sang mḡa malauton pagapalonḡon,
Kag indi magasidlak ang dabdab sang iya kalayo.
6 Ang suga manḡikadudulman sa iya layanglayang,
Kag magapalong sa ibabaw niya ang iya lamprahan.
7 Ang mḡa tikang sang iya gahum pagapakitiron,
Kag pagapukanon sia sang iya man laygay:
8 Kay sa sihod pagadalhon sia sang iya mḡa tiil,
Kag sa ibabaw sang pukot magalakat sia.
9 Ang siod magagapus sang iya tikod:
Ang tiglapak magadakup sa iya:
10 Ang isa ka lubid natago nḡa sa iya sa duta,
Kag ang isa ka tiglapak yara sa banas.
11 Sa tanan nḡa duug pagapakugmaton sia sang mḡa kahadlukan,
Kag pagapapalagyohon sila nila nḡa talangtalang sa iya mḡa tikang.
12 Ang iya kusug madula tunḡud sang gutum,
Kag sa iya luyo pagaihanda nḡa daan ang kalalat-an.
13 Ang panḡanay sang kamatayon magakaon sang iya mḡa bahin,
Kag magahalunhon sang iya mḡa bahin sang lawas.
14 Pagagabuton sia gikan sa iya layanglayang nḡa *amo* ang iya kalig-unan,
Kag pagaipadalá sia sa amatamat sa Hari sang mḡa kakugmat.
15 Sa iya layanglayang magapuyô ang iban kag indi na iya;
Ang asupre pagaiwagwag sa ibabaw sang iya puluy-an.
16 Sa idalum magamalala ang iya mḡa gamut,
Kag sa ibabaw pagatotoon ang iya mḡa sanḡa.
17 Ang iya handumanan madula sa duta,
Kag walâ sia sing nḡalan sa kadaygan sang mḡa latagon.
18 Gikan sa suga pagaiholog sia sa kadudulman,
Kag ginsobol sia sa gowa sang kalibutan.
19 Walâ sia sing bátâ, bisan apô sa iya banwa,
Walâ sia sing nabilin sa duug nḡa iya dalaponan.
20 Ang mḡa nagaabut sa olehe, nagakatinḡala tunḡud sang iya adlaw,
Kag ang nagaulúna, ginadakup sang takig.
21 Hoo, amo ini sila ang mḡa puluy-an sang mḡa malalison,
Kag ini amo ang duug sang walâ magkilala sa Dios nḡa Makagagahum.

Si Iob ginatak-an sa iya mga abyan, ginapasayud niya sa ila ang iya mga kasakit, kag nagapangayo sia sing kalooy.—Ang iya bugtong nga paglaum yadto sa umalabut nga pagkabuhi.

19 KAG si Iob nagsabat kag nagsiling:
2 ¿ Tubtub pa san-o bala papasuboon
ninyo ang akon kalág,
Kag pagdugmukon ninyo ako sa mga
pinolongon?
3 Yari karon, ginpasipalahan ninyo
ako sing makapúlô:
Walâ kamo magakahuya sa pagpabungul sa akon.
4 Maayo man, hoo, sa pagkamatuud,
nagsayup ako:
Sa akon mapabilin ang akon sayup.
5 Kon kamo, sa pagkamatuud, nagapalabaw sa ibabaw nakon,
Kag ginapahanungud ninyo batok sa
akon ang akon pagkatalamayon,
6 Ngani masayud-kamo, nga ang Dios
nagpigos sa akon,
Kag ginlikupan niya ako sang iya
pukot.
7 Yari karon, nagapaningit ako sa
pagpigos, kag walâ ko makabaton sing
sabat,
Nagatawag ako sing pakitabang, kag
walâ sing katarungan.
8 Ginkutaan niya ang akon dalan, agud
nga indi ako makaagi;
Kag sa akon mga banas ginbutangan
niya sing mga kadudulman;
9 Ginubahan niya ako sang akon himaya,
Kag kinuha niya ang purungpurung
sa akon olo.
10 Gindugmok niya ako sa tanan nga
luyo, kag magataliwan ako;
Kag gingabut niya subung sang kahoy
ang akon paglaum.
11 Kag ginpadabdab niya batok sa
akon ang iya kasingkal,
Kag ginisip niya ako nga isa sang iya
mga kaaway.
12 Nagkalari ang ila mga kasoldadosan sing tingub gid, kag ginbayaw nila
sa ibabaw nakon ang ila dalanon.
Kag nagapahamtang sila sing dululugan sa palibot sang akon layanglayang.
13 Ginpalayô niya sa akon ang akon
mga útud,
Kag ang akon mga kilala mangindumuluong sila sa akon.
14 Nagakadula ang akon mga kahimataan,
Kag ang mga nagpakilala sa akon,
nagakalipat sa akon.
15 Ang mga pumuluyô sang akon
baláy kag ang akon mga sologoon nga
babae ginapakadumuluong nila ako:
Nangindinakilala ako sa ila mga mata.
16 Ginatawag ko ang akon alagad, kag
walâ sia magasabat,
Kon nagapangabay ako sa iya sa
akon gid nga bâbâ.
17 Ang akon gininhawa nakapataka
sa akon asawa,
Kag nagataka ako sang mga anak
sang tiyan nga nagdalá sa akon.
18 Ang mga kabataan nagatalamay
pa sa akon;
Kon magtindug ako, nagahalambal
sila batok sa akon.
19 Ang tanan nga mga hirup ko nagadalumut, sa akon:
Kag ang mga ginahigugma ko, nagabalalik batok sa akon.
20 Ang akon mga tul-an nagapililit
sa akon panit kag sa akon unud,
Kag nagapalagyo ako nga may emalye
sang akon mga ngipon.
21 Oh kamo, nga akon mga abyan,
paghikalooy-kamo sa akon, paghikalooy-kamo sa akon;
Kay ginpilas ako sang kamut sang
Dios.
22 ¿ Kay ngaa bala ginahingabut ninyo ako subung sang Dios nga Makagagahum,
Kag walâ kamo magakabusug sang
akon mga unud?
23 ¿ Sin-o bala ang makahimo nga ang
akon mga pinolongon ipanulat sila,
Sin-o ang makahimo nga isulat sila sa
isa ka tolon-an,
24 Nga sa tigib nga salsalon kag sa
tingâ
Pagaipanigib sila sa bató sa gihapon?
25 Ako, ako makahibalo nga ang akon
Mamamawi nagakabuhi,
Kag sa katapusan magatindug sia sa
ibabaw sang yab-ok:
26 Kag sa tapus sang paglaglag sang
akon panit,
Niyan *sa naubahan* ang akon unud, magapasisiling ako sa Dios.
27 Ako gid, ako magapasisiling,
Kag ang akon mga mata magatan-aw
sa iya, kag indi ang iban:

Ang akon mĝa tagimisíon nagakala-
upúd sa sulúd nakon.
28 Sang pagsiling ninyo: "¿Paano
bala ang paghinĝabut naton sa iya?"
Kag nĝa ang sadsaran sang kasuayon
yari sa akon,
29 Magkulurug-kamo sa atubanĝan
sang hinĝaniban;
Kay ang kasingkal isa sang mĝa ka-
lautan nĝa ginasilot sang hinĝaniban,
Agud nĝa mahibaloan ninyo nĝa may
isa ka paghukom.

Si Sopar nagasaysay sang mĝa kalalat-an nĝa nagasilinampaw sa ibabaw sang mĝa malauton.

20 KAG si Sopar, nĝa Naamanhon,
nagsabat kag nagsiling:
2 Tunĝud sini ang akon mĝa huna-
huna nagapasabat sa akon,
Kag ini among kabangdanan sang ka-
dasig nĝa yara sa akon.
3 Nabatian ko ang sabdong nĝa, naga-
pakahuya sa akon;
Apang ang espiritu nagakuha sang
akon sabat sang akon ihibalo.
4 ¿Makahibalo ka bala sini sing
maayo?
Kutub sang panag-on nĝa ginbutang
sang Dios ang tawo sa ibabaw sang duta,
5 Ang pagdaug sang mĝa malauton
malip-ot lamang,
Kag ang kalipay sang dimatinahoron
sa Dios nagapadayon sa isa lamang ka
tion.
6 Kon makasaka ang iya pagkamati-
naastaason tubtub sa lanĝit,
Kag ang iya olo magsungo sa mĝa
kapanĝanoran,
7 Madula sia sa gihapon, subung sang
iya ipot.
Ang mĝa makakita sa iya magasiling:
"¿Diin bala sia?"
8 Subung sang damgo nagalupad sia,
kag indi na makita;
Kag nagapanas sia subung sang pala-
nanawon sa kagab-ihon.
9 Ang mata nĝa nakakita sa iya, indi
na gid nĝa mas-a makakita sa iya,
Bisan ang iya duug makit-an pa.
10 Ang iya mĝa anak magapanĝita
sing pahayonan sang mĝa makalolooy,
Kag ang ila mĝa kamut magauluii
sang *ginkawat* sang ila kusug.
11 Ang iya pagkapamatan-on, nĝa
napunô sang iya mĝa tul-an,
Pagailubung sila sa yab-ok upud sa
iya.
12 Tunĝud kay ang kalainan nagtam-
is sa iya bâbâ,
Kag nĝa gintago niya sia sa idalum
sang iya dila,
13 Kag nĝa ginaalila niya sia, kag
walâ niya sia pagbulagi,
Kondi nĝa ginahawiran niya sia sa
tunĝâ sang iya alinĝagnĝag,
14 Ang iya tinapay magabalhin sa iya
mĝa kasudlan, sa sulúd niya,
Sa apdo sang man-ug nĝa dalitan.
15 Naghalunhon sia sing mĝa mangad,
apang pagaisuka niya sila:
Sa iya tiyan pagakuhaon sila sang
Dios.
16 Ang dalit sang mĝa man-ug paga-
suyupon niya;
Magapatay sa iya ang dila sang man-
ug nĝa dalitan.
17 Indi na gid makakita sia sang mĝa
kasapaan, sang mĝa kasubaan,
Sang mĝa kasulgan nĝa dugos kag
mantika.
18 Igauli niya ang bunĝa sang iya
ginpanĝabudlayan,
Kag indi sia makatulon; subung sang
mangad nĝa dapat igauli, sia indi ma-
gaagum sina.
19 Tunĝud kay ginpigos kag ginba-
yaan niya ang mĝa imol,
Nĝa nanĝawat sia sing mĝa baláy,
kag walâ niya pagpatinduga sila,
20 Tunĝud kay, walâ niya pagbatyaga
ang kalinong sa iya kahikaw,
Sa tanan nĝa labing mahal niya walâ
gid sia sing maluwas.
21 Walâ gid sing nabilin sang iya
pagpanukub,
Tunĝud sini ang iya kaayohan indi
magapadayon.
22 Sa kabug-osan sang iya kadagaya
yara na sia sa kapiotan,
Ang tanan nĝa gingamohan, magabu-
tang sang kamut sa ibabaw niya.
23 Kon maluyag sia sa pagpunô sang
iya tian,
Ang Dios magapadalá sa ibabaw niya
sang kasingkal sang iya kaakig.
Kag pagapaulanon niya ini sa ibabaw
niya, sang nagakaon sia.
24 Sang magapalagyo sia sa mĝa hi-
nĝaniban nĝa salsalon,
Ang pana nĝa saway magalapus sa
iya.

25 Ginagabut niya ang *pana* kag nagagowa ini sa iya lawas,
Kag ang taliwis nagahalín sa iya apdo:
Sa ibabaw niya yara ang mḡa kakulba sang kamatayon.
26 Ang tanan nḡa mḡa kadudulman napanago nḡa sa iya mḡa bahandi;
Kalayo nḡa walâ pagahuypa magahalonhon sa iya,
Nḡa nagaupúd sang mabilin sa iya layanglayang.
27 Ang mḡa kalanḡitan magapahayag sang iya kalautan,
Kag ang duta magatindug batok sa iya,
28 Ang mḡa patubas sang iya baláy pagakuhaon sila,
Pagaiwaraag sila sa adlaw sang iya kasingkal.
29 Ini amo ang bahin nḡa ginaaman sang Dios sa tawo nḡa malauton,
Kag ang panublion nḡa ginatudlo sa iya tunḡud sang Dios nḡa Makagagahum.

Si Iob nagasabat nḡa ang mḡa malauton nagatulubo sa masunsun, sa bagay nḡa indi kita dapat maghukom sa mḡa pagbulut-an sang Dios sa mḡa pahayag nḡa hapaw.

21 KAG si Iob nagsabat kag nagsiling:
2 Pamatii-ninyo sing matalupangdon gid ang akon pinolonḡon,
Kag hatagi-ninyo ako sining kalipay;
3 Batasa-ninyo ako kag nḡa maghambal ako,
Kag sa tapus na ako makahambal, sarang ka makauligyat.
4 Nahanunḡud sa akon ¿ang akon pagmulay sa tawo bala?
Kag ¿kay nḡaa indi bala ginapaugut sang akon espiritu?
5 Tuluka-ninyo ako, kag magkalakugmat-kamo,
Kag ibutang ninyo ang kamut sa ibabaw sang bâbâ.
6 Kon makadumdum ako sini, nagakahanḡawa ako,
Kag gindakup ang akon unud sang takig.
7 ¿Kay nḡaa bala nagakabuhi ang mḡa malauton?
Nagatiligulang sila, kag nagatulúbô pa sa kagamhanan.
8 Ang ila kaliwatan nagalig-on sa atubanḡan nila nḡa malapit sa ila.
Kag ang ila mḡa salingsing sa atubanḡan sang ila mḡa mata,
9 Ang ila mḡa kabalayan may paghidaet, nḡa palanilonḡan sang kahadluk,
Kag ang bunal sang Dios walâ sa ibabaw nila.
10 Ang ila mḡa kabakahan nagapalanamkon sa walay pagkulang,
Nagaalanak ang ila mḡa kabakahan, nḡa walâ pagkahologi.
11 Ginapadalá sa gowa ang ila mḡa kabataan subung sang pinanong,
Kag ang ila mḡa anak nagalalakat, nḡa nagalinumpatlumpat.
12 Sa tunug sang tambor kag sang arpa nagaalambahan sila,
Kag nagakalipay sila sa tinḡug sang lantoy.
13 Ginausikan nila ang ila mḡa kaadlawan sa kaayohan,
Kag sa isa ka tion nagapalanaug sila sa lulubnḡan.
14 Kag *walay sapayan* nagasiling sila sa Dios: "Palayô-ka sa amon,
Kay indi kami nagakahamuut sang pagkilala sang imo mḡa dalanon.
15 ¿Sin-o bala ang Makagagahum, agud nḡa pag-alagdon namon sia?
¿Kag ano ang mapuslan namon, sa pagpanḡamuyo sa iya?"
16 Yari karon, ¿ang ila kaayohan walâ bala sa kamut nila?
¡Ang laygay sang mḡa malauton malayô sa akon!
17 ¿Makapila bala mahanabu nḡa ang lamprahan sang mḡa malauton pagapalonḡon,
Nḡa mag-abut sa ibabaw nila ang ila kalala-an,
Nḡa sia sa iya kaakig magpamahat sa ila sing mḡa kasakit;
18 Nḡa manḡinsubung sila sang dagami sa atubanḡan sang hanḡin,
Kag subung sang alikabok, nḡa ginaagaw sang alimpulos?
19 *Siling ninyo*: Sa iya mḡa anak pagatagoon sang Dios ang *silot* sang iya kalautan.
Nḡa magbayad sia sini sa iya, agud nḡa magkilala sia sini:
20 Makita gid sang iya mḡa mata ang iya gid nḡa kalaglagan,
Kag maginum sia sang kaakig sang Makagagahum.
21 Kay ¿ano bala nḡa kalipay ang maangkon niya sa iya baláy, nḡa mabilin niya sa olehe niya,
Sang pagapalip-oton ang kadamuon sang iya mḡa binulan?

22 "Pagatudloan bala ang Dios sing kaalam,
Nga nagahukom sia sa mga yadto sa mga mataas?"
23 Ang isa mamatay sa iya bug-os nga kauswagan;
Ang tanan nga sa iya, yara sa kalig-on kag sa kalinong:
24 Ang ila mga suki mga punô sing gatas,
Kag ang utok sang ila mga tul-an ginasagud.
25 Kag ang isa pa mamatay sa kapaitan sang kalág,
Kag nga walâ gid makatilaw sang kaayohan.
26 Nagahalamyang sila sing tingub sa yab-ok.
Kag ang mga ulud nagatabon sa ila.
27 Yari karon, ako nakakilala sang inyo mga katuyoan,
Kag ang mga pahitohito ninyo batok sa akon sa pagtapus sa akon.
28 Kay nagasiling kamo: "¿Diin bala ang baláy sang dunganon,
Kag diin bala ang layanglayang nga ginagamit nga puluy-an sang mga malauton?"
29 ¿Walâ bala kamo magpamankot sa mga nagaalagi sa mga dalanon,
Kag walâ kamo bala nagasapak sang ila mga pat-in?
30 Kay ang malain ginatipigan sa adlaw sang kalaglagan,
Kag ginadul-ong sia sa pahain sa adlaw sang mga kaakig
31 ¿Sin-o bala ang nagapangahas sa pagsumbung sa nawung sang iya dalanon?
Kag sang iya ginhimo, ¿sin-o bala ang nagahatag sa iya sang bayad?
32 Ginadalá sia sa mga lulubngan
Kag sa ibabaw sang tiondo nagapulaw sia.
33 Ang mga inuklab nga hilamon sang nalupyakan manginmatam-is sa iya;
Kag sa olehe niya nagasulunud ang tanan nga mga tawo,
Kag ang mga nagaulúna sa iya mga dimaisip.
34 Busa ¿paano nga ginalipay ninyo ako sing walay pulus?
Walay nabilin sa inyo mga sabat kondi ang pagkadimatutum.

Si Elipas nagasumbung kay Iob sa madamu nga mga sayup, kag nagalaygay sa iya nga maghinulsul sia kag ginapahayag niya sa iya ang iya kapuslanan.

22 KAG si Elipas, nga Temanhon, nagsabat kag nagsiling:
2 ¿Ang tawo may kapuslanan bala sa Dios?
Sa pagkamatuud, ang maalam mangin-kapsulanan sa iya kaugalingon.
3 ¿May kalalipayan bala ang Makaako kon ikaw matarung,
Kon may kapuslanan sa iya, kon ikaw manginhimpit sa imo mga dalanon?
4 ¿Tungud bala sang kahadluk sa imo nga sia nagasabdong sa imo,
Nga nagasulúd sia upud sa imo sa hulukmanan?
5 ¿Indi bala ini tungud kay daku ang imo kalainan
Kag ang imo kalautan walay katapusan?
6 Kay nagpangayô ka sing inugpalig-on sa imo mga útud nga walâ sing kabangdanan,
Kag ginpauba mo ang mga panapton sang mga hubo;
7 Walâ mo pagpaimna sing tubig ang nabudlay,
Kag gindumili mo ang tinapay sa nagutum;
8 Ang duta iya sang tawo nga gamhanan,
Kag nagpuyô sa iya ang tawo nga lutaw.
9 Ang mga bálo nga babae ginpalakat mo nga walay dalá,
Kag ang mga butkon sang mga ilo ginpandugmok mo.
10 Tungud sini sa palibot mo ginaladlad ang mga siod,
Kag nagapakulba sa imo ang hinali nga kakugmat;
11 Kon mga kadudulman, nga indi ka makakita sing bisan ano,
Kag ang dalagku nga mga tubig nga nagatalabon sa imo.
12 ¿Walâ bala ang Dios sa kahitaasan sang mga langit?
Tan-awa ang putokputokan sang mga kabitoonan, nga pagkataas sa ila.
13 Kag nagasiling ka: "¿Ano bala ang nahibaloan sang Dios?
¿Sarang bala sia makahukom sa tungâ sang kadudulman?
14 Ang mga kapanganoran amo ang

iya palanagoan, kag indi sia sarang makita,
Kag sa palibot sang lañgit nagadayan-dayan sia."
15 ¿Buut ka bala magabantay sang banas ñga daan,
Ñga gintapakan sang mñga tawong malauton,
16 Ñga sila ginpañgagaw sa walâ pa ang panag-on,
Ñga ang ila sadsaran nañginisa ka subâ ñga nagaawas ?
17 Nagsiling sila sa Dios: "Palayô-ka sa amon,"
Kag *ginpañgayô* nila ñga kon ano ang sarang paghimoon sa ila sang Makaako.
18 Walay sapayan, ginpunô niya ang ila mñga baláy sing mñga kaayohan.
¡ Malayô sa akon ang laygay sang mñga malauton !
19 Ang mñga matarung makakita sini kag magakalalipay sa iya,
Kag ang walay salâ magauligyat sa ila, *ñga nagasiling :*
20 " ¿ Ang akon mñga kasumpung walâ bala pagpanasa,
Kag indi bala ginupúd sang kalayo ang ila kadagaya ? "
21 Ñgani pagpakigabyan-ka gid karon sa iya, kag may paghidaet ka ;
Kag tuñgud sini magaabut sa imo ang kaayohan.
22 Batuna sa iya bâbâ ang kasogoan,
Kag isulúd-mo sa imo tagiposoon ang iya mñga polong.
23 Kag kon magbalik ka sa Makaako, pagapatindugon liwan ang imo mñga kuta,
Kon igapalayô mo sa imo layanglayang ang kalautan.
24 Ipilák sa yab-ok ang bulawan.
Kag ang metal ñga Opir sa tuñgâ sang mñga bató sang kasulgan,
25 Kag ang Makaako mañginimo bulawan ;
Kag sia ñga sa imo nañginsubung sang pílak ñga natipon tuñgud sang imo mñga kabudlayan.
26 Kay niyan magakalipay ka sa Makagagahum,
Kag pagahayawon mo sa Dios ang imo nawung ;
27 Magapañgamuyo ka sa iya, kag sia magapamati sa imo.
Kag ikaw magabayad *sa iya* sang imo mñga panaad.
28 Magatapat ka sing isa man ka pañgitan-an, kag magakatuman ñga sa imo,
Kag sa ibabaw sang imo mñga dalanon magabanaag ang suga ;
29 Kon pagpaubson ka kag magsiling ka :
" Ang pagpakadaku *magaabut.*"
Ang Dios magaluwas sa may mñga mata ñga mapainubuson ;
30 Sia magabawi sa tawo ñga indi ulay,
Kag mabawi sia tuñgud sang pagkaputli sang imo mñga kamut.

Si Iob nagapalig-on liwan sang iya pagkawalay sala, apang wala magahandum sa pagpanawag-sa Dios, kay ang Dios nagapanago kag nagatuman sang iya binubuot.—Nagasabat sia kay Elipas ñga nagaasoy sang mñga sala sang mñga malauton, ñga sila, bisan pa igo na sila sa pag-antus sang mñga silot ñga walay katapusan, nagaagum sila diri sa idalum sang kahamuñgayaan.

23 KAG si Iob nagsabat kag nagsiling :
2 Karon man mapait ang akon mulay !
Ang kamut ñga nagapilas sa akon nagabug-at sa akon pagbakho.
3 ¡ Kabay pa ñga akon mahibaloan ñga diin makita ko sia,
Ñga sarang ako makalambut sa iya puluy-an !
4 Pagaipahayag ko sa atubañgan niya ang akon katadluñgan,
Kag pagapun-on ko ang akon bâbâ sing mñga kataruñgan.
5 Makahibalo ako kunta sang mñga pinoloñgon ñga pagaisabat niya sa akon,
Kag mahantup ko kunta ang iya pagaisiling sa akon.
6 ¿ Magapakigkasaba sia bala sa akon ñga may pagkadaku sa kusug ?
Indi : kondi ñga nagataluparñgud sia sa akon ;
7 Niyan ang matarung magaapin batok sa iya,
Kag makapalagyo ako sa gihapon sa akon hukom.
8 Yari karon, kon ako magapakadto sa Sidlañgan, walâ sia didto,
Kag kon sa Katundan, indi ako makatalupañgud sa iya.
9 ¿ Sa Aminhan bala ñga sia maghikot ?
Ako indi makakita sa iya.
¿ Sa Bagatnan bala ñga nagapanago sia ?

Ako indi makamululung sa iya.
10 Apang ginakilala niya ang akon dalanon:
Kon magtilaw sia sa akon, magagowa ako subung sang bulawan.
11 Ang akon mḡa tiil nagsuon gid sa iya agi,
Ginbantayan ko ang iya dalan, kag walâ ako maglipas.
12 Sa sogo sang iya mḡa bibig walâ ako nḡa mas-a magpalayô:
Gintipon ko ang mḡa polong sang iya bâbâ labi sang akon kaugalinḡon nḡa palatukuran.
13 Apang sia dimationg, ¿sin-o bala ang makapaisol sa iya?
Ang ginahandum sang iya kalág, ini ginahimo niya;
14 Kay magatuman sia sang iya gintapat sa akon,
Kag madamu nḡa mḡa butang nḡa subung sini sa ila *ginatigana* yara sa iya.
15 Yari karon, kay nḡaa ako nagakalisang sa iya atubanḡan;
Kon pamalandonḡon ko ini, ginakulbaan ako banḡud sa iya.
16 Ang Dios nagpahomok sang akon kasingkasing,
Kag ginpakulbaan ako sang Makagagahum.
17 Kay walâ ako pagutda sa atubanḡan sang mḡa kadudulman,
Bisan gintabunan niya ang kadulum sang akon nawung.

24 ¿KAY nḡaa bala walâ mapanago ang mḡa panag-on sang Makaako,
Kag kay nḡaa bala ang mḡa nagakilala sa iya, walâ sila makakita sang iya mḡa kaadlawan?
2 Ginalalakbang ang mḡa dulunan,
Ginapalanḡawat ang mḡa panong kag ginapahalab nila sila;
3 Ginadalá ang asno sang mḡa ilo,
Ginakuha nḡa inugpalig-on ang baka sang bálo nḡa babae;
4 Ginapalipas sa dalan ang mḡa imol,
Kag ang tanan nḡa mḡa makalolooy sa duta ginapapanago sila.
5 Yari karon, subung sila sang mḡa asno nḡa talonon sa kahanayakan,
Nagagulowa sila sa ila buluhaton, nḡa nagapanḡita sa tago sang ila kalan-on;
Ang kahanayakan amo ang nagasagud sa ila mḡa anak.
6 Sa latagon ginaani nila ang ila halaban,
Kag sa ulubasan sang mḡa malauton nagapamupo sila sang nḡa ubas nḡa binayaan.
7 Nagakatolog sila nḡa hubo, nḡa walâ sing panapton,
Kag sa tugnaw walâ sila sing habol.
8 Sa madlus sang mḡa kabukiran nagakalabasâ sila,
Kag tunḡud nḡa walâ sila sing pasilonḡan, nagapalipud sila sa pil-as.
9 Ginaagaw nila ang mḡa ilo sa soso;
Kag ginakuha nila nḡa inugpalig-on ang panapton sang imol.
10 Ginapalakat nila ang mḡa hubo, nḡa walay panapton,
Kag ang mḡa nagadalalá sang ila mḡa piuungpung, mḡa gutom sila.
11 Sa sulúd sang mḡa dingding,
Ang mḡa nagaipit sang ila mḡa olibo,
Ang mḡa nagatapak sang ila mḡa ipitan, mḡa ginuhaw sila.
12 Gikan sa mḡa banwa, nḡa didto nagapuluyô ini nḡa mḡa tawo, nagagulowa ang mḡa panghakroy,
Kag ang kalág sang mḡa pilason sa kamatayon, nagasilingit sa Dios;
Apang ang Dios walâ magabilang sang pagkatampalasan.
13 Ang iban among mḡa nagamalalison batok sa kapawa;
Walâ nila makilal-i ang ila mḡa dalanon,
Bisan nakapuyô sila sa ila mḡa banas.
14 Sa pamanagbanag nagatindug ang mamomono, nagapatay sia sa makalolooy kag sa imol,
Kag sa kagab-ihon nagalibotlibot sia subung sang makawat.
15 Ang mata sang makihilawason nagabantay sang masirum,
Nḡa nagasiling: "Walâ sing mata nḡa makakita sa akon;
Kag ginatabunan niya ang iya nawung.
16 Sa mḡa kadudulman ginalugus nila ang mḡa kabalayan,
Kag sa adlaw nagatakup sila sa sulúd sang ila baláy,
Walâ sila makakilala sang kapawa.
17 Kag ang kaagahon sa ila nḡa tanan subung sang landong sang kamatayon;
Kay nakilala nila ang mḡa hinḡulba sang landong sang kamatyon.
18 Mḡa maabtik sila subung sang isa ka butang sa kadaygan sang mḡa tubig;

Ang ila bahin pinapakamalaut sa ibabaw sang duta;
Indi sila nagabalikid sa kilid sang mga̅ kaubasan.
19 Ang tigmala kag ang init nagaagaw sang mga̅ tubig sang niebe,
Amo man ang lulubnga̅n sa mga̅ makasasalâ.
20 Nagakalipat sa ila ang tiyan nga̅ inilóy,
Ang mga̅ ulud nagahimo sa ila sang kalan-on nila.
Walâ na gid sa ila sing handumanan,
Kag subung sang isa ka kahoy pagalaglagon ang mga̅ malauton.
21 Sila nagahalunhon sang babae nga̅ baw-as, nga̅ walay bátâ,
Kag sa bálo nga̅ babae walâ sila sing nahimo nga̅ kaayohan.
22 Walay sapayan, tungu̅d sang iya gahum, ginapalawig niya ang kabuhi sang mga̅ gamhanan,
Nga̅ nagatindug sila, sang walâ gid nila pagtoohi ang kabuhi.
23 Ginatugutan niya sila sing kaligunan kag ginasandigan sila,
Kag ang iya mga̅ mata yadto sa ibabaw sang mga̅ dalanon nila.
24 Ginpandayaw sila; apang sa makadali walâ na sila:
Kag nagakalamatay sila, kag ginatipon sila subung sang tanan nga̅ mga̅ tawo,
Kag ginapangu̅tol sila subung sang mga̅ ukbung sang mga̅ uhay.
25 Kag kon indi amo ini, nga̅ni ¿sin-o ang magahimutig sa akon,
Kag magapakawalay pulus sang akon mga̅ polong?

Si Bildad nagapahayag, nga̅ ang tawo indi sarang mapamatarung sa atubanga̅n sang Dios.

25 KAG si Bildad, nga̅ Suanhon, nagsabat kag nagsiling:
2 Ang pagkaginoo kag ang kahadluk yara sa iya;
Sia nagahimo sang paghidaet sa iya mga̅ kahitaasan.
3 ¿May isip bala ang iya mga̅ kasoldadosan?
Kag ¿sa ibabaw ni sin-o bala nga̅ indi nagabayaw ang iya kapawa?
4 Busa, ¿paano bala ang pagpakamatarung sang mamalatyon sa atubanga̅n sang Dios?
¿Kag paano bala mangi̅nmatinlo ang natawo sa babae?
5 Yari karon, ang amo gid nga̅, bulan indi masidlak,
Bisan ang mga̅ kabitoonan mga̅ matinlo sa atubanga̅n sang iya mga̅ mata;
6 ¡Labi na ang mamalatyon nga̅ among isa ka ulud,
Kag ang anak sang tawo nga̅ among lago lamang.

Si Iob nagasabat kay Bildad, nga̅ wala sia maghambal sa ginakasuayan, kag sa amo man nagadayaw sang pagkadaku sang Dios.

26 KAG si Iob nagsabat, kag nagsiling:
2 ¿Ano nga̅ kabulig bala nga̅ ginahatag mo sa walâ sing kusug?
¿Ano bala nga̅ kaluwasan sa butkon nga̅ walâ sing kabakuran?
3 ¿Ano bala nga̅ laygay sa walâ sing kaalam?
¿Ano bala nga̅ kabugana nga̅ mga̅ katarunga̅n nga̅ napahayag mo?
4 ¿Kay sin-o mo bala pagitudlo tungu̅d sining mga̅ pinolongo̅n?
Kag ¿kay sin-o bala ang espiritu nga̅ sa imo nagagowa?
5 Ang mga̅ minatay nagakulurug,
Kag sa idalum pa gid, ang mga̅ tubig kag ang mga̅ pumuluyô nila.
6 Ang lulubnga̅n hubo sa atubanga̅n niya,
Kag ang inpierno walâ sing tabon.
7 Ginauntay niya ang Aminhan sa ibabaw sang walay unud,
Ginabitay niya ang duta sa ibabaw sang walâ.
8 Nagahigot sia sang mga̅ tubig sa iya mga̅ gal-um,
Kag ang mga̅ gal-um walâ magakapihak sa idalum sang iya kabug-at;
9 Sia nagatago sang kadaygan sang iya lingkoran nga̅ harianon, kag sa ibabaw niya nagahumlad sia sang iya panga̅nud.
10 Ginabadlitan niya sing isa ka palibot sa kadaygan sang mga̅ tubig,
Nayon sa ukbung diin ang suga kag ang mga̅ kadudulman nagakilitaay.
11 Ang mga̅ haligi sang langit nagakulurug,
Kag nagakalisang tungu̅d sang iya pahug.

12 Sia nagaukay sang dagat sa iya gahum,
Kag sa iya ihibalo ginapahagup niya ang Rahab.
13 Sa iya huyup nanĝinmatahum ang kalanĝitan;
Ang iya kamut naghimo sang Man-ug nĝa madasig.
14 Yari karon, ini sila mĝa higad sang iya mĝa dalanon,
Apang diotay lamang ang kibot nĝa ginapamatian ta sa iya.
Kag ang daguub sang iya mĝa kaisugan,
¿Sin-o bala ang makahantup sa iya?

Si Iob nagasikway sang panumbung nĝa nahimo batok sa iya, kag ginapaligon niya nĝa ang mĝa malauton sa masunson wala sila pagasiloti. Ang tawo sarang makahuput sing mĝa bnluhaton kag mangad nĝa wala magaangkon sing matuud nĝa kaalam.

27 KAG nagpadayon si Iob sang iya pololonĝon nĝa hulubaton kag nagsiling sia:
2 Tunĝud sang Dios nĝa buhi, nĝa nagkuha sang akon katadlunĝan,
Kag tunĝud sang Makaako, nĝa nagpapait sang akon kalág;
3 Nĝa sa bug-os nĝa panag-on nĝa ang akon gininhawa yari sa akon,
Kag ang huyup sang Dios sa akon mĝa ilong,
4 Sa pagkamatuud, ang akon mĝa bibig indi magahalambal sing kalautan,
Bisan ang akon dila magamitlang sing daya.
5 Malayô sa akon nĝa magpakamatarung ako sa inyo.
Tubtub sa akon katapusan nĝa pagtinĝâ indi ako magatugut, nĝa pagakuhaon sa akon ang akon pagkawalay salâ:
6 Ang akon katarunĝan nahawiran ko, kag indi ko sia pagbuhian;
Indi magsabdong ang akon tagiposoon sing bisan ano sang akon mĝa adlaw.
7 Manĝinsubung sang malauton ang akon kaaway,
Kag subung sang malalison ang akon kasumpung.
8 Kay ¿ano bala ang paglaum sang dimatinahoron sa Dios kon pagutdon sia sang Dios,
Kon pagsabniton sang Dios ang iya kalág?
9 ¿Magapamati bala ang Dios sang iya pagtuaw,
Kon ang kalisdanan mag-abut sa ibabaw niya?
10 ¿Magapanĝalipay sia bala sa Makaako?
¿Magapanawag bala sia sa Dios sa bug-os nĝa panag-on?
11 Ako magatudlo sa inyo nĝa kon paano ang paghikot sang kamut sang Dios;
Indi ko pagtagoon ang yara nĝa bahin sang Makaako.
12 Yari karon, kamo gid nakakita nĝa tanan;
Busa ¿kay nĝaa bala nĝa nagahambal kamo sing mĝa pololonĝon nĝa walay pulus?
13 Ini amo ang pahat nĝa ang Dios nagahimo sa tawo nĝa malauton,
Kag ang panublion sang mĝa malugos, nĝa nagabaton sila sang Makaako:
14 Kon ang ila mĝa inanak pagpadamuon, manĝinsa hinĝaniban ini;
Kag ang ila mĝa salingsing indi magakalabusug sang *tinapay.*
15 Ang mĝa mabilin sa iya, sa kamatayon pagaipanlubung sila,
Kag ang ila mĝa bálo nĝa babae indi magahilibi.
16 Kon magtipon sia sing pílak nĝa subung sang yab-ok,
Kag kon mag-aman sia sing panapton nĝa subung sang lunang,
17 Sia gid nagaaman sa ila, apang ang matarung amo ang nagapanaput sa ila,
Kag ang iya pílak ginapamahat sang walay salâ.
18 Ang baláy nĝa ginapatindug niya subung sang iya sang sipit,
Kag subung sang payagpayag nĝa ginahimo sang bantay *sang ulubasan.*
19 Nagahigda sia nĝa mangaran, apang indi sia ginalubung;
Sa isa ka pamisok sia walâ na:
20 Ang mĝa kakulba nagalambut sa iya subung sang mĝa tubig,
Ang alimpulos nagaagaw sa iya sa kagab-ihon;
21 Ginadalá sia sang timug, kag nagataliwan sia,
Kag sa unos ginapalid sia sing malayô sa iya duug.
22 Ang *Dios* nagapilas sa iya sa walâ sing kalooy;
Nagapaninĝuha sia sa pagpalagyo sa iya kamut.

23 Magapamalakpak *sila* sang ila mḡa kamut sa ibabaw niya,
Kag kutub sa iya gid nḡa duug pagapaniholan sia nila.

28 SA pagkamatuud gid, may gingikanan ang pílak,
Kag may duug nḡa didto nagagikan ang bulawan nḡa ginaulay.
2 Ang salsalon ginakuha sa yab-ok,
Kag sa bató ginatunaw ang tumbaga.
3 Ginabutanḡan *sang tawo* sing dulunan ang mḡa kadudulman,
Kag ginalapus niya tubtub sa ukbung sang kaidadalman,
Tubtub sa mḡa bató nḡa yara sa kadulum,
Kag sa landong sang kamatayon.
4 Nagakutkut sia sing mina nḡa malayô sang pumuluyô sa ibabaw sang *duta ;*
Didto kinalimtan *sila* sang ila mḡa tiil,
Didto ginabitay sila, nḡa nagahabog sa malayô sang mḡa mamalatyon.
5 Sa duta nagagikan ang tinapay,
Kag sa idalum ginalibog sia subung nḡa tunḡud sang kalayo.
6 Ang iya mḡa kabatohan among duug sang mḡa sapiro,
Nḡa didto may mḡa binilog nḡa bulawan.
7 Ang iya banas walâ makilal-i sang pispis nḡa mananagit,
Bisan ang mata sang halkon makakita sa iya ;
8 Walâ sia matapaki sang mḡa sapat nḡa mapintas,
Bisan ang leon nakaagi sa iya.
9 Sa santikan ginabutang sang tawo ang iya kamut,
Kag ginawagwag niya sa gamut ang mḡa kabukiran.
10 Sa mḡa pil-as nagakutkut sia sang mḡa subâ,
Kag ang iya mḡa mata nakasapo sang tanan nḡa malahalon.
11 Ginapungan niya ang mḡa subâ sa ila ginahalinan,
Kag ginapagowa niya ang natago sa kapawa.
12 Apang ang kaalam, ¿diin bala ginakuha ?
¿Kag diin bala ang duug sang ihibalo ?
13 Ang iya bili walâ makilala sang mamalatyon,
Bisan makita sia sa duta sang mḡa nagakalabuhi.
14 Ang kadadalman nagasiling: "Walâ sia sa akon : "
Kag ang dagat nagasiling: "Bisan sa akon."
15 Indi sia pagihatag tunḡud sa bulawan,
Bisan ang iya bili manḡintimbang sa pílak ;
16 Indi sia sarang mapabilihan sa bulawan sa Opir,
Bisan sa malahalon nḡa oniks, bisan sa sapiro.
17 Indi ikapaanḡay sa iya ang bulawan, bisan ang kristal,
Bisan mabaylo sia sa mḡa butang nḡa bulawan nḡa ulay.
18 Sa *luyo niya* indi ginasambit ang banawug, bisan ang kristal,
Kag ang kaugalinḡon sang kaalam among labing maayo sang mḡa malahalon nḡa mḡa mutya.
19 Indi makaanḡay sa iya ang topasio sa Kus,
Bisan sarang mapabilihan sang ulay nḡa bulawan.
20 Apang ang kaalam, ¿sa diin nagagikan bala ?
Kag ¿diin bala ang duug sang ihibalo ?
21 Kay natabunan sia sa mḡa mata sang tanan nḡa nagakalabuhi,
Kag sa amo nḡa kapispisan sang lanḡit natago sia.
22 Ang inpierno kag ang kamatayon nagasiling :
"Ang iya kabantugan naglambut sa amon mḡa idulunḡug."
23 Ang Dios nakahanḡup sang dalan niya,
Kag sia nakakilala sang iya duug ;
24 Kay sia nagatulok tubtub sa mḡa ukbung sang duta,
Kag nagalantaw sia sa idalum sang bug-os nḡa lanḡit.
25 Sa paghatag sing kabug-at sa hanḡin,
Kag pagtimbang sang mḡa tubig nḡa may talaksan ;
26 Sang paghimo niya sing kasogoan sa ulan,
Kag dalan sa kilat sang mḡa daguub,
27 Niyan nakita sia niya, kag ginpahayag niya sa iya :
Ginpalig-on niya sia kag gintunkad man niya sia,
28 Kag nagsiling sia sa tawo :

"Yari karon nğa ang kahadluk sang Ginoo amo ang kaalam,
Kag ang pagpalayô sa kalainan amo ang ihibalo."

Si Iob nagalibog sang iya daan nğa kahamunğaya sa iya karon nğa pagkamąkalolooy, kag nagapamatuud nğa wala sia sing kasaypanan sang mğa sala nğa sa iya amo pa nila igsumbong.

29 KAG nagpadayon si Iob sa pagmitlang sang iya pinolonğon nğa hulubaton, kag nagsiling sia :
2 ¡ Kabay pa nğa manğinamo ako subung sang sa mğa bulan nğa nagliligad,
Subung sang sa mğa adlaw nğa ang Dios nagabantay sa akon !
3 Sang ginapabanaag niya ang iya lamprahan sa ibabaw sang akon olo,
Kag nğa sa kadudulman nagalakat ako sa iya kapawa ;
4 Subung sa mğa adlaw sang akon pagkagulang,
Sang ang kahirop sang Dios *nagpulaw* sa ibabaw sang akon layanglayang ;
5 Sang ang Makaako didto pa upud sa akon,
Kag ang akon mğa anak nagalilibot sa akon ;
6 Sang gindigus ang akon mğa tikang sa gatas,
Kag malapit sa akon ang pil-as nagula sing mğa subâ nğa lana,
7 Sang nagagowa ako sa gawang, sa kahitaasan sang banwa,
Kag sa balaligyaan ginapahimos ko ang akon lingkoran :
8 *Niyan* sa pagtan-awo sang mğa pamatan-on sa akon, nagapalanago sila ;
Kag ang mğa tigulang nagtilindug kag nagataladlung sila,
9 Ang mğa panğolo nagpulugung sang ila mğa pinolonğon,
Kag ginbutang nila ang kamut sa ibabaw sang ila bâbâ,
10 Ang tinğug sang mğa dunganon naghipus,
Kag ang ila dila nagapilít sa ila alinğagnğag ;
11 Kay ang mğa idulunğug nğa nagapalamati sa akon, nagahilinğalan sa akon nğa bulahan,
Kag ang mğa mata nğa nagtan-aw sa akon, naghatag sa akon sing pagpamatuud ;
12 Kay ginluwas ko ang makalolooy nğa nagsingit,
Kag ang ilo nğa walâ sing manugbulig ;
13 Ang pagpakamaayo sang daw madula na nag-abut sa ibabaw nakon,
Kag ginpunô ko sa kalipay ang tagiposoon sang bálo nğa babae ;
14 Nagapanaput ako sang katarunğan, kag sia nagapapanaput sa akon ;
Ang akon katadlung nanğinsubung sang akon bayô nğa malaba kag sang akon turbante ;
15 Ako amo ang mğa mata sa bulag,
Kag mğa tiil sa piang ;
16 Sa mğa imol nanğinamay ako,
Kag ginusisa ko ang kasuayon sang dikilala ;
17 Kag ginboong ko ang mğa bangkil sang malauton,
Kag sa iya mğa nğipon ginapabuhian ko ang tinukub.
18 Kag nagsiling ako : Sa akon pugad mamatay ako,
Kag subung sang balas manğinakon mğa adlaw.
19 Ang akon gamut magauntay nayon sa mğa tubig,
Kag ang tun-ug magaholog sa kagabihon sa akon mğa sanğa.
20 Ang akon kadunganan manğinbago sa gihapon sa akon,
Kag ang akon pana magabag-o sang iya kusug sa akon kamut.
21 Ginpamatian nila ako kag nagahululat,
Kag nagahilipus sila *sa pagpamati* sa akon laygay.
22 Sa tapus sang akon paghambal, walâ sila magbalikwat,
Kag ang akon pololonğon isa ka tunog nğa sa ila.
23 Kag ginhulat nila ako subung sang ulan,
Kag ginabukâ nila ang ila bâbâ *subung* sang ulan sang tingin-ot.
24 *Gin-agubay ko* sila sa akon pagkadlaw, kon walâ na sila sing paglaum,
Kag walâ nila pagpadulma ang suga sa akon nawung.
25 Ako nagapili sang dalan nila, kag nagalinkod ako nğa panğolo ;
Kag nagapungko ako subung nğa hari sa tunğâ sang kasoldadosan,
Subung sang nagalipay sang mğa tawo nğa yara sa lalaw.

30 KAG karon ang mga labing kabus
sa edad sa akon nagakaladlaw sa
akon ;
Nga ang ila mga ginikanan indi gin-
sapak ko sa pagbutang upud sang mga
ido sang akon kahayupan.
2 Kag ¿ ngaa pa bala nga magpulus
sa akon ang kusug sang ila mga ka-
mut ?
Sa ila nagakadula ang katigulangon
3 Bangud sang kaimolan kag gutum,
nagakitkit sila sang isa ka duta nga
upaw, nga nahapay kag nalaglag na.
4 Nagapangabut sila sing mga gamut
nga maasin sa tungâ sang mga katun-
gan,
Kag ang mga gamut sang enebro amo
ang iya tinapay.
5 Ginapanobol sila sa tungâ sang
katawohan,
Kag sa olehe nila nagasililingit sila
subung sang sa olehe sang makawat ;
6 Sa bagay nga nagapuluyô sila sa
mga napisungan nga makahaladluk,
Sa mga gikab sang duta, kag sa tungâ
sang mga pil-as ;
7 Nagailima sila sa tungâ sang mga
kakahoykahoyan,
Kag nagahigda sila sa idalum sang
mga dalamô :
8 Mga anak sila sang mga buangbu-
ang, hoo, mga anak sang tinawon nga
walay ngalan,
Nga ginasobol sing makahuhuya gid
sa duta.
9 Kag karon ako nanginkalantahon
nila,
Kag nahimo ako nga iya halambala-
non sa pinolongon.
10 Ginakalangil-aran nila ako, naga-
palalayô sila sa akon,
Kag bisan pa may kakahas sila sa
pagdupla sa akon nawung.
11 Tungud kay gintugakan sang Dios
ang lubid *sang* akon *kabuhi* kag gin-
paubus niya ako,
Ginawaslik nila ang pitik sa atubangan
sang akon nawung.
12 Ini nga mga tampalasan nagatilin-
dug sa akon too,
Ginatiklod nila ang akon mga tiil,
Kag ginapahamtang nila batok sa akon
ang ila mga dalan nga kalalat-an.
13 Ginaguba nila ang akon banas,
Nagabulig sila sa akon kalaglagan,
Nga sa ila walâ sing sin-o nga maga-
dalá sang pagtabang.
14 Nagakalari sila subung sang lapus
nga masankad nga guab,
Nagadalali sila *sa akon* nga may kaga-
hud.
15 Ang mga kakulba nagasalakay ba-
tok sa akon,
Ginalagas nila ang akon himaya su-
bung sang hangin,
Kag ang akon kaluwasan nagataliwan
subung sang gal-um.
16 Kag karon ang akon kalág naula
sa akon :
Ang mga adlaw sa pagpaubus naga-
dakup sa akon.
17 Sa kagab-ihon ginabohoan ang a-
kon mga tul-an,
Kag ang mga nagakitkit sa akon, walâ
magakatolog.
18 Ang kasakitan sa iya kusug nangin-
akon panapton,
Isul-ub niya sa akon subung sang liong
sang akon bayô nga malaba.
19 Ginapukan niya ako sa lunang,
Kag nanginkaangay ako sang yab-ok
kag sang abó.
20 Nagapanawag ako sa imo, kag wa-
lâ mo ako pagpamatii.
Nagatindug ako, kag nagatan-aw ka
sa akon.
21 Sa akon nanginmapintas ka ;
Sa kabakuran sang imo kamut ginala-
gas mo ako.
22 Ginabayaw mo ako sa ibabaw sang
hangin, ginapakabayo mo ako sa ibabaw
niya,
Kag ginpahagas mo nga sa akon ang
tanan nga pagkabutang.
23 Kay nakilala ko, nga ginadalá mo
ako sa kamatayon,
Kag sa baláy nga tinapat sa tanan
nga mga nagakalabuhi.
24 Apang gikan sa kalaglagan, ¿ indi
bala ginauntay ang kamut ?
Kag sa kalalat-an ¿ indi bala ginasin-
gitan tungud sang pagtabang ?
25 ¿ Walâ bala ako maghibi sa gina-
subuan ?
Kag ang akon kalág ¿ walâ bala mag-
kasubo tungud sang makalolooy ?
26 Kag sang nagahulat ako sang kaa-
yohan, niyan nag-abut ang kalainan ;
Kag sang nagahulat ako sang kapawa,
ang kadulum nag-abut.
27 Ang akon mga kasudlan nagabu-
lukal, kag walâ magapalahuway ;
Mga adlaw sa pagpaubus nagkibot sa
akon.

28 Nagalakat ako, sa mḡa panapton
nḡa masinulub-on, nḡa walâ sing silak
sang adlaw;
Nagatindug ako sa katilingban, kag na-
gasingit ako;
29 Nanḡinútud ako sang mḡa sakal,
Kag kaúpud sang mḡa avestrus.
30 Ang akon panit nag-itum na *kag
nagakaholog* gikan sa ibabaw nakon,
Kag ang akon mḡa tul-an nagadab-
dab sa kainiton.
31 Kag ang akon arpa nanḡinlalaw,
Kag ang akon lantoy nanḡintinḡug
sang mḡa nagahilibi.

31 NAGHIMO ako sing katipan sa
akon mḡa mata:
Kag ¿paano bala nḡa magtan-aw pa
ako sa isa ka ulay?
2 ¿Ano bala nḡa pahat ang *ginhatag*
kunta sa akon sa ibabaw sang Dios,
Kag ano bala nḡa panublion sang Ma-
kaako sang mḡa kahitaasan?
3 ¿Walâ bala sing kalalat-an nḡa sa
malauton,
Kag sing kalaglagan nḡa sa mḡa naga-
hilimo sing kalainan?
4 ¿Walâ bala niya makita ang akon
mḡa dalanon,
Kag maisip ang tanan ko nḡa mḡa
tikang?
5 ¿Naglakat ako bala nḡa may butig,
Kag ang akon mḡa tiil nagdalidali si-
la sa limbong?
6 Ang Dios magtimbang sa akon sa
tinbanḡan nḡa matarung,
Kag makilala niya ang akon pagka-
walay salâ.
7 Kon ang akon mḡa tikang naglilipas
sa dalan,
Kag kon ang akon tagiposoon magsu-
nud sa akon mḡa mata,
Kag kon nagpilít ang bisan ano nḡa
dagta sa akon mḡa kamut,
8 Magtanum ako, kag iban ang mag-
kaon,
Kag ang akon mḡa patubas pagpanga-
buton.
9 Kon ang akon tagiposoon nalimbo-
nḡan tunḡud sa babae,
Kag kon nagpanilag ako sa gawang
sang akon isigkatawo,
10 Maggaling nḡa sa iban ang akon
asawa,
Kag igatugyan sia sa iban.
11 Kay among kalautan kag kalainan
Nḡa dapat silotan sang mḡa hukom,
12 Hoo, among kalayo nḡa nagahalun-
hon tubtub sa inpierno,
Kag pagapapason kunta ang bus-os
ko nḡa patubas.
13 ¿Ginsikway ko bala ang katad-
lunḡan sang akon alagad nḡa lalaki kag
babae,
Sa ila mḡa kasuayon sa akon?
14 ¿Ano bala ang akon pagahimoon.
kon ang Dios magtindug?
Kag ¿ano bala ang akon igasabat sa
iya, kon magusisa sia?
15 Ang naghimo sa akon sa tiyan
¿walâ bala maghimo sa ila man?
Kag ¿walâ bala ang amo nḡa *Dios,*
nḡa nag-aman sa aton sa tiyan nḡa ini-
lóy?
16 ¿Gindumili ko bala sa mḡa maka-
lolooy ang ila kahidlaw?
Kag ¿ginpadulum ko bala ang mḡa
mata sang bálo nḡa babae?
17 Kon ¿nagkaon ako bala sang akon
hunḡit nḡa ako gid lamang,
Kag walâ magkaon sa iya ang ilo
sang pahat niya?
18 Sa pagkamatuud, kutub sang akon
pagkapamatan-on nagtúbô sia upud sa
akon subung sang sa baláy sang amay;
Kag kutub sa tiyan sang akon ilóy
nagdumala ako sang *bálo* nḡa babae.
19 ¿Nakakita ako bala nḡa nadula
ang isa nḡa walâ sing panapton,
Kag sa makalolooy nḡa walay tabon?
20 Sa pagkamatuud, nagpakamaayo
sa akon ang iya mḡa taludtud,
Kay sa bulbul sang akon mḡa obeha
nagmainit sia.
21 Kon ginbayaw ko batok sa ilo ang
akon kamut,
Sang makita ko ang akon kabulig sa
gawang,
22 Niyan, ang akon abaga maholog
sa akon likod,
Kag ang akon butkon nḡa boong, mag-
bulag sa iya tul-an.
23 Kay nagkahadluk ako sang kalalat-
an sang Dios,
Kay sa kabangdanan sang iya pagka-
halangdon walâ ako sing sarang ma-
himo.
24 Kon ginbutang ko sa bulawan ang
akon paglaum,
Kag nagsiling ako sa bulawan: "Akon
paglaum amo ikaw;"
25 Kon nagpanḡalipay ako sing daku
sa akon mḡa mangad,

Kag ngã ang akon kamut nakakita sing dagaya ngã kaayohan,
26 Kon nagtuluk ako sa adlaw sang nagasidlak sia,
Kag sa bulan ngã masidlak sa iya paglakat,
27 Kag kon ang akon tagiposoon gindayaan sa tago,
Kag kon ang akon bâbâ naghaluk sang akon kamut;
28 Ini manĝinkalainan man unta ngã dapat silotan sa paghukom,
Kay makagdumili ako kunta sa Dios ngã yara sa kahitaasan.
29 ¿Nagkalipay ako bala sang kalalatan sang nagakaakig sa akon,
Kag naghimaya ako bala, sang sia nalambut sang kalainan?
30 Apang walâ ko pagtuguti sa pagpakasalâ ang akon alinĝagnĝag,
Ngã nagapanĝayô sang iya kabuhi ngã may pagpakamalaut.
31 Ang mga tawo sang layanglayang walâ bala magsiling:
¿Diin bala makakita ang indi ginbusog sang unud sang iya mga sapat?
32 Ang dumuluong walâ makahigda sa kagab-ihon sa gowa;
Ginbuksan ko ang akon mga gawang sa nagapanlakatan.
33 ¿Gintabunan ko bala subung kay Adam ang akon mga pagkamalalison,
Ngã gintago ko sa akon dughan ang akon kalautan,
34 Kay nahadluk ako sa daku ngã kadam-an,
Kag ang pagtamay sang mga panimaláy nagpahadluk sa akon,
Sa bagay ngã naghipus ako, kag walâ ako maggowa sa akon gawang?
35 ¡Kabay pa ngã may magpamati sa akon!
Yari karon, ang akon pat-in: ngã ang Makaako magsabat sa akon,
Kag ngã ang akon kasumpung magsulat sang iya panumbung.
36 Sa pagkamatuud, pagapas-anon ko sia sa ibabaw sang akon abaga,
Kag igahigot ko sia subung ngã purungpurung.
37 Ako magasaysay sa iya sang kadamuon sang akon mga tikang,
Kag subung ngã dunganon magapalapit ako sa iya.
38 Kon ang akon duta nagasingit batok sa akon,
Kag nagahilibi ang akon mga idas sing tinĝub;
39 Kon ginkaon ko ang iya patubas ngã walâ sing bayad,
Kon ginpadula ko ang kabuhi sang iya mga tagiya;
40 Sa baylo sang trigo magtúbô ang mga katunukan,
Kag mga tunok sa baylo sang sebada.
Nagkatapus na ang mga polong ni Iob.

Si Eliu nagapamalibad sa paghambal; nagasabdong sia kay Iob sa paghinĝalan niya sa iya ngã matarung, kag nagapalig-on ngã ang pag-antus sang katuyoan amo ang pagtoon kag ang silot.

32 KAG naguluntat ining tatlo ka mga tawo sa pagsabat kay Iob, tunĝud ngã sia matarung sa ila mga mata.
2 Niyan nagdabdab ang kaakig ni Eliu, ngã anak ni Barakel, ngã Businhon, sa panimaláy ni Ram: nagdabdab ang iya kaakig batok kay Iob tunĝud kay nagapakamatarung sia sang iya kalág labi sang sa Dios;
3 Nagdabdab man ang iya kaakig batok sa iya tatlo ka mga abyan, kay walâ na sila sing nakita ngã inugsabat, kag walay sapayan ginpapakasalâ nila si Iob.
4 Kag si Eliu naghulat, ngã si Iob nakatapus sang iya mga polong, kay sila mga tigulang nga labing sobol sa katigulanĝon sa iya.
5 Apang sang ginatan-aw ni Eliu, ngã walâ na sing sabat sa bâbâ sadtong tatlo ka mga lalaki, ang iya kasingkal nagdabdab.
6 Kag nagsabat si Eliu, ngã anak ni Barakel, ngã Businhon, kag nagsiling:
Ako ang labing kubus sa inyo sa edad, kag kamo mga tigulang;
Ngani, nagisol ako subung sang ulud, kag nahadluk ako magpahayag sa inyo sang akon kaisipan.
7 Ako nagsiling: "Ang katigulanĝon magahalambal,
Kag ang kadamuon sang mga tinuig magapahayag sing kaalam."
8 Apang amo ang Espiritu sa mga mamalatyon,
Kag ang huyup sang Makaako, ngã nagahimo sa ila ngã mahantupon.
9 Indi *gihapon* ang mga sobol sa katigulanĝon among mga maalam:

Bisan ang mḡa tigulang nakaha-
nḡup sang katadlunḡan.
10 Nḡani, ako nagasiling: Pamatii-
ninyo ako,
Pagaipahayag ko man ang akon ka-
isipan.
11 Yari karon, ako naghulat sang
inyo mḡa polong,
Ginpamatian ko ang inyo mḡa huna-
huna,
Sa nagapanḡita pa kamo sing mḡa
polong;
12 Kag nagmatalupangdon gid ako sa
inyo,
Apang, yari karon, nḡa walâ sing
sin-o sa inyo nḡa makagdaug kay Iob,
Tunḡud sang mḡa sabat sa iya mḡa
polong.
13 Busa indi kamo magsiling: "Ka-
mi nakakita sing kaalam;
Ang Dios kag indi ang tawo sarang
makapanas sang iya mḡa *katarunḡan.*
14 Walâ sia magmitlang batok sa
akon sang iya mḡa pinolonḡon,
Bisan nagsabat ako sa iya tunḡud sang
inyo mḡa kasanagan.
15 Nagdalangdalang sila, walâ na gid
sila magsabat;
Gin-agaw sa ila ang ila mḡa pino-
lonḡon.
16 Ako naghulat, kay walâ sila maga-
halambal,
Kondi nagdulúlog sila didto, kag walâ
na gid magasabat.
17 Tunḡud sini ako magasabat man
sang nahanunḡud sa akon;
Pagaipahayag ko man ang akon ka-
isipan:
18 Kay punô ako sang mḡa pinolonḡon,
Kag ang espiritu sang akon dughan
nagapílit sa akon.
19 Yari karon, ang akon dughan
subung sia sang alak nḡa walâ sing
sulunḡawan,
Subung sang mḡa panit nḡa bag-o
nagabusdik sia.
20 Busa, maghambal ako, kag mag-
ginhawa ako;
Magbukâ ako sang akon mḡa bibig,
kag magsabat ako.
21 Indi ako buut magpasulabi sing
tawo nḡa lutaw,
Bisan magaoloolo ako sa mḡa maga-
may,
22 Kay indi ako mahibalo magoloolo:
Sa madali kunta pagagamiton ako
sang akon Magbubuhat

33 NḠANI, Iob, ginaampo ko sa imo,
pamatii karon ang akon mḡa
pinolonḡon,
Kag dunga ang akon tanan nḡa mḡa
polong.
2 Yari karon, tuguti nḡa pagbukaon
ko karon ang akon bâbâ,
Kag nḡa ang akon dila maghambal sa
akon tutunlan.
3 Ang katarunḡan sang akon tagipo-
soon manḡinakon dila,
Kag ang nahibaloan sang akon mḡa
bibig magamitlang ako sing lunsay gid.
4 Ang Espiritu sang Dios nagbuhat
sa akon,
Kag ang gininhawa sang Makaako
naghatag sa akon sing kabuhi.
5 Kon makasarang ka, sabta ako:
Iaman ang *imo mḡa pinolonḡon* sa atu-
banḡan nakon, atubang-ka didto.
6 Yari karon, ako subung sa imo sa
atubanḡan sang Dios;
Sa lunang ginhimo man ako.
7 Yari karon ang akon kakugmat indi
makalisang sa imo,
Bisan ang akon kabug-aton magma-
bugat sa ibabaw nimo.
8 Sa pagkamatuud, ikaw nagsiling
sini sa akon mḡa idulunḡug,
Kag ako nakabati sang tinḡug sang
imo mḡa pinolonḡon:
9 "Putli ako kag walâ sing paglalis;
Putli ako kag walâ sing kalainan sa
akon.
10 Yari karon sia nagpadugi sing,
mḡa kasuayon batok sa akon,
Kag ginapakakaaway niya ako;
11 Kag ginbutang niya ang akon mḡa
tiil sa mḡa pandug,
Kag ginapanilagan niya ang tanan ko
nḡa mḡa banas."
12 Yari karon, magasabat ako nḡa sa
sini indi ka matarung,
Kay ang Dios tama ka daku sang
tawo.
13 ¿Kay nḡaa bala nakigkasaba ka
batok sa iya?
Kay walâ magahatag sia sing husay na-
hanunḡud sang tanan niya nḡa mḡa
butang.
14 Apang ang Dios nagahambal sing
makaisa, sing makaduha man,
Kag indi ginasapak sia.
15 Sa isa ka damgo, sa palanan-awon
sa kagab-ihon,
Kon ang mahamook nḡa katologon
maholog sa ibabaw sang mḡa tawo,

Kon ginatuyo sila sa ibabaw sang
higdaan,
16 Niyan ginabuksan niya ang idulu-
ngug sang mga tawo,
Kag ginapat-in niya ang sabdong nga
ginahatag niya sa ila,
17 Sa pagpabalik sa tawo sa iya bulu-
haton, kag sa pagpalayô sa tawo sa iya
pagpalabilabi,
18 Sa pagbantay sang iya kalág sa
lulubngan,
Kag sang iya kabuhi sa pag-agi sa su-
lab sang kaaway.
19 Sa ibabaw man sang iya higdaan
ginasilotan sia tungud sang kasakit
Kag tungud sang isa ka dayon nga
pagdumug sa iya mga tul-an:
20 Niyan ang iya kabuhi nagakasum-
ud sang tinapay,
Kag ang iya kalág, sang kalan-on nga
iya ginhandum sadto;
21 Madula sa atubangan niya ang iya
unud,
Kag ang iya mga tul-an, nga sadto
indi sila makita, manginhubo.
22 Ang iya kalág nagapalapit sa lu-
lubngan,
Kag ang iya kabuhi sa mga manug-
patay.
23 Kon may dira nga sa iya nga isa
ka manugtunda,
Isa ka manugpatpat, ang isa sa tungâ
sang linibo,
Sa pagpahibalo sa tawo sang iya ka-
tungdanan,
24 Sia nagakalooy sa iya kag naga-
siling:
"Luwasa sia, agud nga indi magpanaug
sia sa lulubngan:
Nakit-an ko ang gawad."
25 Niyan ang iya unud manginlabing
mabaskug sang sa bátâ:
Nagabalik sia sa mga adlaw sang iya
pagkabata;
26 Nagapangamuyo sia sa Dios, nga
nagakalipay sa iya,
Kag ginapakita niya sa iya ang iya na-
wung, nga may kalantahon nga mali-
payon,
Kag sia nagauli sa tawo sang iya ka-
tarungan.
27 Ini sia nagaambahan sa atubangan
sang mga tawo kag nagasiling:
"Nakasalâ ako, kag ginpatiko ko ang
katadlungan,
Kag walâ niya ako pagpasibangdi;
28 Nagtubus sia sang akon kalág,
agud nga dili mag-agi sa lulubngan,
Kag ang akon kabuhi makakita sang
kapawa."
29 Yari karon, ining tanan nga mga
butang ginahimo sang Dios sa tawo,
Sa makaduha kag sa makatlo,
30 Sa pagpalayô sang iya kalág sa
lulubngan,
Kag sa pagiwag sa iya sang kapawa
sang kabuhi.
31 Dunga, Iob, pamatii ako:
Hipus-ka, kag ako magahambal.
32 Kon may inughambal ka, sabta ako:
Hambal-ka, kay buut ko nga makita
ka nga matarung.
33 Kon dili, ikaw, pamati-ka sa akon:
Hipus-ka, kag pagaton-an ko ikaw
sing kaalam.

Si Eliu nagapamatuud, nga ang Dios dili nagahimo
sing dimatarung, kondi nga ginapain niya
ang mga maayo sa mga malain.

34 KAG nagsabat si Eliu kag nag-
siling:
2 Pamati-kamo, mga maalam, sang
akon mga pinolongon,
Kag kamo, mga manginalamon, mag-
matalupangdon-kamo.
3 Kay ang idulungug nagahukom sang
mga pololongon,
Subung sang alingagngag nagakinam-
kinam sang kalan-on.
4 Pilion-naton nga sa aton ang katad-
lungan.
Kilalahon-naton sa tungâ naton kon
ano ang maayo.
5 Kay si Iob nagsiling: "Matarung
ako kag ang Dios nagkuha sa akon sang
akon katadlungan;
6 Bisan pa batok sang akon katadlung,
ginapakabutigon ako;
Ang akon pilas indi sarang mabulóng,
bisan walâ ako magmalalison."
7 ¿May tawo bala subung kay Iob,
Nga nagainum sang uligyat subung
sang tubig?
8 Kag nagaúpud sia sa mga naga-
hilimo sang kalainan,
Kag nagalakat sia upud sang mga
tawo nga malauton.
9 Kay nagsiling sia: "Walâ gid sing
kapuslanan ang tawo,
Nga magpahamuut sa Dios."
10 Ngani, mga lalaki sa tagiposoon,
pamatii-ninyo ako:

Malayô sa Dios ang kalainan,
Kag malayô sa Makaako ang malalison.
11 Kay sia nagabayad sa mĝa tawo, sono sang ila mĝa binuhatan,
Kag sia magapapanĝita sa tagsatagsa, sono sa iya banas.
12 Walâ; sa pagkamatuud, ang Dios indi sarang makahimo sang kalautan,
Bisan ang Makaako makapatiko sang katadlunĝan.
13 ¿Sin-o bala ang nagpasalig sa iya sang pagsagud sang duta?
¿Kag sin-o bala ang nagtugyan sa iya sang bug-os nĝa kalibutan?
14 Kon indi sia magtalupanĝud kondi sa iya kaugalinĝon,
Kag kon tipunon niya sa iya ang iya Espiritu kag huyup,
15 Ang tanan nĝa unud kunta maghimumugto sing tinĝub,
Kag ang tawo magbalik unta sa yabok.
16 Busa, hangpa-ninyo, pamatii ini;
Dunga ang tinĝug sang akon mĝa pinolonĝon.
17 ¿Magahari bala ang nagadumut sang katadlunĝan?
¿Kag nagahukom ka bala nĝa malaut sang matarung, sang gamhanan?
18 ¿Nagasiling bala sa hari: "Yawan-on ka;"
Kag sa mĝa dunganon: "Mĝa madauton kamo?"
19 Sia walâ magapasulabi sang mĝa tinawo nĝa mĝa dunganon,
Bisan ginatahud niya ang mangaran labi pa sang imol,
Kay tanan sila buhat sang iya mĝa kamut.
20 Sa isa ka tion mamatay sila; sa tunĝang gab-i ginapakurug ang mĝa banwa kag nagataliwan, kag ang mĝa gamhanan pinain nĝa indi ginabuligan sang kamut.
21 Kay ang iya mĝa mata yara sa ibabaw sang mĝa dalanon sang mĝa tawo,
Kag nagatulok sia sang tanan nila nĝa mĝa tikang.
22 Walay kadudulman, bisan landong sang kamatayon,
Nĝa didto matago ang mĝa nagahilimo sing kalainan.
23 Kay sia walâ magakinahanglan sa tawo sa pagtalupanĝud sing malawig,
Sa pagdalá sa iya sa Dios sa hulukmanan:
24 Sia magalaglag sa mĝa kagamhanan sa walâ sing uluusisa,
Kag pagapatukuron niya ang iban sa iya duug.
25 Nĝani, sia nagakilala sang mĝa binuhatan nila,
Kag ginapukan niya sila sa kagabihon, kag ginalaglag na sila.
26 Ginabunal niya sila sing pagbunal nĝa magahud subung nĝa mĝa malauton,
Sa duug nĝa didto makita sila;
27 Kay tunĝud sini nagpalalayô sila sa iya,
Kag walâ nila pagpamalandonĝa ang bisan ano sang iya mĝa dalanon;
28 Nĝa ginpaatubang sa iya ang pagsingit sang makalolooy,
Sa bagay nĝa makabati sia sang pagsingit sang mĝa walay palad.
29 Kag kon sia ang maghatag sing kalinong, ¿sin-o bala magasiling nĝa malauton sia, kag sin-o bala ang makakita sa iya, kon pagtagoon ang iya nawung,
Bisan sia sa isa ka katawohan, bisan sia sa isa man ka tawo,
30 Sa pagtimulang sang ginharian sang tawo nĝa walay pagtahud sa Dios,
Sa pagpalayô sang mĝa tiglapak sa banwa?
31 Apang ¿may nagsiling bala sa Dios:
"Nagadalá na ako sing silot, indi na ako magapakasalâ;
32 Tudloi ako sang indi ko makita;
Kon naghimo ako sing malain, indi na gid ako magliwan sa paghimo?"
33 Busa, ¿Sa imo bala luyag dapat sia magsilot sa iya?
Kay nagpahayag ka sing pagtamay;
Nĝani nĝa sa imo ang pagpili, kag indi nĝa sa akon.
Busa, ang imo nahibaloan, ihambal mo.
34 Ang mĝa tawo sa tagiposoon magasiling sa akon,
Subung man ang tawo nĝa maalam, nĝa nagpamati sa akon,
35 "Nĝa si Iob walâ magahambal nĝa may kaalam,
Kag nĝa ang iya mĝa polong walâ sing ihibalo."
36 Ginahandum ko nĝa si Iob pagatilawan tubtub sa katapusan,
Banĝud kay ang iya mĝa sabat iya sang mĝa tawo nĝa malauton.
37 Kay sa iya salâ nagadugang sia sang paglalis:

Nagapamalakpak sia sang mĝa kamut
sa tunĝâ namon,
Kag batok sa Dios ginadamu niya ang
iya mĝa polong.

Si Eliu nagapahayag, nĝa ang sala sang tawo wala magadaut sa Dios, bisan ang iya katarunĝan nagapulus sa iya. Nĝani ang Dios wala sing kabangdanan sa pagpahayag sing pinasulabi. Madamu ang mĝa nagapalanawag kag wala sila pagpamatii, kag tunĝud sini magamulay sila batok sa Dios sa baylo nĝa magdanĝup sa iya.

35 KAG si Eliu nagsabat kag nagsiling:
2 ¿Nagahunahuna ka bala nĝa manĝinsono sa katadlunĝan ining imo ginsiling:
Matarung pa ako sa Dios?
3 Kay nagapanĝayô ka nĝa kon ano
ang imo kapuslanan.
"¿Ano pa bala nĝa kapuslanan nakon
kon makasalâ ako kunta?
4 Ako magasabat sa imo sa akon mĝa
pinolonĝon,
Kag sa imo mĝa kaupdanan upud sa
imo.
5 Tulok-ka sa mĝa lanĝit, kag tanawa,
Kag pamalandonĝa ang mĝa kapanĝanuran: labing mataas sila pa sa
imo.
6 Kon magpakasalâ ka, ¿ano bala ang
ginapatubas mo sa iya?
Kag kon ang imo mĝa pagkamalalison magdalamu, ¿anong imo pagbuhaton?
7 Kon matarung ka, ¿anong pagihatag mo sa iya?
Kon ¿ano bala ang pagbatonon niya
sa imo kamut?
8 Sa tawo nĝa subung sa imo *nagadanĝat* ang imo pagkamalauton;
Kag sa anak sang tawo, ang imo katarunĝan.
9 Banĝud sang kadamuon sang mĝa
kapigosan nagasingit,
Kag sa idalum sang butkon sang mĝa
kagamhanan nagatuluaw.
10 Apang walâ gid sing nagasiling:
¿Diin bala ang Dios nĝa akon Magbubuhat,
Nĝa nagahatag sing mĝa kalantahon
nĝa malipayon sa kagab-ihon,
11 Nĝa nagahimo sa aton sing labing
naton-an sa mĝa kasapatan sang duta,
Kag labing maalam sang mĝa kapispisan sang langit?
12 Didto nagasilingit sila, kag sia
indi nagapamati,
Tunĝud sang palabilabi sang mĝa malaut.
13 Sa pagkamatuud, ang Dios indi nagapamati sang kadayawan,
Bisan maluyag magtuluk sa iya ang
Makaako.
14 Bisan pa magsiling ka nĝa indi ka
magtulok sa iya,
Ang kasuayon yara sa atubanĝan
niya; nĝani maghulat-ka sa iya.
15 Apang karon tunĝud kay sa iya
kaakig walâ sia magasilot,
Kag tunĝud kay indi nagausisa sia nĝa
may katul-id sang mĝa paglapas,
Si Iob nagabukâ sang iya bâbâ sa kadayawan;
Kag nagapadamu sia sing mĝa pololonĝon nĝa walay kinaadman.

Si Eliu nagadayaw sang katarunĝan kag sang gahum sang Dios, nĝa napamahayag sang pagtuga. Sia among kahimpitan gid, bisan pa kita indi makahanĝup sang iya mĝa pagtatap.

36 KAG si Eliu nagpadayon kag nagsiling:
2 "Hulata ako sing diyot, kag pagapahayagan ko ikaw sing mĝa pinolonĝon,
Kay may sa ila pa sa *pag-apin* sa Dios.
3 Pagakuhaon ko ang akon kinaadman sa malayô,
Kag ipahanunĝud ko ang katarunĝan
sa akon Magbubuhat.
4 Kay, sa pagkamatuud, indi mĝa butig ang akon mĝa pinolonĝon:
Ang himpit sa kinaadman, yara sa imo.
5 Yari karon, ang Dios among makagagahum, apang walâ pagtamay sa kay
bisan sin-o;
Makagagahum sia sa kusug sang iya
ihibalo.
6 Indi nagatugut sia sang kabuhi sa
malauton,
Kag sia nagahimo sing katadlunĝan
sa mĝa pinigos,
7 Indi niya pag-ibulag ang iya mĝa
mata sa mĝa matarung;
Kondi nĝa ginapalingkod niya sila sa
lingkoran nĝa harianon upud sa mĝa
hari sa gihapon,
Kag ginabayaw sila.

8 Kag nahanunĝud sang mĝa nahigtan sang mĝa talikala,
Nĝa nabilango sila sang mĝa lubid sa pagpaubus,
9 Sia nagapakilala sa ila sang ila binuhatan kag sang ila pagkamalalison,
Kay nagpakamakusug sila.
10 Ginabuksan niya ang ila mĝa idulunĝug nĝa sa pagsabdong,
Kag nagasiling sia sa ila, nĝa magliliso sila gikan sa kalautan.
11 Kon pamatian nila, kag pag-alagdon nila sia,
Nagatapus sila sang ila mĝa adlaw sa kaayohan,
Kag ang ila mĝa katuigan sa mĝa kalipayan.
12 Apang kon indi sila magpamati, nagaagi sila sa idalum sang sulab *sang kaaway*,
Kag nagapahimumugto sila sang ginhawa, nĝa walâ sing hibalo.
13 Apang ang mĝa tagiposoon nĝa dimatinahoron sa Dios nagatipon sing kaakig,
Kag indi sila nagasilingit sa Dios, kon sia ang maggapus sa ila.
14 Nagakalamatay ang kalág nila sa ila pagkabataon,
Kag ang iya kabuhi sa tunĝâ sang mĝa gintugyan sa pagkabigaon.
15 Ginaluwas niya ang makalolooy sa iya pagpaubus,
Kag sa kasulub-on ginabuksan niya ang ila idulunĝug.
16 Pagapagowaon ka niya sa bâbâ sang pagbakho,
Sa kasangkad, sa duug nĝa didto walay kakitid,
Kag ang tambok magabugana sa mĝa kalan-on sa latok.
17 Kag kon ikaw magbaton sing bugos sang kasuayon sang malauton,
Niyan ang kasuayon kag ang paghukom nagadakup sa imo.
18 Ang kasingkal indi magatiklod sa imo tubtub sa pasipala,
Kag ang kadakuon sang gawad indi magpalipas sa imo.
19 ¿ Pagasapakon bala niya ang imo mĝa mangad ?
Bisan ang bulawan, bisan ang tanan nĝa mĝa katigayonan sang mangad, walay pulus sila sa iya.
20 Ayaw paghanduma ang kagabihon,
Nĝa magakaladula ang mĝa kabanwaanan sa ila duug.
21 Andam-ka, ayaw pagbalik sa kalautan,
Kay ina ginapili mo nĝa maayo pa sang pagpaubus.
22 Yarikaron, nagapahayag ang Dios nĝa mataas gid sia tunĝud sang iya kagamhanan :
¿ Sin-o bala ang nagatudlo subung sa iya ?
23 ¿ Sin-o bala ang nagtando sang iya dalanon ?
Kag ¿ sin-o bala ang magasiling sa iya : "Pagkamalalison ginhimo mo ? "
24 Panumdum-ka sa pagpadaku sang iya mĝa binuhatan,
Ginadayaw sila sang mĝa katawohan nĝa may kalantahon :
25 Ang tanan nĝa mĝa tawo nagakalatinĝala sa ila,
Bisan pa ang mĝa mamalatyon nagatalan-aw sa ila sa malayô lamang.
26 Yari karon ang Dios daku, kag walâ kita makahanĝup sa iya ;
Nahanĝud sang kadamuon sang iya mĝa tinuig, dimatunkad sia.
27 Sang pagtipon niya sang mĝa tinolo sang tubig,
Nagapatolo sila sang ulan gikan sa iya alisnĝaw ;
28 Nĝa ang mĝa gal-um nagapatubud sa iya,
Nĝa nagatolo sing bugana sa ibabaw sang mĝa tawo.
29 Sa pagkamatuud, ¿ may tawo bala nĝa sarang makahanĝup sang paghumlad sang mĝa gal-um,
Kag sang dinaguhub sang iya layanglayang ?
30 Yari karon, ginahumlad niya ang iya kilat sa palibot niya,
Kag ginatabunan niya ang mĝa gamut sang kadagatan.
31 Tunĝud sini nĝa mĝa butang ginahukman niya ang mĝa katawohan,
Kag ginhatagan niya sing kalan-on nĝa kadagaya.
32 Ginatabon niya ang iya mĝa kamut sa kilat,
Kag ginasogo sia niya batok sadtong nagatimulang.
33 Ang iya daguhub nagabantala sa iya :
Patí ang kahayupan nagapanagna sang iya pag-abut.

37 HOO, sa sini nagakurug ang akon tagiposoon,
Kag nagalumpat gikan sa iya duug.
2 Pamatii-ninyo, pamatii ang daguub sang iya tingug,
Kag ang tunug nga nagagowa sa iya bâbâ.
3 Ginamandoan niya ang *daguub* sa idalum sang tanan nga mga kalangitan,
Kag ang iya kilat tubtub sa mga ukbung sang duta.
4 Sa olehe sang kilat nagangurub ang isa ka tingug,
Nagadaguub sia sa tingug nga pagkahalangdon,
Kag hon mabatian ang iya tingug, walâ sia magadugay.
5 Sa iya tingug nagadaguub ang Dios sing makatilingala gid;
Sia nagahimo sing dalagku nga mga butang, nga kita indi makahangup.
6 Kay sa niebe nagasiling sia: "Panaug ka sa duta,"
Subung man sa hanol sang ulan,
Sa hanol sang mga ulan sang iya kabakuran.
7 Ginapat-inan niya ang kamut sang tanan nga tawo,
Agud nga ang tanan nga mga mamalatyon, nga iya binuhatan, magtoon sa pagkilala sa *iya.*
8 Ang kasapatan nagasulúd sa ila palanagoan,
Kag nagapuluyô sila sa ila mga ginapuy-an.
9 Sa mga kaidadalman sang *Bagatnan* nagagikan ang alimpulos,
Kag ang tugnaw sa Aminhan.
10 Tungud sa huyup sang Dios ginahuman ang hielo,
Kag ang mga kalaparan nga mga tubig nagabilog.
11 Ginalulan niya ang mga gal-um sa kayami;
Ginatulud niya sa malayô ang gal-um nga nagadalá sang iya kilat,
12 Kag ini nagalapta sa tanan nga paladulungan,
Sa pagtuman sang iya mga laygay sa tanan nga ginasogo niya sa iya sa kadaygan sang duta,
13 Nga bisan sia subung nga bunal, subung nga *pagkamaayo* sa ibabaw sang duta,
Bisan sia subung nga bugay nga magpakari.
14 Talupangda ini, Iob;
Dúlog-ka, kag pamalandonga ang mga kalatingalahan sang Dios.
15 ¿Nakahangup ka bala sang pagpanghunahuna sang Dios sa sini nga mga butang,
Kag nga ginapasilak niya ang kapawa sa iya gal-um?
16 ¿Nakahangup ka bala sang mga timbang nga sibo sang mga gal-um;
Sang mga katingalahan sang Himpit sa kinaadman?
17 ¿Kay ngaa bala nagamanginmainit ang imo mga panapton,
Kon ang duta nagapahimonong sa idalum sang hangin sang Bagatnan?
18 ¿Sarang ka bala, subung sa iya, makaguntay sang mga gal-um,
Kag maghimo sa ila nga malig-on sabung sang salaming nga tinunaw?
19 Ipahayag sa amon nga kon anong dapat isiling namon sa iya.
Kay kami indi sarang makapahayag sing bisan ano sa iya bangud sang amon mga kadudulman.
20 Kon maghambal kunta ako ¿igasugid bala ini sa iya?
Kon ¿ sin-o bala ang nagapangayô nga pagatukbon sia?
21 Yari karon, indi sarang matulok ang kapawa nga nagasidlak sa mga gal-um,
Sang nagakaagi ang hangin kag nagatinlo sa ila.
22 Nagagikan sa Aminhan ang bulawanon nga s*ilak,*
Ang Dios nagasuklub sang isa ka silak nga makahaladluk.
23 Sia among Makagagahum, nga sa iya indi kita makalambut: daku sia sa kagamhanan,
Kag sa paghukom, kag sa kabug-osan nga katarungan, indi sia nagapigos sa bisan kay sin-o.
24 Ngani, magkalahadluk sa iya ang mga tawo:
Sia walâ magapasulabi sa bisan kay sin-o sang mga maalam sa tagiposoon.

Si Iehoba nagsabat kay Iob, kag sa dipaguyon sa pagpamatuud sang iya mga tinotuyo; nagapatukod sia sa pagkadaku kag kaalam sang iya mga binuhatan sa pagpangayo sing bug-os nga pagsalig.

38 KAG si Iehoba nagsabat kay Iob kutub sa alibutud sang isa ka madlus, kag nagsiling:

2 ¿Sin-o bala ini nga nagapadulum sang laygay
Sa mga pololongon nga walay kaalam?
3 Karon, wagkusi, subung nga lalaki, ang imo mga hawak;
Ako magapamangkot sa imo, kag pagatudloan mo ako.
4 ¿Diin ka bala sang ako nagatukud sang duta?
Pahibaloa ako, kon may ihibalo ka.
5 ¿Sin-o bala ang nagbutang sa iya sang iya mga takus? kay nagapakamaalam ka sini;
Kon ¿sin-o bala ang naguntay sa ibabaw niya sang lubid?
6 ¿Sa ibabaw sang ano bala nga napatindug ang iya mga sadsaran?
Kon ¿sin-o bala ang nagbutang sang iya bató nga sikohan,
7 Sang magdalayaw sa iya sing tingub ang tanan nga mga kabitoonan sang kaagahon,
Kag nagahulugyaw ang tanan nga mga anak sang Dios?
8 Kag ¿sin-o bala ang nagtakup sang dagat sa sulúd sang mga gawang,
Sang nagalapnag sia sa gowa sa tiyan nga inilóy,
9 Sang paghatag sa iya sing mga panganud nga panapton,
Kag nga iya wagkus ang kadudulman;
10 Kag gintapat ko sa iya ang dulunan nga pinat-uran
Kag ginbutangan ko sia sing mga pintal kag mga gawang,
11 Kag nagsiling ako: "Tubtub diri magaabut ka, kag indi kana kalakbang,
Kag dira magadúlog ang palabilabi sang imo mga balud?"
12 ¿Nagsogo ka bala, sa kaagahon, sa imo mga adlaw,
Kag ginpakilala mo bala sa pamanagbanag ang iya duug,
13 Agud nga likupan niya ang mga kaukbungan sang duta,
Kag nga pagsobolon sa iya ang mga malauton?
14 Nagabalhin sia subung sang lunang sa idalum sang ipalat-in,
Kag nagapalahayag *ang tanan nga mga butang* subung sang *mangaranon* nga panapton;
15 Kag ang suga sang mga malauton ginakuha sa ila,
Kag ang butkon nga pinakataas ginabali.
16 ¿Nakasulúd ka bala tubtub sa mga tuburan sang dagat,
Kag naglakatlakat ka sa salug sang kaidadalman?
17 ¿Napahayag bala sa imo ang mga gawang sang kamatayon,
Kag nakita mo bala ang mga gawang sang landong sang kamatayon?
18 ¿Gintalupangud mo bala patí ang mga kasangkaron sang duta?
Pahayag-ka, kon makahibalo ka sini nga tanan.
19 ¿Sa diin bala ang dalan nga nagadul-ong pa puluy-an sang suga,
Kag diin bala ang duug sang mga kadudulman?
20 ¿Kag sarang ka bala magkadto sa pagkuha sa ila sa ila mga dulunan,
Kag mahahibalo ka sing maayo sang mga banas sang ila baláy?
21 ¡Nakahibalo ka sini, kay natawo ka sadto,
Kag kay daku ang kadamuon sang imo mga adlaw!
22 ¿Nakasulúd ka bala sa mga talagoan sang niebe,
Kag nakakita ka bala sang mga talagoan sang mga bató nga hielo,
23 Nga ginahuptan ko nga sa panagon sang kalisdanan,
Nga sa adlaw sang pagilinaway kag sang pagilinagdo?
24 ¿Sa ano bala nga dalan ginapanagtag ang kapawa,
Kag ginasabwag ang hangin nga Timug sa ibabaw sang duta?
25 ¿Sin-o bala ang nagkurit sang mga iligan sang hanol,
Kag sang dalan nga sa mga kilat kag sa mga daguub,
26 Nga nagapaulan sa duta nga walâ pagpuy-i,
Sa ibabaw sang kahanayakan nga didto walay tawo,
27 Sa pagpainum sa duug nga nahapay kag hanayak,
Kag sa pagpatúbô sa duta nga nagapatubas sang hilamon nga linghod?
28 ¿May amay bala ang ulan?
Kon ¿sin-o bala ang nagpanganak sang mga tinolo sang tun-og?
29 ¿Sin-o bala ang ilóy sang hielo?
Kag ¿sin-o bala ang nagapanganak sang maputi *nga hielo* sang langit,
30 Sang ang mga tubig nagapalanago subung sang sa idalum sang *tabon* nga bató,

Kag nagabilog ang kadaygan sang
kaidadalman?
31 ¿Sarang ka bala makahigot sang
mĝa gapus sang mĝa Pleiades,
Kon makahubad sang mĝa talikala
sang Orion?
32 ¿Makakuha ka bala sa tagsatagsa
sa iya panag-on
Sang mĝa tandaan sang Sodiako,
Kon pagaidul-ong mo ang Arkturo
patí ang iya mĝa anak?
33 ¿Nahibaloan mo bala ang mĝa
kasogoan sang mĝa lanĝit?
Kon sarang ka bala makatukud sang
iya pagkaginoo sa duta?
34 ¿Tuman bala nĝa ang imo tinĝug
nagalambut sa mĝa kapanĝanuran,
Agud nĝa pagtabunan ka sang mĝa
kasulgan sang mĝa tubig?
35 Kon pagbuhian mo ang mĝa kilat,
¿nagalalakat bala sila,
Kag nagasililing sila sa imo: "Yari
na kami diri?"
36 ¿Sin-o bala ang nagbutang sing
kaalam sa sulúd sang tagiposoon?
Kag ¿Sin-o bala ang naghatag sing
ihibalo sa ihibalo?
37 ¿Sin-o bala ang sarang makaisip
sang mĝa gal-um nĝa may kaalam?
Kag ¿sin-o bala ang nagaula sang mĝa
suludlan nĝa panit sang mĝa lanĝit,
38 Sang ang yab-ok nagakatunaw sa
isa ka buay,
Kag ang mĝa inuklab nagtalapik na
ang isa sa isa?

39 ¿AYAMON mo bala ang tuluk-
bon nĝa sa leon nĝa babae?
¿Kag sin-o bala ang nagabusug sang
kagutom sang mĝa magamay nĝa leon,
2 Kon nagaluluko sila sa mĝa lunĝib,
Kag yadto sila sa ila mĝa palanagoan
sa pagpuut?
3 ¿Sin-o bala ang nagaaman sa uwak
sang iya kalan-on,
Kon ang iya mĝa piso nagapalanawag
sa Dios,
Nĝa nagatalangtalang nĝa walâ sing
pagkaon?
4 ¿Nakahibalo ka bala sang panag-on
nĝa ginaanak sang mĝa kanding nĝa
talonon sa mĝa pil-as?
¿Nakakita ka bala sa mĝa usa sang
sila nagaanak?
5 ¿Naisip mo bala ang mĝa binulan
sang ila pagbusong,
Kag nakahibalo ka sang panag-on nĝa
ila igapanĝanak?
6 Nagasilirikutot sila, ginapangowa
nila ang ila mĝa anak, ginaluwas sila sa
ila mĝa sakit:
7 Ang ila mĝa anak nagabalaskug,
nagatulúbô sila sa latagon,
Nagagulowa sila kag walâ magabalik
sa ila.
8 ¿Sin-o bala ang nagbuhi sa asno nĝa
talonon,
Kag sin-o bala ang naghubad sang ga-
pus sang asna nĝa madasig,
9 Nĝa sa iya nagbutang ako sing ba-
láy sa patag nĝa hanayak,
Kag sang ila mĝa puluy-an sa mĝa
duug nĝa maasin?
10 Nagakadlaw sia sang kagahud sang
banwa:
Indi makabati sia sang mĝa tinĝug
sang manughakot.
11 Sia nagalibot sang mĝa kabukiran,
nĝa duug sang iya halalban,
Kag nagapanĝita sia sang tanan nĝa
hilaw pa.
12 ¿Buut ayhan ang baka nĝa talonon
mag-alagad sa imo,
Kon magahigda sia malapit sa imo pa-
sunĝan?
13 ¿Pagaigaid mo bala ang baka nĝa
talunon tunĝud sang iya ihiligot sa idas?
Kon ¿magapakaras bala sia sang
mĝa nalupyakan sa olehe nimo?
14 ¿Magasalig ka bala sa iya, tunĝud
kay daku ang iya kabakuran,
Kag pagaitugyan mo sa iya ang imo
buluhaton?
15 ¿Magasalig ka bala sa iya nĝa pag-
pasudlon niya ang imo patubas,
Kag nĝa pagtiponon niya ang *trigo* sa
imo linasan?
16 Ang mĝa pakpak sang abestrus
nagakapaykapay sing malipayon;
Apang ¿amo bala ini ang mĝa kuyus
sang siguenya kon ang iya bulbul?
17 Kay ginabayaan niya sa duta ang
iya mĝa itlog,
Kag sa yab-ok ginapainitan niya sila;
18 Kag nalipatan niya, nĝa sarang ma-
tapakan sila sang tiil,
Kag nĝa ang mĝa kasapatan sa lata-
gon sarang makatapak sa ila.
19 Nagabanĝis sia nĝa sa iya mĝa
magamay, subung nĝa sila indi mĝa iya;
Ang iya pinanĝabudlayan manĝinwa-
lay pulus, sa walâ sing kalooy sa iya.

20 Kay ginpalipat sia sang Dios sang kaalam,
Kag walâ sia niya paghatagi sing pahat sa ihibalo.
21 Sa oras sang pagtindug niya sa pagdalagan,
Nagauligyat sia sa kabayo, kag sa iya manugkabayo.
22 ¿Ginahatagan mo bala ang kabayo sing kabakuran?
¿Ginapunihan mo bala ang iya tingkoy sing bun̄gaybun̄gay n̄ga nagapilaypilay?
23 ¿Pagapalumpaton mo bala sia subung sang isa ka apan?
Sa himaya sang iya pusn̄ga among kakugmat.
24 Nagakaykay sia sang duta sa nalupyakan kag nagakalipay sia sa iya kusug;
Nagasugata sia sang mga hin̄ganiban;
25 Nagakadlaw sia sang kalisang, kag walâ magamatalaw,
Bisan nagaisol sia sa atubangan sang hin̄ganiban.
26 Batok sa iya nagahuni ang baslayan,
Ang masidlak n̄ga bankaw kag sumbiling.
27 Ginahalunhon niya ang duta n̄ga may kasingkal kag kaakig,
Kag indi sia makapahimonong sang nagatunog ang budyong.
28 Sa kagahud sang budyong nagasiling sia: "¡Oho!"
Kag kutub sa malayô sia nagapanimaho sang inaway, sang siningit n̄ga nagadaguhub sang mga pan̄golo, kag sang siningit *sang inaway*.
29 ¿Nagalupadlupad bala ang dapay tun̄gud sang imo ihibalo,
Kag ginahumlad niya ang iya mga pakpak nayon sa Bagatnan?
30 Kon ¿nagapaibabaw bala ang agila tun̄gud sang imo sogo,
Kag n̄ga nagabutang sia sa mataas sang iya pugad?
31 Sia nagapuyô sa pil-as kag nagaholon sia didto,
Sa kinataliwisan sang pil-as kag sang mga duug n̄ga mapag-on.
32 Kutub didto nagapuut sia sang kalan-on,
Ang iya mga mata nagapanilag sa malayô gid.
33 Ang iya mga piso nagasupsup sang dugo,
Kag kon diin ang mga bangkay didto sia.
34 Kag nagsabat si Iehoba kay Iob, kag nagsiling:
35 ¿Makigsuay bala sa Makaako ang manugsabdong?
Ang nagasuay sa Dios, magsabat sini.
36 Kag si Iob nagsabat kay Iehoba, kag nagsiling:
37 Yari karon, ako among talamayon,
¿Ano bala ang akon igasabat sa imo?
Ang akon kamut ibutang ko sa ibabaw sang akon bâbâ.
38 Sa makaisa naghambal ako, kag indi ako magasabat;
Bisan sa makaduha pa, apang indi ko na paghimoon ini.

40 KAG nagsabat si Iehoba kay Iob kutub sa alibutud sang madlus kag nagsiling:
2 Wagkusi, karon, subung n̄ga lalaki, ang imo mga hawak;
Ako magapamangkot sa imo, kag pagatudloan mo ako.
3 ¿Buut mo bala pagwalaon ang akon paghukom,
Pagtagudilian mo ako sa pagpakatarung mo sa imo gid?
4 ¿May butkon ka bala subung sang Dios?
¿Sarang ka bala makadaguub n̄ga may tin̄gug subung sa iya?
5 Busa, pamuni-ka karon sang pagkahalangdon kag sang pagkadaku,
Kag panaput-ka sing dun̄gug kag himaya.
6 Sabwag-ka sing mga kasingkal sang imo kaakig,
Kag tuluka ang tanan n̄ga palabilabihon, kag papanluyaha sia.
7 Tuluka ang tanan n̄ga palabilabihon, kag pagpayauba sia,
Kag laglaga ang mga malauton sa ila duug,
8 Tagoa sila n̄ga tanan sing tin̄gub sa yab-ok,
Tabuni ang ila mga nawung sa kadulum;
9 Kag ako man magadayaw sa imo,
Kay nan̄ginluwas ka kunta sa imo too.
10 Yari karon, ang Behemot, n̄ga ginhimo ko sia subung sa imo:
Nagakaon sia sing hilamon subung sang baka.
11 Yari karon, ang iya kusug yara sa iya mga hawak,

Kag ang iya kabakuran sa mĝa kaugatan sang iya tiyan.
12 Ang iya ikog nagagiho subung sang isa ka sedro,
Kag ang mĝa kaugatan sang iya mĝa paa nagadilinawodawo;
13 Ang iya mĝa tul-an mĝa mabakud, subung sang mĝa tayhup nĝa tumbaga,
Kag ang iya mĝa bahin sang lawas subung sang mĝa pintal nĝa salsalon.
14 Sia amo ang panĝanay sang mĝa dalanon sang Dios.
Ang naghimo sa iya naghatag sa iya sang iya sundang.
15 Kay ang mĝa kabukiran nagapatubas sing hilamon nĝa sa iya,
Nĝa didto ang tanan nĝa mĝa kasapatan sang mĝa latagon nagahalampang.
16 Nagaluko sia sa idalum sang mĝa kahoy nĝa lotus,
Sa palanagoan sang kakawayanan kag sang hunub.
17 Ang mĝa kahoy nĝa lotus nagatabon sa iya sang ila landong,
Ang mĝa sause sang kasulgan nagalibot sa iya.
18 Yari karon, kon ang subâ nagaawas, sia indi malingkang.
Kag nagasalig gid sia, kon ang Iordan magsulúd sa iya bâbâ.
¿May makasarang bala sa pagduksol sa guya niya?
¿Sa pagdakup sa iya nĝa may mĝa sihod sa pagtuhug sang iya sunĝad?

41 ¿SARANG mo bala makuha ang Lebiatan sang taga?
¿Mapasalum mo bala ang iya dila sa olehe sang bagobago?
2 ¿Sarang ka bala makabutang sing lubid sa iya ikog,
Kag matuhog mo bala sang duklat ang iya sulang?
3 ¿Magapadamu bala sia sing mĝa pag-ampo nĝa sa imo?
Kon ¿magahambal sia bala sa imo sing mĝa polong nĝa matam-is?
4 ¿Magapakigkatipan bala sia sa imo,
Agud nĝa pagbatonon mo sia nĝa alagad nĝa sa gihapon?
5 ¿Magahampang ka bala sa iya subung sa pispis,
Kon pagahigtan mo bala sia nĝa sa imo mĝa kabataan nĝa babae?
6 ¿Magasimpon bala ang mĝa *manĝinĝisda* sa paghimo sing palanĝitan-an sa iya?
¿Pagapahaton nila sia bala sa mĝa manugbaligya?
7 ¿Pagatabunan mo bala ang iya panit sang mĝa baslay,
Kon ang iya olo sang sibat sang manĝinĝisda?
8 Ibutang ang imo kamut sa ibabaw niya;
Makadumdum ka sang inaway, kag indi ka na gid magbalik.
9 Yari karon, nĝa ang paglaum sa nagaduksul sa iya, ginalahugan,
Kay bisan sa iya lamang panulok ¿indi bala pagpunawon?
10 Walâ gid sing labing makahas nĝa magpukaw sa iya;
Busa, ¿sin-o bala ang sarang makatindug sa atubanĝan nakon?
11 ¿Sin-o bala ang naghatag sa akon sing úna, agud nĝa ako maguli sa iya?
Ang tanan nĝa yari sa idalum sang lanĝit akon sia.
12 Ako indi maghipus sang iya mĝa bahin,
Bisan sa nahanunĝud sang iya kusug, bisan sa katahum sang iya bayhon.
13 ¿Sin-o bala ang magbukas sang atubanĝan sang iya panapton?
¿Sin-o bala ang magpangahas sa pagsulúd sa sampaw nĝa ilidas sang iya mĝa nĝipon?
14 ¿Sin-o bala ang magabukas sang mĝa gawang sang iya nawung?
Sa palibot sang iya mĝa nĝipon yara ang kakugmat.
15 Punô sang palabilabi among mĝa idas nĝa nagahuman sang iya mĝa taming;
Nĝa natakpan sila, nĝa pinat-inan sila sing mapiot gid.
16 Ang isa nagatinĝub sa isa,
Nĝa ang hanĝin indi makaagi sa tunĝâ nila;
17 Ang tagsatagsa nagatapik sa iya kasilinĝan,
Nagatinĝub sila kag indi sila nagabulag.
18 Ang iya mĝa pagpanimahaon nagapagowa sing kapawa,
Kag ang iya mĝa mata subung sila sang mĝa ilalakub sang pamanagbanag.
19 Sa iya bâbâ nogagulowa ang mĝa kilat,
Kag nagapalagyo ang mĝa alipalok nĝa kalayo.

20 Sa iya mĝa ilong nagagowa ang asó,
Subung sang sa isa ka kolon sa *ibabaw sang kalayo* nĝa ginatayhupan, kag subung sang sa kawa,
21 Ang iya gininhawa nagasudlib sang mĝa uling,
Kag sa iya bâbâ nagagowa ang dabdab.
22 Sa iya tingkoy nagapuyô ang kabakuran,
Kag nagalumpat sa atubanĝan niya ang kakugmat.
23 Ang mĝa bahin nĝa mahomok sang iya unud ginapapilít.
Yara sila nĝa mĝa malig-on sa iya, kag indi mationg.
24 Ang iya tagiposoon malig-on subung sang isa ka bató,
Mabakud subung sang naidalum nĝa bató sang galinĝan.
25 Sa iya pagtindug may kahadluk ang mĝa labing makusug;
Kag banĝud sang ila kakugmat walâ sila sa ila.
26 Kon magsuntok sa iya nĝa may hinĝaniban, walay pulus ini,
Subung man ang bangkaw, kag ang sumbiling kag ang limbutong.
27 Ginakabig niya subung sang dagami ang salsalon,
Subung sang gatong nĝa gabuk ang tumbaga.
28 Ang lubid sang pana indi makapapalagyo sa iya;
Ang mĝa bató sa habyog nagakahimo sa iya nĝa mĝa alikabo.
29 Ang pakang ginakabig niya nĝa alikabo,
Kag sa uyuguyug sang sumbiling nagakadlaw sia.
30 Sa idalum niya may mĝa matalum nĝa mĝa bika;
Ginahumlad niya ang iya ligis sa ibabaw sang lunang.
31 Ginapabukal niya subung sang isa ka kawa ang mĝa kadadalman sang mĝa tubig,
Kag ginahimo niya ang dagat subung sang isa ka kolon sang manugpahamut.
32 Sa olehe niya ginapasidlak niya ang banas,
Nĝa ang kadadalman daw sa uban.
33 Walâ sia sing kaanĝay sa ibabaw sang duta:
Ginhimo nĝa walâ gid sing nahadlukan.
34 Nagatan-aw sia sa *walay kahadluk* sang tanan nĝa nagatindug,
Hari sia sa ibabaw sang tanan nĝa mĝa kasapatan nĝa dimaghagup.

Si Iob nagapaubus kag nagahatag sing himaya sa Dios; sang olehe nagaampo sia tunĝud sang iya mĝa abyan kag nakadanĝat sing dapli nĝa kahamunĝaya sang pamono

42 KAG si Iob nagsabat kay Iehoba kag nagsiling:
2 Nakilala ko, nĝa ang tanan masarangĝan mo,
Kag nĝa walâ sing sin-o nĝa magatimulang sa imo sa pagtuman sa isa ka katuyoan.
3 "¿Sin-o bala ang nagapadulum nĝa walay ihibalo sang laygay?"
Nĝani ginbuut ko sa pagpahayag sa iya, kag walâ ko sa mahanĝup;
Mĝa butang ini sila nĝa tama ka mĝa katinĝalahan sa akon kag walâ ko sila mahibaloi.
4 Pamatii, ginaampo ko sa imo, kag magahambal ako.
Pagapamangkoton ko ikaw, kag ikaw magatudlo sa akon.
5 Ang akon idulunĝug makabati sa imo,
Apang karon ang akon mata nagatan-aw sa imo.
6 Nĝani, nagadumut ako sa akon kaugalinĝon kag nagahinulsul ako
Sa yab-ok kag sa abó.
7 Kag nahanabu nĝa sa tapus nĝa naghambal si Iehoba sining mĝa polong kay Iob, si Iehoba nagsiling kay Elipas, nĝa Temanhon: "Ang akon kaakig nagadabdab batok sa imo kag batok sa imo duha ka abyan, kay walâ kamo maghambal nahanunĝud sa akon sing nagakaigo, subung sang akon alagad nĝa si Iob.
8 Busa karon, kumuha-kamo nĝa sa inyo sing pito ka tinday nĝa baka kag sing pito ka karnero, kag pumakadto-kamo sa akon alagad nĝa si Iob kag maghalad-kamo sing halad nĝa sinunog tunĝud sa inyo, kag nĝa ang akon alagad nĝa si Iob mag-ampo tunĝud sa inyo. Kay indi ako nagauyon kondi sa iya nawung, agud nĝa indi ako maghimo sa inyo *sono sang* inyo kabuanĝon; tunĝud kay walâ kamo maghambal nahanunĝud sa akon sang nagakaigo, subung sang akon alagad nĝa si Iob.

9 Kag si Elipas, nga Temanhon, kag
si Bildad, nga Suanhon, kag si Sapar, nga
Nahamanhon, naglalakat sila kag ginhi-
mo nila sono sang ginsiling ni Iehoba sa
ila ; kag si Iehoba nagpauyon kay Iob.
10 Kag ginuli ni Iehoba ang daan
nga kahimtangan ni Iob, sa tapus nga
makapangamuyo sia tungud sa iya mga
abyan ; kag gindugangan niya sing dapli
ang tanan nga mga butang nga nangin-
iya anay ni Iob.
11 Kag nag-alabut sa iya ang tanan
niya nga mga útud nga lalaki kag ang
tanan niya nga mga útud nga babae,
kag ang tanan nga sadto nagpakilala
sa iya, kag nagkalaon sila upud sa iya
sing tinapay sa iya baláy ; kag nagbuluy-
log sila sa iya, sa iya mga kalisud, kag
ginlipay nila sia sa sadtong tanan nga
kalainan nga sa ibabaw niya ginpadalá
ni Iehoba ; kag ang tagsatagsa sa ila
naghatag sa iya sing isa ka panid nga
kuarta, kag isa ka singsing nga bulawan.
12 Kag ginpakamaayo ni Iehoba ang
kaolehian ni Iob sing labi sang iya pa-
múnô. Kag nagtagiya sia sang napúlô
kag apat ka libo nga obeha, kag anum
ka libo nga kamelyo, kag isa ka libo ka
tagduhaduha nga mga baka, kag isa ka
libo nga mga asno nga bakiya.
13 Kag may pito sia ka anak nga lala-
ki kag tatlo ka anak nga babae.
14 Kag ginhingalanan niya ang isa nga
si Iemima ; kag ang ikaduha si Kesia ;
kag ang ikatlo, si Keren-Hapuk.
15 Kag walâ sing nakita nga mga ba-
bae nga mga maayoayo, subung sang
mga anak nga babae ni Iob, sa bug-os
nga duta ; kag ginhatagan sila sang ila
amay sing panublion sa tungâ sang ila
mga útud nga lalaki.
16 Kag sa tapus sini nagkabuhi si Iob
sing isa ka gatus kag kap-atan ka tuig,
kag nakita niya ang iya mga anak, kag
ang mga anak sang iya mga anak, tub-
tub sa ikap-at ka kaliwatan.
17 Kag namatay si Iob nga tigulang
kag punô sing mga adlaw.

ANG

MḠA SALMOS.

TOLON-AN I.

Kabulahanan sang mḡa matarung kag silot sang mḡa malaut.

1 BULAHAN ang tawo nḡa walâ magalakat sa mḡa pagpakigsapul sa mḡa malaut,
Kag walâ man magatindug sa dalan sang mḡa makasasalâ,
Kag walâ man magalingkod sa lingkoran sang mḡa mayubiton ;
2 Kondi sa kasogoan ni Iehoba yara ang iya kawilihan,
Kag sa kasogoan niya nagapamalandong sia sa adlaw kag sa gab-i.
3 Kag manḡinsubung sia sang kahoy nḡa natanum sa luyo sang mḡa kasapaan sang mḡa tubig,
Nḡa nagabunḡa sa iya panag-on,
Kag ang iya dahon indi malaya ;
Kag ang tanan nḡa ginahimo niya, nagabugana.
4 Indi subung sini ang mḡa malaut ;
Kondi subung sang alikabot, nḡa ginadaldal sang hanḡin.
5 Nḡani, indi magatilindug ang mḡa malaut sa paghukom,
Kag ang mḡa makasasalâ indi man sa katilinglan sang mḡa matarung.
6 Kay kilala ni Iehoba ang dalan sang mḡa matarung,
Apang ang dalan sang mḡa malaut mawálâ.

Mḡa pag-away kag pagdaug sang Mesias.

2 ¿KAY nḡaa bala nagahilimbon ang katawohan,
Kag ang mḡa kabanwaanan nagahulunahuna sing walay pulus ?
2 Ang mḡa hari sa duta, nagalilingkod
Kag ang mḡa punoan nagasalapul sing tinḡub
Batok kay Iehoba, kag batok sa iya Hinaplas, *nḡa nagasili`ling :*
3 "Bugrason-ta ang ila mḡa higot,
Kag ipilák-naton ang ila mḡa lubid."
4 Ang nagapuyô sa kalanḡitan magakadlaw,
Ang Ginoo magayubit sa ila.
5 Niyan magapamolong sia sa ila sa iya kaakig,
Kag pagalisanḡon niya sila sa iya kaligutgut :
6 "Binutang ko ang akon hari sa ibabaw sang Sion,
Nḡa bukid sang akon pagkabalaan."
7 Pagaisugid ko ang palatukuran :
Si Iehoba nagsiling sa akon : "Ang akon anak amo ikaw ;
Ginpanḡanak ko ikaw karon.
8 Panḡayô-ka sa akon, kag pagaihatag ko sa imo ang mḡa katawohan nḡa panublion,
Kag nḡa imo kaugalinḡon ang mḡa kaukbunḡan sang duta.
9 Pagaboonḡon mo sila nḡa may patok nḡa salsalon ;
Pagadugmukon mo sila subung sang banḡâ sang maninihon."
10 Kag karon, mḡa hari, magmanḡinalamon-kamo ;
Balaton-kamo sing pagsaway, mḡa hukom sang duta.
11 Alalagad-kamo kay Iehoba nḡa may kahadluk,
Kag kalasadya-kamo nḡa may pagkurug.
12 Haluki-ninyo ang Anak nḡa lalaki, basi pa nḡa indi sia maakig, kag nḡa kamo indi magkaladula sa dalanon ;
Kay ang iya kaakig sa madali magadabdab.
Mḡa bulahan ang tanan nḡa mḡa nagapalanilong sa iya.

Pagkatutum sang Dios sa malaut nga kapalaran.

Salmos ni Dabid, sang nagpalagyo sia sa atubang̃an ni Absalom, ng̃a iya anak.

3 OH Iehoba, ¡ ng̃a pagkadamu sang
akon mg̃a kasumpung!
¡ Ng̃a pagkadamu sang mg̃a nagati-
lindug batok sa akon!
2 ¡ Ng̃a pagkadamu sang mg̃a nagasi-
liling sa akon kalág:
"Walâ sing kaluwasan ng̃a sa iya sa
Dios!" Sela.
3 Apang ikaw, oh Iehoba, amo ang
kalasag sa palibot nakon,
Ikaw ang akon himaya kag ang na-
gapatukhayaw sang akon olo.
4 Sa akon ting̃ug nagatuaw ako kay
Iehoba,
Kag sia nagasabat sa akon gikan sa
bukid sang iya pagkabalaan. Sela.
5 Nagahigda ako, kag nagatolog,
Kag nagamata ako; kay si Iehoba
nagaagubay sa akon.
6 Indi ako nagakahadluk sa napúlô
ka linibo ng̃a mg̃a banwa,
Ng̃a nagakalatay palibot batok sa
akon.
7 Tindug-ka, Iehoba; luwasa ako,
Dios ko;
Kay ikaw nagapilas sa tanan ko ng̃a
mg̃a kaaway sa pisng̃i;
Ang mg̃a ng̃ipon sang mg̃a malaut
ginaboong mo.
8 Nagagikan kay Iehoba ang ka-
luwasan;
Ang imo pagkamaayo mang̃insaiba-
baw sang imo banwa. Sela.

Pang̃amuyo sa Dios sa kalilisdan.

Sa Pang̃olo ng̃a musiko. Sa Neginot. Salmos ni Dabid.

4 SABTA ako, kon ako magtuaw, oh
Dios sang akon katarung̃an:
Sang yara ako sa kalilisdan, ginapa-
hamtang mo ako sa kalaparan.
Malooy-ka sa akon, kag pamatii ang
akon pang̃amuyo.
2 Mg̃a anak sang mg̃a lutaw, ¿ tubtub
pa san-o bala pagakabigon-ninyo ng̃a
kahuluy-an ang akon kadunganan?
¿ *Tubtub pa san-o* bala magahigugma
kamo sang walay pulus, kag magapa-
ng̃ita kamo sang kabutigan? Sela.
3 Busa, mahibaloan-ninyo, ng̃a pi-
nain ni Iehoba ang nagahigugma sa iya;
Si Iehoba nagapamati, kon ako mag-
tuaw sa iya.
4 Magkalalisang-kamo, kag indi kamo
magpalakasalâ.
Maghalambal-kamo sa inyo tagiposo-
on sa inyo higdaan, kag maghilipus-
kamo. Sela.
5 Maghalad-kamo sing mg̃a halad sa
katarung̃an,
Kag magsalig-kamo kay Iehoba.
6 Madamu ang nagasiling: "¿ Sin-o
bala ang magapahayag sa akon sang
maayo?"
Ibayaw sa amon, oh Iehoba, ang ka-
pawa sang imo nawung.
7 Ikaw nagahatag sing kalipay sa
akon tagiposoon,
Labi pa sa ila sa panag-on ng̃a naga-
damu ang ila uyas kag ang duga sang
ubas.
8 Nagahigda ako sa kalinong, kag
subung man nagakatolog ako;
Kay ikaw lamang, Iehoba, ang naga-
papuyô sa akon ng̃a may kalig-unan.

Mg̃a kalalat-an ng̃a nagahulat sa mg̃a malaut; mg̃a pagpakamaayo ng̃a ginatigana sa mg̃a matarung.

Sa Pang̃olo ng̃a musiko. Sa Nehilot. Salmos ni Dabid.

5 LINGA, oh Iehoba, ang akon mg̃a
polong:
Talupangda ang akon kainit.
2 Dunga ang ting̃ug sang akon pag-
ambahan, Hari ko, kag Dios ko,
Kay sa imo magapang̃amuyo ako.
3 Oh Iehoba, sa kaagahon pagapama-
tian mo ang akon ting̃ug.
Sa kaagahon nagaatubang ako sa imo,
kag nagahulat ako.
4 Kay ikaw, indi ka isa ka Dios, ng̃a
nagakalipay sa kalautan:
Ang malaut indi makapuyô upud sa
imo.
5 Indi makapang̃atubang sa imo ang
mg̃a bugalon.
Nagadumut ka sa tanan ng̃a nagahi-
mo sing kalautan.
6 Pagabungkagon mo ang tanan ng̃a
nagahambal sing butig.
Ang tawo ng̃a makidugo kag malim-
bong̃on pagakang̃il-aran ni Iehoba.
7 Kag ako, sa kabugana sang imo ka-
looy, magasulúd ako sa imo baláy;
Magayaub ako nayon sa Simbahan
sang imo pagkabalaan, sa imo kahadluk.

8 Mandoi ako, Iehoba, sa imo katarungan, bangud sang akon mga kaaway;
Tadlunga sa úna nakon ang imo dalan.
9 Kay walay katadlung sa ila bâbâ,
Ang ila kasudlan mga kagulub-an lamang;
Lulubngan nga naganganga ang iya totonlan,
Upud sang ila mga dila magaologolog sila.
10 Pakabanyagaa sila, oh Dios,
Magkaholog sila bangud sang ila gid nga mga pagsinapul.
Bangud sang kadamuon sang ila mga paglalis, pukana sila, kay nagasulumpung sila batok sa imo.
11 Niyan magakalasadya ang tanan nga mga nagapalanilong sa imo;
Sa gihapon magahinugyaw sila, kay ginaapinan mo sila.
Kag sa imo magakalalipay ang mga nagahigugma sang imo ngalan.
12 Kay ikaw, oh Iehoba, magapakamaayo sa matarung. Pagalikupan mo sia sing kaayohan, subung sang isa ka kalasag.

Si Dabid nagadangup sa kalooy sang Dios, sa pagdangat sing patawad kag kaluwasan.

Sa Pangolo nga musiko. Sa Neginot sa Seminit. Salmos ni Dabid.

6 IEHOBA, ayaw ako pagsabdonga sa imo kasingkal,
Kag ayaw ako pagsiloti sa imo kaakig.
2 Kalooye ako, oh Iehoba, kay ginaluyahan ako.
Ayoha ako, oh Iehoba, kay ang akon mga tul-an nagakalisang.
3 Subung man ang akon kalág ginalisang kaayo; kag ikaw, Iehoba, ¿ tubtub pa bala san-o?
4 Balik-ka, oh Iehoba, luwasa ang akon kalág;
Luwasa ako tungud sang imo kalooy.
5 Kay sa kamatayon walâ na sing nagasambit sa imo;
¿ Sin-o bala ang magadayaw sa imo sa lulubngan?
6 Linapyo ako sa pagbakho;
Sa tanan nga kagab-ihon ginapasanaw ko ang akon higdaan,
Ginabunyagan ko ang akon talapakan sang akon mga luha.
7 Ang akon mga mata nagaalas-as sa kasubu,
Nagatiligulang sila bangud sang tanan nga mga pagpiot sa akon.
8 Palayô-kamo sa akon, tanan kamo nga nagahilimo sang kalautan;
Kay si Iehoba nagapamati sang tingug sang akon paghibi.
9 Si Iehoba nagapamati sang akon pagpakilooy;
Ginabaton ni Iehoba ang akon pagpangamuyo.
10 Magakalahuya, kag magakalalisang sing daku ang tanan nga mga kaaway nakon;
Magatalalikod, kag pagapakahuy-an sila sing hinali gid.

Si Dabid, nga nalibutan sang iya mga kaaway, nagasalig sa Dios, kag nagapahayag sang iya pagkawalay sala.

Sigaion ni Dabid, nga gin-ambahan niya kay Iehoba, nahanungud sa mga polong ni Kus, nga anak ni Benyamin.

7 IEHOBA, nga akon Dios, sa imo nagapanilong ako:
Luwasa ako, sa tanan nga nagalagas sa akon, kag patimawaa ako.
2 Basi pa ayhan nga kusniton ang akon kalág subung sang leon nga nagagus-ab, sa walâ sing sin-o nga makabawi.
3 Iehoba, nga akon Dios, kon ini ginhimo ko,
Kon may diri sa akon kamut nga kalautan,
4 Kon bayaran ko sing malain ang makidaiton sa akon,
Kag kon ako naghublas sa akon kasumpung sa walay kabangdanan,
5 Paglagson sang kaaway ang akon kalág kag malambut sia;
Kag lapakon niya sa duta ang akon kabuhi,
Kag hologon sa yab-ok ang akon himaya.
6 Tindug-ka, oh Iehoba, nga may kasingkal.
Panginlabaw-ka sa tungâ sang mga kaakig sang akon mga kasumpung;
Kag pagmata-ka sa pagkari sa akon.
Ginsogo mo ang paghukom.
7 Kag maglibut sa imo ang katipunan sang mga banwa,
Kag sa ibabaw nila magbalik-ka sa mataas.
8 Si Iehoba maghukom kunta sa mga banwa.

Hukmi ako, oh Iehoba, sono sa akon katarunĝan kag sono sa akon pagkalubus.
9 Matapus karon ang kalaut sang mĝa banyaga, kag palig-ona ang matarung.
Kay, oh Dios nĝa matarung, nagatungkad ka sang mĝa tagiposoon kag sang mĝa tagimislon.
10 Ang akon taming yara sa Dios,
Nĝa nagaluwas sa mĝa matadlung sing tagiposoon.
11 Ang Dios amo ang matarung nĝa hukom,
Kag isa ka Dios nĝa nagakaakig sa tanan nĝa adlaw.
12 Kon ang *malaut* indi magliso, pagabairon niya ang iya hinĝaniban;
Nasanting na ang iya pana, kag ginaaman na niya,
13 Subung man nakahimos na sia nĝa sa iya sing mĝa galamiton nĝa sa kamatayon,
Ang iya mĝa baslay, nĝa pagapadabdabon niya.
14 Yari karon, ang *madauton* ginasakitan na, nĝa sa kalaglagan.
Nagapanamkon sia sing panĝabudlayan, kag nagaanak sing butig.
15 Nagakutkut sia sing bobon, kag ginapadalum niya,
Kag sa kotkot nĝa iya ginhimo, mahulog sia.
16 Ang iya pagpanĝabudlay pagapabalikon sa iya olo,
Kag ang iya pagpanlugus magapanaug liwan sa iya alipuduwan.
17 Pagadayawon ko si Iehoba, sono sa iya katarunĝan,
Kag magaambahan ako sang nĝalan ni Iehoba nĝa Labing-Mataas.

Ang Dios mahimayaon tunĝud sang iya binuhatan kag tunĝud sang iya kaayo banĝud sa mĝa tawo.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Sa Gitit. Salmos ni Dabid.

8 OH Iehoba, nĝa amon Ginoo, ¡nĝa pagkadaku sang imo nĝalan sa bug-os nĝa duta,
Nĝa pinahamtang mo ang imo himaya sa ibabaw sang kalanĝitan!
2 Sa bâbâ sang mĝa magamay kag sang mĝa nagasoloso tinukud mo ang kalig-unan,
Sa kabangdanan sang imo mĝa kasumpung,
Sa pagpahipus sa kaaway kag sa manugtimalus.
3 Kon magtan-aw ako sang imo kalanĝitan, mĝa binuhatan sang imo mĝa tudlo,
Ang bulan kag ang kabitoonan nĝa imo ginpalig-on,
4 *Nagasiling ako:* "¿Sin-o bala ang tawo, agud nĝa pagpadumdumon mo sia,
Kag ang anak sang tawo, nĝa paduawon mo sia?"
5 Kay ginhimo mo sia nĝa kubuskubus sa mĝa manugtunda,
Kag ginpurungpurunĝan mo sia sing himaya kag kadunganan.
6 Ginapakaginoo mo sia sa mĝa binuhatan sang imo mĝa kamut,
Ang tanan ginbutang mo sa idalum sang iya mĝa tiil:
7 Ang mĝa obeha, kag ang mĝa baka, alanĝay nĝa tanan,
Kag subung man ang mĝa kasapatan sa latagon:
8 Ang mĝa pispis sa kalanĝitan, kag ang mĝa isda sa kadagatan:
Tanantanan nĝa nagaagi sa mĝa alagyan sang dagat.
9 Oh Iehoba, Ginoo namon,
¡Nĝa pagkadaku sang imo nĝalan sa bug-os nĝa duta!

Mĝa pagpasalamat ni Dabid sa Dios sang pagdaug niya sa iya mĝa kaaway.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Sa Mutlaben. Salmos ni Dabid.

9 PAGADAYAWON ko ikaw, oh Iehoba, sa bug-os ko nĝa tagiposoon;
Pagaipanugid ko ang tanan mo nĝa mĝa kalatinĝalahan.
2 Magakalipay ako kag magahugyaw sa imo;
Igaambahan ko ang imo nĝalan, oh Labing-Mataas.
3 Tunĝud kay nagatalalikod ang akon mĝa kaaway,
Nagakalapukan kag nagakalawâlâ sila sa atubanĝan mo.
4 Kay ginaagubay mo ang akon katadlunĝan kag ang akon kasaba;
Nagalingkod ka sa imo lingkoran nĝa harianon nĝa matarung nĝa hukom.

5 Ginasabdong mo ang mḡa katawohan, ginapalaglag mo ang malaut,
Ginapanas mo ang ila ngalan sa gihapon kag sa walay katubtuban.
6 Natapus sa gihapon ang mḡa pagpanghapay sang mḡa kaaway;
Ang mḡa kabanwaanan ginbungkag mo,
Ang ila handumanan nadula kaúpud nila.
7 Apang si Iehoba magapadayon sa gihapon;
Ginhanda niya ang iya lingkoran nḡa harianon sa paghukom.
8 Kag sia magahukom sa kalibutan nḡa may katarungan,
Sia magahukom sa mḡa banwa nḡa may katadlungan.
9 Kag si Iehoba manḡinalaypan sang pinigos,
Alaypan sa dag-on sang kalilisdan.
10 Kag sa imo magapanalig ang mḡa nakakilala sang imo nḡalan,
Tunḡud kay ikaw, oh Iehoba, walâ ka magabiya sang mḡa nagapalanḡita sa imo.
11 Alambahan-kamo kay Iehoba, nḡa nagapuyô sa Sion;
Ibalita sa tunḡâ sang mḡa kabanwaanan ang iya mḡa binuhatan.
12 Kay sang nagausisa sia sang dugo, ginapanumdum niya sila;
Walâ sia magakalipat sang pagtuaw sang mḡa nalisdan.
13 Kalooye ako, Iehoba;
Tuluka ang kasakit *nḡa ginaantus* ko sa mḡa nagadulumut sa akon,
Nḡa ginabanḡon mo ako sa mḡa gawang sang kamatayon;
14 Agud nḡa ikapanugid ko ang tanan mo nḡa mḡa pagdayaw,
Sa mḡa gawang sang anak nḡa babae sa Sion,
Magkalipay ako sa imo kaluwasan.
15 Nagsalalup ang katawohan sa boho, nḡa ila ginhimo.
Sa siod gid nḡa ila gintago, nasiod ang ila mḡa tiil.
16 Si Iehoba nagpakilala; sia nagagubay sang katadlunḡan;
Ginasiod niya ang malaut sa binuhatan sang iya mḡa kamut. Higayon. Sela.*
17 Ang mḡa malaut pagapalitonon sa inpierno:
Ang tanan nḡa katawohan, nḡa nagakalalimot sa Dios.
18 Kay indi sa gihapon pagahikalimtan ang imol,
Bisan ang paglaum sang mḡa imol madula sing dayon.
19 Tindug-ka, oh Iehoba; indi magmakusug ang tawo;
Paghukman kunta ang mḡa katawohan sa atubanḡan nimo.
20 Pahadluka sila, oh Iehoba,
Magkilala ang katawohan nḡa mḡa tawo lamang sila. Sela.

Si Dabid nagapanḡayo sang pagtabang sang Ginoo.

10 ¿NḠAA bala malayo ka, oh Iehoba,
Kag nagapanago ka sa dag-on sang mḡa kalisdanan?
2 Tunḡud sang palabilabi sang malaut, ginaupúd ang imol:
Pagadakpon sila sa mḡa pasuhot nḡa ila ginapuhon.
3 Kay nagapadayaw ang malaut sang handum sang iya kalág;
Kag mahakug sia, nagapakamaayo sia, gintamay niya si Iehoba.
4 Ang malaut nagasiling nḡa may nawung nḡa palabilabihon: "Sia walâ magausisa."
"¡Walay Dios!" Yari karon ang tanan niya nḡa mḡa hunahuna.
5 Ang iya mḡa dalan mḡa malig-on sa tanan nḡa dag-on;
Ang imo mḡa tulumanon tuman kataas sa atubanḡan niya.
Ginahuyup niya ang tanan niya nḡa mḡa kasumpung.
6 Nagasiling sia sa iya tagiposoon:
"Indi ako mationg bisan san-o nḡa dag-on.
Sa kaliwatan kag sa kaliwatan ginalipdan ako batok sa kalainan."
7 Punô ang iya bâbâ sang pagkamalaut, kag sang mḡa daya kag sang pagpamigos:
Sa idalum sang iya dila yara ang panḡabudlay kag kalautan.
8 Nagapuot sia sa malapit sang mḡa kaumhan;
Sa mḡa pulut-an ginapatay niya ang walâ sing salâ;
Ang iya mḡa mata nagapanilag sa walay palad.

* *Higayon, Sela,* mḡa nḡalan sa musika, nḡa walay kahologan nḡa malig-on.

9 Nagatiid sia sa tago, subung sang
leon gikan sa iya palanagoan;
Nagatiid sia sa pag-agaw sa nalisdan:
Ginaagaw niya ang nalisdan, nga gi-
naguyud niya upud sang siod niya.
10 Nagakolo sia, nagakuub sia,
Kag nagakaholog sa idalum sang iya
kusug ang mga walay palad.
11 Nagasiling sia sa iya tagiposoon:
"Nagakalimot ang Dios,
Ginatago niya ang iya nawung; walâ
gid sia sing makita."
12 Tindug-ka, oh Iehoba nga Dios;
bayawa ang imo kamut,
Ayaw pagkalimti ang mga nalisdan.
13 ¿Ngaa bala ginatamay sang ma-
laut ang Dios,
Kag sa iya tagiposoon nagasiling sia:
"Walâ ikaw magausisa?"
14 Walay sapayan ikaw nakakita,
kay ikaw nagatuluk sang pangabudlay
kag kalisdanan, sa pagtimalus *sa iya*
tungud sa imo kamut.
Sa imo nagapanugyan ang walay pa-
lad;
Ikaw amo ang dalangpan sang ilo.
15 Balia ang butkon sang malaut,
Kag usisaon-mo ang kalautan sang
tawo nga malaut tubtub nga walâ ka
sing masapwa sa iya.
16 Si Iehoba, amo ang Hari nga walay
katapusan kag sa gihapon. Ginalaglag
ang katawohan sa idalum sang duta.
17 Ang handum sang mga mapainu-
buson ginpamatian mo, oh Iehoba.
Palig-una ang ila tagiposoon. Mag-
matalupangdon ang imo idulungug,
18 Sa paghimo sing katadlungan sa
ilo kag sa pinigos,
Agud nga ang mamalatyon indi na
gid magmanugpamahug sa duta.

Ang Dios nagaluwas sang mga iya, kag nagasilot sa mga malaut.

Sa Pangolo nga musiko. Salmos ni Dabid.

11 KAY Iehoba nagapanilong ako.
¿Ngaa bala nagasiling kamo sa akon
kalág:
"Palagyo-kamo sa inyo bukid, *subung*
sang pispis?
2 Kay yari karon, ang malaut naga-
bingat sang iya mga pana;
Ginapaigo nila ang ila baslay sa lubid,
Sa pagpana sa madulum sa mga ma-
tadlung sing tagiposoon.
3 Kon magkalaguba ang mga palatu-
kuran, ¿ano bala ang pagahimoon sang
matarung?"
4 Si Iehoba yara sa Simbahan sang
iya pagkabalaan,
Ang lingkoran nga harianon ni Ieho-
ba yadto sa langit;
Ang iya mga mata nagatan-aw, ang
iya mga ilalakub nagatunkad sa mga
anak sang mga tawo.
5 Si Iehoba nagatilaw sa matarung,
Apang sa malaut kag sa nagahigugma
sa paglugus nagadumut ang iya kalág.
6 Sa mga malaut magapaulan sia sing
mga siod,
Sing kalayo kag asupre. Ang mga
alimpolos nga kalayo manginbahin sang
tagayan nila.
7 Kay si Iehoba nga matarung naga-
higugma sang mga buhat nga matarung;
Nagatamud ang iya nawung sa tawo
nga matadlung.

Ang kabutigan nagahari sa mga tawo; ang Dios maminatud-on.

Sa Pangolo nga musiko. Sa Seminit. Salmos ni Dabid.

12 LUWASA, oh Iehoba, kay nagka-
laubus ang mga balaan;
Kay nagtalaliwan ang mga matutum
sa tungâ sang mga anak sang mga tawo.
2 Kabutigan ang ginapakighambal
sang tagsatagsa sa masigniya ka tawo;
Sa mga bibig nga madinayawdaya-
won, kag sa isa ka tagiposoon nga lina-
pid nagahambal sila.
3 Ginalaglag ni Iehoba ang tanan nga
mga bibig nga madinayawdayawon, ang
dila nga nagahambal sing mga pagda-
yawdayaw,
4 Nga nagasiling: "Tungud sang a-
mon mga dilâ magalandas kami;
Ang amon mga bibig yari sa amon:
¿sin-o bala ang ginoo namon?"
5 "Tungud sang paghapay sa mga na-
lisdan, tungud sa mga pagpanghayhay
sang mga nasit-an,
Karon magatindug ako," magasiling si
Iehoba,
"Pagaihatag ko ang kaluwasan sa
sadtong hinuyup."
6 Ang mga polong ni Iehoba, mga
polong nga matinlo,
Subang sang pílak nga inulay sa isa
ka kolon, sa duta,
Nga tinunaw sing makapito.

7 Ikaw, Iehoba, pagabantayan mo
sila;
Pagaapinan mo sila sa gihapon sa sini
nğa kaliwatan.
8 Nagadalayandayan sa bisan diin ang
mğa malaut,
Kon ginapakataas ang labing talama-
yon sa tunğâ sang mğa anak sang mğa
tawo.

Pagdanğup sa Dios sa kalilisdan; malipayon nğa pagsalig sa iya.

Sa Panğolo nğa musiko. Salmos ni Dabid.

13 ¿TUBTUB pa bala san-o, oh Ie-
hoba? ¿Pagakalimtan mo bala
ako sa gihapon?
¿Tubtub pa bala san-o nğa pagpana-
goon mo ang imo nawung sa akon?
2 ¿Tubtub pa bala san-o ikabutang ko
ang mğa panğaman sa akon kalág,
Ang kasubo sa akon tagiposoon sa
adlawadlaw?
¿Tubtub pa bala sano palabawon mo
sa akon ang akon kaaway?
3 Oh, tuluka kag sabta ako, Iehoba
nğa akon Dios.
Hatagi sing kapawa ang akon mğa
mata, basi magtolog ako sa kamatayon,
4 Agud nğa indi magsiling ang akon
kaaway: "Dinaug ko sia;"
Kag ang akon mğa kasumpung indi
magkalalipay, kon makadanlog ako.
5 Apang ako, nagapanalig sa imo
kalooy.
Magkalipay kunta ang akon tagipo-
soon sa imo kaluwasan.
6 Magaambahan ako kay Iehoba,
Kay ginhimo niya sa akon ang kaayo-
han.

Ang pagkamalauton sang mga tawo.

Sa Pangolo nğa musiko. Salmos ni Dabid.

14 NAGASILING ang buangbuang
sa iya tagiposoon: "Walay Dios."
Nagakaladunut sila, naghilimo sila
sing mğa buhat nğa makanğingil-ad;
Walâ sing may nagahimo sing maayo.
2 Si Iehoba nagatamud kutub sa mğa
langit sa mğa anak sang mğa tawo,
Sa pagtan-aw kon may iban nğa ma-
hinantupon, nğa nagapanğita sa Dios.
3 Ang tanan nagtalalang; nagkala-
dunut sila sing tinğub:
Wala sing may nagahimo sing maayo,
bisan isa lamang.
4 ¿Manğinwalâ bala sing pagkilala
ang tanan nğa mğa nagahilimo sing
kalautan?
Ginakaon nila ang akon banwa, su-
bung sang nagakaon sila sing tinapay.
Walâ sila magapanawag kay Iehoba.
5 Didto magakulurug sila sa kaha-
nğawa;
Kay ang Dios yara sa tunğâ sang ka-
liwatan nğa matarung.
6 Ginapakahuy-an ninyo ang laygay
sang imol; apang si Iehoba amo ang
iya dalangpan.
7 ¡Kabay pa nğa maggikan sa Sion
ang kaluwasan sang Israel!
Kon papaulion ni Iehoba ang mğa
bihag sang iya banwa, magakasadya si
Iakob, kag magakalipay si Israel.

Mğa kinaugali sang maluud nğa matinoohon.

Salmos ni Dabid.

15 IEHOBA, ¿sin-o bala ang maga-
puyô sa imo layanglayang?
¿Sin-o bala ang magapuyô sa bukid
sang imo pagkabalaan?
2 Ang nagagawi sing matadlung kag
ang nagabuhat sang katarunğan,
Kag nagahambal sing kamatooran sa
iya tagiposoon:
3 Ang walâ magapatopato sa iya
dila,
Bisan nagahimo sing malain sa iya
masigkatawo,
Bisan batok sa iya masigkatawo walâ
magahuput sing pasipala.
4 Sa iya mğa mata dapat pagtama-
yon ang tampalasan; kag ginapadungan
niya ang mğa nagakahadluk kay Iehoba.
Kon nakapanumpa sia sa kalainan
niya, walâ sia magabalhin.
5 Sia walâ magahatag sang iya pílak
nğa sakaan,
Bisan nagabaton sia batok sa walâ
sing salâ sing hamham.
Ang nagahimo sini nğa mğa butang,
indi nğa mas-a malingkang.

Pagsalig kag kalipay sang nagatoo.—Kalig-unan sang kabuhi nğa walay katapusan.

Miktam ni David.

16 BANTAYI ako, oh Dios, kay sa
imo nagpanilong ako.

2 *Oh kalág ko,* nagasiling ka kay Iehoba:
"Ikaw amo ang Ginoo: Juwas sa imo walay kaayohan sa akon.
3 Nahanungud sa mğa balaan nğa yara sa duta,
Sila amo ang mğa mahimayaon,
Nğa ang bug-os ko nğa kalipay yara sa ila."
4 Nagadamu ang mğa kasakit sadtong mğa nagadalalagan sa olehe sang iban nğa *dios.*
Indi ako magahalad sang ila mğa halad nğa ilimnon nğa dugo,
Bisan ang akon mğa bibig magamitlang sang ila mğa nğalan.
5 Si Iehoba amo ang pahat sang akon panublion kag sang akon tagayan;
Ikaw nagaagubay sang akon kapalaran.
6 Ang mğa lubid naholog nğa sa akon sa mğa duug nğa mahamunğayaon;
Hoo, matahum ang panublion nğa sa akon.
7 Ginapakamaayo ko si Iehoba, nğa nagalaygay sa akon;
Sa mğa kagab-ihon pa ginatudloan ako sang akon mğa tagimislon.
8 Si Iehoba ginabutang ko gihapon sa akon atubanğan;
Tunğud kay yara sia sa akon too, indi ako mationg.
9 Banğud sini nagakalipay ang akon tagiposoon, kag nagasadya ang akon kahimayaan;
Ang akon man lawas magapahuway sing malig-on.
10 Kay indi mo pagbayaan ang akon kalág sa lulubnğan,
Bisan pagatugutan mo, nğa ang imo balaan makakita sing kaduluntan.
11 Igapakilala mo sa akon ang banas sang kabuhi.
May kabug-osan sang mğa kalipayan sa imo atubanğan,
Mğa kawilihan sa imo too sa gihapon.

Ginapanaming ni Dabid ang katadlung sang iya tagiposoon kag nagapanalig sia sa katarunğan sang Dios sa paghiagum nğa manğinluwas sia sa iya mğa kaaway.

Panğamuyo ni Dabid.

17 PAMATII, oh Iehoba, ang katarunğan; linga ang akon pagsingit;
Dunga ang akon panğamuyo, nğa nagagikan sa mğa bibig nğa dimalimbonğon.
2 Sa atubanğan sang imo nawung magagowa ang akon katadlunğan.
Ginatulok sang imo mğa mata ang pagkatadlung.
3 Ginatilawan mo ang akon tapiposoon, ginaduaw mo ako sa kagabihon;
Ginasanghid mo ako, tubtub nğa walâ ka na sing makit-an.
Tinmapat ako, nğa ang akon bâbâ indi maglapas
4 Nahanunğud sang mğa binuhatan sang tawo, tunğud sang polong sang imo mğa bibig.
Ako nagalikaw sa mğa banas sang manlulugus.
5 Ang akon mğa tikang nagalig-on sa imo mğa dalanon,
Ang akon mğa tiil indi makadanlog.
6 Busa nagapanawag ako sa imo, kay ikaw magasabat sa akon, oh Dios.
Ilinği sa akon ang imo idulunğug,
dunga ang akon polong.
7 Ipakita ang imo makatilinğala nğa mğa pagkalooy,
Ikaw nğa nagaluwas, tunğud sang imo too, sa mğa nagapanilong *sa imo* batok sa mğa kasumpung.
8 Bantayi ako subung sang maitum sa tawotawo sang mata;
Tagoa ako sa landong sang imo mğa pakpak,
9 Sa malayô sang mğa malaut, nğa nagalupig sa akon,
Sa akon mğa kaaway nğa mamamatay, nğa nagalilibot sa akon.
10 Nagapalabukot sila sa ila katambok:
Sa ila bâbâ nagahalambal sila sing matinaastaason gid.
11 Ginalibutan nila kami karon sa tanan namon nğa mğa tikang;
Ginabutang nila ang ila mğa mata sa pasuhot sa pagpukan sa amon sa duta.
12 Kaanğay sila sang leon nğa buut magpanukub,
Kag sang leon nğa pamatan-on, nğa yara sa palanagoan.
13 Tindug-ka, oh Iehoba,
Pakigatubang-ka sa iya, idusmo sia.
Luwasa ang akon kalág sa malaut tunğud sang imo hinğaniban,
14 Sa mğa tawo tunğud sang imo kamut, oh Iehoba,

Sa mğa tawo nğa kalibutanon, nğa ang ila pahat diri sini nğa kinabuhi,
Kag nğa ang ila tiyan ginpunô mo sang imo bahandi ;
Binusug nila ang ila mğa anak, kag ginbilin nila ang salin sa ila mğa magamay.
15 Ako, sa katarunğan magatan-aw ako sang imo nawung ;
Maayawan ako, kon magamata ako sa imo kaanğayan.

Kalantahon nğa sa pagdayaw kag sa pagpasalamat.

Sa Panğolo nğa musiko. Salmos ni Dabid, nğa alagad ni Iehoba, nğa ginmitlang niya kay Iehoba ang mğa polong sining ambahanon, sa adlaw nğa linuwas sia ni Iehoba sa kamut sang tanan niya nğa mğa kaaway kag sa kamut ni Saul. Niyan nagsiling sia:

18 AKO nagahigugma gid sa imo, oh Iehoba, nğa kalig-unan nakon,
2 Iehoba, Batong bantiling nakon, kag kuta nakon kag akon Mamawi.
Dios nakon, Batong bantiling nakon, nğa sa iya nagapanilong ako,
Kalasag nakon, kag ang sunğay sang akon kaluwasan kag akon dalangpan.
3 Ginatawag ko si Iehoba, nğa takus pagdayawon,
Kag nanğinlinuwas ako sa akon kaaway.
4 Linibutan ako sang mğa lubid sa kamatayon,
Kag ang kasulgan sang kalautan nagpahadluk sa akon.
5 Ang mğa lubid sang lulubnğan nagsabudsabud sa akon ;
Hinologan ako sang mğa siod sang kamatayon.
6 Sa akon kalisdanan gintawag ko si Iehoba,
Kag nagsingit ako sa akon Dois ;
Ginpamatian niya ang akon tinğug kutub sa iya Simbahan,
Kag ang akon pagsinğit nagsaka sa atubanğan niya, kag naglambut sa iya mğa idulunğug.
7 Niyan ang duta ginuyug kag nagkurug,
Kag naghululag ang mğa sadsaran sang mğa bukid,
Kag nagkilibang, kay nanğakig sia.
8 Ang asó imusbung sa iya mğa ilong,
Kag sa iya bâbâ ang kalayo nğa manugupúd ;
Ang mğa baga, nğa nagagulowa sa iya, nagadalabdab.
9 Kag pinanubo niya ang mğa lanğit, kag nanaug sia ;
Kag ang kadudulman sa idalum sang iya mğa tiil.
10 Kag ginkabayhan niya ang isa ka kerubin kag limupad sia,
Kag limupad sia sa ibabaw sang mğa pakpak sang hanğin.
11 Nagbutang sia sing mğa kadudulman nğa iya palanagoan,
Nğa amo ang layanglayang sa palibot niya,
Nğa mğa kadululman sang mğa tubig, mğa gal-um nğa madamol sang mğa lanğit.
12 Tunğud sang kasilaw sa atubanğan niya, ang iya mğa gal-um nagliligad,
Nğa nagapilák sing mğa bató nğa yelo kag mğa baga.
13 Kag nagdaguub sa mğa lanğit si Iehoba,
Kag ang Labing-Matas nagpabati sang iya tinğug,
Nğa nagahaboy sing mğa bató nğa yelo kag mğa baga.
14 Kag pinana niya ang iya mğa baslay, kag pinaalaplaag niya ang mğa kaaway ;
Kag *ginwas-agan* niya sing mğa kilat, kag ginwagwag sila niya.
15 Kag nagpakita ang mğa kadadalman sang tubig,
Kag nagdalayag ang mğa sadsaran sang kalibutan, sang pagsabdong mo, oh Iehoba,
Sa paghuyup sang hanğin sang imo ilong.
16 Inuntay niya ang iya *kamut* kutub sa kahitaasan ; kinaptan niya ako ;
Kinuha niya ako sa madamu nğa mğa tubig.
17 Linuwas niya ako sa akon gamhanan nğa kaaway,
Kag sa mğa nagakaakig sa akon, kay mğa labing makusug pa sila sa akon.
18 Dinamhagan ako nila sa adlaw sang akon kalisud,
Apang si Iehoba amo sadto ang akon salandigan.
19 Kag ginpagowa niya ako sa kalaparan.
Linuwas niya ako, kay nahamut-an niya ako.

20 Ginkabig ako ni Iehoba, sono sang
akon katarungan ;
Sono sang katinloan sang akon mga
kamut, ginbayaran niya ako.
21 Kay ginsunud ko ang mga dalan
ni Iehoba,
Kag walâ ako magbulag sing tinam-
palasan gid sa akon Dios.
22 Kay ang tanan niya nga mga tulu-
manon yari sa atubangan nakon,
Kag walâ ko igsikway ang iya mga
palatukuran.
23 Kag nanginhimpit ako sa iya, kag
nag-andam ako sa akon kalautan.
24 Ngani binayaran ako ni Iehoba
sono sang akon katarungan,
Sono sang katinloon sang akon mga
kamut sa atubangan sang iya mga mata.
25 Sa maloloy-on nagapakita ka nga
maloloy-on, kag sa himpit nga tawo,
nagapakita ka nga himpit.
26 Nagapakita ka nga matinlo, sa
matinlo,
Kag sa banyaga, nagahikot ka sono
sang iya kabanyaga.
27 Kag ikaw amo ang nagaluwas sa
banwa nga mapainubuson,
Kag nagapapaubus ka sa mga mata
nga bugalon.
28 Kay ginapasiga mo ang akon suga :
Si Iehoba, nga akon Dios, nagapasid-
lak sang akon mga kadudulman.
29 Kay kaúpud sa imo ginabungkag
ko ang isa ka kasoldadosan,
Kag kaúpud sang akon Dios ginalik-
tin ko ang isa ka kuta.
30 Ang Dios, himpit ang iya dalanon ;
Inulay ang polong ni Iehoba.
Kalasag sia sang tanan nga nagapa-
lanilong sa iya.
31 Kay ¿sin-o pa bala ang Dios luwas
kay Iehoba?
Kag ¿sin-o pa bala ang kuta walay
labut sang amon Dios,
32 Sang Dios, nga nagawagkus sa
akon sing kusug,
Kag nagahimo nga himpit sang akon
dalan?
33 Ginahimo niya ang akon mga tiil
subung sang mga tiil sang usa nga
libay,
Kag ginapahamtang niya ako sa akon
mga kahitaasan.
34 Sia nagatudlo sang akon mga ka-
mut sa pagpakigaway,
Kag ang akon mga butkon makabingat
sang pana nga saway.
35 Ginahatagan mo man ako sang
taming sang imong kaluwasan ;
Kang ang imo too nagaagubay sa
akon,
Kag ang imo kaayo nagapadaku sa
akon.
36 Ginasangkad mo ang akon mga
tikang sa idalum nakon,
Kag walâ makatabinas ang akon mga
tiil.
37 Ginalagas ko ang akon mga ka-
away, kag ginalambut ko sila,
Kag walâ ako mag-pauli tubtub nga
naubus sila.
38 Ginapilas ko sila, kag indi na sila
sarang makabangon ;
Nagakalapukan sila sa idalum sang
akon mga tiil.
39 Kay ginalikusan mo ako sing pag-
kabaskug sa pagpakigaway,
Ginapasakup mo ang akon mga ka-
away sa idalum nakon.
40 Kag ginapatalikod mo sa akon ang
akon mga kaaway,
Kag ginalaglag ko ang mga naga-
dulumut sa akon.
41 Nagatuluaw sila, kag walay sin-o
nga nagaluwas.
Nagatuluaw sila kay Iehoba, apang
walâ sila niya pagsabta.
42 Niyan ginadugmok ko sila subung
sang yab-ok sa atubangan sang hangin ;
Ginatampal ko sila subung sang lunang
sa mga dalan.
43 Ginaluwas mo ako sa mga pag-
silinuay sang banwa ;
Ginabutang mo ako nga pangolo sang
mga katawohan ;
Ang banwa nga walâ ko makilal-i,
nagaalagad sa akon.
44 Lamang nga mabatian nila ako,
manginmatinumanon sila sa akon ;
Ang mga anak sang mga dumuluong
nagalilong sa atubangan nakon.
45 Ang mga anak sang mga dumulu-
ong nagakalapukan nga walay kusug,
Kag nagagulowa sila nga nagakulurug
sa ila palanagoan.
46 Nagakabuhi si Iehoba, kag pina-
pakamaayo ang akon Batong bantiling.
Pakataason kunta ang Dios sang akon
kaluwasan,
47 Ang Dios nga nagahatag sa akon
sang mga pagpanimalus,
Kag ginapasakup niya sa akon ang
mga banwa,

48 Kag ginabawi niya ako sa akon
mğa kaaway.
Ikaw gid nagapalabaw sa akon sa
akon mğa kasumpung,
Ginaluwas mo ako sa tawo nğa ma-
lugus.
49 Tunğud sini pagadayawon ko ikaw
sa tunğâ sang mğa katawohan, oh
Iehoba,
Kag pagaambahanon ko ang imo
nğalan.
50 Ginatugut niya ang dalagku nğa
mğa kaluwasan sa iya hari,
Kag nagahikalooy sia sa iya hinaplas,
Kay Dabid, kag sa iya kaliwatan sa
gihapon.

Ang himaya sang Dios makit-an sa iya mğa binuhat, kag ang mğa kalatinğalahan sang iya Kasogoan.

Sa Panğolo nğa musiko. Salmos ni Dabid.

19 ANG mğa lanğit nagapalanugid
sang himaya sang Dios,
Kag ang kahawaan nagabantala sang
binuhatan sang iya mğa kamut.
2 Ang isa ka adlaw nagasugid sini
sa isa ka adlaw,
Kag ang isa ka gab-i nagapahayag
sing kaalam sa isa ka gab-i.
3 Walay sugid kag walay polong
Nğa ang tingug walâ mabatii :
4 Sa bug-os nğa duta gimowa ang
iya hagunghung,
Kag sa alipuspusan sang kalibutan
ang ila mğa pololonğon.
Sa ila binutang niya ang layang-
layang nğa sa adlaw.
5 Kag sia subung sang isa ka kala-
salon nğa nagagowa sa iya hulut ;
Nagakalipay sia subung sang isa ka
baganihan sa pagdalagan sa iya dala-
ganon.
6 Sa isa ka ukbung sang kalanğitan
ang iya sidlanğan,
Kag ang iya paglibot nagalambut
tubtub sa isa ka ukbung,
Kag walâ gid sing makapanago sa
iya kainit.
7 Ang kasogoan ni Iehoba himpit,
nğa nagapahauli sa kalág ;
Ang pagpamatuud ni Iehoba, matu-
tum, nğa nagahimo nğa maalam sa
tawo nğa bunayag.
8 Ang sinosogo ni Iehoba mğa ma-
tadlung, nğa nagalipay sa tagiposoon ;
Ang sogo ni Iehoba, ulay, nğa naga-
iwag sa mğa mata.
9 Ang kahadluk kay Iehoba, matinlo,
nğa nagapadayon sa gihapon :
Ang mğa tulumanon ni Iehoba, mğa
kamatooran, nğa sila mğa matarung
sing bug-os.
10 Mğa kalaluyagan sila nğa labi pa
sa bulwan, kag labi pa sa madamu nğa
bulawan nğa inulay ;
Kag matam-is nğa labi pa sa dugos
kag sang nagatolo sa aninila.
11 Ang imo gid ulipon ginapasanagan
banğud sa ila ;
Kag sa pagtuman sa ila may daku
nğa balus.
12 Ang mğa kasaypanan ¿ sin-o bala
ang makapain sa ila ?
Ulaya ako sa akon mğa kasaypanan
nğa natago sa akon.
13 Bantayi man ang imo ulipon sa
mğa pagpalabilabi,
Nğa indi sila maghalari sa akon :
niyan manğinlubus ako,
Kag manginmatinlo ako sa dalagku
nğa mğa paglalis.
14 Manğinkalahamut-an ang mğa po-
long sang akon bâbâ,
Kag ang pagpamalandong sang akon
tagiposoon sa atubanğan nimo,
Oh Iehoba, Batong bantiling nakon,
kag Manunubus nakon.

Ang panğamuyo tunğud sang hari, nğa nagapakadto sa pag-awayan.

Sa Panğolo nğa musiko. Salmos ni Dabid.

20 PAGPAMATIAN ka kunta ni
Iehoba sa adlaw sang kalisdanan.
Ang nğalan sang Dios ni Iakob mag-
pahamtang sa imo sa isa ka duug nğa
mataas.
2 Pagpadalhan ka niya kunta sing
bulig kutub sa balaan nğa Puluy-an,
Kag kutub sa Sion pag-agubayan ka
niya.
3 Pagdumdumon niya kunta ang ta-
nan mo nğa mğa dólot,
Kag pagbatunon niya subung nğa
sapay ang imo halad nğa sinunog. Sela.
4 Paghatagan ka niya kunta sono sa
imo tagiposoon,
Kag pagtumanon niya ang tanan mo
nğa tinotuyo.
5 Magkalasadya kami kunta tunğud
sang imo kaluwasan,

Kag magbayaw kami sing bandera sa ngalan sang amon Dios.
Pagtumanon kunta ni Iehoba ang tanan nimo nĝa pinanĝayô.
6 Karon ginakilala ko nĝa si Iehoba nagluwas sa iya hinaplas;
Pagasabton sia niya kutub sa mĝa langit sang iya pagkabalaan,
Tunĝud sang kaisug sang kaluwasan sang iya too.
7 Ini sila nagapalanumdum sa mĝa kanga, kag yadto sila sa mĝa kabayo;
Apang kami, sa nĝalan ni Iehoba nĝa amon Dios.
8 Sila nagalayaub kag nagakalapukan,
Apang kami nagatilindug kag nagataladlung.
9 Oh Iehoba, luwasa ang hari.
Magpamati sia kunta sa amon sa adlaw, nĝa magtawag kami sa iya.

Ang mĝa pagpasalamat tunĝud sang pagdaug.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Salmos ni Dabid.

21 NAGAKALIPAY ang hari sa imo kusug, oh Iehoba,
Kag sa imo kaluwasan. ¡ nĝa pagkadaku sang iya pagkasadya!
2 Ang handum sang iya tagiposoon ginhatag mo sa iya,
Kag walâ mo igdili sa iya ang panĝayô sang iya mĝa bibig. Sela.
3 Kay ginsugat mo sia sang imo pagpakamaayo nĝa labing maayo;
Purungpurung nĝa bulawan nĝa ulay gintonton mo sa iya olo.
4 Kabuhi pinanĝayô niya sa imo, *kag* ginhatagan mo sia,
Ang kalawigon sang mĝa adlaw, sa mĝa tinuig sang mĝa katuigan.
5 Daku ang iya himaya sa imo kaluwasan;
Kadunganan kag kagamhanan ginapunihan mo sia:
6 Kay ginhimo mo sia nĝa katuyoan sang pagpakamaayo sa gihapon;
Ginapunô mo sia sing kalipay kag kasadya sa imo atubanĝan.
7 Tunĝud kay ang hari nagapanalig kay Iehoba,
Kag sa kalooy sang Labing-Mataas, indi sia mationg.
8 Pagalambuton sang imo mĝa kamut ang tanan mo nĝa mĝa kaaway,
Pagalambuton pa sang imo too ang mĝa nagadulumut sa imo.
9 Pagahimoon mo sila subung nĝa dapog sang kalayo, sa dag-on sang imo pagpadayag sang imo nawung;
Pagahalunhoon sila ni Iehoba sa iya kasingkal,
Kag pagaupuron niya sila sang kalayo.
10 Ang ila mĝa bunĝa pagapapason mo sa duta,
Kag ang ila kaliwatan sa tunĝâ sang mĝa anak sang mĝa tawo.
11 Kay binadlit nila ang kalaut batok sa imo;
Naghilimbon sila sing mĝa pasuhot, *apang* indi sila makalandas.
12 Kay pagapatalikdon mo sila;
Ang imo pana ginapaigo mo sa ila mĝa nawung.
13 Pagpakataas-ka, oh Iehoba, sa imo kusug.
Magaalambahan kag magadalayaw kami sang imo kagamhanan.

Ang mĝa alantuson kag ang pagdaug sang Mesias.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Sa Aihelet-hasakar. Salmos ni Dabid.

22 DIOS ko, Dios ko, ¿kay nĝaa bala ginpabayaan mo ako,
Nĝa malayô ka sa akon kaluwasan kag sa mĝa polong sang akon mĝa panghakruy?
2 Dios ko, nagas'ngit ako sa adlaw, apang walâ mo ako pagsabta;
Kag sa gab-i, kag walay sa akon sing kalinong.
3 Walay sapayan, ikaw amo ang Balaan,
Nĝa nagapuyô sa tunĝâ sang mĝa pagdayaw sang Israel.
4 Sa imo nagsalalig ang amon mĝa ginikanan,
Nagsalalig sila, kag ikaw nagluwas sa ila.
5 Nagsilingit sila sa imo, kag ginluwas mo sila;
Nagsalalig sila sa imo, kag walâ sila magkalahuya.
6 Apang ako among ulud, kag indi tawo,
Pasipala sang mĝa tawo kag tamay sang banwa.
7 Ang tanan nĝa nakakita sa akon, nagatiliawtiaw sa akon;
Nagapalasambil sila sang mĝa bibig, nagalinunĝolunĝo sila sang olo, nĝa *nagasililing:*

8 "Panugyan-ka kay Iehoba, kag pagaluwason ka niya;
Pagabawion ka niya, tungud nga sa iya nagakahamuut sia."
9 Apang, ikaw amo ang nagkuha sa akon sa tiyan,
Ikaw amo ang nagpasalig sa akon sang didto pa ako sa mga dughan sang akon ilóy.
10 Gintugyan ako sa imo kutub sa tiyan nga inilóy;
Kutub sa tiyan sang akon ilóy ikaw among akon Dios.
11 Indi ka magpalayô sa akon, kon ang kalisdanan yara malapit na,
Kon walay sin-o nga makabulig sa akon.
12 Ginalibutan ako sang madamu nga katawohan:
Ang mga makusug nga tawo sa Basan naglilibot sa akon.
13 Nagangalanga sa ibabaw nakon ang ila mga bâbâ,
Subung sang leon nga palahalunhon kag palangurub.
14 Ginaula ako subung sang mga tubig,
Kag nagakalaluta ang tanan ko nga mga tul-an;
Ang akon tagiposoon subung sang talo,
Nga nagakatunaw sa tungâ sang akon mga kasudlan.
15 Nagamala ang akon kusug subung sang isa ka bika;
Kag ang akon dila nagatapik sa akon langagngag,
Kag ginabutang mo ako sa yab-ok sang kamatayon.
16 Kay ginalibutan ako sang mga ido;
Ginalibutan ako sang katipunan sang mga malauton;
Ginadutan nila ang akon mga kamut kag ang akon mga tiil.
17 Sarang ko maisip ang tanan ko nga mga tul-an.
Sila nagatuluTuk nga nagatalupangud sa akon;
18 Ginabahinbahin nila ang akon panapton,
Kag ginapapalaran nila ang akon naug.
19 Apang ikaw, Iehoba, walâ magapalayô sa akon;
Kabakuran nakon, dalidali ka sa pagbulig sa akon.
20 Luwasa sa hinganiban ang akon kalág,
Kag ako, nga nagaisaisa lamang, sa gahum sang ido.
21 Bawia ako sa bâbâ sang leon,
Kag sabta ako, nga *nagaapin* sa akon sa mga sungay sang baka nga talunon.
22 Pagaipanugid ko ang imo ngalan sa akon mga útud;
Sa tungâ sang katilingban pagadayawon ko ikaw.
23 Kamo nga mga nagakalahadluk kay Iehoba, magdalayaw-kamo sa iya;
Kamo nga kaliwatan nga bug-os ni Iakob, himayaa-ninyo sia;
Kag magtalahud-kamo sa iya, kamo, nga bug-os nga kaliwatan ni Israel.
24 Kay walâ sia magtamay sang pagpaubus sang nalisdan, bisan magkangil-ad sa iya,
Bisan sa iya nagtago sia sang iya nawung,
Kondi nga sang nagsingit sia sa iya, ginpamatian niya sia.
25 Manginkatuyoan ikaw sang akon pagdayaw sa daku nga katilingban.
Pagabayaran ko ang akon mga saad sa atubangan sang mga nagakalahadluk sa iya.
26 Magakalaon ang mga mahagup kag pagabusgon sila;
Magadalayaw kay Iehoba ang mga nagapalangita sa iya;
Magakabuhî ang inyo tagiposoon sa gihapon.
27 Magapalanumdum kay Iehoba ang tanan nga mga ukbung sang duta kag magabalalik sila sa iya.
Kag ang tanan nga mga panimaláy sang katawohan magasilimba sa atubangan mo.
28 Kay iya ni Iehoba ang ginharian,
Kag sia nagahari sa mga katawohan.
29 Magakalaon kag magasilimba ang tanan nga mga mangaran sang duta;
Magalayaub sa atubangan niya ang tanan nga mga nagapalanaug sa yab-ok,
Hoo, ang tanan pa nga ang iya kalág ginapalapyo.
30 Ang palaabuton nga kaliwatan magaalagad sa iya,
Magapalanugid sila sang *himaya* ni Iehoba sa *sumulunud nga* kaliwatan.
31 Magakalari sila kag magabalantala sang iya katarungan
Sa banwa nga magapakatawo, nga iya ginahimo.

Ang kalipay sang tawo, nga ang iya manugbantay amo si Iehoba.

Salmos ni Dabid.

23 SI Iehoba amo ang akon manugpahalab: walâ sing makulang sa akon.
2 Sa mga hilaw nga halabon ginapapahuway niya ako.
Sa luyo sang mga tubig nga malinaw ginatuytuyan niya ako;
3 Ginapahaulian niya ang akon kalág,
Ginatuytuyan niya ako sa mga banas sang katarungan, bangud sang iya ngalan.
4 Bisan pa maglakat ako sa nalupyakan sang landong sang kamatayon,
Walâ ako sing kahadlukan nga kalainan, kay ikaw kaúpud nakon.
Ang imo itulukud kag ang imo sungkod nagapapanikasug sa akon.
5 Nagaaman ka sa akon sing latok sa atubangan sang akon mga kasumpung:
Ginahaplas mo ang akon olo sing lana, ang akon tagayan nagaawas.
6 Sa pagkamatuud, ang pagkalooy kag ang kaayo nagasunud sa akon sa tanan nga adlaw sang akon kabuhi,
Kag sa baláy ni Iehoba nagapuyô ako sa halawig nga mga adlaw.

Ang bug-os nga pagkaginoo sang Dios, kag ang pagdaug sang Hari sang kahimayaan.

Salmos ni Dabid.

24 KAUGALINGON ni Iehoba amo ang duta kag ang iya kubugosan,
Ang kalibutan kag ang mga nagapuluyô sa iya.
2 Kay gintukud niya sia sa ibabaw sang kadagatan,
Kag ginpalig-on niya sia sa ibabaw sang mga kasubaan.
3 ¿Sin-o bala ang magatukad sa bukid ni Iehoba?
Kag ¿sin-o ang magapabilin sa iya balaan nga duug?
4 Ang may mga kamut nga matinlo kag may tagiposoon nga ulay:
Ang walâ magabayaw sang iya kalág sa paglimbong, kag walâ magasumpa nga may daya.
5 Sia magabaton sing pagpakamaayo ni Iehoba,
Kag sang katarungan sa Dios nga iya kaluwasan.
6 Amo ini ang kaliwatan sang mga nagapalangita sa iya,
Sang mga nagapalangita sang imo nawung, *Dios* ni Iakob. Sela.
7 Patanga, oh mga gawang, ang inyo mga olo;
Talanga-kamo, mga gawang nga walay katapusan,
Kag magasulúd ang Hari sang kahimayaan.
8 ¿Sin-o bala ining Hari sang kahimayaan?
Si Iehoba nga makusug kag gamhanan,
Si Iehoba nga gamhanan sa pag-awayan.
9 Patanga, oh mga gawang, ang inyo mga olo,
Kag talanga-kamo, mga gawang nga walay katapusan,
Kag magasulúd ang Hari sang kahimayaan.
10 ¿Sin-o bala ining hari sang kahimayaan?
Si Iehoba sang Sebaot,
Sia amo ang Hari sang kahimayaan. Sela.

Si Dabid nagapangamuyo sa Dios nga luwason sia sa iya mga kaaway kag patawaron sia sang iya mga sala.

Salmos ni Dabid.

25 SA imo, oh Iehoba, ginabayaw ko ang akon kalág.
2 Dios ko, sa imo nagapanalig ako;
Indi ako mahuy-an kunta,
Indi magdalaug sa akon ang akon mga kaaway.
3 Sa pagkamatuud, walâ sing sin-o sang mga nagahululat sa imo, nga pagapakahuy-an.
Pagapakahuy-an ang mga nagabuluhat sing maluibon sa walay kabangdanan.
4 Ipakilala sa akon, oh Iehoba, ang imo mga dalan;
Tudloi ako sang imo mga banas.
5 Tuytuyi ako sa imo kamatooran, kag tudloi ako;
Kay ikaw amo ang Dios sang akon kaluwasan;
Sa imo nagahulat ako sa bug-os nga adlaw.
6 Dumduma, oh Iehoba, ang imo mga kahinoklog, kag ang imo mga kalooy,
Kay amo sila kutub sa walay katubtuban.

7 Ayaw pagpanumduma ang mğa kasal-anan sang akon pagkapamatan-on, bisan ang akon mğa paglalis.
Sono sang imo pagkalooy dumduma ako,
Tunğud sang imo kaayo, oh Iehoba ;
8 Maayo kag matadlung si Iehoba :
Nğani sia nagatudlo sang dalan sa mğa makasasalâ.
9 Pagatuytuyan niya ang mğa mapainubuson sa mğa tulumanon,
Kag pagatudloan niya ang mğa mapainubuson sang iya dalan.
10 Ang tanan nğa mğa banas ni Iehoba mğa kalooy kag kamatooran,
Sa mğa nagatuluman sang iya katipan kag sang iya mğa pagpamatuud.
11 Tunğud sang gugma sang imo nğalan, oh Iehoba,
Ginapatawad mo man ang akon salâ, kay daku sia.
12 ¿Sin-o bala ang tawo nğa nagakahadluk kay Iekoba ?
Sia magatudlo sa iya sang dalan nğa iya pagapilion.
13 Ang iya kalág magapuyô sa kaayohan,
Kag ang iya kaliwatan magapanubli sang duta.
14 Ang kahirup ni Iehoba iya lang sang mğa nagakahadluk sa iya,
Kag ang iya pagpakigkatipan nagahatag sa ila sing pagkilala.
15 Ang akon mğa mata yara gihapon ayon kay Iehoba,
Kay sia magakuha sang akon mğa tiil sa siod.
16 Balikda ako kag kalooyi ako ;
Kay isa lang ako kag ginasakitan ako.
17 Ang mğa kalisdanan sang akon tagiposoon nagadulugang :
Pagowaa ako sa akon mğa kalisud.
18 Tan-awa ang akon kasakit kag ang kabudlayan,
Kag patawara ang tanan ko nğa mğa salâ.
19 Tan-awa ang akon mğa kaaway, nğa nagdalamu,
Kag nagadumut sila sa akon sa isa ka pagdumut nğa punô sang palugus.
20 Bantayi ang akon kalág, kag luwasa ako,
Indi ako mahuy-an kunta, kay sa imo ako nagapanilong.
21 Ang pagkalubus kag ang katadlung magbantay sa akon ;
Kay sa imo nagahulat ako.
22 Tubsa, oh Dios, ang Israel
Sa tanan niya nğa mğa kalisdanan.

Si Dabid nagapanğayo sang pagtabang sang Dias, kag ginapahayag niya sa iya ang iya pagkatadlung.

Salmos ni Dabid.

26 HUKMI ako, oh Iehoba ; kay ako, sa akon pagkatadlung naglakat ako,
Kag nagapanalig man ako kay Iehoba ; walâ ako magakalingkang.
2 Tungkara ako, oh Iehoba, kag tilawi ako ;
Ipananghid ang akon mğa tagimislon kag ang akon tagiposoon.
3 Kay ang imo kalooy yara sa atubanğan sang akon mğa mata,
Kag sa imo kamatooran nagalakat ako.
4 Walâ ako magalingkod kaupúd sang mğa tawo nğa malimbong,
Kag walâ ako magalakat upud sa mğa malikum nğa tawo.
5 Ginadumtan ko ang katipunan sang mğa nagahiligugma sang kalainan ;
Kag walâ gid ako magalingkod kaúpud sang mğa tampalasan.
6 Ginahunawan ko ang akon mğa kamut sa pagkawalay salâ,
Kag magalakat ako sa palibot sang imo halaran, oh Iehoba ;
7 Sa pagsingit sa tinğug sang pagpasalamat,
Kag sa pagpanugid sang tanan mo nğa mğa kalatinğalahan.
8 Iehoba, ang puluy-an sang imo baláy ginahigugma ko,
Kag ang duug nğa amo ang puluy-an sang imo himaya.
9 Ayaw pagsabnita ang akon kalág upud sang mğa makasasalâ,
Bisan ang akon kabuhi upud sang mğa tawo nğa makidugoon,
10 Nğa sa ila mğa kamut yara ang kasal-anan,
Kag ang ila too napunô sang mğa hamham.
11 Apang ako nagalakat sa akon pagkatadlung.
Tubsa ako kag kalooyi ako.
12 Ang akon tiil yara sa banas nğa matadlung.
Sa mğa katilingban pagapakamaayohon ko si Iehoba.

Ang pagsalig sa Dios; mainit nga paghandum sa pag-atubang sa iya.

Salmos ni Dabid.

27 SI Iehoba amo ang akon kapawa
kag ang akon kaluwasan:
¿ Sin-o bala ang pagakahadlukan ko?
Si Iehoba among kalig-unan sang akon kabuhi:
¿ Sin-o bala ang pagakahang̃aw-an ko?
2 Sang pagpalapit batok sa akon sang mg̃a malauton,
Sa paghalunhon sang akon unud,
Hoo, ang akon mg̃a kasumpung kag ang akon mg̃a kaaway nagakalasandad kag nagakalapukan sila.
3 Bi-an magpahamtang sing dulugan ang isa ka kasoldadosan batok sa akon,
Indi mahadluk ang akon tagiposoon;
Bisan batok sa akon magtindug ang pakigawayan, niyan punô pa ako sing pagsalig.
4 Isa lamang ka butang ang pinang̃ayo ko kay Iehoba; ini pagapang̃itaon ko:
Ng̃a magpuyô ako sa baláy ni Iehoba sa tanan ng̃a adlaw sang akon kabuhi,
Sa pagpamalandong sang kagayonan ni Iehoba,
Kag sa pagusia sa iya Simbahan.
5 Kay sia magatabon sa akon sa iya puluy-an sa adlaw sang kalainan;
Pagatagoon niya ako sa palasilong̃an sang iya layanglayang;
Igatungtung niya ako sa ibabaw sang isa ka batong bantiling.
6 Busa karon, pagapalabawon niya ang akon olo sa ibabaw sang akon mg̃a kaaway, ng̃a nagalilibot sa akon.
Kag ako magahalad sa iya Layanglayang sing mg̃a halad sa tunug sang mg̃a *budyong* ng̃a nagahagunghung.
Magaambahan ako kag magadayaw ako kay Iehoba.
7 Dunga, oh Iehoba; ang akon ting̃ug nagapanawag sa imo:
Kaalooyi ako kag sabta ako.
8 Ang akon tagiposoon nagasiling sa akon ng̃a sa imo:
"Pang̃itaa-ninyo ang akon nawung."
Ang imo nawung ginapang̃ita ko, oh Iehoba.
9 Ayaw pagtagoa ang imo nawung sa akon,
Ayaw igsikway ng̃a may kaakig ang imo ulipon.
Ikaw among akon panabang;
Ayaw ako pagbayai, kag ayaw ako pagtalikdi, Dios sang akon kaluwasan.
10 Bisan magbiya sa akon ang akon amay kag ang akon ilóy,
Si Iehoba niyan magasapopo sa akon.
11 Tudloi ako, oh Iehoba, sang imo dalan,
Kag tuytuyi ako sa banas sang katadlung̃an,
Sa kabangdanan sang akon mg̃a kaaway.
12 Ayaw ako igtugyan sa kabubut-on sang akon mg̃a kasumpung;
Kay nagatilindug batok sa akon ang mg̃a saksi ng̃a butig, ng̃a nagagilinhawa sing paglugus.
13 *Nalipong ako kuntani*, kon walâ akoy pagtoo ng̃a magatan-aw sang kaayo ni Iehoba,
Sa duta sang mg̃a nagakalabuhi.
14 Hulata si Iehoba;
Pamakud-ka kag papanikasuga ang imo tagiposoon.
Hoo, hulata si Iehoba.

Pang̃amuyo tung̃ud sang kaluwasan; mg̃a pagpasalamat tung̃ud sang mg̃a nagtalaliwan ng̃a mg̃a kaluwasan.

Salmos ni Dibid.

28 SA imo nagatawag ako, oh Iehoba;
Batong bantiling nakon, ayaw ka pagpabung̃ul sa akon;
Basi kon ikaw maghipus sa akon mang̃insubung ako
Sang mg̃a nagpalanaug sa lulubng̃an.
2 Pamatii ang ting̃ug sang akon mg̃a pang̃amuyo, kon magtuaw ako sa imo,
Kon bayawon ko ang akon mg̃a kamut nayon sa Puluy-an sang imo pagkabalaan.
3 Ayaw ako pagsagnuya upud sang mg̃a malaut,
Kag upud sang mg̃a nagahilimo sing kabanyagaan;
Ng̃a sila nagahambal sang paghidaet sa ila mg̃a masigkatawo,
Apang ang kalautan yara sa ila tagiposoon.
4 Hatagi sila sono sa ila mg̃a binuhatan kag sono sa kalautan sang ila mg̃a ginahimo,
Hatagi sila sono sang binuhatan sang ila mg̃a kamut,
Hatagi sila sang ila bayad.

5 Kay walâ nila pagpaina ang mga binuhatan ni Iehoba,
Bisan pa ang binuhatan sang iya mga kamut;
Pagagub-on kunta sila, kag indi niya sila pagpatindugon.
6 Dalayawon si Iehoba,
Kay nagapamati sia sang tingug sang akon mga pagpangamuyo.
7 Si Iehoba amo ang akon kalig-unan kag ang akon kalasag;
Sa iya nagasalig ang akon tagiposoon, kag binuligan niya ako.
Tungud sini nagakasadya ang akon tagiposoon,
Kag sa akon ambahanon ginadayaw ko sia.
8 Si Iehoba amo ang kusug sang mga iya,
Kag ang kalig-unan sang mga kaluwasan sang iya hinaplas.
9 Luwasa ang imo banwa kag pagpakamaayoha ang imo panublion;
Kag pahalba sila kag pas-ana sila sa gihapon.

Pag-agda sa pagdayaw sang harianon nga kagamhanan sang Dios.

Salmos ni Dabid.

29 HATAGI-NINYO si Iehoba, oh mga anak sang mga makusug,
Hatagi-ninyo si Iehoba sang himaya kag sang kalig-unan.
2 Hatagi-ninyo si Iehoba sang himaya nga takus sa iya ngalan.
Maglayaub-kamo sa atubangan ni Iehoba sa puni nga mahimayaon.
3 Ang tingug ni Iehoba yara sa ibabaw sang mga tubig;
Nagapadaguub ang Dios sang himaya:
Si Iehoba nagapahagonghong sa ibabaw sang madamu nga mga tubig.
4 Ang tingug ni Iehoba gamhanan,
Ang tingug ni Iehoba punô sang himaya.
5 Ang tingug ni Iehoba nagapukan sang mga sedro,
Kag ginapukan ni Iehoba ang mga sedro sa Libano.
6 Kag ginapalumpatlumpat niya sila subung sang mga tinday sang baka,
Ang Libano kag ang Sirion subung sang mga baka nga talonon.
7 Ang tingug ni Iehoba nagabadlitbadlit sing mga dabdab nga kalayo.
8 Ang tingug ni Iehoba nagapakurug sang kahanayakan,
Ginapakurug ni Iehoba ang kahanayakan sa Kades.
9 Ang tingug ni Iehoba nagapaanak sa mga libay,
Kag ginahublasan niya ang mga kagulangan,
Kag sa iya Simbahan ang tanan nagasiling: "¡Himaya!"
10 Si Iehoba naggahum sang anaw,
Kag magalingkod si Iehoba nga hari sa gihapon.
11 Si Iehoba magahatag sang kalig-unan sa iya banwa,
Si Iehoba nagapakamaayo sa iya banwa sa paghidaet.

Ang kaakig sang Dios lamang nagadugay sa isa ka tion; ang iya kaayo wala sing katapusan.

Ambahanon sa pagpahanungud sang Baláy. Salmos ni Dabid.

30 PAGAPAKALABAWON ko ikaw, oh Iehoba; kay ginbayaw mo ako,
Kag walâ mo paghimoa nga magkalalipay sa akon ang mga kaaway.
2 Iehoba, Dios nakon, sa imo nagsingit ako, kag gin-áyô mo ako.
3 Oh Iehoba, ginpasaka mo ang akon kalág sa lulubngan;
Ginbuhi mo ako liwan, sa tungâ sang mga nagapalanaug sa lulubngan.
4 Ambahan-kamo kay Iehoba, kamo nga mga balaan niya,
Kag pagdayawon-ninyo ang handumanan sang iya pagkabalaan.
5 Kay kon may isa lamang ka tion ang iya kasingkal,
Ang iya bugay nagadugay sa isa ka bug-os nga pagkabuhi.
Sa diin nga sa kahaponon nagapuyô ang hinibi,
Sa kaagahon may singit sa kalipay.
6 Kag nagsiling ako sa akon kabuganaan:
"Indi na gid ako mationg sa gihapon."
7 Kay ikaw, Iehoba, tungud sang imo pagkamahinoklogon, pinahamtang mo ang akon bukid nga may kalig-unan.
Apang gintago mo ang imo nawung, kag nalisang *ako*.
8 Sa imo, oh Iehoba, nagatawag ako,
Kag sa Ginoo nagaampo ako:

9 "¿Ano bala ang kapuslanan sang akon dugo, kon manaug ako sa lulubñgan?
¿Pagadayawon ka bala sang yab-ok? ¿magabantala bala sia sang imo kamatooran?
10 Pamatii, oh Iehoba, kag kalooyi ako.
Iehoba, magmañginkabulig ka nakon."
11 Ginbaylohan mo ang akon panalabiton sang lumpatlumpat nĝa malipayon,
Hinubad mo ang akon panapton nĝa masinakiton kag ginwagkusan mo ako sing kalipay,
12 Agud nĝa ang akon himaya magambahan sa imo kag indi maghipus.
Iehoba, Dios nakon, magadayaw ako sa imo sa gihapon.

Si Dabid nagapangamuyo sa Dios nĝa luwason sia; ginadayaw niya sia tuñgud sang iya mĝa kaayo kag nagalaygay sia sa pagpanalig sa iya.

Sa Pangolo nĝa musiko. Salmos ni Dabid.

31 SA imo, oh Iehoba, nagapanilong ako:
Indi ako pagpakahuy-an kunta sa gihapon;
Luwasa ako sa imo katarunĝan.
2 Iliñgig sa akon ang imo idulunĝug; luwasa ako sing madali.
Magmañgin Batong bantiling ka nĝa kalig-unan,
Nĝa kuta nĝa mabakud sa pagluwas sa akon.
3 Kay ikaw amo ang akon Batong bantiling kag ang akon kuta;
Kag tunĝud sang imo nĝalan pagamandoan mo ako kag pagatuytuyan mo ako.
4 Pagapagowaon mo ako sa tiglapak, nĝa gintago nila nĝa sa akon;
Kay ikaw amo ang akon kalig-unan.
5 Sa imo mĝa kamut ginatugyan ko ang akon espiritu;
Ikaw nagatubus sa akon, oh Iehoba, Dios sang Kamatooran.
6 Ginadumtan ko ang mĝa nagapililít sa mĝa kadayawan nĝa malimbonĝon;
Apang ako, kay Iehoba nagasalig ako.
7 Nagahimaya ako kag nagakalipay ako sa imo kalooy,
Kay nakakita ka sang akon kasakit,
Nĝa nakakilala ka sang mĝa kalisdanan sang akon kalág,
8 Kag walâ mo ako pagaitugyan sa kamut sang kaaway,
Ginapahamtang mo ang akon mĝa tiil sa kalaparan.
9 Kalooyi ako, oh Iehoba, nĝa yari ako sa kalisdanan:
Nagakalahagas sa kalisud ang akon mĝa mata, ang akon kalág kag ang akon mĝa kasudlan,
10 Kay ang akon kabuhi nagahagas sa kalisud,
Kag ang akon mĝa tuig sa pagpanĝanduhoy;
Ginalapyô ang akon kusug sa kabangdanan sang akon kalautan, kag ang akon mĝa tul-an nagakalabatas.
11 Banĝud sang tanan ko nĝa mĝa kasumpung nanĝinpasipala ako,
Bisan pa, sa akon mĝa kasilinĝan nanĝindaku nĝa pasipala ako
Kag kalanĝil-aran sa akon mĝa kilala.
Ang mĝa makakita sa akon sa gowa, nagapalalagyo sa akon.
12 Ginakalimtan ako sang *ila* tagiposoon subung sang isa ka patay,
Nabilang ako subung sang isa suludlan nĝa naboong.
13 Kay nakabati ako sang pagpasipala sa akon sang kadam-an.
Ang kahadluk sa tanan nĝa duug nagaabut sa akon,
Sang nagahilimbon sila sing tiñgub batok sa akon, kag ginapuhon nila ang pagkuha sang akon kabuhi.
14 Apang ako nagapanalig sa imo, oh Iehoba;
Ako nagasiling: "Ikaw amo ang akon Dios."
15 Sa imo kamut yara ang akon mĝa panag-on;
Luwasa ako sa kamut sang akon mĝa kaaway, kag sang akon mĝa manlalagas.
16 Pabanaaga ang imo nawung sa imo ulipon;
Luwasa ako tunĝud sang imo kalooy.
17 Indi ako pagpakahuy-an kunta, oh Iehoba, kay nagapanawag ako sa imo;
Pagpakahuy-an kunta ang mĝa tampalasan; pagpahipuson sila sa lulubnĝan.
18 Mag-alapa ang mĝa bibig nĝa butigon,
Nĝa nagahalambal batok sa matarung sing mĝa butang nĝa matigdas,

Ng̃a may pagpalabilabi kag pagtamay.
19 ¡ Ng̃a pagkadaku sang imo kaayo
Ng̃a ginatigana mo ng̃a sa mg̃a naga-
kahadluk sa imo,
Ng̃a ginhimo mo ng̃a sa mg̃a naga-
panilong sa imo,
Sa atubang̃an sang mg̃a anak sang
tawo !
20 Ginatago mo sila sa palanagoan
sang imo nawung, ng̃a malayô sa mg̃a
pasuhot sang tawo :
Ginatabunan mo sila sa isa ka palalip-
dan, ng̃a malayô sa sinuay sang mg̃a
dila.
21 Dalayawon si Iehoba,
Kay ginapahayag niya ang iya maka-
tiling̃ala ng̃a kalooy sa akon, sa banwa
ng̃a malig-on.
22 Kag nagsiling ako, sa akon kadag-
mit :
"Ginatabog ako sa malayô sa atuba-
ng̃an sang imo mg̃a mata."
Walay sapayan ginapamatian mo ang
ting̃ug sang akon mg̃a pag-ampo, sang
ako nagatuaw sa imo.
23 Higugmaa-ninyo si Iehoba, tanan
kamo ng̃a mg̃a balaan niya.
Sa mg̃a matutum nagabantay si Ie-
hoba,
Kag nagabayad sing bugana gid sa
nagabuhat ng̃a may palabilabi.
24 Lilig-on-kamo, pagpanikasugon-
ninyo ang inyo tagiposoon,
Tanan kamo ng̃a nagahululat kay
Iehoba.

Ang kabulahanan sang tawo ng̃a pinatawad na ang iya mg̃a sala.—Ang pag-agda sa paghinulsul.

Salmos ni Dabid. Maskil.

32 BULAHAN yadto ng̃a ang iya
mg̃a paglalis pinatawad na, kag
natabunan na ang iya mg̃a salâ.
2 Bulahan ang tawo, ng̃a sa iya walâ
pagaipahanung̃ud ni Iehoba ang pagka-
malalison,
Kag ng̃a sa iya espiritu walâ sing
daya.
3 Sang nagahipus ako, naghalagas
ang akon mg̃a tul-an
Sa akon pagpaughakroy sa bug-os ng̃a
adlaw.
4 Kay sa adlaw kag sa gab-i nagbug-
at sa ibabaw nakon ang imo kamut ;
Ang akon duga nabaylo sa kamala
sang init sa ting̃adlaw. Sela.
5 Ang akon salâ ginpakilala ko sa
imo, kag walâ ako maglikum sang akon
pagkamalalison.
"Magatuad ako, nagsiling ako, sang
akon mg̃a paglalis kay Iehoba,"
Kag ikaw nagpatawad sang kalainan
sang akon salâ. Sela.
6 Tung̃ud sini magapang̃amuyo sa
imo ang tanan ng̃a balaan sa panag-on
ng̃a sarang ka makita :
Sa pagkamatuud gid, ang paglambas
sang madamu ng̃a mg̃a tubig indi
makalambut sa iya.
7 Ikaw amo ang akon dalangpan ; gi-
nabantayan mo ako sa kalilisdan,
Ginalibutan mo ako sing mg̃a paghili-
nugyaw sang kaluwasan.
8 Pagaitoon ko sa imo kag pagaitudlo
ko sa imo ang dalan, ng̃a dapat mo paga-
laktan ;
Buut ako magalaygay sa imo : ang
akon mg̃a mata yara sa ibabaw nimo.
9 Dili kamo magpakasubung sang ka-
bayo, subung sang mula ng̃a walâ sing
ihibalo ;
Ng̃a sa walâ sia sing busal kag pitik,
ng̃a ginabutang sa iya sa paghagup sa
iya,
Indi sia nagapalapit sa imo.
10 Madamu ng̃a mg̃a kasakitan ng̃a
sa malauton ;
Apang ang nagahulat kay Iehoba, gi-
nalibutan sia sang pagkalooy.
11 Pagkalasadya-kamo kay Iehoba
kag pagkalalipay-kamo, mg̃a matarung ;
Kag hilinugyaw-kamo, kamo ng̃a ta-
nan ng̃a mg̃a matadlung sing tagiposoon.

Kalipay sang matinoohon sa pagpamalandong sa Dios sa mg̃a binuhatan niya.

33 MAGHILINUGYAW-KAMO,
mg̃a matarung, kay Iehoba ;
Sa mg̃a matadlung magayon ang pag-
dayaw.
2 Dayawa-ninyo si Iehoba ng̃a may
arpa ;
Ologon-ninyo sia sa ting̃ug sang sal-
terio ng̃a may napúlô ka kuwerdas.
3 Ambahanon-ninyo sia sa bag-o ng̃a
kalantahon,
Kinuskus-kamo sing sinampaton sa
manamit ng̃a paning̃ug.
4 Kay matadlung ang polong ni
Iehoba,
Kag ang tanan ng̃a iya binuhatan
hinimo sa katutum ;

5 Sia nagahigugma sang katarunḡan
kag sang katadlunḡan ;
Ang duta punô sang kalooy ni Iehoba.
6 Tunḡud sa polong ni Iehoba nahimo
ang kalanḡitan,
Kag ang tanan nḡa kasoldadosan nila
tunḡud sa huyup sang iya bâbâ.
7 Ginatipon niya subung sang isa ka
tumpok ang mḡa tubig sang dagat ;
Sia nagabutang sang mḡa kaidadal-
man sa mḡa tiliponan.
8 Magkahadluk kay Iehoba ang bug-
os nḡa duta ;
Magtalahud sa iya ang tanan nḡa mḡa
pumuluyô sa kalibutan.
9 Kay sia nagasiling, kag ang butang
nagakahimo ;
Sia nagasogo, kag nagaamo sia.
10 Si Iehoba, ginapakawalay pulus
niya ang pagpakigsapul sang mḡa tawo ;
Kag ginawálâ niya ang mḡa tinotúyô
sang mḡa banwa.
11 Ang laygay ni Iehoba magapa-
dayon sa gihapon ;
Ang mḡa tinutúyô sang iya tagiposoon
sa tanan nḡa mḡa kaliwatan.
12 Bulahan ang katawohan, nḡa si
Iehoba amo ang iya Dios,
Ang banwa nḡa iya ginpili nḡa iya
palanublion.
13 Gikan sa kalanḡitan nagatamud si
Iehoba,
Ginatan-aw niya ang tanan nḡa mḡa
anak sang mḡa tawo.
14 Gikan sa puluy-an sang iya ling-
koran ginatamdan niya
Ang tanan nḡa mḡa nagapuluyô sa
duta.
15 Ang nagahuman sang tagiposoon
sang tanan,
Sia nagapamalandong sang tanan niya
nḡa mḡa binuhatan.
16 Ang hari indi maluwas tunḡud sa
kadamuon sang kasoldadosan,
Indi makaluwas ang maisug tunḡud
sa daku nḡa kusug niya.
17 Walay pulus ang kabayo sa pag-
luwas,
Bisan makapapalagyo sia sa bisan kay
sin-o tunḡud sang iya dakung kusug.
18 Yari karon, ang mata ni Iehoba
nayon sa mḡa nagakahadluk sa iya,
Sa mḡa nagahululat sang iya kalooy,
19 Sa pagluwas sang ila mḡa kalág sa
kamatayon,
Kag sa paghatag sa ila sing kabuhi sa
kagutum.
20 Ang amon kalág nagahulat kay
Iehoba :
Kabulig namon sia kag sia kalasag
namon.
21 Nḡani, sa iya nagakalipay ang
amon tagiposoon,
Kay sa iya balaan nḡa nḡalan naga-
salig kami.
22 Oh Iehoba, magmanḡinyari ang
imo kalooy sa ibabaw namon,
Siling nḡa kami nagahululat sa imo.

Ang manugambahan nagadayaw sa Dios, nḡa ginpamatian ang iya panḡamuyo kag nagalaygay sia sa pagkahaluk sa iya, kag sa pagsalig sa iya.

Salmos ni Dabid, sang nagliwat ang iya nawung sa atubanḡan ni Abimelek, kag iya sia sinikway, kag lumakat.

34 PAGAPAKAMAAYOHON ko
si Iehoba sa tanan nḡa panag-on ;
Ang iya pagdayaw manḡinyari giha-
pon sa akon bàbâ.
2 Kay Iehoba maghimaya ang akon
kalág :
Mabatian kunta ini sang mḡa maha-
gup kag magkalalipay sila.
3 Pagadakua-ninyo upud sa akon si
Iehoba,
Kag pakataason-naton sing dunḡan
ang iya nḡalan.
4 Pinanḡita ko si Iehoba, kag iya ako
pinamatian,
Kag linuwas niya ako sa tanan ko nḡa
mḡa kahadluk.
5 Sa iya sila nagtululuk, kag nai-
wagan sila,
Kag ang ila mḡa guya walâ magaka-
lahuya.
6 Ining makalolooy nagtuaw, kag
pinamatian sia ni Iehoba,
Kag linuwas sia sa tanan niya nḡa
mḡa kalilisdan.
7 Ang manugtunda ni Iehoba naga-
pahamtang sing dulugan sa libot sang
mḡa nagakalahadluk sa iya,
Kag ginaluwas niya sila.
8 Kinamkinama-ninyo kag tan-awon
nḡa maayo si Iehoba.
Palaran ang tawo nḡa nagapanilong
sa iya.
9 Kahadluki-ninyo si Iehoba, kamo
nḡa iya mḡa balaan ;
Kay walâ sing nakulang sa mḡa naga-
kalahadluk sa iya.

10 Ang mğa leon nğa magamay nawad-an kag ginagutum;
Apang ang mğa nagapalanğita kay Iehoba, indi gid makulanğan sang bisan ano nğa kaayohan.
11 Kari-kamo, mğa anak, pamatii-ninyo ako;
Ang kahadluk ni Iehoba igatudlo ko sa inyo.
12 ¿Sin-o ang tawo nğa nagahandum sing kabuhi,
Nğa nagahigugma sing malawig nğa mğa adlaw sa pagtan-aw sing kaayohan?
13 Andami ang imo dila sa kalainan,
Kag ang imo mğa bibig sa pagpamolong sing limbong;
14 Likaw-ka sa kalainan, kag buhata ang maayo;
Pangitaa ang paghidaet, kag sundonmo sia.
15 Ang mğa mata ni Iehoba yara nayon sa mğa matarung,
Kag *handa* ang iya mğa idulunğug sa pagtuaw nila.
16 Ang nawung ni Iehoba batok sa mğa nagahimo sing kalainan,
Sa pagpanas sa duta sang handumanan nila.
17 Nagatuluaw ang *mğa matarung*, kag nagapamati si Iehoba,
Kag ginaluwas sila sa tanan nila nğa mğa kalisdanan.
18 Yari malapit si Iehoba sa mğa boong sing tagiposoon,
Kag ginaluwas niya ang mğa mahinulsulon sa espiritu.
19 Madamu ang mğa kahul-anan sang matarung;
Apang sa ila nğa tanan ginaluwas sia ni Iehoba.
20 Sia nagabantay sa tanan nila nğa mğa tul-an,
Walâ sing isa sa ila nğa ginaboong.
21 Ang kalautan nagapatay sa malaut,
Kag ang tanan nğa mğa nagadulumut sa matarung, ginatagudilian.
22 Si Iehoba nagatubus sa kalág sang iya mğa ulipon,
Kag walâ ginatagudilii ang tanan nğa mğa nagapanilong sa iya.

Pan amuyo tunğud sang silot sang mğa malauton; ang ila pagkadimatinahoron sa Dios. Panğamuyo kag pagpasalamat tunğud sang kaluwasan.

Salmos ni Dabid.

35 PAKIGKASABA-KA, oh Iehoba, sa mğa nagapakigkasaba sa akon;
Awaya ang mğa nagaaway sa akon;
2 Gamita ang taming kag ang kalasag,
Kag tindug-ka sa pagbulig sa akon.
3 Kag gabuta ang bankaw, kag lambai ang tanan nğa mğa nagalagas sa akon.
Silinğa ang akon kalág: "Ako ang imo kaluwasan."
4 Magkalalibog kag pagputson sang salimuang ang mğa nagapalanğita sang akon kalág;
Magilisol, kag magpalamula ang mğa nagapaladugi sang kalainan nakon.
5 Manğinsubung sila sang alikabot sa atubanğan sang hanğin,
Kag pagpalagyohon sila kunta sang manugtunda ni Iehoba.
6 Ang ila dalanon manğinkadudulman kag mğa kaladanlugan:
Kag paglagson sila kunta sang manugtunda ni Iehoba.
7 Kay sa walâ sing kabangdanan gintago nila nğa sa akon ang ila siod sa isa ka boho;
Sa walay kabangdanan naghimo sila sing *boho* nğa sa akon kalág.
8 Abutan sia kunta sing pagkalaglag nğa indi mahibaloan,
Kag ang iya sihod nğa tinago magsiod sa iya;
Maholog sia, kag nğa sa kalaglagan niya.
9 Kag magakalipay ang akon kalág kay Iehoba,
Kag magahugyaw sa iya kaluwasan.
10 Ang tanan ko nğa mğa tul-an magasiling: "Iehoba, ¿sin-o bala ang subung sa imo,
Nğa ginaluwas mo ang nalisdan sa makusug pa sa iya,
Kag ang imol kag ang nawad-an sa nagahublas sa iya?"
11 Nagatilindug ang mğa butig nğa mğa saksi;
Ginapanğutana nila sa akon ang walâ ko mahibaloi.

12 Binaslan nila ako sing malain
tuñgud sa maayo,
Nga sa pagpasubu sa akon kalág.
13 ¡Apang ako, sang sila nagmalasa-
kit, ang panapton sa kalisdanan amo ang
akon saput;
Ginasakit ko ang akon kalág sa pag-
puasa,
Kag ang akon pagpangamuyo nagba-
lik sa akon dughan.
14 Ako nagaginawi subung nga sia
akon abyan, kon subung nga sia akon
útud;
Sa napanaputan ako sang panapton
sa lalaw, nagaduko ako subung sang
nagalalaw sa ilóy.
15 Apang kon ako makasandad, sila
nagakalalipay, kag nagatilipon sila; sila
nagaulugyon,
Ang ila mga bakol nagatulupa sa iba-
baw nakon, kag ako walâ makahibalo
kay ngaa.
Ginakusnit nila ako, kag walâ sila sing
palangan.
16 Kangay sang mga malahug nga tu-
man ka mga banyaga sa latok
Nagapalabagrut sila sa akon sang ila
mga ngipon.
17 Ginoo, ¿tubtub pa san-o pagatan-
awon mo ini?
Bawia ang akon kalág sa kalaglagan,
nga ginatigana nila sa akon;
Pagowaa ako sa tungâ sang mga leon
nga magamay, nga isa lang ako.
18 Pagadayawon ko ikaw sa daku
nga katilingban;
Pagaologon ko ikaw sa tungâ sang
daku nga banwa.
19 Indi magkalalipay kunta sa akon
ang akon mga kaaway, nga indi mata-
rung;
Indi man magpalangilay kunta ang
mga nagadumut sa akon sa walay ka-
bangdanan,
20 Kay indi sila nagapamolong sing
paghidaet;
Kag batok sa mga mahagup sa duta
nagapaladugi sila sing mga polong nga
malimbong.
21 Kag ginhitad nila sa akon ang ila
bâbâ;
Nagasililing sila: "¡Ha! ¡Ha! nakit-
an ini sang amon mga mata."
22 Nakita mo ini, oh Iehoba; ayaw
ka paghipus.
Ginoo, ayaw ka pagpalayô sa akon.
23 Mata-ka, kag pamadmad-ka nga sa
akon katadlungan,
Kag nga sa kasuayon nakon, Dios ko,
kag Gionoo ko.
24 Buhati ako sing katadlungan, sono
sa imo katarungan, Iehoba, Dios nakon,
Kag indi sila magkalalipay sa akon.
25 Indi sila magsiling sa ila tagiposo-
on: "Ha, ini ang buut namon;"
Indi sila magsiling: "Nalamon na-
mon sia."
26 Magkalalibog kag magpalamula
sing dungan ang mga nagakalalipay sa
kalautan nakon;
Panaptan sing kahuya kag pasipala
ang mga nagapalalabawlabaw batok sa
akon.
27 Managhugyaw kag managkalipay,
ang mga nagadampig sa akon kataru-
ngan;
Kag magsililing sila gihapon: "Dala-
yawon si Iehoba,
Nga may kalipay sang kaayohan sang
iya ulipon."
28 Kag ang akon dila magapanugid
sang imo katarungan,
Kag magapanugid sia sang imo pag-
dayaw sa bug-os nga adlaw.

Ang lakas nga kalainan sang mga dimatinoohon sa Dios. Pagdangup sa Dios nga matarung kag maayo, agud nga pagluwason niya ang mga iya.

Sa Pangolo nga musiko. Salmos ni Dibid, ulipon ni Iehoba.

36 ANG pagkamalalison sang tampa-
lasan nagasiling sa akon sa sulúd
sang akon tagiposoon,
Nga walâ sing kahadluk sa Dios sa
atubangan sang iya mga mata.
2 Kay nagaologolog sia sa iya kau-
galingon nga mga mata,
Nahanungud sa pagpanginsapo sang
iya kalautan kag sang pagdumut sini.
3 Ang mga polong sang ila bâbâ ka-
lautan kag daya;
Ginsikway niya ang pagbuhat sing
maalam gid *kag* paghimo sing maayo.
4 Sa iya higdaan kalautan ang iya
ginapadugi.
Yara sia sa dalan nga indi maayo;
Walâ niya pagadumti ang malain.
5 Iehoba, tubtub sa mga langit ang
imo bugay,
Tubtub sa mga panganud ang imo ka-
tumtum.

6 Ang imo katarungan subung sang mga bukid sang Dios;
Ang imo mga paghukom amo sila ang kadadalman nga dimatungkad.
Oh Iehoba, ang tawo kag ang hayup imo ginatipigan.
7 ¡ Pagkamalahalon, oh Dios, sang imo bugay!
Tungud sini ang mga anak sang mga tawo nagapasilong sa landong sang imo mga pakpak.
8 Nagakalabusug sila sing bugana gid sang sapay sang imo balay,
Kag ikaw magapainum sa ila sa subâ sang imo kawilihan;
9 Kay yara sa imo ang tuburan sang kabuhi,
Sa imo kapawa makakita kami sing kapawa.
10 Padayona ang imo bugay sa mga nagakilala sa imo,
Kag ang imo katarungan sa mga matadlung sing tagiposoon.
11 Indi maglambut sa akon ang tiil sang palabilabihon;
Kag ang kamut sang mga tampalasan indi magpapalagyo sa akon.
12 Didto nagakalapukan ang mga nagahilimo sing kalautan;
Pinanikwang sila, kag walâ makabangon.

Ang makasasala, sa masunsun bugana; indi dapat pagkahisaan; sa katapusan lamang ang mga matarung manginbulahan.

Salmos ni Dabid.

37 DILI ka magbakag bangud sa mga nagapalanugyan sa kalainan,
Indi ka man mahisa sa mga nagahimo sing kalautan.
2 Kay subung sang hilamon pagagalabon sila sa madali,
Kag magakiligas subung sang hilamon nga lumbay.
3 Magsalig-ka kay Iehoba, kag maghimo ka sing maayo;
Sa nagakabuhi ka sa duta, sa may katutum pakan-on ikaw.
4 Manginkalawilihan mo si Iehoba,
Kag sia magahatag sa imo sang mga pinangayô sang imo tagiposoon.
5 Itugyan-mo kay Iehoba ang imo dalan,
Kag magsalig-ka sa iya, kag sia magahimo.
6 Igapahayag niya ang imo katarungan subung sang kapawa
Kag ang imo katadlungan subung sang sidlak sang kaudtohon.
7 Sa hipus tuluk-ka kay Iehoba, kag maghulat sa iya.
Indi ka magbakag, bangud sa nagabugana sa iya dalanon,
Bangud sang nagadaug sa iya mga pasuhot.
8 Bayai ang kaakig, kag isikway ang kasingkal;
Dili ka magbakag: ini manginpaghimo sing kalainan.
9 Kay ang mga nagapalanugyan sa kalainan, pagapamanason;
Apang ang mga nagahululat kay Iehoba, sila magapanubli sang duta.
10 Kay sa dili madugay, ang malaut walâ na,
Kag nagausisa ikaw sang iya duug, kag walâ na.
11 Apang ang mga mahagup, magapanubli sang duta,
Kag magakalawili sila sa ila bugana nga kalinong.
12 Ang banyaga nagapuhon batok sa matarung,
Kag nagapabagrut sia sang mga ngipon batok sa iya.
13 Ang Ginoo nagakadlaw sa iya,
Kay ginatan-aw niya, nga magaabut ang iya adlaw.
14 Ang mga tampalasan naggalabut sing hinangiban, kag nagbilingat sila sang ila pana,
Sa pagpukan sa makalolooy kag sa nalisdan,
Sa pagpilas sa mga matadlung sing gawi.
15 Ang hinangiban nila magasulúd sa ila kaugalingon nga tagiposoon,
Kag ang ila mga pana pagabalion.
16 Labing maayo ang diyot nga iya sang matarung
Sang kabuganaan nga iya sang madamu nga mga makasasalâ.
17 Kay ang mga butkon sang banyaga pagabalion,
Apang si Iehoba amo ang nagaagubay sang mga matarung.
18 Kilala ni Iehoba ang mga adlaw sang mga himpit,
Kag ang palanublion nila manginsagihapon.
19 Indi sila mahuy-an sa malaut nga panag-on,

Kag sa mḡa adlaw sang gutum, pagabusgon sila.
20 Kay ang mḡa banyaga magakaladula,
Kag ang mḡa kaaway ni Iehoba, magakapanas, subung sang puni sang mḡa halaban,
Magakapanas sila nḡa daw sa asó.
21 Ang banyaga nagahulam, kag walâ pagbayad;
Apang ang matarung nagahikalooy kag nagahatag.
22 Kay ang mḡa pinakamaayo niya, magapanubli sang duta,
Apang ang mḡa pinakamalaut niya, pagapapason.
23 Si Iehoba amo ang nagapalig-on sang mḡa tikang sang tawo *nḡa maayo,*
Kag nagakawili sia sang iya dalanon.
24 Kon sia mapukan, indi mapukan sing bug-os,
Kay si Iehoba nagaagubay sang iya kamut.
25 Nanḡinpamatan-on ako, kag nagtigulang na,
Kag walâ ako sing makit-an nḡa matarung nḡa ginbayaan,
Bisan ang iya kaliwatan, nḡa nagapakilimos sing tinapay.
26 Sa tanan nḡa panag-on nagahikalooy kag nagapahulam sia,
Kag ang iya kaliwatan ginapakamaayo.
27 Likawi ang malain, himoa ang maayo,
Kag magakabuhi ka sa gihapon.
28 Kay si Iehoba nagahigugma sang katadlunḡan,
Kag walâ sia magabiya sa iya mḡa balaan,
Sa gihapon ginabantayan niya sila;
Apang ang kaliwatan sang mḡa banyaga ginapapas.
29 Ang mḡa matarung magapanubli sang duta,
Kag magapuyô sila sa gihapon sa iya.
30 Ang bâbâ sang matarung nagapamolong sing kaalam,
Kag ang iya dila nagahambal sing katadlunḡan.
31 Ang kasogoan sang iya Dios yara sa iya tagiposoon;
Nḡani ang ila mḡa tikang walâ magapanḡalanḡalang.
32 Ginatiid sang banyaga ang matarung,
Kag ginahimulatan niya nḡa patyon.
33 Indi pagitugyan sia ni Iehoba sa iya mḡa kamut,
Kag indi man sia pagatagudilian kon paghukman sia.
34 Maghulat-ka kay Iehoba, kag huptan-mo ang iya dalan,
Kag sia magapakataas sa imo nḡa sa pagpanubli sang duta.
Kon pagpapason ang mḡa makasasala, makakita ikaw sini.
35 Nakit-an ko ang banyaga nḡa daku sing kagamhanan,
Kag nagagapa sia subung sang kahoy nḡa hilaw sa iya kaugalinḡon nḡa duta.
36 Apang sang nag-agi, kag yari karon, walâ na;
Kag pinanḡita ko sia, kag walâ ko sia makit-i.
37 Pamalandonḡa ang lubus, kag tanawa ang matarung;
Kay may isa ka palaabuton sa tawo nḡa makidaiton,
38 Apang ang mḡa malalison pagapanlaglagon sing dunḡan;
Ang palaabuton sang mḡa banyaga, pagagabuton.
39 Apang ang kaluwasan sang mḡa matarung nagagikan kay Iehoba;
Sia amo ang kuta sa panag-on sang kalisdanan.
40 Kag si Iehoba nagabulig sa ila, kag nagabawi sa ila.
Ginapatimawa niya sila sa mḡa banyaga, kag ginaluwas niya sila,
Kay sila nagapalanilong sa iya.

Kalisud kag paghinulsul sang mḡa sala; pagdanḡup sa Dios sa pag-agum sing patawad kag sang kaluwasan.

Salmos ni Dabid Sa Pagpanumdum.

38 IEHOBA, ayaw ako pagsawaya sa imo kaakig,
Kag ayaw man ako pagsiloti sa imo kasingkal.
2 Kay ang imo mḡa baslay nagtulupa sa akon,
Kag nagtupa ang imo kamut sa akon.
3 Walâ sing maayo sa akon lawas banḡud sang imo panungud;
Kag walâ sing kalinong sa akon mḡa tul-an banḡud sang akon salâ.
4 Kay ang akon kalautan naglalapaw sa akon olo;
Subung sang mabug-at nḡa lulan, nḡa lakas ka bug-at sa akon.

5 Nagakaladunut, nagakalub-uk ang akon mĝa pilas
Bangud sang akon kabuang.
6 Nagakoko ako, nagapakakubus ako sing lakas gid;
Nagalalaw ako sa bug-os nĝa adlaw.
7 Kay ang akon mĝa hawak napunô sing kaalinĝaot,
Kag walâ sing maayo sa akon unud.
8 Linapyo ako kag binukbuk sing tuman gid;
Nagaugayong ako banĝud sang dakung kalisud sang akon tagiposoon.
9 Ginoo, sa atubanĝan mo yara ang tanan ko nĝa handum
Kag ang akon panghayhay walâ matago sa imo.
10 Ang akon tagiposoon nagapitik, kag nawad-an ako sing kusug;
Kag bisan pa ang kapawa sang akon mata walâ sa akon.
11 Ang akon mĝa abyan kag mĝa kaupdanan malayô sila sa akon kalalat-an,
Kag ang akon mĝa himata nagapalalayô sa akon.
12 Kag ang mĝa nagapanĝita sang akon kalág, nagabuluhat sing mĝa siod;
Kag ang mĝa nagahilikot sang akon kalainan, nagapamolong sing polong sa kalaglagan,
Kag nagakulumud sing mĝa limbong sa bug-os nĝa adlaw.
13 Apang ako, subung nĝa daw bunĝul, walâ magapamati,
Kag subung sang isa ka apa, nĝa walâ magabunĝat sang iya bâbâ.
14 Nĝani subung ako sang isa ka tawo, nĝa walâ magapamati,
Kag nĝa sa iya bâbâ walâ sing mĝa panalabton.
15 Kay sa imo, oh Iehoba, nagahulat ako.
Ikaw magasabat, Iehoba nĝa Dios nakon.
16 Kay nagsiling ako: "Nĝa indi sila magkalipay sa akon."
Sang ang akon tiil nakadanlog, nagapalalabawlabaw sila sa akon.
17 Kay ako nagahulayhulay na,
Kag ang akon kalisud yara sa atubanĝan ko gihapon.
18 Nĝani ginakilala ko ang akon kalautan,
Nagakag-as ako tunĝud sang akon salâ.
19 Kay ang akon mĝa kaaway mĝa punô sa kabuhi kag mĝa makusug;
Kag madamu ang mĝa nagadulumut sa akon sa walay kabangdanan.
20 Kag sang ginabalusan sing malain ang maayo,
Manĝinkaaway sila nakon tunĝud sa pagsunud ko sang maayo.
21 Ayaw ako pagpabayai, oh Iehoba;
Dios nakon, ayaw ka pagpalayô sa akon.
22 Dalidali ka sa pagbulig sa akon,
Oh Ginoo, kaluwasan nakon.

Pagtatap sa mĝa sala nĝa kaugalinĝon.—Ang pagkalip-ot sang kabuhi.—Ang pagtahud sang mĝa paghukom sang Dios, kag ang panĝamuyo among pugung nĝa sa pagkadimapailubon.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Sa Iedutun. Salmos ni Dabid.

39 NAGSILING ako: "Tatapon ko ang akon mĝa dalan,
Agud nĝa indi ako makasalâ sa akon dila;
Pagabusalan ko ang akon bâbâ,
Sang ang banyaga yari batok sa akon."
2 Nagpakaapa ako sing hipus; naghipus ako, bisan pa nahanunĝud sa maayo,
Kag nagdaku ang akon kasakit.
3 Naginit ang akon tagiposoon sa sulúd nakon,
Kag nagdabdab ang kalayo sa akon pagpamalandong,
Kag *niyan* naghambal ako sa akon dila.
4 Pahibaloa ako, Iehoba, sang akon katapusan,
Kag ano ang takus sang akon mĝa adlaw;
Mahibaloan ko kon daw ano ang katapok nakon.
5 Yari karon, ginhatagan mo ang akon mĝa kaadlawan sang kalaparan sang palad,
Kag ang akon edad subung sang walâ sa atubanĝan mo;
Sa pagkamatuud, ang tanan nĝa tawo nĝa nagakabuhi isa lamang ka huyup. Sela.
6 Sa pagkamatuud gid, ang tawo nagadayandayan nĝa daw landong;
Sa Pagkamatuud gid, lamang huyup ang hinigung nĝa ginahimo nila.

Nagatipon sia, kag walâ niya mahibaloi kon sin-o ang magapunpun.
7 Kag karon, Ginoo, ¿ano bala ang pagahulaton ko?
Ang akon paglaum yara sa imo.
8 Luwasa ako sa tanan ko nga mga paglalis;
Indi mo ako pagpapasipalahan sang buang.
9 Nagpakaapa ako, walâ ko pagpabungata ang akon bâbâ,
Kay ikaw naghimo sini.
10 Haw-asa sa akon ang imo mga bunal,
Sa bunal sang imo kamut nahagas ako.
11 Ginasilotan mo ang tawo tungud sang mga pagsakit nga ginbutang sa kalautan;
Kag. subung sang bukbuk, ginatunaw mo ang iya mangad nga labing nahamut-an.
Sa pagkamatuud gid, ang tanan nga tawo isa lamang sia ka huyup. Sela.
12 Oh Iehoba, pamatii ang akon pangamuyo, kag linga ang akon pagsingit.
Ayaw ka paghipus sa akon mga luha,
Kay dumuluong ako sa imo,
Kag manugpanlugayaw subung sang tanan ko nga mga ginikanan.
13 Ipalayô sa akon yadtong panuluk, agud nga magpanikasug ako,
Sa walâ pa ako magtaliwan kag walâ na.

Ang nagahulat nga may pagpailub pagaluwason.—Ang pagtuman labing maayo sa halad.—Pangamuyo, agud madangat ang kaluwasan.

Sa Pangolo nga musiko. Salmos ni Dabid.

40 NAGHULAT ako kay Iehoba sing mapainubuson,
Kag liningig niya ako, kag pinamatian niya ang akon pagtuaw.
2 Kag pinasaka niya ako sa isa ka boho nga makalaglag sa luwas sang madalum nga lunang.
Kag binutang niya ang akon mga tiil sa ibabaw sang batong bantiling, kag ginpalig-on niya ang akon mga tikang.
3 Kag binutang niya sa akon bâbâ ang bag-o nga ambahanon, ang pagdayaw sa akon Dios.
Ini nakita sang kadam-an, kag nagkalahadluk sila,
Kag nagsalalig sila kay Iehoba.
4 Bulahan ang tawo nga pinahamtang niya kay Iehoba ang iya pagsalig,
Kag walâ magatahud sa mga palabilabihon, bisan sa mga nagapalanugyan sa kabutigan.
5 Oh Iehoba, Dios nakon, ginpadamu mo ang mga kalatingalahan nga imo ginhimo,
Kag ang imo mga hunahuna pahanayon sa amon.
Indi sila namon masarangan pagsaysay sing pasunud sa imo;
Kon ako buut magbantala kag magpanugid sa ila,
Labi pa sila sang masarangan ko sa pagisip.
6 Walâ ka mahamuut sang halad kag dólot:
Binuksan mo ang akon mga idulunggug;
Walâ ka magpangayô sing halad nga sinunog, bisan halad sa katumbasan.
7 Niyan nagsiling ako: "Yari karon, nagakari ako;
Sa linukut sang tolon-an nasulat na nahanungud sa akon:
8 Ang paghimo sang imo kabubut-on, Dios ko, nahamut-an ko,
Kag ang imo kasogoan yari sa sulúd sang akon kasudlan."
9 Ginabantala ko ang katarungan sa daku nga katiponan;
Yari karon, walâ ko ginapungi ang akon mga bibig;
Iehoba, ikaw nakahibalo sini.
10 Walâ ko pagtagoa ang imo katarungan sa sulúd sang akon tagiposoon;
Ang imo katutum kag ang imo kaluwasan ginasiling ko:
Walâ ko pagtagoa ang imo kalooy kag ang imo kamatooran sa daku nga katilingban.
11 Ikaw, Iehoba, ayaw paghawiri sa akon ang imo mga kalooy;
Magbantay sa akon gihapon ang imo kalooy kag ang imo kamatooran.
12 Kay ginalibutan ako sing mga kalaut nga indi maisip;
Inabutan ako sang akon mga kalautan, sa bagay nga indi ako makakita sa ila;
Nagadalamu sila labi pa sa mga buhok sang akon olo, kag binayaan ako sang akon tagiposoon.

13 Oh Iehoba, magmahamuut ka pag-
luwas sa akon;
Iehoba, dali-ka sa pagtabang sa akon.
14 Manginmahuy-an kag magpalamu-
la sila sing tingub,
Ang mga nagapalangita sa paglaglag
sang akon kabuhi;
Mag-ilisol kag magmanginwalay du-
ngug
Ang mga nagahandum sang akon ka-
lainan.
15 Pagpamanason sila sa bayad kunta
bangud sang ila pagpasipala,
Ang mga nagasililing sa akon: "¡Ha!
¡Ha!"
16 Maghulugyaw kag magkalalipay sa
imo ang tanan nga nagapangita sa imo;
Kag magsiling gihapon sa mga naga-
higugma sang imo kaluwasan:
"Pagdayawon kunta si Iehoba."
17 Apang nalisdan ako kag nasit-an;
Si Iehoba magahunahuna sa akon.
Kabulig ko kag mamamawi ko ikaw.
Dios ko, ayaw ka pagdugay.

Ang Dios nagaalila sa mga imol.—Si Dabid nagapanalabiton sang kalautan sang iya mga kaaway, kag nagapangayo sa Dios sang kaluwasan.

Sa Pangolo nga musiko. Salmos ni Dabid.

41 BULAHAN ang nagaalila sa ma-
luya;
Sa dag-on sang kalainan pagabuhian
sia ni Iehoba.
2 Pagabantayan sia ni Iehoba kag
pagabuhion sia.
Magamanginbulahan sia sa duta;
Kag indi mo sia igtugyan sa kabubut-
on sang iya mga kaaway.
3 Pagaagubayon sia ni Iehoba sa
higdaan sang kasakit;
Pagapabalhinon mo ang bug-os niya
nga higdaan sa iya balatian.
4 Ako nagsiling: Iehoba, malooy-ka
sa akon:
Ayoha ang akon kalág, kay nakasalâ
ako batok sa imo.
5 Ang akon mga kaaway nagahambal
sing malain batok sa akon,
Nga nagapamangkot: "¿San-o pa sia
bala mamatay, kag madula ang iya
ngalan?"
6 Kag kon nagakari sia sa pagduaw sa
akon, nagapamolong sia sing kabutigan;
Ang iya tagiposoon nagatumpok nga
sa iya gid sang kalautan;
Kag sa nakagowa sa luwas, ginapa-
molong niya ini.
7 Ang tanan nga mga nagadulumut
sa akon, nagahilinutikay sing tingub
batok sa akon;
Nagapaladugi sila sang makadaut ba-
tok sa akon:
8 "Butang nga makamamatay nag-
abut sa iya,
Kag ang napukan sa higdaan, indi na
makabangon liwat."
9 Bisan pa ang tawo nga akon kahi-
daet, nga akon ginasaligan, nga naga-
kaon sang akon tinapay,
Ginabayaw niya batok sa akon ang
iya tikod.
10 Apang ikaw, Iehoba, malooy-ka
sa akon, kag pabangona ako,
Kag magbayad ako kunta sa ila.
11 Sa sini ginakilala ko nga naka-
pahamuut ako sa imo,
Kon ang akon kaaway indi maghug-
yaw batok sa akon.
12 Kag ako, ginaagubay mo ako sa
akon pagkalubus,
Kag ginapahamtang mo ako sa atu-
bangan mo sa gihapon.
13 Magmangindalayawon si Iehoba,
ang Dios ni Israel,
Sa mga tinuig sang mga katuigan.
Kabay pa kag kabay pa.

TOLON-AN II.

Ang manugsulat nagahandum sing mainit gid sa pag-alagad sa Dios sa iya Simbahan.

Sa Pangolo nga musiko. Maskil sang mga anak ni Kore.

42 SILING nga ang usá nagaima
tungud sang kasulgan sang mga
tubig,
Subung man nagatuaw tungud sa imo,
Oh Dios, ang kalág nakon.
2 Ang akon kalág may kauhaw sa
Dios, sa Dios nga buhi;
¿San-o ako magakari kag magaatu-
bang sa Dios?
3 Ang akon mga luha amo ang akon
tinapay sa adlaw kag sa gab-i,
Kag ginasilingan ako nila sa bug-os
nga adlaw:
"¿Diin bala ang imo Dios?"
4 Pagapanumdumon ko ini, kag pa-
gaiula ko sa akon ang akon kalág:
Kon paano nga nag-upud ako sa ka-

dam-an kag nagdul-ong ako sa iya sa baláy sang Dios,
Nga may tingug sa kalipay kag sa pagdayaw sang kadam-an, nga nagahilinugyaw.
5 ¿Kay ngaa bala nagadunguk ka, oh kalág ko,
Kag nagakalisang ka sa akon?
Hulat-ka sa Dios; kay pagadayawon ko pa sia
Tungud sang kaluwasan sang iya nawung.
6 Dios ko, ang akon kalág nagadunguk sa akon,
Ngani nagapanumdum ako sa imo nayon sa duta sang Iordan,
Kag kutub sa mga Hermon, nayon sa bukid sa Misar.
7 Ang isa ka kaidadalman nagatawag sa isa ka kaidadalman, sa kagahud sang iya mga kasulgan.
Ang tanan mo nga mga hanol kag ang tanan mong kabakoloran naglalapaw sa akon.
8 Pagasogoon ni Iehoba ang iya kalooy sa kaadlawon,
Kag sa kagab-ihon ang iya ambahanon mangin yari sa akon,
Ang pagpangamuyo sa Dios sang akon kabuhi.
9 Magasiling ako sa Dios: "Batong bantiling nakon,
¿Ngaa bala nalimtan mo ako? ¿Ngaa bala nagalalaw ako tungud sang pagpigos sang kaaway?"
10 Ang akon mga kaaway nagapasipala sa akon kag ginadogmok nila ang akon mga tulan,
Sang nagasililing sila sa bug-os nga adlaw: "¿Diin bala ang imo Dios?"
11 ¿Ngaa bala nagadunguk ka, kalág ko?
Kag ¿ngaa bala nagakalisang ka sa akon?
Maghulat-ka sa Dios, kay pagadayawon ko pa sia,
Sia nga amo ang kaluwasan sang akon nawung kag ang akon Dios.

Pangamuyo sang manugambahan, agud nga pagdalhon sia sa Puluy-an nga balaan.

43 HUKMI ako, oh Dios, kag tabangi ang akon kasaba, batok sa katawohan nga banyaga;
Luwasa ako sa tawo nga madaya kag madauton.
2 Kay ikaw amo ang Dios sang akon kabakuran. ¿Kay ngaa bala ginsikway mo ako?
¿Kay ngaa bala nagalalaw ako tungud sa pagpigos sang kaaway?
3 Ipadala ang imo kapawa kag ang imo kamatooran; ini *sila* magtuytuy sa akon;
Magmando sila sa akon sa bukid sang imo pagkabalaan,
Kag sa imo mga puluy-an.
4 Niyan magasulúd ako sa halaran sang Dios,
Sa Dios nga amo ang kasadya sang akon kalipay;
Kag pagadayawon ko ikaw nga may arpa, oh Dios, Dios ko.
5 ¿Ngaa bala nagadunguk ka, oh kalág ko,
Kag ngaa nagakalisang ka sa akon?
Maghulat-ka sa Dios, kay pagadayawon ko pa sia,
Sia nga amo ang kaluwasan sa akon nawung kag sang akon Dios.

Ang banwa sang Dios nagapahanumdum sang mga kaayohan nga nagligad.—Nagaampo sia nga manginluwas sa mga kalautan nga karon.

Sa Pangolo nga musiko. Sang mga anak ni Kore. Maskil.

44 OH Dios, nakabati kami sang amon mga idulungug, ginpanugid sa amon sang amon mga ginikanan,
Ang buhat nga ginhimo mo sa ila mga kaadlawan, sa daan nga mga dagon.
2 Ikaw, gintabog mo sang imo kamut ang *iban* nga mga katawohan, apang pinananum mo sila;
Ginlaglag mo ang *iban* nga mga banwa, apang pinapaaplaag mo sila.
3 Kay walâ nila maiya ang duta sang ila hinganiban,
Kag walâ man sila maluwas sang ila butkon;
Kondi sang imo too, kag sang imo butkon kag sang kapawa sang imo nawung,
Kay nahamut-an mo sila.
4 Ikaw, oh Dios, amo ang akon hari;
Magsogo ka sing mga kaluwasan kay Iakob.
5 Sa imo pagasungayon namon ang amon mga kasumpung;
Sa imo ngalan pagapanlapakon namon ang mga nagatilindug batok sa amon.

6 Kay walâ ako magasalig sa akon pana,
Kag ang akon hinğaniban indi man makaluwas sa akon.
7 Kay ikaw nagabantay sa amon sa amon mğa kaaway,
Kag pinakahuyan mo ang mğa nagadumut sa amon.
8 Sa Dios nagahimaya kami sa adlaw-adlaw,
Kag sa gihapon pagaologon namon ang imo ngalan. Sela.
9 Apang ginasikway mo kami, kag ginapakahuy-an mo kami,
Kag walâ ka magagowa sa amon mğa kasoldadosan.
10 Ginapaisol mo kami gikan sa kasumpung,
Kag ang mğa nagadulumut sa amon, nagkuluha sing hinublas.
11 Ginabutang mo kami nğa kalan-on subung nğa mğa obeha,
Kag ginapaaplaag mo kami sa tungâ sang katawohan.
12 Ginabaligya mo ang imo banwa sa walay bili,
Kag walâ mo pagpakamahala sila sa mataas nğa bili.
13 Ginahimo mo kami nğa iligoon sang pasipala sang amon mğa kasilinğan,
Nğa kaladlawan kag luyubitan sa mğa nagalilibot sa amon.
14 Ginahimo mo kami nğa hulobaton sang katawohan,
Nğa talanğotalanğoan sang mğa kabanwaanan.
15 Sa adlawadlaw ang akon pasipala yari sa atubanğan nakon,
Kag natabunan sang kahuluy-an ang akon guya,
16 Sa tinğug sang nagapakahuya kag nagabuyayaw sa akon,
Banğud sang kaaway kag sang nagapanimalus.
17 Tanan ini nag-alabut sa amon, kag kami walâ malimut sa imo,
Kag walâ kami nanğindimatutum sa imo katipan ;
18 Walâ man magtalikod ang amon tagiposoon,
Bisan magisol ang amon mğa tikang sa imo banas,
19 Sa pagboong mo sa amon sa duug sang mğa sakal,
Kag sa paglikup mo sa amon sang landong sang kamatayon.
20 Kon nakalimut kami sa nğalan sang amon Dios,
Kon ginbayaw namon ang amon mğa kamut sa Dios nğa dumuluong,
21 ¿Indi bala pagusisaon ini sang Dios?
Kay ginakilala niya ang mğa ginalikman sang tagiposoon.
22 Apang, banğud sa imo, ginapatay kami sa adlawadlaw,
Ginakabig kami nğa mğa obeha nğa sa ihawan.
23 Pagmata-ka, ¿nğaa bala nagakatolog ka, Ginoo?
Banğon ka, ayaw ka pagpalayô sa gihapon.
24 ¿Kay nğaa bala ginatago mo ang imo nawung,
Kag ginakalimtan mo ang amon kalisdanan, kag ang pagpigos sa amon?
25 Kay ang amon kalág nagadunğuk tubtub sa yab-ok,
Ang amon lawas nagaduut sa duta.
26 Pagbanğon-ka sa pagbulig sa amon,
Kag tubsa kami tunğud sang imo bugay.

Pagtalastas nğa manalagnaon sang paghiliusa nğa espirituhanon ni Kristo kag sang iya iglesia.

Sa Panğolo nğa musiko. Sa Sosanim. Sang mğa anak ni Kore. Maskil. Ambahanon sa gugma.

45 NAGAPAAWAS ang akon tagiposoon sang polong nğa magayon;
Nagasiling ako : Ang akon mğa binuhatan manğin sa hari :
Ang akon dila manğinpluma sang madasig nğa manugsulat.
2 Magayon ka labi pa sa mğa anak sa mğa tawo.
Ang bugay nagaagay sa imo mğa bibig;
Nğani, ginapakamaayo ka sang Dios sa gihapon.
3 Itaklus-mo ang imo hinğaniban sa imo hawak, oh Maisug,
Nğa amo ang imo himaya kag ang imo pagkahalangdon.
4 Kag sa imo pagkaharianon, lakat-ka sa pagdaug, idoso ang imo kanga,
Banğud sang kamatooran kag sang katarunğan nğa maloloy-on;
Kag magtudlo sa imo ang imo too sang mğa butang nğa makanğilidlis.

5 Ang imo mğa baslay mğa matalum,
Ang mğa kabanwaanan magakalapukan sa idalum nimo;
Pagapilason nila ,ang tagiposoon sang mğa kaaway sang hari.
6 Ang imo lingkoran nğa harianon, oh Dios, nagapadayon sa gihapon kag walay katapusan.
Patok nğa harianon sang katarunğan ang patok nğa harianon sang imo ginharian.
7 Ginhigugma mo ang katarunğan, kag ginadumtan mo ang kalautan;
Nğani hinaplas ka sang Dios, sang Dios mo,
Sing lana sa kalipay, labi pa sa imo mğa kaupdanan.
8 Ang tanan mo nğa mğa panapton *nagapalanghamut* sing mira, sing aloe kag kasia,
Sa mğa hulut nğa tiposo, diin nğa ginhugyaw ka nila nğa mğa may kinuskus.
9 Ang mğa anak nğa babae sang mğa hari sa tunğâ sang imo mğa babae nğa dunganon;
Yara ang hari nğa babae sa imo too nğa nahuyasan sang bulawan sa Opir.
10 Pamati-ka, anak nğa babae, kag tuluk-ka, kag ilinği ang imo idulunğug,
Kag limuti ang imo banwa, kag ang baláy sang imo amay;
11 Kag paghandumon sang hari ang imo kagayonan,
Kag yaub-ka, kay sia amo ang imo ginoo.
12 Kag ang anak nğa babae sa Tiro, yadto didto nğa may dólot.
Magapalanğabay sang imo pagbulig ang mğa mangaronon sang banwa.
13 Ang anak nğa babae sang hari sa sulúd sang puluy-an, tanan sia mahimayaon:
Hinabol nğa bulawan ang iya panapton.
14 Nğa may mğa *panapton* nğa binordahan pagadalhon sia sa hari;
Sa olehe niya *nagasulunúd ang* mğa ulay nğa babae,
Nğa iya mğa kaupdanan nğa babae, nğa ginpakari sa imo.
15 Pagapandalhon sila nğa may paghugyaw kag pagkalipay;
Magasululúd sila sa baláy nğa harianon sang hari.
16 Sa baylo sang imo mğa ginikanan manğinimo mğa anak;
Yadto sila pagahimoon mo nğa mğa dunganon sa bug-os nğa duta.
17 Himoon ko nğa pagapanumdumon ang imo nğalan sa tanan nğa mğa kaliwatan.
Tunğud sina pagadayawon ka sang kabanwaanan, sa walay katapusan kag sa gihapon.

Himpit nğa pagsalig sang mğa nagatoloo sa Dios.

Sa Panğolo nğa musiko. Sang mğa anak ni Kore. Sa Alamot. Ambahanon.

46 ANG Dios amo ang amon dalangpan kag ang *amon* kuta,
Ang isa ka kabulig nğa makita nğa gamhanan sa mğa kalisdanan.
2 Nğani indi kami mahadluk, bisan magbaliskad ang duta,
Bisan maghuyung ang mğa kabukiran nğa *malusud* sa alibutod sang dagat;
3 Bisan maghalagunung kag magdalakaldakal ang mğa tubig,
Bisan magkulurug ang mğa kabukiran banğud sang iya bugal. Sela.
4 May subâ nğa ang iligan niya nagapakalipay sa banwa sang Dios,
Nğa amo ang duug nğa balaan sang mğa puluy-an sang Labing-Mataas.
5 Ang Dios yara sa tunğâ niya, indi sia mationg:
Ang Dios magabulig sa iya sa pagpamanagbanag sang kaagahon.
6 Nagagalahud ang mğa katawohan, nagahulanğay ang mğa ginharian:
Nagakatinğug sia, nagakatunaw ang duta.
7 Si Iehoba sang Sebaot yari kaúpud namon;
Ang amon dalangpan amo ang Dios ni Iakob. Sela.
8 Kari-kamo, tan-awa-ninyo ang mğa binuhatan ni Iehoba,
Nğa nagabutang sing kahapayan sa duta.
9 Nğa nagapatunung sa mğa pag-ilinaway tubtub sa ukbung sang duta,
Nğa nagabali sang pana, nagautúd sang bangkaw,
Kag nagasunug sang mğa kanga sa kalayo.
10 "Pahimuyung-kamo, kag kilalahaninyo, nğa ako amo ang Dios,
Nğa pagapalabawon ako sa ibabaw sang mğa katawohan, pagapalabawon ako sa duta."

11 Si Iehoba sang Sebaot yari kaúpud namon;
Ang amon dalangpan amo ang Dios ni Iakob. Sela.

Ang pagdaug sang ginharian sang Dios.

Sa Pangolo nga musiko. Sang mğa anak ni Kore. Ambahanon.

47 TANAN nğa mğa banwa, palamakpak kamo sang mğa kamut;
Hinugyaw kamo sa Dios sa tinğug sang pagdaug.
2 Kay si Iehoba, ang labing Mataas, kalahadlukan sia;
Daku sia nğa hari sa ibabaw sang bug-os nğa duta.
3 Ginapasakup niya ang kabanwaanan so aton,
Kag ang katawohan sa idalum sang aton mğa tiil.
4 Sia nagapili sa aton sang mğa palanublion,
Nğa himaya ni Iakob, nğa iya hinigugma. Sela.
5 Ang Dios nagasaka nğa may hinugyaw,
Si Iehoba sa tunug sang budyong.
6 Ologa-ninyo ang Dios, ologa-ninyo;
Ologa-ninyo ang aton hari, ologa-ninyo.
7 Ang Dios amo ang hari sang bug-os nğa duta;
Ologa-ninyo nğa may kaalam.
8 Ang Dios nagahari sa mğa katawohan,
Limingkod ang Dios sa ibabaw sang iya balaan nğa lingkoran nğa harianon.
9 Ang mğa dunganon sang kabanwaanan nagasilimpon
Sa banwa sang Dios ni Abraham,
10 Kay iya sang Dios ang mğa kalasag sang duta:
Sia tuman gid ka taas.

Kagayonan kag mğa pinasahi nğa bugay sang Ierusalem.

Ambahanon. Salmos sang mğa anak ni Kore.

48 DAKU si Iehoba, kag tuman gid ka takus nğa pagdayawon,
Sa banwa sang aton Dios, sa bukid sang iya pagkabalaan.
2 Magayon sa kataason, ang kalipay sang bug-os nğa duta,
Amo ang bukid nğa Sion, sa kaluyohan sang Aminhan,
Ang banwa sang daku nğa hari,
3 Nğa sa iya mğa baláy nğa harianon ginakilala ang Dios nğa dalangpan.
4 Kay yari karon, ang mğa hari sa duta nagtilipon didto,
Nagtalaliwan sila nğa tanan.
5 Kag nakit-an nila sia, kag sa gilayon nagkalatinğala sila,
Nagkalalisang kag nagdalidali sila sa pagpalagyo.
6 Didto inabut sila sing pagkurug, sing kasakit subung sang babae, nğa nagaanak.
7 Sa hanğin nğa Timug ginaboong mo ang mğa sakayan sa Tarsis.
8 Ang nabatian namon, ini amo ang nakit-an namon,
Sa banwa ni Iehoba sang Sebaot, sa banwa sang amon Dios:
Ginapalig-on sia sang Dios sa gihapon. Sela.
9 Ginahulat namon ang imo kalooy, oh Dios,
Sa tungâ sang imo Simbahan.
10 Sono sang imo nğalan, oh Dios,
Amo man ang kadayawan mo tubtub sa ukbung sang duta;
Ang imo too punô sang katarunğan.
11 Magkalipay ang bukid sa Sion,
Maghulugyaw ang mğa anak nğa babae ni Iuda,
Tunğud sang imo mğa paghukom.
12 Maglakat-kamo sa kilid sang Sion, kag libuton-ninyo sia:
Isipa-ninyo ang iya mğa tore,
13 Pamalandonğa-ninyo ang kabakuran sang iya mğa kuta,
Tuluka-ninyo ang iya mğa baláy nğa harianon,
Agud nğa igpanugid ninyo ini sa kaliwatan nğa palaabuton.
14 Kay ining Dios amo ang aton Dios sa gihapon kag sa gihapon.
Sia magamando sa aton sa ibabaw sang kamatayon.

Kabuangan ang pagsalig sa mğa mangad.

Sa Pangolo nğa musiko. Sang mğa anak ni Kore. Ambahanon.

49 PAMATII-ninyo ini, mğa banwang tanan;
Linga-ninyo, tanan kamo nğa mğa pumuluyô sang kalibutan,

2 Kamo nḡa mḡa timawa, subung man kamo nḡa mḡa halangdon,
Ang mangaranon kag ang imol sing tingub gid.
3 Ang akon bâbâ magapamolong sing kaalam,
Kag ang pamalandong sang akon tagiposoon manḡinsaihibalo.
4 Pagailinḡi ko sa mḡa halimbawa ang akon idulunḡug;
Pagasaysayon ko sa arpa ang akon paktakon.
5 ¿Nḡaa bala magakahadluk ako sa mḡa adlaw sang kalautan,
Kon ginalibutan ako sang kalainan sang mḡa nagakilitin sa akon?
6 Sila nagasalalig sa ila mḡa kahimtanḡan,
Kag nagapalabugal sa kabugana sang ila mḡa mangad;
7 Walâ sing sin-o nḡa sarang sa bisan ano nḡa bagay makatubus sa iya útud,
Bisan maghatag sa Dios sang iya gawad.
8 Kay ang katubsanan sang iya kabuhi lakas gid ka mahal,
Kag kinahanglan nḡa magpanḡindi sia
9 Sa pagkabuhi sa gihapon gid,
Kag nḡa indi magtan-aw sia sang lulubnḡan;
10 Kay makit-an niya sia. Nagakalamatay ang mḡa maalam;
Ang buangbuang kag ang kulangkulang nagakawálâ sila nḡa alanḡay gid,
Kag ginabilin nila sa iban ang ila mḡa mangad.
11 Sa sulúd nila, nagahunahuna sila nḡa ang ila mḡa baláy manḡinwalay katapusan,
Kag ang ila mḡa puluy-an sa kaliwatan kag sa kaliwatan.
Ginahinḡalanan nila sang ila nḡalan ang ila mḡa duta.
12 Apang ang tawo sa iya kadunganan walâ magapadayon;
Kaanḡay sia sa mḡa sapat nḡa nagakalawálâ.
13 Amo ini ang ila dalan: may kabuang sa ila;
Walay sapayan, ang mḡa nagasulunud sa ila, nagakalahamuut sa ila mḡa pinolonḡan. Sela.
14 Subung sa mḡa pinanong nḡa *kahayupan* pagaibutang sila sa lulubnḡan;
Ang kamatayon nagahabhab sa ila,
Kag ang mḡa matadlung manḡinginoo sa ila sa kaagahon,
Kag ang ila kagayon pagapahagason sa lulubnḡan, nḡa malayô sa ila puluy-an.
15 Apang ang Dios magatubus sang akon kabuhi sa gahum sang kamatayon,
Kay iya ako pagakuhaon. Sela.
16 Busa indi ka mahadkuk kon may sin-o nḡa nagamangaranon,
Kon magukad ang himaya sang iya baláy;
17 Kay sa pagkamatay niya, walâ gid sia sing pagadalhon,
Bisan magpanaug sa *olehe niya* ang iya himaya.
18 Bisan pa sa magakabuhi sia, nagapakamaayo sia sa iya kalág,
Kag nḡa pagdayawon ka nila, kay nagapakabulahan ka,
19 Magasimpon ka sa kaliwatan sang imo mḡa ginikanan,
Nḡa indi na gid sila makakita sing kapawa sa gihapon.
20 Ang tawo nḡa yara sa kadunganan, nḡa walay ihibalo,
Manḡisubung sia sang mḡa hayup nḡa nagakalawálâ.

Pagahukman sang Dios ang kalibutan.—Sia maluyag sang pagkamatinumanon kag indi sang halad.

Salmos ni Asap.

50 ANG Makagagahum, ang Dios, si Iehoba, nagapamolong,
Kag gintawag niya ang duta gikan sa Sidlanḡan tubtub sa Katundan.
2 Sa Sion, nḡa kahimpitan sang kagayonan,
Ang Dios nagapakita sang iya sidlak.
3 Ang aton Dios nagakari kag walâ magahipus;
Kalayo nagaupúd sa atubanḡan niya,
Kag sa libot niya may daku nḡa bagyo.
4 Ginatawag niya ang mḡa lanḡit sa ibabaw,
Kag ang duta, sa paghukum sa iya banwa:
5 "Tipuna-ninyo sa akon ang akon mḡa balaan,
Ang mḡa nakigkatipan sa akon sa halad."
6 Kag igabantala sang kalanḡitan ang iya katarunḡan;
Kay ang Dios gid amo ang hukom. Sela.
7 Pamati-ka, banwa nakon, kag magapamolong ako,

Pamatii, Israel, kag magapamatuud ako sa tungâ nimo.
Ako amo ang Dios, ang imo Dios.
8 Walâ ko ikaw pagasabdonğa tunğud sang imo mğa halad;
Ang imo mğa halad nğa sinunog yari gihapon sa atubanğan nakon.
9 Walâ ako magakuha sa imo baláy sang tinday nğa lalaki sang baka,
Bisan ang mğa kanding nğa lalaki sa imo mğa palasudlan.
10 Kay akon ang tanan nğa kasapatan sa talon,
Kag ang mğa kasapatan sa linibo nğa mğa bakolod.
11 Ginakilala ko ang tanan nğa mğa pispis sa kabukiran,
Kag ang mğa nagadalayan sa latagon.
12 Kon ako kunta paggutumon, indi ko ini pagisiling sa imo,
Kay akon ang kalibutan kag ang iya kabug-osan.
13 ¿Magakaon ako ayhan sang unud sang baka,
Kon magainum ako sang dugo sang mğa kanding nğa lalaki?
14 Maghalad-ka sa Dios sing halad sa pagdayaw,
Kag tumanon-mo ang imo mğa saad sa Labing-Mataas.
15 Kag tawgon-mo ako sa adlaw sang kalisdanan:
"Pagaluwason ko ikaw, kag ikaw magahimaya sa akon."
16 Apang, sa malaut nagasiling ang Dios:
"¿Ano ang paghimoon mo bala sa pagpanugid sang akon mğa palatukuran,
Kag paghuput sang akon katipan sa imo bâbâ,
17 Nğa ginadumtan mo ang pagsaway,
Kag ginatalikdan mo ang akon mğa polong?
18 Kon makita mo ang makawat, nagadalagan ka kaúpud sa iya,
Kag yara ang bahin mo sa mğa makihilahion.
19 Ang imo bâbâ ginatugyan mo sa kalainan,
Kag ang imo dila nagapatok sing limbong.
20 Kon nagalingkod ikaw, nagahambal ikaw batok sa imo útud,
Kag nagapasipala ka sa anak nğa lalaki sang imo ilóy.
21 Yari karon, ini nğa mğa butang ginhimo mo; kag tunğud kay naghipus ako,
Nagahunahuna ikaw nğa, sa pagkamatuud, manğinsubung ako sa imo.
Pagasawayon ko ikaw, kag ibutang ko *ining* tanan sa atubanğan sang imo mğa mata.
22 Busa talastason-ninyo ini, kamo nğa nagakalalimot sa Dios,
Basi kon pag-agawon ko kamo, kag walay sin-o nğa magluwas.
23 Ang nagahalad sing pagdayaw, nagahimaya sa akon;
Kag ang nagahusay sing igo sang iya dalanon,
Igapahayag ko sa iya ang kaluwasan sang Dios."

Si Dabid nagatuad sang iya sala kag nagapanğabay sa Dios nğa patawaron sia kag baylohan ang iya tagiposoon.

Sa Panğolo nğa musiko. Salmos ni Dabid; sang nakasulud na sia kay Batseba, kag nag-abut sa iya si Natan nğa manalagna.

51 KALOOYI ako, oh Dios, sono sa imo kalooy;
Sono sa kadamuon sang imo bugay, panasa ang akon mğa paglalis.
2 Hugasi ako sing himpit gid sang akon kalautan,
Kag tinloi ako sang akon salâ.
3 Kay ginakilala ko ang akon mğa paglalis,
Kag ang akon salâ yari gihapon sa atubanğan nakon.
4 Sa imo, sa imo lamang nakasalâ ako,
Kag nahimo ko ang malain sa atubanğan sang imo mğa mata;
Sa bagay nğa pagkilalahon ikaw nğa matarung sa imo polong,
Kag putli kon ikaw maghukom.
5 Yari karon, sa kalautan natawo ako,
Kag sa salâ ginpanamkon ako sang akon ilóy.
6 Yari karon, ikaw nagahigugma sang kamatooran sa tagiposoon;
Kag sa tago ginapahanğup mo ako sing kaalam.
7 Ulaya ako sang isopo, kag manğinmatinlo ako;
Hugasi ako, kag manğinmaputi ako labi sang niebe.

8 Papamatia ako sang himaya kag kalipay,
Agud nga magkalalipay ang mga tulan, nga imo ginboong.
9 Palipdi ang imo nawung sa akon mga salâ,
Kag panasa ang tanan nakon nga mga kalainan.
10 Tugaha sa akon, oh Dios, ang isa ka kasingkasing nga matinlo;
Kag bag-oha ang isa ka espiritu nga matadlung sa sulúd nakon.
11 Ayaw ako pagtabuga sa atubangan mo,
Kag ayaw pagkuhaa sa akon ang imo balaan nga Espiritu.
12 Iuli sa akon ang kalipay sang imo kaluwasan;
Kag ang espiritu nga nahanda sa maayo, mag-agubay sa akon.
13 Niyan pagaitudlo ko sa mga malalison ang imo mga dalanon;
Kag ang mga makasasalâ magliliso sa imo.
14 Luwasa ako sa dugo nga pinatolo, oh Dios, Dios sang akon kaluwasan.
Mag-ambahan ang akon dila sang imo katarungan.
15 Ginoo, patikaba ang akon mga bibig,
Kag magbantala ang akon bâbâ sang imo kadayawan.
16 Kay walâ ka magakawili sang mga halad, nga pagaihalad ko sa imo:
Walâ ka mahamuut sang halad nga sinunog.
17 Ang mga halad sang Dios among espiritu nga mahinulsulon.
Ikaw walâ magatamay sang tagiposoon
Nga boong kag masulub-on, oh Dios.
18 Himoa ang maayo sa Sion sa imo maayo nga luyag;
Patinduga ang mga kuta sa Ierusalem.
19 Niyan magapawili sa imo ang mga halad sa katarungan,
Ang halad nga sinunog,
Kag ang halad nga sinunog sing bugos;
Niyan pagaihalad nila sa ibabaw sang imo halaran ang mga tinday sang baka.

Si Dabid nagatagna sang kalaglagan sang mga malaut, kag nagasalig sa Dios.

Sa Pangolo nga musiko. Maskil ni Dabid, sang pag-abut ni Doeg, nga Iduminhon, nga nagpahibalo kay Saul, nga nagasiling: "Si Dabid nag-abut sa baláy ni Ahimelek."

52 ¿KAY ngaa bala nagahimaya ka sa kalainan, oh maisug?
Ang kalooy sang Dios dayon gid.
2 Mga pagdaut ginapadugi sang imo dila,
Subung sang labaha nga matalum, ikaw nga nagahimo sing limbong.
3 Ginahigugma mo ang malain labi sang maayo:
Ang butig, labi sang polong sang katarungan. Sela.
4 Ginahigugma mo ang tanan nga mga pololongon nga madauton,
Malimbongon nga dila.
5 Ang Dios man magalaglag sa imo sa gihapon:
Pagadakpon ka niya, kag pagahulbuton ka niya sa imo puluy-an,
Kag pagapanason ka niya sa duta sang mga buhi. Sela,
6 Kag magatalan-aw ang mga matarung sa iya, kag magakalahadluk sila,
Kag magakaladlaw sila sa iya, nga *nagasiling:*
7 "Yari karon, ang tawo nga walâ maghimo sa Dios nga kapag-unan niya,
Kondi nga nagsalig sia sa kadamuon sang iya mga mangad,
Kag nagpakalig-on sia sa iya kalautan."
8 Apang yari ako subung sang lumbay nga oliba sa baláy sang Dios;
Sa kalooy sang Dios nagasalig ako sa gihapon kag sa walay katapusan.
9 Pagadayawon ko ikaw sa gihapon tungud sang imo ginahimo;
Kag magahulat ako sa imo ngalan, kay maayo sia, sa atubangan sang imo mga balaan.

Pagkamalaut kag pagkadunot sang mga tawo.

Sa Pangolo nga musiko. Sa Mahalat. Maskil ni Dabid.

53 NAGASILING ang buangbuang sa iya tagiposoon: "Walay Dios."
Nagkaladunot sila, kag ginhimo nila nga kalangil-aran ang ila kalautan.

Walâ sing sin-o nĝa nagahimo sing maayo.
2 Ang Dios kutub sa kalanĝitan nagatamud sa mĝa inanak sang mĝa tawo,
Sa pagtan-aw kon may iban nĝa mahantupon, nĝa nagapanĝita sa Dios.
3 Ang tagsatagsa nagtalikod: ang tanan nagkaladunot.
Walâ sing sin-o nĝa nagahimo sing maayo, walay bisan isa lang.
4 ¿Walâ bala sing pagkilala ining tanan nĝa nagahimo sing kalautan?
Ginkaon nila ang akon banwa, subung sang pagkaon nila sang tinapay;
Sa Dios walâ sila magpalanawag.
5 Sa diin walâ sing kalahadlukan, magakulurug sila sa kahanĝawa;
Kay pagaiwaraag sang Dios ang mĝa tul-an sang nagapatindug sing dulugan batok sa imo.
Pagapakahuy-an mo sila, kay ang Dios nagasikway sa ila.
6 ¡Oh, san-o magaabut kutub sa Sion ang mĝa kaluwasan sa Israel!
Kon pagpapaulion sang Dios ang mĝa bihag sang iya banwa,
Magahimaya si Iakob kag magakalipay si Israel.

Panĝamuyo ni Dabid, agud luwasoa sia.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Sa Neginot. Maskil ni Dabid, sang pag-abut sang mĝa Sipinhon kag nagsililing kay Saul: "¿ Walâ bala si Dabid magapanago sa aton duta?"

54 OH Dios, luwasa ako tunĝud sang imo nĝalan,
Kag sa imo gahum hukmi ako.
2 Oh Dios, pamatii ang akon panĝamuyo,
Dunga ang mĝa katarunĝan sang akon bâbâ.
3 Kay ang mĝa dumuluong nagatilindug batok sa akon,
Kag ang mĝa malugus nagapalanĝita sang akon kabuhi:
Walâ nila ginapahamtang ang Dios sa atubanĝan nila. Sela.
4 Yari karon, ang Dios amo ang nagabulig sa akon,
Ang Ginoo yara sa mĝa nagaagubay sang akon kabuhi.
5 Sia magauli sang malain sa akon mĝa kaaway;
Papasa sila sono sang imo kamatooran.
6 Sa kabubut-on gid magahalad ako sa imo;
Pagadayawon ko ang imo nĝalan, oh Iehoba, kay maayo sia.
7 Kay ginaluwas niya ako sa tanan nĝa kalisdanan; kag ang akon mata nagapahuway sa akon mĝa kaaway.

Si Dabid nagapanghakroy sang kalainan sang iya mĝa kaaway, nagapadayon sa pagpanĝamuyo kag nagasalig sa Dios.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Sa Neginot. Maskil ni Dabid.

55 DUNGA, oh Dios, ang akon panĝamuyo,
Kag indi ka magpanago sa akon pagampo.
2 Talupangda ako, kag sabta ako.
Ginakugmat ako sa akon panghakroy, kag nagatuaw ako,
3 Banĝud sang tinĝug sang kaaway,
Kag sa atubanĝan sang pagpigos sang Madauton;
Kay ginahaboy nila sa ibabaw nakon ang kalainan,
Kag sa kasingkal ginalagas nila ako.
4 Ang akon tagiposoon masinakiton sa sulúd nakon.
Kag mĝa kakugmat sa kamatayon nagkalaholog sa ibabaw nakon.
5 Kahadluk kag kurug nagdululut sa akon,
Kag ang kakugmat naglikup sa akon.
6 Kag nagsiling ako: ¡Oh, kon may mĝa pakpak pa lang ako subung sang salampati,
Magalupad ako kuntani, kag magapanĝita ako sing puluy-an!
7 Sa pagkamatuud magapalagyo ako kuntani sa malayô:
Magapuyô ako kuntani sa kahanayakan. Sela.
8 Magadalidali ako kuntani sa pagpalagyo sa isa ka palalipdan
Sa hanĝin nĝa buhawihon, sang unos.
9 Gub-a, oh Ginoo, pihakpihaka ang dila nila;
Kay nakita ko ang linugusay kag binanĝig sa banwa.
10 Ginalibot nila sia sa ibabaw sang iya mĝa kuta sa adlaw kag sa gab-i,
Kag may kalautan kag panĝabudlay sa tunĝâ niya;
11 May mĝa pagdaut sa tunĝâ nila,
Kag ang pagpigos kag ang limbong walâ pagpalayô sa iya mĝa nakawaan.

12 Kay walâ magapasipala sa akon
ang isa ka kaaway,
Nğa kuntani sia napasaylo ko ;
Kay indi sia ang nagadumut sa akon,
ang nagatindug batok sa akon,
Makapanago ako kunta sa iya ;
13 Apang ikaw, tawo nğa ginpaka-
anğay ko sa akon,
Nğa kaúpud ko kag pinakahirup ko
nğa abyan :
14 Nğa tinğub kami nagapahayagay
sing matam-is gid sang amon mğa tinago,
Sa Baláy sang Dios nagaúpud kami
sa kadam-an.
15 ¡ Ang kahapayan sa ibabaw nila !
Magpalanaug sila nğa mğa buhi sa
lulubnğan,
Kay walay liwan kondi mğa kalainan
sa ila puluy-an, sa tunğâ nila.
16 Apang ako magapanawag sa Dios,
Kag si Iehoba magaluwas sa akon.
17 Sa hapon, kag sa aga, kag sa
udtong adlaw, nagapamalandong kag
nagabakho ako,
Kag sia magapamati sang akon
tinğug.
18 Pagapagowaon niya ang akon ka-
lág sa paghidaet sa pag-awayan nğa gi-
nahimo batok sa akon ;
Kay ang mğa batok sa akon madamu
sila.
19 Ang Dios magapamati, kag maga-
sabat sa ila,
Kay kutub pa sang kadaanan naga-
padayon sia. Sela.
Tunğud kay walâ sila pagliliwan,
Bisan nagakahadluk sila sa Dios,
20 Nğa ginauntay nila ang ila mğa
kamut batok sa mğa nagapakighidaet
sa ila,
Nğa ginalalis nila ang ila katipan.
21 Nagadanlog labi pa sang mantika
ang ila mğa pinolong,
Apang may inaway sa ila mğa tagi-
posoon.
Mahomok ang ila mğa polong labi pa
sang lana,
Apang sila mğa sundang nğa hublas.
22 Itungtung sa ibabaw ni Iehoba
ang imo lulan, kag sia magaagubay sa
imo :
Indi sia magtugut nğa malingkang sa
gihapon ang matarung.
23 Apang ikaw, oh Dios, magapa-
panaug sa ila sa nadaluman sang lulub-
nğan :
Ang mğa tawo nğa makidugoon kag
mğa malimbonğon indi sila makatunğâ
sang ila mğa kaadlawan ;
Apang ako nagasalig sa imo.

i Dabid nagapanğayo sa Dios nğa luwason sia niya sa iya mğa kaaway. Kag nagadayaw sa iya tunğud sang mğa kaluwasan nğa nadanğat niya.

Sa Panğolo nğa musiko. Sa " Mahipus nğa salampati" sa duug nğa malayô gid. Miktam ni Dabid, sang gindakup sia sang mğa Pilistinhon sa Gat.

56 MALOOY ka sa akon, oh Dios,
kay nagahimulat pagtukub sa
akon ang mğa tawo.
Sa adlawadlaw ginaaway nila ako,
ginapigos nila ako.
2 Ginahimulatan ako pagtolon sang
akon mğa kaaway sa adlawadlaw ;
Kay madamu ang mğa nagaaway
batok sa akon nğa may bugal.
3 Sa adlaw nğa magakahadluk ako,
Ako magasalig sa imo.
4 Kag sa Dios pagadayawon ko ang
iya polong ;
Sa Dios nagasalig ako, indi ako ma-
gakahadluk.
¿ Ano bala ang pagabuhaton sa akon
sang unud ?
5 Sa tanan nğa mğa adlaw ginapatiko
nila ang akon mğa polong ;
Kon nagahulunahuna sila sa akon,
amo gihapon nğa sa kalainan.
6 Nagapoloot sila, ginapanilagan nila,
kag ginatandaan ang akon mğa tikang,
Kag nagahululat sila sang akon kabuhi.
7 ¿ Makapalagyo bala sila tunğud sang
kalainan ?
Oh Dios, gub-a sa imo kasingkal ang
mğa banwa.
8 Ang akon mğa pagbalikbalik gin-
isip mo.
Isulúd sa imo saro ang akon mğa
luha ;
¿ Walâ bala sila sa imo tolon-an ?
9 Niyan pagapatalikdon ang akon
mğa kaaway, sa adlaw nğa ako magpa-
nawag.
Ini ginakilala ko, nğa ang Dios yari
sa akon.
10 Sa Dios, pagadayawon ko ang *iya*
polong ;
Kay Iehoba pagadayawon ko ang *iya*
polong.
11 Sa Dios nagasalig ako : indi ako
mahadluk.

¿ Anong pagahimoon bala sa akon
sang tawo ?
12 Sa ibabaw nakon, oh Dios, yara
ang akon mḡa ginpanaad ;
Pagahalaran ko ikaw sing mḡa pag-
dayaw.
13 Kay ginluwas mo ang akon kabuhi
sa kamatayon,
Kag ang akon mḡa tiil sa pagkabu-
laog,
Agud nḡa maglakat ako sa atubanḡan
sang Dios
Sa Kapawa sang mḡa nagakalabuhi.

Si Dabid nagapanḡayo sing panabang batok sa iya mḡa kaaway, kag nagadayaw sa Ginoo.

Sa Panḡolo nḡa Musiko. Sa "Ayaw paglaglaga." Miktam ni Dabid, sang pagpalagyo niya gikan sa atubanḡan ni Saul pa lunḡib.

57 MALOOY-ka sa akon ; oh Dios,
malooy ka sa akon,
Kay sa imo nagapanilong ang akon
kalág,
Kag nagapanilong ako sa landong
sang imo mḡa pakpak,
Tubtub nḡa lumigad ang mḡa kala-
lat-an.
2 Nagapanawag ako sa Dios nḡa La-
bing-Mataas,
Sa Dios nḡa nagahuman sang tanan
nḡa sa akon.
3 Sia magapadalá kutub sa mḡa lanḡit,
kag magaluwas sia sa akon.
Ang nagahimulat sa pagtolon sa akon,
nagapasipala. Sela.
Ang Dios magapadalá sang iya kalooy
kag sang iya kamatooran.
4 Ang akon kabuhi yara sa tunḡâ sang
mḡa leon ;
Nagahigda ako sa tunḡâ sang mḡa ta-
wo nḡa pinadabdab,
Sa mḡa inanak sang tawo nḡa ang ila
mḡa nḡipon mḡa bangkaw kag mḡa
baslay,
Kag ang ila mḡa dila sundang nḡa
mataliwis.
5 Pakalabaw-ka sa ibabaw sang ka-
lanḡitan, oh Dios.
Ang imo himaya magmanḡin sa iba-
baw sang bug-os nḡa duta.
6 Batong ang ginladlad nila sa akon
mḡa tikang,
Ginpaduko nila ang akon kalág ;
Boho ginkutkut nila sa atubanḡan na-
kon :
Sa tunḡâ niya nagkalaholog sila. Sela.
7 Nalig-on na ang akon tagiposoon,
oh Dios, ang akon tagiposoon nalig-on
na.
Buut ako magkanta, kag mag ambahan
sing mḡa salmos.
8 Mata-ka, oh himaya nakon ; mata-
ka, salterio kag arpa :
Pagapukawon ko ang pamanagbanag.
9 Pagadayawon ko ikaw sa mḡa bi-
nanwabanwa, oh Ginoo.
Magaambahan ako sa imo sa mḡa
kabanwaanan.
10 Kay daku tubtub sa mḡa kalanḡi-
tan ang imo kalooy,
Kag tubtub sa mḡa kapanḡanuran ang
imo kamatooran.
11 Pakalabaw-ka sa ibabaw sang ka-
lanḡitan, oh Dios :
Ang imo himaya manḡinsaibabaw
sang bug-os nḡa duta.

Ang Dios magasilot sang lubha sang mḡa malaut, kag pagaluwason niya ang matarung.

Sa Panḡolo nḡa musiko. Sa "Ayaw paglaglaga." Miktam ni Dabid.

58 ¿ MATUUD bala ? ¡ Kamo naga-
hilipus ! ¿ Indi bala ninyo kun-
tani igbantala ang katarunḡan ?
¿ Indi bala ninyo kuntani paghukman
nḡa may katadlunḡan, mḡa inanak sang
mḡa tawo ?
2 Kondi nḡa, sa tagiposoon naga-
hilimo kamo sing mḡa kalautan :
Ginapakatadlung ninyo ang mḡa pag-
lugus sang inyo mḡa kamut sa duta.
3 Nag-ilisol ang mḡa malauton kutub
sa tiyan nḡa inilóy.
Nagtalalang kutub pa sa tiyan ang
mḡa butigon.
4 May dalit sila kaanḡay sang dalit
sang man-ug ;
Subung *sila* sang man-ug nḡa bunḡul,
nḡa nagatakup sang iya idulunḡug,
5 Nḡa walâ magapamati sang tinḡug
sang mḡa manugwili,
Sang manughimalad nḡa sampaton sa
pagpamakot.
6 Oh Dios, boonḡa ang ila mḡa
nḡipon sa ila mḡa bâbâ ;
Boonḡa, oh Iehoba, ang mḡa bag-ang
sang mḡa leon nḡa magamay.

7 Magkalapanas sila subung sang mĝa tubig. nĝa nagahubas sa iya kaugalingon;
Ang mĝa baslay nĝa ila ginapana, magmangisubung sang sumpo,
8 Manĝinsubung sila sang taklong, nĝa nagakahagas,
Manĝin*subung* sang nahologan nĝa babae, nĝa indi nakakita sang adlaw.
9 Sa walâ pa ang inyo mĝa kolon magbatyag sang *kalayo* sang sapinit,
Ang buhawi mag-agaw sa ila, sa lab-as pa, kag sa nagadabdab na.
10 Magkalipay ang matarung kon magtan-aw sang pagtimalus;
Maghugas sia ang iya mĝa tiil sa dugo sang mĝa malauton.
11 Niyan magasiling ang mĝa tawo:
"Sa Pagkamatuud gid, may bunĝa sa matarung,
Sa pagkamatuud gid, may Dios nĝa nagahukom sa duta."

Si Dabid nagapanĝayo sa Dios nĝa luwason sia niya, kag nagapahayag sang iya pagkawalay sala.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Sa "Ayaw paglaglaga." Miktam ni Dabid, sang pagpadalá ni Saul, kag ginbantayan nila ang baláy sa pagpatay sa iya.

59 LUWASA ako sa tunĝâ sang akon mĝa kaaway, oh Dios ko;
Apini ako sa mĝa nagatilindug batok sa akon.
2 Kuhaa ako sa tunĝâ sang mĝa nagahilimo sing kalainan,
Kag luwasa ako sa mĝa tawo nĝa mĝa makidugoon.
3 Kay yari karon, ginaput-an nila ang akon kabuhi,
Nagatilinĝub batok sa akon ang mĝa makusug,
Indi tunĝud sa sayup nakon, bisan sa salâ nakon, oh Iehoba.
4 Sa walâ sing kalautan sa akon nagadalagan kag nagaalaman sila.
Pagmata-ka sa pagsugat sa akon, kag tan-awa.
5 Kag ikaw, oh Iehoba, Dios sang mĝa kasoldadosan, ang Dios ni Israel,
Pagmata-ka sa pagduaw sa tanan nĝa mĝa katawohan:
Indi ka na maghikalooy sa bisan kay sino sining mĝa madauton nĝa mĝa malalison. Sela.
6 Magapalauli sila sa hapon, kag magatalaghol sila subung sang mĝa ido,
Kag pagalibutan nila ang banwa.
7 Yari karon, nagabuluga sila sing mĝa pasipala sa ila bâbâ;
May mĝa sundang sa ila mĝa bibig,
Kay *nagasiling sila:* "¿Sin-o bala ang makabati?"
8 Apang ikaw, Iehoba, magakadlaw ka sa ila,
Magayubit ka sa tanan nĝa mĝa katawohan.
9 Batok sa iya kusug, magahulat ako sa imo;
Kay ang Dios amo ang akon palalipdan.
10 Ang akon Dios, sa iya pagkalooy magaúna sia sa akon.
Ang Dios nagapapahuway sang akon mata sa ibabaw sang akon mĝa kaaway.
11 Indi mo sila pagpatyon, agud nĝa ang akon banwa dili makalipat.
Patiogtioga sila sa imo kabakuran, kag papaubusa sila,
Oh Iehoba, nĝa taming namon.
12 Ang mĝa polong sang ila mĝa bibig among mĝa salâ sang ila bâbâ.
Subung man pagapandakpon sila sa ila pagpalabilabi,
Kag tunĝud sang mĝa paghimalaut kag sang mĝa kabutigan nĝa ginamitlang nila.
13 Tapusa sila nĝa may kasingkal, tapusa sila, kag manĝinwalâ na sila:
Kag mahibalo-an nila tubtub sa mĝa ukbung sang duta, nĝa ang Dios nagagahum kay Iakob. Sela.
14 Kag magapalauli sila, sa hapon, kag magatalaghol sila subung sang mĝa ido,
Kag magalilibot sila sa banwa.
15 Magalalakat sila nĝa mĝa liholiho sa pagpanĝita sang kalan-on,
Kag magahiligda sila nĝa indi magkalabusug.
16 Apang pagakantahon ko ang iya kabakuran,
Kag pagadayawon ko sa aga ang imo kalooy;
Kay nanĝindalangpan ikaw nakon,
Kag palalipdan sa adlaw sang akon kalisdanan.
17 Kabakuran nakon, sa imo magakanta ako,
Kay ang Dios amo ang akon dalangpan, ang Dios nĝa nagahikalooy sa akon.

Panalabiton kag pangamuyo ni Dabid.

Sa Pangolo nga musiko. Sa Susan-Hedut. Miktam ni Dabid, nga inugpanudlo, sang nagpakigaway sia batok kay Aran-Naharaim kag batok kay Aram-Soba, kag si Ioab nagbalik kag ginpilas niya sa Edom sa nalupyakan sang Asin ang napúlô kag duha ka libo.

60 OH Dios, ikaw ang nagsikway sa amon, ginpapaalaplaag mo kami.
Naakig ka ; balik-ka sa amon.
2 Ginpakurug mo ang duta, ginpalitik mo sia ;
Paulia ang ila mğa litik, kay nagahuyong sia.
3 Ginpakitaan mo ang imo banwa sing mğa butang nğa matig-a ;
Ginpainum mo kami sang alak sa kakugmat.
4 Ginhatagan mo sing bandera ang mğa nagakalahadluk sa imo,
Agud nğa bayawon nila sia tungud sang kamatooran. Sela.
5 Agud nğa mabawi ang imo mğa nahagugmaan,
Luwasa sang imo too, kag pamatii kami.
6 Ang Dios naghambal sa iya balaan nğa Puluy-an : " Ako nagakalipay.
Pagabahinon ko ang Sikem, kag pagatakson ko ang nalupyakan sa Sukot.
7 Akon ang Galaad, kag akon man ang Manases,
Kag ang Epraim among kabakuran sang akon olo,
Ang Iuda amo ang akon manughimo sang mğa kasogoan.
8 Ang Moab amo ang Batiya nğa akon hunawan ;
Sa ibabaw sang Edom pagaihaboy ko ang akon sapin.
Pilistea, singit-ka sa kalipay sa kadunganan nakon."
9 ¿ Sin-o bala ang nagatigúna sa akon sa banwang pinabakud ?
¿ Sin-o bala ang magadalá sa akon tubtub sa Idumea ?
10 ¿ Indi bala ikaw, oh Dios, nğa nagsikway sa amon,
Kag walâ ka magowa, oh Dios, upud sa amon kasoldadosan ?
11 Hatagi kami sing panabang sa kalisdanan,
Kay walay pulus lamang ang kaluwasan sang mğa tawo.
12 Sa Dios magamanğinmandadaug kami,
Kag pagatapakon niya ang amon mğa kasumpung.

Si Dabid nagadangup sa Dios.

Sa Pangolo nğa musiko. Sa Neginot. Salmos ni Dabid.

61 PAMATII, oh Dios, ang akon pagpanawag.
Linga ang akon panğamuyo.
2 Kutub sa ukbung sang duta magapanawag ako sa imo, kon ang akon tagiposoon paglapyoon.
Sa Bató nğa ginapakalakas ko kataas pagidul-ong-mo ako.
3 Kay ikaw amo ang akon dalangpan,
Kag ang tore sa kabakuran sa atubanğan sang kaaway.
4 Ako magapuyô sa imo puluy-an nğa sa gihapon ;
Magapasilong ako sa idalum sang pagtabon sang imo mğa pakpak.
5 Kay ikaw, oh Dios, nagapamati sang akon mğa panaad,
Ginahatagan mo ako sang panublion sang mğa nagakalahadluk sa imo nğalan.
6 Pagaidugang mo sa hari ang mğa inadlaw sang mğa adlaw ;
Ang iya mğa tinuig manğinsubung sang kaliwatan kag kaliwatan.
7 Magapadayon sia sa gihapon sa atubanğan sang Dios.
Amana ang kalooy kag kamatooran, agud nğa sila magbantay sa iya.
8 Sa sini pagaambahanon ko ang imo nğalan sa gihapon,
Nğa nagatuman sang akon panaad sa adlawadlaw.

Paglaygay sa pagsalig lamang sa Dios.

Sa Pangolo nğa musiko. Sa Iedutun. Salmos ni Dabid.

62 ANG akon kalág may kalinong sa Dios lamang :
Sa Iya nagagikan ang akon kaluwasan.
2 Sia lamang ang akon Batong bantiling kag ang akon kaluwasan.
Sia amo ang akon mataas nğa palalipdan : indi ako mationg sing daku gid.
3 ¿ Tubtub bala san-o pagduksulan ninyo ang isa ka tawo, nğa tinğub kamong tanan,
Sa paglaglag sa iya subung sang ding-

ding ng̃a nagahilay, subung sang kuta, ng̃a ginapapukan ?
4 Lamang nagapakigsapol sila sa pagpukan sa iya pagkahalangdon;
Nagakalahamuut sila sang butig:
Nagapakamaayo sila sa ila bâbâ, apang nagahimalaut sila sa sulúd nila. Sela.
5 Kalág ko, sa Dios lamang magpakalinong-ka,
Kay sa iya nagagikan ang akon paglaum.
6 Sia lamang ang akon Batong bantiling kag ang akon kaluwasan;
Sia amo ang akon mataas ng̃a palalipdan: indi ako mationg.
7 Sa Dios natongtong ang akon kaluwasan kag ang akon himaya,
Sa Dios yara ang Batong bantiling sang akon kusug kag ang akon palalipdan.
8 Magsalig-kamo sa iya sa tanan ng̃a dag-on, kamo ng̃a mg̃a katawohan;
Iula-ninyo sa atubang̃an niya ang inyo tagiposoon:
Ang Dios amo ang aton palalipdan. Sela.
9 Lamang ang walay pulus amo ang mg̃a anak sang mg̃a kubus,
Kag ang butig amo ang mg̃a anak sang dunganon.
Sa timbang̃an mamag-an sila:
Ting̃ub silang tanan mg̃a kadayawan lamang.
10 Ayaw-ninyo pagibutang ang pagsalig sa pinigusan,
Kag indi kamo magpalabugal sa hinublas.
Kon ang mg̃a mangad nagadulugang, indi ninyo pagibutang ang inyo tagiposoon *sa ila.*
11 Ang Dios naghambal sing makaisa;
Nakabati ako sini sing makaduha:
Ng̃a ang kagamhanan iya sang Dios.
12 Kag sa imo, oh Ginoo, nahanung̃ud ang kalooy,
Kay ikaw nagabalus sa tagsatagsa sono sang iya binuhatan.

Ang kakugi ni Dabid sa pagpang̃ita sa Dios.

Salmos ni Dabid, sang didto sia sa kahanayakan sa Iuda.

63 OH Dios, ikaw amo ang akon Dios, nagapang̃ita ako sa imo.
Ang akon kalág may kauhaw sa imo, ang akon unud nagahandum sa imo,
Sa duta ng̃a kigas, ng̃a nahubsan ng̃a walay tubig.
2 Sa subung sini ginapamalandong ko ikaw sa imo balaan ng̃a puluy-an,
Sa pagtan-aw sang imo gahum kag himaya.
3 Kay labing maayo pa ang imo kalooy sang kabuhi.
Ang akon mg̃a bibig nagadalayaw sa imo.
4 Sa sini pagapakamaayohon ko ikaw sa akon pagkabuhi,
Sa imo ng̃alan pagabayawon ko ang akon mg̃a kamut.
5 Subung ng̃a sa otok kag ng̃a sa tambok pagabusgon ang akon kalág,
Kag sa mg̃a bibig ng̃a malipayon pagadayawon ko ikaw sang akon bâbâ.
6 Kon makadumdum ako sa imo sa akon higdaan,
Nagapamalandong ako sa imo sa mg̃a pagpulaw sa kagab-ihon;
7 Kay ikaw amo ang akon panabang,
Kag sa landong sang imo mg̃a pakpak magakalipay ako.
8 Ang akon kalág nagapilít sa imo, sa pagsunud sa imo.
Ang imo too nagasapnay sa akon.
9 Apang ang mg̃a sa kalaglagan nagapalang̃ita sang akon kalág,
Magakalapukan sa mg̃a duug ng̃a nanubuan sang duta.
10 Pagapanlaglagon sila sa talum sang hing̃aniban;
Magmang̃inbahin sila sang mg̃a milo.
11 Apang ang hari magapang̃alipay sa Dios,
Magamang̃indalayawon ang bisan sin-o ng̃a tung̃ud sa iya nagasumpâ,
Kay ang bâbâ sang mg̃a nagahalambal sing butig, pagatakpan.

Si Dabid nagapang̃ayo kag nagahulat sang kaluwasan.

Sa Pang̃olo ng̃a musiko. Salmos ni Dabid.

64 DUNGA, oh Dios, ang akon ting̃ug sa akon pang̃amuyo:
Bantayi ang akon kabuhi sa kahadluk sa kaaway.
2 Tabuni ako sa laygay ng̃a tago sang mg̃a malain,
Kag sang kinagahud sang mg̃a nagahimo sang kalautan.

3 Ginbaid nila ang ila dila subung sang sundang,
Kag subung sang baslay ginapaigo nila ang mga polong nga mapait,
4 Sa pagpana sa tago sa ibabaw sang lubus.
Sa hinali panaon nila sia, kag walâ sila mahadluk.
5 Nagalig-on sila sa ila malauton nga tinutúyô,
Ginabanabana nila nga tagoon ang mga siod,
Nagasililing sila; "¿ Sin-o bala ang makakita sa ila ?"
6 Nagapadugi sila sing mga kalautan: "Nahanda kami, ang puhon human-na."
Amo ini ang sa sulúd sang tagsatagsa kag ang ila tagiposoon mga madulum.
7 Niyan ang Dios nagapana sa ila:
Sa hinali nagaabut ang baslay; yari karon, mga pilason sila.
8 Ginapamukan sila, ang ila kaugalingon nga dila batok sa ila;
Ang tanan nga mga makakita sa ila, nagapalalagyo.
9 Kag nagakalahadluk ang tanan nga mga tawo;
Kag pagaibantala nila ang binuhatan sang Dios,
Kag mahangup nila ang iya binuhatan.
10 Magakalipay ang matarung kay Iehoba, kag magasalig sa iya.
Kag magahilimaya ang tanan nga mga matadlung sa tagiposoon.

Mga pagdayaw kag mga pagpasalamat tungud sang mga kaayohan sang Dios.

Sa Pangolo nga musiko. Salmos ni Dabid. Kalantahon.

65 SA atubangan nimo, oh Dios, may pagluntad kag pagdayaw sa Sion,
Kag sa imo nagakatuman ang mga panaad.
2 Oh ikaw, nga nagapamati sang pangamuyo:
Sa imo magaabut ang tanan nga unud.
3 Ang mga kalautan nagalandas batok sa akon,
Apang ikaw ang nagatumbas sang amon mga pagkamalalison.
4 Bulahan ang imo nga ginapili, kag ang imo ginapapalapit *sa imo,*
Agud nga magpuyô sia sa imo mga patyo.
Pagabusgon kami sang kaayohan sang imo baláy,
Sang imo balaan nga Simbahan.
5 Sa mga makahaladluk nga mga butang, sa katarungan ginsabat mo kami,
Oh Dios sang amon kaluwasan,
Paglaum sang tanan nga mga ukbung sang duta,
Kag sang mga labing malayô nga mga *ukbung* sang dagat.
6 *Ikaw,* ang nagapabakud sang mga kabukiran sa imo gahum,
Nga nawagkusan sang kaisug,
7 Nga nagahagup sang hinagunung sang mga dagat, kag sang hinagunung sang mga kabaluran,
Kag sang kinagahud sang mga katawohan.
8 Niyan ang mga pumuluyô sang mga ukbung *sang duta* nagakahadluk sang imo mga kalatingalahan.
Ikaw nagapakanta sa kalipay sa mga gawang sang aga kag sang gab-i;
9 Ginaduaw mo ang duta kag ginabunyagan mo sia sing bugana,
Sa daku gid nga bagay ginapamangad mo sia.
Ang subâ sang Dios, punô sing mga tubig.
Nagaaman ka sang uyas nila, kon sa subung sini ginaaman mo ang duta.
10 Ginabunyagan mo sing bugana ang iya mga idas,
Ginatapan mo ang iya mga tinumpok,
Ginapahomok mo sia sa mga ulan,
Ginapakamaayo mo ang iya mga salingsing.
11 Imo ginapurungpurungan ang tuig sang imo mga kaayohan;
Kag ang imo mga agi nagapalatubud sing katambok;
12 Nagatubud sia sa ibabaw sang mga puluy-an sang kahanayakan
Kag ang mga kabakoloran ginalukupan sing kalipay.
13 Ang mga kapatagan nagapalanaput sing mga pinanung,
Kag ang mga nalupyakan nagakalapunô sing mga uyas;
Nagasilingit sila sa kalipay, kag nagakalanta pa sila.

Ang Dios dalayawon tunğud sang iya mğa binuhatan.

Sa Panğolo nğa musiko. Ambahanon. Salmos.

66 IBANSAG-ninyo ang Dios nğa may kalipay, bug-os nğa duta.
2 Kantaha-ninyo ang himaya sang iya nğalan,
Hatagi-ninyo sia sing himaya sa pagdayaw sa iya.
3 Isiling-ninyo sa Dios: ¡ Nğa pagkamakahaladluk sang imo mğa binuhatan !
Tunğud sang kadaku sang imo kabakuran magapalahilum ang imo mğa kaaway sa atubanğan mo.
4 Ang bug-os nğa duta magasimba sa imo,
Kag magaambahan sa imo,
Kag magaambahan sila sa imo nğalan.
5 Kari-kamo kag tan-awa-ninyo ang mğa binuhatan sang Dios ;
Makahaladluk sia sa mğa binuhatan niya nayon sa mğa inanak sang mğa tawo.
6 Ginbaylo niya ang dagat sa mamala ;
Sa subâ nagtalabok sila nğa lakat: didto sa iya nagakalipay kami.
7 Sia nagaginoo upud sang iya kabakuran sa gihapon ;
Ang iya mğa mata nagatuluk sa mğa katawohan.
Ang mğa malalison indi magpalakataas. Sela.
8 Mğa banwa pakamaayoha-ninyo, ang amon Dios,
Kag ipabati-ninyo ang tinğug sang pagdayaw sa iya.
9 Sia *amo* ang nagbutang sa aton kalág sing kabuhi,
Kag walâ niya igtugut nğa makadanlog ang aton mğa tiil.
10 Kay ikaw nagtilaw sa amon, oh Dios,
Ginsanghid mo kami subung sang pagsanghid sang pílak.
11 Ginsulúd mo kami sa sihod ;
Ginbutanğan mo sing lulan nğa mabug-at ang amon mğa pus-on.
12 Ang mğa tawo ginpasaka mo sa ibabaw sang amon olo ;
Nagsulúd kami sa kalayo kag sa mğa tubig,
Apang ginbutang mo kami sa kalaparan.
13 Magasulúd ako sa imo baláy nğa may mğa halad nğa sinunog :
Pagabayaran ko ikaw sang akon mğa panaad,
14 Nğa ginmitlang sang akon mğa bibig,
Kag ginhambal sang akon bâbâ sang yara pa ako sa kalisdanan.
15 Mğa sinunog nğa halad sang mğa pinatambok nğa hayup pagaihalad ko sa imo,
Patí ang pahamut sang mğa karnero :
Magahalad ako sing mğa baka kag mğa lalaking kanding. Sela.
16 Kari-kamo, pamati-kamo nğa tanan nğa mğa nagakahadluk sa Dios,
Kag pagaisugid ko ang iya ginhimo sa akon kalág.
17 Sa akon bâbâ sa iya nagpanawag ako,
Kag gindayaw sia sang akon dila.
18 Kon sa akon tagiposoon nakatulok ako sa kalautan,
Ang Ginoo walâ magpamati sa akon.
19 Apang, sa pagkamatuud gid, ginpamatian ako sang Dios,
Ginlinğig niya ang tinğug sang akon pag-ampo.
20 Dalayawon ang Dios,
Nğa walâ niya igsikway ang akon panğamuyo, bisan sa akon, ang iya kalooy.

Ang ginharian sang Dios magalapnag sa bug-os nğa duta.

Sa Panğolo nğa musiko. Sa Neginot. Salmos. Ambahanon.

67 ANG Dios magkalooy sa amon kag magpakamaayo sa amon,
Kag pagpasilakon niya ang iya guya sa ibabaw namon, Sela.
2 Agud nğa makita sa duta ang imo dalan,
Kag ang imo kaluwasan sa tanan nğa mğa katawohan.
3 Magadalayaw sa imo ang mğa banwa, oh Dios,
Magadalayaw sa imo ang tanan nğa mğa banwa.
4 Magakalalipay ang mğa katawohan kag magaalambahan sila nğa may kalipay,
Kay pagahukman mo ang mğa banwa sa katarunğan. Sela.
Kag pagatuytuyan mo ang mğa katawohan sa duta.

5 Magadalayaw sa imo ang mğa banwa, oh Dios,
Magadalayaw sa imo ang tanan nğa mğa banwa.
6 Ang duta naghatag sang iya bunğa;
Ang Dios, ang amon Dios, magapakamaayo sa amon.
7 Ang Dios magapakamaayo sa amon,
Kag magakalahadluk sa iya ang tanan nğa mğa ukbung sang duta.

Mğa pagdayaw kag mğa pagpasalamat sa Dios tunğud sang kaluwasan.

Sa Panğolo nğa musiko. Salmos ni Dabid. Ambahanon.

68 NAGATINDUG ang Dios; pagapaalaplaagon ang iya mğa kaaway,
Kag magapalalagyo sa iya atubanğan ang mğa nagakalaakig sa iya.
2 Subung sang pagkapanas sang asó, pagapanason mo sila;
Subung sang paglunay sang talo sa atubanğan sang kalayo,
Amo man magakawálâ ang mğa madauton sa atubanğan sang Dios.
3 Apang ang mğa matarung magakalalipay;
Magahilimaya sila sa atubanğan sang Dios,
Kag magalinumpatlumpat sila sa kalipay.
4 Mag-alambahan-kamo sa Dios, pagkalanta-kamo sing mğa kalantahon sa iya nğalan.
Ihanda-ninyo ang dalan sang nagalakbay sa kahanayakan.
Si Iehoba ang iya nğalan, kag magkasadya-kamo sa atubanğan niya.
5 Amay sang mğa ilo, kag mananabang sang mğa bálo nğa babae
Amo ang Dios sa iya balaan nğa puluy-an.
6 Ang Dios nagapapuyô sa panimaláy sang mğa nagaisaisa:
Sia nagadalá sa mğa binilango sa katawhayan;
Apang ang mğa malalison magapuluyô sa duta nğa kigas.
7 Oh Dios, sang ikaw naghalín sa atubanğan sang imo banwa,
Sang paglakat mo sa kahanayakan, Sela.
8 Ang duta nagkurug,
Nagtulubud man ang mğa lanğit sa atubanğan sang Dios,
Yadtong Sinai *nagkurug* sa atubanğan sang Dios, sang Dios ni Israel.
9 Bugana nğa ulan ginsabwag mo, oh Dios,
Ginpalig-on mo ang imo panublion sang binudlay sia.
10 Ang imo pinanong nagpuluyô sa iya,
Nğa, sa imo kaayo, oh Dios, gintiganan mo ang imol.
11 Ang Ginoo nagahatag sing polong:
Ang mğa babae nğa manugbantala sang maayong balita, daku sila nğa kasoldadosan.
12 "Nagpinalagyo, nagpinalagyo ang mğa hari sang mğa kasoldadosan:
Kag ang babae nğa nagakabilin sa baláy, ginapamahat niya ang mğa inagaw.
13 Sang naghigda kamo sa tunğâ sang mğa pasilonğan sang hayup,
Nanğisubung kamo sang mğa pakpak sang salampati nğa naputus sang pílak,
Kag ang iya mğa kuyus may pagkabadyaw nğa bulawan.
14 Sang ginpaaplaag sang Makaako ang mğa hari sa iya,
Ginpaputi ang *duta*, subung sang niebe sa Salmon."
15 Ang bukid sang Dios among bukid sa Basan,
Ang isa ka bukid nğa may madamung mğa putokputokan, ang isa ka bukid sa Basan.
16 ¿Kay nğaa bala ginatamdan ninyo, oh mğa bukid sang madamung mğa putokputokan,
Ini nğa bukid nğa ginhigugma sang Dios nğa sa iya puluy-an?
Sa pagkamatuud, si Iehoba magapuyô *sa iya* sa gihapon.
17 Ang mğa kanga sang Dios, mğa duha ka polo ka libo, mğa linibolibo.
Ang Ginoo sa tunğâ nila, subung sang Sinai, sa balaan nğa Puluy-an.
18 Nagsaka ka sa mataas, ginbihag mo ang mğa bihag,
Nagkuha ka sing mğa hatag sa tunğâ sang mğa tawo,
Kag sa tunğâ man sang mğa malalison, agud nğa magpuyô *kaúpud* nila si Iehoba nğa Dios.
19 Dalayawon ang Ginoo, nğa sa adlawadlaw nagapas-an sia sang aton lulan;
Ang Dios amo ang aton kaluwasan. Sela.

20 Ang Dios amo nğa sa amon ang
Dios sang kaluwasan ;
Kag iya ni Iehoba nğa Ginoo ang
pagluwas sa kamatayon.
21 Sa pagkamatuud, pagapilason sang
Dios ang olo sang iya mğa kaaway,
Ang bohokon nğa alimpulos sang na-
galakat sa iya mğa salâ.
22 Ang Ginoo nagsiling : " Gikan sa
Basan pagapabalikon ko,
Pagapabalikon ko *sila* gikan sa mğa
kadadalman sang dagat,
23 Agud nğa ang imo mğa tiil mag-
salup sa dugo,
Kag ang dila sang imo mğa ido may
iyang bahin sang mğa kaaway."
24 Nakita nila ang imo mğa paglakat,
oh Dios,
Ang mğa paglakat sang akon Dios,
sang akon Hari, sa balaan nğa Puluy-an.
25 Ang mğa manugkanta nagaulúna,
ang mğa manugkuskus sa olehe,
Sa tunğâ ang mğa manugkanta nğa
babae nğa may mğa tambor.
26 Pagapakamaayoha-ninyo ang Dios
sa mğa katilingban,
Sa Ginoo, kamo nğa mğa sa kaliwatan
ni Israel.
27 Didto yara ang pamatan-on nğa si
Benyamin, nğa manğinginoo nila,
Ang mğa dunganon sa Iuda upud sa
ila katilingban,
Ang mğa dunganon sa Sabulon, ang
mğa dunganon sa Neptali.
28 Ang imo Dios nagasogo sa imo
kusug.
Palig-una, oh Dios, ang imo ginhimo
sa amon.
29 Tunğud sang imo Simbahan sa
Ierusalem
Ang mğa hari nagadalalá sa imo sing
mğa dólot.
30 Pungi ang sapat nğa mapintas sa
kawayanan,
Ang kadamuon sang mğa lalaking
baka patí ang mğa tinday sang baka
sang mğa banwa,
Agud nğa mag-alabut sila sa paglayaub
sa imo mğa tíil, nğa may mğa pinanid
nğa pílak.
Ginapanas niya ang mğa banwa nğa
nagakalahamuut sang mğa inaway.
31 Magakalari ang mğa dunganon sa
Egipto :
Ang Kus magadalidali sa pag-untay
sang iya mğa kamut sa Dios.
32 Mğa ginharian sa duta, pag-alam-
bahan kamo sa Dios,
Pag-alambahan kamo sa Ginoo. Sela.
33 Sia nagasaka sa ibabaw sang
lanğit sang mğa lanğit, nğa amo sila
sadto gid.
Yari karon, ginapabati niya ang iya
tinğug, tinğug nğa makagagahum.
34 Ipabanğud-ninyo ang kabakuran
sa Dios ;
Sa ibabaw ni Israel yara ang iya pag-
kahalangdon,
Kag ang iya gahum sa mğa kalanği-
tan.
35 Makahaladluk ka, oh Dios, kutub
sa imo mğa balaan nğa Puluy-an.
Ang Dios ni Israel, nagahatag sing
kabakuran kag kusug sa iya banwa.
Dalayawon ang Dios.

Mğa pag-antus nğa lakas ni Dabid, nğa nagapanğa-
ninaw sang mğa iya sang Mesias.

Sa Panğolo nğa musiko. Sa Sosanim.
Ni Dabid.

69 LUWASA ako, oh Dios,
Kay ang mğa tubig nagsulúd sa
akon kalág.
2 Nagalubung ako sa madalum nğa
tulugban, sa diin walâ na sing tapakan
ang tiil,
Nagsulúd ako sa mğa kaidadalman
sang mğa tubig, kag ang sulgan nagapa-
salup sa akon.
3 Binudlay ako sang panawag ; ang
akon totonlan napaus na ;
Ginapanlapyo ang akon mğa mata sa
paghulat sa akon Dios.
4 Labi pa sang mğa bohok sang akon
olo, ang mğa nagakalaakig sa akon sa
walay kabangdanan :
Mabakud ang mğa maluyag maglag-
lag sa akon, nğa akon mğa kaaway sa di
gid matarung.
Busa ang walâ ko pagkawata, dapat
ko karon bayaran.
5 Dios, ikaw nakahibalo sang akon
kabuang,
Kag ang akon mğa kasal-anan walâ
sila matago sa imo.
6 Kabay pa nğa indi mahuy-an ba-
nğud sa akon ang mğa nagahululat sa
imo, oh Ginoo nğa si Iehoba sang Se-
baot.
Kabay pa nğa indi pagpasalimuanğon
tunğud sa akon ang mğa nagapanğita
sa imo, oh Dios ni Israel.

7 Kay tung̃ud sang gugma sa imo
nag-antus ako sing pasipala;
Ang kalibug nagtabon sang akon na-
wung.
8 Ginkabulung̃an ako sang akon mg̃a
útud,
Kag walâ makilal-i sang mg̃a anak
sang akon ilóy.
9 Kay ginupúd ako sang kakugi sa
imo baláy,
Ang mg̃a pasipala sang mg̃a mapasi-
palahon sa imo nagakaholog sa ibabaw
nakon.
10 Kag naghibi ako sa puasa sang
akon kalág,
Kag ini mang̃inpasipala sa akon.
11 Sang nagsuklub ako sing panapton
ng̃a masinulub-on,
Nang̃intiliawtiawan nila ako.
12 Nagahalambal nahanung̃ud sa akon
ang mg̃a nagalilingkod sa gawang,
Kag nang̃inkalantahon ako sang mg̃a
manuginum sang makahulubug ng̃a ilim-
non.
13 Apang ako nagahimo sang akon
pang̃amuyo sa imo, oh Iehoba, sa panag-
on sang *imo* maayong kabubut-on:
Oh Dios, tung̃ud sang kadamuon sang
imo kalooy,
Pamatii ako sa kamatooran sang imo
kaluwasan.
14 Kuhaa ako sa lunang, kag indi ako
pagpasaluma;
Mang̃inlinuwas ako sa mg̃a nagaka-
laakig sa akon kag sa kadadalman sang
mg̃a tubig.
15 Walâ ako pagpasalupi sang sulug
sang mg̃a tubig,
Bisan ipatulon ako sang kadalumon,
Bisan pagpatakpan sang bobon sa iba-
baw nakon ang iya bâbâ.
16 Pamatii ako, Iehoba, kay maayo
ang imo kalooy:
Sono sa kadamuon sang imo mg̃a
pagkalooy, balik ka sa akon.
17 Kag ayaw pagtagoa ang imo na-
wung sa imo alagad,
Kay nagabakho ako: dali-ka kag pa-
matii ako.
18 Palapit-ka sa akon kalág, tubsa
sia;
Bawi-a ako bang̃ud sa akon kaaway.
19 Ikaw nakahibalo sang pagpasipala
sa akon, kag sang akon kalibug kag
sang pagtamay sa akon;
Sa atubang̃an mo yara ang tanan ko
ng̃a mg̃a kaaway.
20 Ang pasipala nagboong sang akon
tagiposoon, kag nagaugtas ako:
Kag naghulat ako kon sin-o ang ma-
looy *sa akon*, kag walâ gid;
Kag sa mg̃a manuglipay, kag walâ gid
ako sing nakita.
21 Ginhatagan nila ako sing apdo
ng̃a kalan-on,
Kag sa akon kauhaw ginpainum nila
ako sing langaw,
22 Ang ila latok mang̃insiod sa atu-
bang̃an nila,
Kag tiglapak sa ila kabugana.
23 Pagpadulumon ang ila mg̃a mata
sa pagtan-aw,
Kag pakuruga sa gihapon ang ila
mg̃a taludtud,
24 Iula sa ibabaw nila ang imo pa-
nungud,
Kag ang kasingkal sang imo kaakigon
maglambut sa ila.
25 Kabay pa ng̃a hapayon ang iya
baláy ng̃a harianon.
Ng̃a sa iya mg̃a payag walâ sing pu-
muluyô.
26 Kay ginhing̃abut nila ang imo
ginpilas,
Kag ginasugid nila ang mag kasakit
sang mg̃a imo ginbuno.
27 Dugang̃i sing kalainan sa ibabaw
sang ila kalainan,
Kag indi sila magsululúd sa imo kata-
rung̃an.
28 Pagpanason sila sa tolon-an sang
mg̃a buhi,
Kag indi pagipanulat sila upud sa mg̃a
matarung.
29 Kag ako nasubuan kag nagakasa-
kit,
Ang imo kaluwasan, oh Dios, maga-
pahamtang sa akon sa mataas.
30 Pagadayawon ko ang ng̃alan sang
Dios ng̃a may kalantahon,
Pagpakadakuon ko sia ng̃a may pag-
dayaw.
31 Kag makapahamuut ini kay Iehoba
labi sang baka,
Kon tinday sang baka ng̃a ginatuboan
sing sung̃ay kag mg̃a koko.
32 Makakita sini ang mg̃a mapainu-
buson kag magakasadya sila;
Kamo ng̃a nagapalang̃ita sa Dios,
magakabuhi ang inyo tagiposoon.
33 Kay si Iehoba nagapamati sa mg̃a
makalolooy,
Kag indi nagatamay sa iya mg̃a bini-
lango.

34 Dayawon sia sang mga kalangitan kag sang duta,
Sang mga kadagatan, kag sang tanan nga nagagiliho sa ila.
35 Kay pagaluwason sang Dios ang Sion, kag pagapatindugon niya liwan ang mga kabanwaanan ni Iuda;
Kag didto magapuluyô sila, kag magatalagiya sila sa iya,
Kag ang kaliwat sang iya mga alagad magapanubli sa iya,
Kag ang mga nagahigugma sang iya ngalan, magapuluyô sa iya.

Si Dabid nagaampo sa Dios sang iya panabang.

Sa Pangolo nga musiko. Ni Dabid. Sa Handumanan.

70 OH Dios, dali-ka sa pagluwas sa akon;
Dali-ka, oh Iehoba, sa pagtabang sa akon.
2 Manginmahuy-an kag magpalamula
Ang mga nagapangita sang akon kabuhi;
Pagpabalikon kag pagpakahuy-an ang mga nagakalawili sa akon kalautan;
3 Pagpabalikon bangud sang ila kahuluy-an
Ang mga nagasiling: "¡ Ha, ha!"
4 Magkasadya kag magkalalipay sa imo ang tanan nga nagapangita sa imo,
Kag magsiling gihapon ang mga nagahigugma sa imo kaluwasan:
"¡ Mangindaku ang Dios!"
5 Apang ako imol kag nasit-an;
Dali-ka sa akon, oh Dios:
Ikaw amo ang akon panabang kag ang akon Manluluwas.
Oh Iehoba, ayaw ka pagdugay.

Si Dabid nagasalig sa Dios, nagapangayo sa iya nga luwason sia sa iya mga kaaway kag pag-apinan sia tubtub sa katigulangon, nga tungud sa iya ginahimaya niya ang Dios.

71 SA imo, oh Iehoba, nagapanilong ako;
Kabay nga mas-a indi ako pagpasalimuangon.
2 Luwasa ako tungud sa imo katarungan kag papalagyoha ako;
Ilingi nayon sa akon ang imo idulungug, kag luwasa ako.
3 Magmangin-isa ikaw ka puluy-an nakon sa ibabaw sang Batong bantiling,
Sa diin nga ako sarang makasulúd sing dayon gid.
Nagsogo ka sa pagluwas sa akon;
Kay ikaw among akon Batong bantiling kag akon kabakuran.
4 Dios ko, papalagyoha ako sa kamut sang madauton,
Sa kamut sang tawo nga dimatarung kag mapintas.
5 Kay ikaw among akon paglaum, oh Ginoo nga si Iehoba,
Nga sa iya nagasalig ako kutub sang akon pagkapamatan-on.
6 Kutub sa tiyan sang akon ilóy nagaidag ako sa imo;
Ikaw nagkuha sa akon sa mga kasudlan sang akon ilóy;
Manginsaimo ang akon pagdayaw sa gihapon.
7 Ako among isa ka katingalahan nga sa kadam-an,
Apang ikaw among akon mabakud nga palalipdan.
8 Mapunô ang akon bâbâ sang imo pagdayaw,
Kag sa imo himaya sa bug-os nga adlaw.
9 Ayaw ako igsikway sa panag-on sang katigulangon;
Kon magkulang sa akon ang mga kusug, ayaw ako pagpabayai.
10 Kay ang akon mga kaaway nagahalambal nahanungud sa akon,
Kag ang mga nagapuluut sang akon kabuhi, nagapinangkutanay,
11 Nga nagasilililing: "Ang Dios nagabiya sa iya;
Lagsa-ninyo sia, kag dakpa-ninyo sia,
Kay walay sin-o nga magluwas sa iya."
12 Oh Dios, ayaw ka pagpalayô sa akon;
Dios ko, dalidali-ka sa pagbulig sa akon.
13 Pagpakahuy-an kunta kag magkaladula ang mga kasumpung sang akon kalág;
Pagpanabunan kunta sang pasipala kag pagpakahuya ang mga nagapalangita sang akon kalainan.
14 Apang ako magahulat sing dayon,
Kag pagadugangan ko pa sa tanan nga imo pagdayaw;
15 Ang akon bâbâ magapanugid sang imo katarungan
Kag sang imo kaluwasan sa bug-os nga adlaw;

Kay walâ ako makakilala sang kadamuon nila.
16 Magaatubang ako upud sang mḡa gamhanan nḡa binuhatan ni Iehoba nḡa Ginoo;
Pagaisambit ko ang imo katarunḡan, ang imo gid lamang.
17 Oh Dios, ginton-an mo ako kutub sang akon pagkapamatan-on,
Kag tubtub karon ginpahayag ko ang imo mḡa kalatinḡalahan.
18 Ikaw man, tubtub sa katigulanḡon, tubtub sa mḡa uban, indi mo ako pagbayaan, oh Dios,
Sa bagay nḡa mabantala ko ang imo kagamhanan sa kaolehian,
Kag ang imo gahum sa tanan nḡa magaalabut.
19 Ang imo man katarunḡan, oh Dios, mataas gid,
Ikaw nḡa nagahimo sang dalagku nḡa mḡa butang.
Oh Dios, ¿sin-o bala ang subung sa imo?
20 Ikaw, nḡa nagpatan-aw sa amon sang madamu kag dalagku nḡa mḡa kalisdanan,
Magabuhi pa sa amon,
Kag ikaw magapasaka sa amon gikan sa mḡa kaidadalman sang duta.
21 Pagapaukaron mo ang akon pagkadaku,
Kag magabalik ikaw sa paglipay sa akon.
22 Ako man magadayaw sa imo nḡa may salterio,
Ako *magadayaw* sang imo kamatooran, oh Dios ko.
Magaambahan ako sa imo nḡa may arpa,
Oh Balaan sa Israel.
23 Ang akon mḡa bibig magahilinugyaw,
Kay magaambahan ako sa imo kadunganan,
Kag ang akon man nḡa kalág nḡa imo gintubus.
24 Subung man ang akon dila magahambal sang imo katarunḡan sa adlaw-adlaw;
Tunḡud kay nagsalimuang, tunḡud kay nagpalamula ang mḡa nagapalanḡita sang akon kalainan.

Ang mahimayaon nḡa ginharian ni Salomon, dagway sang ginharian nḡa walay katubtuban sang Mesias.

Ni Salomon.

72 OH Dios, ihatag ang imo mḡa paghukom sa hari,
Kag ang imo katarunḡan sa anak sang hari.
2 Sia magahukom sa imo banwa nḡa may katarung,
Kag sa imo mḡa ginpasubo nḡa may pagkatadlung.
3 Ang mḡa kabukiran magadalalá sing paghidaet sa banwa,
Kag ang mḡa kabakoloran sing katarunḡan.
4 Pagahukman niya ang mḡa nasubuan sang banwa,
Pagaluwason niya ang mḡa anak sang makalolooy,
Kag pagalaglagon niya ang mapiguson.
5 Magakalahadluk sila sa imo, kon ang adlaw kag ang bulan nagadugay pa,
Sa kaliwatan sang mḡa kaliwatan.
6 Magapanaug sia subung sang ulan sa ibabaw sang ginalaban nḡa latagon,
Subung sang tun-og nḡa bugana nḡa nagabunyag sang duta.
7 Magapamulak ang matarung sa iya mḡa kaadlawan,
Kag ang kadam-an sa paghidaet, tubtub nḡa walâ na sing bulan.
8 Kag magagahum sia sa dagat pa dagat,
Kag kutub sa subâ tubtub sa mḡa ukbung sang duta.
9 Sa atubanḡan niya magalayaub ang mḡa nagapuluyô sa kahanayakan;
Kag ang iya mḡa kaaway nagadililap sang duta.
10 Ang mḡa hari sa Tarsis kag sang mḡa kapuloan magabuluhis sa iya,
Ang mḡa hari sa Sheba kag sa Seba magahalalad sing mḡa dólot.
11 Kag magaluluhod sa atubanḡan niya ang tanan nḡa mḡa hari,
Magaalalagad sa iya ang tanan nḡa mḡa katawohan.
12 Kay sia magaluwas sa makalolooy nḡa nagapanawag,
Kag sa nasubuan nḡa walâ sing sin-o nḡa magtabang sa iya.
13 Magahikalooy sia sa imol kag sa makalolooy,

Kag pagaluwason niya ang kalág sang mḡa imol.
14 Pagatubson niya ang ila mḡa kalág sa kapigosan kag sa kapiotan,
Kag ang dugo nila manḡinmahal sa iya mḡa mata.
15 Kag magakalabuhi sila kag pagaihatag nila sa iya ang bulawan sa Seba,
Kag magapanḡamuyo sila tunḡud sa iya sing dayon gid.
Sa bug-os nḡa adlaw pagapakamaayohon sia.
16 Magabugana ang uyas sa duta, sa mḡa putokputokan sang mḡa kabukiran.
Ang iya bunḡa magahuganas subung sang Libano,
Kag ang mḡa tagabanwa nagapalamulak subung sang hilamon sang duta.
17 Manḡinsagihapon ang iya nḡalan,
Magawalay katubtuban ang iya nḡalan sang adlawadlaw pa.
Kag manḡinpakamaayohon sa iya ang tanan nḡa mḡa katawohan;
Pagatawgon nila sia nḡa bulahan.
18 Dalayawon si Iehoba nḡa Dios, ang Dios ni Israel,
Nḡa sia lamang ang nagahimo sing mḡa kalatinḡalahan.
19 Kag dalayawon ang iya mahimayaon nḡa nḡalan sa gihapon;
Kag ang bug-os nḡa duta manḡinmapunô sang iya himaya.
Kabay pa, kag kabay pa.
20 Natapus na ang mḡa panḡamuyo ni Dabid, nḡa anak ni Isai.

TOLON-AN III.

Ang kahamunḡayaan sang mḡa malain kon sang kaisa nagapaduhaduha sang katarunḡan sang Dios, apang ang pagpamalandong sang iya katapusan nagadulong liwan sa Dios.

Salmos ni Asap.

73 SA pagkamatuud gid maayo ang Dios kay Israel,
Sa mḡa matinlo sa tagiposoon.
2 Apang ako, kon halus panagtalang ang akon mḡa tiil,
Diyotay lang magkaladanlog ang akon mḡa tikang.
3 Kay nagkahisa ako sa mḡa buangbuang,
Sang nagatan-aw ako sang kahamunḡayaan sang mḡa malauton.
4 Kay walâ sing mḡa pagsakit nḡa sa iya kamatayon,
Kondi nḡa ang iya kusug bug-os pa.
5 Walâ sila sa kalabudlayan nḡa tawohanon,
Bisan ginabunal sila upud *sa iban* nḡa mḡa tawo.
6 Nḡani ang palabilabi nagagulonggulong sa ila:
Ang paglugus nagaputus sa ila subung sang panapton,
7 Ang ila mḡa mata nagabulutlog sa katambokon,
Ang panghunahuna sang ila tagiposoon walay dulunan.
8 Nagapanḡuligyat sila kag nagahamlambal sing malain gid sa palugus.
Nagahalambal sila nḡa may pagkamatinaastason.
9 Ginabutang nila sa mḡa lanḡit ang ila bâbâ,
Kag ang ila dila nagadayandayan sa duta.
10 Tunḡud sini ang iya banwa nagabalik diri,
Kag mḡa tubig nḡa bugana ginatolon nila,
11 Kag nagasililing sila: "¿Paano ang pagkahibalo sang Dios?
¿Kag may pagkilala bala sa Labing-Mataas?"
12 Yari karon ining mḡa madauton:
Mḡa malinong sila sa walay katubtuban, nadanḡat nila ang mḡa mangad.
13 Sa pagkamatuud, sa walay pulus gintinloan ko ang akon tagiposoon,
Kag ginhugasan ko ang akon mḡa kamut sa pagkawalay salâ;
14 Kay sa bug-os nḡa adlaw ginbunal ako,
Kag ginasilotan ako sa agaaga.
15 Kon magsiling ako: "Ako maluyag maghambal sing subung sini,"
Yari karon, akon kinalilong na ang kaliwat sang imo mḡa anak.
16 Busa, nagpanghunahuna ako sa pagsayud sini;
Amo ini sa akon mḡa mata ang mabug-at nḡa panḡabudlayan;
17 Tubtub nḡa magsulúd ako sa balaan nḡa Puluy-an sang Dios,
Kag ginhanḡup ko ang kaolehian nila.
18 Sa pagkamatuud, ginbutang mo sila sa mḡa kaladanlugan;
Ikaw nagaholog sa ila sa kalaglagan.
19 ¡Paano nḡa ginpanghapay sila sa isa ka tion!

Nagakalatapus sila, nagakalahagas sila tungud sang ila mğa kakugmat.
20 Subung sang damgo, sang nagamata,
Amo man, Ginoo, kon ikaw ang magmata, pagatamayon mo ang ila mğa pagpahilum.
21 Sang nag-aslum ang akon tagiposoon,
Kag sang ang akon mğa tagimislon nagbalatyag sang mğa suntok,
22 Niyan nanğinpakok ako kag walâ ako makahanğup:
Subung ako sang isa ka sapat sa atubanğan mo.
23 Bisan pa, ako nagapuyô gihapon upud sa imo:
Ginkaptan mo ang akon kamut nğa too;
24 Pagamandoan mo ako sono sang imo laygay,
Kag sa olehe pagabatunon mo ako sa imo kahimayaan.
25 ¿Sin-o bala ang akon sa kalanğitan?
Kag luwas sa imo walâ gid ako sing ginahandum sa duta.
26 Ginalapyo ang akon unud kag ang akon tagiposoon.
Apang ang akon Batóng bantiling sa akon tagiposoon, kag ang akon bahin among Dios sa gihapon.
27 Kay yari karon, ang mğa nagapalalayô sa imo, magakaladula sila;
Ikaw nagaguba sa sadtong tanan nğa nagapakighilawas sa malayô sa imo.
28 Sa nahanunğud sa akon, ang magpalapit sa Dios among akon kaayohan;
Ginabutang ko ang akon pagdanğup sa Ginoo nğa si Iehoba,
Agud nğa pagisipon ko ang tanan mo nğa mğa binuhatan.

Ang balaan nğa Puluy-an pinasipalahan. Ang panğamuyo sa Dios, agud nğa makadumdum sia sang iya katipan.

Maskil ni Asap.

74 ¿KAY nğaa bala, oh Dios, ginsikway mo *kami* sa gihapon?
¿Kay nğaa bala nag-asó ang imo kasingkal batok sa mğa obeha sang imo halaban?
2 Panumduma ang imo katilingban nğa naangkon mo sadto pa,
Nğa gintubus mo, agud nğa manğinkabikahan sang imo panublion,
Sa sini nğa bukid sa Sion, nğa didto nagpuyô ka.
3 Bataka ang imo mğa tiil sa mğa kalaglagan nğa walay katubtuban.
Ang kaaway naglaglag sang tanan sa balaan nğa Puluy-an.
4 Ang imo mğa kaaway nagnğulurub bisan pa sa tunğâ sang imo mğa pagtilipon,
Ginbutang nila ang ila mğa tandaan nğa talandaan.
5 May palanan-awon nğa makita nğa daw sang ginabayaw ang mğa wasay batok sa madamol nğa talon.
6 Kag karon sa mğa wasay kag sa mğa pakang
Ginapamoong nila ang tanan niya nğa mğa tinigban.
7 Ginbutang nila sa kalayo ang imo balaan nğa Puluy-an,
Ginpasipalahan nila ang Puluy-an sang imo nğalan, nğa ginholog nila ini sa duta.
8 Nagsiliing sila sa ila tagiposoon: "Laglagon-naton sila sa makaisa lamang."
Ginpanunog nila ang tanan nğa mğa tilipunan nğa *baláy* sang Dios sa duta.
9 Indi na naton makita ang aton mğa tandaan;
Walâ na sing manalagna,
Bisan sa aton may sin-o nğa makahibalo kon tubtub san-o.
10 ¿Tubtub bala san-o, oh Dios, pagapasipalahan kami sang kasumpung?
¿Magabuyayaw bala ang kaaway sing dayon gid sang imo nğalan?
11 ¿Kay nğaa bala ginapungan mo ang imo kamut kag ang imo too?
Paggowaa sia sa sabak kag laglaga.
12 Bisan pa, ang Dios sadto pa amo na ang akon hari,
Nğa nagahimo sing mğa kaluwasan sa tunğâ sang duta.
13 Ginpahawa mo ang dagat sang imo kabakuran,
Ginboong mo ang mğa olo sang mğa dragon sa mğa tubig.
14 Ginbalbag mo ang mğa olo sang Lebiatan,
Ginhatag mo sia nğa pagkaon sa banwa sang mğa kahanayakan.
15 Ikaw nagbukas sing mğa tuburan kag mğa kasulgan,
Ikaw naghubas sang mğa masulug nğa mğa subâ.

16 Imo ang kaadlawon, imo man ang kagab-ihon;
Ikaw ang nag-aman sang mğa kasugaan kag sang adlaw.
17 Ikaw ang nagpahamtang sang tanan nğa mğa kaukbunğan sang duta:
Ang init kag ang tugnaw ginhimo mo.
18 Panumduma ini: nğa ang kaaway nagpasipala kay Iehoba,
Kag nğa ang banwa nğa buangbuang nagtamay sang imo nğalan.
19 Ayaw igtugyan sa mğa kasapatan ang kalág sang imo tokmo;
Kag ayaw pagkalipati sa gihapon ang katilingban sang imo mğa pinasubo.
20 Tuluka ang katipan.
Kay ang mğa nadulman sang duta napunô sila sang mğa puluy-an sang palugus.
21 Indi magbalik nğa nahuy-an ang pinigos;
Ang ginasubuan kag ang makalolooy magdalayaw sang imo nğalan.
22 Tindug-ka, oh Dios, apini ang imo kataklunğan,
Panumduma kon paano nğa ang buangbuang nagapasipala sa imo sa adlaw-adlaw.
23 Ayaw pagkalipati ang mğa tinğug sang imo mğa kaaway,
Ang kinagahud sang mğa nagatilindug batok sa imo nğa nagasaka sing dayon gid.

Ang manalagna nagadayaw sa Dios, kag nagapanaad nğa ipatuman niya ang katarunğan.

Sa Panğolo nğa musiko. Ayaw paglaglaga. Salmos ni Asap. Kalantahon.

75 GINADAYAW ikaw namon, oh Dios;
Ginadayaw namon, kag malapit na ang imo nğalan;
Ang tanan nagasulugid sang imo mğa kalatinğalahan.
2 "Sang pinat-inan ko ang dag-on,
Ako magahukom sing matadlung gid.
3 Kon magkatunaw ang duta kag ang iya mğa pumuluyô,
Ako nagapalig-on sang iya mğa haligi." Sela.
4 Nagasiling ako sa mğa nagadalayaw sa ila: "Indi kamo magdalayaw sa inyo;"
Kag sa mğa malauton: "Indi kamo magpatindug sing sunğay:"
5 Ayaw ninyo pagpatinduga sa mataas ang inyo sunğay:
Ayaw kamo paghambal, nğa nagapatiskug sang liog, sing mğa pinolong nğa mapasipalahon.
6 Kay bisan sa Sidlanğan, bisan sa Katundan,
Bisan sa kahanayakan nagaabut ang pagpakataas.
7 Apang ang Dios among hukom:
Sa sini sia nagapapaubus kag sa sadto nagapataas sia.
8 Kay isa ka tagayan yara sa kamut ni Iehoba kag ang alak nagabukal;
Punô sia sing panakut, kag ginaula niya gikan sa iya;
Sa pagkamatuud, ang iya mğa labud pagasupsupon kag pagaimnon sang tanan nğa mğa malauton sa duta.
9 Apang ako magabantala gihapon,
Magakanta ako sing mğa pagdayaw sa Dios ni Iakob.
10 Kag pagaboonğon ko ang tanan nğa mğa sunğay sang mğa makasasalâ;
Ang mğa sunğay sang matarung pagapakataason.

Pagkahalangdon kag gahum sang Dios.

Sa Panğolo nğa Musiko. Sa Meginot. Salmos. Kalantahon ni Asap.

76 ANG Dios nakilala sa Iuda.
Sa Israel daku ang iya nğalan.
2 Kag sa Salem yara ang iya layanglayang,
Kag ang iya puluy-an sa Sion.
3 Didto ginpanluma niya ang mğa kilat sang pana,
Ang taming, kag ang hinğaniban kag ang mğa galamiton sa pag-awayan. Sela.
4 Mahimayaon ikaw kag makusug labi sang mğa kabukiran nğa balangaan.
5 Ang mğa makusug sa tagiposoon ginpanğagawan sila; nagkalatolog sila sa ila katologon,
Ang mğa lalaki nğa mğa makusug walâ na makakita sang ila mğa kamut.
6 Sa imo pagsabdong, oh Dios ni Iakob,
Ang kanga kag ang kabayo nagtololog sing hamook.
7 Ikaw, makahaladluk ikaw.
Kag sin-o bala ang makadúlog sa atubanğan mo sa pagsugud sang imo kaakig?
8 Kutub sa kalanğitan nagpabati ka sing paghukom.

Ang duta nagkahadluk kag nagdúlog,
9 Sang pagtindug mo, oh Dios, sa hulukmanan,
Sa pagluwas sa tanan nga mga mahagup sa duta. Sela.
10 Sa pagkamatuud, ang kaakig sang tawo nagadayaw sa imo,
Nagapangambut ikaw sang nabilin sang mga kaakig.
11 Panug-an-kamo kag bayad-kamo kay Iehoba nga inyo Dios.
Ang tanan nga yara sa palibot niya magdalalá diri sing dólot sa Makahaladluk.
12 Ginautúd niya ang espiritu sang mga dunganon,
Makahaladluk sia sa mga hari sang duta.

Ang mga pagpakigaway nga sa sulud sang manugambahan.—Nakapahauli sing kaisug sang pagpanumdum niya sang mga makitilingala nga mga binuhatan sang Dios.

Sa Pangolo nga musiko. Sa Iedutun. Salmos ni Asap.

77 SA akon tingug nagapanawag ako sa Dios,
Sa Dios nagapanawag ako kag sia magapamati sa akon.
2 Ginapangita ko ang Ginoo sa adlaw sang akon kalisdanan;
Ang akon kamut nauntay sa kagab-ihon, kag walâ magaluya;
Ang akon kalág walâ magasikway sing kalipay.
3 Nagapanumdum ako sa Dios kag nagakurug ako,
Nagapamalandong ako kag ginalapyo ang akon espirit. Sela.
4 Ginapamuklat mo ang akon mga mata;
Nalisang ako kag indi ako makahambal.
5 Ginapamalandong ko ang mga adlaw sang nagligad nga panag-on,
Ang mga tuig sang mga kadaanan.
6 Nagapanumdum ako sang akon mga kalantahon sa kagab-ihon,
Nagapamalandong ako kaúpud sang akon tagiposoon,
Kag ang akon espiritu nagasayasad.
7 ¿Pagaisikway bala sang Ginoo sa gihapon,
Kag indi na bala magapakabalaslan?
8 ¿Natapus na bala sa gihapon ang iya kalooy?
¿Natapus na bala ang iya saad nga sa kaliwatan kag sa kaliwatan?
9 ¿Ginkalipatan bala sang Dios ang pagkamaloloy-on?
¿Gintakpan bala niya sa iya kaakig ang iya mga pagkalooy? Sela.
10 Kag nagsiling ako: Amo ining akon balatian;
Among pagbaylo sing too sang Labing Mataas.
11 Nagapanumdum ako sang mga binuhatan ni Iehoba,
Hoo, nagapanumdum ako sang imo mga daan nga kalatingalahan.
12 Kag ginapamalandong ko sa tanan mo nga mga binuhatan,
Kag ginapainoino ko ang imo mga binuhatan.
13 Oh Dios, sa pagkabalaan among imo dalan.
¿Ano nga dios bala nga daku subung sang Dios?
14 Ikaw amo ang Dios nga nagahimo sing mga kalatingalahan;
Ginpakilala mo sa mga katawohan ang imo kabakuran.
15 Gintubus mo sang imo butkon ang imo banwa,
Ang mga inanak ni Iakob kag ni Iose. Sela.
16 Nakakita sa imo ang mga tubig, oh Dios,
Nakakita sa imo ang mga tubig, nagkalahadluk sila,
Nagkulurug sila; ang mga kadadalman naguluyog.
17 Ang mga gal-um nagbuluga sing mga lambas sang tubig;
Nagdalaguhub ang mga panganud;
Ang imo man mga baslay naglulupad gikan diri pa didto.
18 Ang tingug sang imo daguub yara sa alimpulos,
Ginsug-an sang mga kilat ang kalibutan,
Naglingilingi ang duta kag nagkurug.
19 Sa dagat anay ang imo dalan,
Kag ang imo mga banas sa madamu nga mga tubig,
Kag ang imo mga tikang walâ makilal-i.
20 Gindul-ong mo subung sang pinanong ang imo banwa,
Sa kamut ni Moises kag ni Aaron.

Kaluwasan nḡa gintugot sang Dios kay Israel, nḡa nagapadayon sa paglalis. Ang Dios nagpili kay Iuda kag kay Dabid sa pagpahalab kay Israel.

Maskil ni Asap.

78 DUNGA, banwa ko, ang akon kasogoan.
Linga sang inyo idulunḡug ang mḡa polong sang akon bâbâ.
2 Patikabon ko ang akon bâbâ sa pananglitanan:
Pagaihambal ko ang mḡa butang nḡa tinago sadto pa.
3 Sang aton nabatian kag nakilala,
Kag sang ginsugid sang aton mḡa ginikanan,
4 Indi naton sila pagtagoon sa ila mḡa anak,
Pagaisugid naton sa palaabuton nḡa kaliwatan ang mḡa pagdayaw kay Iehoba,
Kag ang iya kabakuran, kag ang mḡa kalatingalahan nḡa ginhimo niya.
5 Sia nagtukud sing isa ka pagpamatuud kay Iakob,
Kag nagbutang sing isa ka kasogoan sa Israel,
Nḡa nagsogo sia sa aton mḡa ginikanan,
Nḡa ipahibalo nila sa ila mḡa anak,
6 Agud nḡa makahibalo sa ila ang palaabuton nḡa kaliwatan kag ang mḡa anak nḡa magakalatawo:
Nḡa magtilindug sila kag magsulugid sini sa ila mḡa anak,
7 Agud nḡa ibutang nila sa Dios ang ila pagsalig,
Kag indi nila pagkalipatan ang mḡa binuhatan sang Dios,
Kondi tumanon nila ang iya mḡa sogo,
8 Kag nḡa indi sila magmanḡinsubung sang ila mḡa ginikanan, nḡa kaliwatan nḡa masuayon kag malalison,
Kaliwatan nḡa walâ maglig-on sang ila tagiposoon,
Bisan nanḡinmatutum sa Dios ang ila espiritu.
9 Ang mḡa inanak ni Epraim, nḡa mḡa lupit sa hinḡaniban, nḡa mḡa manugpana,
Nagtalalikod sila sa adlaw sang paginaway.
10 Walâ nila pagbantayi ang katipan sang Dios,
Kag ginsikway nila ang paglakat sono sa iya kasogoan.
11 Ginkalipatan nila ang iya mḡa binuhatan,
Kag ang iya mḡa kalatinḡalahan nḡa kinapakita sa ila.
12 Sa atubanḡan sang ila mḡa ginikanan naghimo sia sing mḡa kalatinḡalahan
Sa duta sa Egipto, sa latagon sa Soan.
13 Ginpahawa niya ang dagat kag ginpaagi niya sila,
Kag ginpatindug niya ang mḡa tubig subung sang isa ka tinumpok.
14 Kag gindol-ong niya sila sa adlawon tunḡud sang panḡanud,
Kag sa bug-os nḡa kagab-ihon tunḡud sang sidlak sang kalayo.
15 Ginpalitik niya ang mḡa bató sa kahanayakan,
Kag ginpainum sila niya sing bugana gid, subung sang nagagikan sa mḡa kaidadalman;
16 Kay sa bató ginpatubud niya ang mḡa ilig,
Kag ginpadulhog niya ang mḡa tubig subung sang mḡa subâ.
17 Apang nagpaladayon pa sila sa pagpakasalâ batok sa iya,
Sa paglalis batok sa Labing-Mataas sa kahanayakan.
18 Kay ginsuláy nila ang Dios sa ila tagiposoon,
Nḡa nagpalanḡayô sing pagkaon nḡa sa ila lamang luyag.
19 Kag naghalambal sila batok sa Dios, nḡa nagasiling:
"¿Sarang bala ang Dios makaaman sing latok sa kahanayakan?
20 Yari karon ginpilas niya ang bató, kag nagililig ang mḡa tubig,
Kag ang mḡa kasapaan naglalapta.
¿Sarang man sia bala makahatag sing tinapay?
¿Magaaman bala sia sing unud sa iya banwa?"
21 Nḡani, nakabati si Iehoba kag naakig,
Kag nagdabdab ang kalayo batok kay Iakob,
Kag ang kasingkal nagsaka man batok sa Israel,
22 Tunḡud kay walâ sila magtoloo sa Dios,
Bisan nagsalalig sila sa iya kaluwasan.
23 Walay sapayan, nagsogo sia sa mḡa gal-um sa ibabaw,

Kag nagbukas ang mğa gawang sang
langit,
24 Kag ginpaulan niya sa ibabaw nila
ang mana nğa kalan-on,
Kag ginhatagan niya sila sing trigo
sang mğa langit.
25 Kan-on sang mğa dunganon gin-
kaon sang tawo:
Ginpadal-an sila niya sing pagkaon
nğa makabulusug.
26 Ginpahuyup niya ang hangin nğa
Timug sa langit,
Kag gindalá tungud sang iya kabaku-
ran ang hangin sa Bagatnan;
27 Kag ginpaulan niya sa ibabaw nila
ang unud subung sang yab-ok,
Kag mğa kapispisan nğa pakpakan
subung sang balas sang dagat.
28 Kag ginholog niya sila sa tungâ
sang ila dulugan,
Sa palibot sang ila mğa puluy-an,
29 Kag nagkalaon sila, kag nagkala-
busug gid sila.
Busa, gintuman niya sa ila ang ila
handum.
30 Walâ pa magkalabusug sila sang
ila mğa handum,
Yara pa ang ikaon sa ila bâbâ,
31 Sang pag-abut sa ibabaw nila sang
kasingkal sang Dios,
Kag ginpatay niya ang mğa labing
matambok sa ila,
Kag ginpukan niya ang mğa pama-
tan-on sa Israel.
32 Bisan pa sini nğa tanan, nagpala-
dayon sila sa pagpakasalâ,
Kag walâ sila magtoloo sa iya mğa
kalatingalahan.
33 Ngani, ginupúd niya ang ila mğa
inadlaw sa padayaw
Kag ang ila mğa tinuig sa kalisang.
34 Kon patyon niya sila, niyan gin-
pangita nila ang Dios,
Niyan nagbalalik sila kag nagpala-
ngita nğa matinatapon sa iya,
35 Kag makadumdum sila nğa ang
Dios among ila Batong bantiling,
Kag ang Labing-Mataas nğa Dios ang
ila Mamamawi.
36 Apang gindayawdayaw nila sia sa
ila bâbâ,
Kag sa ila dila ginbutigan nila sia;
37 Kay ang ila mğa tagiposoon indi
mğa matadlung sa iya,
Bisan nagmalig-on sila sa iya katipan.
38 Apang sia among maloloy-on, nğa
nagahimo sing katumbasan tungud sang
kalainan, kag walâ sila niya paglaglaga.
Kag sa masunsun ginpapalayô niya
ang iya kaakig,
Kag walâ niya pagpamat-a ang iya
bug-os nğa kaakig.
39 Kag nakadumdum sia nğa mğa
unud sila,
Huyup nğa nagapakadto kag walâ
magabalik.
40 ¡ Makapid-an nagmalalison sila ba-
tok sa iya sa kahanayakan,
Ginpasubu nila sia sa kamuhaymu-
hayan!
41 Kag nagbalalik sila kag ginasuláy
nila ang Dios,
Kag ginbutangan nila sing dulunan
ang Balaan sa Israel.
42 Walâ sila makadumdum na sang
iya kamut,
Sang adlaw nğa gintubus sila niya sa
kaaway,
43 Sang paghimo niya sa Egipto
sang iya mğa tandaan,
Kag sang iya mğa kalatingalahan sa
latagon sa Soan.
44 Kag ginbaylohan niya sang dugo
ang iya mğa subâ,
Kag ang iya mğa ilig, agud indi sila
makainum.
45 Nagpadalá sia sa tungâ nila sing
mğa pinanong nğa mğa langaw, nğa
naghalonhon sa ila,
Kag sing mğa paka nğa naglaglag sa
ila.
46 Ginhatag man niya sa kusim ang
ila bunğa,
Kag ang ila mğa kinabudlayan sa
apan.
47 Ang ila mğa kaubasan ginlaglag
niya sang ulan nğa mğa bató nğa hielo.
Kag ang iya mğa sikomoro, sang
hielo.
48 Kag gintugyan niya sa mğa kaba-
tohan nğa hielo ang ila mğa kasapatan,
Kag sa mğa dabdab, ang ila mğa
kahayupan.
49 Ginpadalá niya batok sa ila ang
kasingkal sang iya kaakig,
Kaalipungut kag panungud kag kalis-
danan,
Ang isa ka kagon sang mğa malaut nğa
mğa manugtunda.
50 Ginhanda niya ang dalan nğa sa
iya kasingkal;
Walâ niya pagpungi ang kabuhi nila
sa kamatayon,

Kondi gintugyan niya ang ila kabuhi
sa kamatay.
51 Kag ginpilas niya ang tanan nğa
panğanay sa Egipto,
Ang mğa pamónô sang kusug sa mğa
payag ni Kam.
52 Niyan ginpagowa niya ang iya
banwa subung sang mğa obeha,
Kag gindalá niya sila sa kahanayakan,
subung sang isa ka pinanong.
53 Ginmandoan niya sila nğa may
kalig-unan, nğa indi sila pagtudkan sing
kahadluk,
Kag ang dagat nagtabon sa ila mğa
kaaway.
54 Kag gindalá niya sila sa mğa ka-
dulunan sang iya balaan nğa Puluy-an,
Sa sini nğa bukid nğa gindaug sang
iya kamut nğa too.
55 Kag gintabog niya ang mğa kata-
wohan sa atubanğan nila,
Kag ginbahinbahin niya sa ila sa pa-
palad ang isa ka panublion, banğud sang
lubid,
Kag ginpapuyô niya sa mğa puluy-an
ang mğa kabikahan ni Israel.
56 Apang nagsuláy kag nagmalalison
sila sa Dios nğa Labing-Mataas,
Kag walâ nila paghupti ang iya mğa
pagpamatuud;
57 Apang nagbalalik sila, kag naggi-
linawi sila sing mabudhion subung sang
ila mğa ginikanan:
Nagbalalik sila subung sang pana nğa
maluibon.
58 Kag ginpaakig nila sia tunğud
sang ila mğa mataas nğa duug,
Kag ginpainit nila sia sa kaimon sa
ila mğa larawan.
59 Nabatian ini sang Dios kag naakig,
Kag sa daku gid nagdumut sia sa
Israel.
60 Nğani, ginbayaan niya ang Puluy-
an sa Silo,
Ang Layanglayang nğa iya ginpuy-an
sa tunğâ sang mğa tawo;
61 Kag ginhatag niya sa kabihagan
ang iya kabakuran,
Kag ang iya himaya sa mğa kamut
sang kaaway.
62 Gintugyan man niya ang iya banwa
sa hinğaniban,
Kag naakig sia batok sa iya panub-
lion.
63 Ang kalayo naghalunhon sang ila
mğa pamatan-on,
Kag ang ila mğa ulay walâ pagda-
yawa sa mğa kalantahon sa pagkasal.
64 Ang ila mğa saserdote nagkalapu-
kan sa hinğaniban,
Kag ang ila mğa bálo nğa babae walâ
magpanalabiton.
65 Niyan nagmata ang Ginoo, ka-
anğay sang nagakatolog,
Subung sang isa ka maisug nğa naga-
singit, nğa ginapainit sang alak.
66 Kag ginpilas niya ang iya mğa
kaaway nğa ginpaisol *niya sila*;
Ginhatagan niya sila sing dayon nğa
pagpasipala.
67 Labut pa, ginsikway niya ang la-
yanglayang ni Iose,
Kag walâ niya pagpilia ang kabika-
han ni Epraim;
68 Kondi nğa ginpili niya ang kabika-
han ni Iuda,
Ang bukid sa Sion, nğa iya sia gina-
higugma,
69 Kag ginpatindug niya ang iya
balaan nğa Puluy-an subung sang mğa
kataasan,
Subung sang duta nğa iya ginsadsa-
ranan sa gihapon.
70 Kag ginpili niya si Dabid, nğa iya
alagad,
Kag kinuha sia niya sa palasudlan
sang mğa obeha.
71 Ginpakari sia niya gikan sa mğa
obeha nğa nagapalasoso,
Agud nğa magpahalab kay Iakob, nğa
iya banwa kag kay Israel nğa iya
panublion.
72 Kag ginpahalab niya sila, sono
sang kalubusan sang tagiposoon;
Kag gindul-ong niya sila sa kasampa-
ton sang iya mğa kamut.

Ang paghapay sa Ierusalem; panğamuyo sa pagda-
nğat sang panabang sang Dios.

Salmos ni Asap.

79 OH Dios, nagsululúd ang mğa
katawohan sa imo panublion:
Ginmusinğan nila ang Simbahan sang
imo pagkabalaan.
Ginhimo nila ang Ierusalem sa tinum-
pok nğa nagub-an.
2 Ginhatag nila ang mğa bankay sang
imo mğa alagad nğa pagkaon sang mğa
kapispisan sang lanğit,
Ang unud sang imo mğa balaan sa
mğa kasapatan sang duta.
3 Ginula nila ang ila dugo subung

sang tubig sa mĝa palibot sang Ierusalem,
Kag walay sin-o nĝa maglubung sa ila.
4 Nanĝinpalasipalahan kami sang amon mĝa kasilinĝan;
Gintiawtiawan kag ginlahuglahugan kami sang mĝa yari nagalilibot sa amon.
5 ¿Tubtub pa bala san-o, oh Iehoba?
¿Magamaakigon ka bala sa gihapon?
¿Magadabdab bala subung sang kalayo ang imo kaimon?
6 Iula ang imo kaakig sa ibabaw sang mĝa katawohan, nĝa walâ makakilala sa imo,
Kag sa ibabaw sang mĝa ginharian nĝa walâ magapanawag sang imo nĝalan.
7 Kay ginupúd nila si Iakob,
Kag ang iya puluy-an ginhapay nila.
8 Ayaw pagdumduma batok sa amon ang mĝa kalainan nĝa daan.
Magkalari sa pagsugat sing madali sa amon ang imo mĝa kalooy,
Kay linapyo na gid kami.
9 Buligi kami, oh Dios, nĝa kaluwasan namon, tunĝud sang himaya sang imo nĝalan.
Kag bawia kami kag patawara kami sang amon mĝa salâ tunĝud sang gugma sang imo nĝalan.
10 Kay magasililing ang mĝa katawohan: "¿Diin bala ang ila Dios?"
Magmanĝinhayag sa mĝa katawohan sa atubanĝan sang amon mĝa mata,
Ang pagtimalus sang dugo sang imo mĝa alagad, nĝa ginpaagay.
11 Maglambut sa imo atubanĝan ang pagnĝuynĝuy sang mĝa binilango;
Sono sang pagkadaku sang imo butkon, bantayi ang mĝa napanghukman sa kamatayon.
12 Kag pabalika sa amon mĝa kasilinĝan, sa ila tiyan, sing makapito,
Ang ila pagpasipala, nĝa ila ginpakahuya sa imo, oh Iehoba.
13 Kag kami, nĝa banwa nimo, kag mĝa obeha sang imo halaban,
Pagadayawon ka namon sa gihapon;
Sa kaliwatan kag sa kaliwatan pagakantahon namon ang imo mĝa kadayawan.

Panĝamuyo sa Dios tunĝud sang pagbantay sang kaubasan sang Ginoo.

Sa Panĝolo nĝa musiko. Sa Sosanim. Pagpamatuud. Salmos ni Asap.

80 OH manugbantay ni Israel, linga.
Ikaw nĝa nagadul-ong kay Iose subung sang pagdul-ong sa mĝa obeha,
Nĝa yara ka sa tunĝâ sang mĝa kerubin, pagbanaag-ka.
2 Pamat-a ang imo kaisug sa atubanĝan ni Epraim, kag ni Benyamin kag ni Manases,
Kag kari-ka sa pagluwas sa amon.
3 Oh Dios, balika kami,
Kag pasilaka ang imo nawung, kag manĝinmaluwas kami.
4 Iehoba, nĝa Dios sang Sebaot,
¿Tubtub pa bala san-o magaasó ang imo kaakig batok sa panĝamuyo sang imo banwa?
5 Ginpakaon mo sila sing tinapay sang mĝa luha,
Kag ginpainum mo sila sing mĝa luha sa bugana gid.
6 Ginbutang mo kami nĝa kasuayon sang amon mĝa kasilinĝan.
Kag ang amon nĝa kaaway nagaliniyubitay.
7 Oh Dios sang Sebaot, pabalika kami,
Kag pasilaka ang imo nawung, kag manĝinmaluwas kami.
8 Ginpakari mo ang isa ka púnô sang ubas gikan sa Egipto,
Gintabog mo ang mĝa katawohan, kag gintanum mo ini.
9 Gintinloan mo ang *duug* sa atubanĝan niya,
Kag ginpapanĝalapkap niya ang ila mĝa gamut, kag ginpunô niya ang duta.
10 Ang mĝa kabukiran ginpanabunan sang iya landong,
Kag ang mĝa sedro sang Dios, sang ila mĝa sanĝa.
11 Ginuntay niya ang ila mĝa balagon tubtub sa dagat
Kag tubtub sa subâ ang iya mĝa salingsing.
12 ¿Kay nĝaa bala ginlaglag mo ang ila mĝa kudal,
Sa bagay nĝa ang tanan nĝa mĝa nagaalagi sa dalan, magapalamupo sa iya?
13 Gintadag sia sang baboy nĝa talonon,
Kag ginhalab sia sang sapat sang latagon.

14 Oh Dios sang Sebaot, balik-ka
karon,
Tuluka kutub sa langit kag talupang-
da, kag duawa ang imo kaubasan.
15 Kag bantayi ang pinúnô sang ubas,
nga gintanum sang imo too,
Kag ang salingsing nga ginpabaskug
mo nga sa imo,
16 Nasunog na sang kalayo, pinukan
sia,
Magkaladula sila tungud sang pag-
sabdong sang imo nawung.
17 Ang imo kamut manginsaibabaw
sang lalaki sang imo too,
Sa ibabaw sang anak sang tawo nga
ginpabaskug mo nga sa imo.
18 Sa sini indi na kami magbulag sa
imo.
Buhia kami, kag pagatawgon namon
ang imo ngalan.
19 Oh Iehoba, nga Dios sang Sebaot
papaulia kami;
Pasilaka ang imo nawung, kag maga-
manginmaluwas kami.

Ang Dios nagabadlong kay Israel sang iya pagka-dimatagubaluson kag sang iya pag-kamalalison.

Sa Pangolo nga musiko. Sa Gitit. Salmos ni Asap.

81 MAG-ALAMBAHAN-kamo
sa Dios, nga kabakuran naton.
Ang Dios ni Iakob dayawa-ninyo nga
may pagkalipay.
2 Kilinanta-kamo sing kalantahon,
kag patunga-ninyo ang tambor,
Ang makawiwili nga arpa patí ang
salterio.
3 Patunga-ninyo ang sungay sa lati,
Sa ugsad, sa adlaw sang aton piesta.
4 Kay tulumanon ini sang Israel,
Kasogoan sang Dios ni Iakob.
5 Nga sa pagpamatuud kay Iose gin-
tukud niya ini,
Sang naggowa sia batok sa duta sa
Egipto,
Diin nakabati ako sing halambalanon,
nga indi ako makahangup.
6 Ginpalayô ko ang iya abaga sa
lulan,
Ang ila mga kamut ginluwas ko sa
tabig.
7 Sa kalisdanan nagpanawag ka, kag
ako ang nagbawi sa imo.
Ginsabat ko ikaw, nga nagapanago sa
daguub,
Gintilawan ko ikaw sa mga tubig sa
Meriba. Sela.
8 Pamati-ka, banwa ko, kag magapa-
matuud ako sa tungâ ninyo:
Israel, kon pamatian mo ako,
9 Walâ na gid sa imo sing liwan nga
Dios,
Bisan magyaub-ka sa dios nga dumu-
luong.
10 Ako amo si Iehoba, nga imo Dios,
Nga nagpatukad sa imo gikan sa duta
sa Egipto:
Ngangha ang imo bâbâ, kag pagapun-
on ko sia.
11 Apang ang akon banwa walâ mag-
pamati sang akon tingug,
Kag si Israel walâ maluyag sa akon.
12 Ngani, ginpabayaan ko sila sa katig-
a sang ila tagiposoon,
Naglalakat sila sa ila gid nga mga
laygay.
13 ¡Oh, kon nagpamati kunta sa akon
ang akon banwa,
Kon sa akon mga dalanon naglakat
kunta si Israel!
14 Sa walâ gid sing kakuli ginsakup
ko kunta ang ila mga kaaway,
Kag ginpabalik ko kunta ang akon
kamut sa ibabaw sang ila mga manug-
pigos.
15 Ang mga nagakalaakig kay Iehoba,
nagpalasakup kunta sa iya,
Kag ang panag-on nila nanginsagiha-
pon.
16 Kag ang Dios nagsakdag sa iya
sang sulúd sang trigo,
Kag sa dugus sang bató ginbusug ka
kunta niya.

Laygay sa mga hukom, agud nga maghukom sila sing matadlung gid.

Salmos ni Asap.

82 ANG Dios yara sa kasapulanan
sang Dios:
Sa tungâ sang mga dios nagahukom
sia.
2 ¿Tubtub pa bala san-o magahukom
kamo sing di gid matarung,
Kag magapamili kamo sing mga tawo
sa pahanayon sa mga malauton? Sela.
3 Hukmi-ninyo sa katarungan ang
imol kag ang ilo,
Himo-kamo sing katarungan sa nasu-
buan kag sa makalolooy.
4 Bawia-ninyo ang nasubuan kag ang
may kinahanglan;

Bawia-ninyo sia sa kamut sang mḡa
madauton.
5 Walâ sila makahibalo, walâ sila
makahanḡup,
Nagalakat sila sa kadudulman:
Nagakindangkindang ang tanan nḡa
mḡa sadsaran sang duta.
6 Ako nagsiling: Mḡa dios kamo,
Kag tanan kamo mḡa anak sang
Labing-Mataas.
7 Apang subung nḡa mḡa tawo ma-
gakalamatay kamo,
Kag magakalaholog kamo subung
sing isa sang mḡa dunganon.
8 Tindug-ka, oh Dios, hukmi ang
duta;
Kay ikaw magapanubli sang tanan nḡa
mḡa katawohan.

Ang mḡa katawohan nagapuhon batok kay Israel. Panḡamuyo sa Dios, agud nḡa pagluwason sia.

Kalantahon. Salmos ni Asap.

83 OH Dios, ayaw ka paghipus,
Ayaw ka pagpabunḡul, oh Dios,
bisan magpahamunong-ka.
2 Kay yari karon, naganḡulurub ang
imo mḡa kaaway,
Kag ang mḡa nagakalaakig sa imo,
nagtalalanḡa.
3 Batok sa imo banwa nagahilimbon
sila sing mahilumon gid,
Kag nagasalapol sila batok sa imo
mḡa pinanabanḡan.
4 Nagasililing sila: "Kari-kamo kag
upanḡon naton sila, agud nḡa indi sila
magmanḡinbanwa,
Kag walâ na gid sing handumanan
sang nḡalan ni Israel."
5 Kay nagahilituhug sila tanan sa isa
ka tagiposoon;
Batok sa imo naghimo sila sing
katipan:
6 Ang mḡa payag sang mḡa Idumin-
hon kag sang mḡa Ismaelinhon,
Ang Moab kag ang mḡa Agarinhon,
7 Ang Gebal, kag ang Amon kag ang
Amalek,
Ang Pilistea kaúpud sang mḡa pumu-
luyô sa Tiro;
8 Ang Assur man nagasimpon sa ila:
Mḡa butkon sila sa mḡa inanak ni Lot.
Sela.
9 Himoa sila subung sang sa Madian,
Subung kay Sisera, subung kay Iabin
sa sapa sa Sison
10 Nḡa ginpanlaglag sila sa Endor,
Nḡa nahimo sila nḡa ipot sa duta.
11 Himoa ang ila mḡa panḡolo subung
kay Oreb kag subung kay Seeb,
Kag sa tanan nila nḡa mḡa dunganon:
subung kay Seba kag subung kay Sal-
muna,
12 Nḡa nagsililing sila: "Angkonon
naton nḡa sa aton gid
Ang mḡa puluy-an sang Dios."
13 Dios ko, himoa sila subung nḡa
mḡa alimpulos,
Subung nḡa alikabut sa atubanḡan
sang hanḡin,
14 Subung nḡa kalayo nḡa nagasunog
sang talonan,
Subung sang dabdab nḡa tutud sang
mḡa kabukiran.
15 Sa sini lagsa sila sang imo unos,
Kag pakugmata sila sang imo buhawi.
16 Pun-a ang ila mḡa nawung sa
kahuya,
Agud nḡa pagpanḡitaon nila ang imo
nḡalan, oh Iehoba.
17 Kabay nḡa pagpakahuy-an sila kag
panlisanḡon sa gihapon,
Kag magpalamula sila kag magkala-
dula sila.
18 Kag pagakilalahon nila nḡa ikaw
lamang, nḡa ang imo nḡalan, amo si
Iehoba,
Amo lamang ang Labing-Mataas sa
ibabaw sang bug-os nḡa duta.

Kabulahanan sang mḡa nagapuluyo sa balaan nḡa Puluy-an sang Dios.

Sa Panḡolo nḡa musiko. Sa Gitit. Sang mḡa anak ni Kore. Salmos.

84 ¡DAW ano ka mḡa mahigugmaon
sang imo mḡa puluy-an,
Oh Iehoba sang Sebaot!
2 Ang akon kalág nagaangkon kag
ginalapyo sa paghandum sang mḡa
ugsaran ni Iehoba;
Ang akon tagiposoon kag ang akon
unud nagahulugyaw sa Dios nḡa buhi.
3 Patí pa ang maya nakakita sing
baláy,
Kag ang alagit-it sing pugad nḡa sa iya,
diin ginabutang niya ang iya mḡa buto,
Sa Imo mḡa halaran, oh Iehoba sang
Sebaot,
Hari nakon kag Dios nakon.
4 Mḡa bulahan yadtong nagapuluyô
sa imo Baláy;

Sa gihapon magadalayaw sila sa imo. Sela.
5 Bulahan ang tawo, nğa ang iya kusug yara sa imo,
Nğa sa iya kasingkasing yara ang *imo* mğa dalan.
6 Sang linakbay ang nalupyakan nğa Luhaan, ginahimo nila sia nğa duug sang mğa tuburan;
Ang ulan man nğa úna sang tinğulanon ginaputus sia sing mğa pagpakamaayo.
7 Nagalakat sila sa kusug kag kusug,
Tubtub nğa magpahayag sila sa atubanğan sang Dios sa Sion.
8 Oh Iehoba, nğa Dios sang Sebaot, pamatii ang akon panğamuyo,
Linga, oh Dios ni Iakob. Sela.
9 Tan-awa, oh Dios, nğa amon kalasag,
Kag tuluka ang guya sang imo hinaplas.
10 Kay labing maayo ang isa ka adlaw sa imo mğa ugsaran nğa sa isa ka libo sa *gowa nila.*
Ginapasulabi ko ang pagkamanugbantay sang gawang sang baláy sang akon Dios,
Sang magapuyô sa mğa puluy-an sang malain.
11 Kay ang Dios amo ang adlaw kag kalasag;
Si Iehoba nagahatag sing bugay kag sing himaya:
Walâ magadumili sang bisan ano nğa kaayohan sa mğa nagaginawi sa katarunğan.
12 Oh Iehoba sang Sebaot,
Bulahan ang tawo, nğa nagasalig sa imo.

Sa nagapakalig-on sila sa mğa binaton nğa pagtabang, ang banwa sang Dios nagapanğayo nğa mabawi sila sa ila mğa ginaatubang nğa kasulub-an.

Sa Panğolo nğa musiko. Sang mğa anak ni Kore. Salmos

85 NANĞINMALOLOY-ON ka sa imo duta, oh Iehoba,
Ginpapauli mo ang kabihagan ni Iakob.
2 Ginpatawad mo ang kalautan sang imo banwa:
Ang tanan nila nğa mğa salâ gintabunan mo. Sela.
3 Ginpungan mo ang tanan mo nğa kaakigon,
Naumpawan ka sang kasingkal sang imo kaakig.
4 Iuli sa amon, oh Dios, ang kaluwasan namon,
Kag tapusa ang imo kaakig sa ibabaw namon.
5 ¿Magakaakig ka pa bala batok sa amon sa gihapon?
¿Pagapalawigon mo bala ang imo kaakig sa kaliwatan kag sa kaliwatan?
6 ¿Indi ka bala maghatag liwan sa amon sing kabuhi,
Agud nğa ang imo banwa magkalipay sa imo?
7 Ipakita sa amon, oh Iehoba, ang imo pagkalooy,
Kag ihatag sa amon ang imo kaluwasan.
8 Pagapamatian ko ang pagaihambal sang Dios nğa si Iehoba,
Kay magahambal sia sing paghidaet sa iya banwa kag sa iya mğa balaan.
Apang indi sila magbalalik sa kabuanğan.
9 Sa pagkamatuud gid, malapit na ang iya kaluwasan sa mğa nagakahadluk sa iya,
Agud nğa magpuyô ang himaya sa aton duta.
10 Ang kalooy kag ang kamatooran nagakitaay sila,
Ang katarunğan kag ang paghidaet nagahalukay sila.
11 Ang kamatooran nagaulhot sa duta
Kag ang katarunğan nagatamud kutub sa kalanğitan.
12 Si Iehoba magahatag man sang kaayohan,
Kag ang aton duta magapamunğa.
13 Ang katarunğan magaúna sa iya,
Kag magahimo sia sa aton sa iya mğa tikang sing dalan.

Si Dabid nagapanğayo sang pagtabang sang Dios.

Panğamuyo ni Dabid.

86 ILINĞIG, oh Iehoba, ang imo idulunğug kag pamatii ako;
Kay ako nalisdan kag imol.
2 Bantayi ang akon kalág, kay mainampoon ako:
Luwasa, oh Dios ko, ang imo alagad, nğa nagasalig sa imo.
3 Kalooye ako, oh Iehoba,

Kay ako nagasingit sa imo sa bug-os nġa adlaw.
4 Lipaya ang kalág sang imo alagad;
Kay sa imo, oh Ginoo, ginabayaw ko ang akon kalág.
5 Kay ikaw, Ginoo, among maayo kag manugpatawad,
Kag bugana sa kalooy sa tanan nġa mġa nagtawag sa imo.
6 Pamatii, oh Iehoba, ang akon panġamuyo,
Kag pagdunga ang tinġug sang akon pag-ampo.
7 Sa adlaw sang akon kalisdanan ginatawag ko ikaw,
Kay nagasabat ka sa akon.
8 Oh Ginoo, walay bisan sin-o nġa subung sa imo sa tunġâ sang mġa dios;
Bisan mġa *binuhatan* nġa subung sang imo mġa binuhatan.
9 Ang tanan nġa mġa katawohan nġa imo ginpanghimo, magakalari kag magasilimba sila sa atubanġan mo, Ginoo,
Kag magahilimaya sila sa imo nġalan.
10 Kay ikaw among daku, kag nagahimo ka sing mġa kalatinġalahan.
Ikaw lamang ang Dios.
11 Tudloi ako, oh Iehoba, sang imo dalan:
Magalakat ako sa imo kamatooran.
Isaha ang akon tagiposoon, agud nġa magkahadluk ako sa imo nġalan.
12 Pagadayawon ko ikaw, oh Iehoba nġa Dios nakon, sa bug-os ko nġa tagiposoon,
Kag pagahimayaon ko ang imo nġalan sa gihapon.
13 Kay ang imo kalooy among daku sa akon,
Kag ginluwas mo ang akon kalág sa boho nġa madalum.
14 Oh Dios, ang mġa palabilabihon nagatilindug batok sa akon,
Kag ang kasapulanan sang mġa kalahadlukan nagpanġita sa akon kalág,
Kag walâ ka nila igbutang sa atubaġan sang ila mġa mata.
15 Apang ikaw, Ginoo, among Dios nġa maloloy-on kag mabugayon,
Mahinay sa pagpanġakig kag bugana sa kalooy kag sa kamatooran.
16 Balikda ako, kag kalooye ako;
Ihatag-mo ang imo gahum sa imo alagad,
Kag luwason-mo ang anak sang imo alagad nġa babae.
17 Himo-ka sa akon sing talandaan nġa sa kaayohan,
Agud nġa makit-an sia sang mġa nagadulumut sa akon kag magakalahuya sila.
Kay ikaw, oh Iehoba, ang nagatabang sa akon kag ang nagalipay sa akon.

Ang Dios nagakalipay sa Sion.

Sa mġa anak ni Kore. Salmos. Kalantahon.

87 ANG iya sadsaran yadto sa mġa kabukiran sa pagkabalaan.
2 Ginahigugma ni Iehoba ang mġa gawang sang Sion
Labi sang tanan nġa mġa puluy-an ni Iakob.
3 Mahimayaon nġa mġa butang pagaihambal nahanunġud sa imo,
Banwa sang Dios. Sela.
4 "Pagaisambit ko ang Rahab, kag ang Babilonia sa mġa nakakilala sa akon:
Yari karon, ang Pilistea kag ang Tiro, upud ang Etiopia:
Ini sia natawo didto."
5 Kag nahanunġud sa Sion pagaisiling: "Ini kag yadto nagkalatawo sa iya."
Kag pagapabakuron sia sang amo gid nġa Labing-Mataas.
6 Kon isipon ni Iehoba ang mġa katawohan, pagaisulat:
"Ini natawo didto." Sela.
7 Kag ang mġa manugkanta kag mġa manugkuskus *magasiliring:*
"Ang tanan namon nġa mġa tuburan yara sa imo."

Ang manugambahan nagasaysay sang mġa kalantahon nġa nagalibot sa iya kag nagaampo sa Dios nġa pagbawion sia.

Kalantahon. Salmos sang mġa inanak ni Kore. Sa Panġolo nġa musiko. Sa Mahalat-Leanot. Maskil ni Heman nġa Esrainhon.

88 OH Iehoba nġa Dios sang akon kaluwasan;
Sa adlaw kag sa gab-i nagapanawag ako sa atubanġan mo.
2 Magsulúd ang akon panġamuyo sa imo atubanġan,
Ilinġi ang imo idulunġug sa akon pagpanawag.

3 Kay ang akon kalág busug na sa kalainan,
Kag ang akon kabuhi nagapalapit na sa lulubngan.
4 Naisip na ako upud sa mga nagapalanaug sa boho,
Subung ako sang tawo nga walay kusug.
5 Nahamyang ako sa tungâ sang mga minatay,
Subung sang mga ginpatay nga nagahalamyang sa lulubngan,
Nga sa ila indi ka na makadumdum,
Kag nga ginbulag sila sa imo kamut.
6 Ginbutang mo ako sa madalum nga boho,
Sa kadudulman, sa mga kaidadalman.
7 Sa ibabaw nakon nagabug-at ang imo kaakig,
Kag patí sang imo mga hanol ginpapasubo mo ako. Sela.
8 Ginpapalayô mo sa akon ang akon mga kilala;
Ginbutang mo ako nga kalangil-aran nila;
Natakpan ako kag indi ako makagowa.
9 Ang akon mga mata nagakhagas bangud sang akon kalisdanan;
Ginatawag ko ikaw, oh Iehoba, sa adlawadlaw;
Ginauntay ko sa imo ang akon mga kamut.
10 ¿Magahimo ka bala sing mga kalatingalahan sa mga minatay?
¿Magatilindug bala ang mga minatay sa pagdayaw sa imo? Sela.
11 ¿Pagaisugid bala sa lulubngan ang imo kalooy,
Kon ang imo katutum sa kapahamakan?
12 ¿Makilala bala sa mga kadudulman ang imo kalatingalahan,
Kag ang imo katarungan sa duta sang kalipatan?
13 Apang nahanungud sa akon, sa imo nagapanawag ako, oh Iehoba,
Kag sa kaagahon ang akon pangamuyo nagalambut sa imo.
14 ¿Kay ngaa bala, Iehoba, ginasikway mo ang akon kalág?
¿Kay ngaa bala ginatago mo sa akon ang imo nawung?
15 Ako among masulub-on kag nagahimumugto ako kutub pa sang akon pagkapamatan-on;
Ginadalá ko ang imo mga kakugmat, daw nagapanuloy ako.
16 Sa ibabaw nakon nagaliligad ang mga kasingkal sang imo kaakig,
Ang imo mga kalisang nagkatapus sa akon.
17 Ginalibutan nila ako sing dayon, subung sang mga tubig,
Ginalibutan nila ako sing tingub.
18 Ginpapalayô mo sa akon ang abyan kag ang kaúpud,
Kag ang akon mga kilala amo ang mga kadudulman.

Ang pagpakigkatipan sang Dios kay Dabid.—Ang Dios magaluwas sa iya banwa.

Maskil ni Etan nga Esrainhon.

89 ANG mga pagkalooy ni Iehoba pagakantahon ko sa dayon gid;
Sa kaliwatan kag sa kaliwatan pagaipakilala sang akon bâbâ ang imo katutum.
2 Kay nagsiling ako: Sa gihapon pagapatindugon ang pagkalooy;
Sa amo gid nga mga kalangitan pagapalig-onon mo ang imo katutum.
3 "Nagpakigkatipan ako sa akon pinili;
Nagsumpa ako kay Dabid, nga akon alagad, nga nagasiling:
4 Sa gihapon pagapamatud-an ko ang imo kaliwatan,
Kag pagabangonon ko ang imo lingkoran nga harianon sa tanan nga mga kaliwatan." Sela.
5 Kag pagadayawon sang kalangitan ang imo kalatingalhan, oh Iehoba
Ang imo man katutum sa katilingban sang mga balaan.
6 Kay ¿sin-o bala sa kalangitan ang makatupung kay Iehoba?
¿Sin-o bala ang makaangay kay Iehoba sa mga inanak sang mga gamhanan?
7 Makahaladluk ang Dios sa daku nga kasapulanan sang mga balaan,
Kag makahalangawa sa ibabaw sang tanan nga nagalilibot sa iya.
8 Oh Iehoba, Dios sang Sebaot, ¿sin-o bala ang makagagahum nga subung sa imo, oh Iehoba?
Kag ang imo katutum yara sa palibot nimo.
9 Ikaw may kagamhanan sa ibabaw sang pagpalabilabi sang dagat;
Kon magtilindug ang iya mga kabaluran, ikaw nagapatinong sa ila.

10 Ikaw naglaglag sang Rahab subung
sang isa ka pinatay.
Sa butkon sang imo kabakuran gin-
paalaplaag mo ang imo mg̃a kaaway.
11 Imo ang mg̃a kalang̃itan, imo man
ang duta.
Ang kalibutan kag ang yara sa iya
ikaw ang nagtukud sini.
12 Ang Amihan kag ang Bagatnan,
ikaw ang nagtuga sa ila.
Ang Tabor kag ang Hermon magahi-
nugyaw sa imo ng̃alan.
13 Imo ang butkon ng̃a may kaisug;
Makusug ang imo kamut, ginpakataas
ang imo too.
14 Ang katarung̃an kag ang paghukom
amo sila ang sadsaran sang imo lingkoran
ng̃a harianon;
Ang kalooy kag ang kamatooran naga-
úna sa imo nawung.
15 Bulahan ang banwa ng̃a nakakila-
la sang panawag sang budyong.
Nagalalakat sila, oh Iehoba, sa kapa-
wa sang imo nawung.
16 Sa imo ng̃alan magakalalipay sila
sa bug-os ng̃a adlaw,
Kag sa imo katarung̃an pagapataason
sila.
17 Kay ikaw amo ang pagkahalangdon
sang iya kabakuran;
Kag tung̃ud sang imo maayong kabu-
but-on pagapataason mo ang amon su-
ng̃ay.
18 Kay si Iehoba amo ang amon ta-
ming,
Kag ang amon hari amo ang Balaan
sa Israel.
19 Niyan nagpakighambal ka sa pala-
nan-awon sa imo mainampoon,
Kag nagsiling ka: "Ako nagbutang
sang panabang sa ibabaw sang maisug;
Ginpakadaku ko ang pinili sang akon
banwa.
20 Nakita ko si Dabid, ng̃a akon ala-
gad;
Ginhaplas ko sia sang lana sang akon
pagkabalaan.
21 Ang akon kamut magamang̃inma-
lig-on sa iya,
Ang akon man butkon magamabakud
sa iya.
22 Indi sia pagsakupon sang kaaway,
Bisan ang anak sang kalautan maka-
papaubus sa iya.
23 Apang pagalaglagon ko sa atuba-
ng̃an niya ang iya mg̃a kaaway,
Kag pagapilason ko ang mg̃a nagaka-
laakig sa iya.
24 Kag ang akon katutum kag ang
akon kalooy mang̃insaiya;
Kag sa akon ng̃alan magapakataas
sang iya sung̃ay.
25 Pagaibutang ko man ang iya ka-
mut sa dagat,
Kag sa mg̃a kasubaan ang iya too.
26 Sia magatawag sa akon: Amay
ko ikaw,
Ang akon Dios kag ang Pil-as sang
akon kaluwasan.
27 Magahimo ako sa iya sang pa-
ng̃anay,
Ang labing labaw sa mg̃a kaharian
sang duta
28 Sa gihapon pagahuptan ko sa iya
ang akon kalooy;
Ang akon katipan magamalig-on sa
iya.
29 Kag pagapadayonon ko sa gihapon
ang iya kaliwatan,
Kag ang iya lingkoran ng̃a harianon,
subung sang mg̃a inadlaw sang kala-
ng̃itan.
30 Kon pagbayaan sang iya mg̃a ina-
nak ang akon kasogoan,
Kag indi sila maglalakat sa akon mg̃a
katarung̃an,
31 Kon pasipalahan nila ang akon
mg̃a solondan,
Kag indi nila pagtumanon ang akon
mg̃a sogo;
32 Niyan pagaduawon ko ng̃a may
bunal ang ila pagkamalalison,
Kag sa mg̃a hampak ang ila mg̃a
kalautan.
33 Apang indi ko pagkuhaon sa iya
ang akon kalooy,
Bisan magtugut ako, ng̃a maglikdang
sia sa akon katutum.
34 Indi ko paglalison ang akon kati-
pan,
Bisan baylohan ko ang bisan ano ng̃a
naggowa sa akon mg̃a bibig.
35 Sa makaisa lamang nagpanumpa
ako sa akon pagkabalaan,
Ng̃a indi ako magbutig kay Dabid:
36 Ang iya kaliwatan magapadayon
sa gihapon,
Kag ang iya lingkoran ng̃a harianon
subung sang adlaw sa atubang̃an nakon.
37 Subung sang bulan magamang̃in-
malig-on sia sa gihapon,
Kag may isa ka matutum ng̃a saksi sa
mg̃a kapang̃anuran." Sela.

38 Apang ginsikway mo ang imo
hinaplas, ginpapalayô mo sia,
Kag naakig ka batok sa iya.
39 Gindumtan mo ang katipan sang
imo alagad,
Ginpasipalahan mo ang iya purung-
purung, ginholog mo ini sa duta.
40 Ginpanguba mo ang iya tanan nḡa
mḡa kudal,
Ginlaglag mo ang iya mḡa kabakuran.
41 Ginakawatan sia sang tanan nḡa
mḡa nagaalagi sa dalan;
Pasipala sia sa iya mḡa kasilingan.
42 Ginpakataas mo ang too sang iya
mḡa sumulumpung,
Ginpakalipay mo ang tanan niya nḡa
mḡa kaaway.
43 Subung man ginpapilo mo ang
sulab sang iya hinḡaniban,
Kag walâ mo sia pag-agobaya sa
pag-awayan.
44 Ginpauntat mo ang iya pagkidlap,
Kag ginholog mo sa duta ang iya
lingkoran nḡa harianon.
45 Ginpalip-ot mo ang mḡa inadlaw
sang iya pagkapamatan-on,
Ginputus mo sia sing kahuluy-an.
Sela.
46 ¿ Tubtub pa bala san-o, oh Iehoba?
¿ Magapanago ka bala sa gihapon?
¿ Magadabdab bala ang imo kaakig
subung sang kalayo?
47 Panumduma kon daw ano kalip-ot
sang akon panagon:
Sa ano nḡa kadayawan gintuga mo
ang tanan nḡa mḡa inanak sang mḡa
tawo.
48 ¿ Sino bala ang tawo nḡa sarang
makakabuhi, kag indi makakita sang
kamatayon?
¿ Pagaluwason mo bala ang iya kabuhi
sa gahum sang lulubnḡan? Sela.
49 Ginoo, ¿ diin na bala ang imo daan
nḡa mḡa kalooy,
Nḡa ginsumpa mo kay Dabid tunḡud
sang imo katutum?
50 Ginoo, panumduma ang pagpasi-
pala sa imo mḡa alagad,
Ako nḡa nagadalá sa akon sabak sang
tanan nḡa mḡa banwa nḡa mḡa mada-
mu,
51 Ang mḡa pasipala sang imo mḡa
kaaway, oh Iehoba,
Ang ila mḡa pasipala batok sang mḡa
tikang sang imo hinaplas.
52 Dalayawon si Iehoba sa gihapon.
Kabay pa, kag kabay pa.

TOLON-AN IV.

Ang pagkahuyang sang tawo.—Ang pagbulut-an sang Dios.

Panḡamuyo ni Moises, nḡa tawo sang Dios.

90 GINOO, ikaw nanḡindalangpan
namon sa kaliwatan kag sa kali-
watan.
2 Sa walâ pa magululhot ang mḡa
bukid,
Kag mahuman mo ang duta kag ang
kalibutan,
Kutub sa katuigan tubtub sa katuigan,
ikaw amo ang Dios.
3 Ginapabalik mo ang tawo sa yab-
ok,
Kag nagasiling ka: "Magliliso-ka-
mo, mḡa anak sang mḡa tawo."
4 Kay ang isa ka libo ka tuig sa
atubanḡan sang imo mḡa mata,
Subung sang kahapon, nḡa nagligad,
Kag subung sang isa ka hinugna sang
kagab-ihon.
5 Ginadaldal mo sila subung sang ba-
ha; kaanḡay sila sang damgo.
Sa aga kaanḡay sila sang hilamon,
nḡa nagatúbô.
6 Sa aga nagapamulak sia kag naga-
bag-o;
Sa hapon ginasapsap sia kag ginapa-
mala.
7 Kay sa imo kasingkal ginapanḡupúd
kami,
Kag sa imo kaakig ginapanglisang
kami.
8 Ginabutang mo ang amon kalainan
sa atubanḡan mo,
Ang amon tinago nḡa mḡa salâ, sa
kapawa sang imo guya.
9 Kay ang tanan namon nḡa mḡa adlaw
nagataliwan banḡud sang imo kaakig:
Nagatapus kami sang amon mḡa tuig,
subung sang isa ka pagpanghayhay.
10 Ang mḡa adlaw sang amon katui-
gan mḡa kapitoan ka tuig sila,
Kag banḡud sang kabaskug, mḡa ka-
waloan ka tuig;
Walay sapayan, ang iya bugal amo
lang ang kabudlayan kag kasulub-an;
Kay sa madali nagataliwan sia kag
nagalupad kami.
11 ¿ Sin-o bala ang nakakilala sang
gahum sang imo kasingkal,
Kag sang imo kaakig, siling sang
kahadluk nḡa igo sa imo?

12 Tudloi-kami sa pagisip sang amon mḡa adlaw,
Sa bagay nḡa makahuput kami sing tagiposoon nḡa manḡinalamon.
13 Balik-ka, oh Iehoba. ¿Tubtub bala san-o?
Kag palugpay-ka nḡa sa imo mḡa alagad.
14 Busga-kami, sa aga, sang imo kalooy,
Agud nḡa mag-alambahan kami kag magkalalipay kami sa tanan namon nḡa mḡa adlaw.
15 Lipaya-kami sono sang mḡa adlaw nḡa ginpakalisdan mo sa amon,
Kag sono sang mḡa tuig nḡa nakakita kami sing kalainan.
16 Ipahayag ang imo mḡa binuhatan sa imo mḡa alagad;
Kag ang imo himaya sa ibabaw sang ila mḡa anak.
17 Kag ang kagayon ni Iehoba, nḡa amon Dios, manḡinsaibabaw namon.
Kag lig-ona ang mḡa binuhatan sang amon mḡa kamut nḡa sa amon;
Hoo, lig-ona ang mḡa binuhatan sang amon mḡa kamut.

Panabang sang Dios sa mḡa nagadalanḡsp sa iya.

91 ANG nagapuyô sa dalangpan sang Labing-Mataas,
Magapahuway sia sa idalum sang landong sang Makaako.
2 Nagasiling ako nahanunḡud kay Iehoba: "Sia amo ang akon dalangpan, kag ang akon kuta,
Ang akon Dios, nḡa sa iya nagasalig ako."
3 Kay sia ang nagaluwas sa imo sa siod sang manḡanḡayam,
Kag sa kamatay nḡa manuglaglag.
4 Sia magatabon sa imo sang iya mḡa kakuyusan,
Kag sa idalum sang iya mḡa pakpak nagapalipod ka.
Ang iya kamatooran among kalasag kag taming.
5 Dili ka mahadluk sang kakugmat sa kagab-ihon,
Bisan sa baslay nḡa nagalupad sa adlaw,
6 Bisan sa kamatay nḡa nagalakat sa kadudulman,
Bisan sa paglaglag nḡa nagapapas sa kaudtohan.
7 Nagakapukan sa imo luyo ang isa ka libo,
Kag napúlô ka libo sa imo too,
Apang sa imo indi makalambut.
8 Lamang magatuluk ka sang imo mḡa mata,
Kag makit-an mo ang balus sang mḡa banyaga.
9 Kay ikaw, Iehoba, amo ang akon dalangpan.
Ang Labing-Mataas ginhimo mo nḡa imo puluy-an.
10 Walâ sing bisan ano nḡa malain nḡa mahanabu sa imo,
Bisan ang bisan ano nḡa kalalat-an magalambut sa imo layanglayang,
11 Kay sia magasogo sa iya mḡa manugtunda nahanunḡud sa imo,
Nḡa bantayan ka nila sa tanan mo nḡa mḡa dalanon.
12 Pagakungkunḡon ka nila sang ila mḡa kamut,
Agud nḡa indi makasandad ang imo tiil sa bató.
13 Magalakat ka sa ibabaw sang leon kag sang man-ug nḡa dalitan,
Sa ibabaw sang bataon nḡa leon kag sang dragon magatapak ka.
14 "Tunḡud kay binutang niya sa akon ang iya gugma,
Ako man magaluwas sa iya.
Igabutang ko sia sa mataas, kay ginkilala niya ang akon nḡalan.
15 Pagatawgon ako niya, kag ako magasabat sa iya.
Manḡinkaúpud niya ako sa kalilisdan;
Pagaluwason ko sia, kag pagpahimayaon ko sia.
16 Pagabusgon ko sia sa malawig nḡa mḡa adlaw,
Kag igapahayag ko sa iya ang akon kaluwasan."

Dalayawon si Iehoba tunḡud sang iya mḡa binuhatan, tunḡud sang iya katarunḡan, kag tunḡud sang iya kalooy.

Salmos. Kalantahon nḡa sa adlaw nḡa sabado.

92 MAAYO ang pagdayaw kay Iehoba
Kag pagkanta sing mḡa salmos sa imo nḡalan, oh Labing-Mataas:
2 Pagbantala sa kaagahon sang imo kalooy,
Kag sang imo katutum sa mḡa kagab-ihon,

3 Sa dekakordio kag sa salterio,
Sa paningug nga malolot sang arpa.
4 Kay ginalipay mo ako, oh Iehoba,
tungud sang imo mga binuhatan;
5 Sa mga binuhatan sang imo mga
kamut nagahugyaw ako.
¡Nga pagkadalagku sang imo mga
binuhatan, oh Iehoba!
Mga labing walay katubtuban nga
kadalumon amo ang imo mga hunahuna.
6 Ang tawo nga pakok indi maka-
kilala,
Kag ang buangbuang indi maka-
hangup sini.
7 Sang nagalulusot ang mga malauton
subung sang hilamon,
Kag nagapamulak ang tanan nga na-
gabuluhat sing kalautan,
Ini amo agud nga pagpanlaglagon
sila sa gihapon.
8 Apang ikaw, Iehoba, nagapadayon
sa pagkataas sa gihapon.
9 Kay yari karon ang imo mga ka-
away, oh Iehoba,
Kay yari karon magakaladula ang
imo mga kaaway;
Pagapalaaplagon ang tanan nga mga
nagabuluhat sing kalautan.
10 Apang ikaw magapakataas sang
akon sungay subung sang iya sang baka;
Ginahaplas ako sang bag-o nga lana.
11 Kag magatuluk ang akon mga
mata sa mga nagpalanilag sa akon,
Magapamati ang akon mga idulungug
sang hambal nahanungud sa mga ma-
lauton, nga nagatilindug batok sa akon.
12 Ang mga matarung magapamulak
subung sang paklang,
Magatulúbô sila subung sang sedro
sa Libano;
13 Ginpananum sila sa baláy ni Ie-
hoba,
Sa mga patyo sang akon Dios naga-
palamulak sila.
14 Sa katigulangon nagabulunga pa
sila;
Magamanginmadugaon gid kag mga
lumbay sila,
15 Sa pagbantala nga si Iehoba among
matadlung.
Sia amo ang akon Batong bantiling,
Kag sa iya walâ ang pagkadikata-
rung.

Gahum kag pagkahalangdon sang ginharian sang Dios.

93 SI Iehoba nagahari. Nagpanaput
sia sing pagkaharianon,
Nagpanaput si Iehoba, nagwagkus
sia sing kabakuran.
Ginpalig-on man niya ang kalibutan
nga indi maggiho.
2 Malig-on ang imo lingkoran nga
harianon kutub sadto pa;
Amo ikaw sa walâ gid sing katub-
tuban.
3 Nagtalaas ang mga subâ, oh Iehoba,
Nagtalaas ang mga subâ sang ila hu-
ganas,
Nagtalaas ang mga subâ sang ila mga
hanol.
4 Si Iehoba sa kahitaasan makagaga-
hum,
Labi pa sang hinuganas sang madamu
nga mga tubig,
Labi pa sang mga gamhanan nga mga
balud sang dagat.
5 Ang imo mga pagpamatuud mga
malig-on gid.
Ang pagkabalaan nagapuni sa imo
baláy,
Oh Iehoba, sa mga katuigan kag sa
gihapon.

Pagpakitabang sa katarungan sang Dios batok sa mga malain.

94 IEHOBA, Dios sang mga pagti-
malus,
Dios sang mga pagtimalus, sidlak-ka.
2 Pagpakataas-ka, oh Hukom sang
duta:
Ihatag ang bayad sa mga palabilabihon.
3 ¿Tubtub pa bala san-o ang mga
madauton,
Tubtub pa bala san-o, oh Iehoba, ma-
gahilimaya ang mga madauton?
4 Nagabulura sila, kag nagahalambal
sila sing matinaastaason gid,
Nagapaladayawdayaw ang tanan nga
mga nagahilimo sing kalainan.
5 Ang imo banwa, oh Iehoba, gina-
laglag nila,
Kag ang imo panublion ginapapaubus
nila.
6 Ginapatay nila ang bálo nga babae
kag ang dumuluong,
Kag ang mga ilo ginakuhaan nila sing
kabuhian.
7 Kag nagasiling sila: "Indi makaki-
ta si Iehoba,

Bisan makahangŭp ang Dois ni Iakob."
8 Pagtalupangŭd-kamo, mğa pakok
sang banwa;
Kag kamo nğa mğa kulangkulang,
¿san-o pa kamo magmanğinmaalam?
9 Ang nagbutang sang idulunğug,
¿indi bala makabati?
Ang naghuman sang mata, ¿indi bala
makakita?
10 Ang nagasilot sa mğa katawohan,
¿walâ bala nagasabdong sia, nğa naga-
tudlo sa mğa tawo sing kinaadman?
11 Si Iehoba nakakilala sang mğa hu-
nahuna sang mğa tawo,
Nğa mğa kadayayawan sila.
12 Bulahan ang tawo nğa sa iya ikaw,
Iehoba, nagasilot,
Kag sa imo kasogoan pagatudloan mo
sia,
13 Agud nğa pagpapahuwayon mo sia
sa mğa adlaw sang kasulub-an,
Tubtub nğa makutkutan ang boho nğa
sa malauton.
14 kay indi pagbayaan ni Iehoba ang
iya banwa,
Bisan pagbulagan niya ang iya panu-
blion.
15 Kay ang paghukom pagaiuli sa ka-
tarunğan,
Kag sa olehe nila magalalakat ang ta-
nan nğa mğa matadlung sa tagiposoon.
16 ¿Sin-o bala ang magatindug tunğud
sa akon batok sa mğa madauton?
¿Sin-o bala ang magatal-us sa akon
batok sa mğa nagabuluhat sing kalainan?
17 Kon walâ ako pagbuligi ni Iehoba,
Sa madali magapuyô kunta ang akon
kalág sa kahipusan.
18 Sang ako nagsiling: "Ang akon
tiil nagakadanlog,"
Ang imo kalooy, oh Iehoba, nag-obay
sa akon.
19 Sa kadamuan sang akon mğa hu-
nahuna sa sulúd nakon,
Ang imo mğa paglipay nagapasadya
sang akon kalág.
20 ¿Magatinğub bala sa imo ang
lingkoran nğa harianon sang mğa ka-
lautan,
Nğa nagahimo sing pagdaut tunğud
sang sogo?
21 Nagatililipon sila batok sa kabuhi
sang matarung,
Kag ginatagudilian nila ang dugo nğa
walay salâ.
22 Apang si Iehoba nanğinakon da-
langpan,
Kag ang akon Dios, nğa amo ang
Batong bantiling, nğa akon dalangpan.
23 Kag sia magapabalik sa ibabaw
nila sang ila kalautan,
Kag pagalaglagon sila niya tunğud
sang ila kaugalinğon nğa kalainan:
Pagalaglagon sila ni Iehoba, nğa amon
Dios.

Pagdapit sa pagdayaw kay Iehoba kag sa pagmamati sang iya tinğug.

95 KARI-kamo, maghululugyaw-kita
sing masadya gid kay Iehoba,
Kantahon naton nğa may pagkalipay
ang Batong bantiling sang aton kaluwa-
san.
2 Magdanğat-kita sa atubanğan sang
iya nawung nğa may pagpasalamat,
Maghulugyaw-kita nğa may kalanta-
hon.
3 Kay si Iehoba among daku nğa
Dios,
Kag daku nğa hari sa ibabaw sang
tanan nğa mğa dios.
4 Sa iya kamut yara ang mğa kaida-
dalman sang duta.
Kag ang mğa putokputokan sang mğa
kabukiran iya sila.
5 Iya man ang dagat, kay sia naghimo
sa iya,
Kag ang iya mğa kamut naghuman
sang mamala.
6 Kari-kamo, simbahon kag yauban-
naton sia,
Magluluhod-kita sa atubanğan ni Ie-
hoba, nğa aton Magbubuhat.
7 Kay sia amo ang aton Dios,
Kita ang banwa sang iya halalban,
kag ang mğa obeha sa idalum sang iya
kamut.
Kon karon pagpamatian ninyo ang
iya tinğug,
8 Indi ninyo pagpatig-ahon ang inyo
tagiposoon subung sang sa Meriba,
Subung sang sa kaadlawan ni Masa
sa kahanayakan,
9 Nğa didto ginsuláy ako sang inyo
mğa ginikanan,
Gintilawan nila ako kag nakita nila
ang akon binuhatan.
10 Linas-ayan ako sing kap-atan ka
tuig sa banwa,
Kag nagsiling ako: "Banwa ini, nğa
nagatalangtalang ang iya tagiposoon,
Kag walâ nila makilala ang akon mğa
dalanon."

11 Nĝani nagsumpa ako sa akon ka-
singkal:
"Indi sila makasulúd sa akon palahu-
wayan."

Paglaygay sa bug-os nĝa duta nĝa magdayaw kag magkahadluk kay Iehoba.

96 PAG-AMBAHAN-KAMO kay
Iehoba, sa bag-o nĝa ambahanon.
Pag-ambahan-kamo kay Iehoba, bug-
os nĝa duta.
2 Pag-ambahan-kamo kay Iehoba,
pagpakamaayohon-ninyo ang iya nĝa-
lan,
Ibantala-ninyo sa adlawadlaw ang iya
kaluwasan.
3 Igsugid-ninyo sa tunĝâ sang mĝa
katawohan ang iya himaya,
Sa tanan nĝa mĝa banwa, ang iya mĝa
kalatinĝalahan.
4 Kay daku si Iehoba, kag takus gid
sa labing daku nĝa pagdayaw,
Makahaladluk sia labi sa tanan nĝa
mĝa dios.
5 Kay ang tanan nĝa mĝa dios sang
mĝa katawohan mĝa larawan;
Apang si Iehoba ang naghimo sang
mĝa lanĝit.
6 Ang kadunganan kag ang kahalang-
don yara sa atubanĝan niya.
Ang kabaskug kag ang katahuman
yara sa iya balaan nĝa Puluy-an.
7 Pagihatag-ninyo kay Iehoba, oh
mĝa panimaláy sang mĝa katawohan,
Pagihatag-ninyo ang himaya kag ang
kabaskug;
8 Pagihatag-ninyo kay Iehoba ang
himaya, nĝa nagakaigo sa iya nĝalan;
Pagdalá-kamo sing mĝa halad kag
sulúd-kamo sa iya mĝa ugsaran.
9 Maglayaub-kamo kay Iehoba sa
balaan nĝa kagayon.
Pagkulurug-kamo sa atubanĝan niya,
bug-os nĝa duta.
10 Igsiling-ninyo sa tunĝâ sang mĝa
katawohan: "Si Iehoba nagahari:
Ginlig-on man niya ang kalibutan,
nĝa indi mationg.
Pagahukman niya ang katawohan sa
katarunĝan."
11 Magkalipay ang mĝa lanĝit kag
magsadya ang duta,
Magnĝurub ang dagat kag ang tanan
nĝa yara sa iya.
12 Magkasadya ang latagon kag ang
tanan nĝa yara sa iya;
Niyan ang tanan nĝa mĝa kahoy sa
kagulanĝan magahulugyaw
13 Sa atubanĝan ni Iehoba; kay na-
gakari sia,
Kay nagakari sia sa paghukom sa
duta.
Sia magahukom sa kalibutan nĝa may
katarunĝan,
Kag sa mĝa katawohan, sono sang
iya katutum.

Pagkahalangdon sang ginharian sang Dios; ang silot sa mĝa malain; laygay sa pag-kamaloloy-on kag sa kalipay.

97 SI Iehoba nagahari. Magkalipay
ang duta,
Magsilinadya ang madamu nĝa mĝa
kapuloan.
2 Ang gal-um kag ang kadudulman sa
palibot niya;
Ang katarunĝan kag ang paghukom
amo sila ang sadsaran sang iya ling-
koran nĝa harianon.
3 Ang kalayo nagaúna sa iya
Kag nagasunog sang iya mĝa kaaway
sa palibot.
4 Ang iya mĝa kilat nagapasanag
sang kalibutan;
Ang duta nagatan-aw sini kag naga-
kurug.
5 Ang mĝa kabukiran nagakalatunaw,
subung sang talo sa atubanĝan ni Ieho-
ba,
Sa atubanĝan sang Ginoo sang bug-os
nĝa duta.
6 Ang mĝa lanĝit nagapatpat sang
iya katarunĝan,
Kag ang tanan nĝa mĝa banwa naga-
tan-aw sang iya himaya.
7 Nagakalahuya ang tanan nĝa mĝa
nagaalagad sa mĝa larawan nĝa tinig-
ban,
Ang mĝa nagadalayaw sa mĝa dios.
Ang tanan nĝa mĝa dios nagalayaub
sa iya.
8 Ang Sion nagapamati sini kag na-
gakalipay,
Kag ang mĝa anak nĝa babae ni
Iuda, oh Iehoba,
Nagakalalipay tunĝud sang imo mĝa
paghukom.
9 Kay ikaw, Iehoba, among Labing-
Mataas sa ibabaw sang bug-os nĝa duta;
Ikaw labaw gid sa ibabaw sang tanan
nĝa mĝa dios.

10 Kamo nğa mğa nagahigugma kay Iehoba, pagkaakigi-ninyo ang malain.
Nagabantay sia sang kalág sang iya mğa mainampoon.
Sa kamut sang mğa madauton ginabawi sila niya.
11 Natanum na ang suga nğa sa matarung,
Kag ang kalipay nğa sa mğa matadlung sa tagiposoon.
12 Pagkalasadya-kamo, mğa matarung, kay Iehoba,
Kag dayawa-ninyo ang handumanan sang iya pagkabalaan.

Ang Dios ginadayaw tunğud sang pagbantala sang kaluwasan.

Salmos.

98 KALANTA-KAMO kay Iehoba sing bag-o nğa kalantahon,
Kay naghimo sia sing mğa kalatinğalahan:
Ang iya too kag ang iya balaan nğa butkon nagluwas sa iya.
2 Ginpakilala ni Iehoba ang iya kaluwasan;
Sa mğa mata sang katawohan ginpahayag niya ang iya katarunğan.
3 Nakadumdum sia sang iya kalooy kag sang iya katutum nğa sa baláy ni Israel.
Ang tanan nğa mğa ukbung sang duta nakakita sang kaluwasan sang aton Dios.
4 Hinugyaw-kamo sing masinadyahon gid kay Iehoba, bug-os nğa duta.
Sa hinali nğa pagsingit sa kalipay alambahan-kamo;
5 Alambahan-kamo kay Iehaba nğa may arpa,
Nğa may arpa kag tinğug sa kalantahon.
6 Hinugyaw-kamo nğa may mğa budyong kag mğa sunğay
Sa atubanğan sang Hari nğa si Iehoba.
7 Magnğurub ang dagat kag ang tanan nğa yara sa iya,
Ang kalibutan kag ang mğa nagapuluyô sa iya;
8 Ang mğa subâ magpamalakpak,
Ang mğa kabukiran sa tinğub magsilinğit sa kalipay
9 Sa atubanğan ni Iehoba; kay nagakari sia sa paghukom sang duta.
Magahukom sia sang kalibutan nğa may katarunğan,
Kag sa mğa katawohan nğa may katadlunğan.

Ang pagkadaku sang ginharian sang Dios.

99 SI Iehoba nagahari. Nagakulurug ang mğa katawohan.
Sia nagalingkod sa ibabaw sang mğa kerubin: nagalinğilinği ang duta.
2 Si Iehoba sa Sion daku sia,
Kag mataas sia sa ibabaw sang tanan nğa mğa katawohan.
3 Dayawon ang imo daku kag makahaladluk nğa nğalan.
Sia amo ang balaan.
4 Kag *dayawon* ang kagamhanan sang hari, nğa nagahigugma sang katarunğan.
Ikaw nagapalig-on sang katadlunğan;
Ikaw nagahimo kay Iakob sing paghukom kag katarunğan.
5 Pakataasa-ninyo si Iehoba nğa aton Dios,
Kag layaub-kamo sa talapakan sang iya mğa tiil.
Sia amo ang balaan.
6 Si Moises kag si Aaron sa tunğâ sang imo mğa saserdote,
Kag si Samuel sa tunğâ sang mğa nagpalanawag sang iya nğalan;
Ginatawag nila si Iehoba, kag sia nagsabat sa ila.
7 Sa haligi nğa panğanud naghambal sia sa ila.
Ginbantayan nila ang iya mğa pagpamatuud kag ang palatukuran nğa kinahatag niya sa ila.
8 Iehoba nğa amon Dios, ikaw nagsabat sa ila;
Ikaw nanğinisa sa ila ka Dios nğa manugpatawad,
Kag manugtimalus sang ila mğa binuhatan.
9 Pakataasa-ninyo si Iehoba, nğa aton Dios,
Kag layaub-kamo sa bukid sang iya pagkabalaan;
Kay si Iehoba, nğa aton Dios, amo ang balaan.

Dalayawon ang Dios tunğud sang iya mğa binuhat.

Salmos sa pagdayaw.

100 HILINUGYAW-KAMO sing masinadyahon gid sa Dios, bug-os nğa duta.
2 Alagda-ninyo si Iehoba nğa may kasadya,

Sulúd-kamo sa atubangan sang iya na-
wung nga may siningit sa kalipay.
3 Kilalaha-ninyo nga si Iehoba amo
ang Dios.
Sia nagbuhat sa aton kag kita indi
aton kaugalingon :
Banwa kita niya, kag mga obeha sang
iya halalban.
4 Sulúd-kamo sa iya mga gawang
nga may mga pagpasalamat,
Sa iya mga patyo nga may pagdayaw.
Dayawa-ninyo sia, pakamaayoha-
ninyo ang iya ngalan.
5 Kay si Iehoba maayo ; nga sa giha-
pon nagapadayon ang iya kalooy,
Kag ang iya katutum sa kaliwatan
kag sa kaliwatan.

Si Dabid nagapanaad sa Dios nga magalakat sia sa kalubus, kag nga magapalayo sia sa kalainan.

Salmos ni Dabid.

101 ANG kalooy kag ang paghukom
pagakantahon ko ;
Sa imo magakanta ako, oh Iehoba.
2 Magaginawi ako sing binut-anan gid
sa dalan sang kahimpitan.
¿San-o ka bala magkari sa akon?
Sa kalubus sa akon tagiposoon maga-
lakat ako sa tungâ sang akon baláy.
3 Indi ko pagibutang sa atubangan
sang akon mga mata ang butang nga
malaway ;
Ginakaakigan ko ang binuhatan sang
mga nagatalalang :
Walâ gid sa ila, nga makapilít sa
akon.
4 Ang tagiposoon nga madauton ma-
gapalayô sa akon,
Indi ako magakilala sa malauton.
5 Ang nagalibak sa iya isigkatawo
sa tago, pagatapuson ko sia.
Indi ako magabatas sa may mga
mata nga matinaastaason kag sa may
tagiposoon nga palabilabihon.
6 Ang akon mga mata pagaibutang
ko sa mga matutum sang duta, agud
nga magpulúyô sila upud sa akon.
Ang nagalakat sa dalan sang kahim-
pitan, ini sia manginakon alagad.
7 Indi makapuyô sa sulúd sang akon
baláy ang nagahimo sing limbong ;
Ang nagahambal sing kabutigan indi
sia magmalig-on sa atubangan sang akon
mga mata.
8 Sa agaaga pagatapuson ko ang
tanan nga mga madauton sang duta,
Sa pagpapas sa banwa ni Iehoba sang
tanan nga nagabuluhat sing kalautan.

Sa iya mangitngit nga pagbakho ang manugambahan nagapakibulig sa Dios, agud nga iuli niya sa iya una nga kahimtangan ang iya banwa, kag sakmon niya ang duta sa idalum sang iya katumanan.

Pangamuyo sang makalolooy, kon nagabakho sia, kag sa atubangan ni Iehoba iula niya ang iya panalabiton.

102 IEHOBA, pamatii ang akon pa-
ngamuyo,
Kag mag-abut sa imo ang akon pa-
naghoy.
2 Ayaw pagtagoa ang imo nawung sa
akon.
Sa adlaw sang akon kalisdanan ili-
ngig sa akon ang imo idulungug.
Sa adlaw nga magpanawag ako, dali-
ka sa pagsabat sa akon.
3 Kay ang akon mga adlaw nagaka-
puas *subung* sang asó,
Kag ang akon mga tul-an daw inapog
sang kasingkal sang dabok ;
4 Ang akon tagiposoon pinilas, subung
sang hilamon, kag nalaya ;
Kay nalipat ako sa pagkaon sang
akon tinapay.
5 Tungud sang tingug sang akon
pagbakho
Ang akon mga tul-an nagpililít sa
akon unud.
6 Katulad ako sa pelikano sang kaha-
nayakan,
Subung ako sang murugmon sang
kamuhaymuhayan.
7 Nagapulaw ako, kag subung ako
sang nagaisaisa nga pispis sa ibabaw
sang atup.
8 Sa adlawadlaw ginapasipalahan ako
sang akon mga kaaway :
Ang mga nagakalaakig batok sa akon,
naghilimbon batok sa akon.
9 Kay nagakaon ako sang abó subung
sang tinapay,
Kag ang akon ilimnon ginasaktan ko
sing paghibi,
10 Bangud sang imo pagsungud kag
sang imo kaakig ;
Kay ginhakwat mo ako kag ginpilák
mo ako.
11 Ang akon mga adlaw subung sila
sang landong nga nagaligad,
Kag nalaya ako subung sang hilamon.
12 Apang ikaw, Iehoba, nagapadayon
sa gihapon,

Kag ang imo handumanan ng̃a sa
kaliwatan kag kaliwatan.
13 Ikaw, magatindug ka, kag magahi-
kalooy ka sa Sion;
Kay dag-on na sa pagkalooy sa iya,
hoo, ang pinat-in ng̃a panag-on nag-
abut na.
14 Kay ang imo mg̃a alagad nagahi-
ligugma sang ila mg̃a bató,
Kag sa yab-ok niya may kalooy sila.
15 Niyan magakalahadluk ang mg̃a
katawohan sang ng̃alan ni Iehoba,
Kag ang tanan ng̃a mg̃a hari sa duta,
sang imo himaya;
16 Kon mapatindug ni Iehoba ang
Sion,
Sia magapahayag sa iya himaya.
17 Magatalupang̃ud sia sang pang̃a-
muyo sang mg̃a binayaan,
Kag walâ niya pagatamaya ang pag-
ampo nila.
18 Pagaisulat ini ng̃a sa palaabuton
ng̃a kaliwatan,
Kag ang banwa ng̃a pagatugahon,
magadayaw kay Iehoba;
19 Kay nagatamud sia gikan sa nata-
asan sang iya balaan ng̃a Puluy-an.
Si Iehoba nagatamud gikan sa kalan-
gitan pa duta,
20 Sa pagpamati sang paghibubun-ot
sang mg̃a binilango,
Sa pagbuhi sa mg̃a ginhukman sa ka-
matayon,
21 Agud ng̃a ibantala nila sa Sion ang
ng̃alan ni Iehoba,
Kag ang kadayawan niya sa Ieru-
salem,
22 Kon ang mg̃a katawohan magtili-
ng̃ub sa isa lamang,
Kag ang mg̃a ginharian sa pag-alagad
kay Iehoba.
23 Sia nagpaluya sang akon kusug sa
dalanon,
Ginpalip-ot niya ang akon mg̃a inad-
law.
24 Nagasiling ako: Dios ko, ayaw
ako pagkuhaa sa tung̃â sang mg̃a kaad-
lawan.
Sa kaliwatan sang mg̃a kaliwatan amo
ang imo mg̃a tinuig.
25 Ikaw nagtukud sang duta sadto
gid,
Kag ang mg̃a kalang̃itan mg̃a binuha-
tan sila sang imo mg̃a kamut.
26 Sila magakaladula, apang ikaw
magapadayon.
Kag sila ng̃a tanan, subung sang isa
ka panapton, magatiligulang,
Subung sang isa ka panapton paga-
ilisan mo sila, kag pagapang̃ilisan sila;
27 Apang ikaw amo gid ikaw,
Kag ang imo mg̃a tinuig indi magka-
latapus.
28 Ang mg̃a inanak sang imo mg̃a
alagad magapaladayon,
Kag ang imo kaliwatan pagapalig-
onon sa imo atubang̃an.

Pag-agda sa pagdayaw sa Dios tung̃ud sang tanan niya ng̃a mg̃a kaayohan.

Salmos ni Dabid

103 PAKAMAAYOHA si Iehoba,
kalág ko;
Kag pakamaayohon sang tanan nakon
ng̃a mg̃a kasudlan ang iya balaan ng̃a
ng̃alan.
2 Pakamaayoha si Iehoba, kalág ko,
Kag ayaw pagkalimti ang bisan ano
sang iya mg̃a kaayohan:
3 Ng̃a sia among nagapatawad sang
tanan mo ng̃a mg̃a kalautan,
Ng̃a sia nagaáyô sang tanan mo ng̃a
mg̃a balatian,
4 Ng̃a sia nagabawi sang imo kabuhi
sa lulubng̃an,
Ng̃a sia nagapurungpurung sa imo
sing bugay kag sing kalooy,
5 Ng̃a sia nagabusug sing kaayohan
sa imo katigulang̃on,
Sa bagay ng̃a ikaw magpamatan-on
subung sang agila.
6 Si Iehoba among nagahimo sang
katarung̃an
Kag katadlung̃an sa tanan ng̃a mg̃a
pinigos.
7 Ang iya mg̃a dalanon gintudlo niya
kay Moises,
Kag sa mg̃a inanak ni Israel, ang iya
mg̃a binuhatan.
8 Maloloy-on kag mahinoklogon amo
si Iehoba,
Mahinay ng̃a sa pagkaakig kag bugana
sa pagkalooy.
9 Walâ sia magasabdong sing dala-
yon,
Bisan sa dalayon nagahuput sia sing
kaakig.
10 Walâ sia magkabig sa aton sono
sang aton mg̃a kalainan,
Bisan nagbalus sia sa aton sono sang
aton mg̃a salâ.

11 Kay subung sang kataasan sang mḡa langit sa ibabaw sang duta,
Ginapakadaku niya ang iya pagkalooy sa ibabaw sang mḡa nagakahadluk sa iya.
12 Sono sang kalayoon sang sidlanḡan sa katungdan,
Amo ini ginpapalayô niya sa aton ang aton mḡa pagkamalalison.
13 Subung sang amay nḡa nagakalooy sa mḡa anak,
Nagakalooy si Iehoba sa mḡa nagakahadluk sa iya.
14 Kay sia nagakilala sang aton kabtanḡan:
Nagadumdum sia nḡa kita yab-ok.
15 Ang tawo, subung sang hilamon amo ang iya mḡa kaadlawan:
Nagapamulak sia subung sang bulak sang latagon,
16 Nḡa nagagi ang hanḡin sa iya kag nawálâ sia,
Kag ang iya duug walâ na makakilala sa iya.
17 Apang ang kalooy ni Iehoba kutub sa katuigan kag tubtub sa katuigan sa ibabaw sang mḡa nagakahadluk sa iya,
Kag ang iya katarunḡan sa ibabaw sang mḡa anak sang ila mḡa anak,
18 Sa ibabaw sang mḡa nagatuluman sang iya katipan,
Kag sa mḡa nagapanumdum sang iya mḡa sogo sa pagbutang sa ila sa buhat.
19 Ginpahamtang ni Iehoba sa mḡa lanḡit ang iya lingkoran nḡa harianon,
Kag ang iya ginharian nagagahum sa ibabaw sang tanan.
20 Pakamaayoha-ninyo si Iehoba, kamo nḡa iya mḡa manugtunda,
Mḡa makagagahum sa kabakuran, nḡa ginatuman ninyo ang iya tulumanon,
Nḡa nagasulunud sa tinḡug sang iya polong.
21 Pakamaayoha-ninyo si Iehoba, kamong tanan nḡa iya mḡa kasoldadosan,
Kamo nḡa mḡa manughikot niya, nḡa nagahimo sang iya kabubut-on.
22 Pakamaayoha-ninyo si Iehoba, kamong tanan nḡa iya mḡa binuhatan,
Sa tanan nḡa mḡa duug sang iya ginharian.
Pakamaayoha si Iehoba, kalág ko.

Ang himaya sang Dios, nḡa napahayag sa pagtuga kag sa paghuput sang tanan nḡa mḡa butang.

104 PAKAMAAYOHA, kalág ko, si Iehoba.
Iehoba, nḡa Dios ko, daku ka gid;
Panapton ka sing himaya kag sang pagkaharianon.
2 Sia ang nagapanabon sing kapawa subung nḡa panapton,
Sia nḡa nagahumlad sang kalanḡitan subung sang isa ka kumbung.
3 Sia nḡa nagapahamtang sang mḡa balayan sang mḡa hulut sa tunḡâ sang mḡa tubig,
Sia ang nagahimo sang mḡa kagaluman nḡa iya kanga,
Sia ang nagalakat sa ibabaw sang mḡa pakpak sang hanḡin.
4 Sia ang nagahimo sang mḡa hanḡin nḡa iya mḡa manugtunda,
Sang mḡa dabdab nḡa kalayo nḡa iya mḡa manughikot.
5 Sia nagtukud sang duta sa ibabaw sang iya mḡa sadsaran;
Indi sia nḡa mas-a malingkang.
6 Gintabunan mo sia sang kaididadalman, subung sang panapton;
Sa ibabaw sang mḡa bukid yadto ang mḡa tubig.
7 Sa imo pagsabdong nagpalalagyô sila,
Sa tunug sang imo daguub nagdalalidali sila;
8 Nagtalaas ang mḡa kabukiran, naglunubo ang mḡa nalupyakan,
Sa duug nḡa imo gintukuran sa ila.
9 Ginbutanḡan mo sila sing kadulunan, nḡa sa iya indi sila maglalakbang,
Bisan magabalik sila sa pagtabon sang duta.
10 Sia amo ang nagapatubud sing mḡa tuburan sa mḡa nalupyakan;
Nagaililig sila sa tunḡâ sang kabukiran.
11 Ginapainum nila ang tanan nḡa mḡa kasapatan sang latagon;
Nagapaumpaw sang ila kauhaw ang mḡa asno nḡa talonon.
12 Sa luyo nila sadto nagapuluyô ang mḡa kapispisan sang kalanḡitan;
Sa mḡa kasanḡahan nagahinunihuni sila.
13 Sia nagabunyag sang mḡa kabukiran gikan sa iya mḡa hulot,

Sa buñga sang iya mĝa binuhatan nagakabusug ang duta.
14 Sia nagapapatubas sing buñgalon nĝa sa mĝa kasapatan,
Kag sing mĝa utanon nĝa sa kinahanglan sang tawo;
Sa sini magpagowa sia sing tinapay sa duta,
15 Kag sang alak nĝa nagalipay sang tagiposoon sang tawo,
Kag sang lana nĝa nagapakanaw sang nawung,
Kag sang tinapay nĝa nagasagud sang tagiposoon sang tawo,
16 Mĝa punô *sa duga* ang mĝa kakahoyan ni Iehoba,
Ang mĝa sedro sa Libano, nĝa gintanum niya.
17 Didto nagapulugad ang kapispisan.
Ang mĝa sipres amo ang paluy-an sang siguenya.
18 Ang mĝa mataas nĝa bukid nĝa sa mĝa kanding nĝa talonon;
Ang mĝa pil-as mĝa palanagoan nĝa sa mĝa daman.
19 Ginhimo niya ang bulan nĝa sa mĝa panag-on;
Ang adlaw nakakilala sang iya katundan.
20 Ginapakari mo ang kadudulman, kag nagaabut ang gab-i,
Sa iya nagagiliho ang tanan nĝa mĝa kasapatan sang talonan;
21 Ang mĝa magamay nĝa leon nagañgulurub sa tulukbon,
Sa pagpañgayô sa Dios sang iya pagkaon.
22 Nagasubang ang adlaw, nagapalauli sila,
Kag nagaluluko sa ila mĝa luñgib.
23 Niyan nagakadto ang tawo sa iya palañgabudlayan,
Kag sa iya hilikuton tubtub sa hapon.
24 ¡Nĝa pagkamadamu sang imo mĝa binuhatan, oh Iehoba!
Ginhimo sila nĝa tanan nĝa may kaalam;
Ang duta napunô sang imo mĝa mangad.
25 Yari karon ining daku kag malapad gid nĝa dagat.
Sa iya nagagiliho ang mĝa kasapatan nĝa dimaisip,
Mĝa dalagku kag mĝa magamay.
26 Didto nagadalayandayan ang mĝa sakayan;
Didto ining lebiatan nĝa ginhimo mo, agud nĝa maghampang sa iya.
27 Sila nĝa tanan nagahululat sa imo,
Agud nĝa hatagan mo sila sang ila kalan-on sa iya panag-on.
28 Ginahatagan mo sila, ginatipon nila;
Ginahumlad mo ang imo kamut, nagakalabusug sila sa kaayohan.
29 Ginatago mo ang imo nawung, nagakalalisang sila;
Ginakuha mo sa ila ang gininhawa, nagakalamatay sila,
Kag nagabalalik sila sa yab-ok.
30 Ginapadalá mo ang imo Espiritu, ginatuga sila;
Kag ginabag-o mo ang kadaygan sang duta.
31 Mañginsagihapon ang himaya ni Iehoba;
Magkalipay si Iehoba sa iya mĝa binuhatan,
32 Nĝa sia nagatuluk sa duta kag nagakurug sia;
Ginakamlut niya ang mĝa kabukiran kag nagaasó sila.
33 Kay Iehoba magakanta ako sa bug-os ko nĝa kabuhi;
Sa akon Dios magaambahan ako sa nagakabuhi pa ako.
34 Nĝa ang akon pagpamalandong magmañginkalahamut-an niya.
Ako magakalipay kay Iehoba.
35 Pagpañgubuson kunta sang duta ang mĝa makasasalâ,
Kag ang mĝa madauton magkalawálâ sila.
Pakamaayoha, kalág ko, si Iehoba.
Dayawa-ninyo si Iehoba.

Ang Dios ginadayaw, tuñgud kay ginhuptan niya ang iya katipan sa mĝa pinakaamay, tuñgud kay ginluwas niya si Israel sa Egipto kag tuñgud kay gindul-ong sia niya nĝa naglakbay sang kahanayakan tubtub sa Kanaan.

105 DAYAWA-NINYO si Iehoba, tawga-ninyo ang iya nĝalan;
Ipakilala-ninyo ang iya dalagku nĝa mĝa binuhatan sa mĝa katawohan.
2 Kantahi-ninyo sia, kantahi-ninyo sia sing mĝa alambahanon;
Halambal-kamo sang tanan niya nĝa mĝa kalatiñgalahan.
3 Paghilimaya-kamo sa iya balaan nĝa nĝalan;

Magkalipay ang tagiposoon sang mḡa
nagapalanḡita kay Iehoba.
4 Panḡitaa-ninyo si Iehoba, kag ang
iya kabakuran,
Panḡitaa-ninyo sa gihapon ang iya
nawung.
5 Panumduma-ninyo ang iya mḡa ka-
latinḡalahan nḡa ginhimo niya,
Ang iya mḡa kalatinḡalahan kag ang
mḡa katadlunḡan sang iya bâbâ.
6 Oh kamo, kaliwatan ni Abraham,
nḡa iya alagad,
Kamo nḡa mḡa anak ni Iakob, nḡa iya
mḡa pinili.
7 Sia amo si Iehoba nḡa aton Dios;
Sa bug-os nḡa duta amo ang iya mḡa
paghukom.
8 Nakadumdum sia sa gihapon sang
iya katipan,
Sang polong nḡa ginsogo niya nḡa sa
linibolibo ka kaliwatan,
9 *Sang katipan*, nḡa ginhimo niya kay
Abraham,
Kag sang sumpa nḡa iya ginsumpa
kay Isaak,
10 Kag nḡa gintukud niya kay Iakob
nḡa palatukuran,
Kay Israel nḡa walay katubtuban nḡa
katipan,
11 Nḡa nagasiling: "Sa imo pagai-
hatag ko ang duta nḡa Kanaan,
Nḡa bahin sang inyo panublion."
12 Sang sila diyotay lamang nḡa mḡa
tawo sa kadamuon,
Diyotay gid kag mḡa dumuluong sila
sa iya,
13 Kag sang naglalakat sila sa kata-
wohan kag sa katawohan,
Sa isa ka ginharian pa isa ka banwa,
14 Walâ niya pagitugut nḡa ang bisan
sin-o nḡa tawo magpigos sa ila,
Kag banḡud sa ila ginsabdong niya
ang mḡa hari,
15 *Nḡa nagasiling:* "Indi ninyo pag-
tandugon ang akon mḡa hinaplas,
Bisan himoan-ninyo sing kalainan ang
akon mḡa manalagna."
16 Kag gintawag niya ang gutom sa
ibabaw sang duta,
Kag ginlaglag niya ang tanan nḡa
inugsakdag nḡa tinapay.
17 Ginpadalá niya ang isa ka lalaki
sa atubanḡan nila:
Si Iose ginbaligya nḡa ulipon.
18 Ginpasakit nila ang iya mḡa tiil
sing mḡa balitang:
Sa salsalon ginbutang ang iya lawas,
19 Tubtub nḡa umabut ang katuma-
nan sang iya polong,
Nḡa ang pinolonḡan ni Iehoba nagti-
law sa iya.
20 Ginpakadtoan sang hari, kag gin-
buhian sia,
Ang ginoo gid sang mḡa banwa nag-
hubad sa iya.
21 Ginbutang ini sia nḡa ginoo sa iya
baláy,
Kag nḡa manuggahum sa bug-os niya
nḡa pagkabutang,
22 Agud nḡa magtalikala sa iya mḡa
dunganon, sono sang iya luyag,
Kag sa iya mḡa tigulang magtudlo sia
sing kaalam.
23 Sa olehe nagsulúd si Israel sa
Egipto,
Kag si Iakob nagpanlugayaw sa duta
ni Kam.
24 Kag ginpadamu niya ang iya
banwa sing daku gid,
Kag ginhimo niya ini nḡa mabakud
nḡa labi sang iya mḡa kaaway.
25 Ginpaliso niya ang tagiposoon nila,
agud nḡa magdulumut sila sa iya banwa,
Agud nḡa magpuhon sila batok sa iya
mḡa ulipon.
26 Ginpadalá niya ang iya alagad nḡa
si Moises,
Kag si Aaron nḡa iya ginpili.
27 Naghilimo sila sa tunḡâ nila sing
mḡa tandaan, nḡa kinasiling sa ila,
Kag sang mḡa kalatinḡalahan sa duta
ni Kam.
28 Nagpadalá sia sing mḡa kadulum,
kag nagpatubas sing mḡa kadudulman,
Kag indi sila nagmalalison sa iya mḡa
polong.
29 Ginhimo niya ang ila mḡa tubig
nḡa dugo,
Kag ginpatay niya ang ila mḡa isda.
30 Nagpasubay ang ila duta sing mḡa
paka,
Tubtub pa sa mḡa hulot sang ila mḡa
hari.
31 Nagsiling sia kag nag-alabut ang
mḡa pinanong nḡa mḡa lanḡaw,
Kag mḡa kuto, sa bug-os niya nḡa ka-
dulunan.
32 Ginhatagan niya sila sing bató nḡa
hielo sa baylo sang ulan,
Kag sing mḡa dabdab nḡa kalayo sa ila
duta.
33 Kag ginpilas niya ang ila mḡa
kaubasan kag ang ila mḡa higera,

Kag ginpamukan niya ang mğa kaka-
huyan sa ila kadulunan.
34 Nagsiling sia, kag nag-alabut ang
mğa apan,
Kag mğa atatalo nğa dili maisip;
35 Nğa ginhalonhon nila ang tanan
nğa hilamon sang ila kadutaan,
Kag ginhalonhon nila ang bunğa sang
ila duta.
36 Labut pa, ginpilas niya ang tanan
nğa mğa panğanay sang ila duta,
Ang kamunoanan sang bug-os nila
nğa kusug.
37 Kag ginpagowa niya sila nğa may
pílak kag bulawan,
Kag walâ gid sa ila mğa kabikahan
sing nagbalatian.
38 Ang Egipto nagkalipay nğa mag-
halalín sila,
Kay ang ila kakugmat naholog na sa
ibabaw nila.
39 Ginhumlad niya ang isa ka pa-
nğanud nğa tabon,
Kag kalayo sa pagpapawa sang ka-
gab-ihon.
40 Nagpalanğayô sila, kag ginpakari
niya ang mğa pitaw,
Kag ginbusug sila niya sing tinapay
sang lanğit.
41 Ginbukâ niya ang bató, kag nag-
tulubud ang mğa tubig,
Nagilig sila sa mğa duug nğa kigas
subung sang isa ka subâ,
42 Kay nakadumdum sia sang iya
balaan nğa polong,
Kag kay Abraham, nğa iya alagad.
43 Ginpagowa niya ang iya banwa
nğa may kalipay,
Ang mğa pinili nğa may kasadya.
44 Kag ginhatag niya sa ila ang mğa
duta sang mğa katawohan,
Kag nagtalagiya sila sang bunğa sang
pinanğabudlayan sang mğa banwa,
45 Agud nğa pagbantayan nila ang
iya mğa palatukuran,
Kag tumanon nila ang iya mğa kaso-
goan.
Dalayawon si Iehoba.

Ang Dios ginadayaw tunğud kay gin-antus niya ang iya banwa, walay sapayan sang ila mğa dili maisip nğa mğa paglalis.

106 DALAYAWON si Iehoba.
Dayawa-ninyo si Iehoba, kay
maayo sia,
Kay *amo* sa gihapon ang iya kalooy.
2 ¿Sin-o bala ang makasaysay sang
mğa kaisugon ni Ienoba?
¿ *Sin-o* bala ang makasugid sang iya
mğa kadayawan?
3 Mğa bulahan ang mğa nagabantay
sang katadlunğan,
Ang mğa nagahimo sing matarung sa
tanan nğa panag-on.
4 Panumduma ako, oh Iehoba, sono
sang imo kaayo nğa sa imo banwa:
Duawa ako upud ang imo kaluwasan,
5 Agud nğa makita ko ang kaayohan
sang imo mğa pinili,
Agud nğa mag-agum ako sang kalipay
sang imo mğa katawohan,
Kag maghimaya ako sa imo panub-
lion.
6 Nakasalâ kami upud sang amon mğa
ginikanan;
Naghimo kami sing kalautan, naghi-
mo kami sing pagdaut.
7 Ang amon mğa ginikanan sa
Egipto walâ makahanğup sang imo mğa
kalatinğalahan,
Walâ makadumdum sang kadamuon
sang imo mğa kalooy,
Kondi nğa nagmalalison sila sa luyo
sang dagat, sa dagat nğa Mapula.
8 Apang, ginluwas sila niya, sa pag-
higugma sang iya nğalan,
Sa pagpahayag sang iya kabakuran.
9 Kag ginsabdong niya ang dagat nğa
mapula, kag nagmala ini;
Kag ginpalakat sila niya sa kaidadal-
man subung sang sa isa kahanayakan.
10 Kag ginluwas niya sila sa kamut
sang nagadumut sa ila,
Kag gingawad niya sila sa kamut sang
kaaway.
11 Kag gintabunan sang mğa tubig
ang ila mğa kasumpung:
Walâ sing nabilin bisan isa sa ila.
12 Niyan nagtoloo sila sa iya mğa
polong, .
Kag nagkalanta sila sang iya pagda-
yaw.
13 Sa kadali nagkalalipat sila sang iya
mğa binuhatan,
Walâ sila maghululat sang iya laygay.
14 Kag nagmahakug sila sa kahana-
yakan,
Kag ginsuláy nila ang Dios as kamu-
haymuhayan.
15 Niyan sia naghatag sa ila sang ila
ginpanğayô;
Apang nagpadalá sia sing mğa balatian
nğa makaalas-as sa ila mğa kalág.

16 Kag nagpalanḡimon sila batok kay
Moises sa dulugan,
Kag batok kay Aaron, nḡa balaan ni
Iehoba.
17 Nagbukâ ang duta, kag ginlamon
niya si Datan,
Kag gintabunan niya ang mḡa kaup-
danan ni Abiram.
18 Kag nagdabdab ang kalayo sa ila
katipunan,
Ang dabdab nagsunog sa mḡa malau-
ton.
19 Naghilimo sila sing tinday nḡa
baka sa Horeb,
Kag naglayaub sila sa isa ka larawan
nḡa tinunaw.
20 Sa sini ginbaylo nila ang ila hima-
ya
Sa larawan sang isa ka baka, nḡa na-
gahalab sing hilamon.
21 Ginkalimtan nila ang Dios sang
ila kaluwasan,
Nḡa naghimo sing mḡa dalagku nḡa
butang sa Egipto,
22 Sing mḡa kalatinḡalahan sa duta
ni Kam,
Sing mḡa kahalanḡaw-an nḡa butang
sa ibabaw sang dagat nḡa Mapula.
23 Kag naghambal sia nahanunḡud sa
paglaglag sa ila,
Apang si Moises, nḡa iya pinili, nag-
tindug sa guwang sa atubanḡan niya,
Sa pagpugung sang iya kaakig, agud
nḡa indi sila niya paglaglagon.
24 Apang gintamay nila ang duta nḡa
halanduman,
Walâ sila magtoloo sa iya polong;
25 Kondi nagkulumud sila sa ila mḡa
layanglayang,
Kag walâ sila magpalamati sang ti-
nḡug ni Iehoba.
26 Tunḡud sini ginbayaw niya ang iya
kamut nahanunḡud sa ila,
Nḡa nagasumpa sa pagpamukan sa ila
sa kahanayakan,
27 Kag sa pagpukan sang ila kaliwa-
tan tunḡud sang mḡa katawohan,
Kag sa pagpaalaplaag sa ila sa mḡa
kadutaan.
28 Nagdalapig sila kay Baal-Peor,
Kag nagkalaon sila sang mḡa halad
sang mḡa patay.
29 Sa sini ginpapaakig nila sia tu-
nḡud sang ila mḡa binuhatan,
Kag nagbusaag ang kalalat-an sa ila.
30 Niyan nagtindug si Pinees, kag
naghukom,
Kag nagpoot ang kalalat-an.
31 Kag ginisip ini sa iya nḡa kata-
runḡan
Sa kaliwatan kag sa kaliwatan sa gi-
hapon.
32 Ginpaakig man nila sia sa mḡa
tubig sa Meriba,
Kag nag-abut ang malain kay Moises
banḡud sa ila;
33 Kay nanḡinmalalison sila batok sa
Espiritu,
Kag ang iya mḡa bibig naghambal
sing matinabinason.
34 Walâ nila paglaglaga ang mḡa ka-
banwaanan,
Nḡa ginsiling sa ila ni Iehoba;
35 Kondi nḡa nagsilimpon sila sa mḡa
katawohan,
Kag nagtoloon sila sang ila mḡa binu-
hatan.
36 Nag-alagad sila sa ila mḡa dios-
dios,
Nḡa nanḡintiglapak nḡa sa ila.
37 Kag ginhalad nila ang ila mḡa
anak nḡa lalaki kag mḡa babae sa mḡa
yawa.
38 Kag ginula nila ang dugo nḡa wa-
lay salâ, ang dugo sang ila mḡa anak
nḡa lalaki kag mḡa babae,
Nḡa ginhalad nila sa mḡa diosdios sa
Kanaan.
Kag ang duta ginpakadibalaan sang
dugo;
39 Sa sini nagpamusing sila tunḡud
sang ila mḡa pamatasan,
Kag nagpakighilawas sila tunḡud sang
ila mḡa binuhatan.
40 Nḡani, nagdabdab ang kasingkal
ni Iehoba batok sa iya banwa,
41 Kag ginkanḡil-aran niya ang iya
panublion,
Kag gintugyan niya sila sa gahum
sang mḡa katawohan,
Kag naggilinoo sa ila ang mḡa naga-
dulumut sa ila.
42 Kag ginpigus sila sang ila mḡa
kaaway,
Kag ginpasubsub sila sa idalum sang
ila mḡa kamut.
43 Ginluwas sila niya sa makadamu;
Apang sila nagmalalison sa ila gid
nḡa laygay,
Kag gindula sila tunḡud sang ila ka-
lautan.
44 Walay sapayan, gintuluk niya sila,
kon yara sila sa pagbakho,

Kag ginpamatian niya ang ila pag-panaghoy,
45 Kag nagpanumdum sia sang iya katipan sa ila,
Kag nagnulsul sia sono sang kada-muon sang iya mga kalooy;
46 Ginhimo niya nga makakila sila sing kalooy
Sa tanan nga mga nagbihag sa ila.
47 Luwasa kami, Iehoba nga amon Dios,
Kag tipuna kami sa tungâ sang mga katawohan,
Agud nga dayawon namon ang imo balaan nga ngalan,
Kag nga maghilimaya kami sa mga pagdayaw sa imo.
48 Dalayawon si Iehoba, nga Dios ni Isarel,
Kutub sa katuigan kag tubtub sa ka-tuigan.
Kag magsiling ang bug-os nga banwa: Kabay pa.
Dalayawon si Iehoba.

TOLON-AN V.

Ang kaayo sang Dios nga nagatabang sa mga manugpanlakatan, sa mga binilango, sa mga nagabalatian, sa mga manugpanakayon, kag sa kabilogan sa tanan nga mga tawo.

107 DAYAWA-NINYO si Iehoba, kay maayo sia,
Kay sa gihapon *amo* ang iya kalooy.
2 Magsililing sini ang tanan nga mga tinubus ni Iehoba,
Ang mga gintubus niya sa kamut sang kasumpung
3 Kag ang iya mga gintilingub sa mga duta,
Sa Sidlangan kag sa Katundan,
Sa Aminhan kag sa dagat.
4 Nagtalalang sila sa kahanayakan, sa dalan sa kamuhaymuhayan;
Nga walâ sila sing nakita nga banwa nga sa ila puluy-an.
5 Mga nagutum kag mga nauhaw sila,
Ang ila kalág ginalapyo sa ila.
6 Niyan sang nakapanawag sila kay Iehoba sa ila pagbakho,
Ginbawi niya sila sa ila mga kalis-danan;
7 Kag ginmandoan niya sila sa ma-tadlung nga dalan,
Agud nga makalambut sila sa banwa nga sa ila puluy-an.
8 Pagdayawon nila si Iehoba tungud sang iya kalooy
Kag tungud sang iya mga kalatingala-han nga sa mga inanak sang mga tawo.
9 Kay ginbusug niya ang kalág nga nauhaw,
Kag ginpunô niya sing kaayohan ang kalág nga nagutum.
10 Sila nagapuluyô sa kadudulman kag sa landong sang kamatayon,
Nga napamilango sa kalisdanan kag sa mga salsalon,
11 Tungud kay nangi'nmalalison sila sa mga polong ni Iehoba,
Kag gintamay nila ang laygay sang Labing-Mataas.
12 Tungud sini ginpapaubus niya, nga may kabudlayan, ang ila mga tagipo-soon;
Nagkalapukan sila, kag walâ gid sing sin-o nga magbulig sa *ila*.
13 Ugaling nagpanawag sila kay Ie-hoba sa ila pagbakho,
Kag ginluwas niya sila sa ila mga kalisdanan.
14 Ginkuha niya sila sa mga kadudul-man kag sa landong sang kamatayon,
Kag ginbugras niya ang ila mga gapus.
15 Pagdayawon nila si Iehoba tungud sang iya kalooy
Kag tungud sang iya mga kalatingala-han, nga sa mga inanak sang mga tawo;
16 Kay ginboong niya ang mga ga-wang nga tumbaga
Kag gindugmok niya ang mga pintal nga salsalon.
17 Ang mga buangbuang, bangud sang salâ sang ila pagkamalalison,
Kag bangud sang ila mga kalautan ginpapasubo sila.
18 Ang iya kalág nagkangil-ad sang tanan nga kalan-on,
Kag nag-alabut sila tubtub sa mga ga-wang sang kamatayon.
19 Niyan nagpalanawag sila kay Ie-hoba sa ila pagbakho,
Kag ginluwas sila niya sa ila mga ka-lisdanan.
20 Ginpadalá niya ang iya polong, kag nagbulóng sia sa ila,
Kag ginluwas niya sila sa ila mga lu-lubngan.
21 Pagdayawon nila si Iehoba tungud sang iya kalooy,
Kag tungud sang iya mga kalatingala-han, nga sa mga inanak sang mga tawo;

22 Kag maghalalad sila sing mğa halad sa pagdayaw,
Kag ibantala nila ang iya mğa binuhatan nğa may paghinugyaw.
23 Ang mğa nagapalanaug sa dagat sa mğa sakayan,
Kag nğa nagahimo sang ila palanğitan-an sa malapad nğa mğa tubig,
24 Sila nakakita sang mğa binuhatan ni Iehoba,
Kag sang iya mğa kalatinğalahan sa kadadalman.
25 Sia nagsiling, kag ginpahuyup niya ang hanğin sang unos,
Nğa nagpatindug sang mğa kabaluran.
26 Nagsalaka sila sa mğa kalanğitan, nagpalanaug sila sa mğa kaidadalman:
Ang ila mğa kalág nagkalatunaw sa kalisdanan.
27 Nagkulurug sila, kag nagadululing sila subung sang isa ka hubug,
Kag nadula ang tanan nila nğa kinaadman.
28 Niyan nagpalanawag sila kay Iehoba sa ila pagbakho,
Kag ginluwas sila niya sa ila kalisdanan.
29 Ginbaylo niya ang unos sa kalinong
Kag nagtulunong ang mğa kabaluran,
30 Kag nagakalalipay sila, kay nagtunung sila,
Kag sia nagmando sa ila sa dungkaan nğa ginahandum nila.
31 Pagdayawon nila si Iehoba tunğud sang iya kalooy,
Kag tunğud sang iya mğa kalatinğalahan nğa sa mğa inanak sang mğa tawo;
32 Kag pagpakataason nila sia sa mğa katilingban sang banwa;
Kag sa kasapulanan sang mğa tigulang magdalayaw sila sa iya.
33 Sia nagabaylo sang mğa subâ sa kahanayakan,
Kag sang mğa tuburan sang mğa tubig sa mamala;
34 Kag sang duta nğa mauyahon sa maasin,
Tunğud sang kalainan sang mğa nagapuluyô sa iya.
35 Ginabaylo niya ang kahanayakan sa mğa danaw sang tubig,
Kag ang duta nğa kigas sa mğa tuburan.
36 Kag didto ginabutang niya ang mğa gutum,
Agud nğa magtukud sila sing mğa banwa nğa sa ila puluy-an.
37 Kag nagasab-ug sila sa mğa latagon
Kag nagatalanum sila sing mğa kaubasan,
Kag nagabalaton sila sing bunğa nğa ila ginapatubas.
38 Kag ginapakamaayo niya sila, kag nagadamu sila sing daku gid,
Kag walâ magabuhin ang ila mğa kasapatan.
39 Kag ugaling pagapamuhinan kag pagapapaubuson sila
Banğud sang pagpigos, ang pagkawalay palad kag ang pagkagha.
40 Sia nagaula sing pagtamay sa ibabaw sang mğa dunganon,
Kag ginapatalang niya sila, nğa mğa libudlibud, nğa walâ sing dalan;
41 Apang ginabanğon niya ang imol sa kalisdanan,
Kag *ginapadamu* niya ang mğa panimaláy, subung sing mğa pinanong nğa mğa obeha.
42 Makakita sini ang mğa matadlung kag magkalalipay sila;
Apang tanan nğa kalainan magtakup sang iya bâbâ.
43 ¿Sino bala ang maalam? Magbantay sia sining mğa butang,
Kag maghanğup sang mğa kalooy ni Iehoba.

Si Dabid nagadayaw sa Dios tunğud sang iya mğa pagdaug.

Kalantahon. Salmos ni Dabid.

108 ANG akon tagiposoon nahanda na, oh Dios.
Magakanta kag magaambahan ako sing mğa kalantahon; ang akon man himaya magaolog sa imo.
2 Pagmata-ka, salterio kag arpa:
Magamata ako sa pamanagbanag,
3 Pagadayawon ko ikaw, oh Iehoba, sa tunğâ sang mğa banwa:
Sa imo magakanta ako sing mğa salmos sa tunğâ sang mğa katawohan.
4 Kay nagalabaw sa ibabaw sang kalanğitan ang imo kalooy,
Kag tubtub sa mğa lanğit ang imo kamatooran.
5 Pagpakataas-ka, oh Dios, sa ibabaw sang kalanğitan;
Kag sa ibabaw sang bug-os nğa duta ang imo himaya.

6 Agud nḡa manḡinmaluwas ang imo
mḡa nahagugmaan,
Luwasa sang imo too, kag sabta kami.
7 Ang Dios naghambal sa iya balaan
nḡa Puluy-an: "Magakalipay ako,
Pagapahatpahaton ko ang Sikem, kag
pagatakson ko ang nalupyakan sang Sukot.
8 Akon ang Galaad, akon ang Manases,
Kag ang Epraim among kabakuran
sang akon olo. Ang Iuda among akon
manugbuhat sang kasogoan.
9 Ang Moab, ang batiya nḡa akon
hunawan;
Sa Ibabaw sang Edom pagaihaboy
ko ang akon sapin.
Magahugyaw ako sa ibabaw sang Pilistea."
10 ¿Sin-o bala ang magamando sa
akon pa banwa nḡa pinabakud?
¿Sin-o bala ang magamando sa akon
tubtub sa Edom?
11 ¿Indi bala ikaw, oh Dios, nḡa nagsikway sa amon,
Kag walâ ka magagowa, oh Dios,
upud sa amon mḡa kasoldadosan?
12 Hatagi kami sing panabang sa
kalisdanan;
Kay ang kaluwasan nḡa nagagikan sa
tawo indi liwan kondi kadayawan.
13 Sa Dios magahimo kami sing mḡa
kabantugan,
Kag sia magatapak sang amon mḡa
kaaway.

Si Dabid nagapanḡayo sa Dios, nḡa silotan niya ang mḡa malain kag luwason sia niya sa ila mḡa siod.

109 OH Dios sang akon pagdayaw,
ayaw ka paghipus:
2 Kay ang bâbâ sang madauton kag
ang bâbâ sang manuglimbong nagbukâ
sa ibabaw nakon.
Nagahalambal sila sa akon nḡa may
dila nḡa butigon,
3 Kag nḡa may mḡa polong nḡa dumut
ginalibutan nila ako,
Kag ginaaway nila ako nḡa walay kabangdanan.
4 Sa bayad sang akon paghigugma
nagamanḡinkasumpung ko sila;
Apang ako nagapanḡamuyo.
5 Kag ginabayad nila sa akon ang
malain tunḡud sang maayo,
Kag dumut tunḡud sang gugma.

6 Ibutang sa ibabaw niya ang madauton,
Kag si Satanas magtindug sa iya too.
7 Kon paghukman sia, pagkabigon sia
nḡa madauton,
Kag ang iya panḡamuyo pagkabigon
sa iya nḡa salâ.
8 Manḡinhalip-ot ang iya mḡa adlaw;
Kuhaon sang isa ang iya hilikuton.
9 Ang iya mḡa anak magmanḡinilo,
Kag ang iya asawa, manḡinbálo.
10 Kag magtiliyogtiyog ang iya mḡa
anak, kag magpalakalimos,
Kag maghilimulat sila sang ila kan-on
sa malayô sa ila mḡa pinanghapay nḡa
puluy-an.
11 Ang manugpasaka sing pílak magbutang sing pukot sa tanan nḡa iya kaugalinḡon,
Kag ang mḡa dumuluong mag-ati sang
iya kinabudlayan.
12 Walâ gid sing sino nḡa magkalooy sa iya,
Bisan may sino nḡa may kalooy sa
iya mḡa ilo.
13 Ang iya kaolehian pagutdon kunta;
Sa ikaduha ka kaliwatan pagpanason
ang iya nḡalan.
14 Pagpanumdumon kunta ni Iehoba
ang kalautan sang ila mḡa ginikanan;
Kag ang salâ sang iya ilóy indi mapanas.
15 Sila manḡin sa gihapon sa atubanḡan ni Iehoba,
Agud nḡa pagutdon niya sa duta ang
ila handumanan,
16 Tunḡud kay walâ sia makadumdum sa paghimo sing kalooy,
Kag ginlagas niya ang tawo nḡa nasubuan kag makalolooy,
Kag ang ginlapyo sa tagiposoon, sa
pagpatay sa iya.
17 Ginhigugma niya ang pagpakamalain, kag nag-abut sia sa ibabaw niya;
Kag walâ sia maluyag sang pagpakamaayo, kag malayô ini sa iya.
18 Nagpanaput sia sang pagpakamalaut subung nḡa iya panapton;
Kag nagasulúd sia subung sang tubig
sa iya mḡa kasudlan,
Kag subung sang lana sa iya mḡa
tul-an.
19 Magmanḡiniya ini subung sang
panapton nḡa iya ginasuklub,
Kag subung sang wagkus nḡa ginawagkus niya gihapon.

20 Ini mang̃insohol gikan kay Iehoba
sa akon mg̃a kasumpung,
Kag sa mg̃a nagahalambal sing malain batok sa akon kalág.
21 Apang ikaw, Iehoba ng̃a Ginoo,
buhata ang kalooy sa akon, bang̃ud sang imo ng̃alan;
Bawia ako, kay ang imo kalooy maayo,
22 Kag nasubuan kag imol ako:
Kag ang akon tagiposoon napilas na sa sulúd nakon.
23 Nagataliwan ako subung sang landong ng̃a nagalaba;
Ginapalas ako subung sang apan.
24 Ang akon mg̃a tuhod mg̃a maluya
bang̃ud sang puasa,
Kag ang akon unud linapyo na sa kakulang sing tambok.
25 Ako ng̃a sa ila nang̃inkatuyoan
sang pagpasipala;
Ginatulok nila ako kag ginalung̃o nila ang ila olo.
26 Buligi ako, Iehoba ng̃a Dios nakon;
Luwasa ako sono sang imo kalooy.
27 Kag makahang̃up sila, ng̃a ini
among imo kamut,
Ng̃a amo ikaw, Iehoba, ang naghimo sini.
28 Sila magapakamalaut, kag ikaw
magapakamaayo;
Magatilindug sila, apang mang̃inmahuyan sila, kag magakasadya ang imo alagad.
29 Pagapanaputan sang pagtamay ang
akon mg̃a kasumpung;
Kag pagaputson sila sing kahuluy-an subung ng̃a panapton.
30 Pagadayawon ko sang akon bâbâ
si Iehoba sing labaw gid,
Kag pagadayawon ko sia sa tung̃â sang kadamuan;
31 Kay sia magatindug sa too sang
imol,
Sa pagluwas sang iya kalág sa mg̃a nagahulukom sa iya.

Ang ginharian, ang pagkasaserdote, kag ang mg̃a pagpandaug sang Mesias.

Salmos ni Dabid.

110 SI Iehoba nagasiling sa akon Ginoo: "Lingkod-ka sa akon too,
Tubtub ng̃a mabutang ko ang imo mg̃a kaaway ng̃a talapakan sang imo mg̃a tiil."
2 Ang setro sang imo kabakuran
pagaipadalá ni Iehoba kutub sa Sion:
Paggahum-ka sa tung̃â sang imo mg̃a kaaway.
3 Ang imo banwa nagahalad sa iya
gid sa kinabubut-on gid sa adlaw sang imo paggahum.
Sa balaan ng̃a kagayon, kutub sa tiyan sang pamanagbanag,
Nagagowa ang panong ng̃a mg̃a pamatan-on subung sang isa ka tun-og.
4 Nagsumpa si Iehoba kag indi mag-
nulsul:
"Ikaw amo ang saserdote sa gihapon
Sono sa pamatasan ni Melkisedek."
5 Ang Ginoo sa imo too
Nagapilas sa mg̃a hari sa adlaw sang iya kasingkal;
6 Nagahukom sia sa mg̃a katawohan,
Nagapunô sia sa ila sing mg̃a bangkay;
Nagapilas sia sang mg̃a pang̃olo sang madamu ng̃a mg̃a kadutaan.
7 Sa sapa nagainum sia sa dalan;
Ng̃a tung̃ud sini nagahayaw sia sang olo.

Laygay sa paghiwat ng̃a may kasadya sang mg̃a makatiling̃ala ng̃a mg̃a binuhatan sang Dios.

111 DALAYAWON si Iehoba.
Pagadayawon ko si Iehoba sa bugos ng̃a tagiposoon,
Sa katipunan kag sa katilingban sang mg̃a matadlung.
2 Ang mg̃a binuhatan ni Iehoba mg̃a
dalagku,
Ng̃a ginapang̃ita sila sang tanan ng̃a mg̃a maluyag sa ila.
3 Ang himaya kag kagayonan amo
ang iya binuhatan,
Kag ang iya katarung̃an nagapadayon sa gihapon;
4 Ginhimo niya ang isa ka handu-
manan sang iya mg̃a kalating̃alahan.
Mahinoklogon kag maloloy-on amo si Iehoba;
5 Nagahatag sia sing kalan-on sa mg̃a
nagakalahadluk sa iya.
Sa gihapon sia nagapanumdum sa iya katipan.
6 Ang gahum sang iya mg̃a binuhatan
ginpahayag niya sa iya banwa,

Nga ginhatag niya sa iya ang panubblion sang mga katawohan.
7 Ang mga binuhatan sang iya mga kamut mga kamatooran kag paghukom ;
Ang tanan niya nga mga sogo mga malig-on,
8 Nga ginpabakud sa katuigan sa mga katuigan,
Nga binuhat sa kamatooran kag sa katadlungan.
9 Ang pagpanubus ginpadalá niya sa iya banwa ;
Sa gihapon iya ginpatuman ang iya katipan.
Ang iya ngalan balaan kag makahaladluk.
10 Ang kamunoan sang kaalam amo ang kahadluk ni Iehoba ;
May maayong ihibalo ang kapid-an nga nagahilimo sa ila.
Ang iya pagdayaw nagapadayon sa gihapon.

Ang kabulahanan sang tawo nga nahadluk sa Dios.

112 DALAYAWON si Iehoba.
Bulahan ang tawo nga nahadluk kay Iehoba,
Kag sa iya mga sogo ginanamitan sia sing daku gid.
2 Ang iya binata mangingamhanan sa duta ;
Ang kaliwatan sang mga matadlung mangindalayawon.
3 May kabugana kag mga mangad sa iya baláy,
Kag ang iya katarungan magapadayon sa gihapon.
4 Nagasilak sa mga kadudulman ang suga nga sa mga matadlung.
Mahinoklogon *sia*, kag maloloy-on, kag matarung.
5 Bulahan ang tawo nga maloloy-on, kag nga nagapahulam ;
Magatabang sia sang iya kasaba sing malig-on sa paghukom.
6 Sa sini indi sia malingkang sa gihapon.
Ang handumanan sang matarung magamanginwalay katapusan.
7 Sa malain nga balita walâ sia nagakahadluk ;
Ang iya tagiposoon malig-on, nga nagasalig kay Iehoba.
8 Nahamtang na ang iya tagiposoon ; walâ sia magkahadluk,
Tubtub nga ang iya mata magpahuway sa ibabaw sang iya mga kasumpung.
9 Nagasabwag sia, nagahatag sia sa mga imol :
Ang iya katarungan nagapadayon sa gihapon ;
Ang iya sungay nagataas nga may himaya.
10 Nagatan-aw sini ang madauton, kag nagakaakig sia.
Nagabagrut sia sang iya mga ngipon, kag nagakatunaw sia.
Mawálâ ang handum sang mga madauton.

Laygay sa pagdayaw sa Dios tungud sang iya pagkadaku kag tungud sang iya kaayo nayon sa mga imol.

113 DALAYAWON si Iehoba.
Dayawa-ninyo, mga alagad ni Iehoba,
Dayawa-ninyo ang ngalan ni Iehoba.
2 Mangindalayawon ang ngalan ni Iehoba,
Kutub karon kag sa gihapon.
3 Kutub sa Bulutlakan sang adlaw tubtub sa Katundan,
Pagadayawon kunta ang ngalan ni Iehoba.
4 Mataas sa ibabaw sang tanan nga mga katawohan amo si Iehoba,
Sa ibabaw sang kalangitan ang iya himaya.
5 ¿ Sin-o bala ang subung kay Iehoba, nga amon Dios ?
Nagapuyô sia sa kataasan gid ;
6 Sia nagapaubus sa pagtulok sa langit kag sa duta.
7 Ginabangon niya sa yab-ok ang imol,
Kag ginabatak niya ang makalolooy sa ipot,
8 Sa pagpalingkod sa ila upud sa mga dunganon,
Upud sa mga dunganon sang iya banwa.
9 Sia nagapapuyô sang baw-as sa baláy,
Subung sang malipayon nga ilóy sang mga anak.
Dalayawon si Iehoba.

Ang manugambahan nagahiwat sing malipayon sang pagtabok nga makatilingala sa dagat nga Mapula kag sa Iordan.

114 SANG paggowa ni Israel sa Egipto,
Sang *pagbiya* sang baláy ni Iakob sa katawohan nga dinumuluong nga hambal,
2 Si Iuda nanginbalaan nga puluy-an sang Dios,
Si Israel nanginpagkaginoo niya.
3 Ang dagat nakakita sini, kag nalagyo;
Ang Iordan nagisol.
4 Ang mga kabukiran naglulumpat subung sang mga karnero:
Ang mga kabakoloran, subung sang mga tinday nga karnero.
5 ¿Ano bala ang nag-abut sa imo, oh dagat, nga nagpalagyo ka?
¿Kag ikaw, Iordan, nga nagisol ka?
6 Mga kabukiran, ¿kay ngaa naglulumpat kamo subung sang mga karnero?
¿Kag kamo, mga kabakoloran, subung sang mga tinday sang karnero?
7 Sa atubangan sang Ginoo, kurug-ka, duta,
Sa atubangan sang Dios ni Iakob,
8 Nga iya ginabaylo ang pil-as sa danaw sang mga tubig,
Kag ang bató, sa tuburan sang mga tubig.

Ang himaya ni Iehoba.—Ang pagkawalay pulus sang mga larawan.—Paglaygay sa indi pagsalig kondi sa Dios lamang.

115 INDI sa amon, oh Iehoba, indi sa amon,
Kondi sa imo ngalan ihatag ang himaya,
Tungud sang imo kalooy kag tungud sang imo kamatooran.
2 ¿Kay ngaa magasiling ang mga katawohan:
"Dina karon ang ila Dios?"
3 Apang ang amon Dios yara sa mga langit:
Ang tanan nga buut niya, iya ginahimo.
4 Ang ila mga larawan mga pílak kag bulawan,
Buhat sang mga kamut sang mga tawo.
5 May bâbâ sila, apang indi makahambal;
May mga mata sila, apang indi makakita;
6 May mga dulungan sila, apang indi makabati;
May mga ilong sila, apang indi makapanimaho;
7 May mga kamut sila, apang indi makahikap;
May mga tiil sila, apang indi makalakat:
Walay tingug nga nagagowa sa ila totonlan.
8 Ang mga nagahimo sa ila, manginsubung sila sa ila
Kag ang tagsatagsa nga nagasalig sa ila.
9 Oh Israel, salig-ka kay Iehoba:
Sia amo ang ila kabulig kag ang ila kalasag.
10 Baláy ni Aaron, salalig-kamo kay Iehoba:
Sia amo ang ila kabulig kag ang ila kalasag.
11 Kamo nga mga nagakahadluk kay Iehoba, salig-kamo Iehoba:
Sia amo ang ila kabulig kag ang ila kalasag.
12 Si Iehoba nagapanumdum sa amon; sia magapakamaayo sa amon;
Sia magapakamaayo sa baláy ni Israel;
Sia magapakamaayo sa baláy ni Aaron;
13 Sia magapakamaayo sa mga nagakahadluk kay Iehoba,
Sa mga magamay kag sa mga dalagku.
14 Pagapadakuon kamo ni Iehoba,
Kamo, kag ang inyo mga anak.
15 Pinakabulahan kamo ni Iehoba,
Nga nagbuhat sang mga langit kag sang duta.
16 Ang mga langit among mga langit ni Iehoba;
Naghatag sia sing duta sa mga anak sang tawo.
17 Ang mga minatay indi nagadalayaw kay Iehoba,
Bisan sin-o pa sang mga nagapalanaug sa kahipusan.
18 Apang kita magapakamaayo kay Iehoba,
Kutub karon tubtub sa gihapon.
Dalayawon si Iehoba.

Ang pagkamatagubalusou ni Dabid tungud kay ginbawi sia sang Dios sa isa ka daku nğa katalagman.

116 NAGAHIGUGMA ako sa Dios, kay ginpamatian niya ang akon
tinğug kag ang akon mğa pag-ampo.
2 Kay ginlinğig niya sa akon ang iya
idulunğug,
Nğani, pagatawgon ko sia sa tanan
ko nğa mğa adlaw.
3 Ginlibutan ako sang mğa gapus
sang kamatayon,
Ginlambut ako sang mğa pagbakho
sang lulubnğan;
Kalisdanan kag kasakit ang nakita ko.
4 Niyan gintawag ko ang nğalan ni
Iehoba, *nğa nagasiling:*
"Bawia karon, oh Iehoba, ang akon
kalág."
5 Mahinoklogon si Iehoba kag mata-
rung:
Hoo, maloloy-on ang amon Dios.
6 Si Iehoba nagabantay sang mğa
bunayag:
Nagpaubus na ako, kag ginluwas niya
ako.
7 Balik-ka, kalág ko, sa imo pagpahu-
way,
Kay si Iehoba naghimo sa imo sing
maayo;
8 Kay ikaw nagbawi sang akon kalág
sa kamatayon,
Sa akon mğa mata, sa mğa luha,
Kag sa akon mğa tiil, sa pagkasandad.
9 Magalakat ako sa atubanğan ni
Iehoba
Sa duta sang mğa buhi.
10 Nagtoo ako, nğani naghambal ako.
Ginpakalisud ako sing daku gid.
11 Kag nagsiling ako sang akon pag-
kakibot:
"Ang tanan nğa tawo butigon."
12 ¿Anong akon igabayad kay
Iehoba
Sang tanan nğa kaayohan nğa sa
akon lamang?
13 Pagakuhaon ko ang tagayan sang
kaluwasan,
Kag pagatawgon ko ang nğalan ni
Iehoba.
14 Karon pagabayaran ko ang akon
mğa panaad kay Iehoba,
Hoo, sa atubanğan sang iya bug-os
nğa banwa.
15 Pinakamahal sa mğa mata ni
Iehoba
Ang kamatayon sang iya mğa balaan.
16 Oh Iehoba, ako amo ang imo
alagad,
Ako ang imo alagad, nğa anak sang
imo alagad nğa babae;
Ginhubad mo ang akon mğa gapus.
17 Pagahalaran ko ikaw sing mğa ha-
lad sa pagdayaw,
Kag pagatawgon ko ang nğalan ni
Iehoba.
18 Kay Iehoba pagabayaran ko karon
ang akon mğa panaad,
Hoo, sa atubanğan sang bug-os nğa
iya banwa,
19 Sa mğa patyo sang Baláy ni Iehoba,
Sa tunğâ nimo, oh Ierusalem.
Dalayawon si Iehoba.

Ang Dios ginadayaw tunğud sang iya kasyo kag katutum.

117 DAYAWA-NINYO si Iehoba, mğa katawohan nğa tanan;
Mğa banwa nğa tanan, dayawa-ninyo
sia.
2 Kay ginpakataas niya sa ibabaw na-
mon ang iya kalooy,
Kag ang kamatooran ni Iehoba naga-
padayon sa gihapon.
Dalayawon si Iehoba.

Ang manugambahan nagadayaw sa Dios tunğud kay ginbawi sia niya sa iya madamu nğa mğa kaaway.

118 DAYAWA-NINYO si Iehoba, kay maayo sia.
Kay sa gihapon amo ang iya kalooy.
2 Magsiling karon si Israel,
Nğa sa gihapon amo ang iya kalooy.
3 Magsiling karon ang baláy ni Aa-
ron,
Nğa sa gihapon amo ang iya kalooy.
4 Magsiling karon ang mğa nagaka-
hadluk kay Iehoba,
Nğa sa gihapon amo ang iya kalooy.
5 Kutub sa kalisdanan gintawag ko
si Iehoba;
Kag ginsabat ako ni Iehoba, nğa gin-
butang niya ako sa kalaparan.
6 Si Iehoba yari sa akon; indi ako
mahadluk.
¿Ano bala ang sarang mahimo sa akon
sang tawo?
7 Si Iehoba yari sa akon sa tunğâ sang
mğa nagabulig sa akon.
Nğani, ang akon itululuk nagapahu-
way sa mğa nagakalaakig sa akon.

8 Maayo pa ang magpanilong kay Iehoba,
Sang magsalig sa tawo:
9 Maayo pa ang magpanilong kay Iehoba,
Sang magsalig sa mg̃a dunganon.
10 Ang tanan ng̃a mg̃a tawo naglilibut sa akon;
Ng̃a sa pagkamatuud, pagapapason ko sila, sa ng̃alan ni Iehoba.
11 Ginlibutan nila ako, hoo, ginlibutan nila ako;
Ng̃a pagapapason ko sila, sa ng̃alan ni Iehoba.
12 Naglibut sila sa akon subung sang mg̃a putyokan;
Pagapalong̃on sila subung sang mg̃a kalayo sang kasapinitan,
Ng̃a pagapapason ko sila, sa ng̃alan ni Iehoba.
13 Gintiklod mo ako sing mabaskug, agud ng̃a maholog ako;
Apang ginbuligan ako ni Iehoba.
14 Ang akon kabakuran kag ang akon kalantahon amo si Iehoba,
Kag sia nang̃inakon kaluwasan.
15 Ang ting̃ug sa kasadya kag sa kaluwasan yara sa mg̃a payag sang mg̃a matarung:
16 Ang too ni Iehoba nagahimo sing mg̃a kaisugan,
Ang too ni Iehoba ginabayaw sa mataas gid,
Ang too ni Iehoba nagahimo sing mg̃a kaisugan.
17 Indi ako mamatay, kondi ng̃a magakabuhi ako,
Kag pagakantahon ko ang mg̃a binuhatan ni Iehoba.
18 Ginsilotan ako sing daku gid ni Iehoba,
Apang walâ niya ako pagitugyan sa kamatayon.
19 Buksi-ninyo ako sang mg̃a gawang sang katarung̃an;
Magasulúd ako sa ila, pagadayawon ko si Iehoba.
20 Ini sia among gawang ni Iehoba;
Sa iya magasululúd ang mg̃a matarung.
21 Pagadayawon ko ikaw, kay ginpamatian mo ako,
Kag nang̃inkaluwasan ikaw nakon.
22 Ang bató ng̃a ginsikway sang mg̃a manugpatindug,
Nang̃inpang̃olo sia sang nasikohan.
23 Ini nagikan kay Iehoba,
Kag kating̃alahan ini sa aton mg̃a mata.
24 Ini among adlaw ng̃a ginhimo ni Iehoba;
Magkalalipay kag magkalasadya-kita sa iya.
25 Oh Iehoba, luwasa karon, ginaampo ko sa imo.
Oh Iehoba, ginaampo ko sa imo, ng̃a may kaayohan.
26 Dalayawon ang magkari sa ng̃alan ni Iehoba.
Kutub sa baláy ni Iehoba ginapakamaayo kamo namon.
27 Ang Dios amo si Iehoba, kag sia ang nagsilak sa amon.
Higti-ninyo *sing* mg̃a lubid *ang halad* sang piesta; *dalha sia* tubtub sa mg̃a sung̃ay sang halaran.
28 Ikaw among akon Dios, kag sa imo nagadayaw ako:
Ikaw amo ang akon dios kag ginapakataas ko ikaw.
29 Dayawa-ninyo si Iehoba, kay maayo sia,
Kay sa gihapon nagapadayon ang iya kalooy.

Ang pagkataas sang sogo sang Dios.—Kabulahanan sang mg̃a nagatuluman sa iya.

ALEP.

119 MG̃A bulahan ang mg̃a himpit sa dalanon,
Ang mg̃a nagalalakat sa kasogoan ni Iehoba.
2 Mg̃a bulahan ang mg̃a nagabalantay sang iya mg̃a pagpamatuud,
Kag sa bug-os ng̃a tagiposoon ginapang̃ita nila sia;
3 Ng̃a walâ man sila magahimo sing dipagkatarung,
Ng̃a nagalalakat sa ila mg̃a dalanon.
4 Ikaw nagbilin ng̃a pagbantayan gid ang imo mg̃a sogo.
5 ¡Kabay pa ng̃a magmahusay ang akon mg̃a dalanon,
Agud ng̃a magtuman ako sang imo mg̃a palatukuran.
6 Niyan indi ako mahuy-an,
Kon tatapon ko ang tanan mo ng̃a mg̃a sogo.
7 Pagadayawon ko ikaw ng̃a may katadlung sa tagiposoon,
Kon maton-an ko ang mg̃a tulumanon sang imo katarung̃an.

8 Ang imo mĝa palatukuran pagabantayan ko:
Ayaw ako pagbayai sing bug-os gid.

BET.

9 ¿Tunĝud sa ano bala ang pagtinlo sang pamatan-on sang iya dalanon?
Sa pagbantay sa iya, siling sang imo polong.
10 Sa bug-os ko nĝa tagiposoon ginapanĝita ko ikaw;
Ayaw pagbayai nĝa magtalang ako sa imo mĝa sogo.
11 Sa akon tagiposoon gintago ko ang imo pinamolong,
Sa dili pagpakasalâ batok sa imo.
12 Dalayawon ikaw, oh Iehoba:
Tudloi ako sang imo mĝa palatukuran.
13 Ginasugid ko sang akon mĝa bibig
Ang tanan nĝa mĝa tulumanon sang imo bâbâ.
14 Nagakalipay ako sa dalan sang imo mĝa pagpamatuud,
Subung nĝa may akon ako sang tanan nĝa mĝa mangad.
15 Sa imo mĝa sogo nagapamalandong ako,
Nagatatap ako sang imo mĝa banas,
16 Nagakasadya ako sa imo mĝa palatukuran;
Indi ko pagkalipatan ang imo mĝa polong.

GIMEL.

17 Buhata ang maayo sa imo alagad,
Agud nĝa magkabuhi ako kag magbantay sang imo polong.
18 Pamuklata ang akon mĝa mata, agud nĝa makakita ako
Sang mĝa kalatinĝalahan sang imo kasogoan.
19 Dumuluong ako sa duta,
Ayaw pagtagoa sa akon ang imo mĝa sogo.
20 Ginboong na ang akon kalág
Sa paghandum sang imo mĝa tulumanon sa tanan nĝa panag-on.
21 Ginalaglag mo ang mĝa palabilabihon, ang mĝa pinpakamalaut,
Nĝa nagalilipas sa imo mĝa sogo.
22 Ipalayô sa akon ang pasipala kag pagtamay;
Kay ginbantayan ko ang imo mĝa pagpamatuud.
23 Ang mĝa dunganon man nagalilingkod kag nagahalambal batok sa akon;
Apang ang imo alagad nagapamalandong sa imo mĝa palatukuran.
24 Kay ang imo mĝa pagpamatuud among akon mĝa kawilihan,
Kag ang akon mĝa manuglaygay.

DALET.

25 Nagtapik sa yab-ok ang akon kalág;
Buhia ako sono sang imo polong.
26 Ginsugid ko sa imo ang akon mĝa dalanon, kag ginsabat mo ako;
Tudloi ako sang imo mĝa palatukuran.
27 Ipatalupanĝud sa akon ang dalan sang imo mĝa sogo,
Kag magapamalandong ako sang imo mĝa kalatinĝalahan.
28 Nagakahagas ang akon kalág sa kagha;
Pabaskuga ako, sono sang imo polong.
29 Ipalayô sa akon ang dalan nĝa butig,
Kag ihatag sa akon nĝa may bugay ang imo kasogoan.
30 Ginapili ko ang dalan sang katutum:
Ginabutang ko ang imo mĝa tulumanon sa *atubanĝan nakon.*
31 Nagpilít ako sa imo mĝa pagpamatuud;
Oh Iehoba, ayaw ako pagpakahuy-i.
32 Sa dalan sang imo mĝa sogo magadalagan ako,
Kon pasangkaron mo ang akon tagiposoon.

HE.

33 Tudloi ako, oh Iehoba, sang dalan sang imo mĝa palatukuran,
Agud nĝa pagbantayan ko sia tubtub sa katapusan.
34 Hatagi ako sing ihibalo, agud nĝa pagbantayan ko ang imo kasogoan,
Agud nĝa pagtumanon ko sia sa bug-os ko nĝa tagiposoon.
35 Palakta ako sa dalan sang imo mĝa sogo,
Kay sa iya may kawili ako.
36 Paduyuga ang akon tagiposoon sa imo mĝa pagpamatuud,
Kag indi sa kakagud.
37 Ipalayô ang akon mĝa mata, nĝa indi sila makakita sing kadayawan;

Buhia ako sa imo dalanon.
38 Ipamatuud ang imo polong sa imo alagad,
Nga sia yara sa mga nagakahadluk sa imo.
39 Kuhaa sa akon ang pasipala, nga ginakahadlukan ko;
Kay mga maayo ang imo mga tulumanon.
40 Yari karon ginakaibugan ko ang imo mga sogo:
Buhia ako sa imo katarungan.

BAU.

41 Kag magkari kunta sa akon ang imo kalooy, oh Iehoba,
Ang imo kaluwasan, sono sang imo ginsiling.
42 Kag may pagaisabat ako sa akon manugpasipala;
Kay sa imo polong nagasalig ako.
43 Kag indi pagkuhaa sing bug-os sa akon bâbâ ang imo kamatooran;
Kay sa imo mga tulumanon nagahulat ako.
44 Kag pagabantayan ko ang imo kasogoan gihapon,
Sa katuigan sang katuigan.
45 Kag magalakat ako sa kalaparan;
Kay ginapangita ko ang imo mga tulumanon.
46 Kag magahambal ako sang imo mga pagpamatuud sa atubangan sang mga hari,
Kag indi ako magkahuya.
47 Kag magakawili ako sa imo mga sogo,
Nga akon ginahigugma.
48 Subung man pagabayawon ko ang akon mga kamut sa imo mga sogo nga ginahigugma ko,
Kag magapamalandong ako sa imo mga palatukuran.

SAIN.

49 Panumduma ang polong, nga ginsiling sa imo alagad,
Nga sa iya ginpahulat mo ako.
50 Ini sia amo ang akon kalipay sa akon kalisdanan,
Kay ang imo siniling nagbuhi sa akon.
51 Ang mga palabilabihon nagululigyat sing daku sa akon;
Apang walâ ako magbulag sa imo kasogoan.
52 Nakadumdum ako, oh Iehoba, sa imo mga tulumanon nga daan,
Kag nagakalipay ako.
53 Masingkal nga panungud nagdakup sa akon,
Bangud sang mga madauton nga nagabiya sang imo kasogoan.
54 Ang mga kalantahon nakon amo ang imo mga palatukuran,
Sa puluy-an sang akon mga pagpanlakatan.
55 Nakadumdum ako sang kagabihon sang imo ngalan, oh Iehoba,
Kag ginabantayan ko ang imo kasogoan.
56 Yari karon ang angay sa akon,
Ang pagbantay sang imo mga sogo.

KET

57 Ang akon bahin, oh Iehoba, ginasiling ko,
Amo ang pagbantay sang imo mga polong.
58 Ang imo pag-atubang ginpangayô ko sa bug-os nga tagiposoon;
Malooy-ka sa akon sono sang imo polong.
59 Ginatalupangud ko ang akon mga dalanon,
Kag ginapadulong ko ang akon mga tiil sa imo mga pagpamatund.
60 Nagadalidali ako, kag walâ ako magadugay
Sa pagbantay sang imo mga sogo.
61 Ginalibutan ako sang mga lubid sang mga madauton,
Apang walâ ako magakalipat sang imo kasogoan.
62 Sa tungâ ang gab-i nagabangon ako sa pagdayaw sa imo
Bangud sang mga tulumanon sang imo katarungan.
63 Nagaimpon ako sa tanan nga nagkahadluk sa imo,
Kag nagabantay sang imo mga sogo.
64 Sa imo kalooy, on Iehoba, napunô ang duta;
Tudlo-i ako sang imo mga palatukuran.

TET

65 Maayo ang ginahimo mo sa imo alagad,

Oh Iehoba, sono sang imo polong.
66 Tudloi ako sang maayo, sang kahologan, kag sang kinaadman;
Kay nagatoo ako sa imo mga sogo.
67 Sa walâ pa ako pagpapaubusa, nagalakat ako, nga nagatalang;
Apang karon nagabantay ako sang imo polong.
68 Ikaw amo ang maayo kag nagahimo sang maayo;
Tudloi ako sang imo mga palatukuran.
69 Batok sa akon nagapaladugi ang mga palabilabihon sing kabutigan;
Apang ako nagabantay sa bug-os nga tagiposoon sang imo mga sogo.
70 Dimabatyagon ang ila tagiposoon subung sang sapay,
Apang ako, sa imo kasogoan nagakawili ako.
71 Maayo sa akon nga pagpapaubson ako,
Agud nga magtoon ako sang imo mga palatukuran.
72 Maayo pa sa akon ang kasogoan sang imo bâbâ
Sang linibolibo nga bulawan kag pílak.

IOD.

73 Ang imo mga kamut naghimo sa akon, kag naghuman sa akon;
Pahantupa ako, agud nga pagton-an ko ang imo mga sogo.
74 Ang mga nagakalahadluk sa imo, makakita sa akon, kag nagakalipay sila,
Kay sa imo polong naghulat ako.
75 Nakilala ko, oh Iehoba, nga ang imo mga tulumanon among katarungan,
Kag nga sono sang imo pagkatutum ginpapaubus mo ako.
76 Ang imo kalooy magmanginakon kalipay,
Sono sang imo ginsiling sa imo alagad.
77 Magkari sa akon ang imo mga kalooy, agud magkabuhi ako;
Kay ang imo kasogoan among akon kawilihan.
78 Mahuy-an kunta ang mga palabilabihon, kay sa walay kabangdanan ginapigus nila ako,
Apang ako nagapamalandong sa imo mga sogo.
79 Magbalalik sa akon ang mga nagakalahadluk sa imo,
Kag makakilala sila sang imo mga pagpamatuud.
80 Magmanginlubus ang akon tagiposoon sa imo mga palatukuran,
Agud nga indi ako mahuy-an.

KAP.

81 Ginalapyo ang akon kalág tungud sang imo kaluwasan;
Nagahulat ako sa imo polong.
82 Ginapanlapyo ang akon mga mata tungud sang imo polong,
Nga nagasiling: "¿San-o mo bala ako lipayon?"
83 Kay ako subung sang panit nga suludlan sa asohan;
Apang walâ ko malimti ang imo mga palatukuran.
84 ¿Pila pa bala ang mga inadlaw sang imo alagad?
¿San-o pa bala nimo hukman ang mga nagahilingabut sa akon?
85 Ginakutkutan ako sang mga palabilabihon sing mga boho,
Nga ini indi sono sang imo kasogoan.
86 Ang tanan mo nga mga sogo mga matuud.
Sa walay kabangdanan ginahingabut nila ako; buligi ako.
87 Daw ginpukan nila ako sa duta;
Apang ako walâ magbiya sang imo mga sogo.
88 Buhia ako sono sang imo kalooy,
Agud nga pagbantayan ko ang mga pagpamatuud sang imo bâbâ.

LAMED.

89 Sa gihapon, oh Iehoba,
Nagapadayon nga malig-on ang imo polong sa kalangitan.
90 Sa kaliwatan kag kaliwatan amo ang imo katutum.
Ikaw ang nagpalig-on sang duta, kag nagapadayon sia.
91 Sono sang imo sinogo ang tanan nagapaladayon tubtub karon,
Kay ang tanan nga mga butang nagaalalagad sa imo.
92 Kon ang imo kasogoan indi manginakon mga kawilihan,
Sa akon kalisdanan nadula kunta ako.
93 Indi gid nga mas-a nakon pagkalipatan ang imo mga sogo,
Kay sa ila ginbuhi mo ako.
94 Imo gid ako, luwasa ako,

Kay ginpanğita ko ang imo mğa sogo.
95 Sa paglaglag sa akon, ginhulat ako
sang mğa madauton;
Apang ako nagamahantupon sa imo
mğa pagpamatuud.
96 Sa bug-os nğa kahimpitan nakaki-
ta ako sing katapusan;
Masangkad nğa dianğayan amo ang
imo sogo.

MEM.

97 ¡Nğa pagkadaku sang akon pag-
higugma sa imo kasogoan!
Sa bug-os nğa adlaw amo sia ang
akon pamalandonğon.
98 Ginhimo mo ako nğa maalam pa
sang akon mğa kaaway tunğud sang
imo mğa sogo;
Kay sia sa gihapon yari sa akon.
99 Nakahantup ako sing labi sa tanan
nğa akon mğa manugtudlo;
Kay ang imo mğa pagpamatuud amo
ang akon pamalandonğon.
100 Nakahanğup ako sing labi pa sa
mğa tigulang,
Kay ginbantayan ko ang imo mğa
sogo.
101 Sa tanan nğa malain nğa dalanon
ginpungan ko ang akon mğa tiil,
Sa pagbantay sang imo polong.
102 Walâ ako magpalayô sa imo
tulumanon,
Kay ginatudloan mo ako.
103 ¡Nğa pagkatam-is sa akon idilim-
dim sang imo mğa polong
Labi pa sang dugus sa akon bâbâ!
104 Sa imo mğa sogo nakaangkon ako
sing ihibalo;
Nğani, ginakaakigan ko ang tanan
nğa dalan sa kabutigan.

NUN.

105 Ang imo polong among suga sa
akon mğa tiil,
Kag kapawa sa akon dalanon.
106 Nagsumpa ako, kag ginpamatud-
an ko
Ang pagbantay sang mğa tulumanon
sang imo katarunğan.
107 Nasubuan ako sing daku gid;
Oh Iehoba, buhia ako sono sang imo
polong.
108 Nagaampo ako sa imo, oh Ie-
hoba, nğa manğinkalahamut-an mo ang
mğa halad,
Nğa kinabubut-on sang akon bâbâ,
Kag tudloi ako sang imo mğa tulu-
manon.
109 Sa gihapon yari sa akon kamut
ang akon kalág,
Apang walâ ako magakalipat sang
imo kasogoan.
110 Ginabutanğan ako sing siod sang
mğa madauton;
Apang walâ ako magalipas sa imo
mğa sogo.
111 Ginbaton ko nğa panublion ang
imo mğa pagpamatuud,
Kay kalipay sila sang akon tagipo-
soon.
112 Ginpaduyog ko ang akon tagipo-
soon sa pagbutang sa buhat sang imo
mğa palatukuran,
Sa gihapon tubtub sa katapusan.

SAMEK.

113 Ginakaakigan ko ang mğa madu-
haduhaon nğa mğa hunahuna,
Apang ginahigugma ko ang imo ka-
sogoan.
114 Ang akon palalipdan kag ang
akon taming amo ikaw;
Sa imo polong nagahulat ako.
115 Palayô-kamo sa akon, mğa ma-
lauton,
Agud nğa pagbantayan ko ang mğa
sogo sang akon Dios.
116 Sakdaga ako sono sang imo po-
long, agud nğa magkabuhi ako;
Kag indi ako mahuy-an kunta sang
akon paglaum.
117 Ubayi ako, agud manğinmaluwas
ako,
Kag pagapasisilinğan ko sa gihapon
ang imo mğa palatukuran.
118 Ginasikway mo ang tanan nğa
mğa nagalilipas sa imo mğa palatuku-
ran;
Kay ang ila kakahas indi liwan kondi
kabutigan.
119 Subung sang mğa buay ginakabig
mo ang tanan nğa mğa madauton sa
duta.
Nğani ginahigugma ko ang imo mğa
pagpamatuud.
120 Ang akon unud nagakurug sa
kahadluk sa imo,
Kag banğud sang imo mğa tulumanon
may kulba ako.

AIN.

121 Ginabutang ko sa buhat ang tulumanon kag ang katarunĝan;
Indi mo ako pagbayaan sa akon mĝa manugpigos.
122 Magmanĝinkalig-unan ka tunĝud sa imo alagad nĝa sa kaayohan;
Indi ako paglugusan sang mĝa palabilabihon.
123 Ang akon mĝa mata ginapanlapyo tunĝud sang imo kaluwasan,
Kag tunĝud sang polong sang imo katarunĝan.
124 Buhata sa imo alagad sono sang imo kalooy,
Kag tudloi ako sang imo mĝa palatukuran.
125 Ako among imo alagad; hatagi ako sing ihibalo,
Agud nĝa mahibaloan ko ang imo mĝa pagpamatuud.
126 Panag-on na ini sa paghimo, oh Iehoba:
Ginpakawalay pulus nila ang imo kasogoan.
127 Tunĝud sina ginahigugma ko ang imo mĝa sogo
Labi pa sa bulawan kag labi pa sa bulawan nĝa inulay gid.
128 Tunĝud sina ang tanan nĝa mĝa sogo sa tanan nĝa mĝa butang ginkabig ko nĝa mĝa matadlung.
Ginkaakigan ko ang tanan nĝa dalan sa kabutigan.

PE.

129 Ang imo mĝa pagpamatuud mĝa kalatinĝalahan,
Nĝani ginabantayan sila sang akon kalág.
130 Ang kasaysayan sang imo mĝa polong nagapawa;
Nagapahanĝup ini sa mĝa bunayag.
131 Ang akon bâbâ ginbukâ ko, kag nagapanghayhay ako,
Kay ginahandum ko ang imo mĝa sogo.
132 Balik-ka sa akon, kag kalooyi ako,
Subung sang kinabatasan mo sa mĝa nagahigugma sa imo nĝalan.
133 Lig-ona ang akon mĝa tikang sa imo polong;
Kag bisan ano nĝa kalautan indi maggahum sa akon.
134 Tubsa ako sa paglugus sang mĝa tawo,
Agud nĝa pagbantayan ko ang imo mĝa sogo.
135 Himoa nĝa magasilak ang imo nawung sa ibabaw sang imo alagad,
Kag tudloi ako sang imo mĝa palatukuran.
136 Mĝa kasubuan sang tubig nagaililig sa akon mĝa mata,
Kay ang imo kasogoan walâ pagatumana.

TSADI.

137 Matarung ka, oh Iehoba,
Kag mĝa matadlung ang imo mĝa tulumanon.
138 Ikaw nagasogo sing katarunĝan sa imo mĝa pagpamatuud,
Kag sang isa ka bug-os nĝa katutum.
139 Ang akon kakugi nagapahagas sa akon,
Kay ang akon mĝa kasumpung nagakalalipat sang imo mĝa polong.
140 Naputli sing tuman gid ang imo polong,
Kag ginahigugma sia sang imo alagad.
141 Ako among diyotay kag sinikway;
Apang walâ ako makalipat sang imo mĝa sogo.
142 Ang imo katarunĝan among katarunĝan nĝa walay katubtuban.
Kag ang imo kasogoan amo ang kamatooran.
143 Nadakpan ako sang kalisdanan kag pagbakho;
Apang ang imo mĝa sogo among akon mĝa kawilihan.
144 Ang katarunĝan nĝa walay katubtuban amo ang imo mĝa pagpamatuud;
Hatagi ako sing ihibalo, agud nĝa mabuhi ako.

KOP.

145 Nagpanawag ako sa bug-os ko nĝa tagiposoon; sabta ako, oh Iehoba,
Agud nĝa pagbantayan ko ang imo mĝa palatukuran.
146 Sa imo nagpanawag ako; luwasa ako,
Agud nĝa pagbantayan ko ang imo mĝa pagpamatuud.

147 Nagaúna ako sa pamanagbanag, kag nagapanawag ako;
Nagahulat ako sang imo polong.
148 Nagaulúra ang akon mg̃a mata sa pagpulaw sa kagab-ihon,
Sa pagpamalandong sang imo mg̃a pinolong̃an.
149 Dunga ang akon tingng, sono sa imo kalooy;
Oh Iehoba, buhia ako sono sang imo tulumanon.
150 Nagapalalapit ang mg̃a nagapalang̃ita sang kalainan;
Nagapalalayô sila sa imo kasogoan.
151 Malapit ka, oh Iehoba,
Kag ang tanan mo ng̃a mg̃a sogo among kamatooran.
152 Dugay na ng̃a nakahantup ako sang imo mg̃a pagpamatuud,
Ng̃a sa gihapon gintukud imo sila.

RES.

153 Tuluka ang akon kalisdanan, kag luwasa ako,
Kay walâ ako magkalipat sang imo kasogoan.
154 Tabang̃i ang akon kasaba, kag tubsa ako;
Buhia ako, sono sang imo polong.
155 Malayô sa mg̃a madauton ang kaluwasan,
Kay walâ sila magapang̃ita sang imo mg̃a palatukuran.
156 Madamu ang imo mg̃a kalooy, oh Iehoba;
Buhia ako, sono sang imo mg̃a tulumanon.
157 Madamu ang mg̃a manughing̃abut nakon kag ang akon mg̃a kasumpung,
Apang walâ ako magpalayô sa imo mg̃a pagpamatuud.
158 Ginatan-aw ko ang mg̃a malinapason ng̃a may kalas-ay,
Kay walâ sila magabantay sang imo mg̃a polong.
159 Talupangda, oh Iehoba, ng̃a ginahigugma ko ang imo mg̃a sogo;
Oh Iehoba, buhia ako, sono sang imo kalooy.
160 Ang ginkaisahan sang imo polong among kamatooran,
Kag sa walay katubtuban nagapadayon ang tanan ng̃a tulumanon sang imo katarung̃an.

SIN.

161 Ang mg̃a dunganon nagahiling̃abut sa akon sa walay kabangdanan,
Apang ang akon tagiposoon nagakahadluk sa imo mg̃a polong.
162 Nagakalipay ako sa imo polong,
Subung sang nakakita sang madamu ng̃a inagaw.
163 Ang butig ginakaakigan kag ginakang̃il-aran ko;
Ang imo kasogoan ginahigugma ko.
164 Sa adlawadlaw ginadayaw ko ikaw sing makapito,
Bang̃ud sang mg̃a tulumanon sang imo katarung̃an.
165 May daku ng̃a paghidaet ang mg̃a nagahigugma sang imo kasogoan,
Kag walâ sa ila sing kasandaran.
166 Ang imo kaluwasan ginahulat ko, oh Iehoba,
Kag ang imo mg̃a sogo ginabutang ko sa buhat.
167 Ang akon kalág nagabantay sang imo mg̃a pagpamatuud,
Kag ginahigugma ko sila sing daku gid.
168 Ginabantayan ko ang imo mg̃a sogo, kag ang imo mg̃a pagpamatuud;
Kay ang tanan ko ng̃a mg̃a dalanon yara sa atubang̃an mo.

TAU.

169 Magpalapit sa atubang̃an mo ang akon panaghoy, oh Iehoba;
Hatagi ako sing ihibalo, sono sang imo polong.
170 Mag-abut sa atubang̃an mo ang akon pang̃amuyo;
Bawia ako, sono sang imo ginsiling.
171 Magbalantala ang akon mg̃a bibig sing pagdayaw;
Kay ginatudloan mo ako sang imo mg̃a palatukuran.
172 Mag-ambahan ang akon dila sang imo ginsiling,
Kay ang tanan mo ng̃a mg̃a sogo mg̃a katarung̃an sila.
173 Magmang̃inakon panabang ang imo kamut,
Kay ginpili ko ang imo mg̃a sogo.
174 Ginahandum ko ang imo kaluwasan, oh Iehoba;
Kay ang imo kasogoan among akon kalawilihan.

175 Magkabuhi ang akon kalág kag magdayaw sa imo,
Kag ang imo mĝa tulumanon magbulig sa akon.
176 Ako nagalakat nĝa laaslaas, subung sang obeha nĝa nagtalang: pañgitaa ang imo alagad;
Kay walâ ako magakalipat sa imo mĝa sogo.

Ang manugambahan nagapañgayo sa Dios, nĝa tabañgan sia batok sa mĝa malibakon.

Ambahanon sa mĝa pagtaklad.

120 NAGPANAWAG ako kay Iehoba sa akon kalisdanan,
Kag sia nagsabat sa akon.
2 Luwasa ang akon kalág, oh Iehoba, sa bibig nĝa butigon
Kag sa dila nĝa malimboñgon.
3 ¿Ano bala ang igahatag sa imo karon, kag anong pagaidugang pa sa imo,
Dila nĝa malinboñgon?
4 Ang mĝa baslay nĝa mataliwis sang maisug,
Upud ang mĝa baga sang enebro.
5 Kailo ako, nĝa nagapanlugayaw ako sa Mesek,
Nĝa nagapuyô ako sa mĝa layanglayang sa Kedar.
6 Tuman na ang dag-on nĝa ginpuyô sang akon kalág
Kaúpud sa mĝa nagadulumut sang paghidaet.
7 Ako buut sang paghidaet;
Apang kon maghambal ako, handa sila nĝa sa pagpakigaway.

Si Iehoba matutum nĝa manugbantay sang iya banwa.

Ambahanon sa mĝa pagtaklad.

121 ¿PAGABAYAWON ko bala ang akon mĝa mata sa mĝa bukid?
¿Diin bala magahalín ang akong panabang?
2 Ang akon panabang *nagagikan* kay Iehoba,
Nĝa naghimo sang mĝa lañgit kag sang duta.
3 Walâ niya igtugut nĝa magkadanlog ang imo mĝa tiil,
Bisan magakatolog ang nagabantay sa imo.
4 Yari karon, ang nagabantay kay Israel
Walâ pagatuyha, bisan nagatolog.
5 Si Iehoba amo ang imo Manugbantay,
Si Iehoba amo ang imo landong sa imo kamut nĝa too.
6 Ang adlaw indi magatistis sa imo sa adlawon,
Bisan ang bulan sa kagab-ihon.
7 Si Iehoba magabantay sa imo sa tanan nĝa kalautan;
Sia magabantay sa imo kalág.
8 Si Iehoba magabantay sang imo paggowa kag sang imo pagsulúd,
Kutub karon kag tubtub sa gihapon.

Pañgamuyo nĝa sa kalinong sa Ierusalem.

Ambahanon sa mĝa pagtaklad. Ni Dabid.

122 NAGAKALIPAY ako kaúpud sang mĝa nagasililing sa akon:
"Magkadto kita sa Baláy ni Iehoba."
2 Ang aton mĝa tiil magadulúlog sa imo mĝa gawang, oh Ierusalem,
3 Ierusalem, nĝa pinatindug,
Subung sang isa ka banwa nĝa ang iya kabalayan gintalalabid;
4 Nĝa didto sa iya nagatalaklad ang mĝa kabikahan, ang mĝa kabikahan ni Iehoba,
Sono sa pagpamatuud nĝa sa Israel,
Agud sa pagpasalamat sa nĝalan ni Iehoba.
5 Kay didto napahamtang ang mĝa lingkoran nĝa harianon sa paghukom,
Ang mĝa lingkoran nĝa harianon nĝa sa baláy ni Dabid.
6 Pañgayô-kamo tuñgud sang kalinong sa Ierusalem.
Pagpapahuwayon kunta ang mĝa nagahigugma sa imo.
7 May kalinong untani sa sulúd sang imo kuta,
Kag kabulahanan sa sulúd sang imo mĝa baláy nĝa harianon.
8 Bañgud sang akon mĝa útud kag mĝa kaupdanan,
Magasiling ako karon: "¡Kalinong sa sulúd nimo!"
9 Bañgud sang baláy ni Iehoba nĝa aton Dios,
Magapañgita ako sing kaayohan mo.

Pangamuyo sang matinoohon nga talamayon.

Ambahanon sa mga pagtaklad.

123 SA imo ginabayaw ko ang akon mga mata,
Sa imo nga nagapuyô sa mga langit.
2 Yari karon, subung sang mga mata sang alagad nga lalaki nagatan-aw sa kamut sang ila agalon nga lalaki,
Subung sang mga mata sang mga alagad nga babae, sa kamut sang ila agalon nga babae;
Subung man ang amon mga mata nagatan-aw kay Iehoba, nga aton Dios,
Tubtub nga malooy sia sa aton.
3 Kalooye kami, oh Iehoba, kalooye kami,
4 Kay busug na gid kami sang pagtamay.
Ang akon kalág busug na gid sang uligyat sang mga malinong,
Kag sang pagtamay sang mga palabilabihon.

Lamang ang Dios ang nagbawi sa iya banwa.

Ambahanon sa mga pagtaklad. Ni Dabid.

124 KON walâ kunta makigúpud si Iehoba sa aton,
Magsiling karon si Israel:
2 Kon walâ kunta makigúpud si Iehoba sa aton,
Sang nagtilindug ang mga tawo batok sa aton,
3 Niyan gintolon kunta kita nila nga mga buhi,
Sang pagdabdab sang ila kaakig batok sa aton;
4 Niyan gin-anaw kita kunta sang mga tubig,
Ang sulug nag-agi kunta sa ibabaw sang aton kalág;
5 Niyan ang mga tubig nga palabilabihon nag-agi kunta sa ibabaw sang aton kalág.
6 Pakamaayohon si Iehoba,
Nga walâ kita niya igpatukub sa ila mga ngipon.
7 Ang aton kalág nakapalagyo, subung sang pispis, gikan sa siod sang mga mangangayam:
Ang siod nabugto, kag kita nakapalagyo.
8 Ang aton panabang amo ang ngalan ni Iehoba,
Nga sia nagbuhat sang langit kag sang duta.

Kalig-unan sadtong nagasalig sa Dios.

Ambahanon sa mga pagtaklad.

125 ANG mga nagasalalig kay Iehoba
Kaangay sila sang bukid sa Sion, nga indi mationg, kondi nagadayon sa gihapon.
2 Ang Ierusalem nalibutan sing mga bukid;
Apang si Iehoba yara sa palibot sang iya banwa kutub karon kag tubtub sa gihapon.
3 Kay indi mahamtang ang patok nga harianon sang pagkatampalasan sa ibabaw sang kapalaran sang mga matarung,
Agud nga indi paguntayon sang mga matarung ang ila mga kamut sa pagkadimatarung.
4 Himoa ang kaayohan, oh Iehoba, sa mga maayo,
Kag sa mga matadlung sa ila mga tagiposoon.
5 Nahanungud sa mga nagasululúd sa ila mga dalanon nga tiko,
Pagapalakton sila ni Iehoba upud sang mga manughilimo sing kalainan.
Ang paghidaet manginsaibabaw sang Israel.

Mga pagdayaw sa Dios tungud kay ginluwas niya ang iya banwa sa kabihagan.

Ambahanon sa mga pagtaklad.

126 SANG ginpabalik ni Iehoba ang mga bihag sa Sion,
Nanginsubung kami sang mga nagadalamgo.
2 Niyan ang amon bâbâ naghitad sa kadlaw,
Kag ang amon dila sa pagdayaw;
Niyan nagsililing sila sa tungâ sang mga katawohan:
"Dalagku nga mga butang ang ginhimo ni Iehoba sa ila sini."
3 Dalagku nga mga butang ang ginhimo ni Iehoha sa amon;
Nagkalasadya kami.
4 Papaulia ang amon mga bihag, oh Iehoba,
Subung sang mga kasapaan sa Bagatnan.
5 Ang mga nagatalanum nga may mga luha, nagaalani nga may kalipay.
Ang nagalakat, ang nagalakat nga nagahibi; ini nagadalá sing binhi sa pagsab-ug,

Sia nagabalik, nagabalik ng̃a naga-
hugyaw, ng̃a nagadalá sang iya mg̃a
inupung.

Ang kahamung̃aya nagagikan sang pagpaka-maayo sang Dios.

Ambahanon sa mg̃a pagtaklad. Ni Salomon.

127 KON si Iehoba indi magpatindug
sing baláy,
Nagapalang̃abudlay sing walay pulus
ang mg̃a nagapatindug sa iya.
Kon si Iehoba indi magbantay sang
banwa,
Walay pulus ang pagpulaw sang ban-
tay.
2 Walay pulus ng̃a magbugtaw kamo
sa pagbang̃on; ng̃a magpakagab-i kamo
sa pagpahuway,
Ng̃a magkaon kamo sing tinapay sang
mg̃a kasakitan;
Ginahatag niya ini sa iya nahagug-
maan sa nagakatolog pa.
3 Yari karon, ang panublion ni Iehoba
amo ang mg̃a anak;
Ang bung̃a sang tiyan ng̃a inilóy
among balus.
4 Subung sing mg̃a baslay sa kamut
sang maisug,
Amo ini ang mg̃a anak sa pagkapa-
matan-on.
5 Bulahan ang tawo ng̃a nagpunô
sang iya baslayan sa ila:
Indi sila mang̃inhuy-an, kon magham-
bal sila
Sa mg̃a kaaway sa gawang.

Ang nagakahadluk sa Ginoo, pagapakamaayohon sa iya panimalay.

Ambahanon sa mg̃a pagtaklad.

128 BULAHAN yadtong tanan ng̃a
nahadluk kay Iehoba,
Ng̃a nagalakat sa iya mg̃a dalanon.
2 Hoo, magakaon ka sang pinang̃abud-
layan sang imo mg̃a kamut.
Magmang̃insa imo ang kabulahanan
kag ang kauswagan:
3 Ang imo asawa mang̃insubung sang
ubas ng̃a nagadalá sing bung̃a sa sulúd
sang imo baláy;
Ang imo mg̃a anak subung sang mg̃a
tinanum ng̃a mg̃a oliba sa palibot sang
imo latok.
4 Yari karon, sa sini pagapaka-
maayohon
Ang tawo ng̃a nahadluk kay Iehoba.
5 Pakamaayohon ka ni Iehoba kutub
sa Sion,
Kag makita mo ang kaayohan sang
Ierusalem sa tanan ng̃a mg̃a adlaw sang
imo kabuhi.
6 Kag makita mo ang mg̃a anak sang
imo mg̃a anak.
Ang paghidaet mang̃insaibabaw sang
Israel.

Ang Iglesia ng̃a ginahing̃abut, apang wala malaglag.

Ambahanon sa mg̃a pagtaklad.

129 GINPABAKHO nila ako sing
daku kutub sa akon pagkapa-
matan-on,
Sarang makasiling karon si Israel.
2 Ginpabakho nila ako sing daku ku-
tub sa akon pagkapamatan-on,
Apang walâ sila maglandas batok sa
akon.
3 Sa ibabaw sang akon mg̃a taludtud
nagdalaro ang mg̃a manugdaro;
Naghilimo sila sing dalagku ng̃a mg̃a
idas.
4 Si Iehoba matarung,
Ginbugto niya ang mg̃a igilikos sang
mg̃a madauton.
5 Pagapakahuy-an kag pagapaisolon
Ang tanan ng̃a mg̃a nagadulumut sa
Sion.
6 Mang̃insubung sila sang hilamon sa
mg̃a atup,
Ng̃a nagakalaya sa walâ pa sia ma-
gabut,
7 Ng̃a sa iya walâ mabutâ sang ma-
nug-ani ang iya kamut,
Bisan mabutâ ang iya isalaklay sang
manugupung;
8 Sa bagay ng̃a ang mg̃a nagaliligad
walâ magasiliring:
"Ang pagpakamaayo ni Iehoba ma-
ng̃insaibabaw ninyo;
Ginapakamaayo namon kamo sa ng̃a-
lan ni Iehoba."

Pagtuad sang mg̃a sala.—Pang̃amuyo tung̃ud sang patawad.

Ambahanon sa mg̃a pagtaklad.

130 SA mg̃a kadadalman, oh Iehoba,
sa imo nagapanawag ako,
2 Ginoo, pamatii ang akon ting̃ug.
Magmatalupangdon ang imo mg̃a idu-
lung̃ug

Sa ting̃ug sang akon pag-ampo.
3 Iehoba, kon tulukon mo ang mg̃a salâ,
¿Sin-o bala, Ginoo, ang sarang makatindug?
4 Apang may patawad ng̃a malapit sa imo,
Agud ng̃a pagkahadlukan ka.
5 Nagahulat ako kay Iehoba, nagahulat ang akon kalág:
Sa imo polong nagahulat ako.
6 Ang akon kalág *nagahulat kay* Iehoba
Labi pa sang mg̃a bantay sa kaagahon,
Labi pa sang mg̃a manugpulaw sa kaagahon.
7 Maghulat si Israel kay Iehoba,
Kay may kalooy kay Iehoba
Kag bugana ng̃a pagpanubus sa iya.
8 Kag sia magatubus kay Israel
Sa tanan niya ng̃a mg̃a kalautan.

Ang pagkamapainubuson sang manugambahan.

Ambahanon sa mg̃a pagtaklad. Ni Dabid.

131 IEHOBA, ang akon tagiposoon indi palabilabihon, bisan ang akon mg̃a mata matinaastaason,
Bisan naglakat ako sa mg̃a butang,
Ng̃a lakas ka daku kag makatiling̃ala ng̃a sa akon.
2 Sa pagkamatuud ng̃a nagmabakud ako, kag ginling̃aw ko ang akon kalág,
Subung sang isa ka bátâ ng̃a linutas sa iya ilóy.
Subung sang isa ka bátâ ng̃a linutas amo ang akon kalág.
3 Hulat, oh Israel, kay Iehoba,
Kutub karon kag sa gihapon.

Ang kakugi ni Dabid tung̃ud sang Simbahan kag tung̃ud sang kaban sang katipan.—Ang mg̃a panaad sang Dios.

Ambahanon sa mg̃a pagtaklad. Ni Dabid.

132 PANUMDUMA, oh Iehoba, si Dabid,
Kag ang tanan niya ng̃a kalisdanan.
2 Kay ginsumpa niya kay Iehoba,
Ginpanaad niya sa Makagagahum ni Iakob:
3 "Sa pagkamatuud, indi ako magsulúd sa puluy-anan sang akon baláy,
Bisan magsaka ako sa ibabaw sang higdaan sang akon talapakan,
4 Indi ko paghatagan sing katologon ang akon mg̃a mata,
Bisan sa akon mg̃a ilalakub sing katuyohon,
5 Tubtub ng̃a makakita ako sing duug ng̃a kay Iehoba,
Sing puluy-an ng̃a sa Makagagahum ni Iakob."
6 Yari karon, sa Eprata nakabati kami sa iya,
Nakita namon sia sa mg̃a latagon sang Iaar.
7 Magsulúd-kami sa iya puluy-an,
Maglayaub-kami sa talapakan sang iya mg̃a tiil.
8 Tindug-ka, oh Iehoba, sa imo pagpahuway,
Ikaw kag ang kaban sang katipan sang imo kabakuran.
9 Ang imo mg̃a saserdote magpalanaput sang katarung̃an,
Kag magkalalipay ang imo mg̃a balaan.
10 Sa paghigugma kay Dabid ng̃a imo alagad,
Ayaw pagitaling̃i ang imo nawung sa imo hinaplas.
11 Sa pagkamatuud, nagsumpa si Iehoba kay Dabid,
Indi sia magpalayô sa iya:
"Sa bung̃a sang imo tiyan pagaibutang ko *ang mg̃a hari* sa ibabaw sang imo lingkoran ng̃a harianon.
12 Kon ang imo mg̃a anak magbalantay sang akon katipan,
Kag sang akon pagpamatuud ng̃a pagitudlo ko sa ila.
Ang ila mg̃a anak man magalilingkod sa ibabaw sang imo lingkoran ng̃a harianon sa gihapon,
13 Kay ginpili ni Iehoba ang Sion,
Ginhandum niya sia ng̃a puluy-an ng̃a sa iya gid.
14 Ini amo ang akon palahuwayan sa gihapon,
Diri magapuyô ako, kay ginhandum ko sia.
15 Sa iya kalan-on pagahatagan ko sing pagpakamaayo,
Pagbusgon ko sing tinapay ang iya mg̃a imol.
16 Subung man pagapasaputan ko ang iya mg̃a saserdote sing kaluwasan,
Kag ang iya mg̃a balaan magasiningit sa kalipay.
17 Didto pagapatuboon ko ang sung̃ay ni Dabid,
Magaaman ako sing suga sa akon hinaplas.

18 Pagapapanaputan ko ang iya mg̃a kaaway sing kahuluy-an:
Apang sa ibabaw niya magasidlak ang iya purungpurung."

Ang pagkataas sang gugma ng̃a inutud.

Ambahanon sa mg̃a pagtaklad.
Ni Dabid.

133 YARI karon, ng̃a pagkaayo kag pagkamakawiwili
Ng̃a magpuyô ang mg̃a magulútud sing hiliusa gid sa kahirup.
2 Ini subung sang malahalon ng̃a lana, ng̃a nagailig sa olo,
Sa ibabaw sang bung̃ut, sa bang̃ut ni Aaron,
Ng̃a nagailig tubtub sa liab sang iya mg̃a panapton.
3 Ini subung sang tun-og sa Hermon,
Ng̃a nagapanaug sa ibabaw sang mg̃a bukid sa Sion.
Kay didto nagahatag si Iehoba sing pagpakamaayo,
Kag sing kabuhi ng̃a walay katubtuban.

Laygay sa pagpakamaayo sa Ginoo.

Amabahanon sa mg̃a pagtaklad.

134 YARI karon, pakamaayoha-ninyo si Iehoba: tanan kamo ng̃a mg̃a alagad ni Iehoba,
Kamo ng̃a mg̃a yara sa baláy ni Iehoba sa mg̃a kagab-ihon.
2 Bayawa-ninyo ang inyo mg̃a kamut sa balaan ng̃a Puluy-an,
Kag pakamaayoha-ninyo si Iehoba.
3 Pagpakamaayohon ka ni Iehoba kutub sa Sion,
Ng̃a sia naghimo sang kalang̃itan kag sang duta.

Ang Dios ginadayaw tung̃ud sang iya kaayo, sang iya gahum kag sang iya mg̃a paghukom. Kadayawan sang mg̃a diosdios.

135 DALAYAWON si Iehoba.
Dayawa-ninyo ang ng̃alan ni Iehoba:
Dayawa-ninyo sia, mg̃a alagad ni Iehoba,
2 Kamo ng̃a mg̃a yara sa baláy ni Iehoba,
Sa mg̃a patyo sang baláy sang amon Dios.
3 Dayawa-ninyo si Iehoba, kay maayo si Iehoba,
Kalanta-kamo sing mg̃a salmos sa iya ng̃alan, kay mayuyum sia.
4 Kay si Iehoba nagpili kay Iakob ng̃a sa iya gid,
Kay Israel ng̃a pagkabutang niya.
5 Kay ako nakahibalo ng̃a si Iehoba daku,
Kag ang Ginoo naton labing mataas sang tanan ng̃a mg̃a diosdios.
6 Ang tanan ng̃a luyag ni Iehoba, ginbuhat niya,
Sa kalang̃itan kag sa duta, sa kadagatan kag sa tanan ng̃a mg̃a kaidadalman.
7 Ginapasaka niya ang mg̃a alupuup gikan sa ukbong sang duta,
Sia naghimo sang mg̃a kilat ng̃a sa ulan,
Sia nagakuha sang mg̃a hang̃in sa iya mg̃a bahandi.
8 Sia amo ang nagpilas sang mg̃a pang̃anay sa Egipto,
Kutub sa tawo tubtub sa sapat.
9 Nagpadalá sia sing mg̃a talandaan kag mg̃a kalating̃alahan sa tung̃â nimo, oh Egipto,
Sa ibabaw ni Paraon kag sa ibabaw sang tanan niya ng̃a mg̃a alagad.
10 Sia ang nagpilas sa madamu ng̃a mg̃a katawohan,
Kag nagpatay sang mg̃a hari ng̃a gamhanan,
11 Kay Sihon, ng̃a hari ng̃a Amorinhon,
Kag kay Og, ng̃a hari sa Basan,
Kag sa tanan ng̃a mg̃a ginharian sa Kanaan.
12 Kag ginhatag niya ang duta nila ng̃a panublion,
Sa panublion ni Israel, ng̃a iya banwa.
13 Oh Iehoba, walay katubtuban ang imo ng̃alan.
Ang imo handumanan, oh Iehoba, nagapadayon sa kaliwatan kag kaliwatan.
14 Kay pagahukman ni Iehoba ang iya banwa,
Kag magakalooy sia sa iya mg̃a alagad.
15 Ang mg̃a diosdios sang mg̃a katawohan mg̃a pílak kag bulawan,
Buhat sang kamut sang mg̃a tawo.
16 May bâbâ sila, kag indi makahambal;
May mg̃a mata sila, kag indi makakita;

17 May mĝa dulungan sila, kag indi makabati;
Walâ man sing espiritu sa ila mĝa bâbâ.
18 Kaanĝay sa ila ang mĝa nagahilimo sa ila,
Ang tanan nĝa mĝa nagasalalig sa ila.
19 Baláy ni Israel, pakamaayoha-ninyo si Iehoba;
Baláy ni Aaron, pakamaayoha-ninyo si Iehoba;
20 Baláy ni Lebi, pakamaayoha-ninyo si Iehoba,
Kamo nĝa mĝa nagakalahadluk kay Iehoba.
21 Dalayawon sa Sion si Iehoba,
Nĝa nagapuyó sa Ierusalem.
Dalayawon si Iehoba.

Dayawon ang Dios tunĝud sang iya mĝa binuhatan.

136 DAYAWA-NINYO si Iehoba, kay maayo sia;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
2 Dayawa-ninyo ang Dios sang mĝa dios;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
3 Dayawa-ninyo ang Ginoo sang mĝa ginoo;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
4 Sia lamang ang nagahimo sing dalagku nĝa kalatinĝalahan;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
5 Sia nĝa naghimo sang mĝa lanĝit nĝa may kaalam;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
6 Sia nĝa naghumlad sang duta sa ibabaw sang mĝa tubig;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
7 Sia nĝa ginhimo niya ang dalagku nĝa mĝa sulu;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
8 Ang adlaw nĝa sa paggahum sa adlawon;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
9 Ang bulan kag ang mĝa bitoon, sa paggahum sa kagab-ihon;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
10 Sia ang nagpilas sang mĝa Egiptohanon sa iya mĝa panĝanay;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
11 Kag nagpagowa sia kay Israel sa tunĝâ nila;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
12 Sa mabaskug nĝa kamut kag sa inuntay nĝa butkon;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
13 Sia ang nagpahawa sang dagat nĝa Mapula;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
14 Kag pinatabok niya si Israel sa tunĝâ niya;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
15 Apang ginpilák niya si Paraon, kag ang iya kasoldadosan sa dagat nĝa Mapula;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
16 Sia ang nagdumala sa iya banwa sa kahanayakan;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
17 Sia ang nagpilas sang dalagku nĝa mĝa hari;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
18 Kag ginpatay niya ang bantug nĝa mĝa hari;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
19 Si Sihon, nĝa hari sang mĝa Amorinhon;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
20 Kag si Og, nĝa hari sa Basan;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
21 Kag ginhatag niya ang ila duta nĝa panublion;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
22 Hoo, nĝa panublion ni Israel nĝa iya alagad;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
23 Nĝa sia nagpanumdum sa aton sa aton kubus nĝa kahimtanĝan;

Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
24 Kag ginbawi niya kita sa aton mga kasumpung;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
25 Sia nagahatag sing kalan-on sa tanan nga unud,
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy:
26 Dayawa-ninyo ang Dios sang mga langit;
Kay *nagapadayon* sa gihapon ang iya kalooy.

Mga panalabiton ni Israel sa kabihagan.

137 SA luyo sang mga subâ sa Babilonia
Didto naglilingkod kami,
Kag naghilibi pa kami, nga nagapalanumdum sang Sion.
2 Sa ibabaw sang mga sause sa tungâ niya
Ginbitay namon ang amon mga arpa.
3 Kag ang mga nagdalá didto sa amon nga mga bihag, nagpalangayô sa amon sing mga kalantahon,
Kag ang mga nagpalabakho sa amon, sing kasadya:
4 "Kantahi-ninyo kami sing isa sang mga kalantahon sang Sion."
¿Paano bala ang pagkanta namon sang kalantahon ni Iehoba
Sa duta sang mga dumuluong?
5 Kon makalipat ako sa imo, oh Ierusalem,
Ang akon too pagakalipatan.
6 Ang akon dila magtapik sa akon langagngag,
Kon sa imo indi ako makadumdum,
Kon indi ko pagpakadakuon ang Ierusalem,
Subung nga pinalabi nga butang sang akon kalipay.
7 Panumduma, oh Iehoba, ang mga inanak ni Edom
Sa kaadlawan sang Ierusalem;
Nga sila nagasiliiling: "Laglaga sia, laglaga sia,
Tubtub sa mga sadsaran."
8 Anak nga babae sang Babilonia nga linaglag,
Bulahan ang magahatag sa imo sang bayad,
Tungud sang ginhimo mo sa amon.
9 Bulahan ang magkuha kag ang magbungo sa imo mga anak
Batok sa mga bató.

Mga pagpasalamat sa Dios tungud sang iya katutum.—Ang tanan nga mga hari magadalayaw sa iya.

Salmos ni Dabid.

138 PAGADAYAWON ko ikaw sa bug-os ko nga tagiposoon,
Sa atabangan sang mga diosdios pagakantahan ko ikaw sing mga salmos.
2 Magayaub ako sa simbahan sang imo balaan nga Puluy-an,
Kag pagadayawon ko ang imo ngalan tungud sang imo kalooy kag sang imo kamataoran;
Kay ginhimo mo nga daku ang imo polong labi pa sang imo ngalan.
3 Sang adlaw nga nagpanawag ako, ginsabat mo ako;
Ginpabakud mo ako nga may kabakuran sa akon kalág.
4 Magadalayaw sa imo, oh Iehoba, ang tanan nga mga hari sa duta,
Kon makabati sila sang mga polong sang imo bâbâ.
5 Kag magakalanta sila sang mga dalanon ni Iehoba,
Kay daku ang himaya ni Iehoba.
6 Kay si Iehoba mataas, kag sia nagatamud sa mapainubuson;
Apang sa matinaastaason nagakilala sia sa malayô pa.
7 Kon maglakat ako sa tungâ sang kalisdanan, ikaw magapabuhi sa akon:
Batok sa kaakig sang akon mga kaaway pagauntayon mo ang imo kamut,
Kag pagaluwason ako sang imo too.
8 Si Iehoba magahimpit sang nahanungud sa akon.
Ang imo kalooy, oh Iehoba, amo sa gihapon.
Indi mo pagbayaan ang binuhatan sang imo mga kamut.

Ang manugsalmos nagahiwat sing malipayon sang pagkamanginalamon sa nga tanan kag sang katarungan sang Dios.

Sa Pangolo nga musiko. Salmos ni Dabid.

139 OH Iehoba, ikaw nagausisa kag nakakilala sa akon.
2 Ikaw nakakilala sang akon paglingkod kag sang akon pagtindug;

Nahantup mo kutub sa malayô ang akon mḡa hunahuna.
3 Ang akon banas kag ang akon paghigda ginausisa mo,
Kag ginakilala mo sing himpit ang tanan ko nḡa mḡa dalanon.
4 Kay walâ pa ang polong sa akon dila,
Kag yari karon, oh Iehoba, ikaw nakahibalo sa iya nḡa tanan.
5 Sa likod kag sa atubanḡan ginaipit mo ako,
Kag sa ibabaw nakon ginabutang mo ang imo kamut:
6 Kinaadman ini nḡa tuman ka makatilinḡala sa akon,
Tuman ka taas nḡa indi ako sarang makahanḡup.
7 ¿Sa diin bala ako mapakadto sa malayô sa imo Espiritu?
¿Kag sa diin bala ako malagyo sa malayô sa imo atubanḡan?
8 Kon magsaka ako sa kalanḡitan, yadto ka didto,
Kag kon sa kaidadalman maghimo ako sang talapakan nakon, yari karon yadto ka man didto.
9 Kon kuhaon ko ang mḡa pakpak sang pamanagbanag,
Kag magpuyô ako sa ukbung sang dagat,
10 Didto bisan pa pagamandoan ako sang imo kamut,
Kag pagakaptan ako sang imo too.
11 Kon magsiling ako: "Sa pagkamatuud gid ang mḡa kadudulman magatabon sa akon,"
Ang amo nḡa kagab-ihon magasidlak nahanunḡud sa akon,
12 Ang amo nḡa mḡa kadudulman indi madulum sa imo.
Kag ang kagab-ihon nagabanaag subung sang adlaw,
Kaanḡay lamang *sa imo* ang mḡa kadudulman kag ang suga.
13 Kay ikaw ang naghuman sang akon mḡa tagimislon,
Gintabunan mo ako sa tiyan sang akon ilóy.
14 Ginadayaw ko ikaw, kay ginhuman mo ako sa tuman ka makahalanḡawa, sa tuman ka makatilinḡala.
Mḡa makatilinḡala ang imo mḡa binuhatan,
Kag ang akon kalág nakakilala sini sing maayo gid.
15 Walâ matago sa imo ang akon lawas,
Sang ginhuman mo ako sa tago,
Nḡa ginhabol sing mahupit sa mḡa duug nḡa manubo sang duta.
16 Sang *daw* bihud pa ako nakita ako sang imo mḡa mata,
Kag sa imo tolon-an napanulat na yadtong tanan *kong* mḡa adlaw,
Nḡa mḡa tinapat na sa walâ pa sing nag-abut ang bisan sino sa ila.
17 ¡ Nḡa pagkamalahalon sa akon, oh Dios, ang imo mḡa hunahuna!
¡ Nḡa pagkadamu sang ila mḡa isip!
18 Kon isipon ko sila, madamu pa sila labi sang balas.
Sang nagamata ako, yara pa ako sa imo.
19 Oh Dios, kabay pa nḡa patyon mo ang madauton
Busa, palagyo kamo sa akon, mḡa tawo nḡa makidugoon.
20 Kay mḡa pamuyayaw ang ginasiling nila batok sa imo,
Kag ang imo mḡa kaaway nagahinḡalan sa walay pulus sang *imo nḡalan.*
21 ¿Walâ bala ako magadumut, oh Iehoba,
Sa mḡa nagadulumut sa imo,
Kag nagakanḡil-ad sa mḡa nagatilindug batok sa imo?
22 Ginakaakigan ko sila sa himpit nḡa pagdumut,
Ginapakakaaway ko sila.
23 Usisaa ako, oh Dios, kag kilalaha ang akon tagiposoon;
Tilawi ako, kag kilalaha ang akon mḡa hunahuna;
24 Kag tan-awa kon sa akon may dalan sa kalautan,
Kag mandoi ako sa dalan nḡa walay katapusan.

Si Dabid nagapanḡayo sang pagtabang sang Dios batok sa isa ka kaaway nḡa gambanan kag dimatarung.

Sa Panḡolo nḡa musiko. Salmos ni Dabid.

140 BAWIA ako, oh Iehoba, sa tawo nḡa malaut;
Bantayi ako sa tawo nḡa malugus,
2 Nḡa nagapalahito sing kalainan sa ila tagiposoon,
Kag nḡa nagatilipon sa adlawadlaw nḡa sa inaway.

3 Ginabaid nila ang ila mḡa dila subung sang man-ug;
Dalit sang dalitan nḡa man-ug sa idalum sang ila mḡa bibig. Sela.
4 Bantayi ako, oh Iehoba, sa mḡa kamut sang madauton;
Pasalipdi ako sa tawo nḡa malugus,
Nḡa nagahunahuna sa pagbalabag sang akon mḡa tikang.
5 Ginatagoan ako sing mḡa siod kag mḡa lubid sang mḡa palabilabihon.
Nagahumlad sila sing sihod sa luyo sang banas;
Ginabutanḡan nila ako sing mḡa tiglapak. Sela.
6 Nagasiling ako kay Iehoba: "Ikaw among akon Dios;"
Linga, oh Iehoba, ang tinḡug sang akon mḡa pag-ampo.
7 Iehoba nḡa Ginoo, kabakuran sang akon kaluwasan,
Ikaw nagabutang sing tabon sa akon olo sang adlaw sang mḡa hinḡaniban.
8 Ayaw ighatag, oh Iehoba, sa madauton ang iya mḡa handum;
Ayaw igtugut nḡa madaug ang iya, katuyoan, *agud* nḡa indi sia magbugalon. Sela.
9 Nahanunḡud sa olo sang mḡa nagalilibot sa akon,
Ang kalainan sang iya kaugalinḡon nḡa mḡa bibig magatabon sa ila.
10 Ang mḡa baga magakalaholog sa ibabaw nila.
Sia magapilák sa ila sa kalayo,
Kag sa mḡa madalum nḡa mḡa boho nḡa didto indi sila magatilindug.
11 Ang tawo nḡa dilaan indi magamalig-on sa duta.
Ang malain magaayam sang tawo nḡa malugus sa pagpukan gid sa iya.
12 Ako nakahibalo, nḡa si Iehoba nagahimo sing katadlunḡan sa nalisdan,
Katarunḡan sa mḡa makalolooy.
13 Sa pagkamatuud gid, ang mḡa matarung magadalayaw sang imo nḡalan.
Ang mḡa matadlung magapuluyô sa imo atubanḡan.

Panḡamuyo, agud nḡa pagpabakuron batok sa mḡa panulay.

Salmos ni Dabid.

141 IEHOBA, sa imo nagapanawag ako, dalidali-ka sa akon.
Linga ang akon tinḡug kon tawgon ko ikaw.
2 Ang akon panḡamuyo mapahamtang kunta sa imo atubanḡan, subung sang isa ka pahamut:
Ang paghayaw sang akon mḡa kamut, subung sang halad sa kahaponon.
3 Butanḡi, oh Iehoba, sing bantay ang akon bâbâ,
Bantayi ang gawang sang akon mḡa bibig.
4 Indi pabayai nḡa maduyog ang akon tagiposoon sa butang nḡa malain,
Sa paghimo sing mḡa butang nḡa madauton upud sa mḡa nagabuluhat sing kalautan,
Kag indi ako magkaon sang ila mḡa kawilihan.
5 Kon ang matarung magsilot sa akon, manḡinisa ko ini ka kabalaslan,
Kag kon magsabdong sia sa akon, manḡinisa ko ini ka lana sa ibabaw sang akon olo:
Ang akon olo indi magasikway sini.
Kay magapanḡamuyo pa ako sa ila mḡa kalalat-an.
6 Kon ang ila mḡa hukom pinanghaboy na sa mḡa pil-as,
Niyan mabatian ang akon mḡa polong, kay mḡa mayuyum sila.
7 Subung sang nagaidas kag nagapabanḡag sang duta,
Ipanabwag ang aton mḡa tul-an sa bâbâ sang lulubnḡan.
8 Apang sa imo, oh Iehoba nḡa Ginoo, *nagatulok* ang akon mḡa mata;
Sa imo nagsalig ako. Ayaw pagbulagi ang akon kalág.
9 Bantayi ako sang mḡa siod nḡa ginladlad nila sa akon,
Kag sang mḡa tiglapak sang mḡa nagahilimo sing kalautan.
10 Magkalaholog sing tinḡub ang mḡa madauton sa ila mḡa sihod,
Tubtub nḡa makaligad ako sing bugos.

Panḡamuyo sa isa gid ka daku nḡa katalagman.

Maskil ni Dabid. Panḡamuyo nḡa ginhimo niya sang didto sia sa lunḡib.

142 SA akon tinḡug nagatuaw ako kay Iehoba,
Sa akon tinḡug nagapanḡayô ako kay Iehoba.
2 Sa atubanḡan niya ginaula ko ang akon panghakroy,

Sa Atubangan niya nagapahayag ako sang akon pagbakho.
3 Sang ang akon espiritu ginlapyo sa sulúd nakon, nakilala mo ang akon dalanon.
Sa dalan nga akon ginalaktan, ginladladan nila ako sing siod.
4 Tulok sa akon kamut nga too, kag pamalandonga: walâ gid sing sin-o nga nakakilala sa akon,
Walâ gid ako sing dalangpan; walâ sing sin-o nga magutitid sang akon kalág.
5 Nagapanawag ako sa imo, oh Iehoba:
Nagasiling ako: "Ikaw among akon dalangpan,
Kag ang akon bahin sa duta sang mga buhi."
6 Dunga ang akon panaghoy, kay tama gid sa akon kaluya;
Bawia ako sa mga nagahingabut sa akon, kay mga labing makusug sila sa akon.
7 Kuhaa ang akon kalág sa bilangoan, agud nga dayawon ko ang imo ngalan.
Pagalibutan ako sang mga matarung,
Kon ikaw makahimo na sa akon sang maayo.

Pangamuyo ni Dabid, agud nga bawion sia sa iya mga kaaway.

Salmos ni Dabid.

143 OH Iehoba, pamatii ang akon pangamuyo, linga ang akon mga pag-ampo,
Sabta ako tungud sang imo katutum, tungud sang imo katarungan.
2 Kag indi ka magsulúd sa paghukom upud sa imo alagad,
Kay walâ gid sing tawo nga buhi nga matarung sa imo atubangan.
3 Kay ginahingabut sang kaaway ang akon kalág,
Ginapukan niya sa duta ang akon kabuhi,
Ginpapuyô niya ako sa kadudulman subung sang mga patay na.
4 Kag ang akon espiritu ginalapyo sa sulúd nakon,
Ginalisang ang akon tagiposoon sa sulúd nakon.
5 Nakadumdum ako sa sadtong mga adlaw,
Nagapanghunahuna ako sang tanan mong mga binuhatan,
Nagapamalandong ako sang mga binuhatan sang imo mga kamut.
6 Ginauntay ko ang akon mga kamut sa imo;
Ang akon kalág *may kauhaw* sa imo subung sang duta nga nauhaw. Sela.
7 Sabta ako sing madali, oh Iehoba, nga nagakalipong ang akon espiritu.
Indi pagtagoa sa akon ang imo nawung,
Kag manginangay ako sang mga nagapalanaug sa lulubngan.
8 Papamatia ako kutub sa kaagahon, sang imo kalooy,
Kay sa imo nagasalig ako.
Pahibaloa ako sa dalan nga akon dapat pagalaktan,
Kay sa imo ginbayaw ko ang akon kalág.
9 Luwasa ako sa akon mga kaaway, oh Iehoba:
Sa imo nagadangup ako.
10 Tudloi ako sa paghimo sang imo kabubut-on, kay ikaw among akon Dios.
Ang imo maayo nga espiritu magmando sa akon sa duta nga matapan.
11 Tungud sa imo ngalan, oh Iehoba, buhia ako liwan.
Tungud sang imo katarungan kuhaa ang akon kalág sa kalisdanan.
12 Kag tungud sang imo kalooy panasa ang akon mga kaaway,
Kag laglaga ang tanan nga mga kasumpung sang akon kalág;
Kay ako amo ang imo alagad.

Mga pagpasalamat tungud sang pagtabang sang Dios, kag pangamuyo tungud sang pagimpas.

Salmos ni Dabid.

144 DALAYAWON si Iehoba, nga akon Batong bantiling,
Nga nagatudlo sang akon mga kamut sa pagpakigaway,
Kag sang akon mga tudlo sa paginaway;
2 Kalooy nakon kag akon kuta,
Mataas ko nga dalangpan, kag akon Mamamawi,
Taming nakon, nga sa iya nagapalipod ako;
Nga nagasakup sang akon banwa sa idalum nakon.
3 Oh Iehoba: ¿Sin-o bala ang tawo, agud nga sa iya magkilala ka?

¿Kon ang anak sang tawo, agud nḡa magpanumdum ka sa iya?
4 Ang tawo kaanḡay sia sang kadayawan.
Ang iya mḡa inadlaw subung sila sang landong nḡa nagataliwan.
5 Oh Iehoba, pahuyuga ang imo kalanḡitan kag panaug ka;
Kamluta ang kabukiran kag mag-alaso sila.
6 Pagpanḡilat-ka kag panasa sila;
Ipana ang imo mḡa baslay, kag paalaplaaga sila.
7 Untaya ang imo mḡa kamut kutub sa kahitaasan;
Tubsa ako kag kuhaa ako sa mḡa madamu nḡa tubig,
Sa kamut sang mḡa inanak sang dumuluong,
8 Nḡa ang ila bâbâ nagahambal sing kadayawan,
Kag ang ila too among too nḡa malimbonḡon.
9 Oh Dios, sa imo buut ako magakanta sing bag-ong kalantahon;
Nḡa may salterio, may dekakordio magakanta ako sa imo.
10 Ikaw ang nagahatag sing kaluwasan sa mḡa hari;
Ang nagtubus kay Dabid nḡa imo alagad sa madauton nḡa hinḡaniban.
11 Tubsa ako kag luwasa ako sa kamut sang mḡa inanak sang dumuluong,
Nḡa ang ila bâbâ nagahambal sing kadayawan
Kag ang ila too amo ang too nḡa malimbonḡon.
12 Ang amon mḡa anak magmanḡinsubung sang mḡa malambu nḡa tanumtanum sa ila pagkapamatan-on,
Ang amon mḡa anak nḡa babae manḡinsubung sang mḡa pamusud nḡa nabasbasan sa bagay nḡa *iya* sang mḡa baláy nḡa harianon.
13 Ang amon mḡa damisag manḡinpunô, nḡa naamanan sang tanan nḡa mḡa nagalinainlain *nḡa uyas.*
Ang amon mḡa kahayupan magdalamu sing linibolibo, kag napúlô ka linibolibo sa amon mḡa latagon.
14 Ang amon mḡa kabakahan magmanḡinmapanlulanan sing maayo;
Nḡa walay ginuhaban bisan buhin,
Bisan balô sa amon mḡa nakawaan.
15 Bulahan ang banwa nḡa may iya sini,
Bulahan ang banwa nḡa ang iya Dios amo si Iehoba.

Kaayo, pagkadaku kag timaan sang Dios.

Salmos sa pagdayaw. Ni Dabid.

145 PAGAPAKADAKUON ko ikaw, Dios nakon, Hari nakon.
Kag pagapakamaayohon ko ang imo nḡalan, sa katuigan kag sa gihapon.
2 Sa adlawadlaw pakamaayohon ko ikaw,
Kag pagadayawon ko ang imo nḡalan sa katuigan kag sa gihapon.
3 Daku si Iehoba kag takus sang daku gid nḡa pagdayaw,
Kag ang iya pagkadaku indi sarang matungkad.
4 Isa ka kaliwatan magahimaya sang imo mḡa binuhatan sa isa ka kaliwatan,
Kag pagaibantala nila ang imo mḡa kaisug.
5 Buut ako magpamalandong sang katahuman sang himaya sang imo pagkahalangdon,
Kag sang imo mḡa makatilinḡala nḡa mḡa binuhatan.
6 Kag ang pagkamakahaladluk sang imo mḡa kaisug pagaipamolong sang mḡa tawo;
Kag ako magasugid sang imo mḡa pagkadaku.
7 Pagaibantala nila ang handumanan sang imo daku nḡa kaayo,
Kag pagakantahon nila ang imo katarunḡan.
8 Maloloyon kag mahinoklogon amo si Iehoba,
Inanay sa pagpanḡakig kag daku sa kalooy.
9 Maayo si Iehoba sa tanan,
Kag ang iya mḡa kalooy sa ibabaw sang iya mḡa binuhatan.
10 Nagadayaw sa imo, oh Iehoba, ang tanan mo nḡa mḡa binuhatan,
Kag nagapakamaayo sa imo ang imo mḡa balaan.
11 Ginahambal nila ang himaya sang imo ginharian,
Kag ginabantala nila ang imo kabakuran,
12 Agud nḡa makilala sang mḡa inanak sang mḡa tawo ang imo mḡa kaisug,
Kag ang himaya sang pagkahalangdon sang imo ginharian.

13 Ang imo ginharian among ginharian sa tanan nḡa mḡa katuigan,
Kag ang imo pagkaginoo nagalawig sa kaliwatan kag kaliwatan.
14 Ginaagubay ni Iehoba ang tanan nḡa mḡa nagakapukan,
Kag ginapatindug niya ang tanan nḡa mḡa ginapigus.
15 Ang mḡa mata sang tanan nagahulat sa imo,
Kag ikaw nagahatag sa ila sang ila kalan-on sa iya panag-on;
16 Ginahumlad mo ang imo kamut,
Kag ginabusug mo sing pagkamaayo ang handum sang tanan nḡa nagakabuhi.
17 Matarung si Iehoba sa tanan niya nḡa mḡa dalanon,
Kag maloloy-on sa tanan niya nḡa mḡa binuhatan.
18 Malapit si Iehoba sa tanan nḡa mḡa nagapanawag sa iya,
Sa Tanan nḡa mḡa nagapanawag sa iya sing minatuud.
19 Ginatuman niya ang handum sang mḡa nagakahadluk sa iya,
Ginapamatian man niya ang ila panaghoy kag ginaluwas niya sila.
20 Si Iehoba nagabantay sa tanan nḡa nagahigugma sa iya;
Apang nagalaglag sia sang tanan nḡa mḡa madauton.
21 Ang akon bâbâ magbantala sang pagdayaw kay Iehoba,
Kag magpakamaayo ang tanan nḡa unud sang imo balaan nḡa nḡalan sa katuigan kag sa gihapon.

Ang kaluyahon sang tawo; ang katutum sang Dios.

146 DALAYAWON si Iehoba.
Dayawa, oh kalág ko, si Iehoba.
2 Pagadayawon ko si Iehoba sa bugos ko nḡa kabuhi.
Magaambahan ako sa akon Dios sa nagakabuhi pa.
3 Indi kamo magsalig sa mḡa dunganon,
Bisan sa anak sang tawo, nḡa sa iya walâ sing kaluwasan.
4 Nagagowa ang iya espiritu, nagabalik sa iyâ duta;
Sa sadtong adlaw nagakadula ang iya mḡa hunahuna.
5 Bulahan yadto nḡa ang iya kabulig amo ang Dios ni Iakob,
Nḡa ang iya paglaum yara kay Iehoba nḡa iya Dios.
6 Sia naghimo sang mḡa lanḡit kag sang duta,
Sang dagat, kag sang tanan nḡa yara sa iya;
Sia nagabantay sang kamatooran sa gihapon.
7 Sia nagahimo sing katadlunḡan sa mḡa pinigus;
Sia nagahatag sing tinapay sa mḡa gutum.
Si Iehoba nagabuhi sang mḡa binilango;
8 Si Iehoba nagapamuklat sang mḡa mata sang mḡa bulag.
Si Iehoba nagabanḡon sang mḡa napukan;
Si Iehoha nagahigugma sa matarung.
9 Si Iehoba nagabantay sang mḡa dumuluong,
Sia nagabanḡon sang ilo kag sang bálo nḡa babae;
Apang ginaukay niya ang dalan sang mḡa madauton.
10 Nagahari si Iehoba sa gihapon;
Ang imo Dios, oh Sion, sa kaliwatan kag sa kaliwatan.
Dalayawon si Iehoba.

Laygay sa pagdayaw sa Dios tunḡud sang tanan nḡa kaayohan nḡa iya ginhimo sa iya banwa.

147 DAYAWA-NINYO si Iehoba,
Kay maayo ang mag-ambahan sa aton Dios;
Kay mayuyum kag magayon amo ang pagdayaw.
2 Si Iehoba nagapatindug sang Ierusalem,
Nagatipon sia sa mḡa sinobol sa Israel.
3 Sia nagaayô sang mḡa boong sa tagiposoon,
Kag nagabugkos sang ila mḡa pilas.
4 Sia nagatatap sang kadamuon sang mḡa bitoon,
Sia nḡa nagatawag sa ila sang ila mḡa nḡalan.
5 Daku amo ang aton Ginoo, kag ang iya gahum dimatunkad.
Kag ang iya ihibalo walay dulunan.
6 Si Iehoba nagabayaw sang mḡa mapainubuson;
Nagapapaubus sia sang mḡa madauton tubtub sa duta.

7 Alambahan-kamo kay Iehoba nĝa
may pagdayaw,
Alambahan-kamo nĝa may arpa sa
aton Dios.
8 Sia nagatabon sang mĝa kalanĝitan
sing mĝa gal-um,
Sia amo ang nagaaman sang ulan nĝa
sa duta;
Sia amo ang nagapapatúbô sing hila-
mon sa kabukiran.
9 Sia nagahatag sa kasapatan sang ila
kalan-on,
Kag sa mĝa buto sang mĝa uwak nĝa
nagasiliyagit.
10 Walâ sia nagakahamuut sa kaba-
kuran sang kabayo,
Bisan nagakalipay sia sa mĝa paa
sang tawo.
11 Nagakahamuut si Iehoba sa mĝa
nagakalahadluk sa iya,
Kag sa mĝa nagahululat sa iya
kalooy.
12 Himayaa si Iehoba, Ierusalem:
Dayawa ang imo Dios, Sion.
13 Kag ginabakud niya ang mĝa pin-
tal sang imo mĝa gawang;
Ginapakamaayo niya ang imo mĝa
anak sa sulúd nimo.
14 Sia nagabutang sa imo dulunan
sang paghidaet;
Sia nagabusug sa imo sa tambok sang
trigo,
15 Sia nagapadalá sang iya sogo sa
duta,
Sa madasig gid nagadalagan ang iya
polong.
16 Sia nagahatag sang niebe subung
sang delana,
Nagawaraag sia sing maputi nĝa hielo
subung sang abó,
17 Sia nagapilák sang hielo subung
nĝa mĝa tinipiktipik;
Sa atubanĝan sang iya tugnaw ¿sin-o
bala ang mabuhi?
18 Nagapadalá sia sang iya polong,
kag nagatunaw sa ila;
Ginapahuyup niya ang iya hanĝin,
kag nagailig ang mĝa tubig.
19 Sia nagapahibalo sang iya mĝa
polong kay Iakob,
Sang iya mĝa palatukuran kag mĝa
tulumanon kay Israel.
20 Walâ niya pagbuhata ang subung
sini sa bisan kay sin-o nĝa tawo,
Kag walâ sila magakilala sang imo
mĝa tulumanon. Dayawa-ninyo si Ie-
hoba.

Ang bug-os nĝa tinuga magdayaw kay Iehoba.

148 DAYAWA-NINYO si Iehoba.
Dayawa-ninyo si Iehoba kutub
sa mĝa lanĝit,
Dayawa-ninyo sia sa mĝa kataasan.
2 Dayawa-ninyo sia, kamong tanan
nĝa iya mĝa manugtunda.
Dayawa-ninyo sia, kamong tanan nĝa
iya mĝa kasoldadosan.
3 Dayawa-ninyo sia, adlaw kag bu-
lan.
Dayawa-ninyo sia, kamong tanan nĝa
masidlak nĝa mĝa bitoon.
4 Dayawa-ninyo sia, mĝa kalanĝitan
sang mĝa kalanĝitan
Kag kamo nĝa mĝa tubig nĝa yara sa
ibabaw sang mĝa lanĝit.
5 Magdalayaw sila sang nĝalan ni Ie-
hoba;
Kay sia nagsogo, kag natuga sila.
6 Gintukud sila niya sa gihapon sa
mĝa katuigan,
Ginbutanĝan niya sila sing sogo, nĝa
indi magataliwan.
7 Dayawa-ninyo si Iehoba kutub sa
duta,
Mĝa dragon kag *kamo* tanan nĝa mĝa
kadadalman;
8 Ang kalayo kag ang hielo, ang
niebe kag ang alisnĝaw,
Ang hanĝin sang unus nĝa nagatu-
man sang iya polong;
9 Ang mĝa bukid kag ang tanan nĝa
mĝa kabakoloran,
Ang kahoy nĝa nagapamunĝa kag ang
tanan nĝa mĝa sedro;
10 Ang mĝa sapat nĝa mapintas kag
ang tanan nĝa mĝa kasapatan,
Mĝa nagasalagnoy sa duta kag mĝa
nagalulupad;
11 Ang mĝa hari sang duta kag ang
tanan nĝa mĝa banwa,
Ang mĝa dunganon kag ang tanan nĝa
mĝa hukom sang duta;
12 Ang mĝa pamatan-on nĝa lalaki
kag mĝa babae,
Mĝa tigulang kag mĝa bata:
13 Magdalayaw sila sang nĝalan ni
Iehoba,
Kay lamang ang iya nĝalan among
mataas.
Ang iya himaya yara sa ibabaw sang
duta kag sang mĝa lanĝit.
14 Kag ginpatindug niya ang sunĝay
nĝa sa iya banwa,

Ang pagdayaw sang tanan niya nga mga balaan,
Nga sa mga inanak ni Israel, ang banwa nga malapit sa iya.
Dalayawon si Iehoba.

Laygay sa mga matutum sa pagdayaw sa ila Dios.

149 DALAYAWON si Iehoba.
Alambahan-kamo kay Iehoba sing isa ka bag-o nga kalantahon,
Kag sang iya pagdayaw sa katilingban sang mga balaan.
2 Magkasadya si Israel sa iya Magbubuhat.
Ang mga inanak sa Sion magkalalipay sa ila Hari.
3 Dayawon nila ang iya ngalan nga may paglinuksolukso.
Mag-alambahan sila sa iya kadunganan sa tunug sang tambor kag arpa.
4 Kay si Iehoba nagapangalipay sa iya banwa:
Ginapakamaayoayo niya ang mga mapainubuson nga may kaluwasan.
5 Magkalalipay ang mga balaan nga may himaya,
Mag-alambahan sila sa ila mga higdaan.
6 Ang mga pagdayaw sa Dios yara sa ila mga bâbâ,
Kag mga hinganiban nga duha sing sulab sa ila mga kamut,
7 Sa paghimo sing pagtimalus sa mga katawohan,
Kag silot sa mga kabanwaanan,
8 Sa paggapus sa ila mga hari sing mga talikala,
Kag sang ila mga kadalagkuan sing mga pandug nga salsalon,
9 Sa pagbutang sa ila sa buhat sang sinulat nga paghukom.
Ini nga kadunganan iya sang tanan niya nga mga balaan.
Dalayawon si Iehoba.

Ang tanan nga mga binuhat magdalayaw sa Dios.

150 DALAYAWON si Iehoba.
Dayawa-ninyo ang Dios sa iya balaan nga Puluy-an.
Dayawa-ninyo sia sa nahumlaran sang iya kabakuran.
2 Dayawa-ninyo sia tungud sang iya mga kabantugan.
Dayawa-ninyo sia sono sang pagkadimatungkad sang iya pagkadaku.
3 Dayawa-ninyo sia sa tingug sang budyong;
Dayawa-ninyo sia nga may salterio kag arpa;
4 Dayawa-ninyo sia nga may tambor kag linuksolukso;
Dayawa-ninyo sia nga may tunog sang kuerdas kag sang lantoy;
5 Dayawaninyo sia nga may mga apiping nga mga matagsing;
Dayawa-ninyo sia nga may mga apiping nga matunug.
6 Ang tanan nga nagaginhawa magdayaw kay Iehoba.
Dalayawon si Iehoba.

ANG

MG̃A HULUBATON.

Pag-aman.

1 ANG MG̃A HULUBATON ni Salomon, ng̃a anak ni Dabid, ng̃a hari sa Israel,

2 Ng̃a sa pagkilala sing kaalam kag sing tinon-an,
Sa paghang̃up sang mg̃a polong ng̃a sa ihibalo;
3 Sa pagbaton sing tinon-an ng̃a sa maayo ng̃a ihibalo,
Sa katarung̃an, sa katungdanan kag sa katadlung̃an;
4 Sa paghatag sa mg̃a kulangkulang sing pagkaugdang,
Sa pamatan-on sing kaalam kag sing pagtalastas.
5 Magpamati ang maalam, kag magdugang sa pagtolon-an,
Kag ang tawo ng̃a mahangponon mag-angkon sing pagkaugdang,
6 Sa paghang̃up sing palaangiran kag sing kasaysayan,
Sang mg̃a polong sang mg̃a maalam kag sang ila mg̃a paktakon.

Ayaw pagpadayaa ang mg̃a makasasala.

7 Ang kahadluk kay Iehoba amo ang kamunoan sang kaalam;
Ang mg̃a buangbuang nagatamay sang kaalam kag sang tinon-an.
8 Pamatii, anak ko, ang tinon-an sang imo amay,
Kag ayaw pagbayai ang kasogoan sang imo ilóy,
9 Kay mang̃inpurungpurung sila sang bugay sa imo olo,
Kag mg̃a gulonggulong sa imo liog.
10 Anak ko, kon ang mg̃a makasasalâ maluyag magdaya sa imo,
Ayaw ka pagpanangdo.
11 Kon magsiling sila: "Upud ka sa amon. Magabutang kita sing puot sa pagula sing dugo,
Magatago kita sing siod batok sa walay salâ, sa walay kabangdanan.
12 Pagatunlon naton sila ng̃a mg̃a buhi, subung sang lulubng̃an,
Kag mg̃a bilog, subung sang mg̃a nagapanaug sa mg̃a boho.
13 Magapang̃ita kita sing mg̃a mangad ng̃a malahalon sa tanan ng̃a mg̃a bagay,
Pagapun-on naton ang aton mg̃a baláy sang inagaw.
14 Igatumbo mo sa tung̃â namon ang imo kapalaran;
Mang̃inisa lamang ka púyo kita ng̃a tanan."
15 Anak, indi ka maglakat sa dalan upud sa ila,
Ipahilayô sa malayô ang imo mg̃a tiil sa ila mg̃a banas;
16 Kay ang ila mg̃a tiil nagadalagan sa kalainan,
Kag nagadalalidali sila sa pagpatolo sing dugo.
17 Kay walay pulus ng̃a iladlad ang sapyod
Sa atubang̃an sang mg̃a mata sang tanan ng̃a may mg̃a pakpak.
18 Apang ini sila sa ila kaugaling̃on ng̃a dugo ginabutang̃an nila sing puot,
Kag ginapanilagan nila sa tago ang ila gid ng̃a kalág.
19 Amo ini sila ang mg̃a banas sang tanan ng̃a nagakaibog sang pagdaug:
Ang Pagdaug nagakuha sang kabuhi sang iya mg̃a tagiya.

Mg̃a laygay sang halangdon ng̃a kaalam.

20 Ang kaalam nagsingit sa gowa;
Sia nagapataas sang iya ting̃ug sa mg̃a balaligyaan.
21 Nagasingit sia sa mg̃a duug ng̃a magahud;
Sa mg̃a salamputan sang mg̃a gawang, sa banwa, nagamitlang sia sang iya mg̃a pololong̃on.
22 ¿Tubtub pa san-o bala, oh mg̃a

kulangkulang, magahigugma kamo sang
pagkakulangkulang,
Kag ang mĝa mauligyaton bala maga-
kalipay sa paguligyat,
Kag ang mĝa buangbuang magadumut
sang kaalam?
23 Pagbalalik-kamo sa akon pagsab-
dong.
Yari karon, pagaipasagahay ko sa inyo
ang akon Espiritu,
Kag pagaipakilala ko sa inyo ang
akon mĝa polong.
24 Tunĝud kay nagapanawag ako,
kag kamo nagadumili *sa pagpamati*,
Tunĝud kay ginauntay ko ang akon
kamut, kag walay bisan sin-o nĝa maga-
sapak;
25 Kondi nĝa ginsikway ninyo ang
tanan ko nĝa laygay,
Kag ang akon pagsabdong walâ ninyo
pagkaluyagi:
26 Ako man magakadlaw sa inyo, sa
inyo kalalat-an,
Kag magauligyat ako, kon mag-abut
sa inyo ang inyo kakulba;
27 Kon magkari subung sang isa ka
unus ang inyo kakulba,
Kag ang inyo kalalat-an mag-abut
subung sang isa ka bagyo,
Kon sa ibabaw ninyo mag-abut ang
kalisud kag ang kanĝitnĝitan.
28 Niyan pagatawgon nila ako, kag
indi ako magasabat;
Pagapanĝitaon nila ako, kag indi nila
ako makita.
29 Tunĝud kay ginkaakigan nila ang
kinaadman,
Kag walâ nila pagpilia ang kahadluk
kay Iehoba,
30 Bisan ginkaluyagan nila ang akon
laygay,
Kag gintamay nila ang tanan ko nĝa
mĝa pagsabdong,
31 Magakaon sila sang bunĝa sang
ila dalanon,
Kag magakalabusug sila sa ila gid
nĝa mĝa laygay.
32 Kay ang paglalis sang mĝa kulang-
kulang nagapatay sa ila,
Kag ang pahuway sang mĝa buang-
buang nagapadula sa ila.
33 Apang ang nagapamati sa akon,
magapuyô sing masinaligon gid,
Kag sa palalipdan sang kakulba sang
kalainan.

Ang himaya kag kapuslanan sang kaalam.

2 ANAK ko, kon batunon mo ang mĝa
pinolonĝan
Kag ang akon mĝa sogo pagbantayan
mo sa sulúd nimo,
2 Sa pagpatalupanĝud sang imo idulu-
nĝug sa kaalam,
Kag kon pahuyugon mo ang imo tagi-
posoon sa ihibalo;
3 Hoo, kon magtawag ka sa pagha-
nĝup,
Kag kon sa ihibalo pagbayawon mo
ang imo tinĝug,
4 Kon subung sang pílak panĝitaon
mo sia,
Kag kon pagkutkuton mo sia subung
sang mĝa bahandi nĝa natago:
5 Niyan mahanĝup mo ang pagka-
hadluk kay Iehoba,
Kag makita mo ang pagkilala sang
Dios.
6 Kay si Iehoba nagahatag sing kaa-
lam;
Kag sa iya bâbâ nagagikan ang ki-
naadman kag ang ihibalo;
7 Sia nagatigana sang maayo nĝa
kaalam nĝa sa matadlung,
Nĝa taming sa mĝa nagalalakat sa
katadlunĝan;
8 Kay nagatabang sia sang mĝa ba-
nas sang katungdanan,
Kag nagabantay sia sang dalan sang
iya mĝa balaan.
9 Niyan magahanĝup ka sang kataru-
nĝan, sang katungdanan kag sang katad-
lunĝan,
Kag sang tanan nĝa maayong paagi.
10 Kag ang kaalam magasulúd sa imo
tagiposoon,
Kag ang kinaadman manĝinkahala-
mut-an sa imo kalág,
11 Ang kabut-anan magapulaw sa
ibabaw nimo,
Ang ihibalo magabantay sa imo,
12 Sa pagluwas sa imo sa malain nĝa
dalanon,
Sang mĝa tawo nĝa nagahalambal
sang mĝa butang nĝa malinapason,
13 Sang mĝa nagabiliya sang mĝa
banas nĝa matadlung,
Sa paglakat sa mĝa madulum nĝa da-
lanon,
14 Nĝa nagakalalipay sa paghimo
sing kalainan,
Nĝa nagapalanghugyaw sa katikoan
sang tawo nĝa malain,

15 Nga ang ila mga banas mga tiko,
Kag mga likoliko ang ila mga alagyan;
16 Sa pagluwas sa imo sa babae sang iban,
Sa babae nga dumuluong, nga nagaolo-olo sa iya mga pinolongan,
17 Nga nagabiya sia sa abyan sa iya pagkapamatan-on,
Kag nagakalipat sang katipan sang iya Dios;
18 Kay ang iya baláy nagasalup sa kamatayon,
Kag ang iya mga banas *nagapadulong* nayon sa mga minatay.
19 Ang bisan sin-o nga makasulúd sa iya indi na magabalalik,
Bisan makadangat pa sia sang mga banas sang kabuhi.
20 Subung sini magalakat ka sa dalanon sang mga maayo,
Kag magabantay ka sang mga banas sang mga matarung;
21 Kay ang mga matadlung magapuluyô sa duta,
Kag ang mga lubus magapaladayon sa iya;
22 Apang ang mga malauton pagautdon sa duta,
Kag ang mga malinapason pagapangabuton sa iya.

3 ANAK ko, indi ka magkalipat sang akon kasogoan,
Kag ang imo tagiposoon magbantay sang akon mga sogo.
2 Kay pagaidugang nila sa imo ang kalawigon sa imo mga adlaw,
Ang mga tuig sa imo kabuhi kag sa imo paghidaet.
3 Ang pagkalooy kag ang kamatooran indi magbiya sa imo;
Igaid sila sa imo liog, isulat sila sa tapitapi sang imo tagiposoon;
4 Kag makakita ka sing bugay kag maayong pagpakamahal,
Sa mga mata sang Dios kag sang mga tawo.
5 Magsalig-ka kay Iehoba sa bug-os mong tagiposoon,
Kag indi ka magsandig sa imo kabutanan.
6 Kilalaha sia sa tanan mo nga mga dalanon,
Kag sia gid magapatadlung sang imo mga banas.
7 Indi ka magpakaalam sa imo kaugalingon nga mga mata;
Pagkahadluk-ka kay Iehoba kag palayô ka sa malain.
8 Kay manginṫambal ini sa imo pusod,
Kag pabugnaw sa imo mga tul-an.
9 Padungi si Iehoba sang imo mga pagkabutang,
Kag sang mga panganay sang tanan mo nga mga bunga;
10 Kag manginpunô ang imo mga damisag sa kabugana,
Kag ang imo mga ipitan magaalawas sang duga sang ubas.
11 Ayaw igsikway, anak ko, ang silot ni Iehoba,
Bisan magmaugtanon-ka sang iya pagsabdong.
12 Kay ang ginahigugma ni Iehoba, ini ginasilotan niya,
Subung sang amay sa anak nga iya nahamut-an.
13 Bulahan ang tawo nga makakita sing kaalam,
Kag nga makadangat sing ihibalo;
14 Kay ang iya ibalaligya labing maayo sang ibalaligya nga pílak,
Kag ang iya kapuslanan labi pa sang ulay nga bulawan.
15 Labing mahal pa sia sang mga mutya,
Kag bisan ano nga butang nga imo mahamut-an, indi sarang ikapaangid sa iya.
16 Ang kalawigon sang mga adlaw yara sa iya kamut nga too,
Sa iya walá mga mangad kag kadunganan.
17 Ang iya dalan mga dalan nga mahamut-an,
Kag ang tanan niya nga mga banas, paghidaet.
18 Sia amo ang kahoy sang kabuhi sang mga nagakulupo sa iya;
Kag manginbulahan ang bisan sin-o nga nagahawid sa iya.
19 Si Iehoba sa kaalam gintukud niya ang duta,
Ginpalig-on niya ang mga langit nga may ihibalo.
20 Sa iya kinaadman nagpilihak ang mga kadadalman,
Kag ang mga gal-um nagpatubud sing mga tun-og.
21 Anak ko, indi pagibulag sila sa imo mga mata.

Bantayi ang maayong kaalam kag ang katalastasan.
22 Kag manḡinkabuhi sila sa imo kalág,
Kag bugay sa imo liog:
23 Niyan magalakat ka sa imo dalanon sing masinalig-on gid,
Kag ang imo tiil indi makasandad.
24 Kon maghigda ka, walâ ka sing kahadluk;
Kag kon maghigda ka na, ang imo katologon manḡinhamook.
25 Indi pagakahadlukan ang hinali nḡa kakulba,
Bisan ang kagulub-an sang mḡa malauton, kon mag-abut sila,
26 Kay si Iehoba manḡinimo salaligan,
Kag sia magabantay sa imo tiil, agud nḡa indi mabalitanḡan.
27 Ayaw pagdumilii ang kaayohan sa mḡa nagakinahanglan sa iya,
Kon may gahum sa imo mḡa kamut sa paghimo sini.
28 Indi ka magsiling sa imo isigkatawo: "Lakat-ka, kag balik-ka: buas pagahatagan ta,"
Kon may dira ka *nḡa inughatag sa iya.*
29 Ayaw ka pagpadugi sing malain batok sa imo isigkatawo,
Sang nagapuyô sia nḡa may pagsalig sa imo.
30 Ayaw ka pagpakigkasaba bisan kay sino-o sa walay kabangdanan,
Kon sia walâ makadaut sa imo.
31 Ayaw ka pagkahisa sa tawo nḡa mapiguson,
Bisan magpili ka sing bisan ano sang iya mḡa dalanon;
32 Kay ang malinapason kanḡil-aran sia ni Iehoba,
Apang ang iya pagkahirop yara upud sa mḡa matadlung.
33 Ang pagpakamalaut ni Iehoba yara sa baláy sang malauton,
Apang sia nagapakamaayo sang puluy-an sang mḡa matarung,
34 Sa pagkamatuud sia nagayubit sa mḡa mayubiton,
Apang nagahatag sia sing bugay sa mḡa mapainubuson.
35 Ang mḡa maalam magapanubli sing himaya,
Apang ang pagkahuya amo ang kadayawan sang mḡa buangbuang.

Mḡa laygay sa pagdanḡat sang kaalam kag sa pagtalikod sa mḡa dalanon sang mḡa dimatinahoron sa Dios.

4 PAMATI-KAMO, mḡa anak ko, sang tinon-an sang isa ka amay,
Kag magmatalupangdon-kamo, agud nḡa makakilala kamo sang pagkabutanan.
2 Kay maayong pagtolon-an ang ginahatag ko sa inyo;
Ayaw ninyo pagbayai ang akon kasogoan.
3 Sang ako anak sang akon amay,
Nḡa bataon kag bugtong sa atubanḡan sang akon ilóy,
4 Sia nagtudlo sa akon kag nagsiling sa akon:
Hupti sa imo tagipasoon ang akon mḡa polong;
Bantayi ang akon mḡa sogo kag magakabuhi ka.
5 Angkon-ka sing kaalam, angkon-ka sing pagkabut-anan;
Indi ka magkalipat sa iya, bisan magtalikod ka sa mḡa pinolonḡan sang akon bâbâ.
6 Indi mo sia pagbayaan, kag sia magabantay sa imo;
Higugmaa sia, kag sia magatipig sa imo.
7 Ang kamunoan sang kaalam amo: Angkon-ka sing kaalam,
Kag labi pa sa bug-os mong pagkabutang, angkon-ka sing pagkabut-anan.
8 Pakadakua sia, kag sia magapakadaku sa imo;
Sia magapahimaya sa imo, kon maghakus ka na sa iya.
9 Sia magabutang sa imo olo sing purungpurung sang bugay,
Kag diadema sa kagayonan pagaitugyan niya sa imo.
10 Pamati-ka, anak ko, kag batuna ang akon mḡa pinolonḡan,
Kag pagapadamuon ang mḡa tuig sang imo pagkabuhi.
11 Ang dalan sang kaalam ginatudlo ko sa imo,
Kag sa mḡa banas nḡa mḡa matadlung ginadul-ong ko ikaw.
12 Kon ikaw maglakat, indi magkilitid ang imo mḡa tikang,
Kag kon ikaw magdalagan, indi ka makasandad.
13 Hupti ang tinon-an; ayaw sia pagbuhii;

Bantayi ini, kay sia among imo kabuhi.
14 Ayaw ka pagsulúd sa banas sang mĝa malauton,
Bisan magkadto-ka sa dalan sang mĝa malain.
15 Likaw-ka sa iya, ayaw ka pag-agi sa iya;
Bayai sia kag magúna ka.
16 Kay walâ sila magakalatolog, kon indi sila makabuhat sing malain,
Kag pagakuhaon sa ila ang katologon, kon walâ sila sing mapukan.
17 Kay nagakaon sila sang tinapay sang kalainan,
Kag nagainum sila sang alak sa kalugusan.
18 Apang ang banas sang mĝa matarung subung sang kapawa sang pamanagbanag,
Nĝa ang iya kasilaw nagaamatamat pagdugang, tubtub nĝa ang adlaw maghimpit.
19 Ang dalan sang mĝa malauton subung sang kadudulman:
Walâ sila makahibalo sang ila ginasandad.
20 Anak ko, magmatalupangdon-ka sa akon mĝa polong,
Ihuyog ang imo idulunĝug sa akon mĝa pinolonĝan;
21 Ayaw sila pag'palayô sa imo mĝa mata,
Tagoa sila sa tunĝâ sang imo tagiposoon.
22 Kay kabuhi sila sa tanan nĝa makakita sa ila,
Kag bulong sa bug-os nila nĝa unud.
23 Labi pa sang tanan nĝa butang nĝa tinago, bantayi ang imo tagiposoon;
Kay sa iya nagagikan ang mĝa ilig sang kabuhi.
24 Ibulag sa imo ang pagkalalang sang bâbâ,
Kag ipahilayô sa imo ang kalautan sang mĝa bibig.
25 Ang imong mĝa mata magtulok sa matadlung sa unhan,
Kag ang imo mĝa ilalakub magpaladulong sing matadlung sa imo atubanĝan.
26 Timbanĝa ang banas sang imo mĝa tiil,
Kag ang tanan nimo nĝa mĝa dalanon manĝinmalig-on.
27 Ayaw ka pagbuyo sa too, bisan sa walá:
Ipalayô ang imo tiil sa malain.

5 ANAK ko, magmatalupangdon-ka sa akon kaalam,
Ihuyog ang imo idulunĝug sa akon ihibalo,
2 Agud nĝa bantayan mo ang maalam nĝa hunahuna,
Kag agud nĝa ang imo mĝa bibig maghuput sing kinaadman.
3 Kay ang mĝa bibig sang dumuluong nĝa baba nagapaagay sing dugos,
Kag ang iya alinĝagnĝag labing madanlog pa sang lana;
4 Apang sa iya katapusan mapait sia subung sang ahenho,
Matalum subung sang hinĝaniban nĝa duha sing talum.
5 Ang iya mĝa tiil nagapanaug sa kamatayon,
Ang iya mĝa tikang nagalambut sa inpierno.
6 Tunĝud kay walâ sia magausisa sang dalan sang kabuhi,
Ang iya mĝa banas mĝa talang nĝa walâ sia makahibalo.
7 Busa karon, mĝa anak, pamatiinyo ako,
Kag indi kamo magpalayô sa mĝa pinolonĝan sang akon bâbâ.
8 Ipalayo sa iya ang imo dalan
Kag indi ka magpalapit sa salamputan sang iya baláy,
9 Basi pa kon ihatag mo sa iban ang imo dunĝug,
Kag ang imo mĝa tuig sa tawo nĝa mapintas;
10 Basi pa kon magkalabusug ang mĝa dumuluong sang imo kusug,
Kag ang imo buluhaton yara sa baláy sang dumuluong,
11 Kag magnĝuynĝuy ka sa imo kaolehian,
Kon mahagas na ang imo unud kag ang imo lawas;
12 Kag nĝa indi ka magsiling: "¡ Paano nĝa ginkaakigan ko ang tinon-an,
Kag ang akon tagiposoon nagtamay sang pagsabdong,
13 Kag walâ ako magpamati sang tinĝug sang mĝa nagtudlo sa akon,
Kag sa mĝa nagatoon sa akon walâ ko pagihuyog ang akon idulunĝug!
14 Diyotay na lamang maholog ako sa tanan nĝa kalainan,
Sa tunĝâ sang katipunan kag sang katilingban."

15 Inum-ka sang tubig sa imo toong,
Kag sa mĝa ilig gikan sa imo bobon.
16 ¿ Nagailig bala sa gowa ang imo
mĝa tuburan,
Kag sa mĝa dalan ang *imo* mĝa subâ
sang tubig?
17 Manĝinimo lamang sila,
Kag indi nĝa sa mĝa dumuluong upud
sa imo.
18 Pagpakamaayohon ang imo tubu-
ran,
Kag pagpanĝalipay-ka sa asawa sa
imo pagkapamatan-on,
19 Nga usa nĝa mahigugmaon kag
maayoayo nĝa gasela.
Ang iya mĝa dughan maghubug sa
imo sa tanan nĝa dag-on,
Ang iya gugma magwili sa imo sa
gihapon.
20 Kag ¿ kay nĝaa bala, anak ko,
magwili ka sa babae sang iban,
Kag maghakus ka sang dughan sang
isa ka dumuluong nĝa babae?
21 Kay yara sa mĝa mata ni Iehoba
ang mĝa dalanon sang tawo,
Kag nagausisa sia sang tanan niya nĝa
mĝa dalan.
22 Magadakup sa malauton aṅg iya
kaugalinĝon nĝa mĝa kalautan,
Kag pagahigtan sia sang mĝa lubid
sang iya salâ.
23 Sia mamatay nĝa walay tinon-an,
Kag pagaguyuron sia sang lakas ka
daku sang iya kabuanĝon.

Laygay sa indi magmanĝinmanugpasalig.—Pito ka butang nĝa mĝa kalanĝil-aran kay Iehoba.

6 ANAK ko, kon nanĝinmanugpasalig
ka sa imo isigkatawo,
Kon nagpakpak ka sang imo kamut sa
isa ka dumuluong,
2 Nahigtan ka sang mĝa pinolonĝan
sang imo bâbâ,
Kag nabilango ka sa mĝa pinolonĝan
sang imo bâbâ.
3 Busa himoa ini, anak ko, kag pa-
nĝinluwas-ka,
Kay maholog ka sa kagamhanan sang
imo isigkatawo:
Lakat, pagyaub-ka, kag padayon-ka
sa imo isigkatawo.
4 Ayaw pagpatologa ang imo mĝa
mata,
Bisan pagpatuyohon ang imo mĝa
ilalakub.
5 Panĝinluwas-ka subung sang usa sa
kamut *sang manĝanĝayam,*
Kag subung sang pispis sa kamut sang
mananapyod.
6 Kadto-ka sa subay, oh matamad;
Tan-awa ang iya mĝa dalanon kag
magpakamaalan-ka,
7 Nĝa sia sa walâ sing panĝolo,
Bisan manugtatap, bisan manugga-
hum,
8 *Walay sapayan* nagaaman sia sa ti-
nĝadlaw sang iya kalan-on,
Kag nagatipon sia sa ani sang iya
kalanon.
9 Matamad, ¿ tubtub pa bala san-o ang
imo pagtolog?
¿ San-o pa ikaw magabanĝon sa imo
katologon?
10 Diyotay pa nĝa katologon, diyotay
pa nĝa katuloyhon,
Kag pagsampaway sing diyot sang
kamut nĝa sa paghigda;
11 Kag sa sini magaabut ang imo
kaimolan, subung sang buyong,
Kag ang imo kinahanglan, subung
sang tawo nĝa may taming.
12 Tawo nĝa yawan-on among tawo
nĝa malauton,
Nĝa nagalakat nĝa may kalalang sa
bâbâ,
13 Nĝa nagapanĝilay ang mĝa mata,
Nĝa nagahambal upud ang iya mĝa
tiil,
Nĝa nagapatimaan sang iya mĝa tudlo.
14 Sia may panghunahuna nĝa mĝa
malinapason sa iya tagiposoon;
Nagapadugi sia sing malain sa tanan
nĝa panag-on,
Nagasab-ug sia sing mĝa kasuayon.
15 Busa nĝani, sa hinali magaabut
ang iya kalalat-an;
Sa hinali pagaboonĝon sia, kag walâ
na sing kalalanĝan.
16 Anum ka butang ang ginadumtan
ni Iehoba,
Kag may pito *pa* nĝa ginakanĝil-
aran ang iya kalág:
17 Ang mĝa mata nĝa matinaasta-
ason, ang dila nĝa butigon,
Ang mĝa kamut nĝa manugpatolo
sing dugo nĝa walay salâ,
18 Ang tagiposoon nĝa nagapadugi
sing mĝa tinotuyo nĝa malauton,
Ang mĝa tiil nĝa matanlas sa pagda-
lagan sa kalainan,
19 Ang tawo nĝa among saksi nĝa

butig, nga nagamitlang sing mga kabutigan,
Nga nagasab-ug sia sing mga kasuayon sa tungâ sang mga magulútud.

Laygay sa pamatan-on, agud nga maghalong sa babae nga makilahion.

20 Tumana, anak ko, ang sogo sang imo amay,
Kag ayaw pagbayai ang kasogoan sang imo ilóy:
21 Ihigot sila gihapon sa imo tagiposoon,
Ibalighot sila sa imo liog.
22 Sa imo panlakatan *ining kasogoan* magamando sa imo;
Kon ikaw magtolog pagabantayan ka niya,
Kag kon ikaw magbugtaw na, sia manginimo pamalandonganan.
23 Kay ang sogo among sulo,
Kag ang kasogoan kapawa;
Kag ang mga pagsabdong sang tinonan among dalan sang kabuhi,
24 Sa pagbantay sa imo sa malain nga babae,
Sa pagkamaoloolohon sang dila sang babae nga dumuluong.
25 Indi mo pagkaibogan ang iya kaayoayo sa imo tagiposoon,
Bisan sia magbihag sa imo tungud sang iya mga ilalakub,
26 Kay bangud sang babae nga bigaon *manginimol ang tawo tubtub* nga may isa sia *lamang* ka tipik nga tinapáy;
Kag ang babae nga minyo nagapangayam sang hamili nga kalág.
27 ¿Magabutang bala ang lalaki sing kalayo sa iya dughan,
Nga walâ pagkasunog ang iya mga panapton?
28 ¿Makalakat bala ang tawo sa ibabaw sang mga baga,
Nga walâ pagkapaso ang iya mga tiil?
29 Amo man ini, *ang mahanabu* sa nagasulúd sa asawa sang iya isigkatawo:
Ang bisan sin-o nga magkuhit sa iya, indi pagkabigon nga walay salâ.
30 Walâ pagatamaya ang makawat, kon mangawat sia
Sa pagbusug sa iya kaugalingon, kon ginagutum sia.
31 Apang kon madakpan sia, magauli sia sing makapito pa,
Pagaihatag niya ang tanan nga mga pagkabutang sa iya baláy.
32 Ang magpakighilawas sa babae, nawad-an sia sing ihibalo:
Nagaguba sa iya kalág, ang nagahimo sini.
33 Pilas kag kahuluy-an ang madangat niya,
Kag ang iya pagtamay dili sarang mapanas.
34 Kay ang kaimon amo ang kasingkal sang tawo,
Kag sia manginwalay kalooy sa adlaw sang pagtimalus.
35 Indi magasapak sia sang bisan ano nga gawad,
Bisan matagubaluson sia, bisan pa pagdamuon mo ang mga amoma.

7 ANAK ko, tumana ang akon mga pinolongan,
Kag tagoa ang akon mga sogo upud sa imo.
2 Bantayi ang akon mga sogo, kag magakabuhi ka,
Bantayi ang akon kasogoan, subung sang tawotawo sang imo mga mata.
3 Isabud sila sa imo mga tudlo,
Isulat sila sa tapitapi sang imo tagiposoon.
4 Isiling sa kaalam: "Utud ko ikaw nga babae;"
Kag tawga nga abyan mo nga babae ang ihibalo;
5 Agud nga bantayan ka nila sa babae sang iban,
Sa dumuluong nga nagaoloolo sa iya mga polong.
6 Kay kutub sa talambuan sang akon baláy,
Sa tungâ sang akon mga balatibat naglingling ako,
7 Kag nakita ko sa tungâ sang mga kulangkulang, nakilala ko sa tungâ sang mga pamatan-on,
Ang isa ka pamatan-on nga nawad-an sing ihibalo,
8 Nga nagaagi sa dalan, sa malapit sini nga babae, sa likoan,
Kag nagpadulong sia sa dalan sa iya baláy,
9 Sang pagsirum, sa kahaponon sang adlaw,
Sa kadulum sang kagab-ihon kag sang kadudulman.
10 Kag yari karon, ang isa ka babae nagsugata sa iya,

Ng̃a may dagway sang bigaon, kag malalang̃on sa tagiposoon.
11 Bâbâan kag makiawayon sia,
Sa iya baláy indi nagadúlog ang iya mg̃a tiil.
12 Kon sang kaisa sia sa mg̃a dalan, kon sang kaisa sia sa mg̃a balaligyaan,
Kag malapit sia sa tanan ng̃a mg̃a likoan, ng̃a nagapuot.
13 Sia nagdakup sa iya, kag naghaluk sa iya,
Kag sa nawung ng̃a walay kahuya, nagsiling sia sa iya:
14 "Mg̃a halad sa paghidaet ginpanaad ko:
Karon nabayaran ko ang akon mg̃a saad;
15 Tung̃ud sini naggowa ako sa pagsugata sa imo,
Sa pagpang̃ita, ng̃a may paghimulat, sang imo nawung, kag nakit-an ko ikaw.
16 Ang akon higdaan ginpunihan ko sing mg̃a banig,
Sing mg̃a pakabit ng̃a binordahan sang linubid sa Egipto.
17 Ginpahamutan ko ang akon higdaan
Sang mira, sang aloe kag sang sinamomo.
18 Kari-ka, maghubug kita sa gugma tubtub sa aga,
Kag magpang̃alipay kita sa mg̃a paghagdo;
19 Kay ang akon bana walâ sa iya baláy,
Naglakat sia sa isa ka malayô ng̃a pagpanlugayaw.
20 Ang púyo sang pílak gindalá niya sa iya kamut;
Nagapauli sia sa iya baláy sa ugsad."
21 Gindaug sia niya sang kayuyum sang iya mg̃a pinolong̃an,
Ginguyguy sia niya sa pagkamaolo-olohon sang iya mg̃a bibig.
22 Sa gilayon nagsunud sia sa iya,
Subung sang baka ng̃a nagapakadto sa ihawan,
Kag subung sang balitang sa pagsabdong sang isa ka buangbuang,
23 Tubtub ng̃a ang isa ka basláy maglapus sa iya atay,
Subung sang pispis ng̃a nagadali sa siod,
Sa walâ makahibalo ng̃a ginladlad ini batok sa iya kabuhi.
24 Busa karon, mg̃a anak, pamatii-ninyo ako,
Kag pagtalupang̃ud-kamo sa mg̃a pinolong̃an sang akon bâbâ.
25 Dili magtalang ang imo tagiposoon sa iya mg̃a dalanon.
Kag indi ka magtalang sa iya mg̃a banas;
26 Kay madamu ang mg̃a nagkalapilas sa kamatayon, ng̃a hinolog niya,
Kag mg̃a maisug ang tanan ng̃a ginpamatay niya.
27 Mg̃a dalan sang inpierno amo ang iya baláy,
Ng̃a nagadulhog sa mg̃a hulut sang kamatayon.

Pagkahalangdon kag katadlung̃an sang mg̃a tulumanon sang kaalam.

8 ¿WALA bala magasingit ang kaalam,
Kag walâ bala magapapamati sang iya ting̃ug ang ihibalo?
2 Nagatindug sia sa mg̃a putokputokan sa luyo sang dalan,
Sa mg̃a ginsang-an sang mg̃a banas;
3 Sa luyo sang mg̃a gawang, sa salamputan sang banwa,
Sa mg̃a gulowaan sang mg̃a dalan, nagasingit sia:
4 "Sa inyo, mg̃a dalagku, nagapanawag ako;
Kag ang akon ting̃ug, sa mg̃a inanak sang mg̃a tawo.
5 Hangpa-ninyo, mg̃a kulangkulang, ang kabut-anan;
Kag kamo, mg̃a buangbuang, hangpaninyo ang maayo ng̃a ihibalo.
6 Pamati-kamo, kay ang mg̃a butang ng̃a halangdon ginahambal ko,
Kag ang pagbukâ sang akon mg̃a bibig mang̃inkatadlung̃an.
7 Kay ang kamatooran ginamitlang sang akon bâbâ,
Kag ang kalainan among kalang̃ilaran sa akon mg̃a bibig.
8 Ang tanan ng̃a mg̃a pinolong̃an sang akon bâbâ yara sa katadlung̃an,
Walâ sa ila sing butang ng̃a malalang̃on kag tiko.
9 Tanan sila mg̃a maathag sa tawo ng̃a mahinangponon,
Kag mg̃a matadlung sa mg̃a makakita sing kinaadman.
10 Batuna-ninyo ang akon tinon-an, kag indi ang pílak;
Kay ang kinaadman labing maayo sang pinili ng̃a bulawan.

11 Kay labing maayo pa ang kaalam sang mḡa mutya,
Kag indi makaanḡay sa iya ang bisan ano nḡa makalipay sa tawo.
12 Ako, ang Kaalam, nagapuyô ako upud sa kabut-anan,
Kag makita ko ang kinaadman sang mḡa laygay nḡa maalam.
13 Ang kahadluk kay Iehoba amo ang pagdumut sang kalainan.
Ang palabilabi kag pagpabugal kag dalan nḡa malain,
Kag bâbâ nḡa malimbonḡon, ginadumtan ko.
14 Akon ang laygay kag ang maayo nḡa ihibalo.
Ako among ihibalo, akon amo ang gahum.
15 Tunḡud sa akon nagahari ang mḡa hari,
Kag ang mḡa dunganon nagatapat sing katarunḡan.
16 Tunḡud sa akon nagagahum ang mḡa panḡolo,
Kag ang mḡa dunganon, kag ang tanan nḡa mḡa hukom sang duta.
17 Ako nagahigugma sa mḡa nagahigugma sa akon,
Kag ang mḡa nagapanḡita sa akon, makakita sa akon.
18 Ang mangad kag ang himaya yari sila sa akon,
Malig-on nḡa mḡa mangad kag ang katarunḡan.
19 Labing maayo ang akon bunḡa sang bulawan kag sang bulawan nḡa ulay,
Kag ang akon patubas *labing maayo* sang pinili nḡa pílak.
20 Sa dalan sang katarunḡan nagalakat ako,
Sa tunḡâ sang mḡa banas sang katadlunḡan,
21 Sa paghimo nḡa ang mḡa maghigugma sa akon, magpanubli sang totoo nḡa kaayohan,
Kag agud nḡa ako magpahabuk sang iya mḡa bahandi.

Ang kaalam manḡinwalay katubtuban.

22 Si Iehoba nagaangkon sa akon sa ginsuguran sang iya dalan,
Sa walâ pa ang iya mḡa binuhatan sa tanan nḡa dag-on.
23 Kutub sa walay katubtuban hinidhiran ako,
Kutub sa ginsuguran, sa walâ pa sing mḡa gingikanan ang duta.
24 Sa walâ pa ang mḡa kadadalman, natawo ako,
Sa walâ pa ang mḡa tuburan sang mḡa tubig nḡa mabug-at.
25 Sa walâ pa matukud ang mḡa bukid,
Sa walâ pa ang mḡa kabakoloran, natawo ako,
26 Sang walâ pa niya mahimo ang duta, bisan ang mḡa latagon,
Bisan ang ginsuguran sang yab-ok sang kalibutan.
27 Sang ginatukud niya ang mḡa lanḡit, yadto didto ako;
Sang ginlatidan niya ang nipolon sa ibabaw sang nawung sang kadadalman,
28 Sang ginapalig-on ang mḡa panḡanud sa ibabaw,
Sang ginapabakud ang mḡa tuburan sa kaidadalman,
29 Sang gintudlo niya sa dagat ang iya dulunan,
Agud nḡa ang mḡa tubig indi magligdas sa iya sogo,
Sang ginlatidan niya ang mḡa sadsaran sang duta,
30 Niyan didto ako sa luyo niya, *subung* nḡa arkitekto,
Kag ginawili niya ako sa adlawadlaw,
Nḡa nagahampang sa atubanḡan niya sa tanan nḡa dag-on,
31 Nḡa nagahampang ako sa iya duta nḡa sarang mapuy-an,
Kag ang akon pagkawili kaúpud sang mḡa inanak sang mḡa tawo.
32 Busa karon, mḡa anak, pamatiininyo ako,
Kag mḡa bulahan ang mḡa nagabantay sang akon mḡa dalanon.
33 Pamatii-ninyo ang tinon-an, kag magmanḡinmaalam-kamo,
Kag indi sia igsikway.
34 Bulahan ang tawo, nḡa magpamati sa akon,
Nḡa nagapulaw sa akon mḡa gawang sa adlawadlaw,
Nḡa nagahulat sa mḡa haligi sang akon mḡa gawang.
35 Kay kon sin-o ang makakita sa akon, sa akon makakita sia sang kabuhi,
Kag madanḡat niya ang pinaayonan ni Iehoba.
36 Apang ang nagapakasalâ batok sa akon, nagadaut sa iya kalág:

Ang tanan nğa mğa nagadumut sa akon, nagahigugma sang kamatayon.

Ang pag-agda sang kaalam.

9 ANG kaalam nagpatindug sang iya baláy,
Nagbasbas sia sang iya pito ka haligi;
2 Nagpugut sia sang iya ilihawon, nagpahamut sang iya alak,
Kag nag-aman man sia sang iya latok.
3 Nagpadalá sia sang iya mğa sologoon nğa babae;
Nagasingit sia sa ibabaw sang mğa kataasan sang banwa:
4 "Bisan sin-o nğa kulangkulang, magkari sia diri."
Kag sa mğa nawad-an sing ihibalo ginasilinğan niya sila:
5 "Kari-kamo, kaon-kamo sang akon tinapay,
Kag inum-kamo sang alak, nğa akon ginpanakotan.
6 Bayai-ninyo ang pagkakulangkulang, kag magapanğabuhi kamo,
Kag lakat-kamo sa unhan sa dalan sang ihibalo.
7 Ang nagasabdong sa mayubiton, nagadalá sa ibabaw niya sang pasipala;
Kag ang nagasaway sa malauton, nagadalá sa ibabaw niya sang dagta.
8 Ayaw pagsawaya ang mayubiton, basi nğa magdumut sia sa imo;
Sawaya ang maalam, kag pagahigugmaon ko niya.
9 Tudloi ang maalam, kag magamaalam pa gid;
Tun-i ang matarung, kag magadugang ang iya kaalam.
10 Ang ginsuguran sang kaalam amo ang kahadluk kay Iehoba;
Kag ang kinaadman sang mğa balaan amo ang kabut-anan.
11 Kay tunğud sa akon magadamu ang imo mğa adlaw,
Kag ang mğa tinuig pagaidugang sa imo kabuhi.
12 Kon maalam ka, maalam ka nğa sa imo kapuslanan lamang;
Kag kon magyubit ka, ikaw lamang ang mag-antus."
13 Ang kabuanğan amo ang isa ka babae nğa magahud,
Lamang kulangkulang sia kag walâ gid sing nahibaloan.
14 Nagalingkod sia sa gawang sang iya baláy,
Sa ibabaw sang isa ka lingkoran sa mğa kataasan sang banwa,
15 Sa pagtawag sang mğa nagaalagi sa dalan,
Sa mğa nagapadayon sing tadlung gid sa ila mğa banas:
16 "Kon sin-o ang kulangkulang, magkari sia diri."
Kag sa mğa nawad-an sing ihibalo nagasiling sia sa ila:
17 "Ang mğa kinawat nğa tubig mğa matam-is,
Kag ang tinapay nğa ginakaon sa tago, manamit."
18 Kag sia walâ makahibalo nğa didto yara ang mğa minatay,
Nğa ang ila mğa dinapit yadto sa mğa kadadalman sang inpierno.

Mğa hulubaton nahanunğud sang sarisari nğa mğa butang.

10 ANG mğa hulubaton ni Salomon.
Ang anak nğa maalam nagalipay sa amay,
Apang ang anak nğa kulangkulang among kasubo sang iya ilóy.
2 Ang mğa mangad sang kalainan, indi gid sila manğinkapuslanan,
Apang ang katarunğan nagabawi sa kamatayon.
3 Si Iehoba indi magpagutom sang kalág sang matarung,
Apang nagasikway sia sang kailigbon sang mğa malain.
4 Manğinimol ang nagapanğabudlay sa kamut nğa matamad,
Apang ang kamut sang mğa mapisanon magapamangad sa ila.
5 Ang nagatipon sa tinğadlaw, among anak nğa mahinangponon;
Apang ang nagatolog sa ani, amo ang anak sa kahuluy-an.
6 Ang mğa pagpakamaayo yara sa olo sang matarung,
Apang ang bâbâ sang mğa malauton nagatabon sang paglugos.
7 Ang handumanan sang matarung manğinpinapakamaayo;
Apang ang nğalan sang mğa malauton, magakadunut.
8 Ang maalam sa tagiposoon nagabaton sang mğa sogo,
Apang ang buang sa mğa bibig nagadalagan sa iya kalaglagan.

9 Ang nagalakat sa katadlungan, nagalakat nga masinalig-on;
Apang ang nagahimo sang iya mga dalanon nga tiko, pagapat-inan.
10 Ang nagapangilay, nagakabangdanan sia sing kasubo,
Kag ang buang sa mga bibig nagadadalagan sa iya kalaglagan.
11 Tuburan sang kabuhi amo ang bâbâ sang matarung,
Apang ang bâbâ sang mga malauton magatabon sang paglugos.
12 Ang dumut nagapukaw sang mga kasuayon,
Apang ang paghigugma magatabon sang tanan nga mga kasal-anan.
13 Sa mga bibig sang mahangponon makita ang kaalam,
Apang ang patok nahanungud sa mga likod sang nawad-an sing ihibalo.
14 Ang mga maalam nagabahandi sing kinaadman,
Apang ang bâbâ sang buang among kagulub-an nga malapit.
15 Ang mga mangad sang mangaranon among iya mabakud nga banwa;
Ang kalalat-an sang mga imol amo ang ila kaimolan.
16 Ang pagpangabudlay sang matarung amo nga sa kabuhi,
Apang ang patubas sang malauton amo nga sa salâ.
17 Yara sa banas sang kabuhi ang nagabantay sang tinon-an;
Kag ang nagabiya sang sabdong, nagatalang.
18 Ang nagatago sing dumut, nagagamit sang mga bibig nga butigon;
Kag ang nagamitlang sing butangbutang among buangbuang.
19 Sa kadamuon sang mga polong ang paglapas indi nagauntat;
Apang ang nagapugung sang iya mga bibig, nagahimo sing kaalam gid.
20 Pílak nga pinili amo ang dila sang matarung,
Apang ang tagiposoon sang mga malauton, diyotay sing bili.
21 Ang mga bibig sang matarung nagapahalab sa madamu,
Apang ang mga kulangkulang magakalamatay nga nawad-an sing hibalo.
22 Ang pagpakamaayo ni Iehoba amo ang nagapamangad,
Kag sia walâ magadugang sing kasubo sa iya.
23 Subung nga kalingawan sa buangbuang ang paghimo sing kalainan;
Apang ang kaalam, nga sa tawo nga mahangpanon.
24 Ang ginakahadlukan sang malauton, ina magaabut sa iya;
Apang ang mga ginahandum sang mga matarung, pagaihatag sa ila *sang Dios.*
25 Subung nga nag-agi ang alimpulos, amo man ang malauton madula,
Apang ang matarung *may* sadsaran nga dayon.
26 Subung sang langaw sa mga ngipon, subung sang asó sa mga mata,
Amo man ini ang matamad sa mga nagapaladalá sa iya.
27 Ang kahadluk kay Iehoba nagadugang sang mga adlaw;
Apang ang mga tinuig sang mga malauton pagalip-oton.
28 Ang paglaum sang mga matarung among kalipay,
Apang ang paghulat sang mga malauton, mawálâ.
29 Ang dalan ni Iehoba among kabakuran sa katadlungan,
Apang sa mga manugbuhat sang kalainan among kalaglagan.
30 Ang matarung indi nga mas-a mationg,
Apang ang mga malauton walâ sing puluy-an sa duta.
31 Ang bâbâ sang matarung magapatubud sing kaalam,
Apang ang dila nga malinapason, pagautdon.
32 Ang mga bibig sang matarung mahibalo sang nagakaigo;
Apang ang bâbâ sang mga malauton, among katikoan.

11 ANG malimbongon nga timbangan among kalangil-aran ni Iehoba,
Apang ang timbangan nga matarung nagapahamuut sa iya.
2 Kon mag-abut ang palabilabi, maabut man ang kahuluy-an;
Apang sa mga mapainubuson yara ang kaalam.
3 Ang katadlungan sang mga matadlung magatuytuy sa ila;
Apang ang paglapas sang mga malinapason magalaglag sa ila.
4 Ang mga mangad walay kapuslanan sa adlaw sang kaakig;

Apang ang katarunḡan nagabawi sa kamatayon.
5 Ang katarunḡan sang matadlung nagaaman sang iya dalan;
Apang tunḡud sang iya kalainan nagakaholog ang malauton.
6 Ang katarunḡan sang mḡa matadlung magabawi sa ila;
Apang ang mḡa mabudhion mabilango sang ila kalautan.
7 Sa pagkamatay sang malauton, mawálâ ang iya paglaum;
Kag ang paghulat sang mḡa dimatarung, madula.
8 Ang matarung ginabawi sa kalisdanan,
Kag ang malauton nagasulúd sa baylo niya.
9 Ang dimatinoohon sa iya bâbâ nagalaglag sa iya isigkatawo;
Apang ang mḡa matarung pagabawion sila sang kinaadman.
10 Tunḡud sang kaayohan sang mḡa matarung nagakalipay ang banwa;
Kag sa pagkadula sang mḡa malauton may siningit nḡa malipayon.
11 Tunḡud sang pagkamaayo sang mḡa matadlung ang banwa nagataas,
Apang tunḡud sang bâbâ sang mḡa malauton mapigaw sia.
12 Ang nagtamay sa iya isigkatawo, nawad-an sing ihibalo,
Apang ang tawo nḡa mahinangponon nagahipus.
13 Ang nagasab-ug sang paglibak, nagapahayag sang tinago;
Apang ang espiritu nḡa matutum magatago sang butang.
14 Diin nḡa sa walâ sing kabut-anan, ang banwa maholog;
Apang sa kadam-an sang mḡa manuglaygay may kalig-unan.
15 Ang manugpasalig sa isa ka dumuluong magaantus sia tunḡud sini,
Apang ang nagadumut sang mḡa pagpasalig, magakabuhi nḡa malig-on.
16 Ang babae nḡa binugayan nagadanḡat sang dunḡug,
Kag ang mḡa makusug nagadanḡat sang mḡa mangad.
17 Ang tawo nḡa maloloy-on nagahimo sing maayo sa iya kalág;
Apang ang mapintas nagasakit sa iya gid nḡa lawas.
18 Ang malauton nagahimo sing butig nḡa binuhatan;
Apang ang nagatanum sing katarunḡan may malig-on nḡa balus.
19 Subung nḡa ang katarunḡan magadul-ong sa kabuhi,
Amo man ang nagasunud sang malain, nagapakadto sia sa iya kamatayon.
20 Ang mḡa malinapason sa tagiposoon kalanḡil-aran sila kay Iehoba.
Apang ang mḡa matadlung sa ila dalanon, nagapahamuut sa iya.
21 Bisan pa magkinapyotay, ang malauton indi makaluwas sa silot,
Apang ang kaliwatan sang mḡa matarung makapalagyo.
22 Singsing nḡa bulawan sa hinḡudhinḡud sang baboy,
Among babae nḡa maayoayo, nḡa nahamulag sa kaugdang.
23 Ang handum sang mḡa matarung amo lamang ang maayo,
Apang ang paglaum sang mḡa malauton among kaakig.
24 May tawo nḡa nagasabwag, kag ginadugangan pa;
Kag may isa nḡa nagaimot sing labi sa nagakaigo, kag bisan pa ginakabus.
25 Ang kalág nḡa maalwan magatambok,
Kag ang nagabunyag, pagabunyagan man sia.
26 Ang nagadalok sang uyas, pagapakamalauton sia sang banwa;
Apang ang pagpanḡinmaayo yara sa olo sang nagabaligya sa iya.
27 Ang nagapanḡita sing mapisanon sang maayo, nagapanḡita sang pinaayonan;
Apang ang nagatinḡuha sang kalainan, ini maabut sang kalainan.
28 Ang nagasalig sa iya mḡa mangad, maholog;
Apang ang mḡa matarung magapalanlumbay subung sang mḡa dahon.
29 Ang nagatublag sa iya baláy, magapanubli sing hanḡin,
Kag ang buangbuang manḡinulipon sang maalam sa tagiposoon.
30 Ang bunḡa sang matarung among kahoy sa kabuhi,
Kag ang nagadaug sing mḡa kalág, among maalam.
31 Yari karon, ang matarung pagabalusan sa duta:
¡Labi na gid ang malauton kag ang makasasalâ!

12 ANG nagahigugma sang pagsabdong, nagahigugma sang kinaadman;
Apang ang nagakaakig sang pagsaway among buangbuang.
2 Ang tawo nğa maayo magaagum sang pinaayon ni Iehoba,
Apang sia magatagudili sang tawo nğa malain sing mğa katuyoan.
3 Walâ sing tawo nğa pagapabakuron tunğud sa kalainan,
Apang ang gamut sang mğa matarung indi mationg.
4 Ang babae nğa maisug purungpurung sia sang iya bana;
Apang ang nagahatag sing kahuluyan subung sia sang bukbuk sa iya mğa tul-an.
5 Ang mğa tinotuyo sang mğa matarung mğa matadlung sila;
Apang ang mğa laygay sang mğa malauton, daya.
6 Ang mğa polong sang mğa malauton among mğa pagpuot sa *pagula* sing dugo;
Apang ang bâbâ sang mğa matadlung magabawi sa ila.
7 Ginabungkag ang mğa malauton, kag walâ na;
Apang ang baláy sang mğa matarung magapadayon sing malig-on.
8 Sono sang iya ihibalo, pagadayawon ang tawo;
Apang ang malinapason sa tagiposoon manğiniligoon sang pagtamay.
9 Labing maayo ang nagapakakubus kag may isa ka alagad sia,
Nğa sang nagapakamahal sa iya kaugalinğon nğa walâ sing kan-on.
10 Ang matarung nagaatipan sang kabuhi sang iya sapat;
Apang ang mğa kasudlan sang mğa malauton mğa mapintas sila.
11 Ang nagapanğuma sang iya duta, mabusug sing kan-on;
Apang ang nagasunud sa mğa libudlibud nawad-an sia sing ihibalo.
12 Ang malauton nagakaibug sang nadakpan sang mğa malain;
Apang ang gamut sang mğa matarung mabunğahon.
13 Sa pagkamalalison sang mğa bibig may siod nğa malain,
Apang ang matarung magagowa gikan sa kalisdanan.
14 Sa bunğa sang iya bâbâ ang tawo mabusug sang kaayohan,
Kag pagaihatag sa tagsatagsa ang bayad sang buhat sang iya mğa kamut.
15 Ang dalan sang buang among matadlung sa iya kaugalinğon nğa mğa mata
Kag ang nagapamati sang laygay, among maalam.
16 Ang kaakig sang buang makilala sa gilayon;
Apang ang nagatago sang pasipala, among but-anan.
17 Ang nagamitlang sang kamatooran, nagapahayag sing katarunğan;
Apang ang saksi nğa butigon, *nagapahayag* sang limbong.
18 May tawo nğa nagahambal sing madalas, subung sang nagasuntok sang hinğaniban;
Apang ang dila sang mğa matarung among bulóng.
19 Ang bibig nğa maminatud-on magapadayon sa gihapon;
Apang ang dila nğa butigon nğa sa isa ka tion lamang.
20 May limbong sa tagiposoon sang mğa nagapadugi sing malain;
Apang may kalipay sa mğa nagalaygay sang paghidaet.
21 Walâ gid sing kalainan nğa maholog sa ibabaw sang matarung;
Apang ang mğa malauton pagapunon sila sang kalainan.
22 Ang mğa bibig nğa butigon mğa kalanğil-aran sila ni Iehoba;
Apang ang mğa nagabutang sa buhat sang katutum, nagapahamuut sa iya.
23 Ang tawo nğa but-anan nagahinabon sang kinaadman;
Apang ang tagiposoon sang mğa buangbuang nagabantala sang kabuanğan.
24 Ang mğa kamut sang mğa mapisan magaginoo,
Apang ang katamad magamanugbuhis.
25 Ang kagamo sa tagiposoon sang tawo nagapaluya sa iya,
Apang ang isa ka maayo nğa polong nagalipay sa iya.
26 Ang matarung among manugtuytuy sa iya isigkatawo,
Apang ang dalan sang mğa malauton nagapatalang sa ila.
27 Ang matamad indi makalambut sa iya pinanğayaman;
Apang ang mangad nğa malahalon sang tawo amo nğa sa mapisan.

28 Sa dalan sang katarung̃an may kabuhi;
Kag ang dalan sang iya paladulung̃an among pagkadimamalatyon.

13 ANG anak ng̃a maalam nagapamati sang tinon-an sang amay;
Apang ang mayubiton walâ pagpamati sang badlong.
2 Sa bung̃a sang iya bâbâ, ang tawo magakaon sang maayo;
Apang ang kalág sang mg̃a mabudhion mabusug sang kalugusan.
3 Ang nagatatap sang iya bâbâ nagabantay sang iya kalág;
Ang kagulub-an mang̃in sa may mg̃a bibig ng̃a bukâ.
4 Ang kalág ng̃a matamad nagahandum kag walâ sing madang̃at;
Apang ang kalág ng̃a mapisan nagatambok.
5 Ang polong sa kabutigan ginakaakigan sang matarung;
Apang ang malauton nagakabangdanan sang kang̃il-aran kag nagahakot sing kahuluy-an.
6 Ang katarung̃an nagabantay sa nagalakat sa katadlung̃an;
Apang ang kalainan nagaguba sa makasasalâ.
7 May tawo ng̃a nagapakamangaran ng̃a walâ gid sing iya;
Kag may tawo ng̃a nagapakaimol kag may madamu sia ng̃a mg̃a mangad.
8 Ang mangad sang tawo amo ang gawad sang iya kabuhi;
Apang ang imol walâ magpamati sang mg̃a pahug.
9 Ang suga sang mg̃a matarung-malipayon,
Apang ang lamprahan sang mg̃a malauton magakapalong.
10 Tung̃ud sang bugal walâ sing bisan ano kondi pagbinang̃ig;
Apang ang kaalam yara sa mg̃a nagabalaton sing mg̃a laygay.
11 Ang mangad ng̃a nakita sa kadayawan, nagabuhin;
Apang ang nagatipon ng̃a sa iya kamut, nagadugang.
12 Ang paglaum ng̃a nagalawig, nagapamasakit sa tagiposoon,
Apang ang kahoy sa kabuhi amo ang handum ng̃a natuman.
13 Ang nagatamay sang polong, nagalaglag sa iya kaugaling̃on;
Apang ang nagatahud sang sogo, pagabalusan.
14 Ang sogo sang maalam amo ang tuburan sang kabuhi,
Sa pagpalayô sa mg̃a siod sang kamatayon.
15 Ang maayo ng̃a ihibalo nagahatag sing bugay,
Apang ang dalan sang mg̃a mabudhion matig-a.
16 Ang tanan ng̃a tawo nga but-anan nagabuhat ng̃a may kaalam;
Apang ang buangbuang nagapahayag sing kabuang̃an.
17 Ang malain ng̃a manugbalita maholog sa kalainan;
Apang ang manugkagon ng̃a matutum among bulóng.
18 Kaimolan kag kahuluy-an pagaangkonon sang nagatamay sang laygay;
Apang ang nagatalupang̃ud sang pagsaway, magamang̃indunganon.
19 Ang handum ng̃a natuman matamis sa kalág;
Apang kalang̃il-aran ng̃a sa mg̃a buangbuang amo ang pagpalayô sa kalainan.
20 Ang nagalakat upud sa mg̃a maalam, mahimo ng̃a maalam;
Apang ang nagakalipay sa mg̃a buangbuang, nagakadunut.
21 Ang kalainan nagalagas sa mg̃a makasasalâ;
Apang ang kaayohan nagabalus sa mg̃a matarung.
22 Ang maayo nagabilin sing palanublion sa mg̃a inanak sang iya mg̃a anak;
Apang ang mangad sang makasasalâ natago sia ng̃a sa matarung.
23 Sa duta ng̃a ginuma sang imol may madamu ng̃a kan-on;
Apang may nagakadula tung̃ud kay mawad-an sing katadlung̃an.
24 Ang nagapugung sang bunal, nagakaakig sa iya anak;
Apang ang nagahigugma sa iya, nagasabdong sa iya.
25 Ang matarung nagakaon tubtub ng̃a mabusug ang iya kalág;
Apang ang tiyan sang mg̃a malauton magaantus sing kinahanglan.

14 TANAN ng̃a babae ng̃a maalam nagapatindug sang iya baláy;
Apang ang mg̃a kulangkulang sa iya gid mg̃a kamut nagaguba sa iya.

2 Ang nagalakat sa iya katadlungan nagakahadluk kay Iehoba.
Apang ang balingag sa iya mga dalanon nagatamay sa iya.
3 Sa bâbâ sang kulangkulang yara ang patok nga sa iya pagkapalabilabihon;
Apang ang mga bibig sang maalam magabantay sa ila.
4 Kon walâ sing mga baka matinlo ang pasungan,
Apang tungud sang kusug sang baka may kadagaya sang patubas.
5 Ang matuud nga saksi indi nagabutig,
Apang ang saksi nga butigon nagahambal sing kabutigan.
6 Ang mayubiton nagapangita sing kaalam, kag indi niya makita;
Apang ang kinaadman nga sa mahangponon among butang nga mahapus.
7 Palayô-ka sa atubangan sang tawo nga buangbuang,
Nga sa iya indi mo makilala ang mga bibig sa kinaadman.
8 Ang kaalam sang sampaton amo ang paghangup sang iya dalan,
Apang ang kabuangan sang mga buangbuang among limbong lamang.
9 Ang mga buangbuang nagatiawtiaw sang salâ,
Apang sa tungâ sang mga matadlung may pinaayon ni *Iehoba*.
10 Ang tagiposoon nakakilala sang iya gid kapaitan,
Kag sa iya kalipay indi makasamo ang dumuluong.
11 Ang baláy sang mga malauton pagahapayon,
Apang ang payag sang mga matadlung magapamulak.
12 May dalan nga sa tawo nga daw matadlung,
Apang ang iya katapusan among dalan sa kamatayon.
13 Bisan sa pagkadlaw nagakasakit ang tagiposoon,
Kag ang katapusan sang kalipay amo ang kagha.
14 Sa iya mga dalanon pagabusgon ang tawo nga ang iya tagiposoon nagatalang,
Kag ang tawo nga maayo, sa mga yara sa iya gid.
15 Ang kulangkulang nagatoo sa tanan nga polong,
Apang ang but-anan nagatalupangud sang iya mga tikang.
16 Ang maalan nahadluk kag nagapalayô sa kalainan;
Apang ang buangbuang nagapahayag sing kakahas kag pagkamasinalig-on.
17 Ang mahulas mangakig, magabuhat sing kabuangan;
Kag ang tawo nga mahigko sing mga katuyoan pagakaakigan.
18 Ang mga kulangkulang nagapanubli sang kabuangan,
Apang ang mga but-anan nagapurungpurungan sing kinaadman.
19 Ang mga malain nagayaub sa atubangan sang mga maayo,
Kag ang mga malauton sa mga gawang sang matarung.
20 Bisan sa iya isigkatawo ginadumtan ang imol,
Apang madamu ang abyan sang mga mangaran.
21 Ang nagatamay sa iya isigkatawo makasalâ;
Apang bulahan ang nagakalooy sa mga nasit-an.
22 ¿Walâ bala magatalang ang mga nagapadugi sing malain?
Apang kalooy kag kamatooran mangin sa mga nagapadugi sing maayo.
23 Sa tanan nga pangabudlay may kapuslanan,
Apang ang polong sang mga bibig lamang nagapaimol.
24 Ang purungpurung sang mga maalam among ila mga mangad,
Apang ang kabuangan sang mga buangbuang kabuangan lamang.
25 Ang saksi nga matuud nagabawi sa mga kalág,
Apang ang malimbongon nagamitlang sing mga kabutigan.
26 Sa kahadluk ni Iehoba yara ang malig-on nga pagsalig,
Kag magamangindalangpan sia sang iya mga anak.
27 Ang kahadluk ni Iehoba amo ang tuburan sang kabuhi,
Sa pagpalayô sa mga siod sang kamatayon.
28 Sa kadamuan sang banwa yara ang himaya sang hari;
Kag sa kakulang sa tawo amo ang kagulubaan sang dunganon.
29 Ang makuli mangakig, dagaya sa ihibalo;

Apang ang maulugton nagapahayag sang iya kabuanğon.
30 Ang malinong nğa tagiposoon among kabuhi sang mğa unud,
Apang ang kahisa among bukbuk sang mğa tul-an.
31 Ang nagapigos sa nasitan, nagapakahuya sa iya Magbubuhat,
Apang nagapadunğug sa iya ang nagakalooy sa imol.
32 Sa iya kalautan pagapapalagyohon ang madauton,
Apang ang matarung may pagsalig sa iya gid nğa kamatayon.
33 Sa tagiposoon sang but-anan nagahulon ang kaalam,
Apang bisan pa sa tunğâ sang mğa buangbuang ginapanğilala sia.
34 Ang katarunğan nagapadaku sang banwa,
Apang ang kahuluy-an sang mğa banwa among salâ.
35 Ang kahamuut sang hari yara sa sologoon nğa mahangponon,
Apang ang iya kaakig, sa ibabaw sang nagahimo sing kahuluy-an.

15 ANG mahomok nğa panalabton nagapapalayô sang kaakig,
Apang ang matigdas nğa polong nagapasaka sang kasingkal.
2 Ang dila sang mğa maalam nagapatahum sa kinaadman,
Apang ang bâbâ sang mğa buangbuang nagapatubud sang kabuanğan.
3 Sa tanan nğa duug yara ang mğa mata ni Iehoba,
Nğa nagatatap sa mğa malain kag sa mğa maayo.
4 Ang dila nğa tambal among kahoy sang kabuhi,
Apang ang pagkamalinapason sa iya among pagpangyuyu sang espiritu.
5 Ang buangbuang nagatamay sang tinon-an sang iya amay;
Apang ang nagabantay sang pagsabdong, magamanğinsampaton.
6 Sa baláy sang matarung may dalagku nğa kadagayaan.
Apang sa patubas sang malauton may kagamo.
7 Ang mğa bibig sang mğa maalam nagawagwag sing kinaadman;
Apang walâ *magahimo* sing subung sina ang tagiposoon sang mğa buangbuang.
8 Ang halad sang mğa malauton among kalanğil-aran ni Iehoba,
Apang ang panğamuyo sang mğa matadlung among iya ginakahamut-an.
9 Kalanğil-aran ni Iehoba amo ang dalan sang malauton,
Apang sia nagahigugma sa nagasunud sang katarunğan.
10 May silot nğa matig-a nğa sa nagabiya sang banas;
Ang nagadumut sang pagsabdong mamatay.
11 Ang inpierno kag ang kalaglagan yara sila sa atubanğan ni Iehoba:
¡Labi pa gid ang mğa tagiposoon sang mğa inanak sang mğa tawo!
12 Ang mayubiton walâ magahigugma sa nagasabdong sa iya,
Bisan nagapalapit sia sa mğa maalam.
13 Ang tagiposoon nğa malipayon nagapaayoayo sang nawung,
Apang tunğud sang kasakit sa tagiposoon nagaluya ang espiritu.
14 Ang tagiposoon sang mahibaloanon nagapanğita sing kinaadman,
Apang ang bâbâ sang mğa buangbuang nagakalipay sa kabuanğan.
15 Ang tanan nğa mğa adlaw sang nasubuan mğa malain,
Apang ang tagiposoon nğa masinadyahon, isa ka dayon nğa piesta.
16 Maayo pa ang diyotay nğa naupdan sang kahadluk kay Iehoba,
Sang daku nğa bahandi nğa may kagamo.
17 Maayo pa ang isa ka pagkaon nğa utan diin may paghigugma,
Sang pinatambok nğa baka, diin may dumut.
18 Ang maakigon nğa tawo nagapatúbô sing kasuayon;
Apang ang makuli nğa manğakig, nagatambag sang kaawayon.
19 Ang dalan sang matamad subung sang siklat nğa tunukon,
Apang ang banas sang mğa matadlung subung sang isa ka dalan.
20 Ang anak nğa maalam nagalipay sa amay,
Apang ang tawo nğa buangbuang nagatamay sa iya ilóy.
21 Ang kabuanğan among kalipay sang nawad-an sang ihibalo,
Apang ang tawo nğa mahangponon nagatadlung sang iya pagtikang.
22 Kon diin walâ sing laygay, ang mğa tinutuyo nagaalaplaag;

Apang nagabakud sila sa kadamuan sang mĝa manuglaygay.
23 May kalipay ang tawo sa sabat sang iya bâbâ;
Kag ¡ nĝa pagkaayo ang polong sa iya dag-on!
24 Nĝa sa mahangponon ang banas sa kabuhi nagadul-ong nayon sa ibabaw,
Agud nĝa magpalayô sia sa inpierno, sa idalum.
25 Pagagub-on ni Iehoba ang baláy sang mĝa palabilabihon;
Apang pagapabakuron niya ang dulunan sang bálo nĝa babae.
26 Kalanĝil-aran ni Iehoba amo ang mĝa tinutuyo sang malaut,
Apang ang mĝa polong sa katam-is, mĝa matinlo.
27 Ang kaibugon sang pagdaug nagatublag sang iya gid nĝa baláy;
Apang ang nagadumut sang mĝa amoma, magakabuhi.
28 Ang tagiposoon sang matarung nagapamalandong sa pagsabat,
Apang ang bâbâ sang mĝa malauton nagapatubud sang mĝa kalainan.
29 Si Iehoba malayô sa mĝa malauton,
Apang sia nagapamati sang panĝamuyo sang mĝa matarung.
30 Ang kapawa sang mĝa mata nagalipay sa tagiposoon,
Kag ang maayo nĝa balita nagapatambok sang mĝa tul-an.
31 Ang idulunĝug nĝa nagapamati sang sabdong sa kabuhi,
Nagapuyô sia sa tunĝâ sang mĝa maalam.
32 Ang nagasikway sang sabdong, sa iya kalág nagatamay;
Apang ang nagapamati sang sabdong, maangkon niya ang ihibalo.
33 Ang kahadluk kay Iehoba amoy tinon-an sa kaalam,
Kag sa atubanĝan sang dunĝug yara ang pagkamapainubuson.

16 IYA sang tawo ang mĝa tinutuyo sang tagiposoon,
Apang ang sabat sang dila nagagikan kay Iehoba.
2 Tanan nĝa mĝa dalanon sang tawo mĝa matinlo sa iya kaugalinĝon nĝa mĝa mata;
Apang si Iehoba nagatimbang sang mĝa espiritu.
3 Ipanugyan kay Iehoba ang imo mĝa binuhatan,
Kag pagapalig-onon ang imo mĝa tinotuyo.
4 Tanan nĝa mĝa butang ginhimo ni Iehoba nĝa sa iya katuyoan,
Kag bisan pa ang malauton nĝa sa adlaw nĝa malain.
5 Kalanĝil-aran ni Iehoba ang tanan nĝa matinaastaason sing tagiposoon:
Bisan pa magkinapyotay, indi mabilang nĝa walay salâ.
6 Tunĝud sa kalooy kag sang kamatooran magahimo sing katumbasan tunĝud sang kalainan;
Kag tunĝud sang kahadluk kay Iehoba mahalayô ang tawo sa kalainan.
7 Kon ang mĝa dalanon sang tawo makapahamuut kay Iehoba,
Bisan pa sia magapahidaet sa iya sa iya mĝa kaaway.
8 Maayo pa ang diyotay nĝa may katarunĝan,
Sang kadamuan nĝa patubas nĝa walay katadlunĝan.
9 Ang tagiposoon sang tawo nagahunahuna sa iya dalan;
Apang si Iehoba nagatadlung sang iya mĝa tikang.
10 Ang pakot yara sa mĝa bibig sang hari;
Sa paghukom indi magmalalison ang iya bâbâ.
11 Itilimbang kag mĝa timbanĝan nĝa matarung iya sila ni Iehoba;
Binuhatan niya ang tanan nĝa mĝa itilimbang sang púyo.
12 Kalanĝil-aran sa mĝa hari ang paghimo sing kalainan,
Kay sa katarunĝan pagapalig-onon ang lingkoran nĝa harianon.
13 Ang mĝa bibig nĝa matarung nahamut-an sang mĝa hari;
Kag ginahigugma nila ang nagahambal sing matadlung.
14 Ang kaakig sang hari manugbalita sang kamatayon;
Apang pagalugpayan sia sang tawo nĝa maalam.
15 Sa kapawa sang nawung sang hari yara ang kabuhi,
Kag ang iya pahayoran subung sang gal-um sang ulan sa tingin-ot.
16 ¡ Daw ano pa ka labing kapuslanan ang pagdanĝat sing kaalam sang bulawan!

Kag labing maayo ang pagdanḡat sing kabut-anan sang pílak.
17 Ang daku nḡa dalan sang mḡa matadlung amo ang pagpalayô sa kalainan;
Ang nagabantay sa iya kalág, nagatatap sang iya dalan.
18 Nagaúna sa kalaglagan ang palabilabi;
Kag nagaúna sa pagkaholog ang matinaastaason nḡa espiritu.
19 Maayo pa nḡa magpaubus ang espiritu sa tunḡâ sang mḡa mapainubuson,
Sang magbahin sang inagaw sa mḡa palabilabihon.
20 Ang magahimo sang manḡinalamon gid, makakita sing kaayohan,
Kag ang nagasalig kay Iehoba, bulahan sia.
21 Ang maalam sa tagiposoon pagatawgon nḡa mahinangponon;
Kag ang katam-isan sang mḡa bibig nagadugang sa pagtolon-an.
22 Ang maayong ihibalo among tuburan sang kabuhi sa nagaangkon sa iya,
Apang ang tinon-an sang buangbuang among kabuanḡan.
23 Ang tagiposoon sang maalam nagapabuut sang iya bâbâ,
Kag tunḡud sang iya mḡa bibig magadugang sia sa pagtolon-an.
24 Mḡa pinolonḡan nḡa kalahamut-an among adlaw sa dugus,
Katam-is sa kalág kag bulóng sa mḡa tul-an.
25 May dalan nḡa daw ginapakatadlung sang tawo,
Apang ang iya katapusan dalan sia sa kamatayon.
26 Ang kalág sang nagapanḡabudlay, nagapanḡabudlay nḡa sa iya,
Kay ang iya bâbâ nagapilit sa iya.
27 Ang tawo nḡa yawan-on nagakutkut sing *boho* sang kalainan;
Kag sa iya mḡa bibig may daw dabdab sang kalayo.
28 Ang tawong malinapason nagasab-ug sing mḡa kasuayon,
Kag ang palasugyot nagapabulag sa mḡa mahirup nḡa abyan.
29 Ang tawo nḡa malugus nagaoloolo sa iya isigkatawo,
Kag ginapalakat niya sia sa dalan nḡa indi maayo.
30 Ang nagapiyong sang mḡa mata, nagapadugi sing kalautan,
Kag ang nagakium sang iya mḡa bibig, naghuman sang kalainan.
31 Purungpurung sa kadunganan among uban,
Sa dalan sang katarunḡan makita sia.
32 Maayo pa ang makuli manḡakig sang maisug,
Kag ang nagagahum sang iya espiritu, sang nagaagaw sang isa ka banwa.
33 Ang kapalaran ginaholog sa sabak;
Apang kay Iehoba nagagikan ang tanan nḡa paghukom.

17 MAAYO pa ang isa ka hunḡit nḡa tinapay nḡa mamala nḡa may paghidaet
Sang baláy nḡa punô sang bugana nḡa pagkaon nḡa may kasuayon.
2 Ang alagad nḡa nagahimo sing manḡin-alamon gid, magaginoo sa anak nḡa nagakabangdanan sang kahuya;
Kag sa tunḡâ sang mḡa magulútud may bahin sia sang panublion.
3 Ang hunawan nḡa sa pílak kag ang dalapugan nḡa sa bulawan,
Apang si Iehoba among nagatilaw sang mḡa tagiposoon.
4 Ang madauton nagatalupanḡud sang bibig nḡa dimatarung;
Ang butigon nagapamati sa dila nḡa paladupak.
5 Ang nagayubit sa imol, nagapasipala sa iya Magbubuhat;
Kag ang nagakalipay sang kalalat-an, indi pagakabigon nḡa walay salâ.
6 Ang purungpurung sang mḡa tigulang amo ang mḡa inanak sang mḡa anak,
Kag ang himaya sang mḡa bátâ, amo ang ila mḡa ginikanan.
7 Ang pinolonḡan nḡa halangdon indi anḡay sa buangbuang,
Labi na gid sa dunganon ang bibig nḡa butigon.
8 Ang mḡa hiphip among bató nḡa malahalon sa mḡa mata sang iya tagiya,
Sa bisan diin magbalikid sia, nagauswag sia.
9 Ang nagahinabon sang paglalis, nagapanḡita sing kaabyan;
Apang ang nagaliwan sang butang nḡa *ginasalig sa iya*, nagapabulag sa mḡa mahirup nḡa abyan.
10 Ang pagpahug nagapadukut labi pa sa mahangponon,

Sang isa ka gatus nga hampak sa buangbuang.
11 Ang malauton walâ sing ginapangita kondi ang pagkamalalison;
Apang ang isa ka manugbalita nga mapintas pagaipadalá batok sa iya.
12 Maayo pa nga magsugata ang isa ka tawo sa isa ka oso nga babae, nga nawad-an sing totoy,
Sang sa isa ka buangbuang sa iya kabuangan.
13 Ang nagahatag sing malain tungud sang maayo,
Indi magabulag ang kalainan sa iya baláy.
14 Ang pagsugud sang kasuayon among pagbuhi sang tubig:
Busa, sa walâ pa magkinagamo ang kasuayon, bayai sia.
15 Ang nagapamatarung sa malauton, kag ang nagatagudili sang matarung,
Sila nga duha kalangil-aran kay Iehoba.
16 ¿Kay ngaa bala may bili sa kamut sang buangbuang sa pagbakal sing kaalam,
Kon walâ sia sing ihibalo?
17 Sa tanan nga dag-on nagahigugma ang abyan;
Kag natawo sia, agud nga magmangin-útud sia sang kagha.
18 Ang tawo, nga nawad-an sing ihibalo, nagapakpak sang kamut;
Nga nagapasalig sa isa sa atubangan sang iya abyan.
19 Ang nagahigugma sang paglalis, nagahigugma sang kasuayon,
Kag ang nagapataas sang iya gawang, nagapangita sing kagulub-an.
20 Ang tagiposoon nga tiko indi makakita sing kaayohan;
Kag ang malinapason sa dila, maholog sa kalainan.
21 Ang nagapanganak sang isa ka buangbuang, nagahatag sa iya sing kagha;
Kag ang amay sang buangbuang walâ sing kalipay.
22 Ang tagiposoon nga malipayon among maayo nga bulóng,
Apang ang espiritu nga maluya nagapamala sang mga tul-an.
23 Ang malauton nagakuha sa dughan sing hiphip,
Sa pagpatiko sang banas sang katadlungan.
24 Sa atubangan sang nawung sang mahibaloanon yara ang kaalam;
Apang ang mga mata sang buangbuang nagatulok tubtub sa ukbung sang duta.
25 Ang anak nga buangbuang amo ang kaakig sang iya amay,
Kag ang kapaitan sang nagpanganak sa iya.
26 Labut pa, indi maayo ang pagsilot sa matarung,
Bisan ang magpilas sa mga dunganon tungud sang ila pagkatadlung.
27 Ang nagapugung sang iya mga pololongon, nakahibalo sang kinaadman;
Kag ang may mabuut nga espiritu among tawo nga mahibaloanon.
28 Bisan pa ang buang kon maghipus, ginabilang nga maalam;
Ang nagakium sang iya mga bibig among tawo nga mahibaloanon.

18 ANG nagabulag, nagapangita sang iya handum,
Kag nagapakigbangianay sa tanan nga kaalam.
2 Ang buangbuang indi nagakalipay sa ihibalo,
Kondi sa pagpahayag *sang yara* sa iya tagiposoon.
3 Kon mag-abut ang malauton, magaabut man ang pagtamay,
Kag upud sang kalaw-ayan, ang pagpakahuya.
4 Ang mga polong sa bâbâ sang tawo among tubig nga madalum,
Kag ang tuburan sang kaalam among sapa nga nagailig.
5 Indi maayo nga magtahud sa tawo nga malain,
Sa paglubag sang *katarungan* sang paghukom.
6 Ang mga bibig sang buangbuang nagahilabut sa mga kasuayon,
Kag ang iya bâbâ nagapanawag sang mga pagbunal.
7 Ang bâbâ sang buangbuang among kalaglagan nga sa iya,
Kag ang iya mga bibig mga siod nga sa iya kalág.
8 Ang mga polong sang palasugyot subung sila sang mga kalan-onon,
Kag nagapanaug sila tubtub sa kadadalman sang tiyan.
9 Subung man ang matamad sa iya buluhaton,
Utud sia sang manuglaglag.
10 Tore nga mabakud amo ang ngalan ni Iehoba;

Sa iya magadalagan ang matarung,
kag igabutang sia sa mataas.
11 Ang mangad sang mangaran amo
ang iya banwa nga mabakud,
Kag subung sang isa ka kuta nga
mataas sa iya banta.
12 Sa walâ pa ang pagkalaglag nag-
palabilabi ang tagiposoon sang tawo;
Kag sa úna sang kadunganan, naga-
úna ang pagkamapainubuson.
13 Ang nagasabat sa walâ pa maka-
bati,
Among kabuangan kag kahuluy-an
sa iya.
14 Ang espiritu sang tawo nagasak-
dag sa iya sa iya balatian;
Apang ang masulub-on nga espiritu,
¿sin-o bala ang makapasaguli sa iya?
15 Ang tagiposoon sang tawo nga
maalam nagadangat sing kaalam,
Kag ang idulungug sang mga maalam
nagapangita sing kinaadman.
16 Ang dólot sang tawo nagapasang-
kad sa iya *sang dalan,*
Kag nagadalá sa iya sa atubangan
sang mga kadalagkuan.
17 Ang nahauna nga *nagahambal* sa
iya kaugalingon nga kasaba matarung,
Kag ang iya kasumpung nagaabut,
kag nagausisa sa iya.
18 Ang kapalaran nagabutang sing
katapusan sa mga kasaba,
Kag nagabahin sia sa mga gamhanan.
19 Ang pinasipalahan nga útud *matig-
a pa* sang isa ka banwang mabakud;
Kag ang mga kasuayon *sang mga
magulútud,* subung sang mga pintal sang
kuta.
20 Sa bunga sang bâbâ sang tawo ma-
busug ang iya tiyan;
Sa patubas sang iya mga bibig ma-
busug sia.
21 Ang kamatayon kag ang kabuhi
yara sa kagamhanan sang dila;
Kag ang mga nagahigugma sa iya,
magakalaon sang iya bunga.
22 Ang nakakita sing asawa, naka-
kita sing kaayohan;
Kag nakadangat sia sang pinaayonan
ni Iehoba.
23 Ang imol nagahambal nga may
mga pag-ampo;
Apang ang mangaran nagasabat sing
matigdas.
24 Ang tawo nga may mga abyan,
may iya sa ila nga sa kalaglagan,
Apang may isa ka abyan nga mahi-
rup pa sang isa ka útud,

19 MAAYO pa ang imol nga naga-
lakat sa iya pagkatarung,
Sang isa ka tawo nga banyaga sing
mga bibig, nga buangbuang sia.
2 Ang kalág man nga walay kinaad-
man, indi maayo;
Kag ang madalas sing paniil, maka-
salâ.
3 Ang kabuangon sang tawo naga-
patiko sang iya dalan,
Kag batok kay Iehoba nagakaakig
ang iya tagiposoon.
4 Ang mga mangad nagatipon sing
madamu nga abyan,
Apang ang imol ginabulagan sang
iya abyan.
5 Ang saksi nga butigon indi maka-
padayon nga walâ sing silot;
Kag ang nagahambal sing kabutigan,
dili makapalagyo.
6 Madamu ang mga nagaologolog sa
dunganon,
Apang ang tagsatagsa nagapakig-
abyan sa tawo nga mahatagon.
7 Ang tanan nga mga utúd sang imol
nagakaakig sa iya;
¡Labi na gid ang iya mga abyan ma-
gapalagyo sa iya!
Sia nagasunud sa ila nga *may* mga
polong, apang sila walâ na.
8 Ang nagaangkon sing kaalam, na-
gahigugma sa iya kalág;
Ang nagabantay sang ihibalo, maka-
kita sing kaayohan.
9 Ang saksi nga butigon dili paga-
kabigon nga walâ sing salâ;
Kag ang nagahambal sing kabutigan,
madula.
10 Ang kabuhi nga malipayon indi
angay sa buangbuang;
Labi na gid *indi angay* sa ulipon nga
manginginoo sang mga dunganon.
11 Ang kaalam sang tawo nagapa-
hinay sang iya kasingkal;
Kag ang iya kadunganan among pag-
pasaylo sang pagdaut *sa iya.*
12 Subung sang ngurub sang pama-
tan-on nga leon amo ang kaakig sang
hari,
Kag ang iya kalooy subung sang tun-
og sa ibabaw sang hilamon.
13 Kagha sang iya amay amo ang
anak nga buangbuang,

Kag tinolo nğa dayon, ang mğa kasuayon sang babae.
14 Ang baláy kag ang mğa mangad panublion sila sang mğa ginikanan,
Apang kay Iehoba nagagikan ang but-anan nğa babae.
15 Ang katamad nagaholog sang tawo sa hamook nğa katologon;
Kag ang kalág nğa matamad pagagutumon.
16 Ang nagabantay sang sogo, nagabantay sang iya kalág;
Apang ang nagatamay sang iya mğa dalanon, mapatay.
17 Ang nagahikalooy sa nawad-an, nagapahulam kay Iehoba,
Nğa magahatag sang balus sa iya.
18 Siloti ang imo anak sa may paglaum pa;
Apang ayaw pagpainita ang imo kalág sa pagpatay sa iya.
19 Ang daku sing kaakig magadalá sang silot;
Kag kon luwason mo sia, pagahimoon mo ini liwat.
20 Pamatii ang laygay, kag batuna ang pagsabdong,
Agud nğa magmaalam ka sa imo palaabuton.
21 May madamu nğa mğa tinutuyo sa tagiposoon sang tawo,
Apang ang laygay ni Iehoha amo ang magapadayon.
22 Ang kalawilihan sang tawo amo ang iya pagkamaayo;
Kag maayo pa ang imol, sang tawo nğa butigon.
23 Ang kahadluk kay Iehoba nagadulong sa kabuhi;
Kag *upud sini* magakabuhi sia nğa busug,
Kag indi sia pagaduawon sang kalautan.
24 Ang matamad nagaloog sang iya kamut sa pingan,
Kag bisan pa sa iya bâbâ indi niya pagdalhon liwat.
25 Pilasa ang mayubiton, kag ang kulangkulang makapanğaman;
Sabdonğa ang mahangponon, kag magahanğup sia sing kinaadman.
26 Ang nagalaglag sa iya amay, kag nagapapalagyo sa iya ilóy,
Among anak nğa nagapakahuya, kag nagahakut sing timulang.
27 Untat-ka, anak ko, sa pagpamati sing pagtolon-an,
Nğa nagapatalang sa imo sang mğa polong sang kinaadman.
28 Ang malauton nğa saksi nagayubit sang paghukom,
Kag ang bâbâ sang mğa malauton nagahalunhoñ sang kalainan.
29 Sa mğa mayubiton may naaman na nğa mğa silot;
Kag mğa bunal nğa sa mğa likod sang mğa buangbuang.

20 ANG alak among mayubiton, ang ilimnon nğa makahulubug among manugpagahud;
Kag bisan sino nğa sa iya magpasayup, indi maalam sia.
2 Ang kakugmat sa hari, subung sang nğurub sang pamatan-on nğa leon;
Ang nagapaakig sa iya, makasalâ batok sa iya kaugalinğon nğa kalág.
3 Kadunganan sang tawo amo ang pagbiya sang iya kasuayon;
Apang ang tanan nğa buangbuang magapatig-a sing hunğud.
4 Ang matamad walâ magadaro banğud sang ka tugnaw;
Sa ani magapanğayo sia, kag indi sia *makakita.*
5 Ang laygay sa tagiposoon sang tawo among tubig nğa madalum,
Apang ang tawo nğa mahangponon nagapanag-ub sa iya.
6 Madamu nğa mğa tawo nagabantala ang tagsatagsa sang iya kaayo;
Apang ang tawo nğa matinumanon, ¿sin-o bala ang makakita sa iya?
7 Ang matarung nğa nagalakat sa iya katarung,
Magamanğinbulahan ang iya mğa anak sa olehe niya.
8 Ang hari nğa nagalingkod sa lingkoran sang hulukmanan,
Nagapaayag sang tanan nğa kalainan tunğud sang iya panuluk.
9 ¿Sin-o bala ang sarang makasiling: "Ako nagtinlo sang akon tagiposoon,
Matinlo ako sang akon salâ?"
10 Duha ka timbanğan, kag duha ka sulukban,
Duha sila ka mğa butang nğa kalanğil-aran ni Iehoba.
11 Bisan pa ang pamatan-on nagapakilala sa iya mğa binuhatan,
Kon matinlo ang iya kagawian kag kon matadlung sia.

12 Ang idulunğug nğa nagapamati, kag ang mata nğa nagatulok,
Ginbuhat ni Iehoba sila nğa duha.
13 Ayaw paghigugmaa ang katologon, agud indi ka magimol;
Muklata ang imo mğa mata, kag mabusug ka sang tinapay.
14 "Malain, malain," siling sang nagabakal;
Apang sa nakatalikod na, nagadayaw sia.
15 May bulawan, kag madamu nğa mğa mutya;
Apang ang mğa bibig nğa maalam among huyas nğa malahalon.
16 Kuhaa sa iya ang iya panapton, kay nagpasalig sia sa isa;
Kag panğayoan sia sing inugpalig-on banğud sang mğa dumuluong.
17 Ang tinapay sa kabutigan among manamit sa tawo,
Apang sa olehe ang iya bâbâ mapunô sing batobató.
18 Ang mğa tinotuyo nagabakud tunğud sang laygay;
Busa himoa ang inaway nğa may kabut-anan.
19 Ang nagapanugyot, nagapahayag sang tinago;
Busa, ayaw ka paghilabut sa may bibig nğa bukâ.
20 Ang nagapakamalain sa iya amay kon sa iya ilóy,
Ang iya suga pagapalonğon sa manğitnğit nğa kadudulman.
21 Ang panublion nğa madanğat sa madali sa kamunoan,
Ang iya kaolehian indi pagpakamaayohon.
22 Indi ka magsiling: "Ako magatimalus sang kalainan;"
Hulata si Iehoba kag sia magaluwas sa imo.
23 Ang duha ka itilimbang kalanğilaran ni Iehoba,
Kag ang malimbonğon nğa timbanğan indi maayo.
24 Ang mğa tikang sang mğa tawo ginadul-ong ni Iehoba;
Kag ang tawo ¿paano ang paghanğup niya sang iya dalan?
25 Siod sa tawo ang pagdalidali *sing panaad* nğa balaan,
Kag sa tapus na ang mğa pagpanaad, magapanğusisa.
26 Ang hari nğa maalam nagaayag sang mğa malauton,
Kag sa ibabaw nila ginapatiyob ang aliling *sa pakaras.*
27 Ang espiritu sang tawo amo ang sulo ni Iehoha,
Nğa nagausisa sang tanan nğa mğa tinago sang kasudlan.
28 Ang kalooy kag ang kamatooran magmanugbantay sa hari;
Kag sa pagkalooy nagpalig-on sang iya lingkoran nğa harianon.
29 Ang himaya sang mğa pamatan-on among iya kusug,
Kag ang puni sang mğa tigulang ang mğa uban.
30 Ang mğa bunal nğa nagapilas, mğa bulóng sila nğa sa malauton;
Subung man ang mğa bunal nğa nagalambut sa kaidadalman sang kasudlan.

21 SUBUNG sang mğa ilig sang tubig, amo ang tagiposoon sang hari sa kamut ni Iehoba;
Sia nagabuyok sa iya sa tanan nğa luyag niya.
2 Ang tanan nğa mğa dalan sang tawo matadlung sa iya kaugalinğon nğa mğa mata;
Apang si Iehoba nagatimbang sang mğa tagiposoon.
3 Ang maghimo sing katarunğan kag sing katadlunğan,
Amo ang nahamut-an ni Iehoba sing labi pa sang halad.
4 Ang pagkamatinaastaason sangmğa mata kag pagpahabok sa tagiposoon,
Ining sulo sang malauton, salâ sia.
5 Ang mğa katuyo-an sang mapisan nagapadulong lamang sa kabuganaan;
Apang ang tanan nğa madalas *nagadalagan* lamang sa kaimolan.
6 Ang pagtipon sing mğa mangad may dila nğa butigon,
Among alisnğaw nğa nagakapanas: ini sila nagapanğita sang kamatayon.
7 Ang pagkalugos sang mğa malauton nagasabnit sa ila,
Kay indi sila maluyag maghimo sang kaulay.
8 Ang tawo, nğa ang iya dalan tiko manğindumuluong *sa maayo,*
Apang ang binuhatan sang matinlo matadlung.
9 Ang pagpuyô sa isa ka suuk sang atup,
Among labing maayo nğa sa isa ka daku nğa baláy upud ang isa ka babae nğa makiawayon.

10 Ang kalág sang malauton nagahandum sang malain;
Ang iya isigkatawo indi nakakita sing pinaayonan sa iya mga mata.
11 Kon ang mayubiton pagsilotan, ang kulangkulang nagamaalam;
Kag kon ton-an ang maalam, nagabaton sia sing kinaadman.
12 Ang matarung nagapapanilag sang baláy sang malauton;
Ang Dios nagapalugdang sang mga malauton sa kalaglagan.
13 Ang nagapabungul sang pagtuaw sang makalolooy,
Sia man magatuaw kag indi sia pagapamatian.
14 Ang dólot sa tago nagapahangup sang kasingkal,
Kag ang hatag nga lukip *nagapalugpay* sang kaakig nga mabaskug.
15 Kalipay sa matarung ang paghimo sing matadlung,
Apang kalaglagan ang pagbutang sa buhat sang kalainan.
16 Ang tawo nga nagatalang sa dalan sang ihibalo,
Magapahuway sia sa katilingban sang mga minatay.
17 Ang nagahigugma sang kalingawan, nangin-imol sia;
Kag ang naghigugma sang alak kag sang lana, indi magmangaran.
18 Ang malauton ginagamit subung nga gawad tungud sang matarung,
Kag ang mabudhion, sa baylo sang mga matadlung.
19 Maayo pa ang nagapuyô sa isa ka duta nga hanayak,
Sang upud sang babae nga maawayon kag maakigon.
20 Ang mangad nga hingamohon kag lana yara sa puluy-an sang maalam;
Apang ang tawo nga buangbuang nagatolon sa ila.
21 Ang nagasunud sang katarungan kag sang pagkalooy,
Makakita sing kabuhi, sing katarungan kag sing himaya.
22 Ang maalan nagasaka sa banwa sang mga maisug,
Kag ginapapaubus niya ang kabakuran sang iya pagsalig.
23 Ang nagabantay sang iya bâbâ kag sang iya dila,
Nagabantay sa iya kalág sa kalisdanan.
24 Ang palabilabihon kag matinaastaason ginahingalanan nga mayubiton:
Nga nagabuhat sa pagsagmit sang palabilabi.
25 Ang handum sang matamad nagapatay sa iya,
Kay ang iya mga kamut nagadumili sa pagpangabudlay.
26 Sa bug-os nga adlaw nagakaibug kag nagakaibog sia,
Apang ang matarung nagahatag sa walay pagpugung.
27 Ang halad sang mga malauton kalangil-aran:
¡Labi na gid, kon sa malain nga katuyoan ang iya paghalad!
28 Ang saksi nga butigon madula;
Apang ang tawo nga nagapamati, nagadayon sa iya pinolongan.
29 Ang tawo nga malauton nagapatig-a sang iya nawung;
Apang ang matadlung, nagapalig-on sang iya dalan.
30 Walâ sing kaalam, bisan may ihibalo,
Bisan may laygay, batok kay Iehoba.
31 Ang kabayo nahanda na nga sa adlaw sang inaway,
Apang ang pagdaug iya ni Iehoba.

22 ANG kabantugan pinasulabi sang daku nga mangad;
Kag ang bugay labing mahal sang pilak kag sang bulawan.
2 Ang mangaranon kag ang imol nagakilitaay sila;
Sila nga tanan ginbuhat ni Iehoba.
3 Ang sampaton nagatan-aw sang malain kag nagapanago;
Apang ang mga kulangkulang, nagaúna kag nagabayad sila sang silot.
4 Ang katapusan sang pagkamapainubuson among kahadluk kay Iehoba,
Ang mangad, ang himaya kag ang kabuhi.
5 May mga tunok kag mga siod sa dalan sang tawo nga tiko;
Ang nagabantay sang iya kalág, magapalayô sa ila.
6 Tudloi ang pamatan-on, sono sang dalan nga iya pagalaktan;
Kag bisan pa magtigulang sia, indi sia magatalikod sa iya.
7 Ang mangaranon nagaginoo sa mga imol;
Kag ang magpanghulam, alagad sia sang nagpahulam.

8 Ang nagatanum sing kalautan, kalalat-an ang pag-anihon niya;
Kag ang patok sang iya kaakig may katapusan.
9 Ang may mata nḡa maloloy-on, pagapakamaayohon,
Kay nagahatag sia sang iya tinapay sa nasit-an.
10 Tabuga ang mayubiton, kag ang kaawayon magagowa,
Kag magauntat ang kasaba kag ang pagpakahuya.
11 Ang nagahigugma sang katinlo sa tagiposoon,
Kag may bugay sa iya bibig manḡinabyan sang hari.
12 Ang mḡa mata ni Iehoba nagatatap sang kinaadman;
Apang sia nagabungkag sang mḡa polong sang mabudhion.
13 Ang matamad nagasiling: "Ang leon yara sa gowa;
Sa tunḡâ sang mḡa dalan pagapatyon ako."
14 Boho nḡa madulum amo ang bâbâ sang mḡa dumuluong nḡa babae;
Yadtong batok sa iya may kaakig, si Iehoba maholog sa iya.
15 Ang kabuanḡan nagaid sa tagiposoon sang pamatan-on;
Apang ang patok sang pagbadlong makapahilayo sa iya.
16 Ang nagapigos sa nasit-an sa pagpadamu sang iya,
Kag nḡa nagahatag sa mangaranon lamang, magamanḡinimol sia.

Mḡa malip-ot nḡa mḡa wali sa mḡa maayo nḡa pamatasan nahanunḡud sang sarisari nḡa mḡa butang.

17 Ihuyog ang imo idulunḡug kag pamatii ang mḡa polong sang mḡa maalam,
Kag ibutang ang imo tagiposoon sa akon kaalam.
18 Kay butang nḡa kalahamut-an, kon tagoon mo sila sa imo sulúd,
Kag nḡa tinḡub gid mahanda sila sa imo mḡa bibig.
19 Agud nḡa ang imo pagsalig manḡin sa kay Iehoba,
Ginpahibalo ko sila karon sa imo man, hoo, sa imo gid.
20 ¿Walâ ko bala pagisulat sa imo ang labing maayo nḡa mḡa butang
Nahanunḡud sa mḡa laygay kag sa kinaadman,
21 Sa pagpahibalo sa imo sang kamatooran, sang mḡa pinolonḡan nḡa matuud,
Agud nḡa sarang ka makasabat tunḡud sang mḡa pinolonḡan nḡa matuud, sa mḡa nagapadalá sa imo.
22 Indi ka magpanḡawat sa imol, kay imol sia;
Bisan pagdugmokon mo ang masulubon sa gawang *sang banwa*;
23 Kay si Iehoba magahukom sang kasaba nila,
Kag pagahublasan niya sang kalág yadtong mḡa naghublas sa ila.
24 Indi ka makigimpon sa tawo nḡa maakigon,
Bisan sa tawo nḡa may kaakig magbuylog ka,
25 Basi pa makatoon ka sang iya mḡa banas,
Kag makabaton ka sing siod nḡa sa imo kalág.
26 Indi ka magmanḡindira sa tunḡâ sang mḡa nagapakpak sang kamut,
Sa tunḡâ sang mḡa nagapalasalig sang mḡa utang.
27 Kon walâ ka sing sarang nḡa inugbayad,
¿Kay nḡaa bala kuhaon nila ang banig nḡa higdaan mo?
28 Indi ka maglakbang sang daan nḡa dulunan,
Nḡa ginbutang sang imo mḡa ginikanan.
29 ¿Nakakita ka bala sing tawo nḡa maukud sa iya buluhaton?
Sa atubanḡan sang mḡa hari magapahayag sia;
Walâ sia didto sa atubanḡan sang mḡa kubus sing kahimtanḡan.

23 KON maglinkod ka sa pagkaon upud sang isa ka manuggahum,
Talupanḡda sing maayo ang yara sa imo atubanḡan:
2 Ibutang mo ang sundang sa imo totonlan,
Kon tawo ikaw nḡa sobok.
3 Indi mo pagkaibugan ang iya mḡa sud-an nḡa manamit,
Kay kalan-on sila nḡa malimbonḡon.
4 Indi ka magpanḡabudlay sa pagpamangad;
Untat ka sang imo mḡa banta.

5 ¿Ibutang mo bala ang imo mḡa mata sa indi amo?
Kay ang mḡa *mangad* nagahimo sing mḡa pakpak sa iya; subung sang agila magalupad sila sa mḡa lanḡit.
6 Indi ka magkaon sang tinapay sang may mata nḡa malauton,
Bisan magkaibug ka sang iya mḡa sud-an nḡa manamit;
7 Kay sono sang iya pakamahal sa iya kalág, amo sia.
"Kaon kag uminum," magasiling sia sa imo,
Apang ang iya tagiposoon walâ sa imo.
8 Ang hunḡit nḡa ginakaon mo, pagaisuka mo,
Kag madula mo ang imo mḡa malolo nḡa mḡa polong.
9 Indi ka maghutik sa mḡa idulunḡug sang buangbuang;
Kay pagatamayon niya ang kabutanan sang imo mḡa tinotuyo.
10 Indi ka maglakbang sa daan nḡa dulunan,
Bisan magsulúd ka sa palanḡumhan sang mḡa ilo;
11 Kay ang mamamawi nila makusug:
Nḡa sia magaapin sang kasaba nila batok sa imo.
12 Ibutang ang imo tagiposoon sa tinon-an,
Kag ang imo mḡa idulunḡug sa mḡa pinolonḡan sang kinaadman.
13 Ayaw pagdumilii ang pagbadlong sa pamatan-on;
Kon bunalon mo sia sang bilogon, indi mamatay.
14 Ikaw magapilas sa iya sing bilogon,
Kag pagabawion mo ang iya kalág sa inpierno.
15 Anak ko, kon ang imo tagiposoon maalam kūnta,
Ang akon man tagiposoon magakalipay.
16 Ang akon mḡa kasudlan magakasadya man,
Kon ang imo mḡa bibig maghambal sing butang nḡa matadlung.
17 Indi magkahisa ang imo tagiposoon sa mḡa makasasalâ,
Hinonoo *magpadayon* ka sa tanan nḡa dag-on sa kahadluk kay Iehoba.
18 Kay, sa pagkamatuud gid, may palaabuton,
Kag ang imo paglaum indi pagutdon.
19 Pamati-ka, anak ko, kag magmaalam-ka,
Kag dumalahi ang imo tagiposoon sa dalanon.
20 Indi ka didto sa tunḡâ sang mḡa palainum sing alak,
Bisan sa tunḡâ sang mḡa palakaon sing unud;
21 Kay ang palainum kag ang palakaon magaimol sila.
Kag ang katuyo magapapanaput sa ila sing panapton nḡa gision.
22 Pamatii ang imo amay, nḡa nagpanḡanak sa imo;
Kag indi pagtamaya ang imo ilóy kon magtigulang sia.
23 Bakla ang kamatooran, kag indi mo sia igbaligya,
Ang kaalam, ang tinon-an kag ang ihibalo.
24 Magakasadya ang amay sang matarung;
Kag ang magpanḡanak sa isa ka maalam magakalipay tunḡud sa iya.
25 Magkalipay ang imo amay, subung man ang imo ilóy,
Kag magkasadya ang babae nḡa nagpanḡanak sa imo.
26 Ihatag sa akon, anak ko, ang imo tagiposoon,
Kag magpalahamuut ang imo mḡa mata sa akon mḡa dalanon;
27 Kay bobon nḡa madalum amo ang bigaon,
Kag bobon nḡa makitid ang dumuluong nḡa babae.
28 Sia man nagapamanḡan subung sang makawat,
Kag nagapadamu sang kadamuon sang mḡa mabudhion sa tunḡâ sang mḡa tawo.
29 ¿Sa kay sin-o bala ang mḡa panghayhay? ¿sa kay sin-o bala ang kasakit?
¿Kay sin-o bala ang kasuayon? Sa kay sin-o bala ang panumbung?
¿Sa kay sin-o bala ang mḡa pilas sa walay kabangdanan?
¿Sa kay sin-o bala ang pagpalamula sang mḡa mata?
30 Sa mḡa maluyagon kaayo sang alak,
Sa mḡa nagakaladto sa pagpanḡita sing alak nḡa sinamo.
31 Indi ka magtulok sa alak kon nagapamulapula,
Kon nagamutya sia sa tagayan,
Kon nagailig nḡa matanlas gid;

32 Apang sa katapusan magakagat sia subung sang man-ug,
Kag magasudlot subung sang dalitan nga man-ug.
33 Ang imo mga mata magatan-aw sang mga dumuluong nga babae,
Kag ang imo tagiposoon magahambal sing mga *butang* nga malinapason.
34 Kag magamanginsubung ka sang nagahamyang sa alibutud sang dagat,
Kon subung sang nagahamyang sa ukbung sang isa ka palo sang sakayan.
35 Kag *magasiling ka*: "Ginpilas nila ako, kag walâ ako magbatyag sing kasakit;
Ginbunal nila ako, kag walâ ako makabatyag sing ano man.
¿San-o bala magmata ako? Pangitaon ko pa ini liwan."

24 INDI ka magkahisa sa mga tawo nga malain,
Bisan maghandum ka sa pagúpud sa ila;
2 Kay ang ila tagiposoon nagapamalandong sa pagpigos,
Kag kasakit ang ginahambal sang ila mga bibig.
3 Sa kaalam pagapatindugon ang baláy,
Kag sa ihibalo pagapalig-onon;
4 Kag tungud sa kinaadman pagapunon ang mga hulut
Sang tanan nga kaayohan nga mahal kag makapahamuut.
5 Ang tawo nga maalam makusug,
Kag ang tawo nga makinaadmanon nagapalig-on sang iya kagamhanan;
6 Kay tungud sang kabut-anan magapakigaway ka nga may kapuslanan sa imo,
Kag ang pagdaug yara sa kadamuan sang mga manuglaygay.
7 Ang kaalam lakas ka mataas nga sa buangbuang,
Sa gawang sang *banwa* indi sia magbukâ sang iya bâbâ.
8 Sa nagapasuhot sa paghimo sing malain,
Pagatawgon sia nga tawo nga manugpasuhot.
9 Ang pagpasuhot sang kabuangan among salâ;
Kag kalangil-aran sa mga tawo ang mayubiton.
10 Kon magluya ka sa adlaw sang kabudlayan,
Ang imo kusug pagabuhinan.
11 Bawia ang mga ginapanguyud sa kamatayon,
Kag tabangi ang mga nagalakat, nga nagakadusmodusmo sa pulugutan.
12 Kon magsiling ka: Sa pagkamatuud gid walâ kami makahibalo sini;
¿Indi bala mahangup sang nagatimbang sang mga tagiposoon?
Kag ang nagabantay sa iya kalág, ¿walâ bala sia makahibalo?
Kag ¿indi bala pagaihatag niya sa tawo, sono sang iya mga binuhatan?
13 Anak ko, kaon-ka sang dugos, kay maayo;
Kag ang nagatolo sa udlan manginmatam-is sa imo alingagngag.
14 *Magamanginamo ini* nga sa imo kalág, kon makakilala ka sang kaalam:
Kon makita mo sia, nagaangkon ka sing palaabuton,
Kag ang imo paglaum indi mautúd.
15 Ayaw pagput-i, malauton, ang puluy-an sang matarung,
Bisan paghapayon-mo ang iya palahuwayan.
16 Kay mapukan sing makapito ang matarung, kag nagabangon liwan,
Apang ang mga malauton nagakasandad sa kalainan.
17 Kon mapukan ang imo kaaway, ayaw ka pagkalipay;
Kag kon makasandad sia, indi magkasadya ang imo tagiposoon,
18 Basi pa kon makita ini ni Iehoba, kag indi makapahamuut sa iya,
Kag pabalikon niya ang iya kaakig gikan sa iya.
19 Indi ka magkaakig bangud sa mga malauton,
Bisan magkahisa ka sa mga malauton;
20 Kay sa malain walâ sing palaabuton:
Ang lamprahan sang mga malauton pagapalongon.
21 Kahadluk-ka, anak ko, kay Iehoba kag sa hari;
Kag ayaw ka pagpakigimpon sa mga maliwanon.
22 Kay sa hinali magatindug ang ila kalalat-an;
Kag ang kalaglagan nila nga duha ¿sin-o bala ang nakahibalo?
23 Yari man karon ang mga polong sang mga maalam:
Ang pagpasulabi sing mga tinawo sa hulukmanan, indi maayo.

24 Ang magsiling sa malauton: "Matarung ka,"
Ang mga banwa magapanghimalaut sa iya, kag ang kabanwaanan magakangil-ad sa iya;
25 Apang ang mga nagasabdong sa iya may kaayohan sila,
Kag sa ibabaw nila magaabut ang pagpakamaayo nga kaayohan.
26 Nagahaluk sang mga bibig
Ang nagasabat sing mga angay nga polong.
27 Ihanda ang imo buluhaton sa gowa
Kag iaman-mo ini nga sa imo sa latagon;
Kag sa olehe magapatindug ka man sang imo baláy.
28 Indi ka magmanginsaksi nga walâ sing kabangdanan batok sa imo isigkatawo,
Bisan paglimbongan-mo sang imo mga bibig.
29 Indi ka magsiling: "Subung sang ginhimo niya sa akon, amo man ang akon pagahimoon sa iya;
Pagaihatag ko sa tawo ang *bayad* sono sang iya binuhatan."
30 Nag-agi ako sa luyo sang palangumhan sang tawo nga matamad,
Kag sa luyo sang kaubasan sang tawo nga nawad-an sing ihibalo;
31 Kag yari karon, nga talaptap na ang pagtúbô sang mga tunok,
Dalamo na ang naglukup sa iya kadaygan,
Kag ang iya kudal nga bató napukan na.
32 Kag sang pagkakita ko sini, nagpamalandong ako,
Nagtulok ako kag nakatoon ako:
33 Diyotay nga katologon, diyotay nga katuyo,
Diyotay nga pagsampaway sang mga kamut sa pagpahuway,
34 Kag magaabut subung sang buyong ang imo kaimolan,
Kag ang imo kinahanglan subung sang tawo nga lupit.

Iban pa nga mga hulubaton ni Salomon.

25 YARI man karon ang mga hulubaton ni Salomon, nga ginhuwad sila sang mga tawo ni Esekias, nga hari sa Iuda.
2 Himaya sang Dios amo ang pagtago sing mga butang,
Apang himaya sang mga hari amo ang pagusisa sang mga butang.
3 Ang kataason sang mga langit, kag ang kadadalman sang duta,
Kag ang tagiposoon sang mga hari, walâ sing katungkaran.
4 Kuhaa ang mga buay sa pílak,
Kag magagowa ang isa ka suludlan nga sa manugtunaw.
5 Ipalayô ang malauton sa atubangan sang hari,
Kag ang iya lingkoran nga harianon magabakud sa katarungan.
6 Indi ka magpadayaw sa atubangan sang hari,
Bisan maglingkod ka sa duug sang mga kadalugkuan.
7 Kay maayo pa nga silingan ka: "Saka-ka diri,"
Nga pagpapanaugon ka sa atubangan sang dunganon,
Nga ginatulok sang imo mga mata.
8 Indi ka magpakigkasaba sing dasodaso,
Basi pa indi ka makahibalo sang pagabuhaton mo sa katapusan,
Sang pagpakahuy-an ka na sang imo isigkatawo.
9 Apini ang imo kasaba batok sa imo isigkatawo,
Kag indi mo igbutyag ang tinago sang iban,
10 Basi pa pagmulayon ka sang makabati,
Kag ang imo kahuluyan indi mapauli.
11 Mansanas nga bulawan sa buluhaton nga linala sa pílak
Amo ang polong nga pinolong sa angay nga dag-on.
12 Singsing nga bulawan kag huyas nga bulawan nga ulay,
Amo ang manugsabdong nga maalam sa idulungug nga matinumanon.
13 Subung sang katugnaw sang niebe sa dag-on sang ani,
Amo ang manugtunda nga matutum nga sa nagapadalá sa iya;
Kay nagapabugnaw sia sang kalág sang iya agalon.
14 Mga gal-um kag hangin, apang indi ulan,
Amo ini ang tawo nga nagadayaw sing butig sa pagkaalwan.
15 Sa inanay sa kaakig nadaug ang dunganon,
Kag ang dila nga mahomok nagaboong sang mga tul-an.

16 ¿Nakakita ka bala sing dugos? Kan-a ang tuman lang sa imo,
Basi pa kon butlaon ka sa iya, kag isuka mo sia.
17 Haganhagana ang imo tiil sa baláy sang imo kasilingan,
Basi pa kon tak-an sia sa imo kag pagkaakigan ka niya.
18 Ang pakang, ang hinganiban kag baslay nga mataliwis,
Amo ang tawo nga nagasaksi sing butig batok sa iya isigkatawo.
19 Ngipon nga boong kag tiil nga madalin-ason,
Amo ang pagsalig sa mabudhion sa adlaw sang kalisdanan.
20 Ang nagakanta sing mga kalantahon sa tagiposoon nga masulub-on,
Subung sia sang nagauba sang panapton sa dag-on sang tugnaw,
Kon sang nagaula sing langaw sa ibabaw sang soda.
21 Kon gutumon ang nagadumut sa imo, pakaona sia sing tinapay;
Kag kon ginauhaw sia, hatagi sia sing tubig;
22 Kay mga baga ang pagatiponon mo sa ibabaw sang iya olo,
Kag si Iehoba magabayad sini sa imo.
23 Ang hangin sa Aminhan nagapaulan,
Kag *subung man* ang dila nga malibakon nagahimo sing nawung nga maakigon.
24 Maayo pa ang magpuyô sa isa ka suuk sang atup.
Sang sa isa ka daku nga baláy upud sang isa ka babae nga maawayon.
25 Subung sang mabugnaw nga tubig nga sa kalág nga nauhaw,
Amo ang maayong balita nga nagahalín sa malayô nga duta.
26 Tuburan nga malubug kag tubud nga mahigko
Amo ang matarung nga nagakadanlog sa atubangan sang malauton.
27 Ang pagkaon sing madamu nga dugos, indi maayo,
Kag ang pagpangita sing kaugalingon nga himaya among lulan.
28 Banwa nga ginuba kag walâ sing kuta,
Among tawo nga walâ magabutang sing pagpugung sa iya espiritu.

26 SUBUNG sang niebe sa tingadlaw, kag subung sang ulan sa tig-alani,
Sa sini indi angay sa buangbuang ang himaya.
2 Subung sang maya sa iya paglibotlibot, subung sang salimbabatang sa iya paglupad,
Amo ini ang pagpakamalaut nga walâ sing kabangdanan walâ magaabut.
3 Ang tagsaon nga sa kabayo, ang sukima nga sa asno,
Kag ang bilogon nga sa mga likod sang mga buangbuang.
4 Indi ka magsabat sa buangbuang sono sang iya kabuangan,
Agud nga indi ka man magmangin-subung sa iya.
5 Sabta ang buangbuang, sono sang iya kabuangan,
Agud indi sia maghunahuna nga maalam sa imo mga mata.
6 Nagautúd sang mga tiil, nagainum sang iya ikadaut
Ang nagapadalá sing balita sa kamut sang isa ka buangbuang.
7 Ang mga paa sang piang nagakabit;
Amo man ini ang isa ka hulubaton sa bâbâ sang mga buangbuang.
8 Subung sang nagagapus sang bató sa halabyug,
Amo ang paghatag sing himaya sa buangbuang.
9 Subung sang sanga nga tunukon nga binayaw sa kamut sang hubug,
Amo man ang isa ka hulubaton sa bâbâ sang mga buangbuang.
10 Ang manugpana nga nagapilas sang tanan,
Amo man ang nagahinakay sa buangbuang kag nagahinakay sa mga tiyogtiyog.
11 Subung sang ido nga nagabalik sa iya suka,
Amo man ang buangbuang nga nagaliwanliwan sang iya kabuangan.
12 ¿Nakakita ka bala sing isa ka tawo nga maalam sa iya kaugalingon nga mga mata?
Labi nga may paglaum sa isa ka buangbuang sang sa iya.
13 Nagasiling ang matamad: "May isa ka leon nga nagangurub sa dalan;
May isa ka leon sa tungâ sang mga dalanon."
14 Subung nga ang gawang nagabalikbalik sa iya tulungtungan
Amo man ini ang matamad sa ibabaw sang iya higdaan.

15 Ang matamad nagakamlut sang iya kamut sa pingan,
Apang ginabudlay sia sa pagpabalik sini sa iya sa bâbâ.
16 Labi pa nĝa maalam ang matamad sa iya kaugalinĝon nĝa mata,
Sang iban nĝa pito nĝa nagasabat nĝa may maayo nĝa ihibalo.
17 Subung sang nagadakup sa mĝa dalungan sang isa ka ido,
Amo ang nagakaakig sa kasaba nĝa indi iya, sang nagaagi sia.
18 Subung sang buang nĝa ginaugtan, nĝa nagahaboy sing mĝa agipo nĝa nagadabdab,
Sing mĝa baslay kag sang kamatayon,
19 Amo ini ang tawo nĝa nagalimbong sa iya isigkatawo,
Kag nĝa nagasiling: "¿Wala ako bala paghampanĝi?"
20 Sa makulanĝan ang gatong, magapalong ang kalayo;
Kag diin nĝa walâ sing palasugyot, nagauntat ang binanĝig.
21 Subung sang uling nĝa sa mĝa baga, kag subung sang gatong nĝa sa kalayo,
Amo man ang tawo nĝa maawayon sa pagpadabdab sang kasaba.
22 Ang mĝa polong sang mĝa palasugyot subung sila sang mĝa sud-an nĝa manamit,
Kag nagapanaug sila tubtub sa alibutud sang tiyan.
23 Subung sang buay sang pílak nĝa nagalapta sa lanĝalanĝa,
Amo man ang mĝa bibig nĝa mainiton kag ang tagiposoon nĝa madauton.
24 Sa iya mĝa bibig ang nagadumut, nagahilum;
Kag sa sulúd niya nagatipon sia sing limbong.
25 Kon maghambal sia sing mainabyanon gid, ayaw sia pagpatiha,
Kay pito ka kalangil-aran yara sa iya tagiposoon.
26 Ang dumut ginatago sa idalum sang balibad;
Sa katilingban mabuksan ang iya kalautan.
27 Ang magkutkut sing boho, maholog sia sa iya;
Kag ang bató magabalik sa nagapaligid sa iya.
28 Ang dila nĝa butigon nagadumut sa ginapilasan niya,
Kag ang bâbâ nĝa maoloolohon nagakabangdanan sang kalaglag.

27 INDI ka mag-andak sang adlaw nĝa buas;
Kay walâ ka makahibalo nĝa kon ano ang isa ka adlaw magapatubas.
2 Magdayaw sa imo ang iban, kag indi ang imo bâbâ,
Ang dumuluong, kag indi ang imo mĝa bibig.
3 Mabug-at ang bató, kag mabug-at nĝa lulan ang balas;
Apang ang kaakig sang kulangkulang labi pa ka bug-at sa ila nĝa duha.
4 Kon mapintas ang kaakig kag mahinaw-ason ang kasingkal;
¿Sino bala ang nagatindug sa atubanĝan sang kahisa?
5 Maayo pa ang hayag nĝa pagsabdong,
Sang tinago nĝa gugma.
6 Ang mĝa pilas nĝa nahimo sang nagahigugma, nagagikan sa pagkatutum;
Kag ang nĝa haluk sang nagadumut mĝa masunsun.
7 Ang kalág nĝa busug nagasikway sang udlan sang dugos;
Apang sa kalág nĝa gutum ang tanan nĝa mapait, matam-is.
8 Subung sang pispis nĝa nagatalangtalang sa malayô sa iya pugad,
Amo ini ang tawo nĝa nagatalangtalang malayô sa iya duug.
9 Ang ihalaplas kag ang pahamut nagalipay sa tagiposoon;
Amo man ang katam-is sang isa ka abyan nĝa ang iya laygay nĝa tinagiposoon.
10 Ayaw pagbayai ang imo abyan, bisan ang abyan sang imo amay;
Kag indi ka magsulúd sa baláy sang imo útud sa adlaw sang imo kalalat-an.
Maayo pa ang kasilinĝan nĝa malapit sang útud nĝa malayô.
11 Magamaalam ka, anak ko, kag pakalipaya ang akon tagiposoon;
Kag may polong ako sa pagsabat sa magapasipala sa akon.
12 Ang mainamanon nagatan-aw sang malain kag nagapanago;
Apang ang mĝa kulangkulang nagaúna kag nagabaton sila sang daut.
13 Kuhaa ang panapton sang nanĝinmanugpasalig sa iban,

Kag kuhai sing inugpalig-on ang *manugpasalig* sa babae nğa dumuluong;
14 Kon ang isa magpakamaayo sa iya abyan sa mataas nğa tinğug, nğa nagabanğon sing aga pa gid,
Pagaisipon ini sa iya nğa pagkamalaut.
15 Dayon nğa tolo sa adlaw gid sang ulan,
Kag ang babae nğa makiawayon, nagaanğay sila nğa duha.
16 Ang nagapugung sa iya, nagapugung sang hanğin,
Kag ang iya kamut nğa too nagakita sing lana.
17 Ang salsalon sa salsalon nagatalum,
Kag ang tawo nagapatalum sang nawung sang iya abyan.
18 Ang nagabantay sang igera magakaon sang iya bunğa,
Kag ang nagabantay sa iya ginoo, pagapadungan sia.
19 Subung sang, sa tubig, ang isa ka nawung *magakaanğay sa* isa ka nawung,
Amo ini ang tagiposoon sang tawo, sa tawo.
20 Ang lulubnğan kag ang kapahamakan indi nğa mas-a magkalabusug;
Amo ini ang mğa mata sang tawo nğa walâ sing kabulusgan.
21 Ang tunawan nğa sa pílak, kag ang dapog nğa sa bulawan;
Manğinsubung unta ang tawo nğa sa bâbâ sang nagapadayaw sa iya.
22 Kon pagbayhon mo ang buangbuang sa isa ka losong nğa may hal-o,
Sa tnnğâ sang uyas nğa binayo,
Indi magapalayô sa iya ang iya kabuanğan.
23 Magkilala-ka sing maayo sang buyhon sang imo mğa obeha,
Kag magtalupanğud ka sa mğa pinanong;
24 Kay indi nğa sa gihapon ang mğa bahandi,
Kag bisan pa ang purungpurung manğinsa kaliwatan kag sa kaliwatan.
25 Ginapadalá ang bunğalon, kag nagapakita ang hilamon,
Kag ginatipon ang mğa gamhon sa mğa kabukiran.
26 Ang mğa kordero manğin sa imo inugpanaput,
Kag ang mğa tinday sang kanding nğa sa bili sing latagon;
27 Kag tuman na ang gatas sang mğa kanding nğa sa imo kalan-on,
Nğa sa kalan-on sang imo panimaláy,
Kag nğa sa inugsakdag sa imo mğa sologoon.

28 NAGAPALAGYO ang malauton, nğa walay sino nğa nagalagas sa iya;
Apang ang mğa matarung mğa masinalig-on sila subung sang leon.
2 Tunğud sang pagkamalalison sang duta madamu ang iya mğa dunganon;
Apang tunğud sang tawo nğa mahinantupon kag makinaadmanon magalawig ang ginharian.
3 Ang tawo nğa imol, nğa nagapigos sa mğa makalolooy,
Amo ang ulan nğa nagabaha kag indi nagabilin sing tinapay.
4 Ang mğa nagabiya sang kasogoan, nagadayaw sa mğa malauton;
Apang ang mğa nagatuman sang kasogoan, nagasuay sa ila.
5 Ang mğa malain nğa tawo indi makahanğup sang katadlunğan;
Apang ang mğa nagapanğita kay Iehoba, makahanğup sang tanan.
6 Maayo pa ang imol nğa nagalakat sa iya katadlunğan,
Sang malauton nğa nagahimo sang iya mğa dalan nğa tiko, bisan mangaranon sia.
7 Ang nagatuman sang kasogoan, among anak nğa mahinangponon;
Apang ang nagaúpud sa mğa banyaga, nagapakahuya sa iya amay.
8 Ang nagapadamu sang iya mangad tunğud sa pasaka kag *sa lakas* nğa hinakay,
Ginatipon niya ini nğa sa nagakalooy sa mğa makalolooy.
9 Ang nagapabunğul, agud nğa indi magpamati sang kasogoan,
Ang iya gid nğa panğamuyo among kanğil-aran.
10 Ang nagapatalang sa mğa matadlung sa dalan nğa malain,
Maholog gid sia sa boho, nğa iya kinutkutan.
Apang ang mğa matadlung magapanubli sing kaayohan.
11 Ang tawo nğa mangaranon maalam sia sa iya kaugalinğon nğa mğa mata;
Apang ang makalolooy nğa mahantupon, nagausisa sini.

12 Kon magkalalipay ang mğa matarung, daku ang himaya;
Apang kon pagpatindugon ang malauton, ginapapanğita ang tawo.
13 Ang nagatabon sang iya mğa paglapas, indi magauswag;
Apang ang nagatuad sa ila kag nagabiya sa ila, makadanğat sing kalooy.
14 Bulahan ang tawo nğa sa gihapon nagamahadlukon;
Apang ang nagapatig-a sang iya tagiposoon, maholog sa kalainan.
15 Ang leon nğa naganğurub, kag ang oso nğa gutum,
Amo ang dunganon nğa dimatarung sa ibabaw sang banwa nğa makalolooy.
16 Ang dunganon nğa kulang sing ihibalo, among daku nğa manugpigos;
Apang ang nagadumut sang kakagud, magalawig sang iya mğa adlaw.
17 Ang tawo nğa napilpilan sang dugo sang tawo,
Tubtub sa lulubnğan magapalagyo sia, nğa walay sin-o nğa magapugung sa iya.
18 Ang nagalakat sa katadlunğan, manğinmaluwas sia;
Apang ang malinapason *sa iya* mğa dalanon, maholog sa gilayon.
19 Ang nagapanğuma sang iya duta, mabusug sia sa tinapay;
Apang ang nagasunud sa mğa liholiho, mabusug sa kaimolan.
20 Ang tawo nğa matutum nagabugana sang mğa pagpakamaayo;
Apang ang nagadali sa pagmangad, indi pagkabigon nğa walay salâ.
21 Ang pagpasulabi sing tawo, indi maayo,
Kag sa isa lamang ka hunğit nğa tinapay nagamalalison ang tawo.
22 Ang tawo nğa may mata nğa madauton, nagadalidali sa pagdanğat sang mangad,
Kag walâ sia makahibalo nğa magabut sa ibabaw niya ang kaimolan.
23 Ang nagasabdong sa tawo, sa olehe makakita sing bugay,
Labi sang tawo nğa ang iya dila nagaoloolo.
24 Ang nagapanğawat sa iya amay kon sa iya ilóy, kag nagasiling: "Indi paglapas ini,"
Kaúpud sia sang tawo nğa manuglaglag.
25 Ang kalág nğa mahabukon nagapainit sing kaawayon;
Apang ang nagasalig kay Iehoba, pagapatambukon.
26 Ang nagasalig sa iya tagiposoon among buangbuang;
Apang ang nagalakat sa kaalam, magapalagyo.
27 Ang nagahatag sa imo, walâ sing kasisit-an;
Apang nğa sa nagapanago sang iya mğa mata, magadagaya ang pagkamalaut.
28 Kon pagpatindugon ang mğa malauton, magapanago ang mğa tawo;
Apang kon magkaladula sila, ang mğa matarung magadamu.

29 ANG tawo nğa sa masunsun ginasabdong, nagapatig-a sang tingkoy,
Sa hinali pagaboonğon sia nğa walâ sing kalalanğan.
2 Kon magdagaya ang mğa matarung, nagakalipay ang banwa;
Apang kon maggahum ang malauton, ang banwa nagapanghakroy.
3 Ang tawo, nğa nagahigugma sang kaalam, nagalipay sa *iya* amay;
Apang ang nagakalipay sa mğa bigaon, nagalaglag sa iya mğa pagkabutang.
4 Ang hari tunğud sa katadlunğan, nagapalig-on sang kadutaan;
Apang ang tawo nğa nagabaton sang halad nğa binayaw, magalaglag sa iya.
5 Ang tawo nğa nagaoloolo sa iya isigkatawo,
Sihod ang ginaladlad niya sa atubanğan sang iya mğa tikang.
6 Sa pagkamalalison sang tawo nğa malain may siod;
Apang ang matarung magahugyaw kag magakalipay.
7 Nakilala sang matarung ang katadlunğan sang mğa makalolooy;
Ang malauton walâ makahanğup sang kinaadman.
8 Ang mğa mayubiton nagahuyup sing *dabdab* sa banwa,
Apang ang mğa maalam nagalugpay sang kaakig.
9 Ang tawo nğa maalam nğa nagapakigsuay sa tawo nğa buang,
Nğa magpanğakig kon magkadlaw sia, walâ sia sing kapahuwayan.
10 Ang mğa tawo nğa makidugoon nagadumut sa tawo nğa himpit,
Apang ang mğa matadlung nagatabang sang iya kabuki.

11 Ang buangbuang nagapagowa sa
iya bug-os nḡa kaakig,
Apang ang maalam nagapalinong sa
iya, nḡa nagapugung sa iya.
12 Kon ang magagahum nagasapak
sa polong nḡa kabutigan,
Ang tanan niya nḡa mḡa alagad ma-
nḡinmalauton.
13 Ang imol kag ang manugpigos
nagkitaay sila ;
Ang mḡa mata nila nḡa duha ginai-
wagan ni Iehoba.
14 Kon ang hari nagahukom sa mḡa
makalolooy sono sa kamatooran,
Ang iya lingkoran nḡa harianon sa
gihapon magamanḡinmalig-on.
15 Ang bilogon kag ang pagsabdong
nagahatag sing kaalam,
Apang ang bátâ nḡa ginapasugtan,
magapakahuya sa iya ilóy.
16 Kon ang mḡa malauton nagada-
mu, nagadamu man ang pagkamalali-
son ;
Apang ang mḡa matarung magatan-
aw sang pagkaholog nila.
17 Badlunḡa ang imo anak, kag maga-
hatag sia sa imo sing palahuwayan ;
Kag magasadya sia sang imo kalág.
18 Kon walâ sing *diosnon* nḡa paha-
yag, ang banwa walâ sing sukima ;
Apang kon sia magtuman sang kaso-
goan, bulahan sia.
19 Sa mḡa polong indi mabadlong
ang ulipon,
Kay nakahanḡup sia sing maayo, a-
pang walâ sia magasapak.
20 ¿Nakakita ka bala sing tawo nḡa
madalas sa iya mḡa polong ?
Labi nḡa may paglaum sa buangbuang
sang sa iya.
21 Ang nagaamoma sa iya ulipon ku-
tub sa iya pagkabata,
Sa olehe manḡiniya anak.
22 Ang tawo nḡa maakigon nagapa-
init sing mḡa kaawayon,
Kag ang tawo nḡa mainugtanon naga-
bugana sa mḡa paglapas.
23 Ang palabilabi sang tawo na-
gapapubus sa iya,
Apang ang mapainubuson sa espiritu
makadanḡat sing himaya.
24 Ang nagapakigambit sa makawat,
nagadumut sang iya gid nḡa kalág.
Magapamati sia sang pagpakamalaut,
kag indi niya ginapahayag ang bisan
ano.
25 Ang kahadluk sang tawo nagalad-
lad sing siod ;
Apang ang nagasalig kay Iehoba iga-
pahamtang sa duug nḡa mataas.
26 Madamu ang nagapanḡita sang ka-
looy sang manuggahum,
Apang kay Iehoba nagagikan ang pag-
hukom sang tawo.
27 Kalanḡil-aran sang mḡa matarung
amo ang tawo nḡa malauton ;
Kag kalanḡil-aran sang mḡa malauton
amo ang matudlung sa iya mḡa dalanon.

Mḡa polong ni Agur.

30 ANG mḡa polong ni Agur, nḡa
anak ni Hake, ang tagna nḡa
ginmitlang sa sadtong lalaki kay Itiel,
kay Itiel kag kay Ukal.
2 Sa pagkamatuud gid, pakok pa ako
labi sa bisan kay sin-o,
Bisan may ihibalo ako nḡa iya sang
tawo.
3 Walâ ako makatoon sing kaalam,
Bisan nakakilala ako sang kinaadman
sang Balaan.
4 ¿Sin-o bala ang nagsaka sa lanḡit
kag nagpanaug?
¿Sin-o bala ang nagkuum sang mḡa
hanḡin?
¿Sin-o bala ang naghigot sa isa ka
panapton sang mḡa tubig?
¿Sin-o bala ang nagpalig-on sang tanan
nḡa mḡa ukbung sang duta?
¿Sin-o bala ang iya nḡalan, kag ang
nḡalan sang iya anak, kon nakahiba-
lo ka?
5 Ang tanan nḡa polong sang Dios,
ginulay.
Sia amo ang taming sang mḡa naga-
panilong sa iya.
6 Dili ka magdugang sa iya mḡa
polong,
Basi pa nḡa pagsabdonḡon ka, kag
nḡa madakpan ka nḡa butigon.
7 Duha ka butang ang ginpanḡayo ko
sa imo:
Ayaw ako pagdumilii sa ila, sa walâ
pa ako namatay ;
8 Ipahilayo sa akon ang kadayawan
kag ang polong nḡa butigon ;
Ayaw ako paghatagi sing kaimolan
bisan mḡa mangad ;
Saguda ako sang kan-on nḡa naga-
kaigo sa akon,
9 Basi pa kon mabusug ako, kag

magdumili sa imo kag magsiling ako:
"¿Sin-o bala si Iehoba?"
Kag basi pa nga, kon imol ako, mag-
pangawat ako,
Kag pasipalahan ko ang ngalan sang
akon Dios.
10 Indi mo pagisumbung ang alagad
sa atubangan sang iya ginoo,
Basi pa pagpakamalainon ka niya,
kag makasalâ ka.
11 May kaliwatan nga nagapakama-
laut sa iya amay,
Kag sa iya ilóy walâ pagpakamaayo.
12 May kaliwatan nga matinlo sa ila
kaugalingon nga mga mata,
Kag sa iya kahigkoan walâ gid sia
matinloi.
13 May kaliwatan, ¡daw ano ka ma-
tinaastaason ang iya mga mata;
Kag ang iya mga ilalakub napanghi-
tad!
14 May kaliwatan nga ang iya mga
ngipon mga hinganiban, kag ang iya
mga bag-ang mga sundang.
Sa paghalunhon sa mga imol sa duta
kag sa makalolooy sa tungâ sang mga
tawo.
15 Ang linta may duha ka anak nga
babae: "Dalha diri, dalha diri."
Yari karon ang tatlo nga walâ maga-
kabusug,
Kag apat nga walâ gid magasiling:
Tuman na:
16 Ang lulubngan kag ang taguang-
kan nga baw-as,
Ang duta nga walâ magakabusug sang
tubig,
Kag ang kalayo nga walâ nga mas-a
magasiling: "Tuman na."
17 Ang mata nga nagatiawtiaw sa
amay,
Kag nagatamay sa pagtuman sa ilóy,
Maglukat sa iya ang mga uwak sa
sapâ,
Kag kaonon sia sang mga anak sang
agila.
18 May tatlo ka butang nga lakas nga
makatilingala sila sa akon;
May apat pa nga walâ ko makilala:
19 Ang dalan sang agila sa mga
hangin,
Ang dalan sang man-ug sa ibabaw
sang bató,
Ang dalan sang sakayan sa tungâ
sang dagat,
Kag ang dalan sang tawo sa pamatan-
on nga babae.
20 Amo ini ang dalan sang babae nga
makihilawason:
Nagakaon sia, kag nagapaninlo sang
bâbâ,
Kag nagasiling: "Walâ ako maghimo
sing kalainan."
21 Tungud sa tatlo ka butang naga-
kurug ang duta,
Kag sa apat pa nga indi niya sarang
madalá:
22 Tungud sang ulipon kon maghari
sia,
Kag tungud sang buangbuang kon ma-
busug sang tinapay,
23 Tungud sang madumuton nga ba-
bae kon kaslon sia,
Kag tungud sang alagad nga babae kon
magpanubli sa iya agalon nga babae.
24 May apat ka butang nga tuman ka
magamay sa duta,
Kag sila mga punô gid sing kaalam:
25 Ang mga subay, banwa nga indi
mabakud,
Nga nagaaman sa tingadlaw sang iya
pagkaon;
26 Ang mga damang, banwa nga
indi maisug,
Nga nagabutang sang iya baláy sa
pil-as;
27 Ang apan, nga walâ sing hari,
Kag nagagowa sila nga tanan sa
panongpanong;
28 Ang taguto nga nagapangapyut
ang mga kamut,
Kag yara sia sa mga baláy nga haria-
non sang mga hari.
29 May tatlo ka butang nga magayon
sing panikang;
Apat pa nga magayon sing panlakat:
30 Ang leon nga makusug kag maisug
sa tungâ sang mga kasapatan,
Nga walâ magaisol sa bisan kay sin-o;
31 Ang *kabayo* sa pag-awayan nga
nasangkapan sang mga wagkus; kag ang
lalaki nga kanding man,
Kag ang hari nga batok sa iya walâ
gid sing nagabatô.
32 Kon sa pagkabuang gid naghimo
ka sa pagpakataas sa imo,
Kag kon naghunahuna ka sa paghimo
sing malain,
Itakup ang kamut sa bâbâ.
33 Kay ang nagalugay sang gatas,
nagahimo sing mantika,
Kag ang nagalugay sang mga ilong,
nagapadugo sing dugo,

Kag ang nagalugay sing kaakig, naga-
patubas sing kaawayon.

Mg̃a laygay sang iloy sang hari ng̃a si Lemuel
sa iya anak.

31 ANG mg̃a polong sang hari ng̃a si
Lemuel: ang tagna ng̃a gintudlo
sa iya sang iya ilóy.
2 ¿Ano bala, anak ko? ¿Ano bala,
anak sang akon kasudlan?
Busa ¿ano bala, anak sang akon mg̃a
panaad?
3 Indi mo pagihatag sa mg̃a babae
ang imo mg̃a kusug,
Bisan ang imo mg̃a dalanon sa babae
ng̃a mg̃a nagalaglag sa mg̃a hari.
4 Indi sa mg̃a hari, oh Lemuel,
Indi ang̃ay sa mg̃a hari ang maginum
sing alak,
Bisan sa mg̃a dunganon ang paghan-
dum sing ilimnon ng̃a makuhulubog:
5 Basi pa ng̃a maginum kag malipatan
nila ang kasogoan,
Kag pagliwanon nila ang katadlung̃an
sang bisan sin-o sang mg̃a mapainubu-
son.
6 Ihatag ang ilimnon ng̃a makahulu-
bug sa nahanda sa pagkawálâ,
Kag ang alak sa mg̃a yara sa kapai-
tan sa kalág.
7 Maginum sila, kag magkalipat sila
sa ila kaimolan,
Kag sa ila pagkamakalolooy indi na
sila makadumdum.
8 Bukâ ang imo bâbâ tung̃ud sa apa,
Tung̃ud sang katarung̃an sang tanan
ng̃a mg̃a anak ng̃a walay mananabang.
9 Bukâ ang imo bâbâ, himoa ang
katarung̃an,
Kag hukmi ang nasakitan kag ang
makalolooy.

Pagdayaw sa babae ng̃a maugdang.

10 Ang babae ng̃a maisug, ¿sin-o
bala ang makakita sa iya?
Kay ang bili niya nagalabaw pa sa
mg̃a mutya.
11 Ang tagiposoon sang iya bana
nasalig sa iya,
Kag walâ sa iya makulang ang
inagaw.
12 Sia magahimo sa iya sang kaayo-
han kag indi ang kalainan,
Sa tanan ng̃a mg̃a adlaw sang iya
kabuhi.
13 Nagapang̃ita sia sing bulbul sang
karnero kag lino,
Kag sa kabubut-on nagapang̃abudlay
sia sa iya mg̃a kamut.
14 Nagamang̃insubung sia sang sa-
kayan sang manugbaligya:
Nagadaladalá sia sing tinapay gikan
sa malayô.
15 Nagabang̃on sia sing gab-i pa,
Kag ginapanagtag niya ang kalan-on
sa iya panimaláy,
Kag ang pahat ng̃a buluhaton sa iya
mg̃a sologoon.
16 Ginapasibosibo niya ang isa ka
palang̃umhan kag ginabakal niya sia;
Kag sa bung̃a sang iya mg̃a kamut
nagatanum sia sing isa ka kaubasan.
17 Nagawagkus sia sing kabakud sang
iya mg̃a taludtud,
Kag ginapalig-on niya ang iya mg̃a
butkon.
18 Nagahang̃up sia ng̃a maayo ang iya
pinang̃umahan.
Ang iya lamprahan walâ magakapa-
long sa kagab-ihon.
19 Ginabutang niya ang iya mg̃a
tudlo sa polondan,
Kag ang iya mg̃a kamut sa bolong̃an.
20 Nagahumlad sia sang iya palad sa
imol,
Kag ang iya mg̃a kamut ginatunghol
niya sa makalolooy.
21 Walâ magakahadluk sia sang niebe
ng̃a sa iya baláy,
Kay ang iya bug-os ng̃a panimaláy
nagauluslob sing panapton.
22 Sia nagahimo ng̃a sa iya sing mg̃a
habol:
Lino ng̃a manipis kag eskarlata amo
ang iya panapton.
23 Kilala ang iya bana sa mg̃a ga-
wang sang *banwa*,
Kon maglingkod sia upud sa mg̃a
tigulang sa duta.
24 Nagahimo sia sing mg̃a bayô, kag
ginabaligya niya sila,
Kag ginatugyan niya ang mg̃a wagkus
sa mg̃a manugbaligya.
25 Ang iya mg̃a panapton among
kapag-unan kag kadunganan;
Kag magakadlaw sia sa mg̃a adlaw
ng̃a palaabuton.
26 Ginbukâ niya ang iya bâbâ ng̃a
may kaalam,
Kag ang kasogoan sa pagkalooy yara
sa iya dila.

27 Nagatatap sia sang paglakat sang iya panimaláy,
Kag walâ sia magakaon sang tinapay sa katamad.
28 Nagabalangōn ang iya mḡa anak, kag pagatawgon sia nḡa bulahan;
Kag ang iya man bana, nagadayaw sa iya:
29 "Madamu nḡa mḡa anak nḡa babae ang ginatawag sing maisganon gid;
Apang ikaw nagalabaw sa ila nḡa tanan."
30 Malimbonḡon ang kaalakaya, kag walay pulus ang kaayoayo;
Ang babae nḡa nagakahadluk kay Iehoba, ina sia pagadayawon.
31 Hatagi sia sang bunḡa sang iya mḡa kamut,
Kag magdalayaw sa iya ang iya kaugalingon nḡa mḡa binuhatan sa mḡa gawang sang *banwa.*

ANG

MANUGWALI.

Kadayawan sang tanan nḡa mḡa butang nḡa kalibutanon.

1 ANG mḡa polong sang manugwali, nḡa anak ni Dabid, nḡa hari sa Irusalem.
2 Kadayawan sang mḡa kadayawan, siling sang Manugwali; kadayawan sang mḡa kadayawan. Ang tanan kadayawan.
3 ¿Ano bala ang kapuslanan sang tawo sa tanan niya nḡa pagpanḡabudlay, nḡa iya ginahimud-osan sa idalum sang adlaw?
4 Ang isa ka kaliwatan nagaligad, kag ang isa ka kaliwatan nagaabut, kag ang duta nagapadayon sa gihapon.
5 Kag nagabutlak ang adlaw, kag nagakatunud ang adlaw; kag nagadali sa iya duug, nḡa didto sia nagbutlak.
6 Ang hanḡin nagahuyup nayon sa Bagatnan, ugaling nagabalik sia nayon sa Aminhan; nḡa nagabuyong sa dalayon sa iya panlakatan, kag ang hanḡin nagabalik liwan sa iya paglibotlibot.
7 Ang tanan nḡa mḡa subâ nagapalakadto sa dagat, kag ang dagat walay pagkapunô sa duug sa diin ang mḡa subâ maghalalin, didto nagabalik sila sa ila pagilig.
8 Ang tanan nḡa mḡa butang mḡa mabudlayon labi sang sarang masiling sang tawo. Ang mḡa mata indi mabusug sa pagtan-aw, bisan ang mḡa idulunḡug mapunô sa pagpamati.
9 Ang nagligad, amo man ang magaabut. Ang nahimo na, amo man ang pagahimoon: kag walâ gid sing bag-o sa idalum sang adlaw.
10 ¿May butang bala nḡa nahanunḡud sa iya nḡa sarang ikasiling: "Yari karon, ini among bag-o?" Nahimo na sia, sa mḡa katuigan nḡa nagúna sa aton.
11 Walâ sing palanumduman sang nag-agi, bisan man may palanumduman sang mḡa manḡinamo sa olehe: walâ sing mabilin nḡa halandumanan sa mḡa manḡinmaolehe.
12 Ako, ang Manugwali, nanḡinhari ako sa ibabaw ni Israel sa Ierusalem,
13 Kag gintugyan ko ang akon tagiposoon sa pagusisa kag sa pagpanḡita nḡa may kaalam sang tanan nḡa ginahimo sa idalum sang mḡa lanḡit. Ining maiwat nḡa buluhaton ginhatag sang Dios sa mḡa inanak sang mḡa tawo, agud nḡa magpanḡabudlay sila sa iya.
14 Gintan-aw ko ang tanan nḡa mḡa buluhaton, nḡa ginahimo sa idalum sang adlaw; kag yari karon, ang tanan among kadayawan kag panikasug nḡa walay pulus.
15 Ang tiko indi sarang matadlung kag ang nakulang indi sarang maisip.
16 Ako naghambal sa akon tagiposoon, nḡa nagasiling: Yari karon

pinakadaku ako, kag nagtúbô ako sa
kaalam labi pa sang tanan nğa mğa
naúna sa akon sa Ierusalem; kag ang
akon tagiposoan nakakita sing madamu
nğa kaalam kag kinaadman.
17 Kag gintugyan ko ang akon tagi-
posoon sa pagkilala sang kaalam, kag
sa pagkilala sang dihibalo, kag sang
kabuanğan kag nakilala ko nğa ini gid
man among panikasug nğa waluy pulús;
18 Kay sa daku nğa kaalam may daku
nğa kalisud, kag kon sin-o ang naga-
dugang sing kinaadman, nagadugang
man sing kasakit.

Ang kalipayan kag ang mğa mangad indi nagahatag sing kabulahanan.

2 NAGSILING ako sa akon tagi-
posoon: "Kari-ka karon, kay paga-
tilawan ko ikaw nğa may kalipay; kag
magaagum ka sing kaayohan." Apang
yari karon, ini among kadayawan man.
2 Nahanunğud sang kadlaw nag-
siling ako: "Buang ini"; kag naha-
nunğud sa kalipay: "¿Ano bala ang
kapuslanan niya?"
3 Nagpainoino ako sa akon tagipo-
soon sa pag-alila sa akon unud sang alak,
sang ang akon tagiposoon pagdumala-
han sang kaalam, kag sa pagsimpon
sa kabuanğan tubtub nğa makita ko kon
ano ang maayo nğa paghimoon sang
mğa anak sang mğa tawo sa idalum
sang lanğit sa kadamuon sang mğa
adlaw sang iya kabuhi.
4 Naghimo ako sang dalagku nğa
mğa buluhaton: nagpatindug ako sing
mğa baláy nğa sa akon, nagtanum ako
sing kaubasan nğa sa akon,
5 Naghimo ako sing mğa katamnan
kag mğa parke nğa sa akon, kag sa ila
gintanum ko ang mğa kakahoyan nğa
mabunğahon sa tanan nğa mğa na-
igoan;
6 Naghimo ako sing mğa danaw sang
mğa tubig, agud nğa sa ila mabunyagan
ang talon, nğa didto nagatulúbô ang
mğa kahoy.
7 Nag-angkon ako sing mğa alagad
nğa lalaki kag mğa alagad nğa babae;
kag may akon ako sing mğa anak nğa
lalaki nğa nagkalatawo sa baláy;
nagtagiya man ako sing dalagku nğa
pinanong sang kabakahan kag mğa
obeha, labi pa sa tanan nğa mğa naúna
sa akon sa Ierusalem.
8 Nagtipon man ako nğa sa akon sing
pílak kag bulawan, ang bahandi sang
mğa hari kag sang mğa probinsia. Nag-
angkon ako sing mğa manugkanta nğa
lalaki kag babae, kag sing mğa kali-
payan sang mğa inanak sang mğa tawo,
sing isa ka asawa, hoo, madamu.
9 Kag nanğindaku ako, kag nanğin-
mangaran sing labi sa tanan nğa mğa
naúna sa akon sa Ierusalem. Labut pa
sini, nagpadayon sa akon ang akon
kaalam.
10 Walâ ko pagpioti ang akon mğa
mata sang bisan ano nğa butang nğa
ginahandum nila, bisan gindumilian ko
ang akon tagiposoon sang bisan ano nğa
kalipayan; kay ang akon tagiposoon
nagkasadya sang tanan ko nğa buluha-
ton; kag ini amo ang nanğinbahin na-
kon sa bug-os ko nğa buluhaton.
11 Kag ginbalikid ko ang tanan ko nğa
mğa binuhatan, nğa ginhimo sang
akon mğa kamut kag sang pagpanğa-
budlay, nğa ginhimud-osan ko sa pag-
himo *sa ila*; kag yari karon ang tanan
kadayawan kag panikasug nğa walay
pulus, kag walay bisan ano nğa kapus-
lanan sa idalum sang adlaw.
12 Sang olehe nagbalikid ako sa pag-
tan-aw sang kaalam, kag sang dihi-
balo kag sang kabuanğan (kay ¿ano
bala ang pagahimoon sang tawo nğa
magasunud sa hari? Ang ginhimo na);
13 Kag nakita ko, nğa ang kaalam
nagalabaw sa kabuanğan, subung sang
suga sa mğa kadudulman.
14 Ang mğa mata sang maalam yara
sa iya olo, apang ang buangbuang naga-
lakat sa kadudulman. Apang nahanğup
man nakon, nğa ang isa gid lang ka
tabo nagakahanabu sa isa kag isa.
15 Niyan nagsiling ako sa akon tagi-
posoon: "Subung nğa nahanabu sa
buangbuang, mahanabu man sa akon;
busa, ¿kay nğaa bala nanğinmaalam ako
sing labi sa *iban*? Kag nagsiling ako sa
akon tagiposoon, nğa ini kadayawan
man.
16 Kay walay halandumanan sa gi-
hapon bisan sa maalam, bisan sa buang-
buang; sa mğa umalabut nğa adlaw
pagakalipatan na ang tanan sa tapus na
ang malawig nğa dag-on. ¡Daw ano
ang pagkapatay sang maalam subung
sang buangbuang!
17 Nğani, gindumtan ko ang pagka-
buhi; kay ang buluhaton nğa ginahimo

sa idalum sang adlaw, nagapataka sa
akon, tungud kay ang tanan among
kadayawan kag panikasug nga walay
pulus.
18 Subung man gindumtan ko ang
tanan ko nga buluhaton nga ginahimud-
osan ko sa idalum sang adlaw, nga
dapat pagbayaan ko sa isa nga magailis
sa akon.
19 Kag ¿sin-o bala ang makahibalo
kon maalam sia kon buangbuang? Kag
sia magaginoo sang tanan ko nga mga
buluhaton nga akon ginhimud-osan, kag
nga ginhimo ko nga may kaalam sa
idalum sang adlaw. Ini kadayawan
man.
20 Ngani, nagbalik ako sa pagtugut
sang pagdula sang paglaum sa akon
tagiposoon nahanungud sang tanan nga
buluhaton, nga akon ginhimud-osan sa
idalum sang adlaw;
21 Kay may tawo nga ang iya bulu-
haton mahimo nga may kaalam, kag
may kinaadman, kag may kapuslanan,
kag walay sapayan pagaihatag niya ini
sa isa ka tawo nga walâ gid mag-
himud-os sa iya subung nga bahin niya.
Ini kadayawan man kag daku nga
kalainan.
22 Ngani, ¿ano bala ang yara sa tawo
sa tanan niya nga buluhaton kag kahu-
lanan sa iya tagiposoon, nga ginhimud-
osan niya sa idalum sang adlaw?
23 Kay ang tanan niya nga mga
adlaw mga kasakitan, kag ang iya mga
kinabudlayan mga kalisdanan; bisan pa
sa kagab-ihon ang iya tagiposoon walâ
magapahuway. Ini kadayawan man.
24 Walay butang nga maayo nga sa
tawo, sa iya buluhaton, *kondi* nga mag-
kaon kag maginum sia, kag nga magpa-
agum sa iya kalág sang kaayohan. Na-
kita ko man nga ini nagagikan sa kamut
sang Dios.
25 Kay "¿Sin-o bala ang sarang maka-
kaon kag magkalipay kon indi ako?"
26 Kay sa tawo, nga maayo sa iya
atubangan, ang *Dios* nagahatag sa iya
sing kaalam, kag kinaadman kag kali-
pay; apang sa makasasalâ nagahatag
sia sing kabudlayan sa pagtipon kag sa
pagtumpok, agud nga pagihatag niya
sa maayo sa atubangan sang Dios. Ini
kadayawan man kag panikasug nga
walay pulus.

Sa tanan nga mga butang may pinat-in nga dag-on sang Dios.

3 SA tanan nga mga butang may dag-
on, kag may panag-on nga sa tanan
nga katuyoan sa idalum sang langit:
2 Panag-on sa pagkataw, kag panag-
on sa pagkamatay,
Panag-on sa pagtanum kag panag-on
sa paggabut sang tinanum;
3 Panag-on sa pagpatay kag panag-
on sa pagbulóng,
Panag-on sa pagguba kag panag-on
sa pagpatindug;
4 Panag-on sa paghibi kag panag-on
sa pagkadlaw,
Panag-on sa pagpanalabiton kag pa-
nag-on sa pagsaut;
5 Panag-on sa pagwaraag sang mga
bató, panag-on sa pagtipon sang mga
bató,
Panag-on sa paghakus kag panag-on
sa pagbiya sa paghakus;
6 Panag-on sa pagpangita kag panag-
on sa pagusik,
Panag-on sa pagtago kag panag-on
sa pagpilák;
7 Panag-on sa paggisi kag panag-on
sa pagtahi,
Panag-on sa paghipus kag panag-on
sa paghambal;
8 Panag-on sa paghigugma kag panag-
on sa pagpangakig,
Panag-on sa paginaway kag panag-
on sa paghidaet.
9 ¿Ano bala ang kapuslanan sang
nagapangabudlay, sa sadtong iya gina-
himud-osan?
10 Nakita ko ang pangabudlayan, nga
ginhatag sang Dios sa mga inanak sang
mga tawo, agud nga pagbudlayon sila
sa iya.
11 Ang tanan ginhimo niya, nga ma-
ayoayo sa iya panag-on; kag bisan pa
ginbutang niya ang walay katapusan sa
tagiposoon nila, nga indi ang tawo
sarang makakita, kutub sang ginsuguran
tubtub sa katapusan sang buluhaton nga
ginhimo sang Dios.
12 Nakilala ko, nga walay maayo sa
ila, kondi magpangalipay kag maghimo
sing maayo sa iya pagkabuhi;
13 Kag labut pa, nga ang tanan nga
tawo magkaon kag maginum man, kag
mag-agum sang kaayohan sa tanan niya
nga buluhaton, among hatag sang Dios.
14 Nakilala ko, nga ang tanan nga

ginahimo sang Dios, ina manḡinsa
gihapon; walay bisan ano nḡa naga-
dugang, bisan ano nḡa pagbuhinan sa
iya; kag ang Dios nagahimo *sini*, agud
nḡa magkahadluk sila sa atubanḡan
niya.
15 Ang nagaabut among nagaligad
na; kag ang magaabut, nag-abut na; kag
ang Dios nagapanḡita liwan sang nag-
ligad na.
16 Kag labut pa, nakita ko sa idalum
sang adlaw: sa duug sang hulukmanan,
didto ang kalainan, kag sa duug sang
katarunḡan, didto ang kalainan.
17 Nagsiling ako sa akon tagiposoon:
Pagahukman sang Dios ang matarung
kag ang malauton; kay may panag-on
nḡa sa tanan nḡa katuyoan kag nḡa sa
tanan nḡa buluhaton.
18 Nagsiling ako sa akon tagiposoon:
Amo ini, banḡud sang mḡa inanak sang
mḡa tawo, agud nḡa pagtilawan sila
sang Dios, kag agud nḡa makita nila
gid nḡa sila *mḡa subung* sang sapat.
19 Kay ang nagakahanabu sa mḡa
inanak sang mḡa tawo, kag ang naga-
kahanabu sa mḡa sapat, isa gid lamang
sila ka tabo. Kon paano ang pagkamatay
nila sini, amo man ang pagkamatay
nila sadto, kag ang tanan may isa gid
lamang ka pagginhawa; kag walâ sing
nalabawan ang tawo sa sapat, kay ang
tanan kadayawan.
20 Ang tanan nagakadto sa isa *la-
mang* ka duug. Ang tanan naggilikan
sa yab-ok, kag ang tanan magabalik sa
yab-ok.
21 ¿Sin-o bala ang nakahibalo sang
espiritu sang mḡa anak sang mḡa tawo,
nḡa nagasaka sa ibabaw kag sang
espiritu sang mḡa sapat nḡa nagapanaug
sa idalum sang duta?
22 Kag nakita ko, nḡa walay maayo
sa sini: nḡa ang tawo magpanḡalipay sa
iya mḡa binuhatan, kay ini amo ang iya
pahat. Kay ¿sin-o bala ang magadalá
sa iya diri liwan, agud nḡa maaguman
niya ang manḡinamo sa olehe niya.

Mḡa kalautan kag mḡa kasakitan sang kabuhi.

4 KAG nagbalik ako, kag nakita ko
ang tanan nḡa mḡa pagpigos, nḡa
ginahimo sa idalum sang adlaw; kag
yari karon ang mḡa luha sang mḡa
pinigos, kag sila walâ sing manuglipay.
Kag sa kamut sang iya mḡa manugpigos
yara ang kusug, kag nḡa sa ila walâ sing
manuglipay.
2 Kag nagdayaw ako sa mḡa patay,
nḡa nagkalamatay na, sing labi sa mḡa
nagakalabuhi nḡa mḡa buhi pa sila.
3 Kag ginpakalabi ko nḡa maayo sa
isa kag isa sa ila ang walâ pa magka-
buhi, nḡa walâ sia makakita sang mḡa
malain nḡa binuhatan, nḡa ginahimo sa
idalum sang adlaw.
4 Subung man nakita ko, nḡa ang
tanan nḡa buluhaton kag ang tanan nḡa
kapuslanan sang mḡa binuhatan; ini
among kahisa sang isa batok sa isa. Ini
man kadayawan kag panikasug nḡa wa-
lay pulus.
5 Ang buangbuang nagasampaway
sang iya mḡa kamut, kag nagakaon
sang iya unud.
6 Maayo pa ang isa ka kamut nḡa
punô sa kapahuwayan, sang duha ka
kamut nḡa punô sang kabudlayan kag
panikasug nḡa walay pulus.
7 Nagbalik ako liwan, kag nakita ko
ang *isa* ka kadayawan sa idalum sang
adlaw.
8 May tawo nḡa isa lamang, nḡa walâ
sing upud; walâ man sing anak, bisan
útud, kag *walay sapayan*, walâ sing kata-
pusan sa tanan niya nḡa buluhaton; bi-
san ang iya mḡa mata nagakabusug sa
mḡa mangad. Kag ¿kay nḡaa bala na-
gahimud-os ako, kag ginadumilian ko
ang akon kalág sang kaayohan? Ini
man kadayawan kag maiwat nḡa bulu-
haton.
9 Labing maayo ang duha sang isa,
kay may maayo sila nḡa sohol sa ila
kinabudlayan.
10 Kay kon mapukan sila, ang isa
nagabanḡon sa isa; apang kailo ang isa,
nḡa kon mapukan, walâ sia sing kaúpud
nḡa magabanḡon sa iya.
11 Subung man, kon ang duha naga-
katolog sing tinḡub, nagainit sila;
apang ang isa ¿paano ang pagpainit-
init niya?
12 Kag kon bisan sin-o maglugus sa
isa nḡa isa lamang, ang duha magabatok
sa iya; kag ang lubid nḡa tatlo ka apid,
indi mabugto sing mahapus.
13 Maayo pa ang pamatan-on nḡa
imol kag maalam, sang hari nḡa tigu-
lang kag buangbuang, nḡa indi naka-
hibalo magtugut nga pagpawaan sia.
14 Kay naggikan sia sa baláy sang

mga binilango sa paghari, bisan pa na-
tawo sia nga imol sa iya ginharian.
15 Nakita ko ang tanan nga mga
nagakalabuhi, nga nagalalakat sa idalum
sang adlaw upud sang pamatan-on,
nga ikaduha, nga dapat magilis *sa
hari.*
16 Walay katapusan sa sining tanan
nga banwa, sa tanan nga sia yara sa
ibabaw nila. Walay sapayan,ang maga-
alabut sa olehe, indi magakalipay sa iya.
Kag ini man kadayawan kag panikasug
nga walay pulus.

Sarisari nga mga laygay nga sa buhat.

5 ANDAMI ang imo tiil, kon mag-
kadto ka sa Baláy sang Dios; kag
pumalapit sa pagpamati, labi pa sa
paghalad sing mga halad sang mga
buangbuang, kay sila walâ makahi-
balo nga nagahimo sila sing malain.
2 Dili ka magpakadalas sang imo bâbâ,
bisan ang imo tagiposoon indi mag-
dali sa pagmitlang sing polong sa
atubangan sang Dios; kay ang Dios
yadto sa mga langit, kag ikaw sa ibabaw
sang duta; ngani, manginpila lamang
ang imo mga polong.
3 Kay subung sang sa kadam-an sang
mga pangitan-an nagaabut ang damgo,
amo man, sa kadamuan sang mga
polong, ang tingug sang buangbuang.
4 Kon sa Dios maghimo ka sing
panaad, ayaw ka pag-angan sa pagtuman
sa iya, kay sia walâ magakahamuut sa
mga buangbuang. Tumana ang imo
ginapanug-an.
5 Maayo pa nga indi ka magpanaad,
sang maghimo ka sing isa kag indi mo
pagtumanon.
6 Indi mo pagitugut ang imo bâbâ sa
pagpapakasalâ sa imo unud; bisan mag-
siling ka sa atubangan sang manug-
tunda, nga nanginisa ka kasaypanan.
¿Kay ngaa bala paakigon mo ang Dios
bangud sang imo tingug, kag paglag-
lagon niya ang binuhatan sang imo
mga kamut?
7 Kay sa kadamuan sang mga damgo
may kadayawan, kag amo man sa kada-
muan sang mga polong; apang ikaw
pagkahadluk ka sa Dios.
8 Kon makita mo sa probinsia ang
pagpigus sa mga imol, kag ang pag-
patiko sang katadlungan kag sang kata-
rungan, indi ka magkatingala sang amo
nga pagginawi; kay sa ibabaw sang isa
ka mataas, ang isa nga labing mataas
nagalantaw, kag sa ibabaw nila ang La-
bing-Mataas.
9 Labut pa, ang kapuslanan sang duta
iya sang tanan *nga may* isa ka hari nga
sa mga latagon nga napanguma.

Mga painoino nahanungud sang makiiyahon kag nahanungud sang mahikaw.

10 Ang nagahigugma sang pílak walâ
magakabusug sang pílak, bisan ang
nagahigugma sang kabugana *mabusug*
sang patubas. Ini man kadayawan.
11 Kon magdamu ang mga pagka-
butang, nagadamu man ang mga naga-
kaon sa ila: ¿kag ano bala nga kapus-
lanan ang makuha sang iya tagiya,
kondi ang magtulok sa iya sang ila mga
mata.
12 Matam-is ang katologon sang
manugpangabudlay, sa diyotay kon
madamu nga makaon niya; apang ang
kabusug sang mangaranon indi nagatu-
gut sa iya sa pagtolog.
13 May isa ka malain nga mapintas,
nga nakita ko sa idalum sang adlaw:
ang mga mangad nga natago sang iya
tagiya, nga sa iya kaugalingon nga
kadautan.
14 Kay madula inang mga mangad
tungud sa isa ka malain nga tabo, kag
kon nagpanganak sia sing isa ka anak
nga lalaki, walâ gid sing mabilin sa iya
kamut.
15 Subung sang iya paggowa sa tiyan
sang iya ilóy, magabalik sia nga uba,
nga magalakat sia subung sang iya
pag-abut, kag walâ gid sing kuhaon sa iya
kinabudlayan, nga sarang mabitbit sang
iya kamut.
16 Kag ini man among isa ka malain
nga mapintas, nga sono sang iya pag-
abut, amo man ang iya pagtaliwan, kag
¿ano bala ang kapuslanan sa paghimud-
os nga sa hangin?
17 Labut sini, ang tanan niya nga
mga adlaw ginakaon niya sa kadudul-
man, kag nagakasubu sia kaayo, naga-
masakit sia kag nagakaakig sia sa iya.
18 Yari karon ang akon nakita: Nga
nagakaigo kag maayo nga ang isa mag-
kaon kag maginum, kag mag-agum sing
kaayohan sa tanan niya nga kinabud-
layan, nga iya ginhimud-osan sa idalum
sang adlaw, sa kadamuan sang mga

adlaw sang iya pagkabuhi, nga ginhatag sang Dios sa iya; kay ina amo ang iya pahat.

19 Subung man, nahanungud sa tanan nga tawo, nga ginhatagan sang Dios sing mangad kag pagkabutang, ginhatagan man sia sing gahum sa pagkaon sa ila kag magkuha sang iya pahat, kag magkalipay sa iya buluhaton, amo ini ang hatag sang Dios.

20 Kay walay daku nga halandumon sang mga adlaw sang iya kabuhi, kay ang Dios nagasabat sa iya tungud sang kalipay sang iya tagiposoon.

Ang tawo dapat mag-agam sang mga mangad nga ginahatag sa iya sang Dios, apang iining mga mangad indi sila makahatag sing himpit nga kabusug.

6 MAY isa ka malain, nga nakita ko sa idalum sang adlaw, kag nagadagaya sia sa tungâ sang mga tawo:

2 Ang isa ka tawo nga ginhatagan sia sang Dios sing mga mangad kag sing pagkabutang kag himaya, kag walâ gid sing nakulang sang tanan nga ginahandum sang iya kalág, apang walâ sia pagtuguti sang Dios sing gahum sa pagkaon sa iya, kondi nga ang isa ka dumuluong magkaon sa iya. Ini kadayawan kag alantuson nga mapintas.

3 Kon ang tawo magpanganak sing ginatus, kag magkabuhi sing madamu nga mga tuig, sa bagay nga manginmadamu ang mga adlaw sang iya mga tuig, apang ang iya kalág indi mabusug sang kaayohan, kag labut pa mawad-an sia sing lulubngan; nagasiling ako, nga maayo pa sa iya ang naholog.

4 Kay nag-abut sia sa walay pulus, kag sa kadudulman magapakadto sia, kag ang iya gid ngalan pagatabunan sang kadudulman;

5 Bisan walâ pa sia makita, bisan makilala sing adlaw; may kapahuwayan ini sia labi pa sa isa.

6 Kay kon magkabuhi sia sing isa ka libo ka tuig sing makaduha, kag indi makakita sing kaayohan, ¿indi bala ang tanan magkadto sa isa lamang ka duug?

7 Ang tanan nga kinabudlayan sang tawo nagamangin sa iya bâbâ; kag walay sapayan ang handum indi mabusug.

8 Kay ¿anong kapuslanan bala sang maalam nga labi sang buangbuang? ¿Ano bala ang *kapuslanan* sang nalisdan, nga mahibalo maglakat sa atubangan sang mga nagakalabuhi?

9 Maayo pa ang itululuk sang mga mata sang paglibotlibot sang handum. Ini man kadayawan kag panikasug nga walay pulus.

10 Ang pagkaamo nga sa karon ginhingadlan na ang iya ngalan; kag nahibaloan na nga sia among tawo lamang, kag indi sarang makapakigaway sa labing makusug pa sa iya.

11 Kay may madamu nga mga butang nga nagapabuad sang kadayawan. ¿Ano bala ang kapuslanan sini sang tawo?

12 Kay ¿sin-o bala ang nakahibalo nga kon ano ang maayo sa tawo sa pagkabuhi, sa kadamuan sang mga adlaw sang kabuhi sang iya kadayawan, nga sa ila sia nagaagi subung sang landong? Kay ¿sin-o bala ang magabantala sa tawo sang magakahanabu sa olehe niya sa idalum sang adlaw?

Mga alantuson sang kabuhi.—Mga kapuslanan sang kaalam, kag ang pagkasarangsarang.

7 MAAYO pa ang maayong kadunganan sang ihalaplas nga malahalon, kag ang adlaw sang kamatayon, sang adlaw sang pagkatawo.

2 Maayo pa ang magkadto sa baláy sang lalaw, sang magkadto sa baláy sang kombirado;
Kay yadto amo ang katapusan sang tanan nga tawo,
Kag ang nagakabuhi, pagaibutang niya ini sa iya tagiposoon.

3 Maayo pa ang kasubu sang kadlaw;
Kay sa kasulub-an sang nawung nagamaayo ang tagiposoon.

4 Ang tagiposoon sang mga maalam yara sa baláy sang lalaw,
Apang ang tagiposoon sang mga buangbuang sa baláy sang kasadya.

5 Maayo pa ang magpamati sang pagsabdong sang isa ka maalam,
Sang magpamati ang isa ka tawo sang kalantahon sang mga buangbuang.

6 Kay subung sang pagbiti sang mga tunuk sa idalum sang kolon,
Amo man ang kadlaw sang buangbuang. Ini man kadayawan.

7 Sa pagkamatuud gid, ang pagpigos nagapabuang sa maalam; kag ang amoma nagadunot sang tagiposoon.

8 Maayo pa ang katapusan sang isa ka butang sang iya pamunô;
Maayo pa ang mainantuson nga espiritu sang matinaastaason nga espiritu.
9 Indi ka magdali sa imo espiritu sa pagpaakig sa imo,
Kay ang kaakig nagapuyô sa dughan sang mga buangbuang.
10 Indi ka magsiling: "¿Ano bala ang kabangdanan nga ang mga panag-on nga nagligad nanginmaayo sang sini sa ila?"
Kay nahanungud sina, indi ka makapamangkot nga may kaalam.
11 Ang kaalam maayo subung sang isa ka panublion,
Kag may kapuslanan pa sa mga nagatan-aw sang adlaw.
12 Kay ang kaalam amo ang pasilongan, subung sang pílak pasilongan man;
Apang ang kapuslanan sang kinaadman amo,
Nga ang kaalam nagahatag sing kabuhi sa mga nagaangkon sa iya.
13 Pamalandunga ang binuhatan sang Dios.
Kay ¿sin-o bala ang sarang makatadlung sang iya ginpatiko?
14 Sa adlaw sang kaayohan agum-ka sang kaayohan,
Kag sa adlaw sang malain, pamalandonga.
Busa ginhimo sang Dios ang isa subung gid sang isa,
Agud nga ang tawo indi makasapo sing bisan ano sa olehe niya.
15 Ining tanan nakita ko sa mga adlaw sang akon kadayawan. May matarung nga nagakadula sa iya katarungan; kag may malauton nga nagalawig *sang iya mga adlaw* sa iya kalautan.
16 Indi ka magpakatarung sing palakas, bisan magpakaalam-ka sing lakas. ¿Kay ngaa bala magalaglag ka sa imo?
17 Indi ka magmalain sing lakas, bisan magmanginbuangbuang-ka, ¿kay ngaa bala magapakamatay ka sa walâ pa ang imo panag-on?
18 Maayo nga huptan mo yadto, kag nga ang imo kamut indi magbulag sini, kay ang nagakahadluk sa Dios, nagahalín sa sining tanan nga mga butang.
19 Ang kaalam nagapabakud sa maalam labi pa sang napúlô ka gamhanan nga yara sa banwa.
20 Sa pagkamutuud gid, walâ sing tawo nga matarung sa duta, nga nagahimo sing maayo kag indi nagapakasalâ.
21 Subung man indi mo pagtalupangdon ang tanan nga mga polong nga pagaihambal, basi pa nga makabati ka sa imo alagad sa paghambal sing malain sa imo;
22 Kay nakahibalo man sing maayo ang imo tagiposoon, nga ikaw gid naghambal sing malain sa iban.
23 Ini nga tanan gintilawan ko tungud sa kaalam. Nagsiling ako: "Magamaalam ako." Apang sia nagpalayô sa akon.
24 Ang nagligad malayô kag madalum na, madalum. ¿Sin-o bala ang makalambut sa iya?
25 Nagbalik ako, kag *ginpatalupangud* ko ang akon tagiposoon sa pagkilala, kag sa pagusisa, kag sa pagpangita sang kaalam kag sang katarungan, kag sa pagkilala nga ang kalainan among kabuangan, pagkabuangbuang kag pagkamaulugton.
26 Kag nakita ko ang isa ka butang nga mapait pa sang kamatayon, ang babae nga ang iya tagiposoon amo ang mga siod kag mga sihod, kag ang iya mga kamut mga inuggapus. Ang maayo sa utabangan sang Dios makapalagyo sa iya; apang ang makasasalâ pagabilangoon niya.
27 Tan-awa, ini nakita ko, siling sang Manugwali, nga *usisaon* ang mga butang sing isaisa sa pagpangita sang katarungan:
28 Amo ini ang ginapangita pa ang akon kalág kag walâ ko sia makita. Ang isa ka tawo, sa tungâ sang isa ka libo nakita ko, apang ang isa ka babae, sa tungâ nila; nga tanan, walâ ko sia makita.
29 Yari karon, ini gid lamang ang nakita ko: nga ginhimo sang Dios ang tawo nga matadlung; apang sila nagpangita sang madamu nga mga padugi.

Ang pagtuman nga nahanungud sa hari.

8 ¿SIN-O bala ang subung sang maalam? kag ¿sin-o bala ang nakahibalo sang kasaysayan sang isa ka butang? Ang kaalam sang tawo nagapasilaw sang iya nawung kag nagapabalhin sang katig-ahon sang iya nawung.
2 *Nagasiling* ako, nga bantayan mo

ang sogo sang hari, kag ina bangud sang panumpa *nga ginhimo* nga sa Dios.
3 Indi ka magdalidali sa paghalín gikan sa atubangan niya; dili ka magpadayon sa butang nga malain; kay pagahimoon niya ang tanan nga iya naluyagan.
4 Kay ang polong sang hari may gahum, kag ¿sin-o bala ang magasiling sa iya: "Anong imo ginahimo?"
5 Ang nagabantay sang sogo indi nagabatay sang butang nga malain, kag ang tagiposoon sang maalam nakakilala sang panag-on kag sang paghukom.
6 Kay sa tanan nga katuyoan may panag-on kag paghukom, kay ang kalautan sang tawo nagadagaya sa iya.
7 Kay walâ sia makahibalo sang mahanabu; kay ¿sin-o bala ang magabantala sa iya kon paano ang magkahanabu?
8 Walay tawo nga may kagamhanan sa ibabaw sang espiritu sa pagpugung sa espiritu; bisan may gahum sia batok sa adlaw sang pagkamatay, kag walay pagtugut sa sining pag-awayan; kag ang kalautan indi magaluwas sa mga nagpanugyan sa iya.
9 Ini nga tanan nakita ko, nga ginatalupangud ko ang tanan nga buluhaton nga ginahimo sa idalum sang adlaw. May panag-on nga ang mga tawo nagagalahum sa ibabaw sang mga tawo nga sa daut nila;
10 Kag niyan nakita ko man ang mga malauton nga linubung; kag ang mga naghilimo sing maayo naggulowa kag nagpalayô sila sa balaan nga duug kag ginkalimutan sila sa banwa.
Ini man kadayawan.

Ang makasasala indi ginasilotan sa gilayon; kag ang matarung yara sa kasumpungan sing masunsun.

11 Kay sa gilayon indi pagahikuton ang paghukom batok sa malain nga buhat, tungud sini ang tagiposoon sang inanak sang tawo nahanda gid sila sa paghimo sang malain,
12 *Hoo*, tungud kay ang makasasalâ nagahimo sing malain sa makagatus, kag nagapalawig sia sang iya mga adlaw. Bisan pa nakahibalo ako, sing matuud gid, nga maykaayo ang mga nagakahadluk sa Dios, ang mga nagakahadluk sa atubangan niya.
13 Apang indi gid may kaayo ang malauton, bisan pagapalawigon niya ang iya mga adlaw. Manginsubung *sia* sang landong, tungud nga walâ sia mahadluk sa atubangan sang Dios.
14 May *isa* ka kadayawan nga nagakahanabu sa ibabaw sang duta: nga may mga matarung nga sa ila nagakahanabu, sono sa binuhatan sang mga malauton, kag may mga malauton nga sa ila nagakahanabu, sono sa binuhatan sang mga matarung. Nagsiling ako nga ini man kadayawan.
15 Kag, gindayaw ko ang pagkalipay, kay walâ na sing maayo sa tawo sa idalum sang adlaw, kondi nga ang magkaon, kag maginum, kag magkalipay, kag ini amo ang nahanungud sa iya sa iya kabudlayan, sa mga adlaw sang iya pagkabuhi, nga ginhatag sa iya sang Dios sa idalum sang adlaw.
16 Sang ginbutang ko ang akon tagiposoon sa pagkilala sang kaalam, kag sa pagtan-aw sang mga palangitan-an, nga ginahimo sa ibabaw sang duta (kay may yara nga bisan sa adlaw, bisan sa gab-i indi makakita sing katologon sa iya mga mata);
17 Niyan nakita ko ang bug-os nga binuhatan sang Dios, kon sayoron nga ang tawo indi sarang makahangup sang buluhaton, nga ginahimo sa idalum sang adlaw; bisan pa nga daku ang paghimud-os sang tawo sa pagpangita sa iya, indi sia makakita sa iya; kag bisan pa ang maalam magpakakilala, indi sarang sia makalambut.

Ang amo man nahanabu sa matarung nga sa dimatinoohon. Agumon ta ang mga kaayohan, nga ginahatag sang Dios.

9 SA pagkamatuud ginbutang ko ang akon tagiposoon sa sini nga tanan kag gintilawan ko ini nga tanan, nga ang mga matarung kag ang mga maalam, kag ang ila mga binuhatan, yara sa mga kamut sang Dios; nga manginguggma kon nga mangindumut, walâ makahibalo ang mga tawo sing bisan ano. Ang tanan yara sa atubangan nila.
2 Ang tanan nagakahanabu sing alangay nga sa tanan: ang isa gid lamang ka tabo ang *nagakahanabu* sa matarung kag sa malauton, sa maayo kag sa matinlo, kag sa mahigko, sa nagahalad kag nga

sa walâ magahalad. Subung sang
maayo, amo man ang makasasalâ; ang
nagasumpa, subung sang nagakahadluk
sang panumpa.
3 Ini among kalainan nga yara sa
tungâ sang tanan nga ginahimo sa ida-
lum sang adlaw, nga isa gid *lamang* ka ta-
bo nagakahanabu sa tanan; kag subung
man, nga ang tagiposoon sang mga ina-
nak sang mga tawo punô na sang kalai-
nan, kag may kabuangan sa ila tagipo-
soon sa sulúd sang ila pagkabuhi, kag sa
olehe makadto sila sa mga minatay.
4 Kay ¿ sin-o bala ang pinili? Ang
tanan nga mga nagakalabuhi may pag-
laum; kay maayo pa ang ido nga buhi,
sang leon nga patay.
5 Kay ang mga nagakalabuhi, naka-
hibalo nga magakalamatay sila; apang
ang mga patay walâ gid sing nahibal-
an; bisan may sohol pa sila, kay ang
ila handumanan ginkalipatan.
6 Kag ang iya man gugma, subung
sang iya dumut, subung sang iya kahi-
sa, nawálâ na, kag walâ na gid sila sing
bisan ano nga bahin sa tanan nga gina-
himo sa idalum sang adlaw.
7 Lakat-ka, kaon-ka nga may kalipay
sang imo tinapay, kag inum-ka nga may
malipayon nga tagiposoon sang imo
alak; kay dugay na nga ang Dios naha-
muut sang imo mga binuhatan.
8 Sa tanan nga panag-on magmangin-
maputi ang imo mga panapton, kag
indi nga mas-a makulangan sing hiso
ang imo olo.
9 Agum-ka sang pagkabuhi upud sang
imo asawa, nga ginahigugma mo, sa
tanan nga mga adlaw sang imo kabuhi
nga kadayawan, nga ginhatag sa imo sa
idalum sang adlaw, ang tanan nga mga
adlaw sang imo kadayawan; kay ini
amo ang imo pahat sa pagkabuhi kag
sa imo kinabudlayan, nga imo ginahi-
mud-osan sa idalum sang adlaw.
10 Tanantanan nga makita nga hili-
moon sang imo kamut, himoa sia sang
imo kusug; kay sa lulubngan, nga imo
kadtoan, walay buluhaton, bisan paino-
ino, bisan kinaadman, bisan kaalam.
11 Nagbalik ako kag nakita ko sa
idalum sang adlaw, nga indi sa mga
madasig ang pagdalagan, bisan sa mga
makusug ang paginaway, bisan man
sa mga maalam ang tinapay, bisan man
sa mga mahantupon ang mangad,
bisan man sa mga maalam ang paha-
nayon; kondi nga ang panag-on kag
ang kahigayonan nagakahanabu sa ila
nga tanan.
12 Kay ang tawo indi makakilala sang
iya dag-on, nga subung sia sang mga
isda, nga nadakpan sa pukot nga maka-
mamatay, kag subung sang mga pispis
nga nadakpan sila sa siod; amo man
pagaihigut ang mga inanak sang mga
tawo sa malain nga panag-on, kon sa
hinali maholog ini sa ibabaw nila.
13 Nakita ko man ini nga kaalam sa
idalum sang adlaw, kag daku sia sa
banta ko:
14 May isa ka banwa nga diyotay,
kag ang mga tinawo sa iya mga pila
lamang, kag nag-abut batok sa iya ang
isa ka daku nga hari, kag ginlibutan
niya sia, kag nagpatindug sia sa iya sing
dalagku nga mga buluhaton sa kaba-
kuran.
15 Kag may didto nga isa ka tawo
nga imol kag maalam, nga ginluwas
niya ang banwa tungud sang iya ka-
alam; kag walâ sing bisan sin-o nga
nakadumdum sadtong kailo nga tawo.
16 Kag nagsiling ako: Maayo pa ang
kaalam sang kusug, bisan pa ang kaalam
sang imol ginatamay, kag ang iya mga
polong indi ginapamatian.
17 Ang mga polong sang mga maalam
ginapamatian sa kalinong sing labi sang
siningit sang nagapakaginoo sa mga
buangbuang.
18 Maayo pa ang kaalam sang mga
hinganiban sa pag-awayan; apang ang
isa ka makasasalâ nagalaglag sing da-
lagku nga kaayohan.

Ang kabuangan amo ang kabangdanan sing tanan
nga bagay sang mga pagkawalay pa!a!.

10 ANG mga langaw nga patay naga-
palang-ug *kag* nagapabaho sang
ihalaplas sang manugpahamut;
Ang diyot nga pagkabuangbuang
labing mabug-at sang kaalam kag hi-
maya.
2 Ang tagiposoon sang maalam yara
sa iya too;
Apang ang tagiposoon sang buang-
buang yara sa iya walá.
3 Kag sang nagalakat pa ang buang-
buang sa iya dalanon, nakulang sa iya
ang iya ihibalo
Kag nagasiling sia sa tanan: "Yari
karon ang isa ka buangbuang."

4 Kon ang espiritu sang maggagahum maakig batok sa imo, indi pagbayai ang imo duug,
Kay ang kahagup magapugung sang dalagku nḡa mḡa salâ.
5 May isa ka kalainan nḡa nakita ko sa idalum sang adlaw,
Subung sang sayup nḡa nagagikan sa manuggahum:
6 Ang kabuanḡan nḡa nahamtang sa dalagku nḡa kataason,
Kag ang mḡa mangaran nḡa nagalilingkod sa duug nḡa mapainubuson.
7 Nakita ko, nḡa nagakalabayo ang mḡa alagad,
Kag nḡa ang mḡa dunganon nagalalakat subung sang mḡa alagad sa ibabaw sang duta.
8 Ang nagakutkut sing boho, maholog sa iya;
Kag ang man-ug nagakagat sang nagahimo sing litik sa kuta.
9 Ang nagakali sang mḡa bató, ginapilas sia nila.
Kag ang nagabis-ak sang gatong, sa iya manḡinmay katalagman sia.
10 Kon ang salsalon naluso, kag indi mabaid,
Niyan magakinahanglan sing labi nḡa kusug;
Apang ang kaalam mapuslanon sa pagmando.
11 Kon ang man-ug magkagat sa walâ pa mawili sia,
Walâ gid sing kapuslanan ang iya manugwili.
12 Ang mḡa polong sa bâbâ sang maalam mḡa bugay sila;
Apang ang mḡa bibig sang buangbuang amo ang nagatolon sa iya.
13 Ang pamúnô sang mḡa polong sang iya bâbâ among kabuanḡan;
Kag ang katapusan sang iya paghambal among kabuanḡan nḡa makadalaut.
14 Ang buangbuang magapadamu sing mḡa polong.
Walâ makahibalo ang tawo kon ano ang magaabut;
Kag ang mahanabu sa olehe niya, ¿sin-o bala ang makapahibalo?
15 Ang pagpanḡabudlay sang mḡa buangbuang, nagapabudlay sa ila,
Kay walâ sila makahibalo sa pagpakadto sa banwa.
16 Kailo ka, duta, nḡa ang imo hari isa ka bátâ,
Kag ang imo mḡa dunganon nagakalaon kutub sa aga.
17 Bulahan ka, duta, nḡa ang imo hari among anak sang mḡa lutaw,
Kag ang iya mḡa dunganon nagakalaon sa oras nḡa nagakaigo nḡa sa kabaskug kag indi nḡa sa paginum.
18 Tunḡud sang katamad nagakaholog ang atup,
Kag tunḡud sa kaluyahon sang mḡa kamut nagatolo ang baláy.
19 Tunḡud sang paglinḡawlinḡaw ginahimo ang kombirado, kag ang alak nagalipay sa kabuhi;
Kag ang pílak ginagamit sa tanan.
20 Dili ka magpakamalaut sa hari, bisan sa imo hunahuna,
Bisan magpakamalaut ka, sa imo hulut, nḡa didto nagahigda ka, sang mangaranon;
21 Kay ang pispis sang lanḡit magadalá sang tinḡug,
Kag ang sapat nḡa pakpakan magabalita sini sa mḡa polong.

Paghimoon ta ang maayo, nḡa may panag-on pa kita.

11 IHABOY ang imo tinapay sa ibabaw sang kadaygan sang mḡa tubig,
Nḡa sa lumigad na ang madamu nḡa mḡa adlaw, makita mo sia.
2 Ipamahat ini sa pito, kag bisan sa walo;
Kay walâ ka makahibalo kon ano nḡa malain ang maabut sa ibabaw sang duta.
3 Kon ang mḡa gal-um nabug-atan sang ulan, pagaiula nila sia sa ibabaw sang duta;
Kag kon ang isa ka kahoy mapukan nayon sa Bagatnan kon nayon sa Aminhan,
Sa duug diin mapukan ang kahoy, didto magapabilin sia.
4 Ang nagapanilag sang hanḡin, indi magtanum;
Kag ang nagatulok sa mḡa gal-um, indi mag-ani.
5 Subung nḡa ikaw walâ makahibalo kon ano ang dalan sang hanḡin,
Bisan kon paano ang pagtúbô sang mḡa tul-an sa tiyan sang ginabusung, indi ka man sarang makakilala sang mḡa binuhatan sang Dios, nḡa ginahimo niya ang tanan.
6 Kutub sa kaagahon itanum ang imo binhi,

Kag sa kahaponon indi mo pagpapahuwayon ang imo kamut;
Kay walâ ka makahibalo kon ano ang magapulus, ini kon yadto,
Kon sila nga duha nagakaangay gid nga maayo.
7 Sa pagkamatuud, matam-is amo ang kapawa,
Kag maayo sa mga mata ang magtanaw sang adlaw.
8 Kay kon ang tawo magkabuhi sing madamu nga mga tuig, magkalipay sia sa ila nga tanan;
Apang magpanumdum sia sang mga adlaw sang kadudulman, nga magamanginmadamu sila.
Ang tanan nga magaabut among kadayawan.
9 Pamatan-on, magpangalipay-ka sa imo pagkapamatan-on,
Kag ang imo tagiposoon magbulahan sa imo sa mga adlaw sang imo pagkapamatan-on:
Kag lakat-ka sa mga dalanon sang imo tagiposoon,
Kag sono sa itulutuk sang imo mga mata:
Apang mahibaloan mo, nga tungud sining tanan nga mga butang, pagadalhon ka sang Dios sa paghukom.
10 Busa, ipalayô ang kasubo sa imo tagiposoon,
Kag ipalayô sa malayô sa imo unud ang kalainan.
Kay ang pagkapamatan-on kag ang pamanagbanag mga kadayawan sila.

Ang mga pamatan-on dapat mag-aman nga sa katiguiangon kag nga sa kamatayon.

12 MAGPANUMDUM-ka man sa imo Magbubuhat sa mga kaadlawan sang imo pagkapamatan-on,
Sa walâ pa mag-abut ang mga adlaw nga malain, kag mag-abut ang mga tuig,
Nga sa ila magsiling ka: "Walâ ako sa ila sing kalipayan";
2 Sa walâ pa magdulum ang adlaw, kag ang kapawa, kag ang bulan kag ang mga bitoon,
Kag ang mga gal-um magbalik sa olehe sang ulan,
3 Mga adlaw nga magakulurug ang mga bantay sang baláy,
Kag magadulunguk ang mga tawong makusug,
Kag magadulúlog ang mga nagagaling, kay diyotay lang sila,
Kag magadululum ang mga nagagalawa sa mga talambuan,
4 Kag pagapanakpan ang mga gawang sang dalan,
Kon magmahinay ang kagahud sang galingan;
Nga sa tingug sang pispis pagapabangon; kag pagapahinayon ang tanan nga manugkanta nga mga babae;
5 Nga magakahadluk man sang mga taklaron,
Kag magakakugmat sang mga dalanon,
Kag magapamulak ang almendro,
Kag magamanginisa ka lulan ang apan,
Kag madula ang kanamit sa pagkaon,
Kay makadto ang tawo sa iya puluyan nga dayon,
Kag ang mga manugpanalabiton magalalakat sa palibot sang balaligyaan;
6 Sa walâ pa mabugto ang talikala nga pílak,
Kag maboong ang yahong nga bulawan,
Kag ang bangâ mabuka sa luyo sang tuburan,
Kag ang aliling mautúd sa ibabaw sang bobon,
7 Kag ang yab-ok magbalik sa duta, subung nga amo sia anay,
Kag ang espiritu magbalik sa Dios, nga naghatag sa iya.
8 Kadayawan sang mga kadayawan, siling sang Manugwali, ang tanan kadayawan.

——o——

9 Kag labut pa, nanginmaalam ang Manugwali.
Gintudlo pa niya ang kinaadman sa banwa, kag gintimbang niya, kag gintungkad niya kag naghuman sang madamu nga mga hulubaton.
10 Naghimulat ang Manugwali sa pagpangita sing mga makahamuut nga mga polong, kag ang napanulat nga may katarungan among polong sang kamatooran.
11 Ang mga polong sang mga maalam subung sang mga suyak,
Kag subung sang mga lansang nga nalansang amo ang mga magtotoon sang mga katilingban,
Nga ginhatag sila gikan sa isa lamang ka Manugtatap.

12 Labut sini, anak ko, paglaygayan ka. Walay katapusan ang maghimo sing madamu nga mga tolon-an, kag ang madamu nga pagtoon kabudlayan ina sang unud.
13 Ang katapusan sang pololongon: pamatian ta ang kabilogan sini.
Magkahadluk ka sa Dios kag tumana ang iya mga sogo,
Kay ini amo ang tanan sang tawo;
14 Kay ang tanan nga binuhatan pagadalhon sang Dios sa hulukmanan upud sang tanan nga natago, bisan maayo, bisan malain sia.

ANG

KALANTAHON

SANG MGA KALANTAHON.

Ang asawa nagapanghayhay tungud sa iya bana kag ginapangita niya sia.

1 ANG kalantahon sang mga kalantahon nga nahanungud kay Salomon.
2 Halukan niya ako sang mga haluk sang iya bâbâ,
Kay labing maayo ang imo mga paghigugma sang alak.
3 Ang imo mga kahamut among mga baho nga labing maayo,
Ihalaplas nga inula among imo ngalan.
Tungud sini ang mga kadalagahan nagahigugma sa imo.
4 Guyura ako; sa olehe nimo magadinalagan kami.
Ginpasulúd ako sang hari sa iya mga hulot.
Magakalasadya kami kag magakalalipay kami sa imo.
Pagahandumon namon ang imo mga paghigugma labi sang alak.
Sa katadlungan nagahigugma sila sa imo.

—o—

5 Mga anak nga babae sa Ierusalem, maitum ako, apang kailigban,
Subung sang mga layanglayang sa Kedar,
Subung sang mga kumbung ni Salomon.
6 Indi ninyo pagmulalungon nga ako maitum,
Kay ginsunog ako sang adlaw,
Ang mga anak nga lalaki sang akon ilóy nagkalaakig batok sa akon,
Ginbutang nila ako nga bantay sang mga kaubasan;
Ang akon kaubasan, nga akon gid, walâ ko pagbantayi.
7 Pahibaloa ako, oh ikaw nga ginahigugma sang akon kalág,
Nga diin ka nagapahalab, diin ka nagapahuway *sang imo mga obeha* sa udtong adlaw;
Kay, ¿kay ngaa bala magmanginsubung ako sang natabunan,
Malapit sang mga pinanong sang imo mga kaupdanan?
8 Kon ikaw walâ makahibalo, oh labing magayon sa mga kababainan,
Gowa-ka sa mga agi sang pinanung,
Kag pahalba ang imo mga magamay nga kanding malapit sang mga puluy-an sang mga manugbantay.

—o—

9 Ginapakaangay ko ikaw, abyan ko, sa mga kabayo nga pinunihan sa mga kanga ni Paraon.
10 Mga magayon ang imo mga pisngi sa tungâ sang mga talikala nga nagakalabit,
Ang imo liog sa tungâ sang mga kolintas nga mga mutya.
11 Mga talikala nga bulawan pagahimoon namon sa imo,
Nga may mga tumbok nga pílak.
12 Sang ang hari didto pa sa iya latok,
Ang akon nardo naghatag sang iya kahamut.
13 Ang akon nahagugmaan nga sa akon among binugkos nga mira,

Nğa nagatungtung sa tunğâ sang akon
mğa dughan.
14 Pinungpung nğa mğa bulak nğa
koper, sa mğa kaubasan sa En-gedi,
Among akon nahagugmaan nğa sa
akon.
15 Yari karon, ikaw among magayon,
hinigugma ko,
Yari karon, ikaw among magayon.
Ang imo mğa mata subung sang mğa
salampati.
16 Yari karon, ikaw among magayon,
hinigugma ko, kag mayuyum man.
Hoo, ang aton higdaan among lumbay.
17 Ang mğa balagbag sang aton ba-
láy mğa sedro,
Kag mğa sipres ang aton mğa pagbo.

2 AKO among narsiso sa Saron,
Kag ang lirio sang mğa nalupyakan.
2 Subung sang lirio sa tunğâ sang
mğa katunukan,
Amo ini ang akon abyan sa tunğâ
sang mğa kadalagahan.
3 Subung sang mansanas sa tunğâ
sang mğa kahoy nğa talonon,
Amo ini ang akon nahagugmaan sa
tunğâ sang mğa pamatan-on.
Ginhandum ko ang iya landong kag
naglingkod ako sa iya,
Kag ang iya bunğa matam-is sa akon
alinğanğag.
4 Ginpasulúd niya ako sa hulut sang
alak,
Kag ang iya bandera sa ibabaw nakon
among gugma.
5 Sakdaga ako nğa may mğa tinapay
nğa ubas nğa binulad.
Paisuga ako nğa may mansanas, kay
masakit ako sa paghigugma.
6 Ang iya walá ginaunlan sang akon
olo,
Kag ang iya too nagahakus sa akon.
7 Ako nagapanumpa sa inyo, oh mğa
anak nğa babae sa Ierusalem,
Tunğud sa mğa gasela kag tunğud sa
mğa usa sang latagon,
Nğa indi kamo magpamata, bisan mag-
papulaw kamo sang *akon* gugma,
Tubtub nğa maluyag sia.

——o——

8 Ini amo ang tinğug sang akon hini-
gugma. Yari karon, sia nagapakari,
Nğa nagalumpat sa ibabaw sang mğa
bukid, kag nagalukso sa ibabaw sang
mğa kabakoloran.
9 Ang akon hinigugma katulad sia
sang gasela, kon sang tinday sang mğa
usa.
Yari karon, sia amo ang yara sa likod
sang aton dingding,
Nğa nagalantaw sa mğa talambuan,
Nğa nagalingling sa mğa balatibat.
10 Ang akon hinigugma naghambal,
kag nagsiling sa akon:
Tindug-ka, abyan ko, magayon ko,
kag kari-ka.
11 Kay yari karon, nagligad na ang
tugnaw,
Natapus na ang ulan kag naglakat
na.
12 Ang mğa kabulakan nagpalahayag
sa duta,
Ang panag-on sa pagkanta nag-abut
na,
Kag ang tinğug sang tokmo nabatian
sa aton kadutaan.
13 Ang igera nagapaluto na sang iya
bunğa sa panugnaw,
Kag ang mğa kaubasan sa pamulak
nagapalanghamut na.
Tindug-ka, abyan ko, magayon na-
kon, kag kari-ka.
14 Salampati nakon, nğa yara ka sa
mğa panilonğan sang bató, sa mğa tala-
goan sang mğa duug nğa pil-ason,
Ipahayag sa akon ang imo nawung,
papamatia ako sang imo tinğug;
Kag matam-is ang imo tinğug, kag
magayon ang imo bayhon.
15 "Kuhai-kami sang mğa milo, sang
mğa milo nğa magamay, nğa nagalag-
lag sa mğa kaubasan;
Kay ang amon mğa kaubasan naga-
pamulak."
16 Ang akon nahagugmaan, akon
gid, kag ako iya; sia nagapahalab sa
tunğâ sang mğa lirio.
17 Tubtub nğa ang *hanğin sang* ad-
law maghuyup kag magpalalagyo ang
mğa landong,
Balik-ka. Hinigugma ko, magpaka-
subung ka sang gasela, kon sang tinday
sang mğa usa,
Sa ibabaw sang mğa kabukiran sang
pagkabulag.

3 SA akon higdaan, sa mğa kagab-
ihon, ginpanğita ko ang ginahigug-
ma sang akon kalág;
Ginpanğita ko sia, kag walâ ko sia
makita.
2 "Magabanğon ako, kag pagalibuton
ko ang banwa;

Sa mḡa dalan, kag sa mḡa balaligyaan.
Pagapanḡitaon ko ang ginahigugma sang akon kaláġ."
Ginpanḡita ko sia, kag walâ ko makita.
3 Nakita ako sang mḡa bantay, nḡa nagalibot sa banwa,
Kag *ginsilinḡan ko sila*: "¿Nakita bala ninyo ang ginahigugma sang akon kaláġ?"
4 Lamang nakaligad ako sa ila sing diyot,
Sang makita ko ang ginahigugma sang akon kaláġ.
Nagdakup ako sa iya, kag walâ ko sia pagbulagi,
Tubtub nḡa napasulúd ko sia sa baláy sang akon ilóy,
Kag sa hulut nḡa ginpanḡankan sa akon.
5 Ako nagapanumpa sa inyo, mḡa kadalagahan sa Ierusalem,
Tunḡud sang mḡa gasela, kon sang mḡa usa sang latagon,
Nḡa indi kamo magpamata, bisan magpukaw kamo sang akon gugma,
Tubtub nḡa maluyag sia.

Ang pagbuluylog sang kinasal.—Ang bana nagapahayag sang iya gugma sa iya asawa.

6 ¿Sin-o bala ini sia, nḡa nagataklad gikan sa kahanayakan subung sang mḡa hinaligi nḡa asó,
Nḡa napanghamutan sang mira kag sang insienso,
Kag sang tanan nḡa mḡa binukbok nḡa mḡa mahamut sang manugbaligya?
7 Yari karon ang talabon ni Salomon;
Kan-uman ka mḡa maisug ang mḡa nagalilibot sa iya,
Sa tunḡâ sang mḡa makusug sa Israel.
8 Sila nḡa tanan may mḡa hinḡaniban, nḡa sampaton sa pag-awayan;
Ang tagsatagsa nagataklus sang iya hinḡaniban,
Tunḡud sang mḡa kahadlukan sa kagab-ihon.
9 Ang hari nḡa si Salomon naghimo nḡa sa iya sing isa ka talabon nḡa kahoy sang Libano.
10 Ginhimo niya sa pílak ang iya mḡa haligi,
Ang iya idagan bulawan, ang iya pulungkoan purpura,
Ang iya sulúd gintapikan sang *binuhatan* sa gugma
Sang mḡa anak nḡa babae sa Ierusalem.
11 Gulowa-kamo, mḡa anak nḡa babae sa Sion, kag tan-awa-ninyo ang hari nḡa si Salomon,
Nḡa may purungpurung nḡa ang iya ilóy nagpurungpurung sa iya sa adlaw sang iya pagkakalasalon,
Kag sang adlaw sang kalipay sang iya tagiposoon.

4 YARI karon, nḡa ikaw among magayon, abyan ko. Yari karon, nḡa ikaw among magayon.
Ang imo mata among subung sang salampati sa sulúd sang imo takurung.
Ang imo mḡa buhok subung sang mḡa pinanong nḡa mḡa kanding,
Nḡa makita kutub sa mḡa kakiliran sang bukid sa Galaad.
2 Ang imo mḡa nḡipon, subung sang mḡa pinanong nḡa mḡa ginuntinḡan nḡa mḡa *obeha*,
Nḡa nagatalakas gikan sa bulunakan,
Nḡa tanan may mḡa tinday nḡa mḡa kapid,
Kag walâ gid sa ila sing baw-as.
3 Ang imo mḡa bibig subung sang isa ka lubid nḡa karmesi,
Kag ang imo bâbâ magayon;
Ang imo mḡa pisnḡi, subung sang katunḡâ sang granada
Sa sulúd sang imo takurung.
4 Ang imo liog, subung sang tore ni Dabid,
Nḡa pinatindug nḡa sa palakabitan sang mḡa hinanḡiban.
Linibo nḡa mḡa kalasag napamitay sa iya,
Nḡa tanan mḡa hinanḡiban sang mḡa maisug.
5 Ang imo duha ka dughan, subung sang duha ka tinday nḡa kapid sang gasela,
Nḡa ginapahalab sila sa tunḡâ sang mḡa lirio.
6 Tubtub nḡa ang *hanḡin sang adlaw* maghuyup kag magpalalagyo ang mḡa landong,
Magakadto ako sa bukid sang mira,
Kag sa bakolod sang insienso.
7 Sa nḡatanan ikaw among magayon, abyan ko,
Kag sa imo walay kasawayan.

——o——

8 Upud-ka sa akon gikan sa Libano, asawa ko,
Upud-ka sa akon gikan sa Libano.
Tamud-ka kutub sa putokputokan sang Amana,
Kutub sa putokputokan sang Senir kag sang Hermon,
Kutub sa mḡa palanagoan sang mḡa leon,
Kutub sa mḡa kabukiran sang mḡa leopardo.
9 Ginbihag mo ang akon tagiposoon, útud ko, asawa *ko,*
Ginbihag mo ang akon tagiposoon sa isa lang ka pagtulok sa imo mḡa mata,
Sa isa lamang ka kolintas sa imo liog.
10 ¡ Nḡa pagkamagayon sang imo mḡa paghigugma, útud ko, asawa *ko!*
¡ Nḡa pagkalabing maayo pa sang alak ang imo mḡa paghigugma,
Kag ang kahamut sang imo mḡa ihalaplas sang tanan nḡa mḡa pahamut!
11 Ang imo mḡa bibig nagapatolo sing dugus, asawa *ko,*
May dugus kag gatas sa idalum sang imo dila;
Kag ang kahamut sang imo mḡa panapton subung sang kahamut sang Libano.
12 *Ikaw among* katamnan nḡa natakpan, útud ko, asawa *ko*:
Tuburan nḡa natakpan, tuburan nḡa pinat-inan.
13 Ang imo mḡa salingsing among parke sang mḡa granada, nḡa may mḡa bunḡa nḡa labing mayuyum,
Mḡa bulak nḡa koper kag mḡa kahoy-kahoy nḡa nardo;
14 Ang nardo kag ang asapran,
Ang kawayan nḡa mahamut kag ang kanela patí ang tanan nḡa mḡa kahoy sa insienso,
Ang mira kag ang aloes patí ang tanan nḡa mḡa pinalabi nḡa mḡa mahamut.
15 Hoo, tuburan sang mḡa katamnan *amo ikaw,*
Bobon sa mḡa tubig nḡa buhi,
Mḡa sapa nḡa nagailig sa Libano.
16 Pagmata-ka, Aminhan, kag karika, Bagatnan.
Huypa ang akon katamnan, *kag* maglalapta ang iya mḡa kahamut.
Magkari ang akon hinigugma sa iya katamnan,
Kag magkaon sa iya mayuyum nḡa bunḡa.

Ang asawa nagbugnaw; apang sa gilayon naghinulsul sia, nagpanḡita sia sa bana kag nakiguli sa iya.

5 AKO nagkari sa akon katamnan, útud ko, asawa *ko:*
Ginkuha ko ang akon mira patí ang akon mḡa pahamut,
Ginkaon ko ang akon udlan patí ang akon dugus,
Gin-inum ko ang akon alak patí ang akon gatas.
Kaon-kamo, mḡa abyan, kag inum-kamo,
Inum-kamo sing bugana, mḡa hinigugma.
2 Ako nagakatolog, apang ang akon tagiposoon nagapulaw.
Amo ang tinḡug sang akon nahagugmaan: nagapanuktuk sia:
"Buksi-ako, útud ko, abyan ko;
Salampati ko, himpit nakon;
Kay ang akon olo napunô na sang tun-og,
Ang akon mḡa buhok sang mḡa tinolo sang kagab-ihon."
3 *Kag nagsabát ako:* "Naguba ako sang akon panapton, ¿paano bala ang pagsuklub ko liwan sa iya?
Ginhugasan ko ang akon tiil, ¿paano bala ang paghigko ko sa ila?"
4 Ang akon hinigugma naggulo sang iya kamut sa boho,
Kag ang akon mḡa kasudlan nagkulurug tunḡud sa iya.
5 Nagtindug ako sa pagbukas sa akon nahagumaan;
Kag ang akon mḡa kamut nagapatolo sing mira
Kag ang akon mḡa tudlo sing mira nḡa mabasâ
Sa ibabaw sang uluyatan sang pintal.
6 Ginbuksan ko ang akon hinigugma;
Apang ang akon hinigugma nagpalayô na, naglakat na:
Sa iya paghambal, naggowa na sa akon ang espiritu.
Ginpanḡita ko sia, apang walâ ko sia makita.
Gintawag ko sia, apang walâ sia magsabat sa akon.
7 Nakita ako sang mḡa bantay, nḡa nagalibot sa banwa;
Ginbakol nila ako, ginpilasan nila ako;
Ginkuha sang mḡa bantay sang mḡa

kuta ang akon takurung sa ibabaw nakon.

8 Ako nagapanumpa sa inyo, mĝa anak nĝa babae sa Ierusalem, kon makita ninyo ang akon hinigugma,

¿Ano bala ang igabantala ninyo sa iya?

Nĝa sa gugma nagabalatian ako.

9 "¿Ano bala ang imo hinigugma labi sang isa ka hinigugma,

Oh labing magayon sa tanan nĝa mĝa babae?

¿Ano bala ang imo hinigugma labi sang isa ka hinigugma,

Nĝa sa sini nagapanumpa ka sa amon?"

10 Ang akon hinigugma maputi kag mabudhaw sia,

Pinat-inan sia sa tunĝâ sanĝ napulô ka libo.

11 Ang iya olo among bulawan nĝa labing ulay.

Ang iya bohok nĝa kulon mĝa paklang nĝa nagapilaypilay, mĝa maitum subung sang uwak.

12 Ang iya mĝa mata subung sang mĝa salampati sa luyo sang mĝa kasapaan sang mĝa tubig,

Nĝa nagapalamunak sa gatas, nĝa napahamtang sila sa tunĝâ sang kabuganaan.

13 Ang iya mĝa pisngi subung sang mĝa tinumpok sang mĝa pahamut, mĝa tinumpok sang mĝa mahamut nĝa bulak;

Ang iya mĝa bibig subung sang mĝa lirio nĝa nagapailig sing mira nĝa mabasâ.

14 Ang iya mĝa kumut subung sang mĝa malison nĝa bulawan nĝa napanampukan sing mĝa krisolitos;

Ang iya lawas subung sang tiposo nĝa naputos sang mĝa sapiro.

15 Ang iya mĝa paa subung sang mĝa haligi nĝa marmol, nĝa maputi nĝa napatindug sila sa ibabaw sang sadsaran nĝa bulawan;

Ang iya dagway subung sang Libano, nĝa pinili gid subung sang mĝa sedro.

16 Ang iya alinĝanĝag napunô sang katam-is,

Kag ang bug-os niya nĝa pagkaamo kalailaan.

Amo ini ang akon hinigugma, amo ini ang akon abyan,

Oh mĝa anak nĝa babae sa Iersualem.

6 "¿DIIN bala magkadto ang imo hinigugma,

Oh labing magayon sa mĝa babae?

¿Sa diin bala magpadulong ang imo hinigugma?

Pagapanĝitaon namon sia upud sa imo."

2 Ang akon hinigugma nagdulhog sa iya katamnan, sa mĝa tinumpok sang mĝa pahamut,

Sa pagpahalab sa mĝa katamnan, kag sa pagpamupo sing mĝa lirio.

3 Iya ako sang akon hinigugma, kag ang akon hinigugma akon sia,

Sia nagapahalab sa tunĝâ sang mĝa lirio.

——o——

4 Magayon ka, abyan ko, subung sang Tirsa,

Kalailaan subung sang Ierusalem;

Makahaladluk subung sang kasoldadosan sa idalum sang ila mĝa bandera.

5 Ipalayô ang imo mĝa mata sa atubanĝan nakon,

Kay sila nagdaug sa akon.

Ang imo bohok subung sang mĝa pinanong nĝa mĝa kading,

Nĝa nagapalakita sa Galaad.

6 Ang imo mĝa ulipon, subung sang pinanong nĝa mĝa obeha,

Nĝa nagatalakas sa palamunakan,

Nĝa tanan sila may mga tinday nĝa kapid,

Kag sa ila walâ sing baw-as.

7 Ang imo mĝa pisnĝi subung sang katunĝâ sang granada,

Sa sulúd sang imo takurung.

8 Kan-uman ang mĝa haring babae, kag kawaloan ang mĝa babae,

Kag ang mĝa kadalagahan, nĝa dimaisip.

9 Ang salampati nakon, ang himpit nakon among bugtong,

Bugtong sia sa iya ilóy,

Ang pinili sang nagpanĝanak sa iya.

Ginatan-aw sia sang mĝa kadalagahan, kag ginatawag sia nila nĝa bulahan;

Ang mĝa haring babae kag ang mĝa babae man nagdalayaw sa iya.

——o——

10 ¿Sin-o bala ina nĝa ang iya pagtulok subung sang pamanagbanag,

Magayon subung sang bulan,

Masidlak subung sang adlaw,

Makahaladluk subung sang kasoldadosan sa idalum sang ila mĝa bandera?

11 Sa katamnan sang mĝa nogal nagdulhog ako,
Sa pagtan-aw sang mĝa kahoykahoy nĝa hilaw sang nalupyakan,
Sa pagtan-aw kon nagapanĝugbus ang kaubasan,
Kon nagpamulak na ang mĝa granada.
12 Sa walâ pa ako magkilala, ang akon handum nagbutang sa akon
Sa mĝa kanga sang akon banwa nĝa dunganon.
13 Balik-ka, balik-ka, oh Sulaminhon;
Balik-ka, balik-ka, agud nĝa pagtulukon ka namon.
¿ Ano bala ang makita ninyo sa Sulaminhon,
Subung sang sa pagsaut sa Mahanaim?

7 ¡ NĜA pagkamagayon sang imo mĝa tiil sa mĝa burangkol,
Oh anak nĝa babae sang dunganon!
Ang mĝa palibot sang imo mĝa balikawang subung sang huyas,
Binuhatan sang mĝa kamut sang sampaton nĝa panday.
2 Ang imo hawak subung sang matipulon nĝa yahong,
Nĝa walâ makulanĝi sing alak nĝa napanakutan.
Ang imo lawas subung sang tinumpok nĝa trigo,
Nĝa nalibutan sing mĝa lirio.
3 Ang imo duha ka dughan, subung sang duha ka tinday,
Nĝa mĝa kapid sang gasela.
4 Ang imo liog subung sang tore nĝa tiposo.
Ang imo mĝa mata subung sang danaw sa Hesbon,
Sa luyo sang gawang sa Bat-rabim;
Ang imo ilong subung sang tore sang Libano,
Nĝa nagaatubang nayon sa Damasko.
5 Ang imo olo, sa ibabaw nimo, subung sang karmelo,
Kag ang buhok nĝa bunghay sang imo olo subung sang purpura.
Ang hari nabihag sa iya mĝa pakolong.
6 ¡ Nĝa pagkagayon sa imo, kag nĝa pagkatahum,
Oh gugma ko, sa tunĝâ sang madamu nĝa mĝa kawilihan!
7 Inang imo bayhon nagakaanĝay gid sang paklang,
Kag ang imo mĝa dughan, sa iya mĝa pinungpung.
8 Magasaka ako, nagsiling ako, sa paklang;
Magakapyot ako sa iya mĝa sanĝa nĝa nagabuyok,
Busa, ang imo mĝa dughan magmanĝinsubung sang mĝa pinungpung sang ubas,
Kag ang kahamut sang imo gininhawa, subung sang iya sang mĝa mansanas;
9 Kag ang imo alinĝagnĝag subung sang pinili nĝa alak,
Nĝa nagailig sing tadlung gid sa akon hinigugma,
Nĝa nagadanlog sa tunĝâ sang mĝa bibig sang mĝa nagakalatolog.
10 ¡ Ako iya sang akon hinigugma,
Kag sa akon yara ang iya kalipayan!

——o——

11 Kari, hinigugma ko, magowa kita sa latagon,
Magahigda kita sa mĝa minoro.
12 Kutub sa kaagahon magakadto kita sa mĝa kaubasan;
Tan-awon naton kon nagpamukol na ang ubas, kon nagpamukâ ang bulak,
Kon nagpamulak ang mĝa granada.
Didto pagaihatag ko sa imo ang akon mĝa paghigugma.
13 Ang mĝa mandragora nagahatag sang ila kahamut,
Kag sa aton mĝa gawang may aton kita sang tanan nĝa mĝa bunĝa nĝa pinili,
Ang mĝa bag-ohan subung sang mĝa daan na,
Nĝa gintago ko sila nĝa sa imo, hinigugma ko.

8 ¡ KABAY pa nĝa manĝinsubung ka unta sang isa ka útud nĝa lalaki,
Nĝa nagsoso sa mĝa dughan sang akon ilóy!
Niyan, sa makita ko ikaw sa gowa, pagahalukan ko ikaw,
Nĝa walâ sing pagtamay sa akon sina.
2 Pagaidul-ong ko ikaw, pagadalhon ko ikaw sa baláy sang akon ilóy,
Agud nĝa pagton-an mo ako:
Pagapaimnon ko ikaw sing alak nĝa hinamutan,
Sa duga sang akon mĝa granada.
3 Ang iya walá nanĝinulunan sang akon olo,
Kag ang iya too naghakus sa akon.

4 Ako nagapanumpa sa inyo, oh mğa anak nğa babae sa Ierusalem,
Nğa indi kamo magpamata, bisan magpapulaw kamo sang akon gugma,
Tubtub nğa maluyag sia.

——o——

5 ¿Sin-o bala ina nğa nagatakas gikan sa kahanayakan,
Nğa nagasandig sa iya hinigugma?
Sa idalum sang mğa mansanas ginpukaw ko ikaw;
Didto ang imo ilóy nag-anak sa imo,
Didto ginsakitan ang nag-anak sa imo.
6 Ibutang ako subung nğa pat in sa ibabaw sang imo kasingkasing,
Subung nğa pat-in sa ibabaw sang imo butkon;
Kay makusug, subung sang kamatayon amo ang gugma,
Mğa matig-a subung sang lulubnğan ang mğa kaimon.
Ang iya mğa baga, mğa baga nğa kalayo,
Ang isa ka dabdab ni Iehoba.
7 Ang madamu nğa mğa tubig indi makapalong sang gugma,
Bisan ang mğa subâ makalumus sa iya.
Kon ang isa ka tawo maluyag maghatag sang tanan nğa mangad sang iya baláy tunğud sang gugma
Magamanğinhimpit gid nğa talamayon sia.

——o——

8 May isa kami ka útud nğa babae nğa diyotay,
Nğa walâ pa sing mğa dughan,
¿Ano bala ang pagahimoon namon sa amon útud nğa babae,
Sa adlaw nğa paghambalon sia?
9 Kon sia kunta among isa ka kuta,
Magapatindug kita sa ibabaw niya sing isa ka baláy nğa harianon nğa pílak;
Kag kon gawang sia kunta, pagatakpan naton sia sing tapi nğa sedro.
10 Ako among kuta, kag ang akon mğa dughan subung sang mğa tore;
Nğani manğinamo ako sa iya mğa mata,
Subung nğa nakakita sia sing paghidaet.

——o——

11 Si Salomon nagtagiya sing isa ka kaubasan sa Baal-hamon;
Gintugyan niya ang kaubasan sa mğa bantay:
Ang tagsatagsa sa ila dapat magdalá sing isa ka libo ka *siklo* nğa pílak tunğud sang iya bunğa.
12 Ang akon kaubasan, nğa akon gid, yari sa atubanğan nakon:
Ang mğa linibo nğa siklo manğin sa imo, Salomon.
Kag duha ka gatus, sa mğa nagabantay sang iya bunğa.

——o——

13 Mğa pumuluyô sa mğa katamnan,
Ang akon mğa kaupdanan nagapamati sang imo tinğug:
Papamatia ako sa iya.
14 Palagyo-ka, hinigugma ko;
Kag pakasubung-ka sang gasela, kon subung sang tinday sang mğa usa
Sa ibabaw sang mğa kabukiran nğa mğa kahamut-an.

SI ISAIAS.

Pagtalastas sang mğa sala kag sang mğa pag-antus sang banwa: mğa laygay kag mğa pagpahug.

1 PALANAN-AWON ni Isaias nğa anak ni Amos, nğa nakita niya nahanunğud sang Iuda kag sang Ierusalem sa mğa adlaw ni Usias, ni Iotam, ni Akas kag ni Esekias, nğa mğa hari sa Iuda.
2 Pamatii-ninyo, mğa lanğit, kag dunga, duta; kay naghambal si Iehoba:
Nagsagud ako sing mğa anak, kag ginton-an ko sila; kag sila nagmalalison botok sa akon.
3 Ang baka nakakilala sa iya tagiya, kag ang asno sang pasunğan sang iya agalon: si Israel walâ makakilala, ang akon banwa walâ magapamalandong.
4 ¡Kailo-ka, katawohan nğa makasasalâ, banwa nğa nalulanan sang kalainan, kaliwatan sang mğa madauton, mğa

anak nğa mğa dunut! Ginbayaan nila
si Iehoba, gintamay nila ang Balaan ni
Israel, nagilisol sila.
5 ¿Kay nğaa pa bala nğa pagpanilo-
tan kamo, nğa ginadugangan niyo ang
inyo mğa paglalis. Ang tanan nğa olo
nagabalatian, kag ang tanan nğa tagipo-
soon ginalapyo.
6 Kutub sa dapadapa sang tiil tubtub
sa olo walâ sa iya sing maayo; *kondi*
lamang pilas, banug, kag mğa pilas nğa
buhi: nğa walâ sila magkipot, bisan na-
pamugkusan, bisan napahomokan sila
sang lana.
7 Ang inyo duta nahapay na, ang
inyo mğa kabanwaanan naupus sa ka-
layo. Ang inyo duta ginahalunhon sang
mğa dumuluong sa atubanğan ninyo,
ang tanan nahapay subung sang kawag-
wagan sang mğa dumuluong.
8 Kag ang anak nğa babae ni Sion
nagapabilin subung sang payagpayag
sa kaubasan, subung sang kolokamalig
sa kaatimonan, subung sang banwa nğa
nalibutan.
9 Kon walâ pagbayi ni Iehoba sang
Sebaot ang isa ka nabilin nğa maluya
sa aton, nanğinsubung kunta kita sang
Sodoma, kag mğa kaanğay kita sang
Gomora.
10 Mğa dunganon sa Sodoma, pama-
tii-ninyo ang polong ni Iehoba; dunga-
ninyo ang kasogoan sang amon Dios,
banwa sa Gomora.
11 Ano pa bala sa akon, siling ni Ieho-
ba, ang kadamuon sang inyo mğa halad.
Busug na ako sa mğa halad nğa sinunog
nğa mğa karnero, kag sa sapay sang mğa
sapat nğa mğa pinatambok; kag ang
dugo sang mğa baka nğa lalaki, bisan
sang mğa obeha, bisan sang mğa lalaking
kanding, indi nagapahamuut sa akon.
12 Sang inyo pagkari sa pag-atubang
sa akon, ¿ sin-o bala ang nagpanğayô si-
ni sa inyo sa paglinas sang akon mğa
patyo?
13 Indi na ninyo ako diri pagdal-an
sing walay pulus nğa dólot: ang paha-
mut among kalanğil-aran sa akon; ang
lati kag ang sabado, ang pagpatipon sing
mğa katipunan, indi na ako sarang ma-
kaantus sang kalautan upud ang inyo
pagtilipon nğa maligdong.
14 Ang inyo mğa lati, kag ang inyo
mğa pinat-inan nğa piesta ginadumtan
sila sang akon kalág; mğa lulan sila sa
akon, binudlay na ako sa pagdalá sa ila.
15 Busa, kon untayon ninyo ang inyo
mğa kamut, pagatagoon ko sa inyo ang
akon mğa mata; kon padamuon ninyo
ang inyo mğa panğamuyo, ako indi
magpamati: mğa punô na sing dugo ang
inyo mğa kamut.
16 Palamunak-kamo, palaninlo-kamo;
kuhaa-ninyo ang kalainan sa inyo mğa
binuhatan sa atubanğan sang akon mğa
mata; untat na kamo sa paghimo sang
malain.
17 Magtoon-kamo sa paghimo sing
maayo; pangitaa-ninyo ang katadlu-
nğan; iuli-ninyo sa katadlunğan ang
manugpigos; hukmi-ninyo ang ilo;
tabanği-ninyo ang bálo nğa babae.
18 Kari-kamo kag magtais kita sing
tinğub; kon ang inyo mğa sala subung
sang karmesi, manğinmaputi sila su-
bung sang niebe; kon mğa mapula sila
subung sang eskarlata, manğinsubung
sila sang *maputi* nğa balahibo.
19 Kon maluyag kamo sa pagpamati,
magakaon kamo sang labing maayo
sang duta;
20 Apang kon kamo magdumili, kon
malalison kamo, pagaupuron kamo sa
hinğaniban; kay ang bâbâ ni Iehoba
naghambal sini.
21 ¿Paano bala nğa nagmanğinbi-
gaon ang banwa nğa matutum? Punô
sia *anay* sa katadlunğan, sa iya nag-
puyô ang katarunğan, kag karon ang
mğa mamomono.
22 Ang imo pílak manğinbuay, ang
imo alak nasimbugan *na* sing tubig.
23 Ang imo mğa dunganon, mğa
malinapason kag mğa kaupdanan sang
mğa makawat; ang tanan nagahigugma
sang mğa hiphip, kag nagadalagan
sila sa olehe sang mğa balus: walâ sila
magahukom sa ilo, kag indi nagaabut
sa ila ang kasaba sang bálo nğa babae.
24 Nğani nagasiling ang Ginoo nğa
si Iehoba sang Sebaot, ang Makagaga-
hum sa Israel: Kailo, maulian ako sa
akon mğa kaaway, magatimalus ako
sa akon mğa kaumpung:
25 Kag pagauntayon ko ang akon
kamut sa ibabaw nimo kag pagatinloan
ko ang imo mğa buay nğa daw may
lehia, kag pagakuhaon ko ang tanan
nğa tinga nğa yara sa imo.
26 Kag pagaiuli ko ang imo mğa
hukom subung sang sa kamunoan, kag
ang imo mğa manuglaygay subung sang
sa ginsuguran. Ugaling pagatawgon

ka nĝa "banwa sang Katarunĝan," "banwa nĝa Matutum,"
27 Ang Sion pagagawaron tunĝud sang katadlunĝan, kag ang mĝa ginpaliso niya, tunĝud sang katarunĝan.
28 Apang ang mĝa malalison kag ang mĝa makasasalâ pagapamoonĝon sila sing tinĝub; kag ang mĝa nagabiliya kay Iehoba, pagaupuson sila.
29 Kay magapalamula kamo banĝud sang mĝa terebinto nĝa ginhigugma ninyo, kag magapanghilawhilaw kamo banĝud sang mĝa katamnan nĝa ginpili ninyo.
30 Kay manĝinsubung kamo sang terebinto nĝa nagakalaya sa iya ang dahon, kag subung sang katamnan nĝa walay tubig.
31 Kag ang makusug manĝingumon, kag ang iya buluhaton, manĝinalipalok, kag sila nĝa duha magadabdab sing tinĝub; kag walâ sing sin-o nĝa magapalong.

Paisabuton nĝa himaya sang matuud nĝa Israel. Mĝa paghukom nĝa sa pag-aman.—Ang adlaw sang Ginoo.—Pagpaninlo sa Ierusalem.

2 ANG polong nĝa nakita ni Isaias, anak ni Amos, nahanunĝud sa Iuda kag sa Ierusalem.
2 Kag magakahanabu sa katapusan nĝa mĝa adlaw, nĝa ang bukid sang Baláy ni Iehoba pagapalig-unon sa ibabaw sang putokputokan sang mĝa kabukiran; kag pagapakataason sia sa ibabaw sang mĝa kabakoloran, kag magadulugok sa iya ang tanan nĝa mĝa katawohan.
3 Kag magaalabut ang madamu nĝa mĝa kabanwaan, kag magasililing sila: "Kari-kamo, kag magataklad kita sa bukid ni Iehoba, sa Baláy sang Dios ni Iakob; kag pagatudloan kita niya sa iya mĝa dalanon, kag magalalakat kita sa iya mĝa banas." Kay sa Sion magagikan ang kasogoan, kag sa Ierusalem, ang polong ni Iehoba.
4 Sia magahukom sa tunĝâ sang mĝa katawohan, kag magamitlang sia sang katadlunĝan sa madamu nĝa mĝa banwa. Magasalsal sila sang ila mĝa hinĝaniban nĝa punta sang daro, kag sang ila mĝa bangkaw, nĝa mĝa kayug. Indi makabayaw na sing hinĝaniban ang katawohan batok sa katawohan, bisan magasagad pa sila nĝa sa inaway.
5 Oh baláy ni Iakob, kari-kamo kag maglakat kita sa kapawa ni Iehoba.
6 Kay nagbulag ka sa imo banwa, sa baláy ni Iakob, kay napunô sila sang Sidlanĝan, nĝa nagapamakot sila subung sang mĝa Pilistinhon, kag nagaimpon sila sa mĝa anak sang mĝa dumuluong.
7 Ang ila duta napunô sang pilak kag sang bulawan, kag ang ila mĝa bahandi walâ sing katapusan. Punô *man* ang ila duta sing mĝa kabayo, kag ang ila mĝa kanga walay katapusan.
8 Kag punô ang ila duta sing mĝa larawan; kag sa binuhatan sang ila mĝa kamut nagayaub sila, sa atubanĝan sang ginhuman sang ila mĝa tudlo;
9 Apang pagapaubson ang tawo, kag ang daku pagapapaidalumon: indi ka buut magpatawad sa ila.
10 Sulúd-ka sa pil-as, panago-ka sa yab-ok, sa atubanĝan sang makakulugmat ni Iehoba kag sang kasilaw sang iya pagkaharianon.
11 Ang mĝa mata nĝa matinaastaason sang tawo pagapaidalumon, kag ang palabilabi sang mĝa tawo pagapapaubson, kag si Iehoba pagapakataason sia lamang sa sadtong adlaw.
12 Kay may adlaw nĝa iya ni Iehoba sang Sebaot batok sang tanan nĝa palabilabibon kag matinaastaason, kag batok sang tanan nĝa ginpakataas, kag pagapaidalumon sia;
13 Kag batok sang tanan nĝa mĝa sedro sang Libano, nĝa mĝa mataas kag mĝa ginbayaw, kag batok sang tanan nĝa mĝa alon sa Basan;
14 Kag batok sang tanan nĝa mĝa mataas nĝa bukid, kag batok sang tanan nĝa mĝa kabakoloran nĝa ginpatiyondo;
15 Kag batok sang tanan nĝa tore nĝa mataas, kag batok sang tanan nĝa kuta nĝa mabakud;
16 Kag batok sang tanan nĝa mĝa sakayan sa Tarsis, kag batok sang tanan nĝa butang nĝa nagapawili sa ituluIuk;
17 Kag ang pagkamatinaastaason sang tawo pagapaubson, kag ang palabilabi sang mĝa tawo pagapaidalumon, kag si Iehoba pagapakataason sia lamang sa sadtong adlaw.
18 Kag ang mĝa larawan, ang tanan magkaladula.

19 Kag magasululúd ang *mga tawo* sa mga gikab sang mga pil-as kag sa mga lungib sang duta, sa atubangan sang makakulugmat ni Iehoba kag sa atubangan sang kasilaw sang iya pagkaharianon, kon magtindug sia sa pagpakugmat sang duta.
20 Sa sadtong adlaw pagaipilák sang tawo ang iya mga larawan nga pílak kag bulawan, nga ginhimo nila sa iya, agud nga pagsimbahon sila, sa mga topo kag sa mga kabug.
21 Kag magasululúd sila sa mga litik sang mga pil-as kag sa mga guab sang mga bató sa atubangan sang makakulugmat ni Iehoba kag sa atubangan sang kasilaw sang iya pagkaharianon, kon magtindug sia sa pagpakugmat sang duta.
22 Bayai-ninyo ang tawo, nga ang iya gininhawa yara sa iya mga ilong, kay ¿sa ano bala ginapakamahal sia?

3 KAY, yari karon, ang Ginoo, nga si Iehoba sang Sebaot, magakuha sa Ierusalem kag sa Iuda sang sakdag kag sang bulig: tanan nga sakdag sa tinapay, kag tanan nga bulig sa tubig;
2 Ang maisug, kag ang tawo sa pagawayan; ang hukom kag ang manalagna, ang manugpakot kag ang tigulang;
3 Ang pangolo sa kalim-an, kag ang tawo sa pagtahud, kag ang manuglaygay, kag ang bantug nga manugtugi kag ang sampaton nga tantanan.
4 Kag pagahatagan ko sila sing mga pangolo nga mga pamatan-on, kag ang mga kabataan magagalahum sa ila.
5 Kag ang banwa magalinugusay ang tawo sang tawo kag ang tagsatagsa sa iya isigkatawo; kag manginmadaugdaugon ang pamatan-on batok sa tigulang, kag ang talamayon batok sa dunganon.
6 Kay ang isa magdakup sa iya útud, sa baláy sang iya amay, kag *magasiling sa iya*: "May panapton ikaw, manginamon pangolo ka, kag ining pagkaguba manginsa idalum sang imo kamut"
7 *Apang* sia magabayaw sang iya tingug sa sadtong adlaw, nga nagasiling: "Indi ako sarang nga manginmanugbulóng *ninyo*, kag sa akon baláy walay tinapay, bisan panapton: indi ninyo ako paghimoa nga pangolo sang banwa."
8 Kay nagakatiphag ang Ierusalem, kag ang Iuda nagakapukan; kay ang ila dila kag ang ila mga binuhatan batok kay Iehoba, sa pagpasibwa sang mga itululuk sang iya himaya.
9 Ang dagway sa ila nawung nagapamatuud batok sa ila; kag subung sang Sodoma ginabantala nila ang ila salâ, kag walâ nila pagbalibari. ¡Kailo ang kalág nila! kay nagahimo sila sing kalainan nga sa ila kaugalingon.
10 Isiling-ninyo sa matarung nga maayo sa iya, kay magakaon sia sang mga bunga sang iya mga binuhatan.
11 ¡Kailo ang malauton, nga walay palad! kay ang binuhatan sang ila mga kamut pagabayaran sa iya.
12 Ang mga kabataan amo ang mga manugpigos sang akon banwa, kag ang mga kababainan nagagalahum sa iya. Banwa ko, ang imo mga manugdumala nagapatalang sa imo, kag ginalaglag nila ang dalanon sang imo mga banas.
13 Si Iehoba nagatindug didto sa pagpakigkasaba, kag yara sia sa paghukom sang mga banwa.
14 Si Iehoba nagasulúd sa paghukom upud ang mga tigulang sang iya banwa kag upud ang iya mga dunganon. "Kamo amo ang mga naghalalab sang kaubasan; ang hinublas sang imol yadto sa inyo mga baláy.
15 ¿Ano bala ang ginahimo ninyo nga ginadugmok ninyo ang akon banwa, kag ginagaling ninyo ang mga guya sang mga imol?" Amo ining ginasiling sang Ginoo, nga si Iehoba sang Sebaot.
16 Kag nagasiling si Iehoba: Tungud kay ang mga anak nga babae ni Sion mga palabilabihon, kag nagalalakat sila nga nagatalanga, kag ang mga mata nagapasiplat, kag nagalakat sila nga makitid ang tikang, kag ginapalagting nila ang mga singsing sang ila mga batiis,
17 Pagabulugon sang Ginoo ang alimpuduhan sang mga anak nga babae ni Sion, kag pagaipadayag ni Iehoba ang ila mga kahubo.
18 Sa sadtong adlaw pagakuhaon sang Ginoo ang mga puni sang mga singsing sang mga tiil, kag ang mga puna, kag ang mga lati,
19 Ang mga aritos sa mga dalungan, kag ang mga pulsera, kag ang mga takurung,
20 Ang mga diadema, kag ang mga

talikala sang mĝa batiis, kag ang mĝa
wagkus, kag ang mĝa suludlan sang pa-
hamut, kag ang mĝa panapat,
21 Ang mĝa singsing, kag ang mĝa
singsing sa mĝa ilong,
22 Ang mĝa panapton nĝa malahalon,
ang mĝa panapton nĝa masangkad, ang
mĝa kunup, kag ang mĝa puyopuyo,
23 Ang mĝa salaming, ang mĝa pa-
napton nĝa malaba, ang mĝa turbante
kag ang mĝa takurung nĝa manipis.
24 Kag sa baylo sang mĝa pahamut,
ang kabaho; kag sa baylo sang wagkus,
isa ka lubid; kag sa baylo sang pakolong
sang bohok, ang pagkaupaw; kag sa
baylo sang bayô sa piesta, ang panapton
nĝa lalaw nĝa sa pagwagkus; kag pina-
soan sa baylo sang kaayoayo.
25 Ang imo mĝa lalaki magakalapu-
kan sa hinĝaniban, kag ang imo mĝa
maisug sa pag-awayan.
26 Ang iya mĝa gawang magapang-
hakroy kag magalalaw, kag sia pagaha-
payon kag magalingkod sa duta.

4 KAG pagadakpon sang pito ka mĝa
babae ang isa ka tawo, sa sadtong
adlaw, nĝa nagasilíling: "Itugut sa
amon nĝa magkaon kami sang amon
tinapay, kag nĝa magpalanaput kami
sang amon mĝa panapton: lamang nĝa
paghinĝadlan kami sang imo nĝalan;
kuhaa ang pagpasipala sa amon."
2 Sa sadtong adlaw ang Salingsing
ni Iehoba manĝinisa ka masilaw kag isa
ka himaya, kag ang bunĝa sang duta
manĝinisa ka pagdayaw kag puni nĝa sa
mĝa nagpalalagyo ni Israel.
3 Kag mahanabu, nĝa ang ginbayaan
sa Sion, kag ang nabilin sa Ierusa-
lem, pagatawgon nĝa balaan (ang tanan
nĝa napanulat nĝa sa kabuhi sa Ieru-
salem),
4 Kon ang Ginoo maghugas sang
mĝa kahigkoan sang mĝa inanak nĝa
babae sa Sion kag magtinlo sang dugo
nĝa naula sa Ierusalem sa tunĝâ niya,
nĝa may espiritu sa paghukom kag may
espiritu sa pagupus.
5 Kag sa ibabaw sang tanan nĝa pu-
luy-an sang bukid sa Sion kag sa ibabaw
sang iya mĝa katilingban magatuga
si Iehoba sing panĝanud kag sing asó
sa adlawon, kag sa kagab-ihon, sing silak
nĝa kalayo nĝa magadabdab, kay sa
ibabaw sang bug-os nĝa himaya may isa
ka tabon.

6 Kag may palasilonĝan nĝa sa
landong batok sa kainit sang adlawon;
nĝa sa palanagoan kag palalipdan batok
sa únus kag batok sa ulan.

Palaangiran sang kaubasan, kag sang iya pagdapat.

5 BUUT ako magkanta sa akon abyan
sang kalantahon sang akon abyan
nahanunĝud sa iya kaubasan. Ang
akon abyan may isa ka kaubasan sa isa
ka banglid nĝa mapatubason.
2 Kinutkutan niya sia, kag pinamulu-
tan sia sing bató, kag tinamnan niya sia
sing mĝa ubas nĝa pinili; pinatindugan
niya sa tunĝâ niya sing isa ka tore, kag
ginkutkut niya sa iya ang isa ka ipitan,
kag nagahulat sia nĝa magpatubas sing
ubas, kag nagpatubas sia sing mĝa bunĝa
nĝa talonon.
3 Busa karon, mĝa pumuluyô sa
Ierusalem, kag kamo nĝa mĝa lalaki sa
Iuda, hukmi-ninyo karon ako kag ang
akon kaubasan.
4 ¿Ano pa bala ang pagahimoon sa
akon kaubasan, nĝa walâ ko mahimo na
sa iya? ¿Kay nĝaa bala, sang nagahulat
ako nĝa magpatubas sing mĝa ubas, nag-
patubas sia sing mĝa bunĝa nĝa talonon?
5 Kag karon pagaipahayag ko, ang
pagahimoon ko sa akon kaubasan:
Kuhaan ko sia sing alabat, agud nĝa
paghalbon sia; pagagubaon ko ang iya
kudal, agud nĝa paglapakon sia.
6 Pagahimoon ko nĝa maghapay sia:
indi sia pagtotoan, bisan pagkutkutan,
kag pagatuboan sang mĝa sapinit kag
sang mĝa tunok: kag sa mĝa gal-um
magasogo ako, nĝa indi magpatolo sila
sing ulan sa ibabaw niya.
7 Kay ang kaubasan ni Iehoba sang
Sebaot amo ang baláy ni Israel; kag
ang mĝa tinawo ni Iuda, ang talamno-
non sang iya kalipay. Naghulat sia
sing katadlunĝan, kag yari karon ang
pagula sang dugo; sing katarunĝan, kag
yari karon, ang panĝanduhoy.
8 ¡Kailo sang mĝa nagadulugang sing
baláy sa baláy, kag nagtilinĝub sing
latagon sa latagon tubtub nĝa walâ na
sing duug, kag nĝa kamo lamang ang
mĝa magpuluyô sa tunĝâ sang duta!
9 Ang akon mĝa idulunĝug *nakabati*
kay Iehoba sang Sebaot: Matuud gid nĝa
madamu nĝa mĝa kabalayan, nĝa mĝa

dalagku kag mĝa matahum, ang paga-
panghapayon nĝa walâ sing pumuluyô.
10 Kay ang napúlô ka gindaro sang
duha ka baka sa adlaw sa kaubasan
makapatubas sing isa ka bat, kag ang
katloan ka homer nĝa binhi magahatag
sing isa ka epa.
11 ¡Kailo sang mĝa nagabalanĝon sa
kaagahon sa pagsunud sang mĝa ilimnon
nĝa makahulubug, nĝa nagapadayon *sa*
ila tubtub sa gab-i, nĝa ginapainit sila
sang alak!
12 Kag ang arpa kag ang biola, ang
tambor kag ang lantoy, kag ang alak,
yari karon, ang ila mĝa konbirado;
apang walâ sila magapamalandong sang
binuhatan ni Iehoba, bisan magatan-aw
sila sang binuhatan sang iya mĝa kamut.
13 Nĝani ang akon banwa gindalá sia
nĝa bihag nĝa walâ sia sing pagkilala;
kag ang iya mĝa dunganon ginadakup
sang gutum, kag ang iya kadam-an
nagamala sa kauhaw.
14 Tunĝud sini ginpasankad sang lu-
lubnĝan ang iya handum, kag ginhitad
niya ang iya bâbâ sa walâ sing takus:
kag *didto* magapanaug ang himaya *sang*
Ierusalem, kag ang iya kadam-an, kag
ang iya kagahud kag ang nagakalipay
sa tunĝâ niya.
15 Kag ang tawo pagapaubson, kag
ang daku pagapapaidalumon, kag ang
mĝa mata sang mĝa matinaastaason
pagapapaidalumon.
16 Apang si Iehoba sang Sebaot pa-
gapakataason tunĝud sang paghukom,
kag ang Dios nĝa Balaan pagapakaba-
laanon tunĝud sang katarunĝan.
17 Kag ang mĝa kordero pagapaha-
labon sila sa ila mĝa halalban; kag ang
mĝa dumuluong magahalunhon sang
mĝa latagon nĝa hanayak sang mĝa
mangaranon.
18 ¡Kailo sang mĝa nagaguluyud sang
kalautan nĝa may mĝa lubid sa kadaya-
wan, kag sang salâ, subung sang may
igilikos sang kanga!
19 Nĝa sila nagasiling: "Magmadag-
mit sia, dalidalia ang iya buluhaton,
agud nĝa makita naton sia. Mag-abut
sia, ang laygay sang Balaan sa Israel, nĝa
paghimoon sia, agud nĝa makilala na-
mon."
20 ¡Kailo sang mĝa nagasililing nĝa
ang malain maayo, kag nĝa ang maayo,
malain; nĝa nagahimo sang mĝa kadu-
dulman nĝa kapawa, kag sang kapawa
nĝa mĝa kadudulman; nĝa nagahimo
sang mapait nĝa matam-is, kag sang
matam-is nĝa mapait!
21 ¡Kailo sang mĝa maalam sa ila gid
nĝa mĝa mata, kag mĝa mahangponon
sa ila kaugalinĝon!
22 ¡Kailo sang mĝa makusug sa pagi-
nom sing alak, kag mĝa maisug sa pag-
samo sang ilimnon nĝa makahulubug;
23 Nĝa nagapakamatarung sa malau-
ton tunĝud sang isa ka hamham, kag sa
matarung ginakuha nila ang ila kataru-
nĝan!
24 Nĝani, subung sang dila nĝa kalayo
nĝa nagaupúd sang dagami, kag sang
dabdab nĝa nagahalonhon sang hilamon
nĝa laya, manĝinamo ini ang ila gamut
subung sang pagkadunut, kag ang iya
bulak magakawálâ subung sang yab-ok.
Kay ginasikway nila ang kasogoan ni
Iehoba sang Sebaot, kag ginatamay
nila ang polong sang Balaan sa Israel.
25 Banĝud sining kabangdanan naga-
dabdab ang kasingkal ni Iehoba batok
sa iya banwa, kag ginuntay niya batok
sa iya ang iya kamut, kag ginapilas
niya sia; kag nagakulurug ang mĝa
kabukiran, kag ang mĝa bangkay
subung sang sagbot sa tunĝâ sang mĝa
dalan. Sa sining tanan walâ maga-
palayô ang iya kasingkal kag nagauntay
pa ang iya kamut.
26 Kag magahayaw sia sang bandera
sa mĝa katawohan sa malayô, kag
magapanihol sia sa isa ka *banwa* kutub
sa ukbung sang duta; kag yari karon
nĝa magakari sia sing madali kag sing
maabtik gid.
27 Walâ gid sa iya sing ginabudlay,
bisan sing nagakasandad; indi ginatuyo,
bisan nagatolog sia; kag ang wagkus
sa iya mĝa hawak indi mahubad kag
ang higot sang iya mĝa sapin indi
mabugto.
28 Ang ila mĝa baslay mĝa binaid,
kag ang tanan nila nĝa mĝa pana mĝa
ginpasanting. Ang mĝa koko sang ila
mĝa kabayo manĝinsubung sang santi-
kan, kag ang iya mĝa aliling subung
sang alimpulos.
29 Ang iya pagima subung sang sa
leon nĝa babae: nagaima sia subung
sang mĝa magamay nĝa leon; naganĝu-
rub sia, kag nagadakup sia sang tuluk-
bon; ginadalá niya sia, kag walâ sing
sin-o nĝa magabawi sa iya.

30 Kag maganğurub sia batok sa
Iuda, sadto nğa adlaw, subung sang
nğurub sang dagat; nğa pagtan-awon
nayon sa duta: kag yari karon ang mğa
kadudulman; ang kalisdanan kag ang
kapawa; sa iya mğa lanğit nagadulum
ang kapawa.

Si Isaias gintawag kag ginpakabalaan nğa manalagna.

6 SA tuig nğa namatay ang hari nğa
si Usias, nakita ko ang Ginoo, nğa
nagalingkod sa ibabaw sang isa ka
lingkoran nğa harianon nğa mataas kag
ginbayaw, kag ang iya sidsid nagapunô
sang Simbahan.
2 Kag sa ibabaw niya yara ang mğa
Serapim, kag ang tagsatagsa may anum
ka pakpak: sa duha ginatabunan niya
ang iya nawung kag sa duha ginatabunan
niya ang iya mğa tiil, kag sa duha
nagalupad sia.
3 Kag ang isa nagasingit sa isa nğa
nagasiling:
" ¡Balaan, balaan, balaan,
Si Iehoba sang Sebaot;
Ang bug-os nğa duta napunô sang iya
himaya!"
4 Kag ang mğa sadsaran sang mğa
atanğan naguluyog sa tinğug sang
nagasingit, kag ang Baláy napunô
sang asó.
5 Niyan nagsiling ako: "¡Kailo
ako,! nğa ako patay, kay tawo ako nğa
mahigko sa mğa bibig, kag nğa nagapuyô
ako sa tunğâ sang banwa nğa may mğa
bibig nğa mğa mahigko, kag nğa nakita
sang akon mğa mata ang Hari, nğa si
Iehoba sang Sebaot."
6 Kag ang isa sang mğa serapim nag-
lupad nayon sa akon, nğa sa iya kamut
may isa ka baga nğa nagadabdab, nğa
ginkuha niya sa halaran nğa may kimpit,
7 Kag ginsulsul niya sia sa akon bâbâ,
nğa nagasiling: "Yari karon ini ginsul-
sul sa imo mğa bibig: nakuha na ang
imo kalautan, kag natumbasan na ang
imo salâ."
8 Kag nabatian ko ang tinğug sang
Ginoo, nğa nagasiling: "¿Kay sin-o
bala ipadalá ko, kag sin-o ang magakad-
to tunğud sa amon?" Kag nagsiling
ako: "Yari ako, ipadalá ako."
9 Kag nagsiling sia: "Lakat-ka, kag
isiling sa sini nğa banwa: Pamati-ka-
mo, pamati-kamo, kag indi kamo maka-
hangup; tan-awa-ninyo, tan-awa-ninyo,
apang indi kamo makakilala.
10 Padamula ang tagiposoon sining
banwa, kag pabug-ata ang iya mğa idu-
lunğug, kag bulaga ang iya mğa mata,
agud nğa indi makakita ang iya mğa
mata, bisan makabati ang ila mğa idulu-
nğug, kag nğa ang ila tagiposoon indi
makahanğup, kag nğa indi magliso sia,
kag nğa indi mag-ayo sia."
11 Kag ako nagsiling: "¿Tubtub
bala san-o, Ginoo?" Kag nagsiling
sia: "Tubtub nğa ang mğa kabanwa-
anan nğa nagakatiphag, manğinwalay
pumuluyô, bisan tawo sa mğa baláy,
kag ang duta manğinhapay,
12 Kag *tubtub* nğa mapalayô ni Iehoba
ang mğa tawo kag nğa manğindaku ang
kamuhaymnhayan sa tunğâ sang duta;
13 Kay kon mabilin pa sa iya ang isa
ka napúlô ka bahin, pagalaglagon sia
liwan; *apang* subung sang terebinto kag
subung sang alon, nğa sa ila mabilin ang
púnô sa tapus sang pagutúd, *mabilin* sa
iya nğa púnô, ang isa ka binhi nğa ba-
laan."

Mğa tagna batok sa Isreal kag batok sa Aram.
Mğa pahug batok sa Iuda.

7 KAG nahanabu sa mğa adlaw ni
Akas, nğa anak ni Iotam, nğa anak
ni Hosias, nğa hari sa Iuda, nğa si
Resin, nğa hari sa Aram, kag si Peka,
nğa anak ni Remalias, nğa hari sa Is-
rael, nagtalaklad sila batok sa Ierusalem
sa pag-away sa iya, kag walâ sila maka-
sarang sa pagdaug sa iya.
2 Kag ginsugid sa baláy ni Dabid,
nğa nagasiling: "Ang Aram nakigka-
tipan sa Epraim." Kag natandug ang iya
tagiposoon kag ang tagiposoon sang iya
banwa, subung sang paguyog sang mğa
kakahuyan sang talonan banğud sang
hangin.
3 Niyan nagsiling si Iehoba kay Isa-
ias: "Sugataa karon si Akas, ikaw kag
si Sear-Iasub, nğa imo anak, sa ukbung
sang iligan sang punong sa ibabaw,
nayon sa dalan sang latagon sang
Manuglatag.
4 Kag silinğa sia: Andam-ka, kag
pahimonong-ka. Indi ka mahadluk, bi-
san magpahomok sang imo tagiposoon
banğud sining duha ka ukbung sang
dungkulan nğa nagaaso, kay ang kasing-

kal ni Resin, kag sang Aram kag sang
anak ni Remalias, nagadabdab.
5 Nahanungud sang gintapat sa malain
batok sa imo *upud* kay Epraim, kag
sang anak ni Remalias, nga nagasiling:
6 Magtaklad-kita batok kay Iuda kag
pakibangon naton sia, kag palitikon
naton sia nga sa aton, kag pag-ibutang
naton sa tungâ niya nga hari ang anak
ni Tabeal;
7 Amo ini ang ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Indi mahanabu ini,
bisan manginamo.
8 Kay ang olo sang Aram amo ang
Damasko, kag ang olo sang Damasko,
ang Resin; kag sa sulúd sang kan-uman
kag lima ka tuig si Epraim pagaboongon,
sa bagay nga indi manginbanwa sia.
9 Kag ang olo sang Epraim amo ang
Samaria, kag ang olo sang Samaria
amo ang anak ni Remalias. Nga kon
kamo indi magtoloo, sa pagkamatuud,
indi kamo pagpalig-unon."
10 Kag si Iehoba naghambal pa kay
Akas, nga nagasiling:
11 "Pangayô-ka nga sa imo sing
tanda ni Iehoba, nga imo Dios; pangayô-ka
sa iya nga gikan sa kadadalman, kon
gikan sa ibabaw sa mataas."
12 Kag nagsiling si Akas: "Indi ako
magpangayô sa iya kag indi ko pagsulayon
si Iehoba."
13 Niyan nagsiling si *Isaias*: "Pamati-ka
karon, baláy ni Dabid: ¿Diyotay
bala nga butang sa inyo ang pagbudlay
sang mga tawo nga magbudlay kamo
man sa akon Dios?
14 Tungud sini ang amo nga Ginoo
magahatag sa inyo sing tanda: Yari
karon nga ang ulay magapanamkon kag
magapanganak sing anak nga lalaki,
kag pagatawgon niya ang iya ngalan nga
si Emanuel.*
15 Magakaon sia sing kesilyo kag
dugus, tubtub nga makahibalo sia magsikway
sang malain kag magpili sang
maayo.
16 Kay sa walâ pa mag-alam ang
bátâ sa pagsikway sang malain, kag
sa pagpili sang maayo, ang duta nga
ang iya duha ka hari ginakahadlukan
mo, pagahapayon.
17 Pagapakarion ni Iehoba sa ibabaw
nimo kag sa ibabaw sang imo
banwa, kag sa ibabaw sang baláy sang
imo amay, ang mga adlaw nga walâ
mag-abut kutub sang adlaw nga si
Epraim nagbulag kay Iuda; *kon sayoron*,
ang hari sa Asur,
18 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nga magapanihol si Iehoba sa mga
langaw nga yadto sa ukbung sang mga
subâ sa Egipto, kag sa mga putiyokan
nga yadto sa duta sa Asur.
19 Kag magakari sila, kag magahugpa
sila nga tanan sa mga nalupyakan nga
nahapay, kag sa mga gikab sang mga
bató, kag sa tanan nga mga kasapinitan
kag sa tanan nga mga halalban.
20 Sa sadto nga adlaw pagakiskison
sang Ginoo sang labaha nga hinulam
sa tabok sang subâ, nga may hari sang
Asur, ang olo kag ang mga bulbul sang
mga batiis; kag pagakuhaon man ang
bungut.
21 Kag mahanabu sa sadtong adlaw,
nga ang tagsatagsa magasagud sing isa
ka baka kag duha ka obeha;
22 Kag magagatas sila sing tama ka
damu nga gatas, nga magakaon sia sing
kesilyo, kay ang tanan nga mga tawo
nga nabilin sa tungâ sang duta magakaon
sing latab kag sing dugus.
23 Kag mahanabu sa sadtong adlaw.
nga ang tanan nga duug, nga didto may
isa ka libo ka mga púnô sang ubas, nga
nagabili sila sing isa ka libo ka siklo
nga pílak, manginkasapinitan kag katunukan.
24 Magasulúd didto nga may mga
baslay kag pana; kay ang bug-os nga
duta manginkasapinitan kag katunukan.
25 Kag sa tanan nga mga bukid nga
ginakutkutan sang sadol, indi ka na
makakadto didto sa kahadluk sa mga
kasapinitan kag sa mga katunukan,
apang didto pagabuhian ang mga kabakahan
kag pagatasakon sila sang mga
obeha."

Pagkaguba sang mga ginharian sa Israel kag sa Iuda.

8 KAG nagsiling si Iehoba sa akon:
"Kuha-ka sing isa ka daku nga
tapi, kag isulat sa iya sa mga letra sang
tawo: Maher-salal-has-bas.*

* *Emanuel*, ang Dios kaúpud naton.

* *Maher-salal-has-bas*, nga pagdalidalion ang hinublas, nga pagpadasigon ang inagaw.

2 *Kag ginsiling niya, nḡa* kuhaon nḡa
sa akon ang mḡa saksi, nḡa mḡa matu-
tum nḡa saksi, si Urias, nḡa saserdote,
kag si Sakarias, nḡa anak ni Iebere-
kias."
3 Kag nagpalapit ako sa manalagna
nḡa babae, kag sia nanamkon, kag
nag-anak sia sing isa ka anak nḡa lalaki.
Kag nagsiling sa akon si Iehoba: "Hi-
nḡalani sia nḡa si Maher-salal-has-
bas.
4 Kay sa walâ pa ang bátâ makahi-
balo magsiling: Amay ko, ilóy ko,
pagadalhon ang mḡa mangad gikan sa
Damasko, kag ang mḡa inagaw gikan
sa Samaria sa atubanḡan sang hari sa
Asur."
5 Kag nagpadayon si Iehoba sa pag-
hambal sa akon, nḡa nagasiling:
6 "Tunḡud kay ginsikway sini nḡa
banwa ang mḡa tubig sa Siloe, nḡa
nagailig sing mahagup gid, kag sa pag-
kalipay kay Resin kag sa anak nḡa
lalaki ni Remalias:
7 Tunḡud sini, yari karon, nḡa ang
Ginoo nagapasaka sa ibabaw nila sang
mḡa tubig sang subâ, nḡa mḡa gamhanan
kag mḡa dalagku, ang hari sa Asur kag
ang bug-os niya nḡa himaya; nḡa sia
magasaka sa ibabaw sang tanan niya nḡa
mḡa iligan, kag magaawas sa ibabaw
sang tanan nila nḡa mḡa pangpang:
8 Kag magaagi sia sa Iuda, maga-
anaw kag magalapta sia; kag magaabut
tubtub sa liog; kag ang paghumlad sang
iya mḡa pakpak pagapunon niya ang
kasangkaron sang imo duta, oh
Emanuel."
9 Pagginahud-kamo, mḡa banwa, kag
pagboonḡon-kamo. Pamati-kamo tanan
nḡa mḡa *katawohan* sang duta: mag-
walagkus-kamo, kag pagboonḡon-kamo;
magwalagkus-kamo kag pagboonḡon-
kamo.
10 Paghuman-kamo sing tinotoyo kag
pagapanason sia; magmitlang-kamo sing
polong, kag indi mahanabu, kay ang
Dios upud sa amon.
11 Kay amo ini ang ginsiling ni Iehoba
sa akon sa kusug sa iya kamut, kag
sang pagpahibalo sa akon nḡa indi ako
maglakat sa dalan sini nḡa banwa, nḡa
nagasiling:
12 Indi kamo magsililing: Puhon, sa
tanan nḡa tion nḡa magasiling ini nḡa
banwa: Puhon; kag indi magkahadluk-
kamo sang ila ginakahadlukan, bisan
magpakulba-kamo.
13 Kag si Iehoba sang Sebaot, pag-
pakabalaana-ninyo sia: sia manḡininyo
kahadluk, kag sia manḡininyo kakulba.
14 Kag sia manḡinbalaan nḡa puluy-
an; apang sia manḡinbato sa kasanda-
ran sa duha ka baláy sa Israel, kag isa
ka pukot kag siod sa pumuluyô sa
Ierusalem.
15 Kag madamu sa ila ang maga-
kalasandad, kag magakalaholog sila,
kag pagaboonḡon sila kag masiod sila,
kag pagadakpon sila.
16 Higti ang pagpamatuud, kag pat-
ini ang kasogoan sa akon mḡa gintoton-
an.
17 Pagahulaton ko si Iehoba, nḡa
gintagô niya ang iya nawung sa baláy
ni Iakob, kag sa iya magahulat ako.
18 Yari karon ako, kag ang mḡa
anak nḡa ginhatag sa akon ni Iehoba
nḡa mḡa tanda kag mḡa katingalahan
sa Israel, gikan kay Iehoba sang Sebaot,
nḡa nagapuyô sa bukid sa Sion.
19 Kon magsiling sila sa inyo: "Pa-
mangkot-kamo sa mḡa manugpagowa
sang espiritu, kag sa mḡa manugpakot
nḡa nagakibot kag nagahigong;" *sabton-
ninyo:* "¿Indi bala magpamangkot ang
isa ka banwa sa iya Dios? ¿Tunḡud
sa mḡa buhi pagapadangpon bala sa
mḡa minatay?"
20 "¡Sa kasogoan kag sa pagpama-
tuud!" Kon indi sila maghambal sono
sini nḡa polong, walâ sa ila sing pama-
nagbanag.
21 Kag magaalagi sila sa *duta* nḡa
mḡa nabudlay kag mḡa gutum; kag
mahanabu nḡa, sa ginagutom sila, maga-
kalaakig sila kag magapakamalaut sila
sa ila hari kag sa ila Dios, kag maga-
tangla ang ila nawung sa ibabaw;
22 Kag magatululok sila sa duta; kag
yari karon, ang kalisdanan, kag ang,
kadulum, kag ang kadudulman kag pag-
bakho; kag pagaitagbong sila sa mḡa
madamol nḡa kadudulman.

Tagna sang ginharian sang Mesias.

9 APANG indi sa *gihapon* may lan-
dong didto, nḡa diin *karon* ang ka-
lisdanan. Subung sang sa nahauna nḡa
panag-on ginpapaubus *sang Dios* ang
duta sa Sabulon kag ang duta sa Neptali,
amo man sa palaabuton nḡa dag-on,

pagahimayaon niya sia, sa dalan sang
dagat sa tabok sang Iordan *sa* Galilea
sang mga katawohan.
2 Ang banwa nga naglakat sa kadu-
dulman nakakita sing daku nga Kapawa;
ang mga nagapuluyô sa duta sa landong
sang kamatayon, ang Kapawa nagsidlak
sa ibabaw nila.
3 Ginpadamu mo ang katawohan,
ginpadaku mo ang kasadya; nagaka-
lasadya sila sa atubangan nimo subung
sang pagkalasadya sa ani, subung sang
pagkalipay kon magbilinahin sang mga
inagaw.
4 Kay ang singkaw nga ginalulan sa
iya kag ang sungkud nga ginabunal sa
iya abaga, ang bunal sang iya manugpi-
gos, pagabalion mo sila subung sang sa
adlaw sa Madian.
5 Kay ang tanan nga kasapinan sang
pag-awayan, nga ginasapin nga sa kaga-
hud *sang ilinaway* kag ang panapton
nga nagtubug sa dugo, pagasunugon sila
kag mangingatong nga sa kalayo.
6 Kay ang isa ka bátâ nga lalaki na-
tawo sa aton, ang anak nga lalaki ginha-
tag sa aton, kag ang ginharian yara sa
ibabaw sang iya abaga; kag pagataw-
gon ang iya ngalan MAKATILINGALA,
MANUGLAYGAY, DIOS NGA MAKUSUG,
AMAY NGA WALAY KATUBTUBAN, HARI
SA PAGHIDAET.
7 Nga sa pagkadaku sang *iya* ginha-
rian kag nga sa paghidaet nga walay
katapusan, sa ibabaw sang lingkoran
nga harianon ni Dabid, kag sa ibabaw
sang iya ginharian, sa pagpalig-on sa
iya kag sa pagpasandig sa iya, sa pag-
hukom kag sa katarungan, kutub karon
kag sa gihapon. Ang kakugi ni Iehoba
sang Sebaot magahimo sini.

Mga pahug batok sang ginharian sa Israel.

8 Ang Ginoo nagpadalá sing polong
kay Iakob, kag naholog sia kay Israel.
9 Kag makahibalo sa iya ang bug-os
nga banwa, si Epraim kag ang mga pu-
muluyô sa Samaria, nga nagasililing
nga may palabilabi kag may tagiposoon
nga bugalon:
10 "Ang mga tisa nagkalaholog,
apang pagapatindugon naton sa binas-
basan nga bató; ginpangutúd ang mga
sikomoro, apang pagailisan namon sila
sing mga sedro."
11 Kag pagapatindugon ni Iehoba ang
mga kaaway ni Resin batok sa banwa,
kag pagasangkapon niya sing hingani-
ban ang iya mga kaaway:
12 Sa atubangan yara ang Aram, kag
ang mga Pilistinhon sa likod; kag paga-
tunlon nila si Israel sa punô nga bâbâ.
Sa sini nga tanan walâ magapalayô ang
iya kasingkal, kondi nga nauntay pa
ang iya kamut.
13 Apang ang banwa walâ magaliso
sa nagapilas sa iya, bisan nagapalangita
sila kay Iehoha sang Sebaot.
14 Busa pagautdon ni Iehoba sa Israel
ang olo kag ang ikog, ang palwa kag ang
kawayan, sa isa gid ka adlaw.
15 Ang tigulang kag ang talahoron
amo ang olo; ang manalagna nga na-
gatudlo sing butig, ini amo ang ikog.
16 Kag ang mga nagadumala sini
nga banwa, nagapatalang sa iya; kag
ang mga ginadumalahan, ginapang-
laglag.
17 Tungud sini ang Ginoo indi ma-
gakalipay sa iya mga pamatan-on kag
indi magakalooy sia sa iya mga ilo kag
sa iya mga balo nga babae; kay ang
tanan mga dimatinahoron sa Dios kag
madauton, kag ang tanan nga bâbâ ma-
gahambal sang pagpakahuya. Sa sining
tanan walâ magapalayô ang iya kasing-
kal, kondi nga nauntay pa ang iya
kamut.
18 Kay ang kalautan nagaupúd su-
bung sang kalayo, nga nagaupus sang
mga sapinit kag sang mga tunuk, kag
nagasunog sa mga kadamolan sang
talon; kag nagatub-ok sila nga nagaalim-
polos sa haligi nga asó.
19 Tungud sang kaakig ni Iehoba
sang Sebaot nagamala gid ang duta, kag
ang banwa manginsubung sang gatong
sang kalayo; ang isa indi magakalooy sa
isa:
20 Pagahalonhonon ang dapit sa too,
kag pagagutumon; kag magakaon da-
pit sa walá, kag indi mabusug sila: ang
tagsatagsa magakaon sang unud sang
iya butkon.
21 Si Manases *magasalakay* kay Ep-
raim, kag si Epraim, kay Manases; kag
sila nga duha batok kay Iuda. Sa si-
ning tanan walâ magapalayô ang iya ka-
singkal, kondi nga nauntay pa ang iya
kamut.

10 ¡KAILO ang mga nagasogo sing
mga kasogoan nga malauton, kag

nĝa nagasulat, nĝa nagasogo sing pag-
pigos,
2 Sa pagpalayô sang paghukom sa
mĝa imol, kag sa pag-agaw sang katad-
lunĝan sa mĝa nalisdan sang akon ban-
wa; sa paghimo sa mĝa bálo nĝa babae
nĝa ila hinublas kag sa panĝawat sa
mĝa ilo!
3 Kag ¿ano bala ang inyo pagahimoon
sa adlaw sang pagduaw, kag kon ang
kalaglagan magaabut gikan sa malayô?
¿Sa kay sin-o bala magapalagyo kamo
sa pagpanĝita sang pagtabang, kag diin
bala ninyo pagabayaan ang inyo hi-
maya?
4 Lamang magaduko sila sa tunĝâ
sang mĝa bihag kag magakapukan sila
sa tunĝâ sang mĝa minatay. Sa sining
tanan walâ magapalayô ang iya kasing-
kal, kondi nĝa nauntay pa ang iya
kamut.

Panagna sang pagkaguba sang Asiria.

5 ¡Kailo ang Asur, nĝa bunal sang
akon kasingkal! kay ining sungkud sa iya
kamut amo ang akon kaakig.
6 Ginabuhian ko sia batok sa isa ka
katawohan nĝa dimatinahoron sa Dios,
kag ginatulin ko sia batok sa banwa
sang akon kasingkal sa pag-agaw sing
inagaw, kag sa pagkuha sing inagaw, kag
sa paglapak sa iya sa idalum sang mĝa
tiil, subung sang lunang sang mĝa dalan.
7 Apang sia, walâ sia sining tinotuyo,
kag ang iya tagiposoon walâ magapang-
hunahuna sing subung sini, kay yara sa
iya tagiposoon amo ang paglaglag kag
pagpanas sing mĝa katawohan nĝa indi
diyot.
8 Kay sia nagasiling: "Ang akon
mĝa dunganon ¿indi bala sila nĝa tanan
mĝa hari?
9 ¿Indi bala ang Kalno subung sang
Karkemis? kon ¿indi bala ang Hamat
subung sang Arpad? kon ¿indi bala
ang Samaria subung sang Damasko?
10 Subung sang pagkalambut sang
akon kamut sa mĝa ginharian sang
mĝa diosdios, nĝa ang ila mĝa larawan
labi pa sa bili sang mĝa sa Ierusalem kag
sa Samaria,
11 ¿Indi bala pagahimoon ko sa Ieru-
salem kag sa iya mĝa larawan subung
sang ginhimo ko sa Samaria kag sa iya
mĝa diosdios?"
12 Apang mahanabu, nĝa sa makata-
pus ang Ginoo sang tanan niya nĝa bu-
luhaton sa bukid sa Sion kag sa Ieru-
salem, pagaduawon ko sa hari sa Asur
ang bunĝa sang habok sang iya tagipo-
soon kag ang palabilabi sang iya mĝa
mata nĝa mataastaason.
13 Kay nagsiling sia: "Sa kabakuran
sang akon kamut ginhimo ko ini, kag sa
akon kaalam, kay mahangpoon ako;
kag ginbaylo ko ang mĝa dulunan sang
mĝa banwa kag gin-agaw ko ang ila
mĝa bahandi; kag subung nĝa maku-
sug ginpapanaug ko ang *mĝa hari* sa ila
mĝa lingkoran nĝa harianon.
14 Kag nakit-an sang akon kamut,
subung sang pugad, ang mĝa mangad
sang mĝa banwa; kag subung sang pag-
pamolot sang mĝa itlog nĝa ginbayaan,
amo ini ang paghimos ko sang bug-os
nĝa duta; kag walâ sing sin-o nĝa
maggiho sang pakpak kon magbukâ
sang bâbâ kon magiyagak."
15 ¿Magahimaya bala ang wasay
batok sang nagawasay sa iya, kon ma-
gapakataas bala ang lagari batok sang
nagagiho sa iya? ¡*Ini* kunta subung nĝa
ang bunal nĝa maglampus sang mĝa na-
gapatindug sa iya, subung nĝa ang
sungkod nĝa magtindug sa indi kahoy!
16 Tunĝud sini ang Ginoo, ang Ginoo
sang Sebaot, magapadalá sing kaniwang
sa ibabaw sang iya mĝa matambok; kag
sa idalum sang iya himaya magapadab-
dab sing pagdabdab, subung sang ka-
singkal sang kalayo.
17 Kag ang suga ni Israel manĝin-
kalayo, kag ang iya Balaan manĝindab-
dab nĝa magaupúd kag magalamon, sa
isa gid ka adlaw, sang iya mĝa sapinit
kag sang iya mĝa tunok.
18 Kag pagatapuson niya ang himaya
sang iya talon kag sang iya latagon nĝa
mabunĝahon, kutub sa kalág tubtub sa
unud; kag mahimo sia subung sang isa
ka masakit nĝa nagakalapyo.
19 Kag ang mĝa kahoy nĝa mabilin
sa iya talon sarang maisip, sa bagay
nĝa ang isa ka bátâ sarang makasulat
sa ila.
20 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nĝa ang mĝa nagkalabilin sa Israel kag
ang mĝa nakapalagyo sa baláy ni Jakob,
indi na gid magapadayon sa pagsandig
sa ibabaw sang nagapilas sa ila; kondi
nĝa magasandig sila sa kamatooran kay
Iehoba, nĝa Balaan sa Israel.

21 Ang nabilin magabalik, ang na-
bilin ni Iakob, sa Dios nĝa makusug.
22 Kay ang imo banwa, oh Israel,
bisan pa sia subung sang mĝa balas
sang dagat, isa *lamang* ka nabilin sa iya
magabalik ; ang kalaglagan tinapat na,
nĝa nagapaawas sing katarunĝan.
23 Kay ang Ginoo nĝa si Iehoba sang
Sebaot nagahimo sang kalaglagan kag
sang tinapat na sa tunĝâ sang bug-os
nĝa duta.
24 Tunĝud sini, amo ining ginasiling
sang Ginoo nĝa si Iehoba sang Sebaot:
Banwa ko, nĝa nagapuyô sa Sion, indi
ka mahadluk kay Asur. Ginapilas ka
niya, nĝa may bunal, kag nagabayaw sia
sang iya sungkod batok sa imo, subung
sang sa Egipto ;
25 Apang may diyotay pa, diyotay
nĝa dag-on, kag matapus ang kaakig, kag
ang akon kasingkal manĝin nĝa sa ka-
laglagan nila.
26 Kag si Iehoba sang Sebaot maga-
balabad sang bunal batok sa iya, subung
sang pagpilas niya sa Madian sa pil-as
sa Oreb ; kag igalampus niya ang iya
sungkod sa ibabaw sang dagat, kag pa-
gabayawon niya sia, subung sang sa
Egipto.
27 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nĝa ang iya lulan pagaiholog gikan sa imo
abaga, kag ang iya singkaw gikan sa imo
tingkoy ; kag ang singkaw pagabalion
banĝud sang tambok.
28 Nagakadto sia batok sa Ayat ;
nagaagi sia pa Migron ; sa Mikmas gina-
butang niya ang iya mĝa galamiton.
29 Nagaagi sila sa alagyan ; ang Geba
amo ang dulugan nĝa didto nagahiligda
sila ; ang Rama nagakurug ; ang Gebia-
Saul nagapalagyo.
30 Singit sa mataas nĝa tinĝug, anak
nĝa babae sang Galim ; dunga nayon sa
Lais, kailo ang Anatot.
31 Nagapalagyo ang Madmena, kag
ang mĝa pumuluyô sang Gebim nagapa-
lanĝita sing palalipdan.
32 Ini nĝa adlaw pa sa pagdúlog sa
Nob, kag pagauyugon niya ang iya kamut
batok sa bukid sang anak nĝa babae sa
Sion, sa bakolod sa Ierusalem.
33 Yari karon, ang Ginoo nĝa si
Iehoba sang Sebaot magabangi sang
sanĝa nĝa may kagahud ; kag ang mĝa
nagapakataas gid, pagapanĝutdon sila,
kag ang mĝa mataas pagapaidalumon
sila.
34 Kag pagautdon niya nĝa may sal-
salon ang kadamulon sang talon, kag
ang Libano nagakapukan sa idalum sang
Gamhanan.

Ang ginharian nĝa makidaiton kag bugana sang Mesias.

11 KAG magagowa ang isa ka saling-
sing sa púnô ni Isai, kag ang isa ka
sinĝil sa iya mĝa gamut magapamunĝâ.
2 Kag magadúlog sa ibabaw niya ang
Espiritu ni Iehoba, ang espiritu sa ka-
alam kag sa ihibalo, ang espiritu sa
laygay kag sa kabakuran, ang espiritu
sa pagkilala kag sa kahadluk kay Ie-
hoba.
3 Kag magakalipay sia sa kahamut
sang kahadluk kay Iehoba, kag indi sia
magahukom sono sang panulok sang iya
mĝa mata, bisan magamitlang sia *sing
paghukom,* sono sang pagdunĝug sang
iya mĝa idulunĝug.
4 Kag magahukom sia nĝa may kata-
runĝan sa mĝa imol, kag magamitlang
sia *sing paghukom* nĝa may katadlunĝan
nĝa sa mĝa mahagup sang duta ; kag
pagapilason niya ang duta sang bunal
sang iya bâbâ kag pagapatyon niya ang
madauton sang huyup sang iya mĝa
bibig.
5 Kag ang katarunĝan manĝinwagkus
sang iya mĝa hawak, kag ang katutum
manĝinwagkus sang iya mĝa tagimislon.
6 Magapuyô ang lobo kaúpud sang
kordero, kag ang tigre magahigda upud
ang kanding nĝa tinday ; ang tinday
nĝa baka, kag ang leon nĝa diyotay kag
ang hayup nĝa pinatambok didto sila
sing tinĝub, kag ang isa ka bátâ nĝa
lalaki magadumala sa ila.
7 Ang baka magahalab upud ang oso
nĝa babae, *kag* ang ila mĝa tinday maga-
luloko sing tinĝub, kag ang leon maga-
kaon sing dagami subung sang baka.
8 Kag ang bátâ nĝa lalaki nĝa naga-
soso, magahampang sa ibabaw sang boho
sang dalitan nĝa man-ug, kag ang bag-
ong nulutas magakoot sang iya kamut
sa palanagoan sang man-ug nĝa dalitan.
9 Indi na pagabuhatan sing malain,
bisan pagalaglagon pa sa bug-os nĝa bu-
kids ang akon pagkabalaan ; kay ang duta
manĝinpunô sang pagkilala ni Iehoba,
subung nĝa ang mĝa tubig nagatabon
sang dagat.
10 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,

nḡa ang gamut ni Isai, nḡa pagaibutang
didto, subung sang bandera nḡa sa mḡa
banwa, pagapanḡitaon sia sang mḡa
katawohan; kag ang iya palahuwayan
manḡinhimaya lamang.
11 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nḡa si Iehoba magabutang liwan sang
iya kamut sa pagtagiya sing makaduha
sang nabilin sang iya banwa, nḡa nagpa-
bilin sa Asur kag sa Egipto, kag sa
Patros kag sa Kus, kag sa Elam kag sa
Sinar, kag sa Hamat kag sa mḡa kapulo-
an sang dagat.
12 Kag magapatindug sing isa ka
bandera sa mḡa katawohan, kag pagati-
ponon niya ang mḡa tinabog gikan sa
Israel, kag pagatiponon niya ang mḡa
panimaláy nḡa nagalaplaag sa Iuda gi-
kan sa apat ka ukbung sang duta.
13 Kag ang kahisa ni Epraim paga-
panason kag ang mḡa kaaway ni Iuda
pagapapason; si Epraim indi na maga-
maimon batok kay Iuda, bisan si Iuda
indi na manḡinkaaway ni Epraim;
14 Apang magalulupad sila sa ibabaw
sang mḡa abaga sang mḡa Pilistinhon,
nayon sa dagat; pagaatihon nila sing
tinḡub ang mḡa anak sang Sidlanḡan;
pagauntayon nila ang kamut batok sa
Edom kag sa Moab, kag ang mḡa inanak
ni Amon magamatinumanon sa ila.
15 Kag pagatagudilian ni Iehoba ang
dila sang dagat sa Egipto, kag pagau-
yugon niya ang iya kamut sa ibabaw
sang subâ sa kainit sang iya huyup; kag
pagautdon niya ini sa pito ka iligan, kag
pagapalakton niya didto nḡa may mḡa
sapin.
16 Kag niyan may dalan nḡa sa na-
bilin sang iya banwa, nḡa nagkalabilin,
sa pagbalik gikan sa Asur, subuug nḡa
may isa nḡa sa Israel sang adlaw nḡa
nagtaklad sia gikan sa duta sang Egipto.

Kalantahon sa mḡa pagpasalamat.

12 KAG magasiling ka sa sadtong
adlaw:
"Ginadayaw ko ikaw, oh Iehoba;
Kay naakig ka batok sa akon,
Apang ang imo kasingkal nagpalayô
kag ginlipay mo ako.
2 Yari karon, ang Dios among kalu-
wasan ko;
Magasalig ako, kag indi ako maga-
kurug;
Kay ang akon kusug amo ang akon
kalantahon, nḡa amo si Iehoba, si
Iehoba.
Sia nanḡinkaluwasan nḡa sa akon."
3 Kag magakuluha kamo sing mḡa tu-
big sang mḡa tuburan sang kalu-
wasan nḡa may kalipay;
4 Kag magasililing kamo sa sadtong
adlaw:
"Dayawon si Iehoba, ibantala-ninyo
ang iya nḡalan;
Ipakilala-ninyo sa mḡa kabanwaa-
nan ang iya mḡa binuhatan nḡa
mataas.
Ibantala-ninyo nḡa ang iya nḡalan
ginpakadaku.
5 Kinanta-kamo kay Iehoba,
Kay naghimo sia sing mḡa butang
nḡa halangdon.
Mahibaloan ini sa bug-os nḡa duta.
6 Magsingit-ka kag magkasadya, oh
pumuluyô nḡa babae sa Sion;
Kay daku sia sa tunḡâ nimo, ang Ba-
laan sa Israel."

Pagkaguba sang Babilonia kag pagkaluwas sang Israel.

13 LULAN sa ibabaw sang Babilonia,
nḡa nakita ni Isaias, nḡa anak ni
Amos.
2 Patindugi-ninyo sing bandera sa
ibabaw sang isa ka hublas nḡa bukid;
baskuga-ninyo ang tinḡug sa ila, uyuga-
ninyo ang kamut, agud nḡa magsulúd
sila sa mḡa gawang sang mḡa dunga-
non.
3 Ako nagsogo sa akon mḡa ginpaka-
balaan, hoo, ginpatipon ko ang akon
mḡa maisug nḡa sa akon kaakig, ang
akon mḡa tinawo nḡa punô sang pala-
bilabi nḡa malipayon.
4 Ginapamatian ang hinigong sang
kadamuan sa mḡa bukid, subung sang
madamu nḡa mḡa banwa, ang hinigong,
ang kinagahud sang mḡa ginharian, sang
mḡa katwohan nḡa nagakatipon: si Ie-
hoba sang Sebaot nagaisip sang kasolda-
dosan sang pag-awayan.
5 Nagakalari sila gikan sa malayô
nḡa duta, sa ukbung sang mḡa kalanḡit-
an, si Iehoba kag ang mḡa galamiton
sang iya kasingkal, sa paglaglag sang
bug-os nḡa duta.
6 Uluwang-kamo, kay malapit na ang
adlaw ni Iehoba; nagakari sia subung
nḡa kahapayan gikan sa Makagaga-
hum.

7 Ngani magmanginmaluya ang tanan
nga mga kamut kag magakatunaw ang
tanan nga mga tagiposoon sang tawo.
8 Ginapakakugmat sila; ginadakup
sila sang mga kalilisdan kag sang mga
kasakit sang pag-anak, nagalubag sila
subung sang babae nga nagaanak; na-
gatulukay ang isa sa isa nga may kakul-
ba, ang ila mga nawung, mga nawung
nga mga dabdab.
9 Yari karon, ang adlaw ni Iehoba na-
gapakari, nga mabangis nga may pag-
paawas sang kasingkal sang kaakig sa
pagpahapay sa duta kag sa pagpapas sa
iya sang iya mga makasasalâ.
10 Kay ang mga kabitoonan sang ka-
langitan, bisan pa ang mga labing ma-
silaw, indi na magapasiga sang ila kasa-
nag; kag ang adlaw magadulum kutub
sa iya pagbutlak, kag ang bulan indi
magapasanag sang iya kasanag.
11 Kag pagasilotan ko ang kalibutan
tungud sang iya kalainan, kag ang mga
malauton tungud sang ila kalautan; kag
pagapauntaton ko ang bugal sang mga
palabilabihon, kag pagapaubson ko ang
palabilabi sang mga makahaladluk.
12 Pagahimoon ko, nga ang isa ka ma-
malatyon manginlabing mahal sang bula-
wan nga ulay, kag ang isa ka tawo, labi
pa *ka mahal* sang bulawan sa Opir.
13 Tungud sini pagapakurugon ko
ang kalangitan, kag pagauyugon ko ang
duta sa iya duug sa pagpaawas sang *ka-
singkal* ni Iehoba sang Sebaot, sa adlaw
sang kaakig sang iya kasingkal.
14 Kag mahanabu, nga manginsubung
sang gasela nga ginalagas kag subung
sang obeha nga walâ sing magatipon,
ang pagbalik sang tagsatagsa sa iya ban-
wa; kag ang tagsatagsa magapalagyo sa
iya duta.
15 Bisan sin-o nga makita, pagabun-
on sia; kag bisan sin-o nga mada-
kup, mapukan sa hinganiban.
16 Kag ang ila mga kabataan paga-
pangdugmokon sa atubangan sang ila
mga mata; pagapanghublasan ang ila
mga baláy, kag pagapanluguson ang ila
mga asawa.
17 Yari karon, pagapainiton ko batok
sa ila ang mga Mediahanon, nga indi
sila nagapakamahal sang pílak, bisan
magakalipay sila sa bulawan;
18 Kag ang *ila* mga pana magalaglag
sang mga pamatan-on; kag indi nila
pagakalooyan ang bunga sang tiyan, bi-
san ang iya mata magapatawad sa mga
anak.
19 Kag ang Babilonia, ang himaya sang
mga ginharian, nga puni sang palabi-
labi sang mga Kaldienhon, manginsubung
sang paglaglag sang Dios sang Sodoma
kag sang Gomora.
20 Indi na gid sia pagpuy-an, bisan
magpuyô sila sa iya sa kaliwatan kag
kaliwatan; bisan magabugsok didto sing
payag ang Arabinhon, bisan ang mga
manugbantay sang hayup magapapa-
huway didto sang *mga pinanong;*
21 Kondi nga magapahuway didto ang
mga kasapatan nga mapintas sang ka-
hanayakan, kag ang ila mga baláy ma-
gakapunô sing mga bukaw; didto ang
Abestrus magahimo sang ila puluy-an,
kag didto magalulumpat ang mga kan-
ding;
22 Kag ang mga ido nga ilahas ma-
sigtaghol sa iya mga baláy nga kuta kag
ang mga sakal sa ila mga baláy nga sa
kalalipayan. Kag ang iya panag-on ma-
lapit nga mag-abut, kag ang iya mga
adlaw indi magalawig.

14 KAY si Iehoba magakalooy kay
Iakob, kag pagapilion pa niya ang
Israel, kag pagaipahamtang niya sila sa
ila duta; *kag* sa ila magasilimpon ang
mga dumuluong, kag magasimpon sila
sa panimaláy ni Iakob.
2 Kag pagakuhaon sila sang mga ka-
tawohan kag pagadalhon sila sa ila
duug, kag ang baláy ni Israel maga-
angkon sa ila sa duta ni Iehoba subung
nga mga alagad nga babae kag lalaki:
pagabihagon nila ang mga nagbihag
sa ila, kag magagilinoo sila sa mga ma-
nugpigos nila.
3 Kag mahanabu, sa adlaw nga si Ie-
hoba magapapahuway sa imo sa imo
pangabudlay, kag sa imo kalisdanan,
kag sa mabug-at nga kahiolipnan nga
ginpapaolipnan nila sa imo,
4 Nga pagamitlangon mo ini nga pi-
nolongan nga hulubaton sa ibabaw sang
hari sa Babilonia, kag magasiling ka:
"¿Paano bala nga naguntat ang manug-
pigos, *paano* nga naguntat ang nagtum-
pok sang bulawan?
5 Ginbali ni Iehoba ang sungkod sang
mga madauton, ang setro sang mga ma-
nuggahum,
6 Ang nagapilas sang mga banwa sa
iya kasingkal nga may bunal nga wa-

lay paguntat, nğa nagagahum sa mğa
katawohan nğa may kasingkal, nğa na-
gahinğabut sa ila nğa walâ sing kalooy.
7 Nagapahuway ang bug-os nğa duta,
malinong sia ; nagahilinugyaw sila sa
kalipay :
8 Ang amo nğa mğa sipres nagakala-
lipay banğud sa imo, nğa nagasiling
upud ang mğa sedro sang Libano : Tub-
tub nğa ikaw napukan, walay manugta-
pas nğa nagtaklad batok sa amon.
9 Sa imo pagpalapit ang inpierno, sa
idalum, nagagamo sa pagsugata sa imo ;
sia nagapukaw nğa sa imo sang mğa mi-
natay, sang tanan nğa mğa panğolo sang
mğa pinanung sa duta ; ginapatindug
niya sa ila mğa lingkoran nğa harianon
ang tanan nğa mğa hari sang mğa kata-
wohan.
10 Sila nğa tanan nagahambal, kag
nagasililing sila sa imo : Ikaw man nag-
maluya subung sa amon, kag nanğin-
kaanğay ka namon.
11 Ginpapanaug sa lulubnğan ang imo
bugal kag ang tunog sang imo mğa
biola : sa idalum mo may higdaan nğa
mğa ulud, kag ang mğa ulud nagaputus
sa imo.
12 ¿ Paano bala nğa naholog ka sa la-
nğit, bitoon nğa masilaw, anak sang pa-
managbanag? ¿ *Paano* bala nğa ginpa-
paidalum ka sa duta, ikaw nğa nagpukan
sang katawohan ?
13 Kag ikaw, ikaw nagasiling sa imo
tagiposoon : Magasaka ako sa lanğit, pa-
gabayawon ko ang lingkoran nğa haria-
non sa ibabaw sang mğa kabitoonan sang
Dios ; kag sa bukid sang pakigkitaan
magalingkod ako, sa mğa kaidadalman
sang Aminhan.
14 Sa ibabaw sang kataason sang mğa
panğanud magasaka ako, kag magapa-
kaanğay ako sa Labing-Mataas.
15 Apang ginpapanaug ka sa lulub-
nğan, sa kadadalman sang lulubnğan.
16 Ang mğa makakita sa imo naga-
pasisiling sa imo kag nagapamalandong
sa imo, *nğa nagasiling* : ¿ Amo ini bala
yadtong tawo nğa nagpakurug sang
duta, nğa naguyug sang mğa ginharian ?
17 ¿ Nğa naghimo sang kalibutan su-
bung sang kahanayakan, kag naglaglag
sang ila mğa kabanwaanan ? ¿ Nğa
walâ igpadalá niya ang iya mğa bihag
sa ila mğa baláy ?
18 Ang tanan nğa mğa hari sang ka-
tawohan, sila nğa tanan, nagahalamyang
nğa may dunğug ang tagsatagsa sa iya
baláy.
19 Apang ikaw ginsobol nğa malayô
sa imo lulubnğan, subung sang saling-
sing nğa kalanğil-aran, nğa naputus
sang mğa pinatay nğa mğa pinalapsan
sang hinğaniban, nğa nagpalanaug sa
naidalum sang mğa bató sang lulub-
nğan, subung sang bangkay nğa tinapa-
kan.
20 Indi ka pagaisimpon sa ila sa lu-
lubnğan ; kay ikaw naglaglag sang imo
duta, ginpatay mo ang imo banwa :
indi na nğa mas-a pagahinğadlan ang
kaliwatan sang mğa malauton.
21 Amana-ninyo ang inyo mğa anak
nğa sa palatyan, tunğud sang kalainan
sang ila mğa ginikanan. Indi sila mag-
tilindug sa pagtagiya sang duta, kag sa
pagpunô sang kadaygan sang kalibutan
sang mğa kabanwaanan."
22 Ako magatindug batok sa ila siling
ni Iehoba sang Sebaot kag pagautdon
ko sa Babilonia ang nğalan kag ang
nabilin, ang kaliwatan kag ang kabika-
han, siling ni Iehoba.
23 Pagahimoon ko sia nğa pagga-
human sang mğa eriso, kag nğa mğa
danaw sang tubig ; kag pagasilhigon ko
sia sang mğa silhig sang kalaglagan,
siling ni Iehoba sang Sebaot.

Tagna batok sa mğa Asurinhon.

24 Si Iehoba sang Sebaot nagsumpa,
nğa nagasiling : Sa pagkamatuud, subung
nğa akon ginapamalandong manğinamo,
kag subung sang akon ginatapat, maha-
nabu :
25 Nğa pagalaglagon ko ang Asur sa
akon duta, kag sa akon mğa kabukiran
lapakon ko sia ; kag ang iya singkaw
pagaipalayô sa ila, kag ang iya lulan
pagakuhaon sa ila abaga.
26 Ini amo ang katuyoan nğa gintapat
nğa sa bug-os nğa duta ; kag ini amo ang
kamut nğa nauntay sa ibabaw sang
tanan nğa katawohan.
27 Kay si Iehoba sang Sebaot nag-
tapat sang iya tinotuyo, ¿ sin-o bala
ang magpanas sa iya ? Ang iya kamut
nauntay na, ¿ sin-o bala ang magapakulo
sa iya ?

Tagna batok sa mg̃a Pilistinhon.

28 Sang tuig nga namatay ang hari
nga si Akas, nanginamo ini ang lulan :
29 Ayaw ka pagkasadya, Pilistea nga
bug-os, tungud nga nabali ang bunal
nga nagpilas sa imo. Kay sa gamut sang
man-ug magagowa ang man-ug nga
dalitan, kag ang iya bunga manginman-
ug nga masingkal, nga nagalupad.
30 Kag ang mga panganay sang mga
imol magahalalab, kag ang mga maka-
lolooy magapahuway sing malig-on;
apang pagapatyon ko sa gutum ang
imo gamut kag pagapatyon ang imo
nabilin.
31 ¡Uwang-ka, oh gawang! ¡Singit-
ka, oh banwa! Nagakatunaw ka, ikaw,
Pilistea nga bug-os. Kay nagakari ang
asó gikan sa Aminhan, kag walâ sing
bisan isa nga magabulag sa iya mga
p nanong.
32 Kag ¡ano bala ang pagaisabat sa
mga manugbalita *sining* katawohan ?
Nga si Iehoba nagtukud sang Sion, kag
nga sa iya magapalipod ang mga nalis-
dan sang iya banwa.

Tagna sang pagkaguba sang Moab.

15 LULAN sa ibabaw sang Moab.
Matuud, nga sa kagab-ihon ginaha-
pay ang Ar-Moab, nga ginalaglag sia ;
matuud, nga sa ka kagb-ihon ginahapay
ang Kir-Moab, ginalaglag sia.
2 Nagsaka sia sa baláy *sang mga dios*,
kag ang Dibon *nagataklad* sa duug
nga mataas nga nagahibi; ang Moab
naganguynguy sa ibabaw sang Nebo
kag sa ibabaw sang Medeba : ang tanan
nga olo nagkaupaw kag ang tanan nga
bungot ginkiskis.
3 Sa ila mga dalan nagapangwagkus
sila sing mga panapton nga masinaki-
ton; sa ila mga atup kag sa ila mga
dalan magauluwang ang tanan, nga
nagakatunaw sa paghibi.
4 Si Hesbon kag si Eleale nagasilin-
git; tubtub sa Iahas nabatian ang ila
tingug: tungud sini nagasilingit ang
mga nasangkapan sang hinganiban ni
Moab, nagakurug ang ila kalág.
5 Ang akon tagiposoon nagasingit
tungud kay Moab; ang iya mga mala-
lagyo *nagapalalagyo* tubtub sa Soar,
tubtub sa Eglat-Selisia; kay sa taklaron
sa Luhit nagatalaklad sila, nga naga-
hilibi ; kay sa dalan sa Horonaim naga-
siningit sila sa kalaglag.
6 Kay ang mga tubig sa Nimrim
among mga duug nga nahapay; kay
nagkalaya ang hilamon, kag nadula ang
halalbon kag walâ na sing kahilaw.
7 Ngani ginadalá nila ang kapuslanan
nga nahimo nila kag ang ila ginatigana
sa tabok sang kasulgan sang mga
sauses.
8 Kay ang singit nagalibot sa mga
kadulunan sang Moab : tubtub sa Eglaim
naglambut ang ila paguluwang, kag tub-
tub sa Beer-Elim ang ila paguluwang ;
9 Kay ang mga tubig sa Dimon na-
punô sang dugo; kay pagabutangan ko
sa ibabaw sang Dimon sing dugang nga
kalautan: ang isa ka leon nga sa mga
nakapalagyo gikan sa Moab, kag nga sa
nabilin sang duta.

16 "IPADALA-ninyo gikan sa Sela,
sa luyo sang kahanayakan, ang
mga kordero sang manuggahum sang
duta, sa bukid sang anak nga babae ni
Sion."
2 Kay subung sang pispis nga manug-
palagyo, subung sang pugad nga nag-
lapta, manginamo ini ang mga anak
nga babae ni Moab, sa mga tabukan sa
Arnon.
3 *Nagasililing sila :* "Ginawi-kamo
nga may kaligdong, himo-kamo sing ma-
tarung: himoa ang imo landong su-
bung sang gab-i, sa bug-os nga kaud-
tohon sang adlaw ; tagoa ang mga tina-
pok ; ayaw pagluibi ang manugpalagyo.
4 Magpuluyô upud sa imo ang akon
mga tinapok, oh Moab ; manginpalalip-
dan ka nila sa atubangan sang manug-
laglag ; kay ang manugpigos nagauntat,
ang pagkahapay may katapusan ; ang
manugtapak nadula na sa duta.
5 Kag ang isa ka lingkoran nga hari-
anon pagapatindugon sa gugma ; kag sa
ibabaw sini nga lingkoran nga harianon
magalingkod sa kamatooran, sa layang-
layang ni Dabid, ang isa ka manug-
hukom, nga nagapangita sing katad-
lungan kag nga madali sa katarungan."
6 Nakabati kami sang palabilabi ni
Moab, *ang banwa nga* sa lakas nga ka pa-
labilabihon, sang iya himaya, kag sang
iya kabugalon, kag sang iya kasingkal :
mga kadayawan ang iya mga kaan-
dakan.
7 Tungud sini magauwang si Moab

sa ibabaw sang Moab, tanan sila magaul-
wang. Magapanghakroy kamo tungud
sang mga kalaglagan sa Kir-hareset,
kamo nga mga napunaw sang kalilis-
dan.
8 Kay ang mga latagon nga mabu-
ngahon sa Hesbon naganiwang kag ang
mga kaubasan sa Sibma, nga ang ila
mga sanga nga pinili nagpahubug sang
mga kaginoohan sang mga katawohan,
nakalambut sila tubtub sa Iaser, nga
nagatalalang sa kahanayakan kag nga
ang iya mga salingsing naggapa sa
tabok sang dagat.
9 Tungud sini magatangis ako nga
may mga paghibi sa Iaser bangud sang
kaubasan sa Sibma; pagabunyagan ko
ikaw sang akon mga luha, oh Hesbon
kag ikaw, Eleale ; kay ang singit sa pag-
awayan nagakaholog sa ibabaw sang
imo mga bunga sa tingadlaw, kag sa
ibabaw sang imo ani.
10 Pagakuhaon ang kalipay kag ang
kasadya sang latagon nga mabungahon,
kag sa mga kaubasan walâ na sing pag-
hinugyaw, bisan pagkinanta nga malipa-
yon ; ang mga manganga̋ni indi na
nagapisga sing alak sa mga ipitan ;
ginpauntat ko ang kagahud sang *ipitan*.
11 Tungud sini ang akon mga kasud-
lan magatulunog subung sang arpa, tu-
ngud kay Moab, kag ang akon tagipo-
soon, tungud kay Kir-hareset.
12 Kag mahanabu nga, sang si Moab
magaatubang, sang nabudlay na sia sa
ibabaw sang mga mataas nga duug, kag
nga magasulúd sia sa iya balaan nga
Puluy-an sa pagpangamuyo, walâ na sia
sing madangat.
13 Ini amo ang polong nga ginmit-
lang ni Iehoba sa ibabw ni Moab, kutub
sa malawig nga panag-on.
14 Apang karon, si Iehoba nagaham-
bal, nga nagasiling : Sa sulúd sang tatlo
ka tuig, subung sang tuig sang mamumu-
gon, ang himaya ni Moab pagatamayon
upud ang tanan niya nga kadam-an, kag
ang nabilin mangindiotay, diyotay gid,
sa walay bili.

Tagna batok sa Damasko kag batok sa Epraim.

17 LULAN sa ibabaw sang Damasko.
Yari karon, nga ang Damsko ma-
ngingawas sa isip sang mga banwa,
kag mangintinumpok sang ginub-an.
2 Ang mga kabanwaanan sa Aroer
pagapamayaan ; sa mga pinanong nga ka-
hayupan mahanungud sila ; magahilig-
da sila didto, kag walâ na sing magapa-
lisang sa ila.
3 Kag walâ na sing banwa nga maba-
kud sa Epraim, bisan ginharian sa
Damasko, bisan sa mabilin sa Aram ;
manginsubung sia sang himaya sang mga
inanak ni Israel, siling ni Iehoba sang
Sebaot.
4 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw
nga ang himaya ni Iakob magabuhin,
kag maganiwang ang katambokon sang
iya unud.
5 Kag manginamo subung sang kon
ang manugani nagatipon sang inani
kag ang iya butkon nagaani sang mga
uhay; subung sang kon nagapanlaghaw
sang mga uhay sa nalupyakan sa Re-
paim.
6 Kag mabilin sa iya ang mga sini-
put, subung sang magpalaspas sang
olibo : duha kon tatlo ka bilog sa tu-
yongtuyongan ; apat kon lima sa mga
sanga sang kahoy nga mabungahon,
siling ni Iehoba nga Dios sa Israel.
7 Sa sadtong adlaw magatulok ang ta-
wo sa iya Magbubuhat, kag ang iya mga
mata magatulok sa Balaan sang Israel.
8 Kag indi magatulok sia sa mga hala-
ran nga buluhaton sang iya mga kamut ;
sia indi magatulok sa ginpanghimo sang
ila mga tudlo, bisan sa mga Asherim,
bisan sa mga haligi sang adlaw.
9 Sa sadtong adlaw, ang iya mga ka-
banwaanan nga mabakud manginsubung
sang amo nga kalaglagan, nga ang mga
talon kag mga putokputokan nga ginpa-
mayaan sa atubangan sang mga inanak
ni Israel, kag ini manginkahapayan.
10 Kay nagkalipat ka sa Dios sang
imo kaluwasan, kag walâ ka makadum-
dum sa Batong bantiling sang imo kaba-
kuran ; tungud sini magatanum ka sing
mga talamnonon sa mga talamnan nga
mga makahamuut, kag nagatanum ka
didto sing balagon nga dumuluong.
11 Sa adlaw nga magtanum ka, ku-
dalan mo sia, kag sa aga pabulakon mo
ang imo gintanum ; *apang* sa adlaw sa
pagtagiya sa iya ang ani among tumpuk
sa kasakit nga walay bulóng.

Tagna sang pagkalaglag sang kasoldadosan nga Asiriahanon.

12 ¡Kailo sang kagahud sang kada-

muan sang mĝa banwa, nĝa nagaginahud
sila subung sang dinaguhub sang mĝa
dagat; kag sang kagalong sang mĝa ka-
tawohan nĝa nagagalong, subung sang
hinuganas *sang* madamu nĝa mĝa tubig!
13 Ang mĝa katawohan nagagalong
subung sang hinuganas sang mĝa
dalagku nĝa mĝa tubig; apang sia naga-
sabdong sa ila, kag nagapalagyo sila sa
malayô; ginalagas sila subung sang da-
gami sa mĝa kabukiran tunĝud sang ha-
nĝin, kag subung sang *yab-ok* nĝa naga-
alimpulos sa atubanĝan sang bagyo.
14 Sa oras sang hapon, yari karon, ang
kakulba; *kag* sa walâ pa umaga, walâ na
sila. Ini amo ang bahin sang mĝa naga-
hublas sa amon, kag ang kapalaran sang
mĝa nagaagaw sa amon.

Ang kalaglagan sang mĝa Asiriahanon nĝa gintunda sa Kus, kon Etiopia.

18 ¡KAILO sa imo, duta, nĝa ang iya
mĝa pakpak nagapamalakpak nĝa
yara sa isa ka luyo sang mĝa subâ sa
Kus!
2 ¡Ikaw nĝa nagapadalá sing mĝa
manugbalita sa dagat kag sa mĝa saka-
yan nĝa tigbaw, sa ibabaw sang kaday-
gan sang mĝa tubig! Lakat-kamo, mĝa
madasig nĝa mĝa manugbalita nayon sa
katawohan nĝa mabakud kag masidla-
kon, nayon sa banwa nĝa makahaladluk
kutub sa iya pamúnô kag sang olehe, ka-
tawohan nĝa nagatapan sang tanan kag
nagalapak, nĝa ang iya duta ginautudu-
túd sang mĝa subâ.
3 Kamo nĝa tanan nĝa mĝa nagapu-
luyô sa kalibutan kag mĝa pumuluyô
sang duta, kon magapatindug sing ban-
dera sa mĝa kabukiran, makita ninyo
sia; kag kon pagapatunugon ang bud-
yong, magapalamati kamo sa iya.
4 Kay si Iehoba nagsiling sa akon sing
subung sini: Magapahimonong ako sa
akon puluy-an, kag magatulok ako su-
bung sang kainit nĝa masinaw sa kapawa
sang adlaw, subung sang gal-um nĝa na-
gatun-og sa kainit sang ani.
5 Kay sa walâ pa ang ani, sang pagka-
tapus sang pagpamulak, kag nĝa ang
bulak manĝimaluto nĝa ubas, sia maga-
utúd sang mĝa balagon nĝa may kayug,
kag pagakuhaon kag pagautdon niya ang
mĝa sanĝa.
6 Kag pagapamayaan ang tanan sing
tinĝub sa mĝa kapispisan nĝa mananan-
git sang mĝa kabukiran, kag sa mĝa ka-
sapatan sang duta; sa ibabaw nila maga-
palatinginit ang mĝa kapispisan nĝa
mananangit, kag magapalatugnaw ang
tanan nĝa mĝa kasapatan sang duta sa
ibabaw nila.
7 Sa sadtong panag-on pagadalhon
nĝa dólot kay Iehoba sang Sebaot, sa
duug nĝa didto ang nĝalan ni Ieboba
sang Sebaot, sa bukid sa Sion, ang isa ka
katawohan nĝa mabakud kag masidla-
kon kag *sa tunĝâ sang* isa ka banwa nĝa
makahaladluk kutub sa iya pamúnô kag
sang olehe, katawohan nĝa nagatapan
sang tanan kag nagalapak, nĝa ang iya
duta ginautudutúd sang mĝa subâ.

Tagna nahanunĝud sa Egipto.

19 LULAN sa ibabaw sa Egipto. Yari
karon nĝa si Iehoba nagasakay sa
ibabaw sang isa ka maabtik nĝa panĝa-
nud: magasulúd sia sa Egipto, kag ang
mĝa diosdios sa Egipto magakatiphag
sa atubanĝan niya, kag magakalatunaw
ang tagiposoon sang mĝa Egiptohanon
sa sulúd nila.
2 Kag pagasangkapan ko sa hingani-
ban ang Egipto batok sa Egipto, kag
ang tagsatagsa makigaway batok sa iya
útud, ang tagsatagsa batok sa iya isig-
katawo, ang banwa batok sa banwa, kag
ang ginharian batok sa ginharian.
3 Kag ang espiritu sang Egipto gina-
punaw sa sulúd niya, kag paglaglagon
ko ang ila kasapulanan; kag nagapa-
lamangkot sila sa ila mĝa diosdios, kag sa
mĝa tantanan, kag sa mĝa manugpagowa
sang mĝa espiritu kag sa mĝa manug-
pakot.
4 Kag ginatugyan ko ang Egipto sa
mĝa kamut sang isa ka agalon nĝa
matigdas; kag ang isa ka hari nĝa ma-
banĝis magahari sa ila, siling sang
Ginoo nĝa si Iehoba sang Sebaot.
5 Kag magakulang ang mĝa tubig
sang dagat, kag ang subâ magahubas
kag magamala.
6 Kag magabalaho ang mĝa subâ;
ang mĝa ililigan sa Matsor magabuhin
kag magahubas; ang mĝa kawayan kag
ang mĝa tigbaw magakalalaya.
7 Ang mĝa latagon sa luyo sang Nilo,
sa pangpang sang Nilo, kag ang tanan
nĝa uma sang Nilo, magamalala, maga-
kapanas, kag mawálâ na sila.
8 Kag ang mĝa manĝinĝisda maga-

hilibi; kag magalalalaw ang tanan
nḡa nagapamunit sa Nilo, kag ang mḡa
nagaladlad sang pukot sa ibabaw sang
kadaygan sang tubig maganiniwang
sila.
9 Ang mḡa nagapanḡabudlay sang
lino nḡa nahusay, kag ang mḡa nagaha-
bol sing mḡa maputi nḡa hinabol, paga-
pakahuy-an sila.
10 Kag nahanunḡud sang mḡa sad-
saran sang duta pagapangub-on sila;
ang tanan nḡa mḡa nagadaug sing sohol,
magakalasubo sila sa kalág.
11 Lamang mḡa kulangkulang ang
mḡa dunganon sa Soan, ang mḡa ma-
alam, sa tunḡâ sang mḡa manuglaygay
ni Paraon: ini among kasapulanan nḡa
kabuanḡon. ¿Paano ang pagsiling nin-
yo kay Paraon: "Ako amo ang anak
sang mḡa maalam; ako amo ang anak
sang mḡa hari nḡa dumaan?"
12 Busa, ¿diin bala ang imo mḡa ma-
alam? Magpahibalo sila sini karon sa
imo, kag magsayud sa imo nḡa kon ano
ang gintapat ni Iehoba sang Sebaot
nahanunḡud sa Egipto.
13 Nagkalabuang ang mḡa dunganon
sa Soan; nalimbonḡan ang mḡa dunga-
non sa Nop; ginpatalang nila ang Egip-
to, ang mḡa bató nḡa pamusud sang ila
mḡa kabikahan.
14 Ginsimbugan ni Iehoba sang espi-
ritu sa kalipong sa sulúd niya; kag gin-
patalang nila ang Egipto sa tanan nila
nḡa buluhaton, subung sang pagduling
sang hubog sa iya suka;
15 Kag walâ sing buluhaton nḡa sa
Egipto, bisan ano nḡa butang nḡa mahi-
mo sang olo kon sang ikog, sang palwa
kon sang tigbaw.
16 Sa sadtong adlaw ang Egipto ma-
nḡinsubung sang mḡa babae; kag maga-
kurug sia kag magakalisang sia banḡud
sang paguyug sang kamut ni Iehoba
sang Sebaot, nḡa sia magauyug batok sa
iya.
17 Kag ang duta sa Iuda manḡinka-
kulba nḡa sa Egipto; ang tanan nḡa sa
iya magasambit sini, magakakugmat ba-
nḡud sang kasapulanan nḡa gintapat ni
Iehoba sang Sebaot batok sa iya.
18 Sa sadtong panag-on may lima ka
mḡa kabanwaanan sa duta sa Egipto
nḡa nagahalambal sang hambal sang Ka-
naan, kag nḡa nagakatipan sa pagpa-
numpa kay Iehoba sang Sebaot; ang
isa pagahinḡalanan ang banwa nḡa Ir-
haeres.*
19 Sa sadtong adlaw may halaran
nḡa kay Iehoba sa tunḡâ sang duta sa
Egipto, kag ang isa ka halandumanan
kay Iehoba malapit sa iya kadulunan.
20 Kag ini manḡintanda kag pagpa-
matuud kay Iehoba sang Sebaot sa duta
sang Egipto; kay magasilingit sila kay
Iehoba banḡud sang mḡa manugpigos,
kag sia magapadalá sa ila sing manlulu-
was kag mananabang, nḡa sia magabawi
sa ila.
21 Kag si Iehoba igapakilala sa mḡa
Egiptohanon, kag ang mḡa Egipto-
hanon makakilala kay Iehoba sa sad-
tong adlaw; kag magahilimo sila sing
pag-alagdan sang mḡa halad kag sang
mḡa halad nḡa kalan-on; kag magahili-
mo sila sing mḡa saad kay Iehoba, kag
pagatumanon nila sila.
22 Kag sa sini pagapilason ni Iehoba
ang Egipto, nḡa nagapilas kag nḡa na-
gaáyô, kag magaliliso sila kay Iehoba,
kag sia magapadaug sang ila pagpak'-
looy, kag pagaayohon niya sila.
23 Sa sadtong adlaw may isa ka da-
lan gikan sa Egipto pa Asur: ang Asur'
magasululúd sa Egipto, kag ang Egipto,
sa Asur, kag ang mḡa Egiptohanon
magaalalagad *kay Iehoba* upud ang Asur.
24 Sa sadtong adlaw ang Israel ma-
nḡinikatlo upud sa Egipto kag sa Asur,
ang isa ka pakamaayo sa tunḡâ sang
duta;
25 Si Iehoba sang Sebaot magapaka-
maayo sa ila, nḡa nagasiling: Pinapa-
kamaayo ang Egipto, nḡa banwa nakon,
kag ang Asur, nḡa binuhatan sang akon
mḡa kamut, kag ang Israel, nḡa akon
panublion.

Ang tagna nḡa hinalimbawa sang pagkahulog sang Egipto kag sang Etiopia.

20 SANG tuig nḡa si Tartan nag-
abut sa Asdod, si Sargon, nḡa hari
sa Asur, sang sia nagpadalá sa iya kag
nag-away sia batok sa Asdod, kag gin-
kuha niya sia;
2 Sa sadtong adlaw naghambal si Ie-
hoba tunḡud kay Isaias, nḡa anak ni
Amos, nḡa nagasiling: "Lakat-ka kag
kuhaa ang panapton nḡa masinakiton sa

* *Ir-haeres*, ang banwa sang pag-
bungkag.

imo mğa hawak, kag huksa ang mğa
sapin sa imo mğa tiil." Kag ginhimo
niya ini, nğa nagalakat nğa hubo kag
walay sapin.
3 Kag nagsiling si Iehoba: "Sa bagay
nğa nagalakat ang akon alagad nğa si
Isaias nğa hubo kag walay sapin, tanda
ini kag katinğalahan sing tatlo ka tuig
nahanunğud sa Egipto kag nahanunğud
sa Kus;
4 Sa sini pagadalhon sang hari sa
Asur ang mğa bihag gikan sa Egipto,
kag ang mğa ginpanliton sa Kus, ang
mğa pamatan-on kag ang mğa tigulang,
nğa mğa hubo kag walay sapin, kag
mğa walay tabon ang mğa balikawang,
nğa pagkahubo sang Egipto.
5 Kag magakilibang sila kag maga-
kalahuya sila banğud sang Kus, nğa ila
paglaum, kag sang Egipto nğa ila hi-
maya.
6 Kag sa sadtong adlaw ang pumu-
luyô sa sini nğa baybay magasiling:
Yari karon, amo ini ang *duta* nğa pag-
lauman naton, nğa didto nagpalagyo
kita sa pagpanğita sing pagbulig, agud
maluwas kita sa hari sang Asur. Kag
¿paano ang pagpalagyo naton?"

Tagna sang pagkaholog sang Babilonia.

21 LULAN sa ibabaw sang kahanaya-
kan nğa baybayon. Subung sang
mğa bagyo sa Bagatnan nğa nagaagi,
sia nagahalín gikan sa kahanayakan,
sa duta nğa makalilisang
2 Ang isa ka matig-a nğa palanan-
awon ang ginpahayag sa akon: "Ang ma-
budhion nagahimo, sa pagkamabudhion
gid, kag ang manughapay, nagahapay.
¡Taklad-ka, Elam: libuti, Media! Gina-
pauntat ko ang tanan niya nğa pag-
bakho."
3 Tunğud sini ang akon mğa hawak
nagkalapunô sing kasakit, ang mğa kali-
lisdan nagdakup sa akon, subung sang
mğa kalilisdan sang babae nğa naga-
anak; nagalubag ako tubtub nğa indi
na makabati, ginakulbaan ako tubtub
nğa indi makakita.
4 Nagapitik ang akon tagiposoon,
ang kakulba nagapalisang sa akon. Na-
gabaylo sa kakugmat ang akon kahapo-
non sa kalipay.
5 Pag-aman sang latok, pagpanilag
sang lalantawan; pagkaon, paginom: ...
¡Tilindug-kamo, mğa dunganon! ¡Hap-
lasa-ninyo ang taming!
6 Kay amo ini ang ginasiling sang
Ginoo sa akon: "Lakat-ka kag buta-
nği sing bantay; nğa magpahibalo sia
sang iya makita.
7 Kag nakita niya ang isa ka pinanung
nğa manugkabayo, sa tagduhaduha, ang
isa ka pinanung nğa nagasakay sa mğa
asno, ang isa ka pinanung nğa nagasa-
kay sa mğa kamelyo; kag nagapamati
sia sing matalupangdon, sing daku nğa
matalupangdon."
8 Kag nagsingit sia subung sang isa
ka leon: "Ginoo, didto sa ibabaw
sang lalantawan nagapadayon ako sa
adlaw, kag nagapadayon ako sa akon
pagbantay sa bug-os nğa gab-i:
9 Kag yari karon, nğa nagaabut ang
isa ka pinanung nğa manugkabayo sa
tagduhaduha." Kag naghambal sia kag
nagsiling: "Naholog, naholog ang
Babilonia, kag nagkalaboong sa duta
ang tanan nğa larawan nğa tinigban
sang ila mğa dios."
10 Oh *banwa* nakon, uhay nğa lininas,
mğa anak sang akon linasan: ginpahi-
balo ko sa inyo ang akon nabatian kay
Iehoba sang Sebaot, nğa Dios sa Israel.

Tagna batok sa Duma.

11 Lulan sa ibabaw sang Duma.*
Nagasilingit sa akon gikan sa Seir:
"Bantay, ¿ano bala sang kagab-ihon?
Bantay, ¿ano bala sang kagab-ihon?"
12 Ang bantay nagsiling: "Ang
kaagahon nag-abut, kag amo man ang
gab-i: kon buut kamo magpamangkot,
pamangkot-kamo; balik pa kamo."

Tagna batok sa Abrabia

13 Lulan sa ibabaw sang Arabia. Sa
talonan sa Arabia, nagahiligda kamo,
mğa karabana sang mğa Dedaninhon.
14 Sa pagsugata sa nauhaw, dalhi-
ninyo sing tubig. Ang mğa pumuluyô
sa duta sang Tema nagaúna sa manugpa-
lagyo nğa upud ang iya tinapay.
15 Kay nagapalalagyo sila sa atuba-
nğan sang mğa hinğaniban, sa atuba-
nğan sang hinğaniban nğa ginabut
sa tagub, sa atubanğan sang pana nğa

* *Duma,* hipus, isa ka kabikahan nğa
Arabinhon.

nasanting, sa atubañgan sang kabug-at
sang pagilinaway.
16 Kay amo ini ang ginsiling sa akon
ni Iehoba: Isa ka tuig pa kaañgay sa
mğa tuig sang sinoholan, kag ang bug-os
nğa himaya ni Kedar pagatapuson.
17 Kag ang nabilin sang kadamuon
sang mğa maisug nğa manugpana, nğa
mğa anak ni Kedar, pagapakubson sila:
kay si Iehoba, nğa Dios sa Israel, nag-
hambal.

Dagway nğa tinagna sang paglibot sa Ierusalem.

22 LULAN sa ibabaw sang Nalupya-
kan sang palanan-awon.* Busa,
¿anong imo bala, nğa nagsaka ka nğa
bug-os sa mğa atup,
2 Ikaw, nğa punô sang mğa siningit,
nğa banwang magahud, nğa banwang
masadya? Ang imo mğa patay walâ sila
pagpatya sa hiñganiban, bisan nagkala-
matay sila sa pag-awayan.
3 Ang tanan mo nğa mğa pañgolo na-
gapalalagyo sing tiñgub, sa walay pana
ginapangapus sila; ang tanan nğa mğa
sa imo nğa nakit-an, ginpangapus sila
sing tiñgub gid, *bisan pa* sa malayô nag-
palalagyo sila.
4 Tuñgud sini nagasiling ako: Ipalayô
ang inyo mğa mata sa akon, nğa nagahi-
bi ako sing mapait gid. Indi kamo mag-
tiliñguha sa paglipay sa akon sang pag-
kalaglag sang anak nğa babae sang akon
banwa.
5 Kay amo ining adlaw sa kinagahud,
kag sa pagtapak, kag sa kakulba gikan
sa Ginoo nğa si Iehoba sang Sebaot, sa
nalupyakan sang palanan-awon: naga-
kali sang kuta, kag ang siniñgit *naga-
tunug* tubtub sa mğa bukid.
6 Ang Elam nagadalá sang basla-
yan, upud ang isa ka pinanung nğa tina-
wo sa ibabaw sang mğa kanga, kag mğa
manugkabayo, kag ang Kir nagabukas
sang taming.
7 Kag mahanabu, nğa ang imo mğa
labing matahum nğa nalupyakan punô
sang mğa kanga, kag nğa ang mğa ma-
nugkabayo nagapahamtang sing pasu-
nud malapit sa gawang.
8 Kag ginubahan niya ang pandong
ni Iuda: nagatulok ka, sa sadtong adlaw,
sa mğa hiñganiban sa baláy sang Talon.
9 Kag nakita ninyo ang mğa litik sang
banwa ni Dabid nğa madamu sila, kag
ginatipon ninyo ang mğa tubig sa punong
sa idalum.
10 Kag ginaisip ninyo ang mğa baláy
sa Ierusalem, kag ginaguba ninyo ang
mğa baláy sa pagpalig-on sang kuta.
11 Kag nagahimo kamo sing punong
sa tuñgâ sang duha ka kuta nğa sa mğa
tubig sang punong nğa daan; apang wa-
lâ kamo magtan-aw sang naghimo sini,
bisan nagtulok kamo sang naghuman
sini sing dugay na.
12 Ang Ginoo nğa si Iehoba sang
Sebaot nagtawag sa sini nğa adlaw sa
hinibi kag sa paghaya, sa pagganit sang
mğa bohok, kag sa pagwagkus sing mğa
panapton nğa masinakiton;
13 Kag yari karon, ang kalipay kag
ang kasadya: nagaihaw sing mğa baka,
kag nagapugot sing mğa obeha, naga-
kaon sing unud kag nagainum sing alak,
nğa nagasiling: "Magkalaon kag mag-
ilinum-kita, kay buas mamatay kita."
14 Ini ginapahayag sa akon mğa idu-
luñgug ni Iehoba sang Sebaot: Sa pag-
kamatuud, ining kalautan indi matumbas
nğa sa inyo tubtub nğa mamatay kamo,
siling sang Ginoo nğa si Iehoba sang
Sebaot

Ang Pagpapaubus kay Sebna; ang pagpakataas kay Eliakim.

15 Ang Ginoo nğa si Iehoba sang
Sebaot nagasiling sing subung sini:
Lakat-ka, kadto-ka sa sini nğa pinalanga,
kay Sebna, ang tulugyanan sa baláy
sang hari:
16 ¿Ano bala ang imo diri, kag sin-o
ang imo diri, nğa nagbasbas ka diri sing
lublubnğan nğa sa imo? ¡Pagbasbas sang
duug nğa mataas nğa sa iya lulubnğan!
¡Kutkut sang isa ka puluy-an sa batong
bantiling nğa sa iya!
17 Yari karon, nğa si Iehoba maga-
haboy sa imo sa malayô, subung sang
paghaboy *sang kamut* nğa lalakinhon kag
pagaputson ka sing bug-os.
18 Pagapaligiron ka niya, pagapaligi-
ron ka niya subung sang manipulon,
subung sang manipulon sa duta nğa
malapad. Didto mamatay ka, kag didto
magakadto ang mğa kanga sang imo
himaya, oh kahuluy-an sang baláy sang
imo ginoo.
19 Kag pagasobolon ko ikaw sa imo

* Ierusalem.

hilikuton, kag sa imo nahamtangan pagapukanon ka.
20 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nga pagatawgon ko ang akon alagad
nga si Eliakim, nga anak ni Hilkia.
21 Kag pagapasaputan ko sia sang
imo bayô nga malaba, kag pagawagkusan ko sia sing malig-on sang imo
wagkus; pagaitugyan ko ang imo kagamhanan sa iya kamut, kag mangin-amay sia sang mga pumuluyô sa Ierusalem kag sang panimaláy ni Iuda.
22 Kag pagaibutang ko ang yawi sang
baláy ni Dabid sa ibabaw sang iya
abaga: pagabuksan niya, kag walay sin-o nga magatakup; pagatakpan niya, kag
walay sin-o nga magabukas.
23 Kag pagailansang ko ini, subung
sang lansang sa duug nga dimaligaw,
kag manginlingkoran nga harianon sia
sa himaya nga sa baláy sang iya amay.
24 Kag pagaibitay sa iya ang bug-os
nga himaya sang baláy sang iya amay,
ang mga salingsing nga maayo kag ang
mga malain, tanan nga mga butang nga
magamay kutub sa kayahongan tubtub
sa tanan nga mga galamiton sa musika.
25 Sa sadtong adlaw, nagasiling si
Iehoba sang Sebaot, ang lansang nga
linansang sa duug nga dimaligaw pagadaugon, kag pagautdon sia, kag mahulog sia kag ang bug-os nga lulan nga gindalá niya, pagalaglagon, kay si Iehoba naghambal.

Ang pagkaguba kag ang pagpatindug liwan sang Tiro.

23 LULAN sa ibabaw sang Tiro.
Paguluwang-kamo, mga sakayan
sa Tarsis, kay nahapay na sia; nga walâ
na sing baláy, walâ sing bisan sin-o nga
magasulúd sa iya. Sa duta sa Kitim
ginpahayag ini sa ila.
2 Paghiorong-kamo, mga pumuluyô
sang baybay. Ang mga manugbaligya
sa Sidon, nga nagaagi sa dagat nagkalapunô sila sa imo.
3 Kag sa ibabaw sang dalagku nga
mga tubig ang mga binhi sang Sihor,
ang patubas sang Nilo, amo sadto ang
iya sakdag. Nanginpalangitan-an sia
sang mga katawohan.
4 Pagkahuya-ka, Sidon, kay ang
dagat, ang duug nga mabakud sang
dagat, nagahambal, nga nagasiling.
"Walâ ako magabatyag sing mga kasakit kag indi ako nagaanak kag indi
nagasagud ako sing mga pamatan-on,
bisan nagaalila ako sing mga ulay."
5 Sa pag-abut sang balita sa Egipto,
magakalasakit sila bangud sang mga
balita sa Tiro.
6 Pagsalaylo-kamo sa Tarsis; uluwang-kamo, mga pumuluyô sang baybay.
7 ¿Indi bala ini sia ang inyo banwa
nga masadya, nga dumaan kutub sa
mga adlaw nga dumaan? Ang iya
mga tiil nagadul-ong sa iya sa malayô
sa pagpanlugayaw didto, subung nga
dumuluong.
8 "Sin-o bala ang nagtapat sini batok
sa Tiro, nga manugtagtag sang mga purungpurung nga ang iya mga manugpatikang mga dunganon sila, nga ang
iya mga manugbaligya mga talahoron
sa duta?
9 Si Iehoba sang Sebaot ang nagtapat
sini, sa pagdagta sang palabilabi sang
tanan nga kasidlak, kag sa pagtamay
sang tanan nga mga talahoron sang
duta.
10 Anawa ang imo duta, subung sang
subâ sa Nilo, oh anak nga babae sa
Tarsis; walâ na sing wagkus nga
nagapugung sa imo.
11 Ginuntay niya ang iya kamut sa
ibabaw sang dagat, ginpakurug niya
ang mga ginharian. Si Iehoba nagasogo nahanungud sang Kanaan nga sa
paglaglag sang iya mga duug nga
mabakud,
12 Kag nagsiling sia: "Indi ka na
gid magapadayon sa kalipay, anak nga
babae sa Sidon, ulay nga pinakahuy-an.
Tindug-ka, kadto-ka tuhtub sa Kitim;
nga bisan pa didto walâ sing kapahuwayan nga sa imo.
13 Yari karon, ang duta sang mga
Kaldeinhon, ini nga banwa nga walâ
sadto; gintukud sia sang Asur nga sa
mga pumuluyô sa kahanayakan; ginapatindug nila ang ila mga mabakud nga
tore, ginapapas nila ang ila mga harianon nga baláy; ginahimo sia nga mga
nagub-an.
14 Paguluwang-kamo, mga sakayan
sa Tarsis; kay nahapay na ang inyo
duug nga mabakud."
15 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nga ang Tiro pagakalipatan sa kapitoan
ka tuig, subung sang mga adlaw sang

isa ka hari. Sa matapus na ang kapi-
toan ka tuig, mahanabu sa Tiro, sono sa
kalantahon sang bigaon:
16 "Kuha-ka sing arpa, kag libuta
ang banwa, bigaon nga kinalimtan:
Kutinga sing sampaton gid ang mga
kuerda, damua ang mga kalantahon,
agud nga makadumdum sa imo."
17 Kag mahanabu, sa katapusan sang
kapitoan ka tuig, nga pagaduawon
ni Iehoba ang Tiro, kag magabalik sia
sa iya sohol, kag magapakighilawas sia
sa tanan nga mga ginharian sang duta
sa ibabaw sang kadaygan sang duta.
18 Kag ang iya palangitan-an kag ang
iya sohol manginbutang nga balaan
kay Iehoba; indi pagatiponon sia,
bisan pagatagoon, apang ang iya pala-
ngitan-an manginiya sang mga yara sa
atubangan ni Iehoba, agud nga magkaon
sila tubtub nga mabusug kag nga sa
mga panapton nga malahalon gid.

Tagna sang silot sang mga Israelinhon kag sang iya maayong himo; panaad sa pagluwas, kag kalantahon sa mga pagdayaw.

24 YARI karon, si Iehoba maga-
huw-ad sang duta, kag magaubus
sa iya; kag magabaliskad sia sang iya
kadaygan, kag pagapalaptahon niya ang
iya mga pumuluyô.
2 Kag mahanabu sa banwa, subung
man sa saserdote; sa alagad, subung
man sa iya ginoo; sa sologoon nga
babae, subung man sa iya ginoo nga
babae; sa manugbakal, subung man sa
manugbaligya; sa manughulam, subung
man sa nagahulam; sa manugpautang,
subung man sa mangungutang.
3 Manginmawad-an ang duta, nawad-
an kag inagawan sing bug-os gid; kay
ginsiling ni Iehoba ini nga polong.
4 Nagalalaw ang duta kag nagakala-
yong, ang kalibutan naganiwang kag na-
gakalayong, ang mga putokputokan sang
banwa nagakalayong.
5 Ang duta ginhigkoan sa idalum
sang iya mga pumuluyô; kag naglapas
sila sang mga kasogoan, nagkaladanlog
sila sa palatukuran, ginlalis nila ang
katipan nga walay katapusan.
6 Tungud sini ang pagpakamalaut
naghalunhon sang duta, kag ang iya
mga pumuluyô nagdalá sang iya silot;
tungud sini ginpangupúd ang mga
pumuluyô sadtong duta, kag diyotay
lamang ang mga tawo nga nabilin.
7 Ang duga sang ubas yara sa lalaw,
ang kaubasan naganiwang, nagabakho
ang tanan nga mga masinadyahon sa
tagiposoon.
8 Naguntat ang pangalipay sang mga
tambor, natapus na ang kagalong sang
mga malipayon nga pinanong, naguntat
na ang kasadya sang arpa.
9 Indi na magainum sing alak nga
may kinanta; ang ilimnon nga maka-
hulubog mapait sa mga nagailinum sa
iya.
10 Naboong na ang banwa nga
hanayak; ang tanan nga kabalayan
gintakpan, walay sin-o nga magasulúd
sa iya.
11 Sa mga dalan may panalabiton
tungud sang alak, ang tanan *nga adlaw*
sang kalipay nagsalup, ang kasadya
sang duta ginatapok;
12 Ang nabilin sa banwa among
kahapayan kag ang gawang napukan sa
pagkadugmok sa mga pagtuktuk.
13 Kay amo ini ang mahanabu sa
tungâ sang duta, sa tungâ sang mga ka-
banwaanan, subung sang pagpalaspas
sang mga oliba, subung sang siniput sa
tapus na ang ani.
14 Ini sila nagapalataas sang ila
tingug, nagakilinanta sila sa kalipay;
bangud sang pagkahalangdon ni Iehoba,
kutub sa dagat nagasiningit sila.
15 "Tungud sini himayaa-ninyo si
Iehoba sa mga *duta* sa Sulubangan, kag
sa mga baybay sang dagat ang ngalan ni
Iehoba nga Dios sa Israel."
16 Sa ukbung sang duta nabatian
naton ang mga kalantahon: "Hima-
ya sa mga matarung." Apang ako
nagasiling: ¡Pagkailo sa akon, pag-
kailo sa akon, kailo ako! Ang mga
maluibon nagahimo sing kaluib gid,
hoo, ang mga maluibon nagapadamu
sang kaluib.
17 Ang kakugmat, kag ang lulubngan,
kag ang siod nga sa imo, oh pumuluyô
sang duta.
18 Kag mahanabu, nga ang malagyo
sa kagahud sang kakugmat, maholog sa
lulubngan nga madulum; kag ang mag-
gowa sa tungâ sang lulubngan, masiod
sang siod; kay ang mga talambuan sa
duug nga mataas nabuksan, kag naga-
kulurug ang mga sadsaran sang duta.
19 Ang duta naboong sing bug-os,

ang duta nadugmok sing bug-os, ang
duta nauyog sing bug-os.
20 Nagaduling ang duta, nagaduyog-
duyog subung sang isa ka hubog; naga-
habyog sia gikan diri pa didto, subung
sang isa ka duyan; ang iya salâ naga-
bug-at sa ibabaw niya: nagakapukan sia,
kag indi na magabangon.
21 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nga si Iehoba magaduaw sa ibabaw
sang kasoldadosan gikan sa ibabaw, kag
sang mga hari sang duta sa ibabaw
sang duta;
22 Kag pagatipunon sila nga mga
hihag sa bilangoan sa idalum sang duta,
sa bilangoan pagatakpan sila; kag paga-
duawon sila sa tapus sang madamu nga
mga adlaw.
23 Niyan ang bulan magapamula, kag
ang adlaw magakahuya; kay si Iehoba
sang Sebaot nagahari sa bukid sa Sion
kag sa Ierusalem, kag sa atubangan sang
iya mga tigulang may himaya.

25 IEHOBA, ikaw amo ang akon
Dios; pagapakadakuon ko ikaw,
pagadayawon ko ang imo ngalan, kay
naghimo ka sing mga kalatingalahan:
ang *imo* mga laygay, nga *ginhimo* sadto,
mga malig-on kag mga matuud sila.
2 Kay ginhimo mo ang banwa sa
tinumpuk nga bató, ang mabakud sa
duug nga kagulub-an; ang baláy nga
harianon sang mga dumuluong indi
na banwa; indi na pagapatindugon
liwan sia.
3 Tungud sini ang banwa nga ma-
bakud magatahud sa imo, ang mga
banwa sang mga katawohan nga gam-
hanan magakahadluk sa imo.
4 Kag ikaw amo ang isa ka kabakuran
sang imol, ang isa ka kabakuran sang
makalolooy sa iya kalisdanan, ang isa
ka palalipdan batok sang unus, ang isa
ka landong batok sang kainit, kon ang
huyup sang mga gamhanan, mangin su-
bung sang bagyo, nga nagasampal batok
sa kuta.
5 Subung sang kainit sa duug nga
kigas, ginapalinong mo ang kagahud
sang mga dumuluong; subung sang
kainit tungud sang landong sang isa ka
gal-um, ginapahinay mo ang pagkanta
sang mga kagamhanan.
6 Kag si Iehoba sang Sebaot naga-
himo sa sini nga bukid nga sa tanan nga
mga banwa sing piesta sa mga unud
nga matambok, sing piesta sa mga alak
nga tinago sa lagdo, sa mga unud nga
matambok kag utukon, sa mga alak nga
tinago sa lagdo kag mga pinatin-aw.
7 Kag pagalaglagon niya sa sini nga
bukid ang takurung nga nagatabon sang
nawung sang tanan nga mga banwa,
kag ang tabon nga nahumlad sa ibabaw
sang tanan nga mga katawohan.
8 Ginalaglag niya ang kamatayon sa
gihapon; kag ginapahiran sang Ginoo
ang tanan nga luha sang tanan nga mga
nawung, kag ginakuha niya ang kahu-
luy-an sang iya banwa sa bug-os nga
duta; kay si Iehoba naghambal.
9 Kag pagaisiling sa sadtong adlaw:
Yari karon, ini among Dios, nga nag-
hulat kami sa iya, kag pagaluwason
kami niya. Ini amo si Iehoba, nga sa
iya naghulat kami: magkalalipay-kami,
kag magkalasadya-kami sa iya kaluwa-
san.
10 Kay ang kamut ni Iehoba naga-
hambuy sa sini nga bukid; kag ang Moab
pagalinason sa iya duug, subung nga
ginalinas ang dagami sa tubig sang pala-
mus-unan.
11 Kag magauntay sia sang iya ka-
mut sa tungâ niya, subung sang pag-
untay sa ila sang manuglangoy sa pag-
langoy; apang pagapaubson niya ang
iya palabilabi, subung man ang mga
lalang sang iya mga kamut:
12 Kag nahanungud sang kabakuran
sang imo mga mataas nga mga kuta
pagatapanon niya sia, pagapaidalumon
niya sia, kag pagapukanon niya sia sa
duta, tubtub sa yab-ok.

26 SA sadtong adlaw pagakantahon
nila ini nga kalantahon sa duta
sa Iuda: "May mabakud kami nga
banwa. Ginabutang sang Dios didto
ang kaluwasan nga kuta kag kabakuran
nga kuta.
2 Buksi-ninyo ang mga gawang, kag
magsulúd ang katawohan nga matarung,
nga nagabantay sang katutum.
3 Sa *tawo* nga ang iya hunahuna pina-
lig-on, ginabantayan mo ang paghidaet,
ang paghidaet, kay sa imo nagsalig sia.
4 Salalig-kamo kay Iehoba sa giha-
pon, kay sa kay Iehoba yara ang Batong
bantiling sang mga katuigan.
5 Kay ginpaubus niya ang mga pumu-
luyô sa duug nga mataas, ang banwa
nga pinakataas: ginapapaubus niya,

ginapapaubus niya sia tubtub sa duta;
ginapukan niya sia tubtub sa yab-ok.
6 Ginatapakan sia sang mḡa tiil, sang
mḡa tiil sang mḡa malilisdon, sang mḡa
tikang sang mḡa imol.
7 Ang dalan sang matarung among
katadlunḡan; ikaw nḡa matadlung, gina-
timbang mo ang banas sang matarung."
8 Busa, nagahulat kami sa imo, oh
Iehoba: sa banas sang imo mḡa pag-
hukom; sa imo nḡalan, kag sa imo
handumanan, nagapadulong ang handum
sang kalág.
9 Ginahandum ko ikaw sa akon
kalág sa kagab-ihon; sa akon espiritu
man sa sulud nakon, nagapanḡita ako sa
imo; kay kon ang imo mḡa paghukom
yari sa duta, ang mḡa pumuluyô sang
kalibutan magatoloon sing katarunḡan.
10 Kon magpahayag sing kalooy sa
malauton, indi magatoon sia sing ka-
tarunḡan: sa duta sang katadlunḡan
magahimo sia sing paglalis, kag indi
gid sia makatan-aw sang pagkahalang-
don ni Iehoba.
11 Iehoba, nabayaw ang imo kamut;
indi sila makakita sa iya. Makakita
sila sang *imo* kaimon tunḡud sang imo
banwa kag magakalahuya sila sa iya;
kag sa imo mḡa kasumpung kalayo
ang magaupúd sa ila.
12 Iehoba, ikaw magapaninḡuha nḡa
sa amon sing paghidaet; kay sa tanan
namon man nḡa mḡa buluhaton ikaw
ang nagahikot sa amon.
13 Iehoba, Dios namon, ang iban nḡa
mḡa ginoo, luwas sa imo, naggilinoo sa
amon; tunḡud sa imo gid lamang maga-
panumdum kami sang imo nḡalan.
14 Mḡa patay sila, indí sila magakala-
buhi liwan; mḡa minatay sila, indi sila
magabalanḡon, kay ginduaw mo sila;
kag ginpapas mo sila, kag ginpanas mo
ang tanan niya nḡa handumanan.
15 Gindugangan mo ang banwa, oh
Iehoba, gindugangan mo ang banwa:
ginhimaya mo ikaw, ginpasangkad mo
ang tanan nḡa mḡa kadulunan sang duta.
16 Iehoba, sa kalilisdan ginpanḡita ka
nila: nagula sila sing panḡamuyo, sang
pagsilot mo sa ila.
17 Subung sang nagabusong, nḡa sang
nagapalapit ang pag-anak, nagalubag
kag nagasingit sa ila mḡa kasakit,
subung man malayô kami sa imo atuba-
nḡan, oh Iehoba.
18 Nagpanamkon kami, naglubag
kami sa kasakit: sa pag-anak namon, ini
nanḡinhanḡin. Kami walâ makasarang
sa paghimo sang kaluwasan sang duta,
kag ang mḡa pumuluyô sang kalibutan
walâ matawo.
19 Ang imo mḡa minatay magakala-
buhi liwan, ang amon mḡa bangkay
magabalanḡon. Pagmalata-kamo kag
magkilinanta sa kalipay, mḡa pumu-
luyô sang yab-ok. Kay ang imo tun-og,
tun-og sang pamanagbanag, kag ang
duta magaluad sang mḡa minatay.
20 Lakat-ka, banwa ko, sulúd-ka sa
imo mḡa hulut, kag itakup sa likod nimo
ang imo mḡa gawang; panago-ka sing
malip-ot nḡa tion tubtub nḡa magligad
ang kaakig.
21 Kay yari karon, nḡa si Iehoba
nagagowa sa iya duug, sa pagduaw sang
mḡa pumuluyô sang duta tunḡud sang
iya kalainan; kag ang duta nagapahayag
sang dugo, nḡa *iya nabaton* kag indi na
sia magatabon sang iya mḡa minatay.

27 SA sadtong adlaw si Iehoba maga-
duaw, nḡa may iya hinḡaniban,
nḡa matigdas, kag daku, kag mapag-on,
sang Lebiatan, nḡa Man-ug nḡa manug-
palagyo, kag sang Lebiatan, nḡa man-ug
nḡa tikotiko, kag magapatay sia sang
dragon nḡa yara sa dagat.
2 Sa sadtong adlaw sang kaubasan
nḡa matahum magaambahan kamo na-
hanunḡud sa iya:
3 "Ako nḡa si Iehoba amo ang naga-
bantay sa iya; sa tion kag sa tion gina-
bunyagan ko sia; basi nḡa pagdautan
sia sa gab-i kag sa adlaw, ako nagaban-
tay sa iya.
4 Walâ sa akon sing kaakig *batok sa
iya.* Oh, kon magpakigaway ako batok
sa mḡa sapinit kag sa mḡa tunok; maga-
kadto ako batok sa ila, pagasunugon ko
sila sing tinḡub.
5 Kon maayo nḡa magkaput sia sa
akon kabakuran, magpakighidaet sia sa
akon, magpakighidaet sia sa akon.
6 Sa mḡa palaabuton nḡa *mḡa adlaw,*
si Iakob magpangamut, magapamulak
si Israel kag magapanalingsing, kag
pagapun-on nila ang nawung sang kali-
butan sing bunḡa."
7 ¿Ginpilas bala niya sia subung sang
pagpilas niya sa mḡa nagpilas sa iya?
kon ¿ginpatay bala sia subung sang pag-
patay sang mḡa ginpatay niya?
8 Nagpakigbais ka nḡa may talaksan

batok sa iya, sa pagpalakat sa iya. Gin-
palayô niya sia tungud sang mabaskug
nga huyup sa adlaw sang hangin sa
Sidlangan.
9 Busa, sa sini nga lalang, ginatum-
basan ang kalautan ni Iakob, kag ang
bunga sini nga tanan amo ang pag-
palayô sang iya salâ; kon ang tanan nga
mga bató sang halaran manginsubung
sang mga bató sang apog nga gindug-
mok, indi magatilindug na ang mga
Asherim kag ang mga haligi *nga larawan*
sang adlaw.
10 Kay ang banwa nga pinabakud
among kamuhaymuhayan, puluy-an nga
binayaan kag tinalikdan subung sang
kahanayakan: didto nagahalab ang mga
tinday nga baka, didto nagaluko sila,
kag didto ginahalab nila ang iya mga
balagon.
11 Kon ang iya mga sanga mga laya,
nagakabali: nagakalari ang mga babae,
kag nagasunog sa ila. Kay indi ini
banwa nga mahibaloanon; tungud sini
ang iya Magbubuhat indi maghinoklog
sa iya, kag ang naghuman sa iya, indi
magakalooy sa iya.
12 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nga pagapalaspason ni Iehoba kutub sa
iligan sang subâ tubtub sa kasulgan sa
Egipto, kag pagatiponon kamo ang isa-
isa, mga inanak ni Israel,
13 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nga pagapatungon ang daku nga bud-
yong, kag ang mga nadula sa duta sa
Asur, kag ang mga ginpanobol sa duta
sa Egipto, kag ang mga tinabog sa duta
sang Egipto magakalari sila kag maga-
hapa sa atubangan ni Iehoba, sa bukid
nga balaan, sa Ierusalem.

Ginatigana nga silot kay Epraim kag kay Iuda tungud sang ila pagkamalalison.

28 KAILO sang purungpurung sang
palabilabi sang mga palahubug
sa Epraim, kag sang bulak nga nagala-
yong, sang katahuman sang iya himaya,
nga yara sa ibabaw sang olo sang
nalupyakan nga mabungahon, sang mga
ginpilas sang alak!
2 Yari karon, gikan sa Ginoo ang isa
ka tawo nga mabakud kag gamhanan:
subung sang isa ka unos sa batobató
nga hielo, subung sang alimpulos nga
nagalaglag, subung sang isa ka unos sa
mga dalagku nga tubig nga nagaanaw,
sia nagapukan *sa iya*, nga may kusug, sa
duta.
3 Pagalapakon kamo sang mga tiil,
purungpurung sang palabilabi sang mga
hubog sa Epraim.
4 Kag ang bulak nga nagalayong,
ang katahuman sang iya himaya, nga
yara sa ibabaw sang olo sang nalupya-
kan nga mabungahon, manginsubung
sang igos nga sa walâ pa ang ti-
ngadlaw; nga kutub sang pagkakita sa
iya sang nagatulok sa iya, sa yara pa
sia sa iya kamut, ginatulon niya sia.
5 Sa sadtong adlaw si Iehoba sang
Sebaot manginpurungpurung sang hima-
ya kag diadema sang katahuman, nga sa
nabilin sang iya banwa,
6 Kag ang isa ka espiritu sa pag-
hukom sa nagalingkod sa paghukom,
kag ang kaisug sa mga nagailisol sang
paginaway sa mga gawang.
7 Apang ini sila gid nagalalang sa
alak kag nagasalayup sa ilimnon nga
makahulubug; ang saserdote kag ang
manalagna nagsalayup sila sa makahu-
lubog nga alak; gintolon sila sang alak;
nagasalayup sila sa makahulubog nga
alak; nagtalangtalang sila sa palanan-
awon, nagakalasandad sila sa paghukom.
8 Kay ang tanan nga mga latok mga
punô sila sang mga suka, sa kahigkoan,
nga walâ na gid sing duug sa iya.
9 "¿Sa kay sin-o bala nagatudlo sia
sang kinaadman? ¿Sa kay sin-o bala
ginapahangup niya ang pagtolon-an?
¿Sa mga ginlutas bala sa gatas nga mga
kinakas sa dughan?
10 Kay among sogo kag sogo; sogo
kag sogo; dinalan kag dinalan, dinalan
kag dinalan, isa ka diyot diri, isa ka diyot
didto;"
11 Busa sa mga bibig nga pihit, kag
sa dumuluong nga hambal, magahambal
sia sa sini nga banwa;
12 Kay nagsiling sia sa ila: "Ini
among pahuway; papahuwaya-ninyo
ang nabudlay. Ini among palabugna-
wan." Apang walâ sila maluyag mag-
pamati.
13 Kag ang polong ni Ieboba mangin sa
ila "sogo kag sogo, sogo kag sogo, dinalan
kag dinalan, dinalan kag dinalan, isa ka
diyot diri, isa ka diyot didto," agud nga
maglalakat sila kag magkalapukan pa
likod kag boongon sila, kag talabiron
sila kag pandakpon sila.
14 Tungud sini, mga mauligyaton,

magpamati-kamo sang polong ni Iehoba,
mğa manuggahum sa ibabaw sini nğa
banwa, nğa yara sa Ierusalem;
15 Kay nagasililing kamo: "Naga-
himo kita sing kasugtanan sa kamata-
yon, kag naghilimo kita sing katipan sa
inpierno; kon mag-agi ang kalalat-an,
indi makaabut sa aton; kay nahimo
naton sa aton ang dalangpan sang daya,
kag ginbutang naton sa aton nğa palalip-
dan sang kabutigan."
16 Tunğud sini nagasiling sing subung
sini ang Ginoo nğa si Iehoba: Yari
karon, nğa ako nagatukod sa Sion sing isa
ka bató, bató nğa natilawan, nğa pamu-
sud, nğa mahal, nğa sadsaran nğa
mapag-on: ang magatoo so iya, indi
magadali.
17 Kag ginbutang ang katadlunğan
nğa dinalan kag ang katarunğan nğa
tonton; kag ang batabató nğa hielo
magasilhig sang dalangpan sang kabuti-
gan, kag ang mğa tubig magaanaw *sang
inyo* palalipdan.
18 Kag magamanğinwalâ ang inyo ka-
sugtanan sa kamatayon, kag any inyo
katipan sa inpierno indi magapadayon:
kon mag-agi ang kalalat-an nğa nagaa-
naw, pagatasakon kamo niya.
19 Ang tagsa ka tion nğa magaagi sia,
magadakup sia sa inyo, kay sa agaaga
magagi sia, sa adlaw kag sa gab-i; kag
manğinkalisang lamang ang paghanğup
sini nğa ginatudlo.
20 Kay ang higdaan tama ka lip-ot,
nğa sa paguntay, kag ang tabon manğin-
makitid sa pagputus.
21 Kay si Iehoba magatindug subung
sang bukid nğa Perasim; subung sang
sa nalupyakan, sa Gabaon, magakaakig
sia sa paghimo sang iya buluhaton, sang
iya kahibulonğan nğa buluhaton, sa
paghimo sang iya buluhaton, sang iya
buluhaton nğa tumalagsa.
22 Busa karon, indi kamo magpaka-
mayubiton basi nğa maghulugut ang
inyo mğa gapus. Kay ang isa ka
kalaglagan nğa bug-os kag tinapat nğa
nabati-an ko sa Ginoo nğa si Iehoba
sang Sebaot, nğa sa bug-os nğa duta.
23 Dunga-ninyo, kag pamatii-ninyo
ang akon tinğug; magmatalupangdon-
kamo kag hangpa-ninyo ang akon gina-
siling.
24 Ang mamumugon, ¿magadaro
bala sia gihapon sa pagpangas? ¿Ma-
gabukas bala sia *sa gihapon* kag maga-
pakaras sang iya duta?
25 ¿Indi matuud bala nğa sa tapus
niya mapaalanğay ang iya kadaygan,
igsabwag niya ang eneldo, igsabwag niya
ang komino, igbutang niya ang trigo sa
iya pasunud, kag ang sebada sa iya duug
nğa natandaan, kag ang espelta, sa iya
mğa dulunan?
26 Ang iya Dios nagatudlo sa iya
sang matadlung kag nagatoon sa iya.
27 Kay indi sa ligis nğa matalum nğa
ginalinas ang eneldo kag indi ginapali-
giran ang komino sang aliling sang
kanga, kondi nğa sa isa ka tukon gina-
palaspas ang enelod, kag ang komino
sang isa ka bunal.
28 Nahanunğud sang tinapay ¿gina-
dugmok sia bala? Ang tawo nagatapak
sa iya, apang indi sa gihapon pagalina-
son sia; ginaligis niya sa aliling sang
iya kanga, kag sa iya mğa kabayo kag
indi ginadugmok niya sia.
29 Ini man nagagikan kay Iehoba
sang Sebaot; sia nagapahayag nğa
makatilinğala sa laygay kag halangdon
sa kaalam.

Tagna batok sang dimatutum nğa Iuda; panaad
sa pagpasaguli.

29 KAILO ang Ariel! ¡Ariel,*
banwa nğa didto nagpahamtang
sing dulugan si Dabid! Duganği-ninyo
ang tuig sa tuig, nğa ang mğa piesta
magbalik sing bulusbulus;
2 Kag pagaibutang ko ang Ariel sa
kapiotan, kag sia manğinpagbakho kag
panalabiton lamang; apang sia manğin-
subung sang isa ka Ariel sa akon.
3 Magapahamtang ako sing dulugan
sa palibot nimo, kag pagalibutan ko
ikaw nğa may mğa pinanung nğa pina-
hamtang, kag magatindug ako batok sa
imo sing mğa kabakuran.
4 Kag gikan sa duta, nğa didto gin-
paidalum ka, magahambal ka, kag gikan
sa yab-ok magagowa sing mapainubu-
son gid ang imo polong, kag ang imo
tinğug magasaka sa duta subung sang sa
manugpagowa sang mğa espiritu, kag
ang imo polong magasaka sa yab-ok su-
bung sang higong.
5 Kag ang kadamuan sang imo mğa
kaaway manğinsubung sang binukbuk

* *Ariel*, leon sang Dios, Ierusalem.

nğa yab-ok, kag ang kadam-an sang mğa
makahaladluk *manğinsubung* sang daga-
mi nğa nagaagi; kag ini manğinsa isa
ka pamisok kag sa hinali.
6 Gikan kay Iehoba sang Sebaot
magaabut ang pagduaw nğa may dagu-
ub kag nğa may mğa linog, kag may daku
nğa kagahud, nğa may alimpulos kag
unos, kug dabdab nğa kalayo, nğa na-
gaupúd.
7 Kag manğinsubung sang damgo, nğa
palanan-awon sa kagab-ihon, ang kada-
muon sang tanan nğa mğa katawohan,
nğa nagaaway batok sa Ariel, kag ang
tanan nğa mğa nagaaway batok sa iya,
sa iya kag sa iya kabakuran, kag gina-
butang sia nila sa kapiot.
8 Kag mahanabu nğa, subung sang
may kagutum nğa nagadamgo, kag yari
karon nğa nagakaon sia, kag kon mag-
mata sia, ang iya kalág walay sulúd;
kag subung sang may kauhaw nğa na-
gadamgo, kag yari karon, nagainom sia,
kag kon magmata sia, ginabudlay sia, kag
ang iya kalág nauhaw; manğinamo ini
ang kadamuan sang tanan nğa mğa kata-
wohan, nğa nagakadto subung nğa kasol-
dadosan batok sa bukid sang Sion.
9 Paghiorong-kamo kag magkalati-
nğala-kamo; magpakabulag-kamo kag
manğinbulag-kamo. Mğa hubug sila
apang indi sa alak; nagaduluiing sila,
apang indi sa makahulubog nğa alak;
10 Kay si Iehoba nagula sa ibabaw
ninyo sing espiritu sa katologon nğa ha-
mook; kag gintakpan niya ang inyo
mğa mata (mğa manalagna), kag ginta-
bunan niya ang inyo mğa olo (mğa ma-
nugtuluk).
11 Kag ang bug-os nğa palanan-awon
amo nğa sa inyo, subung sang mğa po-
long sang isa ka tolon-an nğa pinat-inan,
nğa ginahatag sia sa isa ka tawo nğa ma-
hibalo magbása, nğa nagasiling: "Basá-
ha ini"; kag nagasiling sia: "Indi ako
sarang, kay napat-inan sia."
12 Kag ginahatag ang tolon-an sa isa
ka tawo nğa dimahibalo magbása, nğa
nagasiling": "Basáha ini"; kag sia
nagasiling: "Indi ako mahibalo mag-
bása."
13 Kag nagasiling ang Ginoo: Tu-
nğud kay ini nğa banwa nagapalapit *sa
akon* sa iya bâbâ, kag sa iya mğa bibig
ginatahud niya ako; apang ang iya tagi-
poson malayô sa akon, kag ang iya ka-
hadluk nğa sa akon isa ka sogo lamang
nğa gintudlo sang mğa tawo:
14 Tunğud sini magapadayon ako sa
sini nğa banwa sa paghimo sing mğa
kalatinğalahan, mğa kalatingalahan kag
mğa kalatinğalahan; sa sini ang kaalam
sang ila mğa maalam mawálâ, kag ang
ihibalo sang ila mğa mahibaloanon ma-
gadulum.
15 ¡Kailo sang mğa buut magpanago
sang ila mğa tinotuyo sa dimatungkad
nğa kadadalman kay Iehoba; kag nğa
ang ila mğa binuhatan ginahimo sa ka-
dulum, kag nğa nagasiliiing sila: "¿Sin-
o bala ang makakita sa aton, kag sino-o
bala ang makakilala sa aton?"
16 ¡Pagkabaliskad ang inyo! ¿Paga-
kabigon bala subung sang lunang ang
maninihon, sa bagay nğa ang binuhatan
magasiling sa iya magbubuhat: "Wa-
lâ mo bala ako paghimoa," kag nğa ma-
gasiling ang butang nğa nahuman sa
naghuman sa iya: "Walâ sia makaha-
nğup sing bisan ano?"
17 ¿Walâ pa madugay bala sing di-
yot, sing diyot gid nğa dag-on, kag ang
Libano manğinlatagon nğa mabunğa-
hon kag pagakabigon nğa talon ang
latagon nğa mabunğahon?
18 Kag sa sadtong adlaw ang mğa
bungol magapalamati sang mğa polong
sang tolon-an, kag sa paggowa sa tunğâ
sang kadulum kag sang mğa kadudul-
man, ang mğa mata sang mğa bulag
makakita.
19 Kag ang mğa nalisdan may kalipay
kag kalipay kay Iehoba, kag ang mğa
labing imol sang tawo magakalasadya
sa Balaan sa Israel.
20 Kay ang makahaladluk nagauntat,
kay ang mayubiton nagakatapus; paga-
utdon ang tanan nğa nagapululaw nğa
sa kalautan;
21 Nğa nagapapakasalâ sa tawo sa
polong, nğa nagaladlad sing siod sa
nagasabdong sa gawang *sang banwa*, kag
ginapapatiko niya ang katadlunğan tu-
nğud sa walay pulus.
22 Tunğud sini si Iehoba, nğa nagtu-
bus kay Abraham, nagasiling sing su-
bung s ni sa baláy ni Iakob: Karon si
Iakob indi na pagapahuy-an, kag karon
ang iya nawung indi na magapanluspad.
23 Kay sang pagtan-aw sa iya mğa
inanak, nğa binuhatan sang akon mğa
kamut, sa tunğâ niya, pagapakaba-
laanon nila ang akon nğalan, kag paga-

pakabalaanon nila ang Balaan ni Iakob,
kag magakahadluk sila sa Dios ni Israel.
24 Kag ang mĝa nagtalalang sa espiritu, magakilala sila sang ihibalo, kag ang mĝa nagamululay, magatoloon sang pagtolon-an.

30 ¡KAILO, siling ni Iehoba, sang mĝa anak nĝa nagalalis sa paghimo sing tinutuyo, apang indi gikan sa akon, sa paghuman sang isa ka kasugtanan, apang indi gikan sa akon Espiritu, agud sa pagdugang sing salâ sa salâ;
2 Nĝa nagalalakat sila sa pagdulhog sa Egipto, kag walâ sila magpamangkot sa akon bâbâ; *nĝa sila* nagalakat sa pagdanĝup sa kabakuran ni Paraon kag sa pagpanago sa landong sang Egipto.
3 Kag ang kabakuran ni Paraon manĝin sa inyo kahuluy-an; kag ang dalangpan sa landong sang Egipto manĝinkayubitan.
4 Kay ang ila mĝa dunganon didto sa Soan, kag ang ila mĝa manugbalita nakaabut na sa Hanes;
5 *Apang* tanan sila nagapalamula sang banwa nĝa indi makapapulus sa ila, nĝa sa iya indi sila nagakuha sing pagtabang, bisan kapuslanan; kondi sing kahuluyan kag bisan pa sing dikayubitan.
6 Lulan sa ibabaw sang Behemot sang Bagatnan.* Sa duta sang kalisdanan kag sang pagpigos, sa diin nagagowa ang leon nĝa babae kag ang leon nĝa lalaki, ang dalitan nĝa man-ug kag ang man-ug nĝa masingkal nĝa nagalupad, nĝa ginadalalá nila sa ibabaw sang mĝa likod sang mĝa polyino ang ila mĝa mangad, kag ang ila mĝa bahandi sa ibabaw sang mĝa binugtotan sang mĝa kamelyo, sa isa ka banwa nĝa indi gid manĝinkapuslanan sa ila.
7 Kag ang pagtabang nĝa ginahatag sang Egipto among alisnĝaw kag kadayawan; nĝani ako nagahinĝalan sa sini *nĝa duta*: "Ang Rahab nĝa sa pagpahimonong."
8 Busa karon, kari-ka, kag isulat ini sa isa ka tapi sa atubanĝan nila, itigib-mo sia sa isa ka tolon-an, agud nĝa mabilin ini tubtub sa katapusan nĝa adlaw sa gihapon, tubtub sa walay katubtuban.
9 Kay ining banwa malalison, mĝa anak nĝa butigon, mĝa anak nĝa walâ magbuluut magpamati sang kasogoan ni Iehoba;
10 Nĝa nagasiling sila sa mĝa manugtulok: "Dili kamo magtalan-aw"; kag sa mĝa may palanan-awon: "Dili kamo maghuput sa amon sing mĝa palanan-awon sang mĝa butang nĝa matadlung; isiling-ninyo sa amon ang mĝa butang nĝa maoloolohon; hupti-ninyo ang mĝa palanan-awon nĝa madaya-on;
11 Bayai-ninyo ang dalan, palayô-kamo sa banas, kuhaa-ninyo sa amon atubanĝan ang Balaan sa Israel."
12 Tunĝud sini, ang Balaan sa Israel nagasiling sing subung sini: "Tunĝud kay ginatamay ninyo ini nĝa polong, kag nĝa nagasalig kamo sa pagpigos, kag sa banas nĝa tiko, kag nĝa sa iya nagsalandig kamo;
13 Sa kabangdanan sini manĝinsa inyo ini nĝa salâ subung sang litik nĝa nagapahug sing kalaglagan, *subung* sang pagkatiphag sa mataas nĝa kuta, nĝa ang iya pagkapukan nagaabut sing hinali gid sa isa ka pamisok;
14 Kag ginaboong ini, subung sang pagboong sang isa ka suludlan sang maninihon, nĝa sa walâ sing kalooy ginahimo nila nĝa mĝa dugmok; nĝa sa iya mĝa tinipik indi makakita sing bagahan nĝa sa pagtipon sing kalayo sa dabokan, kag sing inugsandok sang tubig sa tanke."
15 Kay ang Ginoo nĝa si Iehoba, ang Balaan sa Israel, nagsiling sing subung sini: "Sa pagbalik kag sa pahimunong, manĝinnaluwas kamo; sa pahimuyong kag sa pagsalig manĝin-inyo kabakuran"; apang walâ kamo magbuut.
16 Kag nagasililing kamo: "Indi, kondi magapalalagyo kami sa mĝa kabayo"; tunĝud sini kamo magapalalagyo. Sa ibabaw sang mĝa madasig *nĝa kabayo* magakalabayo kami; tunĝud sini manĝinmadasig ang inyo mĝa manuglagas.
17 Ang isa ka libo *sa inyo magapalagyo* sa pagpahug sang isa; sa pagpahug sang lima magapalalagyo kamo nĝa *tanan*, tubtub nĝa manĝinsubung kamo sang pinatindug nĝa palo sa putokputokan sang isa ka bukid kag subung sang bandera sa ibabaw sang bakolod.
18 Nĝani man si Iehoba magahulat sa pagkalooy sa inyo; kag nĝani man magabayaw sia sa paghinoklog sa inyo. Kay si Iehoba among Dios sa kataru-

* Egipto.

ngan. Mga bulahan ang tanan nga mga
nagahulat sa iya.
19 Kay isa ka banwa magapuyô sa
Sion, sa Ierusalem. Indi na ikaw ma-
gahibi, indi na ikaw magahibi; sia ma-
gahimo sing bugay sa imo, sing bugay
sa pagpabati sang imo, singit. Tubtub
nga makabati sia sa imo, magasabat sia
sa imo.
20 Kag pagaihatag sa inyo sang Ginoo
ang tinapay sa pagbakho kag ang tubig
sa pagpigos; kag ang mga magatudlo sa
imo, indi na sila magapanago, kondi nga
ang imo mga mata magatan-aw sang
imo mga manugtudlo.
21 Kag kon magakadto kamo sa too,
kon magakadto kamo sa walá, ang imo
mga idulungug magapamati sing isa ka
polong sa likod mo, nga nagasiling: "Ini
among dalan; lakat-kamo sa iya."
22 Kag pagabilangon ninyo, subung
nga butang nga gindagtaan, ang imo
mga larawan nga tinigban nga nahalu-
pan sang pílak kag ang imo mga lara-
wan nga tinunaw nga napanaptan sing
bulawan; pagaisikway mo sila subung
sang kahigkoan. "¡Gowa sa gowa!"
magasiling ka sa ila.
23 Kag magahatag ang *Ginoo* sing
ulan sa imo binhi, nga sa iya nagasab-ug
ka; kag ang tinapay nga patubas sang
duta, manginmakapatambok kag mana-
mit. Ang imo mga kahayapan, sa sad-
tong adlaw, pagapahalabon sila sa mga
malapad nga halalban;
24 Kag ang imo mga baka kag ang
imo mga polyino nga ginapanguma
sa duta, magakaon sila sing halalbon
nga manamit, nga napahanginan sa ka-
yab kag sa italahop.
25 Kag sa ibabaw sang tanan nga
mataas nga bukid, kag sa ibabaw sang
tanan nga bakolod nga mataas, may
mga sapa kag mga ilig sang tubig, sa
adlaw sang daku nga pagpamatay, kon
magkalapukan ang mga tore.
26 Kag ang kapawa sang bulan ma-
nginsubung sang kapawa nga masingkal
sang adlaw; kag ang kapawa nga ma-
singkal sang adlaw manginpito ka dapli,
subung sang kapawa sa pito ka adlaw,
sa adlaw nga pagabugkosan ni Iehoba
ang pilas sang iya banwa, kag paga-
bulngon niya ang napilasan sang iya
mga pagbunal.
27 Yari karon, ang ngalan ni Iehoha
nagagikan sa malayô; ang iya kaakig
nagadabdab, kag daku ang sunog; ang
iya mga bibig mga punô sa kaakig, kag
ang iya dila subung sang kalayo nga
nagaupúd.
28 Kag ang iya gininhawa, subung
sang kasulgan nga nagaawas nga ma-
galambut tubtub sa liog, sa pagdisig
sang katawohan sa nigo sang kalaglagan
kag sa pagbutang sing pitik sa mga su-
lang sa pagpatalang sa mga banwa.
29 May kalantahon nga sa inyo, su-
bung sang sa kagab-ihon, nga ginahiwat
ang isa ka piesta; kag kasadya sa tagi-
posoon, subung sang nagalakat sa tingug
sang lantoy sa pagkadto sa bukid ni
Iehoba, sa Batong bantiling ni Israel.
30 Kag pagaipabati ni Iehoba ang
pagkahalangdon sang iya tingug, kag pa-
gaipakita niya ang kabug-aton sang iya
butkon, nga may lakas nga kasingkal
kag dabdab sang kalayo nga manug-
upúd, unos, bunok sang ulan kag bato-
bató nga hielo.
31 Kay sa tingug ni Iehoba si Asur
pagakibangon. Pagapilason sia sa bu-
nal;
32 Kag ang tagsa ka pag-agi sang ka-
lalat-an nga gintapat, nga si Iehoba ma-
gapabug-at sa ibabaw niya, pagaupdan
sang mga tambor kag sang mga arpa;
sia magapakigaway batok sa iya sa mga
ilinaway sa mga lampus nga dinapli-
dapli.
33 Kay dugay na nga sia napat-in nga
sa nalupyakan sang Topet, kag ang *na-
lupyakan* man naaman nga sa hari
nga madalum kag masangkad; ang iya
dabok among kalayo kag gatong nga
bugana; ang huyup ni Iehoba nagadab-
dab didto subung sang kasulgan nga
asupre.

31 KAILO sang mga nagadululhog sa
Egipto sa pagpangita sing bulig,
kag nagasalandig sa mga kabayo, nga
ang ila pagsalig sa mga kanga, kay mga
madamu sila, kag sa mga manugkaba-
yo, kay mga mabaskug gid sila; kag nga
walâ sila magtululok sa Balaan ni Israel,
bisan ginapangita nila si Iehoba.
2 Apang sia, maalam man; ginadalá
niya diri ang kalainan, kag indi niya gi-
naliwan ang iya mga polong; nagatin-
dug sia batok sa baláy sang mga mala-
uton, kag batok sang pagbulig sang mga
nagabutang sa buhat sang kalautan.
3 Kag ang mga Egiptohanon mga ta-

wo sila, kag indi Dios; ang ila mĝa ka-
bayo unud kag indi espiritu; kon pag-
untayon ni Iehoba ang iya kamut,
magakasandad ang manugbulig kag
mapukan ang binuligan, kag sila nĝa
tanan magakalaupus sing tinĝub.
4 Kay si Iehoba nagasiling sa akon
sing subung sini: subung sang leon, ang
tutuy sang leon, nagaima sa ibabaw sang
iya tulukbon, nĝa batok sa iya magati-
pon ang kadam-an sang mĝa manug-
bantay, indi magkahadluk sia tunĝud
sang ila mĝa tinĝug, bisan magpasakup
sia tunĝud sang kadamuon nila; amo
ini si Iehoba sang Sebaot magapanaug
sa pag-away batok sang bukid sa Sion
kag batok sang iya bakolod.
5 Subung sang mĝa kapispisan nĝa na-
gabuklad sang ila mĝa pakpak amo man
ini si Iehoba sang Sebaot magatabon
sang Ierusalem, kag sa nagatabon sa iya,
magaluwas sia sa iya, kag sa nagapasay-
lo sa iya, pagapapalagyohon niya sia.
6 Magbalalik-kamo sa sadtong batok
sa iya naglalalis kamo sing madalum
gid, mĝa inanak ni Israel.
7 Kay sa sadtong adlaw pagaihabuy
sang tagsatagsa ang iya mĝa diosdios
nĝa pílak, kag nng iya mĝa diosdios nĝa
bulawan, nĝa sa inyo ginhimo sang inyo
mĝa kamut nĝa sa salâ.
8 Kag mapukan ang Asur sa isa ka
hinĝaniban nĝa indi iya sang tawo; kag
pagaupuron sia sang hinĝaniban nĝa
indi iya sang tawo; sia magapalagyo sa
atubanĝan sang hinĝaniban, kag manĝin-
manugbuhis ang iya mĝa pamatan-on.
9 Sa kahadluk magapalagyo ang iya
batong bantiling kag ang iya mĝa dun-
ganon nagakalahanĝawa sa atubanĝan
sang bandera, siling ni Iehoba, nĝa ang
iya kalayo yara sa Sion, kag ang iya
dapog *nĝa nagadabdab* sa Ierusalem.

32 YARI karon, nĝa sa katarunĝan
magahari ang hari, kag nahanu-
nĝud sa mĝa dunganon magapalanĝolo
sila sono sa katadlunĝan,
2 Kag ang tagsatagsa sa ila manĝin-
subung sang palanagoan batok sa ha-
nĝin, kag subung sang palasilonĝan batok
sa mabunok nĝa ulan; subung sang
mĝa kasapaan sang tubig sa duug nĝa
kigas, subung sang landong sang daku
nĝa pil-as sa duta nĝa binudlay.
3 Indi pagabulagon ang mĝa mata
sang mĝa makakita; kag ang mĝa idu-
lunĝug sang mĝa nagapalamati, manĝin-
matalupangdon.
4 Ang tagiposoon sang mĝa madalas
magahanĝup sang kinaadman, kag ang
dila sang mĝa pihit maaman sa pagham-
bal sing maathag gid.
5 Ang tampalasan indi na gid paga-
tawgon nĝa lutaw, kag ang malimbo-
nĝon indi pagatawgon nĝa maalwan.
6 Kay ang tampalasan magahambal
sing tampalas, kag ang iya tagiposoon
nagahimo sing kalautan, nĝa sa paghimo
sing mĝa buhat nĝa mapasipalahon, kag
sa paghambal sing sayup batok kay Ie-
hoba, sa pagpatumbaya nĝa walay
sulúd sang kalág nĝa ginagutum, kag
ginapakulanĝan ang ilimnon sa gina-
uhaw.
7 Nahanunĝud sang malimbonĝon ang
iya mĝa kalalanĝan mĝa malain; sia
magapahito sing mĝa tinotuyo nĝa ma-
lauton sa paglaglag sa mĝa nalisdan sa
mĝa polong nĝa malimbonĝon, bisan pa
kon ang nasit-an nagapanĝayô sang na-
gakaigo.
8 Apang ang tawo nĝa lutaw naga-
pahito sing mĝa tinotuyo nĝa hamili,
kag sia nagapadayon sa mĝa butang nĝa
malahalon.
9 Mĝa babae nĝa palabilabihon, tilin-
dug-kamo; pamatii-ninyo ang akon ti-
nĝug; mĝa anak nĝa babae nĝa mali-
nong, dunga-ninyo ang akon ginsiling.
10 Sa tapus sang isa ka tuig kag sang
mĝa adlaw, magakalurug kamo, mĝa
masinalig-on; kay natapus ang ani sang
ubas, kag ang patubas sang mĝa bunĝa
indi magaabut.
11 Magkalalisang kamo, mĝa palabi-
labihon. Magkulurug-kamo, mĝa mali-
nong. Magkuluha-kamo sang inyo mĝa
panapton kag paguluba-kamo, kag mag-
wagkus-kamo sang mĝa hawak.
12 Ginapanampokan ang dughan ba-
nĝud sang mĝa latagon nĝa mĝa makai-
lila, banĝud sang kaubasan nĝa ma-
bunĝahon.
13 Sa ibabaw sang duta sang akon
banwa magatúbô ang mĝa tunok kag
ang mĝa sapinit; hoo, sa ibabaw pa sang
tanan nĝa mĝa baláy sa kalipay, banwa
nĝa masadyahon.
14 Kay ang baláy nĝa harianon gin-
bayaan, ang banwa nĝa magahud
ginhalinan; ang bakolod kag ang tore

nğa lalantawan, mğa lunğib sila sa gihapon, kalipay sang mğa asno nğa talonon, halalban sang mğa kahayupan,
15 Tubtub nğa sa ibabaw namon pagapasagahayon ang espiritu gikan sa ibabaw. Niyan ang kahanayakan mahimo nğa latagon nğa mabunğahon, kag ang latagon nğa mabanğahon pagakabigon nğa talon.
16 Kag magapuyô ang katadlunğan sa kahanayakan, kag sa latagon nğa mabunğahon magapuyô ang katarunğan.
17 Kag ang buluhaton sang katarunğan among paghidaet; kag ang panğabudlay sang katarunğan, kapahuwayan kag kapag-unan sa gihapon.
18 Kag ang akon banwa magapuyô sa puluy-an sa paghidaet, kag sa mğa puluyan nğa mğa malig-on kag sa mğa duug sang pagpahuway nğa punô sa kalinong.
19 Magaulan ang mğa batobató nğa hielo kon mapukan ang talon; kag ang banwa pagapaidalumon sa pagpaidalum.
20 Mğa bulahan kamo, nğa mğa napangas sa malapit sa tanan nğa mğa tubig, nğa ginabuhian ninyo ang tiil sang baka kag sang asno.

Ang mğa kaaway sang Dios sa walay duhaduha pagalaglagon; mabawi sang Ierusalem ang himaya kag ang kabulahanan.

33 ¡KAILO ka, ikaw nğa nagahapay, kag walâ ka gid paghapaya; ikaw nğa nagahimo sing mabudhion gid, nğa walâ maghimo sing mabudhion gid sa imo! Kon nakatapus ka sa paghapay, pagahapayon ka; kon nakatapus ka sa paghimo sing mabudhion gid, pagahimoon sing mabudhion gid batok sa imo.
2 Oh Iehoba, malooy-ka sa amon; sa imo nagahulat kami. Manğinbutkon ka nila sa tagsa ka aga, ang amon kaluwasan man sa panag-on sang kalisdanan.
3 Ang mğa banwa nagpalalagyo sa kagahud; sang nagatindug ikaw, ang mğa katawohan nagaalaplaag.
4 Ang inyo inagaw pagatiponon subung sang pagtipon sang ulud nğa mahakug; nagasalakay sa ibabaw niya, subung sang pagsalakay sang mğa apan.
5 Dalayawon si Iehoba, kay nagapuyô sia sa kahitaasan: ginapunô niya ang Sion sing katadlunğan kag sing katarunğan.
6 Kag may kalig-onan sa imo mğa panag-on; ang kaalam kag ang kinaadman, amo ang mangad sang kaluwasan: ang kahadluk kay Iehoba amo ang iya bahandi.
7 Yari karon, ang ila mğa manugaway nğa makusug nagasiningit sa gowa; ang mğa manugbalita sa paghidaet nagahilibi sing mapait gid.
8 Ang mğa banas mğa kahanayakan, nagauluntat sa pag-*a*gi sa dalan. Ginutúd niya ang katipan; gintamay niya ang mğa kabanwaanan; walâ sia magpakamahal sang mğa tawo.
9 Nagalalaw ang duta, naganiwang sia; ang Libano nagakahuya, kag nagakalaya sia; ang Saron subung sang patag nğa hanayak, ang Basan kag ang Karmelo ginpalaspas *nila ang ila kadahonan.*
10 Karon magatindug ako, siling ni Iehoba; karon magatindug ako, karon pagapakataason ako.
11 Magapalanamkon kamo sing mğa dahon nğa laya, mğa dagami magapalanğanak kamo: ang inyo huyup among kalayo nğa magaupúd sa inyo.
12 Kag ang mğa banwa manğinapog, subung sang apog nğa sinunog; sila mğa pinanğutúd nğa mğa tonok, pagasunugon sila sa kalayo.
13 Pamati-kamo, nğa mğa yara sa malayô, sang akong ginhimo; kag kamo nğa mğa malapit, kilalaha-ninyo ang ang akon gahum.
14 Ang mğa makasasalâ nagakalahanğawa sa Sion: kakurug ang nagadakup sa mğa dimatinahoron sa Dios. "¿Sin-o bala sa aton ang nagapadayon sa atubanğan sang kalayo nğa manğunğupúd? ¿Sin-o bala sa aton ang nagapadayon sa atubanğan sang kabagahan nğa walay katapusan?
15 Ang nagalakat sa katarunğan, kag ang nagahambal sang matadlung, ang nagakaakig sang pinanğitaan nğa sa pagpigos; ang nagapanug-ak sang iya mğa kamut, sa dipagbaton sang hamham; ang nagatabon sang iya dalungan sa dipagpamati sang hambal nahanunğud sang dugo; ang nagapiyong sang iya mğa mata sa dipagtan-aw sang butang nğa malain,
16 Ini sia magapuyô sa mğa duug nğa mataas: ang mğa kabakuran nğa mğa batong bantiling manğiniya palasilonğan; pagahatagan sia sang iya tina-

pay, kag ang iya mg̃a tuig indi maku-
lang.
17 Ang imo mg̃a mata makapasisiling
sa Hari sa iya katahuman: makakita
sila sang duta ng̃a yadto sa malayô.
18 Ang imo tagipoon magapainoino
sa *iya* kakugmat, *kag magasiling*: "¿Diin
bala ang eskriba? ¿diin bala ang manug-
timbang *sang pílak*? ¿diin bala ang ma-
nugisip sang mg̃a tore?"
19 Indi ka makakita sa sadtong ban-
wa ng̃a mabang̃is, banwa sa hambal ng̃a
madulum, sa hambal ng̃a pinihit ng̃a
indi mahang̃up.
20 Pasisiling-ka sa Sion, banwa sang
aton mg̃a piesta ng̃a pinat-inan: ang
imo mg̃a mata makakita sang Ierusalem,
ng̃a puluy-an sa kalinong, layanglayang
ng̃a indi ginabungkag, ng̃a ang iya mg̃a
palpal indi pagagabuton ng̃a mas-a, ng̃a
ang bisan ano sang iya mg̃a lubid indi
pagabugtoon.
21 Apang didto si Iehoba amo ang
halangdon ng̃a sa aton ng̃a duug sa
mg̃a kasubaan kag sa mg̃a kasapaan,
ng̃a mg̃a malapad; sa iya indi nagaabut
ang kasakayanan sa mg̃a gaud, bisan sa
iya magaagi ang ambong̃an ng̃a saka-
yan.
22 Kay si Iehoba among aton hukom,
si Iehoba among aton manughimo sang
kasogoan, si Iehoba among aton Hari;
sia gid ang nagaluwas sa aton.
23 Ang imo mg̃a banting nagtulugak;
walâ nila pagpalig-ona ang tiil sang ila
palo, indi ginabuklad nila ang layag.
Niyan ginapamahat ang inatihan sang
hinublas sa kabuganaan; ang mg̃a piang
nagaalati sing mg̃a hinublas,
24 Kag walâ sing sin-o ng̃a naga-
puyô didto, ng̃a nagasiling: "Nagabala-
tian ako. Ang banwa ng̃a nagapuyô
sa iya nakabaton sing kapatawaran
sang iya salâ."

34 PALAPIT-KAMO, katawohan,
sa pagpamati; mg̃a banwa, talu-
pang̃ud-kamo; magpamati ang duta
patí ang yara sa iya; kag ang kalibutan
patí ang tanan ng̃a iya ginapatubas.
2 Kay si Iehoba may kaakig batok sa
tanan ng̃a mg̃a katawohan, kag may ka-
singkal batok sa bug-os ng̃a kasoldadosan
nila; ginatagudilian niya sila, kag gina-
tugyan niya sila sa palatyan.
3 Ang mg̃a pilason nila sa kamatayon
gintagbong, kag sa ila mg̃a bangkay
nagasung̃aw ang kabaho, kag ang mg̃a
kabukiran nagakalatunaw sa dugo nila.
4 Kag ang bug-os ng̃a kasoldadosan
sang kalang̃itan nagakalatunaw, kag na-
galokot ang mg̃a lang̃it subung sang isa
ka tolon-an, kag nagalayong ang iya
bug-os ng̃a kasoldadosan, subung sang
pagkalayong sang dahon sang ubas, kag
subung sang pagkalayong sang kadaho-
nan sang igera.
5 Kay sa mg̃a lang̃it, ang akon hi-
ng̃aniban nahubog; yari karon, ng̃a
magapanaug sia sa paghukom sa Edom
sa ibabaw sang banwa ng̃a gintagudilian
ko.
6 Ang hing̃aniban ni Iehoba napunô
na sing dugo, ng̃a napahiran na sang
sapay, sang dugo sang mg̃a kordero kag
sang mg̃a lalaki ng̃a kanding, sang tam-
kok sang mg̃a tagimislon sang mg̃a
karnero; kay si Iehoba may halad sa
Bosra, kag daku ng̃a palatyan sa duta
sa Edom.
7 Kag ang mg̃a baka ng̃a talonon na-
gakapukan upud sa ila, subung man ang
mg̃a tinday sang baka patí ang mg̃a
makusug ng̃a baka ng̃a lalaki; kag ang
ila duta mahubog sa dugo, kag ang ila
yab-ok napahiran sang sapay.
8 Kay among adlaw sa pagtimalus ni
Iehoba, tuig sa pagbalus ng̃a sa kasaba
sa Sion,
9 Kag ang iya mg̃a kasulgan mang̃in-
balaw kag ang iya yab-ok, asupre, kag
ang iya duta mang̃inbalaw ng̃a naga-
dabdab;
10 Indi sia mapalong sa kagab-ihon,
bisan sa adlawon; nagatub-ok sing
dayon gid ang iya asó: sa kaliwatan
kag kaliwatan pagahapayon sia; walâ
ng̃a mas-a, walâ ng̃a mas-a, walay sin-o
ng̃a magaagi sa iya.
11 Kag ang tulabong kag ang heriso
nagatagiya sa iya; ang lapay kag ang
uwak nagapuluyô sa iya. Sia nagaun-
tay sa ibabaw niya sang lubid sa kamu-
haymuhayan kag sang tuntun sa kaha-
payan.
12 Mg̃a lutaw, walâ na sing bisan
sin-o didto ng̃a sa pagbantala sang
ginharian, kag ang tanan niya ng̃a mg̃a
dunganon nagkalaubus.
13 Sa ila mg̃a harianon ng̃a baláy
nagatulubo ang mg̃a tunok, sa iya mg̃a
kabukuran, ang mg̃a dalamo kag ang mg̃a
sapinit; kag mang̃inpuluy-an sila sang

mga sakal, kag palasudlan sang mga
abestrus.
14 Kag ang mga kasapatan sang ka-
hanayakan nagakilitaay sila didto sang
mga ido nga talonon, kag ang mga kan-
ding nga lalaki nagatinawagay ang isa
kag isa. Didto lamang ang bagat naga-
himo sang iya puluy-an, kag makakita
sang iya duug nga palahuwayan.
15 Didto nagapugad ang man-ug nga
nagalumpat; nagaitlog sia didto, naga-
luub sia kag nagapasilong *sa iya mga
magamay* sa landong niya; didto lamang
nagatipon ang mga dapay ang isa kag
isa.
16 Pangitaa-ninyo sa tolon-an ni Ie-
hoba, kag basáha-ninyo: walay isa nga
nakulang sa ila: walâ gid sing ginadu-
milian sang iya kaúpud; kay ang iya
bâbâ nagsogo, kag ang iya huyup naga-
patipon sa ila;
17 Kag ginpapalaran niya sila kag
ang iya gid kamut nagpamahat sa ila
sang duta nga may lubid: sa gihapon
manginkaugalingon nila sia; sa kali-
watan kag kaliwatan magapuluyô sila
didto.

Pagkadaku kag himaya sang ginharian sang Mesias.

35 MAGKALASADYA ang kaha-
nayakan kag ang duta nga kigas;
magkalasadya ang kamingawan, kag
magpamulak subung sang narsiso.
2 Magpamulak sing bug-os gid, kag
magkasadya, hoo, magkasadya kag mag-
kanta nga may kalipay. Ang himaya
sang Libano ginhatag sa iya, ang kata-
human sang Karmelo kag sang Saron:
makita nila ang himaya ni Iehoba, ang
pagkahalangdon sang Dios namon.
3 Pabaskuga-ninyo ang mga kamut
nga pinanlapyo, palig-ona ang mga
tuhod nga nagakurugkurug.
4 Isiling-ninyo sa mga may tagipo-
soon nga mahadlukon: Pagpangalig-
on-kamo; indi kamo mahadluk. Yari
karon ang inyo Dios. Nagakari ang
pagtimalus, ang balus sang Dios; sia
gid ang nagakari, kag magaluwas sa
inyo.
5 Niyan ang mga mata sang mga
bulag pagapamuklaton, kag magabulu-
kas ang mga idulungug sang mga
bungul.
6 Niyan ang piang magalumpat su-
bung sang usa, kag magakanta ang dila
sang apa sa kalipay; kay ang mga tubig
magasumpit sa kahanayakan, kag ang
mga kasulgan sa kamingawan.
7 Ang talan-awon nangindanaw, kag
ang mga duug nga mamala, mangintu-
buran nga nagasumpit ang mga tubig; sa
puluy-an sang mga sakal, nga diin ang
ila palanagoan, may duug sang mga
kawayan kag mga katigbawan.
8 Didto may isa ka alagyan kag
ang isa ka dalan, kag pagatawgon ini
nga "dalan sang pagkabalaan"; indi
makaagi sa iya ang mahigko, kondi nga
sia manginsaila. Ang mga magalakat
sa sini nga dalan, bisan pa nga mga
buangbuang sila, indi magatalang sila.
9 Didto walâ sing leon, bisan sapat
nga mapintas nga magataklad sa iya,
bisan makita sia didto, kag magalalakat
didto ang mga tinubus.
10 Kag ang mga tinubus ni Iehoba
magabalalik, kag magakalari sila sa
Sion nga may kasadya; kag may kali-
pay nga walay katubtuban sa ibabaw
sang ila mga olo: kag makadangat sila
sang kalipay kag sang kasadya, kag
magapalagyo ang kasakit kag ang pag-
bakho.

Ginalibutan ni Senakerib ang Ierusalem.—Panga-muyo ni Esekias.—Nalaglag ang kasoldadosan nga Asiriahanon.

36 NAHANABU, sa tuig nga ika-
púlô kag apat sang hari nga si
Esekias, nga si Senakerib, nga hari sa
Asur, nagtaklad batok sa tanan nga mga
banwa nga mabakud sa Iuda, kag gin-
kuha niya sila.
2 Kag ginpadalá sang hari sa Asur si
Rabsake, nga may dakung kasolda-
dosan, sa Lakis pa Ierusalem sa hari
nga si Esekias; kag nagdulúlog sila sa
luyo sang kalog sang punong sa ibabaw
sa dalan sang latagon sang Manug-
lugom.
3 Kag si Eliakim, nga anak ni Hilkia,
nga tululinan sang bálay *sang hari*, nag-
gowa sa iya upud si Sebna nga eskriba,
kag si Ioa, nga anak ni Asap, nga ma-
nugsulat sang mga Kronika.
4 Kag nagsiling sa ila si Rabsake:
"Busa karon, isiling-ninyo kay Esekias:
Amo ining ginasiling sang dakung hari,
ang hari sa Asur. ¿Ano nga pagsalig
bala inang imo ginasaligan?

5 Nagasiling ako: Mga polong sila sa mga bibig lamang. May kinahanglan sing kasapulanan kag panikasug nga sa pag-awayan. ¿Sa kay sin-o bala ikaw nagasalig, agud nga magmalalison ka batok sa akon?
6 Yari karon, ikaw nagasalig sa sining sungkod nga kawayan nga balbag, sa Egipto, nga kon may isa nga magpanukud sa iya, magasulud ini sa iya kamut kag magalapus sa iya. Amo ini si Paraon, nga hari sa Egipto, nga sa tanan nga mga nagasalalig sa iya.
7 Kag kon magsiling ka sa akon: Kami nagasalig kay Iehoba, nga amon Dios. ¿Indi bala amo sia gid nga ang iya mga mataas nga duug kag ang mga halaran ginkuha ni Esekias, sang nagsiling sia kay Iuda kag sa Ierusalem: Sa atubangan sini nga halaran magayaub kamo?
8 Kag karon, ginaampo ko sa imo, nga makigkasugtanay ka sa akon ginoo, sa hari sa Asur, nga akon ginoo, kag ako magahatag sa imo sing duha ka libo ka kabayo, kon ikaw makasarang sa pagpatigayon sing mga *tinawo* nga magkabayo sa ila.
9 Busa ¿paano bala ang pagpatalingi mo sang nawung sang isa lamang ka pangolo sang labing diyotay sang mga alagad sang akon ginoo? Apang nagasalig ka sa Egipto tungud sang mga kanga kag sang mga manugkabayo.
10 ¿Nagtaklad bala ako karon nga walâ si Iehoba batok sa sini nga duta nga sa paglaglag sa iya? Si Iehoba gid ang nagsiling sa akon: Taklad-ka batok sa sining duta, kag laglaga sia."
11 Kag nagsiling si Eliakim, kag si Sebna, kag si Ioa, kay Rabsake: "Ginaampo ko sa imo, nga maghambal ka sa imo mga alagad sing Araminhon, kay kami makahangup sini, kag indi ka maghambal sa amon sing hinudio sa mga idulungug sang banwa, nga yara sa ibabaw sang kuta."
12 Kag si Rabsake nagsiling: "¿Ginpadalá bala ako sang akon ginoo sa imo kon sa imo ginoo, nga sa pagsiling sining mga polong? ¿Indi bala nga sa mga tawo nga yara sa ibabaw sang kuta sa pagkaon sang ila ipot, kag sa paginum sang ila ihi upud sa inyo?"
13 Kag nagtindug si Rabsake, kag nagtuaw sa daku nga tingug sa hinudio, kag nagsiling: "Palamati-kamo sang mga polong sang daku nga hari, sang hari sa Asur.
14 Amo ining ginasiling sang hari: Indi kamo magpalimbong kay Esekias; kay indi sia makasarang sa pagluwas sa inyo.
15 Kag indi magpasalig si Esekias sa inyo kay Iehoba, nga nagasiling: Sa pagkamatuud, pagaluwason kita ni Iehoba; ini nga banwa indi pagaitugyan sa mga kamut sang hari sa Asur.
16 Indi kamo magpamati kay Esekias; kay amo ining ginsiling sang hari sa Asur: Palakighidaet-kamo sa akon kag gulowa-kamo sa akon: kag ang tagsatagsa magakaon sang iya kaubasan, kag ang tagsatagsa sa iya higera, kag ang tagsatagsa magainum sang mga tubig sang iya bobon,
17 Tubtub nga ako mag-abut, kag magdalá sa inyo sa isa ka duta subung sang inyo duta, duta nga sa trigo kag sa duga sang ubas, duta nga sa tinapay kag sa mga kaubasan.
18 Dili kamo magtugut nga si Esekias magsugyot sa inyo, nga nagasiling: si Iehoba magaluwas sa aton. Ang mga dios sang mga katawohan ¿nagluwas sila bala sang tagsatagsa sa iya duta sa kamut sang hari sa Asur?
19 ¿Diin bala ang mga dios sa Hamat kag sa Arpad? ¿Diin bala ang mga dios sa Separbaim? ¿Nagluwas bala sila sa Samaria sa akon kamut?
20 ¿Mga sin-o bala sang tanan nga mga dios sining mga kadutaan, nga nagluwas sa ila duta sa akon kamut, agud nga si Iehoba magluwas sa akon kamut sa Ierusalem?"
21 Kag naghilipus sila kag walâ sila magsabat sa iya sing polong; kay may sogo sang hari, nga nagasiling: "Indi kamo magsalabat sa iya."
22 Kag si Eliakim, nga anak ni Hilkia, nga tululinan sang baláy, kag si Sebna, nga eskriba, kag si Ioah, nga anak ni Asap nga manugsulat sang mga Kronika, nag-alabut kay Esekias nga gisi ang ila mga panapton, kag ginpatpat nila sa iya ang mga polong ni Rabsake.

37 KAG nahanabu nga, sang nabatian *ini* sang hari nga si Esekias, gingisi niya ang iya mga panapton, kag nagputus sia sang panapton nga masinakiton, kag nagsulúd sia sa Baláy ni Iehoba.

2 Kag ginpadalá niya si Iliakim, nga
tululinan sang baláy, kag si Sebna nga
eskriba, kag ang mga tigulang sang mga
saserdote, nga mga nagputus sang pa-
napton nga masinakiton, kay Isaias nga
manalagna, nga anak ni Amos;
3 Kag nagsililing sila sa iya: "Amo
ining ginasiling ni Esekias: Ini nga adlaw
among adlaw sa kalisdanan, sa sabdong
kag sa pagpakahuya; kay ang mga anak
nag-alabut tubtub sa pagkatawo, kag
walay mga kusug nga sa pag-anak.
4 Ayhan nagpamati kunta si Iehoba,
nga imo Dios, sang mga polong ni Rab-
sake, nga ginpadalá sang hari sa Asur,
nga iya ginoo, sa pagpasipala sa Dios
nga buhi, kag nga magasabdong sia sang
mga polong nga nabatian ni Iehoba, nga
imo Dios. Ngani, magbayaw-ka sing isa
ka pangamuyo tungud sa mga nabilin
nga yari pa sila."
5 Kag nag-alabut ang mga alagad ni
Esekias kay Isaias.
6 Kag si Isaias nagsiling sa ila: "Amo
ini ang pagaisiling ninyo sa inyo ginoo:
Amo ining ginasiling ni Iehoba: Indi
ka magkahadluk tungud sang mga po-
long nga nabatian mo, nga sa ila ginpa-
kahuy-an ako sang mga alagad sang hari
sa Asur.
7 Yari karon, magabutang ako sa iya
sing isa ka espiritu, kag magapamati sia
sing higonghigong, kag magabalik sia
sa iya duta, kag pagahimoon ko nga sa
iya duta mapukan sia sa hinganiban."
8 Kag nagpauli si Rabsake, kag nakita
niya ang hari sa Asur, nga nagaaway
sa Libna; kay nabatian niya nga sia
nagtaliwan sa Lakis.
9 Kag nabatian niya ang siling naha-
nungud kay Tiraka, nga hari sa Kus:
Naggowa sia nga sa pagpakigaway sa
imo, sang pagkabati niya sini. Kag nag-
padalá sia liwan sing mga manugbalita
kay Esekias, nga nagasiling:
10 "Amo ining pagaisiling ninyo kay
Esekias, nga hari sa Iuda, nga nagasi-
ling: Indi ka magpalimbong sa imo Dios,
nga sa iya nagasalig ka, nga sa pagsiling:
Ang Ierusalem indi pagitugyan sa ka-
mut sang hari sa Asur.
11 Yari karon, ikaw nakabati sang
ginhilimo sang mga hari sa Asur sa ta-
nan nga mga duta, nga gintagudilian
nila sila; kag ikaw, ¿pagaluwason ka
bala?
12 ¿Ginluwas bala sila sang mga
dios sang mga katawohan, nga ginpan-
laglag sang akon mga ginikanan, *nga
amo* ang Gosan, kag ang Haran, kag ang
Resep, kag ang mga inanak ni Edom
nga yadto sa Telasar?
13 ¿Diin bala ang hari sa Hamat, kag
ang hari sa Arpad, kag ang hari sang
banwa sa Separbaim, sa Hena, kag sa
Eba?"
14 Kag ginbaton ni Esekias ang sulat
sa kamut sang mga manugbalita; kag
ginbása niya sia; kag nagsaka sia sa
Baláy ni Iehoba, kag ginbilad niya sia
sa atubangan ni Iehoba.
15 Kag nagpangamuyo si Esekias kay
Iehoba, nga nagasiling:
16 "Iehoba sang Sebaot, nga Dios ni
Israel, nga nagapuyô ka sa tungâ sang
mga kerubin, ikaw lamang among Dios
sang tanan nga mga ginharian sang duta;
ikaw ang naghimo sang langit kag sang
duta.
17 Ilingig, oh Iehoba, ang imo idulu-
ngug, kag magpamati-ka. Muklata, oh
Iehoba, ang imo mga mata, kag magtu-
luk-ka, kag magpamati sang tanan nga
mga polong ni Senakerib, nga nagpadalá
sia sa pagpakahuya sa Dios nga buhi.
18 Matuud, oh Iehoba, nga ang mga
hari sa Asur naghapay sang tanan nga
mga katawohan, kag sang ila mga duta;
19 Kag nga gintugyan nila sa kalayo
ang ila mga dios, tungud kay indi mga
dios sila, kondi binuhatan sang mga ka-
mut sang tawo nga kahoy kag nga bató,
kag ginlaglag nila sila.
20 Busa karon, Iehoba nga Dios na-
mon, luwasa kami sa iya kamut, agud
nga magkilala ang tanan nga mga gin-
harian sang duta, nga ikaw lamang, Ie-
hoba, among *Dios*."
21 Kag si Isaias, nga anak ni Amos,
nagpadalá sa pagsiling kay Esekias:
"Amo ining ginasiling ni Iehoba, nga
Dios sa Israel: Ang gin-ampo mo sa
akon nahanungud kay Senakerib, nga
hari sa Asur, *ginpamatian ko.*
22 Ini among polong ni Iehoba nga
ginahambal batok sa iya: Gintamay
ka kag ginpasipalahan ka sang ulay nga
anak nga babae sa Sion: naglungo sang
iya olo sa olehe nimo ang anak nga ba-
bae sa Ierusalem.
23 ¿Sa kay sin-o bala nagpasipala ka
kag nagpakahuya ka? ¿Kag batok kay
sin-o bala nagbayaw ka sang imo ti-

ngug? Ginbayaw mo sa mataas ang imo
mga mata batok sa Balaan sa Israel.
24 Sa kamut sang imo mga alagad
ginpasipalahan mo ang Ginoo, kag nag-
siling ka: Sa kadamuon sang akon mga
kanga magataklad ako sa mga putokpu-
tokan sang mga bukid, sa mga bahin sa
sulúd gid sang Libano. Pagautdon ko
ang iya mga labing mataas nga mga
sedro, ang iya mga sipres nga pinili;
magalambut ako sa iya katapusan nga
putokputokan, sa talon sang iya katam-
nan.
25 Ako nagkutkut, kag naginum ako
sang mga tubig; kag pagapamalhon ko
sa mga dapadapa sang akon mga tiil ang
tanan nga mga subâ sa Matsor.
26 ¿Walâ ka bala makabati nga dugay
na nga mga panag-on ginhimo ko ini,
nga sa mga adlaw nga daan ginhuman
ko ini? Kag karon ginapakari ko ini,
kag didto ikaw sa paghapay sang mga
kabanwaanan nga mabakud sa mga ti-
numpok sang mga nagub-an.
27 Kag ang iya mga pumuluyô, mga
malip-ot sing mga kamut, mga linapyo,
kag mga pinanghapay, nga sila *kasubung*
sang hilamon sang latagon kag sang
gamhon nga linghod, *subung* sang hila-
mon sa mga atup, kag sang patubas nga
laya, sa walâ pa magulang.
28 Nahibaloan ko ang imo pagpaham-
tang, ang imo paggowa, kag ang imo
pagsulúd kag ang imo kasingkal batok
sa akon.
29 Tungud kay naakig ka batok sa
akon, kag ang imo pagkabugalon nag-
saka sa akon mga idulungug, ako maga-
butang sang akon tohog sa imo mga
ilong, kag ang akon bokado sa imo mga
bibig, kag pagapabalikon ko ikaw sa
dalan sa diin ikaw naghalín.
30 Kag ini magamangintanda sa imo:
Ini nga tuig magakaon ka sang maga-
túbô sa iya kaugalingon, kag sa ika-
duha ka tuig sang nagatúbô sa iya kau-
galingon; kag sa ikatlo ka tuig maga-
sab-ug kamo kag magaani kamo, kag
magatalanum kamo sang mga kaubasan,
kag magakaon kamo sang bunga nila.
31 Kag nahanungud sang nakapalagyo
sa baláy ni Iuda, ang nasalin sang nabi-
lin sa iya, magapangamut liwan sa ida-
lum, kag magadalá sing bunga sa iba-
baw.
32 Kay magagowa sa Ierusalem ang
isa ka nabilin, kag sa bukid sa Sion, ang
mga nagapalalagyo. Ang kaimon ni
Iehoba sang Sebaot magahimo sini.
33 Tungud sini nagasiling si Iehoba
nahanungud sang hari sa Asur sing su-
bung sini: Indi sia magaabut sa sini
nga banwa, bisan magapana sia sang
mga baslay sa iya; indi magapakita sa
atubangan niya ang taming, bisan maga-
patindug sia sing tap-ok batok sa iya.
34 Sa dalan nga iya ginkarian, maga-
balik sia, kag indi sia magaabut sa sini
nga banwa, siling ni Iehoba;
35 Kay pagatabangan ko ini nga ban-
wa nga sa pagluwas sa iya tungud sa
kabangdanan sa akon, kag tungud sa ka-
bangdanan ni Dabid, nga akon alagad."
36 Kag naggowa ang manugtunda ni
Iehoba, kag ginpilas niya sa dulugan
sang Asur ang isa ka gatus kawaloan
kag lima ka libo; kag sang pagbangon
nila sang kaagahon, yari karon, nga ta-
nan sila mga lawas nga patay.
37 Kag si Senakerib, nga hari sa
Asur, nagpatindug sia sang dulugan, kag
naglakat kag nagbalik, kag nagpuyô sia
sa Ninibe.
38 Kag nahanabu, sang nagayaub sia
sa baláy ni Nisrok, nga iya dios, nga si
Adromelek kag si Sareser, nga iya mga
anak, nagpilas sa iya sa hinganiban, kag
nagpalagyo sila sa Ararat; kag naghari
nga salili niya si Esar-hadon, nga iya
anak.

Balatian ni Esekias kag makatilingala nga pag-ayo sa iya.

38 SA sadtong mga adlaw nagbalati-
an sa kamatayon si Esekias. Kag
nag-abut sa iya si Isaias nga manalagna,
nga anak ni Amos, kag nagsiling sa iya:
"Amo ining ginasiling ni Iehoba: Himo-
sa ang imo baláy, kag mamatay ka, kag
indi ka magakabuhi."
2 Kag ginliso ni Esekias ang iya na-
wung sa dingding, kag nagpangamuyo
sia kay Iehoba,
3 Kag nagsiling: "Ginaampo ko sa
imo, oh Iehoba, nga magpanumdum ka,
nga nagalakat ako sa atubangan mo sa
kamatooran kag lubus nga tagiposoon,
kag nga ginhimo ko ang maayo sa imo
mga mata." Kag naghibi si Esekias sa
isa ka daku nga paghibi.
4 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Isaias, nga nagasiling:
5 "Lakat-ka kag isiling kay Esekias:

Amo ining ginasiling ni Iehoba, ang
Dios ni Dabid, nḡa imo amay: Gin-
pamatian ko ang imo panḡamuyo, kag
nakita ko ang imo mḡa luha. Yari
karon, nḡa ako nagadugang sa imo mḡa
adlaw sing napulô kag lima ka tuig.
6 Kag pagaluwason ko ikaw, kag ini
nḡa banwa, sa kamut sang hari sa Asur;
kag pagatabanḡan ko ini nḡa banwa.
7 Kag ini manḡintanda sa imo gikan
kay Iehoba, nḡa pagahimoon ni Iehoba
ang iya ginmitlang.
8 Yari karon, ginapabalik ko sa na-
pulô ka alintaga, ang landong sang
mḡa inalintaga, nḡa nagpanaug sa mḡa
alintaga ni Akas, tunḡud sang adlaw."
Kag ang adlaw ginpabalik sing napulô
ka alintaga sa mḡa alintaga nḡa kina-
papanaug na.

Kalantahon ni Esekias.

9 Sulat ni Esekias, nḡa hari sa Iuda,
sang nagbalatian sia kag nag-áyô sa iya
balatian.
10 Ako nagsiling: Sa kalinong sang
akon mḡa adlaw, dapat nḡa magkadto
ako
Sa mḡa gawang sang lulubnḡan.
Gindumilian ako sang nabilin
sang akon mga tuig.
11 Nagsiling ako: Indi ko makita si
Iehoba,
Si Iehoba sa duta sang mḡa naga-
kalabuhi.
Upud ang mḡa pumuluyô sa duug
nḡa didto magauntat ang tanan
indi na ako makakita sang mḡa
tawo.
12 Ang akon puluy-an gingabut, kag
ginhálin nḡa malayô sa akon,
Subung sang payag sang manug-
bantay sang hayup:
Subung sang manughabol ginlikis
ko ang akon kabuhi: pagapabu-
lagon niya ako sa pugawa;
Pagatapuson mo ako sa adlaw
tubtub sa gab-i.
13 Ginhulat ko tubtub sa aga. Su-
bung sang isa ka leon ginaboong niya
ang tanan ko nḡa mḡa tul-an:
Sa aga tubtub sa gab-i pagatapu-
son mo ako.
14 Subung sang talimbabatang, su-
bung sang dugwak naghuni ako.
Nagabakho ako subung sang sa-
lampati: "ginpanglapyo ang
akon mḡa mata sa pagtangla;
Oh Iehoba, ako sa kalilisdan; mag-
manugpanḡako-ka sa akon."
15 ¿Ano bala ang pagaisiling ko? Sia
naghambal sa akon, kag sia gid ang
naghimo sini.
Magalakat ako sing mapainubuson
gid sa tanan ko nḡa mḡa adlaw
banḡud sang kapaitan sang akon
kalág.
16 Oh Ginoo, tunḡud sini nḡa mḡa
butang nagakalabuhi ang mḡa tawo
Kag sa tanan nila yara ang kabuhi
sang akon espiritu;
Tunḡud sini magpahauli-ka sa a-
kon, kag pagbuhion-mo ako.
17 Yari karon nḡa sa paghidaet sadto
didto ako sa kapaitan, sa kapaitan.
Apang ikaw tunḡud sang imo gug-
ma, nagluwas ka sang akon ka-
lág sa boho sang kalaglagan,
Kay ginhaboy mo sa imo likod ang
tanan nakon nḡa mḡa salâ.
18 Kay ang lulubnḡan indi nagada-
yaw sa imo, bisan magolog sa imo ang
kamatayon,
Ang mḡa nagapalanaug sa boho
indi magahulat sa imo kama-
tooran.
19 Ang nagakabuhi, ang nagakabuhi,
ini sia magadayaw sa imo, subung sa
akon karon nḡa adlaw;
Ang amay magapahibalo sang imo
kamatooran sa mḡa anak.
20 Si Iehoba *nahanda* sa pagluwas sa
akon:
Kag magakuting kita sang mḡa
kuerda sang aton mḡa tulungon
Sa tanan nḡa mḡa adlaw sang aton
kabuhi sa Baláy ni Iehoba.
21 Kag ginasiling ni Isaias: "Magkuha
sing tinapay nḡa igos, kag ihampol sia
sa pilas, kag magaáyô *sia*.
22 Kag nagsiling man si Esekias:
"¿Ano bala nḡa tanda nḡa magasaka
ako sa Baláy ni Iehoba?"

Ang mḡa manugkagon sa Babilonia pa Ierusalem. Bugal ni Esekias.

39 SA sadtong panag-on si Merodak-
Baladan, nḡa anak ni Baladan, nḡa
hari sa Babilonia, nagpadalá sing mḡa
sulat kag isa ka dúlot kay Esekias, kay
nabatian niya nḡa nagbalatian sia, kag
nḡa nag-áyô sia.

2 Kag nagkalipay si Esekias bangud
sa ila; kag ginpakita niya sa ila ang
baláy sang iya mĝa malahalon nĝa mĝa
butang: ang pílak kag ang bulawan,
kag ang mĝa pahamut, kag ang mĝa
lana nĝa mahamut, kag ang bug-os niya
nĝa baláy sa mĝa hinĝaniban, kag ang
tanan nĝa yara sa iya mĝa bahandi.
Walâ gid sing bisan ano nĝa walâ pag-
ipakita sa ila ni Esekias sa iya baláy
kag sa bug-os niya nĝa ginharian.
3 Kag ang manalagna nĝa si Isaias
nagkadto sa hari nĝa si Esekias, kag nag-
siling sa iya: "¿Anong ginasiling bala
sadtong mĝa lalaki, kag sa diin sila nag-
gilikan *pakari* sa imo?" Kag si Esekias
nagsabat: "Nagkalari sila sa akon sa
duta nĝa malayô, sa Babilonia,"
4 Kag sia nagsiling: "¿Anong nakita
nila bala sa imo baláy?" Kag nagsiling
si Esekias: "Nakita nila ang tanan nĝa
yari sa akon baláy; walâ gid sing ano
sa akon mĝa bahandi, nĝa walâ ko ig-
pakita sa ila."
5 Kag si Isaias nagsiling kay Esekias
"Pamatii ang polong ni Iehoba sang
Sebaot:
6 Yari karon, nagaalabut ang mĝa
adlaw nĝa ang tanan nĝa yara sa imo
baláy kag ang ginbahandi sang imo mĝa
ginikanan tubtub karon pagadal-on sa
Babilonia, nĝa walâ gid sing mabilin,
siling ni Iehoba.
7 Ang imo mĝa anak, nĝa naggulowa
sa imo, nĝa ginpanĝanak mo, pagakuha-
on sila, kag magamanĝinkapon sila sa
harianon nĝa baláy sang hari sa Babi-
lonia."
8 Kag si Esekias nagsiling kay Isaias:
"Ang polong ni Iehoba, nĝa ginhambal
mo, maayo." Kag nagsiling pa sia:
"Magamanĝinpaghidaet kag kalig-onan
kunta sa akon mĝa kaadlawan."

Ang pagluwas nĝa sinaad sa banwa sa Israel.

40 PAGLIPAYON-NINYO, pagli-
payon-ninyo ang akon banwa,
siling sang inyo Dios.
2 Hambal-kamo sa tagiposoon sang
Ierusalem kag magsingit sa iya, nĝa
ang iya panag-on sa pag-awayan natu-
man na, nĝa ang iya salâ napatawad na;
nĝa nabaton niya sa kamut ni Iehoba
ang dapli tunĝud sang tanan niya nĝa
mĝa salâ.
3 Tinĝug sang nagasingit *nagasiling*:
"Iaman-ninyo ang dalan ni Iehoba sa
kahanayakan, tadlunĝa-ninyo sa kami-
nĝawan ang dalan sang aton Dios.
4 Ang tanan nĝa nalupyakan pagapa-
taason kag pagpanubuon ang tanan
nĝa bukid kag ang tanan nĝa bakolod,
kag ang mĝa duug nĝa bukidbukid ma-
nĝinpatag kag ang mĝa duug nĝa kudol-
kudol manĝinmanubo.
5 Kag magapahayag ang himaya ni
Iehoba, kag makakita sa iya sing tinĝub
gid ang tanan nĝa unud; kay ginhambal
sang bâbâ ni Iehoba."
6 Ang tinĝug sang nagahambal *naga-
siling*: "Singit-ka." Kag ang isa naga-
siling: "¿Ano bala ang igasingit ko?"
"Ang tanan nĝa unud hilamon, kag
ang tanan nĝa ila katahum, subung sang
bulak sang latagon.
7 Ang hilamon nagakalaya kag ang
bulak magakalayong, kon ang hanĝin ni
Iehoba maghuyup sa iya. Sa pagkama-
tuud gid, ang banwa among hilamon.
8 Ang hilamon nagakalaya, ang bulak
nagakalayong; apang ang polong sang
amon Dios nagapadayon sa gihapon."
9 Taklad-ka sa ibabaw sang isa ka
bukid nĝa mataas, manugbantala sang
mĝa maayong balita, oh Sion. Baskuga
gid ang imo tinĝug, manugbalita sang
mĝa maayong balita, Ierusalem. Bas-
kuga sia, indi ka magkahadluk. Isiling-
mo sa mĝa kabanwaanan sa Iuda: "Ya-
ri karon ang inyo Dios."
10 Yari karon ang Ginoo nĝa si Ieho-
ba nagakari nĝa may kagamhanan, kag
ang iya butkon nagaginoo nĝa sa iya:
yari karon, nĝa ang iya sohol upud sa
iya, kag ang iya balus sa atubanĝan
niya
11 Subung sang manugbantay sang
hayup magapahalab sia sang iya pina-
nong; sa iya butkon pagatiponon niya
ang mĝa kordero, kag sa iya dughan
pagadalhon niya sila; igadul-ong niya
sing mahinay gid ang mĝa gatasan.

Gahum sang Dios; kadayawan sang mĝa binuhat.

12 ¿Sin-o bala ang nagtakus sang mĝa
tubig sa iya tapnay, kag nagtakus sang
mĝa langit sang iya danĝaw, kag nag-
tipon sa isa ka talaksan sang tanan nĝa
yab-ok sang duta? ¿Sin-o bala ang
nagtimbang sang mĝa bukid sa kaw-it,
kag ang mĝa kabakoloran sa timba-
nĝan?

13 ¿Sin-o bala ang nagtakus sang
Espiritu ni Iehoba, kag sin-o bala ang
manuglaygay niya sa pagpakilala sa iya?
14 Sa kay sin-o bala sia nagpakisayud,
agud nga paghatagan sia sing ihibalo,
kag nga pagtudloan sia sang banas sang
katadlungan, kag nga pagtudloan sia
sing kinaadman kag nga pagpakilalahon
sia sang banas sang ihibalo?
15 Yari karon, nga ang mga katawo-
han pagakabigon subung sang isa ka
tolo sang isa ka toong, kag subung sang
yab-ok sa isa ka timbangan; yari karon,
nga ginahakwat niya ang mga pulô
subung sang yab-ok nga malom-ok.
16 Kag ang Libano indi mangintuman
nga sa kalayo, kag ang tanan nga mga
kasapatan nga yadto didto indi igo nga
sa halad nga sinunog.
17 Subung sang walâ ang tanan nga
mga katawohan sa atubangan niya; kag
sa iya ginakabig sila nga labing kubus
sa kadayawan kag sa walâ.
18 Busa, ¿Sa kay sin-o bala igapa-
angay niya ang Dios? Kag ¿ano bala
nga larawan pagaiaman ninyo sa iya?
19 Ang manugtugi nagatunaw sang
isa ka larawan nga tinunaw, ang manug-
salsal sang pílak nagahalup sa iya sing
bulawan, kag nagatunaw sa iya sing
mga talikala nga pílak.
20 Ang tama ka imol nga sa amo nga
halad nagapili sia sing kahoy nga indi
maggabok; nagapangita sia sing isa ka
sampaton nga panday nga maghimo sa
iya sing isa ka larawan, nga indi mag-
giho.
21 ¿Walâ bala kamo makahibalo?
?Walâ bala kamo makabati? ¿Walâ
bala kamo pagbantalai sini kutub sang
ginsuguran? ¿Walâ bala kamo maka-
hangup sang mga sadsaran sang duta?
22 Sia nagalingkok sa ibabaw sang
natipolonan sang duta, nga ang iya mga
pumuluyô, subung sila sang mga apan;
nga nagahumlad sia sang kalangitan
subung sang isa ka hinabol nga manipis,
nga nagabuklad sa ila subung sang isa
ka layanglayang nga puluy-an;
23 Nga ginahimo niya ang mga
dunganon nga kaangay sa indi amo, kag
nga ginahimo niya ang mga hukom sang
duta nga subung sang walâ.
24 Halus nga matanum sila, halus nga
masab-ug sila, halus nga makagamut
ang iya púnô sa duta, nga sia nagahuyup
lamang batok sa ila, kag sila nagaka-
laya, kag ang alimpulos nagadalá sa ila
subung sang dagami.
25 Busa, ¿sa kay sin-o bala ninyo
ako ipaangay, agud nga manginkaangay
ako sa iya? siling sang Balaan.
26 Itangla-ninyo ang inyo mga mata,
kag tuli ka-niniyo. ¿Sin-o bala ang nag-
tuga sini nga mga butang? Sia ang
nagapagowa sa ngalan sang ila kasolda-
dosan, nga sa tanan nagatawag sia sa ila
mga ngalan; walâ gid sing makulang sa
kabangdanan sang pagkadaku sang iya
gahum kag sang kagamhanan sang iya
kusug.
27 ¿Kay ngaa nagasiling ka, oh
Iakob, kag nagahambal ka sing subung,
Israel: "Ang akon dalan natago kay
Iehoba kag ang akon katadlungan naga-
ligad nga *walá makit-i* sang akon Dios?"
28 ¿Walâ ka bala makahibalo, walâ
ka bala makabati nga si Iehoba among
Dios nga walay katubtuban, nga sia
nagtuga sang mga ukbung sang duta?
Walâ sia pagbudlaya, bisan paghapoa;
dimatunkad ang iya ihibalo.
29 Sia nagahatag sing kusug sa gina-
budlay, kag nagapadamu sang kabaskug
sa walâ sing kusug.
30 Ang mga pamatan-on ginabudlay
kag ginahapo; ang mga hamtong naga-
kalapukan;
31 Apang ang mga nagahululat kay
Iehoba, nagasuklub sing bago nga mga
kusug; nagatimbook sila nga may mga
pakpak subung sang mga agila; naga-
dinalagan sila, kag indi sila ginahapo;
nagalalakat sila, kag indi sila ginabud-
lay.

Si Iehoba lamang among Dios, sa iya gid nagasalig ang Israel.

41 MGA pulô, hipus-kamo sa atuba-
ngan nakon, kag magsuklub ang
mga banwa sing bag-o nga kusug; mag-
kalari sila, kag niyan maghalambal sila.
Magpalapit kita sing tingub sa paghu-
kom.
2 ¿Sin-o bala ang nagpamata, sa
Sidlangan, sang ginatawag sang kata-
rungan sa iya mga tikang? Ginatugyan
niya sa iya ang mga katawohan, kag
ginapaginoo niya sia sa mga hari; kag
ginatugyan niya *sila* sa iya hinganiban
subung sang yab-ok, sa iya pana subung
sang dagami nga ginapalis.
3 Magalagas sia sa ila; magaagi sia

sa paghidaet sa banas, sa diin nga ang
iya mga tiil walâ makaglakat.
4 ¿Sin-o bala ang nagbuhut kag nag-
himo sini? Ang nagtawag sang mga
kaliwatan kutub sang ginsuguran, ako si
Iehoba, ang nahauna, kag ako amo gid
ang kaúpud sang mga naolehe.
5 Ang mga kapuloan nakakita sini,
kag nagakalahadluk sila; ang mga uk-
bung sang duta nagakulurug: nagapa-
lapit sila, kag nagalambut sila.
6 Nagabululigay ang isa sa isa; ang
tagsatagsa nagasiling sa iya útud:
"Pagpanikasug-ka."
7 Ang panday nagapabaskug sa ma-
nugsalsal sang pílak; ang nagapahining
nga may pakang, *nagapabaskug* sa naga-
papa sa landasan; sia nagasiling naha-
nungud sang sinoldahan: "Maayo na
sia"; kag ginpalig-on niya ini sang mga
lansang, agud nga indi makagiho.
8 Apang ikaw, Israel, alagad ko,
Iakob, nga akon ikaw ginpili, nga kaliwat
ni Abraham nga akon abyan,
9 Ikaw nga ginkuha ko sa mga uk-
bung sang duta, ikaw nga gintawag ko
gikan sa tungâ sang iya mga *pumuluyô*
nga ginpain, kag nga sa iya nagsiling
ako: "Ikaw among akon alagad: gin-
pili ko ikaw, kag walâ ko ikaw ig-
sikway."
10 Indi ka mahadluk, kay ako naga-
úpud sa imo: indi ka magpakalapyo,
kay ako amo ang imo Dios; nagapalig-
on ako sa imo: hoo, nagabulig ako sa
imo; hoo, ginaagobay ko ikaw sang too
sang akon katarungan.
11 Yari karon, ang tanan nga naga-
kainit batok sa imo pagapakahuy-an
kag pagapasalimoangon sila: mangin-
subung sila sang walâ, kag magakala-
dula sila, ang imo mga kasumpung.
12 Pagapangitaon mo sila, kag indi
mo sila makita, ang mga may kasuayon
sa imo; manginsubung sila sang indi
amo, kag subung sang walâ, ang mga
nagapakigaway sa imo.
13 Kay ako si Iehoba ang imo Dios,
nga nagauyat sa imo sa kamut nga too,
kag nga nagasiling sa imo: Indi ka
mahadluk, ako amo ang nagatabang sa
imo.
14 Indi ka mahadluk, ulud ni Iakob,
mga tinawo sa Israel: ako amo ang na-
gatabang sa imo, siling ni Iehoba, kag
ang imo Mamamawi amo ang Balaan sa
Israel.
15 Yari karon, ako nagahimo sa imo
nga ililinas nga matalum nga bag-o,
nga may mga ngipon nga duha sing
sulab; magalinas ka sing mga bukid
kag pagadugmukon mo sila, kag ang
mga kabakoloran pagahimoon mo su-
bung sang alikabo.
16 Pagapahanginan mo sila, kag pa-
gadal-on sila sang hangin, kag pagaiwa-
raag sila sang alimpulos; kag ikaw
magapangalipay kay Iehoba, magahi-
maya ka sa Balaan sa Israel.
17 Ang mga nalisdan kag ang mga
makalolooy nagapalangita sing tubig
kag walâ na, nga ang ila dila nagamala
sa kauhaw; ako, si Iehoba, magapamati
sa ila; ako, ang Dios ni Israel, indi mag-
biya sa ila.
18 Pagapatubdon ko ang mga subâ
sa mga putokputokan nga hinublasan,
kag ang mga tuburan sa tungâ sang
mga nalupyakan; pagabaylohan ko ang
kahanayakan sa mga punong sang mga
tubig; kag ang duta nga kigas sa mga
iligan sang mga tubig.
19 Igapahamtang ko sa kahanayakan
ang sedro, ang kahoy nga Sitim, ang
mirto, kag ang kahoy sa lana; igabu-
tang ko sa kamingawan ang sipres, ang
abeto, kag ang alamo kag ang boks
sing tingub.
20 Agud nga makita nila, kag maki-
lala nila, kag mapamalandong nila, kag
mahangup nila sing tingub, nga ang
kamut ni Iehoba nagahimo sini, kag
nga ang Balaan sa Israel nagtuga sini.
21 Paatubanga-ninyo ang inyo kasa-
ba, siling ni Iehoba; ipakita-ninyo ang
inyo mga katarungan, siling sang hari
ni Iakob.
22 Igapakita nila sila, kag ipahibalo
nila sa amon ang magaabut. Ang mga
nahauna ¿sin-o bala sila? Ibantala-
ninyo ini, kag pagaibutang namon ang
amon tagiposoon sa iya; kag mahiba-
loan namon ang iya katapusan; kon
ipahangup sa amon ang mga butang
nga magaabut.
23 Igabantala sa amon ang mga
butang nga magaabut sa olehe, agud
nga mahibaloan namon nga kamo
amo ang mga dios. Kag maghimo-kamo
sing maayo kon sing malain, kag maga-
kalatingala kami sini kag pagapama-
landongon namon sia sing tingub gid.
24 Yari karon, nga kamo mga *kaa-
ngay* sa indi amo, kag ang inyo mga

binuhatan sa walâ. Kalangil-aran ang
nagapili sa inyo.
25 Sa Aminhan ginapukan ko sia,
kag nagakari sia, sa Bulutlakan sang
adlaw nagatawag sia sang akon ngalan;
kag nagalakat sia sa ibabaw sang mga
dunganon subung sang sa ibabaw sang
lunang, kag subung sang paglapak sang
maninihoon sang lunang.
26 ¿Sin-o bala ang nagbantala sini
kutub sang ginsuguran, agud nga
makahibalo kamo sini; kag kutub sadto,
agud nga magsiling kami: "Matarung
ini." Apang walay sin-o nga magbantala,
walay sin-o nga magpahangup sini,
walay sin-o nga makabati sang inyo
mga pinolongan.
27 Amo ako ang nahauna, nga *nagsiling*
sa Sion: "Yari karon, yari diri
sila"; kag sa Ierusalem ginahatag ko
ang isa ka manugbalita sang mga
maayo nga balita.
28 Nagatulok ako... Walay sin-o; kag
sa tungâ nila walâ gid sing manuglaygay,
nga sarang ko mapamangkotan,
kag nga nagasabat.
29 Yari karon, tanan sila kadayawan,
ang binuhatan nila walâ, ang
ila mga larawan nga tinunaw hangin
lamang kag walay sulúd.

Ang alagad ni Iehoba.

42 YARI karon ang akon alagad, ako
nagasakdag sa iya; *sia* ang akon
pinili, nga sa iya ang akon kalág nahamuut;
ginbutang ko sa ibabaw niya
ang akon Espiritu, magapahayag sia
sing katarungan sa mga katawohan.
2 Indi sia magasingit, bisan magapataas
sang iya tingug, bisan magpabati
sia sa iya sa mga dalan.
3 Ang kawayan nga basag indi niya
pagbalion, kag ang pabilo nga nagadabdab
sing pirot indi niya pagpalongon;
magapahayag sia sang katadlungan
sono sang kamatooran.
4 Indi sia magaluya, bisan pagalapyoon,
tubtub nga matukud niya sa duta ang
katarungan; kag ang mga kapuloan
magahululat sang iya kasogoan.
5 Amo ining ginasiling sang Dios
nga si Iehoba, nga nagtuga sang langit,
nga naghumlad sa ila; nga nagpalapad
sang duta patí ang nagatubo sa iya, nga
nagahatag sing gininhawa sa banwa
nga yara sa iya, kag sing huyup sa mga
nagalalakat sa iya.
6 Ako, si Iehoba, nga nagtawag sa
imo sa katarungan, kag ginuyatan ko
ikaw sa kamut, ginbantayan ko ikaw,
kag ginhimo ko ikaw nga katipan sang
banwa, kapawa sang mga katawohan,
7 Agud nga pamuklaton mo ang mga
mata nga bulag, agud nga pagpagowaon
mo sa bilangoan ang mga binilango,
kag sa baláy nga bilangoan ang mga
pumuluyô sa mga kadudulman.
8 Ako amo si Iehoba: amo ini ang
akon ngalan kag sa iban dili ko pagihatag
ang akon himaya, bisan ang akon
kadayawan sa mga larawan nga tinigban.
9 Ang mga butang nga mga nahauna,
yari karon, nag-alabut sila, kag
ako nagabalita sing mga bag-ong butang;
sa walâ pa sia magtúbô, ginapahibalo
ko sila sa inyo.
10 Pag-ambahan-kamo kay Iehoba
sing isa ka bag-ong kalantahon, pag-ambahana
ang iya pagdayaw sa ukbung
sang duta, kamo nga nagadululhog sa
dagat, kag ang tanan nga yara sa iya,
mga kapuloan, kag kamo nga mga
pumuluyô sa ila.
11 Magabalayaw *sang tingug* ang kahanayakan
kag ang iya mga kabanwaanan,
nga nagapuyô sa Kedar; magambahan
sa kalipay ang mga pumuluyô
sang Sela, nga kutub sa putokputokan
sang mga bukid magsiningit
sila.
12 Hatagan nila sing himaya si Iehoba,
kag ibantala nila ang iya kadayawan
sa mga kapuloan.
13 Si Iehoha magagowa subung sang
mandadaug, kag subung sang tawo
sa pag-awayan magapamata sia sing
kakugi, magasingit sia sa mataas nga
tingug, hoo, singit nga makahahadluk,
kag magadaug sia sang iya kaaway.
14 Naghipus ako sa tanan nga panagon,
magpahimonong ako, kag nagpugung
ako; *apang* magasingit ako, subung
sang nagaanak: magaginhawa gid ako
kag magaponghakroy ako sing tingub
gid.
15 Pagahapayon ko ang bukid kag
ang kabakoloran; pagapalayaon ko ang
tanan nila nga hilamon; ang mga kasubaan
pagahimoon ko nga mga kapuloan,
kag pagapamalahon ko ang mga punong.
16 Kag pagapalakton ko ang mga

bulag sa dalan nğa walâ nila mahibaloi,
pagapatapakon ko sila sa mğa banas
nğa walâ nila makilala; sa atubanğan
nila pagapabaylohan ko ang mğa kadu-
dulman sa kapawa, kag ang mğa duug
nğa kodolkodol sa kapatagan. Yari
karon ang mğa butang nğa pagahimoon
ko, kag nğa indi ko sila pagapabayaan.
17 Pagapaisolon sila, kag pagapaka-
huy-an ang mğa nagasalalig sa mğa la-
rawan nğa tinigban, ang mğa nagasi-
ling sa mğa larawan nğa tinunaw:
"Mğa dios kamo namon."
18 Mğa bunğol, pamati-kamo; mğa
bulag, tuluk-kamo kag pagtan-aw-kamo.
19 ¿Sin-o bala ang bulag, kondi
ang akon alagad kag bunğol subung
sang akon manugbalita, nğa ginapadalá
ko? ¿Sin-o bala ang bulag subung
sang napunô sang mğa pagkabutang?
¿Sin-o bala ang bulag subung sang
alagad ni Iehoba?
20 Nagatan-aw ka sang madamu
nğa mğa butang, apang indi ka maka-
talupanğud; nabuksan ang *imo* mğa
idulunğug, kag walâ *ka* magapamati.
21 Si Iehoba nahamuut, tunğud sang
iya katarunğan, sa paghimo sang iya
kasogoan nğa daku kag halangdon.
22 Apang ini nğa banwa kinawatan
kag hinublasan. Sila nğa tanan nasiod
sa mğa gikab kag pinanago sa mğa
bilangoan. Napanugyan sila sa panğa-
wat kag walâ sing sin-o nğa mag-
luwas. Ginahublasan sila, kag walâ
sing sin-o nğa magasiling: "Iuli-
ninyo."
23 ¿Sin-o bala sa inyo ang maga-
dunğug sini, nğa magatalupanğud kag
magapamati nahanunğud sa palaabu-
ton?
24 Sin-o bala ang nagtugyan kay
Iakob, agud nğa paghublasan, kag kay
Israel sa mğa magapanğawat sa iya?
¿Indi bala si Iehoba, nğa sa iya naka-
salâ kita sa mğa dalan nğa sa ila indi
kita magbuluut sa paglakat, bisan nagpa-
lamati kita sang iya kasogoan?
25 Nğani, iya ginula sa ibabaw sang
banwa ang kasingkal sang iya kaakig,
kag ang paglugus sang inaway, kag gin-
tutdan niya sia batok sa iya sa bug-os nğa
palibot, spang walâ niya mahibaloi;
ginsunug niya sia, spang walâ sia mag-
sapak.

Si Iehoba lamang ang nagbawi kay Israel.

43 KAG karon nagasiling si Iehoba,
nğa nagtuga sa imo, oh Iakob,
kag ang naghuman sa imo, oh Israel:
Indi ka mahadluk, kay ako nagtubus sa
imo; nagtawag ako sa imo sa nğalan,
akon ikaw.
2 Kon mag-agi ka sa mğa tubig, ako
magaúpud sa imo; kag sa mğa subâ,
indi ka nila masalapanan. Kon mag-agi
ka sa kalayo, indi ka masunog, bisan
ang dabdab magaupus sa imo.
3 Kay ako amo si Iehoba, nğa imo
Dios, ang Balaan sa Israel, nğa imo
Manunubus. Ginhatag ko ang Egipto
nğa sa imo gawad, ang Kus kag ang
Sena nğa tal-us sa imo.
4 Tunğud kay sa akon mğa mata
mahal ka, nğa talahoron ka kag nğa ako
nagahigugma sa imo, magahatag ako
sing mğa tawo sa tal-us sa imo, kag
mğa katawohan sa baylo sang imo
kabuhi.
5 Indi ka mahadluk, kay ako upud sa
imo; gikan sa Sidlanğan pagadal-on ko
diri ang imo kaliwatan, kag gikan sa
katundan pagatiponon ko ikaw.
6 Magasiling ako sa Aminhan:
"Hatagi", kag sa Bagatnan: "Indi ka
magdúlog. Dalha diri sa malayô ang
akon mğa anak nğa lalaki kag ang akon
mğa anak nğa babae gikan sa mğa
ukbung sang duta.
7 Ang tanan nğa mğa ginahinğadlan
sa akon nğalan kag nğa sa akon himaya,
gintuga ko nğa ginhuman ko, hoo, nğa
ginbuhat ko sila nğa sa akon himaya."
8 Pagowaa ang banwa nğa bulag nğa
may mğa mata, kag ang mğa bunğol,
nğa may mğa idulunğug.
9 Magtilipon ang tanan nğa mğa kata-
wohan sing tinğub, kag magtilinğub
ang tanan nğa mğa kabanwaanan.
¿Sin-o bala ang sa tunğâ nila nğa mag-
bantala sini? Magpabati sila sa aton
sang mğa nahaunang mğa butang, nğa
maghatag sila sang ila mğa pagpama-
tuud kag pagapakamatarunğon sila, kag
magapalamati sila kag magasiliLing:
"Matud ini."
10 Mğa saksi ko kamo, siling ni
Iehoba, kag ang akon alagad, nğa gin-
pili ko, agud nğa makakilala kamo kag
magtoloo kamo sa akon, kag nğa maha-
nğup ninyo nğa amo ako; nğa úna sa
akon walâ gid sing Dios nğa ginhuman,

bisan sa olehe nakon walâ gid sing
iban.
11 Amo ako, ako amo si Iehoba ; kag
luwas sa akon walâ sing Manluluwas.
12 Ako ang nagbantala, kag ang nag-
luwas, kag ang nagpahanğup, kag walâ
sing dumuluong nğa dios sa tunğâ
ninyo; kag kamo amo ang akon mğa
saksi, siling ni Iehoba, nğa ako amo
ang Dios.
13 Bisan kutub sadtong adlaw ako
amo, kag walay sin-o nğa makaluwas sa
akon kamut; ako ang magahimo, ¿sin-o
balâ ang magasablag sini?
14 Amo ining ginsiling ni Iehoba, nğa
inyo Mamamawi, ang Balaan sa Israel:
Banğud sa inyo ginapadalá ko sa
Babilonia, ginapadulhog ko ang tanan
subung nğa mğa malalagyo upud ang
mğa Kaldeinhon, sa mğa sakayan, nğa
didto nabatian ang ila singit.
15 Ako si Iehoba, nğa inyo Balaan,
ang Magbubuhat ni Israel, nğa inyo
Hari.
16 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
ang naghimo sing dalan sa dagat kag
sing banas sa mğa gamhanan nğa tubig;
17 Ang nagpagowa sing kanga kag
sing kabayo, sing kasoldadosan kag
sang gahum. Nagakalapukan sila sing
tinğub, indi na sila magatilindug; gin-
palong, sila, ginpalong subung sang
pabilo.
18 Dili magpalanumdum-kamo sang
mğa nahaunang mğa butang, bisan mag-
pamalandong-kamo sang mğa dumaan
nğa mğa butang.
19 Yari karon, magahimo ako sing
bag-ong butang, karon nagatúbô sia.
¿Walâ bala kamo makakilala sa iya?
Hoo, pagabutanğan ko liwan sing dalan
ang kahanayakan, kag sing mğa subâ
ang kamuhaymuhayan.
20 Ang mğa sapat sa latagon maga-
himaya sa akon, ang mğa sakal kag ang
mğa abestrus, kay nagbutang ako sing
mğa tubig sa kahanayakan, sing mğa subâ
sa kamuhaymuhayan, agud nğa mag-
inum ang akon banwa, ang akon pinili.
21 Ini nğa banwa, nğa ginhuman ko
nğa sa akon, pagaisugid niya ang akon
mğa kadayawan.
22 Kag indi sa akon nğa ikaw naga-
tawag, oh Iakob, sa bagay nğa ginbud-
lay ka tunğud sa akon, oh Israel.
23 Walâ mo sa akon pagdal-ha ang
mğa kordero sang imo mğa halad nğa
sinunog, bisan ginapadungan mo ako
sang imo mğa halad: walâ ko ikaw pag-
gamoha nğa may halad nğa kalan-on,
bisan ginbudlay *ko ikaw* nğa may
insienso.
24 Walâ ka magbakal nğa sa akon sa
bili sang pílak sing kawayan nğa maha-
mut, bisan ginbusug mo ako sang sapay
sang imo mğa halad; kondi gingamo mo
ako sang imo mğa salâ kag ginbudlay
mo ako sa imo mğa kalautan.
25 Ako, ako amo ang nagapanas
sang imo mğa pagkamalalison banğud
sa akon, kag indi na ako magapanum-
dum sang imo mğa salâ.
26 Papahanumduma ako, agud nğa
magkasaba kita sing tinğub: sugid-ka,
agud nğa pagpakamatarunğon ka.
27 Ang imo nahauna nğa amay nag-
pakasalâ, kag ang imo mğa manugpat-
pat naglalalis batok sa akon.
28 Kag ako nagpakahuya sang mğa
dunganon sang balaan nğa Puluy-an;
kag gintugyan ko si Iakob sa katagudi-
lian kag si Israel sa buyayaw.

Ang pagkaharianon sang Dios kag ang kadayawan sang mğa diosdios.

44 KAG karon, pamatii, Iakob, nğa
akon alagad, oh Israel, nğa akon
ginpili;
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba, nğa
naghimo sa imo, nğa naghuman sa imo
kutub sa tiyan, nğa sia nagtabang sa
imo: Dili ka mahadluk, Iakob, nğa
akon alagad, Iesurun nğa akon gin-
pili;
3 Kay ako magaula sing mğa tubig sa
ibabaw sang ginauhaw, kag sing mğa
ilig sa ibabaw sang duta nğa mama-
la; ang akon Espiritu igapasagahay ko
sa ibabaw sang imo kaliwatan, kag ang
akon pagpakamaayo sa ibabaw sang
mğa nagagikan sa imo;
4 Kag magatulúbô sila sa tunğâ sang
hilamon, subung sang mğa sauses sa lu-
yo sang mğa ilig sang tubig.
5 Ini magasiling: "Iya ako ni
Iehoba"; ang isa pagatawgon sang
nğalan ni Iakob, kag ang isa magasulat
sang iya kamut, nğa kay Iehoba, kag
magapadayawdayaw sia sa nğalan nğa
Israel.
6 Amo ining ginasiling ni Iehoba, nğa
hari sa Israel, kag ang iya Mamamawi,
si Iehoba sang Sebaot: Ako ang naha-

una, kag ako ang naolehe, kag luwas sa
akon walâ sing Dios.
7 ¿Sin-o bala ang nagbantala *sang*
palaabuton subung sa akon (magpama-
tuud sini sa akon kag magpahayag sini
sa akon) kutub nga gintukud ko ang isa
ka banwa sa gihapon? ibantala nila sa
ila ang nagaabut kag ang dapat mag-
kari.
8 Dili kamo magpakakulba, kag diil
kamo magkahadluk: ¿walâ ko bala pag-
ipabati ini sa imo kag pagibantala kutub
sadto gid? Kag kamo amo ang akon
mga saksi. ¿May Dios bala luwas sa
akon? Walâ sing liwan nga Batong
bantiling; walâ gid ako sing nakilala.
9 Ang mga manughimo sang mga
larawan nga tinigban mga kadayawan
sila nga tanan; kag ang labing malahalon
sa ila mga binuhatan nga walâ gid
sing kapuslanan, sila gid among mga
saksi sini, sila indi makakita bisan
makahangup, agud nga pakahuy-an sila.
10 ¿Sin-o bala ang nagahimo sing isa
ka dios, kon sin-o ang nagatunaw sing
isa ka larawan nga tinigban, nga walâ
gid sing kapuslanan?
11 Yari karon, ang tanan niya nga
mga kaupdanan pagapakahuy-an sila,
kag ang amo gid nga mga manughimo
mga tawo sila. Tanan sila nagatili-
pon, didto sila nga nagatilindug, nga
nagakakugmat kag ginapakahuy-an sila
sing tingub.
12 Ang panday sa salsalon *nagahimo*
sang wasay, ginahimo niya sia sa mga
baga, ginahuman niya sia sa mga pa-
kang nga salsalon, kag nagapangabudlay
sia sa iya sa kusug sang iya butkon;
bisan pa ginagutum sia, kag walâ sia
sing kusug: kon indi sia mag-inum sing
tubig, nagaluya sia.
13 Ang panday nagauntay sang
lubid, nagapat-in sia sa iya sang lapis,
ginahuman niya sia sa tigib, ginabadli-
tan niya sia sang kompas, ginahimo niya
sila sono sa dagway sang isa ka tawo,
katulad sang kaayoayo nga tawohanon
sa pagpuyô sa isa ka baláy.
14 Nagautúd sia sing mga sedro, kag
nagakuha sia sing roble kon alon, kag
ginapili niya nga sa iya sa tungâ sang
mga kahoy sa talon; nagatanum sia
sing pino, nga nagapatúbô ang ulan sa
iya.
15 Kag ang tawo may pagasunugon,
kag sa iya nagakuha sia nga sa pagpainit
sa iya; sa iya nagatutud sia sang kalayo
kag nagaluto sia sing tinapay; sa iya
nagahimo man sia sing isa ka dios, kag
nagayaub sia sa atubangan niya: sa iya
nagahimo sia sing isa ka larawan nga
tinigban kag ginasimba niya sia.
16 Ang isa ka bahin sa iya ginasunog
niya sa kalayo: sa bahin niya nagakaon
sia sing unud, nagasugba sia sing sinug-
ba, kag nagakabusug sia; nagapainit-
nit man sia kag nagasiling: "!Oh!
nakapainitinit ako, nakita ko ang baga."
17 Kag ang iya nabilin ginahimo niya
nga isa ka dios, nga larawan niya nga
tinigban; nagasimba sia sa iya kag naga-
yaub sia, kag nagaampo sia sa iya, kag
nagasiling: "Bawia ako, nga ikaw amo
ang akon dios."
18 Walâ sila sing pagkilala, walâ sila
sing ihibalo, kay napangulapan ang ila
mga mata sa bagay nga indi sila maka-
kita, kag ang ila tagiposoon sa bagay
nga indi manginmaalam sila.
19 Walâ sia magasulúd sa iya tagi-
posoon, walâ sing pagkilala, bisan ihibalo
sa pagsiling: "Ang bahin sini ginsunog
ko sa kalayo, kag sa ibabaw man sang
iya mga baga nagluto ako sing tinapay,
nagsugba ako sing unud, kag ginkaon
ko sia; kag ang nabilin ¿pagahimoon
ko bala nga isa ka kalangil-aran? ¿Naga-
simba ako bala sang isa ka inutúd nga
kahoy?"
20 Nagahalab sia sa abó, ang iya
tagiposoon nga nalimbongan nagapata-
lang sa iya; nga indi sia makabawi sang
iya kalág, kag indi sia magsiling: "¿Walâ
bala sing isa ka butig nga yara sa akon
kamut nga too?"

Panaad sa pagluwas.—Pagpadala sa S'ro.

21 Panumduma ining mga butang,
oh Iakob, Israel, kay ikaw among akon
alagad; ako naghuman sa imo;
ikaw amo ang akon alagad, Israel, indi
ka pagkalimtan ko.
22 Ginpanas ko, ang imo mga pag-
kamalalison subung sang gal-um nga
madamol, kag subung sang panganud
ang imo mga salâ; balik-ka sa akon,
kay gintubus ko ikaw.
23 Mga langit, maghilinugyaw-kamo,
kay si Iehoba naghimo *sini*. Siningit-
kamo, mga duug nga mga manubo sang
duta; siningit-kamo sa kalipay, mga
bukid; kamo man, talon kag ang tanan

nğa kahoy nğa yara sa iya, kay si Ieho-
ba nagtubus kay Iakob, kag sa Israel
nagahimaya sia.
24 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
nğa imo Mamamawi kag ang naghu-
man sa imo kutub sa tiyan: "Amo ako
si Iehoba, nğa naghimo sang tanan, nğa
ako lamang ang naghumlad sang mğa
langit, nğa nagpalapad ako sang duta,
sa akon gid kaugalinğon;
25 Nğa ginaguba ko ang mğa tanda
sang mğa madaya, kag ginapabuang ko
ang mğa manuglihi; nğa nagapaisol
ako sang mğa maalam, kag ginabaylo-
han ko ang ila kinaadman sa kabuang;
26 Nğa nagapalig-on sang polong
sang iya alagad, kag nagatuman sang
laygay sang iya mğa manugbalita, nğa
nagasiling sa Ierusalem: Pagapuy-an
sia; kag sa mğa kabanwaanan sa Iuda:
Pagapatindugon sila liwan, kag paga-
banğonon ko liwan ang ila mğa nagub-
an;
27 Nğa nagasiling sa kadadalman:
Pagmala-ka, kag ang imo mğa subâ
pagapamalahon ko;
28 Nğa nagasiling nahanunğud kay
Siro: "Manugbantay ko sia sang kaha-
yupan, kag pagatumanon niya ang tanan
nğa akon luyag, nğa nagasiling sa
Ierusalem: Pagapatindugon sia liwan;
kag sa Simbahan: Pagatukuron ka."

45 AMO ining ginasiling ni Iehoba
sa iya hinaplas, kay Siro, nğa
ginkuha ko sia sa iya kamat nğa too, sa
pagsakup sing mğa katawohan sa atu-
banğan niya kag sa paghubad sang mğa
hawak sang mğa hari, sa pagbukas
sang mğa takup kag sang mğa gawang
sa atubanğan niya nğa indi na maga-
talakup.
2 Ako gid ang magalakat sa atuba-
nğan mo, kag pagatapanon ko ang mğa
kodolkodol; pagaboonğon ko ang mğa
takup nğa tumbaga, kag ang mğa pintal
nğa salsalon pagautdon ko.
3 Kag pagaihatag ko sa imo ang mğa
bahandi sa mğa duug nğa madulum,
kag ang mğa mangad nğa natago sa
mğa duug nğa natago, agud nğa mahi-
balo ka nğa amo ako si Iehoba, ang
Dios sa Israel, nğa nagtawag sa imo
nğalan.
4 Banğud sang akon alagad, nğa si
Iakob, kag kay Israel, nğa akon pinili,
gintawag ko ikaw sa imo nğalan, kag
ginbutanğan ko ikaw sing nğalan nğa
dunganon sang walâ mo ako makilala.
5 Ako amo si Iehoba, kag walâ na gid
sing iban; luwas sa akon walâ sing
Dios. Ako nagwagkus sa imo, sa walâ
pa ikaw makakilala sa akon;
6 Agud nğa makahibalo sila kutub sa
Bulutlakan sang adlaw, kag kutub sa
Katundan nğa luwas sa akon walâ sing
Dios: ako amo si Iekoba, kag walâ sing
iban.
7 Ako ang nagahuman sang kapawa,
kag nagatuga sang mğa kadudulman;
nğa nagapaninğuha sing paghidaet, kag
nagatuga sang kalautan. Ako amo si
Iehoba nğa nagahimo sang tanan nğa
mğa butang.
8 Pagtubud-kamo, mğa langit, sa
ibabaw, kag ang mğa gal-um magula
sing katarunğan; magbukas ang duta,
kag magpamunğa ang kaluwasan, kag
magpatúbô sia sang katarunğan sing
tinğub. Ako amo si Iehoba, nğa nag-
tugâ sini.
9 ¡Kailo sang nagapakigkasaba sa iya
Magbubuhat, bika sa tunğâ sang mğa
bika sang duta! ¿Magasiling bala ang
lunang sa naghuman sa iya: "¿Anong
ginahimo mo?" Kag ang imo binuhatan
¿magasiling sia bala: "Walâ sia sing
mğa kamut?"
10 ¡Kailo sang nagasiling sa iya
amay: "¿Ano bala nğa nagpanğanak
ka?" kag sa babae: "¿Ano bala nğa
nagpamatâ ka?"
11 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
ang balaan sa Israel kag ang naghuman
sa iya: Pamankota-ninyo ako sang mğa
butang nğa nagaalabut. Igtugyan-ninyo
sa akon ang pag-alila sang akon mğa
anak kag sang binuhatan sang akon
mğa kamut.
12 Ginhimo ko ang duta, kag gintuga
ko sa ibabaw niya ang tawo; amo ako,
amo ang akon mğa kamut ang nagpa-
humlad sang kalanğitan, kag nagsogo
ako sa bug-os niyang kasoldadosan.
13 Ako nagpukaw sa iya sa kataru-
nğan, kag pagatapanon ko ang tanan nila
nğa mğa dalanon; sia amo ang magapa-
tindug sang akon banwa, kag magabuhi
sang akon mğa bihag, sa walâ sing bili,
kag walâ sing hatag, siling ni Iehoba
sang Sebaot.
14 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Ang panğabudlayan sa Egipto, ang iba-
laligya sa Kus, kag ang mğa Sabeinhon,

mĝa tawo nĝa mataas sing panindug, magaliligad sa imo, kag manĝinimo sila; magasulunúd sila sa imo, magaalagi sila nĝa tinalikalaan kag magalayaub sila sa atubanĝan mo, magaampo sila sa imo, nĝa nagasiling: Walâ sing Dios kondi sa imo kag nĝa walay liwan, walay liwan nĝa Dios.
15 Sa pagkamatuud, ikaw among Dios nĝa nagatago sa imo, Dios sa Israel, Manluluwas.
16 Mĝa pinakahuy-an sila, hoo, mĝa pinasalimoang sila nĝa tanan; nagalalakat sila sing tinĝub sa salimoang, ang mĝa manughimo sang mĝa diosdios.
17 Naluwas ang Israel kay Iehoba sa kaluwasan nĝa walay katubtuban; indi kamo magakalahuya, bisan magasalimoang kamo sa mĝa katuigan kag sa mĝa katuigan.
18 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba, nĝa nagtuga sang mĝa kalanĝitan, sia amo ang Dios nĝa naghuman sang duta, kag naghimo sa iya, sia nĝa nagtukud sa iya nĝa walâ niya sia pagtugaha sa walay pulus, nĝa ginhuman niya sia, agud nĝa pagpuy-an. Ako amo si Iehoba, kag walay iban.
19 Walâ ako maghambal sa tago, sa duug nĝa madulum sa duta; walâ ako magasiling sa kaliwatan ni Iakob: Panĝitaa-ninyo ako sa walay pulus. Ako amo si Iehoba, nĝa nagahambal sing katarunĝan, nĝa nagabantala sing katadlunĝan.
20 Pagtilinĝub-kamo, kag kari-kamo, palapit-kamo sing tinĝub, mĝa nagpalalagyo sa mĝa katwohan. Walâ sing pagkilala yadtong mĝa nagapas-an sing kahoy sang ila larawan nĝa tinigban, kag ang mĝa nag-alampo sa dios, nĝa indi makaluwas.
21 Ibantala-ninyo, kag paabuta-ninyo, kag magpakisayud sila gid sing tinĝub. ¿Sin-o bala ang nagpabati sini kutub sa ginsuguran, kag nabantala na niya ini kutub sadto anay? ¿Indi bala ako, si Iehoba? Kag walâ sing Dios luwas sa akon, walâ sing Dios nĝa matarung kag Manluluwas luwas sa akon.
22 Balikid-kamo sa akon, kag manĝinnaluwas-kamo, kamo nĝa tanan nĝa mĝa ukbung sang duta; kay ako among Dios, kag walâ sing iban.
23 Tunĝud sa akon nagsumpa ako, sa akon bâbâ naggowa ang katarunĝan, ang isa ka polong nĝa indi maliwan, nĝa sa akon atubanĝan magapilo ang tanan nĝa tuhud, nĝa ang tanan nĝa dila magakatipan sa akon sa panumpa.
24 Kag magasiling sia nahanunĝud sa akon: Lamang kay Iehoba yara ang katarunĝan kag ang kagamhanan; sa iya magaalabut sila; ang tanan nĝa batok sa iya nagakainit, magakalahuya sila.
25 Kay Iehoba pagapakatarunĝon kag magahimaya ang bug-os nĝa kaliwatan ni Israel.

Pagkaholog sang mga diosdios sa Babilonia.

46 NAGDUKO si Bel, nagayaub si Nebo; ang ila mĝa larawan yara sa mĝa sapat kag sa mĝa hayup; ang mĝa ginpas-an ninyo napanlulan ninyo subung sang lulan sa ibabaw sang *sapat* nĝa ginabudlay.
2 Nagalayaub sila, nagaduluko sila sing tinĝub gid: walâ sila makaluwas sa lulan, *kag* sila gid nagpalakadto sa kabihagan.
3 Pamatii-ninyo ako, baláy ni Iakob, kag kamo nĝa tanan nĝa nabilin sa baláy ni Israel, kamo nĝa mĝa gindalá ko kutub sa tiyan, nĝa mĝa gindalá kutub sa sabak nĝa inilóy:
4 Tubtub sa inyo katigulanĝon manĝinamo ako, kag tubtub sa mĝa uban pagapas-anon ko kamo. Ako naghimo sa inyo kag ako magadalá sa inyo, ako magapas-an sa inyo kag magaluwas sa inyo.
5 ¿Sa kay sin-o bala ako ninyo ipaanĝay, kag ipatupung, kag ipakatulad, agud nĝa manĝinanĝay kami?
6 Ang mĝa nagaula sing bulawan gikan sa púyo, kag nĝa nagatimbang sing pílak sa timbanĝan, nagasohol sila sing isa ka manugtunaw sa paghimo sing isa kadiosdios sa iya, agud nĝa magsimba sila sa iya, hoo, nĝa nagayaub sila.
7 Ginahakwat nila sia, ginapas-an nila sia, kag ginapahamtang nila sia sa iya duug; kag didto sia nĝa nagatindug, kag indi nagagiho sia sa iya duug: ginasingitan sia, kag walâ man sia magasabat; indi sia nagaluwas sa iya sa kalisdanan niya.
8 Panumduma-ninyo ini, kag magpakalalaki-kamo; mĝa malinapason, sulúd-kamo sa inyo mĝa tagiposoon.
9 Panumduma-ninyo ang mĝa nahauna nĝa mĝa butang kutub sang sadto gid anay; kay ako amo ang Dios, kag

walâ sing iban ; ako amo ang Dios kag
walâ gid sing iban nḡa subung sa akon
10 Ginapahibalo ko kutub sa gin-
suguran ang manḡinkatapusan kag ku-
tub sadto ang walâ pa mahimo. Naga-
siling ako : " Ang akon tinotuyo maga-
padayon, kag pagahimoon ko ang tanan
nḡa akon maayo nḡa luyag."
11 Ako nagatawag kutub sa Sidlanḡan
sang pispis nḡa mananangit, kag sa duta
nḡa malayô sang lalaki sang akon tinotu-
yo. Subung nḡa akon ginhambal, amo
man pagapakarion ko ini ; ginboko ko
ini, kag pagahimoon ko man ini.
12 Pamatii-ninyo ako, mḡa matig-a
sing tagiposoon, nḡa mḡa malayô kamo
sa katarunḡan.
13 Papalapiton ko ang akon kataru-
nḡan ; indi sia malayô, kag indi magadú-
log ang akon kaluwasan ; kag pagaibu-
tang ko sa Sion ang kaluwasan, kag ang
akon himaya sa Israel.

Tagna' sang pagkaguba sang Babilonia.

47 PANAUG kag lingkod-ka sa yab-
ok, ulay, nḡa anak nḡa babae
sang Babilonia. Lingkod-ka sa duta,
walâ na sing lingkoran nḡa harianon,
anak nḡa babae sang mḡa Kaldeinhon ;
kay indi ka na gid nila pagtawgon nḡa
" lanubo kag matapok."
2 Kuhaa ang galinḡan, kag galing ka
sing harina. Buksi ang imo takurung,
bitina ang imo panapton, ubahi ang imo
paa, tabok-ka sa mḡa subâ.
3 Magdayag ang imo pagkahubo bi-
san pa ang imo kahuluy-an makita ;
magatimalus ako kag indi ako maga-
pasaylo bisan kay sin-o.
4 Ang aton Mamamawi, ang iya nḡa-
lan amo si Iehoba sang Sebaot, ang Ba-
laan sa Israel.
5 Lingkod-ka nḡa hipus, sulúd-ka sa
kadudulman, anak nḡa babae sang mḡa
Kaldeinhon. Kag indi ka na gid pag-
tawgon nḡa "ginoo nḡa babae sang
mḡa ginharian."
6 Naakig ako batok sa akon banwa,
ginpasipad-an ko ang akon panublion,
kag gintugyan ko sila sa imo kamut.
Walâ mo sila paghimoi sing kalooy ; sa
ibabaw sang tigulang ginpabug-at mo
gid ang imo singkaw,
7 Kag nagsiling ka : Sa gihapon ma-
nḡinginoo ako nḡa babae. Tubtub nḡa
walâ ka magbutang sini sa tagiposoon,
indi ka makadumdum nḡa ini may kata-
pusan.
8 Busa karon pamatii ini, mailigbon,
ang nagapuyô sing masinalig-on, nḡa na-
gasiling sa imo tagiposoon : " Ako, kag
luwas sa akon walay iban ; indi ako
mabálo, bisan makilala ko ang pagdu-
mili sing mḡa anak."
9 Ining duha ka mḡa butang maga-
abut sa imo sa isa ka tion sa isa lamang
ka adlaw ; ang pagdumili sing mḡa
anak kag ang pagkabálo. Sa bug-os nila
nḡa kabug-osan magaabut sila sa ibabaw
nimo, bisan pa ang kadamuan sang imo
mḡa pagpamakot, bisan pa sang daku
nḡa kagamhanan sang imo mḡa pag-
pangwili.
10 Nagsalig ka sa imo kalainan ;
nagsiling ka : " Walâ gid sing makakita
sa akon." Ang imo kaalam kag ang
imo kinaadman nagdaya sa imo, kag
nagsiling ka sa imo tagiposoon : " Ako
kag walay iban."
11 Apang magaabut sa ibabaw nimo
ang isa ka kalainan, nḡa indi ka
sarang makabatok, nḡa may panumpa,
kag magakaholog sa ibabaw nimo ang
kalalat-an nḡa indi ka sarang makalug-
pay, kag magaabut sa ibabaw nimo ang
kalaglagan nḡa hinali, nḡa walâ mo ma-
kita anay.
12 Busa, padayon-ka sa imo mḡa
pagpanwili kag sa kadamuon sang imo
mḡa lilihion, nḡa sa ila ginbudlay ka
kutub sa imo pagkapamatan-on. Ayhan
sarang ka makapapulus sa iya, ayhan
magapakugmat ka *sa akon.*
13 Ginbudlay ka sa kadamuon sang
imo mḡa laygay. Busa magtindug sila
kag magluwas sila sa imo, ang mḡa na-
gapahat sang mḡa kalanḡitan, kag na-
gasisiling sang mḡa kabitoonan, nḡa
nagapakilala sa imo sono sang palation,
sa mḡa butang nḡa magaalabut sa iba-
baw nimo.
14 Yari karon, subung sila sang da-
gami, ang kalayo magasunog sa ila, indi
nila maluwas ang ila kabuhi sa gahum
sang mḡa dabdab : walâ sing mabilin
nḡa baga nḡa palainitan, bisan kabaga-
han nḡa sa paglingkod sa luyo niya.
15 Manḡinsubung sini sila nḡa sa imo,
yadto nḡa sa ila nagpanḡabudlay ka, nḡa
sa ila nagbaligya ka kutub sa imo pag-
kapamatan-on ; nagatalalang sila ang
tagsatagsa sa iya dalanon ; walâ sing
sin-o nḡa magaluwas sa imo.

Mĝa pagsabdong, mĝa laygay kag mĝa panaad
nĝa sa Israel.

48 PAMATII-NĪNYO ini, baláy ni
Iakob, nĝa ginahinĝadlan kamo
sa nĝalan ni Israel, kag nĝa naghalalín
sa mĝa tubig ni Iuda; ang mĝa naga-
sulumpa sa nĝalan ni Iehoba, kag naga-
salambit sang Dios sa Israel,sa walâ
sing kamatooran kag walâ sing kata-
runĝan;
2 Kay sila paghinĝadlan sa balaan
nĝa banwa, kag sa Dios ni Israel naga-
sandig sila, nĝa ang iya nĝalan amo si
Iehoba sang Sebaot.
3 Ginpahibalo ko kutub sadto anay
ang nahauna nĝa mĝa butang; sa akon-
bâbâ naggowa sila kag ginpakilala ko
sila; ginhimo ko sa hinali, kag nag-
alabut sila.
4 Kay nakilala ko nĝa matig-a ka,
kag nĝa ang imo tingkoy among ugat
nĝa salsalon kag ang imo agtang, tum-
baga
5 Dugay na nĝa mĝa adlaw nĝa ginpa-
hibalo ko sa imo ini; sa walâ pa mag-
abut, ginpahanĝup ko ini sa imo, basi nĝa
magsiling ka: "Ang akon diosdios nag-
himo sini nĝa mĝa butang; ang akon
larawan nĝa tinigban kag ang akon
larawan nĝa tinunaw nagsogo sa ila."
6 Nabatian mo ini; tan-awa ining ta-
nan. Kag kamo ¿walâ bala ninyo pag-
ipahibalo ini? Ginapabati ko ikaw ku-
tub karon sing mĝa bag-o nĝa mĝa
butang, kag ang mĝa tinago nĝa butung,
kag walâ mo mahibaloi sila.
7 Karon ginapanuga sila, kag indi
kutub sa sadto anay; kag sa úna sini
nĝa adlaw walâ mo mabatii sila, basi
nĝa magsiling ka: "Yari karon, nĝa
ako nakahibalo sini anay.
8 Walâ, walâ mo mabatii ang bisan
ano, bisan makahibalo ka sing bisan ano
sini; bisan pa kutub sadto anay walâ
mabuksi ang imo dalungan sa sini;
kay nahibaloan ko, nĝa ikaw gihapon
mabudhion kag nĝa ginhinĝadlan ikaw
nĝa "malalison" kutub sa tiyan.
9 Tunĝud sa akon nĝalan pagapaduga-
yon ko ang akon kasingkal, kag tunĝud
sa akon kadayawan pagapungan ko sa
akon nayon sa imo, sa indi paglaglag sa
imo.
10 Yari karon, ginulay ko ikaw, apang
indi subung sang pílak; ginpili ko ikaw
sa dapug sang kalisdanan.
11 Banĝud sa akon, banĝud sa akon,
pagahimoan ko ini, kay ¿paano bala nĝa
pagpasipalahan ang *akon nĝalan*? Kag
ang akon himaya indi ko pagihatag sa
iban.
12 Pamatii ako, Iakob, kag *ikaw*,
Israel, tinawag nakon: Ako amo, ako
amo ang nahauna, ako man ang naolehe.
13 Ang akon man kamut ang nagtu-
kud sang duta, kag ang akon too ang
naghumlad sang mĝa kalanĝitan; sang
pagtawag ko sa ila, nagatilindug sila sing
tinĝub gid.
14 Tilipon-kamo, kamo nĝa tanan, kag
pamati-kamo. ¿Sin-o bala sa ila ang
nagpahibalo sining mĝa butang? Ang
ginahigugma ni Iehoba, sia magahikot
sang iya naluyagan sa ibabaw sang Ba-
bilonia, kag ang iya butkon manĝin-
batok sa mĝa Kaldeinhon.
15 Ako, ako, ang naghambal kag
gintawag ko gid sia, nĝa gindalá ko sia
diri; kag pagapabuganaon niya ang iya
dalan.
16 Pagtilipon-kamo sa akon, pamatii-
ninyo ini: Kutub sang ginsuguran walâ
ako maghambal sa tago; kutub nĝa ang
butang nahimo, didto ako: kag karon
ang Ginoo nĝa si Iehoba nagpadalá sa
akon, subung man ang iya Espiritu.
17 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
nĝa Manluluwas mo, ang Balaan sa
Israel: Ako amo si Iehoba, nĝa imo
Dios, nĝa nagatudlo sa imo nĝa sa imo
kapuslanan, nga nagatuytuy sa imo sa
dalan nĝa didto dapat ka maglakat.
18 Kon magtalupanĝud ka lamang
kunta sa akon mĝa sogo, niyan ang imo
paghidaet manĝinsubung sang isa ka
subâ, kag ang imo katarunĝan manĝin-
subung sang mĝa hanul sang dagat;
19 Manĝinsubung sang balas ang imo
kaliwatan, kag ang mĝa nagagowa sa
imo mĝa kasudlan, subung sang mĝa
batobató *sang dagat.* Ang iya nĝalan indi
nĝa mas-a pagutdon, bisan paglaglagon
sa akon atubanĝan.
20 Gulowa-kamo sa Babilonia, palag-
yo-kamo sing malayô sa mĝa Kalde-
inhon. Sa tinĝug sa kasadya, ipahiba-
lo-ninyo ini, ipabati-ninyo ini, ibantala
ninyo ini tubtub sa ukbung sang duta.
Sililing-kamo: "Gintubus ni Iehoba si
Iakob, nĝa iya alagad."
21 Walâ sila pagpanĝuhawa sang
pagpalakat niya sa ila sa mĝa kahana-
yakan nĝa dimabunĝahon; ginpailig

niya sa ila ang mḡa tubig sa bató, ginpihak niya ang pil-as, kag nagililig ang mḡa tubig.
22 Walay paghidaet nḡa sa mḡa malain, siling ni Ienoba.

Ang alagad ni Iehoba kapawa sang mḡa katawohan.

49 PAMATI-KAMO, kapuloan, kag talupangda-ninyo, mḡa katawohan nḡa malayô : Gintawag ako ni Iehoba kutub sa tiyan, kutub sa mḡa kasudlan sang akon ilóy ginsambit niya ang akon nḡalan.
2 Kag ginhimo niya ang akon bâbâ subung sang hinḡaniban nḡa mataliwis; gintabunan niya ako sang landong sang iya kamut, kag ginhimo niya ako nḡa baslay nḡa mahining, gintago niya ako sa iya baslayan.
3 Kag nagsiling sia sa akon : "Alagad ko ikaw, oh Israel, ikaw nḡa sa imo magahimaya ako."
4 Apang ako nagsiling : "Sa walay pulus nagapanḡabudlay ako, sa walâ sing ano man kag sa kadayawan ginapahagas ko ang akon kusug ; sa pagkamatuud, ang akon katarunḡan yara upud ni Iehoba, kag ang akon balus upud sa akon Dios."
5 Kag karon nagahambal si Iehoba, nḡa naghuman sa akon kutub sa tiyan, nḡa manḡinalagad ako niya, agud nḡa magpaliso ako kay Iakob sa iya, kag agud nḡa si Israel magtinḡub sa iya. Kag ginapasidunḡan ako sa mḡa mata ni Iehoba, kag ang akon Dios amo ang akon kusug.
6 Kag nagasiling sia : Tama gid ka diyotay ini nḡa ikaw manḡinakon alagad sa pagpatindug liwan sang mḡa kabikahan ni Iakob, kag agud nḡa mapahauli mo ang mḡa sa Israel nḡa ginbantayan ; *nḡani* ginhatag ko ikaw nḡa kapawa sang mḡa katawohan, agud nḡa manḡinakon ikaw kaluwasan tubtub sa ukbung sang duta.
7 Amo ining ginasiling ni Iehoba, nḡa Manluluwas ni Israel, nḡa Balaan niya, ang tinamay sang *tanan* nḡa kalág, ang ginakanḡil-aran sang katawohan, ang alagad sang mḡa manuggahum : Ang mḡa hari makakita sa iya kag magatilindug sila ; ang mḡa dunganon magalayaub banḡud kay Iehoba nḡa matutum, banḡud sang Balaan sa Israel, nḡa sia nagpili sa imo.
8 Amo ining ginasiling ni Iehoba : Sa dag-on nḡa pinaayonan ginsabat ko ikaw, kag sa adlaw sang kaluwasan, gintabanḡan ko ikaw ; kag pagabantayan ko ikaw, kag pagaihatag ko ikaw nḡa katipan sang banwa, agud nḡa patindugon mo liwan ang duta, sa paghatag subung nḡa kaugalinḡon sang mḡa hinapay nḡa mḡa panublion ;
9 Agud nḡa magsiling ka sa mḡa binilango : "Gulowa-kamo," kag sa mḡa yara sa kadudulman : "Palahayag-kamo." Sa mḡa dalanon magahalab sila, kag sa tanan nḡa mḡa kabakoloran nḡa nahublasan manḡinila halalban.
10 Indi na sila paggutumon, indi na sila paguhawan ; ang init kag ang adlaw indi na magapilas sa ila ; kay ang may kalooy sa ila magadul-ong sa ila, kag pagatuytuyan sila niya sa mḡa tuburan nḡa nagatubud ang mḡa tubig.
11 Kag pagabaylohon ko ang tanan ko nḡa mḡa kabukiran sa mḡa dalan, kag ang akon mḡa banas pagapatindugon.
12 Yari karon, ini sila magaalabut gikan sa malayô ; kag yari karon, yadto sila gikan sa Aminhan kag sa Katundan, kag ang iban sa duta sang mḡa taga-Sinim.*
13 Mḡa lanḡit, magsilingit-kamo sa kalipay ; kag kasadya-ka, duta. Mḡa kabukiran magtuaw-kamo sa tinḡug nḡa masinadyahon ; kay ginlipay ni Iehoba ang iya banwa, kag nalooy sia sa iya mḡa nalisdan.
14 Kag ang Sion nagasiling : "Ginbayaan ako ni Iehoba, kag ang Ginoo nalipat sa akon."
15 ¿Nagakalipat bala ang babae sang iya masoso, nḡa nagauntat sa pagkalooy sang anak sang iya kasudlan? Bisan pa makalipat sila, ako indi makalipat sa imo.
16 Yari karon, nḡa sa mḡa palad gintigib ko ikaw ; sa atubanḡan nakon yara sa gihapon ang imo mḡa kuta.
17 Ang imo mḡa anak nagadalali ; ang imo mḡa manuglaglag kag ang imo mḡa manugpanghapay magagulowa sa imo.
18 Hayawa ang imo mḡa mata kag tuluka sa palibot. Sila nḡa tanan nagatilipon, nagakalari sila sa imo. Magkabuhi ako, siling ni Iehoba, nḡa ikaw

* *Taga-Sinim*, mḡa Insik.

magasuklub sa ila nga tanan, subung
sang isa ka puni, kag iwagkus mo sila,
subung sang kalasalon nga babae.
19 Kag *sa* imo mga kahanayakan, nga
imo mga kamuhaymuhayan, nga imo
duta nga punô sang nagub-an, hoo, ma-
gamakitid ka karon bangud sang mga
pumuluyô, kag ang imo mga manuglag-
lag, magapalagyô sila.
20 Ang mga anak nga imo gindumili-
an, magasililing man sa imo mga idu-
lungug: "Makitid sa akon ini nga duug;
hatagi ako sing duug, agud nga ako
magpuyô diri."
21 Kag magasiling ka sa imo tagipo-
soon: "¿Sin-o bala ang nagpanganak sa
akon sini sa ila, sa akon nga walâ sing
anak, nga baw-as, nga sinobol kag bina-
yaan nga isa lamang? Kag ¿sin-o bala
ang nagsagud sa ila sini? Yari karon,
ako binayaan nga isa lamang; ini sila
¿diin bala sadto sila?"
22 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Yari karon, pagabaya-
won ko ang akon kamut sa mga kata-
wohan; sa mga kabanwaan pagapatin-
dugon ko ang akon bandera; kag paga-
dal-on nila diri sa ila mga butkon ang
imo mga anak nga lalaki, kag ang imo
mga anak nga babae pagapas-anon sila.
23 Kag ang mga hari manginimo mga
manuglibang, kag ang ila mga haring
babae mga imo sisiwa; sila nagahapa
sa atubangan mo sa duta kag pagadila-
pan nila ang yab-ok sang imo mga tiil;
kag pagakilalahon mo nga ako amo
si Iehoba, nga indi magakalahuya ang
mga nagahululat sa akon.
24 ¿Pagakuhaon bala ang inagaw sa
maisug? Kag ¿magapalagyo bala ang
mga bihag sang matarung?
25 Hoo, amo ining ginasiling ni Ie-
hoba: Bisan pa ang mga bihag sang
maisug pagakuhaon sa iya, kag ang
inagaw sang tawo nga makahaladluk
magapalagyo; kag ako magakasaba
batok sa mga nagapangasaba batok sa
imo, kag ako, pagaluwason ko ang imo
mga anak.
26 Kag ang mga manugpigos sa imo,
pagapakaonon ko sila sang ila gid nga
unud; kag magakahubug sila sa ila dugo
subung sang sa duga *sang ubas*; kag ang
tanan nga unud makakilala, nga ako
amo si Iehoba, ang imo Manluluwas,
kag ang imo Manunubus, ang Gamhanan
ni Iakob.

Ang alagad ni Iehoba ginpasipalahan kag gintabangan.

50 AMO ining ginasiling ni Iehoba:
¿Diin bala ang sulat sa pagbulagay
sang inyo ilóy, nga tungud sa iya ako
nagpahalín sa iya? ¿kon sin-o bala sa
akon mga nautangan, nga sa iya gin-
baligya ko kamo? Yari karon, tungud
sang inyo kalainan, nagbaligya kamo sa
inyo, kag tungud sang inyo gid nga mga
pagkamalalison ginpahalín ang inyo
ilóy.
2 Kay, sang nagakari ako, ¿walâ bala
sing sin-o? *Kay*, sang nagapanawag
ako, ¿walâ bala sing sabat? Ang akon
kamut ¿matuud nga tama bala kalip-ot
sa pagpanubus kag wala na sa akon
sing gahum sa pagbawi? Yari karon,
nga sa akon pagpahug ginapamalá ko
ang dagat; ginabaylo ko ang mga
subâ sa kahanayakan; ang ila mga isda
nagbalaho sa walâ sing tubig kag maga-
kalamatay sila sa kauhaw.
3 Ginapanaputan ko sa kadudulman
ang mga kalangitan, kag ginatabunan
ko sila subung nga tabon sang panapton
nga masinakiton.
4 Ang Ginoo nga si Iehoba naghatag
sa akon sing dila sang mga tinon-an,
agud nga makasayud ako sa pagsakdag
sa polong sa nalapyo; nagamata sia sa
agaaga, nagapukaw sia sa akon idulu-
ngug, agud nga makabati ako subung
sang mga tinon-an.
5 Ang Ginoo nga si Iehoba nagbukas
sa akon sang idulungug, kag ako walâ
magmalalison, indi nagaisol ako.
6 Ginahatag ko ang akon likod sa
mga nagapilas sa akon, kag ang akon
mga pisngi sa mga nagagunot sa akon
sang bungot; walâ ko pagtagoa ang
akon nawung sa mga pasipala kag sa mga
dupla.
7 Apang ang Ginoo nga si Iehoha
nagtabang sa akon; tungud sini walâ
ako magdaug sa kahuya, tungud sini
ginhimo ka ang akon nawung subung
sang isa ka santikan, kag nakahibalo
ako, nga indi ako pagpakahuyan.
8 Malapit sa akon ang nagapamata-
rung sa akon. ¿Sin-o bala ang maga-
suay sa akon? Mag-atubang-kita sing
tingub. ¿Sin-o bala ang akon kasum-
pung? Magpalapit sia sa akon.
9 Yari karon, ang Ginoo nga si Iehoba
magatabang sa akon; ¿sin-o bala ang

magatagudili sa akon? Yari karon,
magadalaan sila nḡa tanan subung sang
panapton; pagaut-uton sila sang sipit.
10 ¿Sin-o bala ang yara sa tunḡâ
ninyo nḡa nahadluk kay Iehoba, kag
nagapamati sang tinḡug sang iya alagad?
Ang nagalakat sa kadudulman, kag na-
wad-an sing kapawa, magsalig sia sa
nḡalan ni Iehoba kag magsandig sia sa
iya Dios.
11 Yari karon, kamo nḡa tanan nḡa
nagatutud sang kalayo, kag nalibutan
kamo sing mḡa alipalok, lakat-kamo sa
suga sang inyo kalayo kag sa mḡa
alipalok nḡa inyo gintutdan. Sa akon
kamut magaabut sa inyo ini: sa kasakit
magahalamyang kamo.

Ang pagpatindug liwan kag ang pagkaluwas kay Israel.

51 PAMATII-NINYO ako, kamo nḡa
mḡa nagasulunud sang kataru-
nḡan, nḡa nagapalanḡita kay Iehoba.
Tuluk-kamo sa bató sa diin ginpanḡu-
túd kamo kag sa guab sang boho sa
diin kamo ginpanḡuha.
2 Tuluk-kamo kay Abraham, nḡa
inyo amay, kag kay Sara, nḡa nag-anak
sa inyo: kay sang isa lamang sia, gin-
tawag ko sia, kag ginpakamaayo ko sia
kag ginpadamu ko sia.
3 Kay ginalipay ni Iehoba si Sion:
ginalipay niya ang tanan niya nḡa
mḡa kahapayan, kag ginahimo niya ang
iya kahanayakan nḡa subung sang Eden,
kag ang iya kaminḡawan subung sang
katamnan ni Iehoba. Makita sa iya
ang kalipay kag kasadya, ang ambaha-
non sang pagdayaw kag ang tinḡug sa
pagkinanta.
4 Magmatalupangdon-kamo sa akon,
banwa nakon, kag dunga-ninyo ako,
katawohan nakon. Kay sa akon maga-
gikan ang kasogoan, kag pagatukuron
ko ang akon paghukom subung nḡa ka-
pawa sang mḡa banwa.
5 Malapit na ang akon katarunḡan,
naggowa na ang akon kaluwasan, kag
ang akon mḡa butkon magahukom sa
mḡa kabanwaanan. Sa akon nagahu-
lulat ang mḡa kapuloan kag sa akon
butkon nagalaum sila.
6 Itangla-ninyo sa mḡa kalanḡitan
ang inyo mḡa mata, kag tamud-kamo
sa duta; kay ang mḡa kalanḡitan maga-
kalapanas subung sang asó, kag ang
duta magadaan subung sang panapton;
kag magakamatay ang iya mḡa pumu-
luyó subung sang lamok; apang ang
akon kaluwasan manḡin sa walay kata-
pusan kag ang akon katarunḡan indi
mawálâ.
7 Pamatii-ninyo ako, kamo nḡa mḡa
nakakilala sang katarunḡan, banwa nḡa
sa imo tagiposoon yara ang akon kaso-
goan: Indi kamo mahadluk sang pasi-
pala sang mḡa tawo, bisan magpakaluya
kamo sa ila mḡa pagbuyayaw;
8 Kay ang sipit magaut-ut sa ila
subung sang sa panapton, kag ang ulud
magakaon sa ila subung sang sa bulbul;
apang ang akon katarunḡan manḡin
nḡa sa walay katapusan, kag ang akon
kaluwasan, sa mḡa katuigan sang mḡa
katuigan.
9 Pagmata-ka, pagmata-ka. Panaput-
ka sa kabakuran, butkon ni Iehoba. Pag-
mata-ka subung sang sa panag-on nḡa du-
maan, sa mḡa katuigan nḡa walay katub-
tuban. ¿Indi bala ikaw ang nag-atudutúd
sang Rahab, kag ang naglapus sa dragon?
10 ¿Indi bala ikaw ang nagpamala
sang dagat, sang mḡa tubig sang dakung
kaidadalman; ang naghimo nḡa dalan
sang kadadalman sang dagat, agud nḡa
mag-alagi ang mḡa pinanubus?
11 Kag magabalalik ang mḡa pinanu-
bus ni Iehoba, kag magaalabut sila sa
Sion nḡa may paghinugyaw; kag ma-
nḡin sa ibabaw sang ila mḡa olo ang
paghimaya nḡa walay katapusan; ma-
gadanḡat sila sing kalipay kag kasadya,
kag ang kasakit kag ang pagbakho ma-
gapalagyo.
12 Ako, ako amo ang inyo Manug-
lipay. ¿Sin-o ka bala, agud nḡa mag-
kahadluk ka sa tawo, nḡa dapat mama-
tay, kag sa anak sang tawo, nḡa sa hila-
mon pagaisipon sia?
13 Kag nḡa nagakalipat ka kay Ie-
hoba, nḡa imo Magbubuhat, nḡa naghum-
lad sang mḡa kalanḡitan, kag nagtukud
sang duta; kag nḡa sa bug-os nḡa adlaw
nagakurug ka sing dayon gid sang ka-
singkal sang manugpigos, sang naga-
aman sia sa paglaglag. Busa ¿sa diin
bala ang kasingkal sang manugpigos?
14 Ang ginapaduko *sa mḡa talikala,*
mabuhian sing madali; sia indi mapa-
tay *sa pagpanaug* sa lulubnḡan, kag indi
makulang sa iya ang iya tinapay;
15 Kag ako amo si Iehoba nḡa imo
Dios, nḡa nagaukay sang dagat, kag

nagagahud ang iya mḡa balud; ang iya
nḡalan amo si Iehoba sang Sebaot.
16 Kag sa imo bâbâ ginbutang ko
ang akon mḡa polong, kag sa handong
sang akon kamut gintabunan ko ikaw,
sa pagtukud sang mḡa kalanḡitan, kag
sa pagbutang sing sadsaran sa duta, kag
sa pagsiling sa Sion: Ikaw among ban-
wa nakon.
17 Pagmata-ka, pagmata-ka, tindug-ka,
oh Ierusalem, nḡa nagainum ka sa kamut
ni Iehoba sang tagayan sang iya ka-
singkal, nḡa naginum ka nḡa naubusan
ang tagayan, ang tagayan sang kali-
pong.
18 Sa tanan nḡa mḡa anak nḡa gin-
anak niya, walâ sing sin-o nḡa magadul-
ong sa iya; sa tanan nḡa mḡa anak nḡa
ginsagud niya, walâ sing sin-o nḡa
magauyat sang iya kamut.
19 Ining duha ka mḡa butang nag-
kahanabo sa imo; ¿sin-o bala ang ma-
gahinoklog sa imo? Ang kahapayan,
kag ang kagulub-an, ang gutum kag ang
hinḡaniban. ¿Paano bala ang paglipay
ko sa imo?
20 Ang imo mḡa anak nagkalapunaw,
naghalamyang sila sa salamputan sang
tanan nḡa mḡa dalan, subung sang
antilope nḡa nasiod; mḡa punô sila
sang kasingkal ni Iehoba, sang pahug
sang imo Dios.
21 Busa pamatii karon ini, makalo-
looy; hubug, kag indi sa alak:
22 Amo ining ginasiling sang imo
Ginoo nḡa si Iehoba, kag sang imo Dios,
nḡa nagaapin sang kasaba sang iya
banwa: Yari karon, ginkuha ko sa imo
kamut ang tagayan sang kalipong, ang
tagayan, tagayan sang akon kasingkal;
indi ka magapadayon sa paginum sini;
23 Kag igabutang ko sia sa kamut
sang mḡa nagapasakit sa imo, nḡa nag-
sililing sa imo kalág: "Pagyaub-ka
agud nḡa mag-agi kami." Kag ikaw
naghimo sang imo likod subung nḡa
duta, kag subung nḡa dalan, sa mḡa
nagaalagi.

52 PAGMATA-KA, pagmata-ka, pa-
naput-ka sing kabakuran, Sion.
Panaput-ka sang imo mḡa naug sa
kagayonan, Ierusalem, banwa nḡa ba-
laan; kag indi na gid magadayon sa
pagsulúd sa imo ang ditinuli kag ang
mahigko.
2 Panukyab-ka sang yab-ok; tindug-
ka, kag lingkod-ka, Ierusalem; paningpalus-ka sa mḡa gapus sang imo liog,
bihag nḡa babae, anak nḡa babae ni
Sion.
3 Kay amo ining ginasiling ni Ie-
hoba: Sa walay bili nagbaligya kamo
sa inyo gid; kag sa walay pilak paga-
pangawaron kamo;
4 Kay amo ining ginasiling sang
Ginoo nḡa si Iehoba: Ang akon banwa
nagdulhog sa Egipto sadto sa pag-
panlugagaw didto; kag ang Asur nag-
pigos sa ila sa walay katarunḡan.
5 Kag karon ¿ano bala ang akon
paghimoon diri, siling ni Iehoba tunḡud
kay ang akon banwa ginkuha nḡa walâ
sing ano man? Ang mḡa nagagalahum
sa iya, nagapauwang sa iya, siling ni
Iehoba, kag sa dayon gid ginatamay
ang akon nḡalan sa bug-os nḡa adlaw.
6 Tunḡud sini ang akon banwa ma-
kakilala sang akon nḡalan; tunḡud sini
sa sadto gid nḡa adlaw *makahibalo* sia,
nḡa amo ako ang nagasiling: Yari ako
diri.
7 ¡Pagkatahum sa ibabaw sang mḡa
bukid sang mḡa tiil sang manugbalita
sing mḡa masadyang balita, nḡa naga-
bantala sang paghidaet, sang manug-
balita nḡa nagadalá sing mḡa balita sa
pagkabulahan, nḡa nagabantala sang
kaluwasan, nḡa nagasiling sa Sion:
"Ang imo Dios nagahari!"
8 *Amo ang* tinḡug sang imo mḡa
manuglantaw. Nagabalayaw sila sang
tinḡug sing tinḡub, nagasiningit sila sa
kalipay; kay mata sa mata makakita
sila, nḡa si Iehoba nagapabalik sa
Sion.
9 Tuaw-kamo sing tinḡub sa pag-
hinugyaw, mḡa kagulub-an sa Ierusa-
lem; kay ginalipay ni Iehoba ang iya
banwa, ginatubus niya ang Ierusalem.
10 Ginhubuan ni Iehoba ang butkon
sang iya pagkabalaan sa mḡa mata
sang tanan nḡa mḡa katawohan; kag
ang tanan nḡa mḡa ukbung sang duta
nakakita sang kaluwasan ni Iehoba sang
Dios naton.
11 Palayô-kamo, palayô-kamo, halín-
kamo dira. Dili kamo magkalamlut
sang butang nḡa mahigko; halín-kamo
sa tunḡâ niya; palaninlo-kamo, kamo
nḡa nagadalalá sang mḡa gamit ni Ie-
hoba.
12 Kay indi kamo maghalalín nḡa
may daku nḡa pagdali, bisan magla-

lakat-kamo subung nĝa nagapalagyo: kay si Iehoba magaúna sa inyo, kag ang inyo bantay sa likod amo ang Dios sa Israel.

Ang dagway, mĝa kasakit kag himaya sang Mesias.

13 Yari karon, ang akon alagad magaginawi sing maalam gid, pagapakataason sia, kag pagabayawon kag pagaipahamtang sia sa mataas gid.

14 Subung nĝa ang kadamuan nagkalatinĝala sa imo (tunĝud kay tama ka pagliwan ang iya dagway labi pa sa bisan kay sin-o nĝa tawo kag ang iya bayhon labi pa sang mĝa inanak sang mĝa tawo),

15 Subung man magapakibot sia sa madamu nĝa mĝa katawohan: banĝud sa iya ang mĝa hari magakium sang ila mĝa bâbâ; kay ang walâ sa ila masugid, sila makakita sa iya, kag ang walâ nila mabatii, magahanĝup sila.

53 ¿SIN-O bala ang nagpati sang aton pabantala? Kag ang butkon ni Iehoba, ¿sa ibabaw ni sin-o bala ginbugna?

2 Kag timúbô sia nĝa subung sang salingsing sa atubanĝan niya, kag subung sang gamut sa duta nĝa kigas. Walay dagway sa iya, bisan kaayoayo. Kon tan-awon naton sia, walâ sia sing bayhon, agud nĝa paghandumon naton sia.

3 Gintamay sia kag ginpatumbayaan sang mĝa tawo, lalaki sa mĝa kasakit kag nakilala sang pag-antus; subung sia sang isa nĝa sa iya gintago ang nawung, gintamay sia, kag walâ naton sia pagpakamahala.

4 Sa pagkamatuud gindalá niya ang aton mĝa balatian, kag ginpas-an niya ang aton mĝa kasakit; kag ginkabig naton sia nĝa ginpilas kag ginbunal sang Dios kag ginpakalisud.

5 Apang sia ginlapusan banĝud sang aton mĝa pagkamalalison, ginligis banĝud sang aton mĝa kalautan. Ang silot, ang bili sang aton paghidaet sa ibabaw niya; kag sa iya mĝa pilas may pagkaáyô nĝa sa aton.

6 Kita nĝa tanan nagtalalang subung sang mĝa obeha, nĝa ang tagsatagsa naglipas sa iya gid nĝa dalan, kag si Iehoba nagpas-an sa iya sang salâ naton nĝa tanan.

7 Ginasakit sia, kag nagapaubus sia, kag walâ magatikab sang iya bâbâ. Subung sang kordero nĝa ginadalá sa ihawan; kag subung sang obeha nĝa apa sa atubanĝan sang iya mĝa manugalot, walâ magatikab sia sang iya bâbâ.

8 Sa kabihagan kag sa paghukom ginkuha sia, kag sa tunĝâ sang iya kaliwatan ¿sin-o bala ang makahanĝup nĝa ginutúd sia sa duta sang mĝa nagakalabuhi, kag nĝa banĝud sang pagkamalalison sang akon banwa ginpakamalaut sia.

9 Kag ginahatag sa iya ang lulubnĝan upud ang mĝa malauton, apang upud sia sang mĝa mangaranon sa iya kamatayon; kay walâ sia maghimo sing pagpigos, bisan may daya sa iya bâbâ.

10 Kag ginbuut ni Iehoba ang pagligis sa iya, ginpahamtang sia niya sa pagantus. Kon mabutang na niya ang iya kalág sa katumbasan tunĝud sang salâ, makakita sia sing kaliwatan, magalawig sia sang iya mĝa adlaw, kag ang kabubut-on ni Iehoba pagapauswagon sa iya kamut.

11 Makita niya ang *bunĝa* sang pagantus sang iya kalág, kag pagabusgon sia; tunĝud sang iya pagkilala ang matarung, nĝa akon alagad, magapakamatarung sang madamu nĝa mĝa tawo, kag sia gid magadalá sang kalautan nila.

12 Tunĝud sini pagahatagan ko sia sing bahin sa mĝa kadalagkuan, kag magabahinbahin sia sing mĝa inagaw upud sang mĝa maisug; tunĝud kay ginula niya ang iya kabuhi tubtub sa kamatayon, kag nĝa ginisip sia sa tunĝâ sang mĝa malalison, nĝa amo sia ang nagdalá sang salâ sang madamu nĝa mĝa tawo, kag nagpanĝamuyo sia tunĝud sang mĝa malinapason.

Kauswagan kag ang himaya sang Iglesia.

54 PAG-AMBAHAN-KA sa kalipay, baw-as, nĝa walâ magapanĝanak; tuaw-ka sa singit sa kalipay kag bayawa ang singit, ikaw nĝa walâ nĝa mas-a mag-anak; kay labi pa gid ang mĝa anak sang hinapay sang mĝa anak sang kinasal, nagsiling si Iehoba.

2 Palapara ang duug sang imo layanglayang, kag humlara ang mĝa kumbung sang imo mĝa puluy-an. Indi ka magmanĝinmaimot. Palabaa

ang imo mḡa lubid, kag pabakura ang
imo mḡa palpal;
3 Kay sa too kag sa walá magasang-
kad ka; kag ang imo kaliwatan maga-
tagiya sing mḡa katowhan kag naga-
puyô sila sa mḡa banwa nḡa ginpang-
hapay.
4 Indi ka mahadluk, kay indi ka na
pagpakahuy-an; kag indi ka pagpa-
salimuanḡon, kay indi ka na magapa-
mula sa kahuya; kay magakalipat ka
sang kahuluy-an sang imo pagkapama-
tan-on, kag indi ka na magapanumdum
sang pasipala sang imo pagkabálo.
5 Kay ang imo bana amo ang imo
Manugtuga, si Iehoba sang Sebaot amo
ang iya nḡalan, kag ang imo Manlulu-
was amo ang Balaan sa Israel; ang Dios
sang bug-os nḡa duta pagatawgon sia.
6 Kay subung sang babae nḡa bina-
yaan kag pinakalisud sa espiritu, ginta-
wag ka ni Iehoba, subung sang asawa
nḡa pamatan-on nḡa ginbayaan, siling
sang imo Dios.
7 Sa isa ka diyot nḡa tion ginbayaan
ko ikaw; apang pagasapopohon ko ikaw
nḡa may mḡa dalagku nḡa mḡa paghino-
klog.
8 Sa isa ka pag-awas sang kaakig
gintago ko ang akon nawung sa imo sa
isa ka tion; apang nḡa may gugma nḡa
walay katubtuban magahinoklog ako
sa imo, siling sang imo Maluluwas nḡa
si Iehoba.
9 Kay ini sa akon subung sang mḡa tu-
big ni Noe, nḡa nahanunḡud sa ila nag-
sumpa ako nḡa indi na gid nḡa mas-a ang
mḡa tubig ni Noe magagi liwan sa iba-
baw sang duta; subung man sini nag-
sumpa ako, nḡa indi na ako magkaakig
batok sa imo, bisan magpahug sa imo.
10 Kon ang mḡa kabukiran magpala-
yô kag maguluyog ang mḡa kabakolo-
ran, ang akon gugma indi magpalayô sa
imo, bisan ang akon katipan sang pag-
hidaet magauyug, siling sang may
paghinoklog sa imo, si Iehoba.
11 ¡Oh pinakalisud, nḡa sinampal sa
unus, nḡa walay kalipay! Yari karon,
ako magapahamtang sang imo mḡa bató
sa antimonio, kag sa ibabaw sang mḡa
sapiro pagatukuron ko ikaw.
12 Pagahimoon ko ang imo mḡa ali-
bubunḡan sa mḡa rubi; ang imo mḡa ga-
wang sa mḡa karbunklo, kag ang bugos
mo nḡa kudal sa mḡa bató nḡa hamili.
13 Kag ang tanan mo nḡa mḡa anak
manḡingintoton-an ni Ieboba, kag ma-
nḡindaku ang paghidaet sang imo mḡa
anak.
14 Sa katarunḡan pagapalig-onon ka:
magamalayô ka sa pagpigos, kay walay
kinahanglan ka sa pagkahadluk kag sa
pagkakugmat, kay indi sia magapalapit
sa imo.
15 Yari karon, sarang sila magkasug-
tanay; walay pulus ini nḡa walâ sa
akon. Bisan sin-o nḡa magapakig-
kasugtanay batok sa imo, magakaholog
sa imo.
16 Yari karon, ako nagatuga sang
panday sang salsalon nḡa nagahuyup
sang mḡa baga sang kalayo, kag nḡa na-
gakuha sang galamiton nḡa sa iya bulu-
haton; kag ako nagatuga sang manuglag-
lag sa paglaglag.
17 Bisan ano nḡa hinḡaniban nḡa
ginasalsal batok sa imo, indi magaus-
wag; kag ikaw magatagudili sang tanan
nḡa dila nḡa magtindug batok sa imo sa
paghukom. Ini amo ang panublion
sang mḡa alagad ni Iehoba, kag ang iya
katarunḡan nagagikan sa akon, siling ni
Iehoba.

Ang tanan nḡa mḡa banwa pinanawag sila sa pagpanḡita sang kaluwasan.

55 ¡HO! Tanan kamo nḡa mḡa gi-
nauhaw, kari-kamo sa mḡa tubig;
kag kamo nḡa mḡa walay pílak, kari-
kamo, bakal-kamo, kag kaon-kamo.
Hoo, kari-kamo, bakal-kamo, sa walay
pílak kag walay bili, sing alak kag
gatas.
2 ¿Kay nḡaa bala ginausikan ninyo
ang pílak sa indi tinapay, kag ang inyo
pagpanḡabudlay sa indi sarang maka-
busug? Pamatii-ninyo ako, pamatii-
ninyo ako, kag kaon-kamo sang maayo,
kag magkalipay ang inyo kalág sang
mḡa katambok.
3 Ihuyug-ninyo ang inyo mḡa idu-
lunḡug, kag kari-kamo sa akon; pamati-
kamo, kag magakabuhi ang inyo kalág;
kag magahimo ako sa inyo sing walay
katapusan nḡa katipan, ang mḡa bugay
ni Dabid, nḡa mḡa malig-on.
4 Yari karon, nḡa ginhatag ko sia
nḡa saksi sa mḡa kabanwaanan, nḡa
dunganon kag gobernador sa mḡa
banwa.
5 Yari karon, magatawag ka sa isa
ka katawohan nḡa walâ mo makilala;

kag ang isa ka katawohan nḡa walâ ma-
kakilala sa imo, magadalalagan sa imo,
banḡud kay Iehoba, nḡa imo Dios, kag
sang Balaan sa Israel, kay sia magahi-
maya sa imo.
6 Panḡitaa-ninyo si Iehoba, nḡa sa-
rang pa sia makita, tawga-ninyo sia sa
yara nḡa malapit pa sia.
7 Magbiya ang malauton sang iya
dalan, kag ang tawo nḡa madauton sang
iya mḡa hunahuna; kag magbalik sia
kay Iehoba, nḡa sia may paghinoklog sa
iya; kag sa aton Dios, kay nagapatawad
sia sing bugana gid.
8 Kay ang akon mḡa hunahuna indi
inyo mḡa hunahuna, kag ang inyo mḡa
dalan indi ang akon mḡa dalanon, siling
ni Iehoba.
9 Subung nḡa labing mataas ang
mḡa kalanḡitan sa ibabaw sang duta,
amo man ang akon mḡa dalan labing
mataas sang inyo mḡa dalan, kag ang
akon mḡa hunahuna labing mataas sang
inyo mḡa hunahuna.
10 Kay subung nḡa nagapanaug sa
kalanḡitan ang ulan kag ang niebe, kag
walâ magabalik didto, kondi nḡa naga-
bunyag sang duta kag nagapabunḡa sa
iya kag nagapapatúbô sa iya, kag naga-
hatag sing binhi sa nagatanum, kag sing
tinapay sa nagakaon;
11 Amo man ang akon polong nḡa
nagagowa sa akon bâbâ, indi nagabalik
sa akon nḡa walay bunḡa, kondi naga-
himo sia sang akon luyag, kag nagapaus-
wag sia sadtong ginpadalá ko sa iya.
12 Kay magagulowa kamo nḡa may
kalipay, kag pagaidul-ong kamo nḡa
may paghidaet. Ang mḡa kabukiran
kag ang mḡa kabakoloran magatuaw
sa pagsingit sa kalipay sa atubanḡan
ninyo, kag ang tanan nḡa mḡa kahoy
sang latagon magapamalakpak sang mḡa
kamut.
13 Sa baylo sang sapinit magatindug
ang sipres, kag sa baylo sang tunukon
magatindug ang mirto; kag ini manḡin-
nḡalan kay Iehoba kag tanda nḡa walay
katapusan nḡa dili nḡa mas-a mapanas.

Mḡa panaad sa mḡa nagatuman sang adlaw nḡa sabado.

56 AMO ining ginasiling ni Iehoba:
Bantay-kamo sang katadlunḡan,
kag magbutang-kamo sa buhat sang ka-
tarunḡan; kay malapit na ang akon ka-
luwasan sa pag-abut, kag ang akon
katarunḡan sa pagbugna.
2 Bulahan ang tawo nḡa nagahimo
sini, kag ang anak sang tawo nḡa naga-
hakus sini, nḡa nagabantay sang sabado
sa indi pagpakadibalaan sa iya, kag nḡa
nagaamlig sang iya kamut sa paghimo
sing bisan ano nḡa kalainan.
3 Kag ang anak sang dumuluong, nḡa
nagimpon kay Iehoba, indi maghambal,
nḡa nagasiling: "Si Iehoba buut ma-
gapain sa akon sa iya banwa"; kag nḡa
indi magsiling ang kapon: "Yari
karon, ako among kahoy nḡa mamala."
4 Kay amo ining ginasiling ni Ieho-
ba: Nahanunḡud sa mḡa kapon, nḡa
magabantay sang akon mḡa sabado, kag
magapili sila sang akon luyag, kag ma-
gapadayon sa akon katipan,
5 Pagahatagan ko sila sing halandu-
manan sa akon Baláy kag sa sulúd sang
akon mḡa kuta, kag sing nḡalan nḡa
labing maayo nḡa iya sang mḡa lalaki
kag sang mḡa babae: pagahatagan ko
sila sing nḡalan nḡa walay katapusan
nḡa indi nḡa mas-a mapanas.
6 Kag nahanunḡud sa mḡa anak sang
mḡa dumuluong, nḡa nagilimpon kay Ie-
hoba sa pag-alagad sa iya, kag sa pag-
higugma sang nḡalan ni Iehoba, agud
nḡa manḡinalagad sila niya: ang tanan
nḡa mḡa magabantay sang sabado sa
indi pagpasipala sa iya, kag magpada-
yon sila sa akon katipan,
7 Pagadal-on ko sila sa bukid sang akon
pagkabalaan, kag pagalipayon ko sila sa
akon baláy sang panḡamuyo. Ang ila
mḡa halad nḡa sinunog kag ang ila mḡa
halad pagabatonon sila sa ibabaw sang
akon halaran; kay ang akon baláy, pa-
gahinḡalanan nḡa Baláy sang panḡamu-
yo sa tanan nḡa mḡa banwa.

Mḡa sayup kag mḡa sala ni Israel.

8 Yari karon ang polong sang Ginoo
nḡa si Iehoba, nḡa nagatipon sang mḡa
sinobol sa Israel: Pagatipunon ko pa sa
palibot niya labut pa ang mḡa iya nḡa
natipon *na*.
9 *Kamo* tanan nḡa mḡa kasapatan
sang latagon, tanan nḡa mḡa kasapatan
sang talon, kari-kamo sa pagkaon.
10 Ang iya mḡa manuglantaw mḡa
bulag sila nḡa tanan, walâ sila sing pag-
kilala; mḡa ido nḡa mḡa apa sila nḡa
tanan, nḡa indi sarang makataghol: mḡa

paladamgo, nḡa nagahiligda, nḡa naga-
higugma sila sang tulog.
11 Kag ang mḡa ido mḡa sobok,
walâ sila makakilala sing kabusug; kag
sila, ang mḡa manugbantay, walâ sila
makahibalo sing bisan ano sa pagha-
nḡup; sila tanan nagatulululok sa ila
kaugalinḡon nḡa mḡa dalanon, ang tag-
satagsa sa iya kapuslanan, patí ang na-
olehe *sa ila.*
12 "¡Kari-kamo! *siling nila,* magi-
num ako sing alak kag magainum kita
sang ilimnon nḡa makahulubog. Kag
ang buas nḡa adlaw manḡinsubung sini,
kag labing pa ka daku."

57 MADULA ang matarung, kag
walay sin-o nḡa magsapak sa iya;
kag ang mḡa maloloy-on ginapanapopo
kag walay sin-o nḡa makahanḡup nḡa
ini amo sa kabangdanan sang kalautan,
nḡa ginasapopo ang matarung.
2 Nagasulúd sia sa paghidaet; naga-
palahuway sila sa ila mḡa higdaan, ang
mḡa naglalakat sa ila dalan nḡa matad-
lung.
3 Apang kamo, palalapit diri, mḡa
anak sang manuglihi nḡa babae, kaliwa-
tan sang makihilawason nḡa lalaki kag
sang makilahion nḡa babae.
4 ¿Sa kay sin-o bala nagauligyat ka-
mo? ¿Batok bala kay sin-o ginapasang-
kad ninyo ang bâbâ, kag ginadiwal
ninyo ang dila? ¿Indi bala kamo mḡa
anak sang paglalis, kaliwatan sang ka-
butigan,
5 Nḡa nagapalakainit kamo sa tunḡâ
sang mḡa terebinto sa idalum sang tanan
nḡa kahoy nḡa madabung, nḡa nagapa-
pugut kamo sang mḡa kabataan sa mḡa
kasulgan, sa idalum sang mḡa guab sang
mḡa pil-as?
6 Ang imo bahin among sa tunḡâ sang
mḡa bató nḡa mahining sang kasulgan.
Yari karon, yari karon ang imo kapa-
laran. Sa ila man ginula mo ang mḡa
halad nḡa ilimnon, kag naghalad ka sing
halad nḡa kalan-on. ¿Sarang bala ako
magkalipay sa sining mḡa butang?
7 Sa ibabaw sang isa ka bukid nḡa
mataas ginabutang mo ang imo higdaan;
didto man nagataklad ka sa paghalad
sang mḡa halad.
8 Kag sa likod sang gawang kag sang
mḡa haligi nagbutang ka sang imo han-
dumanan; kay so malayô sa akon gina-
buksan mo ang higdaan, kag nagsaka ka
didto kag ginpasangkad mo sia, kag nag-
himo ka sa ila sing kasugtanan; ginahi-
gugma mo ang ila higdaan, kag nagaa-
man ka sa iya sing duug.
9 Kag nagakadto ka sa hari nḡa may
dólot nḡa lana, kag ginapadamu mo ang
imo mḡa pahamut; kag ginapadalá mo
ang imo mḡa manugkagon sa malayô,
kag nagpakubus ka tubtub sa inpierno.
10 Sa kalawigon sang imo dalanon
ginbudlay ikaw; kag walâ ka magsiling:
"Walay pulus ini." Nakita mo ang ka-
buhi sa imo kamut, tunḡud sini walâ ka
magpati nḡa masakit ka.
11 Busa ¿sa kay sin-o bala malisang
ka? ¿Sa kay sin-o ka bala mahadluk, nḡa
naghipus ka, kag walâ ka magadumdum
sa akon, bisan nagbutang ka sini sa imo
tagiposoon? ¿Indi bala matuud nḡa ako
naghipus sa malawig nḡa dag-on kag
walâ mo ako pagkahadluki?
12 Ako, ipakilala ko ang imo kataru-
nḡan kag ang imo mḡa binuhatan, kag
indi sila makapulus sa imo.
13 Magluwas sa imo ang mḡa ginti-
pon mo kon ikaw magtuaw. Apang sila
nḡa tanan, pagakuhaon sila sang hanḡin,
ang isa ka huyup magadalá sa ila; kag
ang nagadanḡup sa akon, magapanubli
sang duta, kag pagaangkonon niya
ang bukid sang akon pagkabalaan.
14 Kag igasiling: "Bayawa-ninyo,
ang mḡa banas, amana-ninyo ang dalan,
kuhaa-ninyo ang *tanan* nḡa salandaran
sang dalan sa akon banwa."
15 Kay amo ining ginasiling sang gi-
nabayaw kag ginapakamataas, nḡa na-
gapuyô sa walay katubtuban, kag nḡa
ang iya nḡalan amo "ang Balaan":
Ako nagapuyô sa duug nḡa mataas kag
sa pagkabalaan, kag *yara ako* upud sang
naboong kag mapainubuson sa espiritu,
sa pagbuhi sang espiritu sang mḡa ma-
painubuson, kag sa pagbuhi sang tagi-
posoon sang mḡa naboong.
16 Kay indi ako magapakigsuay sa
gihapon, bisan sa gihapon magakaakig
ako; kay ginalapyo ang espiritu sa atu-
banḡan nakon, kag ang mḡa kalág man
nḡa akon gintuga.
17 Tunḡud sang kalautan sang iya ka-
ibug naakig ako; kag ginpilas ko sia;
nagpanago ako, sang nagpanḡakig ako;
apang naglakat sia nḡa malalison sa da-
lan sang iya tagiposoon.
18 Nakita ko ang iya mḡa dalanon,
kag pagaayohon ko sia, kag pagaidul-ong

ko sia, kag pagahatagan ko sia sing ta-
laksan nga punô sang mga kalipay, sa
iya kag sa mga iya nga yara sa lalaw,
19 Ako nga nagatuga sing bunga sa
mga bibig: Paghidaet, paghidaet sa ma-
layô kag sa malapit, siling ni Iehoba;
kag pagaayohon ko sia.
20 Apang ang mga madauton subung
sila sang dagat nga ginaukay, nga indi
sarang makapahimonong; kag ang iya
mga tubig nagabuga sing lamawan kag
lunang.
21 Walay paghidaet, siling sang akon
Dios, nga sa mga malauton.

58 SINGIT-KA, nga nagabukâ ang
totonlan; ayaw pagtipigi ang
imo tingug; hayawa sia subung sang bud-
yong, kag ipahayag sa akon banwa
ang iya pagkamalalison, kag sa baláy ni
Iakob ang iya salâ.
2 Ginapangita nila ako sa adlaw-
adlaw, kag maluyag sila makasayud sang
akon mga dalanon subung sang isa ka
katawohan nga magabutang sa buhat
sang katarungan, kag walâ makabiya
sang katadlungan sang kasogoan sang iya
Dios; nagapangayô sila sa akon sing
mga paghukom sa katarungan, kag ma-
luyag sila magpalapit sa Dios.
3 "¿Kay ngaa bala, *siling nila*, nag-
puasa kami, kag walâ mo makita? ¿*kay*
ngaa bala nagpakalisud kami sang amon
mga kalág, kag walâ mo makita?" Yari
karon, sa adlaw sang inyo pagpuasa
ginahimo ninyo ang inyo naluyagan, kag
nagapalangayô kamo sang bug-os nga
dagyaw.
4 Yari karon, sa mga kasaba kag sa
mga pagsinuay nagapuluasa kamo, kag
nga sa pagpilas sa sumbag tungud sa
kalautan. Walâ kamo magapuluasa, sa
amo nga adlaw, agud nga ang inyo
tingug pagapamatian sa mataas nga
duug.
5 ¿Amo bala yadto ang puasa nga
ginpili ko, *amo ini* bala ang adlaw nga
ginapakalisud sang tawo ang iya kalág?
¿Amo ini bala, nga padukoon niya ang iya
olo subung sang tigbaw, kag nga maghig-
da sia sa baluyot kag sa abó, amo bala ini
ang ginatawag mo nga puasa, kag ang
adlaw nga nahamut-an ni Iehoba?
6 ¿Indi bala amo ini ang puasa nga
ginpili ko: ang paghubad sang mga ga-
pus sang pagkamadauton, ang paghubad
sang mga higut sang singkaw, kag ang
pagbuhi sa mga pinigos, kag nga pama-
lion ninyo ang tanan nga singkaw?
7 ¿Indi bala nga bahinon mo ang imo
tinapay sa nagutum, kag nga pasudlon
mo sa imo baláy ang mga nalisdan nga
libodlibod; nga kon makita mo ang tawo
nga hubo, pagtabunan mo sia, kag nga
indi ka magpanago sa *himata* sang imo
unod?
8 Niyan magabutlak ang imo suga su-
bung sang pamanagbanag, kag ang imo
pagkaayo magatúbô sing madali; kag
magauna sa imo ang imo katarungan,
kag ang himaya ni Iehoba manginban-
tay nimo sa imo likod.
9 Niyan magapanawag ka, kag paga-
sabton ka ni Iehoba; magasingit ka, kag
magasiling sia: "Yari ako diri." Kon
kuhaon mo sa tungâ nimo ang singkaw,
ang tudlo nga inuntay *sa pagyubit*, kag
ang mga pinolongan sa kadayawan;
10 Kag kon iula mo ang imo kalág
sa nagutum, kag kon busgon mo ang
kalág nga nalisdan, ang imo kapawa ma-
gasubang sa kakudulman, kag ang imo
kadulum manginsubung sang kaudtohan.
11 Kag si Iehoba magadul-ong sa imo
gihapon, kag sa mga kigas nga duug pa-
gabusgon niya ang imo kalág, kag paga-
palig-unon niya ang imo mga tul-an; kag
manginsubung ka sang katamnan nga
nabunyagan, kag subung sang tuburan
sang tubig, nga ang iya mga tubig walâ
nga mas-a magakahubas.
12 Kag ang mga imo magapatindug
liwan sang mga kagub-an nga dumaan,
pagapatindugon mo liwan, ang mga
sadsaran, nga nagapadayon sa kaliwatan
kag sa kaliwatan, kag pagatawgon ka
nga "manugkaayo sang mga litik,"
"manugpahauli sang mga banas, agud
nga pagpuy-an *ang kadutaan*."
13 Kon iisol mo sa sabado ang imo
tiil sa paghimo sang imo kabubut-on
sa adlaw sang akon pagkabalaan, kag
kon ang sabado tawgon mo nga kalali-
payan, kag talahoron ang ginpakabalaan
kay Iehoba; kag kon pagtahoron mo sia,
nga indi ka magkadto sa imo mga da-
lanon, bisan magpangita ka sang imo ka-
bubut-on, bisan maghambal ka sang imo
mga polong;
14 Niyan makakita ka sang imo mga
kalipayan kay Iehoba, kag pagapakabay-
hon ko ikaw sa ibabaw sang mga nata-
asan sang duta, kag pagapakaonon ko
ikaw sa panublion ni Iakob nga imo

amay; kay ginhambal ini sang bâbâ ni
Iehoba.

59 YARI karon, nĝa indi tama ka
lip-ot ang kamut ni Iehoba sa
pagluwas; bisan tama ka bunĝul ang iya
idulunĝug sa pagpamati;
2 Apang ang inyo mĝa kalautan na-
gapabulag sa inyo sa inyo Dios; kag
ang inyo salâ nagpapanago sang iya na-
wung sa inyo, agud nĝa indi na mag-
pamati.
3 Kay ang inyo mĝa kamut napanag-
taan sang dugo, kag ang inyo mĝa tudlo
sang kalautan; ang inyo mĝa bibig naga-
militlang sing butig; ang inyo dila naga-
mulay sing paglalis.
4 Walâ sing sin-o nĝa nagatawag sang
katarunĝan, bisan nagakasaba tunĝud
sang katutum; nagasalalig sila sa ka-
dayawan, kag nagahambal sila sing bi-
nutig; nagapanamkon sila sing panĝa-
budlay, kag nagapanĝanak sila sing ka-
dayawan.
5 Nagapapiso sila sang mĝa itlog sang
mĝa man-ug nĝa dalitan, kag nagahabol
sila sang lawa sang damang; ang naga-
kaon sang iya mĝa itlog, mamatay; kag
kon pisgaon nila ang *itlog*, magagowa
ang isa ka man-ug nĝa dalitan.
6 Ang iya mĝa hinabol indi manĝin-
panapton, bisan matabunan sila sang ila
mĝa binuhatan; ang ila mĝa binuhatan
mĝa binuhatan sila sa kadayawan, kag
binuhatan sang paglupig yara sa ila mĝa
kamut.
7 Ang iya mĝa tiil nagadalagan sa
malain, kag nagadalalidali sila sa pagula
sing dugo nĝa walay salâ; ang iya mĝa
hunahuna mĝa hunahuna sa kadayawan;
ang kahapayan kag ang kalaglagan yara
sa iya mĝa dalanon.
8 Walâ sila makakilala sang dalan sa
paghidaet, kag walay ano nĝa katadlu-
nĝan sa iya mĝa alagyan; naghimo sila
nĝa sa ila sing mĝa banas nĝa tiko; bi-
san sin-o nĝa maglakat sa ila, indi ma-
kakilala sing paghidaet.
9 Tunĝud sini nagpalayô sa aton ang
katadlunĝan, kag walâ sa aton maka-
lambut ang katarunĝan; nagahulat kita
sing kapawa, kag yari karon ang mĝa
kadudulman; sing mĝa silak, kag naga-
lakat kita sa kadulum.
10 Ginapanĝapkap naton ang ding-
ding subung sang mĝa bulag, hoo, naga-
panĝapkap kita subung sang walay mata;
nagakasandad kita sa udtong adlaw, su-
bung sang sa masirum; yari kita sa tunĝâ
sang mĝa tambok subung nĝa mĝa pa-
tay.
11 Kita nĝa tanan nagauluwang su-
bung sang mĝa oso, kag nagabakho kita
sing masinakiton gid, subung sang mĝa
salampati; nagahulat kita sang katad-
lunĝan, kag walâ sing bisan ano; sang
kaluwasan, kag nagpalayô sia sa aton.
12 Kay ang amon mĝa pagkamalali-
son nagdalamo sa atubanĝan nimo, kag
ang amon mĝa salâ nagapamatuud batok
sa amon; kay sa amon yari ang amon
mĝa kalautan, kag nakilala namon ang
amon mĝa salâ:
13 Ang paglalis, ang pagbutig batok
kay Iehoba, ang pagisol sa olehe sang
amon Dios, ang paghambal sing pagpigos
kag sing pagkamalalison, ang pagpa-
namkon kag ang pagpamalandong sa
tagiposoon sing mĝa polong nĝa butig.
14 Kag ang katadlunĝan ginpaisol,
ang katarunĝan nagapadayon sa ma-
layô; kay ang kamatooran nagakasan-
dad sa balaligyaan, kag ang katadlunĝan
walâ makaabut.
15 Kag nawad-an sang kamatooran,
kag ang nagpalayô sa malain, nagabu-
tang sia sa iya sa pagkahinublasan;
apang nakita ini ni Iehoba, kag walâ
mahamut-i sang iya mĝa mata, nĝa wa-
lay katadlunĝan.
16 Kag nakita niya nĝa walâ sing
tawo, kag natinĝala sia nĝa walâ gid
sing sin-o nĝa nagpatunĝâ; niyan gin-
luwas sia sang iya butkon, kag ginpasan-
dig sia sang iya katarunĝan.
17 Kay sa katarunĝan nagpanaput sia
subung sang limbutong, kag *ginbutang*
niya ang pandong sang kaluwasan sa
iya olo; kag nagsuklub sia sang panap-
ton nĝa bayô sa pagtimalus, kag nag-
panaput sia sang kaimon subung sang
bayô.
18 Sono sang balus, amo man ang iya
bayad sa iya: ang kasingkal sa iya mĝa
kasumpung; ang sohol sang iya mĝa ka-
away; sia magabayad sa mĝa kapuloan
sang ila sohol.
19 Niyan magakalahadluk sila kutub
sa Katundan sang nĝalan ni Iehoba; kag
ang iya himaya kutub sa Bulutlakan
sang adlaw; kon magaabut ang kaaway
subung sang subâ, ang Espiritu ni Ieho-
ba magapalagyo sa iya.
20 Kag magaabut ang isa ka Manlulu-

was sa Sion kag sa mḡa nagaliso gikan sa paglalis sa kay Iakob, siling ni Iehoba.
21 Kag nahanunḡud sa akon ini amo ang akon katipan sa ila, siling ni Iehoba.
Ang akon Espiritu, nḡa yara sa ibabaw nimo, kag ang akon mḡa polong nḡa ginbutang ko sa imo bâbâ, indi sila magapalayô sa imo bâbâ, bisan sa bâbâ sang imo kaliwatan, bisan sa bâbâ sang kaliwatan sang imo kaliwatan, siling ni Iehoba, kutub karon tubtub sa gihapon.

Ang Ierusalem nḡa ginuli sa iya himaya.

60 TINDUG-KA, silak-ka; kay nagabut ang imo kapawa, kag ang himaya ni Iehoba nagasilak sa ibabaw nimo.
2 Kay yari karon, nḡa ang mḡa kadudulman nagatabon sang duta, kag ang kadulum sa mḡa katawohan; apang sa ibabaw nimo nagasilak si Iehoba, kag sa ibabaw nimo nagapahayag ang iya himaya.
3 Kag magalalakat ang mḡa katawohan sa imo kapawa, kag ang mḡa hari sa kasilaw sang imo pagsilak.
4 Bayawa ang imo mḡa mata sa palibot kag tuluka. Ining tanan nagatilipon, nagakalari sila sa imo: ang imo mḡa anak nḡa lalaki nagaalabut gikan sa malayô, kag ang imo mḡa anak nḡa babae *pagadalhon* nḡa kinugos.
5 Niyan makit-an mo ini kag magasilaw ka sa *kalipay*, kag magapitik ang imo tagiposoon kag magadaku, kay magabalik sa imo ang kabugana sang dagat, ang kabakuran sang mḡa katawohan magaabut sa imo.
6 Ang kadamuon sang mḡa kamelyo magatabon sa imo, ang mḡa bataon nḡa kamelyo sa Madian kag sa Epa; ini sila nḡa tanan magaabut gikan sa Seba: magadalalá sila diri sing bulawan kag insienso, kag magabalantala sila sing mḡa pagdayaw kay Iehoba.
7 Ang tanan nḡa mḡa pinanong sa Kedar pagatipunon nayon sa imo; kag ang mḡa karnero sa Nebayot manḡin sa imo pag-alagdan magasaka; sila nḡa may kahamuut sa ibabaw sang akon halaran, kag pagahimayaon ko ang Baláy sang akon himaya.
8 ¿Sin-o bala ini sila nḡa nagalulupad subung nḡa panḡanud, kag subung nḡa mḡa salampati sa ila mḡa talambuan?
9 Kay sa akon magahululat ang mḡa kapuloan, kag ang mḡa sakayan sa Tarsis nagaalabut sing úna sa pagdalá diri sang imo mḡa anak gikan sa malayô, kag ang ila pílak kag ang ila bulawan upud sa ila sa nḡalan ni Iehoba, nḡa imo Dios, kag sa Balaan ni Israel, kay nagahimaya sia sa imo.
10 Kag ang mḡa anak sang mḡa dumuluong magapatindug sang imo mḡa kuta, kag ang ila mḡa hari magaalalagad sa imo; kay sa akon kaakig ginpilas ko ikaw, apang sa akon maayong kahamuut may kahanoklog ako sa imo.
11 Kag ang imo mḡa gawang pagapamukasan sing dayon; indi sila pagpanakpan sa adlaw bisan sa gab-i, agud nḡa pagapasudlon sa imo ang mḡa bahandi sang mḡa katawohan kag ang ila mḡa hari, nḡa pagaidul-ong *sa imo.*
12 Kay ang katawohan kag ang ginharian nḡa indi magaalagad sa imo, madula; kag ini nḡa mḡa katawohan pagapanghapayon sila sing bug-os.
13 Ang himaya sang Libano magaabut sa imo; ang sipres, ang pino kag ang boks sing tinḡub, sa pagpuni sa duug sang akon balaan nḡa Puluy-an; kag pagahimayaon ko ang duug sang akon mḡa tiil.
14 Kag magakalari sa imo, nḡa nagalayaub, ang mḡa anak sang mḡa nagpigos sa imo, kag ang tanan nḡa mḡa nagtalamay sa imo, magahapa tubtub sa dapadapa sang imo mḡa tiil: kag pagatawgon ka nila nḡa "Banwa ni Iehoba", ang "Sion sang Balaan sa Israel."
15 Sa baylo nḡa ginbayaan kag gindumtan ka, nḡa walay sin-o nḡa mag-agi sa imo, pagahimoon ko ikaw nḡa iligoon sang himaya nḡa dayon, sang kalipay sa kaliwatan kag kaliwatan.
16 Kag magasoso ka sang gatas sang katawohan, magasoso ka sa dughan sang mḡa hari, kag makilala mo nḡa ako amo si Iehoba, nḡa imo Manluluwas kag ang imo Manunubus, ang Makagagahum ni Iakob.
17 Sa baylo sang tumbaga magadalá ako diri sing bulawan, kag sa baylo sang salsalon magadalá ako diri sing pílak; kag sa baylo sang kahoy, tumbaga, kag sa baylo sang mḡa bató, salsalon; kag pagaihatag ko nḡa paggahum ang paghidaet, kag subung nḡa mḡa manugsukot sang buhis, ang katarunḡan.
18 Indi na gid mabatian nḡa paga-

hambalon sa imo duta ang palugos, ang
kahapayan, kag ang kalaglagan sa imo
mg̃a dulunan; apang pagatawgon mo
ang imo mg̃a kuta ng̃a "kaluwasan" kag
ang imo mg̃a gawang ng̃a "pagdayaw."
19 Ang adlaw indi na mang̃inimo
kapawa sa adlawon, kag ang bulan indi
na magabanaag sa imo sang iya suga;
kondi ng̃a si Iehoba mang̃inkapawa mo
sa gihapon, kag ang imo Dios mang̃in-
imo himaya.
20 Indi na matunod ang imo adlaw,
kag ang imo bulan indi na mabulag, kay
si Iehoba mang̃inimo dayon ng̃a kapa-
wa, kag ang mg̃a adlaw sang imo lalaw
pagapanapuson.
21 Kag nahanung̃ud sang imo banwa,
sila ng̃a tanan mang̃inmatarung; sa
gihapon pagatagiyahon nila ang duta,
ng̃a salingsing sang akon tinanum, ng̃a
binuhatan sang akon mg̃a kamut, sa
paghimaya sa akon.
22 Ang labing diyotay mang̃inisa ka
libo, kag ang labing kubus, isa ka kata-
wohan ng̃a gamhanan. Ako si Iehoba:
sa iya panag-on pagadalion ko ini.

Ang pagbantala sang kaluwasan.

61 ANG Espiritu sang Ginoo ng̃a si
Iehoba yari sa ibabaw nakon, kay
ginhidhiran ako ni Iehoba sa pagbantala
sing maayong balita sa mg̃a nalisdan;
ginpadalá niya ako sa pagbulóng sa
mg̃a binoong sa tagiposoon, sa pag-
bantala sang kaluwasan sa mg̃a bihag,
kag sa mg̃a binilango sing pagbukas
sang mg̃a bilangoan;
2 Sa pagbantala sang tuig sang
maayong kabubut-on ni Iehoba, kag
sang adlaw sa pagtimalus sang Dios
naton, sa paglipay sa tanan ng̃a naga-
lalalaw;
3 Sa pagsogo sa mg̃a sa Sion ng̃a
nagalalalaw *sing subung sini*, sa paghatag
sa ila sang himaya sa baylo sang abó,
sang lana sa kalipay sa baylo sang
lalaw, sang bayô sa pagdayaw sa baylo
sang espiritu ng̃a masubo, agud ng̃a
pagpanawgon sila ng̃a "mg̃a terebinto
sang katarung̃an," ng̃a "tinananum ni
Iehoba, ng̃a sa iya maghimaya sia."
4 Kag pagabang̃onon nila liwan ang
mg̃a nagub-an ng̃a mg̃a dumaan, kag
pagapatindugon liwan nila ang mg̃a
dumaan ng̃a nahapay, kag pagabag-ohon
nila liwan ang mg̃a kabanwaanan ng̃a
mg̃a linaglag, ang mg̃a kahapayan ng̃a
didto sa kaliwatan kag sa kaliwatan.
5 Kag magatindug didto ang mg̃a
dumuluong, kag magapalahalab sila
sang inyo mg̃a pinanong, kag ang mg̃a
anak sang dumuluong mang̃ininyo mg̃a
mang̃ung̃uma kag ang inyo mg̃a manug-
ubas.
6 Kag pagapanawgon kamo ng̃a mg̃a
saserdote ni Iehoba kag pagahing̃alanan
kamo ng̃a mg̃a alagad sang amon Dios;
pagakaonon ninyo ang mg̃a mangad
sang mg̃a katawohan, kag sa iya himaya
magahagak kamo.
7 Sa baylo sang inyo kahuya may
inyo kamo ng̃a dapli ng̃a bahin, kag *sa,
baylo* sang pasipala magahilinugyaw
sila sa ila bahin; ng̃a tung̃ud sini sa
ila mg̃a kadutaan magatagiya sila sing
dinaplidapli; may kalipay sila ng̃a
walay katapusan.
8 Kay ako amo si Iehoba ng̃a naga-
higugma sang katadlung̃an, ng̃a naga-
dumut sang pang̃awat ng̃a sa halad ng̃a
sinunog; kag, pagaihatag ko sa ila ang
ila balus ng̃a may kamatooran, kag
magahimo ako sa ila sing katipan ng̃a
walay katapusan.
9 Kag ang kaliwatan nila pagakilala-
hon sa tung̃â sang mg̃a katawohan kag
ang mg̃a nagagikan sa ila sa tung̃â sang
mg̃a kabanwaanan; ang tanan ng̃a sa
ila makakita, magakilala sa ila, kay kali-
watan sila ng̃a ginapakamaayo ni
Iehoba.
10 Magakalipay ako sing daku gid
kay Iehoba, ang akon kalág magaka-
sadya sa akon Dios; kay ginpasaputan
niya ako sing mg̃a panapton sa kalu-
wasan, ginaputus niya ako sang bayô sa
katarung̃an, subung sang ginapunihan
sa piesta sang kalasalon ng̃a lalaki, kag
subung sang kalasalon ng̃a babae ng̃a
ginapunihan niya sia sang iya mg̃a
huyas.
11 Hoo, subung ng̃a ang duta nagapa-
túbô sing túbô, kag subung ng̃a ang ka-
tamnan nagapatúbô sang iya binhi, amo
man ang Ginoo ng̃a si Iehoba magapa-
túbô sang katarung̃an kag sang pagdayaw
sa atubung̃an sang tanan ng̃a mg̃a kata-
wohan.

Himaya ng̃a sa gihapon nagatubo sa Ierusalem.

62 BANG̃UD sang gugma sa Sion,
indi ako maghipus, kag bang̃ud

sang gugma sa Ierusalem indi ako
magapahimonong tubtub nga maggowa
subung sang silak ang iya katarungan,
kag ang iya kaluwasan subung sang isa
ka sulo, nga nagadabdab;
2 Kag *tubtub* nga makita sang mga
katawohan ang imo katarungan, kag
sang tanan nga mga hari, ang imo hi-
maya; kag nga pagahingadlan ka sang
isa ka ngalan nga bag-o, nga ginmitlang
sang bâbâ ni Iehoba.
3 Kag manginpurugpurung ka sa hi-
maya sa kamut ni Iehoha, kag diadema
nga harianon sa kamut sang imo Dios.
4 Indi ka na gid pagtawgon: "Ang
binayaan;" kag indi na pagaisiling
nahanungud sa duta: "Ang kahapa-
yan;" kondi nga pagatawgon ka, nga
Hepsiba, kag ang imo duta nga Beula.*
Kay si Iehoba magabutang sa imo sang
iya maayo nga kahamuut kag ang imo
duta may bana.
5 Kay subung sa isa ka pamatan-on
nagapakasal sa isa ka ulay, amo man
magapalakasal sa imo ang imo mga
anak; kag subung sang kalipay sang
bana sa kalasalon, subung sini magaka-
lipay sa imo ang imo Dios.
6 Sa ibabaw sang imo mga kuta, oh
Ierusalem, ginabutangan ko sing mga
bantay; sa bug-os nga adlaw kag sa
bug-os nga gab-i sing dayon gid indi
sila magahilipus. Kamo nga mga naga-
dumdum kay Iehoba, ayaw kamo pag-
pahuway.
7 Kag indi ninyo sia paghatagan sing
kapahuwayan, tubtub nga matukud niya
ang Ierusalem kag tubtub nga mahimo
sia niya nga iligoon sang pagdayaw sa
duta.
8 Nagsumpa si Iehoba tungud sa iya
too kag tungud sang butkon sang iya
kagamhanan: Indi na ako magahatag
sang imo trigo nga kalan-on sa imo
mga kaaway, bisan magainum pa ang
mga anak sang dumuluong sang duga
sang ubas, nga imo ginkabudlayan;
9 Apang ang mga magaani sini, maga-
kalaon sa iya, kag magadalayaw sila
kay Iehoba; kag ang mga magapopo
sini, pagaimnon nila sia sa mga patyo
sang akon balaan nga Puluy-an.
10 Pag-agi-kamo, pag-agi-kamo sa
mga gawang; iaman-ninyo ang dalan sa
banwa; bayawa-ninyo, bayawa-ninyo
angdalan; kuhaa-ninyo ang mga bató,
bayawa-ninyo ang isa ka bandera sa
atubangan sang mga kabanwaanan.
11 Yari karon, nga ginapabati ni
Iehoba *ang iya tingug* tubtub sa ukbung
sang duta. Isiling-ninyo sa anak nga
babae sang Sion: Yari karon, nagakari
ang imo kaluwasan; yari karon ang iya
sohol upud sa iya, kag sa atubangan
niya ang iya balus.
12 Kag pagatawgon sila nga "banwa
nga balaan," nga "mga tinubus ni Ie-
hoba;" kag pagatawgon ka nga "banwa
nga Pinangita," "banwa nga walâ pag-
bayai."

Ang Dios magaluwas kag magatimalus sa iya banwa.

63 ¿SIN-O bala ini nga nagakari sa
Edom, nga *nagagikan* sa Bosra,
nga may mga panapton nga mga ma-
pula, ini nga halangdon sa iya panap-
ton, nga nagatadlong ang olo sa pag-
kadaku sang iya gahum? "Ako, ang
nagahambal sa katarungan, nga sampa-
ton sa pagluwas."
2 ¿Kay ngaa bala nga mapula ang
imo panapton, kag ang imo mga ilislan
subung sang nagalapak sa ipitan?
3 "Ako lamang ang naglapak sa
ipitan, kag sa tungâ sang mga kaban-
waanan walâ gid sing nagúpud sa
akon; kag ginlapak ko sila sa akon
kaakig, kag ginlinas ko sila sa akon
kasingkal; kag ang iya duga nag-agsik
sa akon mga panapton, kag ginhigkoan
ko ang tanan ko nga mga ilislan.
4 Kay ang adlaw sang pagtimalus
yara sa akon tagiposoon, kag ang tuig
sang akon pagtubus nag-abut na.
5 Kag nagtulok ako, kag walay sin-o
nga magabulig; kag natingala ako, nga
walâ sing sin-o nga magasakdag. Niyan
ginluwas ako sang akon butkon, kag
ginsakdag ako sang akon kaakig.
6 Kag sa akon kaakig gintapak ko
ang mga kabanwaanan, kag ginhubog ko
sila sang akon kasingkal, kag ginpailig
ko sa duta ang iya duga."

Mga pagpasalamat, mga pagtuad kag mga pag-ampo sang banwa sang Dios.

7 Pagpanumdumon ko ang mga
kalooy ni Iehoba, ang mga pagdayaw

---

* *Hepsiba*, ang akon kahamut-an sa iya; *Beula*, asawa.

kay Iehoba, sono sa tanan nğa ginhatag
sa amon ni Iehoba; kag ang kabugana
sang kaayo nğa sa baláy ni Israel, nğa
ginhatag niya sa ila sono sang iya mğa
pagkahinoklog, kag sono sang kabugana
sang iya mğa pagkalooy.
8 Kag nagsiling sia: "Sa pagkama-
tuud gid, banwa nakon sila, mğa anak
nğa indi magabulutig"; kag nanğin-
Manluluwas sia nila.
9 Sa tanan nila nğa kalilisdan sia ang
ginapakalisud, kag ang Manugtunda sang
iya nawung nagluwas sa ila; sa iya
gugma kag sa iya pagkamahinoklogon
gintubus niya sila, kag ginhakwat niya
sila, kag gindalá niya sila sa tanan nğa
mğa adlaw sadto.
10 Apang nagnanğimalalison sila, kag
ginpasubu nila ang Espiritu sa iya pag-
kabalaan; kag nabaylo sia nğa kaaway
nğa sa ila, kag sia gid nagpakigaway
batok sa ila.
11 Niyan ang iya banwa nakadum-
dum sang mğa adlaw nğa mğa dumaan,
kay Moises: ¿Diin bala ang nagpa-
taklad sa ila sa dagat upud ang manug-
bantay sang iya pinanong? ¿Diin bala
ang nagbutang sa tunğâ nila sang Espi-
ritu sang iya pagkabalaan?
12 ¿Ang nagpalakat sa too ni Moises
sang iya butkon nğa mahimayaon, nğa
nagapapain sang mğa tubig sa atuba-
nğan nila sa paghimo nğa sa iya sing
nğalan nğa walay katapusan?
13 ¿Ang nagdul-ong sa ila sa mğa
kaidadalman, subung sang isa ka kabayo
sa kahanayakan, nğa walâ pagkasan-
dad?
14 Subung sang kahayupan naga-
dulhog sa nalupyakan, amo man ang
Espiritu ni Iehoba nagdalá sa ila sa
kapahuwayan; amo ining pagdul-ong
mo sa imo banwa sa paghimo nğa sa
imo sing nğalan nğa mahimayaon.
15 Tamud-ka kutub sa mğa langit,
kag tuluk-ka kutub sa puluy-an sang
imo pagkabalaan kag sa imo pagka-
halangdon. ¿Diin bala ang imo ka-
imon, kag ang imo gahum, ang balat-
yagon sang imo mğa kasudlan, kag
ang imo mğa paghinoklog? Ginapun-
gan sila nğa sa akon.
16 Hoo, ikaw amo ang amon amay;
kay si Abraham indi nagakilala sa
amon, kag si Israel walâ magapanğilala
sa amon. Ikaw, oh Iehoba, ikaw amo
ang amon amay, ang imo nğalan amo:
"Ang amon Manunubus, sa tanan nğa
panag-on."
17 ¿Kay nğaa bala, oh Iehoba, gin-
patalang mo kami nğa malayô sa
imo dalanon kag ginpatig-a mo ang
amon mğa tagiposoon nğa malayô sa
kahadluk sa imo? Balik-ka tunğud
sang gugma sa imo mğa alagad, tunğud
sang mğa kabikahan sang imo panu-
blion.
18 Sa malip-ot lamang nğa panag-on
ang banwa sang imo pagkabalaan nag-
tagiya sang *duta*. Gintapak sang amon
mğa kasumpung ang imo balaan nğa
Puluy-an.
19 Subung kami sadtong mğa sa ila
walâ ka nğa mas-a maggahum, nğa
walâ paghinğadli sila sang imo nğalan.

64 ¡OH, kon gision mo unta ang
mğa kalanğitan, kon magpa-
naug ka unta, sa imo atubanğan maga-
kalatunaw ang mğa kabukiran.
2 Subung sang kalayo nğa nagadab-
dab sa mğa sanğa nğa nalaya, subung
sang kalayo nğa nagapabukal sang
tubig, *ikaw* magapakilala sang imo nğa-
lan sa imo mğa kasumpung; *kag* ang
mğa katawohan magakulurug sa imo
atubanğan.
3 Sang naghimo ka sing mğa butang
nğa kalahudlukan, nğa walâ gid namon
paghulata, nagpanaug ka, nagkatunaw
ang mğa kabukiran sa atubanğan mo.
4 Kag walâ nğa mas-a mabatii, walâ
nğa mas-a ang idulunğug makata-
lupanğud, walâ nğa mas-a ang mata
makakita, luwas sa imo, sang isa ka
Dios, nğa nagahimo nğa sa nagahulat
sa iya.
5 Nagasugata ka sang nagakasadya sa
pagbutang sa buhat sang katarunğan,
sang mğa nagapanumdum sa imo mğa
dalanon. Yari karon, ikaw nanğakig
kay nakasalâ kami; *apang* sa imo *mğa
dalanon* yara ang walay katapusan, kag
manğinmaluwas kami.
6 Kami nğa tanan manğinsubung
sang tawo nğa mahigko, kag ang tanan
namon nğa mğa katarunğan subung sang
lapat nğa mahigko; nagakalayong kami
nğa tanan subung sang dahon, kag ang
amon mğa kalautan nagaagaw sa amon
subung sang hanğin.
7 Kag walâ sing sin-o nğa magpana-
wag sang imo nğalan, nğa magmata sa
pagdakup sa imo; kay gintago mo sa

amon ang imo nawung, kag ginpanu-
naw mo kami sa kabangdanan sang
amon mg̃a kalautan.
8 Apang karon, Iehoba, ikaw amo
ang amon amay; kami among lunang,
kag ikaw ang naghuman sa amon, kag
kami ng̃a tanan, binuhatan sang imo
mg̃a kamut.
9 Indi ka maakig, oh Iehoba, sing
lakas gid, bisan magpanumdum ka sa
gihapon sang kalautan. Yari karon,
tuluka; kami ng̃a tanan among imo
banwa.
10 Ang mg̃a banwa sang imo pag-
kabalaan isa ka kahanayakan, ang Sion
isa ka kahanayakan, ang Ierusalem isa
ka kahapayan.
11 Ang Baláy sang amon pagkabalaan
kag sang amon pagkahalangdon, ng̃a sa
iya gindayaw ka sang amon mg̃a gini-
kanan, ginsunog sang kalayo, kag ang
tanan namon ng̃a mg̃a duug ng̃a ma-
sadya ginpanghapay.
12 Bisan pa sini, ¿magapugung ka
bala, oh Iehoba, magahipus ka bala kag
pagapakalisuron mo kami sing lakas?

Si Iehoba nagapanaad sa pagpamati sang sinambit ng̃a pag-ampo kag sa pagbawi sa iya mg̃a alagad.

65 GINPAKISAYDAN ako sang
mg̃a walâ magapalamangkot sa
akon; nakita ako sang mg̃a walâ maga-
pang̃ita sa akon. Nagsiling ako: Yari
ako, sa isa ka katawohan ng̃a indi gina-
hing̃adlan sa akon ng̃alan.
2 Ginuntay ko sa bug-os ng̃a adlaw
ang akon mg̃a kamut sa isa ka banwa
ng̃a malalison, ng̃a sia nagalakat sa
dalan ng̃a indi maayo, sono sang iya
mg̃a kaugaliñgon ng̃a hunahuna:
3 Ang banwa sang mg̃a nagapaakig
sa akon sa guya sing dayon gid, ng̃a
nagahalad sa mg̃a katamnan kag naga-
sunug sing pahamut sa ibabaw sang
mg̃a *halaran* ng̃a tisa;
4 Ng̃a nagapuluyô sila sa mg̃a lulub-
ng̃an kag nagahiligda sa mg̃a palanago-
an, ng̃a nagakaon sila sing unud sang
babuy, kag ng̃a sa ila mg̃a yahong may
sabaw sang mg̃a sud-an ng̃a mahigko;
5 Ng̃a nagasiling sila: "Palayô-ka,
indi ka magpalapit sa akon; kay ako
tama ka balaan sa imo." Ini sila mg̃a
asó sa akon ilong, kalayo ng̃a nagadab-
dab sa bug-os ng̃a adlaw.
6 Yari karon, nasulat na ini sa atu-
bang̃an nakon; indi ako magahipus,
kondi magabalus ako, kag magabalus
ako sa iya dughan:
7 *Hoo*, sang inyo mg̃a kalautan, kag
sang mg̃a kalautan sang inyo mg̃a
ginikanan sing tin̄gub gid, siling ni
Iehoba; ng̃a sila nagpasunog sing pa-
hamut sa ibabaw sang mg̃a bukid, kag
sa ibabaw sang mg̃a kabakoloran gin-
pasipalahan nila ako; kag pagataksan
ko sila sing úna sang ila balus sa ila
dughan.
8 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Kon makit-an sing duga ang isa ka bulig
ng̃a ubas, kag magsiling: "Indi mo
ini paglaglagon, kay may pagpakamaayo
sa iya"; subung sini pagahimoon ko
tun̄gud sa gugma sa akon mg̃a alagad,
ng̃a indi ko paglaglagon ang tanan.
9 Kag pagapagowaon kay Iakob ang
isa ka kaliwatan, kag kay Iuda ang
manugtagiya sang akon mg̃a kabuki-
ran; kag ang akon mg̃a pinili maga-
talagiya sa ila, kag ang akon mg̃a ala-
gad magapuluyô didto.
10 Kag ang Saron man̄ginpuluy-an
sang mg̃a obeha, kag ang nalupyakan
sa Akor ang duug ng̃a didto magapa-
huway ang mg̃a kabakahan ng̃a sa akon
banwa ng̃a nagpang̃ita sa akon.
11 Apang kamo ng̃a mg̃a nagabiliya
kay Iehoba, ng̃a nagakalipat kamo sang
bukid sang akon pagkabalaan, ng̃a
nagaaman kamo sing latok kay Gad,*
kag nagapunô kamo *sang tagayan* sang
alak ng̃a mahamut kay Meni.†
12 Ipaigo ko man kamo sa hing̃ani-
ban, kag kamo ng̃a tanan magaduko
sa pulugutan; kay nagpanawag ako,
kag walâ kamo magsalabat, nag-
hambal ako, kag walâ kamo magpala-
mati, kag ginhimo ninyo ang malain sa
akon mg̃a mata, kag ginpili ninyo ang
walâ nakon mahamut-i.
13 Ng̃ani amo ining ginasiling sang
Ginoo ng̃a si Ieboba: Yari karon, ng̃a
ang akon mg̃a alagad magakalaon,
apang kamo pagapangutumon: yari
karon, ng̃a ang akon mg̃a alagad maga-
inum, apang pagauhawon kamo; yari
karon, ng̃a ang akon mg̃a alagad naga-
kalipay, apang pagapakahuy-an kamo.

---

* *Gad*, diosdios sang kapalaran.

† *Meni*, diosdios sang malaut ng̃a palad.

14 Yari karon, nga ang akon mga
alagad magakilinanta sa kalipay sa
tagiposoon, apang kamo magasiliningit
sa kasakit sa tagiposson, kag maga-
uluwang kamo sa pagkaboong sa espi-
ritu.
15 Kag pagabayaan ninyo ang inyo
ngalan, subung nga panumpa sa akon
mga pinili; kag ang Ginoo nga si Ieho-
ba magapatay sa imo, kag ang akon
mga alagad pagahingadlan sa liwan nga
ngalan;
16 Sa bagay nga ang magpakamaayo
sa duta, pagapakamaayohon sia sang
Dios sang kamatooran, kag ang mag-
sumpa sa duta, magasumpa sia sa Dios
sang kamatooran; kay ang mga naha-
una nga mga kalisdanan pagakalipatan,
kag pagatabunan sila sa akon mga
mata.
17 Kay yari karon, nga ako maga-
tuga sang isa ka bag-o nga langit kag
sang isa ka bag-o nga duta, kag indi na gid
pagadumdumon ang mga nahauna kag
indi na magaabut sa panumduman.
18 Apang magkalipay-kamo kag mag-
kalasadya-kamo sa gihapon sa mga bu-
tang nga akon ginatuga; kay yari karon,
nga ako magatuga sang Ierusalem nga
sa kasadya, kag sa iya banwa nga sa
kalipay.
19 Kag magakasadya ako bangud sa
Ierusalem, kag magakalipay ako sa
akon banwa; kag indi na gid mabatian
sa iya ang tingug sa paghibi, bisan ang
kagahud sa mga siningit.
20 Walâ na gid didto sa olehe sini
sing bátâ nga may pila lamang ka ad-
law, bisan tigulang nga indi matuman
ang iya mga adlaw: kay ang pamatan-
on mamatay sa isa ka gatus ka tuig,
kag ang makasasalâ nga may isa ka
gatus ka tuig, manginpinapakamalaut.
21 Kag magapalatindug sila sing mga
baláy, kag magapuluyô sila sa ila, kag
magatalanum sila sing mga kaubasan,
kag magakalaon sila sang bunga nila.
22 Indi sila magapalatingdug, agud
nga liwan ang magapuyô; indi sila
magatalanum, nga liwan ang magaka-
on; kay ang mga adlaw sang akon
banwa manginsubung sang mga adlaw
sang mga kahoy, kag ang akon mga
pinili magagamit sang binuhatan sang
ila mga kamut.
23 Indi sila magapalangabudlay sa
walay pulus, indi magapalanganak sila
nga sa kakugmat; kay mga kaliwatan
sila sang mga pinakamaayo ni Iehoba,
kag ang mga nagagilikan sa ila maga-
upud sa ila.
24 Kag mahanabu nga, sa walâ pa
sila magasingit, ako magasabat; sa naga-
hambal pa sila, nakabati na ako.
25 Ang lobo kag ang kordero paga-
pahalabon sing tingub, kag ang leon
magakaon sing dagami subung sang ba-
ka, kag ang yab-ok manginpagkaon sang
man-ug; indi na pagahimoan sing mala-
in kag indi na pagalaglagon sa ibabaw
sang bug-os nga bukid sang akon pag-
kabalaan, siling ni Iehoba.

Katapusan nga pagtabog sa mga malalison.

66 AMO ining ginasiling ni Iehoba:
Ang langit among akon ling-
koran nga harianon, kag ang duta
among talapakan sang akon mga tiil:
¿Ano bala nga baláy ang pagapatindu-
gon ninyo sa akon, kag ano bala nga
duug ang akon palahuwayan?
2 Kag ining tanan nga mga butang
ginhimo sang akon kamut, kag ining
tanan nga mga butang nanginamo sila,
siling ni Iehoba. Kag amo ini ang
akon pagatulukon: ang nalisdan kag
binoong nga espiritu, kag ang naga-
kurug sa akon polong.
3 Ang nagapugut sang baka, *kag*
nagapilas sing isa ka tawo; ang naga-
halad sing obeha, *kag* nagapugot sing isa
ka ido; ang nagahalad sing halad nga
kalan-on, *kag* nagadalá sing dugo sang
baboy; ang nagahalad sing pahamut
sang insienso, *kag* nagapakamaayo sa
isa ka diosdios, hoo, ginpili nila ang ila
gid nga mga dalanon, kag ang ila kalág
nagakalipay sa ila mga kalangil-aran,
4 *Busa* pagapilion ko man ang ila
mga kalilisdan, kag pagadalhon ko sa
ibabaw nila ang ila ginkahadlukan:
tungud kay nagpanawag ako, kag walâ
gid sing nagsabat; naghambal ako, kag
walâ sila magpalamati; kondi ginhimo
nila ang malain sa akon mga mata, kag
ginpili nila ang walâ nakon mahamut-i.
5 Pamati-kamo sang polong ni
Iehoba, kamo nga mga nagakulurug sa
iya polong: Ang inyo mga útud nga
nagadumut sa inyo, kag nga nagasobol
sa inyo bangud sang akon ngalan, nag-
sililing sila: "Paghimayaon si Iehoba,

kag makita namon ang inyo kalipay,"
kag pagapakahuy-an sila.
6 Ang tingug sang kinagahud *nagagi-kan* sa banwa, ang tingug *nagagikan*
sa Simbahan, ang tingug ni Iehoba
nga nagahatag sang balus sa iya mga
kaaway.
7 Sa walâ pa sia pagsakiti, nag-anak
sia, sa walâ pa mag-abut ang mga sakit
nag-anak sia sing isa ka anak nga lalaki.
8 ¿Sin-o bala ang nakabati sing su-
bung nga butang? ¿Sin-o ang nakakita
sang kaangay nga butang? ¿Nagaanak
bala ang isa ka katawohan sa isa ka
adlaw? ¿Nagapakatawo bala ang isa
ka katawohan sa makaisa lamang, nga
ang Sion ginsakitan na kag sa gilayon
nag-anak sia sang iya mga anak nga
lalaki?
9 Ako nga nagadalá *sang mga kabataan*
sa pagkatawo, ¿indi bala ako maga-
paanak siling ni Iehoba? kon, sang gin-
panganak ko gid, ¿pagapungan ko bala
ang pakatawo, siling sang imo Dios?
10 Magkalalipay-kamo upud sang Ieru-
salem, kag magkalasadya-kamo upud sa
iya, kamo nga tanan nga nagahigugma
sa iya: magkalasadya-kamo upud sa
iya sa kalipay, kamo nga tanan nga
mga nagalalaw tungud sa iya,
11 Agud nga magsoloso kamo, kag
magkalabusug kamo sang mga soso sang
iya mga paglipay, agud nga maginum
kamo, kag magkalawili kamo sa kasilaw
sang iya himaya.
12 Kay amo ining ginasiling ni Ieho-
ba: Yari karon, nga ginapaagi ko sa
ibabaw niya ang paghidaet subung sang
isa ka subâ, kag ang himaya sang mga
katawohan subung sang isa ka kasul-
gan nga nagaawas; kag magasoloso
kamo, kag sa ibabaw sang mga kilid
pagadal-on kamo, kag sa ibabaw sang
mga tuhud pagalingawon kamo.
13 Subung sang tawo nga ginalipay
sang iya ilóy, subung man pagalipayon
ko kamo, kag sa Ierusalem pagalipayon
kamo.
14 Kag makita ninyo ini, kag maga-
kasadya ang inyo tagiposoon, kag ang
inyo mga tul-an magatúbô subung sang
hilamon, kag ang kamut ni Iehoba pa-
gaipakilala sa iya mga alagad, apang
magakaakig sia batok sa iya mga ka-
away.
15 Kay yari karon, nga si Iehoba ma-
gakari nga may kalayo, kag ang iya
mga kanga subung sang alimpulos, sa
pagbalus sang iya kaakig sa kasingkal,
kag sang iya pagpahug, sa dabdab sang
kalayo.
16 Kay si Iehoba magahikot sang
paghukom tungud sang kalayo kag ba-
tok sa tanan nga unud tungud sang iya
hinganiban, kag ang mga pagapilason
ni Iehoba sa kamatayon manginmadamu
sila.
17 Ang mga nagapakabalan kag ang
mga nagapalaninlo nga sa mga katam-
nan, sa olehe sang tagsa ka *diosdios* nga
yadto *didto* sa tungâ, ang mga nagakala-
on sang unud sang baboy, kag sang
kalangil-aran nga mga butang, kag sing
ilaga, pagalaglagon sila sing tingub gid,
siling ni Iehoba.
18 Kay ako *nakahangup* sang iya mga
binuhatan kag sang iya mga hunahuna.
Ang *panag-on* nag-abut sa pagtipon sang
tanan nga mga katawohan kag sang mga
hambal, agud nga mag-alabut sila kag
makakita sila sang akon himaya.
19 Kag pagabutangan ko sing tanda
sa tungâ nila, kag magapadalá ako sang
mga nagpalalagyo gikan sa ila sa mga
katowohan, sa Tarsis, sa Pul kag sa
Lud, nga nagapana sing pana, sa Tubul,
kag sa Iaban, sa mga malayô nga mga
pulô, nga walâ makabati sa akon,
bisan nakakita sila sang akon himaya;
kag pagaibantala nila ang akon himaya
sa tungâ sang mga katawohan.
20 Kag magadalá sila diri sang tanan
ninyo nga mga útud, gikan sa tungâ
sang tanan nga mga katawohan, subung
nga dólot kay Iehoba, sa mga kabayo,
sa mga kanga, sa mga yayongan, kag sa
mga mula, kag sa mga kamelyo, sa bukid
sang akon pagkabalaan, sa Ierusalem,
siling ni Iehoba, sa bagay nga ang mga
inanak ni Israel nagadalá *diri* sing
dólot sa suludlan nga matinlo sa Baláy ni
Iehoba.
21 Kag sa ila magakuha ako nga sa
mga saserdote, nga sa mga Lebinhon,
siling ni Iehoba.
22 Kay subung nga ang bag-ong kala-
ngitan kag ang bag-ong duta, nga akon
ginahimo, nagapaladayon sa atubangan
nakon, siling ni Iehoba, subung man
magapadayon ang inyo kaliwatan kag
ang inyo ngalan.
23 Kag mahanabu nga, sa bulanbu-
lan, kag sa sabadosabado, magakari

ang tanan nḡa unud sa pagyaub sa atubanḡan nakon, siling ni Iehoba.
24 Kag magagulowa sila, kag magatalan-aw sila sang mḡa bangkay sang mḡa tawo nḡa, nagalalalis batok sa akon; kay ang iya ulud indi gid mapatay, kag ang iya kalayo indi mapalong, kag manḡinkalanḡil-aran sila sa tanan nḡa unud.

SI IEREMIAS.

Pagtawag kag mḡa nahauna nḡa mḡa palanan-awon sang manalagna.

1 ANG mḡa polong ni Ieremias, nḡa
anak ni Hilkia, sa tunḡâ sang mḡa
saserdote nḡa didto anay sa Anatot, sa
duta ni Benyamin;
2 Nḡa sa iya nag-abut ang polong ni
Iehoba sa mḡa kaadlawan ni Iosias, nḡa
anak ni Amon, nḡa hari sa Iuda, sa tuig
nḡa ikapúlô kag talo sang iya paghari;
3 Subung man sa mḡa kaadlawan ni
Ioiakim, nḡa anak ni Iosias, nḡa hari sa
Iuda, tubtub sa katapusan sang tuig nḡa
ikapúlô kag isa ni Sedekias, nḡa anak ni
Iosias, nḡa hari sa Iuda, tubtub sang
pagpaliton sang Ierusalem, sa bulan nḡa
ikalima.
4 Nag-abut ang polong ni Iehoba sa
akon, nḡa nagasiling:
5 "Sa walâ pa ikaw mahuman sa
tiyan *nḡa inilóy* nakilala ko ikaw; kag
sa walâ pa ikaw maggowa sa sabak nḡa
inilóy, ginpakabalaan ko ikaw; ginhimo
ko ikaw nḡa manalagna sa mḡa katawohan."
6 Kag ako nagsiling: "¡Ah, Ginoo nḡa si Iehoba! Yari karon indi ako
makahibalo maghambal, kay bátâ ako."
7 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
"Indi ka magsiling: Bátâ ako; kay sa
tanan nḡa pagapakadtoan ko sa imo,
magakadto ka, kag pagaisiling mo ang
tanan nḡa pagaisogo ko sa imo.
8 Indi ka mahadluk sa kabangdanan
nila, kag ako upud sa imo sa pagluwas
sa imo, siling ni Iehoba."
9 Kag ginuntay ni Iehoba ang iya
kamut kag ginkamlut niya ang akon
bâbâ; kag nagsiling sa akon si Iehoba:
"Yari karon, ginbutang ko ang akon
mḡa polong sa imo bâbâ.
10 Tuluk-ka, nḡa ginbutang ko ikaw
sa sini nḡa adlaw sa ibabaw sang mḡa
katawohan, sa ibabaw sang mḡa ginharian, sa paggabut, kag sa pagguba, kag sa
pagpalaglag, kag sa pagwagwag, kag sa
pagpatindug kag sa pagtanum."
11 Kag ang polong ni Iehoba nag-
abut sa akon, nḡa nagasiling: "¿Ano
bala ang ginatan-aw mo, Ieremias?"
Kag nagsiling ako: "Ginatan-aw ko
ang isa ka sungkud nḡa almendro."
12 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
"Maayo ang nakita mo; kay ako nagapulaw sang akon polong sa pagbutang
sa iya sa buhat."
13 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba sa makaduha, nḡa nagasiling:
"¿Ano ang ginatan-aw mo bala?" Kag
nagsiling ako: "Ako nagatan-aw sing
isa ka kolon nḡa nagabukal, nḡa ang iya
kadaygan nayon sa Aminhan."
14 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
"Gikan sa Aminhan magalupok ang kalainan sa ibabaw sang tanan nḡa mḡa
pumuluyô sang duta,
15 Kay yari karon, ginatawag ko
ang tanan nḡa mḡa panimaláy sang
mḡa ginharian sang Aminhan, siling ni
Iehoba; kag magakalari sila, kag magabutang ang tagsatagsa sang iya lingkoran nḡa harianon sa salamputan sang
gawang sa Ierusalem, kag sa atubanḡan
sang tanan niya nḡa mḡa kuta sa palibot, kag sa atubanḡan sang tanan nḡa
mḡa kabanwaanan sa Iuda.
16 Kag magamitlang ako sang akon
mḡa paghukom batok sa tanan nila nḡa
kalainan nḡa sa iya nagbiliya sila sa
akon, kag nagpasunog sila sing inseinso
sa liwan nḡa mḡa dios, kag sa binuhatan
sang ila mḡa kamut naglayaub sila.
17 *Busa*, ikaw pagawagkusan mo ang
imo mḡa hawak, kag magatindug ka,
kag pagaihambal mo sa ila ang tanan

nğa igasogo ko sa imo. Indi ka mag-
talaw sa atubanğan nila, basi pa nğa
pagpatalawon ko ikaw sa atubanğan
nila.
18 Kag, yari karon, nğa ako nagahimo
sa imo sa sini nğa adlaw nğa pinabakud
nğa banwa, kag nğa haligi nğa salsalon,
kag nğa mğa kuta nğa tumbaga batok
sang bug-os nğa duta, batok sa mğa hari
sa Iuda, batok sa iya mğa dunganon, ba-
tok sa iya mğa saserdote kag batok sa
banwa sang duta.
19 Kag magapakig-away sila sa imo,
apang indi ikaw nila sarang madaug;
kay ako yari upud sa imo, siling ni Ie-
boha, sa pagluwas sa imo."

Si Ieremias ginapada sa Ierusalem sa pagsabdong sa iya tunğud sang iya mğa paglalis.

2 KAG nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nğa nagasiling:
2 Lakat kag singit-ka sa mğa idulu-
nğug sang Ierusalem, nğa nagasiling:
Amo ining ginasiling ni Iehoba: Naka-
dumdum ako sa imo, sang kalolo sang
imo pagkapamatan-on, sang gugma sa
pagkasal sa imo, sang naglakat ka sa
olehe nakon sa kahanayakan, sa duta
nğa walâ masab-ugi.
3 Si Israel sadto pagkabalaan kay Ie-
hoba, nğa mğa nahauna nğa bunğa sang
iya patubas. Ang tanan nğa mğa naga-
kaon sa iya, makasalâ sila; kalainan
magabut sa ila, siling ni Iehoba.
4 Pamatii-ninyo ang polong ni Ieho-
ba, baláy ni Iakob, kag *kamo* nğa tanan
nğa mğa panimaláy sang baláy ni Israel.
5 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
¿Ano bala nğa dikatarunğan ang nakita
sa akon sang inyo mğa ginikanan, nğa
nagpalalayô sila sa akon, kag naglalakat
sila sa olehe sang kadayawan, kag na-
nğinwalay pulus sila?
6 Kag walâ sila magsililing: "¿Diin
bala si Iehoba, nğa nagpataklad sa aton
gikan sa duta sa Egipto, nğa nagpalakat
sa aton sa kahanayakan, sa isa ka duta
nğa mğa kaminğawan kag bohoon,
sa isa ka duta nğa mamala kag sa
landong sang kamatayon, sa isa ka duta
nğa sa iya walâ sing sin-o nğa nagaagi,
kag didto walay bisan sino-o nğa tawo
nğa nagapuyô."
7 Kag ginpasulúd ko kamo sa duta
nğa bugana, agud nğa magkaon kamo
sang iya bunğa kag sang iya mğa
kaayohan; kag nagsululúd kamo sa iya
kag gindagtaan ninyo ang akon duta,
kag ginhimo ninyo nğa kalanğil-aran
ang akon panublion.
8 Ang mğa saserdote walâ magsili-
ling: "¿Diin bala si Iehoba?" Kag ang
mğa magahikot sang kasogoan, walâ
magkilala sa akon; ang mğa manug-
bantay nagmalalison batok sa akon:
kag ang mğa manalagna nagtalagna
tunğud kay Baal, kag naglalakat sila sa
olehe sang walâ sing bisan ano nğa
kapuslanan.
9 Nğani magapakigsuay pa ako sa
inyo, siling ni Iehoha, kag magapakig-
suay ako sa mğa anak sang inyo mğa
inanak.
10 Busa, pag-agi-kamo sa mğa kapuloan
sa Kitim, kag tulok-kamo, kag ipadalá-
ninyo sa Kedar, kag talupangda-ninyo
sing matinatapon gid, kag tan-awa-
ninyo kon may butang sadto nğa kaanğay
sini:
11 Ang isa ka katawohan ¿magailis
bala sia sang iya mğa dios? Bisan pa
indi sila mğa dios. Apang ang akon
banwa nagbaylo sang iya himaya sa
walâ sing bisan ano nğa kapuslanan.
12 Panghiorong-kamo, kalanğitan, na-
hanunğud sini, kag magkilibang-kamo;
magmalala-kamo, siling ni Iehoba.
13 Kay duha ka kalainan ang ginhimo
sang akon banwa: ginbayaan nila ako,
nğa tuburan sang mğa tubig nğa buhi,
sa pagkutkut sing mğa bobon nğa sa
ila, mğa bobon nğa mğa boong, nğa
indi makasuput sang mğa tubig.
14 ¿Si Israel alagad bala? ¿Ulipon
bala sia nğa natawo sa baláy? ¿Kay
nğaa bala nanğininagaw sia?
15 Ang mğa tutuy sang mğa leon
naggalaab batok sa iya; ginpabati nila
ang ila tinğug; ginbutang nila ang iya
duta sa kahapayan; pinanunog na ang
ila mğa kabanwaan, tubtub nğa walâ
na sing pumuluyô.
16 Ang mğa anak man sa Nop kag sa
Tapnes magahalonhon sang imo alim-
puduan.
17 ¿Walâ ka bala maghakut sa imo
sini, tunğud sang imo pagbiya kay Ie-
hoba, nğa imo Dios, sang ginapalakat ka
niya sa dalan?
18 Busa karon, ¿ano bala ang imo sa
dalan pa Egipto, agud nğa maginum ka
sang tubig sang Sihor? ¿Kag ano bala

ang imo sa dalan sang Asur, agud nğa
maginum ka sang tubig sang subâ?
19 Ang imo kalainan magasilot sa
imo, kag ang imo mğa pagkadimatutum
magasabdong sa imo. Busa, maghibalo-
ka, kag tan-awa nğa butang nğa malain
kag mapait, nğa nagbiya ka kay Iehoba,
nğa imo Dios, kag nğa ang akon kahad-
luk walâ sa imo; siling sang Ginoo nğa
si Iehoba sang Sebaot.
20 Kay kutub sadto gid ginbali ko
ang imo singkaw, kag ginbugto ko ang
imo mğa higot; kag nagsiling ka: Indi
ako mag-alagad; apang sa tanan nğa
kabakoloran nğa mataas, kag sa idalum
sang tanan nğa kahoy nğa madabung,
nagayaub ka, nagapakighilawas ka.
21 Kag gintanum ko ikaw nğa púnô
sang ubas nğa labing pinili, nğa tanan sia
nğa matuud nğa tanum: ¿paano nğa
nagbaylo ka nğa sa akon sa mğa bala-
gon nğa dunot sang ulubasan nğa dumu-
luong?
22 Bisan pa magpamunak ka nğa
may lehia kag maggamit ka sing ma-
damu nğa habon, ang imo salâ maga-
manğindimapanas sa akon atubanğan,
nagsiling ang Ginoo nğa si Iehoba.
23 ¿Paano nğa nagasiling ka: "Walâ
ako maghigko sa akon, walâ ako mag-
lakat sa olehe sang mğa Baal?" Tuluka
ang imo dalan sa nalupyakan, panğila-
laha ang imo ginhimo, kamelyo nğa
bataon nğa bakia nğa madasig, nğa ang
iya mğa agi mğa isiisi.
24 Asno nğa bakiya nğa talonon, nğa
naanad sa kahanayakan, nğa sa iya kai-
ligbon nagasuyup sang hanğin; sa iya
kainit ¿sin-o bala ang makapugong sa
iya? Ang tanan nğa mğa nagapanğita
sa iya, indi sila pagbudlayon; makita
nila sia sa iya binulan.
25 Bantayi ang imo mğa tiil sa pag-
uba sang sapin, ang imo tutunlan, sa
kauhaw. Apang nagasiling ka: "Walay
pulus; indi, kay ginahigugma ko ang
mğa dumuluong kag sa olehe nila maga-
lalat ako."
26 Subung sang kahuya sang maka-
wat kon madakpan sia, subung sini
magakalahuya ang mğa sa baláy ni
Israel, sila, ang ila mğa hari, ang ila
mğa dunganon, ang ila mğa saserdote
kag ang ila mğa manalagna,
27 Nğa nagsililing sila sa kahoy:
"Amay ko amo ikaw;" kag sa bató:
"Ikaw ang nagpanğanak sa akon." Kay
gin-atubang nila sa akon ang ila likod,
kag indi ang nawung; kag sa panag-on
sang ila kalainan magasiling sila: "Tin-
dug-ka kag luwasa kami."
28 Kag ¿diin bala ang imo mğa dios,
nğa ginhimo mo nğa sa imo? Mag-
tilindug sila, kon sarang ka nila malu-
was sa panag-on sang imo kalainan.
Kag sono sang kadamuon sang imo mğa
kabanwaan, oh Iuda, nanğinamo ang
imo mğa dios.
29 ¿Kay nğaa bala magasuay kamo
sa akon? Tanan kamo naglalalis batok
sa akon, siling ni Iehoba.
30 Sa walay pulus ginbunal ko ang
inyo mğa anak: walâ sila makabaton
sing pagsabdong. Ang inyo hinğaniban
naghalunhon sang inyo mğa manalagna,
subung sang leon nğa manuglaglag.
31 ¡Oh kaliwatan! ¡Pamalandonğa-
ninyo ang polong ni Iehoba! ¿Nanğin-
kahanayakan bala ako nğa sa Israel,
kon duta sa kadudulman nğa madamol?
¿Kay nğaa bala nagsiling ang akon
banwa: "Nagadalagan kami diri pa
didto; indi na gid kami magabalik sa
imo?"
32 ¿Nagakalipat bala ang ulay sang
iya puni, kon ang kalasalon nğa babae
ang iya mğa wagkus? Apang ang akon
banwa nalipat sa akon sa mğa adlaw
nğa walay isip.
33 ¡Daw ano ka sampaton ka sa pag-
dumala sang imo dalan sa pagpanğita
sing gugma! Tunğud sini nagatudlo ka
man sa mğa malauton nğa mğa babae
sa pagsunud sa imo sa imo mğa dalanon.
34 Bisan pa sa mğa sidsid sang imo
panapton nakita ang dugo sang mğa
kalág sang mğa imol nğa walay salâ,
nğa walâ ko sila makita sa pagguhab,
kondi sa kabangdanan sining tanan nğa
mğa butang.
33 Kag walay sapayan, nagasiling ka:
"Hoo, walâ ako sing salâ. Sa pag-
kamatuud ang iya kaakig nagpalayô sa
akon." Yari karon, magasulúd ako sa
paghukom upud sa imo, nahanunğud
sang imo ginasiling: "Walâ ako maka-
salâ."
36 ¡Daw ano nğa pagdali mo sa pag-
ilis sang imo mğa dalanon! Maga-
manğinhuy-an ka man sa Egipto, subung
nğa nanğinhuy-an ka sa Asur.
37 Magahalín ka man sa iya upud
ang imo mğa kamut sa ibabaw sang
imo olo; kay ginsikway ni Iehoba ang

mĝa katuyoan sang imo pagsalig, kag
sa ila indi ka makaangkon sing kapa-
laran.

3 GINASILING: Kon ang isa ka tawo
magpakadto sa iya asawa, kag mag-
halín sia sa iya kag magpamana sa
liwan nĝa tawo, ¿ magabalik pa bala
sia sa iya? Ini nĝa duta ¿ indi bala na-
dagtaan sia sing bug-os? Kag ikaw nag-
pakighilahe sa madamu nĝa mĝa kaup-
danan; kag *bisan pa* ¿ magabalik ka
bala sa akon? nagsiling si Iehoba.
2 Hayawa ang imo mĝa mata sa mĝa
putokputokan nĝa nahublasan, kag tan-
awa kon sa diin nĝa walâ ka mapang-
lahii. Naglingkod ka sa mĝa dalan *sa
paghulat* sa ila subung sang Arabinhon
sa kahanayakan, kag sa imo mĝa pag-
panghilahe kag sa imo kalautan ginpasi-
palahan mo ang duta.
3 Tunĝud sini nĝa kabangdanan ang
mĝa tun-og nĝa pinabugana ginpamun-
gan, kag walâ sing ulan sa tingin-ot;
apang may agtang ka sang bigaon nĝa
babae, nagadumili ka sa pagbatyag
sang kahuya.
4 Karon indi gid ikaw magsingit sa
akon: "Amay ko; abyan ikaw sang
akon pagkapamatan-on."
5 "¿ Pagbantayan niya bala ang kaakig
sa gihapon, pagabantayan niya sia sa
walay katapusan?" Yari karon paano
nĝa nagahambal ka, kag nagahimo ka
sing mĝa kalainan, kag ginatuman mo
ini.

Ginlaygayan sa paghinulsul si Israel kag si Iuda nĝa may mĝa panaad sang pagpanubus nĝa katapusan.

6 Kag nagsiling sa akon si Iehoba, sa
mĝa kaadlawan sang hari nĝa si Iosias:
¿ Nakita mo bala ang ginhimo sang
Israel nĝa dimatutum? Nagkadto sia
sa ibabaw sang tanan nĝa bukid nĝa
mataas, kag sa idalum sang tanan nĝa
kahoy nĝa madabung, kag didto nag-
panghilahe sia.
7 Kag nagsiling ako: Sa tapus na nĝa
nahimo niya ining tanan, magabalik sia
sa akon; apang walâ sia magabalik.
Kag nakita ini sang iya útud nĝa ma-
budhion nĝa si Iuda.
8 Kag ako nakakita nĝa bisan pa
nĝa ginpakadto ko ang dimatutum nĝa
Israel, nĝa ginhatagan sing sulat sa pag-
bulagay, kay nagpanghilahe sia, walay
sapayan ang iya útud nĝa babae nĝa
Iuda nĝa mabudhion, walâ sing kahad-
luk sa iya, kondi nĝa sia nagkadto man
kag nagpanghilahe.
9 Kag nahanabu nĝa, tunĝud sang ka-
dalas sang iya pagpanghilahe, ang duta
gindagtaan, kag nakighilawas sia sa bató
kag sa kahoy.
10 Apang bisan pa sining tanan, ang
iya útud nĝa babae, ang Iuda nĝa mabud-
hion, walâ magbalik sa akon sa bug-os
niya nĝa taiposoon, kondi sing butig
gid, siling ni Iehoba.
11 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
Ang Israel nĝa dimatutum nagapahayag
nĝa labing matarung sang Iuda nĝa ma-
budhion.
12 Lakat-ka kag imitlang ining mĝa
polong nayon sa Aminhan, kag isiling:
Balik-ka, dimatutum nĝa Israel, siling ni
Iehoba; ang akon nawung indi magmaa-
kigon batok sa inyo, kay ako among
maloloy-on, siling ni Iehoba; indi ko
pagahuptan sa gihapon ang kaakig.
13 Lamang nĝa pagpanĝilalahon mo
ang imo kalainan; kay nagmalalison ka
batok kay Iehoba, nĝa imo Dios, kag
ginpangdulong mo ang imo mĝa dalanon
gikan diri pakadto didto sa mĝa dumu-
luong, sa idalum sang tanan nĝa kahoy
nĝa madabung, kag walâ mo pagpamatii
ang akon tinĝug, siling ni Iehoba.
14 Pagliliso-kamo, mĝa anak nĝa di-
matutum, siling ni Iehoba; kay ako amo
ang inyo bana; kag magakuha ako sa
inyo sing isa sa isa ka banwa, kag duha
sa isa ka panimaláy, kag pagadalhon ko
kamo sa Sion.
15 Pagahatagan ko kamo sing mĝa
manugbantay, sono sang akon tagiposo-
on, kag magapahalab sila sa inyo nĝa
may pagkilala kag nĝa may ihibalo.
16 Kag kon magdalamu kamo kag
magtúbô kamo sa duta, sa sadtong mĝa
adlaw, mahanabu, siling ni Iehoba, nĝa
indi na gid pagisiling: ¡ Ang kaban
sang katipan ni Iehoba! Indi magsaka
sia sa tagiposoon, bisan makadumdum
sila sa iya, bisan pagapasub-on nila sia
bisan pagahimoon pa liwan sia.
17 Sa sadtong panag-on pagatawgon
nila ang Ierusalem: "Ang lingkoran nĝa
harianon" ni Iehoba, kag ang tanan nĝa
mĝa katawohan magatilinĝub sa iya
banĝud sa nĝalan ni Iehoba sa Ieru-
salem, kag indi na sila magalalakat sa

olehe sang katig-ahon sang ila tagipo-
soon nga malauton.
18 Sa sadtong mga adlaw magakadto
ang baláy ni Iuda upud sang baláy ni Is-
rael; kag magakalari sila sing tingub gi-
kan sa duta sang Aminhan pa duta nga
ginhatag ko nga panublion sa inyo mga
ginikanan.
19 Apang ako nagsiling: "¿Paano
bala ang pagbutang ko sa imo sa ka-
himtangan sang mga anak, kag ang pag-
hatag ko sa imo sang duta nga halan-
dumon, nga panublion, nga panublion
nga magayon sang mga kasoldadosan
sang mga katawohan?" Kag nagsiling
ako: "Pagatawgon mo ako: ¡Amay
ko! Kag indi ka na magisol sa olehe
nakon."
20 Sa pagkamatuud, subung sang asa-
wa nga nagaisol nga may pagkabudhi sa
iya abyan, subung man, baláy ni Israel,
naggilinawi kamo sing mabudhion batok
sa akon, siling ni Iehoba.
21 Sa ibabaw sang mga kahitaasan
nga nahublasan ginapamatian ang ka-
gahud: ini amo ang mga panangis sang
mga pagpakilooy sang mga inanak ni
Israel; kay ginpatiko nila ang ila mga
dalan, ginkalipatan nila si Iehoba, nga ila
Dios.
22 Pagliliso-kamo, mga anak nga di-
matutum, pagaayohon ko ang inyo mga
pagkadimatutum. Yari karon, naga-
kari kami sa imo; kay ikaw amo si
Iehoba, nga amon Dios.
23 Sa pagkamatuud, malimbongon
amo ang paglaum sa mga kabakoloran,
sa kadamuon sang mga kabukiran; sa
pagkamatuud, kay Iehoba nga aton
Dios yara ang kaluwasan ni Israel.
24 Ngani ang kahuya naghalonhon
sang kinabudlayan sang amo nga gini-
kanan kutub sang aton pagkapamatan-
on: sang ila mga pinanong, kag sang
ila mga kabakahan, sang ila mga anak
nga lalaki kag sang ila mga anak nga
babae.
25 Magahigda kita sa aton kahuluy-
an, kag ang aton salimoang nagatabon
sa aton; kay nakasalâ kita batok kay
Iehoba, nga aton Dios, kita kag ang
aton mga ginikanan, kutub sang aton
pagkapamatan-on tubtub sini nga adlaw,
kag walâ kita magtuman sang tingug ni
Iehoba, nga aton Dios.

4 KON magliso ka, oh Israel, siling
ni Iehoba, kon magliso ka sa akon,
kon magpalayô ka sa atubangan nakon
sang imo mga kalangil-aran, kon indi ka
magpalagyo gikan diri pa didto,
2 Kon makigkasugtanay ka sa kama-
tooran, sa katadlungan kag sa katarun-
gan tungud sang imo panumpa: "Mag-
kabuhi si Iehoba," niyan pagapakama-
ayohon ang mga katawohan sa iya, kag
sa iya magahilimaya sila.
3 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba
sa mga sa Iuda kag sa Ierusalem: Bung-
kag-kamo nga sa inyo, kag indi kamo
magsab-ug sa tungâ sang mga tonok.
4 Pagpalatuli-kamo nga kay Iehoba,
kag pagpanuli-a ninyo ang inyo tagipo-
soon, mga lalaki sa Iuda, mga pumuluyô
sa Ierusalem; basi pa nga ang akon
kaakig maggowa subung sang kalayo
nga magdabdab sa kabangdanan sang
mga malain ninyo nga mga binuhatan,
nga walâ sing sin-o nga makapalong sa
iya.

Ang pinabantala kag sinaysay nga pagsulud nga
pakigaway sang mga dumuluong.

5 Ipahibalo-ninyo sa Iuda, kag ipaba-
ti-ninyo sa Ierusalem, kag isiling-ninyo:
Patunga-ninyo ang budyong sa duta,
isingit-ninyo sa bug-os nga tingug,
kag isiling-ninyo: "Tilipon-kamo, kag
magsulúd kita sa mga kabanwaanan
nga mga mabakud."
6 Bayawa-ninyo ang bandera nayon
sa Sion, pangilala-kamo sing palalipdan,
ayaw kamo pagdulúlog; kay pagapa-
karion ko gikan sa Aminhan ang isa ka
kalalat-an, kag ang isa ka daku nga
kalaglagan.
7 Nagasaka ang isa ka leon sa iya
masiot, kag ang isa ka manuglaglag
sang katawohan naghalín na, naghalín
sia sa iya duug sa pagbutang sang duta
sa kahapayan: ang imo mga kabanwa-
anan pagalaglagon tubtub nga mangîn-
walay pumuluyô.
8 Tungud sini pangwagkus - kamo
sang panapton nga masinakiton, pana-
labiton-kamo kag uluwang-kamo; kay
ang kasingkal sang kaakig ni Iehoba
walâ magpalayô sa aton.
9 Kag sa sadtong adlaw mahanabu,
siling ni Iehoba, nga pagalapyoon ang
tagiposoon sang hari, kag ang tagipo-
soon sang mga dunganon, kag nga ma-

haorongan ang mga saserdto, kag magakilibang ang mga manalagna.
10 Kag nagsiling ako: ¡ Ay! ¡ Ginoo nga si Iehoba! Sa pagkamatuud ginlimbongan mo gid ini nga banwa kag ang Ierusalem, nga nagasiling: "¡ May paghidaet kamo!" sang ang hinganiban nagalapus tubtub sa kalág.
11 Sa sadtong panag-on pagaisiling sa sini nga banwa kag sa Ierusalem: Hangin nga mamala sang mga kataasan nga nahublasan sa kahanayakan, nagaabut nayon sa anak nga babae sang akon banwa, indi nga sa pagpahangin, bisan nga sa pagtinlo;
12 Hangin nga labing mabaskug pa sang sini magagikan sa akon; kag karon ako man magapakigkasaba batok sa ila.
13 Yari karon, nagasaka sia subung sang panganud, kag ang iya kanga subung sang alimpulos; labing mga madasig ang iya mga kabayo sang mga agila. ¡ Kailo kita, kay ginahapay kita!
14 Paninlo-ka sang kalautan sang imo tagiposoon, Ierusalem, agud nga maluwas ka. ¿ tubtub pa bala san-o magapuyô sa tungâ nimo ang mga hunahuna sa kalautan?
15 Kay yari karon, ang isa ka tingug nga nagabalita gikan sa Dan, nga gikan sa bukid sa Epraim, ginapabati ang *paghukom* sang kalautan.
16 Papanumduma ang mga katawohan sini; yari karon ipabati-ninyo ini sa Ierusalem: Ang mga manuglibot nagaalabut gikan sa duta nga malayô; nagahayaw sila sang ila tingug batok sang mga kabanwaanan sa Iuda.
17 Subung sang mga bantay sang latagon nahamtang sila batok sa iya sa palibot; kay nagmalalison sia batok sa akon, siling ni Iehoba.
18 Ang imo dalan kag ang imo mga binuhatan naghimo sini nga mga butang sa imo; ini amo ang imo kalainan, nga among kapaitan; hoo, nagatuduk sia tubtub sa imo tagiposoon.
19 ¡ Ang akon mga kasudlan! ¡ ang akon mga kasudlan! Nagasalakit sa akon ang mga labutlabut sang akon tagiposoon: ang akon tagiposoon nagakalisang sa sulúd nakon; indi ako magahipus, kay kalág ko, tingug sang budyong nabatian mo, kagubut sang inaway.
20 Ginabantala ang kalaglagan sa ibabaw sang kalaglagan, kay ang bug-os nga duta nahapay: sa hinali mahapay ang akon mga layanglayang, kag sa isa ka tion ang akon mga kumbung.
21 ¿ Tubtub pa bala san-o nga makakita ako sang bandera, nga makabati ako sang tingug sang budyong?
22 Amo ini tungud kay ang akon banwa buangbuang; walâ ako makilal-i nila; nga mga anak sila nga kulangkulang, mga dimahibaloanon: mga maalam sa paghimo sing malain, apang walâ sila makahibalo sa paghimo sing maayo.
23 Ginatulok ko ang duta, kag yari karon nga hinapay kag hanayak sia, *ginatulok* ko ang mga langit, kag walâ sa ila sing kapawa.
24 Ginatulok ko ang mga bukid, kag yari karon, nga nagakulurug sila, kag ang tanan nga mga kabakoloran ginauyug.
25 Ginatulok ko, kag yari karon, walâ na sing tawo, kag ang tanan nga mga kapispisan sa langit nagpalalagyo.
26 Ginatulok ko, kag yari karon ang latagon nga mabungahon isa ka kahanayakan kag ang tanan niya nga mga kabanwaanan ginpanguba sa atubangan ni Iehoba, sa atubangan sang kasingkal sang iya kaakig.
27 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba: Manginkahapayan ang bug-os nga duta; bisan pa indi ko paglaglagon sia sing bug-os gid.
28 Tungud sini magalalaw ang duta, kag ang mga kalangitan sa ibabaw magaitum, kay nagmitlang ako sang ginahunahuna ko *sa paghimo*; kag walâ ako magahinulsul, bisan magabalik ako sa iya.
29 Sa dinagubdub sang mga manugkalabayo kag sang mga manugpana, nagapalalagyo ang tanan nga mga banwa: nagasululúd sila sa mga nadamolan sang mga talon, nagatalaklad sila sa mga pilas: ginpamayaan ang tanan nga mga kabanwaanan, kag walâ na sing bisan sin-o nga nagapuyô sa ila.
30 Kag ikaw nga magâmanginhinapay, ¿ ano bala ang ginahimo mo? Bisan pa nga magpanaput ka sang eskarlata, kag bisan pa nga magpamuni ka sing mga ipuluni nga bulawan, bisan pa nga magpadaku ka sang antimonio sa mga mata, walay pulus ang pagkaayoayo mo; ginatamay ka sang mga manughigugma; ginapangita nila ang imo kabuhi.
31 Kay tingug ginpamatian ko subung sang iya sang babae nga nagaanak; ka-

sakitan subung sang nagaanak sing pa-
nĝanay ; ang tinĝug sang anak nĝa babae
ni Sion, nĝa nagahimugto kag nagauntay
sang iya mĝa kamut : ¡Kailo ako karon!
nĝa ang akon kalág nagakapunaw ba-
nĝud sang mĝa mamomono.

5 LIBUTA-NINYO ang mĝa dalan
sang Ierusalem, kag tuluka-ninyo,
kag maghibalo-kamo, kag panĝita-kamo
sa iya mĝa balaligyaan kon makakita
kamo sing tawo, kon may isa nĝa mag-
himo sing katadlunĝan, nĝa magpanĝita
sing katutum, agud nĝa ako magpa-
tawad sa banwa.
2 Bisan pa sa akon magsiling sila:
"¡Magkabuhi si Iehoba!" sa sini naga-
sulumpa sila sing butig.
3 Iehoba, ¿walâ ka bala magatulok
sang pagkatutum? Ginbunal mo sila,
kag walâ sila pagsakiti; ginupúd mo
sila, kag nagdumili sila sa pagbaton
sing pagsabdong: ginpatig-a nila ang
ila mĝa nawung labi sang bató nĝa
bantiling, nagadumili sila sa pagliso.
4 Kag ako, nagsiling ako: "Sa pag-
kamatuud, ini sila mĝa imol; mĝa
buang sila, kay walâ sila makakilala
sang dalan ni Iehoba, sang katarunĝan
sang ila Dios.
5 Busa magakadto ako sa mĝa kada-
lagkuan kag pagahambalon ko sila, kay
nakilala nila ang dalan ni Iehoba, ang
katarunĝan sang ila Dios. Apang sila
man, ang tanan sing tinĝub ginbali nila
ang singkaw, kag ginpamugto nila ang
mĝa igilikos.
6 Tunĝud sini ang leon sang talon
nagapilas sa ila, ang lobo sang kaha-
ponon nagalaglag sa ila, ang leopardo
nagapuut batok sang ila mĝa kaban-
waanan: bisan sin-o nĝa sa ila mago-
wa, ginakusnit sia; kay ang ila mĝa
pagkamalalison nagdalamu, nagbalaskug
ang ila mĝa pagkadikatutum.
7 ¿Paano ang pagpatawad ko sa imo
tunĝud sini? Ang imo mĝa anak nag-
biliya sa akon kag nagsulumpa sila
tunĝud sang mĝa dios nĝa indi amo.
Ginbusug ko sia, kag nagpakighilawas
sila, kag sa baláy sang bigaon nagtili-
pon sila nĝa mĝa pinanonpanong.
8 Subung sila sang mĝa kabayo nĝa
mĝa busug gid, nĝa nagadalagan pakadto
didto; nĝa ang tagsatagsa nagahirihiri
sa olehe sang asawa sang iya isigkatawo.
9 Kag ¿indi bala ako magasilot si-
ning mĝa butang? siling ni Iehoba. Sa
isa ka katawohan nĝa subung sini, ¿indi
bala magpanimalus ang akon kalág?
10 Sakaa-ninyo ang iya mĝa kuta, kag
laglaga-ninyo; apang indi ninyo paglag-
lagon sing bug-os gid. Kuhaa-ninyo ang
iya mĝa balagon, kay indi sila iya ni
Iehoba.
11 Kay ang baláy ni Israel kag ang
baláy ni Iuda, naghimo sing mabudhion
gid batok sa akon, siling ni Iehoba.
12 Ginlilong nila si Iehoba, kag nag-
sililing sila: ¡Walâ sia! kag ang kala-
lat-an indi magaabut sa ibabaw naton,
kag indi magatan-aw kita sing hinĝani-
ban, bisan gutum;
13 Kag nahanunĝud sang manalagna
manĝinsubung sila sang hanĝin, kag wa-
la sa ila sing polong *sang Dios*. Subung
sini ang paghimoon sa ila."
14 Tunĝud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba sang Sebaot: Kay naghambal
kamo sini nĝa polong, yari karon
igasulúd ko sa imo bâbâ ang akon
mĝa polong *subung* nĝa kalayo, kag ini
nĝa banwa manĝingatong, nĝa pagau-
puron sia niya.
15 Yari karon, siling ni Iehoba, paga-
dalhon ko diri batok sa inyo ang isa ka
katawohan nĝa malayô, oh baláy ni Is-
rael, katawohan nĝa mabakud, katawo-
han nĝa dumaan, katawohan nĝa ang
ila hambal indi mo mahibaloan, kag nĝa
indi ka makahanĝup sang iya pagai-
hambal.
16 Ang iya baslayan subung sang na-
buksan nĝa lulubnĝan, nĝa tanan sila
mĝa maisug.
17 Kag pagahalonhonon niya ang imo
patubas kag ang imo tinapay; pagaha-
lonhonon nila ang imo mĝa anak nĝa
lalaki kag ang imo mĝa anak nĝa ba-
bae; pagahalonhonon niya ang imo mĝa
obeha kag ang imo mĝa baka; pagaha-
lonhonon niya ang imo kaubasan kag
ang imo igera; kag ang imo mĝa ka-
banwaanan nĝa mĝa mabakud nĝa imo
ginasaligan, pagagub-on niya sa salsalon.
18 Kag bisan pa sa sadtong mĝa ad-
law, siling ni Iehoba, indi ko kamo paga-
laglagon sing bug-os gid.
19 Kag kon magsililing kamo: "¿Kay
nĝaa bala si Iehoba, nĝa aton Dios, nag-
himo sa aton sining tanan nĝa mĝa
butang?" mahanabu nĝa magasiling
ka sa ila: "Subung nĝa ginbayaan
ninyo ako, kag nag-alalagad kamo sa

mga dios nga dumuluong sa inyo duta,
subung sini magaalalagad kamo sa mga
dumuluong sa isa ka duta nga indi inyo."
20 Ibalita-ninyo ini sa baláy ni Iakob,
kag ipabati-ninyo ini sa Iuda, nga naga-
siling:
21 Busa pamatii-ninyo ini karon, ban-
wa nga kulangkulang kag walay tagi-
posoon, nga may mga mata sila kag indi
makakita, nga may mga idulungug sila,
kag indi makabati.
22 ¿Sa akon indi bala kamo magkala-
hadluk? siling ni Iehoba. ¿Indi bala ka-
mo magakulurug sa akon atubangan, nga
sa dagat ginbutang ko ang balas nga du-
lunan, nga sa higad nga walay katapu-
san, nga sa iya indi sia makalakbay?
Magbalud ang iya mga balud, apang
walay gahum sila; magadalaguhub sila,
apang indi sila makalakbay sini.
23 Apang ini nga banwa may tagipo-
soon nga malalison kag magamohon;
nagilisol kag naglalakat sila;
24 Kag walâ sila magsililing sa ila
tagiposoon: "Magkalahadluk-kita karon
kay Iehoba, nga aton Dios, nga naga-
hatag sa aton sing ulan sa iya panag-on,
sing mga ulan nga tingulanon kag sing
mga ulan nga tingin-ot kag nga naga-
palig-on sa aton sang mga semana nga
tinapat sa pag-ani.
25 Ang inyo mga kalautan nagpaisol
sining mga butang, kag ang inyo mga
salâ nagasablag sa inyo sang maayo.
26 Kay sa akon banwa may mga ma-
lauton, nga nagapuluut subung sang
mangangayam, kon magkoob sia, kag
nga nagabutang sing tiglapak nga ma-
laglagon sa pagdakup sing mga tawo.
27 Subung sang kurung nga punô sang
mga pispis, subung sini ang ila mga ba-
lay punô sing limbong; tungud sini na-
ngindalagku sila kag nagmangaranon;
28 Nagtalambuk sila kag nagkala-
nawkanaw, kag ginalabawan nila ang
mga binuhatan sang malain: walâ nila
paghukmi ang kasaba, ang kasaba sang
ilo; kag naguluswag sila, kag indi nila
ginahimo ang katadlungan sang kasaba
sang mga imol.
29 Kag ¿indi bala ako magasilot si-
ning mga butang? siling ni Iehoba. Sa
isa ka katawohan nga subung sini ¿indi
bala magpanimalus ang akon kalág?
30 Butang nga makalilisang kag ma-
kakulugmat ginabuhat nila sa duta:
31 Ang mga manalagna nagtalagna
sing butig, kag ang mga saserdote naga-
galahum sa luyo nila; kag nagahigugma
ang akon banwa nga manginsubungsini.
Kag ¿ano bala ang pagahimoon ninyo
sa katapusan?

6 MGA inanak ni Benyamin, palangita-
kamo sing palalipdan sa malayô
sa Iarusalem, kag patunog-kamo sing
budyong sa Tekoa, kag pagdabok-kamo
sing tanda sa ibabaw sang Bet-hakerem.
Kay sa Aminhan nagatuluk *sa aton* ang
isa ka kalalat-an, ang isa ka daku nga
kalaglagan.
2 Ang maayoayo, ang mabuna nga
anak nga babae sa Sion ginalaglag ko.
3 Sa iya nagaalabut ang mga manug-
bantay kag ang ila mga pinanong; batok
sa iya sa palibot ginapahamtang nila
ang ila mga layanglayang; ang tagsa-
tagsa nagapahalab sa iya duug.
4 Suguri-ninyo sa balaan nga pama-
tasan ang inaway batok sa iya: "Tin-
dug-kamo kag magtaklad-kita sa udtong
adlaw gid. ¿Kailo kita! kay naga-
katunod na ang adlaw, nga ang mga lan-
dong sang kahaponon nagahulumlad na.
5 Tindug-kamo kag magtaklad-kita
sa kagab-ihon, kag laglagon-naton ang
iya mga baláy nga harianon."
6 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Pamulud-kamo sing mga
kahoy, kag patindugi-ninyo sing tap-ok
batok sa Ierusalem: ini amo ang banwa
nga dapat pagsilotan; sa tungâ niya ang
tanan among pagpigos.
7 Subung sang tuburan nga nagatubud
ang iya mga tubig, subung sini nagatu-
bud ang kalainan nila. Lamang maba-
tian sa iya sing dayon gid sa akon atu-
bangan ang paglug-os kag ang pagha-
pay, ang pag-antus kag ang pagpilas.
8 Batuna ang pagsabdong, Ierusalem,
basi pa nga ang akon kalág magpalayô
sa imo, basi pa nga paghimoon ko sa imo
ang isa ka paghapay, ang isa ka duta nga
walay pagapuy-i.
9 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang
Sebaot: Pagalaghawon sing matinata-
pon, subung sang ulubasan, ang nabilin
ni Israel. Pabalika ang imo kamut, su-
bung sang manugpangubas, sa mga ta-
big.
10 ¿Sa kay sin-o bala ako magapakig-
hambal kag magpasaksi, agud nga maba-
tian nila? Yari karon, ang ila mga dalun-
gan, ditinuli, kag indi sila sarang ma-

kadungug. Yari karon ang polong ni
Iehoba among kahuluy-an sa tungâ nila:
walâ sila makakita sing kalipay sa
iya.
11 Apang punô ako sang kaakig ni
Iehoba ginbudlay ako sa pagpugung sa
akon. Pagaulaon ko sia sa ibabaw sang
mga kabataan sa dalan, kag sa ibabaw
sang katipunan sang mga pamatan-on
sing tingub ; kay ang bana subung man
ang asawa manginbiniiango, ang tigulang
patí ang punô sing mga adlaw.
12 Kag ang ila mga baláy pagapanghalinon
sa iban patí ang ila mga latagon
kag ang ila man nga mga asawa ; kay
pagauntayon ko ang akon kamut sa ibabaw
sang mga pumuluyô sang duta,
siling ni Iehoba.
13 Kay kutub sa labing diyotay sa ila
tubtub sa labing daku, ang tagsatagsa
sa ila ginatugyan sa pagdaug ; kag kutub
sa manalagna tubtub sa saserdote ang
tanan nagabutang sa buhat sang butig.
14 Kag ginabolóng nila nga may kadalas
ang pilas sang anak nga babae sang
akon banwa, nga nagasiling: "¡ Paghidaet,
paghidaet ! " kag walay paghidaet.
15 Pagapakahuy-an sila, tangud kay
nagahimo sila sing kalangil-aran. Indi,
indi sila buut magkalahuya, indi mahibalo
sila magbatyag sing kahuya. Ngani
magakalaholog sila sa tungâ sang nagakalaholog:
pagapukanon sila sa horas
sang pagduaw ko sa ila, siling ni Iehoba;
16 Amo ining ginasiling ni Iehoba :
Dúlug-kamo sa mga dalan kag tulukaninyo,
kag pamangkot-kamo sang mga
banas nga mga dumaan, *pamangkot-kamo*
kon ano ang maayo nga dalan, kag lumakat-kamo
sa iya, kag makita ninyo
ang kapahuwayan nga sa inyo kalág."
Apang nagsililing sila : "Indi kami maglalakat
sa iya."
17 Gintukud ko sa ibabaw ninyo ang
mga manuglantaw : "Dunga-ninyo ang
tingug sang budyong." Apang nagasililing
sila : "Indi kami magadungug."
18 Ngani ¡ pamatii-ninyo, mga katawohan !
Katilingban *sang mga katawohan*
¡ kilalaha ang yara sa ila !
19 Pamati-ka, duta : Yari karon, ginapakari
ko ang malain sa ibabaw sini nga
banwa, ang bunga sang ila mga hunahuna ;
kay walâ sila magdulungug sang
akon mga polong, kag ginsikway nila
ang akon kasogoan.
20 ¿ Ano bala sa akon ang insienso
nga nagagikan sa Seba, kag ang labing
maayong kawayan nga mahamut sa dutang
malayô ? Ang inyong mga halad
nga sinunog indi sila kalahamut-an, bisan
ang inyo mga halad walâ sing katam-is
sa akon.
21 Tungud sini amo ining ginasiling
ni Iehoba : Yari karon, ako magabutang
sa atubangan sini nga banwa sing mga
kasandaran ; kag magakalapukan sa ila
ang mga amay kag ang mga anak sing
tingub, kag ang tagsatagsa upud ang iya
kasilingan, kag magkaladula sila.
22 Amo ining ginasiling ni Iehoba :
Yari karon, nga nagapakari ang banwa sa
duta sang Aminhan, kag ang katawohan
nga daku nagabugtaw sa mga kaidadalman
sang duta.
23 Ginakaptan nila ang pana kag ang
sumbiling ; mga mapintas sila kag walâ
sing paghinoklog : nagangurub ang tingug
nila subung sang dagat ; kag nagakalabayo
sila ; nasangkapan sila subung
sang tawo nga sa pag-awayan, kag ini
batok sa imo, anak nga babae sa Sion.
24 Nabatian namon ang iya hinigung ;
kag nagaluluya ang amon mga kamut :
nagadakup sa amon ang kalisud, ang
kasakit subung sang iya sang babae nga
nagaanak.
25 Indi ka maggowa sa latagon, bisan
maglakat-ka sa dalan, kay ang hinganiban
sang kaaway, ang kakugmat nagakalari
gikan sa tanan nga duug.
26 Anak nga babae sang akon banwa,
wagkus-ka sang panapton nga masinakiton,
kag ligid-ka sa abó ; maghimo-ka
nga sa imo sing lalaw subung sang sa
anak nga bugtong, mga panalabiton nga
mapait gid ; kay sa madali magaabut sa
ibabaw naton ang manughapay.
27 Ginahimo ko ikaw nga manugtilaw
sa tungâ sang akon banwa, *subung*
nga kabakuran ; pagakilalahon mo, kag
pagatilawan mo ang dalan nila.
28 Sila nga tanan mga malalison sang
mga malalison, nagalalakat sila, nga
nagasab-ug sang libak, mga saway kag
salsalon sila ; tanan sila mga madunoton.
29 Nasunog ang hungkoy ; sa kalayo
naupúd ang tinga ; sa walay pulus nagatunaw
kag nagatunaw liwan : ang mga
buay indi nagabulublag.
30 Pagatawgon sila : "Pílak nga sinikway,"
kay si Iehoba nagasikway sa ila.

Mĝa panaad kag mĝa pahug nĝa ginmitlang sa gawang sang Simbahan.

7 ANG polong, nĝa nag-abut kay Ie-
rimias gikan kay Iehoba, nĝa naga-
siling:
2 Tindug-ka sa gawang sang Baláy ni
Iehoba, kag ibantala didto ini nĝa
polong, kag isiling-mo: Pamatii-ninyo
ang polong ni Iehoba, kamo nĝa tanan
nĝa mĝa tawo sa Iuda, nĝa nagasululúd
sa sini nĝa mĝa gawang sa pagyaub sa
atubanĝan ni Iehoba.
3 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nĝa Dios ni Israel: Kaa-
yoha-ninyo ang inyo mĝa dalanon kag
ang inyo mĝa binuhatan, kag pagapa-
puy-on ko kamo sa sini nĝa duug.
4 Indi kamo magsalig sa sining mĝa
polong sa kabutigan: "Ini among Sim-
hahan ni Iehoba, ang Simbahan ni
Iehoba, ang Simbahan ni Iehoba."
5 Apang kon sa pagkamatuud, kaayo-
hon ninyo ang inyo mĝa dalanon kag
ang inyo mĝa binuhatan, kon sa tuman
ka himpit himoon ninyo ang katadlu-
nĝan sa tunĝâ sang tagsa ka tawo kag
sang iya isigkatawo,
6 Kon maguntat kamo sa pagpigus
sang dumuluong, sang ilo kag sang bálo
nĝa babae, kag sa pagula sa sini nĝa
duug sang dugo nĝa walay salâ, kag sa
paglalakat sa olehe sang liwan nĝa mĝa
Dios, nĝa sa inyo kalainan;
7 *Niyan* pagapapuy-on ko kamo sa
sini nĝa duug, sa duta nĝa ginhatag ko
sa inyo mĝa ginikanan kutub sa walay
katapusan tubtub sa walay katapusan.
8 Yari karon, kamo nagasalalig sa
mĝa polong sa kabutigan, nĝa indi ma-
puslan.
9 ¿Ano bala? ¡Pagpanĝawat, pagpa-
tay, pagpakighilawas, pagsumpa sing
butig, pagpasunog sing insienso kay
Baal, kag paglakat sa olehe sang mĝa
liwan nĝa dios, nĝa walâ ninyo maki-
lala!
10 Ugaling nagakalari kamo kag ma-
gaalatubang kamo sa akon sa sini nĝa
Baláy nĝa ginatawag sa akon nĝalan,
kag nagasililing kamo: ¡Naluwas na
kami!...¿Sa paghimo bala sining tanan
nĝa mĝa kalanĝil-aran?
11 ¿Lunĝib bala sang mĝa makawat
sa inyo mĝa mata ini nĝa Baláy,
nĝa ginatawag sa akon nĝalan? Yari
karon, ako nagatan-aw, ako man, siling
ni Iehoba.
12 Kay lamang lakat-kamo sa akon
duug nĝa didto sa Silo, nĝa didto sa
ginsuguran ginpapuyô ko ang akon
nĝalan, kag tan-awa-ninyo ang ginhimo
ko sa iya banĝud sang kalainan sang
akon banwa nĝa Israel.
13 Busa karon, tunĝud kay kamo nag-
hilimo sining tanan nĝa mĝa binuhatan,
siling ni Iehoha, kag nĝa ako naghambal
sa inyo, naghambal kutub sa aga, kag
walâ kamo magpalamati, nĝa gintawag
ko kamo, kag walâ kamo magsalabat;
14 Sa sini nĝa baláy, nĝa ginatawag
sa akon nĝalan, nĝa sa iya nagasalalig
kamo, kag sa sini nĝa duug nĝa ginhatag
ko sa inyo kag sa inyo mĝa ginikanan,
pagahimoon ko sa ila subung sang gin-
himo ko sa Silo;
15 Kag pagatabugon ko kamo sa akon
atubanĝan, subung sang pagtabog ko sa
tanan ninyo nĝa mĝa kauturan, sa bug-
os nĝa kaliwatan ni Epraim.
16 Kag ikaw, indi ka magpanĝamuyo
tunĝud sini nĝa banwa, indi ka magba-
yaw tunĝud sa ila sing singit, bisan
panĝamuyo, kag indi ka magpakilooy sa
akon, kay Indi ako buut magpamati sa
imo.
17 ¿Walâ mo bala makita ang gina-
himo nila sini sa mĝa kabanwaanan sa
Iuda kag sa mĝa dalan sa Ierusalem?
18 Ang mĝa anak nagatipon sing
gatong, kag ang mĝa ginikanan nagada-
buk sang kalayo, kag ang mĝa babae
nagalamas sang mĝa nalamas sa paghi-
mo sing mĝa torta sa haring babae sang
lanĝit, kag sa pagula sing mĝa halad
nĝa ilimnon sa liwan nĝa mĝa dios, sa
pagpaakig sa akon.
19 ¿Pagapaakigon bala nila ako?
siling ni Iehoba, indi bala nĝa sa ila gid
ang pagpaluspi sang ila mĝa nawung?
20 Tunĝud sini, amo ining ginasiling
sang Ginoo nĝa si Iehoba: Yari karon
ang akon kasingkal, ang akon kaakig
nagakaula sa ibabaw sini nĝa duug; sa
ibabaw sang tawo kag sa ibabaw sang
kasapatan, sa ibabaw sang kakahuyan
sang latagon kag sa ibabaw sang bunĝa
sang duta; magadabdab kag indi mapa-
long sia.
21 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang
Sebaot, nĝa Dios ni Israel: Idugang-
ninyo ang inyo mĝa halad nĝa sinunog

sa inyo mg̃a halad, kag kaon-kamo sing
unud.
22 Kay walâ ako maghambal sa inyo
mg̃a ginikanan, bisan nagsogo ako sa
ila sang adlaw ng̃a ginpagowa ko sila
sa duta sa Egipto, nahanung̃ud sang
mg̃a halad ng̃a sinunog kag sang mg̃a
halad;
23 Apang, yari karon, ang polong ng̃a
ginsogo ko sa ila, ng̃a nagasiling: "Tu-
mana-ninyo ang akon ting̃ug, kag ma-
ng̃in-Dios ako ninyo, kag kamo mang̃in-
akon banwa; kag lakat-kamo sa tanan
ng̃a dalan ng̃a ginasogo ko sa inyo, agud
ng̃a may kaayo kamo."
24 Apang walâ sila magpalamati, kag
indi ginpahuyog nila ang ila dalungan;
kag naglalakat sila sa *ila* mg̃a laygay sa
katig-ahon sang ila malauton ng̃a tagi-
posoon, kag ginliso nila *sa akon* ang ila
likod kag indi ang nawung.
25 Kutub sang adlaw ng̃a ang inyo
mg̃a ginikanan naghalalín sa duta sa
Egipto tubtub karon, ginpadalá ko sa
inyo ang tanan nakon ng̃a mg̃a alagad
ng̃a mg̃a manalagna, ng̃a nagapadalá sa
ila sa adlawadlaw sing kaagahon;
26 Apang walâ nila ako pagpamatii,
bisan ginhuyog nila ang ila dalungan;
kag ginpatig-a nila ang ila tingkoy,
kag naghimo sila sing malain pa sang
ila mg̃a ginikanan.
27 Kag ikaw magasiling sa ila sining
tanan ng̃a mg̃a polong; apang indi sila
magapamati sa imo: pagatawgon mo
sila, apang indi ka nila pagasabton.
28 Kag pagaisiling mo sa ila: "Ini
amo ang katawohan, ng̃a walâ magtu-
man sang ting̃ug ni Ieboba, ng̃a iya
Dios, kag ng̃a indi nagbaton sing pag-
sabdong; gindula ang pagkatutum; sa
bâbâ nila gintapok sia."
29 Aluta ang imo bohok, kag ihaboy
sia, kag maghayaw ka sing panalabiton
sa ibabaw sang mg̃a kabakoloran ng̃a
hinublasan; kay si Iehoba nagasikway
kag nagabiya sining kaliwatan, ng̃a ili-
goon sang iya kaakig.
30 Kay ang mg̃a inanak ni Iuda nag-
hilimo sing malain sa atubang̃an sang
akon mg̃a mata, siling ni Iehoba. Gin-
pamutang nila ang ila mg̃a kalang̃il-
aran sa Baláy ng̃a ginahing̃alanan sa
akon ng̃alan sa pagdagta sa iya;
31 Kag ginpatindug nila ang mg̃a
mataas ng̃a duug sa Topet, ng̃a yara
sa nalupyakan sang anak ni Hinom, sa
pagsunog *didto* sang ila mg̃a anak ng̃a la-
laki kag sang ila mg̃a anak ng̃a babae,
butang ng̃a walâ ko pagisogo, bisan
nagsaka sa akon tagiposoon.
32 Tung̃ud sini, yari karon, nagaabut
ang mg̃a adlaw, nagsiling si Iehoba,
ng̃a indi na pagsilingon: "Topet," bisan
"nalupyakan sang anak ni Hinom,"
kondi "Nalupyakan sang pagpatay";
kag sa kakulang sang duug, pagaipanlu-
bung sa Topet.
33 Kag ang mg̃a bangkay sini ng̃a
banwa mang̃inkalan-on sang mg̃a kapis-
pisan sang lang̃it kag sang kasapatan
sang duta, sa walâ gid sing sin-o ng̃a
magapahadluk sa ila.
34 Kag pagapauntaton ko sa mg̃a
kabanwaanan sa Iuda kag sa mg̃a
dalan sa Ierusalem ang ting̃ug sa kali-
pay kag ang ting̃ug sa kasadya, ang
ting̃ug sang bana kag ang ting̃ug sang
asawa; kay ang duta mang̃inkamuhay-
muhayan.

8 SA sadtong panag-on, siling ni Ie-
hoba, pagakuhaon sa mg̃a lulub-
ng̃an ang mg̃a tul-an sang mg̃a hari sa
Iuda, kag ang mg̃a tul-an sang ila mg̃a
dunganon, kag ang mg̃a tul-an sang
mg̃a saserdote, kag ang mg̃a tul-an sang
mg̃a manalagna, kag ang mg̃a tul-an
sang mg̃a pumuluyô sa Ierusalem,
2 Kag pagailatag sila sa adlaw, kag sa
bug-os ng̃a kasoldadosan sang lang̃it,
ng̃a ginhigugma nila, kag ng̃a gin-alagad
nila, kag ng̃a sa olehe nila naglalakat
sila, kag ng̃a sa ila nagpamangkot sila,
kag ng̃a sa ila nagyaub sila. Indi sila
pagapanipunon, bisan pagaipanlubung
sila; mang̃inipot sila sa ibabaw sang
kadaygan sang duta.
3 Kag pagapasulabihon ang kamata-
yon sa kabuhi sang tanan ng̃a nabilin
sang mg̃a mabilin sa sining malain ng̃a
panimaláy, sa tanan ng̃a nabilin ng̃a
mg̃a duug, sa diin pagaihaboy ko sila,
siling ni Iehoba sang Sebaot.

Ang lakas ng̃a pagkaholog sa pagtoo sang banwa sang Dios. Silot ng̃a dimalikawan.

4 Kag pagaisiling mo sa ila: Amo
ining ginasiling ni Iehoba: Ang mapu-
kan, ¿Indi bala makatindug sia? Ang
maglipas, ¿indi bala makabalik sia?
5 ¿Kay ng̃aa bala ini ng̃a banwa,
Ierusalem ng̃a dimatutum, nagisol ng̃a

sa gihapon? ¿Kay n̄gaa bala ginahakus
gid niya ang daya, kag nagadumili sia
sa pagliso?
6 Nagdun̄gug kag nagpamati ako:
walâ sila magahalambal sing katadlu-
n̄gan; walay tawo n̄ga nagahinulsul sang
iya kalainan, n̄ga nagasiling: "¿Ano
bala ang ginbuhat ko?" Ang tagsatag-
sa nagabalik sa iya dinalaganan, subung
sang kabayo n̄ga nagaduksol sa pag-
awayan.
7 Ang siguenya sa lan̄git nakakilala pa
sang iya panag-on; kag ang tokmo, kag
ang talimbabatang, kag ang dugwak
nagabalantay sang panag-on sang ila
pag-abut; apang ang akon banwa walâ
makakilala sang katadlun̄gan ni Iehoba.
8 ¿Paano ang ginasiling mo: "M̄ga
maalam kami, kag ang kasogoan ni
Iehoba yari úpud sa amon?" Sa pag-
kamatuud, yari karon *ang kasogoan*, n̄ga
sa iya ang pluma n̄ga butigon sang m̄ga
eskriba naghimo sing isa ka kabutigan.
9 Ang m̄ga maalam magakalahuya,
magakalakugmat sila, kag pagapandak-
pon sila. Yari karon n̄ga ginasikway nila
ang kasogoan ni Iehoba: ¿ano bala ang
ila kaalam?
10 N̄gani, pagaihatag ko sa iban ang
ila m̄ga asawa, kag ang ila m̄ga latagon,
sa m̄ga magatagiya sa ila; kay kutub
sa diyotay tubtub sa daku ang tagsatag-
sa sa ila gintugyan sa pagdaug; kutub
sa manalagna tubtub sa saserdote ang
tanan nagahimo sing limbong.
11 Kag ginbolóng nila n̄ga may kada-
las ang pilas sang anak n̄ga babae sang
akon banwa, n̄ga nagasililing: ¡"Pag-
hidaet, paghidaet!" kag walay pag-
hidaet.
12 Pagapakahuy-an sila, tun̄gud kay
nagahilimo sila sing kalan̄gil-aran.
Indi, indi sila buut magkahuya, indi
mahibalo sila magbatyag sing kahuya.
N̄gani magakalaholog sila sa tun̄gâ sang
m̄ga nagakaholog; pagapukanon sila sa
horas sang pagduaw ko sa ila, siling ni
Iehoba.
13 Pagatiponon ko sila sa paglaglag
sa ila, siling ni Iehoba. Walâ na sing
ubas sa púnô sang ubas, bisan igos sa
igera, kag nagakalayong ang dahon;
kag ginpat-inan ko ang magaagi sa
ibabaw nila.
14 ¿Kay n̄gaa bala nagapabilin kita
didto n̄ga nagapungko? Tilipon-kamo
kag magsulúd-kita sa m̄ga banwa n̄ga
mabakud, kag didto magakaladula kita;
kay si Iehoba, n̄ga aton Dios, nagapa-
dula sa aton, kag ginapainum niya kita
sing ilimnon n̄ga makahililo, kay naka-
salâ kita batok kay Ieboba.
15 Nagahulat kita sing paghidaet, kag
walâ gid sing kaayohan, kag sing
panag-on sa pagbulóng, apang yari
karon ang kakugmat.
16 Kutub sa Dan nabatian ang pus-
n̄ga sang ila m̄ga kabayo: sa kagahud
sang m̄ga hirihiri sang ila m̄ga makusug
n̄ga kabayo n̄ga *mamígdalagan*, nagaku-
rug ang bug-os n̄ga duta; kag nagaalabut
sila kag ginahalunhon nila ang duta kag
ang yara sa iya, ang banwa kag ang
m̄ga pumuluyô niya.
17 Kay yari karon, ako nagapadalá
sa ibabaw ninyo sing m̄ga man-ug n̄ga,
m̄ga man-ug n̄ga dalitan, n̄ga batok sa
ila walâ sing kawilihan, kag pagakagton
kamo nila, siling ni Iehoba.
18 ¿*Ano* bala n̄ga kalinong ang akon,
sa tapus sang akon kasakit? Ang akon
tagiposoon nagakapunaw sa akon.
19 Yari karon ang tin̄gug sang singit
sang anak n̄ga babae sang akon banwa,
gikan sa isa ka duta n̄ga malayô. ¿Walâ
na bala si Iehoba sa Sion? Kon ¿walâ
bala sa tun̄gâ niya ang iya hari? ¿Kay
n̄gaa bala ginpaakig nila ako sa ila
larawan n̄ga tinigban, n̄ga may m̄ga
kadayawan sang duta n̄ga dumuluong?
20 Nagligad na ang ani, natapus na
ang tin̄gadlaw, kag kami walâ mag-
man̄ginnaluwas.
21 Ginboong ako tun̄gud sang pag-
kaboong sang anak n̄ga babae sang akon
banwa; nagalalaw ako sa iya, kakugmat
ang nagdakup sa akon.
22 ¿Wala bala sing ihalaplas sa
Galaad? ¿Walâ bala didto sing manug-
bulóng? ¿Kay n̄gaa bala walâ mabolong
ang m̄ga pilas sang anak n̄ga babae sa
akon banwa?

9 ¡OH kabay pa n̄ga ang akon olo
man̄gintubig, kag ang akon m̄ga
mata man̄gintuburan sang m̄ga luha,
agud n̄ga maghibi ako sa adlaw kag sa
gab-i sang m̄ga pilason sa kamatayon
sang anak n̄ga babae sang akon banwa!
2 ¡Oh kabay pa n̄ga may isa ako ka
payag sang m̄ga manuglakat sa kahana-
yakan, agud n̄ga bayaan ko ang akon
banwa kag sa ila magpalayô ako! Kay

sila nga tanan mga makihilawason,
katilingban sang mga mabudhion.
3 Nagasangkap sila sang ila dila sa
kabutigan, sang ila pana, kag indi nga
sa katutum nga mga maisug sila sa sini
nga duta, kondi nagaalagi sila sa kalai-
nan kag sa kalainan, kag walâ nila ako
pagkilalaha, siling ni Iehoba.
4 Mag-andam-kamo ang tagsatagsa sa
iya abyan, kag dili kamo magsalig sa
bisan kay sin-o nga útud; kay ang
tanan nga útud nagadaya nga may luib,
kag ang tanan nga abyan nagalakat nga
nagasab-ug sing libak.
5 Kag ang tagsatagsa nagauligyat sa
iya abyan, kag indi sila nagahalambal
sang kamatoran; gintudloan nila ang
ila dila sa paghambal sing butig; gina-
budlay sila sa paghimo sang kalautan.
6 Ang imo puluy-an yara sa tungâ
sang daya; tungud sang daya nagadu-
mili sila sa pagkilala sa akon, siling ni
Iehoba.
7 Ngani, amo ining ginasiling ni
Iehoba sang Sebaot: Yari karon, nga
pagatunawon ko sila, kag pagatilawan
ko sila, kay ¿paano ang paghimo ko sa
kabangdanan sang anak nga babae sang
akon banwa?
8 Baslay nga makamamatay amo ang
dila nila; *ang tagsatagsa* nagahambal
sing daya, sa iya bâbâ nagahambal sia
sing mga polong sa paghidaet sa iya
abyan, apang sa sulúd nagabutang sia
sang pagpuut.
9 ¿Indi bala ako magsilot sa ila
tungud sining mga butang? siling ni
Iehoba. ¿Sa sini nga katawohan indi
bala magtimalus ang akon kalág?
10 Sa ibabaw sang mga bukid pagaha-
yawon ko ang mga hinibi kag ang pana-
labiton, kag isa ka kahanusbo sa ibabaw
sang mga halalban sa kahanayakan;
kay ginsunug sila tubtub nga walay
mabilin sang nagaagi didto, bisan maba-
tian pa ang tingug sang kahayupan.
Kutub sa mga kapispisan sang langit
tubtub sa mga kasapatan sang duta
nagpalalagyo sila; naghalalín sila.
11 Kag pagahimoon ko ang Ierusalem
nga mga tinumpok nga bató, isa ka
puluy-an sang mga sakal; kag paga-
himoon ko ang mga kabanwaanan sa
Iuda nga kahapayan, nga walâ na sing
pumuluyô.
12 ¿Sin-o bala ang tawo nga maalam?
Maghangup sia sini; kag nga ang gin-
hambal sang bâbâ ni Iehoba, magpa-
hayag kay ngaa nalaglag ang duta,
nasunog subung sang kahanayakan, sa
bagay nga walay sin-o nga nagaagi
didto.
13 Si Iehoba nagasiling: Tungud kay
ginbayaan nila ang akon kasogoan, nga
ginbutang ko sa atubangan nila; kag
nga walâ sila magtuman sang akon
tingug, bisan nagsunud sila sa iya,
14 Kondi nga naglalakat sila sono
sang katig-ahon sang ila tagiposoon, kag
sa olehe sang mga Baal, sono sang gin-
tudlo sang ila mga ginikanan.
15 Ngani amo ining ginasiling ni
Iehoba sang Sebaot, nga Dios ni Israel:
Yari karon, sa sini nga banwa ako maga-
pakaon sa ila sing mga ahenho, kag
pagapaimnon ko sila sing mga tubig
nga makahililo:
16 Kag pagaiwaraag ko sila sa tungâ
sang mga katawohan, nga indi sila na-
kakilala, sila bisan ang ila mga ginika-
nan, kag pagaipadalá ko ang hinganiban
sa olehe nila, tubtub nga akon maupus
sila.
17 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Pamalandong-kamo, kag
panawaga-ninyo ang mga manughaya
nga babae, kag nga magkalari sila;
pakadtoi-ninyo ang mga sampaton nga
mga babae, nga magkalari sila.
18 Kag nga magdalalidali sila, sa
paghayaw sa ibabaw naton sing pana-
labiton; kag nga magililig ang mga luha
sa aton mga mata, kag nga sa aton mga
ilalakub magtulubud ang mga tubig.
19 Kay ang tingug sa panalabiton
ginapamatian sa Sion. ¡Paano nga gin-
panghapay kita! Ginpakahuy-an kita
gid, kay ginabayaan naton ang duta,
nga ginpamukan nila ang aton mga
puluy-an.
20 Busa, pamati-kamo, mga babae,
sang polong ni Iehoba; nga ang inyo
idulungug magbaton sang polong sang
iya bâbâ, kag ton-an-ninyo ang inyo
mga anak nga babae, sing panalabiton
kag nga ang tagsatagsa *magtudlo* sa isa
sing kahanusbu.
21 Kay ang kamatayon nagsaka sa
aton mga talambuan, nagsulúd sa aton
mga harianon nga mga baláy, sa pag-
papas sang mga kabataan sa mga dalan,
sang mga pamatan-on sa mga balalig-
yaan.
22 Maghambal: Amo ining gina-

mitlang ni Iehoba: Hoo, ang mḡa
bangkay sang mḡa tawo nagakalapu-
kan subung sang ipot sa ibabaw sang ka-
daygan sang latagon, kag subung sang
hinugpong sa likod sang manḡanḡani,
nḡa walâ sing sin-o nḡa magtipon sa
iya.
23 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Indi maghimaya ang maalam sa iya
kaalam, bisan maghimaya ang maisug
sa iya kaisug, bisan ang mangaranon
maghimaya sa iya mḡa mangad.
24 Apang ang nagahimaya, nagahima-
ya sa sini, sa paghimo sing maalam gid
kag sa pagkilala sa akon; kay ako amo si
Iehoba, nḡa nagahimo ako sing pagka-
looy, sing katadlunḡan kag sing kata-
runḡan sa duta; kay sa sining mḡa
butang nagakahamuut ako, siling ni
Iehoba.
25 Yari karon, magaalabut ang mḡa
adlaw, siling ni Iehoba, nḡa magasilot
ako sang tanan nḡa tinuli, patí ang
ditinuli;
26 *Magasilot ako* sa Egipto, kag sa
Iuda, kag sa Edom, kag sa mḡa anak sa
Amon kag sa Moab, kag sa tanan nḡa
mḡa nagaulub sang ila bohok, nḡa naga-
puluyô sa kahanayakan; kay ang tanan
nḡa mḡa katawohan nḡa ditinuli; kag
ang bug-os nḡa baláy ni Israel ditinuli
sa tagiposoon.

Ang mḡa dios kag si Iehoba.

10 PAMATI-KAMO sang polong
nḡa ginamitlang ni Iehoba, nḡa
sa inyo, baláy ni Israel.
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba: Indi
kamo magtoon sang dalan sang mḡa
katawohan, kag indi kamo magkakug-
mat sang mḡa tandaan sang lanḡit, kay
ang mḡa katawohan nagakakugmat sa
ila.
3 Kay ang mḡa tulumanon sang mḡa
banwa mḡa kadayawan sila; kay ang
kahoy nḡa ginutúd sa talon nḡa nahu-
man sa mḡa kamut nḡa may wasay
sang panday,
4 Ginapunihan nila sia sing pílak kag
bulawan; ginapalig-on nila sia sa mḡa
lansang kag sa mḡa pakang, agud nḡa
indi maguyug.
5 Kaanḡay sila sang haligi nḡa linali,
kag walâ sila nagahambal: kinahanglan
nḡa pagdalhon sila, kay indi sila maka-
lakat. Indi kamo magkahadluk sa ila,
kay indi sarang sila makahimo sing
malain, kag indi man sa paghimo sing
maayo may gahum sila.
6 Walâ sing sin-o nḡa subung sa imo,
oh Iehoba. Daku ka, kag daku ang
imo nḡalan sa kagamhanan.
7 ¿Sin-o bala ang indi magkahadluk
sa imo, oh Hari sang mḡa katawohan?
Kay ini nahaigo sa imo; kay sa tanan
nḡa maalam sang mḡa katawohan, kag
sa tanan nḡa mḡa ginharian, walâ sing
subung sa imo.
8 Kag tanan sila sing tinḡub, nanḡin-
buangbuang kag kulangkulang: pag-
tolon-an ini lamang sa kadayawan; ini
amo ang kahoy.
9 Ini amo ang pílak sa pinanid nḡa
gindalá gikan sa Tarsis, kag bulawan
sa Upas; ini among buhat sang panday,
kag sang mḡa kamut sang manugtu-
naw; ang purpura kag eskarlata amo
ang ila panapton; ini nḡa tanan buhat
sang mḡa sampaton.
10 Apang si Iehoba among Dios nḡa
matuud; sia among Dios nḡa buhi kag
Hari nḡa walay katubtuban. Sa iya
kaakig nagakurug ang duta, kag ang mḡa
katawohan indi sarang makaantus sang
iya haakig.
11 Amo ining pagaisiling ninyo sa
ila: Ang mḡa diosdios nḡa walâ mag-
hilimo sang mḡa kalanḡitan, bisan sang
duta, ining *mḡa dios* magakadula sa
duta kag sa idalum sang mḡa kalanḡi-
tan.
12 Amo sia ang naghimo sang duta
sa iya kagamhanan, ang naghusay sang
kalibutan sa iya kaalam, kag naghumlad
sang mḡa kalanḡitan sa iya ihihalo.
13 Sa iya tinḡug ginahimo ang isa ka
kagamo sang mḡa tubig sa mḡa lanḡit,
kag nagapasaka sia sang mḡa alisnḡaw
sa ukbung sang duta, nagahimo sia sang
mḡa kilat nḡa sa ulan kag nagakuha
sia sang hanḡin sa iya mḡa bahandi.
14 Ang tanan nḡa tawo tama ka
buang sa pagkilala *sini*; ang tanan nḡa
manugtunaw nagakahuya tunḡud sang
iya larawan nḡa tinigban, kay butig
lamang ang iya larawan nḡa tinunaw;
kag walâ sing espiritu sa ila.
15 Mḡa kadayawan lamang sila, binu-
hatan nḡa uluiigyaton; sa panag-on sa
pagduaw sa ila, magakaladula sila.
16 Indi subung sang sa ila amo ang
Bahin ni Iakob; kay sia amo ang Mag-
bubuhat sang tanan, kag si Israel amo

ang sungkod sang iya panublion. Si Iehoba sang Sebaot amo ang iya ngalan.

Tagna sang pagkabihag sa gilayon.

17 Tipona-ninyo ang inyo mga pag-
kabutang sa pagbiya sining duta, pumu-
luyô sa duug nga ginlibutan;
18 Kay amo ining ginasiling ni
Iehoba: Yari karon, sa karon paga-
ihaboy ko nga may ihalabyug ang mga
pumuluyô sang duta, kag pagaipaipit ko
sila, agud nga mabatyag sila *ini.*
19 ¡Kailo ako tungud sang akon pag-
kaboong! Ang akon pilas masakit.
Apang ako, nagsiling ako: Sa pag-
kamatuud, balatian ini, kag makaantus
ako sa iya.
20 Ang akon layanglayang ginhapay,
kag nabugto ang tanan ko nga mga
banting; ginpahalín sa akon ang akon
mga anak, kag walâ na; walâ na sing
magahumlad sang akon layanglayang
kag nga magabatak sang akon mga
kumbung.
21 Kay nanginkulangkulang ang mga
manugbantay, kag walâ nila pagpangi-
taa si Iehoba; ngani, walâ sila maghimo
sing maalam gid, kag ang tanan nga
kahayupan nga ginpapahalab nila nag-
alaplaag.
22 Ginapamatian ang isa ka kagahud;
yari karon, nagaabut sia gikan sa duta
sa Aminhan nga may kinagahud nga
daku sa paghimo sang mga kabanwa-
anan ni Iuda sing kahapayan, isa ka
puluy-an sang mga sakal.
23 Nakahibalo ako, oh Iehoba, nga
indi iya sang tawo ang iya dalan, nga
indi nahanungud sa nagalakat ang pag-
palig-on sang iya mga tikang.
24 Oh Iehoba, sabdonga ako, apang
nga sa sibo nga talaksan; indi sa imo
kasingkal, basi pa nga pagpakubuson
mo ako sa walâ.
25 Iula ang imo kasingkal sa ibabaw
sang mga katawohan nga walâ maka-
kilala sa imo, kag sa ibabaw sang
mga panimaláy nga walâ magatawag
sang imo ngalan; kay ginhalonhon si
Iakob; ginhalonhon sia kag ginupúd
sia, kag ginhapay ang iya puluy-an.

Ang ginlal's nga katipan.

11 ANG polong ni Iehoba nga nag-abut
kay Ieremias, nga nagasiling:
2 "Pamati-kamo sang mga polong
sini nga katipan, kag mitlanga-ninyo
sila sa tanan nga tawo sa Iuda, kag sa
atubangan sang mga pumuluyô sa Ieru-
salem;
3 Kag pagaisiling mo sa ila: Amo
ining ginasiling ni Iehoba, nga Dios
sa Israel: Ginapakamalaut ang tawo
nga indi magtuman sang mga polong
sini nga katipan,
4 Nga ginsogo ko sia sa inyo mga
ginikanan sang adlaw nga ginpagowa
ko sila sa duta sa Egipto, sa dapog nga
salsalon, nga nagasiling sa ila: Tumana-
ninyo ang akon tingug, kag ibutang-
ninyo sa buhat, sono sini nga mga butang
sa tanan nga ginsogo ko sa inyo; kag
kamo manginakon banwa, kag ako
mangininyo Dios;
5 Agud nga magtuman ako sang
panumpa nga tungud sa iya nagsumpa
ako sa inyo mga ginikanan, nga pagai-
hatag ko sa ila ang duta nga nagailig
ang gatas kag dugus, subung sa sini nga
adlaw." Kag nagsabat ako kag nag-
siling: "Kabay pa, oh Iehoba."
6 Kag si Iehoba nagsiling sa akon:
Ibantala ining tanan nga mga polong sa
mga kabanwaanan sa Iuda, kag sa
mga dalan sang Ierusalem, nga naga-
siling: Pamati-kamo sang mga polong
sini nga katipan, kag ibutang-ninyo sila
sa buhat.
7 Kay ginlaygay ko sing maathag gid
sa inyo mga ginikanan, sang adlaw nga
ginpataklad ko sila sa duta sa Egipto
tubtub sa adlaw nga karon, nga naga-
laygay sa ila kutub sa aga, nga nagasi-
ling: "Tumana-ninyo ang akon tingug."
8 Apang walâ sila magpamati, bisan
ginhuyog nila ang ila idulungug, kag
naglakat ang tagsatagsa sa katig-a sang
iya tagiposoon nga malauton, sa bagay
nga ginpakari ko sa ibabaw nila ang
tanan nga mga polong sini nga katipan,
nga ginsogo ko nga himoon nila sia,
kag walâ nila pagtumana ini.
9 Kag si Iehoba nagsiling sa akon:
Nasapwan ang isa ka puhon sa mga
tawo sa Iuda kag sa mga pumuluyô sa
Ierusalem.
10 Nagbalalik sila sa mga kalainan
sang ila mga nahauna nga mga gini-
kanan, nga nagdumili sila sa pagpamati
sang akon mga polong; kag naglalakat
sila sa olehe sang liwan nga mga dios
sa pag-alagad sa ila. Ang baláy ni

Israel kag ang baláy ni Iuda naglalis
sang akon katipan, nga ginhimo ko sa
ila mga ginikanan.
11 Tungud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba: Yari karon, ginapakari ko
sa ibabaw nila ang malain, nga sa iya
indi sila sarang makagowa; kag maga-
palanawag sila sa akon, kag indi ko sila
pagpamatian.
12 Kag ang mga kabanwaanan ni
Iuda kag ang mga pumuluyô sa Ieru-
salem magapalakadto sa pagsingit sa
mga diosdios, nga sa ila nagapasunog
sila sing insienso, nga sila indi gid
sarang makaluwas sa ila sa panag-on
sang ila kalainan.
13 Kay sono sang kadamuon sang imo
mga kabanwaanan amo ang imo mga
dios, oh Iuda; kag sono sang kadamuon
sang imo mga dalan, oh Ierusalem, gin-
patindug mo ang mga halaran sa kahu-
luy-an, mga halaran sa pagsunog sing
mahamut kay Baal.
14 Kag ikaw, dili ka magpangamuyo
tungud sini nga banwa, dili ka mag-
bayaw tungud sa ila sing mga singit,
bisan pangamuyo; kay indi ako buut
magpamati sa panag-on nga magsilingit
sila sa akon, bangud sang ila kalainan.
15 ¿Ano bala ang paghimoon sang
akon abyan sa akon baláy, sang naka-
himo sia upud sining kadamuan sing
salâ nga dulumtan? Apang ang balaan
nga unod pagakuhaon nga malayô sa
imo; sang nagahimo ka sing kalainan,
nagkalipay ka.
16 "Olibo nga hilaw, maayoayo sa
maayo nga bunga." ... Ginhingalanan
ka ni Iehoba. Sa tingug sang daku nga
kagahud ginpadabdab ang kalayo batok
sa imo, kag nagkalabali ang imo mga
sanga.
17 Kag si Iehoba sang Sebaot, nga
nagtanum sa imo, nagamitlang sing ma-
lain batok sa imo, bangud sang kalainan
sang baláy ni Israel kag sang baláy ni
Iuda, nga naghilimo sila batok sa ila
gid, nga nagpaakig sila sa akon bangud
sa pagsunog sing pahamut kay Baal.

Puhon batok kay Ieremias.

18 Kag ginpahibalo sa akon *ini* ni Ie-
hoba, kag ginkilala ko *ini*: niyan gin-
pakita mo sa akon ang ila mga binu-
hatan.
19 Kag ako, subung sang kordero nga
mahagup, nga ginadalá sa ihawan, walâ
ako makahibalo nga nagapadugi sila
batok sa akon sini nga padugi: "Lag-
lagon namon ang kahoy upud ang iya
bunga, kag utdon namon sia sa duta
sang mga buhi, kay walâ na sing handu-
manan sa iya ngalan."
20 Apang, oh Iehoba sang Sebaot,
hukom sang katarungan nga nagatilaw
sang mga tagimislon kag sang tagi-
posoon, makakita ako sang imo pag-
timalus sa ila, kay sa imo ginbuksan ko
ang akon kasaba.
21 Tungud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba sa mga tinawo sa Anatot,
nga nagapalangita sang imo kabuhi kag
nga nagasiling: "Dili ka magtagna sa
ngalan ni Iehoba, kag indi ka mamatay
sa amon mga kamut."
22 Ngani, amo ining ginasiling ni
Iehoba sang Sebaot: Yari karon, maga-
silot ako sa ila. Ang *ila* mga pamatan-
on magakalamatay sa hinganiban; ang
ila mga anak nga lalaki kag ang ila
mga anak nga babae magakalamatay sa
gutum.
23 Kag walâ sing mabilin sa ila, kay
pagapakarion ko ang kalalat-an sa iba-
baw sang mga tinawo sa Anatot, sang
tuig sang iya pagduaw.

12 MATARUNG ikaw, oh Iehoba,
sang magsuay ako sa imo; walay
sapayan magahambal ako sing pag-
hukom sa imo. ¿Kay ngaa bala gina-
pabugana ang dalan sang mga mada-
uton? ¿*Kay ngaa* bala may paghidaet
ang tanan nga mga nagapadamu sang
kabudhi?
2 Gintanum mo sila, kag nagpalanga-
mut sila; nagdalalagku sila, kag nag-
bulunga man sila; yara ikaw malapit sa
ila mga bâbâ, apang malayô sa ila mga
tagimislon.
3 Kag ikaw, oh Iehoba, nakakilala sa
akon; nakita mo ako, kag ginatilawan
mo nga kon paano ang akon tagiposoon
nga sa imo. Guyuda sila subung sang
mga obeha nga sa pulugutan, kag
ipahanungud sila nga sa adlaw sang
pagpatay.
4 ¿Tubtub pa bala san-o nga mag-
lalaw ang duta, kag ang hilamon sang
bug-os nga latagon magkalaya? Tu-
ngud sang kalainan sang mga naga-
puluyô sa iya, ang mga kahayupan kag
ang mga kapispisan ginapapas. Kag

nagsililing sila : "Indi sia makakita nḡa
kon ano ang amon kaolehian."
5 Kon nagdalagan ka sa mḡa naga-
lalakat, ginbudlay ka nila, ¿paano bala
ang pagpalumba mo sa mḡa kabayo?
Kag kon yara ka sa kalig-unan sa duta
sang paghidaet, ¿paano ang pagahi-
moon mo sa habok sang Iordan?
6 Kay bisan pa ang imo mḡa útud
kag ang baláy sang imo amay, bisan pa
ini sila mabudhion batok sa imo, bisan
pa ini sila nagsiningit sa olehe nimo sa
bug-os nḡa *tinḡug*. Indi mo sila pag-
patihon, kon maayo ang mḡa polong
nḡa igahambal nila sa imo.

Ang kadutaan hinapay.—Tagna nahanunḡud sang mḡa manugguba.

7 Ginabayaan ko ang akon baláy,
ginasikway ko ang akon panublion,
ginatugyan ko ang ginahigugma sang
akon kalág sa kamut sang iya mḡa
kaaway.
8 Ang akon panublion nanḡinsubung
sang leon sa talonan nḡa sa akon; batok
sa akon nagahatag sia sang iya tinḡug;
tunḡud sini ginadumtan ko sia.
9 ¿Ang akon panublion nanḡinpispis
bala nḡa mananangit sa duag nḡa hibu-
lonḡan nḡa sa akon? ¿Ang mḡa pispis
nḡa mananangit nagahalalapon bala sila
sa ibabaw niya sa tanan nḡa luyo? Kari-
kamo, tilipon-kamo sang tanan nḡa mḡa
kasapatan sang latagon, pakarion sila
sa pagkaon,
10 Madamu nḡa mḡa manugbantay
ang naglaglag sang akon kaubasan;
ginlapak nila ang akon panublion; gin-
himo nila nḡa kahanayakan sang kaha-
payan ang akon malahalon nḡa panu-
blion.
11 Ginbutang sia sa kahapayan. Hina-
pay sing bug-os gid, yara sia sa lalaw sa
akon atubanḡan; ang bug-os nḡa duta,
manḡinhapay, kay walâ sing tawo nḡa
nagatugyan sang iya tagiposoon *sa bisan
ano.*
12 Sa ibabaw sang tanan nḡa mḡa
kataasan nḡa hinublasan sang kahanaya-
kan nagaalabut ang mḡa manughapay;
kay ang hinḡaniban ni Iehoba naga-
halonhon kutub sa isa ka ukbung sang
duta tubtub sa isa ka ukbung sang duta;
walâ na sing paghidaet sa bisan ano
nḡa unud.
13 Nagsab-ug sila sing trigo, nagaani
sila sing mḡa tunok; ginbudlayan si-
la sa panḡabudlay, apang walâ gid sila
sing pulus. Magkalahuya-kamo sa inyo
mḡa patubas, banḡud sang kasingkal
sang kaakig ni Iehoba.
14 Amo ining ginasiling ni Iehoba
batok sa tanan nḡa akon mḡa malain
nḡa kasilinḡan, nḡa nagahikap sang pa-
nublion, nḡa akon ginhatag nḡa panu-
blion sa akon banwang Israel: Yari
karon, nḡa pagagabuton ko sila sa ila
duta; kag pagagabuton ko sa tunḡâ nila
ang baláy ni Iuda.
15 Kag mahanabu nḡa, sa tapus ko
sila nḡa magabut, magabalik ako kag
magakalooy ako sa ila, kag pagapaba-
likon sila ang tagsatagsa sa iya panu-
blion, kag ang tagsatagsa sa iya duta.
16 Kag mahanabu nḡa, kon sa mati-
natapon gid magtoloon sila sang mḡa
dalanon sang akon banwa, sa pagsumpa
sa akon nḡalan: "¡Magkabuhi si Ieho-
ba!" subung sang gintudloan nila ang
akon banwa sa pagsumpa kay Baal, pa-
gapatindugon sila sa tunḡâ sang akon
banwa.
17 Apang kon indi sila magpalamati,
pagagabuton ko ang amo nḡa kata-
wohan, nḡa nagagabut sa iya kag naga-
padula sa iya, siling ni Iehoba.

Ang pagkabihag nḡa napahayag sa idalum sang halimbawa sang isa ka wagkus nḡa lino.

13 AMO ining ginasiling sa akon ni
Iehoba: "Lakat, kag bakal-ka
sing isa ka wagkus nḡa lino, kag iwag-
kus ini sa imo mḡa hawak, kag indi mo
ini pagisugbo sa tubig."
2 Kag nagbakal ako sang wagkus,
sono sa polong ni Iehoba, kag ginbu-
tang ko sia sa akon mḡa hawak.
3 Nag-abut sa akon sa makaduha ang
polong ni Iehoba, nḡa nagasiling:
4 Kuhaa ang wagkus nḡa ginbakal
mo, nḡa yara sa imo mḡa hawak, kag
tindug-ka kag lakat-ka sa Euprates, kag
tagoa sia didto sa gikab sang isa ka pil-
as.
5 Busa, naglakat ako, kag gintago ko
sia sa luyo sang Euprates, subung sang
ginsogo sa akon ni Iehoba.
6 Kag nahanabu, sang lumigad ang
madamu nḡa mḡa adlaw, nḡa nagsiling si
Iehoba sa akon: "Tindug-ka, lakat-ka
sa Euprates, kag kuhaa didto ang wag-

kus, nga ginsogo ko sa imo, nga tagoon
mo didto."
7 Kag nagkadto ako sa Euprates, kag
nagkutut ako, kag ginkuha ko ang wag-
kus sa duug nga diin gintago ko sia;
kag yari karon, nga ang wagkus naga-
bok na: nga indi sarang magamit sa
bisan ano.
8 Kag nag-abut sa akon ang polong ni
Iehoba, nga nagasiling:
9 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Subung sini pagagabukon ko ang palabi-
labi ni Iuda, ang daku nga palabilabi
sang Ierusalem.
10 Ining banwa nga malain, nga na-
gadumili sa pagpamati sang akon mga
polong, nga nagalalakat sa katig-a sang
ila tagiposoon. kag nga naglalakat sa
olehe sang liwan nga mga dios sa pag-
alagad sa ila kag sa pagyaub sa atuba-
ngan nila, manginsubung sini nga wag-
kus, nga indi sarang magamit sia.
11 Kag subung nga ang wakus naga-
dapat sa mga hawak sang tawo, subung
sini ginpadapat ko sa akon ang bug-os
nga baláy ni Israel kag ang bug-os nga
baláy ni Iuda, siling ni Iehoba, agud nga
sila magmanginakon banwa, kag ang
akon ngalan kag ang akon kadayawan
kag ang akon himaya; apang walâ sila
magpalamati.
12 Busa, pagaisiling mo sa ila ini nga
polong: Amo ining ginasiling ni Ieho-
ba, nga Dios ni Israel: Pagapun-on sing
alak ang tanan nga suludlan. Kag sila
magasililing sa imo: ¿Walâ bala kami
makahibalo nga ang tanan nga suladlan
pagapun-on sing alak?
13 Kag magasiling ka sa ila: Amo
ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon,
nga ako magapunô sa kahulugbon sa
tanan nga pumuluyô sini nga duta, kag
sa mga hari *sa kaliwatan* ni Dabid, nga
nagalilingkod sa ibabaw sang iya ling-
koran nga harianon, kag sa mga saser-
dote, kag sa mga manalagna kag sa
tanan nga mga pumuluyô sa Ierusalem."
14 Kag pagaboongon ko sila ang tag-
satagsa batok sa iya útud, kag ang
mga amay kag ang mga anak sing
tingub, siling ni Iehoba. Indi ako mag-
patawad, walâ ako sing kalooy, bisan
kahinoklog, nga magapugung sa akon sa
paglaglag sa ila.
15 Pamatii kag dunga-ninyo, indi
kamo magpakataas, kay si Iehoba naga-
hambal.
16 Ihatag-ninyo ang himaya kay Ie-
hoba, nga inyo Dios, sa walâ pa niya
pagipadalá ang mga kadudulman, sa
walâ pa ang inyo mga tiil makasandad
sa mga bukid sang kasirum, kag nga
maghululat kamo sing kapawa, kag nga
paghimoon niya sia sa inyo nga landong
sang kamatayon, kag nga pagbaylohan
niya sia sa madamol nga kadulum.
17 Kag kon indi kamo magpalamati
sini, magahibi ang akon kalág sa mga
tago nga duug bangud sang inyo pala-
bilabi; ang akon mata magahibi, maga-
hibi, magakatunaw sa luha, tungud kay
ang pinanong ni Iehoba nanginbihag.
18 Isiling sa hari nga lalaki kag sa
hari nga babae: Maglingkod-kamo sa
labing manubo, kay ang purungpurung
sang inyo himaya naholog sa inyo mga
olo.
19 Ang mga kabanwaanan sa Bagat-
nan ginpanakpan, kag walâ sing sin-o
nga makabukas sa iya. Ginpaliton ang
bug-os nga Iuda, ginpaliton nga bug-os
sia.
20 Bayawa-ninyo ang inyo mga mata,
kag tuluka-ninyo ang mga nagaalabut
gikan sa Aminhan. ¿Diin bala ang pi-
nanong nga ginhatag sa imo, ang pina-
nong sang imo pagkahalangdon?
21 ¿Ano bala ang pagaisiling mo kon
pagasilotan ka? Kay gintun-an mo gid
sila sa paggahum subung nga dunganon
sa ibabaw nimo. ¿Indi bala ikaw pag-
dakpon sang mga kasakit subung sang
babae nga nagaanak?
22 Kag kon magsiling ka sa imo tagi-
posoon: ¿Kay ngaa bala naglambut
ini sa akon? Tungud sang kadaku
sang imo kalainan ginapamuksan ang
imo mga saya, kag ang imo mga tikod
ginapilas nga may paglugus.
32 ¿Makailis bala ang Etiopinhon
sang iya panit, kag ang leopardo sang
iya mga kambang? *Niyan* sarang man
kamo makahimo sing maayo, kamo nga
naanad na sa paghimo sang malain.
24 Kag ako magawaraag sa ila su-
bung sang alikabok nga ginadalá sang
hangin gikan sa kahanayakan.
25 Ini amo ang imo kapalaran, ang
pahat nga tinakus nga gikan sa akon,
siling ni Iehoba; kay nagakalipat ka sa
akon, kag nagasalig ka sa butig.
26 Busa, magabukas man ako sang
imo mga saya tubtub sa imo guya, kag
magapahayag ang imo kahuluy-an.

27 Nakit-an ko sa mĝa bakolod, sa
mĝa latagon ang imo mĝa panglahe,
ang imo mĝa hirihiri, ang salâ nĝa du-
lumtan sang imo pagpanghilahe ang
imo mĝa kalanĝil-aran. ¡Kailo ka, Ie-
rusalem! Indi ka magmanĝinmatinlo
¿tubtub pa bala san-o?

Si Ieremias nagapatunĝa si pagkawalay
pulus sang banwa.

14 ANG polong ni Iehoba, nĝa nag-
abut kay Ieremias, nahanunĝud
sang kamala.
2 Nagalalaw si Iuda; ang mĝa *kati-
lingban* sang iya mĝa gawang naham-
yang sa duta nĝa naganiwang kag pina-
dulum; ang pagsingit sang Ierusalem
nagasaka sa *lanĝit.*
3 Ginapadalá sang mĝa dunganon
nila ang ila mĝa magamay sa pagpanĝi-
ta sing tubig; nagakaladto sila sa mĝa
bobon, kag walâ sila sing nakita nĝa
tubig; nagapalauli sila nĝa may mĝa
suludlan nĝa walay sulúd; nagakalahuya
sila, nagapalamula sila, ginapanabunan
nila ang ila mĝa olo,
4 Tunĝud kay nagpamanĝag ang
duta, banĝud sang walâ magulan sa
duta, ang mĝa manĝunĝuma nagakala-
huya, nĝa nagatalabon sang ila mĝa olo.
5 Kay bisan pa ang mĝa usa nĝa ba-
kia nagaalanak sa latagon kag ginaba-
yaan nila *ang tinday*, kay walâ sing
hilamon.
6 Kag ang mĝa asno nĝa talonon na-
gadulúlog sa mĝa mataas nĝa hinubla-
san nĝa nagahalapo sang hanĝin subung
sang mĝa sakal: nagdululum ang ila
mĝa mata, kay walâ sing hilamon.
7 Kon ang amon kalautan magpala-
matuud batok sa amon, oh Iehoba, himoa
tunĝud sang imo nĝalan; kay ang amon
mĝa pagkadikatutum madamu sila; ba-
tok sa imo nakasalâ kami.
8 Lalauman ni Israel, ikaw nĝa naga-
luwas sa iya sa panag-on sang kalisda-
nan, ¿kay nĝaa bala nĝa magmanĝin-
subung ka sang dumuluong sa duta, kag
subung sang manuglakat nĝa nagapauli
sa paghigda?
9 ¿Kay nĝaa bala magmanĝinsubung
ka sang tawo nĝa ginagamohan, kag su-
bung sang mandadaug nĝa indi sarang
makaluwas? Apang ikaw yari sa tu-
nĝâ namon, oh Iehoba, kag ginatawag
kami sa imo nĝalan. Ayaw kami
pagbayai.
10 Amo ining ginasiling ni Iehoba
nahanunĝud sini nĝa banwa: Subung
sini nagahiligugma sila sa pagdolodala-
gan; indi ginapungan nila ang ila mĝa
tiil, kag si Iehoba indi nagakahamuut
sa ila. Magapanumdum karon sia sang
kalainan nila kag magasilot sia sang ila
mĝa salâ.
11 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
Indi ka mag-ampo tunĝud sini nĝa ban-
wa nĝa sa kaayohan niya.
12 Kon magpuluasa sila, ako indi maga-
pamati sang ila pagsingit; kag kon mag-
halad sila sing halad nĝa sinunog kag
sing mĝa halad nĝa kalan-on, indi ko
sila pagabatonon; kondi pagaupuron ko
sila nĝa may hinĝaniban, kag may gu-
tum kag may kamatay.
13 Kag ako nagsiling: ¡Ah, Ginoo
nĝa si Iehoba! Yari karon, nĝa ang mĝa
manalagna nagasiling sa ila: Indi kamo
makakita sing hinĝaniban, bisan may
gutum kamo, kondi nĝa sa sini nĝa duug
pagatagaan ko kamo sing matuud nĝa
paghidaet.
14 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
Butig lamang ginatagna sang mĝa ma-
nalagna sa akon nĝalan; walâ ako mag-
padalá sa ila, bisan magsogo ako sa ila,
bisan maghambal ako sa ila. Ang mĝa
palananawon nĝa butigon, ang palatko-
non, ang kadayawan, ang daya sang ila
tagiposoon, yari karon ang ginahatag
nila sa inyo subung nĝa mĝa tagna.
15 Nĝani amo ining ginasiling ni Ie-
hoba nahanunĝud sang mĝa manalagna
nĝa nagatalagna sa akon nĝalan, nĝa sa
ila walâ ako magpadalá, kag nĝa naga-
sililing sila: Walâ sing hinĝaniban, bi-
san gutum sa sini nĝa duta. Sa hinĝa-
niban kag sa gutum pagapangapuson
ining mĝa manalagna.
16 Nahanunĝud sini nĝa banwa, nĝa sa
iya nagatagna sila, didto sila nĝa walay
sin-o nĝa magalubung sa ila, nĝa naga-
halamyang sa mĝa dalan sang Ierusalem,
tunĝud sang gutum kag sang hinĝaniban,
sila kag ang ila mĝa asawa, kag ang ila
mĝa anak nĝa lalaki, kag ang ila mĝa
anak nĝa babae; kag sa ibabaw nila
pagaulaon ko ang ila kalainan.
17 Busa, magasiling ka sa ila sini nĝa
polong: Magililig sa akon mĝa mata
ang mĝa luha sa gab-i kag sa adlaw, kag
indi sila maguntat. Kay ang ulay, nĝa

anak nğa babae sang akon banwa na-
boong sa daku nğa pagkaboong, sa isa
ka pilas nğa masakit gid.
18 Kon maggowa ako sa latagon,
yari karon ang mğa pinatay sa hinğani-
ban; kag kon magsulúd ako sa banwa,
yari karon ang mğa nagabalalatian sa
kagutum. Hoo, ang manalagna subung
man ang saserdote nagalalakat sa isa
ka duta nğa walâ nila makilal-i.
19 ¿Ginsikway mo bala sing bug-os
gid si Iuda kon ginalas-ayan bala ang
imo kalág sang Sion? ¿Kay nğaa bala
ginpamilas mo kami, nğa walâ sing pag-
áyô nğa sa amon? Nagahulat kami sing
paghidaet kag walâ sing kaayohan; kag
sing panag-on sa pag-áyô, kag yari karon,
ang kakugmat.
20 Ginapanğilala namon, oh Iehoba,
ang amon pagkamadauton, ang kalautan
sang amon mğa ginikanan; kay batok
sa imo nakasalâ kami.
21 Tunğud sang gugma sa imo nğalan,
ayaw *kami* igsikway, bisan pagpasipala-
han mo ang lingkoran nğa harianon sang
imo himaya. Panumduma, indi pagpa-
kawalaypulusa ang imo katipan sa
amon.
22 ¿Sa tunğâ sang mğa kadayawan
sang mğa katawohan may makapaulan
bala, kon amo bala ang lanğit nğa naga-
hatag sing tun-og nğa bugana? ¿Indi
bala ikaw, Iehoba, nğa amon Dios? Kag
sa imo nagahulat kami, kay ikaw ang
nagahimo sining tanan nğa mğa butang.

15 APANG nagsiling sa akon si Ie-
hoba: Bisan pa si Moises kag si
Samuel mag-alatubang sa akon, ang
akon kalág indi magmanğinupud sini
nğa banwa. Tabuga sila sa atubanğan
nakon, kag maghalalín sila.
2 Kag kon magsiling sila sa imo:
"Sa diin bala kita magagowa?" pagai-
siling mo sa ila: Amo ining ginasiling
ni Iehoba: Ang sa kamatayon, sa ka-
matayon; ang sa hinğaniban, sa hinğa-
niban; ang sa gutum, sa gutum; ang sa
kabihagan, sa kabihagan.
3 Kag pagapakarion ko sa ibabaw nila
ang apat ka bagay, siling ni Iehoba: ang
hinğaniban, sa pagpatay; kag ang mğa
ido, sa pagsagnoy; kag ang mğa kapis-
pisan sang lanğit, kag ang mğa kasapatan
sang duta sa pagtukub kag sa paglaglag.
4 Kag pagaitugyan ko sila sa paglu-
pig sa tanan nğa mğa ginharian sang
duta, banğud kay Manases, nğa anak ni
Esekias, nğa hari sa Iuda, tunğud sang iya
ginhimo sa Ierusalem.
5 Kay ¿sin-o bala ang magakalooy sa
imo, Ierusalem? ¿Kon sin-o bala ang
magakahinoklog sa imo, sin-o bala ang
magabalikid sa pagpamangkot tunğud
sang imo paghidaet?
6 Ikaw, nagbiya ikaw sa akon, siling
ni Iehoba, sa pagbalik; kag ginuntay ko
batok sa imo ang akon kamut, kag gin-
laglag ko ikaw; sa paghinulsul ginbud-
lay na ako.
7 Kag ginpahanğinan ko sila nğa may
italahup tubtub sa mğa gawang sang
duta; gindumilian ko ang akon banwa
sa mğa anak kag ginpadula ko sia, walâ
sila magbalalik sa ila mğa dalanon.
8 Ang ila mğa bálo nğa babae sa atu-
banğan nakon nagadalamu pa sang
balas sa dagat; ginapakari ko batok sa
ila, batok sa ilóy sang mğa pamatan-on,
ang *kaaway* nğa nagahapay sa udto ang
adlaw; sa ibabaw niya ginpaholog ko
sing hinali ang kalilisdan kag ang ka-
kugmat.
9 Naganiwang ang nagapanğanak
sing pito, nagbugto sia sang iya ka-
lág; ang iya adlaw natunod sa adlawon
pa; ginpakahuy-an sia kag nagpalamula
sia. Ang sa ila mabilin, pagaitugyan
ko sa hinğaniban sa atubanğan sang ila
mğa kaaway, siling ni Iehoba.
10 "¡Kailo ako, ilóy ko, kay gin-anak
mo ako nğa tawo nğa makisuayon, kag
tawo nğa makiawayon sa bug-os nğa
duta! Walâ ako maghulam kag walâ
ako magpahulam, kag ang tanan naga-
pakamalaut sa akon."
11 Si Iehoba nagasiling: "Sa pagka-
matuud, pagapabakuron ko ikaw nğa sa
kaayohan; sa pagkamatuud, pagahimo-
on ko nğa ang mğa kaaway magapa-
nğayô sa imo sa panag-on sang kalalat-
an, kag sa panag-on sang kalilisdan.
12 ¿Maboong bala ang salsalon, ang
salsalon sang Aminhan, ang tumbaga?"
13 Ang imo mğa pagkabutang kag
ang imo mğa bahandi pagaitugyan ko
sa paglugus, indi tunğud sing bili, kondi
tunğud sang imo tanan nğa mğa salâ,
kag sa tanan mo nğa mğa kadulunan;
14 Kag pagapaagihon ko sila upud ang
imo mğa kaaway sa duta nğa walâ mo
makilala; kay nagtutud ang isa sa kala-
yo sa akon kasingkal, nğa magadabdab
batok sa inyo.

15 Ikaw nakahibalo *sini*, oh Iehoba.
Panumduma ako, kag duawa ako, kag
panimalus-ka sa akon sa akon mḡa ma-
nuglagas. Sono sa imo kalawigon sa
kaakig, ayaw ako pagpatya. Pamalan-
donḡa, nḡa ginadalá ko ang kahuluy-an
sa imo kabangdanan.
16 ¿Ginapahayag bala ang imo mḡa
polong? Ginahalonhon ko sila. Ang
imo mḡa polong ang kalipay nakon, ang
kasadya sang akon tagiposoon; kay gi-
natawag ko sa imo nḡalan, oh Iehoba,
Dios sang Sebaot.
17 Walâ ako magalinkod sa katipunan
sang mḡa nagakaladlaw sa paglipay sa
akon. Sa kabangdanan sang imo kamut
naglingkod ako nḡa isa lamang, kay
ginpunô mo ako sa kaakig.
18 ¿Kay nḡaa bala nanḡindayon sa
gihapon ang akon kasakit, kag ang akon
pilas nḡa dimabolóng nagadumili sa
pag-áyô? Busa ¿manḡinikaw gid bala
nḡa sa akon subung sang tuburan nḡa
madaya, subung sang mḡa tubig nḡa
indi nagapadayon?
19 Tunḡud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba: Kon ikaw magliso, ako
magapasaguli sa imo, kag magatindug
ka sa atubanḡan nakon; kag kon pag-
pagowaon mo ang malahalon sa *butang*
nḡa talamayon, manḡinsubung ka sang
akon bâbâ: magabalik sila sa imo,
apang ikaw indi magabalik sa ila.
20 Kag pagahimoon ko ikaw nḡa sa
sini nḡa banwa nḡa mabakud nḡa kuta
nḡa tumbaga. Nagapakigaway sila ba-
tok sa imo, apang indi sila makadaug
sa imo; kay ako yari upud sa imo sa
pagluwas sa mo, kag sa pagbawi sa imo,
siling ni Iehoba.
21 Kag pagabawion ko ikaw sa ga-
hum sang mḡa malauton; kag pagatub-
son ko ikaw sa gahum sang mḡa maka-
haladluk.

Tagna sang pagkabihag kag sang pagpasaguli sang Israel.

16 NAG-ABUT sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
2 Indi ka magpanḡasawa, bisan mag-
panḡanak ka sing mḡa lalaki kag mḡa
babae sa sini nḡa duug.
3 Kay amo ini ang ginasiling ni Ieho-
ba nahanunḡud sang mḡa anak nḡa
lalaki kag mḡa anak nḡa babae nḡa
magakalatawo sa sini nḡa duug, kag na-
hanunḡud sa ila mḡa ilóy nḡa magpama-
ta sa ila, kag nahanuḡud sa mḡa amay
nḡa magpalanḡanak sa ila sa sini nḡa
duta:
4 Sa masakit nḡa mḡa kamatayon
magakalamatay sila, indi sila pagahaya-
an, bisan pagaipanlubung; manḡinsu-
bung sila sang ipot sa ibabaw sang ka-
daygan sang duta: kag sa hinḡaniban
kag sa gutum pagapanḡupuron sila, kag
ang ila mḡa bangkay manḡinkalan-on
sang mḡa kapispisan sang lanḡit kag
sang mḡa kasapatan sang duta.
5 Kay amo ining ginasiling ni Ie-
hoba: Indi ka magsulúd sa baláy nḡa
lalaw, bisan magkadto ka sa pagpanala-
biton upud sa ila, bisan maghaya ka sa
ila; kay, siling ni Iehoba, ginkuha ko
ang akon paghidaet sa sini nḡa banwa,
ang akon bugay kag ang mḡa kahanok-
log.
6 Kag magakalamatay sa sini nḡa
duta ang mḡa dalagku kag ang mḡa
magamay. Indi sila pagaipanlubung, bi-
san pagahayaan sila; kag indi magapa-
nḡudlis sila, bisan magapaupaw sila tu-
nḡud sa ila.
7 Tunḡud sa ila indi magatipiktipik
sila *sing tinapay* sa kahigayonan sang
lalaw sa paglipay sa ila tunḡud sang
patay, bisan pagapaimnon sila sa ilim-
nan sa mḡa paglipay tunḡud sa ila
amay, kon tunḡud sa ila ilóy.
8 Indi ka magasulúd sa baláy sang
kombirado sa paglingkod upud sa ila sa
pagkaon kag sa pag-inum;
9 Kay amo ining ginasiling ni Ie-
hoba sang Sebaot, nḡa Dios ni Israel:
Yari karon, nḡa pagapauntaton ko sa si-
ni nḡa duug sa atubanḡan sang inyo mḡa
mata kag sa inyo mḡa adlaw, ang
tinḡug sa kalipay kag ang tinḡug sa ka-
sadya, ang tinḡug sang bana kag ang
tinḡug sang asawa.
10 Kag mahanabu nḡa, kon magban-
tala ka sa sini nḡa banwa sining tanan
nḡa mḡa polong kag nḡa magasililing
sila sa imo: "¿Kay nḡaa bala nagaham-
bal si Iehoba batok sa amon sining
tanan nḡa daku nḡa kalainan? Busa,
¿ano bala ang amon kalainan, kag ano
nḡa salâ ang ginhimo namon batok kay
Iehoba, nḡa amon Dios?"
11 Niyan magasiling ka sa ila: "Kay
ang inyo mḡa ginikanan nagbiliya sa
akon, siling ni Iehoba, kag naglalakat
sa olehe sang liwan nḡa mḡa dios, kag

gin-alagad nila sila, kag naglayaub sila
sa atubangan nila, kag ginbayaan nila
ako, kag walâ nila pagbantayi ang akon
kasogoan.
12 Kag kamo, naghilimo kamo sing
malain pa sang inyo mga ginikanan;
kag, yari karon, nga kamo nagalalakat
ang tagsatagsa sono sang katig-ahon
sang inyo malauton nga tagiposoon, sa
walâ magpamati sa akon.
13 Ngani, pagasobolon ko kamo gi-
kan sa sini nga duta pa duta nga walâ
ninyo makilala, bisan ang inyo mga gi-
nikanan, kag didto magaalalagag kamo
sa liwan nga mga dios, sa adlaw kag sa
gab-i, kay indi ako magpahayag sa inyo
sing kalooy."
14 Tungud sini yari karon, nagaabut
ang mga adlaw, siling ni Iehoba, nga
indi na pagaisiling: "¡Magkabuhi si Ie-
hoba, nga nagpataklad sa mga inanak
ni Israel gikan sa duta sa Egipto!"
15 Kondi: "¡Magkabuhi si Iehoba,
nga nagpataklad sang mga inanak ni
Israel sa duta sang Aminhan, kag sa
tanan nga mga duta sa diin ginsobol
niya sila!" Kay pagadalhon ko sila
liwan sa ila duta, nga ginhatag ko sa
ila mga ginikanan.
16 Yari karon, nga ako magapadalá
sing madamu nga mga mangingisda nga
pagapangisdaon sila, siling ni Ieho-
ba; kag sa olehe magapadalá ako
sing madamu nga mga mangangayam,
nga pagaayamon sila nila sa tanan nga
mga bukid, kag sa tanan nga kabakolo-
ran, kag sa mga gikab sang mga pil-as.
17 Kay ang akon mga mata yara sa
ibabaw sang tanan nila nga mga dala-
non; nga walâ sila matago sa akon guya,
bisan ang ila kalainan natabonan sa atu-
bangan sang akon mga mata.
18 Kag pagabayaran ko anay sing
dapli ang ila kalainan kag ang ila salâ;
kay ginhigkoan nila ang akon duta: gin-
punô nila ang akon panublion sang mga
bangkay sang ila mga *pinatay* nga kala-
ngil-aran kag dulumtan.
19 Oh Iehoba, kusug nakon, kag
kabakuran nakon, kag dalangpan nakon
sa panag-on sang kalisdanan: Sa imo
magakalari ang mga katawohan kutub
sa mga ukbung sang duta, kag magasili-
ling sila: "Sa pagkamatuud, ang butig
lamang ang ginpanubli sang aton mga gi-
nikanan, ang kadayawan, kag ang mga
butang nga walâ sa ila sing kapuslanan.
20 ¿Magahimo bala ang tawo nga sa
iya sing mga dios, nga walay sapayan,
indi mga dios sila?"
21 Tungud sini, yari karon, pagapa-
hibaloon ko sila, sa karon, pagaipahibalo
ko sa ila ang akon butkon kag ang akon
gahum; kag makahibalo sila nga ang
akon ngalan amo si Iehoba.

17 ANG salâ ni Iuda nasulat sa dulat
nga salsalon, kag sa taliwis nga
diamante; natigib sia sa tapi sang iya
tagiposoon, sa mga sungay sang inyo
mga halaran;
2 Subung nga makadumdum sila
sang ila mga anak, amo man *nagapanum-
dum* sila sang ila mga halaran kag sang
ila mga Asherim, nga malapit sa mga
kahoy nga madabong sa ibabaw sang
mataas nga mga bakolod.
3 Bukid ko sa latagon, ang imo mga
pagkabutang, ang tanan mo nga mga
bahandi, pagaitugyan ko sila sa pangati
upud ang imo mga mataas nga duug,
tungud sang salâ sa tanan mo nga mga
kadulunan.
4 Kag sa imo gid nga kabangdanan,
pagadumilian ka sa imo panublion, nga
ginhatag ko sa imo, kag pagapaalagdon
ko ikaw sa imo mga kaaway sa duta nga
walâ mo makilal-i; kay kalayo ang inyo
ginpadabdab sa akon kasingkal, sa giha-
pon magadabdab sia.
5 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Pinapakamalaut ang tawo nga nagasalig
sa tawo, nga nagahimo sang iya butkon
sa unud, kag nga ang iya tagiposoon
nagapalayô kay Iehoba:
6 Subung sia sang tawo nga hubo sa
kamingawan. Indi makakita sia, kon
mag-abut ang kaayohan. Nagapuyô sia sa
kahanayakan sa mga duug nga nasunog,
sa duta nga maasin kag walâ pagapuy-i.
7 Bulahan ang tawo nga nagasalig
kay Iehoba, kag nga ang iya salaligan
amo si Iehoba.
8 Amo sia subung sang kahoy nga
natanum sa luyo sang mga tubig, nga
nagakalapkap ang iya gamut nayon sa
iligan. Kon mag-abut ang kainit, indi
sia nagabatyag sini, kondi nga hilaw
ang iya dahon; sa tuig sang tigmala
indi sia mahadluk, bisan magauntat sa
pagbunga.
9 Madayaon amo ang tagiposoon labi
sang tanan nga mga butang, kag mala-

uton nga walay bulóng. ¿Sin-o bala
ang makakilala sa iya ?
10 Ako, si Iehoba, nga nagatungkad sang tagiposoon, nga ginatilawan ko ang mga tagimislon, sa paghatag sa tagsatagsa sono sang iya dalanon, sono sang bunga sang iya mga binuhatan.
11 Subung sang pitaw nga nagaluub sang walâ niya igitlog, amo ang nagatipon sing mga mangad, apang sa walâ sing katarungan. Sa tungâ sang iya mga kaadlawan pagabayaan sia nila; kag sa iya kaolehian manginbuang sia.
12 Lingkoran nga harianon sa himaya, duug nga mataas kutub sang ginsuguran, ang duug sang aton balaan nga Puluy-an.
13 ¡Oh Iehoba, paglaum ni Israel! Ang tanan nga nagabiya sa imo, pagapakahuy-an sila; ang mga nagapalalayô sa imo, pagaipanulat sila sa yab-ok; kay ginbayaan nila ang tuburan sang mga tubig nga buhi *nga amo* si Iehoba.
14 Ayoha ako, oh Iehoba, kag magaáyô ako; luwasa ako, kag manginmaluwas ako; kay ikaw amo ang akon pagdayaw.
15 Yari karon, nga yadto sila nagasiliing sa akon: "¿Diin bala ang polong ni Iehoba? ¡Magkari sia karon!"
16 Apang ako walâ magsako labi sa isa ka manugbantay sa olehe nimo; bisan ginhandum ko ang adlaw sang kalalat-an, ikaw nakahibalo sini. Ang naggowa sa akon bâbâ, yara sa atubangan sang imo nawung.
17 Indi ka magmanginkabangdanan sa akon kakulba. Dalangpan nakon amo ikaw sa adlaw nga malain.
18 Magkalahuya ang mga manughingabut nakon, kag ako indi mahuya: magkalakugmat sila, kag ako indi mahakugmat: ipadala sa ibabaw nila ang malain nga adlaw, kag boonga sila sa dapli nga kaboongan.

Ang pagpakabalaan sang sabado.

19 Amo ini ang ginasiling sa akon ni Iehoba: Lakat, kag tindug-ka sa gawang sang mga anak sang banwa, nga sa iya nagasululúd kag nagagulowa ang mga hari sa Iuda, kag sa tanan nga mga gawang sa Ierusalem.
20 Kag isiling-mo sa ila: Pamatiininyo ang polong ni Iehoba, mga hari sa Iuda, ang bug-os nga Iuda; kag kamo nga tanan nga mga pumuluyô sa Ierusalem, nga nagasululúd sa sining mga gawang.
21 Amo ining ginasiling ni Iehoba: Andam-kamo tungud sang inyo mga kalág kag indi kamo magdalalá sing bisan ano nga lulan sa adlaw sang sabado, sa pagpasulúd sa iya sa mga gawang sang Ierusalem.
22 Bisan magpagowa kamo sing bisan ano nga lulan sa inyo mga baláy sa adlaw sang sabado, bisan maghimo-kamo sing ano nga buluhaton, kag pakabalaana-ninyo ang adlaw nga sabado, subung sang ginsogo ko sa inyo mga ginikanan.
23 Apang sila walâ magpalamati, bisan ginpahuyog nila ang ila idulungug; kag ginpatig-a nila ang ila tingkoy sa dili pagpamati, kag sa indi pagbaton sing sabdong.
24 Kag kon kamo magpamati sa akon sing matalupangdon; siling ni Iehoba, sa indi pagpasulúd sing bisan ano nga lulan sa mga gawang sini nga banwa sa adlaw nga sabado, kag sa pagpakabalaan sang adlaw nga sabado nga indi maghimo sa iya sing bisan ano nga buluhaton,
25 Mahanabu, nga magasululúd sa mga gawang sini nga banwa ang mga hari kag ang mga dunganon nga nagalilingkod sa lingkoran nga harianon ni Dabid, nga nagasalakay sa mga kanga kag sa mga kabayo, sila kag ang ila mga dunganon, kag ang mga tawo sa Iuda, kag ang mga pumuluyô sa Ierusalem; kag nga ini nga banwa pagapuy-an sa gihapon.
26 Kag magaalabut sila gikan sa mga banwa sa Iuda kag sa mga kahilapitan sa Ierusalem, kag sa duta sa Benyamin, kag sa mga latagon nga manubo, kag sa bukid, kag sa Bagatnan, nga nagadalalá sing mga halad nga sinunog kag sing mga halad, kag sing mga halad nga kalan-on, kag sing insienso, kag nagadalalá sila sing halad sa pagdayaw sa Baláy ni Iehoba.
27 Kag kon indi ninyo ako pagpamatian sa pagpakabalaan sang adlaw nga sabado, kag sa indi pagsulúd sa mga gawang sa Ierusalem, nga nagadalá sing mga lulan sa adlaw nga sabado, pagatudan ko ang isa ka kalayo sa mga gawang sang Ierusalem, nga pagaupuron

niya ang mga baláy nga harianon sa Ierusalem, kag nga indi mapalong.

Ang Dios magahimo sa Israel sang ginahimo sang maninihon sa iya suludlan.

18 ANG polong ni Iehoba, nga nag-abut kay Ieremias, nga naga-siling:
2 "Tindug-ka, kag panaug-ka sa baláy sang maninihom kag didto pagapaba-tion ko ikaw sang akon mga polong."
3 Busa nagpanaug ako sa baláy sang maninihon, kag yari karon, nga sia nagahimo sang iya buluhaton sa ibabaw sang aliling.
4 Kag ang suludlan, nga ginahimo niya sa lunang nalaglag sa kamut sang maninihon; kag ginhimo niya sia liwan nga isa ka suludlan, nga sono sang minamaayo sang mga mata sang mani-nihon nga himoon niya.
5 Kag nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba, nga nagasiling:
6 ¿Indi bala ako sarang makahimo sa inyo subung sang ginahimo sining mani-nihon, oh baláy ni Israel? siling ni Iehoba. Yari karon nga subung sang lunang sa kamut sang manihihon, amo man kamo sa akon kamut, oh baláy ni Israel.
7 Sa isa ka tion magahambal ako sa isa ka katawohan kag sa isa ka gin-harian sa paggabut, kag sa pagdugmok, kag sa paglaglag;
8 Apang *kon* inang katawohan nga ginhambalan ko, magliso sa iya kalai-nan, niyan ako magahinulsul sang malain nga ginhunahuna ko nga himoon sa ila.
9 Kag sa isa ka tion magahambal ako sa isa ka katawohan kon sa isa ka ginha-rian, sa pagpatindug kag sa pagtanum;
10 Apang *kon* maghimo sia sing ma-lain sa atubangan sang akon mga mata, nga indi magpamati sang akon tingug, niyan magahinulsul ako sang maayo nga ginsiling ko nga himoon sa iya.
11 Busa karon, hambal-ka sa mga ta-wo sa Iuda, kag sa mga pumuluyô sa Ierusalem, nga nagasiling: Amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon, nga ako nagaaman sing malain batok sa inyo, kag nagapainoino ako batok sa inyo sing isa ka panghunahuna. Busa, magliso-kamo ang tagsatagsa sa inyo sa iya malain nga dalanon, kag kaayoha-ninyo ang inyo mga dalanon kag ang inyo mga binuhatan.
12 Kag nagsililing sila: "Walâ na sing bulóng, kay sa olehe sang amon mga painoino magakadto kami, kag hi-moon namon ang tagsatagsa sono sang katig-ahon sang amon malauton nga tagiposoon."
13 Tungud sini amo ining ginasiling ni Iehoba: Busa, pamangkot-kamo sa mga katawohan, kon sin-o ang nakabati sang subung nga mga butang. Daku gid nga kakugmat ang ginhimo sang ulay sa Israel.
14 ¿Magauntat bala gikan sa Libano, ang niebe sa *pagbunyag* sang latagon? Kon ¿magamala bala ang mga tubig nga mga matugnaw nga nagaililig gikan sa malayô?
15 Apang ang akon banwa nagkalipat sa akon, nga nagapasunog sila sing in-sienso sa kadayawan; ginpasandad sila sa ila mga dalanon, sa mga dalanon nga daan, agud nga maglalakat sila sa mga banas, sa dalan nga walâ mata-pan,
16 Sa paghimo sang ila duta nga kahapayan kag sa dayon nga panihol; sa bagay nga ang tanan nga mag-agi sa iya magakatingala, kag magalungo sang olo.
17 Subung sang hangin sa Sidlangan pagaiwaraag ko sila sa atubangan sang kaaway; igaatubang ko sa ila ang likod, kag indi ang nawung, sa adlaw sang ila kalalat-an.
18 Apang nagasililing sila: "Kari-kamo, kag magapadugi kita sing paso-hot batok kay Ieremias; kay ang kaso-goan indi magkulang sa saserdote, bisan ang laygay sa maalam, bisan ang polong sa manalagna. Kari-kamo kag pilason-naton ang dila, kag indi kita magtalupangud sa bisan ano sang iya mga polong."
19 Oh Iehoba, talupangda ako, kag pamatii ang tingug sang akon mga kasumpung.
20 ¿Ihatag bala ang malain tungud sa maayo, nga nagkutkut sila sing boho nga sa akon kabuhi? Panumduma kon paano nga nagtindug ako sa imo atu-bangan sa paghambal sing maayo nga sa ila, sa pagpahalayô sa ila sang imo kaakig.
21 Tungud sini bayai ang ila mga anak sa gutum, kag itugyan-mo sila sa

gahum sang hinĝaniban. Mabilin ang
ila mĝa asawa nĝa walâ sing mĝa anak
kag mĝa bálo, kag ang ila mĝa bana
pagpilason sa kamatayon, kag ang mĝa
pamatan-on pagpilason sa hinĝaniban
sa pag-awayan.
22 Mabatian ang pagsingit sa ila mĝa
baláy, kay sa hinali pagpakarion mo sa
ibabaw nila ang mĝa pinanung sang
mĝa *kaaway*; kay nagkulutkot sila sing
boho sa pagdakup sa akon; sa akon
mĝa tiil nagtago sila sing mĝa siod.
23 Kag ikaw, oh Iehoba, nakakilala
sang tanan nila nĝa mĝa tinotuyo batok
sa akon nĝa sa kamatayon. Indi pag-
patawara ang ila kalainan, bisan pag-
panason-mo ang ila salâ sa atubanĝan
sang imo nawung. Pagpukanon sila sa
atubanĝan mo. Himoa batok sa ila sa
panag-on sang imo kaakig.

Ang naboong nĝa suludlan.—Ang pagkaguba sang Ierusalem.

19 AMO ining ginasiling ni Iehoba:
Lakat kag bakal-ka sing isa ka ba-
nĝâ nĝa lunang sang maninihon, kag
dal-a *upud sa imo* ang mĝa tigulang sang
banwa, kag ang mĝa tigulang sang mĝa
saserdote.
2 Kag maggowa-ka sa nalupyakan
sang anak ni Hinom, nĝa yara sa salam-
putan sang gawang sang Hilimoan sang
kolon, kag pagaibantala mo didto ang
mĝa polong nĝa akon pagaihambal sa
imo.
3 Kag magasiling ka: "Pamatii-ninyo
ang polong ni Iehoba, mĝa hari sa Iu-
da, kag kamo, mĝa pumuluyô sa Ieru-
salem. Amo ining ginasiling ni Ie-
hoba sang Sebaot, nĝa Dios ni Israel:
Yari karon, ako, pagapakarion ko sa
ibabaw sini nĝa duug ang isa ka malain
nĝa ang bisan sin-o nĝa makabati sini,
magaaninĝal sa iya mĝa idulunĝug.
4 Tunĝud kay ginbayaan nila ako,
kag gintugyan nila ini nĝa duug *sa mĝa*
dios nĝa dumuluong, kag nagpasunug si-
la sa iya sing mĝa pahamut sa liwan nĝa
mĝa dios, nĝa sa ila walâ sila makaki-
lala, bisan ang ila mĝa ginikanan, bisan
ang mĝa hari sa Iuda; kag ginpunô nila
ini nĝa duug sang dugo sang mĝa walay
salâ,
5 Kag nagpalatindug sila sing mĝa
mataas nĝa duug kay Baal, sa pagsunog
sa kalayo sang ila mĝa anak sa halad
nĝa sinunog kay Baal, *butang* nĝa walâ
ko pagisogo, bisan ginhambal ko sa ila,
bisan nĝa nag-abut sa akon hunahuna;
6 Nĝani, yari karon, nagaalabut ang
mĝa adlaw, siling ni Iehoba, nĝa ini
nĝa duug indi na gid pagatawgon nĝa
Topet, bisan nalupyakan sang anak ni
Hinom, kondi nalupyakan sang Pag-
pamatay.
7 Kag pagawalaon ko ang kasapulanan
ni Iuda kag sang Ierusalem sa sini nĝa
duug; pagapamukanon ko sila sa hinĝa-
niban sa atubanĝan sang ila mĝa kaaway,
kag sa kamut sang mĝa nagapanĝita
sang ila mĝa kabuhi; kag pagaihatag
ko ang ila mĝa bangkay nĝa sa kalan-
on sang mĝa kapispisan sang lanĝit kag
sang mĝa kasapatan sang duta.
8 Kag pagaitugyan ko ini nĝa banwa
sa kahapayan kag sa mĝa panihol; bisan
sin-o nĝa mag-agi malapit sa iya, maga-
katinĝala, kag magapanihol banĝud
sang tanan nila nĝa mĝa kanĝitnĝitan.
9 Kag pagaipakaon ko sa ila ang u-
nud sang ila mĝa anak nĝa lalaki, kag
ang unud sang ila mĝa anak nĝa babae;
kag ang tagsatagsa magakaon sang unud
sang ila masigkatawo sa paglibot kag sa
kalilisdan nĝa pagaipiton sila sang ila
mĝa kaaway, kag sang mĝa nagapala-
nĝita sang ila mĝa kabuhi."
10 Kag pagaboonĝon mo ang banĝâ
sa atubanĝan sang mĝa mata sang mĝa
tawo nĝa nagaulúpud sa imo.
11 Kag pagaisiling mo sa ila: "Amo
ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot:
Pagaboonĝon ko sing subung sini ini
nĝa katawohan, kag ini nĝa banwa,
subung sang pagboong sang isa ka su-
ludlan sang maninihon, nĝa indi na sa-
rang makaáyô; kag tunĝud kay kulang
ang duug nĝa lulubnĝan, pagailubung
sa Topet.
12 Amo ini ang pagahimoon ko sa
sini nĝa duug, siling ni Iehoba, kag sa
iya mĝa pumuluyô, nĝa pagahimoon ko
ini nĝa banwa subung sang Topet.
13 Kag ang mĝa baláy sa Ierusalem,
kag ang mĝa baláy sang mĝa hari sa
Iuda nĝa nahigkoan, manĝinsubung sila
sang duug sa Topet, *kon sayoron* ang
tanan nĝa mĝa baláy nĝa sa ibabaw
sang ila mĝa atup nagpasunog sila sing
mĝa pahamut sa bug-os nĝa kasoldado-
san sang mĝa lanĝit, kag ginula nila ang
mĝa halad nĝa ilimnon sa liwan nĝa
mĝa dios."

14 Kag nagbalik si Ieremias gikan sa
Topet, nğa didto ginpadalá sia ni Ieho-
ba sa pagtagna, kag nagdúlog sia sa
patyo sang Baláy ni Iehoba, kag nag-
siling sia sa bug-os nğa banwa:
15 "Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nğa Dios ni Israel: Yari
karon pagapakarion ko sa ibabaw sini
nğa banwa kag sa ibabaw sang tanan
niya nğa mğa kabanwaanan, ang tanan
nğa malain nğa ginmitlang ko batok sa
iya; kay ginpatig-a nila ang ila tingkoy,
sa dili pagpamati sang akon mğa
polong."

Ginpabilango ni Pasur si Ieremias.

20 APANG si Pasur, nğa anak ni
Imer, nğa saserdote, nğa panğolo
nğa tulugyanan sa Baláy ni Iehoba, na-
kabati kay Ieremias, nğa nagapanagna
sining mğa polong.
2 Kag ginpilas ni Pasur si Ieremias,
nğa manalagna, kag ginbutang niya sia
sa pandug, nğa didto sa Gawang nğa
mataas ni Benyamin, sa Baláy ni Ie-
hoba.
3 Kag nahanabu, sang madason nğa
adlaw, nğa ginkuha ni Pasur si Iere-
mias sa pandug. Kag nagsiling sa iya
si Ieremias: "Si Iehoba walâ mag-
hinğalan sa imo nğa Pasur, kondi
nğa Magor-Misabib." *
4 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba:
Yari karon, pagahimoon ko ikaw nğa
kakugmatan nğa sa imo kaugalinğon
kag sa tanan nğa imo mğa abyan; nğa
magakalapukan sila sa hinğaniban sang
ila mğa kaaway, kag ang imo mğa mata
makakita sini: kag pagaitugyan ko ang
bug-os nğa Iuda sa kamut sang hari sa
Babilonia kag pagapalitonon sila niya sa
Babilonia, kag magapilas sia sa ila sa
hinğaniban.
5 Kag pagaitugyan ko ang tanan nğa
mğa mangad sining banwa, kag ang
tanan nila nğa kinabudlayan, kag ang
tanan nila nğa mğa malahalon; kag
pagaitugyan ko ang tanan nğa mğa
bahandi sang mğa hari sa Iuda sa mğa
kamut sang ila mğa kaaway, pagaatihon
sila nila, kag pagadakpon nila sila, kag
pagadalhon nila sila sa Babilonia.
6 Kaw ikaw, Pasur, kag ang tanan
nğa mğa pumuluyô sang imo baláy,
magakaladto kamo sa kabihagan.
Magasulúd ka sa Babilonia, kag didto
mamatay ka, kag pagailubong ka didto,
ikaw kag ang tanan mo nğa mğa abyan,
nğa sa ila nagtagna ka sing butig."
7 Nagpabuyo ka sa akon, oh Iehoba,
kag nabuyo ako; ginpílit mo ako, kag
naglandas ka *sa akon.* Sa adlawadlaw
ginakadlawan ako; ang tagsatagsa
nagauligyat sa akon.
8 Kay kutub nğa nagahambal ako,
dapat nğa magsingit ako, nğa mag-
bantala ako sing pagpigos kag sing
kahapayan. Hoo, ang polong ni Iehoba
nanğinpasipala sa akon kag uligyat sa
adlawadlaw.
9 Kag kon nagsiling ako: Indi na
gid ako magsambit sa iya, b'san pa
maghambal ako sa iya nğalan, yari sa
akon tagiposoon subung sing isa ka
kalayo nğa nagasunug nğa nasulúd sa
akon mğa tul-an. Ginabudlay ako sa
pagpugung sini, kag walâ ako makasa-
rang.
10 Kay nakabati ako sang kinumud
sang kadamuan. Kakugmat *nagaabut*
sa akon sa tanan nğa duug. *Nagasiling
sila*: "Sugid-kamo," kag "magapanum-
bung kami sa iya." Ang tanan nğa
mga tawo nğa may paghidaet ako, nğa
yara sa akon luyo, *ang tanan nagasiling*:
"Ayhan mabuyo sia, kag magalandas
kita batok sa iya, kag pagakuhaon
naton sa iya ang aton pagtimalus."
11 Apang si Iehoba yari úpud sa
akon, subung sang mandadaug nğa
makahaladluk. Tunğud sini ang mğa
nagahilinğabut sa akon, magakalasandad
sila, kag indi sila magalandas. Pagapa-
kahuy-an sila sing daku gid, tunğud kay
indi sila naghimo sing maalam gid; ang
salimuang nila manğinsagihapon kag
indi nğa mas-a malipatan.
12 Oh Iehoba sang Sebaot, nğa naga-
tilaw ka sang matarung, nğa nagatan-aw
ka sang mğa tigimislon kag sang tagi-
posoon, nğa makita ko ang imo pag-
timalus sa ila, kay sa imo ginbuksan ko
ang akon kasaba.
13 Kinanta-kamo kay Iehoba, daya-
wa-ninyo si Iehoba; kay ginabawi niya
ang kalág sang imol sa kamut sang mğa
malauton.
14 Pakamalainon ang adlaw nğa gin-
pakatawohan ko. Ang adlaw nğa ang

* *Magor-Misabib,* kakugmat sa tanan
nğa duug.

akon ilóy nag-anak sa akon, indi pag-
pakamayohon.
15 Pinapakamalut ang tawo, nga nag-
dalá sing mga maayo nga balita sa akon
amay, nga nagasiling: "Anak nga
lalaki ang natawo sa imo;" kag nga
nagpunô sa iya sing kalipay.
16 Ang amo nga tawo manginsubung
sang mga kabanwaanan nga ginpukan
ni Iehoba, nga walâ maghinulsul sa iya.
Magpamati sia sing mga siningit sa
kaagahon kag sing mga siningit sa pag-
away sa udtong adlaw,
17 Ang walâ magpatay sa akon kutub
sa tiyan nga inilóy sa bagay, nga ang
akon ilóy manginakon lulubngan, tungud
sa dayon nga pagbusong.
18 Busa ¿kay ngaa bala naggowa ako
sa tiyan nga inilóy sa pagtan-aw lamang
sang kabudlayan kag sang kasakit, kag
nga ang akon mga adlaw maghalagas sa
kahuya?

Balita sang paglaglag sang Ierusalem ni Nabukodonosor.

21 ANG polong ni Iehoba, nga nag-
abut kay Ieremias, sang ang hari
nga si Sedekias nagpadalá sa iya kay
Pasur, nga anak ni Malkias, kag kay
Seponias, nga anak ni Maasias, nga sa-
serdote, nga nagasiling:
2 "Busa pamangkot-ka kay Iehoba
tungud sa amon; kay si Nabukudonosor,
nga hari sa Babilonia, nagapakigaway
batok sa aton. Ayhan si Iehoha maga-
himo sa aton sono sang tanan niya nga
mga kalatingalahan, sa bagay nga si
Nabukudonosor magpalayô sa aton."
3 Kag si Ieremias nagsiling sa ila:
Isiling-ninyo ang subung sini kay
Sedekias:
4 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
nga Dios ni Israel: Yari karon, ako
nagapabalik kutub sa gowa sang mga
kuta sang mga hinganiban sa pag-
awayan nga yara sa inyo mga kamut,
nga sa ila nagaaway kamo batok sa
hari sa Babilonia, kag batok sa mga
Kaldeinhon nga nagalilibut sa inyo, kag
ako magatipon sa ila sa tungâ sining
banwa;
5 Kag magapakigaway ako batok sa
inyo sa kamut nga inuntay, kag sa but-
kon nga makusug, kag sa kaakig kag sa
kasingkal, kag sa dakung alipungot.
6 Kag pagapilason ko ang mga pumu-
luyô sini nga banwa; ang mga tawo
subung man ang mga kasapatan maga-
kalamatay sa daku nga kinamatay.
7 Kag sa olehe sini, siling ni Iehoba,
pagaitugyan ko si Sedekias, nga hari sa
Iuda, kag ang iya mga sologoon kag
ang banwa: ang mga mabilin sa banwa,
sang kinamatay kag sang hinganiban
kag sang gutum, pagaitugyan ko sila sa
kamut ni Nabukudonosor, nga hari sa
Babilonia, kag sa kamut sang ila mga
kaaway, kag sa kamut sang mga naga-
palangita sang ila kabuhi; kag sia
magapilas sa ila sa sulab sang hingani-
ban; kag indi sia magapatawad sa ila
kag walâ sia magkalooy bisan maghi-
noklog sa iia.
8 Kag isiling-mo sa sini nga banwa:
Amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari
karon, nagabutang ako sa atubangan
ninyo sang dalan sa kabuhi kag sang
dalan sa kamatayon.
9 Ang mabilin sa sini nga banwa,
mamatay sa hinganiban, kon sa gutum,
kon sa kinamatay; apang ang maggowa
kag magsaylo sa mga Kaldeinhon, nga
nagalilibot sa inyo, magakabuhi kag ang
iya kabuhi manginhinublas sa iya.
10 Kay ginabutang ko ang akon
nawung batok sa sini nga banwa nga sa
malain, kag indi nga sa maayo, siling ni
Iehoba. Sa kamut sang hari sa Babilo-
nia pagaitugyan sia, kag pagasunugon
niya sia sa kalayo.
11 Kag sa baláy sang hari sa Iuda
magasiling ka: Pamati-kamo sang
polong ni Iehoba.
12 Baláy ni Dabid, amo ining ginasi-
ling ni Iehoba: "Hukmi-ninyo sing
matarung sa agaaga; bawia-ninyo sa
kamut sang manugpigos ang hinublasan,
basi pa ang akon kaakig maggowa
subung sang kalayo, kag nga magdabdab
nga walâ sing sin-o nga makapalong,
bangud sang kalainan sang inyo mga
binuhatan.
13 Yari karon, ako *nagakari* batok sa
imo, pumuluyô nga babae sang nalupya-
kan, nga batong bantiling sang kapatagan,
siling ni Iehoba: sa inyo nga nagasili-
ling: "¿Sin-o bala ang magapanaug
batok sa aton? ¿sin-o bala ang maga-
sulúd sa aton mga puluy-an?"
14 Ako magasilot sa inyo sono sang
bunga sang inyo mga binuhatan, siling
ni Iehoba; pagapadabdabon ko ang

kalayo sa talon, kag pagaupuron niya
ang tanan nga yara sa palibot niya.

Tagna batok sang balay nga harianon ni Iuda.

22 AMO ining ginasiling ni Iehoba:
Panaug-ka sa baláy sang hari sa
Iuda, kag didto pagamitlangon mo ini
nga polong,
2 Kag igsiling-mo: Pamatii ang po-
long ni Iehoba, oh hari sa Iuda, nga
nagalingkod ka sa lingkoran nga haria-
non ni Dabid, ikaw kag ang imo mga
sologoon, kag ang imo banwa, kamo
nga nagasululúd sa sining mga gawang:
3 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Himo-kamo sing katarungan kag sing
katadlungan, bawia-ninyo sa kamut
sang manugpigos ang hinublasan; dili
kamo magpigos, bisan maglugus sa
dumuluong, bisan sa ilo, bisan sa bálo
nga babae; kag dili kamo magula sing
dugo nga walay salâ sa sini nga duug.
4 Kay kon sa minatuud gid himoon
ninyo ini nga polong, ang mga hari nga
nagalilingkod nga salili ni Dabid sa iya
lingkoran nga harianon, magasululúd sa
mga gawang sini nga baláy, nga naga-
salakay sa mga kanga kag sa mga
kabayo, ang hari kag ang iya mga
sologoon, kag ang iya banwa.
5 Kag kon indi ninyo pagpamatian
ini nga mga polong, tungud sa akon
nagsumpa ako, siling ni Iehoba, nga
ini nga baláy manginkahapayan.
6 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba
nahanungud sa baláy sang hari sa Iuda:
Ang Galaad amo ikaw nga sa akon, pu-
tokputokan sang Libano. *Apang* sa pag-
kamatuud, pagahimoon ko ikaw *subung*
sang isa ka kahanayakan, nga kaban-
waanan nga indi sarang mapuy-an.
7 Kag magapahanungud ako sing mga
manuglaglag batok sa imo, ang tagsa-
tagsa sa ila mga hinganiban; kag paga-
pangutdon nila ang imo mga sedro nga
mga pinili, kag pagaidap-ong nila sila
sa kalayo.
8 Kag magaalagi ang madamu nga
mga katawohan sa malapit sini nga ban-
wa, kag magasiling ang tagsatagsa sa iya
kaúpud: "¿Kay ngaa bala ginhimo ni
Iehoba ang subung sini sa sining daku
nga banwa?"
9 Kag magasiling: "Kay ginbayaan
nila ang katipan ni Iehoba, nga ila
Dios, kag nagsilimba sila sa liwan nga
mga dios, kag gin-alagad nila sila."
10 Dili kamo maghilibi sa patay, kag
dili kamo maghaya tungud sa iya.
Hilibi-kamo, hilibi-kamo tungud sang
nagataliwan; kay indi na magbalik,
bisan makakita sia sang iya duta nga
natawohan.
11 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba
nahanungud kay Salum, nga anak ni
Iosias, nga hari sa Iuda, nga nagahari
nga salili ni Iosias, nga iya amay, nga
naggowa sa sini nga duug: Indi na gid
sia magbalik diri,
12 Kondi mamatay sia sa duug nga
diin ginpaliton sia, kag indi na maka-
kita sia sini nga duta.
13 ¡Kailo sang nagapatindug sang iya
baláy, sa walay katarungan, kag sang
iya mga hulut nga mataas sa walay
katadlungan; nga magpapangabudlay
sa iya isigkatawo sa walay bayad, kag
nga indi maghatag sa iya *sang sohol* sang
iya pagpangabudlay;
14 Nga nagasiling: "Magapatindug
ako nga sa akon sing baláy nga masang-
kad gid nga may mga malapad nga
hulut nga mataas," nga ginapahimoan
niya nga sa iya sing mga dalagku nga
talambuan, kag ginadagpakan sia sing
sedro, kag ginapintahan sia sing ber-
milyon.
15 Ngani ¿magahari ka bala tungud
kay nagahingamo ka sing sedro? ¿Walâ
bala magkaon kag maginum ang imo
amay? Naghimo sia sing katarungan
kag sing katadlungan, kag niyan may
kaayo sa iya.
16 Sia naghukom sang kasaba sang
nalisdan kag sang imol, kag niyan may
kaayo sa iya. ¿Indi bala amo ini ang
pagkilala sa akon? siling ni Iehoba.
17 Apang ikaw walâ sing mata kag
tagiposoon kondi sa imo pagdaug kag
sa pagula sang dugo nga walay salâ, kag
sa pagpigos kag sa paghimo sing pag-
lugos.
18 Tungud sini amo ining ginasiling
ni Iehoba kay Ioiakim, nga anak ni Io-
sias, nga hari sa Iuda: Indi pagituaw
tungud sa iya sa lalaw: "¡Abaw,
útud ko nga lalaki! ¡Abaw, útud ko
nga babae!" Indi pagaituaw tungud
sa iya sa lalaw: "¡Abaw, ginoo!
¡Abaw, pagkahalangdon mo!"
19 Sa lulubngan sang asno pagailu-
bung sia, nga pagasagnoyon sia kag

pagaipilák sia sa luwas sang mĝa ga-
wang sang Jerusalem.
20 Taklad-ka sa Libano kag singit-
ka, kag sa Basan ibayaw ang imo
tinĝug, kag singit-ka kutub sa Abarim;
kay ang tanan nĝa mahigugmaon mo
mĝa pinandugmok.
21 Naghambal ako sa imo sa mĝa
kabuganaan mo; apang nagsiling ka:
"Indi ako magpamati." Ini nanĝinimo
dalan kutub sang imo pagkapamatan-
on, nĝa walâ mo pagpamatii ang akon
tinĝug.
22 Ang tanan nimo nĝa mĝa manug-
bantay manĝinhalalbon sang hanĝin,
kag ang mĝa mahigugmaon mo, maga-
palakadto sa kabihagan. Kay niyan
magakahuya ka kag magasalimoang
ka banĝud sang tanan mo nĝa kalau-
tan.
23 Pumuluyô nĝa babae sa Libano,
nĝa nagapugad sa mĝa sedro; ¡ daw ano
nĝa kanugon sa imo kon mag-abut sa
imo ang mĝa kasakit kag ang kalilisdau
subung sang sa babae nĝa nagaanak!
24 Magkabuhi ako, siling ni Iehoba
nĝa kon si Konias, nĝa anak ni Ioiakim,
nĝa hari sa Iuda, manĝinsingsing sa
akon, kamut nĝa too, *Konias,* didto pa-
gagabuton ko ikaw.
25 Kag pagaitugyan ko ikaw sa
kamut sang mĝa nagapalanĝita sang imo
kabuhi, kag sa kamut sang mĝa yadto nĝa
sa ila may kahadluk ka, kag sa kamut ni
Nabukodonosor, nĝa hari sa Babilonia,
kag sa kamut sang mĝa Kaldeinhon.
26 Kag pagaipilák ko ikaw, ikaw kag
ang imo ilóy nĝa nag-anak sa imo, sa
duta nĝa dumuluong nĝa walâ ninyo
matawohi, kag didto magakalamatay
kamo.
27 Kag nahanunĝud sang duta nĝa
ginahandum sang ila kalág ang pagba-
lik sa iya, indi na sila magabalalik.
28 Busa ¿ amo bala ining tawo nĝa si
Konias isa ka suludlan nĝa lunang nĝa
walay pulus, nĝa binoong? ¿ Amo ini
bala ang butang nĝa walâ sing sin-o nĝa
nahamuut sa iya? ¿ Kay nĝaa bala gina-
panlabyog sila, sia kag ang iya kaliwa-
tan, kay nĝaa bala ginpanobol sila sa
duta nĝa walâ nila makilala?
29 ¡ Duta, duta, duta! pamatii ang
polong ni Iehoba.
30 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Isulat-ninyo ini nĝa tawo subung nĝa
gindumilian sing mĝa anak, subung sang
tawo nĝa indi magauswag sa iya mĝa
kaadlawan. Kay walâ gid sing tawo
sa iya kaliwatan nĝa magauswag, nĝa
magalingkod sa lingkoran nĝa hari-
anon ni Dabid, bisan nĝa magaginoo
sa Iuda.

23 ¡ KAILO sang mĝa manugbantay
nĝa nagadula kag nagapaala-
plaag sang mĝa obeha sa akon halalban!
siling ni Iehaba.
2 Tunĝud sini amo ining ginasiling
ni Iehoba, nĝa Dios ni Israel, naha-
nunĝud sa mĝa manugbantay nĝa naga-
palahalab sang akon banwa: Ginpa-
alaplaag ninyo ang akon mĝa obeha,
kag ginpanabog ninyo sila, kag walâ
ninyo sila pagduawa; yari karon, ako,
nagaduaw ako sa ibabaw ninyo sang
kalainan sang inyo mĝa binuhatan,
siling ni Iehoba.
3 Kag ako, pagatiponon ko ang nabi-
lin sang akon mĝa obeha sa tanan nĝa
mĝa duta nĝa diin ginpanobol ko sila,
kag pagapabalikon ko sila sa ila mĝa
halalbon, agud nĝa magpalamunĝa sila,
kag magdalamu sila.
4 Kag pagabanĝonan ko sa ibabaw
nila ang mĝa manugbantay nĝa mag-
pahalab sa ila; kag indi na sila mag-
kalahadluk, bisan magkalakugmat sila,
kag walâ na sing makulang sa ila, siling
ni Iehoba.

Ang Salingsing ni Dabid.

5 Yari karon, nĝa nagaabut ang mĝa
adlaw, siling ni Iehoba, nĝa pagabanĝo-
non ko kay Dabid ang Salingsing nĝa
matarung; nĝa magahari nĝa Hari, kag
sia magahimo sing maalam gid, kag
magahikot sia sing katadlunĝan kag
sing katarunĝan sa duta.
6 Sa iya mĝa kaadlawan manĝinma-
luwas si Iuda, kag si Israel magapuyô
nĝa malig-on; kag yari karon ang nĝalan
nĝa pagaihinĝalan nila sa iya: Si
Iehoba, katarunĝan naton.
7 Tunĝud sini, yari karon, nagaabut
ang mĝa adlaw, siling ni Iehoba, nĝa
indi na gid igasiling: "Magkabuhi si
Iehoba, nĝa nagpataklad sa mĝa inanak
ni Israel gikan sa duta sang Egipto,"
8 Kondi: "Magkabuhi si Iehoba,
nĝa nagpataklad, kag nagdalá diri sang
kaliwat sang baláy ni Israel gikan sa
duta sang Aminhan, kag sa tanan nĝa

mĝa duta, nĝa diin ginpanobol ko sila."
Kag magapuluyô sila sa ila duta.

Batok sa mĝa manalagna nĝa butig.

9 Batok sa mĝa manalagna. Ang
akon tagiposoon naboong sa tunĝâ
nakon; nagakulurug ang tanan nakon
nĝa mĝa tul-an: nanĝinsubung ako sang
tawo nĝa hubug, kag subung sang tawo
nĝa gindaug sang alak, banĝud kay
Iehoba kag banĝud sang mĝa polong
sang iya pagkabalaan.
10 Kay ang duta napunô sang pagpa-
kighilawas, kay banĝud sang mĝa pa-
numpa ang duta yara sa lalaw, ang mĝa
halalbon sa kahanayakan nagmalala.
Ang dinalaganan nila among malain,
kag ang ila kaisug indi maayo.
11 Kay ang manalagna subung man
ang saserdote mĝa dimatinohoron sa
Dios, bisan pa sa akon baláy nakit-an
ko ang ila kalainan, siling ni Iehoba.
12 Tunĝud sini ang ila mĝa dalanon ma-
nĝinsubung nĝa mĝa kaladanlogan sa ka-
dulum sa ila; pagaipaniklod sila, kag ma-
gakalapukan sila sa iya; kay ako maga-
dalá diri sing malain sa ibabaw nila sa
tuig ang pagduaw sa ila, siling ni Iehoba.
13 Kag sa mĝa manalagna sa Samaria
nakita ko ang mĝa kabuanĝan: magta-
lagna sila tunĝud kay Baal; ginpatalang
nila ang akon banwa nĝa Israel.
14 Kag sa mĝa manalagna sa Ierusa-
lem nakita ko ang makakulugmat: naga-
buluhat sila sing mĝa pagpakighilawas,
kag nagalalakat sila sa kabutigan; gina-
panikusgan nila ang mĝa kamut sang
mĝa nagahilimo sang malain, agud nĝa
walâ gid sing magliso sa iya kalautan.
Tanan sila nĝa sa akon subung sang So-
doma, kag ang iya mĝa pumuluyô su-
bung sang sa Gomora.
15 Nĝani amo ini ang ginasiling ni
Iehoba sang Sebaot batok sag mĝa ma-
nalagna: Yari karon, ginapakaon ko
sila sing ahenho, kag pagapaimnon ko
sila sang mĝa tubig nĝa hiniloan; kay
sa mĝa manalagna sa Ierusalem nag-
gowa ang pagkadimatinahoron sa Dios
sa ibabaw sang bug-os nĝa duta.
16 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang
Sebaot: Indi kamo magpalamati sang
mĝa polong sang mĝa manalagna nĝa
nagatalagna sa inyo: ginasiling nila sa
inyo ang walay pulus; nagahambal sila
sono sang palanan-awon sang ila tagipo-
soon, kag indi sono sang bâbâ ni Ie-
hoba.
17 Sila indi nagauntat sa pagsiling sa
mĝa nagatamay sa akon: "Si Iehoba
nagasiling, may paghidaet kamo." Kag
sa tanan nĝa nagalakat sa katig-ahon sang
ila tagiposoon, nagasililing sila: "Indi
mag-abut ang bisan ano nĝa malain sa
ibabaw ninyo."
18 Kay ¿sin-o bala ang didto sa kasa-
pulanan nĝa hirop ni Iehoba, agud nĝa
nakit-an niya, kag nabatian niya ang iya
polong? ¿sin-o bala ang nagmatalupang-
don sa akon polong sa pagpamati sa
iya?
19 Yari karon, ang unos ni Iehoba;
naggowa ang kasingkal kag ang unos
nĝa nagaalimpolos nĝa nagaligid sa iba-
baw sang olo sang mĝa malauton.
20 Ang kaakig ni Iehoba indi maga-
isol tubtub nĝa mahikot kag nĝa matu-
man ang mĝa hunahuna sang iya tagipo-
soon. Sa mĝa adlaw nĝa palaabuton
mahanĝup ninyo ini sing himpit gid.
21 Walâ ako magpadalá sadtong mĝa
manalagna, kag sila nagdinalagan; ako
walâ maghambal sa ila, kag sila nagta-
lagna.
22 Kag kon sila didto kunta sa akon
kasapulanan nĝa hirop, ginpabati nila
kunta ang akon mĝa polong sa akon
banwa; ginpabalik nila sila kunta gikan
sa ila malain nĝa dalan kag sa kalainan
sang ila mĝa binuhatan.
23 ¿Dios bala ako nĝa malapit la-
mang, siling ni Iehoba, kag indi Dios
man sa malayô?
24 ¿Makapanago bala ang tawo, sa
mĝa palanagoan nĝa indi ko makita
sia? siling ni Iehoba. ¿Walâ ko bala
ginapun-a ang lanĝit kag ang duta?
siling ni Iehoba.
25 Ako nakabati sang ginasiling sang
mĝa manalagna, nĝa nagatalagna sing
butig sa akon nĝalan, nĝa nagasiling:
"Nagdamgo ako, nagdamgo ako."
26 ¿Tubtub pa bala san-o? ¿Ini bala
yara sa tagiposoon sang mĝa manalagna
nĝa nagatalagna sing butig, kag nagata-
lagna sang limbong gikan sa ila tagi-
posoon:
27 Buut bala sila magpapakalimot sa
akon banwa sang akon nĝalan tunĝud
sa ila mĝa damgo, nĝa ang tagsatagsa
nagasugid sa iya isigkatawo nĝa kon
paano ang ila mĝa ginikanan nagkalali-
pat sa akon nĝalan tunĝud kay Baal?

28 Ang manalagna nḡa may damgo,
magsugid sing damgo; kag ang may iya
sang akon polong, magmitlang sia sang
akon polong sa kamatooran. ¿Ano bala
ang paghiupud sang dagami kag sang
trigo? siling ni Iehoba.
29 ¿Indi bala ang akon polong subung
sang kalayo, siling ni Iehoba, kag subung
sang pakang *nḡa salsalon* nḡa nagaboong
sang bató?
30 Tunḡud sini, yari karon, ako naga-
kari batok sa mḡa manalagna, siling ni
Iehoba, nḡa nagapalanḡawat sang akon
polong ang tagsatagsa sa iya isigka-
tawo.
31 Yari karon, siling ni Iehoba, ako
nagakari batok sa mḡa manalagna,
nḡa nagahilimo sang ila gid pamolong
kag nḡa nagamitlang: "Sia nagsiling."
32 Yari karon, siling ni Iehoba, ako
nagakari batok sa mḡa nagatalagna sing
mḡa damgo nḡa butig, kag nḡa gina-
sugid nila sila kag ginapatalang nila ang
akon banwa tunḡud sang ila mḡa kabu-
tigan, kag tunḡud sang ila mḡa pagka-
kahas nḡa walâ ako magpadalá sa ila,
kag nḡa walâ ako magsogo sa ila; kag
walâ sing ano nḡa mapuslan sila sa sini
nḡa banwa, siling ni Iehoba.
33 Kag kon pamangkoton ka sini nḡa
banwa, kon sang manalagna, kon sang
saserdote, nḡa nagasiling: "¿Ano bala
ang lulan ni Iehoba?" magasiling ka
sa ila: "¿Ano bala nḡa lulan?" Amo
ini, nḡa pagabayaan ko kamo, nagasiling
si Iehoba.
34 Kag ang manalagna, kag ang sa-
serdote kag ang banwa nḡa magasiling:
"Lulan ni Iehoba." Ako magaduaw sina
sa ibabaw sini nḡa tawo kag sa ibabaw
sang iya baláy.
35 Amo ini ang isiling ninyo ang tag-
satagsa sa iya kaúpud, kag ang tagsatagsa
sa iya útud: "¿Ano bala ang ginsabat
ni Iehoba?" kag "¿ano bala ang gin-
hambal ni Iehoba?"
36 Apang indi na gid pagasambiton
ninyo ang lulan ni Iehoba; kay ang
polong sang tagsatagsa manḡinlulan niya
kag ginabaliskad ninyo ang mḡa polong
sang Dios nḡa buhi, ni Iehoba sang Se-
baot, nḡa Dios naton.
37 Amo ining igasiling mo sa mana-
lagna: "¿Ano bala ang ginsabat sa
imo ni Iehoba?" kag "¿ano ang gin-
hambal ni Iehoba?"
38 Kag kon magsililing kamo: "Lu-
lan ni Iehoba," banḡud sini amo ining
ginasiling ni Iehoba: Tunḡud kay gina-
siling ninyo ini nḡa polong: "Lulan ni
Iehoba," bisan pa nagpadalá ako sa pag-
siling sa inyo: "Indi kamo magsililing:
Lulan ni Iehoba:"
39 Banḡud sini, yari karon, pagakali-
patan ko kamo sing bug-os, kag paga-
bayaan ko kamo nḡa malayô sa akon
atubanḡan, kamo kag ang banwa nḡa
ginhatag ko sa inyo kag sa inyo mḡa
ginikanan.
40 Kag magabutang ako sa ibabaw
ninyo sing dayon nḡa kahuluy-an, kag
pagtamay nḡa walay katapusan nḡa indi
malipatan.

Ang palaabuton sang banwa nḡa pinahayag tunḡud sang dagway sang duha ka tabig nḡa igos.

24 GINPAKITA sa akon ni Iehoba
ang palanan-awon, kag yari karon,
ang duha ka tabig nḡa igos nḡa nabutang
sa atubanḡan sang Simbahan ni Iehoba,
sa tapus na nḡa napaliton ni Nabukodo-
nosor, nḡa hari sa Babilonia, si Iekonias,
nḡa anak ni Ioiakim, nḡa hari sa Iuda, kag
ang mḡa dunganon sa Iuda, kag ang mḡa
panday, kag ang mḡa panday sa salsalon
gikan sa Ierusalem, kag gindalá sila niya
sa Babilonia.
2 Ang isa ka tabig may mḡa igos, nḡa
mḡa maayo gid, subung sang mḡa na-
hauna nḡa bunḡa, kag ang isa ka tabig
may mḡa igos nḡa mḡa malain gid, nḡa
tama ka mḡa malain nḡa indi sila sa-
rang makaon.
3 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
"¿Ano bala ang ginatan-aw mo, Iere-
mias?" Kag nagsiling ako: Mḡa igos,
mḡa igos nḡa mḡa maayo, nḡa mḡa
maayo gid; kag mḡa malain, mḡa malain
gid, nḡa tama ka mḡa malain, nḡa indi
sila sarang makaon.
4 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
5 Amo ining ginasiling ni Iehoba, nḡa
Dios ni Israel: Subung sang sa sining
mḡa maayo nḡa mḡa igos, subung sini
pagatan-awon ko nḡa sa kaayohan ang
mḡa pinaliton sa Iuda, nḡa ginpadalá ko
gikan sini nḡa duug pa duta sang mḡa
Kaldeinhon.
6 Pagaibutang ko ang akon mḡa mata
sa ibabaw nila nḡa sa kaayohan, kag pa-
gapabalikon ko sila sa sini nḡa duta,

Pagapatindugon ko sila kag indi ko sila
pagalaglagon: pagaitanum ko sila, kag
indi ko sila pagagabuton.
7 Kag pagahatagan ko sila sing tagi-
posoon, agud nga pagkilalahon nila ako,
kay ako amo si Iehoba, kag nga mangin-
banwa ko sila, kag ako mangin-Dios
nila, kay magabalalik sila sa akon sa
bug-os nila nga tagiposoon.
8 Kag subang sang mga malain nga
igos, nga tama ka malain nga indi sila
sarang makaon, hoo, amo ining ginasi-
ling ni Iehoba, sa sini pagahimoon ko
si Sedekias, nga hari sa Iuda, kag ang
iya mga dunganon, kag ang nabilin sa
Ierusalem, nga nagkabilin sa sini nga
duta, kag ang mga nagapuluyô sa duta
sa Egipto.
9 Pagaitugyan ko sila sa paghinakit,
sa pagkawalay palad, sa tanan nga mga
ginharian sang duta, sa pasipala, kag sa
mga hulubaton, kag sa mga kauligyatan
kag sa pagpakamalaut sa tanan nga mga
duug, sa diin pagasobolon ko sila.
10 Kag magapadalá ako batok sa ila
sing hinganiban, sing gutum kag kina-
matay tubtub nga maubus sila sa ibabaw
sang duta, nga ginhatag ko sa ila kag sa
ila mga ginikanan.

Ang kapitoan ka tuig nga pagkabihag.—Silot sa Babilonia kag sa iban nga katawohan.

25 ANG polong nga nag-abut kay
Ieremias batok sang bug-os nga
banwa sa Iuda, sa ikap-at ka tuig ni
Ioiakim, nga anak ni Iosias, nga hari sa
Iuda, nga amo ang nahauna nga tuig ni
Nabukodonosor, nga hari sa Babilonia;
2 Kag nga ginhambal ni Ieremias,
nga manalagna batok sang bug-os nga
banwa sa Iuda kag nga sa tanan nga
mga pumuluyô sa Ierusalem, nga naga-
siling:
3 Kutub sang tuig nga ikapúlô kag
tatlo ni Iosias, nga anak ni Amon, nga
hari sa Iuda, tubtub sini nga adlaw, yari
karon, nga may duha na kapúlô kag
tatlo ka tuig, nga nag-abut sa akon ang
polong ni Iehoba, kag nga ginahambal
ko sa inyo, nga ginahambal ko sa inyo
kutub sa aga, kag walâ kamo mag-
palamati.
4 Kag ginpadalá man ni Iehoba sa
inyo ang tanan niya nga mga alagad
nga mga manalagna, nga ginapadalá
niya sila kutub sa aga; apang walâ
kamo magpalamati, bisan ginhuyog
ninyo ang inyo idulungug sa pagpamati.
5 Nagsililing sila sa inyo: "Balalik-
kamo karon gikan sa inyo malain nga
dalan, sa kalainan sang inyo mga binu-
hatan, kag magapuluyô kamo sa duta
nga ginhatag sa inyo ni Iehoba, sa inyo
kag sa inyo mga ginikanan, kutub sa
walay katapusan tubtub sa walay kata-
pusan.
6 Kag indi kamo maglalakat sa olehe
sang liwan nga mga dios sa pag-alagad
sa ila, kag sa pagyaub sa ila; kag indi
ako ninyo pagpaakigon tungud sang
binuhatan sang inyo mga kamut, kag
indi ako magahimo sa inyo sing malain."
7 Apang walâ ninyo ako pagpamatii,
siling ni Iehoba, sa bagay nga ginpaakig
ninyo ako tungud sang binuhatan sang
inyo mga kamut, nga sa inyo pagka-
walay palad.
8 Tungud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba sang Sebaot: Tungud nga
walâ ninyo pagpamatii, ang akon mga
polong,
9 Yari karon, pagaipadalá ko kag
pagakuhaon ko ang tanan nga mga
panimaláy sa Aminhan, siling ni Iehoba,
subung man si Nabukudonosor, nga hari
sa Babilonia, nga akon alagad, kag pa-
gapakarion ko sila batok sini nga duta,
kag batok sa iya mga pumuluyô, kag
batok sining tanan nga mga katawohan,
sa palibot; kag pagatagudilian ko sila,
kag pagaitugyan ko sila sa kahapayan,
kag sa mga paniholan kag sa mga
kamuhaymuhayan sa gihapon.
10 Kag pagahimoon ko, nga madula
sa tungâ nila ang tingug sa kalipay kag
ang tingug sa kasadya, ang tingug sang
kalaslon nga lalaki kag ang tingug sang
kalaslon nga babae, ang kinagahud sang
mga galingan kag ang suga sang lam-
prahan.
11 Kag ining bug-os nga duta mangin-
kamuhaymuhayan kag kahapayan; kag
magaalalagad ining mga katawohan sa
hari sa Babilonia sing kapitoan ka tuig.
12 Apang mahanabu, kon magkatu-
man ang kapitoan ka tuig nga maga-
duaw ako sa ibabaw sang hari sa
Babilonia kag sa ibabaw sining kata-
wohan sang ila kalainan, nagasiling si
Iehoba, subung man sa ibabaw sang
duta sang mga Kaldeinhon, kag paga-
himoon ko sila nga mga kahapayan sa
gihapon.

13 Kag pagadalhon ko sa ibabaw sini
nğa duta ang tanan ko nğa mğa polong,
nğa ginmitlang ko batok sa iya, ang
tanan nğa nasulat sa sini nğa tolon-an,
nğa tinagna ni Ieremias batok sa tanan
nğa mğa katawohan.
14 Kay pagahimoon man sila nğa
mğa ulipon sang madamu nğa mğa
katawohan kag sang mğa dalagku nğa
mğa hari, kag ako magabalus sa ila
sono sang ila mğa binuhatan, kag sono
sang buluhaton sang ila mğa kamut.
15 Kay amo ining ginasiling ni
Iehoba, nğa Dios sa Israel : "Kuhaa sa
akon kamut ining tagayan sang alak,
ining tagayan sang kasingkal, kag iga-
painum mo sia sa tanan nğa mğa kata-
wohan, nğa sa ila ginapadalá ko ikaw,
16 Kag magilinum sila, kag mag-
dulingduling sila, kag magbuluang sila,
banğud sang hinğaniban nğa ginapadalá
ko sa tunğâ nila,"
17 Kag ginkuha ko ang tagayan sa
kamut ni Iehoba, kag ginpainum ko sa
tanan nğa mğa katawohan, nğa sa ila
ginpadalá ako ni Iehoba:
18 Sa Ierusalem, kag sa mğa kaban-
waanan sa Iuda, sa iya mğa hari, kag
sa iya mğa dunganon, sa pagtugyan sa
ila sa kamuhaymuhayan, sa kahapayan,
sa mğa panihol kag sa pagpakama-
laut, subung *sang nakit-an* sini nğa
adlaw;
19 Kay Paraon, nğa hari sa Egipto,
kag sa iya mğa alagad, kag sa iya mğa
dunğanon, kag sa bug-os niya nğa
banwa;
20 Kag sa bug-os nğa pagsamo sang
tawo, kag sa tanan nğa mğa hari sa
duta sa Us, kag sa tanan nğa mğa hari
sa duta sang mğa Pilistinhon, sa Aska-
lon, kag sa Gasa, kag sa Ekron kag sa
nabilin sa Asdod;
21 Sa Edom, kag sa Moab, kag sa
mğa inanak ni Amon;
22 Kag sa tanan nğa mğa hari sa
Tiro, kag sa tanan nğa mğa hari sa
Sidon, kag sa mğa hari sang mğa
kapuloan nğa yara sa tabok sang dagat;
23 Sa Dedan, sa Tema, sa Bus, kag sa
tanan nğa nagagulub sang *ila bukok*;
24 Kag sa tanan nğa mğa hari sa
Arabia, kag sa tanan nğa mğa hari sang
banwa nğa nasamo, nğa nagapuluyô sa
kahanayakan;
25 Kag sa tanan nğa mğa hari sa
Simri, kag sa tanan nğa mğa hari sa
Elam, kag sa tanan nğa mğa hari sa
Media;
26 Kag sa tanan nğa mğa hari sa
Aminhan, sa mğa sa malapit kag sa
mğa sa malayô, ang isa kag isa; kag sa
tanan nğa mğa ginharian sang duta, nğa
yara sa ibabaw sang kadaygan sang
duta. Kag ang hari sa Sesak* magai-
num sa olehe nila.
27 Kag pagaisiling mo sa ila: Amo
ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot,
nğa Dios ni Israel: Inum-kamo, kag
maghinubog-kamo, kag suka-kamo. Pu-
kan-kamo, nğa indi kamo magtindug,
banğud sang hinğaniban, nğa ginapadalá
ko sa tunğâ ninyo.
28 Kag kon magdumili sila sa pag-
baton sang tagayan sa imo kamut sa
pag-inum, pagaisiling mo sa ila: Amo
ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot:
Kinahanglan gid nğa magailinum kamo.
29 Kay, yari karon, nğa sa banwa nğa
ginahinğadlan sang akon nğalan, ako
magasugud sa paghimo sang malain,
kag kamo ¿ pagabilanğon bala nğa wa-
lay salâ? Indi kamo pagabilanğon nğa
walay salâ, kay ang hinğaniban pagapa-
karion ko sa ibabaw sang tanan nğa
mğa pumuluyô sang duta, siling ni Ie-
hoba sang Sebaot.
30 Kag ikaw magatagna sa ila sining
tanan nğa mğa polong, kag pagaisiling
mo sa ila: Si Iehoba magaima kutub
sa duug nğa mataas, kag kutub sa
puluy-an sang iya pagkabalaan pagapa-
pamatian niya ang iya tinğug. Nagai-
ma sia, nagaima sia batok sa iya puluy-
an; nagabayaw sia sing sinğit batok
sang tanan nğa mğa pumuluyô sang
duta subung sang mğa nagatapak sang
ipitan.
31 Nagaabut ang daguhub tubtub sa
ukbung sang duta, kay si Iehoba may
kasaba batok sa mğa katawohan: sia
nagahimo sing katarunğan sa tanan nğa
unud; ang mğa malauton ginatugyan
niya sa hinğaniban, siling ni Iehoba.
32 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Yari karon, nğa ang
malain nagalapnag sa katawohan kag sa
katawohan; isa ka daku nğa unus ma-
gatindug sa mğa ukbung sang duta.
33 Kag ang mğa pinatay ni Iehoba,
sa sadtong adlaw, yara sila kutub sa isa
ka ukbung sang duta tubtub sa isa ka

---

* *Sesak*, Babilonia.

ukbung sang duta; indi sila paghayaan, bisan tiponon sila, bisan pagipanlubung sila; manginsubung sila sang ipot sa ibabaw sang kadaygan sang duta.
34 Uluwang-kamo, mga manugbantay, kag singit-kamo, kag liligid-kamo *sa yab-ok*, mga pinili sang pinanong, kay nagkalatuman na ang inyo mga adlaw nga sa pagpamugut; pagapanlaptahon ko kamo, kag magakalaholog kamo nga *nagakaboong* subung sang mga tagayan nga malahalon.
35 Ang tanan nga palasilongan nagakakulang sa mga manugbantay, kag sa mga pinili sang pinanong wala na sing katigayonan sa pagpalagyo.
36 Ginapamatian ang tingug sang siningit sang mga manugbantay kag ginapamatian ang uwang sang mga pinili sang pinanong; kay ginahapay ni Iehoba ang ila halalban.
37 Kag ang mga palasudlan nga malinong ginalaglag, bangud sang kasing kal sang kaakig ni Iehoba.
38 Ginbayaan niya, nga subung sang diotay nga leon, ang iya palanagoan: kay ang ila duta nanginkahapayan bangud sang *hinganiban* nga mabangis, bangud sang kasingkal sang iya kaakig.

Nagatagna si Ieremias sang pagkaguba sang Simbahan kag sang banwa sa Ierusalem. Yara sia sa katalagman sa kamatayon.

26 SA pamúnô sang paghari ni Ioiakim, nga anak ni Iosias, nga hari sa Iuda, nag-abut ining polong ni Iehoba, nga nagasiling:
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba: Tindug-ka sa patyo sang Baláy ni Iehoba, kag magamitlang ka nga sa tanan nga mga kabanwaanan sa Iuda, nga magakalari sa pagsimba sa Baláy ni Iehoba, sang tanan nga mga polong nga igasogo ko sa imo, nga pagimitlangon mo sa ila: dili ka magbuhin sing isa ka polong.
3 Ayhan magapalamati sila kag magabalalik sila, ang tagsatagsa gikan sa ila malain nga dalan, kag magahinulsul ako sang malain nga ginahunahuna ko nga himoon sa ila, bangud sang kalainan sang ila mga binuhatan.
4 Busa, pagaislling mo sa ila: Amo ining ginasiling ni Iehoba: Kon indi kamo magpamati sa akon sa paglakat sa akon kasogoan, nga ginabutang ko sa atubangan ninyo,
5 Sa pagpamati sang mga polong sang akon mga alagad nga mga manalagna, nga ginapadalá ko sa inyo, hoo, nga ginapadalá ko kutub sa aga, kag sa ila walâ kamo magpalamati,
6 Pagahimoon ko ini nga Baláy subung sang Silo kag pagahimoon ko nga ini nga banwa manginpinapakamalaut sa tanan nga mga katawohan sang duta.
7 Kag ang mga saserdote, kag ang mga manalagna, kag ang bug-os nga banwa, nagpalamati kay Ieremias, nga nagmitlang sining mga polong sa Baláy ni Iehoba.
8 Kag nahanabu, sang nakatapus si Ieremias sa pagmitlang sang tanan nga ginsogo sa iya ni Iehoba nga ihambal niya sa bug-os nga banwa, nga gindakup sia sang mga saserdote, kag sang mga manalagna, kag sang bug-os nga banwa, nga nagasiling: "Sa pagkamatuud mamatay ka.
9 ¿Kay ngaa bala nagatagna ka sa ngalan ni Iehoba, nga nagasiling: Ini nga baláy manginsubung sang Silo, kag ini nga banwa pagalaglagon tubtub nga walâ sing pumuluyô?" Kag nagtipon ang bug-os nga banwa batok kay Ieremias sa Baláy ni Iehoba.
10 Kag ang mga dunganon sa Iuda nakabati sining mga butang, kag nagtalaklad sila gikan sa baláy sang hari pa Baláy ni Iehoba, kag naglilingkod sila sa salamputan sang gawang nga Bag-o ni Iehoba.
11 Kag naghalambal ang mga saserdote kag ang mga manalagna sa mga dunganon kag sa bug-os nga banwa, nga nagasililing: "Ini nga tawo takus sang kamatayon, kay nagtagna sia batok sini nga banwa, subung nga kamo nakabati sang inyo mga idulungug."
12 Kag si Ieremias naghambal sa tanan nga mga dunganon kag sa bug-os nga banwa, nga nagasiling: "Si Iehoba nagpadalá sa akon, nga magtagna ako batok sini nga Baláy, kag batok sini nga banwa, sang tanan nga mga polong nga inyo nabatian,
13 Kag karon pakaayoha ang inyo mga dalanon kag ang inyo mga binuhatan, kag pamatii-ninyo ang tingug ni Iehoba, nga inyo Dios; kag magahinulsul si Iehoba sang malain nga ginmitlang niya batok sa inyo.

14 Nahanungud sa akon, yari karon, yara ako sa inyo mga kamut: himoaninyo sa akon ang minamaayo kag matadlung sa inyo mga mata.
15 Lamang makasayud-kamo sing maayo, nga kon patyon ninyo ako, dugo nga walay salâ ang pagaibutang ninyo sa ibabaw ninyo, kag sa ibabaw sini nga banwa kag sa ibabaw sang iya mga pumuluyô; kay sa pagkamatuud, ginpadalá ako ni Iehoba sa inyo, agud nga pagmitlangon ko ining tanan nga mga polong sa inyo mga idulungug."
16 Kag ang mga dunganon kag ang bug-os nga banwa nagsiling sa mga saserdote kag sa mga manalagna: "Ini nga tawo indi takus sa kamatayon, kay sa ngalan ni Iehoba, nga aton Dios, naghambal sia sa aton."
17 Kag nagtilindug ang iban sang mga tigulang sang duta, kag naghalambal sila sa bug-os nga katipunan sang banwa, nga nagsiliîing:
18 "Si Mikeas nga taga-Morasti nagtagna sa panag-on ni Esekias, nga hari sa Iuda, kag naghambal sia sa bug-os nga banwa sa Iuda, nga nagasiling: Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot; Ang Sion pagadarohon subung nga latagon, kag ang Ierusalem manginkagulub-an, kag ang bukid sang Baláy mangin kataasan nga talon.
19 Si Esekias nga hari sa Iuda, kag ang bug-os nga Israel ¿ ginpapatay bala niya sia? ¿ Walâ bala mahadluk sia kay Iehoba, kag nagpakilooy sa atubangan ni Iehoba, sa bagay nga si Iehoba naghinulsul sang malain nga ginmitlang niya batok sa ila? Kag kita, ¿ pagahimoon naton bala ang daku nga kalainan batok sa aton mga kalág?"
20 May isa man ka tawo, nga nagapanagna sa ngalan ni Iehoba, nga si Urias, nga anak ni Semaias, nga taga-Kiriat-iearim, nga nagtagna man batok sini nga banwa, kag batok sini nga duta, sono sang tanan nga mga polong ni Ieremias.
21 Kag ang hari nga si Ioiakim kag ang tanan niya nga mga maisug, kag ang tanan niya nga mga dunganon nagpalamati sang iya mga polong, kag ang hari naghimulat sa pagpatay sa iya. Kag si Urias nakahibalo sini kag hinadlukan sia, kag nalagyo kag nagsulúd sia sa Egipto.
22 Kag ang hari nga si Ioiakim nagpadalá sing mga tawo sa Egipto, si Elnatan, nga anak ni Akbor, kag ang iban nga mga tawo upud sa iya, sa Egipto.
23 Kag ginpagowa nila si Urias sa Egipto, kag gindalá nila sia sa hari nga si Ioiakim, nga ginpilas niya sia sa hinganiban, kag gintagbong ang iya bangkay sa mga lulubngan sang mga anak sang banwa.
24 Apang ang kamut ni Ahikam, nga anak ni Sapan, yara upud kay Ieremias, agud nga indi sia matugyan sa mga kamut sang banwa sa pagpatay sa iya.

Si Ieremias nagalaygay sa mga Iudio nga magpalasakup sila sa hari sa Babilonia.

27 SA pamúnô sang ginharian ni Ioiakim, nga anak ni Iosias, nga hari sa Iuda, nag-abut ining polong ni Iehoba kay Ieremias, nga nagasiling:
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba sa akon: Buhat-ka sing mga igilikos kag mga singkaw, kag ibutang sila sa ibabaw sang imo liog:
3 Ugaling pagaipadalá mo sila sa hari sa Edom, kag sa hari sa Moab, kag sa hari sang mga anak ni Amon, kag sa hari sa Tiro, kag sa hari sa Sidon, sa kamut sang mga manugkagon, nga nagalabut sa Ierusalem kay Sedekias, nga hari sa Iuda,
4 Kag pagahatagan mo sila sing kasogoan nga sa ila mga ginoo, nga nagasiling: Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot, nga Dios ni Israel: Amo ining igasiling ninyo sa inyo mga ginoo:
5 Ako ang naghimo sang duta, sang tawo kag sang mga kasapatan, nga yara sa ibabaw sang kadaygan sang duta, tungud sang akon daku nga gahum kag tungud sang akon inuntay nga butkon, kag ginahatag ko sia *sa tawo* nga matadlung sa akon mga mata.
6 Kag karon ginatugyan ko ining tanan nga mga duta sa kamut ni Nabukodonosor, nga hari sa Babilonia, nga akon alagad; kag ginahatag ko sa iya bisan pa ang mga kasapatan sang latagon sa pag-alagad sa iya:
7 Ang tanan nga mga katawohan magaalalagad sa iya, sa iya kag sa iya anak, kag sa anak sang iya anak, tubtub nga magaabut man ang panag-on sang iya gid duta, nga pagaalagdon sia sang

madamu nĝa mĝa katawohan kag sang
mĝa dalagkung mĝa hari.
8 Kag mahanabu, nĝa ang katawohan
kon ang ginharian nĝa indi mag-alagad
sa iya, kay Nabukodonosor, nĝa hari sa
Babilonia, nĝa indi magbutang sang iya
liog sa singkaw sang hari sa Babilonia,
pagaduawon ko ang amo nĝa katawohan
nĝa may hinĝaniban, nĝa may gutum,
kag nĝa may kinamatay, tubtub nĝa
maupúd ko sila, tunĝud sa iya kamut.
9 Busa kamo, indi magpalamati kamo
sa inyo mĝa manalagna, bisan sa inyo
mĝa manugpakot, bisan sa inyo mĝa
damgo, bisan sa inyo mĝa manuglihi,
bisan sa inyo mĝa tantanan, nĝa naga-
hambal sa inyo, nĝa nagasililing: " Indi
kamo magaalalagad sa hari sa Babi-
lonia:"
10 Kay sila magatalagna sa inyo sing
butig, sa pagpalayô sa inyo sa inyo
duta, kag agud nĝa ako magsobol sa
inyo kag magkaladula kamo.
11 Kag ang katawohan nĝa mag-
pasakup sang iya liog sa singkaw sang
hari sa Babilonia, kag pag-alagdon niya
sia, pagabayaan ko sia sa iya duta,
siling ni Iehoba, kag pagapanĝumahon
niya sia, kag magapuyô sia sa iya.
12 Busa naghambal ako kay Sedikias,
nĝa hari sa Iuda, sono sa sining tanan
nĝa mĝa polong, nĝa nagasiling: Ipasa-
kup-ninyo ang inyo mĝa liog sa sing-
kaw sang hari sa Babilonia, kag alagda-
ninyo sia, sia kag ang iya banwa, kag
magakabuhi kamo.
13 ¿Kay nĝaa bala magakalamatay
kamo, ikaw kag ang imo banwa, sa
hinĝaniban, sa gutum, kag sa kinamatay,
sono sang ginmitlang ni Iehoba na-
hanunĝud sa katawohan nĝa indi buut
mag-alagad sa hari sa Babilonia?
14 Dili kamo magpalamati sang mĝa
polong sang mĝa manalagna, nĝa naga-
hambal sa inyo, nĝa nagasiling: Indi ka-
mo magaalalagad sa hari sa Babilonia,
kay nagapanagna sila sa inyo sing butig;
15 Kay ako walâ magpadalá sa ila,
siling ni Iehoba, kag sila nagatalagna
sing butig gid sa akon nĝalan, agud nĝa
panobolon ko kamo, kag magkaladula
kamo, kamo kag ang mĝa manalagna,
nĝa nagapalanagna sa inyo.
16 Kag naghambal ako sa mĝa saser-
dote, kag sa sining bug-os nĝa banwa,
nĝa nagasiling: "Amo ining gina-
sling ni Iehoba: Dili kamo magpala-
mati sang mĝa polong sang inyo mĝa
manalagna, nĝa nagatalagna sa inyo,
nĝa nagasiling: " Yari karon, ang mĝa
gamit sang Baláy ni Iehoba pagapaba-
likon gikan sa Babilonia sing madali;"
kay nagatalagna sila sa inyo sing butig.
17 Dili kamo magpamati sa ila. Ala-
gad-kamo sa hari sa Babilonia, kag
palanĝabuhi-kamo. ¿Kay nĝaa bala
manĝinkahapayan ini nĝa banwa?
18 Kag kon sila mĝa manalagna, kag
kon sa ila yara ang polong ni Iehoba,
mag-alampo sila karon kay Iehoba sang
Sebaot, agud nĝa ang mĝa gamit nĝa
nagkalabilin sa Baláy ni Iehoba, kag sa
baláy sang hari sa Iuda, kag sa Ieru-
salem, indi pagdalhon sa Babilonia.
19 Kay amo ining ginasiling ni Ie-
hoba sang Sebaot nahanunĝud sang
mĝa haligi kag nahanunĝud sang dagat,
kag sang mĝa tulungtunĝan, kag sang
nabilin sang mĝa suludlan nĝa nabilin
sa sini nĝa banwa,
20 Nĝa walâ pagkuhaa ni Nabukodo-
nosor, nĝa hari sa Babilonia, sang pag-
paliton niya kay Iekonias, nĝa anak ni
Ioiakim, nĝa hari sa Iuda, gikan sa Ieru-
salem pa Babilonia, patí ang tanan nĝa
mĝa lutaw sa Iuda kag sa Ierusalem;
21 Kay amo ining ginasiling ni Ie-
hoba sang Sebaot, nĝa Dios sa Israel,
nahanunĝud sang mĝa gamit nĝa nag-
kalabilin sa Baláy ni Iehoba kag sa
baláy sang hari sa Iuda kag sa Ieru-
salem:
22 Sa Babilonia pagapangdalhon sila,
kag didto magapabilin sila tubtub sa
adlaw nĝa ako magaduaw sa ila, siling
ni Iehoba, kag nĝa pagapataklaron ko
sila kag pagaiuli ko sila sa sini nĝa
duug.

Pagsumpung ni Ieremias batok sa butig nĝa manalagna nĝa si Hananias.

28 SA amo man nĝa tuig, sa pamúnô
sang ginharian ni Sedekias, nĝa
hari sa Iuda, sa tuig nĝa ikap-at, sa
ikalima ka bulan, nĝa si Hananias, nĝa
anak ni Asur, nĝa manalagna, nĝa taga-
Gabaon, naghambal sa akon sa Baláy ni
Iehoba sa atubanĝan sang mĝa saserdote
kag sang bug-os nĝa banwa, nĝa nagasi-
ling:
2 " Amo ining ginahambal ni Iehoba
sang Sebaot nĝa Dios ni Israel, nĝa

nagasiling: Ginabali ko ang singkaw sang hari sa Babilonia.

3 Sa sulúd sang dag-on nğa duha ka tuig pagapabalikon ko sa sini nğa duug ang tanan nğa mğa gamit sang Baláy ni Iehoba, nğa ginkuha sa sini nğa duug ni Nabukodonosor, nğa hari sa Babilonia, kag nğa gindalá niya sa Babilonia.

4 Kag nahanunğud kay Iekonias, nğa anak ni Ioiakim, nğa hari sa Iuda, kag sang tanan nğa mğa ginpaliton gikan sa Iuda, nğa nagkaladto sa Babilonia, pagapabalikon ko *sila* sa sini nğa duug, siling ni Iehoba; kay pagabalion ko ang singkaw sang hari sa Babilonia."

5 Kag naghambal si Ieremias, nğa manalagna, kay Hananias, nğa manalagna sa atubanğan sang mğa saserdote kag sa atubanğan sang bug-os nğa banwa, nğa nagatindug sa Baláy ni Iehoba;

6 Kag nagsiling si Ieremias nğa manalagna: Kabay pa nğa himoon nğa subung sini ni Iehoba; nğa tumanon ni Iehoba ang imo mğa polong, nğa sa ila gintagna mo, nğa ang mğa gamit sang Baláy ni Iehoba, kag ang tanan nğa mğa ginpaliton, pagapabalikon sila gikan sa Babilonia sa sini nğa duug.

7 Lamang, pamatii karon ini nğa polong, nğa ginamitlang ko sa imo mğa idulunğug kag sa mğa idulunğug sang bug-os nğa banwa:

8 Ang mğa manalagna nğa mğa nanğinúna sa akon kag úna sa imo sadto gid anay, nagpalanagna batok sa madamu nğa mğa kadutaan kag batok sa mğa dalagku nğa mğa ginharian nahanunğud sang inaway kag sang kalalatan kag sang kinamatay.

9 Nahanunğud sa manalagna, nğa nagatagna sing paghidaet, ini nğa manalagna pagapanğilalahon subung nğa ginpadalá sing matuud gid ni Iehoba, kon ang polong sini nğa manalagna pagatumanon.

10 Niyan si Hananias, nğa manalagna. nagkuha sang singkaw sa liog ni Ieremias, nğa manalagna, kag ginbali niya sia.

11 Kag naghambal si Hananias sa atubanğan sang bug-os nğa banwa, nğa nagasiling: "Amo ining ginasiling ni Iehoba: Sa sini nğa bagay, sa sulúd sang dag-on nğa duha ka tuig, pagabalion ko ang singkaw ni Nabukodonosor, nğa hari sa Babilonia, sa liog sang tanan nğa katawohan." Kag nagkadto si Ieremias sa iya dalan.

12 Kag sang nabali na ni Hananias, nğa manalagna, ang singkaw sa liog ni Ieremias, nğa manalagna, nag-abut ang polong ni Iehoba kay Ieremias, nğa nagasiling:

13 "Lakat, kag hambala si Hananias, nğa nagasiling: Amo ining ginasiling ni Iehoba: Mğa singkaw nğa kahoy ang imo ginbali, apang sa salili nila naghimo ka sing mğa singkaw nğa salsalon.

14 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot, nğa Dios ni Israel: Singkaw nğa salsalon ginabutang ko sa ibabaw sang liog sining tanan nğa mğa katawohan, agud nğa mag-alagad sila kay Nabukodonosor, nğa hari sa Babilonia, kag magaalalagad sila sa iya; kag ginhatag ko pa man sa iya ang mğa kasapatan sang latagon."

15 Kag nagsiling ang manalagna nğa si Ieremias kay Hananias nğa manalagna: Karon pamatii, Hananias: Si Iehoba walâ magpadalá sa imo, apang ginpasalig mo ini nğa banwa sa kabutigan.

16 Ngani, amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon, ako, magasobol ako sa imo sa ibabaw sang kadaygan sang duta. Mamatay ka sa sini nğa tuig, kay naghambal ka sing paglalis batok kay Iehoba.

17 Kag sa amo gid nğa tuig namatay si Hananias, sa ikapito ka bulan.

Sulat ni Ieremias sa mğa bihag sa Babilonia.

29 YARI karon amo ini ang mğa polong sang sulat nğa ginpadalá ni Ieremias nğa manalagna gikan sa Ierusalem sa nabilin nğa mğa tigulang sang pagpaliton, kag sa mğa saserdote kag sa mğa manalagna, kag sa bug-os nğa banwa, nğa ginpaliton ni Nabokudonosor gikan sa Ierusalem pa Babilonia.

2 (Sa tapus na nğa naghalín sa Ierusalem ang hari nğa si Iekonías, kag ang hari nğa babae, kag ang mğa kapon, ang mğa dunganon sa Iuda kag sa Ierusalem upud ang mğa panday kag ang mğa panday sa salsalon);

3 Sa kamut ni Elasa, nğa anak ni Sapan, kag ni Iemarias, nğa anak ni Hilkia, nğa sa ila ginpadalá ni Sedekias, nğa hari sa Iuda, sa Babilonia, kay Na-

bukodonosor, nḡa hari sa Babilonia.
Nagasiling sia:
4 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nḡa Dios sa Israel, sa tanan
nḡa mḡa pinanliton nḡa ginpaliton ko
gikan sa Ierusalem pa Babilonia:
5 Palatindug-kamo sing mḡa baláy,
kag puluyô-kamo sa ila; kag talanum-kamo
sing mḡa katamnan, kag kaon-kamo
sang bunḡa nila:
6 Palanḡasawa-kamo, kag palanḡa-nak-kamo
sing mḡa anak nḡa lalaki kag
mḡa babae: hatagi-ninyo sing mḡa asawa
ang inyo mḡa anak nḡa lalaki, kag
hatagi ninyo sing mḡa bana ang inyo
mḡa anak nḡa babae, agud nḡa mag-alanak
sila sing mḡa anak nḡa lalaki kag
mḡa babae, magdalamu-kamo didto,
kag indi kamo magdiyotay.
7 Kag himulati-ninyo ang paghidaet
sang banwa, nḡa sa iya ginpaliton ko
kamo, kag mag-ampo-kamo kay Iehoba
tunḡud sa iya: kay sa iya paghidaet
may paghidaet kamo.
8 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nḡa Dios ni Israel: Indi
kamo magpadaya sa inyo mḡa manalagna
nḡa yara sila sa tunḡâ ninyo,
bisan sa inyo mḡa manugpakot; bisan
magpamati kamo sa inyo mḡa damgo
nḡa ginadamgo ninyo:
9 Kay ang butig ginatagna nila sa inyo
sa akon nḡalan; walâ ko sila pagipadala,
nagasiling si Iehoba.
10 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba:
Kon sa Babilonia magkalatuman
na ang kapitoan ka tuig, pagaduawon ko
kamo, kag pagatumanon ko nḡa sa inyo
ang akon maayong polong, sa pagpabalik
sa inyo sa sini nḡa duug.
11 Kay ako gid nakahibalo sang mḡa
hunahuna nḡa ginapamalandong ko nahananunḡud
sa inyo, siling ni Iehoba,
nḡa mḡa hunahuna sa paghidaet kag indi
sa malain, sa paghatag sa inyo sing
palaabuton kag sing paglaum.
12 Pagatawgon ninyo ako, kag magaalabut
kamo kag magapalanḡamuyo
kamo sa akon, kag pagapamatian ko
kamo.
13 Pagapanḡitaon ninyo ako kag makita
ninyo ako, kay ginapanḡita ninyo
ako sa bug-os ninyo nḡa tagiposoon.
14 Makita ninyo ako, siling ni Iehoba;
pagapabalikon ko ang inyo mḡa bihag;
pagatipunon ko kamo sa tanan nḡa mḡa
katawohan kag sa tanan nḡa mḡa duug
sa diin ginsobol ko kamo, siling ni
Iehoba, kag pagpabalikon ko kamo sa
duug, nḡa gikan didto ginpaliton ko kamo;
15 Kay nagsililing kamo: "Si Iehoba
nagpatindug sa amon sing mḡa manalagna
sa Babilonia."
16 Kay amo ining ginsiling ni Iehoba
nahanunḡud sang hari, nḡa nagalingkod
sa ibabaw sang lingkoran nḡa harianon
ni Dabid, kag nahanunḡud sang bug-os
nḡa banwa, nḡa nagapuyô sa sini nḡa
banwa, sa inyo mḡa útud nḡa walâ maggulowa
upud sa inyo nḡa sa pagpaliton;
17 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Yari karon ginapadalá
ko batok sa ila ang hinḡaniban, ang
gutum, kag ang kinamatay; pagahimoon
ko sila subung sining mḡa igos nḡa
mapait, nḡa tama ka malain nḡa indi
sarang makaon:
18 Kag ginalaglag ko sila nḡa may
hinḡaniban, nḡa may gutum, kag nḡa
may kinamatay; kag pagaihatag ko sila
nḡa paghinakitan sang tanan nḡa mḡa
ginharian sang duta, sa pagpakamalaut
kag sa kahapayan, kag sa mḡa panihol,
kag sa kahuluy-an sa tunḡâ sang tanan
nḡa mḡa katawohan, nḡa sa ila pagapanobolon
ko sila.
19 Kay walâ sila magpalamati sang
akon mḡa polong, siling ni Iehoba, sang
ginpadalá ko sa ila ang akon mḡa alagad
nḡa mḡa manalagna, nḡa nagapadalá
ako sa ila kutub sa aga; kag walâ kamo
magdulunḡug, siling ni Iehoba.
20 Apang pamatii-ninyo ang polong
ni Iehoba, kamo nḡa tanan nḡa mḡa
ginpaliton, nḡa ginpadalá ko gikan sa
Ierusalem pa Babilonia:
21 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nḡa Dios ni Israel, nahanunḡud
kay Akab, nḡa anak ni Kolaia,
kag nahanunḡud kay Sedekias, nḡa anak
ni Maasias, nḡa nagatalagna sila sa inyo
sa akon nḡalan, sing butig gid: Yari
karon, ginatugyan ko sila sa kamut ni
Nabukodonosor, nḡa hari sa Babilonia,
kag sia magapilas sa ila sa atubanḡan
sang inyo mḡa mata;
22 Kag igabilin nila sa tanan nḡa
mḡa pinanliton gikan sa Iuda, nḡa didto
sila sa Babilonia, ang isa ka pagpakamalaut,
nḡa nagasililing: Himoon sa imo
ni Iehoba subung kay Sedekias kag subung
kay Akab, nḡa ginihaw sila sa
kalayo sang hari sa Babilonia.

23 Kay naghilimo sila sing kabanya-
gaan sa Israel, kag nagpalakighilawas sila
sa mga asawa sang ila mga kaupdanan,
kag nagmitlang sila sing butig nga po-
long sa akon ngalan, nga walâ ko igsogo
sa ila. Nakahibalo ako gid sini, kag saksi
ako sini, siling ni Iehoba.
24 Kag nahanungud kay Semaia nga
taga-Nehelam magahambal ka, nga
nagasiling:
25 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nga Dios ni Israel, nga
nagasiling: Tungud kay nagpadalá
ka sing mga sulat sa imo ngalan sa bug-
os nga banwa nga yara sa Ierusalem,
kag kay Soponias, nga anak ni Maasias,
nga saserdote, kag sa tanan nga mga
saserdote, nga nagasiling:
26 Ginhimo ka ni Iehoba nga saser-
dote sa salili ni Ioiada, nga saserdote,
agud nga mangin tulugyanan kamo sa
Baláy ni Iehoba nga sa tanan nga naga-
lasang nga nagapakamanalagna kag nga
ibutang mo sia sa mga pandug kag sa
bilangoan.
27 Busa karon, ¿kay ngaa bala walâ
mo pagsabdonga si Ieremias nga taga-
Anatot, nga nagapakamanalagna sa
inyo?
28 Kay tungud sini nagpadalá sia
sa amon, sa Babilonia sa pagsiling: Ma-
nginmalawig ang *kabihagan*: palatindug-
kamo sing mga baláy kag puluyô-kamo
sa ila; palananum-kamo sing mga ka-
tamnan, kag kaon-kamo sang bunga
nila.
29 Kag si Soponias, nga saserdote,
nagbása sini nga sulat sa mga idulungug
ni Ieremias, nga manalagna.
30 Kag nag-abut ang polong ni Ieho-
ba kay Ieremias, nga nagasiling:
31 Ipadalá sa bug-os nga pinanliton,
nga nagasiling: Amo ining ginasiling
ni Iehoba nahanungud kay Semaia nga
taga-Nehelam: Tungud kay si Semaia
nagtagna sa inyo, nga ako walâ mag-
padalá sa iya, kag nga ginpasalig niya
kamo sa kabutigan;
32 Tungud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba: Yari karon, ako magaduaw
sini sa ibabaw ni Semaia nga taga-
Nehelam kag sa ibabaw sang iya kali-
watan. Indi sia makahuput sing tawo
nga magpuyô sa tungâ sini nga banwa,
bisan makakita sia sang kaayohan, nga
pagahimoon ko sa akon banwa, siling
ni Iehoba; kay naghambal sia sing pag-
kamalalison batok kay Iehoba.

Nagapanaad ang Dios sa pagpapauli sang banwa gikan sa kabihagan.

30 ANG polong ni Iehoba, nga nag-
abut kay Ieremias, nga nagasi-
ling:
2 Amo ining ginahambal ni Iehoba,
nga Dios ni Israel, nga nagasiling: Isu-
lat mo sa isa ka tolon-an ang tanan nga
mga polong nga ginhambal ko sa imo.
3 Kay yari karon, nagaabut ang mga
adlaw, siling ni Iehoba, nga pagapabali-
kon ko ang mga bihag sang akon banwa
nga Israel kag Iuda, ginasiling ni Ie-
hoba, kag pagapapaulion ko sila sa duta,
nga ginhatag ko sa ila mga ginikanan
sa pagtagiya sa iya.
4 Kag yari karon ang mga polong
nga ginamitlang ni Iehoba nahanungud
sa Israel kag sa Iuda;
5 Kay amo ining ginasiling ni Ieho-
ba: Ginapamatian namon ang tingug
nga makakulugmat; among kalisang
kag walâ sing paghidaet.
6 Pamangkot-kamo kag tan-awa-nin-
yo, kon nagaanak ang lalaki: ¿Kay ngaa
bala nakita ko nga ang tanan nga tawo
yara ang ila mga kamut sa ibabaw sang
ila mga hawak, subung sang babae nga
nagaanak, kag *kay ngaa* bala nagabalhin
ang tanan nga mga guya tubtub nga
mangimalapsi?
7 ¡Abaw, kay tama kadaku sining ad-
law, nga walay iban nga makaangay sa
iya, kag panag-on ini sa kalisdanan nga
kay Iakob! Apang bisan pa sa iya pa-
galuwason sia.
8 Mahanabo sa sadtong adlaw, siling
ni Iehoba sang Sebaot, nga pagabalion
ko ang iya singkaw sa imo liog, kag pa-
gabugtoon ko ang iya mga igilikos;
kag indi na sila pagauliponon sang mga
dumuluong;
9 Kondi nga magaalalagad sila kay
Iehoba nga ila Dios, kag kay Dabid nga
ila hari, nga pagapapatindugon ko sia
sa ila.
10 Busa, ikaw, alagad nakon nga si
Iakob, indi ka mahadluk, siling ni Ieho-
ba; kag dili ka magpakulba, Israel;
kay yari karon, ako amo ang imo man-
luluwas, nga *nagapabalik* sa imo gikan
sa malayô kag sa imo kaliwatan, sa duta
sang ila kabihagan: Si Iakob magaba-

lik kag may kalinong sia kag kahamu-
ngaya, nga walâ na sing sin-o nga maga-
palisang sa iya.
11 Kay yari ako upud sa imo, siling
ni Iehoba, sa pagluwas sa imo; kag pa-
gahimoon ko ang kalaglagan sing bug-
os sa tanan nga mga katawohan, nga sa
tungâ nila ginwaraag ko ikaw; apang
sa imo indi ako magahimo sing kalag-
lagan nga bug-os, kondi nga pagasilotan
ko ikaw nga may talaksan nga igo, kag
indi ko ikaw pagabilangon nga walay
salâ.
12 Kay amo ining ginasiling ni Ieho-
ba: Butang nga walay bolóng ang imo
banug, kag masakit ang imo pilas.
13 Walâ sing sin-o nga magatabang sa
imo sa pagbugkos sa iya: nga sa imo
walâ sing mga bulóng kag sing igbulug-
kos.
14 Ang tanan nga imo mga mahigug-
maon nagkalalipat sa imo; walâ ka
nila pagapangitaa. Kay sa pilas nga sa
kaaway ginpilas ko ikaw nga may pag-
sabdong sang tawo nga mapintas, ba-
ngud sang kadakuon sang imo kalautan,
kay madamu ang imo mga salâ.
15 ¿Kay ngaa bala nagasingit ka ba-
ngud sang imo banug? Ang imo kasakit
walâ sing bulóng. Kay tungud sang
pagkadaku sang imo kalautan, kay ma-
damu ang imo mga salâ, ginhimo ko ini
nga mga butang sa imo.
16 Tungud sini pagahalonhonon ang
tanan nga mga nagahalonhon sa imo;
kag ang tanan mo nga mga kasumpung,
hoo, ang tanan magapalakadto sa kabi-
hagan; kag pagahublasan ang tanan
nga mga nagahublas sa imo, kag ang
tanan nga mga nagaati sa imo, pagaa-
tihon sila.
17 Kay pagabugkosan ko ikaw, kag
pagaayohon ko ikaw sa imo mga pilas,
siling ni Iehoba; kay ginhingalanan ka
nga Sinobol; ini sia among Sion, nga
sa iya walâ gid sing magapangita."
18 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Yari karon, ginapabalik ko ang mga
bihag sang mga layanglayang ni Iakob,
kag sa iya mga puluy-an magakahinoklog
ako: ang banwa pagapatindugon sa iba-
baw sang ila bakolod, kag ang baláy
nga harianon pagapuy-an, subung sadto
anay.
19 Kag magagowa sa iya ang pagda-
yaw kag ang tingug sang mga nagakala-
sadya. Pagapadamuon ko sila, kag indi
sila pagpamuhinan; pagapasidungan ko
sila, kag indi sila pagatamayon.
20 Ang ila mga anak manginsubung
sang sadto anay, ang iya katilingban
pagapalig-onon sa atubangan nakon, kag
pagasilotan ko ang tanan nila nga mga
mamimigos.
21 Ang iya *pangolo* nga halangdon
magahalín sa iya, kag ang ila manug-
gahum magagowa gikan sa tungâ niya.
Kag pagapalapiton ko sia, kag magapa-
lapit sia sa akon; kay si sin-o bala ang
magapangahas sa pagpalapit sa akon?
siling ni Iehoba.
22 Kag manginbanwa ninyo ako, kag
ako mangininyo Dios.
23 Yari karon ang unos ni Iehoba;
nagagowa na ang kasingkal, ang unos
nga nagaalimpulos nagaligid sa ibabaw
sang olo sang mga madauton.
24 Indi magauntat na ang kainit
sang kaakig ni Iehoba, tubtub nga
mahikot kag matuman niya ang mga
hunahuna sang iya tagiposoon. Sa ole-
he nga mga adlaw mahangup ninyo
ini.

31 SA sadtong panag-on, siling ni Ie-
hoba, ako magamangin-Dios sa
tanan nga mga panimaláy ni Israel,
kag sila magamanginakon banwa.
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Ang banwa nakakita sing bugay sa ka-
hanayakan, ang mga nagpalalagyo sa
hinganiban. Magkadto kita kag pag-
hatagan ta sia sing kapahuwayan, Israel.
3 Kutub sa dugay na gid nga mga
panag-on si Iehoba nagpahayag sa akon.
Hoo, sa gugma nga walay katapusan
ginhigugma ko ikaw; tungud sini gin-
untay ko tubtub sa imo ang akon
kaayohan.
4 Magapatindug ako liwan sa imo,
kag pagapatindugon ikaw, ulay sa
Israel. Pagapunihan mo liwan ang imo
mga tambor, kag magagowa ka sa pag-
saut sang mga nagakalasadya.
5 Magatanum ka liwan sing mga kau-
basan sa mga kabukiran sang Sama-
ria: ang mga magatalanum sa ila, ma-
gaagum sa ila.
6 Kay magaabut ang adlaw nga ma-
gasilingit ang mga bantay sa bukid sa
Epraim: "Tilindug-kamo, kag mag-
taklad-kita sa bukid sa Sion kay Iehoba,
nga aton Dios."

7 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba:
Ambahan-kamo kay Iakob nḡa may ka-
sadya; bayawa-ninyo ang pagisingit sa
Panḡolo sang mḡa ka'awohan; ipabati-
ninyo ang mḡa pagdayaw, kag isiling-
ninyo: "Oh Iehoba, luwasa ang imo
banwa, ang nabilin sa Israel."
8 Yari karon, ako nagapakari sa
ila gikan sa duta sang Aminhan, kag
pagatiponon ko sila sa mḡa ukbung
sang duta. Sa tunḡâ nila yara ang bu-
lag kag ang piang, ang babae nḡa naga-
busong kag ang nagabátâ sing tinḡub: sa
daku nḡa katilingban magabalalik sila
diri.
9 Kag nagaalabut sila nḡa may pag-
hibi; pagapalakton ko sila nḡa may
pagpakilooy; ginadul-ong ko sila sa
luyo sa mḡa kasulgan sang mḡa tubig,
sa dalan nḡa matadlung, nḡa sa iya indi
sila makasandad. Kay manḡinamay
ako sa kay Israel, kag si Ephraim man-
ḡinpanḡanay ko.
10 Mḡa katawohan, pamatii-ninyo
ang polong ni Iehoba; ibantala-ninyo
sia sa mḡa kapuloan nḡa malayô; isiling-
ninyo: Ang nagwaraag kay Israel, ma-
gatipon kag magabantay sa iya, subung
sang manugbantay sa iya kahayupan.
11 Kay gintimawa ni Iehoba si Iakob
gintubus niya sia sa mḡa kamut sang
labing makusug pa sa iya.
12 Kag magakalari sila kag maga-
ambahan sa kalipay sa kataasan sang
Sion. Magaduluguk sila nayon sa ka-
ayohan ni Iehoba: sa trigo, kag sa duga
sang ubas, kag sa lana, kag sa patubas
sang mḡa obeha kag sang mḡa baka;
kag ang iya kalág manḡinsubung sang
katamnan nḡa binunyagan sing bugana,
kag indi na sila magapadayon sa pag-
niwang.
13 Niyan ang ulay magakasadya sa
saut kag ang mḡa pamatan-on kag ang
mḡa tigulang sing tinḡub; kag pagabay-
lohan ko ang ila paghibi sa kalipay, kag
pagalipayon ko sila, kag pagapasadya-
hon ko sila sa paghalín sa ila kasakit.
14 Kag pagapakaonon ko sing buga-
na sa tambok ang kalág sang saserdote.
kag pagabusgon ko ang akon banwa sang
akon mḡa kaayohan, siling ni Iehoba.
15 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Nabatian ang tinḡug sa Rama, mḡa pa-
nḡanduhoy, mḡa paghibi nḡa mapait, si
Rakel nḡa nagahibi tunḡud sang iya mḡa
anak, nḡa nagadumili nḡa paglipayon
sia tunḡud sang iya mḡa anak, kay sila
walâ na.
16 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
pungi ang imo tinḡug sang pananḡis,
kag ang imo mḡa mata *sang pagpailig*
sang mḡa luha; kay may sohol nḡa sa
imo binuhatan, siling ni Iehoba: maga-
balalik sila gikan sa duta sang kaaway.
17 May paglaum nḡa sa imo pala-
abuton, siling ni Iehoba: *ang imo* mḡa
anak magabálalik sa iya mḡa dulunan.
18 Nagapamati ako, nagapamati ako
kay Epraim nḡa nagakasakit tunḡud sa
iya kaugalinḡon: "Ginsilotan mo ako
kag ginsilotan ako subung sang tinday
sang baka nḡa indi mahagup. Palisoa
ako, kag manḡinpinaliso ako; kay ikaw
amo si Iehoba, nḡa akon Dios.
19 Kay sa tapus nḡa ako pinaliso,
naghinulsul ako; kag sa olehe nḡa gin-
panḡilala ko ako, ginpilas ko ang bali-
kawang; ginapakahuy-an ako, kag bisan
pa nagasalimuang ako, kag ginadalá ko
ang pagtamay sang akon pagkapama-
tan-on."
20 ¿Indi bala si Epraim ang anak nḡa
malahalon nḡa sa akon, bátâ nḡa pina-
langa? Kay kutub nḡa naghambal ako
sa iya, nagapanumdum ako sing hanoot
sa iya sing dayon gid, tunḡud sini ang
akon mḡa kasudlan nagapalangyôyô
tunḡud sa iya; sa pagkamatuud, may
pagkahinoklog ako sa iya, siling ni
Iehoba.
21 Patindug-ka nḡa sa imo sing mḡa
bató nḡa tandaan, butang-ka nḡa sa imo
sing mḡa bugsok nḡa talandaan, talu-
pangda ang dalan, ang dalanon sa diin
ka magpakadto. Balik-ka, ulay sa Israel,
balik-ka sa sining imo mḡa kabanwa-
anan.
22 ¿Tubtub pa bala san-o magatiyog-
tiyog ka, anak nḡa babae nḡa dimatutum.
¿Kay si Iehoba nagatuga sing isa ka
bag-ong butang sa ibabaw sang duta:
isa ka babae nḡa nagatabang sa lalaki.
23 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nḡa Dios ni Israel: Paga-
isiling pa ini nḡa polong sa duta ni Iuda
kag sa iya mḡa kabanwaanan, sang pag-
pabalikon ko ang ila mḡa bihag: "Pa-
kamaayohon ka ni Iehoba, puluy-an
sang katarunḡan, bukid sang pagkaba-
laan."
24 Kag magapuluyô sa iya si Iuda
kag ang tanan niya nḡa mḡa kabanwa-
anan sing tinḡub, ang mḡa manḡunḡuma

kag ang mḡa nagagowa upud ang pina-
nong.
25 Kay pagapaimnon ko sing bugana
ang kalág nḡa nabudlay, kag pagapun-on
ko ang tanan nḡa kalág nḡa nagani-
wang.
26 Banḡud sini nagmata ako, kag
gintan-aw ko; kag ang akon damgo
nanḡinmatam-is sa akon.
27 Yari karon, nagaalabut ang mḡa
adlaw, siling ni Iehoba, nḡa pagasab-
ugan ko ang baláy ni Israel kag ang
baláy ni Iuda sang binhi sang tawo, kag
sang binhi sang mḡa sapat.
28 Kag mahanabu, nḡa subung nḡa
ginpulawan ko sila sa paggabut, kag
sa pagguba, kag sa pagpukan, kag sa
pagpadula, kag sa pagpakalisud, subung
man magapulaw ako sa ila sa pagpatin-
dug, kag sa pagtanum, siling ni Iehoba.
29 Sa sadtong mḡa adlaw indi na pa-
gaisiling: "Ang mḡa amay nagkalaon
sing mḡa ubas nḡa maaslum, kag ang
mḡa nḡipon sang mḡa anak may ka-
nḡilo;"
30 Apang ang tagsatagsa mamatay
tunḡud sang iya kalainan: bisan sin-o
nḡa magkaon sang mḡa ubas nḡa ma-
aslum, ang iya mḡa nḡipon manḡin-
manḡilo.
31 Yari karon, nagaalabut ang mḡa
adlaw, siling ni Iehoba, nḡa magahimo
ako sing bag-ong katipan sa baláy ni
Israel, kag sa baláy ni Iuda:
32 Indi subung sang katipan nḡa gin-
himo ko sa ila mḡa ginikanan sang
adlaw nḡa ginuyatan ko ang ila kamut
sa pagpagowa sa ila gikan sa duta sa
Egipto, katipan nḡa ginlalis nila, bisan
pa nḡa ako ang agalon nila, siling ni
Iehoba.
33 Apang, yari karon ang katipan nḡa
pagahimoon ko sa baláy ni Israel sa
tapus na yadtong mḡa adlaw, siling ni
Iehoba: Pagaibutang ko ang akon kaso-
goan sa ila mḡa kasudlan, kag pagaisu-
lat ko sia sa ila mḡa tagiposoon; kag
manḡin-Dios nila ako, kag sila manḡin-
akon banwa.
34 Kag indi na sila magatudlo ang
tagsatagsa sa iya isigkatawo, bisan ang
tagsatagsa sa iya útud, nḡa nagasiling:
"Kilalaha si Iehoba;" kay pagakilala-
hon ako sang tanan kutub sa magamay
sa ila tubtub sa dalagku, siling ni Ie-
hoba: kay pagapatawaron ko ang kala-
utan nila, kag indi na ako magapanum-
dum sang ila mḡa salâ.
35 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
nḡa nagahatag sang adlaw nḡa kapawa
sang kaadlawan kag sang mḡa panag-on
nḡa tinapat sang bulan kag sang mḡa ka-
bitoonan nḡa kapawa sang kagab-ihon;
nḡa nagaukay sang dagat, kag nagapada-
guhub sang iya mḡa hanul: Si Iehoba
sang Sebaot amo ang iya nḡalan.
36 Kon ining mḡa tinapat mabungkag
sa atubanḡan nakon, siling ni Iehoba,
ang kaliwatan ni Israel magauntat man
sa pagkakatawohan sa atubanḡan nakon
sa gihapon.
37 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Kon sarang matakus ang kataason sang
lanḡit, kag kon sarang matungkad ang
mḡa kadadalman sang mḡa sadsaran
sang duta, niyan ako man magasikway
sang bug-os nḡa kaliwatan ni Israel
banḡud sang tanan nḡa ila ginpanghimo,
siling ni Iehoba.
38 Yari karon, ang mḡa adlaw, siling
ni Iehoba, nḡa ang banwa pagapatindu-
gon kay Iehoba, kutub sa tore ni Hana-
neel tubtub sa gawang sang Pamusud.
39 Kag kutub didto magagowa ang
lubid sang takus sing matadlung sa iba-
baw sang bakolod sa Gareb, kag maga-
balik pa Goa.
40 Kag ang bug-os nḡa nalupyakan
sang mḡa bangkay kag sang abo, kag
ang bugos nḡa latagon tubtub sa ka-
sulgan sa Sedron, tubtub sa pamusud
sang gawang sang mḡa Kabayo sa Sid-
lanḡan, magamanḡinbalaan kay Iehoba
kag indi pagagabuton sila, bisan paga-
pukanon pa nḡa sa gihapon.

Panaad kag kasanagan sang pagpatindug liwan sang Israel kag sang mḡa pagpakamaayo nḡa espirituhanon.

32 ANG polong ni Iehoba, nḡa nag-
abut kay Ieremias sang tuig nḡa
ikapúlô ni Sedekias, nḡa hari sa Iuda,
nḡa amo ang tuig nḡa ikapúlô kag walo
ni Nabukodonosor.
2 Niyan nalibutan ang Ierusalem sang
kasoldadosan sang hari sa Babilonia,
kag ang manalagna nḡa si Ieremias
nabilango sa patyo sang bilangoan,
nḡa yara sa baláy sang hari sa Iuda;
3 Nḡa didto ginpabilango sia ni Sede-
kias, nḡa hari sa Iuda, nḡa nagasiling:
¿Kay nḡaa bala nagatagna ikaw, nḡa

nagasiling: "Amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon, ako nagatugyan sini nga banwa sa kamut sang hari sa Babilonia, kag pagakuhaon niya sia,
4 Kag si Sedekias, nga hari sa Iuda, indi makapalagyo sa kamut sang mga Kaldeinhon, kondi nga, sa pagkamatuud, pagaitugyan sia sa kamut sang hari sa Babilonia, nga sa iya magapakighambal sia sa bâbâ kag bâbâ; kag ang iya mga mata makakita sang iya mga mata;
5 Kag pagaipadalá niya si Sedekias sa Babilonia, kag didto magapabilin sia tubtub nga ako magduaw sa iya, siling ni Iehoba; kon mag-away kamo batok sa mga Kaldeinhon, walâ bala kamo sing kauswagan?"
6 Kag nagsiling si Ieremias: "Ang polong ni Iehoba nag-abut sa akon, nga nagasiling:
7 Yari karon, nga si Hanameel, nga anak ni Salum, nga imo batâ, nagaabut sa imo, sa pagsiling: Bakla nga sa imo ang akon latagon nga yara sa Anatot; kay ikaw may katadlungan sa paggawad sa pagbakal sa iya."
8 Kag nag-abut sa akon si Hanameel, nga anak sang akon batâ, sono sang polong ni Iehoba, sa patyo sang bilangoan, kag nagsiling sia sa akon: "Bakla, ginaampo ko sa imo, ang akon latagon nga yara sa Anatot sa duta ni Benyamin, kay imo ang katadlungan sang panublion, kag sa imo naigo ang paggawad: bakla sia nga sa imo." Kag ginpangilala ko nga ini among polong ni Iehoba.
9 Sa sini ginbakal ko ang latagon ni Hanameel, nga anak sang akon batâ, nga yara sia sa Anatot, kag gintimbang ko sa iya ang pílak: napúlô kag pito ka siklo nga pílak.
10 Kag ginsulat ko ang sulat, kag ginpat-inan ko sia, kag ginpasaksihan ko sia sa mga saksi, kag gintimbang ko ang kuarta sa timbangan.
11 Kag ginkuha ko ang sulat sa pagangkon, ang pinat-inan, *sono* sang tulumanon kag sang mga palatukran, subung man ang nabuklad:
12 Kag ginhatag ko ang sulat sa pagangkon kay Baruk, nga anak ni Neria, nga anak ni Mahasia, sa atubangan ni Hanameel, nga *anak* sang akon batâ, kag sa atubangan sang mga saksi nga nagsululat sang ila ngalan sa sulat sa pag-angkon, sa atubangan sang tanan nga mga Iudio, nga nagalingkod sa patyo sang bilangoan.
13 Kag nagsogo ako kay Baruk sa atubangan nila, nga nagasiling:
14 "Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot, nga Dios ni Israel: Kuhaa inang mga sulat, inang sulat sa pag-angkon, ang pinat-inan, subung man inang sulat nga nabuklad, kag ibutang mo sila sa isa ka suludlan nga lunang, agud nga matipigan sila sa madamu nga mga adlaw,
15 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot, nga Dios ni Israel: Magabakal pa sing mga baláy kag sing mga latagon, kag mga kaubasan sa sini nga duta."
16 Kag nagpangamuyo ako kay Iehoba sa tapus nga nahatag ko ang sulat sa pag-angkon kay Baruk, nga anak ni Neria, nga nagasiling:
17 "Oh Ginoo nga si Iehoba: Yari karon nga ikaw naghimo sang langit kag sang duta sa imo daku nga gahum, kag sa imo inuntay nga butkon. Walâ gid sing ano nga butang nga tama ka iwat sa imo.
18 Ikaw nga nagahikalooy sa mga linibolibo, bisan pa ginabalusan mo ang mga kalainan sang mga ginikanan sa dughan sang ila mga anak sa olehe nila; nga amo ang Dios nga daku kag gamhanan, nga ang iya ngalan amo si Iehoba sang Sebaot;
19 Nga daku sa laygay, kag bugana sa mga binuhatan; nga ang iya mga mata namuklat sa ibabaw sang tanan nga mga dalanon sang mga inanak sang mga tawo, sa paghatag sa tagsatagsa sono sang ila mga dalanon, kag sono sang bunga sang ila mga binuhatan;
20 Nga ginhimoan mo sing mga tandaan, kag sing mga kalatingalahan sa duta sa Egipto, kag sa Israel, kag sa tungâ sang *iban* nga mga tawo tubtub sini nga adlaw, kag nga nakadangat ka sing isa ka ngalan, subung nga amo ining adlaw.
21 Kag ginpagowa mo ang imo banwang Israel sa duta sa Egipto, nga may mga tandaan kag mga kalatingalahan, kag sa kamut nga makusug kag sa butkon nga inuntay kag nga may kakugmat nga daku.
22 Kag ginhatag mo sa ila ini nga duta, nga nagsumpa ka sa ila mga gini-

karan nga pagaihatag mo sia sa ila,
duta nga nagailig ang gatas kag dugos.
23 Kag nag-alabut sila, kag gintagiya
nila sia; apang walâ sila magpalamati
sang imo tingug, bisan naglalakat sila
sa imo kasogoan; walâ gid sila sing
ginhimo sang ginsogo mo sa ila nga
buhaton, sa bagay nga ginpakari mo sa
ibabaw nila ining tanan nga kalainan.
24 Yari karon, ang mga pagtap-ok
nagalambut tubtub sa banwa sa pagkuha
sa iya; kag ang banwa gintugyan sa kamut
sang mga Kaldeinhon, nga nagaalaway
batok sa iya, tungud sang hinganiban,
kag sang gutum, kag sang kinamatay:
ang imo ginmitlang nahanabu
na, kag yari karon, ginatan-aw mo ini.
25 Kag ikaw, Ginoo nga si Iehoba,
ikaw nagsiling sa akon: Bakla ang latagon
sa bili sang pílak, kag pasaksihan
mo ini sa mga saksi; kag ang banwa
natugyan na sa kamut sang mga Kaldeinhon."
26 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Ieremias, nga nagasiling:
27 Yari karon, ako amo si Iehoba,
nga Dios sang tanan nga unud: ¿may
butang bala nga tama ka iwat sa
akon?
28 Ngani, amo ining ginasiling ni Iehoba:
Yari karon, igatugyan ko ini nga
banwa sa mga kamut sang mga Kaldeinhon,
kag sa mga kamut ni Nabukodonosor,
nga hari sa Babilonia, kag pagakuhaon
sia.
29 Kag magasulúd ang mga Kaldeinhon
nga magaalaway batok sa sini nga
banwa, kag pagatutdan nila ini nga
banwa, kag pagasunugon nila sia, subung
man ang mga kabalayan, nga sa ibabaw
sang ila mga atup nagpasunug sila sing
mga pahamut kay Baal kag nagulula
sila sing mga halad nga ilimnon sa liwan
nga mga dios sa pagpaakig sa akon.
30 Kay ang mga inanak ni Israel kag
ang mga inanak ni Iuda walâ sila sing
ginhimo kondi ang malain sa atubangan
sang akon mga mata kutub sa ila pagkapamata-on;
kay ang mga inanak ni
Israel walâ gid sing liwan nga ginhimo
kondi ang pagpaakig sa akon tungud
sang mga binuhatan sang ila mga kamut,
siling ni Iehoba.
31 Kay kutub sang adlaw nga gintukud
nila sia tubtub karon nga adlaw, ini
nga banwa nanginiligoon sang akon kaakig
kag kasingkal, agud sa pagkuha sa
iya sa atubangan nakon,
32 Tungud sang tanan nga kalainan
sang mga inanak ni Israel kag sang mga
inanak ni Iuda, nga naghilimo sila sa
pakpaakig sa akon, sila, ang ila mga
hari, ang ila mga dunganon, ang ila mga
saserdote, kag ang ila mga manalagna,
kag ang mga tawo sa Iuda, kag ang mga
pumuluyô sa Ierusalem.
33 Kag gin-atubang nila sa akon ang
likod kag indi ang nawung; kag sang
ginatudloan ko sila, nga nagatudlo sa
ila kutub sa aga; apang, walâ sila magpalamati
sa pagbaton sing pagsabdong.
34 Kag ginpahamtang nila ang ila
mga kalangil-aran sa baláy, nga ginahingalanan
sa akon ngalan sa paghigko
sa iya;
35 Kag nagpalatindug sila sing mga
duug nga mataas kay Baal, nga yara
sila sa nalupyakan sang anak ni Hinom,
sa pagpaagi sa *kalayo* sang ila mga
anak nga lalaki kag sang ila mga anak
nga babae kay Molok; butang nga walâ
ako magsogo sa ila, bisan nag-abut sa
akon hunahuna, nga maghilimo sila sini
nga kalangil-aran sa pagpakasalâ kay
Iuda.
36 Kag karon, tungud sini amo ining
ginasiling ni Iehoba, nga Dios sa Israel,
nahanungud sini nga banwa, nga sa iya
ginasiling ninyo nga gintugyan sia sa
mga kamut sang hari sa Babilonia tungud
sa hinganiban, kag tungud sa gutum
kag tungud sa kinamatay:
37 Yari karon, ako magatipon sa ila
gikan sa tanan nga mga duta nga sa ila
ginsobol ko sila sa akon kaakig, kag sa
akon kasingkal kag daku nga kaalipungut,
kag pagapabalikon ko sila sa sini
nga duug, kag pagapapuyoon ko sila sing
malig-on.
38 Kag magamanginbanwa ko sila,
kag ako magamanginila Dios.
39 Kag pagahatagan ko sila sing isa
lamang ka tagiposoon kag isa ka dalan,
agud nga magkahadluk sila sa akon sa
gihapon, agud nga may kaayohan sa ila,
kag sa ila mga inanak sa olehe nila.
40 Kag magahimo ako sa ila sing walay
katapusan nga katipan, nga indi magisol
ako sa paguntat sa paghimo sa ila
sing kaayohan; kag pagaibutang ko ang
akon kahadluk sa tagiposoon nila, agud
nga indi sila magilisol sa akon.
41 Kag magakasadya ako sa ila nga

nagahimo sa ila sang kaayohan; kag
pagaitanum ko sila sa sini nga duta, sa
pagkamatuud, sa bug-os ko nga tagipo-
soon kag sa bug-os ko nga kalág.
42 Kay amo ining ginasiling ni Ieho-
ba: Subung nga ginpakari ko sa sini
nga banwa ining tanan nga dakung ka-
lainan, amo man pagapakarion ko sa iba-
baw nila ang tanan nga kaayohan nga
nahanungud sa ila ginamitlang ko.
43 Kag pagabaklon ang mga latagon
sa sini nga duta, nga sa iya ginasiling
ninyo: Kahapayan sia, nga walâ sa iya
sing mga tawo bisan mga kasapatan;
gintugyan sia sa kamut sang mga Kal-
deinhon.
44 Pagabaklon ang mga latagon sa
bili sang pílak, nga nagasulat sing mga
sulat, nga pagpamat-inan sila, nga pag-
pasaksihan sila sang mga saksi, sa duta ni
Benyamin, kag sa mga libot sang Ieru-
salem, kag sa mga kabanwaanan ni Iu-
da, kag sa mga kabanwaanan sang mga
kabukiran, kag sa mga kabanwaanan
sang manubo kag sa mga kabanwanan
sang Bagatnan; kay pagapabalikon ko
ang ila mga bihag, siling ni Iehoba.

33 ANG polong ni Iehoba nag-abut
kay Ieremias sa makaduha, sang
sia nabilango pa sa patyo sang bilango-
an, nga nagasiling:
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba, nga
pagahimoon ini, si Iehoba nga nagaa-
man sa iya sa paghikot sa iya, sia nga
ang iya ngalan amo si Iehoba.
3 Panawag-ka sa akon, kag pagasab-
ton ko ikaw, kag pagapahibaloon ko
ikaw sing mga butang nga mga dalagku
kag mga dimatungkad nga ikaw indi
makahibalo.
4 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba,
nga Dios ni Israel, nahanungud sang
mga baláy sini nga banwa, kag nahanu-
ngud sang mga baláy sang mga hari
sa Iuda, nga mga ginpanguba bangud
sang mga pagtap-ok kag bangud sang
hinganiban:
5 Nag-alabut sila sa pag-away batok
sa mga Kaldeinhon, kag sa pagpahabuk
sang ila *mga baláy* sang mga bangkay sang
mga tawo, nga ginapamilas ko sa akon
kaakig kag sa akon kasingkal, kag nga
bangud sa ila gintago ko ang akon na-
wung sa sini nga banwa, bangud sang
tanan nila nga kalautan.
6 Yari karon, nagapahamtang ako
sa iya sing bugkos kag sing mga
bulóng, kag pagabulngon ko sila, kag
pagaipahayag ko sa ila ang isa ka ba-
handi sa paghidaet kag sang kamato-
oran.
7 Kag pagapabalikon ko ang mga bi-
hag ni Iuda, kag ang mga bihag ni Is-
rael, kag pagapatindugon ko sila subung
sang sa pamúnô.
8 Kag pagatinloan ko sila sang tanan
nila nga mga kalautan, nga ginhimo
nila batok sa akon; kag pagapatawaron
ko ang tanan nila nga mga salâ, nga ba-
tok sa akon ginpakasalâ nila, kag nga
batok sa akon ginlalis nila.
9 Kag ini manginngalan nga sa akon
sa kalipay, ang isa ka pagdayaw, kag isa
ka himaya sa tungâ sang tanan nga mga
katawohan sang duta, nga magapamati
sang tanan nga kaayohan nga paga-
himoon ko sa ila; kag magakalahadluk
sila kag magakulurug sila bangud sang
tanan nga kaayohan kag bangud sang
tanan nga paghidaet nga pagahimoon ko
sa iya.
10 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Sa sini nga duug nga sa iya nagasiling
kamo: Amo ining kahapayan, nga diin
walâ sing mga tawo bisan walâ sing
mga kasapatan, sa mga kabanwaanan
ni Iuda kag sa mga dalan sang Ierusalem
nga napanghapay nga walâ sing tawo,
kag walâ sing pumuluyô, kag walâ sing
sapat,
11 Didto pagapamatian pa ang tingug
sang kalipay, kag ang tingug sang ka-
sadya, ang tingug sang kalasalon nga
lalaki kag ang tingug sang kalasalon nga
babae, ang tingug sang mga tinawo nga
nagasililing:
"Dayawa-ninyo si Iehoba sang Se-
baot,
Kay si Iehoba amo ang maayo,
Kay sa gihapon *amo* ang iya ka-
looy," nagadalalá *sa sini* sing pag-
dayaw sa Baláy ni Iehoba. Kay paga-
pabalikon ko ang mga bihag sang duta
subung sang sa pamúnô, ginsiling ni Ie-
hoba.
12 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Sa sini nga duug nga hi-
napay, nga diin walâ sing tawo bisan
walâ gid sing sapat, kag sa tanan niya
nga mga kabanwaanan, may dululugan
pa nga sa mga manugbantay nga pag-
papahuwayan sang mga pinanong;
13 Sa mga kabanwaanan sang kabu-

kiran, sa mĝa kabanwaanan sang ma-
nubo, kag sa mĝa kabanwaanan sang
Bagatnan, sa duta ni Benyamin, sa mĝa
libot sang Ierusalem, kag sa mĝa kaban-
waanan sa Iuda, magaalagi pa ang
mĝa pinanong sa idalum sang mĝa ka-
mut sang nagaisip sa ila, ginasiling ni
Iehoba.
14 Yari karon, nagaalabut ang mĝa
adlaw, siling ni Iehoba, nĝa pagatuma-
non ko ang polong nĝa maayo nĝa gin-
mitlang ko nĝa sa baláy ni Israel kag
nĝa sa baláy ni Iuda.
15 Sa sadtong mĝa adlaw kag sa sad-
tong panag-on pagapapatubason ko kay
Dabid ang isa ka Salingsing sa Kataru-
nĝan, kag magahimo sia sing katadlu-
nĝan kag katarunĝan sa duta.
16 Sa sadtong mĝa adlaw si Iuda ma-
gamanĝinmaluwas, kag ang Ierusalem
magapuyô sing malig-on gid: kag yari
karon, amo ini ang igahinĝalan sa iya: Si
Iehoba nĝa Katarunĝan namon.
17 Kay amo ining ginasiling ni Ieho-
ba: Indi gid nĝa mas-a magakulang kay
Dabid ang lalaki nĝa magalingkod sa
ibabaw sang lingkoran nĝa harianon
sang baláy ni Israel.
18 Kag sa mĝa saserdote, nĝa mĝa
Lebinhon, indi makulang ang lalaki sa
akon atubanĝan, nĝa maghalad sing ha-
lad nĝa sinunog, kag magsunog sing
halad nĝa kalan-on, kag nĝa maghimo
sing mĝa halad, sa tanan nĝa mĝa adlaw.
19 Kag nag-abut ang polong ni Ie-
hoba kay Ieremias, nĝa nagasiling:
20 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Kon masaranĝan ninyo sa pagpakawálâ
ang akon katipan nahanunĝud sa ka-
adlawan kag ang akon katipan sa ka-
gab-ihon, sa bagay nĝa walâ na sing
kaadlawan bisan kagab-ihon, sa iya
panag-on,
21 Niyan sarang man pagaawalaon
ang akon katipan kay Dabid, nĝa akon
alagad, sa bagay nĝa walâ sia sing anak
nĝa lalaki, nĝa maghari sa ibabaw sang
iya lingkoran nĝa harianon, kon ang
akon katipan sa mĝa Lebinhon kag sa
mĝa saserdote, nĝa nagaalagad sa akon.
22 Subung nĝa indi sarang maisip ang
kasoldadosan sang lanĝit, bisan ang ba-
las sang dagat sarang masukub, subung
sini pagapadamuon ko ang kaliwatan ni
Dabid, nĝa akon alagad, kag ang mĝa
Lebinhon nĝa nagaalagad sa akon.
23 Kag ang polong ni Iehoba nag-abut
kay Ieremias, nĝa nagasiling:
24 ¿Walâ mo bala makita ang gina-
mitlang sini nĝa banwa, nĝa nagasiling:
Ang duha ka panimaláy nĝa ginpili ni
Iehoba, ginsikway niya? Ginatamay
nila ang akon banwa, sa bagay nĝa sa ila
mĝa mata indi na sia isa ka katawohan.
25 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Kon ang *pagpasunud* sang kaadlawon kag
sang kagab-ihon indi amo ang akon
katipan, kon ako walâ magtapat sing
mĝa kasogoan sang mĝa lanĝit kag sang
duta,
26 Pagaisikway ko man ang kaliwa-
tan ni Iakob kag ni Dabid, nĝa akon
alagad, sa indi na pagkuha sa iya kali-
watan sing mĝa manuggahum nĝa sa
kaliwatan ni Abraham, ni Isaak, kag
ni Iakob. Kay pagapabalikon ko ang ila
mĝa bihag, kag magahinoklog ako sa ila.

Tagna sang ginatigana nĝa kapalaran kay Sedekias.

34 ANG polong ni Iehoba nĝa nag-
abut kay Ieremias (sang si
Nabukodonosor, nĝa hari sa Babilonia,
kag ang bug-os niya nĝa kasoldadosan,
kag ang tanan nĝa mĝa ginharian sang
duta, nĝa sa ila nagagahum ang iya
kamut, kag ang tanan nĝa mĝa banwa,
nagaalaway batok sa Ierusalem kag
batok sa tanan niya nĝa mĝa kabanwa-
anan), nĝa nagasiling:
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
nĝa Dios ni Israel: Lakat-ka, kag ma-
gahambal-ka kay Sedekias, nĝa hari sa
Iuda, kag pagasilinĝon mo sia: Amo
ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon
pagaitugyan ko ini nĝa banwa sa kamut
sang hari sa Babilonia, kag pagasunu-
gon niya sia sa kaláyo.
3 Kag ikaw, indi ka makapalagyo sa
iya kamut, kondi nĝa, sa pagkamatuud,
pagabilanggoon ka kag sa iya kamut
pagaitugyan ka; kag ang imo mĝa mata
makakita sang mĝa mata sang hari sa
Babilonia, kag magapakighambal sia sa
imo sa bâbâ kag bâbâ, kag magakadto
ka sa Babilonia.
4 Apang pamati-ka sang polong ni
Iehoba, Sedekias, nĝa hari sa Iuda:
Amo ining ginasiling ni Iehoba sa imo:
Indi ka mamatay sa hinĝaniban:
5 Sa paghidaet mamatay ikaw, kag ang
ginsunog nĝa sa imo mĝa ginikanan, sa
mĝa nahauna nĝa mĝa hari, nĝa nangin-

úna sa imo, pagasunogon man nga sa
sa imo, nga *nagasingit* tungud sa imo sa
panalabiton : " ¡ Abaw, ginoo ! " kay
ako naghambal sang polong, siling ni
Iehoba.
6 Kag si Ieremias, nga manalagna,
nagmitiang sining tanan nga mga polong
kay Sedekias, nga hari sa Iuda, sa
Ierusalem,
7 Sa nagapakigaway pa ang kasolda-
dosan sang hari sa Babilonia batok sa
Ierusalem kag batok sa tanan nga mga
kabanwaanan sa Iuda, nga nagkalabi-
lin : ang Lakis kag ang Aseka ; kay ini
sila, sa tungâ sang mga sa Iuda, among
mga banwa nga mabakud nga nagkala-
bilin.

Mga pahug nahanungud sang pagpigos sang mga ginawad nga mga ulipon.

8 Ang polong ni Iehoba, nga nag-
abut kay Ieremias, sa tapus na nga
nakahimo si Sedekias sing katipan sa
bug-os nga banwa sa Ierusalem, sa pag-
bantala sa ila sang kahilwayan,
9 Agud nga papaulion nga hilway
sang tagsatagsa ang iya ulipon nga lala-
ki, kag sang tagsatagsa ang iya ulipon
nga babae, *sa tungâ* sang mga Hebrein-
hon nga lalaki kon mga babae, sa bagay
nga walay bisan sin-o nga pagauliponon
pa sang iya útud nga Iudio.
10 Kag nagtuluman sila : ang tanan
nga mga dunganon, kag ang bug-os nga
banwa, nga nagsululúd sa katipan sa
pagpapauli nga hilway sang tagsatagsa
sang iya ulipon nga lalaki kag sang tag-
satagsa sang iya ulipon nga babae, agud
nga indi paguliponon na sila, nagtulu-
man sila, kag ginpapauli nila sila.
11 Apang nagliliwan sila sa olehe,
kag ginpabalik nila ang mga ulipon nga
mga lalaki kag ang mga babae, nga ila
ginpapauli nga hilway, kag ginsakup nila
sila sa kahiolipnan, ang mga lalaki su-
bung man ang mga babae.
12 Kag ang polong ni Iehoba nag-
abut kay Ieremias, gikan kay Iehoba
nga nagasiling :
13 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
nga Dios ni Israel : Ako naghimo sing
katipan sa inyo mga gin kanan sang ad-
law nga ginpagowa ko sila gikan sa
duta sa Egipto, sa baláy sang mga uli-
pon nga nagasiling :
14 " Sa katapusan sang pito ka tuig
pagapapaulion sang tagsatagsa ang iya
útud nga Hebreinhon nga ginbaligya sa
imo : magaalaga I sia sa imo sing anum
ka tuig, ugaling pagapapaulion mo sia
nga hilway gikan sa imo." A pang ang
inyo mga ginikanan walâ magpalamati
sa akon, bisan naghuluyog sila sang ila
idulungug.
15 Kag kamo, nagliliso kamo ka-
ron, kag naghilimo kamo sang matad-
lung sa akon mga mata, nga nagabantala
ang tagsatagsa sang kahilway sa iya
isigkatawo kag naghilimo kamo sing
katipan sa akon atubangan, sa Baláy
nga ginahingalanan sa akon ngalan ;
16 Apang nag alalik kamo, kag gin-
pasipalahan ninyo ang akon ngalan, nga
nagapabalik ang tagsatagsa sang iya uli-
pon nga lalaki kag ang tagsatagsa sa iya
ulipon nga babae, nga ginpapauli ninyo
nga hilway sing hungud, kag ginpanakup
ninyo sila nga mga ulipon ninyo sila,
ang mga lalaki, subung man ang mga
babae.
17 Ngani, amo ini ang ginasiling ni
Iehoba : Kamo, walâ kamo magtuluman
sa akon sa pagbantala sing kahilwayan,
ang tagsatagsa sa iya útud kag ang
tagsatagsa sa iya isigkatawo : Yari ka-
ron, nga ako nagabantala sing hingani-
ban, sing kinamatay kag sing gutum,
nga kahilwayan batok sa inyo, kag pagai-
tugyan ko kamo sa paghinakit sa tungâ
sang tanan nga mga ginharian sang
duta.
18 Kag pagaitugyan ko ang mga tawo
nga naglalalis sang akon katipan, nga
walâ nila pagtumana ang mga polong
sang katipan, nga ginhimo sa akon atu-
bangan (Ang tinday nga baka nga gin-
pihak nila sa duha ka bahin kag nga sa
iya nga katungâ, nag-alagi sila,)
19 Ang mga dunganon sa Iuda kag
ang mga dunganon sa Ierusalem, ang
mga kapon, ang mga saserdote, kag ang
bug-os nga banwa sang duta, nga nag-
alagi sa tungâ sang mga katungâ sang
tinday sang baka ;
20 Pagaitugyan ko sila sa mga kamut
sang ila mga kaaway, kag sa mga kamut
sang mga nagapalangita sang ila kabuhi;
kag ang ila mga bangkay manginkalan-
on sang mga kapispisan sang langit kag
sang mga kasapatan sang duta.
21 Kag igatugyan ko man si Sede-
kias, nga hari sa Iuda, upud ang iya
mga dunganon, sa mga kamut sang ila

mĝa kaaway, kag sa mĝa kamut sang mĝa nagapalanĝita sang ila kabuhi, sa mĝa kamut sang kasoldadosan sang hari sa Babilonia nĝa nagpalayô gikan sa inyo.
22 Yari karon, nagasogo ako, siling ni Iehoba, kag pagapabalikon ko sila sa sini nĝa banwa: magaaway sila batok sa iya, kag pagakuhaon nila sia, kag pagasunugon nila sia sa kalayo; kag pagahimoon ko ang mĝa kabanwaanan sa Iuda nĝa kahapayan tubtub nĝa didto walâ na sing pumuluyô.

Ang katutum sang mĝa Rekabinhon nabutang nĝa huwaran sa Iuda.

35 ANG polong ni Iehoba, nĝa nag-abut kay Ieremias sa mĝa adlaw ni Ioiakim, nĝa anak ni Iosias, nĝa hari sa Iuda, nĝa nagasiling:
2 Kadto-ka sa baláy sang mĝa Rekabinhon, kag magapakighambal ka sa ila, kag pagadalhon mo sila sa Baláy ni Iehoba, sa isa sang mĝa hulot, kag pagapaimnon mo sila sing alak.
3 Niyan kinuha ko si Iaasanias, nĝa anak ni Ieremias, nĝa anak ni Habassinias, kag ang iya mĝa útud, kag ang tanan niya nĝa mĝa anak, kag ang bug-os nĝa panimaláy sang mĝa Rekabinhon;
4 Kag gindalá ko sila sa Baláy ni Iehoba, sa hulot sang mĝa anak nĝa lalaki ni Hanan, nĝa anak ni Igdalias, nĝa lalaki sang Dios, nĝa yara sia sa luyo sang hulot sang mĝa dunganon, nĝa yara sa ibabaw sang hulot ni Maasias, nĝa anak ni Salum, nĝa bantay sang atanĝan.
5 Kag ginbutang ko sa atubanĝan sang mĝa anak sang panimaláy sang mĝa Rekabinhon ang mĝa baso kag mĝa tagayan nĝa mĝa punô sing alak, kag nagsiling ako sa ila: "Ilinum-kamo sing alak."
6 Apang sila nagsisiling: "Indi kami magilinum sing alak, kay si Ionadab, nĝa anak ni Rekab, nĝa amon amay nagpílit sa amon sing isa ka sogo, nĝa nagasiling: Indi kamo magilinum sing alak, bisan kamo, bisan ang inyo mĝa anak, sa gihapon.
7 Bisan magpalatindug-kamo sing baláy, bisan magsab-ug kamo sing binhi, bisan magtalanum kamo sing mĝa kaubasan, bisan magtagiya kamo sa ila: apang magpuluyo-kamo sa mĝa layanglayang sa bug-os ninyo nĝa mĝa adlaw, agud nĝa magkalabuhi kamo sing madamu nĝa mĝa adlaw sa ibabaw sang kadaygan sang duta sa diin mĝa dumuluong kamo.
8 Kag kami nagtuman sang tinĝug ni Ionadab, nĝa anak ni Rekab, nĝa amon amay sa tanan nĝa ginsogo niya sa amon, sa indi paginum sing alak sa tanan namon nĝa mĝa adlaw, kami ang amon mĝa asawa, ang amon mĝa anak nĝa lalaki, bisan ang amon mĝa anak nĝa babae,
9 Kag sa indi pagpatindug sing mĝa baláy nĝa sa amon puluy-an, kag sa indi paghuput sing kaubasan, bisan latagon, bisan mĝa binhi.
10 Kag nagpuluyô kami sa mĝa layanglayang, kag nagpamati kami kag naghimo kami sono sa tanan nĝa ginsogo sa amon ni Ionadab, nĝa amon amay.
11 Kag nahanaba, sang si Nabukodonosor, nĝa hari sa Babilonia, nagtaklad batok sa duta, nĝa nagsisiling kami: Kari-kamo, kag magasululúd kita sa Ierusalem, banĝud sang kasoldadosan sang mĝa Kaldeinhon, kag banĝud sang kasoldadosan sang Aram. Kag nagpuluyô kami sa Ierusalem.
12 Kag ang polong ni Iehoba nag-abut kay Ieremias, nĝa nagasiling:
13 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot, nĝa Dios ni Israel: Lakat-ka kag pagaisiling mo sa mĝa tawo sa Iuda kag sa mĝa pumuluyô sa Ierusalem: ¿Indi bala kamo magbalaton sing sabdong sa pagpamati sa akon mĝa polong? siling ni Iehoba.
14 Gintuman ang polong ni Ionadab, nĝa anak ni Rehab, nĝa sia nagsogo sa iya mĝa anak nĝa indi sila magilinum sing alak; kag walâ sila magilinum sini tubtub karon, kay nagtuman sila sang sogo sang ila amay: kag ako, naghambal ako sa inyo, nĝa nagahambal tubtub sa aga, kag walâ ninyo ako pagpamatii.
15 Kag ginpadalá ko sa inyo ang tanan ko nĝa mĝa alagad ang mĝa manalagna, nĝa nagapadalá ako sa ila kutub sa aga, sa pagsiling *sa inyo:* "Balalikkamo karon ang tagsatagsa gikan sa iya malain nĝa dalan, kag kaayoha-ninyo ang inyo mĝa binuhatan, kag indi kamo maglalakat sa olehe sang liwan nĝa mĝa dios sa pag-alagad sa ila, kag magapuluyô kamo sa duta, nĝa ginhatag ko sa inyo mĝa ginikanan; apang walâ ninyo

pagihuyog ang inyo mga idulungug,
bisan ginpamatian ninyo ako.
16 Hoo, ang mga anak ni Ionadab,
nga anak ni Rekab, nagtuluman sila
sang sogo, nga ginhatag sa ila sang ila
amay, apang ini nga banwa walâ mag-
pamati sa akon.
17 Tungud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba, nga Dios sang Sebaot, nga
Dios ni Israel: Yari karon, pagapaka-
rion ko sa ibabaw ni Iuda kag sa ibabaw
sang tanan nga mga pumuluyô sang
Ierusalem, ang tanan nga kalainan nga
ginmitlang ko batok sa ila; kay ginham-
bal ko sila, apang walâ sila magpalama-
ti, kay gintawag ko sila, kag walâ sila
magsabat.
18 Kag nahanungud sa panimaláy
sang mga Rekabinhon nagsiling si Iere-
mias: Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nga Dios ni Israel: Kay
nagtuman kamo sang sogo ni Ionadab,
nga inyo amay, kag ginbantayan ninyo
ang tanan niya nga mga sogo, kag gin-
himo ninyo sono sa tanan nga ginsogo
niya sa inyo;
19 Tungud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba sang Sebaot, nga Dios ni
Israel: Kay Ionadab, nga anak ni Rekab,
indi makulangan sia sing anak nga
nagatindug sa akon atubangan sa
gihapon.

Ang tolon-an sang mga tagna ni Ieremias binasa sa Simbahan kag ginsunog sang hari.

36 KAG nahanabu, sa ikap-at ka
tuig ni Ioiakim, nga anak ni Iosias,
nga hari sa Iuda, nga nag-abut ini nga
polong ni Iehoba kay Ieremias, nga
nagasiling:
2 Kuha-ka sing isa ka linukot nga
tolon-an, kag pagaisulat mo sa iya ang
tanan nga mga polong, nga ginhambal
ko sa imo batok kay Israel, kag batok
kay Iuda, kag batok sa tanan nga mga
katawohan, kutub sang adlaw nga nag-
hambal ako sa imo, kutub sang mga
adlaw ni Iosias tubtub karon.
3 Ayhan pagapamatian sang baláy ni
Iuda ang tanan nga kalainan, nga gina-
hunahuna ko nga himoon sa ila, agud
nga magliso sila, ang tagsatagsa sa iya
malain nga dalan, kag nga ako, magpa-
tawad ako sa ila sang ila kalainan kag
sang ila salâ.
4 Busa gintawag ni Ieremias si Baruk,
nga anak ni Nerias, kag ginsulat ni
Baruk, sa panugud ni Ieremias, sa isa ka
linukut nga tolon-an, ang tanan nga mga
polong nga ginhambal ni Iehoba sa
iya.
5 Kag nagsogo si Ieremias kay Baruk,
nga nagasiling: Ako yari nabilango,
indi ako sarang makakadto sa Baláy ni
Iehoba.
6 Busa, sulud-ka kag basáha sa sini
nga linukut, nga ginsulat mo sa akon
panugud, ang mga polong ni Iehoba sa
mga idulungug sang banwa sa Baláy ni
Iehoba, sa adlaw sang puasa; kag paga-
basahon mo sila man sa mga idulungug
sang bug-os nga Iuda, nga nagaalabut
gikan sa ila mga kabanwaanan.
7 Ayhan igapasagahay ang mga paki-
looy nila sa atubangan ni Iehoba, kag
magabalik ang tagsatagsa gikan sa iya
malain nga dalan; kay daku ang kaakig
kag ang kasingkal nga ginmitlang ni
Iehoba batok sini nga banwa.
8 Kag si Baruk, nga anak ni Nerias,
naghimo sono sang tanan nga ginsogo sa
iya ni Ieremias, nga manalagna, nga
nagabása sia sa tolon-an sang mga
polong ni Iehoba sa Baláy ni Iehoba.
9 Kag nahanabu sa ikalima ka tuig ni
Ioiakim, nga anak ni Iosias, nga hari sa
Iuda, sa ikasiam ka bulan, nga ginban-
tala nila ang puasa sa atubangan ni Ie-
hoba, nga sa bug-os nga banwa sang Ie-
rusalem, kag sa bug-os nga banwa nga
nag-abut sa Ierusalem gikan sa mga ka-
banwaanan ni Iuda.
10 Kag ginbása ni Baruk sa tolon-an
ang mga polong ni Ieremias, sa Baláy
ni Iehoba, sa hulut ni Gemarias, nga
anak ni Sapan, nga eskriba, sa patyo sa
ibabaw, sa salamputan sang gawang nga
Bag-o sang Baláy ni Iehoba, sa mga
idulungug sang bug-os nga banwa.
11 Kag si Mikeas, nga anak ni Gema-
rias, nga anak ni Sapan, nakabati sa
tolon-an sang tanan nga mga polong ni
Iehoba.
12 Kag nagpanaug sia sa baláy sang
hari pa hulut sang eskriba, kag yari
karon, ang tanan nga mga dunganon
yadto didto nagalilingkod: si Elisama,
nga eskriba, kag si Delaia, nga anak ni
Semaia, kag si Elnatan, nga anak ni
Akbor, kag si Gemarias, nga anak ni
Sapan, kag si Sedekias, nga anak ni
Hananias, kag ang tanan nga mga dun-
ganon.

13 Kag ginsugid sa ila ni Mikeas ang
tanan nğa mğa polong, nğa iya nabatian
sang nagabása si Baruk sa tolon-an sa
mğa idulunğug sang banwa.
14 Kag ginpadalá sang tanan nğa mğa
dunganon si Iehudi, nğa anak ni Neta-
nias, nğa anak ni Selemias, nğa anak ni
Kusi, agud nğa magsiling sila kay Baruk;
"Kuhaa sa imo kamut ang linukut nğa
ginbása mo sa mğa idulunğug sang
banwa, kag kari-ka." Kag si Baruk,
nğa anak ni Neria; nagkuha sang linukot
sa iya kamut, kag nag-abut sa ila.
15 Kag ginsilinğan nila sia: "Lingkod-
ka karon, kag basáha sia sa amon mğa
idulunğug." Kag ginbása ini ni Baruk
sa ila mğa idulunğug,
16 Kag nahanabu, sang pagkabati ni-
la sang tanan nğa mğa polong nğa ang
tagsatagsa nagtululukay nğa nalisang,
kag nagsililing sila kay Baruk: "Sing
sibo gid pagaisugid namon sa hari ining
tanan nğa mğa polong."
17 Kag nagpalamangkot sila kay
Baruk, nğa nagasiling: "Isugid karon
sa amon kon paano ang pagsulat mo
sining tanan nğa mğa polong, nğa nagi-
kan sa iya bâbâ."
18 Kag si Baruk nagsiling sa ila:
"Sia nagpanugud sa akon sa iya bâbâ
sining tanan nğa mğa polong, kag
ginsulat ko sila sa tinta sa tolon-an."
19 Kag nagsililing ang mğa dunganon
kay Baruk: "Lakat-ka, kag panago-
kamo, ikaw kag si Ieremias, kag walâ
sing bisan sin-o nğa makahibalo kon
diin kamo."
20 Ugaling nagkaladto sila sa hari sa
patyo kag gintago nila ang linukot sa
hulot ni Elisama, nğa eskriba; kag
ginsugid nila sa mğa idulunğug sang
hari ang tanan nğa mğa polong.
21 Kag ginpadalá sang hari si Iehudi,
nğa kuhaon niya ang linukot, kag ginku-
ha niya sia sa hulot ni Elisama, nğa
eskriba: kag ginbása sa iya ni Iehodi
sa mğa idulunğug sang hari kag sa mğa
idulunğug sang tanan nğa mğa dunga-
nğa nagatilindug malapit sa hari.
22 Kag ang hari yara sa baláy nğa sa
tigtulugnaw, sa ikasiam ka bulan, kag
may bagahan nğa nagadabdab sa atuba-
nğan niya.
23 Kag nahanabu, sang pagkatapus
pagbasa ni Iehudi sing tatlo kon apat ka
idas, ginutúd niya ini sang isa ka sun-
dang sa eskriba, kag gindap-ung niya sia
sa kalayo nğa yara sa bagahan, tubtub
nğa ang bug-os nğa linukot naupúd sa iba-
baw sang kalayo, nğa yara sa bagahan.
24 Kag walâ sila magkalahadluk, kag
walâ nila pagkusnita ang ila mğa panap-
ton, bisan ang hari kag bisan sin-o sang
tanan niya nğa mğa alagad nğa naka-
bati sining tanan nğa mğa polong.
25 Kag bisan pa si Elnatan, kag si
Delaia kag si Gemarias nag-alampo sa
hari, nğa indi pagsonogon niya yadtong
linukot, apang walâ sia magpamati sa ila.
26 Kag ginsogo sang hari si Ierameel,
nğa anak ni Hamelek, kag si Seraia, nğa
anak ni Asriel, kag si Selemias, nğa
anak ni Abdeel, nğa dakpon nila si Ba-
ruk, nğa eskriba, kag si Ieremias nğa
manalagna; apang gintago sila ni Ieho-
ba.
27 Kag sa tapus sang hari masunug
ang linukot kag ang mğa polong nğa gin-
sulat ni Baruk sa panugud ni Ieremias,
nag-abut ang polong ni Iehoba kay Ie-
remias, nğa nagasiling:
28 Liwanon sa pagpanugud, kuha-ka
sing isa liwan ka linukot, kag isulat sa
iya ang tanan nğa mğa nahauna nğa
mğa polong, nğa didto sa nahauna nğa
linukot, nğa ginsunog ni Ioiakim, nğa
hari sa Iuda.
29 Kag nahanunğud kay Ioiakim, nğa
hari sa Iuda, pagaisiling mo: "Amo
ining ginasiling ni Iehoba: Ginsunog
mo ini nğa linukot, nğa nagasiling: ¿Kay
nğaa bala ginsulat mo sa iya, nğa naga-
siling: Sa pagkamatuud magaabut ang
hari sa Babilonia, kag magalaglag sia
sini nğa duta, kag pagahimoon niya nğa
walâ na sa iya bisan mğa tawo, bisan
mğa kasapatan?"
30 Nğani, amo ining ginasiling ni Ie-
hoba nahanunğud kay Ioiakim, nğa hari
sa Iuda: Walâ sia sing *anak* nğa mag-
linghod sa ibabaw sang lingkoran nğa
harianon ni Dabid, kag ang iya bangkay
pagaihaboy sa gowa sa kainit sang adla-
won kag sa hielo sang kagab-ihon.
31 Kag pagaduawon ko sa ibabaw
niya, kag sa ibabaw sang iya kaliwatan,
kag sa ibabaw sang iya mğa alagad, ang
ila kalautan; kag pagapakarion ko sa
ibabaw nila, kag sa ibabaw sang mğa
pumuluyô sa Ierusalem, kag sa ibabaw
sang mğa tinawo sa Iuda ang tanan nğa
kalainan nğa ginmitlang ko batok sa ila,
kag walâ sila magpalamati sa akon.
32 Kag nagkuha si Ieremias sing isa

liwan ka linukot, kag ginhatag niya ini
kay Baruk, nga anak ni Nerias, nga
eskriba, kag ginsulat niya sa iya, sa
panugud ni Ieremias, ang tanan nga
mga polong sang tolon-an nga ginsunog
sa kalayo ni Ioiakim, nga hari sa Iuda;
kag ginpandugang pa sa ila ang iban
nga mga madamu nga mga polong nga
mga kaangay.

Si Ieremias binilango

37 SA salili ni Konias, nga anak ni
Ioiakim, naghari si Sedekias, nga
anak ni Iosias, nga si Nabukodonosor,
nga hari sa Babilonia, naghimo nga hari
sa duta ni Iuda,
2 Kag walâ sia magpamati, bisan ang
iya mga alagad, bisan ang banwa sang
duta, sang mga polong ni Iehoba, nga
ginmitlang niya tungud sang manalagna
nga si Ieremias.
3 Kag ginpadalá sang hari nga si
Sedekias si Iukal, nga anak ni Selemias,
kag si Sepanias, nga anak ni Maasias,
nga saserdote kay Ieremias, nga mana-
lagna, sa pagsiling *sa iya*: "Ampo-ka
karon tungud sa amon kay Iehoba nga
aton Dios."
4 Kag niyan si Ieremias nagsulúd kag
naggowa sa tungâ sang banwa kag
walâ pa sia makasulúd sa baláy sang
bilangoan.
5 Kag ang kasoldadosan ni Paraon
naggowa sa Egipto, kag ang mga Kalde-
inhon, nga nagalilibot sa Ierusalem,
sang pagkabati nila sang balita, nagpa-
layô sila sa Ierusalem.
6 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Ieremias, nga manalagna, nga naga-
siling:
7 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
nga Dios ni Israel: Isiling-ninyo ang
subung sini sa hari sa Iuda, nga ginpa-
dalâ kamo niya sa akon, agud sa pagpa-
kisayud sa akon: Yari karon, ang ka-
soldadosan ni Paraon, nga naggowa sa
pagbulig sa inyo, nagabalik sa iya duta,
sa Egipto.
8 Kag magabalalik ang mga Kalde-
inhon kag magaaway sila batok sini
nga banwa, kag pagakuhaon nila sia,
kag pagasunugon nila sia.
9 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Indi ninyo paglimbongan ang inyo
kaugalingon, nga nagasiling: Ang mga
Kaldeinhon magahalalín, magahalalín
sila sa malayô sa aton; kay indi sila
magahalalín.
10 Kay bisan pa kon pilason ninyo
ang bug-os nga kasoldadosan sang mga
Kaldeinhon, nga nagaalaway batok sa
inyo, kag kon mabilin sa ila ang mga
tawo lamang nga nalapsan, magatilindug
sila ang tagsatagsa sa iya layanglayang,
kag pagasunugon nila ini nga banwa sa
kalayo.
11 Kag nahanabu, sang nagpalayô
ang kasoldadosan sang mga Kaldeinhon
gikan sa Ierusalem, bangud sang ka-
soldadosan ni Paraon,
12 Nga naggowa sa Ierusalem si Iere-
mias sa pagkadto sa duta ni Benyamin
sa pagkuha didto sang iya pahat sa tungâ
sang banwa.
13 Kag nahanabu, sang didto sia sa
gawang ni Benyamin, yadto didto ang
isa ka manugtatap nga ginahingalanan
si Irias, nga anak ni Selemias, nga anak
ni Hananias; nga gindakup niya si Iere-
mias, nga manalagna, nga nagasiling:
Ikaw magapasakup sa mga Kaldeinhon."
14 Kag si Ieremias nagsiling: "Bu-
tig; walâ ako magapasakup sa mga
Kaldeinhon." Apang sia walâ magpa-
mati sa iya. Busa, gindakup ni Irias
si Ieremias, kag gindalá niya sia sa atu-
bangan sang mga dunganon.
15 Kag ang mga dunganon nagkalaa-
kig batok kay Ieremias, kag ginbunal
nila sia, kag ginbutang nila sia sa baláy
sang mga hiligtan sa baláy ni Ionatan,
nga eskriba; kay ginhimo nila sia nga
Baláy nga bilangoan.
16 Amo ini ang pagsulúd ni Ieremias
sa hulut nga lungib kag sa mga lungib,
kag didto si Ieremias nagpuyô sa mga
madamu nga mga adlaw,
17 Ugaling ang hari nga si Sedekias
nagpadalá, kag nagkuha sa iya, kag nag-
pamangkot sa iya ang hari sa iya baláy
sa tago, kag nagsiling: "¿May polong
bala gikan kay Iehoba?" Kag si Iere-
mias nagsiling: "Hoo;" kag nagsiling
sia: "Sa mga kamut sang hari sa Babilo-
nia pagaitugyan ka."
18 Kag nagsiling man si Ieremias sa
hari nga si Sedekias: "¿Sa ano bala
ako nakasalâ batok sa imo, kon batok sa
imo mga alagad, kon batok sini nga
banwa, agud nga ibutang ninyo ako sa
baláy sang bilangoan?
19 Kag ¿diin bala ang inyo nga ma-
nalagna, nga nagatalagna sa inyo, nga

nagasililing: Indi magakari ang hari sa
Babilonia batok sa inyo, bisan batok
sini nga duta?
20 Busa karon, pamati-ka, ginaampo
ko sa imo, oh hari, nga akon ginoo. Nga
magsagahay karon ang akon pangamuyo
sa atubangan mo, kag indi mo ako pag-
pabalikon sa baláy ni Ionatan, nga es-
kriba, agud nga indi ako mapatay didto."
21 Kag nagsogo ang hari nga si Sede-
kias, nga pagbantayan si Ieremias sa
patyo sang bilangoan, nga ginpahatagan
sia sing isa ka torta nga tinapay sa ma-
tag-adlaw sa dalan sang mga manugtina-
pay, tubtub nga ang tanan nga tinapay
sa banwa maurot. Kag nabilin si Iere-
mias sa patyo sang bolangoan.

Si Ieremias gintagbong sa isa ka lungib sa bilangoan.

38 KAG ginpamatian ni Sepatias, nga
anak ni Matan, kag ni Gedalias,
nga anak ni Pasur, kag ni Iukal, nga
anak ni Selemias, kag ni Pasur, nga
anak ni Malkias, ang mga polong nga
ginmitlang ni Ieremias sa bug-os nga
banwa, nga nagasiling:
2 "Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Ang magapabilin sa sini nga banwa, ma-
matay sa hinganiban, sa gutum, kon sa
kinamatay; kag ang maggowa sa mga
Kaldeinhon, magakabuhi, kag mangin-
hinublas ang iya kabuhi sa iya, kag
magakabuhi sia.
3 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Sa pagkamatuud, pagaitugyan ini nga
banwa sa kamut sang kasoldadosan sang
hari sa Babilonia, kag pagakuhaon niya
sia.
4 Kag ang mga dunganon nagsiliding
sa hari: "Nga mapatay karon ini nga
tawo; kay sa sini nga bagay ginapaluya
niya ang mga kamut sang mga tawo sa
pag-awayan, nga nagkalabilin sa sini
nga banwa, kag ang mga kamut sang
bug-os nga banwa, nga nagamitlang sia
sa ila sang amo nga mga polong; kay
ini nga tawo walâ magapangita sang
kaayohan sini nga banwa, kondi ang
kalainan."
5 Kag nagsiling ang hari nga si Sede-
kias: "Yari karon, sia yara sa inyo
mga kamut; kay ang hari indi makasa-
rang sing bisan ano batok sa inyo."
6 Kag ginkuha nila si Ieremias, kag
ginpahulog nila sia sa bobon ni Malkias,
nga anak ni Hamelek, nga yara sa patyo
sang bilangoan. Kag gintonton nila si
Ieremias nga may mga lubid, kag sa
bobon walâ sing tubig, kondi lunang;
kag nagsalup si Ieremias sa lunang.
7 Kag nakabati si Ebed-melek, nga
Kusinhon, nga kapon nga yara sa baláy
sang hari, nga ginbutang nila si Iere-
mias sa bobon, kag nagalingkod ang hari
sa gawang ni Benyamin.
8 Si Ebed-melek naggowa sa baláy
sang hari, kag naghambal sa hari nga
nagasiling:
9 Oh hari, ginoo ko, malain ang gin-
himo sining mga tinawo sa tanan nga
ginhimo nila kay Ieremias, nga mana-
lagna, nga gintagbong nila sia sa bobon.
Didto gid mamatay sia sa gutum bangud
kay walâ na sing tinapay sa banwa.
10 Kag ginsogo sang hari si Ebed-
melek, nga Kusinhon, nga nagasiling:
Kuha-ka diri sa imo kagamhanan sing
katloan ka tawo, kag igapakuha mo si
Ieremias, nga manalagna, sa bobon sa
walâ pa sia mamatay.
11 Kag nagkuha si Ebed-melek sa iya
kagamhanan sing mga tawo, kag nag-
abut sia sa baláy sang hari, sa *duug* sa
idalum sang Bahandi. Kag nagkuha
sia didto sing mga lapat nga panapton
nga gision kag mga daan nga lapat, kag
gintonton niya sila kay Ieremias nga
may mga lubid sa bobon.
12 Kag nagsiling si Ebed-melek, nga
Kusinhon, kay Ieremias: "Ibutang ka-
ron inang mga lapat nga panapton nga
gision kon mga daan, sa idalum sang
mga ilok sang imo mga butkon, sa
idalum sang mga lubid; kag ginhimo
ni Ieremias ang subung sini.
13 Kag ginkuha nila si Ieremias nga
may mga lubid, kag ginbatak nila sia
sa bobon. Kag nagpabilin si Ieremias
sa patyo sang bilangoan.
14 Kag ginpakadtoan sang hari nga si
Sedekias, kag ginpakari niya sa iya si
Ieremias nga manalagna, sa ikatlo ka
salamputan nga yara sa Baláy ni Iehoba.
Kag nagsiling ang hari kay Ieremias:
"Nagapamangkot ako sa imo sing isa
ka butang. Dili mo pagtagoon sa akon
ang bisan ano nga butang."
15 Kag si Ieremias nagsiling kay
Sedekias: "Kon ginapahibalo ko ini sa
imo, ¿indi bala matuud nga pagapatyon
mo ako? Kag kon maglaygay ako sa

imo, ¿*indi bala matuud* nğa ikaw indi
magpamati sa akon ?"
16 Kag nagsumpa ang hari nğa si
Sedekias sa tago kay Ieremias, nğa
nagasiling: "Magkabuhi si Iehoba,
nğa naghimo sining aton kalág, nğa
indi ko ikaw pağpatyon, kag indi ko
ikaw pagaitugyan sa mğa kamut sining
mğa tinawo, nğa nagapalanğita sang imo
kabuhi."
17 Kag nagsiling si Ieremias kay Se-
dekias: "Amo ining ginasiling ni Ie-
hoba nğa Dios sang Sabaot, nğa Dios
ni Israel: "Kon maggowa ka gilayon
sa mğa dunganon sang hari sa Babi-
lonia, ang imo kalág magakabuhi, kag
ini nğa banwa indi pagasunugon sa
kalayo; magakabuhi ka, ikaw kag ang
imo baláy.
18 Apang kon indi ka maggowa sa
mğa dunganon sang hari sa Babilonia,
ini nğa banwa pagaitugyan sa kamut
sang mğa Kaldeinhon, kag pagasunugon
nila sia sa kalayo, kag ikaw, indi ka
makapalagyo sa ila mğa kamut."
19 Kag ang hari nğa si Sedekias nag-
siling kay Ieremias: "May kahadluk
ako banğud sang mğa Iudio, nğa nagpa-
lasakup sa mğa Kaldeinhon, basi pa nğa
magtugyan sila sa akon sa ila mğa
kamut, kag pagpasipalahan nila ako."
20 Kag nagsiling si Ieremias: "Indi
ka nila pagaitugyan. Pamatii karon
ang tinğug ni Iehoba, nğa ginasiling ko
sa imo, kag sa tanan may kaayo ka, kag
magakabuhi ang imo kalág.
21 Apang kon magdumili ka sa pag-
gowa, ini amo ang polong, nğa ginpakita
sa akon ni Iehoba.
22 Yari karon, ang tanan nğa mğa
babae, nğa nagkalabilin sa baláy sang
hari sa Iuda, ginpangdalá na sa gowa sa
mğa dunganon sang hari sa Babilonia;
kag sila nagasililing: Ginsugyot ka nila,
kag naglandas sila batok sa imo, ang
mğa sa ila may paghidaet ikaw. Ang
imo mğa tiil nagasalalup sa lunang,
nagatalalikod ang *imo mğa abyan.*
23 Kag pagapangdalhon sa gowa sa
mğa Kaldeinhon ang tanan mo nğa mğa
asawa kag ang imo mğa anak, kag ikaw
indi makapalagyo sa ila mğa kamut,
kondi pagadakpon ka sang kamut sang
hari sa Babilonia; kag nahanunğud sini
nğa banwa, pagasunugon sia sa kalayo."
24 Kag nagsiling si Sedekias kay Ie-
remias: "Walâ sing sin-o nğa makahi-
balo sining mğa polong, kag indi ka
mamatay.
25 Kag kon ang mğa dunganon ma-
kabati, nğa ako naghambal sa imo,
kag *kon* magkalari sila sa imo, kag mag-
sililing sila sa imo: Isugid karon sa
amon kon ano ang ginhambal mo sa
hari; indi mo pagtagoon sa amon ang
bisan ano, kag indi ka namon pagpat-
yon; kag ¿ano bala ang ginsiling sa imo
sang hari?
26 *Niyan* pagaisiling mo sa ila: Gin-
pasagahay ko sa atubanğan sang hari
ang akon pakiluoy, agud nğa indi niya
ako pagpabalikon sa baláy ni Ionatan
sa pagpakamatay didto."
27 Kag nag-alabut ang tanan nğa
mğa dunganon kay Ieremias kag gin-
pamangkot nila sia; apang sia nagsabat
sa ila, sono sa tanan nğa mğa polong
nğa ginsogo sa iya sang hari. Kag gin-
bayaan nila sia sing malinong, kay walâ
sing bisan ano nğa nahanğup sini.
28 Kag nabilin si Ieremias sa patyo
sang bilangoan, tubtub sang adlaw nğa
nakuha ang Ierusalem.

Ginakuha ni Nabukodonosor ang Ierusalem, kag ginaluwas niya si Ieremias.

39 KAG nahanabu, sang ginkuha ang
Ierusalem sa ikasiam ka tuig ni
Sedekias, nğa hari sa Iuda, sa bulan nğa
ikapúlô, nag-abut si Nabukodonosor,
nğa hari sa Babilonia, upud ang bug-os
niya nğa kasoldadosan batok sa Ierusa-
lem, kag ginlibutan nila sia.
2 Kag sa ikapúlô kag isa ka tuig ni
Sedekias, sa ikap-at ka bulan, sa ikasiam
sang bulan, nahimo ang guab sa banwa.
3 Kag nagsululúd ang tanan nğa mğa
dunganon sang hari sa Babilonia, kag
nagpalahamtang sila sa gawang sa katu-
nğanan: Si Nergal-Sareser, si Samgar-
Nebo, si Sarsekim, nğa panğolo sang mğa
kapon, si Nergal-Sareser, nğa panğolo
sang mğa mago, kag ang iban nğa tanan
nğa mğa dunganon sang hari sa Babi-
lonia.
4 Kag nahanabu, sang nakita sila ni
Sedekias, nğa hari sa Iuda, kag sang
tanan nğa mğa tawo sa pag-awayan,
nğa nagpalalagyo sila, kag naggoluwa
sila sing gab-i sa banwa sa dalan sang
katamnan sang hari, sa gawang sa
tunğâ sang duha ka kuta; kag naggowa
sila sa dalan sang kapatagan.

5 Kag ang kasoldadosan sang mga Kaldeinhon naglalagas sa ila, kag naabut nila si Sedekias sa mga Kapatagan sang Ieriko. Kag gindakup nila sia, kag ginpataklad nila sia kay Nabukodonosor, nga hari sa Babilonia, sa Ribla, sa duta sang Hamat, nga didto ginhimo niya ang iya kasaba.
6 Kag ginpugutan sang hari sa Babilonia ang mga anak ni Sedekias sa iya atubangan sa Ribla, kag ginpapugutan sang hari sa Babilonia ang tanan nga mga lutaw sa Iuda.
7 Kag ginlukat niya ang mga mata ni Sedekias, kag ginhigtan niya sia nga may mga talikala nga tumbaga sa pagdalá sa iya sa Babilonia.
8 Kag ginsunog sang mga Kaldeinhon sa kalayo ang baláy sang hari kag ang mga kabalayan sang banwa, kag ginguba nila ang mga kuta sang Ierusalem.
9 Kag nahanungud sang nabilin sang banwa nga nahabilin sa banwa, kag ang mga manugpalagyo nga nagpalasakup sa iya, kag ang tanan nga nabilin sang banwa nga nagkalabilin, ginpaliton sila sa Babilonia ni Nabusaradan, nga pangolo sang mga bantay.
10 Apang si Nabusaradan, nga pangolo sang mga bantay, ginbayaan niya sa duta ni Iuda ang mga labing imol, ang mga walâ sing bisan ano, kag ginhatagan niya sila sadtong adlaw sing mga kaubasan kag mga latagon.
11 Kag si Nabukodonosor, nga hari sa Babilonia, nagsogo kay Nabusaradan, nga pangolo sang mga bantay, nahanungud kay Ieremias, nga nagasiling:
12 "Kuhaa sia, kag tatapa sia, kag dili mo sia paghimoan sing bisan ano nga kalainan, kondi pagahimoon mo sa iya, subung sang iya pagaisiling sa imo."
13 Kag si Nabusaradan, nga pangolo nga bantay, kag si Nabusasban, nga pangolo sang mga kapon, kag si Nergal-Sareser, nga pangolo sang mga mago, kag ang tanan nga mga kadalagkuan sang hari sa Babilonia,
14 Nagpadalá sila, nagpadalá sila sa pagkuha kay Ieremias sa patyo sang bilangoan, kag gintugyan nila sia kay Gedalias, nga anak ni Ahikam, nga anak ni Sapan, agud nga ipadalá niya sia sa gowa sa baláy. Kag nagpuyô sia sa tungâ sang banwa.
15 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba kay Ieremias, sang nabilango sia sa patyo sang bilangoan, nga nagasiling:
16 Lakat-ka kag hambala si Ebed-melek, nga Kusinhon, nga nagasiling: Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot, nga Dios ni Israel: Yari karon, pagaipadalá ko diri ang akon mga polong sa ibabaw sini nga banwa nga sa kalainan kag indi nga sa kaayohan; kag magakatuman sila sa imo atubangan sa sadtong adlaw.
17 Apang pagaluwason ko ikaw sa sadtong adlaw, siling ni Iehoba, kag indi ka pagaitugyan sa mga kamut sang mga tinawo nga bangud sa ila may kahadluk ka;
18 Kay sa pagkamatuud, pagapapalagyohon ko ikaw, kag indi ka mapukan sa hinganiban, kondi nga ang imo kabuhi magamangininagaw sa imo, kay nagsalig ka sa akon, siling ni Iehoba.

Si Ieremias nagapuyo sa Ierusalem upud kay Gedalias.

40 ANG polong ni Iehoba, nga nag-abut kay Ieremias, sa tapus na nga si Nabusaradan, nga pangolo sang mga bantay, nagpadalá sa iya kutub sa Rama, sang pagkuha niya sa iya, sang nahigtan sia sang mga talikala sa tungâ sang tanan nga pinaliton gikan sa Ierusalem kag sa Iuda, nga ginpaliton sila pa Babilonia.
2 Ginkuha si Ieremias sang pangolo sang mga bantay kag nagsiling sia sa iya: "Si Iehoba, nga imo Dios, nagmitlang sining kalainan batok sini nga duug.
3 Ginpakari ni Iehoba ini, kag ginhikot niya *ini* sono sang iya ginmitlang: kay nagpalakasalâ kamo batok kay Iehoba, kag walâ ninyo pagpamatii ang iya tingug; tungud sini nag-abut sa inyo ini.
4 Kag karon ginbuhian ko ikaw sang mga talikala, nga yara sa imo mga kamut. Kon minamaayo mo ang magkadto sa Babilonia upud sa akon, kari-ka, kag ako magatatap sa imo; apang kon indi minamaayo mo ang magkadto sa Babilonia upud sa akon, pabayai. Tuluka ang bug-os nga duta yara sa imo atubangan; lakat-ka sa diin ang minamaayo mo kag ginapakatadlung mo nga kadtoan."
5 Kag tungud nga walâ pa sia mag-

pauli, *nagsiling* sia sa iya: "Balik-ka
kay Gedalias, nğa anak ni Ahikam, nğa
anak ni Sapan, nğa sia ginbutang sang
hari sa Babilonia sa ibabaw sang mğa
kabanwaanan sa Iuda, kag puyô-ka
upud sa iya, sa tungâ sang banwa; kon
lakat-ka sa diin ginapakatadlung mo
nğa kadtoan." Kag ginhatagan sia sang
panğolo sang mğa bantay sing kalan-on
kag sing isa ka dólot kag ginpalakat sia
niya.
6 Kag nagkadto si Ieremias kay Ge-
dalias, nğa anak ni Ahikam, sa Mispa,
kag nagpuyô sia upud sa iya sa tungâ
sang mğa sa banwa nğa nahabilin sa
duta.
7 Kag ang tanan nğa mğa panğolo
sang kasoldadosan nğa yara sa dulugan,
sila kag ang ila mğa tinawo, nakabati
nğa ginbutang sang hari sa Babilonia si
Gedalias, nğa anak ni Ahikam, sa iba-
baw sang duta *sa Iuda*, kag nğa gintu-
lin sa iya ang mğa lalaki, kag ang mğa
babae, kag ang mğa kabataan, kag ang
mğa labing imol sang duta, ang mğa
walâ pagpalituna sa Babilonia,
8 Kag nag-alabut sila kay Gedalias sa
Mispa, kon sayoron si Ismael, nğa anak
ni Netanias, kag si Iohanan kag si Iona-
tan, nğa mğa anak ni Karea, kag si Se-
raia, nğa anak ni Tanhumet, kag ang mğa
anak ni Epai, nğa taga-Netopa' kag si
Iesanias, nğa anak ni Maakinhon, sila
kag ang ila mğa tinawo.
9 Kag si Gedalias, nğa anak ni Ahikam,
nğa anak ni Sapan, nagsumpa sa ila kag
sa ila mğa tinawo, nğa nagasiling:
"Indi kamo magkalahadluk sa pag-ala-
gad sa mğa Kaldeinhon: Puluyô-kamo
sa duta, kag alagda-ninyo ang hari sa
Babilonia, kag may kaayo kamo.
10 Kag nahanunğud sa akon, yari
karon, nğa ako nagapuyô sa Mispa, sa
pagtindug sa atubanğan sang mğa
Kaldeinhon, nğa nagakalari sa aton.
Apang kuha-kamo sing alak kag sang
bunğâ sang tinğadlaw, kag sang lana
nğa igabutang ninyo sa inyo mğa tal-
yaw, kag magpuluyô-kamo sa inyo mğa
kabanwaanan, nğa ginkuha ninyo."
11 Kag ang tanan nğa mğa Iudio, nğa
yadto sa Moab, kag sa tungâ sang mğa
inanak ni Amon, kag sa Edom, kon ang
mğa yara sa tanan nğa mğa duta *nğa
kasilinğan*, nakabati man sila nğa ang
hari sa Babilonia nagtugut sang isa
ka nabilin sa Iuda, kag nğa ginbutang
niya sa ibabaw nila si Gedalias, nğa a-
nak ni Ahikam, nğa anak ni Sapan.
12 Kag ang tanan nğa mğa Iudio nag-
balalik gikan sa tanan nğa mğa duug sa
diin ginpanobol sila, kag nag-alabut sila
sa duta ni Iuda kay Gedalias, sa Mispa,
kag nagtipon sila sing alak kag sing
mğa bunğa sa daku nğa kabugana.
13 Apang si Iohanan, nğa anak ni
Karea, kag ang tanan nğa mğa panğolo
sang mğa kasoldadosan, nğa yara sa
dulugan nag-alabut kay Gidalias, sa
Mispa,
14 Kag nagsililing sila sa iya: "¿Walâ
ka bala makahibalo sing maayo nğa si
Baalis, nğa hari sang mğa inanak ni
Amon, nagpadalá kay Ismael, nğa anak
ni Netanias, sa pagpilas sa imo sa kama-
tayon?" Apang si Gedalias, nğa anak
ni Ahikam, walâ magtoo sa ila.
15 Kag si Iohanan, nğa anak ni Ka-
rea, naghambal kay Gedalias sa tago, sa
Mispa, nğa nagasiling: "Tuguti ako sa
pagkadto sa pagpilas kay Ismael, nğa
anak ni Netanias, kag walâ sing bisan
sin-o nğa makahibalo sini. ¿Kay nğaa
bala pagapilason ka niya sa kamatayon,
kag ang tanan nğa Iuda, nğa nagimpon
sa imo, magaalaplaag kag madula ang
nabilin ni Iuda?"
16 Apang si Gedalias, nğa anak ni
Ahikam, nagsiling kay Iohanan, nğa
anak ni Karea: "Indi ka maghimo sini,
kay daya ang imo ginasiling nahanun-
ğud kay Ismael."

Ang pagpatay kay Gedalias.

41 KAG nahanabu, sa ikapito ka bu-
lan, nğa si Ismael, nğa anak ni
Netanias, nğa anak ni Elisama, sa kali-
watan nğa harianon, kag *isa* sang mğa
kadalagkuan sang hari, kag napúlô ka
tawo úpud sa iya, nag-alabut kay
Gedalias, nğa anak ni Ahikam, sa Mis-
pa, kag nagkalaon sila sing tinğub sang
tinapay didto sa Mispa.
2 Kag si Ismael, nğa anak ni Neta-
nias, nagtindug kag amo man ang
napúlô ka tawo nğa yara úpud sa iya,
kag ginpilas nila sa hinğaniban si Ge-
dalias, nğa anak ni Ahikam, nğa anak
ni Sapan; nğa ginpatay niya, sing su-
bung sini, yadto nğa ginbutang sang hari
sa Babilonia sa ibabaw sang duta.
3 Kag ang tanan nğa mğa Iudio nğa
yara sa iya, upud kay Gedalias, sa Mis-

pa, kag ang mḡa soldado nḡa Kaldeinhon nḡa yadto didto, ginpilas sila ni Ismael.
4 Kag nahanabu, sa ikaduha ka adlaw, sa tapus nḡa ginpatay niya si Gedalias, nḡa walâ sing sin-o nḡa nakahibalo sini,
5 Nḡa nagpalakari ang pila ka mḡa tawo gikan sa Sikem, sa Silo kag sa Samaria, mḡa kawaloan ka mḡa tawo, nḡa napanḡiskisan sang bunḡut kag gision ang mḡa panapton, kag mḡa kinudlisan *ang lawas,* kag nḡa yara sa ila mḡa kamut ang mḡa halad nḡa kalan-on kag insienso, nḡa gindalá nila sa Baláy ni Iehoba.
6 Kag si Ismael, nḡa anak ni Netanias, naggowa sa Mispa sa pagsugata sa ila, nḡa nagalakat kag nagahibi sa panlakatan. Kag nahanabu nḡa, sang pagkasugata niya sa ila, ginsilinḡan niya sila: "Kari-kamo kay Gedalias, nḡa anak ni Ahikam."
7 Kag sang pag-abut nila sa tunḡâ sang banwa si Ismael, nḡa anak ni Netanias (sia kag ang mḡa tawo nḡa úpud sa iya), nagpugot sa ila kag *gintagbong niya sila* sa tunḡâ sang isa ka bobon,
8 Kag sa ila sadto, nakita ang napúlô ka tawo, nḡa nagsisiling kay Ismael: "Indi kami pagpatya, kay may amon kami nḡa tinago sa latagon sing mḡa kalan-on, nḡa trigo, kag nḡa sebada, kag nḡa lana kag nḡa dugos," Kag nagpugung sia kag walâ niya pagpatya sila sa tunḡâ sang ila mḡa útud.
9 Kag ang bobon nḡa didto ginpanagbong ni Ismael ang tanan nḡa mḡa bangkay sang mḡa tawo, nḡa ginpatay niya upud kay Gedalias, amo gid ang ginpahimo sang hari nḡa si Asa banḡud sang kahadluk kay Baasa, nḡa hari sa Israel: amo ini ang bobon nḡa ginpunô ni Ismael, nḡa anak ni Netanias, sang mḡa tawo nḡa ginpilas sa kamatayon.
10 Kag gindalá ni Ismael nḡa bihag ang tanan nḡa nabilin sang banwa, nḡa yara sa Mispa: ang mḡa anak nḡa babae sang hari kag ang tanan sa banwa nḡa sa Mispa nagkalabilin, nḡa kinatulin sila ni Nabusaradan, nḡa panḡolo sang mḡa bantay, kay Gedalias, nḡa anak ni Ahikam. Kag gindalá sila nḡa mḡa bihag ni Ismael, nḡa anak ni Netanias, kag nagtaliwan sia sa pagpaliton sa mḡa inanak ni Amon.
11 Apang si Iohanan, nḡa anak ni Karea, kag ang tanan nḡa mḡa panḡolo sang mḡa kasoldadosan nḡa yara upud sa iya nakabati sang tanan nḡa kalainan, nḡa ginhimo ni Ismael, nḡa anak ni Netanias;
12 Kag nagkuluha sila sang tanan *nila* nḡa mḡa tinawo, kag nagpalakadto sila sa pag-away batok kay Ismael, nḡa anak ni Netanias; kag nakita nila ini sa luyo sang dalagku nḡa mḡa tubig, sa Gabaon.
13 Kag nahanabu, sang ang bug-os nḡa banwa nḡa yara upud kay Ismael nakakita kay Iohanan, nḡa anak ni Karea, kag sa tanan nḡa mḡa panḡolo sang kasoldadosan nḡa yara upud sa iya, nḡa nagkalalipay sila;
14 Kag nḡa ang bug-os nḡa banwa nḡa gindalá ni Ismael nḡa bihag gikan sa Mispa, nagbalalik kag nagpalauli kag nagimpon kay Iohanan, nḡa anak ni Karea.
15 Kag si Ismael, nḡa anak ni Netanias, nagpalagyo sa atubanḡan ni Iohanan upud ang walo ka tawo, kag nagkadto sia sa mḡa inanak ni Amon.
16 Kag si Iohanan, nḡa anak ni Karea, kag ang tanan nḡa mḡa panḡolo sang mḡa kasoldadosan, nḡa yara upud sa iya, ginkuha nila ang tanan nḡa nabilin sang banwa, sa Mispa, nḡa nabawi niya kay Ismael, nḡa anak ni Netanias, sa tapus nḡa ginpilas niya si Gedalias, nḡa anak ni Ahikam: ang mḡa lalaki, ang mḡa tinawo sa pag-awayan, kag ang mḡa babae, kag ang mḡa kabataan, kag ang mḡa kapon nḡa iya ginpabalik gikan sa Gabaon.
17 Kag nag-alabut sila kag nagpuluyô sa dululugan sa Kimham, nḡa yara malapit sa Betlehem, sa katuyoan sa pagtaliwan kag sa pagsulúd sa Egipto,
18 Banḡud sang mḡa Kaldeinhon; kay nagkalahadluk sila sa ila, tunḡud kay ginpilas ni Ismael, nḡa anak ni Netanias, si Gedalias, nḡa anak ni Ahikam, nḡa ginbutang sia sang hari sa Babilonia sa ibabaw sang duta.

Si Ieremias nagalaygay sa banwa sa indi pagdanḡup sa Egipto.

42 KAG ang tanan nḡa mḡa panḡolo sang mḡa kasoldadosan, upud kay Iohanan, nḡa anak ni Karea, kag si Isanias, nḡa anak ni Osaia, kag ang bug-os nḡa banwa kutub sa mḡa magamay tubtub sa mḡa dalagku,
2 Nagpalapit sila kag nagsisiling kay

Ieremias nğa manalagna: "Magsaga-
hay kunta karon ang amon pagpakilooy
sa atubanğan mo. Ampo-ka tungud sa
amon kay Iehoba, nğa imo Dios, tunğud
sining tanan nğa nabilin (kay nagkala-
bilin kami nğa mğa diyotay sa kada-
muon, subung nğa ginatan-aw kami
sang imo mğa mata),
3 Agud nğa tudloan kami ni Iehoba,
nğa imo Dios, sang dalan nğa dapat
kami magkadto, kag sang butang nğa
dapat namon paghimoon."
4 Kag si Ieremias, nğa manalagna,
nagsiling sa ila: "Nakabati na ako.
Yari karon, nğa magapanğamuyo ako
kay Iehoba, nğa inyo Dios, sono sa inyo
mğa polong; kag ang tanan nğa isabat
sa inyo ni Iehoba, igasugid ko sa inyo;
indi ako magtago sa iya sa inyo bisan
isa ka polong."
5 Kag sila nagsililing kay Ieremias:
"Si Iehoba manğinsaksi nğa matuud
kag matutum batok sa amon, kon indi
namon paghimoon sing sibo gid sono sa
tanan nğa polong, nğa tunğud sa iya si
Iehoba, nğa imo Dios, magapadalá sa
imo sa amon.
6 Bisan maayo, bisan malain, paga-
tumanon namon ang tinğug ni Iehoba,
nğa amon Dios, nğa sa iya ginapadalá
ka namon, agud nğa may kaayo kami
kon pagtumanon namon ang tinğug ni
Iehoba, nğa aton Dios."
7 Kag nahanabu, sang pagkatapus
sang napúlô ka adlaw, nğa nag-abut
ang polong ni Iehoba kay Ieremias.
8 Kag gintawag niya si Iohanan, nğa
anak ni Karea, kag ang tanan nğa mğa
panğolo sang mğa kasoldadosan, nğa
yara upud sa iya, kag ang bug-os nğa
banwa kutub sa mğa magamay tubtub
sa mğa dalagku,
9 Kag nagsiling sia sa ila: Amo
ining ginasiling ni Iehoba, nğa Dios ni
Israel, nğa sa iya ginpadalá ninyo ako,
sa pagpasagahay sang inyo pagpakilooy
sa atubanğan niya:
10 Kon magpalabilin kamo sa sini
nğa duta, pagapatindugon ko kamo kag
indi ko kamo pagbungkagon, pagaita-
num ko kamo, kag indi ko na kamo
paggabuton, kay nagahinulsul ako sang
kalainan, nğa ginhimo ko sa inyo.
11 Indi kamo magkahadluk sang hari
sa Babilonia, nğa sa iya may kahadluk
kamo; indi kamo magkahadluk sa iya,
siling ni Iehoba, kay upud sa inyo yara
ako sa pagluwas sa inyo kag sa pagbawi
sa inyo sa iya kamut.
12 Kag pagahimoon ko, nğa makakita
kamo sing kalooy *sa atubanğan niya*:
magakalooy sia sa inyo, kag pagapaba-
likon niya kamo sa inyo duta.
13 Kag kon magsililing kamo: "Indi
kami magapuluyô sa sini nğa duta," nğa
sa sini indi kamo magtuman sang ti-
nğug ni Iehoba, nğa inyo Dios,
14 Nğa nagasiling: "Indi; kondi ma-
gakaladto kami sa duta sa Egipto, nğa
didto indi kami makakita sing ina-
way, bisan makabati kami sang tunog
sang budyong, bisan may gutum kami
sa tinapay, kag didto magapuluyô ka-
mi."
15 Kag karon, tunğud sini, pamatii-
ninyo ang polong ni Iehoba, nabilin ni
Iuda: Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nğa Dios ni Israel: Kon
ibalikid ninyo sing tapat gid ang inyo
mğa nawung sa pagkadto sa Egipto,
kag magakadto kamo sa pagpanlugayaw
didto,
16 Niyan mahanabu, nğa ang hinğa-
niban nğa nahadlukan ninyo, magalam-
but sa inyo didto, sa duta sa Egipto;
kag ang gutom nğa ginakahadlukan
ninyo, didto sa Egipto magatapik sa
inyo, kag didto magakalamatay kamo.
17 Kag ang tanan nğa mğa tawo nğa
magbalalikid sang ila nawung sa pag-
kadto sa Egipto sa pagpanlugayaw
didto, magakalamatay sila sa hinğani-
ban, sa gutum kag sa kinamatay, kag
walâ sa ila sing bisan sin-o nğa maka-
likaw, bisan makapalagyo sa atubanğan
sang kalainan nğa pagapakarion ko sa
ibabaw nila.
18 Kay amo ining ginasiling ni Ie-
hoba sang Sebaot, nğa Dios ni Israel:
Subung nğa ginula ang akon kaakig kag
ang akon kasingkal sa ibabaw sang mğa
pumuluyô sang Ierusalem, subung sini
pagaiula ang akon kasingkal sa ibabaw
ninyo, kon magsululúd kamo sa Egipto;
kag kamo igapanugyan sa pagpakama-
laut kag sa kahapayan, kag sa kamu-
haymuhayan, kag sa kahuluy-an, kag
indi na kamo makakita sini nğa duug.
19 Si Iehoba naghambal sa inyo,
nabilin ni Iuda. Indi kamo magkaladto
sa Egipto. Maghibalo-kamo sing ma-
ayo, nğa ginlaygay ko sa inyo karon.
20 Kay gindayaan ninyo ang inyo
mğa kalág, sang ginpadalá ninyo ako

kay Iehoba, nḡa inyo Dios, nḡa naga-
siling: "Pag-ampo ka tunḡud sa amon
kay Iehoba, nḡa amon Dios; kag sono
sa tanan nḡa igasiling ni Iehoba nḡa
amon Dios, isugid mo ini sa amon sing
sibo gid, kag pagahimoon namon ini."
21 Kag ginpahayag ko ini sa inyo
karon, kag walâ ninyo pagtumana ang
tinḡug ni Iehoba, nḡa inyo Dios, bisan
ano nḡa tunḡud sa iya ginpadalá ako
niya sa inyo.
22 Busa karon, maghibalo-kamo sing
maayo, nḡa sa hinḡaniban, sa gutum,
kag sa kinamatay, magakalamatay kamo
sa duug nḡa diin buut kamo magkadto
sa pagpanlugayaw.

Si Ieremias gindala sang banwa sa Egipto.

43 KAG sang pagkatapus ni Iere-
mias sa paghambal sa bug-os
nḡa banwa sang tanan nḡa mḡa polong
ni Iehoba, nḡa Dios nila, nḡa tunḡud sa
ila si Iehoba, nḡa Dios nila, nagpadalá
sini sa ila, sining tanan nḡa mḡa polong,
2 Nahanabu, nḡa si Asarias, nḡa anak
ni Osaias nagsiling, kag si Iohanan, nḡa
anak ni Karea, kag ang tanan nḡa mḡa
palabilabihon nḡa mḡa tawo nagsililing
kay Ieremias: "Butig ang ginamitiang
mo. Walâ ka pagipadalá ni Iehoba,
nḡa amon Dios, sa pagsiling *sa amon*:
Indi kamo magakadto sa Egipto sa pag-
panlugayaw didto;
3 Kondi nḡa si Baruk, nḡa anak ni
Nerias, nagasugyot sa imo batok sa
amon, sa pagtugyan sa amon sa mḡa
kamut sang mḡa Kaldeinhon sa pag-
patay sa amon, kon sa pagpaliton sa
amon sa Babilonia."
4 Kag si Iohanan, nḡa anak ni Karea;
kag ang tanan nḡa mḡa panḡolo sang
mḡa kasoldadosan, kag ang bug-os nḡa
banwa walâ sila magtuman sang tinḡug
ni Iehoba sa pagpuyô sa duta ni Iuda.
5 Apang ginkuha ni Iohanan, nḡa
anak ni Karea, kag sang tanan nḡa mḡa
panḡolo sang mḡa kasoldadosan, ang
tanan nḡa nabilin ni Iuda, ang mḡa sa
tanan nḡa mḡa katawohan, sa diin
ginsobol sila, nḡa nagbalalik sa pagpan-
lugayaw sa duta ni Iuda:
6 Ang mḡa lalaki, kag ang mḡa ba-
bae, kag ang mḡa kabataan, kag ang
mḡa anak nḡa babae sang hari, kag ang
tanan nḡa tawo, nḡa ginbayaan ni Na-
busaradan, nḡa panḡolo sang mga ban-
tay, upud kay Gedalias, nḡa anak ni Ahi-
kam, nḡa anak ni Sapan, kag si Ieremias,
nḡa manalagna, kag si Baruk, nḡa anak ni
Nerias;
7 Kag nagpalakadto sila sa duta sa
Egipto; kay walâ sila magtuluman sang
tinḡug ni Iehoba. Kag nagkaladto sila
tubtub sa Tapanes.

Tagna sang pagdaug ni Nabukodonosor sa Egipto.

8 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Ieremias sa Tapanes, nḡa naga-
siling:
9 Kuha-ka sa imo mḡa kamut sing
mḡa dalagku nḡa bató, kag ilubung sila
sa lunang, sa isa ka dabuk sang mḡa
tisa, nḡa yara sa salamputan sang baláy
ni Paraon sa Tapanes, sa mḡa mata
sang mḡa tawo nḡa mḡa Iudio,
10 Kag igsiling mo sa ila: Amo ining
ginasiling ni Iehoba sang Sebaot nḡa
Dios ni Israel: Yari karon, nḡa ako na-
gapadalá kag kuhaon ko si Nabukodo-
nosor, nḡa hari sa Babilonia, nḡa akon
alagad, kag pagaibutang ko ang iya
lingkoran nḡa harianon sa ibabaw
sining mḡa bató, nḡa gintago ko, kag
magahumlad sia sang iya makanaw nḡa
banig sa ibabaw nila.
11 Kag magaabut sia kag magapilas
sang duta sa Egipto, nḡa ang mḡa sa ka-
matayon, sa kamatayon; kag ang mḡa
sa kabihagan, sa kabihagan; kag ang
mḡa sa hinḡaniban, sa hinḡaniban:
12 Kag pagatutdan ko sing isa ka
kalayo ang mḡa baláy sang mḡa dios
sa Egipto: pagasunugon niya sila, kag
sa ila pagadal-on niya nḡa mḡa bihag.
Sia magapanaput sang duta sa Egipto,
subung sang manugbantay nagasuklob
sang iya panapton, kag magagowa sia
didto sa paghidaet.
13 Kag pagaboonḡon niya ang mḡa
larawan ni Bet-semes, nḡa yara sa duta
sang Egipto, kag ang mḡa baláy sang
mḡa dios sa Egipto pagasunogon niya
sa kalayo.

Mḡa pagmulay batok sa mḡa Iudio nḡa mḡa nag-dalanḡup sa Egipto.

44 ANG polong nḡa nag-abut kay
Ieremias nahanunḡud sang ta-
nan nḡa mḡa Iudio, nḡa nagpuluyô sa
duta sa Egipto, nḡa nagpuluyô sa Mig-

dol, kag sa Tapanes, kag sa Nop, kag sa
duta sa Patros, nga nagasiling:
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot, nga Dios ni Israel: "Na-
kakita kamo sang tanan nga kalainan,
nga ginpakari ko sa ibabaw sang Ie-
rusalem, kag sa ibabaw sang tanan nga
mga kabanwaanan sa Iuda; kag yari
karon, nga sila napanghapay sa adlaw
nga karon, kag walay bisan sin-o nga
magapuyô sa ila.
3 Bangud sang kalainan, nga ginpang-
himo nila sa pagpaakig sa akon, nga na-
gakaladto sila sa pagsunog sing paha-
mut sa paghalad sa liwan nga mga dios,
nga walâ nila makilal-i, bisan sila, bisan
kamo, bisan ang inyo mga ginikanan.
4 Kag ginpadalá ko sa inyo ang tanan
nakon nga mga alagad, nga mga mana-
lagna, nga nagapadalá sa ila kutub sa
aga sa pagsiling *sa inyo*: Indi kamo mag-
hilimo karon sining butang nga kala-
ngil-aran, nga ginakaakigan ko,
5 Apang walâ sila magpalamati, bi-
san ginpahuyog nila ang ila idulungug
sa pagliso sa ila kalainan, sa indi pag-
sunog sing pahamut sa mga liwan nga
mga dios.
6 Niyan naula ang akon kasingkal,
ang akon kaakig, kag nagdabdab sia sa
mga kabanwaanan sa Iuda, kag sa mga
dalan sang Ierusalem, nga nanginka-
muhaymuhayan kag kahapayan, subung
nga amo karon.
7 Busa karon, amo ining ginasiling ni
Iehoba sang Sebat, nga Dios ni Israel:
¿Kay ngaa bala nagahilimo kamo *sining*
labing daku nga kalainan batok sa inyo
mga kalág, agud sa pagutúd sang lalaki
kag sang babae, sang bátâ kag sang na-
gasoso sa tungâ ni Iuda, nga walâ sing
ano nga mabilin sa inyo?
8 ¿*Kay ngaa* bala nagapapangakig
kamo sa akon sa mga binahutan sang
inyo mga kamut, nga nagapasunog kamo
sing pahamut sa liwan nga mga dios sa
duta sa Egipto, nga didto nag-alabut ka-
mo sa pagpanlugayaw, sa bagay nga
pagpangutdon kamo, kag nga pagitugyan
kamo sa pagpakamalaut, kag sa kahu-
luy-an sa tanan nga mga katawohan sang
duta?
9 ¿Nagkalalipat bala kamo sang mga
kalainan sang inyo mga ginikanan, kag
sang mga kalainan sang mga hari sa
Iuda, kag sang mga kalainan sang ila mga
asawa, kag sang inyo *gid* nga mga ka-
lainan, kag sang mga kalainan sang inyo
mga asawa, nga ginhimo nila sa duta ni
Iuda, kag sa mga dalan sang Ierusalem?
10 Walâ magpalaubus sila tubtub sa
karon nga adlaw, bisan nagkalahadluk
sila, bisan naglalakat sila sa akon ka-
sogoan, bisan sa akon mga palatukuran
nga ginbutang ko sa atubangan ninyo
kag sa atubangan sang inyo mga gini-
kanan.
11 Tungud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba sang Sebaot, nga Dios ni
Israel: Yari karon, ako nagabutang
sang akon nawung batok sa inyo nga sa
kalainan kag sa paglaglag sang bug-os
nga Iuda.
12 Kag pagakuhaon ko ang nabilin
ni Iuda, nga nagbulutang sang ila mga
nawung sa pagsulúd sa duta sa Egipto
sa pagpanlugayaw didto, kag pagapa-
ngupuron ang tanan: magakalapukan
sila sa duta sa Egipto, pagapangupuron
sila sa hinganiban, kag sa gutum: ku-
tub sa magamay tubtub sa dalagku ma-
gakalamatay sila sa hinganiban kag sa
gutum; kag *igapanugyan* sila sa pagpa-
kamalaut, kag sa kahapayan, kag sa
pagpanuloy kag sa kahuluy-an.
13 Kay pagasilotan ko ang mga naga-
puluyô sa duta sa Egipto, subung sang
pagsilot ko sang Ierusalem, nga may
hinganiban, kag nga may gutum kag
nga may kinamatay.
14 Kag walâ sing makalikaw, bisan
makapalagyo sang nabilin, sa Iuda, sang
nag-alabut sa duta sang Egipto sa pag-
panlugayaw didto, sa pagbalik sa duta ni
Iuda, nga didto nagahalandum gid sila
sa pagbalik sa pagpuyô didto; kay indi
sila makapauli, kondi ang *pila ka* mga
makapalagyo."
15 Kag ang tanan nga mga lalaki nga
nakahibalo, nga ang ila mga asawa nag-
palasunog sing pahamut sa mga liwan nga
mga dios, kag ang tanan nga babae nga
yara nagatalambong, nga isa ka daku
nga katilingban, kag ang bug-os nga
banwa nga nagapuyô sa duta sa Egipto,
sa Patros, nagsalabat sila kay Ieremias,
nga nagasiling:
16 "Nahanangud sang polong nga
ginhambal mo sa amon sa ngalan ni
Iehoba, indi kami magapamati sa imo;
17 Kondi buut namon paghimoon ang
tanan nga polong nga naggowa sa amon
bâbâ, sa pagpasunog sing pahamut sa
hari nga babae sang langit, kag sa pag-

ula sing mĝa halad nĝa ilimnon sa iya subung sang amon ginhimo kag sang amon mĝa ginikanan, sang amon mĝa hari kag sang among mĝa dunganon, sa mĝa kabanwaanan sa Iuda kag sa mĝa dalan sang Ierusalem; kag nanĝinbusug kami sa tinapay kag mĝa bulahan kami, kag walâ kami sing nakita nĝa kalalat-an.
18 Apang kutub nĝa naguntat kami sa pagpasunog sing pahamut sa hari nĝa babae sa lanĝit, kag sa pagula sa iya sing mĝa halad nĝa ilimnon, nakulang sa amon ang tanan, kag ginpanĝupúd kami sa hinĝaniban kag sa gutum.
19 Kag sang nagapasunog kami sing pahamut sa hari nĝa babae sang lanĝit, kag ginulaan namon sia sing mĝa halad nĝa ilimnon, ¿batok bala sang amon mĝa bana, nĝa ginhimoan namon sia sing mĝa torta nĝa ginabutang namon sa ila ang iya larawan, kag nĝa ginaulaan namon sia sing mĝa halad nĝa ilimnon?"
20 Kag naghambal si Ieremias sa bug-os nĝa banwa, sa mĝa lalaki, kag sa mĝa babae, kag sa bug-os nĝa banwa nĝa nagsabat sa iya sini nĝa sabat, nĝa nagasiling:
21 ¿Indi bala tunĝud sining pahamut nĝa nagpasunog kamo sa mĝa kabanwaanan sa Iuda kag sa mĝa dalan sa Ierusalem, kamo kag ang inyo mĝa ginikanan, ang inyo mĝa hari kag ang inyo mĝa dunganon kag ang banwa sang duta, nĝa si Iehoba nakadumdum kag nĝa nagaabut sa iya tagiposoon,
22 Sa bagay nĝa si Iehoba indi sarang makabatas *sa inyo* banĝud sang kalainan sang inyo mĝa binuhatan, banĝud sang mĝa kalanĝil-aran, nĝa inyo ginbutang sa buhat kag ang inyo duta gintugyan sa kamuhaymuhayan kag sa kahapayan kag sa pagpakamalaut, nĝa walâ sing pumuluyô, subung *nĝa amo* karon?
23 Tunĝud kay nagpasunog kamo sing pahamut, kag nagpalakasalâ kamo batok kay Iehoba, kag walâ kamo magtuluman sa tinĝug ni Iehoba, bisan naglalakat kamo sa iya kasogoan, bisan sa iya mĝa palatukuran, bisan sa iya mĝa pagpamatuud, tunĝud sini nag-abut sa ibabaw ninyo ini nĝa kalalat-an, subung *nĝa amo* karon."
24 Kag nagsiling si Ieremias sa bug-os nĝa banwa, kag sa tanan nĝa mĝa babae: Pamati-kamo sang polong ni Iehoba, tanan kamo nĝa mĝa taga-Iuda, nĝa yari kamo sa duta sa Egipto.
25 Amo ining ginahambal ni Iehoba sang Sebaot, nĝa Dios ni Israel, nĝa nagasiling: Kamo kag ang inyo mĝa asawa nagahalambal kamo sa inyo mĝa bâbâ kag ginahimo ninyo *ini* sa inyo mĝa kamut, nĝa nagasiling: "Buut namon paghimoon ang mĝa panaad nĝa ginhimo namon nĝa nagapasunog sing pahamut sa hari nĝa babae sang lanĝit kag sa pagula sa iya sing mĝa halad nĝa ilimnon. Hoo, ginatuman ninyo ang inyo mĝa saad, kag ginahikot ninyo, ginahikot ninyo ang inyo mĝa saad.
26 Tunĝud sini, pamati-kamo sang polong ni Iehoba, kamo nĝa tanan, mĝa *tinawo* ni Iuda, nĝa nagapuluyô sa duta sa Egipto: Yari karon, nagasumpa ako tunĝud sang akon daku nĝa nĝalan, siling ni Iehoba, nĝa ang akon nĝalan indi na pagahinĝadlan, sa bug-os nĝa duta sa Egipto, sa bâbâ sang bisan sin-o nĝa tawo nĝa Iudio, nĝa nagasiling: Magkabuhi ang Ginoo nĝa si Iehoba.
27 Yari karon, ako nagapulaw sa ibabaw nila nĝa sa kalainan, kag indi nĝa sa kaayohan; kag ang tanan nĝa mĝa tawo sa Iuda, nĝa yara sila sa duta sa Egipto, pagapanĝupuron sa hinĝaniban kag sa gutum, tubtub nĝa maubus sila.
28 Kag ang pila ka mĝa tawo sa diyotay nĝa kadamuon nĝa nakapalagyo sa hinĝaniban, magapalauli sila gikan sa duta sa Egipto pa duta sa Iuda, sa bagay nĝa ang bug-os nĝa nabilin sa Iuda, ang mĝa nag-alabut gikan sa Egipto sa pagpanlugayaw didto, makahibalo sila nĝa kon kay sin-o nĝa polong ang dapat magpadayon, ang akon, kon ang ila.
29 Kag ini manĝintandaan ninyo, siling ni Iehoba, nĝa pagasilotan ko kamo sa sini nĝa duug, agud nĝa mahibaloan ninyo, nĝa magapaladayon ang akon mĝa polong nĝa sa kalainan batok sa inyo.
30 Amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon, ako magatugyan kay Paraon-Hopra, nĝa hari sa Egipto, sa kamut sang iya mĝa kaaway, sa mĝa kamut sang mĝa nagapalanĝita sang iya kabuhi, subung sang pagtugyan ko kay Sedekias, nĝa hari sa Iuda, sa mĝa kamut ni Nabukodonosor, nĝa hari sa Babilonia, nĝa iya kaaway, kag nĝa nagpanĝita sang iya kabuhi.

Polong ni Ieremias kay Buruk.

45 ANG polong nğa ginmitlang ni
Ieremias, nğa manalagna, kay Baruk, nğa anak ni Nerias, sang nagasulat sia sa isa ka tolon-an sining mğa polong sa panugud ni Ieremias, sang ikap-at ka tuig ni Ioiakim, nğa anak ni Iosias, nğa hari sa Iuda, nğa nagasiling:
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba, nğa Dios ni Israel, sa imo, Baruk:
3 Ikaw nagasiling: "¡Kailo ako karon! kay gindugangğan ako ni Iehoba sing kasubo sa akon kasakit: nanğabudlay ako sa akon pagbakho, kag walâ ako makakita sing pahuway."
4 Amo ining pagaisiling mo sa iya: Amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon, nğa ako nagabungkag sang ginpatindug ko, kag ako nagagabut sang gintanum ko, kag nğa sa sining bug-os nğa duta amo man.
5 Busa ikaw, ¿magapanğita ka bala sing mğa butang nğa dalagku? Indi ka magpanğita sa ila. Kay, yari karon, pagapakarion ko ang kalainan sa ibabaw sang tanan nğa unud, nagasiling si Iehoba; apang sa imo pagaihatag ko ang imo kabuhi subung nğa hinublas sa tanan nğa mğa duug sa diin ka magkadto.

Mğa tagna batok sa mğa nagakalainlain nğa mğa katawohan. Pagsulud nğa malugus kag pagdaug sa Egipto.

46 INI among polong ni Iehoba, nğa
nag-abut kay Ieremias, nğa manalagna, batok sa mğa Katawohan.
2 Nahanunğud sa Egipto. Batok sang kasoldadosan ni Paraon-Neko, nğa hari sa Egipto, nğa yara sa malapit sang subâ nğa Euprates sa Karkemis, nğa ginpilas sia ni Nabukodonosor, nğa hari sa Babilonia, sang tuig nğa ikap-at ni Ioiakim, nğa anak ni Iosias, nğa hari sa Iuda.
3 Aman-kamo sing kalasag kag sing taming, kag palapit-kamo sa pag-awayan.
4 Takdi-ninyo ang mğa kabayo, kag pasakaa-ninyo ang mğa manugkabayo; atubang-kamo nğa may mğa pandong; nisnisi-ninyo ang mğa sumbiling, palanaput-kamo sing mğa limbutong.
5 ¿Kay nğaa, bala gintan-aw ko sila nğa mğa makulbaon, nğa nagailisol? Ang iya mğa maisug ginpamukan, kag nagpalalagyo sila sing madasig gid, nğa walâ magbalik. Ang kakulba nagaabut sa tanan nğa mğa bahin, siling ni Iehoba.
6 Indi magpalagyo ang madasig, bisan ang maisug maglikaw. Sa Aminhan sa luyo sang pangpang sang Euprates, nagakalasandad kag nagakalapukan sila.
7 ¿Sin-o bala ini nğa nagasaka subung sang subâ kag nğa ang iya mğa tubig nagagiho subung sang mğa subâ?
8 Amo ang Egipto, nğa nagasaka subung sang subâ, kag ang *iya* mğa tubig nagagiliho subung sang mğa subâ. Nagasiling sia: "Magasaka ako, kag pagatabunan ko ang duta, pagalaglagon ko ang banwa, kag ang mğa nagapuluyô sa iya."
9 Saka-kamo, mğa kabayo; liligid-kamo nğa may kagansal, mğa kanga, kag magulúna ang mğa maisug, mğa Kusinhon kag mğa Putinhon, nğa nagauluyat sang taming, kag mğa Ludinhon, nğa nagauluyat kag nagasanting sang pana.
10 Kag adlaw ini sang Ginoo nğa si Iehoba sang Sebaot, adlaw sa pagtimalus sa iya mğa kaaway. Ang hinğaniban magahalonhon, kag mabusug sia, kag mahubug sia sang dugo nila; kay may halad nğa sa Ginoo nğa si Iehoha sang Sebaot sa duta sang Aminhan sa luyo sang subâ nğa Euprates.
11 Saka-ka sa Galaad, kag kuha-ka sing mahamut nğa ihalaplas, ulay nğa anak nğa babae sang Egipto. Magapadamu ka sa walay pulus sing mğa bolóng; kag walay ikabulóng nğa sa imo.
12 Ginapamatian sang mğa katawohan ang pasipala sa imo, kag ang imo pagsingit nagapunô sang duta; kay ang maisug nakasungo sing maisug, kag nagkalapukan sing tinğub sila nğa duha.
13 Ang polong nğa ginmitlang ni Iehoba kay Ieremias, nğa manalagna, nahanunğud sang pag-abut ni Nabukodonosor, nğa hari sa Babilonia, sa pagpilas sang duta sa Egipto.
14 Ibantala-ninyo sa Egipto, kag ipahibalo-ninyo sa Migdol, kag ipahibalo *man* ninyo sa Nop kag sa Tapanes; isiling-ninyo: "Tindug-ka, pag-amanka, kay ang hinğaniban magahalonhon sang palibot ninyo."
15 ¿Kay nğaa bala ginpukan ang imo kadalagkuan? Walâ sing sin-o nğa makatindug sa pagpugung, kay gintiklod ni Iehoba sia.
16 Kag ginapasandad niya ang mada-

mu kag nagakapukan ang isa sa ibabaw
sang isa, kag nagsililing sila: "Tindug-
ka, kag magpalauli-kita sa aton banwa,
kag saduta nḡa aton natawohan, sa
atubanḡan sang hinḡaniban nḡa ma-
banḡis."
17 Didto nagsilingit sila: "Si Para-
on, nḡa hari sa Egipto, nalaglag sia;
ginpaligad niya ang panag-on nḡa pi-
nat-in."
18 Magkabuhi ako, siling sang Hari,
nḡa ang iya nḡalan amo si Iehoba sang
Sebaot, magaabut *ang kaaway* subung
sang Tabor sa tunḡâ sang mḡa kabuki-
ran kag subung sang Karmelo malapit
sa Dagat.
19 Himo-ka sing mḡa kasangkapan,
nḡa sa pagliton, pumuluyô nḡa anak
nḡa babae sa Egipto; kay ang Nop ma-
nḡinkahapayan kag pagasunugon sia
nḡa walâ na sia sing pumuluyô.
20 Ang Egipto magayon, magayon
nḡa tinday nḡa babae sang baka; ang
lagong nagaabut, nagaabut sia gikan sa
Aminhan.
21 Ang ila mḡa soldado nḡa sinoholan
sa tunḡâ man nila subung nḡa mḡa pina-
tambok nḡa mḡa tinday sang baka; nḡa
sila man nagailisol; nagapalalagyo sila
sing tinḡub nḡa walâ magdúlog, kay
nagaabut sa ibabaw nila ang adlaw sang
ila kalalatan, ang dag-on sang pagduaw
sa ila.
22 Ang iya tinḡug magaabut subung
sang iya sang man-ug, sang nagakalari
sila nḡa may kasoldadosan, kag maga-
lambut sila batok sa iya nḡa may mḡa
wasay, subung sang manugutúd sang
mḡa kahoy.
23 Ginapanḡutúd nila ang iya talon,
siling ni Iehoba, kay indi masuhut sia;
kay labi pa sila sa kadamuon sang mḡa
apan, kag dimaisip sila.
24 Ginapakahuy-an ang anak nḡa ba-
bae sang Egipto; gintugyan sia sa ka-
mut sang isa ka banwa sa Aminhan.
25 Si Iehoba sang Sebaot, nḡa Dios ni
Israel, nagasiling: Yari karon, ako ma-
gasilot kay Amon nḡa taga-No, kag kay
Paraon, kag sa Egipto, kag sa ila mḡa
dios, kag sa ila mḡa hari, kay Paraon,
subung man sa mḡa nagasalalig sa iya;
26 Kag pagaitugyan ko sila sa mḡa
kamut sang mḡa nagapalanḡita sang ila
kalág, sa mḡa kamut ni Nabukodonosor,
nḡa hari sa Babilonia, kag sa mḡa ka-
mut sang iya mḡa alagad. Kag sa olehe
pagapuy-an sia subung sang sa mḡa úna
nḡa mḡa adlaw, siling ni Iehoba.
27 Busa, ikaw, alagad nakon nḡa si Ia-
kob, indi mahadluk-ka; dili ka magpakul-
ba, Israel; kay yari karon, ako amo ang
imo Manluluwas, nḡa *ginapakari ko ikaw*
gikan sa malayô, kag ang imo kaliwatan
gikan sa duta sang ila kabihagan. Ma-
gabalik si Iakob kag manḡinmalinong
sia kag malig-on, nḡa walâ sing sino nḡa
magpalisang sa iya.
28 Ikaw, alagad nakon nḡa si Iakob,
indi ka mahadluk, siling ni Iehoba; kay
yari ako upud sa imo. Kay magahimo
ako sing kalaglagan sing bug-os sa tanan
nḡa mḡa katawohan, nḡa sa ila ginsobol
ko ikaw; apang sa imo indi ako maga-
himo sang kalaglagan sing bug-os, kondi
nḡa pagasilotan ko ikaw sa nagakaigo
nḡa talaksan, kag indi ko ikaw pagabi-
lanḡon nḡa walay salâ sing bug-os.

Tagna batok sa mḡa Pilistinhon.

47 INI amo ang polong ni Iehoba,
nḡa nag-abut kay Ieremias,
nḡa manalagna, nahanunḡud sa mḡa
Pilistinhon, nḡa sa walâ pa ni Pa-
raon mapilas ang Gasa.
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Yari karon, nagasalaka ang mḡa tubig
gikan sa Aminhan, nḡa manḡinkasulgan
sila nḡa nagaawas sa pagpasalup sang
duta kag sang yara sa iya, sang mḡa
kabanwaanan kag sang mḡa pumuluyô
nila. Ang mḡa tawo magasilingit, kag
magauluwang ang tanan nḡa mḡa pu-
muluyô sang duta.
3 Tunḡud sang tunog nḡa magahud
sang mḡa koko sang ila mḡa makusug
nḡa *kabayo*, tunḡud sang kagansal sang
ila mḡa kanga, tunḡud sang dinagubdub
sang ila mḡa aliling, ang mḡa amay walâ
magabalikid sa mḡa anak, nḡa tama
ka maluya ang mḡa kamut,
4 Banḡud sang adlaw nḡa nagaabut
nḡa sa kahapayan sang tanan nḡa mḡa
Pilistinhon, sa pagutúd sa Tiro kag sa
Sidon, sa tanan nḡa nagpalagyo sa pag-
bulig sa ila; kay pagalaglagon ni Iehoba
ang mḡa Pilistihon, ang nabilin sang
pulô nḡa Kaptor.
5 Nanḡinupaw ang Gasa. Ang As-
kalon ginlaglag, ang nabilin sang ila na-
lupyakan. ¿Tubtub bala san-o maga-
panḡudlis ka?
6 ¡Oh, hinḡaniban ni Iehoba! ¿Tub-

tub baia san-o indi ka magpahuway?
Sulúd-ka liwan sa imo tagub, pakali-
nong-ka kag dúlog-ka.
7 ¿Paano bala ang imo pagpahuway?
Kay si Iehoba naghatag sing sogo batok
sa Askalon, kag batok sa baybayon
sang dagat. Didto gintudlo niya sia.

Tagna batok sa mḡa Moabinhon.

48 NAHANUNḠUD sa Moab. Amo
ining ginasiling ni Iehoba sang
Sebaot, nḡa Dios ni Israel: ¡Kailo ang
Nebo! kay ginhapay sia. Ginpakahuy-
an ang Kiriataim, ginkuha sia; ginpa-
kahuy-an ang Misgab, kag gindugmok
sia.
2 Walâ na sing himaya sa Moab; sa
Hesbon nagapadugi sila sing kalainan ba-
tok sa iya, *nḡa nagasiling*: "Kari-kamo,
kag utdon-naton sia sa tunḡâ sang mḡa
katawohan. "Ikaw man, Madmen,
pagapanason ka; ang hinḡaniban maga-
lakat sa olehe nimo.
3 Ginapamatian ang singit sa Horo-
naim: kahapayan kag daku nḡa kalag-
lagan.
4 Si Moab ginadugmok; ang mḡa
magamay sa tunḡâ nila nagapabati sing
mḡa siningit;
5 Kay sa takasan sa Luhit nagatakas
sila nḡa may paghibi kag paghibi; kay
sa dulhugan sa Horonaim ginapamatian
ang mḡa pagsingit nḡa malilisdon sang
kalaglagan.
6 Palagyo-kamo, luwasa-ninyo ang
inyo mḡa kalág, kag panḡinsubung-
kamo sang sapinit nḡa laya sa kahana-
yakan.
7 Kay tunḡud nḡa nagsalig ka sa imo
mḡa binuhatan, sa imo mḡa bahandi,
ikaw man pagakuhaon; kag si Kemos
magakadto sa pagliton, ang iya mḡa
saserdote, kag ang iya mḡa dunganon
upud sa iya.
8 Kag magaabut ang manuglaglag sa
tagsatagsa sang mḡa kabanwaanan, nḡa
walâ gid sing banwa nḡa makapalagyo;
ginadula ang nalupyakan, kag ginalag-
lag ang kapatagan, subung sang ginsi-
ling ni Iehoba.
9 Hatagi-ninyo sing mḡa pakpak si
Moab, agud nḡa magtaliwan sia nḡa na-
galupad. Kay manḡinkahapayan ang
iya mḡa kabanwaanan, tubtub nḡa walâ
na sing pumulyô sa *ila*.
10 Pinapakamalaut ang nagahimo
sing buluhaton ni Iehoba sing dimahi-
nalunḡon; kag pinapakamalaut ang na-
gapugong sang iya hinḡaniban nḡa
malayô sa dugo.
11 Ang Moab yara sa harayharay ku-
tub sang iya pagkapamatan-on, kag sa
ibabaw sang iya mḡa lagdo nagmalinong
sia, kag walâ sia paghaw-ada sa sulud-
lan kag sa suludlan, bisan nagkadto sia
sa pagpaliton; nḡani nabilin ang iya
namit sa iya, kag ang iya kahamut walâ
magbalhin.
12 Tunḡud sini, yari karon, nagaala-
but ang mḡa adlaw, ginsiling ni Iehoba,
nḡa ako magapadalá sa iya sing mḡa
tinawo nḡa magabaliskad sa iya, kag
pagabaliskaron nila sia; kag pagaulaon
nila ang iya mḡa suludlan, kag paga-
gisihon nila ang ila mḡa suludlan nḡa
panit.
13 Kag magakahuya si Moab sa Ke-
mos, subung nḡa ang mḡa sa baláy ni
Israel nagkahuya sa Bethel, nḡa ila salali-
gan.
14 ¿Paano bala ang pagsiling ninyo:
"Mḡa maisug kami, mḡa mabakud nḡa
sa pag-awayan?"
15 Ang manughapay sang Moab kag
sang iya mḡa kabanwaanan nagatak-
lad, kag ang iya mḡa pinili nḡa mḡa pa-
matan-on nagadululhug sa pulugutan,
ginasiling sang Hari, nḡa ang iya nḡalan
amo si Iehoba sang Sebaot.
16 Malapit na ang kalalat-an ni Moab
sa pag-abut, kag ang iya kalainan na-
gadali gid.
17 Pagkahanoklog-kamo sa iya, tanan
kamo nḡa mḡa yara sa palibot niya, kag
tanan kamo nḡa mḡa nakahibalo sang
iya nḡalan. Isiling ninyo: "¿Paano
bala nḡa naboong ang patok sang kaba-
kuran, ang sungkod sang pagkahalang-
don?"
18 Panaug-ka gikan sa himaya, kag
lingkod-ka sa kauhaw, pumuluyô nḡa
anak nḡa babae sa Dibon. Kay ang ma-
nughapay sang Moab nagsaka batok sa
imo, ginlaglag niya ang imo mḡa kaba-
kuran.
19 Tindug-ka malapit sa dalanon, kag
maglantaw-ka, pumuluyô sa Aroer. Pa-
mangkot-ka sa nagpalagyo kag sa nag-
likaw; isiling: "¿Ano bala ang naha-
nabu?"
20 Ginpakahuy-an si Moab, kay gin-
dugmok sia. Uluwang-kamo; silingit-

kamo. Ibantala-ninyo nayon sa Arnon,
nğa si Moab ginhapay na.
21 Kag nag-abut ang paghukom sa
ibabaw sang duta sang kapatagan; sa
Holon, kag sa Iasa, kag sa ibabaw sang
Mepaat,
22 Kag sa ibabaw sang Dibon, kag sa
ibabaw sang Nebo, kag sa ibabaw sang
Bet-diblataim,
23 Kag sa ibabaw sang Keriataim, kag
sa ibabaw sang Bet-gamul, kag sa iba-
baw sang Bet-meon,
24 Kag sa ibabaw sang Keriot, kag
sa ibabaw sang Bosra, kag sa ibabaw
sang tanan nğa mğa kabanwaanan
sang duta sa Moab, ang mğa malayô
kag ang mğa malapit.
25 Kag ginutúd ang sunğay sang Moab,
kag ang iya butkon ginbali, siling ni
Iohoba.
26 Hugba-ninyo sia, kay batok kay
Iehoba nagpakadaku sia; kag magligid-
ligid si Moab sa iya suka, kag nğa mag-
manğiniligoon sia sa kaladlawan.
27 ¿Kag walâ bala maghimo ka nğa
imo kaladlawan si Israel? ¿Nakit-an
bala sia sa tunğâ sang mğa makawat,
kay kutub nğa sa iya naghambal ka,
ikaw nagatanğotanğo sang olo?
28 Bayai-ninyo ang mğa kabanwa-
anan kag puluyô-kamo sa mğa kapil-
asan, mğa pumuluyô sa Moab: kag mag-
manğinsubung kamo sang salampati,
nğa nagapugad sa isa ka luyo sang bâbâ
sang kadadalman.
29 Nabatian namon ang palabilabi ni
Moab, *ang banwa* nğa palabilabihon gid,
ang iya pagkamatinaastaason, ang iya
palabilabi, ang iya bugal, kag ang pag-
kamatinaastaason sang iya tagiposoon.
30 Ako nagakilala, siling ni Iehoba,
sang iya alipunğot; walay pulus ang iya
mğa ukag: walay pulus ang mğa bu-
tang nğa ila ginahimo.
31 Tunğud sini ako nagauwang sa
ibabaw sang Moab; kag sa ibabaw sang
bug-os nğa Moab nagasingit ako kag
nagabakho tunğud sang mğa tawo sa
Kir-hares.
32 Labi pa sa paghibi ni Iaser, ma-
gahibi ako tunğud sa imo, púnô sang
ubas sa Sibma, ikaw nğa ang imo mğa
balagon nagtalabok sang dagat, nag-
alabut sila tubtub sa dagat sang Iaser:
ang manuglaglag naholog sa ibabaw
sang imo bunğa sang tinğadlaw kag sa
ibabaw sang imo pagpatubas sang ubas.
33 Ang kasadya kag ang kalipay gin-
kuha sa latagon nğa mabunğahon kag
sa duta sa Moab; kag ginpadula ko ang
alak sa mğa ipitan. Indi nila paglapa-
kon nğa may pagsingit; among pagsin-
git sa *inaway* kag walâ na sing singit sa
ipitan.
34 Sa pagsingit sa Hesbon ginapa-
pamatian nila ang ila tinğug tubtub sa
Eleale, tubtub sa Iahas, gikan sa Soar
tubtub sa Horonaim, *tubtub* sa Eglat-
Selisia; kay ang mğa tubig sa Nimrim
manğinduug man sila nğa kahapayan.
35 Kag pagahimoon, siling ni Iehoba,
nğa ang Moab walâ na sing tawo nğa
magtaklad sa mataas nğa duug kag nğa
magsunog sing pahamut sa iya mğa
dios.
36 Tunğud sini ang akon tagiposoon
magabakho subung nğa mğa lantoy
banğud sang Moab: kag tunğud sang
mğa tawo sa Kir-heres nagabakho ang
akon tagiposoon subung nğa mğa lan-
toy; kay ang kapuslanan nğa nahimo
nila nadula;
37 Kay ang tanan nğa olo upaw kag
ang tanan nğa bunğut kiniskisan; sa
ibabaw sang tanan nğa mğa kamut nğa
kinudlitan, kag sa tanan nğa mğa ha-
wak, panapton nğa masinakiton.
38 Sa ibabaw sang tanan nğa mğa
atup sa Moab kag sa iya mğa dalan,
ang tanan yara sa lalaw; kay ginboong
ko ang Moab subung sang suludlan nğa
walâ mahamut-i, siling ni Iehoba.
39 ¡Paano nğa ginboong sia sa
kalisang! ¡Uluwang-hamo! ¡Paano
nğa pagtalikod ni Moab, nğa ginpaka-
huy-an sia sing bug-os! Kag manğin-
kaladlawan ang Moab kag kalisanğan
sa tanan nğa mğa yara sa iya palibot.
40 Kay amo ining ginasiling ni Ie-
hoba: Yari koron, magalupad sia subung
sang agila, kag magahumlad sia sang
iya mğa pakpak nayon sa Moab.
41 Napanğuha na ang Keriot, kag
napanğuha na ang mğa duug nğa ma-
bakud; kag sadtong adlaw ang tagipo-
soon sang mğa maisug ni Moab ma-
nğinsubung sang tagiposoon sang babae
sa pagsakit.
42 Kag pagalaglagon ang Moab sa
tunğâ sang mğa katawohan; kay
nagpakadaku batok kay Iehoba.
43 Sa imo, pumuluyô sa Moab, ang
kakulba, kag ang boho, kag ang siod,
siling ni Iehoba.

44 Ang nagapalagyo sa kakulba, maholog sa boho; kag ang nagasaka gikan sa boho, pagadakpon sang siod; kay pagapakarion ko sa ibabaw niya, sa ibabaw sang Moab, ang tuig sa pagduaw sa ila, siling ni Iehoba.
45 Sa landong sang Hesbon nagdulúlog sila, ang mga nagapalalagyo nga walay kusug. Apang naggowa ang kalayó sa Hesbon, kag ang dabdab sa tungâ sang Sihon: ginhalonhon niya ang mga kadutaan sa Moab kag ang alimpuduhan sang mga anak sang kagahud.
46 ¡Kailo ka, Moab! Nadula ang banwa sa Kemos; kay ang imo mga anak nga lalaki gindakup nga sa pagkabihag, kag ang imo mga anak nga babae nga sa kabihagan.
47 Apang pagapabalikon ko ang kabihagan ni Moab, sa kaolehian sang mga adlaw, siling ni Iehoba. Tubtub diri ang paghukom sa Moab.

Tagna batok sa mga Amoninhon.

49 NAHANUNGUD sa mga inanak ni Amon. Amo ining ginasiling ni Iehoba: ¿Walâ bala sing mga anak si Israel? ¿walâ bala sing manunubli? ¿Kay ngaa bala ginapanubli sang Malkam ang Gad, kag ang iya banwa nagpuyô sa iya mga kabanwaanan?
2 Ngani, yari karon nagaabut ang mga adlaw, siling ni Iehoba, nga pagaipabati ko ang kagahud sang ilinaway nayon sa Raba sang mga inanak sang Amon, kag mangintinumpok sia sang ginub-an; kag pagapanutdan ang iya mga kabanwaanan sing kalayo, kag pagatag-iyahon ni Israel nga panublion ang mga nagtagiya sa iya, siling ni Iehoba.
3 Uwang-ka, Hesbon, kay nahapay na ang Ai. Siningit-kamo, mga anak nga babae ni Raba; palanaput kamo sing panapton nga masinakiton, halaya-kamo; kag dalagan kamo halín diri pa didto sa tungâ sang mga kudal. Kay ang Malkam magalakat sa palalitonan, ang iya mga saserdote kag ang iya mga dunganon úpud sa iya.
4 ¿Kay ngaa bala nagahimaya ka sa mga nalupyakan, sang imo mga nalupyakan nga nagailig, anak nga babae nga dimatutum, nga nagasalig ka sa iya mga bahandi, *kag nga nagasiling:* "Sin-o bala ang magakari batok sa akon?"
5 Yari karon, siling sang Ginoo nga si Iehoba sang Sebaot, pagapakarion ko sa ibabaw nimo ang kakugmat, gikan sa tanan nga mga palibot mo. Kag pagapanobolon kamo ang tagsatagsa sa iya atubangan, kag walâ sing sin-o nga magatipon sang mga manugpalagyo.
6 Apang sa tapus sini pagapabalikon ko ang mga bihag sang mga inanak sang Amon, siling ni Iehoba.

Tagna batok sa mga Edominhon.

7 Nahanungud sa Edom. Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: ¿Walâ na bala sing kaalam sa Teman? Nadula na ang laygay sang mga mahangponon, ang ila kaalam nadula.
8 Palagyo-kamo, talalikod-kamo, palanago-kamo sa kadadalman gid sang inyo mga puluy-an, mga pumuluyô sa Dedan; kay pagapakarion ko sa ibabaw ni Esau ang iya kalalat-an, sa panag-on nga pagaduawon ko sia.
9 Kon ang mga manugani sang ubas mag-alabut sa imo, ¿indi bala sila magabilin sing mga laghawon? Kon ang mga makawat sa kagab-ihon, ¿indi bala magalaglag sila sa nagakaigo sa ila?
10 Apang ginubahan ko si Esau, kag nabuksan ko ang iya mga palanagoan. Indi na sia makasarang sa pagpanago. Ang iya kaliwatan, ang iya mga útud, ang iya mga kasilingan, ginpanghapay sila, kag walâ na sila.
11 Bayai ang imo mga ilo; pagasaguron ko sila; kag sa akon magasalalig ang imo mga bálo nga babae
12 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon, ang mga walâ maghukom sa paginum sang tagayan, sa pagkamatuud gid magailinum sila sa iya; busa ikaw ¿mangingawas ka bala subung nga walay salâ? Indi ka pagabilangon nga walay salâ, kondi nga kinahanglan nga mag-inum ka sa iya.
13 Kay tungud sa akon gid nagsumpa ako, siling ni Iehoba, nga si Bosra maginkahapayan, kahuluy-an, kahanayakan, pinapakamalaut, kag nga ang tanan niya nga mga kabanwaanan manginkamuhaymuhayan nga dayon.
14 Ang isa ka pahibalo nabatian ko nga gikan kay Iehoba, kag ginpadalá ang manugbalita sa tungâ sang mga katawohan, nga nagasiling: "Tilipon-kamo

kag kari-kamo batok sa iya, kag tilin-
dug-kamo sa pagpakig-away."
15 Kay yari karon, ginhimo ko ikaw
nḡa diyotay sa tunḡâ sang mḡa kata-
wohan, nḡa ginatamay ka sa tunḡâ sang
mḡa tawo.
16 Ang kakulba nḡa ginpukaw mo,
ang palabilabi sang imo tagiposoon nag-
sugyot sa imo, ikaw, nḡa nagapuyô
sa mḡa gikab sang mḡa pil-as, ikaw nḡa
ginhakus mo ang putokputokan sang
bakolod. Bisan pa pagbayawon mo,
subung sang agila, ang imo pugad,
kubtub didto pagaitagbong ko ikaw,
siling ni Iehoba.
17 Kag manḡinkahapayan ang Edom:
bisan sin-o nḡa mag-agi nḡa malapit sa
iya, magakahibolong, kag magapanihol-
banḡud sa tanan niya nḡa mḡa kalalat-
an.
18 Subung sang pagkaguba sang So-
doma, sang Gomora kag sang iya mḡa
kasilinḡan, siling ni Iehoba, walay sin-o
nḡa magpuyô didto kag walay anak
sang tawo nḡa magapanlugayaw sa iya.
19 Yari karon, subung sang leon ma-
gasaka sia sa habok sang Iordan batok
sang halalban nḡa dayon; apang sa isa
ka pamisok pagapadalaganon ko sia
gikan didto, kag sa mapilian, magahatag
ako sing tulin nahanunḡud sa iya; kay
¿sin-o bala ang subung sa akon? ¿kag
sin-o bala ang makapaatubang sa akon
sa hulukmanan, kag sin-o bala ang ma-
nugbantay nḡa sarang makatindug batok
sa akon?
20 Tunḡud sini pamatii-ninyo ang ti-
notuyo ni Iehoba, nḡa ginhimo niya na-
hanunḡud sa Edom, kag ang iya mḡa hu-
nahuna, nḡa nagapamalandong sia batok
sang mḡa pumuluyô sang Teman. Sa
pagkamatuud gid, pagaguyoron sila su-
bung sang mḡa labing magamay nḡa
mḡa obeha. Sa pagkamatuud, pagalag-
lagon niya ang halalban upud sa ila.
21 Sa daguhub sang ila pagkaholog
ang duta nagkurug. Ang ila singit, ang
kagahud nabatian sa dagat nḡa Mapula.
22 Yari karon, magatumbo kag ma-
galupad sia subung sang agila, kag ma-
gahumlad sia sang iya mḡa pakpak sa
ibabaw sang Bosra. Kag sa sadtong
adlaw ang tagiposoon sang mḡa maisug
sa Edom manḡinsubung sang tagiposoon
sang babae sa iya kasakit.

Tagna batok sa Damasko.

23 Nahanunḡud sa Damasko. Ginpa-
kahuy-an ang Hamat kag ang Arpad,
kay nagpakabati sila sing mḡa malain
nḡa balita: ginapunaw sila. Sa dagat
may kagumon; indi sia sarang makapa-
himunong.
24 Nagaluya ang Damasko; nagatali-
kod sa pagpalagyo, kag ginadakup sia
sang kakulba. Ang kahul-anan kag
ang mḡa kasakit nagapakibang sa iya,
subung sang babae nḡa nagaanak.
25 ¿Paano bala nḡa ginbayaan nila,
ang banwa sa pagdayaw, ang banwa
sang akon kalipay?
26 Nḡani, ang iya mḡa pamatan-on
magakalapukan sa iya mḡa balaligyaan,
kag ang tanan nḡa mḡa tawo sa pag-
awayan magakalawálâ sa sadtong ad-
law, siling ni Iehoba sang Sebaot.
27 Kag pagatutdan ko sing kalayo ang
kuta sang Damasko, nḡa pagaupuron
niya ang mḡa baláy nḡa harianon sa
Ben-Hadad.

Tagna batok sa Arabia.

28 Nahanunḡud sa Kedar kag sa mḡa
ginharian sa Hasor, nḡa ginpilas sila ni
Nabukodonosor, nḡa hari sa Babilonia:
Amo ining ginasiling ni Iehoba: Tilin-
dug-kamo, talaklad-kamo batok sa Ke-
dar, kag laglaga-ninyo ang mḡa inanak
sang Sidlanḡan.
29 Pagkuhaon ang iya mḡa layang-
layang kag ang iya mḡa kahayupan;
pagpanḡuhaon ang iya mḡa kumbung,
kag ang iya mḡa kasangkapan, kag
ang iya mḡa kamelyo, kag magsingit
batok sa ila: "Kakulba sa tanan nḡa
mḡa duug."
30 Palalagyo-kamo, paggamohon gid
kamo, tagoa-ninyo sang inyo puluy-an
sing madalum gid, mḡa pumuluyô sa
Hasor, siling ni Iehoba; kay si Nabuko-
donosor, nḡa hari sa Babilonia, naghimo
sing tinutoyo batok sa inyo, kag batok
sa inyo nagapamalandong sia sing huna-
huna.
31 Tilindug-kamo, taklad-kamo nayon
sa katawohan, nḡa nagaagum sing paghi-
daet kag nḡa nagakabuhi sing masina-
lig-on, siling ni Iehoba. Walâ sia sing
mḡa gawang, bisan mḡa pintal, nḡa na-
gapuyô sia sa kamuhaymuhayan.
32 Ang ila mḡa kamelyo pagaation

kag ang kadamuon sang ila mĝa ka-
hayupan pagakuhaon subung nĝa ina-
gaw. Pagapaalaplaagon ko sila sa tanan
nĝa mĝa hanĝin, ang mĝa nagaulob sang
ila bohok, kag ginapakari ko sa tanan nĝa
mĝa kilid ang ila kalalat-an, siling ni
Iehoba.
33 Kag ang Hasor manĝinpuluy-an
sang mĝa sakal, ang kahapayan sa giha-
pon. Walâ sing sin-o nĝa magapuyô
didto kag walay anak sang tawo nĝa
magapanlugayaw sa iya.

Tagna batok sa Persia.

34 Ini amo ang polong ni Iehoba, nĝa
nag-abut kay Ieremias, nĝa manalagna,
nahanunĝud sa Elam, sa kamunoan sang
paghari ni Bedekias, nĝa hari sa Iuda,
nĝa nagasiling :
35 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Yari karon, pagabalion ko
ang pana ni Elam, ang mĝa panĝanay
sang ila kabakuran.
36 Kag pagapakarion ko sa ibabaw
sang Elam ang apat ka hanĝin, sang
mĝa apat ka bahin sang lanĝit. Paga-
alaplaagon ko sila sa sining tanan nĝa
mĝa hanĝin, kag walay katawohan nĝa
didto indi mag-alabut ang mĝa manug-
palagyo gikan sa Elam.
37 Kag pagahimoon ko nĝa si Elam
maboong sa kahadluk sa atubanĝan sang
mĝa kaaway, sa atubanĝan sang mĝa
nagapalanĝita sang iya kabuhi: pagapa-
karion ko ang kalainan sa ibabaw nila,
ang kasingkal sang akon kaakig, siling
ni Iehoba; kag pagaipadalá ko sa olehe
nila ang hinĝaniban tubtub nĝa maupúd
ko sila.
38 Kag pagaibutang ko ang akon
lingkoran nĝa harianon sa Elam, kag
pagalaglagon ko didto ang hari kag ang
dunganon, siling ni Iehoba.
39 Apang mahanabu, sa kaolehian
nĝa mĝa adlaw, nĝa pagapabalikon ko
ang mĝa bihag sang Elam, siling ni
Iehoba.

Tagna batok sa Babilonia.

50 ANG polong nĝa ginmitlang ni
Iehoba batok sa Babilonia, batok
sa duta sang mĝa Kaldeinhon, tunĝud
kay Ieremias nĝa manalagna.
2 Ibantala-ninyo sa tunĝâ sang mĝa
katawohan, kag ipahibalo-ninyo; pala-
tindug-kamo sing bandera; ipahibalo
ninyo, kag indi ninyo pagtagoon ini;
isiling-ninyo: Kinuha na ang Babilonia.
Ginpakahuy-an si Bel, ginguba na si
Merodak. Ginpakahuy-an sila, ang ila
mĝa diosdios, ginpamoong ang ila mĝa
larawan.
3 Kay nagtaklad batok sa iya ang isa
ka katawohan gikan sa Aminhan, nĝa
pagaibutang niya ang ila duta sa kaha-
payan, kag walâ na sing pumuluyô sa
iya: ang mĝa tawo subung man ang
mĝa kasapatan nagpalalagyo; nagtala-
liwan sila.
4 Sa sadtong mĝa adlaw kag sa sad-
tong panag-on, siling ni Iehoba, magaa-
labut ang mĝa inanak ni Israel, sila kag
ang mĝa inanak ni Iuda sing tinĝub;
magakalari sila, nĝa nagalalakat kag na-
gahilibi, kag magapalanĝita sila kay Ie-
hoba, nĝa ila Dios.
5 Magapalamangkot sila tunĝud *sang
dalan* sa Sion, nĝa magabalalikid diri
sang ila mĝa nawung, *nĝa nagasililing*:
"Kari-kamo, kag magilimpon - kamo
kay Iehoba sa katipan nĝa walay ka-
tapusan, nĝa indi nĝa mas-a hikalim-
tan."
6 Ang akon banwa among pinanung
sang mĝa obeha nĝa nadula, nĝa ang
iya mĝa manugbantay nagpatalang sa
ila kag nagpaisol sa ila sa mĝa kabu-
kiran; nagalalakat sila sa bukid pa ba-
kolod, nagkalalipat sila sang ila duug
nĝa palahuwayan.
7 Ang tanan nĝa makakita sa ila, na-
gahalonhon sa ila kag nagasililing ang
ila mĝa kasumpung: "Indi kami pa-
gakabigon nĝa mĝa makasasalâ," kay
sila nagpalakasalâ batok kay Iehoba, nĝa
Puluy-an sang katarunĝan, kay Iehoba,
nĝa Paglaum sang ila mĝa ginikanan.
8 Palagyo-kamo gikan sa tunĝâ sang
Babilonia, kag halín-kamo sa duta sang
mĝa Kaldeinhon, kag pagpanĝinsubung-
kamo sang mĝa kanding nĝa lalaki sa
atubanĝan sang pinanung.
9 Kay yari karon, pagapukawon ko
kag pagapakarion ko kutub sa duta sa
Aminhan batok sa Babilonia ang isa
ka katipunan sang dalagku nĝa mĝa ka-
tawohan, nĝa magapahamtang sing pa-
sunud batok sa iya; kag pagakuhaon
sia. Ang ila mĝa baslay subung sila
sang ila sang maisug nĝa sampaton:
walâ sing isa nĝa magabalik sa walay
pulus.

10 Kag ang Kaldea pagaibutang nğa
alatihon, kag ang tanan nğa magaati sa
iya manğinbusug, siling ni Iehoba.
11 Hoo, magkasadya-ka, hoo, mag-
kalipay-ka, *katawohan* nğa nagahublas
sang akon panublion. Maglumpatlum-
pat-ka subung sang tinday sang baka
nğa nagatapak *sang linasan*, kag maghi-
rihiri-ka sabung sang mğa gamhanan
nğa kabayo.
12 Ang inyo ilóy ginapakahuy-an gid,
ginapasalimoang ang nagpanğanak sa
inyo; yari karon ang palaabuton sang
mğa katawohan: ang isa ka kahanaya-
kan, ang isa ka duta nğa mamala, kag
ang isa ka kaminğawan.
13 Tunğud sang kaakig ni Iehoba indi
sia mapuy-an, kag manğinhinapay la-
mang sia nğa bug-os; ang tanan nğa
magaagi malapit sa Babilonia magaka-
hanğuyos kag magapanihol banğud sang
tanan niya nğa mğa kalalat-an.
14 Palahamtang-kamo sing pasunud
batok sa Babilonia, sa palibot, tanan
kamo nğa mğa nagapasantig sang pana.
Pana-kamo batok sa iya, indi kamo
magkalahilak sang mğa baslay, kay na-
kasalâ sia batok kay Iehoba.
15 Silingit-kamo batok sa iya sa pali-
bot. Ginatugyan niya ang iya mğa ka-
mut; nagakalapukan ang iya mğa sadsa-
ran; ginpanguba ang iya mğa kuta, kay
pagtimalus ini ni Iehoba. Tilimalus-
kamo sa iya; himoa-ninyo sa iya subung
sang ginhimo niya.
16 Utda-ninyo sa Babilonia ang ma-
nugtanum, kag ang nagakaput sang ga-
lab sa panag-on sang ani. Sa atuba-
nğan sang hinğaniban nğa mabanğis ang
tagsatagsa magbalik sa iya banwa, ang
tagsatagsa magpalagyo sa iya duta.
17 Si Israel among obeha nğa talang,
nğa ginlagas sia sang mğa leon: ginha-
lonhon sia sing úna sang hari sa Asur;
apang ining katapusan, si Nabukodo-
nosor, nğa hari sa Babilonia, nagboong
sang iya mğa tul-an.
18 Nğani, amo ining ginasiling ni
Iehoba sang Sebaot, nğa Dios ni Israel:
Yari karon, ako magasilot sang hari sa
Babilonia kag sa iya duta, subung sang
pagsilot ko sa hari sa Asur.
19 Kag pagapabalikon ko si Israel sa
iya mğa halalban: magahalab sia sa
Karmelo kag sa Basan, kag sa bukid ni
Epraim, kag sa Galaad mabusug ang
iya kalág.

20 Sa sadtong mğa adlaw kag sa sad-
tong panag-on, siling ni Iehoba, ang ka-
lainan ni Israel pagapanğitaon, apang
sia walâ na, kag ang mğa salâ ni Iuda,
indi makit-an; kay pagapatawaron ko
ang akon mğa ginabilin, sa nabilin.
21 Nahanunğud sang duta nğa dapli
nğa malalison, taklad-ka batok sa iya, kag
nahanunğud sang mğa pumuluyô nğa sa
pagsilot, lagsa sila sa hinğaniban kag
pagtagudilian sila, siling ni Iehoba, kag
himoa sono sang tanan nğa akon gin-
sogo sa imo.
22 May kagahud sang inaway sa duta,
kag daku nğa kagulub-an.
23 ¿Paano bala nğa ginbali kag
ginboong ang pakang sang bug-os nğa
duta? ¿Paano bala nğa nahimo ang
Babilonia nğa kahapayan sa tunğâ sang
mğa katawohan?
24 Ginladlaran ko ikaw sing siod,
kag nadakup ka sa iya, Babilonia, kag
bisan pa sa walâ mahibaloi, nakita ka,
kag bisan pa nadakup ka, kay nagpa-
kigsuay ka kay Iehoba.
25 Ginbuksan ni Iehoba ang iya ba-
handi, kag ginkuha niya *didto* ang mğa
hinğaniban sang iya kasingkal; kay ang
Ginoo nğa si Iehoba sang Sebaot nğa
may iya sini nğa kasuayon batok sa
duta sang mğa Kaldeinhon.
26 Kari-kamo batok sa iya kutub sa
mğa ukbung *sang duta.* Buksi-ninyo ang
iya mğa tambobo; tiponon-ninyo sia
subung nğa mğa inupung kag pagta-
gudilian ninyo sia, nğa walâ sing bisan
ano nğa mabilin sa iya.
27 Pilasa-ninyo ang tanan niya nğa
mğa tinday nğa lalaki sang baka, nğa
magdulhog sila sa ihawan. ¡Kailo sila!
Kay nag-abut na ang ila adlaw, ang
panagon sang pagduaw sa ila.
28 Ginapamatian ang tinğug sang
mğa nagapalalagyo, sang mğa manugli-
kaw gikan sa duta sa Babilonia, nğa
nagabalita sa Sion sang pagtimalus ni
Iehoba, nğa aton Dios, sang pagtimalus
sang iya Simbahan.
29 Patipuna batok sa Babilonia ang
mğa manugpana, ang tanan nğa mğa
nagasanting sang pana. Ipahamtang-
ninyo ang dulugan batok sa iya sa pali-
bot, nğa walâ sing bisan sin-o nğa maka-
likaw; bayari sia sono sang iya binuha-
tan: sono sa tanan nğa ginhimo niya,
himoa ninyo sa iya, kay nagpalabilabi

sia batok kay Iehoba, batok sa Balaan ni
Israel.
30 Tungud sini ang iya mga pamatan-
on magakalapukan sa iya mga balaligya-
an, kag ang tanan niya nga mga tawo
sa pag-awayan pagapangwalaon sa sad-
tong adlaw, siling ni Iehoba.
31 Yari karon ako *nagakari* batok sa
imo, Palabilabihon, siling sang Ginoo
nga si Iehoba sang Sebaot; kay nag-abut
na ang imo adlaw, ang panag-on nga
ginaduaw ko ikaw.
32 Kag ang Palabilabihon maka-
sandad kag mapukan, kag walâ sing
bisan sin-o nga magpatindug sa iya.
Kag pagatutdan ko sing kalayo ang iya
mga kabanwaanan, nga magahalunhon
sang tanan nga mga palibot niya.
33 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang
Sebaot: Ginpamigos ang mga inanak
ni Israel kag ang mga inanak ni Iuda
sing tingub; kag ang tanan nga mga
nagdalá sa ila nga mga bihag, gina-
pungan sila nila, kag nagadumili sila sa
pagbuhi sa ila.
34 Ang ila Manunubus amo ang Ma-
kusug. Si Iehoba sang Sebaot amo ang
iya ngalan. Magatabang sia, magata-
bang sia sang kasaba nila, sa pagpali-
nong sang duta, kag sa paggamo sang
mga pumuluyô sa Babilonia.
35 ¡Hinganiban sa ibabaw sang mga
Kaldeinhon! siling ni Iehoba, kag sa
ibabaw sang mga pumuluyô sa Babi-
lonia, kag sa ibabaw sang iya mga
dunganon, kag sa ibabaw sang iya mga
manginalamon.
36 ¡Hinganiban sa ibabaw sang mga
palahambal nga walay pulus! kag ma-
pahayag nga mga buangbuang sila.
¡Hinganiban sa ibabaw sang iya mga
maisug, kag magkalakugmat sila!
37 ¡Hinganiban sa ibabaw sang iya
mga kabayo kag sa ibabaw sang iya mga
kanga, kag sa ibabaw sang bug-os nga
banwa nga kalibugan, nga yara sa tungâ
niya! kag manginsubung sila sang mga
babae. ¡Hinganiban sa ibabaw sang iya
mga bahandi! kag pag-atihon sila.
38 ¡Kamala sa ibabaw sang iya mga
tubig! kag magmalala sila. Kay duta
ini sang mga larawan nga tinigban, kag
nagabuluang sila sa *ila* mga *diosdios* nga
inugpahadluk.
39 Tungud sini, didto magapuluyô
ang mga sapat sang mga kahanayakan
upud ang mga sapat nga manuguwang;
magapuluyô man sa iya ang mga
abestrus; kag indi na sia pagapuy-an sa
gihapon, kag sa kaliwatan kag sa kali-
watan walâ sing magapuyô sa iya.
40 Subung sang pagguba sang Dios
sang Sodoma, sang Gomora kag sang iya
mga kasilingan nga mga kabanwaanan,
siling ni Iehoba, walay sin-o nga
magapuyô didto kag walay anak sang
tawo, nga magapanlugayaw sa iya.
41 Yari karon, nagaabut ang isa ka
banwa sang Aminhan, kag ang isa ka
daku nga katawohan, kag madamu nga
mga hari ang ginapukaw sa mga kaida-
dalman sang duta.
42 Nagakaput sila sing pana kag sing
bangkaw; mga mapintas sila, kag walâ
sila sing kahanoklog; ang ila tingug
magangurob subung sang dagat; maga-
salakay sila sa ibabaw sang mga kabayo;
masangkapan sila subung sang tawo sa
pag-awayan batok sa imo, anak nga
babae sang Babilonia.
43 Nabatian ang iya hinigung sang
hari sa Babilonia, kag nanginmaluya
ang iya mga kamut; ang kalilisdan
nagadakup sa iya, ang isa ka kalilisdan
subung sang iya sang babae nga naga-
anak.
44 Yari karon, subung nga leon na-
gasaka sia sa habok sang Iordan batok
sa halaban nga dayon; apang sa isa ka
pamisok pagapadalaganon ko sila gikan
didto, kag sa mapilian, magahatag ako
sing tulin nahanungud sa iya. Kay ¿sin-o
bala ang subung sa akon, kag sin-o bala
ang magapaatubang sa akon sa huluk-
manan? kag ¿sin-o bala ang manug-
bantay nga makatindug batok sa akon?
45 Tungud sini, pamatii-ninyo ang
tinotuyo ni Iehoba, nga ginhimo niya
batok sa Babilonia, kag ang iya mga
hunahuna nga ginpamalandong batok
sang duta sang mga Kaldeinhon. Sa
pagkamatuud gid pagaguyoron sila su-
bung sang labing magamay nga obeha.
Sa pagkamatuud, pagalaglagon niya ang
ila mga halalban upud sa ila.
46 Sa siningit sang: "¡Nakuha ang
Babilonia!" ang duta nagakurug, kag
ang kagahud niya nabatian sa tungâ
sang mga katawohan.

51 AMO ining ginasiling ni Iehoba:
yari karon nga ginapatindug ko
ang isa ka hangin nga manuglaglag

batok sa Babilonia, kag batok sa mḡa
pumuluyô sa Lebkama.*
2 Kag magapadalá ako sa Babilonia
sing mḡa dumuluong nḡa magapaha-
nḡin sa iya kag pagahapayon nila ang ila
duta, kay manḡinbatok sila sa iya sa
palibot sa adlaw sang kalainan.
3 Ang manugpana magsanting sang
iya pana batok sa nagapasanting, kag
batok sa nagatindug sing palabilabihon
sa iya limbutong; indi ninyo pagpata-
waron ang ila mḡa pamatan-on; tagu-
dilian-ninyo ang tanan niya nḡa kasol-
dadosan:
4 Magkalapukan ang mḡa tawo nḡa
patay sa duta sang mḡa Kaldeinhon, kag
ang mḡa pilason sa iya mḡa dalan.
5 Kay si Israel kag si Iuda indi gina-
bálo sang ila Dios nḡa si Iehoba sang
Sebaot; bisan pa ang ila duta napunô
sang salâ batok sa Balaan ni Israel.
6 Palagyo-kamo gikan sa tunḡâ sang
Babilonia, kag magluwas-kamo ang tag-
satagsa sang iya kalág, agud nḡa indi
kamo magkaladula banḡud sang ila ka-
lainan; kay amo ini ang panag-on sang
pagtimalus ni Iehoba: pagahatagan niya
sia sang iya balus.
7 Nanḡintagayan nḡa bulawan ang
Babilonia sa kamut ni Iehoba, nḡa naga-
hubug sang bug-os nḡa duta. Sa iya
alak nagilinum ang mḡa katawohan;
nḡani nagbuluang ang mḡa katawohan.
8 Sa hinali naholog ang Babilonia
kag nalaglag. Uluwang-kamo sa iba-
baw niya. Kuluha-kamo sing ihalaplas
nḡa sa iya kasakit; ayhan magaáyô sia.
9 "Ginbuut naton nḡa mag-áyô ang
Babilonia, apang walâ sia mág-áyô.
Bayai-ninyo sia, kag magpalauli-kita
ang tagsatagsa sa iya duta; kay nag-
abut tubtub sa lanḡit ang iya paghukom,
kag ginbayaw sia tubtub sa mḡa
panḡanud.
10 Ginpagowa ni Iehoba ang aton mḡa
katarunḡan. Kari-kamo, kag isugid na-
ton sa Sion ang binuhatan ni Iehoba,
nḡa aton Dios."
11 Nisnisi-ninyo ang mḡa baslay, kag
himun-i-ninyo ang *kadamuon* sang mḡa
taming. Ginpukaw ni Iehoba ang espi-
ritu sang mḡa hari sa Media; kay ang
iya tinotuyo batok sa Babilonia sa
paglaglag sa iya; kay pagtimalus ini ni
Iehoba, pagtimalus sang iya Simbahan.
12 Palatindug-kamo sing bandera sa
ibabaw sang mḡa kuta sang Babilonia.
Bakura-ninyo ang bantay, butanḡi-ninyo
sing mḡa bantay, aman-kamo sing mḡa
puut; kay si Iehoba gid nagahimo
sing tinotuyo, kag pagaibutang niya sa
buhat ang iya ginmitlang nahanunḡud
sang mḡa pumuluyô sa Babilonia.
13 Ikaw nḡa nagapuyô sa luyo sang
madamu nḡa mḡa tubig, nḡa nagabugana
sa mḡa bahandi, nag-abut na ang imo
katapusan, ang takus sang imo mḡa
kapuslanan.
14 Si Iehoba sang Sebaot nagsumpa
tunḡud sa *iya* gid: Hoo, sa pagkama-
tuud, pagapun-on ko ikaw sing mḡa tawo,
subung sang mḡa apan, kag magasilinin-
git sila batok sa imo.
15 Sia amo ang naghimo sang duta
sa iya gahum, ang nagtukud sang kali-
butan sa iya kaalam kag naghumlad
sang mḡa kalanḡitan sa iya ihibalo.
16 Sa huni sang iya tinḡug nagahimo
sing kagahud sa mḡa tubig sang lanḡit;
kag nagapasaka sia sang mḡa alisnḡaw
gikan sa ukbung sang duta; sia nagahi-
mo sang mḡa kilat nḡa sa ulan, naga-
kuha sia sang hanḡin sa iya mḡa
bahandi.
17 Ang tanan nḡa tawo tama ka bu-
angbuang sa pagkilala sang bisan ano;
ang tanan nḡa manugtunaw ginapaka-
huy-an sa iya larawan nḡa tinigban, kay
butig lamang ang ila mḡa larawan nḡa
tinunaw; nḡa walâ sing espiritu sa ila.
18 Mḡa kadayawan lamang sila, bi-
nuhatan sa mḡa paguligyat: sa panag-on
sang pagduaw sa ila, magakaladula sila.
19 Indi subung sa ila ang Pahat ni
Iakob; kay amo sia ang Manughuman
sang tanan, kag si *Israel* amo ang sung-
kod sang iya panublion. Si Iehoba
sang Sebaot amo ang iya nḡalan.
20 Ikaw amo nḡa sa akon ang dakung
pakang, ang mḡa hinḡaniban sa pag-
awayan; kag tunḡud sa imo ginadug-
mok ko ang mḡa katawohan, kag tunḡud
sa imo ginalaglag ko ang mḡa ginha-
rian;
21 Kag tunḡud sa imo ginadugmok
ko ang mḡa kabayo kag ang manugka-
bayo sa iya, kag tunḡud sa imo gindug-
mok ko ang kanga kag ang nagasaka
sa iya;
22 Kag tunḡud sa imo ginadugmok

* *Lebkama,* ang kasingkasing sang akon mḡa kasumpung; nḡalan sang Kaldea.

ko ang mḡa lalaki kag ang mḡa babae,
kag tunḡud sa imo ginadugmok ko ang
tigulang kag ang bâtâ, kag tunḡud sa
imo ginadugmok ko ang olitawo kag
ang dalaga;
23 Kag tunḡud sa imo ginadugmok ko
ang manugbantay kag ang iya pina-
nong; tunḡud sa imo ginadugmok ko
ang manḡunḡuma kag ang iya singkaw
sa buylog sang mḡa baka; kag tunḡud sa
imo ginadugmok ko ang gobernador
kag ang mḡa punoan.
24 Kag pagabalusan ko ang Babilonia,
kag ang tanan nḡa mḡa pumuluyô sa
Kaldea, sang tanan nḡa kalainan nḡa
ginhilimo nila sa Sion sa atubanḡan
sang inyo mḡa mata, siling ni Iehoba.
25 Yari karon, ako *nagaabut* batok sa
imo, bukid nḡa manuglaglag, siling ni
Iehoba, ikaw nḡa ginalaglag mo ang
bug-os nḡa duta; kag ginauntay ko ang
akon kamut sa ibabaw nimo, kag gina-
paligid ko ikaw sa *imo* mḡa pil-as, kag
ginahimo ko ikaw nḡa bukid nḡa
inupúd.
26 Kag walâ na sing magakuha sa imo
sing bató nḡa sa pamusud, bisan bató
nḡa sa sadsaran; kondi manḡinkahapa-
yan ka nḡa dayon, siling ni Iehoba.
27 Halayaw-kamo sing bandera sa
duta, palatunog-kamo sing budyong sa
mḡa katawohan, pahanunḡud-kamo
sing mḡa katawohan batok sa iya.
Tilinḡub-kamo batok sa iya sang mḡa
ginharian sa Ararat, sa Mini, kag sa
Askenas: sogo-kamo batok sa iya
sing mḡa panḡolo, pataklara-ninyo ang
mḡa kabayo subung sang mḡa apan nḡa
tunukon.
28 Pahanunḡud-kamo batok sa iya
sang mḡa katawohan, sang hari sa Me-
dia, sang iya mḡa gobernador, kag sang
tanan niya nḡa mḡa punoan kag sang
bug-os nḡa duta sang iya pagkaginoo.
29 Kag nagakurug ang duta kag
nagakasakit, kay ginapanghikot batok
sa Babilonia ang mḡa tinotuyo ni
Iehoba, sa paghimo sang duta sa Babi-
lonia nḡa kahapayan, nḡa walay
pumuluyô.
30 Ang mḡa maisug sa Babilonia
nagbiliya sa pag-away; nagapalahi-
muyong sila sa ila mḡa kuta; naubus ang
ila kabakuran, nanḡinbabae sila. Gin-
panutdan ang ila mḡa baláy, ginpamali
ang ila mḡa pintal.
31 Ang mḡa manugdalagan kag ang
manugbalita nagadalagan sa pagsugata
ang isa sa isa sa pagbalita sa hari sa
Babilonia nḡa ang iya banwa ginkuha
sa tanan nḡa mḡa bahin;
32 Kag nḡa ginpanḡuha ang mḡa
tabokan, kag ginpanunug sa kalayo ang
mḡa punong, kag ginpanḡulbaan ang
mga tawo sa pag-awayan.
33 Kay amo ini ang ginasiling ni Ieho-
ba sang Sebaot, nḡa Dios ni Israel:
Ang anak nḡa babae sang Babilonia
subung sia sang linasan sa panag-on sa
paglinas sa iya; sa diyotay pa, kag
magaabut sa iya ang panag-on sang
ani.
34 Ginhalonhon kita, ginpapas kita ni
Nabukodonosor, nḡa hari sa Babilonia,
ginbayaan kita niya subung sang sulúd-
lan nḡa walay sulúd; gintulon niya kita
subung sang dragon, napunô ang iya
tiyan sang akon mḡa kalipayan, kag gin-
tabog kita niya.
35 "Ang pagpigos nḡa nahimo sa
akon, kag ang akon unud magamanḡin
sa ibabaw sang Babilonia," magasiling
ang pumuluyô nḡa babae sa Sion; kag
"ang akon dugo magmanḡin sa ibabaw
sang mḡa pumuluyô sa Kaldea," maga-
siling ang Ierusalem.
36 Nḡani, amo ini ang ginasiling ni
Iehoba: Yari karon, ako nagaapin
sang imo kasaba, kag ginahimo ko ang
imo pagtimalus; kag ginapamala ko
ang iya dagat, kag ginapahubas ko ang
iya tuburan.
37 Kag manḡintinumpoktumpok nḡa
bató ang Babilonia, puluy-an sang mḡa
sakal ang isa ka kahapayan, duug nḡa
natugyan sa mḡa panihol, nḡa walay
pumuluyô.
38 Sing tinḡub naganḡulurub sila
subung sang mḡa tutuy sang leon, na-
ganḡulurub sila subung sang mḡa mag-
amay sang mḡa leon.
39 Sa ila kainit, ginapainum ko sila;
kag ginapahubug ko sila, agud nḡa
magkalasadya sila, kag nḡa magtololog
sila sing katologon nḡa walay katapusan,
kag indi na sila magmalata, siling ni
Iehoba.
40 Ginapadulhog ko sila subung sang
mḡa kordero sa ihawan, subung sang
mḡa karnero upud ang mḡa kanding
nḡa lalaki.
41 ¿Paano bala ang pagkuha kay
Sesak? ¿*Paano bala* ang pagkuha sang
pagdayaw sang bug-os nḡa duta?

¿ Paano bala ang pagkahapay sang Babilonia sa tungâ sang mĝa katawohan ?
42 Nagsagnap ang dagat sa ibabaw sang Babilonia ; sa kagumon sang iya mĝa kabaluran gintabunan sia.
43 Nanĝinkahapayan ang iya mĝa kabanwaanan, ang isa ka duta nĝa kigas kag mĝa kaminĝawan, mĝa duug nĝa walâ sing magapuyô kag nĝa sa ila walâ sing anak sang tawo nĝa mag-agi.
44 Kag pagasilotan ko si Bel sa Babilonia, kag pagapagowaon ko sa iya baba ang iya gintulon, kag indi na gid magaduguk sa iya ang mĝa katawohan. Ang amo gid nĝa kuta sa Babilonia napukan.
45 Gulowa-kamo sa tunĝâ niya, banwa ko, kag panĝinluwas-kamo, ang tagsatagsa sang iya kabuhi, sa kasingkal sang kaakig ni Iehoba.
46 Kag dili magmaluya ang inyo tagiposoon, kag dili kamo magkalahadluk banĝud sang kagahud nĝa pagapamatian sa duta, sang sa isa ka tuig magaabut ang kagahud, kag sa olehe ang isa ka kagahud sa isa ka tuig, kag may paglugos sa duta, ang manuggahum batok sa manuggahum.
47 Tunĝud sini, yari karon, nagaalabut ang mĝa adlaw nĝa pagasilotàn ko ang mĝa larawan nĝa tinigban sa Babilonia, kag ang bug-os niya nĝa duta pagapakahuy-an, kag ang tanan niya nĝa mĝa pilason sa kamatayon magakalaholog sa tunĝâ niya.
48 Kag ang mĝa lanĝit kag ang duta, kag ang tanan nĝa yara sa ila, magahulugyaw sa ibabaw sang Babilonia ; kay gikan sa Aminhan magaalabut batok sa iya ang mĝa manughapay, siling ni Iehoba.
49 Subung nĝa ang Babilonia nagpapukan sang mĝa pilason sa kamatayon sa Israel, amo man tunĝud sa Babilonia magakalapukan ang mĝa pilason sa kamatayon sa bug-os nĝa duta.
50 Mĝa nakapalagyo sa hinĝaniban, lalakat-kamo, ayaw kamo pagdúlog. Palanumdum-kamo kutub sa malayô kay Iehoba, kag ang Ierusalem paghuptan sang inyo mĝa tagiposoon.
51 Ginapakahuy-an kita, kay nabatian naton ang pasipala ; ang pagsalimuang nagtabon sang aton mĝa nawung, kay nag-alabut ang mĝa dumuluong batok sa mĝa balaan nĝa Puluy-an sang Baláy ni Iehoba.
52 Tunĝud sini, yari karon, nagaalabut ang mĝa adlaw, siling ni Iehoba, nĝa pagasilotan ko ang iya mĝa larawan nĝa tinigban kag nĝa sa bug-os niya nĝa duta magapalananĝis ang mĝa pilason sa kamatayon.
53 Kon magbayaw ang Babilonia tubtub sa lanĝit, kag kon maghimo sia nĝa dimalambut sang kataason sang iya kabakuran, magaalabut sa iya gikan sa akon ang mĝa manughapay, siling ni Iehoba.
54 Ang isa ka pagsingit ginapamatian sa Babilonia, kag isa ka daku nĝa kagulub-an gikan sa duta sang mĝa Kaldeinhon ;
55 Kay pagahapayon ni Iehoba ang Babilonia, kag pagapahipuson niya ang iya daku nĝa tinĝug ; kag maganĝurub ang ila mĝa kabaluran, subung sang dalagku nĝa mĝa tubig ; ginapamatian ang dinaguhub sang ila mĝa tinĝug.
56 Kay nagaabut ang manuglaglag batok sa iya, batok sa Babilonia ; kag ang iya mĝa maisug ginpangdakup ; ang pana nila ginpamali. Kay si Iehoba among Dios sang mĝa balus ; magahatag sia, magahatag sia sang nagakaigo.
57 Ginahubug ko ang iya mĝa dunganon kag ang iya mĝa maalam, ang iya mĝa gobernador, kag ang iya mĝa punoan, kag ang iya mĝa makusug : kag magatololog sila sa dayon nĝa katologon, kag indi na sila magmalata, siling sang Hari, nĝa ang iya nĝalan amo si Iehoba sang Sebaot.
58 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot : Ini nĝa kuta sa Babilonia nĝa tama ka masangkad pagapanason sing bug-os, kag ang iya mĝa gawang nĝa tama ka mataas pagasunugon sa kalayo, sa bagay nĝa nagpalanĝabudlay unta sing walay pulus ang mĝa banwa kag ang mĝa katawohan nĝa sa kalayo, kag pagalapyoon sila.
59 Ang polong, nĝa ginsogo ni Ieremias, nĝa manalagna, kay Seraia, nĝa anak ni Neria, nĝa anak ni Maasia, sang nagaúpud sia kay Sedekias, nĝa hari sa Iuda, sa Babilonia, sang ikap-at ka tuig sang iya paghari : kag si Seraia amo ang panĝolo nĝa tulugyanan sang dulugan.
60 Kag ginsulat ni Ieremias sa isa ka

tolon-an ang tanan nga kalainan nga
magaabut sa Babilonia, ining tanan
nga mga polong nga napanulat nahanu-
ngud sa Babilonia.
61 Kag si Ieremias nagsiling kay
Seraia: "Kon mag-abut ka sa Babi-
lonia, tatapa nga magbása ka sining
tanan nga mga polong.
62 Kag magasiling ka: Iehoba, ikaw
naghambal nahanuugud sini nga duug
nga pagalaglagon mo sia, tubtub nga
walâ na sa iya sing mga pumuluyô,
kutub sa tawo tubtub sa sapat, kondi
nga sa gihapon manginkahapayan.
63 Kag kon makatapus ka sa pagbása
sini nga tolon-an, pagahigtan mo sia
sing isa ka bató, kag igahaboy mo sia
sa tungâ sang Euprates.
64 Kag magasiling ka: Subung sini
pagpasalupon ang Babilonia, kag indi na
makatindug liwan, bangud sang kalai-
nan, nga pagapakarion ko sa ibabaw
niya kag pagapalapyoon sila." Tubtub
diri ang mga polong ni Ieremias.

Paglibot, pagkuha kag paglaglag sa Ierusalem.

52 SI Sedekias nagaedad sing duha
ka púlô kag isa ka tuig, sang
pagsugud niya sa paghari, kag naghari
sia sing napúlô kag isa ka tuig sa Ieru-
salem, kag ang ngalan sang iya ilóy amo
si Hamutal, nga anak ni Ieremias, nga
taga-Libna.
2 Kag ginhimo niya ang malain sa
mga mata ni Iehoba, sono sa tanan nga
ginhimo ni Ioiakim.
3 Kay bangud sang kaakig ni Iehoba
batok sa Ierusalem kag Iuda, tubtub
nga gintabog niya sila sa iya atubangan,
naglalis si Sedekias batok sa hari sa
Babilonia.
4 Kag nahanabu, sa ikasiam ka tuig
sang iya paghari, sa bulan nga ikapúlô,
sa ikapúlô sang bulan, nga si Nabuko-
donosor, nga hari sa Babilonia nag-
abut, sia kag ang tanan niya nga kasol-
dadosan, batok sa Ierusalem; kag nag-
palahamtang sila sing dulugan batok sa
iya, kag nagpalatindug sila batok sa
iya sing mga kapag-unan sa palibot.
5 Kag nalibutan ang banwa tubtub
sang ikapúlô kag isa ka tuig sang hari
nga si Sedekias.
6 Sa ikap-at ka bulan, sa ikasiam
sang bulan, naglandas ang gutum sa
banwa, kag walâ na sing tinapay nga
sa banwa sang duta.
7 Kag sang nahimo ang litik sa ban-
wa, kag nagpalagyo sa kagab-ihon ang
tanan nga mga tawo sa pag-awayan,
kag naggulowa sila sa banwa, sa dalan
sang gawang nga yara sa tungâ sang
duha ka kuta, nga malapit sa katamnan
sang hari, sang yara na ang mga Kal-
deinhon batok sa banwa palibot, kag
nagpalakadto sila sa dalan sang kapa-
tagan.
8 Kag ang kasoldadosan sang mga
Kaldeinhon nagsunud sa hari, kag na-
lambut nila si Sedekias sa mga kapata-
gan sang Ieriko, kag nag-alaplaag gikan
sa iya ang bug-os niya nga kasoldadosan.
9 Kag gindakup nila ang hari kag
ginpataklad nila sia sa hari sa Babilonia,
sa Ribla, sa duta sa Hamat, nga didto
nagmitlang sila sing paghukom batok
sa iya.
10 Kag ginpugutan sang hari sa
Babilonia ang mga anak ni Sedekias sa
atubangan sang iya mga mata, kag gin-
pugutan man niya ang tanan nga mga
dunganon sa Iuda, sa Ribla.
11 Kag kay Sedekias ginlukat nila ang
mga mata, kag sang nagapus sia sang
mga talikala nga tumbaga, ginpadalá sia
sa Babilonia sang hari sa Babilonia,
kag ginbutang niya sia sa baláy sang
bilangoan tubtub sa adlaw sang iya
kamatayon.
12 Kag sa bulan nga ikalima, sa
ikapúlô sang bulan, nga among ikapúlô
kag siam ka tuig sang paghari ni
Nabukodonosor, nga hari sa Babilonia,
nagsulúd sa Ierusalem si Nabusaradan,
nga pangolo sang mga bantay, nga na-
gatindug sia sa atubangan sang hari.
13 Kag ginsunog niya ang Baláy ni
Iehoba, kag ang baláy sang hari, kag
ang tanan nga mga kabalayan sa
Ierusalem, kag ang tanan nga mga
baláy sang mga dunganon ginsunog
niya sa kaláyo.
14 Kag ang tanan nga kasoldadosan
sang mga Kadeinhon, nga yadto upud
sang pangolo sang mga bantay, nagguba
sila sang tanan nga mga kuta sa Ieru-
salem sa palibot.
15 Kag nahanungud sang mga labing
imol sang banwa kag sang nabilin sang
banwa sang mga nagkalabilin didto sa
banwa kag sang mga manugpalagyo,
nga nagsilimpon sa hari sa Babilonia,

kag sang nagkalabilin sang kadam-an,
ginpaliton sila ni Nabusaradan, nğa pa-
nğolo sang mğa bantay;
16 Walay sapayan sa tungâ sang
mğa labing imol sang duta ginpabayaan
ni Nabusaradan, nğa panğolo sang mğa
bantay, agud nğa manğinmanugubas kag
mğa manğunğuma sila.
17 Kag ginpamoong sang mğa Kalde-
inhon ang mğa haligi nğa tumbaga nğa
yadto sa Baláy ni Iehoba, kag ang mğa
tulungtunğan, kag ang dagat nğa tum-
baga, nğa yadto sa Baláy ni Iehoba;
kag gindalá nila ang tanan nila nğa
tumbaga sa Babilonia.
18 Ginkuha *man* nila ang mğa alabo-
han kag ang mğa sudsud, kag ang mğa
kimpit, kag ang mğa lanğalanğa, kag
ang mğa yahong kag ang tanan nğa mğa
gamit nğa tumbaga, nğa sa ila nagaala-
gad sila.
19 Kag ang mğa tagayan, kag ang
mğa insensario, kag ang mğa yahong,
kag ang mğa alabohan, kag ang sadnğan
kag ang mğa yahong, kag ang mğa
tasa: ang tanan nğa bulawan, subung
nğa bulawan, kag ang tanan nğa pílak
subung nğa pilak, *ang tanan* gindalá
sang panğolo sang mğa bantay.
20 Nahanunğud sang duha ka haligi,
sang dagat nğa bugtong kag sang
napúlô kag duha ka baka nğa tumbaga
nğa yara sila sa duug sang mğa tulung-
tunğan, nğa ginhimo sang hari nğa si
Salomon sa Baláy ni Iehoba: walâ sing
timbang nğa sa tumbaga sining tanan
nğa mğa gamit.
21 Nahanunğud sa mğa haligi, ang
kataason sang isa ka haligi nanğin-
napúlô kag walo ka maniko, kag ang
isa ka lubid nğa napúlô kag duha
ka maniko sarang makalibot sa iya
kag ang iya kadamul nanğin apat ka
tudlo; bohoon sia.
22 Kag may isa ka oloolo nğa tum-
baga sa ibabaw niya, kag ang kata-
ason sang tagsa ka oloolo lima ka-
maniko, kag sa ibabaw sang oloolo sa
palibot may isa ka linála kag mğa
granada, ang tanan tumbaga; kag sa
ikaduka ka haligi may mğa kaanğay
upud ang mğa granada.
23 May kasiaman kag anum ka mğa
granada sa gowa: ang tanan nğa mğa
granada sa ibabaw sang linála among
isa ka gatus ang kadamuon sa palibot.
24 Kag ginkuha sang panğolo sang
mğa bantay si Seraia, nğa panğolo nğa
saserdote, kag si Soponias, nğa ikadu-
hang saserdote, kag ang tatlo ka bantay
sang atanğan.
25 Kag sa banwa nagkuha sia sing isa
ka kapon, nğa amo sia ang tinulinan
sang mğa tawo sa pag-awayan, kag pito
ka tawo sang mğa nagtan-aw sang
nawung sang hari, nğa nakita sila sa
banwa; kag ang panğolo nğa eskriba
sang kasoldadosan, nğa tinulinan sang
paglista sang mğa tinawo sang kadu-
taan, kag kan-uman ka lalaki sa tungâ
sang banwa sang kadutaan, nğa nakita
sila sa banwa.
26 Ginkuha ini sila ni Nabusaradan,
nğa panğolo sang mğa bantay, kag
gindalá niya sila sa hari sa Babilonia, sa
Ribla.
27 Kag ginpilas sila sang hari sa
Babilonia, kag ginpatay niya sila sa
Ribla, sa duta sa Hamat. Kag ginpaliton
ang Iuda gikan sa ibabaw sang iya
duta.
28 Ini amo ang banwa, nğa ginpaliton
ni Nabukodonosor, sang tuig nğa ika-
pito, tatlo ka libo duha ka púlô kag
tatlo ka mğa Iudio.
29 Sang tuig napúlô kag walo ni
Nabukodonosor, *ginpaliton niya* gikan sa
Ierusalem ang walo ka gatus katloan
kag duha ka tawo.
30 Sang tuig nğa duha ka púlô kag
tatlo ni Nabukodonosor, nagpaliton si
Nabusaradan, nğa panğolo sang mğa
bantay, sing pito ka gatus kap-atan kag
lima ka mğa tawo sang mğa Iudio: ang
tanan nğa mğa tawo nanğinapat ka libo
anum ka gutus sila.
31 Kag nahanabu, sang tuig nğa
katloan kag pito sang pagliton ni
Ioiakim, nğa hari sa Iuda, sa bulan nğa
ikapúlô kag duha, sa duha ka púlô kag
lima sang bulan, nğa si Ebil-Merodak,
nğa hari sa Babilonia, sa tuig nğa naga-
hari sia, ginbayaw niya ang olo ni Ioia-
kim, nğa hari sa Iuda, kag ginkuha niya
sia sa bilangoan.
32 Kag naghambal sia sa iya sing
maayo gid, kag ginbutang niya ang iya
lingkoran nğa harianon sa ibabaw sang
lingkoran sang mğa hari nğa yara upud
niya sa Babilonia.
33 Kag ginilisan niya sia sang mğa
panapton sa bilangoan, kag nagakaon sia
sing tinapay gihapon sa atubanğan niya
sa tanan nğa mğa adlaw sang iya kabuhi.

34 Kag nahanunḡud sang iya ikabuhi ginhatag sa iya ang iya ikabuhi nḡa dalayon gikan sa hari sa Babilonia, sa adlawadlaw tubtub sa adlaw sang iya kamatayon, sa tanan nḡa mḡa adlaw sang iya kabuhi.

ANG
MḠA PANALABITON.

Kalapyo sang Ierusalem, mḡa sala kag mḡa pag-antus sang banwa.

1 ¡PAANO nḡa nagalingkod nḡa isa lamang ang banwa nḡa punô sang pumuluyô!
Ang daku sa tunḡâ sang mḡa katawohan nanḡinsubung sang baló nḡa babae.
Ang harianon nḡa anak nḡa babae sang mḡa probinsia ginhimo nḡa manugbuhis.
2 Nagahibi sia, nagahibi sia sa kagabihon, kag ang iya mḡa luha nagatabon sang iya mḡa pisnḡi;
Walâ sia sing sin-o sang iya mḡa manughigugma nḡa nagalipay sa iya.
Ang tanan niya nḡa mḡa abyan nagahimo sing mabudhion batok sa iya,
Mḡa kaaway sila nḡa sa iya.
3 Si Iuda nagkadto sa duta nḡa dumuluong banḡud sang kalisdanan kag sang kalakas nḡa kahiolipnan.
Sia nagapanlugayaw sa tunḡâ sang mḡa katawohan, nḡa walâ sia makakita sing duug sa pagpahuway:
Nalambut sia sang tanan niya nḡa mḡa manuglagas sa tunḡâ sang mḡa kapiotan.
4 Ang mḡa dalan sa Sion yara sa lalaw, kay walay sin-o nḡa nagakari sa mḡa pinat-inan nḡa piesta;
Pinanghapay ang tanan niya nḡa mḡa gawang: nagabakho ang iya mḡa saserdote,
Ang iya mḡa ulay yara sa kasakit, kag sia gid yara sa kapaitan.
5 Ang iya mḡa kasumpung may pagkalabaw, ang iya mḡa kaaway nagabugana,
Kay ginasakit sia ni Iehoba tunḡud sang kadamuon sang iya mḡa pagkamalalison.
Ang ila mḡa bátâ nagkaladto sa kabihagan sa atubanḡan sang kasumpung.
6 Nagtaliwan sa anak nḡa babae ni Sion ang bug-os niya nḡa kaayoayo:
Ang iya mḡa dunganon nanḡinsubung sang mḡa usa nḡa walâ sing nakita nḡa halalban,
Kag nagapalalagyo sila nḡa walâ sing kusug sa atubanḡan sang manuglagas.
7 Sang mḡa adlaw nḡa ginsakit sia kag nagatalang,
Ang Ierusalem nakadumdum sang tanan niya nḡa mḡa butang nḡa malahalon nḡa ginhuptan niya kutub sa mḡa adlaw nḡa dumaan.
Karon nḡa naholog ang iya banwa sa mḡa kamut sang kasumpung kag walay bisan sin-o nḡa nagabulig sa iya,
Gintuluk sia sang iya mḡa kasumpung Kag nagakaladlaw sila sa iya kalaglagan.
8 Nagpakasalâ sia, nagpakasalâ sia, ang Ierusalem; tunḡud sini nanḡiniligoon sia sang kalas-ayan.
Ang tanan nḡa mḡa nagapaladunḡug sa iya, nagtalamay sa iya, kay nakita nila ang iya kahuluy-an;
Kag sia gid nagabakho kag nagaisol.
9 Ang iya mḡa kahigkoan yara sa mḡa sidsid sang iya panapton *kag* walâ sia makadumdum sa iya kaolehian:
Nḡani ang iya pagkaholog nanḡinkahibolonḡan kag walâ sing sin-o nḡa nagalipay sa iya.
Tuluka, oh Iehoba, ang akon kalisdanan, kay nagadaug ang kaaway.
10 Ginuntay sang kaaway ang iya kamut sa tanan niya nḡa mḡa butang nḡa labing malahalon,
Kag nakita niya ang mḡa katawohan nḡa nagsulúd sa iya balaan nḡa puluy-an,

Nga nahanungud sa ila nagsogo ka
nga indi sila magsululúd sa imo kati-
lingban.
11 Ang bug-os niya nga banwa naga-
bakho, nga nagapangita sing tinapay;
Ginhatag nila tungud sa kalan-on ang
tanan niya nga mga butang nga labing
malahalon sa paguli sang ila kabuhi.
Tuluka, Iehoba, kag tan-awa nga kon
paano nga ginatamay ako.
12 ¿Walâ bala kamo *matandug,* kamo
nga tanan nga nagaalagi sa dalan?
Tuluka-ninyo, kag tan-awa-ninyo kon
may kasakit subung sang akon kasakit,
nga nag-abut sa akon;
Sa akon nga si Iehoba nagapakalisud
sa adlaw sang kasingkal sang iya ka-
akig.
13 Kutub sa hitaas nagpadalá sia sing
kalayo sa akon mga tul-an, nga nagpa-
agalon sa ila.
Naghumlad sia sing sihod sa akon
mga tiil; ginpaisol niya ako.
Ginbutang niya ako sa kahapayan, sa
isa ka kaniwang sa tanan nga mga
adlaw.
14 Ang singkaw sang akon mga pag-
kamalalison nagaid sang imo kamut:
Sa nagabalangdayanay nagatungtung
sila sa ibabaw sang akon tangkugo.
Ginapaluya niya ang akon kusug:
Gintugyan ako sang Ginoo sa mga
kamut, nga sa ila indi ako sarang ma-
kagtindug.
15 Ginpakahuy-an sang Ginoo ang
tanan nakon nga mga kaisug sa tungâ
nakon.
Ginbantala niya batok sa akon ang
tinapat nga dag-on sa paglaglag sang
akon mga pamatan-on;
Gintapak sang Ginoo ang ipitan nga
sa ulay nga anak nga babae ni Iuda.
16 Tungud sining mga butang ako
nagahibi, nga ang akon mga mata, ang
akon mga mata naganangintubig;
Kay malayô sa akon ang manuglipay
nga magapahauli sa akon kalág.
Ginhapay ang akon mga anak, kay
naglandas ang kaaway.
17 Ginauntay sang Sion ang mga
kamut, walâ sia sing sin-o nga magali-
pay sa iya;
Si Iehoba naghatag sing sogo batok
kay Iakob, nga libutan sia sang iya mga
kaaway;
Ang Ierusalem nangin kalas-ayan sa
tungâ nila.
18 Si Iehoba among matarung, kay
ako naglalis batok sa iya polong.
Pamatii-ninyo, mga banwa, nga tanan,
kag tan-awa-ninyo ang akon kasakit:
Ang akon mga ulay kag ang akon
mga pamatan-on nagpalakadto sa
kabihagan.
19 Nagtawag ako sa akon mga
manughigugma; apang ginluiban nila
ako:
Ang akon mga tigulang kag ang akon
mga saserdote sa banwa nagtilinga sila,
Nga nagapangita sing kalan-on sa
pagpahauli sang ila kabuhi.
20 Tuluka, Iehoba, kay yara ako sa
kalilisdan.
Nagabukal ang akon mga kasudlan,
Ang akon tagiposoon nagabaliskad sa
tungâ nakon, kay ang akon paglalis
nanginmadalum.
Sa gowa ang hinganiban nagakuha
sang *akon* mga anak; sa sulúd daw ang
kamatayon.
21 Nabatian nila, nga nagabakho ako,
walâ sing sin-o nga nagalipay sa akon:
Ang tanan nakon nga mga kaaway
nakabati sang akon kalainan;
Nagakalipay sila, kay ginhimo mo
ini.
Pagapakarion mo ang adlaw nga imo
ginbantala; niyan manginsubung sila
sa akon.
22 Mag-abut sa atubangan mo ang
tanan nila nga mga kalainan,
Kag himoa sa ila subung sang gin-
himo mo sa akon bangud sang akon
tanan nga mga paglapas;
Kay madamu ang akon mga pag-
bakho, kag ang akon tagiposoon naga-
niwang.

Paglibot kag gutum; pagkaguba sang Ierusalem.

2 ¡PAANO nga nagtabon sing gal-
um ang Ginoo, sa iya kasingkal, sa
anak nga babae ni Sion!
Gintagbong niya kutub sa langit pa
duta ang katahum ni Israel,
Kag walâ sia makadumdum sang
talapakan sang iya mga tiil, sa adlaw
sang iya kaakig!
2 Ginlaglag sang Ginoo nga walâ
sing kalooy ang tanan nga mga puluy-an
ni Iakob.
Ginguba niya sa iya kasingkal, gin-
pukan niya sa duta ang mga kabakuran
sang anak nga babae ni Iuda;

Ginpasipalahan niya ang *iya* ginharian kag ang iya mğa dunganon.
3 Ginbali niya, sa kasingkal sang iya kaakig, ang bug-os nğa sunğay sa Israel;
Ginpatalikod niya ang iya too sa atubanğan sang kaaway,
Nagsunog sia kay Iakob, subung sang dabdab nğa kalayo, nğa nagahalonhon sa palibot.
4 Ginpasanting niya ang iya pana subung nğa kaaway: nagtindug sia nğa nagapahug sang iya kamut nğa too, subung nğa kasumpung,
Kag ginpatay niya ang tanan nğa butang nğa malahalon sa itululuk.
Sa layanglayang sang anak nğa babae ni Sion ginula niya subung nğa kalayo, ang iya kaakig.
5 Ang Ginoo nanğinsubung nğa kaaway, ginlaglag niya si Israel,
Ginlaglag niya ang tanan niya nğa mğa baláy nğa harianon, ginguba niya ang iya mğa kabakuran,
Kag ginpadamu niya sa anak nğa babae ni Iuda ang mğa pagbakho kag ang mğa panalabiton.
6 Kag ginlugos niya ang iya kudal subung sang isa ka katamnan,
Ginguba niya ang duug sang iya pakigkitaan;
Ginpakalipatan ni Iehoba sa Sion ang mğa piesta nğa pinat-inan kag ang mğa sabado;
Kag gintamay niya sa kasingkal sang iya kaakig ang hari kag ang mğa saserdote.
7 Ginsikway sang Ginoo ang iya halaran, gindumtan niya ang iya balaan nğa Puluy-an,
Gintugyan niya sa kamut sang kaaway ang mğa kuta sang iya mğa baláy nğa harianon sa Sion.
Nagsililingit sila sa baláy ni Iehoba subung sang adlaw sang pinat-inan nğa piesta.
8 Si Iehoba nagtapat sa paglaglag sang kuta sang anak nğa babae ni Sion.
Ginuntay niya ang lubid, kag walâ niya pagkuloa ang iya kamut sa paguntat sa paglaglag.
Ginhimo niya nğa magpanalabiton ang úna nğa kuta kag ang kuta: ang isa kag isa naganiwang sing mas inulub-on
9 Ang iya mğa gawang nagsalalup sa duta; ginlaglag kag ginpamali niya ang iya mğa pintal.
Ang iya hari kag ang iya mğa dunganon yara sila sa tunğâ sang mğa katawohan.
Walâ na sing kasogoan;
Ang iya gid nğa mğa manalagna walâ na sila makakita sing palananawon ni Iehoba.
10 Nagalilingkod sila sa duta, kag nagahilipus ang mğa tigulang sang anak nğa babae ni Sion:
Nagabulubud sila sing yab-ok sa ibabaw sang ila mğa olo, nagasuluklub sila sing panapton nğa masinakiton.
Ang mğa ulay sa Ierusalem nagaduluko sang ila mğa olo sa duta.
11 Ang akon mğa mata nagluluya sa mğa luha; nagabukal ang akon mğa kasudlan;
Ang akon atay ginaula sa duta, banğud sang pilas sang anak nğa babae sang akon banwa,
Banğud sang kalapyoan sang mğa bátâ kag sang nagasoso, sa mğa balaligyaan sang banwa.
12 Nagasililing sila sa ila mğa ilóy: ¿Diin bala ang trigo kag ang alak?
Sang ginalapyo sila, subung nğa mğa pilason sa kamatayon sa mğa dalan sang banwa,
Sang ginaula nila ang ila mğa kalág sa sabak sang ila mğa ilóy.
13 ¿Ano *bala* nğa saksi ang pagaipaatubang ko sa imo? ¿Kay sin-o bala pagaipaanğay ko ikaw, anak nğa babae sang Ierusalem?
¿Ano bala ang makita ko nğa kaanğay sa imo sa paglipay sa imo, ulay nğa anak ni Sion?
Kay daku ang imo pilas subung sang dagat. ¿Sin-o bala ang magabolóng sa imo?
14 Ang imo mğa manalagna nakakita nğa sa imo sang kadayawan kag pagkawalay pulus;
Kag walâ nila masapwi ang imo salâ sa pagpabalik sang imo kabihagan,
Kondi nğa nakakita sila nğa sa imo sing mğa lulan sang kadayawan kag sang pagsugyot.
15 Ang tanan nğa mğa nagaalagi sa dalan nagapamalakpak sang mğa kamut batok sa imo;
Nagapalanihol sila kag nagalulunğo sang ila mğa olo sa ibabaw sang anak nğa babae sang Ierusalem, *nğa nagasiling:*
" ¿Amo ini bala ang banwa nga gina-

hingadlan nila nğa Himpit sa katahum, ang kalipay sang bug-os nğa duta?"
16 Ang tanan mo nğa mğa kaaway nagabulukâ sing daku sa ibabaw nimo sang ila bâbâ;
Nagapalanihol sila kag nagabalagrut sang mğa nğipon, nğa nagasiling: "Nahalonhon naton sia.
Hoo, ini amo ang adlaw nğa ginahulat namon: nadanğat namon sia, nakita namon sia."
17 Si Iehoba naghikot sang tinotoyo niya,
Gintuman niya ang iya ginsiling nğa ginsogo niya kutub sang dumaan nğa mğa adlaw.
Ginauba niya, kag walâ niya pagpatawara;
Ginpakalipay niya ang kaaway nahanunğud sa imo,
Nğa ginpataas niya ang sunğay sang imo mğa kasumpung.
18 Ang tagiposoon nila nagasingit sa Ginoo:
Oh kuta sang anak nğa babae ni Sion, paagaya ang mğa luha, subung sang isa ka kasulgan sa adlaw kag sa gab-i;
Indi ka magpahuway, bisan magpauntat ang mğa tawotawo sang imo mğa mata.
19 Tindug-ka, singit ka sa kagabihon kutub sa kamunoan sang mğa pagpulaw:
Iula subung sang tubig ang imo tagiposoon sa atubanğan sang Ginoo;
Bayawa ang imo mğa kamut sa iya tunğud sang kabuhi sang imo mğa magamay,
Nğa ginalapyo sa gutum, sa tanan nğa mğa nasikohan sang mğa dalan.
20 Tuluka, Iehoba, kag talupangda. ¿Sa kay sin-o bala ginhimo mo ang subung sini?
Hoo, ang mğa babae naghalonhon sang ila bunğa, sang mğa bátâ sa ila mğa pag-anga.
Hoo, ang saserdote kag ang manalagna ginpamatay sa balaan nğa Puluyan sang Ginoo.
21 Ang mğa kabataan kag ang mğa tigulang ginpanghamyang sa duta sa mğa dalan;
Ang akon mğa ulay kag ang akon mğa pamatan-on nagkapukan sa hinğaniban.
Ginpatay mo, sang adlaw sang imo kaakig, ginpugutan mo, walâ mo pagpatawara.
22 Ginpatipon mo, subung sang sa adlaw sang pinat-inan nğa piesta, ang akon mğa kakugmat sa tanan nğa mğa bahin;
Kag sa adlaw sang kasingkal ni Iehoba walâ gid sing manuglikaw, bisan manugpalagyo;
Ang mğa gin-anga kag ginsagud ko, ginupúd sila sang akon kaaway.

Panalabiton ni Ieremias.—Nagaagda sia sa banwa sa pagkilala sang iya sala kag magbalik sa Dios sa pagdanğat sing kalooy.

3 AKO among tawo, nğa nakakita sing kalisdanan sa idalum sang bunal sang imo kasingkal.
2 Nagmando sia sa akon, kag nagdalá sia sa akon sa kadudulman, apang indi sa kapawa.
3 Hoo, batok sa akon ginpabalik kag ginpabalik niya liwan ang iya kamut sa bug-os nğa adlaw.
4 Ginupúd niya ang akon unud kag ang akon panit; ginboong niya ang akon mğa tul-an.
5 Nagpatindug sia batok sa akon *sing kudal*, kag ginlibutan niya ako sing kapaitan kag sing kabudlayan.
6 Ginpapuyô niya ako sa mğa kadudulman, subung sang mğa minatay kutub sa malawig nğa mğa panag-on.
7 Ginkudalan niya ako, kag indi ako sarang makagowa; ginpabug-at niya ang akon mğa salsalon.
8 Bisan pa magsingit ako kag magbayaw sing pagtuaw, ginatakpan niya ang gawang sa akon panğamuyo.
9 Ginalibutan niya ang akon mğa dalanon sing mğa bató nğa binasbasan; ginpatiko niya ang akon mğa banas.
10 Nanğinsubung sia sang oso nğa nagapuut nğa sa akon, subung sang leon sa mğa palanagoan.
11 Ginpatalang niya ang akon mğa dalanon, kag ginkusnit niya ako, ginhapay niya ako.
12 Ginpasanting niya ang iya pana, kag ginbutang niya ako subung nğa iligoon sang baslay.
13 Ginpasulúd niya sa akon mğa tagimislon ang mğa baslay sang iya baslayan.
14 Nanğinkaladlawan ako sang bug-os nakon nğa banwa, ang kalantahon nila sa bug-os nğa adlaw.

15 Ginbusug niya ako sang mḡa
kapaitan, ginpainum niya ako sang
ahenho.
16 Ginbinḡaw niya ang akon mḡa
nḡipon sang magamay nḡa bató ; ginta-
bunan niya ako sing abó.
17 Ginpalayô mo ang akon kalág sa
paghidaet ; nagkalipat ako sang kaayo-
han ;
18 Kag nagsiling ako : Nadula ang
akon pagsalig, kag ang akon paglaum
kay Iehoba.
19 Panumduma ang akon kalisdanan,
kag ang akon pagkamakalolooy, ang
ahenho kag ang apdo.
20 Ang akon kalág nagapanumdum
sa iya sa walay lanḡan, kag ginalapyo
sia sa sulúd nakon.
21 Ini ginapamalandong ko sa akon
tagiposoon, nḡa tunḡud sini magahulat
ako.
22 Tunḡud sang mḡa kalooy ni Ieho-
ba walâ kami madula sing bug-os ; kay
walâ nḡa mas-a magkulang ang iya mḡa
kalooy.
23 Sa agaaga nagabag-o sila : daku
ang imo katutum.
24 Ang akon pahat amo si Iehoba,
siling sang akon kalág ; nḡani, sa iya
magahulat ako.
25 Maayo si Iehoba sa mḡa naga-
hululat sa iya, sa kalág nḡa magpa-
nḡita sa iya.
26 Maayo ang paghulat nḡa nagahi-
pus sa kaluwasan ni Iehoba.
27 Maayo sa tawo ang pagdalá sang
singkaw sa iya pagkapamatan-on ;
28 Ang paglingkod nḡa isa lamang
kag mahipuson, kon ang *Dios* magtakud
sini sa iya ;
29 Ang pagbutang sang iya bâbâ sa
yabok, nḡa *nagasiling* : Ayhan may
paglaum ;
30 Ang paghatag sang pisnḡi sa na-
gapilas sa iya, ang pagbusog sa pasi-
pala.
31 Kay ang Ginoo indi magasikway
sa iya sa gihapon.
32 Kondi, kon pagpakalisdon niya,
magakalooy man sia, sono sang kadaku
sang iya bugay.
33 Kay indi sono sa iya tagiposoon
nḡa nagapakalisud kag nagapasubu sia
sa mḡa anak sang mḡa tawo.
34 Kon pagdugmukon sa idalum sang
mḡa tiil ang tanan nḡa mḡa pinamilango
sa duta,
35 Kon pagpatikoon ang katadlunḡan
sang tawo sa atubanḡan sang Labing-
mataas,
36 Kon paghimoan sing kalainan ang
bisan sin-o sa iya kasaba, ¿ walâ bala
makita ini sang Ginoo ?
37 ¿ Sin-o bala ang magsiling sing po-
long nḡa ginahikot, nḡa walâ igsogo
sang Ginoo ?
38 Sa bâbâ sang Labing-mataas ¿ indi
bala nagagowa ang mḡa malain kag ang
maayo ?
39 ¿ Kay nḡaa bala nagamulay ang
tawo nḡa buhi ? Ang tagsatagsa *mag-
mulay* sa iya salâ.
40 Usisaon-naton ang aton mḡa dala-
non, kag tungkaron-naton sila, kag mag-
balalik kita kay Iehoba.
41 Bayawon-naton ang aton mḡa ta-
giposoon upud ang mḡa kamut sa Dios
sa mḡa lanḡit.
42 Kami nanḡinmalalison, kag na-
nḡinmabinatoon, kag ikaw walâ magpa-
tawad.
43 Naputus ka sang kaakig, kag gin-
lagas mo kami ; ginpatay mo kag walâ
mo pagpatawara.
44 Naputus ka sing isa ka panḡanud,
nḡa indi makalapus ang panḡamuyo.
45 Ginhimo mo kami sa tunḡâ sang
mḡa banwa, nḡa sagbut kag iligoon sang
kalakasan.
46 Ang tanan namon nḡa mḡa kaa-
way nagbuluka sing daku sang bâbâ sa
ibabaw namon.
47 Ang kakulba kag ang baho nanḡin
sa amon patí ang kalaglagan kag ang
kagulub-an.
48 Ang akon mata nagakatunaw sa
mḡa kasulgan nḡa tubig banḡud sang
kagulub-an sang anak nḡa babae sang
akon banwa.
49 Nagapatolo ang akon mḡa mata
sing mḡa luha, kag walâ magauluntat ;
kay walâ sing pahuway,
50 Tubtub nḡa si Iehoba magtulok
kag magtamud kutub sa mḡa lanḡit.
51 Ang akon mḡa mata nagpasubo
sang akon kalág banḡud sang tanan nḡa
mḡa anak nḡa babae sang akon banwa.
52 Gin-ayam ako sang akon mḡa kaa-
way sa walay kabangdanan subung sang
pispis.
53 Gindalá nila ang akon kabuhi sa
boho ; ginhaboy nila ang bató sa ibabaw
nakon.
54 Ang mḡa tubig nagilig sa ibabaw

sang akon olo ; ako nagsiling : " Nautúd
na ako."
55 Gintawag ko ang imo ngalan, oh
Iehoba, kutub sa kadadalman sang boho.
56 Ginapamatian mo ang akon ti-
ngug ; ayaw pagtagoa ang imo indu-
lungug sa akon singit, agud nga may
ginhawa ako.
57 Nagpalapit ka sa adlaw nga ginta-
wag ko ikaw ; nagsiling ka : " Dili ka
mahadluk."
58 Gintabangan mo, ginoo, ang mga
kasaba sang akon kalág, gintubus mo
ang akon kalág.
59 Nakita mo, oh Iehoba, ang kalautan
nga ginahimo nila sa akon : Tabangi
ang akon kasaba.
60 Nakita mo ang tanan nila nga pag-
timalus, ang tanan nga mga pasuhot
batok sa akon.
61 Ginapamatian mo ang tanan nila
nga mga pasipala, oh Iehoba, ang tanan
nila nga mga pasuhot batok sa akon.
62 Ang mga pinolongan sang mga
nagatilindug batok sa akon kag ang ila
ginapamalandong batok sa akon sa bug-
os nga adlaw.
63 Tuluka ang ila paglingkod kag
ang ila pagtindug, ako among iligoon
sang ila kalantahon.
64 Igahatag mo sa ila ang balus, oh
Iehoba, sono sang binuhatan sang ila
mga kamut.
65 Igahatag mo sa ila ang katig-a sa
tagiposoon, ¡ ang imo pagpakamalaut
nga sa ila !
66 Pagalagson mo sila sa imo kaakig,
kag pagapanason mo sila sa idalum sang
mga langit ni Iehoba.

Mga panalabiton nahanungud sang kapalaran sang banwa.

4 ¡ PAANO nga nagdulum ang bu-
lawan, kag ang bulawan nga ulay
nagbalhin !
Ang mga bató sang Balaan nga puluy-
an ginpanlapta sa tanan nga mga na-
sikohan sang mga dalan.
2 Ang mga anak sang Sion nga mga
ginpakamahal kag kaangay sila sa bula-
wan nga ulay,
¿ Paano bala nga ginpakamahal sila
subung nga suludlan nga lunang, binu-
hatan sang kamut sang maninihon ?
3 Ang amo nga mga sakal nagapala-
gowa sang soso, sa pagpasoso sa ila
mga totoy.
Ang anak nga babae sang akon ban-
wa nanginmapintas subung sang mga
abestrus sa kahanayakan.
4 Ang dila sang bátâ nga nagasoso,
nagatapik, tungud sang kauhaw, sa iya
alingagngag.
Ang mga kabataan nagapalangayô
sing tinapay, kag walâ sing sin-o nga
nagatipik sini sa ila.
5 Ang mga nagakalaon sing manamit
nga mga pagkaon, ginpanghapay sila sa
mga dalan.
Ang mga ginpakaon sa ibabaw sang
eskarlata, nagahalakus sa mga tinumpok
sang ipot.
6 Kag ang kasakit sang kalautan
sang anak nga babae sang akon banwa
labi pa sang salâ sang Sodoma,
Nga ginguba sia sa isa ka pamisok
nga walâ sing kamut sang tawo nga
nagdakup sa iya.
7 Ang iya mga Nasir nanginulay
labi pa sang niebe, labing maputi pa
sang gatas.
Ang iya mga lawas labi pa nga ma-
pula sang mga banawug, kag nabasbasan
subung sang sapiro.
8 Ang ila dagway madulum pa labi
sang amo nga kaitum : indi na sila ma-
kilala sa mga dalan.
Ang ila panit natapik sa ila mga tul-
an, mamala sia subung sang kahoy.
9 Labing mga bulahan pa ang mga
nagkalamatay sa hinganiban, sang mga
pinilas sa kamatayon tungud sang gu-
tum ;
Kay ini sila nagkalamatay nga gin-
lapsan sa kakulang sang mga bunga
sang duta.
10 Ang mga kamut sang mga malolo
nga mga babae nagpaluto sa ila mga
anak,
Nga nanginpagkaon nila sila, sa ka-
laglagan sang anak nga babae sang
akon banwa.
11 Ginurot ni Iehoba ang iya kasing-
kal, ginula niya ang kasingkal sang iya
kaakig ;
Kag nagpasiga sia sing kalayo sa Sion,
nga nagupúd sang iya mga sadsaran.
12 Ang mga hari sang duta walâ
magtoloo, kag walay bisan sin-o sang
mga pumuluyô sang duta,
Nga ang kasumpung, nga ang kaaway

magsulúd sa mḡa gawang sang Ierusalem;
13 Kag *ini* banḡud sang mḡa salâ sang iya mḡa manalagna, banḡud sang mḡa kalainan sang iya mḡa saserdote,
Nḡa ginpanḡula nila sa tunḡâ niya ang dago sang mḡa matarung.
14 Nagtalalang sila subung sang mḡa bulag sa mḡa dalan, nḡa ginpangdagtaan sila sang dugo;
Sa bagay nḡa indi sarang makamlut ang ila mḡa panapton.
15 "¡Palalayô-kamo, isa ka mahigko!" ginasingitan nila sila; "palalayô-kamo, palalayô kamo; ayaw ninyo pagkamluta *sila*."
Sang nagpalalagyo kag nagtalalang sila, ginasiling sa tunḡâ sa mḡa katawohan: "Indi na gid magalawig sila sang panlugayaw."
16 Ang nawung ni Iehoba nagbahinbahin sa ila, indi magapadayon sia sa pagtulok sa ila;
Walâ pagtahora nila ang mḡa saserdote, bisan nagkalooy sila sa mḡa tigulang.
17 Ginapapanluya pa ang akon mḡa mata sa olehe sang kabulig. ¡Kadayawan!
Sa aton lalantawan ginalantaw naton *ang pag-abut* sang isa ka katawohan nḡa indi makaluwas.
18 Ginlagas nila ang aton mḡa tikang, kag ginaupang nila ang aton paglakat sa aton mḡa dalan;
Malapit ang aton katapusan; nagkalatuman ang aton mḡa adlaw, nag-abut ang aton katapusan.
19 Labing madasig ang aton mḡa manuglagas sang mḡa agila sang lanḡit:
Ginlagas nila kita sa ibabaw sang mḡa bukid, yara sila sa puut batok sa aton sa kahanayakan.
20 Ang gininhawa sang aton mḡa ilong, ang hinaplas ni Iehoba, ginkuha sia sa iya mḡa boho, sang mḡa sa iya ginsiling naton:
"Sa iya landong magakabuhi kita sa tunḡâ sang katawohan."
21 Kalipay-ka kag kasadya-ka, anak nḡa babae sang Edom, ikaw nḡa nagapuyô sa duta sang Hus.
Tubtub sa imo magaagi man ang tagayan: mahubug ka kag magauba ka.
22 Natuman ang *kasakit* sang imo kalautan, oh anak nḡa babae ni Sion;
Indi ka na igapadalá sa pagpaliton.
Sia nagapanḡita sang imo kalautan, oh anak nḡa babae sang Edom:
Ginapadayag niya ang imo mḡa salâ.

Ang karon nḡa mḡa kalainan kag mḡa masakit nḡa mḡa handumanan.

5 PANUMDUM-KA, oh Iehoba, sang nahanabu sa amon:
Tan-awa kag tuluka ang amon kahuluy-an.
2 Ang aton panublion nakadto sa mḡa dumuluong,
Ang amon mḡa baláy sa mḡadikilala.
3 Mḡa ilo kami nḡa walay amay,
Ang amon mḡa ilóy subung sang mḡa bálo nḡa babae.
4 Tunḡud sa kuarta ginainum namon ang amon tubig.
Tunḡud sa bili ginabakal namon ang amon gatong.
5 Sa tingkoy nḡa ginlulanan, ginalagas kami,
Ginabudlay kami, kag walâ sing pahuway nḡa sa amon.
6 Sa Egipto kag sa Asur ginahatag namon ang amon kamut
Sa pagbusug sa amon sing tinapay.
7 Nagpalakasalâ ang amon mḡa ginikanan, kag walâ na sila;
Kag kami, nagadalalá kami sang ila mḡa kalautan.
8 Ang mḡa ulipon nagagilinoo sa amon;
Walâ gid sing sin-o nḡa magaluwas sa amon sa ila kamut.
9 Sa katalagman sang amon mḡa kabuhi nagatipon kami sing tinapay,
Sa kabangdanan sang hinḡaniban sang kahanayakan.
10 Ang amon panit nasunug, subung sang isa ka horno,
Banḡud sang kasingkal sang gutum.
11 Ginpanglugos nila ang mḡa babae sa Sion,
Ang mḡa ulay sa mḡa kabanwaanan ni Iuda.
12 Tunḡud sa ila mḡa kamut ginbitay nila ang mḡa dunganon;
Walâ nila pagtahora ang mḡa nawung sang mḡa tigulang.
13 Gindalá sang mḡa pamatan-on ang mḡa galinḡan,
Kag ang mḡa alanḡon nagkalasandad sa idalum sang gatong.
14 Ang mḡa tigulang nagbiliya sang gawang,

Kag ang mḡa pamatan-on, sang ila mḡa kalantahon.
15 Naguntat ang kalipay sang amon tagiposoon;
Ang amon sinadsad nabaylo sa lalaw.
16 Naholog ang purungpurung sa amon olo:
¡Kailo kami karon! kay nakasalâ kami.
17 Tunḡud sini naganiwang ang amon tagiposoon,
Tunḡud sini nagdululum ang amon mḡa mata,
18 Tunḡud sang bukid sa Sion, nḡa nahapay.
Ang mḡa milo nagalalakat sa iya;
19 Apang ikaw, Iehoba, magapadayon sa gihapon,
Ang imo lingkoran nḡa harianon sa kaliwatan kag sa kaliwatan.
20 ¿Kay ngaa bala magakalipat ka sa gihapon sa amon,
Kag pagabayaan mo kami sa malawig nḡa mḡa adlaw?
21 Pabalika-kami, oh Iehoba, sa imo, agud nḡa magbalalik kami. Bag-oha ang amon mḡa adlaw subung sadto,
22 Kay, sa pagkamatuud, ginsikway mo kami sing bug-os;
Sa lakas gid naakig ka batok sa amon.

SI ESEKIEL.

Ang nahauna nḡa palanan-awon sang mḡa Kerubin.

1 NAHANABU sa ikatloan ka tuig, sa ikap-at ka *bulan*, sa ikalima sang bulan, sang didto ako sa tunḡâ sang mḡa ginpanliton nḡa malapit sa subâ nḡa Kebar, nḡa ang mḡa lanḡit nagbulukas, kag nakita ko ang mḡa palanan-awon gikan sa Dios.

2 Sa ikalima sang bulan, nḡa nanḡinamo sa ikalima ka tuig sang pagliton sang hari nḡa si Ioiakim,

3 Nag-abut ang polong ni Iehoba kay Esekiel, nḡa saserdote, nḡa anak ni Busi, sa duta sang mḡa Kaldeinhon, nḡa malapit sa subâ nḡa Kebar kag didto sa ibabaw niya ang kamut ni Iehoba.

4 Busa nagtulok ako, kag yari karon, ang isa ka hanḡin nḡa unoson nagagikan sa Aminhan, ang isa ka daku nḡa gal-um kag kalayo nḡa nagalakat upud ang isa ka kasilaw sa palibot niya; kag gikan sa tunḡâ *naggowa* ang daw dagway sang tumbaga nḡa nagabaga, sa tunḡâ sang kalayo,

5 Kag, sa tunḡâ niya, ang kaanḡay sang apat ka mḡa sapat nḡa buhi. Kag ini amo ang iya bayhon: may kaanḡay sila sa tawo.

6 Ang tagsatagsa sa ila may apat ka nawung kag ang tagsatagsa may apat ka pakpak.

7 Ang ila mḡa tiil mḡa tiil nḡa matadlung, kag ang dapadapa sang ila mḡa tiil subung sang dapadapa sang tiil sang tinday sang baka, kag masilaw subung sang dagway sang tumbaga nḡa pinahining.

8 Kag sa idalum sang ila mḡa pakpak, sa ila apat ka mḡa kilid, nagpakita ang mḡa kamut sang tawo, kag sila tanan nḡa apat may ila sila nḡa mḡa nawung kag mḡa pakpak.

9 Ang ila mḡa pakpak nagduutay ang isa sa isa; walâ magabalalikid kon nagalalakat sila; ang tagsatagsa nagalakat sa tadlung sa iya nawung.

10 Kag nahanunḡud sang kaanḡay sang ila mḡa nawung, amo ang nawung sang tawo; kag ang isa ka nawung sang leon nayon sa too nḡa sa apat; kag ang isa ka nawung sang baka sa walá, nḡa sa apat; kag ang isa ka nawung sang agila nḡa sa apat.

11 *Yari karon* ang ila mḡa nawung; kag ang ila mḡa pakpak napanghumlad nayon sa ibabaw. Ang tagsatagsa may duha, nḡa nagduut *sa ila* sang iban, kag ang *iban* nḡa duha nagtalabon sang ila mḡa lawas,

12 Kag ang tagsatagsa nagalakat sa tadlung sang iya nawung; kon diin buut

sang espiritu nğa magkadto, maglalakat
sila, walâ sila magbalalikid sa ila panla-
katan.
13 Nahanunğud sang kaanğay sa mğa
sapat nğa buhi, ang iya bayhon subung
sang mğa baga nğa nagadalabdab, su-
bung sang sulo. Ini gid nğa kalayo nag-
dayandayan sa tunğâ sang mğa sapat
nğa buhi kag ining kalayo masidlakon;
kag sa kalayo nagagulowa ang mğa
kilat.
14 Kag ang mğa sapat nğa buhi
nagdinalagan kag nagbalalik kaanğay
sang bayhon sang mğa kilat.
15 Kag sang nagatulok ako sang mğa
sapat nğa buhi, yari karon ang isa ka
aliling sa duta, sa luyo sang mğa sapat
nğa buhi, nayon sa ila apat ka na-
wung.
16 Kag ang dagway sang mğa aliling
kag ang ila bayhon, nagakaanğay sa
krisolito, kag may isa lamang ka kaa-
nğay nğa sa apat, kag ang iya dagway
kag ang iya bayhon subung sang aliling
sa tunğâ sang aliling.
17 Sa panlakatan nila naglalakat sila
sa ila apat ka mğa kilid; walâ sila mag-
balalikid sa ila panlakatan.
18 Kag nahanunğud sang ila mğa
pikit, mğa mataas sila kag mğa dalagku
gid, kag ang ila pikit nğa sa mğa apat
punô sang mğa mata sila sa palibot.
19 Kon ang mğa sapat nğa buhi nag-
lalakat, ang mğa aliling naglalakat sing
tinğub sa ila, kag kon ang mğa sapat
nğa buhi nagbayaw sa duta, ang mğa
aliling nagbayaw *man*.
20 Kon diin buut sang Espiritu nğa
magkadto, naglalakat sila; hoo, kon
diin buut sang Espiritu nğa magkadto;
kag ang mğa aliling nagbayaw malapit
sa ila, kay ang Espiritu sang mğa sapat
nğa buhi yara sia sa mğa aliling.
21 Kon sila naglalakat, naglalakat ini
sila, kag kon sila nagdulúlog, nagdulúlog
ini sila; kag kon magbayaw sila sa iba-
baw sang duta, ang mğa aliling nagba-
yaw man malapit sa ila; kay ang Espi-
ritu sang mğa sapat nğa buhi yara sa
mğa aliling.
22 Kag sa ibabaw sang mğa olo sang
mğa sapat nğa buhi may kaanğay sang
isa ka kalaparan nğa nagakaanğay sa
katya nğa makahaladluk, nğa nahumlad
sa ibabaw sang ila mğa olo nayon sa
ibabaw.
23 Kag sa idalum sang nahumlaran
yara ang ila mğa pakpak nğa mğa
tadlung nğa nagapadulong ang isa sa
isa; sa isa ka luyo ang tagsatagsa may
duha, kag sa isa, ang tagsatagsa may
duha nğa nagatabon sang ila mğa la-
was.
24 Kag nabatian ko ang kagahud
sang ila mğa pakpak, sang naglalakat
sila, subung sang kagahud sang madamu
nğa mğa tubig, subung sang tinğug sang
Makagagahum; ang kinagahud sang
daku nğa kagumon subung sang kaga-
hud sang isa ka kasoldadosan. Kon nag-
dulúlog sila, ginatugakan nila ang ila
mğa pakpak.
25 Kag may isa ka tinğug gikan sa
kataasan sang humlaran nğa yara sa
ibabaw sang ila mğa olo. Kon nag-
dulúlog sila, nagtulugak sila sang ila
mğa pakpak.
26 Kag sa ibabaw sang nahumlaran
nğa yara sa ibabaw sang ila mğa olo,
makita ang dagway sang isa ka bató nğa
sapiro, ang kaanğay sang isa ka ling-
koran nğa harianon; kag sa ibabaw sang
dagway sang lingkoran nğa harianon,
isa ka kaanğay subung sang bayhon
sang tawo nğa nagalingkod sa ibabaw
niya, nayon sa ibabaw.
27 Kag nakita ko ang daw dagway
sang tumbaga nğa nagabaga subung sang
dagway sang kalayo sa sulúd niya, sa
palibot, kutub sang dagway sang iya
mğa hawak pa ibabaw; kag kutub sang
dagway sang ila mğa hawak pa idalum,
nakita ko nğa daw dagway sang kalayo
nğa may kasilaw palibot.
28 Kaanğay sang dagway sang bala-
nğaw nğa yara sa mğa gal-um sa adlaw
nğa tinğulanon, amo ini ang dagway
sang kasilaw palibot. Amo ini man
ang kaanğay sang dagway sang himaya
ni Iehoba. Kag nakita ko kag naghapa
ako; kag nabatian ko ang tinğug sang
naghambal.

Ang pagtawag kay Esekiel.—Palanan-awon sang isa ka linukut.

2 KAG nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, tindug-ka kag maga-
hambal ako sa imo."
2 Kag sang naghambal pa sia sa akon,
nagsulúd ang Espiritu sa akon, kag gin-
patindug niya ako sa ibabaw sang akon
mğa tiil, kag ginpamatian ko ang naga-
hambal sa akon.

3 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, ginapadalá ko ikaw sa mĝa
anak ni Israel, sa sadtong mĝa katawo-
han nĝa mĝa malalison, nĝa naglalalis
batok sa akon; sila kag ang ila mĝa
ginikanan naglalalis batok sa akon
tubtub sini gid nĝa adlaw.
4 Kag ako nagapadalá sa imo sa
sining mĝa anak nĝa matig-a sing na-
wung kag batohon sing tagiposoon; kag
pagaisiling mo sa ila: Amo ining ginasi-
ling sang Ginoo nĝa si Iehoba.
5 Kag sila, kon magpalamati sila, kon
indi sila magpalamati (kay isa sila ka
panimaláy nĝa malalison), magakilala
sila *gihapon* nĝa may isa ka manalagna
sa tunĝâ nila.
6 Kag ikaw, anak sang tawo, indi
ka mahadluk sa ila, bisan magkahadluk
ka sa ila mĝa polong, bisan pa sila
manĝinsapinit nĝa sa imo kag mĝa
tunok nĝa sa imo, kag magpuyô ikaw
sa tunĝâ sang mĝa timbaba. Dili ka
magkahadluk sa ila mĝa polong, bisan
magmatalaw-ka sa atubanĝan nila (kay
isa sila ka panimaláy nĝa malalison).
7 Apang pagaisiling mo sa ila ang
akon mĝa polong, kon magpalamati
sila, kon indi magpalamati sila; kay
mĝa malalison gid sila.
8 Kag ikaw, anak sang tawo, pamatii
ang ginasiling ko sa imo: Dili ka mag-
malalison subung sinang baláy nĝa ma-
lalison. Nĝangha ang imo bâbâ, kag
kaona ang ginahatag ko sa imo."
9 Kag nagtulok ako, kag yari karon
ang isa ka kamut nĝa ginuntay nayon
sa akon, kag yari karon sa iya may isa
ka linukut nĝa tolon-an.
10 Kag ginhumlad niya ini sa atuba-
nĝan nakon; kag nasulatan sia sa atuba-
nĝan kag sa likod; kag ang nasulat sa
iya among mĝa panalabiton, kag mĝa
pagbakho kag mĝa pagtuaw sa lalaw.

3 KAG nagsiling sia sa akon: Anak
sang tawo, kaona ang makita mo;
kaona ini nĝa linukut; ugaling lakat-ka
kag ihambal sa baláy ni Israel.
2 Kag ginnĝanĝa ko ang akon bâbâ,
kag ginpakaon niya sa akon ining
linukut.
3 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, sagura ang imo tiyan, kag
busga ang imo mĝa kasudlan sa sini nĝa
lukut, nĝa ginahatag ko sa imo." Busa
ginkaon ko ini, kag nanĝinmatam-is sia
sa akon bâbâ subung sang dugus, tunĝud
sang katam-is *niya*.
4 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, lakat-ka, kadto-ka sa baláy
ni Israel, kag magahambal ka sa ila
sang akon mĝa polong;
5 Kay indi ka ginapadalá sa isa ka
banwa sa hambal nĝa madulum, bisan
sa pamolong nĝa maiwat, kondi sa
baláy ni Israel;
6 Indi sa mĝa madamu nĝa kaban-
waanan, sa hambal nĝa madulum, bisan
sa pamolong nĝa maiwat, nĝa ang ila
mĝa polong indi ka makahanĝup; ¿indi
bala matuud nĝa kon sa ila ipadalá ko
ikaw, sila magapalamati sa imo?
7 Apang ang mĝa sa baláy ni Israel
indi sila maluyag sa pagpamati sa imo,
kay indi sila maluyag magpamati sa
akon; kay ang tanan sa baláy ni Israel
may agtang sila nĝa batohon, kag tagi-
posoon nĝa matig-a.
8 Yari karon, ginhimo ko ang imo
nawung nĝa batohon subung gid sang
ila mĝa nawung, kag ang imo agtang
nĝa matig-a subung gid sang ila mĝa
agtang.
9 Ginahimo ko ang imo agtang su-
bung sang diamante, nĝa labing matig-a
sang santikan. Dili ka mahadluk sa
ila, bisan magmatalaw-ka sa atubanĝan
nila, bisan pa sila panimaláy nĝa mala-
lison."
10 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, batuna sa imo tagiposoon
ang tanan ko nĝa mĝa polong, nĝa gina-
hambal ko sa imo, kag pamatii sila
sang imo mĝa idulunĝug.
11 Kag lakat-ka, kadto-ka sa mĝa
ginpanliton, sa mĝa inanak sang imo
banwa. Kag pagaihambal mo sa ila,
kag pagaisiling mo sa ila: Amo ining
ginasiling sang Ginoo nĝa si Iehoba,
kon magpalamati sila, kon indi mag-
pamati sila."
12 Kag ginbayaw ako sang Espiritu,
kag nabatian ko sa likod ang isa ka ti-
nĝug sang daku nĝa kagahud, *nĝa naga-
siling*: "Manĝindalayawon ang himaya
ni Iehoba kutub sa iya duug;"
13 Kag ang tunog sang mĝa pakpak
sang mĝa buhi nĝa sapat, nĝa nagati-
linĝub ang isa sa isa, kag ang tunog sang
mĝa aliling nĝa malapit sa ila, kag ang
tunog sang daku nĝa kagahud.
14 Kag ginbayaw ako sang Espiritu,
kag gindalá niya ako, kag nagkadto ako

nḡa punô sang kapaitan sang kasingkal
sang akon espiritu; kag ang kamut ni Ie-
hoba among makusug sa ibabaw nakon.
15 Kag nag-abut ako sa Tel-Abib sa
mḡa ginpanliton nḡa nagapuluyô mala-
pit sa subâ nḡa Kebar, kag nagdúlog
ako sa diin sila nagpuyô ; kag didto nag-
puyô ako sing pito ka adlaw nḡa naha-
oronḡan sa tunḡâ nila.

Ang manuglantaw ni Israel.

16 Kag nahanabu, sa katapusan sang
pito ka adlaw, nḡa nag-abut sa akon ang
polong ni Iehoba, nḡa nagasiling :
17 " Anak sang tawo, ginbutang ko
ikaw nḡa manuglantaw sa baláy ni
Israel. Magapamati ka sang polong sa
akon bâbâ, kag pagaagdahon mo sila
gikan sa akon.
18 Kon ako magsiling sa malauton :
Sa pagkamatuud, mamatay ka : kon ikaw
indi mag-agda sa iya, kag kon indi ka
maghambal sa pag-agda sa malauton
sa pagbiya sang iya dimatarung nḡa
dalanon, agud nḡa magkabuhi sia, ining
malauton mamatay tunḡud sang iya ka-
lautan, apang ang iya dugo pagapanḡa-
yoon ko sa imo kamut.
19 Kag kon ikaw mag-agda gid sa
malauton, kag sia indi magisol sa iya
dikatarunḡan, kag sa iya dimatarung
nḡa dalanon, sia mamatay tunḡud sang
iya kalautan, kag ikaw, naluwas mo ang
imo kalág.
20 Kag kon ang matarung magisol sa
iya katarunḡan kag maghimo sing ka-
lautan, sang pagbutang ko sing kasan-
daran sa atubanḡan niya, sia mamatay,
tunḡad kay ikaw walâ magaagda sa iya ;
mamatay sia tunḡud sang iya salâ, kag
indi na pagasambiton ang mḡa butang
nḡa matarung nḡa iya ginhimo ; apang
ang iya dugo pagapanḡayoon ko sa imo
kamut.
21 Kag kon mag-agda ka sa sini nḡa
matarung, agud nḡa ang matarung indi
makasalâ, kag sia indi gid magpakasalâ,
sa pagkamatuud, magakabuhi sia, kay
gin-agda sia ; kag ikaw, naluwas mo ang
imo kalág."
22 Kag didto ang kamut ni Iehoba sa
ibabaw nakon, kag nagsiling sia sa akon:
" Tindug-ka, kag gowa-ka sa latagon,
kag didto magahambal ako sa imo."
23 Busa, nagtindug ako kag naggowa
ako sa nalupyakan ; kag yari karon, nḡa
yadto didto ang himaya ni Iehoba, su-
bung sang himaya nḡa nakit-an ko ma-
lapit sa subâ nḡa Kebar ; kag naghapa
ako.
24 Apang nagsulúd ang Espiritu sa
akon, kag ginpatindug niya ako sa iba-
baw sang akon mḡa tiil, kag naghambal
sia sa akon, kag nagsiling sa akon :
kadto-ka kag panakup-ka sa sulúd sang
imo baláy.
25 Kag ikaw, oh anak sang tawo,
yari karon nḡa ginabutanḡan nila sa
ibabaw nimo sing mḡa lubid, nḡa sa ila
ginagapus ka, kag indi ka makagowa sa
tunḡâ nila.
26 Kag pagapatapikon ko ang imo
dila sa imo alinḡagnḡag, sa bagay nḡa
magaapa ka, kag nḡa indi ka manḡinla-
laki nḡa nagasabdong nḡa sa ila ; kay
amo sila ang isa ka panimaláy nḡa ma-
lalison.
27 Apang kon ako maghambal sa
imo, pagabuksan ko ang imo bâbâ, kag
pagaisiling mo sa ila : Amo ining gina-
siling sang Ginoo nḡa si Iehoba : Ang
nagapamati, magpamati ; kag ang indi
maluyag, indi magpamati ; kay amo sila
ang isa ka panimaláy nḡa malalison."

Tagna sang paglibot sa Ierusalem.

4 KAG ikaw, anak sang tawo, kuha-
ka sing isa ka tisa, kag ibutang ini
sa atubanḡan mo, kag ibadlit sa ibabaw
niya ang isa ka banwa, kon sayoron ang
Ierusalem.
2 Kag pagabutanḡan mo sing paglibot
batok sa iya, kag magapatindug ka sing
kapag-unan sa palibot batok sa iya, kag
magapatindug ka sing tap-ok batok sa
iya, kag magapahamtang ka batok sa
iya sing mḡa dulugan kag pagbutanḡan
mo batok sa iya sing mḡa bungkol sa
palibot.
3 Kag ikaw, kuha-ka man sing isa ka
panid nḡa salsalon, kag ibutang mo sia
nḡa kuta nḡa salsalon sa tunḡâ nimo
kag sang banwa : pagatadlunḡon mo
ang imo nawung nayon sa iya ; nḡa
manḡinpalibot sia, kag himoa sia nḡa
palibot. Ini manḡinpat-in sa baláy ni
Israel.
4 Kag ikaw, higda-ka sa ibabaw sang
imo kilid nḡa walá, Kag pagaibutang
mo sa ibabaw niya ang kalautan sang
baláy ni Israel ; ang kadamuon sang mḡa
adlaw nḡa paghigda mo sa ibabaw si-

ning kilid, pagadal-on mo ang kalautan
nila.
5 Kag ako, ginahatag ko sa imo ang
mḡa tuig sang ila kalautan sono sang
kadamuon sang mḡa adlaw: tatlo ka
gatus kag kasiaman ka adlaw. Sa sini
pagadal-on mo ang kalautan sang
baláy ni Israel.
6 Kag sang matuman mo ining mḡa
adlaw, magahigda ka liwan sa ibabaw
sang imo kilid nḡa too; kag pagadal-on
mo ang kalautan sang baláy ni Iuda
sing kap-atan ka adlaw: ginahatag ko
ini sa imo ang tagsa ka adlaw tunḡud
sa tagsa ka tuig.
7 Kag sa palibot sang Ierusalem pa-
gatadlunḡon mo ang imo nawung kag
ang imo butkon nḡa naubahan, kag ma-
gatagna ka batok sa iya.
8 Kag yari karon, ginabutang ko sa
ibabaw nimo ang mḡa lubid, kag indi
ka makalisoliso sa isa ka kilid pa isa, tub-
tub nḡa matapus mo ang mḡa adlaw
sang imo pagpalibot.
9 Kag ikaw, kuha-ka nḡa sa imo sing
trigo, sing sebada, sing mḡa patani, sing
mḡa balatong, sing dawa kag sing espel-
ta, kag ibutang mo ini sa isa ka sulud-
lan, kag humimo-ka sa ila sing tinapay
nḡa sa kadamuon sang mḡa adlaw nḡa
magahidgda ka sa ibabaw sang imo kilid;
tatlo ka gatus kag kasiaman ka adlaw
magakaon ka sa iya.
10 Kag ang pagkaon nḡa pagakaonon
mo sa inadlaw, manḡinsa timbang: duha
ka púlô ka siklo ang adlaw. Kag paga-
kaonon mo sia sa isa ka horas nḡa pinat-
in tubtub sa isa ka horas nḡa *pinat-in.*
11 Kag magainum ka sing tubig sa
sukub: ang anum ka bahin sang isa ka
hin; pagaimnon mo sia sa isa ka horas
nḡa pinat-in tubtub sa isa ka horas nḡa
pinat-in.
12 Kag magakaon ka sini subung nḡa
torta sang sebada, kag ini nḡa torta pa-
galutoon mo sa idalum sang ila mḡa
mata sa ibabaw sang *isa ka kalayo* sang
mḡa tae sang tawo.
13 Kag nagsiling si Iehoba: "Maga-
kalaon sing subung sini ang mḡa inanak
ni Israel sang ila tinapay nḡa mahigko
sa tunḡâ sang mḡa katawohan nḡa diin
pagasobolon ko sila."
14 Apang nagasiling ako: "¡Ah,
Ginoo nḡa si Iehoba! Yari karon,
ang akon kalág walâ mahigkoi; ku-
tub sang akon pagkapamatan-on tubtub
sini nḡa panag-on walâ ako makakaon
sing lawas nḡa patay, bisan sapat nḡa
tinukub, bisan sa akon bâbâ nagsulúd
ang unud nḡa mahigko."
15 Kag nagsiling sia sa akon: "Yari
karon, nagahatag ako sa imo sing
mḡa ipot sang baka sa baylo sang mḡa
tae sang mḡa tawo: magaluto ka sang
imo tinapay sa ibabw nila."
16 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, yari karon pagaboonḡon ko
ang salandigan sang tinapay sa Ierusa-
lem: magakalaon sila sing tinapay nḡa
may tinimbang kag nḡa may paghimud-
os, kag magailinum sila sing tubig nḡa
sinukub kag nḡa may kakugmat;
17 Kay pagakulanḡon sila sang tina-
pay kag sang tubig; kag pagahapayon
sila ang mḡa iban sa mḡa iban, kag
magakalahagas sila tunḡud sang ila
kalautan."

5 KAG ikaw, anak sang tawo, kuha-
ka sing isa ka sundang nḡa mata-
lum, kuha-ka sing isa ka labaha sang
manuggunting, kag paagiha sia sa iba-
baw sang imo olo kag sa imo bunḡot;
sa olehe kuha-ka sing isa ka timbanḡan
sa pagtimbang, kag pahata ang mḡa
buhok.
2 Ang isa ka tatlo ka bahin pagasunu-
gon mo sa kalayo, sa tunḡâ sang ban-
wa, kon matapus ang adlaw sang pagli-
bot; kag magakuha ka sing isa ka
tatlo ka bahin, nḡa pagapilason mo sa
palibót sang *banwa,* nḡa may hinḡani-
ban; kag ang isa ka tatlo ka bahin pagai-
waraag mo sa hanḡin, kag sa olehe nila
magagabut ako sang hinḡaniban.
3 Kag sa ila sini magakuha ka sing
diyotay kag pagaihigut mo sila sa sidsid
sang imo panapton.
4 Kag sa ila sini magakuha ka liwan,
kag pagaidap-ong mo sila sa kalayo, kag
sa kalayo pagasunogon mo sila. Kutub
didto magahalín ang kalayo nḡa sa bug-
os nḡa baláy ni Israel.
5 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nḡa si Iehoba: Ini among Ierusalem:
ginbutang ko sia sa tunḡâ sang mḡa ka-
tawohan kag sang *iban* nḡa mḡa duta sa
palibot niya.
6 Apang sa *paghimo* sing dikataru-
nḡan, nanḡinmalalison sia batok sang
akon mḡa tulumanon labi pa sang mḡa
katawohan, kag batok sa akon mḡa pa-
latukuran, labi pa sang mḡa duta nḡa

yara sa palibot niya; kay ginsikway nila ang akon mḡa tulumanon, kag walâ sila maglalakat sa akon mḡa palatukuran.

7 Nḡani amo ining ginasiling ni Iehoba: Tunḡud kay nanḡindimatinumanon kamo labi pa sang mḡa katawohan nḡa yara sa palibot ninyo, kag walâ kamo maglalakat sa akon mḡa palatukuran, kag walâ ninyo pagibutang sa buhat ang akon mḡa tulumanon, kag bisan pa naggilinawi kamo sono sa mḡa tulumanon sang mḡa katawohan nḡa yara sa palibut ninyo,

8 Tunḡud sini amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba: Yari karon *nagaabut* ako batok sa imo, ako gid, kag magahikot ako sing mḡa paghukom sa tuunḡâ nimo sa mḡa mata sang mḡa katawohan.

9 Kag pagahimoon ko sa imo ang walâ ko gid mahimo, bisan nḡa mas-a pagahimoon ko ang kaanḡay, banḡud sang tanan nimo nḡa mḡa kalanḡilaran.

10 Tunḡud sini ang mḡa amay magakalaon sang mḡa anak sa tunḡâ nimo, kag ang mḡa anak magakalaon sang ila mḡa ginikanan, kag magahikot ako sa ibabaw nimo sing mḡa paghukom, kag pagaiwaraag ko sa tanan nḡa mḡa hanḡin ang tanan mo nḡa nabilin.

11 Tunḡud sini, magkabuhi ako, siling sang Ginoo nḡa si Iehoba, sa pagkamatuud, tunḡud kay ginhigkoan mo ang akon balaan nḡa Puluy-an tunḡud sang tanan mo nḡa mḡa kalas-ayan, kag tunḡud sang tanan mo nḡa mḡa kalanḡilaran pagautdon ko ikaw man nḡa walâ sing patawad sang akon mata, bisan magkalooy man ako sa imo.

12 Ang isa sang ikatlo ka bahin nimo mamatay sa kinamatay, kon sa gutum pagdulaon sia sa tunḡâ nimo; kag ang isa sang ikatlo ka bahin mapukan sa hinḡaniban sa palibot nimo; kag ang isa sang ikatlo ka bahin pagaiwaraag ko sa tanan nḡa mḡa hanḡin, kag sa olehe nila pagagabuton ko ang hinḡaniban.

13 Kag magakatuman ang akon kaakig kag pagapabug-aton ko sa ibahaw nila ang akon kasingkal, kag magatimalus ako: kag mahibaloan nila, nḡa ako si Iehoba naghambal sa akon kaimon, kon matuman ko sa ila ang akon kasingkal.

14 Kag pagahimoon ko ikaw nḡa kamuhaymuhayan kag pasipala sa tunḡâ sang mḡa katawohan, nḡa yara sa palibot nimo, sa mḡa mata sang tanan nḡa umalagi.

15 Kag ini manḡinpasipala kag uligyat, kag kadudlaan kag kahaoronḡan sa atubanḡan sang mḡa katawohan, nḡa yara sa palibot nimo, kon ako magahikot sa ibabaw nimo sing mḡa paghukom sa pagkaakig kag sa kasingkal, kag sa mḡa pagsabdong sa kasingkal (Amo ako nḡa si Iehoba nḡa naghambal);

16 Kon pagailabyog ko batok sa ila ang mḡa makamamatay nḡa mḡa baslay sang gutum, nḡa manḡin sa inyo kalaglagan sila, nḡa pagaipadalá ko sila sa paglaglag sa inyo; kag kon pagaboonḡon ko sa inyo ang sandigan sang tinapay,

17 Kag kon pagaipadalá ko batok sa inyo ang gutum kag ang mḡa malain nḡa mḡa sapat, nḡa pagabayaan ka nḡa walay anak; kag nḡa ang kinamatay kag dugo magaalagi sa ibabaw nimo, kag nḡa pagapakarion ko sa ibabaw nimo ang hinḡaniban. Amo ako nḡa si Iehoba nḡa naghambal.

Tagna batok sang mḡa bukid sa Israel.

6 KAG nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba, nḡa nagasiling:

2 Anak sang tawo, italinḡi ang imo nawung nayon sang mḡa bukid sa Israel, kag tagna-ka batok sa ila.

3 Kag pagaisiling mo: Mḡa bukid sa Israel, pamatii-ninyo ang polong sang Ginoo nḡa si Iehoba: Amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba sa mḡa bukid kag sa mḡa kabakoloran, sa mḡa kasapaan, kag sa mḡa nalupyakan: Yari karon, ako magapakari sa ibabaw ninyo sing hinḡaniban, kag pagalaglagon ko ang inyo mḡa mataas nḡa duug.

4 Ang inyo mḡa halaran pagapanghapayon kag ang inyo mḡa haligi sang adlaw pagabalion; kag pagahimoon ko nḡa magakalapukan ang inyo mḡa pilason sa kamatayon sa atubanḡan sang inyo mḡa diosdios.

5 Kag pagaibutang ko ang mḡa bangkay sang mḡa inanak ni Israel sa atubanḡan sang ila mḡa diosdios, kag ang inyo mḡa tul-an pagaiwaraag ko sa palibot sang inyo mḡa halaran.

6 Sa tanan nḡa duug nḡa ginapuy-an ninyo ang mḡa kabanwaanan manḡinkamuhaymuhayan kag ang mḡa mataas

nğa duug pagapanghapayon, agud nğa manğinbinayaan kag kahapayan ang inyo mğa halaran; kag pagapamoonğon ang inyo mğa diosdios kag pagaubuson sila, ang inyo mğa haligi sang adlaw pagapanğutdon, kag ang inyo mğa binuhatan pagapanason.

7 Ang *tagsatagsa* magakalapukan nğa pilason sa kamatayon sa tunğâ ninyo, kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si Iehoba.

8 Apang pagabayaan ko ang isa ka nabilin sa bagay nğa may sa inyo nğa makapalagyo sa hinğaniban sa tunğâ sang mğa katawohan, kon pagaipawaraag kamo sa *ila* mğa duta.

9 Kag ang mğa sa inyo makapalagyo, makadumdum sila sa akon sa tunğâ sang mğa katawohan, nğa sa ila magamanğinbihag sila; kay ako magaboong sang ila tagiposoon nğa makihilawason, nğa nagisol sa akon, kag sang ila mğa mata, nğa nagpalakighilawas upud sang ila mğa diosdios, kag sa ila gid magakalasay sila, banğud sang tanan nğa kalainan nğa ila ginhimo tunğud sang tanan nila nğa mğa kalanğil-aran.

10 Kag mahibaloan nila, nğa ako amo si Iehoba: indi sa walay pulus naghambal ako, nğa pagahimoon ko sa ila ini nğa kalainan.

11 Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Pamalakpak-ka sang imo mğa kamut kag pusadpusad-ka sang imo tiil, kag isiling-mo: ¡Kailo, banğud sang tanan nğa mğa malain nğa kalanğil-aran sang baláy ni Israel! kay sa hinğaniban, kag sa gutum, kag sa kinamatay magakalapukan sila.

12 Ang didto sa malayô, mamatay sa kinamatay; kag ang diri sa malapit, mapukan sa hinğaniban; kag ang mabilin kag nğa pagatipigan, mamatay sa gutum, kag pagatumanon ko sa ila ang akon kasingkal.

13 Kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si Iehoba, kon ang ila pilason sa kamatayon maghalamyang sa tunğâ sang ila mğa diosdios sa palibot sa ila mğa halaran, sa tanan nğa bakolod nğa mataas, kag sa tanan nğa mğa putokputokan sang mğa bukid, kag sa idalum sang tanan nğa kahoy nğa hilaw, kag sa idalum sang tanan nğa terebinto nğa madabung, sa mğa duug nğa diin naghalad sila sing mahamut sa maayo nğa baho sa tanan nila nğa mğa diosdios.

14 Kag pagauntayon ko ang akon kamut batok sa ila, kag pagahimoon ko ang duta nğa kahapayan labi pa nğa hanayak sang kahanayakan sa Diblat, sa tanan nğa duug nğa ila puluy-an. Kag mahibaloan nila, nğa ako amo si Iehoba.

Ang katapusan, ang katapusan nagaabut.

7 KAG nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba, nğa nagasiling:

2 Kag ikaw, anak sang tawo, amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba sa duta sa Israel: ¡Ang katapusan! Ang katapusan nag-abut nğa sa apat ka ukbung sang duta.

3 Karon *nagaabut* ang katapusan sa ibabaw nimo, kag ginapadalá ko sa ibabaw nimo ang akon kaakig, kag ginahukman ko ikaw sono sang imo mğa dalanon, kag ginabutang ko sa ibabaw nimo ang tanan mo nğa mğa kalanğil-aran.

4 Kag ang akon mata indi magapatawad sa imo, bisan magakalooy ako *sa imo*; kondi pagaibutang ko sa ibabaw nimo ang imo mğa dalanon, kag sa tunğâ nimo manğinyara ang imo mğa kalanğil-aran. Kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si Iehoba.

5 Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: ¡Ang isa ka kalainan, ang isa ka pinasahi nğa kalainan! Yari karon nğa nagaabut.

6 ¡Nagaabut ang katapusan! Ang katapusan nagaabut. Nagamata sia batok sa imo: yari karon, nğa nagaabut ini.

7 Ang *imo* binulusbulus nagaabut nğa sa imo, oh pumuluyô sang duta. Ang panag-on nagaabut, malapit na ang adlaw: ang kagamo, kag indi ang ambahan sang mğa bukid.

8 Karon, sa madali, pagaiula ko ang akon kaakig sa ibabaw nimo, pagatumanon ko sa imo ang akon kasingkal, kag ginahukman ko ikaw, sono sang imo mğa dalanon kag ginabutang ko sa ibabaw nimo ang imo mğa kalanğil-aran.

9 Kag ang akon mata indi magapatawad, bisan magakalooy ako: sono sang imo mğa dalanon pagabalusan ko ikaw, kag manğinyara sa tunğâ nimo ang imo mğa kalanğil-aran. Kag mahibaloan ninyo, nğa ako nğa si Iehoba amo ang nagapilas.

10 Yari karon ang adlaw; yari karon nğa nagaabut ini, nag-abut ang imo bi-

nulusbulus, nagapamulak ang bunal; nagabukadkad ang palabilabi.
11 Ang paglugos nagbayaw nĝa sa bunal sang kalautan. Walâ gid sing *mabilin* sa ila, bisan sa ila kadamuon, bisan sa ila mĝa mangad; walâ na sing pagkahalangdon sa ila.
12 Ang panag-on nagaabut, nagapalapit ang adlaw. Ang manugbakal, indi magkalipay, kag ang manugbaligya indi maglalaw, kay may kasingkal batok sa bug-os nila nĝa kadam-an.
13 Kay ang manugbaligya indi magasulúd liwan sa kaugalinĝon nĝa iya ginbaligya, bisan pa magakalabilin sila sa tunĝâ sang mĝa buhi; kay ang palananawon batok sang bug-os nila nĝa kadaman indi maliwan, ang tawo nĝa ang iya kabuhi yara sa iya kalautan indi magamalig-on.
14 Ginapatunug ang budyong, kag *ginasogo* nĝa maghanda ang tanan, apang walâ sing sin-o nĝa magakadto sa pagawayan; kay ang akon kasingkal batok sang bug-os niya nĝa kadam-an.
15 Sa gowa yara ang hinĝaniban, kag sa sulúd yara ang kinamatay kag gutum. Ang didto sa latagon mamatay sa hinĝaniban; kag ang dira sa banwa pagahalonhonon sia sang gutum kag sang kinamatay.
16 Kag kon ang ila mĝa manugpalagyo nĝa nagpalalagyo, didto sila nĝa tanan sa ibabaw sang mĝa bukid, subung sang mĝa salampati sa mĝa nalupyakan, nĝa nagapalananĝis ang tagsatagsa sa ila tunĝud sang iya kalautan.
17 Ang tanan nĝa mĝa kamut, manginmaluya kag ang tanan nĝa mĝa tuhod manĝintubig.
18 Nagapangwagkus sila sing mĝa panapton nĝa masinakiton kag ang kakugmat magatolon sa ila; kag sa tanan nĝa nawung may kahuluy-an, kag ang tanan nila nĝa mĝa olo kiñiskisan.
19 Ginahaboy nila sa mĝa dalan ang ila pílak kag ang ila bulawan: diinulay lamang ang ila pílak, kag ang ila bulawan indi sarang makaluwas sa ila sa adlaw sang kasingkal ni Iehoba; indi sila magakalabusug sa ila kalág, bisan magakalapunô sila sa ila mĝa kasudlan, kay nanĝinkasandaran ini sang ila pagkaholog sa kalautan.
20 Kag sa sini nĝa masidlak nĝa puni ginhimo nila nĝa katigayonan sang palabilabi; kag naghilimo sila sa iya sing mĝa larawan sang ila mĝa kalanĝilaran, sang ila mĝa kalas-ayan; tunĝud sini ginahimo ko sa iya nĝa sa ila ang isa ka kahigkoan.
21 Kag ginatugyan ko ina sa panĝati sa mĝa kamut sang mĝa dumuluong, kag sa inagaw sa mĝa labing malauton sang duta; kag pagapasipalahan nila sia.
22 Kag pagaipalayô ko sa ila ang akon nawung, kag pagapakadibalaanon *sang mĝa kaaway* ang akon *balaan nĝa Puluyan* nĝa tinago; magasululúd sa *Ierusalem* ang mĝa maluguson, kag pagapakadibalaanon sia nila.
23 ¡ Himoa ang talikala! kay ini nĝa duta napunô sang mĝa paghukom sa dugo, kag ini nĝa banwa napunô sang paglugos.
24 Kag pagapakarion ko ang mĝa labing malain sang mĝa katawohan, nĝa magatalagiya sila sang ila mĝa baláy; kag pagapauntaton ko ang palabilabi sang mĝa gamhanan, kag ang ila mĝa balaan nĝa puluy-an pagapakadibalaanon.
25 Ang kalaglagan nagaabut; kag nagapalanĝita sila sing paghidaet, kag walâ na sa iya.
26 Nagaabut ang kalalat-an sa ibabaw sang kalalat-an, nagaabut ang hinigong sa ibabaw sang hinigong, kag nagapalanĝita sila *sa walay pulus* sing palananawon sa manalagna; kag ang kasogoan nadula sa saserdote kag ang laygay, sa mĝa tigulang.
27 Ang hari yara sa lalaw, kag ang dunganon nagapanaput sang kahapayan; kag ang mĝa kamut sang banwa sang duta ginapanlisang. Sono sang ila dalanon pagahimoon ko sa ila, kag sono sang ila mĝa paghukom, pagahukman ko sila. Kag mahibaloan nila, nĝa ako amo si Iehoba.

Mĝa nabuhat nĝa mĝa kalanĝil-aran sa balaan nĝa puluy-an.

8 KAG nahanabu, sa ikan-um ka tuig, sa ikan-um ka *bulan*, sa ikalima sang bulan, nĝa nagalingkod ako sa akon baláy, kag ang mĝa tigulang sa Iuda nagalilingkod *man* sa atubanĝan nakon, nĝa didto naholog sa ibabaw nakon ang kamut sang Ginoo nĝa si Iehoba.
2 Kag nagtulok ako kag, yari karon, ang isa ka kaanĝay *sang tawo* nĝa daw dag-

way sang kalayo; kutub sa dagway sang
iya mḡa hawak pa idalum, kalayo; kag
kutub sa iya mḡa hawak pa ibabaw su-
bung sang dagway sang kasilaw, subung
sang tumbaga nḡa binaga.
3 Kag naguntay sia sang dagway
sang isa ka kamut, kag ginuyatan niya
ako sa isa ka kolong sang akon olo; kag
ang Espiritu naghayaw sa akon sa
tunḡâ sang lanḡit kag sang duta, kag gin-
dalá niya ako sa mḡa palanan-awon sang
Dios sa Ierusalem, sa salamputan sang
gawang *sang patyo* sa sulúd, nḡa naga-
atubang nayon sa Aminhan, nḡa didto
yadto ang lingkoran sang larawan sang
kaimon, nḡa nagapainit sang kaimon.
4 Kag yari karon, nḡa didto yadto
ang himaya sang Dios sa Israel, subung
sang dagway nḡa nakita ko sa nalupya-
kan.
5 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, bayawa ang imo mḡa mata
nayon sa Aminhan." Kag ginbayaw
nakon ang akon mḡa mata nayon sa
Aminhan, kag yari karon nḡa sa Amin-
han, sa gawang sang halaran, yara ang
larawan sang kaimon, sa salamputan.
6 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, ¿nakita mo bala ang gina-
himo nila, ang mḡa dalagku nḡa mḡa
kalanḡil-aran, nḡa ginahimo diri sang
baláy ni Israel, sa pagpapalayô sa
akon sa balaan nḡa Puluy-an? Apang
makita mo pa ang labing dalagku nḡa
mḡa kalanḡil-aran."
7 Kag gindalá niya ako sa salampu-
tan sang patyo, kag nagtulok ako, kag
yari karon sa dingding ang isa ka boho.
8 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo ,lapus-ka karon sa dingding."
Kag naglapus ako sa dingding, kag yari
karon ang isa ka gawang.
9 Kag nagsiling sia sa akon: "Su-
lud-ka, kag tan-awa ang mḡa malauton
nḡa mḡa kalanḡil-aran, nḡa ginahimo
nila diri."
10 Busa nagsulúd ako kag nagtuluk
ako, kag yari karon ang mḡa larawan
sang tanan nḡa mḡa nagasagnoy kag
sang mḡa sapat nḡa kalanḡil-aran, kag
ang tanan nḡa mḡa diosdios sang baláy
ni Israel, nḡa napamadlit sa dingding sa
palibot, sa bug-os nḡa palibot;
11 Kag ang kapitoan ka mḡa lalaki
sang mḡa tigulang sang baláy ni Israel,
nḡa sa tunḡâ nila yara si Iaasanias, nḡa
anak ni Sapan, nḡa nagatilindug sila
didto sa atubanḡan nila ang tagsatagsa
upud and iya insensario sa iya kamut,
kag ang aso sa isa ka gal-um sa kaha-
mut nagatub-ok.
12 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak
sang tawo, ¿nakita mo bala ang mḡa
butang nḡa ginahilimo sang mḡa tigu-
lang sang baláy ni Israel sa mḡa kadu-
dulman, ang tagsatagsa sa iya mḡa hulut
sang mḡa larawan? Kay nagasililing
sila: Walâ magatan-aw sa amon si
Iehoba; ginbayaan ni Iehoba ang duta."
13 Kag nagsiling sia sa akon: "Maki-
ta mo pa ang labing dalagku nḡa mḡa
kalanḡil-aran, nḡa ginahimo nila sini."
14 Kag gindalá niya ako sa salampu-
tan sang gawag sang Baláy ni Iehoba,
nḡa yara nayon sa Aminhan; kag yari
karon ang mḡa babae nḡa nagalilingkod
didto, nḡa nagahilibi kay Tamus.
15 Kag nagsiling sia sa akon: ¿Nakita
mo bala, anak sang tawo? Makita mo
pa ang labing dalagku nḡa mḡa kalangil-
aran sang sini sa ila,"
16 Kag gindalá niya ako sa patyo
sa sulúd sang Baláy ni Iehoba; kag
yari karon sa salamputan sang sim-
bahan ni Iehoba, sa tunḡâ sang alagyan
kag sang halaran, may mḡa duha ka
púlô kag lima ka mḡa lalaki, nḡa ang
ila mḡa likod nayon sa simbahan ni
Iehoba, kag ang ila mḡa nawung nayon
sa Sidlanḡan, kag nagalayaub sila sa
atubanḡan sang adlaw, nayon sa Sidla-
nḡan.
17 Kag nagsiling sia sa akon: "¿Na-
kita mo bala, anak sang tawo? ¿Mamag-
an nḡa butang bala nḡa sa baláy ni
Iuda ang paghimo sang mḡa kalanḡil-ran,
nḡa ginahimo nila diri, nḡa pagpun-on
nila man ang duta sang kalugusan, kag
magbalalik sila sa pagpaakig sa akon?
Yari karon, nḡa ginapapalapit nila ang
sanḡâ nayon sa ila mḡa ilong.
18 Kag ako man, magahimo ako nḡa
may kasingkal; indi magapatawad ang
akon mata, bisan magakalooy ako: ma-
gasilingit sila sa akon mḡa indulunḡug
sa daku nḡa tinḡug, kag indi ko sila
pagpamatian."

Mḡa silot sa Ierusalem.

9 UGALING nagsingit sia sa akon
mḡa idulunḡug sa daku nḡa tinḡug,
nḡa nagasiling: "Papalapita ang mḡa
dapat magsilot sang banwa, kag nḡa

ang tagsatagsa may iya hinĝaniban sa
iya kamut sa paglaglag."
2 Kag yari karon, nĝa anum ka mĝa
lalaki nagapalakari gikan sa luyo sang
gawang sa ibabaw, nĝa nagaatubang
nayon sa Aminhan, nĝa ang tagsatagsa
nagadalá sa iya kamut sang iya galami-
ton sa paglinas; kag sa tunĝâ nila may
isa ka lalaki nĝa napanaputan sang lino
nĝa may iya sia sa iya hawak sing isa
ka sululatan sang manugsulat; kag nag-
alabut sila, kag nagtilindug malapit sa
halaran nĝa tumbaga.
3 Kag ang himaya sang Dios ni
Israel nagbayaw sa ibabaw sang mĝa
kerubin, nĝa sa ibabaw niya yadto sia,
sa pagkadto sa atanĝan sang Baláy.
Kag gintawag niya ang lalaki nĝa napa-
naptan sang lino, nĝa may yara sia sa
iya hawak sang sululatan sang manug-
sulat.
4 Kag nagsiling sa iya si Iehoba:
Agi-ka sa tunĝâ sang banwa, sa tunĝâ
sang Ierusalem, kag tandaan-mo sing isa
ka tanda ang agtang sang mĝa tawo, nĝa
nagapanghakroy kag nĝa nagabakho
banĝud sang tanan nĝa mĝa kalanĝil-
ran nĝa ginahilimo sa tunĝâ niya.
5 Ugaling sa akon mĝa idulunĝug
nagsiling sia sadto sa ila: "Alagi-kamo
sa banwa sa olehe niya, kag pilasa-
ninyo; indi magpatawad ang inyo mata,
bisan magkalooy-kamo.
6 Pagapatyon ninyo, pagalagon ninyo
ang mĝa tigulang, ang mĝa pamatan-on,
kag ang mĝa ulay, kag ang mĝa kaba-
taan, kag ang mĝa kababainan; apang
sa yadtong tanan nĝa sa ibabaw niya
may tanda, indi kamo magpalapit sa
iya; kag magsulugúd-kamo kutub sa
akon balaan nĝa Puluy-an." Kag nag-
sulugúd sila, kutub sa mĝa tigulang,
nĝa yara sa atubanĝan sang Baláy.
7 Kag nagsiling sia sa ila: "Dagtai-
ninyo ang Baláy, kag pun-a-ninyo ang
mĝa payto sang mĝa pilason sa kama-
tayon, ugaling gowa-kamo." Kag nag-
gulowa sila, kag nagpamilas sila sa
banwa.
8 Kag nahanabu, sang nagkalapilas na
sila, nĝa nabilin ako kag napukan ako
sing hapa, kag nagtuaw kag nagsiling
ako: "¡Ah, Ginoo nĝa si Iehoba!
¿pagalagiagon mo bala ang bug-os nĝa
nabilin sa Israel, nĝa iula mo ang imo
kasingkal sa ibabaw sang Ierusalem?"
9 Kag nagsiling sia sa akon: "Ang
kalautan sang baláy ni Israel kag ni
Iuda lakas gid kadaku, kag ang duta
napunô na sa dugo nĝa naula, kag
ang banwa punô sang paglalis; kag
nagsiliing sila: Ginbayaan ni Iehoba
ini nĝa duta, kag si Iehoba walâ naga-
tan-aw.
10 Busa ako man, ang akon mata indi
magapatawad, bisan magakalooy ako:
ang dalanon nila pagapakarion ko sa
ibabaw sang ila olo."
11 Kag yari karon, ang lalaki nĝa
napanaputan sang lino, nĝa may sulula-
tan sa iya hawak, nagbalik sa pagsugid
kag nagsiling sia: "Ginhimo sono sang
ginsogo mo sa akon."

Ang ikaduha nĝa palanan-awon sang mĝa kerubin.

10 KAG nagtulok ako, kag yari karon,
sa nahumlaran nĝa yara sa iba-
baw sang olo sang mĝa kerubin, subung
sing isa ka bató nĝa sapiro, nĝa daw
subung sang kaanĝay sang isa ka ling-
koran nĝa harianon, nĝa nakita sa iba-
baw nila.
2 Kag naghambal sia sa lalaki nĝa
napanaputan sang lino, kag nagsiling
sia: "Sulúd-ka sa tunĝâ sang mĝa
aliling sa idalum sang mĝa kerubin,
kag pun-a ang imo mĝa kamut sang
mĝa baga gikan sa tunĝâ sang mĝa
Kerubin, kag iula sila sa ibabaw sang
banwa." Kag nagsalúd sia sa idalum
sang akon mĝa mata.
3 Kag ang mĝa kerubin nagtilindug
sa too sang Baláy, sang pagsulúd sini
nĝa lalaki, kag ang gal-um nagpunô
sang patyo sa sulúd.
4 Kag ang himaya ni Iehoba nag-
bayaw sa ibabaw sang mĝa kerubin, sa
ibabaw sang atanĝan sang Baláy, kag
ang Baláy napunô sang gal-um, sang
napunô ang patyo sang kasilaw sang
himaya ni Iehoba.
5 Kag ang kagahud sang mĝa pak-
pak sang mĝa kerubin nabatian tubtub
sa patyo sa gowa, subung sang tinĝug
sang Dios nĝa Makagagahum, kon naga-
hambal sia.
6 Kag nahanabu, sang nagsogo sia sa
lalaki nĝa napanaputan sang lino, nĝa
nagasiling: "Kuha-ka sing kalayo sa
sulúd sang mĝa aliling, sa tunĝâ sang
mĝa kerubin," nĝa sia nagsulúd kag
nagtindug sia sa malapit sang isa sang
mĝa aliling.

7 Kag ang kerubin nag-untay sang
iya kamut sa tungâ sang mga kerubin
nayon sa kalayo. nga yara sa tungâ sang
mga kerubin, kag nagkuha sia sa iya
kag ginbutang niya ini sa duha ka ka-
mut sang *tawo* nga napanaptan sang
lino; kag ginbaton niya ini, kag nag-
gowa sia.
8 Kag nakit-an sa mga kerubin ang
dagway sang isa ka kamut sang tawo sa
idalum sang iya mga pakpak.
9 Kag nagtulok ako, kag yari karon,
ang apat ka mga aliling malapit sa
mga kerubin ; ang isa ka aliling malapit
sa isa ka kerubin, kag ang isa ka
aliling malapit sa isa ka kerubin ; kag
ang bayhon sang mga aliling subung
sang bató nga krisolito.
10 Kag nahanungud sang ila bayhon,
may isa ka kaangay nga sa apat, subung
nga ang isa ka aliling yara sa tungâ
sang isa ka aliling.
11 Sa panlakatan nila naglalakat sila
sa ila apat ka mga kilid ; walâ sila mag-
balalikid sa ila panlakatan, kay bisan
ano nga duug sa diin natadlung ang
olo nagasulunud sila sa iya ; sila indi
nagaisol sa ila panlakatan.
12 Kag ang bug-os nila nga lawas,
ang ila mga likod kag ang ila mga
kamut, kag ang ila mga pakpak, subung
man ang mga aliling, napunô sila sang
mga mata palibot nga sa apat *kag nga
sa ila* mga aliling.
13 Nahanungud sang mga aliling na-
batian ko, nga ginatawag sila : Ang
Manugtilik.
14 Kag ang tagsatagsa sa ila may
apat ka mga nawung. Ang nawung
sang isa among nawung sang kerubin ;
ang nawung sang ikaduha, nawung sang
tawo ; kag ang iya sang ikatlo, nawung
sang leon ; kag ang iya sang ikap-at,
nawung sang agila.
15 Kag nagbalayaw ang mga kerubin ;
ini amo ang sapat nga buhi nga nakita
ko malapit sang subâ nga Kebar.
16 Kon nagalalakat ang mga kerubin,
nagalalakat *man* ang mga aliling malapit
sa ila ; kag kon ang mga kerubin nag-
halayaw sang ila mga pakpak sa pag-
bayaw sa duta, ang mga aliling man
walâ magilisol sa olehe nila.
17 Kon nagdulúlog sila, nagdulúlog
ini sila ; kag kon sila naghalayaw, nag-
halayaw ini sila upud sa ila, kag ang
espiritu sang mga sapat nga buhi yara
sa ila.
18 Kag ang himaya ni Iehoba nagha-
lín gikan sa ibabaw sang atangan sang
Baláy, kag nagdúlog sa ibabaw sang
mga kerubin.
19 Kag ang mga kerubin naghalayaw
sang ila mga pakpak kag nagbayaw sila
sa duta ; kag nakit-an ko sila, sang pag-
gowa nila, kag ang mga aliling *man*
malapit sa ila. Nagdulúlog sila sa
salamputan sang gawang nga nasidla-
ngan sang Baláy ni Iehoba, kag ang
himaya sang Dios ni Israel yadto sa
ibabaw nila, nayon sa ibabaw.
20 Ini amo ang mga sapat nga buhi nga
nakita ko sa idalum sang Dios ni Israel
malapit sa subâ nga Kebar, kag napa-
ngilala ko nga amo sila ang mga keru-
bin.
21 Ang tagsatagsa may apat ka mga
nawung, kag ang tagsatagsa apat ka
mga pakpak, kag ang mga dagway sang
kamut sang tawo sa idalum sang ila
mga pakpak.
22 Kag nahanungud sang kaangay
sang ila mga nawung, amo ang mga na-
wung, nga nakita ko malapit sang subâ
nga Kebar, ini ang ila gid bayhon kag
ini amo gid sila. Naglakat sila ang
tagsatagsa sa tadlung sang ila nawung.

Mga paghukom sang Dios batok sa mga pangol sang banwa.

11 KAG ang Espiritu nagbayaw sa
akon, kag gindalá niya ako sa ga-
wang nga nasidlangan sang Baláy ni
Iehoba, nga nagaatubang sa Sidlangan ;
kag yari karon, sa salamputan sang
gawang ang duha ka púlô kag lima ka
mga tawo kag sa tungâ nila nakita ko
si Iaasanias, nga anak ni Asur, kag si
Pelatias, nga anak ni Benaia, nga mga
pangolo sang banwa.
2 Kag nagsiling sia sa akon : " Anak
sang tawo, ini sila amo ang mga tawo
nga nagapadugi sing mga hunahuna
nga malauton, kag nga nagalaygay sila
sing mga malain nga tinapat sa sini
nga banwa ;
3 Nga sila nagasili型ling : Ini indi amo
ang panag-on sa pagpatindug sing mga
baláy. Ini nga *banwa* among kawa, kag
kita among unud.
4 Tungud sini tagna-ka batok sa ila,
tagna-ka, anak sang tawo.

5 Kag naholog sa ibabaw nakon ang
Espiritu ni Iehoba, kag nagsiling sia sa
akon: Isiling: Amo ining ginasiling ni
Iehoba: Amo ini ang inyo ginahambal,
baláy ni Israel, kag ang mḡa butang
nḡa nagasalaka sa inyo espiritu, nakilala
ko sila.
6 Ginpadamu ninyo ang inyo mḡa
pilason sa kamatayon sa sini nḡa banwa,
kag ginpunô ninyo sang mḡa pilason
sa kamatayon ang iya mḡa dalan.
7 Tunḡud sini amo ining ginasiling
sang Ginoo nḡa si Iehoba: Ini amo ang
inyo mḡa pilason sa kamatayon, nḡa
ginpilas ninyo sa tunḡâ niya, nḡa
amo sila ang unod, kag sia ang kawa;
kag nahanunḡud sa inyo pagapagowaon
kamo sa tunḡâ niya.
8 Ang hinḡaniban ginakahadlukan
ninyo, apang ang hinḡaniban pagapakarion
ko sa ibabaw ninyo, siling sang
Ginoo nḡa si Iehoba.
9 Kag pagapagowaon ko kamo sa
tunḡâ niya, kag pagaitugyan ko kamo
sa mḡa kamut sang mḡa dumuluong
kag ako magahikot sing mḡa paghukom
sa ibabaw ninyo.
10 Sa hinḡaniban magakalapukan
kamo; sa mḡa kadulunan sa Israel pagahukman
ko kamo; kag mahibaloan
ninyo nḡa ako amo si Iehoha.
11 Ini *nḡa banwa* indi manḡinkawa sa
inyo, bisan kamo manḡinunud sa tunḡâ
niya: sa mḡa kadulunan sa Israel pagahukman
ko kamo.
12 Kag mahibaloan ninyo, nḡa ako
amo si Iehoba, kamo nḡa walâ maglalakat
sa akon mḡa palatukuran, bisan
ginbutang ninyo sa buhat ang akon mḡa
tulumanon, kondi nḡa ginhimo ninyo
sono sang mḡa tulumanon sang mḡa
katawohan, nḡa yara sa mḡa palibot
ninyo,"
13 Kag nahanabu, sang nagatagna
ako, nḡa si Pelatias, nḡa anak ni Benaia,
namatay. Kag naghapa ako, kag
nagtuaw ako sa daku nḡa tinḡug, kag
nagsiling ako: "¡Abaw, Ginoo nḡa si
Iehoba! Ginahimo mo ang kalaglagan
sing bug-os sang nabilin sa Israel."
14 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
15 Anak sang tawo, ini sila amo ang
imo mḡa útud, ang imo mḡa útud, ang
mḡa tawo sang imo kahimataan, kag
ang bug-os nḡa baláy ni Israel, nḡa sa
ila nagasililing ang mḡa pumuluyô sa
Ierusalem: Palalayô-kamo kay Iehoba;
sa amon ginhatag ining duta sa pagkakaugalinḡon.
16 Tunḡud sini isiling mo: Amo ining
ginasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba:
Bisan pa gintabog ko sila sa malayô sa
tunḡâ sang mḡa katawohan, kag ginwaraag
ko sila sa mḡa kadutaan, walay
sapayan magamanḡinbalaan nḡa puluyan
ako nila sa isa ka diyotay nḡa
dag-on sa mḡa duta, sa diin sila nagkaladto.
17 Nḡani isiling mo: Amo ining ginasiling
sang Ginoo nḡa si Iehoba: Pagatipunon
ko kamo sa mḡa kabanwaanan,
kag pagapanipunon ko kamo sa mḡa
duta nḡa sa ila ginpangwaraag kamo,
kag pagaihatag ko sa inyo ang duta sa
Israel.
18 Kag magaalabut sila didto, kag
pagakuhaon nila sa iya ang tanan niya
nḡa mḡa kalas-ayan, kag ang tanan niya
nḡa mḡa kalanḡil-ran.
19 Kag pagahatagan ko sila sing isa
lamang ka tagiposoon, kag igapasulúd
ko sa inyo ang isa ka espiritu nḡa bag-o;
kag pagakuhaon ko ang tagiposoon nḡa
bató sa ila unud, kag pagahatagan ko
sila sing tagiposoon nḡa unud,
20 Agud nḡa maglalakat sila sa akon
mḡa palatukuran, kag magbalantay sila
sang akon mḡa tulumanon, kag magbutang
sila sa ila sa buhat, kag manḡinbanwa
nakon sila, kag ako manḡin-Dios
nila.
21 Apang nahanunḡud sa mḡa sadto
nḡa ang ila tagiposoon nagalakat
sa olehe sang handum sang ila mḡa
kalas-ayan kag sang ila mḡa kalanḡilaran,
pagaibutang ko ang ila dalan sa
ibabaw sang ila mḡa olo, siling sang
Ginoo nḡa si Iohoba."
22 Ugaling naghalayaw ang mḡa
kerubin sang ila mḡa pakpak, nḡa ang
mḡa aliling malapit gid sa ila, kag ang
himaya sang Dios ni Israel yara sa
ibabaw nila nayon sa ibabaw.
23 Kag ang himaya ni Iehoba nagbayaw
gikan sa tunḡâ sang banwa, kag
nagdúlog sa ibabaw sang bukid nḡa
yara sa Sidlanḡan sang banwa.
24 Kag ginbayaw ako sang Espiritu,
kag gindalá niya ako sa Kaldea sa mḡa
ginpangliton, sa palanan-awon, tunḡud
sang Espiritu sang Dios; kag ang palanan-awon
nḡa kinita ko nagsaka gikan
sa akon.

25 Kag ginsiling ko sa mḡa ginpanli-
ton ang tanan nḡa mḡa polong ni
Iehoba, nḡa ginpakita niya sa akon.

Ang guab sa dingding.—Ang pagkabihag kag ang pagpaalaplaag.

12 KAG nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
2 "Anak sang tawo, ikaw nagapuyô
sa tunḡâ sang baláy nḡa malalison; kay
may mḡa mata sila nḡa sa inugtan-aw,
kag walâ sila nagatan-aw; may mḡa
idulunḡug sila nḡa inugpamati, kag
walâ sila nagapalamati; kay amo sila
ang isa ka baláy nḡa malalison.
3 Kag ikaw, anak sang tawo, mag-
himo-ka sing balon sa pagliton, kag
halín-ka sa adlawon, sa atubanḡan sang
ila mḡa mata, *subung* nḡa sa pagliton;
halín-ka sa atubanḡan sang ila mḡa
mata, gikan sa duug nḡa diin ka nayon
pa liwan nḡa duug. Ayhan matalu-
pangdan nila, kay amo sila ang isa ka
baláy nḡa malalison.
4 Kag pagadalhon mo ang imo balon
sa gowa, sa adlawon, sa atubanḡan sang
ila mḡa mata, subung sang balon nḡa sa
pagliton; kag ikaw magagowa sa
kahaponon, sa atubanḡan sang ila mḡa
mata, subung sang paghalín sang mḡa
pinaliton.
5 Sa atubanḡan sang ila mḡa mata,
guaban-mo nḡa sa imo ang dingding,
kag pagapagowaon mo didto *ang imo
balon.*
6 Sa atubanḡan sang ila mḡa mata
pagapas-anon mo sia; sa kagab-ihon pa-
gadalhon mo sia sa gowa; pagatabunan
mo ang imo nawung, kag indi ka maga-
tulok sang duta, kay sa tandaan nḡa
halimbawa ginhatag ko ikaw sa baláy
ni Israel."
7 Kag ginhimo ko ang subung sini,
subung nḡa ginsogo sa akon. Gindalá
ko sa gowa ang akon balon sa adlawon,
subung nḡa balon nḡa sa pagpaliton,
kag sa kahaponon ginguaban ko nḡa sa
akon ang dingding sa akon mḡa kamut.
Sa kagab-ihon ginpagowa ko sia kag
ginpas-an ko sia, sa atubanḡan sang ila
mḡa mata.
8 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba sang kaagahon, nḡa nagasi-
ling:
9 Anak sang tawo, ¿walâ bala mag-
siling sa imo ang baláy ni Israel, ang
baláy nḡa malalison: "¿Anong gina-
himo mo?"
10 Isiling-mo sa ila: Amo ining gi-
nasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba:
Ining lulan *nagakahologan* sang dun-
ganon nḡa yara sa Ierusalem kag sang
bug-os nḡa baláy sa Israel, nḡa yara sa
tunḡâ niya.
11 Isiling: Ako amo ang inyo tan-
daan nḡa huwaran. Subung sang akon
ginhimo, amo ini ang pagahimoon sa
ila; magakadto sila sa pagliton, sa kabi-
hagan.
12 Ang dunganon nḡa yara sa tunḡâ
nila pagapas-anon niya *ang balon,* sa
kagab-ihon, kag magagowa sia; paga-
guaban ang dingding sa pagpagowa sa
iya didto; magapanabon sia sang iya
nawung, agud nḡa indi makita niya sang
iya mḡa mata ang duta.
13 Kag paghumlaron ko ang akon
pukot sa ibabaw niya, kag makuha sia
sa akon sihod kag pagadalhon ko sia sa
Babilonia, sa duta sang mḡa Kaldein-
hon; apang indi sia magatan-aw sa iya,
kag mamatay sia didto.
14 Kag ang tanan nḡa mḡa nagalibot
sa iya, ang iya mḡa bulig, kag ang
tanan niya nḡa mḡa kinabon, pagaiwa-
raag ko sa tanan nḡa hanḡin, kag paga-
gabuton ko ang hinḡaniban sa olehe
nila.
15 Kag mahibaloan nila, nḡa ako amo
si Iehoba, kon pagatabugon ko sila sa
tanan nḡa mḡa duta.
16 Kag pagahimoon ko, nḡa sa tunḡâ
nila mabilin ang diotay nḡa kadamuon
sang mḡa tawo, sa hinḡaniban, sa gutum,
kag sa kinamatay, agud nḡa masugid
nila, ang tanan nila nḡa mḡa kalanḡil-
aran sa tunḡâ sang mḡa katawohan sa
diin sila magaalabut. Kag mahibaloan
nila, nḡa ako amo si Iehoba.
17 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
18 Anak sang tawo, kaon-ka sang imo
tinapay nḡa may pagkurug, kag inum-
ka sang imo tubig nḡa may kalisang
kag may paghiwasa.
19 Kag pagaisiling mo sa banwa sang
duta: Amo ining ginasiling sang Ginoo
nḡa si Iehoba nahanunḡud sang mḡa
pumuluyô sa Ierusalem, sa ibabaw sang
duta sa Israel: Pagakaonon nila ang
ila tinapay nḡa may paghiwasa, kag
pagaimnon nila ang ila tubig nḡa may
kakibang, kay ang duta pagahapayon,

maula ang yara sa iya banḡud sang mḡa
paglugus sang tanan nḡa mḡa nagapulu-
yô sa iya.
20 Kag ang mḡa kabanwaanan nḡa
ginapuy-an, pagapangub-on, kag ang duta
manḡinkahapayan. Kag mahibaloan nin-
yo, nḡa ako amo si Iehoba.

Tagna batok sang mḡa butig nḡa mḡa manalagna.

21 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
22 Anak sang tawo, ¿ano bala nḡa
hulubaton ini *nḡa ginasulit* ninyo sa duta
sa Israel, nḡa nagasiling: "Nagalala-
wig ang mḡa adlaw, kag nagakadula
ang tanan nḡa palanan-awon?"
23 Nḡani isiling-mo sa ila: Amo
ining ginasiling sang Ginoo nḡa si
Iehoba: Pagapauntaton ko ini nḡa
hulubaton, kag indi na nila pagsuliton
sia sa Israel. Apang isiling mo sa ila:
"Nagapalalapit ang mḡa adlaw, subung
man ang katumanan sang tanan nḡa pa-
lanan-awon."
24 Kay walâ na gid sing ano nḡa pa-
lanan-awon nḡa walay pulus, kag ang
pamakot walâ na magalimbong sa tunḡâ
sang panimaláy ni Israel;
25 Kay ako amo si Iehoba: bisan ano
nḡa polong nḡa ginmitlang ko, ini nḡa
polong pagahikuton, indi na gid maga-
dugay. Kay sa inyo mḡa adlaw, oh ba-
lay nḡa malalison, magamitlang ako
sing isa ka polong, kag pagatumanon
ko sia, siling sang Ginoo nḡa si Iehoba.
26 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
27 Anak sang tawo, yari karon, nḡa
ang baláy ni Israel nagasiling: "Ang
palanan-awon nḡa ginatan-aw niya a-
mong sa madamu pa nḡa mḡa adlaw,
kag nḡa sa mḡa malayô nḡa mḡa panag-
on ginatagna niya."
28 Tunḡud sini isiling mo sa ila:
Amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa
si Iehoba: Indi gid magadugay bisan
ano sang akon mḡa polong; ang polong
nḡa akon ginmitlang, pagahikuton, siling
sang Ginoo nḡa si Iehoba.

13 KAG nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
2 Anak sang tawo, tagna-ka batok
sang mḡa manalagna sa Israel, nḡa na-
gatalagna; kag pagaisiling mo sa mḡa
manalagna sono sang ila gid nḡa tagipo-
soon: Pamati-kamo sang polong ni Ie-
hoba.
3 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nḡa si Iehoba: ¡Kailo ang mḡa ma-
nalagna nḡa mḡa buangbuang, nḡa
nagasulunud sang ila kaugalinḡon nḡa
espiritu, kag *nagahalambal* nḡa walâ gid
sila sing nakita!
4 Subung sang mḡa milo sa kahana-
yakan, subung man ang imo mḡa mana-
lagna, oh Israel.
5 Walâ kamo magsalaka sa mḡa
litik, bisan magpatindug kamo sing kuta
sa palibot sang baláy ni Israel, agud nḡa
manḡinmalig-on sia sa pakigawayan sa
adlawon ni Iehoba.
6 May mḡa palanan-awon sila nḡa
walay pulus kag mḡa pamakot nḡa binu-
tig, yadtong mḡa nagasilililing: Nagasi-
ling si Iehoba; bisan pa si Iehoba walâ
magpadalá sa ila; kag nagahululat sila
nḡa mapamatud-an niya ang ila polong.
7 ¿Walâ kamo bala makakita sing
palanan-awon nḡa walay pulus, kag walâ
kamo magmitlang sing mḡa pamakot
nḡa binutig, sang pagsiling ninyo: "Si
Iehoba nagasiling," bisan pa nḡa walâ
ako maghambal?
8 Tunḡud sini amo ining ginasiling
sang Ginoo nḡa si Iehoba: Banḡud kay
nagamitlang kamo sing mḡa kadayawan,
kag nḡa nakakita kamo sing butig, tu-
nḡud sini, yari karon ako *nagaabut* ba-
tok sa inyo, siling sang Ginoo nḡa si
Iehoba.
9 Kag ang akon kamut manḡinbatok
sa mḡa manalagna, nḡa nagatan-aw sing
kadayawan kag nḡa nagapalakut sing
binutig; indi manḡin sa katilingban sila
sang akon banwa, bisan pagaipanulat
sila sa tolon-an sang baláy ni Israel;
bisan magasulúd sila sa duta ni Israel.
Kag mahibaloan ninyo, nḡa ako amo ang
Ginoo nḡa si Iehoba.
10 Banḡud kay, hoo, banḡud kay gina-
patalang nila ang akon banwa, nḡa na-
gasiling: "Paghidaet," nḡa walâ sing
paghidaet; kag nḡa ini nḡa *banwa* naga-
patindug sing dingding, kag yari karon
nḡa sila nagapalamalhit sa iya sang
sinamo:
11 Isiling sa sining mḡa manugpala-
malhit: ¡Kag sia mapukan¡ Magaabut
ang ulan nḡa manuganaw, kag kamo,
mḡa bató nḡa hielo, mapukan kamo,

kag ang hañgin nğa maunuson magapalitik sa iya.

12 Kag yari karon, ang dingding mapukan. ¿Indi bala sila magasililing sa inyo: "Diin na ang sinamo nğa ginpamalhit ninyo sia?"

13 Nğani amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Pagapihakon ko sia, sa akon kasingkal, sang unoson nğa hañgin; sa akon kaakig, mañginulan nğa manug-anaw, kag sa akon kasingkal, nğa *nagalambut* nğa tubtub sa pagkalaglag sing bug-os, mañginbató nğa hielo.

14 Pagabungkagon ko ang dingding nğa ginpamalhitan ninyo sang sinamo, kag pagapukanon ko sia sa duta, kag pagapadaygon ang iya sadsaran: mapukan sia, kag pagapanlaglagon kamo sing bug-os sa tuñgâ niya. Kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si Iehoba.

15 Pagatumanon ko ang akon kasingkal sa ibabaw sining dingding kag sa mğa nagapalamalhit sa iya sang sinamo; kag magasiling ako sa inyo: ¡Walâ na ang dingding! ¡walâ na ang mğa yadtong nagpalamalhit sa iya!

16 *Kon sayoron* ang mğa manalagna sa Israel, nğa nagatalagna nğa sa Ierusalem, kag nğa nagatalan-aw nğa sa iya sing palanan-awon sa paghidaet, nğa walâ sing paghidaet, siling sang Ginoo nğa si Iehoba.

17 Kag ikaw, anak sang tawo, ibutang ang imo nawung sa mğa anak nğa babae sang imo banwa, nğa nagapakamanalagna sono sang ila tagiposoon, kag magtagna-ka batok sa ila.

18 Kag isiling-mo: Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: ¡Kailo yadto sila nğa nagatalahi sing mğa magamay nğa ulonan sa tanan nğa mğa buko sang mğa kamut, kag nğa nagahilimo sing mğa ulunan nğa sa mğa olo sang tanan nğa kataason sa pagdakup sa sihod sang mğa kalág! ¿Buut kamo bala magdakup sa sihod sang mğa kalág sang akon banwa, sa paghatag sing kabuhi sa inyo kaugalinğon nğa mğa kalág.

19 Ginapasipalahan ninyo ako sa tuñgâ sang akon banwa, tuñgud sang mğa kinumkom nğa sebada kag tuñgud sang mğa tinipik nğa tinapay, nğa nagapatay sang mğa kalág nğa indi dapat mapatay, kag nğa nagahatag sing kabuhi sa mğa kalág nğa indi dapat magkabuhi, sang nagabutig kamo sa akon banwa, nğa nagapamati sang butig.

20 Nğani, amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Yari karon, ako *nagaabut* batok sa inyo mğa magamay nğa olonan, nğa sa ila nagapandakup kamo sa sihod sang mğa kalág, subung sang mğa pispis; pagagision ko sila sa idalum sang inyo mğa butkon, kag pagabuhian ko ang mğa kalág, nğa ginapandakup ninyo sa sihod, ang mğa kalág subung sang mğa pispis.

21 Kag pagagision ko ang inyo mğa olonan kag pagaluwason ko ang akon banwa sa inyo mğa kamut, kag walâ na sila sa inyo mğa kamut sa pagkahalog sa sihod. Kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si Iehoba.

22 Tuñgud kay ginpapasubo ninyo nğa may butig ang tagipsoon sang matarung, nğa sa iya walâ ako magpasubo, kag ginpalig-on ninyo ang mğa kamut sang madauton, agud nğa indi magisol sia sa iya malain nğa dalanon, agud nğa maghatag sa iya sing kabuhi.

23 Tuñgud sini walâ na kamo sing talan-awon nğa walay pulus kag indi na kamo magabutang sa buhat sing pamakot. Pagaluwason ko ang akon banwa sa inyo mğa kamut kag mahibaloan ninyo nğa ako amo si Iehoba.

Silot sang mğa diwatahan.

14 KAG nag-alabut sa akon ang pila sa tuñgâ sang mğa tigulang sa Isaael, kag naglilinkod sila sa atubañgan nakon.

2 Kag nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba, nğa nagasiling:

3 Anak sang tawo, ginpasakup sining mğa tawo ang ila mğa tagiposoon sa ila mğa diosdios kag napahamtang sila sang katigayonan sa pagkaholog sa kalautan sa atubañgan sang ila nawung. ¿Sarang bala ako makatugut sa pagpakisayud sa ila?

4 Nğani hambala sila kag isiling sa ila: Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Bisan sin-o nğa tawo sang baláy ni Israel, nğa ginpasakup niya ang iya tagiposoon sa iya mğa diosdios, kag nğa napahamtang niya ang katigayonan sa pagkaholog sa kalautan sa atubañgan sang iya nawung, kag magaabut sa manalagna, ako si Iehoba

magasabat sa iya, sa kadamuon sang iya
mĝa diosdios,
5 Agud sa pagdakup sa baláy ni Israel
sa ila gid nĝa tagiposoon, kay tanan
sila nagpalalayô sa akon tunĝud sang
ila mĝa diosdios.
6 Nĝani, isiling-mo sa baláy ni Israel:
Amo ining ginasiling sang Ginoo nĝa si
Iehoba: Balalik-kamo, kag talalikod-
kamo sa inyo mĝa diosdios; kag talikdi-
ninyo ang tanan ninyo nĝa mĝa ka-
lanĝil-aran.
7 Kay bisan sin-o nĝa tawo sa baláy
ni Israel kag sang mĝa dumuluong, nĝa
nagapanlugayaw sa Israel, nĝa naka-
palayô sa akon, kag ginapasakup niya
ang iya tagiposoon sa mĝa diosdios, kag
nĝa napahamtang ang katigayonan sa
pagkaholog sa kalautan sa atubanĝan
sang iya nawung, kag ugaling mag-abut
sa manalagna sa pagpakisayud sa iya
tunĝud sa akon, ako si Iehoba, magasa-
bat ako sa iya tunĝud sa akon kauga-
linĝon.
8 Kag pagaibutang ko ang akon na-
wung batok sadtong tawo, kag pagai-
butang ko sia nĝa kahapayan, sa tandaan
kag hulubaton; kag pagautdon ko sia
sa tunĝâ sang akon banwa. Kag mahi-
baloan ninyo, nĝa ako amo si Iehoba.
9 Kag kon ang manalagna nagasug-
yot kag magmitlang sing ano nĝa
polong, amo ako si Iehoba nĝa nagsug-
yot sa amo nĝa manalagna; kag paga-
untayon ko ang akon kamut batok sa
iya, kag pagalaglagon ko sia sa tunĝâ
sang akon banwa sa Israel.
10 Kag pagadal-on nila ang ila ka-
lainan: subung sang kalautan sang
nagapakisayud manĝinamo man ang
kalautan sang manalagna,
11 Agud nĝa indi pagpatalanĝon ang
baláy ni Israel nĝa malayô sa akon, bisan
pagdagtaan pa sila sa tanan nila nĝa
mĝa pagkamalalison, kag nĝa manĝin-
banwa sila nakon, kag ako manĝin-Dios
nila, siling sang Ginoo nĝa si Iehoba.

Katarunĝan sang mĝa silot sang Dios.

12 Kay nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nĝa nagasiling:
13 Anak sang tawo, kon ang isa ka
duta makasalâ batok sa akon, nĝa naga-
himo sing ano nĝa pagkamaluib, kag
mauntay ko ang akon kamut batok sa
iya kag maboong ko nĝa sa iya ang
salandigan sang tinapay kag pagipadalá
ko sa iya ang gutum kag pagutdon ko
sa iya ang tawo kag ang sapat;
14 Kag kon sa tunĝâ niya yara ining
tatlo ka mĝa lalaki, si Noe, si Daniel
kag si Iob; tunĝud sa ila, sila magluwas
unta sang ila kalág, tunĝud sang ila
katarunĝan, siling sang Ginoo nĝa si
Iehoba.
15 Kag kon paagihon ko ang mĝa
mapintas nĝa mĝa sapat sa sini nĝa
duta nĝa magpapas sang mĝa pumuluyô
sa iya, kag nĝa mahapay sia banĝud
sining mĝa sapat kag nĝa walâ na sing
mag-agi sa iya;
16 Kon ining tatlo ka lalaki yara sa
tunĝâ niya, magkabuhi ako, siling sang
Ginoo nĝa si Iehoba, indi maluwas nila
ang anak nĝa lalaki bisan ang anak nĝa
babae, sila lamang maluwas, kag ang
duta pagahapayon.
17 Kon, kon ako magpakari sing
hinĝaniban batok sang duta, kag kon
magsiling ako: "Mag-agi ang hinĝani-
ban sa duta," kag kon pagutdon ko sa
iya ang tawo kag ang sapat,
18 Kag kon ining tatlo ka mĝa tawo
yara sa tunĝâ niya, magkabuhi ako,
siling sang Ginoo nĝa si Iehoba, indi
maluwas nila ang anak nĝa lalaki bisan
ang anak nĝa babae, apang sila lamang
ang maluwas.
19 Kon, kon ipadalá ko ang kamatay
sa ibabaw sini nĝa duta, kag kon iula ko
ang akon kaakig sa ibabaw niya tubtub
sa dugo, sa pagutúd sa iya sang tawo
kag sang sapat,
20 Kag kon yara sa tunĝâ niya, si
Noe, si Daniel kag si Iob, magkabuhi
ako, siling sang Ginoo nĝa si Iehoba,
indi maluwas nila ang anak nĝa lalaki
bisan ang anak nĝa babae; tunĝud sang
ila katarunĝan, pagaluwason nila ang
ila kalág.
21 Kay amo ining ginasiling sang
Ginoo nĝa si Iehoba: Sa pagkamatuud,
kon pagipadalá ko ang akon apat ka
mĝa malain nĝa mĝa paghukom, ang
hinĝaniban, kag ang gutum, kag ang mĝa
mapintas nĝa sapat kag ang kamatay,
batok sa Ierusalem, sa pagutúd sa iya
sang tawo kag sang sapat;
22 Walay sa payan, yari karon, maga-
kabilin sa iya ang pila ka mĝa nagpala-
lagyo, nĝa mĝa anak nĝa lalaki kag mĝa
anak nĝa babae, nĝa pagapandal-on sila
sa gowa (yari karon nĝa magaabut sila

sa inyo, kag makita ninyo ang ila mga dalanon kag ang ila mga binuhatan); kag magakalalipay kamo sang malain nga ginapakari ko sa ibabaw sang Ierusalem, sang tanan nga ginapakari ko sa ibabaw niya.

23 Kag magakalalipay sila sa inyo, kay makita ninyo ang ila mga dalanon kag ang ila mga binukatan; kag mapangilala ninyo nga indi sa walay kabangdanan nga ginahimo ko ang tanan nga ginahimo ko batok sa iya, siling sang Ginoo nga si Iehoba.

Ang kahoy nga walay pulus.

15 KAG nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba, nga nagasiling:

2 Anak sang tawo, ¿ano bala ang kahoy sang ubas labi sang tanan nga kahoy? ¿ang balagon nga yara sa tungâ sang mga kahoy sang talon?

3 ¿Magakuha bala sa iya sing kahoy sa paghimo sing bisan ano nga buluhaton? kon ¿magakuha bala sa iya sing isa ka bugsok sa pagbitay sa iya sing bisan ano nga suludlan?

4 Yari karon, pagaibutang sia nga gatong sa kalayo; ang iya duha ka ukbung ginupud sang kalayo, kag ang katunganan nauling: ¿maayo bala ini sa bisan ano nga buluhaton?

5 Yari karon sang bilog pa sia, indi sarang mahuman sa ano nga buluhaton; labi na gid sa tapus na nga maúpud sia kag mauling sang kalayo, ¿manginhuman pa bala sia sa bisan ano nga buluhaton?

6 Tungud sini amo ining ginasiling sang Ginoo nga si Iehoba: Subung nga ang kahoy sang ubas sa tungâ sang mga kahoy sang talon, nga ginhatag ko nga gatong sa kalayo, amo ini ang ginhimo ko sa mga pumuluyô sa Ierusalem.

7 Kag pagaibutang ko ang akon nawung batok sa ila: maggulowa sila sa isa ka kalayo kag ang *iban* nga kalayo magaupúd sa ila, kag mahibaloan ninyo, nga ako amo si Iehoba, kon ibutang ko ang akon nawung batok sa ila.

8 Kag pagaibutang ko ang duta sa kahapayan, tungud kay naghilimo sila sing pagkamaluib, siling sang Ginoo nga si Iehoba.

Ang bigaon; mga kalangil-aran sa Ierusalem.

16 KAG nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba, nga nagasiling:

2 Anak sang tawo, ipahibalo sa Ierusalem ang iya mga kalangil-aran.

3 Pagaisiling mo: Amo ining ginasiling sang Ginoo nga si Iehoba sa Ierusalem: Ang imo gingikanan kag ang imo natawohan iya sila sang duta sa Kanaan: ang imo amay isa ka Amorinhon, kag ang imo ilóy isa ka Hetinhon;

4 Kag nahanungud sang imo natawohan, ang adlaw nga natawo ka, walâ pagutda ang imo pusud, bisan ginhugasan ka sa tubig sa pagtinlo sa imo, bisan naasinan ka sang asin, bisan ginputus ka sang mga wagkus.

5 Walâ gid sing mata nga nahanoklog sa imo, sa paghimo sa imo sing bisan ano sini nga mga butang nga sa paggamit sang kahanoklog sa imo; kondi nga ginhabuy ka sa ibabaw sang kadaygan sang latagon, nga may pagtamay sa imo kabuhi, sa adlaw nga natawo ka.

6 Kag ako nag-agi malapit sa imo, kag nakita ko ikaw nga nagaligidligid ka sa imo dugo; kag nagsiling ako sa imo: "Kabuhi-ka. *yara ka* sa imo dugo"; kag nagsiling ako sa imo liwan: "Kabuhi-ka, *nga yara ka* sa imo dugo.

7 Sa mga linibolibo ginpabuad ko ikaw, subung sang hilamon sang latagon." Kag nagdugang ka kag nagdaku ka, kag nagdangat ka sa kahimpitan sang katahum, nahuman ang imo mga dughan, ang imo nga buhok nagtúbô sing bugana gid; apang ikaw hubo kag walâ sing tabon.

8 Kag nag-agi ako malapit sa imo, kag gintulok ko ikaw; kag yari karon, nga ang imo panag-on among panag-on sang mga gugma; kag ginhumlad ko ang akon kunup sa ibabaw nimo, kag gintabunan ko ang imo kahubo; kag ginpanumpaan ko ikaw, nagpakigkatipan ako sa imo, siling sang Ginoo nga si Iehoba, kag nanginakon ikaw.

9 Ginhugasan ko ikaw sang tubig, kag gintinloan ko, nga may madamu nga tubig, ang imo dugo sa ibabaw nimo, kag ginhaplas ko ikaw sang lana.

10 Kag ginpanaputan ko ikaw sing bordado, kag ginpasapinan ko ikaw sang panit sang tahas, kag ginwagkusan

ko ikaw sang lino nḡa manipis, kag
gintabunan ko ikaw sing sukla.
11 Kag ginpunihan ko ikaw sing mḡa
puni, kag ginbutanḡan ko sing mḡa
pulsera ang imo mḡa kamut, kag sing
isa ka kolintas sa imo liog.
12 Kag ginbutanḡan ko sing singsing
ang imo ilong, kag sing mḡa aritos ang
imo mḡa dalungan, kag sing purung-
purung nḡa matahum ang imo olo.
13 Kag Nagpamuni ka sing bulawan
kag pílak; ang imo panapton manḡin-
lino nḡa manipis, sukla, kag bordado;
nagkaon ka sang harina nḡa malum-ok,
kag sang dugos kag sang lana; kag
nanḡinmaayoayo ka sing lakas, kag
naglambut ka tubtub sa pagkahari.
14 Kag ang imo kabantugan naglap-
nag sa tunḡâ sang mḡa katawohan
banḡud sang imo kaayoayo, kay himpit
sia, banḡud sang akon pagkahalangdon
nḡa ginbutang ko sa ibabaw nimo, siling
sang Ginoo nḡa si Iehoba.
15 Apang nagsalig ka sa imo kaa-
yoayo, kag nagpakighilawas ka banḡud
sang imo kabantugan, kag ginusikan mo
ang imo mḡa pagpakighilawas sa tanan
nḡa umalagi: nanḡiniya ina.
16 Kag nagkuha ka sang imo mḡa
panapton kag naghimo ka sing mḡa
duug nḡa mataas nḡa napunihan sang
sarisari nḡa mḡa duag kag nagpakig-
hilawas ka sa ila, butang nḡa sadto anay
indi nagkahanabu kag nḡa indi dapat
nḡa magkahanabu.
17 Kag nagkuha ka sang mḡa butang
sang imo puni, nḡa ginhimo sa akon
bulawan kag sa akon pílak, nḡa ginhatag
ko sa imo, kag naghimo ka sa ila sing
mḡa larawan nḡa lalaki, kag nagpakighi-
lawas ka sa ila.
18 Kag ginkuha mo ang imo mḡa
panapton nḡa bordado sa pagtabon
sa ila, kag ang akon lana kag ang akon
pahamut ginbutang mo sa atubanḡan
nila.
19 Ang akon man kalan-on, nḡa
ginhatag ko sa imo, ang harina nḡa
malum-ok, kag ang lana, kag ang dugos,
nḡa sa ila ginsakdag ko ikaw, ginbutang
mo sa atubanḡan nila nḡa pahamut nḡa
maayo nḡa baho. Nanḡinamo ini, si-
ling sang Ginoo nḡa si Iehoba.
20 Kag nagkuha ka sang imo mḡa
anak nḡa lalaki kag sang imo mḡa anak
nḡa babae, nḡa ginpanḡanak mo sa akon,
kag ginhalad mo sila nḡa halad sa pag-
halonhon. ¿Diotay bala nḡa sa imo ang
pagpakighilawas.
21 Nḡa ginpugutan mo ang akon mḡa
anak, kag gintugyan mo sila nḡa pag-
paagihon sila *sa kalayo?*
22 Kag sa tanan nimo nḡa mḡa
kalanḡil-aran kag sa imo mḡa pagpakig-
hilawas, walâ ka makadumdum sang
mḡa adlaw sang imo pagkapamatan-on,
sang ikaw hubo pa kag walay tabon,
sang didto ka nḡa nagaligidligid sa imo
dugo.
23 Kag nahanabu, sa tapus ang tanan
mo nḡa kalainan (¡Kailo, kailo ka!
siling sang Ginoo nḡa si Iehoba),
24 Nḡa nagpatindug ka sing mḡa
hulut nḡa may kayangkayang, kag nag-
himo ka sa imo sing mḡa mataas nḡa
duug sa tanan nḡa mḡa dalan.
25 Sa tanan nḡa nasikohan sang dalan
nagpatindug ka sang mḡa mataas nḡa
duug, kag ginhimo mo nḡa kalanḡil-aran
ang imo kaayoayo; kag ginbika mo ang
imo mḡa tiil sa tanan nḡa umalagi, kag
ginpadamu mo ang imo mḡa pagpakig-
hilawas.
26 Kag nagpakighilawas ka sa mḡa
inanak sang Egipto, nḡa imo mḡa
kasilinḡan, nḡa madamol sing unud, kag
ginpadamu mo ang imo mḡa pagpakig-
hilawas sa pagpaakig sa akon.
27 Kag yari karon, ginuntay ko batok
sa imo ang akon kamut, kag ginbuhinan
ko ang imo pahat nḡa pinat-in, kag
gintugyan ko ikaw sa handum sang mḡa
nagadulumut sa imo, sa mḡa anak nḡa
babae sang mḡa Pilistinhon, nḡa sila
nagakalahuya sa imo dalanon nḡa ma-
laway.
28 Apang tunḡud kay walâ ka maay-
wi nagpakighilawas ka man sa mḡa
inanak ni Asur; kag nagpakighilawas
ka sa ila, kag walâ ka man maayawi.
29 Kag ginpadamu mo ang imo mḡa
pagpakighilawas sa duta sang mḡa
manugbaligya, sa Kaldea; bisan pa sini
walâ ka maayawi.
30 ¡Daw ano nḡa pagkamasakit sang
imo tagipooson! siling sang Ginoo nḡa
si Iehoba, nḡa nagahimo ka sining
tanan nḡa mḡa butang, subung nḡa
bigaon nḡa walay pagpugung.
31 Nḡa nagpatindug ka sang imo
hulut nḡa may kayangkayang sa nasiko-
han sang tanan nḡa dalan, kag nḡa
naghimo ka sang imo mḡa mataas nḡa
duug sa tanan nḡa mḡa dalan; kag walâ

ka nanḡinsubung nḡa bigaon nahanu-
nḡud sang pag tamay sang sohol,
32 Kondi subung nḡa babae nḡa
makilahion nḡa nagbaton sang du-
muluong sa baylo sang iya bana.
33 Ang tanan nḡa mḡa bigaon naga-
baton sing amoma, apang ikaw nag-
hatag sing mḡa amoma sa tanan mo
nḡa manughigugma, kag nagsugyot ka
sa ila tunḡud sang mḡa dólot, agud nḡa
magkalari sila sa imo sa tanan nḡa mḡa
bahin, sa imo mḡa pagpakighilawas.
34 Kag nahanabu, sa imo mḡa
pagpakighilawas, nḡa baliskad sa *iban*
nḡa mḡa babae, nḡa indi ka gin-
panḡita nḡa sa imo pagpakighilawas,
kag nḡa ikaw naghatag sing sohol kag
nḡa walâ sing bisan ano nḡa sohol nḡa
ginhatag sa imo: busa nanḡinbaliskad
ini.
35 Tunḡud sini, bigaon, pamatii ang
polong ni Iehoba:
36 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nḡa si Iehoba: Tunḡud nḡa ginusikan
ang imo pílak, kag nḡa ang imo pag-
kahubo napahayag sa imo mḡa manug-
higugma sa imo mḡa pagpakighilawas,
kag banḡud sang tanan mo nḡa mḡa
diosdios sang mḡa kalanḡil-aran, kag
banḡud sa dugo sang imo mḡa anak,
nḡa sila gintugyan mo sa ila;
37 Tunḡud sini, yari karon, ako naga-
tipon sang tanan mo nḡa mḡa manug-
higugma, nḡa sa ila nagkahamuut ka,
kag ang tanan nḡa mḡa ginhigugma
mo, patí man ang tanan nḡa mḡa gin-
dumtan mo: pagatipunon ko sila sa
tanan nḡa duug batok sa imo, kag paga-
buksan ko sa ila ang imo pagkahubo,
kag makita nila ang tanan mo nḡa pag-
kahubo.
38 Kag pagahukman ko ikaw tunḡud
sang paghukom sang mḡa babae nḡa
makihilawson kag sang nagpalatolo
sing dugo; kag pagahimoon ko nḡa
ikaw manḡindugo lamang, manḡinka-
singkal kag kaimon.
39 Kag pagaitugyan ko ikaw sa ka-
mut nila, kag pagapukanon nila ang
imo hulut nḡa may kayangkayang, kag
pagapangubaon nila ang imo mḡa duug
nḡa mataas; pagaubahan ka nila sang
imo mḡa panapton, kag pagakuhaon
nila ang imo mḡa butang nḡa puni, kag
pagabayaan ka nila nḡa hubo kag
walay tabon.
40 Kag magapalataklad sila batok sa
imo sing katipunan kag pagabatohon ka
nila sang mḡa bató, kag pagagihay-
gihayon ka nila sang ila mḡa hinḡani-
ban.
41 Kag pagapanunugon nila sa kalayo
ang imo mḡa kabalayan, kag magahili-
kot sila batok sa imo sing mḡa pag-
hukom sa mḡa mata sang mḡa madamu
nḡa mḡa babae; kag pagapauntaton ko
ikaw sa pagkabigaon, bisan magahatag
ka pa man sing mḡa sohol.
42 Kag pagalugpayon ko batok sa
imo ang akon kasingkal, kag maga-
palayô sa imo ang akon kaimon; maga-
linong ako, kag indi ako magapanḡakig.
43 Tunḡud kay walâ ka makadum-
dum sa mḡa adlaw sang imo pag-
kapamatan-on, kondi nḡa ginpaakig
mo ako sa sining tanan, yari karon
tunḡud sini ginbutang ko man ang imo
mḡa dalanon sa ibabaw sang imo olo,
siling sang Ginoo nḡa si Iehoba; kag
indi na magadugang ikaw sing salâ nḡa
dulumtan sa imo mḡa kalanḡil-aran.
44 Yari karon, ang tanan nḡa pala-
hulubaton magahimo sa imo sing isa ka
hulubaton, nḡa nagasiling: "Subung
sang ilóy, amo man ang iya anak nḡa
babae."
45 Ikaw among anak nḡa babae sang
imo ilóy, nḡa may kaaligutgut sia sa iya
bana kag sa iya mḡa anak nḡa lalaki;
kag ikaw amo ang útud nḡa babae sang
imo mḡa útud nḡa babae, nḡa may kaali-
gutgut sila sa ila mḡa bana kag sa ila
mḡa anak nḡa lalaki. Ang inyo ilóy
nanḡin-Hetinhon, kag ang inyo amay,
Amorinhon.
46 Kag ang imo útud nḡa magulang
amo ang Samaria patí ang iya mḡa
anak nḡa mḡa babae, nḡa nagapuyo sia
sa imo walá. Kag ang imo útud nḡa
babae nḡa manghud nḡa nagapuyô sa
imo too amo ang Sodoma patí ang iya
mḡa anak nḡa babae.
47 Kag indi lamang ikaw naglakat sa
ila mḡa dalanon, bisan naghimo ka sono
sang ila mḡa kalanḡil-aran; ini gina-
pakadiyotay mo kag nagpakadunot ka
sing labi sa ila, sa tanan mo nḡa mḡa
dalanon.
48 Magkabuhi ako, siling sang Ginoo
nḡa si Iehoba; ang Sodoma nḡa imo
útud, sia patí ang iya mḡa anak nḡa
babae, walâ maghimo sila subung sang
ginhimo mo, ikaw kag ang imo mḡa anak
nḡa babae.

49 Yari karon, nḡa ini nanḡinamo
ang kalautan sang Sodoma, nḡa imo
útud : ang palabilabi. Sia patí ang iya
mḡa anak nḡa babae may tinapay sila
sa pagkabusug kag ang isa ka pag-
pahuway nḡa malinong gid, kag walâ sia
magpabaskug sang mḡa kamut sang
nasubuan kag sang imol.
50 Kag matinaastaason sila, kag nag-
hilimo sila sing kalanḡil-aran sa atuba-
nḡan nakon, kag ginpanas ko sila sa
tapus nḡa nakita ko sia.
51 Kag ang Samaria walâ maghimo
bisan sang katunḡâ sang imo mḡa salâ.
Nagpadamu ka sang imo mḡa kalanḡil-
aran sing labi sang sa ila, kag nag-
pakamatarung ka sang imo mḡa útud
nḡa babae tunḡud sang tanan mo nḡa
mḡa kalanḡil-aran, nḡa ginhimo mo.
52 Ikaw man, dal-a ang imo kahuluy-
an nḡa ginhimo sa imo útud nḡa babae.
Banḡud sang imo mḡa salâ nḡa naghimo
ka sing labi pa ka talamayon sa ila, mḡa
labing matarung pa sila sa imo; busa,
pagkahuya-ka, kag dal-a ang imo ka-
huluy-an, kay ginpakamatarung mo ang
imo mḡa útud nḡa babae.
53 Kag pagapabalikon ko ang ila
kabihagan : ang mḡa bihag sang Sodoma
kag ang iya mḡa anak nḡa babae, kag
ang mḡa bihag sang Samaria kag ang
iya mḡa anak nḡa babae, kag sa tunḡâ
nila ang kabihagan sang imo mḡa bihag,
54 Agud nḡa ikaw magdalá sang imo
kahuluy-an, kag nḡa magbatyag sang
salimoang banḡud sang tanan, nḡa imo
ginhimo, sa paglipay sa ila.
55 Kag ang imo mḡa útud nḡa babae,
ang Sodoma patí ang iya mḡa anak nḡa
babae magabalalik sa ila úna nḡa
kahimtagan, kag ang Samaria patí ang
iya mḡa anak nḡa babae, magabalalik
sila sa ila úna nḡa kahimtanḡan; kag
ikaw patí ang imo mḡa anak nḡa babae
magabalalik kamo sa inyo nahaun̄a nḡa
kahimtanḡan.
56 Kag ang Sodoma, nḡa imo útud
nḡa babae, walâ pagsambita sa imo
bâbâ sa mḡa adlaw sang imo mḡa pag-
palabilabi,
57 Sa walâ pa mapahayag ang imo
kalainan, subung sa panag-on sang
kahuluy-an sang mḡa anak nḡa babae
sang Aram, kag sang tanan nḡa naglibot
sa ila, sang mḡa anak nḡa babae sang
mḡa Pilistinhon, nḡa nagatalamay sa
imo sa tanan nḡa duug.
58 Ikaw nagadalá sang imo salâ nḡa
dulumtan kag sang imo mḡa kalanḡil-
aran, siling ni Iehoba.
59 Kay amo ining ginasiling sang
Ginoo nḡa si Iehoba : ¡ Ginahimo ko sa
imo subung sang imo ginhimo, nḡa gin-
tamay mo ang panumpa sa paglalis
sang katipan.
60 Apang ako magapanumdum sang
imo pagkapamatan-on, kag pagatukuron
ko sa imo ang isa ka katipan nḡa walay
katapusan.
61 Kag magapanumdum ka sang imo
mḡa dalanon, kag magabatyag ka sing
kahuya sa iya, kon magabaton ka sa imo
mḡa útud nḡa babae, nḡa mḡa magu-
lang mo patí sang mḡa manghud mo,
nḡa sila pagaihatag ko sa imo nḡa mḡa
anak mo nḡa babae, apang indi tunḡud
sang imo katipan.
62 Kag pagatukuron ko ang akon
katipan sa imo, kag mahibaloan mo, nḡa
ako amo si Iehoba,
63 Agud nḡa makadumdum ka, kag
magkahuya ka, kag nḡa banḡud sang
imo kahuluy-an, indi ka na makabukâ
sang imo bâbâ, kon ako maghimo sang
katumbasan nḡa sa imo tunḡud sang
tanan nḡa ginhimo mo, siling sang Ginoo
nḡa si Iehoba.

Palaangiran sang duha ka agila kag sang puno sang ubas.

17 KAG nag-abut sa akon ang po-
long ni Iehoba, nḡa nagasiling :
2 Anak sang tawo, buko-ka sing isa
ka paktakon, kag pahyag-ka sing isa ka
palaangiran sa baláy ni Israel.
3 Kag magasiling ka : Amo ining gi-
nasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba : Ang
daku nḡa agila, nḡa may dalagku nḡa
mḡa pakpak, kag may malagba nḡa mḡa
kuyus, punô sing mḡa bulbul sa naga-
kalainlain nḡa mḡa duag, nag-abut sa
Libano kag ginkuha niya ang tuyok-
tuyokan sang sedro.
4 Gingabut niya ang labing daku
sang iya mḡa salingsing, kag gindalá
niya sia sa duta sang balaligyaan, kag
ginbutang niya sia sa banwa sang mḡa
manugbaligya.
5 Ugaling nagkuha sia sang binhi
sang dnta, kag ginbutang niya sia sa
isa ka latagon nḡa palangasan; gin-
butang niya sia sa luyo sang madamu

nĝa mĝa tubig, ginbutang niya sia sa
duug nĝa binunyagan.
6 Kag naguslot, kag nahimo sia nĝa
isa ka púnô sang ubas nĝa madamu sing
sanĝa, apang manubo ang tinuboan
niya, sa bagay nĝa ang iya mĝa sanĝa
nagbalalik nayon sa iya, kag ang iya
mĝa gamut yara sa idalum niya; kag
nahimo sia nĝa púnô sang ubas, nĝa
nagpananĝa kag nanalingsing.
7 Apang may isa man ka daku nĝa
agila, nĝa may dalagku nĝa mĝa pak-
pak kag madamu sing mĝa bulbul; kag
yari karon, nĝa ini nĝa púnô sang ubas
nagpatiko nayon sa iya sang iya mĝa
gamut kag kutub sa natamnan niya
naguntay sia nayon sa iya sang iya mĝa
sanĝa, agud nĝa mabunyagan niya sia.
8 Kag sa isa ka maayo nĝa lata-
gon, nĝa malapit sa madamu nĝa mĝa
tubig, gintanum sia, agud nĝa mag-
pananĝa sia, kag magdalá sing bunĝa,
kag agud nĝa manĝinpunô sang ubas sia
nĝa maambong.
9 Isiling-mo: Amo ining ginasiling
sang Ginoo nĝa si Iehoba: ¿Magabuga-
na bala sia? ¿Indi bala pagagabuton
niya ang iya mĝa gamut, kag pagautdon
niya ang iya bunĝa? ¿Kag indi bala
pagapalayaon niya ang tanan niya nĝa
mĝa dahon? Magakalaya sia, kag indi
nagakinahanglan bisan daku nĝa *kusug*
sang butkon, bisan madamu nĝa mĝa
tinawo sa paggabut sa iya sa mĝa gamut
niya.
10 Kag yari karon, natanum na.
¿Magabugana bala sia? ¿Indi bala
malaya sing bug-os, kon ang hanĝin sa
Sidlanĝan maghuyup sa iya? Malaya
sia sa natamnan nĝa diin sia naguslot.
11 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nĝa nagasiling:
12 Busa, isiling-mo karon sa sining
baláy nĝa malalison: ¿Walâ bala kamo
makahibalo nĝa kon ano ang kahologan
sining mĝa butang? Isiling-mo: Yari
karon nĝa ang hari sa Babilonia nag-
abut sa Ierusalem, kag ginkuha niya ang
iya hari kag ang mĝa dunganon, kag
gindalá niya sila upud sa iya sa Babilo-
nia.
13 Ugaling nagkuha sia sing *isa ka
tawo* sa kaliwatan nĝa harianon, kag
naghimo sia upud sa iya sing pagpakig-
katipan, kag ginpapanumpa niya sia;
kag ginkuha niya man ang mĝa labing
makusug sang duta,

14 Agud nĝa paglapyoon ang ginha-
rian, kag indi makatindug, nĝa naga-
bantay sang iya pagpakigkatipan sa
pagpadayon.
15 Apang naglalis sia batok sa iya,
nĝa nagapadalá sang iya mĝa manugba-
lita sa Egipto, agud nĝa hatagan niya sia
sing mĝa kabayo kag madamu nĝa mĝa
tinawo. ¿Pagapabuganaon bala ang
naghimo sini? ¿magapalagyo bala sia?
Naglalis sia sang pagpakigkatipan, kag
¿sarang sia bala makapalagyo?
16 Magkabuhi ako, siling sang Ginoo
nĝa si Iehoba: Sa duug sang hari, nĝa
naghimo sa iya nĝa hari, nĝa ang iya
panumpa gintamay niya, kag nĝa gin-
lalis niya ang iya pagpakigkatipan, ma-
lapit sa iya, sa tunĝâ sang Babilonia,
mamatay sia.
17 Kag ini indi sa daku nĝa kasoldado-
san, bisan sa madamu nĝa kinabon, nĝa
si Paraon magahimo nĝa sa iya sa pag-
awayan, kon magapatindug sila sing
mĝa tap-ok kag nĝa magapalatindug sila
sing mĝa kapag-unan sa palibot sa
pagpapas sang madamu nĝa mĝa kalág.
18 Gintamay niya ang panumpa sa
paglalis sang katipan; kag yari karon,
nĝa ginhatag niya ang iya kamut kag
ginhimo niya ining tanan nĝa mĝa
butang: indi sia makapalagyo.
19 Tunĝud sini amo ining ginasiling
sang Ginoo nĝa si Iehoba. Magkabuhi
ako, amo ang panumpa nakon, nĝa gin-
tamay niya, kag ang akon katipan nĝa
ginlalis niya. Pagaibutang ko ini sa
ibabaw sang iya olo.
20 Kag igaladlad ko sa ibabaw niya
ang akon pukot, kag pagadakpon ko sia
sa akon sihod; kag pagadalhon ko sia
sa Babilonia kag didto magasulúd ako sa
paghukom sa iya tunĝud sang mĝa pag-
lalis, nĝa ginhimo niya batok sa akon:
21 Kag nahanunĝud sang tanan niya
nĝa mĝa manlalagyo, patí ang tanan niya
nĝa mĝa kinabon, magakalapukan sila sa
hinĝaniban; kag ang mĝa nagakalabilin
pagaipanwaraag sila sa tanan nĝa ha-
nĝin. Kag mahibaloan ninyo, nĝa amo
ako si Iehoba nĝa naghambal.
22 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nĝa si Iehoba: Apang magakuha ako
gid sang mataas nĝa tuyoktuyokan sang
sedro, kag pagaibutang ko ini *sa duta:*
sa labing daku sang iya mĝa salingsing,
magakuha ako sing isa ka lagbus, kag
pagaitanum ko gid ini sa ibabaw sang

isa ka bukid nĝa mataas kag manayok-
nayok.
23 Sa bukid nĝa mataas ni Israel pa-
gaitanum ko sia; kag magahayaw sia
sing mĝa sanĝa, kag magadalá sia sing
bunĝa, kag mahimo sia nĝa maambong
nĝa sedro; kag magapuluyô sa idalum
niya ang tanan nĝa magamay nĝa pis-
pis, ang tanan nĝa may mĝa pakpak:
magahimo sila sang ila puluy-an sa
landong sang iya mĝa sanĝa.
24 Kag makahibalo ang tanan nĝa
mĝa kahoy sang latagon, nĝa ako si
Iehoba amo ang nagapatúbô sang ka-
hoy nĝa mataas, kag ginapataas ko ang
manubo nĝa kahoy, nĝa ginapalaya ko
ang kahoy nĝa hilaw kag ginapapan-
lumbay ko ang kahoy nĝa laya. Amo
ako nĝa si Iehoba, nĝa nagahambal kag
nagahimo sini.

Kaugalingon nĝa salabton.

18 KAG nagbut sa akon ang polong
ni Iehoba, nĝa nagasiling:
2 "¿Ano bala ang buut ninyo igasi-
ling, sang nagamitlang kamo sini nĝa
hulubaton sa ibabaw sang duta sa Israel,
nĝa nagasiling: Ang mĝa ginikanan
nagkalaon sang bagnas, kag ang mĝa
nĝipon sang anak may kanĝilo?"
3 Magkabuhi ako, siling sang Ginoo
nĝa si Iehoba, nĝa indi na mahanabu
nĝa magamitlang kamo sini nĝa hulu-
baton sa Israel.
4 Yari karon, ang tanan nĝa mĝa
kalág akon sila; akon sila, ang kalág
sang amay, subung man ang kalág sang
anak. Ang kalág nĝa makasalâ, ina
mamatay.
5 Kag kon ang tawo matarung kag
magbutang sa buhat sing mĝa tuluma-
non kag sang katarunĝan,
6 Kon indi sia magkaon sa ibabaw
sang mĝa bukid, bisan maghayaw sang
iya mĝa mata sa mĝa diosdios sang
baláy ni Israel, bisan magdagta sang
asawa sang iya isigkatawo, bisan mag-
palapit sa babae sa iya pagkahigko,
7 Bisan magpigos sia *sa bisan kay sin-
o*, kon maguli sia sang iya inugpalig-on
nĝa ginbaton tunĝud sang utang, bisan
maghimo sia sing paglugos, maghatag
sang iya tinapay sa nagutum, kag magta-
bon sa hubo sing panapton;
8 Kon indi sia maghatag sa patúbô,
bisan magbaton sing kapuslanan, kon sa
kalainan punĝan niya ang iya kamut, kon
maghimo sia sing paghukom, sono sang
kamatooran sa tunĝâ sang tawo kag
tawo;
9 Kon sa akon mĝa palatukoran mag-
lakat sia kag magbantay sia sang akon
mĝa tulumanon, nĝa sa pagbutang sa
buhat sang kamatooran; ini nĝa tawo
matarung, sa pagkamatuud, magakabuhi
sia, siling sang Ginoo nĝa si Iehoba.
10 Apang kon magpanĝanak sia sing
anak nĝa lalaki nĝa malugus, nĝa naga-
ula sing dugo, kag nĝa maghimo sia ba-
tok sa iya útud sing bisan ano sining
mĝa butang
11 (Nĝa bisan pa nĝa sa iya indi mag-
himo sing bisan ano sining mĝa butang);
bisan pa magkaon sia sa ibabaw sang
mĝa bukid, kag magdagta sang asawa
sang iya isigkatawo;
12 Kon magpigus sia sang nalisdan
kag sang imol, kon magpanĝawat sia,
indi maguli sia sang inugpalig-on, mag-
hayaw sia sang iya mĝa mata sa mĝa
diosdios, *kag* magbutang sia sa buhat
sing kalanĝil-aran,
13 Kon sia maghatag sa patúbô, kag
magbaton sing kapuslanan; ¿magaka-
buhi bala sia? Indi magakabuhi sia.
Ginhimo niya ining tanan nĝa mĝa ka-
lanĝil-aran; sa pagkamatuud, mamatay
sia: ang iya dugo magamanĝin sa iba-
baw niya.
14 Apang, yari karon, ang isa nĝa
magpanĝanak sing anak nĝa lalaki, nĝa
sia makakita sang tanan nĝa mĝa salâ
nĝa ginhimo sang iya amay, kag mag-
andam nĝa indi niya paghimoon nĝa
subung sini:
15 Indi magkaon sia sa ibabaw sang
mĝa bukid, bisan maghayaw sia sang iya
mĝa mata sa mĝa diosdios sang baláy
ni Israel; indi magdagta sia sang asa-
wa sang iya isigkatawo,
16 Bisan magpigos sia sa bisan kay
sin-o, indi magbaton sia sing inugpalig-
on, bisan magpanĝawat sia, maghatag
sia sing tinapay sa nagutum, magtabon
sia sing panapton sa hubo;
17 Magpugung sia sang iya kamut sa
imol, indi sia magbaton sing patúbô,
bisan kapuslanan, magbutang sia sa
buhat sang akon mĝa tulumanon, kag
maglakat sia sa akon mĝa palatukuran:
ini indi mamatay tunĝud sang kalautan
sang iya amay; sa pagkamatuud, maga-
kabuhi sia.

18 Ang iya amay, tunḡud kay nag-
himo sia sing pagpigus kag nagpanḡa-
wat sia sa *iya* útud, kag nagbutang sia
sa buhat sang indi maaayo sa tunḡâ sang
iya banwa, yari karon, nḡa sia mamatay
tunḡud sang iya kalainan.
19 Kag nagasililing kamo: "¿Kay
nḡaa bala ang anak indi magdalá sang
ano nḡa kalautan sang iya amay?"
Kay ang anak nagbutang sa buhat sang
tulumanon kag sang katarunḡan, nag-
bantay sia sang tanan ko nḡa mḡa pala-
tukuran, kag ginhimo niya sila, *tungud
sini,* sa pagkamatuud, magakabuhi sia.
20 Ang kalág nḡa nagapakasalâ, ina
mamatay: ang anak indi magadalá sang
kalautan sang amay; bisan ang amay
magadalá sang kalautan sang anak:
ang katarunḡan sang matarung manḡin
sa ibabaw niya, kag ang kalautan sang
madauton manḡin sa ibabaw niya.
21 Kag ang malauton, kon magisol
sia sa tanan nḡa mḡa salâ nḡa ginhimo
niya kag magbantay sang tanan nakon
nḡa mḡa palatukuran, kag kon magbu-
tang sia sa buhat sang tulumanon kag
sang katarunḡan, sa pagkamatuud, ma-
gakabuhi sia, indi mamatay sia.
22 Ang tanan nḡa mḡa paglalis nḡa
ginhimo niya, indi na pagapanumdumon
batok sa iya: sa iya katarunḡan, nḡa
ginhimo niya, magakabuhi sia.
23 ¿Magakahamuut bala ako sang ka-
matayon sang madauton? siling sang
Ginoo nḡa si Iehoba. ¿Indi bala, hino-
noo, nḡa sia magisol sa iya mḡa dalanon
kag nḡa magkabuhi sia?
24 Kag kon ang matarung magisol sa
iya katarunḡan kag magbutang sa buhat
sang kalautan, kag maghimo sia sono
sang tanan nḡa mḡa kalanḡil-aran nḡa
ginahimo sang malauton, ¿magakabu-
hi bala sia? Ang tanan niya nḡa mḡa
katarunḡan, nḡa ginhimo niya, indi na
pagapanumdumon; tunḡud sang iya
paglalis nḡa ginhimo niya, kag tunḡud
sang iya salâ, nḡa ginbuhat niya, tunḡud
sa ila mamatay sia.
25 Kag nagasililing kamo: "Indi
himpit ang dalanon sang Ginoo." Pa-
matii-ninyo karon, baláy ni Israel: ¿In-
di bala himpit ang akon dalanon? ¿Indi
bala ang inyo mḡa dalanon ang indi
himpit?
26 Kon ang matarung magisol sa iya
katarunḡan, kag maghimo sing kalau-
tan, kag tunḡud sini mamatay sia ba-
nḡud sang iya kalautan, nḡa ginhimo
niya, mamatay sia.
27 Kag kon ang madauton magisol sa
iya kalautan, nḡa ginhimo niya, kag kon
magbutang sia sa buhat sang tulumanon
kag sang katarunḡan, ini sia magapabu-
hi sang iya kalág.
28 Kon mag-andam sia sa pagisol sa
tanan niya nḡa mḡa paglapas, nḡa gin-
himo niya, sa pagkamatuud, magakabuhi
sia; indi mamatay sia.
29 Kag nagasiling *pa* ang baláy ni
Israel: "Indi himpit ang dalanon sang
Ginoo." ¿Indi himpit bala ang akon
mḡa dalanon, baláy ni Israel? ¿Indi
bala ang inyo mḡa dalanon ang indi
mḡa himpit?
30 Nḡani ako magahukom sa inyo, sa
tagsatagsa sono sang iya mḡa dalanon,
baláy ni Israel, siling sang Ginoo nḡa si
Iehoba. Balik-kamo kag magliso-kamo
gikan sa tanan ninyo nḡa mḡa paglalis,
kag walâ na kamo sing katigayonan sa
pagkaholog sa kalautan.
31 Sobola-ninyo sa malayô sa inyo
ang tanan ninyo nḡa mḡa paglalis nḡa
tunḡud sa ila naglapas kamo; kag hili-
mo-kamo nḡa sa inyo sing tagiposoon
nḡa bag-o kag espiritu nḡa bag-o. Kag
¿kay nḡaa bala magakalamatay kamo,
baláy ni Israel?
32 Kay indi nagakahamuut ako sang
kamatayon sang nagakapatay, siling
sang Ginoo nḡa si Iehoba. Busa, liliso-
kamo, kag magakalabuhi kamo.

Haya; ang leon nḡa babae kag ang pinuno sang ubas.

19 KAG ikaw, haya-ka sa ibabaw
sang mḡa dunganon sa Israel,
2 Kag magsiling-ka sa ila: ¿Sin-o
bala ang imo ilóy? Ang isa ka leon nḡa
babae. Sa tunḡâ sang mḡa leon naglo-
ko sia kag ginsagud niya ang iya mḡa
magamay sa tunḡâ sang mḡa totoy.
3 Kag ginsagud niya ang isa sang iya
mḡa totoy; nanḡinleon nḡa diotay sia,
kag nagtoon sia sa pagtukub sing tuluk-
bon: naghalunhon sia sing mḡa tawo.
4 Apang ang mḡa katawohan na-
kabati nahanunḡud sa iya: gindakup sia
sa boho nila, kag gindalá nila sia nḡa
may mḡa tohog sa duta sa Egipto.
5 Kag nakita niya nḡa naghulat sia,
kag nḡa nagkadula ang iya paglaum;
kag nagkuha sia sing isa sang iya mḡa

tutoy, kag ginhimo niya ini nḡa leon
nḡa diyotay.
6 Sang naglakat sia gikan diri pa did-
to sa tunḡâ sang mḡa leon, nahimo sia
nḡa leon nḡa diyotay kag nagtoon sia sa
pagtukub sing tulukbon: naghalunhon
sia sing mḡa tawo.
7 Nakilala niya ang iya mḡa bálo nḡa
babae kag ginhapay niya ang iya mḡa
kabanwaanan; ang duta kag ang tanan
nḡa yara sa iya ginhapay sa tinḡug sang
iya pagnḡurub.
8 Kag ang mḡa katawohan nagsalakay
batok sa iya sa palibot gikan sa mḡa
probinsia, kag ginhulumlad nila sa iba-
baw niya ang ila pukot: gindakup sia sa
iya boho.
9 Kag ginbutang nila sia sa isa ka ba-
latibat nḡa may mḡa tuhog, kag gindalá
nila sia sa hari sa Babilonia; ginpasulúd
nila sia sa mḡa kabakuran, agud nḡa
ang iya tinḡug indi na mabatian sa iba-
baw sang mḡa kabukiran sa Israel.
10 Ang imo ilóy nanḡinsubung sa isa
ka pinúnô sang ubas sa imo kaanḡay,
nḡa natanum sa malapit sa mḡa tubig;
mabunḡahon sia, kag mabuganaon sa
mḡa balagon banḡud sang mḡa madamu
nḡa mḡa tubig.
11 May mḡa sanḡa sia nḡa mḡa ma-
bakud nḡa sa mḡa patok sang mḡa ma-
nuggahum Nagtaas sia sa kataason sa
tunḡâ sang iya mḡa katuyoktuyokan
nḡa madabung, kag nakita sia tunḡud sa
iya kataason, tunḡud sang kadamuon
sang iya mḡa sanḡa.
12 Apang gingabut sia nḡa may ka-
singkal, nḡa ginpukan sia sa duta, kag
ang hanḡin sa Sidlanḡan nagpalaya sang
iya bunḡa: ang iya mḡa mabakud nḡa
mḡa patok ginpamali, nalaya sila, gin-
halonhon sila sang kalayo.
13 Kag karon natanum sia sa kaha-
nayakan, sa duta nḡa kigas kag mau-
hawon.
14 Naggowa ang kalayo sa mḡa patok
sang iya mḡa sanḡa, naghalonhon ini
sang iya bunḡa, kag walâ na sa iya sing
sanḡa nḡa mabakud, bisan patok nḡa
inuggahum. Ini amo ang haya, kag
nanḡinhaya sia.

Ang mḡa kalanḡil-aran sang balay ni Israel kutub sang panag-on sang Eksodo.

20 KAG Nahanabu, sa tuig nḡa ika-
pito, sa *bulan* nḡa ikalima, sa
ikapúlô sang bulan, nḡa nag-alabut ang
iban sang mḡa tigulang sa Israel sa
pagpakisayud kay Iehoba, kag nagliling-
kod sila sa atubanḡan nakon.
2 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
3 Anak sang tawo, ihambal sa mḡa
tigulang sa Israel, kag isiling sa ila:
Amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa si
Iehoba: ¿Sa pagpakisayud sa akon bala
nagkalari kamo? Magkabuhi ako, nḡa
ako indi magatugut sa pagpakisayud sa
inyo, siling sang Ginoo nḡa si Iehoba.
4 ¿Magahukom ka bala sa ila? Anak
sang tawo, ¿magahukom ka bala sa ila?
Ipahibalo mo sa ila ang mḡa kalanḡil-
aran sang ila mḡa ginikanan.
5 Kag isiling mo sa ila: Amo ining
ginasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba:
Sa adlaw nḡa ginpili ko si Israel, kag
nḡa ginbayaw ko ang akon kamut sa
kaliwatan sang baláy ni Iakob, kag
nḡa ginpakilala ko sa duta sa Egipto,
kag nḡa ginbayaw ko ang akon kamut
sa ila, nḡa nagasiling: "Ako amo si
Iehoba nḡa inyo Dios;"
6 Sadto gid nḡa adlaw, nḡa ginbayaw
ko sa ila ang akon kamut, sa pagpa-
gowa sa ila sa duta sa Egipto pa duta nḡa
ginpanḡita ko sa ila, *duta* nḡa nagailig
sing gatas kag sing dugos, nḡa sia amo
ang labing maayoayo sang tanan nḡa
mḡa duta;
7 Kag nagsiling ako sa ila: "Magso-
bol ang tagsatagsa sa iya sang mḡa ka-
lanḡil-aran sang iya mḡa mata, kag indi
kamo magpadagta sa inyo sa mḡa dios-
dios sa Egipto: ako amo si Iehoba, nḡa
inyo Dios."
8 Apang sila naglalalis batok sa
akon, kag indi sila buut magpamati sa
akon: walâ sing sin-o sa ila nḡa nagso-
bol sang mḡa kalanḡil-aran sang iya
mḡa mata, bisan ginbayaan nila ang
mḡa diosdios sa Egipto; kag nagham-
bal ako, nḡa pagaiula ko ang akon ka-
akig sa ibabaw nila, sa pagtuman sang
akon kasingkal sa ila sa tunḡâ sang duta
sa Egipto;
9 Apang ginhimo ko banḡud sang
akon nḡalan, agud nḡa indi pagpasipala-
han *sia* sa mḡa mata sang mḡa katawo-
han, nḡa sa tunḡâ nila yara sila, nḡa sa
ila mḡa mata nagpakilala ako sa ila, sa
pagpagowa sa ila sang duta sa Egipto.
10 Kag ginpagowa ko sila sa duta sang

Egipto, kag gindalá ko sila sa kahana-
yakan.
11 Kag ginhatag ko sa ila ang akon
mḡa palatukuran, kag ginpahibalo ko sa
ila ang akon mḡa tulumanon; nḡa tu-
nḡud sa ila magakabuhi ang tawo, nḡa
magbutang sa ila sa buhat.
12 Kag ginhatag ko man sa ila ang
akon mḡa sabado, nḡa manḡintandaan
sila sa tunḡâ nakon kag nila, kon sayo-
ron nḡa ako amo si Iehoba, nḡa nag-
pakabalaan sa ila.
13 Apang nagmalalison batok sa akon
ang baláy ni Israel sa kahanayakan;
walâ sila maglalakat sa akon mḡa pala-
tukuran, kag ginsikway nila ang akon
mḡa tulumanon, nḡa tunḡud sa ila, ma-
gakabuhi ang tawo nḡa magbutang sa
ila sa buhat, kag ginpakadibalaan nila
ang akon mḡa sabado sing daku gid,
kag naghambal ako, nḡa pagaiula ko
sa ibabaw nila ang akon kasingkal sa
kahanayakan, sa pagupúd sa ila.
14 Apang ginhimo ko banḡud sang
akon nḡalan, agud nḡa indi pagpasi-
palahan *sia* sa mḡa mata sang mḡa
katawohan, nḡa sa atubanḡan sang ila
mḡa mata ginpagowa ko sila.
15 Kag ginbayaw ko man ang akon
kamut sa ila, sa kahanayakan, nḡa indi
ko sila pagisulúd sa duta nḡa ginhatag
ko sa ila, *duta* nḡa nagailig ang gatas
kag ang dugos, nḡa amo sia ang labing
maayoayo sang tanan nḡa mḡa duta;
16 Kay ginsikway nila ang akon mḡa
tulumanon, kag nḡa walâ sila maglalakat
sa akon mḡa palatukuran, kag kay gin-
pakadibalaan nila ang akon mḡa saba-
do; kay ang ila tagiposoon naglalakat
sa olehe sang ila mḡa diosdios.
17 Apang, ginpatawad sila sang akon
mata, agud nḡa indi sila malaglag, bisan
ginlaglag ko sila sing bug-os sa kahana-
yakan.
18 Kag nagsiling ako, sa kahanayakan,
sa iya mḡa anak: "Indi kamo maglala-
kat sa mḡa palatukuran sang inyo mḡa
ginikanan, bisan bantayan ninyo ang ila
mḡa tulumanon, bisan magpaladagta-
kamo sa ila mḡa diosdios:
19 Ako amo si Iehoba, nḡa inyo Dios;
lalakat-kamo sa akon mḡa palatuluran,
kag bantayi-ninyo ang akon mḡa tulu-
manon, kag ibutang-ninyo sila sa buhat;
20 Kag pakabalaana-ninyo ang akon
mḡa sabado, kag manḡintandaan sila sa
tunḡâ nakon kag ninyo, kon sayoron,
nḡa mahibaloan ninyo, nḡa ako amo si
Iehoba nḡa inyo Dios."
21 Kag ang mḡa anak naglalalis batok
sa akon; walâ sila maglalakat sa akon
mḡa palatukuran, bisan nagbalantay
sila sang akon mḡa tulumanon sa pag-
butang sa ila sa buhat, nḡa tunḡud sa
ila magakabuhi ang tawo, nḡa mag-
butang sa ila sa buhat, kag ginpakadiba-
laan nila ang akon mḡa sabado; kag
naghambal ako nḡa igaula ko ang akon
kasingkal sa ibabaw nila, sa pagtuman
sa ila sang akon kaakig sa kahanayakan;
22 Apang ginpungan ko ang akon
kamut, kag ginhimo ko banḡud sa akon
nḡalan, agud nḡa indi pagpasipalahan
sia sa mḡa mata sang mḡa katawohan,
nḡa sa atubanḡan sang ila mḡa mata
ginpagowa ko sila.
23 Ginbayaw ko man sa ila ang akon
kamut, sa kahanayakan, nḡa pagaiwara-
ag ko sila sa tunḡâ sang katawohan, kag
nḡa pagapanason ko sila sa mḡa duta,
24 Kay indi nila ginbutang sa buhat
ang akon mḡa tulumanon, kag ginsik-
way nila ang akon mḡa palatukuran,
kag ginpakadibalaan nila ang akon mḡa
sabado, kag ang ila mḡa mata nagpala-
kadto sa olehe sang mḡa diosdios sang
ila mḡa ginikanan.
25 Labut pa sini, ako naghatag sa ila
sing mḡa palatukuran nḡa indi ma-
ayo kag mḡa tulumanon nḡa tunḡud sa
ila indi sila magkalabuhi,
26 Kag gindagtaan ko sila sa ila mḡa
halad, sang ginapaagi nila *sa kalayo* ang
tanan nḡa panḡanay sang ilóy, agud nḡa
paghapayon ko sila, agud nḡa mahi-
baloan nila, nḡa ako amo si Iehoba.
27 Nḡani, anak sang tawo, ihambal sa
baláy ni Israel, kag isiling sa ila: Amo
ining ginasiling sang Ginoo nḡa si Ie-
hoba: Yari pa karon, tunḡud sa ano nḡa
butang ginpasipalahan pa ako sang inyo
mḡa ginikanan, sang ginbuhat nila ang
paglalis batok sa akon.
28 Gindalâ ko sila sa duta nḡa sa
ibabaw niya ginbayaw ko ang akon
kamut nḡa pagaihatag ko sa ila, kag
nagtululok sila sa tanan nḡa bakolod
nḡa mataas, kag sa tanan nḡa madabung
nḡa kahoy, kag didto ginhalalad nila
ang ila mḡa halad, kag didto ginpaatu-
bang nila ang pagpaakig sang ila mḡa
halad, didto ginbutang man nila ang
pahamut sang iya maayo nḡa baho, kag

didto ginpangūla nila ang ila mḡa halad
nḡa ilimnon.
29 Kag ako nagsiling sa ila: "¿Ano
bala ining mataas nḡa duug nḡa didto
nagakaladto kamo?" Walay sapayan,
ginahinḡadlan ina "ang mataas nḡa
duug" tubtub karon nḡa adlaw.
30 Nḡani, isiling sa baláy ni Israel:
Amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa
si Iehoba: Sang nagapaladagta kamo sa
dalan sang inyo mḡa ginikanan, kag nḡa
magpalanghilahi kamo sa olehe sang ila
mḡa kalanḡil-aran,
31 Kag nḡa ginadalá ninyo ang inyo
mḡa halad, kag nḡa nagapalaagi kamo
sang inyo mḡa anak sa kalayo, naga-
paladagta kamo sa tanan ninyo nḡa
mga diosdios tubtub karon nḡa adlaw,
¿magatugut bala ako sa pagpakisayud
sa inyo, baláy ni Israel? Magkabuhi
ako, siling sang Ginoo nḡa si Iehoba,
nḡa indi ako magtugut sa pagpakisayud
sa inyo.
32 Kag indi gid magakahanabu ang
nagasaka sa inyo espiritu, nḡa naga-
siling kamo: "Magamanḡinsubung
kami sang mḡa katawohan, subung
sang mḡa panimaláy sang *iban* nḡa mḡa
duta, nḡa nagaalagad sa kahoy kag sa
bató."
33 Magkabuhi ako, siling sang Ginoo
nḡa si Iehoba; sa kamut nḡa makusug,
sa butkon nḡa inuntay kag kaakig nḡa
inula, magahari ako sa ibabaw ninyo.
34 Kag pagapagowaon ko kamo sa
tunḡâ sang mḡa banwa; kag pagatipu-
non ko kamo gikan sa mḡa duta, nḡa
gin-alaplaagan ko sa inyo nḡa may ka-
mut nḡa makusug, kag butkon nḡa
inuntay kag kaakig nḡa inula;
35 Kag pagadal-on ko kamo sa kaha-
nayakan sang mḡa banwa, kag didto
pagahukman ko sa inyo sa nawung kag
nawung.
36 Subung sang paghukom sa inyo
mḡa ginikanan sa kahanayakan sang
duta sa Egipto, subung man magahukom
ako sa inyo, siling sang Ginoo nḡa si
Iehoba.
37 Kag pagapaagihon ko kamo sa
idalum sang bunal, kag pagapasudlon
ko kamo sa higot sang katipan.
38 Kag pagaipalayô ko sa tunḡâ nin-
yo ang mḡa malalison kag ang mḡa
naglalalis batok sa akon. Pagapagowa-
on ko sila gikan sa duta sang ila gin-
panlugayawan, kag sa duta sa Israel
indi sila magaalabut. Kag mahibaloan
ninyo, nḡa ako amo si Iehoba.
39 Busa, kamo, baláy ni Israel, amo
ining ginasiling sang Ginoo nḡa si Ie-
hoba: Lalakat-kamo, alagad-kamo ang
tagsatagsa sa iya mḡa diosdios; apang
sa olehe man, kon indi kamo magpamati
sa akon. Kag indi na ninyo pagapasi-
palahan ang nḡalan sang akon pagkaba-
laan tunḡud sang inyo mḡa halad kag
tunḡud sang inyo mḡa diosdios.
40 Kay sa ibabaw sang bukid sang
akon pagkabalaan sa ibabaw sang ma-
taas nḡa bukid sa Israel, siling sang
Ginoo nḡa si Iehoba, didto magaalagad
sa akon ang bug-os nḡa baláy ni Israel,
tanan sila sa *ila* duta; didto may
kahamuut ako sa ila, didto magapanḡa-
bay ako sang inyo mḡa halad nḡa bina-
yaw, kag sang mḡa panḡanay nḡa
pagadalhon ninyo sa tanan ninyo nḡa
mḡa butang nḡa balaan.
41 Sa pahamut sa maayo nḡa baho
pagabatonon ko kamo, kon ginpagowa
ko kamo sa tunḡâ sang mḡa banwa,
kag matipon ko na kamo gikan sa mḡa
duta nḡa ginpanḡalaplaagan ninyo; kag
pagapakabalaanon ako sa inyo sa mḡa
mata sang mḡa katawohan.
42 Kag mahibaloan ninyo, nḡa ako
amo si Iehoba, kon madalá ko kamo sa
duta sa Israel, sa duta nḡa tunḡud sa
iya ginbayaw ko ang akon kamut, nḡa
pagaihatag ko sia sa inyo mḡa gini-
kanan
43 Kag didto magapalanumdum kamo
sang inyo mḡa dalanon kag sang tanan
ninyo nḡa mḡa binuhatan nḡa nagpala-
dagta kamo, kag pagadumtan ninyo ang
inyo kaugalinḡon tunḡud sang tanan
ninyo nḡa mḡa kalainan nḡa ginbutang
ninyo sa buhat,
44 Kag mahibaloan ninyo, nḡa ako
amo si Iehoba, kon ako maghimo sa inyo
banḡud sang akon nḡalan, *kag* indi sono
sang inyo mḡa malain nḡa mḡa dalanon,
bisan sono sang inyo mḡa dunut nḡa
mḡa binuhatan, baláy ni Israel, siling
sang Ginoo nḡa si Iehoba.
45 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
46 Anak sang tawo, ibalikid ang imo
nawung nayon sa Bagatnan, kag ipatolo
mo ang *imo polong*, subung sang tun-og,
nayon sa Bagatnan, kag tagna-ka sa ta-
lon sang latagon sang Bagatnan.
47 Kag isiling-mo sa talon sang Bagat-

nan: Pamati-ka sang polong ni Iehoba: Amo ining ginasiling sang Ginoo nĝa si Iehoba: Yari karon, nĝa ako magatutud sa imo sing kalayo, nĝa magahalonhon sa imo sang tanan nĝa kahoy nĝa hilaw kag sang tanan nĝa kahoy nĝa laya: indi mapalong ang dabdab sang sunog, kag pagapanunugon sa iya ang tanan nĝa mĝa nawung, kutub sa Bagatnan nayon sa Aminhan.
48 Kag makita sang tanan nĝa unud, nĝa ako amo si Iehoba nĝa nagtutud sini: indi sia mapalong.
49 Kag nagsiling ako: "¡Ah Ginoo nĝa si Iehoba! nagasililing sila nahanunĝud sa akon: ¿Walâ bala magahambal ini gihapon sing mĝa paangid?"

Ang kampilan ni Iehoba.

21 KAG nag-abut ang polong ni Iehoba sa akon, nĝa nagasiling:
2 Anak sang tawo, ibalikid ang imo nawung nayon sa Ierusalem, kag ipatolo-mo ang imo polong, subung sang tunog nayon sa mĝa balaan nĝa Puluy-an, kag tagna ka nĝa sa duta sa Israel.
3 Kag isiling mo sa duta sa Israel: Amo ining ginasiling ni Iehoba: Yari karon, nĝa ako *nagaabut* batok sa imo, kag pagagabuton ko ang akon kampilan sa iya tagub, kag pagautdon ko sa imo ang matarung kag ang madauton.
4 Kag tunĝud kay pagautdon ko sa imo ang matarung kag ang madauton, tunĝud sini ang akon kampilan magagowa sa iya tagub batok sang tanan nĝa unud, kutub sa Bagatnan tubtub sa Aminhan.
5 Kag mahibaloan sang tanan nĝa unud nĝa ako nĝa si Iehoba naggabut sang akon kampilan sa iya tagub; indi na gid magabalik sia.
6 Kag ikaw, anak sang tawo, bakhoka nĝa may pagkaboong sang mĝa hawak, kag magbakho-ka nĝa may kasakit nĝa mapait sa atubanĝan sang mĝa mata nila.
7 Kag magakahanabu, nĝa pagasilinĝan ka nila: "¿Kay nĝaa bala nagabakho ka?" kag magasiling ka: "Tunĝud sang balita, kay nag-abut sia: kag magakatunaw ang tanan nĝa tagipsoon, kag magaluluya ang tanan nĝa mĝa kamut, kag magalapyo ang tanan nĝa espiritu, kag ang tanan nĝa mĝa tuhod magakalatunaw sa tubig. Yari karon nĝa nagaabut, kag magaabut, siling sang Ginoo nĝa si Iehoba."
8 Kag nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba nĝa nagasiling:
9 Anak sang tawo, tagna-ka, kag isiling-mo: Amo ining ginasiling sang Ginoo nĝa si Iehoba: Isiling-mo: ¡Ang hinĝaniban, ang hinĝaniban! Binaid na sia, kag pinakanaw man.
10 Nabaid na sia sa pagpanĝusug sa pagpatay; pinakanaw na sia sa pagkidlap subung sang kilat. Kon, ¿magakalasadya bala kita, setro sang akon anak nĝa lalaki, nĝa nagatamay sang tanan nĝa *likwan* nĝa kahoy?
11 Kag ginhatag niya sia sa pagpakanaw, sa pagkaput sa iya sang kamut; nabaid ang hinĝaniban, kag pinakanaw sia sa pagbutang sa kamut sang manugpatay.
12 Singit kag uwang-ka, anak sang tawo, kay ini nagaabut batok sa akon banwa, *nagaabut* batok sa tanan nĝa mĝa dunganon sa Israel. Gintugyan sila sa hinĝaniban upud sang akon banwa; nĝani, lampusi ang imo balikawang.
13 Kay ginhimo na ang pagtilaw, kag ¿ano bala, kon ang setro nĝa talamayon walâ na? siling sang Ginoo nĝa si Iehoba.
14 Busa, ikaw, anak sang tawo, tagnaka kag pamalakpak-ka; kag nĝa ang hinĝaniban magtatlo, yadtong hinĝaniban sang mĝa pilason sa kamatayon, ini nĝa hinĝaniban nĝa nagpilas sa kamatayon sa mĝa dalagku, kag nĝa magalibot sa ila.
15 Agud nĝa ang mĝa tagiposoon magkalatunaw, kag nĝa magdamu ang mĝa katigayonan sa pagkapukan, ginapadalá ang pahug sang hinĝaniban batok sang tanan nĝa mĝa gawang nila. ¡Ah! handa na sia sa pagidlab, binaid sia sa pagpamatay.
16 Hinĝanihan, tinpon-ka, pilas-ka sa too, talupanĝud-ka, pilas-ka sa walá, sa diin nĝa napat-in ang imo sulab.
17 Kag ako man magapamalakpak, kag pagapalugpayon ko ang akon kaakig. Amo ako nĝa si Iehoba nĝa naghambal.
18 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba sa akon, nĝa nagasiling:
19 Kag ikaw, anak sang tawo, himoka sing duha ka dalan nĝa sa imo sa diin magabut ang hinĝaniban sang hari sa Babilonia; nĝa maghalín ang duha

sa isa lamang ka duta; kag badlit-ka sing
isa ka kamut nga manugtudlo, badlit ka
sa iya sa pamúnô sang dalan sang ban-
wa.
20 Magahimo ka sing dalan sa diin
nagakadto ang hinganiban pa Raba
sang mga inanak ni Amon, kag *sing iban*
sa Iuda, sa Ierusalem, nga *banwa nga*
mabakud.
21 Kay ang hari sa Babilonia nagdú-
log sa ginsang-an· sang mga dalan, sa
kamunoan sang duha ka dalan, sa pag-
pakisayud sa pagpakot; ginauyug niya
ang mga baslay, nagpamangkot sia sa
mga diosdios nga panimaláy, nagausisa
sia sang atay.
22 Yari karon ang pakot sa iya kamut
nga too: "¡Ierusalem!" sa pagpaham-
tang sing mga bongkol, sa pagbukâ sang
bâbâ nga sa pagpamatay, sa pagbayaw
sang tingug sa pagsingit sa inaway, sa
pagpahamtang sing mga bungkol batok
sang mga gawang, sa pagtukud sing
mga tap-ok kag sa pagpatindug sing
kapag-unan sa palibot.
23 Kag ini mangin sa ila, sa ila mga
mata, subung nga pagpakot nga butig-
on: sa mga nagpanumpa sing mga sum-
pa; apang sia nagapanumdum sang ka-
lalat-an, agud nga pagdakpon sila.
24 Ngani, amo ining ginasiling sang
Ginoo nga si Iehoba: Tungud kay gina-
panumdum ninyo ang inyo mga kalau-
tan, nga ginapahayag ang inyo mga pag-
lalis, nga mapakita ang inyo mga salâ
sa tanan ninyo nga mga binuhatan, hoo,
tungud kay ginapanumdum ninyo gid
sila, pagapandakpon kamo sang iya ka-
mut.
25 Kag ikaw, mapasipalahon, madau-
ton, nga dunganon sa Israel, nga ang
iya adlaw nagaabut sa panag-on sang
kabug-osan sang kalautan,
26 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Kuhaa ang turbante, ku-
haa ang purungpurung; ang amo, indi
na magaamo. Ginabayaw ang naubus,
kag ginapaubus ang ginbayaw.
27 ¡Pagkabaliskad, pagkabaliskad,
pagkabaliskad! amo ini ang ginahimo
ko sa iya; ang amo gid indi na maga-
amo, tubtub nga mag-abut yadtong iya
ang paghukom kag nga sa iya ihatag ko
sia.
28 Kag ikaw, anak sang tawo, tagna-
ka, kag isiling-mo: Amo ining gina-
siling sang Ginoo nga si Iehoba, nga sa
mga inanak ni Amon, kag nga sa ila
kahuluy-an. Kag pagaisiling mo: ¡Ang
hinganiban, ang hinganiban, ang hinga-
niban, nagaabut na! Napakanaw sia sa
pagpamatay, sa paghalunhon, agud sa
pagpaidlap.
29 Sang nagahuput sila sing mga pa-
lanan-awon sa kadayawan, sang naga-
himo sila sing mga pamakot sa butig,
nga sa imo ginapukan ka nila sa mga liog
sang mga pilason sa kamatayon sa
tungâ sang mga malauton nga ang iya
adlaw nagaabut sa panag-on sang kabug-
osan sang kalautan.
30 ¡Itagub liwan ang hinganiban sa
iya tagub! Sa duug diin ginsagud ka,
sa duta nga imo gingikanan magahukom
ako sa imo.
31 Kag pagaiula ko sa ibabaw nimo
ang akon kaakig; pagahuypon ko ba-
tok sa imo ang kalayo sang akon kaakig,
kag pagaitugyan ko ikaw sa mga
kamut sang mga mapintas nga mga
tawo, mga manugpadugi sang kalag-
lagan.
32 Mangingatong ka sang kalayo,
ang imo, dugo manginsa tungâ sang
duta; walâ na gid sing palanumduman
sa imo kay amo nga si Iehoba ang nag-
hambal.

Ang mga kalangil-aran sa Ierusalem.

22 KAG nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nga nagasiling:
2 Kag ikaw, anak sang tawo, ¿maga-
hukom ka bala?, ¿magahukom ka bala
sining banwa nga dugoon? Niyan pa-
gaipakita mo sa iya ang tanan niya nga
mga kalangil-aran;
3 Kag pagaisiling mo: Amo ining
ginasiling sang Ginoo nga si Ieheba sa
banwa nga nagaula sang dugo sa tungâ
niya, agud nga mag-abut ang iya panag-
on, kag nga nagahimo sa iya sing mga
diosdios sa pagpadagta sa iya.
4 Tungud sang imo dugo nga ginula
mo, nakasalâ ka kag nagpadagta ka tu-
ngud sang imo mga diosdios nga ginhimo
mo: ginpapalapit mo ang imo mga ad-
law, kag nag-abut ka sa katapusan sang
imo mga tinuig; tungud sini ginhimo ko
ikaw nga iligoon sang kalahuluy-an
sang mga katawohan, kag sang uligyat
sang tanan nga mga duta.
5 Ang mga yari sa malapit kag mga
yadto sa malayô sa imo nagauluelse

sila sa imo, nḡa nadagtaan sa bansag,
kag napunô sang kalisang.
6 Yari karon, ang mḡa dunganon sa
Israel, ang tagsatagsa sono sang iya ga-
hum, yara sa imo sa pagula sing dugo.
7 Sa imo ginatamay ang amay
kag ang ilóy: ginahimoan sing pagpi-
gos ang dumuluong sa tunḡâ nimo;
ginapigos sa tunḡâ nimo ang ilo kag ang
ang bálo nḡa babae.
8 Ginatamay mo ang akon balaan nḡa
mḡa butang, kag ginapakadibalaan mo
ang akon mḡa sabado.
9 May mḡa tawo sa imo nḡa naga-
butangbutang sa pagula sing dugo, kag
sa imo nagakalaon sila sa ibabaw sang
mḡa bukid, kag sa tunḡâ nimo ginahimo
ang salâ nḡa dulumtan.
10 Sa imo ginabuksan nila ang kahu-
bo sang amay; sa imo ginapaubus ang
babae sa iya kahigkoan;
11 Sa imo ang isa nagahimo sing ka-
lanḡil-aran sa asawa sang iya isigkata-
wo, ang isa nagadagta sa iya umagad sa
salâ nḡa dulumtan, kag ang isa nagpa-
ubus sa iya útud nḡa babae, nḡa anak
nḡa babae sang iya amay;
12 Sa imo ginabalaton nila ang ham-
ham sa pagula sing dugo; ginabaton
mo ang patúbô kag ang kapuslanan, kag
ginakuha sa isigkatawo ang isa ka daug
nḡa pinigos kag nagkalipat ka sa akon,
siling sang Ginoo nḡa si Iehoba.
13 Kag yari karon, ginapamakpak ko
ang akon kamut, banḡud sang imo pag-
daug nḡa ginhimo mo, kag banḡud sang
dugo nḡa *ginula* mo, nḡa yara sa tunḡâ
nimo.
14 ¿Magamalig-on bala ang imo
tagiposon: kon magamanḡinmaku-sug
ang imo mḡa kamut sa mḡa adlaw,
nḡa magabuhat ako batok sa imo? Amo
ako nḡa si Iehoha nḡa naghambal, kag
pagahimoon ko ini.
15 Kag ako magawaraag sa imo sa mḡa
katawohan, pagapaalaplaagon ko ikaw sa
sarisari nḡa mḡa duta, kag pagakuhaon
ko sa imo ang tanan mo nḡa kahigkoan;
16 Kag pagapasipalahan ka sa imo
kaugalinḡon sa mḡa mata sang mḡa
katawohan, Kag mahibaloan mo, nḡa
ako amo si Iehoba.
17 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
18 Anak sang tawo, ang baláy ni
Israel nanḡinbuay sa akon: sa tum-
baga, sa estanyo, sa salsalon, sa tin-
ga, sa tunḡâ sang dapug; tanan sila
mḡa buay sang pílak.
19 Nḡani amo ining ginasiling sang
Ginoo nḡa si Iehoba: Tunḡud kay ka-
mo nḡa tanan nanḡinbuay, yari karon,
nḡa ginatipon ko kamo sa tunḡâ sang
Ierusalem.
20 Subung sang pagtipon sing pílak,
sing tumbaga, sing salsalon, sing tinga
kag sing estanyo sa tunḡâ sang dapug, sa
paghuyup sing kalayo batok sa ila nḡa sa
pagtunaw; subung man pagatipunon ko
kamo sa akon kaakig kag sa akon ka-
singkal, kag igapahamtang ko kamo did-
to, kag pagapanunawon ko kamo.
21 Pagatipunon ko kamo, kag paga-
huypon ko batok sa inyo ang kalayo
sang akon kaakig, kag sa tunḡâ sini *nḡa
banwa* pagapanunawon kamo.
22 Subung sang pagtunaw sang pílak sa
tunḡâ sang dapug, subung man pagapa-
nunawon kamo sa tunḡâ niya, kag mahi-
baloan ninyo nḡa ako si Iehoba nagaula
sang akon kasingkal sa ibabaw ninyo.
23 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
24 Anak sang tawo, isiling-mo sa iya:
Ikaw indi among duta nḡa natinloan,
bisan nagabaton ka sang ulan sa adlaw
sang kasingkal.
25 May puhon sang mḡa manalagna sa
tunḡâ niya; subung sang leon nḡa naga-
nḡurub, nḡa nagatukub sang tulukbon,
ginapanghalonhon nila ang mḡa kalág,
ginapanḡuha nila ang mḡa bahandi kag
ang mḡa butang nḡa malahalon; gina-
padamu nila ang mḡa bálo nḡa ba-
bae sa tunḡâ niya.
26 Ang iya mḡa saserdote nagalugus
sang akon kasogoan, kag ginapasipala-
han nila ang akon balaan nḡa mḡa bu-
tang: walâ sila magatuhay sang balaan
sa dibalaan, kag walâ sila magakilala
sang ginkalainan sang tawo nḡa mahig-
ko kag sang matinlo; sa akon mḡa sa-
bado ginapanago nila ang ila mḡa mata,
kag ako ginapasipalahan sa tunḡâ nila.
27 Ang iya mḡa dunganon, sa tunḡa
niya, subung sila sang mḡa lobo nḡa na-
gatukob sing tulukbon: nagaulula sila
sing dugo, kag nagapalaglag sila sang
mḡa kalág, sa pagpadamu sang ila mḡa
daug.
28 Kag ang iya mḡa manalagna naga-
bulit *sini* sa ila nḡa may sinamo nḡa
may mḡa palanan-won sa kadayawan
kag nagapalamakot sa ila sing butig.

Nagasililing sila: Amo ining ginasi-
ling sang Ginoo nğa si Iehoba, sang si
Iehoba walâ maghambal.
29 Nahanunğud sang banwa sang
duta, nagabutang sila sa buhat sang
pagpigos kag nagapanğawat sila; gina-
lugos nila ang nasuboan kag ang imol,
kag ginapigos nila sa walay katadlunğan
ang dumuluung.
30 Kag nagpanğita ako sa tunğâ nila
sing tawo nğa magkaáyô sang kuta, kag
nğa magtindug sa ibabaw sang litik sa
atubanğan nakon sa pahanayon sa duta,
agud nğa indi ko sia paglaglagon; kag
walâ ko sia makita.
31 Kag ginula ko sa ibabaw nila ang
akon kasingkal; pagaupuron ko sila
sang kalayo sang akon kaakig, pagaibu-
tang ko ang dalan nila sa ibabaw sang
ila olo, siling sang Ginoo nğa si Iehoba.

Si Ahola kag si Aholiba, ang duha ka bigaon.

23 KAG nag-abut sa akon ang po-
long ni Iehoba, nğa nagasiling:
2 Anak sang tawo, may duha ka
babae sadto, nğa mğa anak nğa babae
sang isa ka ilóy.
3 Kag nagpalanghilahi sila sa Egipto:
sa ila pagkapamatan-on nagpalanghilahi
sila. Didto ginpanğipit ang ila mğa soso,
kag didto ginpanğumus ang mğa dughan
sang ila pagkaulay.
4 Kag nahanunğud sang ila mğa
nğalan ang magulang amo si Ahola, kag
ang iya útud nğa babae amo si Aholiba.
Kag sila nanğinasawa nakon, kag nag-
alanak sila sing mğa anak nğa lalaki
kag mğa babae; kag nahanunğud sang
ila mğa nğalan, si Ahola among Sama-
ria, kag si Aholiba among Ierusalem.
5 Kag sang akon pa si Ahola, nag-
panhilabe kag naghandum gid sia sa
iya mğa manughigugma, sa mğa tinawo
sang Asur, nğa iya mğa kasilinğan,
6 Nğa nagapalanaput sing purpura,
nğa mğa gobernador kag mğa punoan,
mğa pamatan-on sila nğa tanan nğa
kalahamut-an, mğa manugkabayo nğa
nagasalakay sa mğa kabayo.
7 Nagtugyan gid sia sa iya gid pag-
panghilahe, sa sining mğa tinawo nğa
tanan sila mğa pinili sang mğa inanak
sang Asur, kag nagdagta sia sa tanan,
nğa sia naghigugma nğa may handum
gid, sa tanan nila nğa mğa diosdios.
8 Sa sini walâ niya pagbayai ang iya
mğa pagpanghilahi nğa ginhimo niya sa
mğa taga-Epipto; sang naghiligda sila
sa iya sa iya pagkapamatan-on, sang
ginakumus nila ang mğa dughan sang
iya pagkaulay, kag ginpanğuha nila sa
ibabaw niya ang ila pagpanghilahi.
9 Tunğud sini gintugyan ko sia sa
kamut sang iya mğa manughigugma, sa
mğa kamut sang mğa inanak sang Asur,
nğa sa ila naghandum gid sia.
10 Ginpamuksan nila ang iya pagka-
hubo, gindakup nila ang iya mğa anak
nğa lalaki kag ang iya mğa anak nğa
babae, kag ginpatay nila sia sa hinğani-
ban. Kag nanğinbansag sia sa tunğâ
sang mğa babae, subung man ang mğa
paghukom nğa ginhikot batok sa iya.
11 Kag ang iya útud nğa babae nğa si
Aholiba nakakita sini, kag nadunut labi
pa sa iya sa iya gugma nğa mahandu-
mon; kag ang iya mğa pagpanghilahi
nanğinlabi pa sang mğa pagpanghilahi
sang iya útud nğa babae.
12 Naghandum gid sia sa mğa inanak
sang Asur, nğa iya mğa kasilinğan, nğa
mğa gobernador kag mğa punoan, nğa
napanaputan sing himpit nğa hinğanib,
mğa manugkalabayo nğa nagasalakay sa
kabayo, sila nğa tanan mğa pamatan-on
nğa kalahamut-an.
13 Kag nakita ko nğa nadagtaan
sia: ang isa ka dalan nğa sa ila nğa
duha.
14 Kag gindugangan niya ang iya
mğa pagpanghilahi; kag nakakita sia
sing mğa tawo nğa mğa napaminta sa
dingding, mğa larawan sang mğa Kalde-
inhon nğa nabadlit sa duag nğa mapula,
15 Nğa napangwagkusan sing mğa
wagkus sa ila mğa hawak, kag mğa
turbante nğa nagapalidpalid sa ila mğa
olo, nğa may dagway sila nğa tanan sa
manugaway, nğa kaanğay sang mğa anak
sang Babilonia, sang Kaldea, nğa duta
sang ila natawohan.
16 Kag naghandum gid sia sa ila
banğud sang nakit-an sang iya mğa
mata, kag nagpadalá sia sa ila sing
mğa manugbalita, sa Kaldea.
17 Kag nag-alabut sa iya ang mğa
anak nğa lalaki sang Babilonia, sa
higdaan sang mğa gugma, kag gindag-
taan nila sia sang ila pagpanghilahi;
kag sia nagpadagta sa ila, apang ang
iya kalág nagbulag sa ila.
18 *Sa sini* nasapwan niya ang iya
mğa pagpanghilahi, kag nasapuwan niya

ang iya pagkahubo, kag ang akon kalág
nagbulag sa iya, subung sang pagbulag na
sang akon kalág sa iya útud nĝa babae.
19 Apang ginpadamu *pa* niya ang
iya mĝa pagpanghilahi, nĝa nagapa-
numdum sang mĝa adlaw sang iya
pagkapamatan-on, sang nagpanghilahi
sia sa duta sa Egiyto.
20 Kag naghandum gid sia sang iya
mĝa manugpanglahe, nĝa ang iya unud
subung sang unud sang mĝa asno, kag
nĝa ang iya ula subung sang ula sang
mĝa kabayo.
21 Ikaw naluyag sa pagtan-aw liwan
sang salâ nĝa dulumtan sang imo pag-
kapamatan-on, sang ginkumus sang mĝa
Egiptohanon ang imo mĝa dughan, ba-
nĝud sang mĝa soso sang imo pagka-
pamatan-on.
22 Tunĝud sini, Aholiba, amo ining
ginasiling sang Ginoo nĝa si Iehoba:
Yari karon, nĝa ako magapukaw batok
sa imo sang imo mĝa manughigugma,
nĝa sila nagbulag sang imo kalág, kag
pagapakarion ko sila batok sa imo sa
tanan nĝa duug:
23 Ang mĝa anak sang Babilonia, kag
ang tanan nĝa mĝa Kaldeinhon, ang mĝa
Pikodinhon, ang mĝa Soanhon, ang mĝa
Koanhon, kag ang tanan nĝa mĝa anak
sang Asur upud sa ila, mĝa pamatan-on
nĝa tanan sila mĝa kahalamut-an, mĝa
gobernador kag mĝa punoan, mĝa ma-
nugaway kag mĝa pinanawag *sa pag-
awayan,* nĝa nagasalakay sila nĝa tanan
sa mĝa kabayo.
24 Kag magaalabut sila batok sa imo
nĝa may mĝa hinĝaniban kag mĝa kan-
ga, kag mĝa aliling, kag ang isa ka ka-
damuan sang mĝa banwa; kag ginapa-
hamtang nila batok sa imo nĝa may
kalasag, taming kag pandong, sa pali-
bot. Pagaibutang ko sa atubanĝan nila
ang paghukom, kag pagahukman ka nila
sono sang ila mĝa paagi sa paghukom.
25 Kag pagaibutang ko ang akon kai-
mon sa ibabaw nimo, kag magaginawi
sila sa imo nĝa may kasingkal: pagaku-
haon nila ang imo ilong kag ang imo
mĝa dalungan, kag ang mabilin sa imo,
mapukan sa hinĝaniban. Pagapangdak-
pon nila ang imo mĝa anak nĝa lalaki
kag ang imo mĝa anak nĝa babae; kag
ang imo nabilin pagaupuron sang ka-
layo.
26 Kag pagaubahan ka nila sang imo
mĝa panapton, kag pagakuhaon nila ang
mĝa butang sang imo puni.
27 Kag pagapauntaton ko sa imo ang
imo salâ nĝa dulumtan, kag ang imo
pagpanghilahi kutub sa duta sa Egipto;
kag indi ka na magahayaw sang imo mĝa
mata sa ila, bisan makadumdum ka pa
sa Egipto.
28 Kay amo ining ginasiling sang Gi-
noo nĝa si Iehoba: Yari karon, ako na-
gatugyan sa imo sa mĝa kamut sang
mĝa ginakaakigan mo, sa mĝa kamut sa
mĝa sadto nĝa sa ila nagbulag ang imo
kalág.
29 Magabuluhat sila sa imo nĝa may
dumut, kag pagapanĝuhaon nila ang ta-
nan nĝa bunĝa sang imo kinabudlayan,
kag pagabayaan ka nila nĝa hubo kag
walay tabon; kag sa sini masapwan ang
pagkahubo sang imo mĝa pagpanghilahi,
kag ang imo salâ nĝa dulumtan, kag ang
imo mĝa pagpanghilahi.
30 Ini pagahimoon sa imo, kay nag-
panghilahi ka sa olehe sang mĝa kata-
wohan, nĝa nagdagta ka tunĝud sa ila
mĝa diosdios.
31 Sa dalan sang imo útud nĝa babae
naglakat ka, kag ako magabutang sang
iya tagayan sa imo kamut.
32 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nĝa si Iehoba: Pagaimnan mo ang taga-
yan sang imo útud nĝa babae, *tagayan*
nĝa madalum kag malaba; tunĝud sang
kadaku sang iya masudlan magahimo
sia nĝa magkaladlaw kag nĝa magu-
ligyat sila sa imo.
33 Pagapun-on ka sang kahulugbon kag
sang kasakit; tagayan ini sang kakugmat
kag sang kahapayan, tagayan ini sang
imo útud nĝa babae nĝa Samaria.
34 Pagaimnan mo sia, kag pagauruton
mo sia, kag pagakitkiton mo ang iya
mĝa bika kag pagakudlitan mo ang imo
dughan; kay amo ako ang naghambal,
siling sang Ginoo nĝa si Iehoba.
35 Nĝani, amo ining ginasiling sang
Ginoo nĝa si Iehoba: Tunĝud kay nag-
kalipat ka sa akon kag nĝa ginsikway
mo ako sa imo likod; busa dalhon-mo
man ang imo salâ nĝa dulumtan kag ang
imo mĝa pagpanghilahi.
36 Kag nagasiling sa akon si Iehoba:
Anak sang tawo, ¿pagahukman mo bala
si Ahola kag si Aholiba? Busa ipahibalo
mo sa ila ang ila mĝa kalanĝil-aran;
37 Kay nagpakighilawas sila, kag may
dugo sa ila mĝa kamut; nagpalanghilahi

sila sa ila mĝa diosdios; kag pati ang
ila mĝa anak, nĝa kinapanĝanak nila sa
akon, ginpapaagi nila sila nĝa halaibon
nila.
38 Ini pa ginhimo nila sa akon: gin-
dagtaan nila ang akon balaan nĝa Puluy-
an sa sadtong adlaw, kag ginpakadiba-
laan nila ang akon mĝa sabado.
39 Kag sang ginpugutan nila ang ila
mĝa anak sa ila mĝa dios, sa amo nĝa
adlaw nagsululúd pa sila sa akon balaan
nĝa Puluy-an sa pagpakadibalaan sa iya;
sa sini ginhimo nila sa tunĝâ sang akon
Baláy.
40 Labut pa, nĝa nagpaladalá sila sa
pagpanĝita sang mĝa tawo, nĝa nagaala-
but gikan sa malayô; kag sang ginpada-
lá ang manugbalita sa ila, yari karon,
nag-alabut sila. Tunĝud sa ila nagpang-
hinaw ka, kag ginlugom mo ang imo
mga mata kag nagpamuni ka sing mĝa
puni;
41 Kag naglingkod ka sa ibabaw sang
malahalon nĝa higdaan, nĝa napunihan
ang isa ka latok sa atubanĝan niya, nĝa
sa ibabaw niya ginbutang mo ang akon
pahamut kag ang akon lana.
42 Kag didto ang tinĝug sang kadam-
an nĝa malinong, patí ang mĝa tinawo
nĝa kinuha sa mĝa timawa, nĝa mĝa
palainum nĝa ginpakari gikan sa kaha-
nayakan; kag nagbulutang sila sing
mĝa pulsera sa ila mĝa butkon, kag sa
ibabaw sang ila mĝa olo sing turbante
nĝa puni.
43 Kag nagsiling ako sa naggamit sa
mĝa pagpakighilawas: "Karon pa, sa
iya mĝa pagpanglahe, ginapanĝita nila
sia, hoo, sia."
44 Kag nagaalabut sila sa iya, subung
sang pag-abut sa babae nĝa bigaon; sa
sini nagaalabut sila kay Ahola kag kay
Aholiba, *sa* sining mĝa babae sang salâ
nĝa dulumtan.
45 Apang ang mĝa tawo nĝa mĝa ma-
tarung magahulukom sa ila sa paghukom
sang mĝa babae nĝa makihilawason, kag
sang paghukom sang mĝa nagaula sing
dugo; kay mĝa makihilawason sila, kay
may dugo sa ila mĝa kamut.
46 Kay amo ining ginasiling sang Gi-
noo nĝa si Iehoba: Pagapataklaron ba-
tok sa ila ang katilingban, kag pagaitug-
yan sila sa pagpintas kag sa panĝati.
47 Kag ang katilingban magabató sa
ila sing mĝa bató, kag pagapamon-on
sila sang ila mĝa hinĝaniban, pagapa-
matyon nila ang ila mĝa anak nĝa lalaki
kag ang ila mĝa anak nĝa babae, kag
pagasunugon nila ang ila mĝa baláy sa
kalayo.
48 Kag pagapauntaton ko ang salâ nĝa
dulumtan sang duta, kag magakaladudla
ang tanan nĝa mĝa babae, kag indi na
sila magahilimo sono sang inyo salâ nĝa
dulumtan.
49 Kag sa ibabaw ninyo pagaibutang
nila ang inyo salâ nĝa dulumtan, kag
pagadal-on ninyo ang mĝa salâ sang inyo
mĝa diosdios. Kag mahibaloan ninyo,
nĝa ako amo ang Ginoo nĝa si Iehoba.

Palaangiran sang kolon.

24 KAG nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, sa ikasiam ka tuig, sa
bulan nĝa ikapúlô, sa napúlô sang bulan,
nĝa nagasiling:
2 Anak sang tawo, isulat nĝa sa imo
ang nĝalan sini nĝa adlaw karon gid:
ang hari sa Babilonia nagpalapit sa Ieru-
salem sa sini gid nĝa adlaw.
3 Kag ibuko-mo sa baláy nĝa malali-
son ang isa ka paangid, kag isiling sa
ila: Amo ining ginasiling sang Ginoo
nĝa si Iehoba: Butang-ka sing kolon sa
kalayo, ibutang-mo sia, kag ibobo man
sa iya ang tubig:
4 Tipuna sa iya ang mĝa bahin sang
unud: ang tanan nĝa mĝa maayong ba-
hin, ang balikawang kag ang likod;
pun-a sia sing mĝa tul-an nga pinili.
5 Kuha-ka sing pinili sa panung kag
dabuki man ang mĝa tul-an sa idalum
niya; kag nĝa may tinumpok nĝa gatong
sa idalum niya sa *pagluto* sang mĝa tul-
an. Pabukalon-mo sing maayo, kag nĝa
ang amo nĝa mĝa tul-an paglutoon sa
sulúd niya.
6 Nĝani amo ining ginasiling sang
Ginoo nĝa si Iehoba: ¡Kailo ang banwa
sang mĝa dugo! sang kolon nĝa ang
tuktuk yara sa iya kag nĝa ang iya tuk-
tuk indi nagagowa sa iya. Haw-asa sia,
bahin kag bahin; indi pagiholog sa iba-
baw niya ang kapalaran.
7 Kay ang dugo *nĝa ginula* niya yara
sa tunĝâ niya: sa ibabaw sang bató nĝa
hubo ginbutang niya sia; walâ niya sia
pagiula sa ibabaw sang duta, agud nĝa
pagtabunan sia sang yob-ok.
8 Sa pagpasaka sang kasingkal. sa pag-
himo sing pagtimalus sa iya, ginbutang

ko ang iya dugo sa ibabaw sang bató nḡa
hubo, agud nḡa indi matabunan sia.
9 Nḡani, amo ining ginasiling sang
Ginoo nḡa si Iehoba: ¡Kailo ang ban-
wa sang dugo! ¡Ginapadaku ko gid ang
dabuk!
10 Manḡinbugana ang gatong, mag-
dabuk ang kalayo, maupúd ang unud,
kag magbukal sia subung sang kolon sang
manugpahamut, kag masunug ang mḡa
tul-an.
11 Mapahamtang sia nḡa walay sulúd
sa ibabaw sang iya mḡa baga, agud nḡa
mabagang kag mabaga ang iya saway;
nḡa matunaw sa iya ang iya kahigkoan,
nḡa maupúd ang iya toktok.
12 Ginabudlay ang mḡa panikasug
tunḡud sang iya bugana nḡa toktok, kag
walâ magagowa sa iya. ¡Sa kalayo,
ang iya toktok!
13 Sa imo kahigkoan may salâ nḡa
dulumtan; kay gintinloan ko ikaw,
kag ikaw walâ ka magpaninlo. Indi ka
na makapaninlo, tubtub nḡa malugpay
ko sa ibabaw nimo ang akon kaakig.
14 Ako, si Iehoba, naghambal: naga-
abut *ang kalainan,* kag pagahimoon ko
sia; indi ako magapasaylo, bisan maga-
patawad ako, bisan magahinulsul ako.
Sono sang imo mḡa dalanon kag sang
imo mḡa binuhatan pagahukman ka,
siling sang Ginoo nḡa si Iehoba.

Tagna sang pagkalaglag sang Ierusalem.

15 Kag nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nḡa nagasiling:
16 Anak sang tawo, yari karon, ako
nagakuha sa imo tunḡud sang *hinali*
nḡa kalalat-an sang handum sang imo
mḡa mata. Indi ka magahaya, bisan
magahibi ka, kag indi magaililig ang
imo mḡa luha.
17 Magpanghakruy-ka sa hipus: indi
ka maglalaw sa mḡa minatay; igaid ang
imo puni sa imo *olo*; igabutang mo sa
imo mḡa tiil ang imo mḡa sapin, kag
indi ka magapanabon sang imo bunḡut,
bisan magakaon ka sang tinapay sang
mḡa tawo.
18 Kag naghambal ako sa banwa sang
aga, kag sang hapon napatay ang akon
asawa; kag sa pagkaaga ginhimo ko
subung sang ginsogo sa akon.
19 Kag nagsiling sa akon ang banwa:
"¿Indi mo bala kami pagasaysayan
kon ano ang kahologan sa amon sining
mḡa butang, nḡa imo ginahimo?"
20 Kag ako nagsiling sa ila: Ang
polong ni Iehoba nag-abut sa akon, nḡa
nagasiling:
21 Isiling sa baláy ni Israel: Amo
ining ginasiling sang Ginoo nḡa si Ieho-
ba: Yari karon, ako magapakadibalaan
sang akon balaan nḡa Puluy-an, nḡa pa-
labilabi sang inyo kabakuran, ang han-
dum sang inyo mḡa mata kag ang
kalolo sang inyo kalág; ang inyo mḡa
anak nḡa lalaki kag ang inyo mḡa anak
nḡa babae, nḡa ginpamayaan ninyo sa
Ierusalem, magakalapukan sa hinḡani-
ban.
22 Kag pagahimoon ninyo ang ginhi-
mo ko, indi kamo magpalanabon sang
inyo bunḡut, bisan magakalaon kamo
sang tinapay sang mḡa tawo.
23 Ang inyo puni dira sila sa ibabaw
sang inyo mḡa olo, kag ang inyo mḡa
sapin sa inyo mḡa tiil: indi kamo ma-
gahalaya, bisan magahilibi kamo; apang
magakalahagas kamo banḡud sang inyo
mḡa kalainan, kag magabakho kamo,
ang isa sa atubanḡan sang isa.
24 Si Esekiel magamanḡintandaan
ninyo: sono sang tanan nḡa iya gin-
himo, pagahimoon ninyo, kon maga-
abut ini; kag mahibaloan ninyo, nḡa ako
amo ang Ginoo nḡa si Iehoba.
25 Kag ikaw, anak sang tawo, sa ad-
law nḡa ako magakuha sa ila sang duug
sang ila kabakuran, ang kalipay sang
ila kadunganan, ang handum sang ila
mḡa mata kag ang pagtatap sang ila
mḡa kalág, ang ila mḡa anak nḡa
lalaki kag ang ila mḡa anak nḡa babae,
26 Ini nḡa adlaw, ¿indi magaabut bala
sa imo ang nalagyo sa pagpabati sini sa
imo mḡa idulunḡug?
27 Sa sadtong adlaw magabukâ ang
imo bâbâ *sing tinḡub* sang nalagyo; kag
magahambal ka, kag indi ka na mag-apa,
kag magamanḡintandaan ka nila. Kag
mahibaloan nila, nḡa ako amo si Iehoba.

Tagna batok kay Amon.

25 KAG nag-abut sa akon ang polong
ni Ieboba, nḡa nagasiling:
2 Anak sang tawo, ibalikid ang imo
nawung nayon sa mḡa inanak ni Amon,
kag tagna-ka batok sa ila.
3 Kag magasiling ka sa mḡa inanak
ni Amon: "Pamatii-ninyo ang polong

sang Ginoo nğa si Iehoba: Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Tunğud kay nagsiling ka: "Talatala" nahanunğud sa akon balaan nğa Puluy-an, nğa ginpakadibalaan, kag nahanunğud sang duta sa Israel nğa ginhapay, kag nahanunğud sang baláy ni Iuda, sang pagliton nila,

4 Tunğud sini, yari karon, pagaitugyan ko ikaw nğa kaugalinğon sa mğa anak sang Sidlanğan: pagaipamutang nila sa imo ang ila mğa dululugan, kag pagatukuron nila sa imo ang ila mğa puluy-an, pagakaonon nila ang imo mğa bunğa kag pagaimnon nila ang imo gatas.

5 Kag pagahimoon ko ang Raba nğa halalban nğa sa mğa kamelyo, kag ang *duta sang* mğa inanak ni Amon nğa mğa lulukuhan sang mğa obeha. Kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si Iehoba.

6 Kay amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: tunğud kay nagpamalakpak ka sang imo mğa kamut kag nagpusadpusad ka, kag nğa nagkalipay ka sa tanan mo nğa pagtamay nğa naghuput ka sa imo kalág batok sang duta sa Israel;

7 Tunğud sini, yari karon, ginauntay ko batok sa imo ang akon kamut, ginatugyan ko ikaw nğa halalbon sa mğa katawohan, ginautúd ko ikaw sa tunğâ sang mğa banwa, kag ginapapas ko ikaw sa tunğâ sang mğa duta: pagalaglagon ko ikaw. Kag mahibaloan mo, nğa ako amo si Iehoba.

Tagna batok sa Moab.

8 Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Tunğud kay nagsiling ang Moab upud ang Seir: Yari karon, ang baláy ni Iuda subung sang tanan nğa mğa katawohan;

9 Tunğud sini, yari karon, ako magabukâ sang kilid sang Moab kutub sa luyo sang mğa kabanwaanan, kutub sa iya mğa kabanwaanan, nğa yara sa iya kadulunan, ang kasidla sang duta, ang Bet-iesimot, ang Baal-meon, kag tubtub sa Kiriataim;

10 *Ginabukâ ko sia* sa mğa inanak sang Sidlanğan pati *ang duta* sang mğa inanak ni Amon; kag ginahatag ko sia nğa kaugalinğon nila, agud nğa walâ na gid sing palanumduman sang mğa inanak ni Amon sa tunğâ sang mğa katawohan.

11 Sa ibabaw sang Moab man pagahikuton ko ang mğa paghukom, kag mahibaloan nila, nğa ako amo si Iehoba.

Tagna batok sa Edom.

12 Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Tunğud kay gingamit ni Edom ang mapintas nğa pagtimalus batok sa baláy ni Iuda, kag nğa nakasalâ gid sila, sa pagpalanimalus nila sa ila,

13 Banğud sini amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Ginauntay ko man ang akon kamut batok sa Edom, kag ginautúd ko sa iya ang mğa tawo kag ang mğa sapat; kag ginahimo ko sia nğa kamuhaymuhayan kutub sa Teman kag tubtub sa Dedan, magakalapukan sila sa hinğaniban.

14 Kag pagaibutang ko ang akon pagtimalus sa Edom sa kamut sang akon banwa nğa Israel; kag pagahimoon nila sa Edom sono sang akon kaakig, kag sono sang akon kasingkal, kag makilala nila ang akon pagtimalus, siling sang Ginoo nğa si Iehoba.

Tagna batok sa mğa Pilistinhon.

15 Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Tunğud kay gingamit sang mğa Pilistihon ang pagtimalus, kag nğa nagpalanimalus sila sing mabanğis gid sa pagtamay nğa naghuluput sila sa kalág, nğa ginahimo ang paglaglag tunğud sang walay katapusan nğa pagpakigaway,

16 Tunğud sini, amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Yari karon nğa ginauntay ko ang akon kamut batok sa mğa Pilistinhon, ginautúd ko ang mğa Keretinhon, kag pagalaglagon ko ang nabilin sa baybay sang dagat.

17 Kag magahikot ako sa ibabaw nila sing dalagku nğa mğa pagtimalus nğa may mğa pagsabdong sa kasingkal; kag mahibaloan nila, nğa ako amo si Iehoba, kon ibutang ko ang akon pagtimalus sa ila.

Tagna batok sa Tiro.

26 KAG nahanabu, sang ikapúlô kag isa ka tuig, sa nahauna sang bulan, nğa nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba, nğa nagasiling:

2 Anak sang tawo, tungud nga nag-
siling ang Tiro nahanungud sang Ieru-
salem: "Talatala, naboong na sia, ang
gawang sang mga katawohan. Ini ma-
gabatok sa akon; magapunô ako, *kay*
nahapay sia;"
3 Ngani amo ining ginasiling sang
Ginoo nga si Iehoba: Yari karon, nga
ako *nagaabut* batok sa imo, Tiro, kag
pagapataklaron ko batok sa imo ang
madamu nga mga katawohan, subung
sang pagpasaka sang dagat sang iya
mga kabaluran.
4 Kag pagabungkagon nila ang mga
kuta sa Tiro, kag pagapangubaon nila
ang iya mga tore. Pagasilhigon ko sa
iya ang iya yab-ok, kag pagahimoon ko
sia nga bató nga hubo.
5 Magamanginladlaran sia sang mga
sapyaw sa tungâ sang dagat, kay ako
ang naghambal, siling sang Ginoo nga si
Iehoba; kag pagaitugyan sia sa pangati
sang mga katawohan.
6 Kag ang iya mga anak nga babae,
nga yadto sa latagon, pagapamatyon sa
hingniban; kag mahibaloan nila, nga
ako amo si Iehoba.
7 Kay amo ining ginasiling sang
Ginoo nga si Iehoba: Yari karon, nga gi-
kan sa Aminhan pagapakarion ko batok
sa Tiro si Nabukodonosor, nga hari sa
Babilonia, ang hari sang mga hari, nga
may mga kabayo, kag mga kanga, kag
mga manugkabayo, kag ang isa ka kati-
punan kag madamu nga banwa.
8 Pagapatyon ninya sa hinganihan ang
imo mga anak nga babae nga yadto sa
latagon, kag pagabutangan niya batok sa
imo sing kapag-unan sa palibot, kag ma-
gatukud sia batok sa imo sing mga tap-
ok, kag magabayaw sia batok sa imo
sing taming.
9 Kag magabungkol sia batok sa imo
mga kuta sing mga bungkol, kag paga-
dugmukon niya ang imo mga tore nga
may mga galamiton sa pag-awayan.
10 Tungud sang kadamuon sang iya
mga kabayo pagatabunan ka sang yab-
ok nila; ang kagahud sang iya mga ma-
nugkabayo kag sang iya mga aliling,
kag sang iya mga kanga, magapakurug
sang imo mga kuta, kon magsulúd sia sa
imo mga gawang, subung sang pagsulúd
sa litik sang isa ka banwa nga nabuksan.
11 Sa mga koko sang iya mga ka-
bayo pagatasakon niya ang tanan mo
nga mga dalan, pagapatyon niya ang
imo banwa sa hinganiban, kag ang mga
larawan sang imo kabakuran magakala-
holog sa duta.
12 Pagaagawon nila ang imo mga
mangad, kag pagaatihon nila ang imo
mga ibalaligya; kag pagapamungkagon
nila ang imo mga kuta, kag ang imo
mga malahalon nga mga baláy paga-
pangub-on nila; kag pagaipilák nila ang
imo mga bató kag ang imo kahoy kag
ang imo yab-ok sa tungâ sang mga
tubig.
13 Kag pagapauntaton ko ang kina-
gahud sang imo mga pagkinanta, kag
indi na gid mabatian ang tunog sang
imo mga arpa.
14 Kag pagahimoon ko ikaw nga
bató nga hubo: magamanginladlaran
ka sang mga sapyaw. Indi na pagapa-
tindugon ka liwan; kay amo ako nga si
Iehoba ang naghambal, siling sang
Ginoo nga si Iehoba.
15 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba sa Tiro: ¿Indi matuud
bala nga ang kagahud sang imo pag-
kaholog, ang mga pagbakho sang mga
pilason sa kamatayon, ang pamatay nga
ginahimo sa tungâ nimo, nagapaku-
rug sang mga kapuloan?
16 Ang tanan nga mga dunganon sang
dagat nagapalanaug gikan sa ila mga
lingkoran nga harianon; nagapalanguha
sila sang ila mga kunup, kag nagauluba
sila sang ila mga binordahan nga mga
panapton; nagapalanaput sila sa kakug-
mat, nagalilingkod sila sa ibabaw sang
duta, nagakulurug sila sa tagsa ka tion
kag yara sila sa kakibang nahanungud
sa imo.
17 Kag nagabayaw sila sing panalabi-
ton sa ibabaw nimo, kag nagasililing
sila sa imo: ¡Daw ano nga nadula ka,
ikaw nga ginpuy-an sang *mga tawo* sa
kadagatan, banwa nga bantug, nga
mabakud sa dagat, ikaw kag ang imo
mga pumuluyô! Nagapasulúd sila sang
ila kakibang sa tanan niya nga mga
pumuluyô.
18 Karon nagakilibang ang mga
kapuloan sa adlaw sang imo pagkaho-
log; ang mga kapuloan nga yara sa
dagat nagakalalisang bangud sang imo
katapusan.
19 Kay amo ining ginasiling sang
Ginoo nga si Iehoba: Kon paghimoon
ko ikaw nga banwa nga hinapay, subung
sang mga kabanwaanan nga walâ pa-

gapuy-i; kon pagpasakaon ko ang kaida-
dalman sa ibabaw nimo kag ang mg̃a
madamung mg̃a tubig magtalabon sa
imo,
20 Niyan pagapapanaugon ko ikaw
kaúpud sang mg̃a nagapalanaug sa lulub-
ng̃an, nayon sa banwa ng̃a dayon, kag
pagapapuy-on ko ikaw sa duta ng̃a sa
idalum sa tung̃â sang mg̃a kahapayan
ng̃a dayon, kaúpud sang mg̃a naga-
palanaug sa lulubng̃an, agud ng̃a indi na
gid ikaw pagpuy-an sang pagaibutang
ko ang kasidla sa duta sang mg̃a buhi.
21 Pagahimoon ko ikaw ng̃a kakibang,
kag walâ na ikaw: pagapang̃itaon ka,
kag indi ka na makita sing dayon, siling
sang Ginoo ng̃a si Iehoba.

Haya sa ibabaw sang Tiro.

27 KAG ang polong ni Iehoba nag-
abut sa akon, ng̃a nagasiling:
2 Kag ikaw, anak sang tawo, bayaw-
ka sing panalabiton sa ibabaw sang
Tiro.
3 Kag magasiling ka sa Tiro: *Ikaw*
ng̃a nagpuyô sa mg̃a salamputan sang
dagat, ng̃a nagabaligya sa mg̃a banwa
sa madamu ng̃a mg̃a pulô: Amo ining
ginasiling sang Ginoo ng̃a si Iehoba:
Tiro, ikaw nagasiling: "Himpit amo
ako sa kaayoayo."
4 Sa alibutud sang mg̃a dagat yara
ang imo mg̃a kadulunan. Ang imo
mg̃a manugpalatindug, ginhimpit nila
ang imo kagayonan.
5 Sa mg̃a sipres sang Senir ginbuhat
nila ang tanan mo ng̃a talapian; nag-
kuluha sila sing sedro sa Libano sa
paghimo sa iya sang imo palo;
6 Sa mg̃a alon sa Basan naghilimo
sila sang imo mg̃a gaud; ginhimo nila
ang mg̃a langkapan ng̃a tiposo ng̃a na-
halup sa boks sang mg̃a kapuloan sa
Kitim.
7 Ang manipis ng̃a lino sa Egipto
ng̃a binordahan ginhumlad mo sa paghi-
mo sa iya ng̃a imo mg̃a layag; ang pur-
pura kag ang eskarlata sa mg̃a kapuloan
sa Elisa among imo layanglayang.
8 Ang mg̃a pumuluyô sa Sidon kag sa
Arbad among mg̃a manuggaud mo. Sa
imo, oh Tiro, yara ang imo mg̃a maa-
lam; sila amo ang imo mg̃a manugulin.
9 Ang mg̃a tigulang sa Gebal kag ang
iya mg̃a maalam yara sa imo, ng̃a naga-
kapul sang imo mg̃a boho; ang tanan
ng̃a mg̃a sakayan sang dagat yara sa
imo kag ang ila mg̃a sakayanon, sa pag-
pang̃abudlay sa imo pang̃ita.
10 *Ang mg̃a tinawo* sa Persia, kag sa
Lud kag sa Put yara sila sa imo kasol-
dadosan, ng̃a imo tinawo sa pag-awayan;
ang mg̃a taming kag ang mg̃a pandong
ginapamitay nila sa imo: amo sila ang
nagahilimo sang imo pagkahalangdon.
11 Ang mg̃a anak sang Arbad, upud
sang imo kasoldadosan, didto sila sa
ibabaw sang imo mg̃a kuta sa palibot,
kag ang mg̃a maisug yara sila sa imo
mg̃a tore; ang ila mg̃a taming ginapa-
mitay nila sa imo mg̃a kuta sa palibot:
amo sila ang nagahilimpit sang imo ka-
gayonan.
12 Ang Tarsis nagahimo sing palang̃i-
tan-an sa imo bang̃ud sang kabugana sang
tanan ng̃a mg̃a pagkabutang; ginatan-
yag nila ang imo mg̃a pagbaylo sa pílak,
sa salsalon, sa estanyo kag sa tinga.
13 Ang Iaban, ang Tubal, kag ang
Mesek naghilimo man sing palang̃itan-an
sa imo; ginatanyag nila ang palang̃i-
tan-an sa mg̃a kalág sang mg̃a tawo, kag
sa mg̃a galamiton ng̃a tumbaga.
14 Gikan sa baláy ni Togarma gina-
tanyag nila ang imo pagbaylo sa mg̃a
kabayo ng̃a salakyan kag ng̃a talakdan,
kag sa mg̃a mula.
15 Ang mg̃a anak sang Dedan naga-
himo sing palang̃itan-an sa madamu ng̃a
mg̃a kapuloan ng̃a yara sa idalum sang
imo kamut ng̃a sa palang̃itan-an; ginaha-
latag nila sa imo ng̃a bayad ang mg̃a
bangkil ng̃a tiposo kag ang bantolinaw.
16 Ang Aram nagahimo sing palang̃i-
tan-an sa imo bang̃ud sang kabugana
sang imo mg̃a nahimo; ginatanyag nila
ang imo pagbaylo sa esmeralda, sa
eskarlata, sa mg̃a binordahan, sa mani-
pis ng̃a lino, sa mg̃a banawug, kag sa mg̃a
rubi.
17 Ang Iuda, kag ang duta sa Israel
nagahimo sing palang̃itan-an man sa
imo: nagatanyag sila sa imo palang̃itan-
an sing trigo sa Minit, sing mg̃a torta.
sing dugos, sing lana kag sing ihalaplas.
18 Ang Damasko nagahimo sing pa-
lang̃itan-an sa imo bang̃ud sang kabuga-
na sang imo mg̃a nahimo, bang̃ud sang
kabugana sang imo mg̃a pagkabutang,
ng̃a may alak sa Helbon, kag sa balahi-
bo ng̃a maputi.
19 Ang Bedan kag ang Iaban naga-
tanyag sa imo pagbaylo sing mg̃a ba-

nawug: ang salsalon nĝa binasbasan,
ang akasia, ang kawayan nĝa *mahamut*
yara sa imo palanĝitan-an.
20 Ang Dedan nagahimo sing pala-
nĝitan-an sa imo sa mĝa malahalon nĝa
hampilo sa mĝa kabayo.
21 Ang mĝa Arabinhon kag ang
tanan nĝa mĝa dunganon sa Kedar,
yara sila sa idalum sang imo kamut nĝa
sa palanĝitan-an : sa mĝa kordero, kag sa
mĝa karnero, kag sa mĝa lalaki nĝa mĝa
kanding, nagahilimo sila sing palanĝi-
tan-an sa imo.
22 Ang mĝa manugbaligya sa Seba
kag sa Rama nagahilimo man sing pa-
lanĝitan-an sa imo : nagatanyag sila sa
imo mĝa pagbaylo sa tanan nĝa labing
maayo nĝa mĝa mahamut kag sa tanan
nĝa bagay sang mĝa bató nĝa malaha-
lon kag sa bulawan.
23 Ang Haran, kag ang Kane, kag ang
Eden, nĝa mĝa manugbaligya sa Seba,
ang Asur, ang Kilmad, nagahilimo sing
palanĝitan-an sa imo.
24 Ini sila nagahilimo sing palanĝi-
tan-an sa imo, sa imo balaligyaan, sa
pinili nĝa mĝa nahimo, sa mĝa kunup
nĝa purpura, sa mĝa binordahan, kag sa
mĝa suludlan sang mĝa hinabol sa naga-
kalainlain nĝa duag, nĝa mĝa nahigtan
sang mĝa lubid nĝa nalig-unan.
25 Ang mĝa sakayan sa Tarsis, amo
ang imo mĝa kasakayanan nĝa sa imo
palanĝitan-an. Sa sini nanĝinpunô ka,
kag ginpamangad ka sing daku gid sa
alibutud sang mĝa kadagatan.
26 Sa dalagku nĝa mĝa tubig ginpa-
lawud ka sang imo mĝa manuggaud:
ang hanĝin sa Sidlanĝan nagapalapyo
sa imo sa tunĝâ sang mĝa kadagatan.
27 Ang imo mĝa pagkabutang, kag
ang imo mĝa pagbaylo, kag ang imo
panlanĝitan-an, ang imo mĝa sakayanon
kag ang imo mĝa manugulin, ang mĝa
manugkapol sang mĝa boho, ang mĝa
nagapanĝabudlay sa imo palanĝitan-an,
kag ang tanan mo nĝa mĝa tawo sa
pag-awayan nĝa yara sa imo, patí ang
bug-os nĝa katipunan nĝa yara sa tunĝâ
nimo, nagakalaholog sila sa alibutud
sang mĝa kadagatan sa adlaw sang imo
pagkaholog.
28 Sa kinagahud sang singit sang imo
mĝa manugulin nagakulurug ang mĝa
baybayon ;
29 Kag ang tanan nĝa manuggaud,
ang mĝa sakayanon, ang tanan nĝa mĝa
manugulin sang dagat, nagapalanaug sa
ila mĝa sakayan ; nagatilindug sila sa
duta.
30 Ginapabati nila ang ila tinĝug
nahanunĝud sa imo ; nagasilingit sila
sing mapait gid ; nagasalabwag sila sing
yab-ok sa ibabaw sang ila mĝa olo, na-
galiligid sila sa abó.
31 Tunĝud sa imo nagakiliskis sila
sang olo, kag nagawalagkus sila sing pa-
panapton nĝa masinakiton ; tunĝud sa
imó nagapananĝis sila nĝa may kapait
gid, sa lalaw nĝa mapait.
32 Kag sa ila mĝa paghaya nagaba-
yaw sila sa imo sing panalabiton, kag
nagamitlang sila sa ibabaw nimo sing
panalabiton : " ¿ Sin-o bala ang subung
sang Tiro, subung sang ginpahipus sa
tunĝâ sang dagat ? "
33 Tunĝud sang imo mĝa pagbaylo
gikan sa mĝa kadagatan ginabusug mo
ang madamung mĝa banwa ; tunĝud
sang kabuganaan sang imo mĝa pagka-
butang kag sang imo palanĝitan-an
ginpamangad mo ang mĝa hari sa duta.
34 Karon nĝa ginalapyo ka tubtub sa
pagkadula sang mĝa kadagatan, sa kada-
dalman sang mĝa tubig, ang imo pa-
lanĝitan-an kag ang bug-os mo nĝa kati-
punan, nĝa yara sa tunĝâ nimo nagkala-
pukan sila.
35 Ang tanan nĝa mĝa pumuluyô
sang mĝa kapuloan yara sila sa kaki-
bang banĝud sa imo : ang ila mĝa hari
nagakulurug sa kakugmat, nagakulu-
rug ang ila mĝa nawung.
36 Ang mĝa manughimo sing pa-
lanĝitan-an sa mĝa kabanwaanan na-
gapalanihol sa ibabaw nimo : iligoon
ikaw sang kakugmat, kag walâ na ikaw
sa gihapon.

Tagna batok sang hari sa Tiro.

28 KAG ang polong ni Iehoba nag-
abut sa akon, nĝa nagasiling :
2 Anak sang tawo, isiling mo sa ma-
nugmando sa Tiro : Amo ining ginasi-
ling sang Ginoo nĝa si Iehoba : tunĝud
kay ang imo tagiposoon palabilabihon,
kag nĝa nagasiling ka : Ako amo ang
isa ka dios ; sa lingkoran sang dios naga-
lingkod ako sa tunĝâ sang mĝa dagat
(walay sapayan tawo ikaw kag indi Dios ;
bisan ginahimo mo ang imo tagiposoon
subung sang tagiposoon sang Dios).
3 Yari karon, ikaw labing maalam pa

kay Daniel: walâ sing tinago nğa madulum sa imo:
4 Sa imo kaalan kag sa imo ihibalo
nagtipon ka nğa sa imo sing mğa
mangad kag nakaangkon ka sing bulawan kag pílak sa imo mğa bahandi;
5 Sa kabugana sang imo kaalam, sa
imo palağitan-an ginpadamu mo ang
imo mangad, kag banğud sang imo
mangad nanğinpalabilabihon ang imo
tagiposoon.
6 Nğani amo ining ginasiling sang
Ginoo nğa si Iehoba: Tunğud kay
ğinhimo mo ang imo tagiposoon subung
sang tagiposoon sang Dios,
7 Tunğud sini yari karon, ginapakari
ko batok sa imo ang mğa dumuluong,
ang mğa labing malugus sang mğa katawohan; magagalabut sila sang ila mğa
hinğaniban batok sang kagayonan sang
imo kaalam, kag pagapasipalahan nila
ang imo kasidla.
8 Sa lulubnğan pagapapanaugon ka
nila, kag mapatay ka sa kamatayon
sang mğa ginpanlapsan sa alibutud sang
mğa kadagatan.
9 ¿Magasiling ka bala: Isa ka Dios
ako, sa atubanğan sang imo manugpatay, nğa tawo ikaw kag indi Dios, sa
idalum sang kamut sang nagapalapus
sa imo?
10 Sa kamatayon sang mğa ditinuli
mamatay ka, tunğud sa kamut sang mğa
dumuluong; kay amo ako ang naghambal, siling sang Ginoo nğa si Iehoba.

Haya sa ibabaw sang hari sa Tiro.

11 Kag ang polong ni Iehoba nag-abut
sa akon, nğa nagasiling:
12 Anak sang tawo, bayaw ka sing
panalabiton sa ibabaw sang hari sa Tiro,
kag pagaisiling mo sa iya: Amo ining
ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba:
Ikaw nagbutang sing pat-in sa kahimpitan, punô ikaw sing kaalam kag himpit
sa kagayonan.
13 Sa Eden, sa katamnan sang Dios,
didto ikaw: ang tanan nğa bagay sang
bató nğa malahalon nagtabon sa imo;
ang sardio, ang topasio, ang diamante,
ang berilo, ang oniks, ang iaspe, ang
sapiro, ang karbunklo, ang esmeralda
kag ang bulawan: mğa buluhaton sa padugi sang imo mğa talampukan kag mğa
guab yara sa imo: nahanda sila kutub
sang adlaw nğa gintuga ka.
14 Isa ka kerubin ikaw nğa hinaplas,
ang isa ka manugtabon. Gintukud ko
ikaw, didto ka sa balaan nğa bukid sang
Dios; sa tunğâ sang mğa bató nğa kalayo naglakat ka.
15 Himpit ka sa tanan mo nğa mğa
dalanon, kutub sang adlaw nğa gintuga
ka tubtub nğa ang kalautan nakita sa
imo.
16 Banğud sang kabugana sang imo
palanğitan-an nanğinpunô ka sa sulúd
sang paglugus, kag nagpakasalâ ka; gintabog ko ikaw, subung nğa mapasipalahon, sa bukid sang Dios, kag ginpadalá
ko ikaw, kerubin nğa manugtabon, sa
tunğâ sang mğa bató nğa kalayo.
17 Nagmatinaastaason ang imo tagiposoon banğud sang imo kagayonan;
gindunut mo ang imo kaalam banğud
sang imo kasilaw; gintagbong ko ikaw
sa duta; sa atubanğan sang mğa hari
ginbutang ko ikaw, agud nğa magatululok sila sa imo.
18 Banğud sang kadamuon gid sang
imo mğa kalainan, tunğud sang kalautan
sang imo palanğitan-an ginpakadibalaanan mo ang imo mğa balaan nğa puluyan. Kag ginpagowa ko sa tunğâ nimo
ang isa ka kalayo nğa nag-upúd sa imo,
kag ginhimo ko ikaw nğa abó sa ibabaw
sang duta sa mğa mata sang tanan nğa
mğa nagatululok sa imo?
19 Ang tanan nğa mğa nakakilala
sa imo sa tunğâ sang mğa banwa yara
sila sa kakugmat banğud sa imo: *iligoon*
ka sang kakagmat, kag walâ ka na, sa
gihapon.

Tagna batok sa Sidon.

20 Kag ang polong ni Iehoba nagabut sa akon, nğa nagasiling:
21 Anak sang tawo, ibalikid ang imo
nawung nayon sa Sidon, kag tagna ka batok sa iya.
22 Kag pagaisiling mo: Amo ining
ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba:
Yari karon, *nagaabut* ako batok sa imo,
Sidon, kag sa tunğâ nimo pagahimayaon
ko ako. Kag mahibaloan nila nğa ako
amo si Iehoba, kon maghikot ako sa iya
sing mğa paghukom, kag sa iya magapakabalaan ako.
23 Kag pagaipadalá ko sa iya ang
kinamatay kag ang dugo sa iya mğa
dalan; kag ang mğa pilason sa kamatayon magakalapukan sa tunğâ niya, tu-

rğud sa hinğaniban *nğa nagaabut* batok
sa iya sa tanan nğa bahin. Kag mahiba-
loan nila nğa ako amo si Iehoba.
24 Kag walâ na nğa sa baláy ni Israel
sing sapinit nğa nagatunok, bisan tunok
nğa nagapilas sa tanan niya nğa mğa
palibot, nğa nagatalamay sa ila. Kag
mahibaloan nila, nğa ako amo si Iehoba.
25 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nğa si Iehoba: Kon pagatipunon ko
ang baláy ni Israel sa tunğâ sang mğa
kabanwaanan, nğa sa ila nagaala-
plaag sila, *niyan* magapakabalaan ako sa
akon sa ila sa mğa mata sang mğa
katawohan, kag magapulyô sila sa ila du-
ta, nğa ginhatag ko sa akon alagad, kay
Iakob.
26 Magapuluyô sila didto sing masi-
nalig-on gid. Magapalatindug sila sing
mğa baláy kag magatalanum sila sing
mğa kaubasan, kag magapuluyô sila
sing masinalig-on gid, kon ako magahi-
kot sing mğa paghukom sa tanan nğa
mğa nagatalamay sa ila, sa ila mğa pali-
bot. Kag mahibaloan nila, nğa ako amo
si Iehoba, nğa ila Dios.

Tagna batok sa Egipto.

29 SA tuig nğa ikapulô, sa *bulan* nğa
ikapúlô, sa ikapúlô kag duha sang
bulan, nag-abut sa akon ang polong ni
Iehoba, nğa nagasiling:
2 Anak sang tawo, ibalikid ang imo
nawung batok kay Paraon, nğa hari sa
Egipto, kag tagna-ka batok sa iya kag
batok sa bug-os nğa Egipto.
3 Hambal-ka, kag pagaisiling mo:
Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si
Iehoba: Yari karon *nagaabut* ako batok
sa imo, Paraon, nğa hari sa Egipto, nğa
daku nğa dragon, nğa nagahamyang sa
tunğâ sang iya mğa subâ, nğa sia naga-
siling: "Akon ang subâ, akon sia,
kag ginhimo ko gid sia nğa sa akon."
4 *Busa* magabutang ako sing mğa
salapang sa imo mğa sulang, kag paga-
patapikon ko ang mğa isda sang imo
mğa subâ sa imo mğa himbis, kag paga-
kuhaon ko ikaw sa tunğâ sang imo mğa
subâ, patí ang tanan nğa mğa isda sang
imo mğa subâ nğa napanapik sa imo
mğa himbis.
5 Kag pagabayaan ko ikaw sa kaha-
nayakan, ikaw kag ang tanan nğa mğa
isda sang imo mğa subâ, kag mapukan ka
sa ibabaw sang kadaygan sang latagon;
indi ka pagasapopohon, bisan pagatipu-
non ka kag ginahatag ko ikaw nğa kalan-
on sa mğa kasapatan sang duta kag
sa mğa kapispisan sang langit.
6 Kag mahibaloan sang tanan nğa
mğa pumuluyô sa Egipto, nğa ako amo
si Iehoba; tunğud kay salandigan sila
nğa kawayan sa baláy ni Israel.
7 Kon ginauyatan ka nila sa kamut,
nagakabali ka kag nagakalitik ka sa bug-
os nila nğa abaga; kag kon nagasalandig
sila sa ibabaw nimo, nagakabali ka kag
ginpakurug mo ang bug-os nila nğa
hawak.
8 Nğani amo ining ginasiling sang
Ginoo nğa si Iehoba: Yari karon, ako
nagapakari sing hinğaniban, batok sa
imo kag pagautdon ko sa imo ang mğa
tawo kag mğa kasapatan.
9 Ang duta sa Egipto manğinkaha-
payan kag kagulub-an, kag mahibaloan
nila, nğa ako amo si Iehoba. Tunğud
kay nagsiling sia: Akon ang subâ, kag
ginhimo ko sia.
10 Tunğud sini, yari karon, nagaabut
ako batok sa imo, kag batok sa imo mğa
subâ, kag pagahimoon ko ang duta sa
Egipto nğa mğa kagulub-an, nğa ma-
mala kag nahapay, kutub sa Migdol
tubtub sa Sebene, tubtub sa kadulunan
sa Kus.
11 Indi magaalagi sa iya ang tiil sang
tawo, bisan ang tiil sang sapat magaagi
sa iya, kag indi pagapuy-an sia sa kap-
atan ka tuig.
12 Kag pagahimoon ko ang duta sa
Egipto nğa kahapayan sa tunğâ sang
mğa duta nğa mğa hinapay; kag ang iya
mğa kabanwaanan sa tunğâ sang mğa
kabanwaanan nğa linaglag, manğinka-
hapayan sa kap-atan ka tuig; kag pagai-
waraag ko ang mğa Egiptohanon sa
tunğâ sang mğa katawohan, kag paga-
paalaplaagon ko sila *sa tanan nğa* mğa
duta.
13 Kay amo ining ginasiling sang
Ginoo nğa si Iehoba: Sa katapusan
sang kap-atan ka tuig pagatipunon ko
ang mğa Egiptohanon gikan sa mğa
kabanwaanan, nğa sa tunğâ nila paga-
paalaplaagon sila.
14 Kag pagapabalikon ko ang mğa
bihag sa Egipto, kag pagapapaulion ko
sila sa duta sa Patros, sa duta nğa gingi-
kanan nila; kag magaisa sila ka ginha-
rian nğa kubus.
15 *Ang Egipto* manğinlabing kubus

sang *iban* nğa mğa ginharian, kag indi
na magabayaw sia sa ibabaw sang mğa
katawohan, kag pagaibanan ko sila, agud
nğa indi na sila maggalahum sa ibabaw
sang mğa katawohan.
16 Kag sia indi na manğinsalaligan
nğa sa baláy ni Israel, nğa nagapadum-
dum sang handumanan sang kalautan,
kon *ang Israel* magisol sa olehe nila.
Kag mahibaloan nila, nğa ako amo ang
Ginoo nğa si Iehoba.
17 Kag nahanabu sa tuig nğa duha ka
púlô kag pito, sa *bulan* nğa nahauna,
sa nahauna sang bulan, nğa nag-abut sa
akon ang polong ni Iehoba, nğa nagasi-
ling:
18 Anak sang tawo, si Nabukodono-
sor, nğa hari sa Babilonia, nagpahimo sa
iya kasoldadosan sing daku nğa buluha-
ton batok sa Tiro; nagkaupaw ang
tanan nğa olo, kag ginhimulbulan ang
tanan nğa abaga; kag walâ sia magbaton,
bisan sia bisan ang iya kasoldadosan
sing sohol sa Tiro tunğud sang pag-
alagad, nğa ginhimo niya batok sa iya.
19 Tunğud sini, amo ining ginasiling
sang Ginoo nğa si Iehoba: Yari karon,
ako nagahatag kay Nabukodonosor, nğa
hari sa Babilonia, sang duta sa Egipto;
kag sia magakuha sang ila kadamuan,
kag magadakup sia sang inagaw sa iya,
kag magaagaw sang ila inatihan, kag
manğinsohol ini nğa sa iya kasolda-
dosan.
20 Tunğud sang iya sohol nğa tunğud
sa iya nagpanğabudlay sia, ginahatag
ko sa iya ang duta sa Egipto; banğud
sang ginhimo nila sa akon, siling sang
Ginoo nğa si Iehoba.
21 Sa sadtong adlaw pagapatuboon
ko ang sunğay nğa sa baláy ni Israel,
kag pagahatagan ko ikaw sing bâbâ nğa
nabukâ sa tunğâ nila. Kag mahibaloan
nila, nğa ako amo si Iehoba.

Nagadalayon ang mğa tagna batok sa Egipto kag batok kay Paraon.

30 KAG ang polong ni Iehoba nag-
abut sa akon, nğa nagasiling:
2 Anak sang tawo, tagna ka kag
pagaisiling mo: Amo ining ginasiling
sang Ginoo nğa si Iehoba: Uluwang-
kamo: "¡ Ay! ¡ anong adlaw ini!"
3 Kay malapit na ang adlaw, hoo
malapit na ang adlaw ni Iehoba;
manğinadlaw ini sa gal-um, ang panag-
on sang mğa katawohan.
4 Magaabut ang hinğaniban sa ibabaw
sang Egipto, kag magalubag sa kasakit
ang Kus, kon magakalapukan ang mğa
pilason sa kamatayon sa Egipto, nğa
pagadakpon ang kadamuan niya, kag
pagapanlaglagon ang ila mğa sadsaran.
5 Ang *mğa taga*-Kus, taga-Put, taga-
Lud, kag ang tanan nğa banwa nğa
kabilogan, kag ang mğa taga-Kub kag
ang mğa anak sang duta sang katipan,
magakalapukan upud sa ila sa hinğani-
ban.
6 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Magakalapukan ang mğa nagasakdag sa
Egipto; kag ang palabilabi sang iya
kabakuran pagapaubson: kutub sa Mig-
dol tubtub sa Sebene magakalapukan
sila sa iya sa hinğaniban, siling sang
Ginoo nğa si Iehoba.
7 Kag pagapanghapayon sila sa tunğâ
sang mğa ginpanghapay nğa mğa duta,
kag ang iya mğa kabanwaanan manğin
sa tunğâ sang mğa kabanwaanan nğa
nagub-an.
8 Kag mahibaloan nila, nğa ako amo
si Iehoba, kon magbutang ako sing
kalayo sa Egipto, kag ang tanan nğa
nagabutig *sa Egipto*, pagapamoonğon.
9 Sa sadtong adlaw magagulowa ang
mğa manugbalita sa atubanğan nakon sa
mğa sakayan, sa paglisang sa Kus sa iya
kalig-unan, kag sa iya may paglubag sa
kasakit, subung sang adlaw sang Egipto:
kay, yari karon, nagaabut ini.
10 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nğa si Iehoba: Pagatapuson ko man
ang kadamuan sa Egipto tunğud sa
kamut ni Nabokodonosor, nğa hari sa
Babilonia.
11 Sia, kag upud sa iya, ang iya
banwa, ang mğa labing malugos sa
tunğâ sang mğa katawohan, pagapa-
karion sila sa paglaglag sang duta:
magagalabut sila sang ila mğa hinğani-
ban batok sa Egipto, kag pagapun-on
nila ang duta sang mğa pilason sa
kamatayon.
12 Kag ginapamala ko ang mğa subâ,
kag ginatugyan ko ang duta sa kamut
sang mğa tawo nğa mapintas, kag gina-
hapay ko ang duta kag ang tanan nğa
yara sa iya, tunğud sang kamut sang
mğa dumuluong. Amo ako nğa si Iehoba
ang naghambal.
13 Amo ining ginasiling sang Ginoo

nĝa si Iehoba: Ginapadalá ko man ang
mĝa diosdios, kag ginawálâ ko ang mĝa
butig nĝa dios sa Nop; kag walâ na
gid sing dunganon sa duta sang Egipto;
kag sa duta sang Egipto ginabutanĝan
ko sing kahadluk.
14 Kag ginahapay ko ang Patros, kag
ginabutanĝan ko sing kalayo ang Soan,
kag ginahikot ko ang mĝa paghukom sa
No.
15 Kag ginaula ko ang kaakig sa
ibabaw sang Sin, ang kabakuran sang
Egipto, kag ginautúd ko ang kadamuan
sa No.
16 Kag ginabutanĝan ko sing kalayo
ang Egipto; ang Sin magalubag sa
kasakit, kag ang No ginakuha sa palu-
gos, kag ang Nop *ginadakup* sang mĝa
kaaway sa adlaw gid.
17 Ang mĝa pamatan-on sa Aben kag
sa Pibeset nagakalapukan sa hinĝaniban,
kag sila gid nagapalakadto sa kabi-
hagan.
18 Kag sa Tapnes ang adlaw *nagbay-
lo* sa kadulum, sang pagpabali ko sang
singkaw sang Egipto, kag ang palabilabi
sang iya kabakuran matapus. Na-
hanunĝud sa iya, ang gal-um nagatabon
sa iya, kag ang iya mĝa anak nĝa babae
nagapalakadto sa kabihagan.
19 Kag pagahikuton ko ang mĝa pag-
hukom sa Egipto. Kag mahibaloan
nila, nĝa ako amo si Iehoba.
20 Kag nahanabu, sa tuig nĝa ika-
púlô kag isa, sa *bulan* nĝa nahauna, sa
ikapito sang bulan, nĝa nag-abut sa
akon ang polong ni Iehoba, nĝa naga-
siling:
21 Anak sang tawo, ginbali ko ang
butkon ni Paraon, nĝa hari sa Egipto,
kag yari karon, nĝa walâ mabugkosi ang
iya butkon, nĝa ginbutanĝan sia sing
mĝa bolóng, nĝa ginbutanĝan sia sing
mĝa wagkus sa pagbugkos sini, agud
magbakud sia sa paguyat liwan sang
hinĝaniban.
22 Nĝani, amo ining ginasiling sang
Ginoo nĝa si Iehoba: Yari karon, *naga-
abut* ako batok kay Paraon, nĝa hari sa
Egipto, kag pagbalion ko ang iya mĝa
butkon, ang mabakud subung man ang
nabali, kag pagaipaholog ko ang hinĝa-
niban sa iya kamut.
23 Kag pagaiwaraag ko ang mĝa
Egiptohanon sa tunĝâ sang mĝa kata-
wohan, kag pagaalaplaagon ko sila sa
tanan nĝa mĝa kadutaan.
24 Apang pagapabakuron ko ang mĝa
butkon sang hari sa Babilonia, kag pa-
gaibutang ko ang akon hinĝaniban sa iya
kamut, kag pagabalion ko ang mĝa
butkon ni Paraon; sa atubanĝan niya
magabayaw sia sang mĝa pagsingit sang
mĝa napilas sa kamatayon.
25 Kag pagapalig-onon ko ang mĝa
butkon sang hari sa Babilonia kag ang
mĝa butkon ni Paraon magakalaholog
liwan. Kag mahibaloan nila nĝa ako
amo si Iehoba, kon ako magbutang sang
akon hinĝaniban sa kamut sang hari sa
Babilonia, kag nĝa sia maguntay sa iya
sa ibabaw sang duta sa Egipto.
26 Kag pagaiwaraag ko ang mĝa
Egiptohanon sa tunĝâ sang mĝa kata-
wohan, kag pagapaalaplaagon ko sila *sa
tanan nĝa* mĝa kadutaan. Kag mahi-
baloan nila, nĝa ako amo si Iehoba.

Nagadalayon ang mĝa tagna batok kay Paraon, nĝa hari sa Egipto.

31 KAG nahanabu, sang tuig nĝa ika-
púlô kag isa, sa ikatlo ka *bulan*,
sa nahauna sang bulan, nĝa nag-abut sa
akon ang polong ni Iehoba, nĝa naga-
siling:
2 Anak sang tawo, isiling kay Paron,
nĝa hari sa Egipto, kag sa iya kadam-an:
¿Sa kay sin-o bala kaanĝay ka sa imo
pagkadaku?
3 Yari karon, ang Asur among sedro
sa Libano nĝa maayoayo ang iya mĝa
sanĝa, nĝa may landong nĝa talonon,
nĝa palabilabihon sa iya kataas, kag nĝa
ang iya tuyoktuyokan yara sa tunĝâ sang
mĝa madabung nĝa mĝa sanĝa.
4 Ginpadaku sia sang mĝa tubig, gin-
bayaw ang iya kataason sang kaidadal-
man, nĝa nagalakat upud ang iya mĝa
subâ sa palibot sang duug nĝa diin
natanum sia, kag nĝa ginapadalá ang
iya mĝa iligan sa tanan nĝa mĝa kahoy
sa latagon.
5 Nĝani nanĝinpalabilabihon sia sa
iya kataas labi pa sa tanan nĝa mĝa
kahoy sa latagon; nagdalamu ang iya
mĝa salingsing, kag naggapa ang iya
mĝa sanĝa, kay nagtulúbô sila banĝud
sa kabugana sang mĝa tubig.
6 Sa iya mĝa sanĝa nagapulugad ang
tanan nĝa mĝa kapispisan sang lanĝit;
sa idalum sang iya mĝa sanĝa nagaala-
nak ang tanan nĝa mĝa kasapatan sang

latagon, kag sa iya landong nagapuluyô
ang madamu nğa mğa katawohan.
7 Maayoayo sia sa iya pagkadaku sa
paggapa sang iya mğa sanğa; kay ang
iya gamut malapit sa bugana nğa mğa
tubig.
8 Ang mğa sedro walâ maglalaban sa
iya sa katamnan sang Dios; ang mğa
sipres indi nagakasubung sa iya mğa
sanğa, kag ang mğa platano indi subung
sang iya mğa sanğa: walâ gid sing
kahoy sa katamnan sang Dios nğa
nanğinsubung sa iya sa kagayonan
niya.
9 Ginhimo ko sia nğa maayoayo sa
kabuganaan sang iya mğa sanğa, kag
ang tanan nğa mğa kahoy sa Eden nğa
yara sila sa katamnan sang Dios, nag-
kalahisa sa iya.
10 Nğani, amo ining ginasiling sang
Ginoo nğa si Iehoba: Tunğud kay
palabilabihon sia sa iya kataas, kag nğa
ginbutang niya ang iya tuyoktuyokan
sa tunğâ sang mğa madabung nğa mğa
sanğa, kag nğa ang iya tagiposoon nag-
bayaw sa iya pagkamatinaastaason,
11 Ginatugyan ko sia sa kamut sang
labing makusug sang mğa katawohan,
agud nğa maghimo sia sang iya luyag
sa iya: tunğud sang iya kalainan gin-
tabog ko sia.
12 Ang mğa dumuluong, ang mğa
labing malugus sang mğa katawohan,
nagutúd sa iya kag nagbiya sa iya
didto; sa ibabaw sang mğa kabukiran,
kag sa tanan nğa mğa nalupyakan nag-
kalaholog ang iya mğa sanğa, kag sa
tanan nğa mğa kasapaan sang duta
ginpamali ang iya mğa sanğa, kag nag-
halalín sa iya landong ang tanan nğa
mğa banwa sang duta, kag ginbayaan
nila sia didto.
13 Sa ibabaw sang iya *púnô* nğa
napukan nagapuluyô ang tanan nğa mğa
kapispisan sang lanğit, kag sa ibabaw
sang iya mğa sanğa yara ang tanan nğa
mğa kasapatan sang latagon:
14 Agud nğa ang tanan nğa mğa
kahoy *nğa natanum* nğa malapit sa mğa
tubig, indi magpalabilabi sa ila kataason
kag nğa indi magbutang sang ila toyok-
tuyokan sa tunğâ sang mğa sanğa nğa
madabung, kag nğa ang tanan nğa *mğa
kahoy* nğa nagasuyup sang mğa tubig, indi
nagapadayon sa ila kaugalinğon, sa ila
pagkamatinaastaason; kay ang tanan
ginatugyan sa kamatayon, nğa sa duta
nğa sa sulúd, sa tunğâ sang mğa anak
sang tawo, upud ang mğa nagapalanaug
sa lulubnğan.
15 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nğa si Iehoba: Sa adlaw nğa nagapa-
naug sia sa lulubnğan, nagapalalaw ako
sang tanan. Banğud sa iya gintabunan
ko ang kaidadalman, ginpungan ko ang
iya mğa subâ, kag ang mğa madamung
mğa tubig ginpamungan; banğud sa
iya ginpahandong ko ang Libano kag
banğud sa iya nagniliwang ang tanan
nğa mğa kahoy sang latagon.
16 Sa dinaguhub sang iya pagkaholog,
ginpakurug ko ang mğa katawohan,
sang pagtiklod ko sa iya sa lulubnğan
patí ang mğa nagapalanaug sa boho;
kag ang tanan nğa mğa kahoy sa Eden
ginpanlipay sa duta nğa sa sulúd, ang
mğa pinili, ang mğa labing matahum
nğa mğa kahoy sang Libano, ang tanan
nğa mğa nagasuyup sing mğa tubig.
17 Yadto sila man nagpalanaug upud
sa iya sa lulubnğan, nayon sa mğa pila-
son sa kamatayon sa hinğaniban, kag
ang mğa nanğiniya butkon, nğa mğa
nagpuluyô sa iya landong sa tunğâ sang
mğa katawohan.
18 ¿Kay sin-o bala kaanğay ka, sing
subung sini, sa himaya kag sa pagkadaku
sa tunğâ sang mğa kahoy sa Eden?
Walay sapayan pagaitiklod ka upud sang
mğa kahoy sang Eden sa duta nğa sa
sulúd. Sa tunğâ sang mğa ditinuli
pagapahamyanğon ka, upud sang mğa
pilason sa kamatayon sa hinğaniban.
Ini amo si Paraon kag ang bug-os niya
nğa kadam-an, siling sang Ginoo nğa si
Iehoba.

Haya sa ibabaw ni Paraon nğa hari sa Egipto.

32 KAG nahanabu, sa tuig nğa ika-
púlô kag duha, sa bulan nğa ika-
púlô kag duha, sa nahauna sang bulan,
nğa nag-abut sa akon ang polong ni
Iehoba, nğa nagasiling:
2 Anak sang tawo, bayaw-ka sing
panalabiton sa ibabaw ni Paroon, nğa
hari sa Egipto, kag pagaisiling mo sa
iya: ¡Leon nğa diotay sa mğa katawo-
han! Natapus-ka na. Ikaw subung sang
dragon sang mğa kadagatan, nğa naga-
tagbong ka sa imo mğa subâ, ginapalu-
bog mo ang mğa tubig sang imo mğa
tiil, kag ginapahigko mo ang imo mğa
subâ.

3 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nĝa si Iehoba: Pagahumlaron ko sa
ibabaw nimo ang akon pukot sa kati-
punan sang mĝa madamung mĝa banwa,
kag pagapasakaon ka nila upud sang
akon pukot.
4 Kag pagabayaan ko ikaw didto sa
duta; pagaihaboy ko ikaw sa ibabaw
sang kadaygan sang latagon, kag paga-
pahaponon ko sa ibabaw nimo ang
tanan nĝa mĝa kapispisan sang lanĝit,
kag pagbusgon ko sa imo ang mĝa
kasapatan sang duta.
5 Kag pagaibutang ko ang imo unud
sa ibabaw sang mĝa bukid, kag paga-
pun-on ko ang mĝa nalupyakan sang imo
dakung garok.
6 Kag pagabunyagan ko sang imo
dugo ang duta nĝa diin nagalanĝoy ka,
tubtub sa mĝa bukid; kag ang mĝa ka-
sapaan magakalapunô sa imo.
7 Kag kon magpalong ako sa imo,
pagatabunan ko ang mĝa lanĝit, kag
pagapadulmon ko ang ila mĝa kabi-
toonan; ang adlaw pagatabunan ko
sang gal-um, kag ang bulan indi maga-
pasilak sang iya kapawa.
8 Ang tanan nĝa mĝa sulo nĝa naga-
pawa sa mĝa lanĝit-pagapadulmon ko
tunĝud sa imo, kag pagabutanĝan ko
sing mĝa kadudulman sa ibabaw sang
imo duta, siling sang Ginoo nĝa si
Iehoba.
9 Kag pagapasubuon ko ang tagi-
posoon sang madamu nĝa mĝa banwa,
kon pagapakarion ko ang imo kagulub-
an sa ibabaw sang mĝa katawohan, sa
mĝa duta nĝa walâ mo makilala.
10 Kag pagapakugmaton ko, banĝud
sa imo, ang madamu nĝa mĝa banwa,
kag pagadakpon ang ila mĝa hari sang
takig, banĝud sa imo, kon pagapaba-
labaron ko ang akon hinĝaniban sa
atubanĝan sang ila mĝa nawung; kag
magakulurug sila sa tanan nĝa tion, ang
tagsatagsa tunĝud sang iya kabuhi sa
adlaw sang imo pagkaholog.
11 Kay amo ining ginasiling sang
Ginoo nĝa si Ieboba: Ang hinĝaniban
sang hari sa Babilonia nagaabut batok
sa imo.
12 Sa mĝa hinĝaniban sang mĝa
makusug pagapukanon ko ang imo
kadam-an, sila nĝa tanan among labing
malugus sa tunĝâ sang mĝa katawohan;
pagahapayon nila ang palabilabi sang
Egipto, kag pagalaglagon ang bug-os
niya nĝa kadam-an.
13 Pagalaglagon ko ang tanan niya
nĝa mĝa kahayupan sa luyo sang ma-
damu nĝa mĝa tubig; walâ gid sing
tiil sang tawo nĝa magalubug sa ila,
bisan koko sang kahayupan nĝa maga-
lubug sa ila.
14 Niyan pagapalinunĝon ko ang iya
mĝa tubig, kag pagapailigon ko ang
ila mĝa subâ subung sang lana, siling
sang Ginoo nĝa si Iehoba;
15 Kon paghimoon ko ang duta sa
Egipto nĝa kahapayan, nĝa kalaglagan
nĝa duta nĝa *inula* sa tanan nĝa yara
sa iya, *kag* kon magpilas ako sang tanan
nĝa mĝa nagapuluyô sa iya; kag mahi-
baloan nila nĝa ako amo si Iehoba.
16 Yari karon, ang panalabiton, kag
pagamitlanĝon nila sia: ang mĝa anak
nĝa babae sang mĝa katawohan maga-
mitlang sini nĝa panalabiton; paga-
mitlanĝon nila ini nĝa panalabiton sa
ibabaw sang Egipto kag sa ibabaw sang
bug-os niya nĝa kadam-an, siling sang
Ginoo nĝa si Iehoba.

Haya sa ibabaw sang Egipto.

17 Kag nahanabu, sa tuig nĝa ikapúlô
kag duha sa ikapúlô kag lima sang
bulan, nĝa nag-abut sa akon ang polong
ni Iehoba, nĝa nagasiling:
18 Anak sang tawo, bakho-ka sa
ibabaw sang kadam-an sa Egipto, kag
papanauga, ang Egipto kag ang mĝa
anak nĝa babae sang mĝa katawohan
nĝa matahum, sa duta nĝa sa sulúd,
upud sang mĝa nagapalanaug sa lulub-
nĝan.
19 ¿Labing kahalamut-an-ka bala sa
iban? Panaug-ka, hamyang-ka upud
sang mĝa ditinuli.
20 Nagakalapukan sila sa tunĝâ sang
mĝa pilason sa kamatayon sa hinĝani-
ban; ang hinĝaniban igatugyan sia sa
inyo: sagnoya-ninyo ang Egipto upud
ang tanan niya nĝa mĝa kadam-an.
21 Kutub sang inpierno magaha-
lambal sa iya kag sa mĝa nagbululig
sa iya ang mĝa labing makusug sang
mĝa tawo nĝa maisug. "Ginapaniklod
sila, *ining* mĝa ditinuli; pinahamyang
sila nĝa mĝa pilason sa kamatayon sa
hinĝaniban."
22 Didto sang Asur pati ang tanan
niya nĝa katipunan; sa palibot niya

yara ang iya mğa lulubnğan. Pilason
sila nğa tanan sa kamatayon, nagkalapu-
kan sila sa hinğaniban.
23 Ginpamutang ang ila mğa lulub-
nğan sa kaidadalman sang boho, kag
ang iya katipunan nagalibot sa iya
lulubnğan: pilason sila nğa tanan sa
kamatayon, nagkalapukan sila sa hi-
nğaniban, nğa sila nagpalapnag sing
panğulba sa duta sang mğa buhi.
24 Didto ang Elam patí ang bug-os
niyang kadam-an; sa palibot sang iya
lulubnğan. Pilsson sila nğa tanan sa
kamatayon, nagkalapukan sila sa hi-
nğaniban; mğa ditinuli nğa nagpa-
lanaog sa duta nğa sa sulúd, nğa sila
nagpalapnag sang ila panğulba sa duta
sang mğa buhi; nagdalalá sila sang iya
kahuluy-an upud sang mğa nagapa-
lanaug sa boho.
25 Sa tunğâ sang mğa pilason sa
kamatayon ginbutanğan nila sia sing
higdaan, upud sang iya bug-os nğa ka-
dam-an; sa iya palibot yara ang iya mğa
lulubnğan. Ditinuli sila nğa tanan nğa
mğa pilason sa kamatayon sa hinğani-
ban; kay naglapnag ang iya panğulba
sa duta sang mğa buhi, kag gindalalá
nila ang iya kahuluy-an upud sang mğa
nagapalanaug sa boho; ginbutang sila
sa tunğâ sang mğa pilason sa kamata-
yon.
26 Didto ang Mesek, ang Tubal kag
ang bug-os niya nğa kadam-an; sa pali-
bot niya yara ang iya mğa lulubnğan.
Ditinuli sila nğa tanan nğa mğa pilason
sila sa kamatayon sa hinğaniban; kay
nagpalapnag sila sang ila panğulba sa
duta sang mğa buhi.
27 Kag walâ sila maghalamyang upud
sang mğa maisug nğa nagkalapukan sa
tunğâ sang mğa ditinuli, nğa sila nag-
palalanaug sa lulubnğan patí sang ila
mğa hinğaniban sa pag-awayan, kag
nğa sa idalum sang ila hinğaniban gin-
pamutang ang ila olo; apang ang ila
mğa kalautan yara sa ibabaw sang ila
mğa tul-an; kay kakugmat sang mğa
maisug yara sa duta sang mğa buhi.
28 Ikaw man, ginbali ka sa tunğâ
sang mğa ditinuli, kag ginpahamyang
ka upud sang mğa pilason sa kamata-
yon sa hinğaniban.
29 Didto ang Edom, upud ang iya
mğa hari kag ang tanan niya nğa mğa
dunganon, nğa bisan pa sang kaisug
nila ginpamutang sila upud sang mğa
pilason sa kamatayon sa hinğaniban.
Ginpahamyang sila man upud sa mğa
ditinuli kag upud sang mğa nagapa-
lanaug sa boho.
30 Didto ang mğa dunganon sang
Aminhan, sila nğa tanan, kag ang tanan
nğa mğa Sidoninhon, nğa nagapalanaug
upud sang mğa pilason sa kamatayon
nğa mğa pinakahuy-an, bisan pa ang
kaisug nila nagpalapnag sang ila
panğulba; mğa ditinuli sila nğa pa-
gapahamyanğon upud sang mğa pila-
son sa kamatayon sa hinğaniban, kag
pagadalhon nila ang ila kahuluy-an
upud sang mğa nagapalanaug sa boho.
31 Sa ila sini makita ni Paraon, kag
magakalipay sia nahanunğud sang bug-
os niya nğa kadam-an. Si Paraon kag
ang bug-os niya nğa kasoldadosan paga-
pilason sila sa kamatayon sa hinğani-
ban, siling sang Ginoo nğa si Iehoba.
32 Kay ginpalapnag ko ang iya ka-
kugmat sa duta sang mğa buhi; sa sini
pagapahamyanğon si Paraon upud ang
bug-os niya nğa kadam-an sa tunğâ
sang mğa ditinuli, upud sang mğa
pilason sa kamatayon sa hinğaniban,
siling sang Ginoo nğa si Iehoba.

Ang katungdanan sang matuud nğa manalagna.

33 KAG ang polong ni Iehoba nag-
abut sa akon, nğa nagasiling:
2 Anak sang tawo, hambal-ka sa mğa
inanak sang imo banwa, kag pagaisi-
ling mo sa ila: Kon pakarion ko ang
hinğaniban sa ibabaw sang isa ka duta
kag kon ang banwa sining duta magku-
ha sing isa ka tawo sa tunğâ nila kag
ibutang niya sia nğa bantay;
3 Kag kon makita niya, nğa naga-
pakari ang hinğaniban batok sang duta,
kag magpatunog sia sang budyong, kag
magpahibalo sa banwa:
4 Kon ang bisan sin-o nğa makabati
sang tunog sang budyong, kag indi mag-
talupanğud, kag nğa mag-abut ang hi-
nğaniban kag magkuha sa iya, ang iya
dugo manğinsaibabaw sang iya olo.
5 Nabatian niya ang tunog sang bud-
yong, kag walâ sia magtalupanğud: ang
iya dugo manğinsaibabaw niya; apang
kon magtalupanğud sia, magapapalayô
sia sang iya kalág.
6 Kag nahanunğud sang bantay,
kon makakita sia nğa nagapakari ang hi-
nğaniban, kag indi niya pagpatunğon ang

budyong, kag ang banwa nḡa indi ma-
patalupanḡud, mag-abut ang hinḡaniban
kag magkuha sa tunḡâ nila sing isa, ini
sia pagadakpon tunḡud sang iya kalau-
tan, kag pagapanḡayoon ko ang iya
dugo sa kamut sang bantay.
7 Kag ikaw, anak sang tawo, ako
naghimo sa imo nḡa bantay nḡa sa
baláy ni Israel. Magapamati ka sang
polong sang akon bâbâ, kag pagatalu-
pangdon mo sila gikan sa akon.
8 Kon magasiling ako sa malauton:
"Malauton, sa pagkamatuud mamatay
ka"; kon ikaw indi maghambal sa pagpa-
talupanḡud sa malauton, agud nḡa mag-
biya sia sang iya dalanon, ining malau-
ton mamatay tunḡud sang iya kalautan,
apang ang iya dugo pagapanḡayoon ko
sa imo kamut.
9 Kag kon ikaw magpatalupanḡud sa
malauton nḡa magbiya sang iya da-
lanon, agud nḡa sa iya magisol sia,
kag nḡa sia indi magisol sa iya dalanon,
mamatay sia, tunḡud sang iya kalau-
tan, kag ikaw naluwas mo ang imo ka-
lág.
10 Kag ikaw, anak sang tawo, isiling-
mo sa baláy ni Israel: Kamo magaha-
lambal sing subung sini, nḡa nagasiling:
"Sa pagkamutuud, ang aton mḡa pag-
kamalalison kag ang aton mḡa salâ yari
sa ibabaw naton; banḡud sa ila nag-
alas-as kita; busa ¿paano bala ang
pagkabuhi naton"?
11 Isiling sa ila: Magkabuhi ako,
siling sang Ginoo nḡa si Iehoba: indi
ako nagakahamuut sang kamatayon
sang malauton, kondi nḡa ang malau-
ton magisol sa iya dalanoon kag nḡa
magkabuhi sia. Magisol, mag-isol-kamo
sa inyo mḡa malain nḡa mḡa dalanon.
Kag ¿kay nḡaa bala magakalamatay
kamo, oh baláy ni Israel?
12 Kag ikaw, anak sang tawo, isiling-
mo sa mḡa inanak sang imo banwa:
Ang katarunḡan sang matarung indi
makabawi sa iya sa adlaw sang iya
pagkamalalison, kag ang pagkamadau-
ton sang madauton indi magapapukan
sa iya sa adlaw nḡa magisol sia sa iya
pagkamadauton; kag ang matarung indi
sarang makakabuhi sa iya katarunḡan
sa adlaw nḡa makasalâ sia.
13 Kon magsiling ako sa matarung
nḡa, sa pagkamatuud, magakabuhi sia,
kag nagasalig sia sa iya katarunḡan kag
maghimo sing kalautan, ang tanan niya
nḡa mḡa katarunḡan indi na pagadum-
dumon; apang mamatay sia tunḡud
sang iya kalautan, nḡa ginhimo niya.
14 Kag kon magsiling ako sa malau-
ton: "Sa pagkamatuud, mamatay
ka"; kon sia magisol sa iya salâ, kag
magbutang sa buhat sang tulumanon
kag sang katarunḡan,
15 Kon ang madauton maguli sang
inugpalig-on, maguli sang kinawat *niya*,
kag maglakat sia sa mḡa tulumanon
sang kabuhi, nḡa indi maghimo sing ka-
lautan, sa pagkamatuud, magakabuhi sia,
indi mamatay sia.
16 Indi na pagadumdumon batok sa
iya ang tanan niya nḡa mḡa salâ nḡa
ginhimo niya: sia nagabutang sa buhat
sang katarunḡan kag sang tulumanon;
sa pagkamatuud, magakabuhi sia.
17 Apang nagasililing ang mḡa
inanak sang imo banwa: "Indi himpit
ang dalan sang Ginoo"; apang amo
ang ila dalan ang indi himpit.
18 Kon ang matarung magisol sa iya
katarunḡan, kag magbutang sa buhat
sing kalautan, tunḡud sini mamatay
sia.
19 Kag kon ang madauton magisol
sa iya pagkamadauton, kag magbutang
sa buhat sang tulumanon kag sang ka-
tarunḡan, tunḡud sini nḡa mḡa butang
magakabuhi sia.
20 Kag nagasililing kamo: "Indi
himpit ang dalan sang Ginoo." Sono
sang inyo mḡa dalanon magahukom
ako sa tagsatagsa sa inyo, baláy ni
Israel.

Binantala nḡa silot sa Israel tunḡud sang iy pagpataastaas.

21 Kag nahanabu, sa tuig nḡa ikapúlô
kag duha sang amon pagliton, sa *bu-
lan* nḡa ikapúlô, sa ikalima sang bulan,
nḡa nag-abut sa akon ang *isa ka* nalagyo
gikan sa Ierusalem, nḡa nagasiling:
"Ang banwa ginpilas."
22 Kag ang kamut ni Iehoba, nanḡin-
saibabaw nakon sang hapon, sa walâ
pa mag-abut ang nalagyo, kag sa aga
ginbukâ niya ang akon bâbâ, tubtub nḡa
nag-abut sia sa akon; kag nabukâ ang
akon bâbâ, kag walâ na gid ako mag-apa.
23 Kag ang polong ni Iehoba nag-abut
sa akon, nḡa nagasiling:
24 Anak sang tawo, ang mḡa pumu-
luyô sa sining mḡa nagub-an, sa duta

sa Israel, nagahalambal nḡa nagasililing: "Si Abrahan nḡa isa lamang, kag nagtagiya sia sang duta; kag kita mḡa madamu, nḡa sa aton ginhatag ang duta nḡa kaugalinḡon."
25 Nḡani isiling mo sa ila: Amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba: Sa dugo nagakalaon kamo, kag sa inyo mḡa diosdios nagabayaw kamo sang inyo mḡa mata, kag nagapanḡula kamo sang dugo, kag ¿magatagiya bala kamo sang duta?
26 Nagasandig kamo sa inyo hinḡaniban, nagahilimo kamo sing kalanḡil-aran, kag ginadagtaan sang tagsatagsa ang asawa sang iya isigkatawo: kag ¿magatagiya bala kamo sang duta?
27 Pagaisiling mo sa ila ang subung sini: Amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba: Magkabuhi ako, ang mḡa didto sa mḡa kagulub-an magakalapukan sa hinḡaniban, kag igahatag ko nḡa kalan-on sa kasapatan ang yara sa ibabaw sang kadaygan sang latagon; kag ang mḡa yara sa mḡa kabakuran kag sa mḡa lunḡib, magakalamatay sa kamatay.
28 Kag pagahimoon ko ang duta nḡa kaminḡawan kag kahapayan, kag magauntat ang palabilabi sang iya kabakuran, kag ang mḡa kabukiran sa Israel pagapanghapayon, nḡa walâ na sing sin-o nḡa mag-agi didto.
29 Kag mahibaloan nila nḡa ako amo si Iehoba, kon pagahimoon ko ang duta nḡa kaminḡawan kag kahapayan, tunḡud sang tanan nḡa mḡa kalanḡil-aran, nḡa ginhimo nila.
30 Kag ikaw, anak sang tawo, ang mḡa anak sang imo banwa, nagapakighambal nahanunḡud sa imo malapit sa mḡa dingding kag sa mḡa salamputan sang mḡa baláy, kag nagahalambal sila ang isa sa isa kag ang tagsatagsa sa iya útud, nḡa nagasiling: "Kari-kamo karon, kag pamatii-ninyo kon ano nḡa polong ang nagagikan kay Iehoba.
31 Busa nagaalabut sila sa imo subung nḡa dapat magkari ang banwa, kag nagalilingkod sila sa imo atubanḡan, *subung* sang akon banwa; kag nagapalamati sila sang imo mḡa polong, apang indi nila pagipamutang sa buhat; kay sa ila bâbâ ginahimo nila ang mḡa matuhum nḡa tinotuyo, apang ang tagiposoon nila nagalakat sa olehe sang ila pagdaug nḡa kaugalinḡon.
32 Kag, yari karon, ikaw amo nḡa sa ila subung nḡa kalantahon nḡa makawiwili, *subung* nḡa tinḡug nḡa matahum kag *subung* nḡa sampaton nḡa manugkuting sang arpa. Busa ginapamatian nila ang imo mḡa polong, apang indi nila ginabutang sila sa buhat.
33 Apang kon mag-abut ang butang (yari karon, nḡa nagaabut sia), mahibaloan nila nḡa may manalagna sa tunḡa nila.

Tagna batok sa mḡa manugbantay nḡa mḡa dimatutum sa Israel.

34 KAG ang polong ni Iehoba nagabut sa akon, nḡa nagasiling:
2 Anak sang tawo, tagna-ka batok sang mḡa manugbantay sa Israel; tagnaka, kag pagaisiling mo sa ila, sa mḡa manugbantay: Amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba: ¡Kailo sang mḡa manugbantay sa Israel, nḡa nagapalahalab sa ila kaugalinḡon! ¿Indi bala dapat magpalahalab ang mḡa manugbantay sang kahayupan?
3 Ginakaon ninyo ang tambok, kag nagapalanaput kamo sang bulbul; ginapugutan ninyo ang pinatambok, apang indi ninyo ginapahalab ang mḡa obeha:
4 Indi ninyo ginpatambok ang mḡa *obeha nḡa* maniwang, bisan ginbolóng ninyo ang masakiton, bisan ginpamugkosan ninyo ang pilason, bisan ginpabalik ninyo ang nag-alaplaag, bisan ginpanḡita ninyo ang nadula; apang naggalahum kamo sa ila nḡa may katig-a kag may kapintas.
5 Kay, tunḡud kay walâ sila sing manugbantay, ginpaalaplaag sila; nanḡinkalan-on sila sang tanan nḡa sapat sang latagon kag ginpapaalaplaag sila.
6 Nagatalalang ang akon mḡa obeha sa tanan nḡa mḡa bukid, kag sa tanan nḡa bakolod nḡa mataas; ginapanlapta ang akon mḡa obeha sa tanan nḡa kadaygan sang duta, kag walâ gid sing sin-o nḡa nagausisa tunḡud sa ila, kag walâ sing bisan sin-o nḡa nagapanḡita sa ila.
7 Tunḡud sini, mḡa manugbantay, pamatii-ninyo ang polong ni Iehoba.
8 Magkabuhi ako, nagasiling ang Ginoo nḡa si Iehoba: Tunḡud kay ang akon mḡa obeha nanḡinalatihon; tunḡud kay ang akon mḡa obeha nḡa nawad-an sing manugbantay, nanḡinkalan-on sang

tanan nga sapat sang latagon, kag nga
ang akon mga manugbantay walâ mag-
usisa tungud sang akon mga obeha; kay
ang mga manugbantay nagapalahalab
sa ila kaugalingon, kag walâ nila pag-
pahalaba ang akon mga obeha;
9 Tungud sini, mga manugbantay,
pamatii-ninyo ang polong ni Iehoba.
10 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Yari karon, ako *naga-
abut* batok sa mga manugbantay; kag
pagapangayoon ko ang akon mga obeha
sa ila kamut; kag pagapauntaton ko sila
sa pagpapahalab sang pinanung; bisan
ang mga manugbantay makapapahalab
pa sa ila kaugalingon, kag pagabawion
ko ang akon mga obeha sa ila mga bâbâ,
kag indi na magamanginkalan-on nila
sila.
11 Kay amo ining ginasiling sang
Ginoo nga si Iehoba: Yari karon ako
gid, ako magausisa tungud sang akon
mga obeha, kag pagaduawon ko sila nga
may pagtatap.
12 Subung sang pagduaw sang ma-
nugbantay sang iya pinanong, sa adlaw
nga yara sia sa tungâ sang iya mga nag-
alaplaag nga mga obeha, subung sini pa-
gaduawon ko nga may pagtatap ang akon
mga obeha, kag pagabawion ko sila sa
tanan nga mga duug nga ginapaalaplaa-
gan sa ila sang adlaw sang gal-um kag
sang kadulum.
13 Kag ako, pagapagowaon ko sila sa
tungâ sang mga banwa, kag pagatipu-
non ko sila sa *tanan* nga mga duta; kag
pagapakarion ko sila sa ila duta, kag
pagapapahalabon ko sila sa mga kabu-
kiran sa Israel, sa luyo sang mga sapa,
kag sa tanan nga mga puluy-an sang
kadutaan.
14 Sa maayo nga halalban pagapaha-
labon ko sila, kag sa mga mataas nga
mga bukid sa Israel mangindulugan
nila; didto magapahuway sila sa ma-
ayong halalban, kag sa mga madabong
nga halalbon pagapahalbon sila sa mga
kabukiran sa Israel.
15 Ako gid magapahalab sa akon mga
obeha, kag ako magapapahuway sa ila,
siling sang Ginoo nga si Iehoba.
16 Ako magapangita sang nadula, kag
pagapabalikon ko ang nag-alaplaag, pa-
gabugkosan ko ang pilason, kag pagaayo-
hon ko ang masakiton, apang paga-
laglagon ko ang matambok kag ang
makusug: nagapahalab ako sa ila sa
paghukom.
17 Busa kamo, mga obeha nakon, amo
ining ginasiling sang Ginoo nga si Ieho-
ba: Yari karon, ako magahukom sa
tungâ sang obeha kag obeha, sa tungâ
sang mga karnero kag sang mga lalaki
nga kanding.
18 ¿Diyotay bala nga butang nga sa
inyo, nga magkalalaon kamo sa mga
maayong halalban, nga ginalapak pa
ninyo sang inyo mga tiil ang mabilin sa
inyo mga halalban, kag nga nagailinum
kamo sang mga tubig nga labing masi-
naw, nga ginapanlubug pa ninyo sang
inyo mga tiil ang nabilin?
19 Kag ang akon mga obeha nagaka-
laon sang linapak sang inyo mga tiil,
kag nagailinum sang mga linubug sang
inyo mga tiil.
20 Tungud sini amo ining ginasiling
sa ila sang Ginoo nga si Iehoba: Yari
karon, ako gid. Ako magahukom sa
tungâ sang obeha nga matambok kag
sang obeha nga maniwang,
21 Tungud kay gindis-og ninyo sang
kilid kag sang abaga, kag nga ginsungay
ninyo sang inyo mga sungay ang tanan
nga mga *obeha* nga maniwang, tubtub
nga ginpaalaplaag ninyo sila sa gowa.
22 Ako magaluwas sang akon mga
obeha, kag indi na sila manginalatihon;
kag pagahukman ko sa tungâ sang obe-
ha kag obeha.
23 Kag pagapatindugon ko sa ibabaw
nila ang isa lamang ka manugbantay,
kag sia magapahalab sa ila: ang akon
alagad nga si Dabid; sia magapahalab
sa ila, kag magamanginmanugbantay
sia nila.
24 Ako nga si Iehoba magamangin-
Dios nila, kag ang akon alagad nga si
Dabid mangindunganon sa tungâ nila.
Amo ako nga si Iehoba ang naghambal.
25 Kag magahimo ako sing katipan sa
pagpakighidaet sa ila, kag pagahimoon
ko nga walá na sing kasapatan nga ma-
pintas sa duta; kag magapuluyô sila sa
kahanayakan sing malig-on gid, kag ma-
gatololog sila sa mga talon.
26 Kag pagahimoon ko sa ila, kag sa
mga palibot sang akon bakolod, ang
pagpakamaayo: pagapapanaugon ko
ang ulan sa iya panag-on; ini sila ma-
gamanginulan nga pagpakamaayo.
27 Ang kahoy sang latagon magapa-
munga, kag ang duta magapatubas: ma-

gapuluyô sila sa ibabaw sang ila duta
sing malig-on gid, kag mahibaloan nila,
nğa ako amo si Iehoba, kon pagbalion
ko ang ila singkaw, kag kon pagbawion
ko sila sa kamut sang mğa nagpaala-
plaag sa ila.
28 Kag indi sila manğininagaw na
sang mğa katawohan; ang mğa sapat
sang latagon indi na magatukub sa ila;
kondi nğa magapuluyô sila sing malig-
on nğa walâ sing sin-o nğa magpakug-
mat sa ila.
29 Pagapatuboon ko sa ila ang mğa
tanum sa kabantugan, kag indi na sila
pagaanihon sang gutum *sa ila* duta, bisan
magabatas pa sila sang kahuluy-an sang
mğa katawohan.
30 Kag mahibaloan nila, nğa ako nğa
si Iehoba, ang ila Dios, nagaupúd sa ila,
kag nğa sila, ang baláy ni Israel, amo
ang akon banwa, siling sang Ginoo nğa
si Iehoba.
31 Kag kamo, mğa obeha nakon, ang
mğa obeha sang akon halalban, mğa
tawo kamo; kag ako ang inyo Dios,
siling sang Ginoo nğa si Iehoba.

Tagna batok sang bukid nğa Seir.

35 KAG ang polong ni Iehoba, nag-
abut sa akon nğa nagasiling:
2 Anak sang tawo, ibalikid ang imo
nawung nayon sa bukid sa Seir, kag
tagna ka batok sa iya.
3 Kag pagaisiling mo sa iya: Amo
ining ginasiling sang Ginoo nğa si Ie-
hoba: Yari karon, ako naga-abut batok
sa imo, bukid nğa Seir; kag ginauntay
ko ang akon kamut batok sa imo, kag
pagahimoon ko ikaw nğa kamuhaymu-
hayan kag nğa kahapayan.
4 Pagahimoon ko nğa kagulub-an ang
imo mğa kabanwaanan, kag manğin-
kahapayan ka. Kag mahibaloan mo,
nğa ako amo si Iehoba.
5 Tunğud kay may pagdumut ka sing
dayon kag nğa gintugyan mo ang mğa
inanak ni Israel sa gahum sang hinğani-
ban, sa panag-on sang ila kalalat-an, sa
panag-on sang kalautan nğa *nagapakari*
sang katapusan.
6 Nğani, magkabuhi ako, siling sang
Ginoo nğa si Iehoba, nğa sa dugo paga-
ibutang ko ikaw, kag ang dugo magalagas
sa imo: tunğud kay ang dugo walâ mo
pagadumti, ang dugo magalagas sa imo.
7 Kag pagahimoon ko ang bukid nğa
Seir nğa kamuhaymuhayan, kamuhay-
muhayan, kag pagautdon ko sa iya ang
mğa manugpakadto kag ang mğa ma-
nugpauli.
8 Kag pagapun-on ko ang iya mğa bu-
kid sang iya mğa pilason sa kamatayon.
Sa imo mğa bakolod, kag sa imo mğa
nalupyakan, kag sa tanan mo nğa mğa
sapa, magakalapukan sila nğa mğa pila-
son sa kamatayon sa hinğaniban.
9 Pagahimoon ko ikaw nğa kamuhay-
muhayan nğa dayon, kag ang imo mğa
kabanwaanan indi na pagapuy-an.
Kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si
Iehoba.
10 Tunğud kay nagsiling ka: Ining
duha ka katawohan kag ining duha ka
duta magamanğin-akon, kag manğin-
kaugalinğon namon sila (kag didto si
Iehoba);
11 Tunğud sini, magkabuhi ako, siling
sang Ginoo nğa si Iehoba: Pagahimoon
ko sono sang imo kaakig kag sono sang
imo kaimon, nğa ginhikot mo, banğud
sang imo pagdumut bátok sa ila; kag
magapakilala ako sa ila, kon magahu-
kom ako sa imo.
12 Kag mahibaloan mo, nğa ako nğa
si Iehoba nakabati sang tanan mo nğa
mğa buyayaw, nğa ginmitláng mo batok
sang mğa bukid sa Israel, nğa naga-
siling: "Napanghapay na sila, ginhatag
sila sa amon nğa paghalonhon."
13 Kag nagpakataas kamo batok sa
akon sa inyo bâbâ, kag ginpadamu ninyo
batok sa akon ang inyo mğa polong:
ako nakabati sini.
14 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nğa si Iehoba: Kon magkalipay ang bug-
os nğa duta, pagahimoon ko ikaw nğa
kahapayan.
15 Subung sang pagkalipay mo sa
ibabaw sang panublion sang baláy ni
Israel, tunğud kay ginhapay sia, subung
sini pagahimoon ko sa imo: manğinka-
hapayan ka, bukid nğa Seir, upud ang
bug-os nğa Edom; kag mahibaloan nila,
nğa ako amo si Iehoba.

Tagna batok sang mğa bukik sa Israel.

36 KAG ikaw, anak sang tawo, tag-
na-ka nğa sa mğa bukid sa Israel,
kag pagaisiling mo: Bukid sa Israel,
pamatii ang polong ni Iehoba:
2 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nğa si Iehoba: "Tunğud kay ang ka-

away nagsiling nahanungud sa inyo:
¡Talatala, kag ang iya dayon nga
mga kataasan manginkaugalingon naton
sila!"
3 Ngani tagna-ka, kag pagaisiling
mo: Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Tungud kay, hoo, tu-
ngud kay ginahapay kamo kag nga
ginahalonhon kamo sa tanan nga
mga bahin, agud nga magmanginkauga-
lingon kamo sang iban nga mga kata-
wohan, kag nga mangintulukbon kamo
sang mga bibig kag sang mga dila kag
mabantug sa tungâ sang mga banwa,
4 Tungud sini, mga bukid sa Israel, pa-
matii-ninyo ang polong sang Ginoo nga
si Iehoba: Amo ining ginasiling sang
Ginoo nga si Iehoba sa mga bukid kag
sa mga kabakoloran, sa mga kasapaan
kag sa mga nalupyakan, sa mga nagub-an
kag sa mga kahapayan, kag sa mga ka-
banwaanan nga mga ginpamayaan, nga
gintugyan sa pangati kag sa paguligyat
sang mga katawohan sa palibot;
5 Tungud sini, amo ining ginasiling
sang Ginoo nga si Iehoba: Sa pagka-
matuud, naghambal ako sa kalayo sang
akon kaimon batok sang iban nga mga
katawohan kag batok sang bug-os nga
Edom, nga ginabilang nila ang akon
duta nga kaugalingon nila, nga may ka-
sadya sa bug-os nga tagiposoon, nga
may pagtamay sa kalág, agud nga pag-
himoon nila sia nga alatihon;
6 Tungud sini, tagna-ka sa ibabaw
sang duta sa Israel; kag pagaisiling mo
sa mga bukid kag sa mga kabakoloran,
sa mga kasapaan kag sa mga nalupya-
kan: Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Yari karon, sa akon kai-
mon kag sa akon kasingkal naghambal
ako, tungud kay gindalá ninyo ang ka-
huluy-an sang mga katawohan.
7 Tungud sini, amo ining ginasiling
sang Ginoo nga si Iehoba: Ginbayaw
ko ang *akon* kamut, nga *nagasumpa* nga
ang mga katawohan nga yara sa palibot
ninyo magadalalá sang ila kahuluy-an.
8 Kag kamo, mga bukid sa Israel,
pagapatuboon ninyo ang inyo saling-
sing, kag magapamunga kamo nga sa
akon banwa nga Israel; kay malapit na
sila sa pag-abut.
9 Kay yari karon, ako *nagaabut* sa in-
yo kag magabalik ako sa inyo; kag
pagapangumahon kag pagapanamnan
kamo.
10 Kag pagapadamuon ko sa ibabaw
ninyo ang mga tawo, ang bug-os nga
baláy ni Israel, nga bug-os gid sia; kag
ang mga kabanwaanan pagapuy-an, kag
pagapatindugon ang mga nagub-an.
11 Kag pagapadamuon ko sa ibabaw
ninyo ang mga tawo kag ang mga sapat:
kag magadalamu sila kag magabuluad
sila, kag pagapapuyoon ko kamo subung
sang úna ninyo nga dag-on; kag paga-
himoon ko sa inyo ang maayo pa sang
sa inyo mga ginkamunoan. Kag mahi-
baloan ninyo, nga ako amo si Iehoba.
12 Kag pagapalakton ko ang mga ta-
wo sa ibabaw ninyo, ang akon banwa
nga Israel. Pagaankonon ka nila, kag
manginpanublion ka nila, kag indi ka na
magadumili sa ila sing mga anak.
13 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Tungud kay nagasiliDing
sila sa imo: "Nagahalunhon ka sing
mga tawo, *oh duta*, ginadumilian mo
sing mga inanak ang imo katawohan."
14 Ngani indi ka na magahalunhon
sing mga tawo, bisan pagadumilian mo
sing mga anak ang imo katawohan,
siling sang Ginoo nga si Iehoba.
15 Kag indi ko na ikaw pagapapama-
tion sang kahuluy-an sang mga katawo-
han, kag indi na magadalá ikaw sang
pasipala sang mga banwa kag indi mo
pagadumilian sing mga anak ang imo
katawohan, siling sang Ginoo nga si
Iehoba.

Ang pagpatindug liwan sa Israel.

16 Kag ang polong ni Iehoba nag-abut
sa akon, nga nagasiling:
17 Anak sang tawo, sang nagapuyô
ang baláy ni Israel sa ila duta, gindag-
taan nila sia sang ila mga dalanon kag
sang ila mga binuhatan: subung sang
kahigkoan sang babae sa iya kahigkoan,
amo man ang ila mga dalanon sa atu-
bangan nakon.
18 Kag ginula ko ang akon kaakig sa
ibabaw nila tungud sang mga dugo nga
ginpangula nila sa ibabaw sang duta,
kag tungud kay gindagtaan sia nila sang
ila mga diosdios.
19 Kag ginwaraag ko sila sa tungâ
sang mga katawohan, kag ginpaalapiaag
sila sa *tanan nga* mga duta: sono sang
ila mga dalanon kag sono sang ila mga
binuhatan ginpanghukman ko sila.
20 Kag sang nagsululúd sila sa mga

katawohan sa diin naglambut sila, gin-
pasipalahan nila ang ngalan sang akon
pagkabalaan, sang nagasiliing sila na-
hanungud sa ila: Amo sila ang banwa
ni Iehoba, kag sa iya duta naggulowa
sila.
21 Apang naghinoklog ako sang nga-
lan sang akon pagkabalaan, nga ang
mga tawo sang baláy ni Israel nagpala-
sipala sa tungâ sang mga katawohan sa
diin naglambut sila.
22 Tungud sini, isiling-mo sa baláy
ni Israel: Amo ining ginasiling sang
Ginoo nga si Iehoba: Walâ ko ginahi-
mo ini bangud sa inyo, baláy ni Israel,
kondi bangud sa ngalan sang akon pag-
kabalaan, nga sia ginpasipalahan ninyo
sa tungâ sang mga katawohan sa diin
naglambut kamo.
23 Kag pagapakabalaanon ko ang akon
daku nga ngalan, nga ginpasipalahan sa
tungâ sang mga katawohan, nga ginpa-
sipalahan ninyo sia sa tungâ nila. Kag
mahibaloan sang mga katawohan, nga
ako amo si Iehoha, siling sang Ginoo
nga si Iehoba, kon pagpakabalaanon ko
ako sa inyo, sa atubangan sang inyo gid
nga mga mata.
24 Kag pagakuhaon ko kamo sa mga
katawohan, kag pagatipunon ko kamo
sa tanan nga mga duta, kag pagapa-
karion ko kamo sa inyo kadutaan.
25 Kag pagaisablig ko sa ibabaw
ninyo ang tubig nga matinlo, sa bagay
nga magamanginmatinlo kamo; paga-
tinloan ko kamo sa tanan ninyo nga
mga kahigkoan kag sa taan ninyo nga
mga diosdios.
26 Kag pagahatagan ko kamo sing
bag-o nga tagiposoon, kag pagabuta-
ngan ko sing espiritu nga bag-o sa sulúd
ninyo; pagakuhaon ko sa inyo unud
ang tagiposoon nga bató kag pagahata-
gan ko kamo sing tagiposoon nga unud.
27 Kag pagaibutang ko sa sulúd ninyo
ang akon Espiritu, kag pagahimoon ko
nga maglalakat kamo sa akon mga
sogo, kag nga magbantay kamo sang
akon mga tulumanon, kag nga mag-
butang kamo sa ila sa buhat.
28 Magapuluyô kamo sa duta, nga
ginhatag ko sa inyo mga ginikanan;
kag kamo manginbanwa nakon, kag ako
mangin-Dios ninyo.
29 Kag pagaluwason ko kamo sa
tanan ninyo nga mga kahigkoan; kag
pagatawgon ko ang trigo, kag pagapa-
damuon ko sia, kag indi ko pagapa-
karion batok sa inyo ang gutum.
30 Kag pagapadamuon ko ang bunga
sang mga kakahuyan kag ang patubas
sang mga latagon, agud nga indi na
magbalaton kamo sing pasipala sa
gutum sa tungâ sang mga katawohan.
31 Niyan magapalanumdum kamo sang
inyo mga malain nga mga dalanon kag
sang inyo mga binuhatan nga indi maayo
nga nangin indi mga maayo, kag paga-
las-ayan kamo sa inyo kaugalingon
bangud sang inyo mga kalautan kag
tungud sang inyo mga kalangil-aran.
32 Walâ ko ginahimo ini bangud sa
inyo, siling sang Ginoo nga si Iehoba;
makilal-an ini sa inyo: pagkalahuya-
kamo kag balatyag-kamo sang inyo
kahuluy-an bangud sang inyo mga
dalanon, baláy ni Israel.
33 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Sa adlaw nga pagtin-
loan ko kamo sang inyo tanan nga mga
kalautan, pagapapuyoan ko man ang
mga kabanwahanan, pagapatindugon
liwan ang mga nagub-an.
34 Kag ang duta nga hinapay paga-
pangumahon, sa baylo nga kahapayan
sia sa mga mata sang tanan nga mga
nag-alagi;
35 Kag sila magasiliing: Ining duta,
nga hinapay, nanginsubung sang ka-
tamnan sa Eden: kag ining mga kaban-
waanan nga mga nagub-an, kag mga
hinapay kag mga nagkalapukan, nangin-
mabakud kag ginapuy-an.
36 Kag ang mga katawohan, nga nag-
kalabilin sa inyo mga palibot, maka-
hibalo, nga amo ako si Iehoba, nga
nagpatindug sang mga banwa nga nag-
kalapukan, kag gintamnan ko ang mga
duug nga hinapay. Amo ako nga si
Iehoba nga nagahambal, kag nagahimo
sini.
37 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nga si Iehoba: Pagaitugot ko nga pangi-
taon ako sa sini sang baláy ni Israel, sa
paghimo sa ila sini: pagapadamuon ko
ang mga tawo nga sa ila subung sang
mga pinanong nga obeha.
38 Subung sang mga pinanong nga
ginbalaan, subung sang mga pinanong
sa Ierusalem sa ila pinat-in nga mga
piesta, subung sini ang mga kabanwa-
hanan nga ginguba, pagapamun-on sang
mga pinanong sang mga tawo. Kag

mahibaloan nila, nğa ako amo si Iehoba.

Ang palanan-awon sang mğa tul-an.

37 KAG ang kamut ni Iehoba nagabut sa ibabaw nakon, kag ginpagowa ako sang Espiritu, kag ginbutang niya ako sa tungâ sang isa ka nalupyakan nğa napunô sang mğa tul-an.
2 Kag ginpaagi niya ako sa malapit sa ila sa palibot, sa bug-os nğa palibot; kag yari karon nğa mğa madamu gid sila sa ibabaw sang nawung sang nalupyakan, kag yari karon tuman gid ka mğa mamala sila.
3 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak sang tawo, ¿magakalabuhi bala liwan ini nğa mğa tul-an?" kag nagsiling ako: "Ginoo nğa si Iehoha, ikaw nakahibalo sini."
4 Kag nagsiling sia sa akon: "Tagnaka nahanunğud sining mğa tul-an, kag pagaisiling-mo sa ila: Mğa tul-an nğa mğa mamala, pamatii-ninyo ang polong ni Iehoba.
5 Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba sa sining mğa tul-an: Yari karon, ako nagapasulúd sa inyo sing espiritu, kag magakalabuhi liwan kamo;
6 Kag pagaibutang ko ang mğa ugat sa ibabaw ninyo, kag pagapatuboon ko ang unud sa ibabaw ninyo, kag pagaputson ko kamo sang panit, kag pagaibutang ko sa inyo ang espiritu, kag magakalabuhi liwan kamo. Kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si Iehoba."
7 Kag nagtagna ako, subung sang ginsogo sa akon; kag sang ako nagapanagna pa, may isa ka tinğug kag, yari karon, isa ka linog, kag ang mğa tul-an nagpalalapit ang tagsa ka tul-an sa iya tul-an.
8 Kag nagtulok ako, kag yari karon ang mğa ugat sa ibabaw nila, kag ang unud nagtubo, kag ang panit nagtabon sa ibabaw nila; apang walâ sa ila sing espiritu.
9 Kag nagsiling sia sa akon: "Tagnaka sa espiritu, tagna-ka, anak sang tawo; kag pagaisiling mo sa esipritu: Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Espiritu, kari-ka gikan sa apat ka mğa hanğin, kag huyup-ka sa ibabaw sining mğa minatay, agud nğa magkalabuhi liwan sila."
10 Kag nagtagna ako subung sang ginsogo sa akon, kag nagsulud ang espiritu sa ila, kag nagkalabuhi sila, kag nagtilindug sila, isa ka kasoldadosan nğa tuman gid ka daku.
11 Kag nagsiling sia sa akon: "Anak sang tawo, ining mğa tul-an amo ang bugo-s nğa baláy ni Israel. Yari karon, sila nagasililing: Ang amon mğa tul-an mğa mamala, kag nadula ang amon paglaum, kag ginwálâ kami.
12 Nğani, tagna-ka, kag pagaisiling mo sa ila: Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Yari karon ako nagabukas sang inyo mğa lulubnğan, kag ako magapasaka sa inyo sa inyo mğa lulubanğan subung nğa akon banwa, kag pagapakarion ko kamo sa duta sa Israel.
13 Kag mahibaloan ninyo, nğa ako amo si Iehoba, kon magbukas ako sang inyo mğa lulubnğan, kag kon magpasaka ako sa inyo sa inyo mğa lulubnğan, *subung* nğa akon banwa.
14 Kag pagaibutang ko ang akon Espiritu sa inyo, kag magakalabuhi kamo; kag igapahamtang ko kamo sa ibabaw sang inyo duta, kag mahibaloan ninyo nğa amo ako nğa si Iehoba nğa nagahambal kag nagahimo sini, siling ni Iehoba."
15 Kag ang polong ni Iehoba nagabut sa akon, nğa nagasiling:
16 Kag ikaw, anak sang tawo, kuhaka karon sing isa ka bugsok, kag sulat ka sa iya: "Kay Iuda, kag sa mğa inanak ni Israel, nğa iya mğa kaupdanan." Kag kuha-ka sing isa pa ka bugsok, kag sulat-ka sa iya: "Kay Iose: bugsok ni Epraim, kag sang bug-os nğa baláy ni Israel, nğa iya mğa kaupdanan."
17 Ugaling palapiton mo sila nğa sa imo ang isa sa isa, sa isa lamang ka bugsok, kag nğa manginisa lamang sila sa imo kamut.
18 Kag kon hambalon ka sang mğa inanak sang imo banwa, nğa nagasiling: "¿Indi mo bala kami pagsaysayan kon ano ang kahologan sining mğa butang nğa sa imo?"
19 Isiling-mo sa ila: "Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Yari karon, ako magakuha sang bugsok ni Iose, nğa yara sa kamut ni Epraim, kag sang mğa kabikahan ni Israel nğa iya mğa kaupdanan, kag pagaibutang ko sila sa

ibabaw sang iban, *kon sayoron* sa iba-
baw sang bugsok ni Iuda: pagahimoon
ko sila nĝa isa lamang ka bogsok, kag
manĝinisa sila sa akon kamut."
20 Kag ang mĝa bugsok nĝa pagasu-
latan mo, manginyara sila sa imo kamut
sa atubanĝan sang ila mĝa mata.
21 Kag pagaisiling mo sa ila: Amo
ining ginasiling sang Ginoo nĝa si Ie-
boba: Yari karon, ako nagakuha sa
mĝa inanak ni Israel sa tunĝâ sang mĝa
katawohan, nĝa sa ila nagpalakadto
sila, kag pagatipunon ko sila sa tanan
nĝa mĝa duug, kag pagapakarion ko
sila sa ila duta;
22 Kag pagahimoon ko sila nĝa isa
lamang ka katawohan sa duta, sa mĝa
kabukiran sa Israel. Isa lamang ka hari
magamanĝinhari sa ila nĝa tanan; kag
indi na gid sila magamanĝinduha ka
katawohan, bisan pagapihakon pa sila
liwan sa duha ka ginharian;
23 Bisan pagadagtaan pa sila sang ila
mĝa diosdios, kag sang ila mĝa kala-
nĝil-aran kag sang tanan nila nĝa mĝa
pagkamalalison; kag pagaluwason ko
sila sa tanan nila nĝa mĝa puluy-an nĝa
sa ila nagpalakasalâ sila; kag pagatin-
loan ko sila kag magamanĝin-akon
banwa sila, kag ako, manĝin-Dios ako
nila.
24 Kag ang akon alagad nĝa si Dabid
magamanĝinhari sa ibabaw nila, kag sia
magamanĝinbugtong nĝa manugbantay
nĝa sa ila nĝa tanan. Magalalakat sila
sa akon mĝa tulumanon, kag pagaban-
tayan nila ang akon mĝa palatukuran,
kag pagaibutang nila sila sa buhat.
25 Kag magapuluyô sila sa duta, nĝa
ginhatag ko sa akon alagad nĝa si Iakob,
nĝa sa iya nagpuluyô ang inyo mĝa
ginikanan; sa iya magapuluyô sila, sila
kag ang ila mĝa anak, kag ang mĝa
anak sang ila mĝa anak sa gihapon, kag
ang akon alagad nĝa si Dabid maga-
manĝindunganon nila sa gihapon.
26 Kag magapakigkatipan ako sa ila
sing katipan sa paghidaet; ini manĝin-
katipan nĝa walay katapusan sa ila: kag
pagatukuron ko sila, kag pagapadamuon
ko sila, kag pagaibutang ko ang akon
balaan nĝa puluy-an sa tunĝâ nila sa
gihapon.
27 Kag ang akon puluy-an manĝin-
yara sa ibabaw nila, kag manĝin-Dios
nila ako, kag magamanĝinbanwa nakon
sila.
28 Kag mahibaloan sang mĝa kata-
wohan, nĝa ako amo si Iehoba nĝa na-
gapakabalaan sa Israel, sang yara ang
akon balaan nĝa Puluy-an sa tunĝâ nila
sa gihapon.

Tagna batok kay Gog.

38 KAG ang polong ni Iehoba nag-
abut sa akon, nĝa nagasiling:
2 Anak sang tawo, ibalikid ang imo
nawung batok kay Gog, sa duta ni
Magog, nĝa dunganon sa Ros, sa Mesek
kag sa Tubal, kag tagna-ka batok sa iya.
3 Kag pagaisiling mo: Amo ining
ginasiling sang Ginoo nĝa si Iehoba:
Yari karon, *nagaabut ako* sa imo, Gog,
dunganon sa Ros, sa Mesek kag sa
Tubal.
4 Kag pagaidul-ong ko ikaw, kag
pagabutanĝan ko sing mĝa kaw-it ang
imo mĝa sulang, kag pagapagowaon ko
ikaw, ikaw kag ang bug-os mo nĝa ka-
soldadosan, ang mĝa kabayo kag ang
mĝa manugkabayo, ang tanan nĝa napa-
naputan sang mĝa himpit nĝa hinĝanib,
ang daku nĝa katipunan, nĝa may mĝa
kalasag kag mĝa taming, ang tanan nĝa
nagapanĝalaptan sang hinĝaniban;
5 Upud sa ila ang Persia, ang Kus
kag ang Put, tanan sila nĝa may mĝa
taming kag mĝa pandong;
6 Ang Gomer, kag ang tanan niya nĝa
mĝa kinabon; ang baláy sa Togarma, sa
mĝa kaidadalman sang Aminhan, upud
ang tanan niya nĝa mĝa kinabon; ang
madamu nĝa mĝa banwa upud sa imo.
7 Pag-aman-ka, kag paghanda-ka sa
ila nĝa sa imo, ikaw kag ang tanan mo
nĝa mĝa katipunan nĝa natipon malapit
sa imo, kag magmanĝinpanĝolo-ka nila.
8 Sa tapus sang madamu nĝa mĝa
adlaw pagasogoon ikaw; sa mĝa tuig
nĝa palaabuton magakari ka sa duta
nĝa linuwas gikan sa hinĝaniban nayon
sa *katawohan*, nĝa tinipon sa madamu
nĝa mĝa banwa, batok sa mĝa kabuki-
ran sa Israel, nĝa nanĝinkahapayan nĝa
dayon; apang ginkuha sia sa mĝa kata-
wohan, kag sila nĝa tanan nagapuluyô
sing masinalig-on gid.
9 Kag magataklad ka, magakari ka
subung sang bagyo; manĝinsubung ka
sang gal-um sa pagtabon sang duta,
ikaw kag ang tanan mo nĝa mĝa kina-
bon, kag ang madamu nĝa mĝa banwa
upud sa imo.

10 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nḡa si Iehoba: Mahanabu sa sadtong
adlaw, nḡa magasalaka ang mḡa huna-
huna sa imo tagiposoon, kag magpasu-
hot ka sing malain nḡa tinotuyo.
11 Kag magasiling ka: magataklad
ako batok *sini* nḡa duta sang mḡa mi-
noro, magasulúd ako sa mḡa tinawo
nḡa nagakabuhi sing malinong, kag nḡa
nagapuluyô sing masinalig-on, nḡa sila
nḡa tanan nagapuluyô nḡa walâ sing
mḡa kuta, kag nḡa walâ sila sing mḡa
pintal bisan mḡa gawang.
12 *Magaabut ka* sa pagdakup sing mḡa
inagaw, kag sa pagkuha sing alatihon,
sa pagpabalik sang imo kamut sa ibabaw
sang mḡa nagub-an nḡa napuy-an liwan
kag sa ibabaw sang banwa nḡa tinipon
sa mḡa katawohan, nḡa nagapanipon
sing mḡa kahayupan kag mḡa pagkabu-
tang, kag nḡa nagapuyô sa kataasan
sang duta.
13 Ang Seba kag ang Dedan, kag ang
mḡa manugbaligya sa Tarsis, kag ang
tanan nila nḡa mḡa leon nḡa mḡa maga-
may, nagasililing sa imo: "¿ Nagakari ka
bala sa pagdakup sang mḡa inagaw, sa
pagkuha sang alatihon; gintipon mo
bala ang imo kadam-an sa pagkuha sing
pílak kag bulawan, sa pagdakup sing
mḡa kahayupan kag sing mḡa pagkabu-
tang, sa pag-agaw sing dalagku nḡa ina-
gaw?"
14 Tunḡud sini tagna-ka, anak sang
tawo, kag pagaisiling mo kay Gog:
Amo ining ginasiling sang Ginoo nḡa
si Iehoba: Sa sadtong adlaw, kon ang
akon banwa nḡa Israel magapuyô sing
malig-on gid, ¿ indi bala ikaw maka-
hibalo sini?
15 Kag magakari ka sa imo duug, sa
mḡa kaidadalman sang Aminhan, ikaw
kag ang madamu nḡa mḡa banwa upud
sa imo, sila nḡa tanan nḡa nagasalakay
sa mḡa kabayo, ang daku nḡa katipunan,
kag madamu nḡa kasoldadosan;
16 Kag magataklad ka batok sa akon
banwa nḡa Israel, subung sang gal-um
sa pagtabon sang duta: mahanabu ini
sa katapusan nḡa mḡa adlaw: pagapa-
karion ko ikaw sa ibabaw sang akon
duta, agud nḡa ang mḡa katawohan
magkilala sa akon, kon pagabalaanon ko
ako sa imo, Gog, sa atubanḡan sang ila
mḡa mata.
17 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nḡa si Iehoba: ¿ Amo ikaw bala yadto
nḡa sa iya naghambal ako sa mḡa daan
nḡa mḡa panag-on, tunḡud sang akon
mḡa alagad nḡa mḡa manalagna sa
Israel, nḡa sila nagtalagna sa sadtong
mḡa adlaw sa *sadtong* mḡa tuig, nḡa *na-
gabantala* nḡa akon ikaw pagapakarion
batok sa ila?
18 Kag mahanabu sa sadtong ad-
law, sa adlaw nḡa magaabut si Gog
batok sa duta sa Israel, siling sang
Ginoo nḡa si Iehoba, nḡa magasaka ang
kaakig sa akon nawung;
19 Kag sa akon kaimon kag sa kalayo
sang akon kaakig nagsiling ako: Sa
sadtong adlaw may daku nḡa linog sa
ibabaw sang duta sa Israel.
20 Sa atubanḡan nakon magakulurug
ang mḡa kaisdaan sang dagat, kag ang
mḡa kapispisan sang lanḡit, kag ang
mḡa kasapatan sang latagon, kag ang
tanan nḡa nagaguyud sa ibabaw sang
duta, kag ang tanan nḡa mḡa tawo nḡa
yara sa kadaygan sang duta; magakala-
guba ang mḡa kabukiran, kag ang mḡa
pil-as magakalapukan, kag ang tanan
nḡa kuta magakapukan sa duta.
21 Kag sa tanan nḡa mḡa bukid
nakon pagatawgon ko ang hinḡaniban
batok sa iya, siling sang Ginoo nḡa si
Iehoba: ang hinḡaniban sang tagsatagsa
manḡinbatok sa iya útud.
22 Kag ako, magasulúd ako sa pag-
hukom batok sa iya tunḡud sa kamatay
kag sa dugo, kag ini manḡinulan sa
pag-anaw kag mḡa bató nḡa yelo, kalayo
kag asupre nḡa pagapaulanon ko sa
ibabaw niya, sa ibabaw sang iya mḡa
kinabon kag sa ibabaw sang madamu
nḡa mḡa banwa nḡa mḡa upud sa iya.
23 Kag pagapadakuon ko ako kag
pagapakabalaanon ko ako, kag igapaki-
lala ko ako sa mḡa mata sang madamu
nḡa mḡa katawohan; kag mahibaloan
nila, nḡa ako amo si Iehoba.

39 KAG, ikaw, anak sang tawo, tag-
na-ka batok kay Gog, kag paga-
isiling mo: Amo ining ginasiling sang
Ginoo nḡa si Iehoba: Yari karon, ako
nagaabut sa imo, Gog, dunganon sang
Ros, sa Mesek kag sa Tubal.
2 Kag pagaidul-ong ko ikaw, kag
pagaguyuron ko ikaw, kag pagapasaka-
on ko ikaw gikan sa mḡa kaidadalman
sang Aminhan, kag pagapakarion ko
ikaw batok sa mḡa bukid sang Israel.
3 Kag pagahologon ko ang imo pana

sa imo kamut nğa walá, kag pagaholo-
gon ko ang imo mğa baslay sa imo
kamut nğa too.
4 Sa ibabaw sang mğa bukid sang Is-
rael mapukan ka, ikaw kag ang tanan mo
nğa mğa kinabon, kag ang mğa banwa
nğa nagaulúpud sa imo. Sa mğa pispis
nğa mananagit kag sa tanan nğa may
mğa pakpak, kag sa mğa kasapatan sang
latagon, ginahatag ko ikaw nğa kalan-
on.
5 Sa ibabaw sang kadaygan sang
latagon mapukan ka; kay amo ako ang-
naghambal, siling sang Ginoo nğa si
Iehoba.
6 Kag pagapadal-an ko sing kalayo
sa ibabaw sang Magog, kag sa ibabaw
sang mğa nagapuluyô sing malig-on sa
mğa kapuloan; kag mahibaloan nila, nğa
ako amo si Iehoba.
7 Kag pagaipakilala ko ang nğalan
sang akon pagkabalaan sa tunğâ sang
akon banwa nğa Israel, kag indi ko na
pagaitugot nğa pagpasipalahan ang
nğalan sang akon pagkabalaan; kag ma-
hibaloan sang mğa katawohan, nğa áko
amo si Iehoba, ang Balaan sa Israel.
8 Yari karon, ang butang nagaabut
kag nagakatuman, siling sang Ginoo
nğa si Iehoba. Ini among adlaw nğa
ginhambal ko.
9 Kag ang mğa pumuluyô sang mğa
kabanwaanan sa Israel magagulowa kag
magadalabuk sing mğa kalayo sang
mğa hinğaniban kag pagasunugon nila
sila, ang mğa taming, subung man ang
mğa kalasag, ang mğa pana kag ang
mğa baslay, kag ang mğa taming, kag
ang mğa sumbiling kag magadalabok
sila sa ila sing kalayo sa pito ka tuig.
10 Kag indi sila magadalalá sing iga-
latong gikan sa latagon, bisan magapa-
lanğutúd sila sa iya sa mğa talon, kondi
nğa magadalabok sila sing kalayo sang
mğa hinğaniban; kag pagahublasan nila
ang mğa naghulublas sa ila, kag pagaa-
tihon nila ang mğa nagaalati sa ila,
siling sang Ginoo nğa si Iehoba.
11 Kag mahanabu sa sadtong adlaw,
nğa ako magahatag didto sa Gog sing
isa ka duug, sing lulubnğan sa Israel,
"ang nalupyakan sang mğa nagaalagi"
sa Sidlanğan sang dagat, kag magasablag
sia sang alagyan sa mğa umalagi; didto
pagailubung si Gog kag ang bug-os niya
nğa kadam-an; kag pagahinğadlan ini
nğa "Nalupyakan ni Hamon-Gog." *
12 Kag ang baláy ni Israel magalu-
bong sa ila sa pito ka bulan, sa pagtin-
lo sang duta.
13 Kag ang bug-os nğa banwa sang
duta magalubong sa ila, kag ini manğin-
kabantugan sa ila sa adlaw nğa pagahi-
mayaon ko ako, siling sang Ginoo nğa
si Iehoba.
14 Kag pagapainon nila ang mğa tawo
nğa maglibotlibot sing dalayon sa kadu-
taan, nğa magalulubong upud sang mğa
umalagi sa mğa nagkalabilin sa ibabaw
sang kadaygan sang duta, *sa katuyoan*
nğa sa pagtinlo sa iya. Sa katapusan
sang pito ka bulan pagahimoon nila
ang pagpanğusisa.
15 Kag ang mğa umalagi magaalagi
sa kadutaan, kag ang makakita sang
mğa tul-an sang isa ka tawo, magapa-
tindug sia sa luyo nila sing pat-in nğa
bató, tubtub nğa malubung sila sang
mğa manuglubung sa nalupyakan ni
Hamon-Gog.
16 Kag bisan pa, ang nğalan sang isa
ka banwa magamanğin-Hamona; kag
pagatinloan nila ang duta.
17 Kag ikaw, anak sang tawo, amo
ining ginasiling sang Ginoo nğa si Ie-
hoba: Isiling-mo sa mğa kapispisan, sa
tanan nğa may mğa pakpak kag sa ta-
nan nğa sapat sang latagon: Tililinğub-
kamo, kag kari-kamo. Tilipon-kamo
sa tanan nğa mğa bahin sa akon halad
sa daku nğa halad nğa ginihaw ko nğa
sa inyo sa ibabaw sang mğa bukid sa
Israel. Magakalaon kamo sing unud kag
magailinum kamo sing dugo.
18 Magakalaon kamo sang unud
sang mğa tawo nğa maisug kag magai-
linum kamo sang dugo sang mğa dun-
ganon sang duta: sang mğa karnero,
sang mğa kordero, sang mğa lalaki nğa
kanding, sang mğa lalaki nğa baka, sang
tanan nğa pinatambok sa Basan.
19 Magakalaon kamo sing unud tub-
tub nğa magkalabusug kamo, maga-
ilinum kamo sing dugo tubtub nğa mag-
kalahubog kamo, sang akon halad, nğa
ginihaw ko sa inyo:
20 Sa akon latok magakalabusug
kamo sang mğa kabayo, kag sang mğa
hayup nğa talakdan, sang mğa tawo nğa
maisug kag sang tanan nğa mğa tawo

* *Hamon-Gog*, kadam-an ni Gog.

sa pag-awayan, siling sang Ginoo nga si
Iehoba.
21 Kag pagaibutang ko ang akon
himaya sa ibabaw sang mga katawohan,
kag ang tanan nga mga katawohan ma-
kakita sang akon paghukom, nga paga-
hikuton ko, kag sang akon kamut, nga
sa ibabaw nila pagaibutang ko.
22 Kag sa sadtong adlaw nga umalabut
mahibaloan sang baláy ni Israel, nga
ako amo si Iehoba, nga iya Dios.
23 Kag mahibaloan sang mga kata-
wohan, nga bangud sang iya kalau-
tan ginpaliton ang baláy ni Israel; tu-
ngud kay naglalalis sila batok sa akon,
kag sa sini gintago ko sa ila ang akon
nawung, kag gintugyan ko sila sa mga
kamut sang ila mga kaaway, sa bagay
nga nagkalapukan ang tanan sa hinga-
niban.
24 Sono sang ila kahigkoan kag, sono
sang ila mga pagkamalalison, ginhimo
ko sa ila, kag sa ila gintago ko ang akon
nawung.
25 Ngani, amo ining ginasiling sang
Ginoo nga si Iehoba: Karon pagapapaba-
likon ko ang mga bihag ni Iakob, kag
magakahinoklog ako sa bug-os nga baláy
ni Israel, kag magapangimon ako tu-
ngud sang ngalan sang akon pagkaba-
laan.
26 Kag pagadalhon nila ang ila ka-
huluy-an kag ang tanan nila nga pag-
kamalalison, nga ginhimo nila batok sa
akon, kon magapuluyô sila sa duta sing
malig-on, nga walâ na sing sin-o nga
magpakugmat sa ila,
27 Kon pabalikon sila gikan sa mga
kabanwaanan, kag nga pagtiponon ko
sila gikan sa mga duta sang ila mga
kaaway, kag nga pagpakabalaanon ko
ako sa ila, sa mga mata sang madamung
mga katawohan.
28 Kag mahibaloan nila, nga ako amo
si Iehoba, nga ila Dios, sang ginpa-
liton ko sila sa mga katawohan *kag*
ugaling pagatipunon ko sila sa iba-
baw sang ila duta; kag walâ na gid
sing pagaibilin didto sa tungâ nila.
29 Kag indi ko na pagatagoon sa ila
ang akon nawung; kay pagaiula ko na
ang akon Espiritu sa ibabaw sang baláy
ni Israel, siling sang Ginoo nga si Ie-
hoba.

Ang pagkaayo sang Simbahan: ang mga patay.

40 SA tuig nga duha ka pulô kag
lima sang amon pagliton, sa
pamúnô sang tuig, sa ikapúlô sang bulan,
sa ikapúlô kag apat ka tuig sa tapus na
nga ginpilas ang banwa, sa sadto gid
nga adlaw nag-abut sa ibabaw nakon
ang kamut ni Iehoba, kag gindalá niya
ako didto.
2 Sa mga palanan-awon sang Dios,
gindalá niya ako sa duta sa Israel, kag
ginpahamtang niya ako sa ibabaw sang
isa ka bukid nga mataas gid, nga sa
ibabaw niya subung sang may pag-
katukud sang isa ka banwa, sa Bagat-
nan.
3 Kag gindalá niya ako didto, kag
yari karon ang isa ka lalaki, nga ang
iya bayhon among subung sang bayhon
sang tumbaga, kag may isa ka lubid nga
lino sa iya kamut kag ang isa ka ka-
wayan nga inugtakus, kag sia nagtindug
sa gawang.
4 Kag ini nga tawo naghambal sa
akon: "Anak sang tawo, *siling niya*,
tuluka sang imo mga mata kag pamatii
sang imo mga idulungug, kag ibutang
ang imo tagiposoon sa tanan nga mga
butang nga igapakita ko sa imo; kay
agud nga igapakita ko sia sa imo, gin-
dalá ikaw diri. Isugid ang tanan nga
imo makita sa baláy ni Israel."
5 Kag yari karon, ang isa ka kuta sa
luwas sang baláy sa palibot, sing bug-os
sa palibot; kag sa kamut sadtong tawo
yara ang isa ka kawayan nga inugtakus,
nga anum ka maniko, nga ang tagsa-
tagsa isa ka maniko kag isa ka dangaw.
Kag gintakus niya ang kasangkaron
sang tinukud, isa ka kawayan, kag ang
kataason, isa man ka kawayan.
6 Kag nag-abut sia sa gawang nga
nagaatubang nayon sa Sidlangan, kag
nagsaka sia sa iya mga inalintaga, kag
gintakus niya ang atangan sang gawang,
isa ka kawayan ang kasangkaron, sa ole-
he, ang isa ka atangan, isa ka kawayan
ang kasangkaron.
7 Kag ang tagsa ka hulut *sang bantay*
may isa ka kawayan nga kalaba, kag isa
ka kawayan nga kasangkad; kag sa tungâ
sang mga hulot *sang bantay* may lima ka
maniko. Kag ang atangan sang ga-
wang, malapit sa alagyan sang gawang
sa luyo sang Baláy, isa ka kawayan.
8 Kag gintakus niya ang kahaligihan

sang gawang, sa luyo sang Baláy, isa ka
kawayan.
9 Kag gintakus niya ang alagyan sang
gawang, walo ka maniko, kag ang iya
mĝa bakalan, duha ka maniko. Ang
alagyan sang gawang yara sa luyo sang
Baláy.
10 Kag ang mĝa hulut *sang bantay* sang
gawang nayon sa Sidlanĝan may tatlo
diri kag tatlo didto; may isa lamang ka
takus nĝa sa tatlo, kag isa lamang ka
takus sa mĝa bakalan diri kag didto.
11 Kag gintakus niya ang kasangkaron sang salamputan sang gawang, napúló ka maniko; ang kalabaon sang gawang napúlô kag tatlo ka maniko.
12 Kag ang luwang sa atubanĝan sang
mĝa hulot *sang bantay*, isa ka maniko
diri kag isa ka maniko ang luwang didto: kag ang tagsa ka hulut *sang bantay*,
anum ka maniko diri, kag anum ko maniko didto.
13 Kag gintakus niya ang gawang kutub sa isa ka atup sang mĝa hulut *sang
bantay* tubtub sa atup nĝa tampad, isa ka
kasangkaron sang duha ka púlô kag
lima ka maniko, isa ka salamputan nĝa
naigo sa isa ka salamputan.
14 Kag gintakus niya ang mĝa bakalan, kan-uman ka maniko; kag ang mĝa
bakalan naglambut sa patyo, nĝa naglibot sang gawang, sa bug-os nĝa palibot.
15 Kag kutub sa atubanĝan sang gawang sang salamputan *tubtub* sa atubanĝan sang alagyan sang gawang sa
sulúd, kalim-an ka maniko.
16 Kag may mĝa talambuan nĝa mĝa
tinakpan sa mĝa hulut *sang bantay*, kag sa
iya mĝa bakalan nĝa sa sulúd, sa palibot
sang gawang, sa bug-os nĝa palibot, kag
subung man sa mĝa kahaligihan. Kag
ang mĝa talambuan yara sa palibot, sa
bug-os nĝa palibot, nĝa sa sulúd: kag sa
mĝa bakalan may mĝa paklang.
17 Ugaling ginpasulúd niya ako sa
patyo nĝa sa gowa, kag yari karon, may
mĝa hulut kag ang isa ka salug nĝa nahuman sa patyo, sa palibot, sa bug-os
nĝa palibot; katloan ka mĝa hulot nagaatubang sa salug.
18 Kag ang salug yara sa luyo sang
mĝa gawang, nĝa nagakabanĝi sa kalabaon sang mĝa gawang: ini amo ang salug
nĝa labing manubo.
19 Kag gintakus niya ang kasangkaron
kutub sa atubanĝan sang gawang nĝa sa
idalum tubtub sa atubanĝan sang patyo
sa sulúd nĝa sa gowa, isa ka gatus ka
maniko, nayon sa Sidlanĝan kag sa
Aminhan.
20 Kag ang gawang sang patyo nĝa
sa gowa, nĝa nagaatubang nayon sang
Aminhan, gintakus niya ang iya kalabaon kag ang iya kasangkaron.
21 Kag ang iya mĝa hulut *sang bantay*
tatlo sila diri kag tatlo didto; kag ang
iya mĝa bakalan kag ang iya mĝa kahaligihan among subung sang takus sang
nahauna nĝa gawang: kalim-an ka maniko ang iya kalabaon, kag duha ka púlô
kag lima ang iya kasangkaron.
22 Kag ang iya mĝa talambuan kag
ang iya mĝa kahaligihan, kag ang iya
mĝa paklang among sono sa takus sang
gawang nĝa nagaatubang nayon sa Sidlanĝan. Kag nagsalaka sa iya sa pito ka
mĝa alintaga; nĝa sa atubanĝan nila
yara ang iya mĝa kahaligihan.
23 Kag may isa ka gawang sa patyo sa
sulúd nĝa yara sa atubang sang gawang sa
Aminhan kag sa Sidlanĝan; kag gintakus niya, sa gawang kag gawang, ang isa
ka gatus ka maniko.
24 Ugaling ginpakari niya ako nayon
sa Bagatnan; kag yari karon ang isa ka
gawang nayon sa Bagatnan; kag gintakus niya ang iya mĝa bakalan kag ang
iya mĝa kahaligihan sono sa sining mĝa
takus.
25 Kag may mĝa talambuan sa sining
gawang subung man sa kahaligihan sa
palibot, sa bug-os nĝa palibot, subung
sang iban nĝa mĝa talambuan. Ang kalabaon kalim-an ka maniko, kag ang
kasankaron duha ka púlô kag lima ka
maniko.
26 Kag ang iya salakaan among pito
ka mĝa alintaga, nĝa ang iya mĝa kahaligihan sa atubanĝan nila, kag may
mĝa paklang sia, ang isa diri kag ang
isa didto, sa ibabaw sang iya mĝa bakalan.
27 Kag may gawang sia sa patyo sa
sulúd nayon sa Bagatnan; kag gintakus
niya, sa gawang kag gawang nayon sa
Bagatnan, ang isa ka gatus ka maniko.
28 Ugaling ginpasulúd niya ako sa
patyo sa sulúd, sa gawang sang Bagatnan
kag gintakus niya ang gawang sang Bagatnan, sono sa sining mĝa takus.
29 Kag ang iya mĝa hulut *sa bantay*,
kag ang iya mĝa bakalan, kag ang iya
mĝa kahaligihan, sono sila sa sining mĝa
takus. May mĝa talambuan sa sini *nĝa*

gawang, subung man sa mĝa kahaligihan,
sa palibot, sa bug-os nĝa palibot: ang
kalabaon among kalim-an ka maniko,
kag duha ka púlô kag lima ka maniko
ang kasangkaron.
30 Kay may mĝa kahaligihan sa pali-
bot, sa bug-os nĝa palibot, lima ka ma-
niko ang kalaba kag lima ka maniko
ang kasangkad.
31 Ang iya kahaligihan yara nayon sa
patyo sa gowa, nĝa may mĝa paklang
sa iya mĝa bakalan; kag ang iya salaka-
an walo ka mĝa halintang.
32 Sa olehe ginpasulúd niya ako sa
patyo sa sulúd nayon sa Sidlanĝan, kag
gintakus niya ang gawang, sono sa sining
mĝa takus.
33 Kag ang iya mĝa hulut *sa bantay*,
kag ang iya mĝa bakalan, kag ang iya
mĝa kahalagihan, sono sa sining mĝa ta-
kus. Kag may mĝa talambuan sa sini
nĝa gawang, subung man sa iya mĝa ka-
haligihan, sa palibot, sa bug-os nĝa pali-
bot: ang kalabaon kalim-an ka maniko,
kag ang kasangkaron duha ka púlô kag
lima ka maniko.
34 Kag ang iya kahaligihan nayon sa
patyo nĝa sa gowa, kag may mĝa pak-
lang sa iya mĝa bakalan diri kag didto,
kag ang iya salakaan walo ka mĝa ha-
lintang.
35 Ugaling ginpasulúd niya ako sa
gawang sang Aminhan; kag gintakus
niya sono sa sining mĝa takus.
36 Ang iya mĝa hulut *sa bantay*, kag
ang iya mĝa bakalan kag ang iya mĝa
kahaligihan. Kag may mĝa talambuan
sa sini *nĝa gawang* sa palibot, sa bug-os
nĝa palibot: ang kalabaon kalim-an ka
maniko, kag ang kasangkaron duha ka
púlô kag lima ka maniko.
37 Ang iya mĝa bakalan nayon sa
patyo nĝa sa gowa; kag may mĝa pak-
lang sa iya mĝa bakalan diri kag didto,
kag ang salakaan walo ka mĝa halin-
tang.
38 Kag may mĝa hulut nĝa didto ang
salamputan sa tunĝâ sang mĝa bakalan
sang mĝa gawang; nĝa didto ginahuga-
san nila ang halad nĝa sinunog.
39 Kag sa kahaligihan sang gawang,
may duha ka latok diri, kag duha ka
latok didto, sa pagpugot sa ibabaw nila
sang halad nĝa sinunog, kag sang halad
tunĝud sang salâ kag sang kasal-anan.
40 Kag sa luyo, sa gowa sang salaka-
an, sa salamputan sang gawang sang
Aminhan, may duha ka latok; kag sa
isa pa ka luyo nĝa yara sa kahaligihan
sang gawang, duha ka latok:
41 Apat ka latok diri kag apat ka la-
tok didto sa luyo sang gawang: walo ka
latok, nĝa sa ibabaw nila ginapugutan;
42 Kag ang apat ka latok nĝa sa halad
nĝa sinunog nĝa bató nĝa binasbasan,
nĝa isa ka maniko kag tunĝâ ang kala-
baon, kag isa ka maniko kag tunĝâ ang
kasangkaron, kag isa ka maniko ang ka-
taas nĝa sa ibabaw nila ginabutang ang
mĝa galamiton, nĝa sa ila ginapugutan
nila ang halad nĝa sinunog kag ang
halad.
43 Kag ang mĝa kaw-it nĝa isa ka
danĝaw, napamitay sila sa Baláy, sa pa-
libot, sa bug-os nĝa palibot; kag sa iba-
baw sang mĝa latok ang unod sang halad.
44 Kag sa gowa sang gawang nĝa sa
sulúd, may mĝa hulut nĝa sa mĝa manug-
ambahan, sa patyo sa sulúd, nĝa yara
sila sa luyo sang gawang sang Aminhan,
nĝa nagaatubang nayon sa Bagatnan *kag*
ang isa yara sa luyo sang gawang sang
Sidlanĝan, nĝa nagaatubang nayon sa
Aminhan.
45 Kag nagsiling sia sa akon: Ini nĝa
hulut nĝa nagaatubang nayon sa Ba-
gatnan iya sang mĝa saserdote nĝa ma-
nugbantay sang tulin sang Baláy,
46 Kag ang hulut nĝa nagaatubang
nayon sa Aminhan iya sang mĝa sa-
serdote nĝa manugbantay sang tulin
sang halaran. Ini sila amo ang mĝa
anak ni Sadok, nĝa sila, sa tunĝâ sang
mĝa inanak ni Lebi, nagapalalapit kay
Iehoba sa pag-alagad sa iya.
47 Kag gintakus niya ang patyo, isa
ka gatus ka maniko ang kalabaon, kag
ang kasangkaron isa ka gatus ka mani-
ko, kasilo; kag ang halaran yara sa
atubanĝan sang Baláy.
48 Ugaling ginpasulúd niya ako sa ka-
haligihan sang Baláy, kag gintakus niya
ang bakalan sang alagyan, lima ka ma-
niko diri kag lima ka maniko didto, kag
ang kasangkaron sang gawang tatlo ka
maniko diri kag tatlo ka maniko didto.
49 Ang kalabaon sang kahaligihan duha
ka púlô ka maniko, kag ang kasangkaron,
napúlô kag isa ka maniko; nĝa sa iya na-
gasalaka sa mĝa alintaga, kag may mĝa
haligi nayon sa mĝa bakalan, ang isa
diri kag ang isa didto.

Ang pagkaayo sang Simbahan : ang balaan
nga Puluy-an.

41 UGALING ginpasulúd niya ako
sa Simbahan, kag gintakus niya
ang *iya* mga bakalan: ang kasangkad
anum ka maniko diri kag anum ka mga
maniko didto, *nga amo* ang kasangka-
ron sang Layanglayang.
2 Kag ang kasangkaron sang salam-
putan napúlô ka maniko; kag ang kilid
sang salamputan, lima ka maniko diri
kag lima ka maniko didto. Kag gin-
takus niya ang iya kalabaon, kap-atan
ka maniko, kag ang kasangkaron duha
ka púlô ka maniko.
3 Kag nagsulúd sia sa nasulúd, kag
gintakus niya ang bakalan sang salam-
putan, duha ka maniko; kag ang salam-
putan, anum ka maniko, kag ang ka-
sangkaron sang salamputan, pito ka
maniko.
4 Gintakus niya ang iya kalabaon,
duha ka púlô ka maniko, kag ang ka-
sangkaron, duha ka púlô ka maniko, sa
atubangan sang Simbahan; kag nagsi-
ling sia sa akon: Ini amo ang duug nga
balaan gid.
5 Sang olehe gintakus niya ang kuta
sang Baláy, anum ka maniko; kag sa
palibot ang kasangkaron sang mga
hulut, sa kiliran apat ka maniko, sa pa-
libot sa bug-os nga palibot sang Balay.
6 Kag ang mga hulut sa kiliran among
hulut sa ibabaw sang hulut, katloan kag
tatlo sa pasunud, kag nagasululúd sila
sa dingding nga yara malapit sa Baláy
nga nahanda sa mga hulot sa kiliran, sa
palibot, sa bug-os nga palibot, agud
nga mag-alangut sila, apang nga indi
mag-alangut sila sa dingding sang Baláy.
7 Kag sa mga hulut sa kiliran may
kasangkaron, sono sang pagsaka nayon
sa ibabaw kag ibabaw, kay ang naga-
libot sang Baláy nagasaka nayon sa iba-
baw, nayon sa ibabaw sa palibot, sa
bug-os nga palibot sang Baláy: tungud
sini ang kadakuon sang kasangkad sang
Baláy nayon gihapon pa ibabaw, kag sa
sini nagasaka gikan sa panalgan nga
labing ubus sang sa ibabaw tungud sang
sa tungâ.
8 Kag gintulok ko, sa palibot, sa bug-
os nga palibot sang Baláy, ang *iya* kata-
ason; ang mga sadsaran sang mga
hulut sa kiliran *among* isa ka kawayan
nga bilog nga anum ka maniko sa da-
kung talaksan.
9 Ang kasangkaron sang dingding
sang mga hulut sa kiliran sa gowa
among lima ka maniko, kag ang luwang
nga walay sulúd nga nagalibot sa mga
hulut sa kiliran sang Baláy,
10 Kag sa tungâ sang mga hulut may
kasangkaron nga duha ka púlô ka mani-
ko, sa palibot sang Baláy, sa palibot, sa
bug-os nga palibot.
11 Kag ang mga gawang sang mga
hulut sa kiliran nagabukas sa luwang
nga walay sulúd, ang isa ka gawang
nayon sa Aminhan, kag ang isa ka
gawang nayon sa Bagatnan; kag ang
kasangkaron sang luwang nga walay
sulúd among lima ka maniko, sa pa-
libot, sa bug-os nga palibot.
12 Kag ang tinukud nga yara sa atu-
bangan sang luwang nga napain sa kilid
nayon sa Katundan among kapitoan
ka maniko, kag ang dinding sang tinu-
kud, lima ka maniko ang kadamulon,
sa palibot, sa bug-os nga palibot, kag
kasiaman ka maniko ang kalabaon.
13 Ugaling gintakus niya ang Baláy:
isa ka gatus ka maniko ang kalabaon;
kag ang luwang nga napain, kag ang
pagkatukud, kag ang iya mga dingding,
isa ka gatus ka maniko ang kalabaon;
14 Kag ang kasangkaron sang atu-
bangan sang Baláy kag ang luwang nga
napain, sa Sidlangan, isa ka gatus ka
maniko.
15 Ugaling gintakus niya ang kala-
baon sang tinukud sa atubangan sang
luwang nga napain nga yara sa mga
likod niya, nga may balatibat diri kag
didto, isa ka gatus ka maniko. Kag
ang Simbahan nga sa sulúd kag ang
mga kahaligihan sang patyo;
16 Ang mga atangan, kag ang mga
talambuan nga natakpan, kag ang mga
balatibat sa palibot, sa ibabaw sang ila
tatlo ka panalgan, sa atubangan sang
mga atangan, nadagpakan sia sing ka-
hoy palibot, sa bug-os nga palibot, kutub
sa salog tubtub sa mga talambuan; kag
ang mga talambuan natabunan *man*.
17 Sa ibabaw sang salamputan, kag
tubtub sa Baláy sa sulúd, kag sa gowa,
kag sa ibabaw sang tanan nga mga
dingding, sa palibot, sa bug-os nga
palibot, sa sulúd kag sa gowa, *ang tanan*
may mga talaksan sia.
18 Kag nahuman didto nga may mga

kerubin kag mḡa paklang: ang isa ka
paklang sa tunḡâ sang duha ka keru-
bin; kag ang tagsa ka kerubin may duha
ka nawung:
19 Isa ka nawung sang tawo nayon
sa paklang diri, kag isa ka nawung
sang diyotay nḡa leon nayon sa pak-
lang didto. Nahuman sila sa bug-os
nḡa Baláy sa palibot, sa bug-os nḡa
palibot.
20 Ang mḡa kerubin kag ang mḡa
paklang nahuman sila kutub sa salug
tubtub sa ibabaw sang salamputan kag
sa ibabaw sang dingling sang *Simbahan.*
21 Ang Simbahan may mḡa haligi nḡa
kasilo, kag nahanunḡud sang atubanḡan
sang balaan nḡa Puluy-an ang iya dag-
way subung sang dagway *sang Sim-
bahan.*
22 Ang halaran nḡa kahoy may tatlo
ka maniko ang kataason, kag ang iya
kalabaon, duba ka maniko. May mḡa
pamusud sia; kag ang iya kalabaon kag
ang iya mḡa kilid kahoy sila. Kag
nagsiling sia sa akon: "Ini amo ang
latok nḡa yara sa atubanḡan ni Iehoba."
23 Kag may mḡa gawang nḡa duha
ka panid sa Simbahan kag sa balaan nḡa
puluy-an, kag may duha ka panid sa mḡa
panid;
24 Kag ang tagsa ka gawang may du-
ha ka panid, duha ka panid nḡa naga-
pilo: kag duha ka *panid* sa isa ka gawang,
kag duha ka panid sa isa man ka ga-
wang.
25 Sa ibabaw nila, sa ibabaw sang mḡa
panid sang Simbahan may mḡa nahu-
man nḡa mḡa kerubin kag mḡa paklang,
subung man nḡa nahuman sa mḡa ding-
ding. Kag may isa ka atanḡan nḡa ka-
hoy sa ibabaw sang atubanḡan sang
alagyan nḡa sa gowa.
26 Kag may mḡa talambuan nḡa na-
takpan kag mḡa paklang diri kag didto
sa kilid sang kahaligihan, kag mḡa hulut
sa kiliran sa Baláy kag mḡa atanḡan.

Ang pagkaayo sang Simbahan: ang mḡa hulut nḡa mḡa balaan.

42 UGALING ginpagowa niya ako
sa patyo sa gowa nayon sa
Aminhan, kag ginpasulúd niya ako sa
mḡa hulut nḡa yara sa atubanḡan sang
luwang nḡa napain nḡa yara sa atuba-
nḡan sang tinukud nayon sa Amin-
han.
2 Sa kadaygan sang kalabaon, isa ka
gatus ka maniko; ang salamputan sa
Aminhan ang iya kasangkaron, kalim-an
ka maniko.
3 Sa atubanḡan sang *luwang* sang duha
ka púlô ka maniko nḡa yara sa patyo
nḡa sa sulúd kag sa atubanḡan sang salug
nḡa yara ang patyo nḡa sa gowa, may
mḡa balatibat sa atubanḡan sang mḡa
balatibat, sa tatlo ka panalgan.
4 Kag sa atubanḡan sang mḡa hulut
may isa ka dalaganan nḡa napúlô ka ma-
niko ang kasangkad; sa bahin sa sulúd
ang isa ka dalan nḡa isa ka maniko; kag
ang iya mḡa gawang nayon sa Amin-
han.
5 Kag ang mḡa hulut nḡa mḡa naiba-
baw labing makitid sila, kay ang mḡa
balatibat nagabuluhin sa ila sing labi
sang mḡa sa naidalum kag sang sa mḡa
natunḡâ sang baláy.
6 Kay yara sila nahuman sa tatlo ka
mḡa panalgan, kag walâ sila sing mḡa
haligi subung sang mḡa haligi sang mḡa
patyo: nḡani, mḡa *labing* makitid pa sila
sang mḡa sa idalum kag sang mḡa sa
tunḡâ kutub sa salug.
7 Kag ang kuta nḡa yara sa gowa, sa
luyo sang mḡa hulut, nayon sa patyo
sa gowa, sa atubanḡan sang mḡa hulut,
may kalim-an ka maniko sa kalaba.
8 Kay ang kalabaon sang mḡa hulut
sang patyo sa gowa among kalim-an ka
maniko; apang yari karon, ang atuba-
nḡan sang Simbahan, may isa ka gatus
ka maniko.
9 Kag sa idalum sang mḡa hulut yara
ang *salamputan* sa pagsulúd sa Sidlanḡan,
sa pagsulúd sa iya kutub sa patyo nḡa
sa gowa.
10 Sa kalabaon sang kuta sang patyo,
nayon sa Sidlanḡan, sa atubanḡan
sang luwang nḡa napain, kag sa atuba-
nḡan sang tinukud, may mḡa hulut.
11 Kag ang dalaganan nḡa yara sa
atubanḡan nila kaanḡay sia sang sa mḡa
hulut nḡa yara nayon sa Aminhan: su-
bung sang iya kalabaon, amo man
ang iya kasangkaron, kag ang tanan ni-
ya nḡa mḡa gulowaan; subung sang iya
mḡa pagpahamtang, amo man ang iya
mḡa salamputan.
12 Kag sono sa mḡa gawang sang
mḡa hulut, nḡa yara nayon sa Ba-
gatnan, may isa sia ka salamputan sa
pamúnô sang dalan; sang dalan sa atu-

bangan sang kuta nga pinasahi; nagasulúd didto gikan sa Sidlangan.

13 Kag nagsiling *ang lalaki* sa akon: "Ining mga hulut sa Aminhan kag ining mga hulut sa Bagatnan, nga yara sa atubangan sang luwang nga napain, mga hulut sila nga mga balaan, nga sa ila ang mga saserdote, nga nagapalalapit kay Iehoba, magakalaon sang mga butang nga mga labing balaan: didto pagaipamutang nila ang mga butang nga mga labing balaan, kag ang halad nga kalan-on, kag ang halad tungud sang salâ kag tungud sang kasal-anan; kay ining duug balaan sia.

14 Ang mga saserdote, kon yara sila sa sulúd, indi sila magagulowa sa duug nga balaan sa patyo nga sa gowa, kondi nga didto pagabayaan nila ang ila mga panapton nga sa ila magaalagad sila, kay mga balaan sila. Kag magapalaraput sila sing iban nga mga panapton, ugaling sarang sila makapalalapit sa bahin nga iya sang banwa."

15 Kag ugaling nga natapus niya ang mga pagtakus sang baláy sa sulúd, ginpagowa niya ako sa dalan sang gawang nga nagaatubang nayon sa Sidlangan, kag gintakus niya ang palíbot, ang bug-os nga palibot.

16 Gintakus niya ang *kilid* nga nasidlangan sang kawayan nga inugtakus: lima ka gatus ka mga kawayan sang kawayan nga inugtakus, sa palibot.

17 Gintakus niya *ang kilid* sang Aminhan: lima ka gatus ka mga kawayan sang kawayan nga inugtakus, sa palibot.

18 Gintakus niya ang *kilid* sang Bagatnan: lima ka gatus ka mga kawayan sang kawayan nga inugtakus.

19 Ginliso niya nayon sa *kilid* sang Katundan; kag gintakus niya: lima ka gatus ka mga kawayan sang kawayan nga inugtakus.

20 Sa apat ka mga hangin gintakus niya sia: may isa ka kuta sa palibot, sa bug-os nga palibot; ang kalabaon sang *palibot,* lima ka gatus ka mga kawayan kag lima ka gatus ka mga kawayan ang kasangkaron, sa paghimo sang pagpain sa tungâ sang balaan kag sang dibalaan.

Ang pagkaayo sang Simbahan: ang himaya ni Iehoba.

43 KAG ginpakari niya ako sa gawang, sa gawang nga nagaatubang nayon sa Sidlangan:

2 Kag yari karon, ang himaya sang Dios ni Israel, nga nagaabut gikan nayon sa Sidlangan; kag ang iya tingug subung sang huganas sang madamu nga mga tubig, kag ang duta nagabanaag bangud sang iya himaya.

3 Kag ang palanan-awon, nga nakita ko among subung sang dagway, subung sadtong dagway nga nakita ko, sang pagkari ko sa kalaglagan sang banwa: ining mga dagway among subung sang dagway nga nakit-an ko sa ibabaw sang subâ nga Kebar. Kag nagyaub ako.

4 Kag ang himaya ni Iehoba nagsulúd sa Baláy sa alagyan sang gawang nga nagaatubang nayon sa Sidlangan.

5 Kag ginbayaw ako sang Espiritu, kag ginpasulúd niya ako sa patyo sa sulúd; kag yari karon, ang himaya ni Iehoba nagpunô sang Baláy.

6 Kag nabatian ko ang isa nga naghambal sa akon kutub sa Baláy; kag ang isa ka lalaki nagatindug malapit sa akon,

7 Kag nagsiling sia sa akon: Anak sang tawo, *yari karon* ang duug sang akon lingkoran nga harianon, kag ang duug sang mga dapadapa sang akon mga tiil, nga sa iya magapuyô ako sa tungâ sang mga inanak ni Israel sa gihapon; kag indi na pagadagtaan sang baláy ni Israel, ang akon balaan nga ngalan, bisan sila bisan ang ila mga hari, sang ila mga pagpakighilawas kag sang mga bangkay sang ila mga hari sa ila mga mataas nga duug.

8 Sang ginbutang nila ang ila atangan batok sang akon atangan, kag ang ila bakalan sa luyo sang akon bakalan, sa bagay nga may dingding lamang sa tungâ namon, gindagtaan nila ang ngalan sang akon pagkabalaan tungud sang ila mga kalangil-aran, nga ginhilimo nila, kag ginupúd ko sila, sa akon kasingkal.

9 Karon igapalayô nila sa akon ang ila pagpakighilawas kag ang mga bangkay sang ila mga hari, kag magapuyô ako sa tungâ nila sa gihapon.

Ang pagkaayo sang Simbahan: ang halaran sang mĝa halad nĝa sinunog.

10 Ikaw, anak sang tawo, ipahayag sa baláy ni Israel ini nĝa Baláy, kag nĝa magkalahuya sila sang ila mĝa kalautan kag nĝa talakson nila ang iya binadlit.

11 Kag kon magkalahuya sila sang tanan nĝa ila ginhimo, ipakilala sa ila ang dagway sang Baláy, ang iya kahamtanĝan, kag ang iya mĝa gulowaan, kag ang iya mĝa salamputan, kag ang tanan niya nĝa mĝa bayhon kag ang tanan niya nĝa mĝa palatukuran, kag ang tanan niya nĝa mĝa bayhon kag ang tanan niya nĝa mĝa kasogoan; kag ibadlit sia sa atubanĝan sang ila mĝa mata, agud nĝa bantayan nila ang tanan niya nĝa bayhon, kag ang tanan niya nĝa mĝa palatukuran, kag ibutang nila sila sa buhat.

12 Ini amo ang kasogoan sang Baláy: Sa ibabaw sang putokputokan sang bukid ang bug-os niya nĝa duluran sa palibot, magamanĝinlabing balaan. Yari karon, ini amo ang kasogoan sang Baláy.

13 Kag ini sila amo ang mĝa takus sang halaran, sa mĝa maniko, nĝa ang siko isa ka maniko kag isa ka danĝaw. Ang sadsaran may isa ka maniko sa kataason, kag isa ka maniko ang kasangkad, kag yara sa ibabaw sang iya bibig sa palibot ang isa ka kolod nĝa isa ka danĝaw: ini amo ang palatunĝan sang halaran.

14 Kutub sa sadsaran sang duta tubtub sa tulungtunĝan sa idalum, duha ka maniko, kag ang kasangkaron, isa ka maniko, kag kutub sa tulungtunĝan nĝa diyotay tubtub sa tulungtunĝan nĝa daku, apat ka maniko, kag ang *iya* kasangkaron, isa ka maniko.

15 Kag ang halaran sa ibabaw, apat ka maniko, kag sa naibabaw sang halaran, may apat ka mĝa sunĝay.

16 Kag ang dabukan sang halaran, napúlô kag duha ka maniko ang kalabaon, kag napúlô kag duha ang kasangkad, kasilo, sono sang iya apat ka mĝa kilid.

17 Kag ang tulungtunĝan, napúlô kag apat ka maniko ang kalabaon, kag napúlô kag apat ka maniko ang kasangkaron, sono sang iya apat ka mĝa kilid, kag ang kolod sa palibot niya, tunĝâ sa maniko; ang sadsaran nĝa sa iya, isa ka maniko sa palibot; kag ang *halaran* may mĝa alintaga nĝa yara sa Sidlanĝan.

18 Kag nagsiling sia sa akon: Anak sang tawo, amo ining ginasiling sang Ginoo nĝa si Iehoba: Yari karon ang mĝa palatukuran sang halaran, sa adlaw nĝa pagahimoon sia, agud sa paghalad sa ibabaw niya sang halad nĝa sinunog kag sa pagsablig sing dugo sa ibabaw niya:

19 Sa mĝa saserdote nĝa mĝa Lebinhon nĝa sa kaliwatan sila ni Sadok, nĝa magapalalapit sa akon, siling sang Ginoo nĝa si Iehoba, sa pag-alagad sa akon, pagahatagan mo sila sing isa ka tinday sang baka nĝa sa halad tunĝud sang salâ.

20 Kag magakuha ka sa iya dugo, kag pagaibutang mo sa apat ka mĝa sunĝay sang *halaran,* kag sa apat ka mĝa pusud sang sadsaran, kag sa kolod sa palibot. Subung sini pagatinloan mo sia kag pagahimoon mo ang katumbasan tunĝud sa iya.

21 Kag magakuha ka sang tinday sang baka tunĝud sang salâ, kag pagasunugon sia sa duug nĝa pinat-in sa Baláy sa gowa sang balaan nĝa Puluy-an.

22 Kag sa ikaduha ka adlaw magahalad ka sing isa ka lalaki nĝa kanding, nĝa walay dagta tunĝud sang salâ; kag pagatinloan nila ang halaran, subung nĝa gintinloan nila sia sang tinday sang baka.

23 Kon makatapus ka sa pagpaninlo, magahalad ka sing isa ka tinday sang baka nĝa walay dagta, kag sing isa ka karnero nĝa walay dagta sang pinanong.

24 Kag pagapaatubanĝon mo sila sa atubanĝan ni Iehoba, kag ang mĝa saserdote magasabwag sing asin sa ibabaw nila, kag pagaihalad nila sila sa halad nĝa sinunog kay Iehoba.

25 Sa pito ka adlaw magahalad ka sing isa ka lalaki nĝa kanding tunĝud sang salâ sa tagsa ka adlaw, kag magahalalad sila sing isa ka tinday sang baka kag sing isa ka karnero sang pinanong, ang isa kag isa nĝa walay dagta.

26 Sa pito ka adlaw pagahimoon nila ang katumbasan tunĝud sang halaran, kag pagatinloan nila sia, kag igapahanunĝud nila sia.

27 Busa pagatapuson nila ining mĝa adlaw, kag sa ikawalo ka adlaw kag sa sumulunud mahanabu, kon ang mĝa

saserdote magahalad sa ibabaw sang
halaran sang inyo mḡa halad nḡa sinu-
nug kag sang inyo mḡa halad sa paghi-
daet, nḡa pagakahamut-an ko kamo,
siling sang Ginoo nḡa si Iehoba.

Ang pagkaayo sang Simbahan: mḡa pagliwan sang mḡa pag-alagdan sa balaan nḡa Puluy-an.

44 KAG ginpabalik niya ako nayon
sa gawang sa gowa sang balaan
nḡa Puluy-an, nḡa nagaatubang sia
nayon sa Sidlanḡan; kag natakpan sia.
2 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
Ini nḡa gawang pagatakpan; indi paga-
buksan, kag walay bisan sino nḡa maga-
sulúd sa iya; kay si Iehoba, nḡa Dios sa
Israel, nagsulúd sa iya; pagatakpan sia.
3 Nahanunḡud sang dunganon, ang
dunganon magalingkod sa iya sa pag-
kaon sing tinapay sa atubanḡan ni Ieho-
ba. Sa dalan sang kahaligihan sang ga-
wang magasulúd sia, kag sa *amo* nḡa
dalan magagowa sia.
4 Ugaling ginpasulúd niya ako sa da-
lan sang gawang sa Aminhan, sa atu-
banḡan sang Baláy; kag nakit-an ko,
kag yari karon, ang himaya ni Iehoba,
nagpunô sang Baláy ni Iehoba.
5 Kag si Iehoba nagsiling sa akon:
Anak sang tawo, idapat ang imo tagi-
posoon, kag tuluka sang imo mḡa mata,
kag pamatii sang imo mḡa idulunḡug
ang tanan nḡa ginasiling ko sa imo na-
hanunḡud sang tanan nḡa mḡa palatu-
kuran sang Baláy ni Iehoba nahanunḡud
sang tanan niya nḡa mḡa kasogoan;
kag igadapat mo ang imo tagiposoon sa
mḡa salamputan sang baláy, kag sa
tanan nḡa mḡa gulowaan sang balaan
nḡa Puluy-an.
6 Kag pagaisiling mo sa *sining* mḡa
malalison, sa baláy ni Israel: Amo ining
ginasiling sang Ginoo nḡa si Iehoba:
Tuman na nḡa sa inyo ang tanan ninyo
nḡa mḡa kalanḡil-aran, baláy ni Israel,
7 Nḡa *ginhimo ninyo* sa pagpasulúd
ninyo diri sang mḡa anak sang mḡa
dumuluung, nḡa ditinuli sa tagipsoon
kag ditinuli sa unud, sa pagpuyô sa akon
balaan nḡa Puluy-an, sa pagdagta sa iya,
sa akon Baláy sang ginahalad ninyo ang
akon tinapay, ang tambok kag ang
dugo; sa bagay nḡa ginlapas ninyo ang
akon katipan, siling sang tanan ninyo
nḡa mḡa kalanḡil-aran.
8 Kag walâ ninyo pagbantayi ang
tulin sang akon mḡa butang nḡa balaan,
kondi nḡa ginbutanḡan ninyo sing mḡa
bantay nḡa *dumuluong* sa akon tulin, sa
akon balaan nḡa Puluy-an, sa baylo
ninyo.
9 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nḡa si Iehoba: Bisan sin-o nḡa anak
sang dumuluong, nḡa ditinuli sa tagipo-
soon kag ditinuli sa unud, indi makasulúd
sa akon balaan nḡa Puluy-an, kutub sang
katapusan sang mḡa anak sang mḡa
dumuluong nḡa yara sa tunḡâ sang mḡa
inanak ni Israel.
10 Apang nahanunḡud sang mḡa Le-
binhon, nḡa nagpalalayô sa akon, sang
si Israel nagtalang, nḡa sila nagpalalayô
sa akon sa pagsunud sa olehe sang ila
mḡa diosdios, magadalalá sila sang ila
kalautan.
11 Ini sila manḡinyara sa akon ba-
laan nḡa Puluy-an sa paghimo sang pag-
alagdan sang pagtatap sang mḡa ga-
wang sang Baláy, kag sa paghimo sang
pag-alagdan sang Baláy. Sila magapu-
gut nḡa sa banwa sang halad nḡa sinu-
nog kag sang halad, kag si'a magati-
lindug sa atubanḡan nila sa pag-alagad
sa ila.
12 Tunḡud kay nag-alalagad sila sa ila
sa atubanḡan sang ila mḡa diosdios kag
nḡa nanḡinkasandaran sila sa pagkaho-
log sa *kalautan* sa baláy ni Israel, banḡud
sini ginbayaw ko ang akon kamut batok
sa ila, siling sang Ginoo nḡa si Iehoba,
kag pagadal-on nila ang ila kalautan.
13 Indi sila magapalapit sa akon
sa paghikot sang akon pagkasaserdote,
bisan sa pagpalapit sa akon mḡa butang
nḡa balaan, sa duug nḡa labing balaan;
kondi nḡa magadalalá sila sang ila ka-
huluy-an, kag sang ila mḡa kalanḡil-
aran, nḡa ginpanghimo nila.
14 Kag pagaibutang ko sila nḡa mḡa
bantay sang tulin sang Baláy, sa tanan
nḡa buluhaton sang Baláy, kag sa tanan
nḡa dapat paghimoon sa iya.
15 Apang nahanuḡud sang mḡa sa-
serdote, nḡa mḡa Lebinhon, nḡa mḡa
inanak ni Sadok, nḡa nagbalantay sang
tulin sang akon balaan nḡa Puluy-an,
sang ang mḡa inanak ni Israel nagpala-
layô sa akon, pagapapalapiton sila sa
akon sa pag-alagad sa akon, kag nḡa
magatilindug sa atubanḡan nakon sa
paghalad sang tambok kag sang dugo,
siling sang Ginoo nḡa si Iehoba.
16 Ini sila magasululúd sa akon bala-

an nḡa Puluy-an, kag ini sila magapalalapit sa akon latok sa pag-alagad sa akon, kag pagabantayan nila ang akon tulin.

17 Kag nahanabu, nḡa kon magsululúd sila sa mḡa gawang sang patyo nḡa sa sulúd, magapalanaput sila sang mḡa panapton *nḡa lino*: kag kon magalalagad sila sa mḡa gawang sang patyo nḡa sa sulúd, kon sa Baláy, indi sila magadalá *sing panapton* nḡa bulbul.

18 Magadalalá sila sa ila olo sing mḡa turbante nḡa lino; kag ang mḡa delargo nḡa lino yara sa ila mḡa hawak. Indi sila magapalangwagkus sang ginabalhas sila.

19 Kag kon maggulowa sila sa patyo sa gowa, sa patyo sa gowa nayon sa banwa, magauluba sila sang ila mḡa panapton nḡa gin-alalagad nila, kag pagaibutang nila sila sa mḡa hulut sang balaan nḡa Puluy-an; kag magapalanaput sila sang iban nḡa mḡa panapton, basi nḡa magpahanunḡud sila sang banwa sa ila mḡa panapton,

20 Kag indi nila pagakiskisan ang ila olo, bisan pagapabayaan nila nḡa magtúbô ang buhok; mag-andam sila sa paggunting sang buhok sang *ila* olo.

21 Bisan sin-o sang mḡa saserdote, walâ sing magainom sing alak, kon magsulúd sia sa patyo nḡa sa sulúd.

22 Sila indi magapalanḡasawa sing bálo nḡa babae, bisan sing binayaan; kondi magapalanḡasawa sila sing mḡa ulay sang kaliwatan sang baláy ni Israel, kon sing bálo nḡa nanḡinbalo sang saserdote.

23 Kag pagatudloan nila ang akon banwa sa pagpain sang balaan kag sang dibalaan, kag pagaton-an nila sila sa pagtuhay sang mahigko kag sang matinlo.

24 Magapanḡolo sila sa mḡa kasaba sa paghukom; pagahukman nila sono sang akon mḡa tulumanon. Pagabantayan nila ang akon mḡa kasogoan kag ang akon mḡa palatukuran sa tanan nakon nḡa mḡa pinat-in nḡa piesta, kag pagapakabalaanon nila ang akon mḡa sabado.

25 *Ang saserdote* indi magasulúd sa bisan kay sin-o nḡa patay sa pagpadagta sa iya; apang sa amay, kon sa iróy, kon sa anak nḡa lalaki, kon sa anak nḡa babae, sa útud nḡa lalaki, kon sa útud nḡa babae nḡa walâ makabana, sarang sia makapadagta.

26 Kag sa tapus sang iya pagpaninlo, pagaisipon sa iya ang pito ka adlaw.

27 Kag sa adlaw nḡa magsulúd sia sa balaan nḡa Puluy-an, sa patyo sa sulúd, sa pag-alagad sa balaan nḡa Puluy-an, magahalad sia sang iya halad tunḡud sang salâ, siling sang Ginoo nḡa si Iehoba.

28 Kag may panublion sila. Ako magamanḡinila panublion; kag indi ninyo sila pagahatagan sing kaugalinḡon.

29 Ang halad nḡa kalan-on, kag ang halad tunḡud sang salâ kag sang kasal-anan, pagakaonon nila; kag ang tanan nḡa katagudilian sa Israel magamanḡinila.

30 Kag ang mḡa nahauna sang tanan nḡa mḡa nahauna nḡa bunḡa sa tanan nḡa mḡa butang, kag ang tanan nḡa *halad* nḡa binayaw sa tanan nḡa mḡa butang, sa tunḡâ sang tanan ninyo nḡa mḡa halad nḡa binayaw, magamanḡinila sang mḡa saserdote: subung man pagaihatag ninyo ang mḡa nahauna sang tanan ninyo nḡa mḡa linamas sa mḡa saserdote, agud nḡa pagpapahuwayon ang pagpakamaayo sa imo baláy.

31 Ang mḡa saserdote indi magakalaon sing bisan ano nḡa napatay sa iya kaugalinḡon kon kinusnit, bisan sa mḡa pispis bisan sa kahayupan.

Pagpinahat sang duta.

45 KON magpilinahat kamo sa papalad sang duta nḡa panublion, pagaihalad ninyo, nḡa halad nḡa binayaw ang isa ka pahat kay Iehoba, ang isa ka pahat nḡa napahanunḡud sa duta, ang isa ka kalabaon: duha ka púlô kag lima ka libo ka mḡa *kawayan* ang kalabaon, kag napúlô ka libo ang kasangkaron: manḡinbalaan sia sa bug-os niya nḡa kadulunan, sa palibot.

2 Sa sini magamanḡinlima ka gatus ang *kalabaon* nḡa sa balaan nḡa Puluy-an kag lima ka gatus ang kasangkaron, sa kasilo sa palibot, nḡa may halalban nḡa nahanunḡud sa iya nḡa mḡa kalim-an ka maniko, sa palibot.

3 Sono sini nḡa takus pagatakson mo sa kalabaon nḡa duha ka púlô kag lima ka libo ka *mḡa kawayan*, kag sa kasangkaron, napúlô ka libo, nḡa sa sini nḡa

luwang manĝinyara ang balaan nĝa
Puluy-an, ang duug nĝa labing balaan.
4 Ini amo ang pahat nĝa p'nahanu-
nĝud sa duta ; manĝiniya sia sang mĝa
saserdote nĝa mag-alagad sa balaan nĝa
Puluy-an, nĝa nagapalalapit sa pag-
alagad kay Iehoba ; kag manĝinduug sia
nĝa sa mĝa baláy, kag ang isa ka balaan
nĝa puluy-an nĝa sa balaan nĝa Puluy-
an.
5 Subung man ang *isa ka luwang* nĝa
duha ka púlô kag lima ka libo ang kala-
baon, kag napúlô ka libo ang kasang-
karon, nĝa ini magamanĝiniya sang mĝa
Lebinhon nĝa nagaalagad sa Baláy : ini
manĝinkaugalinĝon nila *patí ang* duha
ka púlô ka mĝa hulut.
6 Kag nĝa sa kaugalinĝon sang banwa
magahatag kamo sing lima ka libo ang
kasangkaron kag duha ka púlô kag lima
ang kalabaon, sa atubanĝan sang pahat
nĝa halad nĝa binayaw sang duug nĝa
balaan : ini manĝiniya sang bug-os nĝa
baláy ni Israel.
7 Nahanunĝud sang *pahat* sang dun-
ganon sia manĝingikan diri kag didto
sang pahat nĝa halad nĝa binayaw sang
duug nĝa balaan kag ang kaugalinĝon
sang banwa sa atubanĝan sang pahat
nĝa halad nĝa binayaw sang duug nĝa
balaan, kag sa atubanĝan sang kaugali-
nĝon sang banwa, kutub sa ila kilid
sa Katundan tubtub *sa dulunan* sang Ka-
tundan, kag tubtub sa ila kilid sa Sid-
lanĝan tubtub *sa dulunan* sang Sidla-
nĝan : kag ang kalabaon niya manĝin-
kaanĝay sang isa sang mĝa pahat *sang
kabikahan* kutub sa dulunan sang Katun-
dan tubtub sa dulunan nayon sa
Sidlanĝan.
8 Ini manĝinduta niya, nĝa iya kau-
galinĝon sa Israel ; kag ang akon mĝa
dunganon indi na magapigos sang akon
banwa ; pagaihatag nila ang duta sa
baláy ni Israel, sono sang ila mĝa
kabikahan.

Mĝa hilikuton nĝa balaan sang panĝolo kag sang mĝa saserdote.

9 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nĝa si Iehoba : Tuman na nĝa sa inyo
mĝa dunganon sa Israel. Kuhaa-ninyo
ang paglugos kag ang paghapay ; ibutang
ninyo sa buhat ang tulumanon kag ang
katarunĝan ; ayaw ninyo pagtabuga ang
akon banwa sa baláy, siling sang Ginoo
nĝa si Iehoba.
10 Maghuput-kamo sing timbanĝan
nĝa matarung, kag sing epa nĝa mata-
rung kag sing bat nĝa matarung.
11 Ang epa kag ang bat magamanĝin-
isa gid ka takus : sa bagay nĝa ang bat
may iya sia sang ikapúlô ka bahin sang
homer, kag ang epa, ang ikapúlô ka ba-
hin sang homer : ang talaksan nila ma-
gamanĝinsono sang homer.
12 Kag ang siklo manĝinduha ka púlô
ka gera. Duha ka púlô ka siklo, duha
ka púlô kag lima ka siklo, kag napúlô
kag lima ka siklo, magamanĝinisa ka
mina sa inyo.
13 Yari karon ang pahat nĝa manĝin-
halad nĝa binayaw ninyo : ang ikan-um
ka bahin sang isa ka epa nĝa isa ka
homer sang trigo ; kag ang ikan-um ka
bahin sang isa ka epa nĝa sa isa ka ho-
mer sang sebada.
14 Ang bat *among talaksan* sang
lana ; kag ang pahat nĝa pinat-in nĝa sa
lana among ikapúlô ka bahin sang bat
nĝa sa isa ka koro, napúlô ka bat, kon isa
ka homer ; kay napúlô ka bat among isa
ka homer.
15 Kag ang isa ka kordero sang pina-
nong sa duha ka gatus, sang kadutaan
nĝa binunyagan sa Israel, nĝa sa halad
nĝa kalan-on, kag nĝa sa halad nĝa si-
nunog, kag nĝa sa halad sa paghidaet,
nĝa sa paghimo sing katumbasan tunĝud
sa ila, siling sang Ginoo nĝa si Iehoba.
16 Ang bug-os nĝa banwa sang duta
pagapiliton sa s'ni nĝa halad nĝa bina-
yaw nĝa sa dunganon sa Israel.
17 Kag ang dunganon may tulin sia
sang mĝa halad nĝa sinunog, kag sang
mĝa halad nĝa kalan-on, kag sang mĝa
halad nĝa ilimnon sa mĝa piesta, kag sa
mĝa lati, kag sa mĝa sabado, kag sa ta-
nan nĝa mĝa pinat-in nĝa piesta sang
baláy ni Israel. Sia magahalad sang
halad tunĝud sang salâ kag sang halad
nĝa kalan-on, kag sang halad nĝa sinu-
nog, kag sang mĝa halad sa paghidaet,
sa paghimo sing katumbasan tunĝud
sang baláy ni Israel.
18 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nĝa si Iehoba : Ang nahauna nĝa *bulan*,
sa nahauna sang bulan, magakuha ka
sing isa ka tinday sang baka nĝa walay
dagta, kag pagatinloan mo ang balaan
nĝa Puluy-an :
19 Ang saserdote magakuha sang du-

go sang halad tuñgud sang salâ, kag pa-
gaibutang niya ini sa ibabaw sang mña
bakalan *sang gawang* sang Baláy, kag sa
ibabaw sang apat ka pamusud sang tu-
lungtuñgan sa halaran, kag sa ibabaw
sang mña bakalan sang mña gawang sang
patyo sa sulúd.
20 Amo ini ang pagahimoon mo sa
ikapito sang bulan tuñgud sang naka-
salâ nña walâ makahibalo kag sa kulang-
kulang, kag pagahimoon ninyo ang
katumbasan tuñgud sang Baláy.
21 Ang *bulan* nña nahauna, sa ikapúlô
kag apat ka adlaw sang bulan, may
Paskua kamo, ang piesta sa pito ka
adlaw: pagakaonon ninyo ang tinapay
nña walay tapay.
22 Kag sa sadtong adlaw ang dunga-
non magahalad tuñgud sa iya kaugali-
ñgon, kag tuñgud sang bug-os nña ban-
wa sang duta, sing isa ka tinday sang
baka tuñgud sang salâ.
23 Kag sa pito ka adlaw sang piesta
magahimo sia sing halad nña sinunog
kay Iehoba, pito ka tinday sang baka,
kag pito ka karnero nña walay dagta, sa
tagsa ka adlaw sang pito ka adlaw; kag
tuñgud sang salâ isa ka lalaki nña kan-
ding sa tagsa ka adlaw.
24 Kag subung nña halad nña kalan-
on magahalad sia sing isa ka epa upud
sa tagsa ka tinday sang baka kag isa ka
epa upud sa tagsa ka karnero; kag sa
tagsa ka epa, isa ka hin nña lana.
25 Sa *bulan* nña ikapito, sa ikapúlô
kag lima sang bulan, sa piesta, pagaiha-
lad niya ang amo nña mña butang sa pito
ka adlaw, ang amo nña halad tuñgud
sang salâ, ang amo tuñgud nña halad
nña sinunog, kag ang amo nña halad
nña kalan-on, kag ang amo nña lana.

46 AMO ining ginasiling sang Ginoo
nña si Iehoba: Ang gawang
sang patyo sa sulúd, nña nagaatubang
sa Sidlañgan, pagatakpan sa anum ka
adlaw sa pañgabudlay, kag sa adlaw
sang sabado pagabuksan sia kag paga-
buksan sia man sa adlaw nña lati.
2 Kag ang dunganon magasulúd sa da-
lan sang kahaligihan sang gawang gikan
sa gowa, kag magatindug sia nña malapit
sang bakalan sang gawang; kag ang mña
saserdote magahalalad sang iya halad
nña sinunog kag sang iya mña halad sa
paghidaet. Sia magayaub sa atañgan
sang gawang, sa olehe magahalín sia;
kag indi pagatakpan ang gawang tubtub
sa hapon.
3 Kag ang banwa sang duta maga-
yaub sa salamputan sa amo nña gawang
sa mña sabado kag sa lati, sa atubañgan
ni Iehoba.
4 Kag ang halad nña sinunog nña pa-
gaihalad sang dunganon kay Iehoba sa
adlaw nña sabado, mañgin-anum ka
kordero nña walay dagta, kag isa ka
karnero nña walay dagta.
5 Kag ang halad nña kalan-on ma-
ñginisa ka epa upud sang karnero; kag
upud sang mña kordero, ang halad nña
kalan-on mañginluyag sang iya kamut sa
paghatag; kag nahanuñgud sang la a
nña isa ka hin upud sang epa.
6 Apang ang adlaw nña lati, isa ka
tinday sang baka nña walay dagta upud
ang anum ka kordero kag ang isa ka
karnero; mañginwalay dagta sila.
7 Kag magahalad sia subung nña
halad nña kalan-on sing isa ka epa
upud sang tinday sang baka, kag ang
isa ka epa upud sang tagsa ka karnero;
kag upud sang mña kordero, sono sang
madañgatan sang iya pagkabutang;
kag nahanuñgud sang lana, isa ka hin sa
tagsa ka epa.
8 Kag kon ang dunganon magsulúd,
magasulúd sia sa dalan sang kahaligihan
sang gawang; kag sa *amo* nña dalan
magagowa sia.
9 Apang kon ang banwa sang duta
magsulúd sa atubañgan ni Iehoba, sa
mña pinat-inan nña piesta, nña ang
magsulúd sa dalan sang gawang sang
Aminhan sa pagyaub, magaguwa sa
dalan sang gawang sang Bagatnan;
kag ang magsulúd sa dalan sang gawang
sang Bagatnan, magagowa sa dalan
sang gawang sang Aminhan: indi mag-
balik sila sa dalan sang gawang nña
didto magsulúd sia, kondi nña maga-
gowa sila sa *gawang* nña nagaatubang sa
ila.
10 Kag ang dunganon, kon sila mag-
sululúd, sia magasulúd sa tuñgâ nila;
kag kon sila maggulowa, sia magagowa
sing tiñgub.
11 Sa mña piesta kag sa mña pinat-in
nña piesta ang halad nña kalan-on
mañginisa ka epa upud ang tagsa ka
tinday sang baka, kag isa ka epa upud
ang tagsa ka karnero; kag upud sang
mña kordero, mañginluyag sang iya
kamut sa paghatag; kag nahanuñgud

sang lana, isa ka hin upud sang tagsa ka epa.
12 Kon ang dunganon maghimo sing halad nğa kinabubut-on sing halad nğa sinunog, kon halad sa paghidaet, sa halad nğa kinabubut-on kay Iehoba, pagabuksan sa iya ang gawang nğa nagaatubang sa Sidlanğan, kag pagahimoon ang iya halad nğa sinunog, kag ang iya mğa halad sa paghidaet, subung sang ginahimo sa adlaw nğa sabado: ugaling magagowa sia, kag pagatakpan ang gawang sa tapus nğa makagowa sia.
13 Kag magahalad ka kay Iehoba, sa tagsa ka adlaw sa halad nğa sinunog sing isa ka kordero nğa isa ka tuig, nğa walay dagta; sa tagsa ka aga pagaihalad mo sia.
14 Kag ang halad nğa kalan-on nğa pagaihalad mo upud sining kordero, sa tagsa ka aga manğinikan-um ka bahin sang epa, kag nahanunğud sang lana ikatlo ka bahin sang hin, sa pagbasâ sang harina. Ini amo ang halad nğa kalanon kay Iehoba. Ini amo ang palatukuran nğa walay katapusan: manğinsagihapon *sia*.
15 Magahalalad sila sang kordero, kag sang halad nğa kalan-on, kag sang lana, sa tanan nğa mğa aga. Ini among halad nğa sinunog nğa dayon.
16 Amo ining ginasiling sang Ginoo nğa si Iehoba: Kon ang dunganon maghatag sing isa ka hatag sa isa ka tawo sang iya mğa anak, amo ini ang iya panublion, mahanunğud íni sa iya mğa anak; ini manğinkaugalinğon nila nğa panublion.
17 Apang kon sa iya gid nğa panublion maghatag sia sing hatag sa isa sang iya mğa alagad, ini magamanğiniya tubtub sa tuig sa katalimuasan, niyan magabalik sia sa dunganon. Ang iya panublion nahanunğud lamang sa iya mğa anak.
18 Kag ang dunganon indi magakuha sing bisan ano sang panublion sang banwa, nğa nagatabug sa ila sa ila kaugalinğon. Sa iya kaugalinğon magapanubli sia sa iya mğa anak, agud nğa walay bisan sin-o sang akon banwa nğa pagtabugon sa iya kaugalinğon.
19 Ugaling ginpasulúd niya ako sa salamputan nğa yara sa luyo sang gawang, sa mğa hulut sang duug nğa balaan sang mğa saserdote, nğa nagaalatubang sila sa Aminhan, kag didto may isa ka duug sa sulúd gid, nayon sa Katundan.
20 Kag nagsiling sia sa akon: "Ini amo ang duug nğa diin magaluluto ang mğa saserdote sang *unud* sang mğa halad tunğud sang kasal-anan kag sang salâ: didto pagaisugba nila ang halad nğa kalan-on, nğa indi pagdalhon sila sa patyo sa gowa sa pagpakabalaan sa banwa."
21 Ugaling ginpagowa niya ako sa patyo sa gowa, kag gindalá niya ako sa apat ka mğa pamusud sang payto, kag yari karon, nğa may isa ka patyo sa tagsa ka pamusud sang patyo.
22 Sa apat ka mğa pamusud sang patyo may mğa patyo nğa nakudalan, nğa kap-atan *ka maniko* ang kalabaon kag katloan ang kasangkaron. May isa lamang sila ka takus ang tanan nğa apat ka mğa pamusud.
23 Kag may isa ka pasunud sang mğa *tinukud* sa palibot sa sining *mğa patyo*, sa palibot sang mğa apat, kag mğa dabukan sa pagluto nğa nahuman sila sa idalum sining mğa pasunud sa palibot.
24 Kag nagsiling sia sa akon: "Ini sila amo ang duug sang mğa dabukan, nğa diin ang mğa nagaalagad sa Baláy, magaluto sang mğa halad sang banwa."

Ang sapa sang mğa tubig nğa makaayo.

47 UGALING ginpabalik niya ako sa salamputan sang Baláy, kag yari karon ang mğa tubig nğa nagagulowa sa idalum sang atanğan sang Baláy, nayon sa Sidlanğan; kay ang atubanğan sang baláy yara sa Sidlanğan. Kag ang mğa tubig nagapalanaug gikan sa idalum, sa kilid nğa too sang Baláy, sa Bagatnan sang halaran.
2 Kag ginpagowa niya ako sa dalan sang gawang sang Aminhan, kag ginpalibot niya ako sa dalan sa gowa tubtub sa gawang sa gowa, sa paladulunğan nğa nagaatubang sa Sidlanğan; kag yari karon, ang mğa tubig nğa nagagulowa sa kilid nğa too.
3 Kag, sang naggowa ini nğa lalaki nayon sa Sidlanğan, may isa sia ka lubid sa iya kamut; kag nagtakus sia sing isa ka libo ka mğa maniko, kag ginpaagi niya ako sa mğa tubig, nğa mğa tubig *nğa nagalambut* sa mğa bukobuko sang mğa tiil.

4 Kag nagtakus sia sing *isa pa* ka libo
kag ginpaagi niya ako sa mḡa tubig, nḡa
mḡa tubig *nḡa nagalambut* sa mḡa tu-
hod. Ugaling nagtakus sia sing *isa pa* ka
libo, kag ginpaagi niya ako sa mḡa tu-
big, nḡa mḡa tubig *nḡa nagalambut* tub-
tub sa mḡa hawak.
5 Kag nagtakus sia sing isa ka libo:
amo ini ang isa ka kasulgan nḡa ako
indi na sarang makaagi, kay ang mḡa
tubig nagsalaka, nḡa among tubig sa
paglanḡoy, isa kakasulgan nḡa indi
sarang maagihan.
6 Kag nagsiling sia sa akon: "¿Na-
kita mo bala, anak sang tawo?" Kag
ginpalakat niya ako, kag ginpabalik
niya ako sa pangpang sang kasulgan.
7 Kag sang nagbalik ako, yari karon,
sa pangpang sang kasulgan, ang madamu
gid nḡa mḡa kahoy sa pihak kag pihak.
8 Kag nagsiling sia sa akon: "Ining
mḡa tubig nagahalalin sa kadutaan sang
Sidlanḡan, kag magapalanaug sila sa
kaminḡawan, kag magalambut sila sa
dagat; kag sa makalambut sila sa dagat,
pagaayohon ang mḡa tubig *sang dagat.*
9 Kag mahanabu, nḡa ang tanan nḡa
kalág nḡa buhi nḡa nagasubay sa bisan
diin nḡa maglambut ining duha ka mḡa
kasulgan, magakabuhi, Kag manḡinma-
damu gid ang mḡa isda. Tunḡud kay
magalambut didto ining mḡa tubig, kag
pagaayohon sila, kag magakabuhi sila
sa bisan diin nḡa magalambut ang ka-
sulgan.
10 Kag mahanabu, nḡa magatindug
didto ang mḡa manḡinḡisda; kutub sa
En-gadi tubtub sa En-eglaim manḡinhu-
lumlaran sang mḡa pukot. Ang ila mḡa
isda manḡinsono sang ila naigoan, su-
bung sang isda sang malapad nḡa dagat,
sa daku gid nḡa kadamuan.
11 Nahanunḡud sang iya mḡa dagat
kag sang iya mḡa danaw, indi pagaayo-
hon sila; mabilin sila nḡa sa asin.
12 Kag malapit sa kasulgan, sa iya
mḡa pangpang, sa isa kag isa ka luyo
magatúbô ang tanan nḡa mḡa kahoy nḡa
makaon. Ang ila dahon indi magakala-
yong, bisan magakaubus ang ila bunḡa:
kag magapamunḡa sing bag-o sa tag-
sa ka bulan, kay ang ila mḡa tubig naga-
gikan sa balaan nḡa Puluy-an; kag ang
ila mḡa bunḡa manḡinkalan-on, kag ang
ila dahon nḡa sa bolóng.

Mḡa kadulunan sang duta.

13 Amo ining ginasiling sang Ginoo
nḡa si Iehoba: Yari karon ang dulunan
sang duta, nḡa pagapahaton ninyo nḡa
panublion sono sang mḡa napúlô kag
duha ka mḡa kabikahan sa Israel. Si
Iose may duha ka pahat.
14 May panublion kamo sa iya, ang
isa subung man ang isa, tunḡud kay
ginbayaw ko ang akon kamut, nḡa pa-
gaihatag ko sia sa inyo mḡa ginikanan;
kag ini nḡa duta maholog sa inyo nḡa
panublion.
15 Busa, yari karon, ang mḡa dulunan
sang duta: Nayon sa luyo sang Amin-
han; kutub sa daku nḡa dagat, nayon
sa Hetlon, nḡa nagapakato sa Sedad;
16 Ang Hamat, ang Berota, ang Si-
brahim, nḡa yara sa tunḡâ sang kadu-
lunan sang Damasko kag ang kadulu-
nan sa Hamat; ang Haserhatikon, nḡa
yara sa kadulunan sang Hauran.
17 Sa sini ang kadulunan manḡin-
kutub sa dagat tubtub sa Haser-Enon,
nḡa kadulunan sang Damasko, nḡa didto
sa Aminhan ang *duta sang* Aminhan
kag ang kadulunan sang Hamat. Ini
manḡinluyo sang Aminhan.
18 Kag ang luyo sang Sidlanḡan:
gikan sa tunḡâ sang Hauran kag sang
Damasko, kag ugaling gikan sa tunḡâ
sang Galaad kag sang duta sa Israel,
nayon sa Iordan: ini pagatakson ninyo
kutub sa kadulunan *sang Aminhan*
tubtub sa dagat sang Sidlanḡan. Ini
manḡinluyo sang Sidlanḡan.
19 Kag ang luyo nḡa nabagatnan
nayon sa Bagatnan: kutub sa Tamar
tubtub sa mḡa tubig sang Meribot
sa Kades, ang panublion *nagapadulong*
nayon sa daku nḡa dagat. Ini manḡin-
luyo nḡa nabagatnan, sa Bagatnan.
20 Kag ang luyo sang Katundan
among dakung dagat, kutub sining du-
lunan tubtub sa atubanḡan sang salam-
putan sang Hamat. Ini manḡinluyo sang
Katundan.
21 Pagapalahaton ninyo ini nḡa duta
sa inyo, sono sang mḡa kabikahan ni
Israel.
22 Kag pagahimoon ninyo ini sa pa-
palad sa mḡa pahat nḡa panublion nḡa
sa inyo kag nḡa sa mḡa dumuluong nḡa
nagapanlugayaw sa tunḡâ ninyo, nḡa
sa tunḡâ ninyo nagpalanḡanak sing mḡa
anak nḡa lalaki; pagakabigon ninyo sila

subung nga mga tumanduk sa tungâ
sang mga inanak ni Israel; magapapa-
lad sila upud sa inyo, sang ila panublion
sa tungâ sang mga kabikahan ni Israel.
23 Kag mahanabu, nga sa kabikahan
nga magapanlugayaw ang dumuluong,
didto pagahatagan ninyo sia sang iya
panublion, siling sang Ginoo nga si
Iehoba.

Bag-ong pagpinahat sang duta sa mga napulo kag duha ka kabikahan.

48 YARI karon ang mga ngalan
sang mga kabikahan. Kutub sa
ukbung sang Aminhan, tubtub sa malapit
sa dalan nga Hetlon, sa salamputan sa
Hamat, *kutub* sa Haser-Enon, nga kadu-
lunan sang Damasko sa Aminhan tub-
tub sa malapit sang Hamat may isa ka
pahat si Dan, kutub sa luyo sang Sid-
langan nayon sa Katundan.
2 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Dan, kutub sa luyo sang Sidlangan tub-
tub sa luyo sang Katundan may isa ka
pahat si Aser.
3 Kag sa luyo sang kadulunan ni A-
ser, kutub sa luyo sang Sidlangan tub-
tub sa luyo sang Katundan may isa ka
pahat si Neptali.
4 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Neptali, kutub sa luyo sang Sidlangan
tubtub sa luyo sang Katundan may isa
ka *pahat* si Manases.
5 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Manases, kutub sa luyo sang Sidlangan
tubtub sa luyo sang Katundan may isa
ka *pahat* si Epraim.
6 Kag sa luyo sang dulunan ni Epraim,
kutub sa luyo sang Sidlangan, tubtub sa
luyo sang Katundan may isa ka *pahat* si
Ruben.
7 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Ruben, kutub sa luyo sang Sidlangan
tubtub sa luyo sang Katundan may isa
ka *pahat* si Iuda.
8 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Iuda, kutub sa luyo sang Sidlangan
tubtub sa luyo sang Katundan mangin-
pahat nga halad nga binayaw, nga paga-
bayawon ninyo ang duha ka púlô kag
lima ka libo nga kasangkaron, kag ang
kalabaon subung sang isa sang mga pa-
hat, kutub sa luyo sang Sidlangan tub-
tub sa luyo sang Katundan; kag ang
balaan nga Puluy-an manginsa tungâ
niya.
9 Ang pahat nga halad nga binayaw
nga pagabayawon ninyo kay Iehoba
manginduha ka púlô kag lima ka libo
ang kalabaon kag napúlô ka libo ang
kasangkaron:
10 Kag ini nga pahat nga halad nga
binayaw sa pagkabalaan manginsa ila
sang mga saserdote: sa Aminhan duha
ka púlô kag lima ka libo kag sa Katun-
dan napúlô ka libo ang kasangkaron;
kag sa Sidlangan, napúlô ka libo ang
kasangkaron; kag sa Bagatnan, duha ka
púlô kag lima ka libo ang kalabaon;
kag ang balaan nga Puluy-an ni Iehoba
manginsa tungâ niya.
11 Ang balaan nga Puluy-an mangin-
iya sang mga saserdote, nga mga ina-
nak ni Sadok, nga nagbalantay sila sang
akon tulin, nga walâ magtalang sang
pagtalang sang mga inanak ni Israel,
subung sang pagtalang sang mga Lebin-
hon.
12 Kag ini manginsa ila, ang isa ka
binayaw nga pinasahi sang pahat nga
halad nga binayaw sang duta, ang isa ka
duug nga labing balaan nayon sa kadu-
lunan sang mga Lebinhon.
13 Kag ang mga Lebinhon, may duha
ka púlô kag lima ang kalabaon kag
napúlô ka libo ang kasangkaron, sa
atubangan sang kadulunan sang mga
saserdote. Ang bug-os nga kalabaon
manginduha ka púlô kag lima ka libo
kag ang kasangkaron, napúlô ka libo.
14 Indi sila makabaligya sa iya sing
bisan ano, bisan makabaylo sila sa iya,
bisan mapalatonlaton ining mga nahau-
nang bungâ sang duta, kay butang sia
nga balaan kay Iehoba.
15 Kag ang lima ka libo nga nabilin
sang kasangkaron sa atubangan sang
duha ka púlô kag lima ka libo, mangin-
dibalaan *nga luwang* nga sa banwa, nga
sa mga puluy-an kag nga sa halalban,
kag ang banwa manginsatungâ niya.
16 Kag yari karon ang iya mga takus:
sa luyo sang Aminhan, apat ka libo kag
lima ka gatus; kag sa luyo sang Bagat-
nan, apat ka libo kag lima ka gatus; kag
sa luyo sang Sidlangan, apat ka libo kag
lima ka gatus; kag sa luyo sang Katun-
dan, apat ka libo kag lima ka gatus.
17 Kag ang banwa may mga halalban,
sa Aminhan duha ka gatus kag kalim-an;
sa Bagatnan, duha ka gatus kag kalim-
an; kag sa Sidlangan, duha ka gatus

kag kalim-an, kag sa Katundan, duha ka
gatus kag kalim-an.
18 Kag ang nabilin sa kalabaon, sa
atubangan sang pahat nga halad nga
binayaw sang pagkabalaan, *kon sayoron:*
napúlô ka libo sa Sidlangan kag napúlô
ka libo sa Katundan, manginsaatubangan
sang pahat nga halad nga binayaw sang
pagkabalaan; kag ang iya patubas ma-
nginkalan-on sa mga manugpangabud-
lay sang banwa.
19 Kag ang mga manugpangabudlay
sang banwa, magapanguma sa iya gikan
sa tanan nga mga kabikahan ni Israel.
20 Ang bug-os nga pahat nga halad
nga binayaw sang pagkabalaan may
duha ka púlô kag lima ka libo sa isa ka
luyo kag duha ka púlô kag lima ka libo
sa isa; pagabayawon ninyo ang pahat
nga halad nga binayaw sang pagkaba-
laan, sa kasilo, upud ang kaugalingon
sang banwa.
21 Kag ang nabilin manginiya sang
dunganon, diri kag didto sa pahat nga
halad nga binayaw sang pagkabalaan
kag sang kaugalingon sang banwa, sa
atubangan sang duha ka púlô kag lima
ka libo sang pahat nga halad nga bina-
yaw tubtub sa kadulunan sang Sidla-
ngan, kag sa Katundan sa atubangan
sang duha ka púlô kag lima ka libo tub-
tub sa kadulunan sa Katundan, sa atuba-
ngan sang mga pahat; ina manginiya
sang dunganon, kag manginbalaan nga
kapalaran; kag ang pahat nga halad nga
binayaw sang pagkabalaan upud ang
puluy-an nga balaan sang Baláy mangin-
satungâ.
22 Kag kutub sa kaugalingon sang
mga Lebinhon *kag* sang kaugalingon
sang banwa, nga sa tungâ nila ang *ma-
nginiya sang* dunganon, ang kalayoon sa
tungâ sang kadulunan ni Iuda kag sang
kadulunan ni Benyamin manginiya sang
dunganon.
23 Ugaling *magasunud* ang nabilin
sang mga kabikahan. Kutub sa luyo
sang Sidlangan tubtub sa luyo sang
Katundan, may isa ka *pahat* si Benya-
min.
24 Kag sa luyo sang dulunan ni Ben-
yamin, kutub sa luyo sang Sidlangan
tubtub sa luyo sang Katundan may isa
ka *pahat* si Simeon.
25 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Simeon, kutub sa luyo sang Sidlangan
tubtub sa luyo sang Katundan may isa
ka *pahat* si Isakar.
26 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Isakar, kutub sa luyo sang Sidlangan
tubtub sa luyo sang Katundan may isa ka
pahat si Sabulon.
27 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Sabulon, tubtub sa luyo sang Sidlangan
tubtub sa luyo sang Katundan may isa
ka *pahat* si Gad.
28 Kag sa luyo sang kadulunan ni
Gad, sa luyo nga nabagatnan, nayon sa
Bagatnan, manginkadulunan kutub sa
Tamar tubtub sa mga tubig sa Meriba-
Kades sa sapa nayon sa daku nga dagat.
29 Ini amo ang duta nga pagapalaha-
ton ninyo sa papalad nga panublion sa
mga kabikahan ni Israel; kag ini sila
amo ang ila mga bahin, siling sang
Ginoo nga si Iehoba.
30 Kag yari karon ang mga gulowaan
sang banwa: sa luyo sang Aminhan ang
takus among apat ka libo kag lima ka
gatus ka *maniko*;
31 Kag ang mga gawang sang banwa
magamanginsono sang mga ngalan sang
mga kabikahan ni Israel: tatlo ka mga
gawang sa Aminhan: ang gawang ni
Ruben, isa; ang gawang ni Iuda, isa;
ang gawang ni Lebi, isa.
32 Kag sa luyo sang Sidlangan, apat
ka libo kag lima ka gatus; tatlo ka mga
gawang: ang gawang ni Iose, isa; ang
gawang ni Benyamin, isa; ang gawang
ni Dan, isa.
33 Kag sa luyo sang Bagatnan, ang
takus among apat ka libo kag lima ka
gatus; tatlo ka mga gawang: ang ga-
wang ni Simeon, isa; ang gawang ni
Isakar, isa; ang gawang ni Sabulon, isa.
34 Sa luyo sang Katundan, apat ka
libo kag lima ka gatus; tatlo ka mga
gawang: ang gawang ni Gad, isa; ang
gawang ni Aser, isa; ang gawang ni
Neptali, isa.
35 Sa palibot, napúlô kag walo ka
libo; kag ang ngalan sang banwa,
kutub sadtong adlaw, magamangin si
Iehoba-sama.*

---

* *Si Iehoba-sama*, didto si Iehoba.

SI DANIEL.

Ang pagtoo ni Daniel kag sang iban nḡa mḡa pamatan-on nḡa Hebreinhon sa ginharian ni Nabukodonosor.

1 SA tuig nḡa ikatlo sang ginharian ni Ioiakim, nḡa hari sa Iuda, nag-abut si Nabukudonosor, nḡa hari sa Babilonia, sa Ierusalem, kag ginlibutan sia niya.

2 Kag gintugyan sang Ginoo sa iya mḡa kamut si Ioiakim, nḡa hari sa Iuda, kag ang bahin sang mḡa suludlan sang Baláy sang Dios, kag gindalá niya sila sa duta sang Sinar, sa baláy sang iya dios; kag ginsulúd niya ang mḡa suludlan sa baláy sang bahandi sang iya dios.

3 Kag ang hari nagsiling kay Aspenas, nḡa dunganon sang iya mḡa kapon, nḡa magdalá sia gikan sa tunḡâ sang mḡa inanak ni Israel, kag sa kaliwat nḡa harianon, kag gikan sa tunḡâ sang mḡa dunganon,

4 Sang mḡa pamatan-on, nḡa walâ sing kasawayan sa lawas kag mḡa maayoayo, mḡa mahangponon sa tanań nḡa kaalam, kag mḡa manḡinalamon sa pagkilala, kag mahangponon sa kinaadman, kag mḡa takus sa pagtindug sa baláy nḡa harianon sang hari, kag nḡa tun-an niya sila sang kaalam kag sang hambal sang mḡa Kaldeinhon.

5 Kag ang hari nagpahat sa ila nḡa sa adlawadlaw sing pahat nḡa pagkaon nḡa manamit sang hari kag sing alak nḡa iya ginainum, kag nḡa saguron sila sing tatlo ka tuig, nḡa sa katapusan nila magtilindug sila sa atubanḡan sang hari.

6 Kag sa tunḡâ nila, sa tunḡâ sang mḡa anak ni Iuda: si Daniel, si Ananias, si Misael kag si Asarias;

7 Kag ang panḡolo sang mḡa kapon naghinḡalan sa ila: kay Daniel ginhinḡalan niya si Beltasar; kag kay Ananias, si Sadrak; kag kay Misael, si Mesak; kag kay Asarias, si Abednego.

8 Kag ginbuko ni Daniel sa iya tagiposoon nḡa indi magpadagta sia sang pagkaon sang hari, bisan sa alak nḡa iya ginainum kag nanḡayô sia sa panḡolo sang mḡa kapon, nḡa indi sia pagdagtaan.

9 Kag ginhimo sang Dios nḡa si Daniel makakita sang bugay kag kahinoklog sa panḡolo sang mḡa kapon.

10 Kag ang panḡolo sang mḡa kapon nagsiling kay Daniel: "May kahadluk ako sa hari nḡa akon ginoo nḡa nagpatin sang inyo pagkaon kag sang inyo ilimnon. Kay ¿ kay nḡaa bala magatan-aw sia sang inyo nawung nḡa labing masubu sang iya sang mḡa pamatan-on nḡa kasubung ninyo sa edad? Kag sa sini pagaibutang ninyo sa katalagman ang akon olo sa hari."

11 Kag si Daniel nagsiling sa pinakapunô, nḡa gintulinan sang panḡolo sang mḡa kapon sa *pagtatap* kay Daniel, kay Ananias, kay Misael kag kay Asarias:

12 "Ginaampo ko sa imo, nḡa tilawan mo ang imo mḡa alagad sing napúlô ka adlaw, kag nḡa hatagi kami sing mḡa utan sa pagkaon *kag* sing tubig sa paginum;

13 Niyan, nḡa ang amon mḡa nawung mahayag sa atubanḡan mo kag ang mḡa nawung sang mḡa pamatan-on, nḡa nagakaon sang pagkaon nḡa manamit sang hari; kag sono sang imo makita, buhata sa imo mḡa alagad."

14 Kag sa sini nagpamati sia sa ila, kag ginhimo niya sa ila ang pagtilaw sing napúlô ka adlaw.

15 Kag sa katapusan sang napúlô ka adlaw, ang ila mḡa nawung nagapahayag nḡa maayo kag labing matambok sang tanan nḡa mḡa pamatan-on nḡa nagakaon sang pagkaon nḡa manamit sang hari.

16 Amo ini nḡa ang pinakapunô nagakuha sang ila pagkaon nḡa manamit kag sang alak nḡa ila mḡa ilimnon, kag naghatag sia sa ila sing mḡa utan.

17 Kag nahanunḡud sining apat ka pamatan-on, ang Dios naghatag sa ila sing kinaadman kag ihibalo sa tanan nḡa sinulat kag sa tanan nḡa kaalam; kag si Daniel nahimo niya nḡa mahang-

ponon sa tanan ng̃a palanan-awon kag
sa mg̃a damgo.
18 Kag sa ka'apusan sang mg̃a adlaw,
ng̃a kinasiling sang hari ng̃a pagpandal-
hon sila, ang pang̃olo sang mg̃a kapon
nagdalá sa ila sa atubang̃an ni Nabuko-
donosor.
19 Kag ang hari naghambal sa ila,
kag walâ sing nakita sa tung̃â nila ng̃a
tanan sing iban ng̃a subung kay Daniel,
kay Ananias, kay Misael kag kay Asa-
rias; kag *sa sini* nagtilindug sila sa atu-
bang̃an sang hari.
20 Kag sa tanan ng̃a butang sa kaalam
kag sa ihibalo, ng̃a ginpamangkot sa ila
sang hari, nakita niya sa ila sing maka-
púlô ka labing maayo sang tanan ng̃a
mg̃a mago kag sang mg̃a tantanan ng̃a
yara sa bug-os niya ng̃a ginharian.
21 Kag si Daniel nagpabilin didto
tubtub sa nahauna ng̃a tuig sang hari
ng̃a si Siro.

Ang larawan: damgo ni Nabukodonosor ng̃a ginsaysay ni Daniel.

2 KAG sa ikaduha ka tuig sang ginha-
rian ni Nabukodonosor, si Nabuko-
donosor nagdamgo sing mg̃a damgo;
kag ginpagamo ang iya espiritu kag ang
iya katologon nagpalagyo sa iya.
2 Kag ginpatawag sang hari ang mg̃a
mago, ang mg̃a tantanan kag ang mg̃a
babaylan kag ang mg̃a Kaldeinhon, agud
ng̃a ipahayag nila sa hari ang iya mg̃a
damgo. Busa nag-alabut sila kag nag-
alatubang sa hari.
3 Kag ang hari nagsiling sa ila: "Nag-
damgo ako sing isa ka damgo, kag ang
akon espiritu ginpagamo sa paghibalo
sang damgo."
4 Niyan ang mg̃a Kaldeinhon nag-
halambal sa hari sa Arameinhon ng̃a
hambal: "Hari, magkabuhi-ka sa gi-
hapon. Isugid ang damgo sa imo mg̃a
alagad, kag ipahayag namon ang kasay-
sayan."
5 Ang kari nagsabat kag nagsiling sa
mg̃a Kaldeinhon: "Ang butang nata-
pat na sa akon: kon indi ninyo mapahi-
balo ang damgo kag ang iya kasaysayan,
pagagihaygihayon kamo kag ang inyo
mg̃a baláy pagahimoon ng̃a tinumpok
ng̃a sagbot.
6 Apang kon ipahayag ninyo ang
damgo kag ang iya kasaysayan maga-
baton kamo sa akon sing amoma kag
sing kaalwan kag daku ng̃a kadunganan:
ng̃ani ipahayag-ninyo sa akon ang dam-
go kag ang iya kasaysayan."
7 Kag sa makaduha nagsalabat sila
kag nagsililing: "Isugid sang hari ang
damgo sa iya mg̃a alagad, kag pagaipa-
hayag namon ang iya kasaysayan."
8 Ang hari nagsabat kag nagsiling: sa
pagkamatund gid, nakilala ko, ng̃a gi-
napadugay ninyo, kay nakita ninyo ng̃a
ang butang natapat na sa akon.
9 Busa kon indi ninyo mapahibalo
ang damgo sa akon, may isa lamang ka
kasogoan ng̃a sa inyo, kay nagaaman
kamo sa inyo sa pagsiling sing polong
ng̃a butigon kag malauton sa atubang̃an
nakon, tubtub ng̃a magbaylo ang dag-
on; ng̃ani isiling-ninyo sa akon ang
damgo, kag makahibalo ako ng̃a sarang
ninyo mapahayag sa akon ang kasay-
sayan."
10 Ang mg̃a Kaldeinhon nagsalabat
sa atubang̃an sang hari, kag nagsililing:
"Walay gid sing tawo sa ibabaw sang
duta, ng̃a sarang makapahayag sang
butang sa hari. Tung̃ud sini walâ gid
sing hari, bisan pa daku kag gamhanan
ng̃a nagpang̃ayô sang kaang̃ay ng̃a bu-
tang sa bisan kay sin-o ng̃a mago, kon
tantanan, kon Kaldeinhon.
11 Kag ang butang ng̃a ginapang̃ayô
sang hari maiwat kag walay bisan sin-o
ng̃a sarang makapahayag sini sa atuba-
ng̃an sang hari, luwas lamang ang mg̃a
dios, ng̃a ang ila puluy-an indi upud sang
mg̃a tawo."
12 Tung̃ud sini ang hari nagpang̃akig
kag nagsingkal sing lakas gid, kag nag-
sogo sia ng̃a laglagon ang tanan ng̃a
mg̃a mang̃inalamon sa Babilonia.
13 Kag ginbantala ang sogo, kag ang
mg̃a mang̃inalamon ginpamatay; kag
ginpang̃ita nila si Daniel kag ang iya
mg̃a kaupdanan sa pagpatay sa ila.
14 Niyan si Daniel nagsabat sing
mabut-anon gid kag ng̃a may ihibalo
kay Ariok, ng̃á pang̃olo sang mg̃a bantay
sang hari, ng̃a naggowa sa pagpatay
sang mg̃a mang̃inalamon sa Babilonia.
15 Naghambal sia kag nagsiling kay
Ariok, ng̃a dakung pang̃olo sang hari:
"¿Kay ng̃aa bala ining sogo ng̃a matig-
das gikan sa hari?" Niyan si Ariok
nagpahayag sang butang kay Daniel.
16 Kag si Daniel nagsulúd kag na-
ng̃ayô sa hari, ng̃a hatagan sia sing

anḡananḡan sa pagpahayag sa hari sang kasaysayan.

17 Niyan si Daniel nagpauli sa iya baláy, kag nagpahayag sia sang butang kay Ananias, kay Misael kag kay Asarias, nḡa iya mḡa kaupdanan,

18 Sa pagpanḡayô sing kalooy sa Dios sang mḡa lanḡit nahanunḡud sini nḡa tinago, agud nḡa si Daniel kag ang iya mḡa kaupdanan indi pagadulaon upud sang iban nḡa mḡa manḡinalamon sa Babilonia.

19 Niyan ang tinago ginpahayag kay Daniel sa palanan-awon sa kagab-ihon. Niyan si Daniel nagpakamaayo sa Dios sang mḡa lanḡit.

20 Kag si Daniel naghambal kag nagsiling: " Pagpakamaayohon ang nḡalan sang Dios sa katuigan tubtub sa mḡa katuigan, kay iya ang kaalam kag ang kagamhanan.

21 Kag sia amo ang nagailis sang mḡa oras kag sang mḡa panag-on nḡa nagakuha sia sang mḡa hari kag nagapatindug sing mḡa hari; nagahatag sing kaalam sa mḡa manḡinalamon kag pagkilala sa mḡa nakakilala sang ihibalo.

22 Amo sia ang nagapahayag sang mḡa butang nḡa madalum kag tinago; nakilala niya ang yara sa kadulum, kag ang kapawa nagapuyô sa iya.

23 Sa imo, Dios sang akon mḡa ginikanan, nagadayaw ako, kag nagahimaya ako sa imo. Kay ginhatagan mo ako sing kaalam kag kabakud, kag karon, gintudloan mo ako sang ginapanḡayô namon sa imo; kay ginpahibalo mo kami sang butang sang hari."

24 Busa nḡani si Daniel nagsulúd kay Ariok, nḡa sa iya sini gintulin sang hari ang pagpamatay sang mḡa manḡinalamon sa Babilonia; napakadto sia kag nagsiling sa iya sing subung sini: " Indi pagpatya ang mḡa manginalamon sa Babilonia. Dalha ako sa atubanḡan sang hari, kag igapahayag ko sa hari ang kasaysayan."

25 Niyan si Ariok sa dakung pagdali gindalá niya si Daniel sa atabunḡan sang hari, kag nagsiling sa iya sing subung sini: " Nakit-an ko ang isa ka lalaki sang mḡa anak sang kabihagan sang Iuda, nḡa sia magapahibalo sa hari sang kasaysayan."

26 Ang hari nagsabat kag nagsiling kay Daniel, nḡa ang iya nḡalan amo si Belsasar: " ¿ Takus ka bala sa pagpakilala sa akon sang damgo, nḡa akon nakita kag sang iya kasaysayan ? "

27 Si Daniel naghambal kag nagsabat sa atubanḡan sang hari, kag nagsiling: " Ang tinago, nḡa ginapanḡayô sang hari, walay bisan sin-o nḡa mḡa manḡinalamon, bisan mḡa tantanan, bisan mḡa mago, bisan mḡa astrologo nḡa sarang makapahayag sini sa hari."

28 Apang may isa ka Dios sa mḡa lanḡit nḡa Manugpahayag sang mḡa tinago, kag sia nagpahibalo sa hari nḡa si Nabukodonosor sang magakahanabu sa palaabuton nḡa mḡa adlaw. Ang imo damgo, kag ang mḡa palanan-awon sa imo olo sa ibabaw sang imo higdaan, amo ini:

29 Ikaw, oh hari, sa imo higdaan nagsalaka ang imo mḡa hunahuna nahanunḡud sang magakahanabu ugaling. Kag ang Manugpahayag sang mḡa tinago nagpahibalo sa imo sang mahanabu.

30 Apang nahanunḡud sa akon, ginpahayag ini nḡa tinago indi tunḡud sang kaalam nḡa yari sa akon nḡa labi sa tanan nḡa mḡa nagakabuhi, kondi agud nḡa mapahibalo sa hari ang kasaysayan, kag nḡa makilala mo ang mḡa hunahuna sang imo tagiposoon.

31 Ikaw, oh hari, gintan-aw mo, kag yari karon, ang isa ka daku nḡa larawan. Ini nḡa larawan daku gid kag ang iya pagkahalangdon lakas gid: nagatindug sia sa atubanḡan mo kag ang iya dagway makalilisang.

32 Yari karon ang larawan: Ang olo bulawan nḡa ulay; ang iya dughan kag ang iya mḡa butkon, pílak; ang iya tiyan kag ang iya mḡa balikawang, saway;

33 Ang iya mḡa paa, salsalon; ang iya mḡa tiil may bahin nḡa salsalon kag may bahin nḡa duta nḡa pinagba.

34 Nagatan-aw ka tubtub nḡa ginpabulag ang isa ka bató, apang sa walâ sing kamut, kag ginpilas ang larawan sa iya mḡa tiil nḡa salsalon kag nḡa duta nḡa pinagba, kag gindugmok niya sila.

35 Niyan gindugmok man ang salsalon, ang duta nḡa pinagba, ang saway, ang pílak, kag ang bulawan, kag nahimo sila subung sang alikabo sang mḡa linasan sa tinḡadlaw, kag gindaldal sila sang hanḡin kag walâ na sing duug nḡa makit-an sa ila. Apang ang bató nḡa nagpilas sa larawan nahimo nḡa isa ka

bukid nğa daku gid, nğa nagpunô sang
bug-os nğa duta.
36 Ini amo ang damgo, kag ang kasay-
sayan niya pagaisiling *man* namon sa
atubanğan sang hari.
37 Ikaw, oh hari, hari ka sang mğa
hari; nğa sa iya ang Dios sang lanğit
naghatag sang ginharian, sang gahum,
kag sang kabakud, kag sang himaya;
38 Kag sa tanan nğa duug nğa gina-
puy-an sang mğa anak sang mğa tawo
sang mğa kasapatan sang latagan kag
sang mğa kapispisan sang lanğit, gintug-
yan niya sila sa imo kamut, kag ginpa-
gahum niya sia sa ila nğa tanan: ikaw
amo yadtong olo nğa bulawan.
39 Kag sa olehe nimo magatindug ang
isa ka ginharin, nğa kubus sa imo; uga-
ling ang isa ka ikatlo ka ginharian nğa
saway, nğa magagahum sa bug-os nğa
duta.
40 Kag ang isa ka ikap-at nğa gin-
harian manğinmabakud subung sang sal-
salon, kay ang salsalon nagakamudmud
kag nagadugmok sa tanan nğa mğa
butang; Sa sini, subung sang salsalon nğa
nagaboong sining tanan nğa mğa butang,
pagamudmuron kag pagaboonğon niya.
41 Kag nahanunğud sang nakita mo
nğa ang mğa tiil kag ang mğa tudlo
among bahin sang duta nğa pinagba sang
maninihon kag bahin sa salsalon, ang
ginharian pagabahinbahinon; apang
may ano nğa kabakuran sa iya sang
salsalon, siling nğa nakita mo ang salsa-
lon nğa nasamo sa duta nğa pinagba.
42 Kag nahanunğud sang mğa tudlo
sang mğa tiil nğa among bahin sang
salsalon kag bahin sang duta nğa
pinagba, manğinmabakud ining ginha-
rian sa isa ka bahin kag sa isa ka bahin
manğinmapigaw.
43 Kag nahanunğud sadtong nakita
mo, nğa ang salsalon nasamo sa duta
nğa pinagba, magasamo sila sa binhi
nğa tawohanon, apang indi sila maga-
angtanay ang isa sa isa, subung nğa
ang salsalon indi nasamo sa duta nğa
pinagba.
44 Kag sa mğa adlaw sining mğa hari
magapatindug ang Dios sang lanğit sing
isa ka ginharian nğa dili gid nğa mas-a
maguba, kag nğa ang iya ginharian indi
pagbayaan sa iban nğa banwa; maga-
mudmud sia kag magatapus sining
tanan nğa mğa ginharian, kag sia maga-
padayon sa gihapon,
45 Kay nakita mo, nğa sa bukid ginpa-
bulag ang isa ka bató, apang walâ sing
kamut, kag nğa nagdugmok sia sang
salsalon, sang saway, sang duta nğa
pinagba, sang pílak kag sang bulawan.
Ang daku nğa Dios nagpahayag sa hari
sang magakahanabu sa olehe sini; kag
ang damgo matuud, kag matutum ang
iya kasaysayan."
46 Niyan ang hari nğa si Nabukodo-
nosor naghapa kag nagsimba kay Daniel,
kag nagsogo nğa halaran sia nila sang
halad nğa kalan-on kag sang mğa paha-
mut.
47 Ang hari nagsabat kay Daniel kag
nagsiling: "Sa pagkamatuud, ang inyo
Dios amo ang Dios sang mğa dios kag
ang Ginoo sang mğa hari, kag ang
Manugpahayag sang mğa tinago, kay
nakasarang ka magpahayag sini nğa
tinago."
48 Niyan ginpakadaku sang hari si
Daniel kag ginhatagan niya sia sing
madamu kag dalagku nğa mğa hatag,
kag ginhatagan sia niya sing kagamha-
nan sa bug-os nğa probinsia sa Babilo-
nia, kag *ginhimo sia* niya nğa panğolo
sang mğa punoan sa ibabaw sang tanan
nğa mğa manğinalamon sa Babilonia.
49 Kag si Daniel nakadanğat sa hari,
nğa gintulinan niya sa ibabaw sang
buluhaton sang probinsia sa Babilonia
si Sadrak, si Mesak kag si Abendnego.
Kag si Daniel yara sa gawang sang hari.

Ang larawan nğa bulawan—Ang mğa kaupdanan ni Daniel sa dabok nğa nagadabdab.

3 ANG hari nğa si Nabukodonosor
naghimo sing isa ka larawan nğa
bulawan, nğa ang iya kataason mğa
kan-uman ka maniko; ang iya kasangka-
ron mğa anum ka maniko; ginpatindug
niya sia sa kapatagan sa Dura, sa pro-
binsia sa Babilonia.
2 Kag ginpatipon sang hari nğa si
Nabukodonosor ang mğa satrapa, ang
mğa manugpanğatubang kag ang mğa
gobernador, ang mğa dalagku nğa hu-
kom, ang mğa manugtipig, ang mğa
manuglaygay, ang mğa mananabang,
kag ang tanan nğa mğa punoan sang
mğa probinsia, agud nğa mag-alabut
sila sa pagpahanunğud sang larawan
nğa kinapatindug sang hari nğa si Na-
bukodonosor.
3 Niyan ginpanipon ang mğa satrapa,

ang mga manugpangatubang, ang mga
gobernador, ang mga dalagku nga hu-
kom, ang mga manugtipig, ang mga
manuglaygay, ang mga mananabang,
kag ang tanan nga punoan sang mga
probinsia sa pagpahanungud sang lara-
wan nga kinapatindug sang hari nga si
Nabukodonosor; kag nagtilindug sila sa
atubangan sang larawan, nga kinapatin-
dug sang hari nga si Nabukodonosor.
4 Kag ang manugbantala nagbantala
sa mabaskug nga tingug: "Ginasogo
sa inyo, mga banwa, mga katawohan,
kag mga hambal;
5 Kon nabatian ninyo ang tingug
sang budyong, sang lantoy, sang sitara,
sang sambuko, sang salterio, sang gay-
ta, kag sang tanan nga tulungon sang
musika, magapanginpukan kamo kag
magasilimba kamo sa larawan nga bu-
lawan, nga ginpatindug sang hari nga si
Nabukodonosor.
6 Kag bisan sin-o nga dili magpangin-
pukan kag magsimba sa amo nga oras,
pagidap-ung sia sa tungâ sang isa ka
dabok nga kalayo, nga nagadabdab.
7 Tungud sini, sang pagkabati sang
tanan nga katawohan sang tingug sang
budyong sang lantoy, sang sitara, sang
sambuko, sang salterio, sang gayta, kag
sang tanan nga tulungon sang musika,
ang tanan nga mga banwa, mga katawo-
han, kag mga hambal nagpanginpukan
kag nagsilimba sa larawan nga bulawan,
nga kinapatindug sang hari nga si Na-
bokodonosor.
8 Tungud sini, sa amo man nga tion,
nag-alabut ang iban nga mga tinawo
nga Kaldeinhon, kag nagpalanumbung
batok sa mga Iudio.
9 Nagahalambal sila kag nagasililing
sa hari nga si Nabukodonosor: "Hari,
magkabuhi ka sa gihapon.
10 Ikaw, oh hari, naghatag ka sing
sogo, nga ang tanan nga tawo sa pagka-
bati nila sang tunug sang budyong, sang
lantoy, sang sitara, sang sambuko, sang
salterio, sang gayta, kag sang tanan nga
tulongon sa musika, magpanginpukan
kag magsimba sila sa larawan nga bula-
wan.
11 Kag ang indi magpanginpukan kag
magsimba, pagaidap-ung sa sulúd sang
isa ka dabok nga kalayo, nga nagadab-
dab.
12 May pila ka mga Iudio nga lalaki,
nga gintulinan mo sila sang mga buluha-
ton sa ibabaw sang probinsia sa Babilo-
nia, si Sedrak, si Mesak kag si Abedne
go: ining mga lalaki, oh hari, walâ gid
sing pagtahud sa imo: walâ sila magasi-
limba sang imo mga dios kag walâ mag-
silimba sang larawan nga bulawan, nga
imo pinatindug.
13 Niyan si Nabukodonosor nagsogo
nga may kaakig kag may kasingkal
nga dalhon sa iya si Sadrak, si Mesak
kag si Abednego: niyan gindalá nila
ining mga lalaki sa atubangan sang
hari.
14 Si Nabukodonosor naghambal kag
nagsiling sa ila: "¿Katuyoan bala ninyo,
Sadrak, Mesak kag Abednego, nga kamo
walâ magaalagad sa akon dios, bisan
nagasimba kamo sang larawan nga bula-
wan nga pinatindug ko?
15 Busa karon, *tan-awon-ta*, kon ma-
handa kamo kutub sang inyo pagka-
bati sang tunug sang budyong, sang
lantoy, sang sitara, sang sambuko, sang
salterio, sang gayta, kag sang tanan nga
tulungon nga musika, sa pagkapukan
kag sa pagsimba sa larawan nga
ginbuhat ko; kay kon indi kamo
magsimba sa iya, sa amo gid nga oras,
pagaidap-ung kamo sa tungâ sang isa ka
dabok nga kalayo, nga nagadabdab.
Kag ¿sin-o nga dios bala ang makalu-
was sa inyo sa akon mga kamut?"
16 Si Sarak, si Mesak, kag si Abedne-
go nagsalabat kag nagsililing sa hari:
"Nabukodonosor, walâ kami sing kina-
hanglan magsabat sa imo sing polong
nahanungud sini.
17 Kon amo ini, ang amon Dios, nga
ginaalagad namon, makagahum sa paglu-
was sa amon; sarang sia makaluwas sa
dabok nga kalayo, nga nagadabdab, kag
sa imo kamut, oh hari.
18 Kag kon indi mahibaloan-mo, oh
hari, nga sa imo dios indi kami maga-
alagad, kag indi kami magasimba sang
larawan nga bulawan nga imo pina-
tindug."
19 Niyan si Nabukodonosor napunô
sing kaakig kag nagbalhin ang iya
nawung batok kay Sadrak, kay Mesak
kag kay Abednego; naghambal kag
nagsogo sia nga initon ang dabok sing
makapito pa sang dapat nga initon.
20 Kag nagsogo sia sa mga tawo, sa
mga labing kusganan nga yara sa iya
kasoldadosan, nga gapuson nila si
Sadrak, si Mesak kag si Abednego, sa

pagdap-ung sa ila sa dabok nga kalayo,
nga nagadabdab.
21 Niyan ining *tatlo ka* mga lalaki
gingapus sila pati ang ila mga delargo,
ang ila mga bayô, ang ila mga kunup
kag ang iban nga mga panapton, kag
gindap-ung sila sa dabok nga kalayo,
nga nagadabdab.
22 Kag tungud kay ang polong sang
hari nanginmatigdas kag nga ang dapok
mainit gid, ang dabdab sang kalayo
nagpatay sa sadtong mga naghakwat
kay Sadrak, kay Mesak kag kay Abed-
nego.
23 Kag ining tatlo ka lalaki, si Sadrak,
si Mesak kag si Abed-Nego nagkalaho-
log nga gapus sa sulúd sang dabok nga
kalayo, nga nagadabdab.
24 Niyan ang hari nga si Nabukodo-
nosor nalisang kag nagtindug sing dali-
dali. Kag naghambal sia kag nagsiling
sa iya mga manuglaygay: "¿ Walâ
bala pagidap-ung naton ang tatlo ka
lalaki nga gapus sa sulúd sang kalayo ?"
Sila nagsalabat, kag nagsililing sa hari:
"Matuud gid, oh hari."
25 Sia nagsabat kag nagsiling: "Yari
karon, nakita ko ang apat ka lalaki nga
napanghubaran, nga nagadalayandayan
sa tungâ sang kalayo, kag walâ gid
sing daut sa ila; kag ang dagway sang
ikap-at kaangay sang isa ka anak sang
mga dios."
26 Niyan si Nabukodonosor nagpala-
pit sa gawang sang dabok nga nagadab-
dab ang kalayo, kag naghambal sia kag
nagsiling: "Sadrak, Mesak kag Abed-
nego, mga alagad sang Dios nga labing
mataas: gowa-kamo kag kari-kamo."
Niyan si Sadrak, si Mesak kag si Abed-
nego naghalalín sa tungâ sang kalayo.
27 Kag sang nagtilipon ang mga sat-
rapa, ang mga manugpangatubang, ang
mga gobernador, kag ang mga manug-
laygay sang hari, gintan-aw nila ining
mga lalaki nga ang kalayo walâ sing
gahum sa ila mga lawas, kag nga ang
buhok sang ila mga olo walâ masunog,
bisan nagliliwan ang ila mga panapton,
bisan nag-agi sa ila ang baho sang ka-
layo.
28 Si Nabukodonosor naghambal kag
nagsiling: "Dalayawon ang Dios ni
Sadrak, ni Mesak kag ni Abednego,
nga nagpadalá sang iya manugtunda
kag nagluwas sia sa iya mga alagad,
kay nagsalalig sila sa iya, kag ginlalis
nila ang sogo sang hari, kag gintugyan
nila ang ila mga lawas sa dili pag-ala-
gad, bisan magsimba sa bisan ano nga
dios kondi sa ila Dios.
29 Kag tungud sa akon ginatukud
ang sogo, nga ang tanan nga banwa,
katawohan kag hambal, nga maghambal
sing malain batok sa Dios ni Sadrak, ni
Mesak kag ni Abednego, pagautudutu-
ron kag ang iya baláy mahimo nga
tulumpokan sang ipot, tungud kay wa-
lay liwan nga Dios nga sarang makalu-
was sing subung sini."
30 Niyan ginpauswag sang hari si
Sadrak, si Mesak kag si Abed-nego sa
probinsia sa Babilonia.

Pabantala ni Nabukodonosor.—Ang daku nga kahoy nga iya damgo.—Ang iya kabuangan.

4 "ANG hari nga si Nabukodonosor,
sa tanan nga mga banwa, katawo-
han kag mga hambal, nga nagapuluyô
sa bug-os nga duta: ang paghidaet pag-
padamuon sa inyo.
2 Ang mga tandaan kag mga kalati-
ngalahan, nga ginhimo sa akon sang La-
bing-Mataas nga Dios minamaayo ko,
nga igabantala ko sila.
3 Ang iya mga tandaan; ¡ daw ano nga
pagkadalagku sa ila! Kag ang iya mga
katingalahan ¡ daw ano nga kagamhanan
sa ila! Ang iya ginharian, ginharian nga
walay katapusan, kag ang iya pag-
kaginoo tubtub sa kaliwatan kag kali-
watan.
4 Ako si Nabukodonosor yari sa
kalinong sa akon baláy, kag nagapa-
mulak sa akon baláy nga harianon.
5 Nakakita ako sing isa ka damgo nga
nagpalisang sa akon; kag ang mga
panghunahuna sa akon higdaan kag ang
mga palanan-awon sang akon olo, nag-
pakurug sila sa akon.
6 Bangud sini naghatag ako sing sogo
sa pagpakari sa atubangan ko sang
tanan nga mga mangin-alamon sa Babi-
lonia, agud nga ipahayag nila sa akon
ang kasaysayan sang damgo.
7 Niyan nagsululúd ang mga mago,
ang tantanan, ang mga Kaldeinhon
kag ang mga astrologo; kag ginsugid ko
ang damgo sa atubangan nila, apang
walâ gid sing nagpahibalo sang iya
kasaysayan,
8 Tubtub nga, sa katapusan, nagsulúd
sa atubangan nakon si Daniel, nga ang

iya ngãlan amo si Belsasar, sono sa ngã-
lan sang akon dios, kag sa iya yara ang
espiritu sang mga balaan nga mga dios:
kag ginsugid ko ang damgo sa atuba-
ngãn niya, *nga nagasiling:*
9 Belsasar, pangõlo sang mga mago,
nga sa imo nakahibalo ako nga yara sa
imo ang espiritu sang mga dios nga mga
balaan, kag nga walâ gid sing tinago
nga nagamakuli sa imo: saysayi ako
sang mga palanan-awon sang akon
damgo, nga nakita ko, kag sang iya
kasaysayan.
10 Amo ini sila ang mga palanan-
awon sang akon olo, sa akon higdaan:
ginapanan-aw ko kag yari karon ang isa
ka kahoy sa tungâ sang duta, nga ang
iya kataas daku.
11 Nagtúbô ini nga kahoy, kag nag-
bakud, kag ang iya kataas naglambut
tubtub sa mga langit, kag makita sia
tubtub sa ukbung sang bug-os nga duta.
12 Ang iya kadahonan magayon kag
ang iya bunga bugana; kag yara sa iya
may kalan-on nga sa tanan. Sa idalum
niya nagpalasilong ang mga kasapatan
sang latagon, kag sa iya mga sanga
nagpuluyô ang kapispisan sang langit,
kag nagpalangãbuhi sa iya ang tanan
nga unud.
13 Gintan-aw ko sa mga palanan-
awon sang akon olo sa akon higdaan,
kag yari karon, ang isa ka Manugbantay
kag Balaan nagkunsad sa langit.
14 Nagasingit sia sing mabaskug
gid, kag nagsiling sing subung sini:
Pudla-ninyo ang kahoy, kag panutoa
ang iya mga sanga; uyuga-ninyo ang
iya kadahonan, kag iwasaag-ninyo ang
iya bunga. Maghalalín ang mga kasa-
patan nga yara sa idalum niya, kag ang
mga kapispisan sa iya mga sanga.
15 Apang ibilin-ninyo ang púnô sang
iya mga gamut sa duta, apang sa isa ka
talikala nga salsalon kag tumbaga, sa
tunga sang hilamon sang latagon; kag
nga pagbas-on sang tun-ug sang langit;
kag nga may bahin sia sang hilamon
sang duta upud sang mga kasapatan.
16 Pagilisan ang iya tagiposoon nga
tawohanon, kag paghatagan sia sing
tagiposoon sang sapat, kag mag-agi sa
ibabaw niya ang pito ka panag-on.
17 Amo ini ang tinapat sang mga
Manugbantay, kag amo ini ang ginsogo
sang mga balaan, agud nga ang mga
nagakabuhi, magkilala nga ang Mataas
gid nagagahum sa ginharian sang mga
tawo, kag nga ginhatag niya ini sa iya
naluyagan kag nga ginbayaw niya ang
labing kubus sang mga tawo.
18 Ini amo ang damgo nga nakita ko,
ako nga hari nga si Nabukudonosor; kag
ikaw, Belsasar, ipahayag-mo ang kasay-
sayan niya, kay ang tanan nga mga
manginalamon sa akon ginharian indi
sarang makapahibalo sa akon sang iya
kasaysayan; apang ikaw makasarang,
kay sa imo yara ang espiritu sang mga
balaan nga dios."
19 Niyan si Daniel, nga ang iya
ngãlan amo si Belsasar, nalipong sa daw
isa ka tion, kag ang iya mga hunahuna
nagpakurug sa iya. Ang hari nag-
hambal kag nagsiling: "Belsasar, ang
damgo kag ang iya kasaysayan indi
magpakurug sa imo." Si Belsasar nag-
hambal kag nagsiling: "Ginoo ko, ang
damgo maglambut sa mga nagadulumut
sa imo, kag ang iya kasaysaysan sa
imo mga kaaway."
20 Ang kahoy, nga imo nakita, nga
nagatúbô kag nagabakud, kag nga ang
iya kataas naglambut tubtub sa langit,
kag nga makita sa bug-os nga duta;
21 *Ang kahoy* nga ang iya kadahonan
magayon kag ang iya bunga bugana,
kag nga sa iya yara ang kalan-on nga sa
tanan, nga sa idalum niya nagpuluyó
ang mga kasapatan sang latagon kag sa
iya mga sanga nagpuluyô ang kapis-
pisan sang langit,
22 Amo ikaw, ho hari, nga nagtúbô
ka kag nagbakud ka, kay nga ang iya
pagkadaku nagtúbô, kag naglambut
tubtub sa langit, kag ang pagkaginoo
tubtub sa ukbung sang duta.
23 Kag nahanungud sang nakita sang
hari nga isa ka Bantay kag Balaan, nga
nagakunsad gikan sa langit, kag nga
nagsiling: Pudla ang kahoy, kag laglaga
sia; apang ang púnô sang iya mga
gamut ibilin ninyo sa duta, apang sa isa
ka talikala nga salsalon kag tumbaga,
sa hilamon sang latagon, kag pagbas-on
sia sang tun-ug sang langit, kag nga
may bahin sia sa mga kasapatan sang
latagon tubtub nga mag-agi sa ibabaw
niya ang pito ka panag-on;
24 Ini amo ang kasaysayan, oh hari,
kag ini ang tinapat sang Labing-Mataas,
nga nag-abut sa ibabaw sang hari nga
akon ginoo:
25 Pagatabugon ka sa tungâ sang mga

tawo, kag upud sa mḡa kasapatan sang
latagon manḡinimo puluy-an; kag
pagapahalbon ka sang hilamon sang
latagon, subung sang mḡa baka, kag
pagadiguson ka sang tun-ug sang lanḡit,
kag magaagi ang pito ka panag-on sa
ibabaw nimo, tubtub nḡa makahibalo
ka, nḡa ang Mataas gid nagagahum sa
ginharian sang mḡa tawo, kag nḡa gina-
hatag ini sa iya naluyagan.
26 Kag, nahanunḡud sang ginsiling,
nḡa bayaan sa duta ang púnô sang mḡa
gamut sang kahoy, ang imo ginharian
magapadayon sa imo, ugaling nḡa maki-
lala mo nḡa ang mḡa kalanḡitan nagaga-
hum.
27 Busa nḡani, oh hari, nḡa ang akon
laygay manḡinkahalamut-an sa imo;
tapusa ang imo mḡa salâ tunḡud sang
katarunḡan, kag ang imo mḡa kalautan
tunḡud sang pagkalooy nḡa sa mḡa
nalisdan; nḡa ayhan pagpalawigon ang
imo kauswagan."
28 Yadtong tanan nag-abut sa ibabaw
sang hari nḡa si Nabukodonosor.
29 Sa tapus ang napúlô kag duha ka
bulan, nagdayandayan sia sa ibabaw
sang baláy nḡa harianon sang ginharian
sa Babilonia.
30 Naghambal ang hari kag nagsi-
ling: "¿Indi bala amo ini ang daku nḡa
Babilonia, nḡa ginpatindug ko, nḡa sa
lingkoron sang ginharian, nḡa may
kusug sang akon gahum, kag nḡa sa
himaya sang akon pagkadaku?"
31 Yara pa ang polong sa bâbâ sang
hari, sang nagpanaug ang isa ka tinḡug
gikan sa lanḡit: "Sa imo ginasiling,
hari nḡa si Nabukodosor, nḡa ang gin-
harian ginpaliton nḡa malayô sa imo;
32 Kag sa tunḡâ sang mḡa tawo
pagatabugon ka; upud sang mḡa kasa-
patan sang latagon manḡinimo puluy-
an, kag pagapahalbon ka sing hilamon,
subung sang mḡa baka, kag magaagi sa
ibabaw nimo ang pito ka panag-on,
tubtub nḡa makakilala ka, nḡa ang
Labing-Mataas nagagahum sa ginharian
sang mḡa tawo, kag ginhatag niya ini sa
iya naluyagan."
33 Sa amo nḡa oras natuman ang
polong sa ibabaw ni Nabukodonosor,
kag gintabog sia sa tunḡâ sang mḡa
tawo, kag nagkaon sia sing hilamon,
subung sang mḡa baka, kag ang iya la-
was nagpaligus sang tun-ug sang lanḡit,
tubtub nḡa ang iya buhok nagtúbô
subung sang sa agila, kag ang iya mḡa
koko subung sang sa mḡa pispis.
34 "Sa katapusan sadtong mḡa
adlaw, ako nḡa si Nabukodonosor nag-
tangla sang akon mḡa mata sa lanḡit,
kag ang akon ihibalo ginuli sa akon, kag
ginpakamaayo ko ang Labing-Mataas
kag ginhimaya kag gintahud ko ang
Nagakabuhi sa walay katubtuban, nḡa
ang iya pagkaginoo among pagkaginoo
nḡa walay katubtuban, kag ang iya gin-
harian sa kaliwatan kag sa kaliwatan,
35 Kag nḡa tunḡud sa iya ang tanan
nḡa mḡa pumuluyô sang duta ginbilang
nḡa walay isip, kag nḡa sa kasoldadosan
sang lanḡit kag sa mḡa pumuluyô sang
duta nagahimo sia sono sang iya kabu-
but-on; kag walay sing sin-o nḡa maka-
batok sang iya kamut, kon magsiling sa
iya: ¿Ano bala ang ginahimo mo?
36 Sa amo nḡa panag-on ang akon
ihibalo ginuli sa akon; kag sa himaya
sang akon ginharian ginuli sa akon
ang akon kadunganan kag ang akon
kasidlak. Kag ang akon mḡa manug-
laygay kag ang akon mḡa dalagku nḡa
ginoo nagpalanḡita sa akon, kag ginulian
ako sa akon ginharian, kag gindugangan
sa akon ang akon pagkadaku sing lakas
gid.
37 Karon ako, nḡa si Nabukodonosor,
nagadayaw, nagapakadaku, kag naga-
himaya sa Hari sang lanḡit; kay ang
tanan niya nḡa mḡa binuhatan mḡa
kamatooran, kag ang iya mḡa dalanon,
katarunḡan; kag sia sarang makapaubus
sa mḡa nagalakat nḡa may palabilabi."

Kombirado sang hari nḡa si Belsasar.—Ang kamut nḡa kalatinḡalahan.

5 ANG hari nḡa si Belsasar naghimo
sing isa ka daku nḡa kombirado sa
linibo sang iya mḡa dunganon; kag sa
atubanḡan sang mḡa linibo naginum
sia sing alak.
2 Si Belsasar, sa kanamit sang alak,
nagsogo nḡa dalhon sa iya ang mḡa
suludlan nḡa bulawan kag pílak, nḡa
ginkuha ni Nabukodonosor, nḡa iya
amay, gikan sa Simbahan sa Ierusalem,
agud nḡa magilinum sa ila ang hari kag
ang iya mḡa dunganon, ang iya mḡa
asawa kag ang iya mḡa babae.
3 Niyan gindalá ang mḡa suludlan
nḡa bulawan, nḡa ginkuha gikan sa
Simbahan sang Baláy sang Dios, nḡa

yara sa Ierusalem; kag nagilinum sa ila
ang hari kag ang iya mga dunganon,
ang iya mga asawa kag ang iya mga
babae.
4 Nagilinum sila sing alak, kag nag-
dalayaw sila sa mga dios nga bulawan
kag pílak, nga tumbaga, nga salsalon,
nga kahoy kag nga bató.
5 Sa sadtong tion naggulowa ang
mga tudlo sang isa ka kamut sang tawo,
kag nagsululat sila sa atubangan sang
saladngan sa naapugan nga dingding
sang harianon nga baláy, kag ginatan-
aw sang hari ang kamut nga nagsulat.
6 Niyan nagbalhin ang duag sang
hari, kag ang iya mga hunahuna nag-
pakurug sa iya; kag nagkalaluta ang
mga lutalutahan sa iya hawak, kag ang
iya mga tuhod nagasintosinto ang isa sa
isa.
7 Ang hari nagsingit sa mabaskug
nga tingug, nga pakarion ang mga
mago, ang Kaldeinhon kag ang mga
astrologo. Ang hari naghambal kag
nagsiling sa mga manginalamon sa
Babilonia: "Bisan sin-o nga makabása
sini nga sulat, kag mapahayag sa akon
ang iya kasaysayan, pagapanaputan sia
sing eskarlata, kag nga mabutang ang
talikala nga bulawan sa iya liog, kag sa
ginharian maggahum sia nga ikatlo.
8 Niyan nagsululúd ang tanan nga
mga manginalamon sang hari, apang
walâ sila makasarang sa pagbása sang
sulat, bisan makapahayag sa hari sang
iya kasaysayan.
9 Niyan ang hari nga si Belsasar
gindakup sang daku nga pagkurug, kag
nagbalhin ang iya mga duag; kag
nahorongan ang iya mga dunganon.
10 Ang hari nga babae, tungud sang
mga polong sang hari kag sang iya mga
dunganon, nagsulúd sa baláy sang kon-
birado. Naghambal ang hari nga babae
kag nagsiling: "Hari, magkabuhi-ka sa
gihapon: ang imo mga hunahuna indi
magpakurug sa imo, bisan magbalhin
ang imo mga duag.
11 Sa imo ginharian may isa ka
lalaki, nga yara sa iya ang espiritu sang
mga dios nga balaan; kag sa mga
adlaw sang imo amay nakita sa iya ang
kapawa kag ang ihibalo, kag ang kaalam
subung sang kaalam sang mga dios;
kag ang hari nga si Nabukodonosor,
nga imo amay naghimo sa iya nga
pangolo sa ibabaw sang tanan nga mga
mago, mga tantanan, mga Kaldeinhon
kag mga astrologo, ang imo amay, oh
hari.
12 Tungud kay nakita sa iya ang isa
ka pinasahi nga espiritu, kag ang pag-
kilala kag ang ihibalo, ang kasaysayan
sang mga damgo, kag ang kasanagan
sang mga paktakon, kag ang paghubad
sang mga pamangkot nga nagumon,
kon sa aton pa, kay Daniel; nga sa iya
ang hari naghingalan nga si Belsasar.
Busa, tawga karon si Daniel, kag sia
magapahayag sang kasaysayan."
13 Niyan si Daniel gindalá sa atuba-
ngan sang hari. Ang hari naghambal
kag nagsiling kay Daniel: "¿Ikaw bala
yadto nga si Daniel sang mga inanak
sang kabihagan ni Iuda, nga gindalá
sang akon amay gikan sa Iuda?
14 Ako nakabati sa imo, nga ang
espiritu sang mga dios nga balaan yara
sa imo, kag nga sa imo nakita ang kapa-
wa kag ang ihibalo kag ang isa ka ka-
alam nga pinasahi gid.
15 Kag karon, gindalá sa atubangan
nakon ang mga manginalamon, kag ang
mga tantanan, sa pagbása sini nga sulat
kag sa pagpahayag sa akon sang iya
kasaysayan, apang walâ sila makasa-
rang magpahayag sang kasaysayan sang
butang.
16 Apang ako nakabati sa imo, nga
sarang ka makasaysay sang mga kasay-
sayan kag makahubad sang mga
pamangkot nga nagumon. Karon kon
sarang ka makabása sini nga sulat, kag
makapahayag sa akon sang iya kasay-
sayan, pagapapanaputan ka sing eskar-
lata, kag mabutang ang talikala nga
bulawan sa imo liog kag sa ginharian
magagahum ka nga ikatlo.
17 Niyan si Daniel naghambal kag
nagsiling sa atubangan sang hari:
"Manginimo ang imo mga hatag, kag
ang imo mga dólot ihatag sila sa iban.
Walay sapayan, ang sulat pagabasahon
ko sia sa hari, kag pagaipahayag ko sa
iya ang kasaysayan.
18 Ang Dios nga Labing Mataas, oh
hari, naghatag kay Nabukodonosor, nga
imo amay, sang ginharian kag sang
pagkadaku, kag sang himaya kag sang
kadunganan.
19 Kag bangud sang pagkadaku, nga
ginhatag niya sa iya, ang tanan nga
mga banwa, ang mga katawohan, kag
ang mga polong, nagkulurug kag nag-

kahadluk sa atubañgan niya; ginpatay
niya ang maluyagan niya, ginbayaan
niya ñga buhi ang maluyagan niya; gin-
bayaw niya ang maluyagan niya kag
ginpapaubus niya, ang maluyagan niya.
20 Apang sang ang iya tagiposoon
nagpakamataas, kag ang iya espiritu
nagpañgusug sa pagpahabok sing pala-
bilabi, ginholog sia sa iya lingkoran
ñga harianon, kag nagtalaliwan sa iya
ang himaya.
21 Kag gintabog sia sa tuñgâ sang
mña anak sang mñga tawo. Kag ang
iya tagiposoon nañginsubung sang ila
sang mñga kasapatan, kag upud sang mñga
asno ñga bukidnon nañginiya puluy-an.
Hilamon ang ginpakaon nila sa iya
subung sang sa mñga baka, kag ang iya
lawas gindigus sang tun-og sang lañgit,
tubtub ñga nakilala niya ñga ang Dios
ñga Labing-Mataas nagagahum sa gin-
harian sang mñga tawo, kag ñga ginaba-
yaw niya kon sin-o ang iya naluyagan.
22 Kag, ikaw, Belsasar, ñga iya anak,
walâ mo pagpapaubusa ang imo tagi-
posoon, sang nakahibalo ka sining
tanan;
23 Kondi ñga nagpakataas ka batok
sa Ginoo sang lañgit, kag ginpadalá mo
diri sa atubañgan mo ang mñga suludlan
sang iya Baláy, kag ikaw kag ang imo
mñga dunganon, kag ang imo mñga asawa
kag ang imo mñga babae nagilinum
kamo sing alak sa ila, kag nagdayaw ka
sa mñga diosdios ñga pílak kag bulawan,
ñga tumbaga, ñga salsalon, ñga kahoy
kag ñga bató, ñga indi makakita, bisan
makabati sila, bisan makahibalo sila.
Apang ang Dios, ñga sa iya kamut yara
ang imo gininhawa kag ñga iya ang
tanan ñga mñga dalanon, walâ mo gid
pagpadungi:
24 Niyan gikan sa iya atubañgan gin-
padalá ang kamut, kag ini ñga sinulat
natigib na.
25 Kag ang sulat ñga gintigib amo:
Mene, mene, tekel, uparsin.
26 Ang Kasaysayan sang butang
amo: Mene: ginisip sang Dios ang imo
ginharian, kag gintapus niya ini.
27 Tekel: Ikaw natimbang na sa tim-
bañgan, kag nakita ka ñga mamag-an.
28 Peres: ang imo ginharian gin-
pihak, ginhatag sa mñga Mediahanon kag
sa mñga Persiahanon."
29 Niyan sang nagsogo si Belsasar,
ginpasaputan si Daniel sang eskarlata
kag sa iya liog *ginbutang* ang talikala
ñga bulawan, kag ginbantala nila naha-
nuñgud sa iya, ñga sia magagahum ñga
ikatlo sa ginharian.
30 Sa amo ñga gab-i ginpatay si Bel-
sasar, ñga hari sang mñga Kaldeinhon.
31 Kag si Dario, ñga taga-Media, nag-
baton sang ginharian, sang nagaedad sia
sing kan-uman kag duha ka tuig.

Si Daniel sa bobon sang mñga Leon.

6 MINAMAAYO ni Dario ñga magtu-
kud sa ibabaw sang ginharian sing
isa ka gatus kag duha ka púlô ka satrapa,
ñga didto sila sa bug-os ñga ginharian.
2 Kag sa ibabaw nila tatlo ka mñga
pañgolo, ñga sa ila ang isa si Daniel;
agud ñga sa ila maghatag sing husay
ining mñga satrapa kag ñga ang hari indi
mag-antus sing tistis.
3 Apang ang amo ñga si Daniel nag-
labaw sa sining mñga pañgolo kag mñga
satrapa, kay sa iya may pinasahi gid
ñga espiritu; kag ang hari naghunahuna
sa pagbutang sa iya sa ibabaw sang bug-
os ñga ginharian.
4 Niyan ang mñga pañgolo kag ang
mñga satrapa nagapalañgita sing mñga
kahigayonan batok kay Daniel naha-
nuñgud sang ginharian; apang indi sila
sarang makakita sing ano man ñga ka-
higayonan, bisan sayup, kay sia matu-
tum; kag walâ sing bisan ano ñga ka-
lainan kag bisan ano ñga sayup ñga
nakita sa iya.
5 Niyan yadtong mñga tawo nagsili-
ling: "Indi kita makakita sing ano ñga
kahigayonan batok sini ñga si Daniel,
basi pa makita naton *ang kasuayon* batok
sa iya nahanuñgud sa kasogoan sang
iya Dios."
6 Niyan ining mñga pañgolo kag ang
mñga satrapa nagtilipon sa atubañgan
sang hari sing dalidali kag nagsililing sila
sa iya sing subung sini: "Hari ñga si
Dario, magkabuhi ka sa gihapon.
7 Ang tanan ñga mñga pañgolo sang
ginharian, ang mñga manugpañgatubang,
kag ang mñga satrapa, ang mñga manug-
laygay kag ang mñga gobernador nag-
hilisugot sila sa pagtukud sing palatu-
kuran ñga harianon, kag pagpamatuud
sang isa ka pagdumili ñga bisan sin-o
ñga magpañgayô sing pañgayô sa isa ka
dios kon sa tawo sa sulúd sang katloan

ka adlaw, kondi sa imo lamang, oh hari,
pagaitagbong sa bobon sang mĝa leon.
8 Karon, oh hari, pamatud-i ang pag-
dumili kag pat-ini ang sinulat, agud
nĝa indi sarang mailisan, sono sa kaso-
goan sa Media kag sa Persia, nĝa indi
maliwan."
9 Busa, ang hari nĝa si Dario nagpat-
in sang sinulat kag sang pagdumili.
10 Apang si Daniel, sang pagkahibalo
niya nĝa ang sinulat napat-inan na, nag-
sulúd sia sa iya baláy; kag sa napa-
muksan ang mĝa talambuan sang iya
hulut nayon sa Ierusalem, nagaluhod sia
sing makatlo sa adlaw, kag nagpanĝa-
muyo sia kag nagpasalamat sa atuba-
nĝan sang iya Dios, subung nĝa ginahi-
mo niya anay.
11 Niyan nagtilipon yadtong mĝa ta-
wo sing magahud, kag nakita nila si
Daniel nĝa nagapanĝamuyo kag nĝa
nagapakilooy sa atubanĝan sang iya
Dios.
12 Niyan nagpalalapit sila kag nag-
halambal sa atubanĝan sang hari na-
hanunĝud sang pagdumili sang hari:
"¿Walâ mo bala pagpat-ini ang isa ka
pagdumili nĝa ang tanan nĝa tawo, nĝa
magpanĝayô sa bisan kay sin-o nĝa dios
kon sa tawo, sa sulúd sang katloan ka ad-
law, luwas sa imo, oh hari, pagaiholog sa
bobon sang mĝa leon?" Ang hari nag-
sabat kag nagsiling: "Matuud ini,
sono sa kasogoan sa Media kag sa
Persia, nĝa dimaliwan."
13 Niyan nagsabat kag nagsililing sila
sa atubanĝan sang hari: "Si Daniel,
nĝa amo sa mĝa anak sang kabihagan
sang Iuda, walâ magsapak sa imo, oh
hari, bisan sang pagdumili nĝa ginpat-
inan mo, kondi nĝa sa makatlo sa adlaw
nagahimo sia sang iya palanĝayoon."
14 Niyan ang hari sang pagkabati
sini nĝa polong, nagbatyag sing daku
gid nĝa kalas-ay, kag ginbutang niya
ang iya tagiposoon kay Daniel sa pag-
luwas sa iya, kag tubtub sa pagkatunud
sang adlaw nagpanikasug sia sa paglu-
was sa iya.
15 Apang yadtong mĝa tawo nagti-
lipon sa hari sing magahud gid, kag nag-
sililing sa hari: "Makahibalo-ka, oh
hari, nĝa among kasogoan sa Media kag
sa Persia, nĝa bisan ano nĝa pagdumili
kon tulumanon, nĝa gintukud sang hari,
indi sarang maliwan."
16 Niyan ang hari nagsogo, kag gin-
dalá si Daniel, kag ginholog sia sa
bobon sang mĝa leon. Kag ang hari
naghambal kag nagsiling kay Daniel:
"Ang imo Dios, nĝa ginaalagad mo
sing dayon gid, sia gid magluwas sa
imo."
17 Ugaling gindalá ang isa ka bató
kag ginbutang sa bâbâ sang bobon; kag
ginpat-inan sia sang hari sang iya
singsing, kag sang singsing sang iya
mĝa dunganon, agud nĝa walâ sing bi-
san ano nĝa maliwan nahanunĝud kay
Daniel.
18 Kag ang hari nagpauli sa iya baláy
nĝa harianon, kag naghigda nĝa naga-
puasa; kag walâ niya pagpasudla ang
mĝa babae sa atubanĝan niya; kag ang
katologon nagpalagyo sa iya.
19 Ugaling ang hari nagbanĝon sang
pagpamanagbanag kag napakadto, nĝa
nagadalidali gid, sa bobon sang mĝa
leon.
20 Niyan sang pag-abut niya sa mala-
pit sa bobon, gintawag niya si Daniel
sa tinĝug nĝa masubu. Naghambal ang
hari kag nagsiling kay Daniel: "Dani-
el, alagad sang Dios nĝa buhi, ang imo
Dios nĝa sa iya nag-alagad ka sing dayon
gid, ¿nakaluwas bala sia sa imo sa mĝa
leon?"
21 Niyan si Daniel naghambal sa
hari: "Oh hari, magkabuhi ka sa
gihapon.
22 Ang akon Dios nagpadalá sang
iya manugtunda, nĝa sia nagtakup sang
bâbâ sang mĝa leon, kag walâ ako nila
paghimoi sing malain, kay sa atubanĝan
niya ang kaulay nakit-an sa akon, kag
subung man sa atubanĝan mo, oh hari;
ako walâ magbuhat sing malain."
23 Niyan nagkalipay ang hari sing
daku gid, kag nagsogo sia, nĝa kuhaon
si Daniel sa bobon; kag si Daniel gin-
kuha sa bobon, kag bisan ano nĝa daut
walâ makita sa iya, kay nagtoo sia sa
iya Dios.
24 Kag nagsogo ang hari, nĝa dalhon
sa iya yadtong mĝa tawo, nĝa nagsum-
bung kay Daniel; kag ginholog sila sa
bobon sang mĝa leon, sila, ang ila mĝa
anak kag ang ila mĝa asawa; kag walâ
pa sila makaabut sa salug sang bobon,
nĝa ang mĝa leon nagtalagiya na sa ila
kag ginpanglutaluta nila ang tanan nila
nĝa mĝa tul-an.
25 Niyan ang hari nĝa si Dario nagsu-
lat sa tanan nĝa mĝa banwa, mĝa kata-

wohan kag mĝa hambal, nĝa nagapuluyô
sa bug-os nĝa duta: "Ang paghidaet
pagpadamuon sa inyo:
26 Gikan sa akon nabutang na ining
sogo: Nĝa sa bug-os nĝa pagkagam-
hanan sa akon ginharian, ang tanan
magkahadluk kag magkulurug sa atu-
banĝan sang Dios ni Daniel; kay sia
amo ang Dios nĝa buhi, kag nĝa naga-
padayon sa gihapon, kag nĝa ang iya
ginharian indi malaglag, kag nĝa ang
iya pagkagamhanan *magapadayon* tub-
tub sa katapusan.
27 Sia nagatimawa kag nagaluwas,
kag nagahimo sia sing mĝa talandaan,
kag sing mĝa katinĝalahan sa mĝa
lanĝit kag sa duta, kay sia nagluwas kay
Daniel sa gahum sang mĝa leon."
28 Kag ini nĝa si Daniel nagpabugana
sa ginharian ni Dario, kag sa ginharian
ni Siro nĝa Persiahanon.

Palanan-awon sang apat ka kahalimbawaan nĝa mĝa sapat.

7 SA nahauna nĝa tuig ni Belsasar,
nĝa hari sa Babilonia, nakakita si
Daniel sing isa ka damgo, kag sing mĝa
palanan-awon sa iya olo, sa iya higda-
an. Niyan ginsulat niya ang damgo,
kag ginsugid niya ang kabilogan sang
mĝa butang.
2 Si Daniel naghambal kag nagsiling:
Ginatan-aw ko sa akon palanan-awon
sa gab-i; kag yari karon, ang apat ka
hanĝin sang lanĝit ginpamuhian sa
ibabaw sang daku nĝa dagat.
3 Kag ang apat ka dalagku nĝa sapat
nĝa lain ang isa sa isa nagatalakas sa
dagat.
4 Ang nahauna subung sia sang leon,
kag may mĝa pakpak sia sang agila.
Ako nagatan-aw tubtub nĝa ang iya
mĝa pakpak ginpangabut, kag ginpa-
banĝon sia sa duta, kag pinatindug sia
sa duha ka tiil, subung sang isa ka tawo;
kag ginhatag sa iya ang tagiposoon sang
tawo.
5 Kag yari karon, ang isa ka ikaduha
ka sapat, kaanĝay sang isa ka oso; kag
nagtindug sia sa isa ka luyo. Kag sa
iya bâbâ may tatlo sia ka gosok, sa iya
nĝipon; kag ginsiling sa iya ang subung
sini: "Tindug-ka, halonhona ang mada-
mu nĝa unud."
6 Sa tapus sini ginatan-aw ko, kag
yari karon ang isa ka sapat nĝa kaanĝay
sang isa ka leopardo; may apat sia ka
pakpak sang pispis sa iya mĝa likod;
kag ang sapat may apat ka olo. Kag
ginhatagan sia sing kagamhanan.
7 Sa tapus sini gintan-aw ko sa mĝa
palanan-awon sa kagab-ihon, kag yari
karon, ang isa ka ikap-at ka sapat nĝa
makakulugmat kag makalilisang, kag
makusug gid, nĝa may mĝa nĝipon nĝa
dalagku nĝa salsalon. Naghalonhon
kag nagboong sia, kag ang mĝa nabi-
lin ginlapak niya sang iya mĝa tiil. Kag
lain gid sia sang tanan nĝa mĝa sapat
nĝa nagulúna sa iya, kag may napúlô
sia ka sunĝay.
8 Nagpamalandong ako sang mĝa
sunĝay, kag yari karon, ang isa ka
sunĝay nĝa diyotay, nĝa nagsaka sa
tunĝâ nila, kag sa atubanĝan niya gin-
gabut ang tatlo sang mĝa nahauna nĝa
sunĝay; kag yari karon sa sini nĝa
sunĝay may mĝa mata, subung sang
mĝa mata sang tawo, kag isa ka bâbâ
nĝa naghambal sing mĝa butang nĝa
dalagku.
9 Nagtan-aw ako tubtub nĝa kina-
butang ang mĝa lingkoran nĝa hari-
anon, kag ang Tigulang sang mĝa ad-
law naglingkod. Ang iya panapton
maputi, subung sang niebe, kag ang
bohok sa iya olo subung sang bulbul
nĝa putli. Ang iya lingkoran nĝa hari-
anon mĝa dabdab nĝa kalayo, ang iya
mĝa aliling kalayo nĝa nagasiga.
10 Ang isa ka subâ nĝa kalayo nag-
gikan kag naggowa sa atubanĝan niya.
Ang mĝa linibo sang mĝa linibo nag-
alalagad sa iya, kag napúlô ka libo ka
mĝa napúlô ka libo nagtilindug sa atu-
banĝan niya. Ang hukom naglingkod
kag naghulumlad ang mĝa tolon-an.
11 Niyan ako nagatan-aw, sa kabang-
danan sang tunug sang dalagku nĝa mĝa
polong, nĝa ginhambal sang sunĝay.
Gintan-aw ko, tubtub nĝa ginpatay
ang sapat, kag ang iya lawas ginwálâ
kag gintugyan sia sa kasingkal sang
kalayo.
12 Kag nahanunĝud sa iban nĝa mĝa
sapat gintapus ang ila pagkagamhanan,
kay ginhatag sa ila ang paglawig sang
kabuhi, tubtub sa isa ka dag-on kag
oras.
13 Gintuluk ko sa palanan-awon sa
kagab-ihon, kag yari karon, sa ibabaw
sang mĝa panĝanud sang lanĝit nagkari
ang isa nĝa subung sang isa ka anak sang

tawo, kag nag-abut tubtub sa Tigulang
sang mḡa adlaw, kag gindalá sia sa atu-
banḡan niya.
14 Kag ginhatag sa iya ang kagam-
hanan, kag ang himaya, kag ang ginha-
rian; kag ang tanan nḡa mḡa banwa,
mḡa katawohan, kag ang mḡa hambal
magaalalagad sa iya. Ang iya pagkaga-
hum, pagkagahum nḡa walay katapusan,
nḡa indi manḡinumalagi, kag ang iya
ginharian among *ginharian* nḡa indi ma-
laglag.
15 Ang akon espiritu, nḡa sa akon nḡa
si Daniel ginsakit sa tunḡâ sang akon
lawas, kag ang mḡa palanan-awon sang
akon olo nagpakurung sa akon.
16 Nagpalapit ako sa isa sang mḡa
nagatalambong, kag ginpamangkot ko
sia sang kamatooran nahanunḡud sining
tanan, Kag naghambal sia sa akon, kag
nagpahayag sia sa akon sang kasay-
sayan sang mḡa butang:
17 "Ining mḡa dalagku nḡa sapat, nḡa
apat sila, among apat ka mḡa hari, nḡa
magatilindug sa duta.
18 Sa olehe ang ginharian pagaba-
tonon sang mḡa balaan sang Labing-
Mataas, kag magaangkon sila sang gin-
harian tubtub sa walay katapusan, kag
tubtub sa walay katapusan sang walay
katapusan."
19 Niyan naghandum ako sa pag-
hibalo sang kamatooran nahanunḡud
sang ikap-at ka sapat, nḡa lain sia sa
iban nḡa tanan, nḡa makakulugmat sing
lakas gid, nḡa may mḡa nḡipon nḡa
salsalon, kag ang iya mḡa koko tum-
baga, nḡa naghalonhon, kag nagboong,
kag nḡa ang mḡa nabilin ginlapak niya
sang iya mḡa tiil.
20 Kag nahanunḡud man sang napúlô
ka sunḡay, nḡa yara sa iya olo, kag
sang isa, nḡa nagsaka, nḡa sa atubanḡan
niya naholog ang tatlo: ini nḡa sunḡay
nḡa may mḡa mata kag bâbâ, nḡa naga-
hambal sing dalagku nḡa mḡa butang,
kag nḡa ang iya dagway daw labing
daku sang sa iya mḡa kaupdanan;
21 Gintan-aw ko, kag ini nḡa sunḡay
nagpakig-away batok sa mḡa balaan,
kag gindaug niya sila,
22 Tubtub nḡa nag-abut ang Tigu-
lang sang mḡa adlaw, kag ginhatag ang
paghukom sa mḡa balaan sang Labing-
Mataas, kag nag-abut ang panag-on,
kag ang mḡa balaan nagtalagiya sang
ginharian.
23 Nagsiling sia sing subung sini:
"Nahanunḡud sang ikap-at ka sapat,
manḡinisa ka ikap-at ka ginharian sa
duta, nḡa manḡinlain sang iban nḡa
tanan nḡa ginharian, kag magahalonhon
sia sang bug-os nḡa duta, kag pagatapa-
kon sia niya, kag pagaboonḡon sia niya.
24 Kag nahanunḡud sang napúlô ka
sunḡay: sa sini nḡa ginharian maga-
tindug ang napúlô ka mḡa hari, kag sa
olehe nila magatindug ang isa kag ma-
gamanḡinlain sa mḡa nahauna; kag
magaguba sia sang tatlo ka mḡa hari.
25 Kag magahambal sia sing mḡa po-
long batok sa Labing-Mataas, kag maga-
amatamat sa paglaglag sang mḡa balaan
sang Labing-Mataas; kag magahuna-
huna sia sa pagliwan sang mḡa dag-
on kag sang kasogoan; kag pagaitugyan
sila sa iya kamut tubtub sa isa ka panag-
on kag mḡa panag-on, kag sa katunḡâ
sang isa ka panag-on.
26 Ugaling ang hukom magalingkod,
kag pagatapuson ang iya kagamha-
nan, nḡa nagalaglag kag nagapadula sa
iya tubtub sa katapusan.
27 Kag ang ginharian, kag ang pagka-
kagamhanan, kag ang pagkahalangdon
sang mḡa ginharian nḡa yara sa idalum
sang bug-os nḡa mḡa lanḡit pagaihatag
sa banwa sang mḡa balaan sang Labing-
Mataas: ang iya ginharian, ginharian
nḡa walay katutuban, kag ang tanan
nḡa mḡa pagkagamhanan magaalagad
sa iya kag magatuluman sa iya."
28 Tubtub diri amo ang katapusan
sang hambal. Ako, si Daniel, ang akon
mḡa hunahuna nagpakurug sa akon sing
daku gid, kag ang akon mḡa duag nag-
balalhin sa akon. Apang gintago ko sa
akon tagiposoon ang polong."

Palanan-awon sang karnero kag sang kanding nḡa lalaki.

8 SANG ikatlo ka tuig sang ginhari-
an sang hari nḡa si Belsasar, nag-
pahayag sa akon ang isa ka palanan-
awon, sa akon gid nḡa si Daniel, sa tapus
yadtong pinahayag sa akon sing úna.
2 Busa nakita ko sa palanan-awon,
kag nahanabu sang pagkakita ko, nḡa
ako didto sa Susan, nḡa puluy-anan nḡa
yara sa probinsia sa Elam. Busa naki-
ta ko sa palanan-awon, sang didto ako
sa luyo sang subâ nḡa Ulai.
3 Kag ginbayaw ko ang akon mḡa

mata, kag nagtuluk ako, kag yari karon, ang isa ka karnero, nga̅ nagatindug sa atubanga̅n sang subâ, kag may duha sia ka sunga̅y; kag ang duha ka sunga̅y malagba sila, apang ang isa labing mataas sang isa; kag ang labing mataas among olehe nga̅ nagsaka.
4 Nakita ko, nga̅ nagsunga̅y ang karnero nayon sa Katundan, nayon sa Aminhan, kag nayon sa Bagatnan; kag nga̅ walay bisan ano nga̅ sapat nga̅ sarang makatindug sa atubanga̅n niya, kag walay bisan sin-o nga̅ makaluwas sa iya kamut; kag nagahimo sia sono sa iya kabubut-on, kag nagdaku sia.
5 Kag sang nagapamalandong ako, yari karon ang isa ka kanding nga̅ lalaki nga̅ nagpakari gikan sa kadutaan sang Katundan, sa ibabaw sang kadaygan sang bug-os nga̅ duta, nga̅ walâ magatumban sa duta: kag yadtong lalaki nga̅ kanding may isa sia ka sunga̅y nga̅ daku ang dagway sa tunga̅̂ sang iya mga̅ mata.
6 Kag nag-abut sia tubtub sa karnero, nga̅ may duha ka sunga̅y, nga̅ nakita ko, nga̅ yadto sa atubanga̅n sang subâ, kag nagdalagan sia batok sa iya sa kasingkal sang iya kabaskug.
7 Kag nakita ko ini, nga̅ nag-abut sia sa malapit sang karnero; kag napunô sia sang mapait nga̅ kaakig batok sa iya, kag ginsunga̅y niya sia kag pinunga̅l niya ang iya duha ka sunga̅y; kag ang karnero walâ sing kusug nga̅ makaatubang sa iya; nga̅ni pinukan niya sia sa duta kag gintapak niya sia; kag walâ sing sin-o nga̅ nagluwas sa karnero sa iya kamut.
8 Kag nagdaku sing tuman gid ang kanding nga̅ lalaki; kag sang yara sia sa iya daku nga̅ kusug, yadtong daku nga̅ sunga̅y ginboong; kag sa baylo niya nagsalaka ang apat ka *sunga̅y* nga̅ daku sing dagway, nayon sa apat ka hanga̅in sang mga̅ langa̅it.
9 Kag sa isa sa ila naglusut ang isa ka sunga̅y nga̅ diyotay; apang nagdaku sing lakas gid sia nayon sa Bagatnan, kag nayon sa Sidlanga̅n, kag nayon sa *duta* nga̅ masidlakon.
10 Kag nagdaku sia tubtub sa kasoldadosan sang langa̅it, kag ginpaholog niya sa duta ang isa ka bahin sang kasoldadosan kag sang mga̅ kabitoonan, kag gintapak niya sila.
11 Kag nagpakadaku sia tubtub sa Panga̅olo sang kasoldadosan; kag iya ginkuha sa iya ang dalayon nga̅ *halad*, kag ang puluy-an sang iya balaan nga̅ Puluy-an ginpukan sa duta.
12 Kag ang kasoldadosan gintugyan sa iya patí ang *halad* nga̅ dayon banga̅ud sang pagkamalinapason; kag ginhaboy niya sa duta ang kamatooran kag ginhikot niya kag nagbugana.
13 Kag nabatian ko ang isa ka Balaan, nga̅ nagahambal; kag ang isa ka balaan nagsiling sa sadtong naghambal: "¿ Tubtub pa bala san-o magdugay ang palanan-awon sang dalayon nga̅ *halad* kag ang pagkamalinapason, nga̅ nagakabangdanan sang kahapayan nga̅ nagatugyan sang Puluy-an nga̅ balaan kag sang kasoldadosan, agud nga̅ paglapakon sila?"
14 Kag sia nagsiling sa akon: "Tubtub sa duha ka libo kag tatlo ka gatus ka *adlaw* sa hapon kag sa aga: niyan ang Puluy-an nga̅ balaan pagapakaputlion."
15 Kag nahanabu, sang nagpamalandog ako, ako nga̅ si Daniel, sang palanan-awon, nga̅ nagpanga̅ita ako sang iya kasaysayan. Kag yari karon, nagtindug sa atubanga̅n ko ang isa nga̅ kaanga̅y sang isa ka tawo.
16 Kag nabatian ko ang isa ka tinga̅ug sang tawo sa tunga̅̂ sang *mga̅ pangpang* sang Ulai, kag nagsingit sia kag nagsiling: "Gabriel, ipahanga̅up ang palanan-awon sa iya sini."
17 Kag nag-abut sia nga̅ malapit sa diin nga̅ yara ako; kag sa iya pag-abut, nakugmat ako kag naghapa ako. Kag sia nagsiling sa akon: "Talupangda, anak sang tawo, nga̅ ang palanan-awon nahanunga̅ud sa katapusan sang panag-on.
18 Sang sia nagahambal pa sa akon, natologan ako sing hamook gid, nga̅ nagahapa sa duta; apang ginkabi̅it niya ako, kag ginpatindug niya ako sa diin ako nagtindug.
19 Kag nagsiling sia: "Yari karon pagaipakita ko sa imo ang magaabut sa katapusan nga̅ dag-on sang kaakig; kay ini nahanunga̅ud sa dag-on sang katapusan.
20 Ang karnero, nga̅ nakita mo, nga̅ may *duha* ka sunga̅y among mga̅ hari sa Media kag sa Persia.
21 Kag ang kanding nga̅ lalaki nga̅ bulbulon among hari sa Iaban; kag ang sunga̅y nga̅ daku nga̅ yara sa tunga̅̂ sang

iya mĝa mata among nahauna nĝa
hari.
22 Kag sang napunĝal ini, niyan ang
apat nagtulúbô sa iya duug: *among* apat
ka ginharian nĝa magatindug sa ka-
tawohan, apang indi tunĝud sang kusug
niya.
23 Kag sa katapusan sang mĝa dag-on
sang paghari nila, sang ang mĝa malina-
pason naghilimo sing himpit nĝa kalau-
tan, magatindug ang isa ka hari nĝa
mabanĝis sing nawung, kag mahinang-
ponon sa mĝa kalalanĝan nĝa gumon.
24 Kag manĝingamhanan ang ya ka-
baskug, apang indi tunĝud sang gahum
niya, kag pagalaglagon niya sing kala-
tinĝalahan gid, kag magabugana sia, kag
magahikot sia kag pagalaglagon niya
ang mĝa kagamhanan, kag ang banwa
sang mĝa balaan.
25 Sa iya pagkasampaton pagapabu-
ganaon niya ang limbong sa iya kamut;
kag sa iya tagiposoon manĝinbugalon
sia, kag sa bug-os nĝa paghidaet paga-
laglagon niya ang kadamuan sang mĝa
tawo; kag batok sa Panĝolo sang mĝa
panĝolo magatindug sia, apang paga-
boonĝon sia, sa walâ sing kamut.
26 Kag ang palanan-awon sang mĝa
kahaponon kag sang mĝa kaagahon,
nĝa kinasiling na, among kamatooran,
kag ikaw, bantayi ang palanân-awon
sing tago, kay sia nahanuĝud sang ma-
damu nĝa mĝa adlaw *nĝa palaabuton.*"
27 Kag ako nĝa si Daniel, ginlapyo
ako kag nagbalatian ako sing pila ka
adlaw; ugaling nagtindug ako kag gin-
himo ko ang mĝa hilikuton sang hari.
Apang ginakugmat ako nahanunĝud
sang palanan-awon, kag walay sin-o nĝa
makahanĝup sa iya.

Ang panĝamuyo ni Daniel.—Ang kapitoan ka semana.—Ang Mesias.

9 SA nahauna nĝa tuig ni Dario, nĝa
anak ni Asuero, sa kaliwatan sang
mĝa Mediahanon, nĝa ginhimo nĝa hari
sa ibabaw sang ginharian sang mĝa
Kaldeinhon;
2 Sa nahauna nĝa tuig sa iya ginha-
rian, ako nĝa si Daniel, natalupangdan
ko sa mĝa tolon-an ang kadamuon sang
mĝa tuig, nĝa nahanunĝud sa iya nag-
hambal si Iehoba sa manalagna nĝa si
Ieremias, nĝa pagatumanon sa kalag-
lagan sang Ierusalem ang kapitoan ka
tuig.
3 Kag ginlinĝi ko ang akon nawung
sa Ginoong Dios, nĝa ginpanĝita ko *sia*
sa panĝamuyo kag sa pagpakilooy, nĝa
may puasa, kag panapton nĝa masinaki-
ton kag abó.
4 Busa, nanĝamuyo ako kay Iehoba,
nĝa akon Dios, kag nagtuad ako kag
nagsiling ako: "Oh Ginoo, nĝa among
Dios nĝa daku kag kahaladlukan, nĝa
nagabantay ka sang katipan kag sang
bugay, sa mĝa nagahigugma sa imo
kag nagabantay sang imo mĝa sogo:
5 Nakasalâ kami kag malalison ka-
mi, nagbutang kami sa buhat sing ka-
lainan kag naglalis kami, kag nagpalayô
kami sa imo mĝa sogo, kag sa imo mĝa
tulumanon.
6 Walâ kami magpamati sa imo mĝa
alagad, nĝa mĝa manalagna, nĝa sa imo
nĝalan naghalambal sila sa amon mĝa
hari, sa amon mĝa dunganon, sa amon
mĝa ginikanan kag sa tanan nĝa banwa
sang duta.
7 Imo, Ginoo, ang katarunĝan, kag
sa amon ang panluspi sa nawung, subung
karon nĝa adlaw; sa tanan nĝa tawo sa
Iuda, kag sa mĝa pumuluyô sa Ierusa-
lem, kag sa bug-os nĝa Israel, sa mĝa
malapit kag sa mĝa malayô, sa tanan
nĝa mĝa duta sa diin ginsobol mo sila, sa
kabangdanan sang ila pagkamalalison
nĝa ginhimo nila batok sa imo;
8 Oh Ginoo, sa amon ang panluspi sa
nawung, sa amon mĝa hari, sa amon
mĝa dunganon kag sa amon mĝa gini-
kanan, kay nakasalâ kami batok sa imo.
9 Sa Ginoo, nĝa amon Dios, yara
ang pagkalooy kag ang pagpatawad,
bisan naglalalis kami batok sa iya.
10 Kag walâ kami magtuman sa
tinĝug ni Iehoba, nĝa amon Dios, sa
paglakat sono sa iya mĝa kasogoan, nĝa
ginbutang niya sa atubanĝan namon
sa kamut sang iya mĝa alagad nĝa mĝa
manalagna.
11 Kag ang bug-os nĝa Israel naglapas
sang imo kasogoan, nĝa nagpalayô sa
dili pagpamati sang imo tinĝug; nĝa
banĝud sini ginula ang pagpakamalaut
sa ibabaw namon kag ang panumpa nĝa
nasulat sila sa kasogoan ni Moises, nĝa
alagad sang Dios, kay nakasalâ kami
batok sa iya.
12 Kag gintuman niya ang iya polong,
nĝa ginmitlang niya batok sa amon, kag

batok sa amon mḡa hukom, nḡa naghu-
kom sa amon, nḡa nagpakari sa ibabaw
namon sang tama ka daku nḡa kalainan,
nḡa walâ gid mahimo sa idalum sang
bug-os nḡa mḡa langit nḡa kaanḡay
sang ginhimo sa Ierusalem.
13 Sono sang nasulat sa kasogoan ni
Moises yadtong tanan nḡa kalalat-an
nag-abut sa ibabaw namon: kag walâ
kami magpakilooy sa nawung ni Ieho-
ba, nḡa amon Dios, nḡa nagailisol sa
amon mḡa kalautan, kag nagahilimo
sing maalam gid sa imo kamatooran.
14 Kag si Iehoba nagpulaw sa ibabaw
sang kalalat-an, kag ginpakari niya ini
sa ibabaw namon; kay si Iehoba, nḡa
amon Dios, matarung sa tanan niya nḡa
mḡa binuhatan, nḡa ginhimo niya, kag
walâ kami magtuman sang iya tinḡug.
15 Busa karon, Ginoo nḡa amon Dios,
nḡa ginpagowa mo ang imo banwa sa
duta sa Egipto sa gamhanan nḡa kamut,
sa bagay nḡa nakaangkon ka sing nḡa-
lan *sa kabantugan*, subung sa sining
adlaw: nakasalâ kami, kag naghimo
kami sing dimatinahoron sa Dios.
16 Oh Ginoo, sono sang tanan mo
nḡa mḡa katarunḡan, ipalayô karon ang
imo kaakig kag ang imo kasingkal sa
imo banwa nḡa Ierusalem, bukid sang
imo pagkabalaan, kay banḡud sang
amon mḡa salâ, kag tunḡud sang kalau-
tan sang amon mḡa ginikanan, ang Ieru-
salem kag ang imo banwa nanḡinpasi-
pala sila sa tunḡâ sang tanan nḡa naga-
lilibot sa amon.
17 Busa karon, Dios namon, pamatii
ang panḡamuyo sang imo alagad kag
ang iya pakilooy, kag pasidlaka ang
imo nawung sa ibabaw sang imo balaan
nḡa puluy-an nḡa nahapay, tunḡud sa
paghigugma sang Ginoo.
18 Linga, oh Dios ko, kag pamatii; mu-
klata ang imo mḡa mata, kag tuluka ang
amon mḡa kahapayan, kag ang banwa
nḡa ginahinḡalanan sa imo nḡalan; kay
walâ namon ipaatubang ang amon mḡa
pakilooy sa atubanḡan mo, nḡa naga-
sandig sa amon mḡa katarunḡan, kondi
sa imo madamu nḡa mḡa kahinoklog.
19 Pamatii, Ginoo; oh Ginoo, pata-
wara. Linga, Ginoo, kag buhata. A-
yaw pagpadugaya, tunḡud sa pag-
higugma sa imo kaugalinḡon, Dios ko;
kay sa imo nḡalan ginahinḡalanan ang
imo banwa kag ang imo katawohan."
20 Kag sang nagahambal pa ako, nḡa
nagapanḡamuyo kag nagatuad sang
akon salâ kag sang salâ sang akon ban-
wa nḡa Israel, kag ginaula ko ang akon
pakilooy sa atubanḡan ni Iehoba, nḡa
akon Dios, tunḡud sang bukid nḡa bala-
an sang akon Dios,
21 Sang nagahambal pa ako sa pa-
nḡamuyo, yadtong lalaki nḡa si Gabriel,
nḡa nakita ko sa pamúnô sa palanan-
awon, nag-abut nḡa nagalupad sa labing
madasig sa akon, subung sa oras sang
halad sang kahaponon.
22 Kag ginpahanḡup niya ako, kag
naghambal sia sa akon kag nagsiling:
"Daniel, karon naggowa ako sa paghimo
sa imo nḡa maalam sa kasaysayan.
23 Sa pamúnô sang imo mḡa pakilooy
naggowa ang isa ka polong, kag ako
nagkari sa pagpahibalo *sini* sa imo;
kay ikaw among labing hinigugma.
Busa, hangpa ang polong, magmanḡin-
mahangponon-ka sa palanan-awon.
24 Gintapat na ang kapitoan ka se-
mana sa ibabaw sang imo katawohan
kag sa ibabaw sang imo balaan nḡa ban-
wa sa pagtapus sang pagkamalalison
kag sa pagbutang sing katapusan sa
mḡa salâ, kag sa paghimo sing katumba-
san tunḡud sang kalautan, kag sa pagpa-
kari sang katarunḡan nḡa walay katapu-
san, kag sa pagpat-in sang palanan-awon
kag sang panagna, kag sa paghaplas sa
isa ka duug nḡa balaan gid.
25 Busa, mahibaloan mo kag maha-
nḡup: Kutub sang paggowa sang polong
sa pagbag-o kag sa pagpatindug liwan
sang Ierusalem tubtub sa Hinaplas, sa
dunganon, may pito ka semana, kag *sa*
ikapitoan kag duha ka semana pagapa-
tindugon sia liwan patí ang dalan kag
ang kalug, bisan pa sa mḡa panag-on nḡa
maribukon.
26 Kag sa tapus ang kapitoan kag
duha ka semana, pagalaglagon ang Hi-
naplas, kag indi tunḡud sa iya. Kag
ang banwa sang isa ka dunganon nḡa
magaabut magalaglag sang banwa kag
sang duug nḡa balaan; kag manḡin-
katapusan niya ang anaw, kag tubtub sa
katapusan sang paginaway may sogo sa
kahapayan.
27 Kag pagapamatud-an niya ang isa
ka katipan nḡa sa madamu sa isa ka se-
mana. Kag sa katung-anan sang semana
pagapauntaton niya ang halad, kag ang
halad nḡa kalan on, kag sa ibabaw sang
mḡa pakpak sang kalanḡil-aran *maga-*

abut ang manughapay: kag ini, tubtub sang pagtapus kag ang sogo *sa paghapay* pagiwaraag sa ibabaw sang hinapay."

Isa ka manugtunda nagpahayag kay Daniel sa pagpahibalo sa iya sang mḡa butang nḡa magakahanabu sa palaabuton nḡa mḡa adlaw.

10 SA ikatlo ka tuig ni Siro, nḡa hari
sa Persia, ginpahayag ang isa ka
polong kay Daniel, nḡa ginahinḡalanan
nḡa si Belsasar. Kag ang polong matuud, kag nagasambit sang isa ka daku
nḡa inaway; kag sia nakahanḡup sang
polong, kag nakabaton sia sing ihibalo
sa palanan-awon.
2 Sa sadtong mḡa adlaw, ako nḡa
si Daniel, naglalaw ako sa sulúd sang
tatlo ka semana.
3 Walâ ako magkaon sing manamit
nḡa tinapay, bisan nagsulúd sa akon
bâbâ ang unud, bisan alak, kag naglihi
ako sang tanan nḡa ihalaplas, tubtub
nḡa natuman ang tatlo ka semana.
4 Kag sa ikaduha ka púlô kag apat
ka adlaw sang nahauna nḡa bulan yadto
ako sa pangpang sang daku nḡa subâ,
nḡa amo ang Hidekel,
5 Kag binayaw ko ang akon mḡa mata kag nagtulok ako; kag yari karon,
ang isa ka lalaki nḡa napanaputan sing
lino, kag nawagkusan ang iya mḡa hawak sing bulawan sa Upas;
6 Kag ang iya lawas subung sang
krisolito, kag ang iya nawung, subung
sang dagway sang kilat, kag ang iya
mḡa mata subung sang mḡa sulo nḡa
kalayo, kag ang iya mḡa butkon kag
ang iya mḡa tiil subung sang dagway
sang tumbaga nḡa napahining, kag ang
kagahud sang iya mḡa polong subung
sang kagahud sang kasoldadosan.
7 Kag nakit-an ko, ako nḡa si Daniel
lamang, ang palanan-awon; kag ang
mḡa tawo nḡa yara upud sa akon walâ
makakita sang palanan-awon; kondi nḡa
naholog sa ibabaw nila ang isa ka daku
nḡa kahadluk, kag nagpalalagyo kag
nagpalanago sila.
8 Apang nabilin ako nḡa isa lamang,
kag nakita ko ining daku nḡa palananawon. Kag walâ sing bisan ano nḡa
kusug nḡa nabilin sa akon, kag ang
akon duag nagbalhin sa akon tubtub
nḡa nagliwan ako, kag walâ gid makahawid ako sing bisan ano nḡa kusug.
9 Apang nabatian ko ang tunug sang
iya mḡa polong, kag sang ginapamatian
ko ang tunug sang iya mḡa polong,
natologan ako sing hamook gid, nḡa nagahapa, kag ang akon nawung sa duta.
10 Kag yari karon, ang isa ka kamut
nagkuhit sa akon, kag ginbutang ako niya nḡa ginauyug ako, sa akon mḡa tuhod
kag sa mḡa palad sang akon mḡa kamut.
11 Kag nagsiling sia sa akon: "Daniel,
lalaki nḡa hiniḡugma, hangpa ang mḡa
polong nḡa pagaihambal ko sa imo, kag
tindug ka sa duug nḡa kon diin ka; kay
sa imo ginpadalá ako karon." Kag sang
nagsiling sia sa akon sini nḡa polong,
nagtindug ako nḡa nagakurug.
12 Kag nagsiling sia sa akon: "Daniel,
indi ka mahadluk; kay kutub sang nahauna nḡa adlaw, nḡa ginhatag mo ang
imo tagiposoon sa paghanḡup kag sa
pagpaubus sa imo sa atubanḡan sang
imo Dios, ginpamatian ang imo mḡa
polong kag banḡud sang imo mḡa
polong nagkari-ako.
13 Apang ang dunganon sang ginharian sa Persia nagbatok sa akon sing
duha ka púlô kag isa ka adlaw; kag yari
karon, si Migel, nḡa isa sang mḡa dunganon nḡa mḡa panḡolo, nagkari sa
pagbulig sa akon; kag ako naglandas
didto malapit sang mḡa hari sa Persia.
14 Kag nagakari ako sa pagpahanḡup
sa imo sang mahanabu sa imo banwa sa
mḡa katapusan nḡa adlaw; kay ang
palanan-awon amo nḡa sa mḡa adlaw
nḡa malayô pa."
15 Kag sang naghambal sia sa akon,
sono sini nḡa mḡa polong, ginbutang ko
ang akon nawung sa duta, kag nag-apa
ako.
16 Apang, yari karon, ang isa nḡa
kaanḡay sang mḡa anak sang tawo nagkuhit sang akon mḡa bibig. Niyan ginbuka ko ang akon bâbâ, kag makahambal
ako, kag nagsiling ako sa sadtong yara
sa atubanḡan nakon: "Ginoo ko, tunḡud
sining palanan-awon, gindakup ako sang
mḡa kasakit, kag walâ ako makahawid
sing bisan ano nḡa kusug.
17 Kag ¿paano bala ang pagkasarang
sang alagad sang akon Ginoo, nḡa yari
diri, sa paghambal sa sining akon Ginoo?
Kay nahanunḡud sa akon, kutub karon
walâ sing bisan ano nḡa kusug sa akon

kag walâ sing nabilin nga ginhawa sa
akon."
18 Niyan, yadto nga subung sang dag-
way sang tawo nagkuhit sa akon liwan,
kag nagpabaskug sa akon.
19 Kag nagsiling sia sa akon : "Lalaki
nga hinigugma, dili ka mahadluk. ¡Ang
paghidaet sa imo! Magpakalig-on-ka,
hoo, magpakalig-on-ka." Kag sang nag-
hambal sia sa akon, nagmabaskug ako
kag nagsiling ako : "Maghambal ang
akon Ginoo, kay ginpabakud mo ako."
20 Kag nagsiling sia : "¿Nakahibalo
ka bala kay ngaa nagkari ako sa imo?
Kag karon magabalik ako sa pag-away
batok sa dunganon sa Persia : kag sa
paghalín ko, yari karon, magaabut ang
dunganon sa Iaban.
21 Apang pagaipahayag ko sa imo
ang nasulat sa sulat sang kamatooran;
kag walay sin-o nga magasakdag sa
akon batok sadto sa ila kondi si Migel
nga inyo dunganon."

Ang ginharian nga Mediahanon. Ang Persia pagalaglagon sang hari sa Iaban, kag ang ginharian pagabahinbahinon sa apat. Pagilinaway sang hari sa Aminhan kag sang hari sa Bagatnan.

11 "KAG sa nahauna nga tuig ni
Dario, nga taga-Media, didto ako
sa pagpabakud sa iya kag sa pagpalig-
on sa iya."
2 "Kag karon pagaipahayag ko sa imo
ang kamatooran : Yari karon, nga ang
tatlo pa ka hari magatindug sa Persia,
kag ang ikap-at magamangaranon pa gid
sang tanan. Kag kon manginmaligon
sia sang iya mga mangad, pagapainiton
niya ang tanan batok sang ginharian sa
Iaban.
3 Niyan magatindug ang isa ka hari
nga maisug, kag magahikot sia sing
daku nga kagamhanan, kag magahimo
sia sang iya kabubut-on.
4 Kag kon magtindug sia, pagaboo-
ngon ang iya ginharian, kag pagabahin-
bahinon sia nayon sa apat ka hangin
sa langit. Kag sia indi nahanungud sa
iya kaliwatan, bisan manginsono sang
pagkagamhanan nga iya ginhikot : kay
ang iya ginharian pagagabuton, kag
mahanungud sa iban, luwas sa sadtong
sa ila.
5 Kag magamanginmabakud ang hari
sang Bagatnan, apang ang isa sang mga
dunganon niya, magamanginlabing ma-
bakud sa iya, kag magamakagagahum
sia : mangindaku ang kagamhanan, nga
iya pagahikuton.
6 Kag sa katapusan sang *pila* ka mga
tuig magahiliusa sila, kag ang anak nga
babae sang hari sa Bagatnan magaabut
sa hari sang Aminhan sa pagpatadlung
sang mga butang. Apang ini sia indi
magabantay sang kusug sang iya but-
kon; bisan magadugay yadto sia, bisan
ang iya butkon; kay pagaitugyan sia,
sia kag ang mga nagdalalá sa iya, kag
ang nagpanganak sa iya kag ang nag-
sakdag sa iya sa sadto nga dag-on.
7 Apang sa talunton sang iya mga
gamut magatindug ang isa sa baylo
sadto, ang isa ka tawo nga magakari sa
kasoldadosan, kag magasulúd sa kuta
sang hari sa Aminhan; kag magalandas
sia batok sa ila kag magamanginmabas-
kug sia.
8 Kag bisan pa pagadalhon niya nga
mga bihag sa Egipto ang ila mga dios-
dios upud ang ila mga dunganon, patí
ang ila mga suludlan nga mga mala-
halon, ang pílak kag ang bulawan; kag
magapadayon sia batok sa hari sa Amin-
han sing *pila* ka mga tuig.
9 Kag ini sia magakadto batok sa
ginharian sang hari sang Bagatnan,
apang magabalik sia sa iya duta.
10 Apang ang iya mga anak nga
lalaki magasulúd sa pag-awayan kag
magatilipon sila sing kadamuan sa da-
lagku nga kasoldadosan; busa magaúna
sia, kag pagalumson niya, kag magaagi
sa unhan, kag magadalá sia liwan sang
pag-awayan tubtub sa iya kabakuran.
11 Kag ang hari sa Bagatnan nga
napun-an sang mapait nga kaakig maga-
gowa kag magaaway batok sa iya,
batok sa hari sang Aminhan; kag ma-
gapatindug sia sing daku nga kadam-an,
apang ang kadam-an pagaitugyan sa
iya kamut.
12 Kag ang kadam-an magapakataas;
kag magapalabilabi ang ila tagiposoon,
kag magapukan sia sang madamu nga
mga linibo; apang indi sia magalandas.
13 Niyan ang hari sang Aminhan
magapatindug liwan sang isa ka kadam-
an nga labing madamu sang nahauna,
kag sa katapusan sang mga panag-on,
sang mga tuig, magaúna sia upud ang
isa ka daku nga kasoldadosan kag mada
mu gid nga mga mangad.
14 Kag sa sadtong mga panag-on

madamu ang mga magatilindug batok sa
hari sang Bagatnan; kag ang mga anak
sang mga malupigon sang imo banwa
magatilindug sa paghatag sing katuma-
nan sang palanan-awon, apang maga-
kalasandad sila.
15 Niyan magaabut ang hari sang
Aminhan, kag magapatindug sang pala-
lipdan, kag magakuha sia sang banwa
nga mabakud, kag ang mga pinanong
sang Bagatnan indi sarang makabatô,
bisan ang iya pinili nga banwa, bisan
may kasug sia sa pagbatô.
16 Kag ang magaabut batok sa iya,
magahimo sang iya kabubut-on, kag
walay sing bisan sin-o nga makasarang
magbatô sa iya; kag magalig-on sia
sa duta nga mahal, kag sa iya kamut
yara ang kalaglagan nga bug-os.
17 Kag pagaipadulong niya ang iya
nawung sa pagkari nga may gahum
sang bug-os niya nga ginharian, kag ang
mga tawo nga matadlung upud sa iya,
kag magabugana sia. Kag pagaihatag
niya sa iya ang anak nga babae sang
mga babae, sa pagdula sa iya, apang
ang *butang* indi mahanabu, bisan ma-
nginiya sia.
18 Kag magabalikid sia sang iya na-
wung nayon sa mga kapuloan, kag
magakuha sia sing madamu; apang ang
isa ka pangolo magatapus sang iya pasi-
pala, kag pagapabalikon niya man sa
ibabaw niya ang iya pasipala.
19 Kag magabalikid sia sang iya na-
wung sa mga kabakuran sang iya duta;
apang nagakasandad sia kag nagakapu-
kan, kag indi na gid makit-an sia.
20 Niyan magatindug sa baylo niya
ang magapaagi sang manugsukot sang
buhis sa tungâ sang duta nga himaya
sang ginharian; apang sa pila ka mga
adlaw pagaboongon sia, apang indi tu-
ngud sa kaakig, bisan sa inaway.
21 Kag magailis sa iya ang isa ka
talamayon, nga sa iya indi nila gina-
hatag ang kadunganan sang ginharian;
kag magaabut sia sa bug-os nga paghi-
daet, kag magatag-iya sia sang ginharian
sa oloolo.
22 Kag ang mga kasoldadosan nga
manuglumus, magabaha subung sang
kasulgan sa atubangan niya, kag paga-
boongon sila, subung man ang dunganon
nga iya kadampig.
23 Kag sa tapus sang paghiliusa sa
iya, sia magahimo sing limbong, kag
magataklad kag manghingamhanan sa
diyotay nga katawohan.
24 Sa bug-os nga paghidaet sa mga
bahin nga labing mabungahon sang pro-
binsia magasulúd sia kag magahimo sia
sang walâ paghimoa sang iya mga gini-
kanan, bisan sang mga ginikanan sang
iya mga ginikanan. Pagabahinbahinon
niya sa ila ang inatihan, ang inagaw kag
ang mga mangad. Kag magapasuhot
sia sang iya katuyoan batok sang mga
kababuran, kag *ini* tubtub sa isa ka
panag-on.
25 Kag magapukaw sia sang iya ku-
sug kag sang iya tagiposoon batok sa
hari sang Bagatnan nga may daku nga
kasoldadosan. Kag ang hari sa Bagat-
nan pagapainiton sa pag-awayan nga
may daku gid kag mabakud nga kasol-
dadosan; apang indi sia sarang maka-
tindug, kay pagapasuhotan sing mga
katuyoan batok sa iya.
26 Kag ang mga nagakalaon sang iya
mga kalan-on nga manamit magaboong
sa iya; kag ang iya kasoldadosan maga-
baha subung sang isa ka kasulgan kag
madamu ang mga magakapukan nga
mga pilason sa kamatayon.
27 Kag ang tagiposoon sining duha ka
hari *pagapabuyohon* sa paghimo sing ma-
lain, kag sa palibot sang isa lamang ka
latok magahalambal sila sing butig;
apang ini indi gid magabugana, kay
ang katapusan amo nga sa isa ka panag-
on nga tinapat.
28 Kag magabalik sia sa iya duta nga
may daku nga mangad, kag ang iya ta-
giposoon manginbatok sa katipan nga
balaan, kag *pagahikuton* niya ang iya
katuyoan, kag magabalik sia sa iya
duta.
29 Sa dag-on nga tinapat magabalik
sia nayon sa Bagatnan, apang ang iya
katapusan nga *pag-abut* indi subung sang
nahauna.
30 Kay magaalabut batok sa iya ang
mga sakayan sa Kitim, kag sia mangin-
maluya; ugaling maakig sia liwan batok
sa katipan nga balaan, kag pagahikuton
niya ang *iya tinotuyo;* kag magapamati
sia liwan sa mga nagabiliya sang balaan
nga katipan.
31 Kag ang mga kasoldadosan nga
ginpadalá niya, manginmandadaug, kag
ginmusingan nila ang Puluy-an nga
balaan, ang kabakuran, kag pagakuhaon
nila ang dayon nga *halad*, kag pagaisu-

lúd nila ang kalañgil-aran, nğa nagakabangdanan sang kahapayan.
32 Kag ang mğa nagalalalis sang katipan, pagaguyuron niya sila sa pagkadimatinohoron sa Dios tuñgud sang mğa oloolo; apang ang banwa nğa nakakilala sa iya Dios, magapabaskug kag magahikot.
33 Kag ang mğa labing maalam sang banwa, magahatag sa kadamuan sing ihibalo; kag magakalapukan sila sa hiñganiban kag sa dabdab, sa pagkabihag kag sa pañgati sa *pila* ka mğa adlaw.
34 Kag sa iya pagkapukan, pagabuligan sila sing diyot nğa pagbulig; kag magdamu ang magasilimpon sa ila nğa may mğa oloolo.
35 Kag ang iban sang mğa labing maalam magakalapukan, agud nğa pagulayon sila, kag paninloan sila kag papution sila tubtub sa dag-on sang katapusan; kay ini nğa sa panag-on nğa tinapat.
36 Kag pagahimoon sang hari ang iya kabubut-on, kag magapakataas sia kag magapalabilabi sia sa ibabaw sang tanan nğa dios; batok sa Dios sang mğa dios magahambal sia sing mğa makahaladluk nğa mğa butang; kag magabugana sia tubtub nğa matuman ang kaakig, kay ang natapat nahimo na.
37 Kag walâ sia magasapak sa Dios sang iya mğa ginikanan, bisan magasapak sia sang handum sang mğa babae, bisan sa ano nğa dios; kay magapalabilabi sia sa ibabaw sang tanan.
38 Apang pagapadungan niya, sa baylo niya sini, ang dios sang mğa kabakuran; kag ang dios nğa walâ makilala sang iya mğa ginikanan pagapandugan niya ini sa bulawan, kag sa pílak, kag sa mğa bató nğa malahalon, kag sa mğa butang nğa halandumon.
39 Kag sa sini magahikot sia sa mğa duug nğa mabakud sang mğa kababuran upud ang isa ka dios nğa dumuluong: kag sa mğa nagapañgilala sa iya, pagahatagan niya sila sing daku nğa himaya kag pagapagahumon niya sila sa ibabaw sang madamu nğa katawohan kag pagaipamahat niya sa ila ang duta nğa balus.
40 Ugaling sa panag-on sang katapusan, ang hari sang Bagatnan magasongo sa iya, kag ang hari sang Aminhan magasalakay batok sa iya subung sang unus, nğa may mğa kanga, kag mğa manugkabayo, kag madamu nğa mğa sakayan; kag magasulúd sia sa mğa kadutaan, kag pagaanawon niya, kag magaagi sa unhan sia.
41 Kag magasulúd sia sa duta nğa mahimayaon, kag magakalapukan ang madamu nğa mğa kadutaan; apang ini sila magapalalagyo sa iya kamut: ang Edom kag ang Moab, kag ang mğa pañganay sang inanak sang Amon.
42 Kag pagauntayon niya ang iya kamut sa iban nğa kadutaan; kag indi makapalagyo ang kadutaan sang Egipto.
43 Kag magagahum sia sa ibabaw sang mğa bahandi nğa bulawan kag pílak kag sa tanan nğa mğa butang nğa halandumon sa Egipto; ang mğa Libiahanon kag ang mğa Kusinhon magasulunud sa iya mğa tikang.
44 Apang ang mğa higong sa Sidlañgan kag sa Aminhan magapakugmat sa iya; kag magagowa sia sa dakung kaakig sa paglaglag kag sa pagtagudili sa madamu nğa katawohan.
45 Kag pagapatindugon niya ang mğa layanglayang sang iya baláy nğa harianon sa tuñgâ sang mğa kadagatan nayon sa bukid sang balaan nğa himaya; ugaling magakadto sia sa iya katapusan kag walâ sing sin-o nğa magtabang sa iya."

Ang mğa katapusan nga panag-on. Ang mğa pinatin nğa mğa polong.

12 "KAG sa sadtong panag-on magatindug si Migel, nğa dakung dunganon, nğa nagatindug ayon sa mğa inanak sang imo banwa; kag ini mañginpanag-on sa kalisdanan nğa walâ gid sing kaañgay kutub nğa may mğa katawohan tubtub sadto nğa panag-on; kag pagaluwason ang imo banwa sa sadtong panag-on, ang bisan sin-o nğa makita nğa nasulat sa tolon-an.
2 Kag madamu sang mğa nagakalatolog sa yab-ok sang duta, nğa pagapamaton sila, ang iban nğa sa kabuhi nğa walay katapusan, kag ang iban nğa sa kahuluyan kag sa pagkatalamayon nğa walay katapusan.
3 Kag ang mğa mañginalamon magasilidlak subung sang sidlak sang kahawaan, kag ang mğa nagdalalá sa kataruñgan sa madamu nğa katawohan, *magasilidlak* subung sang mğa kabitoonan sa dayon nğa walay katapusan.

4 Kag ikaw, Daniel, tagoa ang mga̅
polong, kag pat-ini ang tolon-an tubtub
sa panag-on sang katapusan: madamu
ang magatoon sa iya sing matinatapon,
kag magadugang ang kaalam."
5 Niyan ako nga̅ si Daniel nagtulok;
kag yari karon, nga̅ yara ang iban nga̅
duha nagatindug ang isa sa sini nga̅ ba-
hin nga̅ pangpang sang subâ kag ang isa
sa isa ka pihak nga̅ pangpang sang subâ.
6 Kag nagsiling sia sa lalaki nga̅ na-
panaptan sang lino, nga̅ yara sa ibabaw
sang mga̅ tubig sang subâ: "¿San-o
bala ang katapusan sining mga̅ kalati-
nga̅lahan?"
7 Kag ginpapamatian ko ang lalaki
nga̅ napanaptan sang lino nga̅ yara sa
mga̅ tubig sang subâ: ginbayaw niya
ang iya kamut nga̅ too kag ang iya
kamut nga̅ walá sa langit, kag nag-
sumpa sia tunḡud sang Nagakabuhi sa
walay katubtuban nga̅ ini manḡinsa
isa ka panag-on sa mga̅ panag-on kag sa
katunḡâ *sang isa ka panag-on*; kag kon
matapus na ang pag-alaplaag sang ga-
hum sang banwa nga̅ balaan, ining tanan
nga̅ mga̅ butang magakalatuman.
8 Kag ako nakabati, apang walâ ako
makahanḡup. Kag nagsiling ako: "Gi-
noo ko ¿ano bala ang maabutan sining
mga̅ butang?
9 Kag nagsiling sia: "Lakat-ka, Da-
niel; kay ining mga̅ polong napanago
kag napamat-inan tubtub sa panag-on
sang katapusan.
10 Madamu ang mga̅ pagatinloan kag
ang mga̅ pagapaputlion, kag mga̅ pagau-
layon; kag ang mga̅ malauton magabu-
tang sa buhat sang kalainan kag ang
tanan nga̅ mga̅ malauton indi makaha-
nḡup, apang ang mga̅ manḡin-alamon
makahanḡup.
11 Kag kutub sa panag-on nga̅ paga-
kuhaon ang dayon nga̅ *halad* kag
kutub sang pagpasulúd sang kalanḡil-
aran, nga̅ nagakabangdanan sang kaha-
payan may isa ka libo duha ka gatus
kag kasiaman ka adlaw.
12 Bulahan ang maghulat kag maka-
lambut tubtub sa isa ka libo tatlo ka
gatus katloan ka libo kag lima ka
adlaw.
13 Kag ikaw, lakat-ka tubtub sa kata-
pusan; kag magapahuway ka, kag uga-
ling magatindug ka nga̅ sa imo kapala-
ran, sa katapusan sang mga̅ adlaw."

SI OSEAS.

Hinalimbawa nga̅ pagbiupud ni Oseas sa isa ka babae nga̅ makihilahion.—Pagdiwata kag pagkadunot ni Israel.—Mga̅ pahug kag mga̅ panaad sa pagpatawad.

1 ANG polong ni Iehoba, nga̅ nag-abut
kay Oseas, nga̅ anak ni Beeri, sa mga̅
kaadlawan ni Osias, ni Iotam, ni Akas
kag ni Esekias, nga̅ mga̅ hari sa Iuda,
kag sa mga̅ kaadlawan ni Ieroboam, nga̅
anak ni Ioas, nga̅ hari sa Israel.
2 Sa pamúnô sang polong ni Iehoba
kay Oseas, nagsiling si Iehoba kay O-
seas: "Lakat-ka, kuha-ka sing isa ka ba-
bae nga̅ makihilahion, kag sing mga̅
anak sang pagpanglahi; kay ang duta
nagapanglahi sing bug-os gid, nga̅ na-
gabiya kay Iehoba."
3 Kag nagkadto sia, kag ginkuha niya
si Gomer, nga̅ anak nga̅ babae ni Dibla-
im; kag nagpanamkon sia kag nag-anak
sia sa iya sing isa ka anak nga̅ lalaki.
4 Kag nagsiling sa iya si Iehoba:
Hinḡalani sia kay Iesreel*; kay sa indi
madugay, pagasilotan ko ang baláy ni
Iehu banḡud sang dugo nga̅ naula sa Is-
reel, kag pagapauntaton ko ang ginhari-
an sa baláy ni Israel.
5 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw
nga̅ pagabalion ko ang pana ni Israel sa
nalupyakan ni Iesreel.
6 Kag nagpanamkon pa sia kag nag-
anak sing isa ka anak nga̅ babae; kag sia
nagsiling sa iya: "Hinḡalani sia kay Lo-
ruhama†; kay indi na gid ako magapa-
dayon sa pagkalooy sa baláy ni Israel,
sa bagay nga̅ pagapatawaron ko sila
sing bug-os.

---

* *Iesreel*, ang Dios magasabwag.
† *Lo-ruhama*, indi hinigugma sia.

7 Apang sa baláy ni Iuda magakalooy
ako, kag pagaluwason ko sila tungud kay
Iehoba nga ila Dios; kag indi ko sila
pagluwason sa pana, bisan sa hingani-
ban, bisan sa inaway, bisan sa mga ka-
bayo, bisan sa mga manugkabayo."
8 Kag ginlutas niya si Lo-ruhama; kag
nagpanamkon sia kag nag-anak sing isa
ka anak nga lalaki;
9 Kag *si Iehoba* nagsiling: "Hingalani
sia kay Lo-ami*; kay kamo indi among
akon banwa, bisan ako ang inyo *Dios*".
10 Walay sapayan, ang kadamuon
sang mga inanak ni Israel manginsu-
bung sang balas sang dagat, nga indi
sarang masukub, bisan maisip. Kag ma-
hanabu, nga sa diin ginsiling sa ila:
"Indi kamo akon banwa," pagaisiling
sa ila: "Mga anak kamo sang Dios nga
buhi."
11 Kag ang mga inanak ni Iuda
kag ang mga inanak ni Israel pagati-
punon sila sing tingub, kag magapalatin-
dug sila nga sa ila sing isa ka pangolo,
kag magatalaklad sila gikan sa duta;
kay daku ang kaadlawan ni Iesreel.

2 HINGADLI-ninyo ang inyo mga
útud nga si Ami†, kag ang inyo mga
útud nga babae nga si Ruhama.‡
2 Pakigkasaba-kamo sa inyo iloy, pa-
kigkasaba-kamo; kay sia indi among
akon asawa, bisan ako ang iya bana;
kag nga kuhaon niya ang iya mga pag-
pakighilahi sa iya nawung, kag ang iya
mga pagpakighilawas sa tungâ sang iya
mga dughan,
3 Basi pa nga ako mag-uba sa iya nga
manginhubo sia, kag nga pagbayaan ko
sia subung sang sa adlaw sang iya pag-
katawo, kag paghimoon ko sia subung
sang kahanayakan, nga manginkaangay
sia sang kigas nga duta, kag patyon ko
sia sa kauhaw.
4 Indi man magakalooy ako sa iya
mga anak, kay mga anak sila sa mga
pagpakighilahi;
5 Kay ang ila iloy nagpakighilahi, nga
ang nagpanganak sa ila nagpakahuya sa
iya; kay nagsiling sia: "Magalakat ako
sa olehe sang akon mga manughigugma,
nga nagahalatag sa akon sang akon ti-
napay kag sang akon tubig, sang akon
bulbul kag sang akon lino, sang akon lana
kag sang akon ilimnon."
6 Tungud sini yari karon, ako maga-
takup sang imo dalan sing mga tunok.
Pagakudalan ko sia nga may kuta kag
indi niya makita ang iya mga banas.
7 Magasunud sia sa iya mga nahagug-
maan, kag indi niya sila malambut: pa-
gapangitaon niya sila, kag indi niya sila
makita. Kag magasiling sia: "Magala-
kat ako kag magabalik ako sa akon na-
hauna nga bana; kay niyan labing ma-
ayo sia sa akon sang karon."
8 Kag sia walâ magpangilala nga ako
nagahatag sa iya sang trigo, kag sang
alak, kag sang lana, kag sang pílak, nga
ginpadamu ko sa iya kag sang bulawan,
nga ginagamit nila kay Baal.
9 Ngani, pagapabalikon ko, kag paga-
kuhaon ko liwan ang akon trigo sa iya
panag-on, kag ang akon alak sa iya dag-
on sang patubas; kag pagaagawon ko
ang akon bulbul kag ang akon lino, nga
ginatabon sang iya kahubo.
10 Kag karon pagabuksan ko ang iya
kahuluy-an sa atubangan sang mga mata
sang iya mga manughigugma kag walay
sin-o nga magaluwas sa iya sa akon
kamut.
11 Kag pagapauntaton ko ang tanan
niya nga mga kalipayan, ang iya mga
piesta, ang iya mga lati, kag ang iya mga
sabado, kag ang tanan niya nga mga pi-
esta nga pinat-in.
12 Kag pagahapayon ko ang iya pinú-
nô sang ubas kag ang iya igera, nga
nahanungud sa ila nagsiling sia: "Ini sila
among akon sohol, nga ginahatag sa
akon sang akon mga manughigugma kag
pagahimoon ko sila nga talon, kag paga-
kaonon sila sang mga kasapatan sang
latagon.
13 Kag pagasilotan ko sia bangud sang
mga adlaw sang mga Baal, nga sa ila
nagpasunog sia sing pahamut, kag nag-
pamuni sia sang iya singsing, kag sang
iya kolintas kag naglakat sia sa olehe
sang iya mga manughigugma, kag nalipat
sia sa akon, siling ni Iehoba.
14 Ngani, yari karon, pagalugpayon ko
sia, kag pagadal-on ko sia sa kahanaya-
kan, kag magahambal ako sa iya tagi-
posoon.
15 Kag kutub niyan pagahatagan ko
sia sang iya mga kaubasan, kag sang na-
lupyakan sa Akor nga gawang sa pag-

* *Lo-ami*, indi akon banwa.
† *Ami*, akon banwa.
‡ *Ruhama*, hinigugma sia.

laum, kag didto magaambahan sia subung sang sa mĝa adlaw sang iya pagkapamatan-on, kag subung sang sa mĝa adlaw sang iya pagtaklad gikan sa duta sa Egipto.
16 Kag mahanabu, sa sadtong panagon, siling ni Iehoba, nĝa pagatawgon mo ako: "Bana ko," kag indi ka na magatawag sa akon: "Agalon ko."
17 Kay pagakuhaon ko sa iya bâbâ ang mĝa nĝalan sang mĝa Baal, kag indi na pagahinĝadlan sila sa ila mĝa nĝalan.
18 Kag magapakigkatipan ako sa ila, sa sadtong adlaw, upud sa mĝa kasapatan sang latagon, kag upud sa mĝa kapispisan sang lanĝit, kag upud sa mĝa nagaguyud sa duta; kag pagabalion ko kag igapalayô ko sa duta ang pana, ang hinĝaniban, kag ang inaway; kag pagapatologon ko sila nĝa mĝa malig-on.
19 Kag pagakaslon ko ikaw sa akon sa gihapon; kag pagakaslon ko ikaw sa akon sa katarunĝan, kag sa paghukom, kag sa kolooy kag sa mĝa kahinoklog.
20 Kag pagakaslon ko ikaw sa akon sa pagkatutum, kag pagakilalahon mo si Iehoba.
21 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw, nĝa magasabat ako, siling ni Iehoba, ako magasabat sa mĝa lanĝit, kag sila magasalabat sa duta;
22 Kag ang duta magasabat sa trigo, kag sa duga sang ubas, kag sa lana, kag sila magasalabat kay Iesreel.
23 Kag pagaitanum ko sia nĝa sa akon sa duta, kag magakalooy ako kay Lo-ruhama; kag magasiling ako kay Lo-ami: "Banwa ko ikaw"; kag sia magasiling sa akon: "Dios ko."

3 KAG nagsiling sa akon si Iehoba: "Lakat-ka liwan, higugma-ka sa isa ka babae nĝa hinigugma sang isa ka upud, kag makihilawason, subung sang gugma ni Iehoba nĝa sa mĝa inanak ni Israel; nĝa sila man nagabalikid sa mĝa liwan nĝa mĝa dios kag nagahiligugma sang mĝa torta sang ubas nĝa binulad."
2 Busa, naangkon ko sia nĝa sa akon tunĝud sa napúlô kag lima ka *siklo* nĝa pílak kag isa ka homer kag isa ka letek nĝa sebada.
3 Kag nagsiling ako sa iya: "Ikaw magapuyô nĝa matalupangdon sa akon sa madamu nĝa mĝa adlaw: indi ka magpakighilawas, indi ka manĝiniya sang iban nĝa lalaki; kag magahimo ako sing subung man sa imo."
4 Kay sa madamu nĝa mĝa adlaw magapuluyô ang mĝa inanak ni Israel nĝa walâ sing hari kag walâ sing dunganon, walâ sing halad kag walâ sing larawan, walâ sing epod, bisan terapim.
5 Sa olehe magabalalik ang mĝa inanak ni Israel kag magapalanĝita sila kay Iehoba, nĝa ila Dios, kag kay Dabid, nĝa ila hari; kag magadalanĝup sila nĝa nagakulurug kay Iehoba kag sa iya kaayo, sa palaabuton nĝa mĝa adlaw.

Si Israel kag si Iuda ginpamahug sila sa silot tunĝud sang ila pagkadimatinahoron sa Dios. Pagkadimaalam kag kalainan sang banwa.

4 PAMATII-NINYO ang polong ni Iehoba, mĝa inanak ni Israel. Kay si Iehoba nagapakigkasaba sa mĝa pumuluyô sang duta; kay walay kamatooran, bisan bugay, bisan pagkilala sa Dios, sa duta.
2 Walâ na kondi ang pagsumpa lamang sing butig, pagbutig, pagpatay, pagpanĝawat kag pagpakighilawas: ginahimo nila ang paglugus, kag ang dugo nĝa naula nagasulungo sa dugo.
3 Tunĝud sini nagalalaw ang duta, kag bisan sin-o nĝa nagapuyô sa iya, ginalapyo patí ang mĝa kasapatan sang latagon kag ang mĝa kapispisan sang lanĝit, kag patí pa ang mĝa kaisdaan sang dagat nagakaladula.
4 Walay sapayan, nĝa walay bisan sin-o nĝa magsuay kag bisan sin-o nĝa magsabdong; kay ang imo banwa subung sia sang mĝa nagasuluay sa saserdote.
5 Nagakasandad ka sa adlaw; bisan pa ang manalagna nĝa upud sa imo nagakasandad sa gab-i, kag pagalaglagon ko ang imo ilóy.
6 Ginalaglag ang akon banwa, kay kulang sia sing pagkilala. Tunĝud kay ginsikway mo ang pagkilala, pagasikwayon ko man ikaw, nĝa ikaw indi na manĝinsaserdote nakon. Tunĝud kay ginkalimtan mo ang kasogoan sang imo Dios, ako man magakalipat sa imo mĝa anak.
7 Sono sa ila pagkadamu, subung man nagapalakasalâ sila batok sa akon; pagabaylohon ko ang ila himaya sa kahuluy-an.

8 Nagakalaon sila sang *halad tungud*
sang salâ sang akon banwa, kag ang ila
handum nagahuyog sa iya kalautan.
9 Subung sang banwa manginamo
man ang saserdote; kag pagasilotan ko
sila bangud sang iya dalanon, kag paga-
bayaran ko ang tagsatagsa, sono sang iya
mga binuhatan.
10 Magakalaon sila, apang indi sila
magakalabusug; magapalanlahi sila,
apang indi sila magadamu, kay nag-
biliya sila kay Iehoba, nga nagauntat sa
pagsapak sa iya.
11 Ang panghilahe, ang alak kag ang
duga sang ubas nagakuluha sang tagipo-
soon.
12 Ang akon banwa nagapalamang-
kot sa iya kahoy, kag ang iya sungkud
nagasabat sa iya; kay ang espiritu sang
mga pagpanghilahi nagapatalang sa iya,
kag nagapalanghilahe sila, nga naga-
bulag sa ila Dios.
13 Sa mga putokputokan sang mga
bukid nagahalalad sila, kag sa ibabaw
sang mga bakolod nagasulunog sila sing
pahamut; sa idalum sang mga alon, kag
mga alamo, kag mga olmo, nga maayo
ang ila landong. Ngani, ang ila mga
anak nga babae nagapalanghilahe, kag
ang inyo mga umagad nga babae mga
makihilawason.
14 Indi ako magasilot sang inyo mga
anak nga babae kon magpalanghilahe
sila, bisan sa inyo mga umagad nga
babae, kon magpalakighilawas sila; kay
sila gid nagapain kaúpud sang mga
bigaon, kag nagahalalad sila upud sang
mga babae nga nahalad sa panglahe.
Ini nga banwa walâ makahangup; na-
gadalagan sia sa iya kapahamakan.
15 Kon magpakighilahe ka, Israel, nga
indi makasalâ si Iuda: kag indi kamo
magsululúd sa Gilgal, bisan magtalak-
lad-kamo sa Bet-aben, bisan magsu-
lumpa kamo: " Magkabuhi si Iehoba."
16 Kay si Israel among dimahagupon,
subung sang dimahagupon nga bakia
nga tinday sang baka. Karon maluyag
si Iehoba magpahalab sa ila, subung
sang kordero sa kalaparan.
17 Si Epraim natapik sa mga dios-
dios; pabayai sia.
18 Ang ila ilimnon nadunot; naga-
tugyan sila sa pagpalanghilahi; ang ila
mga taming nagahiligugma kag naga-
pakari sang kahuluy-an.
19 Ginhigot sia sang hangin sa iya
mga pakpak, kag pagapakahuy-an sila
bangud sang ila mga halad.

Ang mga dunganon kag ang mga saserdote ginpanabdong kag ginpanlaygayan sa paghinulsul.

5 MGA saserdote, pamatii-ninyo ini;
kag talalupangud-kamo, baláy ni
Israel; kag kamo, baláy sang hari,
dululungug-kamo; kay batok sa inyo
ang paghukom, kay nanginsiod kamo sa
Mispa kag sapyaw nga ginladlad sa
ibabaw sang Tabor.
2 Tungud sang ila mga halad gin-
himo nila ang ila pagkadimatutum nga
labing madalum, kag pagasilotan ko
sila nga tanan.
3 Ako nakakilala kay Epraim, kag si
Israel indi natago sa akon; kay karon
oh Epraim, nagpanghilahe ka; gindag-
taan si Israel.
4 Ang ila mga binuhatan indi naga-
tugut sa ila sa pagbalik sa ila Dios, kay
ang espiritu sa pagpanghilahe yara sa
sulúd nila, kag walâ sila nagakilala kay
Iehoba.
5 Kag ang palabilabi ni Israel naga-
pamatuud batok sa iya gid nawung;
hoo, si Israel kag si Epraim magakala-
sandad sa ila kalautan: magakasandad
man ang amo nga si Iuda upud sa ila.
6 Upud sa ila mga obeha kag upud sa
ila mga baka magalalakat sila sa pag-
pangita kay Iehoba, apang indi nila sia
makita; sia nagapalayô sa ila.
7 Nagahilimo sila sing mabudhion
batok kay Iehoba, kay mga anak nga
dumuluong ginapalanganak nila; karon
ang isa ka bulan magahalonhon sa ila,
sa ila kag sa ila mga kaugalingon.
8 Palahuni-kamo sing sungay sa
Gibea, sang budyong sa Rama; silingit-
kamo sa Bet-aben. ¡*Ang kaaway* sa olehe
nimo, oh Benyamin.!
9 Si Epraim pagahapayon sa adlaw
sang pagsabdong; sa tungâ sang mga
kabikahan ni Israel ginapakilala ko ang
kamatooran.
10 Ang mga dunganon sa Iuda su-
bung sila sang mga nagahalin sang mga
dulunan. Subung sang tubig pagaiula
ko sa ibabaw nila ang akon kaakig.
11 Si Epraim ginpigos, gintistisan sa
paghukom, kay indi nagasunud sia kon-
di sa olehe sang sogo nga luyag niya.
12 Kag ako subung sang sipit kay

Epraim, kag subung sang bukbuk sa
baláy ni Iuda.
13 Kag nakita ni Epraim ang iya
balatian, kag ni Iuda ang iya pilas; kag
nagakadto si Epraim sa Asur kag naga-
padalá sa isa ka hari nğa nagaapin sa
iya; apang ini sia indi sarang makaáyô
sa inyo, bisan makabolóng sa inyo sang
inyo pilas.
14 Kay ako magamanğinsubung sang
leon kay Epraim, kag subung sang
tutuy sang leon sa baláy ni Iuda. Ako,
ako magaagaw, kag magalakat ako;
kag pagadalhon ko kag walâ sing sin-o
nğa makaluwas.
15 Magalakat ako, kag magabalik
ako sa akon duug, tubtub nğa magbat-
yag sila nğa mğa makasasalâ, kag maga-
palanğita sila sang akon nawung: sa ila
kalilisdan magapanğita sila sa akon.

6 "KARI-KAMO," *magasililing sila*,
"kag magbalalik-kita kay Iehoba;
kay sia nagtukub, apang pagabulnğon
niya kita; nagpilas sia, apang sia ma-
gabugkos.
2 Magahatag sia sa aton sing kabuhi
sa duha ka adlaw; sa ikatlo ka adlaw
pagapabanğonon kita niya, kag maga-
kalabuhi kita sa atubanğan niya.
3 Niyan nagakilala kita, kag maga-
paladayon kita sa pagkilala kay Ie-
hoba. Ang iya gulowaan malig-on,
subung sang iya sang pamanagbanag,
kag magaabut sia sa aton subung sang
bugana nğa ulan, subung sang ulan nğa
tingin-ot nğa nagabunyag sang duta."

Ang pagkadimapadayonon, ang pagkadagwayanon kag ang pagkadimatinoohon ni Israel.

4 ¿Ano bala ang pagahimoon ko sa
imo, Epraim? ¿Ano ang pagahimoon
ko sa imo, oh Iuda? Ang inyo gugma
subung sang gal-um sang kaagahon, kag
subung sang tun-og nğa nagakapanas
kutub sa kaagahon.
5 Tunğud sini ginautúd ko sila, tu-
nğud sang manalagna, sa mğa polong
sang akon bâbâ ginapatay ko sila; kag
ang imo mğa paghukom magagulo-
wa subung sang kapawa.
6 Kay ginkaluyagan ko ang pagka-
looy kag indi ang halad, kag ang pagki-
lala sa Dios labi pa sang mğa halad nğa
sinunog.
7 Apang sila, subung kay Adam,
nagalalapas sang katipan; didto naga-
hilimo sila sing mabudhion gid batok sa
akon.
8 Ang Galaad, banwa sang mğa
manugbuhat sing kalautan, punô sang
mğa dagta sang dugo.
9 Kag subung sang mğa nagakaladto
nğa pinanung sa paghulat sa isa ka
tawo, subung sini ang paghiliutud sang
mğa saserdote: sila nagapamono sa
dalan, nğa nagapadulong sa Sikem; kay
ginahimo nila ang salâ nğa dulumtan.
10 Sa baláy ni Israel ginatan-aw ko
ang makakulugmat: yadto didto ang
pagpanghilahe ni Epraim. Ginahigkoan
si Israel.
11 Sa imo man, Iuda, napat-in na ang
isa ka ani nğa *sa oras* nğa pagapaba-
likon ang mğa bihag sang akon banwa.

7 SANG buut ako magbulóng kay
Israel, niyan ginapahayag ang ka-
lautan ni Epraim kag ang mğa kalainan
sa Samaria; kay nagahilimo sila sing
limbong: ugaling nagaabut ang ma-
kawat, ang pinanung nagapanghublas sa
mğa dalan.
2 Kag walâ nagasililing sila sa ila
tagiposoon, nğa akon ginapanumdum
ang tanan nila nğa kalainan: karon
ginalibutan sila sang ila mğa binuhatan;
yara sila sa atubanğan sang akon na-
wung.
3 Sa ila kalainan ginalipay nila ang
hari, kag ang mğa dunganon, sa ila mğa
kabutigan.
4 Sila nğa tanan nagapanugyan sa
pagpakighilawas; subung *sila* sang da-
pug nğa ginatutdan sang manugtinapay,
nğa magauntat sia sa pagdabdab sa
tapus nğa mahimo niya ang linamas,
tubtub nğa magkumbo.
5 Sang adlaw sang amon hari, nagba-
latian ang mğa dunganon sa hilanat
sang alak. Ang tagsatagsa nagauntay
sang iya kamut sa mğa mayubiton.
6 Kay, sa ila pagpuot, nagaalaman
sila sang ila tagiposoon, kaanğay sang
isa ka dapug, sa ila mğa padugidugi:
nagatolog sa bug-os nğa gab-i ang
ila manugtinapay; sa aga pinadukut sia
subung sang kalayo nğa nagadabdab.
7 Sila nğa tanan nagadabdab, subung
sang isa ka dapug, kag nagahalalunhon
sila sang ila mğa hukom. Nagakalapu-
kan ang tanan nila nğa mğa hari.

Walay sin-o sa ila nga magpanawag
sa akon.
8 ¡Epraim! Nagasamo sia sa mga
banwa: si Epraim among torta nga
walâ mabaliskad.
9 Ginahalunhon sang mga dumuluong
ang iya kusug, kag sia walâ makapangi-
lala sini: kag bisan pa ang mga uban
ginasab-ug sa ibabaw niya, kag sia walâ
makapangilala sini.
10 Kag ang palabilabi ni Israel maga-
pamatuud batok sa iya guya; kag walâ
sila magabalalik kay Iehoba, nga ila
Dios, kag walâ magapangita sila sa iya
bisan pa sining tanan.
11 Kag si Epraim subung sang salam-
pati nga kulangkulang nga walâ sing
tagiposoon; nagapalanawag sila sa
Egipto, kag nagakaladto sila sa Asur.
12 Sang nagapalakadto sila, paga-
humlaron ko sa ibabaw nila ang akon
pukot, kag pagapanghulugon ko sila
subung sang sa mga kapispisan sang
langit; pagapanilotan ko sila, sono sang
nabatian sa ila mga katilingban.
13 ¡Kailo sila, kay nagapalagyo sila
sa akon! Kalaglagan sa ibabaw nila,
kay naglalalis sila batok sa akon.
Pagatubson ko sila, apang sila naga-
halambal sing mga butig batok sa akon,
14 Kag walâ sila magapalanawag sa
akon sa ila tagiposoon, apang nagaulu-
wang sila sa ibabaw sang ila mga
higdaan; nagatilipon sila nga malapit sa
trigo kag sa duga sang ubas; nagapalayô
sila sa akon.
15 Kag ginatudloan ko sila, gina-
pakusug ko ang ila mga butkon, apang
batok sa akon nagapamalandong sila
sing malain.
16 Nagabalalik sila, spang indi sa
Labing-Mataas. Subung sila sang
pana nga malimbongon. Magakalapu-
kan ang ila mga dunganon sa hingani-
ban, bangud sang kaakig sang ila dila;
tungud sini manginiligoon sila sang
kaladlawan sa duta sang Egipto.

Ang silot malapit na.

8 IBUTANG sa imo bâbâ ang bud-
yong. *Magaabut* ang kaaway su-
bung sang agila sa ibabaw sang Baláy ni
Iehoba, kay ginalalapas nila ang akon
katipan kag nagalalalis sila batok sa
akon kasogoan.
2 Sa akon magasingit sila: "Dios ko,
ginakilala ka namon, kami, Israel."
3 Ginalas-ayan si Israel sang maayo;
ang kaaway magalagas sa iya.
4 Sila nagahilimo sing mga hari,
apang indi tungud sa akon: nagahilimo
sila sing mga dunganon, apang ako
walâ makahibalo sini. Sa ila pílak
kag sa ila bulawan naghilimo sila sing
mga diosdios nga sa ila, agud nga
pagpangutdon sila.
5 Ang imo tinday sang baka gina-
las-ayan ako, oh Samaria. Nagadabdab
ang akon kaakig batok sa ila. ¿Tubtub
bala san-o nga walâ sila makasarang *sa
paghulat* sang pagkawalay salâ?
6 Kay sia nagagikan man kay Israel:
ang isa ka panday ang naghimo sa iya
nga indi sia dios, kay pagapihakpihakon
ang tinday sang baka sang Samaria.
7 Kay nagasab-ug sila sing hangin,
kag ang alimpulos pagaanihon nila:
walâ sila sing trigo sa uyas; ang liso
walâ sing harina, kag kon may yara sia,
ang mga dumuluong magatololon sa
iya.
8 Gintolon si Israel: karon gid yara
sila sa tungâ sang mga katawohan, su-
bung sang butang nga walâ na sing
kanamit.
9 Kay ining mga banwa nagatalaklad
sa Asur; ang asno nga talonon nagaisa-
isa lamang. Tungud sang mga dólot si
Epraim nagaankon sing mga gugma.
10 Bisan pa nagahimo sila sing dólot
sa tungâ sang mga katawohan, karon
pagatipunon ko sila, kag magasugud
sila sa pagkupos sa idalum sang lulan
sang hari sang mga dunganon.
11 Kay nagapadamu si Epraim sing
mga halaran nga sa pagpakasalâ, ang
mga halaran magapakasalâ sa iya.
12 Bisan pa magsulat ako sa iya sang
mga dalagku nga mga butang sang akon
kasogoan, ginakabig nila sila subung
nga butang nga dumuluong.
13 Nahanungud sa mga halad sang
akon mga dólot nagahalalad sila sing
unud, ugaling nagkalaon sila sa iya. Si
Iehoba walâ magakahamuut sa ila. Ka-
ron makadumdum sia sang ila kalau-
tan, kag magasilot sia sang ila salâ.
Sila magabalalik sa Egipto.
14 Nagkalipat si Israel sang naghimo
sa iya, kag nagpatindug sia sing mga
baláy nga harianon kag si Iuda nagpa-
damu sing mga banwa nga mabakud;

apang magapadalâ ako sang kalayo sa
iya mḡa banwa kag magahalonhon sia
sang ila mḡa baláy nḡa harianon.

Ang sala ni Israel kag ang iya mḡa bunḡa.

9 INDI ka magkalipay, oh Israel, tub-
tub nḡa maglumpat ka sa kalipay,
subung sang mḡa banwa; kay nagpang-
hilahe ka, nḡa nagpalayô ka sa imo
Dios: naghigugma ka sang sohol sang
kahigkoan sa ibabaw sang tanan nḡa
linasan sang trigo.
2 Ang linasan kag ang ipitan, indi
makapakaon sa ila; kag ang duga sang
ubas magadaya sang ila paglaum.
3 Indi sila magapuluyô sa duta ni
Iehoba; magabalik si Epraim sa Egipto,
kag sa Asur magakalaon sila sing mḡa
mahigko.
4 Indi na sila magaulula sing halad
nḡa ilimnon nḡa alak kay Iehoba, kag
ang ila mḡa halad indi na manḡinkaha-
mut-an sa iya. Sila magamanḡinsubung
sa ila sang tinapay sang lalaw nḡa ang
tanan nḡa nagakaon sa iya manḡinma-
higko. Kay ang tinapay nila manḡin
sa ila kabuhi; indi magasulúd sia
sa Baláy ni Iehoba.
5 ¿ Ano bala ang inyo pagahimoon sa
adlaw sang piesta nḡa pinat-in kag sa
adlaw sang piesta ni Iehoba?
6 Kay, yari karon, nagataliwan sila
banḡud sang kahapayan; ang Egipto
magatipon sa ila, ang Nop magalubung
sa ila. Ang tanan nḡa ginapanḡita sa
bili sang pílak pagaangkonon sia sang
dalamo; ang sapinit magatúbô sa ila
mḡa layanglayang.
7 Nagaalabut ang mḡa adlaw sang pag-
silot, nagaalabut ang mḡa adlaw sang
balus. Pagakilalahon ini ni Israel. Ku-
langkulang ang manalagna, nagasalâ
ang lalaki nḡa binugnaan, banḡud sang
kadamuon sang imo kalautan kag sang
imo daku nḡa pagkakaaway.
8 Yara sa pagpanilag si Epraim *sa
iban*, labut pa sa akon Dios: ang mana-
lagna among siod sang manḡanḡayam
sa tanan niya nḡa mḡa dalanon, kag
pagkakaaway sa Baláy sang iya Dios.
9 Naghilimo sila sang ila kaduluntan
nḡa madalum, subung sang sa mḡa ad-
law sa Gibea. Magadumdum sia sa ila
kalautan; pagasilotan niya ang iya mḡa
salâ.
10 Subung sang ubas sa kahanayakan
nasapwan ko si Israel: subung sang úna
nḡa igos sa isa ka igera sa iya pamú-
nô nakita ko ang inyo mḡa ginikanan.
Sila nagkadto sa Baal-Peor, kag nagpain
sila nḡa sa kahuluy-an, kag nanḡinkala-
nḡilaran sila subung sadtong ginhili-
gugma nila.
11 ¡ Epraim! Ang ila himaya maga-
lupad subung sang pispis; walâ na sing
pagkatawo, walâ sing pagbusung, wa-
lâ sing pagpanamkon.
12 Kag kon magsagud sila sang ila
mḡa anak, pagadumilian ko sila sing
mḡa tawo. Hoo; ¡ kailo sila; kon ako
sa ila magpalayô!
13 Si Epraim, sono sang akon gina-
tan-aw sa Tiro, nḡa napahamtang sa iya
matam-is nḡa puluy-an; apang si Epraim
dapat nḡa magpagowa sang iya mḡa
anak nayon sa manugpatay.
14 ¡ Hatagi sila, oh Iehoba! ¿ ano bala
ang imo pagaihatag sa ila? Hatagi sila
sing tiyan nḡa nagaholog, kag mḡa soso
nḡa mamala.
15 Ang tanan nḡa kalainan nila yara
sa Gilgal; kay didto nagdumut ako sa
ila. Tunḡud sang kalainan sang ila
mḡa binuhatan pagasobolon ko sila sa
akon Baláy. Indi na gid ako magahi-
gugma sa ila. Ang tanan nila nḡa mḡa
dunganon mḡa malalison.
16 Si Epraim ginpilas: nagmala ang
iya gamut, indi na magabunḡa sila; bi-
san pa magpalanḡanak sila, ako maga-
patay sang bunḡa nḡa hinandum sang ila
tiyan.
17 Ang akon Dios magasikway sa ila,
kay sila walâ magapalamati sa iya, kag
magatalalang sila sa tunḡâ sang mḡa
katawohan.

10 ANG Israel among isa ka mada-
bung nḡa kaubasan, nḡa nagapa-
munḡa nḡa sa iya *lamang*. Sono sa
kadamuon sang iya bunḡa, ginapadamu
niya ang mḡa halaran; sono sang man-
gad sang iya duta, ginapamangad nila
ang ila mḡa larawan.
2 Madanlog ang ila tagiposoon. Karon
mabilang sila nḡa mḡa makasasalâ
magaguba sia sang ila mḡa halaran,
magahapay sia sang ila mḡa larawan
nḡa haligi.
3 Kay nagasililing sila karon: "Walâ
na kami sing hari, kay walâ kami maga-
kahadluk kay Iehoba, kag ¿ ano bala

ang pagahimoon sang hari tungud sa
amon?"
4 Nagamitlang sila sing mĝa polong;
nagasulumpa sila sing butig, naga-
hilimo sila sing mĝa katipan; ngani,
ang paghukom nagatúbô subung sang
hilamon nĝa makahililo sa mĝa idas sang
latagon.
5 Bangud sang mĝa bakiya nĝa tinday
sang baka sa Bet-aben, magakalahadluk
ang mĝa pumuluyô sa Samaria: kay sa
iya ang iya banwa may lalaw, kag ang
iya mĝa saserdote, nagakalasadya
banĝud sa iya, banĝud sang iya himaya,
nĝa nagapalayô sa iya.
6 Kag pagadal-on pa sia sa Asur,
subung nĝa dólot sa hari nĝa si Iareb.
Si Epraim pagapakahuy-an, kag si Israel
pagapakahuy-an sa iya laygay.
7 Ang Samaria nadula, *upud* ang iya
hari, subung sang bukal sa ibabaw sang
kadaygan sang mĝa tubig.
8 Pagapanlaglagon ang mĝa mataas
nĝa duug sa Aben, sadtong salâ ni
Israel. Magatúbô sa ibabaw sang iya
mĝa halaran ang mĝa tunok kag ang
mĝa sapinit. Niyan magasililing sila sa
mĝa bukid: "Tabuni-ninyo kami"; kag
sa mĝa kabakuluran: "Kalapukan-kamo
sa ibabaw namon."
9 Kutub sang mĝa adlaw sang Gibea
nagpakasalâ ka, oh Israel. Didto sila
nagdulúlog. Walâ sia makalambut sa
ila sa Gibea, ang inaway nĝa ginhimo
batok sang mĝa anak sang kalautan.
10 Busa, pagasilotan ko sila sono
sang akon luyag; kag ang mĝa banwa
magatilipon batok as ila, kon sila
pagaipangaid sa ila duha ka kalautan.
11 Si Epraim among bakiya nĝa
tinday sang baka nĝa nahagup, nĝa mahi-
gugmaon sa paglinas; kag ako nagaagi
upud ang akon singkaw sa ibabaw sang
iya matahum nĝa tingkoy: pagatakdan
ko si Epraim, si Iuda magadaro, si
Iakob magapakaras sa iya.
12 Talanum-kamo nĝa sa inyo sa
katarunĝan, alani-kamo sono sang
bugay. Bungkagon-ninyo sa pagdaro.
Kag among panag-on sa pagpanĝita kay
Iehoba, tubtub nĝa magaabut sia, kag
nĝa ipasagahay sa inyo ang ulan sa
katarunĝan.
13 Nagadalaro kamo sing kalainan,
nagaalani kamo sing dikatarunĝan,
nagakalaon kamo sang bunĝa sang
butig; kay nagasalig ka sa imo dala-
non, sa kadamuon sang imo mĝa tinawo
nĝa maisug.
14 Kag sa imo mĝa banwa maga-
tindug ang kinagahud, kag ang tanan
mo nĝa mĝa kabakuran pagahapayon,
subung sang paglaglag ni Salman kay
Bet-arbel sang adlaw sang inaway: ang
ilóy ginlinas upud sang mĝa anak.
15 Yari karon ang pagahimoon ni
Bethel sa inyo, banĝud sang kalainan
sang inyo kalainan. Sa pamanagbanag
pagalaglagon, pagalaglagon ang hari sa
Israel.

Pagkadimatagubaluson ni Israel.—Mĝa pahug kag mĝa panaad.

11 SANG si Israel bátâ pa, ako naghi-
gugma sa iya, kag gikan sa Egipto
gintawag ko ang akon anak.
2 Sono sang pagtawag sang mĝa ma-
nalagna sa ila, sila nagpalalayô sa
atubanĝan nila; sa mĝa Baal nagaha-
lalad sila, sa mĝa larawan nĝa tinigban,
nagapasunog sila sing pahamut.
3 Ako nagtudlo sa paglakat kay
Epraim, nĝa ginauyatan ko sia sa akon
mĝa butkon, apang walâ sila magkilala
nĝa ako nag-áyô sa ila.
4 Ginbihag ko sila nĝa may mĝa
lubid nĝa tawohanon, nĝa may mĝa
lubid sa gugma. Nanĝinsubung ako
sa ila sang nagahayaw sang singkaw
sa ibabaw sang ila mĝa sulang, kag
ginpakaon ko sia sing malum-ok gid.
5 Indi sia magabalik sa duta sang
Egipto, kag ang amo gid nĝa si Asur
among iya hari, kay nagadumili sia sa
pagbalik *sa akon;*
6 Kag nagakaholog ang hinĝaniban sa
ibabaw sang iya mĝa kabanwaanan,
kag pagaupuron niya ang iya mĝa pintal
kag pagahalonhonon niya sia banĝud
sang ila mĝa laygay.
7 Apang ang akon banwa natinĝub
sa iya paglalis batok sa akon: bisan pa
ginatalawag sia nĝa sa Labing-Mataas,
walâ sing bisan sin-o nĝa magadayaw sa
iya.
8 ¿Paano bala ang pagbiya ko sa imo,
oh Epraim, pagaitugyan ko ikaw,
Israel? ¿Paano bala ang pagbiya ko sa
imo subung sang sa Adma? ¿Pagahi-
moon ko ikaw subung sang Seboim?
Ang akon tagiposoon nagabaliskad sa
sulúd nakon; nagadalabdab sing tinĝub
ang tanan nakon nĝa mĝa pagkalooy.

9 Indi ko pagahikuton ang kasingkal
sang akon kaakig, kag indi ako maga-
balik sa paglaglag kay Epraim: kay
Dios ako, kag indi tawo; Balaan ako
sa tungâ nimo, kag indi ako magaabut
sa kaakig.
10 Magalalakat sila sa olehe ni Iehoba.
Sia magaima subung sang leon; kay
magaima sia, kag ang *iya* mĝa anak
magadalanĝup sing dalidali gid gikan
sa Dagat.
11 Magadalanĝup sila sing dalidali
gid gikan sa Egipto, subung sang pispis
kag gikan sa duta sa Asur, subung
sang salampati; kag pagapapuyo-on ko
sila sa ila gid nĝa mĝa baláy, siling ni
Iehoba.

Kasaba ni Iehoba kay Iuda kag kay Israel.

12 GINALIBUTAN ako ni Epraim
sang mĝa butig, kag ang baláy ni
Israel sang daya. Kag si Iuda dimapi-
nadayonon sa Dios, sa Balaan nĝa ma-
tutum.
2 Si Epraim nagapahalab sa hanĝin,
kag nagasunud sia sa hanĝin sa Sidla-
nĝan: nagapadamu sia sa adlawadlaw
sang butig kag sang kahapayan; kay
naghilimo sila sing pagpakigkatipan sa
Asur, kag ginadalá nila ang lana sa
Egipto.
3 May kasaba man si Iehoba kay Iuda;
buut sia magsilot kay Iakob, banĝud
sang iya mĝa dalanon: pagabayaran
niya sia sono sang iya mĝa binuhatan.
4 Kutub sa tiyan gindakup niya sa ti-
kod ang iya útud, kag sa iya kabaskug
gindumog niya ang Dios.
5 Gindumog niya ang manugtunda
kag naglandas sia; naghibi sia kag nag-
pakilooy sa iya. Sa Bethel nakita niya
sia, kag didto naghambal sia upud sa
aton.
6 Apang si Iehoba among Dios sang
Sebaot: "si Iehoba" amo ang ginahi-
nĝalan sa iya.
7 Busa, ikaw, balik-ka sa imo Dios:
bantay-ka sang bugay kag sang tuluma-
non, kag hulat-ka sa imo Dios sa gihapon.
8 Kanaanhon, sa iya kamut may tim-
banĝan sa daya; nagahigugma sia sa
pagpílit.
9 Kag si Epraim nagsiling: "Hoo,
nagmangaran ako, nakakita ako sing mĝa
mangad nĝa sa akon: sa tanan nĝa mĝa
duug sa akon kinabudlayan walay sin-o
nĝa makakita sa akon sing kalautan,
bisan ano nĝa salâ."
10 Kag ako, nĝa si Iehoba, ako ang
imo Dios kutub sa duta sa Egipto; pa-
gapapuy-on ko pa ikaw sa mĝa layangla-
yang, subung sang sa mĝa adlaw sang
piesta nĝa pinat-in.
11 Nagahambal ako sa mĝa manalag-
na; kag ginapadamu ko ang tagna, kag
tunĝud sang mĝa manalagna nagabokô
ako sing mĝa hulubaton.
12 Yara sa kalautan ang Galaad,
lunsay nanĝinkadayawan sila. Sa Gil-
gal nagahalad sila sing mĝa baka; ang
amo nĝa mĝa halaran nila subung sang
mĝa tinumpok sa mĝa idas sang latagon.
13 Si Iakob nagpalagyo sa mĝa lata-
gon sa Aram; nag-alagad si Israel tu-
nĝud sa isa ka babae, kag tunĝud sa isa
ka babae nagbantay sia sang *mĝa pina-
nung.*
14 Kag tunĝud sang isa ka manalagna
ginpataklad ni Iehoba si Israel sa Egip-
to, kag tunĝud sang isa ka manalagna
ginbantayan si Israel.
15 Ginapaakig sing mapait gid ni Ep-
raim *ang Dios*; pagaibutang sa ibabaw
niya ang dugo nĝa ginaula niya, kag
ang iya Ginoo magapabalik sa ibabaw
niya sang iya kahuluy-an.

Ang sala ni Israel kag ang iya silot.

13 SANG si Epraim naghambal, nag-
abut ang kahadluk; gindayaw sia
sa Israel; apang nagpakasalâ sia sa
Baal, kag namatay sia;
2 Kag karon sa iya salâ nagapalada-
yon sila, kag sa iya pílak naghilimo
sila, sono sang ila ibibalo, sing mĝa
larawan nĝa tinunaw, yadtong tanan
nĝa binuhatan sang mĝa panday. Na-
hanunĝud sa ila nagasiliiling sila: Ang
mĝa tawo nĝa nagahalalad, maghalaluk
sila sa mĝa tinday sang baka.
3 Nĝani, manĝinsubung sila sang gal-
um sang aga, kon subung sang tun-og
sang pamanagbanag nĝa nagaagi; su-
bung sang alikabot nĝa nagaalimpulos
sa gowa sang linasan, kag subung sang
asó nĝa nagagowa sa talambuan.
4 Apang ako, nĝa si Iehoba, amo ang
Dios kutub sa duta sa Egipto; kag
indi ka magakilala sing Dios luwas sa
akon, bisan sing Manunubus luwas sa
akon.

5 Ginkilala ko ikaw sa kahanayakan,
sa duta sang mĝa kamalahan.
6 Sang ginpahalab sila, nagkalabusug
sila; sang nagkalabusug sila, nagpala-
bilabi ang ila tagiposoon; tunĝud sini
nagkalalalipat sila sa akon.
7 Kag ako nĝa sa ila manĝinsubung
sang leon; subung sang isa ka leopardo
sa dalan magapanilag ako *sa ila*.
8 Masapwan ko sila subung sang asó,
nĝa ginkawat ang iya mĝa magamay,
kag pagagision ko ang mĝa labutlabut
sang ila tagiposoon; kag didto pagaha-
lunhunon ko sila, subung sang leon nĝa
babae; ang sapat sang latagon magahi-
nai sa ila.
9 Ang imo pagkadula, oh Israel, amo
ang pagbatok sa akon, pagbatok sang
imo Bulig.
10 Busa ¿diin bala ang imo hari?
Magluwas sia sa imo sa tanan mo nĝa
mĝa kabanwaanan. Kag ¿diin bala
ang imo mĝa hukom, nĝa nahanunĝud
sa ila nagsiling ka: Hatagi ako sing
hari kag sing mĝa dunganon?
11 Ginahatagan ko ikaw sing hari sa
akon kasingkal, kag ginakuha ko *ini* sa
akon kaakig.
12 Nahigtan ang kalainan ni Epraim
sa isa ka bugkos, ang iya salâ natago sa
talagoan.
13 Ang mĝa kasakit sa nagaanak,
magaalabut sa iya. Amo sia ang isa ka
anak nĝa dimahibaloanon, kay sa horas
sang *pag-anak sa iya*, walâ sia magaabut
sa paganak.
14 Sa kamut sang lulubnĝan pagatub-
son ko sia, pagaluwason ko sia sa kama-
tayon. Magamanĝinkalalat-an mo ako
oh kamatayon; magamanĝinkalaglagan
mo ako, oh lulubnĝan. Ang paghinulsul
gintago sa akon mĝa mata.
15 Kay, bisan pa sia magpamunĝa sa
tunĝâ sang iya mĝa útud, ang hanĝin sa
Sidlanĝan, magaabut sa iya, ang hanĝin
ni Iehoba, nĝa nagasaka gikan sa ka-
hanayakan, kag nagamala ang iya
tuburan, kag nagahubas ang iya gina-
tubdan. Yadto sia magaati sang ba-
handi sang tanan nĝa mĝa malahalon
nĝa mĝa butang.
16 Ang Samaria pagabilangoon nĝa
makasasalâ, kay naglalis sia batok sa
iya Dios. Nagakalapukan sila sa hinĝa-
niban: ang iya mĝa masoso pagalina-
son, kag ang iya mĝa nagabulusong
pagahinahi-an.

Laygay sa paghinulsul; mĝa panaad sa pagpatawad.

14 BALIK ka, oh Israel, kay Iehoba,
nĝa imo Dios; kay tunĝud sang
imo kalautan napukan ka.
2 Dalha-ninyo sa inyo ang mĝa
polong sa panĝamuyo kag, magbalik-
kamo kay Iehoba. Silinĝa-ninyo sia:
"Kuhaa ang tanan nĝa kalautan, kag
batuna ang maayo, kag magahalatag
kami sa imo sing mĝa halad *sa pag-
dayaw* sa amon mĝa bibig.
3 Indi magaluwas sa amon si Asur;
indi kami magasalakay sa mĝa kabayo,
bisan nĝa mas-a magasililing pa kami
sa binuhatan sang amon mĝa kamut:
Mĝa dios namon kamo; kay sa imo
yara ang kahinoklog nĝa sa ilo.
4 Pagabulnĝon ko ang ila pagkamala-
lison, pagahigugmaon ko sila sa maa-
yo nĝa tagiposoon; kag ang akon ka-
singkal nagapalayô sa ila."
5 Ako manĝinsubung sang tun-og
kay Israel; sia magapamulak subung
sang lirio, kag magagapa ang iya mĝa
gamut subung sang Libano.
6 Magalaba ang iya mĝa salingsing,
ang iya pagkahalangdon manĝinsubung
sang iya sang oliba, kag may kahamut
sia subung sang Libano.
7 Ang mĝa magapuluyô sa idalum
sang iya handong, magahatag sila liwan
sing kabuhi sa trigo; kag magapala-
mulak sila subung sang púnô sang ubas;
ang iya bansag, subung sang iya sang
alak sang Libano.
8 Epraim: ¿Ano pa bala ang labut
ko sa mĝa diosdios? Amo ako nĝa
nagasabat sa iya, kag nagapulaw sa iya,
ako nĝa subung sang sipres nĝa hilaw
sa gihapon. Sa akon nagagikan ang
bunĝa nĝa makita sa imo.
9 ¿Sin-o bala ang maalam? Mag-
hanĝup sia sini nĝa mĝa butang. Kag
¿ang mabuut bala? Magkilala sia sa
ila. Kay ang mĝa dalanon ni Iehoba
mĝa matadlung, kag ang mĝa matarung
magalalakat sa ila; apang ang mĝa
malalison magakalasandad sa ila.

SI IOEL.

Makahaladluk nḡa gutum, nḡa nag-abut banḡud sang mḡa apan kag sang kamala.—Mḡa laygay sa paghinulsul.

1 ANG polong ni Iehoba nḡa nag-abut
kay Ioel, nḡa anak ni Petuel.
2 Pamatii-ninyo ini, mḡa tigulang ; kag
dunga-ninyo, tanan nḡa mḡa pumuluyô
sa duta. ¿Nahanabu bala ini sa inyo
mḡa kaadlawan, kon sa mḡa kaadlawan
sang inyo mḡa ginikanan ?
3 Ipanugid ini sa inyo mḡa anak, kag
ang inyo mḡa anak sa ila mḡa anak, kag
ang ila mḡa anak sa isa ka kaliwatan.
4 Ang ginbilin sang *apan* nḡa gasam,
ginahalunhon sang arbe ; ang ginbilin
sang arbe, ginahalunhon sang yelek ; kag
ang ginbilin sang yelek, ginahalunhon
sang hasil.
5 Pagmata-kamo, mḡa hubug, kag
hililibi kamo ; uluwang-kamo, mḡa pa-
lainum sing alak, banḡud sang *duga
sang ubas*, kay pagaagawon sa inyo bâbâ.
6 Kay isa ka katawohan nḡa makusug
kag dimaisip nagasaka batok sa akon
duta. Ang ila mḡa nḡipon, mḡa nḡipon
sang leon, kag ang ila mḡa sulang, iya
sang leon nḡa babae.
7 Nagahapay sia sang akon kaubasan
kag nagapamanit sia sang akon igera
ginaanitan sia niya sang tanan nila nḡa
panit, kag ginahabuy niya sia didto ; ang
iya mḡa sanḡa nagapuluti.
8 Panalabiton-ka subung sang ulay
nḡa nagapanaput sing panapton nḡa ma-
sinakiton, banḡud sang bana sang iya
pagkapamatan-on.
9 Ang halad nḡa kalan-on kag ang
halad nḡa ilimnon ginutúd sila sa
Baláy ni Iehoba ; ang mḡa saserdote nḡa
nagaalalagad kay Iehoba, nagalalalaw
sila.
10 Ang mḡa latagon ginalaglag, naga-
lalaw ang duta; kay ang trigo ginahapay,
ang duga sang ubas nagamala, ang lana
nagahubas.
11 Ang mḡa mamumugon ginapaka-
huy-an, ang mḡa manugubas nagaulu-
luwang, banḡud sang trigo kag sang
sebada, kay nadula ang patubas sang
mḡa latagon.
12 Nalaya ang púnô sang ubas, kag
ang igera naganiwang ; ang granada,
ang paklang kag ang mansana man.
Nagkalaya ang tanan nḡa mḡa kaka-
huyan sang latagon ; hoo, nalayong
ang kalipay sang mḡa anak sang tawo.
13 Pangwagkus-kamo, kag panalabi-
ton-kamo, mḡa saserdote : uluwang-
kamo nḡa nagaalalagad sa halaran ;
kalari-kamo, higda-kamo sa mḡa pa-
napton nḡa masinakiton, kamo nḡa
nagaalalagad sa akon Dios. Kay ginpa-
untat sa Baláy sang inyo Dios ang halad
nḡa kalan-on, kag ang halad nḡa
ilimnon.
14 Balantala-kamo sing puasa kag
palanawag-kamo nḡa sa pagtilipon nḡa
maligdong ; tipuna-ninyo ang mḡa tigu-
lang kag ang tanan nḡa mḡa pumuluyô
sang duta sa Baláy ni Iehoba, nḡa inyo
Dios, kag palanawag-kamo sa iya.
15 ¡Kailo sang adlaw ! Kay malapit
na ang adlaw ni Iehoba, kag magakari
sia subung nḡa kahapayan sang Maka-
gagahum.
16 ¿Indi bala ginkuha ang kalan-on
sa atubanḡan sang aton mḡa mata, kag
ang kalipay kag ang kasadya sa Baláy
sang aton Dios ?
17 Ang uyas nagakagabuk sa idalum
sang ila mḡa puga ; ang mḡa talagoan
ginapanghapay, ang mḡa damisag gina-
panlaglag ; kay nagamala ang trigo.
18 ¡Daw ano ang mḡa pagbakho sang
mḡa kasapatan ! Ang mḡa pinanung sang
mḡa baka ginakulbaan, kay walâ na sila
sing mḡa halalabon. Ang amo nḡa
mḡa kinabon sang mḡa obeha naga-
alantus sing silot.
19 Sa imo, oh Iehoba, magapanawag
ako, kay kalayo ang nagaupúd sang
mḡa halalbon sa kahanayakan, kag
dabdab ang nagasunog sang tanan nḡa
mḡa kahoy sang latagon.
20 Ang mḡa kasapatan sang lata-

gon nagailima man sa olehe mo, kay
nagmalala ang mg̃a kasapaan sang mg̃a
tubig, kag kalayo ang nagaupúd sang
mg̃a halalban sa kahanayakan.

2 PALATUNOG-KAMO sing budyong sa Sion, kag magsilingit-kamo
sa bukid sang akon pagkabalaan; magkulurug ang tanan ng̃a mg̃a pumuluyô
sang duta, kay nagaabut ang adlaw ni
Iehoba; hoo, malapit sia.
2 Adlaw sang mg̃a kadudulman kag
sang kadulum, adlaw sang gal-um kag
sang madamol ng̃a kadudulman. Ini
amo subung sang pamanagbanag ng̃a
nagabanaag sa ibabaw sang mg̃a kabukiran: isa ka banwa ng̃a madamu kag
mabakud: walâ ng̃a mas-a sing kaang̃ay
sa iya sadto, bisan sa olehe niya walâ
ng̃a mas-a, sa mg̃a tuig, sa kaliwatan
kag sa kaliwatan.
3 Sa atubang̃an niya ang kalayo nagahalonhon, sa likod niya ang dabdab
nagaupúd: sa atubang̃an niya ang duta
subung sang katamnan sang Eden kag sa
likod niya sang kahanayakan ng̃a hinapay; walâ sing ano man, ng̃a sa iya
makapalagyo.
4 Ang iya dagway, subung sang
dagway sang mg̃a kabayo, kag subung
sang mg̃a manugkabayo magadalalagan
sila.
5 Subung sang dinaguub sang mg̃a
kanga kon nagalulumpat sila sa ibabaw
sang mg̃a putokputokan sang mg̃a bukid,
subung sang kagahud sang dabdab sang
kalayo ng̃a nagaupúd sang mg̃a alikabo,
subung sang mabakud ng̃a banwa ng̃a
ginasunud sa pag-awayan.
6 Sa atubang̃an niya nagalubag ang
mg̃a banwa sa kasakit, nagaluluspad ang
tanan ng̃a mg̃a nawung.
7 Nagadalalagan sila subung ng̃a mg̃a
maisug: subung ng̃a mg̃a tawo sa pagawayan magasalaka sila sa kuta; ang
tagsatagsa nagapakadto sa iya dalanon,
kag indi nila ginaliwan ang ila mg̃a
banas.
8 Walâ sing sin-o ng̃a magaipit sa
iban, ang tagsatagsa nagapakadto sa iya
dalaganan: nagalatas pa sila sa mg̃a
hing̃aniban kag indi nagalipas *sa ila*
padulung̃an.
9 Nagasalakay sila sa banwa, nagadalagan sila sa ibabaw sang kuta, nagasalaka sila sa mg̃a baláy, nagasululúd
sila sa mg̃a talambuan subung sang mg̃a
makawat.
10 Sa atubang̃an niya ginakibang ang
duta, nagakurug ang lang̃it; ang adlaw
kag ang bulan nagadulululum, kag ang
mg̃a kabitoonan nagapalauplok sang ila
kasanag.
11 Kag si Iehoba nagapahagonghong
sang iya tingug sa atubang̃an sang iya
kasoldadosan, kay ang iya dulugan madamu gid, kag ang manughikot sang iya
polong gamhanan; kay ang adlaw ni
Iehoba among daku kag makahaladluk
gid, kag ¿sin-o bala ang makasarang sa
pag-antus sini?
12 Busa karon gid, siling ni Iehoba,
magbalalik kamo sa akon sa bug-os ninyo ng̃a tagiposoon, ng̃a may puasa kag
ng̃a may hibi, kag may mg̃a panalabiton.
13 Kag gisia-ninyo ang inyo tagiposoon, kag indi ang inyo mg̃a panapton,
kag magbalik-kamo kay Iehoba, ng̃a
inyo Dios, kay maloloy-on sia kag mahinoklogon, mahinay sa pagpang̃akig,
kag bugana sa kalooy, kag ng̃a naganulsul sang malain ng̃a *ginpahug niya.*
14 ¿Sin-o bala ang nakahibalo? Sarang sia makabalik, kag maghinulsul
sia, kag magabilin sing pagpakamaayo
sa olehe niya, sing halad ng̃a kalan-on
kag sing halad ng̃a ilimnon kay Iehoba,
ng̃a inyo Dios.
15 Palatunog-kamo sing budyong sa
Sion, balantala-kamo sing puasa kag palanawag-kamo ng̃a sa isa ka pagtilipon
ng̃a maligdong.
16 Tipuna-ninyo ang banwa, pakabalaana-ninyo ang katipunan; tilipunaninyo ang mg̃a tigulang, ting̃uba-ninyo
ang mg̃a kabataan, patí ang mg̃a nagasoloso: maggowa ang kalasalon ng̃a
lalaki sa iya hulut, kag ang kalasalon
ng̃a babae sa iya hulut ng̃a sa pagtiayon.
17 Sa tung̃â sang alagyan kag sang
halaran maghililibi ang mg̃a saserdote,
ng̃a nagaalalagad kay Iehoba, kag magsililing sila: "Kalooye, oh Iehoba, ang
imo banwa, kag indi mo pagaitugyan sa
kahuluy-an ang imo panublion, agud
ng̃a ang mg̃a katawohan maggilinoo sa
iya. ¿Kay ng̃aa bala magasililing sila
sa mg̃a kabanwaanan: diin bala ang
iya Dios?"

Panaad sa kabugana.

18 Niyan si Iehoba nagpanĝimon sa
iya duta, kag nagkalooy sa iya banwa.
19 Kag nagsabat si Iehoba, kag nagsi-
ling sa iya banwa: Yari karon, ako
magapadalá sa inyo sing trigo, kag sing
dugo sang ubas, kag sing lana, sa ba-
gay nĝa magakabusug kamo sa ila: kag
indi ko na igatugyan kamo sa kahuluy-an
sa tunĝâ sang mĝa katawohan.
20 Kag pagapapalayoon ko sa inyo
ang kasoldadosan sang Aminhan, kag
pagasobolon ko sia sa duta nĝa mamala
kag hinapay, ang iya nawung sa dagat
nĝa nasidlanĝan, kag ang iya ikog
sa dagat nĝa nakatundan; kag ang iya
boho magasunĝaw, kag magapanimaho
ang iya pagkadunut, kay naghimo sia
sing dalagku nĝa mĝa butang.
21 Duta, dili ka mahadluk: kasadya-
ka kag kalipay ka; kay si Iehoba maga-
himo sing dalagku nĝa mĝa butang.
22 Mĝa kasapatan sang latagon, indi
kamo magkalahadluk; kay ang mĝa ha-
lalban sang kahanayakan pagatabonan
sang hilamon nĝa linghod, kay ang mĝa
kakahuyan magadalalá sang ila bunĝa,
ang igera kag ang púnô sang ubas
magahalatag sang ila patubas.
23 Kag kamo, mĝa anak ni Sion,
kalasadya kag kalalipay-kamo kay Ie-
hoba, nĝa inyo Dios; kay pagahatagan
kamo niya sang tinĝulanon nĝa ulan
sing sibo gid, kag pagapapanaugon niya
sa ibabaw ninyo ang ulan nĝa tinĝulanon
sing tama ka bugana subung sang ulan
nĝa tingin-ot sa kamunoan *sang panag-
on.*
24 Kag ang mĝa linasan magakalapunô
sang trigo, kag ang mĝa ipitan maga
awas sang duga sang ubas kag sang lana.
25 Kag pagaiuli ko sa inyo ang mĝa
tuig nĝa ginhalonhon sang apan nĝa
arbe, sang yelek, sang hasil kag sang
gasam: ang akon daku nĝa kasol-
dadosan nĝa ginpadalá ko batok sa
inyo.
26 Kag magakalaon kamo, magaka-
laon kamo tubtub nĝa magkalabusug
kamo, kag magadalayaw kamo sang
nĝalan ni Iehoba, nĝa inyo Dios, nĝa
nagahimo sing mĝa kalatinĝalahan sa
inyo; kag indi nĝa mas-a pagapakahuy-
an ang akon banwa.
27 Kag pagakilalahon ninyo nĝa sa
tunĝâ ni Israel yara ako, kag nĝa si Ie-
hoba, nĝa inyo Dios amo ako, kag walâ
sing iban, kag ang akon banwa indi nĝa
mas-a pagapakahuy-an.

Ang pagpasagahay sang pinanaad nĝa Espiritu Santo.

28 Kag mahanabu, sa tapus sini, nĝa
pagaipasagahay ko ang akon Espiritu
sa ibabaw sang tanan nĝa unud, kag
magatalagna ang inyo mĝa anak nĝa
lalaki kag ang inyo mĝa anak nĝa
babae; ang inyo mĝa tigulang maga-
dalamgo sing mĝa damgo, kag ang
inyo mĝa pamatan-on magatalan-aw
sing mĝa palanan-won.
29 Kag sa ibabaw sang mĝa alagad
nĝa lalaki kag sang mĝa alagad nĝa
babae pagapasagahayon ko ang akon
Espiritu sa sadtong mĝa adlaw.
30 Kag magahatag ako sing mĝa
kalatinĝalahan sa langit kag sa duta,
dugo kag kalayo, kag mĝa haligi nĝa
asó.
31 Ang adlaw magabaylo sa mĝa
kadudulman, kag ang bulan sa dugo, sa
walâ pa mag-abut ang adlaw ni Iehoba,
nĝa daku kag makakulugmat.
32 Kag mahanabu, nĝa bisan sin-o
nĝa magtawag sang nĝalan ni Iehoba,
maluwas; kay sa bukid sa Sion kag sa
Ierusalem may isa ka kaluwasan, su-
bung sang ginsiling ni Iehoba; kag sa
tunĝâ sang mĝa nagakalabilin, *may
mĝa* pagatawgon ni Iehoba.

Mĝa paghukom sang Dios batok sa mĝa katawohan nĝa mĝa kaaway.—Ang Israel pagapatindugon liwan.

3 KAY yari karon, sa sadtong mĝa
adlaw kag sa sadtong panag-on,
nĝa pagapabalikon ko ang mĝa bihag
sa Iuda kag sa Ierusalem,
2 Pagatipunon ko ang tanan nĝa mĝa
katawohan, kag pagapadulhugon ko sila
sa nalupyakan ni Iosapat, kag didto
magasulúd ako sa paghukom sa ila na-
hanunĝud sang akon banwa, kag sang
akon panublion nĝa si Israel, kay gin-
paalaplaag sila sa tunĝâ sang kata-
wohan, kag ginbahinbahin nila ang
akon duta.
3 Ginpapalaran nila ang akon banwa,
kag ginhalatag nila ang bátâ nĝa lalaki
tunĝud sa isa ka bigaon, kag ginbala-
ligya nila ang kabataan nĝa babae tu-
nĝud sang alak, nĝa ginainum nila.

4 Kag ugaling, ¿ano man ang inyo
sa akon, Tiro kag Sidon, kag kamo
tanan nĝa mĝa kadulunan sang Pilis-
tea? ¿Amo ini bala ang balus nĝa
ginahimo ninyo sa akon, kon buut
bala kamo maghimo *sing ano* batok sa
akon? Sa mahapus gid, sa madali gid
pagaiholog ko ang balus sa ibabaw
sang inyo olo;
5 Kay ginkuha ninyo ang akon pílak
kag ang akon bulawan, kag gindalá
ninyo ang akon labing malahalon nĝa
mĝa butang kag ang labing maayo sa
inyo mĝa simbahan:
6 Kag ginpamaligya ninyo ang mĝa
inanak sa Iuda kag ang mĝa inanak sa
Ierusalem sa mĝa inanak sang mĝa
Iabanhon, sa pagpapalayô sa ila sa ila
mĝa kadutaan.
7 Yari karon pagapukawon ko sila
sa duug sa diin ginpamaligya ninyo
sila, kag pagaiholog ko ang inyo balus
sa ibabaw sang inyo olo.
8 Kag pagaibaligya ko ang inyo mĝa
anak nĝa lalaki kag ang inyo mĝa anak
nĝa babae sa kamut sang mĝa anak ni
Iuda, kag sila magabalaligya sa ila sa
mĝa Sabeinhon, sa katawohan nĝa
malayô; kay si Iehoba naghambal.
9 Ibantala-ninyo ini sa mĝa kata-
wohan: Pakabalaana-ninyo ang ina-
way; pukawa-ninyo ang mĝa maisug.
Magpalalapit sila, magtalaklad sila, ang
tanan nĝa mĝa tawo sa inaway.
10 Salsal-kamo sa inyo mĝa punta
sang daro sing hinĝaniban, kag sa inyo
mĝa sundang sing mĝa sumbiling; mag-
siling ang maluya: Maisug ako.
11 Dali-kamo, kalari-kamo, mĝa ka-
tawohan nĝa tanan sa palibot, kag tili-
pon-kamo. Didto, Iehoba, padulhuga
ang imo mĝa maisug.
12 Magmalata ang mĝa katawohan,
magtalaklad sila sa nalupyakan ni Io-
sapat; kay didto magalingkod ako sa
paghukom sa tanan nĝa mĝa katawo-
han, sa palibot.

13 Igolo-ninyo ang galab, kay gulang
na ang alanyon. Kari-kamo, talapak-
kamo, kay ang ipitan punô na, naga-
alawas ang mĝa suludlan, kay daku ang
kalainan nila.
14 ¡Mĝa kadam-an, mĝa kadam-an! sa
nalupyakan sang Pagtapat. Kay ma-
lapit na ang adlaw ni Iehoba sa na-
lupyakan sang Pagtapat.
15 Ang adlaw kag ang bulan naga-
dululum, kag ang mĝa kabitoonan
nagapaulpok ang ila silak.
16 Kag si Iehoba nagaima kutub sa
Sion, kag nagapahagonghong sang iya
tinĝug kutub sa Ierusalem, kag naga-
kulurug ang mĝa lanĝit kag ang duta;
apang si Iehoba among dalangpan nĝa
sa iya banwa, kag ang kabakuran sang
mĝa inanak ni Israel.
17 Kag makilala ninyo nĝa ako amo
si Iehoba, nĝa inyo Dios, nĝa nagapuyô
ako sa Sion, nĝa bukid sang akon pagka-
balaan; kag manĝinbalaan nĝa duug
ang Ierusalem, kag ang mĝa dumuloung
indi na magaalagi sa iya.
18 Kag mahanabu sa sadtong adlaw,
nĝa ang mĝa kabukiran magapalatubud
sang duga sang ubas kag nĝa ang gatas
magailig sa mĝa kabakoloran, kag sa
tanan nĝa mĝa kasapaan sa Iuda maga-
ililig ang mĝa tubig: kag magagowa
ang isa ka tuburan sa Baláy ni Iehoba,
kag magabunyag sia sang nalupyakan
sang Sitim.
19 Ang Egipto manĝinkahapayan
kag ang Edom manĝinkahanayakan nĝa
hinapay, banĝud sang paglugos nĝa
nahimo sa mĝa inanak ni Iuda, kag gin-
ulula nila sa ila duta ang dugo nĝa
walay salâ.
20 Apang ang Iuda sa gihapon paga-
puy-an, kag ang Ierusalem sa kaliwatan
kag sa kaliwatan.
21 Kag pagapanason ko ang dugo
sang mĝa walâ ko pa mapanas, kag si
Iehoba magapuyô sa Sion.

SI AMOS.

Mĝa pahug batok sa mĝa nagakalainlain nĝa mĝa katawohan kag batok sa Iuda.

1 ANG mĝa polong ni Amos, nĝa isa
sa tunĝâ sang mĝa manugbantay sang
mĝa obeha sa Tekoa, nĝa nakita niya
nahanunĝud kay Israel, sa mĝa kaad-
lawan ni Usia, nĝa hari sa Iuda, kag sa
mĝa kaadlawan ni Ieroboam, nga anak
ni Ioas, nĝa hari sa Israel, duha pa ka
tuig sa walâ pa ang linog;
2 Nagsiling sia: si Iehoba magaima
kutub sa Sion, kag magapahagonghong
sang iya tinĝug kutub sa Ierusalem, kag
ang mĝa halalbon sang mĝa manugban-
tay sang mĝa obeha magalalalaw, kag
magamala ang putokputokan sang
Karmelo.
3 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Banĝud sang tatlo ka paglapas sang Da-
masko, kag banĝud sang apat, indi ko
pagpalipason ang silot sa iya. Tunĝud
kay ginlilinas nila ang Galaad sang mĝa
inuglinas nĝa salsalon,
4 Magabuhi ako sing kalayo sa baláy
ni Hasael, kag magahalonhon sia sang
mĝa baláy nĝa harianon ni Ben-Hadad;
5 Kag pagabalion ko ang pintal sa
Damasko, kag pagautdon ko ang mĝa
pumuluyô sa nalupyakan sa Aben, kag
ang nagahuput sang setro sa Bet-
Eden; kag ang banwa sa Arapa pagapa-
litonon sa Kir, siling ni Iehoba.
6 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Banĝud sang tatlo ka paglapas sa Gasa,
kag banĝud sang apat, indi ko pagpa-
lipason ang iya silot. Tunĝud kay
ginpaliton nila ang bug-os nĝa pagka-
paliton, sa pagtugyan sa ila sa Edom,
7 Magabuhi ako sing kalayo sa mĝa
kuta sa Gasa, kag magahalunhon sia
sang iya mĝa baláy nĝa harianon;
8 Kag pagautdon ko ang mĝa pumu-
luyô sa Asdod, kag ang nagahuput sang
setro sa Askalon; kag pagapabalikon ko
ang akon kamut batok sa Ekron, kag
ang mĝa nabilin sang mĝa Pilistinhon
magakalawálâ, siling sang Ginoo nĝa
si Iehoba.
9 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Banĝud sang tatlo ka paglapas sa Tiro,
kag banĝud sang apat, indi ko pagpa-
lipason ang iya silot. Tunĝud kay gin-
tulugyan nila ang bug-os nĝa pagkapali-
ton sa Edom, kag nĝa walâ sila maka-
dumdum sang katipan sang magululutúd,
10 Magabuhi ako sing kalayo sa mĝa
kuta sa Tiro, kag magahalonhon sia
sang iya mĝa baláy nĝa harianon.
11 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Banĝud sang tatlo ka paglapas sa Edom,
kag banĝud sang apat, indi ko pagpalipa-
son ang iya silot. Tunĝud kay naglagas
sia sa iya útud nĝa may hinĝaniban, kag
ginlumus niya ang *bug-os* nĝa hinoklog;
nĝa ang iya kaakig ginagisi sing dayon
kag nagabantay sia sang iya kasingkal
sa gihapon,
12 Magabuhi ako sing kalayo sa
Teman, kag magahalonhon sia sang
mĝa baláy nĝa harianon sa Bosra.
13 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Banĝud sang tatlo ka paglapas sang
mĝa inanak ni Amon, kag tunĝud sang
apat, indi ko pagpalipason ang iya silot.
Tunĝud kay ginhinahian nila ang mĝa
nagabulusung sa Galaad, sa pagpalapad
sang ila dulunan,
14 Magasudlib ako sing kalayo sa
mĝa kuta sa Raba, kag magahalonhon
sia sang iya mĝa baláy nĝa harianon,
sa tunĝâ sang mĝa kagahud, sa adlaw
sang paginaway, sa tunĝâ sang unos, sa
adlaw sang bagyo;
15 Kag pagapalitonon ang iya hari,
sia kag ang iya mĝa dunganon sing
tinĝub, siling ni Iehoba.

2 AMO ining ginasiling ni Iehoba:
Banĝud sang tatlo ka paglapas sang
Moab, kag banĝud sang apat, indi ko
pagpalipason ang iya silot. Tunĝud kay
ginsunog niya ang mĝa tul-an sang
hari sa Idumea *tubtub nĝa* mag-alapug
sila,

2 Magabuhi ako sing kalayo batok
sa Moab, kag magahalonhon sia sang
mḡa baláy nḡa harianon sa Keriot, kag
mamatay si Moab sa tunḡâ sang kagu-
mon, sa tunḡâ sang kinagahud kag sa
tunog sang budyong.
3 Kag pagautdon ko ang nukom sa
tunḡâ niya, kag pagapatyon ko ang
tanan niya nḡa mḡa dunganon upud sa
iya, siling ni Iehoba.
4 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Banḡud sang tatlo ka paglapas ni Iuda,
kag banḡud sang apat, indi ko pagpali-
pason ang iya silot. Tunḡud kay gin-
talamay nila ang kasogoan ni Iehoba
kag walâ nila pagbantayi ang iya
mḡa palatukuran, kag nḡa ang ila
mḡa *dios sang* butig nagpalatalang sa
ila, nḡa sa olehe nila naglalakat ang ila
mḡa ginikanan,
5 Magabuhi ako sing kalayo sa Iuda,
nḡa magahalonhon sia sang mḡa baláy
nḡa harianon sa Ierusalem.
6 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Banḡud sang tatlo ka paglapas sa Israel,
kag banḡud sang apat, indi ko pagpali-
pason ang iya silot; kag ginbalaligya
nila tunḡud sa kuarta ang matarung,
kag ang imol tunḡud sang duha ka sapin;
7 Nḡa nagahalandum sila *sa pagtan-
aw* sang yab-ok sang duta sa ibabaw
sang olo sang mḡa imol, kag ginapatiko
nila ang katadlunḡan sang mḡa nalis-
dan, kag nḡa ang tawo kag ang iya amay
nagasululúd sa *amo gid* nḡa dalaga nḡa
sa pagpalasipala sang nḡalan sang akon
pagkabalaan.
8 Kag sa ibabaw sang mḡa panapton
nḡa nabaton nḡa inugpalig-on naga-
halamyang sila, sa luyo sang tagsa ka
halaran, kag nagailinum sila sa baláy
sang ila mḡa dios sang alak sang mḡa
pinanilotan.
9 Kag ginlaglag ko sa atubanḡan nila
ang Amorinhon, nḡa ang iya kataason
subung sang kataason sang mḡa sedro,
kag mabakud subung sang mḡa salon;
kag ginlaglag ko ang iya bunḡa sa
ibabaw kag ang iya mḡa gamut sa
idalum.
10 Kag ginpataklad ko kamo gikan sa
duta sang Egipto, kag gindul-ong ko
kamo sa kahanayakan sing kap-atan ka
tuig, agud nḡa magtalag-iya kamo sang
duta sang mḡa Amorinhon.
11 Kag sa tunḡâ sang inyo nḡa anak
nagbanḡon ako sing mḡa manalagna,
kag sa tunḡâ sang inyo mḡa pamatan-on,
sing mḡa Nasir. ¿Indi bala ini subung
sini, siling ni Iehoba, mḡa inanak ni
Israel?
12 Apang kamo nagpalainum sing
alak sa mḡa Nasir, kag sa mḡa ma-
nalagna nagsogo kamo, nḡa nagasiling:
"Indi kamo magpalanagna."
13 Yari karon, ako magaipit sa inyo,
sa inyo duung, subug sang pagipit sang
kanga nḡa punô sang mḡa inupong;
14 Kag walâ na sing pagpalagyo sang
madasig, kag ang makusug indi magpa-
baskug sang iya kusug, bisan ang maisug
magaluwas sang iya kabuhi.
15 Kag ang nagagamit sang pana,
indi magabatô; ang madasig sa mḡa
tiil, indi magapalagyo; ang nagaka-
bayo, indi makaluwas sang iya kabuhi.
16 Kag ang labing malig-on sa tagi-
posoon sa tunḡâ sang mḡa maisug ma-
gapalagyo nḡa hubo sadtong adlaw,
siling ni Iehoba.

Mḡa malain nḡa kaduyugan kag mḡa sayup ni Israel.—Ang pagpahibalo sang silot.

3 PAMATII-NINYO ini nḡa polong,
nḡa ginamitlang ni Iehoba batok sa-
inyo, mḡa inanak ni Israel, batok sa
tanan nḡa panimaláy nḡa ginpataklad ko
gikan sa duta sa Egipto, nḡa nagasiling:
2 Kamo gid lamang ang ginkilala ko
sa tanan nḡa mḡa panimaláy sa duta;
nḡani magasilot ako sa inyo tunḡud
sang tanan ninyo nḡa mḡa kalainan.
3 ¿Magalakat bala ang duha sing
tinḡub, kon walâ sila magkauyon?
4 ¿Magaima bala ang leon sa talon
nḡa walâ sing tulukbon? Ang leon nḡa
diotay ¿magahayaw bala sang iya tinḡug
kutub sa iya puluy-an, kon walâ maka-
dakup sing bisan ano?
5 ¿Maholog bala ang pispis sa pukot
sa duta, kon walay tiglapak sa iya?
¿Magabayaw bala sa duta ang siod,
kon walâ sing ano nḡa nasakup?
6 Kon magtunog ang budyong sa isa
ka banwa, ¿indi bala magakinagubut ang
banwa? Kon mag-abut ang kalainan sa
banwa, ¿walâ bala paghimoa ini ni
Iehoba?
7 Kay walâ gid sing pagahimoon ang
Ginoo nḡa si Iehoba, nḡa indi niya
igpahayag ang iya tinago sa iya mḡa
alagad nḡa mḡa manalagna.
8 Nagaima ang leon, ¿sin-o bala ang

indi magakahadluk? Nagahambal ang
Ginoo nga si Iehoba, ¿sin-o bala ang
indi magapanagna?
9 Ipamantala-ninyo *ini* sa ibabaw
sang mga baláy nga harianon sa Asdod,
kag sa ibabaw sang mga baláy nga
harianon sa duta sa Egipto, kag isiling-
ninyo: Tililipon-kamo sa ibabaw sang
mga bukid sa Samaria, kag tan-awa-
ninyo ang daku nga kagumon sa tungâ
nila, kag ang mga pagpigos sa sulúd
niya.
10 Kag indi sila makahibalo mag-
hilimo sang matadlung, siling ni Iehoba,
nga nagabalahandi sila sing paglugus
kag sing paghapay sa ila mga baláy nga
harianon.
11 Ngani, ang Ginoo nga si Iehoba
nagsiling sing subung sini: ¡Ang kaa-
way! patí sang tanan nga mga palibot
sang duta, kag magaguba sia sa imo
sang imo kabaskug, kag ang imo mga
baláy nga harianon pagapangatihon.
12 Amo ining ginasiling ni Iehoba:
Subung sang manugbantay nagaluwas
sa bâbâ sang leon sang duha ka mga
paa kon sang ukbung sang isa ka dalun-
gan, subung sini pagakuhaon *sa
katalagman* ang mga inanak ni Israel,
nga nagaiingkod, sa Samaria, sa duug
sang pulungkoan, kag sa banig sang
higdaan.
13 Palamati-kamo, kag magmangin-
saksi-kamo batok sa baláy ni Iakob,
siling ni Iehoba nga Dios sang Sebaot;
14 Kay sa adlaw nga pagasilotan ko
ang mga salâ ni Israel sa ibabaw niya,
pagasilotan ko man ang mga halaran sa
Bethel; kag pagaboongon ang mga
sungay sang halaran, kag magakaholog
sila sa duta.
15 Kag pagapukanon ko ang baláy
sa panugnaw patí sang baláy sa
tingadlaw, kag ang mga baláy nga
tiposo magakaladula; kag pagatapuson
ang dalagku nga mga baláy, siling ni
Iehoba.

4 PAMATII-NINYO ini nga polong,
mga baka sa Basan, nga yara kamo
sa bukid sa Samaria, kamo nga nagapi-
gos sang mga magamay, nga ginapaka-
lisud ninyo ang mga imol, nga nagasili-
ling kamo sa inyo mga ginoo: "Dalha-
ninyo diri kag magilinum-kita."
2 Ang Ginoo nga si Iehoba nagasum-
pa tungud sang iya pagkabalaan nga
yari karon, nagaalabut ang mga adlaw
sa ibabaw ninyo nga magakuha sa inyo
nga may mga kaw-it, kag ang nabilin sa
inyo nga may mga taga.
3 Magagulowa-kamo sa mga litik ang
tagsatagsa sa unhan niya, kag paga-
bayaan ninyo ang mataas nga kabaku-
ran, siling ni Iehoba.
4 Kaladto-kamo sa Bethel, kag lalalis-
kamo; sa Gilgal, pa buganaa-ninyo ang
paglalis. Dalha-ninyo diri sa *tagsa ka*
aga ang inyo mga halad, kag ang inyo
mga ikapúlô sa tagsa ka ikatlo ka adlaw;
5 Magpasunug sang tinapay nga may
tapay nga halad sa pagdayaw; ibantala-
ninyo ang mga halad nga kinabubut-
on, ipahibalo-ninyo sila; kay amo ini
ang inyo naluyagan, mga inanak ni
Israel, siling sang Ginoo nga si Iehoba.
6 Ginhimo ko, nga matinlo ang mga
ngipon sa tanan ninyo nga mga kaban-
waanan kag sa tanan niyo nga puluy-an,
ginapaakulangan ko sing tinapay; kag
walâ kamo magbalalik sa akon, siling
ni Iehoba.
7 Kag ako man, ginpungan ko sa inyo
ang ulan sang tatlo pa ka bulan, ang
kulang sa pagani: kag ginpaulan ko sa
ibabaw sang isa ka banwa, kag sa ibabaw
sang isa ka banwa wala ko pagpaulana:
sa ibabaw sang isa ka bahin sang *lata-
gon* nag-ulan, kag ang bahin nga sa
ibabaw niya walâ magulan, nagmala.
8 Kag nagkaladto nga nagatalalang
ang duha kag ang tatlo ka banwa sa isa
ka banwa sa paginum sing tubig; kag
walâ sila magkalabusug: kag walâ kamo
magbalalik sa akon, siling ni Iehoba.
9 Ginpilas ko kamo sang panlaya kag
sang gusim: ang madamu sang inyo
mga katamnan, kag sang inyo mga
kaubasan, kag sang inyo mga igera, kag
sang inyo mga kaolibahan ginhalonhon
sang apan; apang walâ kamo magbalalik
sa akon, siling ni Iehoba.
10 Ginbuhian ko batok sa inyo ang
kamatay subung sang sa Egipto; gin-
patay ko sa hinganiban ang inyo mga
pamatan-on, sang ginpandakup ang
inyo mga kabayo, kag ginpasaka ko
ang kabaho sa inyo mga dulugan tubtub
sa inyo mga ilong; kag walâ kamo mag-
balalik sa akon, siling ni Iehoba.
11 Ginhimo ko ang pagkaguba sa
tungâ ninyo, subung sang pagguba sang
Dios sang Sodoma kag sang Gomara, kag
manginsubung kamo sang dungkulan

nğa ginpalayô sa kalayo; kag walâ
kamo magbalalik sa akon, siling ni
Iehoba.
12 Nğani sa sini pagahimoon ko sa
imo, oh Israel. Busa, tunğud nğa paga-
himoon ko ini sa imo, paghanda-ka nğa
sa pagsugata sa imo Dios, oh Israel.
13 Kay, yari karon, amo sia ang
nagahuman sang mğa kabukiran, kag
nagatuga sang hanğin; sia nagapahayag
sa tawo nğa kon ano ang iya hunahuna;
ang pamanagbanag ginahimo niya nğa
kadulum, kag nagalakat sia sa ibabaw
sang mğa nataasan sang duta; si Iehoba,
nğa Dios sang Sebaot amo ang iya
nğalan.

Tagna sang pagkaguba sang Israel.

5 PALAMATI-KAMO sini nğa po-
long, kay ako magapanalabiton sa
ibabaw ninyo, baláy ni Israel:
2 "Napukan ang ulay sa Israel; indi
na magbanğon sia liwan, ginbayaan sia
sa ibabaw sang iya duta; walay sin-o
nğa magabanğon sa iya."
3 Kay amo ini ang ginasiling sang
Ginoo nğa si Iehoba: Ang banwa nğa
nahamtang sa dulugan ang isa ka libo ka
tawo, mabilin ang gatus; kag ang
nahamtang nğa isa ka gatus, mabilin
ang napúlô, nğa sa baláy ni Israel.
4 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba
sa baláy ni Israel: Panğitaa-ninyo ako,
kag magakalabuhi kamo.
5 Kag indi kamo magpalanğita sang
Bethel, bisan magsululúd kamo sa Gilgal,
bisan mag-alagi-kamo sa Beer-Seba;
kay ang Gilgad magakadto sa pag-
kapaliton sing bug-os, kag ang Bethel
manğin-Bet-aven.*
6 Panğitaa-ninyo si Iehoba, kag pa-
lanğabuhi-kamo; basi pa nğa magsulúd
sia, subung sang kalayo sa baláy ni Iose,
kag magahalonhon sang Bethel, nğa walâ
sing sin-o nğa magpalong *sa iya.*
7 *Ini nğa mğa tawo* nagabalaylo sa
ahenho sang katadlunğan, kag ginapilák
nila sa duta ang katarunğan.
8 Sia amo ang nagahimo sang mğa Ple-
yade kag sang Orion; ginabaylo niya ang
landong sang kamatayon sa aga, kag
ginabutang niya sa ibabaw sang adlaw
ang mğa kadulum sang kagab-ihon.
Amo sia ang nagatawag sang mğa
tubig sang dagat kag nagaula sia sa ila
sa ibabaw sang kadaygan sang duta; si
Iehoba amo ang iya nğalan.
9 Sia nagapakari sing hinali sa kaha-
payan sa ibabaw sang makusug, kag ang
kahapayan nagakari batok sa kabakuran.
10 Ginkaakigan nila sa gawang ang
nagamitlang sing sabdong; kag ang
nagahambal sing matadlung ginkalanğil-
aran nila.
11 Nğani, tunğud kay ginatapak
ninyo ang makalolooy kag nğa nagaba-
laton kamo sa iya sing mğa hatag nğa
trigo, nagapalatindug kamo sing mğa
baláy nğa mğa bató nğa nabasbasan,
apang indi ninyo sila mapuy-an; maga-
talanum kamo sing mğa malahalon nğa
mğa kaubasan, apang indi ninyo mainum
ang alak nila.
12 Kay nahibaloan ko ang inyo
madamu nğa mğa pagkamalalison, kag
ang inyo dalagku gid nğa mğa salâ:
mğa kasumpung batok sang matarung,
mğa manugbaton sing hamham, gina-
patiko nila ang katarunğan sang mğa
imol, sa gawang.
13 Nğani, ang mabuut sa sini nğa
panag-on nagahipus, kay ini among
panag-on nğa malain.
14 Panğitaa-ninyo ang maayo, kag
indi ang malain, agud nğa magkalabuhi
kamo; kay sa sini si Iehoba, nğa Dios
sang Sebaot, manğinúpud ninyo, su-
bung sang ginasiling ninyo.
15 Dumti-ninyo ang malain, kag
higugmaa-ninyo ang maayo, kag tukura-
ninyo ang katarunğan sa gawang:
ayhan si Iehoba nğa Dios sang Sebaot,
magakalooy sang nabilin ni Iose.
16 Nğani, amo ining ginasiling ni
Iehoba nğa Dios sang Sebaot nğa
Ginoo: Sa tanan nğa mğa balalig-
yaan *magasingit:* "¡Panalabiton!" kag
sa tanan nğa mğa dalan magasililing:
"¡Kailo! ¡Kailo!" Kag magapalanawag
sila sa manğunğuma sa lalaw, kag
magasingit: "¡Panalabiton!" sa mğa
makahibalo magpanalabiton.
17 Kag sa tanan nğa mğa kaubasan
magasingit: ¡Panalabiton! kay magaagi
ako sa tunğâ nimo, siling ni Iehoba.
18 ¡Kailo sa inyo nğa nagahalandum
sang adlaw ni Iehoba! Busa ¿ano bala
ang pulus ninyo sini sa adlaw ni
Iehoba? Magamanğinkadudulman sia,
kag indi kapawa:

* *Bethel,* baláy sang Dios; *Bet-aven,*
baláy sang kalautan.

19 Subung sang nagapalagyo ang
tawo sa atubangan sang leon, kag nga
magsongo sia sa oso; kon magsulúd sia
sa baláy, kag maghamboy ang iya
kamut sa dingding, kag ang man-ug
magkagat sa iya.
20 ¿Indi bala kadudulman ang adlaw
ni Iehoba, kag indi kapawa, kag
kadulum nga walâ sing kasanag?
21 Ginadumtan ko, ginatamay ko ang
inyo mga piesta, kag ako indi maga-
panimaho *sang inyo* pahamut sa inyo
mga pagtilipon nga maligdong.
22 Bisan pa kon halaran ninyo ako
sang inyo mga halad nga sinunog kag
sang inyo mga halad nga kalan-on,
indi ako magabaton sa ila; bisan maga-
tulok ako sa mga halad sa paghidaet
sang inyo mga pinatambok *nga sapat*.
23 Kuhaa sa akon ang kagahud sang
imo mga kalantahon, kag nga indi na
ako magapamati sang musika sang imo
mga salterio;
24 Kag magilig ang paghukom su-
bung sang mga balud sang tubig, kag
ang katarungan subung sang kasulgan
nga indi nagahubas.
25 ¿Ginhalaran ninyo bala ako sing
mga halad kag mga halad nga kalan-on
sa kahanayakan, sa kap-atan ka tuig, ba-
láy ni Israel?
26 Kag gindalá ninyo ang layang-
layang sang inyo hari, kag ang mga
talapakan sang inyo mga larawan, ang
bitoon sang inyo mga dios, nga ginhimo
ninyo nga sa inyo.
27 Busa pagapalitonon ko kamo sa
unhan sa Damasko, siling ni Iehoba;
nga ang iya ngalan amo ang Dios sang
Sebaot.

Pagkadunot ni Israel.—Mga pahug.

6 ¡KAILO ang mga malinong sa
Sion, kag ang mga masinalig-on sa
bukid sa Samaria, mga lutaw sang naha-
una nga mga katawohan, nga nagada-
ngup sa ila ang baláy ni Israel?
2 Alagi-kamo sa Kalne, kag tululok-
kamo; kutub didto kaladto-kamo sa
dakung Hamat; ugaling dululhog-kamo
sa Gat sang mga Pilistinhon: ¿mga
labing maayo sila bala sa sining mga
ginharian, kon ang ila kadutaan labing
dalagku sang inyo mga kadutaan?
3 Buut *kamo* magpapalayô sang adlaw
nga malain, kag ginapapalapit ninyo ang
lingkoran sang kalautan.
4 Nagatololog sila sa mga higdaan
nga tiposo, kag nagahalamyang sila sa
ibabaw sang ila mga pulungkoan; kag
nagakalaon sila sang mga kordero sang
kinabon kag sang mga tinday sang
baka nga pinili sa palatambokan.
5 Nagaulugoy sila sa tingug sang
biola, kag subung kay Dabid naga-
padugi sila sing mga tulungon sa musika.
6 Sa yahong nagailinum sila sing
alak, kag nagahalaplas sila sang mga
ihalaplas nga labing malahalon, kag
walâ sila magakalasakit tungud sang
kalilisdan ni Iose.
7 Busa karon, pagapalitonon sila sa
unhan sang mga ginpaliton kag maga-
untat ang kinagahud sang mga tawo
nga naghalamyang *sa ila pulungkoan*.
8 Ang Ginoo nga si Iehoba naga-
sumpa tungud sa iya kalág, siling ni
Iehoba nga Dios sang Sebaot: gina-
dumtan ko ang pagkahalangdon ni
Iakob kag ginakaakigan ko ang iya
mga baláy nga harianon; kag ang banwa
kag ang yara sa iya pagaitugyan ko sa
kaaway.
9 Kag mahanabu nga kon napúlô ka
mga tawo magkalabilin sa isa ka baláy,
magakalamatay sila.
10 Kag ang tagsatagsa pagadalhon
sang iya himata, kag sang dapat nga
magsunog sa iya, nga magakuha sang
iya mga tul-an gikan sa baláy, kag ma-
gasiling sa yara sa sulúd sang baláy:
"¿May iban pa bala upud sa imo?" Kag
magasabat sia:
"Wala." Kag magasiling sia: "Hipus,
kay indi dapat kita magsambit sang
ngalan ni Iehoba.
11 Kay, yari karon, si Iehoba nagsogo
sini kag pagagub-on niya ang baláy sa
daku nga kagulub-an; kag ang baláy nga
diotay sa mga litik.
12 ¿Magadinalagan bala ang mga
kabayo sa mga pil-as? Kon ¿Magadaro
bala sila sa *ila* sang mga baka, kon gin-
baylo ninyo ang katadlungan sa hilamon
nga makahililo kag ang bunga sang ka-
tarungan sa ahenho?
13 Kamo nga nagakalalipay sa walâ,
kamo nga nagasiling: "¿Walâ bala kami
mag-alankon sing gahum sa amon kaba-
kuran?"
14 Busa, yari karon, baláy ni Israel,
pagapatindugon ko batok sa inyo, siling

ni Iehoba nga Dios sang Sebaot, ang
isa ka katawohan nga magapigos sa inyo
kutub sa salamputan sa Hamat tubtub
sa kasulgan sang kamingawan.

Mga palanan-awon sang mga apan, sang kalayo kag sang mga tonton.

7 AMO ining ginpahayag sa akon
sang Ginoo nga si Iehoba: Yari
karon nga sia nagtuga sing mga
apan, sa panag-on nga nagsugud sa
pagtúbô ang hilamon nga olehe:
kag yari karon, amo ang hilamon
nga olehe sang ani nga harianon.
2 Kag nahanabu sang pagkatapus nila
sa paghalonhon sang hilamon sang duta,
nga ako nagsiling: "Ginoo nga si Ieho-
ba, patawara, ginaampo ko sa imo, ¿ sin-
o bala si Iakob, agud nga magpadayon
sia? Kay diyotay sia."
3 Naghinulsul si Iehoba sini: "Indi
magakahanabu ini," siling ni Iehoba.
4 Amo ining ginpahayag sa akon sang
Ginoo nga si Iehoba: Yari karon, nga
ang Ginoo nga si Iehoba nagtawag sa
pagkasaba tungud sang kalayo; kag na-
gahalonhon *ang kalayo* sang daku nga
kaidadalman, ugaling naghalonhon sia
sang panublion.
5 Kag nagsiling ako: "Ginoo nga si
Iehoba, pauntata, ginaampo ko sa imo.
¿ Sin-o bala si Iakob, agud nga magpa-
dayon sia? Kay diyotay sia."
6 Naghinulsul si Iehoba sini: "Indi
man magakahanabu ini," siling sang Gi-
noo nga si Iehoba.
7 Amo ining ginpahayag niya sa
akon: Yari karon, ang Ginoo nagatin-
dug sa ibabaw sang isa ka kuta nga na-
himo sa tonton, kag sa iya kamut may
isa ka tonton.
8 Kag si Iehoba nagsiling sa akon:
"¿ Ano bala ang ginatan-aw mo Amos?"
Kag nagsiling ako: "Isa ka tonton." Kag
ang Ginoo nagsiling: "Yari karon, ako
nagabutang sang tonton sa tungâ sang
akon banwa nga Israel: indi ko na sia
pagapasaylohon sing bisan ano.
9 Ang mga mataas nga duug ni Isaak
pagahapayon, kag ang mga balaan nga
puluy-an ni Israel pagagub-on; kag ma-
gatindug ako nga may hinganiban batok
sa baláy ni Ieroboam."

Si Amos sa Bethel.—Ang pagkakaaway ni Amasias.

10 Niyan si Amasias, nga saserdote sa
Bethel, nagpadalá sa pagsiling kay Iero-
boam, nga hari sa Israel: "Si Amos
nagapuhon batok sa imo sa tungâ sang
baláy ni Israel: ang duta indi sarang
makabatas sang tanan niya nga mga
polong.
11 Kay amo ining ginasiling ni Amos:
si Ieroboam mamatay sa hinganiban,
kag si Israel pagapalitonon sing bug-os sa
iya duta."
12 Kag si Amasias nagsiling kay A-
mos: "Manugtulok, lakat kag palagyo-
ka sa duta ni Iuda, kag magkaon-ka did-
to sang *imo* tinapay, kag magtagna-ka
didto.
13 Kag indi ka na magpanagna sa
Bethel, kay among balaan nga puluy-an
sang hari kag baláy sang ginharian."
14 Kag nagsabat si Amos, kag nagsi-
ling kay Amasias: "Indi ako manalag-
na, bisan anak ako sang manalagna,
kondi nga manugbantay sang obeha,
kag manugkuha ako sang bunga sang
igos nga talonon.
15 Kag ginkuha ako ni Iehoba sa
olehe sang pinanung, kag nagsiling sa
akon si Iehoba: Lakat kag tagna-ka
sa akon banwa nga Israel.
16 Kag karon, pamatii ang polong
ni Iehoba. Ikaw nagasiling: Indi ka
magtagna batok sa Israel, bisan magwali-
ka batok sa baláy ni Isaak.
17 Tungud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba: Ang imo asawa magapanghi-
lahi sa banwa; ang imo mga anak nga
lalaki kag ang imo mga anak nga babae
magakalapukan sa hinganiban; ang
imo duta pagabahinbahinon sa lubid:
kag ikaw mamatay sa duta nga
mahigko, kag si Israel pagapalitonon
sing bug-os gikan sa iya duta."

Palanan-awon sang alat-alat nga may bunga.—Mga pahug batok sa Israel.

8 AMO ining ginpahayag ni Iehoba sa
akon: Yari karon ang isa ka alat-
alat nga may bunga sa tingadlaw.
2 Kag nagsiling sia: "¿ Ano bala ang
ginatan-aw mo, Amos?" Kag nagsiling
ako: "Isa ka alatalat nga may bunga sa
tingadlaw." Kag nagsiling sa akon si
Iehoba: "Nagaabut ang katapusan nga

sa akon banwa nga Israel; indi ko na
sia pagapasaylohon sing bisan ano.
3 Ang mga kalantahon sang Simba-
han manginuwang sa sadtong adlaw,
siling sang Ginoo nga si Iehoba. Ma-
damu ang mga bangkay; sa tanan nga
duug ginapanghaboy sila. ¡Hipus!"
4 Pamatii-ninyo ini, kamo nga malu-
yag magtolon sang mga imol, kag
maglaglag sang mga nalisdan sang duta;
5 *Kamo* nga nagasiling: "¿San-o bala
magaagi *ining piesta* sang lati, agud nga
magbalaligya kami sang trigo; kag
ining sabado, agud nga magbulukas
kami sang mga damisag, nga pagpamu-
hinan namon ang epa, kag pagduga-
ngan namon ang siklo ¡nga nagahimo
sang timbangan nga daya nga sa
pagdaya!
6 Sa pagbakal sa mga makalooy
tungud sang pilak, kag sa mga imol
tungud sang duha ka sapin? Pagaibaligya
namon ang amo nga sagbot sang trigo."
7 Si Iehoba nagsumpa sini tungud
sang himaya ni Iakob: Indi nga mas-a
magakalipat ako sang tanan niya nga
mga binuhatan.
8 Bangud sini ¿indi bala magakurug
ang duta? Ang tanan niya nga mga
pumuluyô magalalaw kag magataub ang
bug-os nga duta subung sang isa ka
subâ, kag magaawas sia kag magahunas
sia subung sang subâ sa Egipto.
9 Kag magakahanabu, sa sadtong
adlaw, siling sang Ginoo nga si Iehoba,
nga pagapatunoron ko ang adlaw sa
kaudtohon, kag nga pagapadulmon ko
ang duta sa adlaw nga masanag.
10 Kag pagabaylohan ko ang inyo
mga piesta sang lalaw, kag ang tanan nin-
yo nga mga kalantahon sang mga pana-
labiton; pagaiwagkus ko ang panapton
nga masinakiton sa tanan nga mga ha-
wak, kag pagaupawon ko ang tanan nga
olo; kag pagahimoon ko nga manginla-
law ini subung sang tungud sang bug-
tong nga anak, kag ang iya katapusan
subung sang adlaw sang kapaitan.
11 Yari karon, nagaalabut ang mga
adlaw, siling sang Ginoo nga si Iehoba,
nga sa ila magapadalá ako sing gutum
sa duta: indi gutum sa tinapay, bisan
kauhaw sa tubig, kondi sa pagpamati
sang polong ni Iehoba.
12 Niyan magalakat sila nga nagata-
lalang sa dagat pa dagat, kutub sa Amin-
han tubtub sa Sidlangan, gikan diri pa
didto, sa pagpalangita sang polong ni
Iehoba, kag indi nila sia makita.
13 Sa sadtong adlaw ang mga maa-
yoayo nga ulay kag ang mga pamatan-
on, magakalalapyo sa kauhaw;
14 Sila nga nagasulumpa tungud sang
salâ sa Samaria, kag nga nagasiliIing:
"oh Dan; magkabuhi ang imo dios," kag:
"Magkabuhi ang dalan sa Beer-seba."
Magakalapukan sila, kag indi nga mas-
a magatilindug pa sila liwan.

Palanan-awon sang pagkalaglag sang halaran.
Panaad sa pagpatindug liwan.

9 NAKITA ko ang Ginoo, nga naga-
tindug malapit sa halaran, kag
nagsiling sia: Pilasa ang mga oloolo,
kag magkulurug ang mga atangan:
kag boonga sila sa ibabaw sang olo sang
tanan; kag ang nabilin sa ila pagapatyon
ko sa hinganiban, nga walay makapa-
lagyo bisan sin-o nga manugpalagyo, kag
walay sin-o nga makalikaw didto.
2 Bisan pa maglapus sila tubtub sa
inpierno, kutub didto pagakuhaon sila
sang akon kamut; kag kon magsalaka
sila tubtub sa langit, kutub didto paga-
itiklod ko sila.
3 Kag kon magpalanago sila sa pu-
tokputokan sang Karmelo, didto paga-
pangitaon ko sila kag pagakuhaon ko
sila; kag kon magpalanago sila sa atu-
bangan sang akon nga mata sa kadadal-
man sang dagat, didto magasogo ako sa
man-ug kag magakagat sia sa ila.
4 Kag kon magkaladto sila sa kabiha-
gan sa atubangan sang ila mga kaaway,
didto pagasogoon ko ang hinganiban,
kag magapatay sia sa ila; kag igapasisi-
ling ko sa ibabaw nila ang akon mga
mata nga sa kalainan, kag indi nga sa
kaayohan.
5 Kag ang Ginoo nga si Iehoba sang
Sebaot amo sia ang nagakamlut sang
duta kag matunaw sia, kag magalalaw
ang tanan niya nga mga pumuluyô; kag
nagataub sia sing bug-os subung sang
subâ, kag nagahunas subung sang subâ
sa Egipto.
6 Sia nagapatindug sa langit sang iya
mga mataas nga hulut, kag ginapaham-
tang niya ang iya langitlangit sa ibabaw
sang duta. Sia nagatawag sang mga
tubig sang dagat, kag sa ibabaw sang
kadaygan sang duta ginaula niya sila: si
Iehoba amo ang iya ngalan.

7 Mḡa anak ni Israel, ¿ indi bala kamo
akon, subung sang mḡa anak sang mḡa
Kusinhon ? siling ni Iehoba. ¿ Walâ ko
bala pagpataklara si Israel gikan sa duta
sang Egipto, kag ang mḡa Pilistinhon
gikan sa Kaptor, kag gikan sa Kir, ang
Aram ?
8 Yari karon, ang mḡa mata sang
Ginoo nḡa si Iehoba yara batok sa ginha-
rian sang salâ, kag ako magalaglag sa
iya sa kadaygan sang duta ; apang indi
ko pagalaglágon sing bug-os ang baláy
ni Iakob, siling ni Iehoba.
9 Kay, yari karon, ako magasogo kag
pagauyugon ko ang baláy ni Israel sa
tanan nḡa mḡa katawohan, subung sang
paguyog sang trigo sa isa ka ayagan,
kag indi maholog ang isa ka uyas sa
duta.
10 Sa hinḡaniban magakalamatay ang
tanan nḡa mḡa makasasalâ sa akon
banwa, nḡa nagasiling: Ang malain
indi magalambut sa amon, bisan ma-
holog sa ibabaw namon.
11 Sa sadtong adlaw pagapatindugon
ko liwan ang payag ni Dabid, nḡa napuk-
kan, kag pagatakpan ko ang iya mḡa
magamay nḡa mḡa gawang, kag pagaka-
pulan ko ang iya mḡa litik, kag paga-
bangonon ko liwan ang iya mḡa nagub-
an kag pagapatindugon ko sia, subung
sadto ;
12 Agud nḡa mag-angkon sila sang
nabilin sa Edom kag sang tanan nḡa
mḡa katawohan, nḡa ginahinḡalanan sa
akon nḡalan, siling ni Iehoba nḡa maga-
himo sini.
13 Yari karon, nagaalabut ang mḡa
adlaw, siling ni Iehoba, nḡa ang naga-
daro makalambut sa manug-ani ; kag ang
manuglinas sang mḡa ubas, sa naga-
sab-ug sang binhi ; kag ang mḡa bukid
magapalatubud sing duga sang ubas,
kag ang tanan nḡa mḡa kabakoloran
magakalatunaw.
14 Kag pagapabalikon ko ang kabi-
hagan sang akon banwa nḡa Israel, kag
sila magapalatindug sang mḡa kabanwa-
anan nḡa hinapay, kag pagapuy-an
nila sila, kag magatalanum sila sing
mḡa kaubasan, kag magailinum sila
sang alak nila, kag magahilimo sila sing
mḡa katamnan kag magakalaon sila
sang bunḡa nila.
15 Kag pagaitanum ko sila sa ibabaw
sang ila duta, kag indi na nḡa mas-a paga-
pangabuton sila sa ila duta, nḡa ginhatag
ko sa ila, siling ni Iehoba nḡa imo Dios.

SI ABDIAS.

Mḡa sala kag silot sa Edom.—Ang pagpasag-uli kag kabulahanan sa Israel.

1 PALANAN-AWON ni Abdias. Amo
ining ginasiling sang Ginoo nḡa si
Iehoba nahanunḡud sa Edom : Naba-
tian namon ang pahibalo ni Iehoba,
kag ang isa ka manugbalita ginpadalá
sa mḡa katawohan : “ Tilindug-kamo,
hoo, magtilindug-kita batok sa iya sa
pag-awayan.”
2 Yari karon, ginhimo ko ikaw nḡa
diyotay sa tunḡâ sang mḡa katawohan ;
ginatamay ka gid.
3 Ang palabilabi sang imo tagiposoon
nagdaya sa imo, ikaw nḡa nagapuyô sa
mḡa litik sang mḡa pil-as, ang imo ma-
taas nḡa puluy-an ; nḡa ginasiling mo sa
imo tagiposoon : “ ¿ Sin-o bala ang ma-
gatiklod sa akon sa duta ? ”
4 Kon magpapaibabaw ka, subung sang
agila, sang imo pugad, kag kon sa tunḡâ
sang mḡa kabitoonan ibutang mo sia,
kutub didto pagaitiklod ko ikaw, siling
ni Iehoba.
5 Kon ang mḡa makawat mag-alabut
sa imo, kon ang mḡa manughapay sa
kagab-ihon ¡ daw ano nḡa pagkalaglag
mo ! ¿ indi bala sila magpalanḡawat
sang tuman sa ila ? Kon mag-alabut sa
imo ang mḡa manugani sang ubas, ¿ indi
bala sila magabililin pa sing mḡa silig-
puton ?
6 ¡ Daw ano nḡa pagusisa kay
Esau ! ¡ Daw ano nḡa pagpanḡita sang
iya mḡa bahandi nḡa tinago !
7 Tubtub sa kadulunan ginpalakat ka
sang tanan mo nḡa mḡa kadampig. Gin-
dayaan ka nila, naglalandas sila sa imo,
ang mḡa may paghidaet sa imo. *Ang*

mĝa nagakalaon sang imo tinapay naga-
bulutang sing siod sa idalum nimo. Wa-
lâ sa iya sing ihibalo.
8 Sa sadtong adlaw, siling ni Iehoba :
¿Indi ko bala pagapandulaon ang mĝa
maalam sa Edom, kag ang mĝa mahiba-
loanon sang bukid ni Esau ?
9 Kag ang imo mĝa maisug, oh Te-
man, pagapamoonĝon, agud nĝa ang
katapusan nĝa tawo pagautdon sa bukid
ni Esau tunĝud sang kinamatay.
10 Tunĝud sang pagkalugus nĝa nahi-
mo sa imo útud nĝa si Iakob, magata-
bon sa imo ang kahuya, kag pagautdon
ka sa gihapon.
11 Sa adlaw nĝa nag-atubang ka, sa ad-
law nĝa ang mĝa dumuluong nagdalalá
nĝa bihag sang iya kasoldadosan, kag nĝa
ang mĝa dikilala nagsululúd sa imo mĝa
gawang kag nagpapalad sila sa ibabaw
sang Ierusalem, ikaw man subung sang
isa sa ila.
12 Busa, dili ka magpamalandong sa
adlaw sang imo útud, sa adlaw sang iya
kalalat-an ; dili ka magkalipay sa mĝa
inanak ni Iuda, sa adlaw sang ila kagu-
lub-an ; bisan magpalabilabi ang imo
bâbâ sa adlaw sang kalilisdan.
13 Dili ka magsulúd sa gawang sang
akon banwa sa adlaw sang iya kalalat-an;
dili ka man magpamalandong sang iya
kalainan sang adlaw sang iya kalalat-an ;
bisan maghilabut ka sang iya pagka-
butang, sa adlaw sang iya kalalat-an.
14 Dili ka magtindug sa mĝa ginsang-
an, sa pagpatay sa iya mĝa manugpalag-
yo ; bisan magpanugyan ka *sa kaaway*
sang iya mĝa manugpalagyo sa adlaw
sang kalisdanan.
15 Kay malapit na ang adlaw ni Ieho-
ba batok sa tanan nĝa mĝa katawo-
han : sono sang imo ginhimo pagahimo-
on sa imo, kag ang imo balus magabalik
sa ibabaw sang imo olo.
16 Kay subung nĝa nagilinum kamo sa
bukid sang akon pagkabalaan, magaili-
num ang tanan nĝa mĝa katawohan sing
dayon ; magailinum sila kag magatolon
sila, kag manĝinsubung sila sang walâ
na sila.
17 Apang sa bukid sa Sion may da-
langpan kag manĝinpagkabalaan sia, kag
ang baláy ni Iakob magaangkon sang
ila mĝa kaugalinĝon.
18 Kag ang baláy ni Iakob manĝinka-
layo, kag ang baláy ni Iose manĝindab-
dab, kag ang baláy ni Esau manĝinalika-
bo, kag pagapanunugon nila sia, kag
pagaupuron sia ; kag walâ sing ma-
nugpalagyo sa baláy ni Esau, kay si
Iehoba naghambal.
19 Kag ang mĝa Bagatnanon maga-
tagiya sang bukid ni Esau, kag ang mĝa
kapatagan *sang duta* sang mĝa Pilistin-
hon ; kag magatalagiya sila sang mĝa
latagon ni Epraim kag sang mĝa lata-
gon sa Samaria ; kag si Benyamin maga-
tagiya sang Galaad.
20 Kag ining kasoldadosan sang mĝa
bihag nĝa mĝa inanak ni Israel *magata-
lagiya* sang iya sang mĝa Kanaanhon
tubtub sa Sarepta ; kag ang mĝa bihag sa
Ierusalem, nĝa yara sa Separad, maga-
talagiya sang mĝa kabanwaanan sang
Bagatnan.
21 Kag ang mĝa manugtubus magata-
laklad sa bukid sa Sion sa paghukom sang
bukid ni Esau. Kag ang ginharian ma-
nĝiniya ni Iehoba.

SI IONAS.

Pagtawag kay Ionas. Ang iya pagpalagyo kag ang iya silot.

1 KAG nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Ionas, nĝa anak ni Amitai, nĝa
nagasiling :
2 Tindug-ka, kadto-ka sa Ninibe, nĝa
banwa nĝa daku, kag magsingit ka batok
sa iya ; kay ang ila kalautan nagsaka sa
atubanĝan nakon.
3 Apang si Ionas nagtindug sa pag-
palagyo sa atubanĝan ni Iehoba, sa
Tarsis, kag nagdulhog sia sa Iope, *kag*
nakita niya ang isa ka sakayan, nĝa
nagataliwan pa Tarsis ; kag sang
nagbayad sia sang iya hinakay, nag-

sulúd sia sa iya, sa paglakat upud sa ila
pa Tarsis, gikan sa atubangan ni Iehoba.
4 Apang si Iehoba nagpadalá sing isa
ka daku nga hangin sa dagat, kag may isa
ka daku nga unos sa dagat, sa bagay nga
naghunahuna *sila* nga maboong ang
sakayan.
5 Kag ang mga sakayanon nagkalahad-
luk, kag ang tagsatagsa nagpanawag
sa iya dios: kag ginpanagbong nila sa
dagat ang mga butang nga yara sa
sakayan, sa pagpamag-an sa iya. Apang
si Ionas nagpanaug sa idalum sang saka-
yan, kag naghigda kag nagtolog sia
sing hamook gid.
6 Kag ang pangolo nga manugolin
sang sakayan nagpalapit sa iya kag nag-
siling sa iya: "¿Paano bala ang pagka-
sarang mo pagtolog? Bangon ka, kag
panawag-ka sa imo Dios. Ayhan ang
Dios magatamud sa aton, kag indi kita
magkaladula."
7 Ugaling nagsililing ang tagsatagsa
sa iya kaúpud: "Kari-kamo, kag magpa-
palad kita, sa paghibalo kon tungud kay
sin-o nag-abut sa aton ini nga kalainan."
Kag nagpapalad sila, kag ang kapalaran
naholog kay Ionas.
8 Kag nagsililing sila sa iya: "Ipaha-
yag sa amon karon, kay ngaa nag-abut sa
aton ini nga kalainan. ¿Ano bala ang
imo kalibangan, kag sa diin ka magha-
lin? ¿Ano bala ang imo duta kag
tagadiin ka?"
9 Kag sia nagsiling sa ila: "Hebrein-
hon ako, kag nagkahadluk ako kay Ieho-
ba, nga Dios sang mga langit, nga nag-
himo sang dagat kag sang duta."
10 Niyan yadtong mga tawo, ginda-
kup sang daku nga kahadluk, kag nagsi-
liling sila sa iya: "¿Kay ngaa bala nag-
himo ka sini?" Kay ginhangup nila nga
nagapalagyo sia gikan sa atubangan ni
Iehoba, kay ginapahayag niya ini sa ila.
11 Kag ginsilingan nila sia: "¿Ano
bala ang pagahimoon namon sa imo,
agud nga ang dagat maglinong sa
amon?" Kay ang dagat nagdugang pa sa
kabaskug.
12 Kag sia nagsiling sa ila: "Hakwa-
ta-ninyo ako kag itagbong-ninyo ako sa
dagat, kag ang dagat magapahimonong
sa inyo; kay ako nakahibalo nga tungud
sa akon nag-abut ining daku nga unos
batok sa inyo."
13 Kag yadtong mga tawo *nagalawud*
sa pagpabalik sa duta sang sakayan;
apang walâ sila makasarang, kay ang
dagat nagadugang sa pagbasbug pa gid
batok sa ila.
14 Kag nagsilingit sila kay Iehoba,
kag nagsililing sila: "Nagaampo kami sa
imo karon, Iehoba, nga indi kami mag-
kaladula tungud sang kabuhi sini nga
tawo, bisan ibutang mo sa ibabaw
namon ang dugo nga walay salâ; kay
ikaw, Iehoba, nagahimo subung sang imo
luyag."
15 Niyan ginhalakwat nila si Ionas
kag gintagbong nila sia sa dagat; kag
naguntat ang kasingkal sang dagat.
16 Kag gindakup yadtong mga tawo
sang daku nga kahadluk kay Iehoba; kag
naghalalad sila sing isa ka halad kay Ie-
hoba, kag nagpalanaad sila *sa iya* sing
mga saad.

Si Ionas sa tiyan sang isa ka gadya.—Ang iya pangamuyo kag ang iya pagkaluwas.

2 APANG si Iehoba nag-aman sing isa
ka daku nga isda, nga magtulon kay
Ionas; kag didto si Ionas sa kasudlan
sang isda sing tatlo ka adlaw kag tatlo
ka gab-i.
2 Kag nagpangamuyo si Ionas kutub
sa tiyan sang isda kay Iehoba nga iya
Dios.
3 Kag nagsiling sia:
"Nagapanawag ako kay Iehoba sa
akon kalalat-an,
Kag sia nagpamati sa akon;
Nagapanawag ako gikan sa tiyan
sang lulubngan,
Kag ginapamatian mo ang akon
tingug.
4 Gintagbong mo ako sa kaidadal-
man, sa alibutud sang mga kada-
gatan;
Kag ginlibutan ako sang sulog:
Ang tanan mo nga mga hanol kag
ang tanan mo nga mga kabaluran
nag-alagi sa ibaw nakon.
5 Kag nagsiling ako: Gintagbong
ako gikan sa atubangan sang imo
mga mata;
Apang magapamalandong pa ako
sang Simbahan sang imo pagka-
balaan.
6 Ang mga tubig naglilibot sa akon
tubtub sa kalág,
Ginlibutan ako sang kaidadalman;
Ang lumot nagpungyot sa akon olo,

7 Nagpanaug ako sa mĝa gamut sang mĝa bukid;
Ang duta nagapintal sa ibabw nakon sa gihapon;
Apang pagapasakaon mo ang akon kabuhi sa lulubnĝan, oh Iehoba, Dios nakon.
8 Kon ginalapyo ang akon kalág sa akon, nagapanumdum ako kay Iehoba:
Ang akon panĝamuyo nagasulód tubtub sa imo sa Simbahan sang imo pagkabalaan.
9 Ang mĝa nagatapik sa mĝa kadayawan sang walâ, nagabiliya sang *tuburan sang* ila bugay;
10 Apang ako magahalad sa imo sing mĝa halad nĝa may tinĝug sa pagdayaw:
Kag pagatumanon ko ang mĝa saad nĝa ginpanaad ko.
Ang kaluwasan nagagikan kay Iehoba."
11 Kag nagsogo si Iehoba sa isda, kag
ginsuka niya si Ionas sa duta.

Si Ionas sa Ninibe.—Paghinulsul sang mĝa Ninibinhon.

3 KAG nag-abut ang polong ni Iehoba
sa makaduha kay Ionas, nĝa naga-
siling:
2 " Tindug-ka, kag kadto-ka sa Nini-
be, nĝa daku nĝa banwa; kag isingit sa
iya ang pahibalo, nĝa pagaisiling ko sa
imo."
3 Kag nagtindug si Ionas, kag nagkad-
to sa Ninibe, sono sa polong ni Iehoba.
Kag ang Ninibe among banwa nĝa daku
gid, nĝa tatlo ka adlaw nĝa lalakton.
4 Kag si Ionas nagsugud sa pagsulúd
sa banwa, sa isa ka adlaw nĝa lalakton;
kag nagsingit sia kag nagsiling:"
" Kap-atan pa ka adlaw, kag ang Ninibe
pagapukanon."
5 Kag ang mĝa tawo sa Ninibe nag-
toloo sa Dios, kag nagbalantala sila sing
puasa, kag nagpalanaput sila sing mĝa
panapton nĝa masinakiton, kutub sang
labing dalagku sa tunĝâ nila tubtub sa
labing magamay.
6 Kag nag-abut ang balita tubtub sa
Hari sa Ninibe, kag nagtindug sia sa iya
lingkoran nĝa harianon, kag ginuba ni-
ya ang iya bayô *nĝa harianon*, kag nag-
panabon sia sang panapton nĝa masina-
kiton, kag naglingkod sia sa abó.
7 Kag ginpasingit niya kag ginpahi-
balo sa Ninibe, sa sogo sang Hari kag
sang iya mĝa kadalagkuan, nĝa nagasi-
ling: " Nĝa ang mĝa tawo kag ang mĝa
kasapatan, ang mĝa baka kag ang mĝa
obeha, indi magtilaw sing bisan ano
nĝa indi sila maghalalab, bisan magili-
num sing tubig;
8 Nĝa magpalanabon ang mĝa tawo
kag ang mĝa kasapatan sing panapton
nĝa masinakiton, nĝa magpalanawag sila
sa Dios sing mabaskug gid; kag nĝa mag-
isol ang tagsatagsa sa iya malain nĝa
dalanon, kag sa paglugus nĝa yara sa ila
mĝa kamut;
9 ¿Sin-o bala ang nakahibalo? Ang
Dios ayhan magabalik kag magahinul-
sul; sarang sia makaisol sa kasingkal
sang iya kaakig, agud nĝa indi kita mag-
kaladula."
10 Kag nakita sang Dios ang ila mĝa
binuhatan, nĝa kon paano nĝa nagilisol
sila sa ila malain nĝa dalanon, kag nag-
hinulsul ang Dios sang malain, nĝa ginsi-
ling niya nĝa paghimoon kunta sa ila,
kag walâ niya paghimoa ini.

Ang paglas-ay ni Ionas.—Mĝa pagsabdong ni Iehoba.

4 KAG ginlas-ayan si Ionas sing daku
gid, kag naakig sia;
2 Kag nagpanĝamuyo sia kay Iehoba,
kag nagsiling: " Karon, oh Iehoba, ¿indi
amo ini bala ang ginasiling ko sang didto
pa ako sa akon duta? Tunĝud sini buut
ko sing úna anay nĝa magpalagyo pa
Tarsis. Kag nakahibalo ako, nĝa ikaw
amo ang Dios nĝa maloloy-on kag mahi-
noklogon, inanay sa pagpanĝakig kag
bugana sing bugay, kag nĝa nagahinu-
lsul ka sang malain.
3 Kag karon, oh Iehoba, ginaampo ko
sa imo nĝa kuhaon mo ang akon kalág,
kay manĝinmaayo pa sa akon ang ka-
matayon sang kabuhi."
4 Kag si Iehoba nagsiling *sa iya*:
" ¿Nagahimo ka bala sing maayo sa imo
pagpanĝakig?"
5 Busa, naggowa si Ionas sa banwa,
kag naglingkod sia sa Sidlanĝan sang
banwa; kag naghimo sia didto nĝa sa
iya sing isa ka payagpayag, kag nagling-
kod sia sa iya landong, tubtub nĝa ma-
kita niya ang magkahanabu sa banwa.
6 Kag si Iehoba nĝa Dios nag-aman
sing isa ka tanĝantanĝan, nĝa nagtúbô sa
ibabaw ni Ionas, agud nĝa maglandong

sa ibabaw sang iya olo, kag nĝa maglu-
was sa iya sa iya kalisdanan ; kag si Ionas
nagkalipay sing daku gid tunĝud sang
tanĝantanĝan.
7 Apang ang Dios nag-aman sing isa
ka ulod, sa pagpamanagbanag, nĝa nag-
pilas sang tanĝantanĝan kag nalaya sia.
8 Kag nahanabu nĝa, sang pagsubang
sang adlaw, nag-aman ang Dios sing isa
ka hanĝin sa Sidlanĝan ; nĝa nagapin-ot,
kag ang adlaw nagpilas kay Ionas sa
olo ; kag linapyo sia, kag nagpanĝayô
sia sang kamatayon nĝa sa iya kalág
kag nagsiling sia : "Manĝinmaayo pa
sa akon ang kamatayon sang kabuhi."
9 Kag ang Dios nagsiling kay Ionas :
"Nagahimo ka bala sing maayo sa pag-
panĝakig mo banĝud sining tanĝanta-
nĝan ?" Kag sia nagsiling : "Nagahimo
ako sing maayo sa pagpanĝakig ko, tub-
tub sa kamatayon."
10 Kag si Iehoba nagsiling : "Naga-
kahilak ka sang tanĝantanĝan, nĝa tu-
nĝud sa iya walâ ka magpanĝabudlay,
bisan ginpatúbô mo sia, nĝa sa isa ka
gab-i nagtúbô, kag sa isa ka gab-i na-
dula sia ;
11 Kag ¿indi bala ako magakalooy sa
Ninibe, ining daku nĝa banwa, nĝa didto
may kapin sa isa ka gatus kag duha ka
púlô ka libo ka tawo, nĝa walâ makaki-
lala sang kalainan sang ila kamut nĝa
too kag sang ila kamut nĝa walâ, kag
mĝa kasapatan sa dakung kadamuon ?"

SI MIKEAS.

Mĝa pahug batok kay Israel kag kay Iuda tunĝud sang ila mĝa dipagkatarung kag sang ila mĝa pagkamalalison.

1 ANG polong ni Iehoba, nĝa nag-abut
kay Mikeas, nĝa taga-Moras, sa mĝa
kaadlawan ni Iotam, ni Akas kag ni
Esekias, nĝa mĝa hari sa Iuda, nĝa iya
nakita sa ibabaw sang Samaria kag sang
Ierusalem.
2 Palamati-kamo, mĝa banwa nĝa ta-
nan ; talupanĝud-ka, duta, kag ang tanan
nĝa yara sa iya ; kag nĝa ang Ginoo nĝa
si Iehoba manĝinsaksi batok sa inyo ;
ang Ginoo, kutub sa Simbahan sang iya
pagkabalaan.
3 Kay yari karon, si Iehoba nagahalín
sa iya puluy-an ; nagapanaug sia kag na-
gatapak sa ibabaw sang mĝa kataasan
sang duta.
4 Sa idalum niya nagakalatunaw ang
mĝa kabukiran, kag ang mĝa nalupyakan
nagakalayupok, subung sang talo sa atu-
banĝan sang kalayo, subung sang mĝa
tubig nĝa nagaililig sa isa ka banglid.
5 Ining tanan tunĝud sang pagkama-
lalison ni Iakob kag tunĝud sang mĝa
salâ sang baláy ni Israel. ¿Ano bala ang
pagkamalalison ni Iakob ? ¿Indi bala
ang Samaria ? ¿Kag ano bala ang mĝa
duug nĝa mataas ni Iuda ? ¿Indi bala
ang Ierusalem ?
6 Busa, pagahimoon ko ang Samaria
nĝa kagulub-an sa mĝa latagon, nĝa ta-
lamnan sang ubas, kag pagaiula ko ang
iya mĝa bató sa nalupyakan, kag pagai-
padayag ko ang iya mĝa sadsaran.
7 Kag ang tanan niya nĝa mĝa tinig-
ban nĝa larawan pagapamihakpihakon,
kag ang tanan nĝa mĝa sohol sang *ka-
higkoan* pagapanunugon sa kalayo, kag
pagahapayon ko ang tanan niya nĝa
mĝa diosdios ; kay sa mĝa sohol sang
bigaon gintipon niya sila, kag sa mĝa so-
hol sang bigaon magabalalik sila.
8 Tunĝud sini dapat ako magpanalabi-
ton kag maguwang nĝa magalakat ako
nĝa inagawan kag hubo. Magapanalabi-
ton ako subung sang mĝa sakal, kag
magasingit ako sa lalaw subung sang mĝa
abestrus.
9 Kay ang iya pilas walâ sing pag-áyô,
nĝa naglambut sia tubtub sa Iuda, nag-
abut sia tubtub sa gawang sang akon
banwa, tubtub sa Ierusalem.
10 Dili ninyo pagigbantala ini sa Gat ;
mag-andam-kamo sa paghilibi. Nagali-
gid ako sa yab-ok sa Bet-leapra.
11 Agi-ka nĝa sa pagkahubo, pumu-
luyô nĝa babae sa Sapir, nĝa may kahu-
ya. Ang pumuluyô nĝa babae sa Saanan
walâ magagowa na : ang panalabiton sa
Bet-esel nagadumili sa inyo sining du-
lugan.

12 Kay ang pumuluyô nĝa babae sa
Marot nagalubag sa kasakit banĝud sang
kaayohan, kay ang kalainan nagapanaug
gikan kay Iehoba tubtub sa gawang sang
Ierusalem.
13 Itakud ang kanga sa kabayo nĝa
madasig, oh pumuluyô nĝa babae sa
Lakis: nĝa pamúnô sia sang salâ sa anak
nĝa babae ni Sion; kay sa imo nakit-an
ang mĝa pagkamalalison sa Israel.
14 Tunĝud sini, ikaw magahatag sing
hatag sa pagbulag sa Moreset-gat: ang
mĝa baláy sa Aksib manĝindaya sa mĝa
hari sa Israel.
15 Pagadalhon ko pa sa imo ang na-
gatagiya, oh pumuluyô nĝa babae sa
Maresa: ang himaya ni Israel magahalín
tubtub sa Adulam.
16 Mag-upaw ka kag mag-alot-ka ba-
nĝud sang mĝa anak sang imo mĝa ka-
lipayan; pasangkara ang imo upaw su-
bung sang *iya sang* agila, kay ginpang-
liton sila malayô sa imo.

2 ¡KAILO sang mĝa magapamalan-
dong sing kalainan, kag sang mĝa na-
gapadugi sing malain sa ila mĝa higdaan,
sa paghikot sini sa kapawa sang aga,
kay yara ini sa gahum sang ila kamut.
2 Kon magkaibog sila sang mĝa lata-
gon, ginaagaw nila sila; kon sang mĝa
baláy, ginakuluha nila sila; ginapiligus
nila ang tawo kag ang iya baláy, ang
tagiya kag ang iya panublion.
3 Nĝani, amo ining ginasiling ni Ie-
hoba: Yari karon, ako nagapamalan-
dong sa ibabaw sini nĝa kaliwatan sing
isa ka kalainan, nĝa sa iya indi ninyo
sarang makuha ang inyo mĝa liog,
bisan magalalakat kamo nĝa mĝa tanĝa,
kay ini nĝa panag-on manĝinmalain.
4 Sa sadtong adlaw pagamitlanĝon
nahanunĝud sa inyo ang isa ka hulubaton,
nĝa nagahimo sing panalabiton, pana-
labiton sang mĝa panalabiton sa lalaw,
nĝa nagasiling: "Ginahapay kami sing
bug-os gid; ang pahat sang akon banwa
ginapaliton niya *sa kamut:* ¡Paano nĝa
pagkuha niya sa akon sini! Ginapahat
niya sa mĝa malalison ang amon mĝa
latagon."
5 Nĝani, walâ ka na sing sin-o nĝa
mag-untay sing lubid sa isa ka pahat sa
katilingban ni Iehoba.
6 "Dili na kamo magtalagna." Maga-
talagna sila sing maayo. Kon indi sila
magtalagna sa sini nĝa mĝa tawo, indi
pagapalayoan sang mĝa pasipala.
7 Ikaw, nĝa ginahinĝalanan nĝa baláy
ni Iakob, ¿kaakig bala ang Espiritu ni
Iehoba? ¿Amo ini bala ang iya mĝa
binuhatan? ¿ang akon mĝa polong walâ
bala nagahilimo sing maayo sa naga-
lakat sing matadlung gid?
8 Apang dugay na nĝa ang akon
banwa nagatindug subung nĝa kaaway.
Gikan sa ibabaw sang panapton ginpa-
nĝuha ninyo ang kunup: ang mĝa tawo
nĝa nagaalagi nĝa malinong, nagama-
nĝinsubung sang mĝa nagailisol sa pag-
awayan.
9 Ang mĝa babae sa akon banwa
ginapanobol ninyo sa mĝa baláy sang
ila mĝa kalipayan; gikan sa ila mĝa
kabataan ginkuluha ninyo ang akon
pagkahalangdon, sa gihapon.
10 Tilindug-kamo kag lalakat-kamo,
nĝa indi amo ini ang palahuwayan,
banĝud sang kahigkoan; nagapatubas
sia sang kalalat-an kag ang kalalat-an
among kalaglagan gid.
11 Kon ang isa magpakabinugnaan,
kag magpahito sing mĝa butig, *nĝa
nagasiling*: "Ako magatagna sa imo sa
alak kag sa ilimnan nĝa makahulubug";
ini sia manĝinmanalagna sa sini nĝa
banwa.
12 Pagatingbon ko sa imo, Iakob, pa-
gatingbon ko sa imo sing bug-os: paga-
tipunon ko, pagatipunon ko ang nabilin
sa Israel: pagatingbon ko sila subung
nĝa mĝa obeha sa isa ka puluguhan,
subung nĝa kinabon sa tunĝâ sang iya
halalban; magagalahud sila tunĝud sang
kadamuon sang mĝa tawo.
13 Ang magagahit, magataklad sa
unhan nila; magagalahit sila, kag ma-
gaalagi sila sa gawang, kag magagulowa
sila sa iya: ang ila hari magaagi sa
atubanĝan nila, kag *manĝinpanĝolo* nila
si Iehoba.

Mĝa pahug batok sa mĝa punoan sang banwa kag sa mĝa butig nĝa mĝa manalagna.

3 KAG nagsiling ako: Pamatii-ninyo,
ginaampo ko sa inyo, mĝa panĝolo
ni Iakob, kag mĝa dunganon sang baláy
ni Israel: ¿Walâ bala sa inyo ang pag-
kilala sang paghukom?
2 Sa inyo nĝa nagadulumut sang
maayo kag nagahiligugma sang malain,
nĝa nagakuluha sang panit *sang akon*

banwa kag sang unod sa ibabaw sang ila
mga tul-an;
3 Nga nagahalonhon sang unud sang
akon banwa, nga ginaanitan nila sila
sang ila panit sa ibabaw nila, kag naga-
boloong sa ila sang ila mga tul-an, kag
ginapangutúd sila subung *sang ginasulúd*
sa kolon, kag subung sang unod sa sulúd
sang kawa.
4 Niyan magapalanawag sila kay Ie-
hoba kag indi sia magasabat sa ila;
kondi nga magatago sia sa ila sang iya
nawung, sa sadto nga panag-on, tungud
kay nagmalain sila sang ila mga binu-
hatan.
5 Amo ining ginasiling ni Iehoba
nahanungud sang mga manalagna, nga
nagapalatalang sa akon banwa; nga
nagaulugtum sila kag nagasilingit: "Pag-
hidaet"; kag sa walâ magatigana sa ila
bâbâ, nagapahanungud sila sa iya sang
inaway.
6 Tungud sini, mangingab-i sa inyo
bangud sang palanan-awon kag mangin-
kadudulman sa inyo bangud sang pama-
kot. Kag sa ibabaw sang mga mana-
lagna magakatunod ang adlaw, kag ang
adlawon magadulum sa ibabaw nila.
7 Kag ang mga manugtuluk paga-
pakahuy-an, kag ang mga manugpakot
magapalamula; sila nga tanan nagatala-
bon sang ila bibig, kay walay sabat gikan
sa Dios.
8 Apang ako, punô ako sa gahum
sang Espiritu ni Iehoba, kag sa pag-
hukom kag sa kabakuran, sa pagbantala
kay Iakob sang iya pagkamalalison kag
kay Israel sang iya salá.
9 Pamatii-ninyo ini, ginaampo ko sa
inyo, mga pangolo sang baláy ni Iakob,
kag kamo mga dunganon sang baláy ni
Israel, nga ginakangil-aran ninyo ang
paghukom, kag ginapatiko ninyo ang
tanan nga katadlungan;
10 Nga ginapatindug ninyo ang Sion
nga may dugo, kag ang Ierusalem, nga
may pagkamalalison.
11 Ang iya mga pangolo nagahulukom
tungud sa mga hamham; kag ang iya
mga saserdote nagapanudlo tungud sa
bili, kag ang iya manalagna nagapala-
makot tungud sang pílak; kag naga-
salandig sila kay Iehoba, nga naga-
siling: "¿Walâ bala si Iehoba sa tungâ
namon? Indi magaabut ang malain
batok sa amon."
12 Ngani, bangud sa inyo pagadaro-
hon ang Sion, subung nga latagon; kag
ang Ierusalem manginkagulub-an, kag
ang bukid sang Baláy subung nga mga
putokputokan nga masiot.

Pahibalo sang pagtawag sang mga Hentil.

4 KAG magakahanabu, sa katapusan
nga mga adlaw, nga ang bukid
sang Baláy ni Iehoba pagalig-onon sa
ibabaw sang putokputokan sang mga
bukid, kag magabayaw sia sa ibabaw
sang mga kabakoloran, kag ang mga
banwa magadugok sa iya.
2 Kag magaalabut ang madamu nga
mga katawohan, kag magasililing sila:
"Kalari-kamo, kag magtulukad-kita sa
bukid ni Iehoba, sa Baláy sang Dios ni
Israel; nga magtudlo sia sa aton sang iya
mga dalanon, kag maglalakat-kita sa
iya mga banas." Kay gikan sa Sion
magagowa ang kasogoan, kag gikan sa
Ierusalem ang polong ni Iehoba.
3 Kag manginhukom sia sa tungâ
sang madamu nga mga banwa kag
magamitlang sia sang katadlungan sa
mga makusug nga mga katawohan
tubtub sa malayô. Pagapamapaon nila
ang ila mga hinganiban nga mangin-
punta sang daro, kag ang ila mga bang-
kaw nga manginkayog. Indi maga-
bayaw na sing hinganiban ang kata-
wohan batok sa katawohan, bisan pa
magatoon sila nga sa paginaway.
4 Kag ang tagsatagsa magapuyô sa
idalum sang iya púnô sang ubas, kag sa
idalum sang iya igera, nga walay bisan
sin-o nga magapahadluk *sa ila*; kay ang
bâbâ ni Iehoba sang Sebaot naghambal.
5 Kay ang tanan nga mga banwa
nagalalakat, ang tagsatagsa sa ngalan
sang iya dios; kag kita nagalalakat sa
ngalan ni Iehoba, nga aton Dios, sa
gihapon kag sa walay katapusan.
6 Sa sadto nga adlaw, siling ni Ie-
hoba, pagatipunon ko ang piang nga
obeha; kag pagasapopohon ko ang gin-
sikway ko, kag ang ginpasubo ko.
7 Kag pagahimoon ko ang piang nga
isa ka nabilin, kag sa nagpalagyo, ang
isa ka katawohan nga gamhanan: kag
si Iehoba magahari sa ibabaw nila sa
bukid sa Sion kutub karon tubtub sa
gihapon.
8 Kag ikaw, oh tore sang kinabon,
ang bakolod sang anak nga babae ni
Sion, tubtub sa imo magaabut sia; hoo,

nagaabut sia, ang úna ñga pagkaginoo,
ang ginharian sang anak ñga babae
sang Ierusalem.
9 Karon ¿kay ñgaa bala nagasingit
ka gid? ¿ Walâ na bala sing hari sa imo?
¿Nadula bala ang imo manuglaygay,
agud ñga pagdakpon ka sang kasakit
subung sang babae ñga nagaanak?
10 Paglubag-ka, kag batasa, anak ñga
babae sang Sion, subung sang babae ñga,
nagaanak; kay karon magagowa ka sa
banwa, kag magapuyô ka sa mña lata-
gon, kag magakadto ka tubtub sa
Babilonia. Didto pagaluwason ka, did-
to pagatubson ka ni Iehoba sa kamut
sang imo mña kaaway.
11 Apang karon nagatilipon ang
madamu ñga mña katawohan batok sa
imo, ñga nagasililing: "Magmañgindi-
balaan sia, kag magkalalalipay ang amon
mña mata ñga nagatan-aw sang Sion.
12 Apang sila walâ makakilala sang
mña hunahuna ni Iehoba, bisan ma-
hañgup nila ang iya katuyoan; kay
ginatipon niya sila subung sang mña
inupong sa linasan.
13 Tindug-ka kag linas-ka, anak ñga
babae sang Sion, kay pagahimoon ko ñga
salsalon ang imo suñgay, kag pagahi-
moon ko ñga saway ang imo mña koko,
agud ñga magdugmok ka sang madamu
ñga mña banwa; kag pagatagudilian ko
ang imo inagaw kay Iehoba, kag ang ila
mña mangad sa Ginoo sang bug-os ñga
duta.

Ang tagna sang pagkatawo sang Mesias kag sang pagtukud sang iya ginharian.

5 TIÑGUB-KA sa pinanong, anak ñga
babae sang mña pinanong. Gin-
libutan nila kami; sa lampus ginalam-
pusan nila sa ibabaw sang pisñgi ang
Hukom sa Israel.
2 Apang ikaw, Betlehem-Eprata,
ñga diyotay ka, agud ñga mañgin*isa* sa
tuñgâ sang mña linibo sa Iuda; sa imo
magagowa ñga sa akon ang mañgin-
manuggahum sa Israel, kag ñga ang
iya mña gingikanan amo kutub sang
pamúnô, kutub sang mña adlaw sang
walay katubtuban.
3 Tuñgud sini pagaitugyan niya sila
tubtub sa panag-on, ñga ang dapat
ñga magpanñganak, magapanñganak;
kag ang nabilin sang iya mña útud
magabalik sa pag-impon sa mña inanak
ni Israel.
4 Kag magapadayon sia, kag maga-
pahalab sia *sang iya banwa* tuñgud sang
gahum ni Iehoba, sa pagkahalangdon
sang ñgalan ni Iehoba, ñga iya Dios. Kag
magapuluyô sila sa *paghidaet*, kay karon
pagapakadakuon sia tubtub sa mña uk-
bung sang duta.
5 Kag sia mañgin*aton* paghidaet. Kon
si Asur mag-abut sa aton duta, kag kon
magtapak sia sa aton mña harianon ñga
baláy, niyan magabañgon kita batok sa
iya sing pito ka mña manugbantay sang
hayup, bisan pa walo ka dunganon sang
mña tinawo.
6 Kag pagahalabon nila ang duta sa
Asur sa hiñganiban, kag ang duta sa Nim-
rod sa sulúd sang iya mña gawang: kag
pagaluwason niya kami sa Asur kon
mag-abut sia batok sa amon duta, kag kon
magtapak sia sa amon mña dulunan.
7 Kag ang nabilin ni Iakob, mañgin
sa tuñgâ sang madamu ñga mña banwa,
subung sang tun-og ñga gikan kay Ie-
hoba, subung sang tun-og ñga bugana sa
ibabaw sang hilamon, ñga sila walâ
magahululat *sang sogo* sang tawo, bisan
pinasakup sila sa mña anak sang mña
tawo.
8 Kag ang nabilin ni Iakob mañgin-
sa tuñgâ sang mña katawohan, sa tuñgâ
sang madamu ñga mña banwa, subung
sang leon sa tuñgâ sang mña kasapatan
sang talon, subung sang magamay ñga
leon sa tuñgâ sang mña kinabon sang
mña obeha, ñga kon mag-agi sia, naga-
panapak sia, kag nagatukub, kag walay
sin-o ñga makaluwas.
9 Ang imo kamut maghayaw batok
sa imo mña kasumpung kag ñga ang
tanan mo ñga mña kaaway pagpapason.
10 Kag magakahanabu, sa sadto ñga
adlaw, siling ni Iehoba, ñga pagautdon
ko ang imo mña kabayo sa tuñgâ
nimo, kag pagalaglagon ko ang imo
mña kanga.
11 Pagautdon ko *man* ang mña ka-
banwaanan sa imo duta, kag pagagub-
on ko ang tanan mo ñga mña kabaku-
ran.
12 Subung *man* pagautdon ko sa imo
mña kamut ang mña binabaylan, kag
walâ ka na sing mña manuglihi.
13 Kag pagautdon ko ang imo mña
larawan ñga tinigban kag ang imo mña
larawan sa tuñgâ nimo, kag indi ka na

maghapa sa binuhatan sang imo mḡa
kamut.
14 Kag pagagabuton ko ang imo mḡa
Ashera sa tunḡâ nimo kag pagalaglagon
ko ang imo mḡa kabanwaanan.
15 Kag pagahikuton ko ang akon
pagtimalus nḡa may kaakig kag may
kasingkal batok sa mḡa katawohan, nḡa
walâ magpamati.

Kasaba ni Iehoba sa iya banwa.—Kalainan ni Israel.—Ang Dios indi magakalooy.

6 PAMATII-NINYO, ginaampo ko sa
inyo, ang ginasiling ni Iehoba:
Tindug-ka, pakigkasaba-ka sa atubanḡan
sang mḡa bukid, kag magpalamati ang
mḡa kabakoloran sang imo tinḡug.
2 Pamatii-ninyo, mḡa bukid, ang ka-
saba ni Iehoba kag kamo nḡa mḡa ma-
bakud nḡa mḡa sadsaran sang duta;
kay may kasaba si Iehoba sa iya banwa,
kag may kasuayon kay Israel.
3 Banwa ko, ¿ano bala ang ginhimo
ko sa imo? ¿sa ano bala nḡa nabudlay
ko ikaw? Sabat-ka sa akon.
4 Kay ginpataklad ko ikaw gikan sa
duta sa Egipto, kag sa baláy sang mḡa
olipon gintubus ko ikaw, kag ginpadalá
ko sa atubanḡan nimo si Moises, kag si
Aaron kag si Maria.
5 Banwa ko, panumduma karon ang
katuyoan nḡa ginhuman ni Balak, nḡa
hari sa Moab, kag ang ginsabat sa iya
ni Balaam, nḡa anak ni Beor, kutub sa
Sitim tubtub sa Gilgal, agud nḡa maki-
lala mo ang mḡa katarunḡan ni Iehoba.
6 ¿Sa ano bala magaatubang ako
kay Iehoba, kag magayaub ako sa atu-
banḡan sang Dios nḡa yara sa mataas
nḡa duug? ¿Magaabut ako bala sa
atubanḡan niya nḡa may mḡa halad nḡa
sinunog, nḡa may mḡa tinday sang baka
nḡa isa ka tuig?
7 ¿Magakahamuut bala si Iehoba sang
mḡa linibo nḡa mḡa karnero kon sa
napûlô ka linibo ka mḡa sapa nḡa lana?
¿Pagaihatag ko bala ang akon panḡa-
nay tunḡud sang akon pagkamalalison,
ang bunḡa sang akon tiyan tunḡud sang
salâ sang akon kalág?
8 Sia nagpahayag sa imo, oh tawo,
sang maayo, ¿kag ano bala ang gina-
panḡayo sa imo ni Iehoba, kondi ang
pagbutang sa buhat sang katadlunḡan,
ang paghigugma sang kalooy, kag ang
paglakat nḡa mapainubuson upud sa imo
Dios?
9 Ang tinḡug ni Iehoba nagasingit sa
banwa, kag bulahan ang nagatan-aw sang
imo nḡalan. Pamatii-ninyo ang patok,
kag sa kay sin-o ginsogo sia.
10 ¿May mḡa bahandi pa bala nḡa
natipon tunḡud sang kalainan sa baláy
sang malauton, kag ang epa nḡa nai-
banan nḡa takus sang pagpakamalain?
11 ¿Manḡinmatinlo bala ako *sa pag-
tugut* sang timbanḡan nḡa malain, kag
sang púyo sang mḡa itilimbang nḡa
mḡa malimbonḡon?
12 Banwa nḡa ang iya mḡa manga-
ranon ginpamangad tanḡud sang pag-
lugos, kag nḡa ang iya mḡa pumuluyô
nagahalambal sing butig, *sa bagay nḡa*
ang iya dila amo ang butig lamang sa
ila bâbâ;
13 Tunḡud sini ako magapaniwang
man sa imo, nḡa nagapilas sa imo, nḡa
nagahapay sa imo banḡud sang imo mḡa
salâ.
14 Ikaw magakaon kag indi ka ma-
busug, kag ang imo pagkawalaysulud
manḡinsa sulúd nimo: ikaw magakuha,
apang indi ka makaluwas; kag ang imo
pagaluwason, pagaitugyan ko ini sa
kampilan.
15 Ikaw magatanum, apang indi ka
magaani; magalapak ka sing mḡa oli-
ba, apang indi ka makahaplas sang
lana; *kag magalapak ka* sang duga sang
ubas, apang indi ka magainum sang
alak.
16 Kag ang mḡa sogo ni Omri gina-
bantayan gid, kag ang tanan nḡa binu-
hatan sang baláy ni Akab; kag sono
sang mḡa laygay nila naglalakat kamo,
agud nḡa ako magtugyan sa imo sa kaha-
payan, kag ang imo mḡa pumuluyô, sa
mḡa pagpanihol. Kag pagadalhon ninyo
ang pasipala sang akon banwa.

7 ¡KAILO ako! kay subung ako sang
patubas sang mḡa bunḡa sang ti-
nḡadlaw, subung sang ginpanipot sa
tapus ang pagpatubas sang ubas; nḡa
walâ sing pinungpung nḡa sa pagkaon,
bisan sing nahauna nḡa igos nḡa gina-
handum sang akon kalág.
2 Napanas ang maloloy-on sa duta,
kag walâ na gid sing matadlung sa
tunḡâ sang mḡa tawo. Ang tanan
nagapuluut *sa pagula* sang dugo; ang

tagsatagsa nagapangāyam sa iya útud
nḡa may sihod.
3 Ang iya mḡa kamut, handa sa ka-
lainan sa paghikot sa iya; ang dun-
ganon nagapangāyô, ang hukom *naga-
hokom* tunḡud sang hamham, kag ang
lutaw nagahambal sang kailigbon sang
iya kalág, kag ginalubag nila ang lubid
sang *himbon.*
4 Ang labing maayo sa ila among
subung sang tunok; ang labing matad-
lung, labing malain sia sang kudal nḡa
sapinit. Sa adlaw sang imo mḡa ma-
nugtan-aw, ang imo pagsilot nagaabut;
niyan magakilibang sila.
5 Indi kamo magsalalig sa abyan,
bisan magsalalig-kamo sa kaupdanan;
sa nagahigda sa imo luyo, bantayan-mo
ang mḡa gawang sang imo bâbâ.
6 Kay ang anak nḡa lalaki nagata-
may sa amay, ang anak nḡa babae naga-
tindug batok sa ilóy, ang umagad nḡa
babae batok sa iya ugangān nḡa babae;
kag ang mḡa kaaway sang tawo amo
ang mḡa sa iya baláy.
7 Apang ako magabalikid sang akon
mḡa mata kay Iehoba; magahulat ako
sa Dios sang akon kaluwasan; ang
akon Dios magapamati sa akon.
8 Kaaway ko, indi ka magkalipay
banḡud sa akon, kay bisan pa napukan
ako, magatindug ako; bisan pa mag-
puyô ako sa mḡa kadudulman, si Iehoba
amo ang akon suga.
9 Ang kaakig ni Iehoba pagadalhon
ko, kay nagpakasalâ ako batok sa iya,
tubtub nḡa mag-apin sia sang akon ka-
saba kag maghimo sang katarunḡan sa
akon: sia magapagowa sa akon sa ka-
pawa, magapamalandong ako sang iya
katarunḡan.
10 Kag nḡa makita ini sang akon ka-
away; kag nḡa magtabon sa iya ang
kahuya sa ginasiling niya sa akon:
"¿Diin bala si Iehoba, nḡa imo Dios?"
Ang akon mḡa mata magatan-aw sa
iya; karon pagatapakon sia subung sang
lunang sang mḡa dalan.
11 Sa adlaw nḡa magapatindug ka
liwan sang imo mḡa kuta, sa sadtong
adlaw pagapalaparon ang imo dulunan.
12 Sa sini nḡa adlaw magaalabut sila
sa imo, kutub sa Asur tubtub sa mḡa
kabanwaanan sang Egipto, kag kutub
sa Egipto tubtub sa subâ, kag kutub sa
isa ka dagat tubtub sa isa ka dagat, kag
kutub sa isa ka bukid tubtub sa isa ka
bukid.
13 Walay sapayan, ang duta pagaha-
payon banḡud sang iya mḡa pumuluyô
tunḡud sang bunḡa sang iya mḡa binu-
hatan.
14 Pahalba ang imo banwa sa idalum
sang imo sungkod, ang kinabon sang
imo panublion, nḡa nagapuyô nḡa isa
lamang sa talon, sa tunḡâ sang Karmelo;
maghalalab sila sa Basan kag sa Galaad,
subung sang sa sadtong mḡa adlaw.
15 Ako magapakita sa ila sing mḡa
kalatinḡalahan, subung sang sa adlaw
nḡa naghalín ka sa duta sa Egipto.
16 Ang mḡa katawohan magatalan-
aw sini, kag magakalahuya sila sa
duug sang tanan nila nḡa mḡa kagam-
hanan; pagaibutang nila ang kamut sa
ibabaw sang ila bâbâ, magabulonḡol ang
ila mḡa idulunḡug.
17 Magadililap sila sang yab-ok su-
bung sang man-ug, subung sang mḡa
nagaguyud sa duta; magagulowa sila
sa ila mḡa pagpabukot, nḡa nagakulu-
rug; magadalanḡup sila nḡa nagakulu-
rug kay Iehoba, nḡa amon Dios, kag
magakalahadluk sila sa imo.
18 ¿Sin-o nḡa Dios bala ang subung
sa imo, nḡa nagapatawad ka sang kala-
utan, kag nagakalipat ka sang salâ sang
nabilin sang imo panublion?" Walâ sia
magahuput sa gihapon sang iya kaakig,
kay nagakahamuut sia sang pagkalooy.
19 Sia magakalooy liwan sa aton; sia
magatapak sang aton mḡa kalautan;
kag magatagbong ka sa mḡa kadadal-
man sang dagat sang tanan nila nḡa
mḡa salâ.
20 Magahatag ka kay Iakob *sining*
kamatooran kag kay Abraham *sining*
kalooy, nḡa ginsumpa mo sa amon mḡa
ginikanan kutub sang mḡa daan nḡa
mḡa panag-on.

SI NAHUM.

Katarungan kag kalooy sang Dios.—Sia magalaglag sang iya mga kaaway kag magaluwas sia sang iya banwa.

1 LULAN sa ibabaw sang Ninibe ; tolon-an sang palanan-awon ni Nahum nga taga-Elkos.
2 Ang Dios nga maimon kag manugtimalus amo si Iehoba ; manugtimalus amo si Iehoba, nga nagahikot nga may kasingkal : si Iehoba among manugtimalus batok sa iya mga kasumpung, kag nagahuput sia sang iya kaakig nga sa iya mga kaaway.
3 Si Iehoba among mahinay sa kaakig, kag daku sa gahum, kag indi gid niya ginakabig nga walay salâ ang makasasalâ. ¡ Si Iehoba ! ang iya dalan sa tungâ sang alimpulos kag sang bagyo, kag ang mga gal-um amo ang yab-ok sa iya mga tiil.
4 Sia nagasabdong sang dagat, kag ginapamala niya sia, kag ginapahubas niya ang tanan nga mga subâ. Ang Basan naganiwang, kag ang Karmelo man kag ang bulak man sang Libano naganiwang.
5 Ang mga bukid nagakulurug sa atubangan niya, kag ang mga kabakoloran nagakalatunaw ; kag ang duta nagakumbo sa iya atubangan, kag ang kalibutan kag ang tanan niya nga mga pumuluyô.
6 ¿ Sin-o bala ang magatindug sa atubangan sang iya alipungut ? kag ¿ sin-o bala ang magapadayon sa idalum sang kasingkal sang iya kaakig ? Ang iya kasingkal nagakaula subung sang kalayo, kag tungud sa iya nagalitik ang mga pil-as.
7 Maayo si Iehoba : kabakuran sia sa adlaw sang kalisdanan, kag nakakilala sia sang mga sa iya nagadalangup.
8 Apang tungud sang isa ka anaw nga nagaawas magahimo sia sang kalaglagan nga bug-os sa duug nga didto ang *Ninibe*, kag magahingabut sia sang iya mga kaaway *tubtub* sa mga kadudulman.
9 ¿ Ano bala ang ginapamalandong ninyo batok kay Iehoba ? Sia magahimo sing kalaglagan nga bug-os ; ang kalilisdan indi magatindug sing makaduha.
10 Kay sinalapid sila subung sang mga tunok, kag hubug sila subung sang sa ila ilimnon, pagahalonhunon sing bug-os sila subung sang alikabo nga mamala.
11 Sa imo naggowa ang naghunahuna sing malain batok kay Iehoba, ang isa ka manugpadugi sang mga katuyoan ni Belial.
12 Amo ining ginasiling ni Iehoba : " Bisan pa punô sila sang kusug, kag madamu sila, pagagalabon sila, kag magaagi sa unhan ; kon pagsakiton ko na ikaw, indi ko na ikaw pagasakiton.
13 Kay karon pagabalion ko ang imo singkaw sa ibabaw nimo, kag pagabugtoon ko ang imo mga igilikos."
14 Apang nagasogo si Iehoba batok sa imo : " Indi na maglapnag ang imo ngalan. Sa baláy sang imo Dios pagautdon ko ang larawan nga tinigban kag ang larawan nga tinunaw : pagaamanon ko ang imo lulubngan, kay nangintalamayon ka."
15 Yari karon, sa ibabaw sang mga kabukiran, ang mga tiil sang manugbalita sang mga maayong balita, sang nagabantala sang paghidaet. " Hiwata, oh Iuda, ang imo mga piesta, tumana ang imo mga panaad ; kay indi nga mas-a magaagi sa tungâ nimo si Belial ; napapas sia sing bug-os."

Paglibot kag pag-agaw sa Ninibe.

2 NAGTAKLAD ang manugwaraag batok sa imo : bantayi ang kabakuran, tatapa ang dalan, pabakura ang mga hawak, palig-una gid ang imo kusug.
2 Kay si Iehoba nagauli sang himaya ni Iakob, subung sang himaya ni Israel ; kay ang mga manugagaw nagpangagaw

sa ila, kag ginlaglag nila ang iya mg̃a
balagon.
3 Ang taming sang iya mg̃a maisug
mapula ang duag; ang mg̃a lalaki sang
iya kasoldadosan napanaptan sang es-
karlata; ang mg̃a dabdab sang salsalon
sang kanga *subung* sang kalayo sa adlaw
ng̃a mahanda sia, kag ginabalabad ang
mg̃a *bangkaw* ng̃a sipres.
4 Ang mg̃a kanga nagaliligid sing
madasig sa mg̃a dalan; magadalagan
sila sing maabtik gid sa mg̃a balaligya-
an: ang iya dagway subung sang mg̃a sulo,
nagadinalagan sila subung sang mg̃a
kilat.
5 ¡ Magpanumdum *ang Ninibe* sa iya
pagkahalangdon! Nagakalasandad sila
sa ila panlakatan. Nagadinalidali nayon
sa kuta, kag ang tapi sang pagsalakay
ginaaman.
6 Ang mg̃a gawang sang mg̃a subâ
ginapamuksan, kag ang harianon ng̃a
baláy ginatunaw.
7 Natapat na: nahuban sia, ginadalá
sia, nagabakho ang iya mg̃a alagad ng̃a
babae subung sang sa ting̃ug sang mg̃a
salampati, ng̃a nagapalanampok sang ila
dug̃han.
8 Kag ang Ninibe subung sang sulup-
tan sang mg̃a tubig kutub sang iya gin-
suguran; nagapalalagyo sila. "¡ Dúlog-
kamo! ¡ dúlog-kamo!" kag walâ gid sing
nagabalikid.
9 Pang̃atiha ang pílak, pang̃atiha ang
bulawan: walay katapusan sa mg̃a ba-
handi, sa mg̃a mangad sang tanan ng̃a
butang ng̃a halandumon.
10 ¡ Ang paglaglag, ang pagpang̃ati,
ang pag-agaw! Ang tagiposoon nagaka-
tunaw, kag nagakilibang ang mg̃a tuhod;
ang paglubag sang kasakit sa tanan ng̃a
mg̃a tagimislon, kag ang tanan ng̃a
mg̃a nawung nagaluluspi.
11 ¿ Diin bala ang lung̃ib sang mg̃a
leon, ang duug ng̃a ginakaonan sang
mg̃a magamay ng̃a leon, ng̃a diin naga-
dayandayan ang leon, ang leon ng̃a
babae, ang tutuy sang leon, kag walay
sin-o ng̃a magpakulba sa ila?
12 Ang leon nagpanukub sang igo ng̃a
sa iya mg̃a tutuy, kag nagpang̃uga ng̃a sa
iya mg̃a leon ng̃a babae; ginpunô niya
sing tulukbon ang iya mg̃a lung̃ib, kag
ang iya mg̃a lung̃ib sing bangkay ng̃a
tulukbon.
13 Yari karon, ako *nagaabut* batok sa
imo, siling ni Iehoba sang Sebaot.
Pagasunugon ko ang mg̃a kanga ng̃a
magatub-ok ng̃a aso, kag ang hing̃aniban
magahalonhon sang imo magamay ng̃a
leon. Pagautdon ko sa duta ang imo
tulukbon, kag indi na mabatian ang
ting̃ug sang imo mg̃a manugbalita.

Mg̃a sala sang Ninibe.—Ang iya dimalikawan ng̃a pagkalaglag.

3 ¡ KAILO ang banwa sang dugo!
Sia ng̃a bug-os punô sang butig kag
sang linugusan, ng̃a walâ pagbuhi sang
tulukbon.
2 ¡ Tunog sang mg̃a bilogon, kag dina-
guhub sang mg̃a aliling kag sang mg̃a
kabayo, ng̃a nagadalagan sing madasig
gid, kag sang mg̃a kanga ng̃a nagalum-
pat!
3 ¡ Ang mg̃a manugkabayo ng̃a naga-
dalasig, ang sidlak sang mg̃a hing̃ani-
ban, ang kilat sang bangkaw ang ka-
bugana sang pilason sa kamatayon,
tinumpok sang mg̃a bangkay, ang mg̃a
lawas ng̃a patay ng̃a walâ sing kata-
pusan: sa ila mg̃a bangkay magakala-
sandad sila!
4 Bang̃ud sang kadamuon sang mg̃a
pagpanghilahe sang bigaon, punô sa
mg̃a makagalanyat, sampaton sa mg̃a
babaylan, ng̃a nagabaligya sa mg̃a kata-
wohan tung̃ud sang iya mg̃a pagpang-
hilahe, kag sa mg̃a panimaláy tung̃ud
sang ila mg̃a *babaylan*,
5 Yari ako karon nagaabut batok sa
imo, siling ni Iehoba sang Sebaot, kag
pagabuksan ko ang sidsid sang imo
bayô sa ibabaw sang imo nawung, kag
pagaipakita ko sa mg̃a katawohan ang
imo kahubo, kag sa mg̃a ginharian ang
imo kahuluy-an.
6 Pagaihaboy ko sa ibabaw nimo ang
mg̃a kahigkoan, kag pagapasipalahan
ko ikaw kag pagaibutang ko ikaw ng̃a
talan-awon.
7 Kag mahanabu, ng̃a ang tanan ng̃a
makakita sa imo, magapalalayô sa imo,
ng̃a nagasiling: Ang Ninibe nahapay;
¿ Sin-o bala ang magakalooy sa iya?
¿ Sa diin ko bala ikaw pagapang̃itaan
sing mg̃a manuglipay?
8 ¿ Maayo ka pa bala kay No-Amon,
ng̃a nagalingkod sa tung̃â sang mg̃a
subâ, ng̃a nalibutan sang mg̃a tubig,
ng̃a ang iya úna ng̃a kuta among dagat,
ng̃a ang iya kuta ginabayaw kutub sa
dagat?

9 Ang mĝa Kusinhon sa daku nĝa gahum, kag ang mĝa Egiptohanon sa walay katubtuban, ang Put kag ang mĝa Libinhon among mĝa kabulig niya.
10 *Walay sapayan*, sia man ginpaliton, nagkadto sia sa kabihagan: ang iya mĝa magamay nĝa mĝa anak ginpanlinas sa tanan nĝa mĝa ginsang-an sang mĝa dalan; sa ibabaw sang iya mĝa talahoron nĝa tawo nagpalasimpalad sila; kag ang tanan niya nĝa mĝa kadalagkuan ginpanghigtan nĝa may mĝa talikala.
11 Ikaw man pagahugbon, pagapiliton ka sa pagpanago sa imo; ikaw man magapanĝita sing palalipdan batok sang kaaway.
12 Ang tanan mo nĝa mĝa kabakuran kaanĝay sang mĝa igera nĝa may mĝa nahaunang igos; kon uyugon sila, nagakalaholog sila sa bâbâ sang mĝa maluyag magkalaon sa ila.
13 Yari karon, ang imo banwa subung sang mĝa babae sa tunĝâ nimo: ang mĝa gawang sang imo duta nagawalangwang sa imo mĝa kaaway; ang kalayo nagaupúd sang imo mĝa pintal.
14 Panag-ub-ka sing tubig nĝa sa paglibot; bakura ang imo mĝa kabakuran; sulud-ka sa lunang, tapaka ang lapok, kaayoha ang mĝa dapug sa mĝa tisa.
15 Pagaupuron ka sang kalayo, pagapanason ka sang hinĝaniban, pagahalunhunon ka subung sang apan nĝa yelek, bisan pa madamu ka subung sang yelek, bisan pa madamu ka subung sang *apan* nĝa arbe.
16 Ginpadamu mo ang imo mĝa manugbaligya labi pa sang mĝa kabitoonan sang lanĝit; ang yelek nagahublas kag nagalupad sia.
17 Ang imo mĝa dunganon subung sang mĝa arbe, kag ang imo mĝa panĝolo subung sang panung sang mĝa apan, nĝa nagahugpa sa mĝa kudal sa adlaw nĝa matugnaw: sa makasubang ang adlaw, nagapalalagyo sila, kag indi mahibaloan ang duug nĝa sa diin sila.
18 Nagatolog ang imo mĝa manugbantay, oh hari sa Asur; nagahiligda ang imo mĝa halangdon: ang imo banwa naglapta sa mĝa kabukiran, kag walay sin-o nĝa magatipon sa ila.
19 Walay bolóng nĝa sa imo pilas, ang imo pilas nagbug-at. Ang tanan nĝa nakabati nahanunĝud sa imo nagapamalakpak sang mĝa kamut sa ibabaw nimo; kay ¿ sa ibabaw ni sin-o walâ mag-agi sing dayon gid ang imo kalainan ?

SI HABAKUK.

Kalautan ni Iuda.—Pagasilotan sia sang mĝa Kaldeinhon.—Panabang sang manalagna.

1 ANG lulan nĝa nakita ni Habakuk nĝa manalagna.
2 ¿ Tubtub bala san-o, oh Iehoba, magapanawag ako, kag indi mo ako pagapamatian; kag magasingit ako sa imo: ¡ Paglugus ! kag indi mo pagaluwason ?
3 ¿ Kay nĝaa bala ginapatan-aw mo ako sing kalautan, kag nagtulok ka sang paglalis? Ang pagkahapay kag ang paglugos yara sa atubanĝan nakon; may kasuayon kag ginapatindug ang kasaba.
4 Tunĝud sini ang kasogoan ginalapyo, kag ang katarunĝan indi na nĝa mas-a nagagowa; kay ang madauton nagaipit sa matarung; sa sini ang katarunĝan nagagowa nĝa pinatiko.
5 Tuluk-kamo sa tunĝâ sang mĝa katawohan kag tan-awa-ninyo, kag panghiorong-kamo, hoo, panghiorong, kay pagahimoon ko ang isa ka buluhaton sa inyo mĝa adlaw. Indi kamo magtoloo sa iya, bisan pa pagisugid sa inyo.
6 Kay yari karon, ako magapabanĝon sang mĝa Kaldeinhon, nĝa banwa nĝa mapintas kag madalidalion, nĝa nagalakat sa nasangkaran sang duta sa pagangkon sang mĝa puluy-an nĝa mĝa indi ila.
7 Makakulugmat kag makakululba sia: sa iya gid magagowa ang iya katadlunĝan kag ang iya pagkahalangdon.
8 Kag ang iya mĝa kabayo labing

maabtik sang mḡa leopardo, kag labing
mapintas sang mḡa lobo sa hapon; kag
ang iya mḡa man gkabayo nagalalakat
nḡa matinaastaason. Kag magaalabut
gikan sa malayô ang iya mḡa manugka-
bayo; magalulupad sila subung sang
mḡa agila, nḡa nagadalalidali sa pag-
halonhon.
9 Tanan sila magakalari nḡa sa pang-
lugus; ang tanan nila nḡa mḡa na-
wung sing tinḡub nahamtang nayon sa
unhan, kag pagatipunon nila ang mḡa
bihag subung sang balas.
10 Kag sia, magapasipala sia sa mḡa
hari, kag magauligyat sa mḡa dunga-
non; magakadlaw sia sa tanan nḡa kaba-
kuran, kag magakuha sia sang *banwa,*
nḡa nagatumpok sang yab-ok.
11 Ugaling magataliwan sia subung
sang hanḡin kag magaúna sia, kag pa-
gabilanḡon sia nḡa makasasalâ, tunḡud
kay ining gahum niya, nanḡindios niya.
12 ¿Indi bala amo ikaw kutub sang
walay katubtuban, oh Iehoba, nḡa akon
Dios, nḡa akon Balaan? Indi kami
magakalamatay, oh Iehoba: gintugyan
mo sia nḡa sa paghukom; oh Batong
bantiling, gintukud mo sia nḡa sa pag-
sabdong.
13 Ikaw nḡa ang mḡa mata tama ka
putli sa pagtan-aw sang malain, kag nḡa
indi sarang makakita sang paglalis:
¿kay nḡaa bala magatan-aw ka sang
mḡa maluib? ¿kay nḡaa bala nagahipus
ka, kon ang madauton nagatolon sa ma-
tarung pa sa iya?
14 ¿Kay nḡaa bala ginhimo mo ang
mḡa tawo subung sang mḡa isda sang
dagat, subung sang mḡa nagaguyud sa
duta nḡa walâ sila sing manuggahum?
15 Nagakuha sia sa ila nḡa tanan nḡa
may taga, kag ginaguyud niya sila sa iya
pukot kag ginatipon niya sila sa iya
sihod; sa sini nagakalipay sia kag naga-
kasadya gid sia.
16 Tunḡud sini nagahalad sia sa iya
pukot, kag nagapasunog sia sing mḡa
pahamut sa iya sihod; kay tunḡud sa
ila ginpatambok niya, ang iya pahat, kag
manamit ang iya pagkaon.
17 ¿Tunḡud sini dapat bala niya pag-
ulaon ang iya pukot kag pagpatyon sing
dayon gid ang mḡa katawohan, sa walâ
sing kalooy?

Ang mḡa Kaldeinhon pagapanilotan sa ila binulusbulos.

2 MAGATINDUG ako sa ibabaw
sang akon lalantawan, kag sa iba-
baw sang kuta, magapahamtang ako,
kag magalantaw ako sa pagtan-aw kon
ano ang pagaihambal niya sa akon,
kag nḡa magasabat ako sa akon pa-
mangkot.
2 Kag si Iehoba nagsabat sa akon,
kag nagsiling: Isulat ang palanan-awon,
kag itigib sia sa mḡa tapitapi, agud nḡa
sarang mabása sing madasig gid.
3 Kag ang palanan-awon *magadugay*
pa sa isa ka pinat-in nḡa panag-on,
apang nagadasig sia nayon sa katapu-
san, kag indi magabutig sia. Bisan pa
magdugay, hulata sia, kay sa pagkama-
tuud magaabut sia; indi magadugay.
4 Yari karon, nagahabok ang iya ka-
lag, indi matadlung sia sa iya; apang
ang matarung magakabuhi tunḡud sang
iya pagtoo.
5 Kag labut pa, ang alak mabudhion;
ang tawo nḡa nanḡinbugalon sa iya, indi
sarang makapabilin sa iya puluy-an;
ginapalapad niya ang iya mḡa handum
subung sang inpierno. Kon sia subung
sang kamatayon nḡa indi mabusug, kon
magtipon sia sa iya sang tanan nḡa mḡa
katawohan, kag magtinḡub sia sa iya
sang tanan nḡa mḡa banwa,
6 ¿Indi bala magamitlang ining tanan
sa ibabaw niya sing mḡa hulubaton, kag
sing mḡa pagyubit kag sing mḡa pak-
takon batok sa iya? Kag magasiling:
¡Kailo ang nagatipon sang indi iya!
Kag ¿tubtub pa bala san-o magatumpok
sia sa ibabaw niya sang mḡa inugpalig-
on?
7 ¿Indi bala magatilindug sa hinali
ang mḡa magakagat sa imo?. kag ¿in-
di bala magamalata ang mḡa magalagas
sa imo? kag magamanḡintulukbon ka
nila.
8 Tunḡud kay ikaw nag-agaw sa ma-
damu nḡa mḡa katawohan, ang iban nḡa
tanan nḡa mḡa banwa magaalagaw sa
imo, banḡud sang mḡa dugo sang mḡa
tawo kag sang paglugus *nḡa nahimo* sa
duta, sa banwa kag sa tanan nḡa naga-
puluyô sa iya.
9 ¡Kailo sang nagakaibug sang ma-
dauton nḡa pagdaug nḡa sa iya baláy,
sa pagbutang sa mataas sang iya pugad,
sa pagsulúd sa palalipdan sa kalalat-an!

10 Nagbaton ka sing laygay nḡa makahuluya nḡa sa imo baláy ; sa pagguba sang madamu nḡa mḡa banwa, nagapakasalâ ka batok sa imo kalág.
11 Kay ang bató nagasingit kutub sa dingding, kag kutub sa tinapian magasabat sa iya ang sukug.
12 ¡Kailo ang nagapatindug sing banwa sa ibabaw sang dugo kag nagatukud sing minoro sa ibabaw sang paglalis !
13 Yari karon : ¿Indi bala gikan kay Iehoba sang Sebaot nḡa ang mḡa banwa ginabudlay nḡa sa kalayo, kag nḡa ang mḡa katawohan ginabudlay sa walay pulus ?
14 Kay ang duta magamanḡinpunô sa pagkilala sang himaya ni Iehoba, subung sang mḡa tubig nagatalabon sang dagat.
15 ¡Kailo ang nagapainum sa iya isigkatawo, sa imo, nḡa ginaula mo ang imo kasingkal, hoo, nḡa ginahubug mo sia, sa pagtan-aw sang ila kahubu !
16 Mapunô ka sa kahuluy-an labi pa sang himaya : inum-ka man, kag igapakita ang imo dipagkatinuli. Ang tagayan sa too ni Iehoba magakadto sing pasunud tubtub sa imo, kag may suka sa kahuluy-an sa ibabaw sang imo himaya.
17 Kay ang paglugus *nḡa nahimo* sa Libano, magatabon sa imo, kag ang kahapayan nḡa nagpalisang sang mḡa kasapatan : *ini* banḡud sang mḡa dugo sang mḡa tawo, kag sang paglugus sa duta, sa banwa, kag sa tanan nḡa nagapuluyô sa iya.
18 ¿Ano bala ang kapuslanan sang larawan nḡa tinigban nḡa sa naghimo sa iya ? ¿Ano bala ang pulus sang larawan nḡa tinunaw, kag sang manugtudlo sang butig, agud nḡa ang manugtigib magsalig sa iya gintigban, nḡa nagahimo sing diosdios nḡa apa ?
19 ¡Kailo sang nagasiling sa inutúd nḡa kahoy : "Mata-ka," kag sa bató nḡa apa : "Tindug-ka !" ¿Sarang sia bala makatudlo? Yari karon sia nahalupan sang bulawan kag pílak, kag walâ sa sulúd niya sing espiritu.
20 Apang si Iehoba yara sa Simbahan sang iya pagkabalaan. ¡Hipus sa atubanḡan niya, bug-os nḡa duta !

Panḡamuyo ni Habakuk.

3 PANḠAMUYO ni Habakuk nḡa manalagna, sa Sigyonot.
2 Oh Iehoba, nabatian ko ang imo ginpapamatian, kag nagkahadluk ako :
Oh Iehoba, pagbuhia ang imo binuhatan sa tunḡâ sang mḡa katuigan,
Sa tunḡâ sang mḡa katuigan ipakilala sia ;
Sa kaakig, magpanumdum-ka sa paghuput sang kahinoklog.
3 Ang Dios nagaabut gikan sa Teman,
Kag ang Balaan gikan sa bukid sa Paran. Sela.
Ang iya kasidlak nagatabon sang mḡa lanḡit,
Kag ang duta napunô sang iya pagdayaw.
4 Kag may kasilaw subung sang kapawa :
Mḡa kasilaw *nḡa nagagilikan* sa iya kamut ;
Kag didto natago ang iya gahum.
5 Sa atubanḡan sang iya nawung nagalakat ang kamatay,
Kag ang isa ka dabdab nḡa masingkal nagagowa sa iya mḡa tikang.
6 Nagadúlog sia, kag ginatakus niya ang duta :
Nagatulok sia kag ginpakurug niya ang mḡa katawohan,
Kag ang mḡa daan nḡa mḡa bukid ginapalupuk,
Ang mḡa kabakoloran nḡa walay katapusan nagasalalup.
Ang iya mḡa dalanon mḡa walay katapusan.
7 Nakita ko ang kalautan nḡa nagabugat sa ibabaw sang mḡa layanglayang sa Kusan ;
Ang mḡa kumbung sang duta sa Madian nagakulurug.
8 ¿Nagaalipunḡot bala si Iehoba batok sang mḡa subâ ?
¿Batok sa mḡa subâ ang imo kaakig ?
¿Ang imo kaakigb atok bala sa dagat,
Agud nḡa magsakay ka sa ibabaw sang imo mḡa kabayo,
Kag sa ibabaw sang imo mḡa kanga, nḡa sa kaluwasan ?
9 Ginsanting, ginubahan ang imo pana;
Ang mḡa pinat-in nḡa may panumpa amo ang mḡa bunal sang *imo* polong. Sela.
Ginpalitik mo ang duta sa mḡa subâ.

10 Nakakita sa imo ang mḡa bukid kag
nagalubag sila sa kasakit:
Nagaagi ang anaw sang mḡa tubig,
Ang kaidadalman nagapabati sang
iya tinḡug,
Nagabayaw sia sang iya mḡa kamut.
11 Ang adlaw kag ang bulan nagdulúlog
sa iya puluy-an:
Sa suga sang iya mḡa baslay nagalalakat sila,
Sa kasilaw sang imo masidlakon nḡa
bangkaw.
12 Ginalibot mo ang duta nḡa may kaakig,
Ginalinas mo ang mḡa katawohan
nḡa may kasingkal.
13 Nagagowa ka sa pagluwas sa imo
banwa,
Nḡa sa kaluwasan upud ang imo
hinaplas.
Ginaboong mo ang panḡolo sang
baláy sang madauton,
Nḡa ginaubahan sia kutub sa sadsaran tubtub sa ibabaw. Sela.
14 Ginapalapsan mo sang imo mḡa
baslay ang mḡa olo sang imo mḡa
panḡolo,
Nḡa nagaduluksul sa pagpaaplaag sa
akon;
Nagakalalipay sila sa iya, subung nḡa
sa paghalunhon sa nasit-an sa mḡa
duug nḡa natago.
15 Nagalakat ka upud sang imo mḡa
kabayo sa ibabaw sang dagat,
Sa ibabaw sang mḡa tinumpok sang
dalagka nḡa mḡa tubig.
16 Nabatian ko, kag nagkurug ang akon
lawas;
Sa tinḡug, nagtalakubtakub ang akon
mḡa bibig,
Kagabukan nagsulúd sa akon mḡa
tul-an, kag sa akon nagkurug ako;
Ako nḡa magapahimunong sa adlaw
sang kalisdanan,
Kon magataklad batok sa banwa
ang magasalakay sa iya.
17 Kay ang igera indi magapamulak,
Kag walâ sing patubas sa mḡa kaubasan;
Ang bunḡa sang olibo magadaya
sang paghulat,
Kag ang mḡa latagon indi magahalatag sing kalan-on;
Kag ang mḡa obeha magakulang
sa mḡa palasudlan,
Kag walâ na sing mḡa baka sa mḡa
kamalig.
18 Apang ako magakalipay kay Iehoba,
Kag magakasadya ako sa Dios sang
akon kaluwasan.
19 Si Iehoba, ang Ginoo, among akon
kabakuran,
Nḡa sia magahimo sang akon mḡa
tiil subung sang iya sang mḡa usa.
Kag pagapalaktan niya ako sa ibabaw sang akon mḡa kataasan.
Sa panḡolo sang manug-ambahan.
Upud sang akon mḡa tulungon sa musika sa lubid.

SI SOPONIAS.

Mḡa pahug batok kay Iuda kag sa Ierusalem.

1 POLONG ni Iehoba, nḡa nag-abut
kay Soponias, nḡa anak ni Kusi,
anak ni Gedalias, anak ni Amarias,
anak ni Esekias, sa mḡa kaadlawan
ni Iosias, nḡa anak ni Amon, nḡa hari
sa Iuda.
2 Pagakuhaon ko, pagakuhaon ko
ang tanan nḡa sa ibabaw sang kadaygan sang duta, siling ni Iehoba.
3 Pagakuhaon ko ang mḡa tawo kag
ang mḡa kasapatan; pagakuhaon ko
ang mḡa kapispisan sang lanḡit kag ang
mḡa kaisdaan sang dagat, kag ang mḡa
kabangdanan sa pagkaholog, kon sayoron ang mḡa malauton, kag pagautdon
ko ang tawo sa ibabaw sang kadaygan
sang duta, siling ni Iehoba.
4 Kag pagauntayon ko ang akon
kamut sa ibabaw ni Iuda kag sa ibabaw
sang tanan nḡa mḡa pumuluyô sa Ierusalem, kag pagautdon ko sa sini nḡa
duug ang nabilin ni Baal, kag ang nḡalan sang mḡa manalagna sang mḡa
dios upud ang mḡa saserdote.
5 Kag ang mḡa nagalayaub sa ibabaw
sang mḡa atup sa kasoldadosan sang

langit, kag ang mga nagalayaub kag nga nagasulumpa tungud kay Iehoba kag nagasulumpa tungud sang ila hari;

6 Kag ang mga nagatalalikod sa olehe ni Iehoba, kag ang mga walâ magapalangita kay Iehoba, bisan nagapalamangkot tungud sa iya.

7 ¡Hipus sa atubangan sang Ginoo nga si Iehoba! Kay ang adlaw ni Iehoba malapit na; kay si Iehoba naghanda na sing halad, nagabalaan sia sa iya mga inagda.

8 Kag mahanabu sa adlaw sang halad ni Iehoba, nga pagasilotan ko ang mga dunganon kag ang mga anak sang hari, kag ang tanan nga nagapalanaput sing panapton nga dinumuluong;

9 Pagasilotan ko *man*, sa sadtong adlaw, ang tanan nga mga nagalulumpat sa atangan, nga ginapunô nila ang Baláy sang ila Ginoo *sang mga bunga* sang paglugus kag sang daya.

10 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw, siling ni Iehoba nga may tingug sa siningit kutub sa gawang sang mga Iuda, kag isa ka uwang kutub sa Misne, kag daku nga kagahud kutub sa luyo sang mga kabakoloran.

11 Uluwang-kamo mga pumuluyô sa banwa nga manubo, kay ang tanan nga banwa nga manugbaligya nadula; pagapapason ang tanan nga nalulanan sang pílak.

12 Kag mahanabu, sa sadtong panagon, nga ako magausisa sa Ierusalem nga may mga sulo; kag magasilot ako sang mga tawo nga nagalilingkod sa ibabaw sang ila mga lagdo, nga sila nagasililing sa ila tagiposoon: "Si Iehoba indi magahimo *sa aion* sing maayo, bisan sing malain."

13 Ang ila mga mangad igabutang sa alatihon, kag ang ila mga baláy, sa kahapayan; magapalatindug sila sing mga baláy, apang indi nila pagapuyan; kag magatalanum sila sing mga kaubasan, apang indi sila magailinum sang alak nila.

14 Malapit na ang adlaw nga daku ni Iehoba, malapit sia kag nagadalidali gid. Ginapamatian ang adlaw ni Iehoba. Didto nagasingit sing mapait gid ang maisug.

15 Adlaw sang kasingkal yadtong adlaw; adlaw sang kalisdaan kag sang pagipit, adlaw sang pagkalaglag, kag sang kahapayan, adlaw sang kadudulman kag sang kadulum, adlaw sang guum kag sang madamol nga kadulum;

16 Adlaw sang budyong kag sang pagsingit batok sa mga mabakud nga mga kabanwaanan, kag batok sang mga pamusud nga mataas, *nga mga kuta*.

17 Pagasakiton ko ang mga tawo, kag magalalakat sila subung nga mga bulag, kay nagpalakasalâ sila batok kay Iehoba; kag ang dugo nila pagaulaon subung sang yab-ok, kag ang iya unud subung sang mga ipot.

18 Bisan ang ila pílak, bisan ang ila bulawan indi sarang makaluwas sa ila sa adlaw sang kasingkal ni Iehoba; kay ang bug-os nga duta pagaupuron sang kalayo sang iya kaimon; kay among pagkalaglag sing bug-os, hoo, kag sing hinali, nga pagahimoon niya sa mga pumuluyô sang duta.

Mga pahug batok sa mga nagakalainlain nga mga katawohan.

2 BUSA, tilipon-kamo, tilipon-kamo, katawohan, nga walâ sing huya,

2 Sa walâ pa matuman ang sogo ... ang adlaw magaligad subung sang alikabo, sa walâ pa mag-abut ang kasingkal sang kaakig ni Iehoba sa ibabaw ninyo, sa walâ pa mag-abut sa ibabaw ninyo ang adlaw sang kaakig ni Iehoba.

3 Pangitaa-ninyo si Iehoba, kamo nga tanan nga mga mapainubuson sa duta, nga ginbutang ninyo sa buhat ang iya tulumanon; pangitaa-ninyo ang katarungan, pangitaa-ninyo ang kahagup; ayhan pagapasilongan kamo sa adlaw sang kaakig ni Iehoba.

4 Kay ang Gasa pagabayaan, kag ang Askalon manginkahapayan; ang Asdod pagatabugon, sa udto ang adlaw; ang Ekron pagagabuton.

5 ¡Kailo ang mga pumuluyô sa baybayon sang dagat, ang katawohan sang mga Keretinhon! May polong gikan kay Iehoba batok sa inyo, oh Kanaan, duta sang mga Pilistinhon; kag pagaipalaglag ko ikaw, tubtub nga walâ na sing pumuluyô.

6 Kag ang kadutaan sang baybayon manginhalalbon patí ang mga bobon sang manugbantay sang kahayupan kag mga puluguhan sang mga obeha.

7 Kag manginkadutaan ini sang nabilin sang baláy ni Iuda; didto magapalahalab sila *sang ila mga pinanung*; sa

mĝa baláy ni Askalon magahiligda sila
sa kagab-ihon; kay pagaduawon sila ni
Iehoba, nĝa ila Dios, kag magapabalik
sia sa ila mĝa bihag.
8 Ako nakabati sang mĝa pasipala ni
Ioab, kag sang mĝa buyayaw sang mĝa
inanak ni Amon, nĝa ginpasipalahan
nila ang akon banwa, kag ginbuyayaw
nila batok sang iya kadulunan.
9 Nĝani, magkabuhi ako, siling ni
Iehoba sang Sebaot nĝa Dios ni Israel,
nĝa ang Moab manĝinsubung sang Sodo-
ma, kag ang mĝa inanak ni Amon, su-
bung sang Gomora, latagon sang
dalamo, kag awang sang asin, kag
dayon nĝa kahapayan: ang nabilin sang
akon banwa magaati sa ila, kag ang
mabilin sang akon katawohan magatag-
iya sang ila mĝa panublion.
10 Ini mahanabu sa ila tunĝud sang
ila palabilabi, kay nagpalasipala sila,
kag nagbuyayaw sila batok sang banwa
ni Iehoba sang Sebaot.
11 Manĝinmakahaladluk si Iehoba
batok sa ila, kay sia magalaglag sa
tanan nĝa mĝa diosdios sang duta; kag
magayaub sila sa atubanĝan niya, ang
tagsatagsa kutub sa iya duug, *sa* tanan
nĝa mĝa púlô sang katawohan.
12 Kamo man, mĝa Kusinhon. Sila
manĝinpilason sa kamatayon sang akon
hinĝaniban.
13 Maguntay sia sang iya kamut
sa ibabaw sang Aminhan, kag paglag-
lagon niya ang Asur, kag paghimoon
niya ang Ninibe nĝa kahapayan, duta
nĝa kigas subung sang isa ka kahana-
yakan.
14 Ang mĝa kinabon sang kaha-
yupan magaluluko sa tunĝâ niya, ang
tanan nĝa mĝa kasapatan, *subung* nĝa
katawohan; ang pelikano subung man
ang eriso magahololon sa kagab-ihon
sa tunĝâ sang iya mĝa oloolo: paga-
pamatian ang huni sa mĝa talambuan;
manĝinkahapayan sa ibabaw sang mĝa
atanĝan kay ang iya *tinapian* nĝa sedro
ginubahan.
15 Yadto amo ang banwa nĝa ma-
sadyahon, nĝa ginapuyan sing masina-
ligon, nĝa nagasiling sa iya tagiposoon:
Ako, kag walâ sing liwan. ¿Paano
bala nĝa nanĝinkahapayan, lolokohan
sang mĝa kasapatan nĝa mapintas?
Bisan sin-o nĝa magaagi sa luyo niya,
magapanihol, magapahulag sang iya
kamut.

Silot sa Ierusalem.—Mĝa panaad nĝa nahimo sa mĝa matutum.

3 ¡KAILO ang banwa nĝa malalison,
nĝa ginlatnan, nĝa manugpigos!
2 Walâ sia magapamati sang tingog,
bisan nagbaton sang sabdong; walâ sia
magasalig kay Ieboba, walâ magapala-
pit sa iya Dios.
3 Ang iya mĝa dunganon, sa tunĝâ
niya, mĝa leon nĝa manugnĝurub; ang
iya mĝa hukom, mĝa lobo sa hapon,
nĝa walâ magatigana sing bisan ano
nĝa sa aga;
4 Ang iya mĝa manalagna, mĝa ma-
patuyanĝon, mĝa tinawo nĝa mabud-
hion; gindagtaan sang iya mĝa saser-
dote ang balaan nĝa Puluy-an kag gin-
palugusan nila ang kasogoan.
5 Si Iehoba among matarung sa
tunĝâ niya; indi nagahimo sia sing pag-
lalis: sa agaaga ginapapawa niya
ang iya paghukom, sa walay pagku-
lang; apang ang malalison indi naka-
kilala sing kahuya.
6 Ang iya katawohan ginapapas
ko; ang mĝa pamusud sang ila *mĝa kuta*
ginpanghapay; ginaguba ko ang ila
mĝa dalan, tubtub nĝa walâ na sing
mag-agi; ang iya mĝa kabanwaanan
napanghapay tubtub nĝa walâ na sing
tawo, bisan isa ka pumuluyô.
7 Nagsiling ako: Lamang magka-
hadluk ka sa akon; magbaton-ka sing
sabdong; kag ang iya puluy-an indi na
pagautdon, *sono* sa sadtong tanan nĝa
ginsogo ko batok sa iya. Apang sila
nagdalidali sa pagpamalaut sang tanan
nila nĝa mĝa binuhatan.
8 Nĝani, hulata-ninyo ako, siling ni
Iehoba, sa adlaw nĝa magatindug ako
sa inagaw; kay ang akon pagtapat
among pagtipon sang mĝa katawohan,
ang pagtinĝub sang mĝa ginharian, sa
pagula sa ibabaw nila sang akon kaali-
punĝut, sang bug-os nĝa kasingkal sang
akon kaakig; kay sa kalayo sang akon
kaimon pagahalonhonon ang bug-os
nĝa duta.
9 Kay niyan pagaihatag ko sa mĝa
banwa, nĝa nagaliso pa sa ila, ang mĝa
bibig nĝa matinlo, agud nĝa ang
tanan magtawag sang nĝalan ni Iehoba,
agud nĝa mag-alagad sila sa iya sa isa
lamang sa kasugtanan.
10 Kutub didto sa unhan sang mĝa
subâ sang Kus, ang akon mĝa ma-

nugsimba, ang anak nĝa babae sang akon
mĝa ginpaalaplaag, magadalá sa akon
sing halad.
11 Sa sadtong adlaw, indi ka paga-
pakahuy-an banĝud sang bisan ano
sang imo mĝa binuhatan, nĝa sa iya
nagmalalison ka batok sa akon; kay
niyan pagakuhaon ko sa tunĝâ nimo
ang mĝa punô sang palabilabi nĝa ma-
lipayon, kag indi ka nĝa mas-a maga-
palabilabi sa bukid sang akon pagka-
balaan.
12 Kag magabilin ako sing nabilin,
sa tunĝâ nimo, sing isa ka banwa nĝa
mapainubuson kag imol, nĝa sila ma-
gadanĝup sa nĝalan ni Iehoba.
13 Ang nabilin ni Israel indi maga-
himo sing kalautan, bisan magahambal
sing butig; bisan sa bâbâ nila makit-an
ang dila nĝa malimbonĝon, kay sila
magahalalab kag magaloloko, kag walay
sin-o nĝa magapalisang sa ila.
14 Hugyaw-ka, oh anak nĝa babae
ni Sion. Singit-ka sa kalipay, oh Isra-
el. Kasadya-ka kag kalipay-ka sa bug-
os nĝa tagiposoon, anak nĝa babae sa
Ierusalem.
15 Si Iehoba nagapapalayô sang imo
mĝa paghukom, nagasilhig sia sa gowa
sang imo mĝa kaaway; ang hari sa
Israel nĝa si Iehoba yara sa tunĝâ nimo:
indi ka na magatan-aw sing malain.
16 Sa sadtong adlaw pagaisiling sa
Ierusalem: Indi ka mahadluk, Sion;
indi magluluya ang imo mĝa kamut.
17 Si Iehoba ang imo Dios *yara* sa
tunĝâ nimo, ang Makagagahum nĝa
nagaluwas; magakalipay sia banĝud sa
imo, nĝa may kasadya. Magahipus sia
sa iya gugma; magakalipay sia banĝud
sa imo, nĝa may pagsingit sa kasadya.
18 Pagatipunon ko ang mĝa yara sa
kasakit nĝa malayô sang pinat-in nĝa
piesta; mĝa imo sila; nagabug-at sa iba-
baw nila ang pasipala.
19 Yari karon, sa sadtong panag-on
magaginawi ako batok sang tanan mo
nĝa mĝa manugpigos; kag pagaluwason
ko ang piang nĝa babae, pagasapopohon
ko ang ginsikway; kag pagahimoon ko
nĝa pagdayawon sila kag nĝa pagbantu-
gon sila sa tanan nĝa mĝa kadutaan,
nĝa diin ginpakahuy-an sila.
20 Sa sadtong panag-on pagapakarion
ko kamo, sa sadtong panag-on pagapa-
nipunon ko kamo; kay pagahimoon ko
kamo nĝa kabantugan kag nĝa pagda-
yawon kamo sa tunĝâ sang mĝa ka-
banwaanan sang duta, kon pagapabali-
kon ko ang inyo mĝa bihag, sa atuba-
nĝan sang inyo mĝa mata, siling ni Ie-
hoba.

SI HAGEO.

Si Hageo nagasabdong sa banwa tunĝud sang iya pagpatumbaya, kag nagalaygay sa iya sa pagpatindug liwan sang Simbahan.

1 SA tuig nĝa ikaduha sang hari nĝa
si Dario, sa bulan nĝa ikan-um kag
sa nahauna nĝa adlaw sang bulan, ang
polong ni Iehoba nag-abut, sa kamut
sang manalagna nĝa si Hageo, kay
Sorobabel, nĝa anak ni Sealtiel, nĝa go-
bernador sa Iuda, kag kay Iosue, nĝa
anak ni Iosadak, nĝa daku nĝa saserdote,
nĝa nagasiling:
2 Amo ining ginahambal ni Iehoba
sang Sebaot, nĝa nagasiling: Ini nĝa
banwa nagasiling: "Walâ pa mag-abut
ang panag-on *sa pagpanĝabudlay*, ang
panag-on nĝa ang baláy ni Iehoba paga-
patindugon liwan."
3 Kag nag-abut ang polong ni Iehoba
sa kamut sang manalagna nĝa si Hageo,
nĝa nagasiling:
4 Oh kamo, ¿panag-on bala ini nĝa sa
inyo, sa pagpuyô sa inyo mĝa baláy
nĝa napanapian, nĝa nahapay ini nĝa
Baláy?
5 Kag karon amo ini ang ginasiling
ni Iehoba sang Sebaot: Pamalandong-
kamo sing maayo sa inyo mĝa tagi-
posoon sang inyo mĝa dalanon.
6 Nagatalanum kamo sing madamu,
kag ang patubas diyotay; nagakalaon
kamo, apang wala kamo magakalabu-
sug; nagailinum kamo, apang walâ

kamo pagaayawi; nagapalanaput kamo,
apang walâ kamo magmainit; kag ang
nagabaton sing sohol, nagabaton sang
iya sohol sa gisi nḡa púyo.
7 Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Pamalandong-kamo sing
maayo sa inyo tagiposoon sang inyo
mḡa dalanon.
8 Tulukad-kamo sa bukid kag dalala-
kamo diri sing kahoy, kag patinduga-
ninyo liwan ang Baláy, agud nḡa maha-
muut ako sa iya, kag nḡa paghimayaon
ako, ginasiling ni Iehoba.
9 Nagahulat kamo sing madamu, kag
yari karon may diotay lamang. Gin-
dalá ninyo sia sa baláy, apang ginhuyup
ko sa ibabaw niya. ¿Kay nḡaa bala?
siling ni Iehoba sang Sebaot. Tunḡud
sang akon Baláy, nḡa nagapadayon nḡa
nahapay kag kamo, kamo nagadalagan
ang tagsatagsa sa iya kaugalinḡon nḡa
baláy.
10 Tunḡud sini ang lanḡit sa ibabaw
ninyo nagpasupon sang ulan, kag ang
duta nagpakunul sang iya bunḡa;
11 Kag gintawag ko ang kakigas sa
ibabaw sang duta kag sa ibabaw sang
mḡa bukid, kag sa ibabaw sang trigo,
kag sa ibabaw sang duga sang ubas, kag
sa ibabaw sang lana, kag sa ibabaw
sang ginapatubas sang duta, kag sa
ibabaw sang tawo, kag sa ibabaw sang
mḡa kasapatan, kag sa ibabaw sang
tanan nḡa kinabudlayan sang mḡa ka-
mut.
12 Kag si Sorobabel, nḡa anak ni Seal-
tiel, kag si Iosue, nḡa anak ni Iosadak,
nḡa daku nḡa saserdote, kag ang tanan
nḡa iban sang banwa nagpalamati sang
tinḡug ni Iehoba, nḡa ila Dios, sono
sang mḡa polong sang manalagna nḡa
si Hageo, sang ginpadalá sia ni Iehoba,
nḡa Dios nila; kag nagkahadluk ang
banwa kay Iehoba.
13 Kag si Hageo, nḡa pinadalá ni
Iehoba, naghambal sa banwa nḡa may
balita ni Iehoba, nḡa nagasiling: "Ako
upud sa inyo, siling ni Iehoba."
14 Kag ginpamata ni Iehoba ang
espiritu ni Sorobabel, nḡa anak ni
Sealtiel, nḡa gobernador sa Iuda, kag ang
espiritu ni Iosue, nḡa anak ni Iosadak,
nḡa daku nḡa saserdote, kag ang espiritu
sang tanan nḡa nabilin sang banwa, kag
nagkaladto sila kag nagsugud sila sa
pagpanḡabudlay sa Baláy ni Iehoba
sang Sebaot nḡa ila Dios,
15 Sa adlaw nḡa ikaduha ka púlô kag
apat sang bulan nḡa ikan-um, sa ikadu-
ha ka tuig sang hari nḡa si Dario.

Ang himaya sang ikaduha nḡa Simbahan.

2 SA ikapito nḡa *bulan*, sa ikaduha
ka púlô kag isa sang bulan, nag-abut
ang polong ni Iehoba sa kamut sang
manalagna nḡa si Hageo, nḡa nagasi-
ling:
2 Hambala karon si Sorobabel, nḡa
anak ni Sealtiel, nḡa gobernador sa Iuda,
kag si Iosue, nḡa anak ni Iosadak, nḡa
daku nḡa saserdote, kag ang nabilin sang
banwa, nḡa nagsiling:
3 ¿Sin-o bala ang nabilin sa tunḡâ
ninyo, nḡa nakakita sini nḡa Baláy sa
iya nahauna nḡa himaya? kag ¿ano
bala karon ang nakita ninyo sa iya?
¿Indi bala sia subung sang walâ sa
atubanḡan sang inyo mḡa mata?
4 Busa karon, Sorobabel, pagbaskug-
ka, siling ni Iehoba. Pagbaskug-ka *man*,
Iosue, nḡa anak ni Iosadak, nḡa daku
nḡa saserdote. Pagbaskug-kamo, bug-os
nḡa banwa sang duta, siling ni Iehoba,
kag magpalanḡabudlay-kamo; kay ako
upud sa inyo, siling ni Iehoba sang
Sebaot;
5 Sono sang katipan nḡa ginkatipan
ko sa inyo, sang paggowa ninyo sa
Egipto; ang akon Espiritu magapuyô
sa tunḡâ ninyo: dili kamo magkala-
hadluk.
6 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Sa makaisa pa sa indi
madugay pagapakurugon ko ang mḡa
lanḡit, kag ang duta, kag ang dagat kag
ang mamala.
7 Kag pagapakurugon ko ang tanan
nḡa mḡa katawohan, kag magaabut ang
Hinandum sang tanan nḡa mḡa kata-
wohan; kag pagapun-on ko ini nḡa
Baláy sang himaya, siling ni Iehoba sang
Sebaot.
8 Akon ang pílak, kag akon ang bu-
lawan, siling ni Iehoba sang Sebaot.
9 Ang olehe nḡa himaya sining Baláy
magamanḡinlabing daku sang nahauna,
siling ni Iehoba sang Sebaot; kag maga-
hatag ako sang paghidaet sa sini nḡa
duug, siling ni Iehoba sang Sebaot.

Mḡa sabdong kag mḡa panaad sa pagpakamaayo.

10 Sa duha ka púlô kag apat sang

bulan nğa ikasiam, sa ikaduha ka tuig
ni Dario, nag-abut ang polong ni
Iehoba sa kamut sang manalagna nğa
si Hageo, nğa nagasiling:
11 Amo ining ginasiling ni Iehoha
sang Sebaot: Pamangkota karon ang
mğa saserdote nahanunğud sang kaso-
goan, nğa nagasiling:
12 "Kon ang isa ka tawo magdalá
sang unud nğa balaan sa sidsid sang iya
panapton, kag sa sining sidsid makamlot
niya ang tinapay, kon ang sud-an, kon
ang alak, kon ang lana, kon bisan ano
nğa iban nğa pagkaon, ¿pagapaka-
balaanon bala ang pagkaon?" Kag nag-
salabat ang mğa saserodte, kag nag-
siling: "Indi."
13 Kag nagsiling si Hageo: "Kon ang
isa ka tawo nğa mahigko banğud sang
lawas nğa patay, magkamlut sang bisan
ano sini nğa mğa butang, ¿magamanğin-
mahigko sia bala?" Kag nagsalabat ang
mğa saserdote, kag nagsililing: "Ma-
nğinmahigko sia."
14 Kag nagsabat si Hageo kag nag-
siling: "Subung sini amo ini nğa banwa,
kag subung sini ini nğa katawohan, sa
atubanğan nakon, siling ni Iehoba; kag
subung sini man ang tanan nğa binu-
hatan sang ila mğa kamut, kag ang
tanan nğa pagaihalad nila didto manğin-
mahigko.
15 Busa karon, pamalandonğa-ninyo
sing maayo sa inyo tagiposoon *ang
nahanabu* kutub sini nğa adlaw kag sang
úna, sa walâ pa nila mabutanği sing bató
sa ibabaw sang bató sa Simbahan ni
Iehoba.
16 Sa walâ pa mahanabu ining mğa
butang, nagpalapit sila sa tinumpok nğa
trigo nğa duha ka púlô ka *epa*, kag may
napúlô; nagpalapit sila sa ipitan sa
pagkuha sing kalim-an *ka sukub* sa
ipitan, kag may duha ka púlô.
17 Ginpilas ko kamo sang panlaya,
kag sang kusim, kag sang ulan nğa
batobató nğa hielo, sa tanan nğa binu-
hatan sang inyo mğa kamut; apang
walâ kamo *magbalalik* sa akon, siling ni
Iehoba.
18 Busa pamalandonğa-ninyo sing
maayo karon sa inyo tagiposoon *ang
nahanabu* kutub sini nğa adlaw kag sang
úna kutub sang adlaw nğa ikaduha
ka púlô kag apat sang *bulan* nğa ikasiam,
tubtub sang adlaw nğa gintukud ang
Simbahan ni Iehoba: pamalandonğa-
ninyo ini sa inyo tagiposoon.
19 ¿Walâ pa bala ang binhi sa dami-
sag? Bisan pa ang kaubasan, bisan ang
igera, bisan ang granada, bisan ang
olibo walâ sing patubas. Kutub sini
nğa adlaw, pagpakamaayohon ko *kamo.*"

Kalaglagan sang mğa kaaway.—Ang pagpakataas kay Sorobabel.

20 Kag nag-abut sa makaduha ang
polong ni Iehoba kay Hageo, sa ikaduha
ka púlô kag apat sang bulan, nğa naga-
siling:
21 Ihambal kay Sorobabel, nğa
gobernador sa Iuda, nğa nagasiling:
Pagapakurugon ko ang kalanğitan kag
ang duta;
22 Kag pagapukanon ko ang ling-
koran nğa harianon sang mğa katawo-
han, kag pagalaglagon ko ang kagam-
hanan sang mğa ginharian sang mğa
katawohan kag pagabaliskaron ko ang
kanga kag ang mğa nagasalakay sa iya;
kag ang mğa kabayo kag ang mğa sa ila
nagakalabayo magakapukan ang tag-
satagsa sa hinğaniban sang iban.
23 Sa sadtong adlaw, siling ni Iehoba
sang Sebaot, pagakuhaon ko ikaw, oh
Sorobabel, nğa anak ni Sealtiel, nğa akon
alagad, siling ni Iehoba, kag pagai-
butang ko ikaw subung sang singsing
sa akon tudlo; kay ako nagpili sa imo,
siling ni Iehoba sang Sebaot.

SI SAKARIAS.

Laygay sa paghinulsul.

1 SA ikawalo nğa bulan, sa tuig nğa
ikaduha ni Dario, nag-abut ang po-
long ni Iehoba kay Sakarias, nğa anak
ni Berekias, nğa anak ni Iddo, nğa ma-
nalagna, nğa nagasiling:
2 Gintandug si Iehoba sang daku nğa
kasingkal batok sa inyo mğa ginikanan.

3 Busa, pagaisiling mo sa ila: Amo
ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot:
Balalik-kamo sa akon, siling ni Iehoba
sang Sebaot, kag ako magabalik sa
inyo, siling ni Iehoba sang Sebaot.
4 Dili kamo magmanḡinsubung sang
inyo mḡa ginikanan, nḡa sa ila nag-
sililingit ang úna nḡa mḡa manalagna,
nḡa nagasiling: Amo ining ginasiling
ni Iehoba sang Sebaot: Mag-ilisol-
kamo karon sa inyo mḡa malain nḡa
dalanon, kag sa inyo mḡa malain nḡa
mḡa buhat; kag walâ sila magpalamati,
bisan nagtalupanḡud sa akon, siling ni
Iehoba.
5 Ang inyo mḡa ginikanan, ¿diin
bala sila? kag ang mḡa manalagna,
¿magakalabuhi sila bala sa gihapon?
6 Apang ang akon mḡa polong, kag
ang akon mḡa palatukuran, nḡa ginsogo
ko sa akon mḡa alagad nḡa mḡa mana-
lagna, ¿walâ bala nagpakalambut sila
sa inyo mḡa ginikanan? Kag nagbalalik
sila, kag nagsililing: "Subung sang gin-
tapat ni Iehoba sang Sebaot sa paghimo
sa aton, sono sa aton mḡa dalanon kag
sono sa aton mḡa binuhatan, amo man
ang ginhimo niya sa aton."

Nahauna nḡa palanan-awon.—Ang mḡa kabayo.

7 Sa duha ka púlô kag apat sang
bulan nḡa ikapúlô kag isa, nḡa among
bulan nḡa Sebat, sa tuig nḡa ikaduha ni
Dario, nag-abut ang polong ni Iehoba
kay Sakarias, nḡa anak ni Berekias, nḡa
anak ni Iddo, nḡa manalagna, nḡa naga-
siling:
8 May palanan-awon ako sa kagab-
ihon; kag yari karon ang isa ka lalaki
nḡa nagasakay sa isa ka kabayo nḡa
mapula; sia nagadúlog sa tunḡâ, sang
mḡa mirto, nḡa yara sa isa ka duug nḡa
nanubuan, kag sa olehe niya may mḡa
kabayo nḡa mḡa mapula, nḡa mḡa alasan
kag mḡa maputi.
9 Niyan nagsiling ako: "¿Ano bala
ini sila, ginoo ko?" Kag nagsiling sa
akon ang manugtunda nḡa naghambal sa
akon: "Pagaipakita ko sa imo kon ano
ini sila."
10 Kag ang lalaki, nḡa didto sa tu-
nḡâ sang mḡa mirto, naghambal kag
nagsiling: "Ini sila among mḡa ginpa-
dalá ni Iehoba sa paglibot sang duta."
11 Kag sila nagsalabat sa manug-
tunda ni Iehoba, nḡa didto sa tunḡâ
sang mḡa mirto, kag nagsililing sila:
Ginlibot namon ang duta, kag yari
karon ang bug-os nḡa duta napuy-an kag
malinong."
12 Kag naghambal ang manugtunda
ni Iehoba kag nagsiling: "Oh Iehoba
sang Sebaot, ¿tubtub pa bala san-o nḡa
indi ka magakalooy sa Ierusalem kag
sa mḡa kabanwaanan sa Iuda, nḡa
batok sa ila nagkaakig ka sining kapi-
toan ka tuig?"
13 Kag si Iehoba nagsabat sa manug-
tunda nḡa naghambal sa akon sing mḡa
maayo nḡa mḡa polong, sing mḡa mali-
payon nḡa mḡa polong;
14 Kag nagsiling sa akon ang manug-
tunda, nḡa naghambal sa akon: Singit-
ka, nḡa nagasiling: "Amo ining gina-
siling ni Iehoba sang Sebaot: Naga-
panḡimon ako sa Ierusalem kag sa Sion
nḡa may daku nḡa kaimon.
15 Kag nagakasingkal ako sa daku
nḡa kasingkal batok sa mḡa katawohan,
nḡa yara sa kalinong; kay sang ako
nagsingkal sing diyot, sila, sila nag-
bululig nḡa sa malain.
16 Tunḡud sini, amo ining ginasiling
ni Iehoba: Nagabalik ako sa Ierusalem
nḡa may kalooy; sa iya pagapatindugon
ang akon Baláy, siling ni Iehoba sang
Sebaot, kag ang lubid pagauntayon sa
ibabaw sang Ierusalem.
17 Singit pa, nḡa nagasiling: Amo
ining ginasiling ni Iehoba sang Seba-
ot: Pagapaawason pa ang akon mḡa
kabanwaanan sa kauswagan, kag pagali-
payon pa ni Iehoba ang Sion, kag paga-
pilion pa niya ang Ierusalem."

Ikaduhang palanan-awon: ang mḡa sunḡay kag ang mḡa panday.

18 Sa olehe ginhayaw ko ang akon
mḡa mata, kag nagtulok ako, kag yari
karon ang apat ka mḡa sunḡay.
19 Kag nagsiling ako sa manugtunda,
nḡa nagahambal sa akon: "¿Ano bala
ini sila?" Kag nagsabat sia sa akon:
"Ini sila among mḡa sunḡay, nḡa nag-
alaplaag sa Iuda, sa Israel, kag sa Ieru-
salem."
20 Kag ginpakita sa akon ni Iehoba
ang apat ka mḡa panday.
21 Kag ako nagsiling: "¿Ano bala ang
ginakari nila sini sa paghimo?" Kag nag-
hambal sia sa akon, nḡa nagasiling: "Ini
sila among mḡa sunḡay nḡa nag-alaplaag

sa Iuda, tubtub nğa walâ sing sin-o nğa
nagtukhayaw sang iya olo; kag ini sila
nagkalari sa paglisang sa ila, sa pag-
tabog sa malayô sang mğa sunğay
sang mğa katawohan, nğa nagbalayaw
sang sunğay batok sang duta sa Iuda, sa
pagpaalaplaag sa iya."

Palanan-awon nğa ikatlo: gintakus ang Ierusalem.

2 KAG ginbayaw ko ang akon mğa
mata, kag nagtulok ako, kag yari
karon ang isa ka lalaki, nğa sa iya
kamut ang isa ka lubid nğa inugtakus.
2 Kag nagsiling ako sa iya: "¿Sa diin
ka bala makadto?" Kag sia nagsiling sa
akon: "Sa pagtakus sa Ierusalem, sang
pagtan-awo kon pila ang iya kasangka-
ron, kag kon pila ang iya kalabaon."
3 Kag yari karon, ang manugtunda,
nğa naghambal sa akon, naghalín kag
ang isa ka manugtunda naggowa sa
pagsugata sa iya.
4 Kag nagsiling sia sa iya: "Dalagan,
kag ihambal sa sini nğa pamatan-on,
nğa nagasiling: Pagapuy-an ang Ieru-
salem subung sang mğa minoro nğa
walay kuta, banğud sang kadamuon
sang mğa tawo kag sang mğa kasapatan
nğa yara sa tunğâ niya.
5 Kag ako, siling ni Iehoba, manğin-
kuta nğa kalayo ako nğa sa iya sa pali-
bot, kag manğinhimaya ako sa tunğâ
niya."
6 ¡Uy, uy! palalagyo-kamo sa duta
sang Aminhan, siling ni Iehoba, kay su-
bung sang apat ka mğa hanğin sang
lanğit ginpang-alaplaag ko kamo, siling
ni Iehoba.
7 ¡Oh Sion, palagyo-ka, ikaw nğa
nagapuyô kaúpud sang anak nğa babae
sang Babilonia.
8 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Sa himaya ginpadalá niya
ako sa mğa katawohan nğa naghimo sa
inyo nğa ila inagaw: kag ang nagaku-
hit sa inyo, nagakuhit sang tawotawo
sang iya mata.
9 "Kay yari karon, ako magabalabad
sang akon kamut batok sa ila, kag
manğininagaw sila sang mğa nag-alagad
sa ila, kag mahibaloan ninyo, nğa si
Iehoba sang Sebaot nagpadalá sa akon."
10 Ambahan-ka kag kasadya-ka, anak
nğa babae sang Sion; kay yari karon,
magakari ako, kag magapuyô ako sa
tunğâ nimo, siling ni Iehoba.
11 Kag magasilimpon ang madamu
nğa mğa katawohan kay Iehoba sa sad-
tong adlaw, kag manğinbanwa nakon
sila, kag magapuyô ako sa tunğâ nimo;
kag mahibaloan mo, nğa si Iehoba sang
Sebaot nagpadalá sa akon sa imo.
12 Kag pagatagiyahon ni Iehoba ang
Iuda nğa palanublion nğa pahat niya, sa
duta sa pagkabalaan kag pagapilion pa
niya ang Ierusalem.
13 Maghipus ang tanan nğa unud sa
atubanğan ni Iehoba, kay sia nagmata
gikan sa iya balaan nğa Puluy-an.

Palanan-awon nğa ikap-at: ang dakung saserdote nğa ginsumbung ni Satanas kag ginpakamatarung sang Dios.

3 KAG ginpakita niya sa akon si
Iosue, ang daku nğa saserdote, nğa
sia nagatindug sa atubanğan sang Ma-
nugtunda ni Iehoba; kag si Satanas yara
sa iya too, sa pagsumbung sa iya.
2 Kag si Iehoba nagsiling kay Satanas:
"Si Iehoba magsabdung sa imo, Satanas.
Hoo; si Iehoba magsabdong sa imo;
sia nğa nagpili sang Ierusalem. ¿Indi
bala ini dungkulan nğa ginkuha sa ka-
layo?"
3 Kag si Iosue napanaptan sang mğa
panapton nğa bulinğon, kag yara sia sa
atubanğan sang Manugtunda.
4 Kag naghambal ang *Manugtunda*,
kag nagsiling sa mğa nagatilindug sa
atubanğan niya, nğa nagasiling: "Uba-
ha-ninyo sa iya ang mğa panapton nğa
bulinğon." Ugaling nagsiling sia sa iya:
Tuluk-ka nğa ginpaagi ko ang imo
kalautan sa ibabaw nimo, kag ginapa-
pasaputan ko ikaw sang mğa panapton
nğa malahalon."
5 Kag nagsiling ako: "Butanğan nila
sing turbante nğa matinlo sa ibabaw
sang iya olo." Kag ginbutanğan nila
sing turbante nğa matinlo sa ibabaw
sang iya olo; kag ginpasaputan nila sia
sang mğa panapton. Kag ang Manug-
tunda ni Iehoba nagtindug didto.
6 Kag ang Manugtunda ni Iehoba
nagpamatuud kay Iosue, nğa naga-
siling:
7 "Amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: Kon maglakat ka sa akon
mğa dalanon kag kon magbantay ka
sang akon tulumanon, niyan magaga-
hum ka man sa akon Baláy, maga-
bantay ka man sang akon mğa patyo,

kag pagaihatag ko ikaw nĝa maglakat
ka sa tunĝâ sang mĝa nagatilindug *sa*
atubanĝan ko.
8 Busa, dunĝug-ka, Iosue, daku nĝa
saserdote, ikaw kag ang imo mĝa kaup-
danan, nĝa nagalilingkod sa atubanĝan
nimo; kay mĝa lalaki sila nĝa mĝa
hilibulonĝan. Kay yari karon, pagapa-
karion ko ang akon alagad, ang Saling-
sing.
9 Kay yari karon, nahanunĝud sang
bató nĝa ginbutang ko sa atubanĝan ni
Iosue: sa ibabaw sining bugtong nĝa
bató may pito ka mĝa mata. Yari
karon, ako magatigib sang iya tinigban,
siling ni Iehoba sang Sebaot; kag paga-
kúhaon ko ang kalautan sining duta sa
isa lamang ka adlaw,
10 Sa sadtong adlaw, siling ni Ieboba
sang Sebaot, magaagdahay ang isa sa
isa sa idalum sang pinúnô sang ubas,
kag sa idalum sang igera."

Palanan-awon nĝa ikalima: ang sadnĝan nĝa bulawan kag ang mĝa sulo.

4 KAG nagbalik ang Manugtunda,
nĝa naghambal sa akon, kag gin-
pukaw niya ako, subung sang isa ka
tawo nĝa ginpukaw sa iya katologon.
2 Kag nagsiling sia sa akon: "¿ Ano
bala ang ginatan-aw mo?" Kag nagsiling
ako: "Ginatulok ko kag, yari karon ang
isa ka sadnĝan nĝa bug-os nĝa bulawan,
nĝa may isa ka suludlan sa iya olo, kag
ang iya pito ka mĝa lamprahan sa iba-
baw niya; kag pito ka mĝa ilogan nĝa
sa tagsatagsa sang mĝa lamprahan nĝa
yara sa iya olo.
3 Ugaling sa ibabaw niya, duha ka
mĝa oliba, ang isa sa too sang suludlan,
kag ang isa sa iya walá."
4 Kag naghambal ako, kag nagsiling
ako sa sadtong manugtunda, nĝa nag-
hambal sa akon, nĝa nagasiling: "¿ Ano
bala ining mĝa butang, ginoo ko?"
5 Kag ang manugtunda, nĝa naga-
hambal sa akon, nagsabat kag nagsiling
sa akon: "¿ Walâ ka bala makahibalo
kon ano ining mĝa butang?" Kag nag-
siling ako: "Walâ, ginoo ko."
6 Kag naghambal sia kag nagsiling
sa akon, nĝa nagasiling: "Ini among
polong ni Iehoba kay Sorobabel, nĝa
sa iya nagasiling: Indi sa gahum, bisan
sa kusug, kondi tunĝud sa akon Es-
piritu, siling ni Iehoba sang Sebaot.
7 ¿ Sin-o ikaw bala, daku nĝa bukid,
sa atubanĝan ni Sorobabel? Manĝinka-
patagan ka. Kag pagadalhon niya gi-
kan sa gowa ang bató sang olo, sa
pagsingit: ¡ Bugay, bugay, sa iya!"
8 Kag ang polong ni Iehoba nag-abut
sa akon, nĝa nagasiling:
9 "Ang mĝa kamut ni Sorobabel nag-
tukud sang sadsaran sa sini nĝa Baláy,
kag ang iya mĝa kamut magahuman sa
iya, kag mahibaloan mo, nĝa si Iehoba
sang Sebaot nagpadalá sa akon sa inyo.
10 Kay, ¿ sin-o bala ang nagatamay
sang adlaw sang mĝa magamay nĝa
mĝa butang, kon ining mĝa pito naga-
kalalipay sa pagtan-aw sang tonton sa
kamut ni Sorobabel, ining mĝa mata
ni Iehoba, nĝa nagalibot sang bug-os
nĝa duta?"
11 Naghambal ako, kag nagsiling sa
iya: "¿ Ano bala ining duha ka mĝa
oliba sa too sang sadnĝan kag sa iya
walâ?"
12 Kag naghambal ako sing makadu-
ha, kag nagsiling sa iya: "¿ Ano bala
ining duha ka mĝa bulig sang mĝa oliba
sa tunĝâ sang duha ka mĝa iligan nĝa
bulawan, nĝa sa ila nagailig *ang lana*
nĝa bulawan?"
13 Kag naghambal sia sa akon, nĝa
nagasiling: "¿ Walâ ka bala makahibalo
kon ano ini nĝa mĝa butang?" Kag nag-
siling ako: "Ginoo ko, walâ."
14 Kag sia nagsiling: "Ining duha
among mĝa anak sang lana, nĝa naga-
tilindug malapit sa Ginoo sang bug-
os nĝa duta."

Palanan-awon nĝa ikan-um: ang linukot nĝa nagalupad.

5 KAG ginhayaw ko liwan ang akon
mĝa mata kag nagtulok ako, kag
yari karon ang isa ka linukot *sa pagsulat,*
nĝa nagalupad.
2 Kag nagsiling sia sa akon: "¿ Ano
bala ang ginatan-aw mo?" Kag nagsabat
ako: "Ginatan-aw ko ang isa ka linukot
nĝa nagalupad, nĝa duha ka púlô ka ma-
niko ang kalaba, kag napúlô ka maniko
ang kasangkad."
3 Niyan nagsiling sia sa akon: "Ini
amo ang pagpakamalaut, nĝa nagagowa
sa ibabaw sang kadaygan sang bug-os
nĝa duta; kay ang tanan nĝa makawat,
pagalaglagon kutub diri; sono sang na-
hamtang sa iya; kag ang tanan nĝa

manugsumpa, pagalaglagon kutub diri,
sono sang nahamtang sa iya.
4 Ako nagapagowa sa iya, siling ni
Iehoba sang Sebaot, kag magasulúd sia
sa baláy sang makawat, kag sa baláy
sang nagasumpa sing butig gid sa akon
ngãlan; kag magapadayon sia sa tungâ
sang iya baláy, kag pagaupuron niya sia
patí sang iya mga tinapian kag sang iya
mga bató."

Palanan-awon nga ikapito: ang babae kag ang epa.

5 Kag naggowa ang manugtunda nga
naghambal sa akon, kag nagsiling sa a-
kon: "Hayawa karon ang imo mga ma-
ta, kag tuluka kon ano ang nagagowa
didto."
6 Kag nagsiling ako: "¿Ang ano bala?"
Kag sia nagsiling: "Ini among isa ka
epa, nga nagagowa." Kag nagsiling sia:
"Ini among dagway nga *ginapahayag*
niya sa bug-os nga duta."
7 Kag yari karon, ang isa ka panid
nga tinga ginabayaw, kag ang isa ka ba-
bae nagalingkod sa tungâ sang epa.
8 Kag sia nagsiling: "Ini among ka-
lainan." Kag ginpilák niya sa tungâ
sang epa, kag ginpilák niya ang bilog
nga tinga sa bâbâ sang epa.
9 Kag ginhayaw ko ang akon mga
mata, kag nagtulok ako: kag yari karon
ang duha ka babae nga naggoluwa, kag
may hangin sa ila mga pakpak, kag may
mga pakpak sila subung sang siguenya,
kag ginbalayaw nila ang epa sa tungâ
sang duta kag sang kalangitan.
10 Kag nagsiling ako sa manugtunda,
nga naghambal sa akon: "¿Sa diin ba-
la ginadalá nila ang epa?"
11 Kag sia nagsiling sa akon: "Sa du-
ta sang Sinar sa pagpatindug sa iya
didto sing baláy: kag pagapalig-onon sia
kag igapahamtang sia didto sa ibabaw
sang iya tulungtungan."

Palanan-awon nga ikawalo: ang apat ka mga kanga.

6 KAG ginhayaw ko liwan ang akon
mga mata, kag nagtulok ako; kag
yari karon ang apat ka mga kanga, nga
naggoluwa sa tungâ sang duha ka bukid;
kag ang mga bukid tumbaga sila.
2 Sa nahauna nga kanga may mga ka-
bayo nga mapula, kag sa ikaduha nga
kanga mga kabayo nga maitum;
3 Kag sa ikatlo nga kanga mga kaba-
yo nga maputi, kag sa ikap-at nga kanga
mga kabayo nga pintokpintokon kag
makusug.
4 Kag naghambal ako, kag nagsiling
sa manugtunda nga sa akon naghambal:
"¿Ano bala ini nga mga butang, ginoo
ko?"
5 Kag ang manugtunda nagsabat sa
akon kag nagsiling sa akon: "Ini sila
amo ang apat ka mga hangin sang mga
langit, nga nagagulowa, sa tapus sang
pag-atubang niya sa Ginoo sang bug-os
nga duta.
6 Ang mga kabayo sang isa sang mga
kanga, ang mga maitum, naghalalín na-
yon sa duta sang Aminhan; kag ang
mga maputi naghalalín sa olehe nila;
kag ang mga pintokpintokon naghalalín
nayon sa duta sang Bagatnan."
7 Kag ang mga *kabayo* nga makusug
naghalín, kag nagtinguha sa paghalín sa
paglibot sang duta. Kag nagsiling sia:
"Lakat-kamo, kag libuta-ninyo ang
duta." Kag ginlilibot nila ang duta.
8 Kag gintawag niya ako, kag gin-
hambal niya ako, nga nagasiling: "Tu-
luka, ang mga naggulowa nayon sa
Aminhan, pagapapahuwayon nila ang
akon Espiritu sa duta sang Aminhan."

Mga purungpurung nga sa kay Iosue.—Ang Singil.

9 Kag ang polong ni Iehoba nag-abut
sa akon, nga nagasiling:
10 "Kuha-ka *sang mga dólot* sa mga
pinaliton, sa kay Heldai, kag sa kay
Tobias, kag sa kay Iedaia, kag maga-
abut ka gid, sa sadtong adlaw, magasu-
lúd ka sa baláy ni Iosias, nga anak ni
Soponias, nga diin sila nag-alabut gikan
sa Babilonia.
11 Magakuha ka sing pílak kag bula-
wan, kag magahimo ka sing mga purung-
purung kag pagaibutang mo sila sa
olo sang daku nga saserdote nga si
Iosue, nga anak ni Iosadak;
12 Kag pagaihambal mo sa iya, nga
nagasiling: Amo ining ginasiling ni
Iehoba sang Sebaot, nga nagasiling:
Yari karon ang isa ka lalaki, nga ang
iya ngalan among Salingsing, kag gikan
sa idalum magatúbô sia, kag maga-

patindug sia sang Simbahan ni Iehoba.
13 Sia gid magapatindug sang Simbahan ni Iehoba, kag sia gid magadalá sang himaya, kag magalingkod kag magagahum sia sa iya lingkoran nğa harianon; kag manğinsaserdote sia sa iya lingkoran; kag manğinlaygay sa paghidaet sa tunğâ sang duha.
14 Kag nahanunğud sang mğa purungpurung manğinhandumanan sia sa Simbahan ni Iehoba, nğa sa kay Helem, kag kay Tobias, kag kay Iedaia, kag kay Hen, nğa anak nğa lalaki ni Soponias.
15 Kag ang mğa sa malayô magaalabut, kag magapalatindug sang Simbahan ni Iehoba; kag mahibaloan ninyo, nğa si Iehoba sang Sebaot nagpadalá sa akon sa inyo. Mahanabu ini, kon sa pagkamatuud, magtuluman kamo sang tinğug ni Iehoba, nğa inyo Dios."

Ang puasa nğa wala minamaayoha sang Dios.

7 KAG nahanabu, sa tuig nğa ikap-at sang hari nğa si Dario, nğa ang polong ni Iehoba nag-abut kay Sakarias, sa ikap-at sang bulan nğa ikasiam, nğa among Kisleu.
2 Ginpadalá sang baláy sang Dios si Sareser kag si Regem-melek kag ang iya mğa tinawo, sa pagpakilooy sang nawung ni Iehoba,
3 Sa paghambal sa mğa saserdote sang Baláy ni Iehoba sang Sebaot, kag sa mğa manalagna, nğa nagasiling: "¿Magahibi bala ako sa bulan nğa ikalima, nğa nagapuasa subung sang ginhimo ko sining kapid-an ka tuig?"
4 Kag nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba sang Sebaot, nğa nagasiling:
5 Ihambal sa bug-os nğa banwa sang kadutaan, kag sa mğa saserdote, nğa nagasiling: Sang nagpuluasa kamo kag naghalaya kamo sa ikalima kag sa ikapito ka *bulan* sining kapitoan ka tuig, ¿nagpuluasa bala gid kamo nğa sa akon, nğa sa akon?
6 Kag kon magkalaon kag magilinum kamo, ¿indi bala kamo ang nagakalaon nğa sa inyo kag nagailinum nğa sa inyo?
7 ¿Indi bala ang mğa polong nğa ginbantala ni Iehoba sa kamut sang mğa manalagna nğa úna, sang ang Ierusalem ginpuy-an kag malinong, patí ang iya mğa kabanwaanan sa iya palibot, kag nğa ang Bagatnan kag ang duta nğa manubo ginpuy-an?
8 Kag ang polong ni Iehoba nag-abut kay Sakarias, nğa nagasiling:
9 Amo ining ginhambal ni Iehoba sang Sebaot, nğa nagasiling: "Mitlanğon-ninyo ang paghukom sono sa kamatooran kag ibutang ninyo sa buhat ang kaayohan kag ang kahanoklog, ang tagsatagsa sa iya útud;
10 Indi ninyo pagpiguson ang bálo nğa babae, bisan ang ilo, bisan ang dumuluong, bisan ang nalisdan, kag indi kamo magpamalandong sing malain sa inyo tagiposoon, ang tagsatagsa batok sa iya útud."
11 Apang nagdumili sila sa pagtalupanğud kag nagtalalikod sila sing malalison, kag ginpabunğul nila ang ila mğa idulunğug nğa sa indi pagpamati;
12 Kag ginhimo nila ang ila tagiposoon nğa diamante sa indi pagpamati sang kasogoan, bisan sang mğa polong nğa ginapadalá ni Iehoba sang Sebaot tunğud sang iya Espiritu, sa kamut sang mğa manalagna nğa úna. Kag may daku nğa kasingkal gikan kay Iehoba sang Sebaot.
13 Kag nahanabu nğa, subung nğa sia nagsingit kag walâ sila magdulunğug, subung man nagsilingit sila, kag ako walâ magdunğug sa ila, siling ni Iehoba sang Sebaot.
14 Kag ginpaalaplaag ko sila nğa may alimpulos sa tanan nğa mğa katawohan nğa walâ nila makilala, kag ang duta ginhapay sa olehe nila, nğa walâ sing magpakadto bisan nğa magpakari; kag ginhilimo nila ang halandumon nğa duta nğa kahapayan.

Mğa pinanaad nğa mğa pagpakamaayo.

8 KAG nag-abut ang polong ni Iehoba sang Sebaot, nğa nagasiling:
2 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Nagaimon ako sang Sion nğa may daku nğa kaimon, kag nğa may daku nğa kasingkal, nğa nagapanğimon ako sa iya.
3 Amo ining ginasiling ni Iehoba: Nagabalik ako sa Sion, kag magapuyô ako sa tunğâ sang Ierusalem; kag ang Ierusalem pagatawgon nğa "Banwa sang kamatooran" kag ang bukid ni Iehoba sang Sebaot, nğa "Bukid sang pagkabalaan."

4 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Magalingkod pa ang mga tigulang nga lalaki kag ang mga tigulang nga babae sa mga balaligyaan sa Ierusalem, kag ang tagsatagsa may sungkod sa *iya* kamut tungud sang kadamuon sang iya mga adlaw.
5 Kag ang mga dalan sang banwa manginpúnô sang mga kabataan nga lalaki kag sang mga kabataan nga babae, nga nagahilinampang sa iya mga dalan.
6 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Kon ini indi sarang mahimo sa mga mata sang nabilin sini nga banwa sa sadtong adlaw, ¿ indi man bala sarang mahimo ini sa akon mga mata ? siling ni Iehoha sang Sebaot.
7 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Yari karon, pagaluwason ko ang akon banwa sa duta sang Sidlangan, kag sa duta sang Katundan ;
8 Kag pagapakarion ko sila, kag magapuluyô sila sa tungâ sang Ierusalem : kag manginbanwa nakon sila, kag ako mangin-Dios, nila nga may kamatooran kag may katarungan.
9 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Magbalaskug ang inyo mga kamut, oh kamo, nga nagapalamati sa sining panag-on sining mga polong, sa bâbâ sang mga manalagna, nga amo sila sa adlaw nga gintukud ang sadsaran sang Baláy ni Iehoba sang Sebaot, sang Simbahan, agud nga pagpatindugon sia.
10 Kay sa walâ pa ining mga adlaw, walâ sing sohol sa tawo, bisan sohol sa sapat; kag walâ sing paghidaet nga sa nagasulúd kag sa nagagowa, bangud sang kasumpung ; kag ginbuhian ko ang tanan nga mga tawo ang iban batok sa iban.
11 Apang karon indi na ako subung sang sa mga adlaw nga úna nahanungud sini nga banwa, siling ni Iehoba sang Sebaot ;
12 Kay *may* mga binhi sa paghidaet: ang pinúnô sang ubas magahatag sang iya bunga, kag ang duta magahatag sang iya patubas, kag ang langit magahalatag sang iya tun-ug ; kag pagaihatag ko ining tanan nga panublion sa nabilin sini nga banwa.
13 Kag nahanabu nga subung nga nanginpagkamalaut kamo sa mga katawohan, oh baláy ni Iuda kag baláy ni Israel, subung man pagaluwason ko kamo, kag manginpagpakamaayo kamo. Indi kamo magkalahadluk: nga magbalaskug ang inyo mga kamut.
14 Kay amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Subung nga naghunahuna ako maghimo sa inyo sing malain, sang ginpapaakig ako sang inyo mga ginikanan, siling ni Iehoba sang Sebaot, kag walâ ako maghinulsul,
15 Sa sini naghunahuna ako liwan, sa sining mga adlaw, sa paghimo sang maayo sa Ierusalem kag sa baláy ni Iuda. Dili kamo magkahadluk.
16 Ini sila among mga butang nga dapat ninyo paghimoon: Maghalambalkamo sang kamatooran ang tagsatagsa sa iya isigkatawo, magmitlang-kamo sang kamatooran kag sang paghukom sa paghidaet sa sulúd sang inyo mga gawang.
17 Kag indi magpamalandong-kamo sa inyo mga tagiposoon sing malain, ang tagsatagsa batok sa iya útud ; bisan maghiligugma - kamo sing butig nga panumpa ; kay ini nga tanan ginakaakigan ko, siling ni Iehoba.
18 Kag nag-abut sa akon ang polong ni Iehoba sang Sebaot, nga nagasiling:
19 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Ang puasa sang ikap-at *ka bulan*, kag ang puasa sang ikalima, kag ang puasa sang ikapito kag ang puasa sang ikapúlô, manginkalipayan kag kasadya sila sa baláy ni Iuda, kag mga panag-on nga kabulahanan. Busa, hiligugma-kamo sang kamatooran kag sang paghidaet.
20 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Magaalabut pa ang mga banwa kag ang mga pumuluyô sang madamu nga mga kabanwaanan ;
21 Kag ang mga pumuluyô sang isa magakaladto sa isa, nga nagasililing: " Magkaladto-kita, magkaladto-kita sa pagpakilooy sang nawung ni Iehoba, kag sa pagpangita kay Iehoba sang Sebaot. Ako man magapakadto.
22 Kag magaalabut ang madamung mga banwa sa pagpangita kay Iehoba sang Sebaot sa Ierusalem, kag sa pagpakilooy sang nawung ni Iehoba.
23 Amo ining ginasiling ni Iehoba sang Sebaot: Sa sadtong mga adlaw ang napúlô ka tawo, sa tanan nga mga hambal sang mga katawohan, magakalapyot kag magahalawid sa isa ka Iudio sa sidsid sang iya panapton, nga nagasiling: " Magaulúpud kami sa inyo, kay

nabatian namon nḡa ang Dios yara kaúpud ninyo."

Silot sang mḡa nagaliuainlain nḡa mḡa banwa.

9 LULAN sang polong ni Iehoba sa
ibabaw sang duta sa Hadrak, kag
nḡa nagatungtung man sa ibabaw sang
Damasko; kay ang mḡa mata ni Iehoba
yara sa ibabaw sang *tanan* nḡa mḡa
tawo, subung sang sa ibabaw sang tanan
nḡa mḡa kabikahan ni Israel;
2 Kag subung man *nahanunḡud sang*
Hamat nḡa among dulunan sa iya; kag
nahanunḡud sang Tiro kag sang Sidon,
kay ang Tiro maalam gid:
3 Kag ang Tiro nagpatindug sing
kabakuran, kag nagtompuk sia sang
pílak, subung sang yab-ok, kag sang bulawan, subung sang lunang sang mḡa
dalan.
4 Yari karon, ang Ginoo magakuha
sa iya, kag magapilák sa dagat sang iya
kabakuran, kag sia gid pagahalunhunon
sang kalayo.
5 Ang Askalon magatan-aw sini kag
magakahadluk; ang Gasa man, kag magalubag sia sa daku nḡa kasakit, subung
man ang Ekron, kay pagapakahuy-an sia
sang iya paglaum, kag sa Gasa madula
ang iya hari, kag ang Askalon indi na
pagapuy-an.
6 Kag magapuyô sa Asdod ang mḡa
unon, kag pagautdon ko ang palabilabi
sang mḡa Pilistinhon;
7 Kag pagakuhaon ko ang iya dugo
sa iya bâbâ, kag ang iya mḡa kalanḡilaran sa iya mḡa nḡipon, kag sia man magapabilin nḡa sa aton Dios; manḡinsubung sia sang panḡolo sa Iuda, kag ang
Ekron, subung sang Iebusinhon.
8 Kag magabutang ako sing dulugan
sa palibot sang akon Baláy batok sang
mḡa kasoldadosan kag batok sang nagapakadto kag sang nagapakari; kag indi
na magaagi sa ibabaw nila ang manugpabuhis; kay karon gintulok ko sang
akon mḡa mata.
9 Kasadya-ka sing daku, anak nḡa
babae sa Sion; singit-ka sa kalipay,
anak nḡa babae sa Ierusalem: yari karon ang imo Hari, nḡa nagaabut sa imo;
matarung sia kag mandadaug, nḡa mapainubuson, kag nḡa pinasakay sa isa
ka asno, sa isa ka polyino, nḡa anak
nḡa lalaki sang asno nḡa babae.
10 Kag sa Epraim pagautdon ko ang
iya mḡa kanga, kag ang mḡa kakabayohan sa Ierusalem; kag pagapamalion
ang mḡa pana sa paginaway. Kag
magahambal sia sing paghidaet sa mḡa
katawohan, kag ang iya pagkaginoo
manḡin sa isa ka dagat pa isa ka dagat,
kag kutub sa subâ tubtub sa mḡa ukbung
sang duta.
11 Kag nahanunḡud sa imo gid, tunḡud sang dugo sang imo katipan, pagapagowaon ko ang imo mḡa binilango
gikan sa bobon nḡa walay tubig.
12 Balalik-kamo sa kabakuran, mḡa
binilango sa paglaum. Karon gid ginabalita ko sa inyo, nḡa dinapli ang pagaihatag ko sa inyo.
13 Kay pagasantinḡon ko nḡa sa akon
si Iuda *subung* sang pana, pagasangkapan ko si Epraim subung sang pana;
kag pagapukawon ko ang imo mḡa
anak, Sion, batok sa imo mḡa anak,
Iaban, kag pagahimoon ko ikaw subung
nḡa hinḡaniban sang maisug.
14 Kag si Iehoba magapakita sa ibabaw nila, kag ang iya baslay magagowa
subung sang kilat. Ang Ginoo nḡa si
Iehoba magapatunug sang budyong,
magapakadto sia sa mḡa alimpulos sang
Bagatnan.
15 Si Iehoba sang Sebaot magaapin
sa ila: magakalaon sila, kag pagatapakon nila ang mḡa bató sang habyug;
magailinum sila, kag magadinaguhub
sila subung sang banḡud sang alak, kag
pagapun-on sila subung sang yahong
sang halad, subung sang pamusud sang
halaran.
16 Kag sa sadtong adlaw si Iehoba,
nḡa ila Dios, magaluwas sa ila, subung
sang mḡa obeha sang iya banwa, kay
manḡintampok sila nḡa mḡa bató sang
purungpurung nḡa masidlakon sa ibabaw sang iya duta.
17 Kay ¡daw ano ka daku sang iya
kaayo, kag daw ano ka daku sang iya
kaayoayo! Ang trigo magapabunḡa sa
mḡa pamatan-on kag ang duga sang
ubas sa mḡa ulay.

Mḡa panaad sa Israel.

10 PALANḠAYO-KAMO kay Iehoba sang ulan sa panag-on sang
mḡa ulan sang tingin-ot: si Iehoba magapapanḡilat, kag magahatag sia sa ila
sang bugana nḡa ulan, sa tagsatagsa
sing hilamon sa *iya* latagon.

2 Kay ang mĝa terapim nagahalatag
sing mĝa polong nĝa kadayawan; ang
mĝa manugpakot nagatulok sing mĝa
daya; ginamitlang nila ang mĝa damgo
nĝa malimbonĝon, nagalipay sila tunĝud
sang walay pulus. Tunĝud sini nagata-
lalaliwan sila, subung sang mĝa obeha;
ginalisdan sila, kay walâ sila sing ma-
nugbantay.
3 Batok sa mĝa manugbantay naga-
dabdab ang akon kaakig, kag pagasilo-
tan ko ang mĝa kanding nĝa lalaki;
kay si Iehoba sang Sebaot nagaduaw sa
iya kinabon, nĝa baláy ni Iuda, kag
ginahimo niya sia nĝa iya kabayo nĝa
maambong sa pag-awayan.
4 Sa iya magagowa ang *batô* nĝa pa-
musud, sa iya ang palpal *sa layangla-
yang*, sa iya ang pana sa pag-awayan, sa
iya man ang tanan nĝa mĝa manugga-
hum sing tinĝub.
5 Kag manĝinsubung sila sang mĝa
maisug nĝa sa pag-awayan nĝa nagalala-
pak *sa mĝa kaaway*, sa lunang sang mĝa
dalan. Nagaalaway sila, kay si Iehoba
upud sa ila, apang ang mĝa nagasalakay
sa mĝa kabayo, ginapakahuy-an sila.
6 Pagapalig-onon ko ang baláy ni
Iuda, kag pagaluwason ko ang baláy ni
Iose, kag pagapalinonĝon ang ila puluy-
an, kay sa ila nagakalooy ako; kag ma-
gamanĝinsubung sila sang walâ ko pag-
isikway sila, kay ako amo si Iehoba nĝa
ila Dios, nĝa magapamati sa ila.
7 Kag si Epraim man manĝinsubung
sang maisug; magakasadya ang ila ta-
giposoon subung sang tunĝud sang alak.
Ang ila mĝa anak makakita man sini
kag magakalasadya sila; ang ila tagipo-
soon magakalipay kay Iehoba.
8 Ako magapanihol sa ila, kag maga-
tipon ako sa ila, kay gintubus ko sila;
kag pagapadamuon sila subung nĝa gin-
padamu sila.
9 Kon pagisab-ug ko sila sa tunĝâ
sang mĝa banwa, kag sa mĝa malayô
nĝa mĝa kadutaan, magapalanumdum
sila sa akon, kag magapalanĝabuhi sila
upud sa ila mĝa anak, kag magabalalik
sila.
10 Pagapabalikon ko sila gikan sa
duta sa Egipto, kag pagapanipunon ko
sila gikan sa Asur, kag pagapasudlon ko
sila sa duta sa Galaad kag sa Libano
kag indi makakita sing igo *nĝa dung*
nĝa sa ila.
11 Kag magaagi sia sa dagat sang ka-
lilisdan, apang sa dagat magapilas sia
sang mĝa hanul, kag magamalala ang
tanan nĝa mĝa kaidadalman sang subâ:
ang palabilabi ni Asur pagapaubson
kag ang setro sa Egipto magapalayo *sa
iya.*
12 Kag ako magapalig-on sa ila kay
Iehoba, kag magalalakat sila sa iya
nĝalan, siling ni Iehoba.

Silot sa mĝa matig-a sing tagiposoon.

11 LIBANO, buksi ang imo mĝa ga-
wang, kag nĝa ang kalayo magha-
lunhon sang imo mĝa sedro.
2 Uwang-ka, sipres, kay ang sedro na-
pukan na, kay ang mĝa maambong gin-
hapay. Inuwang-kamo, mĝa alon sa
Basan, kay ginaguba sia, ang talon nĝa
masiot.
3 Ginapamatian ang inuwang sang
mĝa manugbantay, kay ang iya pagka-
halangdon nahapay; ginapamatian ang
ima sang mĝa magamay nĝa leon, kay
ang palabilabi sang Iordan nahapay.
4 Amo ining ginasiling ni Iehoba,
nĝa akon Dios: Pahalaba ang mĝa obe-
ha sang ihawan,
5 Kay ang ila mĝa manugbakal naga-
patay sa walâ sing pagdalá sang kasal-
anan, kag ang ila manugbaligya naga-
sililing: "Manĝindalayawon si Iehoba,
nĝa nagmangaran ako, kag nĝa ang ila
mĝa manugbantay walâ sing kalooy sa
ila."
6 Kay indi na gid ako magakalooy sa
mĝa pumuluyô sang duta, siling ni Ieho-
ba: "Kay, yari karon, ako magatugyan
sang mĝa tawo nĝa ang tagsatagsa sa
kamut sang iya isigkatawo, kag sa ka-
mut sang iya hari; kag pagalinason nila
ang duta, kag ako, indi ko pagaluwason
sila sa ila mĝa kamut."
7 Busa, ginpahalab ko ang mĝa obeha
sang ihawan, bisan pa ang mĝa labing
nalisdan sang kinabon. Kag nagkuha
ako nĝa sa akon sing duha ka sungkod
kag ginhinĝalanan ko ang isa nĝa Bugay,
kag ginhinĝalanan ko ang isa nĝa Hi-
gut; kag nagpahalab ako sang mĝa
obeha.
8 Kag gindula ko ang tatlo ka mĝa
manugbantay sa isa lamang ka bulan;
ang akon kalág naakig sa ila, kag ang
kalág nila naakig man sa akon.
9 Kag nagsiling ako: "Indi na ako ma-
gapahalab sa inyo; nĝa ang himalatyon,

mapatay; kag nğa ang nagakadula, madula, kag ang mğa magakalabilin, nğa ang tagsatagsa maghalonhon sang unud sang iban."
10 Kag ginkuha ko ang akon sungkod
nğa Bugay, kag ginutúd ko sia, sa pagwalâ sang akon katipan nğa ginkatipan ko sa tanan nğa mğa banwa.
11 Kag ginwalâ sia sa sini nğa adlaw,
kag sa sini ginkilala sang mğa labing makalolooy sang kinabon, nğa nagtululok sa akon, nğa yadto among polong ni Iehoba.
12 Kag nagsiling ako sa ila: "Kon mi-
namaayo ninyo, hatagi ninyo *ako* sang akon sohol; kon indi, pabayai-ninyo ini. Kag nagtilimbang sila nğa sa akon sohol sing katloan ka *panid* nğa pílak.
13 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
"Ipilák ini nğa sa manugkolon," yadtong magayon nğa bili nğa ginpabili nila sa akon. Kag ginkuha ko ang katloan ka *panid* nğa pílak, kag ginpilák ko sila sa Baláy ni Iehoba nğa sa manugkolon.
14 Ugaling ginutúd ko ang ikaduha
ka sungkud nakon, nğa amo ang Higut sa pagwalâ sang paghiútud sa tunğâ ni Iuda kag ni Israel.
15 Kag nagsiling sa akon si Iehoba:
"Kuhaa pa ang gamit sang isa ka manugbantay nğa buangbuang;
16 Kay yari karon, ako magabanğon
sing isa ka manugbantay sa duta, nğa indi magatatap sang mğa nagkaladula, kag indi magapanğita sang nagtalang, kag indi magabolóng sang gupak, bisan magapahalab sa maayo, kondi nğa pagakaonon niya ang unud sang matambok, kag pagagision niya ang ila mğa koko."
17 ¡Kailo ang manugbantay nğa wa-
lay pulus, nğa nagabiya sang pinanong! Ang hinğaniban *magaabut* batok sang iya butkon, kag batok sang iya mata nğa too: manğinitus ang iya butkon, kag pagapalonğon sing bug os ang iya mata nğa too.

Kalaglagan sang mğa kaaway sang banwa sang Dios.—Paghinulsul kag pagpaninlo sa Israel.

12 LULAN sang polong ni Iehoba sa ibabaw sa Israel: Ang polong ni Iehoba, nğa naghumlad sang mğa lanğit, kag nagtukud sang duta, kag nğa naghuman sang espiritu sang tawo sa sulúd niya:
2 Yari karon, pagahimoon ko ang Ierusalem nğa tagayan sa pagduling nğa sa tanan nğa mğa banwa sa palibot, bisan pa sila man batok sa Iuda, kag manğinamo ini sa paglibot sa Ierusalem.
3 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nğa pagahimoon ko nğa ang Ierusalem manğinbató nğa mabug-at sa tanan nğa mğa banwa; ang tanan nğa magapas-an sa iya, pagapamihakpihakon sing malain gid, kag ang tanan nğa mğa katawohan sang duta magatipon batok sa iya.
4 Sa sadtong adlaw, siling ni Iehoba,
pagapilason ko nğa may pagduling ang tanan nğa kabayo, kag nğa may pagsála ang nagasakay sa iya; sa ibabaw sang baláy ni Iuda pagapamuklaton ko ang akon mğa mata, apang ang tanan nğa kabayo sang mğa banwa pagapilason ko sang kabulag.
5 Kag ang mğa panğolo sa Iuda ma-
gasililing sa ila tagiposoon: "Ang akon kusug among mğa pumuluyô sa Ierusalem, kay Iehoba sang Sebaot nğa ila Dios."
6 Sa sadtong adlaw pagahimoon ko
ang mğa panğolo sa Iuda subung sang isa ka bagahan nğa kalayo sa tunğâ sang gatong, kag subung sang isa ka sulo nğa kalayo sa tunğâ sang mğa inupung; kag magahalunhon sila sa walâ kag sa too sang tanan nğa mğa banwa palibot; kag ang Ierusalem pagapuy-an liwan sa iya duug, sa Ierusalem.
7 Kag pagaluwason ni Iehoba sing úna
ang mğa layanglayang ni Iuda, agud nğa ang dunğug sang baláy ni Dabid kag sang pumuluyô sa Ierusalem indi magdaku sa ibabaw ni Iuda.
8 Sa sadtong adlaw, si Iehoba maga-
tabang sa palibot sang mğa pumuluyô sa Ierusalem; kag ang sa tunğâ nila nagalangalang, sa sadtong adlaw manğinsubung kay Dabid, kag ang baláy ni Dabid manğinsubung sang Dios, subung sang Manugtunda ni Iehoba sa atubanğan nila.
9 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nğa pagahimulatan ko sa paglaglag ang tanan nğa mğa katawohan nğa nagaalabut batok sa Ierusalem.
10 Kag pagaipasagahay ko sa ibabaw
sang baláy ni Dabid, kag sa ibabaw sang mğa pumuluyô sa Ierusalem, ang espiritu sa bugay kag sa pakilooy; kag magatululok sila sa akon, nğa sa iya naglalapus sila, kag magapanalabiton sila banğud sa iya, subung sang pagpanalabiton

bangud sang bugtong nga anak, kag may
kapait tungud sa iya, subung nga may
kapait tungud *sang kamatayon* sang pa-
nganay.
11 Sa sadtong adlaw may daku nga
panalabiton sa Ierusalem, subung sang
panalabiton sa Adad-Rimon sa nalupya-
kan sang Megido.
12 Kag ang duta magapanalabiton,
ang tagsa ka panimaláy sa pinain; ang
panimaláy sang baláy ni Dabid sa pinain
kag ang iya mga kababainan sa pinain;
ang panimaláy sang baláy ni Natan sa
pinain, kag ang iya mga kababainan sa
pinain;
13 Ang panimaláy sang baláy ni Lebi
sa pinain, kag ang ila mga kababainan
sa pinain; ang panimaláy ni Semei sa
pinain, kag ang ila mga kababainan sa
pinain.
14 Ang tanan nga mga nabilin, ang
tagsa ka panimaláy sa pinain, kag ang
ila mga kababainan sa pinain.

13 SA sadtong adlaw may tuburan
nga nabuksan nga sa baláy ni Da-
bid, kag nga sa mga pumuluyô sa Ieru-
salem, nga sa salâ kag sa kahigkoan.
2 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
siling ni Iehoba sang Sebaot, nga paga-
utdon ko sa duta ang mga ngalan sang
mga larawan, kag walâ na sing halandu-
mon sa ila; kag pagaipalayô ko man sa
duta ang mga manalagna, kag ang espi-
ritu sa kahigkoan.
3 Kag mahanabu, kon ang isa maga-
pakamanalagna pa, pagasilingan sia sang
iya amáy kag sang iya ilóy, nga nagpa-
langanak sa iya: "Indi ka magakabuhi,
kay naghambal ka sang butig sa ngalan
ni Iehoba." Kag ang iya amay kag ang
iya ilóy nga nagpalanganak sa iya, maga-
palapus sa iya, kay nagapakamanalagna
sia.
4 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nga ang tanan nga mga manalagna ma-
gakalahuya ang tagsatagsa sa iya pala-
nan-awon, kay nagapakamanalagna sila;
kag indi na magapalanaput pa sila sang
kunup nga bulbul sa pagbutig.
5 Kag magasiling sia: "Indi ako ma-
nalagna; mangunguma ako sang duta,
kay ginbakal ako kutub sang akon pag-
kapamatan-on."
6 Kag sang pagasilingan sia nila:
"¿ Ano bala inang mga pilas sa imo mga
kamut?" sia magasabat: "Sa ila ginpi-
las ako sa baláy sang akon mga abyan."

Ang pinilas nga manugbantay.—Katapusan nga pag-hukom.—Ang pagpakataas sang Iglesia.

7 Tindug-ka, kampilan, batok sa akon
manugbantay, batok sang tawo nga kaú-
pud nakon, siling ni Iehoba sang Sebaot.
Pilasa ang Manugbantay, kag pagapa-
alaplaagon ang mga obeha; kag paga-
pabalikon ko ang akon kamut batok
sang mga magamay.
8 Kag magakahanabu sa bug-os nga
duta, siling ni Iehoba, nga ang duha ka
bahin pagapamapason sa iya, nga maga-
kaladula sila, apang ang ikatlo ka bahin
mabilin sa iya.
9 Kag pagaibutang ko sa kalayo ining
ikatlo ka bahin, kag pagaulayon ko sila,
subung sang pagulay sang pílak, kag pa-
gatilawan ko sila subung sang pagtilaw
sang bulawan. Sia magatawag sang a-
kon ngalan, kag ako magasabat sa iya;
kag magasiling ako: "Banwa ko;" kag
sia magasiling: "Si Iehoba akon Dios."

14 YARI karon, ang adlaw ni Iehoba
nagaabut, nga ang inagaw sa imo
pagabahinbahinon sa tungâ nimo.
2 Kay pagatipunon ko ang tanan nga
mga katawohan sa pag-away batok sa
Ierusalem, kag ang banwa pagakuhaon,
kag pagaatihon ang mga baláy, kag pa-
gapanluguson ang mga babae; kag ang
katungâ sang banwa magakadto sa pagli-
ton; kag ang nabilin sang banwa indi
pagautdon sa banwa.
3 Apang magagowa si Iehoba, kag
magaaway sia batok sadtong mga kata-
wohan, subung sang pag-away niya sang
adlaw sang paginaway.
4 Kag magadúlog ang iya mga tiil,
sa sadtong adlaw, sa ibabaw sang bukid
sang mga Oliba, nga yara sa atubangan
sang Ierusalem, nayon sa Sidlangan;
kag ang bukid sang mga Oliba, mapi-
hak sa tungâ nayon sa Sidlangan kag
nayon sa Katundan, nga manginisa
ka daku gid nga nalupyakan didto; kag
ang isa ka katungâ sang bukid magabu-
lag nayon sa Aminhan, kag ang isa ka
katungâ nayon sa Bagatnan.
5 Kag magapalalagyo kamo sa tungâ
sang nalupyakan sang akon mga bukid;
kay ang nalupyakan sang mga bukid
magaabut tubtub sa Hasal. Kag maga-

palalagyo kamo subung nğa nagpalalag-
yo kamo banğud sang linog sa mğa ad-
law ni Usias, nğa hari sa Iuda. Niyan
magaabut si Iehoba, nğa akon Dios, kag
upud sa iya ang tanan nğa mğa balaan.
6 Kag mahanabu, sa sadto nğa adlaw
nğa walâ na sing kapawa; ang mğa *bi-
toon* nğa masidlakon, pagapungan ang
ila kasilaw;
7 Kag manğinisa ka bugtong nğa ad-
law ini, nğa ginkilala ni Iehoba, nğa indi
bisan adlaw bisan gab-i; apang maga-
kahanabu nğa sa oras sang kahaponon,
magamanğinmay kapawa.
8 Kag mahanabu *man*, sa sadtong ad-
law, nğa magagulowa sa Ierusalem ang
mğa tubig nğa mğa buhi, ang katunğâ
sa ila nayon sa dagat nğa nasidlanğan,
kag ang isa ka katunğâ nayon sa dagat
nğa nakatundan, kag mahanabu ini sa
tinğadlaw kag sa tigtulugnaw.
9 Kag si Iehoba magamanğinhari sa
ibabaw sang bug-os nğa duta: sa sadtong
adlaw si Iehoba manğin-isa sia, kag isa
lamang ang iya nğalan.
10 Kag ang bug-os nğa duta maga-
baylo kag manğinsubung sang kapata-
gan, kutub sa Geba tubtub sa Rimon, sa
Bagatnan sang Ierusalem; kag ang *ban-
wa* pagapakataason kag pagapapuy-on
sa iya duug, kutub sa gawang ni Benya-
min tubtub sa duug sang nahaunang ga-
wang, tubtub sa gawang sang mğa Pa-
musud; kag *kutub* sa tore ni Hananeel,
tubtub sa mğa Ipitan sang hari.
11 Kag magapuluyô sila sa iya *sa pag-
hidaet*, kag walâ na sing katagudilian
sa iya, kag pagapuy-an ang Ierusalem
sing masinalig-on gid.
12 Kag yari karon kon ano ang ma-
nğinkalalat-an nğa pagaipilas ni Iehoba
sa tanan nğa mğa banwa, nğa nag-
alaway batok sa Ierusalem: pagapatu-
nawon niya ang unud sang tagsatagsa,
kon yara pa sia sa ibabaw sang iya mğa
tiil, kag ang mğa mata sang tagsatagsa
pagatunawon sa ila guwab, kag ang ila
dila magakatunaw sa ila bâbâ.
13 Kag mahanabu, sa sadtong adlaw,
nğa may daku nğa kawagwagan sa ila
gikan kay Iehoba, kag magakapyut ang
tagsatagsa sa kamut sang iya isigkata-
wo, kag ang kamut sang isa magabayaw
batok sa kamut sang isa.
14 Kag si Iuda man magaaway sa
Ierusalem. Kag pagapanipunon ang
mğa mangad sang tanan nğa mğa kata-
wohan sa palibot, ang bulawan, kag ang
pílak kag ang mğa panapton sa dakung
kabugana.
15 Kag manğinsubung sini ang kala-
lat-an sang mğa kabayo, sang mğa mula,
sang mğa kamelyo kag sang mğa asno,
kag sang tanan nğa mğa kasapatan nğa
didto sadto nğa mğa dulugan: ini ma-
nğinsubung sadto nğa kalalat-an.
16 Kag mahanabu nğa ang tanan
nğa magkalabilin sang mğa katawohan
nğa nag-alabut batok sa Ierusalem, ma-
gatalaklad sa tuigtuig sa pagyaub sa atu-
banğan sang Hari, kay Iehoba sang Se-
baot, kag sa paghiwat sang piesta sang
mğa Payagpayag.
17 Kag mahanabu, nğa ang mğa sa
panimaláy sang duta, nğa indi magta-
laklad sa Ierusalem sa pagyaub sa
atubanğan sang Hari, nğa si Iehoba
sang Sebaot indi magapaabut sa ibabaw
nila ang ulan.
18 Kag kon ang panimaláy sa Egipto
indi magtaklad kag indi magkari, sa
ibabaw nila walâ man sing *ulan*; maga-
abut ang kalalat-an, nğa sa iya si Iehoba
magapilas sang mğa katawohan, nğa
walâ magatalaklad sa paghiwat sang
piesta sang mğa Payagpayag.
19 Yari karon kon ano ang manğin-
silot sang salâ sa Egipto kag sang salâ
sang tanan nğa mğa katawohan. nğa indi
magatalaklad sa paghiwat sang piesta
sang mğa Payagpayag.
20 Sa sadtong adlaw may sa ibabaw
sang mğa kilingkiling sang mğa kabayo:
"Pagkabalaan kay Iehoba"; kag ang
mğa kolon sa baláy ni Iehoba manğinsu-
bung sang mğa yahong sa atubanğan
sang halaran.
21 Kag manğinbutang nğa balaan ni
Iehoba sang Sebaot ang tanan nğa kolon
sa Ierusalem kag sa Iuda; kag ang
tanan nğa mğa magahalalad, magaala-
but kag magakuluha sa ila, kag maga-
luluto sila sa ila; kag walâ na gid sing
Kanaaninhon sa Baláy ni Iehoba sang
Sebaot, sa sadtong adlaw.

SI MALAKIAS.

Pagkadimatagubaluson sang banwa.—Ang pagsulit-sulit sang pagsimba nga lawasnon sang mga saserdote.

1 LULAN sang polong ni Iehoba sa
Israel sa kamut ni Malakias.
2 Ako naghigugma sa inyo, siling ni
Iehoba; kag nagsiliiing kamo: "¿Sa ano
bala nḡa ginhigugma mo kami?" ¿Indi
bala si Esau ang útud ni Iakob? siling ni
Iehoba, kag *walay sapayan,* ginhigugma
ko si Iakob;
3 Kag si Esau ginkaagikan ko, kag
ginhimo ko nḡa kahapayan ang iya mḡa
kabukiran *kag gintugyan* ko ang iya
palanublion nḡa sa mḡa sakal sang ka-
hanayakan.
4 Kon ang Edom nagasiling: "Gingu-
ba kami; apang magabalalik kami, kag
pagapatindugon namon liwan ang na-
gub-an," amo ining ginasiling ni Iehoba
sang Sebaot: "Sila magapalatindug, a-
pang ako magapukan; kag pagatawgon
nila sila: Kadutaan sa kalautan, kag
Banwa nḡa batok sa iya naakig si Ie-
hoba sa gihapon.
5 Kag ang inyo mḡa mata makakita
sini, kag magasiliiing kamo: Magma-
nḡindaku si Iehoba sa ibabaw sang kadu-
taan sa Israel."
6 Ang anak nagapadunḡug sa *iya*
amay, kag ang alagad, sa iya ginoo:
busa, kon ako among amay, ¿diin bala
ang akon kadunganan? Kag kon ako
among Ginoo, ¿diin bala ang kahadluk
sa akon? siling ni Iehoba sang Sebaot
sa inyo, mḡa saserdote nḡa ginatamay
ninyo ang akon nḡalan; kag nagasiliiing
kamo: "¿Sa ano bala gintamay namon
ang imo nḡalan?"
7 Nagahalalad kamo sa ibabaw sang
akon halaran sing tinapay nḡa mahigko,
kag nagasiliiing kamo: "¿Sa ano bala
nḡa gindagtaan ta namon?" Sa ginasili-
ling ninyo: "Ang latok ni Iehoba tala-
mayon."
8 Kag sang nagahalalad kamo sang
sapat nḡa bulag nḡa sa paghalad, ¿indi
bala malain? kag sang nagahalalad
kamo sang piang kon sang masakiton,
¿indi bala malain? Busa, idólot ini sa
imo gobernador; ¿manḡinmatagubalu-
son bala sia sa imo, kon pagapasulabi-
hon ka bala niya? siling ni Iehoba sang
Sebaot.
9 Kag karon, pakilooy-kamo sa na-
wung sang Dios, agud nḡa magkalooy
sia sa aton: ini naggikan sa inyo kamut,
¿pagapasulabihon bala niya bisan sin-o
sa inyo? siling ni Iehoba sang Sebaot.
10 Kabáy pa nḡa may yara sa tunḡâ
ninyo nḡa magtakup sang mḡa gawang,
kag nḡa indi kamo magtutud sing *kalayo*
sa akon halaran sa walay pulus. Walâ
ako sing kahamuut sa inyo, siling ni
Iehoba sang Sebaot, kag indi ko paga-
kahamut-an ang dólot sang inyo kamut.
11 Kay kutub sa sulubanḡan tubtub
sa katundan sang adlaw, daku ang akon
nḡalan sa tunḡâ sang mḡa katawohan;
kag sa tanan nḡa duug pagaihalad sa
akon nḡalan ang pahamut, kag ang dólot
nḡa matinlo; kay daku ang akon nḡalan
sa tunḡâ sang mḡa katawohan, siling ni
Iehoba sang Sebaot.
12 Apang kamo nagahigko sa iya
sang nagasiliiing kamo: "Mahigko ang
latok ni Iehoba, kag ang iya bunḡa,
unud nḡa talamayon."
13 Kag nagsiliiing kamo: "¡Yari ka-
ron nḡa pagkalas-ay!" ¡kag nagapusnḡa
kamo sa iya, siling ni Iehoba sang Sebaot;
kag gindalá ninyo diri ang kinawatan,
kag ang piang, kag ang masakiton, kag
sa amo nḡa bagay nagadalalá kamo sing
dólot: ¿pagabatunon ko bala ini sa
inyo mḡa kamut? siling ni Iehoba.
14 Indi; pakamalauton ang malimbo-
nḡon, nḡa may lalaki sa iya kinabon, kag
nagapanaad kag nagahalad sia sang di-
nagtaan kay Iehoba; kay ako among Da-
ku nḡa Hari, siling ni Iehoba sang Se-
baot, kag ang akon nḡalan among ma-
kahaladluk sa tunḡâ sang mḡa katawo-
han.

2 BUSA karon, mĝa saserdote, sa inyo
ining sogo.
2 Kag kon indi kamo magpalamati,
kag kon indi ninyo igbutang sa tagipo-
soon ang paghimaya sa akon ngalan,
siling ni Iehoba sang Sebaot, magapa-
dalá ako sing pagpakamalaut sa ibabaw
ninyo, kag pagapakamalauton ko ang
inyo mĝa pagpakamaayo, hoo, pagapa-
kamalauton ko sila, kay walâ ninyo
pagaibutang ini sa inyo tagiposoon.
3 Yari karon, pagdautan ko ang inyo
kaumhan, kag pagaiwaraag ko ang ipot
sa inyo mĝa nawung, ang ipot sang inyo
mĝa ginihaw sang mĝa piesta, kag paga-
panghalinon kamo upud sa iya.
4 Kag mahibaloan ninyo, nĝa ako
nagpadalá sa inyo sini nĝa sogo, nĝa
ang akon katipan nagapadayon kay
Lebi, siling ni Iehoba sang Sebaot.
5 Ang akon katipan nanĝinsa iya sa
kabuhi kag sa paghidaet; nĝa ini sila
ginhatag ko sa iya nĝa sa kahadluk,
kag nagkahadluk sia sa akon, kag ba-
nĝud sang akon nĝalan, nagpaubus sia.
6 Ang kasogoan sang kamatooran
nagpuyô sa iya bâbâ, kag ang kalautan
walâ makita sa iya mĝa bibig: sa
paghidaet kag sa katarunĝan naglakat
sia upud sa akon, kag madamu ang gin-
papalayô niya sa kalautan.
7 Kay ang mĝa bibig sang mĝa saser-
dote nagabantay sang kinaadman, kag
sa ila bâbâ nagapalanĝita *sila* sang
kasogoan; kay manugbalita sia ni Ie-
hoba sang Sebaot.
8 Apang kamo naglilipas sa sining
dalan, nanĝinkabangdanan kamo sang
pagkaholog sang madamu nahanunĝud
sa kasogoan; gindunot ninyo ang kati-
pan sang mĝa Lebinhon, siling ni Iehoba
sang Sebaot.
9 Nĝani, ako man ginahimo ko kamo
nĝa mĝa talamayon kag mĝa kubus sa
bug-os nĝa banwa, tunĝud kay walâ
kamo magabalantay sang akon mĝa
dalanon, kag tunĝud kay ginapasulabi
ninyo ang mĝa tawo nahanunĝud sa
kasogoan.

Mĝa pagpanĝasawa sa mĝa babae nĝa mĝa dumu-luong, kag mĝa pagbulagay nĝa dimatarung.

10 ¿Walâ bala kita nĝa tanan sing
isa lamang ka Amay? ¿Walâ bala
kita pagtugaha sang isa gid ka Dios?
Busa, ¿kay nĝaa bala mabudhion kita,
ang tagsatagsa sa iya útud, nĝa gina-
higkoan ang katipan sang aton mĝa
ginikanan?
11 Si Iuda nagaginawi sing mabud-
hion, kag sa Israel kag sa Ierusalem
ginahimo ang kalanĝil-aran; kag gina-
higkoan ni Iuda ang pagkabalaan ni
Iehoba, nĝa iya ginahigugma, kag naga-
panĝasawa sia sa anak nĝa babae sang
dios nĝa dumuluong.
12 Pagutdon ni Iehoba ang tawo nĝa
nagahimo sini, sa nagapulaw kag sa
nagasabat, sa tunĝâ sang mĝa layang-
layang ni Iakob, kag sa nagahalad sing
dólot kay Iehoba sang Sebaot.
13 Kag yari karon, sa ikaduha, nĝa
ginahimo ninyo: amo ang pagtabon
sang halaran ni Iehoba sang mĝa luha
sang paghibi kag sang pagbakho, sa
bagay nĝa indi nagatulok sia sa dólot,
kag indi na mahamuut sa nagagikan sa
inyo mĝa kamut.
14 Kag nagasiliiing kamo: "¿Kay
nĝaa bala?" Kag si Iehoba among saksi
sa tunĝâ nimo kag sang babae sa imo
pagkapamatan-on, nĝa batok sa iya nag-
ginawi ka sing mabudhion, nĝa bisan pa
sia ang imo kaúpud kag ang asawa sa
imo katipan.
15 Kag ini amo ang indi pagahimoon
sang isa lamang *ka tawo*, nĝa may na-
bilin sia nĝa espiritu. Kag ¿ano bala
ang pagahimoon sadto? Magapanĝita sia
sing isa ka kaliwatan nĝa gikan sa Dios.
Busa, mag-alandam-kamo sa inyo mĝa
espiritu, kag dili maginawi sing mabud-
hion batok sa babae sa imo pagkapa-
matan-on.
16 Kay si Iehoba nĝa Dios sa Israel
nagsiling, nĝa nagakaakig sang pag-
bulagay; kag ang *nagabulag* magatabon
sang kalugusan sang iya panapton, siling
ni Iehoba sang Sabaot. Busa mag-
alandam-kamo sa inyo kaugalinĝon, sa
inyo mĝa espiritu, kag indi kamo mag-
manĝinmabudhion,
17 Ginabudlay ninyo si Iehoba tu-
nĝud sang inyo mĝa polong. Kag
nagasiliiing kamo: "¿Sa ano bala nĝa
ginabudlay namon sia?" Sang ginasili-
ling ninyo: "Bisan sin-o nĝa nagahimo
sang malain maayo sia sa mĝa mata ni
Iehoba kag sa ila sini nagakahamuut
sia; kon: ¿Diin bala ang Dios sang
paghukom?"

Balita sang pag-abut sang Ginoo nğa ginaunahan sang isa ka manugbalita.

3 YARI karon, ako magapadalá sang
akon manugbalita, kag sia maga-
aman sang dalan sa atubanğan nakon:
kag sa hinali magasulúd sa iya Simba-
han ang Ginoo nğa sa iya nagapalanğita
kamo, kag ang Manugtunda sang kati-
pan, nğa sa iya nagakawili kamo. Yari
karon, nagaabut sia, siling ni Iehoba
sang Sebaot.
2 Apang ¿sin-o bala ang sarang ma-
kabatas sang adlaw sang iya pagkari?
kag ¿sin-o ang sarang makatindug sa
iya pagpahayag? Kay sia among su-
bung sang kalayo nğa manugtunaw, kag
subung sang habon sang mğa manugpa-
munak.
3 Kag magalingkod sia sa pagtunaw
kag sa pagulay sang pílak, kag pagatin-
loan niya ang mğa inanak ni Lebi, kag
pagaulayon niya sila subung sang bu-
lawan kag subung sang pílak, kag ma-
hanunğud sila kay Iehoba, nğa nagaha-
lad sing dólot nğa may katarunğan.
4 Kag manğinkahalamut-an kay Ieho-
ba ang dólot sa Iuda kag sa Ierusalem, su-
bung sang mğa adlaw sadto kag subung
sang sa mğa dumaan nğa mğa tuig.
5 Kag magapalapit ako so inyo sa
paghukom, kag manğinsaksi ako nğa
magadali sang *kasuayon* batok sa mğa
babaylan kag batok sa mğa makihilawa-
son, kag batok sa mğa nagasulumpa
sing butig, kag batok sa mğa nagapigos
sang mamumugon sa iya sohol kon sa
bálo nğa babae kag sa ilo, kag batok sa
mğa nagadalaut sa dumuluong nğa walay
kahadluk sa akon, siling ni Iehoba
sang Sebaot.
6 Kay ako amo si Iehoba, walâ ako
nagaliwan; kag kamo, mğa inanak ni
Iakob, walâ kamo pagpanğupura.

Indi maglimbong kay Iehoba; indi magduhaduha sa iya tinotuyo, bisan sa iya katarunğan.

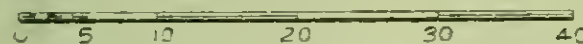
7 Kutub sang mğa adlaw sang in-
yo mğa ginikanan nagpalalayo kamo
sa akon mğa palatukuran, kag walâ
ninyo sila pagtumana. Balalik-kamo sa
akon, kag ako magabalik sa inyo, siling
ni Iehoba sang Sebaot. Kag nagasililing
kamo: "¿Sa ano bala nğa magabalalik
kami?"
8 ¿Magapanğawat bala ang two sa
Dios? Kay kamo nagapalanğawat sa
akon. Kag nagasililing kamo: "¿Sa ano
bala nğa nagapanğawat kami sa imo?"
Sa mğa ikapúlô kag sa halad nğa bina-
yaw.
9 Pinapakamalaut kamo nğa may
pagpakamalaut, kay kamo, ang bug-os
nğa katawohan, nagapalanğawat sa
akon.
10 Dalha-ninyo diri ang tanan nğa
mğa ikapúlô sa baláy sang bahandi, kag
nğa may kalan-on sa akon baláy; kag
tilawi-ninyo ako karon sa sini, siling ni
Iehoba sang Sebaot, kon indi ko bala pa-
gabuksan sa inyo ang mğa talambuan
sang mğa lanğit, kag pagaiula ko sa iba-
baw ninyo ang pagpakamaayo tubtub
nğa walâ na sing masudlan.
11 Kag pagabadlonğon ko tunğud sa
inyo ang manughalonhon, kag indi na
sia magalaglag nğa sa inyo sang bunğa
sang duta, kag ang inyo kaubasan sa
latagon indi magakapulak, siling ni
Iehoba sang Sebaot.
12 Kag ang tanan nğa mğa katawo-
han magasiling sa inyo nğa mğa bula-
han; kay manğinduta kamo nğa pina-
sulabi, siling ni Iehoba sang Sebaot.
13 Ang inyo mğa polong mğa ma-
baskug batok sa akon, siling ni Iehoba.
Kag nagasililing kamo: "¿Ano bala ang
ginhambal namon batok sa imo?"
14 Nagsililing kamo: "Walay pulus
ang pag-alagad sa Dios; kag ¿ ano bala
ang kapuslanan nğa magbantay kami
sang iya kasogoan, kag nğa maglalakat
kami nğa may panapton nğa lalaw sa
atubanğan ni Iehoha sang Sebaot?
15 Kag karon nagasiling kami nğa
mğa bulahan ang mğa palabilabihon,
kag nğa pati ang baláy sang mğa naga-
hilimo sing kalautan ginapatindug;
bisan pa ang mğa nagasulay sa Dios,
nagapalalayô sila."
16 Niyan ang mğa nagakalahadluk
kay Iehoba, naghalambal sing tinğub,
ang tagsatagsa sa iya kaúpud; kag si
Iehoba nagdunğug kag nagpamati; kag
ginsulat ang isa ka tolon-an nğa handu-
manan sa atubanğan niya nğa sa mğa
nagakalahadluk kay Iehoba, kag nğa sa
mğa nagapakamahal sa iya nğalan.
17 Kag sila manğinpinasahi nğa ba-
handi nğa sa akon, siling ni Iehoba
sang Sebaot, sa adlaw nğa ako maga-
himo: kag pagapatawaron ko sila, su-

bung sang tawo nḡa nagapatawad sa
iya anak, nḡa nagaalagad sa iya.
18 Kag magabalalik kamo sa akon
kag makita ninyo ang ginkalainan sang
matarung kag sang malain, sang naga-
alagad sa Dios kag sang walâ maga-
alagad sa iya.

4 KAY yari karon, nagaabut ang ad-
law nḡa masingkal subung sang isa
ka dapug, kag ang tanan nḡa mḡa pala-
bilabihon, kag ang bisan sin-o nḡa naga-
himo sang kalainan, manḡinalikabo ; kag
ang adlaw nḡa nagaabut, magadabab sa
ila, siling ni Iehoba sang Sebaot, sa
bagay nḡa indi magabilin sa ila bisan
gamut bisan sanḡa.
2 Kag sa inyo, nḡa mḡa magakala-
hadluk sa akon nḡalan, magasubang
ang adlaw sang katarunḡan, kag sa iya
mḡa pakpak yara ang kaluwasan ; kag
magagulowa kamo, kag magalinumpat
kamo subung sang mḡa tinday sang
baka sa talambokan.
3 Kag pagatapakon ninyo ang mḡa
malaut, nḡa sila magamanḡinabó sa
idalum sang mḡa dapadapa sang inyo
mḡa tiil, sa adlaw nḡa pagahimoon ko,
siling ni Iehoha sang Sebaot.
4 Palanumdum-kamo sang kasogoan
ni Moises, nḡa akon alagad, nḡa ginso-
go ko sa iya sa Horeb nḡa sa bug-os nḡa
Israel, *kon sayoron*, ang mḡa palatukuran
kag ang mḡa tulumanon.
5 Yari karon, ginapadalá ko sa inyo
si Elias nḡa manalagna, sa walâ pa
mag-abut ang adlaw nḡa daku kag ma-
kahaladluk ni Iehoba.
6 Kag pagalisoon niya ang tagiposoon
sang mḡa amay sa mḡa anak, kag ang
tagiposoon sang mḡa anak sa mḡa
amay, basi pa magkari ako kag mag-
pilas sang duta nḡa may katagudilian.

PALESTINA
Ó
CANAAN
Despues de la Conquista
Como fue dividida entre las tribus.

Escala en millas Inglesas.

34°30′ 35′ 30′ 36°

Sidon
Sarepta
Tiro
DAMASCO
SIRIA
M. Libano
M. Hermon
R. Farfar
SIDONIOS
ASER
NEFTALI
DAN
Dan
Geshuri
MANASES
Cades
Bet-rehof
Hazor
Aguas de Merom
Golan
Acha
Ajalon
BASAN
Mar de Cineret
M. Carmelo
ZEBULON
Endor
ISACAR
Megiddo
More
Edrai
Jezrael
Bet-sean
Dotan
Afec
M. Gilboa
MANASES
Tirsa
Jabes-galaad
Mahanaim
EL RIO JORDAN
Samaria
M. Ebal
Siquem
M. Gerizim
GAD
Sucot
Jaboc
EFRAIM
M. Efraim
Silo
Joppe
Jud
Ramot Galaad
Galgal
Rabat-ammon
Betel
Ai
DAN
Gezer
Gabaon
Gabaa
Accaron
Jerico
BENJAMIN
Jesebon
Cariat-jarim
JERUSALEM
Bet-jesimot
M. Nebo
Medeba
Asdod
Bet-semes
Belen
Baal-meon
Ascalon
Get
Adullam
JUDA
Tecua
Desierto de Juda
RUBEN
Cariataim
Eglon
Gaza
Hebron
MAR SALADO
Amonitas
Siceleg
Zif
En-gadi
Bezer
Rio Arnon
Aroer
FILISTIA
Maon
Arad
Moab
Beer-seba
SIMEON
Aroer
Desierto de Paran
Rehobot
Amorreos
Arabah
Desierto de Zin

EL MAR GRANDE (MEDITERRANEO)

33° 30′ 32° 30′ 31°

34°30′ 35° 30′ 36°

PALESTINA
EN TIEMPO DE CRISTO
Escala en millas Inglésas.
0 5 10 20 30
EL MAR GRANDE
(Mediterraneo)
FENICIA
GALILEA
TETRARQUIA DE ANTIPAS
SAMARIA
JUDEA
TETRARQUIA DE ARQUELAO
IDUMEA
PEREA
ARABIA
ITUREA
TETRARQUIA DE FILIPO
TETRARQUIA DE LISANIAS
TRACONITE
Decapolis
Sidon
Sarepta
Tiro
Ptolemais
CESAREA
Apolonia
Joppe
Lidda
Nicopolis
Emmaus
Azoto
Ascalon
Lachish
Gaza
Gerar
Beer-seba
Get
Hebron
Keriot
Desierto de Judea
BELEN
JERUSALEM
M. Olivo
Betania
Cedron
Rama
Betel
Jerico
Betabara
Silo
Sicar
M. Gerizim
Samaria
M. Ebal
Dotan
Salim (Enon)
El Rio Jordan
Nain
Endor
NAZARET
M. Tabor
M. Carmelo
Cana
Tiberias
Magdala
Capernaum
Corazin
Betsaida
MAR DE GALILEA
Gergesa
Gadara
Aguas de Merom
CESAREA DE FILIPO
M. Hermon
M. Libano
DAMASCO
Gerasa
Ramot-galaad
Jaboc
Penuel
Rabot-ammon (Filadelfia)
Hesbon
M. Nebo
Macaerus
Aroer
R. Arnon
MAR SALADO
34° 30′
35°
36°
30′
33°
32°
31°

Sociedad Biblica Americana

MAPA
Ilustrando los Viages Misoneros
del APOSTOL PABLO
1º
2º
3º
4º
MAR NEGRO
ITALIA
Roma
Tres Tabornas
Apio Foro
Puteoli
MAR ADRIATICO
TRACIA
MACEDONIA
Filipos
Neapolis
Amfipolis
Tesalonica
Apolonia
Berea
Samotracia
Hellesponto
PROPONTO
TROAS
Troas
Assos
Adramitena
Pergamo
MISIA
Mitilene
Tiatira
Sardis
Filadelfia
BITINIA
PONTO
GALACIA
CAPADOCIA
LICAONIA
LIDIA
FRIGIA
Esmirna
Efeso
Antioquia
Iconio
Listra
Derbe
Hieropolis
Colosse
PISIDIA
PAMFILIA
Perga
Attalia
CILICIA
Tarso
ASIA
Mileto
LICIA
Patara
Mira
Nicopolis
SICILIA
Rhegio
Siracusa
Cios
Corinto
Atenas
GRECIA
Cencrea
Samos
Patmos
Coos
Cnidos
Rodas
ADRIA Ó MAR JONICO
Malta ó Melita
CRETA
C. Salmona
Finicia
Lasea
Clauda
Buenos Puertos
Seleucis
Antioquia
SIRIA
CHIPRE
Salamina
Pafos
Sidon
Damasco
Tiro
PALESTINA
Cesarea
Joppe
Jerusalem
Gaza
MAR SALADO
EL MAR GRANDE Ó MEDITERRÁNEO
Cirena
CIRENAICA
SIRTE MAYOR
LIBIA
Alejandria
Tolemaida
EGIPTO
Memfis
El Nilo
MAR ROJO
ARABIA
AFRICA
Escala en Millas Englesas
0 50 100 150 200 250 300

